PRAEFATIO.

§ 1.

Flauii Iosephi postquam quinque uoluminibus antiquitates Iudaicae et libri contra Apionem scripti editi sunt, nunc communicato labore a nobis recensita prodit historia belli Iudaici, quam quomodo ipse Iosephus inscripserit non ita constat, ut dubitandi nullus locus relinquatur, sed ualde probabile est eum dedisse id, quod in codice Parisino 1425 bis extat *ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους;* hoc enim et rei maxime accommodatum est et Iosepho ipsi in usu fuit [1]), nisi quod interdum breuius *Ἰουδαϊκά* aut *Ἰουδαϊκὴν πραγματείαν* historiam suam appellat [2]). eodem fere nomine utuntur testes antiquiores Theophilus Antiochenus [3]) Eusebius [4]) Stephanus Byzantius [5]). Eusebius tamen interdum breuiore historiarum uocabulo utitur [6]) similiterque Porphyrius, qui Iosephi libros hisce laudat [7]): *ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἱστορίας, ἣν δι᾽ ἑπτὰ βιβλίων συνεπλήρωσεν,* neque aliter uersionis Latinae codicem Vaticanum inscriptum uidemus *historiarum Iosephi libri numero VII.* et fatendum est ne hanc quidem inscriptionem carere ratione; nam re uera huius operis pars haud exigua Iudaeorum res ante bellum gestas persequitur. iam hoc historiarum uocabulum non multo post ita auctum est, ut nouus titulus oreretur *Ἰουδαϊκὴ ἱστορία περὶ ἁλώσεως* aut breuior *περὶ ἁλώσεως,* qui ita inualuit, ut eo post Eusebium et graeci et latini scriptores uti soleant omnesque codices praeter Parisini duos locos eum sibi asciuerint; ipsi tamen Iosepho nullo modo tribuendus est [8]).

Iam si Iosephi libri eo ordine quo scripti sunt essent edendi, bellum Iudaicum primum uolumen obtinere debebat. cum enim

---

1) uide prooemium belli Iud.; Ant. Iud. I 4; 6; 203. XVIII 11; XX 258; uit. 412. 2) A. Iud. XIII 72; 173; 298. 3) Theophil. ad Autol. III p. 248. 253. 4) hist. eccles. I 5, 6; II 6, 4. 5) s. *Φασαηλίς.* 6) hist. eccl. III 8, 1. 7) de abstin. IV 11 p. 245, 17 Nauck 8) cf. uol. I praef. p. VI.

antiquitates prodiisse constet imperante Domitiano anno p. Chr. 93 aut 94, belli historia Vespasiani temporibus confecta est; memoratur enim in ea templum Pacis [1]), quod dedicatum est anno 75 p. Chr. [2]). deinde cum Iosephus ipse dicat se Vespasiano et Tito eam tradidisse [3]), eam editam esse sequitur superstite Vespasiano, qui obiit VIIII k. Iulias anno 79 p. Chr. [4]). cum autem Iosephus in prooemio [5]) omnes qui belli Iudaici historiam ante condiderint grauiter uituperet, apparet haec scripta esse antequam ei commentarii ederentur, quos Vespasianus ipse scripserat [6]), qui si tunc extitissent, necessario a Iosepho, Vespasiani liberto et familiari, excipiendi erant. quo efficitur aliquanto ante imperatoris mortem belli Iudaici libros confectos esse [7]). quos cum conscriberet ipse Iosephus fatetur se usum esse opera hominum Graecae linguae et eloquentiae peritorum [8]), qui fuerunt sine dubio rhetores Graeci. horum igitur esse uidetur, quod nunc in his libris omnia arte perpolita oratoriisque ornamentis instructa uidemus, quae ut maxime abundant in orationibus, ita ne a ceteris quidem absunt. multis enim floribus distincta est oratio Iosephi; adamauit uocabula rariora aut poetis usurpata, frequens est usus imaginum similium translationum sententiarum, nec raro oratione maiore spiritu inflata aut iram aut miserationem commouere studet. sane Iosephi ars non est perfecta nec nimis uariata; nam saepe eadem redeunt, ut uideas non tantas fuisse oratoris illius copias, ut septem uolumina impleret, tamen digna est quae a perito homine perquiratur [9]). hoc quoque memorandum est, longe alio genere dicendi Iosephum uti in bello Iudaico alio in antiquitatibus et in libris contra Apionem; quod facile inde explicatur quod

---

1) bell. Iud. VII 158 sq. 2) Dio Cass. LXXVI 15. 3) uita Ios. 361; cont. Ap. I 50. 4) Sueton. Vesp. 24 5) B. I. I 1 sq. 7 sq. 6) qui memorantur uit. Ios. 342; 358. 7) idem fortasse colligi potest ex mentione Caecinae (IV 644), quae scripta esse uideri potest ante mortem eius. qui anno 79 p. Chr. a Tito interfectus est, quod Vespasiano insidias fecisset (Dio Cass. LXXVI 16, 3. Sueton. Tit. 6). 8 cont Ap. I 50; cf. A. I. XX 263. 9) uelut, ut pauca exempla proferantur, uerba poëtico more usurpata sunt *φερώνυμον Ἰουλίας* p. 187, 4; *ἄπληγας* 206, 20; *ἐπαλινδρόμουν* 277, 1; *νέον* (h. e. *nuper, modo*) 307, 12; 434, 4. *ἐπαΐων* p. 508, 12; *κέκλωσται* 519, 13. insolentiora sunt haec: *τυμβωρυχοῦντες τὰς οἰκίας* 505, 2; *ψυχρότεροι τῆς ἐλπίδος* 515, 8; *ἐκριπιζόμενοι τῇ τύχῃ* 274, 18 (cf. 218, 26); *τοῦ πολέμου — ἀντιπολίζοντος ἑαυτόν* 444, 13; *οὐκ ἦν φειδὼ τοὺς τοῦ ζῆν ἀφελέσθαι σταλαγμοὺς* 493, 15, quibus similiter dicit *τὰ ταλαίπωρα τῆς ψυχῆς ἐφόδια* p. 538, 9. in similibus maxime adamauit feras bestias; uide III 385; IV 326; 425; 540; V 4; 85. si quaeris locos oratoria mole insignes, euolue IV 122; 325; V 19 aliosque.

postea aliis magistris aliisque adiutoribus usus hoc solo sibi constitit, quod usus est arte aliena.

Sed haec alii quaerant harum rerum periti. nunc unum addendum est, quod ad Iosephi uerba restituenda codicumque fidem examinandam alicuius est momenti. uidetur enim Iosephus in belli Iudaici libris id egisse, ut hiatum euitaret, ut iam Benselerus[1]) obseruauit. idem nuper de antiquitatibus adfirmauit Krebsius[2]), qui utrum uerum uiderit necne, ualde dubium est; nam in antiquitatum libris si Iosephus hiatum uitiosum putauit, certe parum diligenter cauit, ne eum admitteret, totque maxime in libris posterioribus extant hiatus exempla, ut Naberus, qui in uoluminibus prioribus Krebsium secutus erat, in posterioribus relinqueret. sed quod de antiquitatibus ualde incertum est, id de bello Iudaico confidentius ponere licet; ubi tam rara sunt hiatus exempla, ut dubitari non possit, quin consulto Iosephus aut is cuius opera usus est, eum uitauerit. minime quidem ab omni hiatu ea diligentia cauit, qua usus est Isocrates eiusque discipuli; nam et interpunctione et nominibus propriis hiatus excusatur et in monosyllabis aliisque facile admittitur; non igitur uitiosum est *τελευτᾷ, Ἰούδᾳ* (p. 11, 4) aut *παρόδου Ἰούδας* (11, 23) aut *ἐπεβοήθει Οὐεσπασιανὸς* (p. 356, 12) aut *καὶ οἱ ἡμέτεροι* (p. 7, 1) aut *εὖ ἔχοντας* (p. 336, 10). nec minus excusatur *τοῦ ἐνδοτέρω ἱεροῦ* (p. 387, 4) *τὸ ἐνδοτέρω ἱερὸν* (p. 448, 16) *τὸ κάτω ἱερὸν* (p. 459, 16); nam *τὸ ἐνδοτέρω ἱερὸν* et *τὸ κάτω ἱερόν* in unum uocabulum tamquam coaluisse uidentur. at suspecta sunt hiatus *τοῦ κοινοῦ ἱεροῦ* (p. 388, 1), *δαιμονίῳ ὁρμῇ* (p. 546, 1), *αὐτοῦ ὀπίσω* (p. 560, 10) aliique eiusmodi, qui ut raro extant, ita plerumque haud difficile tolli possunt. sed non huius est loci in hanc rem diligentius inquirere, quae eatenus memoranda erat, ne prorsus praeteriri uideretur; ceterum id propositum est, ut de subsidiis criticis, quibus in his libris edendis usi sumus, referamus.

§ 2.

Ac primum codices enumerandi sunt, quibus traditur bellum Iudaicum, inter quos uetustate et uirtute eminent hi septem, ex quibus haec editio maxime parata est:

1. P. codex Parisinus bibliothecae nationalis inter graecos nro. 1425 saeculo fere X aut XI in membranis quadratis scriptus[3]).

1) de hiatu in oratoribus atticis p. 557. 2) *Wochenschrift für klassische Philologie* 1886 p. 1094. 3) uide catalogum codicum manuscriptorum bibliothecae Regiae II p. 316.

paginas habet 466; paginae tricenorum binorum uersuum sunt. correcturae in eo nec multae sunt nec graues, quae quidem omnes praeter paucas ab ipso scriba aut aequali factae uidentur, dubium tamen est, utrum unius an duarum manuum sint. in margine ascriptae sunt uariae lectiones non multae aliaque adnotamenta, uelut IV 63 ad *Ὑπερβερεταίου* extat *ὀκτωβρίου*, IV 389 ad *τυραννιῶντι: ἐπιθυμοῦντι τυραννίδος*, IV 452 *ὅπως διάκειται ἡ πόλις ἱεριχω*, IV § 484 *σῃ ἐν τούτῳ καὶ ὁ μέγας αὐτῷ ἰῶ ὁ* $\overset{\rho}{\chi}$ *συμφωνεῖ*, ibid. IV 491 *νέρωνος τελευτὴ καὶ* $\overset{\rho}{\chi}$ *τῆς αἰτοῦ* $\overset{\lambda}{\beta\alpha\sigma\iota}$ $\overline{\iota\gamma}$ *καὶ* $\overset{\varepsilon}{ἡμ}$ $\bar{\eta}$ aliaque plura, quae quidem omnia manu prima una cum Iosepho exarata sunt. alia maxime rerum indices in margine addidit manus recens. in fronte in charta agglutinata manus saeculi fere XVI scripsit laudationem uirginis Mariae [1]. non integer nunc est codex; exciderunt enim post fol. 1 folia septem, in quibus inerant quae p. 5, 17 — p. 20, 1 extant. deinde sex aliis foliis omissis intercidit finis libri sexti et initium septimi (*ὅρκους* p. 563, 12 — *πλῆθος* p. 577, 15). sub finem codicis margine corrupto passim litterae aliquot aut excisae sunt aut euanuerunt, ceterum optime a librario docto et diligenti exaratus est. iota quod ascriptum dicitur raro positum est; ab *ἤιειν* tamen et *ἤιδειν* uerbis non abesse solet; *ν̄ ἐφελκυστικὸν* saepe etiam ante consonantes litteras ponitur. totum contulit Niesius. antea usus est Cardwellus.

2. A. codex Ambrosianus D superiore 50, Parisino et aetate et scripturae genere tam similis, ut fere gemellus eius frater dici possit. continet primum belli Iudaici libros septem, deinde antiquitatum libri II partem posteriorem (uide Iosephi uol. I praef. p. XXIX), denique sequitur in membranis saepe laceris aut detritis Cyrilli in LXXV hebdomadas Danielis commentarius sic inscriptus:

καιχρυσοστομου χ
κυριλου αρ αλεξανδρειας εις τας $\overline{οε}$ *εβδομαδας του δανηηλ*

Mediolanum in bibliothecam Ambrosianam uenit ex suburbio Corcyraeo. scriptus est igitur saeculo decimo aut undecimo a duobus scribis in foliis 289. paginae habent uersus tricenos ternos. iota mutum

1) *τῶν οὐρανίων ταγμάτων ἀγαλλίωμα· τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων, κραταιᾶ προστασία, ἄχραντε παρθένε, σῶσον ἡμᾶς τοὺς εἰς σὲ καταφεύγοντας οτι ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδασ μετὰ θεόν, θεοτόκε, ἀνεθέμεθα.*
οὐαὶ ὑμὶν γραμματῆς καὶ φαρισαίοι ὑποκριταί.

raro scribitur praeter ἤιειν et ἤιδειν uerba, ut in P. initium codicis periit; ut nunc est incipit uetus manus p. 15, 2 γει πρὸς Ζήνωνα; quae exciderunt a librario saeculi fere XIV suppleta sunt; sed huius quoque supplementi deperdita sunt folium primum et ultimum, ut sola extent p. 5, 10 λιορκίᾳ χρόνον — p. 12, 1 συνάψαι τὰς. exciderunt deinde singulis foliis amissis p. 12, 1 φάλαγγας — 15, 2 καὶ φεύ et p. 175, 17 ἀπέχρη — 179, 2 καὶ παν; aliud folium excisum (p. 576, 6 νελθόντι — 578, 3 νομίζον) suppleuit manus saeculi XVI aut XVII. in quaternionis 33 pagina ultima ab libri VII p. 609, 11 ad 611, 23 hoc modo transilit: χαρίσασθαι προσεδόκησεν δια τοι μόνος γὰρ οὗτος ἀληθής — θανάτου μετὰ τῶν φιλτά ‖. sed uerba τοι μόνος — φιλτά expuncta sunt, sequuntur autem insequenti quaternioni superaddita non ab eo, qui quaterniones 33 et 34 exarauit, sed ab altero, qui alias codicis partes perfecit, duo folia, in quibus p. 609, 11 διὰ τοιούτους μὲν φόβους — p. 612, 8 μετὰ τῶν φιλτά ita insunt, ut paginae quartae pars dimidia uacua relicta sit. pergit quaternio 34 των αἵρεσις οὔτε γὰρ etc. uides uerba p. 609, 11 οὕτους μὲν φόβους — 611, 23 ἢ θεῷ primum omissa deinde errore cognito suppleta esse, quod ut cum maiore legentium commodo fieret, quaternionis 33 ultimos uersus expunxit librarius denuoque in supplementis exarauit, ut nunc bis extent. in margine codicis uariae lectiones extant aliaque adnotamenta manu prima una cum textu exarata, eadem fere quae sunt in margine Parisini, uelut ad IV 484 sicut in P ascriptum est σῃ ἐν τούτῳ καὶ ὁ μέγας αὐτῷ ἰῶ ὁ $\overset{\rho}{\chi}$ συμφωνεῖ. librarios, qui codicem perscripserunt, excepit corrector fere aequalis, qui alio ut uidetur codice usus plerumque leuiores maculas sustulit, omissa suppleuit aliasque correcturas aut in textum intulit aut in margine appinxit. postea manus recentior quaedam adnotauit, uelut ad φρουρίοις (p. 504, 6) φρούριον. πολίχνιον. ἄστυ. ἔρυμα, aliaque huiusmodi plura. contulit primus ut uidetur H. van Herwerden Batauus, deinde Niesius anno 1874 totum excussit.

3. M. codex bibliothecae Marcianae Venetae gr. nro. 383 [1]) saeculo XI aut XII scriptus in membranis foliorum 321. continet belli Iudaici libros septem integros adiecto in calce testimonio Christiano ex Iosephi Ant. Iud. XVIII 63 sq. petito. optime et accurate conscriptus est; iota mutum raro ascribitur; ν̄ ἐφελκυστικὸν extare non solet nisi ante uocales. margo repletus est adnotamentis scholiis-

1) (Zanetti) Graeca d. Marci bibliotheca p. 183.

que uariis [1]; mensibus Macedonum, quibus Iosephus utitur, ascripta sunt nomina Romana [2]; extant praeterea multae uariae lectiones ex aliis codicibus petitae. quae omnia cum manu prima una cum textu exarata sint, apparet iam in eo codice fuisse, ex quo deriuatus est Marcianus. contulit primus ut uidetur H. van Herwerden; dein Niesius totum excussit uere anni 1875.

4. L. bibliothecae Laurentianae plutei 69 codex 19 membranaceus, saeculo XI aut XII nitide et accurate scriptus [3], foliorum est 363; paginae sunt uersuum uicenorum senorum. ι mutum saepe omittitur nec fere extare solet nisi in uocabulorum exitu. ν ἐφελκυστικὸν etiam ante consonas litteras saepe extat. continet belli Iudaici libros VII; sed exciderunt folia primum (p. 3, 1 — 4, 25 ταπεινου) et ultimum (p. 626, 2 μὲν ἄλλους — 628, 15), deinde quaternionis unius folia quattuor, primum, alterum, septimum, octauum (p. 30, 6 ἐπ᾽ αὐτὸν — 33, 20 ἐν μέσοις et p. 41, 1 δοχος ἐλθὼν — p. 44, 16 καὶ Ἀντίγονος), tum quaternionis 37. folium sextum (πολλοὺς p. 511, 1 — χρεών p. 512, 21) [4]. haec omnia postea saeculo XV suppleta sunt. praeterea amissum est quaternionis 41 fol. 6 (p. 563, 16 στιβαρώτατα — 565, 2 τύχῃ) et ternionis ultimi (46) folium 1 (618, 10 μυριάδας — 619, 27 πρὸς τὴν), quae suppleta non sunt. correctus est codex manibus maxime duabus, quarum antiquior (man. 1) scribae fere aequalis non multa fecit; plura saeculo XIII aut XIV mutauit manus 2, quae quidem plerumque erasis litteris antiquis sua intulit, interdum in margine posuit. manus tertia recentior per librum septimum quaedam correxit. adnotamenta in margine extant complura, quorum memoratu digna ea uidentur, quae manus prima una cum Iosepho litteris partim semiuncialibus partim minusculis exarauit, uarias lectiones, rerum indices, scholia, interpretamenta aliaque [5], inter quae sunt

1) uelut ad p. 313, 21 βύζην: ἀθρόοι ὁμοῦ. ad. p. 511, 16 (πλέον τοῦ ἶν uide notas) τὸ ἶν, μέτρον ἶν ἐξάλιτρον οὗ τὸ ἥμισυ ἡμῖν λέγεται. ad p. 323, 20 sq. ὅρα τὸν ἰώσηπον ἐλληνίζοντα. 2) ea ratione, ut Dystrus sit Martius, Xanthicus Aprilis, Artemisius Maius, Daesius Iunius, Panemus Iulius, Lous Augustus, Gorpiaeus September, Hyperberetaeus October, Dius Nouember, Apellaeus December. 3) uide Bandinium, catalogus codicum graecorum bibliothecae Laurentianae II 640. 4) hoc adnotare omisimus. 5) uelut ad I 84 θάνατος ἀριστοβούλου. ad (Στράτωνος πύργος) p. 93, 17: α' δαν εκαλεῖτο · β̄ στράτωνος πυργος · γ̄ καισάρεια φιλίππου ὡς φιλοστόργιος λέγει. ad II 249 ὅτι νέρων πρόγονος ἦν κλαυδίου ἐξ ἀγριππίνης της δευτερας αὐτου γυναικός. ad p. 95, 8 γηλοφον τὸ ὑψηλον καὶ ὁμαλόν. 313, 21 βύζην: πυκνῶς ἀδιαλείπτως. adnotari solet occisorum numerus, ut ad p. 277, 6 ,η πάλιν (καὶ πάλιν falso tradit Cardwell), ad IV 460 περι τῆς κατα ἱεριχῶ πηγης ἣν ελισσαῖος ὁ προφήτης

mensum quoque Romanorum nomina eadem ratione apposita, qua sunt in Marciano. his manus secunda, ut dictum est, uarias quasdam lectiones addidit. in summa pagina ea, quae post supplementum recentius incipit p. 33, 20 *τοῖς βέλεσιν*, anno p. Chr. 1462/63 adnotata sunt quaedam, quorum pars margine acciso nunc euanuit; quae restant haec sunt . . . *τια Ν̓* (h. e. indictionis signum) *των ,ϛ ̅ϡ ̅ο ̅α ετους· ἡμέρα σαββάτου πικροτάτου ἐπὶ ὥ*[ρ] *γ' αβατήθη* (?) *ὁ ἅ*[ν] *μοι αὔγουστος καὶ βασιλεὺς ἡμῶν δα* * * *ὁ μέγας κομνηνός καὶ οὐαὶ αὐτῷ καὶ ἡμῖν τῶν ὑπὸχειρῶν αὐτοῦ ὡς ἠφανίσθημεν ἀλλ' ἐλπὶς ελευθερίας* (?) *σὺν θεῷ υχῖα* (?) *γίνεται* (?). quae referenda esse uidentur ad mortem Dauidis Comneni imperatoris Trapezuntii, qui anno p. Chr. 1463 a Turcis occisus est. primus codice usus est Bigotius, deinde Cardwellus, denique anno 1878 Niesius contulit.

5. V. codex bibliothecae Vaticanae graecus nro. 148 saeculi fere XI membranaceus foliorum 214. totus superstes est praeter quaternionum unum, qui post fol. 32 excidit (*τοὺς διαφόρους* p. 112, 18 — *ποιήσας* p. 142, 1) suppletus manu multo recentiore in 10 foliis chartaceis. pars foliorum nunc a bibliopegis suo loco demota alienum occupat. a duobus librariis exaratus est; alter folia 1—118 conscripsit (quaterniones 15); hic paginas fecit uersuum tricenorum quinorum aut tricenorum senorum et in margine et argumenta et numeros capitulorum ponere solet. alter folia 119—214 exarauit, qui paginas esse uoluit uersuum 33, rerum indices non apposuit, sed solos numeros, sicut alias quoque margini magis pepercit. iota mutum poni solet et ascriptum (ut *ωι*) et subscriptum (ut *ῳ*), quod saepe etiam eis uocabulis additur, a quibus alienum est; *ν ἐφελκυστικὸν* nisi ante uocales poni non solet. correcturae, quae quidem adiectae sunt manu codici fere aequali, incertum est, utrum uni an duobus correctoribus ascribendae sint. multa sunt in margine scholia et uariae lectiones, quorum maior pars prima manu scripta et ex archetypo hausta est; scholia eadem fere sunt quae Laurentiani; Vaticanus tamen plura exhibet; alias notas adiecit corrector. post septimum belli librum extat testimonium de Christo, ut in Marciano. totum contulit Niesius.

ἰασατο φήσας· ἰαμαι τὰ ὕδατα ταυ[τ] *ἁλῶν πλῆθος* (sic) *ἐναυτῆ ἐμβαλὼν κεράμου ἀγγεῖον μεστόν.* ad IV 484 sq. *ση ἀπιστος ἄνθρωπος οὐδὲ ἐβραιος ἐστὶν.* ad V 61 *ὦ τῆς κολακείας τοῦ συγγραφέως.* ad VI 425 *κακῶς ἐψήφισε γαρ μυρια*[δ] *̅σν χι*[λ] *̅ξε.*

6. R. codex Romanus bibliothecae Vaticanae Palatinus gr. nro. 284 saeculo XI aut XII in membranis scriptus foliorum est 221 [1]. initio amisso nunc incipit p. 23, 1 *Δημήτριος μὲν,* desinit in uerba *ἐλάνθανε ταῦτα διαπραττόμενος* p. 626, 3; nam ultimum folium periit. correctores habuit duos, qui tamen haud facile discernuntur, primum ipsum scribam aut aequalem, alterum paullo recentiorem, a quo accentus, spiritus aliaque eiusmodi multa posita sunt. in margine manu prima ascripta sunt adnotamenta uaria qualia extant in Laurentiano et Vaticano; alia memoratu uix digna adnotauit manus altera. iota mutum raro ponitur; est ubi non ascripto sed subscripto utatur librarius (ut p. 62, 5 scriptum est *ἐν μεταβολῇ ποτε*). *ν ἐφελκυστικὸν* ante consonantem litteram raro ponitur. partim Niesius contulit, partim Augustus Mau, quaedam Iulius Stender.

7. C. codex Vrbinas bibliothecae Vaticanae inter Vrbinates gr. nro. 84 membranaceus saeculi XI foliorum 291 una manu nitide exaratus; paginae habent tricenos ternos uersus. praemittuntur singulis libris argumenta rerum cum numeris adiecto titulo; uelut ante librum V legitur *τάδε ἔνεστι κεφάλαια τοῦ ε̄ λόγου τῆς ἰουδαϊκῆς ἁλώσεως.* exciderunt argumenta libri primi et quaternionis tertii folium octauum, in quo inerant p. 54, 13 *καὶ ἐκ τῆς* — 56, 15 *συνταράσσοντες* [2], denique folii ultimi pars abscissa est. iota mutum raro ponitur, *ν ἐφελκυστικὸν* fere non extat nisi ante uocales. in margine appicti sunt numeri argumentorum, rerum indices aliaque uix memorabilia; paucae sunt uariae lectiones; scholia qualia in aliis extant, ab eo fere absunt. memorabile igitur est quod fol. 215 in margine ad p. 466, 20 extat tetragrammaton hebraicum pictum in hunc fere modum יהוה. correctus est a duobus, primum ab ipso librario, deinde ab alio multo recentiore. codex ex quo sumptus est, saepe compendiis usus esse uidetur, quo factum est, ut exitus nominum interdum mutilatus sit. fol. 256 ad VI 312 in margine inferiore haec extant scripta manu recentiore nunc partim recisa: *ση: οὐκ ἀμφίβ * λος ὁ χρησμὸς α**τος · ὦ σὺ τερατ** γε* [3] *ἰώσηπε-ἀλ** δῆλος καὶ σαφὴς περὶ τοῦ ἐμοῦ δεσπότου καὶ θεοῦ · τοῦ χριστοῦ · ὃν σὺ παρεξηγούμενος · οὐεσπασιανὸν ἐπεισάγεις τῇ προφητείᾳ · ἀλλὰ γὰρ ὁ χριστὸς μόνος τηνικαῦτα καὶ τῆς ἰουδαίας*

---

1) uide bibliotheca apostolica Vaticana. codices manuscripti graeci Palatini ed. H. Stevenson sen. Romae 1885 p. 160. 2) ordo foliorum illic turbatus est, cum quaternio tertius ante secundum extet; quare fol. 16—23 post fol. 8 ponenda erant. 3) fuit *τερατουργε.*

ὡρμήθη· καὶ τῆς οἰκουμένης ἦρξε· καὶ ἔτι νῦν ἄρχει. βασιλεὺς βασιλέων αἰώνιος καὶ ὢν καὶ λεγόμενος· καὶ ὑπὸ πάσης σχεδὸν πνοῆς προσκυνούμ * * * * καὶ σεβόμενος· οὐεσπασιανὸς δὲ ὁ παρὰ σοῦ κολακευόμενος· τέφρα καὶ κόνις ὢν· διερρύη καὶ ᾤχετο: et paullo supra fol. 255ᵛ ad VI 308 sq. manus recentior alia saeculi fere XIV haec adnotauit: ὦ τῆς ῥαδιουργίας σου καὶ πλαστοψευδωγραφω ἐξιγείσεωσου· φλουϊά· ὄντως φλογὸς ἄξιε· εντο[1]) τὴν ἀλίθηαν ἐπιλιθώδους ἰουδαϊκῆς σκαιὸκαιρίας καρδίας κρίπτων[2]) τὴν τοῦ εμοῦ δεσπότου χριστοῦ θεανδρικὴν οικονομίαν. in calce subscriptum est alia manu saeculi ut uidetur XII:

ὁ ἐν ἱερομονάχοις ἐλάχιστος καὶ πνικὸς πα ζᾶ ////

ὁ ἐλάχιστος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνικ πατ ////

partem contulit A. Mau, partem Niesius.

Haec de septem primis; nunc sequuntur codices reliqui ad litterarum potissimum ordinem enumerandi.

8. codex Berolinensis, olim Meermannianus inter Philippicos nro. 1626, inter Berolinenses 223[3]), chartaceus foliorum 269 saeculo XV aut XVI nitide scriptus. continet bellum Iudaicum totum. inscribitur Ἰώσηπος περὶ τοῦ τῶν Ἰουδαίων πρὸς Ρωμαίους (sic) πολέμου, quae suppleta sunt manu recentiore. in fine extant uersus hi:

τῷ ἐν δακτύλοις γράψαντι, τῷ κεκτημένῳ,
τῷ ἀναγινώσκοντι μετ᾽ εὐλαβείας,
φύλαττε τοὺς τρεῖς, ἡ τριὰς τρισολβίως:

margini ascriptae sunt et prima et secunda manu uariae lectiones aliaque; plura postea addiderunt quorum in potestate codex fuit. ad V 442 sq. (fol. 208ᵛ) haec adnotata habes manu prima: νῦν ἄκων ἀσεβέστατε καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθρὲ τῆς ἀληθείας (sic) εἴρηκας ὑπ᾽ αὐτῆς ἐκείνης τῆς ὄντως ἀληθείας ἐλαυνόμενος· μήτε γενεὰν ἄλλην κακίας γονιμωτέραν γενέσθαι· μήτε μὴν τηλικαῦτα κακὰ πενποθέναι (sic) τινὰ πόλιν ἄλλην. καὶ γὰρ ἄλλων πολλῶν ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν γεγονότων ἑβραίων ὑμεῖς μόνοι τὴν ὑπερβολικὴν καὶ πασῶν κακιῶν ἐσχάτην κακίαν καὶ ἀθεΐαν εἰργάσασθε· τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν καὶ σωτῆρα τοῦ κόσμου παντὸς σταυρῷ προσηλώσαντες· καὶ διὰ τοῦτο μόνοι ὑμεῖς τοῦ ἀληθεστάτου καὶ ἀψευδοῦς ἐκείνου στόματος, τῆς σκυθρωπῆς ἀποφάσεως τὴν δικαίαν

1) εν non prorsus certum. 2) fort. κρίπτην legendum est. 3) uide *Verzeichniss der von der kgl. Bibliothek zu Berlin erworbenen Meermann-Handschriften des Sir Th. Phillips. codd. Philippici* p. 98.

ποινὴν ὑφίστασθε· ὡς ἐκεῖνός που φησίν· ἔσται θλίψις ἐν τῇ ἁλώσει ὑμῶν, οἷα οὐ γέγονεν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· οὔτε μὴν ἀλλαχοῦ γενήσεται. uerba p. 24, 16 καίπερ ἀνέδην — 26, 18 κρατύνεσθαι omissa sunt (fol. 9^v), quae postea interposito folio uno (fol. 10) ab eodem ut uidetur librario suppleta sunt; quare nunc loco mota extant post εὔνους (p. 27, 17). paullo infra aliae ex archetypo turbae ortae sunt; nam quae extant p. 39, 22 ἀπὸ Ῥώμης — 44, 18 αἴτιος et p. 63, 19 Ἡρώδης μὲν — 68, 14 Ἀντίγονον ita commutata sunt, ut haec illorum, illa horum locum occuparint. locis transpositis manus prima asteriscos adpinxit ascripsitque fol. 15^v γύρισον ἐννέα φίλλα καὶ εὑρήσεις ὅμοιον σημεῖον et similia fol. 17^r. 24^v. 26^v, quae quidem ex archetypo deprompta sunt. iam uero locorum commutatorum alter fere 105 uersuum est, alter 101, quae autem interiacent (p. 44, 18—63, 18) 424 fere occupant uersus. igitur si ponimus locos transpositos folia occupasse singula, sequitur media fuisse in foliis quattuor; quae quidem uidentur fuisse quaternionis tertium quartum quintum sextum. uidesne igitur quomodo res gesta sit? quaternionis enim compage soluta folium secundum et septimum inuerso ordine immissa sunt. haec quamuis leuia ad Berolinensis archetypum indagandum usui esse possunt, si quidem superstes est. qui uidetur male habitus fuisse; quare facile fieri potuit, ut confecto nouo codice abiceretur. Berolinensis partem contulit multosque locos inspexit Niesius.

9. codex Laurentianus plutei 69 cod. 17 [1]) foliorum 225 saeculo fere XII diligenter exaratus, continet bellum Iudaicum totum. primum tamen folium excidit (p. 2,1—4,21 τὰ Ἰουδαίων), quod suppleuit manus saeculi fere XV, eadem ut uidetur, quae Laurentiani 19 damna refersit. praeterea exciderunt post fol. 208 libri VI finis et VII initium (p. 555, 15 παρ᾽ αὐτοῖς ἀλλὰ — p. 592, 1 ἰδεῖν ποθοῦντες). margini ascriptae sunt manu prima uariae lectiones aliaeque notae eaedem fere atque in Romano (R). totus collatus est in usum Cardwelli, apud quem littera N signatus est. deinde Niesius uidit et locos quosdam contulit; alia addidit Nicolaus Festa Florentinus.

10. codex Laurentianus plutei 69 nro. 36 chartaceus saeculi XIV foliorum 214. singulos libros praecedunt argumenta. eo usus est Cardwellus, cui M dicitur.

---

1) de hoc et insequenti uide Bandinium catalog. cod. gr. bibl. Laur. II p. 639. 644 et Cardwelli praefationem p. VI.

11. codex Lipsiensis bibliothecae Paulinae nro. 783 saeculi XI aut XII membranaceus foliorum 288 [1]). folia 23 prima (p. 3, 1 *ἐπειδὴ* — 60, 5 *συνετωτάτη*) suppleta sunt a librario saeculi XV. uetus codex incipit p. 60, 6 *γυναικῶν*. desinit in finem libri septimi fol. 270ʳ. sequens pagina exhibet catalogum mensium octo populorum, Graecorum, Hebraeorum, Bithynorum, Cypriorum, Aegyptiorum, Macedonum, Cappadocum, Romanorum. sequuntur Constantini librarii uersus, hi:

κωνσταντῖνος ἐμοῖσι μελίφροσι ἀγλαοθύμοις· προφρονέως ἑτά|ροισι φίλα φρονέων ἐνὶ κῆρι, τὸν περίβωτον ἅπασι πολύφροσιν ἱστορι|κοῖσι· κρήγυον ὧσ μάλ' ἐόντα ἰώσηπον τολύπευσα· εὖ εἰδὼς μετιοῦσιν ἀ|πείριτον οἰσέμεν εὖχος ⁘ εἴτις ἔμοιγε, νέμεσσιν ἀΐδρείῃσιν ἐφήσει· οὕ| νεκεν αἰολόγραπτος ἐμὴ βίβλος ἐκτεθέαται· οἷ αὐτῶι γε μάλιστα|πολὺ πρότερον νεμεσήσει· οἰλομένης πενίης ἀγνοηκότι [2]) *κύντατα ἔργα.*

sequitur fol. 271 *ἰωσήπου μακκαβαϊκῶν λόγος δ̄· φιλοσοφώτατον λόγον* — fol. 288 *εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. τέλος σὺν θ̄ω̄ι τοῦ περὶ τῶν μακκαβαίων λόγου.* totus codex praeter folia recentia a duobus librariis exaratus est et doctis et diligentibus. in paginis uersus sunt triceni aut undetriceni. idem librarii in margine ascripserunt adnotamenta qualia fere leguntur in R, maxime rerum indices et interpretamenta uariaeque lectiones [3]); correctores in bello Iudaico conspiciuntur maxime tres, quorum primus librario aequalis pauca correxit, praecipue uero libri III lacunam hoc modo expleuit: nam fol. 144 primum uerba *ἄξιος ἐκεῖνος* (p. 337, 20) reposuit in rasura. deinde insequentia *ἐγὼ* (p. 337, 20) — *καί τοι* (p. 338, 15) litteris pressioribus scripsit in spatio uersuum 17, quod uacuum relictum erat. post *καί τοι* picta est nota. sequentia denique *τήν τε ὁρμὴν* (p. 338, 16) — *ἐπιχωρίοις* (p. 341, 2) suppleta sunt in margine paginarum 144ʳ et 144ᵛ additis his uerbis: *ὑπόστρεψον αὖθις ἧιπερ ἴδοις τὸ σῆμα.* librarius igitur omiserat uerba *ἄξιος* (p. 337, 20) — *ἐπιχωρίοις* (p. 341, 2) uersuumque 17 spatium uacuum reliquerat, quod cum supplementi capax non esset, longe plurima in margine apponi necesse erat. iam uero, id quod maxime mirum accidit, supplementum non ex alio codice petitum est,

---

1) uide A. Westermann, Excerptorum ex bibliothecae Paulinae Lipsiensis mss. pars altera. Lipsiae 1865. 2) *ἀγνοκότι* (η suprascr.), *κό* in rasura. 3) uelut ad I 408 idem scholion extat quod habet L (uide p. VII) et ad p. 222, 12 (*Γερμανῶν*) *τῶν νῦν φράγγων καλουμένων.*

sed ex eodem quo codex ipse ortus est, nisi alium fuisse statuis ei persimilem. quod eo cernitur, quod supplementum prorsus eiusdem est generis ac reliqua eodemque modo affectum a secundo correctore, qui haud multo post et in textu radendo aut delendo aut addendo multa correxit aut margini inscripsit. tertius corrector saeculi fere XV et XVI in margine sua quaedam adnotare satis habuit. primus hunc codicem excussit Bosius, cuius copiis Hudsonus usus est. Niesius codicem permittentibus Lipsiensibus habuit Marburgi, sed non totum contulit, sed partes quasdam, et praeterea in corrigendis typothetarum plagulis multos locos inspexit.

12. codex bibliothecae Lugdunensis Batauorum Vossianus [1]) in fol. gr. nro. 72 saeculi XV foliorum 138 chartaceus initio et fine mutilus. olim fuit Petauii [2]). incipit p. 9, 18 *στάσεως τοῖς δυνατοῖς*, desinit p. 600, 24 *μένειν ἀνεκτὸν ἐ*; insequentia uerba *δόκει λαβὼν δὲ τὴν γυναῖκα* in pagina contigua postea suppleta sunt, fortasse a Petauio; idem titulum addidisse uidetur qui nunc est: *φλαβίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἱστορίας περὶ ἁλώσεως flauii Iosephi Iudaicae historiae de destructione λο*$^{\gamma}$ *ᾱ liber 1us*; horum enim solum *λο*$^{\gamma}$ *ᾱ* ab eo scriptum est, qui codicem exarauit. in margine notae sunt multae minio pictae; alias partim Latinas partim Graecas addidit Petauius. codicem adhibuerunt Hudson, apud quem Vossianus (Voss.) appellatur, et Hauerkamp, cui Lugduno-Batauus (L. B.) audit. deinde Niesius habuit Marburgi, inspexit et locos quosdam contulit.

13. codex Neapolitanus bibliothecae Musei Borbonici III B 17 bombycinus saeculi XIV. continet primum Iosephi bellum Iudaicum, quod incipit fol. 1 *φλαυΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεως λόγος πρῶτος.* finit fol. 99 subscriptione adiecta: *φλαυΐου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἱστορίας περὶ ἁλώσεως λόγος ἕβδομος. τέλος τοῦ δευτέρου βιβλίου τοῦ ἰωσήπου· τέλος τέλος τέλος.* sequitur testimonium Christianum ut in M et V. dein interiecta una pagina uacua: *ἀγαθίου σχολαστικοῦ ἱστοριῶν ᾱ.* tum fol. 144 *δημηγορίαι παρεκβληθεῖσαι ἀπὸ τῆς θουκυδίδου συγγραφῆς τῆς πρώτης* adiectis excerptis etiam ex aliis libris Thucydideis. inspexit Niesius; postea alia euoluit Augustus Mau.

14. codex Neapolitanus gr. III B 19 scriptus saeculo XV. ex-

---

1) catalogus librorum bibliothecae publicae Lugduno-Batauicae (Lugd. Bat. 1716) p. 395. 2) fol. 1 in margine extat: *Alexan. Petauius Senator Paris. 1637.*

eunte in chartis 207. initium periit; nunc incipit p. 4, 7 *κίνουν καὶ τὸ Κελτικὸν*. libro secundo praemittitur *φλαουΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεως ἰουδαϊκῆς ἱστορίας λόγος β̄*. sub finem multae lacunae sunt, ut ex lacero codice eum descriptum esse appareat. in calce subscriptum est alia manu: *Antonii Scripandi fuit ex Iani Parrhasii testamento.* Niesius codicem uidit et quaedam contulit; librum IV totum excussit Iohannes Droysen; initium addidit usque ad § 84 Antonius Soglianus Neopolita.

15. codex bibliothecae Oxoniensis Bodleianae Barroccianus nro. 151 chartaceus foliorum 315 saeculi XV in fine mutilus. inscribitur *φλαυίου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεως ἰουδαίας καὶ τῆς μεγάλης πόλεως λόγος α΄· διαλέκτῳ καὶ φράσει ἑλληνίκῃ.* desinit in uerba *αὐτῷ καὶ διάβρωσιν ἐκ πεσώντων οὕτως* p. 628,7 [1]). adhibitus est a Bernardo et postea ab Hudsono, a quibus Bodleianus (*Bod.* siue *Bodl.*) uocatur.

16. codex Parisinus gr. nro. 1423 saeculi fere XIII membranaceus foliorum 192 [2]). continet bellum Iudaicum et Iosephi uitam (uide praef. uol. III p. XI). praemissum est folium unum saeculi fere XV, in cuius pagina altera quaedam ex Ant. Iud. libro III scripta sunt. (*προειπὼν δὲ ἑορτὴν μωυσῆς* I p. 179, 12 — *χρύσεα πάντα ὑπῆρχε* p. 188, 6). belli Iudaici libris singulis praecedunt argumenta; in margine ascripti sunt numeri capitulorum et multa adnotamenta ex textu excerpta. hoc et insequentibus Parisinis usus est Hauerkampus; postea inspexit Niesius.

17. codex Parisinus gr. nro. 1426 chartaceus saeculi fere XV. titulorum et subscriptionis locus rubricatori uacuus relictus nec expletus est. argumenta non extant.

18. codex Parisinus gr. nro. 1427 membranaceus saeculi fere XII foliorum 267. in duobus primis aliunde agglutinatis extant preces manu saeculi fere XI exaratae. continet belli Iudaici libros I II III IV V VII; nam liber VI et librorum V et VII partes uicinae exciderunt post fol. 241, quod desinit in uerba *τὴν τρίτην δὲ ἔλαχον* p. 504, 8. infra in margine manus saeculi fere XV adnotauit *λείπουσιν*
δ
τέτρα πέντε, siquidem recte litterae paene euanidae dispectae sunt.
ἀρχὰς
insequens fol. 242 incipit a uerbis *εἰς τὰς ῥωμαίων ὀργὰς ἐμπεσών·*

---

1) uide catalogi codicum manuscriptorum bibliothecae Bodleianae partis I uol. I (ed. Coxe Oxonii 1853) p. 264. 2) de his et ceteris libris Parisinis uide catalogum codd. mss. bibl. Reg. II 316 sq.

ἡ δὲ ἐκείνου, quae sunt p. 576, 3. desinit fol. 267 ἐστοχασάμην. τέλος τῆς ἁλώσεως ἰωσήπου. δόξα τῷ συνεργήσαντί μοι θῷ δι᾽ εὐχῶν τοῦ πατρός μου καὶ τ * * *| δελφῶν μου πληρῶσαι ταύτην τὴν βίβλον. subscriptionem iterauit manus saeculi fere XV aliaque adiecit lectu perdifficilia. singulis libris praemissa sunt argumenta adiectis numeris, qui textui quoque ascripti sunt. in margine extant haud pauca adnotamenta, praecipue interpretamenta et indices rerum. codicem Marburgum transmissum inspexit Niesius et partem contulit.

19. codex Parisinus gr. nro. 1428 chartaceus saeculi fere XIV continet belli Iudaici libros VII in foliis 1—162, deinde Luciani dialogos aliquot. singulos Iosephi libros argumenta praecedunt. in margine extant adnotationes. ad V 235 ascriptum est tetragrammaton hebraicum eodem modo quo in C. Niesius inspexit.

20. codex Parisinus gr. 1429 saeculi fere XI membranaceus, mutilus et multis locis tam detritus, ut litterae paene euanuerint. insunt in eo libri II et IV partes totusque liber III hoc ordine: p. 1. 2 γοῦν πλῆθος (p. 162, 16) — Σίμων τις (p. 165, 10); huius tamen folii pars inferior abscissa est, ut uerba ἔργα (p. 163, 15) — σκεδασθέντων (p. 163, 22) et μάχοντο (p. 165, 3) — τις (p. 165, 10) praeter paucas reliquias non extent. p. 3—12 μέρους εἶκον (p. 233, 2) — ἔπειτα (p. 246, 12); p. 13—14 τοῖς ἄλλοις (p. 176, 7) — ἔξεστι (p. 179, 15); p. 15—18 οὐδὲν ἐπαμύνοντας (p. 384, 18) — τὸ μὲν Ἀνάνου καὶ (p. 390, 1); p. 19—36 ἐβάρει ταῖς εἰσφοραῖς (p. 206, 9) — προσδέχεσθαι p. 230, 9; p. 37—44 τῶν βασιλικῶν (p. 165, 10) — αἱρέσεως οὐδὲν (p. 176, 7); p. 45—48 πρότερον (p. 192, 18) — καὶ Κούμανος δείσας (p. 198,5); p. 49—130 τὴν χώραν (p. 246, 12) — παρέδοσαν (p. 355, 2). haec ultima codicis uerba (IV 61 ἐπιλελοίπει — παρέδοσαν) ita exarata sunt, ut fieri solet in fine libri aut operis, ut paginae spatium quoquo modo expleatur. codicis tamen ipsius non hunc fuisse finem certum est, quoniam ex insequentibus libri IV partibus extant paginae quattuor (p. 15—18). cur igitur paginam 130 illo modo desinere uoluerit, causa non apparet. extant igitur in codice haec: libri II p. 162, 16 — 179, 15 praeter folii primi partem excisam, p. 192, 18 — p. 198, 5, p. 206, 9 — p. 230, 9, p. 233, 2 usque ad libri II finem, deinde liber III totus, libri IV denique initium usque ad p. 355, 2 et p. 384, 18 — 390, 1. singulis libris praemissa sunt argumenta. in margine ascripti sunt numeri capitum et uariae lectiones. pauca correxit manus prima. codice usus est Cardwellus, apud quem R audit, dein Niesius uidit et quaedam contulit.

21. codex bibliothecae Parisinae Coislinianus nro. 131 [1]) bombycinus foliorum 238, paullo ante annum p. Chr. 1381 exaratus, initio et fine multisque aliis locis mutilus, quos restituit manus saeculi XV. in folio 1 et 2 extant excerpta ex Iosephi contra Graecos libro spurio et quae in Antiquitatibus Iud. de Iesu Christo et Iohanne baptista traduntur. titulus abest; desinit p. 591, 1 in ἡ παρασκευὴ. lectiones ex eo excerptas dedit Hauerkampus.

22. codex Philippicus [2]) bibliothecae Thomae Phillipsii equitis saeculo fere XII scriptus membranaceus. continet belli Iudaici libros integros cum testimonio Christiano; exciderunt p. 138, 22 θήσεσθαι — 141, 2 ὑπέστρεψεν, quae postea suppleta sunt. correctorem habuit recentiorem. nunc uidetur esse Sheltenhamii. totum excussit Cardwellus deditque signum T.

23. codex Redigeranus bibliothecae urbicae Vratislauiensis nro. 283 [3]) chartaceus foliorum 266 saeculi fere XV. continet belli Iudaici libros integros; abest libri I titulus; in fine subscribitur δόξα τῶ θεῶ· δόξα τῇ θεοτόκω, ἡμῶν δόξα σοι. desunt p. 24, 16 eadem atque in Berolinensi, sed suppleta non sunt; deinde duo loci p. 39, 22 — 44, 18 et 63, 19 — 68, 14 inter se commutati sunt, quod in margine manus prima eodem modo adnotauit, quo in Berolinensi factum esse diximus (p. XII). usus est hoc codice Hudson; deinde Marburgi habuit Niesius.

24. codex Rostgaardianus, qui nunc est Hauniae in bibliotheca regia maiore ueteris fundi nro. 1569 chartaceus saeculo ut uidetur XIV exeunte exaratus. continet bellum Iudaicum totum. inscribitur φλαυίου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεως ἰουδαίας καὶ τῆς μεγάλης πόλεως λόγος ᾱ διαλέκτω καὶ φράσει ἑλληνικῇ. adiectum est testimonium Christianum et mensium tabula. correctores fuerunt duo. in margine aliquot capitulorum extant numeri. usi sunt Hudson et Hauerkampus; alia nuper excerpsit Niesius. librum primum excussit Hauenius [4]).

25. codex Vaticanus gr. 983 chartaceus foliorum 339 saeculi XV. inscribitur: ἰωσήπου φλαουίου περὶ ἁλώσεως. desinit in uerba κρίνειν ἀπολελειφθῶ p. 624, 13 reliquis euanidis. inspexerunt Niesius et A. Mau.

26. codex Vaticanus gr. 984 scriptus anno p. Chr. 1354, de quo dictum est in praefatione uol. I p. XXI. bellum Iudaicum incipit

1) Montfaucon biblioth. Coisliniana p. 202. 2) uide Cardwelli praefationem p. VII. 3) catalogus codicum Graecorum qui in bibliotheca urbica Vratislauiensi adseruantur (Vratisl. 1889) p. 68. 4) ut dixit Carolus Graux (*archives des missions scientifiques, 3. série, vol. VI* (*Paris 1880*) *p. 174*).

fol. 186ᵛ. singulis libris praemittuntur argumenta, absunt a solo libro primo. inspexerunt Niesius et A. Mau.

27. codex bibliothecae Vaticanae inter Vrbinates gr. nro. 85 saeculo fere XIII exaratus membranaceus foliorum 245. incipit ἰωσήπου περὶ ἁλώσεως λόγος ᾱ; desinit antiqua manus p. 626, 6 in ἀποστείλας; nam ultima folia interierunt, quae suppleuit manus saeculi XV. multas correcturas intulerunt duo ut uidetur correctores. interpretamenta et uarias lectiones margini ascripsit manus recentior. inspexerunt Niesius et Augustus Mau.

28. codex bibliothecae Venetae Marcianae [1]) gr. nro. 382 membranaceus foliorum 254 saeculo XV exaratus. initio lacunas habet complures; desinit paullo ante finem in ἀναγνωσομένοις κρίνειν ἀπο (p. 628, 13). Niesius uidit et locos quosdam inspexit.

29. codex bibliothecae Caesareae Vindobonensis [2]) histor. gr. nro. 18 chartaceus formae maioris foliorum 126, saeculo XV scriptus, initio et fine mutilus. incipit p. 77, 13 τρεπόμενος, desinit p. 523, 22 θαυμασιώτερον οὔτε τοῖς. bibliothecae Caesareae inlatus est a Busbeckio, quare Busbeckianus uocari solet ab Hudsono. deinde quaedam euoluit Isidorus Hilberg.

30. codex Hennebergensis, de quo dictum est uol. I p. XXII, uol. III p. XII. belli Iudaici in eo sola supersunt folia duo extrema (p. 620, 14 εἶναι τὸ — 628, 15 ἐστοχασάμην. τέλος τῆς ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἁλώσεως).

31. codex bibliothecae Parisinae Coislinianus nro. 228 [3]), in quo belli Iudaici inest unus quaternio octauus membranaceus saeculi XI, quo continentur p. 165, 5 ἐν δὲ Σεπφώρει — p. 192, 10 ὑπολαβὼν ὁ Πετρώνιος. in margine habet capitum numeros. Niesius contulit.

Hi sunt codices, qui nobis innotuerunt. extant praeterea *Excerpta* ex bello Iudaico uario modo instituta. quorum antiquissima et optima sunt ea quae iussu *Constantini* imperatoris porphyrogeniti facta titulo περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας tradita sunt in codice Peiresciano Turonensi [4]), in quibus quattuordecim sunt loci ex bello Iudaico deprompta. haec cum editione Bekkeri contulit discrepantiasque

---

1) graeca d. Marci bibliotheca (ed. Zanetti) p. 183. 2) uide Lambeccium commentariorum de Aug. biblioth. Caesar. VIII p. 86. 3) uide Montfaucon, bibliotheca Coisliniana p. 281. 4) de quo nuper disputauit Büttner-Wobst *Berichte der k. sächs. Gesellschaft d. Wissensch. zu Leipzig 1893 p. 261 sq.*

edidit Iulius Wollenberg [1]), quo nos usi sumus. eiusdem et aetatis et generis reliquiae sunt unius *excerpti Poliorcetici* (p. 297, 4 — 300, 4) quod extat in codice Parisino suppl. gr. 607, unde primus protulit C. Wescher [2]), denuo contulit Niesius.

Alia sunt excerpta codicis bibliothecae Regiae Neapolitanae III B 18 bombycini saeculo fere XIV scripti, qui in praefatione uol. I p. XXX memoratus est. insunt in eo excerpta ex Iosephi antiquitatibus et bello Iudaico, quorum haec incipiunt fol. 77 *τρία γὰρ παρὰ Ἰουδαίοις* p. 176, 7; sequuntur alia ex reliquis libris petita. excerptum primum (p. 176, 7 — 186, 13) contulit A. Mau.

Plura ex bello Iudaico excerpta sunt in codice bibliothecae Ambrosianae Mediolanensis E 9 superiorum bombycino saeculo fere XIII exarato miscellaneo. excerptorum initium nunc recisum est; incipiunt p. 5, 18 *ὀδυρμῶν ἐπικρατεῖν*, desinunt in finem libri septimi adiecta subscriptione *ἐνταῦθα πεπλήρωται διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ χῦ τὰ ἑπτὰ βιβλία περὶ τῆς ἰουδαίων ἁλώσεως φλαυΐου ἰωσήπου.* post subscriptionem cum superesset spatium, librarius alia excerpta addidit.

Praeter haec uaria ex Iosepho excerpta in bibliothecis passim extant. uelut saepius separatim exscripta est oratio Agrippae regis ex libro II 345 sq.; sed talia recentiora omittenda erant.

Ex magno codicum numero aliisque testimoniis satis perspicitur, quanto studio cum cetera Iosephi opera tum bellum Iudaicum lecta sint. quare ut etiam eis qui Graece nesciebant usui esset, factae sunt *uersiones Latinae*, quarum extant duae. altera uulgo dicitur *Hegesippi*, quod nomen quamquam falsum est tamen quoniam et usu inueterauit neque incommodum est nos quoque retinuimus. re enim uera Hegesippi siue Egesippi nomen corruptela ortum est ex *Iosepi* aut *Iosippi*, quod in antiquissimo codice Ambrosiano aliisque extat [3]). quis uerus auctor sit huius uersionis, non constat; in Ambrosiano aliisque codicibus Ambrosio episcopo

1) recensentur LXXVII loci ex Flaui Iosephi scriptis excerpti (*programme d'inuitation de l'examen public du collège royal français, fixé au 29 septembre 1871.*) p. 27—33. 2) *Poliorcétique des Grecs* p. 338. 3) in codice Ambrosiano in secundi libri titulo *Egesippi* a correctore ex *Iosippi* factum est. in codice Neapolitano lat. V F 34 saeculi IX Hegesippi nomen ne extat quidem, libro autem tertio subscribitur: *explicit historiarum iosepi liber tertius incipit eiusdem liber quartus. contulit* (i. e. *contuli*).

Mediolanensi tribuitur [1]. quod non recte tradi Ambrosiumque huius uersionis auctorem haberi non posse demonstrare conatus est Fridericus Vogel [2]. sed argumentis utitur parum firmis satiusque erit interim traditam memoriam retinere. ceterum nostra minus interest, a quo Iosephus in latinum conuersus sit, quam qua ratione quaue fide, de qua infra dicetur. codices Hegesippi extant haud pauci; nam saepe cum antiquitatibus Iudaicis in unum corpus coniunctus est. solum Hegesippum exhibent duo libri uetustate insignes, codex Ambrosianus [3] C 105 infer., cuius pars antiquior saeculi est fere VII, recentior VIII, et Casselanus olim Fuldensis saec. VIII aut IX scriptus, quo usus est Weberus [4]. Ambrosianum librum Niesius contulit iussu academiae Vindobonensis.

Praeter Ambrosium extitit alius interpres fere aequalis, qui quis fuerit non magis certum est. uersio tamen quam fecit eiusmodi est, ut *Iosephus latinus* recte dici possit, cum totum bellum Iudaicum exhibeat accurate et cum fide in latinum translatum. extitit aetate Cassiodori, qui eam dicit [5] ab aliis Hieronymo ab aliis Ambrosio, ab aliis Rufino ascribi; et quoniam neque Hieronymo neque Ambrosio tribui potest, hodie plerumque Rufini nomine ornatur. ea igitur ad hos libros recensendos magni est momenti. facta est ab homine artis latine loquendi perito et ab oratorum studiis haud alieno. ars ea est, quae deceat aequalem Ambrosii et Hieronymi, longeque praestat barbariae eius, qui postea Cassiodori aetate antiquitates Iudaicas transtulit. Iosephi latini codices innumeri sunt nec per medium aeuum fere ulla bibliotheca fuisse uidetur, in qua non fuerit. nos habuimus praeter editiones primum codicem *Vaticanum lat. nro. 1992* omnium fere antiquissimum, saeculo nono exaratum, cui inscribitur *historiarum Iosephi libri numero VII liber primus incipit feliciter*. hunc contulit Augustus

1) *Ambrosius episcopus de graeco transtulit in latinum* ante librum II extat in codice Ambrosiano. in codice Laurentiano plut. 66, 1 saec. XI, qui Neapolitano persimilis est, subscribuntur: *explicit liber hystoriarum egesippi hierusolimitani excidi a beato ambrosio de greco sermone in latinum translatum decenter*. 2) de Hegesippo qui dicitur Iosephi interprete. dissert. inaug. Erlangen 1880. cf. Weberi Hegesippum p. 389. 3) uide Reifferscheidium *Sitzungsberichte der k. Akademie zu Wien* 67 (1871) p. 473. 4) Hegesippus de bello Iudaico ed. C. F. Weber. Marburgi 1864. p. 401. 5) de institut. diuin. litt. 17; uide Iosephi uol. I praef. p. XXVII; nam Cassiodorum non de Hegesippo loqui, sed de uersione ea, de qua nunc agimus, inde apparet, quod Iosephi historiam in septem libros diuisam esse ait; Hegesippus enim quinque libros confecit.

Mau totum praeter libri VI partem, quam excussit Iulius Stender. codex multa optime tradit; non desunt tamen et corruptelae et interpolamenta grauiora. bene igitur accidit quod alium habuimus testem codicem *Berolinensem Lat. nro. 226* anno p. Chr. 1159 exaratum, qui ut Vaticano neque aetate nec uirtute par est, ita non paucis mendis caret, quae Vaticano adhaeserunt. Berolinensem totum excussit Carolus Boysen. uersio latina id proprium habet, quod Iosephi libros paullo aliter diuisit ac codices Graeci; nam liber quartus desinit p. 390, 1 in *κακίας*; insequentia *ἀλλὰ γὰρ τὸ* — 433, 17 efficiunt librum quintum; deinde liber sextus in Latino idem est qui in Graecis quintus, liber septimus Graecorum sextum et septimum una comprehendit. quod cur mutatum sit, nescitur; neque enim dubitandum uidetur quin ea diuisio, quam Graeci codices dant, genuina sit.

Versioni Latinae aetate suppar est *translatio Syriaca* libri sexti, quae extat in uersionis Syriacae ueteris testamenti Peschitta uocatae codice Ambrosiano saeculo fere VI exarato, quem nuper edidit Cerianius [1]. apparet igitur uersionem sat magnae esse uetustatis. Iosephi liber sextus in fine codicis extat post quartum Maccabaeorum librum sic inscriptus: *de ultimo Hierosolymorum excidio.* huius partem priorem ex Cerianii editione iterauit uersionemque Germanicam addidit Kotteckius [2], qui putat nos habere partem eius libri, quem Iosephus antequam bellum Iudaicum Graece conscriberet, uernaculo sermone ediderat. quae sententia quam non sit probabilis, recte dixit Theodorus Nöldeke [3]; nihil enim certius esse potest quam Graecam Iosephi historiam a Syro translatam esse [4], quod cum aliis locis demonstratur, tum elucet p. 524, 24, ubi Iosephus dedit *ἀδελφοὶ δύο, παῖδες Ἀρί, Σίμων τε καὶ Ἰούδης,* Syrus uero cum aliis duo nomina in unum contraxit *Arsimon*, quod fieri non potuisset, nisi habuisset uerba graeca eo quo nunc sunt ordine collocata. ceterum eo quoque peccauit Kotteckius, quod interdum uerba Syriaca minus diligenter interpretatus est et, id quod maxime cauendum fuit, non tam Syriaca uerba quam Graeca uulgati textus con-

---

1) prodiit Mediolani annis 1876—1880. 2) *Das sechste Buch des bellum Iudaicum — übersetzt und kritisch bearbeitet — von Heimann Kotteck (Inauguraldissertation von Leipzig), Berlin* 1886. 3) *Literar. Centralblatt* 1886 Nr. 26 p. 881 sq. 4) probabile est numquam totum bellum Iudaicum Syriace extitisse, sed id solum egisse Syros, ut excidii Hierosolymitani haberent historiam, quae Iosephi libro sexto continebatur, cum uetere testamento coniunctam.

uertit, et ne in nominibus quidem transcribendis maiore diligentia uersatus est. quod cum iam dixisset Nöldeckius, confirmauit Petrus Iensen, cui ea debentur, quae praeter Kotteckium ex Syro excerpta sunt. ceterum Syrus ille quisquis fuit, mediocriter fuit doctus nec nimis diligentem operam nauauit, nec raro Iosephi uerbis parum intellectis aut omittendo aut ariolando suam imperitiam celare studuit.

Denique Moskouiae extare dicitur Iosephi et antiquitatum et belli Iudaici *uersio Slauica*, de qua litteris Niesio missis scripsit C. E. Gleye, qui bellum Iudaicum rettulit paene totum superstes esse, antiquitates autem et excerptas esse et interpolatas. plura de hac uersione non innotuerunt, et apparet eam ante saeculum undecimum confectam esse non posse. aliquando hac uersione euulgata sperandum est nos fore edoctos, qualem Iosephum habuerit.

Praeter codices et excerptores et uersiones antiquas ad restituenda Iosephi uerba usui esse possunt ea quae scriptores antiqui ex eo excerpserunt aut mutuati sunt, quorum testimonium ut non imprudenter adhibendum est, cum saepe scriptores ea quae ex aliis sumpserunt immutent, ita interdum permagni est faciendum superatque uel antiquissimorum codicum auctoritatem. primus igitur ex Iosepho plura sumpsit *Porphyrius* Platonicus, qui in librum de abstinentia IV 11—13 (p. 245 sq. Nauck) bell. Iud. II 119—159 paucis omissis transtulit. deinde sequitur *Eusebius*, qui uiginti locos in historiam ecclesiasticam assumpsit, duos in demonstrationem euangelicam. unum locum conclamatum VI 193—214 de matre quae filium comedit, ut famem toleraret, qui quidem etiam ab Eusebio receptus est, exscripsit *Iohannes Chrysostomus*.

Breuiores sententiae receptae sunt in parallela sacra a *Iohanne Damasceno* aliisque collecta. denique non pauca extant apud *Suidam*, quorum magna pars ad excerpta Constantiniana redire uidetur. praeterea adhibendus erat *liber poliorceticus*[4]), in quo Iotapatorum obsidio (III 229 sq.) narratur ex Iosepho. neque omittendus est *Georgius Syncellus*, qui in chronicis p. 560 sq. Iudaeorum res narrat maxime secutus belli Iudaici librum primum. et quoniam

---

1) ueluti p. 529, 21 non *Keranis* in Syr. est, sed *Keranos*, et p. 524, 19—21 sic uertit Kotteckius: *Malachias, Iuda Mertons Sohn und Iakob Sosas Sohn: von den Zeloten zwei Brüder Arsimon und Iuda;* sed re uera haec dicit Syrus: *Malachias et filius Metronis* (sic) *et Iudas et Sosa et filius Iacobi et ex zelotis duo fratres, Arsimon et Iuda.* 2) Porphyrii hoc loco usi sunt Eusebius Cedrenus et Suidas. 4) Veterum Mathematicorum opera (Parisiis 1693) p. 317.

Syncellus non ipse Iosepho usus esse uidetur sed antiquiores auctores Eusebium aliosque compilasse, satis antiquum habemus testem. dein memorandus est *Iohannes Zonaras*, qui belli Iudaici historiam ex Iosephi libris tertio et sequentibus excerptam in historiarum epitomam (uol. I p. 523—561 ed. Bonn.) recepit. denique *Photius* in bibliotheca (cod. 47 p. 11 Bekker) Iosephi bellum Iudaicum se legisse testatus pauca ex eo excerpsit.

§ 3 de codicum generibus.

Inter tot codices ad hanc editionem parandam eos potissimum adhibuimus, qui primi nominati sunt, *Parisinum* (P) et *Ambrosianum* (A) et *Marcianum* (M) et *Laurentianum* (L) et *Vaticanum* (V) et *Romanum* (R) et *Vrbinatem* (C), qui et antiquissimi fere sunt et omnium tamquam antistites haberi possunt; reliqui enim cum eis ita consentiunt, ut nihil fere noui praebeant. quod igitur de septem primis dicetur, etiam de reliquis dictum erit. de illis igitur praecipue disputandum est; de ceteris quae necessaria uidebuntur postea exponentur.

Ac primum Iosepho id accidisse probabile est, quod fere omnibus antiquis scriptoribus; nam cum aliis corruptelis tum lacunis quibusdam, quae omnium testium communes sunt, omnes libros et interpretem Latinum ex uno fonte deriuatos esse intellegimus. primum enim p. 391, 6 uerba *τὸ ἱερόν, περιθέντες δ' αὐτοῖς ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς* et paruo spatio intermisso [1]) p. 393, 1 uerba *καὶ μὴ δοθῆναι μετὰ τῶν ὅπλων αὐτοῖς ἑτοίμην τὴν* ab omnibus libris scriptis et interprete Latino abesse aut olim afuisse [2]) uidemus, suppeditari autem a P aut PA in adnotatione marginali; ea enim genuina esse et a Iosepho scripta, tam apertum est, ut uel caecus uideat. iam uero cum loco priore exciderint litterae 36, altero 37 [3]), tot autem elementa capere soleant singuli uersus in uoluminibus antiquis [4]), apparet utramque lacunam inde ortam esse, quod codex archetypus unius uersus iacturam fecerat. quae exciderunt in unius exemplaris margine postea suppleta sunt et nunc in margine codicum PA extant. alia est lacuna codicum omnium p. 411, 14, ubi Nero tre-

1) quod eius modi est, ut fere sexaginta uersus litterarum tricenarum quinarum capiat. 2) quod dicitur propter Marcianum et Neapolitanum, in quibus priora recte extant, quae a grammaticis ex margine in textum delata esse uidentur. 3) aut siquidem $\overline{\varepsilon\iota}$ unius litterae spatium complere ponimus, 34 litterae. 4) uide *Th. Birt, das antike Buchwesen.* p. 194 sq.

decim annos dies octo imperasse dicitur; sed addendi erant octo menses, quae sine dubio fraude librariorum exciderunt; nam in ceteris huius modi numeris Iosephus satis accuratus fuit[1]). alia in omnibus libris traditur corruptela haec p. 561, 12 sq.: *τόπος τ' ἐπὶ τῆς πόλεως οὐδεὶς γυμνὸς ἦν, ἀλλὰ πᾶς λιμοῦ νεκρὸν εἶχεν ἢ στάσεως καὶ πεπλήρωτο νεκρῶν ἢ διὰ στάσιν ἢ διὰ λιμὸν ἀπολωλότων*[2]). ubi eadem sententia tam moleste iteratur, ut dubium non sit, quin recte Cardwellus uerba *καὶ πεπλήρωτο — ἀπολωλότων* eiecerit; neque enim credibile est Iosephum se ipsum interpretatum esse. quod cum in omnibus libris interpolatum sit, iam archetypo adhaesisse uidetur. indidem deriuanda sunt alia uitia[3]), imprimis nominum quorundam corruptelae. uelut p. 90, 5 in omnibus traditur *Βεντίδιος*, sed non Ventidius sed Didius memorandus erat, ut cum alii rerum scriptores docent tum Iosephus ipse Ant. Iud. XV 195[4]); Ventidius igitur ex praecedentibus, ubi saepius memoratur, a librariis huic loco inlatus est, quem ita adamarunt, ut eum etiam p. 582, 2 extare maluerint pro Petilio[5]). haec sunt corruptelae non tam incuriae librariorum tribuendae quam arbitrio hominum mediocriter doctorum, quorum manibus Iosephus tractatus est. similiter p. 246, 7 extat apud omnes *Ζαβουλών*, quod reuera est *Χαβουλών*[6]). deinde memorabile est nomina quaedam ex uetere testamento petita talia dari, qualibus postea usi sunt scriptores Christiani, uelut p. 486, 19 habemus *Ἀβραάμ*[7]), p. 487, 20 *Σενναχηρείμ*[8]), p. 488, 10 *Σεδεκίας*, p. 526, 10 *Ἰεχονίας*[9]), sed in antiquitatibus alia extant haec: *Ἄβραμος, Σενναχήριβος, Σακχίας, Ἰωάκειμος*, quare suspicio oritur his aut similibus usum esse Iosephum etiam in bello Iudaico[10]), illa uero ab interpolatoribus ei esse obtrusa, praesertim cum nomen regis

1) uide *Hermes* 28, 208 sq. 2) eadem uertit Latinus neque alia habuisse uidetur interpres Syrus, quem priorem sententiam omittere et ita uertere docuit P. Iensen, tamquam habuerit *ἀλλὰ πεπλήρωντο* (nam pluralem ponit) *νεκρῶν ἢ διὰ στάσιν ἢ διὰ λιμὸν ἀπολωλότων.* 3) uelut non recte intellexerunt librarii uerbum *χοῦν* p. 348, 14, ubi quod esse debebat *ἔχον* traditur *ἔφον*, et p. 562, 10 *ἔχον* factum est *ἔξον*, denique 595, 19 *χοῦσι* in *τυχοῦσιν* abiit. 4) quamquam hic quoque Didii nomen corruptum est. 5) unus Latinus ibi uerum seruauit. 6) *χαβουλών* traditur in codicibus deterioribus p. 279, 4, ubi meliores itidem *ζαβουλών* exhibent. ceterum etiam cont. Ap. I 110 cod. Laur. et Lat *Ζαβουλών* dant, solus Eusebius uerum retinuit. cf. Ant. Iud. VIII 142. uit. 213. 7) *Ἀβράαμος* LC, quod ex *Ἀβραάμ* factum uidetur. 8) *Σενναχήρειμος* C. 9) etiam p. 452, 18; 453, 14; 569, 20 et 22 optimi testes exhibent *δᾶδ* h. e. *δαβίδ* aut *δαυίδ*, non *Δαυίδης*. 10) quare memorabile est quod p. 486, 17 Latinus non *Νεχαὼς* tradit, quod nomen uulgare est, sed *Nechias*, idemque p. 569, 20 et 22 regem Dauidem miro modo dat *Leobium* aliis inauditum.

Aegyptii, quod simul extat p. 569, 10 *Ἀσωχαῖος* [1]) a uulgari longe distet.

Haec igitur sunt uitia, quibus omnes codices inquinati sunt. ceterum saepe testes in diuersas partes abierunt; cum enim, ut fieri adsolet, in quibusdam codicibus non pauci loci corrumperentur aut interpolationibus afficerentur, corrupta deinde a correctoribus temptarentur, alii uero Iosephi uerba integra retinerent, uariae obortae sunt discrepantiae. quod quo modo factum sit, uno maxime loco illustrari potest, qui est p. 465, 8, ubi in descriptione templi haec edebantur: *γονορροίοις μὲν δὴ καὶ λεπροῖς ἡ πόλις ὅλη διείργετο, γυναικῶν δὲ ἐμμήνοις ἀπεκέκλειστο* tradita in C et sociis. quae corrupta esse apparet, primum quod *διείργετο* minus recte dictum est, quod esse debebat *εἴργετο*, deinde quia inepta narrantur; mulieres enim menstruis laborantes non ex tota urbe excludebantur, sed a templo solo abesse iubebantur [2]). nec cum illis consentiunt ceteri codices; nam in L non *διείργετο* extat, sed *εἶχε τὸ διεῖργον*, in VR *τὸ διεῖργον*, id quod etiam Latinus habuisse uidetur, qui uertit *arcebat*, h. e. fere *διεῖργεν*; denique PAM haec exhibent: *τὸ διεῖργον τὸ δ' ἱερὸν* et praeterea *δὲ* post *γυναικῶν* omittunt. hinc apparet sic Iosephi manum restituendam esse: *γονορροίοις μὲν δὴ καὶ λεπροῖς ἡ πόλις ὅλη, τὸ δ' ἱερὸν γυναικῶν ἐμμήνοις ἀπεκέκλειστο.* simul apparet, quo modo ortae sint uariae corruptelae; primum enim *τὸ δ' ἱερὸν* mutatum est in *τὸ διεῖργον*, quod ut aliquatenus intellegi posset, additum est *δὲ* post *γυναικῶν*. haec non modo in VR et Latino nunc leguntur, sed etiam olim in codicum LVRC et Latini communi fonte fuerunt. nam etiam quae L et C habent quamuis diuersa tamen indidem orta sunt; neque enim fugit correctores uerba *τὸ διεῖργον* non bene se habere, quare in L repositum est *εἶχε τὸ διεῖργον*, in C aliisque *διείργετο*, quae sunt grammaticorum coniecturae. denique uerum *τὸ δ' ἱερὸν* in solis PAM seruatum est ita tamen, ut alterum iuxta positum sit, ut in eorum archetypo fuisse

τὸ διεῖργον

uideatur *τὸ δ' ἱερὸν* [4]). PAM igitur omnibus reliquis uirtute praestare

---

1) is est rex, qui uulgo a LXX interpretibus *Σούσακος* appellatur. at apud Iosephum Ant. Iud. VIII 253sq. *Ἴσωκος* in melioribus libris traditur, quod ad *Ἀσωχαῖος* propius accedit. 2) cf. Ant. Iud. III 261. cont. Ap. II 103; bell. Iud. VI 426. similia docent Talmudici. 4) possis cogitare etiam de

τὸ δ' ἱερὸν

τὸ διεῖργον, quod minus probabile est, quoniam mox abest *δὲ* post *γυναικῶν*, quod cum corrupto *διεῖργον* coniunctum est. ceterum non raro binae lectiones eodem modo coniunctae in PA reperiuntur.

uidetis, ceteros autem et corruptos et a grammaticis refictos esse. iam uero quam hic cernimus codicum rationem, eandem per omnes fere belli Iudaici libros habemus, quae nunc exponenda est.

Facile enim intelleges duo maxime codicum genera esse discernenda, quorum alterum continetur codicibus P et A, qui quidem inter se plerumque consentiunt; alterius generis sunt maximeque a PA diuersi VR et C. deinde medium quendam inter utrosque locum obtinent primum M, qui ut saepe cum PA concordat ita non raro ab altera parte stat, deinde L, qui in libro primo et parte secundi cum VRC consentire solet, abhinc tamen pluriens cum PAM facit, praeterea autem multa habet singularia. haud absimilis est condicio codicis C, qui plerumque cum VR coniunctus est aut ab eis pendet, interdum uero cum PA facit; sed is quoque haud raro neutram partem sequitur aut solus aut comite L. denique Latinus saepe generi priori se addixit, saepius alteros sequitur, interdum uero peculiaria habet aut cum L aliisue communia.

Inter haec autem quae diximus genera sine dubio praestantius id est, cuius sunt codices PA adiunctis saepe M aut L aut Latino, id quod tam perspicuum est, ut iam Cardwellus [1]), qui primus Parisino usus est, eius uirtutem agnouerit; deinde pluribus exemplis demonstrauit Destinon [2]), nec fugit Herwerdenum, cum in Mnemosyna Bataua noua [3]) codicum A et M lectiones a se excerptas ederet. nam horum codicum uirtus tanta est, ut eos recensionis huius fundamenta habuerimus neque ab eis discesserimus nisi rarius et re saepius meditata. sed quamuis magna sit eorum praestantia, tamen neque a corruptela neque ab interpolatione fuerunt liberi; quare alterum quoque genus interdum meliora seruauit. sunt denique loci, ubi ualde dubium sit, utrum genus meliora tradat; nec deest ubi et nos in diuersas sententias abierimus et fortasse alii, qui postea in Iosephum inquirent, discessuri sint.

Nunc ea quae disputata sunt exemplis quibusdam illustrentur. primum igitur nomina quaedam in solis PA recte traduntur, uelut I 217 sq. exhibent *Μοῦρκος*, cum in ceteris omnibus et Graecis et Latinis sit *Μάρκος*, quod quidem etiam in Antiquitatibus Iudaicis ab omnibus falso traditur; nam Q. Staius Murcus uiro illi nomen erat. similiter p. 317, 8 antea edebatur *Σέξτος τις Κερεάλιος*, quod est in MVRC [4]). sed recte Mommsenus [5]) uitium subesse suspicatus est;

1) uol. II praef. p. VII. 2) de Flauii Iosephi bello Iudaico recensendo, Kiliae 1889. 3) uol. XXI p. 236 sq. 4) *Κερέλλιος* dant R et Lips. 5) ephemeris epigraph. IV 499.

Cerialis enim ut Iosephus ipse tradit non tribunus erat, quod est χιλίαρχος, sed legatus legionis, nec potuit, cum paullo ante (p. 315, 9) memoratus sit, dici Σέξτος τις. bene igitur accidit, quod PA cum L et Lat non Κερεάλιος tradunt, sed Καλουάριος, quod sine dubio recipiendum est. apparet autem Cerialis nomen a librariis repositum esse ex coniectura. similiter etiam p. 39, 7 ex PA Iosepho reddidimus Σερουιανῷ, cum reliqui omnes et codices graeci et Latinus cum Hegesippo habeant Σερουιλίῳ, quibuscum consentiunt Ant. Iud. XIV 92 libri omnes. sed cum PA facit Syncellus (p. 567 Bonn.), et si reputaueris Seruilium [1]) nomen librariis graecis multo tritius fuisse quam Seruianum, probabile uidebitur, illud ex hoc corruptum aut ex Antiquitatibus ascitum esse [2]). quare paullo supra p. 24, 20 erratum esse uidetur, quod ex VRC restitit uulgatum εἰς Κανὰ κώμην, quamuis firmetur Antiquitatum auctoritate; nam PAML cum Lat et Hegesippo εἰς Ἀνὰν κώμην tradunt, facile autem Ἀνὰν in Κανὰ tritissimum nomen corrumpi poterat [3]).

Memorabilis alius locus est p. 36, 15, ubi antea edebatur κἂν τούτῳ Σκαῦρος εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐμβαλὼν τῆς μὲν Πέτρας εἴργετο ταῖς δυσχωρίαις, ἐπόρθει δὲ καὶ τὰ περὶ Πέλλαν, κἂν τούτῳ δὲ κακοπαθῶν. haec dant LVRC satis mira; quomodo enim fieri potuit, ut Scaurus cum Petram Arabiae oppidum peteret Pellam uastaret, quae neque Arabiae erat et multum distabat a Petra? quare sine dubio uera sunt quae exhibent PAM adsentientibus Lat et Hegesippo ἐπόρθει δὲ τὰ πέριξ πολλὰ κἂν τούτῳ κακοπαθῶν, quae in ceteris libris et corrupta et reficta esse uides.

p. 357, 11 Philippus quidam memoratur hisce: αὐτὸς δὲ ὁ Φίλιππος Ἰακίμου τινὸς ἀνδρὸς ἐπισήμου τετραρχήσαντος Ἀγρίππα τῷ βασιλεῖ. hoc enim τετραρχήσαντος dedimus ex PALLat, reliqui codices tradunt στραταρχήσαντος, quod quamuis non ineptum tamen minus uerum est. Iacimus enim successit patri Zamari Babylonio, cui Herodes in Batanea regionem Trachonitis uicinam administrandam dederat [4]). et ut Pherorae Herodis fratri fuisse scimus tetrarchiam [5]) aliamque habemus tetrarchiam Vari siue Noari, [6]) ita Zamarin quoque et filium Iacimum tetrarchae nomine ornatos esse ex hoc loco discimus.

---

1) quare saepius apud Diodorum aliosque scriptores Seruius nomen in Seruilium abiit. 2) Antiquitatibus quoque Seruianus restituendus est. 3) similiter p. 72, 17 et 21 ex PA receptum est Θολεμαῖον non Πτολεμαῖον, quod exhibent et ceteri testes omnes et Antiquitates. 4) Ant. Iud. XVII 23 sq. 5) Ant. Iud. XV 362. 6) bell. Iud. II 247.

Denique p. 618, 13 Eleazari uerba habes haec: καὶ μόνον αὐτῆς μνημεῖον ἀπολείπεται τὸ τῶν ἀνῃρημένων ἔτι τοῖς λειψάνοις ἐποικοῦν ex PA edita; reliqui exhibent ἀπολείπεται τὸ τῶν ἀνῃρηκότων αὐτὴν στρατόπεδον ἔτι τοῖς λειψάνοις ἐποικοῦν, quae quidem et Lat habuit et fortasse Hegesippus. quae nullo modo probanda sunt, ut maxime demonstratur uocabulo ἔτι; recte enim dicit Eleazarus Iudaeos quosdam in interfectorum reliquiis etiam nunc habitare, at dici non potuerunt etiam nunc Hierosolymis esse castra Romana, quae recens facta urbi dirutae perpetuo praesidio futura erant. accedit quod non consentiunt cum insequentibus, ex quibus apparet non de Romanis sed de Iudaeis sermonem esse. ab interpolatore igitur castra Romana ex § 17 et 217 sumpta sunt.

Possunt multi alii loci afferri, quibus codicum PA uirtus probetur, sed et lectoribus et chartae parcendum est et exempla tam abundant, ut quiuis facile reperire possit[1]. quare nunc eo transimus, ut exemplis probemus etiam alterum genus, cuius sunt VRC cum M aut L aut Latino, interdum meliora tradere; id quod eo magis demonstrandum est, quo plus tribuimus generi meliori, ut appareat, cur aliquotiens ab eo recesserimus. nec curanda sunt uitia leuiora librariorumque errores, quibus omnes codices inquinari solent, sed grauiores quaedam corruptelae sunt memorandae.

Primum igitur p. 35, 16 graue habemus interpolamentum in PAM, qui post κατατεταγμένῳ addunt εἰσὶ δὲ νῦν χρηματίζουσαι λαμπρῶς[2], quae ferri non posse et per se intellegitur et comparatis Antiquitatibus XIV 74 apparet. et uidentur ea ex margine in textum delapsa esse, id quod similiter accidit p. 98, 8, ubi πόλις Ἀρκαδίας ad Ἠλείοις ascriptum nunc inter scriptoris uerba extat in PA, qui quidem id interpolamentum non modo semel sed bis tradunt; cum enim in textu habeant τὸ δὲ πόλις ἀρκαδίας ἠλίοις χαρισθέν, in margine utriusque ascriptum est τὸ δὲ ἠλίοις πόλις ἀρκαδίας χαρισθέν. ergo etiam in eo codice peruetusto, cuius discrepantiae in margine extant, haec iam paullo aliter in textum deuenerant[3]. p. 31, 2 in VRC recte traditur ἰσχὺν, in PAML ἰσχὺν

1) alia attulit Destinon (de Flauii Iosephi bell. Iud. recens. p. 8sq.) alia sunt haec casu magis quam certo consilio excerpta: p. 53, 10; 107, 1; 199, 1sq.; 228, 2; 270, 15; 379, 19; 387, 16; 392, 1; 399, 12 (ubi lacuna expletur in PAM); p. 425, 15; 442, 11; 466, 21; 468, 9sq.; 471, 5; 476, 18; 487, 7; 496, 20; 511, 15 (ubi tamen ne PA quidem incorrupti sunt); 540, 12, 20; 543, 12; 573, 11; 583, 8; 602, 18.

2) quae quidem aucta et immutata etiam in C extant.

3) eodem modo p. 104, 16 in PA Καππαδοκίαν interpolatum est, quod olim ad Κιλικίαν ascriptum esse uidetur.

ἀρχὴν [1]), quorum alterum sine dubio ex margine inrepsit. similiterque paullo infra u. 18 τὰ ἄκρα πρέμνα uitiose leguntur in PAML, rectius πρέμνα in VC [2]); ἄκρα et in margine πρέμνα habet N, et idem fere communis meliorum codicum auctor habuisse uidetur. paullo infra p. 49, 16 ferri uix possunt quae tradunt PAM cum C et Latino τῶν δ' ἄλλων Καίσαρος στρατηγῶν ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ φόνου Βάσσῳ συμβαλόντων μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως, quae et difficilius sunt intellectu et rem minus recte narrare uidentur; at optima sunt quae LVR tradunt τ. δ' ἄ. Κ. στρ. ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ φόνου μετὰ δυνάμεως συνελθόντων, quae et perspicua sunt et rei gestae magis accommodata [3]). p. 173, 3 εἰς Μῆλον in εἰς Μίλητον corruperunt PA cum Hegesippo [4]); p. 184, 2 ἴυγγί τινι φυσικῇ κατασπωμένας editum est ex MLVRC ex Latino; PA ἴλιγγι exhibent minus recte, quod si uoluisset Iosephus dedisset καταφερομένας potius quam κατασπωμένας, quod ad ἴυγγα incantamentum aptissimum est. deinde aperte falso PAM tradunt p. 199, 7 multos Iudaeos a Samaritis occisos esse, cum ex eis quae sequuntur (p. 200, 7) satis constet interfectum esse Iudaeum unum, quod recte exhibent LVRC. p. 475, 5 in codicibus melioribus fertur βάρος, quod spernendum non esset, nisi reliqui melius traderent βρῖθος; amat enim Iosephus huiusmodi uocabula rariora. interdum meliorum testium error proditur hiatu; uelut ferri uix possunt quae p. 17, 7 in AM extant κατήει ὁ λαός, et eiusdem paginae u. 14 ἡ ποινὴ εἰς τὸν ἀδελφόν; ex deterioribus igitur reponendum est κατῆλθεν et ἡ τίσις [5]). his aliisque locis [6]) non paucis codices deteriores meliora tradere apparet; quare etsi minorem auctoritatem habent non tamen spernendi sunt neque in edendis et emendandis belli Iudaici libris neglegi potuerunt.

§ 4 de codicibus P et A.

Haec de codicum generibus diuersis dicta sunto. iam de singulis libris quaedam addenda sunt, et primum memorandi sunt PA, qui quidem plerumque ita consentiunt, ut tamquam fratres haberi pos-

---

1) in A solum ἀρχὴν extat, ἰσχὺν in margine suppletum est. 2) in R haec interierunt. 3) cf. Ant. Iud. XIV 268. Drumannum in historiis II p. 125 sq. Gardthausen *Augustus u. s. Zeit* I 152. 4) etiam cont. Apion. II 266 Μηλίῳ in Μιλησίῳ corruptum est. 5) cf. p. 345, 13. 6) alii loci sunt p. 16, 1; 49, 6; 50, 3; 73, 1; 79, 8; 135, 15; 146, 3 et 9; 222, 16 ubi cum VRC consentiunt PA in margine; 249, 10; 279, 4; 285, 4; 292, 19; 294, 16; 295, 17; 301, 11; 461, 3; 479, 24; 487, 1; 540, 1.

sint; nam et aetate et scripturae genere et adnotationibus aliisque rebus maxime inter se similes sunt. nihilominus interdum dissentiunt; et quamquam rarae sunt discrepantiae grauiores, sunt tamen discrepantiae. uelut p. 258, 11 post *Γαλιλαίας* solus A addit *πολλήν*; p. 398, 13 *ἀντικαθισταμένων* habet P *ἀντικαθημένων* AMLVR; p. 379, 21 extat *παρωξύνθαι*, quod P mutauit in *παρωξυνθῆναι*, A in *παρωξύνεσθαι*[1]. et saepe in his discrepantiis A deteriores sequitur, P uero meliora tradit, ut hic melioris recensionis fons sit purior solusque interdum uera seruauerit. insigne exemplum extat p. 531, 19, ubi solus P *ἐν ἀγχωμάλῳ καταλιπόντες* exhibet, reliqui omnes *ἐν ἀγχωμάλῳ παρατάξει καταλιπόντες*, quae aperte sunt interpolatoris. p. 440, 9 solus habet recte *πολὺ*, at A *πάλιν*, L *πάλαι*, reliqui *πᾶσαι*. p. 415, 3 quod P tradit *προθύμως* melius uidetur quam reliquorum *ἑτοίμως*. p. 584, 1 solus habet *τοὺς αἰχμαλώτους — καταχρώμενος*, reliqui omnes *τοῖς αἰχμαλώτοις*. denique non mediocriter placet quod p. 194, 6 omittit *εἰς τὴν ἀρχήν* et p. 606, 11 *εἰς τὸ στρατόπεδον*, quae interpolatorem sapiunt[2]. denique omittendum non est, solum P in libri primi et secundi inscriptione tradere titulum a Iosepho datum (uide supra p. III). quodsi inter optimos P et A certamen instituendum est, palma danda est Parisino. sed ne hic quidem ab omni errore cauit, cum solus interdum corrupta tradat, uelut eo loco, qui supra (p. XXIII) memoratus est, p. 391, 6 *εἰς τὸ σχῆμα* corrupit in *πρόσσχημα*, et p. 531, 12 post *μῆκος* infersit *τόπον*[3]. praeterea monendum est interdum alium uerborum ordinem ab eo institui minus recte, uelut p. 606, 19 *ἔστι δὲ ἡ μὲν τῶν ὁδῶν* tradit, quod minus placet quam *ἔστι δὲ τῶν ὁδῶν ἡ μὲν* reliquorum[4].

Ambrosianus uero ut paullo minorem auctoritatem habet, ita minime spernendus est auctor; nam interdum is quoque solus Iosephi uerba incorrupta seruauit. uelut p. 393, 19 *ἀνεθάρσησε* rectius dat, non *ἐθάρσησε*, ualdeque arridet quod p. 588, 7 omittit *τῇ πύλῃ*. praeterea habuit correctorem fere aequalem, qui usus est exemplari, quod ipsi A persimile erat, ex quo cum leuiora quaedam uitia sustulit

---

1) cf. p. 41, 5; 7. 2) cf. 612, 15, ubi solus recte non addit *ἡμῖν*. p. 487, 1 in P supra uersum suppleta sunt uerba *πρὸς τὸν ἄνδρα*, quae fortasse spuria sunt. 3) etiam 420, 2 interpolatus esse uidetur, nec recte p. 303, 3 inserit *ἀεί*.
4) quare dubium est, num recte eum secuti simus p. 449, 7. dubia res est etiam p. 531, 5, ubi *Καίσαρος* exhibet P pro *Τίτου*; utrumque enim uerum esse potest. at hic ei succurrit Latinus. p. 615, 11 P tradit *προσψαύσῃ*, reliqui *προσάψηται*, quorum utrum uerius sit, non facile est diiudicatu, illud tamen paullo melius uidetur.

tum pauca optime emendauit in omnibus reliquis libris corrupta, ut p. 191, 13 addidit δὲ; p. 302, 10 πεσεῖν ex παισὶν fecit; p. 310, 14 τῷ κατὰ σφᾶς dedit pro τῶν κατὰ σφᾶς; p. 407, 18 καὶ ἐπὶ γῆς pro καὶ πηγῆς. alibi etsi non uera uidentur, minime tamen inepta sunt quae intulit, ut p. 399, 14 inseruit εἶθ᾽, et 616, 14 ἴσμεν quod fortasse recipiendum est [1]). neque enim librarii libidini haec deberi eo demonstratur, quod interdum cum Lat concinunt, uelut p. 6, 9 τὰ μὴ προϊστορηθέντα corrector dedit cum Lat [2]), itidemque p. 418, 7 ἡ στρατιὰ Ὄθωνος, denique p. 401, 23 cum Lat addit δύνασθαι sine dubio a Iosepho scriptum.

Restat, ut dé discrepantiis scripturae dicatur, quae extant in margine codicum PA, quae quidem fere omnes in utroque codice eaedem sunt, unde sequitur, ut supra demonstratum est, iam archetypum ea habuisse. quibus adnotamentis interdum uitia quaedam recte emendantur, uelut p. 222, 16, ubi in margine est ἐξ, quod in textu legitur ταῖς, et p. 366, 1 et 5 in margine alia corriguntur, alia tamen minus probanda sunt. consentit his locis margo cum deterioribus libris. maxime uero memorabiles sunt loci iam supra (p. XXIII) memorati, p. 391, 6 et 393, 1, ubi omnium codicum lacuna adnotamentis marginalibus expletur, unde apparet optimum fuisse codicem illum, ex quo ea deprompta sunt. et in his quoque cernitur codicis P praestantia, qui unus p. 393, 1 supplementum exhibet ab A omissum.

§ 5 de codice M.

Codex M pluribus rebus memorabilis est, primum integritate et uenustate; nam totus una manu diligentissime exaratus est paucis adhibitis correcturis, deinde in margine habet praeter alia multas uarias lectiones prima manu scriptas eiusmodi, ut siue cum meliore genere consentit siue cum deteriore, alterius generis lectiones in margine habere soleat, quo accedunt alia cum L aut C communia [3]).

---

1) p. 546, 6 ad φλογός quod corruptum est, in margine ascripsit στοᾶς, quod etsi uerum non uidetur, tamen memorabile est. 2) idem coniecerat Bernardus. 3) interdum uni loco binae uel plures discrepantiae ascriptae sunt, quarum mentione dignae sunt duae: p. 22, 3 extat in textu Ὀβέδα cum PA, ascriptum est ἔν τισιν εὕρηται βόνδα, ἐπ᾽ ἐνίοις γροβέδα et p. 24, 20 in textu habet Ἀνὰν cum PA, in margine εὕρηται καὶ κανᾶ καὶ γράννα. nam γροβέδα et γράννα ortae sunt ex γρ ὀβέδα et γρ ἄννα quae fuerunt discrepantiae ascriptae ad alterius generis scripturas βόνδα et κανὰ. cf. Destinon de Flauii Ios. bell. Iud. recens. p. 14 not. 3.

habes igitur editionem quandam critico apparatu instructam ex exemplari diligenter recensito diligentissime transcriptam.

Marcianus igitur, ut supra (p. XXVI) dictum est, plerumque consentit cum PA, ita tamen, ut saepissime cum VRC faciat; quare ex diuersi generis codicibus compositus esse putandus est[1]). et melioris classis exemplar, quo usus est, nec P fuit neque A, sed alius eiusdem generis liber. neutri enim illorum se addixit, sed modo cum altero modo cum altero consentit, uelut p. 301, 18 *οὓς* exhibet recte cum A, *ὥς* P; p. 503, 16 uerba quaedam omittit, quae in A alieno loco extant, ut in huius quoque archetypo omissa et deinde non recte suppleta esse uideantur. at p. 27, 25 recte cum P *πόλεις*, A cum reliquis habet *πόλεις ἕτεραι;* p. 408, 8 *χορηγία* extat in PM, abest ab A[1] cum reliquis; p. 618, 7 uerba *ἡ — μητρόπολις* absunt a PM, extant in A. praeterea adnotandum est, eum codicem ex quo confectus est M, etiam marginalia habuisse qualia sunt in PA; cum enim p. 399, 12 ad *οἱ καλούμενοι σικάριοι* hi in margine habeant *λῃσταί,* in M extat *οἱ καλούμενοι σικάριοι λῃσταί*[2]). indidem explicatur, quod p. 391, 6 solus M in textu dedit quae ab omnibus reliquis absunt et in margine PA supplentur (uide supra p. XXIII). grammaticus enim, qui recte intellexit quam necessaria essent, suppleta in textum intulit. iam uero cum ea quae p. 393, 1 solius P margo exhibet, ne in M quidem extent, uidentur ab codice illo afuisse, sicut hodie absunt ab A.

Deteriores uero codices ita secutus est, ut non solum ea reciperet quae maior pars exhibent, sed saepius ea quoque haberet aut in textu aut in margine, quae singuli eorum, imprimis C, tradunt propria. uelut p. 270, 15 addidit *Γίσχαλα* cum C; p. 381, 21 in margine habet *θυμοῖς* cum V; p. 391, 1 in textu *Βαρούχου* cum C et in margine *Βαρισκαίου* cum L; p. 409, 18 in margine tradit *νεῖν* cum C; p. 511, 15 recte ab eo abest *οὖν* ut a C[3]). accedit quod interdum uel tres exhibet discrepantias; quare fortasse non modo duos, sed tres codices ad recensionem Marciani conficiendam adhibitos esse haud improbabiliter aliquis coniciat.

Verum grammaticus recensionis illius auctor non satis habuit tradita transcribere, sed interdum coniectura emendare studuit, uelut p. 104, 16 extat (*κατῆρεν*) *εἰς Ἐλεοῦσαν*, sed corrupte PA *εἰς Καππαδο-*

1) est ubi utriusque generis uerba coniunxerit, uelut p. 319, 15 *πάντων τῶν πύργων* dat, *πάντων* PAL, *τῶν πύργων* VRC. 2) accedit quod p. 408, 20 in margine *εὔτονον* habet idem ac PA. 3) cum LC consentit M p. 460, 17; 540, 1.

κίαν Ἐλεοῦσαν, hinc M fecit εἰς τὴν ἐν Καππαδοκίᾳ Ἐλεοῦσαν. alibi alterum genus corrigit; nam p. 302, 10 recepit παίδων cum VRC, sed recte intellexit desiderari aliquid, suppleuit igitur οὕτως ἀπελθεῖν; p. 425, 1 solus dedit πεπιστευμένον μέρος ἔσεσθαι οὐκ ὀλίγον speciosissime, sed ex coniectura ut uidetur; nam magnopere cauendum est, ne in his similibusque ab eo decipiamur [1]).

Nil autem mirum, cum bonum auctorem Parisini et Ambrosiani consanguineum habuerit, quod interdum solus probas lectiones exhibet, uelut p. 327, 13 una uocula leniter translata τὸν Ἰώσηπον καὶ ἐν ἄλλοις egregieque p. 582, 21 pro μετὰ dedit μέγα, quod etiam Latinus habuisse uidetur. minus certa res est p. 420, 2, ubi uerba a Marciano tradita a nobis in textum recepta sunt; erunt enim fortasse, qui eum coniectura infectum esse putent. denique memorandum est inter uarias lectiones esse, quae a nullo alio teste tradantur, quorum maxime memorabile est p. 26, 12 σεσοβημένη, quod sine dubio reponendum est; nam σεβομένη ferri non potest; deinde p. 548, 1 extat ἐν κοντῷ, ubi ceteri exhibent ἐν σκότῳ, quod cum uix intellegi possit, quaerendum est num illud potius recipiendum sit. sed quoniam ne tunc quidem locus persanatus esse uidebatur consultius uisum est a reliquis traditum conseruare.

§ 6 de codice L.

Singularem locum obtinet codex Laurentianus, qui sicuti M et cum PA consentit et cum altero genere, alio tamen modo; nam in libro primo et parte secundi fere usque ad p. 200 ita cum VRC facit, ut raro ab eis recedat, at exinde etsi priores comites non omnino deserit, magis tamen ad PA se adplicat ita, ut eis similior sit quam M, et saepe PAL faciant contra MVRC [2]). quae generis mutatio non solum ad res grauiores pertinet, sed etiam leuiora complectitur, uelut post p. 200 ν̄ ephelcystico et apostropha eodem fere modo utitur ac PA. habemus igitur codicem ex utroque genere mixtum, quem ita ortum esse apparet, ut aut exemplar generis melioris ex altero corrigeretur, aut ratione inuersa deterioris generis

1) alia huius modi exempla reperies p. 168, 10; 212, 1; 236, 3; 335, 22; 344, 13; 359, 1; 364, 12; 370, 4; 431, 2; uide etiam 305, 9; 12; 19, ubi genuina habes commixta falsis, et p. 612, 20, ubi uerum esse potest quod supplet παρανομίας. 2) uide p. 198, 10; 11; 19; 22; 199, 1; 2; 7, quibus locis omnibus L cum VRC facit; at p. 202, 18; 21; 203, 14; 16; 17; 204, 3; 205, 2 cum PAM consentit, et ibidem p. 203, 11; 204, 17; 205, 19 cum VRC.

codex ex meliore. uidetur autem L melioris generis exemplari ortus esse ex deteriore correcto, ut demonstratur loco de lacu Gennesare p. 341, 3, ubi in MVRC legitur *μέση δ' ὑπὸ τοῦ Ἰορδάνου τέμνεται, καὶ δοκεῖ μὲν Ἰορδάνου πηγὴ τὸ Πάνειον, φέρεται δ'* etc. sed iam antiquitus factum est, ut uerba *τέμνεται — Ἰορδάνου* omitterentur, quae absunt a PALat. quid uero L? *μέση δ' ὑπὸ τοῦ Ἰορδάνου πηγὴ τέμνεται καὶ δοκεῖ μὲν Ἰορδάνου τὸ Πάνειον* exhibet ut MVRC, turbato tamen ordine, cum uerba illa in PALat omissa alieno loco extent. quae uidentur a codice Laurentiani proauo afuisse et a correctore suppleta esse. consensit igitur archetypus ille cum PALat et correctus est ex genere deteriore. quod si statuimus simul facile intellegitur, qui factum sit, ut in sola parte priore diligentius instituta sit correctio, in reliquis uero elanguerit.

Saepe igitur Laurentianum cum PA aut PAM consentire uidemus. non raro tamen ab eis discedit et aut solus aut cum Latino coniunctus egregia aut memorabilia tradit, quae rariora quidem sunt in parte priore, frequentiora in sequentibus. uelut p. 348, 5 sq. solus cum Latino recte tradit *Ἀμμαθοῦς* uerum oppidi nomen, non *Ἀμμαοῖς*[1]). quis deinde non probauerit p. 420, 7 *βεβαμμένων*, quod in reliquis est *περιβεβλημένων*, aut p. 443, 6 *συνεξανύτειν* pro reliquorum *συνεξανοίγειν*, aut p. 445, 3 *ἐφθάνοντο* non *ἐφονεύοντο*, p. 505, 4 *ἀκμὰς* non *αἰχμὰς*[2]), p. 520, 7 *οὐδ' εἰκαῖον* non *οὐ δίκαιον*? alius locus est p. 352, 9, ubi in PAM traditur *δαπανᾷ δ' ἡ τύχῃ τι καὶ παρίσταται*, quae uix quisquam intelleget, in VRC *ἡ γὰρ παλίμπους τύχη παρίσταται*, quae satis mire sunt dicta. L cum PAM consentit, sed correctus est manu recentiore, de qua mox dicendum est; nam uoces *τε καὶ* superaddita sunt et *δαπανᾷ* a correctore repositum est erasis fere septem litteris, quarum prima erat *τ* aut *π*; extat deinde in media rasura accentus acutus; apparet igitur olim fuisse in L *παλίμπους δ' ἡ τύχη παρίσταται*, quod omnes ueritatis habet numeros.[3]) apparet igitur interdum optimam memoriam melius seruatam esse in L quam in PA, et quoniam PA illis locis cum VR aut VRC potissimum consentiunt, ex his

1) cf. Ant. Iud. XVIII 36. 2) ubi cum L consentit Eusebius. 3) uide p. 129, 15, ubi L omittit *γυναικῶν* et p. 130, 18, ubi abest *χρή*, utrumque fortasse recte; adde p. 417, 13; 430, 6; 431, 12; 434, 12; 443, 7; 447, 18; 467, 12. p. 339, 24 in L est *προσμένειν* fortasse corruptum ex *προσνεῖν*, quod habuit Latinus.

probabile est eos deteriora accepisse; nam aliis quoque locis una cum illis corrupta tradunt [1]).

Sed ne Laurentiano nimis facile credamus, non paucis uitiis et interpolationibus efficitur, quibus infectus est, quarum pars a doctiore aliquo homine inlata esse uidetur [2]), id quod iam supra p. XXV insigni exemplo demonstratum est; aliud est quod p. 487, 12 extat *ὑπὸ Σύρων καὶ Ἀζωτίων* suppletum ex Ant. Iud. VI 1 sq. et p. 364, 4 *ἐρώντων* pro *ἐπιθυμούντων* aliaque eiusmodi plura [3]). sed horum quoque haud pauca satis antiqua uidentur; neque enim in probis solum, uerum etiam in corruptis et interpolatis cum Laurentiano saepe consentit interpres Latinus, uelut p. 339, 17 pro *καθηγεῖται* L cum V habet *κατέθει*; ad idem redit *decurrit* Latini [4]). Latino haud raro comes adiungitur Hegesippus, ut p. 402, 18 non *ξίφεσιν* in L traditur, sed *οἰστοῖς,* quod uertunt et Latinus et Hegesippus, eidemque p. 406, 19 cum L habuerunt numerum *τριάκοντα καὶ τριακοσίων,* non quem reliqui exhibent *χιλίων τριακοσίων* [5]).

Pauca addenda sunt de correctoribus, quos L passus est maxime duos. ac prima manus correxit nec multa nec memoranda. paullo grauiores sunt uariae lectiones quaedam, quae passim eadem manu exaratae in margine extant, uelut p. 199, 8; 406, 11; 436, 20, quibus plerumque errores librariorum corriguntur, nec fere ulla est, quae alicuius sit grauitatis. multo plura quam manus prima correxit alia saeculo fere XIV, quae aut textum radendo uel supplendo mutauit, aut uarias lectiones in margine posuit. hic corrector usus est codice in plurimis simili PA, interdum tamen sequitur alterum genus [6]) aut commixta utraque recensione noua effinxit [7]). manus tertia recentissima sub finem libri VII pauca quaedam cor-

1) ueluti p. 383, 21 et p. 540, 1 corrupta dant PAVR, et uix uerum esse potest, quod p. 539, 9 extat in PAVRC nomen *Βαθεχὼρ,* quamquam dubitari potest, num id quod ex L recepimus *Βηθεζουβᾶ* uerum sit. at sine dubio corruptum est p. 400, 1 *ἐκόλασαν* quod tradunt PAVR. denique memorari potest p. 334, 4 uerba quaedam omitti in PAR; sed hic consensus fortuitus esse potest.
2) talem habemus p. 396, 5, ubi legitur *καὶ τὴν αὑτοῦ στρατιὰν — ἐρρωμενέστερον ἄξειν.* L habet *ἄρξειν* et in margine manu prima haec: *εἰ μὲν ἐρρωμενέστερον, ἄρξειν, εἰ δὲ ἐρρωμενεστέραν, ἕξειν.* *ἕξειν* nunc extat in A, *ἐρρωμενεστέραν* a nullo traditur. 3) uide praeterea p. 362, 13; 437, 12; 21; 438, 10; 471, 7; 472, 23; 486, 9. p. 330, 8 olim in L eadem addita erant quae addit V. denique non raro in solo L traditur *ηὕρισκον* et similia, non *εὕρισκον* (uide p. 449, 23; 495, 17), quod potest uerum esse, potest a correctore inuectum esse; aliaque sunt, in quae accuratius inquirendum est. 4) cf. p. 431, 4; 500, 17; 537, 9. 5) ex *ͺᾱ* factum est *λ̄*. 6) p. 146, 3; 162, 6; 232, 3. 7) p. 158, 20; 161, 1; 190, 19; 278, 1.

rexit. denique folia deperdita, de quibus supra (p. VIII) dictum est, suppleta sunt saeculo fere XV ex codice generis melioris simili Parisino et Ambrosiano.

§ 7 de codicibus VR.

Breuius disputari potest de codicibus generis deterioris, quorum indoles ex eis, quae supra dicta sunt, satis intellegi potest. multis igitur locis corrupti et a librariis nec satis doctis neque omnino indoctis interpolati et pertractati sunt multoque minoris faciendi sunt quam PA cum M et L; nec tamen omni carent auctoritate, cum non raro soli uerum exhibeant. huius autem recensionis testes maxime sinceri sunt VR, quorum consensus tantus est, ut etiam ad minima pertineat, uelut apostrophum et ν̄ paragogici usum. quare nunc ea tantum memoranda sunt, quae tradunt discrepantia, maxime uero ea quae sibi quisque habet peculiaria et cum nullo alio teste communia. ac primum V p. 73, 7 cum interpolatis MC fecit, R cum PAL; p. 146, 3 V cum interpolatis PAC consentit, R uero ad ML propius accedit, et p. 156, 16 V cum C fecit, R cum reliquis; adde p. 246, 24; 330, 8; 339, 17. plura igitur V habet communia cum C, a quo capitum quoque numerationem et argumenta asciuit. nec pauca V tradit solus plerumque non probanda[1]), interdum tamen aut uera aut probabilia, uelut p. 149, 4 *νεανίσκους* pro *νεανίας*, p. 162, 6 exhibet *ἓν τῶν τριῶν ἀπὸ Συρίας ταγμάτων*, quae non displicent; p. 163, 19 habet *ἐπ' ἀμηχάνοις* fortasse melius quam *ὑπ' ἀμηχανίας* reliquorum; deinde sine dubio recte p. 329, 2 *τῶν πόλεων* non *τῶν πολεμίων* et p. 387, 21 *θυμοῖς* non *ὅπλοις* aut *ἐχθροῖς* et p. 434, 4 *νέον* non *νέαν*[2]); ergo ne hic quidem contemnendus est.

R uero quae solus habet et pauciora sunt et minus memorabilia. in quibus ut plurima uitiosa[3]), ita quaedam probanda sunt. nam p. 330, 16 *ἀριθμὸς* tradit melius quam *ἀριθμὸς δὲ* reliqui, et p. 335, 20 cum C bene *φάλαγγα*, et egregie p. 593, 15 *ἕκαστον* non *ἑκατὸν*[4]). denique memorandus est alius locus II § 503, ubi nunc legitur *Κέστιος ὥρμησεν ἐπὶ πόλιν καρτερὰν τῆς Γαλιλαίας Χαβουλὼν, ἣ καλεῖται ἀνδρῶν, διορίζει δὲ ἀπὸ τοῦ ἔθνους τὴν Πτολεμαΐδα*, ubi a solo R abest *ἣ* recte ut uidetur;

---

1) p. 211, 17 solus *τῆς πόλεως πᾶν τὸ ἀκρότατον* tradit interpolata. 2) cf. p. 151, 21; 152, 6; 160, 9; 331, 9. 3) ut p. 228, 12; 338, 23. 4) p. 152, 7 cum P recte *κατεκτήσατο* tradit, non *κατεστήσατο*.

nam illud ἀνδρῶν seu mauis ἀνδρὼν ualde suspectum est, et quoniam uix explicari potest, et quia hiatum facit, quem Iosephus uitare solet. et cum mox habeamus uerba ἔρημον μὲν ἀνδρῶν, hinc fortasse errore librariorum uox ἀνδρῶν in locum nostrum illata est. hoc igitur eiecto et omisso ἥ, quod abest ab R, sic Iosephi manus restituenda uidetur: ἐπὶ πόλιν καρτερὰν τῆς Γαλιλαίας, Χαβουλὼν καλεῖται, διορίζει δὲ etc.

Variae lectiones extant in V non paucae, quarum pars ex genere meliore sumpta est, plurimae uero eiusmodi sunt, ut ex eiusdem classis exemplari depromptae uideantur tali fere, qualis est R, maxime eae quas addidit manus secunda [1]). R habet uarias lectiones non multas [2]).

§ 8 de codice C.

Nunc de codice C pauca uerba facienda sunt, quem supra diximus eiusdem generis esse ac VR; nam cum horum aut utroque aut altero utro [3]) plerumque consentit. attamen non totus eius generis est, sed non pauca aliunde recepit. primum enim melioribus, imprimis PA, saepius assentitur, ueluti, ut ex multis pauca memorentur, p. 26, 1 ἀνθισταμένη exhibet cum PAM, non ἐνισταμένη cum LVR, et p. 26, 6 ἀποδείκνυσιν cum PAM, non αὐτοῦ δείκνυσιν cum LVR, similiterque p. 26, 14 δεσμεῖν non δεῖν. hic memorari potest is locus, de quo supra dictum est, p. 35, 16, ubi post κατατεταγμένῳ additum est in PAM εἰσὶ δὲ νῦν χρηματίζουσαι λαμπρῶς, in C uero αἳ νῦν εἰσι χρηματίζουσαι τῶν κατὰ τὴν κοίλην Συρίαν Ἑλληνίδων πόλεων, priore interpolamento paullo magis exornato. alia habet quae praeterea solus tradit L, maxime in belli Iudaici parte posteriore, in qua L tot habet propria. ueluti p. 445, 3 ἐφθάνοντο recte tradunt LC, ἐφονεύοντο reliqui, corruptela inde orta quod θ littera in ο abiit. p. 490, 1 πολλὰ τῶν ἰδίων ἐθῶν εἰς τὸν ὑμέτερον παραλύοντες νόμον edidimus ex L, idemque fere habet C; at reliqui haec: πολλὰ τῶν ἰδίων ἐθῶν παραλύοντες καὶ νόμων. p. 499, 8 πταίσματι tradunt PAMVR, πτώματι LC, quod erunt fortasse qui malint. deinde p. 500, 17 uerba μετὰ τῶν ὅπλων suppeditantur ab

---

1) uide p. 166, 14; 171, 15; 174, 4; 183, 2; 188, 1; 4. 2) uide p. 172, 4; 174, 7; 182, 12. 3) uelut p. 49, 6 θεῷ πλεῖον εἶναι exhibent VC, θεωρητέον εἶναι reliqui; p. 156, 16 χρῆναι VC, χρήμασι reliqui; p. 228, 12 ὑμῶν ἕνεκα RC, ὑμῶν reliqui; p. 338, 23 πρὸς ἀλλήλους RC, πρὸς τὸ τεῖχος reliqui; p. 495, 22 τινὲς μὲν RC, τινὲς reliqui.

LC suffragantibus Latino et Suida, quae etsi uera non uidentur, non tamen inepta sunt; denique p. 502, 3 *προσκαθέζεσθαι* recte LC, *παρακαθέζεσθαι* reliqui [1]).

Sunt autem quae C solus tradat, in quibus quaedam sunt egregia; uelut p. 7, 14 cum reliqui *Σόσσιον* exhibeant, recte dedit *Κέστιον*, quod potest tamen coniectura repertum esse. denique p. 23, 3 recte praebuit *θυμῶν*, reliqui aut *ὅρκων* aut *εὐθύμουν* [2]). egregium est quod p. 186, 9 dedit *καθ' ᾅδου*, quod ceteri in *καθόλου* corruperunt. p. 493, 17 solus addidit *στασιασταὶ*, quod cum ad sententiam necessarium uidetur tum confirmatur Eusebii et Hegesippi auctoritate. p. 520, 9 *στενοτέρῳ* recte tradit cum Latino, *γενναιοτέρῳ* reliqui [3]). haec pluribus dicta sunt, ne iniquius cum codice egisse uideamur; fatendum enim est multa in eo inesse et grauia uitia. non ea dicimus, quae solius Vrbinatis sunt satis multa, sed ea, quae et in C et in ceteris omnibus uel plurimis eiusdem familiae libris extant [4]), quorum insigne exemplum is locus suppeditat, qui saepius memoratus est, p. 465, 8. idem demonstratur multis aliis locis. uelut p. 367, 12 *οὐκ ἐξ ἀρχιερέων* extat, at in C *ἀνάξιος ἀρχιερεὺς*, et p. 475, 13 *περιττὸν αὐτοῖς δόξαν φυλάττειν τὸ τεῖχος* tradit C; sed recte *φυλάττειν* a reliquis abest. aliaque sunt per totum bellum Iudaicum permulta, quibus efficitur, ut Vrbinas eiusque familiares inter gentiles generis deterioris, ex quo sunt oriundi, deterrimi quodammodo haud iniuria uocari possint. quare etiam cum meliora tradere uidetur, tamen diligenter examinandus est, ueluti p. 29, 18 quod *τετρακόσια τάλαντα* tradit non *τριακόσια* probum uideri potest, quoniam idem legitur in Ant. Iud. XIV 30, sed suspicio est, id ex coniectura ex Antiquitatibus in C inlatum esse. minime enim is qui haec aliaque interpolauit homo fuit indoctus aut ineptus; qui quid potuerit maxime cerni potest in nominibus quibusdam Iudaicis, quae nunc memoranda sunt.

---

1) consensus inter C et M, de quo supra dictum est (p. XXXII), alio pertinet, cum talia M ex recensione C accepisse uideatur. 2) utrumque ex *θυμῶν* corruptum uidetur; cum enim litteras *θ* et *ο*, *μ* et *κ* inter se sint simillimae, *θυμῶν* haud difficile in *ὅρκων* mutari potuit. 3) addi potest alius locus 561, 1, ubi *φθασθέντες* traditur in codicibus Parisino 1426 Berolinensi Rédigerano Vrbinatis consanguineis; nam Vrbinas ipse hoc loco cum L *φθαρέντες* tradit uitiose. at p. 535, 13 minus recte eum dedimus uerborum ordinem, quem C exhibet; nam reponendum erat id quod exhibent reliqui: *ἀλαζὼν γάρ τις ἦν αὐτῷ σφόδρα καὶ τῶν Ῥωμαίων ὑπερήφανος, Πούδης τις ὄνομα* etc. 4) non dicimus codices VR, sed eos, qui cum C peculiaris familiaritatis uinculo sunt coniuncti, Parisinos, Berolinensem aliosque, de quibus infra dicetur.

nam p. 262, 9 traditur Ἀναίῳ aut Ἀνναίῳ in omnibus libris praeter C, qui Αἰνέα dat. p. 305, 12 extat nomen, quod in genere meliore traditur ἀρεγέτου aut ῥεγέτου, in deteriore ῥαγώλου aut ῥεγώλου; in C ῥαγουήλου. p. 377, 2 habemus ἀμφικαλλει siue ἀμφεκαλλει; at C φαλέκου exhibet. p. 391, 1 nomen est βαρεις aut βαρισκαίου, at βαρούχου in C cum M. ter traditur ἀρί (p. 468, 19; 524, 21; 532, 2), ter in C repositum est ἰαείρου. eodem pertinet quod p. 270, 5 λευΐαν tradit[1]), qui in LVR uocatur λήουιν aut λίουιν, quae est antiquior nominis forma. in his omnibus id eum egisse uidemus, ut sublatis nominibus reconditioribus aut ignotis ex coniectura reponeret talia, quae ex sacris litteris essent cognita, Raguelum Phalecum Baruchum Iairum. adde, quod ut supra diximus (p. X et XVI) in C et Parisino 1428 ad p. 466, 20 ascriptum est tetragrammaton hebraicis litteris, quo demonstratur haud prorsus imperitos horum codicum fuisse auctores. denique memorari potest in C aliisque eiusdem familiae libris bellum Iudaicum in capita diuisum argumentorumque indicem singulis libris praefixum esse additis in textu capitum numeris. haec qui addidit, id egit, ut Iosephi historiae facilius dispici et euolui possent; id quod cum recensendi officio coniunctum esse apparet.

Iam quaeri potest, quomodo ortus sit textus, quem exhibet C. quod ut exploremus, ceteri eiusdem familiae codices euoluendi sunt, imprimis Parisinus 1429 (p. XVI nro 20), qui nisi tantopere mutilus et male habitus esset, multo pluris esset faciendus quam C, cum et antiquior uideatur et multo emendatior sit. inter ceteros antiquissimus est Parisinus 1427 (nro 18); sed alii quoque, uelut Berolinensis cum Redigerano, non nullius ad hanc rem usus sunt.

Iam uero Parisinus 1429 praeter uitia fortuita in omnibus fere consentit cum C eosdemque habet rerum indices. eo memorabiliora ea sunt, quibus ab eo differt, uelut p. 262, 9 non habet quod in C traditur αἰνέα, sed cum VR et reliquis ἀναίωι, in margine autem ascriptum γρ αἰνέα; p. 270, 5 non quod in C esse diximus λευΐαν, sed λίουϊν cum VR, ita tamen, ut supra uersum adnotatum sit λευΐαν; p. 284, 18 ἀπειρηκότες est in VR, idem habent C et Par. 1429, at in huius margine extat γρ προηργηκότες, quod tradunt PAL. haec Parisini adnotamenta omnia manu prima una cum ceteris exarata sunt, ut ex antiquiore exemplari transcripta esse appareat, sicut in aliis quoque huius familiae codicibus similes reperiuntur

1) ubi consentit fere cum PAM, qui λευὶν tradunt.

notae marginales. uides igitur quid gestum sit; quae enim Parisinus habet in margine ea C in textum recepit non omnia sed partem [1]. sed longius eo ratiocinando progredi licet, ut eam recensionem, quae codice C aliisque continetur, ita ortam esse coniciamus, ut liber ex genere eo, cuius sunt VR, collatus et correctus sit cum generis alterius exemplari, quod ei simillimum erat, ex quo natus est Laurentianus (L). huius discrepantiae partim in textum inlatae sunt partim in margine appositae [2]. simul corrector suo Marte haud pauca temptauit, interpolamenta indidit, quae uitiosa putauit emendauit, imprimis nominibus Iudaicis alia apposuit, quae meliora putabat [3], denique totum opus in capita diuisit et argumenta libris singulis praefixit [4]. simili ratione paullo alio modo hanc recensionem institutam esse uides atque eam, quae est in codice Marciano, multo tamen acceptiorem; nam plurimis exemplaribus propagata est. huic denique recensioni contigit, ut prima typis excuderetur omniumque fieret editionum fundamentum. sed de his infra paullo accuratius dicendum est.

§ 9 de codice Neapolitano III B 19.

Nunc de reliquis codicibus quae dicenda sunt proferantur. primum igitur commemorandus est Neapolitanus III B 19, qui ideo singularem

1) comparari potest alius locus p. 389, 7, ubi *διαφθείροιντο* in textu habent et C et Parisinus 1429; at hic in margine dat *διαφέροιντο*, quod recepit Parisinus 1427. 2) re uera in Parisini 1429 margine complura extant ex meliore genere sumpta, uelut p. 284, 18 *προηργηκότες* et p. 385, 9 *συστραφέντες* ascriptum ad *συσπειραθέντες*. nec mirum quod lectionum marginalium pars interdum librariis ita placuit, ut in textum reciperent, uelut p. 385, 9 *συστραφέντες* recepit Parisin. 1427. fortasse etiam id, quod p. 35, 16 in C interpolatum esse supra diximus, primum in margine fuit; nam etiam nunc in Parisino 1427 uerba *αἳ νῦν εἰσι χρηματίζουσαι τῶν κατὰ τὴν κοίλην συρίαν ἑλληνίδων πόλεων* non in textu extant, sed in margine. 3) huius rei aliud exemplum hoc habe: p. 100, 18 fratrem Mariamae omnes boni testes appellant *Ἰωνάθην*, in C uero habemus *Ἀριστόβουλον*, quod ex margine in textum delatum esse docent cum VR, in quibus est *ἀριστόβουλον ἰωνάθην*, tum Lips, in quo *ἀριστόβουλον* in margine extat, quod sumptum est ex Ant. Iud. XV 23sq., ubi semper Aristobulus dicitur. 4) argumenta in solis recensionis C codicibus et ne eis quidem omnibus feruntur, a ceteris et a Latino absunt, quare in codicibus antiquioribus non extitisse uidentur, aliisque rebus probari potest satis ea esse recentia; aliusmodi certe sunt atque Antiquitatum rerum indices, quibus non id agitur, ut singuli libri in capita diuidantur. cur autem bello Iudaico argumenta antiquitus non adderentur, causa fuisse uidetur, quod Iosephus ipse in prooemio belli Iudaici (I § 19—29) indices rerum a se narratarum dedit.

poscit locum, quod ex genere meliore solus superstes est praeter PA, quibuscum ita consentit, ut similior sit Ambrosiano et paullo longius absit a P; praeterea non pauca asciuit ex altero genere, cuius sunt VR. quod ut exemplis probetur, haec habe ex Neapolitano excerpta. exhibet igitur

p. 348, 8 *ἐπιτήδειος ἥτις ἀφικνεῖται* cum VRC 14 *καὶ δέκατον ἐστρατοπεδεύκει τάγμα* cum VCLips p. 349, 22 idem in eius margine est atque in PA 352, 9 *δαπανᾶ δ' ἡ τύχη καὶ παρίσταται* ut PA 13 *γὰρ*] *γάρ ἐστιν* solus
ὑπό
358, 2 *Ληΐου*] *ληουὶ* cum VR 5 *ἐπίθεσιν*, s. m. 2; (*ἐπίθεσιν* PA *ὑπόθεσιν* VR) 12 *πόλεων*] *ἐπιτηδείων* cum A 359, 12 *πιεζόμενον*] *βιαζόμενον* solus 360, 3 *παραβῆναι*] *παραβλαβῆναι* solus 361, 9 *συγγενῶν*]
συγγεν
γυναικῶν, s. m. 2 (*γυναικῶν* PA *συγγενῶν* VRC) p. 362, 1 *ἔφθη γὰρ εἰσιέναι εἰς ἱεροσόλυμα διαφυγόντων δὲ συναπαράντων* solus 365, 12 *ληουΐβίαν* cum A *ἀρεγήτου* fere ut PA 367, 11 *Φαννί τις*] *φαννὶς* solus 368, 22 *μηδ'* om. solus 369, 18 *κρατίστου ὄντος* cum VRC 20 *τοίνυν* om. cum A 370, 4 *ἐχθροὺς* om. 376, 21 *Σίμωνος* cum MVRC 372, 1 *ἡμετέραν* cum AV 377, 2 *ἀμφικανοῦ* solus 378, 10 *Θακήου*] *θακίου καθλᾶ* fere ut
ουσι
Lips 379, 3 *οὐσίας*] *θυσίας* (*θυσίας* PA *οὐσίας* VR) 383, 4 *Κααθὰ*]
α
καaθλᾶ (*καaθὰ* PA *καθλᾶ* VR) 389, 9 *ἐχειροῦτο* cum A correcto 396, 5 *ἕξειν* (*ἕξειν* A *ἄξειν* PVR aliique) 10 *καθ' ἡμέραν* u. 9 post *διδόντων* exhibet
ἀπ
ut A 397, 9 *ἀπέλειπον*] *ἐξέλιπον* (*ἐξέλιπον* solus) 11 *τὸν ἑτέρῳ* cum A correcto 398, 2 *στάσις ἐὰν κατασκήψῃ* cum VR 4 *ἰσότιμον*] *ὁμότιμον* solus 8 *τινὲς δὲ κατ' εὔνοιαν*] *κατ' εὔνοιαν δὲ καὶ τινὲς* solus 13 *ἀντικαθημένων* cum AM 399, 12 *σικάριοι*] *λησταί,* quod PA in margine habent 13 *τῶν ἐπιτηδείων*] *ἐπιτήδειον* cum P 14 *ὡς δὲ* cum VR 400, 1 *ἐσκέ-*
ἐκολ
δασαν] *ἐσκέδασαν* (*ἐσκέδασαν* MLCExc et in margine PA *ἐκόλασαν* PAVR)
νέων
400, 7 *κατὰ* om. cum PA[1] 8 *δὲ*] *γὰρ* cum A 402, 6 *νέων*] *ἰουδαίων* (*Ἰουδαίων* PAML *νέων* VRC) 404, 6 *ἀσφαλτίτην* cum MLVRC 14 *καφαρτοβαν* cum ed. pr., nisi forte erratum est.

Haec passim excerpta sunt; sequuntur trium paginarum uariae lectiones:

p. 391, 1 *προσθέμενοι* cum V et correcto C *μὲν*] *οὖν* cum PA aliisque
α
6 *δ'* om., ut in margine A 7 *τοῦ*] *καὶ τοῦ* cum PA *ἐνδιδώη* 8 *διεπέμ-*
αι
ψατο *οὐεσπεσιανὸν* *πεποῖσθαι* 12 *κεκλεῖσθαι* cum ALC
ζον
14 *κατηγορουμένων* solus 20 *πῆξαι* cum PAL 392, 6 *ἐπιχλευάσαντες* (*ἐπιχλευάσαντες* PAM *ἐπιχλευάζοντες* LVRC) 8 *εὐθέως* extat (om. PA) *ἀπὸ*]
τυπτον
ἐκ cum A 9 *τύπτοντες*] *παίοντες* (*παίοντες* in nullo alio extat) 12 *μετέμελλε* cum PR[2] 20 *προσέπεσον* cum PAMVC *ἐπιθεῖναι*] *ἐπιθῆναι* solus

393, 1 καὶ μὴ — τὴν εἴσοδον] εἰς εἴσοδον cum omnibus libris 2 τετιμώρησθε cum PVR¹C 6 ἐν] ἐπ' cum PA aliisque 10 δ'] τε cum PA aliisque 11 τῷ] τοῦ cum PA aliisque 14 τούτοις δὲ πεισθέντες cum AM aliisque 18 παρὰ δόξαν cum VR 19 ἀνεθάρσησε cum A 20 ἐχθρῶν] ἐχθρὸν solus 21 δυσσωπούντων solus.

His locis efficitur in eo codice, ex quo Neapolitanus petitus est, non modo textum fuisse qualem exhibent PA, sed etiam adnotamenta; uide enim p. 349, 22; 399, 12. et maxime memorabile est p. 391, 6 supplementum, quod in margine suppeditant PA, similiter atque in Marciano [1]) inter Iosephi uerba extare ita, ut appareat a margine in textum ascitum esse; nam u. 7 et 8 ea cum PA retenta et postea correcta sunt, quae a supplemento discrepant. at p. 393, 1 quod a solo P traditur in eo suppletum non est, sicut abest a margine Ambrosiani. eadem igitur fere adnotamenta marginalia in archetypo fuisse uidentur atque in Ambrosiano, et quoniam huic plerumque adsentitur, quaeri potest, num ex eo exscriptus sit. quod tamen probabile non uidetur; interdum enim cum solo P consentit, uelut p. 399, 13; accedit quod rarius cum correcto A facit, ueluti p. 389, 9, pluriens eius correcturas spreuit; uide p. 393, 11; 397, 11; 399, 14; 400, 7. praeterea monendum est abesse ab eo p. 17, 3 εὐδαιμονίας — 18, 7 κατασχεῖν, quae in A extant. cum denique haud raro Neapolitanum cum VR consentire uideamus, ex alio codice Ambrosiano simili, ex altero genere correcto, eum ortum esse efficitur. alia ex genere VR postea in Neapolitanum intulit manus secunda.

§ 10 de codicibus generis deterioris (VR).

Multo plures sunt codices genus deterius secuti, quorum primi memorandi sunt ei, qui ad LVR aut VR proxime accedunt. horum in numero primus est codex *Philippicus* (T), quo usus est Cardwellus[2]), cui tanta est cum Vaticano (V) similitudo, ut maior cogitari non possit, cum non solum uerba Iosephi in utroque eadem tradantur, sed etiam adnotamenta marginalia. quare haud improbabile est Philippicum ex Vaticano descriptum esse. quod cum a quouis comparatis nostris notis cum Cardwelli facile cognosci possit, necessarium non est pluribus exequi. de correctoribus cum Cardwellus nihil dixerit, parum constat; id apparet manu quadam recentiore illatas esse coniecturas; uelut p. 610, 21 restitutum est πρὸς εἶκον

1) uide p. XXXII. 2) uide supra p. XVII nro. 21. Cardwelli editionem uol. II praef. p. VII.

ex *πρὸς εἰκός*. quae deinde manu recentiore suppleta sunt (p. 138, 22 — 141, 2), petita uidentur ex codice eius generis, cuius est C.

Philippicum sequatur *Neapolitanus III B 17*[1]), qui I § 155 sq. et 159 talia dat, qualia VR. ceterum in quibusdam magis consentit cum V, uelut p. 162, 1 tradit *ἕν τί τῶν ἀπὸ Συρίας τριῶν ταγμάτων* et libro septimo adicit testimonium de Christo. alia res est eo loco, qui iam supra memoratus est, p. 146, 1—10, ubi ea fere exhibet, quae edidimus, discrepat autem hisce: p. 146, 1 *κελεύσας*
ὁ δὲ ἡρώδης οὔαρος
ἀπολογεῖσθαι cum LVRC, 3 *σιγῶν αἰτήσας*, 4 *ὁ μὲν ἀπορρήτους*. supplementa supra uersum addidit manus prima; uides igitur Neapolitanum primum fecisse cum L^1 et R, deinde correctorem ea intulisse, quae tradit V. quodsi quando accuratius excutietur, ad Vaticanum rectius aestimandum aliquid conferre poterit.

Fragmentum Coislinianum[2]) in omnibus fere cum VR aut LVR consentit, maxime uero simile est Vaticano (V). habet igitur p. 171, 15 *ἀντιπάτρῳ*, cui olim ascriptum erat *γρ ἀντίπα*[3]) ut in V; 171, 18 *ἰάμνειαν* cum VC; 174, 3 sq. *ἐν κρυπτῷ* et in margine *γρ ἐν κύπρῳ*; 174, 18 in textu *γαλατίας* et in margine olim *γρ γαλλίας*[4]); 187, 14 *ἱκεσίαν* cum MVC. accedit quod in margine eosdem habet capitulorum numeros ac V ex familia C translatos. interdum uero a V discedit et cum L et R facit; nam 166, 14 *τάγματι* non *πράγματι* extat; 183, 2 *μεμιασμένοις* ex *μεμιαμμένοις* correctum; 188, 4 *ἔνευεν* non *ἐκέλευσεν*. denique est ubi solitis comitibus relictis alterum genus sequatur; nam p. 168, 7 tradit *διεσκέδασε, καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο φυγόντες ἀνὰ* etc. cum PAMC, at LVR breuius exhibent *διεσκέδασε φυγόντα ἀνά*. uides igitur in maximo cum VR consensu sui tamen iuris fuisse eum codicem, cuius unus quaternio in Coisliniano superest.

Plura dicenda sunt de codice *Lipsiensi*[5]), qui tam similis est Romano (R), ut appareat utrumque ex eodem exemplari diligenter descriptum esse; neutrum enim ex altero petitum esse eis quae dicentur probatur. aetas quoque utrique codici fere eadem est; Lipsiensis tamen paullo antiquior uidetur. neque tantum ad grauiora horum codicum similitudo pertinet, sed etiam in leuissimis rebus, in fortuitis uitiis[6]), in minutiis orthographicis, in crasi et elisione

1) uide supra p. XIV nro. 13. 2) uide supra p. XIX nro. 31. 3) nunc margine reciso superest solum *γρ*. 4) nunc supersunt litterae *γρ γ*. 5) uide supra p. XIII nro. 11. 6) uelut p. 472, 13 *κακύμενοι* pro *κακούμενοι* exhibet m. 1 Lips cum R^1; 502, 20 *περιτείχειν* pro *περιτειχίζειν*; 503, 22 *κόρειον* pro *βόρειον*; 517, 16 *ταμφέροντα* pro *τὰ μὴ φέροντα*; 486, 8 *ἐπὶ τὰς* ab R^1 omissum suppleuit m. 2 in Lips; p. 505, 18 *πλησίον* — 19 *τείχους* omiserat man. 1

uel admissis uel neglectis fere semper concordes sunt nec discrepant nisi raro. quae igitur ab R absunt, etiam Lipsiensis omittere solet aut olim omisit; nam nunc pleraque suppleuit corrector secundus [1]. accedit quod manus prima Lipsiensi fere easdem notas adiecit, atque Romano [2]. quae cum ita sint, magis nunc attinet discrepantias quasdam inter Lipsiensem et Romanum memorare, quae partim eiusmodi sunt, ut necessitudinem potius confirment quam imminuant. primum igitur ea quae omittit R *ἑξήκοντα* (p. 96, 16) — *χειροποίητον* (p. 97, 4) extant in Lipsiensi [3]. quae deinde p. 61, 7 R tradit mutila ex eis orta esse apparet, quae habet Lipsiensis. haud dissimilis alius locus est p. 134, 20, ubi Iosephus scripsit *ἐξέσται δὲ φανερῶς*, uerum in Lipsiensi extat *οὐκ ἐξέσται δὲ φανερῶς, λάθρα γοῦν ἀλλήλοις σύνεσμεν, ἐξέσται δὲ φανερῶς*, quorum *οὐκ* suppletum est manu prima, deinde uerba perperam iterata *οὐκ — σύνεσμεν* deleta sunt a correctore secundo. R uero cum T exhibet *οὐκ ἐξέσται δὲ φανερῶς*, quae ex Lipsiensi petita non esse apparet; sed iam in archetypo aliquid correctum esse uidetur. p. 89, 16 memorantur *οἱ Κλεοπάτρας ἵμεροι*, ubi R male abundans habet *ἔρωτες ἵμεροι;* in Lipsiensi uero *ἵμεροι* extat et in margine *ἔρωτες*. similis est ratio p. 100, 18; ibi enim Lips. cum PAML habet *ἰωνάθην* et in margine *γρ ἀριστόβουλον*, R uero cum V *ἀριστόβουλον ἰωνάθην*. contraria res est p. 378, 10, ubi nomen patris Simonis aut *θακήου* traditur uel *θακίου*, aut *καθλᾶ*, quod in R extat; at in Lips. *καθλᾶ θακήου*, quod quomodo ortum sit, patet. et Lips. quidem paullo maiore cum fide archetypi uestigia pressisse uidetur; nam *θακήου* nomen meliorum testium auctoritate commendatur, contra *καθλᾶ* interpolatum uidetur. accedit quod etiam aliis quos memorauimus locis tradita paullo melius seruauit quam Roma-

---

Lips ut R. at discrepant hisce: p. 492, 20 *διηρεύνων* nulla correctura Lips. itidem 509, 16 *ἠρεύνων*, sed p. 512, 17 *ἐραυνῶντες* ut R[1]; 495, 22 *τινες* (*μὲν* supra) *καὶ* Lips (*μὲν* supra scripsit m. 1); 497, 22 *κἀκεῖνος* non *καὶ ἐκεῖνος* Lips; 498, 13 post *Ἀρτεμισίου* nihil erasum in Lips; 506, 11 *ἐνεπίμπλασαν* Lips, non cum R *ἐπίμπλασαν;* 506, 14 *τίμιος* non *τίμος* Lips; p. 514, 11 *ἐζήτει* non ut R *ἐξήτει;* p. 515, 10 *ἐδόκει* non *ἐκει* ut R; denique p. 518, 22 *κατ᾽ αὐτῶν* recte Lips non *καὐτῶν* cum R.

1) uide p. 447, 3; 449, 5; 452, 20. 2) p. 125, 16 ad *ἀδήριτον* ascriptum est *ἄμαχον* in utroque; p. 127, 14 *κινδυνεύειν* R in textu et in margine *κινδυνεύσειν*, idem Lipsiensis, nisi quod etiam in margine *κινδυνεύειν* habet; cf. p. 90, 12.

3) adde p. 456, 20 quae R in margine habet Lipsiensem in textu tradere; p. 496, 3 *καὶ σταυροὶ* ab R omissum tradit Lips. sed p. 366, 2 *καὶ πρόφασιν — Ῥωμαίοις* R habet in textu, at in margine Lips.

nus, quem cum etiam aetate superare uideatur, fortasse melius erat hunc potius ad nostram editionem adhibere, quam illum. sed quoniam Romanus collatus erat, antequam Lipsiensis accuratius exploraretur, in illo acquiescere uisum est; nam utrumque recipere nimium erat. multi uero loci ex Lipsiensi excerpti sunt, et imprimis sicubi Romanus aut correctus erat aut dubius ille inspectus est, et si qua forte grauior in eo extitit discrepantia apposita. quare uix quicquam fugisse uidetur, quod quidem alicuius sit momenti.

Correcturis et adnotamentis ornatus est Lipsiensis ab hominibus tribus, quorum primus non multa correxit usus ut uidetur archetypo ipso; ab hoc suppleta est libri III lacuna, de qua supra (p. XIII) dictum est. deinde permulta intulit emendauit suppleuit manus secunda, codici ipsi ut uidetur aetate suppar, quare litterarum specie a priore saepe uix discerni potest[1]. quae usa est codice simili Vrbinati (C) aliisque eiusdem familiae; cum his igitur plerumque consentit Lipsiensis manus secunda. manus tertia saeculi est fere XV, quae quidem Iosephi uerba uix attigit. denique codicis folia 23 prima, quae amissis ueteribus postea reposita sunt[2], ex aliquo generis C exemplari petita sunt.

Breui esse licet de *Laurentiano plut. 69 cod. 17* (N)[3], cuius discrepantias apposuit Cardwellus. is enim codex Romano et Lipsiensi tam similis est quam est aqua aquae, pressius tamen sequitur Lipsiensem, quocum consentit p. 61, 7; 89, 16; 134, 20. at p. 378, 10, ubi in textu exhibet *θακήου*, in margine *καθλᾶ* communem archetypum maiore cum fide expressit quam aut Romanus aut Lipsiensis; apparet igitur eum a neutro pendere sed sui iuris esse. in hac editione appositae sunt eius discrepantiae eis locis, qui et in Lipsiensi et in Romano desiderantur.

Similiter Romanum maxime sequitur, quantum paucis locis inspectis cognosci potuit, codex *Vrbinas nro. 85*[4], qui tamen interdum ab illo discedit, ueluti p. 146, 4 solus non *παραχρῆμα* exhibet, sed *παραυτίκα,* et 146, 10 *κομίζων ἀντιπάτρω ἀπὸ ῥώμης,* cum a ceteris omnibus absit *ἀντιπάτρω.* p. 31, 18 sq. habet *ἐπιτέμνοντες τὰ πρέμνα,* sed *πρέμνα* in rasura positum est, manus prima scripserat *τὰ ἄκρα πρέμνα,* corrector igitur id restituit quod nunc habent VC. uerum non unus, sed duo correxerunt, quorum alter codici aequalis, alter saeculi fere XV uidetur. uelut illo loco, de quo

1) nihil igitur obstat, quominus has correcturas adhibito alio codice ab eodem homine factas esse putemus ac priores. 2) uide snpra p. XIII.
3) uide p. XII nro. 9. 4) uide p. XVIII nro. 27.

saepius dictum est, p. 35, 16 in Vrbinate manu prima scripta sunt *κατατεταγμένῳ καὶ μόνοις αὐτοῖς τοῖς ἰδίοις ὅροις* qualia exhibent VR. sed corrector restituit *μόνους αὐτοὺς* et inter uersus et in margine ascripsit *αἳ νῦν εἰσὶ χρηματίζουσαι λαμπρῶς*, sed *λαμπρῶς* a correctore posteriore restitutum est ante erasis compluribus litteris. apparet igitur primum in margine suppleta esse quae C addit *αἳ νῦν εἰσὶ χρηματίζουσαι τῶν κατὰ τὴν κοίλην Συρίαν Ἑλληνίδων πόλεων*, deinde *λαμπρῶς* repositum esse ex PAM, unde supplementum ortum est ex utroque genere mixtum. at p. 34, 11 *σπένδοντες δὲ ἀπεσφάττοντο καὶ θυμιῶντες* scripsit manus 1, quod corrector antiquior transposuit *σπένδοντες δὲ καὶ θυμιῶντες ἀπεσφάττοντο* cum C consentiens. posteriorem correctorem habemus infra p. 146, 5, ubi eraso *ἡρώδην* ab eo repositum est *οὔαρον* cum PAM, et 146, 9, ubi *ἐπίβουλος ἀντίπατρος εὑρίσκεται* dederat manus prima, at corrector recentior restituit *ἐπιβουλὰς ἀντίπατρος εὑρίσκεται πεποιηκὼς*. apparet igitur a priore correctore adhibitum esse codicem familiae C, ab altero generis PAM.

Nunc commemorandus est codex *Vossianus* uel *Lugduno-Batauus*[1]), qui cum VR in plurimis et grauissimis consentit[2]). tamen ex neutro eorum petitus est, sed suum locum obtinet, cum et quaedam ex genere meliore habeat deprompta et non pauca singularia, id quod nunc paucis exemplis illustrandum est. p. 146, 1—4 haec exhibet: *οὔαρος δὲ ἐκέλευσεν ἀπολογεῖσθαι τὸν ἀντίπατρον, καὶ ὃς οὐδὲν πλέον εἰπὼν ἢ θεός ἐστί μοι τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν μάρτυς ἔκειτο σιγῶν, αἰτήσας δὲ τὸ φάρμακον· δίδωσί τινι τῶν ἐπὶ θανάτῳ κατακριθέντων πιεῖν* sine dubio interpolata et quae a nullo alio traduntur. u. 5 in textu habet *οὔαρον* cum PA, in margine ascripsit corrector *ἡρώδην*; u. 9 *κατὰ σαλώμης ἐπιβουλὰς ἀντίπατρος εὑρίσκεται πεποιηκὼς* tradit cum PAM, consentit igitur fere cum correctore codicis Vrbinatis 85; p. 399, 12 sq. uerba *τέως — πορίζόμενοι* absunt a LVRCLatExc, exhibet Voss. cum PAM, omisso tamen *τῶν ἐπιτηδείων*; p. 399, 18 *σωτηρία ἐξόδου* *ὅτε* *τῆς ὑπ' Αἰγυπτίοις* tradit, *ὅτε* a correctore superadditum est cum C; 400, 1 *ἐσκέδασαν* dat cum MLCExc et margine PA, sed litterae

1) uide p. XIV nro. 12. 2) uelut p. 35, 14 et 465, 8. ceterum propius accedere uidetur ad R quam ad V, uelut p. 49, 6 exhibet *θεωρητέον εἶναι τῆς στρατείας* cum PAMLR; 211, 17 *τῆς πόλεως πᾶν* cum RC; 229, 12 *ὑμῶν ἕνεκα κατασφάξουσιν* cum isdem; 270, 20 *κατηκοντίζετο* cum R; 338, 23 *τὰς πρὸς ἀλλήλους φυγὰς* cum RC; denique p. 100, 18 *ἰωνάθην* tradit consentiens cum Lipsiensi aliisque, non *ἀριστόβουλον ἰωνάθην*, quod est in VR.

ἐσκέδ a correctore in rasura sunt repositae, fuisse igitur uidetur ἐκόλασαν quod exhibent PAVR. u. 6 κατὰ supra uersum addidit corrector cum M et correcto A. deinde non pauca solus tradit, uelut p. 376, 1 post κατ' αὐτῶν addit φυλάττειν; 381, 4 κακὸν omittit; 407, 16 post χάριτι addit ἐδωρήσατο; 413, 18 προσγινομένων αὐτῷ πλειόνων; 418, 7 στρατηγοῖς καὶ τοῦ Ὄθωνος ἡ στρατιά, quod proxime accedit ad A correctum; 550, 10 καταπεφεύγει; 593, 24 καὶ πήγανον. maxime uero memorabile est, quod p. 186, 18 inter κατέλιπε et μεταβάσης haec inserit[1]: γίνεται δὲ[2]) κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ἰησοῦς σοφὸς ἀνήρ· εἴγε ἄνδρα αὐτὸν λέγειν χρή· ἦν γὰρ παραδόξων ἔργων ποιητής· διδάσκαλος ἀνθρώπων τῶν ἡδονῇ τἀληθῆ δεχομένων καὶ πολλοὺς μὲν ἰουδαίους· πολλοὺς δὲ καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπηγάγετο· ὁ χριστὸς οὗτος ἦν· καὶ αὐτὸν ἐνδείξει τῶν πρώτων ἀνδρῶν παρ' ἡμῖν, σταυρῷ ἐπιτετιμηκότος πιλάτου, οὐκ ἐπαύσαντο οἱ το[3]) πρῶτον ἀγαπήσαντες· ἐφάνη γὰρ αὐτοῖς τρίτην ἔχων ἡμέραν πάλιν ζῶν· τῶν θείων προφητῶν ταῦτα καὶ ἄλλα μυρία περὶ αὐτοῦ θαυμάσια εἰρηκότων· εἴσ τε[4]) νῦν τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τοῦδε ὠνομασμένων[5]) οὐκ ἐπέλιπε[6]) τὸ φῦλον. πάντες γὰρ δίκαιοί τε καὶ ἄδικοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ λόγου ἀχθήσονται· τούτῳ γὰρ ὁ πατὴρ τὴν κρίσιν δέδωκε. καὶ αὐτὸς βουλὴν πατρὸς ἐπιτελῶν, κριτὴς παραγίνεται ὃν χριστὸν προσαγορεύομεν. οὐδὲ γὰρ μίνος καὶ ῥαδάμανθυς, κριταὶ καθ' ὑμᾶς ἕλληνες· ἀλλ' ὃν ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἐδόξασε· περὶ οὗ ἐν ἑτέροις λεπτομερέστερον διεληλύθαμεν, πρὸς τοὺς ζητοῦντας τὴν ἀλήθειαν· οὗτος τὴν πατρὸς[7]) ἑκάστω δικαιοκρισίαν ποιούμενος, πᾶσι κατὰ τὰ ἔργα παρασκευάσει τὸ δίκαιον· οὗ κρίσει παραστάντες πάντες ἄνθρωποί τε καὶ ἄγγελοι καὶ δαίμονες, μίαν ἀπομφθέγξονται φωνὴν οὕτως λέγοντες· δικαία σου ἡ κρίσης. ἧς φωνῆς τὸ ἀνταπόδομα, ἐπ' ἀμφοτέροις ἐπάγει τὸ δίκαιον· τοῖς μὲν εὖ πράξασι, δικαίως τὴν ἀΐδιον ἀπόλαυσιν παρασχόντος· τοῖς δὲ τῶν φαύλων ἐρασταῖς, τὴν αἰώνιον κόλασιν ἀπονείμαντος· καὶ τούτοις μὲν τὸ πῦρ, ἄσβεστον διαμένει καὶ ἀτελεύτητον· σκώληξ δέ τις ἔμπυρος μὴ τελευτῶν· μηδὲ σῶμα διαφθείρων ἀπαύστω δ' ὀδύνη ἐκ σώματος ἐκβράσσων παραμένει· horum pars prior (γίνεται δὲ — ἐπέλιπε τὸ φῦλον) testimonium est Christianum petitum ex Ant. Iud. XVIII 63 sq., quod, ut

---

1) quae affert etiam Hauerkamp ad bell. Iud. II 9, 1 (uol. II p. 166).
2) δὲ a correctore repositum erasis litteris tribus; fort. fuit γάρ. 3) οἱ το correcta ut uidetur ex οἵ τε. 4) τ in rasura a correctore repositum. 5) ex ὀνομασμένον correctum. 6) ex ἐπέλειπε corr. 7) sic πρσ' codex, non πρὸς quod testatur Hauerkamp.

supra memoratum est, in V aliisque libris bello Iudaico superadditur. reliqua aliunde assumpta sunt. in margine adnotauit rubricator: *σή περὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὅσα μαρτυρῶν λέγει οὗτος*. postea corrector conseruato testimonio Christiano reliqua (*πάντες γὰρ δίκαιοι — παραμένει*) induxit et in margine haec adnotauit: *ἰστέον ὅτε τὸ τοιοῦτον, ὠβέλισται δικαίως παρ᾽ ἡμῶν· ἐπεὶ μὴδὲ ἐν ἑτέροις ἀντιγράφοις τοῦτο εὕρομεν· ἀλλ᾽ οὐδέ τις τῶν τῆς ἐκκλησίας τοῦ χριστοῦ διδασκάλων τούτων ἐπεμνήσθη. οὔτε μὴν τῶν ἐσύστερον ἱστορικῶν ἀνδρῶν * * * * μένων* (aut *μόνων*) *ἅνω * * * εἰρη * * * * ἀλλὰ καὶ τ * * * * ἐν τώ ιη̄ (ω) λόγω τη * * * χαιολο * * * * * ρίσκετ * * ** [1]).

Iam uides, quid de hoc codice statuendum sit; habemus librum eius generis, cuius sunt VR, ex genere meliore passim correctum coniecturisque et interpolationibus auctum. ea denique est Vossiani condicio, ut haec omnia iam in eo libro, ex quo exscriptus est, infuisse necesse sit.

Haec paullo pluribus disputata sunt, quoniam priores editores, maxime Dindorfius et Bekkerus, Vossiano plus aequo tribuerunt; non pauca enim eorum, quae solus praebuit, cum probabilitatem quandam haberent, editores receperunt, id quod minime probandum esse apparet. ex eis enim, quae supra excerpta sunt, apparet, Vossiani recensionem a docto aliquo homine non sine temeritate esse confectam; quare si quid rectius tradere uidetur, id coniecturae aut casui tribuendum erit, uelut quod p. 418, 2 *κεκίναν* solus rectius tradit [2]). idem fortasse cadit in p. 381, 4, ubi recte omittere uidetur *κακὸν*, quod quidem cum in reliquis codicibus incertum habeat locum, suspectum erat. quamquam igitur concedi potest fieri posse, ut Vossianus quippe qui ex nullo codicum superstitum petitus sit, solus aliquid recte seruauerit, tamen summa in hac re prudentia opus esse apparet. ac priorum editorum error eo excusatur, quod nesciebant, quid prima manu scriptum esset in Vossiano, quid a correctoribus postea inuectum, qui fuisse uidentur numero tres. primus enim quaedam correxit rubricator, cum codicem adnotaret; hunc eundem totum librum exarasse sumi potest. postea extitit, qui cum alia mutauit tum illum de Christo locum induxit;

---

1) adnotamenti pars posterior margine acciso mutilatus est. partem priorem apparet spectare ad ea quae inducta sunt; addidit deinde uir doctus quisquis fuit testimonium de Christo extare in Antiquitatum Iud. libro XVIII. 2) infra tamen IV 634 sq. cum reliquis habet *κικλλιον*.

denique tertius homo doctus, fortasse Petauius aut Vossius aliusue, haud pauca emendauit. hi aut menda leuiora sustulerunt aut aliis codicibus usi tradita mutauerunt aut in marginem uarias lectiones ascripserunt, alia denique coniecturis temptarunt, quarum maior pars correctoris esse uidetur tertii. iam eorum quae Dindorfius et Bekkerus receperunt, complura non ueteris codicis sunt, sed correctorum. uelut p. 177, 12 *αἱρετοὶ*, quod dedit Bekkerus, correctum est ex *αἱρετοι* tribus ante litteris erasis, ut appareat fuisse *ἀδιαίρετοι* in Vossiano ut in reliquis; p. 266, 21 *ἀπειλήσας τῶν* correctum est ex *ἀπειλησάντων*; p. 356, 1 *αὐτὸν* ex *αὐτῶν* factum est; p. 382, 11 *κρίνειν δοκεῖ*, quod editoribus placuit, correctoris est; olim fuit *κρίνεσθαι δεῖ*; p. 397, 23 *ἐνθέων* nunc habet codex[1] ex *ἔνθα* correctum; 418, 5 *βριξέμω* (λλ supra) extat, λλ manu recentiore supra addita sunt; similiter p. 478, 20 *διῆραν* ex *διήρουν* factum est et p. 598, 7 *ἐκ παραβόλου* mutatum in *ἐκ τοῦ παραβόλως*, quod etiam in A corrector dedit. haec igitur fere omnia non maiorem auctoritatem habere apparet, quam nostratium hominum cuiusuis coniecturas.

Eiusdem generis, aliter tamen commixtus est *Rostgaardianus*[2]; is enim sine dubio ex eadem stirpe procreatus est qua VR, quibuscum p. 43, 14 tradit *κατέχοντες ἰουδαῖοι καὶ αἰγύπτιοι· τούτους δὲ ἀντίπατρος*; p. 168, 6 omittit *καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο*; p. 465, 8 *ἡ πόλις ὅλη τὸ διείργον* tradit alibique saepe consentit. propius uero accedit ad V, cum quo tradit p. 49, 2 *βραβεύεσθαι θεῷ πλέον εἶναι*, et p. 171, 18 *ἰάμνιαν*; nec praetereundum est, eum in margine dare capitulorum numeros, quos habet V. p. 35, 15 sq. 43, 5 cum C facit[3]. p. 49, 16 haec tradit *τῶν δὲ ἄλλων ἐπὶ τιμωρία τοῦ φόνου βάσσω συμβαλόντων μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως* fere ut PAMC. praeterea multa habet propria interpolamenta et corruptelas, uelut p. 42, 7 pro *μέλιτι* tradit *ἐν λάρνακι*; p. 42, 8 omittit *Ἰουδαίοις*; p. 52, 7 haec exhibet: *λαμπρᾶ* (sic) *τε πομπὴν ἐπὶ τῇ πατρικῇ κηδεία ἐτελεύτησε* (*σε* ex *σεν* aut *σαν* correctum); p. 53, 1 *ὡς* — 3 *ἔγνω* omittit; p. 145, 2 *καὶ παρὰ θεῶ καὶ παρὰ ἀνθρώποις καὶ παρὰ σὺ πάτερ* tradit, cum a ceteris omnibus absit *καὶ παρὰ ἀνθρώποις*. paullo infra I § 639—643 maxime consentit cum C, ut tamen quaedam alia habeat, uelut p. 146, 3 *κατακριθέντων* omisso *δεσμώτῃ* cum Vossiano, u. 6 *γράψας καίσαρι* traicit cum A, 7 *δὲ ἀντίπατρον ὁ βασι-*

1) non *ἐνθέον* ut tradit Hauerkamp. 2) uide p. XVII nro. 24. 3) memorabile est p. 56, 7 cum tradere non *σατράπου*, sed *τυράννου*, quod legitur in Paris. 1427, de quo infra p. LII dicemus.

λεὺς tr. solus, 10 οἰκέτης habet solus, 17 ὡς βουληθεὶς ut L¹VR. his satis demonstratur, quam exiguam habeat fidem, nec magni faciendum est quod p. 249, 1 recte dedit ἀπὸ ἀγρίππα et p. 418, 2 cum Vossiano κεκίναν; haec enim sine dubio coniecturae sunt. et cum Vossiano alibi quoque non raro consentit Rostgaardianus, uelut p. 399, 12 exhibet uerba τέως — ποριζόμενοι omisso τῶν ἐπιτηδείων. sed in aliis tam ab eo discedit, ut appareat ex eisdem eum codicum generibus esse compositum, longe tamen alio consilio. postremo memoranda est mensium tabula, quae Rostgaardiano in calce subiecta est; eam enim primum talem pinxerat librarius, ut octo menses capere posset, sed quattuor locos uacuos reliquit, quattuor expleuit inscriptis nominibus mensium Romanorum Hebraeorum Macedonum Aegyptiorum eisdem, quae sunt in Lipsiensi, in quo ut supra [1]) dictum est, octo menses extant. uides igitur primum librarium in animo habuisse totidem dare quot habet Lipsiensis, sed incertum qua de causa dimidio perfecto substitisse.

Quae de Rostgaardiano dicta sunt, eadem de *Bodleiano* siue *Barocciano* [2]) ualent, qui in omnibus cum illo consentire uidetur; primum enim eundem habet titulum, qualis in alio extat nullo, deinde quae ex eo proferunt Bernardus et Hudson fere omnia cum Rostgaardianis consentiunt, uelut p. 42, 7; 8; 49, 2; 52, 7; 399, 12. et quoniam Rostgaardianus antiquior uidetur, probabile est ex hoc Bodleianum exscriptum esse.

Eidem generi accensendus est *Coislinianus* nro. 131 [3]), cuius lectiones apposuit Hauerkampus. ex quibus intellegitur saepissime eum facere cum L et V et R, uelut p. 34, 19 οὐδὲν δὲ οὕτως ἐστὶν ὃ τότε τῶν συμφορῶν exhibet; p. 36, 15 id praebere uidetur quod habent LVRC [4]), et p. 43, 5 ἰάμβλιχον πτολεμαῖον idem fere quod V et Romani archetypus; p. 59, 10 consentit cum VC et I § 639—641 cum V [5]). 346, 9 habet τῇ σεμεχώνῃ τῶν σαμαρειτῶν λίμνῃ; scripserat Iosephus Σεμεχωνιτῶν, at σαμαρειτῶν VR aliique habent in margine. p. 348, 14 idem habere uidetur quod VC et Lips, nec minus p. 352, 9 ἡ γὰρ παλίμπους τύχη περιίσταται ut VRC. interdum uero alios sequitur, uelut p. 35, 15 idem tradere uidetur ac C, et p. 465, 8 ὅλη εἴχετο διεῖργον exhibet et p. 590, 4 φλεγομένης γῆς, utrumque cum L. at cum PAM raro consentire uidetur; p. 44, 16 Hauerkampus ex eo enotauit γάρ, quod in illis est. habemus

1) p. XIII. 2) uide supra p. XV nro. 15. 3) uide supra p. XVII nro. 21. 4) omittit p. 399, 12 τέως — 13 ποριζόμενοι cum LVRC. 5) p. 351, 4 habet στρατηγῷ quod praeterea solus V¹ tradit.

igitur codicem generis VR cum aliis commixtum, aliter tamen atque in Vossiano et Rostgaardiano factum est. praeterea autem si quidem Hauerkampi excerptis fides, tantis est refertus uitiis, ut perparui eum habendum esse appareat[1]).

Nulli alii codici certis argumentis adiungi potest *Vaticanus 983*[2]), ceterum uix memorabilis. qui IV 1—8 fere ubique concinit cum VRC; dein p. 346, 9 non *Σεμεχωνιτῶν* exhibet sed *σαμαρειτῶν*, quod nunc VR et Lips habent in margine; itemque p. 347, 13 cum R[1] habet *πεπύκνωται*. paullo infra p. 348, 13 exhibet *ὅπερ ὁ ἀνωτάτη τῆς πόλεως πύργος ἦν, ἐφ' οὗ τὸ πέμπτον καὶ δέκατον στρατοπεδεύκει τάγμα* cum V[1] et man. 1 Lips. sed interdum in aliam partem abiit; nam p. 347, 17 cum PAL exhibet *ἦν ἀτείχιστος, ὁ δὲ ὑπὲρ*, et eiusdem paginae u. 9 *κατὰ πλευρὰν δὲ εὐπρόσωπον*, quod reliquorum nullus. accedit quod p. 465, 8 haec habet: *γονορήοις μὲν γὰρ καὶ λεπροῖς ἡ πόλις ὅλη εἶχε τὸ διεῖργον, γυναικῶν δὲ ἐμμήνοις ἀποκέκλειστο*, ut L. mixtus est igitur ex duobus codicum generibus aut ex codice correcto descriptus similisque uidetur Coisliniano.

Fere eadem esse uidetur condicio *Marciani 382*[3]), de quo pauca dici possunt. p. 36, 15 habet *ἐπόρθει δὲ καὶ τὰ περὶ πέλλαν κἂν τούτῳ δὲ κακοπαθῶν* cum LVRC et p. 465, 8 *γονορήοις μὲν δὴ καὶ λεπροῖς ἡ πόλις ὅλει εἶχε τὸ διεῖργον, γυναικῶν δὲ ἐμμήνοις ἀποκέκλειστο* cum L. et quoniam idem reperitur in Vaticano 983 et Coisliniano, cum his Marcianus fortasse maioris necessitudinis uinculo coniunctus est.

§ 11 de familiae tertiae (C) codicibus.

Plurimi sunt codices ex eadem stirpe oriundi, ex qua C; habemus enim quinque Parisinos, nro. 1423, 1426, 1427, 1428, 1429[4]), deinde Medicaeum a Cardwello collatum[5]), Vaticanum 984 cum Hennebergensi[6]), Busbeckianum[7]), Berolinensem denique et Redigeranum[8]), quorum antiquissimi sunt Parisini 1429 et 1427. hi omnes unam tamquam familiam efficiunt, cuius proprium est, ut res capitulatim sint diuisae adiectis numeris, rerumque indices uni cuique libro praefigantur, qui quidem a solis Parisino 1426 et Berolinensi et Redige-

1) p. 158, 20 teste Montefalconio non *κατημέλουν* sed *κατεφρόνουν* tradit et p. 160, 12 non *ἀκρατής* sed *ἀκροατής*, quae sunt aperte uitiosa. 2) uide supra p. XVIII nro. 25. 3) uide supra p. XVIII nro. 27. 4) uide p. XV nro. 16—20. 5) uide p. XII nro. 10. 6) p. XVII nro. 25 et 30. 7) p. XVIII nro. 29 8) p. XI nro. 8, p. XVII nro. 23.

rano absunt[1]). deinde omnes in plurimis et grauissimis et inter se et cum C consentiunt nec solum Iosephi uerba eadem tradunt, sed etiam notas marginales[2]). sed in tanto horum codicum consensu memorabilis est saepe dissensus, qui tamen certis finibus circumscriptus est, multoque minores sunt huius familiae uarietates quam generis VR, de quo modo dictum est. iam hic et consensus et dissensus unde ortus uideatur, supra (p. XXXIX) expositum est. haec enim recensio confecta uidetur codice generis deterioris (VR) ex altero correcto uariisque lectionibus coniecturis interpolamentis aucto, quorum cum multa in margine posita essent, pro libidine librarii asciuerunt quod placebat. nec postea singulis codicibus docti deerant correctores, a quibus aut alii codices passim inspecti sunt aut aliunde correcturae inuectae, uelut ut unum proferamus, in Parisino 1427 semper extat *Σέμφωρις*, non *Σέπφωρις*, et *Ἰόπη*, non *Ἰόππη*, quod a reliquis traditur, sicut alia quoque in hoc codice satis audacter mutata sunt, uelut p. 56, 17 non habet *σατράπου*, sed *τυράννου*, et p. 279, 14 non *κατάφυτος* sed *κατάκομος* et in margine manu prima *κατάφυτος*. mirum igitur non est, quod hi codices inter se saepe discrepant, id quod exemplis quibusdam nunc demonstrandum est. interdum igitur solus ut uidetur Parisinus 1427 cum VR aut LVR facit, ceteri omnes cum PAM, uelut p. 55, 25 exhibet *ἐπιτρέπων καὶ ἐπιτροπεύειν*, p. 56, 6 *τετράρχαις τολμῶσιν*, p. 59, 10 *πλείω γε μὴν αὐτὸς ὑπὲρ σωτηρίας ὑπισχνεῖται*, p. 284, 12 *κἂν τῶδε* aliaque plura. uerum haec ratio non ubique obtinet; nam p. 278, 17 *προσαγορευομένη* Paris. 1427 cum PAML, *ἀγορευομένη* C Medicaeus Berol. Red. et Paris. 1429 cum VR; p. 280, 4 *ἐνεργός ἐστι καὶ συνεχὴς ὅλη καρποφόρος* Paris. 1427 cum C, *ἐνεργὸς ὅλη καὶ συνεχής ἐστι καρποφόρος* Paris. 1429 Med. Berol. Red. cum PAMLVR; p. 280, 15 *σιλωνίτιδι* PAL², *σιβωνίδι* VR, *σιβωνί-*
λ
τιδι Par. 1429, *σιβωνίτιδι* Par. 1427, *σιλβωνίτιδι* C Med. Berol. Red. cum ML¹; p. 387, 2 *εἰς* Par. 1429 cum L, *πρὸς* omnes reliqui; p. 387, 14 *εἰσπεπαικότας* Par. 1429 cum PALVR, *εἰσπεπτωκότας* C Par. 1427 Berol. Redig. cum M, *εἰσπέπταικότας* Med.; p. 385, 9

1) reliquorum codicum nullus habet argumenta singulis libris praefixa; capitulorum numeri extant in V et fragmento Coisliniano et in Rostgaardiano, sine dubio ex tertia familia deprompti. 2) uelut ad IV 361 manu prima ascriptum habemus *οὐ διὰ νίγερα· ἀλλὰ διὰ τὴν χριστοκτονίαν ταῦτα πεπόνθασιν* in Vrbinate (C) Berolinensi Redigerano; idem ad IV 361 adnotant *ση πῶσ φησι τὸ ἐξ ἐπιστήμης*. Berolinensis autem et Redigeranus ex C petiti non sunt; haec igitur ad communem auctorem redeunt.

συσπειραθέντες C Paris. 1429 Med. cum L, *συστραφέντες* Paris. 1427 Berol. Redig. et in margine Paris. 1429 cum PAMVR. itaque accidit, ut etiam egregia in parte solum horum codicum tradita sint; nam p. 562, 1 *φθασθέντες* suppeditant soli ut uidetur Berol. et in margine Redig. et Parisin. 1426; at *φθαρέντες* C Med. et Paris. 1423. 1428. 1426[1]).

His satis demonstratum esse uidetur, quae horum codicum sint communia et quibus inter se differant. nunc de singulis pauca addenda sunt. atque omnium et antiquissimus est et optimus *Parisinus 1429* diligenter exaratus multoque minus uitiosus quam C. hic ab huius familiae origine proximus abesse uidetur, id quod maxime ex uariis lectionibus apparet, de quibus supra (p. XXXIX) dictum est. succedit ei aetate proximus *Parisinus 1427*, quem multa peculiaria tradere demonstratum est, quare dubitari non potest, quin neque ex Parisino 1429 neque ex C petitus sit. *Par. 1428* consentire solet cum C, nec tamen ex eo petitus est[2]). de *Parisinis 1423* et *1426* pauca comperta sunt; quae enim de eis Hauerkampus refert, minus certa sunt; uidetur tamen Par. 1426 propius accedere ad 1429[3]); nec tamen ex eo exscriptus esse potest, cum careat argumentorum indicibus. *Medicaei* lectiones extant apud Cardwellum, ex quibus intellegi potest neque ex C neque ex Parisino 1429 aut 1427 eum deriuatum esse, ceterum non magni esse faciendum. de *Vaticano 984* nihil constat nisi genus; huius apographum esse *Hennebergensem* alibi demonstratum est[4]). nec melius de *Busbeckiano* sumus edocti.

Reliquum est, ut dicatur de *Berolinensi* et *Redigerano*, de quibus certius iudicari potest. qui inter se simillimi sunt, ut ex uno fonte eos deriuatos esse appareat; eodem enim fere utuntur paginarum ambitu, id quod maxime in initio apparet; eadem est in utroque lacuna p. 24, 16—26, 18 in neutro indicata[5]); eadem est foliorum commutatio eisdem signis eisdem uerbis in margine correcta, ut appareat non alia fuisse in communi archetypo; eaedem sunt in margine notae uariae manu prima perscriptae, denique fere

1) in Parisinis 1427 et 1429 hic locus non superest. 2) de Par. 1428 uide infra addendum p. LXXII. 3) p. 284, 18 *ἀπειρηκότες* in textu, *προηργηκότες* in marg. habet Par. 1426 ut 1429; uide infra p. LIV not. 4. 4) uide uol. I p. XXII; uol. III p. XII. 5) quae in Berolinensi postea folio superaddito ex alio codice expleta est (uide p. XII); nam supplementum non ex libro generis C fluxit, sed ex L petitum uidetur, quocum et in aliis consentit et p. 24, 20 non *κανὰ* sed *ἄννα* tradit.

eaedem in extremo codice reperiuntur lacunae; primum enim p. 625, 25 in Berolinensi locus uacuus relictus est litteris *χνην ὑ*, in Redigerano litteris *τέχνην ὑ*, deinde p. 628, 1—3 in utroque litterae aliquot omissae sunt, nec tamen prorsus eaedem; nam ab Redigerano abest *ἀνεβόα*, quod extat in Berolinensi, Berolinensis autem *κολαζόμενος* omittit totum, cuius in Redigerano supersunt primae litterae *κο*. his probatur communem esse utriusque fontem [1]), in codice autem archetypo sub finem aliquot litteras ita euanuisse, ut quarundam uestigia extarent, quo factum est, ut alter librarius altero plura dispiceret [2]). uariae lectiones, quae uterque in margine habet, ex antiquis exemplaribus sumptae sunt; nam ut supra (p. LII) demonstratum est adnotamentorum pars iam in C legitur, et quod ad p. 387, 21 Berolinensis in margine habet *γρ θυμοῖς*, idem in Parisino 1429 extat [3]). atque probabile est ex nullo antiquiorum, quos quidem superstites nouimus, petitos esse Berolinensem et Redigeranum, sed sui iuris esse, id quod maxime eo demonstratur, quod absunt argumentorum indices et capitulorum numeri. iam idem cum in Parisino 1426 obseruetur, quaerendum est, quae sit eorum cum hoc necessitudo. ac re uera hi tres codices ab eodem proauo uidentur descendere, qui Parisino 1429 simillimus fuit, Redigeranus autem et Berolinensis eo maxime a Parisinis differre, quod plura ex margine in textum receperint; saepius enim inter Iosephi uerba exhibuerunt quae illi in margine dederunt [4]). et cum constet illorum marginalium non

1) coniecerit aliquis Berolinensem ex Redigerano exscriptum esse; nam in hoc multa in margine manu prima correcta sunt, Berolinensis autem correcta tradere solet, uelut p. 9, 20 *ἕκτον* Red. in textu, *καστον* in margine, *ἕκαστον* Berol.; p. 16, 2 *ἀντίοχον* in textu Red. et *γρ ἀντίγονον ἐν ἄλλω* in marg., *ἀντίγονον* Berol.; p. 79, 3 *τοὺς ἀνυστικωτάτους* Red. et in marg. *τοὺς πρακτικωτάτους* interpretamentum, *τοὺς πρακτικωτάτους* Berol.; at contrarium accidit p. 379, 6, ubi *ἅγιον* in textu et in margine *ἀβέβηλον* habet Berol., *ἅγιον ἀβέβηλον* in textu Red., et p. 387, 21 *τοῖς ὅπλοις* in textu *γρ θυμοῖς* in marg. Berol., *τοῖς θυμοῖς ὅπλοις* Red.; accedit quod notae marginalis, quae supra p. XI ex Berolinensi descripta est, in Redigerano extat solum initium hoc *νῦν ἄκων ἀσεβέστατε καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθ*. Berolinensis igitur ex Redigerano ortus esse nequit, sed utrumque ex communi archetypo petitum esse apparet.

2) p. 4, 1 uterque tradit non *ἔφην* sed *ὕφεω*, quod in archetypo fuisse necesse est. iam hic error ex eo litterarum genere natus esse uidetur, quo usi sunt saeculo fere XII; ergo ex huius aetatis codice archetypum Berolinensis et Redigerani descriptum esse statui potest.

3) adde p. 511, 15 ubi in Berol. et Red. de *hin* Hebraeorum idem adnotatur atque in M (uide p. VIII not. 1).

4) uelut p. 284, 18 *ἀπειρηκότες* in textu, *προηργηκότες* in marg. Par. 1426, ut 1429; hoc receperunt Berol. Red.; 378, 10 *θεκουΐου* et in marg. *καθλᾶ* Par. 1426 ut Red. Berl.; 379, 6 *ἅγιον* et in marg. *ἀβέβηλον* Par. 1426 cum Berol., *ἅγιον*

pauca ex genere meliore deprompta esse, ad hanc codicum familiam melius aestimandam utile est scire, quid primitus in margine fuerit, quid in textu. ad quod quaerendum cum Berolinensi et Redigerano Parisinus 1426 alicuius esse potest utilitatis ideoque non indignus uidetur, qui accuratius examinetur.

Correctorem habuit Redigeranus unum ipsum scribam, qui in margine menda quaedam correxit et omissa suppleuit. Berolinensis librarius ut paullo minus religiosus ita doctior fuisse uidetur, raraeque sunt in eo manus primae correcturae. postea alius intulit multas uarias lectiones et correcturas ex codice R aut Lipsiensi aut N petitas.

§ 12 de excerptis.

Excerptorum *Peirescianorum* [1]), nam de eis quoque paucis dicendum est, maxime conspicuus est consensus cum Laurentiano (L) aut solo aut coniuncto cum aliis, uelut p. 364, 4, ubi ἐπιθυμούντων in PAMVRC traditur, ἐρώντων habent LExc; et 366, 1 in eisdem εἰργμένους, in reliquis συνειλημμένους extat; p. 397, 20 χρησμοὺς traditum est in solis LExc, θεσμοὺς in PAMVRC; p. 420, 7 βεβαμμένων recepimus ex L Exc. idem cernitur p. 398, 21; 399, 17; 20; 603, 9; 13; 604, 4; 14. sed hic tantus cum L consensus ad eam belli Iudaici partem pertinet, quae est post p. 200, in qua ut supra (p. XXXIII) demonstratum est alia est Laurentiani condicio atque in anterioribus. ceterum Excerpta interdum genus deterius sequuntur [2]), saepius tamen melius [3]), et praecipue adnotandum est

ἀβέβηλον in textu Red., ἀβέβηλον et in marg. ἅγιον Par. 1427; 385, 9 συσπειραθέντες et in marg. συστραφέντες Par. 1426 et 1429, hoc in textu Berol. Red.; p. 387, 21 ὅπλοις et in marg. θυμοῖς Par. 1426, 1429, Berol.; θυμοῖς ὅπλοις in textu Red.; 389, 7 διαφθείροιντο et in marg. διαφέροιντο Par. 1426 et 1429, hoc in textu Red. Berol.; iam apparet unde ortum sit p. 562, 1 φθασθέντες, quod quidem Berol. in textu habet, Red. et Par. 1426 in margine, quod olim etiam Parisinum 1429 in margine habuisse probabile est ex genere meliore depromptum. quare conicere aliquis possit et Berolinensem cum Redigerano et Parisinum 1426 deriuatos esse ex Par. 1429. sed obstant rerum indices, qui huic additi sunt, ab illis absunt.

1) excerpta sunt haec: p. 16, 11—21, 1; 82, 11—83, 11; 99, 1—100, 4; 190, 6—15; 202, 6—11; 206, 6—211, 14; 363, 21—366, 9; 388, 23—390, 1; 397, 6—400, 18; 419, 14—420, 16; 434, 13—439, 21; 509, 16—512, 21; 513, 1—13; 603, 7—605, 23; 625, 24—628, 9. 2) p. 17, 7 κατῆλθεν tradit, non cum PA κατῄει; 14 τίσις, non cum PA ποινή; cf. p. 207, 8; 15. 3) uelut p. 82, 19 ἐν μέρει PAMExc μέχρι LVRC; 82, 21 φίλους PAExc φίλους εἶναι MLVRC; 83, 7 τριῶν PAExc διακοσίων MLVRC; 99, 5 ὀνάγρων PAMExc ὄνων ἀγρίων LVRC; 100, 1 βαζαφράνης PAExc βαρζαφάνης MLVRC.

hoc interdum ea sequi etiam non adsentiente L, uelut p. 511, 15 cum PA non recepit uerba *πλέον τοῦ ἵν,* quae in L aliisque feruntur. codice igitur usus est excerptor generis melioris, qui simillimus fuit Laurentiano nec pauca ex genere deteriore recepit, qui talis fuit, ut eum superstitem esse quam maxime uellemus.

Eadem est ratio excerpti *Poliorcetici,* quo unus locus (p. 297, 4—300, 4) traditur; interdum enim cum VRC[1]) concinit, saepius cum PAL[2]); deinde semel memorabilis reperitur cum L solo consensus[3]); bis denique meliora tradere uidetur quam reliqui testes omnes[4]).

De Excerptis *Neapolitanis* (p. XVIII) uno uerbo dixisse sat erit. ea enim quae contulit Mau ita cum V consentiunt, ut non discrepent nisi raro[5]). Excerpta *Ambrosiana* quantum ex paucis qui innotuerunt locis cognoscere licuit, ex codice generis VR petita sunt[6]).

§ 13 de interpretibus.

Interpretum principem ordinem obtinet *Latinus.* ac primum monendum est quibusdam locis non certo constare, quid dederit, quoniam non extat editio ex optimis libris confecta. nos enim praeter edita duos codices habuimus, qui etsi rei nostrae satis facere uidebantur, quaedam tamen futuro interpretis editori reliquerunt. ceterum tenendum est eum esse interpretem, ut saepius non satis intellegi possit, quae habuerit Graeca; primum enim alia est Latinae linguae natura ac Graecae; deinde interpres etsi uerbum de uerbo satis accurate transferre solitus sit, tamen non raro a Iosepho discessit. primum enim ordinem uerborum, cum per linguae Latinae leges seruare liceret, saepius mutauit, id quod aut neglegentia[7]) quadam factum esse uidetur aut inscientia[8]). idem aut singulas uoces aut complurium uerborum seriem omisit, cum aut parum

1) p. 297, 7; 299, 11; 14. 2) uelut p. 298, 18; 299, 10. 3) p. 298, 1 *νεοδόρους* abest ab L¹ Exc Lat. 4) p. 297, 12; 299, 1. 5) a V discrepant hisce: p. 180, 5 *ἀλεξητήριον; δὲ* omittunt; 11 *ἁγνείας*; 183, 2 *βεβλημενην.* praeterea ad 181, 13 adnotauit man. 1 *βαρὺ γὰρ τοῖς ἀδικεῖν θέλουσι τὸ συνεχῶς νουθετοῦν.* 6) enotari possunt ex Ambrosianis haec: p. 19, 14 *ἀνῃρῆσθαι* habent cum AMLVR; 20, 17 *οὐ πλεῖον βασιλεύσας* tr. cum N; p. 31, 18 *πρέμνα* cum VR et *συλλέγουσι* cum NVC; 34, 8 *πανταχῇ* cum C et *τοὺς ἰουδαίους ἔκτεινον* cum LVRC; 35, 3 *τοῖς νεωκόροις ἐκέλευσε* cum LRC. 7) uide p. 85, 20; 95, 8; 14; 144, 1. p. 85, 20 error corrigendus est; nam Latinus haec dat: *neque uero uel secundae res uel contrariae.* 8) uide p. 78, 20.

accurate rem gereret[1]) aut scriptoris uerba non satis intellegeret aut cum corrupta in suo exemplari legeret, quid eis faceret nesciret[2]). accedit, quod Iosephi orationem augere atque amplificare non est ueritus, aut perspicuitatis ut uidetur studio adductus aut impetu oratorio[3]).

Ceterum graeca plerumque recte intellexit eaque fuit utriusque linguae peritia, ut Iosephi uerba haud male Latino sermone exprimeret[4]). atque interdum ea est diligentia, ut graeca uerba ipsa dederit[5]), cuius generis est p. 589, 8, ubi uertit *maxime autem stupor erat machinarum quae portabantur siue pegmatum fabricatio.* magis memorabilis alius est locus p. 19, 11 *ad notos qui aderant exclamauit, non paucos autem papas discipulos siue consultores habebat, nunc mihi pulchrum est emori,* ubi uides quam ridicule errauerit de uoce *παπαί.* similiter p. 96, 15 *μαστοειδής,* p. 236, 7 *σοβαρὸς,* p. 438, 18 *διώνυμον* nomina propria esse putauit. et paullo infra in diuersam partem peccauit, cum errore minus graui *Νομικοῦ* nomen *iuris periti* latine redderet. his igitur locis uerborum uim non recte perspexit; alii sunt, ubi sententiarum structuram paullo difficiliorem non expedierit, ut paene puerorum in modum ineptiat[6]).

Quae cum ita sint, caute utendum esse uersionis latinae testimoniis perspicitur; imprimis autem cauendum est, ne quae plura habet quam graeci codices a Iosepho scripta esse putentur.

Iam eo transimus, ut qualem habuerit codicem graecum interpres latinus quaeramus. et quoniam supra est demonstratum, duo esse codicum graecorum genera, quorum alterum repraesentent PA, alterum VRC, hoc primum dicendum est, interpretem modo ab

---

1) ut unus locus ex multis afferatur p. 508, 5 *καὶ τοὺς — σώματα* in Latinis sunt haec: *Romanisque eos inspectantibus interemit et per murum proiecit corpora mortuorum* omissis *συλλαβὼν* et *λωβησάμενος.* cf. p. 27, 16; 80, 6; 81, 2; 85, 18; 119, 2. 2) id quod factum esse uidetur p. 562, 10, ubi *ἔχον* quod corruptum traditur in graecis, abest a Latino. cf. p. 457, 5. 3) uelut p. 506, 23 *τελευταῖον ἀνελεῖν ἐκέλευσεν* sic interpretatus est: *ut augeret eius dolorem nouissimum iussit interfici;* cf. quae adnotata sunt p. 24, 12 sq. 27, 4; 28, 19; 90, 9; 101, 5; 129, 3; 186, 13; 205, 22; 207, 5; 336, 20; 338, 5.
4) facile ei condonamus, quod non recte intellexit p. 505, 2 *τυμβωρυχοῦντες,* ubi dedit *in domos enim non tantum sed et in sepulchra irruentes cadauera spoliabant.* grauius est quod p. 495, 17 *καὶ ταῦτα — ἐροῦμεν* sic uertit: *uerum quae per territorium gesta sunt postea cum rerum documentis dicemus.*
5) uelut p. 503, 22 *μέχρι — καλεῖται* interpretabatur *ad uici partem cui nomen est erebinthon oicos;* cf. p. 77, 2 quod adnotauimus *canacome,* quod in graecis est *Κανᾶ κώμη.* 6) uide ad p. 53, 1; 167, 18; 251, 23.

horum parte stare, modo consentire cum illis. uelut, ut ex larga exemplorum copia pauca excerpamus, p. 8, 6, ubi *μεταβολὰς* AM [1]) et *καταβάσεις* exhibent VNC cum L, in Latino est *mutationes.* at p. 8, 19 *τὰς ἐσθῆτας τῶν ἀρχιερέων* interpres uertit cum LVN, non *τὰς ἐσθῆτας τῶν ἱερέων καὶ τοῦ ἀρχιερέως,* quod AM exhibent. p. 16, 1 *insuetam carnem* uertit; habuit igitur *σαρκῶν,* quod in AM extat, omittitur in LVNC. deinde p. 23, 3 quoniam dat *sacramenta,* cum PAM habuit *ὅρκων,* non *εὐθύμουν* aut *θυμῶν,* et assentientibus eisdem p. 33, 5 *replebat* uertit, quod est *ἐπλήρου* traditum in PAM; *ἔχου* est in LVNC. similiter p. 36, 15, de quo loco supra p. XXVII dictum est, non corrupta codicum LVRC uerba sequitur, sed quae PAM tradit *τὰ πέριξ πολλά.* contra p. 42, 17 non *ἑτέραν* uertit cum PA, sed cum secunda classe *νεωτέραν,* cum qua etiam p. 87, 10 *ἡμῶν* exhibet, quod omittunt PAM, et p. 120, 2 *ἐπὶ τίσιν,* quod in PAM in *ἐπιστήσειν* corruptum est; p. 138, 9 *celaret,* quod in Lat legitur, ad *ἐγκατακρύψῃ* deteriorum propius accedit, quam ad *ἐγκαταγράψῃ* meliorum; p. 43, 5 id interpretatur quod VN habent *πτολεμαῖον καὶ ἰάμβλιχον καὶ πτολεμαῖον* ab interpolatore auctum. at p. 64, 2 cum *post uenientes* exhibeat, legit in Graecis *ὑπολειφθέντας,* non *ἐπιχωρίους;* consensit igitur cum PAM, quibus adsentitur etiam p. 66, 21; 82, 19; 83, 22. memorabilis est locus p. 94, 15, ubi in Latino est *expleto enim spatio quod unda celabat;* habuit igitur *ὕφαλον,* quod in PA leniter corruptum traditur *ὑψηλὸν,* longe uero abest *βάθος* codicum deteriorum. paullo ante p. 79, 20 haec dedit: *nam circa templum infirmior multitudo conueniens furore agebatur multaque uelut diuinitus de temporibus dictitabat,* quae consentire apparet cum PA, non cum MLVRC; eademque ratio obtinet p. 77, 16; 168, 12 aliisque locis permultis [2]). at p. 3, 11 cum MLVNC recepit *γένει ἑβραῖος,* quod recte abest a P, nec p. 129, 7 tradit quod additum est in PA *σπουδάσαντος ὡς ἔφαμεν ἀντιπάτρου,* nec p. 35, 15; 98, 8; 104, 16 aliisque locis interpolamenta codicum PAM agnoscit [3]). ex his locis apparet Latinum utriusque codicum sectae lectiones exhibere.

Nunc aliud monendum est. interdum enim Latinus nullo alio

1) tribus locis posterioribus P deest. 2) uide p. 276, 15; 290, 3; 315, 8; 341, 3; 387, 16; 455, 17; 456, 20; 511, 5; 15. 3) cf. p. 31, 2; 98, 8; 104, 16; 146, 3 sq.; 275, 5; 317, 17. praeterea cum deterioris generis codicibus aut omnibus aut parte consentit p. 4, 10; 5, 7; 20, 18; 26, 3; 32, 17; 36, 1; 39, 7 (uide p. XXVII); 43, 12; 49, 20; 72, 17; 88, 2; 90, 12; 95, 15; 96, 1; 107, 15; 114, 11; 140, 9; 146, 11; 160, 23; 163, 7; 165, 18; 224, 13; 226, 7; 246, 24; 253, 12; 281, 11; 322, 11; 361, 9; 376, 15; 383, 4; 410, 10; 461, 3.

adsentiente codice ea sequitur quae extant in margine PA, de quibus supra (p. XXXI) diximus. uelut p. 399, 20 Ἐγγαδδὶ tradunt PA MVRC, γαδδεὶν L, γαλάδιν margo PAM, *galadin* Lat. similiterque p. 349, 19 id interpretatur quod PA habent in margine, sicuti p. 96, 12 *fasaëlum* dat cum margine A[1]. quae cum ita sint, graecum illud exemplar, quo interpres usus est, consanguineum fuisse uidetur eius codicis, cuius discrepantiae et nunc in margine PA extant et in communi utriusque fonte fuerunt[2].

Praeterea monendum est in belli Iudaici parte posteriore non intermisso cum PA aut VRC consensu insignem esse similitudinem inter L et Latinum, quam etiam Excerptis accidisse modo diximus. cuius rei primum exemplum habemus p. 200, 7, mox sequuntur plura et grauia[3]. et cum in his Laurentianum saepe egregia tradere demonstrauerimus, Latini adsensu eius auctoritatem haud mediocriter augeri apparet.

Interdum cum singulis diuersorum generum libris consentit. memorabile est p. 582, 21 Latinum id habuisse quod solus M recte tradit μέγα, non ceterorum μετά[4]. alibi p. 409, 18 id secutus est, quod C dant et in margine M νεῖν, non δύνειν, et p. 520, 4 στενοτέρῳ cum C, non γενναιοτέρῳ cum reliquis; neque aliter p. 535, 12sq. eum uerborum ordinem legisse uidetur, qui est in C[5]. denique memorandus est consensus inter eum et A correctum, qui reperitur p. 6, 9; 401, 23; 418, 7.

1) accedit fortasse alius locus p. 408, 20, ubi εὔγονον in codicibus traditur, εὔτονον in margine PAM; hoc enim legisse uidetur etiam Lat, de quo in adnotatione minus accurate rettulimus; habet enim *cuius rei causa mihi uidetur esse aquarum uis lenta* (*laeta* ed. Basil.) *aëris calor, cum hic prouocet* etc., quae corrupta sunt; nam deest copula; quare uide, num restituendum sit *aquarum uis et aëris calor.* sed hoc quidquid est, certe εὔτονον potius quam εὔγονον Latinus habuisse uidetur. alii sunt loci, ubi Lat cum margine PA facit adstipulantibus VRC, p. 83, 7; 222, 15; 322, 11; 329, 20. 2) uerum non semper Lat cum margine PA consentit, sed p. 98, 6; 126, 16, maxime uero p. 391, 6 et 393, 1 textum sequitur. et conici potest, etiam in Latini codice fuisse marginalia, quorum alia recepta alia spreta sint. 3) p. 216, 8; 232, 2; 237, 10; 250, 18; 309, 6; 339, 24; 348, 5; 350, 13; 355, 15; 357, 11; 359, 12; 361, 7; 368, 9, 16; 406, 19; 420, 7; 440, 9; 441, 11; 443, 7; 446, 12; 454, 14; 490, 1; 494, 12; 503, 3. ceterum non semper L et Lat conspirant, uelut p. 342, 12; 391, 1; 511, 15sq. aliisque locis ab L dissentit alios secutus. 4) p. 432, 23 haec habet Lat: *et ipse quidem exacta hieme Romam proficisci parabat resque apud Alexandriam mature componere properabat,* ubi fortasse habuit ἔσπευδε, quod adicit M. 5) cf. p. 520, 9 et 532, 21sq. p. 211, 1 uertit *ut Romanis armis ad quod uolebat uteretur ac timore et minis urbem nudaret,* ubi uideri potest id habuisse quod fertur in C ἐργάσηται τὸ βουλόμενον; sed admodum dubia res est.

Interdum Latinus talia tradit, ut appareat eum duorum codicum uerba coniunxisse, siue utrumque in contextu extabat, siue alterum in margine, uelut p. 187, 14 habet *Pilato autem supplicantibus abnuente circa domum eius proni corruerunt,* ubi cum *περὶ τὴν οἰκίαν* tradant PALR *περὶ τὴν ἱκεσίαν* MVC, in Latinis utrumque extat. p. 192, 14 similiter nec *πᾶν* nec *πάντ'*, sed *πᾶν πάντ'* legisse uidetur; et fortasse p. 375, 4 et *οὔτε δυνατὸν* et *ὄντα δυνατὸν* habuit [1]).

His omnibus demonstratur codicem, quo Latinus usus est, multis rebus fuisse memorabilem, qui similior fuit PA quam reliquis, sed cum his quoque non raro consensit et in probis et in reiciendis. multa uero habuit egregia, ut par est codicem tantae uetustatis. quare pluriens accidit, ut solus uera retinuerit. nam ex eo restitutum est p. 94, 15 *ὕφαλον,* p. 340, 5 *φόνου*, quod in graecis traditur *πόνου,* 429, 12 *πλεῖν* corruptum in *πᾶν,* p. 465, 11 eo duce omittendum uidetur *μή;* et p. 564, 18 repositum est *ἤδη δὲ* omisso quod omnes graeci addunt *οἱ δ'* [2]). praeterea nomina quaedam Romana ei debentur, uelut p. 582, 7 *Petilio* dedit, non *Βεντιδίῳ;* 583, 11 *Rubrium,* non *γούβριον;* 592, 5 *Lucilius* non *Λούκιος* et p. 598, 19 *ad Laberium,* cum in graecis plurimis sit *λιβερίῳ*, in L *λεβερίῳ.*

Postremo addendum est mensium nomina, quibus utitur Iosephus, Latinum ita interpretari, ut eis uocabula Romana substituat eo modo, ut Xanthicus sit Aprilis, Artemisius Maius et deinceps eadem ratione. consentit igitur Latinus cum eis quae rarius in PA saepius in MLV aliorumque margine extant [3]). eis igitur mensibus Iosephum uti putarunt, qui postea et in hemerologiis et apud scriptores menses Graecorum dicebantur, quibus tum utebantur Syri [4]). potest hanc rationem ex codicis margine didicisse Latinus, potest hemerologio aliquo usus esse. ceterum monendum est re uera Iosephum non illis mensibus usum esse, sed Iudaeorum morem secutum esse, mensesque eius eosdem esse ac Tyriorum qui in hemerologiis feruntur [5]).

Interpreti Latino aequalis fuit *Hegesippus* [6]), quem primum constat non id egisse, ut graeca omnia accurate latine interpretaretur, sed id potius, ut ex Iosephi uerbis suam narrationem effingeret. quare ut multa satis accurate expressit, ita multa immutauit, multa omisit, quaedam addidit, maxime uero in orationibus sibi indulsit, in quibus saepe ita uersatus est, ut Iosephi sententias et consilium

1) simile accidisse uidetur p. 188, 5; 523, 20. 2) cf. 511, 13 sq., ubi solus a quibusdam interpolamentis liber esse uidetur. 3) uide p. VIII not. 2. 4) uide *Ideler, Handbuch der math. und techn. Chronologie* I p. 429 sq. 5) uide *Hermes* 28 p. 197 sq. 6) uide p. XIX.

retineret, at reliqua ad suum arbitrium refingeret, satisque intellegitur interpretem fuisse oratorem latinae eloquentiae haud imperitum. denique ipse de suo non pauca addidit, imprimis II 4 stuprum Paulinae ex Iosephi Ant. I. XVIII 65 sq. et interitum Simonis Magi III 2. quibus rebus fit, ut ad Iosephum emendandum utilitas Hegesippi multo minor sit quam interpretis Latini, quem quidem et doctrina et ingenio longe superat. nihilo minus is quoque non sine fructu ad hanc editionem instruendam adhibitus est.

Ac graecus codex, quo usus est Hegesippus fere semper cum PA consensit optimisque adnumerandus est. uelut p. 22, 3 Arabum regem *obedam* dicit cum PAM, non *βόνδα* aut *ὀβώδῃ*; p. 24, 20 eius uici, qui in VRC *κανὰ* appellatur, *ἀνὰν* in PAM, *ἄννα* in L, apud Hegesippum nomen est *annana;* p. 36, 1 sq. eundem habet oppidorum ordinem quem PAM, itemque p. 36, 15 *τὰ πέριξ πολλὰ* uertit cum eisdem, non *καὶ τὰ περὶ πέλλαν;* p. 173, 3 usus est corrupta scriptura *μίλητον,* quam tradunt PA, et p. 174, 4 *Κύπρῳ* recte apud eum legitur ut in PAM, non *κρυπτῷ* [1]), denique p. 232, 3 *σκύλος* legit cum PA, non *σαῦλος*.

Minus saepe consentit cum genere altero. uelut p. 22, 21 *τρισχιλίους* habuit cum LVRC, non *ἑκατὸν* cum PAM; p. 39, 7 *Σερουιλίῳ* legit, non *Σερουιανῷ*; p. 43, 5 cum VNLat Ptolemaeum bis nominat, et p. 154, 1 Herodium dicit ab Hierosolymis abesse ducenta stadia cum LVRCLat, non septuaginta cum PAM; p. 254, 7 dedit *munitionibus* ex *ὀχυρωμάτων* conuersum cum VRC, non ex *δωμάτων* cum PAM; et p. 326, 7 *ἐξ ἀρετῆς* potius interpretatur traditum in LVRC quam *ἐξαιρέτως* ex PAM [2]). praeterea post p. 200 saepe eum consentire uidemus cum L, uelut p. 250, 18 habuit *δεκασθέντες* non *δελεασθέντες;* p. 338, 22 *ἐμπηδῶν· πᾶσιν δ'*; p. 402, 18 *οἰστοῖς* non *ξίφεσιν;* p. 420, 7 exhibet *conchyliatis* [3]), quod graece est *βεβαμμένων* quod tradit L, non *περιβεβλημένων* reliquorum [4]).

Ex eis quae dicta sunt apparet eundem fere locum obtinere

---

1) alia exempla habes p. 16, 1; 25, 5; 42, 17. 43, 14; 58, 17; 59, 10; 82, 19. 117, 15. 120, 11. 126, 19. 127, 5. 135, 15. 220, 23; p. 278, 4; 17; 332, 7. denique p. 129, 2 Augusti uxor *liuia* audit cum PA, non *iulia*; monendum tamen est etiam p. 186, 16 *liuiae* apud Hegesippum extare, cum et ceteri testes et PA *Ἰουλίᾳ* tradant. 2) cf. p. 32, 17; 146, 3; 72, 17; 231, 19; 282, 8; 292, 19. 3) quod Weberus ei reddidit; *conciliatis* in libris est. 4) p. 348, 6 eum habuisse apparet *Ἀμμαθοῦς* cum LLat, non *Ἀμμαοῦς*. sed hunc locum infra alieno loco inseruit p. 284.

Hegesippum atque interpretem Latinum; nam fere eodem modo uterque coniunctus est et cum PA reliquisque libris et cum L. quare Latinus et Hegesippus plerumque eadem tradere solent[1]) rariusque alter ab altero dissentit, id quod factum esse uidemus p. 493, 17, ubi Hegesippus cum C Eusebio Zonara tradit *στασιασταί,* quod abest a Latino et reliquis[2]); quamquam igitur similibus usi esse uidentur codicibus, non tamen eosdem habuerunt.

Postremo unus locus memorandus est p. 16, 15, ubi in omnibus libris et Latino Hyrcanus traditur tres et triginta annos regnasse, solus Hegesippus trigesimo et primo principatus anno eum obiisse tradit. hoc enim uerum esse ex aliis Iosephi locis apparet et reliquorum sacerdotum Iudaeorum temporibus probatur. uidetur igitur unius Hegesippi codex a corruptela immunis fuisse[3]). tamen restat aliquid dubitationis; nouit enim Hegesippus Antiquitates Iosephi; potuit igitur fieri, ut uerum numerum inde asciret.

Interpres *Syrus* fere eiusdem aetatis esse uidetur ac Latinus, uerum utilitas eius longe minor est, cum multa neglegenter interpretatus sit, alia male intellexerit, non pauca denique omiserit[4]); quare saepe non facile est intellectu, quae habuerit Graeca[5]). quaedam tamen sciri potuerunt; nam p. 521, 9 habuit ut uidetur cum PA *προσποιοῦνται,* non *προσκαλοῦνται*[6]); p. 531, 5 *Τίτου* cum plurimis, non *Καίσαρος* cum PLat; 532, 5 *ἄνοδον* cum ALVRCZon; 532, 21 sq. cum CLLat uerum seruauit; at 535, 12 sq. recte eum uerborum ordinem habuit quem PAMLVR, non eum quem CLat; 540, 12 *φρενῶν ἔκστασις* uertit cum deterioribus; 541, 21 *ἔσωθεν* dedit ex MLVRC; 547, 7 cum L habuit *βαθμῶν;* 548, 1 *ἐν σκότῳ* interpretatus est, quod tradunt fere omnes. quo igitur usus est codice similior fuit Ambrosiano quam Parisino consensitque interdum et cum L et cum deterioribus. certiora fortasse habebimus, si quis Syrum totum cum Iosepho accurate contulerit.

---

1) memorari possunt loci hi, ubi Lat Heg numeros alios ac reliqui testes tradunt: p. 21, 20; 22, 20 et 22 (ubi ex Antiq. Iud. XIII 377 correcti uidentur); 157, 18; 274, 21; 362, 3; 403, 20; 406, 19. 2) alia dissensus inter Lat et Heg exempla sunt p. 36, 1 et 135, 15, ubi Heg cum PAM facit, Lat cum reliquis; p. 474, 6 ubi *Ἰδουμαίων* AC Heg, *ἰουδαίων* Lat cum reliquis. 3) uide Ant. Iud. XIII 289; XX 240; cf. *Hermes* 28, 217.

4) in nominibus uirorum omittere solet patrum nomina. 5) p. 546, 5 habet: *ignem arripuit ex eo quod ardebat* et p. 558, 6 *interfeci eos qui uos urguebant;* neutro igitur loco quid habuerit certo dici potest. 6) nam minus recte Kotteckius dedit *sie riefen zu sich*, cum in Syro sit *adiuncti sunt* siue *adhaeserunt.*

§ 14 de scriptoribus.

Scriptorum, qui bello Iudaico usi sunt, antiquissimus est *Porphyrius*, a quo Iosephi de Essenis locus satis accurate [1]) transcriptus est. hic interdum cum PA consentit, multo tamen pluriens cum LVRC [2]), id quod memorabile est, cum inde discamus codicum genus deterius iam Porphyrii aetate extitisse. denique non praetereundum est belli Iudaici titulum a Porphyrio non eum dari, quem optimi testes tradunt, sed eum fere quem habuit interpres Latinus [3]).

Multo plura ex bello Iudaico mutuatus est *Eusebius* maxime in historiam ecclesiasticam [4]), de quo iudicium ab omni parte certum tum demum ferri poterit, cum parata erit noua editio eius; nam ut in libris contra Apionem praeparationis euangelicae Eusebianae codices quosdam ex Iosephi libro Laurentiano interpolatos esse demonstratum est [5]), ita historiae ecclesiasticae librorum pars ex belli Iudaici codicibus quaedam accepisse uidetur; nam p. 150, 15 sic tradunt libri Eusebiani AEHIK cum Nicephoro: *μόνον οὐκ ἀπειλῶν αὐτῷ τι τῷ θανάτῳ*, at reliqui BCDFG *μονονουχὶ αὐτῷ τι τῷ θανάτῳ ἀπειλῶν*, quorum hoc tradunt belli Iudaici LVRC, illud fere PAM [6]). apparet igitur diiudicari non posse, utrum genus belli Iudaici codicum ibi secutus sit Eusebius, donec constiterit, utrum dederit. haec igitur quaestio ad futurum Eusebii editorem reicienda est; nos interim ea quae satis certa uidentur exponemus.

Interdum igitur cum Iosephi codicibus PA consentit, id quod uno insigni exemplo demonstratur p. 3, 11, ubi cum eis recte tradit *Ματθίου παῖς ἐξ Ἱεροσολύμων*, cum in deterioribus sit *Ματθίου παῖς γένει Ἑβραῖος ἐξ Ἱεροσολύμων*. ceterum multo saepius alterum genus sequitur; exhibet enim p. 150, 9 *εἰς ἐλαίου πλήρη πύελον* cum LVRC, quorum *ἐλαίου* abest a PAM; p. 540, 12 non *παρέκ-*

---

1) quaedam omisit Porphyrius, alia immutauit, uelut § 143 sq.; p. 173, 1 plura dat *τροφῆς ἁγνῆς οὔσης καὶ καθαρᾶς*. 2) cum PAM habet p. 179, 7 *μιαίνει*, non *μολύνει*; cf. 176, 15; 183, 15, 21; 185, 4. cum altero genere tradit p. 177, 4 *παρ' αὐτοῖς*, non *αὐτοῖς*, et p. 178, 12 addit *ἔπειτα*; cf. 178, 8; 10; 12; 18. 3) uide supra p. III. 4) Eusebius belli Iudaici locis in hist. eccl. utitur his: p. 3, 11—13; 149, 20—151, 4 (hic locus et insequens in adnotatione omissus est); 151, 11—13, 176, 3—6; 187, 5—10; 188, 9—19; 198, 8—12; 203, 1—9; 204, 3—13; 212, 11—14; 239, 4—6; 492, 16—494, 18; 504, 11—505, 15; 511, 16—21; 538, 6—541, 2; 551, 1—553, 13; 554, 14—15; p. 566, 26—567, 6; in demonstr. euang. his: p. 187, 5—8; 552, 11—14. 5) uide Iosephi uol. V p. XVI. 6) similiter p. 151, 10 *ἡττηθεὶς* extat apud Eusebium, ut in belli Iud. libris melioribus; at Eusebii codex A in margine habet *ἡ δὲ αἴσθησις*, quod est in Iosephi deterioribus.

στασις cum PA, sed φρενῶν ἔκστασις cum MLVRC, quod sine dubio interpolatum est; p. 551, 15 omittit ναοῦ cum VRC [1]. aliter se habet p. 493, 17, ubi cum C Hegesippo et Zonara suppeditat στασιασταί, quod a ceteris belli Iudaici libris abest. alibi alios sibi comites elegit; id apparet, maxime eum sequi genus deterius et multo minoris eius testimonium esse faciendum, quam in Antiquitatibus et maxime in libris contra Apionem [2].

Iohannes Chrysostomus cum Eusebio fere consentit [3]; imprimis memorandum est p. 540, 12 cum Eusebio eum habere φρενῶν ἔκστασις, non παρέκστασις, quod tradunt meliores Iosephi codices. recte p. 540, 20 retinuit ὥσπερ cum L. solus uero p. 540, 16 pro ὑμῖν tradit ἥμισυ, quod quamquam editoribus placuit, tamen dubiae fidei esse uidetur; nam coniectura fortasse ex superioribus (u. 7) restitutum est.

Eundem locum, quem Chrysostomus exscripsit, partim excerptum habemus apud *Iohannem Damascenum* [4], qui fere semper eadem dat, quae Chrysostomus, uelut p. 540, 12 φρενῶν ἔκστασις habet et maxime u. 16 ἥμισυ, non ὑμῖν. interdum tamen alium sequitur, uelut p. 540, 2 τηρῶ dat cum L et p. 540, 11 ἐμπνέοντας cum A et Eusebio. quae solus tradit uix sunt memorabilia [5].

Is qui in *libro Poliorcetico* [6] Iotapatorum obsidionem ex Iosepho sumpsit, usus est libro, qui modo cum genere meliore [7], modo cum deteriore [8] consensit, nulli tamen eorum, qui nunc superstites sunt, par fuisse uidetur. ceterum Iosephum parum diligenter secutus multa praeteriit.

Syncellus, id quod iam supra diximus, p. 39, 7 tradit Σερουιανὸν cum PA (p. 567 Bonn.), deinde p. 26, 14 δεσμεῖν habet cum

1) cf. p. 150, 6, ubi θερμοῖς ἐχρῆτο Eusebius fere ut LVRC; 492, 17; 538, 15; 552, 5; 553, 9. 2) quare ea quae solus tradit Eusebius plerumque minus sunt bona; p. 567, 1 quod exhibet κάλλει σώματος διαφέροντας speciosius est quam uerius, praesertim cum totum hunc locum paullo minus accurate transcripserit. p. 149, 21 memorabile est quod exhibet ἐμέριζεν non ἐμερίζετο.

3) uide p. 539, 21; 540, 1. ceterum monendum est de Chrysostomi codicibus parum constare. 4) uid. Ioh. Damasceni opera ed. Paris 1712 uol. II, ubi cum aliae sententiae ex Iosepho sumptae sunt tum p. 575 extant tres loci p. 538, 16 πάντα — 19 ἐμασσῶντο; p. 539, 19 γυνή τις τοῦ λιμοῦ — 540, 17 μεινάτω; p. 538, 6 τῶν δὲ — 16 ὥρᾳ μιᾷ. sententiae Flauianae utrum a Damasceno an ab aliis excerptae sint, in medio relinquendum est. 5) memorari tamen potest p. 538, 17 ἀπείχοντο eum habere et p. 540, 10 non εὐθέως sed ταχέως. 6) uide p. XXII. 7) uide p. 305, 11; 307, 12; 309, 4; 312, 21. 8) uide p. 309, 5; 20; 312, 21. solus tradit p. 312, 20 τῇ ἐκ χειρὸς βολῇ.

PAMC. sed pluriens deterius codicum genus sequitur; nam p. 30, 13 *Διοσπόλεως* habet cum MVRC (p. 563); p. 34, 8 sine dubio habuit *περισχόντες πανταχοῦ τοὺς Ἰουδαίους* (p. 564) cum LVRC, quod corruptum est; p. 36, 2 in urbium Coelesyriae recensu Iamniam post Azotum memorat (p. 565) cum LVRCLat, denique p. 41, 16 cum LVRC *ἐπιγαμίαν* legit (p. 568). praeterea memorandum est p. 38, 19 eum tradere non *Γαδάροις* sed *Δώροις* (p. 567), quod dedit Lat, cui simile *γαδώροις* extat in VR[1]). postremo addendum est p. 34, 7 eum tradere *Φρούριος* (p. 564) et p. 41, 12 *Κύπριδος* (p. 568), utroque loco corruptam omnium librorum memoriam secutus. codex igitur ex quo Syncelli narratio excerpta est quaedam ex meliore recensione retinuerat, sed plura ex deterioribus recepit, hac re consimilis Latino, a quo tamen in aliis discessit.

Nunc ad *Suidam* transimus, qui multos locos ex bello Iudaico sumpsit[2]), quosdam uero bis exhibet. qui interdum cum melioris generis codicibus PAML aut omnibus aut parte consentit, uelut p. 77, 16 recte tradit *νένακτο* et p. 271, 10 *ἐσχεδιάζοντο*[3]). alibi deteriores sequitur LVRC, cum quibus p. 300, 18 *εἰσιοῦσι* tradit et p. 307, 12 *προῄει δὲ νέον*[4]). denique in belli Iudaici parte altera (post p. 200) memorabilis est similitudo cum L; habet enim p. 263, 6 cum eo *καταμησάμενος* et p. 500, 17 supplet *μετὰ τῶν ὅπλων* aliisque compluribus locis eum sequitur[5]). eadem igitur Suidae esse uidetur ratio ac Latini et Hegesippi et excerptorum Constantini, quos supra demonstrauimus modo cum genere deteriore consentire modo cum meliore, saepe denique post p. 200 facere

1) p. 41, 10 cum PAMLC legit *Πειθόλαον*, non *Πεισίλαον* cum VR; p. 28, 16 cum PAMC consentire uidetur, cum p. 561 habeat *δέος καὶ λύπη τοῖς Ὑρκανοῦ φίλοις εἰσπίπτει*. p. 565 haec dedit: *ἀφελόμενος αὐτῶν πάσας πόλεις Ἑλληνίδας Συρίας κοίλης, ἃς εἷλον ἐπὶ τῶν Μακκαβαίων, καὶ μόνοις περικλείσας τοῖς ἰδίοις ὅροις* ex p. 35, 14sq. sumpta, quae similia quodam modo uidentur eis quae tradit C. incertum est p. 28, 6 utrum *οἱ πολλοὶ* cum PAM, an *οἱ πλεῖστοι* cum LVRC legerit; dedit enim *οἱ πλείους* (p. 561). 2) Suidae locis usi sumus p. 12; 44; 77; 82; 176sq.; 187; 188; 240; 259; 261; 263; 270; 271; 274; 284; 285; 287; 288; 300; 302; 303; 305; 306; 309; 316; 318; 319; 326; 327; 346; 362; 376; 396; 444; 450; 451; 471; 478; 480; 481; 482; 497; 500; 506; 515; 520; 533sq.; 543; 560; 561; 568; 623. accedunt tres loci, quos non adnotauimus; nam ex p. 267, 14 Suidas nomen *Ἰώεσδρος* sumpsit, ex p. 499, 19 *ἀγείρας χωλός*, denique p. 311, 20 usus est s. *τῆλις*. 3) cf. p. 187, 7; 318, 14; 326, 18; 478, 4. 4) alia exempla sunt p. 12, 8; 188, 10; 305, 7; 327, 1; 471, 14; 482, 12. semel cum R et Lips tradit *Ἐμεχωνιτῶν* p. 346, 9. denique p. 303, 11 et 13, quem locum bis exscripsit, altero loco alia tradit atque altero. 5) p. 362, 9; 376, 8; 396, 10; 444, 14; 471, 13; 497, 18; 560, 23.

cum L. et quamquam nullus extat belli Iudaici locus simul a Suida et in Excerptis traditus, tamen sumi potest his illum esse accensendum, quem quidem aliunde scimus saepe usum esse excerptis Constantinianis.

Agmen claudat *Zonaras*[1]), qui Iosepho usus est tali qualem exhibet codex L, quocum fere semper concordare uisus est[2]); nam interdum narratio eius eiusmodi est, ut quid habuerit certum non sit, nec raro Iosephum immutauit. raro ab L discedit, maxime eo quem iam pluriens diximus loco p. 493, 17, ubi *στασιασταὶ* suppeditat Zonaras cum C Eusebio et Hegesippo[3]).

§ 15.

Ex eis quae disputata sunt apparet satis magnum belli Iudaici codicum numerum et nunc superesse et antiquitus fuisse. nam ut ei memorentur, quos saeculo XI aut X extitisse aut scimus aut probabili coniectura diuinare possumus, primum generis melioris praeter P et A habemus Neapolitani auctorem et eos tres, ex quibus facti sunt M et L et C, quibus adnumerari potest is, quo usus est Constantinus Porphyrogenitus. hi sunt codices sex aut septem[4]). ex deterioribus habemus primum Romani Lipsiensis et Laurentiani 17 communem auctorem, deinde V et eum, cuius quaternio superest in Coisliniano 228, eosque ex quibus compositi sunt M et L. denique familiae C codices duos aut tres. sed plures fuisse putandi sunt; nam Neapolitanus 17, Vrbinas 85, Vossianus, Rostgaardianus ceterique huius generis, quamquam minime necesse est unum quemque suum sibi habere auctorem ueterem, ex illis orti esse non possent; quare praeter eos qui memorati sunt plus uno extitisse probabile est; tanta est recentiorum codicum inter se discrepantia.

Hac computatione non id agitur, ut quot fuerint saeculo XI aut X codices indagetur, sed ut demonstretur non paucos fuisse. iam uero primis p. Chr. saeculis multo plures extitisse probabile est, id quod cum aliis rebus demonstratur tum eo quod tam antiquae sunt codicum discrepantiae; primum enim apud Porphyrium generis eius, quod deterius appellauimus, habemus haud incerta uestigia, quo efficitur non ita multo post Iosephi aetatem initium cepisse generum diuersitatem, hoc est eo fere tempore, quo fuerunt

1) uide supra p. XXIII. 2) uide p. 547, 11; 549, 16; 553, 12; 559, 25; 561, 18; 562, 15; 567, 12; 567, 12; 568, 11; 15. 3) p. 568, 8 paullo similior est codici C quam L. 4) ratio non habita est eorum, ex quibus correcti sunt L et Vrbinas 85 (uide supra p. XXXV. XLV sq.).

scriptores Christiani antiquissimi, a quibus Iosephus maxime lectus est. post Porphyrium Eusebius cum Syncello, Hegesippus deinde et interpres Latinus et quos alios nominauimus usi sunt codicibus inter se satis diuersis neque eorum quisquam est, qui cum aliquo ceterorum omnino consentiat. ac libri, quibus usi sunt, saepe nostrorum codicum classem meliorem sequebantur, sed omnes nonnulla ex deterioribus habebant admixta. eos tamen qui nunc sunt deteriores libros longe anteibant, nec tunc fuisse uidetur tanta generum discrepantia quanta nunc est, quam quidem postea utriusque generis codicibus magis corruptis aut immutatis auctam esse consentaneum est. ac uarietas codicum eo creuisse uidetur, quod iam antiquitus diuersi generis libri inter se compararentur, quo factum est, ut et proba et uitiosa cum aliis communicarentur [1]. quare etiam melioris recensionis libri minime sunt incorrupti, qui non ideo meliores appellantur, quod omnia bona exhibent, sed quod plura quam reliqui.

Ea uero generum commixtio, quam factam esse uidemus in M et L et C aliisque, qui quidem nostrae aetatis editionibus quodammodo similes sunt, nono fere saeculo non uidetur antiquior, eo tempore quo apud Graecos litterarum studia diu neglecta recoli coepta sunt. atque eorum L ortus est ex codice simili eius, quo usi sunt Hegesippus et Latinus et postea saeculo decimo excerptores Constantini Porphyrogeniti [2]. eius autem recensionis, cuius est C, cum extent exemplaria saeculo XI exarata, archetypum saeculo decimo aut nono assignare licet. paullo post factus est M saeculo fere XII exaratus, ad quem conficiendum adhibita est et recensio C et fortasse L. eisdem temporibus saeculo decimo aut undecimo reliqui quoque Iosephi codices denuo transcripti et recogniti sunt ab hominibus doctioribus, ut testantur codices superstites. abinde noui codices scribi non desierunt, cum aut antiquiores transcriberentur aut ex diuersis generibus a grammaticis noua conficerentur exemplaria, quorum hodieque non pauca extant, quae omnia non magni esse facienda eis quae supra demonstrata sunt efficitur. recensionem igitur et emendationem belli Iudaici reponendam esse apparet in testibus antiquioribus, inter quos maximae sunt auctoritatis primum

1) inde orta esse uidentur uitia codicum PAVR communia, de quibus uide p. XXXV. eodem modo fieri potuit, ut singuli ex deterioribus proba seruarent, uelut quod p. 387, 24 in V traditur θυμοῖς, quod praeterea in margine quorundam familiae C codicum fertur, ex generis melioris codice sumptum esse potest; potest etiam ex familia C in V delatum esse. 2) qui imperauit annis p. Chr. 912—959.

P deinde A cum M aut L; deinde deteriores quoque LVRC aut omnes aut singuli haud pauca genuina tradunt; non parui denique sunt faciendi Latinus cum Hegesippo et excerptores Constantiniani, in quibus magnam probae memoriae partem inesse supra exposuimus.

§ 16.

Reliquum est, ut de editionibus dicamus [1], quarum prima ab Arlenio parata Basileae prodiit apud Frobenium anno p. Chr. 1544. haec quem ducem secuta sit, nondum repertum est. certum est Arlenium expressisse codicem familiae tertiae (C), in quo inerant rerum indices; ceterum simillimus erat Berolinensi et Redigerano. sed Arlenius non uno codice contentus erat, sed dicit [2] se alios habuisse libros a Ioanne Croto et Petro Gillio commodatos, et re uera quaedam ex eo genere sumpsit, cuius antistites sunt VR. eius editionem insequentes iterauerunt paucis mutatis aut emendatis. amplioribus copiis a se aliisque collectis post aliorum irritos conatus nouam editionem condere coepit Bernardus, qui anno 1687 Oxonii edidit belli Iudaici librum primum et secundum usque ad § 292. Bernardi opus inceptum mutato consilio perfecit Hudson, cuius editio prodiit anno 1720 Oxonii. qui usus est codicibus Vaticanis inter quos fuit R, Florentinis a Bigotio excussis, quorum fuit L, ideo Bigotianus (*Big.*) dictus, quibusdam Parisinorum, Lipsiensi, Busbeckiano, Redigerano, Vossiano. praeterea quaedam habuit ex Rostgaardiano; ipse denique contulit Bodleianum. Hudsoni uestigiis institit Hauerkampus, qui de suo addidit nouas ex codice Vossiano lectiones et ex Rostgaardiano a Ioanne Grammio Hauniensi plura accepit. habuit praeterea discrepantias codicum Parisinorum nro. 1423, 1426, 1427, 1428, 1429 Coisliniani 131 et fragmenti Coisliniani a Doruillio collectas, quas uol. II p. 1—56 in appendice adiecit. Hauerkampi editio reliquorum fuit fundamentum omnium ante Cardwellum, qui neglectis illius thesauris ipse nouos apparatus fecit. codices igitur Parisinos 1425 et 1429 Laurentianos plut. 69 nro. 19, 17, 36 excutiendos curauit, denique Philippicum [3] ipse contulit, bonos plerosque codices omnium generum. his editionem exornauit, quae prodiit Oxonii anno 1837 duobus uoluminibus, in quorum altero textus Iosephi inest cum apparatu critico, in altero uersio latina adnotatio indices. quamquam igitur codices a Cardwello fortuito magis quam certo con-

1) cf. uol. I p. LXXII. 2) uide Arlenii praefationem p. 6. 3) codices apud eum habent litteras PRLNMT.

silio electi esse uidentur, tamen tales sunt, ut magna perfici potuerint. sed fere nihil copiae Cardwellianae Iosepho profuerunt; nam ipse Cardwellus, quamquam eum non fugit Parisini 1425 praestantia, raro tamen eo usus est, sed potius editionem Richteri secutus est, cum qua codices collati erant, quam littera E signatam etiam in apparatum criticum recepit. accedit quod interdum minus recte de codicibus refert. sed ne posteri quidem apparatu ab eo congesto usi sunt. qui enim primus post eum Iosephum edidit Guilelmus Dindorfius Cardwellum laudat, ipse tamen confitetur se exemplar Hudsonianum ex Hauerkampo emendatum prelo subdidisse [1]), neque ullum extat indicium codicis Parisini aliusue eorum, quos Cardwellus suppeditauit, a Dindorfio habitam esse rationem. quod cum mirum sit, magis miramur Immanuelem Bekkerum, qui post Dindorfium Iosephi extitit editor; is enim Cardwelli ne meminit quidem, ut de eo ne rumore quidem audiisse uideatur, sed Dindorfii textum dedit ex Hauerkampi apparatu suisque coniecturis emendatum [2]). cum igitur etiam post Cardwellum noua belli Iudaici editio non sine fructu elaborari posset, hanc nostram alicuius fore usus speramus, qua id egimus, ut ex meliorum codicum fide Iosephi uerba restituamus. quod opus difficile ita diuisimus, ut omnia quae ad codices conquirendos excutiendos euoluendos pertinent susceperit Niesius adiutoribus usus eis, qui supra memorati sunt. deinde ex codicibus adhibita uersione Latina ceterisque subsidiis textum constituit adnotationem conscripsit Destinon; Destinonis schedas recognouit typothetis tradidit Niesius; denique communi labore typothetarum plagulas correximus, quae non minima erat operis pars. praefationis eam partem, quae est de Excerptis Peirescianis, interprete Latino et Hegesippo (§ 12 et 13), confecit Destinon, reliqua Niesius.

Eorum qui praeter editores de Iosepho quaesiuerunt, praeter

---

1) uide praefationem ad uol. II scriptam anno 1846. 2) Bekkerus in bello Iudaico eadem ratione uersatus est atque in Antiquitatibus, de quibus dictum est uol. III p. LII; exemplar enim Dindorfianum a se correctum operis tradidit, id quod eo demonstratur, quod Dindorfii errores quosdam iterauit. uelut p. 398, 4 apud hunc omissum erat *τοὺς* et p. 536, 6 *τοιόνδε*, quorum utrumque etiam apud Bekkerum desideratur. aliud hoc habe: p. 587, 13 recte extat *προΐασιν* et mox u. 15 *παρίασιν*. sed ad *προίασιν* Hauerkampus adnotat codicem L. B. dare *παριᾶσιν* errans; re enim uera L. B. cum reliquis consentit, nisi quod u. 15 falso accentu *παριᾶσιν* tradit. Hauerkampi errore seductus Dindorfius bis posuit *παρίασιν*. Bekkerus uero improbauit; restituit igitur *προΐασιν*, sed non ut debebat priori, sed alteri loco intulit. apparet igitur, quam non diligenter Bekkerus Iosephum recognouerit.

Holwerdam [1]) et L. Dindorfium [2]) imprimis memorandus est Guilelmus Schmidt, qui de Flauii Iosephi elocutione obseruationes criticas conscripsit [3]), in quibus etiam belli Iudaici locos aliquot tetigit.

Postremo gratiae agendae sunt eis qui operis fuerunt adiutores, in quibus primum locum obtinent Carolus Boysen et Augustus Mau. deinde maxime laudandi sunt bibliothecarum praefecti Berolinensis Hauniensis Leidensis Lipsiensis Parisinae Vratislauiensis, qui codicibus Marburgum transmissis effecerunt, ut magna codicum pars rectius aestimari possit. nec praetereundi sunt ei, qui apud nos res sacras et scholasticas administrant, qui ut priorum Iosephi uoluminum ita huius benigni extiterunt fautores.

Indices rerum ex omnibus Iosephi libris confecti peculiari fasciculo mox edentur.

§ 17.

De huius editionis consilio et ratione in praefatione uol. I p. LXXVI sq. et uol. III p. LIII iam dictum est. codicum igitur discrepantias dedimus omnes; quas ita adposuimus, ut sicubi necessarium uisum est, ea Iosephi uerba ad quae discrepantiae spectant in lemmate] praemitteremus. omisimus plerumque correcturas leuiores [4]) et accentuum aut spirituum discrepantias [5]), quarum adnotatae non sunt nisi quae memorabiles uidebantur. neque adnotauimus sicubi abest ῑ mutum, quod quidem ab omnibus fere libris abesse solet, aut ν̄ ἐφελκυστικόν. hoc posuimus etiam ante consonantes litteras cum traditum erat in PA aut solo P. similiter in elisionibus crasi aliisque huiusmodi minutiis id secuti sumus, quod tradunt codices meliores PAML aut omnes aut maior pars.

Signa notae aliaque sunt explicanda haec:

P = codex Parisinus gr. 1425. uide p. V. XXIX.

A = cod. Ambrosianus D. 50 super. uide p. VI. XXIX.

M = cod. Marcianus gr. 383. uide p. VII. XXXI.

1) emendationum Flauianarum specimen scripsit I. H. Holwerda. Gorinchemi 1847. 2) *Neue Jahrb. f. Philol.* 99 p. 281 sq. 3) *Neue Jahrb. f. Philol. Suppl.* XX p. 345. 4) uelut saepe in A scribitur ἐσπάρατον (τ supra), θάλασα (σ supra) et similia. 5) uelut in codicibus melioribus scribi solet ἐλέπολις non ἑλέπολις, εἵργω non εἴργω, εἱρκτή non εἰρκτή, εὗρος non εὖρος; alia sunt ἐξῆς non ἑξῆς, ἠρεμεῖν, ἕδρα et quae in C extare solent ἐξήκοντα et εἵκοσι. accentus uitiosus tradi solet in σφὰς, quod debebat ascribi σφᾶς, ἀσφαλτίτις, πείρα aliisque. alia sunt μιάναι pro μιᾶναι, ἐπηρῶτα pro ἐπηρώτα, σκύλα, σίτος, ὁσήμεραι et ἆρα pro ἄρα, et fere semper τῖτος non τίτος. haud raro denique extat interaspiratio uelut in περιὼν περιιδεῖν προελθεῖν ὑπερανίσχουσαν δι' ἐκπαίεσθαι aliisque. ceterum in libri primi adnotationibus harum minutiarum satis magnum numerum reperies.

L = cod. Laurentianus pl. 69, 19. uide p. VII. XXXIII.
V = cod. Vaticanus gr. 148. uide p. IX. XXXVI.
R = cod. Palatinus gr. 284. uide p. X. XXXVI.
C = cod. Vrbinas gr. 84. uide p. XXXVII.
Lat = interpres Latinus, cuius praeter edita habuimus codices Vaticanum (*Vat*) et Berolinensem (*Berol*). uide p. XX. LVI.
Heg = Hegesippus. uide p. XIX. LX.
Syr = interpres Syrus. uide p. XXI. LXI.
Exc = Excerpta Peiresciana. uide p. XVIII. LV.
Zon = Iohannis Zonarae Chronicon. uide p. XXIII. LXVI.
Berol = cod. Berolinensis. uide p. XI. LIII.
Bodl = cod. Bodleianus. uide p. XV. L.
Lips = cod. Lipsiensis. uide p. XIII. XLIII.
N = cod. Laurentianus pl. 69, 17. uide p. XII. XLV.
Rehd = cod. Redigeranus. uide p. XVII. LIII.
Rost = cod. Rostgaardianus. uide p. XVII. XLIX.
T = cod. Philippicus. uide p. XVII. XLII.
Voss aut *L. B.* = codex Vossianus. uide p. XIV p. XLVI.
codd. = codices quibus usi sumus omnes.
ed. pr. = editio princeps Arlenii.
P¹ codicis Parisini manum primam indicat, P² secundam. eodemque modo ceterorum codicum manus distinctae sunt. in correcturis ubicumque indicatum non est, quae manus correxerit, manus prima aut corrector primus correxisse putandus est.

Dindorf = editio Parisina a Guilelmo Dindorfio curata.
L. Dindorf = Ludouici Dindorfii emendationes (*N. Jahrbücher für Philologie* uol. 99 p. 281 sq.).
Holwerda coniecturas dedit in emendationum Flauianarum specimine edito Gorinchemi 1847.
Naberi coniecturae extant in Mnemosynae Batauae nou. ser. uol. XIII.
van Herwerden emendationes protulit in Mnemosynae Batauae nou. ser. uol. XXI p. 236 sq.

---

† crux corruptelam indicat.
* asteriscus in textu positus lacunam indicat, in adnotatione litteram exesam alioue casu euanidam.
[ ] uncis inclusa spuria aut suspecta uidentur.
· punctum inter codicum discrepantias in media litterarum uia positum litteram erasam significat (uelut ἔλεγε·).

γϱ in codicibus coniunctum = *γϱάφεται*.
add. = addit addunt uel simile.
corr. = correxit correctum correctura uel simile.
euan. = euanuit euanidum.
fort. = fortasse.
i. marg. = in margine.
litt. = littera litterae etc.
man. aut *m.* = manus manu.
om. = omittit omittunt.
ras. = rasura. *eras.* = erasum erasa etc.
rec. = recens recenti etc.
s. = supra scripsit, supra scriptum.
suppl. = suppleuit suppletum, quod ponitur, si quid a librariis primum omissum deinde superadditum est.
tr. = transponit transponunt.
u. = uersus.
uid. = uidetur.
| finem uersus, || finem paginae significat.

Hegesippi usi sumus editione Weberi (Marburgi 1864), Zonarae aliorumque scriptorum Byzantinorum editionem Bonnensem.

Addendum de cod. Paris. 1428 (p. XVI. LII sq.).

Quae supra § 11 disputauimus typis iam descripta erant, cum Marburgum missus est codex Parisinus 1428; quare de eo nunc paullo certiora dici possunt. qui et aliis locis cum C maxime consentit et eis qui supra p. LII memorati sunt. tum p. 281, 50 haec exhibet: *διὰ πλῆθος ἀγαθῆς πόας γαλακτοφόϱα τὰ κτήνη πλέον ἢ παϱ' ἄλλοις, μέγιστόν γε μὴν ἀϱετῆς καὶ εὐθηνίας τεκμήϱιον τὸ πληθύειν ἀνδϱῶν ἑκατέϱαν.* haec ut ab reliquis omnibus dissentiunt, ita consentiunt cum C; apparet tamen Parisinum ex C excriptum non esse; immo quae C tradit ex Parisinis corrupta uidentur. p. 386, 4 exhibet *ἢ δὴ καὶ τότε* cum Par. 1429 Red. Berol. — in margine eius complures sunt uariae lectiones manu prima scriptae, uelut p. 19, 14 *ἀποθανεῖν* tradit, sed in margine *ἀνηϱῆσθαι.* inter reliqua adnotamenta memorabile est quod de Neronis tempore ad p. 411, 14 ascribitur *ἄλλοι δὲ μῆνας ῆ γϱ* * * (cf. supra p. XXIII sq.). ex his aliisque rebus apparuit ex nullo eorum, qui superstites sunt, eum deriuatum esse.

Dabamus k. Octobribus 1894.

Iustus a Destinon. Benedictus Niese.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

p. XVII nro. 23 addendum est in Redigerano inter fol. 260, quod desinit p. 616, 19 καισαρεῦσιν ἦν, et 261, quod incipit p. 619, 6 ξ αὐτῶν ἐγεννήσαμεν, unum folium excidisse.

„ 3 titulus libri primi in C traditur: φλανουΐου ἰωσήπου etc.

„ 19, 3 στράτωροσ Exc.

„ „ 11 not. repone: *non paucos autem papas discipulos siue consultores habebat* Lat

„ „ 13 μου etiam Exc.

„ 20, 13 et 14 μέχρι ποῦ etiam Exc.

„ 21, 2 εἶχεν] εἶχε παρ' ἑαυτῷ ex Lat Holwerda p. 143.

„ 28, 16 cum PAMC consentire uid. Syncellus p. 561.

„ „ 23 παρῄνει δέξασθαι ante Bekkerum seclusit Holwerda p. 144.

„ „ 28 τῶν ἀδικουμένων primus coniecit Hudson.

„ 30, 6 δίχα] οὐ δίχα Spanheim.

„ „ 13 διοσπόλεως Syncellus p. 563.

„ 35, 16 μόνους αὐτοὺς C testante Mau.

„ 36, 1 sq. Ἰάμνειαν post Ἄζωτον enumerat Syncellus p. 565.

„ 38, 19 Γαδάροις] Δώροις Syncellus p. 567.

„ 43, 5 πτολεμαῖον καὶ ἰάμβλιχον καὶ πτολεμαῖον N cum V *ptolomaeum et iamblichum et ptolomaeum* Lat; nam haec etiam cod. Berol. tradit.

„ 52, 7 ἐπὶ τῇ πατρικῇ κηδείᾳ Bekkerus ex Bodl. recepit; idem tradit Rost.

„ 54, 13 καὶ ἐκ — 56, 15 συνταράσσοντες uno folio amisso om. C, quare eius mentio toto hoc loco delenda est. eius loco apponantur codicum Parisini 1427 et Berolinensis cum Redigerano discrepantiae haec:

p. 54, 13 ἐκ om. Par. τὸν] τῶν Par. Berol. 15 ἦσαν] ἔστι ed. pr. ex Ant. Iud. δὲ Par. 16 ἑαυτῷ] αὐτῷ Par. 17 μηρίων Berol. 18 τυραννήσει sic Par. διαλαβὼν Par. 19 συγκατήγαγεν Ἀντίγονον] συνέλαβε τὸν ἀντίγονον Par. Berol. 20 ὃν] ὁ Par. 21 δὲ Par. πάντων Par. 23 ἀντιταξάμενοσ Par. Berol.

„ 55, 5 δὲ] δή (ε supra) Par. 7 δὲ] τε Par. Berol. μαριάμμην Par. Red. μαρίαμην (μ supra) Berol. 9 τὴν ἀσίαν Berol. 11 καὶ] τε καὶ Berol. 14 οὕτω Par. 15 ἀνέχεσθαι Par. Berol. οὕτω Par. 16 τὴν ἀντιόχειαν Par. 18 δυνατωτάτῃ Berol. 19 μασσαλᾶσ Berol. 21 ὑπάρχειν Par. 22 τοῦ] τοὺς Berol. προκρίναντοσ Par. Berol. δὴ] ἤδη Berol. 24 παρέβαλε Par. Red. παρέλαβεν Berol. 25 ἐπιτρέπων καὶ ἐπιτροπεύειν Par.

„ 56, 1 πέντε μὲν καὶ δέκα tr. Par. 4 πρέσβεις — 5 Ἀντώνιος i. marg. suppl. Par. 5 ἐπὶ τούτοισ Berol. 7 δὲ] τε Berol., om. Par. τὴν ἀρχὴν om. Par. 8 τετράρχαις τολμῶσι Par. 10 μήτε Par. 11 γενέσθαι Par. φιλονικοῦντασ Berol. 13 δ' Berol. 14 ὑπὸ] ὑπὲρ Par.

p. 55, 3 not. repone: οἰκείωντο L¹V¹R¹.
„ 60, 5 not. repone: προσῄει — 6 καταντιβολοῦσα] etc.
„ 66, 9 not. repone: μαλίχω CLat.
„ 73, 3 not. repone: ἐξεληλα·μένων A.
„ 76, 3 ἀντωνίου in A extat, non ἀντωνίω.
„ 83, 20 καταλῦσαι reponendum uidetur; cf. Holwerda p. 149.
„ 85, 20 *neque uero uel secundae res uel contrariae* exhibet Lat.
„ 88, 2 repone: αὐτὸσ ἦν PA etc.
„ 90, 10 not. repone: διεσῄμεναι (αι ε) s. m. 2 V.
„ 94, 1 παράλιον A (non παραλίαν).
„ 103 sub textu repone: § 448 = Ant. Iud. XVI 78.
„ 104, 5 ἡδὺ καὶ προτίθεται] εἰ δὴ προσίεται Holwerda.
„ 105, 21 ἀπολαύσωσιν A¹ ἀπολαύσουσιν ex corr. A.
„ 109 sub textu repone: § 476 = Ant. Iud. XVI 193.
„ 111, 10 συμμετέχοι iam Holwerda coniecit p. 151.
„ 112, 5 ante ὡς pone comma.
„ 112, 18 πρὸς ‖ desinit fol. 32 in V.
„ 116, 23 κατανεύει A (non κατανεύσας).
„ 118, 5 ὑποκρίνεται] ὑπεκρύπτετο Holwerda.
„ 135, 20 δὲ LRC.
„ 146, 4 adnotatio ad ὁ μὲν errore uersui 5 ascripta est.
„ 149, 20 Ἔνθεν — 151, 4 δακρύσῃ recepit Eusebius hist. eccl. I 8, 9, qui ab editis discrepat hisce: 21 ἐμέριζεν δ' 22 κῶλον 23 ὥσπερ] ὡς
p. 150, 1 δὴ om. codicum pars σκώληκα codd. AEH. 2 ἁπάντων codicum pars 3 σοφιστῶν om. 6 καλλιρόην θερμοῖς ἐχρῆτο tr. δὲ 7 δ'] δὲ δὲ om. codd. AEH 9 εἰς ἔλαιον πλήρη καὶ om. codd. multi ὡς] καὶ ὡς codd. multi 10 θεραπόντων 11 φωνὴν] κραυγὴν aut πληγὴν codd. 12 δραχμὰς πεντήκοντα 14 δ' ὑποστρέψας 15 μόνον οὐκ ἀπειλῶν αὐτῷ τι τῷ θανάτῳ alii codd. μονονουχὶ αὐτῷ τι τῷ θανάτῳ ἀπειλῶν alii προέκοψεν 16 ἐπιβολὴν codicum pars 19 ἀλέξανδρον
„ 151, 1 σχεῖν ἄκων] καὶ ἄκων
p. 151, 9 αὖθις — 13 ἑαυτόν recepit Eusebius h. eccl. I 8, 11, qui cum editis discrepat hisce: 10 ἡττηθεὶς 11 ἐπεβάλετο codicum pars 13 κωλύσων (quod coniecerat Naber) codicum pars εἴη] αὐτὸν εἴη.
„ 154 sub textu repone: § 673 = Ant. Iud. XVII 199.
„ 163, 6 not. repone: πι i. ras. ex γ corr. uid. P.
„ 164, 10 πολέμου ῥοπῇ] ἡ πολέμου ῥοπὴν m. 1, ἣν πολέμου ῥοπή ex corr. Voss.
„ 171, 13 post παράσχοι pone comma.
„ 176, 11 φιλάλληλοι δέ. καὶ τῶν ἄλλων πλέον οὗτοι distinxit Holwerda.
„ 177, 12 καὶ · · · αἱρετοὶ (αἱρετοὶ ex αἱρετοι corr.) Voss.
„ 180, 1 αὐτοῖσ, οῖσ i. ras. Lips. περιΐστανται, ν expunctum Lips.
„ 181 § 141 ad u. 5 ascribenda erat.
„ 185, 4 ἀστοχοῦσι (ν) A, non ἀστοχήσουσιν.
„ „ 11 ἐνδεικνύμενοι Lips.
„ 187, 5—8 excerpsit Eusebius in demonstr. euang. VIII 2, 122.
„ 190, 17 παρούσης coniecit iam Holwerda p. 154.

p. 190, 19 προόεστιν ἡ πόλισ m. 1, πρόσεστι δ' ἡ πόλισ m. 2 Lips.
„ 191, 17 πτολεμαΐδι A, non πτολεμαΐδα.
„ 194, 6 uerba εἰς τὴν ἀρχὴν uncis includenda erant.
„ 199, 2 τε προάγειν (non προσάγειν) A.
„ „ 7 not. repone: 7 πολλῶν — 8 Γαλιλαῖος] *quidam* etc.
„ 206, 21 παθην Exc.
„ 208, 6 reponendum uid. κατασκευάσει ex Exc.
„ 209, 17 ἐν fort. spurium.
„ 212, 8 διαρπάζει τε τὴν A exhibet. (ν supra lineam)
„ 225 supra textum repone II 377—383.
„ „ 23 ὀκτῶι V.
„ 227, 19 κωλύει] καὶ λύει Destinon.
„ 228, 10 σχεῖν] σχήσειν Guil. Schmidt (*Neue Jahrb. f. Philol. Suppl.* 20. p. 430); sed fort. σχεῖν spurium est.
„ 229, 9 not. repone: ἀποσκευάσασθε (θε ex θαι corr. V) VR ἀποσκευάσθε (ασ supra lineam) C.
„ 231, 21 ἀπὸ ῥωμαίων Lips.
„ 232, 11 not. repone: γρ ἀρχὴν i. marg. m. 2 V.
„ 235, 6 καὶ] ὡς Destinon.
„ 236, 4 δημίῳ primus coniecit Holwerda p. 154.
„ 243, 17 ἐξ ἴσου μοίρας] *ex aequo* Heg.
„ 247, 16 πρὸς] ὡς aut περὶ Niese.
„ 250, 17 repone Πρῖσκος.
„ 251, 22 not. tolle comma post *deus*.
„ 261, 10 ἐγκεχειρισμένῳ] κεχειρισμένῳ Niese.
„ 262 supra textum excidit libri II numerus.
„ „ 9 αἰναίωι V ἀναίω R αἰνέα C; sed probabile est in V ἀναίωι extare.
„ 266, 21 ἀπειλήσας cum marg. A etiam Berol. et Redig.; ἀπειλήσας τῶν ex ἀπειλησάντων corr. Voss.
„ 267, 14 hoc loco usus est Suidas s. Ἰώεσδρος.
„ 275 testimonium Suidae s. ἐκριπίζεσθαι non extat.
„ 278, 9 not. repone: παρακινοῖεν ex etc.
„ 280, 17 Σιρβωνίτιδι Stiehle Philol. XI 188.
„ „ 19 *acrabatenam* Lat.
„ 281, 1 ἄμφω τε γὰρ VRC.
„ „ 11 Ἰορδὰν] cf. p. 597, 24.
„ 285, 3 οὔτε δαπάναι οὔτε πόνος cum PALLat maluit Destinon.
„ 285, 15 ἐπέχει] παρέχει Niese.
„ 288, 24 ante ταῖς lacunam statuit aut δὲ pro γὰρ legendum esse putat Destinon.
„ „ 25 τὸ] τοῦ Cardwell ex cod. Med.
„ 298, 3 not. repone: καὶ (ante τὰ) om. AMLVRCExcLat.
„ 299, 1 ἐκτετρυμένοις proposuit L. Dindorf.
„ „ 3—4 πλὴν ἁλὸς] ἅλις (῾ et ι i. ras. m. 2) Voss. (L. B.).
„ 301, 3 ἐλπίδα proposuit etiam Guil. Schmidt p. 422.
„ 308, 3 repone: Hudson ex cod. Rost. et Bodl.
„ 311, 20 usus est Suidas s. τῆλις (II p. 1106 Bernh.).
„ „ 22 ἐπιχέοντες, sed ἐ et ι i. ras. Voss. (L. B.).
„ 355, 10 καὶ erasum in Voss. (L. B.).
„ 356, 1 αὐτὸν ex αὐτῶν corr. Voss. (L. B.) αὐτῶν (non αὐτὸν) Rost.

p. 365, 21 Δορκάδος] i. marg. man. 1 τῆσ ταβηθά C i. marg. man. 2 ταβηθά (η ex ι corr.) Lips.
„ 379, 19 in notis ad περὶ τοῦτο ψευδοῦς deest numerus 19.
„ 382, 11 κρίνειν δοκεῖ ex κρίνεσθαι δεῖ corr. Voss.
„ 387, 4 ἢ δὴ καὶ τότε etiam Red. Berol. et Paris. 1428.
„ 391, 5 sq. εἰσ··σχῆμα Voss. (L. B.).
„ 395, 17 pro στρατηγίᾳ reponendum erat ex LVC στρατιᾷ.
„ 397, 23 ἐνθέων (non ἐνθέον) ex ἔνθα corr. Voss.
„ 408, 10 ἐκτρέφει (non ἐπιτρέφει) Voss. (L. B.).
„ 418, 2 Καικίνναν] κεκίναν codd. Voss. et Rost.
„ 429, 12 πλεῖν habet in marg. m. 2 Voss., unde sumpsit Hudson.
„ 431, 18 μὲν om. Voss. et Rost.
„ 436, 3 καὶ — δι᾽ ὧν et 10 ἠμύνετο om. Exc.
„ 437, 9 διαφυλάσσοντες] λαφύσσοντες Destinon.
„ 440 Exc Peiresc ex testibus tollenda sunt.
„ 447, 19 not. repone: ἔνδον ἡ στάσισ ἐπηγείρετο (ἐπεγείρετο P) PAMVRC.
„ 453, 2 Ἀσαμωναῖοι] Ἀσαμωναίου Niese.
„ 465, 9 praeter Ant. Iud. III 261 cf. cont. Ap. II 103 et infra VI 426.
„ 478, 14 δουλεῦσαι Guil. Schmidt p. 417; sed δουλεύειν reponendum uid. ex L.
„ 478, 20 διῆραν ex διήρουν corr. Voss. (L. B.).
„ 486, 12 ὡρμώμενοι in ὁρμώμενοι corr. ut uid. V.
„ 487, 1 πρὸς τὸν ἄνδρα fort. spuria.
„ 492, 20 διηραύνων V[1] (non διεραύνων).
„ 499, 10 κρατήσειν] κρατεῖν Niese.
„ „ 19 hinc sumpsit Suidas (I p. 52 Bernh.) ἀγείρας· χωλός.
„ 501, 9 κατὰ στόμα] καὶ κατὰ στόμα Niese.
„ 509, 4 ἀπὸ] ὑπὸ Niese.
„ 511, 1 πολλοὺς — 512, 21 χρεών folio antiquo amisso suppleta sunt manu saec. XV in L.
„ 514, 14 ἂν eiecit etiam Guil. Schmidt p. 417.
„ 515, 2 adnotatio ad ἀλκὴν uersui 2 ascribenda erat.
„ 522, 9 ἐπ᾽ non ἀπ᾽ Rost.
„ 529, 14 διήγγελλεν (non cum R διήγγειλεν) Lips.
„ 535, 12 sq. haec edenda erant: ἀλαζὼν γάρ τις ἦν αὐτῷ σφόδρα καὶ τῶν Ῥωμαίων ὑπερήφανος, Πούδης τις ὄνομα etc.
„ 541, 21 ἔσωθεν habuit etiam Syrus interpres.
„ 552, 14 μεταβαίνομεν testatur etiam Photius bibl. p. 11[a], 34 Bekker.
„ 556, 5 βύζην] βύσδην et i. marg. γρ βύζην ὅ ἐστιν ἀθρόως Red. βύζην Berol.
„ 562, 1 φθασθέντες] φθαρέντες et i. marg. γρ φθασθέντες Red. et Paris. 1426.
„ 567, 22 ex commentariis efficiendum erat in R extare φρατρία; sed quoniam in Lips extitit φατρία, idem in R tradi probabile erat.
„ 591, 16 δὲ τῶν ἐμφυλίων praeter A tradit Voss.; ceterum num ab A reuera absit τῆς quod reliqui addunt, dubitari potest; fortasse in excutiendo codice erratum est.
„ 596, 10 ἄρξαι Guil. Schmidt p. 416; sed potius ἂν eiciendum est.
„ 604, 10 ἤρξαντο dederat iam ed. pr.

FLAVII IOSEPHI

DE BELLO IVDAICO

LIBRI SEPTEM

I.

Φλαυίου Ἰωσήπου ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους βιβλίον α′.

*Ἐπειδὴ τὸν Ἰουδαίων πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον συστάντα μέγιστον
οὐ μόνον τῶν καθ᾽ ἡμᾶς, σχεδὸν δὲ καὶ ὧν ἀκοῇ παρειλήφαμεν ἢ
πόλεων πρὸς πόλεις ἢ ἐθνῶν ἔθνεσι συρραγέντων, οἱ μὲν οὐ παρα-
τυχόντες τοῖς πράγμασιν, ἀλλ᾽ ἀκοῇ συλλέγοντες εἰκαῖα καὶ ἀσύμ-
φωνα διηγήματα σοφιστικῶς ἀναγράφουσιν, οἱ παραγενόμενοι δὲ* 2
*ἢ κολακείᾳ τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἢ μίσει τῷ πρὸς Ἰουδαίους καταψεύ-
δονται τῶν πραγμάτων, περιέχει δὲ αὐτοῖς ὅπου μὲν κατηγορίαν
ὅπου δὲ ἐγκώμιον τὰ συγγράμματα, τὸ δ᾽ ἀκριβὲς τῆς ἱστορίας
οὐδαμοῦ, προυθέμην ἐγὼ τοῖς κατὰ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν Ἑλλάδι* 3
*γλώσσῃ μεταβαλὼν ἃ τοῖς ἄνω βαρβάροις τῇ πατρίῳ συντάξας
ἀνέπεμψα πρότερον ἀφηγήσασθαι Ἰώσηπος Ματθίου παῖς ἐξ
Ἱεροσολύμων ἱερεύς, αὐτός τε Ῥωμαίους πολεμήσας τὰ πρῶτα καὶ
τοῖς ὕστερον παρατυχὼν ἐξ ἀνάγκης·*

PMLVNC Lat Eusebius hist. eccles. III 9.

de titulo uide praefationem · *φλαυΐου ἰωσήπου ἑβραίου ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸσ ῥωμαίουσ βιβλίον ᾱ* P *φλαυΐου ϊωσήπου ἑβραίου περὶ ἁλώσεωσ ϊουδαϊκῆσ ἱστορίασ λόγοσ πρῶτοσ* M *φλαβίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ* LN (i. marg. *λόγοσ α′* ascripsit N) *ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ· λόγοσ πρῶτοσ* V *φλαυίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ· λόγοσ α′* C *historiarum iosephi numero VII liber primus incipit feliciter* Lat 1 *τῶν* C *συστησάντων* C 3 *πόλεωσ* P *οἱ*] *τινὲσ* M 4 *πράγμασι* P¹ *ἀξύμφωνα* LN *ἀξύμφωνα σοφιστικῶσ ἀναγράφουσι διηγήματα* tr. N 6 *τῷ*] *τὸ* P¹ 8 *ἐγγώμιον* L¹ *ξυγγράμματα* LN *δὲ* LVNC 9 *προεθέμην* V 10 *ἄνω*] om. PM *retro* Lat, cf. § 6 *ξυντάξασ* L 11 *ἀνεπέμψατο, ν* in *π* repictum V *iosippus* Lat *Ἰώσηπος* — 13 *ἀνάγκης* laudat Euseb. *μαˢᵗ·ίου* P *ματτθίου, τ* ante *θ* i. ras. M *ματταθίου* Eusebii codd. quidam; cf. uita § 4 *παῖς*] PEuseb *παῖσ γένει ἑβραῖοσ* MLVNCLat 12 *Ῥωμαίους*] PCEuseb *ῥωμαίοισ* MLVN

4 2. γενομένου γάρ, ὡς ἔφην, μεγίστου τοῦδε τοῦ κινήματος ἐν
Ῥωμαίοις μὲν ἐνόσει τὰ οἰκεῖα, Ἰουδαίων δὲ τὸ νεωτερίζον τότε
τεταραγμένοις ἐπανέστη τοῖς καιροῖς ἀκμάζον κατά τε χεῖρα καὶ
χρήμασιν, ὡς δι᾽ ὑπερβολὴν θορύβων τοῖς μὲν ἐν ἐλπίδι κτήσεως
5 τοῖς δ᾽ ἐν ἀφαιρέσεως δέει γίνεσθαι τὰ πρὸς τὴν ἀνατολήν, ἐπειδὴ
Ἰουδαῖοι μὲν ἅπαν τὸ ὑπὲρ Εὐφράτην ὁμόφυλον συνεπαρθήσεσθαι
σφίσιν ἤλπισαν, Ῥωμαίους δὲ οἵ τε γείτονες Γαλάται παρεκίνουν
καὶ τὸ Κελτικὸν οὐκ ἠρέμει, μεστὰ δ᾽ ἦν πάντα θορύβων μετὰ
Νέρωνα, καὶ πολλοὺς μὲν βασιλειᾶν ὁ καιρὸς ἀνέπειθεν, τὰ στρα-
6 τιωτικὰ δὲ ἤρα μεταβολῆς ἐλπίδι λημμάτων· ἄτοπον ἡγησάμενος
περιιδεῖν πλαζομένην ἐπὶ τηλικούτοις πράγμασι τὴν ἀλήθειαν, καὶ
Πάρθους μὲν καὶ Βαβυλωνίους Ἀράβων τε τοὺς πορρωτάτω καὶ
τὸ ὑπὲρ Εὐφράτην ὁμόφυλον ἡμῖν Ἀδιαβηνούς τε γνῶναι διὰ τῆς
ἐμῆς ἐπιμελείας ἀκριβῶς, ὅθεν τε ἤρξατο καὶ δι᾽ ὅσων ἐχώρησεν
παθῶν ὁ πόλεμος καὶ ὅπως κατέστρεψεν, ἀγνοεῖν δὲ Ἕλληνας
ταῦτα καὶ Ῥωμαίων τοὺς μὴ ἐπιστρατευσαμένους, ἐντυγχάνοντας
ἢ κολακείαις ἢ πλάσμασι.
7 3. Καίτοι γε ἱστορίας αὐτὰς ἐπιγράφειν τολμῶσιν, ἐν αἷς
πρὸς τῷ μηδὲν ὑγιὲς δηλοῦν καὶ τοῦ σκοποῦ δοκοῦσιν ἔμοιγε δια-
μαρτάνειν. βούλονται μὲν γὰρ μεγάλους τοὺς Ῥωμαίους ἀποδει-
8 κνύειν, καταβάλλουσιν δὲ ἀεὶ τὰ Ἰουδαίων καὶ ταπεινοῦσιν· οὐχ
ὁρῶ δέ, πῶς ἂν εἶναι μεγάλοι δοκοῖεν οἱ μικροὺς νενικηκότες· καὶ
οὔτε τὸ μῆκος αἰδοῦνται τοῦ πολέμου οὔτε τὸ πλῆθος τῆς Ῥωμαίων
καμούσης στρατιᾶς οὔτε τὸ μέγεθος τῶν στρατηγῶν, οἳ πολλὰ περὶ
τοῖς Ἱεροσολύμοις ἱδρώσαντες οἶμαι ταπεινουμένου τοῦ κατορθώ-
ματος αὐτοῖς ἀδοξοῦσιν.

PMLVNCLat

1 abhinc usque ad u. 14 ὅσων non pauca euanuerunt partim repicta P κι·νήματοσ C ἐν eras. C 2 ῥώμοισ N δὲ] τε LVNC 3 ἐπέστη; i. marg. ἐπανέστη V ἀ·κ·μάζον C 4 ἐν om. PM 5 δὲ C γενέσθαι V τὴν s. V 6 ὁμόφυλον] ὁμόφυλον ἡμῖν LVNC ξυνεπαρθήσασθαι LN 7 γαλάται πα | ρεκίνουν, litt. ταιπα ultra solitum uersus spatium productae euan., ρεκίνουν i. ras. 4—5 litt. P 8 δ᾽] δὲ LVNC *que* Lat, unde τ᾽ Niese 9 νέ·ρω·να V βασιλειᾶν] βασιλεῖσ PM et i. marg. V βασιλείαν LN *reges* Lat 10 ἄτοπον] ἄτοπον οὖν LNCLat ἡγησάμην LVNC *duxi* Lat; ἡγησάμενος respicit ad § 3; § 4 et 5 (γενομένου — λημμάτων) in parenthesi interposita sunt 12 ἀρράβων L 14 ἐμῆσ, ἐμ dubium P ὅσον L 16 μὴ om. L στρατευσαμένουσ V 20 γὰρ μεγάλουσ μὲν tr. LVNC 21 καταβάλλουσιν — 22 δοκοῖεν] i. ras. 35 fere litt. V, om. C τὰ] τὸ V 22 ὁρῶ] ὁρῶσι MLVNC *intellego* Lat οἱ] καὶ C νενικότεσ P 23 τὸ·μῆκο·σ (bis eras. υ) V 24 καμούσησ ῥωμαίων tr. LVNC; alterum utrum aut Ῥωμαίων aut καμούσης suspectum 25 (ταπεινου) ‖ μένου incip. manus antiqua L 26 αὐτοὶ Lowthius

4. *Οὐ μὴν ἐγὼ τοῖς ἐπαίρουσι τὰ Ῥωμαίων ἀντιφιλονεικῶν* 9
αὔξειν τὰ τῶν ὁμοφύλων διέγνων, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα μετ' ἀκρι-
βείας ἀμφοτέρων διέξειμι, τοὺς δ' ἐπὶ τοῖς πράγμασι λόγους ανα-
τίθημι τῇ διαθέσει καὶ τοῖς ἐμαυτοῦ πάθεσι διδοὺς ἐπολοφύρε-
σθαι ταῖς τῆς πατρίδος συμφοραῖς. ὅτι γὰρ αὐτὴν στάσις οἰκεία 10
καθεῖλεν, καὶ τὰς Ῥωμαίων χεῖρας ἀκούσας καὶ τὸ πῦρ ἐπὶ τὸν
ναὸν εἵλκυσαν οἱ Ἰουδαίων τύραννοι, μάρτυς αὐτὸς ὁ πορθήσας
Καῖσαρ Τίτος, ἐν παντὶ τῷ πολέμῳ τὸν μὲν δῆμον ἐλεήσας ὑπὸ
τῶν στασιαστῶν φρουρούμενον, πολλάκις δὲ ἑκὼν τὴν ἅλωσιν τῆς
πόλεως ὑπερτιθέμενος καὶ διδοὺς τῇ πολιορκίᾳ χρόνον εἰς μετά-
νοιαν τῶν αἰτίων. εἰ δή τις ὅσα πρὸς τοὺς τυράννους ἢ τὸ ληστρι- 11
κὸν αὐτῶν κατηγορικῶς λέγοιμεν ἢ τοῖς δυστυχήμασι τῆς πατρίδος
ἐπιστένοντες συκοφαντοίη, διδότω παρὰ τὸν τῆς ἱστορίας νόμον
συγγνώμην τῷ πάθει· πόλιν μὲν γὰρ δὴ τῶν ὑπὸ Ῥωμαίοις πασῶν
τὴν ἡμετέραν ἐπὶ πλεῖστόν τε εὐδαιμονίας συνέβη προελθεῖν καὶ
πρὸς ἔσχατον συμφορῶν αὖθις καταπεσεῖν· τὰ γοῦν πάντων ἀπ' 12
αἰῶνος ἀτυχήματα πρὸς τὰ Ἰουδαίων ἡττῆσθαι δοκῶ κατὰ σύγκρι-
σιν· καὶ τούτων αἴτιος οὐδεὶς ἀλλόφυλος, ὥστε ἀμήχανον ἦν ὀδυρ-
μῶν ἐπικρατεῖν. εἰ δέ τις οἴκτου σκληρότερος εἴη δικαστής, τὰ
μὲν πράγματα τῇ ἱστορίᾳ προσκρινέτω, τὰς δ' ὀλοφύρσεις τῷ
γράφοντι.

5. *Καίτοι γε ἐπιτιμήσαιμ' ἂν αὐτὸς δικαίως τοῖς Ἑλλήνων* 13
λογίοις, οἳ τηλικούτων κατ' αὐτοὺς πραγμάτων γεγενημένων, ἃ

PAMLVNCLat

1 *ἐπαινοῦσι* M 2 *διέγνον* C[1] *μετ'*] *μετὰ* MC et i. marg. V *δι'* LV *διὰ* i. marg. C *ἀμφοτέρων*] *ἑκατέρων* MLVNC *utrorumque* Lat 3 *διέξειμι ἑκατέρων* tr. M *δὲ* LVC *ἀνατίθημι, ατ* ex *ετ, η* ex *ει* corr. uid. V 4 *ἀπολοφύρεσθαι* (*ἀπ* i. ras. L) PML 6 *εἰκούσασ* N 7 *ναὸν*] PM[1] *ἅγιον* (*ἅ* γ M) *ναὸν* LVCLat et ex corr. M 8 *τίτοσ καῖσαρ* tr. LVN 9 *τὴν*] *καὶ τὴν* N 10 *ὑπερθέμενοσ* (τι supra) L *διαδοὺσ* C (*πο*) ‖ *λιορκία* incip. A 11 *δή*] *δεί*, *ει* i. ras. P *δέ* MLVNC *τοὺς* om. A *ληστήριον*, i. marg. *ληστρικὸν* LV 12 *λέγομεν* LVC *λέγοι* N *ἢ* om. AC *τοῖς*] *τῆσ* A *ἀτυχήμασι* LVNC 13 *συκοφαντώη* P[1]AML *συκοφαντόη* ex corr. P 14 *πόλιν* — 15 *προελθεῖν*] *ex omnibus enim quae romano imperio parent solam ciuitatem nostram contigit ad summum felicitatis gradum procedere* Lat *μὲν*] om. LVNC *μίαν* ex Lat Destinon *ῥωμαίουσ* NC 16 *συμφορᾶσ* A 17 *ἀτυχήματα πρὸς* ‖ finit fol. 1, insequentia septem (— *σπλάγχνων* p. 20, 1) exciderunt P *ἡττᾶσθαί μοι δοκεῖ* LVNC; ab *ἡττᾶσθαι* incip. manus antiqua N 20 *δὲ* VN 21 *ἐπιτιμήσαιμι* AM *αὐτὸς* om. Lat 23 *κατ' αὐτοὺς πραγμάτων*] *οὐχ' ὁμοίωσ πραγμάτων κατ' αὐτουσ* (*οὐχ' ὁμοίωσ* suppl. m. 1) L *πραγμάτων οὐχ ὁμοίωσ κατ' αὐτοὺς* V *πραγμάτων κατ' αὐτοὺσ* N

κατὰ σύγκρισιν ἐλαχίστους ἀποδείκνυσι τοὺς πάλαι πολέμους, τού-
των μὲν κάθηνται κριταὶ τοῖς φιλοτιμουμένοις ἐπηρεάζοντες, ὧν
εἰ καὶ τῷ λόγῳ πλεονεκτοῦσι, λείπονται τῇ προαιρέσει· αὐτοὶ δὲ
τὰ Ἀσσυρίων καὶ Μήδων συγγράφουσιν ὥσπερ ἧττον καλῶς ὑπὸ
14 τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἀπηγγελμένα. καίτοι τοσούτῳ τῆς ἐκεί-
νων ἡττῶνται δυνάμεως ἐν τῷ γράφειν, ὅσῳ καὶ τῆς γνώμης· τὰ
γὰρ κατ' αὐτοὺς ἐσπούδαζον ἕκαστοι γράφειν, ὅπου καὶ τὸ παρα-
τυχεῖν τοῖς πράγμασιν ἐποίει τὴν ἀπαγγελίαν ἐναργῆ καὶ τὸ ψεύ-
15 δεσθαι παρ' εἰδόσιν αἰσχρὸν ἦν. τό γε μὴν μνήμῃ τὰ προϊστορη-
θέντα διδόναι καὶ τὰ τῶν ἰδίων χρόνων τοῖς μετ' αὐτὸν συνιστά-
νειν ἐπαίνου καὶ μαρτυρίας ἄξιον· φιλόπονος δὲ οὐχ ὁ μεταποιῶν
οἰκονομίαν καὶ τάξιν ἀλλοτρίαν, ἀλλ' ὁ μετὰ τοῦ καινὰ λέγειν καὶ
16 τὸ σῶμα τῆς ἱστορίας κατασκευάζων ἴδιον. κἀγὼ μὲν ἀναλώμασι
καὶ πόνοις μεγίστοις ἀλλόφυλος ὢν Ἕλλησί τε καὶ Ῥωμαίοις τὴν
μνήμην τῶν κατορθωμάτων ἀνατίθημι· τοῖς δὲ γνησίοις πρὸς μὲν
τὰ λήμματα καὶ τὰς δίκας κέχηνεν εὐθέως τὸ στόμα καὶ γλῶσσα
λέλυται, πρὸς δὲ τὴν ἱστορίαν, ἔνθα χρὴ τἀληθῆ λέγειν καὶ μετὰ
πολλοῦ πόνου τὰ πράγματα συλλέγειν, πεφίμωνται παρέντες τοῖς
ἀσθενεστέροις καὶ μηδὲ γινώσκουσι τὰς πράξεις τῶν ἡγεμόνων
γράφειν. τιμάσθω δὴ παρ' ἡμῖν τὸ τῆς ἱστορίας ἀληθές, ἐπεὶ
παρ' Ἕλλησιν ἠμέληται.
17 6. Ἀρχαιολογεῖν μὲν δὴ τὰ Ἰουδαίων, τίνες τε ὄντες καὶ ὅπως
ἀπανέστησαν Αἰγυπτίων, χώραν τε ὅσην ἐπῆλθον ἀλώμενοι καὶ
πόσα ἑξῆς κατέλαβον καὶ ὅπως μετανέστησαν, νῦν τε ἄκαιρον ᾠήθην
εἶναι καὶ ἄλλως περιττόν, ἐπειδήπερ καὶ Ἰουδαίων πολλοὶ πρὸ
ἐμοῦ τὰ τῶν προγόνων συνετάξαντο μετ' ἀκριβείας καί τινες Ἑλλή-
νων ἐκεῖνα τῇ πατρίῳ φωνῇ μεταβαλόντες οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας

AMLVNC Lat

4 τὰ] τὰσ A¹L¹ ἀσυρίων AC καὶ] AMLat καὶ τὰ V ἢ τὰ LNC et i. marg. V 5 τοσοῦτον (ον repictum L) LN 7 καθ' αὐτοὺσ LVNC ἕκαστοσ V fort. recte 8 ἐπαγγελίαν Hudson 9 μὴν s. C προϊστορηθέντα] μὴ προϊστορηθέντα ex corr. A et Bernard *noua — neque ante cognita* Lat 10 καὶ τὰ] καὶ τὰ κατὰ LVNC τὸν ἴδιον χρόνον L²NC et i. marg. V μεθ' ἑαυτὸν LVN συνιστᾶν Casaubonus 11 δὲ] δ' M τε Destinon 14 μεγίστοισ καὶ πόνοισ tr. LVN 15 δὲ γνησίοις] δ' Ἕλλησι Naber 16 λήματα (μ suprascr.) L: καὶ ἡ γλῶσσα LVNC 17 τὰ ἀληθῆ LVN 18 πόνου] χρόνου VN, i. marg. γρ. πόνου V πεφήμωνται L¹V¹C¹ 19 μηδὲ] μὴ LVN γινούσκουσι A 20 δὴ] δὲ AM *itaque* Lat 21 παρ'] καὶ παρ' A ἀμελεῖται LVNC 22 τὰ ἰουδαϊκά, i. marg. γρ. τὰ ἰουδαίων V 23 τῶν αἰγυπτίων V ὅσην] *qu‹a›s* Lat ἀλώμενοι MC 24 πόσα ἑξῆς] *quas uel quotiens* Lat ὅπως] πῶσ MLVNC τε] ALat, om. MLVNC 25 ἐπειδὴ καὶ LVNC 26 μετὰ MLVNC 27 ἐκεῖνα] ἐπέκεινα A πατρῴα LVN πολλὺ C

διήμαρτον. ὅπου δ' οἵ τε τούτων συγγραφεῖς ἐπαύσαντο καὶ οἱ 18
ἡμέτεροι προφῆται, τὴν ἀρχὴν ἐκεῖθεν ποιήσομαι τῆς συντάξεως·
τούτων δὲ τὰ μὲν τοῦ κατ' ἐμαυτὸν πολέμου διεξοδικώτερον καὶ
μεθ' ὅσης ἂν ἐξεργασίας δύνωμαι δίειμι, τὰ δὲ προγενέστερα τῆς
ἐμῆς ἡλικίας ἐπιδραμῶ συντόμως, 7. *ὡς Ἀντίοχος ὁ κληθεὶς Ἐπι-* 19
φανὴς ἑλὼν κατὰ κράτος Ἱεροσόλυμα καὶ κατασχὼν ἔτεσι τρισὶ καὶ
μησὶν ἓξ ὑπὸ τῶν Ἀσαμωναίου παίδων ἐκβάλλεται τῆς χώρας,
ἔπειθ' ὡς οἱ τούτων ἔγγονοι περὶ τῆς βασιλείας διαστασιάσαντες
εἵλκυσαν εἰς τὰ πράγματα Ῥωμαίους καὶ Πομπήιον. καὶ ὡς Ἡρώ-
δης ὁ Ἀντιπάτρου κατέλυσε τὴν δυναστείαν αὐτῶν ἐπαγαγὼν Σόσσιον,
ὅπως τε ὁ λαὸς μετὰ τὴν Ἡρώδου τελευτὴν κατεστασίασεν Αὐγούστου 20
μὲν Ῥωμαίων ἡγεμονεύοντος, Κυιντιλίου δὲ Οὐάρου κατὰ τὴν χώραν
ὄντος, καὶ ὡς ἔτει δωδεκάτῳ τῆς Νέρωνος ἀρχῆς ὁ πόλεμος ἀνερ-
ράγη τά τε συμβάντα κατὰ Κέστιον καὶ ὅσα κατὰ τὰς πρώτας
ὁρμὰς ἐπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι τοῖς ὅπλοις, 8. *ὅπως τε τὰς περιοίκους* 21
ἐτειχίσαντο, καὶ ὡς Νέρων ἐπὶ τοῖς Κεστίου πταίσμασι δείσας περὶ
τῶν ὅλων Οὐεσπασιανὸν ἐφίστησι τῷ πολέμῳ, καὶ ὡς οὗτος μετὰ
τοῦ πρεσβυτέρου τῶν παίδων εἰς τὴν Ἰουδαίων χώραν ἐνέβαλεν ὅσῃ
τε χρώμενος Ῥωμαίων στρατιᾷ καὶ ὅσοι σύμμαχοι ἐκόπησαν εἰς
ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ὡς τῶν πόλεων αὐτῆς ἃς μὲν ὁλοσχερῶς
καὶ κατὰ κράτος ἃς δὲ δι' ὁμολογίας ἔλαβεν· ἔνθα δὴ καὶ τὰ περὶ 22
τῆς Ῥωμαίων ἐν πολέμοις εὐταξίας καὶ τὴν ἄσκησιν τῶν ταγμάτων,
τῆς τε Γαλιλαίας ἑκατέρας τὰ διαστήματα καὶ τὴν φύσιν καὶ τοὺς
τῆς Ἰουδαίας ὅρους, ἔτι τε τῆς χώρας τὴν ἰδιότητα, λίμνας τε καὶ
πηγὰς τὰς ἐν αὐτῇ, καὶ τὰ περὶ ἑκάστην πόλιν τῶν ἁλισκομένων

AMLVNCLat

1 *δὲ* LVNC *τούτωντων* (*τὼν* expunxit m. 2) C 2 *ποιήσομαι* ex *ποιησάμενοσ* corr. C 4 *ἂν* deleuit m. 1 A *δύνωμαι*] *ὡσ ἂν δύνωμαι* AM *ὡσ ἂν δύναμαι* (*ἂν* s.) L *ὡσ δύναμαι* VN 5 *ἐπιδράμω* ALVN *ἐπιδραμὼν* Naber i. marg. *α'* M 6 *κράτοσ, ο* ex *ου* aut *ω* corr. m. 2 C 7 *ἀσαμοναίου* V¹ 8 *ἔπειτα* LVN *ἔκγονοι* Dindorf 10 *ὁ* om. A i. marg. *β'* MV 11 *ἐστασίασεν* Bekker 12 *κυιντιλλίου* LC · · *ιντιλλίου* N 13 *ὡς — ὁ* om. A 14 *Κέστιον*] C *σόσσιον* AMLVN *sosium* Lat *κατὰ*] *παρὰ* LVNC fort. recte 15 i. marg. *γ'* MV 16 *ἐπὶ*] *περὶ* C 18 *Ἰουδαίων*] om. N i. marg. suppl. L *ἰουδαίαν* AM 19 *ὅσοι*] *ὡς οἱ* Destinon *ὅσοις συμμάχοις* Niese *ἐκόπησαν*] *caesa fuerit* Lat 20 *ὅλην* suspectum Niesio *αὐτῆς*] *αὐτὸς* Cocceji *ὁλοσχερῶς — κράτος*] *uictoria* (ablat.) Lat *ὁλοσχερῶς* om. MLN seclusit Dindorf 21 *καὶ* om. AMLVN seclusit Dindorf *τὰ*] *τὰσ* A 22 *ἐν*] ed. pr. *ἔν τε* codd. *ταγμάτων*] *πραγμάτων*, i. marg. *γρ. τῶν ταγμάτων* V *curamque rerum* Lat 23 *ἑκατέρας τὰ*] *ἑκάτερα* LVN 25 *ἀναλισκομένων* LVN

πάθη μετὰ ἀκριβείας, ὡς εἶδον ἢ ἔπαθον, δίειμι. οὐδὲ γὰρ τῶν ἐμαυτοῦ τι συμφορῶν ἀποκρύψομαι μέλλων γε πρὸς εἰδότας ἐρεῖν.

23 9. Ἐπειθ' ὡς ἤδη καμνόντων Ἰουδαίοις τῶν πραγμάτων θνήσκει μὲν Νέρων, Οὐεσπασιανὸς δὲ ἐπὶ Ἱεροσολύμων ὡρμημένος ὑπὸ τῆς ἡγεμονίας ἀνθέλκεται· τά τε γενόμενα περὶ ταύτης αὐτῷ
24 σημεῖα καὶ τὰς ἐπὶ Ῥώμης μεταβολάς, καὶ ὡς αὐτὸς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἄκων αὐτοκράτωρ ἀποδείκνυται, καὶ ἀποχωρήσαντος ἐπὶ διοικήσει τῶν ὅλων εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐστασιάσθη τὰ τῶν Ἰουδαίων, ὅπως τε ἐπανέστησαν αὐτοῖς οἱ τύραννοι, καὶ τὰς τούτων πρὸς ἀλλήλους διαφοράς.

25 10. Καὶ ὡς ἄρας ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου Τίτος δεύτερον εἰς τὴν χώραν ἐνέβαλεν, ὅπως τε τὰς δυνάμεις καὶ ὅπου συνήγαγε καὶ ὁπόσας, καὶ ὅπως ἐκ τῆς στάσεως ἡ πόλις διέκειτο παρόντος αὐτοῦ, προσβολάς τε ὅσας ἐποιήσατο καὶ ὁπόσα χώματα, περιβόλους τε τῶν τριῶν τειχῶν καὶ τὰ μέτρα τούτων, τήν τε τῆς πόλεως ὀχυρό-
26 τητα καὶ τοῦ ἱεροῦ καὶ τοῦ ναοῦ τὴν διάθεσιν, ἔτι δὲ τούτων καὶ τοῦ βωμοῦ τὰ μέτρα πάντα μετ' ἀκριβείας, ἔθη τε ἑορτῶν ἔνια καὶ τὰς ἑπτὰ ἁγνείας καὶ τὰς τῶν ἱερέων λειτουργίας, ἔτι δὲ τὰς ἐσθῆτας τῶν ἱερέων καὶ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ οἷον ἦν τοῦ ναοῦ τὸ ἅγιον, οὐδὲν οὔτε ἀποκρυπτόμενος οὔτε προστιθεὶς τοῖς πεφωραμένοις.

27 11. Ἔπειτα διέξειμι τήν τε τῶν τυράννων πρὸς τοὺς ὁμοφύλους ὠμότητα καὶ τὴν Ῥωμαίων φειδὼ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ὁσάκις Τίτος σῶσαι τὴν πόλιν καὶ τὸν ναὸν ἐπιθυμῶν ἐπὶ δεξιὰς τοὺς

AMLVNCLat

1 *μετ'* C 2 *γε*] *τε* A 3 *ἔπειτα* LN *ἰουδαίουσ* C i. marg. *δ'* MV 4 *δ'* C 5 *ἀνθέλκεται ὑπὸ τῆσ ἡγεμονίασ* tr. M 6 *Ῥώμης*] *τῆσ ῥώμησ* L *μεταβολάς*] *καταβάσεισ* LVNC *mutationes* Lat 7 *καὶ*] *καὶ τούτου* AM *καὶ ὡσ* LN *καὶ ὡσ τούτου* VC 8 *ἐστασιάθη* A *ἐστασιάσθη* (*ἐστασι* i. ras. m. 2) C *τῶν* om. MLVNC 9 *ἐπανέστησαν*] *περὶ ἀνέστησαν* C 10 i. marg. *ε'* MV 12 *ὅπου — ὅπως*] *quo in loco congregauerit uel qualiter et quotiens* Lat 13 *ὁπόσας*] *ὁπόσα* A *πόσασ* VN *ποσάκισ* C 14 *ὁπόσα*] *πόσα* MLVNC *περιβόλους*] *καὶ περιβόλουσ* LV i. marg. *ς'* M *τε*] *δὲ* A 16 *τὴν* om. LVN *τούτων*] *καὶ τούτων* MLVNC fort. recte 17 *τὰ τοῦ βωμοῦ μέτρα* tr. AM *μετὰ* MLV 18 *ἱερέων*] *ἱερῶν* AM *sacerdotum* Lat 19 *ἱερέων*] *ἀρχιερέων* LVNLat; cf. V 228 sq (5, 7) 19 *καὶ τοῦ ἀρχιερέως* om. LVNLat *καὶ — ἅγιον* u. 16 post *διάθεσιν* tr. Destinon; cf. V 190 sq 20 *τοῖς πεφωραμένοις* om. Lat 22 i. marg. *ζ'* MV *διέξ·ειμι* C *τῶν*] *περὶ τῶν* (*παρὰ* s. m. 2) A *πρὸς τοὺς ὁμοφύλους* om. C 23 *φειδὼ·* V *πρὸσ τοὺς ἀλλοφύλους* suspectum *τοὺς* om. V 24 *σῶισαι* V *δεξιὰς*] *τὰσ δεξιὰσ* N

*στασιάζοντας προυκαλέσατο, διακρινῶ δὲ τὰ πάθη τοῦ δήμου καὶ
τὰς συμφορὰς ὅσα τε ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ ὅσα ὑπὸ τῆς στάσεως
καὶ ὅσα ὑπὸ τοῦ λιμοῦ κακωθέντες ἑάλωσαν. παραλείψω δὲ οὐδὲ* 28
*τὰς τῶν αὐτομόλων ἀτυχίας οὐδὲ τὰς τῶν αἰχμαλώτων κολάσεις,
ὅπως τε ὁ ναὸς ἄκοντος ἐνεπρήσθη Καίσαρος καὶ ὅσα τῶν ἱερῶν
κειμηλίων ἐκ τοῦ πυρὸς ἡρπάγη τήν τε τῆς ὅλης πόλεως ἅλωσιν
καὶ τὰ πρὸ ταύτης σημεῖα καὶ τέρατα καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν
τυράννων τῶν τε ἀνδραποδισθέντων τὸ πλῆθος καὶ εἰς ἣν ἕκαστοι
τύχην διενεμήθησαν· καὶ ὡς Ῥωμαῖοι μὲν ἐπεξῆλθον τὰ λείψανα τοῦ* 29
*πολέμου καὶ τὰ ἐρύμαια τῶν χωρίων καθεῖλον, Τίτος δὲ πᾶσαν
ἐπελθὼν τὴν χώραν κατεστήσατο, τήν τε ὑποστροφὴν αὐτοῦ τὴν
εἰς Ἰταλίαν καὶ τὸν θρίαμβον.*

12. *Ταῦτα πάντα περιλαβὼν ἐν ἑπτὰ βιβλίοις καὶ μηδεμίαν* 30
*τοῖς ἐπισταμένοις τὰ πράγματα καὶ παρατυχοῦσι τῷ πολέμῳ κατα-
λιπὼν ἢ μέμψεως ἀφορμὴν ἢ κατηγορίας, τοῖς γε τὴν ἀλήθειαν
ἀγαπῶσιν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἡδονὴν ἀνέγραψα. ποιήσομαι δὲ ταύτην
τῆς ἐξηγήσεως ἀρχήν, ἣν καὶ τῶν κεφαλαίων ἐποιησάμην.*

I. 1. *Στάσεως τοῖς δυνατοῖς Ἰουδαίων ἐμπεσούσης καθ' ὃν* 31
*καιρὸν Ἀντίοχος ὁ κληθεὶς Ἐπιφανὴς διεφέρετο περὶ ὅλης Συρίας
πρὸς Πτολεμαῖον τὸν ἕκτον, ἡ φιλοτιμία δ' ἦν αὐτοῖς περὶ δυνα-
στείας ἑκάστου τῶν ἐν ἀξιώματι μὴ φέροντος τοῖς ὁμοίοις ὑποτε-
τάχθαι, Ὀνίας μὲν εἷς τῶν ἀρχιερέων ἐπικρατήσας ἐξέβαλε τῆς
πόλεως τοὺς Τωβία υἱούς. οἱ δὲ καταφυγόντες πρὸς Ἀντίοχον* 32
*ἱκέτευσαν αὐτοῖς ἡγεμόσι χρώμενον εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐμβαλεῖν. πεί-
θεται δ' ὁ βασιλεὺς ὡρμημένος πάλαι, καὶ μετὰ πλείστης δυνά-*

AMLVNC Lat Hegesippus I 1 p. 3 Weber

1 *διακρινῶ δὲ*] A Lat *διακρινῶ · δὲ* L *διακρίνων* MC *διακρίνων δὲ* VN *διευκρινῶ δὲ* Niese 3 *ἑ · άλωσαν* (eras. uid. *λ*) V *παραλήψω* C 4 *οὐδὲ*] *οὔτε* LVN 5 *ὅπως τε*] *ὅπου τε* A *ὁπότε* C *ἐνεπρήθη* A 6 *κειμιλίων* A 7 *πρὸ ·* V 8 *καὶ*] om. A suppl. M *aut* Lat 10 *δὲ*] *καὶ* A¹ *δὲ καὶ* A² 11 *ἐπελθών, ὼν* i. ras. m. 2 V 13 *βίβλοισ* C *καὶ — 16 ἀνέγραψα*] (*perscripsi*) *neque uituperationem a rerum scientibus et qui bello interfuerunt sustineam uerum amantibus, prout uero potui cuncta explicaui* Lat, quae corrupta uid. 14 *παρατυχοῦσι,* utrumque *α* i. ras. V *καὶ* om. N 15 *γε*] C *τε* LNV *γε μὴν* AM 16 *ἡδονὴν*] *ἡδονὴν ἀφορῶσιν* M *ταύτησ* C 18 i. marg. *ἀρχή* MV ante *Στάσεως* tituli loco addunt *ἀντίοχοσ πρῶτοσ* LN *ἀντίοχοσ ὁ ἐπιφανήσ* V; cf. ad p. 11, 20 *ἰουδαίοισ* C 19 *ὅλης*] *κοίλης* Aldrich 20 *δὲ* LVN *δυναστείας*] *δυναστεί * ** A *δυναστείασ τῆσ* (*τῆσ* expunxit m. 2) V 21 *ἀξιώμασι* A *ὑπο·τετάχθαι* (eras. uid. *ε*) V 22 *Ὀνίας*] *ὢν Ἰησοῦς* coll. Ant. XII 237 sq. Petitus 23 *τω·βία* V *υἱοὺς τωβία* tr. ed. pr. *Τωβία παῖδας* Niese 24 *εἰσβαλεῖν* LVNC 25 *δὲ* ALVN

μεως αὐτὸς ὁρμήσας τήν τε πόλιν αἱρεῖ κατὰ κράτος καὶ πολὺ πλῆ-
θος τῶν Πτολεμαίῳ προσεχόντων ἀναιρεῖ, ταῖς τε ἁρπαγαῖς ἀνέδην
ἐπαφιεὶς τοὺς στρατιώτας αὐτὸς καὶ τὸν ναὸν ἐσύλησε καὶ τὸν
ἐνδελεχισμὸν τῶν καθ᾽ ἡμέραν ἐναγισμῶν ἔπαυσεν ἐπ᾽ ἔτη τρία
33 καὶ μῆνας ἕξ. ὁ δ᾽ ἀρχιερεὺς Ὀνίας πρὸς Πτολεμαῖον διαφυγὼν
καὶ παρ᾽ αὐτοῦ λαβὼν τόπον ἐν τῷ Ἡλιοπολίτῃ νομῷ πολίχνην τε
τοῖς Ἱεροσολύμοις ἀπεικασμένην καὶ ναὸν ἔκτισεν ὅμοιον· περὶ ὧν
αὖθις κατὰ χώραν δηλώσομεν.
34 2. Ἀντιόχῳ γε μὴν οὔτε τὸ παρ᾽ ἐλπίδα κρατῆσαι τῆς πόλεως
οὔτε αἱ ἁρπαγαὶ καὶ ὁ τοσοῦτος φόνος ἤρκεσεν, ὑπὸ δὲ ἀκρασίας
παθῶν καὶ κατὰ μνήμην ὧν παρὰ τὴν πολιορκίαν ἔπαθεν ἠνάγ-
καζεν Ἰουδαίους καταλύσαντας τὰ πάτρια βρέφη τε αὐτῶν φυλάτ-
35 τειν ἀπερίτμητα καὶ σῦς ἐπιθύειν τῷ βωμῷ· πρὸς ἃ ἅπαντες μὲν
ἠπείθουν, ἐσφάττοντο δὲ οἱ δοκιμώτατοι. καὶ Βακχίδης ὁ πεμφθεὶς
ὑπὸ Ἀντιόχου φρούραρχος, τῇ φυσικῇ προσλαβὼν ὠμότητι τὰ ἀσεβῆ
παραγγέλματα παρανομίας οὐδεμίαν κατέλιπεν ὑπερβολὴν καὶ κατ᾽
ἄνδρα τοὺς ἀξιολόγους αἰκιζόμενος καὶ κοινῇ καθ᾽ ἡμέραν ἐνδεικνύ-
μενος ὄψιν ἁλώσεως τῇ πόλει, μέχρι ταῖς ὑπερβολαῖς τῶν ἀδικη-
μάτων τοὺς πάσχοντας εἰς ἀμύνης τόλμαν ἠρέθισε.
36 3. Ματθίας γοῦν υἱὸς Ἀσαμωναίου τῶν ἱερέων εἷς ἀπὸ κώμης
Μωδεεὶν ὄνομα, συνασπίσας μετὰ χειρὸς οἰκείας, πέντε γὰρ υἱεῖς
ἦσαν αὐτῷ, κοπίσιν ἀναιρεῖ τὸν Βακχίδην. καὶ παραχρῆμα μὲν
37 δείσας τὸ πλῆθος τῶν φρουρῶν εἰς τὰ ὄρη καταφεύγει· προσγενο-

AMLVNC Lat Hegesippus I 1 p. 3.

1 post ὁρμήσασ ras. circiter 5 litt. M αἵρει AV et ex corr. L πολὺ] πολύ τι LVNC 2 τῶν] τῶν τῶ V πτολεμαίων A[1]C[1] ἀναιρεῖ] ἀνεῖλε LVNC ἀναίδην L[1]N[1]C post ἀνέδην ras. circiter 6 litt. V 3 ἐπαφεὶσ LVNC 4 ἐνδελεχησμὸν (η ex ι corr. AML ex υ corr. C) codd. τῶν] τὸν V[1] ἐναγιασμῶι V[1] ἐναγ·σμῶ N, i. marg. τῶν καθ᾽ ἡμέραν ἐναγισμῶν man. recent. aut repictum V 5 καὶ om. M δὲ LVNC πολεμαῖον A 6 ἡλιουπολίτη LVNC et ex corr. M *heliopolitana* (*regione*) Lat νόμω L νομῶ·(ο ex ό corr.) V 7 εἰκασμένην LVN ὅμοιον om. Lat ὧν] οὗ LVNC *quibus* Lat 8 κατὰ χώραν] uide infra VII 421 sq (10, 2) δηλώσωμεν A 9 τὸ] τῶ A 10 οὔθ᾽ C ἀκρασ·ίασ V 11 παρὰ] Naber περὶ codd. *in* (*obsidione*) Lat 12 τε] τε τὰ Destinon 13 πάντες ed. pr. 14 i. marg. δ΄ V 15 ὑπ᾽ LVNC παραλαβὼν C 16 παρέλειπεν LN παρέλιπεν VC ἀπέλιπεν L. Dindorf 17 κοινῆ·(eras. ι) V 19 τοὺς πάσχοντας] *qui capiebantur* Lat τόλμαν] τρόπον, i. marg. γρ τόλμην V τόλμην N 20 ματγαθίασ (h. e. ματταθίασ) cod. Lips. *mathathias* Lat Heg ὁ υἱὸσ A ἀσαμομαίου V[1] 21 μωδεὴμ A μωδεεὶμ, ει ex η corr. V *modein* Lat 22 βακχίδϊν A 23 καταφεύγει] φεύγει LVN

μένων δὲ ἀπὸ τοῦ δήμου πολλῶν ἀναθαρσήσας κάτεισι καὶ συμβαλὼν μάχῃ νικᾷ τε τοὺς Ἀντιόχου στρατηγοὺς καὶ τῆς Ἰουδαίας ἐξελαύνει. παρελθὼν δὲ ἀπὸ τῆς εὐπραγίας εἰς δυναστείαν καὶ διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἀλλοφύλων ἄρξας τῶν σφετέρων ἑκόντων, τελευτᾷ Ἰούδᾳ τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν παίδων καταλιπὼν τὴν ἀρχήν.

4. *Ὁ δέ, οὐ γὰρ ἠρεμήσειν Ἀντίοχον ὑπελάμβανε, τάς τε ἐπι-* 38
χωρίους συγκροτεῖ δυνάμεις, καὶ πρὸς Ῥωμαίους πρῶτος ἐποιήσατο φιλίαν, καὶ τὸν Ἐπιφανῆ πάλιν εἰς τὴν χώραν ἐμβάλλοντα μετὰ καρτερᾶς πληγῆς ἀνέστειλεν. ἀπὸ δὲ θερμοῦ τοῦ κατορθώματος 39
ὥρμησεν ἐπὶ τὴν ἐν τῇ πόλει φρουράν, οὔπω γὰρ ἐκκέκοπτο, καὶ ἐκβαλὼν ἀπὸ τῆς ἄνω πόλεως συνωθεῖ τοὺς στρατιώτας εἰς τὴν κάτω· τοῦτο δὲ τοῦ ἄστεος τὸ μέρος Ἄκρα κέκληται· κυριεύσας δὲ τοῦ ἱεροῦ τόν τε χῶρον ἐκάθηρε πάντα καὶ περιετείχισε καὶ τὰ πρὸς τὰς λειτουργίας σκεύη καινὰ κατασκευάσας εἰς τὸν ναὸν εἰσήνεγκεν ὡς τῶν προτέρων μεμιαμμένων, βωμόν τε ᾠκοδόμησεν ἕτερον καὶ τῶν ἐναγισμῶν ἤρξατο. λαμβανούσης δὲ ἄρτι τὸ ἱερὸν κατά- 40
στημα τῆς πόλεως τελευτᾷ μὲν Ἀντίοχος, κληρονόμος δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τῆς πρὸς Ἰουδαίους ἀπεχθείας ὁ υἱὸς Ἀντίοχος γίνεται.

5. *Συναγαγὼν γοῦν πεζῶν μὲν μυριάδας πέντε, ἱππεῖς δὲ πεντα-* 41
κισχιλίους, ἐλέφαντας δὲ ὀγδοήκοντα ἐμβάλλει διὰ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν ὀρεινήν. Βηθσουρὸν μὲν οὖν πολίχνην αἱρεῖ, κατὰ δὲ τόπον, ὃς καλεῖται Βεθζαχαρία στενῆς οὔσης τῆς παρόδου Ἰούδας ὑπαντᾷ

AMLVNCLatHegesippus I 1 p. 3.

1 *πολλῶν*] *πολλῶν αὐτῷ* (*αὐτῷ* suppl. in M) MLVNC *ἀναθαρρήσασ* LVNC 2 *μάχην* M *τε* om. LVNC 3 *ἐξελαύνει*·· V 4 *ἀπαλλαγὴν*] *ἁρπαγὴν* VN 5 *τὴν ἀρχὴν καταλιπὼν* tr. LVN 6 *οὐ*] *οὐδὲ* (i. ras. V) LVNC *ἠρεμήσει* N¹ *ὑπελάμβανεν* L *τε*] *τ'* C 7 *συνεκρότει* LVNC 8 *ἐπιφανῆι* V *εἰσβαλόντα* MLVNC *ingredientem* Lat 9 *κρατερᾶσ* LN

10 *τῇ* om. C *ἐ͂κ͂έκοπτο* L *caesa fuerat* Lat *ἐκέκοπτο* L. Dindorf *καὶ* — 12 *κέκληται*] *habitoque conflictu* (h. e. *συμβαλὼν*) *milites de superiori ciuitate, quae pars acra dicitur, ad inferiorem conpellit* Lat 11 *ἄνωι* V¹ *συνώθει* AM 12 *κάτωι* V¹ *ἄστεωσ* V¹NC¹ 13 *καὶ τὰ*] *κ͂ατα* Naber 14 post *καινα* eras. uid. *κατα* V 15 *μεμιασμένων* L² 16 *ἐναγιασμῶν* L¹VN¹ *λαμβανούσης*] (*ritu*) *reddito* Lat *ἀναλαμβανούσης* Destinon 18 *ὁ* om. LN 20 *δεύτεροσ ἀντίοχοσ* praemittit V *ἀντίοχοσ δεύτεροσ* N i. marg. *ε'* V *γοῦν πεζῶν μὲν*] Destinon *μὲν* A *γοῦν πεζῶν* M *οὖν πεζῶν* LVNC *quare — peditum quidem* Lat *πέντε*] *ε̄* A *δὲ*] *δισ* LVN *δὲ εἰσ* C *autem prope ad* Lat *͵ε* A 21 *π'* A 22 *βητσουρὸν* A *βηθ'σουρὸν* L *betsuron* Lat *πολίχνην* om L *αἵρει* ALVN 23 *βητζαχαρία* A *βὲθ' ζαχαρία* ·L *βεθζαχαρίασ* VNC *berzachariae* (dat.) Lat *ὑπήντα* LVNC

42 μετὰ τῆς δυνάμεως. πρὶν δὲ συνάψαι τὰς φάλαγγας Ἐλεάζαρος ὁ
ἀδελφὸς αὐτοῦ προϊδὼν τὸν ὑψηλότατον τῶν ἐλεφάντων πύργῳ τε
μεγάλῳ καὶ περιχρύσοις προτειχίσμασι κεκοσμημένον, ὑπολαβὼν
ἐπ᾽ αὐτοῦ τὸν Ἀντίοχον εἶναι, τῶν τε ἰδίων ἐκτρέχει πολὺ καὶ
διακόψας τὸ στῖφος τῶν πολεμίων ἐπὶ τὸν ἐλέφαντα διήνυσεν.
43 ἐφικέσθαι μὲν οὖν τοῦ δοκοῦντος εἶναι βασιλέως οὐχ οἷός τε ἦν
διὰ τὸ ὕψος, ὁ δὲ τὸ θηρίον ὑπὸ τὴν γαστέρα πλήξας ἐπικατέσεισεν
ἑαυτῷ καὶ συντριβεὶς ἐτελεύτησεν, μηδὲν πλέον δράσας τοῦ τοῖς
44 μεγάλοις ἐπιβαλέσθαι θέμενος εὐκλείας ἐν δευτέρῳ τὸ ζῆν. ὅ γε
μὴν κυβερνῶν τὸν ἐλέφαντα ἰδιώτης ἦν· κἂν εἰ συνέβη δὲ εἶναι τὸν
Ἀντίοχον, οὐδὲν πλέον ἤνυσεν ὁ τολμήσας τοῦ δοκεῖν ἐπ᾽ ἐλπίδι
45 μόνῃ λαμπροῦ κατορθώματος ἑλέσθαι τὸν θάνατον. γίνεται δὲ
καὶ κληδὼν τἀδελφῷ τῆς ὅλης παρατάξεως· καρτερῶς μὲν γὰρ οἱ
Ἰουδαῖοι καὶ μέχρι πολλοῦ διηγωνίσαντο, πλήθει δὲ ὑπερέχοντες οἱ
βασιλικοὶ καὶ δεξιᾷ χρησάμενοι τύχῃ κρατοῦσι, καὶ πολλῶν ἀναιρε-
θέντων τοὺς λοιποὺς ἔχων Ἰούδας εἰς τὴν Γοφνιτικὴν τοπαρχίαν
46 φεύγει. Ἀντίοχος δὲ παρελθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ καθίσας ὀλίγας
ἡμέρας ἐν αὐτῇ κατὰ σπάνιν τῶν ἐπιτηδείων ἀπανίσταται, κατα-
λιπὼν μὲν φρουρὰν ὅσην ἀποχρήσειν ὑπελάμβανε, τὴν δὲ λοιπὴν
δύναμιν ἀπαγαγὼν χειμεριοῦσαν εἰς τὴν Συρίαν.
47 6. Πρὸς δὲ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ βασιλέως Ἰούδας οὐκ ἠρέμει,
προσγενομένων δ᾽ ἐκ τοῦ ἔθνους πολλῶν καὶ τοὺς διασωθέντας ἐκ
τῆς μάχης ἐπισυγκροτήσας κατὰ κώμην Ἀκέδασαν συμβάλλει τοῖς
Ἀντιόχου στρατηγοῖς, καὶ φανεὶς ἄριστος κατὰ τὴν μάχην πολλούς
τε τῶν πολεμίων ἀποκτείνας ἀναιρεῖται καὶ μεθ᾽ ἡμέρας ὀλίγας
ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τῶν τὰ Ἀντιόχου
φρονούντων τελευτᾷ.
48 II. 1. Διαδεξάμενος δὲ τοῦτον ὁ ἀδελφὸς Ἰωνάθης τά τε ἄλλα

AMLVNC Lat Hegesippus I 1 p. 4 Suidas s. ἐπικατέσεισεν. εὔκλεια.
1 φάλαγγας — § 60 p. 15, 2 καὶ φεύ absunt uno folio exciso A Ἐλεάζαρος — 9 ἐπιβαλέσθαι habet Suid breuiata mutata ὁ] s. L om. VN 2 τὸν ὑψηλότατον] τὸ μεγαλότατον, μεγα i. ras. man. recent. N 4 αὐτοῦ ex αὐτὸν corr. V προεκτρέχει ex cod. Bodl. Bernard 6 οὐχ οἷόν τε N et i. marg. V 8 δράσασ πλέον (πλεῖον Suid) tr. LVNSuid τοῖς om. LVNCSuid 9 μεγάλοι C θέμενος — ζῆν laudat Suid s. εὔκλεια 10 ἰδιότησ C κἂν] καὶ M 11 ὁ] ἂν ὁ LVNC 13 οἱ om. C 15 καὶ ante δεξιᾷ om. V 16 γνοφιτικὴν (ο ex ω corr. V) VN 19 ἀποχ·ρήσειν C 22 προσγενομένων] accessione — animatus Lat δὲ LVN 23 Ἀκέδασαν] adasa (accus.) Lat, unde Ἀδασὰν Hudson, cf. Ant. XII 408. 422 sq. 24 i. marg. ϛ′ C 27 τελευτᾷ om. LN 28 i. marg. ϛ′ V

*πρὸς τοὺς ἐπιχωρίους διὰ φυλακῆς ἦγεν ἑαυτὸν καὶ τῇ πρὸς Ῥω-
μαίους φιλίᾳ τὴν ἀρχὴν ἐκρατύνατο πρός τε τὸν Ἀντιόχου παῖδα
διαλλαγὰς ἐποιήσατο. οὐ μήν τι τούτων ἤρκεσεν αὐτῷ πρὸς ἀσφά-
λειαν· Τρύφων γὰρ ὁ τύραννος, ἐπίτροπος μὲν ὢν τοῦ Ἀντιόχου* 49
*παιδὸς ἐπιβουλεύων δ' αὐτῷ καὶ πρόσθεν, ἀποσκευάζεσθαι τοὺς
φίλους αὐτοῦ πειρώμενος ἥκοντα τὸν Ἰωνάθην σὺν ὀλίγοις εἰς Πτο-
λεμαΐδα πρὸς Ἀντίοχον δόλῳ συλλαμβάνει καὶ δήσας ἐπὶ Ἰουδαίαν
στρατεύει· εἶτ' ἀπελαθεὶς ὑπὸ τοῦ Σίμωνος, ὃς ἦν ἀδελφὸς τοῦ
Ἰωνάθου, καὶ πρὸς τὴν ἧτταν ὠργισμένος κτείνει τὸν Ἰωνάθην.*
2. *Σίμων δὲ γενναίως ἀφηγούμενος τῶν πραγμάτων αἱρεῖ μὲν* 50
*Γάζαρά τε καὶ Ἰόππην καὶ Ἰάμνειαν τῶν προσοίκων, κατέσκαψε δὲ
καὶ τὴν ἄκραν τῶν φρουρῶν κρατήσας. αὖθις δὲ γίνεται καὶ Ἀν-
τιόχῳ σύμμαχος κατὰ Τρύφωνος, ὃν ἐν Δώροις πρὸ τῆς ἐπὶ Μήδους
στρατείας ἐπολιόρκει. ἀλλ' οὐκ ἐξεδυσώπησεν τὴν τοῦ βασιλέως* 51
*πλεονεξίαν Τρύφωνα συνεξελών· μετ' οὐ πολὺ γὰρ Ἀντίοχος Κενδε-
βαῖον τὸν αὐτοῦ στρατηγὸν μετὰ δυνάμεως δῃώσοντα τὴν Ἰουδαίαν
ἔπεμψεν καὶ καταδουλωσόμενον Σίμωνα. ὁ δὲ καίτοι γε γηραλέος* 52
*ὢν νεανικώτερον ἀφηγήσατο τοῦ πολέμου· τοὺς μέντοι γε υἱεῖς
αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐρρωμενεστάτων προεκπέμπει, αὐτὸς δὲ μοῖραν τῆς
δυνάμεως ἀναλαβὼν ἐπῄει κατ' ἄλλο μέρος. πολλοὺς δὲ πολλαχοῦ* 53
*κἀν τοῖς ὄρεσι προλοχίσας πάσαις κρατεῖ ταῖς ἐπιβολαῖς καὶ νική-
σας λαμπρῶς ἀρχιερεὺς ἀποδείκνυται καὶ τῆς Μακεδόνων ἐπικρα-
τείας μετὰ ἑκατὸν καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη Ἰουδαίους ἀπαλλάττει.*
3. *Θνήσκει δὲ καὶ αὐτὸς ἐπιβουλευθεὶς ἐν συμποσίῳ ὑπὸ Πτο-* 54
λεμαίου τοῦ γαμβροῦ, ὃς αὐτοῦ τήν τε γυναῖκα καὶ τοὺς δύο παῖδας

---

§ 50 = Ant. Iud. XIII 215.

MLVNCLatHegesippus I 1 p. 4.

1 *διὰ*] *καὶ διὰ* LVNC *αὐτὸν* (ἑ supra) C 2 *ἐκρατύνετο* MV *ἀντιόχου* ex *ἀντίοχον* corr. V *Ἀντίοχον* Bernard 3 *μὴν*] *μὴν δέ* LVN 5 *δὲ* LVN *πρόσθεν*] *praeter hoc* Lat 8 *εἶτα* MLVN *ἀπελασθεὶσ* L¹N 10 i. marg. *ζ'* V *αἴρει* MLVN *μὲν Γάζαρά τε*] Bernard *τὲ γάζαν* M *μὲν ζαρά τε* LVNC *gazam quidem* Lat; cf. Ant. XIII 215 11 *ἰάμνιαν* VC 12 *φρουρίων* C 13 ad *Δώροις* i. marg. *πόλισ φοινίκησ* VN 14 *στρατείας*] Hauerkamp *στρατιᾶσ* codd. *ἐδυσώπησε* LVNC 15 *συνεξελὼν τρύφωνα* (*τὸν τρύφωνα* V) tr. LVNC 16 *ἑαυτοῦ* LVN *τὸν — στρατηγὸν*] *ex ducibus suis* Lat, unde *τῶν — στρατηγῶν* Destinon *δῃώσοντα*] *διώξαντα*, i. marg. *διώσαντα* V 17 *ἔπεμψεν*] *ἀνέπεμψε* VNC *misit* Lat *γε* om. C *γηραλέος*] *γηραλαῖοσ* M *γηραιὸσ* LVNC 18 *μέντοι γε*] *et — quidem* Lat *μέν γε* Destinon, cf. A. I. XIII 227 19 *αὐτοῦ*] *ἐπ' αὐτὸν* LVNC *suos* Lat *ἐρρωμενεστέρων* V 21 *προλοχήσασ* L *ταῖς ἐπιβολαῖς* om. Lat 22 *τῆσ τῶν μακεδόνων* C 23 *καὶ*] suppletum L, om. VN *τοὺσ ἰουδαίουσ* V fort. recte 24 hiatu uitium indicatur

ἐγκαθείρξας ἐπὶ τὸν τρίτον Ἰωάννην, ὃς καὶ Ὑρκανὸς ἐκαλεῖτο, τοὺς
55 ἀναιρήσοντας ἔπεμψεν. προγνοὺς δὲ τὴν ἔφοδον ὁ νεανίσκος παρα-
γενέσθαι εἰς τὴν πόλιν ἠπείγετο, πλεῖστον τῷ λαῷ πεποιθὼς κατά
τε μνήμην τῶν πατρῴων κατορθωμάτων καὶ μῖσος τῆς Πτολεμαίου
παρανομίας. ὥρμησε δὲ καὶ Πτολεμαῖος εἰσελθεῖν καθ᾽ ἑτέραν
πύλην, ἐξεκρούσθη γε μὴν ὑπὸ τοῦ δήμου ταχέως δεδεγμένων ἤδη
56 τὸν Ὑρκανόν. καὶ ὁ μὲν παραχρῆμα ἀνεχώρησεν εἴς τι τῶν ὑπὲρ
Ἱεριχοῦντος ἐρυμάτων, ὃ Δαγὼν καλεῖται· κομισάμενος δὲ τὴν
πατρῴαν ἀρχιερωσύνην Ὑρκανὸς καὶ θύσας τῷ θεῷ μετὰ τάχους
ἐπὶ Πτολεμαῖον ὥρμησεν βοηθήσων τῇ μητρὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς,
57 4. καὶ προσβαλὼν τῷ φρουρίῳ τὰ μὲν ἄλλα κρείττων ἦν, ἡττᾶτο
δὲ δικαίου πάθους· ὁ γὰρ Πτολεμαῖος ὁπότε καταπονοῖτο, τήν τε
μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ προάγων ἐπὶ τοῦ τείχους εἰς
εὐσύνοπτον ᾐκίζετο καὶ κατακρημνιεῖν, εἰ μὴ θᾶττον ἀπανασταίη,
58 διηπείλει. πρὸς ἃ τὸν μὲν Ὑρκανὸν ὀργῆς πλείων οἶκτος εἰσῄει
καὶ δέος, ἡ δὲ μήτηρ οὐδὲν οὔτε πρὸς τὰς αἰκίας οὔτε πρὸς τὸν
ἀπειλούμενον αὐτῇ θάνατον ἐνδιδοῦσα χεῖρας ὤρεγε καὶ κατηντι-
βόλει τὸν παῖδα μήτι πρὸς τὴν αὐτῆς ὕβριν ἐπικλασθέντα φείσασθαι
τοῦ δυσσεβοῦς, ὡς αὐτῇ γε κρείττονα τὸν ἐκ Πτολεμαίου θάνατον
ἀθανασίας εἶναι δόντος δίκας ἐφ᾽ οἷς εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν παρη-
59 νόμησεν. ὁ δὲ Ἰωάννης ὁπότε μὲν ἐνθυμηθείη τὸ παράστημα τῆς
μητρὸς καὶ κατακούσειε τῆς ἱκεσίας, ὥρμητο προσβάλλειν, ἐπειδὰν
δὲ κατίδοι τυπτομένην τε καὶ σπαραττομένην, ἐθηλύνετο καὶ τοῦ
60 πάθους ὅλος ἦν. τριβομένης δὲ διὰ ταῦτα τῆς πολιορκίας ἐπέστη
τὸ ἀργὸν ἔτος, ὃ κατὰ ἑπταετίαν ἀργεῖται παρὰ Ἰουδαίοις ὁμοίως

§ 54 = Ant. Iud. XIII 228.

MLVNCLatHegesippus I 1 p. 4.

1 καθείρξασ LVN 2 ἀναιρήσοντασ, ο ex α corr. V νεανίασ M 3 ἐπείγετο LVN πλεῖστον τῷ] *multo* Lat 4 τε] τε τὴν M 6 δεδεδεγμένων C δεδεγμένου, υ ut uid. i. ras. L 7 εἴς] ἐπί LVNC 8 ὃ om. LN 9 πατρῴαν] ἀρχαίαν, i. marg. γρ. πατρώαν L ἀρχιεροσύνην C 10 ἐπὶ] ἐπὶ τὸν V βοηθήσων] τιμωρήσων LVNC *adiumento futurus* Lat *periculo auferre* Heg 11 καὶ προσβαλὼν] προσβαλὼν δὲ LVNC κρεῖττον (ω supra) V 13 προ · · άγων L προανάγων VN εἰς εὐσύνοπτον i. marg. suppl. V 14 διακρημνιεῖν LVNC θᾶττον] τάχοσ, i. marg. θᾶττον V ἀπαναστaίηι L 15 ἃ · V ὀργῆς] ὀργῆσ τε M πλεῖον MVL¹N *plus* Lat εἰσίει C 18 μήτι] μήτε LN μὴδε V μὴ C *ne uel* Lat αὐτῆς] αὐτὴν ut uid. C¹ 19 δυσεβοῦσ C¹ 20 δόντος] διδόντοσ LVNC 22 μητρὸς] μητρὸσ αὐτοῦ LVN προσβαλεῖν LVN ἐπειδὰν δὲ] ἐπεὶ δὲ Dindorf ἐπεὶ δ᾽ αὖ Niese 23 σπαρασσομένην V 25 ἑπταετίαν] ἑπτὰ ἔτη LVN

ταῖς ἑβδομάσιν ἡμέραις. κἀν τούτῳ Πτολεμαῖος ἀνεθεὶς τῆς πολιορκίας ἀναιρεῖ τοὺς ἀδελφοὺς Ἰωάννου σὺν τῇ μητρὶ καὶ φεύγει πρὸς Ζήνωνα τὸν ἐπικληθέντα Κοτυλᾶν· Φιλαδελφείας δ' ἦν τύραννος.

5. Ἀντίοχος δὲ κατ' ὀργὴν ὧν ὑπὸ Σίμωνος ἔπαθεν, στρατεύσας 61 εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐπολιόρκει τὸν Ὑρκανὸν προσκαθεζόμενος τοῖς Ἱεροσολύμοις. ὁ δὲ τὸν Δαυίδου τάφον ἀνοίξας, ὃς δὴ πλουσιώτατος βασιλέων ἐγένετο, καὶ ὑφελόμενος ὑπὲρ τρισχίλια τάλαντα χρημάτων τόν τε Ἀντίοχον ἀνίστησι τῆς πολιορκίας πείσας τριακοσίοις ταλάντοις καὶ δὴ καὶ ξενοτροφεῖν πρῶτος Ἰουδαίων ἐκ τῆς περιουσίας ἤρξατο.

6. Αὖθίς γε μὴν Ἀντίοχος ἐπὶ Μήδους στρατεύσας καιρὸν 62 ἀμύνης αὐτῷ παρεῖχεν· εὐθέως γὰρ ὥρμησεν ἐπὶ τὰς ἐν Συρίᾳ πόλεις, κενάς, ὅπερ ἦν, ὑπολαμβάνων τῶν μαχιμωτέρων εὑρήσειν. Μεδάβην μὲν οὖν καὶ Σαμαγὰν ἅμα ταῖς πλησίον, ἔτι δὲ Σίκιμα 63 καὶ Ἀργαρίζειν αὐτὸς αἱρεῖ, πρὸς αἷς τὸ Χουθαίων γένος, οἳ περιῴκουν τὸ εἰκασθὲν τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱερῷ. αἱρεῖ δὲ καὶ τῆς Ἰδουμαίας ἄλλας τε οὐκ ὀλίγας καὶ Ἀδωρεὸν καὶ Μάρισαν.

7. Προελθὼν δὲ καὶ μέχρι Σαμαρείας, ἔνθα νῦν ἐστιν Σεβαστὴ 64 πόλις ὑπὸ Ἡρώδου κτισθεῖσα τοῦ βασιλέως, καὶ πάντοθεν αὐτὴν ἀποτειχίσας τοὺς υἱεῖς ἐπέστησε τῇ πολιορκίᾳ Ἀριστόβουλον καὶ Ἀντίγονον· ὧν οὐδὲν ἀνιέντων λιμοῦ μὲν εἰς τοσοῦτον προῆλθον

---

§ 60 = Ant. Iud. XIII 235. § 64 = Ant. Iud. XIII 275.

AMLVNCLatHegesippus I 1 Exc Peiresc.

1 *ἑβδομάσιν*] *ἑβδομάσι καὶ* M 2 (*φεύ*)‖*γει* incipit manus uetus A 3 *κοτύλαν* A *κοτυλὰν* VN *φιλαδελφίασ* LN *δὲ* LVN 5 *ὧν*] *ὢν* L 7 *δαυΐδου, υΐ* i. ras. minore m. 2 L 8 *ἀφελόμενοσ* M *ἀνελόμενοσ* LVN *τρισχίλια*] ALVNCLatHeg *τρισχίλια ἑξακόσια* M, cf. A. I. VII 393. XIII 249 9 *ἀπανίστησι* LVNC 10 *καὶ* post *δὴ* om. C 12 *μὴν*] *μὴν ὡσ* (*ὡσ* expunxit man. 1 A) AMLVNCLat 13 *γὰρ* om. MLVNCLat 14 *τῶν μαχιμωτέρων* om. M *εὑρήσειν τῶν μαχιμωτέρων* (*μαχιμωτάτων* V) tr. LVN 15 *μεδαβην* A *Μηδάβη* alibi uocari solet *σαμαγὰν* A *σάμαγαν* M *σαμαίαν* LN et i. marg. M *σαμαῖαν* VC *samagam* Lat *Σαμόγαν* A. I. XIII 255 *σίκημα* A 16 *ἀργαριζην* A *ἀργαρίζιν* (*ιν* ex *ειν* corr. V) MV *ἀργαριζεὶν* N *γαριζὶν* C *argarizim* Lat *Γαριζεὶν* Antiq. *αἵρει* AVN *χουθέων* A *χοθαίων* V *cutheorum* Lat *γένος*] *ἔθνοσ* C *genus* Lat 17 *αἵρει* AVN 18 *Ἰδουμαίας*] *ἰουδαίασ* AC *τε*] *τε καὶ* (*καὶ* deletum) A *τε ἄλλασ* tr. C *ἀδώρεον* A *ἀδωρεὸν* (*αι* supra) L *δωρεὸν* C *adoreon* Lat *Ἄδωρα* Antiq. *μαρισὰν, ι* i. ras. maiore L *μάρησαν* V[1] 19 *παρελθὼν* C *καὶ* om. LVN *ἔνθα*] *ἔνθα δὴ* LVN *ubi* Lat 20 *sebaste* Lat *sebastia* Heg *ὑφ'* C 21 *aristobolus* Lat Heg semper

65 *οἱ κατὰ τὴν πόλιν, ὡς ἅψασθαι καὶ τῶν ἀηθεστάτων. ἐπικαλοῦνται
δὲ βοηθὸν Ἀντίοχον τὸν ἐπικληθέντα Ἀσπένδιον· κἀκεῖνος ἑτοί-
μως ὑπακούσας ὑπὸ τῶν περὶ Ἀριστόβουλον ἡττᾶται. καὶ ὁ μὲν
μέχρι Σκυθοπόλεως διωχθεὶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν ἐκφεύγει, οἱ δὲ ἐπὶ
τοὺς Σαμαρεῖς ὑποστρέψαντες τό τε πλῆθος πάλιν εἰς τὸ τεῖχος
συγκλείουσιν καὶ τὴν πόλιν ἑλόντες αὐτήν τε κατασκάπτουσιν καὶ*
66 *τοὺς ἐνοικοῦντας ἐξηνδραποδίσαντο. προχωρούντων δὲ τῶν κατορ-
θωμάτων τὴν ὁρμὴν οὐ κατέψυξαν, ἀλλὰ προελθόντες ἅμα τῇ
δυνάμει μέχρι τῆς Σκυθοπόλεως ταύτην τε κατέδραμον καὶ τὴν
ἐντὸς Καρμήλου τοῦ ὄρους χώραν ἅπασαν κατενείμαντο.*
67 8. *Πρὸς δὲ τὰς εὐπραγίας αὐτοῦ τε Ἰωάννου καὶ τῶν παίδων
φθόνος ἐγείρει στάσιν τῶν ἐπιχωρίων, καὶ πολλοὶ κατ' αὐτῶν
συνελθόντες οὐκ ἠρέμουν, μέχρι καὶ πρὸς φανερὸν πόλεμον ἐκρι-*
68 *πισθέντες ἡττῶνται. τὸ λοιπὸν δ' ἐπιβιοὺς ἐν εὐδαιμονίᾳ Ἰωάννης
καὶ τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν κάλλιστα διοικήσας ἐν τρισὶν ὅλοις καὶ
τριάκοντα ἔτεσιν ἐπὶ πέντε υἱοῖς τελευτᾷ, μακαριστὸς ὄντως καὶ
κατὰ μηδὲν ἐάσας ἐφ' ἑαυτῷ μεμφθῆναι τὴν τύχην. τρία γοῦν
τὰ κρατιστεύοντα μόνος εἶχεν, τήν τε ἀρχὴν τοῦ ἔθνους καὶ τὴν*
69 *ἀρχιερωσύνην καὶ προφητείαν· ὡμίλει γὰρ αὐτῷ τὸ δαιμόνιον ὡς
μηδὲν τῶν μελλόντων ἀγνοεῖν, ὅς γε καὶ περὶ δύο τῶν πρεσβυτέ-*

§ 66 = Ant. Iud. XIII 276.

AMLVNCLatHegesippus I 1 p. 6 Exc. Peiresc.

1 *ἀηθεστάτων*] *ἀηθεστάτων σαρκῶν* AM probante Destinone *insuetam carnem* Lat *tetra alimenta humanorum cadauerum* Heg *ἀηδεστάτων* Naber; cf. Ant. XIII 276 *ἐπεκαλοῦντο* L[1]VNC 2 *ἀντί · · οχον* A *ἀντί · οχον, χ* i. ras. L *ἀντίγονον* VN *Ἀσπένδιον*] ed. Gen. *ἀσπόνδιον* codd. Heg *spondium* Lat *Κυζικηνὸν* Ant.; cf. Eusebium chronic. I p. 259 sq. Schöne 3 *ἐπακούσασ* N 4 *ἀποδιωχθεὶσ* C *δ'* C 5 *τοὺς Σαμαρεῖς*] *τῆσ σαμαρείασ* (*ει* ex *ι* corr. m. 2 C) LVNC *in samariam* Lat 6 *συγκλείουσιν εἰσ τὸ τεῖχοσ* tr. LVN 7 *ἐξηνδραποδίσατο* C[1] 8 *προσελθόντεσ* A[1] 9 *τῆς*] *τῇ* A *τε* om. AM *κατέδραμεν* V 10 *τοῦ ὄρους* om. N, suppl. i. marg. L 11 *ὅτι ἰωάννησ ὁ και ὑρκανὸσ πολὺ διῆλθεν ἐπ' εὐπραγίαι* incip. Exc 12 *καὶ*] *καὶ δὴ* Exc *πολλοὶ*] *πολλοὶ τῶν* LN *κατ' αὐτὸν* Exc et ex corr. L 13—14 *οὐχηρέμουν καὶ δὴ τολοιπὸν ἐνευδαιμονίαι βιοὺσ ἰωάννησ* Exc *ἐκριπισθέντες* om. Lat 14 *δὲ* LVN *λοιπὸν δὲ ἐπιβιοὺσ*, litt. *πὸν δὲ ἐπι* i. ras. 6 litt. V *ὁ ἰωάννησ* AM *κάλιστα* (*λ* suprascr.) AN 15 *τρισὶν — καὶ τριάκοντα*] codd. Lat *trigesimo et primo* Heg recte; cf. Ant. XIII 299. XX 240; uide Hermes XXVIII 217 *καὶ τριάκοντα* (*λ'*V) *ὅλοισ* tr. LVN *ὅλοις* om. Lat 16 *υἱοῖσ* corr. ex *υἱεῖσ* A *υἱέσι* C *μακαριστότατοσ* LVNCExcLat 17 *ἐπ' αὐτῷ* M *ὑπ' αὐτῷ* AExc *κατὰ — τύχην*] *qui nullam dedisset occasionem, cur eius causa de fortuna quispiam quereretur* Lat *γοῦν*] *γὰρ* Exc 20 *δύω* Exc *πρεσβυτέρων*] ALat *πρεσβυτάτων* MLVNCExc

ρων υἱῶν ὅτι μὴ διαμενοῦσι κύριοι τῶν πραγμάτων προεῖδέν τε καὶ
προεφήτευσεν· ὧν τὴν καταστροφὴν ἄξιον ἀφηγήσασθαι, παρ᾽ ὅσον
τῆς πατρῴας εὐδαιμονίας ἀπέκλιναν.

III. 1. Μετὰ γὰρ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ὁ πρεσβύτερος 70
αὐτῶν Ἀριστόβουλος τὴν ἀρχὴν εἰς βασιλείαν μετατιθεὶς περιτί-
θεται μὲν διάδημα πρῶτος μετὰ τετρακοσιοστὸν καὶ ἑβδομηκοστὸν
πρῶτον ἔτος, πρὸς δὲ μῆνας τρεῖς, ἐξ οὗ κατῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν χώραν
ἀπαλλαγεὶς τῆς ἐν Βαβυλῶνι δουλείας· τῶν δὲ ἀδελφῶν τὸν μὲν 71
μεθ᾽ ἑαυτὸν Ἀντίγονον, ἐδόκει γὰρ ἀγαπᾶν, ἦγεν ἰσοτίμως, τοὺς δ᾽
ἄλλους εἵργνυσι δήσας. δεσμεῖ δὲ καὶ τὴν μητέρα διενεχθεῖσαν
περὶ τῆς ἐξουσίας, ταύτην γὰρ κυρίαν τῶν ὅλων ὁ Ἰωάννης ἀπο-
λελοίπει, καὶ μέχρι τοσαύτης ὠμότητος προῆλθεν, ὥστε καὶ λιμῷ
διαφθεῖραι δεδεμένην.

2. Περιέρχεται δὲ αὐτῶν ἡ τίσις εἰς τὸν ἀδελφὸν Ἀντίγονον, 72
ὃν ἠγάπα τε καὶ τῆς βασιλείας κοινωνὸν εἶχεν· κτείνει γὰρ καὶ
τοῦτον ἐκ διαβολῶν, ἃς οἱ πονηροὶ τῶν κατὰ τὸ βασίλειον ἐνεσκευά-
σαντο. τὰ μὲν δὴ πρῶτα διηπίστει τοῖς λεγομένοις ὁ Ἀριστόβουλος
ἅτε δὴ καὶ τὸν ἀδελφὸν ἀγαπῶν καὶ διδοὺς φθόνῳ τὰ πολλὰ τῶν
λογοποιουμένων. ὡς δ᾽ ὁ Ἀντίγονος λαμπρὸς ἀπὸ στρατείας ἦλθεν 73
εἰς τὴν ἑορτήν, ἐν ᾗ σκηνοποιεῖσθαι πάτριον τῷ θεῷ, συνέβη μὲν
κατ᾽ ἐκείνας τὰς ἡμέρας νόσῳ χρήσασθαι τὸν Ἀριστόβουλον, τὸν

---

§ 69 = Ant. Iud. XIII 300.

AMLVNCLatHegesippus I 5 p. 8 Exc Peiresc.

4 πρεσβύτατοσ AMExc 5 μεταθεὶσ LVNCExc et ex corr. M ἐπιτίθεται LVN 6 τετρακόσια καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ἓν LN ῡ καὶ ο̄ καὶ ἓν V Exc; CCCCLXXXI annos numerant Antiq 7 πρῶτον] α′ C *quinque* Lat κατῆλθεν] κατήει AM ὁ λαὸς κατῆλθεν tr. Exc 8 δὲ s. V 9 μεθ᾽ ἑαυτοῦ V μετ᾽ αὐτὸν C ἰσωτίμωσ A δὲ LVN 10 εἵργνυσι A¹MVC δηενεχθῆσαν V¹ 11 γὰρ] γὰρ δὴ C ὁ om. LExc 12 ὥστε — 13 δεδεμένην] *ut et ipsam et fratres suos simili modo uinctos arcta custodia detineret, quo prope usque ad mortem suprema fame compellerentur, ni maturius aristobolus scelesti parricidii merita soluisset* Heg 13 διαφθεῖραι] διαφθαρῆναι, i. marg. γρ διαφθε * * * V 14 περιέρχεται — Ἀντίγονον] *horum autem facinorum poenas antigoni fratris morte persoluit* Lat αὐτῶν] V² αὐτὸν AMCExc αὐτῷ LN αὐτῶι V¹ τίσις] ποινὴ AM 16 τῶν om. Exc 17 δὴ] codd.Exc οὖν ex cod. L. B. Hauerkamp 18 δὴ om. LVN 19 δὲ LVNExc λαμπρῶσ LV *clarus* LatHeg ἀπὸ] AMLVExc ἀπὸ τῆσ C στρατείας] ExcDindorf στρατιᾶσ codd. 20 σκηνοποιεῖσθαι, σθαι ex corr. m. 2 V 21 τὸν δὲ — 18, 3 τἀδελφοῦ] *antigonus uero circa festorum sollemnium finem armatis comitatus ad orandum quam maxime potuit plusque in honorem fratris ascenderet ornatus* Lat

δὲ Ἀντίγονον ἐπὶ τέλει τῆς ἑορτῆς ἀναβάντα μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ὁπλιτῶν ὡς ἐνῆν μάλιστα κεκοσμημένον προσκυνῆσαι τὸ πλέον
74 ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ. κἂν τούτῳ προσιόντες οἱ πονηροὶ τῷ βασιλεῖ τήν τε πομπὴν τῶν ὁπλιτῶν ἐδήλουν καὶ τὸ παράστημα τοῦ Ἀντιγόνου μεῖζον ἢ κατ᾽ ἰδιώτην, ὅτι τε παρείη μετὰ μεγίστου συντάγματος ἀναιρήσων αὐτόν· οὐ γὰρ ἀνέχεσθαι τιμὴν μόνον ἐκ βασιλείας ἔχων, παρὸν αὐτὴν κατασχεῖν.
75 3. Τούτοις κατὰ μικρὸν ἄκων ἐπίστευσεν ὁ Ἀριστόβουλος, καὶ προνοῶν τοῦ μήθ᾽ ὑποπτεύων φανερὸς γενέσθαι καὶ προησφαλίσθαι πρὸς τὸ ἄδηλον καθίστησι μὲν τοὺς σωματοφύλακας ἔν τινι τῶν ὑπογαίων ἀλαμπεῖ, κατέκειτο δ᾽ ἐν τῇ βάρει πρότερον αὖθις δ᾽ Ἀντωνίᾳ μετονομασθείσῃ, προστάξας ἀνόπλου μὲν ἀπέχεσθαι, κτείνειν δὲ τὸν Ἀντίγονον, εἰ μετὰ τῶν ὅπλων προσίοι, καὶ πρὸς
76 αὐτὸν ἔπεμψεν τοὺς προεροῦντας ἄνοπλον ἐλθεῖν. πρὸς τοῦτο πάνυ πανούργως ἡ βασίλισσα συντάσσεται μετὰ τῶν ἐπιβούλων· τοὺς γὰρ πεμφθέντας πείθουσιν τὰ μὲν παρὰ τοῦ βασιλέως σιωπῆσαι, λέγειν δὲ πρὸς τὸν Ἀντίγονον ὡς ὁ ἀδελφὸς ἀκούσας ὅπλα τε αὐτῷ παρεσκευακέναι κάλλιστα καὶ πολεμικὸν κόσμον ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ διὰ μὲν τὴν ἀσθένειαν αὐτὸς ἐπιδεῖν ἕκαστα κωλυθείη, νῦν δ᾽ ἐπεὶ καὶ χωρίζεσθαι μέλλοις, θεάσαιτ᾽ ἂν ἥδιστά σε ἐν τοῖς ὅπλοις.

§ 73 = Ant. Iud. XIII 304.

AMLVNC Lat Hegesippus I 5 p. 8 Exc Peiresc.

1 μετὰ] μὲν Exc ἑαυτὸν LVN αὐτὸν Exc 2 μάλιστα] κάλλιστα Naber haud male τὸ] suppl. L, om VN 3 τἀδελφοῦ C κἂν] καὶ N προσιόντεσ, εσ i. ras. A 4 τοῦ] τὸ Dindorf Ἀντιγόνου] ἀριστοβούλου V 5 κατὰ LVN παρείη] παρήει AMLVNExc *eo uenisset* Lat μεγίστων συνταγμάτων LVN ἀναιρήσον^{ω} A 6 ἔχων] ἔχειν, ει ex ω corr. M ἔχειν^{ων} L ἔχειν VNCExc 7 παρ᾽ ὃν V et ex corr. N αὐτην] αὐτὴν ταύτην Destinon 8 ὁ om. MLVNC Exc 9 μήτε LVN φανερῶσ V^1C^1 προσησφαλίσθαι AML προ·ησφαλίσθαι V προσησφαλῆσθαι ex corr. N *praecaueret* Lat 10 διίστησι VN διίστησι^{καθί} L *transire iubet* Lat 11 ὑπογαίων, αι i. ras. A ὑπογείων L. Dindorf δὲ LVN βάρει] βάρει τῇ MExc et ex corr. L πρότερον αὖθις δ᾽ om. Exc πρότερον] πρότερον καλουμένῃ VC δὲ LVN 12 μετωνομασθείσῃ L προστάξας] καὶ προστάξασ C ἀνόπλου] ὅπλων LV ὅπλου NExc ἀόπλου L. Dindorf 13 τῶν om. MLVNC Exc προσίοι] προσήιει A προσίη M προίοι LVN προσήει Exc 14 προαιροῦντασ AV et ut uid L^1 προσεροῦντασ Exc 15 μετὰ τῶν ἐπιβούλων συντάσσεται tr LVN 17 τὸν om. LVN τε] σε Destinon αὐτῷ] σαυτῷ, σ suppletum A αὐτῶ Exc 18 κατεσκευακέναι LVNC fort. recte καὶ] διὰ Hudson 19 δὲ LVN 20 θεάσαιτο LVN

4. *Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀντίγονος, ἐνῆγεν δ' ἡ τοῦ ἀδελφοῦ* 77
διάθεσις μηδὲν ὑποπτεύειν πονηρόν, ἐχώρει μετὰ τῶν ὅπλων ὡς
πρὸς ἐπίδειξιν. γενόμενος δὲ κατὰ τὴν σκοτεινὴν πάροδον, Στρά-
τωνος ἐκαλεῖτο πύργος, ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων ἀναιρεῖται, βέβαιον
ἀποδείξας ὅτι πᾶσαν εὔνοιαν καὶ φύσιν κόπτει διαβολὴ καὶ οὐδὲν
οὕτως τῶν ἀγαθῶν παθῶν ἰσχυρόν, ὃ τῷ φθόνῳ μέχρι παντὸς
ἀντέχει.

5. *Θαυμάσαι δ' ἄν τις ἐν τούτῳ καὶ Ἰούδαν, Ἐσσαῖος ἦν γένος* 78
οὐκ ἔστιν ὅτε πταίσας ἢ ψευσθεὶς ἐν τοῖς προαπαγγέλμασιν, ὃς
ἐπειδὴ καὶ τότε τὸν Ἀντίγονον ἐθεάσατο παριόντα διὰ τοῦ ἱεροῦ,
πρὸς τοὺς γνωρίμους ἀνέκραγεν, ἦσαν δ' οὐκ ὀλίγοι παρεδρεύοντες
αὐτῷ τῶν μανθανόντων, „παπαί, νῦν ἐμοὶ καλόν, ἔφη, τὸ θανεῖν, 79
ὅτε μου προτέθνηκεν ἡ ἀλήθεια καί τι τῶν ὑπ' ἐμοῦ προρρηθέν-
των διέψευσται· ζῇ γὰρ Ἀντίγονος οὑτοσὶ σήμερον ὀφείλων ἀνη-
ρῆσθαι. χωρίον δὲ αὐτῷ πρὸς σφαγὴν Στράτωνος πύργος εἵμαρτο·
καὶ τοῦτο μὲν ἀπὸ ἑξακοσίων ἐντεῦθεν σταδίων ἐστίν, ὧραι δὲ τῆς
ἡμέρας ἤδη τέσσαρες· ὁ δὴ χρόνος ἐκκρούει τὸ μάντευμα.“ ταῦτα 80
εἰπὼν σκυθρωπὸς ἐπὶ συννοίας ὁ γέρων διεκαρτέρει, καὶ μετ'
ὀλίγον ἀνῃρημένος Ἀντίγονος ἠγγέλλετο κατὰ τὸ ὑπόγαιον χωρίον,
ὃ δὴ καὶ αὐτὸ Στράτωνος ἐκαλεῖτο πύργος ὁμωνυμοῦν τῇ παρα-
λίῳ Καισαρείᾳ. τοῦτο γοῦν τὸν μάντιν διετάραξεν.

6. *Ἀριστοβούλῳ γε μὴν εὐθὺς ἡ περὶ τοῦ μύσους μεταμέλεια* 81
νόσον ἐνσκήπτει καὶ πρὸς ἔννοιαν τοῦ φόνου τὴν ψυχὴν ἔχων ἀεὶ

---

§ 77 = Ant. Iud. XIII 309.

AMLVNCLatHegesippus I 6 p. 9 Exc Peiresc.

1 *ταῦτ'* CExc *δὲ* LVN 3 *πρὸς* s. A *Στράτωνος*] *ἢ στράτωνοσ* VC 5 *διαβολῆι* V¹ 6 *οὕτω* LVNC *παθῶν* om. Exc 8 *θαυμάσοι* LVN 9 *ἢ ψευσθεὶς* suspecta Destinoni *ψευθεὶσ* A *τοῖς* om. LVNC *προαγγέλμασιν* LVN *προαγέλμασιν* C 11 *ἦσαν*—12 *παπαί*] *non paucos autem discipulos papas siue consultores habebat* Lat *δὲ* LVN 12 *παπαῖ* LV 13 *ὅτε*] *ὅτι* LVNCExc *μου*] Niese *μοι* codd. Heg *ante me* Lat; i. marg. *γρ ὅτε με πρότερον ἀνῆκεν ἡ ἀλήθεια* L *προτέθνηκεν*, *ν* ante *η* i. ras. m. 2 V *τι* ex *τοι* corr. A 14 *οὗτοσ* AM *ἀνῃρῆσθαι*] *ἀποθανεῖν* C *occidi* LatHeg 15 *δ'* C 16 *ἀπὸ*] *ἀφ'* C *ἑξακοσίων*] *χ̄* A *σταδίων ἐντεῦθεν* tr. LVN *ἐστι* Exc 17 *δὴ*] *δὲ* AMExcLat et ex corr. L *δὲ δὴ* C *τὰ μαντεύματα* V *ταῦτ'* C Exc *σκυθρωπῶσ* A 18 *συννοίαισ* LNC *ἐκαρτέρει* Exc 19 *ἀνῃρημένοσ*, *σ* corr. ex *ν* A *ὁ ἀντίγονοσ* LVNExc *ὑπογεῖον* L. Dindorf *χωρίον* spurium uid. Destinoni 20 *στράτωροσ* Exc *ἐκαλεῖτο*, *ο* ex *αι* corr. V *ὁμωνυμοῦν*] *ὁμωνύμωσ* LVNCExc 21 *τὸν*] *καὶ* Exc *μάντι·ν* C *διετάραξεν*] *fefellit* Lat 22 *εὐθέωσ* LVN *ἡ* s. A 23 *ἔννοιαν*] *ἐννοίαισ* LVNCExc *ἐννοίᾳ* Destinon *ψυχὴν*—*συνετήκετο*] *perturbato animo tabescebat* Lat

τεταραγμένην συνετήκετο, μέχρι τῶν σπλάγχνων ὑπ᾽ ἀκράτου τῆς
82 *λύπης σπαραττομένων ἄθρουν αἷμα ἀναβάλλει. τοῦτό τις τῶν ἐν τῇ θεραπείᾳ παίδων ἐκφέρων δαιμονίῳ προνοίᾳ σφάλλεται καθ᾽ ὃν τόπον Ἀντίγονος ἔσφακτο καὶ φαινομένοις ἔτι τοῖς ἀπὸ τοῦ φόνου σπίλοις τὸ αἷμα τοῦ κτείναντος ἐπέχεεν. ἤρθη δ᾽ εὐθὺς οἰμωγὴ τῶν θεασαμένων ὥσπερ ἐπίτηδες τοῦ παιδὸς ἐκεῖ ἐπικατα-*
83 *σπείσαντος τὸ αἷμα. τῆς δὲ βοῆς ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὴν αἰτίαν ἐπυνθάνετο καὶ μηδενὸς τολμῶντος εἰπεῖν μᾶλλον ἐνέκειτο μαθεῖν ἐθέλων· τέλος δὲ ἀπειλοῦντι καὶ βιαζομένῳ τἀληθὲς εἶπον. ὁ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐμπίπλησι δακρύων καὶ στενάξας ὅσον ἦν αὐτῷ*
84 *δύναμις εἶπεν· „οὐκ ἄρα θεοῦ μέγαν ὀφθαλμὸν ἐπ᾽ ἔργοις ἀθεμίτοις λήσειν ἔμελλον, ἀλλά με ταχεῖα μέτεισι δίκη φόνου συγγενοῦς. μέχρι τοῦ μοι, σῶμα ἀναιδέστατον, τὴν ἀδελφῷ καὶ μητρὶ κατάκριτον ψυχὴν καθέξεις; μέχρι τοῦ δ᾽ αὐτοῖς ἐπισπείσω κατὰ μέρος τοὐμὸν αἷμα; λαβέτωσαν ἀθρόον τοῦτο, καὶ μηκέτι ταῖς ἐκ τῶν ἐμῶν σπλάγχνων χοαῖς ἐπειρωνευέσθω τὸ δαιμόνιον.“ ταῦτα εἰπὼν εὐθέως τελευτᾷ βασιλεύσας οὐ πλεῖον ἐνιαυτοῦ.*
85 IV. 1. *Λύσασα δ᾽ ἡ γυνὴ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ βασιλέα καθίστησιν Ἀλέξανδρον τὸν καὶ καθ᾽ ἡλικίαν καὶ μετριότητι προύχειν δοκοῦντα. ὁ δὲ παρελθὼν εἰς τὴν ἐξουσίαν τὸν ἕτερον μὲν τῶν*

---

§ 81 = Ant. Iud. XIII 314.

PAMLVNCLatHegesippus I 8 p. 10 Exc Peiresc.

1 *σπλάχνων* A *ὑπ᾽*] incipit folium 2 P, uide supra ad p. 5, 17 2 *σπαρασσομένων* N *ἄθρουν*] *ἀθροῦν* (i. marg. ascripsit *πολὺ* N) PN *δὴ* (*η* ex *ι* corr. m. 2) *ἄθρουν* (corr. ex *ἀθροῦν*) L *καὶ πολὺ αθροῦν* V *subito* Lat *ἐν*] *πρὸσ* LVNCExc 4 *ὁ ἀντίγονοσ* LNC *καὶ*] u. 3 ante *καθ᾽* posuit Lat 5 *ἐπεξέχεεν* LNC *ἐπεξέχεσεν* V *δὲ* LNV 6 *ἐκεῖ* om. Lat *ἐπικατασπείσαντος*] PAMCExc *ἐπισπείσαντοσ* (*κατα* suprascr.) L *ἐπισπείσαντοσ* VN *libasse* Lat 8 *ἐπέκειτο* P *ardebat* Lat 9 *δ᾽* C *ἀπηλοῦντι* V¹ 10 *τοὺς*] *τούσ τε* C *ἐμπίμπλησι* LN 11 *ἀθεμήτοισ*, *ε* ex *η* corr. V 12 *ἀλλά*] *nam* Lat *δίκηι* V 13 *μέχρι τοῦ*] Niese *μέχρι ποῦ* codd *quatenus* Lat *quousque* Heg; cf. Ant. Iud. XIII 317 *σῶιμα* V¹ 14 *μέχρι* — 15 *τοῦτο*] *quamdiu paulatim libabo illis sanguinem meum? simul totum accipiant* Lat *τοῦ*] Niese *ποῦ* codd. *δὲ* LVN *αὐτοῖς*] Destinon ex Lat et Heg *αὐτὸσ* codd. Exc *ἐπισπείσωι* V¹ *τοὐμὸν αἷμα κατὰ μέροσ* tr. A 15 *ἐκ τῶν* om. LN 16 *ταῦτ᾽* CExc i. marg. *ι᾽* C 17 *τελευτᾶ·* V *οὐ πλεῖον βασιλεύσασ* tr. N 18 *δὲ* LN *τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ*] *τοὺσ αὐτοῦ ἀδελφοὺσ* LVNExc *τοὺσ ἀδελφοὺσ τοῦ βασιλέωσ* PAM *fratrem eius* Lat 19 *ἄλεδρον* Exc *καὶ* om. ALVNExc *κα·θ᾽* A *μετριότητα* LVNCExc *προέχειν* V 20 i. marg. *ι᾽* V *τῶν*] *τὸν* C¹Exc

*ἀδελφῶν βασιλειῶντα κτείνει, τὸν δὲ καταλιμπανόμενον ἀγαπῶντα
τὸ ζῆν δίχα πραγμάτων εἶχεν.*
2. *Γίνεται δ' αὐτῷ καὶ πρὸς τὸν Λάθουρον ἐπικληθέντα Πτο-* 86
*λεμαῖον συμβολὴ πόλιν Ἀσωχὶν ᾑρηκότα, καὶ πολλοὺς μὲν ἀνεῖλεν
τῶν πολεμίων, ἡ δὲ νίκη πρὸς Πτολεμαῖον ἔρρεψεν. ἐπεὶ δ'
ὑπὸ τῆς μητρὸς Κλεοπάτρας διωχθεὶς εἰς Αἴγυπτον ἀνεχώρησεν,
Ἀλέξανδρος Γαδάρων τε πολιορκίᾳ κρατεῖ καὶ Ἀμαθοῦντος, ὃ δὴ
μέγιστον μὲν ἦν ἔρυμα τῶν ὑπὲρ Ἰορδάνην, τὰ τιμιώτατα δὲ τῶν
Θεοδώρου τοῦ Ζήνωνος κτημάτων ἦν ἐν αὐτῷ. ἐπελθὼν δ' ἐξαίφνης* 87
*ὁ Θεόδωρος τά τε σφέτερα καὶ τὴν τοῦ βασιλέως ἀποσκευὴν αἱρεῖ,
τῶν δ' Ἰουδαίων εἰς μυρίους κτείνει. γίνεται δ' ἐπάνω τῆς πληγῆς
Ἀλέξανδρος καὶ τραπόμενος εἰς τὴν παράλιον αἱρεῖ Γάζαν τε καὶ
Ῥάφειαν καὶ Ἀνθηδόνα τὴν αὖθις ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ βασιλέως Ἀγριπ-
πιάδα ἐπικληθεῖσαν.*
3. *Ἐξανδραποδισαμένῳ δὲ ταύτας ἐπανίσταται τὸ Ἰουδαϊκὸν* 88
*ἐν ἑορτῇ· μάλιστα γὰρ ἐν ταῖς εὐωχίαις αὐτῶν στάσις ἅπτεται. καὶ
δοκεῖ μὴ ἂν κρείττων γενέσθαι τῆς ἐπιβουλῆς, εἰ μὴ τὸ ξενικὸν
αὐτῷ παρεβοήθει· Πισίδαι καὶ Κίλικες ἦσαν· Σύρους γὰρ οὐκ
ἐδέχετο μισθοφόρους διὰ τὴν ἔμφυτον αὐτῶν πρὸς τὸ ἔθνος ἀπέχ-
θειαν. κτείνας δὲ τῶν ἐπαναστάντων ὑπὲρ ἑξακισχιλίους Ἀραβίας* 89
*ἥπτετο καὶ ταύτης ἑλὼν Γαλααδίτας καὶ Μωαβίτας φόρον τε αὐτοῖς
ἐπιτάξας ἀνέστρεψεν ἐπὶ Ἀμαθοῦν. Θεοδώρου δὲ πρὸς τὰς εὐ-*

§ 86 = Ant. Iud. XIII 337 sq.

PAMLVNC Lat Hegesippus I 9 p. 12 Exc Peiresc.

1 *βασιλιῶντα* N *καταλειπόμενον* LVNC 2 *δίχα, δ* i. ras. A *εἶχεν*] finit Exc *secum habebat* Lat *εἶχεν ἐν τιμῇ* Hudson ex Ant. XIII 323 3 *δὲ* LVN *κάθουρον*, i. marg. *λάθουρον* V *lathyro* LatHeg *τὸν ἐπικληθέντα* L 4 *ἀσώχην* P¹A *ἄσωχην* P² *ἀσωχιν* L *ἀσωχην* (*η* in *ϊ* corr. m. 2) V *acochim* Lat 5 *τῶν*] om. PA s. M abhinc usque ad u. 8 multa repicta A *τὸν πτολεμαῖον* LVN *δὲ* LVN *ὑπὸ*] *οὗτοσ ὑπὸ* LVNCLat 7 *gadaram* Lat *ἀμμαθοῦντοσ* LN 8 *μὲν* om. C *τῶν* ex *τὸν* corr. PV *δὲ*] *τε* PAM 9 *ἐν·αὐτῶ* A *δὲ* LVN *τά τε σφέτερα*] *et proprias res recepit* Lat 10 *αἵρει* AMLVN et ex corr. P ut saepe 11 *δ'*] *τε* LVNCLat *δὲ* LVN 12 *παραλίαν* LVNC 13 *ῥαφίαν* PAL¹VN *rafaim* Lat *ῥαφίαν τε καὶ γάζαν* tr. LVNCLat *ὑφ'* C 16 *ἐν τῇ ἑορτῇ* P; cf. A. I. XIII 372 *μάλλιστα* A *ἅπτεται*] *ἕπεται*, i. marg. *γρ ἅπτεται* V 17 *δοκεῖ*] *ἐδόκει* PAMCLat probante Destinone *κρείττω* PAV *γίνεσθαι* LVNC *ἐπιβολῆς* Destinon 18 *παρεβοήθη* C¹ 19 *μισθοφοροῦσι* V 20 *τῶν*] *τὸν* N *ἑξακισχιλίους*] *ὀκτακοσίουσ* C *octo milibus* LatHeg 21 *καὶ Μωαβ.*] *τε καὶ Μωαβ.* C *ταύτης — Μωαβίτας*] *ibi sadamitis sub iugum missis* Lat 22 *ἀμμαθοῦν* P¹M¹L *ἀμμαθοῦντα* A et ex corr. M *ἀμαθοῦν* (*τ* supra) V *ἀμμαθοῦν* N *ἀμαθοῦντα* C *amathunta* LatHeg

πραγίας αὐτὸν καταπλαγέντος ἔρημον λαβὼν τὸ φρούριον κατέσκαψεν.
90 4. Ἔπειτα συμβαλὼν Ὀβαίδᾳ τῷ Ἀράβων βασιλεῖ προλοχίσαντι κατὰ τὴν Γαυλάνην ἐνέδρας αὐτῷ γενομένης πᾶσαν ἀποβάλλει τὴν στρατιὰν συνωσθεῖσαν κατὰ βαθείας φάραγγος καὶ πλήθει καμήλων συντριβεῖσαν. διαφυγὼν δ' αὐτὸς εἰς Ἱεροσόλυμα τῷ μεγέθει τῆς
91 συμφορᾶς πάλαι μισοῦν τὸ ἔθνος ἠρέθισεν εἰς ἐπανάστασιν. γίνεται δὲ καὶ τότε κρείττων καὶ μάχαις ἐπαλλήλοις οὐκ ἔλαττον πεντακισμυρίων Ἰουδαίων ἀνεῖλεν ἐν ἓξ ἔτεσιν· οὐ μὴν εὐφραίνετό γε ταῖς νίκαις τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν ἀναλίσκων· ὅθεν παυσάμενος τῶν
92 ὅπλων λόγοις ἐπεχείρει διαλύεσθαι πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους. οἱ δὲ μᾶλλον ἐμίσουν τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ τοῦ τρόπου τὸ ἀνώμαλον, πυνθανομένῳ τε τὸ αἴτιον, τί ἂν ποιήσας καταστείλειεν αὐτούς, ἀποθανών, ἔλεγον· νεκρῷ γὰρ ἂν διαλλαγῆναι μόλις τῷ τοσαῦτα δράσαντι. ἅμα δὲ καὶ τὸν Ἄκαιρον ἐπικληθέντα Δημήτριον ἐπεκαλοῦντο. ῥᾳδίως δὲ ὑπακούσαντος κατ' ἐλπίδα μειζόνων καὶ μετὰ στρατιᾶς ἥκοντος συνέμισγον οἱ Ἰουδαῖοι τοῖς συμμάχοις περὶ Σίκιμα.
93 5. Δέχεται δ' ἑκατέρους Ἀλέξανδρος ἱππεῦσι μὲν χιλίοις, μισθοφόροις δὲ πεζοῖς ὀκτακισχιλίοις· παρῆν δὲ αὐτῷ καὶ τὸ εὔνοουν Ἰουδαϊκὸν εἰς μυρίους. τῶν δ' ἐναντίων ἱππεῖς μὲν ἦσαν τρισχίλιοι, πεζῶν δὲ μύριοι τετρακισχίλιοι. καὶ πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν διακηρύσσοντες οἱ βασιλεῖς ἐπειρῶντο τῶν παρ' ἀλλήλοις ἀποστάσεων,

§ 89 = Ant. Iud. XIII 374.

PAMLVNLC Lat Hegesippus I 9 p. 12.
1 αὐτὸν] αὐτῶν V *eius* LatHeg αὐτοῦ Hudson κατ^{α}επλαγέν | τοσ (s. m. 2) V καταπλαγέντα C 3 ὀβαῖδα PA ὀβέδα M βόνδα LVN ὀβώδη C ἔν τισιν εὕρηται βόνδα · ἐπ' ἐνίοισ, γροβέδα i. marg. M γρ καὶ ὀβόδα i. marg. L *obeodeo* aut *obedeo* Lat *obedas* Heg Ὀβέδαν Ant. XIII 375 4 γαυλήνην V γαυλανὴν N et i. marg. V αὐτῶν V 5 συνωθεῖσαν C¹ φάραγγοσ, αγ i. ras. A 6 δὲ LVN 7 μισῶν, ῶ ex ο corr., ν i. ras. L εἰρέθισεν P¹C¹ 8 ἔλλατον V πεντακισμυρίουσ ἰουδαίουσ (ουσ in ἰουδαίουσ ex corr. V) LVNC 9 ηὐφραίνετο C 12 μετάνοιαν] *inconstantiam* Lat 13 πυνθανομένου LVN τε] δὲ ALVN αἴτιον, τί] codd. Lat αἴτιον, καὶ τί Lips.; τὸ αἴτιον ex litt. τετιαν ortum et spurium esse putat Destinon καταστείλαιεν P 14 μόγισ LVN 15 τοιαῦτα M *multa* Lat Ἄκαιρον] Εὔκαιρον Spanheim 16 δ' C 17 συνέσμιγον N συμάχοισ C 18 σίκημα PA 19 δὲ LVN χιλίουσ μισθοφόρουσ πεζοὺσ ὀκτακισχιλίουσ C¹ 20 δὲ om. C πεζοῖσ δὲ tr. LVN ὀκτακισχιλίοις] *sex milibus* (ut Ant. XIII 377) LatHeg εὐνοῦν C 21 δὲ LVN τρισχίλιοι] LVCLatHeg et i. marg. M cum Ant. XIII 377 ρ̄ P ἑκατὸν AM 22 πεζοὶ Bekker πεζὸν Destinon μύριοι τετρακισχίλιοι] *milia quadraginta* (ut Ant. XIII 377) LatHeg πρὶν] πρὶν μὲν LVRN

*Δημήτριος μὲν τοὺς Ἀλεξάνδρου μισθοφόρους, Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς
ἅμα Δημητρίῳ Ἰουδαίους μεταπείσειν ἐλπίσας. ὡς δ' οὔτε Ἰουδαῖοι* 94
*θυμῶν οὔτε οἱ Ἕλληνες ἐπαύσαντο πίστεως, διεκρίνοντο ἤδη τοῖς
ὅπλοις συμπεσόντες. κρατεῖ δὲ τῇ μάχῃ Δημήτριος καίτοι πολλὰ* 95
τῶν Ἀλεξάνδρου μισθοφόρων καὶ ψυχῆς ἔργα καὶ χειρὸς ἐπιδειξαμένων. χωρεῖ δὲ τὸ τέλος τῆς παρατάξεως παρὰ δόξαν ἀμφοτέροις· οὔτε γὰρ Δημητρίῳ παρέμειναν νικῶντι οἱ καλέσαντες, καὶ κατὰ οἶκτον τῆς μεταβολῆς Ἀλεξάνδρῳ προσεχώρησαν εἰς τὰ ὄρη καταφυγόντι Ἰουδαίων ἑξακισχίλιοι. ταύτην τὴν ῥοπὴν οὐκ ἤνεγκεν Δημήτριος, ἀλλ' ὑπολαβὼν ἤδη μὲν ἀξιόμαχον εἶναι πάλιν Ἀλέξανδρον, μεταρρεῖν δὲ καὶ πᾶν τὸ ἔθνος εἰς αὐτόν, ἀνεχώρησεν.

6. *Οὐ μὴν τό γε λοιπὸν πλῆθος ὑποχωρησάντων τῶν συμμά-* 96
*χων κατέθεντο τὰς διαφοράς, συνεχὴς δὲ πρὸς Ἀλέξανδρον ἦν
αὐτοῖς ὁ πόλεμος, μέχρι πλείστους ἀποκτείνας τοὺς λοιποὺς ἀπή-
λασεν εἰς Βεμέσελιν πόλιν καὶ ταύτην καταστρεψάμενος αἰχμα-
λώτους ἀνήγαγεν εἰς Ἱεροσόλυμα.· προύκοψεν δὲ αὐτῷ δι' ὑπερ-* 97
*βολὴν ὀργῆς εἰς ἀσέβειαν τὸ τῆς ὠμότητος· τῶν γὰρ ληφθέντων
ὀκτακοσίους ἀνασταυρώσας ἐν μέσῃ τῇ πόλει γυναῖκάς τε καὶ τέκνα
αὐτῶν ἀπέσφαξεν ταῖς ὄψεσι· καὶ ταῦτα πίνων καὶ συγκατακείμενος
ταῖς παλλακίσιν ἀφεώρα. τοσαύτη δὲ κατάπληξις ἔσχεν τὸν δῆμον,* 98
ὥστε τῶν ἀντιστασιαστῶν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα φυγεῖν ὀκτακισχιλίους ἔξω Ἰουδαίας ὅλης, οἷς ὅρος τῆς φυγῆς ὁ Ἀλεξάνδρου

§ 93 = Ant. Iud. XIII 378.

PAMLVRNC Lat Hegesippus I 10 p. 14.

1 *Δημήτριος*] incipit R 2 *Ἰουδαίους* s. P *ἐλπίσας*] *sperantes* Lat *δὲ* LVRN *οὔτε*] *οὔτε οἱ* LVRNC 3 *θυμῶν*] C et i. marg. V *ὅρκων* PAMLat *εὐθύμουν* LVRN *ὀργῶν* Destinon *οὔθ'* C *οἱ* om. V *ἐπαύοντο* LVRNC *contemnerent* Lat *ἤδη*] *δὴ* Destinon 4 *καίτοι*] *καίπερ* ALVRNC *τον* (ῶ) V 6 *παρὰ δόξαν*] *παράδοξον* LRN 7 *παρέμεινεν* V[1] *exspectare uoluerunt* Lat *κατ'* C 10 *ἀλλ' — Ἀλέξανδρον*] *sed alexandrum iam quidem collectis uiribus bello idoneum esse ratus* Lat *μὲν* om. M *πάλιν* om. M et ut uid. Lat 11 *καὶ*] *κἂν* Destinon *ἀνεχώρησεν*] *mox inde digressus est* Lat huc usque collatus N 12 *ἀναχωρησάντων* LVR 13 *συνεχεῖσ* C 15 *βεμεσέλην* PAM[1] *βεμεσσελὶν* LR *μεσσελὶν* V *βεμέσελιν* M[2]C et i. marg. V *messelim* Lat *bemeselel* ut uid. Heg *Βαιθομμει* A. I. XIII 380 16 *δ'* C 17 *τὸ*] om. C *τὰ* V 18 *εἰσ ὀκτακοσίουσ* C *ἀνασταυρώσασ*, *ἀνα* corr. ex *ἅμα* L *τέκνα*] *τὰ τέκνα* AM 19 *ἀπέσφαξεν*] *κατέσφαξε* LVR *ἀπέσφαξεν ἐν* Herwerden *ταῖς ὄψεσι*] *in conspectu matrum* Lat *ὄψεσιν* C 20 *παλακίσιν* C *ἀφεωρᾶτο* L[1]VRC 21 *ὥστε*] *ὡσ* V *ἀντιστασιωτῶν* LVR *φεύγειν* LR 22 *ἔξω*] *ἐξ* VC *extra* Lat

θάνατος κατέστη. τοιούτοις ἔργοις ὀψὲ καὶ μόλις ἡσυχίαν τῇ βασι-
λείᾳ πορίσας ἀνεπαύσατο τῶν ὅπλων.
99 7. *Γίνεται δὲ πάλιν ἀρχὴ θορύβων Ἀντίοχος ὁ καὶ Διόνυσος*
ἐπικληθείς, Δημητρίου μὲν ἀδελφὸς ὤν, τελευταῖος δὲ τῶν ἀπὸ
Σελεύκου· τοῦτον γὰρ δείσας στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς Ἄραβας ὡρμη-
μένον τὸ μὲν μεταξὺ τῆς ὑπὲρ Ἀντιπατρίδος παρωρείου καὶ τῶν
Ἰόππης αἰγιαλῶν διαταφρεύει φάραγγι βαθείᾳ, πρὸ δὲ τῆς τάφρου
τεῖχος ἤγειρεν ὑψηλὸν καὶ ξυλίνους πύργους ἐτεκτήνατο τὰς εὐμαρεῖς
100 *ἐμβολὰς ἀποφράττων. οὐ μὴν εἶρξαί γε τὸν Ἀντίοχον ἴσχυσεν·*
ἐμπρήσας γὰρ τοὺς πύργους καὶ τὴν τάφρον χώσας διήλαυνε μετὰ
τῆς δυνάμεως. θέμενος δὲ ἐν δευτέρῳ τὴν πρὸς τὸν κωλύσαντα
101 *ἄμυναν εὐθὺς ἐπὶ τοὺς Ἄραβας ᾔει. τῶν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀναχωρῶν*
εἰς τὰ χρησιμώτερα τῆς χώρας πρὸς τὴν μάχην, ἔπειτα τὴν ἵππον
ἐξαίφνης ἐπιστρέψας, μυρία δ᾽ ἦν τὸν ἀριθμόν, ἀτάκτοις ἐπι-
πίπτει τοῖς περὶ τὸν Ἀντίοχον. καρτερᾶς δὲ μάχης γενομένης ἕως
μὲν περιῆν Ἀντίοχος ἀντεῖχεν ἡ δύναμις αὐτοῦ καίπερ ἀνέδην ὑπὸ
102 *τῶν Ἀράβων φονευόμενοι· πεσόντος δέ, καὶ γὰρ προεκινδύνευεν*
ἀεὶ τοῖς ἡττωμένοις παραβοηθῶν, ἐγκλίνουσιν πάντες, καὶ τὸ μὲν
πλεῖστον αὐτῶν ἐπί τε τῆς παρατάξεως κἀν τῇ φυγῇ διαφθείρεται,
τοὺς δὲ λοιποὺς καταφυγόντας εἰς Κανὰ κώμην σπάνει τῶν ἐπι-
τηδείων ἀναλωθῆναι συνέβη πλὴν ὀλίγων ἅπαντας.

---

§ 99 = Ant. Iud. XIII 387 sq.

PAMLVRCLatHegesippus I 11 p. 15.

1 *τοιούτοις*] PAMLLat *τέλοσ τοιούτοισ* VRC *τέλος δὲ τοιούτοις* Hauerkamp *ἡσυχίαν τῇ βασιλείᾳ*] *otium regnumque* Lat 3 *δ᾽* AMC *πάλιν*] *αὐτῶ πάλιν* AMLVRCLat *ἀρχῆι* V *καὶ* s. V *Διόνυσος*] Bernard *διονύσιοσ* codd.LatHeg, cf. Ant. Iud. XIII 387 5 *δείσας*] *δήσασ* V¹R¹ 6 *τὸ μὲν* — 7 *αἰγιαλῶν*] *totum quidem super antipatrida montibus proximum et inter iopes littora spatium* Lat *inter urbem antipatridem et ioppes littora* Heg *τὸ*] *τὸν* V¹ *ὑπὲρ* om. LVRC *ἀντι‥πατρίδοσ* R *παρορείου* ex corr. A *παροριου* MLVRC *τὸν* PA 7 *αἰγιαλὸν* PA *προ·* (eras *σ*) V 8 *ἐτεκτήνατο*] PAM et ut uid. Lat *ἐνετεκτήνατο* LVR *ἐνεκτήνατο* C 9 *εἶρξαί*] *εἶρξέ* P¹A 11 *δὲ*] om. A *δ᾽* VC *que* Lat *κωλύσοντα* V 12 *δ᾽* C *ἀναχωρῶν*] *ἀναχωρήσασ ἦν* LVR *ἀναχωρῶν — μάχην*] *in locis suae nationis commodioribus agens ad pugnam* Lat 13 *χώρας*] *χώρασ ἦν* ex corr. M *τὴν* — 14 *ἐπιστρέψας*] *ioppam cum equitatu reuersus* Lat 14 *ἐξαίφνης* ante *ἐπιπίπτει* tr. Lat *δὲ* LVR *ἦν*] *ἦσαν* V *ἀτάκτωσ* (*ἀτάκτωσ* corr. *οισ* L) *περιπίπτει* LVR 16 *ἀντεῖχεν*] *durabat* Lat *ἀναίδην* (*ε* supra) L *ἀναίδην* R 17 *πεσόντος δὲ* s. P 18 *ἡττομένοισ* M *ἐγκλίνουσιν*] Bekker *ἐκκλίνουσι* (*-σιν* P¹) codd 19 *κἀν τῇ φυγῇ*] *καὶ τῇ φυγῇ* PAM *καὶ τῆσ φυγῆσ* LR *καὶ φυγῆσ* V *in fuga* Lat 20 *καταφυγόντεσ* V¹ *Κανὰ*] *ἀνὰν* PAM *ἄνα* (*ν* supra) L *anna* (accus.) Lat *annana* Heg *εὕρηται καὶ κανᾶ καὶ γράννα* i. marg. M, cf. A. I. XIII 391 21 *ἅπαντας* om. Lat

8. Ἐκ τούτου Δαμασκηνοὶ διὰ τὸ πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Μεν- 103
ναίου μῖσος Ἀρέταν ἐπάγονται καὶ καθιστῶσιν κοίλης Συρίας βασιλέα.
στρατεύεται δ' οὗτος ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ μάχῃ νικήσας Ἀλέξαν-
δρον κατὰ συνθήκας ἀνεχώρησεν. Ἀλέξανδρος δὲ Πέλλαν ἑλὼν ἐπὶ 104
Γέρασαν ᾔει πάλιν τῶν Θεοδώρου κτημάτων γλιχόμενος, καὶ τρισὶ
τοὺς φρουροὺς περιβόλοις ἀποτειχίσας διὰ μάχης τὸ χωρίον παρα-
λαμβάνει. καταστρέφεται δὲ καὶ Γαυλάνην καὶ Σελεύκειαν καὶ τὴν 105
Ἀντιόχου φάραγγα καλουμένην, πρὸς οἷς Γάμαλα φρούριον καρτε-
ρὸν ἑλών, τὸν ἄρχοντα Δημήτριον ἐν αὐτῷ παραλύσας ἐκ πολλῶν
ἐγκλημάτων ἐπάνεισιν εἰς Ἰουδαίαν, τρία πληρώσας ἔτη τῆς στρα-
τείας. ἀσμένως δ' ὑπὸ τοῦ ἔθνους ἐδέχθη διὰ τὴν εὐπραγίαν, καὶ
λαμβάνει τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ πολεμεῖν ἀρχὴν νόσου. τεταρταίαις δὲ 106
περιόδοις πυρετῶν ἐνοχλούμενος ᾠήθη διακρούσεσθαι τὴν νόσον
πάλιν ἁψάμενος πραγμάτων. διὸ δὴ στρατείαις ἀκαίροις ἑαυτὸν
ἐπιδιδοὺς καὶ βιαζόμενος παρὰ δύναμιν τὸ σῶμα πρὸς τὰς ἐνερ-
γείας ἀπήλλαξεν. τελευτᾷ γοῦν ἐν μέσοις τοῖς θορύβοις στρεφό-
μενος βασιλεύσας ἑπτὰ πρὸς τοῖς εἴκοσιν ἔτη.

V. 1. Καταλείπει δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλεξάνδρᾳ τῇ γυναικὶ 107
πεπεισμένος ταύτῃ μάλιστ' ἂν ὑπακοῦσαι τοὺς Ἰουδαίους, ἐπειδὴ
τῆς ὠμότητος αὐτοῦ μακρὰν ἀποδέουσα καὶ ταῖς παρανομίαις

§ 103 = Ant. Iud. XIII 392.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 12 p. 15.

1 τὸ] τὸ · C μινναίου MC *menneae* Lat 3 δὲ LVRC 4 Πέλλαν] πάλιν, α et ι i. ras. m. 2 V *bello* Lat 5 Γέρασαν] *geras* Lat Ἔσσαν Antiq. πάλιν] PALRLatHeg πόλιν (ο ex α corr. uid. M) MVC πάλαι Niese τῶν] τῶν δὲ C 6 περιβόλοισ τοὺσ φρουροὺσ tr. P διὰ μάχης] ἀμαχὶ A. I. XIII 393, unde δίχα μάχης Destinon 7 Γαυλάνην] *gaulenen* Lat καὶ (ante τὴν) s. A 8 γάμαλαν PAMHeg 9 τὸν] τόν τε Destinon παραλύσας] περιλύσασ PM περιλύσασ (α α supra) A περιδύσασ LVRC[1] περιδήσασ C[2] (*criminibus*) *inuoluto* Lat 10 τὴν ἰουδαίαν LVR στρατιᾶσ PAVRC τρία — στρατείας] *expleto in militia triennio* Lat 11 δὲ LVR προσεδέχθη C καὶ — 12 νόσου] *parta bellandi quies exordium tribuit aegritudinis* Heg 12 λαμβάνει] *secutum est* Lat καταλαμβάνει Destinon, cui infra ἀρχὴ magis placuit πολεμεῖν ex πολέμου corr. P ἀρχὴν, ν eras. uid. L ἀρχὴ PAMVRLat 13 περιόδοισ, ο ante ι i. ras. m. 2 V διακρούσεσθαι] Bekker διακρούσασθαι codd. *depulsum iri* Lat νόσον] ἀρρωστίαν LVR 14 πραγμάτων ἁψάμενοσ tr. P στρατιαῖσ PA στρατίαισ RC 15 ἐπιδοὺσ (δι supra) L ἐπιδοὺσ VR 16 ἀπήλλαξεν — γοῦν] *moritur* Lat ἀναστρεφόμενοσ V 17 ἑπτὰ] *sex* Heg εἴκοσι P[1]L *triginta* Lat ἔτη] ἔτι C[1] 18 i. marg. ια' V 19 μάλιστ' ἂν] μάλιστα P μάλιστα νῦν LVRC ἐπακοῦσαι (ὑ supra) L ἐπακοῦσαι V 20 ἀποδέουσαν V[1]

108 *ἀνθισταμένη τὸν δῆμον εἰς εὔνοιαν προσηγάγετο. καὶ οὐ διήμαρτεν*
τῆς ἐλπίδος· ἐκράτησεν γὰρ τῆς ἀρχῆς τὸ γύναιον διὰ δόξαν εὐσε-
βείας· ἠκρίβου γὰρ δὴ μάλιστα τοῦ νόμου τὰ πάτρια καὶ τοὺς
109 *πλημμελοῦντας εἰς τοὺς ἱεροὺς νόμους ἐξ ἀρχῆς προεβάλλετο. δύο*
δ' αὐτῇ παίδων ὄντων ἐξ Ἀλεξάνδρου τὸν μὲν πρεσβύτερον Ὑρκα-
νὸν διά τε τὴν ἡλικίαν ἀποδείκνυσιν ἀρχιερέα καὶ ἄλλως ὄντα
νωθέστερον ἢ ὥστε ἐνοχλεῖν περὶ τῶν ὅλων, τὸν δὲ νεώτερον Ἀρι-
στόβουλον διὰ θερμότητα κατεῖχεν ἰδιώτην.
110 2. *Παραφύονται δὲ αὐτῆς εἰς τὴν ἐξουσίαν Φαρισαῖοι, σύν-*
ταγμά τι Ἰουδαίων δοκοῦν εὐσεβέστερον εἶναι τῶν ἄλλων καὶ τοὺς
111 *νόμους ἀκριβέστερον ἀφηγεῖσθαι. τούτοις περισσὸν δή τι προσεῖχεν*
ἡ Ἀλεξάνδρα σεσοβημένη περὶ τὸ θεῖον. οἱ δὲ τὴν ἁπλότητα τῆς
ἀνθρώπου κατὰ μικρὸν ὑπιόντες ἤδη καὶ διοικηταὶ τῶν ὅλων ἐγί-
νοντο διώκειν τε καὶ κατάγειν οὓς ἐθέλοιεν, λύειν τε καὶ δεσμεῖν.
καθόλου δὲ αἱ μὲν ἀπολαύσεις τῶν βασιλείων ἐκείνων ἦσαν, τὰ δ'
112 *ἀναλώματα καὶ αἱ δυσχέρειαι τῆς Ἀλεξάνδρας. δεινὴ δ' ἦν τὰ*
μείζω διοικεῖν, δύναμίν τε ἀεὶ συγκροτοῦσα διπλασίονα κατέστησεν
καὶ ξενικὴν συνήγαγεν οὐκ ὀλίγην, ὡς μὴ μόνον κρατύνεσθαι τὸ
οἰκεῖον ἔθνος, φοβερὰν δὲ καὶ τοῖς ἔξωθεν εἶναι δυνάσταις. ἐκράτει
δὲ τῶν μὲν ἄλλων αὐτή, Φαρισαῖοι δ' αὐτῆς.
113 3. *Διογένην γοῦν τινα τῶν ἐπισήμων φίλον Ἀλεξάνδρῳ γεγενη-*
μένον κτείνουσιν αὐτοὶ σύμβουλον ἐγκαλοῦντες γεγονέναι περὶ τῶν

---

§ 108 = Ant. Iud. XIII 405.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 12 p. 16.

1 *ἐνισταμένη* LVR *resistens* Lat *προσηγάγετο* (σ supra) A *προηγάγετο* M fort. recte 3 *ἠκρίβου — πάτρια*] *morem gentis patrium probe nouerat* Lat *νόμου*] *ἔθνουσ* (corr. ex *νόμου* M) MLVRC Lat *τοῦ ἔθνουσ μάλιστα* tr. C 4 *προεβάλλετο*] *προεβάλετο* R *ἀπεβάλλετο* VC et ex corr. M 5 *δὲ* LVR *μὲν* om. C 6 *ἀποδείκνυσιν*] *αὐτοῦ δείκνυσιν* LVR *ἀποδείκνυσιν ἀρχιερέα*] *et declarat pontificem — et — regem constituit* Lat 7 *νοθέστερον* R 9 *αὐτῆς*] PAM Lat *αὐτῇ* LVRC 10 *τοὺ · νόμου ·* (bis eras. σ) L 11 *ἀφηγεῖσθαι* ex *ἀφηγήσασθαι* corr. C 12 *σεσοβημένη*] *σεβομένη* codd. *εὕρηται καὶ σεσοβημένη περὶ* i. marg. M *σεσοβημένη — θεῖον*] *diuinae religioni superstitiose inseruiens* Lat *πέρι* MC *τὴν*] *περὶ τὴν* M 13 *ἐγίγνοντο* LVR 14 *δεσμεῖν*] *δεῖν* LVR 15 *δ'* C *ἀπολαύσει* R *τῶν βασιλείων*] *τῆσ βασιλείασ* LVRC *regiis commodis* Lat *δὲ* LVR 16 *δὲ* LVR 17 *δύναμίν*] *manum de suis* Heg *δύναμίν τε*] *δύναμιν δὲ* LVR *itaque exercitum* Lat *καὶ οἰκείαν δύν.* uel *δύναμιν δὴ ἰδίαν* Destinon; cf. Ant. XIII 409 *συγκροτοῦσαν* V 18 *ξενικὸν σ. οὐκ ὀλίγον* Niese *κρατύνασθαι* LVRC 19 *φοβερὰν δὲ καὶ*] *ἀλλὰ καὶ φοβερὰν* LVR *φερὰν δὲ καὶ* C[1] 20 *αὐτῇ* P[1]A *αὕτη* Destinon *δὲ* LVR 21 *φίλων* habuisse uid. Heg *ἀλεξάνδρου* C 22 *αὐτοὶ*] *αὐτόν, ὅν* ex *ἧι* aut *ἣν* corr. m. 2 V *οὗτοι* Destinon

ἀνασταυρωθέντων ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὀκτακοσίων. ἐνῆγον δὲ τὴν
Ἀλεξάνδραν εἰς τὸ καὶ τοὺς ἄλλους διαχειρίσασθαι τῶν παροξυνάν-
των ἐπ' ἐκείνους τὸν Ἀλέξανδρον· ἐνδιδούσης δ' ὑπὸ δεισιδαιμο-
νίας ἀνῄρουν οὓς ἐθέλοιεν αὐτοί. προσφεύγουσι δὲ Ἀριστοβούλῳ 114
τῶν κινδυνευόντων οἱ προύχειν δοκοῦντες, κἀκεῖνος πείθει τὴν
μητέρα φείσασθαι μὲν διὰ τὸ ἀξίωμα τῶν ἀνδρῶν, ἐκπέμψαι δ'
αὐτούς, εἰ μὴ καθαροὺς ὑπείληφεν, ἐκ τῆς πόλεως. οἱ μὲν οὖν
δοθείσης ἀδείας ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὴν χώραν· Ἀλεξάνδρα δὲ ἐκ- 115
πέμψασα ἐπὶ Δαμασκὸν στρατιάν, πρόφασις δ' ἦν Πτολεμαῖος ἀεὶ
θλίβων τὴν πόλιν, ταύτην μὲν ὑπεδέξατο μηθὲν ἀξιόλογον ἐργασα-
μένην. Τιγράνην δὲ τὸν Ἀρμενίων βασιλέα προσκαθεζόμενον Πτο- 116
λεμαΐδι καὶ πολιορκοῦντα Κλεοπάτραν συνθήκαις καὶ δώροις ὑπη-
γάγετο. φθάνει δ' ἐκεῖνος ἀπαναστὰς διὰ τὰς οἴκοι ταραχὰς ἐμ-
βεβληκότος εἰς τὴν Ἀρμενίαν Λευκόλλου.

4. Κἂν τούτῳ νοσούσης Ἀλεξάνδρας ὁ νεώτερος τῶν παίδων 117
Ἀριστόβουλος τὸν καιρὸν ἁρπάσας μετὰ τῶν οἰκετῶν, εἶχεν δὲ
πολλοὺς καὶ πάντας εὔνους διὰ τὴν θερμότητα, κρατεῖ μὲν τῶν
ἐρυμάτων ἁπάντων, τοῖς δ' ἐκ τούτων χρήμασιν μισθοφόρους
ἀθροίσας ἑαυτὸν ἀποδείκνυσι βασιλέα. πρὸς ταῦτα ὀδυρόμενον τὸν 118
Ὑρκανὸν ἡ μήτηρ οἰκτείρασα τήν τε γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας Ἀρι-
στοβούλου καθείργνυσιν εἰς τὴν Ἀντωνίαν· φρούριον δ' ἦν τῷ
βορείῳ κλίματι τοῦ ἱεροῦ προσκείμενον, πάλαι μέν, ὡς ἔφην, βᾶρις
ὀνομαζόμενον, αὖθις δὲ ταύτης τυχὸν τῆς προσηγορίας ἐπικρατή-
σαντος Ἀντωνίου, καθάπερ ἀπό τε τοῦ Σεβαστοῦ καὶ Ἀγρίππα
Σεβαστὴ καὶ Ἀγριππιὰς πόλεις ἐπωνομάσθησαν. πρὶν δὲ ἐπεξ- 119

---

§ 113 = Ant. Iud. XIII 411.

PAMLVRCLatHegesippus I 12 p. 17.

1 δὲ] δὲ καὶ M *nihilominus autem* Lat τοὺς damnat Destinon 2 διαχειρίσασθαι] διαχρήσασθαι LR et i. marg. V 3 δὲ LVR 4 ἀνῄρουν] *ea specie trucidabant* Lat 6 ἐκπέμψαι, αι ex corr. m. 2 C δὲ LVR 7 καθαρὸσ C¹ 9 δὲ ἦν LVR 10 ἀπεδέξατο LVR *illam* (h. e. *Damascum*) — *suscepit* Lat μηθ' ἓν A μηδὲν LVRC εἰργασμένην LR εἰργασ·μένην V 11 τὸν] τῶν PALRC¹ 13 δὲ LVR ἐπαναστὰσ L ἐμβεβληκότεσ V 14 λευκούλλου LVR 16 τὸν καιρὸν ἁρπάσας om. Lat, habet Heg οἰκετῶν, ε s. A οἰκείων Herwerden 17 τῶν — 18 ἁπάντων] πάντων τῶν ἐρυμάτων LVR 18 δὲ LVR 20 παῖδας] παῖδασ τοὺσ LVR 21 τὴν om. LR δὲ LVR 22 τοῦ, οῦ ex ω corr. C 23 τυχὸν] τυχὼν PVL¹ et ex corr. C 24 ἀγριππία ex corr. L 25 πόλεις] πόλεισ ἕτεραι ALVRCLat μετωνομάσθησαν LVRC *appellatae sunt* Lat i. marg. ιβ' V δ' C

ελθεῖν Ἀλεξάνδρα τὸν Ἀριστόβουλον τῆς τἀδελφοῦ καταλύσεως τελευτᾷ διοικήσασα τὴν ἀρχὴν ἔτεσιν ἐννέα.

120 VI. 1. *Καὶ κληρονόμος μὲν ἦν τῶν ὅλων Ὑρκανός, ᾧ καὶ ζῶσα
τὴν βασιλείαν ἐνεχείρισεν, δυνάμει δὲ καὶ φρονήματι προεῖχεν ὁ
Ἀριστόβουλος. γενομένης δὲ αὐτοῖς περὶ τῶν ὅλων συμβολῆς περὶ
Ἱεριχοῦντα καταλιπόντες οἱ πολλοὶ τὸν Ὑρκανὸν μεταβαίνουσιν πρὸς
121 τὸν Ἀριστόβουλον. ὁ δὲ μετὰ τῶν συμμεινάντων φθάνει συμφυγὼν
ἐπὶ τὴν Ἀντωνίαν καὶ κυριεύσας τῶν πρὸς σωτηρίαν ὁμήρων· ταῦτα
δ' ἦν ἡ Ἀριστοβούλου γυνὴ μετὰ τῶν τέκνων. ἀμέλει πρὶν ἀνη-
κέστου πάθους διελύθησαν, ὥστε βασιλεύειν μὲν Ἀριστόβουλον,
Ὑρκανὸν δὲ ἐκστάντα τῆς ἄλλης ἀπολαύειν τιμῆς ὥσπερ ἀδελφὸν
122 βασιλέως. ἐπὶ τούτοις διαλλαγέντες ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τοῦ λαοῦ περιε-
στῶτος φιλοφρόνως ἀλλήλους ἀσπασάμενοι διήμειψαν τὰς οἰκίας·
Ἀριστόβουλος μὲν γὰρ εἰς τὰ βασίλεια, Ὑρκανὸς δὲ ἀνεχώρησεν εἰς
τὴν Ἀριστοβούλου οἰκίαν.*

123 2. *Δέος δὲ τοῖς τε ἄλλοις τῶν Ἀριστοβούλου διαφόρων ἐμπίπτει
παρ' ἐλπίδα κρατήσαντος καὶ μάλιστα Ἀντιπάτρῳ πάλαι διαμισου-
μένῳ. γένος δ' ἦν Ἰδουμαῖος προγόνων τε ἕνεκα καὶ πλούτου καὶ
124 τῆς ἄλλης ἰσχύος πρωτεύων τοῦ ἔθνους. οὗτος ἅμα καὶ τὸν Ὑρκα-
νὸν Ἀρέτᾳ προσφυγόντα τῷ βασιλεῖ τῆς Ἀραβίας ἀνακτήσασθαι
τὴν βασιλείαν ἔπειθεν καὶ τὸν Ἀρέταν δέξασθαί τε τὸν Ὑρκανὸν
καὶ καταγαγεῖν ἐπὶ τὴν ἀρχήν, πολλὰ μὲν τὸν Ἀριστόβουλον εἰς
τὸ ἦθος διαβάλλων, πολλὰ δ' ἐπαινῶν τὸν Ὑρκανὸν [παρῄνει
δέξασθαι], καὶ ὡς πρέπον εἴη τὸν οὕτω λαμπρᾶς προεστῶτα βασι-
λείας ὑπερέχειν χεῖρα τῷ ἀδικουμένῳ· ἀδικεῖσθαι δὲ τὸν Ὑρκανὸν*

§ 120 = Ant. Iud. XIV 4.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 13 p. 18.

1 *ἀλεξάνδραν* LVR *τὸν* om. C *τῆσ, τ* i. ras. 2 litt., *ῆ* ex *ι* corr. uid. P *τοῦ ἀδελφοῦ* (*τoυ* i. ras. 2 litt. P) PLVR 2 *ἐνέα* L *θ'* A 4 *φρονήματι·* V 5 *γενομένοισ* L *συμβο·λῆσ* C 6 *καταλ·ιπόντεσ* A *καταλιπόντεσ, ι* i. ras. maiore L *πολλοὶ*] *πλεῖστοι* LVRC 7 *τῶν συμμεινάντων*] *reliquis* Lat *φυγὼν* (*συμ* suprascr.) P 9 *δὲ* LVR 10 *διελύθη* uertit Lat *μὲν* om. LR 11 *δ'* L *τῆς* om. C *ἄλλης*] codd. Lat *ἀρχῆς* Destinon *ὥσπερ*] *ὡσ παρ'* VR et ut uid. Heg *ἧσπερ* Destinon *ἀδελφὸν* ex *ἀδελφοῦ* corr. L *ἀδελφοῦ* VR et ut uid. Heg 13 *ἀλλήλοισ* M *ἀσπα··σάμενοι* C 14 *δ'* C 16 *τοῖς τε ἄλλοις τῶν Ἀριστοβούλου διαφόρων*] *τοῖσ ἀριστοβούλου διαφόροισ* PAMC *et alios eius inimicos* Lat 18 *δὲ* LVR *Ἰδουμαῖος*] *ἰουδαῖοσ* C *τε*] *δὲ* PAM 19 *οὗτος*] *ὁ αὐτὸσ δὲ* LVR *is* Lat 20 *ἀνακτήσασθαι*] (*ut*) *eius auxilio — repeteret* Lat 22 *ἐπὶ, ε* ex *ει* corr. uid. M 23 *δὲ* LVR *παρῄνει δέξασθαι* seclusit Bekker *παρῄνει δέξασθαι καὶ*] *simulque admonebat* Lat *δέχεσθαι* LVR 24 *παρεστῶτα* C 25 *ὑπερέχειν*] *porrigere* Lat *τοῖσ ἀδικουμένοισ* MLVR *iniquitate oppressis* Lat *τῶν ἀδικουμένων* Destinon *τὸν* om. LVRC

στερηθέντα τῆς κατὰ τὸ πρεσβεῖον αὐτῷ προσηκούσης ἀρχῆς. προ- 125
κατασκευάσας δὲ ἀμφοτέρους, νύκτωρ ἀναλαβὼν τὸν Ὑρκανὸν ἀπὸ
τῆς πόλεως ἀποδιδράσκει καὶ συντόνῳ φυγῇ χρώμενος εἰς τὴν κα-
λουμένην Πέτραν διασώζεται· βασίλειον αὕτη τῆς Ἀραβίας ἐστίν.
ἔνθα τῷ Ἀρέτᾳ τὸν Ὑρκανὸν ἐγχειρίσας καὶ πολλὰ μὲν καθομι- 126
λήσας, πολλοῖς δὲ δώροις ὑπελθὼν δοῦναι δύναμιν αὐτῷ πείθει
τὴν κατάξουσαν αὐτόν· ἦν δ' αὕτη πεζῶν τε καὶ ἱππέων πέντε
μυριάδες, πρὸς ἣν οὐκ ἀντέσχεν Ἀριστόβουλος, ἀλλ' ἐν τῇ πρώτῃ
συμβολῇ λειφθεὶς εἰς Ἱεροσόλυμα συνελαύνεται. κἂν ἔφθη κατὰ 127
κράτος ληφθείς, εἰ μὴ Σκαῦρος ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπαναστὰς
αὐτῶν τοῖς καιροῖς ἔλυσε τὴν πολιορκίαν· ὃς ἐπέμφθη μὲν εἰς
Συρίαν ἀπὸ Ἀρμενίας ὑπὸ Πομπηίου Μάγνου πολεμοῦντος πρὸς
Τιγράνην, παραγενόμενος δὲ εἰς Δαμασκὸν ἑαλωκυῖαν προσφάτως
ὑπὸ Μετέλλου καὶ Λολλίου καὶ τούτους μεταστήσας, ἐπειδὴ τὰ
κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ἐπύθετο, καθάπερ ἐφ' ἕρμαιον ἠπείχθη.
3. Παρελθόντος γοῦν εἰς τὴν χώραν πρέσβεις εὐθέως ἧκον 128
παρὰ τῶν ἀδελφῶν ἑκατέρου δεομένου βοηθεῖν αὐτῷ. γίνεται δ'
ἐπίπροσθεν τοῦ δικαίου τὰ παρὰ Ἀριστοβούλου τριακόσια τάλαντα·
τοσοῦτον γὰρ λαβὼν Σκαῦρος ἐπικηρυκεύεται πρός τε Ὑρκανὸν καὶ
τοὺς Ἄραβας ἀπειλῶν Ῥωμαίους καὶ Πομπήιον, εἰ μὴ λύσειαν τὴν
πολιορκίαν. ἀνεχώρει δὲ ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς Φιλαδέλφειαν Ἀρέ- 129
τας καταπλαγείς, καὶ πάλιν εἰς Δαμασκὸν Σκαῦρος. Ἀριστοβούλῳ 130
δ' οὐκ ἀπέχρησεν τὸ μὴ ἁλῶναι, πᾶσαν δὲ τὴν δύναμιν ἐπισυλλέξας

§ 125 = Ant. Iud. XIV 16.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 13 p. 19.

1 τὸ om. LVRC προσηκούσησ, κούσησ i. ras. m. 2 C ἀρχῆς] τιμῆσ, i. marg. ἀρχῆσ V 2 τὸν] s. L om. VR ἀπὸ] ἐκ LVR, om. C 3 ἀποδιδράσκει καὶ om. M καὶ om. PA 5 τῷ Ἀρέτᾳ] *ei* Lat ἀρέτα· C ἐγχειρίσασ, γ i. ras. A 6 αὐτῶ· (eras. uid. ι) P 7 δὲ LVR 8 μυριάδασ ut uid. C[1] ἀ^ν^τέσχεν LR 9 λειφθεὶς] ληφθεὶσ V *superatus* Lat litt. εἰς — 10 στρατη | i. ras. 44 litt. (unius uersus) P κἂν s. m. 2 R 10 ληφθεὶς] λειφθεὶσ P *captus* Lat litt. γος ἐπαναστὰς αὐτῶν s. P 11 αὐτῶν] αὐτῶ V ἐπέφθη C 12 πομπ * * ου L 14 ἐπειδὴ] ἐπεὶ καὶ VC τὰ s. LR 15 ἑρμαῖον L[1]VR ἠπείχθη, ἠ i. ras. L ἐπείχθη VRC 17 παρὰ] περὶ V[1] παρὰ — δεομένου] *a fratribus utroque — orantibus* Lat ἑκατέρου] ἑκατέρων ἑκάστου PAMC βοηθεῖν αὐτῶ δεομένου tr. V δὲ LVR 18 τὰ om. LVR τριακόσια] τετρακόσια C ut Ant. XIV 30 19 τοσοῦτο C ἀπειλῶν] ἀπειλῶν γὰρ C 21 ἀνεχώρησε LVRC δὲ] δ' C *itaque* Lat δὴ Destinon φιλαδελφίαν LR φιλαδέλφειαν V φιλαδελφ^ί^ειαν A[1]C 23 δὲ AMLVR ἁλῶναι] ἁλωθῆναι LVR δὲ] τε LR

εἵπετο τοῖς πολεμίοις καὶ περὶ τὸν καλούμενον Παπυρῶνα συμβαλὼν αὐτοῖς ὑπὲρ ἑξακισχιλίους κτείνει, μεθ᾽ ὧν καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν Ἀντιπάτρου Φαλλίωνα.

131 *4. Ὑρκανὸς δὲ καὶ Ἀντίπατρος τῶν Ἀράβων ἀφαιρεθέντες μετέφερον ἐπὶ τοὺς ἐναντίους τὴν ἐλπίδα, καὶ ἐπειδὴ Πομπήιος ἐπιὼν τὴν Συρίαν εἰς Δαμασκὸν ἧκεν, ἐπ᾽ αὐτὸν καταφεύγουσιν καὶ δίχα δωρεῶν αἷς καὶ πρὸς τὸν Ἀρέταν δικαιολογίαις χρώμενοι κατηντιβόλουν μισῆσαι μὲν τὴν Ἀριστοβούλου βίαν, κατάγειν δὲ ἐπὶ τὴν*
132 *βασιλείαν τὸν καὶ τρόπῳ καὶ καθ᾽ ἡλικίαν προσήκοντα. οὐ μὴν οὐδ᾽ Ἀριστόβουλος ὑστέρει πεποιθὼς τῇ Σκαύρου δωροδοκίᾳ παρῆν τε καὶ αὐτὸς ὡς οἷόν τε βασιλικώτατα κεκοσμηκὼς ἑαυτόν. ἀδοξήσας δὲ πρὸς τὰς θεραπείας καὶ μὴ φέρων δουλεύειν ταῖς χρείαις ταπεινότερον τοῦ σχήματος ἀπὸ διὸς ἡλίου πόλεως χωρίζεται.*
133 *5. Πρὸς ταῦτ᾽ ἀγανακτήσας Πομπήιος πολλὰ καὶ τῶν περὶ Ὑρκανὸν ἱκετευόντων ὥρμησεν ἐπ᾽ Ἀριστόβουλον, ἀναλαβὼν τήν*
134 *τε Ῥωμαϊκὴν δύναμιν καὶ πολλοὺς ἐκ τῆς Συρίας συμμάχους. ἐπεὶ δὲ παρελαύνων Πέλλαν καὶ Σκυθόπολιν ἧκεν εἰς Κορέας, ὅθεν ἡ Ἰουδαίων ἄρχεται χώρα κατὰ τὴν μεσόγειον ἀνιόντων, ἀκούσας συμπεφευγέναι τὸν Ἀριστόβουλον εἰς Ἀλεξάνδρειον, τοῦτο δ᾽ ἐστὶν φρούριον τῶν πάνυ φιλοτίμως ἐξησκημένων ὑπὲρ ὄρους ὑψηλοῦ*
135 *κείμενον, πέμψας καταβαίνειν αὐτὸν ἐκέλευσεν. τῷ δ᾽ ἦν μὲν ὁρμὴ καλουμένῳ δεσποτικώτερον διακινδυνεύειν μᾶλλον ἢ ὑπακοῦσαι,*

---

§ 131 = Ant. Iud. XIV 41.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 14 p. 20.

1 *papyriona* Lat 2 *ὀκτακισχιλίουσ* C *μεθ᾽ ὧν*] om. LR *μεθ᾽ ὃν* C¹ post *ἀδελφὸν* ras. 3 litt. A 3 *φιλλίωνα* P 4 i. marg. *ιδ'* VC 5 *κἀπειδὴ* C 6 *ἐπ᾽ αὐτὸν* — p. 33, 20 *ἐν μέσοις* 2 folia a librario saec. XV exarata L *καταφεύγουσιν* — 7 *Ἀρέταν* om. C 7 *δώρων* VRC *αἷς*] *ταῖσ* VR *καὶ* om. VR *τὸν* om. AMLVRC 8 *δ᾽* C 9 *τρόπῳ*] *τῷ τρόπω* VRC *προήκοντα* Cocceji 10 *οὐδὲ* LR *πεπειθὼσ* L *τῇ*] *τῆσ* V¹ *δωροδοκίασ* V¹ 11 *τε καὶ*] *δὲ καὶ* L *τε*] *τε* (*τ᾽* C) *ἦν* VRC 12 *ταπεινότεροσ* PAL *abiectius* Lat *ταπεινοτέρως* Destinon 13 *διὸς ἡλίου πόλεως*] PAL *διοσπόλεωσ* MVRC *diospoli* LatHeg *δειλὸν* aut *δήλιον* Ant. XIV 47; *Δίου πόλεως* Spanheim recte ut uid.; nam quod in PAL est ortum uid. ex *διὸσ ἢ δίου πόλεωσ* 14 *ταῦτ᾽*] *ταῦτα* VR *τοῦτ᾽* AML *haec* Lat 15 *ὑρκανῶν* L *τὸν ὑρκανὸν* VR *ἐπὶ* R *ἀναλαβὼν*] *ἀναβὼν* C¹ *ἐπαναλαβὼν* PAML 16 *πολλοὺς* om. Lat 17 *πέλαν* L *ἡ* s. A 18 *Ἰουδαίων*] *ἰουδαία* L post *ἀκούσας* ras. 2—3 litt. M 19 *ἀλεξάνδρειαν* LV *ἀλεξάνδριον* R *δὲ* AVR 21 *ἐκέλευεν* RC *τῷ*] *τό* L *δὲ* VR *μὲν* om. RC

καθεώρα δὲ τὸ πλῆθος ὀρρωδοῦν, καὶ παρῄνουν οἱ φίλοι σκέπτεσθαι τὴν Ῥωμαίων ἰσχὺν οὖσαν ἀνυπόστατον. οἷς πεισθεὶς κάτεισιν πρὸς Πομπήιον καὶ πολλὰ περὶ τοῦ δικαίως ἄρχειν ἀπολογηθεὶς ὑπέστρεψεν εἰς τὸ ἔρυμα. πάλιν τε τἀδελφοῦ προκαλου- 136
μένου καταβὰς καὶ διαλεχθεὶς περὶ τῶν δικαίων ἄπεισιν μὴ κωλύοντος τοῦ Πομπηΐου. μέσος δ᾽ ἦν ἐλπίδος καὶ δέους, καὶ κατῄει μὲν ὡς δυσωπήσων Πομπήιον πάντ᾽ ἐπιτρέπειν αὐτῷ, πάλιν δὲ ἀνέβαινεν εἰς τὴν ἄκραν, ὡς μὴ προκαταλύειν δόξειεν αὐτόν. ἐπεὶ μέντοι 137
Πομπήιος ἐξίστασθαί τε τῶν φρουρίων ἐκέλευεν αὐτῷ καὶ παράγγελμα τῶν φρουράρχων ἐχόντων μόναις πειθαρχεῖν ταῖς αὐτογράφοις ἐπιστολαῖς, ἠνάγκαζεν αὐτὸν ἑκάστοις γράφειν ἐκχωρεῖν, ποιεῖ μὲν τὰ προσταχθέντα, ἀγανακτήσας δὲ ἀνεχώρησεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ παρεσκευάζετο πολεμεῖν πρὸς Πομπήιον.

6. Ὁ δέ, οὐ γὰρ ἐδίδου χρόνον ταῖς παρασκευαῖς, εὐθέως 138
εἵπετο, καὶ προσεπέρρωσεν τὴν ὁρμὴν ὁ Μιθριδάτου θάνατος ἀγγελθεὶς αὐτῷ περὶ Ἱεριχοῦντα, ἔνθα τῆς Ἰουδαίας τὸ πιότατον φοίνικά τε πάμπολυν καὶ βάλσαμον τρέφει. τοῦτο λίθοις ὀξέσιν ἐπιτέμνοντες τὰ πρέμνα συνάγουσιν κατὰ τὰς τομὰς ἐκδακρῦον. καὶ 139

§ 135 = Ant. Iud. XIV 50.

PAMLVRNC Lat Hegesippus I 15 p. 22.

1 καθεώρα — ὀρρωδοῦν] *referta populis romana castra desuper spectans* Heg 2 ἰσχὺν] VRCLat ἰσχὺν ἀρχὴν PML ἀρχὴν, i. marg. suppl. ἰσχὺν (signo posito post Ῥωμαίων) A 3 Πομπήιον] πήϊον L τὸν πομπήϊον VR περὶ τοῦ] περὶ τῆσ τοῦ P ··ολογηθεὶσ (eras. ἀπ) V 4 εἰς] πρὸσ VRC τε] om. P δὲ VR τοῦ ἀδελφοῦ VR προυκαλουμένου C 5 διαλεχθεὶς] διενεχθεὶσ RV γρ. διαλεχθεὶσ i. marg. V *concertasset* Lat διαλεχθεὶς — δικαίων] *cum adhuc comperendinari cognitionem uideret* Heg ἄπεισιν] ἄνεισι (ν i. ras. M) MVR *denuo regreditur* Lat κωλύσαντοσ L 6 μέσον VR δὲ VR 7 πάντα VR πάλιν om. Lat (cf. ad u. 5) δ᾽ C 8 ὡς — αὐτόν] *ne quid regiae dignitatis derogare uideretur* Lat 9 αὐτόν codd. αὐτῷ, ῷ ex ὸν corr. V 11 γράφων C 12 μὲν] μέντοι V τὸ προσταχθὲν VRC 13 παρασκευάζεται VR *cogitabat* Lat Πομπήιον] πήϊον L τὸν πομπήϊον VR 14 δ᾽ C οὐ] οὐδὲ P χρόνον] χώραν V i. marg. χρόνον V et m. 2 R ταῖς — p. 33, 12 ἀμύνονται (§ 146) om. R; huius loco ascriptae sunt codicis N discrepantiae 15 μιθρηδάτου LC 16 ἔνθα] ἔνθα δὴ C Ἰουδαίας] *idumeae* Lat πιώτατον PA τὸ τῆσ ἰουδαίασ πιότατον tr. VN φοίνικά] φοίκά, i. marg. suppl. νι A φοίνικά τε] φοινικᾶται C 17 πάμπολυ PA (*palmarum*) *plurimum* Lat τοῦτο — 18 ἐκδακρῦον] *cuius inciso lapidibus acutis robore stillantem lacrimam ex uulneribus colligunt* Lat 18 πρέμνα] VC ἄκρα πρέμνα PAML ἄκρα et i. marg. πρέμνα N; cf. Ant. Iud. XIV 54 συνάγουσιν] PAML συλλέγουσι VNC ἐκδακρῦον] ἐκ δακρύων PALN[1] ἐκδ·ακρύον, ο ex ω corr. V *destillat humor lacrimis pulchre rorantibus* Heg

στρατοπεδευσάμενος ἐν τῷ χωρίῳ μίαν ἑσπέραν ἕωθεν ἠπείγετο
πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα. καταπλαγεὶς δὲ τὴν ἔφοδον Ἀριστόβουλος
ἱκέτης ἀπαντᾷ χρημάτων τε ὑποσχέσει καὶ τῷ μετὰ τῆς πόλεως
140 *ἐπιτρέπειν καὶ ἑαυτὸν χαλεπαίνοντα καταστέλλει τὸν Πομπήιον. οὐ*
μήν τι τῶν ὡμολογημένων ἐγένετο· τὸν γὰρ ἐπὶ τὴν κομιδὴν τῶν
χρημάτων ἐκπεμφθέντα Γαβίνιον οἱ τὰ Ἀριστοβούλου φρονοῦντες
οὐδὲ τῇ πόλει δέχονται.

141 VII. 1. *Πρὸς ταῦτα ἀγανακτήσας Πομπήιος Ἀριστόβουλον μὲν*
ἐφρούρει, πρὸς δὲ τὴν πόλιν ἐλθὼν περιεσκόπει ὅπως δεῖ προσ-
βαλεῖν, τήν τε ὀχυρότητα τῶν τειχῶν δυσμεταχείριστον ὁρῶν καὶ
τὴν πρὸ τούτων φάραγγα φοβερὰν τό τε ἱερὸν ἐντὸς τῆς φάραγγος
ὀχυρώτατα τετειχισμένον, ὥστε τοῦ ἄστεος ἁλισκομένου δευτέραν
εἶναι καταφυγὴν τοῦτο τοῖς πολεμίοις.

142 2. *Διαποροῦντος δ' ἐπὶ πολὺν χρόνον στάσις τοῖς ἔνδον ἐμ-*
πίπτει, τῶν μὲν Ἀριστοβούλου πολεμεῖν ἀξιούντων καὶ ῥύεσθαι τὸν
βασιλέα, τῶν δὲ τὰ Ὑρκανοῦ φρονούντων ἀνοίγειν Πομπηίῳ τὰς
πύλας· πολλοὺς δὲ τούτους ἐποίει τὸ δέος ἀφορῶντας εἰς τὴν τῶν
143 *Ῥωμαίων εὐταξίαν. ἡττώμενον δὲ τὸ Ἀριστοβούλου μέρος εἰς τὸ*
ἱερὸν ἀνεχώρησεν καὶ τὴν συνάπτουσαν ἀπ' αὐτοῦ τῇ πόλει γέφυραν
ἀποκόψαντες ἀντισχεῖν εἰς ἔσχατον παρεσκευάζοντο. τῶν δὲ ἑτέρων
δεχομένων Ῥωμαίους τῇ πόλει καὶ τὰ βασίλεια παραδιδόντων ἐπὶ
μὲν ταῦτα Πομπήιος ἕνα τῶν ὑφ' ἑαυτῷ στρατηγῶν Πείσωνα

---

§ 139 = Ant. Iud. XIV 55.

PAMLVNC Lat Hegesippus I 16 p. 23.

1 *στρατοπαιδευσάμενοσ* LV^1N^1 3 *ἀπαντᾷ*] *ὑπαντᾷ* LVN *ὑπηντᾷ* C *τε*] *δὲ* C *τῷ*] *τὸ* V^1 5 *ὁμολογημένων* V^1N^1 *ἐγένετο*] *ἔπραττεν* (— *τε* N)VNC *effectum est* Lat *τῇ κομιδῇ* VNC fort. recte 6 *πεμφθέντα* MVNC 7 *οὐδὲ*] *οὐδ' ἐν* C 9 *περιεσκόπει* sq. corrupta putat Destinon *ὅπως*] *ποῖ·* M *ποία* N *ποῖ* VC *δεῖ προσβαλεῖν*] *προσβάλει* VN *προσβάλῃ* C *προσβαλεῖ* Cocceji *ὅπως — προσβαλεῖν*] *qua facilior esset accessus* Lat *quibus in locis temptaret irruptionem* Heg 10 *τε*] *τε γαρ* Dindorf *ὁρῶν*] *ἑώρα* VN Dindorf 11 *τούτων*] *τούτου* L *ἐντὸς*] *ἐγγὺσ* AML *proximum* Lat 12 *ἄστεωσ* V^1 *ἁλισκομένου*] *τετειχισμένου* L 13 *τοῦτο*] *in eo* Lat 14 *διαποροῦντεσ* C^1 *διαπορούντων* C^2 *δὲ* VN *πολὺ* A *πολλὺν* C^1 *τοῖς* om. V 16 *τὰς πύλας*] *τὴν πόλιν* V 17 *πολλοὺς — δέος*] *πολὺ δὲ τούτοισ ἐποίει τὸ δέοσ* PAL *πολ·ὺ* (eras. *λ*) *δὲ τούτουσ εἰσήει* (ex *εἰσίῃ* corr. m. 2) *δέοσ* C *metus autem hos plures faciebat* Lat et similiter Heg *εἰς* om. PAML *τῶν* om. PAM 18 *δὲ*] *denique* Lat 19 *ἀνεχώρησεν*] *ἀνεχώρῃ* V^1 *ἀνεχώρει* V^2NC *ἀπ'*] *ἐπ'* C 20 *εἰς* om. L 22 *ἑαυτὸν* LNC *πίσωνα* M

εἰσπέμπει μετὰ στρατιᾶς· ὃς διαλαβὼν φρουραῖς τὴν πόλιν, ἐπειδὴ 144
τῶν εἰς τὸ ἱερὸν καταφυγόντων οὐδένα λόγοις ἔπειθεν συμβῆναι,
τὰ πέριξ εἰς προσβολὰς εὐτρέπιζεν ἔχων τοὺς περὶ τὸν Ὑρκανὸν εἴς
τε τὰς ἐπινοίας καὶ τὰς ὑπηρεσίας προθύμους.
3. Αὐτὸς δὲ κατὰ τὸ προσάρκτιον κλίμα τήν τε τάφρον ἔχου 145
καὶ τὴν φάραγγα πᾶσαν ὕλην συμφορούσης τῆς δυνάμεως. χαλεπὸν
δ᾿ ἦν τὸ ἀναπληροῦν διὰ βάθος ἄπειρον καὶ τῶν Ἰουδαίων πάντα
τρόπον εἰργόντων ἄνωθεν, κἂν ἀτέλεστος ἔμεινεν τοῖς Ῥωμαίοις ὁ 146
πόνος, εἰ μὴ τὰς ἑβδομάδας ἐπιτηρῶν ὁ Πομπήιος, ἐν αἷς παντὸς
ἔργου διὰ τὴν θρησκείαν χεῖρας ἀπίσχουσιν Ἰουδαῖοι, τὸ χῶμα ὕψου
τῆς κατὰ χεῖρα συμβολῆς εἴργων τοὺς στρατιώτας· ὑπὲρ μόνου γὰρ
τοῦ σώματος ἀμύνονται τοῖς σαββάτοις. ἤδη δὲ ἀναπεπληρωμένης 147
τῆς φάραγγος πύργους ὑψηλοὺς ἐπιστήσας τῷ χώματι καὶ προσα-
γαγὼν τὰς ἐκ Τύρου κομισθείσας μηχανὰς ἐπειρᾶτο τοῦ τείχους·
ἀνέστελλον δὲ αἱ πετροβόλοι τοὺς καθύπερθεν κωλύοντας. ἀντεῖχον
δ᾿ ἐπὶ πλεῖον οἱ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος πύργοι μεγέθει τε καὶ κάλλει
διαφέροντες.
4. Ἔνθα δὴ πολλὰ τῶν Ῥωμαίων κακοπαθούντων ὁ Πομπήιος 148
τά τε ἄλλα τῆς καρτερίας τοὺς Ἰουδαίους ἀπεθαύμαζεν καὶ μάλιστα
τοῦ μηδὲν παραλῦσαι τῆς θρησκείας ἐν μέσοις τοῖς βέλεσιν ἀνει-
λημένους· ὥσπερ γὰρ εἰρήνης βαθείας κατεχούσης τὴν πόλιν αἵ τε

---

§ 144 = Ant. Iud. XIV 60.

PAMLVNRCLatHegesippus I 16 p. 24.

1 εἰσπέμπη V^{1} φρουρᾶ MVNC *praesidiis* Lat 2 καταπεφευγότων C 3 τὰ om. PAM τὰ πέριξ] *omnia quae circum erant* Lat ηὐτρέπιζεν C et ex corr. N τοὺς] τοῖσ P 4 προθύμοσ V^{1} 5 ἔχου] ἔχου· · ·N ἐπλήρου PAML, γρ καὶ τήν τε τάφρον ἔχου i. marg. M *replebat* Lat ἀνεπλήρου Destinon 6 ὕλην] ὕλησ VN^{1} συμφερούσησ PAML 7 δὲ VN βάθο·σ, eras. uid. υ V 8 εἰργόντων ex corr. A ἀτελέστατοσ P τοῖς Ῥω-μαίοις om. Lat ῥωμαίων ex corr. N ὁ πόνος i. ras. L 9 ὁ om. C 10 διὰ τὴν θρησκείαν om. L ἐπίσχουσιν V 11 χεῖρασ MN^{1} συμβο·λῆσ V εἴργων] εἶργον PA εἶργον C 12 τοῖς σαββάτοις] redit R τοῖς] καὶ τοῖσ VRNC et ex corr. M *etiam per sabbata* Lat, fort. recte σαββάτοις] σάββασιν C; καὶ τοῖσ σάββασιν i. marg. V δ᾿ VC ἀναπληρωμένησ C 13 ὑψηλοὺς om. Lat χόματι R καὶ] ὕψου καὶ C 14 κομισθήσασ R 15 αἱ] αἵ τε VRN οἱ C πετροβόλοι] πρόβολοι V καθύπερθε V ἀντεῖχον — 16 πύργοι] *cum diu turres obsidentium — uim repugnantium sustinerent* Lat 16 δὲ RN πλεῖον] πλέον M πλεῖστον VRNC τε] τε·A 17 huc usque collatus N 18 τῶν ῥωμαίων πολλὰ tr. VC 19 ἀπε-θαύμασε (-σεν C) VRC 20 θρησκίασ C ἀνειλημμένουσ PA ἀνειλου-μένουσ MLVR ἀνειλουμένοσ C^{1} ἀνειλουμένοι C^{2} *pereuntes* Lat

θυσίαι καθ' ἡμέραν καὶ οἱ ἐναγισμοὶ καὶ πᾶσα θεραπεία κατὰ
τἀκριβὲς ἐξετελεῖτο τῷ θεῷ, καὶ οὐδὲ κατ' αὐτὴν τὴν ἅλωσιν περὶ
τῷ βωμῷ φονευόμενοι τῶν καθ' ἡμέραν νομίμων εἰς τὴν θρησκείαν
149 ἀπέστησαν. τρίτῳ γὰρ μηνὶ τῆς πολιορκίας μόλις ἕνα τῶν πύργων
καταρρίψαντες εἰσέπιπτον εἰς τὸ ἱερόν. ὁ δὲ πρῶτος ὑπερβῆναι
τολμήσας τὸ τεῖχος Σύλλα παῖς ἦν Φαῦστος Κορνήλιος καὶ μετ'
αὐτὸν ἑκατοντάρχαι δύο Φούριος καὶ Φάβιος. εἵπετο δὲ ἑκάστῳ
τὸ ἴδιον στῖφος, καὶ περισχόντες πανταχοῦ τὸ ἱερὸν ἔκτεινον οὓς
μὲν τῷ ναῷ προσφεύγοντας, οὓς δὲ ἀμυνομένους πρὸς ὀλίγον.
150 5. Ἔνθα πολλοὶ τῶν ἱερέων ξιφήρεις τοὺς πολεμίους ἐπιόντας
βλέποντες ἀθορύβως ἐπὶ τῆς θρησκείας ἔμειναν, σπένδοντες δὲ ἀπε-
σφάττοντο καὶ θυμιῶντες καὶ τῆς πρὸς τὸ θεῖον θεραπείας ἐν δευ-
τέρῳ τὴν σωτηρίαν τιθέμενοι. πλεῖστοι δ' ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων
ἀντιστασιαστῶν ἀνῃροῦντο καὶ κατὰ τῶν κρημνῶν ἔρριπτον ἑαυτοὺς
ἄπειροι· καὶ τὰ περὶ τὸ τεῖχος δ' ἔνιοι μανιῶντες ἐν ταῖς ἀμη-
151 χανίαις ὑπέπρησαν καὶ συγκατεφλέγοντο. Ἰουδαίων μὲν οὖν ἀνῃ-
ρέθησαν μύριοι καὶ δισχίλιοι, Ῥωμαίων δὲ ὀλίγοι μὲν πάνυ νεκροί,
τραυματίαι δ' ἐγένοντο πλείους.
152 6. Οὐδὲν δὲ οὕτως ἐν ταῖς τότε συμφοραῖς καθήψατο τοῦ
ἔθνους ὡς τὸ τέως ἀόρατον ἅγιον ἐκκαλυφθὲν ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων·
παρελθὼν γοῦν σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ὁ Πομπήιος εἰς τὸν ναόν, ἔνθα
μόνῳ θεμιτὸν ἦν παριέναι τῷ ἀρχιερεῖ, τὰ ἔνδον ἐθεάσατο, λυχνίαν
τε καὶ λύχνους καὶ τράπεζαν καὶ σπονδεῖα καὶ θυμιατήρια, ὁλό-
χρυσα πάντα, πλῆθός τε ἀρωμάτων σεσωρευμένον καὶ τῶν ἱερῶν

§ 148 = Ant. Iud. XIV 65.

PAMLVRCLatHegesippus I 16 p. 25.

1 ‖ πεία κατὰ — p. 35, 4 θυσίας ἔπειτα ‖ repicta fere omnia in A 2 τὸ ἀκριβὲσ PLVR 3 φονευόμενοσ A φονευόμενοι καθ' ἡμέραν τῶν uertit Lat θρησκίαν C¹ 4 μόγισ LV²R μόγησ V¹ ἕνα τῶν πύργων] ἕνα πύργον C 5 καταρίψαντεσ P¹LR ῥίψαντεσ C 6 τὸ τεῖχοσ τολμήσασ tr. C 7 Φούριος] LatHeg Bernard φρούριοσ PAMVRC φ·ούριοσ L 8 πανταχῇ C fort. recte τὸ ἱερὸν] PAMLat τοὺσ ἰουδαίουσ LVRC *templi interiora* Heg ἔκτεινον — 9 ὀλίγον] *alios alio confugientes uel etiam paulisper repugnantes interficiunt* Lat 10 ξιφήρεις post ἐπιόντας tr. C 11 δὲ] τε Destinon 12 καὶ θυμιῶντεσ ἀπεσφάττοντο tr. C καὶ (ante τῆς)] damnat Destinon, u. 13 ante τὴν σωτηρίαν exhibet Lat τιθέμενοσ A δὲ LVR 14 ἐρρίπτουν C 15 τὰ] *cunctis qui* Lat δ'] om. M δὲ LVR μηνιῶντεσ V *furibundi* Lat 16 συγκαταφλέγονται LVRC 18 δὲ AMLR 19 δ' C οὕτως — συμφοραῖς] οὕτωσ ἐστὶν ὃ τότε τῶν συμφορῶν LR 20 τέως] om. LR suppl. i. marg. V 21 γοῦν] οὖν V 22 μόνον PA παρεῖναι PACLat ἐθεᾶτο LVR 23 σπονδία LVR θυμιατήριον VR 24 πλῆθος — σεσωρευμένον om. C σεσωρευμένον] PAMLatHeg σεσωρευμένων LVR τῶν om. LVR

χρημάτων εἰς τάλαντα δισχίλια. οὔτε δὲ τούτων οὔτε ἄλλου τινὸς 153
τῶν ἱερῶν κειμηλίων ἥψατο, ἀλλὰ καὶ μετὰ μίαν τῆς ἁλώσεως
ἡμέραν καθᾶραι τὸ ἱερὸν τοῖς νεωκόροις προσέταξεν καὶ τὰς ἐξ
ἔθους ἐπιτελεῖν θυσίας. αὖθις δ' ἀποδείξας Ὑρκανὸν ἀρχιερέα τά
τε ἄλλα προθυμότατον ἑαυτὸν ἐν τῇ πολιορκίᾳ παρασχόντα καὶ
διότι τὸ κατὰ τὴν χώραν πλῆθος ἀπέστησεν Ἀριστοβούλῳ συμπο-
λεμεῖν ὡρμημένον, ἐκ τούτων, ὅπερ ἦν προσῆκον ἀγαθῷ στρατηγῷ,
τὸν λαὸν εὐνοίᾳ πλέον ἢ δέει προσηγάγετο. ἐν δὲ τοῖς αἰχμαλώτοις 154
ἐλήφθη καὶ ὁ Ἀριστοβούλου πενθερός, ὁ δ' αὐτὸς ἦν καὶ θεῖος
αὐτῷ. καὶ τοὺς αἰτιωτάτους μὲν τοῦ πολέμου πελέκει κολάζει, Φαῦ-
στον δὲ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ γενναίως ἀγωνισαμένους λαμπροῖς ἀρι-
στείοις δωρησάμενος τῇ τε χώρᾳ καὶ τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπιτάσσει
φόρον.

7. *Ἀφελόμενος δὲ τοῦ ἔθνους καὶ τὰς ἐν κοίλῃ Συρίᾳ πόλεις,* 155
ἃς εἷλον, ὑπέταξεν τῷ κατ' ἐκεῖνο Ῥωμαίων στρατηγῷ κατατεταγ-
μένῳ καὶ μόνοις αὐτοὺς τοῖς ἰδίοις ὅροις περιέκλεισεν. ἀνακτίζει
δὲ καὶ Γάδαρα ὑπὸ Ἰουδαίων κατεστραμμένην Γαδαρεῖ τινὶ τῶν
ἰδίων ἀπελευθέρων Δημητρίῳ χαριζόμενος. ἠλευθέρωσεν δὲ ἀπ' 156
αὐτῶν καὶ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ πόλεις, ὅσας μὴ φθάσαντες κατέ-

---

§ 153 = Ant. Iud. XIV 72.

PAMLVRCLat Hegesippus I 16.

1 *τούτων*] *ταῦτα* V *οὔτ'* VC 2 *κειμιλίων* R *opibus siue instrumentis* Lat 3 *τὸ*] *τε τὸ* C fort. recte *τοῖς νεωκόροις προσέταξεν*] *τοῖσ* (*τοῖ* C) *νεωκόροισ ἐκέλευσε* LRC *τοὺσ νεωκόρουσ ἐκέλευσε* V 4 *αὖθις δ' ἀποδείξας*] *αὐτὸσ ἀποδείξασ* PA[1]MLat *αὐτὸσ δὲ ἀποδείξασ* LVR *ἔπειτα* ‖ *δεῖξασ* A repictus, sed sub *ἔπειτα* apparent uestigia scripturae antiquioris satis clara *τὸν ὑρκανὸν* LVR 5 *προθυμότατα* PAM *αὐτὸν* LVR 6 *τῆσ χώρασ* LVR *ἀπέστησᾱν* L *ἀπέστησαν* VR *Ἀριστοβούλῳ*] PAMVRCHeg *ἀριστοβούλου* LLat *συμπονεῖν* C 7 *τοῦτον* LVRC 9 *δὲ* LVR 10 *μὲν αἰτιωτάτουσ* tr. LVRC *πέλυκι*, i. marg. *γρ πέλεκει* R *πέλυκι δικάζει*, i. marg. *πελέκει κολάζει* V 11 *αὐτὸν* C 12 *ἱεροσολυμήταισ* C *ἐπιτάττει* C 14 *κοίλῃ* om. Lat *συρίασ* PAMC 15 *ἃς*] *ὅσασ* LVRC *κατ' ἐκεῖνο*] *κατεκείνῳ* (-*ωι* V) PALVR *κατ' ἐκείνο* C[1] *κατ' ἐκείνουσ* ut uid. C[2] *κατ' ἐκεῖνο καιροῦ* Med. Lips. ed. pr. *στρατηγῶι*, *ι* ex *ν* corr. V *κατατεταγμένῳ καὶ*] LVRLat *κατατεταγμένω εἰσὶ δὲ νῦν χρηματίζουσαι λαμπρῶσ καὶ* PAM *κατατεταγμένω αἱ νῦν εἰσι χρηματίζουσαι τῶν κατὰ τὴν κοίλην συρίαν ἑλληνίδων πόλεων καὶ* C 16 *μόνοις αὐτοὺς*] MLC *μόνουσ αὐτοὺσ* PA *μόνοισ αὐτοῖσ* VR *propriis tantum* Lat 17 *δὲ* s. V *γάδαραν* PAMVC *gadara* Lat *gadaram* Heg *Γαδαρεῖ*] *γάδαρι* P *γαδαρίτῃ* LVRC *gadorensis* Lat 18 *ἰδίων*] *ἰουδαίων* P *ἀπελευθέρω* PA *Δημητρίῳ χαριζόμενος*] *χαριζόμενοσ δημητρίω τοὔνομα* C *δ'* C 19 *μεσογαίᾳ* M *μεσογείω* VC fort. recte

σκαψαν, Ἵππον Σκυθόπολίν τε καὶ Πέλλαν καὶ Σαμάρειαν καὶ
Ἰάμνειαν καὶ Μάρισαν Ἄζωτόν τε καὶ Ἀρέθουσαν, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς
παραλίους Γάζαν Ἰόππην Δῶρα καὶ τὴν πάλαι μὲν Στράτωνος
πύργον καλουμένην, ὕστερον δὲ μετακτισθεῖσάν τε ὑφ' Ἡρώδου βασι-
λέως λαμπροτάτοις κατασκευάσμασιν καὶ μετονομασθεῖσαν Καισά-
157 ρειαν. ἃς πάσας τοῖς γνησίοις ἀποδοὺς πολίταις κατέταξεν εἰς τὴν
Συριακὴν ἐπαρχίαν. παραδοὺς δὲ ταύτην τε καὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ
τὰ μέχρις Αἰγύπτου καὶ Εὐφράτου Σκαύρῳ διέπειν καὶ δύο τῶν
ταγμάτων, αὐτὸς διὰ Κιλικίας εἰς Ῥώμην ἠπείγετο τὸν Ἀριστό-
158 βουλον ἄγων μετὰ τῆς γενεᾶς αἰχμάλωτον. δύο δ' ἦσαν αὐτῷ θυγα-
τέρες καὶ δύο υἱεῖς, ὧν ὁ ἕτερος μὲν Ἀλέξανδρος ἐκ τῆς ὁδοῦ δια-
διδράσκει, σὺν δὲ ταῖς ἀδελφαῖς ὁ νεώτερος Ἀντίγονος εἰς Ῥώμην
ἐκομίζετο.

159 VIII. 1. Κἀν τούτῳ Σκαῦρος εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐμβαλὼν τῆς μὲν
Πέτρας εἴργετο ταῖς δυσχωρίαις, ἐπόρθει δὲ τὰ πέριξ πολλὰ κἀν
τούτῳ κακοπαθῶν· ἐλίμωττεν γὰρ ἡ στρατιά. καὶ πρὸς τοῦτο Ὑρκανὸς
ἐπεβοήθει διὰ Ἀντιπάτρου τὰ ἐπιτήδεια πέμπων, ὃν καὶ καθίησι
Σκαῦρος ὄντα συνήθη πρὸς Ἀρέταν, ὅπως ἐπὶ χρήμασιν διαλύσαιτο
τὸν πόλεμον. πείθεται δὲ ὁ Ἄραψ τριακόσια δοῦναι τάλαντα, κἀπὶ
τούτοις Σκαῦρος ἐξῆγεν τῆς Ἀραβίας τὴν δύναμιν.

160 2. Ὁ δ' ἀποδρὰς τῶν Ἀριστοβούλου παίδων Πομπήιον Ἀλέ-
ξανδρος χρόνῳ συναγαγὼν χεῖρα συχνὴν βαρὺς ἦν Ὑρκανῷ καὶ τὴν
Ἰουδαίαν κατέτρεχεν, ἐδόκει τε ἂν καταλῦσαι ταχέως αὐτόν, ὅς γε

---

§ 156 = Ant. Iud. XIV 75.

PAMLVRCLatHegesippus I 17 p. 27.

1 *καὶ Ἰάμνειαν*] PAMHeg, om. LVRCLat   2 *ἰάμνιαν* PA   *μαρησὰν* A *μάρισ-σαν* VC *marissam* Lat *maresà* (abl.) Heg   *Ἄζωτόν τε*] PAMHeg *πρὸσ αἶσ ἄζωτον καὶ ἰάμνειαν* (*ἰάμνιαν* VC) LVRC *itemque azotum et iamniam* Lat 3 *Γάζαν* om. C   *δωράν* PA *δώραν* MVC *doram* LatHeg   4 *τε* om. ALVRCLat *τοῦ βασιλέωσ* C   5 *καὶ* om. Lat   6 *ἃς πάσας*] ex *ἁπάσασ* corr. L *ἁπά-σασ* R   7 i. marg. *ιε'* V   *τε* om. PAM   *τὴν* om. PAM   *καὶ τὰ* om. Heg 9 *ἠπείγετο, η* corr. m. 2 ex *ει* uid. V   10 *δὲ* LVR   11 *διαδράσκει* C 15 *εἵργετο* AMV   *δυσχωρίαις*] *δυσχερείαισ, σ* finale i. ras. V   *τὰ πέριξ πολλὰ*] PAMLatHeg *καὶ τὰ περὶ πέλλαν* LVRC   16 *τούτῳ*] *τούτω δὲ* LVRC *τοῦτο*] *τούτω* C   17 *δι'* VC   *τἀπιτήδεια* C   *καθίησι*] *καθίστησι* V 18 *ὄντα συνήθη*] *uelut familiarem* Lat   *συνήθει* P¹ et ut uid. A¹   *ὅπως*] *εἴ πωσ* V   *διαλύσαιτο*] *διαλύση* LR *διαλύσει, ει* corr. ex *ηι* V   19 *δ'* C *τριακόσια δοῦναι τάλαντα*] *trecentis talentis decedere* Lat   *καὶ ἐπὶ* LVR 20 *τούτω* PAM   *τὴν* om. C   21 i. marg. *ις'* V   *δὲ* LVR   ante *Πομπήϊον* 2—3 litt. (*τ*· · ut uid.) suppl. deinde erasae A   23 *τε*] *δ'* LVRC   *ταχέωσ κατα-λῦσαι* tr. C

ἤδη καὶ τὸ καταρριφθὲν ὑπὸ Πομπηίου τεῖχος ἐν Ἱεροσολύμοις
ἀνακτίζειν ἐθάρρει προσελθών, εἰ μὴ Γαβίνιος εἰς Συρίαν πεμφθεὶς
Σκαύρῳ διάδοχος τά τε ἄλλα γενναῖον ἀπέδειξεν ἑαυτὸν ἐν πολλοῖς
καὶ ἐπ' Ἀλέξανδρον ὥρμησεν. ὁ δὲ δείσας πρὸς τὴν ἔφοδον δύναμίν 161
τε πλείω συνέλεγεν, ὡς γενέσθαι μυρίους μὲν ὁπλίτας χιλίους δὲ
καὶ πεντακοσίους ἱππεῖς, καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῶν χωρίων ἐτείχιζεν
Ἀλεξάνδρειόν τε καὶ Ὑρκάνειον καὶ Μαχαιροῦντα πρὸς τοῖς Ἀρα-
βίοις ὄρεσιν.

3. Γαβίνιος δὲ μετὰ μέρους τῆς στρατιᾶς Μᾶρκον Ἀντώνιον 162
προπέμψας αὐτὸς εἵπετο τὴν ὅλην ἔχων δύναμιν. οἱ δὲ περὶ τὸν
Ἀντίπατρον ἐπίλεκτοι καὶ τὸ ἄλλο τάγμα τῶν Ἰουδαίων, ὧν Μάλιχος
ἦρχεν καὶ Πειθόλαος, συμμίξαντες τοῖς περὶ Μᾶρκον Ἀντώνιον
ἡγεμόσιν ὑπήντων Ἀλεξάνδρῳ. καὶ μετ' οὐ πολὺ παρῆν ἅμα τῇ
φάλαγγι Γαβίνιος. ἑνουμένην δὲ τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν οὐχ 163
ὑπομείνας Ἀλέξανδρος ἀνεχώρει καὶ πλησίον ἤδη Ἱεροσολύμων γενό-
μενος ἀναγκάζεται συμβαλεῖν καὶ κατὰ τὴν μάχην ἑξακισχιλίους
ἀποβαλών, ὧν τρισχίλιοι μὲν ἔπεσον τρισχίλιοι δὲ ἐζωγρήθησαν,
φεύγει σὺν τοῖς καταλειφθεῖσιν εἰς Ἀλεξάνδρειον.

4. Γαβίνιος δὲ πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρειον ἐλθὼν ἐπειδὴ πολλοὺς 164
εὗρεν ἐστρατοπεδευμένους, ἐπειρᾶτο συγγνώμης ὑποσχέσει περὶ τῶν
ἡμαρτημένων πρὸ μάχης αὐτοὺς προσαγαγέσθαι· μηδὲν δὲ μέτριον
φρονούντων ἀποκτείνας πολλοὺς τοὺς λοιποὺς ἀπέκλεισεν εἰς τὸ
ἔρυμα. κατὰ ταύτην ἀριστεύει τὴν μάχην ὁ ἡγεμὼν Μᾶρκος Ἀντώ- 165
νιος, πανταχοῦ μὲν γενναῖος ἀεὶ φανείς, οὐδαμοῦ δ' οὕτως. Γαβίνιος

---

§ 160 = Ant. Iud. XIV 82.

PAMLVRCLatHegesippus I 19 p. 28.

1 *καταριφθὲν* P[1] *καταρριφὲν* C 2 *γαβίννιοσ* LR *συρίαν, αν* s. A 3 *σκαύρον* C *ἐν πολλοῖς* om. Lat 4 *ἐπὶ* LVR *ὁ — ἔφοδον*] *nec alexander refugiendum arbitratus sed decertare proelio ausus* Heg 5 *τε* om. LVR *ὡς*] *donec* Lat 6 *ποντακοσίουσ* V[1] 7 *ἀλεξάνδριόν* AM[1]LVR *ἀλεξάνδρ·ιόν* C *ὑρκάνιον* ALVRC *Ὑρκανίαν* alibi 10 *τὸν* om. MLVRC 12 *συμμίξαντεσ, ι* i. ras. ex *ει* corr. uid. V 13 *ἡγεμόσιν* om. Lat *ὑπήντουν* A *πολυ παρῆν*, litt. *υ παρ* i. ras. 2 litt. V 15 *ἀλέξανδρον* V[1] *γϊνόμενοσ, ϊ* i. ras. A 17 *δὲ*] *δὲ·*, *δ* i. ras. A *δ'* C *ἐζωγρή·θησαν* A 18 *καταληφθεῖσιν* C *εἰς Ἀλεξάνδρειον* om. LRLat *ἀλεξάνδριαν* V[1] *ἀλεξάνδρειαν* V[2] 19 *ἀλεξάνδριον* M[1]LVR 20 *ἐστρατοπεδευμένους*] *ἐνστρατοπεδευμένουσ* C *castra deseruisse* Lat, unde *ἐξεστρατοπεδευμένους* Destinon *συγνώμησ* (γ s. l.) L *συγνώμησ* R 21 *προσάγεσθαι* C 22 *κατέκλεισεν* LVRC 23 *κατὰ*] *καὶ κατὰ* P 24 *ἀεὶ φανεὶς*] *φανεὶσ ἀεὶ* L *φανεὶσ* C *δ' οὕτως*] *δὲ οὕτω* LVR

δὲ τοὺς ἐξαιρήσοντας τὸ φρούριον καταλιπὼν αὐτὸς ἐπῄει τὰς μὲν
ἀπορθήτους πόλεις καθιστάμενος, τὰς δὲ κατεστραμμένας ἀνα-
166 κτίζων. συνεπολίσθησαν γοῦν τούτου κελεύσαντος Σκυθόπολίς τε
καὶ Σαμάρεια καὶ Ἀνθηδὼν καὶ Ἀπολλωνία καὶ Ἰάμνεια καὶ Ῥάφεια
Μάρισά τε καὶ Ἀδώρεος καὶ Γάβαλα καὶ Ἄζωτος καὶ ἄλλαι πολλαί,
τῶν οἰκητόρων ἀσμένως ἐφ᾽ ἑκάστην συνθεόντων.
167 5. Μετὰ δὲ τὴν τούτων ἐπιμέλειαν ἐπανελθὼν πρὸς τὸ Ἀλε-
ξάνδρειον ἐπέρρωσεν τὴν πολιορκίαν, ὥστε Ἀλέξανδρος ἀπογνοὺς
περὶ τῶν ὅλων ἐπικηρυκεύεται πρὸς αὐτόν, συγγνωσθῆναί τε τῶν
ἡμαρτημένων δεόμενος καὶ τὰ συλληφθέντα φρούρια παραδιδοὺς
Ὑρκάνειον καὶ Μαχαιροῦντα· αὖθις δὲ καὶ τὸ Ἀλεξάνδρειον ἐνεχεί-
168 ρισεν. ἃ πάντα Γαβίνιος ἐναγούσης τῆς Ἀλεξάνδρου μητρὸς κατέ-
στρεψεν, ὡς μὴ πάλιν ὁρμητήριον γένοιτο δευτέρου πολέμου· παρῆν
δὲ μειλισσομένη τὸν Γαβίνιον κατὰ δέος τῶν ἐπὶ τῆς Ῥώμης αἰχ-
169 μαλώτων, τοῦ τε ἀνδρὸς καὶ τῶν ἄλλων τέκνων. μετὰ δὲ ταῦτα
εἰς Ἱεροσόλυμα Γαβίνιος Ὑρκανὸν καταγαγὼν καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ
παραδοὺς κηδεμονίαν αὐτῷ καθίστατο τὴν ἄλλην πολιτείαν ἐπὶ
170 προστασίᾳ τῶν ἀρίστων. διεῖλεν δὲ πᾶν τὸ ἔθνος εἰς πέντε συνό-
δους, τὸ μὲν Ἱεροσολύμοις προστάξας, τὸ δὲ Γαδάροις, οἱ δὲ ἵνα
συντελῶσιν εἰς Ἀμαθοῦντα, τὸ δὲ τέταρτον εἰς Ἱεριχοῦντα κεκλή-
ρωτο, καὶ τῷ πέμπτῳ Σέπφωρις ἀπεδείχθη πόλις τῆς Γαλιλαίας.

---

§ 165 = Ant. Iud. XIV 87.

PAMLVRCLatHegesippus I 19 p. 29.
1 ἐπῄει] ἀπῄει VC *adire* Lat 2 κατεστρεμμέναϲ A καθισταμέναϲ V 3 συνεπολίσθη LVR τε om. V 4 ἀνθηδών, αν i. ras. 1 litt. m. 2 V ἰάμνια PAVC ῥαφία PA ῥαφεια C ῥαφεία MR *rafia* Lat 5 Μάρισά τε] s. P μάρεισα τε C καὶ μάρισσα (μάρισα VR) LVR *et marissa* Lat ἀδώρεωϲ P δώρεοϲ ML δωρεὸϲ VRC *dora* Lat; cf. Ant. XIV 88 γάμαλα VC *gadara* Lat ἄζωτοϲ L καὶ ἄλλαι] ἄλλαι τε LVRC 7 ἀλεξάνδριον LVR 9 τὸν (ω supra) V συγγνωσθῆναί R τε] δὲ ut uid. V[1] 10 συλληφθέντα] συμμένοντα LVRC *quae sibi parerent (castella)* Lat παραδιδοὺϲ φρούρια tr. LVR παραδιδοὺς] *tradere non dubitauit* Lat 11 ὑρκάνιον P[1]A ὑρκανίαν LVRC; cf. § 161 καὶ ante τὸ om. M ἀλεξάνδριον LVR ἐνεχείρησεν LVR 12 ἃ πάντα] ἃ πάντα γοῦν M ἅπαντα γοῦν LVR *quae quidem omnia* Lat ἀναγούσηϲ L ἐναγούσης — μητρὸς post ἐνεχείρισεν collocanda esse putat Destinon; uide § 174 κατέστρεψεν] κατέσκαψεν LVRC 13 γένοιντο LVRC 14 κατὰ — 15 τέκνων] *uiro suo ceterisque captiuis metuens, qui romam fuerant abducti* Lat τῆς om. LVR 17 κιδεμονίαν R[1] καθίστησι LVRC 18 πέντε] ε′ C 19 γαδάροις] γαδώροιϲ VR *doris* Lat *gadoram* cod. Ambros. Heg δ᾽ ἵνα C 20 εἰς (ante Ἱεριχοῦντα) om. LVR *hiericos* (nom.) Lat *hiericho* (acc.) Heg 21 σεπφῶριϲ A σεπφωριϲ, π i. ras. 2 litt. M σέπφοριϲ LR σέπφωριϲ (ω ex ό corr., ι i. ras. m. 2) V *sefforis* Lat ἀπεδέχθη (ει supra) L

ἀσμένως δὲ τῆς ἐξ ἑνὸς ἐπικρατείας ἐλευθερωθέντες τὸ λοιπὸν
ἀριστοκρατίᾳ διῳκοῦντο.
6. Μετ' οὐ πολύ γε μὴν αὐτοῖς ἀρχὴ γίνεται θορύβων Ἀριστό- 171
βουλος ἀποδρὰς ἐκ Ῥώμης, ὃς αὖθις πολλοὺς Ἰουδαίων ἐπισυνίστη,
τοὺς μὲν ἐπιθυμοῦντας μεταβολῆς, τοὺς δὲ ἀγαπῶντας αὐτὸν πάλαι.
καὶ τὸ μὲν πρῶτον καταλαβόμενος τὸ Ἀλεξάνδρειον ἀνατειχίζειν
ἐπειρᾶτο· ὡς δὲ Γαβίνιος ὑπὸ Σισέννᾳ καὶ Ἀντωνίῳ καὶ Σερουιανῷ
στρατιὰν ἔπεμψεν ἐπ' αὐτόν, γνοὺς ἀνεχώρει ἐπὶ Μαχαιροῦντος.
καὶ τὸν μὲν ἄχρηστον ὄχλον ἀπεφορτίσατο, μόνους δὲ ἐπήγετο 172
τοὺς ὡπλισμένους ὄντας εἰς ὀκτακισχιλίους, ἐν οἷς καὶ Πειθόλαος
ἦν ὁ ἐξ Ἱεροσολύμων ὑποστράτηγος αὐτομολήσας μετὰ χιλίων.
Ῥωμαῖοι δ' ἐπηκολούθουν, καὶ γενομένης συμβολῆς μέχρι πολλοῦ
μὲν οἱ περὶ τὸν Ἀριστόβουλον διεκαρτέρουν γενναίως ἀγωνιζό-
μενοι, τέλος δὲ βιασθέντες ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων πίπτουσι μὲν πεν-
τακισχίλιοι, περὶ δὲ δισχιλίους ἀνέφυγον εἴς τινα λόφον, οἱ δὲ
λοιποὶ χίλιοι σὺν Ἀριστοβούλῳ διακόψαντες τὴν φάλαγγα τῶν
Ῥωμαίων εἰς Μαχαιροῦντα συνελαύνονται. ἔνθα δὴ τὴν πρώτην 173
ἑσπέραν ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐρειπίοις ἐναυλισάμενος ἐν ἐλπίσι μὲν
ἦν ἄλλην συναθροίσειν δύναμιν ἀνοχὴν τοῦ πολέμου διδόντος καὶ
τὸ φρούριον κακῶς ὠχύρου· προσπεσόντων δὲ Ῥωμαίων ἐπὶ δύο
ἡμέρας ἀντισχὼν ὑπὲρ δύναμιν ἁλίσκεται καὶ μετ' Ἀντιγόνου τοῦ
παιδός, ὃς ἀπὸ Ῥώμης αὐτῷ συναπέδρα, δεσμώτης ἐπὶ Γαβίνιον
ἀνήχθη καὶ ἀπὸ Γαβινίου πάλιν εἰς Ῥώμην. τοῦτον μὲν οὖν ἡ 174
σύγκλητος εἷρξεν, τὰ τέκνα δ' αὐτοῦ διῆγεν εἰς Ἰουδαίαν Γαβινίου

---

§ 171 = Ant. Iud. XIV 92.

PAMLVRCLatHegesippus I 20 p. 29.
1 τῆσ corr. ex τὴν M 2 ἀριστοκρατεία AM 3 i. marg. ιζ' V 4 ἐπισυνίστη··· A ἐπισυνίστησι L ἐπισυνίστει R ἐπισυνίστει (η supra) C 5 δ' C 6 ἀλεξάνδριον LVR 7 σισιννᾶ PA σεσεννᾶ M σεσέννα LVRC *sisennam* Lat *sisinnio* Heg Σερουιανῷ] σερουανῶ P σερουιλίω LVRCLatHeg cum Ant. XIV 92 8 ἐπ'] εἰσ C ἐπ' αὐτὸν ἔπεμψε (-εν VR) tr. LVR ἀνεχώρει γνοὺσ tr. V γνοὺς] ἀπογνοὺς Naber 9 δ' C ἐπήγετο] ἐπείγετο LRV¹C¹ *secum duxit* Lat 10 ὁπλισμένουσ V¹C¹ εἰς i. marg. suppl. R 12 δὲ LVR πολοῦ (λ supra) R 14 τέλωσ A μὲν om. LVR πεντακισχίλιοι] ͵ε PA 16 φάλαγγαν V 17 δὴ om. LVR 18 ἐριπίοισ LR 19 συναθροίσειν] ἀθροίσειν LVR 20 τὸ om. LR κακῶς ὠχύρου] *bene munire* (*sperabat*) Lat ἐπὶ om. M 21 καὶ om. P μετὰ LR 23 μὲν om. P ἡ i. ras. A 24 εἷρξε (-εν A) ALV δὲ LVR Ἰουδαίαν] *bithiniam* Heg διῆγεν] *transmissis* Lat, unde διῆκεν Destinon γαβινίου, ι i. ras. m. 2 V

δι᾽ ἐπιστολῶν δηλώσαντος τῇ Ἀριστοβούλου γυναικὶ τοῦτο ἀντὶ τῆς παραδόσεως τῶν ἐρυμάτων ὡμολογηκέναι.
175 *7. Γαβινίῳ δ᾽ ἐπὶ Πάρθους ὡρμημένῳ στρατεύειν γίνεται Πτολεμαῖος ἐμπόδιον· ὃς ὑποστρέψας ἀπ᾽ Εὐφράτου κατῆγεν εἰς Αἴγυπτον ἐπιτηδείοις εἰς ἅπαντα χρώμενος κατὰ τὴν στρατείαν Ὑρκανῷ καὶ Ἀντιπάτρῳ· καὶ γὰρ χρήματα καὶ ὅπλα καὶ σῖτον καὶ ἐπικούρους Ἀντίπατρος προσῆγεν, καὶ τοὺς ταύτῃ Ἰουδαίους φρουροῦντας τὰς κατὰ τὸ Πηλούσιον ἐμβολὰς παρεῖναι Γαβίνιον ἔπεισεν.*
176 *τῆς δ᾽ ἄλλης Συρίας πρὸς τὸν Γαβινίου χωρισμὸν κινηθείσης καὶ Ἰουδαίους πάλιν ἀπέστησεν Ἀλέξανδρος ὁ Ἀριστοβούλου, μεγίστην δὲ συγκροτήσας δύναμιν ὥρμητο πάντας τοὺς κατὰ τὴν χώραν Ῥω-*
177 *μαίους ἀνελεῖν. πρὸς ὃ Γαβίνιος δείσας, ἤδη δὲ παρῆν ἀπ᾽ Αἰγύπτου τοῖς τῇδε θορύβοις ἠπειγμένος, ἐπὶ τινὰς μὲν τῶν ἀφεστώτων Ἀντίπατρον προπέμψας μετέπεισεν, συνέμενον δὲ Ἀλεξάνδρῳ τρεῖς μυριάδες, κἀκεῖνος ὥρμητο πολεμεῖν. οὕτως ἔξεισιν πρὸς μάχην. ὑπήντων δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ συμβαλόντων περὶ τὸ Ἰταβύριον ὄρος μύριοι μὲν ἀναιροῦνται, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἐσκεδάσθη φυγῇ.*
178 *καὶ Γαβίνιος ἐλθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τὸ Ἀντιπάτρου βούλημα κατεστήσατο τὴν πολιτείαν. ἔνθεν ὁρμήσας Ναβαταίων τε μάχῃ κρατεῖ καὶ Μιθριδάτην καὶ Ὀρσάνην φυγόντας ἐκ Πάρθων κρύφα μὲν ἀπέπεμψεν, παρὰ δὲ τοῖς στρατιώταις ἔλεγεν ἀποδρᾶναι.*

---

§ 174 = Ant. Iud. XIV 97.

PAMLVRCLatHegesippus I 21 p. 30.

1 *ἀριστοβούλου, λου* ex *λω* corr. A 2 *παραδώσεωσ* L 3 i. marg. *ιη'* VC *γαβινίου* A *δὲ* LVR 4 *πτολεμαῖοσ, τ* suppl., *οσ* ex *ο*·corr. P *ὅς*] codd. Lat. *ὃν* Hudson *κατῆγεν εἰς Αἴγυπτον*] *aegyptum petebat* Lat *κατῆγεν*] *κατῆρεν* Destinon 5 *στρατείαν*] Destinon *στρατιὰν* codd. *militiae* Lat 6 *γὰρ* om. A 7 *ὁ ἀντίπατροσ* LVRC *ταύτησ* PA *in ea parte* Lat 8 *τὰς* om. A *παρεῖναι*] *παρεᾶσαι* MLVRC *transmittere* Lat *παριέναι* Niese 9 *δὲ* LR 11 *δὲ*] *et* Lat *οὖν* ex L. B. Hauerkamp *τε* Destinon 12 *ὃ*] *ὃν ὁ* P *ὃν* A¹ *quam rem* Lat 13 *ὑπειγμένοσ* C¹ *τοῖς—ἠπειγμένος*] *hoc tumultu instante* Lat *ἐπὶ τινὰς μὲν*] *ἐπεὶ τινὰσ μὲν* M *ἐπί τινασ τε* LVR¹ *ἐπιτείνασ τε* R² 14 *παρέπεισε*, i. marg. *γρ μετέπεισε* m. 2 V *τρὶσ* C 15 *κἀκεῖνος*] *κἀκείνουσ* PA *κἀκεῖνος δ᾽* Niese; sed fort. ante *οὕτως* aliquid deest *μάχην*] *τὴν μάχην* C 16 *δ᾽* C *οἱ* om. AM *οἱ ἰουδαίων* LR *συμβαλὼν* M *Ἰταβύριον*] *bytabirium* Lat 17 *μυρίοι* L 18 *καὶ Γαβίνιος*] *γαβίνιοσ δὲ* A *καὶ — 19 πολιτείαν*] *et gabinius ad hierosolyma reuersus (id enim antipater uoluit) rempublicam eius composuit* Lat *ἐλθών, ἐλθ* i. ras. R 19 *ναβοταίων* L 20 *μηθριδάτην* C *φυγόντας*] *φυγόντασ μὲν* PM *φυγόντας*] *perfugas* aut *profugas* Lat 21 *ἀπέπεμψεν*] *ἔπεμψε* LVR *τοῖστρατιώταισ* A

8. *Κἂν τούτῳ Κράσσος αὐτῷ διάδοχος ἐλθὼν παραλαμβάνει* 179
Συρίαν. οὗτος εἰς τὴν ἐπὶ Πάρθους στρατείαν τόν τε ἄλλον τοῦ
ἐν Ἱεροσολύμοις ναοῦ χρυσὸν πάντα περιεῖλεν καὶ τὰ δισχίλια
τάλαντα ἦρεν, ὧν ἀπέσχετο Πομπήιος. διαβὰς δὲ τὸν Εὐφράτην
αὐτός τε ἀπώλετο καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ, περὶ ὧν οὐ νῦν καιρὸς λέγειν.
9. *Πάρθους δὲ μετὰ τὸν Κράσσον ἐπιδιαβαίνειν εἰς Συρίαν* 180
ὡρμημένους ἀνέκοπτεν Κάσσιος εἰς τὴν ἐπαρχίαν διαφυγών. περι-
ποιησάμενος δὲ αὐτὴν ἐπὶ Ἰουδαίους ἠπείγετο, καὶ Ταριχέας μὲν
ἑλὼν εἰς τρεῖς μυριάδας Ἰουδαίων ἀνδραποδίζεται, κτείνει δὲ καὶ
Πειθόλαον τοὺς Ἀριστοβούλου στασιαστὰς ἐπισυνιστάντα· τοῦ
φόνου δὲ ἦν σύμβουλος Ἀντίπατρος. τούτῳ γήμαντι γυναῖκα τῶν 181
ἐπισήμων ἐξ Ἀραβίας Κύπρον τοὔνομα τέσσαρες μὲν υἱεῖς γίνονται,
Φασάηλος καὶ ὁ βασιλεὺς αὖθις Ἡρώδης, πρὸς οἷς Ἰώσηπος καὶ
Φερώρας καὶ Σαλώμη θυγάτηρ. ἐξῳκειωμένος δὲ τοὺς πανταχοῦ
δυνατοὺς φιλίαις τε καὶ ξενίαις μάλιστα προσηγάγετο τὸν Ἀράβων
βασιλέα διὰ τὴν ἐπιγαμβρίαν, κἀπειδὴ τὸν πρὸς τὸν Ἀριστόβουλον
ἀνείλετο πόλεμον, ἐκείνῳ παρακαταθήκην ἔπεμψεν τὰ τέκνα. Κάσ- 182
σιος δὲ κατὰ συνθήκας ἡσυχάζειν Ἀλέξανδρον ἀναγκάσας ἐπὶ τὸν
Εὐφράτην ὑπέστρεψεν Πάρθους διαβαίνειν ἀνείρξων, περὶ ὧν ἐν
ἑτέροις ἐροῦμεν.
IX. 1. *Καῖσαρ δὲ Πομπηίου καὶ τῆς συγκλήτου φυγόντων ὑπὲρ* 183

---

§ 179 = Ant. Iud. XIV 105 sq.

PAMLVRCLatHegesippus I 22 p. 31.

1 i. marg. *ιθ'* V *κράσοσ* A¹V *κρᾶσσοσ* LV *δοχος ἐλθων* — p. 44, 16 *Ἀντίγονος* duo folia recentiore manu exarata L 2 *στρατιὰν* LVRC 4 *εἶρεν* V¹ *ἀπέσχε* V *δὲ*] *τε* R 5 *οὐ νῦν καιρὸς*] *νῦν οὐ καιρὸσ* V *νῦν οὐκ ἔστιν* (*ἔστι* L) *καιρὸσ* AL 6 *κρᾶσσον* AC *κρᾶσον* V *ἐπιβαίνειν* M 7 *κάσιοσ* AML *διεκφυγὼν* AL 8 *δ'* C *περιποιησάμενος δὲ αὐτὴν*] *eius autem fauore quaesito* Lat *Ἰουδαίουσ*] *ἰουδαίασ* ALVR *ἰουδαίαν* MCLat *ἐπείγετο* ALV¹ *ταριχαίασ* codd. 9 *τρεῖς μυριάδας*] *τρισμυρίουσ* VR *μυρίουσ* C 10 *Πειθόλαον*] *πεισίλαον* VRLat *pitholaum* Heg *ἐπισυνιστάντα*] *ἐπιστομίσαντα*, i. marg. *ἐπισυνιστάντα* V 11 *σύμβουλος*] *σύμμαχοσ* L *ἀντίπατροσ*, litt. *πα* suppl. m. 2 C i. marg. *κ'* V 12 *Κύπρον*] Hudson *κύπριν* codd.LatHeg; cf. Ant. Iud. XIV 121 *τέσσαρες*] *δ'* PA *υἱοὶ* L *γίγνονται* C 13 *αὖθις* om. Lat *iosippum* Lat 14 *καὶ Σαλώμη*] *σαλώμη δὲ* VR *ἐξοικειωμένοσ* PA¹C² *ἐξοικειούμενοσ* MLVR et ex corr. A *ἐξοικιομένοσ* C¹ 15 *ξενιοισ* (*αι* supra) C *τὸν*] *τῶν* PALVRC¹ *τὸν τῶν* M 16 *ἐπιγαμβρείαν* M *ἐπιγαμίαν* LVRC fort. recte *καὶ ἐπειδὴ* VR *πρὸς τὸν*] *πρὸσ* VRC 17 *ἀνείλετο*] *εἵλατο* RV¹ *εἵλετο* V² *ἐκείνω* ex *ἐκεῖνο* corr. P *κάσιοσ* AML 19 *ἐπέστρεψε* L *διαβαίνειν ἀνείρξων*, litt. *ειν ἀν* corr. ex *ειν* et *ω* ex *ο* P *ἀνείρξων*] *ἀρείξων* L *ἐροῦμεν* damnat Hudson 21 i. marg. *κα'* VC

τὸν Ἰόνιον Ῥώμης καὶ τῶν ὅλων κρατήσας ἀνίησι μὲν τῶν δεσμῶν
τὸν Ἀριστόβουλον, παραδοὺς δ' αὐτῷ δύο τάγματα κατὰ τάχος
ἔπεμψεν εἰς Συρίαν, ταύτην τε ῥᾳδίως ἐλπίσας καὶ τὰ περὶ τὴν
184 Ἰουδαίαν δι' αὐτοῦ προσάξεσθαι. φθάνει δ' ὁ φθόνος καὶ τὴν
Ἀριστοβούλου προθυμίαν καὶ τὰς Καίσαρος ἐλπίδας· φαρμάκῳ
γοῦν ἀναιρεθεὶς ὑπὸ τῶν τὰ Πομπηίου φρονούντων μέχρι πολλοῦ
μὲν οὐδὲ ταφῆς ἐν τῇ πατρῴᾳ χώρᾳ μετεῖχεν, ἔκειτο δὲ μέλιτι
συντηρούμενος ὁ νεκρὸς αὐτοῦ, ἕως ὑπ' Ἀντωνίου Ἰουδαίοις ἐπέμ-
φθη τοῖς βασιλικοῖς μνημείοις ἐνταφησόμενος.
185 2. Ἀναιρεῖται δὲ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος πελέκει ὑπὸ
Σκιπίωνος ἐν Ἀντιοχείᾳ Πομπηίου τοῦτ' ἐπιστείλαντος καὶ γενο-
μένης κατηγορίας πρὸ τοῦ βήματος ὧν Ῥωμαίους ἔβλαψεν. τοὺς
δ' ἀδελφοὺς αὐτοῦ Πτολεμαῖος ὁ Μενναίου παραλαβών, ὃς ἐκράτει
τῆς ὑπὸ τῷ Λιβάνῳ Χαλκίδος, Φιλιππίωνα τὸν υἱὸν ἐπ' αὐτοὺς
186 εἰς Ἀσκάλωνα πέμπει. κἀκεῖνος ἀποσπάσας τῆς Ἀριστοβούλου
γυναικὸς Ἀντίγονον καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα ἀνή-
γαγεν. ἁλοὺς δ' ἔρωτι γαμεῖ τὴν ἑτέραν καὶ μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ
πατρὸς δι' αὐτὴν κτείνεται· γαμεῖ γὰρ Πτολεμαῖος τὴν Ἀλεξάνδραν
ἀνελὼν τὸν υἱὸν καὶ διὰ τὸν γάμον κηδεμονικώτερος αὐτὸς ἦν
πρὸς τοὺς ἀδελφούς.
187 3. Ἀντίπατρος δὲ μετὰ τὴν Πομπηίου τελευτὴν μεταβὰς ἐθε-
ράπευεν Καίσαρα, κἀπειδὴ Μιθριδάτης ὁ Περγαμηνὸς μεθ' ἧς

---

§ 183 = Ant. Iud. XIV 123.

PAMLVRCLatHegesippus I 22 p. 32.

1 ἰώνιον V¹R καὶ] τε καὶ ex cod. L. B. Hauerkamp 2 ἀριστό-βολον C δ'] om. P δὲ VR 3 τε] s. P τε, τ i. ras. A δὲ L 4 δὲ AML προσάξασθαι VR προσάξεσθαι (α supra ε) C δὲ AMLVRC 6 γοῦν] γαρ L μὲν πολλοῦ tr. VR 7 τῇ om. C δὲ] δὲ (δ' C) ἐν VRC μέλιτι] μελίτη V 10 ἀναιρεῖται, αι ante ρ i. ras. A Ἀλέξανδρος om. C πελέκει ex πέλεκι corr. P πέλυκι VR 11 σκηπίωνοσ PAMLV¹ τοῖτο VR 12 πρὸ] πρὸσ V¹ ὧν] ὧν, supra ν suppl. ut uid. ὃν V 13 δ' om. MVRC μινναίου MVR μημναίου C *manaei* Lat Μινναῖος Hudson παραλαβὼν] *captis* Lat ἐκράτει — 14 Χαλκίδος] *qui apud calcida sub libano morabatur* Lat 14 φιλιππίονα P 16 ἀνῆγεν C 17 δὲ VR ἑτέραν] PAHeg νεωτέραν (νεωτέ i. ras. 3 litt. M) MLVRCLat ταῦθ' C 18 δι' αὐτὴν] om. M *ob eamque causam* Lat κτείνεται δι' αὐτὴν tr. VR γὰρ] δὲ Destinon τὴν om. AML ἀλεξάνδρου R 19 αὐτὸς s. P ἦν αὐτὸς tr. Hauerkamp 20 τοὺσ αὐτῆσ ἀδελφοὺσ VRC τοὺσ ἀδελφοὺσ αὐτῆσ L 21 i. marg. κβ' VC τὴν] τὴν τοῦ AL μεταβὰς] διαβὰσ M, om. Lat 22 καὶ ἐπειδὴ VR κἀπει-δήπερ C περγαμινὸσ PV¹

ἦγεν ἐπ' Αἴγυπτον δυνάμεως εἰργόμενος τῶν κατὰ τὸ Πηλούσιον
ἐμβολῶν ἐν Ἀσκάλωνι κατείχετο, τούς τε Ἄραβας ξένος ὢν ἔπεισεν
ἐπικουρῆσαι καὶ αὐτὸς ἧκεν ἄγων Ἰουδαίων εἰς τρισχιλίους ὁπλίτας.
παρώρμησεν δὲ καὶ τοὺς ἐν Συρίᾳ δυνατοὺς ἐπὶ τὴν βοήθειαν τόν 188
τε ἔποικον τοῦ Λιβάνου Πτολεμαῖον καὶ Ἰάμβλιχον, δι' οὓς αἱ
ταύτῃ πόλεις ἑτοίμως συνεφήψαντο τοῦ πολέμου. καὶ θαρρῶν ἤδη 189
Μιθριδάτης τῇ προσγενομένῃ δι' Ἀντίπατρον ἰσχύι πρὸς τὸ Πη-
λούσιον ἐξελαύνει κωλυόμενός τε διελθεῖν ἐπολιόρκει τὴν πόλιν.
γίνεται δὲ κἀν τῇ προσβολῇ διασημότατος Ἀντίπατρος· τὸ γὰρ κατ'
αὐτὸν μέρος τοῦ τείχους διαρρήξας πρῶτος εἰσεπήδησεν εἰς τὴν
πόλιν μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ.

4. Καὶ τὸ Πηλούσιον μὲν ἑάλω, πρόσω δ' αὐτὸν ἰόντα εἶργον 190
αὖθις οἱ τὴν Ὀνίου προσαγορευομένην χώραν κατέχοντες· ἦσαν δὲ
Ἰουδαῖοι Αἰγύπτιοι. τούτους Ἀντίπατρος οὐ μόνον μὴ κωλύειν
ἔπεισεν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῇ δυνάμει παρασχεῖν· ὅθεν οὐδὲ οἱ
κατὰ Μέμφιν ἔτι εἰς χεῖρας ἦλθον, ἑκούσιοι δὲ προσέθεντο Μιθρι-
δάτῃ. κἀκεῖνος ἤδη τὸ Δέλτα περιελθὼν συνέβαλλεν τοῖς λοιποῖς 191
Αἰγυπτίοις εἰς μάχην κατὰ χῶρον, ὃς Ἰουδαίων στρατόπεδον καλεῖ-
ται. κινδυνεύοντα δ' αὐτὸν ἐν τῇ παρατάξει σὺν ὅλῳ τῷ δεξιῷ
κέρατι ῥύεται περιελθὼν Ἀντίπατρος παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τοῦ ποτα-

§ 187 = Ant. Iud. XIV 128.

PAMLVRCLatHegesippus I 23 p. 34.

1 ἐπ' αἰγύπτου M εἰσ αἴγυπτον VR εἰργόμενοσ A τῶν] ex τὸν corr. A ὑπὸ τῶν C 2 ἀσκαλῶνι PA[1] 3 ἰουδαίουσ LVR 4 παρόρμησε C[1] τῶν τε ἐποίκων Aldrich 5 τ' C Πτολεμαῖον s. P καὶ Ἰάμβλιχον om. R Ἰάμβλιχον] ἰάμβλιχον καὶ πτολεμαῖον V *iamblicum et ptolomeum* cod. Vat. Lat *iamblicum et Ptolomaeum alterum* Heg; cf. Ant. Iud. XIV 129 6 συνεφήπτοντο L θαρρῶν] καθορῶν C 7 προσγινομένῃ LV 8 διελθεῖν] ἐξελθεῖν VR διεξελθεῖν C *transire* Lat 9 δὲ om. V διασημώτατοσ A καθ' ἑαυτὸν (αὐτὸν C) VRC 12 τὸ om. VRC πρόσω — 14 Αἰγύπτιοι] *ulterius autem eos progredi non sinebant iudaci aegyptii terrarum incolae quae appellantur onium* Lat δὲ VR αὐτὸν ἰόντα] PAMLat αὐτοὺσ ἰόντασ LVRC εἶργον PA 13 Ὀνίου] ὄνιον PAL et ut uid. Lat *oniae* Heg ἦσαν δ'] solito angustius scripsit M, om. VR 14 Αἰγύπτιοι] PALatHeg καὶ αἰγύπτιοι MLVRC τούτους] τούτουσ δὲ VR κωλύων C 15 τἀπιτήδεια C οὐδ' VC 16 κατὰ τὴν μέμφιν ed. pr. εἰσ χεῖρασ ἦλθον ἔτι tr. V προέθεντο C[1] 17 τὸ — περιελθὼν] *loco illo peragrato* Lat περιελθὼν] περιελὼν L συνέβαλλεν] συνέλαβε L συμβάλλει VR 18 Αἰγυπτίοις] αἰγυπτίοισ κατὰ τὴν C[1] χῶρον, s. m. 2 V 19 κινδυνεύοντα — 20 ποταμοῦ] (*mithridates* —) *paene extinctus foret, nisi antipater uidens totum* — *dextrum cornu ab hoste urgeri, ex alia quoque parte includi flumine,* — *irruisset a cornu sinistro* Heg δὲ VRC συνόλῳ P[1]

192 μοῦ· τῶν γὰρ καθ' ἑαυτὸν ἐκράτει τὸ λαιὸν ἔχων κέρας· ἔπειτα
προσπεσὼν τοῖς διώκουσι Μιθριδάτην ἀπέκτεινεν πολλοὺς καὶ
μέχρι τοσούτου τοὺς καταλειπομένους ἐδίωξεν ὡς καὶ τὸ στρατό-
πεδον αὐτῶν ἑλεῖν. ὀγδοήκοντα δὲ μόνους τῶν ἰδίων ἀπέβαλεν,
καὶ Μιθριδάτης ἐν τῇ τροπῇ περὶ ὀκτακοσίους. σωθεὶς δ' αὐτὸς
παρ' ἐλπίδα μάρτυς ἀβάσκανος γίνεται πρὸς Καίσαρα τῶν Ἀντι-
πάτρου κατορθωμάτων.
193 5. Ὁ δὲ τότε μὲν τὸν ἄνδρα τοῖς ἐπαίνοις καὶ ταῖς ἐλπίσιν
εἰς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ κινδύνους ἐπέρρωσεν, ἐν οἷς πᾶσιν παραβολώ-
τατος ἀγωνιστὴς γενόμενος καὶ πολλὰ τρωθεὶς ἐφ' ὅλον σχεδὸν
194 τοῦ σώματος εἶχεν τὰ σημεῖα τῆς ἀρετῆς. αὖθις δὲ καταστησάμενος
τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὡς ἐπανῆκεν εἰς Συρίαν, πολιτείᾳ τε αὐτὸν
τῇ Ῥωμαίων ἐδωρήσατο καὶ ἀτελείᾳ τῆς τε ἄλλης τιμῆς καὶ φιλο-
φρονήσεως ἕνεκεν ζηλωτὸν ἐποίησεν καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην δὲ δι'
αὐτὸν ἐπεκύρωσεν Ὑρκανῷ.
195 X. 1. Κατ' αὐτὸ δὲ καὶ Ἀντίγονος ὁ Ἀριστοβούλου πρὸς τὸν
Καίσαρα παρὼν γίνεται παραδόξως Ἀντιπάτρῳ μείζονος προκοπῆς
αἴτιος· δέον γὰρ ἀποδύρεσθαι περὶ τοῦ πατρὸς πεφαρμάχθαι
δοκοῦντος ἐκ τῶν πρὸς Πομπήιον διαφορῶν καὶ περὶ τἀδελφοῦ
τὴν Σκιπίωνος ὠμότητα μέμφεσθαι καὶ μηδὲν εἰς τὸν ἔλεον παρα-
μῖξαι φθονερὸν πάθος, ὁ δὲ ἐπὶ τούτοις Ὑρκανοῦ καὶ Ἀντιπάτρου
196 κατηγόρει παρελθών, ὡς παρανομώτατα μὲν αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελ-
φῶν πάσης ἀπελαύνοιεν τῆς πατρίου γῆς, πολλὰ δ' εἰς τὸ ἔθνος
αὐτοὶ διὰ κόρον ἐξυβρίζοιεν, καὶ ὅτι τὴν εἰς Αἴγυπτον συμμαχίαν

---

§ 192 = Ant. Iud. XIV 133.

PAMLVRCLatHegesippus I 24 p. 35 Suidas s. *ἀβάσκανος*.
2 *μιθριδάτην*, *ν* i. ras. m. 1 A *μιθριδάτησ* L *ἀπέκτεινεν*] *ἀπεκτείνετο* C¹ *ἀπέκτεινέ τε* C²VR 3 *τοσούτους τοὺς*] *τοσούτουσ* R *τοσούτου·*, eras. *σ* V *καταλιπομένουσ* P¹A *καταλειπόμενοσ* V²R 4 *ὀγδοήκοντα*] *π̄* PA *ἰδίων*] *ἰουδαίων* R 5 *τροπῇ*] *πρώτῃ* P *cum fugeret* Lat *δὲ* VR *αὐτὸς* om. Lat 6 *ἐλπίδασ* C *μάρτυς* — 7 *κατορθωμάτων* laudat Suid *τῶν*] *τὸν* MV¹C¹ 9 *ὑπὲρ* om. L *ἑαυτοῦ* AMLVRC *παραβο·λότατοσ*, eras. *υ* P 10 *ἐφ'*] *καθ'* V Hudson 12 *κατὰ*] *περὶ* VR *ὡς* om. P *Συρίαν*] *τὴν συρίαν* V *αὐτόν*, *ὸ* ex *ῶ* corr. VC 13 *ἐδωρήσατο*] PAMLLat et i. marg. V *ἐτίμησε* VRC et ut uid. Heg 16 *ὁ*] redit manus antiqua L 18 *γὰρ*] *γοῦν* LVRC *ἀποδύρασθαι* LVR 19 *δοκοῦντοσ*, *σ* i. ras. A *καὶ*] *ἢ* V *τοῦ ἀδελφοῦ* LVRC 20 *σκηπίωνοσ* PAMLR et ex corr. V *παραμίξαι*, utrumque *α* i. ras. m. 2 V 21 *δ'* C 22 *κατηγορεῖ* L *μὲν* om. P 23 *ἀπελαύνοιε·*, eras. *ν* P *πάσης* om. Lat *πατρίου*] *πατρώου* LR *πατρ·ώου* V *δὲ* LVR 24 *διὰ κόρον* om. M *ὅτι*] *διότι* LVR *συμμαχίαν*, *ι* i. ras. maiore A

οὐκ ἐπ᾽ εὐνοίᾳ αὐτῷ πέμψειαν, ἀλλὰ κατὰ δέος τῶν πάλαι διαφο-
ρῶν καὶ τὴν πρὸς τὸν Πομπήιον φιλίαν ἀποσκευαζόμενοι.

2. Πρὸς ταῦτα ὁ Ἀντίπατρος ἀπορρίψας τὴν ἐσθῆτα το 197
πλῆθος ἐπεδείκνυεν τῶν τραυμάτων, καὶ περὶ μὲν τῆς εἰς Καίσαρα
εὐνοίας οὐκ ἔφη λόγου δεῖν αὐτῷ· κεκραγέναι γὰρ τὸ σῶμα σιω-
πῶντος· Ἀντιγόνου δὲ θαυμάζειν τὴν τόλμαν, εἰ πολεμίου Ῥωμαίων 198
υἱὸς ὢν καὶ Ῥωμαίων δραπέτου καὶ τὸ νεωτεροποιὸς εἶναι καὶ
στασιώδης αὐτὸς πατρῷον ἔχων, παρὰ τῷ Ῥωμαίων ἡγεμόνι κατη-
γορεῖν ἐπικεχείρηκεν ἑτέρων καὶ πειρᾶται τυχεῖν ἀγαθοῦ τινος, δέον
ἀγαπᾶν ὅτι ζῇ· καὶ γὰρ νῦν ἐφίεσθαι πραγμάτων οὐ τοσοῦτον δι᾽
ἀπορίαν, ἀλλ᾽ ἵνα Ἰουδαίους διαστασιάσῃ παρελθὼν καὶ χρήσηται
κατὰ τῶν δόντων ταῖς ἀφορμαῖς.

3. Τούτων Καῖσαρ ἀκούσας Ὑρκανὸν μὲν ἀξιώτερον τῆς ἀρχιε- 199
ρωσύνης ἀπεφήνατο, Ἀντιπάτρῳ δὲ δυναστείας αἵρεσιν ἔδωκεν. ὁ
δ᾽ ἐπὶ τῷ τιμήσαντι τὸ μέτρον τῆς τιμῆς θέμενος πάσης ἐπίτρο-
πος Ἰουδαίας ἀποδείκνυται καὶ προσεπιτυγχάνει τὰ τείχη τῆς
πατρίδος ἀνακτίσαι κατεστραμμένα. τὰς μὲν δὴ τιμὰς ταύτας 200
Καῖσαρ ἐπέστελλεν ἐν τῷ Καπετωλίῳ χαραχθῆναι τῆς τε αὐτοῦ
δικαιοσύνης σημεῖον καὶ τῆς τἀνδρὸς ἐσομένας ἀρετῆς.

4. Ἀντίπατρος δὲ Καίσαρα προπέμψας ἐκ τῆς Συρίας εἰς Ἰου- 201
δαίαν ὑπέστρεψεν. καὶ πρῶτον μὲν τὸ τεῖχος ἀνεδείματο τῆς
πατρίδος ὑπὸ Πομπηίου κατεστραμμένον καὶ τοὺς ἀνὰ τὴν χώραν
θορύβους ἐπιὼν κατέστελλεν, ἀπειλητὴς ἅμα καὶ σύμβουλος ὢν
ἑκάστοις, ὅτι τὰ μὲν Ὑρκανοῦ φρονοῦντες ἐν ὄλβῳ καὶ καθ᾽ ἡσυ-

---

§ 196 = Ant. Iud. XIV 140.

PAMLVRCLatHegesippus I 25 p. 36.

1 *ἐπ᾽ εὐνοίασ* A *ἐξ εὐνοίασ* C *ἀπ᾽ εὐνοίας* Niese *αὐτῷ*] *αὐτῶν* LVR *ipsi caesari* Lat *διαφορῶν*] *διαφόρων* LRC 2 *τὸν* om. MLVR *πήιον* L *ὑποσκευαζόμενοι* LVRC 3 *ταῦτ᾽* M *ταῦθ᾽* C *τὴν* om. L 6 *εἰ*] *εἰσ* R[1] 7 *ὢν*] *ἦν* LVR[1] *τὸ* ex *τοῦ* corr. A 8 *αὐτὸσ*, *σ* i. ras. m. 2 R *τῷ*] *τῶν* L 9 *πειρᾶται τυχεῖν*] *παρατυχεῖν* LR 10 *δι᾽*] *κατὰ* LVR fort. recte 11 *ἀλλ᾽* — 12 *ἀφορμαῖς*] *sed ut in eos qui se dedissent iudaeorum seditiones accenderet* Lat *διαστασιάσει* LR *χρήσητε* C 12 *ἀφορμασ* (*ι* superscr.) C 13 *ὑρκανοῦ*, i. marg. *γρ ὑρκανὸν* m. 2 V *τῆσ ἱερωσύνησ* A *τὴν ἀρχιερωσύνην* V 15 *δὲ ἐπὶ* LVR *τῷ*] *τῶ·*V *τὸ* C[1] *τιμήσοντι* Destinon *πάσης* om. Lat 17 *κατεστρεμμένα* R 18 *ἐπέστελεν* A *ἀπέστελλεν* ed. pr. *καπιτωλίω* C 19 *τοῦ ἀνδρὸσ* PLVR *antipatri* Lat *ἐσομένας ἀρετῆς*] Niese Hermes XI 471 *ἐσομένησ ἀρετῆσ* PA *ἐσόμενον ἀρετῆσ* MC *ἀρετῆσ ἐσόμενον* (*ἐσόμεμενον* V) LVR i. marg. *κγ´* VC 20 *ἀντίπατρον* (*ν* finale i. ras. m. 2) *δὲ καῖσαρ* R *ἀποπέμψασ* (*ο* i. ras. m. 2) R *εἰς*] *ὡσ εἰσ τὴν* LR *ὡσ εἰσ* V; uide Ant. XIV 156 21 *καὶ* om. LVR 24 *ὅτι*] *ὅτι οἱ* P

χίαν βιώσονται τῶν τε ἰδίων κτημάτων καὶ κοινῆς εἰρήνης ἀπο-
202 λαύοντες· εἰ δὲ πείθοιντο ταῖς ψυχραῖς ἐλπίσιν τῶν νεωτερίζειν
ἐπὶ κέρδεσιν οἰκείοις ἐθελόντων, ὡς αὐτόν τε πειράσουσιν ἀντὶ
κηδεμόνος δεσπότην καὶ Ὑρκανὸν ἀντὶ βασιλέως τύραννον, Ῥωμαίους
γε μὴν καὶ Καίσαρα πολεμίους ἀνθ᾽ ἡγεμόνων καὶ φίλων· οὐ γὰρ
203 ἀνέξεσθαι μετακινούμενον ἐκ τῆς ἀρχῆς ὃν αὐτοὶ κατέστησαν. ἅμα
δὲ ταῦτα λέγων καὶ δι᾽ αὑτοῦ καθίστατο τὴν χώραν ὁρῶν τὸν
Ὑρκανὸν νωθῆ τε καὶ βασιλείας ἀτονώτερον. Φασάηλον μὲν δὴ
τῶν παίδων τὸν πρεσβύτατον Ἱεροσολύμων καὶ τῶν πέριξ στρατη-
γὸν καθίστησιν, τὸν δὲ μετ᾽ αὐτὸν Ἡρώδην ἐπὶ τοῖς ἴσοις ἔστειλεν
εἰς Γαλιλαίαν κομιδῇ νέον.
204 5. Ὁ δὲ ὢν φύσει δραστήριος ὕλην εὐθέως εὑρίσκει τῷ φρο-
νήματι. καταλαβὼν οὖν Ἐζεκίαν τὸν ἀρχιληστὴν τὰ προσεχῆ τῇ
Συρίᾳ κατατρέχοντα μετὰ μεγίστου στίφους αὐτόν τε συλλαβὼν
205 ἀποκτείνει καὶ πολλοὺς τῶν λῃστῶν. ὃ δὴ μάλιστα τοῖς Σύροις
ἡγεῖτο κεχαρισμένον· ὑμνεῖτο γοῦν ἀνά τε τὰς κώμας καὶ ἐν ταῖς
πόλεσιν Ἡρώδης ὡς εἰρήνην αὐτοῖς καὶ τὰς κτήσεις ἀνασεσωκώς.
γίνεται δ᾽ ἐκ τούτου καὶ Σέξτῳ Καίσαρι γνώριμος ὄντι συγγενεῖ
206 τοῦ μεγάλου Καίσαρος καὶ διοικοῦντι τὴν Συρίαν. πρὸς δὲ

§ 201 = Ant. Iud. XIV 157.

PAMLVRCLatHegesippus I 25 p. 38.

1 ἀπολαύοντες] *potituri* Lat ἀπολαύσονται Cocceji et cod. Voss. teste Hauerkampo 3 ὡς om. MLVRC et fort. Lat 6 ἅμα] *quamuis* Lat 7 καὶ om. LVRC δι᾽ ex corr. M αὑτοῦ] αὐτοῦ PAM ἑαυτοῦ LVRC *se* Lat 8 νωθῆ] νωθήν LRV² *segniorem* Lat ἀτονώτερον] litt. το eras. uid. A ἀνώτερον LR κατώτερον V γρ ἀτονώτερον i. marg. V et m. 2 L 9 τῶν] τὸν R¹ 10 μετ᾽ αὐτὸν] μετὰ τὸν L 11 Γαλιλαίαν] τὴν γαλιλαίαν LVR κομιδὴ P¹AM 12 τῷ] τὸ C¹ 13 καταλαβὼν οὖν] καὶ καταλαβὼν Bekker καταλαβὼν γοῦν Destinon τῇ Συρίᾳ] τῆσ συρίασ C τῇ στρατιᾶι LVR, i. marg. συρία m. 2 L γρ κατατρέχοντα ἐν συρία V 14 κατατρέχον | · · · · · · · · τα, ον uid. corr. V καταταρέχοντα C τε om. P συλλαβὼν — 15 λῃστῶν] συλλαμβάνει καὶ πολλοὺσ τῶν λῃστῶν σὺν αὐτῶι ἀποκτένει V 15 ἀποκταίνει P¹ ἀποκταίνει (ν supra) A ἀποκτέννει MC ἀποκτένει LVR et ex corr. P 16 ἡγεῖτο] κατώρθωκε LVRC² κατόρθωκε C¹ *fuit* Lat ἐγένετο Destinon ὑμνεῖ·το, eras. ν V τε om. C 17 ὡς — ἀνασεσωκώς] *ueluti per eum pace reddita et possessionibus restitutis* Lat *quasi qui pacem et quietem publicam multo post tempore reformauisset* Heg ὡς εἰρήνην αὐτοῖς] PAM et ex corr. L ὼσ εἰσ εἰρήνην αὐτοὺσ L¹R ὼσ εἰσ ἠρήνην αὐτοὺσ παρὼν (παρὼν expunctum) V ὡς εἰσ εἰρήνην αὐτοῖσ παρων C 18 δὲ LVR σέξστω M 19 καὶ om. LR

τὸν ἀδελφὸν εὐδοκιμοῦντα καὶ Φασάηλος ἐφιλοτιμεῖτο τὴν ἀγαθὴν ἔριν
τοὺς ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εὐνουστέρους καθιστάμενος καὶ δι' αὐτοῦ
μὲν ἔχων τὴν πόλιν μηδὲν δὲ ἀπειροκάλως εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐξυ-
βρίζων. ἐντεῦθεν Ἀντιπάτρῳ θεραπεία τε ἦν ἐκ τοῦ ἔθνους βασι- 207
λικὴ καὶ τιμαὶ παρὰ πάντων ὡς δεσπότῃ τῶν ὅλων· οὐ μὴν αὐτὸς
τῆς πρὸς Ὑρκανὸν εὐνοίας ἢ πίστεώς τι μετεκίνησεν.

6. Ἀμήχανον δ' ἐν εὐπραγίαις φθόνον διαφυγεῖν· Ὑρκανὸς 208
γοῦν ἤδη μὲν καὶ καθ' ἑαυτὸν ἡσυχῇ πρὸς τὸ κλέος τῶν νεανίσκων
ἐδάκνετο, μάλιστα δὲ ἐλύπει τὰ Ἡρώδου κατορθώματα καὶ κήρυ-
κες ἐπάλληλοι τῆς καθ' ἕκαστον εὐδοξίας προστρέχοντες πολλοὶ [δὲ]
τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις βασκάνων ἠρέθιζον, οἷς ἢ τὸ τῶν παίδων
ἢ τὸ Ἀντιπάτρου σωφρονικὸν προσίστατο, λέγοντες ὡς Ἀντιπάτρῳ 209
καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ παραχωρήσας τῶν πραγμάτων καθέζοιτο τοὔ-
νομα μόνον βασιλέως ἔχων ἔρημον ἐξουσίας. καὶ μέχρι τοῦ πλανη-
θήσεται καθ' ἑαυτοῦ βασιλεῖς ἐπιτρέφων; οὐδὲ γὰρ εἰρωνεύεσθαι
τὴν ἐπιτροπὴν αὐτοὺς ἔτι, φανεροὺς δὲ εἶναι δεσπότας παρωσα-
μένους ἐκεῖνον, εἴ γε μήτε ἐντολὰς δόντος μήτε ἐπιστείλαντος αὐτοῦ
τοσούτους παρὰ τὸν τῶν Ἰουδαίων νόμον ἀνῄρηκεν Ἡρώδης· ὅν, εἰ
μὴ βασιλεύς ἐστιν ἀλλ' ἔτι ἰδιώτης, δεῖν ἐπὶ δίκην ἥκειν ἀποδώ-
σοντα λόγον αὐτῷ τε καὶ τοῖς πατρίοις νόμοις, οἳ κτείνειν ἀκρίτους
οὐκ ἐφιᾶσιν.

7. Τούτοις κατὰ μικρὸν Ὑρκανὸς ἐξεκαίετο καὶ τὴν ὀργὴν τελευ- 210
ταῖον ἐκρήξας ἐκάλει κριθησόμενον τὸν Ἡρώδην. ὁ δὲ καὶ τοῦ

---

§ 206 = Ant. Iud. XIV 161.

PAMLVRCLat Hegesippus I 26 p. 39.

1 τὸν ἀδελφὸν εὐδοκιμοῦντα] *fratris indolem* Lat φασά· | ηλοσ L 2 καθιστανόμενοσ LVR αὐτοῦ] αὐτοῦ PMRC δι' αὐτοῦ om. Lat 3 δ' C 4 ἐντεῦθεν] ἔνθεν AMLVRC ἦν post ἔθνους tr. LVR 7 i. marg. κδ' VC δὲ LV 9 δ' ἐλύπει MLC² δὲ λύπει C¹ τ' ἐλύπει Destinon Ἡρώδου] PAMLat et i. marg. m. 2 L φασαήλου LVRC 10 προ·τρέχοντεσ, eras. σ AC προτρέχοντεσ R πολλοὶ] πολλοὺσ P δὲ seclusit Niese 11 ἠρέθιζεν P 12 σωφρονητικὸν V προίστατο PMV προ^σίστατο A *officiebat* Lat 14 τοῦ] Destinon ποῦ codd. 15 ἐπιστρέφων C¹ 16 ἐπι-τροπὴν, πι suppl. m. 2 V αὐτοὺς] ex αὐτὸσ corr. A ex αὐτοῦ corr. V αὐτοῦ P φαναιροὺσ C δ' C παρωσομένουσ V 18 παρὰ, utrumque α i. ras m. 2 V τῶν om. LVRC ἀνήρηκεν·· P ἀνηρηκέναι A ὅν] ὧν C² ὢν V¹, i. marg. γρ ὅν V 19 ἀποδώσοντα] ἀποδώσοντον ex ἀποδώσωντον corr. C 20 ἀκρί-τους] L. Dindorf ἀκρίτωσ codd. 21 ἀφιᾶσιν L¹RC et ex corr. V 22 τελευταῖον, ν i. ras. m. 2 R 23 ἐκρίξασ RC¹

*πατρὸς παραινοῦντος καὶ τῶν πραγμάτων διδόντων παρρησίαν
ἀνήει φρουραῖς διαλαβὼν πρότερον τὴν Γαλιλαίαν. ᾔει δὲ μετὰ
καρτεροῦ στίφους, ὡς μήτε καταλύειν δόξειεν Ὑρκανὸν λαμπρὰν*
211 *ἄγων δύναμιν μήτε γυμνὸς ἐμπέσοι τῷ φθόνῳ. Σέξτος δὲ Καῖσαρ
δείσας περὶ τῷ νεανίᾳ, μή τι παρὰ τοῖς ἐχθροῖς ἀποληφθεὶς πάθῃ,
πέμπει πρὸς Ὑρκανὸν τοὺς παραγγελοῦντας διαρρήδην ἀπολύειν
Ἡρώδην τῆς φονικῆς δίκης. ὁ δὲ καὶ ἄλλως ὡρμημένος, ἠγάπα
γὰρ Ἡρώδην, ἀποψηφίζεται.*
212 8. *Καὶ ὃς ὑπολαμβάνων ἄκοντος τοῦ βασιλέως διαφυγεῖν εἰς
Δαμασκὸν ἀνεχώρησεν πρὸς Σέξτον παρασκευαζόμενος οὐδὲ αὖθις
ὑπακοῦσαι καλοῦντι. καὶ πάλιν οἱ πονηροὶ παρώξυνον τὸν Ὑρκανὸν κατ᾽ ὀργήν τε οἴχεσθαι τὸν Ἡρώδην λέγοντες καὶ παρεσκευασμένον κατ᾽ αὐτοῦ· πιστεύων δ᾽ ὁ βασιλεὺς οὐκ εἶχεν ὅ τι χρὴ δρᾶν,*
213 *ὡς ἑώρα μείζονα τὸν διάφορον. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ Σέξτου Καίσαρος
στρατηγὸς ἀνεδείχθη κοίλης Συρίας καὶ Σαμαρείας οὐ μόνον τε
κατ᾽ εὔνοιαν τὴν ἐκ τοῦ ἔθνους ἀλλὰ καὶ δυνάμει φοβερὸς ἦν, εἰς
ἔσχατον δέους κατέπεσεν Ὑρκανός, ὅσον οὔπω προσδοκῶν ἐπ᾽ αὐτὸν
ὁρμήσειν μετὰ στρατιᾶς.*
214 9. *Καὶ οὐ διήμαρτεν τῆς οἰήσεως· ὁ γὰρ Ἡρώδης κατ᾽ ὀργὴν
τῆς περὶ τὴν δίκην ἀπειλῆς στρατιὰν ἀθροίσας ἐπὶ Ἱεροσολύμων
ἦγεν καταλύσων τὸν Ὑρκανόν. κἂν ἔφθη τοῦτο ποιήσας, εἰ μὴ
προεξελθόντες ὅ τε πατὴρ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἔκλασαν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν*

---

§ 210 = Ant. Iud. XIV 169.

PAMLVRCLatHegesippus I 26 p. 39.

2 *φρουραῖ·σ*, eras. *ο* V *μετὰ καρτεροῦ*] *μετ᾽ ἀρκετοῦ* Destinon; cf. Ant. XIV 169 3 *λαμπρὰν*] *ἁδρὰν* LVR *ἀδρὰν* C *plures* Lat 4 *ἐμπέσοι*] *pateret* Lat *σέξστοσ* M 5 *τῷ νεανίᾳ*] *τὸν νεανίαν* C *τούτου* LVR *τι* ex *τε* corr. L *τοῖσ*, *ισ* i. ras. m. 2 V *ἀπολ$^{\eta}$ειφθεὶσ* L *ἀπολειφθεὶσ* V *πάθοι* V 6 *Ὑρκανὸν*] *τὸν ὑρκανὸν* LVR 9 *ἀποφυγεῖν* V 10 *πρὸσ σέξτον*, litt. *σ σέξ* i. ras. L *σέξστον* M *οὐδ᾽* C *παρασκευαζόμενος*] *paratus* Lat *proposito studio* Heg *παρεσκευασμένος* Destinon 11 *παρώξυναν* AMLVR *τὸν* om. LVRC 12 *παρασκευασάμενον* LV^{2}R^1 *παρασκευασμένον* V^1 *παρασκευασόμενον* R^2 *ut se — instrueret* Lat 13 *δὲ* LVR 14 *ὡς*] *ἕωσ* A *quoniam* Lat *ἐπεὶ δὲ*] *ἐπειδὴ* L^{1}R *σέξστου* M 15 *καὶ στρατηγὸσ* AMV *κοίλης* om. Lat *ἀνεδείχθη*] *declaratus esset herodes* Lat 16 *τὴν ἐκ* om. C *ἀλλὰ καὶ*] PAMCLat *ἀλλ᾽* (*ἀλλά* R) *ὅτι καὶ* LVR *ἦν*] *putabatur* Lat 17 *Ὑρκανὸς* om. AMLVRCLat 19 *οἰκήσεωσ* C^1 20 *περὶ τὴν δίκην*] *ἐπὶ τῆι δίκηι* V 21 *κατασυλῶν* LR, i. marg. m. 2 *καταλύσων* L 22 *συνεξελθόντεσ* LVR *pariter egressi* Lat *ὁ* ante *ἀδελφὸσ* om. C *ἔκλασαν* repictum in A

παρακαλοῦντες καὶ αὐτὸν ἀπειλῇ καὶ ἀνατάσει μόνῃ μετρῆσαι τὴν
ἄμυναν, φείσασθαι δὲ τοῦ βασιλέως, ὑφ' οὗ μέχρι τοσαύτης δυνά-
μεως προῆλθεν· δεῖν τε, εἰ κληθεὶς ἐπὶ δίκην παρώξυνται, καὶ
περὶ τῆς ἀφέσεως εὐχαριστεῖν καὶ μὴ πρὸς μὲν τὸ σκυθρωπὸν
ἀπαντᾶν, περὶ δὲ τῆς σωτηρίας ἀχάριστον εἶναι. εἰ δὲ δὴ λογι- 215
στέον εἴη καὶ πολέμου ῥοπὰς βραβεύεσθαι θεῷ, πλέον εἶναι τῆς
στρατείας τὸ ἄδικον. διὸ δὴ καὶ περὶ τῆς νίκης οὐ χρὴ κατὰ πᾶν
εὔελπιν εἶναι, μέλλοντά γε συμβαλεῖν βασιλεῖ καὶ συντρόφῳ καὶ
πολλάκις μὲν εὐεργέτῃ, χαλεπῷ δὲ οὐδέποτε, πλὴν ὅσον πονηροῖς
συμβούλοις χρώμενος ἐπισείσειεν αὐτῷ σκιὰν ἀδικήματος. πείθε-
ται τούτοις Ἡρώδης ὑπολαβὼν εἰς τὰς ἐλπίδας αὔταρκες εἶναι καὶ
τὸ τὴν ἰσχὺν ἐπιδείξασθαι τῷ ἔθνει.

10. Κἀν τούτῳ γίνεται περὶ Ἀπάμειαν ταραχὴ Ῥωμαίων 216
καὶ πόλεμος ἐμφύλιος, Καικιλίου μὲν Βάσσου διὰ τὴν εἰς Πομ-
πήιον εὔνοιαν δολοφονήσαντος Σέξτον Καίσαρα καὶ τὴν ἐκείνου
δύναμιν παραλαβόντος, τῶν δ' ἄλλων Καίσαρος στρατηγῶν ἐπὶ
τιμωρίᾳ τοῦ φόνου μετὰ δυνάμεως συνελθόντων. οἷς καὶ διὰ 217
τὸν ἀνῃρημένον καὶ διὰ τὸν περιόντα Καίσαρα φίλους ὄντας
ἀμφοτέρους ὁ Ἀντίπατρος διὰ τῶν παίδων ἔπεμψεν συμμα-
χίαν. μηκυνομένου δὲ τοῦ πολέμου Μοῦρκος μὲν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας

§ 214 = Ant. Iud. XIV 181. § 216 = Ant. Iud. XIV 268.

PAMLVRCLatHegesippus I 26 p. 40.

1 καὶ] om. VC *et* Lat ἀνατάσει] C *indignatione* Lat ἀναστάσει PAMLVRHeg μετρήσει L 2 ὑφ' ᾧ PAC ἐφ' ᾧ M *sub quo* LatHeg 3 ἐπὶ, ὶ i. ras. maiore m. 2 V 4 καὶ μὴ] μὴ PAMLVR *neue* Lat 5 εἰ δὲ — 7 ἄδικον] *quod si etiam momenta bellorum reputanda uiderentur, iniquitatem militiae consideraret* Lat δὴ] δεῖ L 6 θεῷ, πλέον εἶναι] θεωρητέον εἶναι PAMLR θεῷ πλεῖον εἶναι VC γρ βραβεύεσθαι θεωρητέον i. marg. m. 2 V τῷ θεῷ θεωρητέον εἶναι Aldrichius; cfr. Ant. Iud. XIV 183 7 στρατείας] Destinon στρατιᾶσ codd. περὶ] τὸ περὶ LVR χρὴ] χρῆναι LVRC κατὰ πᾶν] κατὰ πάντα P καθ' ἅπαν M 8 γε] Bekker τε codd. συμβάλειν C συμβάλλειν LVR βασιλεῖ] om. R i. marg. suppl. m. 2 L 9 χαλεπῶ·L χαλεπῶσ R οὐδένποτε L^{1}R 10 χρώμενον PL^{2}V 11 litt. λαβὼν — εἶναι καὶ om. R ὑπολαβὼν — 12 ἔθνει] *qui speratis putauerat posse sufficere suasque uires demonstrare nationi* Lat 12 τὸ] τῶ PA^1 τὸ ex τα aut τω corr. L ἔθνει, ει i. ras. A 13 i. marg. κε' VC περὶ] πρὸσ P ἀπάμεια·ν A 14 Καικιλίου] Dindorf κεκελλίου PAM κικιλίου LVR κεκιλλίου C *caecilius* Lat Heg βάσσον PA 15 σέξστον M 16 δὲ LVR post ἐπὶ ras. 2—3 litt. A 17 μετὰ δυνάμεως συνελθόντων] βάσσω συμβαλόντων (συμβαλ | λόντων M) μετὰ πάσης τῆσ δυνάμεωσ PAMC (*quoniam*) *cunctis uiribus bassum petebant* Lat; cf. Ant. Iud. XIV 268 20 Μοῦρκος] μάρκοσ MLVRCLat

218 Σέξτου παραγίνεται διάδοχος, XI. 1. συνίσταται δὲ Ῥωμαίοις
κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ μέγας πόλεμος Κασσίου καὶ Βρούτου
κτεινάντων δόλῳ Καίσαρα κατασχόντα τὴν ἀρχὴν ἐπ᾽ ἔτη τρία καὶ
μῆνας ἑπτά. μεγίστου δ᾽ ἐπὶ τῷ φόνῳ γενομένου κινήματος καὶ
διαστασιασθέντων τῶν δυνατῶν ἕκαστος ἐλπίσιν οἰκείαις ἐχώρει
πρὸς ὃ συμφέρειν ὑπελάμβανεν, καὶ δὴ καὶ Κάσσιος εἰς Συρίαν
219 καταληψόμενος τὰς περὶ Ἀπάμειαν δυνάμεις. ἔνθα Βάσσῳ τε
Μοῦρκον καὶ τὰ διεστῶτα τάγματα διαλλάξας ἐλευθεροῖ μὲν Ἀπά-
μειαν τῆς πολιορκίας, ἡγούμενος δ᾽ αὐτὸς τῆς στρατιᾶς ἐπῄει
φορολογῶν τὰς πόλεις καὶ παρὰ δύναμιν τὰς εἰσπράξεις ποιούμενος.
220 2. Κελευσθὲν δὲ καὶ Ἰουδαίοις εἰσενεγκεῖν ἑπτακόσια τάλαντα
δείσας Ἀντίπατρος τὴν ἀπειλὴν τοῦ Κασσίου τοῖς τε υἱοῖς διεῖλεν
εἰσπράττειν τὰ χρήματα καί τισιν ἄλλοις τῶν ἐπιτηδείων κατὰ
τάχος, ἐν οἷς καὶ Μαλίχῳ τινὶ τῶν διαφόρων· οὕτως ἤπειγεν
221 ἡ ἀνάγκη. πρῶτος δ᾽ ἀπεμειλίξατο Κάσσιον Ἡρώδης τὴν ἑαυτοῦ
μοῖραν ἐκ τῆς Γαλιλαίας κομίσας ἑκατὸν τάλαντα καὶ διὰ τοῦτο
ἐν τοῖς μάλιστα φίλος ἦν. τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς βραδυτῆτα κακίσας
222 αὐταῖς ἐθυμοῦτο ταῖς πόλεσιν. Γόφνα γοῦν καὶ Ἀμμαοῦν καὶ δύο
ἑτέρας τῶν ταπεινοτέρων ἐξανδραποδισάμενος ἐχώρει μὲν ὡς καὶ
Μάλιχον ἀναιρήσων, ὅτι μὴ σπεύσας εἰσέπραξεν, ἐπέσχεν δὲ τὴν
τούτου καὶ τὴν τῶν ἄλλων πόλεων ἀπώλειαν Ἀντίπατρος ταχέως
ἑκατὸν ταλάντοις θεραπεύσας Κάσσιον.

§ 218 = Ant. Iud. XIV 270.

PAMLVRCLatHegesippus I 27 p. 40.

1 Σέξτου] σέξστου M σέξτου LVRC ἀντὶ κασσίου P ἀντὶ κεστίου A *antistii* Lat fort. recte (uide Cass. Dio 47, 27. Drumann hist. Rom. II 127) ἀντὶ Σέξτου Destinon 2 κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν] καὶ κατὰ τὸν καιρὸν C *eodem tempore* Lat πόλεμοσ[β] ὁ[α] μέγασ (corr. m. 2) tr. V μέγας om. Lat 3 κτεινάντων] κτείναντοσ LVR ἄφνω κτεινάντων PAMC ἐπὶ LVR 4 ἑπτὰ· (eras. uid. ι) P μεγίστο C^1 δὲ LVR 6 καὶ δὴ καὶ] PA καὶ δὴ ἧκε ML^{2}VRC καὶ διῆκε L^1 *itaque cassius* (*syriam*) *petit* Lat εἰσ συρίαν, σ σ i. ras. m. 2 V post Συρίαν excidisse uid. uerbum καταληψόμενοσ, ή i. ras. m. 2 V 7 ἀπάμειαν, πάμει i. ras. m. 2 C βάσσον P μάρκον MLVRCLat 8 τα om. A^1 9 δὲ LVR ἐπῄει] ἀπῄει L^{1}VR, om. Lat 11 ἑπτακόσια] ὀκτακόσια Syncellus p. 576 12 υἱέσι M 14 οὕτως] οὕτωσ δ᾽ PA οὕτωσ γὰρ V 15 δὲ LVR 16 ἐκ, κ i. ras. m. 2 V ἑκατὸν] ρ̄ PA 17 φίλοισ M φίλο·σ V κακίσας] κακίασ L^1 *arguens cassius* Lat, unde κακίσας Κάσσιος Destinon 18 Γόφνα γοῦν] γνοφὰν οὖν PA γόφναν οὖν M τόφνα γοῦν LR τόφρα γοῦν, i. marg. γνόφαν γρ τόφναν V γόφναν γοῦν C *eaque re gufnam* Lat *amaum* Lat 19 καὶ Μάλιχον] μαίλιχον, μαι m. 2 ut uid. ex καὶ corr. C 20 τὴν] τήν τε LVRC 21 τὴν om. V

3. Οὐ μὴν Μάλιχος ἀναχωρήσαντος Κασσίου τῆς χάριτος ἀπε- 223
μνημόνευσεν Ἀντιπάτρῳ, κατὰ δὲ τοῦ πολλάκις σωτῆρος ἐπιβουλὴν
ἐνεσκευάζετο σπεύδων ἀνελεῖν τὸν ἐμπόδιον αὐτοῦ τοῖς ἀδικήμασιν
Ἀντίπατρος δὲ τήν τε ἰσχὺν καὶ τὸ πανοῦργον τἀνδρὸς ὑποδείσας
διαβαίνει τὸν Ἰορδάνην στρατὸν ἀθροίσων εἰς τὴν τῆς ἐπιβουλῆς
ἄμυναν. φωραθεὶς δὲ Μάλιχος ἀναιδείᾳ τῶν Ἀντιπάτρου παίδων 224
περιγίνεται· τόν τε γὰρ Ἱεροσολύμων φρουρὸν Φασάηλον καὶ Ἡρώ-
δην πεπιστευμένον τὰ ὅπλα πολλαῖς ἀπολογίαις καὶ ὅρκοις ἐκγοη-
τεύσας διαλλακτὰς αὐτῷ πρὸς τὸν πατέρα πείθει γίνεσθαι. πάλιν
γοῦν ὑπ' Ἀντιπάτρου σώζεται πείσαντος Μοῦρκον τὸν τότε στρα-
τηγοῦντα Συρίας, ὃς ὥρμητο κτεῖναι Μάλιχον ἐφ' οἷς ἐνεωτέρισεν.

4. Συστάντος δὲ τοῦ πρὸς Κάσσιον καὶ Βροῦτον πολέμου 225
Καίσαρί τε τῷ νέῳ καὶ Ἀντωνίῳ Κάσσιος καὶ Μοῦρκος στρατιὰν
ἀθροίσαντες ἐκ τῆς Συρίας, ἐπειδὴ μέγα μέρος εἰς τὰς χρείας
Ἡρώδης ἔδοξε, τότε μὲν αὐτὸν Συρίας ἁπάσης ἐπιμελητὴν καθι-
στᾶσιν δύναμιν πεζήν τε καὶ ἱππικὴν δόντες, μετὰ δὲ τὴν τοῦ
πολέμου κατάλυσιν ἀποδείξειν Κάσσιος ὑπέσχετο καὶ Ἰουδαίας
βασιλέα. συνέβη δ' Ἀντιπάτρῳ τήν τε ἰσχὺν τοῦ παιδὸς καὶ τὴν 226
ἐλπίδα αἰτίαν ἀπωλείας γενέσθαι· ταῦτα γὰρ δείσας ὁ Μάλιχος
διαφθείρει τινὰ τῶν βασιλικῶν οἰνοχόων χρήμασιν δοῦναι φάρμακον
Ἀντιπάτρῳ. καὶ ὁ μὲν ἀγώνισμα τῆς Μαλίχου παρανομίας γενό-
μενος μετὰ τὸ συμπόσιον θνήσκει τά τε ἄλλα δραστήριος ἀνὴρ
ἐν ἀφηγήσει πραγμάτων καὶ τὴν ἀρχὴν ἀνακτησάμενός τε Ὑρκανῷ
καὶ διαφυλάξας· 5. Μάλιχος δὲ καθ' ὑπόνοιαν τῆς φαρμακείας 227

§ 223 = Ant. Iud. XIV 277.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 41.

1 οὐ, υ suppl. m. 2 C μάλαχος (ι s. m. 2) V ἀπεμνημόνευεν ed. pr. 2 ἀνεσκευάζετο ed. pr. 3 ἀδικήμασιν] ἀδικήμασιν ὄντα LVRC 4 τοῦ ἀνδρὸσ LVR 5 τὸν ἰορδάνην διαβαίνει tr. V ἀθροίσασ LVR *congregaturus* Lat 6 ἄμυναν, ν ante α i. ras. m. 2 V 9 διαλλάκται P διαλλακταῖσ L¹R γενέσθαι AMLVRC 10 μάρκον MLVRCLat τὸν τότε] τόν τε L¹ τὸν τότε V 11 ὅς, ὅ i. ras. m. 2 V ἐνεωτέρησεν C 13 νεῷ ALVRC μάρκοσ MLVRCLat 14 χρείας] χεῖρασ et i. marg. m. 2 γρ. χρείασ L 15 ἔδοξε] ἔδοξε συμβεβλῆσθαι (η m. 2 i. ras.) C ἐπιμελήτην, ή ex ί corr. VC καθιστᾶσιν] κατέστησαν LVR 16 πεζήν τε] πεζικὴν P τε πεζὴν M πεζικήν τε C 18 βασιλέαι V δὲ LVRC 19 αἰτίαν, αἰ i. ras. A 21 Ἀντιπάτρῳ] *ei* Lat 22 μετὰ] κατα C *post* LatHeg θνήσκειν V¹ τά τε — 23 πραγμάτων] *uir ad alia strenuus rebusque administrandis idoneus* Lat ἀνὴρ] ὢν ἀνὴρ Destinon 23 κτησάμενόσ L¹R τε om. P 24 φαρμακίασ C

ὀργιζόμενον τὸ πλῆθος ἀρνούμενος ἔπειθεν καὶ δυνατώτερον ἑαυ-
τὸν κατεσκεύαζεν ὁπλίτας συγκροτῶν· οὐ γὰρ ἠρεμήσειν Ἡρώδην
ὑπελάμβανεν, ὃς δὴ καὶ παρῆν αὐτίκα στρατὸν ἄγων ἐπὶ τιμωρίᾳ
228 τοῦ πατρός. Φασαήλου δὲ τἀδελφοῦ συμβουλεύσαντος αὐτῷ μὴ
φανερῶς τὸν ἄνδρα μετιέναι, διαστασιάσειν γὰρ τὸ πλῆθος, τότε
μὲν ἀπολογούμενόν τε προσίεται τὸν Μάλιχον καὶ τῆς ὑπονοίας
ἀπολύειν ὡμολόγει, λαμπρὰν δὲ πομπὴν ἐπὶ τῷ πατρὶ κηδείας
ἐτέλεσεν.
229 6. Τραπεὶς δ' ἐπὶ Σαμάρειαν στάσει τεταραγμένην κατεστή-
σατο τὴν πόλιν· ἔπειτα καθ' ἑορτὴν ὑπέστρεφεν εἰς Ἱεροσόλυμα
τοὺς ὁπλίτας ἄγων. καὶ πέμπων Ὑρκανός, ἐνῆγεν γὰρ δεδοικὼς τὴν
ἔφοδον Μάλιχος, ἐκώλυεν τοὺς ἀλλοφύλους εἰσαγαγεῖν ἐφ' ἁγνεύον-
τας τοὺς ἐπιχωρίους. ὁ δὲ τῆς προφάσεως καταφρονήσας καὶ τοῦ
230 προστάσσοντος εἰσέρχεται διὰ νυκτός. καὶ πάλιν Μάλιχος προσιὼν
ἔκλαιεν Ἀντίπατρον· ἀνθυπεκρίνετο δὲ μόλις Ἡρώδης τὸν θυμὸν
ἐπέχων καὶ Κασσίῳ δι' ἐπιστολῶν τὴν τοῦ πατρὸς ἀναίρεσιν ἀπω-
δύρετο μισοῦντι καὶ ἄλλως Μάλιχον. ὁ δ' αὐτῷ μετιέναι τὸν φονέα
τοῦ πατρὸς ἀντεπιστείλας καὶ τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν χιλιάρχοις λάθρα
προσέταξεν Ἡρώδῃ βοηθεῖν εἰς πρᾶξιν δικαίαν.
231 7. Καὶ ἐπειδὴ Λαοδίκειαν ἑλόντος αὐτοῦ συνῆσαν οἱ πανταχόθεν
δυνατοὶ δωρεάς τε καὶ στεφάνους φέροντες, Ἡρώδης μὲν τοῦτον

---

§ 227 = Ant. Iud. XIV 281.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 41.

1 *δυνατώτερον, ώ* ex *ό* A 2 *ἠρώδην ἠρεμήσειν* tr. LVR 3 *ὃς*] *ὃ* L^1 *δὴ*] *δὲ* V *στρατὸν*] *στρατιὰν* V 4 *τοῦ ἀδελφοῦ* LVRC *συμβουλεύοντος*] *συμβασιλεύσαντοσ* M 5 *φανερῶι* V^1 6 *τε* om. V 7 *ἀπολύειν*] *liberum esse* Lat *ὁμολογεῖ* V *λαμπρὰν — ἐτέλεσεν*] *clarissimas paterno funeri celebrauit exequias* Lat *δὲ*] *τε* LR, om. V *ἐπὶ τῇ πατρικῇ κηδείᾳ* Bekker *κηδείας* (αν s. *ας*), s. m. 2 V 9 *δὲ* MLVRC 11 *ἐνῆγεν*] *ἐνῇ* A 12 *ἐκώλυεν*] *διεκώλυε* LVR *δ' ἐκώλυε* uertit Lat, qui totam sententiam non intellexit *εἰσάγειν* LVR *ἐφ' ἁγνεύοντας*] *ἐπαγνεύοντασ* (*ν* post *γ* s. A) PA *ἐπὶ ἁγνεύοντασ* LRV^1 *ἐπιαγνεύοντασ* V^2

13 *τῆς*] *τῆς τε* Niese 15 *Ἀντίπατρον*] *ἀντίπα* (τ s.) C^1 16 *καὶ*] *et tamen* Lat *ἐπωδύρετο* LVR 17 *καὶ ἄλλωσ μισοῦντι* tr. LVRC *δὲ* LVR 18 *ἀνεπιστείλασ* A^1 *χιλιάρχοις τοῖς ἐν Τύρῳ* mallet Destinon; uide Ant. XIV 288 19 *ἡρώδην* L^1 *εἰς πρᾶξιν*] *εἴσπραξιν* PA 20 *κἀπειδὴ* C *συνήεσαν* MC *συνῆσαν — 21 Ἡρώδης μὲν*] *ὑπήκοοι πανταχόθεν δυνατοὶ δωρεάσ τε καὶ στεφάνουσ φέροντεσ παρῆσαν αὐτῶ καὶ ἡρώδησ* (*ἡρώδησ* iterat V) *μὲν* LVR *undique ad herodem conuenerant optimates cum muneribus et coronis, ipse quidem* Lat 21 *τοῦτον* om. L^{1}VR

τῇ τιμωρίᾳ τὸν καιρὸν ἀφώρισεν, Μάλιχος δὲ ὑποπτεύσας, ὡς ἐν Τύρῳ γίνεται, τόν τε υἱὸν ὁμηρεύοντα παρὰ τοῖς Τυρίοις ὑπεξαγαγεῖν ἔγνω λάθρα καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀποδρᾶναι παρεσκευάζετο· παρώξυνεν δ' αὐτὸν ἡ τῆς σωτηρίας ἀπόγνωσις ἐνθυ- 232
μεῖσθαι καὶ μείζονα· τό τε γὰρ ἔθνος ἐπαναστήσειν Ῥωμαίοις ἤλπισεν Κασσίου τῷ πρὸς Ἀντώνιον πολέμῳ περισπωμένου καὶ βασιλεύσειν αὐτὸς Ὑρκανὸν καταλύσας εὐμαρῶς.

8. Ἐπεγέλα δ' ἄρα τὸ χρεὼν αὐτοῦ ταῖς ἐλπίσιν. ὁ γοῦν Ἡρώ- 233
δης προϊδόμενος αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν τόν τε Ὑρκανὸν κἀκεῖνον ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλει, παρεστῶτας ἔπειτα τῶν οἰκετῶν τινας πρὸς αὐτὸν εἰσέπεμψεν ὡς ἐπὶ τὴν τοῦ δείπνου παρασκευήν, τῷ δὲ ὄντι προειπεῖν τοῖς χιλιάρχοις ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ἐνέδραν. κἀκεῖνοι 234
τῶν Κασσίου προσταγμάτων ἀναμνησθέντες ἐπὶ τὸν πρὸ τῆς πόλεως αἰγιαλὸν ἐξῄεσαν ξιφήρεις, ἔνθα περιστάντες τὸν Μάλιχον πολλοῖς τραύμασιν ἀναιροῦσιν. Ὑρκανὸς δὲ παραχρῆμα μὲν λυθεὶς ὑπ' ἐκπλήξεως ἔπεσεν, μόλις δὲ ἀνενεγκὼν Ἡρώδην διηρώτα, τίς ὁ κτείνας εἴη Μάλιχον. ἀποκριναμένου δέ τινος τῶν χιλιάρχων „τὸ 235
Κασσίου πρόσταγμα“, „Κάσσιος ἄρα, ἔφη, κἀμὲ καὶ τὴν πατρίδα μου σώζει τὸν ἀμφοτέρων ἐπίβουλον ἀνελών.“ εἴτε δὲ φρονῶν Ὑρκανὸς οὕτως εἴθ' ὑπὸ δέους ὁμόσε τῇ πράξει χωρῶν εἶπεν, ἄδηλον ἦν. ἀλλὰ γὰρ Μάλιχον μὲν οὕτως Ἡρώδης μετῆλθεν.

---

§ 231 = Ant. Iud. XIV 290.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 41.

1 τῇ om. C ἀφώρισεν, ι ex η corr. A ἀφώρσε C^1 ὑποπτεύσας — 2 γίνεται] *id tyri fore suspicabatur et* Lat 2 τυρίοισ ἐξαγαγεῖν V^{1}C 3 ἔγνω om. L^{1}R ἀποδρᾶναι om. L^{1}R 4 δὲ LVR 5 ῥωμαίουσ C 6 τῷ] τοῦ PA^1 τὸ V^{1}R πολέμου PA^{1}R^1 7 βασιλεύειν PL^1 βασιλεύσειν, ει ex ι corr. A 8 δὲ LVRC αὐτοῦ om. LVR ἡρω^{δ} C^1 ἡρω^{δισ} C^2 9 προειδόμενοσ codd., corr. Dindorf τόν — 11 εἰσέπεμψεν] *et ipsum et hyrcanum prope astantes ad coenam uocat. deinde seruorum quendam instruendi conuiuii specie intromittit* Lat 10 ἐκάλει] καλεῖ AMLVR ἔπειτα τῶν οἰκετῶν παρεστῶτασ τινὰσ tr. P παρεστῶτας] παρεστῶτα δὲ (δ' C) ML^{1}VRC παρεστῶτασ δὲ L^2 τινας] τινὰ MLVRC 11 αὐτὸν PA ἑαυτὸν MLVRC εἰσέπεμψεν] PALat καλέσασ εἰσέπεμψεν M καλέσασ ἐξέπεμψεν LVRC τῷ] τὸ L 12 προσειπεῖν L 13 ἐπιταγμάτων V ἀναμνησθέντες] *inmemores* Lat πρὸ om. P 14 ἐξῄεσαν] ἐξίεσαν P ᾔεσαν V^1 15 ἐκλυθεὶσ C ὑπὸ V 16 μόγισ LVR δ' C ἡρω^{δ} C^1 ἡρω^{δη} C^2 17 τὸ] τοῦ ed. pr. 19 τὸν] τῶν RC^1 ἐπίβουλον] *insidiatores* Lat δέ, ὲ i. ras. m. 2 L δὴ VR φρονῶν] φθονῶν uertit Lat 20 οὕτωσ ex οὗτοσ corr. P εἴτε LVR τῇ] τῇ γε LVRC χορῶν V^1 21 ἄδηλον] ἄδηλον δὲ L^{1}VR ἦν] *est* Lat, damnat Destinon μὲν s. P

236 XII. 1. *Κασσίου δὲ ἀναχωρήσαντος ἐκ Συρίας πάλιν στάσις ἐν Ἱεροσολύμοις γίνεται Ἕλικος μετὰ στρατιᾶς ἐπαναστάντος Φασαήλῳ καὶ κατὰ τὴν ὑπὲρ Μαλίχου τιμωρίαν ἀμύνεσθαι θέλοντος Ἡρώδην εἰς τὸν ἀδελφόν. Ἡρώδης δὲ ἔτυχεν μὲν ὢν παρὰ Φαβίῳ τῷ στρατηγῷ κατὰ Δαμασκόν, ὡρμημένος δὲ βοηθεῖν ὑπὸ νόσου κατεί-*
237 *χετο. κἂν τούτῳ Φασάηλος καθ' ἑαυτὸν Ἕλικος περιγενόμενος Ὑρκανὸν ὠνείδιζεν εἰς ἀχαριστίαν ὧν τε Ἕλικι συμπράξειεν, καὶ ὅτι περιορῴη τὸν ἀδελφὸν τὸν Μαλίχου τὰ φρούρια καταλαμβάνοντα· πολλὰ γὰρ δὴ κατείληπτο, καὶ τὸ πάντων ὀχυρώτατον Μασάδαν.*

238 2. *Οὐ μὴν αὐτῷ τι πρὸς τὴν Ἡρώδου βίαν ἤρκεσεν, ὃς ἀναρρωσθεὶς τά τε ἄλλα παραλαμβάνει κἀκεῖνον ἐκ τῆς Μασάδας ἱκέτην ἀφῆκεν. ἐξήλασεν δὲ καὶ ἐκ τῆς Γαλιλαίας Μαρίωνα τὸν Τυρίων τύραννον ἤδη τρία κατεσχηκότα τῶν ἐρυμάτων, τοὺς δὲ ληφθέντας Τυρίους ἔσωσεν μὲν πάντας, ἦσαν δ' οὓς καὶ δωρησάμενος ἀπέπεμψεν εὔνοιαν ἑαυτῷ παρὰ τῆς πόλεως καὶ τῷ τυράννῳ*
239 *μῖσος παρασκευαζόμενος. ὁ δὲ Μαρίων ἠξίωτο μὲν τῆς τυραννίδος ὑπὸ Κασσίου τυραννίσιν πᾶσαν διαλαβόντος τὴν Συρίαν, κατὰ δὲ τὸ πρὸς Ἡρώδην ἔχθος συγκατήγαγεν Ἀντίγονον τὸν Ἀριστοβούλου, καὶ τὸ πλέον διὰ Φάβιον, ὃν Ἀντίγονος χρήμασιν προσποιησάμενος βοηθὸν εἶχεν τῆς καθόδου· χορηγὸς δ' ἦν ἁπάντων ὁ κηδεστὴς Πτολεμαῖος Ἀντιγόνῳ.*

240 3. *Πρὸς οὓς Ἡρώδης ἀντιπαραταξάμενος ἐπὶ τῶν ἐμβολῶν τῆς*

---

§ 236 = Ant. Iud. XIV 294.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 41.

1 δὲ] *enim* Lat Συρίας] τῆσ συρίασ LVR στάσι V[1] 2 ἑλικοσ P[1] ἕλικοσ AV item infra u. 6 sq. *felix* Lat *elichus* (nom.) Heg 3 θέλοντος] μέλλοντοσ LVR 4 ante εἰς ras. 3—4 litt. V δὲ | · · · ἔτυχε (δὲ suppl. m. 2) A μὲν, μ corr. ex ν uid., ἐν i. ras. m. 2 A 5 σταττηγῷ C ὡρμημένωσ R κατείχετο repictum m. 2 A 6 τούτῳ] τοῦτο A[1] περιγενό | μενοσ, litt. εριγενό repictae A 7 ὧν τε] *qui* Lat 8 περιορῴη] περιορῶν PA περ ὁρώη L 9 δὴ] ἤδη LVRC fort. recte ὀχυρότατον V[1]RC 10 μάσαδαν LV μάσαδα MC *masadam* LatHeg 12 τά i. marg. suppl. A μασάδοσ V 13 τὸν] τῶν PA 14 ἤδη τρία] *triennium* (*tria iam* Destinon) Lat 15 ἦσαν] ἔστι C fort. recte δὲ LVR 16 εὔνοιάν τε C 18 τυραννίσιν] τυραννήσειν ML[1]VR διαλαβὼν L[1]VR 19 συγκατῆγεν Destinon συγκατήγαγεν Ἀντίγονον τὸν] PAMLat συνέλαβε τὸν ἀντίγονον τὸν LVR συνέλαβεν ἀντιγόνω τῶ C 20 καὶ τὸ πλέον] *et ptolomaeum* Lat *fabianum* Lat ὃν] ὁ L[1]VR 21 καθόδου] *incepti* Lat χωρηγὸσ R δὲ LVRC πάντων LVR 23 ἀντιταξάμενοσ MLVRC

Ἰουδαίας κρατεῖ τῇ μάχῃ καὶ τὸν Ἀντίγονον ἐξελάσας ὑπέστρεψεν
εἰς Ἱεροσόλυμα πᾶσιν ἀγαπητὸς ὢν ἐπὶ τῷ κατορθώματι· καὶ γὰρ
οἱ μὴ προσέχοντες πάλαι τότε ᾠκείωντο διὰ τὴν πρὸς Ὑρκανὸν
ἐπιγαμίαν αὐτῷ. πρότερον μὲν γὰρ ἦκτο γυναῖκα τῶν ἐπιχωρίων 241
οὐκ ἄσημον, Δωρὶς ἐκαλεῖτο, ἐξ ἧς ἐγέννησεν Ἀντίπατρον, τότε δὲ
γήμας τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστοβούλου θυγατέρα, θυγατριδῆν
δὲ Ὑρκανοῦ Μαριάμην οἰκεῖος τῷ βασιλεῖ γίνεται.

4. Ἐπεὶ δὲ Κάσσιον περὶ Φιλίππους ἀνελόντες ἀνεχώρησαν 242
εἰς μὲν Ἰταλίαν Καῖσαρ ἐπὶ δὲ τῆς Ἀσίας Ἀντώνιος, πρεσβευομένων τῶν ἄλλων πόλεων πρὸς Ἀντώνιον εἰς Βιθυνίαν ἧκον καὶ Ἰουδαίων οἱ δυνατοὶ κατηγοροῦντες Φασαήλου καὶ Ἡρώδου, βίᾳ μὲν αὐτοὺς κρατεῖν τῶν πραγμάτων, ὄνομα δὲ μόνον περιεῖναι Ὑρκανῷ τίμιον. πρὸς ἃ παρὼν Ἡρώδης καὶ τεθεραπευκὼς οὐκ ὀλίγοις Ἀντώνιον χρήμασιν οὕτως διέθηκεν, ὡς μηδὲ λόγου τῶν
ἐχθρῶν ἀνασχέσθαι. καὶ τότε μὲν οὕτως διελύθησαν, 5. αὖθις δὲ 243
οἱ ἐν τέλει Ἰουδαίων ἑκατὸν ἄνδρες ἧκον εἰς τὴν πρὸς Ἀντιόχειαν Δάφνην ἐπ' Ἀντώνιον ἤδη τῷ Κλεοπάτρας ἔρωτι δεδουλωμένον· οἳ προστησάμενοι τοὺς ἀξιώματι καὶ λόγῳ σφῶν δυνατωτάτους κατηγόρουν τῶν ἀδελφῶν. ὑπήντα δὲ Μεσσάλας ἀπολογούμενος
συμπαρεστῶτος Ὑρκανοῦ διὰ τὸ κῆδος. καὶ Ἀντώνιος ἀκούσας 244
ἑκατέρων Ὑρκανοῦ διεπυνθάνετο τοὺς ἐπιτηδειοτέρους ὄντας ἄρχειν· τοῦ δὲ τοὺς περὶ τὸν Ἡρώδην προκρίνοντος, ἡσθείς, ἦν γὰρ δὴ καὶ ξένος αὐτοῖς πατρῷος δεχθεὶς ὑπ' Ἀντιπάτρου φιλοφρόνως ὅτε εἰς τὴν Ἰουδαίαν σὺν Γαβινίῳ παρέβαλλεν, τετράρχας ἀποδείκνυσιν τοὺς ἀδελφοὺς πᾶσαν διοικεῖν τὴν Ἰουδαίαν ἐπιτρέπων.

---

§ 240 = Ant. Iud. XIV 300.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 42.

2 ὢν om. LR 3 πάλαι, corr. ex πάλιν uid. M ᾠκείωντο · A οἰκείωντο L[1]V[1]R[1] ὀκείωντο ex corr. R 5 Δωρὶς] δωρὶσ δ' (δ' s. A) AV *dosis* LatHeg δὲ] δὴ PA[2] 7 δὲ] om. L[1]VR τε C μαριαμ PA μαριὰμμ · · L μαριάμμην VRCLatHeg 8 φιλίππου L[1] 9 μὲν τὴν ἰταλίαν M τὴν ἀσίαν PAMC et ex corr. L 11 καὶ] τε καὶ C 13 τίμιον ὑρκανῷ tr. M 14 οὕτω LVRC 15 ἀνέχεσθαι LVRC οὕτω LVRC et ex corr. P 16 τὴν ἀντιόχειαν LVR Ἀντιοχείᾳ fort. melius 17 δεδουλομένον V[1] 19 μεσσαλὰσ LV μεσσαλᾶσ RC *messala* Lat γρ ἔν τισι μεσσαχϊάσ i. marg. M 20 διὰ — 21 Ὑρκανοῦ om., i. marg. suppl. m. 2 V 21 ἄρχειν] · · ἄρχειν L ὑπάρχειν VR 22 προκρίναντοσ MLVRC ἦν s. L δὴ] ἤδη PAML[2]C 24 παρέβαλε LVRC 25 ἐπιτρέπων] PAMCLat ἐπιτρέπων καὶ ἐπιτροπεύειν LVR

245 6. *Προσαγανακτούντων δὲ τῶν πρέσβεων πεντεκαίδεκα μὲν
συλλαβὼν εἴργνυσιν, οὓς καὶ ἀνελεῖν ὥρμησεν, τοὺς δὲ λοιποὺς μεθ'
ὕβρεως ἀπήλασεν. πρὸς ὃ μείζων ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις γίνεται
ταραχή· χιλίους γοῦν πάλιν ἔπεμψαν πρέσβεις εἰς Τύρον, ἔνθα
διέτριβεν Ἀντώνιος ἐπὶ Ἱεροσολύμων ὡρμημένος. ἐπὶ τούτους κεκρα-
γότας ἐκπέμπει τὸν ἄρχοντα τῶν Τυρίων κολάζειν προστάξας οὓς
ἂν λάβῃ, συγκατασκευάζειν δὲ τὴν ἀρχὴν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ κατασταθεῖσιν τετράρχαις.*
246 7. *Πρὸ δὲ τούτου πολλὰ παρῄνει προελθὼν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν
Ἡρώδης σὺν Ὑρκανῷ μήθ' ἑαυτοῖς ἀπωλείας αἰτίους μήτε τῇ
πατρίδι πολέμου γίνεσθαι φιλονεικοῦντας ἀκρίτως. τῶν δὲ ἔτι
μᾶλλον ἀγανακτούντων Ἀντώνιος ἐκπέμψας ὁπλίτας πολλοὺς μὲν
ἀπέκτεινεν, πολλοὺς δὲ ἔτρωσεν· ὧν οἵ τε πεσόντες ταφῆς καὶ οἱ*
247 *τραυματίαι θεραπείας ἠξιώθησαν ὑπὸ Ὑρκανοῦ. οὐ μὴν οἱ δια-
φυγόντες ἠρέμουν, ἀλλὰ τὰ κατὰ τὴν πόλιν συνταράσσοντες παρώξυναν Ἀντώνιον ὥστε καὶ τοὺς δεσμώτας ἀποκτεῖναι.*
248 XIII. 1. *Μετὰ δὲ ἔτη δύο Βαζαφράνου τοῦ Πάρθων σατράπου
σὺν Πακόρῳ τῷ βασιλέως υἱῷ Συρίαν κατασχόντος Λυσανίας ἀναδεδεγμένος ἤδη τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρὸς τελευτήσαντος, Πτολεμαῖος
δ' ἦν οὗτος ὁ Μενναίου, πείθει τὸν σατράπην ὑποσχέσει χιλίων
ταλάντων καὶ πεντακοσίων γυναικῶν καταγαγεῖν ἐπὶ τὰ βασίλεια*
249 *τὸν Ἀντίγονον, καταλῦσαι δὲ τὸν Ὑρκανόν. τούτοις ὑπαχθεὶς Πάκορος αὐτὸς μὲν ᾔει κατὰ τὴν παράλιον, Βαζαφράνην δὲ διὰ τῆς*

§ 245 = Ant. Iud. XIV 326.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 43.

1 *παραγανακτούντων* LR *προσαγανακτούντων δὲ*] *πρὸς ἃ ἀγανακτούντων* Destinon *πέντε μὲν καὶ δέκα* tr. LVR 2 *εἴργνυσιν, εἵ* corr. ex *εἰ* PA *ἀνελεῖν ὥρμησεν*] *paene occidit* Lat 3 *μεῖζον* L 4 *ἔπεμψαν πάλιν* tr. V 5 *ἐπὶ τούτους*] *ἐπὶ τουσ* P *ὃς ἐπὶ τοὺς* Destinon 7 *συγκατασκευάζειν δὲ*] *praeceptumque ut — confirmare curaret* Lat *δὲ*] PAL^2 *τὲ* MVC, om. L^{1}R *τὴν ἀρχὴν* om. L^{1}R, u. 8 post *τετράρχαις* i. marg. suppl. m. 2 L *ὑπ'*] *ἀπ'* A 8 *τετράρχαις*] *τετράρχαις τολμῶσι* L^{1}VR 10 *μήτε* LVR *ἑαυτοὺσ* A^{1}V 11 *γενέσθαι* LVR 14 *ὑπὸ*] *παρὰ*, i. marg. *γρ ὑπὸ* V 15 *παρώξυνον* VRC 16 *τὸν ἀντώνιον* LVRC 17 i. marg. *κη'* V *βαρζαφράνου* P *βαρζαφάνου* MLVRC *brazafrane* Lat *barzafrane* Heg *βαρζαφάρνου* ed. pr. *πάρθου* C 18 *τῷ*] *τοῦ* PAMLVR *ἀναδεδεγμένος*] *διαδεγμένοσ* L^1 *διαδεδεγμένοσ* L^{2}VR *exutus* (*potestate*) Heg 19 *ἤδη*] *ἔτι* M 20 *δὲ* LVRC *μινναίου* (*ι* ante *ν* i. ras. m. 2 V) MLVRC *mannei* Lat *menneo* Heg 21 *πεντακοσίων*] *φ̄* PA *ἐπὶ τὰ βασίλεια*] *ἐπὶ βασιλείαν* L^{1}VRC 22 *τὸν* om. V *καταλῦσαι δὲ*] *καὶ καταλῦσαι··* C *τὸν* om. LVR *τούτοις*] *ab eo* Lat *πάκοροσ, ορ* ex *ωρ* corr. A 23 *Βαζαφράνην*] PA *βαρζαφάνην* MLC *βαρζαφάνη* VR *brazafranem* Lat

μεσογείου προσέταξεν ἐμβαλεῖν. τῶν δ' ἐπιθαλαττίων Τύριοι Πάκορον οὐκ ἐδέξαντο καίτοι Πτολεμαιῶν καὶ Σιδωνίων δεδεγμένων. ὁ δ' οἰνοχόῳ τινὶ τῶν βασιλικῶν ὁμωνύμῳ μοῖραν τῆς ἵππου παραδοὺς προεμβαλεῖν ἐκέλευσεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν κατασκεψόμενόν τε τὰ τῶν πολεμίων καὶ πρὸς ἃ δέοι βοηθήσοντα Ἀντιγόνῳ.

2. *Τῶν δὲ ληζομένων τὸν Κάρμηλον πολλοὶ Ἰουδαῖοι συνδραμόντες* 250 *πρὸς Ἀντίγονον προθύμους ἑαυτοὺς ἐπὶ τὴν εἰσβολὴν παρεῖχον. ὁ δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τὸν καλούμενον Δρυμὸν προέπεμψεν τὸ χωρίον καταλαβεῖν· ἐν ᾧ γενομένης συμβολῆς ὠσάμενοι τοὺς πολεμίους καὶ διώξαντες ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἔθεον γενόμενοί τε πλείους μέχρι τῶν βασιλείων προῆλθον. Ὑρκανοῦ δὲ καὶ Φασαήλου* 251 *δεξαμένων αὐτοὺς καρτερῷ στίφει μάχη κατὰ τὴν ἀγορὰν συρρήγνυται, καθ' ἣν τρεψάμενοι τοὺς πολεμίους οἱ περὶ Ἡρώδην κατακλείουσιν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ φρουροὺς αὐτῶν ἄνδρας ἑξήκοντα ταῖς πλησίον οἰκίαις ἐγκατέστησαν. τούτους μὲν ὁ στασιάζων πρὸς* 252 *τοὺς ἀδελφοὺς λαὸς ἐπελθὼν ἐμπίπρησιν, Ἡρώδης δὲ τοῦ δήμου πολλοὺς κατ' ὀργὴν τῶν ἀπολωλότων ἀναιρεῖ συμβαλών, καὶ καθ' ἡμέραν ἐπεκθεόντων ἀλλήλοις κατὰ λόχους φόνος ἦν ἀδιάλειπτος.*

3. *Ἐνστάσης δ' ἑορτῆς, ἣ πεντηκοστὴ καλεῖται, τά τε περὶ τὸ* 253 *ἱερὸν πάντα καὶ ἡ πόλις ὅλη πλήθους τῶν ἀπὸ τῆς χώρας αναπίμπλαται τὸ πλέον ὁπλιτῶν. καὶ Φασάηλος μὲν τὸ τεῖχος, Ἡρώδης δ' οὐ μετὰ πολλῶν ἐφρούρει τὰ βασίλεια· καὶ τοῖς πολεμίοις ἐπεκδραμὼν ἀσυντάκτοις κατὰ τὸ προάστειον πλείστους μὲν ἀναιρεῖ,*

---

§ 249 = Ant. Iud. XIV 333.

PAMLVRCLatHegesippus I 19 p. 44.

1 *δὲ* LVR *πάκουρον* C 2 *Πτολεμαιῶν*] *πτολεμαῖον* P *πτολεμαίων* A *πτολεμαέων* MLVRC *ptolomenses* Lat *σιδωνίων, ων* ex *οιν* corr. A 3 *δὲ* LVRC *οἰνοχόων* A *μοῖραν*] *μύραν* L 4 *προεμβαλεῖν*] *ἐμβάλλειν* LVR *ἐμβάλειν* C *accedere* Lat 6 *ληΐζομένων* codd. *ἰουδαίων* V 7 *ἐπὶ*] *κατὰ* P *ad* Lat 8 *αὐτοὺς*] *ἑαυτουσ* L *Δρυμὸν*] *drymas* (nom.) Lat 9 *συμβουλῆσ* C[1] 10 *τε*] *δὲ* C 11 *Ὑρκανοῦ*] *Ἡρώδου* mallet Destinon; uide u. 13 sq. et Ant. XIV 335 *δὲ* om. P 12 *μάχη·* A *συρρήγνυ·ται* L *συνρήγνυται* R 14 *κακλείουσιν* (*τα* supra) A *αὐτῶν*] *αὐτῷ* L[1]R *αὐτῶι* V *ἑξήκοντα*] *ξ̄* PA 15 *οἰκείαισ* R *κατέστησαν* V[1] *μὲν*] *μὲν οὖν* MLVRC *sed* (*hos*) *quidem* Lat 16 *ἐπελθὼν*] *ἀπελθὼν* PAM, om. Lat *ἐμπίμπρησιν* A *ὑπεμπίπρησιν, ι* ante *π* i. ras. maiore L *ὑποπίμπρησιν* VR 18 *ἐπεχθεόντων* A 19 *δὲ* LVRC *τε* om. PAM 20 *ἀναπίπλαται* LC 21 *πλέον* ex *παλαιὸν* corr. L *παλαιὸν* R 22 *δ' οὐ μετὰ πολλῶν*] PAML[2] *δὲ μετ' οὐ πολλῶν* VRC et ut uid. L[1] 23 *ἐπιδραμὼν* LVRC *προάστειον*] PALat *προσάρκτιον* MLVRC, quod ex *προάστιον* ortum uid.

τρέπεται δὲ πάντας καὶ τοὺς μὲν εἰς τὴν πόλιν, τοὺς δὲ εἰς τὸ
254 *ἱερόν, τοὺς δὲ εἰς τὸ ἔξω χαράκωμα ἐγκλείει. κἀν τούτῳ διαλλακτὴν μὲν Ἀντίγονος παρακαλεῖ Πάκορον εἰσαφεῖναι, Φασάηλος δὲ πεισθεὶς τῇ τε πόλει καὶ ξενίᾳ τὸν Πάρθον εἰσδέχεται μετὰ πεντακοσίων ἱππέων, προφάσει μὲν ἥκοντα τοῦ παῦσαι τὴν στάσιν,*
255 *τὸ δὲ ἀληθὲς Ἀντιγόνῳ βοηθόν. τὸν γοῦν Φασάηλον ἐνεδρεύων ἀνέπεισεν πρὸς Βαζαφράνην πρεσβεύσασθαι περὶ καταλύσεως, καίτοι γε πολλὰ ἀποτρέποντος Ἡρώδου καὶ παραινοῦντος ἀναιρεῖν τὸν ἐπίβουλον, ἀλλὰ μὴ ταῖς ἐπιβουλαῖς ἑαυτὸν ἐκδιδόναι, φύσει γὰρ ἀπίστους εἶναι τοὺς βαρβάρους, ἔξεισιν Ὑρκανὸν παραλαβών, καὶ Πάκορος, ὡς ἧττον ὑποπτεύοιτο, καταλιπὼν παρ' Ἡρώδῃ τινὰς τῶν καλουμένων Ἐλευθέρων ἱππέων τοῖς λοιποῖς προέπεμψεν Φασάηλον.*
256 4. *Ὡς δ' ἐγένοντο κατὰ τὴν Γαλιλαίαν, τοὺς μὲν ἐπιχωρίους ἀφεστῶτας κἀν τοῖς ὅπλοις ὄντας καταλαμβάνουσιν, τῷ σατράπῃ δὲ ἐνετύγχανον πανούργῳ σφόδρα καὶ ταῖς φιλοφρονήσεσιν τὴν ἐπιβουλὴν καλύπτοντι· δῶρα γοῦν δοὺς αὐτοῖς ἔπειτα ἀναχωροῦν-*
257 *τας ἐλόχα. τοῖς δ' αἴσθησις γίνεται τῆς ἐπιβουλῆς καταχθεῖσιν εἴς τι τῶν παραθαλασσίων χωρίων, ὃ καλεῖται Ἐκδίππων· ἐκεῖ γὰρ τήν τε ὑπόσχεσιν τῶν χιλίων ἤκουσαν ταλάντων καὶ ὡς Ἀντίγονος τὰς πλείστας τῶν παρ' αὐτοῖς γυναικῶν ἐν ταῖς πεντακοσίαις*
258 *καθοσιώσειεν Πάρθοις, ὅτι τε προλοχίζοιντο μὲν αὐτοῖς αἱ νύκτες*

§ 253 = Ant. Iud. XIV 339.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 44.

2 *ἐγκλείει*] *συγκλείει* LVRC *includit* Lat *κἀν*] *καὶ* C *τούτῳ* ex *τοῦτο* corr. P 3 *μὲν* om. M *δὲ*] *τε* V 4 *τὸν πάρθον* corr. ex *τῶν πάρθων* A 5 *τοῦ — στάσιν*] *sedandae — concordiae* Lat 6 *δ'* AMC *βοηθῶν* P^{1}ML^{1}VRC 7 *βαρζαφράνην* PA *βαρζαφάνην* MLVRC *brazafranem* Lat *barzafranen* Heg *καίτοι*] *ὃς καίτοι* Destinon 8 *γε*] om. LVR *τε* Niese *ἀναιρεῖν*] *ἀνελεῖν* LVRC 9 *ἐπιδιδόναι* LVR 10 *ἔξεισιν — Πάκορος*] *exiit etiam pacorus cum hyrcano* Lat *ἔξεισιν*] *ἔξεισι δὲ* (*δ'* C) MC 11 *πάκοροσ*, *ορ* ex *ωρ* corr. A *ἧττων* M *καταλιπων*] *relictisque* Lat *παρὰ* V 12 *ἐλευθέρων καλουμένων* tr. LVRC *προέπεμπε* LVRC 14 *δὲ* LVR *ἐγένετο* L 15 *ἐφεστῶτασ* M *καὶ ἐν* LVR 16 *δ'* C *ἐνετύγχανον*, *ον* corr. ex *ων* AC *πανούργωσ* PLVRCLatHeg *τὴν ἐπιβουλὴν*] *τὰσ ἐπιβουλὰσ* LVR *τὴν ὀργὴν* M 17 *καλύπτοντι*] PAMLatHeg *καλύπτειν ἐνεκελεύοντο* (*ἐκελεύοντο* R) LVRC *αὐτοὺσ* V *ἔπειτ'* C *ἀναχωροῦντοσ* P 18 *δὲ* LVRC ante *καταχθεῖσιν* suppletum *καὶ* P 19 *χωρίον* (*ο* ex *ω* corr. A) ALVRC *egdippon* Lat 20 *ἤκουσαν τῶν χιλίων* tr. C 21 *πεντακοσίαις*] *φ̄* PA 22 *καθωσίωσε* MLRV^{2}C^2 *καθοσίωσε* V^{1}C^1 *πάρ··θοισ*, *θ* corr. ex *ν* P *τε*] *δὲ* V *προελοχίζοντο* LVR *παροχλοχίζοιντο* sic C *αἱ νύκτες* om. Lat

ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἀεί, πάλαι δ' ἂν καὶ συνελήφθησαν, εἰ μὴ
περιέμενον ἐν Ἱεροσολύμοις Ἡρώδην πρότερον λαβεῖν, ὡς μὴ προ-
πυθόμενος τὰ κατ' αὐτοὺς φυλάξαιτο. ταῦτ' οὐκέτι λόγος ἦν
μόνον, ἀλλὰ καὶ φυλακὰς ἤδη πόρρωθεν ἑαυτῶν ἔβλεπον.
5. Οὐ μὴν Φασάηλος καίτοι πολλὰ παραινοῦντος Ὀφελλίου 259
φεύγειν, πέπυστο γὰρ οὗτος παρὰ Σαραμάλλα τοῦ πλουσιωτάτου
τότε Σύρων τὴν σύνταξιν τῆς ἐπιβουλῆς ὅλην, καταλιπεῖν Ὑρκανὸν
ὑπέμεινεν, ἀλλὰ τῷ σατράπῃ προσελθὼν ἄντικρυς ὠνείδιζεν τὴν
ἐπιβουλὴν καὶ μάλισθ' ὅτι γένοιτο τοιοῦτος χρημάτων ἕνεκεν·
πλείω γε μὴν αὐτὸς ὑπὲρ σωτηρίας δώσειν ὧν Ἀντίγονος ὑπὲρ
βασιλείας ὑπέσχετο. πρὸς ταῦτα πανούργως ὁ Πάρθος ἀπολογίαις 260
τε καὶ ὅρκοις ἀποσκευασάμενος τὴν ὑποψίαν ᾤχετο πρὸς Πάκορον.
εὐθέως δὲ τῶν καταλειφθέντων Πάρθων οἷς προσετέτακτο Φασάηλόν
τε καὶ Ὑρκανὸν συνελάμβανον τά τε ἄλλα πρὸς τὴν ἐπιορκίαν καὶ
τὸ ἄπιστον αὐτοῖς καταρωμένους.
6. Ἐν δὲ τούτῳ καὶ τὸν Ἡρώδην ὁ πεμφθεὶς οἰνοχόος ἐπε- 261
βούλευε συλλαβεῖν ἔξω τοῦ τείχους ἀπατήσας προελθεῖν, ὥσπερ
ἐντολὰς εἶχεν. ὁ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ὑποπτεύων τοὺς βαρβάρους καὶ
τότε πεπυσμένος εἰς τοὺς πολεμίους ἐμπεπτωκέναι τὰ μηνύοντα
τὴν ἐπιβουλὴν αὐτῷ γράμματα, προελθεῖν οὐκ ἠβούλετο καίτοι

---

§ 258 = Ant. Iud. XIV 344.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 44.

1 συνελήφθεισαν P 2 Ἡρώδην i. marg. suppl. C λαμβάνειν LVR 3 αὐτοὺς] αὐτὸν L¹VR φυλάξοιτο LR ταῦτα LVR λόγος] λόχος typothetae ut uid. errore Bekker 4 μόνοσ LVR φύλακασ VC πόρρωθεν] *haud procul* Lat, unde οὐ πόρρωθεν Hudson αὐτῶν LVR αὐτὸν C ἔβλεπον] *conspiciebat* Lat 5 Ὀφελλίου] *filius* Lat 7 καταλειπεῖν PA 8 προ·|σελθὼν A 9 μάλιστα LVR ἕνεκα V 10 πλείω — 11 ὑπέσχετο] PAMLatHeg πλείω γε μὴν αὐτὸσ ὑπὲρ σωτηρίασ ὑπισχνεῖται LR πλείω γε μὴν αὐτὸσ ὑπὲρ σωτηρίασ ὑπισχνεῖται δώσειν (δώσειν ὑπισχνεῖτο C) ὧν ἀντίγονοσ ὑπὲρ βασιλείασ ὑπέσχηται VC 12 πάκορον, ορ ex ωρ corr. A 13 τῶν] οἱ C καταλειφθέντων, ει ex η corr. PV καταλειφθέντεσ C Πάρθων] πάντων L¹R προσετετάτακτο C 14 συνελαμβάνοντο PAML² τά — 15 καταρωμένους] *periuria simul ac perfidiam exsecrantes* Lat *exsecrationibus quando aliud iam facere nequibant ultum iri cupientes barbarorum periuria et perfidiam proditionis* Heg τά τε ἄλλα] ἅμα legisse uid. Lat πολλὰ Destinon, ut A. I. XIV 348 τῇ ἐπιορκίᾳ MC 15 αὐτοῦσ V 16 ἐπεβούλευε · A ἐπεβούλευσε V 17 post προελθεῖν eras. οὐκ ἐβούλετο C; uide u. 20 ἀπατήσας] αἰτήσας Naber litt. περ ἐντολὰσ i. ras. 5—6 litt. m. 2 V 18 βαρβάρους — 19 τοὺς om. C πεπυσμένος] *minime dubitans* (h. e. ut uid. πεπεισμένος) Lat 20 προσελθεῖν PA *procedere* Lat ἐβούλετο LVRC

μάλα ἀξιοπίστως τοῦ Πακόρου φάσκοντος δεῖν αὐτὸν ὑπαντῆσαι τοῖς τὰς ἐπιστολὰς κομίζουσιν· οὔτε γὰρ ἑαλωκέναι τοῖς πολεμίοις αὐτὰς καὶ περιέχειν οὐκ ἐπιβουλήν, ἀλλ' ὁπόσα διεπράξατο Φασάη-
262 *λος. ἔτυχεν δὲ παρ' ἄλλων προακηκοὼς τὸν ἀδελφὸν συνειλημμένον, καὶ προσῄει Ὑρκανοῦ θυγάτηρ Μαριάμμη, συνετωτάτη γυναικῶν, καταντιβολοῦσα μὴ προϊέναι μηδ' ἐμπιστεύειν ἑαυτὸν ἤδη φανερῶς ἐπιχειροῦσι τοῖς βαρβάροις.*
263 7. *Ἔτι δὲ τῶν περὶ Πάκορον σκεπτομένων, πῶς ἂν κρύφα τὴν ἐπιβουλὴν ἀπαρτίσειαν, οὐ γὰρ ἐκ φανεροῦ οἷόν τε ἦν ἀνδρὸς οὕτω δυνατοῦ περιγενέσθαι, προλαβὼν Ἡρώδης μετὰ τῶν οἰκειοτάτων προσώπων νύκτωρ ἐπὶ Ἰδουμαίας ἐχώρει λάθρα τῶν πολε-*
264 *μίων. αἰσθόμενοι δ' οἱ Πάρθοι κατεδίωκον. κἀκεῖνος τὴν μὲν μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὴν καθωμολογημένην παῖδα μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ νεωτάτου τῶν ἀδελφῶν προστάξας ὁδεύειν αὐτὸς ἀσφαλῶς μετὰ τῶν θεραπόντων ἀνέκοπτε τοὺς βαρβάρους· καὶ πολλοὺς κατὰ πᾶσαν προσβολὴν ἀποκτείνας εἰς Μασάδαν τὸ φρούριον ἠπείγετο.*
265 8. *Βαρυτέρους δὲ κατὰ τὴν φυγὴν Πάρθων Ἰουδαίους ἐπείρασεν, ἐνοχλήσαντας μὲν διηνεκῶς, ἀπὸ δὲ ἑξήκοντα τῆς πόλεως σταδίων καὶ παραταξαμένους ἐπιεικῶς πολὺν χρόνον. ἔνθα κρατήσας Ἡρώδης καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀποκτείνας αὖθις εἰς μνήμην τοῦ κατορθώματος ἔκτισεν τὸ χωρίον καὶ βασιλείοις πολυτελεστά-*

---

§ 261 = Ant. Iud. XIV 350.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 45.
2 *κομίζουσι* P[1]A[1] 4 *προσακηκοὼσ* L[1]R *προακηκοὼσ, ηκ* ex corr. m. 2 V *συνειλημμένον* A (μ supra) 5 *προσῄει*] *προσήει ἡ* ML[2]C *προσῆν ἡ* L[1]VR *προσῄει — σκαταντιβολοῦσα*] *multis — precibus — orabat* Lat *Μαριάμμη*] suspectum *μαριάμη* M *Μαριάμμης δὲ μήτηρ* Destinon; cf. A. I. XIV 351, ubi nomen mulieris non extat 6 *καταντιβαλοῦσα* C *προσιέναι* C *μηδὲ πιστεύειν* L[1]VR 9 *ἀπαρτήσειαν* P *ἀπαρτίσειαν, α* ante *ρ* i. ras. m. 2 C *ἐκ τοῦ φανεροῦ* VC *τ'* C *ἦν*] *εἶναι* uertit Lat 10 *δυνατοῦ*] *συνετοῦ* LVRLat fort. recte *προλαβὼν*] *λαβὼν* M, om. Lat 11 *ἰδουμαίαν* PAM *τῶν πολεμίων* om. LVR 12 *δὲ* LVR *μὲν* om. V 13 *τοὺς ἀδελφοὺς*] *τὴν ἀδελφὴν* Aldrich *τὰς ἀδελφὰς* Niese; uide Ant. Iud. XIV 353 14 *τοῦ — ἀδελφῶν*] *minimosque fratres* Lat *νεωτέρου* V *προτάξασ* C[1] 16 *μάσαδαν* M *masada* (acc.) Lat *masedam* Heg *ἠπείγετο*] PAMLat *ἀφίκετο* L *ἀφίκτο* VRC 18 *Βαρυτέρους δὲ*] PAMLat *καὶ βαρυτέρουσ* LVRC *ἐπείρασε* L 19 *ὀχλήσαντασ* PAM *δ'* C *ἑξήκοντα*] *ξ* PA 20 *καὶ*] eras. R om. C *παραταξαμένων*, i. marg. *γρ καὶ παραταξαμένουσ* R 21 *αὖθις* om. Lat 22 *τῶν κατορθωμάτων* LVR *καὶ βασιλείοισ τε* C

τοις ἐκόσμησεν καὶ ἀκρόπολιν ὀχυρωτάτην ἀνεδείματο Ἡρώδειόν τε ἐκάλεσεν ἀπὸ ἑαυτοῦ. τηνικαῦτά γε μὴν φεύγοντι καθ' ἡμέραν 266 αὐτῷ προσεγίνοντο πολλοί, καὶ κατὰ Ῥῆσαν γενομένῳ τῆς Ἰδουμαίας Ἰώσηπος ἀδελφὸς ὑπαντήσας συνεβούλευεν τοὺς πολλοὺς τῶν ἑπομένων ἀποφορτίσασθαι· μὴ γὰρ ἂν τοσοῦτον ὄχλον δέξασθαι τὴν Μασάδαν. ἦσαν δὲ ὑπὲρ τοὺς ἐνναχισχιλίους. πεισθεὶς Ἡρώδης 267 τοὺς μὲν βαρυτέρους τῆς χρείας διαφῆκεν ἀνὰ τὴν Ἰδουμαίαν δοὺς ἐφόδια, μετὰ δὲ τῶν ἀναγκαιοτάτων τοὺς ἀλκιμωτάτους κατασχὼν εἰς τὸ φρούριον διασώζεται. καταλιπὼν δὲ ἐνταῦθα ταῖς γυναιξὶν ὀκτακοσίους φύλακας καὶ διαρκῆ τὰ ἐπιτήδεια πρὸς πολιορκίαν αὐτὸς εἰς τὴν Ἀραβικὴν Πέτραν ἠπείγετο.

9. Πάρθοι δ' ἐν Ἱεροσολύμοις ἐφ' ἁρπαγὴν τραπόμενοι τῶν 268 φυγόντων εἰς τὰς οἰκίας εἰσέπιπτον καὶ τὸ βασίλειον ἀπεχόμενοι μόνων τῶν Ὑρκανοῦ χρημάτων· ἦν δ' οὐ πλείω τριακοσίων ταλάντων. ἐπετύγχανον δὲ καὶ τῶν ἄλλων οὐχ ὅσοις ἤλπισαν· ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐκ πολλοῦ τὴν ἀπιστίαν τῶν βαρβάρων ὑφορώμενος εἰς τὴν Ἰδουμαίαν τὰ λαμπρότατα τῶν κειμηλίων προανεσκεύαστο, καὶ τῶν αὐτῷ προσεχόντων ὁμοίως ἕκαστος. Πάρθοι δὲ μετὰ τὰς 269 ἁρπαγὰς ἐπὶ τοσοῦτον ὕβρεως ἐχώρησαν ὡς ἐμπλῆσαι μὲν ἀκη-

§ 265 = Ant. Iud. XIV 360.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 45.

1 ὀχυροτάτην LR ἀνεδείματο] *in eo condidit* Lat, quem ἐνεδείματο fort. legisse adnotat Destinon ἡρώδιόν ALVR 2 ἀφ' C φεύγοντεσ LVRC *cum fugeret* Lat καθ' ἡμέραν om. Lat 3 κατὰ Ῥῆσαν γενομένῳ] παρῆσαν γενομένω δ' ἐπὶ PAM κατὰ τὴν θρῆσαν LVR κατὰ θρῆσαν C *postea uero quam* (*ad idumeam*) *uenit* Lat; cf. infra 294. Ant. Iud. XIV 361. 400 4 *iosippus* Lat ἀδελφὸς] om. C ὁ ἀδελφὸσ V ἀδελφὸς Destinon συνεβούλευσε LR 5 ἀποφροντίσασθαι L 6 μάσαδαν M δ' C τοὺς om. LVRC ἐνακισχιλίουσ M πεισθεὶς] πεισθεὶσ οὖν MLVRC *itaque paruit* Lat 7 τῆς χρείας] τὴν χρείαν C διαφῆκεν — 8 κατασχὼν] διαφῆκε (διαφῆκεν ἀνὰ L²) τὴν ἰδουμαίαν δοὺσ ἐφόδια μετὰ δὲ τὴν ἰδουμαίαν ἄγων τοὺσ ἀλκιμωτάτουσ κατασχὼν (κατασχὼν expunxit m. 2) L διαφῆκεν εἰσ τὴν ἰδουμαίαν δοὺσ ἐφόδια μετὰ δὲ τὴν ἰδουμαῖαν ἄγων τοὺσ ἀλκιμωτάτουσ V διαφῆκε τὴν ἰδουμαίαν δοὺσ ἐφόδια μετὰ δὲ τὴν ἰδουμαίαν ἄγων τοὺσ ἀλκιμωτάτουσ κατασχὼν Lips διαφῆκε (εἰσ) τὴν ἰδουμαίαν ἄγων τοὺσ ἀλκιμωτάτουσ κατασχὼν (εἰσ s. m. 2) R *per idumeam dimisit cum uiatico ualentissimos autem maximeque necessarios tenuit atque* Lat ἀνὰ] ἐπὶ M 9 τὸ om. M δ' C ἐνταῦθα ταῖς] ἐνταῦθανταῖσ C 10 τἀπιτήδεια C 12 δὲ LVR τρεπόμενοι VR 14 μόνον PA¹LV¹ δὲ L οὐ om. Lat τρακοσίων M τ̄ PA 15 ἤλπισαν] ἤπησαν V¹ 16 ἀπιστίαν] ἀποστασίαν C 17 προανεσκευάσατο C καὶ — 18 ἕκαστος] *eiusque sociorum itidem quisque fecerat* Lat 18 ὁμοίως om. PAM μετὰ] κατὰ LVR

ρύκτου πολέμου τὴν χώραν ἅπασαν, ἀνάστατον δὲ ποιῆσαι τὴν
Μαρισαίων πόλιν, μὴ μόνον δὲ καταστῆσαι βασιλέα Ἀντίγονον,
ἀλλὰ καὶ παραδοῦναι αὐτῷ Φασάηλόν τε καὶ Ὑρκανὸν δεσμώτας
270 αἰκίσασθαι. ὁ δὲ Ὑρκανοῦ μὲν προσπεσὼν αὐτὸς τὰ ὦτα λωβᾶται
τοῖς ὀδοῦσιν, ὡς μηδὲ αὖθις ἐν μεταβολῇ ποτε δύναιτο τὴν ἀρχιε-
271 ρωσύνην ἀπολαβεῖν· δεῖ γὰρ ὁλοκλήρους ἀρχιερᾶσθαι· 10. τῆς
Φασαήλου δὲ ἀρετῆς ὑστερίζει φθάσαντος πέτρᾳ προσρῆξαι τὴν
κεφαλήν, ὡς καὶ σιδήρου καὶ χειρῶν εἴργετο. κἀκεῖνος μὲν Ἡρώ-
δου γνήσιον ἑαυτὸν ἀποδείξας ἀδελφὸν καὶ Ὑρκανὸν ἀγεννέστατον,
ἀνδρειότατα θνήσκει ποιησάμενος τὴν καταστροφὴν τοῖς κατὰ τὸν
272 βίον ἔργοις πρέπουσαν· κατέχει δὲ καὶ ἄλλος λόγος, ὡς ἀνενέγκαι
μὲν ἐκ τῆς τότε πληγῆς, πεμφθεὶς δὲ ἰατρὸς ὑπ' Ἀντιγόνου θερα-
πεῦσαι δῆθεν αὐτὸν ἐμπλήσειεν τὸ τραῦμα δηλητηρίων φαρμάκων
καὶ διαφθείρειεν αὐτόν. ὁπότερον δ' ἂν ἀληθὲς ᾖ, τὴν ἀρχὴν ἔχει
λαμπράν. φασὶν γοῦν αὐτὸν καὶ πρὶν ἐκπνεῦσαι πυθόμενον παρὰ
γυναίου τινὸς ὡς Ἡρώδης διαπεφεύγοι, „νῦν, εἰπεῖν, εὔθυμος
ἄπειμι τὸν μετελευσόμενον τοὺς ἐχθροὺς καταλιπὼν ζῶντα.“
273 11. Ὁ μὲν οὖν οὕτως τελευτᾷ. Πάρθοι δὲ καίτοι διημαρτη-
κότες ὧν μάλιστα ἐπεθύμουν γυναικῶν καθιστᾶσιν μὲν ἐν Ἱεροσο-
λύμοις Ἀντιγόνῳ τὰ πράγματα, δεσμώτην δ' Ὑρκανὸν ἀνάγουσιν
εἰς τὴν Παρθυηνήν.
274 XIV. 1. Ἡρώδης δὲ συντονώτερον ἤλαυνεν εἰς τὴν Ἀραβίαν

§ 269 = Ant. Iud. XIV 364.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 46.
1 ἀπάσασαν C 2 μαρισσαίων C δὲ] τε C 3 παραδοῦναι · · L παραδοῦναι τε VR 4 προσπεσὼν] PAL²Heg προσπεσόντοσ ML¹VR πατὴρ προσπεσόντοσ (πατὴρ expunctum) C, om. Lat λοβᾶται V 5 ὀδοῦσι P¹A¹ μηδὲ] μήτε PAM μὴ καί, καὶ i. ras. 2 litt. m. 2 L μηδὲ αὖθις] *ne solutus quidem* h. e. μηδὲ λυθεὶς Lat δύναιτο] δύνετο R 6 ἀπολαβεῖν] ἀναλαβεῖν C 7 δὲ] τε L¹R προσρῆξαι] προσράξαι ALVR προσαράξαι MC 8 ὡς καὶ] PAML²Lat ὥσ γε L¹VRC σιδήρου · · L σιδήρου μὲν VR εἴργετο, γ i. ras. ex χ corr. A 9 ἑαυτὸν ἡρώδου γνήσιον tr. LVR ἀποδείξας] om., i. marg. post ἀγεννέστατον suppl. m. 2 A ἀγενέστατον PAC¹V 10 ἀνδρειότα C¹ 11 δὲ om. M ἀνενέγκ · αι A 12 δ' C 13 ἐμπλήσει C 14 διαφθείρει L¹ *peremit* Lat ἀληθὲς ᾖ] C ἀληθὲσ ἦν PAM ᾖ ἀληθὲσ LVR ἔχει] ἔχῃ, η i. ras. A 16 διαφύγοι LVRC εἰπεῖν] εἶπεν PA εὐθύμωσ L¹VR 17 ζῶντα καταλιπὼν tr. LVRC 18 οὕτω LVR 19 i. marg. κθ' C 20 δὲ LVR ἀνάγουσι L 21 παρθυήνην PAM παρθυηνὴν, νηνὴν i. ras. 5 litt. V *parthuenam* Lat *parthienen* Heg 22 i. marg. κθ' V συντομώτερον LVR

ὡς ἔτι τἀδελφοῦ ζῶντος ἐπειγόμενος χρήματα παρὰ τοῦ βασιλέως λαβεῖν, οἷς μόνοις πείσειν ὑπὲρ Φασαήλου τὴν τῶν βαρβάρων ἤλπιζεν πλεονεξίαν. ἐλογίζετο γάρ, εἰ τῆς πατρῴας φιλίας ἀμνημονέστερος ὁ Ἄραψ γένοιτο καὶ τοῦ δοῦναι δωρεὰν μικρολογώτερος, δανείσασθαι παρ᾽ αὐτοῦ τὰ λύτρα ῥύσιον θεὶς τὸν τοῦ
λυτρουμένου παῖδα· καὶ γὰρ ἐπήγετο τὸν ἀδελφιδοῦν ὄντα ἐτῶν 275
ἑπτά· τάλαντα δ᾽ ἦν ἕτοιμος τριακόσια δοῦναι προστησάμενος Τυρίους παρακαλοῦντας. τὸ χρεὼν δ᾽ ἄρα τὴν αὐτοῦ σπουδὴν ἐφθάκει καὶ Φασαήλου τεθνηκότος εἰς κενὸν Ἡρώδης φιλάδελφος
ἦν· οὐ μὴν οὐδὲ παρὰ Ἄραψιν εὑρίσκει φιλίαν οὖσαν. ὁ γοῦν 276
βασιλεὺς αὐτῶν Μάλχος προπέμψας ἐκ τῆς χώρας κατὰ τάχος προσέτασσεν ἀναστρέφειν, προφάσει μὲν χρώμενος Πάρθοις, ἐπικηρυκεύσασθαι γὰρ αὐτοὺς ἐκβαλεῖν Ἡρώδην τῆς Ἀραβίας, τῷ δὲ ὄντι κατασχεῖν προαιρούμενος τὰ παρ᾽ Ἀντιπάτρου χρέα καὶ μηδὲν εἰς τὰς ἐκείνου δωρεὰς ἀντιπαρασχεῖν χρῄζουσιν τοῖς τέκνοις δυσωπεῖσθαι. συμβούλοις δ᾽ ἐχρῆτο τῆς ἀναιδείας τοῖς ὁμοίως ἀποστερεῖν τὰς Ἀντιπάτρου παρακαταθήκας θέλουσιν· ἦσαν δὲ τῶν περὶ αὐτὸν οἱ δυνατώτατοι.

2. Ἡρώδης μὲν δὴ πολεμίους τοὺς Ἄραβας εὑρὼν δι᾽ ἃ φιλ- 277
τάτους ἤλπισεν καὶ τοῖς ἀγγέλοις ἀποκρινάμενος ὡς ὑπηγόρευε τὸ

---

§ 274 = Ant. Iud. XIV 370.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 46.

1 ἔτι] ἐπὶ L¹R τοῦ ἀδελφοῦ LVRC 2 μόνοσ L¹ πείθειν A 3 ἐλογίζετο om. Lat 4 μικρολογώτερον L¹R et man. 1 Lips 5 τὰ om. L 6 λυτρομένου V ἐπήγετο, η i. ras. A ἐπείγετο P $\overset{\text{η}}{\text{ἐπείγετο}}$ L ἐπείγετο, ει adrasum R ἐτῶ C¹ 7 δὲ LVRC 8 παρακαλοῦντας] Tyrios Herodi cauisse Iosephus uoluit dicere, ut adnotat Destinon χρεῶν A χρεὸν LRV¹ δὲ LVR ἄρα] παρὰ L¹R αὐτοῦ om. LR 9 ἐπεφθάκει PM κενον, ε i. ras. R καὶ | νὸν A $\overset{\text{δισ}}{\text{ἡρω}}$, ισ suppl. m. 2 C 10 εὑρίσκει] ηὕρισκεν (— κε VC) LVRC οὖσαν] μένουσαν LVRC 11 μάλιχοσ CLat μάλχοσ ex μάλιχοσ corr. Lips *bocchus* Heg κατὰ τάχοσ ἐκ τῆσ χώρασ ἀναστρέφειν προσέτασσεν tr. LVR κατὰ τάχοσ ἐκ τῆσ χώρασ προσέτασσεν ἀναστρέφειν tr. C 12 προφάσει — 13 αὐτοὺς] *simulatione quidem parthos per legatos petisse ut* Lat πρόφασιν LVR πάρθουσ P 13 ἐκβάλλειν LVRC 14 προαιρούμενοσ κατασχεῖν tr. LVRC κατασχεῖν] *negare* Lat παρ᾽ om. LVRC ἀντιπαρασχεῖν] ἀντιπάσχειν L¹R 15 δυσωπεῖσθαι om. C χρῄζουσιν — δυσωπεῖσθαι] *filiis — consolatione egentibus* Lat 16 δὲ LVR ὁμοίως om. CLat ἀποστερ·εῖν C 17 ἐθέλουσιν LVRC τῶν om. PALVR 19 δὴ] οὖν M δι᾽ ἃ] δι᾽ ἃ καὶ LR δ᾽ ἃ C 20 $\overset{\text{ἤλπισε}}{\text{ἔπεισε}}$ L ἀποκρινάμενος] ὑποκρινόμενοσ (corr. ex ἀποκρινάμενοσ L) PLV

πάθος ὑπέστρεψεν ἐπ' Αἰγύπτου. καὶ τὴν μὲν πρώτην ἑσπέραν
κατά τι τῶν ἐπιχωρίων ἱερὸν αὐλίζεται τοὺς ὑπολειφθέντας ἀνα-
λαβών, τῇ δ' ἑξῆς εἰς Ῥινοκούρουρα προελθόντι τὰ περὶ τὴν τἀ-
278 δελφοῦ τελευτὴν ἀπαγγέλλεται. προσλαβὼν δὲ πένθους ὅσον ἀπε-
θήκατο φροντίδων ᾔει προσωτέρω. καὶ δὴ βραδέως ὁ Ἄραψ μετα-
νοήσας ἔπεμψεν διὰ τάχους τοὺς ἀνακαλέσοντας τὸν ὑβρισμένον.
ἔφθανεν δὲ καὶ τούτους Ἡρώδης εἰς Πηλούσιον ἀφικόμενος, ἔνθα
τῆς παρόδου μὴ τυγχάνων ὑπὸ τῶν ἐφορμούντων τοῖς ἡγεμόσιν
ἐντυγχάνει· κἀκεῖνοι τήν τε φήμην καὶ τὸ ἀξίωμα τἀνδρὸς αἰδεσ-
279 θέντες προπέμπουσιν αὐτὸν εἰς Ἀλεξάνδρειαν. ὁ δὲ παρελθὼν
εἰς τὴν πόλιν ἐδέχθη μὲν λαμπρῶς ὑπὸ Κλεοπάτρας στρατηγὸν
ἐλπιζούσης ἕξειν εἰς ἃ παρεσκευάζετο· διακρουσάμενος δὲ τὰς παρα-
κλήσεις τῆς βασιλίδος καὶ μήτε τὴν ἀκμὴν τοῦ χειμῶνος ὑποδείσας
μήτε τοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν θορύβους ἐπὶ Ῥώμης ἔπλει.
280 3. Κινδυνεύσας δὲ περὶ Παμφυλίαν καὶ τοῦ φόρτου τὸ πλεῖον
ἐκβαλὼν μόλις εἰς Ῥόδον διασώζεται σφόδρα τῷ πρὸς Κάσσιον
πολέμῳ τετρυχωμένην, δεχθεὶς ὑπὸ Πτολεμαίου καὶ Σαπφινίου τῶν
φίλων. καίπερ δὲ ὢν ἐν ἀπορίᾳ χρημάτων ναυπηγεῖται τριήρη
281 μεγίστην, ἐν ᾗ μετὰ τῶν φίλων εἰς Βρεντέσιον καταπλεύσας κα-

§ 277 = Ant. Iud. XIV 374.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 46.

1 ἐπ' αἴγυπτον L εἰσ αἴγυπτον PAM *aegyptum uersus* Lat 2 ὑπολειφθέντασ (ει i. ras. P) PAMLat et i. marg. m. 2 L ἐπιχωρίουσ LVR ἀπολειφθέντασ C et i. marg. V ἀναλαβών] ἀναλαμβάνων LVR *dum recipiat* Lat 3 δὲ LVR ῥηνοκούρουραν P ῥινοκούρουραν AMLVR *in regiones quas rhinocorii inhabitant* Heg προσελθόντι LC 4 ἀπαγγέλεται V προσλαβὼν δὲ] καὶ προσλαβὼν (καὶ s.) A προσλαβὼν, λαβὼν i. ras. L πένθοσ PA ὅσον] ὅσων A[1] ὅσον ἦν ὡσ L[1]VRC ὅσον ἦν ὧν L[2] ὅσον εἰκὸς ἦν Naber φροντίδασ C 5 ᾔει om. P προσωτέρω· V ὁ Ἄραψ] *bocchus* Heg 6 ἀνακαλέσαντασ V 7 ἔφθανε·, ν ex σ corr. uid. P ἔφθασε V τούτους Ἡρώδης] τούτουσωτηριώδησ R 8 ἐφορμούντων] Spanheim ἐφωρμώντων codd. *ab eius rei speculatoribus* Lat ἐφορμόντων ed. pr. ἡγεμῶσιν V[1] 9 τἀνδρὸσ i. ras. 3—4 litt. M τοῦ ἀνδρὸσ V 10 προ·πέμπουσιν V προσελθὼν V 12 παρεσκευάζετο, ε ante σ i. ras. m. 2 V 13 ἀκμὴν] αὐχμὴν M *asperitatem* Lat ὑποδήσασ V[1] 14 κατὰ Ἰταλίαν] *marina* (h. e, κατὰ θάλατταν) Lat 15 τὴν παμφυλίαν C πλέον LVR 16 μόγισ LVR εἰς] πρὸσ C τῷ] τὸ C[1] 17 δεχθεὶς] δεχθεὶσ δὲ MLVRLat σαφηνίου P σαπφηνίου AMC, *safnii* Lat Σαππῖνος A. I. XIV 377, cf. XVI 257 18 δὲ] om. MLVR δ' C ὢν om. LVRC χρημάτων] χρημάτων ἦν L[2] χρημάτων ὢν C 19 βρεντήσιον PA

κεῖθεν εἰς Ῥώμην ἐπειχθεὶς πρώτῳ διὰ τὴν πατρῴαν φιλίαν ἐνετύγχανεν Ἀντωνίῳ καὶ τάς τε αὐτοῦ καὶ τοῦ γένους συμφορὰς ἐκδιηγεῖτο, ὅτι τε τοὺς οἰκειοτάτους ἐν φρουρίῳ καταλιπὼν πολιορκουμένους διὰ χειμῶνος πλεύσειεν ἐπ' αὐτὸν ἱκέτης.

4. Ἀντωνίου δὲ ἥπτετο πρὸς τὴν μεταβολὴν οἶκτος, καὶ κατὰ 282
μνήμην μὲν τῆς Ἀντιπάτρου ξενίας, τὸ δὲ ὅλον καὶ διὰ τὴν τοῦ παρόντος ἀρετὴν ἔγνω καὶ τότε βασιλέα καθιστᾶν Ἰουδαίων ὃν πρότερον αὐτὸς ἐποίησεν τετράρχην. ἐνῆγεν δὲ οὐκ ἔλαττον τῆς εἰς Ἡρώδην φιλοτιμίας ἡ πρὸς Ἀντίγονον διαφορά· τοῦτον γὰρ δὴ στασιώδη τε καὶ Ῥωμαίων ἐχθρὸν ὑπελάμβανεν. Καίσαρα μὲν οὖν 283
εἶχεν ἑτοιμότερον αὐτοῦ τὰς Ἀντιπάτρου στρατείας ἀνανεούμενον, ἃς κατ' Αἴγυπτον αὐτοῦ τῷ πατρὶ συνδιήνεγκεν, τήν τε ξενίαν καὶ τὴν ἐν ἅπασιν εὔνοιαν, ὁρῶντά γε μὴν καὶ τὸ Ἡρώδου δραστήριον· συνήγαγεν δὲ τὴν βουλήν, ἐν ᾗ Μεσσάλας καὶ μετ' αὐτὸν Ἀτρα- 284
τῖνος παραστησάμενοι τὸν Ἡρώδην τάς τε πατρῴας εὐεργεσίας καὶ τὴν αὐτοῦ πρὸς Ῥωμαίους εὔνοιαν διεξῄεσαν, ἀποδεικνύντες ἅμα καὶ πολέμιον τὸν Ἀντίγονον οὐ μόνον ἐξ ὧν διηνέχθη τάχιον, ἀλλ' ὅτι καὶ τότε διὰ Πάρθων λάβοι τὴν ἀρχὴν Ῥωμαίους ὑπεριδών. τῆς δὲ συγκλήτου πρὸς ταῦτα κεκινημένης ὡς παρελθὼν Ἀντώνιος καὶ πρὸς τὸν κατὰ Πάρθων πόλεμον βασιλεύειν Ἡρώδην συμφέρειν ἔλεγεν, ἐπιψηφίζονται πάντες. λυθείσης δὲ τῆς βουλῆς Ἀντώνιος 285

§ 281 = Ant. Iud. XIV 379.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 47.

ε ει
1 ·π·χθεὶσ L ἐνετύχανεν V 2 τε] γε LVR αὐτοῦ Bekker ἐκδιηγεῖται ed. pr. 3 τε] δὲ LR 5 Ἀντωνίου — οἶκτος] *itaque tantae miserationis casum admiratus antonius* Lat 6 τὸ δὲ ὅλον] *tunc uero* Lat διὰ τὴν τοῦ] διὰ τὴν αὐτοῦ τοῦ LRC δι' αὐτοῦ τὴν τοῦ V 7 ἀρετὴν om. M ἔγνω καὶ] ἔγνωκε MLVRC *etiam (tunc) constituit* Lat 8 δ' C ἐλάττω PAM *minus* Lat εἰς om. P[1] 9 διαφ·ορά, eras. ϑ P τοῦτό M δὴ om. L 10 Καίσαρα — 11 ἀνανεούμενον] *caesarem quidem habebat multo quam ipse paratius renouantem antipatri expeditiones* Lat *caesar tamen beniuolentia naturali effusior et toleratam in aegypto antipatri militiam omnibus patris sui caesaris proeliis et hospitalem coniunctionem tamquam renouatis gratiae pignoribus cariora habebat* Heg καῖσαρ PAM probante Destinone 11 στρατείας] στρατηγίασ P στρατιὰσ AMLVR ἀνανεούμενοσ PM probante Destinone 13 ὁρῶν Destinon τὸ ·L 14 συνῆγε LVRC τὴν] καὶ τὴν LVRC *uerumtamen et* Lat μεσάλασ PAM μεσσαλὰσ LV μεσσαλᾶσ RC Ἀτρατῖνος] LatHeg ἀτραντῖνοσ PM ἀστραντῖνοσ A ἀτραγαντῖνοσ LVR ἀτραγῖνοσ C 15 πατρώουσ AMLRC 16 ἀποδεικν·ῦντεσ V *qui — demonstrarent* Lat 17 οὐ μόνον ἐξ ὧν] M οὐ μόνον ὧν PA ἐξ ὧν οὐ μόνον LVRC *non solum quod* Lat 18 τότε] *antea* Lat 20 Ἡρώδην iterat M[1] 21 ἐπιψηφίζονται, ζ i. ras. L
αρ
βουλῆς] συμβουλῆσ A ἀρχῆσ LR βρυχῆσ, s. m. 2 V γρ τῆσ βουλῆσ i. marg. m. 2 L

*μὲν καὶ Καῖσαρ μέσον ἔχοντες Ἡρώδην ἐξῄεσαν, προῆγον δὲ σὺν
ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς οἱ ὕπατοι θύσοντές τε καὶ τὸ δόγμα ἀναθή-
σοντες εἰς τὸ Καπετώλιον. τὴν δὲ πρώτην Ἡρώδῃ τῆς βασιλείας
ἡμέραν Ἀντώνιος εἱστία.*
286 XV. 1. *Παρὰ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον Ἀντίγονος ἐπολιόρκει τοὺς
ἐν Μασάδᾳ, τοῖς μὲν ἄλλοις ἐπιτηδείοις διαρκουμένους, σπανίζον-
τας δὲ ὕδατος· διὸ καὶ Ἰώσηπος ἀδελφὸς Ἡρώδου σὺν διακοσίοις
τῶν οἰκείων δρασμὸν ἐβουλεύετο εἰς Ἄραβας ἀκηκοὼς τῶν εἰς*
287 *Ἡρώδην ἁμαρτημάτων Μάλχῳ μεταμέλειν. κἂν ἔφθη καταλιπὼν
τὸ φρούριον, εἰ μὴ περὶ τὴν νύκτα τῆς ἐξόδου συνέβη πλεῖστον
ὗσαι· τῶν γὰρ ἐκδοχείων ὕδατος ἀναπλησθέντων οὐκέτ' ἔχρῄζεν
φυγῆς, ἀλλ' ἐπεξῄεσαν ἤδη τοῖς περὶ τὸν Ἀντίγονον καὶ τὰ μὲν
φανερῶς συμπλεκόμενοι, τὰ δὲ λοχῶντες συχνοὺς διέφθειρον. οὐ
μὴν ἐν ἅπασιν εὐστόχουν, ἔστιν δ' ὅπου καὶ αὐτοὶ πταίοντες ἀνέ-
στρεφον.*
288 2. *Κἂν τούτῳ Βεντίδιος ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς πεμφθεὶς ἐκ
Συρίας Πάρθους ἀνείργειν μετ' ἐκείνους εἰς Ἰουδαίαν παρέβαλεν
λόγῳ μὲν ὡς βοηθήσων τοῖς περὶ Ἰώσηπον, ἔργῳ δ' Ἀντίγονον*
289 *ἀργυριούμενος. ἔγγιστα γοῦν Ἱεροσολύμων αὐλισάμενος ὡς ἐνεπλήσθη
χρημάτων, αὐτὸς μὲν ἀνεχώρει μετὰ τῆς πλείστης δυνάμεως, Σίλωνα
δὲ σὺν μέρει καταλέλοιπεν, ὡς μὴ κατάφωρον τὸ λῆμμα ποιήσειεν
πάντας ἀπαναστήσας. Ἀντίγονος δὲ πάλιν ἐλπίζων Πάρθους ἐπα-*

---

§ 285 = Ant. Iud. XIV 388.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 48.

1 *μὲν*] om. P *δὲ* R 2 *τε*] *δὲ* LR 3 *καπιτώλιον* C *Ἡρώδῃ*] *ἡρώδην* C 4 *εἱστία*] ex corr. C *ἡστεία* C[1] *εἱστία αὐτὸν* PAMLVRLatHeg probante Destinone; cf. Ant. Iud. XIV 389 5 i. marg. *λ'* VC *τοὺς*] *τοῖσ* C[1] 6 *μεσάδα* AL *μασσάδα* V *massada* (acc.) Lat *ἐπιτηδείουσ* M[1] 7 *ὁ ἀδελφὸσ* ALVRC *ἀδελφὸς* Destinon *διακό·οισ* L *διακόνοισ* Lips *διακοσίοισ* (*κο* ex *κό* corr., *σίοισ* i. ras. m. 2) R *διακοσίουσ* V *iosippus* Lat 8 *ἐβουλεύοντο* PA *ἐβούλευσεν* LVR *ἐβουλεύσατο* Niese 9 *μαλίχῳ*] CLat *μεταμε·λεῖν*, eras. *τ*, *λ* ex *α* corr. P 10 *νύκταν* V *πλεῖστον ὗσαι συνέβη* tr. V 11 *ἐκδοχίων* L *ἐκδοχιῶν* R *ἀναπλησθέντων ὕδατοσ* tr. LVR *οὐκέτ' ἔχρῄζεν*] *οὐκέτ' ἔχρῄζον* M *οὐ κατεδέησε* LVR *causa non erat* Lat 12 *ἀλλὰ* C *τὸν* om. LVRC 13 *εἰσπλεκόμενοι* V 14 *δὲ* LVR *ὅπου*] *ὅπῃ* LVRC *πταίσαντες* Niese 17 *ἀνείργειν*] *ἀναιρεῖν* L[1]R *παρενέβαλεν* Naber 18 *βοηθήσων*, *ησων* i. ras. 2—3 litt. m. 2 L *βοηθῶν* VR *iosippum* Lat *ἔργῳ*, *ω* ex *ου* corr. A ` *δ'*] *δὲ* ALR *δὲ τοῖσ περὶ* V, cf. u. 12 19 *γοῦν*] *οὖν* PAM 21 *σὺν μέρει*] PAML[2] Lat *συμμερίτην* L[1]VRC *κατέλιπεν* Destinon *κατάφορον* PL[1]R 22 *ἐπαμυνεῖν*] Destinon *ἐπαμύνειν* PA *ἐπαμύνειν αὐτῷ* MLVRC

μυνεῖν καὶ Σίλωνα τέως ἐθεράπευεν, ὡς μηδὲν ἐνοχλοίη πρὸ τῆς
ἐλπίδος.
3. Ἤδη δὲ Ἡρώδης καταπεπλευκὼς ἀπὸ τῆς Ἰταλίας εἰς Πτολε- 290
μαΐδα καὶ συναγηοχὼς δύναμιν οὐκ ὀλίγην ξένων τε καὶ ὁμοφύλων
ἤλαυνεν διὰ τῆς Γαλιλαίας ἐπ' Ἀντίγονον συλλαμβανόντων Βεντι-
δίου καὶ Σίλωνος, οὓς Δέλλιος ὑπ' Ἀντωνίου πεμφθεὶς Ἡρώδην
συγκαταγαγεῖν ἔπεισεν. ἐτύγχανεν δὲ Βεντίδιος μὲν ἐν ταῖς πόλεσιν 291
τὰς διὰ Πάρθους ταραχὰς καθιστάμενος, Σίλων δὲ ἐν Ἰουδαίᾳ χρή-
μασιν ὑπ' Ἀντιγόνου διεφθαρμένος. οὐ μὴν Ἡρώδης ἰσχύος ἠπόρει,
προϊόντι δ' αὐτῷ καθ' ἡμέραν ηὔξεῖτο τὰ τῆς δυνάμεως, καὶ πλὴν
ὀλίγων πᾶσα ἡ Γαλιλαία προσέθετο. προύκειτο μὲν οὖν τὸ ἀναγ- 292
καιότατον ἀγώνισμα Μασάδα καὶ τὸ ῥύσασθαι πρῶτον τοὺς οἰκείους
ἐκ τῆς πολιορκίας, γίνεται δ' ἐμπόδιον Ἰόππη· ταύτην γὰρ ἐχρῆν
πολεμίαν οὖσαν ἐξελεῖν πρότερον, ὡς μὴ χωροῦντος ἐπὶ Ἱεροσολί-
μων κατὰ νώτου τι τοῖς ἐχθροῖς ἔρυμα καταλείποιτο. συνῆπτεν
δὲ καὶ Σίλων ἀσμένως τῆς ἀπαναστάσεως πρόφασιν εὑρών, ᾧ προσ-
έκειντο Ἰουδαῖοι διώκοντες. ἐπὶ τούτους Ἡρώδης ἐκδραμὼν μετ'
ὀλίγου στίφους τρέπεται ταχέως καὶ Σίλωνα διασώζει κακῶς ἀμυ-
νόμενον.
4. Ἔπειτα Ἰόππην ἑλὼν πρὸς τὴν Μασάδα ῥυσόμενος τοὺς 293
οἰκείους ἠπείγετο. καὶ τῶν ἐπιχωρίων οὓς μὲν πατρῷα φιλία
προσῆγεν, οὓς δὲ τὸ αὐτοῦ κλέος, οὓς δὲ τῆς ἐξ ἀμφοῖν εὐεργε-
σίας ἀμοιβή, πλείστους γε μὴν ἐλπὶς ὡς ἐκ βασιλέως βεβαίου,

§ 289 = Ant. Iud. 393.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 48.
1 *καὶ* om. Lat *ἐθεράπευσεν* ed. pr. *πρὸσ τὰσ ἐλπίδασ* C *pendente spe* Lat 3 i. marg. *λα'* V *ἀπὸ*] *ἐκ* LVRC 4 *συναγειοχὸσ* L *συναγειοχῶσ* R 6 *καὶ*] *τε καὶ* AMC 7 *συγκατάγειν* (*συνκ* — V¹) LVRC 8 *πάρθον* L¹VR *δ'* C 10 *δὲ* LVRC *ηὔξετο* MLVRC *καὶ* om. Lat 11 *ἡ* om. AMC *τὸ* om. M 12 *μάσαδα* MVC *μασάδε, ε* paene erasum L *masadam* (acc.) Lat 13 *δ'*] *μὲν* LVR *γὰρ* om. A 15 *νώτου* corr. ex *νῶτον* M *νῶιτον* V *ἔρημα* L¹R *καταλείποιτο*] *λίποιτο* LR *λίποι* V *καταλίποιτο* C 16 *καὶ* om. LR *Σίλων*] *σίμων* L¹ *ἐπαναστάσεωσ* PAML² *resistendi* Lat *ᾧ προσέκειντο*] PA *ὥσ* (*σ* i. ras. m. 2 L) *δὲ προσέκειντο* LMVRC *ᾧ* — 17 *Ἰουδαῖοι*] *quod eum persecutio premeret iudaeorum* Lat 17 *οἱ ἰουδαῖοι* V *διώκοντες*] *προσήκοντεσ* PA, unde *προδιώκοντες* Destinon *τούτοισ* ALLips 20 *μασάδα* A *μάσαδαν* MC *μασάδαν* LR *μάσαδα* V *massadam* Lat *masadam* Heg 21 *ἐπείγετο* P *ἠπείγετο* A 23 *μὴν ἡ ἐλπὶσ* MLVRC

294 δυσκίνητός τε ἤδη δύναμις ἤθροιστο. προϊόντα δ' Ἀντίγονος ἐνήδρευεν τὰ ἐπιτήδεια τῶν παρόδων προλοχίζων, ἐν οἷς οὐδὲν ἢ μικρὰ τοὺς πολεμίους ἔβλαπτεν. Ἡρώδης δὲ τοὺς ἐκ Μασάδας οἰκείους παραλαβὼν ῥᾳδίως καὶ Ῥῆσαν τὸ φρούριον ᾔει πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα· συνῆπτε δ' αὐτῷ τὸ μετὰ Σίλωνος στρατιωτικὸν καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς πόλεως τὴν ἰσχὺν καταπλαγέντες.

295 5. Στρατοπεδευσαμένους δὲ κατὰ τὸ πρὸς δύσιν κλίμα τοῦ ἄστεος οἱ ταύτῃ φύλακες ἐτόξευόν τε καὶ ἐξηκόντιζον αὐτούς, ἄλλοι δὲ κατὰ στῖφος ἐκθέοντες ἀπεπειρῶντο τῶν προτεταγμένων. Ἡρώδης δὲ τὸ μὲν πρῶτον κηρύσσειν περὶ τὸ τεῖχος ἐκέλευεν ὡς ἐπ' ἀγαθῷ τε παρείη τοῦ δήμου καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς πόλεως, μηδὲν μηδὲ τοὺς φανεροὺς ἐχθροὺς ἀμυνούμενος, δώσων δὲ καὶ τοῖς δια-
296 φορωτάτοις ἀμνηστίαν. ἐπεὶ δὲ ἀντιπαρηγοροῦντες οἱ περὶ τὸν Ἀντίγονον οὔτε κατακούειν τῶν κηρυγμάτων εἴων τινὰς οὔτε μεταβάλλεσθαι, τὸ λοιπὸν ἀμύνεσθαι τοὺς ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπέτρεπεν τοῖς σφετέροις· οἱ δὲ ταχέως ἅπαντας ἀπὸ τῶν πύργων ἐτρέψαντο τοῖς βέλεσιν.

297 6. Ἔνθα δὴ καὶ Σίλων ἀπεκαλύψατο τὴν δωροδοκίαν· ἐπισκευασάμενος γὰρ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν σπάνιν ἐπιτηδείων ἀναβοᾶν καὶ χρήματα εἰς τροφὰς ἀπαιτεῖν ἀπάγειν τε σφᾶς χειμεριοῦντας εἰς τοὺς ἰδίους τόπους, ἐπειδὴ τὰ περὶ τὴν πόλιν

---

§ 294 = Ant. Iud. XIV 399.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 49.
1 δυσκίνητος] *ualidissimas* Lat τε] δὲ LVRC *que* Lat ἤδη] ἡ C, om. LR ἤδη ἡ Destinon δὲ LVR ἐνίδρευεν A 2 τἀπιτήδεια C 3 τούσ τε LRC παραλαβὼν — 4 φρούριον] *receptis e masada pigneribus suis et rebus a castello* Lat 4 ῥησὰν P θρῆσαν MVC, ** σαν exstat i. marg. m. 2 V; cf. § 266 εἴη R 5 δὲ MLVRC πολλοὶ] *ceteri* Lat 7 στρατοπεδευσαμένους] στρατοπεδευσαμένου ML¹VRC, de Lat non liquet 8 ἄστεωσ V¹R ἠκόντιζον VC αὐτούς] εἰς αὐτούς Bekker cum L. B 10 δὲ τὸ suppl. A κηρύσσειν, σ ante ε i. ras. maiore A περὶ] ἐπὶ AL *circa* Lat ἐκέλευσεν LVR 11 παρείη] παρίη PA παρήει MLVR *aduenisse* Lat μηδὲ] Bekker μήτε codd. 12 ἀμυνούμενος] RLat ἀμυνόμενοσ PAMLVC Lips τοὺσ διαφορωτάτουσ V 13 δὲ · V ἀντικατηγοροῦντεσ A *obstrepentes* Heg, unde ἀντιπαταγοῦντες Destinon οἱ om. V¹ τὸν om. LVR 14 Ἀντίγονον] ἀντώνιον C 15 ἀμύνασθαι LVRC τοὺς] τοῖσ P ἐπὶ C 16 τοῖσ σφετέροισ ἐπέτρεπεν tr. P 18 καὶ ὁ σίλων LVR 20 εἰς τροφὰς] ταῖσ τροφαῖσ LVR τε εἰς τροφὰς ed. pr. ἀπαγαγεῖν LVR χειμεριοῦντασ, α ex εσ corr. P
21 ἰδίους] ἐπιτηδείους MLVRC *oportuna* Lat

ἦν ἔρημα πάντα τῶν περὶ Ἀντίγονον προανεσκευασμένων, ἐκίνει τε τὸ στρατόπεδον καὶ ἀναχωρεῖν ἐπειρᾶτο. Ἡρώδης δ' ἐντυγχάνων τοῖς 298 τε ὑπὸ τὸν Σίλωνα ἡγεμόσιν καὶ κατὰ πλῆθος τοῖς στρατιώταις ἐδεῖτο μὴ καταλιπεῖν αὐτὸν ὑπό τε Καίσαρος καὶ Ἀντωνίου καὶ τῆς συγκλήτου προπεμφθέντα· λύσειν γὰρ αὐθημερὸν αὐτῶν τὰς ἀπορίας. καὶ μετὰ τὴν δέησιν [εὐθέως] ὁρμήσας αὐτὸς εἰς τὴν 299 χώραν τοσαύτην αὐτοῖς ἐπιτηδείων ἀφθονίαν ἐκόμισεν, ὡς πάσας ἀποκόψαι τὰς Σίλωνος προφάσεις, εἴς τε τὰς ἑξῆς ἡμέρας μὴ διαλιπεῖν τὴν χορηγίαν προνοούμενος ἐπέστελλεν τοῖς περὶ Σαμάρειαν, ᾤκείωτο δ' ἡ πόλις αὐτῷ, σῖτον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ βοσκήματα κατάγειν εἰς Ἱεριχοῦντα. ταῦτ' ἀκούσας Ἀντίγονος 300 διέπεμψεν περὶ τὴν χώραν εἴργειν καὶ λοχᾶν τοὺς σιτηγοὺς κελεύων. οἱ δ' ὑπήκουον, καὶ πολὺ πλῆθος ὁπλιτῶν ὑπὲρ τὴν Ἱεριχοῦντα συνηθροίσθη· διεκαθέζοντο δὲ ἐπὶ τῶν ὀρῶν παραφυλάσσοντες τοὺς τὰ ἐπιτήδεια ἐκκομίζοντας. οὐ μὴν Ἡρώδης ἠρέμει, δέκα δὲ σπείρας 301 ἀναλαβών, ὧν πέντε μὲν Ῥωμαίων πέντε δὲ Ἰουδαίων ἦσαν ἔχουσαι καὶ μισθοφόρους μιγάδας πρὸς οἷς ὀλίγους τῶν ἱππέων, ἐπὶ τὴν Ἱεριχοῦντα παραγίνεται, καὶ τὴν μὲν πόλιν καταλελειμμένην εὑρίσκει, πεντακοσίους δὲ τὰ ἄκρα κατειληφότας σὺν γυναιξὶν καὶ γενεαῖς. αὐτοὺς μὲν οὖν ἀπολύει λαβών, Ῥωμαῖοι δ' εἰσπεσόντες τὸ λοιπὸν 302 ἄστυ διήρπασαν πλήρεις καταλαμβάνοντες τὰς οἰκίας παντοίων κειμη-

§ 297 = Ant. Iud. XIV 406.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 49.

1 ἦν om. LVR ἔρημα πάντα] ἅπαντα (ἔρημα supra) L προανεσκευασμένων] M παρεσκευασμένων P προεσκευασμένων, ων i. ras. A προανασκευασαμένων LVRC *ante prouisis* Lat; cf. Ant. XIV 406 2 δὲ MLVR ἐντυγχάνων] ἐγγὺσ τυγχάνων PA 3 ὑπὸ] ἐπὶ L¹VR περὶ Niese τοῖς] τοῖσ τε PA στρατιώτεσ V¹ 4 καταλιπεῖν, ι ex ει corr. A αὐτὸν] τὸν habuisse uid. Heg 5 τὰς] τοὺσ L¹ 6 εὐθέως om. PALatHeg, cf. Ant. Iud. XIV 408 8 εἴς] ὥσ A 9 διαλιπεῖν, ι corr. ex ει A διαλείπειν M ἐπέστελεν A 10 οἰκείωτο LR¹ ᾠκίωτο C¹ δὲ ALVRC πόλισ, ι i. ras. m. 2 A σῖτον] καὶ σῖτον LVR οἶνον καὶ om. C 11 βοσκήματα] βοσκημάτων καὶ οἶνον C ταῦτα MLVRC ὁ ἀντίγονοσ LVR 12 περὶ] κατὰ LVR εἴργειν P et ex corr. A 13 δὲ LVR πολλὺ A¹ 14 δ' C ὀρέων LVR πραφυλάσσοντεσ R¹ παραφυλάσσοντε V¹ τἀπιτήδεια C 15 διεκομίζοντασ (κ supra) V 16 Ῥωμαίων] ῥωμαικαὶ C δ' C 17 οἷς] οἷσ L¹RV¹ ἱππέων] ἱππέων παραλαβὼν Hauerkamp ex L. B. 18 παραγίνεται] γίνεται LVR καταλελειμμένην] λελειμμένην LR² λελημμένην VR¹ 19 κατειληφότεσ V κατηλειφότασ C γύναιξί τε καὶ L 20 αὐτοὺς] αὐτὸσ L¹VR *hos* Lat τούτους Ant. Iud. XIV 410 ἀπολύει λαβών] ἀπολαβὼν ἀπολύει L¹VR λαβὼν ἀπολύει L² δὲ LVR 21 καταλαβόντεσ P οἰκείασ A et ex corr. P

λίων. Ἱεριχοῦντος μὲν οὖν φρουρὰν ὁ βασιλεὺς καταλιπὼν ὑπέστρε-
ψεν καὶ χειμεριοῦσαν τὴν Ῥωμαίων στρατιὰν εἰς τὰς προσκεχωρη-
κυίας διαφῆκεν Ἰδουμαίαν καὶ Γαλιλαίαν καὶ Σαμάρειαν. ἐπέτυχεν
δὲ καὶ Ἀντίγονος παρὰ τῆς Σίλωνος δωροδοκίας ὑποδέξασθαι τοῦ
στρατοῦ μοῖραν ἐν Λύδδοις θεραπεύων Ἀντώνιον.
303 XVI. 1. Καὶ Ῥωμαῖοι μὲν ἐν ἀφθόνοις διῆγον ἀνειμένοι τῶν
ὅπλων, Ἡρώδης δ' οὐκ ἠρέμει, ἀλλὰ τὴν μὲν Ἰδουμαίαν δισχιλίοις
πεζοῖς καὶ τετρακοσίοις ἱππεῦσιν διαλαμβάνει πέμψας τὸν ἀδελ-
φὸν Ἰώσηπον, ὡς μή τι νεωτερισθείη πρὸς Ἀντίγονον· αὐτὸς δὲ
τὴν μητέρα καὶ ὅσους ἐκ Μασάδας οἰκείους ἐξήγαγεν μεταγαγὼν εἰς
Σαμάρειαν καὶ καταστησάμενος ἀσφαλῶς ᾔει τὰ λοιπὰ τῆς Γαλι-
λαίας καταστρεψόμενος καὶ τὰς Ἀντιγόνου φρουρὰς ἐξελάσων.
304 2. Πρὸς δὲ τὴν Σέπφωριν ἐν νιφετῷ σφοδροτάτῳ διανύσας
ἀκονιτὶ παραλαμβάνει τὴν πόλιν πρὸ τῆς ἐφόδου τῶν φυλάκων
ἐκφυγόντων. ἔνθα τοὺς ἑπομένους ὑπὸ τοῦ χειμῶνος κακωθέντας
ἀναλαβών, πολλὴ δ' ἦν ἀφθονία τῶν ἐπιτηδείων, ἐπὶ τοὺς ἐν τοῖς
σπηλαίοις ὥρμητο λῃστάς, οἳ πολλὴν τῆς χώρας κατατρέχοντες οὐκ
305 ἐλάττω κακὰ πολέμου διετίθεσαν τοὺς ἐπιχωρίους. προπέμψας δὲ
πεζῶν τρία τέλη καὶ μίαν ἴλην ἱππέων πρὸς Ἄρβηλα κώμην αὐτὸς
μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐπῆλθεν μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως. οὐ
μὴν πρὸς τὴν ἔφοδον ἔδεισαν οἱ πολέμιοι, μετὰ δὲ τῶν ὅπλων
ἀπήντων ἐμπειρίαν μὲν πολεμικὴν ἔχοντες, τὸ δὲ θράσος λῃστρι-
306 κόν. συμβαλόντες γοῦν τῷ σφετέρῳ δεξιῷ τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν
Ἡρώδου τρέπονται. περιελθὼν δὲ ταχέως Ἡρώδης ἐκ τοῦ καθ'

---

§ 302 = Ant. Iud. XIV 411.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 49.

1 φρουρὸν (α supra) V καταλιπών, ι i. ras. maiore A 2 προκεχωρηκυίασ PAMLVR et man. 1 Lips προσκεχωρηκυίασ πόλεισ C προκεχωρηκυίασ πόλεισ ex corr. Lips *quae sibi cesserant* Lat 3 Ἰδουμαίαν] PAMLatHeg ἰουδαίαν LVRC 4 σίμωνοσ (λ supra) C 5 λύδοισ VC θεραπεύων] ὡσ θεραπεύσων C 7 δὲ LVR Ἰδουμαίαν] γρ ἰουδαίαν i. marg. m. 2 Lips 8 τετρακοσίοις] *quingentis* Heg 9 *iosippo* Lat ὡς] PAML²CLat εἰ VL¹ εἰ eras. R ἀντιγόνου VC 11 ᾔει] εἴη R 12 ἐ·ξελάσων P 13 σέπφοριν C ἔπφωριν LR¹ *semforim* Lat *seffore* Heg διανοίσασ C¹ 14 ἀκονιτὶ] ἀκμητὶ LVRC 15 χειμῶνωσ C 16 δὲ LVR 18 κακά, κ ante ά i. ras. m. 2 C πολέμου κακὰ tr. V διετίθησαν C 19 τρία ex δύο corr. P δύο V ἴλην] C et ex corr. V ἴλην PAM ἴλην, ι ex ει corr. L εἴλην R ἄρβηλαν M *arbelam* Heg 20 τεσαράκοντα A μ' V 22 ἀπήντουν A ἐμπειρίαν μὲν] τὴν μὲν ἐμπειρίαν LVRC 23 συμβάλλοντεσ V συμβαλόντων LR τῶν Ἡρώδου] AMR et ex corr. V τοῦ ἡρώδου (i. marg. suppl. C) PLV¹C 24 κατ' αὐτὸν et i. marg. ἐκ τοῦ καθ' ἑαυτὸν V

ἑαυτὸν δεξιοῦ προσεβοήθει καὶ τὸ μὲν οἰκεῖον ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς
φυγῆς, τοῖς δὲ διώκουσιν ἐμπίπτων ἀνέκοπτεν τὴν ὁρμὴν μέχρι
τὰς κατὰ στόμα προσβολὰς μὴ φέροντες ἐξέκλιναν.
3. Ὁ δὲ ἕως Ἰορδάνου κτείνων εἵπετο καὶ πολὺ μὲν αὐτῶν 307
μέρος διέφθειρεν, οἱ λοιποὶ δ' ὑπὲρ τὸν ποταμὸν ἐσκεδάσθησαν,
ὥστε τὴν Γαλιλαίαν ἐκκεκαθάρθαι φόβων, πλὴν καθόσον οἱ τοῖς
σπηλαίοις ἐμφωλεύοντες ὑπελείποντο· κἀπὶ τούτοις ἔδει διατριβῆς.
διὸ δὴ πρῶτον τοῖς στρατιώταις τὰς ἐκ τῶν πεπονημένων ἐπικαρ- 308
πίας ἀπεδίδου διανέμων ἑκάστῳ δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα ἀργυ-
ρίου καὶ τοῖς ἡγεμόσιν πολυπλασίονα διέπεμψεν εἰς οὓς ἐχειμέ-
ριζον σταθμούς. Φερώρᾳ δὲ τῷ νεωτάτῳ τῶν ἀδελφῶν ἐπέστελλεν
τῆς τε ἀγορᾶς αὐτοῖς ποιεῖσθαι πρόνοιαν καὶ τειχίζειν Ἀλεξάν-
δρειον. κἀκεῖνος ἀμφοτέρων ἐπεμελήθη.
4. Ἐν δὲ τούτῳ περὶ μὲν Ἀθήνας διῆγεν Ἀντώνιος, Βεντίδιος 309
δὲ ἐπὶ τὸν πρὸς Πάρθους πόλεμον Σίλωνά τε καὶ Ἡρώδην μετε-
πέμπετο καταστήσασθαι πρότερον ἐπιστέλλων τὰ περὶ Ἰουδαίαν.
Ἡρώδης δὲ ἀσμένως Σίλωνα πρὸς Βεντίδιον ἀπολύσας αὐτὸς ἐπὶ
τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις ἐστράτευσεν. τὰ δὲ σπήλαια ταῦτα πρὸς 310
ἀποκρήμνοις ὄρεσιν ἦν οὐδαμόθεν προσιτά, πλαγίας δὲ ἀνόδους
μόνον ἔχοντα στενοτάτας. ἡ δὲ κατὰ μέτωπον αὐτῶν πέτρα κατέ-
τεινεν εἰς βαθυτάτας φάραγγας ὄρθιος ἐπιρρέπουσα ταῖς χαρά-
δραις, ὥστε τὸν βασιλέα μέχρι πολλοῦ μὲν ἀπορεῖν πρὸς τὸ ἀμή-
χανον τοῦ τόπου, τελευταῖον δ' ἐπινοίᾳ χρήσασθαι σφαλερωτάτῃ. τοὺς 311

§ 306 = Ant. Iud. XIV 416.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 50.

1 ὑπέστρεφεν C 2 ἐμπίπτων, ω s. m. 2 V ἀνέκοψε (— ψεν A) AM 3 ἐνέκλιναν LV²RC ἐπέκλιναν V¹ 5 δὲ AMLVR 6 ἐκκαθάρθαι M κεκαθάρθαι LVRC φόβων] βόβων ut uid. C¹ γρ φόνων i. marg. m. 2 V οἱ τοῖς] ἐν τοῖσ L¹VR οἱ ἐν τοῖσ L² 7 ἐμφολεύοντεσ C¹ κἀπὶ, ι ex ει corr., P καὶ ἐπὶ LVRC 9 ἐπεδίδου L ἀπονέμων C ἑκατὸν πεντήκοντα] ρν̅ V 10 πολυπλασίωνα C πυλυπλάσιον L πολλαπλάσιον (πολα— V) VR ἐχειμέριζον] ἔχει μερίζων (ω ex ο corr. A) PA ἐχειμερίζων C 12 ποιεῖσθαι] προεῖσθαι V ἀλεξάνδριον LVR 14 ἐν τούτῳ] *itaque* Lat 15 δ' C 16 ἐπιστέλλων τὰ] ἐπιστέλλοντα L¹ ἐπιστέλλον τὰ L² 17 δὲ] δ' C μὲν LVR *sed* Lat ἐπὶ — 19 προσιτά] *aduersum latrones in speluncis habitantes mouet exercitum. istae autem speluncae in praeruptis montibus erant undique inaccessae* Lat 18 σπηλαίοις — 19 οὐδαμόθεν] σπηλαίοισ ὄρεσιν ᾔει λῃστάσ (λῃστάσ om. A) ἦν δ' οὐδαμόθεν PA 20 στενοτάτασ, ο ex ω corr. A στενωτάτουσ L¹ στενωτάτασ L² στενοτάτουσ R *ac perangustos* Lat μέτωποσ L¹ 21 ὄρθιος] PAMLat et i. marg. V ὀρθίαισ LVRC 22 βασιλέα·, α (ante ras.) ex ο corr. uid. A πολοῦ C 23 δὲ LVR

γοῦν ἀλκίμους καθιμῶν ἐν λάρναξιν ἐνίει τοῖς στομίοις, οἱ δὲ ἀπέσφαττόν τε αὐτοὺς σὺν γενεαῖς καὶ πῦρ ἐνίεσαν τοῖς ἀμυνομένοις. βουληθεὶς δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ περισῶσαί τινας Ἡρώδης ἐκήρυξεν ἀναχωρεῖν πρὸς αὐτόν. τῶν δὲ ἐθελουσίως μὲν οὐδεὶς προσέθετο, καὶ τῶν βιαζομένων δὲ πολλοὶ τῆς αἰχμαλωσίας προείλοντο θάνατον.
312 ἔνθα καὶ τῶν γηραιῶν τις ἑπτὰ παίδων πατὴρ μετὰ τῆς μητρὸς δεομένους τοὺς παῖδας ἐπιτρέψαι σφίσιν ἐξελθεῖν ἐπὶ δεξιᾷ κτείνει τρόπῳ τοιῷδε· καθ᾽ ἕνα προϊέναι κελεύσας αὐτὸς ἵστατο ἐπὶ τὸ στόμιον καὶ τὸν ἀεὶ προϊόντα τῶν υἱῶν ἀπέσφαττεν. ἐξ ἀπόπτου δὲ Ἡρώδης ἐπιβλέπων τῷ τε πάθει συνείχετο καὶ τῷ πρεσβύτῃ
313 δεξιὰν ὤρεγεν φείσασθαι τῶν τέκνων παρακαλῶν. ὁ δὲ πρὸς οὐδὲν ἐνδοὺς τῶν λεγομένων ἀλλὰ καὶ προσονειδίσας τὸν Ἡρώδην εἰς ταπεινότητα ἐπὶ τοῖς παισὶν ἀναιρεῖ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ καταβαλὼν κατὰ τοῦ κρημνοῦ τοὺς νεκροὺς τελευταῖον ἑαυτὸν ἔρριψεν.
314 5. Χειροῦται μὲν οὕτως τὰ σπήλαια καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς Ἡρώδης· καταλιπὼν δὲ τοῦ στρατοῦ μοῖραν ὅσην ἀποχρήσειν ὑπελάμβανεν πρὸς τὰς ἐπαναστάσεις καὶ Θολεμαῖον ἐπ᾽ αὐτῆς ἐπὶ Σαμαρείας ὑπέστρεφεν, ὁπλίτας μὲν τρισχιλίους ἱππεῖς δ᾽
315 ἄγων ἑξακοσίους ἐπ᾽ Ἀντίγονον. ἔνθα πρὸς τὴν ἀποχώρησιν αὐτοῦ λαβόντες ἄδειαν οἷς ἔθος ἦν θορυβεῖν τὴν Γαλιλαίαν κτείνουσιν μὲν Θολεμαῖον τὸν στρατηγὸν ἀδοκήτως προσπεσόντες, ἐπόρθουν δὲ τὴν χώραν ποιούμενοι τὰς ἀναφυγὰς εἰς τὰ
316 ἕλη καὶ τὰ δυσερεύνητα τῶν χωρίων. πυθόμενος δὲ Ἡρώδης τὴν ἐπανάστασιν διὰ τάχους ἐπεβοήθει καὶ πολὺ μὲν αὐτῶν πλῆθος

§ 311 = Ant. Iud. XIV 426.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 51.

1 *καθιῶν* L¹R *στομίοις*] *τομίοισ* R¹ *ἀπέσφατόν* L 2 *ἑαυτοὺσ* PAM *σὺν γενεαῖς*] *συγγενεαῖσ* L 3 *δ'* C *ἐξ* i. ras. A *ἀναχωρεῖν*] *ἀποχωρεῖν* MLVRC *recederent* Lat *ὑποχωρεῖν* Hudson 4 *ἐθελούσιοσ* RC *ἐθελουσίωσ* V 5 *προείλαντο* LR *προήλαντο* V 6 *γηραιῶν*] *γηρεῶν* LR 7 *ἐπιστρέψαι* A¹ 8 *αὐτὸ·σ*, eras. *υ* L *ἵστατο*, *ο* ex *ε* corr. A *ἵσταται* LVR *ἐπὶ*] *παρὰ* LRC *πρὸσ* (*αρὰ* supra) V *ἐπὶ τοῦ στομίου* Ant. Iud. XIV 429 9 *ἀεὶ* om. C *προσιόντα* LR 10 *ἀποβλέπων* C *prospiciens* Lat *συνείχετο*] V¹ *συνεχεῖτο* PAMLV²RC *conficiebatur* Lat 12 *προσωνειδίσασ* L 14 *τελευταῖον*] *τὸ τελευταῖον καὶ* C 15 i. marg. *λβ'* VC *οὕτω* LVR et ex corr. P 17 *ὑπελάμβανεν*] *ἔμελλε* C *Θολεμαῖον*] *πτολεμαῖον* MLVRCLatHeg et Ant. Iud. XIV 431 18 *σαμάρειαν* LVRC *ἑξακοσίους*] *χ̄* P *πεντακοσίουσ* A *sexcentos* Lat 20 *θορυβεῖν*, *εῖν* i. ras. A 21 *μὲν* om. V¹ *πτολεμαῖον* MLVRCLat 22 *εἴσ τε τὰ* C 24 *ἐπανάστασιν*] *ἐπανάστασι* C¹ *ἀνάστασιν* et i. marg. *τὴν ἐπανάστασιν* V *ἀπεβοήθει* L¹

διαφθείρει, τὰ φρούρια δὲ πάντα πολιορκίαις ἐξελὼν ἐπιτίμιον
τῆς μεταβολῆς εἰσεπράξατο παρὰ τῶν πόλεων ἑκατὸν τάλαντα.

6. Ἤδη δὲ Πάρθων μὲν ἐξεληλαμένων, ἀνῃρημένου δὲ Πακόρου 317
Βεντίδιος ἐπιστείλαντος Ἀντωνίου πέμπει συμμάχους Ἡρώδῃ κατ'
Ἀντιγόνου χιλίους ἱππεῖς καὶ δύο τάγματα. τούτων δὲ τὸν στρα-
τηγὸν Μαχαιρᾶν Ἀντίγονος ἱκέτευσεν δι' ἐπιστολῶν ἑαυτῷ βοηθὸν
ἀφικέσθαι πολλά τε περὶ τῆς Ἡρώδου βίας ἀποδυρόμενος καὶ
χρήματα δώσειν ὑπισχνούμενος. ὁ δέ, οὐ γὰρ κατεφρόνει τοῦ πέμ- 318
ψαντος ἄλλως τε καὶ πλεῖον' Ἡρώδου διδόντος, εἰς μὲν τὴν προ-
δοσίαν οὐχ ὑπήκουσεν, ὑποκρινόμενος δὲ φιλίαν κατάσκοπος ᾔει
τῶν Ἀντιγόνου πραγμάτων Ἡρώδῃ μὴ πεισθεὶς ἀποτρέποντι. προαι- 319
σθόμενος δ' αὐτοῦ τὴν διάνοιαν Ἀντίγονος τήν τε πόλιν ἀπέκλεισεν
καὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν ὡς πολέμιον ἠμύνατο, μέχρις αἰδούμενος Μα-
χαιρᾶς εἰς Ἀμμαοῦντα πρὸς Ἡρώδην ἀναχωρεῖ καὶ πρὸς τὴν δια-
μαρτίαν θυμούμενος ὅσοις ἐπετύγχανεν Ἰουδαίοις ἀνῄρει, μηδεμίαν
τῶν Ἡρωδείων φειδὼ ποιούμενος, ἀλλ' ὡς Ἀντιγονείοις χρώμενος
ἅπασιν.

7. Ἐφ' οἷς χαλεπήνας Ἡρώδης ὥρμησεν μὲν ἀμύνασθαι Μα- 320
χαιρᾶν ὡς πολέμιον, κρατήσας δὲ τῆς ὀργῆς ἤλαυνεν πρὸς Ἀντώ-
νιον κατηγορήσων τῆς Μαχαιρᾶ παρανομίας. ὁ δ' ἐν διαλογισμῷ
τῶν ἡμαρτημένων γενόμενος ταχέως μεταδιώκει τε τὸν βασιλέα καὶ
πολλὰ δεηθεὶς ἑαυτῷ διαλλάττει. οὐ μὴν Ἡρώδης ἐπαύσατο τῆς 321

§ 316 = Ant. Iud. XIV 433.

PAMLVRCLat.

1 διέφθειρεν (— ρε R) LVRC τὰ — ἐξελὼν] *omnibus autem castellis obsidione liberatis* Lat πάντα] LVRC Lat αὐτῶν ἐν PAM 2 πόλεων] PAMLat πολεμίων LVRC ἑκατὸν] ρ̄ P 3 ἐξ εληλα·μένων A ἐξεληλασμένων V ἐξεληλμένων R[1] ἐξειλημένων R[2] 4 συμμάχουσ πέμπει tr. LVRC κατὰ LVRC 5 χιλίους] χιλίουσ μὲν P δὲ] PAMLat, om. LVRC 6 μαχαιρὰν P[1]A[1]MV *macheram* Lat ἱκέτευε MLVRC ἑαυτῷ] αὐτῷ LVR 7 τε om. LVRC περὶ] Destinon περί τε codd. βίας] βίασ καὶ ἐπηρείασ τῆσ βασιλείασ MVC 8 ὁ δὲ] *sed uentidius* Lat 9 πλεῖον' P πλέον AMLVRC 10 ὑπήκουσσεν V ᾔει] εἴη L 11 προεσθόμενοσ (αι s. m. 2 V) 12 δὲ LVRC 13 τῶν om. LR ἠμύνατο, μύν i. ras. 2—3 litt. m. 2 C μαχαιρὰσ P[1]A[1] 14 ἀμαοῦντα L *amathuntem* Lat ἀναχωρεῖ] ἀνεχώρει L ἐχώρει VRC 15 τεθυμωμένοσ LVRC ὅσουσ V ἰουδαίουσ V 16 ἡρωδίων PALV[1]R φειδῶ PAMLVC ἀλλ' ὡς] ἄλλωσ C ἀντιγονίοισ PAV[1]LR 18 μαχαῖραν A μαχαιρὰν P[1]M 19 ὀργῆς] ὁρμῆσ MR 20 μαχαίρα A δὲ LVRC ἐπιλογισμῷ ed. pr. 21 γενόμενοσ, νό i. ras. angustiore A τε τὸν] τὸν V τόν τε C 22 διαλάττει LRC τῆσ, σ i. ras. m. 2 A

πρὸς Ἀντώνιον ὁρμῆς· ἀκηκοὼς δ' αὐτὸν μετὰ πολλῆς δυνάμεως
προσπολεμοῦντα Σαμοσάτοις, πόλις δ' ἐστὶν Εὐφράτου πλησίον
καρτερά, θᾶττον ἠπείγετο τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον ὁρῶν πρός τε
322 ἐπίδειξιν ἀνδρείας καὶ τοῦ μᾶλλον ἀρέσασθαι τὸν Ἀντώνιον. γίνεται
γοῦν ἐπελθὼν τέλος αὐτοῖς τῆς πολιορκίας, πολλοὺς μὲν τῶν βαρ-
βάρων ἀποκτείνας, πολλὴν δὲ ἀποτεμόμενος λείαν, ὥστε τὸν μὲν
Ἀντώνιον θαυμάζοντα καὶ πάλαι τῆς ἀρετῆς αὐτὸν τότε μᾶλλον
οὕτως ἔχειν καὶ προσθεῖναι πολὺ ταῖς τε ἄλλαις τιμαῖς αὐτοῦ καὶ
ταῖς εἰς τὴν βασιλείαν ἐλπίσιν, Ἀντίοχον δὲ τὸν βασιλέα ἀναγκα-
σθῆναι παραδοῦναι τὰ Σαμόσατα.

323 XVII. 1. Κἀν τούτῳ θραύεται τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν Ἡρώδου
πράγματα. κατελελοίπει μὲν γὰρ Ἰώσηπον τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τῶν
ὅλων παραγγείλας μηδὲν μέχρι τῆς ὑποστροφῆς αὐτοῦ παρακινεῖν
πρὸς Ἀντίγονον· οὐ γὰρ δὴ βέβαιον εἶναι Μαχαιρᾶν σύμμαχον ἐξ
ὧν ἔδρασεν. ὁ δὲ ὡς ἤκουσεν ὄντα πορρωτάτω τὸν ἀδελφόν, ἀμε-
λήσας τῶν παραγγελμάτων ἐπὶ Ἱεριχοῦντος ἐχώρει μετὰ πέντε
σπειρῶν, ἃς συνέπεμψεν Μαχαιρᾶς· ᾔει δὲ τὸν σῖτον ἁρπάσων ἐν
324 ἀκμῇ τοῦ θέρους. ἐπιθεμένων δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς δυσχω-
ρίαις τῶν ἐναντίων αὐτός τε θνήσκει μάλα γενναῖος ἐν τῇ μάχῃ
φανείς, καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν πᾶν διαφθείρεται· νεοσύλλεκτοι γὰρ ἦσαν
ἐκ τῆς Συρίας αἱ σπεῖραι, καὶ οὐδὲν αὐταῖς ἐνεκέκρατο τῶν πάλαι
στρατιωτῶν καλουμένων ἐπαμύνειν τοῖς ἀπείροις πολέμου δυνά-
μενον.

325 2. Ἀντιγόνῳ δὲ οὐκ ἀπέχρησεν ἡ νίκη, προῆλθεν δὲ εἰς τοσοῦ-
τον ὀργῆς, ὥστε καὶ νεκρὸν αἰκίσασθαι τὸν Ἰώσηπον· κρατήσας γοῦν

§ 321 = Ant. Iud. XIV 439. § 323 = Ant. Iud. XIV 448.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 51.
1 δὲ LVRC 2 σαμουσάτοισ V^1 *samosatam* Lat δέ MLVRC 3 τε om. LVR 4 ἀνδρίασ A^{2}VC^2 6 δὲ] τε PM 7 τῆς] τὰ τῆς ed. pr. αὐτὸν τότε] αὐτόν τε L^{1}R αὐτὸν δὲ V αὐτοῦ τότε ed. pr. 8 οὕτωσ μᾶλλον tr. V πολὺ προσθεῖναι tr. LVRC 10 τὰ σαμόσατα παραδοῦναι tr. LVRC σαμοσάτα AP^1 11 ἡρω^{δου}, s. m. 2 C 12 γὰρ om. ed. pr. *iosippum* Lat 13 μηδὲν] *neque* Lat μέχρισ C 14 ἀντίγονον, ον finale corr. ex ων C μαχαίραν A μαχαιρὰν P^{1}V 15 ἔδρα^{σ}υεν P 17 συνέπεμψεν] ἔπεμψε LVR μαχαιρὰσ P^1 μαχαίρασ A^1 μαχερᾶσ R ἁρπάσων] ἀμήσων Destinon 19 γενναίωσ R^{1}C ἐν τῇ μάχῃ i. marg. suppl. m. 2 V 20 δια-φθεί^{ρ}εται A 21 ἐκ τῆσ συρίασ ἦσαν tr. LVRC ἀνεκέκρατο V τῶν παλαιστρατιωτῶν Naber; cf. Ant. Iud. XVI 375 22 καλουμένων om. Lat 24 ἀπέχρησεν, α i. ras., ε ante χ corr. m. 2 V 25 *iosippum* Lat

τῶν σωμάτων ἀποτέμνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καίτοι πεντήκοντα
τάλαντα λύτρον αὐτῆς Φερώρα τἀδελφοῦ διδόντος. τὰ δὲ τῆς Γαλι- 326
λαίας μετὰ τὴν Ἀντιγόνου νίκην ἐνεωτερίσθη εἰς τοσοῦτον, ὥστε
τοὺς τὰ Ἡρώδου φρονοῦντας τῶν δυνατῶν προαγαγόντες εἰς τὴν
λίμνην κατέδυσαν οἱ προσέχοντες Ἀντιγόνῳ. μετεβάλλετο δὲ πολλὰ
καὶ τῆς Ἰδουμαίας, ἔνθα Μαχαιρᾶς ἀνετείχιζέν τι τῶν ἐρυμάτων,
Γιτθὰ καλεῖται. τούτων δὲ οὔπω πέπυστο Ἡρώδης· μετὰ γὰρ τὴν 327
Σαμοσάτων ἅλωσιν Ἀντώνιος μὲν καταστήσας ἐπὶ τῆς Συρίας
Σόσσιον καὶ προστάξας Ἡρώδῃ βοηθεῖν ἐπ' Ἀντίγονον αὐτὸς εἰς
Αἴγυπτον ἀνεχώρησεν, Σόσσιος δὲ δύο μὲν τάγματα προαπέστειλεν
εἰς Ἰουδαίαν Ἡρώδῃ συμμαχῶν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς λοιπῆς δυνά-
μεως ἠκολούθει σχεδόν.

3. Ὄντι δ' Ἡρώδῃ κατὰ τὴν πρὸς Ἀντιόχειαν Δάφνην ὄνειροι 328
σαφεῖς τὸν τἀδελφοῦ θάνατον προσημαίνουσιν, καὶ μετὰ ταραχῆς
ἐκθορόντι τῆς κοίτης εἰσῄεσαν ἄγγελοι τῆς συμφορᾶς. ὁ δὲ ὀλίγον
μὲν προσοιμώξας τῷ πάθει, τὸ πλεῖον δὲ τοῦ πένθους ὑπερθέ-
μενος ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠπείγετο ποιούμενος τὴν πορείαν ὑπὲρ
δύναμιν. καὶ διανύσας ἐπὶ τὸν Λίβανον ὀκτακοσίους μὲν τῶν περὶ 329
τὸ ὄρος προσλαμβάνει συμμάχους, Ῥωμαίων δὲ ἓν τάγμα ταύτῃ
συνῆψεν. μεθ' ὧν οὐ περιμείνας ἡμέραν εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐνέ-
βαλεν τούς τε πολεμίους ὑπαντιάσαντας εἰς ὃ καταλελοίπεσαν
χωρίον τρέπεται. καὶ προσέβαλλεν μὲν συνεχῶς τῷ φρουρίῳ, πρὶν 330

§ 325 = Ant. Iud. XIV 450.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 52.

3 εἰς] πρὸσ LVRC quo tollitur hiatus   εἰσ τοσοῦτον ἐνεωτερίσθη tr. M   4 δυνατῶν, litt. τῶν suppl. m. 2 C   προαγαγόντες] Niese *productos* Lat προσαγαγόντεσ PAM προσάγοντεσ LVRC   5 μετεβάλετο L   6 ἰδουμα·ασ C   μαχαίρασ A μαχαιρὰσ V   7 γίτθα A γιτθᾶ M γιδθᾶ LR γιθθὰ V γιθθα C *tongitha* (h. e. (ἔρυμα) τωνγιτθα) Lat ηττον aut γιθαν aut γίθταν codd. Ant. Iud. XIV 450   οὔπω] οὐδὲν οὔπω M οὐδέπω LVR οὐδὲν οὐδέποτε C *neque (horum) quicquam* Lat οὐδέν πω Bekker   8 καταστήσασ, litt. καταστήσ corr. ex κρατήσασ M κατεστήσατο C   9 σώσσιον P[1]A *Sosius* latine dicitur o breui   ἀντίγονον, τ et ον finale ex corr. M   αὐτὸς om. Lat   10 σώσσιοσ A   μὲν s. P   προ·απέστειλεν A προσαπέστειλεν L   11 συμμαχεῖν Destinon   12 σχεδὸν cum insequentibus coniungere uid. Lat, qui u. 13 uertit *herodi autem prope degenti aput dafnen*   13 δὲ LVRC ἡρώδην V   Ἀντιοχείᾳ Destinon   14 τοῦ ἀδελφοῦ LVRC   προ·σημαίνουσι C   15 ἐκθορῶντι VR   ὀλίγωι L   16 πάθηι V[1] πάθη C[1]   δὲ i. ras. L   17 ποιούμενος] PAMLat ποιούμενοσ δὲ LVRC   πορίαν, ί i. ras. m. 2 P   19 τάγμα··, eras. τα V   ταύτῃ om. C   20 συνῆψεν] PAMLat συνάψασ LVRC   ἐνέβαλλε V   21 ὑπαντιάσαντασ, α (post τ) i. ras. L ὑπαντιάσαντεσ R   22 προσέβαλε L

*δὲ ἑλεῖν χειμῶνι βιασθεὶς χαλεπωτάτῳ ταῖς πλησίον ἐνστρατο-
πεδεύεται κώμαις. ἐπεὶ δ' αὐτῷ μετ' ὀλίγας ἡμέρας καὶ τὸ δεύ-
τερον παρὰ Ἀντωνίου τάγμα συνέμιξεν, δείσαντες τὴν ἰσχὺν οἱ πολέ-
μιοι διὰ νυκτὸς ἐξέλιπον τὸ ἔρυμα.*
331 4. *Καὶ τὸ λοιπὸν διὰ Ἱεριχοῦντος ᾔει σπεύδων ᾗ τάχιστα τοὺς
τἀδελφοῦ φονεῖς μετελθεῖν· ἔνθα καὶ δαιμόνιόν τι αὐτῷ συμβαίνει
τέρας, ἐξ οὗ παρ' ἐλπίδα σωθεὶς ἀνδρὸς θεοφιλεστάτου δόξαν ἀπη-
νέγκατο· πολλοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ τῶν ἐν τέλει συνειστιάθησαν κατ'
ἐκείνην τὴν ἑσπέραν, διαλυθέντος δὲ τοῦ συμποσίου μετὰ τὸ πάντας*
332 *ἐξελθεῖν ὁ οἶκος εὐθέως συνέπεσεν. τοῦτο καὶ κινδύνων καὶ σωτη-
ρίας κοινὸν ἐπὶ τῷ μέλλοντι πολέμῳ κρίνας εἶναι σημεῖον ὑπὸ
τὴν ἕω διεκίνει τὴν στρατιάν. καὶ τῶν ἐναντίων εἰς ἑξακισχιλίους
ἀπὸ τῶν ὀρῶν κατατρέχοντες ἀπεπειρῶντο τῶν προτεταγμένων,
κατὰ χεῖρα μὲν συμπλέκεσθαι τοῖς Ῥωμαίοις οὐ σφόδρα θαρροῦντες,
πόρρωθεν δὲ χερμάσιν καὶ παλτοῖς ἔβαλλον, ὥστε συχνοὺς κατα-
τιτρώσκειν. ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς Ἡρώδης παρελαύνων παλτῷ κατὰ τὴν
πλευρὰν ἀκοντίζεται.*
333 5. *Βουλόμενος δὲ Ἀντίγονος μὴ μόνον τόλμῃ τῶν σφετέρων
ἀλλὰ καὶ πλήθει περιεῖναι δοκεῖν, Πάππον τινὰ τῶν ἑταίρων μετὰ*
334 *στρατιᾶς ἐπὶ Σαμάρειαν περιπέμπει. τούτῳ μὲν οὖν ἦν Μαχαιρᾶς
ἀγώνισμα, Ἡρώδης δὲ τὴν πολεμίαν καταδραμὼν πέντε μὲν πολίχνας
καταστρέφεται, δισχιλίους δὲ τῶν ἐν αὐταῖς διαφθείρει καὶ τὰς*

---

§ 330 = Ant. Iud. XIV 453.

PAMLVRCLat

1 *ἐνστρατοπεδεύσασ* L^1 2 *δὲ* LVR *ὀλίγας*] *ὀλίγασ μὲν* LVRC 3 *παρ'* LVRC *Ἀντωνίου*] *ἀντωνίω* PALVRC *quam antonius miserat* Lat *ἔμιξε* LR 4 *ἐξέλειπον* RV^1 5 *διὰ*] *δι'* A *ᾔει διὰ Ἱεριχοῦντος* tr. LVRC *ᾗ*] *ἡ* AM *ἢ* LVRC *ὡς* Bekker cum L. B. 6 *τοῦ ἀδελφοῦ* LVR *ἔνθα*] *ἔνθα δὴ* LVRC *ubi* Lat *τι* om. LVRC 8 *αὐτῷ τῶν*] *αὐτῶν* C^1 *συνειστιά·θησαν* M *κατ' ἐκείνην συνειστιάθησαν* tr. ed. pr. 10 *εὐθέωσ ὁ οἶκος* tr. LVRC 11 *τῷ*] *το* AV^1 12 *διεκίνει, l* ex *εί* corr., *ει* i. ras. ut uid. m. 1 L *διεκ·ίνει* VC 14 *κα·τὰ,* eras. *ι* C *θαῤῥοῦντεσ* V *θαροῦντεσ* C^1 *ἐθάρρουν* A 15 *πόρρωθε* V ad *χέρμασι* i. marg. adnotant *χαλΐξιν* L *χάλιξιν* VR *παλτοῖς*] Hudson *πελτοῖσ* codd. *ὥστε*] *dummodo* Lat 16 *παλτῷ*] *πελτῷ* codd. *παλτῷ* — 17 *ἀκοντίζεται*] *ictus iaculo uulneratur* Lat 18 *ὁ ἀντίγονοσ* LVRC 19 *πάπον* LR *ἑταιρων* LV *ἑτέρων* R 20 *ἐπιπέμπει* MLVRC *miltit* Lat *τούτῳ*] Destinon *τούτων* codd. Lat *οὖν ἦν*] *ἦν* corr. ex *οὖν* V *μαχαιρὰσ* PV *μαχαίρασ* A^1 21 i. marg. *λγ'* V *τὴν*] *τὴν τὲ* C *πολεμίαν*] *πολέμιον* L^{1}R

*οἰκίας ἐμπρήσας ὑπέστρεψεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον· ηὔλιστο δὲ περὶ
τὴν καλουμένην Κανᾶ κώμην.*
6. *Προσεγίνετο δ' αὐτῷ καθ' ἡμέραν πολὺ πλῆθος Ἰουδαίων* 335
*ἔκ τε αὐτῆς Ἱεριχοῦντος καὶ ἐκ τῆς ἄλλης χώρας, οἱ μὲν διὰ μῖσος
τὸ πρὸς Ἀντίγονον, οἱ δὲ ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ κατορθώμασιν κεκινη-
μένοι· τούς γε μὴν πολλοὺς ἐνῆγεν ἐπιθυμία μεταβολῆς ἄλογος.
καὶ ὁ μὲν ἠπείγετο συμβαλεῖν, οἱ δὲ περὶ Πάππον οὔτε πρὸς τὸ
πλῆθος οὔτε πρὸς τὴν ὁρμὴν ὑποδείσαντες αὐτοῦ προθύμως ἀντεπ-
εξῆλθον. γενομένης δὲ τῆς παρατάξεως τὰ μὲν ἄλλα μέρη πρὸς* 336
*ὀλίγον ἀντέσχεν, Ἡρώδης δὲ κατὰ μνήμην τοῦ φονευθέντος ἀδελφοῦ
παραβαλλόμενος, ὡς ἂν τίσαιτο τοὺς αἰτίους τοῦ φόνου, ταχέως
τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐκράτει καὶ μετ' ἐκείνους ἐπὶ τὸ συνεστὸς ἀεὶ
τρεπόμενος ἅπαντας διώκει. φόνος δ' ἦν πολύς, τῶν μὲν εἰς τὴν* 337
*κώμην συνεξωθουμένων ἐξ ἧς ὥρμηντο, τοῦ δὲ προσκειμένου τοῖς
ὑστάτοις καὶ κτείνοντος ἀπείρους. συνεισπίπτει δὲ τοῖς πολεμίοις
εἴσω, καὶ πᾶσα μὲν ὁπλιτῶν οἰκία νένακτο, τὰ τέγη δ' ἦν ὕπερθεν
ἀμυνομένων κατάπλεα. κἀπειδὴ περιῆν τῶν ἔξωθεν, τὰς οἰκήσεις* 338
*σπαράττων εἷλκεν τοὺς ἔνδοθεν. καὶ τοῖς μὲν πολλοῖς ἐπικατα-
σείων τοὺς ὀρόφους ἀθρόους ἀνῄρει, τοὺς ὑποφεύγοντας δὲ τῶν
ἐρειπίων οἱ στρατιῶται ξιφήρεις ἀνεδέχοντο, καὶ τοσοῦτον ἐσω-
ρεύθη νεκρῶν πλῆθος, ὥστε τὰς ὁδοὺς ἀποφραγῆναι τοῖς κρατοῦσιν.
ταύτην τὴν πληγὴν οὐκ ἤνεγκαν οἱ πολέμιοι· τὸ γοῦν ἐπισυλλεγό-* 339

---

§ 334 = Ant. Iud. XIV 458.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 52. Suidas s. *νένακτο*.
1 *τὸ στρατόπεδον*] *τὸν Πάππον* ex Ant. Iud. XIV 457 Destinon *circa uicum qui appellatur canacome* Lat 3 *προσεγίνοντο* PC *δὲ* LVR *πολὺ πλῆθοσ καθ' ἡμέραν* tr. L 4 *αὐτῆς*] *τῆς* Niese *καὶ ἐκ*] *καὶ* LVRC 5 *δ'* MC 6 *ἀλόγους* uertit Lat 7 *πάπον* LR 8 *πρὸς τὴν*] *περὶ τὴν* LVRC 10 *ἀντέσχον* LVRC *μνήμην*] PAMLat *μῆνιν* (*ῆνι* i. ras. m. 2 V) LVRC *εὕρηται καὶ κατὰ μῆνιν* i. marg. M 12 *ἑαυτῶν* A *συνεστῶσ* PAMV² et ex corr. C *αἰεὶ* AMLVRC 13 *δ'*] *δὲ* AM *τε* LVRC *enim* Lat *πολλὺσ* L *πολ·ὺσ* C 14 *συνεξωθουμένων*, *εξ* uid. eras. A *ἐξ ἧς*] *ἐξῆσ* P 15 *συνεισπίπτει* — 17 *κατάπλεα* extant apud Suidam *συνεκπίπτει* Suid *συνεισπίπτει* — 16 *εἴσω*] *postremo ruens inter fugientes hostes in ciuitatem incidit* Lat 16 *πᾶσα* — *νένακτο*] PAMLat et omisso *μὲν* Suid *πᾶσαν μὲν ὁπλιτῶν οἰκίαν ἐκτᾶτο* LVRC *δὲ* LVRC *ὕπερ* (*θ* s. m. 2) L 17 *ἀμυνομένων*] *τῶν μαινομένων* Suid *καὶ ἐπειδὴ* LVR *περιῆν*] *περιήει* PAML² *facillime superabat* Lat *τῶν* om. L¹ *οἰκίσεισ* A¹ 18 *πολλοῖς*] *aliis* Lat 19 *ἀθρόους*] *ἀθρόωσ* ALVRC *multos simul* Lat *ὑποφυγόντασ* L¹VR *φυγόντασ* C 20 *ἐριπίων* LV¹R *τοσούτων* R

μενον αὐτῶν πλῆθος ὡς ἐθεάσατο τοὺς ἀνὰ τὴν κώμην διεφθαρμένους, εἰς φυγὴν διεσκεδάσθη, κἂν εὐθέως τῇ νίκῃ τεθαρρηκὼς Ἡρώδης ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἤλασεν, εἰ μὴ χειμῶνι διεκωλύθη σφοδροτάτῳ. τοῦτ' ἐμπόδιον ἐκείνῳ τε παντελοῦς κατορθώματος καὶ ἥττης Ἀντιγόνῳ κατέστη βουλευομένῳ καταλιπεῖν ἤδη τὴν πόλιν.

340 7. Ἡρώδης δὲ πρὸς ἑσπέραν [ἤδη] τοὺς φίλους κεκμηκότας ἐπὶ θεραπείᾳ τοῦ σώματος διαφεὶς καὶ αὐτὸς ὡς ἦν ἔτι θερμὸς ἐκ τῶν ὅπλων λουσόμενος ᾔει στρατιωτικώτερον· εἷς γοῦν αὐτῷ παῖς εἵπετο. καὶ πρὶν εἰς τὸ βαλανεῖον εἰσελθεῖν ἐναντίον αὐτοῦ τις ἐκτρέχει τῶν πολεμίων ξιφήρης, ἔπειτα δεύτερος καὶ τρίτος, ἑξῆς
341 δὲ πλείους. οὗτοι καταπεφεύγεσαν μὲν ἐκ τῆς παρατάξεως εἰς τὸ βαλανεῖον ὡπλισμένοι, τέως δ' ὑποπεπτηχότες καὶ διαλανθάνοντες ὡς ἐθεάσαντο τὸν βασιλέα, λυθέντες ὑπ' ἐκπλήξεως αὐτὸν μὲν παρέτρεχον γυμνὸν ὄντα τρέμοντες, ἐπὶ δὲ τὰς ἐξόδους ἐχώρουν. τῶν μὲν οὖν ἄλλων οὐδεὶς παρῆν κατὰ τύχην ὁ συλληψόμενος τοὺς ἄνδρας, Ἡρώδῃ δ' ἀπέχρη τὸ μηδὲν παθεῖν, ὥστε διαφεύγουσιν πάντες.

342 8. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ Πάππον μὲν τὸν Ἀντιγόνου στρατηγὸν καρατομήσας, ἀνῄρητο δ' ἐπὶ τῆς παρατάξεως, πέμπει τὴν κεφαλὴν Φερώρᾳ τἀδελφῷ ποινὴν τοῦ φονευθέντος αὐτῶν ἀδελφοῦ· καὶ γὰρ
343 οὗτος ἦν ὁ τὸν Ἰώσηπον ἀνελών. λωφήσαντος δὲ τοῦ χειμῶνος ἤλαυνεν ἐπὶ Ἱεροσολύμων καὶ μέχρι τοῦ τείχους ἀγαγὼν τὴν δύναμιν, συνήγετο δ' αὐτῷ τρίτον ἔτος ἐξ οὗ βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ ἀπεδέδεικτο, πρὸ τοῦ ἱεροῦ στρατοπεδεύεται· ταύτῃ γὰρ ἦν ἐπίμαχον,

---

§ 339 = Ant. Iud. XIV 461.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 52.

2 κἂν] καὶ A 3 εἰσήλασεν ἐπ' ἱεροσόλυμα^{ων} (s. m. 2) V 4 τοῦτ'] τοῦτο C τοῦτο τὸ LVR παντελῶσ C 5 τῷ ἀντιγόνῳ LVRC βουλευομένῳ] βουλομένῳ MVC *cogitabat* Lat 6 ἤδη om. PAMLat 8 λυσόμενοσ V^{1} 9 ἐναντίων P 10 ξιφήρεισ P ἑξῆς δὲ] καὶ ἑξῆσ LVRC ἑξῆς τε Destinon 11 μὲν om. LVR 12 δὲ LVRC ὑποπεπτηκότεσ V ὑπεπτηχότες L. Dindorf λανθάνοντεσ V 14 ἐπὶ — ἐχώρουν] *exitus uero qua fugerent cursu petebant* Lat 15 ἄλλων]·ἄλλων, ω ex ο corr. m. 2 V 16 ἡρώ^{δη} P δὲ AMLVRC ἀπέχρησε ed. pr. τὸ] τῷ V^{2} 18 δὲ LVR πά·πον, eras. uid. μ L πάπον R 19 ἀνῄρητο] ἀνήρειτο A *obtruncat* Lat δὲ LVRC post πέμπει 3 litt. eras. A 20 Φερώρᾳ] *ferorae magistro exercitus* Lat, qui uerba ἐπὶ τῆς παρατάξεως huc rettulit τῷ ἀδελφῷ LVRC 21 i. marg. λδ' V οὗτος] *pappus* Lat λοφήσαντοσ LV^{1}RC^{1} 22 ἤλαυνεν] ἤλαυνε μὲν M ἀναγαγὼν Bod teste Hudsono 23 δὲ LVRC ἀποδέδεικτο MC

καθ' ὃ καὶ πρὶν εἷλεν Πομπήιος τὴν πόλιν. διελὼν δὲ εἰς ἔργα 344
τὴν στρατιὰν καὶ τεμὼν τὰ προάστεια τρία μὲν ἐγείρειν χώματα
καὶ πύργους ἐποικοδομεῖν αὐτοῖς κελεύει, καταλιπὼν δὲ τοὺς ἀνυ-
τικωτάτους τῶν ἑταίρων ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτὸς εἰς Σαμάρειαν ᾔει
τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστοβούλου μετιὼν θυγατέρα καθωμολογη-
μένην ὡς ἔφαμεν αὐτῷ καὶ πάρεργον ποιούμενος τῆς πολιορκίας
τὸν γάμον· ἤδη γὰρ ὑπερηφάνει τοὺς πολεμίους.

9. Γήμας δὲ ὑπέστρεψεν ἐπὶ Ἱεροσολύμων μετὰ μείζονος δυνά- 345
μεως· συνῆπτε δ' αὐτῷ καὶ Σόσσιος μετὰ πλείστης στρατιᾶς
ἱππέων τε καὶ πεζῶν, ἣν προεκπέμψας διὰ τῆς μεσογείου τὴν
πορείαν αὐτὸς διὰ Φοινίκης ἐποιήσατο. συναθροισθείσης δὲ τῆς 346
ὅλης δυνάμεως εἰς ἕνδεκα μὲν τέλη πεζῶν, ἱππεῖς δὲ ἑξακισχιλίους
δίχα τῶν ἀπὸ Συρίας συμμάχων, οἳ μέρος οὐκ ὀλίγον ἦσαν, κατα-
στρατοπεδεύονται τοῦ βορείου τείχους πλησίον, αὐτὸς μὲν πεποι-
θὼς τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασιν, δι' ὧν βασιλεὺς ἀπεδέδεικτο,
Σόσσιος δὲ Ἀντωνίῳ τῷ πέμψαντι τὴν ὑπ' αὐτῷ στρατιὰν Ἡρώδῃ
σύμμαχον.

XVIII. 1. Τῶν δ' ἀνὰ τὴν πόλιν Ἰουδαίων τὸ πλῆθος ποι- 347
κίλως ἐτετάρακτο· καὶ γὰρ περὶ τὸν ναὸν ἀθροιζόμενον τὸ ἀσθε-
νέστερον ἐδαιμόνια καὶ πολλὰ θειωδέστερον πρὸς τοὺς καιροὺς
ἐλογοποίει, καὶ τῶν τολμηροτέρων κατὰ στῖφος ἦσαν λῃστεῖαι πολύ-

§ 344 = Ant. Iud. XIV 466.

PAMLVRCLatHegesippus I 31 p. 53.

1 καθ' ὃ] καὶ καθ' ὃ ed. pr. καὶ om. V δὲ i. ras. A ἔργα] τρία Naber 2 ἐγείρειν] PAML²Lat ἐγείρει L¹V²RC ἐγείρι V¹ 3 πύργους — δὲ] *super eos* (scil. *aggeres*) *turres aedificari iubet, relictis autem* Lat πύργον PAM ἐποικοδομήσειν (litt. ο ex ι corr., ιϰ i. ras., ει ex ι corr. A) PAM αὐτοῖσ ex αὐτοὺσ corr. L αὐτῶ PAM κελεύσασ LVRC δὲ om. LVRC ἀνυστικωτάτους ed. pr. 4 σαμάρειαν ᾔει τὴν, αν i. ras. 1 litt., ᾔ ex ν corr., τ s. M 5 μετιὼν] ἐπιών, i. marg. γρ μετιὼν C 6 καὶ — 7 γάμον] *et dum obsidet subsiciua opera nuptias curaturus* Lat ποιούμενος] ποιεῖται MLVRC 8 ὑ ἐπέστρεψεν C μετὰ — δυνάμεως] *auctus militum copiis* Lat μείζονος] πλείστησ PAM, unde πλείονος τῆς Destinon; cf. Ant Iud. XIV 468 9 συνῆπτε] συνείπετε (ει i. ras. A) PA *sociatur* Lat δὲ LVRC σώσσιος A στρατιᾶς] στρααᾶσ, i. marg. suppl. τι A 10 ἣν] PAMCLat ἣν ἦν LV² ἦν V¹ ὃν (ὃ i ras.) ἦν R ἣν · · Lips 11 πορίαν P ἐποιήσατο] PAMCLat ποιησάμενοσ LVR 15 ἀποδέδεικτο MC 16 σώσσιοσ A αὐτῷ] αὐτῶν C 18 δὲ LVRC τὸ om. V¹ 19 περὶ] ἐπὶ Hauerkamp ex L. B. 20 ἐδαιμονία — ἐλογοποίει] εὐδαίμονα καὶ πολλῶ θειωδέστερον τὸν τελευτήσαντα πρὸσ τοὺσ καιροὺσ ἐλογοποίει MLVRC *furore agebatur multaque uelut diuinitus de temporibus dictitabat* Lat θειοδέστερον PC 21 πολύτροποι om. M

τροποι, μάλιστα τὰ περὶ τὴν πόλιν ἁρπαζόντων ἐπιτήδεια καὶ
348 μήτε ἵπποις μήτε ἀνδράσιν ὑπολειπομένων τροφήν. τοῦ γε μὴν
μαχίμου τὸ εὐτακτότερον ἐτέτακτο πρὸς ἄμυναν τῆς πολιορκίας τούς
τε χωννύντας εἶργον ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ τοῖς ὀργάνοις ἀντιμηχα-
νώμενον ἀεί τι κώλυμα καινότερον· ἐν οὐδενὶ δ' οὕτως ὡς ἐν ταῖς
μεταλλείαις περιῆσαν τῶν πολεμίων.
349 2. Τῷ δὲ βασιλεῖ πρὸς μὲν τὰς λῃστείας ἀντεπενοήθησαν
λόχοι δι' ὧν ἀνέστελλεν τὰς διεκδρομάς, πρὸς δὲ τὴν τῶν ἐπιτη-
δείων ἀπορίαν αἱ πόρρωθεν συγκομιδαί, τῶν δὲ μαχομένων περιῆν
τῇ Ῥωμαίων ἐμπειρίᾳ καίτοι τόλμης οὐδεμίαν καταλιπόντων ὑπερ-
350 βολήν· φανερῶς μέν γε συνερρήγνυντο τοῖς Ῥωμαίοις ἐπὶ προύπτῳ
τῷ θανεῖν, διὰ δὲ τῶν ὑπονόμων ἐν μέσοις αὐτοῖς ἐξαπίνης ἐφαί-
νοντο, καὶ πρὶν κατασεισθῆναί τι τοῦ τείχους ἕτερον ἀντωχύρουν·
καθόλου τε οὔτε χερσὶν οὔτ' ἐπινοίαις ἔκαμνον εἰς ἔσχατον ἀντισχεῖν
351 διεγνωκότες. ἀμέλει τηλικαύτης δυνάμεως περικαθεζομένης πέντε
μησὶν διήνεγκαν τὴν πολιορκίαν, ἕως τῶν Ἡρώδου τινὲς ἐπιλέκτων
ἐπιβῆναι τοῦ τείχους θαρσήσαντες εἰσπίπτουσιν εἰς τὴν πόλιν,
ἐφ' οἷς ἑκατοντάρχαι Σοσσίου. πρῶτα δὲ τὰ περὶ τὸ ἱερὸν ἡλίσ-
κετο, καὶ τῆς δυνάμεως ἐπεισχυθείσης πανταχοῦ φόνος ἦν μυρίος,
τῶν μὲν Ῥωμαίων τῇ τριβῇ τῆς πολιορκίας διωργισμένων, τοῦ δὲ
περὶ Ἡρώδην Ἰουδαϊκοῦ μηδὲν ὑπολιπέσθαι σπουδάζοντος ἀντί-
352 παλον. ἐσφάττοντο δὲ παμπληθεῖς ἔν τε τοῖς στενωποῖς καὶ κατὰ

§ 347 = Ant. Iud. XIV 471.

PAMLVRCLatHegesippus I 31 p. 53.

1 *καὶ μάλιστα* MLVRC *τὰ*] s. L, om. VRC *ἁρπαζόντων — 2 τροφήν*] PAMLat *ἁρπαζόντων ἐπειδὴ μήτε ἵπποισ μήτε ἀνδράσιν ὑπελέλειπτο* (*ὑπολέλειπτο* C) *τροφή* LVRC 3 *μαχίμου*] ex *μαλίχου* corr. m. 2 L *μαλίχου* R et i. marg. m. 2 V *ἐτέτατο* L[1] 4 *χωννύντας*] *χοννύντασ* RC[1] *εἶργον* A *ἀντιμηχανωμένων* PA 5 *δὲ* LVRC 6 *τῶν πολεμίων* om. Lat 8 *ἐκδρομὰς* ed. pr. 9 *ἀπορ·ίαν* V 10 *τῆσ ῥωμαίων ἐμπειρίασ* A[1] *τὴν ῥωμαίων ἐμπειρίαν* L[1]VR *οὐδὲ μίαν* PA *καταλειπόντων* C 11 *μέν γε*] PA *μέν γε οὐ* M *μὲν οὖν οὐ* LVRC *nihiloque minus* (*aperte*) Lat 12 *θανεῖν*] *θανάτω* LVRC *διὰ δὲ — 13 πρὶν*] *ex inprouiso autem romanis per cuniculos inter medios emergentibus priusquam* Lat 14 *τε*] *τε εἰπεῖν* MLVRC *οὔτ'*] *οὔτε* LVRC 15 *παρακαθεζομένησ* L *πέντε*] *δύο* Petitus; cf. Ant. XIV 476 16 *ἅλωσισ ἱεροσολύμων ὑπὸ ἡρώδου καὶ σοσσίου* i. marg. VR *θαρρήσαντεσ* LVRC 18 *σωσσίου* A *σοσίου* R *δὲ*] *μὲν οὖν* Hauerkamp ex L. B. 19 *ἐπισχυθείσησ* PL[1]V[1] *ἐπιχυθείσησ* (ex corr. R) RC 20 *τῇ τριβῇ*] *ἐπὶ τριβῇ* L[1]VR *ἐπὶ τῇ τριβῇ* C et ex corr. L 21 *μηδένα* MLVRC *ὑπολίπεσθαι* PLVR *ὑπολείπεσθαι* AM *σπουδάζοντος*] *σπεύδοντοσ* LVRC *ἀντίπαλον* ex *ἀντίπαλοσ* corr. A

*τὰς οἰκίας συνωθούμενοι καὶ τῷ ναῷ προσφεύγοντες· ἦν τε οὔτε
νηπίων οὔτε γήρως ἔλεος οὔτε ἀσθενείας γυναικῶν, ἀλλὰ καίτοι
περιπέμποντος τοῦ βασιλέως καὶ φείδεσθαι παρακαλοῦντος οὐδεὶς
ἐκράτησεν τῆς δεξιᾶς, ἀλλ᾽ ὥσπερ μεμηνότες πᾶσαν ἡλικίαν ἐπεξ-
ήεσαν. ἔνθα καὶ Ἀντίγονος μήτε τῆς πάλαι μήτε τῆς τότε τύχης* 353
*ἔννοιαν λαβὼν κάτεισιν μὲν ἀπὸ τῆς βάρεως, προσπίπτει δὲ τοῖς
Σοσσίου ποσίν. κἀκεῖνος μηδὲν αὐτὸν οἰκτείρας πρὸς τὴν μετα-
βολὴν ἐπεγέλασέν τε ἀκρατῶς καὶ Ἀντιγόνην ἐκάλεσεν· οὐ μὴν ὡς
γυναῖκά γε καὶ φρουρᾶς ἐλεύθερον ἀφῆκεν, ἀλλ᾽ ὁ μὲν δεθεὶς ἐφυ-
λάττετο.*

3. *Πρόνοια δ᾽ ἦν Ἡρώδῃ κρατοῦντι τῶν πολεμίων τότε κρα-* 354
*τῆσαι καὶ τῶν ἀλλοφύλων συμμάχων· ὥρμητο γὰρ τὸ ξενικὸν πλῆ-
θος ἐπὶ θέαν τοῦ τε ἱεροῦ καὶ τῶν κατὰ τὸν ναὸν ἁγίων. ὁ δὲ
βασιλεὺς τοὺς μὲν παρακαλῶν τοῖς δ᾽ ἀπειλούμενος ἔστιν δ᾽ οὓς
καὶ τοῖς ὅπλοις ἀνέστειλεν, ἥττης χαλεπωτέραν τὴν νίκην ὑπολαμ-
βάνων, εἴ τι τῶν ἀθεάτων παρ᾽ αὐτῶν ὀφθείη. διεκώλυσεν δὲ ἤδη* 355
*καὶ τὰς κατὰ τὴν πόλιν ἁρπαγάς, πολλὰ διατεινόμενος πρὸς Σόσ-
σιον, εἰ χρημάτων τε καὶ ἀνδρῶν τὴν πόλιν Ῥωμαῖοι κενώσαντες
καταλείψουσιν αὐτὸν ἐρημίας βασιλέα, καὶ ὡς ἐπὶ τοσούτων πολι-
τῶν φόνῳ βραχὺ καὶ τὴν τῆς οἰκουμένης ἡγεμονίαν ἀντάλλαγμα
κρίνοι. τοῦ δὲ ἀντὶ τῆς πολιορκίας τὰς ἁρπαγὰς δικαίως τοῖς* 356
*στρατιώταις ἐπιτρέπειν φαμένου, αὐτὸς ἔφη διανεμεῖν ἐκ τῶν ἰδίων
χρημάτων τοὺς μισθοὺς ἑκάστοις. οὕτως τε τὴν λοιπὴν ἐξωνησά-
μενος πατρίδα τὰς ὑποσχέσεις ἐπλήρωσεν· λαμπρῶς μὲν γὰρ ἑκα-*

---

§ 352 = Ant. Iud. XIV 480.

PAMLVRCLatHegesippus I 31 p. 53.

1 *καὶ — προσφεύγοντες*] *nec si ad templum etiam confugissent* Lat *τε*] *δὲ* LVRC 2 *οὔτε νηπίων* om. Lat *γήρως*] *γηραιῶν* LVRC *καίτοι*] *καίτοι γε* LVRC 4 *ἐπεξίεσαν* M 6 *βάρεως*] *domo* Lat 7 *σωσσίου* A *κἀκεῖνος*] *κακεῖνοσ δὲ* LVR 9 *γε*] *τε* LVR, om. C 11 *δὲ* LVRC *τότε*] om. Lat *τοῦ* Destinon ex Ant. Iud. XIV 482 13 *ἐπὶ θέᾳ* Ant. Iud. *τοῦ τε*] *τοῦ* P *τε τοῦ* LVRC 14 *τοῖς*] *τουσ* VC *δὲ* ALVRC *ἔστι* AMLVC *ἔτι* R *δὲ* LVRC 15 *ἀνέστελλεν* MLVRC cum Ant. Iud. 16 *παρ᾽ αὐτῶν*] *παρ᾽ αὐτοισ* (ῶν supra) V *culpa sua* Lat *παρ᾽ αὐτὸν* Destinon 17 *διατεινάμενοσ* LR fort. recte; cf. Ant. Iud. XIV 484 *σώσσιον* A *σόσιον* C *τὴν*] *τὴν* · · L *τήν τε* VR 19 *καταλείψωσιν* L[1]VR *καταλείψοσιν* ex corr. L *καὶ ὡς*] *qui* Lat *τοσούτων* ex *τοσοῦτον* corr. V *τοσούτῳ* uertit Lat 20 *βραχὺν* V *ἀντάλαγμα* V[1]C[1] *κρίνοι ἀντάλλαγμα* tr. V 22 *στρατιώταισ, αισ* i. ras. 2 litt. m. 2 V *διανεμεῖν*] Bekker *διανέμειν* codd. *distributurum esse* Lat *daturum* Heg *ἰδίων*] *οἰκείων* C 23 *οὕτω* LVRC *ἐξονησάμενοσ* R

*στον στρατιώτην, ἀναλόγως δὲ τοὺς ἡγεμόνας, βασιλικώτατα δὲ
αὐτὸν ἐδωρήσατο Σόσσιον, ὡς μηδένα χρημάτων ἀπελθεῖν δεόμενον.*
357 *Σόσσιος δὲ χρυσοῦν ἀναθεὶς τῷ θεῷ στέφανον ἀνέζευξεν ἀπὸ Ἱερο-
σολύμων ἄγων δεσμώτην Ἀντίγονον Ἀντωνίῳ. τοῦτον μὲν οὖν
φιλοψυχήσαντα μέχρις ἐσχάτου διὰ ψυχρᾶς ἐλπίδος ἄξιος τῆς ἀγεν-*
358 *νείας πέλεκυς ἐκδέχεται.* 4. *βασιλεὺς δὲ Ἡρώδης διακρίνας τὸ κατὰ
τὴν πόλιν πλῆθος τοὺς μὲν τὰ αὐτοῦ φρονήσαντας εὐνουστέρους
ταῖς τιμαῖς καθίστατο, τοὺς δ' Ἀντιγονείους ἀνῄρει. καὶ κατὰ
σπάνιν ἤδη χρημάτων ὅσον εἶχεν κόσμον κατανομιστεύσας Ἀντωνίῳ*
359 *καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν ἀνέπεμψεν. οὐ μὴν εἰς ἅπαν ἐξωνήσατο τὸ
μηδὲν παθεῖν· ἤδη γὰρ Ἀντώνιος τῷ Κλεοπάτρας ἔρωτι διεφθαρ-
μένος ἥττων ἦν ἐν πᾶσιν τῆς ἐπιθυμίας, Κλεοπάτρα δὲ διεξελ-
θοῦσα τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῆς ὡς μηδένα τῶν ἀφ' αἵματος ὑπο-*
360 *λείπεσθαι, τὸ λοιπὸν ἐπὶ τοὺς ἔξωθεν ἐφόνα, καὶ τοὺς ἐν τέλει
Σύρων διαβάλλουσα πρὸς τὸν Ἀντώνιον ἀναιρεῖν ἔπειθεν ὡς ἂν
τῶν κτήσεων ἑκάστου ῥᾳδίως γινομένη δεσπότις, ἔτι δὲ ἐκτείνουσα
τὴν πλεονεξίαν ἐπὶ Ἰουδαίους καὶ Ἄραβας ὑπειργάζετο τοὺς ἑκα-
τέρων βασιλεῖς Ἡρώδην καὶ Μάλχον ἀναιρεθῆναι.*
361 5. *Ἐν μέρει γοῦν τῶν προσταγμάτων ἐπινήψας Ἀντώνιος τὸ
κτεῖναι μὲν ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ βασιλεῖς τηλικούτους ἀνόσιον ἡγή-
σατο, τὸ δὲ τούτων ἔγγιον φίλους διεκρούσατο, πολλὰ δὲ τῆς
χώρας αὐτῶν ἀποτεμόμενος καὶ δὴ καὶ τὸν ἐν Ἱεριχοῦντι φοινι-*

---

§ 356 = Ant. Iud. XIV 486; § 358 = Ant. Iud. XV 2; § 359 = Ant. Iud. XV 88.

PAMLVRCLat Hegesippus I 31 p. 54 ExcPeiresc. Suidas s. *φιλοψυχήσαντα. κατανομιστεύσας.*

2 *σώσσιον* et u. 3 *σώσσιοσ* A 5 *φιλοψυχήσαντα* — 6 *ἐκδέχεται* extant apud Suidam s. *φιλοψυχήσαντα* *ψυχρὰσ* VR² *ἐλπίδασ, α* ex *ο* corr. man. 3 V *ἀγενείασ* PAMVC *ἡγεμονίας* Suid 6 i. marg. *λε'* VC 8 *δ'*] *δ' ἂν* M *δὲ* LVRC *ἀντιγονίουσ* PAM¹LRV¹ *κατὰ* — 9 *κατανομιστεύσας* extant apud Suidam 9 *σπάνιν, ι* ex *η* corr. L *κατανομιτεύσασ* PA *diuiso* Lat 10 *εἰσάπαν* M *εἰσ ἅπαξ* (*εἰσάπαξ* C) LVRC *omnino* Lat 11 *Ἀντώνιος*] *ὅτι ἀντώνιοσ* incip. Exc 12 *ἧττον* (*ἦ* — Exc) VExc *διελθοῦσα* M 13 *ὑπολιπέσθαι* L¹RC *ἀπολείπεσθαι* Exc 14 *ἐπὶ*] *περὶ* LVRCExc 16 *ῥᾳδίως* om. Exc *γενομένη* Exc *δεσπότησ* V¹ *δ'* Exc 18 *μάλιχον* CLat 19 *Ἐν μέρει*] PAMExcLatHeg *μέρει* L² *μέχρι* L¹VRC *προσταγμάτων*] *πραγμάτων* P *ἐπινήψας*] PAMLVRLatHeg *ἐπινεύσασ* C et, si Wollenbergi silentio fides, Exc 20 *ἡγήσατο*] PAMExc *ἡγεῖτο* LVRC *duxit* Lat 21 *τὸ* — *διεκρούσατο*] *quod autem his morte propius erat, inter amicos ultra non habuit* Lat *tamen ne immunes dimitteret, amicos eorum perculit* Heg *φίλους*] PAExcLat *φίλοσ εἶναι* MLVRC 22 *ἀποτεμνόμενοσ* PAL *ἐν* om. L¹VC

κῶνα, ἐν ᾧ γεννᾶται τὸ βάλσαμον, δίδωσιν αὐτῇ πόλεις τε πλὴν
Τύρου καὶ Σιδῶνος τὰς ἐντὸς Ἐλευθέρου ποταμοῦ πάσας. ὧν 362
γενομένη κυρία καὶ προπέμψασα μέχρις Εὐφράτου τὸν Ἀντώνιον
ἐπιστρατεύοντα Πάρθοις ἦλθεν εἰς Ἰουδαίαν δι' Ἀπαμείας καὶ
Δαμασκοῦ. κἀνταῦθα μεγάλαις μὲν αὐτῆς τὴν δυσμένειαν δωρεαῖς
Ἡρώδης ἐκμειλίσσεται, μισθοῦται δὲ καὶ τὰ τῆς βασιλείας ἀπορ-
ραγέντα χωρία διακοσίων ταλάντων εἰς ἕκαστον ἐνιαυτόν, προπέμπει
δ' αὐτὴν μέχρι Πηλουσίου πάσῃ θεραπείᾳ καταχρώμενος. καὶ μετ' 363
οὐ πολὺ παρῆν ἐκ Πάρθων Ἀντώνιος ἄγων αἰχμάλωτον Ἀρτα-
βάζην τὸν Τιγράνου παῖδα δῶρον Κλεοπάτρᾳ· μετὰ γὰρ τῶν χρη-
μάτων καὶ τῆς λείας ἁπάσης ὁ Πάρθος εὐθὺς ἐχαρίσθη.

XIX. 1. Τοῦ δ' Ἀκτιακοῦ πολέμου συνερρωγότος παρεσκεύ- 364
αστο μὲν Ἡρώδης Ἀντωνίῳ συνεξορμᾶν ἤδη τῶν τε ἄλλων τῶν
κατὰ Ἰουδαίαν ἀπηλλαγμένος θορύβων καὶ κεκρατηκὼς Ὑρκανίας,
ὃ δὴ χωρίον ἡ Ἀντιγόνου κατεῖχεν ἀδελφή. διεκλείσθη γε μὴν 365
πανούργως ὑπὸ τῆς Κλεοπάτρας συμμετασχεῖν τῶν κινδύνων Ἀντω-
νίῳ· τοῖς γὰρ βασιλεῦσιν, ὡς ἔφαμεν, ἐπιβουλεύουσα πείθει τὸν
Ἀντώνιον Ἡρώδῃ διαπιστεῦσαι τὸν πρὸς Ἄραβας πόλεμον, ἵν' ἢ
κρατήσαντος Ἀραβίας ἢ κρατηθέντος Ἰουδαίας γένηται δεσπότις
καὶ θατέρῳ τῶν δυναστῶν καταλύσῃ τὸν ἕτερον.

2. Ἔρρεψεν μέντοι καθ' Ἡρώδην τὸ βούλευμα· πρῶτον μὲν 366
γὰρ ῥύσια κατὰ τῶν πολεμίων ἄγων καὶ πολὺ συγκροτήσας ἱππικὸν
ἐπαφίησιν αὐτοῖς περὶ Διόσπολιν ἐκράτησέν τε καίτοι καρτερῶς

§ 361 = Ant. Iud. XV 95.

PAMLVRCLatHegesippus I 32 p. 54 ExcPeiresc.

3 γινομένη PAM μέχρι V[1] 4 ἦλθεν] PAMExc ἧκεν LVRC 5 κἀνταῦθα] καὶ ταῦτα PAMExc *atque hic* Lat 6 ἀπορραγέντα V 7 διακοσίων] τριῶν PAExc, i. marg. γρ σ̄ ταλαν^τ PA *ducentis* Lat προπέμπει — 8 καταχρώμενος om. Exc 8 δὲ LVRC αὐτῇ L 9 πάρθον Exc αἰχμάλωτον i. marg. suppl. C ἀρτανάζὴν (sic) Exc 11 ἐχαρίσθη] codd. Exc *illi condonatus est* Lat ἐχωρίσθη ed. pr. αὐτῇ ἐχαρίσθη Hudson ἐχαρίσθη] fin. Exc 12 δὲ LVRC συνερρωγό · · τοσ V 13 ἤδη] ὡσ ἤδη LVRC τε om. LVR κατὰ τὴν ἰουδαίαν M 14 θόρυβον C[1] καὶ om. V κεκρατικὼσ V[1] ὑρκανίαν L[1]VR 15 κατεῖχεν ἡ ἀντιγόνου tr. PAM γε μὴν] μὲν οὖν LVR 16 τῷ ἀντωνίῳ L 18 διαπιστεῦσαι] ἐμπιστεῦσαι C ἵνα LVR 19 δεσπότησ LV[1] 20 θατέρῳ] θάτερον L[1]VR καταλύσαι R καταλῦσαι PAMLV 22 ῥύσια — ἄγων] *pigneribus hostium captis* Lat ῥύσια] συρίαν L[1]VR σύρουσ C εὕρηται καὶ συρίαν κατὰ τῶν πολε^μ ἄγων i. marg. M κατὰ om. P; cf. A. I. XVI 282. 343. Polyb. XXII 4, 13. XXXII 17, 4 καὶ damnat Destinon 23 αὐτοῖς] αὐτοὺσ M περὶ] ἐπὶ P *circa* Lat καρτερῶσ, αρ i. ras. ex ρα corr. uid. A

*ἀντιπαραταξαμένων. πρὸς δὲ τὴν ἧτταν μέγα γίνεται κίνημα τῶν
Ἀράβων, καὶ συναθροισθέντες εἰς Κάναθα τῆς κοίλης Συρίας ἄπει-*
367 *ροι τὸ πλῆθος τοὺς Ἰουδαίους ἔμενον. ἔνθα μετὰ τῆς δυνάμεως
Ἡρώδης ἐπελθὼν ἐπειρᾶτο προμηθέστερον ἀφηγεῖσθαι τοῦ πολέ-
μου καὶ στρατόπεδον ἐκέλευε τειχίζειν. οὐ μὴν ὑπήκουσεν τὸ πλῆ-
θος, ἀλλὰ τῇ προτέρᾳ νίκῃ τεθαρρηκότες ὥρμησαν ἐπὶ τοὺς Ἄρα-
βας καὶ πρὸς μὲν τὴν πρώτην ἐμβολὴν τραπέντας ἐδίωκον, ἐπι-
βουλεύεται δὲ Ἡρώδης ἐν τῇ διώξει τοὺς ἐκ τῶν Κανάθων ἐπιχωρίους
ἀνέντος Ἀθηνίωνος, ὃς ἦν αὐτῷ τῶν Κλεοπάτρας στρατηγῶν αἰεὶ*
368 *διάφορος· πρὸς γὰρ τὴν τούτων ἐπίθεσιν ἀναθαρρήσαντες οἱ Ἄραβες
ἐπιστρέφονται καὶ συνάψαντες τὸ πλῆθος περὶ πετρώδη καὶ δύσ-
βατα χωρία τοὺς Ἡρώδου τρέπονται πλεῖστόν τε αὐτῶν φόνον
εἰργάσαντο. οἱ δὲ διασωθέντες ἐκ τῆς μάχης εἰς Ὄρμιζα κατα-
φεύγουσιν, ὅπου καὶ τὸ στρατόπεδον αὐτῶν περισχόντες αὔτανδρον
εἷλον οἱ Ἄραβες.*
369 3. *Μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ τῆς συμφορᾶς βοήθειαν ἄγων Ἡρώδης
παρῆν τῆς χρείας ὑστέραν. ταύτης τῆς πληγῆς αἴτιον αὐτῷ τὸ
τῶν ταξιάρχων ἀπειθὲς κατέστη· μὴ γὰρ ἐξαπιναίου τῆς συμβολῆς
γενομένης οὐδ᾽ ἂν Ἀθηνίων εὗρεν καιρὸν ἐπιβουλῆς. ἐτιμωρήσατο
μέντοι τοὺς Ἄραβας αὖθις ἀεὶ τὴν χώραν κατατρέχων, ὡς ἀνα-*
370 *καλέσασθαι τὴν μίαν αὐτοῖς νίκην πολλάκις. ἀμυνομένῳ δὲ τοὺς
ἐχθροὺς ἐπιπίπτει συμφορὰ δαιμόνιος ἄλλη, κατ᾽ ἔτος μὲν τῆς*

§ 366 = Ant. Iud. XV 112.

PAMLVRCLatHegesippus I 32 p. 55.

1 *ἀντιπραξαμένων* L[1]R *μέγα γίνεται κίνημα*] PA *μέγα κίνημα γίνεται* M *γίνεται μετακίνημα* L[1]VR *γίνεται μέγα κίνημα* L[2]C 2 *καμαθὰ* P *κομαθὰ* A *καναθὰ* M *canatham* Lat *canatha* (acc.) Heg *Κάνατα* Ant. Iud. XV 112 3 *το πλῆθος* i. marg. suppl. V 5 *ἐκέλευε* · A *ἐκέλευσε* LVRC 7 *μὲν* om. MLVRC *ἐδίωκεν* (o suprascr.) V 8 *ἐν*] *ἐπὶ* C *τῇ*, *ῃ* i. ras. m. 2 V *καναθων* (sic) A *uici canathon* Lat 9 *ἀνέντοσ, ἀνέν* i. ras. 4—5 litt. m. 2 V *ἀθηνιῶνοσ* L[1]VR *αὐτῷ*] *ἀπὸ* V *κλεοπάτασ* A *ἀεὶ* MVC 10 *ἀναθαρσήσαντεσ* M

11 *δύβατα* A 12 *τρέπονται τοὺσ ἡρώδου* (*τοὺσ* ex *τῆσ* corr. m. 2 C) tr. LVRC 13 *εἰργάσατο* C *ὀρμίζα* PA[1] *ὁρμίζα* ex corr. A *ὁρμιζα* L *ὅρμιζα*, *μι* i. ras. m. 2 V *ὅρμιζα* R[1]C *ormizan* Lat 17 *ὑστέραν*] *ὕστεροσ* LVRC *serius* LatHeg *ὑστερῶν* Destinon *τὸ* ex *τῶ* corr. A 18 post *τῶν* ras. 3 litt. V *ταξιαρχῶν* LVRC *ἐξαπηναίου* LV[1]R *συμβουλῆσ* C 19 litt. *οὐδ᾽* — *Ἀθηνί* i. ras. A *οὐδ᾽*] *οὐκ* LVRC *nullum* Lat *ἀθηνιῶν* V *ἀθηνιων* R litt. *εὗρεν* — *ἐπι* i. ras. A 20 *αἰεὶ* LVR *ὡς ἀνακαλέσασθαι*] (*et*) *reuocauit* Lat *ut deplorarent* Heg quem *ἀνακλαύσασθαι* et *αὐτους* legisse suspicatur Destinon 21 *αὐτοῖσ, τοῖσ* i. ras. minore A 22 *ἐπίπτει* C[1]

βασιλείας ἕβδομον, ἀκμάζοντος δὲ τοῦ Ἀκτίου πολέμου. ἀρχομένου
γὰρ ἔαρος ἡ γῆ σεισθεῖσα βοσκημάτων μὲν ἄπειρον πλῆθος ἀν-
θρώπων δὲ τρεῖς διέφθειρεν μυριάδας, τὸ δὲ στρατιωτικὸν ἔμει-
νεν ἀβλαβές· ὕπαιθρον γὰρ ηὐλίζετο. κἀν τούτῳ τοὺς Ἄραβας ἐπὶ 371
μεῖζον θράσος ἦρεν ἡ φήμη προσλογοποιοῦσα τοῖς σκυθρωποῖς
ἀεί τι χαλεπώτερον· ὡς γοῦν ἁπάσης Ἰουδαίας κατερριμμένης οἰη-
θέντες ἐρήμου τῆς χώρας κρατήσειν ὥρμησαν εἰς αὐτὴν προθυσά-
μενοι τοὺς πρέσβεις, οἳ παρὰ Ἰουδαίων ἔτυχον ἥκοντες πρὸς αὐτούς.
πρὸς δὲ τὴν ἐμβολὴν καταπλαγὲν τὸ πλῆθος καὶ μεγέθει συμφο- 372
ρῶν ἐπαλλήλων ἔκλυτον συναγαγὼν Ἡρώδης ἐπειρᾶτο παρορμᾶν
ἐπὶ τὴν ἄμυναν λέγων τοιάδε·

4. „Παραλογώτατά μοι δοκεῖ τὸ παρὸν ὑμῶν καθάπτεσθαι δέος· 373
πρὸς μέν γε τὰς δαιμονίους πληγὰς ἀθυμεῖν εἰκὸς ἦν, τὸ δ' αὐτὸ
καὶ πρὸς ἀνθρωπίνην ἔφοδον πάσχειν ἀνάνδρων. ἐγὼ γὰρ τοσοῦ-
τον ἀποδέω κατεπτηχέναι τοὺς πολεμίους μετὰ τὸν σεισμόν, ὥσθ'
ὑπολαμβάνειν τὸν θεὸν Ἄραψιν δέλεαρ τοῦτο καθεικέναι τοῦ
δοῦναι δίκας ἡμῖν· οὐ γὰρ τοσοῦτον ὅπλοις ἢ χερσὶν πεποιθότες
ὅσον ταῖς αὐτομάτοις ἡμῶν συμφοραῖς ἧκον· σφαλερὰ δ' ἐλπὶς
οὐκ ἐξ οἰκείας ἰσχύος ἀλλ' ἐξ ἀλλοτρίας ἠρτημένη κακοπραγίας.
οὔτε δὲ τὸ δυστυχεῖν οὔτε τοὐναντίον ἐν ἀνθρώποις βέβαιον, ἀλλ' 374

---

§ 370 = cf. Ant. Iud. XV 121.

PAMLVRCLatHegesippus I 32 p. 56.

1 Ἀκτίου] *actiaco* Lat περὶ ἄκτιον (ἄκτι · ον V) MLVRC   ἀρχομένου γὰρ] C κατὰ γὰρ ἀρχομένου PAMLVR *namque ueris initio* Lat καὶ γὰρ ἀρχομένου Destinon et Naber   2 πλῆθοσ ἄπειρον tr. LVRC   5 θράσος] θράσουσ M θάρσοσ L[1]VRC   6 ὡς γοῦν ἁπάσης] PAMLat ὡσ πάσησ LVRC   καταρεριμμένησ PA καταρερριμμένησ M κατερριμένησ L κατερρ(ει)ιμένησ (s. m. 2) V *subuersa* Lat   οἰηθέντες] PAMLat οἰηθέντεσ γοῦν LVRC   7 προθυσόμενοι P   9 πλῆθος] PAMLat ἔθνοσ LVRC εὕρηται καὶ ἔθνοσ i. marg. M καὶ om. C   10 ἔκλυτον ἐπ' ἀλλήλων tr. V   ἡρώδησ, ησ i. ras. m. 2 V   13 γε] *nam* Lat γὰρ Hauerkamp ex Lugd. Bat   δαιμονίους πληγὰς] *diuinae indignationis plagas* Lat   τὸ δ' αὐτὸ καὶ] PAMLat τὸ δὲ (δ' C) αὐτίκα LC τὸ δὲ αὖ τί καὶ VR   αὐτὸ] αὐτῷ A   14 ἀνθρωπίνην] ἀνθρωπίνειν M *hostium* Lat   ἄνανδρον PAMLat   15 καταπεπτηχέναι P   ὥστε LVR   16 ὑπολαμβάνειν, ει ex ω corr. V ὑπολαμβάνω Destinon   καθικέναι PA καθεῖναι (ει ex η corr. R, ειν i. ras. m. 2 V) LVRC   17 ἡμῖν om. Lat   18 ταῖς] τοῖσ C[1] αὐτομάτοισ, οι i. ras. L, om. Lat   ἡμῶν om. M   ἧκον, ἧ i. ras. m. 2 C   δὲ LVRC   19 οὐκ] ἢ οὐκ Destinon   οἰκείας] ἰδίασ LVRC   20 οὔτε δὲ — τοὐναντίον] *neque uero uel secundae res neque contrariae* Lat   δὲ] γὰρ Hauerkamp ex L. B.   τὸ ἐναντίον LVRC

ἔστιν ἰδεῖν ἐπαμειβομένην εἰς ἑκάτερα τὴν τύχην. καὶ τοῦτο μά-
θοιτ᾽ ἂν ἐξ οἰκείων ὑποδειγμάτων· τῇ γοῦν προτέρᾳ μάχῃ κρατούν-
των ἐκράτησαν ἡμῶν οἱ πολέμιοι, καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς νῦν ἁλώσονται
κρατήσειν δοκοῦντες· τὸ μὲν γὰρ ἄγαν πεποιθὸς ἀφύλακτον, οἱ
φόβοι δὲ διδάσκουσιν προμήθειαν· ὥστε ἔμοιγε κἀκ τοῦ δεδοικότος
375 ὑμῶν παρίσταται θαρρεῖν. ὅτε γὰρ ἐθρασύνεσθε πέρα τοῦ δέοντος
καὶ κατὰ τῶν ἐχθρῶν παρὰ τὴν ἐμὴν γνώμην ἐξωρμήσατε, καιρὸν
ἔσχεν ἡ Ἀθηνίωνος ἐνέδρα· νυνὶ δὲ ὁ ὄκνος ὑμῶν καὶ τὸ δοκοῦν
376 ἄθυμον ἀσφάλειαν ἐμοὶ νίκης ἐγγυᾶται. χρὴ μέντοι γε μέχρι τοῦ
μέλλειν οὕτως ἔχειν, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις ἐγεῖραι τὰ φρονήματα καὶ
πεῖσαι τοὺς ἀσεβεστάτους, ὡς οὔτ᾽ ἀνθρώπειόν τι κακὸν οὔτε
δαιμόνιον ταπεινώσει ποτὲ τὴν Ἰουδαίων ἀνδραγαθίαν, ἐφ᾽ ὅσον
τὰς ψυχὰς ἔχουσιν, οὐδὲ περιόψεταί τις Ἄραβα τῶν ἑαυτοῦ ἀγα-
θῶν δεσπότην γενόμενον, ὃν παρ᾽ ὀλίγον πολλάκις αἰχμάλωτον
377 ἔλαβεν. μηδ᾽ ὑμᾶς ταρασσέτω τὰ τῶν ἀψύχων κινήματα μηδ᾽
ὑπολαμβάνετε τὸν σεισμὸν ἑτέρας συμφορᾶς τέρας γεγονέναι· φυσικὰ
γὰρ τὰ τῶν στοιχείων πάθη καὶ οὐδὲν ἀνθρώποις πλέον ἢ τὴν
ἐν ἑαυτοῖς βλάβην ἐπιφέρεται· λοιμοῦ μὲν γὰρ καὶ λιμοῦ καὶ τῶν
χθονίων βρασμῶν προγένοιτ᾽ ἄν τι σημεῖον βραχύτερον, αὐτὰ δὲ
ταῦτα περιγραφὴν ἔχει τὸ μέγεθος· ἐπεὶ τί δύναται μεῖζον ἡμᾶς

---

§ 374 cf. Ant. Iud. XV 139.

PAMLVRCLatHegesippus I 32 p. 56.

1 ἐπαμειβομένειν M ἑκάτερον LVRC τοῦτο] *idem* Lat μάθοιτε LVR 3 ὑμῶν P καὶ om. LR 4 κρατήσει R[1] μὲν om. V πεποιθὼσ PAL[1]R 5 ἐμοὶ PAM καὶ ἐκ LVR τοῦ δεδοικότος ὑμῶν] τοῦ δεδοικέναι ὑμᾶσ PAM *hoc ipsum quod timetis* Lat 6 παρίστασθαι AMLVR ἐθρασύνεσθε · A ἐθρασύνεσθαι L 7 καὶ] PAMLat, om. LVRC παρὰ] PAMLat καὶ παρὰ LVRC ἐξωρμήσατε] ἐξορμήσαντες (om. u. 7 καὶ) Bekker ex L. B. 8 ἀθηνιῶνοσ L[1]VR δὲ iterauit R καὶ — 9 ἄθυμον] *et minus alacer animus ut uidetur* Lat δοκοῦν] δοκοῦντοσ PA 9 γε om. LVRC μέχρι τοῦ μέλλειν] *ante proelium* Lat μέχρι τοῦ πολεμεῖν uel μέλλειν πολεμεῖν Destinon 10 ἐγεῖραι] ἐγεῖραί τε LVRC 11 οὔτ᾽] οὔτ᾽ ἂν M οὔτε LVRC ἀνθρώπιόν PA[1] 12 ταπεινώσῃ M δαιμόνιον] δαιμόνιόν τι C ποτὲ ταπεινώσει tr. LVRC ἰουδαίων, ων ex αν corr. uid. L 13 τῶν] τὸν C[1] 14 παρ᾽ ὀλίγον] παρὰ λόγον L[1]VR *paene* Lat, graeca corrupta putat Destinon 15 μηδὲ LVRC μηδὲ LVRC 16 τέρας γεγονέναι] ἕτερον γεγονέναι σημεῖον LVRC *esse portentum* Lat *indices* (*arbitremini*) Heg 17 στυχείων V ἢ τὴν] τῆσ LVRC 18 ἐν] om. PA ἐφ᾽ Hudson ἑαυτοῖς] αὐτοῖσ LVRC βλάβησ ἐπιφέρει LVRC 19 προσγένοιτ᾽ PA[1] προγένοιτο LVRC *praecesserit* Lat βραχύτερον] *tardius* Lat 20 τοῦ σεισμοῦ μεῖζον ἡμᾶσ tr. LVRC

τοῦ σεισμοῦ βλάψαι καὶ κρατήσας ὁ πόλεμος; τέρας μέντοι μέγι- 378
στον ἁλώσεως γέγονεν τοῖς ἐχθροῖς οὐκ αὐτομάτως οὐδὲ διὰ χειρὸς
ἀλλοτρίας, οἳ πρέσβεις ἡμετέρους παρὰ τὸν πάντων ἀνθρώπων
νόμον ὠμῶς ἀπέκτειναν καὶ τοιαῦτα τῷ θεῷ θύματα περὶ τοῦ
πολέμου κατέστεψαν. ἀλλ' οὐ διαφεύξονται τὸν μέγαν ὀφθαλμὸν
αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνίκητον δεξιάν, δώσουσιν δ' ἡμῖν αὐτίκα δίκας,
ἂν τοῦ πατρίου φρονήματος ἤδη σπάσαντες τιμωροὶ τῶν παρεσπον-
δημένων ἀναστῶμεν. ἴτω τις οὐχ ὑπὲρ γυναικὸς οὐδ' ὑπὲρ τέκνων 379
οὐδ' ὑπὲρ κινδυνευούσης πατρίδος, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν πρέσβεων ἀμυ-
νόμενος· ἐκεῖνοι στρατηγήσουσιν τοῦ πολέμου τῶν ζώντων ἄμει-
νον. προκινδυνεύσω δὲ κἀγὼ χρώμενος ὑμῖν πειθηνίοις· εὖ γὰρ
ἴστε τὴν ἑαυτῶν ἀνδρείαν ἀνυπόστατον, ἐὰν μὴ προπετείᾳ τινὶ
βλαβῆτε."

5. Τούτοις παρακροτήσας τὸν στρατὸν ὡς ἑώρα προθύμους, 380
ἔθυεν τῷ θεῷ καὶ μετὰ τὴν θυσίαν διέβαινεν τὸν Ἰορδάνην ποτα-
μὸν μετὰ τῆς δυνάμεως. στρατοπεδευσάμενος δὲ περὶ Φιλαδέλ-
φειαν ἐγγὺς τῶν πολεμίων περὶ τοῦ μεταξὺ φρουρίου πρὸς αὐτοὺς
ἠκροβολίζετο βουλόμενος ἐν τάχει συμβαλεῖν· ἔτυχον γὰρ κἀκεῖνοί
τινας προπεπομφότες τοὺς καταληψομένους τὸ ἔρυμα. τούτους 381
μὲν οὖν ἀπεκρούσαντο ταχέως οἱ πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως
καὶ τὸν λόφον κατέσχον, αὐτὸς δὲ καθ' ἡμέραν προάγων τὴν δύνα-
μιν εἰς μάχην παρετάσσετο καὶ προεκαλεῖτο τοὺς Ἄραβας. ὡς δ'

§ 378 cf. Ant. Iud. XV 136; § 380 = Ant. Iud. XV 147.

PAMLVRCLatHegesippus 1 32 p. 57.

1 τοῦ om. M μέντοι] μέντοι γε ex corr. A μέγιστον om. P 2 γέγονεν] γεγονέναι L¹VRC οὐκ] οὐχ PA οὐχὶ Destinon 3 τὸν] τῶν PA¹ 4 τοι·αῦτα L τῷ om. V θύματα, τα suppl. m. 2 C 5 κατέστεψαν] κατέστρεψαν PAMLVR *ceciderunt* Lat ἀλλ'] *enim* Lat 6 δὲ LVRC 7 ἂν] ἄν PA ἄν·· L ἀντὶ VR ἄν τι C ἤδη σπάσαντες] εἰ δὴ σπεύσαντεσ LVRC *repleti* (*spiritu*) Lat ἕνεκεν σπεύσαντες Bekker παρεσπονδισμένων V 8 ἀναστῶμεν] *animos excitemus* Lat ἀναφανῶμεν ex cod. Voss. Bekker ἴτω] ex ἦτο corr. m. recentissima P ἤτω, ω ex ο corr. AM ἴστω C *pergite* Lat οὐδὲ LVRC ὑπὲρ om. LVRC 9 οὐδὲ LVR ἀμυνούμενοσ V 10 στρατηγήσουσιν] P στρατηγοῦσι (-σιν A) AMLVRC *exercitum regent* Lat *proeliantur* Heg ζώντων] ζώντων ἡμῶν MLVRCLat 11 ὑμῖν ex ἡμῖν corr. V 12 ἀνδρίαν V²C et ex corr. A τινὶ] τι L¹VR 13 βλαβῆτε] *laedatur* Lat 16 φιλαδελφείαν PC φιλαδελφίαν LV²R περὶ] πρὸσ V¹ 17 περί του Destinon περὶ τοῦ — 18 ἠκροβολίζετο] *quasi de interiacente castello contenderet pugnam eminus iritabat* Lat ἠκροβολίζετο, ρο ex ρι corr. uid. L 19 τινας suspectum uid. Destinoni προπεπεμφότεσ, προπ i. ras. uid. M 20 οὖν om. M 22 παρέτασσε LVRC προυκαλείτω L προυκαλεῖτο VRC δὲ LVRC

οὐδεὶς ἐπεξῄει, δεινὴ γάρ τις αὐτοὺς κατάπληξις εἶχε καὶ πρὸ τοῦ πλήθους ὁ στρατηγὸς Ἔλθεμος αὖος ἦν τῷ δέει, προσελθὼν
382 ἐσπάραττεν αὐτῶν τὸ χαράκωμα. κἂν τούτῳ συναναγκασθέντες ἐξίασιν ἐπὶ τὴν μάχην ἄτακτοι καὶ πεφυρμένοι τοῖς ἱππεῦσιν οἱ πεζοί. πλήθει μὲν οὖν τῶν Ἰουδαίων περιῆσαν, ἐλείποντο δὲ ταῖς προθυμίαις καίτοι διὰ τὴν ἀπόγνωσιν τῆς νίκης ὄντες καὶ αὐτοὶ παράβολοι.
383 6. Διὸ μέχρι μὲν ἀντεῖχον οὐ πολὺς ἦν αὐτῶν φόνος, ὡς δ' ὑπέδειξαν τὰ νῶτα, πολλοὶ μὲν ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων πολλοὶ δὲ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν συμπατούμενοι διεφθείροντο· πεντακισχίλιοι γοῦν ἔπεσον ἐν τῇ τροπῇ, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἔφθη συνωσθὲν εἰς τὸ χαράκωμα. τούτους περισχὼν ἐπολιόρκει, καὶ μέλλοντας ἁλώσεσθαι τοῖς ὅπλοις προκατήπειγεν ἡ δίψα τῶν ὑδάτων ἐπιλειπόντων.
384 ὑπερηφάνει δὲ πρεσβευομένους ὁ βασιλεὺς καὶ λύτρα διδόντων πεντακόσια τάλαντα μᾶλλον ἐνέκειτο. τοῦ δὲ δίψους ἐκκαίοντος ἐξιόντες κατὰ πλῆθος ἐνεχείριζον σφᾶς αὐτοὺς τοῖς Ἰουδαίοις ἑκόντες, ὡς πέντε μὲν ἡμέραις τετρακισχιλίους δεθῆναι, τῇ δ' ἕκτῃ τὸ λειπόμενον πλῆθος ὑπ' ἀπογνώσεως ἐξελθεῖν ἐπὶ μάχην· οἷς συμ-
385 βαλὼν Ἡρώδης πάλιν εἰς ἑπτακισχιλίους κτείνει. τηλικαύτῃ πληγῇ τὴν Ἀραβίαν ἀμυνάμενος καὶ σβέσας τῶν ἀνδρῶν τὰ φρονήματα προύκοψεν ὥστε καὶ προστάτης ὑπὸ τοῦ ἔθνους αἱρεθῆναι.
386 XX. 1. Μεταλαμβάνει δὲ αὐτὸν εὐθέως ἡ περὶ τῶν ὅλων πραγμάτων φροντὶς διὰ τὴν πρὸς Ἀντώνιον φιλίαν Καίσαρος περὶ Ἄκτιον νενικηκότος. παρεῖχεν μέντοι δέους πλέον ἢ ἔπασχεν·

---

§ 381 = Ant. Iud. XV 150.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 32 p. 58.

1 τις] LVRCLat, om. PAM εἶχε·A 2 Ἔλθεμος] *althemus* Lat αὖος ἦν] αὐτὸσ ἦν AP (*timore*) *obriguerat* Lat προσελθὼν οὖν M 3 ἐσπάρασσεν LVRC 4 ἐξίασιν, ιν ex corr. A ἐξῄεσαν LC κἂν τούτῳ] *eoque modo* Lat 5 ἐλίποντο C[1] 6 ὄντες] ἦσαν LVRC 8 Διὸ om. Lat δὲ LVRC 9 ἀπέδειξαν PAM τὰ νῶτα] αὐτῶν τὰ νῶτα LVRC 10 σφῶν] τῶν σφῶν M 12 περισχὼν] *statim circumseptos* Lat ἐπολιόρκει] *obsidebat herodes* Lat 13 ἐπιλειπόντων] ὑπολειπόντων M ἐπιλιπόντων LRC[1] ἀπολ·ιπόντων V 14 πρεσβευόμενοσ P διδόντων] PAMCLat διδόντασ LVR 15 μᾶλλον] μᾶλλον δὲ LVR 17 δὲ LVRC 18 λιπόμενον C[1] ἐπὶ] εἰς Niese συμββαλὼν C 19 εἰς om. Lat τηλικαύτῃ] PALat τηλικαύτῃ δὲ MLVRC 20 ἀμυνάμενος] Bekker ἀμυνόμενοσ codd. 22 i. marg. λζ' VC δὲ] τε PA *autem* Lat περὶ — 23 πραγμάτων] *de summa rerum felicitate* Lat 23 πραγμάτων om. P fort. recte 24 περὶ] om. M δὲ περὶ LVR ἤδη περὶ ed. pr. παρεῖχεν] *habebat* Lat

οὔπω γὰρ ἑαλωκέναι Καῖσαρ Ἀντώνιον ἔκρινεν Ἡρώδου συμμένον-
τος. ὅ γε μὴν βασιλεὺς ὁμόσε χωρῆσαι τῷ κινδύνῳ διέγνω, καὶ 387
πλεύσας εἰς Ῥόδον, ἔνθα διέτριβεν Καῖσαρ, πρόσεισιν αὐτῷ δίχα
διαδήματος, τὴν μὲν ἐσθῆτα καὶ τὸ σχῆμα ἰδιώτης, τὸ δὲ φρόνημα
βασιλεύς· μηδὲν γοῦν τῆς ἀληθείας ὑποστειλάμενος ἄντικρυς εἶπεν·
„ἐγώ, Καῖσαρ, ὑπὸ Ἀντωνίου βασιλεὺς γενόμενος ἐν πᾶσιν ὁμο- 388
λογῶ γεγονέναι χρήσιμος Ἀντωνίῳ. καὶ οὐδὲ τοῦτ᾽ ἂν ὑπο-
στειλαίμην εἰπεῖν, ὅτι πάντως ἄν με μετὰ τῶν ὅπλων ἐπεί-
ρασας εὐχάριστον, εἰ μὴ διεκώλυσαν Ἄραβες. καὶ συμμαχίαν μέντοι
γε αὐτῷ κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ σίτου πολλὰς ἔπεμψα μυριάδας, ἀλλ᾽
οὐδὲ μετὰ τὴν ἐν Ἀκτίῳ πληγὴν κατέλιπον τὸν εὐεργέτην, ἐγε- 389
νόμην δὲ σύμβουλος ἄριστος, ὡς οὐκέτι χρήσιμος ἤμην σύμμαχος,
μίαν εἶναι λέγων τῶν πταισθέντων διόρθωσιν τὸν Κλεοπάτρας
θάνατον· ἣν ἀνελόντι καὶ χρήματα καὶ τείχη πρὸς ἀσφάλειαν καὶ
στρατιὰν καὶ ἐμαυτὸν ὑπισχνούμην κοινωνὸν τοῦ πρὸς σὲ πολέμου.
τοῦ δ᾽ ἄρα τὰς ἀκοὰς ἀπέφραξαν οἱ Κλεοπάτρας ἵμεροι καὶ θεὸς 390
ὁ σοὶ τὸ κρατεῖν χαριζόμενος. συνήττημαι δ᾽ Ἀντωνίῳ καὶ τέθεικα
μετὰ τῆς ἐκείνου τύχης τὸ διάδημα. πρὸς σὲ δὲ ἦλθον ἔχων τὴν
ἀρετὴν τῆς σωτηρίας ἐλπίδα καὶ προλαβὼν ἐξετασθήσεσθαι, ποτα-
πὸς φίλος, οὐ τίνος, ἐγενόμην."
2. Πρὸς ταῦτα Καῖσαρ „ἀλλὰ σώζου γε, ἔφη, καὶ βασίλευε 391
νῦν βεβαιότερον· ἄξιος γὰρ εἶ πολλῶν ἄρχειν οὕτω φιλίας προϊστά-

---

§ 387 = Ant. Iud. XV 187.

PAMLVRCLatHegesippus I 33 p. 58.

2 *ὁμόσε, ε* i. ras. M   *τῶν κινδύνων* MLR *periculis* Lat *τοῖς κινδύνοις* Hudson ex cod. Busb.   *διέγνω*] *ἔγνω* M   3 *ῥώδον* (sic) A   6 *ὑπ᾽* LVRC   *βασιλεὺς*] PLat *τῶν ἰουδαίων βασιλεὺσ* AMLVRC   *γενόμμενοσ* A   *ἐν πᾶσιν* om. Lat   7 *χρήσιμος*] Herwerden *βασιλεὺσ γενόμενοσ ἐν πᾶσιν χρήσιμοσ* PA *βασιλεὺσ χρήσιμοσ* MLVRCLat   *τοῦτο ἂν* LRC   8 *ὑπεστειλάμην* LVRC *dubitauerim* Lat   *με* s. A   *μετὰ τῶν ὅπλων*] *armis quoque* Lat, unde *καὶ μετὰ τ. ὅ.* Destinon   9 *εὐχάριστον*] om. LVRC *gratum* Lat *ἀχώριστον* Hauerkamp ex L. B.   11 *ἐν* om. C   *ἀκτίω, ω* ex *ου* corr. C   *κατέλειπον* LVR   12 *σύμβολοσ* C[1]   *σύμμαχοσ ἤμην χρήσιμοσ* tr. L   *ἤμην* traditur etiam infra § 631   16 *δὲ* LVRC   *ἀπέφραξ·ν* L   *ἵμεροι, ἵ* ex *ἡ* corr. m. recens P *ἵμεροι* et i. marg. m. 1 *ἔρωτεσ* Lips *ἔρωτεσ ἵμεροι* R   17 *τὸ*] *τῷ* P   *χαρισάμενοσ* LVRC (*qui* —) *donaret* Lat   *δ᾽*] *δὲ* LVRC *ergo* Lat *δὴ* Hudson nescio unde   18 *ἔχων* — 20 *ἐγενόμην*] *spem salutis de uirtute praesumens et ne in examen adducerer* (*adduceretur* alii) *properans qualis amicus alicuius fuerim* Lat   *τὴν ἀρετὴν* i. marg. post *ἐλπίδα* (u. 19) suppl. m. 2 L   19 *ἐλπίδα*] *τὴν ἐλπίδα* (*τὴν* expunctum) A   *προλαβὼν*] *προΐλαβον* LVRC   20 *οὐ τίνος*] *ού τινοσ* P *οὗ τινοσ* AV *οὗ τινοσ* MR *οὗ τ·νοσ* L *οὗ τίνοσ* C[2]

μενος. πειρῶ δὲ καὶ τοῖς εὐτυχεστέροις διαμένειν πιστός, ὡς ἔγωγε
λαμπροτάτας ὑπὲρ τοῦ σοῦ φρονήματος ἐλπίδας ἔχω. καλῶς μέντοι
γε ἐποίησεν Ἀντώνιος Κλεοπάτρᾳ πεισθεὶς μᾶλλον ἢ σοί· καὶ γὰρ
392 *σὲ κεκερδήκαμεν ἐκ τῆς ἀνοίας αὐτοῦ. κατάρχεις δ', ὡς ἔοικεν, εὐποιίας*
δι' ὧν μοι γράφει καὶ Βεντίδιος συμμαχίαν σε πεπομφέναι πρὸς
τοὺς μονομάχους αὐτῷ. νῦν μὲν οὖν δόγματι τὸ βέβαιόν σοι τῆς
βασιλείας ἐξαγγέλλω, πειράσομαι δὲ καὶ αὖθις ἀγαθόν τί σε ποιεῖν,
ὡς μὴ ζητοίης Ἀντώνιον."
393 3. *Τούτοις φιλοφρονησάμενος τὸν βασιλέα καὶ περιθεὶς αὐτῷ*
τὸ διάδημα δόγματι διεσήμαινεν τὴν δωρεάν, ἐν ᾧ πολλὰ μεγα-
λοφρόνως εἰς ἔπαινον τἀνδρὸς ἐφθέγξατο. ὁ δὲ δώροις ἐπιμειλι-
ξάμενος αὐτὸν ἐξῃτεῖτό τινα τῶν Ἀντωνίου φίλων Ἀλεξᾶν ἱκέτην
γενόμενον· ἐνίκα δὲ ἡ Καίσαρος ὀργὴ πολλὰ καὶ χαλεπὰ μεμφο-
394 *μένου τὸν ἐξαιτούμενον οἷς διεκρούσατο τὴν δέησιν. μετὰ δὲ*
ταῦτα πορευόμενον ἐπ' Αἴγυπτον διὰ Συρίας Καίσαρα παντὶ τῷ
βασιλικῷ πλούτῳ δεξάμενος Ἡρώδης τότε πρῶτον καὶ συνιππά-
σατο ποιουμένου περὶ Πτολεμαΐδα τῆς δυνάμεως ἐξέτασιν εἱστία-
σέν τε σὺν ἅπασιν τοῖς φίλοις· μεθ' οὓς καὶ τῇ λοιπῇ στρατιᾷ
395 *πρὸς εὐωχίαν πάντα διέδωκεν. προυνόησεν δὲ καὶ διὰ τῆς ἀνύδρου*
πορευομένοις μέχρι Πηλουσίου παρασχεῖν ὕδωρ ἄφθονον ἐπανιοῦσί
τε ὁμοίως, οὐδὲ ἔστιν ὅ τι τῶν ἐπιτηδείων ἐνεδέησεν τῇ δυνάμει.
δόξα γοῦν αὐτῷ τε Καίσαρι καὶ τοῖς στρατιώταις παρέστη πολλῷ
396 *βραχυτέραν περιεῖναι Ἡρώδῃ βασιλείαν πρὸς ἃ παρέσχεν. διὰ*

§ 391 = Ant. Iud. XV 195.

PAMLVRCLatHegesippus I 33 p. 60.

1 *πειρῶι* V 2 *ἔχω*] *mihi promitto* Lat 4 *δὲ* LVRC 5 *δι' ὧν* — 6 *αὐτῷ*] *quem ad eorum* (h. e. *αὐτῶν*) *gladiatores idonea auxilia misisse perscribit* Lat *δι' ὧν*] *διό* MLVRC *καὶ Βεντίδιος*] *βεντίδιοσ* LVRC *Κυΐντος Δίδιος* Hudson ex Dione Cass. 51, 7 *Δίδιος* aut *καὶ Δίδιος* reponendum uid.; cf. Ant. Iud. XV 195, ubi *καιταιδιος* extat *σε*] *σοι* L[1] 6 *σοι*] *σοῦ* ed. pr. 7 *ἐ·ξαγγέλλω* A *ἐξαγγέλλωι* V *καὶ αὖθις*] *ipse quoque* Lat *σέ τι* tr. LVRC 8 *ζοιτοίησ* P 9 *τούτοις* — *βασιλέα*] *huius sermonis humanitate regem ne quid de amicitia sua dubitaret hortatus* Lat 10 *δόγματι*] cf. Ant. Iud. XV 196 *διεσήμεναι* (*αι*, *ε* superscr.) s. m. V *διεσήμανε* C 11 *τοῦ ἀνδρὸσ* LVRC 12 *ἐζητεῖτό* M *φίλον* C[1] *Ἀλεξᾶν*] PAM et i. marg. Lips *ἀλέξανδρον* LVRCLat Heg cum libris Ant. Iud. XV 197, *γρ καὶ ἀλέξανδρον* i. marg. R; uide Plut. Anton. 72 *ἱκέτιν* P 14 *μεμφομένηι* (*ου* superscr.) s. m. 2 V *ἐξαιτούμενον*, *αιτού* i. ras. 4 litt. m. 2 V *οἷς*] *οἷσ καὶ* M 15 *αἰγύπτου* L[1]VRC fort. recte 17 *ποιουμένω* MLVRC fort. recte *ἑστίασεν* (— *σε* ML) PAML *ἐστίασε* V *εἰστίασε* RC 22 *δόξαν* PA[1] *τε* i. marg. suppl. A 23 *βραχύτερον* V *ἡρώδη περιεῖναι* tr. LVRC fort. recte

τοῦτο, ὡς ἧκεν εἰς Αἴγυπτον ἤδη Κλεοπάτρας καὶ Ἀντωνίου τε-
θνεώτων, οὐ μόνον αὐτοῦ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς, ἀλλὰ καὶ τῇ βασιλείᾳ
προσέθηκεν τήν τε ὑπὸ Κλεοπάτρας ἀποτμηθεῖσαν χώραν καὶ ἔξω-
θεν Γάδαρα καὶ Ἵππον καὶ Σαμάρειαν, πρὸς δὲ τούτοις τῶν παρα-
λίων Γάζαν καὶ Ἀνθηδόνα καὶ Ἰόππην καὶ Στράτωνος πύργον·
ἐδωρήσατο δ' αὐτῷ καὶ πρὸς φυλακὴν τοῦ σώματος τετρακοσίους 397
Γαλάτας, οἳ πρότερον ἐδορυφόρουν Κλεοπάτραν. οὐδὲν δὲ οὕτως
ἐνῆγεν αὐτὸν εἰς τὰς δωρεὰς ὡς τὸ μεγαλόφρον τοῦ λαμβάνοντος.
4. Μετὰ δὲ τὴν πρώτην ἀκτιάδα προστίθησιν αὐτοῦ τῇ βασι- 398
λείᾳ τόν τε Τράχωνα καλούμενον καὶ τὴν προσεχῆ Βαταναίαν τε
καὶ τὴν Αὐρανῖτιν χώραν ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε· Ζηνόδωρος ὁ τὸν
Λυσανίου μεμισθωμένος οἶκον οὐ διέλειπεν ἐπαφεὶς τοὺς ἐκ τοῦ
Τράχωνος λῃστὰς Δαμασκηνοῖς. οἱ δ' ἐπὶ Οὐάρρωνα τὸν ἡγεμόνα
τῆς Συρίας καταφυγόντες ἐδεήθησαν δηλῶσαι τὴν συμφορὰν αὐτῶν
Καίσαρι· Καῖσαρ δὲ γνοὺς ἀντεπέστελλεν ἐξαιρεθῆναι τὸ λῃστή-
ριον. στρατεύσας οὖν Οὐάρρων καθαίρει τε τῶν ἀνδρῶν τὴν γῆν 399
καὶ ἀφαιρεῖται Ζηνόδωρον· ἣν ὕστερον Καῖσαρ, ὡς μὴ γένοιτο
πάλιν ὁρμητήριον τοῖς λῃσταῖς ἐπὶ τὴν Δαμασκόν, Ἡρώδῃ δίδωσιν.
κατέστησεν δὲ αὐτὸν καὶ Συρίας ὅλης ἐπίτροπον ἔτει δεκάτῳ πάλιν
ἐλθὼν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ὡς μηδὲν ἐξεῖναι δίχα τῆς ἐκείνου συμ-
βουλίας τοῖς ἐπιτρόποις διοικεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτα Ζηνόδωρος, 400
προσένειμεν αὐτῷ καὶ τὴν μεταξὺ Τράχωνος καὶ τῆς Γαλιλαίας γῆν
ἅπασαν. ὃ δὲ τούτων Ἡρώδῃ μεῖζον ἦν, ὑπὸ μὲν Καίσαρος ἐφι-
λεῖτο μετ' Ἀγρίππαν, ὑπ' Ἀγρίππα δὲ μετὰ Καίσαρα. ἔνθεν ἐπὶ

---

§ 396 = Ant. Iud. XV 217; § 398 = Ant. Iud. XV 343 sq.

PAMLVRCLatHegesippus I 34 p. 61.

2 ἀλλὰ] πολλά, ἀλλὰ Destinon 4 *gadaram* Lat *gadoram* cod. Ambr. Heg ἵππον V *ippon* Lat 5 ἀθηδόνα V ἰόππην LR πύργον στράτωνοσ tr. LVRCLat 6 δὲ LVRC 7 ἐδωροιφόρουν L¹ ἐδωρυφόρουν V¹ ἐδωροφόρουν R 8 μεγαλόφρων P 10 βατανέαν A 11 τὴν om. MLVRC αὐρανίτην PLV *auranitem* Lat 12 μεμισθωμένοσ ex μισθούμενοσ corr. P διέλιπεν M διέλειπεν, ι post δ i. ras. LR ἐπαφιεὶς Bekker 13 δὲ LVRC οὐάρωνα PAMLR οὔαρον V ἡγεμόνα] *tunc rectorem* Lat τῆς om. V 14 ἐδέησαν PAM 16 στρατεύσας] (*uarro* —) *cum milite aggressus loca suspecta* Lat οὖν] γοῦν PAM οὐάρων PAMLRC οὔαροσ V καθαίρει τε] καθαιρεῖται PA καθῆρε τε LVRC ἐκάθηρέ τε Dindorf 17 ζηνώδορον P ἣν] ἵν' P ὕστερον om. Lat γένοιτο] γένηται V 20 ἐπαρχείαν R ἐξεῖναι] ἐξῆν PA¹ ἐξῄει L ἐξείη R συμβουλείασ LR 21 δὲ ἐτελεύτα] δὲ τελευτᾷ LVRC ζηνώδοροσ P

πλεῖστον μὲν εὐδαιμονίας προύκοψεν, εἰς μεῖζον δ' ἐξήρθη φρόνημα καὶ τὸ πλέον τῆς μεγαλονοίας ἐπέτεινεν εἰς εὐσέβειαν.

401 XXI. 1. Πεντεκαιδεκάτῳ γοῦν ἔτει τῆς βασιλείας αὐτόν τε τὸν ναὸν ἐπεσκεύασεν καὶ περὶ αὐτὸν ἀνετειχίσατο χώραν τῆς οὔσης διπλασίονα, ἀμέτροις μὲν χρησάμενος τοῖς ἀναλώμασιν ἀνυπερβλήτῳ δὲ τῇ πολυτελείᾳ. τεκμήριον δὲ ἦσαν αἱ μεγάλαι στοαὶ περὶ τὸ ἱερὸν καὶ τὸ βόρειον ἐπ' αὐτῷ φρούριον· ἃς μὲν γὰρ ἀνῳκοδόμησεν ἐκ θεμελίων, ὃ δ' ἐπισκευάσας πλούτῳ δαψιλεῖ κατ' οὐδὲν τῶν βασιλείων ἔλαττον Ἀντωνίαν ἐκάλεσεν εἰς τὴν Ἀντωνίου
402 τιμήν. τό γε μὴν ἑαυτοῦ βασίλειον κατὰ τὴν ἄνω δειμάμενος πόλιν δύο τοὺς μεγίστους καὶ περικαλλεστάτους οἴκους, οἷς οὐδὲ ναός πῃ συνεκρίνετο, προσηγόρευσεν ἀπὸ τῶν φίλων τὸν μὲν Καισάρειον τὸν δὲ Ἀγρίππειον.

403 2. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἴκοις μόνον αὐτῶν τὴν μνήμην καὶ τὰς ἐπικλήσεις περιέγραψεν, διέβη δὲ εἰς ὅλας πόλεις αὐτῷ τὸ φιλότιμον. ἐν μέν γε τῇ Σαμαρείτιδι πόλιν καλλίστῳ περιβόλῳ τειχισάμενος ἐπὶ σταδίους εἴκοσι καὶ καταγαγὼν ἑξακισχιλίους εἰς αὐτὴν οἰκήτορας, γῆν δὲ τούτοις προσνείμας λιπαρωτάτην καὶ ἐν μέσῳ τῷ κτίσματι ναόν τε ἐνιδρυσάμενος μέγιστον καὶ περὶ αὐτὸν τέμενος ἀποδείξας τῷ Καίσαρι τριῶν ἡμισταδίων, τὸ ἄστυ Σεβαστὴν ἐκάλεσεν· ἐξαίρετον δὲ τοῖς ἐν αὐτῷ παρέσχεν εὐνομίαν.

404 3. Ἐπὶ τούτοις δωρησαμένου τοῦ Καίσαρος αὐτὸν ἑτέρας προσθέσει χώρας, ὁ δὲ κἀνταῦθα ναὸν αὐτῷ λευκῆς μαρμάρου καθιδρύ-

---

§ 401 = Ant. Iud. XV 380; § 402 = Ant. Iud. XV 318; § 403 = Ant. Iud. XV 296; § 404 = Ant. Iud. XV 363.

PAMLVRCLatHegesippus I 35 p. 61.

1 δὲ LVRC 2 μεγαλονύασ C[1] *prouidentiae* Lat 3 i. marg. λη' C αὐτὸν om. Lat 4 τὴν om. PA ἀνετειχίσατο] *muro amplexus est* Lat ἀπετειχίσατο Destinon 5 διπλασίαν LVRC 6 τεκμήριον, κ ex corr. m. 2 R αἱ] αἵ τε Destinon 7 περὶ] αἱ περὶ Destinon βόρρειον L αὐτῷ] αὐτὸ AMV 8 ὃ] Destinon ὁ PA τὸ MLVRC δ' (δὲ A) ἐπισκευάσασ PA et ut uid. Lat δὲ ἐπεσκεύασε MLVRC 9 Ἀντωνίαν] PAL[1]R Lat καὶ ἀντωνίαν L[2] ὃ ἀντωνίαν MVC 10 τό] τότε PA αὐτοῦ LVR 11 οὐδὲ] οὐδ' ὁ Bekker ex L. B. 12 καισσάριον P καισάριον A[1]LV 13 ἀγρίππιον PA[1]LVR 14 οἴκοισ ex οἴκουσ corr. L τὴν μνήμην αὐτῶν tr. LVRC 15 αὐτῷ] αὐτοῦ P αὐτῶν AL[2] 16 σαμαρίτιδι PC[1] 17 εἴκοσι] κ̄ PA 18 δὲ] τε LVRC 19 ἐνιδρυσάμενος] PAMLat ἐνιδρυσάμενοσ τῷ καίσαρι LVRC 20 τῷ Καίσαρι] PAMLat, om. LVRC ἥμισυ σταδίων Hauerkamp ex L. B. ἐπεκάλεσεν AMVC *appellauit* Lat 22 δωρησαμένου, η i. ras. m. 2 V ἑτέραν LVC 23 χώραν LVRC κἀνταῦθα] καὶ ταύτῃ LVR κἂν ταύτῃ C

σατο παρὰ τὰς Ἰορδάνου πηγάς· καλεῖται δὲ Πάνειον ὁ τόπος·
ἔνθα κορυφὴ μέν τις ὄρους εἰς ἄπειρον ὕψος ἀνατείνεται, παρὰ 405
δὲ τὴν ὑπόρειον λαγόνα συνηρεφὲς ἄντρον ὑπανοίγει, δι᾽ οὗ βαρα-
θρώδης κρημνὸς εἰς ἀμέτρητον ἀπορρῶγα βαθύνεται πλήθει τε
ὕδατος ἀσαλεύτου καὶ τοῖς καθιμῶσίν τι πρὸς ἔρευναν γῆς οὐδὲν
μῆκος ἐξαρκεῖ. τοῦ δὲ ἄντρου κατὰ τὰς ἔξωθεν ῥίζας ἀνατέλλουσιν 406
αἱ πηγαί· καὶ γένεσις μέν, ὡς ἔνιοι δοκοῦσιν, ἔνθεν Ἰορδάνου, τὸ
δ᾽ ἀκριβὲς ἐν τοῖς ἑξῆς δηλώσομεν.

4. Ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ ἐν Ἱεριχοῖ μεταξὺ Κύπρου τοῦ φρουρίου 407
καὶ τῶν προτέρων βασιλείων ἄλλα κατασκευάσας ἀμείνω καὶ χρη-
σιμώτερα πρὸς τὰς ἐπιδημίας ἀπὸ τῶν αὐτῶν ὠνόμασεν φίλων.
καθόλου δὲ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ὅντινα τῆς βασιλείας ἐπιτήδειον τόπον
τῆς πρὸς Καίσαρα τιμῆς γυμνὸν εἴασεν. ἐπεὶ δὲ τὴν ἰδίαν χώραν
ἐπλήρωσεν ναῶν, εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ τὰς τιμὰς ὑπερεξέχεεν
καὶ πολλαῖς πόλεσιν ἐνιδρύσατο Καισάρεια.

5. Κατιδὼν δὲ κἀν τοῖς παραλίοις πόλιν ἤδη μὲν κάμνουσαν, 408
Στράτωνος ἐκαλεῖτο πύργος, διὰ δὲ εὐφυίαν τοῦ χωρίου δέξασθαι
δυναμένην τὸ φιλότιμον αὐτοῦ, πᾶσαν ἀνέκτισεν λευκῷ λίθῳ καὶ
λαμπροτάτοις ἐκόσμησεν βασιλείοις, ἐν ᾗ μάλιστα τὸ φύσει μεγα-
λόνουν ἐπεδείξατο. μεταξὺ γὰρ Δώρων καὶ Ἰόππης, ὧν ἡ πόλις 409

---

§ 404 = Ant. Iud. XV 363; § 408 = Ant. Iud. XV 331.

PAMLVRCLatHegesippus I 35 p. 61.

1 παρὰ] περὶ V *circa* Lat δὲ om. V πάνιον PLVRC πάν·ον, eras. ι A πανεῖον M 2 ἔνθα] ἔνθα καὶ P κορυφη, ορυ ex ρυ uid. corr. A τις om. AV 3 ὑπόρειον] PAML²V² ὑπώρειον L¹ ὑπώριον R ὑπόριον V¹C λαγώνα V δι᾽ — 6 ἐξαρκεῖ] *qua profundae altitudinis rupes ad immensum liquentis guttae receptaculum concauatur, ut stagnantis aquae copia demittentibus aliquid, donec terram inueniant, longitudo nulla sufficiat* Lat *per quod graue olentis praecipitii profundum saeuam exhalat mephitim. intus aquarum congregatio et sine ullo motu multa uis inerat, ut nulla aestimatio profundae altitudinis comprehenderetur* Heg 4 γρ εἰσάπειρον ἀπορρῶγα i. marg. A ad καθιμῶσιν, i. marg. χαλῶσιν A 6 ἐξαρκεῖν PA ἀνατέλουσιν V 7 γένεσεισ V¹ 8 δὲ LVRC ἐν τοῖς ἑξῆς] infra III 510 (10, 7) δηλώσωμεν P 9 ἱεριχῶ P ἱεριχῷ AM 10 κατασκευασάμενοσ ALVRC ἄμεινον L¹ ἄμεινα R 11 πρὸς τὰς ἐπιδημίας] *aduenientibus* Lat ὀνόμασε V¹ 12 καθόλου — ὅντινα] καθόλου τε εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ὅντινα LVRC 13 ἐπεὶ] ἐπειδὴ LVRC χώραν] χώραν βασιλείαν V 14 ναὸν C¹ ἐπαρχίαν, *l* i. ras. maiore m. 2 A 15 καισάρεια, ει uid. eras. P καίσαρα LVRC haud male 16 κἀν] καὶ PAM 17 δὲ] τε PALat γε M 20 δώρων, ων ex ον corr. V *doran* (acc.) Lat *dorum* (acc.) codd. optimi Heg ἡ om. C

μέσῃ κεῖται, πᾶσαν εἶναι συμβέβηκεν τὴν παράλιον ἀλίμενον, ὡς
πάντα τὸν τὴν Φοινίκην ἐπ᾽ Αἰγύπτου παραπλέοντα σαλεύειν ἐν
πελάγει διὰ τὴν ἐκ λιβὸς ἀπειλήν, ᾧ καὶ μετρίως ἐπαυρίζοντι τηλι-
κοῦτον ἐπεγείρεται κῦμα πρὸς ταῖς πέτραις, ὥστε τὴν ὑποστροφὴν
410 τοῦ κύματος ἐπὶ πλεῖστον ἐξαγριοῦν τὴν θάλασσαν. ἀλλ᾽ ὁ βασι-
λεὺς τοῖς ἀναλώμασιν καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ νικήσας τὴν φύσιν μείζονα
μὲν τοῦ Πειραιῶς λιμένα κατεσκεύασεν, ἐν δὲ τοῖς μυχοῖς αὐτοῦ
βαθεῖς ὅρμους ἑτέρους.
411 6. Καθάπαν δ᾽ ἔχων ἀντιπράσσοντα τὸν τόπον ἐφιλονείκησεν
πρὸς τὴν δυσχέρειαν, ὡς τὴν μὲν ὀχυρότητα τῆς δομήσεως δυσάλω-
τον εἶναι τῇ θαλάσσῃ, τὸ δὲ κάλλος ὡς ἐπὶ μηδενὶ δυσκόλῳ κεκοσ-
μῆσθαι· συμμετρησάμενος γὰρ ὅσον εἰρήκαμεν τῷ λιμένι μέγεθος
καθίει λίθους ἐπ᾽ ὀργυιὰς εἴκοσιν εἰς τὸ πέλαγος, ὧν ἦσαν οἱ
πλεῖστοι μῆκος ποδῶν πεντήκοντα, βάθος ἐννέα, εὖρος δέκα, τινὲς
412 δὲ καὶ μείζους. ἐπεὶ δὲ ἀνεπληρώθη τὸ ὕφαλον, οὕτως ἤδη τὸ
ὑπερέχον τοῦ πελάγους τεῖχος ἐπὶ διακοσίους πόδας ηὐρύνετο· ὧν
οἱ μὲν ἑκατὸν προδεδόμηντο πρὸς τὴν ἀνακοπὴν τοῦ κύματος, προ-
κυμία γοῦν ἐκλήθη, τὸ δὲ λοιπὸν ὑπόκειται τῷ περιθέοντι λιθίνῳ
τείχει. τοῦτο δὲ πύργοις τε διείληπται μεγίστοις, ὧν ὁ προύχων
καὶ περικαλλέστατος ἀπὸ τοῦ Καίσαρος προγόνου Δρούσιον κέκλη-
413 ται, 7. ψαλίδες τε πυκναὶ πρὸς καταγωγὴν τῶν ἐνορμιζομένων καὶ
τὸ πρὸ αὐτῶν πᾶν κύκλῳ νάγμα τοῖς ἀποβαίνουσιν πλατὺς περί-

§ 409 = Ant. Iud. XV 333.

PAMLVRCLatHegesippus I 35 p. 62.

1 *παραλίαν* ALVRC *ἀλίμενον* ex corr. A 2 *ἐπ᾽ αἴγυπτον* PAML² *ex aegipto* Heg 3 *πελάγει*, *ει* i. ras. m. 2 V 4 *ἐπεγείρετο* PM *ἐγεί-ρεται* LVRC 5 *ἀγριοῦν* M 6 *φιλοτιμίᾳ*] *φιλονεικία* LR, i. marg. *γρ φιλο-τιμία* m. 2 L *φιλοτιμία*, litt. *τιμί* i. ras. Lips 7 *πειραιέωσ* MLVRC 9 *καθ᾽ ἅπαν* VR *δὲ* LVRC *ἀντιπρόσσοντα* A¹ *ἀντιταράσσοντα* C *τὸν* om. A¹ 11 *κε* | *κοσμῆσθαι*, *ε* i. ras. A *κεκοσμίσθαι* C 12 *γὰρ*] *γοῦν* C 13 *ὀργυίασ* PAL² *ὀργυὰσ* (corr. ex *ὀργύασ*) V *εἴκοσιν*] *κ̄* PA *εἴκοσι* L 14 *πεντήκοντα*] *ν̄* L *ἐννέα*] *θ̄* L 15 *ὕφαλον*] ex Lat Destinon *ὑψηλὸν* PA *βάθοσ* MLVRC *spatio quod unda celabat* Lat 16 *εὐρύνετο* A 17 *προσδεδόμηντο* LVRC *προκυμαία* Aldrich 19 *τε* om. MLVR *προύχον* V¹ 20 *περικαλέστατοσ* VC¹ *δρουσίων* MLVRC *drusium* Lat *drusion* ut uid. Heg; cf. Antiq. XV 336 21 *ψαλίδες* — *ἐνορμιζομένων*] *gradus etiam breuiores locis interposuit frequentioribus, per quos sine graui labore nauigia subducerentur* Heg *ψαλλίδεσ* PA *τε*] *δὲ* MLVRC *ἐνορμιζομένων*] *quae portus haberet* Lat *καὶ* — 22 *περίπατος*] *proque fornicibus et circum eos pila saxea et lata, quae naui egredientes exciperet, ambulatio* Lat 22 *πᾶν κύκλῳ νάγμα*] *πέντε κύκλων ἄγμα* PA *πᾶν κύκλων ἄγμα* M

πατος. ὁ δ᾽ εἴσπλους βόρειος, αἰθριώτατος γὰρ ἀνέμων τῷ τόπῳ
βορέας· καὶ ἐπὶ τοῦ στόματος κολοσσοὶ τρεῖς ἑκατέρωθεν ὑπεστη-
ριγμένοι κίοσιν, ὧν τοὺς μὲν ἐκ λαιᾶς χειρὸς εἰσπλεόντων πύργος
ναστὸς ἀνέχει, τοὺς δὲ ἐκ δεξιοῦ δύο ὀρθοὶ λίθοι συνεζευγμένοι
τοῦ κατὰ θάτερον χεῖλος πύργου μείζονες. προσεχεῖς δ᾽ οἰκίαι τῷ 414
λιμένι λευκοῦ καὶ αὗται λίθου, καὶ κατατείνοντες ἐπ᾽ αὐτὸν οἱ
στενωποὶ τοῦ ἄστεος πρὸς ἓν διάστημα μεμετρημένοι. καὶ τοῦ
στόματος ἀντικρὺ ναὸς Καίσαρος ἐπὶ γηλόφου κάλλει καὶ μεγέθει
διάφορος· ἐν δ᾽ αὐτῷ κολοσσὸς Καίσαρος οὐκ ἀποδέων τοῦ Ὀλυμ-
πίασιν Διός, ᾧ καὶ προσείκασται, Ῥώμης δὲ ἴσος Ἥρᾳ τῇ κατ᾽
Ἄργος. ἀνέθηκεν δὲ τῇ μὲν ἐπαρχίᾳ τὴν πόλιν, τοῖς ταύτῃ δὲ
πλοϊζομένοις τὸν λιμένα, Καίσαρι δὲ τὴν τιμὴν τοῦ κτίσματος·
Καισάρειαν γοῦν ὠνόμασεν αὐτήν.
8. Τά γε μὴν λοιπὰ τῶν ἔργων, ἀμφιθέατρον καὶ θέατρον καὶ 415
ἀγοράς, ἄξια τῆς προσηγορίας ἐνιδρύσατο. καὶ πενταετηρικοὺς
ἀγῶνας καταστησάμενος ὁμοίως ἐκάλεσεν ἀπὸ τοῦ Καίσαρος, πρῶ-
τος αὐτὸς ἆθλα μέγιστα προθεὶς ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς ἐνενηκοστῆς
δευτέρας ὀλυμπιάδος, ἐν οἷς οὐ μόνον οἱ νικῶντες, ἀλλὰ καὶ οἱ
μετ᾽ αὐτοὺς καὶ οἱ τρίτοι τοῦ βασιλικοῦ πλούτου μετελάμβανον.
ἀνακτίσας δὲ καὶ Ἀνθηδόνα τὴν παράλιον καταρριφθεῖσαν ἐν 416

---

§ 413 = Ant. Iud. XV 337. § 416 = Ant. Iud. XVI 136.

PAMLVRCLatHegesippus I 35 p. 63.
1 αἰθριώτατος] PAMRC et i. marg. V οὐριώτατοσ LV γρ οὐριότατοσ i. marg. R *placidissimus* Lat 2 βορρᾶς L. Dindorf ἑκατέροθεν C[1] ὑπεστηριγμένοι, οι ex αι corr. L 3 εἰσπλέοντασ MLVCLips εἰσπλέοντ·σ R *intrantibus* Lat 4 ἀνέχει i. ras. A λίθοι δύο ὀρθοὶ tr. L 5 τοῦ om. PAM πύργο C[1] δ᾽] δὲ LVRC δ᾽ αἱ Destinon 6 καὶ αὐταὶ ALVC *ilidem* Lat κατατεἰνοντεσ, ει i. ras. m. 2 V αὐτὸν] αὐτῶν VC στενοποὶ V[1]R 7 μεμετρημένοι, ι corr. ex υ L μεμετρημένον V 8 ἀντικρυ M ἄντικρυσ LVRC κάλλει — μεγέθει] *magnitudine simul et pulchritudine* Lat καίσαροσ ἐπιγηλόφου ναὸσ tr. P 9 δὲ LVRC οὐκ — 11 Ἄργος] *quod non minoris magnitudinis foret simulacro olimpii iouis aut iunonis argiuae* Heg ἀποδέον L[1]R ὀλυμπιάσιν (— σι MLRC) PAMLRC ὀλυμπιᾶσι V 10 καὶ om. M Ῥώμης] ῥειώνησ M ῥώμη (σ s.) C Ῥώμης — 11 Ἄργος] *romano autem par et iunoni quae argis est* Lat ἶσοσ M Ἥρᾳ τῇ] ἥρασ τῆσ M 11 τὴν πόλιν corr. ex τῇ πόλει C 12 πλωιζομένοισ M *rebus aduecticiis* Lat
14 ἀμφιθέατρον — 15 ἐνιδρύσατο] *forum theatrum amphitheatrum digna uocabulo dedicauit* Lat καὶ θέατρον s. m. 2 A 15 ἀγορὰν LVRCLat ἀξίασ PAM 16 ὁμοίως om. Lat 17 προσθεὶσ L 18 δευτέρας] καὶ δευτέρασ LVRC 19 βασικοῦ A 20 τὴν παράλιον om. Lat καταριφθεῖσαν (θ s. L) PALVR καταρριφεῖσαν C

πολέμῳ Ἀγρίππειον προσηγόρευσε· τοῦ δ' αὐτοῦ φίλου δι' ὑπερ-
βολὴν εὐνοίας καὶ ἐπὶ τῆς πύλης ἐχάραξεν τὸ ὄνομα, ἣν αὐτὸς ἐν
τῷ ναῷ κατεσκεύασεν.
417 9. Φιλοπάτωρ γε μήν, εἰ καί τις ἕτερος· καὶ γὰρ τῷ πατρὶ
μνημεῖον κατέθηκεν πόλιν, ἣν ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς βασιλείας πεδίῳ
κτίσας ποταμοῖς τε καὶ δένδρεσιν πλουσίαν ὠνόμασεν Ἀντιπατρίδα,
καὶ τὸ ὑπὲρ Ἱεριχοῦντος φρούριον ὀχυρότητι καὶ κάλλει διάφορον
418 τειχίσας ἀνέθηκεν τῇ μητρὶ προσειπὼν Κύπρον. Φασαήλῳ δὲ
τἀδελφῷ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ὁμώνυμον πύργον, οὗ τό τε σχῆμα
καὶ τὴν ἐν τῷ μεγέθει πολυτέλειαν διὰ τῶν ἑξῆς δηλώσομεν. καὶ
πόλιν ἄλλην κτίσας κατὰ τὸν ἀπὸ Ἱεριχοῦς ἰόντων αὐλῶνα πρὸς
βορέαν Φασαηλίδα ὠνόμασεν.
419 10. Παραδοὺς δ' αἰῶνι τούς τε οἰκείους καὶ φίλους οὐδὲ τῆς
ἑαυτοῦ μνήμης ἠμέλησεν, ἀλλὰ φρούριον μὲν ἐπιτειχίσας τῷ πρὸς
Ἀραβίαν ὄρει προσηγόρευσεν Ἡρώδειον ἀφ' ἑαυτοῦ, τὸν δὲ μασ-
τοειδῆ κολωνὸν ὄντα χειροποίητον ἑξήκοντα σταδίων ἄπωθεν Ἱερο-
420 σολύμων ἐκάλεσεν μὲν ὁμοίως, ἐξήσκησεν δὲ φιλοτιμότερον. στρογ-
γύλοις μὲν γὰρ τὴν ἄκραν πύργοις περιέσχεν, ἐπλήρωσεν δὲ τὸν
περίβολον βασιλείοις πολυτελεστάτοις, ὡς μὴ μόνον τὴν ἔνδον τῶν
οἰκημάτων ὄψιν εἶναι λαμπράν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξωθεν τοίχοις καὶ

§ 417 = Ant. Iud. XVI 142; § 419 = Ant. Iud. XV 323.

PAMLVRLipsCLat
1 πολέμοισ LVRCLat ἀγρίππιον PA¹LVR δὲ LVRC τοῦ αὐτοῦ om. Lat 3 post κατεσκεύασεν iterauit ἐν τῷ ναῷ, iterata expunxit C 4 φιλοπάτωρ, ω i. ras. m. 2 V κ·αί, litt. αὶ suppl.' m. 2 C 5 κατέθεικεν P κατέστησε ed. pr. πόλιν] καὶ πόλιν V 6 τε om. V πλούσιον (α superscr.) V πλούσιον C antipatridan Lat 8 ἀνέθεικεν P 9 τἀδ' ἐλφῶ A τῶ ἀδελφῶ LVRC οὗ τό τε σχῆμα] γρ οὗ τὸ τείχισμα i. marg. A καὶ] καὶ | καὶ A 10 μεγέθη V¹ δηλώσωμεν PAV¹R διὰ τῶν ἑξῆς] infra V 166 (4, 3) 11 πόλιν] πάλιν C κτίσας] τειχίσασ LVR τὸν] τῶν C² Ἱεριχοῦς ἰόντων] ἱεριχούσιον τὸν PAL² ἱεριχοῦσιν ὄντα M (in regione qua) de hierichunte (in boream) itur Lat 12 βορρᾶν L. Dindorf Φασαηλίδα ὠνόμασεν] γρ φασαηλον ὠνομασεν i. marg. A fasaelum nominauit Lat 13 δὲ LVRC 14 αὐτοῦ LVRC μὲν om. LVRC φρούριον — 15 ὄρει] castellum contra montem arabici lateris propugnaculo permunitum Lat 15 ἡρώδιον A¹LVR ναστοειδῆ, i. marg. γρ μαστοειδῆ V (tumulumque) astoiden Lat 16 ἑξήκοντα — p. 97, 4 χειροποίητον om. R, cuius loco collatus est Lips ἄποθεν PAMC et ex corr. Lips ἄπωθεν (ο superscr.) V 17 φιλοτιμώτερον PAC¹ et ex corr. V στρογγύλοισ, γ (post ο) ex corr. Lips 18 περιέσχεν] περιέσχησεν A 19 περίβολον · · · · ‖ βασιλείοισ Lips 20 τύχοισ A τείχοισ V

θριγκοῖς καὶ στέγαις περικεχύσθαι τὸν πλοῦτον δαψιλῆ· πόρρωθεν
δὲ μεγίστοις ἀναλώμασιν ὑδάτων πλῆθος εἰσήγαγεν καὶ βαθμοῖς
διακοσίοις λευκοτάτης μαρμάρου τὴν ἄνοδον διέλαβεν· ἦν γὰρ δὴ
τὸ γήλοφον ἐπιεικῶς ὑψηλὸν καὶ πᾶν χειροποίητον. κατεσκεύασεν 421
δὲ καὶ περὶ τὰς ῥίζας ἄλλα βασίλεια τήν τε ἀποσκευὴν καὶ τοὺς
φίλους δέξασθαι δυνάμενα, ὥστε τῷ μὲν πάντα ἔχειν πόλιν εἶναι
δοκεῖν τὸ ἔρυμα, τῇ περιγραφῇ δὲ βασίλειον.

11. Τοσαῦτα συγκτίσας πλείσταις καὶ τῶν ἔξω πόλεων τὸ 422
μεγαλόψυχον ἐπεδείξατο. Τριπόλει μὲν γὰρ καὶ Δαμασκῷ καὶ Πτο-
λεμαΐδι γυμνάσια, Βύβλῳ δὲ τεῖχος, ἐξέδρας τε καὶ στοὰς καὶ ναοὺς
καὶ ἀγορὰς Βηρυτῷ κατασκευάσας καὶ Τύρῳ, Σιδῶνί γε μὴν καὶ
Δαμασκῷ θέατρα, Λαοδικεῦσι δὲ τοῖς παραλίοις ὑδάτων εἰσαγω-
γήν, Ἀσκαλωνίταις δὲ βαλανεῖα καὶ κρήνας πολυτελεῖς, πρὸς δὲ
περίστυλα θαυμαστὰ τήν τε ἐργασίαν καὶ τὸ μέγεθος· εἰσὶ δ' οἷς
ἄλση καὶ λειμῶνας ἀνέθηκεν. πολλαὶ δὲ πόλεις ὥσπερ κοινωνοὶ 423
τῆς βασιλείας καὶ χώραν ἔλαβον παρ' αὐτοῦ· γυμνασιαρχίαις δ'
ἄλλας ἐπετησίοις τε καὶ διηνεκέσιν ἐδωρήσατο προσόδους κατα-
τάξας, ὥσπερ Κῴοις, ἵνα μηδέποτε ἐκλείπῃ τὸ γέρας. σῖτόν γε 424
μὴν πᾶσιν ἐχορήγησεν τοῖς δεομένοις, καὶ τῇ Ῥόδῳ χρήματα μὲν
εἰς ναυτικοῦ κατασκευὴν παρέσχεν πολλαχοῦ καὶ πολλάκις, ἐμπρησ-
θὲν δὲ τὸ Πύθιον ἰδίοις ἀναλώμασιν ἄμεινον ἀνεδείματο. καὶ τί 425
δεῖ λέγειν τὰς εἰς Λυκίους ἢ Σαμίους δωρεὰς ἢ τὴν δι' ὅλης τῆς

§ 420 = Ant. Iud. XV 324; § 422 = Ant. Iud. XVI 146.

PAMLV Lips RC Lat.

1 δαψιλῆι V 2 εἰσήγαγε LV προσήγαγεν (—γε M) PAM; cf. A. I. XV 325 3 ἦν] καὶ P 4 γήλοφον] γεώλοφον L²LipsC et ex corr. V γεόλοφον L¹V¹ καὶ πᾶν] καίπερ ὂν Destinon 5 ἄλλα βασίλεια] *aliam regiam ac diuersoria* Lat 6 τῷ] τὸ PL¹V¹R 8 συγκτίσας] P δὲ συγκτίσασ AM δ' οὖν κτίσασ LVRC *autem constructis* Lat 9 γὰρ om. Bekker 10 βίβλῳ PALVRLat et ex corr. Lips ἐξέδρασ, σ i. ras. 2 litt. A τε] s. A *uero* Lat δὲ Niese 11 σιδόνι PA 13 βαλανεῖα — πολυτελεῖς] *nymphaea siue lacus ornatissimos et balneas* Lat κρίνασ C 14 δὲ LVRC 15 ἄλσι C¹ λειμῶνας] *portus* (h. e. λιμένας) Lat 16 γυμνασιαρχίαις δ' ἄλλας] PAL² γυμνασιαρχίασ ἄλλαισ δ' (δὲ VR) MVR γυμνασιαρχίασ ἄλλασ · L¹ γυμνασιαρχίασ ἄλλασ δὲ C *ad exhibitionem uero thermarum aliis* (*reditus annuos ac perpetuos delegauit*) Lat 17 προσόδους] προσόδοισ VRC 18 Κῴοις] *comis* Lat ἐκλείπει P ἐκλίπῃ MC γέρας] γένοσ L¹R 19 ἐχορήγησεν] ἐδωρήσατο LVRC 20 πολλαχοῦ] πολλὰ Destinon ἐμπρισθὲν R 21 ἀνεδήματο P καὶ om. L¹VRC 22 δεῖ] δή, ῃ i. ras. P δεῖ, εῖ i. ras. A Λυκίους] Χίους ex Ant. Destinon λυκίουσ καὶ σαμίουσ V

Ἰωνίας ἐν οἷς ἐδεήθησαν ἕκαστοι δαψίλειαν; ἀλλ' Ἀθηναῖοι καὶ
Λακεδαιμόνιοι Νικοπολῖταί τε καὶ τὸ κατὰ Μυσίαν Πέργαμον οὐ
τῶν Ἡρώδου γέμουσιν ἀναθημάτων; τὴν δ' Ἀντιοχέων τῶν ἐν
Συρίᾳ πλατεῖαν οὐ φευκτὴν οὖσαν ὑπὸ βορβόρου κατέστρωσέν τε
σταδίων εἴκοσι τὸ μῆκος οὖσαν ξεστῇ μαρμάρῳ καὶ πρὸς τὰς τῶν
ὑετῶν ἀποφυγὰς ἐκόσμησεν ἰσομήκει στοᾷ.
426 12. Ταῦτα μὲν ἄν τις εἴποι ἴδια τῶν εὖ παθόντων δήμων
ἑκάστου, τὸ δὲ Ἠλείοις χαρισθὲν οὐ μόνον κοινὸν τῆς Ἑλλάδος
ἀλλ' ὅλης τῆς οἰκουμένης δῶρον, εἰς ἣν ἡ δόξα τῶν Ὀλυμπίασιν
427 ἀγώνων διικνεῖται. τούτους γὰρ δὴ καταλυομένους ἀπορίᾳ χρημά-
των ὁρῶν καὶ τὸ μόνον λείψανον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὑπορρέον,
οὐ μόνον ἀγωνοθέτης ἧς ἐπέτυχεν πενταετηρίδος εἰς Ῥώμην παρα-
πλέων ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ διηνεκὲς πόρους χρημάτων ἀπέ-
δειξεν, ὡς μηδέποτε ἀγωνοθετοῦσαν αὐτοῦ τὴν μνήμην ἀπολιπεῖν.
428 ἀνήνυτον ἂν εἴη χρεῶν διαλύσεις ἢ φόρων ἐπεξιέναι, καθάπερ
Φασηλίταις καὶ Βαλανεώταις καὶ τοῖς περὶ τὴν Κιλικίαν πο-
λιχνίοις τὰς ἐτησίους εἰσφορὰς ἐπεξεκούφισεν. πλεῖστόν γε μὴν
αὐτοῦ τῆς μεγαλονοίας ἔθραυσεν ὁ φόβος, ὡς μὴ δόξειεν ἐπί-
φθονος ἤ τι θηρᾶσθαι μεῖζον εὐεργετῶν τὰς πόλεις πλέον τῶν
ἐχόντων.

---

§ 425 = Ant. Iud. XVI 17 sq.; § 426 = Ant. Iud. XVI 149.

PAMLVRCLat.

1 δαψηλείαν L^1 δαψήλειαν L^2 δαψιλίαν R ἀλλὰ LVRC 3 δὲ LVRC ἀντιχέων R τῶν] τὴν L 4 οὐ — βορβόρου] *cum plena caeni ab omnibus uitaretur* Lat οὐ φευκτὴν] οὐ πορευτὴν van Herwerden haud male οὖσαν iterauit iteratum expunxit M 5 τῶν om. L^1RC 6 ἰσομήκει στοᾷ] ἰσομήκιστον, i. marg. γρ ἰσομήκει στοᾶ PA (*plateam* —) *quae longa esset* (*ornauit*) Lat 7 ταῦτα — 8 ἑκάστου om. A εὐπαθούντων PLV Lips 8 Ἠλείοις] πόλισ ἀρκαδίασ ἰλίοισ (ἰλείοισ A) PA, i. marg. γρ τὸ δὲ ἰλίοισ (ἰλείοισ A) πόλισ ἀρκαδίασ χαρισθὲν PA ἠλείοισ MLV^2C ἠλίοισ V^1 ἰλίοισ R^2 *elidensibus* Lat, i. marg. πόλισ ἀρκαδίασ suppl. m. 2 L ἑλλάδασ R ἑλλά·δοσ, α ex corr. C 9 Ὀλυμπίασιν] Bekker ἐν ὀλυμπιᾶσιν (ὀλυμπιάσιν AL) codd. 10 τούτοισ C^1 καταλυομένους] κωλυομένουσ L^1R γρ κωλυομένουσ i. marg. m. 2 V 11 ὁρῶν] ἰδὼν C 13 ὑπέδειξεν LVRC 14 αὐτοῦ τὴν μνήμην ἀπολιπεῖν] τὴν αὐτοῦ μνήμην ἐπιλιπεῖν (ι ante π i. ras.) L τὴν μνήμην αὐτοῦ ἐπιλιπεῖν VC ἐπιλιπεῖν τὴν μνήμην αὐτοῦ R (*ut numquam*) *eius memoria* (*agonithetae munere fungi*) *desierit* Lat 15 ἀνήνυτον] PAMLat ἀνήνυτον δ' LVRC διαλύσεις] λύσεισ VC φόρον C^1 16 φασαηλίταισ PAMVRC Κιλικίαν] PAMVCLat et i. marg. m. 2 L κίαν (ε supra) L κείαν R et i. marg. V ἐπεκούφισεν Bekker 18 αὐτοῦ om. M 20 ἐχόντων] ἡγεμόνων Naber

13. Ἐχρήσατο δὲ καὶ σώματι πρὸς τὴν ψυχὴν ἀναλόγῳ, κυνη- 429
γέτης μὲν ἄριστος ἀεὶ γενόμενος, ἐν ᾧ μάλιστα δι᾿ ἐμπειρίαν ἱππι-
κῆς ἐπετύγχανεν· μιᾷ γοῦν ἡμέρᾳ ποτὲ τεσσαράκοντα θηρίων ἐκρά-
τησεν· ἔστι δὲ καὶ συοτρόφος μὲν ἡ χώρα, τὸ πλέον δ᾿ ἐλάφων
καὶ ὀνάγρων εὔπορος· πολεμιστὴς δ᾿ ἀνυπόστατος. πολλοὶ γοῦν 430
κἀν ταῖς γυμνασίαις αὐτὸν κατεπλάγησαν ἀκοντιστήν τε ἰθυβολώ-
τατον καὶ τοξότην εὐστοχώτατον ἰδόντες. πρὸς δὲ τοῖς ψυχικοῖς
καὶ τοῖς σωματικοῖς προτερήμασιν ἐχρήσατο καὶ δεξιᾷ τύχῃ· καὶ
γὰρ σπάνιον ἔπταισεν ἐν πολέμῳ, καὶ τῶν πταισμάτων οὐκ αὐτὸς
αἴτιος, ἀλλ᾿ ἢ προδοσίᾳ τινῶν ἢ προπετείᾳ στρατιωτῶν ἐγένετο.

XXII. 1. Τάς γε μὴν ὑπαίθρους εὐπραγίας ἡ τύχη τοῖς κατ᾿ 431
οἶκον ἀνιαροῖς ἐνεμέσησεν, καὶ κακοδαιμονεῖν ἐκ γυναικὸς ἤρξατο
περὶ ἣν μάλιστα ἐσπούδασεν. ἐπειδὴ γὰρ εἰς τὴν ἀρχὴν παρῆλ- 432
θεν, ἀποπεμψάμενος ἣν ἰδιώτης ἤκτο γαμετήν, γένος ἦν ἐξ Ἱερο-
σολύμων Δωρὶς ὄνομα, γαμεῖ Μαριάμμην τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ
Ἀριστοβούλου θυγατέρα, δι᾿ ἣν αὐτῷ στασιασθῆναι συνέβη τὸν
οἶκον καὶ τάχιον μέν, μάλιστα δὲ μετὰ τὴν ἐκ Ῥώμης ἄφιξιν. πρῶ- 433
τον μὲν γὰρ τὸν ἐκ τῆς Δωρίδος υἱὸν Ἀντίπατρον διὰ τοὺς ἐκ
Μαριάμμης ἐφυγάδευσεν τῆς πόλεως μόναις ταῖς ἑορταῖς ἀφεὶς
κατιέναι· ἔπειτα τὸν πάππον τῆς γυναικὸς Ὑρκανὸν ἐκ Πάρθων
πρὸς αὐτὸν ἐλθόντα δι᾿ ὑπόνοιαν ἐπιβουλῆς ἀνεῖλεν, ὃν ἠχμαλωτί-

§ 433 cf. Ant. Iud. XV 14; 164.

PAMLVRCLatHegesippus I 36 p. 64 ExcPeiresc.

1—5 *Ὅτι ἡρώδησ ὁ βασιλεὺσ ἰουδαίων ἀνάλογον τῆι ψυχῆι καὶ τὸ σῶμα ἔσχεν· ἦν γαρ κυνηγέτησ καὶ πολεμιστὴσ ἀνυπόστατοσ* incip. Exc *κυνηγέτης — 3 ἐπετύγχανεν*] *cumque summus uenator esset, in hoc tamen ipso equitandi peritia quae cuperet assequebatur* Lat 2 *μὲν*] *μὲν γὰρ* PA *ἐμπειρίασ* PAM et ex corr. L 3 *μ̄* PA 4 *συο·τρόφοσ* V *δ᾿*] *δὲ* LVR 5 *ὀνάγρων*] *ὄνων ἀγρίων* LVRC *onagris* Lat *δὲ* LVRC 6 *κἀν*] *καὶ* C[1] *τοῖσ γυμνασίοισ* V *ταῖσ γυμνασισίαισ* C *τ᾿* Exc *εὐθυβολώτατον* PAMExc 7 *τοξώτην* L *εὐστοχότατον* AM 8 *τοῖς* om. MExc *δεξιᾷ καὶ τύχῃ* tr. LVRC *δεξιᾷ τῆι τύχῃ* Exc 9 *σπανίωσ* VC *σπανίωσ··* (litt. erasarum posterior fuit *ν*) L *σπανίωσ ὢν* R 10 *ἢ*] *ἡ* Exc *προδοσίᾳ*] *proditione* Lat *προπέτεια* L[2]RCExc *temeritate* Lat 11 i. marg. *λθ᾿* V *ὑπαί·θρουσ* A 12 *κακοδαιμονᾶν* (*ᾶ* i. ras. Lips) R Lips *καδαιμονᾶν* C 13 *ἐπειδὴ*] *ἐπεὶ* LVRC *ἐπειδὴ — 17 ἄφιξιν* breuiat Exc 14 *ἣν* L *ἦν* V[1] *ἰδιώτης*] *ἰδιώτησ ὢν* LVRC *γένος*] *γένοσ δ᾿* ex corr. A *ἣ γένοσ* VC 15 *δορὶσ* P *dosis* LatHeg *μαριάμην* M 18 *τὸν — Δωρίδος*] *τὴν ἐκ δωρίδοσ τῆς προτέρασ* Exc *δορίδοσ* P *doside* LatHeg 19 *μαριάμησ* M *μαριάμνησ* Exc *ἐφυγάδευε* V *ἀφεὶς*] *ἐφεὶσ* Exc fort. recte 20 *πάππον, πά* s. A 21 *ἠχμαλώτιστο* AM

σατο μὲν Βαζαφράνης καταδραμὼν Συρίαν, ἐξητήσαντο δὲ κατὰ
434 οἶκτον οἱ ὑπὲρ Εὐφράτην ὁμοεθνεῖς. καὶ εἴ γε τούτοις ἐπείσθη
παραινοῦσιν μὴ διαβῆναι πρὸς Ἡρώδην, οὐκ ἂν παραπώλετο· δέλεαρ
δ' αὐτῷ θανάτου τῆς υἱωνῆς ὁ γάμος κατέστη· τούτῳ γὰρ πεποι-
θὼς καὶ περισσόν τι τῆς πατρίδος ἐφιέμενος ἧκεν. παρώξυνεν δὲ
Ἡρώδην οὐκ αὐτὸς ἀντιποιούμενος βασιλείας, ἀλλ' ἐπεὶ τὸ βασι-
λεύειν ἐπέβαλλεν αὐτῷ.
435 2. Τῶν δὲ ἐκ Μαριάμμης πέντε τέκνων γενομένων δύο μὲν
θυγατέρες, τρεῖς δ' ἦσαν υἱεῖς. καὶ τούτων ὁ νεώτατος μὲν ἐν
Ῥώμῃ παιδευόμενος τελευτᾷ, δύο δὲ τοὺς πρεσβυτάτους βασιλικῶς
ἦγεν διά τε τὴν μητρῴαν εὐγένειαν καὶ ὅτι βασιλεύοντι γεγό-
436 νεισαν αὐτῷ. τὸ δὲ τούτων ἰσχυρότερον ὁ Μαριάμμης ἔρως συνήργει
καθ' ἡμέραν ἐκκαίων Ἡρώδην λαβρότερος, ὡς μηδενὸς τῶν διὰ τὴν
στεργομένην λυπηρῶν αἰσθάνεσθαι· τοσοῦτον γὰρ ἦν μῖσος εἰς
437 αὐτὸν τῆς Μαριάμμης, ὅσος ἐκείνου πρὸς αὐτὴν ἔρως. ἔχουσα δὲ
τὴν μὲν ἀπέχθειαν ἐκ τῶν πραγμάτων εὔλογον, τὴν δὲ παρρησίαν
ἐκ τοῦ φιλεῖσθαι, φανερῶς ὠνείδιζεν αὐτῷ τὰ κατὰ τὸν πάππον
Ὑρκανὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἰωνάθην· οὐδὲ γὰρ τούτου καίπερ ὄντος
παιδὸς ἐφείσατο, δοὺς μὲν αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην ἑπτακαιδεκαέτει,
μετὰ δὲ τὴν τιμὴν κτείνας εὐθέως, ἐπειδὴ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα λαβόντι
καὶ τῷ βωμῷ προσελθόντι καθ' ἑορτὴν ἄθρουν ἐπεδάκρυσεν τὸ
πλῆθος. πέμπεται μὲν οὖν ὁ παῖς διὰ νυκτὸς εἰς Ἱεριχοῦντα, ἐκεῖ

---

§ 433 = Ant. Iud. XV 164; § 437 cf. Ant. Iud. XV 31 sq.

PAMLVRCLatHegesippus I 36 p. 64 sq. ExcPeiresc.
1 *Βαζαφράνης*] PAExc *βαρζαφάνησ* MLVRC *barzafanes* Lat *barzafranes* Heg *κατὰ*] PAMExc *κατ'* LVRC 2 *οἱ* om. R[1] *εἴ* i. ras. m. 2 V 4 *δὲ* LVRC *κατέστη*] finiunt Exc 6 *οὐκ αὐτὸσ*, *κ* i. ras. et *ὸσ* corr. ex *οῦ* m. 2 L *οὐχ ἑαυτοῦ* R *οὐχ ἑαυτοῦ*, *οῦ* suppletum V *ἐπεὶ*] *ἐπειδὴ* LVRC 7 *ἐπέβαλεν* A[1] 8 *μαριάμησ* M *τέκνων*] *τέκνων αὐτῶ* LVRC et fort. Lat 9 *δὲ* MLVRC 10 *πρεσβυτέρουσ* LVRC 11 *βασιλεύονται* ut uid. V[1] *ἐγεγόνεισαν* PAM *γεγόνασιν* et i. marg. *γεγόνεισαν* L 12 *τούτω* L[1] *ἰσχυρώτερον* PA[1] *ἰσχυρὸν* M *μαριάμησ* M *μαριάμησ* (μ suprascr.) V 13 *ἐκκαίων*] ex *ἐκκαῖον* corr. A *ἐκηαίων* sic R *λαυρότεροσ* M *λαβρότερον* Vossianus teste Hauerkampo *λαβροτέρως* Spanheim 14 *γὰρ*] *δὲ* LVRC *namque* Lat 15 *μαριάμησ* M *ὅσον* PLVLips 16 *εὔλογον*, *λογον* i. ras. 6 fere litt. A 17 *ὀνείδιζεν* P *αὐτῶ*, *ῶ* corr. ex *ὸν* aut *οῦ* A *αὐτὸν* P 18 *Ἰωνάθην*] PAMLLipsLatHeg *ἀριστόβουλον* C *ἀριστόβουλον ἰωνάθην* VR *γρ ἀριστόβουλον* i. marg. Lips 19 *ἑπτακαιδεκαετῆ* PA[1] *ἑπτακαίδεκα ἔτη* LV et ex corr. A *ἑπτακαιδεκέτει* ex corr. Lips 20 *ἐπειδὴ*] *ἐπὶ* C[1] *ἐπεὶ* C[2] 21 *ἀθροῦν* LR *ἀθροῦν* V 22 *νοικτὸσ* R *hiericho* (acc.) Heg

δὲ κατ᾽ ἐντολὴν ὑπὸ τῶν Γαλατῶν βαπτιζόμενος ἐν κολυμβήθρᾳ
τελευτᾷ.
3. Διὰ ταῦθ᾽ Ἡρώδην μὲν ὠνείδιζεν ἡ Μαριάμμη, καὶ τὴν 438
ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα δειναῖς ἐξύβριζεν λοιδορίαις. ἀλλ᾽
ὁ μὲν πεφίμωτο τοῖς ἱμέροις, δεινὴ δὲ τὰς γυναῖκας ἀγανάκτησις
εἰσῄει, καὶ πρὸς ὃ μάλιστα κινήσειν τὸν Ἡρώδην ἔμελλον, εἰς
μοιχείαν διέβαλλον αὐτήν, ἄλλα τε πολλὰ πρὸς τὸ πιθανὸν ἐνσκευα- 439
ζόμεναι καὶ κατηγοροῦσαι διότι τὴν εἰκόνα τὴν ἑαυτῆς πέμψειεν
εἰς Αἴγυπτον Ἀντωνίῳ καὶ δι᾽ ὑπερβολὴν ἀσελγείας ἀποῦσαν δεί-
ξειεν ἑαυτὴν ἀνθρώπῳ γυναικομανοῦντι καὶ βιάζεσθαι δυναμένῳ.
τοῦθ᾽ ὥσπερ σκηπτὸς ἐμπεσὼν ἐτάραξεν Ἡρώδην, μάλιστα μὲν διὰ 440
τὸν ἔρωτα ζηλοτύπως ἔχοντα, λογιζόμενον δὲ καὶ τὴν Κλεοπάτρας
δεινότητα, δι᾽ ἣν Λυσανίας τε ὁ βασιλεὺς ἀνῄρητο καὶ Μάλχος ὁ
Ἄραψ· οὐ γὰρ ἀφαιρέσει γαμετῆς ἐμέτρει τὸν κίνδυνον, ἀλλὰ
θανάτῳ.
4. Μέλλων οὖν ἀποδημήσειν Ἰωσήπῳ τῷ ἀνδρὶ Σαλώμης τῆς 441
ἀδελφῆς αὐτοῦ, πιστὸς δὲ ἦν καὶ διὰ τὸ κῆδος εὔνους, παρατίθεται
τὴν γυναῖκα, κρύφα δοὺς ἐντολὰς ἀναιρεῖν αὐτήν, εἰ κἀκεῖνον Ἀντώ-
νιος. ὁ δὲ Ἰώσηπος, οὔτι κακοήθως, ἀλλὰ τὸν ἔρωτα τοῦ βασιλέως
παραστῆσαι τῇ γυναικὶ βουλόμενος, ὡς οὐδὲ ἀποθανὼν αὐτῆς ὑπο-
μένοι διαζευχθῆναι, τὸ ἀπόρρητον ἐκφαίνει. κἀκείνη πρὸς ἐπανή- 442
κοντα τὸν Ἡρώδην πολλά τε περὶ τοῦ πρὸς αὐτὴν συμπαθοῦς ἐν
ταῖς ὁμιλίαις ἐπομνύμενον, ὡς οὐδ᾽ ἐρασθείη ποτὲ γυναικὸς ἄλλης,
„πάνυ γοῦν, εἶπεν, ταῖς πρὸς τὸν Ἰώσηπον ἐντολαῖς ἐπεδείξω τὸν
πρὸς ἡμᾶς ἔρωτα κτεῖναί με προστάξας.“

---

§ 438 = Ant. Iud. XV 26.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 37 p. 66 sq.
3 ταῦτα LVRC μὲν] τε LVRC *igitur* Lat ὀνείδιζεν P μαριάμη M 4 λοιδωρίαισ L λυδορίαισ V[1] 6 πρὸς — 7 αὐτήν *et quo maxime commoueretur herodes insimulabant eam adulterii* Lat πρὸσ ἃ M Ἡρώδην] ἡρώδην ὑπελάμβανε (ὑπελάμβανε deletum) C ἔμελλεν PAM 9 δείξειεν] *properauisset ostendere* Lat 10 αὐτὴν LV 11 τοῦθ᾽] ταῦθ᾽ AM τοῦτο LVRC σκηπτὸς] *fulmen aliquod* Lat 12 λογιζόμενοσ PA[1]M *cogitantem* Lat καὶ τὴν om. L 13 *malichus* Lat 16 ἀποδημεῖν LVRC ἰώσηποσ C[1] *iosippo* Lat hic et infra *ioseppo* ut uid. Heg 18 εἰ om. L[1] 19 οὔτι] οὔτε PAM *non* Lat κακόηθοσ V 21 ἐκφαίνει] ἐκφέρει LVRC *aperit* Lat *exprimit* Heg προσεπανήκοντα PAMLVR 22 περὶ om. P ἐν ταῖς ὁμιλίαις i. marg. suppl. P 23 ἐπομνυμένου P fort. recte ὡς] καὶ ὡσ C *quodque* Lat οὐδὲ LVRC 24 πρὸσ ἰώσηπον AMLVRC ἐπεδείξωι V 25 πρὸς ἡμᾶς] εἰσ ἡμᾶσ LVRC

443 5. Ἔκφρων εὐθέως ἀκούσας τὸ ἀπόρρητον ἦν, καὶ οὐκ ἄν ποτε τὸν Ἰώσηπον ἐξαγγεῖλαι τὴν ἐντολὴν φάμενος εἰ μὴ διαφθείρειεν αὐτήν, ἐνεθουσία τῷ πάθει καὶ τῆς κοίτης ἐξαλλόμενος ἀνέδην ἐν τοῖς βασιλείοις ἀνειλεῖτο. καὶ τοῦτον Σαλώμη ἡ ἀδελφὴ τὸν καιρὸν εἰς τὰς διαβολὰς ἁρπάσασα τὴν εἰς τὸν Ἰώσηπον ἐπεβεβαίωσεν ὑποψίαν. ὁ δ' ὑπ' ἀκράτου ζηλοτυπίας ἐκμανεὶς παραχρῆμα κτεί-
444 νειν προσέταξεν ἀμφοτέρους. μετάνοια δ' εὐθέως εἵπετο τῷ πάθει, καὶ τοῦ θυμοῦ πεσόντος ὁ ἔρως πάλιν ἀνεζωπυρεῖτο. τοσαύτη δ' ἦν φλεγμονὴ τῆς ἐπιθυμίας ὡς μηδὲ τεθνάναι δοκεῖν αὐτήν, ὑπὸ δὲ κακώσεως ὡς ζώσῃ προσλαλεῖν, μέχρι τῷ χρόνῳ διδαχθεὶς τὸ πένθος ἀνάλογον τὴν λύπην ἔσχεν τῇ πρὸς περιοῦσαν διαθέσει.
445 XXIII. 1. Κληρονομοῦσι δὲ τῆς μητρῴας οἱ παῖδες ὀργῆς καὶ τοῦ μύσους ἔννοιαν λαμβάνοντες ὡς πολέμιον ὑφεώρων τὸν πατέρα, καὶ τὸ πρότερον μὲν ἐπὶ Ῥώμης παιδευόμενοι, πλέον δ' ὡς εἰς Ἰουδαίαν ὑπέστρεψαν· συνηνδροῦτο δ' αὐτῶν ταῖς ἡλικίαις ἡ διά-
446 θεσις. καὶ ἐπειδὴ γάμων ἔχοντες ὥραν ὁ μὲν τῆς τηθίδος Σαλώμης, ἣ τῆς μητρὸς αὐτῶν κατηγόρησεν, ὁ δ' ἔγημεν Ἀρχελάου τοῦ Καππαδόκων βασιλέως θυγατέρα, προσελάμβανον ἤδη τῷ μίσει καὶ
447 παρρησίαν. ἐκ δὲ τοῦ θράσους αὐτῶν ἀφορμὰς οἱ διαβάλλοντες ἐλάμβανον, καὶ φανερώτερον ἤδη τῷ βασιλεῖ διελέγοντό τινες ὡς ἐπιβουλεύοιτο μὲν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν υἱῶν, ὁ δὲ Ἀρχελάῳ κηδεύσας καὶ φυγὴν παρασκευάζοιτο τῷ πενθερῷ πεποιθώς, ἵν' ἐπὶ

§ 443 = Ant. Iud. XV 84. 209 sq.; § 445 = Ant. Iud. XVI 6; § 447 = Ant. Iud. XVI 73.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 37 p. 70 sq.

1 ἔκφρων δ' V ἀπόρρητον] ἄπορον V 2 ἐξαγγεῖλε (αι superscr.) V 3 ἐξαλόμενος Destinon ἀνέδην] ἀναίδην LR ἀναιδην (ε superscr.) V, om. Lat ἐν om. P 4 ἀνείλετο P ἀνήλατο, litt. ή et ατο i. ras. A ἀνείλατο L *spatiatur* Lat καὶ τοῦτον] κἂν τούτῳ LVRCLat 5 ἀπεβεβαίωσεν M ἐβεβαίωσεν LVRC 6 δὲ LVRC ζηλωτυπίασ PA post ἐκμανεὶς lacunam statuit Aldrich 7 δὲ LV εὐθέως] *deinde* Lat 8 ἀνεζοπυρεῖτο V[1] δὲ LVRC 9 φλεγμονῆι V[1] ὑπὸ — 10 κακώσεως] *prae aegritudine* Lat *in excessu mentis positus* Heg 10 καρώσεως Destinon μέχρι — 11 διαθέσει] *donec processu temporis funere cognito maeroris magnitudine quam superstitem dilexerat aequauit affectum* Lat 11 πένθος] πάθοσ, α i. ras. 2 litt. m. 2 R περιοῦσαν] Hudson ex Voss. et Lat περιουσίαν PAMLRCLips περιουσία V, γρ τῆι περιούσῃ | θεσει i. marg. Lips 13 ἔνοιαν A ὑφ' ἑώρων PA[1] 14 καὶ τὸ πρότερον] καὶ πρότερον V *idque antea* Lat δὲ LVRC 15 συνηνδροῦτο] PALatHeg συνήνδρουτο M συνήνδρωτο LVRC δὲ LV 16 καὶ ἐπειδὴ] ἐπεὶ δὲ LVRC τητθίδοσ R[2] τιτθίδοσ V 17 ἣ] ἡ P ἥ VC δὲ LVRC 18 καππαδοκῶν codd. 21 ὑπὸ LV τῶν om. V 22 φυγεῖν MP φεύγειν LVRC *fugam* Lat ἵνα LVRC

Καίσαρος αὐτοῦ κατηγορήσειεν. ἀναπλησθεὶς δὲ τῶν διαβολῶν 448
Ἡρώδης ὥσπερ ἐπιτείχισμα τοῖς υἱοῖς κατάγει τὸν ἐκ τῆς Δωρίδος
Ἀντίπατρον καὶ πάντα τρόπον προτιμᾶν ἄρχεται.
2. *Τοῖς δ' ἀφόρητος ἦν ἡ μεταβολή, καὶ τὸν ἐξ ἰδιώτιδος* 449
μητρὸς ὁρῶντες προκόπτοντα διὰ τὴν ἑαυτῶν εὐγένειαν οὐκ ἐκρά-
τουν τῆς ἀγανακτήσεως, ἐφ' ἑκάστου δὲ τῶν ἀνιαρῶν τὴν ὀργὴν
ἐξέφαινον, ὥσθ' οἱ μὲν καθ' ἡμέραν προσίσταντο μᾶλλον, ὁ δ' 450
Ἀντίπατρος ἤδη καὶ δι' αὐτὸν ἐσπουδάζετο, δεινότατος μὲν ὢν ἐν
ταῖς πρὸς τὸν πατέρα κολακείαις, διαβολὰς δὲ κατὰ τῶν ἀδελφῶν
ποικίλας ἐνσκευαζόμενος καὶ τὰ μὲν αὐτὸς λογοποιῶν, τὰ δὲ τοὺς
ἐπιτηδείους φημίζειν καθιείς, μέχρι παντάπασιν τοὺς ἀδελφοὺς
ἀπέρρηξεν τῆς βασιλικῆς ἐλπίδος· καὶ γὰρ ἐν ταῖς διαθήκαις καὶ 451
φανερῶς αὐτὸς ἦν ἤδη διάδοχος· ὡς βασιλεὺς γοῦν ἐπέμφθη καὶ
πρὸς Καίσαρα τῷ τε κόσμῳ καὶ ταῖς ἄλλαις θεραπείαις πλὴν δια-
δήματος χρώμενος. χρόνῳ δ' ἐξίσχυσεν εἰσαγαγεῖν ἐπὶ τὴν Μαριάμ-
μης κοίτην τὴν μητέρα. δυσὶ δ' ὅπλοις κατὰ τῶν ἀδελφῶν χρώ-
μενος, κολακείᾳ καὶ διαβολῇ, τὸν βασιλέα καὶ περὶ θανάτου τῶν
υἱῶν ὑπειργάσατο.
3. *Τὸν γοῦν Ἀλέξανδρον σύρας μέχρι Ῥώμης ὁ πατὴρ τῆς ἐφ'* 452
ἑαυτῷ φαρμακείας ἔκρινεν ἐπὶ Καίσαρος. ὁ δ' εὑρὼν μόλις ὀλο-
φυρμοῦ παρρησίαν καὶ δικαστὴν ἐμπειρότατον Ἀντιπάτρου καὶ
Ἡρώδου φρονιμώτερον, τὰ μὲν ἁμαρτήματα τοῦ πατρὸς αἰδημόνως
ὑπεστείλατο, τὰς δ' αὐτοῦ διαβολὰς ἰσχυρῶς ἀπελύσατο. καθαρὸν 453

§ 448 = Ant. Iud. XVI 28; § 450 = Ant. Iud. XVI 81; § 452 = Ant. Iud. XVI 90.

PAMLVRCLatHegesippus I 38 p. 72 sq.

1 *κατηγορήση* LR *κατηγορήσει* (η supra ει) C *κατηγορήσηι, ηι* i. ras. m. 2 V 2 *τὸν*] *τῶν* L¹R *δορίδοσ* P *doside* LatHeg 4 *δὲ* LVRC *ἰδιώτιδοσ, ω* ex *ο* corr., *τ* i. ras., *ι* ex *η*, *δο* i. ras. m. 2 L *ἰδιότιδοσ* R 5 *ἑαυτῶν*] *αὐτῶν* LVRC 6 *ἑκάστου*] *ἕκαστον* PAMV *in singulis* (*quibus offenderentur*) Lat *ἑκάστων* Destinon 7 *ὥσθ'*] cum Bekkero Destinon *ὡσ δ'* PAM *ὡσ δὲ* LVRC *et* Lat *προίσταντο* PL¹VR *neglegebantur* Lat *δὲ* LVRC 8 *δι'* om. C *αὐτὸν*] *αὐτὸ* LVR *sui* Lat *ἐσποδάζετο* C 9 *διαβολὰσ, ὰσ* ex *αῖσ* corr. V 10 *ποικίλασ κατὰ τῶν ἀδελφῶν* tr. V 12 *ἀπέρρηξεν*] *ἀπέρρυξε* L¹ *ἀπέρραξε* R *ἀπέρρη* C¹ 13 *γοῦν* om. C *ἐπέφθη* C¹ 15 *δὲ* LVRC *ἐπὶ τὴν*] *ἐπὶ τῆσ* M *μαριάμησ* M 16 *δὲ* LVRC 17 *διαβολὴ* L 18 *ὑπειργάσαντο* A¹ 19 *ἀλέξανδρον, ον* ex *αν* corr. V 20 *δὲ* LVRC 21 *ἐμπειρότερον* ed. pr. *καὶ* — 22 *φρονιμώτερον*] *licet apud imperitissimum iudicem tamen antipatro et herode prudentiorem* Lat 22 *αἰδημόνως*] *αἰδούμενοσ* PAL² *uerecunde* Lat 23 *δὲ* LVRC *ἀπελύσατο*] Naber *ἀπεδύσατο* codd. *diluit* Lat

δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν ἀποδείξας κοινωνοῦντα τῶν κινδύνων, οὕτως
ἤδη τί τε Ἀντιπάτρου πανοῦργον καὶ τὴν αὑτῶν ἀτιμίαν ἀπω-
δύρετο. συνήργει δ' αὐτῷ μετὰ καθαροῦ τοῦ συνειδότος ἡ περὶ
454 λόγους ἰσχύς· ἦν γὰρ δὴ δεινότατος εἰπεῖν. καὶ τὸ τελευταῖον
φάμενος ὡς τῷ πατρὶ κτείνειν αὐτοὺς ἔστιν † ἡδὺ καὶ προτίθεται
τὸ ἔγκλημα, προήγαγεν μὲν εἰς δάκρυα πάντας, τὸν δὲ Καίσαρα
διέθηκεν οὕτως ὡς ἀπογνῶναι μὲν αὐτῶν τὰ κατηγορημένα, διαλ-
λάξαι δὲ Ἡρώδην εὐθέως. αἱ διαλλαγαὶ δ' ἐπὶ τούτοις ἦσαν, ὥστε
ἐκείνους μὲν τῷ πατρὶ πάντα πειθαρχεῖν, τὸν δὲ τὴν βασιλείαν
καταλιπεῖν ᾧ βούλεται.
455 4. Μετὰ ταῦτα δ' ἀπὸ Ῥώμης ὑπέστρεφεν ὁ βασιλεύς, τῶν
μὲν ἐγκλημάτων ἀφιέναι τοὺς υἱοὺς δοκῶν, τῆς δ' ὑπονοίας οὐκ
ἀπηλλαγμένος· παρηκολούθει γὰρ Ἀντίπατρος ἡ τοῦ μίσους ὑπό-
θεσις. ἀλλ' εἴς γε τὸ φανερὸν τὴν ἀπέχθειαν οὐκ ἐξέφερεν τὸν
456 διαλλακτὴν αἰδούμενος. ὡς δὲ τὴν Κιλικίαν παραπλέων κατῆρεν
εἰς Ἐλεοῦσαν, ἑστιᾷ μὲν αὐτὸν φιλοφρόνως Ἀρχέλαος ὑπὲρ τῆς τοῦ
γαμβροῦ σωτηρίας εὐχαριστῶν καὶ ταῖς διαλλαγαῖς ἐφηδόμενος, ὡς
ἂν καὶ τάχιον γεγραφὼς τοῖς ἐπὶ Ῥώμης φίλοις συλλαμβάνεσθαι
περὶ τὴν δίκην Ἀλεξάνδρῳ· προπέμπει δὲ μέχρι Ζεφυρίου δῶρα
δοὺς μέχρι τριάκοντα ταλάντων.
457 5. Ὡς δ' εἰς Ἱεροσόλυμα Ἡρώδης ἀφικνεῖται, συναγαγὼν τὸν
λαὸν καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς παραστησάμενος ἀπελογεῖτο περὶ τῆς

§ 453 = Ant. Iud. XVI 104; § 454 = Ant. Iud. XVI 129.

PAMLVRCLatHegesippus I 38 p. 74.

2 τό τε πανοῦργον τὸ (corr. ex τοῦ) ἀντιπάτρου καὶ M αὐτῶν Bekker ἀποδύρετο V[1]R[1] 3 συνείργει (η s.) L δὲ LVRC τοῦ om. PAM 5 φάμενος — 6 προήγαγεν] *prolocutus quod eos pater libenter occideret auxit facinus et — excussit* Lat *deplorabat necem sibi inrogari, quam pater eo usque expetat, ut crimen adiciat flagitium adiungat* Heg ἡδὺ καὶ] PAML[2] ἡδὺ L[1]VRC εἰ δὲ καὶ Aldrich εἰ δὴ μὴ Spanheim ἡδὺ μὴ καὶ Hauerkamp εἰ δίκαιον Destinon προσ-τίθεται MVR, utrum προστίθεται an προτίθεται dubium Lips πείθεται Naber 6 προήγαγεν] καὶ προήγαγε C et fort. Lat 7 αὐτὸν VC[1] 8 δὲ LVRC 10 ᾧ] PAMLVCLipsLat ὡσ R 11 δὲ LVRC 12 ἀφιέναι] ἀφηκέναι V[1]R ἀφεικέναι V[2]C[2] ἀφικέναι C[1] *soluisse* Lat τοὺς] τοῖσ C υἱεῖσ LVRC δὲ LVRC 13 ἀπηλαγμένοσ C[1] παρηκολούθη V γὰρ] δὲ ed. pr. 15 διαλακτὴν C[1] 16 εἰς Ἐλεοῦσαν] LVRCLips εἰσ καππαδοκίαν ἐλιοῦσαν PA εἰσ τὴν ἐν καππαδοκίᾳ ἐλεοῦσαν M *eleusam* Lat *eliusam* Heg γρ εἰσ σελεύκειαν i. marg. Lips ἑστιᾷ μὲν αὐτὸν] PAMLat εἱστία μὲν αὐτοὺσ LVRC 17 γαμ-βροῦ, β i. ras. 2 litt. A 18 ἄν, α i. ras. m. 2 V ἐπὶ Ῥώμης i. marg. suppl. C 19 τῆσ δίκησ C μέχρι (ἄχρ s.) s. m. 2 V 20 μέχρι om. LatHeg 21 δὲ LVRC 22 υἱεῖσ LRC

ἀποδημίας, καὶ πολλὰ μὲν εὐχαρίστει τῷ θεῷ, πολλὰ δὲ Καίσαρι
καταστησαμένῳ τὸν οἶκον αὐτοῦ τεταραγμένον καὶ μεῖζόν τι τοῖς
υἱοῖς βασιλείας παρασχόντι τὴν ὁμόνοιαν, ἣν αὐτός, ἔφη, συναρ- 458
μόσω μᾶλλον· ὁ μὲν γὰρ ἐμὲ κύριον τῆς ἀρχῆς καὶ δικαστὴν δια-
δόχου κατέστησεν, ἐγὼ δὲ μετὰ τοῦ συμφέροντος ἐμαυτῷ κἀκεῖνον
ἀμείβομαι. τούσδε τοὺς τρεῖς παῖδας ἀποδείκνυμι βασιλεῖς, καὶ
τῆς γνώμης πρῶτον τὸν θεὸν σύμψηφον, ἔπειτα καὶ ὑμᾶς παρα-
καλῶ γενέσθαι. τῷ μὲν γὰρ ἡλικία, τοῖς δ' εὐγένεια τὴν διαδοχὴν
προξενεῖ, τό γε μὴν μέγεθος τῆς βασιλείας ἀρκεῖ καὶ πλείοσιν.
οὓς δὲ Καῖσαρ μὲν ἥνωσεν, καθίστησιν δὲ πατήρ, ὑμεῖς τηρήσατε 459
μήτε ἀδίκους μήτε ἀνωμάλους τὰς τιμὰς διδόντες, ἑκάστῳ δὲ κατὰ
τὸ πρεσβεῖον· οὐ γὰρ τοσοῦτον εὐφρανεῖ τις τὸν παρ' ἡλικίαν θερα-
πευόμενον, ὅσον ὀδυνήσει τὸν ἀτιμούμενον. οὓς γε μὴν ἑκάστῳ 460
συνεῖναι δεήσει συγγενεῖς καὶ φίλους, ἐγὼ διανεμῶ καὶ τῆς ὁμονοίας
ἐγγυητὰς ἐκείνους καταστήσομαι, σαφῶς ἐπιστάμενος ὅτι τὰς στά-
σεις καὶ τὰς φιλονεικίας γεννῶσιν αἱ τῶν συνδιατριβόντων κακοή-
θειαι, κἂν ὦσιν οὗτοι χρηστοί, τηροῦσιν τὰς στοργάς. ἀξιῶ δ' οὐ 461
μόνον τούτους ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν τῇ στρατιᾷ μου ταξιάρχους ἐν ἐμοὶ
μόνον τὰς ἐλπίδας ἔχειν ἐπὶ τοῦ παρόντος· οὐ γὰρ βασιλείαν, ἀλλὰ
τιμὴν βασιλείας τοῖς υἱοῖς παραδίδωμι, καὶ τῶν μὲν ἡδέων ὡς
ἄρχοντες ἀπολαύσουσιν, τὸ βάρος δὲ τῶν πραγμάτων ἐμόν ἐστιν,
κἂν μὴ θέλω. σκεπτέσθω δ' ἕκαστος τήν τε ἡλικίαν μου καὶ τὴν 462
ἀγωγὴν τοῦ βίου καὶ τὴν εὐσέβειαν· οὔτε γὰρ οὕτως εἰμὶ γέρων
ὥστ' ἂν ἀπελπισθῆναι ταχέως, οὔτε εἰς τρυφὴν ἐκδιαιτώμενος, ἣ
καὶ νέους ἐπιτέμνεται· τὸ δὲ θεῖον οὕτως τεθεραπεύκαμεν ὥστ'

---

§ 457 = Ant. Iud. XVI 132.

PAMLVRCLat Hegesippus I 39 p. 74.

1 *ηὐχαρίστει* C 3 *βασιλείας παρασχόντι*] *παρασχόντι τῆσ βασιλείασ* LVRC 4 *κύριον ἐμὲ* tr. LVRC 5 *διαδόχου*] *τοῦ διαδόχου* VRC *successorum* ut uid. Lat, spurium putat Destinon 6 *ἀμειβόμενος* cum cod. Voss. Hauerkamp *βασιλέασ* LVRC 8 *ἡλικία*, post *α* eras. uid. 1 litt. A *ἡλικίαι* V *δὲ* LVRC *εὐγενεία·*, eras. *ι* L 10 *ἤνωσεν* PA[1] *καθήστησι* V[1] 12 *τὸ* om. ALVRC 13 *ἀδικούμενον*, i. marg. *γρ ἀτιμούμενον* A post *μὴν* ras. 4—5 litt. A 14 *δεήσει·*, eras. *ν* A *συγγενεῖσ*, litt. *γγενεῖσ* i. ras. A *διανεμῶι* V 15 *ἐκείνουσ ἐγγυητὰσ* tr. LVRC 16 *συντριβόντων* C[1] 17 *ἀξιῶι* V *δ'*] *δὲ* LVR, om. C 18 *ταξιάρχουσ*, *ου* i. ras. A 19 *μόνω* VR 21 *ἀπολαύσωσιν* P *ἀπολαύσουσιν*, *ου* i. ras. A *ἀπολαύουσι* M *potientur* Lat 22 *σκεπτέστω* A *δὲ* LVRC 23 *καὶ*] *nec non etiam* Lat 24 *ὥστε* LVRC 25 *δὲ*] PAMLat *τε* LVRC *οὕτω* LVRC *ὥστ'*] *ὡσ* P *ὥστε* LVRC

463 ἂν ἐπὶ μήκιστον βίου προελθεῖν. ὁ δὴ τοὺς ἐμοὺς παῖδας θερα-
πεύων ἐπὶ τῇ ἐμῇ καταλύσει δώσει μοι καὶ περὶ ἐκείνων δίκας·
οὐ γὰρ ἐγὼ φθονῶν τοῖς ἐξ ἐμοῦ γεγενημένοις ἀνακόπτω τὴν εἰς
αὐτοὺς φιλοτιμίαν, ἐπιστάμενος δὲ τοῖς νέοις γίνεσθαι τὰς σπουδὰς
464 θράσους ἐφόδιον. εἴ γε μὴν ἕκαστος ἐνθυμηθείη τῶν προσιόντων,
ὅτι χρηστὸς μὲν ὢν παρ᾽ ἐμοῦ λήψεται τὴν ἀμοιβήν, στασιάζων δὲ
καὶ παρὰ τῷ θεραπευομένῳ τὸ κακόηθες ἀνόνητον ἕξει, πάντας οἶμαι
τὰ ἐμὰ φρονήσειν, τουτέστιν τὰ τῶν ἐμῶν υἱῶν· καὶ γὰρ τούτοις
465 συμφέρει κρατεῖν ἐμὲ κἀμοὶ τούτους ὁμονοεῖν. ὑμεῖς δέ, ὦ παῖδες
ἀγαθοί, πρῶτον μὲν ἐνθυμούμενοι τὴν ἱερὰν φύσιν, ἧς καὶ παρὰ
θηρίοις αἱ στοργαὶ μένουσιν, ἔπειτα τὸν ποιησάμενον ἡμῶν τὰς
διαλλαγὰς Καίσαρα, τρίτον ἐμὲ τὸν ἐν οἷς ἔξεστιν ἐπιτάσσειν παρα-
καλοῦντα, μείνατε ἀδελφοί. δίδωμι δὲ ὑμῖν ἐσθῆτα ἤδη καὶ θερα-
πείαν βασιλικήν· ἐπεύχομαι δὲ καὶ τῷ θεῷ τηρῆσαι τὴν ἐμὴν
466 κρίσιν, ἂν ὁμονοῆτε.“ ταῦτ᾽ εἰπὼν καὶ φιλοφρόνως ἕκαστον τῶν
υἱῶν κατασπασάμενος διέλυσεν τὸ πλῆθος, τοὺς μὲν συνευχομένους
τοῖς εἰρημένοις, ὅσοι δ᾽ ἐπεθύμουν μεταβολῆς, μηδ᾽ ἀκηκοέναι προσ-
ποιουμένους.
467 XXIV. 1. Συναπῄει δὲ τοῖς ἀδελφοῖς ἡ στάσις, καὶ χείρους
τὰς ἐπ᾽ ἀλλήλοις ὑπονοίας ἔχοντες ἀπηλλάγησαν, Ἀλέξανδρος μὲν
καὶ Ἀριστόβουλος ὀδυνώμενοι κεκυρωμένου Ἀντιπάτρῳ τοῦ πρεσ-
βείου, Ἀντίπατρος δὲ καὶ τοῦ δευτερεύειν νεμεσῶν τοῖς ἀδελφοῖς.
468 ἀλλ᾽ ὁ μὲν ποικιλώτατος ὢν τὸ ἦθος ἐχεμυθεῖν τε ᾔδει καὶ πολλῷ

---

§ 463 = Ant. Iud. XVI 134; § 467 = Ant. Iud. XVI 188.

PAMLVRCLat Hegesippus I 39 p. 76.

1 βίου] βίον V² προελθεῖν] PAMLVCLips προελθῶν, i. marg. γρ καὶ προελθεῖν R δὴ] δὲ (ε i. ras. m. 2 A) ALVRC 2 δώσοι C¹ 3 γεγεννημένοισ PAMVRC ἀνακόπτωι V 5 ἕκαστον C 6 παρ᾽ ἐμοῦ post ἀμοιβὴν tr. V 7 ἀνόητον L¹ 9 κἀμοὶ τούτους] ex corr. A κἀμὲ τούτοισ PA¹MLVRCLat 10 μὲν om. R ἧς — 11 μένουσιν om. R, exhibet Lips παρὰ] περὶ V¹ 11 ἡμῶν, ἡ i. ras. m. 2 V ἡμᾶσ (ῶν supra) Lips 12 ἐμὲ ex μὲν corr. V 13 δίδομι V¹ δὲ damnat Destinon ἐσθῆτά τε ἤδη LRC 15 ταῦτα LVRC 16 κατασπασάμενοσ τῶν υἱῶν tr. LVRC τῶν υἱῶν om. Lat τοὺς] τοῖσ C 17 δὲ LVRC μηδὲ LVRC 19 συναπῄει, ῄει i. ras. R συναπείη V 20 ἐπαλλήλοισ P ἐπαλλήλουσ AM alius de alio Lat 21 κεκυρωμένον ἀντιπάτρω (ἀντιπάτρου C) τὸ πρεσβεῖον L¹VRC 22 i. marg. μα΄ C νεμέσων P νεμεσῶν, νε i. ras. A νεμεσσῶν C νεμεσῶν, i. marg. φθονῶν V 23 i. marg. μα΄ V τε] suppl. P ᾔδει ex ἤδη corr. AV

τῷ πανούργῳ τὸ πρὸς αὐτοὺς ἐκάλυπτε μῖσος, τοῖς δὲ δι᾽ εὐγέ-
νειαν πᾶν τὸ νοηθὲν ἦν ἐπὶ γλώσσης· καὶ παροξύνοντες μὲν ἐνέ-
κειντο πολλοί, πλείους δὲ τῶν φίλων παρεδύοντο κατάσκοποι. πᾶν 469
δὲ τὸ παρ᾽ Ἀλεξάνδρῳ λαληθὲν εὐθέως ἦν παρ᾽ Ἀντιπάτρῳ, καὶ
μετὰ προσθήκης μετέβαινεν ἀπὸ Ἀντιπάτρου πρὸς Ἡρώδην· οὔτε
γὰρ ἁπλῶς φθεγξάμενος ὁ νεανίας ἀνυπεύθυνος ἦν, ἀλλὰ εἰς δια-
βολὴν τὸ ῥηθὲν ἐστρέφετο, καὶ μετρίως παρρησιασαμένου μέγιστα
τοῖς ἐλαχίστοις προσεπλάττετο. καθίει δ᾽ Ἀντίπατρος ἀεὶ τοὺς 470
ἐρεθίσοντας, ὅπως αὐτῷ τὸ ψεῦδος ἔχοι τὰς ἀφορμὰς ἀληθεῖς·
καὶ τῶν φημιζομένων ἕν τι διελεγχθὲν ἅπασιν πίστιν ἐπετίθει.
καὶ τῶν μὲν αὐτοῦ φίλων ἢ φύσει στεγανώτατος ἦν ἕκαστος ἢ κατ-
εσκευάζετο δωρεαῖς ὡς μηδὲν ἐκφέρεσθαι τῶν ἀπορρήτων, καὶ τὸν
Ἀντιπάτρου βίον οὐκ ἂν ἥμαρτέν τις εἰπὼν κακίας μυστήριον·
τοὺς δὲ Ἀλεξάνδρῳ συνόντας χρήμασιν διαφθείρων ἢ κολακείαις
ὑπιὼν ἐς πάντα κατειργάσατο καὶ πεποιήκει προδότας καὶ τῶν πραττ-
τομένων ἢ λαλουμένων φῶρας. πάντα δὲ περιεσκεμμένως δραμα- 471
τουργῶν τὰς πρὸς Ἡρώδην ὁδοὺς ταῖς διαβολαῖς ἐποιεῖτο τεχνι-
κωτάτας, αὐτὸς μὲν ἀδελφοῦ προσωπεῖον ἐπικείμενος, καθιεὶς δὲ
μηνυτὰς ἑτέρους. κἀπειδὰν ἀπαγγελθείη τι κατ᾽ Ἀλεξάνδρου,
παρελθὼν ὑπεκρίνετο καὶ διασύρειν τὸ ῥηθὲν ἀρξάμενος ἔπειτα
κατεσκεύαζεν ἡσυχῇ καὶ πρὸς ἀγανάκτησιν ἐξεκαλεῖτο τὸν βασιλέα.

---

§ 471 = Ant. Iud. XVI 190.

PAMLVRCLatHegesippus I 40 p. 77.

1 τῷ] τὸ C[1] πανούργῳ] πανούργω χρώμενοσ LVRC 2 ἦν om. P 3 πολλοὶ] πολὺ P 4 δὲ] *itaque* Lat δὴ Destinon τὸ] τῷ P τῶι VR παρ᾽] παρὰ LV[2] et man. 1. Lips περὶ V[1] Ἀλεξάνδρου Herwerden ἦν παρὰ PLVR 5 οὔτε γὰρ] οὔτε δὲ (δ᾽ C) LVRC *nec uel* Lat οὐδὲ γὰρ Destinon 6 ἀλλ᾽ LVRC 7 παρρησιασάμενον (σ superscr.) V 8 καθίη V δὲ LVRC 9 ἐρεθίσοντας] PM et ex corr. A ἐρεθίζοντασ A[1]LVRC *qui instigarent* Lat αὐτῷ] αὐτὸ A[1]R 10 καὶ] κἂκ LVRC καὶ — ἐπετίθει] *multisque falso uulgatis unum quid comprobatum fidem omnibus faceret* Lat ἓν P[1]A[1]L διαλεχθὲν PA ἐπετίθει, τι i. ras. A 11 στεγανώτατος] i. marg. στερρότατοσ R 12 δωρεὰν L[1]VR τὸν ex τῶν corr. A καὶ — 13 μυστήριον suspecta Destinoni 13 ἥμαρτέν] ἁμάρτοι LVRC 14 δὲ] γὰρ LVRC *uero* Lat κολακίαισ VR[1] 15 ἐς] αἷσ MLVRC *quibus* Lat καὶ πεποιήκει] πεποιήκει MLVRC Lat τῶν om. A 16 δὲ] μὲν V 19 ἑτέρους] ἑταίρουσ PA[1] καὶ ἐπειδὰν LVR κἀπειδὴ L. Dindorf ἐπεὶ δ᾽ αὖ Destinon ἀπαγγελθείη] PAMLat λεχθείη LVRC fort. recte κατὰ AMLVR 20 παρελθὼν] προελθὼν L τὸ ῥηθὲν] τὸν ῥηθὲν (ρ corr. ex ν), i. marg. γρ τὸ ῥηθὲν m. 2 V 21 ἀγακτησιν (να superscr.), ut uid. η corr. ex ι A ἐξεκαλεῖτο] ἐξῆγε LVRC *prouocabat* Lat

472 πάντα δὲ εἰς ἐπιβουλὴν ἀνήγετο καὶ τὸ δοκεῖν τῇ σφαγῇ τοῦ πατρὸς ἐφεδρεύειν Ἀλέξανδρον· οὐδὲν γὰρ οὕτως πίστιν ἐχορήγει ταῖς διαβολαῖς, ὡς ἀπολογούμενος Ἀντίπατρος ὑπὲρ αὐτοῦ.

473 2. Τούτοις Ἡρώδης ἐξαγριούμενος ὅσον ὑφῄρει καθ' ἡμέραν τῆς πρὸς τὰ μειράκια στοργῆς, τοσοῦτον Ἀντιπάτρῳ προσετίθει. συναπέκλιναν δὲ καὶ τῶν κατὰ τὸ βασίλειον οἱ μὲν ἑκόντες οἱ δ' ἐξ ἐπιτάγματος, ὥσπερ Πτολεμαῖος ὁ τιμιώτατος τῶν φίλων, οἵ τε ἀδελφοὶ τοῦ βασιλέως καὶ πᾶσα ἡ γενεά· πάντα γὰρ Ἀντίπατρος ἦν, καὶ τὸ πικρότατον Ἀλεξάνδρῳ, πάντα ἦν ἡ Ἀντιπάτρου μήτηρ, σύμβουλος κατ' αὐτῶν μητρυιᾶς χαλεπωτέρα καὶ πλεῖόν
474 τι προγόνων μισοῦσα τοὺς ἐκ βασιλίδος. πάντες μὲν οὖν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν ἐθεράπευον Ἀντίπατρον ἤδη, συναφίστα δ' ἕκαστον τὰ τοῦ βασιλέως προστάγματα, παραγγείλαντος τοῖς τιμιωτάτοις μήτε προσιέναι μήτε προσέχειν τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον. φοβερὸς δ' ἦν οὐ μόνον τοῖς ἐκ τῆς βασιλείας, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξωθεν φίλοις· οὐδενὶ γὰρ βασιλέων Καῖσαρ τοσαύτην ἔδωκεν ἐξουσίαν, ὥστε τὸν ἀπ' αὐτοῦ φυγόντα
475 καὶ μὴ προσηκούσης πόλεως ἐξαγαγεῖν. τὰ δὲ μειράκια τὰς μὲν διαβολὰς ἠγνόει, παρὸ καὶ μᾶλλον ἀφυλάκτως ἐνέπιπτον αὐταῖς· οὐδὲν γὰρ ὁ πατὴρ φανερῶς ἀπεμέμφετο· συνίει δὲ κατὰ μικρὸν ἀπὸ τοῦ ψύγματος καὶ πρὸς τὸ λυποῦν μᾶλλον ἐτραχύνετο. διέθηκεν δὲ πρὸς αὐτὰ καὶ τὸν θεῖον Φερώραν Ἀντίπατρος ἐχθρωδῶς καὶ τὴν τηθίδα Σαλώμην, ὡς ἂν † γαμετὴν οὖσαν, καθομιλῶν ἀεὶ

---

§ 473 = Ant. Iud. XVI 191.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 40 p. 77.

1 *πάντα*] *πᾶν* LVR *δ'* AC *καὶ τὸ*] *ὥστε* Destinon *τῇ σφαγῇ*, litt. *ῇ σ* ex *οῦ* corr. P 2 *οὕτω* LVRC 4 *ἀγριούμενοσ* M 5 *τῆς* om. L¹ *προσετίθη* V¹ 6 *δὲ* PLVRC 8 *γενεᾷ* PA¹ 9 *πικρώτατον* PA¹ *πάντα* — 10 *αὐτῶν*] *cuncta in eorum perniciem matris antipatri consilio gerebantur* Lat *πάντα*] *πρὸς πάντα* ex Lat Destinon 10 *κατ' αὐτῶν*] *κατὰ τῶν* L¹R *μητρυᾶσ* VC¹ 12 *δὲ* LVRC *τοῦ* om. LVRC 13 *μήτε προσέχειν μήτε προσιέναι* tr. P *μὴ προσιέναι μηδὲ προσέχειν* V 14 *περὶ* s. C *δὲ* LVRC 16 *τοσαύτην καῖσαρ* tr. LRC *ἔδωκεν ἐξουσίαν*] *ἔδωκε* (*δέδωκε* L) *τιμὴν* LVRC *potestatis dederat* Lat *φεύγοντα* LVRC 18 *ἠγνόει*] *ηγνόουν* PAM *αὐτοῖσ* VR 19 *οὐδὲν*] *οὐδενὶ* MLVRC *nullus* (*incusabatur*) Lat *ἐπεμέμφετο* (recepto *οὐδενὶ*) L. Dindorf *συνίει*] *συνίῃ* P *συνείῃ* A 20 *ἀπὸ*] *ἐκ* LVRC *καὶ*] *καὶ ὅτι* Casaubonus *λοιποῦν* R *διέθηκεν* — p. 109, 1 *παροξύνων*] *eodem autem modo etiam feroran patruum et salomen amitam contra illos commouit antipater assidue ueluti cum uxore sermocinando quibus in eos instigaretur* Lat 21 *ἐχθρωδῶσ* (*ωδ* ex *οδ* corr. PA) PAM et i. marg. V *ἐχθρῶσ* LVRC 22 *τιτθίδα* VR² *γαμετην*] *συνετὴν* Naber *χαλεπὴν* Destinon *καθωμιλῶν* P

καὶ παροξύνων. συνήργει δὲ καὶ πρὸς τὴν ταύτης ἀπέχθειαν ἡ 476
Ἀλεξάνδρου γυνὴ Γλαφύρα γενεαλογοῦσα τὴν ἑαυτῆς εὐγένειαν, καὶ
ὡς πασῶν τῶν κατὰ τὸ βασίλειον εἴη δεσπότις, κατὰ πατέρα μὲν
ἀπὸ Τημένου, κατὰ μητέρα δὲ ἀπὸ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεως οὖσα.
πολλὰ δὲ ὠνείδιζεν εἰς ἀγένειαν τήν τε ἀδελφὴν τὴν Ἡρώδου καὶ 477
τὰς γυναῖκας, ὧν ἑκάστη δι' εὐμορφίαν οὐκ ἀπὸ γένους ἡρέθη.
πολλαὶ δ' ἦσαν, ὡς ἂν ἐφειμένου τε πατρίως Ἰουδαίοις γαμεῖν
πλείους καὶ τοῦ βασιλέως ἡδομένου πλείοσιν, αἳ πᾶσαι διὰ τὸ
μεγάλαυχον τὸ Γλαφύρας καὶ τὰς λοιδορίας ἐμίσουν Ἀλέξανδρον.
3. Τὴν δὲ δὴ Σαλώμην καίτοι πενθερὰν οὖσαν αὐτὸς Ἀριστό- 478
βουλος ἑαυτῷ διεστασίασεν ὠργισμένην καὶ πρόσθεν ἐπὶ ταῖς ἐκ
Γλαφύρας βλασφημίαις· ὠνείδιζεν γὰρ τῇ γυναικὶ συνεχῶς τὴν
ταπεινότητα, καὶ ὡς αὐτὸς μὲν ἰδιῶτιν, ὁ δ' ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀλέ-
ξανδρος γήμαι βασιλίδα. τοῦτο κλαίουσα τῇ Σαλώμῃ διήγγειλεν ἡ 479
θυγάτηρ, προσετίθει δ' ὅτι καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν τὰς μὲν μητέ-
ρας ἀπειλοῖεν οἱ περὶ Ἀλέξανδρον, ἐπειδὰν παραλάβωσιν τὴν βασι-
λείαν, ἱστουργοὺς ἅμα ταῖς δούλαις ποιήσειν, αὐτοὺς δὲ κωμῶν
γραμματεῖς, ἐπισκώπτοντες ὡς πεπαιδευμένους ἐπιμελῶς. πρὸς ἃ
τὴν ὀργὴν οὐ κατασχοῦσα Σαλώμη πάντα διήγγειλεν Ἡρώδῃ· σφόδρα
δ' ἦν ἀξιόπιστος κατὰ γαμβροῦ λέγουσα. καί τις ἑτέρα διαβολὴ 480
συνέδραμεν ἡ τὸν θυμὸν ὑπεκκαύσασα τοῦ βασιλέως· ἤκουσεν γὰρ
αὐτοὺς ἀνακαλεῖσθαι μὲν συνεχῶς τὴν μητέρα καὶ κατοιμώζειν ἐπα-
ρωμένους αὐτῷ, πολλάκις δ' αὐτοῦ διαδιδόντος τῶν Μαριάμμης

§ 476 = Ant. Iud. XVI 143; § 478 = Ant. Iud. XVI 201.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 40 p. 77.

1 παρωξύνων P 2 ἑαυτῆς] αὐτῆσ LVRC 3 εἴη] ἤει V 4 Τη-μένου] τιμένου ex corr. A τημένουσ MLVRC *temeno* (abl.) Lat δαρίου V ὑστάπεωσ V Ὑστάσπεος scribendum uid.; nam Ὑστάσπεω propter hiatum minus placet. uide Ant. Iud. XI 31 et argum. XI 5 ἀγέ-νειαν] δυσγένειαν LVRC 6 ἡρέθη PALV 7 πολλαὶ — ἀφειμένου] *namque multas ei fuisse uxores diximus quod licet* Lat δὲ LVRC ἀφει-μένου PAL² ἀφιεμένου L¹VR ἐφιεμένου C ἰουδαίουσ V 8 πᾶσαι] πᾶσαι δὲ L¹VR τὸ] τῆσ LC 11 πρόσθεν] πρότερον AMLVRC 12 Γλαφύρας] λαφύρασ P¹AMR¹ et man. 1 Lips 13 ἰδιώτην PV¹ ἰδιῶ-τιν, ῶ ex ώ corr., ν i. ras. A δὲ LVRC 14 διήγγελεν C 15 προετίθει R δὲ LVRC 17 ποιήσειν] *facere* Lat δὲ] *quo-que* Lat κωμογραμματεῖς A. I. § 203 18 ἐπισκόπτοντεσ AL¹V¹R¹ παιδευομένουσ PALVRC 19 κατασχοῦσα] κατέχουσα LVRC διήγγελλεν VC 20 δὲ LVR διαβολή, ἡ ex ῆι corr. V 21 συνέδραμεν] *diuulgata est* Lat ἐκκαύσασα P 22 αὐτοὺς] αὐτῶν R² συνεχῶσ ἀνακαλεῖσθαι μὲν tr. LVRC μὲν om. M κατοιμώζειν] κατοιμώζειν δὲ L¹VRC 23 δὲ LVRC διαδόντοσ AV μαριάμησ M

*ἐσθήτων τινὰ ταῖς μεταγενεστέραις γυναιξὶν ἀπειλεῖν, ὡς ἀντὶ τῶν
βασιλικῶν ἐν τάχει περιθήσουσιν αὐταῖς ἐκ τριχῶν πεποιημένας.*
481 4. *Διὰ ταῦτα καίτοι τὸ φρόνημα τῶν νεανίσκων ὑποδείσας,
ὅμως οὐκ ἀπέκοπτε τὴν ἐλπίδα τῆς διορθώσεως, ἀλλὰ προσκαλεσάμενος αὐτούς, καὶ γὰρ εἰς Ῥώμην ἐκπλεύσειν ἔμελλεν, βραχέα
μὲν ἠπείλησεν ὡς βασιλεύς, τὰ πολλὰ δὲ ἐνουθέτησεν ὡς πατήρ,
καὶ φιλεῖν τοὺς ἀδελφοὺς παρεκάλει διδοὺς τῶν προημαρτημένων*
482 *ἄφεσιν, εἰ πρὸς τὸ μέλλον ἀμείνους γένοιντο. οἱ δὲ τὰς μὲν διαβολὰς ἀπεσκευάζοντο ψευδεῖς εἶναι λέγοντες, πιστώσεσθαι δὲ τὴν
ἀπολογίαν τοῖς ἔργοις ἔφασκον· δεῖν μέντοι κἀκεῖνον ἀποφράττειν
τὰς λογοποιίας τῷ μὴ πιστεύειν ῥᾳδίως· οὐ γὰρ ἐπιλείψειν τοὺς
καταψευσομένους αὐτῶν, ἕως ἂν ὁ πειθόμενος ᾖ.*
483 5. *Τούτοις ὡς πατέρα πείσαντες ταχέως τὸν μὲν ἐν χερσὶν
φόβον διεκρούσαντο, τὴν δ' εἰς τὰ μέλλοντα λύπην προσέλαβον·
ἔγνωσαν γὰρ τήν τε Σαλώμην ἐχθρὰν καὶ τὸν θεῖον Φερώραν· ἦσαν
δὲ βαρεῖς [μὲν] ἀμφότεροι καὶ χαλεποί, Φερώρας δὲ μείζων, ὃς
πάσης μὲν ἐκοινώνει τῆς βασιλείας πλὴν διαδήματος, προσόδους δὲ
ἰδίας εἶχεν ἑκατὸν τάλαντα, τὴν δὲ πέραν Ἰορδάνου πᾶσαν ἐκαρποῦτο χώραν λαβὼν παρὰ τἀδελφοῦ δῶρον, ὅς αὐτὸν ἐποίησεν καὶ
τετράρχην αἰτησάμενος παρὰ Καίσαρος, βασιλικῶν τε γάμων ἠξίωσεν
συνοικίσας ἀδελφὴν τῆς ἰδίας γυναικός· μετὰ δὲ τὴν ἐκείνης τελευτὴν καθωσίωσε τὴν πρεσβυτάτην τῶν ἑαυτοῦ θυγατέρων ἐπὶ προικὶ*
484 *τριακοσίοις ταλάντοις. ἀλλ' ἀπέδρα Φερώρας τὸν βασιλικὸν γάμον*

§ 483 cf. Ant. Iud. XVI 194 sq.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 40 p. 79.
2 *περιθήσωσιν* PA *ἑαυταῖσ* LVRC *ἐκ τριχῶν πεποιημένας*] *factis uestibus* Lat *τριχῶν*] *τρυχῶν* Niese ex Ant. Iud. XVI 204 6 *ἠπείλησε μὲν βραχέα* tr. V *δ'* A 8 *γένοιντο, ιν* i. ras. A 9 *πιστώσεσθαι*] ex Lugd. Bat. Hudson cum Heg *πιστώσασθαι* codd. *fidem constare posse* Lat *δὲ* om. C 10 *ἀπολογίαν*] *ὁμολογίαν* M *purgationis* (*fidem*) Lat post *μέντοι* expunctum *τὴν ἀπολογίαν* C 11 *τῷ*] *τὸ* L *οὐ* — 13 *πείσαντες*] *non enim defuturos delatores improbos quamdiu auditor credulus suppeditaret. his et talibus emollito patre* Heg 12 *ὁ* om. PA eras. L *ᾖ. Τούτοις ὡς πατέρα*] MLVRCLat *ᾖ τούτοισ· ὡς δὲ τὸν πατέρα* PA, quos secutus *οἷς δὴ* pro *ὡς δὲ* suadet Destinon 14 *δὲ* LVRC *προσέλαβον* ex *προσέλαβεν* corr. A 15 *ἐχθράν, ἐ* i. ras. A 16 *μὲν* om. PAM *μεῖζον* ML *amplius* Lat *μειζόνως* Destinon 17 *προσόδου* PVC 18 *ἑκατὸν*] *ρ'* PA *ἑκατὸν εἶχε τάλαντα* tr. LVRC *Ἰορδάνου*] *euphraten* Heg 19 *τοῦ ἀδελφοῦ* LVR *αὐτὴν* V[1] 20 *τετράρχην, ϊ* s. m. 2 V *παρὰ Καίσαρος*] *καίσαρα* V 21 *συνοικήσασ* PA[1]LVRC[1] 22 *ἑαυτοῦ*] *αὐτοῦ* LVRC 23 *ἀλλὰ πέδρα* A *ἀλλὰ ἀπέδρα* LVR *τῶν βασιλικῶν γάμων* A *τὸν βασιλικὸν γάμον* ex corr. C

πρὸς ἔρωτα δούλης, ἐφ᾽ ᾧ χαλεπήνας Ἡρώδης τὴν μὲν θυγατέρα
τῷ πρὸς Πάρθων ὕστερον ἀναιρεθέντι συνέζευξεν ἀδελφιδῷ· Φερώρᾳ
δὲ μετ᾽ οὐ πολὺ τὴν ὀργὴν ἀνίει διδοὺς συγγνώμην τῇ νόσῳ.
6. Διεβάλλετο δὲ καὶ πάλαι μὲν ἔτι ζώσης τῆς βασιλίδος ἐπι- 485
βουλεύειν αὐτῷ φαρμάκοις, τότε δὲ πλεῖστοι μηνυταὶ προσῄεσαν,
ὡς καίπερ φιλαδελφότατον ὄντα τὸν Ἡρώδην εἰς πίστιν ὑπαχθῆναι
τῶν λεγομένων καὶ δέος. πολλοὺς δὲ τῶν ἐν ὑπονοίᾳ βασανίσας
τελευταῖον ἦλθεν ἐπὶ τοὺς Φερώρου φίλους. ὧν ἐπιβουλὴν μὲν ἄντι- 486
κρυς ὡμολόγησεν οὐδείς, ὅτι δὲ τὴν ἐρωμένην ἁρπασάμενος εἰς
Πάρθους ἀποδρᾶναι παρεσκευάζετο, συμμέτοχοι δὲ τοῦ σκέμματος
αὐτῷ καὶ τῆς φυγῆς Κοστόβαρος ὁ Σαλώμης ἀνήρ, ᾧ συνῴκισεν
αὐτὴν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ μοιχείᾳ τοῦ προτέρου διαφθαρέντος. ἦν δ᾽ 487
ἐλευθέρα διαβολῆς οὐδὲ Σαλώμη· καὶ γὰρ αὐτῆς Φερώρας ἀδελφὸς
κατηγόρει συνθήκας περὶ γάμου πρὸς Συλλαῖον τὸν Ὀβαίδα τοῦ
Ἀράβων βασιλέως ἐπίτροπον, ὃς ἦν ἐχθρότατος Ἡρώδῃ. διε-
λεγχθεῖσα δὲ καὶ τοῦτο καὶ πάνθ᾽ ὅσα Φερώρας ἐνεκάλει, συγ-
γινώσκεται· καὶ αὐτὸν δὲ Φερώραν ὁ βασιλεὺς ἀπέλυσεν τῶν ἐγκλη-
μάτων.
7. Μετέβαινεν δὲ ἐπ᾽ Ἀλέξανδρον ὁ χειμὼν τῆς οἰκίας καὶ 488
περὶ τὴν ἐκείνου κεφαλὴν ὅλος ἀπηρείσατο. τρεῖς ἦσαν εὐνοῦχοι
τιμιώτατοι τῷ βασιλεῖ, καὶ δῆλον ἐξ ὧν ἐλειτούργουν· τῷ μὲν γὰρ
οἰνοχοεῖν προσετέτακτο, τῷ δὲ δεῖπνον προσφέρειν, ὁ δ᾽ αὐτὸν

§ 487 = Ant. Iud. XVI 220; § 488 = Ant. Iud. XVI 229.

PAMLVRCLatHegesippus I 40 p. 80.
2 πάρθων, ω ex ο corr. M   ἀνερεθέντι V   συνέζευξαν C   ἀδελφῷ P 3 ἀνίει] ἀνείη PA   4 διεβάλετο L   5 προσίεσαν P προσήεσαν, ή i. ras. A   6 φιλαδελφώτατον PM   τὸν om. MLVRC   ἀχθῆναι V 7 τῶν λεγομένων i. ras. A   ὑπνοία (ο supra) i. ras. m. 2 V   8 φερώρα MLVRC 9 τὴν ἐρωμένην ἁρπασάμενος] *amica suspecta* (*suscepta* Destinon) Lat   ἁρπασόμενοσ R[2]   10 συμμέτοχοι] συμμέτοχος ed. pr. *conscium esse* Lat συμμετέχοι Destinon   11 Κοστόβαρος] *aristobolum* Lat   συνώκησεν PA[1]LRC[1] ἐπὶ μοιχείᾳ] ἐπὶ μοιχείας ὑποψίᾳ Hudson   12 δὲ LVRC   13 ἀδελφὸς] Destinon ἀδελφὸσ PA ὁ ἀδελφὸσ MLVRC   14 γάμου] γάμου ποιουμένησ LVRC et fort. Lat   σύλλαιον L συλαῖον A   ὀβαῖα PA ὀβάδα (οβαδα L[1]) MLVRC *oboedi* cod. Vat Lat *obedae* Heg   15 ἐπιτρόπου A   διελεχθεῖσα (γ supra) A 16 τοῦτο] τούτου L[1]R τοῦτο, corr. ex τούτω V   πάντα LVRC   ὁ φερώρασ M   19 οἰκίασ ex οἰκείασ corr. P   20 i. marg. μγ´ V   21 τῷ βασιλεῖ τιμιώτατοι tr. LVRC   καὶ] ὡς Naber hiatum inducens   22 δεῖπνον iterat M[1]   δ᾽] δὲ LVRC

489 κατεκοίμιζέν τε καὶ συγκατεκλίνετο. τούτους εἰς τὰ παιδικὰ δώροις
μεγάλοις ὑπηγάγετο ὁ Ἀλέξανδρος. μηνυθὲν δὲ τῷ βασιλεῖ διηλέγ-
χοντο βασάνοις, καὶ τὴν μὲν συνουσίαν εὐθέως ὡμολόγουν, ἐξέ-
φερον δὲ καὶ τὰς εἰς αὐτὴν ὑποσχέσεις, ὃν τρόπον ἀπατηθεῖεν
490 ὑπὸ Ἀλεξάνδρου λέγοντος ὡς οὐκ ἐν Ἡρώδῃ δέοι τὰς ἐλπίδας ἔχειν
ἀναιδεῖ γέροντι καὶ βαπτομένῳ τὰς κόμας, εἰ μὴ διὰ τοῦτ' αὐτὸν
οἴονται καὶ νέον, αὐτῷ δὲ προσέχειν, ὃς καὶ παρὰ ἄκοντος διαδέ-
ξεται τὴν βασιλείαν οὐκ εἰς μακράν τε τοὺς μὲν ἐχθροὺς ἀμυ-
νεῖται, τοὺς φίλους δ' εὐδαίμονας ποιήσει καὶ μακαρίους, πρὸ
491 πάντων δὲ αὐτούς· εἶναι δὲ καὶ θεραπείαν τῶν δυνατῶν περὶ τὸν
Ἀλέξανδρον λαθραίαν, τούς τε ἡγεμόνας τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ
τοὺς ταξιάρχους κρύφα πρὸς αὐτὸν συνιέναι.
492 8. Ταῦτα τὸν Ἡρώδην οὕτως ἐξεφόβησεν, ὡς μηδὲ παραχρῆμα
τολμῆσαι τὰς μηνύσεις ἐκφέρειν, ἀλλὰ κατασκόπους ὑποπέμπων
νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἕκαστα τῶν πραττομένων ἢ λεγομένων
493 διηρεύνα καὶ τοὺς ἐν ταῖς ὑποψίαις εὐθέως ἀνῄρει. δεινῆς δὲ
ἀνομίας ἐνεπλήσθη τὸ βασίλειον· κατὰ γὰρ ἔχθραν ἢ μῖσος
ἴδιον ἕκαστος ἔπλασσεν τὰς διαβολάς, καὶ πολλοὶ πρὸς τοὺς δια-
φόρους φονῶντι τῷ βασιλικῷ θυμῷ κατεχρῶντο. καὶ τὸ μὲν
ψεῦδος εἶχεν παραχρῆμα πίστιν, αἱ κολάσεις δὲ τῶν διαβολῶν
ἦσαν ὠκύτεραι. κατηγορεῖτο γοῦν τις ἄρτι κατηγορήσας, καὶ τῷ
πρὸς αὐτοῦ διελεγχθέντι συναπήγετο· τὰς γὰρ ἐξετάσεις τοῦ βα-

§ 489 = Ant. Iud. XVI 232.

PAMLVTRCLat Hegesippus I 40 p. 80.
1 τούτους] corr. ex τούτοισ L τούτοισ V 2 ὑπήγετο R δὲ s. L 3 συνουσίαν] πράξιν, i. marg. m. 2 γρ συνουσίαν V 4 ὑποσχέσεισ εἰσ ὃν PA 5 ὑπ' LVRC 6 ἀναιδεῖ] νεαλεῖ Naber κόμας] τρίχασ V διὰ τοῦτ' (τοῦτο LR) αὐτὸν οἴονται AMLR δι' αὐτοῦ ταὐτὸν οιόντε P δι' αὐτὸ τοῦτο οἴονται$^{\varepsilon}$, αι i. ras. V διὰ τοῦτο αὐτὸν οἴοντ sic C *ob hoc eum putarent* Lat 7 δὲ om. M ὃς] ὧ PA^{1} 8 τε] δὲ P 9 δ'] δὲ LV et man. 1 Lips εὐδαίμονα C^{1} 10 δ' RC 11 τοὺσ, ου ex η corr. V 12 ταξιάρχουσ, ου corr. ex α A 13 ταῦτα τὸν] ταυτὸν A^{1} 16 διηρευνᾶτο VC ἀνήρ·ει V ἀνανήρει C δὲ] δὴ A *itaque* Lat 17 ἐπλήσθη ALVRC 18 ἕκαστοσ ἴδιον tr. V ἔπλα$^{\sigma}$σεν A ἔπλαττε M ἔπλασε C πρὸς ‖ desinit fol. 33. in V, excidit insequens quaternio, quem suppleuit manus recens; manus antiqua rursum incipit p. 142, 1; interim ascripsi lectiones codicis T ex Cardwelli editione τοὺς om. T suppl. i. marg. man. recens διαφόρουσ, i. marg. ἐχθροὺσ R 19 φωνῶντι L 21 κατηγορεῖτο] PAMLat κατηγόρητο LTRC 22 πρὸς] PAMHeg πρὸ LRCLat; de T non constat διαλεχθέντι P

σιλέως ὁ περὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνος ἐπετέμνετο. προύβη δ᾽ εἰς 494
τοσοῦτον πικρίας, ὡς μηδὲ τῶν ἀκαταιτιάτων τινὶ προσβλέπειν
ἡμέρως, εἶναι δὲ καὶ τοῖς φίλοις ἀπηνέστατος· πολλοῖς γοῦν
αὐτῶν ἀπεῖπεν τὸ βασίλειον, καὶ πρὸς οὓς οὐκ εἶχεν χειρὸς ἐξου-
σίαν τῷ λόγῳ χαλεπὸς ἦν. συνεπέβη δὲ Ἀντίπατρος ἐν ταῖς 495
συμφοραῖς Ἀλεξάνδρῳ καὶ στῖφος ποιήσας τῶν συγγενῶν οὐκ
ἔστιν ἥντινα διαβολὴν παρέλιπεν. προήχθη γέ τοι πρὸς τοσοῦτον
δέος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῆς τερατείας αὐτοῦ καὶ τῶν συνταγμάτων,
ὡς ἐφεστάναι δοκεῖν αὐτῷ τὸν Ἀλέξανδρον ξιφήρη. συλλαβὼν οὖν 496
αὐτὸν ἐξαπίνης ἔδησεν καὶ πρὸς βάσανον ἐχώρει τῶν φίλων αὐτοῦ.
σιγῶντες δὲ ἀπέθνησκον πολλοὶ καὶ μηδὲν ὑπὲρ τὸ συνειδὸς εἰπόν-
τες· οἱ δ᾽ ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων ψεύσασθαι βιασθέντες ἔλεγον, ὡς
ἐπιβουλεύοι τε αὐτῷ μετὰ Ἀριστοβούλου τοῦ ἀδελφοῦ καὶ παρα-
φυλάττει κυνηγοῦντα κτείνας εἰς Ῥώμην ἀποδρᾶναι. τούτοις καίπερ 497
οὐ πιθανοῖς οὖσιν ἀλλ᾽ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐσχεδιασμένοις ὁ βασι-
λεὺς ἐπίστευσεν ἡδέως, παραμυθίαν λαμβάνων τοῦ δῆσαι τὸν υἱὸν
τὸ μὴ δοκεῖν ἀδίκως.

XXV. 1. Ὁ δ᾽ Ἀλέξανδρος ἐπεὶ τὸν πατέρα μεταπείθειν ἀμή- 498
χανον ἑώρα, τοῖς δεινοῖς ὁμόσε χωρεῖν διέγνω, καὶ τέσσαρας κατὰ
τῶν ἐχθρῶν βίβλους συνταξάμενος προσωμολόγει μὲν τὴν ἐπιβου-
λήν, κοινωνοὺς δ᾽ ἀπεδείκνυεν τοὺς πλείστους αὐτῶν, πρὸ δὲ πάν-
των Φερώραν καὶ Σαλώμην· ταύτην γὰρ δὴ καὶ μιγῆναί ποτε αὐτῷ
μὴ θέλοντι νύκτωρ εἰσβιασαμένην. αἵ τε οὖν βίβλοι παρῆσαν 499
εἰς χεῖρας Ἡρώδῃ πολλὰ καὶ δεινὰ κατὰ τῶν δυνατωτάτων βοῶ-

---

§ 494 = Ant. Iud. XVI 236 sq.; § 498 = Ant. Iud. XVI 255.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 40 p. 81.

1 *ἐπετέμνετο*] *ὑπετέμνετο* PLTRC *breuiore compendio terminabat* Lat *προύβει* P *δὲ* LTRC 4 *χειρὸς* om. Lat 5 *χαλεπῶσ* L[1]C[1] *συνεβη* (πέ s. l.) P *συνέβη* (επ s. m. 2) L *συνέβη* R *ἐπανέβη* ed. pr. *συνεπέβη — 6 Ἀλεξάνδρῳ*] *accessit malis antipater* Lat 7 *παρέλειπε* LR 8 *δέουσ* TRC *τερα-στείασ* M *στρατείασ* et i. marg. *τερατείασ* T 9 *ὡς*] *ὥστε* LTRC *γοῦν* LTRC 10 *ἔδησεν ἐξαπίνησ* tr. LTRC 11 *πολλοὶ*] PAML[2]Lat *οἱ πολλοὶ* L[1]TRC 12 *δὲ* LTRC 13 *ἐπιβουλεύοι τε*] *ἐπιβουλεύοιτο* PM *αὐτῷ* corr. ex *αὐτοῦ* C *παραφυλάττοι* MLR et ex corr. A 15 i. marg. *μδ´* C 16 *ἐπίστευεν* LTRC 18 *δὲ* LTRC 20 *συνταξάμενος*] *συγγραψά-μενοσ* L 21 *δὲ* ALTRC *αὐτῶν*] *αὐτῷ* ex corr. T 22 *ποτε*, *π* ex *τ* corr. L 24 *ἡρώδῃ εἰσ χεῖρασ* tr. PAM *ἡρώδου* T *δυνατῶν* LTRC *optimatibus* Lat

σαι, καὶ διὰ τάχους εἰς Ἰουδαίαν Ἀρχέλαος ἀφικνεῖται περὶ τῷ
γαμβρῷ καὶ τῇ θυγατρὶ δείσας. γίνεται δὲ βοηθὸς αὐτοῖς μάλα
500 προμηθὴς καὶ τέχνῃ τὴν τοῦ βασιλέως ἀπειλὴν διεκρούσατο. συμ-
βαλὼν γὰρ εὐθέως αὐτῷ „ποῦ ποτέ ἐστιν ὁ ἀλιτήριός μου γαμ-
βρός, ἐβόα, ποῦ δὲ τὴν πατροκτόνον ὄψομαι κεφαλήν, ἣν ταῖς
ἐμαυτοῦ χερσὶν διασπαράξω; προσθήσω δὲ καὶ τὴν θυγατέρα μου
τῷ καλῷ νυμφίῳ· καὶ γὰρ εἰ μὴ κεκοινώνηκεν τοῦ σκέμματος, ὅτι
501 τοιούτου γυνὴ γέγονεν, μεμίανται. θαυμάζω δὲ καὶ σὲ τὸν ἐπιβου-
λευθέντα τῆς ἀνεξικακίας, εἰ ζῇ μέχρι νῦν Ἀλέξανδρος· ἐγὼ γὰρ
ἠπειγόμην ἀπὸ Καππαδοκίας ὡς τὸν μὲν εὑρήσων πάλαι δεδω-
κότα δίκας, μετὰ δὲ σοῦ περὶ τῆς θυγατρὸς ἐξετάσων, ἣν ἐκείνῳ
γε πρὸς τὸ σὸν ἀξίωμα βλέπων ἐνεγγύησα. νῦν δὲ περὶ ἀμφοῖν
ἡμῖν βουλευτέον, κἂν ᾖς πατὴρ λίαν ἢ τοῦ κολάζειν υἱὸν ἀτονώτε-
ρος ἐπίβουλον, ἀμείψωμεν τὰς δεξιὰς καὶ γενώμεθα τῆς ἀλλήλων
ὀργῆς διάδοχοι.“
502 2. Τούτοις περικομπήσας καίπερ παρατεταγμένον Ἡρώδην
ὑπάγεται· δίδωσι γοῦν αὐτῷ τὰς συνταχθείσας ὑπ᾿ Ἀλεξάνδρου
βίβλους ἀναγνῶναι καὶ καθ᾿ ἕκαστον ἐφιστὰς κεφάλαιον συνε-
σκέπτετο. λαμβάνει δ᾿ Ἀρχέλαος ἀφορμὴν τοῦ στρατηγήματος καὶ
κατὰ μικρὸν εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους καὶ Φερώραν μετήγαγεν τὰς
503 αἰτίας. ὡς δ᾿ ἑώρα πιστεύοντα τὸν βασιλέα, „σκεπτέον, ἔφη, μή
ποτε τὸ μειράκιον ὑπὸ τοσούτων εἴη πονηρῶν ἐπιβουλευόμενον,
οὐχ ὑπὸ τοῦ μειρακίου σύ· καὶ γὰρ οὐχ ὁρᾶν αἰτίαν, ἐξ ἧς ἂν

§ 499 = Ant. Iud. XVI 261.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 40 p. 82.

6 προσθύσω Naber 8 γέγονε γυνὴ tr. LTRC μεμίανται, αι ex ει corr. uid. P μεμίασται M νῦν] τοῦ νῦν M 10 εὑρίσων P 11 περὶ om. L ἣν — 12 ἐνεγγύησα] *quam tui tuaeque dignitatis contemplatione illi desponderam* Lat ἐκείνῳ γε πρὸς] P κἀκείνω γε πρὸσ AM κἀκείνω σὲ καὶ LTR ἐκεἰνω σε καὶ C 12 ἐνεγγύησα] ἐνεγύησα L[1] m. 1 Lips et ut uid. R[1]; aut hoc aut ἠγγύησα reponendum 13 ᾖς] ᾖσ L λίαν πατὴρ tr. LTRC ἢ] om. MLTRC *et* Lat 14 ἐπίβουλον ἀτονώτεροσ tr. LTRC ἀμείψομεν LRC[1] *permutemus* LatHeg γενόμεθα LRC[1] *succedamus* Lat γενώμεθα — 15 διάδοχοι] *ego in tuo filio et tu in meo pignore ministerii mutui simus exsecutores* Heg 16 περικομβήσασ R[2] παρατεταγμένον] τεταραγμένον M *pertinacem* Lat 17 ὑπαγάγεται (γρ ὑπάγεται) Lips 18 ἐπιστὰσ A ἐπιστὰσ (φ) PL[2] *insistens* Lat 19 δ᾿] δὲ ὁ LTR δ᾿ ὁ C 20 μετῆγε (μετῆγεν C) τὴν αἰτίαν LTRC *causas — contulit* Lat 21 δὲ PLTRC 22 τοσοῦτον C[1] 23 οὐχ ὁρᾶν] οὐδὲ ὁρᾶν LTRC ὁρᾶν] *apparere* Lat ἐξ] ὑφ᾿ T

εἰς τηλικοῦτον μύσος προέπεσεν, ἀπολαύων μὲν ἤδη βασιλείας,
ἐλπίζων δὲ καὶ διαδοχήν, εἰ μή τινες ἦσαν ἀναπείθοντες καὶ τὸ
τῆς ἡλικίας εὔκολον ἐπὶ κακῷ μεταχειριζόμενοι. διὰ γὰρ τῶν τοι-
ούτων ἐξαπατᾶσθαι μὲν οὐκ ἐφήβους μόνον ἀλλὰ καὶ γέροντας,
οἴκους δὲ λαμπροτάτους καὶ βασιλείας ὅλας ἀνατρέπεσθαι.“

3. Συνήνει τοῖς λεγομένοις Ἡρώδης, καὶ τὴν μὲν πρὸς Ἀλέ- 504
ξανδρον ὀργὴν ἐπανίει πρὸς ὀλίγον, πρὸς δὲ Φερώραν παρωξύ-
νετο· τῶν γὰρ τεσσάρων βίβλων οὗτος ἦν ὑπόθεσις. ὃς κατιδὼν
τό τε τοῦ βασιλέως ὀξύρροπον καὶ τὴν Ἀρχελάου φιλίαν παρ᾽
αὐτῷ πάντων κρατοῦσαν, ὡς οὐκ ἐνῆν εὐσχήμονι σωτηρία, τὴν δι᾽
ἀναιδείας ἐπορίζετο· καταλείψας γοῦν Ἀλέξανδρον προσέφυγεν
Ἀρχελάῳ. κἀκεῖνος οὐχ ὁρᾶν ἔφη, πῶς ἂν αὐτὸν ἐξαιτήσαιτο 505
τοσούτοις ἐνεχόμενον ἐγκλήμασιν, ἐξ ὧν σαφῶς ἀποδείκνυται τοῦ
βασιλέως ἐπίβουλος καὶ τῶν παρόντων τῷ μειρακίῳ κακῶν αἴτιος
γεγονώς, εἰ μὴ βούλεται τὸ πανοῦργον καὶ τὰς ἀρνήσεις ἀφεὶς
προσομολογῆσαι μὲν τὰ κατηγορημένα, συγγνώμην δ᾽ αἰτήσασθαι
παρὰ τἀδελφοῦ καὶ φιλοῦντος· εἰς γὰρ τοῦτο πάντα τρόπον αὐτὸς
συνεργήσειν.

4. Πείθεται Φερώρας, καὶ κατασκευάσας ἑαυτόν, ὡς ἂν οἰκτρό- 506
τατος φανείη, μελαίνῃ τε ἐσθῆτι καὶ δακρύοις προσπίπτει τοῖς
Ἡρώδου ποσίν, ὡς πολλάκις ἔτυχεν συγγνώμης αἰτούμενος καὶ

---

§ 503 = Ant. Iud. XVI 266.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 40 p. 83.

1 *μύσος*] *μῦσοσ* M *μῖσοσ* LTRC et ex corr. A *scelus* Lat *προέπεσεν*] *προσέπεσεν* MLTRC *rueret* Lat 2 *ἐλπίζον* PA *διαδοχήν*] PAML^{2}Lat *διαδοχῆσ* L^{1}TRC 3 *μεταχειριζόμενοι*, *ιζ* i. ras. L 4 *ἐφήβους*] *νέουσ* LTRC 7 *ὑπανίει* M *πρὸς ὀλίγον*] *κατ᾽ ὀλίγον* LTRC *paulatim* LatHeg, cf. infra § 526 8 *βιβλίων* LTRC *ἦν ἡ ὑπόθεσισ* MT 9 *ὀξύ^ρροπον* A 10 *πάντων*] *in omnibus* Lat *ὡς* — 11 *ἐπορίζετο*] *quam honeste non posset, ex impudentia salutem quaesiuit* Lat *εὐσχήμονι*] PL^2 *εὐσχήμονι^α* (s. m. 2) A *εὐσχήμων* ML^{1}TRC *σωτηρία^ν* (s. m. 2) A 11 *καταλιπὼν* L. Dindorf *προσέφευγεν* LRC 12 *ἀρχελάω προσέφυγεν* tr. T *οὐχ* — *ἐξαιτήσαιτο*] *non, inquit, uidet quo se pacto eximat* Lat *ἐξαιτήσωμαι* LTR 14 *ἐπίβολοσ* L^1 15 *βούληται* P *βούλεται*, *ε* i. ras. A 16 *συγνώμην* R *δὲ* LTRC 17 *τοῦ ἀδελφοῦ* LTR *αὐτὸς*] *αὐτῶ* MLTRC *ei se quoque* Lat 18 *συνεργήσει* R 19 *ἑαυτὸν*] *αυτὸν* L^1 *αὑτὸν* L^{2}R 20 *ἐσθῆτι*, *ι* i. ras. L *καὶ*] *cum* Lat 21 *ὡς*] *ἧς* Niese *ὡς* — *αἰτούμενος*] *sicut saepe meruit ueniam postulans* Lat *συγγνώμης*] *συγγνώμην* C et ex corr. A *συγνώμην* L^{1}R *συγνώμησ* L^2

μιαρὸν μὲν ἑαυτὸν ὁμολογῶν, δεδρακέναι γὰρ πάντα, ὅσα κατη-
γοροῖτο, παρακοπὴν δὲ φρενῶν καὶ μανίαν ὀδυρόμενος, ἧς αἴτιον
507 εἶναι τὸν ἔρωτα τῆς γυναικὸς ἔλεγεν. παραστήσας δὴ κατήγορον
καὶ μάρτυν ἑαυτοῦ Φερώραν Ἀρχέλαος οὕτως ἤδη παρῃτεῖτο καὶ
τὴν Ἡρώδου κατέστελλεν ὀργὴν χρώμενος οἰκείοις ὑποδείγμασιν·
καὶ γὰρ αὐτὸς πολλῷ χαλεπώτερα πάσχων ὑπὸ τἀδελφοῦ τῆς ἀμύ-
νης ἐπίπροσθεν τίθεσθαι τὸ τῆς φύσεως δίκαιον· ἐν γὰρ ταῖς
βασιλείαις ὥσπερ ἐν μεγάλοις σώμασιν ἀεί τι μέρος φλεγμαίνειν
ὑπὸ τοῦ βάρους, ὅπερ ἀποκόπτειν μὲν οὐ χρῆναι, θεραπεύειν δὲ
πρᾳότερον.
508 5. Πολλὰ τοιαῦτα λέγων Ἡρώδην μὲν ἐπὶ Φερώρᾳ μειλίσσεται,
διέμενε δ' αὐτὸς ἀγανακτῶν πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ τὴν θυγα-
τέρα διαζεύξας ἀπάξειν ἔφασκεν, ἕως περιέστησεν Ἡρώδην ἀντιπαρα-
καλεῖν ὑπὲρ τοῦ μειρακίου καὶ πάλιν αὐτῷ μνηστεύεσθαι τὴν θυ-
γατέρα. σφόδρα δὲ ἀξιοπίστως Ἀρχέλαος ᾧ βούλεται συνοικίζειν
αὐτὴν ἐπέτρεπεν πλὴν Ἀλεξάνδρου· περὶ πλείστου γὰρ ποιεῖσθαι
509 τηρεῖν πρὸς αὐτὸν τὰ τῆς ἐπιγαμίας δίκαια. φαμένου δὲ τοῦ
βασιλέως δῶρον ἕξειν παρ' αὐτοῦ τὸν υἱόν, εἰ μὴ λύσειεν τὸν
γάμον, ὄντων μὲν αὐτοῖς ἤδη καὶ τέκνων, στεργομένης δ' οὕτως
ὑπὸ τοῦ μειρακίου τῆς γυναικός, ἣν παραμένουσαν μὲν ἔσεσθαι
δυσώπημα τῶν ἁμαρτημάτων, ἀπορραγεῖσαν δὲ αἰτίαν τῆς εἰς
ἅπαντα ἀπογνώσεως· μαλακωτέρας γὰρ γίνεσθαι τὰς τόλμας πά-
510 θεσιν οἰκείοις περισπωμένας· κατανεύει μόλις Ἀρχέλαος διαλλάσ-

§ 506 = Ant. Iud. XVI 268; § 508 = Ant. Iud. XVI 263.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 40 p. 84.

1 μιαρὸν] i. marg. μικρὸν T γὰρ] δὲ PAM *namque* Lat κατηγοροῖτο] PAL² κατη | ροῖτο M κατηγόρητο L¹TRC παρακοπὴν — 3 ἔλεγεν] *horum autem causam esse deminutionem mentis et insaniam ex mulieris amore conceptam* Lat 3 παραστήσας — 4 Ἀρχέλαος] *itaque postquam stetit feroras suimet ipse accusator ac testis, tunc eum iam archelaus* Lat δὴ] δὲ LTR δὲ τὴν C 4 μάρτυρα ex corr. T αντοῦ L¹ αὑτοῦ L²TR αὐτοῦ C παρῃτεῖτο, η i. ras. A παραιτεῖτο P 6 γὰρ] γὰρ καὶ A τοῦ ἀδελφοῦ LTR 7 τίθεται M 8 φλεγμαίνει (αίνει i. ras. A) PAMT 11 φερώραν PAMTC 12 διέμενε, ε ante ν i. ras. maiore M δὲ LTR ἀγανακτῶν] *tamquam inexorabilis* Heg ὡς ἀγανακτῶν Destinon θυγατέρα · A 13 περιέστησεν] περ ἔστησεν M ἔστησεν PA *compulit* Lat 15 ἀξιόπιστοσ C 16 ἀλεξάνδρω C 17 πρὸς αὐτὸν] *inter se* Lat 19 δὲ ALTR οὕτως om. Lat 21 ἁμαρτημάτων, ά uid. corr. M ἡμαρτημένων LTRC γρ δυσώπημ * τῶν ἡμαρτημένων i. marg. A 23 κατανεύει] κατανεύσασ AC κατενευσε T *cessit* Lat μόγισ LTRC διαλάσσεται AL διαλάσσεταί τε, αί τε i. ras. A

*σεταί τε καὶ διαλλάσσει τῷ νεανίσκῳ τὸν πατέρα· δεῖν μέντοι
πάντως ἔφη πέμπειν αὐτὸν εἰς Ῥώμην Καίσαρι διαλεξόμενον·
γεγραφέναι γὰρ αὐτὸς ἐκείνῳ περὶ πάντων.*
6. *Τὸ μὲν οὖν Ἀρχελάου στρατήγημα, δι᾽ οὗ τὸν γαμβρὸν ἐρρύ-* 511
*σατο, πέρας εἶχεν, μετὰ δὲ τὰς διαλλαγὰς ἐν εὐωχίαις καὶ φιλο-
φρονήσεσιν διῆγον. ἀπιόντα δ᾽ αὐτὸν Ἡρώδης δωρεῖται ταλάντων
ἑβδομήκοντα δώροις θρόνῳ τε χρυσῷ διαλίθῳ καὶ εὐνούχοις καὶ
παλλακίδι, ἥτις ἐκαλεῖτο Παννυχίς, τῶν τε φίλων ἐτίμησεν κατ᾽
ἀξίαν ἕκαστον. ὁμοίως τε καὶ οἱ συγγενεῖς προστάξαντος τοῦ βασι-* 512
*λέως πάντες Ἀρχελάῳ δῶρα λαμπρὰ ἔδοσαν, προεπέμφθη τε ὑπό
τε Ἡρώδου καὶ τῶν δυνατῶν ἕως Ἀντιοχείας.*
XXVI. 1. *Μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ εἰς τὴν Ἰουδαίαν παρέβαλεν ἀνὴρ* 513
*πολὺ τῶν Ἀρχελάου στρατηγημάτων δυνατώτερος, ὃς οὐ μόνον τὰς
ὑπ᾽ ἐκείνου πολιτευθείσας Ἀλεξάνδρῳ διαλλαγὰς ἀνέτρεψεν, ἀλλὰ
καὶ ἀπωλείας αἴτιος αὐτῷ κατέστη. γένος ἦν Λάκων, Εὐρυκλῆς
τοὔνομα, πόθῳ χρημάτων εἰς τὴν βασιλείαν εἰσφθαρείς· οὐ γὰρ
ἀντεῖχεν ἔτι ἡ Ἑλλὰς αὐτοῦ τῇ πολυτελείᾳ. λαμπρὰ δ᾽ Ἡρώδῃ* 514
*δῶρα προσενεγκὼν δέλεαρ ὧν ἐθηρᾶτο καὶ παραχρῆμα πολλαπλασίω
λαβὼν οὐδὲν ἡγεῖτο τὴν καθαρὰν δόσιν, εἰ μὴ δι᾽ αἵματος ἐμπορεύ-
σεται τὴν βασιλείαν. περιέρχεται γοῦν τὸν βασιλέα κολακείᾳ καὶ* 515
*δεινότητι λόγων καὶ περὶ αὐτοῦ ψευδέσιν ἐγκωμίοις. ταχέως δὲ
συνιδὼν τὸν Ἡρώδου τρόπον καὶ πάντα λέγων τε καὶ πράττων τὰ
πρὸς ἡδονὴν αὐτῷ φίλος ἐν τοῖς πρώτοις γίνεται· καὶ γὰρ ὁ*

---

§ 510 = Ant. Iud. XVI 269; § 513 = Ant. Iud. XVI 301.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 40 p. 85.

1 *διαλάσσει* AL 4 *γαμβρὸν, β* i. ras. A 5 *πέρας*] *τοῦτο πέρας* Destinon 6 *ἀπίοντα* A *ἀπιὼν* C¹ *δὲ* PLTRC 7 *ἑβδομήκοντα*] *ο̄* PA *παλακίδι* A¹ 8 *παννχίσ* (ν suprascr.) A *παννυχίσ* L 9 *ἕκαστον κατ᾽ ἀξίαν* tr. AMLTRC *τε*] *δὲ* LTRC 10 i. marg. *με΄* C *λαμπρὰ δῶρα* tr. LTRC *ἔδωσαν* PA¹R¹ *τε*] PAMLat *δὲ* LTRC 11 *τε* om. PA *ἕως*] *μέχρι* AM *μέχρισ* LTRC 12 *παρέβαλεν, β* i. ras. m. 2 L *παρενέβαλεν* T *παρενέβαλλεν* C 13 *πολὺ*] om. A *πολλὺ* C *τῶν τοῦ ἀρχελάου* P 14 *ἐκείνω* PAMTRC *πολιτευθεισας*] *quaesitam* Lat *τολυπευθείσας* Destinon 15 *γένος*] *ὃσ* LTRC *genere* Lat *genus* Heg 16 *τοὔνομα* A *εἰς — εἰσφθαρείς*] *ad regni desiderium — corruptus* Lat *εἰσφθαρείς*] *φθαρεὶσ* AMTR *διαφθαρεὶσ* L *προσφθαρεὶσ* C 17 *ἀντέχειν* P *δὲ* LTRC 18 *προσεγκών* (σεν suprascr.), *σεν* i. ras. A *πολλαπλασίονα* A *πολλα·····|πλασίω* (erasae litt. aliquot) R 19 *ἐμπ·ορεύσεται* A *ἐμπορεύσαιτο* (*μ* i. ras. m 2 L) LTR *ἐμπορεύσετο* (αι suprascr.) C *comparasset* Lat 20 *περιέχεται* L¹R 21 *δεινότι* C¹

βασιλεὺς διὰ τὴν πατρίδα καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν ἡδέως προε-
τίμων τὸν Σπαρτιάτην.
516 2. Ὁ δ' ἐπεὶ τὰ σαθρὰ τῆς οἰκίας κατέμαθεν, τάς τε τῶν
ἀδελφῶν διαφορὰς καὶ ὅπως διέκειτο πρὸς ἕκαστον ὁ πατήρ,
Ἀντιπάτρου μὲν ξενίᾳ προκατείληπτο, φιλίᾳ δὲ Ἀλέξανδρον ὑπο-
κρίνεται ψευσάμενος ἑταῖρον ἑαυτὸν εἶναι καὶ Ἀρχελάου πάλαι·
διὸ δὴ καὶ ταχέως ὡς δεδοκιμασμένος ἐδέχθη, συνίστησιν δ' αὐτὸν
517 εὐθέως καὶ Ἀριστοβούλῳ τῷ ἀδελφῷ. πάντων δ' ἀποπειραθεὶς
τῶν προσώπων ἄλλον ἄλλως ὑπῄει, γίνεται δὲ προηγουμένως μισ-
θωτὸς Ἀντιπάτρου καὶ προδότης Ἀλεξάνδρου, τῷ μὲν ὀνειδίζων,
εἰ πρεσβύτατος ὢν περιόψεται τοὺς ἐφεδρεύοντας αὐτοῦ ταῖς ἐλπίσιν,
Ἀλεξάνδρῳ δέ, εἰ γεγενημένος ἐκ βασιλίδος καὶ βασιλίδι συνοικῶν
ἐάσει διαδέχεσθαι τὴν ἀρχὴν τὸν ἐξ ἰδιώτιδος, καὶ ταῦτα μεγίστην
518 ἀφορμὴν ἔχων Ἀρχέλαον. ἦν δὲ πιστὸς τῷ μειρακίῳ σύμβουλος
τὴν Ἀρχελάου φιλίαν πλασάμενος· διὸ μηδὲν ὑποστελλόμενος
Ἀλέξανδρος τά τε κατ' Ἀντίπατρον ἀπωδύρετο πρὸς αὐτὸν καὶ
ὡς Ἡρώδης αὐτῶν τὴν μητέρα κτείνας οὐ παράδοξον εἰ καὶ αὐτοὺς
ἀφαιρεῖται τὴν ἐκείνης βασιλείαν· ἐφ' οἷς ὁ Εὐρυκλῆς οἰκτείρειν
519 τε καὶ συναλγεῖν ὑπεκρίνετο. τὰ δ' αὐτὰ καὶ τὸν Ἀριστόβουλον
εἰπεῖν δελεάσας καὶ ταῖς κατὰ τοῦ πατρὸς μέμψεσιν ἐνδησάμενος
ἀμφοτέρους ᾤχετο φέρων Ἀντιπάτρῳ τὰ ἀπόρρητα· προσεπιψεύ-
δεται δ' ἐπιβουλὴν ὡς ἐνεδρευόντων αὐτὸν τῶν ἀδελφῶν καὶ μόνον
οὐκ ἐπιφερόντων ἤδη τὰ ξίφη. λαβὼν δ' ἐπὶ τούτοις χρημάτων
520 πλῆθος ἐπαινέτης ἦν Ἀντιπάτρου καὶ πρὸς τὸν πατέρα. τὸ δὲ

---

§ 516 = Ant. Iud. XVI 302.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 41 p. 86.

1 προσετίμων L 3 δὲ LTRC ἐπεὶ ex ἐπὶ corr. L 5 ἀντιπάτρω[ου] C Ἀντίπατρον Destinon *archelao* Hegesippi codd. optimi, qui toto hoc de Eurycle loco Archelai nomen pro Antipatri exhibent προυκατείληπτο ex corr. T προκατείληπτο, ει ex η, η i. ras. m. 2 C φιλίᾳ — ὑποκρίνεται] *simulata uero amicitia fallebat alexandrum* Lat φιλεῖν Herwerden φιλίαν δὲ Ἀλεξάνδρου Bekker ὑπεκρίνετο LTRC ὑποδύνεται Destinon 6 ἑταῖρος Bekker ἑαυτὸν] αὐτὸν LTRC αὐτὸς Bekker 7 ἐδείχθη C συνίστα LTRC δ' αὐτὸν] PAMLat δὲ ἑαυτὸν LTRC 8 δὲ LTRC 9 ἄλλον] ἄλλω LT^{1}R ἄλλο ex corr. T ἄλλωσ, ω ex ο corr. A ὑπῄει, ῄει i. ras. A 10 τῷ] τὸν M 11 αὐτοῦ] αὐτῷ L 12 γεγεννημένοσ PMTRC 16 κατὰ LTRC πρὸς] πρὸσ ἀντί_πατρον (ἀντίπατρον expunctum) C 17 τὴν αὐτῶν tr. T οὐ] εὐ C 18 ἀφηρεῖται C^1 ὁ om. LTRC 19 δὲ LTRC 20 καὶ] *atque ita* Lat ἐνδυσάμενοσ V 21 προσεπεψεύδετο LRT προσεψεύδετο C 22 δ'] δὲ LR δὲ καὶ C αὐτὸν] αὐτῷ R αὐτὸν ex αὐτῶν corr. Lips 23 δὲ LTRC 24 καὶ om. MLTRCLat fort. recte

τελευταῖον ἐργολαβήσας τὸν Ἀριστοβούλου καὶ Ἀλεξάνδρου θάνατον
κατήγορος αὐτῶν ἐπὶ τοῦ πατρὸς γίνεται καὶ προσελθὼν ἀντιδι-
δόναι τὸ ζῆν ἔφασκεν Ἡρώδῃ τῶν εἰς αὐτὸν εὐεργεσιῶν καὶ τὸ
φῶς ἀμοιβὴν τῆς ξενίας ἀντιπαρέχειν· πάλαι γὰρ ἐπ' αὐτὸν ἠκο-
νῆσθαι ξίφος καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου τετονῶσθαι δεξιάν, ἐμποδὼν δ'
αὐτὸς γεγονέναι τῷ τάχει συνεργεῖν ὑποκριθείς· φάναι γὰρ τὸν 521
Ἀλέξανδρον, ὡς οὐκ ἀγαπᾷ βασιλεύσας αὐτὸς Ἡρώδης ἐν ἀλλοτρίοις
καὶ μετὰ τὸν τῆς μητρὸς αὐτῶν φόνον τὴν ἐκείνης ἀρχὴν σπαθήσας,
ἀλλ' ἔτι καὶ νόθον εἰσάγεται διάδοχον Ἀντιπάτρῳ τῷ φθόρῳ τὴν
παππῴαν αὐτῶν βασιλείαν προτείνων. τιμωρήσειν γε μὴν αὐτὸς
τοῖς Ὑρκανοῦ καὶ τοῖς Μαριάμμης δαίμοσιν· οὐδὲ γὰρ πρέπειν αὐτὸν
διαδέξασθαι παρὰ τοιούτου πατρὸς τὴν ἀρχὴν δίχα φόνου. πολλὰ 522
δ' εἶναι τὰ παροξύνοντα καθ' ἡμέραν, ὥστε μηδὲ λαλιᾶς τινα
τρόπον ἀσυκοφάντητον καταλελεῖφθαι· περὶ μὲν γὰρ εὐγενείας
ἑτέρων μνείας γενομένης αὐτὸς ἀλόγως ὑβρίζεσθαι, τοῦ πατρὸς
λέγοντος „ὁ μόνος εὐγενὴς Ἀλέξανδρος καὶ τὸν πατέρα δι' ἀγένειαν
ἀδοξῶν“· κατὰ δὲ τὰς θήρας προσκρούειν μὲν σιωπῶν, ἐπαινέσας
δὲ προσακούειν εἴρων. πανταχοῦ δ' ἀμείλικτον εὑρίσκειν τὸν πα- 523
τέρα καὶ μόνῳ φιλόστοργον Ἀντιπάτρῳ, δι' ὃν ἡδέως καὶ τεθνήξε-
σθαι μὴ κρατήσας τῆς ἐπιβουλῆς. κτείναντι δὲ εἶναι σωτηρίας
ἀφορμὴν πρῶτον μὲν Ἀρχέλαον ὄντα κηδεστήν, πρὸς ὃν διαφεύ-
ξεσθαι ῥᾳδίως, ἔπειτα Καίσαρα μέχρι νῦν ἀγνοοῦντα τὸν Ἡρώδου
τρόπον· οὐ γὰρ ὡς πρότερον αὐτῷ παραστήσεσθαι πεφρικὼς τὸν 524
ἐφεστῶτα πατέρα οὐδὲ φθέγξεσθαι περὶ τῶν ἑαυτοῦ μόνον ἐγκλη-
μάτων, ἀλλὰ πρῶτον μὲν κηρύξειν τὰς τοῦ ἔθνους συμφορὰς καὶ
τοὺς μέχρι ψυχῆς φορολογουμένους, ἔπειτ' εἰς οἵας τρυφὰς καὶ

§ 520 = Ant. Iud. XVI 307.

PAMLTRCLat Hegesippus I 41 p. 88.

2 *αὐτῶν*] *ipse* Lat *ἐπὶ τοῦ πατρὸς* om. Lat 5 *ἐμποδὼν*] *ἐμπόδιον* LTR *δὲ* LTRC 6 *τάχει*] *sceleri tanto* (*celeritati* Destinon) Lat 7 *οὐκ ἀγαπᾷ*] *non bene secum* (*herodem*) *actum putare* Lat 8 *αὐτῶν*] *αὐτὸν* P *σπαθίσασ* PLR et ex corr. A 9 *εἰσάγει* LTR *εἰσαγάγει* C 10 *αὐτὸς*] *αὐτὸν* MLTRC 11 *καὶ τοῖς*] *καὶ τῆσ* AM *καὶ* LTRC *μαριάμησ* M 13 *δὲ* LTRC *ὥστε*] *quia* (*nihil*) *sibi* Lat, unde *ᾧ γε* Destinon 14 *τόπον* M *μὲν* om. P 15 *ἑταίρων* PA *ἀ·λόγωσ* L 16 *διὰ* LTRC *δι' εὐγένειαν* Naber 17 *προσκρούει* L¹ 18 *δὲ* LTRC *εὑρίσκει* L 19 *ὃν*] *ὧν* C (*ob*) *quae* Lat *ὃ* Destinon *τεθνήξασθαι* L 20 *ἐπιβολῆς* Destinon 21 *διαφεύξεσθαι, εσ* ex *ασ* corr. Lips 22 *τὸν*] *τὴν* L¹ 24 *ἐ* | *ἐφεστῶτα* P *φθέγξεσθαι*] Bekker *φθέγξασθαι* codd. *locuturum* Lat *αὐτοῦ* LTRC *μόνον* ex *μόνων* corr. A 26 *ἔπειτ'*, *τ* i. ras. A *ἔπειθ'* PM *ἔπειτα* LTRC *τροφὰσ* L¹TRC

πράξεις τὰ δι' αἵματος πορισθέντα χρήματα ἀνηλώθη, τούς τε
ἐξ ἡμῶν πλουτήσαντας οἵοι, καὶ τὰς θεραπευθείσας πόλεις ἐπὶ
525 τίσιν. ζητήσειν δὲ καὶ τὸν πάππον ἐκεῖ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὰ
τῆς βασιλείας μύση πάντα κηρύξειν, ἐφ' οἷς οὐ κριθήσεσθαι πατρο-
κτόνος.
526 3. Τοιαῦτα κατ' Ἀλεξάνδρου τερατευσάμενος Εὐρυκλῆς ἐπήνει
πολλὰ τὸν Ἀντίπατρον, ὡς ἄρα μόνος τε εἴη φιλοπάτωρ καὶ διὰ
τοῦτο μέχρι νῦν τῆς ἐπιβουλῆς ἐμπόδιος. μήπω δὲ καλῶς ἐπὶ τοῖς
πρώτοις ὁ βασιλεὺς κατεσταλμένος εἰς ἀνήκεστον ὀργὴν ἐξαγριοῦται.
527 καὶ πάλιν λαβὼν καιρὸν Ἀντίπατρος ἑτέρους κατὰ τῶν ἀδελφῶν
ὑπέπεμπεν κατηγόρους λέγειν, ὅτι Ἰουκούνδῳ καὶ Τυράννῳ λάθρα
διαλέγοιντο τοῖς ἱππάρχοις μέν ποτε τοῦ βασιλέως γενομένοις,
τότε δ' ἔκ τινων προσκρουσμάτων ἀποπεπτωκόσι τῆς τάξεως. ἐφ'
528 οἷς Ἡρώδης ὑπεραγανακτήσας εὐθέως ἐβασάνισεν τοὺς ἄνδρας. ἀλλ'
οἱ μὲν οὐδὲν τῶν διαβληθέντων ὡμολόγουν, προεκομίσθη δέ τις πρὸς
τὸν Ἀλεξανδρείου φρούραρχον ἐπιστολὴ παρὰ Ἀλεξάνδρου παρα-
καλοῦντος, ἵνα αὐτὸν δέξηται τῷ φρουρίῳ μετὰ Ἀριστοβούλου τοῦ
ἀδελφοῦ κτείναντα τὸν πατέρα, καὶ παράσχῃ τοῖς ὅπλοις χρήσασθαι
529 καὶ ταῖς ἄλλαις ἀφορμαῖς. ταύτην Ἀλέξανδρος μὲν ἔλεγεν τέχνασμα
εἶναι Διοφάντου· γραμματεὺς δ' ἦν ὁ Διόφαντος τοῦ βασιλέως,
τολμηρὸς ἀνὴρ καὶ δεινὸς μιμήσασθαι πάσης χειρὸς γράμματα·

---

§ 527 = Ant. Iud. XVI 313.

PAMLTRCLatHegesippus I 41 p. 88.

1 ἀναλωθείη LTRC 2 ἐπὶ τίσιν] ἐπιστήσειν PAM *qua (ue) causa* Lat 3 ζητήσειν — μητέρα] *ibi autem quaesiturum et aui et matris necem* Lat *repetiturum se ab inferis auum matrisque acerbissimam necem (demonstraturum)* Heg ἐκεῖ] ἐκεῖνον PAML² 6 κατὰ LTRC ὁ εὐρυκλῆσ (εὐρ-L) LTRC 8 ἐμπόδιον LTRC 9 ὁ βασιλεὺσ ἐπὶ τοῖσ πρώτοισ tr. LTRC 10 καιρὸν] *hoc tempus* Lat Ἀντίπατρος] *archelaus* Heg 11 Τυράννῳ] PALatHeg τυραννίω MLTRC; cf. Antiq. XVI 314 12 ἱππάρχοις] ὑπάρχοισ A ἱππάρχαισ LRC 13 δὲ L et m. 1 Lips ἔκ τινων] ἔκτεινον C προσκρουμάτων C et ex corr. T ἀποπεπτοκόσι C¹ ἐφ' οἷς] εὐθὺσ P 14 εὐθέως om. P ἐ·βασάνισε R 15 προσεκομίσθη PAMTC *oblata* Lat *prolata* Heg 16 τις πρὸς] *quaedam uelut ad* Lat Ἀλεξανδρείου] Destinon ex Lat ἀλεξάνδρου PA ἡρώδου MLVRC *castelli alexandrii* Lat, cf. Ant. Iud. XVI 317 17 τῷ φρουρίῳ] τοῦ φρουρίου PAM, om. Lat, spurium putat Destinon, qui τοῦ φρουρίου olim u. 16 post Ἀλεξανδρείου extitisse putat; sed uide Ant. Iud. XVI 317 18 κτείναντας uertit Lat παράσχῃ, η ex οι corr. A χρήσασθαι τοῖσ ὅπλοισ tr. P 19 ἀλέξεδροσ A εἶναι ἔλεγεν τέχνασμα tr. PAM; εἶναι spurium putat Destinon ἤλεγχε ex ἔλεγε corr. R 20 δ' ἦν] δὲ ἦν ALR δὲ T

*πολλὰ γοῦν παραχαράξας τελευταῖον ἐπὶ τούτῳ [καὶ] κτείνεται.
βασανίσας δὲ τὸν φρούραρχον Ἡρώδης οὐδὲν ἤκουσεν οὐδὲ παρ᾽
ἐκείνου τῶν διαβεβλημένων.*
4. *Ἀλλὰ καίτοι τοὺς ἐλέγχους εὑρίσκων ἀσθενεῖς τοὺς υἱοὺς* 530
*ἐκέλευσεν τηρεῖν, ἔτι μέντοι λελυμένους, τὸν δὲ λυμεῶνα τῆς οἰκίας
καὶ δραματουργὸν ὅλου τοῦ μύσους Εὐρυκλέα σωτῆρα καὶ εὐεργέτην
καλῶν πεντήκοντα δωρεῖται ταλάντοις. ὁ δὲ τὴν ἀκριβῆ φήμην
φθάσας εἰς Καππαδοκίαν ἀργυρίζεται καὶ παρὰ Ἀρχελάου, τολμή-
σας εἰπεῖν ὅτι καὶ διαλλάξειεν Ἡρώδην Ἀλεξάνδρῳ. διάρας δ᾽ εἰς* 531
*τὴν Ἑλλάδα τοῖς ἐκ κακῶν κτηθεῖσιν εἰς ὅμοια κατεχρήσατο· δὶς
γοῦν ἐπὶ Καίσαρος κατηγορηθεὶς ἐπὶ τῷ στάσεως ἐμπλῆσαι τὴν
Ἀχαΐαν καὶ περιδύειν τὰς πόλεις φυγαδεύεται. κἀκεῖνον μὲν οὕτως
ἡ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀριστοβούλου ποινὴ περιῆλθεν.*
5. *Ἄξιον δὲ ἀντιθεῖναι τὸν Κῷον Εὐάρεστον τῷ Σπαρτιάτῃ·* 532
*καὶ γὰρ οὗτος ὢν ἐν τοῖς μάλιστα φίλοις Ἀλεξάνδρῳ καὶ κατὰ τὸν
αὐτὸν Εὐρυκλεῖ καιρὸν ἐπιδημήσας πυνθανομένῳ τῷ βασιλεῖ περὶ
ὧν ἐκεῖνος διέβαλλεν ὅρκοις τὸ μηδὲν ἀκηκοέναι τῶν μειρακίων
ἐπιστώσατο. οὐ μὴν ὤνησέν γέ τι τοὺς ἀθλίους· μόνων γὰρ ἦν* 533
*τῶν κακῶν ἀκροατὴς ἑτοιμότατος Ἡρώδης καὶ κεχαρισμένος αὐτῷ
πᾶς ὁ συμπιστεύων καὶ συναγανακτῶν.*
XXVII. 1. *Παρώξυνεν δ᾽ αὐτοῦ καὶ Σαλώμη τὴν ἐπὶ τοῖς τέκνοις* 534
*ὠμότητα· ταύτην γὰρ συνδήσασθαι τοῖς κινδύνοις ὁ Ἀριστόβουλος
θέλων οὖσαν ἑκυρὰν καὶ τηθίδα, διαπέμπεται σώζειν ἑαυτὴν παρ-*

---

§ 529 = Ant. Iud. XVI 319; § 530 = Ant. Iud. XVI 309; § 534 = Ant. Iud. XVI 322.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 41 p. 88.

1 *καὶ* om. PAMLat *κτείνεται ἐπὶ τούτω* tr. A *ἐπὶ*] *ab* Lat 2 *φρούαρχον* R 5 *ἐκέλευε* (*ε* finale i. ras. maiore A) AM 6 *μύσουσ*, *ύ* ex *ι* corr. A *εὐρυκλέα*· A 7 *πεντήκοντα*] *εντήκοντα* C[1] *ὁ δὲ* — 9 *Ἀλεξάνδρῳ*] *ille autem prius quam certum fama nuntiaret ad archelaum properat aususque dicere, quod herodem reconciliasset alexandro, ab illo quoque pecunias capit* Lat 9 *καὶ* om. A *διαλάξειεν* A[1] *δὲ* LTRC 10 *ἐκ*] *ἐκ τῶν* (*τῶν* s. man. recens) T *δὶς γοῦν*] *postremo* Lat 13 *ἀριστοβούλου καὶ ἀλεξάνδρου* tr. LTRC 14 *τὸν*] *τῶ* P *κῶιον* R *Εὐάρεστον*] PAML[2] *εὐάρετον* T et ut uid. L[1] *εὐάρατον* RC et i. marg. T et Ant. Iud. XVI 312 *euaristum* Lat 15 *οὗτοσ* corr. ex *οὕτωσ* A *οὕτωσ* L *φίλος* Niese *τὸν αὐτὸν*] *τὸν αὐτὸν* | *τὸν* P *αὐτὸν τὸν* A 16 *εὐρυκλῆ* PA *εὐρυκλεῖ* L 17 *ὧν*] *ὦ* A *τὸ* om. LTRC *τῶν*] *παρὰ τῶν* MLTRC 18 *μόνον* PTC *solis* Lat 19 *ἑτοιμότατος* om. L fort. recte *ὁ ἡρώδησ* L 20 *πᾶς* om. C 21 i. marg. *μϛ'* C *δὲ* LTRC 23 *ἐκυρὰν* PAML *τιτθίδα* T *ἑαυτὴν*] *αὐτὴν* L[1]R *αὐτὴν* TC

αινῶν· παρεσκευάσθαι γὰρ βασιλέα κτείνειν αὐτὴν διαβληθεῖσαν
ἐφ᾽ οἷς καὶ πρότερον, ὅτι Συλλαίῳ τῷ Ἄραβι γήμασθαι σπουδά-
ζουσα λάθρα τὰ τοῦ βασιλέως ἀπόρρητα διαγγέλλοι πρὸς αὐτὸν
535 *ἐχθρὸν ὄντα. τοῦτο δ᾽ ὥσπερ τελευταία θύελλα χειμαζομένους*
τοὺς νεανίσκους ἐπεβάπτισεν· ἡ γὰρ Σαλώμη δραμοῦσα πρὸς βασι-
λέα τὴν παραίνεσιν ἐμήνυσεν. κἀκεῖνος οὐκέτι καρτερήσας δεσμεῖ
μὲν ἀμφοτέρους τοὺς υἱεῖς καὶ διεχώρισεν ἀπ᾽ ἀλλήλων, πέμπει δὲ
πρὸς Καίσαρα διὰ τάχους Οὐολούμνιόν τε τὸν στρατοπεδάρχην καὶ
536 *τῶν φίλων Ὄλυμπον ἐγγράφους τὰς μηνύσεις φέροντας. οἱ δ᾽ ὡς*
εἰς Ῥώμην πλεύσαντες ἀπέδοσαν τὰ ἀπὸ τοῦ βασιλέως γράμματα,
σφόδρα μὲν ἤχθέσθη Καῖσαρ ἐπὶ τοῖς νεανίσκοις, οὐ μὴν ᾤετο
537 *δεῖν ἀφελέσθαι τὸν πατέρα τὴν περὶ τῶν υἱῶν ἐξουσίαν. ἀντι-*
γράφει γοῦν κύριον μὲν αὐτὸν καθιστάς, εὖ μέντοι ποιήσειν λέγων,
εἰ μετὰ κοινοῦ συνεδρίου τῶν τε ἰδίων συγγενῶν καὶ τῶν κατὰ τὴν
ἐπαρχίαν ἡγεμόνων ἐξετάσειεν τὴν ἐπιβουλήν· κἂν μὲν ἐνέχωνται,
κτείνειν, ἐὰν δὲ μόνον ὦσιν δρασμὸν βεβουλευμένοι, κολάζειν μετρι-
ώτερον.

538 2. *Τούτοις Ἡρώδης πείθεται, καὶ παραγενόμενος εἰς Βηρυτόν,*
ἔνθα προσέταξεν Καῖσαρ, συνῆγε τὸ δικαστήριον. προκαθίζουσίν
τε οἱ ἡγεμόνες γραφὲν αὐτοῖς ὑπὸ Καίσαρος, Σατορνῖνός τε καὶ
οἱ περὶ Πεδάνιον πρέσβεις, σὺν οἷς [καὶ] Οὐολούμνιος ἐπίτρο-

§ 534 sq. = Ant. Iud. XVI 322. 332; § 537 = Ant. Iud. XVI 356.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 41 p. 89.

1 *παρεσκευάσθαι γὰρ*] *quasi rex decreuisset* Lat 2 *ὅτι* om. L¹TRC *σπουδάζουσαν* TRC 3 *διαγγέλοι* PAM 4 *τοῦτο* — 5 *ἐπεβάπτισεν*] *et hoc fuit extremum, quo tamquam tempestate oppressi adulescentes non secus ac turbine pessumdati sunt* Lat *τοῦτο δ᾽*] *ταῦτα* LTR *τοῦθ᾽* C fort. recte 5 *ἐβάπτισεν* M *πρὸσ τὸν βασιλέα* L 6 *μηκέτι* LTRC *κρατήσασ* et i. marg. *καρτερήσασ* T 7 *υἱοὺσ* LTR *διεχώρησεν* P *διαχωρίζει* LTRC 8 *οὐελούμνιον* P *ὀβελούμνιον* A *οὐολύμνιόν* MLRC *τε* om. PAM 9 *ὀλύμπιον* C *καὶ τῶν φίλων*] Destinon *καὶ τὸν φίλον* codd. *et ex amicis suis* Lat *ex amicis regis uiro* Heg *ἐγγράφους*] *ἐγγράφωσ* LTRC *descripta* Lat *δὲ* LTRC 10 post *τὰ* ras. 2—3 litt. (eras. fort. *τε*) P *ἀπὸ*] ex *ἐπὶ* corr. P, om. MC 11 *ᾤ·ετο*, *ε* ex corr. L 12 *δεῖν*, *εῖν* m. 2 i. ras. 3 litt., quarum primae, ut uid., fuerunt *εν* C *περὶ*] *κατὰ* MLTRC fort. recte 13 *γοῦν* om. A 15 *ἐνέχωνται*, *ἐν* ex corr. m. 2 R *ἔχωνται* (*ω* ex *ο* corr. A) PA *ἀνέχωνται* L et man. 1 Lips 16 *ἐὰν*] *ἂν* LTRC *κολάσειν* L¹TRC 18 *βηρυτὸν*, *υ* ex *ι* corr. A 19 *συνήγαγε* LTRC *προκαθέζουσίν* A *προκαθέζονταί* MLTRC 20 *τε οἱ*] *τε οἵ τε* PA *δὲ οἱ* LTRC *γραφὲν*] *κατὰ τὸ γραφὲν* PAM *αὐτοῖς* om. L haud male *τε*] *δὲ* PA 21 *Πεδάνιον*] *δαιδάνιον* PA *peninius* aut *penaius* Lat *καὶ* om. PA *οὐολύμνιοσ* PMLRC *ὁ ἐπίτροποσ* MLTRC

πος, ἐπειϑ' οἱ τοῦ βασιλέως συγγενεῖς καὶ φίλοι, Σαλώμη τε καὶ Φερώρας, μεϑ' οὓς οἱ πάσης Συρίας ἄριστοι πλὴν Ἀρχελάου τοῦ βασιλέως· τοῦτον γὰρ ὄντα κηδεστὴν Ἀλεξάνδρου δι' ὑποψίας εἶχεν Ἡρώδης. τοὺς γε μὴν υἱοὺς οὐ προήγαγεν εἰς τὴν δίκην μάλα 539
προμηϑῶς· ᾔδει γάρ, ὅτι καὶ μόνον ὀφϑέντες ἐλεηϑήσονται πάντως· εἰ δὲ δὴ καὶ λόγου μεταλάβοιεν, ῥᾳδίως Ἀλέξανδρον ἀπολύσεσϑαι τὰς αἰτίας. ἀλλ' οἱ μὲν ἐν Πλατάνῃ κώμῃ Σιδωνίων ἐφρουροῦντο.

3. Καταστὰς δ' ὁ βασιλεὺς ὡς πρὸς παρόντας διετείνετο 540
κατηγόρει τε τὴν μὲν ἐπιβουλὴν ἀσϑενῶς ὡς ἂν ἀπορούμενος εἰς αὐτὴν ἐλέγχων, λοιδορίας δὲ καὶ σκώμματα καὶ ὕβρεις καὶ πλημμελείας μυρίας εἰς αὐτόν, ἃ καὶ ϑανάτου χαλεπώτερα τοῖς συνέδροις ἀπέφηνεν. ἔπειτα μηδενὸς ἀντιλέγοντος ἐποικτισάμενος, ὡς αὐτὸς ἁλίσκοιτο καὶ νικῶν νίκην πικρὰν κατὰ τῶν τέκνων, ἐπηρώτα τὴν γνώμην ἑκάστου. καὶ πρῶτος Σατορνῖνος ἀπεφήνατο κατακρίνειν 541
μὲν τῶν νεανίσκων, ἀλλ' οὐ ϑάνατον· οὐ γὰρ εἶναι ϑεμιτὸν αὐτῷ τριῶν παρεστώτων τέκνων ἑτέρου τέκνοις ἀπώλειαν ἐπιψηφίσασϑαι. σύμψηφοι δ' αὐτῷ καὶ οἱ δύο πρεσβευταὶ γίνονται, καὶ τούτοις ἕτεροί τινες ἠκολούϑησαν. Οὐολούμνιος δὲ τῆς σκυϑρωπῆς ἀπο- 542
φάσεως ἤρξατο, καὶ μετ' αὐτὸν πάντες ϑάνατον κατακρίνουσιν τῶν μειρακίων, οἱ μὲν κολακεύοντες, οἱ δὲ μισοῦντες Ἡρώδην καὶ οὐδεὶς δι' ἀγανάκτησιν. ἔνϑα δὴ μετέωρος ἥ τε Συρία πᾶσα καὶ τὸ Ἰουδαϊκὸν 543
ἦν ἐκδεχομένων τὸ τέλος τοῦ δράματος· οὐδεὶς μέντοι ὑπελάμβανεν ἔσεσϑαι μέχρι τεκνοκτονίας ὠμὸν Ἡρώδην. ὁ δὲ σύρας τοὺς υἱοὺς εἰς Τύρον κἀκεῖϑεν διαπλεύσας εἰς Καισάρειαν τρόπον ἀναιρέσεως τοῖς μειρακίοις ἐσκέπτετο.

---

§ 538 = Ant. Iud. XVI 360.

PAMLTRCLatHegesippus I 41 p. 90.

1 ἔπειτα LTRC 2 μεϑ' οὗ PM *post hos* Lat πάσης om. Lat 4 υἱεῖσ LTRC 5 ἤδη T καὶ om. A πάντως] om. PAM *omni modo* Lat 6 δὴ] δεῖ P δή, η ex ι corr. A ἀποδύεσϑαι PAM ἀπολύ·εσϑαι L *delueret* Lat 7 πλατάνι P *platenae* Lat Παλαεστῷ Ant. Iud. XVI 361 σιδονίων A 8 δὲ LTRC κακαστὰσ A διετείνετο] *commouebatur* Lat 10 δὲ] Bekker τε codd. *uero* Lat σκόμματα ALR¹C 11 ἃ] ἃσ L¹TRC χαλεπωτέρασ L¹RC et ut uid. T 12 ἀπέφαινεν LTRC ἐπικτισάμενοσ, τι ex τη corr. A 13 νικῶν] νικώη M et ut uid. Lat, in quo est *semet ipsum argui miserabiliter questus acerbamque uictoriam uincere* τῶν om. LTRC κατὰ τῶν τέκνων cum sequentibus coniungit Lat 14 ἕκαστον LTRC καὶ om. LR κατακρίνειν] κρίνειν A 16 ἑτέρου C¹ ἑτέροισ C² 17 δὲ LTRC πρεσβῦται ML et i. marg. T πρεσβεῦται R litt. ευταὶ γίνονται i. ras. A 18 οὐολύμνιοσ MLRC ὁ οὐολούμνιοσ A 19 ϑάνατον πάντεσ tr. T 22 ἐκδεχόμενοι Bekker 23 υἱεῖσ LTRC

544 4. *Παλαιὸς δέ τις τοῦ βασιλέως στρατιώτης, ὄνομα Τίρων,*
ἔχων υἱὸν σφόδρα συνήθη καὶ φίλον Ἀλεξάνδρῳ καὶ αὐτὸς ἠγαπη-
κὼς ἰδίᾳ τὰ μειράκια, δι᾽ ὑπερβολὴν ἀγανακτήσεως ἔκφρων ἐγίνετο,
καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐβόα περιιὼν πεπατῆσθαι τὸ δίκαιον, ἀπολω-
λέναι τὴν ἀλήθειαν, συγκεχύσθαι τὴν φύσιν, ἀνομίας γέμειν τὸν
βίον, καὶ πάνθ᾽ ὅσα μὴ φειδομένῳ τοῦ ζῆν ὑπηγόρευε τὸ πάθος.
545 *τέλος δὲ καὶ τῷ βασιλεῖ τολμήσας προσελθεῖν „ἀλλ᾽ ἐμοὶ μέν,*
ἔφη, κακοδαιμονέστατος εἶναι δοκεῖς, ὅστις κατὰ τῶν φιλτάτων
πείθῃ τοῖς πονηροτάτοις, εἴ γε Φερώρα καὶ Σαλώμης καταγνοὺς
πολλάκις θάνατον πιστεύεις τούτοις κατὰ τῶν τέκνων, οἵ σε τῶν
γνησίων περικόπτοντες διαδόχων ἐπ᾽ Ἀντιπάτρῳ καταλείπουσι
546 *μόνῳ, τὸν ἑαυτοῖς εὐμεταχείριστον αἱρούμενοι βασιλέα. σκέψαι*
μέντοι γε, μή ποτε κἀκείνῳ γένηται μῖσος ἐν τοῖς στρατιώταις ὁ
τῶν ἀδελφῶν θάνατος· οὐ γάρ ἐστιν ὅστις οὐκ ἐλεεῖ τὰ μειράκια,
τῶν δὲ ἡγεμόνων καὶ φανερῶς ἀγανακτοῦσιν πολλοί.“ ταῦθ᾽ ἅμα
λέγων ὠνόμαζεν τοὺς ἀγανακτοῦντας. ὁ δὲ βασιλεὺς εὐθέως ἐκείνους
τε καὶ αὐτὸν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ συνελάμβανεν.
547 5. *Ἐφ᾽ ᾧ τῶν ἐκ τῆς αὐλῆς τις κουρέων, Τρύφων ὄνομα,*
προεκπηδήσας ἔκ τινος θεοβλαβείας ἑαυτοῦ μηνυτὴς γίνεται. „κἀμὲ
γάρ, ἔφη, Τίρων οὗτος ἀνέπειθεν, ὅταν θεραπεύω τῷ ξυρῷ σε δια-
χειρίσασθαι, μεγάλας τέ μοι παρ᾽ Ἀλεξάνδρου δωρεὰς ὑπισχνεῖτο.“
548 *ταῦτ᾽ ἀκούσας Ἡρώδης τόν τε Τίρωνα σὺν τῷ παιδὶ καὶ τὸν κουρέα*

---

§ 544 = Ant. Iud. XVI 375.

PAMLTRCLatHegesippus I 41 p. 92.

1 *ὀνόματι* PAM *τήρων* PAMTC² *tyro* Lat Heg; cf. Ant. Iud. XVI 375 2 *συνήθει* P *ἔφρων* R¹ *ἐγένετο* MLTRC 4 *περιῶν* L 5 *γέμην* A 6 *πάντα* LR *φειδομένου* PA¹ 7 *προσελθεῖν*] *εἰσελθεῖν* M 9 *πεῖθει* C¹ *τοῖσ πονηροτάτοισ* ex *τοὺσ πονηροτάτουσ* corr. L *σαλώμηι, ι* suppletum uid. L 10 *πιστεύει* C *οἵ* — 12 *βασιλέα*] *neque aduersus (aduertis* ed. Basil.) *hoc eos agere ut iustis successoribus destitutus cum solo remaneas antipatro capi facilem regem optantes* Lat *quid eos aliut agere nisi consulere uindictae, ut destitutus idoneis successoribus ad unum inclinaret ceteris infirmiorem, qui facile subduceretur* Heg *οἵ*] *οὐ* Destinon sententiam interrogatiuam inducens 11 *περικόπτονται* C *διαδοχῶν* C *καταλίπουσι* A 12 *μόνῳ, τον*] MLRCLat *μονώτατον* PAL² *μόνον τὸν* T *ἑαυτοῖς*] PAML² *αυτοῖσ* L¹ *αὐτοῖσ* TRC *σκέψαι μέντοι γε*] *σκεψάμενοί γε* L¹R et i. marg. T *uerum tamen cogita* Lat 13 *γένηται, ε* ex *ι* corr. A 14 *τῶν*] *omnium* Lat 15 *ταῦτα* LLips *συνελάμβανε* L 18 *τῶν*] *τὸν* L 19 *θεοβλαβείας*] *φρενοβλαβείασ* MLTRC *αὐτοῦ* T 20 *τήρων* PAMTC² *tyro* LatHeg *διαχειρίσασθαι*] *διαχρήσασθαι* LTRC 21 *παρὰ* PLTRC 22 *ταῦτα* LTRC *τήρωνα* PAMTC² *tyronem* LatHeg

βασάνοις διήλεγχεν, καὶ τῶν μὲν ἀρνουμένων, τοῦ δὲ μηδὲν πλέον
λέγοντος, στρεβλοῦν ἐκέλευσεν τὸν Τίρωνα σφοδρότερον. ὁ δ' 549
υἱὸς οἰκτείρας ὑπέσχετο τῷ βασιλεῖ πάντα μηνύσειν, εἰ χαρί-
σαιτο τὸν πατέρα αὐτῷ. κἀκείνου δόντος εἶπεν, ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ
πεισθεὶς Ἀλεξάνδρῳ θελήσειεν αὐτὸν ἀνελεῖν. τοῦθ' οἱ μὲν εἰς
ἀπαλλαγὴν τῆς τοῦ πατρὸς αἰκίας πεπλάσθαι, τινὲς δὲ ἀληθὲς
ἔλεγον.

6. Ἡρώδης γε μὴν ἐν ἐκκλησίᾳ τῶν τε ἡγεμόνων καὶ Τίρωνος 550
κατηγορήσας τὸν λαὸν ἐπ' αὐτοὺς ἐστρατολόγησεν· αὐτόθι γοῦν
ἀναιροῦνται μετὰ τοῦ κουρέως ξύλοις βαλλόμενοι καὶ λίθοις. πέμψας 551
δὲ καὶ τοὺς υἱεῖς εἰς Σεβαστὴν οὖσαν οὐ πόρρω τῆς Καισαρείας
προσέταξεν ἀποπνῖξαι. καὶ τελεσθέντος αὐτῷ ταχέως τοῦ προστάγ-
ματος τοὺς νεκροὺς εἰς Ἀλεξάνδρειον ἐκέλευσεν ἀνακομισθῆναι τὸ
φρούριον συνταφησομένους Ἀλεξάνδρῳ τῷ μητροπάτορι. τὸ μὲν
οὖν Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀριστοβούλου τέλος τοιοῦτον.

XXVIII. 1. Ἀντιπάτρῳ δὲ ἀδήριτον ἔχοντι τὴν διαδοχὴν μῖσος μὲν 552
ἀφόρητον ἐκ τοῦ ἔθνους ἐπεγείρεται πάντων ἐπισταμένων, ὅτι τὰς
διαβολὰς τοῖς ἀδελφοῖς πάσας ἐπισυντάξειεν οὗτος, ὑποικούρει δὲ
καὶ δέος οὐ μέτριον αὐξανομένην ὁρῶντι τὴν τῶν ἀνῃρημένων γενεάν·
ἦσαν γὰρ Ἀλεξάνδρῳ μὲν ἐκ Γλαφύρας υἱεῖς δύο Τιγράνης καὶ Ἀλέ-
ξανδρος, Ἀριστοβούλῳ δ' ἐκ Βερνίκης τῆς Σαλώμης Ἡρώδης μὲν
καὶ Ἀγρίππας καὶ Ἀριστόβουλος υἱοί, θυγατέρες δὲ Ἡρωδιὰς
καὶ Μαριάμμη. τὴν μὲν οὖν Γλαφύραν μετὰ τῆς προικὸς Ἡρώδης 553
ἀπέπεμψεν εἰς Καππαδοκίαν, ὡς ἀνεῖλεν Ἀλέξανδρον, τὴν Ἀριστο-

---

§ 548 = Ant. Iud. XVI 389; § 552 = Ant. Iud. XVII 1; cf. XVIII 130.

PAMLTRCLatHegesippus I 41 p. 93.

1 τοῦ ex τῶν corr. C 2 ἐκέλευε T τήρωνα PAMTC² *tyronem* LatHeg σφοδρώτερον A¹ δ'] δὲ LTRC *tumque* Lat 3 χαρίσαι A 4 κἀκεῖνου δόντος] *eoque relaxato* Lat αὐτοῦ ex αὐτοὺσ corr. L 5 ἀνελεῖν, ν ante ε i. ras. L τοῦτ' PA¹ τοῦτον L τοῦτο TRC 8 τήρωνοσ PAMTC² *tyrone* LatHeg 9 ἐστρατολόγησεν, εν ex αν corr. A 11 οὐ om. LC 13 ἀλεξάνδριον LR 15 τοιοῦτον] τοιοῦτον ἦν (ἦν suppl. P) PAM et ut uid. Lat 16 μὲν om. MLTRC 18 πάσας] πᾶσιν L πλάσασ et i. marg. πάσασ T, om. C 19 δέουσ C αὐξομένην LTRC αὐξανομένην — γενεάν] *crescente subole peremptorum* Lat ὁρῶν C 20 γλαφύρασ, γ uid. suppletum M λαφύρασ AC λαφυρᾶσ L γλαφυρᾶσ R 21 δὲ PLTRC βερονίκησ M *beronice* LatHeg Σαλώμης] σαλώμησ θυγατρ σ TC 23 μαριάμη M γλαφυρὰν LR ἡρώδησ μετὰ τῆσ προικὸσ tr. LTRC 24 ἀνέπεμψεν M ἀριστοβόλου A *aristoboli coniugem* Lat

βούλου δὲ Βερνίκην συνῴκισεν θείῳ πρὸς μητρὸς Ἀντιπάτρου· τὴν
γὰρ Σαλώμην οὖσαν διάφορον ἐξοικειούμενος ὁ Ἀντίπατρος τοῦτον
554 ἐπραγματεύσατο τὸν γάμον. περιήει δὲ καὶ τὸν Φερώραν δώροις
τε καὶ ταῖς ἄλλαις θεραπείαις καὶ τοὺς Καίσαρος φίλους οὐκ ὀλίγα
πέμπων ἐπὶ Ῥώμης χρήματα. οἵ γε μὴν περὶ Σατορνῖνον ἐν Συρίᾳ
πάντες ἐνεπλήσθησαν τῶν ἀπ᾽ αὐτοῦ δωρεῶν. ἐμισεῖτο δὲ διδοὺς
πλεῖον, ὡς ἂν οὐκ ἐκ τοῦ μεγαλοψύχου χαριζόμενος ἀλλ᾽ ἀναλίσκων
555 κατὰ δέος. συνέβαινεν δὲ τοὺς μὲν λαμβάνοντας οὐδὲν μᾶλλον
εὔνους γίνεσθαι, χαλεπωτέρους δ᾽ ἐχθροὺς οἷς μὴ διδοίη. λαμπροτέρας δὲ καθ᾽ ἡμέραν ἐποιεῖτο τὰς διαδόσεις ὁρῶν τὸν βασιλέα
παρ᾽ ἃς αὐτὸς ἐλπίδας εἶχεν ἐπιμελούμενον τῶν ὀρφανῶν καὶ τὴν
ἐπὶ τοῖς ἀνῃρημένοις μετάνοιαν ἐμφαίνοντα δι᾽ ὧν ἠλέει τοὺς ἐξ
ἐκείνων.
556 2. Συναγαγὼν γάρ ποτε Ἡρώδης συγγενεῖς τε καὶ φίλους
παραστησάμενός τε τὰ παιδία καὶ δακρύων ἐμπλήσας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶπεν· „ἐμὲ τοὺς μὲν τούτων πατέρας δαίμων σκυθρωπὸς
ἀφείλετο, ταῦτα δέ μοι μετὰ τῆς φύσεως συνίστησιν ἔλεος ὀρφανίας.
πειρῶμαι δ᾽, εἰ καὶ πατὴρ ἐγενόμην ἀτυχέστατος, πάππος γοῦν
γενέσθαι κηδεμονικώτερος καὶ μετ᾽ ἐμὲ ἡγεμόνας αὐτοῖς ἀπολι-
557 πεῖν τοὺς ἐμοὶ φιλτάτους. ἐγγυῶ δὲ τὴν μὲν σήν, ὦ Φερώρα,

§ 553 sq. = Ant. Iud. XVII 6 sq.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 42 p. 93.

1 δὲ] δὲ γαμετὴν Destinon ex PA (uide notam insequentem) *beronicen* Lat συνῴκισεν] συνώκησε LR συνώκησεν (συνώκισεν ex corr. A) αὐτὴν PA 2 ἐξοικιούμενοσ L τούτου L 3 περιήει] περιέθει LTRC περιέπει Hudson τὸν om. LTRC φερώρα A 5 ἐπὶ Ῥώμης] εἰσ την ῥώμην AMLTRC 6 ἐπλήσθησαν LTRC ἀπ᾽ (ὑπ᾽) αὐτοῦ T ἐμισεῖτο δὲ] *hoc autem magis inuisus erat cunctis* Lat 7 ἀλλὰ LTRC 8 δὲ] δὴ LR[1]C τε Niese 9 δὲ LTRC διδοίη] Dindorf διδώη (διδόη M[1]) codd. λαπροτέρασ A 11 ἐπιμελόμενον C 12 ἐκφαίνοντα R ἐμφανίζοντα et i. marg. ἐμφαίνοντα T συνεμφαίνοντα ed. pr. 14 ποτε] τότε L[1]R, om. Lat φίλους] τοὺσ φίλουσ ALRC 15 τοῖσ ὀφθαλμοῖσ C[1] 16 μὲν om. Hudson πατέρας om. L[1]R πατέρασ τούτων tr. C σκυθρωποὺσ R[1] 17 ἀφείλατο L[1]R σκυθρωπὸσ ἀφείλετο δαίμων tr. LTRC fort. recte μετα·τῆσ, eras. υ L 18 δὲ LTRC πατὴρ] πηρ (h. e. πατὴρ) corr. ex μηρ (μήτηρ) m. 2 C 19 γενέσθαι κηδεμονικώτερος] φανῆναι μετριώτεροσ LTRC *sim prouidentior* Lat *esse sollicitior* Heg μετ᾽ ἐμὲ ἡγεμόνας] *a quibus post me regantur* Lat ἡγεμόνας αὐτοῖς] ἡγεμόνασ αὐτοὺσ PA κηδεμόνασ αὐτοῖσ MLTRC *defensores* Heg καταλιπεῖν PC[2] καταλειπεῖν C[1] ad 18—20 γρ πάπποσ γοῦν φανῆναι μετριώτεροσ καὶ μὴ ἐμὲ κηδεμόνασ (α eras. A) αὐτοῖσ καταλιπεῖν τοὺσ ἐμοὶ φιλτάτουσ i. marg. PA 20 δὲ] *igitur* Lat δὴ ex LatHeg Destinon ὦ om. L[1]TRC

θυγατέρα τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν ἀδελφῶν Ἀλεξάνδρου παίδων, ἵνα
ᾖς αὐτῷ κηδεμὼν ἀναγκαῖος, τῷ δὲ σῷ παιδί, Ἀντίπατρε, τὴν
Ἀριστοβούλου θυγατέρα· γένοιο γὰρ ἂν οὕτω πατὴρ τῆς ὀρφανῆς.
καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς ὁ ἐμὸς Ἡρώδης λήψεται πρὸς μητρὸς ὢν
ἀρχιερέως πάππου. τὰ μὲν οὖν ἐμὰ ταύτην ἐχέτω τὴν κρίσιν, ἣν 558
διακόψῃ μηδεὶς τῶν ἐμὲ φιλούντων· ἐπεύχομαι δὲ καὶ τῷ θεῷ
συναρμόσαι τοὺς γάμους ἐπὶ συμφέροντι τῆς ἐμῆς βασιλείας καὶ
τῶν ἐμῶν ἐκγόνων τά τε παιδία ταυτὶ γαληνοτέροις ἐπιδεῖν ὄμμασιν
ἢ τοὺς πατέρας αὐτῶν."

3. [ἐπειδὴ] ταῦτα εἰπὼν ἀπεδάκρυσέν τε καὶ τῶν παίδων συν- 559
ήρμοσεν τὰς δεξιάς, ἔπειτα κατασπασάμενος ἕκαστον φιλοφρόνως
διέλυσεν τὸ συνέδριον. ἐπαχνώθη δ' εὐθὺς Ἀντίπατρος καὶ δῆλος
ἦν ἅπασιν ὀδυνώμενος· ὑπελάμβανεν γὰρ εἶναι παρὰ τῷ πατρὶ τὴν
τῶν ὀρφανῶν τιμὴν ἑαυτοῦ κατάλυσιν αὖθίς τε κινδυνεύσειν περὶ
τῶν ὅλων, εἰ πρὸς Ἀρχελάῳ καὶ Φερώραν ὄντα τετράρχην βοηθὸν
ἔχοιεν οἱ Ἀλεξάνδρου παῖδες. συνελογίζετο δὲ τὸ ἑαυτοῦ μῖσος καὶ 560
τὸν τῶν ὀρφανῶν ἔλεον ἐκ τοῦ ἔθνους, ὅση τε σπουδὴ ζώντων καὶ
ὅση μνήμη παρὰ Ἰουδαίοις τῶν δι' αὐτὸν ἀπολωλότων ἦν ἀδελφῶν.
ἔγνω δὴ πάντα τρόπον διακόπτειν τὰς ἐγγύας.

4. Καὶ τὸ μὲν ὑπιέναι πανούργως ἔδεισε τὸν πατέρα χαλεπὸν 561
ὄντα καὶ πρὸς τὰς ὑποψίας κινούμενον ὀξέως, ἐτόλμησεν δὲ προσελ-

§ 557 = Ant. Iud. XVII 14.

PAMLTRC LatHegesippus I 42 p. 94.

1 *ἀδελφῶν*] om. LatHeg recte iudice Destinone 2 *σῷ δὲ* tr. LTRC 4 *ἀδελφὴν*] *ἀδελφὴν δὲ* MLTRC *ὢν*] *ὢν* (*ὧν* C) *υἱὸσ* TC 5 *τὰ — κρίσιν*] *et de his quidem hoc sit iudicium meum* Lat et similiter Heg *τὰ μὲν οὖν ἐμὰ*] *ὁ ἀγαπῶν μὲν οὖν ἐμὲ* LTRC *κρίσιν*] *γνώμην* LTRC 6 *διακόψει* PALTRC *dirimat* Lat *τῶν ἐμὲ φιλούντων*] *ἐμὲ φιλῶν* LTRC *qui me amabit* Lat 7 *συναρμόσασθαι* LTRC *συνομόσασθαι* i. marg. T *τοὺς*] *τούτουσ τοὺσ* C 8 *ἐγγόνων* MLR *nepotum* Lat *ταυτὶ*] *ταῦτα* PAM *hos* Lat *ἐπιδεῖν*] *ἰδεῖν* PAM 10 *ἐπειδὴ — ἀπεδάκρυσέν*] *postquam haec locutus est, effleuit* Lat *ἐπειδὴ*] PAM *ἐπεὶ δὲ* LTR *ἔτι* C; *ἐπειδὴ* fort. ex *ἐπιδεῖν* factum et huc delatum est; *ἐπεῖδε* proponit Destinon cum prioribus coniungendum *ἀπεδάκρυσέν*] *ἐπεδάκρυσέ* M *ἐδάκρυσέ* LRC 12 *τὸ συνέδριον*] *τὸν σύλλογον* LTRC haud male *δὲ* LTR 13 *ὀδυνόμενοσ* L *ὠδυνώμενοσ* R[2] *παρὰ*] *καὶ παρα* LRLat 14 *ἑαυτοῦ*] *αὐτοῦ* LTR *κινδυνεύειν*, i. marg. *γρ κινδυνεύσειν* R 15 *φερώρα* PA[1] 16 *τὸ*] *τό θ'* C *τὸ καθ'* ed. pr. 18 *αὐτὸν*, *ὁ* ex corr. m. 2 C 19 *ἐγγυάσ* P 20 *ὑπιέναι*] cod. Lugd. Bat. teste Hauerkampo *ὑπεῖναι* (*υ* i. ras. A) PAMLTR *ὑπομεῖναι* C *subrepere* ut uid. Lat *ἔδεισε*] *ἔδησε* C *χαλεπὸν ὄντα*] *χαλεπαίνοντα* PAM *saeuienti* Lat 21 *τὰς* om. L *κινούμενον*] *uigilantem* Lat *ὀξέως*] *εὐθέωσ* LTRC *acriter* Lat *ὀξέως εἰδώς* Niese

θὼν ἱκετεύειν ἄντικρυς μὴ στερίσκειν αὐτὸν ἧς ἠξίωσεν τιμῆς, μηδὲ αὐτῷ μὲν ὄνομα βασιλείας, δύναμιν δὲ ὑπάρχειν ἄλλοις· οὐ γὰρ κρατήσειν τῶν πραγμάτων, εἰ πρὸς Ἀρχελάῳ πάππῳ καὶ Φερώραν
562 κηδεστὴν ὁ Ἀλεξάνδρου παῖς προσλάβοι. κατηντιβόλει δὲ πολλῆς οὔσης γενεᾶς κατὰ τὸ βασίλειον μεταθεῖναι τοὺς γάμους· ἦσαν γὰρ τῷ βασιλεῖ γυναῖκες μὲν ἐννέα, τέκνα δὲ ἐκ τούτων ἑπτά, αὐτὸς μὲν Ἀντίπατρος ἐκ Δωρίδος, Ἡρώδης δ' ἐκ Μαριάμμης τῆς τοῦ ἀρχιερέως θυγατρός, Ἀντίπας δὲ καὶ Ἀρχέλαος ἐκ Μαλθάκης τῆς Σαμαρείτιδος, καὶ θυγάτηρ Ὀλυμπιάς, ἣν ὁ ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ Ἰώσηπος εἶχεν, ἐκ δὲ τῆς Ἱεροσολυμίτιδος Κλεοπάτρας Ἡρώδης καὶ
563 Φίλιππος, ἐκ δὲ Παλλάδος Φασάηλος. ἐγένοντο δ' αὐτῷ καὶ ἄλλαι θυγατέρες Ῥωξάνη τε καὶ Σαλώμη, ἡ μὲν ἐκ Φαίδρας, ἡ δὲ ἐξ Ἐλπίδος. δύο δ' εἶχεν ἀτέκνους, ἀνεψιάν τε καὶ ἀδελφιδῆν. χωρὶς δὲ τούτων δύο ἀδελφὰς Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀριστοβούλου τὰς ἐκ Μαριάμμης. οὔσης δὲ πολυπροσώπου τῆς γενεᾶς ὁ Ἀντίπατρος ἐδεῖτο μετατεθῆναι τοὺς γάμους.

564 5. Χαλεπῶς δ' ὁ βασιλεὺς ἠγανάκτησεν καταμαθὼν αὐτοῦ τὸ πρὸς τοὺς ὀρφανοὺς ἦθος, ἔννοιά τε αὐτῷ παρέστη περὶ τῶν ἀνηρημένων, μή ποτε κἀκεῖνοι γένοιντο τῶν Ἀντιπάτρου διαβολῶν
565 ἀγώνισμα. τότε μὲν οὖν πολλὰ πρὸς ὀργὴν ἀποκρινάμενος ἀπελαύνει τὸν Ἀντίπατρον, αὖθις δὲ ὑπαχθεὶς αὐτοῦ ταῖς κολακείαις μεθηρμόσατο, καὶ αὐτῷ μὲν τὴν Ἀριστοβούλου συνῴκισεν θυγατέρα, τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ τῇ Φερώρα θυγατρί.

566 6. Καταμάθοι δ' ἄν τις, ὅσον ἴσχυσεν ἐν τούτοις κολακεύων

---

§ 561 = Ant. Iud. XVII 17.

PAMLTRCLatHegesippus I 42 p. 95.

1 ἠξίωσε, ω s. m. 2 L 2 ὑπάρχειν] ὑπερέχειν C 3 κρατήσει PA 5 το] τὸ·LR γὰρ] γὰρ δὴ LTRC 6 μὲν i. marg. suppl. A δ' A τούτων] τῶν LTRC 7 Δωρίδος] *doside* LatHeg δὲ LTR μαριάμησ M 8 μαλθάνησ PA μαλθακῆσ LR *martace* Lat 9 σαμαρίτιδοσ C[1] ἀδελφιδὸσ PT[1]R ἀδελφὸσ LC *frater* Lat *iosippus* Lat *ioseppus* ut uid. Heg 10 ἱεροσολυμήτιδοσ L 11 δὲ LTRC ἄλλαι·R θυγατέραισ R 12 ῥαξώνη C *bosamen* (acc.) codd. quidam Lat φέδρασ LR 13 Ἐλπίδος] *lopide* (abl.) codd. aliquot Lat δὲ LTRC ἀδελφὴν PAMCLat 15 μαριάμησ M ὁ om. L Ἀντίπατρος] *archelaus* Heg 16 ἠδεῖτο, η ex αι corr. m. 2 C μεταθεῖναι M et i. marg. T 17 δὲ LTRC 18 τοὺς om. L ἔννοιάσ A[1] 21 δ' C 22 καὶ] *ac primum* Lat συνώκησεν (-σε R) PA[1]LR 24 ὅσον] ὅσον ἴσον ed. pr. τούτω LTRC

Ἀντίπατρος, ἐκ τοῦ Σαλώμην ἐν ὁμοίοις ἀποτυχεῖν. ταύτην γὰρ
δὴ καίπερ οὖσαν ἀδελφὴν καὶ πολλὰ διὰ Λιονίας τῆς γυναικὸς
Καίσαρος ἱκετεύουσαν γαμηθῆναι τῷ Ἄραβι Συλλαίῳ, διωμόσατο
μὲν ἐχθροτάτην ἕξειν, εἰ μὴ παύσαιτο τῆς σπουδῆς, τὸ δὲ τελευ-
ταῖον ἄκουσαν Ἀλεξᾷ τινι τῶν φίλων συνῴκισεν καὶ τῶν θυγατέρων
αὐτῆς τὴν μὲν τῷ Ἀλεξᾶ παιδί, τὴν δ᾽ ἑτέραν τῷ πρὸς μητρὸς
Ἀντιπάτρου θείῳ. τῶν δ᾽ ἐκ Μαριάμμης θυγατέρων ἡ μὲν ἀδελ-
φῆς υἱὸν Ἀντίπατρον εἶχεν, ἡ δὲ ἀδελφοῦ Φασάηλον.

XXIX. 1. Διακόψας δὲ τὰς τῶν ὀρφανῶν ἐλπίδας ὁ Ἀντί- 567
πατρος καὶ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῷ τὰς ἐπιγαμίας ποιησάμενος
ὡς ἐπὶ βεβαίοις μὲν ὥρμει ταῖς ἐλπίσιν, προσλαβὼν δὲ τῇ κακίᾳ
τὸ πεποιθὸς ἀφόρητος ἦν· τὸ γὰρ παρ᾽ ἑκάστῳ μῖσος ἀποσκευάσα-
σθαι μὴ δυνάμενος ἐκ τοῦ φοβερὸς εἶναι τὴν ἀσφάλειαν ἐπορίζετο.
συνήργει δὲ καὶ Φερώρας ὡς ἂν ἤδη καὶ βασιλεῖ βεβαίῳ. γίνεται 568
δὲ καὶ γυναικῶν σύνταγμα κατὰ τὴν αὐλήν, ὃ νεωτέρους ἐκίνησεν
θορύβους· ἡ γὰρ Φερώρα γυνὴ μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς
προσλαβοῦσα καὶ τὴν Ἀντιπάτρου μητέρα πολλὰ μὲν ἠσέλγαινεν
κατὰ τὸ βασίλειον, ἐτόλμησεν δὲ καὶ τοῦ βασιλέως ὑβρίσαι δύο
θυγατέρας, δι᾽ ἃ δὴ μάλιστα ταύτην ἐκεῖνος προβέβλητο· μισού-
μεναί γε μὴν ὑπ᾽ αὐτοῦ τῶν ἄλλων ἐπεκράτουν. μόνη δὲ τῆς 569

§ 566 = Ant. Iud. XVII 10; § 567 = Ant. Iud. XVII 33.

PAMLTRCLatHegesippus I 42 p. 96.

1 ἐν ὁμοίοις] ἐν ὁμοίοισ οὖσαν MLTRC *in simili causa* Lat 2 δη om. M καὶ om. C Λιονίας] λευΐασ PA ἰουλίασ MLTRCLat *Liuiae* Heg; etiam infra § 641 λευΐασ in PA traditur, ut Λιβίας uel Λιονίας Iosephus dedisse uideatur. quamquam in Antt. semper Iulia uocatur Augusti uxor (XVI 135. XVII 10. 141. 146. 190. XVIII 31. 33) et in bello Iud. II 167 idem nomen ab omnibus fere testibus traditur; quare aliquid dubii restat τῆσ καίσαροσ γυναικὸσ tr. LTRC 3 Ἄραβι] *arabum regi* Lat διωμόσατο] *non passus est sed iurauit* Lat 4 ἕξειν] ἔχειν PAM σποδῆσ C¹ 5 ἀλεξᾶι, ᾶ i. ras., ι suppletum uid. A *alexae* Lat *alexandro* Heg συνώκησε (-σεν PA) PA¹LR 6 Ἀλεξᾶ] ἀλεξάνδρου PAMLat δὲ AMLTR 7 σπουδάσαντοσ ὡσ ἔφαμεν ἀντιπάτρου post θείῳ addunt PAM sine dubio spuria; cf. Ant. XVII 9 δὲ AMLTRC μαριάμησ M 9 ὀρ | ανῶν C¹ 11 ὡς om. LTRC et fort. Lat ὡς — ἐλπίσιν] *expectatione certa nitebatur* Lat ὥρμει] ὥρμησεν (-σε M) PAM προσβαλὼν Dindorf δὲ] δὴ L 12 παρ᾽ ἑκάστῳ] ἑκάστου MLTRC fort. recte 13 φοβερῶσ C ἐπωρίζετο R 14 καὶ ante βασιλεῖ om. AMLTRCLat 15 γυναικῶν om. L 17 καὶ om. LTRC εἰσέλγαινε C¹ 18 Pherorae filias a muliere illa iniuriam passas esse Ant. XVI 34 narratur 19 δι᾽ — προβέβλητο] *cui rei maxime ab antipatro erat obiecta* Lat δι᾽ ἃ δὴ] διὰ (δια A) δὴ PA διὸ LTR δι᾽ ὃ C ταύτην] αὐτὴν LTRC

ὁμονοίας αὐτῶν ἀντίπαλος ἦν Σαλώμη καὶ βασιλεῖ διέβαλλεν τὴν
σύνοδον ὡς οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων εἴη. γνοῦσαι δ'
ἐκεῖναι τὴν διαβολὴν καὶ ὡς ἀγανακτήσειεν Ἡρώδης, τῆς μὲν φα-
νερᾶς συνόδου καὶ τῶν φιλοφρονήσεων ἐπαύσαντο, τοὐναντίον δ'
ὑπεκρίνοντο καὶ διαφέρεσθαι πρὸς ἀλλήλας ἀκούοντος βασιλέως·
αἷς συνυπεκρίνετο καὶ Ἀντίπατρος ἐν τῷ φανερῷ προσκρούων
570 Φερώρᾳ. συνουσίαι δὲ ἦσαν αὐτῶν λάθρα καὶ κῶμοι νυκτερινοί,
τήν τε ὁμόνοιαν ἡ παρατήρησις ἐπέτεινεν. ἠγνόει δὲ οὐδὲν Σαλώμη
τῶν πραττομένων καὶ πάντα Ἡρώδῃ διήγγελλεν.
571 2. Ἐξεκαίετο δ' ἐκεῖνος εἰς ὀργὴν καὶ μάλιστα ἐπὶ τὴν Φερώρου
γυναῖκα· ταύτην γὰρ πλέον ἡ Σαλώμη διέβαλλεν. ἀθροίσας οὖν
συνέδριον τῶν τε φίλων καὶ συγγενῶν ἄλλα τε πολλὰ τῆς ἀνθρώ-
που κατηγόρει καὶ τὴν εἰς τὰς ἑαυτοῦ θυγατέρας ὕβριν, ὅτι τε
Φαρισαίοις μὲν χορηγήσειεν μισθοὺς κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀδελφὸν
572 αὐτῷ κατασκευάσειεν πολέμιον ἐνδησαμένη φαρμάκοις. τελευταῖον
δ' εἰς Φερώραν ἀπέστρεφεν τὸν λόγον, δυοῖν θάτερον ἑλέσθαι λέγων, ἢ
ἑαυτὸν ἀδελφὸν ἢ τὴν γυναῖκα. τοῦ δὲ θᾶττον ἀπολείψειν τὸ ζῆν
ἢ τὴν γυναῖκα φήσαντος, οὐκ ἔχων ὅ τι χρὴ δρᾶν μετέβαινεν ἐπ'
Ἀντίπατρον, ᾧ παρήγγειλεν μήτε τῇ Φερώρα γυναικὶ μήτε αὐτῷ
μήτ' ἄλλῳ τινὶ τῶν ἐκείνης διαλέγεσθαι. ὁ δὲ φανερῶς μὲν οὐ
μετέβαινεν τὸ πρόσταγμα, λάθρα δὲ διενυκτέρευεν σὺν ἐκείνοις.
573 καὶ δεδοικὼς τὴν ἐπιτηροῦσαν Σαλώμην πραγματεύεται διὰ τῶν
ἐπὶ τῆς Ἰταλίας φίλων τὴν εἰς Ῥώμην ἀποδημίαν αὐτῷ· γραψάντων
γὰρ ἐκείνων δεῖν Ἀντίπατρον διὰ χρόνου πεμφθῆναι πρὸς Καίσαρα,

§ 569 = Ant. Iud. XVII 38.

PAMLTRCLat
1 ἀντίπαλο· L ἀντίπαλον R διέβαλε T 2 δὲ LTR 3 φανερᾶς] φερώρασ A (ν supra) 4 τῆσ φιλοφρονήσεωσ C ἐπαύσατο A δὲ LTRC 5 ὑπεκρίναντο A καὶ om. C 7 αὐτῶν] αὐτῷ LR 9 πάντα] PAMLat πλεῖστα LTR πάνθ' C διήγγειλεν PA 10 δ'] δὲ LR et i. marg. suppl. A μάλιστα] μάλιστα δὲ LR φερώρα MLTRC 11 οὖν] γοῦν LRC 13 αὐτοῦ LTRC 14 φαρισσαίοισ C 15 αὐτοῦ PAM ἐνδυσαμένη L φαρμά·|κοισ A 16 δὲ LTR ἀπέστρεψε T ed. pr. θάτερον corr. ex θατέροιν C 17 ἑαυτὸν] αὐτὸν LTRC; aut ἑαυτον τὸν scribendum aut ἀδελφὸν eiciendum putat Herwerden τὸ] τοῦ MC 18 χρὴ om. L fort. recte μετέβαινεν] μετέβαινε μὲν C 19 παρήγγελλε MLTRC 20 μήτε MLTRC οὐ μετέβαινεν] *custodiens* Lat 21 μετέβαινεν] παρέβαινε cod. Med. teste Cardwello 22 ἐπιτηροῦσαν τὴν tr. C *obseruationem* (*salomes*) Lat Σαλώμην spurium uid. 23 αὐτῶ PAMLTR[1]C γραψάντων — p. 131, 1 ὁ δὲ] *ipsorum prolatis litteris ubi antipatrum aliquanto post tempore ad caesarem mitti oportere perscriberent. igitur herodes* Lat 24 γὰρ etc. corrupta putat Destinon πεμφθῆναι (πεφθῆναι RC) διὰ χρόνου tr. LTRC

ὁ δὲ οὔ τι μελλήσας ἐξέπεμψεν θεραπείαν τε λαμπρὰν καὶ πλεῖ-
στα δοὺς χρήματα τήν τε διαθήκην κομίζειν, ἐν ᾗ βασιλεὺς μὲν
Ἀντίπατρος ἐγέγραπτο, Ἀντιπάτρου δὲ Ἡρώδης διάδοχος ὁ ἐκ
Μαριάμμης τῆς τοῦ ἀρχιερέως θυγατρὸς γεγονώς.
3. Ἔπλευσεν δὲ καὶ Συλλαῖος ὁ Ἄραψ ἐπὶ Ῥώμης, ἠμεληκὼς 574
μὲν τῶν Καίσαρος προσταγμάτων, ἀνταγωνιούμενος δὲ πρὸς Ἀντί-
πατρον περὶ ὧν δεδίκαστο Νικολάῳ τάχιον. οὐ μικρὸς δ᾽ αὐτῷ
καὶ πρὸς Ἀρέταν ἦν ἀγὼν τὸν ἑαυτοῦ βασιλέα· τούτου γὰρ ἄλλους
τε φίλους ἀνῃρήκει καὶ Σόαιμον τῶν ἐν Πέτρᾳ δυνατωτάτων. πεί- 575
σας δὲ πολλοῖς χρήμασιν Φάβατον τὸν Καίσαρος διοικητὴν ἐχρῆτο
βοηθῷ καὶ καθ᾽ Ἡρώδου. πλείονα δὲ δοὺς Ἡρώδης ἀφίστησίν τε
ἀπὸ Συλλαίου Φάβατον καὶ δι᾽ αὐτοῦ τὰ κελευσθέντα ὑπὸ Καί-
σαρος εἰσέπραττεν. ὁ δὲ μηδὲν ἀποδοὺς ἔτι καὶ κατηγόρει Φαβάτου
παρὰ Καίσαρι, διοικητὴν εἶναι λέγων οὐ τῶν ἐκείνῳ, τῶν δὲ Ἡρώδῃ
συμφερόντων. ἐφ᾽ οἷς ὀργισθεὶς Φάβατος, ἦν δ᾽ ἔτι παρὰ Ἡρώδῃ 576
μάλιστα τιμώμενος, γίνεται προδότης Συλλαίου τῶν ἀπορρήτων
τῷ τε βασιλεῖ φησιν, ὅτι Συλλαῖος διαφθείρειεν αὐτοῦ τὸν σωμα-
τοφύλακα Κόρινθον χρήμασιν, ὃν δεῖ φυλάττεσθαι. πείθεται δ᾽
ὁ βασιλεύς· καὶ γὰρ τέθραπτο μὲν ὁ Κόρινθος ἐν τῇ βασιλείᾳ,
γένος δ᾽ ἦν Ἄραψ. συλλαμβάνει δ᾽ εὐθέως οὐκ αὐτὸν μόνον ἀλλὰ 577
καὶ δύο ἑτέρους Ἄραβας εὑρὼν παρ᾽ αὐτῷ, τὸν μὲν φίλον Συλλαίου
τὸν δὲ φύλαρχον. οἱ δὲ βασανιζόμενοι πεῖσαι Κόρινθον ὡμολόγη-
σαν ἐπὶ πολλοῖς χρήμασιν Ἡρώδην ἀνελεῖν. οὗτοι μὲν οὖν ἀνακρι-

---

§ 573 = Ant. Iud. XVII 52.

PAMLTRC Lat

1 *μελήσασ* LT¹ *θεραπείαν — λαμπρὰν*] *cunctis quae usui forent (instructum)* Lat 2 *δι|·αθήκην* P 4 *μαριάμησ* M *τοῦ* om. M 5 *ῥώμην* PA *ῥώμη·* (eras. *σ*) L 6 *προσταγμάτων*] *πραγμάτων* LTR, *προσταγμάτων* i. marg. T *ἀγωνιούμενοσ* LTRC 7 *δεδίκαστο*] *δὲ δίκαστῷ* C *δὲ* LTRC 8 *αὐτοῦ* LTRC 9 *σόεμον* MLTRC et ex corr. A *soemum* Lat *τῶν ἐν Πέτρᾳ δυνατωτάτων*] Niese *τὸν ἐν πέτρα δυνατώτατον* PALat *τῶν ἐν πέτρα τὸν δυνατώτατον* MLTRC 10 *φαβάτον* RC hic et infra *τὸν*] *τὸν τοῦ* L *ἐχρῆτο, η* i. ras. m. 2 C 11 *καὶ* om. TC *ἠρώδησ, η* ante *σ* corr. ex *ου* C 12 *δι᾽ αὐτοῦ*] *per semet ipsum* Lat *ὑπὸ*] *ἀπὸ* A 13 *ἔτι καὶ* om. Lat *καὶ* om. M 14 *παρὰ Καίσαρι*] *πρὸσ καίσαρα* LTRC *ἐκείνου* (*ου* uid. eras. L) LTRC *ἠρώδου* A 15 *δὲ* LTRC *παρ᾽* LTRC post *Ἡρώδῃ* 11 litt. eras. R 17 *τῷ τε*] *τότε* PA *διαφθείρειεν, ει* ante *ε* i. ras. A 18 *δεῖ, εῖ* corr. ex *ῇ* C *δὲ* LTR 20 *δὲ ἦν* AMC *δὲ εὐθέως* LRC 21 *ἑτέρους*] *ἑταίρουσ* C

θέντες καὶ παρὰ Σατορνίνῳ τῷ διέποντι τὴν Συρίαν ἀνεπέμφθησαν εἰς Ῥώμην.

578 4. Ἡρώδης δὲ οὐκ ἀνίει Φερώραν βιαζόμενος ἀπαλλαγῆναι τῆς γυναικὸς οὐδ᾽ ἐπενόει μηχανὴν δι᾽ ἧς ἂν τιμωρήσαιτο τὴν ἄνθρωπον πολλὰς τοῦ μίσους ἔχων αἰτίας, ἕως ὑπεραγανακτήσας σὺν
579 αὐτῇ καὶ τὸν ἀδελφὸν ἐκβάλλει. Φερώρας δὲ ἀγαπήσας τὴν ὕβριν ἀπαλλάσσεται μὲν εἰς τὴν ἑαυτοῦ τετραρχίαν ὀμόσας ὅρον ἕξειν ἕνα τῆς φυγῆς τὸν Ἡρώδου θάνατον καὶ μηδέποτε πρὸς ζῶντα ὑποστρέψειν, ἐπανῆλθεν δὲ οὐδὲ πρὸς νοσοῦντα τὸν ἀδελφὸν καίτοι λιπαρῶς μεταπεμπόμενον· ἐβούλετο γὰρ αὐτῷ τινας ἐντολὰς κατα-
580 λείψειν ὡς τεθνηξόμενος. ἀλλ᾽ ὁ μὲν παρ᾽ ἐλπίδα σώζεται, μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ νοσεῖ Φερώρας, εὑρίσκετο δὲ Ἡρώδης μετριώτερος· καὶ γὰρ ἥκει πρὸς αὐτὸν καὶ συμπαθῶς ἐθεράπευεν. οὐ μὴν ὑπερίσχυσεν τοῦ πάθους· μετὰ γὰρ ἡμέρας ὀλίγας ἀποθνήσκει Φερώρας.
581 ὃν καίπερ ἀγαπήσας Ἡρώδης μέχρι τελευταίας ἡμέρας ὅμως καὶ αὐτὸν ἀνελεῖν ἐφημίσθη φαρμάκῳ. τόν γε μὴν νεκρὸν εἰς Ἱεροσόλυμα κομίσας πένθος τε μέγιστον ὅλῳ τῷ ἔθνει κατήγγειλεν καὶ κηδείας ἠξίωσεν λαμπροτάτης. ἕνα μὲν δὴ τῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀριστοβούλου φονέων τοιοῦτον περιέρχεται τέλος.

582 XXX. 1. Μετέβαινεν δ᾽ ἐπὶ τὸν αὐθέντην Ἀντίπατρον ἡ ποινὴ τὸν Φερώρα θάνατον ἀρχὴν λαβοῦσα. τῶν τούτου γάρ τινες ἀπελευθέρων κατηφεῖς τῷ βασιλεῖ προσελθόντες τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ διεφθάρθαι φαρμάκοις ἔλεγον· προσενεγκεῖν μὲν γὰρ αὐτῷ τι τὴν γυναῖκα τῶν οὐ συνήθως ἐσκευασμένων, φαγόντα δ᾽ εὐθέως

---

§ 577 = Ant. Iud. XVII 57.

PAMLTRCLatHegesippus I 42 p. 96.

1 *ἀνεπέμφθεισαν* P 2 *Ῥώμην*] *συρίαν ῥώμην* (*συρίαν* deleted) C 3 *δ᾽* C *ἀνίει*] *ἀνείη* P *ἀνήει* LR *ἀνίει — βιαζόμενος*] *uehementius imminebat* Lat *φερώρα* PA 4 *οὐδ᾽*] *ὁ δ᾽* P *ὁ δὲ* AML² *οὐδὲ* L¹R¹ *καὶ* R² *ἀεὶ δ᾽* T² *οὐδ᾽ — ἄνθρωπον*] *aliquid enim quo mulierem plecteret excogitabat* Lat *ἂν τιμωρήσαιτο*] *ἀντιτιμωρήσετο* P 5 *ὑπεραγανακτήσας*] *ὑπεραλγήσασ* LTRC *supra modum indignatus* Lat 6 *ἀδελφὸν*] *ἀδελφὸν καίτοιλ* (*καίτοιλ* deletum) C (cf. u. 9) *ἐκβάλει* A (λ supra) 7 *ἕξειν ἕνα τῆσ φυγῆσ ὅρον* tr. LTRC 8 *καὶ* om. P 9 *ὑποστρέφειν* PAM *reuersurum esse* Lat *οὐδὲ*] *οὐ* T 10 *καταλείψειν*, *ψ* i. ras. Lips 12 *εὑρίσκετω* P *εὑρίσκεται* C *εὑρίσκετο δὲ* i. ras. A 13 *ἧκε* T *ἐθεράπευσεν* LTRC 14 *τοῦ πάθους*] PAMTCLat *το πάθοσ* LR *ἀποθνήσκει*] *θνήσκει* Lips man. 1 15 *καὶ* suppletum P 17 *κατήγγελλε* T 18 *λαμπροτάτησ* ex *λαμπρότητοσ* corr. C 19 *τοιοῦτον*, litt. *οιο* ex *ου* corr. C 20 *δὲ* LR *ἀντιπάτρου* L¹ 24 *δὲ* LTRC *δὲ αὐτὸν* ex Lat Hudson

εἰς τὴν νόσον καταπεσεῖν. ἀγηοχέναι τε πρὸ δυοῖν ἡμερῶν τὴν 583
μητέρα αὐτῆς καὶ τὴν ἀδελφὴν γύναιον ἐκ τῆς Ἀραβίας φαρμάκων
ἔμπειρον, ὅπως φίλτρον σκευάσῃ τῷ Φερώρᾳ, δεδωκέναι δὲ ἀντὶ
τούτου θανάσιμον Συλλαίου πραγματευσαμένου· τούτῳ γὰρ ἦν
γνώριμον.

2. Πληγεὶς οὖν ὁ βασιλεὺς ὑποψίαις πλείοσιν θεραπαίνας 584
τε καί τινας τῶν ἐλευθέρων ἐβασάνιζεν. ἐβόα δέ τις ἐν ταῖς
ἀλγηδόσιν „θεὸς ὁ γῆν καὶ οὐρανὸν διέπων μετέλθοι τὴν τούτων
ἡμῖν τῶν κακῶν αἰτίαν, τὴν Ἀντιπάτρου μητέρα.“ ταύτης τῆς
ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς λαβόμενος ἐπεξῄει πρόσω τὴν ἀλήθειαν. ἡ 585
δὲ γυνὴ τήν τε φιλίαν τῆς Ἀντιπάτρου μητρὸς πρὸς Φερώραν καὶ
τὰς ἐκείνου γυναῖκας ἐδήλου καὶ τὰς λαθραίας αὐτῶν συνόδους,
ὅτι τε Φερώρας καὶ Ἀντίπατρος σὺν ἐκείναις πίνοιεν ὑποστρέ-
φοντες ἀπὸ τοῦ βασιλέως δι᾽ ὅλης νυκτὸς μηδένα μήτε οἰκέτην
μήτε θεράπαιναν ἐῶντες παρατυγχάνειν. μία δὴ τῶν ἐλευθέρων
ταῦτα μηνύει.

3. Τὰς δὲ δούλας χωρὶς ἑκάστην Ἡρώδης ἐβασάνιζεν. ἐρρήθη 586
δὲ παρὰ πάσαις τὰ προειρημένα σύμφωνα, καὶ διότι κατὰ συν-
θήκην Ἀντίπατρος μὲν εἰς Ῥώμην, Φερώρας δ᾽ ὑποχωρήσειεν εἰς
τὴν Περαίαν· πολλάκις γὰρ αὐτοὺς διαλαλεῖν, ὡς μετ᾽ Ἀλέξανδρον
καὶ Ἀριστόβουλον ἐπ᾽ αὐτοὺς Ἡρώδης μεταβήσεται καὶ τὰς ἑαυτῶν
γυναῖκας. οὐ γὰρ φείσεσθαι μετὰ Μαριάμμην καὶ τοὺς ἐξ ἐκεί-

---

§ 583 = Ant. Iud. XVII 62.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 43 p. 97.

1 ἀγιοχεναί P ἀγηοχέναί, ἀγη i. ras. angustiore A ἀγειοχέναι LR δυεῖν ALTRC 2 αὐτῆς] ταύτησ ALTRC 3 φίλτρωι L[1] δὲ] δ᾽ A, om. M 4 ἦν] *fuisse* Lat, unde εἶναι Destinon 6 πληθεὶσ et i. marg. πληγεὶσ T πλείωσιν P θεραπ[α]είνασ C 7 ταῖσ, α ex ο corr. A 8 θεός] ὁ θεὸσ P 10 ἐπεξῄει — ἀλήθειαν] *persequebatur ulterius indaginem ueritatis* Lat ἐπεξῄει] ἐπεζήτει Destinon ἀλήθειαν] ἀλήθειαν ἐπιζητῶν LTRC 12 λαθραίουσ L 13 ἐκείνοισ PAC 14 ὅλησ τῆσ νυκτὸσ A et teste Herwerdeno M μηδένα] καὶ μηδένα P 15 ἐόντεσ PA[1] μιᾶ LR [ἐ]δη T 17 Ἡρώδης om. M ἐβασάνισεν L ἐρρήθη] ἐρρέθη AM *patuit* (*omnium dicta congruere*) Lat εὑρέθη Destinon 18 σύμφωνα] συμφώνωσ MLTRC συμφώνωσ τὰ προειρημένα tr. T διότι] δὴ ὅτι ex corr. A *qua de causa* Lat 19 post Ῥώμην expunctum παρείη C δὲ LTRC εἰσ τὴν περαίαν ὑποχωρήσειεν tr. C 20 γὰρ s. P μετὰ LTRC 21 διαβήσεται LTRC αὐτῶν LTRC 22 φείσεσθαι] Bekker φείσασθαι codd. *posse parcere* Lat μετὰ s. P μαριάμην M μαριάμμησ T[1]R

νης ἑτέρου τινός, ὥστε ἄμεινον εἶναι φεύγειν ὡς πορρωτάτω
587 τοῦ θηρίου. πολλάκις δὲ ἀποδυρόμενον πρὸς τὴν μητέρα τὸν Ἀντί-
πατρον εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς μὲν εἴη πολιὸς ἤδη, νεάζοι δὲ καθ᾽ ἡμέραν
ὁ πατήρ, φθάσαι δ᾽ ἂν τάχα καὶ τελευτήσας πρὶν ἄρξασθαι βασι-
λείας ἀληθοῦς. εἰ δὲ καί ποτε ἐκεῖνος τελευτήσειεν· πότε δ᾽ ἂν
γένοιτο τοῦτο; παντάπασιν αὐτῷ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς διαδοχῆς
588 γίνεσθαι σύντομον. ὑποβλαστάνειν δὲ τὰς τῆς ὕδρας κεφαλάς,
τοὺς Ἀριστοβούλου καὶ Ἀλεξάνδρου παῖδας. ἀφῃρῆσθαι δ᾽ αὐτὸν
ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τὴν ἐπὶ τέκνοις ἐλπίδα· διάδοχον γὰρ οὐ τῶν
αὐτοῦ τινα παίδων μετὰ τὴν τελευτήν, ἀλλὰ τὸν ἐκ Μαριάμμης
Ἡρώδην γεγραφέναι. καὶ κατὰ τοῦτό γε παντάπασιν παραγηρᾶν
οἰόμενον αὐτοῦ καὶ διαθήκας μενεῖν κυρίας· αὐτὸν γὰρ προνοήσειν
589 μηδένα τῆς γενεᾶς ἀπολιπεῖν. ὄντα γε μὴν τῶν πώποτε πατέρων
μισοτεκνότατον Ἡρώδην πολὺ μᾶλλον εἶναι μισάδελφον· δοῦναι
γοῦν αὐτῷ πρῴην ἑκατὸν τάλαντα ἐπὶ τῷ μὴ διαλέγεσθαι Φε-
ρώρᾳ. τοῦ δὲ εἰπόντος „τί γὰρ αὐτὸν ἐβλάπτομεν;" ἀποκρί-
νασθαι τὸν Ἀντίπατρον „εἴθε πάντα ἡμᾶς ἀφελόμενος γυμνοὺς
ἐάσειεν ζῶντας. ἀλλ᾽ ἀμήχανον ἐκφυγεῖν οὕτω φονικὸν θηρίον, παρ᾽
ᾧ μηδὲ φιλεῖν τινας ἔξεστι φανερῶς. λάθρα γοῦν νῦν ἀλλήλοις
σύνεσμεν, ἐξέσται δὲ φανερῶς, ἐὰν σχῶμέν ποτε ἀνδρῶν φρόνημα
καὶ χεῖρας."

---

§ 587 = Ant. Iud. XVII 66.

PAMLTRCLatHegesippus I 43 p. 98.

1 *φυγεῖν* LTRC *πορωτάτω* L *ὡσ πορρωτάτω φυγεῖν* tr. LTRC 2 *τὸ θηρίον* C fort. recte *ἀπωδυρόμενον* R² 3 *πολιὸς*] *πολιὸσ μὲν* L 4 *δὲ* LC 6 *γένοιτο*] *γένοιται*, *αι* i. ras. A *γενέσθαι* LTRC *fiet* Lat *τοῦτο*] *τούτω*, *ύ* ex *ῦ* corr. P 7 *γενέσθαι* LTRC *δὲ*] *τε* A 8 *ἀφηρεῖσθαι* ex corr. P *ἀφηρῆσθαι*, *ῆ* i. ras. A *δὲ* LTRC *αὐτὸς* Naber 10 *τὴν* om. M *ἐκ* om. LTRC *μαριάμησ* M 12 *μενεῖν*] Bekker et fort. Lat *μένειν* codd. *κυρείασ* ex corr. A *αὐτὸς* Niese 13 *ἀπολειπεῖν* R 14 *πολὺ*] *πολλῷ* LTRC 15 *ἑκατὸν*] *ρ´* PA 16 *τί* — 18 *ζῶντας*] *quid enim per nos laedebatur? respondisse antipatrum, utinam cunctis ablatis nudos se dummodo uiuos relinqueret* Lat 17 *τὸν Ἀντίπατρον*] *τὸν ἡρώδην* i. ras. m. 2 C ante *εἴθε* aliquid excidisse putat Destinon *πάνθ᾽* C *γυμνοὺς* s. P *ἐάσειεν*] Dindorf *ἐάσει γε* PMLTRC *ἐάσει* A 18 *ἀλλὰ* LTRC 19 *μήτε* PALTR *νῦν*] PAMLat, om. LTRC 20 *ἐξέσται*] PAMCLat *οὐκ ἔξεσται δὲ φανερῶσ ἐξέσται* (*οὐκέξεσται δὲ φανερῶσ* expunxit man. 2) L *οὐκἐξέσται* TR *οὐκ ἐξέσται δὲ φανερῶσ, λάθρα γοῦν ἀλλήλοισ σύνεσμεν, ἐξέσται* (*οὐκ* suppletum deinde deletum Lips) LipsN *ποτ᾽* C

4. Ταῦτ᾽ ἔλεγον αἱ βασανιζόμεναι, καὶ ὅτι Φερώρας βουλεύ- 590
σαιτο φυγεῖν μετ᾽ αὐτῶν εἰς Πέτραν. ἐπίστευσεν δ᾽ Ἡρώδης
πᾶσιν τοῖς λεγομένοις ἐκ τῶν ἑκατὸν ταλάντων· μόνῳ γὰρ Ἀντι-
πάτρῳ διείλεκτο περὶ αὐτῶν. ἀποσκήπτει δ᾽ εἰς πρώτην ὁ θυμὸς
Δωρίδα τὴν Ἀντιπάτρου μητέρα· καὶ γυμνώσας αὐτὴν παντὸς οὗ
δεδώρητο κόσμου, πολλῶν δ᾽ ἦν ταλάντων, ἐκβάλλει δεύτερον. τὰς 591
δὲ Φερώρου γυναῖκας ἀπὸ τῶν βασάνων ἐτημέλει διηλλαγμένος.
ἐπτόητο δὲ τῷ φόβῳ καὶ πρὸς πᾶσαν ὑπόνοιαν ἐξερριπίζετο πολ-
λούς τε τῶν οὐκ αἰτίων εἷλκεν εἰς βασάνους δεδοικώς, μή τινα τῶν
αἰτίων παραλίπῃ.

5. Κἀν τούτῳ τρέπεται πρὸς τὸν Σαμαρείτην Ἀντίπατρον, 592
ὃς ἦν ἐπίτροπος Ἀντιπάτρου. βασανίζων δὲ αὐτὸν ἤκουσεν ὅτι
μετεπέμψατο μὲν Ἀντίπατρος ἐξ Αἰγύπτου δηλητήριον φάρμακον
ἐπ᾽ αὐτὸν διά τινος τῶν ἑταίρων Ἀντιφίλου, λάβοι δὲ παρ᾽ ἐκεί-
νου Θευδίων ὁ θεῖος Ἀντιπάτρου καὶ παραδοίη Φερώρᾳ· τούτῳ
γὰρ ἐντείλασθαι τὸν Ἀντίπατρον Ἡρώδην ἀνελεῖν ἕως αὐτός ἐστιν
ἐν Ῥώμῃ τῆς ὑπονοίας κεχωρισμένος· Φερώραν δὲ τῇ γυναικὶ παρα-
θέσθαι τὸ φάρμακον. ταύτην ὁ βασιλεὺς μεταπεμψάμενος αὐτίκα 593
τὸ ληφθὲν ἐκέλευσεν κομίζειν. ἡ δ᾽ ἔξεισι μὲν ὡς κομιοῦσα, ῥίπτει
δ᾽ ἑαυτὴν ἀπὸ τοῦ τέγους τόν τε ἔλεγχον καὶ τὴν ἐκ τοῦ βασι-
λέως αἰκίαν φθάνουσα· προνοίᾳ δ᾽, ὡς ἔοικεν, θεοῦ μετιόντος

§ 590 = Ant. Iud. XVII 68.

PAMLTRCLatHegesippus I 43 p. 99.

1 ταῦτα LTRC αἱ] $\overset{αἱ}{·}$ A βουλεύσαιτο, αι i. ras. A βουλεύσαιτο, εύσαιτο ex εται corr. C 2 φεύγειν LTRC αὐτῶν] AML²TLat αὐτὸν PL¹RC Πέτραν] περαίαν T τὴν περαίαν C *petram* Lat δ᾽] δὲ LTRC, om. A πᾶσιν ἡρώδησ tr. LTRC 3 ἑκατὸν] ρ̄ P ἑκατῶν A¹R 4 διήλεκτο L δὲ LTRC πρώτην] τὴν πρώτην LTRC 5 Δωρίδα] *dosidem* Lat 6 ἐδωρήσατο T δ᾽ ἦν] δὴ LR δεύτερον. τὰς δὲ] δεύτερον δὲ τὰσ MLTR et ut uid. Lat 7 φερώρα MLTRC ἀπὸ τῶν βασάνων s. P διηλλαγμένωσ PC² διηλεγμένοσ L διηλεγμένασ R διηλαγμένοσ C¹ 8 ἐξεριπίζετο LRC 9 αἰτίων] ίων C¹ εἷλκεν — 10 αἰτίων i. marg. suppletum A παραλίπῃ, ι et η i. ras. A παραλείπῃ LR 13 μεταπέμψαιτο LTRC ἐπ᾽ αὐτὸν φάρμακον tr. C 14 ἑταίρων, αι i. ras. uid. M ἑτέρων T¹ Ἀντιφίλου] ἀντιπάτρου C 15 *thesdionem* Lat θεῖος] LTRCLat φίλοσ PAMHeg; cf. Ant. Iud. XVII 70 παραδοῖ LTRC τούτῳ] τοῦτο AM 17 φερώρα PAM παραθέσθαι τῇ γυναικὶ tr. LTRC 18 ταύτην] ταύτην οὖν AMLat ὁ βασιλεὺς om. TLRC 19 τὸ] καὶ τὸ M δὲ LTRC ἔξεισι μὲν] ἔξεισιν LTRC 20 δὲ L αὑτὴν A $\overset{ἑ}{α}$υτὴν L αὐτὴν C στέγουσ ut uid. m. 1 Lips ἐκ s. P 21 φθάνουσα·C δε LTRC θεοῦ s. A

Ἀντίπατρον οὐκ ἐπὶ κεφαλὴν ἀλλ᾽ ἐπὶ θάτερα πεσοῦσα διασώζεται.
594 *κομισθεῖσαν δ᾽ αὐτὴν ὁ βασιλεὺς ἀνακτησάμενος, κεκάρωτο γὰρ*
ἀπὸ τοῦ πτώματος, ἠρώτα δι᾽ ἣν αἰτίαν ῥίψειεν ἑαυτήν, εἰ μὲν
εἴποι τἀληθές, ἀφήσειν πάσης τιμωρίας ἐπομνύμενος, εἰ δ᾽ ὑπο-
στείλαιτο, δαπανήσειν αὐτῆς ἐν βασάνοις τὸ σῶμα καὶ μηδὲ τάφῳ
καταλείψειν.
595 6. *Πρὸς ταῦθ᾽ ἡ γυνὴ μικρὸν διαλιποῦσα „καὶ τί γάρ, εἶπεν,*
ἔτι φείδομαι τῶν ἀπορρήτων Φερώρα τεθνεῶτος ἢ σώζουσα τὸν
ἀπολέσαντα πάντας ἡμᾶς Ἀντίπατρον; ἄκουε, βασιλεῦ, καὶ μετὰ
σοῦ θεὸς ὁ μάρτυς ἐμοὶ τῆς ἀληθείας πλανηθῆναι μὴ δυνάμενος·
596 *ὅτε ἀποθνήσκοντι Φερώρᾳ παρεκαθέζου δεδακρυμένος, τότε με προσ-*
καλεσάμενος ἐκεῖνος „ἦ πολύ γε, ἔφη, ὦ γύναι, τῆς εἰς ἐμαυτὸν
διανοίας τοῦ ἀδελφοῦ διήμαρτον, τὸν οὕτως στέργοντα μισήσας καὶ
κτεῖναι βουλευσάμενος τὸν οὕτως ἐπ᾽ ἐμοὶ μηδὲ τεθνεῶτί πω συγ-
χεόμενον. ἀλλ᾽ ἐγὼ μὲν ἀπέχω τῆς ἀσεβείας τὸ ἐπιτίμιον, σὺ δ᾽
ὃ φυλάσσεις κατ᾽ αὐτοῦ φάρμακον ὑπ᾽ Ἀντιπάτρου καταλειφθὲν
ἡμῖν φέρε καὶ βλέποντός μου ταχέως ἀφάνισον, ἵνα μὴ καὶ καθ᾽
597 *ᾅδου φέροιμι τὸν ἀλάστορα.“ καὶ κελεύσαντος ἐκόμισα καὶ πλεῖστον*
μὲν εἰς τὸ πῦρ ὁρῶντος αὐτοῦ κατεκένωσα, βραχὺ δὲ ἐμαυτῇ πρὸς
τὰ ἄδηλα καὶ τὸν ἐκ σοῦ φόβον ἐτήρησα.“
598 7. *Ταῦτ᾽ εἰποῦσα προκομίζει τὴν πυξίδα παντάπασιν ἔχουσαν*
τοῦ φαρμάκου βραχύ. βασιλεὺς δ᾽ ἐπὶ τὴν μητέρα τὴν Ἀντιφίλου
καὶ τὸν ἀδελφὸν τὰς βασάνους μετέφερεν, κἀκεῖνοι τὸν Ἀντίφιλον
κομίσαι τε ἀπ᾽ Αἰγύπτου τὴν πυξίδα ὡμολόγουν καὶ λαβεῖν παρ᾽

---

§ 593 = Ant. Iud. XVII 71.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 43 p. 100.

2 *δὲ* LTRC 3 *ἀπὸ*] *ἐκ* LTRC *αὐτὴν* T 4 *τἀληθέσ*, *τ* i. ras. (ex *θ* corr.) M *ἐπωμνύμενοσ* A *δὲ* LTRC 6 *καταλείψειν*] *καταλύψειν* C 7 *ταῦτα* LTRC *διαλιποῦσα μικρὸν* tr. LTRC 8 *φείδομαι*] *custodio* Lat *ἢ*] *ἡ* C et fort. Lat; spurium uid. nisi forte quid excidit *ἢ σώζουσα*] *seruatura* Lat 9 *ἀπολέσαντα·*, eras. *σ* A 10 *θεὸς ὁ μάρτυς*] *ὁ θεὸσ μάρτυσ* A *θεὸσ μάρτυσ* LTRC *μὴ* om. C 12 *ἦ*] *ἢ* PML²R *ἡ* L¹ *ὦ* om. LTRC *γύναι ⋯* C 13 *οὕτω* LTRC 14 *πω·* A *συγχεόμενοσ* (ν supra σ) C 15 *δὲ* LTRC 16 *φυλάττεισ* ALTRC *καταληφθὲν* PA¹ 17 *φέρε — ἀφάνισον*] *affer propere meque uidente consume* Lat *μου* i. ras. A *μὴ* ex *μοι* corr. C *καὶ* om. L¹ *κατάδου* P *κατ᾽ ἅδου* A 18 *φέροιμι*] *φέρω μου* Destinon *τρέφοιμι* Naber *καὶ* ante *κελεύσαντος* om. L¹TRC 19 *ἐμαυτὴ* P 21 *ταῦθ᾽* P *ταῦτ᾽*, *τ* finale i. ras. A *ταῦτα* LTRC *προκομίζει* PAML²LatHeg *προσκομίζει* L¹TRC 22 *βραχὺ παντάπασιν ἔχουσαν τοῦ φαρμάκου* tr. LTRC *δὲ* L

ἀδελφοῦ τὸ φάρμακον ἔφασκον ἰατρεύοντος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. περι- 599
ιόντες δὲ οἱ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀριστοβούλου δαίμονες ἅπαν τὸ βασί-
λειον ἐρευνηταί τε καὶ μηνυταὶ τῶν ἀδήλων ἐγίνοντο τούς τε πορρω-
τάτω τῆς ὑποψίας ὄντας ἔσυρον εἰς τοὺς ἐλέγχους. εὑρίσκεται γοῦν
καὶ ἡ τοῦ ἀρχιερέως θυγάτηρ Μαριάμμη τῆς ἐπιβουλῆς συνίστωρ·
βασανιζόμενοι γὰρ τοῦτ᾽ ἀπέδειξαν αὐτῆς οἱ ἀδελφοί. βασιλεὺς 600
δὲ τῆς μητρῴας τόλμης καὶ τὸν υἱὸν ἠμύνατο· τὸν γοῦν ἐξ αὐτῆς
Ἡρώδην ὄντα διάδοχον Ἀντιπάτρου τῆς διαθήκης ἐξήλειψεν.
XXXI. 1. *Ἐπὶ τούτοις καὶ Βάθυλλος εἰς τοὺς ἐλέγχους συνέ-* 601
δραμεν, ἡ τελευταία πίστις τῶν Ἀντιπάτρῳ βεβουλευμένων· ἦν μὲν
γὰρ ἀπελεύθερος αὐτοῦ, κομίζων δ᾽ ἧκεν ἄλλο δηλητήριον ἰοὺς
ἀσπίδων καὶ χυλοὺς ἑτέρων ἑρπετῶν, ἵνα εἰ τὸ πρῶτον ἀσθενήσει
φάρμακον, τούτῳ Φερώρας μετὰ τῆς γυναικὸς ὁπλίσαιτο κατὰ τοῦ
βασιλέως. πάρεργον δὲ τῆς ἐπὶ τὸν πατέρα τόλμης ἐκόμιζεν τὰς 602
κατὰ τῶν ἀδελφῶν ἐσκευωρημένας ἐπιστολὰς ὑπ᾽ Ἀντιπάτρου·
ἦσαν γὰρ Ἀρχέλαος καὶ Φίλιππος βασιλέως παῖδες ἐπὶ Ῥώμης
παιδευόμενοι μειράκιά τε ἤδη καὶ φρονήματος μεστοί. τούτους 603
ἐπανακύπτοντας αὐτοῦ ταῖς ἐλπίσιν ἀποσκευάσασθαι σπεύδων
Ἀντίπατρος ἃς μὲν πλάττεται κατ᾽ αὐτῶν ἐπιστολὰς ἐξ ὀνόματος
τῶν ἐπὶ Ῥώμης φίλων, οὓς δὲ ἔπειθεν γράψαι διαφθείρας χρήμα-
σιν, ὡς πολλὰ μὲν βλασφημοῖεν τὸν πατέρα, φανερῶς δὲ Ἀλέξαν-
δρον καὶ Ἀριστόβουλον ὀδύροιντο, πρὸς δὲ τὴν μετάκλησιν ἀγανα-
κτοῖεν· ἤδη δ᾽ αὐτοὺς ὁ πατὴρ μετεπέμπετο, καὶ τοῦτο ἦν τὸ
μάλιστα ταράσσον Ἀντίπατρον.

---

§ 599 = Ant. Iud. XVII 78.

PAMLTRCLatHegesippus I 43 p. 101.

1 *περιόντεσ* L[1]R 3 *ἐρ··νηταί* R *ἐρευνηταί, ευ* i. ras. Lips *τε* om. L *ἐγένοντο* L[1]R[1]C 5 *μαριάμη* M 6 *γὰρ*] PALat, om. MLTRC *τοῦτο* LTRC *αὐτῆς*] *καὶ αὐτῆσ* R 8 *ἐξέλειψεν* M 10 *τελευταία, α* finale i. ras. m. 2 C *ἀντιπάτρου* PA[1] 11 *ἀπελεύθερος αὐτοῦ*] *αὐτοῦ ἀπελεύθεροσ αὐτοῦ* C *δὲ* LTRC 12 *ἑρπετῶν*] *θηρίων καὶ ἑρπετῶν* TC *ἵν᾽* C *εἰ*] *εἰσ* L[1] *ἀσθενήσῃ* (*η* finale i. ras. P) PALR[1] *ἀσθενήσειε* Dindorf 13 *τοῦτο* L[1]C *ὠπλίσαιτο* C 15 *ἐσκαιωρημένασ* AML[2] *σκαιωρημένασ* P *ἐσκευωρημένασ, η* ex *ισ* corr. uid. m. 2 C 16 *γὰρ*] om. A *δὲ* MLTRC 19 *ἀντίπα‖τίπατροσ* P *πλάτ|τ·εται* A *πλάσσεται* LTRC *ipse finxit* Lat 20 *ἐπὶ*] *ἀπὸ* (*ἐ ι* supra) T *φίλων* om. LR *δὲ ἔπειθεν*] *δὲ πείθει* LTRC 21 *βλασφημεῖεν* PA *βλασφημεῖεν* (*οι* supra) C 22 *ὀδύροιντο, ι* suppletum AL *ὀδύροντο* R *δὲ*] *τε* LTRC 23 *δ᾽*] *δὲ* LTR[1]C *καὶ* R[2] *enim* Lat; unde haud male *γὰρ* conieceris *μετεπέπεμπτο* Naber *τὸ μάλιστα ταράσσων* P *μάλιστα τὸ ταράσσον* MR[2] *μάλιστα ταράσσον* (*ο* ex *ω* corr. L) LTR[1]C

604 2. Ἔτι δὲ καὶ πρὸ τῆς ἀποδημίας ἐν Ἰουδαίᾳ μένων τοιαύτας
κατ' αὐτῶν ἐπὶ Ῥώμης ἠγόραζεν ἐπιστολὰς προσιών τε ὡς ἀνύπ-
οπτος εἴη τῷ πατρὶ περὶ τῶν ἀδελφῶν ἀπελογεῖτο, τὰ μὲν ψευδῆ
605 λέγων εἶναι τῶν γραφομένων, ἃ δὲ νεότητος ἁμαρτήματα. τηνικαῦτά
γε μὴν τοῖς γράφουσιν κατὰ τῶν ἀδελφῶν πλεῖστα δοὺς χρήματα
συμφύρειν ἐπειρᾶτο τὸν ἔλεγχον, ἐσθῆτάς τε πολυτελεῖς καὶ στρω-
μνὰς ποικίλας ἐκπώματά τε ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ συνωνούμενος ἄλλα
τε πολλὰ τῶν κειμηλίων, ἵνα τῷ πλήθει τῆς εἰς ταῦτα δαπάνης
τοὺς εἰς ἐκεῖνα μισθοὺς ἐγκαταγράψῃ· διακόσια γοῦν ἀναλώματος
ἀνήνεγκεν τάλαντα, καὶ τούτων μεγίστη πρόφασις ἦν ἡ πρὸς
606 Συλλαῖον δίκη. πάντων δ' αὐτοῦ τότε καὶ τῶν βραχυτέρων ἐν τῷ
μείζονι κακῷ διακαλυφθέντων, ὅθ' αἱ μὲν βάσανοι πᾶσαι τὴν πατρο-
κτονίαν, αἱ δ' ἐπιστολαὶ δευτέρας ἀδελφοκτονίας κεκράγεσαν, ὅμως
οὐδεὶς τῶν εἰς Ῥώμην ἀφικνουμένων ἀπήγγειλεν αὐτῷ τὰς ἐν Ἰουδαίᾳ
τύχας καίτοι μεταξὺ τῶν ἐλέγχων καὶ τῆς ἐπανόδου διελθόντων
607 ἑπτὰ μηνῶν· τοσοῦτον πρὸς αὐτὸν ἐκ πάντων μῖσος ἦν. τάχα καὶ
τοὺς ἀπαγγέλλειν προῃρημένους οἱ τῶν ἀνῃρημένων δαίμονες ἀδελ-
φῶν ἐφίμουν· γράφει γοῦν ἀπὸ Ῥώμης ἄφιξιν ἑαυτοῦ ταχεῖαν εὐαγγε-
λιζόμενος, καὶ ὡς ὑπὸ Καίσαρος μετὰ τιμῆς ἀπολυθείη.
608 3. Ὁ βασιλεὺς δὲ εἰς χεῖρας λαβεῖν σπεύδων τὸν ἐπίβουλον καὶ
δεδοικὼς μή ποτε προγνοὺς φυλάξηται, δι' ἐπιστολῆς ἀνθυπεκρίνετο
τά τε ἄλλα φιλοφρονούμενος καὶ σπεύδειν παρακαλῶν· θήσεσθαι

§ 604 = Ant. Iud. XVII 81.

PAMLTRCLatHegesippus I 44 p. 102.
1 μένων] *constitutus* Lat 2 ἐπὶ] PA^{1}MLat ἀπὸ LTRC et ex corr. A προσιών τε — 3 ἀπελογεῖτο] PAMLat et ut uid. Heg καὶ προσιὼν τέωσ ἀνύπ· οπτοσ ἦν τῶ πατρὶ περὶ τῶν ἀδελφῶν δὲ ἀπελογεῖτο LTRC ὡς] ὡσ αν A 3 τῷ] καὶ τῶ P 4 εἶναι λέγων tr. PAM; εἶναι fort. spurium γραφέντων et i. marg. γραφομένων T ἃ] τὰ LTRC 5 δοὺς] διδοὺσ L διαδοὺσ TRC 6 ἔλεγχον] *sumptuum indicia* Lat τε om. LTRC πολλυτελεῖσ C^1 στρωμνᾶσ PA^1 7 ἀργυρὰ PA^{1}L χρυσὰ L 8 τῷ] τὸ R ταῦτα] αὐτα C τῆς εἰς αὐτὰ δαπάνης iterauit C 9 ἐγκατακρύψῃ LTRC *celaret* Lat 10 τούτω LTR τοῦτο C 11 δὲ LTRC 12 κακῶν ut uid. Lat διακαλυφθέντων] *contectis* Lat ὅτε LTRC πᾶσαι] πᾶσαν C πᾶ$^{\beta}$σαι βά$^{\alpha}$σανοι R 13 δὲ LTRC ἐπιστολαὶ] αἰπιστολαὶ A δευτέραν ἀδελφοκτονίαν T ὅμως] ὅμωσ δὲ LTR 14 εἰς Ῥώμην] *ex iudaea* Lat ἀπήγγελλεν LRC τὰς ἐν Ἰουδαίᾳ τύχας] *domi fortunas* Lat 15 i. marg. να' C 16 τάχα] *fortasse autem* Lat, unde τάχα δὲ Hudson 17 ἀπαγγέλειν A^1 ἀπαγγέλλει L^{1}R^1 ἀπαγγέλλειν, ν i. ras. Lips προαιρουμένουσ LTRC 18 ἐφήμουν C^1 ἑαυτοῦ] αὐτοῦ L^{1}RTC αὐτοῦ ex corr. L 19 ἀπὸ PM 20 ὁ om. L^{1}TRC 21 μή$^{\pi o}$τε A ἐπιστολῶν LTRC 22 θήσεσθαι — p. 141,2 ὑπέστρεψεν manu recentiore suppleta sunt in T

*γὰρ αὐτοῦ καὶ τὰς πρὸς τὴν μητέρα μέμψεις ἐπειχθέντος· οὐ γὰρ
ἠγνόει τὴν ἐκβολὴν τῆς μητρὸς Ἀντίπατρος. πρότερον μὲν οὖν* 609
*εἰλήφει τὴν περὶ τῆς Φερώρα τελευτῆς ἐπιστολὴν ἐν Τάραντι καὶ
μέγιστον ἐποιήσατο πένθος, ὅ τινες ὡς ἐπὶ θείῳ καθύμνουν, ἦν
δ', ὡς ἔοικεν, ἐπὶ διαμαρτίᾳ τῆς ἐπιβουλῆς ἡ σύγχυσις καὶ οὐ
Φερώραν κλαίοντος, ἀλλὰ τὸν ὑπηρέτην· ἤδη δὲ καὶ φόβος ἐπῄει
τις αὐτὸν τῶν τετελεσμένων, μή ποτε φωραθείη τὸ φάρμακον.
τότε δ' ἐν Κιλικίᾳ λαβὼν ἣν προειρήκαμεν παρὰ τοῦ πατρὸς* 610
*ἐπιστολὴν παραχρῆμα μὲν ἔσπευδεν, ὡς δὲ εἰς Κελένδεριν κατέπλει,
λαμβάνει τις αὐτὸν ἔννοια τῶν περὶ τὴν μητέρα κακῶν προμαν-
τευομένης ἤδη καὶ καθ' ἑαυτὴν τῆς ψυχῆς. οἱ μὲν οὖν προμηθέστε-* 611
*ροι τῶν φίλων συνεβούλευον μὴ πρότερον ἐμπίπτειν τῷ πατρὶ
πρὶν πυθέσθαι σαφῶς δι' ἃς αἰτίας ἐξέβαλεν αὐτοῦ τὴν μητέρα·
δεδιέναι γάρ, μή ποτε προσθήκη γένοιτο τῶν κατ' ἐκείνης διαβο-
λῶν. οἱ δὲ ἀσκεπτότεροι καὶ τὴν πατρίδα σπεύδοντες ἰδεῖν μᾶλλον* 612
*ἢ τὸ συμφέρον Ἀντιπάτρῳ σκοποῦντες, ἐπείγεσθαι παρῄνουν καὶ
μὴ τῇ μελλήσει παρασχεῖν τῷ πατρὶ μὲν ὑποψίαν φαύλην, τοῖς
διαβάλλουσι δὲ ἀφορμήν· καὶ γὰρ νῦν, εἴ τι κεκίνηται κατ' αὐτοῦ,
παρὰ τὴν ἀπουσίαν γέγονεν· μηδὲ γὰρ ἂν τολμῆσαι παρόντος·
ἄτοπον δ' εἶναι δι' ἀδήλους ὑποψίας προδήλων ἀγαθῶν στερί-
σκεσθαι, καὶ μὴ θᾶττον ἀποδοῦναι μὲν ἑαυτὸν τῷ πατρί, κομί-
σασθαι δὲ τὴν βασιλείαν ἐπ' αὐτῷ μόνῳ σαλεύουσαν. πείθεται* 613
*τούτοις, ἐνῆγεν γὰρ τὸ δαιμόνιον, καὶ διαπεράσας εἰς τὸν Σεβαστὸν
λιμένα τῆς Καισαρείας κατάγεται.*

4. *Παρυπήντησεν δ' αὐτῷ παρὰ δόξαν ἐρημία πολλὴ πάντων* 614
ἐκτρεπομένων καὶ μηδενὸς προσιέναι τολμῶντος· ἐμισεῖτο μὲν γὰρ

§ 608 = Ant. Iud. XVII 83 p. 103.

PAMLTRCLatHegesippus I 44 p. 103.

1 πέμψεισ T 2 ἐκβολὴν] ἐπιβουλὴν C πρότερον] *primam* Lat τὴν iterat L[1] 4 μέγιστον] μέγα ·, eras. ν A ὅ] οἵ L[1]R ὃ καὶ TC fort. recte 5 δὲ LTRC 6 κλαίοντεσ L ἤδη, η finale i. ras. L *praeterea* Lat ἐπῄει ex ἐπειὴ corr. A ἐπίει C[1] 7 φοραθείη R[1]C[1] 8 δὲ LTRC κηλικία C[1] 9 ἔσπευδε M 11 καὶ om. LTRCLat 14 μὴ — διαβολῶν] *ne forte criminationes eius auctae fuissent* Lat 16 καὶ — 18 ἀφορμήν] *ne demorando magis aut desiderantem offenderet aut suspectum exacerbaret* Heg 17 μελήσει PA[1]M μὲν om. PA τοῖς om. PA 18 δ' TRC et ex corr. Lips 19 παρὰ] κατὰ PA γεγονέναι MLTRC *factum esse* Lat μηδὲ] *nec — quemquam* Lat *nemo* Heg, unde μηδένα Destinon 20 δὲ LTRC 21 τῷ πατρὶ ἑαυτὸν tr. A 22 σαλευομένην LR 23 ἐνῆγεν γὰρ] ἐνῆ^{γε}γὰρ (ε post γ i. ras.) A εἰς τὸν Σεβαστὸν λιμένα] PALat τὴν (τὸν C) σεβαστὴν εἰσ τὸν λιμένα MLTRC 25 προυπήντησε TC δὲ LTR 26 ἐμισεῖτο — p. 140,1 παρρησίαν] *nam etsi semper aeque inuisus erat, odio tamen ut proderetur tunc data libertas est* Lat

ἐπίσης, καὶ τότε φανῆναι τὸ μῖσος ἔσχεν παρρησίαν, πολλοὺς δὲ
ὁ ἐκ τοῦ βασιλέως φόβος ἀπέστρεψεν, ἐπειδὴ πᾶσα πόλις ἤδη
τῆς κατ' Ἀντιπάτρου φήμης πεπλήρωτο καὶ μόνος ἠγνόει τὰ κατ'
αὐτὸν Ἀντίπατρος· οὔτε δὲ προεπέμφθη λαμπρότερόν τις ἐκείνου
615 πλέοντος ἐπὶ Ῥώμης οὔτε ἀτιμότερον ὑπεδέχθη. ὁ δὲ ἤδη μὲν
ἐνενόει τὰς οἴκοι συμφοράς, ἔτι δὲ ἐκ πανουργίας ὑπεκρύπτετο
καὶ τῷ δέει τεθνηκὼς ἔνδοθεν σοβαρὸς εἶναι τὸ πρόσωπον ἐβιά-
616 ζετο. φυγὴ δ' οὐκέτι ἦν οὐδ' ἐκ τῶν περιεχόντων ἀνάδυσις, καὶ
σαφὲς μὲν οὐδὲ ἐκεῖ τι τῶν οἴκοθεν ἀπηγγέλλετο διὰ τὴν ἐκ τοῦ
βασιλέως ἀπειλήν, ὑπελείπετο δὲ ἐλπὶς ἱλαρωτέρα, τάχα μὲν μηδὲν
πεφωρᾶσθαι, τάχα δ', εἴ τι καὶ πεφώραται, διασκευάσειν ἀναιδείᾳ
καὶ δόλοις, ἅπερ ἦν αὐτῷ μόνα τὰ τῆς σωτηρίας ἐφόδια.
617 5. Φραξάμενος οὖν αὐτοῖς ἧκεν εἰς τὸ βασίλειον δίχα τῶν
φίλων· οὗτοι γὰρ ὑβρισθέντες ἐπὶ τοῦ πρώτου πυλῶνος εἴρχθησαν·
ἔτυχεν δ' ἔνδον ὢν Οὔαρος ὁ τῆς Συρίας ἡγεμών. ὁ δὲ εἴσεισι πρὸς
τὸν πατέρα καὶ τῇ τόλμῃ παρακροτήσας ἑαυτὸν ἤγγιζεν ὡς ἀσπα-
618 σόμενος. κἀκεῖνος τὰς χεῖρας προβαλὼν καὶ τὴν κεφαλὴν παρα-
κλίνας, „ἔστιν, ἐξεβόησεν, καὶ τοῦτο πατροκτόνου τὸ περιπλέκεσθαί
μοι θέλειν ἐν τηλικαύταις αἰτίαις ὄντα. φθείρου, δυσσεβεστάτη
κεφαλή, μηδέ μου ψαύσῃς πρὶν ἀποσκευάσασθαι τὰ ἐγκλήματα. δί-
δωμι δέ σοι δικαστήριον καὶ δικαστὴν εὐκαίρως ἥκοντα Οὔαρον.
ἴθι καὶ σκέπτου τὴν ἀπολογίαν εἰς αὔριον· παρέχω γάρ σου καιρὸν

§ 614 = Ant. Iud. XVII 89.

PAMLTRCLat Hegesippus I 44 p. 104.

1 φανῆνε C¹ δὲ] δὲ καὶ MR² 2 ἐκ om. M ἀπέστρεφεν MLTRC πᾶσα] πᾶσα ἡ P 3 κατὰ PLTRC ἠγνώει C¹ καθ' ἑαυτὸν LTR 4 δὲ] γὰρ LTRCLat λαμπρότερόσ PA *clarius* Lat λαμπροτέρως Niese 5 ἐπὶ ῥώμην PAML² ἀτιμώτερον PA¹ ὁ δὲ ἤδη] *enimuero* Lat 6 ἐνενόει] ὑπενόει LTRC *intellegens* Lat *reputare* Heg ἐκ πανουργίας] πανουργία LTRC 7 τῷ] τὸ R¹ τεθνηκὼς ἔνδοθεν] *paene mortuus* Lat 8 δὲ LTR ἦν οὐκέτι tr. TC οὐδὲ LTRC ἀναδύσισ P 9 οὐδὲ ἐκεῖ] L¹TRCLat οὐδέν PAML² ἀπηγγέλλετο, η i. ras. A 10 δ' LTRC ὑπελείπετο δ' ἐλπὶς] *unde interdum etiam spes eum pertemptabat* Lat μὲν] ex δὲ corr. A, om. P 11 πεφωρᾶσθαι] πεφανερῶσθαι LR *esse deprehensum* Lat δὲ LR πεφανέρωται LR διασκευάσειν] διασκεδάσειν LC 12 τὰ om. MLTRC 14 οὗτοι] αὐτοὶ PAM *qui* Lat ἐπὶ] ἀπὸ ALat εἴρχθησαν M et ex corr. A *repulsi sunt* Lat 15 ἔτυχ' ἔνδον A ἔτυχε δὲ ἔνδον LTRC ὁ τῆσ συρίασ ἡγεμὼν οὔαροσ tr. LTRC 19 ἐν] ἐπὶ C δυσσεβεστάτη, η i. ras. P 20 μηδ' ἐμοῦ A ἀποσκευάσασθαι, litt. νάσασ i. ras. A 21 σοι] σοι καὶ LCLips haud male 22 καιρὸν] *et tempus* (h. e. καὶ καιρὸν) Lat

τοῖς πανουργεύμασιν.“ πρὸς ταῦτα μηδὲν ὑπ' ἐκπλήξεως ἀποκρί- 619
νασθαι δυνηθεὶς αὐτὸς ὑπέστρεψεν, παραγενόμεναι δὲ πρὸς αὐτὸν
ἐκδιηγήσαντο πάντας τοὺς ἐλέγχους ἥ τε μήτηρ καὶ ἡ γυνή. καὶ
τότε μὲν ἀνανήψας ἐν σκέψει τῆς ἀπολογίας ἦν.

XXXII. 1. Τῇ δ' ἐπιούσῃ συνέδριον μὲν ὁ βασιλεὺς ἀθροίζει τῶν 620
συγγενῶν καὶ φίλων, εἰσκαλεῖ δὲ καὶ τοὺς Ἀντιπάτρου φίλους. προ-
καθέζεται δὲ αὐτὸς ἅμα Οὐάρῳ καὶ τοὺς μηνυτὰς πάντας ἐκέλευσεν
εἰσαγαγεῖν, ἐν οἷς εἰσήχθησαν καὶ τῆς Ἀντιπάτρου μητρὸς οἰκέται
τινὲς οὐ πρὸ πολλοῦ συνειλημμένοι, κομίζοντες γράμματα παρ' αὐτῆς
πρὸς τὸν υἱὸν τοιάδε· „ἐπεὶ πεφώραται πάντα ἐκεῖνα τῷ πατρί σου,
μὴ παραγίνου πρὸς αὐτόν, ἂν μή τινα πορίσῃ παρὰ τοῦ Καίσαρος
δύναμιν.“ τούτων σὺν τοῖς ἄλλοις εἰσηγμένων Ἀντίπατρος εἰσέρχεται 621
καὶ πεσὼν πρηνὴς πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ πατρός, „ἱκετεύω, πάτερ, ἔφη,
μηδέν μου προκατεγνωκέναι, παρασχεῖν δέ μοι τὰς ἀκοὰς ἀκεραίους
εἰς τὴν ἀπολογίαν· ἀποδείξω γὰρ ἐμαυτὸν καθαρόν, ἂν σὺ θέλῃς.“

2. Ὁ δ' αὐτῷ σιγᾶν ἐγκραγὼν πρὸς τὸν Οὔαρον εἶπεν· 622
„ἀλλ' ὅτι μὲν καὶ σύ, Οὔαρε, καὶ πᾶς δικαστὴς ὅσιος Ἀντί-
πατρον ἐξώλη κρινεῖ, πέπεισμαι. δέδοικα δέ, μὴ κἀμοῦ μισή-
σῃς τὴν τύχην κἀμὲ κρίνῃς πάσης ἄξιον συμφορᾶς τοιούτους
υἱοὺς γεγεννηκότα. χρὴ δέ με διὰ τοῦτο ἐλεεῖσθαι πλέον, ὅτι
πρὸς οὕτω μιαροὺς καὶ φιλοστοργότατος πατὴρ ἐγενόμην. τοὺς 623
μὲν γὰρ προτέρους βασιλείας τε ἔτι νέους ἀξιώσας καὶ πρὸς τοῖς

§ 619 = Ant. Iud. XVII 92.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 44 p. 105.

1 πανουργήμασιν AMLR πρὸς — 2 ὑπέστρεψεν] *ad haec metu obstupefactus antipater, quia nihil respondere potuit, reuersus est* Lat *at ille obstupefactus tantae commotionis pauore nihil est ausus referre nec potuit, sed egressus fluctuabat animo* Heg ἐκπλήξεωσ, εωσ i. ras. L ἀποκρίνασθαι] ἀποκρίνεσθαι A δύνασθαι C 2 δυνηθεὶς αὐτὸς] ἀποκριθ·ναυτοσ C i. marg. νβ' C αὐτος] αὖος Destinon ex LatHeg παραγενόμεναι] παραγινόμεναι P; redit manus antiqua T 3 διηγήσαντο LTRC 4 δὲ ALTRC 5 μὲν om. LTR τῶν φίλων C 6 εἰσκαλλεῖ L 7 ἅπαντασ LTRC 8 οὐ πρὸ πολλοῦ] *iam pridem* Lat 9 γράμματα κομίζοντεσ tr. LTRC παρ'] ἀπ' LTRC 10 ἐπεὶ] ἐπείπερ LTRC τῷ] παρὰ τῶ LTRC σου] σὺ Destinon 11 τοῦ om. LTRC 12 τούτων — εἰσηγμένων] *his ad superiora additis* Heg σὺν] οὖν PA *itaque — una cum* Lat 13 πρινὴσ P 14 μοι ex μου corr. A ἀκεραίουσ ex corr. m. 2 C 16 δὲ LTRC ἐγκραγὼν] κεκραγῶσ PA ἐγκεκραγὼς Destinon 18 ἐξώλην L¹RC et ex corr. T κρίνει (ει ex η corr. A) PAMLR *iudicauerit* Lat 19 τύχην] ψύχην C ἄξιον πάσησ tr. C 20 διὰ τοῦτο ἐλεεῖσθαι πλέον] PAM μᾶλλον διὰ τοῦτο ἐλεεῖσθαι L διὰ τοῦτο ἐλεεῖσθαι μᾶλλον TRC *hoc — magis miserandus* Lat 21 καὶ om. T φιλοστοργώτατοσ PA¹L ἐγενόμην, γενό i. ras. A 22 τε ἔτι νέουσ βασιλείασ tr. C τοῖς] ·τοῖσ, eras. ε L

*ἐν Ῥώμῃ τροφείοις φίλους Καίσαρος, ζηλωτοὺς δὲ ποιήσας βασι-
λεῦσιν ἑτέροις, εὗρον ἐπιβούλους, οἳ τεθνήκασι τὸ πλέον Ἀντι-
πάτρῳ· νέῳ γὰρ ὄντι καὶ διαδόχῳ τούτῳ μάλιστα τὴν ἀσφάλειαν*
624 *ἐποριζόμην. τὸ δὲ μιαρὸν τοῦτο θηρίον τῆς ἐμῆς ὑπερεμπλησθὲν
ἀνεξικακίας ἤνεγκεν κατ᾽ ἐμοῦ τὸν κόρον· ἔδοξα γὰρ αὐτῷ πολὺν
ζῆν χρόνον, καὶ τὸ ἐμὸν γῆρας ἐβαρύνθη βασιλεύς τε οὐχ ὑπέ-
μεινεν εἰ μὴ διὰ πατροκτονίας γενέσθαι, δίκαια γοῦν βουλευσά-
μενος, ὅτι καταγαγὼν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χώρας ἀπερριμμένον καὶ
παρωσάμενος τοὺς ἐκ βασιλίδος μοι γεγενημένους ἀπέδειξα τῆς*
625 *ἀρχῆς διάδοχον. ἐξομολογοῦμαί σοι, Οὔαρε, τὴν ἐμαυτοῦ φρε-
νοβλάβειαν· ἐγὼ τοὺς υἱοὺς ἐκείνους κατ᾽ ἐμαυτοῦ παρώξυνα
δικαίας αὐτῶν ἀποκόψας ἐλπίδας δι᾽ Ἀντίπατρον. καὶ τί μὲν
ἐκείνους εὐεργέτησα τηλικοῦτον, ἡλίκον τοῦτον; ᾧ γε ζῶν μὲν ὀλί-
γου δεῖν παρεχώρησα τῆς ἐξουσίας, φανερῶς δὲ ταῖς διαθήκαις
ἐνέγραψα τῆς ἀρχῆς διάδοχον καὶ πρόσοδον μὲν ἰδίᾳ πεντήκοντα
ταλάντων ἔνειμα, τῶν δ᾽ ἐμῶν ἐχορήγησα χρημάτων ἀνέδην, πλέοντι
δὲ νῦν εἰς Ῥώμην ἔδωκα τριακόσια τάλαντα, Καίσαρι δ᾽ ἐξ ὅλης*
626 *τῆς γενεᾶς μόνον ὡς σωτῆρα τοῦ πατρὸς παρεθέμην. τί δ᾽ ἐκεῖνοι
τοιοῦτον ἠσέβησαν, οἷον Ἀντίπατρος; ἢ τίς ἔλεγχος ἠνέχθη κατ᾽*
627 *αὐτῶν, ἡλίκος ἀποδείκνυσιν τοῦτον ἐπίβουλον; ἀλλὰ φθέγγεσθαί τι
τετόλμηκεν ὁ πατροκτόνος καὶ πάλιν δόλοις τὴν ἀλήθειαν ἐπικα-
λύψειν ἐλπίζει. Οὔαρε, σοὶ φυλακτέον· ἐγὼ γὰρ οἶδα τὸ θηρίον
καὶ προορῶμαι τὴν μέλλουσαν ἀξιοπιστίαν καὶ τὸν ἐπίπλαστον*

---

§ 623 sq. cf. Ant. Iud. XVII 94 sq.

PAMLTVRC Lat Hegesippus I 44 p. 105.

1 *τροφείοις*] *τρυφίοισ* L[1] *τροφίοισ* R *τροφέοισ* C[1] *φίλους — 2 ἑτέροις*] *amicos caesaris feceram, sed quos aliis inuidendos regibus aemulandosque constitui* Lat *δὲ*] *τε* MLVRC *βασιλεῦσιν*] redit antiqua manus V 2 *ἑτέροισ* ex *ἑταίροισ* corr. C 3 *τούτο* C 4 *μιαρὸν — θηρίον*] *hic adulescentulus belua* Lat 5 *ἐ·μοῦ*, eras. uid. *τ* A *αὐτῷ*] *αὐτὸν* V 6 *τ᾽* C 7 *γοῦν*] *τε* L[1]R *γε* VC *quidem profecto* Lat 8 *ἀπὸ*] *ἐκ* LVRC *ἀπερριμένον* V *ἀπεριμμένον* R 9 *γεγεννημένουσ* PAMLRC 11 *ἐγὼ*] *ἐγὼ γὰρ* P probante Destinone 12 *αὐτῶν* ex *αὐτοῦ* corr. C 13 *εὐηργέτησα* MLVRC 14 *δεῖν*] *δ᾽ ἦν* C[1] *παρεχώρισα* C 15 *ἰδίων* P *ἴδιον* Destinon 16 *τῶν*] *ἐμφορεῖσθαι δὲ τῶν* R[2] *δὲ* LVRC *ἀνέδην*] *ἀναίδην* LR[2]V 17 *τριακόσια*] *τ̄* PA *δὲ* MLVRC 18 *παρεθέμην τοῦ πατρὸσ* tr. V *δ᾽*] *δὲ* LVR *δὲ* (superscr. *αι*) Lips *δαι* (superscr. *ε*) C 19 *ἔ··|λεγχοσ, λεγ* suppl. A 20 *αὐτὸν* V[1] 21 *δόλοις*] *λόγοισ* C *ἐπικαλύψειν*] *obtegere* Lat *οὔαρε, ο* ex *ρ* corr. uid. A 22 *γὰρ*] *μὲν γὰρ* P probante Destinone 23 *προορῶ·μαι* V

ὀλοφυρμόν· οὗτός ἐστιν ὁ παραινῶν ἐμοί ποτε φυλάττεσθαι ζῶντα
Ἀλέξανδρον καὶ μὴ πᾶσιν πιστεύειν τὸ σῶμα· οὗτος ὁ μέχρι τῆς
κοίτης εἰσάγων καὶ μή μέ τις ἐνεδρεύοι περιβλέπων· οὗτος ὁ τα-
μίας τῶν ὕπνων καὶ χορηγὸς τῆς ἀμεριμνίας, ὁ παραμυθούμενος
τὴν ἐπὶ τοῖς ἀνῃρημένοις λύπην καὶ διακρίνων τὴν τῶν ζώντων
εὔνοιαν ἀδελφῶν, ὁ ὑπερασπιστὴς ὁ ἐμός, ὁ σωματοφύλαξ. ὅταν 628
ἀναμνησθῶ, Οὔαρε, τὸ πανοῦργον ἐν ἑκάστῳ καὶ τὴν ὑπόκρισιν,
ἀπιστία με τοῦ ζῆν εἰσέρχεται καὶ θαυμάζω, πῶς βαρὺν οὕτως
ἐπίβουλον διέφυγον. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τις ἐξερημοῖ τὸν ἐμὸν οἶκον
καί μοι τοὺς φιλτάτους ἐπανίστησιν ἀεί, κλαύσομαι μὲν ἐγὼ τὴν
ἄδικον εἱμαρμένην καὶ κατ' ἐμαυτὸν στενάξω τὴν ἐρημίαν, διαφεύ-
ξεται δ' οὐδεὶς διψήσας τοὐμὸν αἷμα, κἂν διὰ πάντων μου τῶν
τέκνων ὁ ἔλεγχος ἔλθῃ."

3. Τοιαῦτα λέγων αὐτὸς μὲν ὑπὸ συγχύσεως ἐνεκόπη, Νικολάῳ 629
δ' ἑνὶ τῶν φίλων λέγειν τὰς ἀποδείξεις ἔνευσεν. μεταξὺ δ' ὁ
Ἀντίπατρος ἐπάρας τὴν κεφαλήν, ἔμενεν γὰρ δὴ βεβλημένος πρὸ
τῶν ποδῶν τοῦ πατρός, ἐκβοᾷ· „σύ, πάτερ, ὑπὲρ ἐμοῦ πεποίη- 630
κας τὴν ἀπολογίαν· πῶς γὰρ ἐγὼ πατροκτόνος, ὃν ὁμολογεῖς
φύλακα διὰ παντὸς ἐσχηκέναι; τερατείαν δέ μου καὶ ὑπόκρισιν
λέγεις τὴν εὐσέβειαν. πῶς ὁ πανοῦργος ἐν τοῖς ἄλλοις οὕτως
ἄφρων ἐγενόμην, ὡς μὴ νοεῖν, ὅτι λαθεῖν οὐδ' ἀνθρώπους ῥᾴδιον
τηλικοῦτον μύσος ἐνσκευαζόμενον, τὸν δ' ἀπ' οὐρανοῦ δικαστὴν

§ 629 = Ant. Iud. XVII 99.

PAMLVRCLatHegesippus I 41 p. 106.

2 πιστεύειν, ει i. ras. m. 2 V ὁ] ὅ με Destinon 3 εἰσάγων] *ingredi* Lat *deducere* Heg εἰσάττων Niese 4 χωρηγὸσ V 5 καὶ] ὁ V 6 ὅτ' ἂν PALVC 7 ἀναμνησθῶι V 8 ἀπιστεία C[1] βαρὺν] PALat βαθὺν MLVRC fort. recte οὕτω βαθὺν tr. LVRC 9 διέφυγον, ο ex ε corr. V ἐξερημοῖ] ἐξῆρέ μοι PALat 10 καὶ — ἀεί] *mihique amicissimi semper infensi sunt* Lat 11 εἱμαρμένην LVR κατ' ἐμαυτὸν] καθ' ἑαυτὸν LVR fort. recte 12 δὲ LVRC 14 ἐνεκόπη] *interrupto sermone tacuit* Lat *intercepta uox est* Heg ἀνεκόπη Destinon 15 δὲ LVR ἑνὶ] PAL[2]CLat ἐπὶ ML[1]VR γρ ἑνὶ i. marg. V ἔνευσεν] ἐπένευσε M ἐκέλευε (-ευεν V) LVRC *iussit* Lat δὲ LVRC ὁ om. P 16 ἀντίπατροσ, α ante τ i. ras. 3 litt., i. marg. ανπα (τ τ) P 17 ἐκβοᾷ] ἐβόα LVRC *exclamat* Lat *exclamans ait* Heg πεποίησαι LVRC fort. recte 18 ὁμολογεῖς] ὁμολογεῖσ αὐτοσ LVRC 19 τερατείαν — 21 ἐγενόμην] *aut si ficta, ut dicis, simulataque mea pietas fuit, cur in aliis tam callidus in hoc adeo demens fui* Lat δέ] δ' εἰ ex Lat Destinon 20 λέγει C[1] πῶς] πῶσ οὖν LVRC οὕτωσ (οὗτοσ V) ἐν τοῖσ ἄλλοισ tr. LVRC 21 οὐδ'] οὐδὲν L[1]VRC οὐδ' ἂν Aldrich ἀνθρώπουσ, υ ex ι corr. A 22 ἐνσκευαζόμενοσ ML[1]VR ἐνσκευαζόμενοσ (υ suprascr.) Lips δὲ LVRC

631 *ἀμήχανον, ὃς ἐφορᾷ πάντα καὶ πανταχοῦ πάρεστιν; ἢ τὸ τῶν ἀδελφῶν τέλος ἠγνόουν, οὓς ὁ θεὸς οὕτως μετῆλθε τῆς εἰς σὲ κακοβουλίας; τί δέ με καὶ παρώξυνεν κατὰ σοῦ; βασιλείας ἐλπίς; ἀλλ' ἐβασίλευον. ὑπόνοια μίσους; οὐ γὰρ ἐστεργόμην; φόβος ἐκ σοῦ τις ἄλλος; ἀλλὰ μὴν σὲ τηρῶν ἑτέροις φοβερὸς ἤμην. ἔνδεια χρημάτων;*
632 *καὶ τίνι μᾶλλον ἐξῆν ἀναλίσκειν; εἰ γὰρ ἐξωλέστατος πάντων ἀνθρώπων ἐγενόμην καὶ θηρίου ψυχὴν εἶχον ἀνημέρου, πάτερ, οὐκ ἂν ταῖς σαῖς εὐεργεσίαις ἐνικήθην, ὃν κατήγαγες μέν, ὡς ἔφης αὐτός, προέκρινας δὲ τοσούτων τέκνων, ἀπέδειξας δὲ ζῶν βασιλέα, δι'*
633 *ὑπερβολὴν δὲ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν ἐποίησας ἐπίφθονον; ὢ τάλας ἐγὼ τῆς πικρᾶς ἀποδημίας, ὡς πολὺν ἔδωκα καιρὸν τῷ φθόνῳ καὶ μακρὰν τοῖς ἐπιβουλεύουσι διωρίαν. σοὶ δέ, πάτερ, καὶ τοῖς σοῖς ἀγῶσιν ἀπεδήμουν, ἵνα μὴ Συλλαῖος τοῦ σοῦ γήρως καταφρονήσῃ. Ῥώμη μοι μάρτυς τῆς εὐσεβείας καὶ ὁ τῆς οἰκουμένης προστάτης Καῖσαρ, ὁ φιλοπάτορα πολλάκις με εἰπών. λάβε, πάτερ, τὰ παρ' αὐτοῦ γράμματα. ταῦτα τῶν ἐνθάδε διαβολῶν πιστότερα, ταῦτα ἀπολογία μοι μόνη, τούτοις τῆς εἰς σὲ φιλοστοργίας τεκμηρίοις*
634 *χρῶμαι. μέμνησο δὲ ὡς οὐχ ἑκὼν ἔπλεον ἐπιστάμενος τὴν ἐμφωλεύουσαν τῇ βασιλείᾳ κατ' ἐμοῦ δυσμένειαν. σὺ δέ με, πάτερ, ἄκων ἀπώλεσας, ἀναγκάσας καιρὸν διαβολῆς δοῦναι τῷ φθόνῳ. πάρειμι δὲ ἐπὶ τοὺς ἐλέγχους, πάρειμι διὰ γῆς καὶ θαλάσσης οὐδὲν*

---

§ 631 = Ant. Iud. XVII 102.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 44 p. 107.

1 *ὃς — πάρεστιν*] *qui ubique praesto esset et cuncta conspiceret* Lat 2 *οὕτω* LVRC 3 *τί — σοῦ*] *quid autem fuit cur me tua salus offenderet* Lat *δὲ*] *δαί* (ε supra) V *δαί* C *δέ με καὶ*] *δὲ καὶ* (*δαίμε* supra) (*δαίμε* deleuit m. 2) Lips 4 *οὐ γὰρ*] *ἀλλ'* V *sed* LatHeg 5 *ἄλλος* om. Lat *ἀλλάμὴν* A *ἤμην*] uide supra § 389 6 *ἐξολέστατοσ* C *ἁπάντων* LVRC 7 *καὶ* — 8 *ἐνικήθην*] *immanisque bestiae animum gererem, certe mansueti patris beneficiis uincerer* Lat *ἀνημέρου εἶχον* tr. PAM 8 *ἐνικήθην*] *mansuescere potui* Heg *ἐκηλήθην* Naber *κατήγα·* (*γεσ* supra), *εσ* i. ras. A 9 *τοσούτων*] *σου τῶν* LVR *tot* Lat 10 *ὢ*] PM *ὢ* A *ὧ* C *ὦ* LVR 11 *φθόνω, ὁ* suppl. m. 2 C *labori* (h. e. *πόνῳ*) Lat 12 *σοὶ* ex *σὺ* uid. corr. L *tuis* Lat *δὲ* om. VC 13 *γήρωσ, ω* ex *ου* corr. V 15 *φιλο·πάτορα* R *με πολλάκισ* tr. MLVRC 16 *ἐνθάδε* om. Lat *πιστώτερα* P *ταῦτα ἀπολογία* — 18 *ἑκὼν*] *hisque me defendo, haec affectus erga te mei argumenta certissima. recordare quam ingratus* Lat 17 *τῆς*] *τοῖσ* A[1] 18 *χρῶιμαι* V *ἐμφολεύουσαν* C[1] 19 *τῇ βασιλείᾳ*] PAMLat *τῆσ βασιλείασ* LVRC *τοῖς βασιλείοις* ex Lugd. Bat. Bekker *τῆς Σαλώμης* Naber *δὲ* om. Lat. *με* om. PL 20 *ἀπόλεσασ* P *ἀπώλεσασ, σ* finale ex *ν* corr. V 21 *γῆς καὶ* i. marg. suppl. m. 2 V *θαλάττησ* (*ττ* ex corr. m. 2) R

οὐδαμοῦ παθὼν ὁ πατροκτόνος. ἀλλὰ μήπω με τούτῳ φίλει τῷ 635
τεκμηρίῳ· κατέγνωσμαι γὰρ καὶ παρὰ θεῷ καὶ παρὰ σοί, πάτερ.
κατεγνωσμένος δὲ δέομαι μὴ ταῖς ἄλλων βασάνοις πιστεύειν, ἀλλὰ
κατ᾽ ἐμοῦ φερέσθω τὸ πῦρ, ὁδευέτω διὰ τῶν ἐμῶν σπλάγχνων τὰ
ὄργανα, μὴ φειδέσθω ὀλοφυρμὸς τοῦ μιαροῦ σώματος· εἰ γὰρ εἰμὶ
πατροκτόνος, οὐκ ὀφείλω θνήσκειν ἀβασάνιστος.“ τοιαῦτα μετ᾽ 636
ὀλοφυρμοῦ καὶ δακρύων ἐκβοῶν τούς τε ἄλλους ἅπαντας καὶ τὸν
Οὔαρον εἰς οἶκτον προυκαλέσατο, μόνον δὲ ὁ θυμὸς Ἡρώδην ἄδακρυν διεκράτει τοὺς ἐλέγχους ἀληθεῖς ἐπιστάμενον.

4. Ἐν τούτῳ Νικόλαος τοῦ βασιλέως κελεύσαντος πολλὰ πρὸς 637
τὸ πανοῦργον τὸ Ἀντιπάτρου προειπὼν καὶ τὸν ἐπ᾽ αὐτῷ διαχέας
ἔλεον, ἔπειτα πικρὰν κατηγορίαν κατετείνατο, πάντα μὲν τὰ κατὰ
τὴν βασιλείαν κακουργήματα περιτιθεὶς αὐτῷ, μάλιστα δὲ τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἀδελφῶν, ἀποδεικνὺς ταῖς ἐκείνου διαβολαῖς ἀπολωλότας.
ἐπιβουλεύειν δὲ αὐτὸν ἔλεγεν καὶ τοῖς περιοῦσιν ὡς ἐφέδροις τῆς
διαδοχῆς· τὸν γὰρ παρασκευάσαντα πατρὶ φάρμακον ἦ πού γ᾽ ἂν
ἀδελφῶν ἀποσχέσθαι. προελθὼν δ᾽ ἐπὶ τὸν ἔλεγχον τῆς φαρμα- 638
κείας τάς τε μηνύσεις [ἑξῆς] ἐπεδείκνυεν καὶ περὶ Φερώρα κατεσχετλίαζεν, ὅτι κἀκεῖνον Ἀντίπατρος ποιήσειεν ἀδελφοκτόνον καὶ τοὺς φιλτάτους τῷ βασιλεῖ διαφθείρας ὅλον τοῦ μύσους ἀναπλήσειεν τὸν οἶκον, ἄλλα τε πολλὰ πρὸς τούτοις εἰπὼν καὶ ἀποδείξας καταπαύει τὸν λόγον.

§ 633 = Ant. Iud. XVII 105.

PAMLVRCLatHegesippus I 44 p. 110

1 οὐδαμοῦ] i. ras. 4 litt. m. 2 V οὐδαμῆ C fort. recte παθὼν om. V[1] ἀλλὰ] ἀλλ᾽ οὐ Destinon μήπω με τούτω φίλει] PALat μήπω τούτω ὠφέλημαι MLVRC μήπως με τοῦτ᾽ ὠφελῆ τὸ τεκμήριον Destinon 2 κατέγνωσμαι γὰρ καὶ παρὰ θεῶ, litt. μαι γὰρ παρὰ θ i. ras. L γὰρ] PAMLVCLips δὲ R θεῷ] τῶ θεῶ AM 3 ταῖσ τῶν ἄλλων C 4 φέρεσθαι L μὴ — 5 σώματος] *ne parcas scelesto corpori* Lat 5 φείδεσθε LRC φείδεσθαι V ὀλοφυρμὸς] ὀλοφυρμοῦ LVRC, om. Lat damnat Herwerden recte 6 ὀφίλω C[1] ἀβασάνιστος] Bekker ἀβασανίστωσ (ω ex ο corr. A) PAMLVR ἀτιμωρήτωσ C μετὰ LVRC 7 ὀλοφυρμοῦ] ὀλολυγμοῦ ALVRC *ululatu* Lat ἐμβοῶν P 9 ἀληθοῦσ V[1] 10 τοῦ βασιλέωσ κελεύσαντοσ νικόλαοσ tr. LVRC 11 τὸ] τοῦ PAML[2] προσειπὼν PAM *praefatus* Lat αὐτῶ, ῶ ex ὸν uel οῦ corr. A διαχέασ, α i. ras. m. 2 L 12 κατετείνετο (α supra ε) C 14 ἀπολωλότων M 16 διαδοχοῖσ P ἦ πού γ᾽] πότε LVRC 17 προσελθὼν L[1]VR[1]CLips δ᾽] δὲ (s. A) ALVR, om. C φαρμακίασ V[1] 18 ἑξῆς] om. PAM *per ordinem* Lat ἀπεδείκνυε PAML[2]VC 22 καταπαύει· L

639 5. Οὔαρος δὲ ἀπολογεῖσθαι κελεύσας τὸν Ἀντίπατρον, ὡς οὐδὲν
πλέον εἰπὼν ἢ „θεός ἐστίν μοι τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν μάρτυς“ ἔκειτο
σιγῶν, αἰτήσας τὸ φάρμακον δίδωσί τινι τῶν ἐπὶ θανάτῳ κατα-
640 κρίτων δεσμώτῃ πιεῖν. τοῦ δὲ παραχρῆμα τελευτήσαντος ὁ μὲν
ἀπορρήτους ποιήσας τὰς πρὸς Ἡρώδην ὁμιλίας καὶ τὰ περὶ τὸ
συνέδριον Καίσαρι γράψας μετὰ μίαν ἡμέραν χωρίζεται. δεσμεῖ
δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀντίπατρον καὶ πρὸς Καίσαρα τοὺς δηλώσοντας
τὴν συμφορὰν ἐξέπεμψεν.
641 6. Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ κατὰ Σαλώμης ἐπίβουλος Ἀντίπατρος
εὑρίσκεται· τῶν γὰρ Ἀντιφίλου τις οἰκετῶν ἧκεν ἐπιστολὰς κομίζων
ἀπὸ Ῥώμης παρὰ Λιουίας θεραπαινίδος Ἀκμῆς τοὔνομα. καὶ παρὰ
μὲν ταύτης ἐπέσταλτο βασιλεῖ τὰς παρὰ Σαλώμης ἐπιστολὰς ἐν τοῖς
Λιουίας εὑρηκέναι γράμμασιν, πεπομφέναι δὲ αὐτῷ λάθρα δι' εὔνοιαν.
642 αἱ δὲ τῆς Σαλώμης λοιδορίας τε τοῦ βασιλέως περιεῖχον πικροτάτας
καὶ κατηγορίαν μεγίστην. ταύτας δὲ πλάσας Ἀντίπατρος καὶ τὴν
643 Ἀκμὴν διαφθείρας ἔπεισεν Ἡρώδῃ πέμψαι. διηλέγχθη δὲ ἐκ τῆς πρὸς
αὐτὸν ἐπιστολῆς· καὶ γὰρ ἐκείνῳ τὸ γύναιον ἔγραψεν· „ὡς ἐβουλήθης,
ἔγραψά σου τῷ πατρὶ καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἐκείνας ἔπεμψα πεπεισμένη
τὸν βασιλέα μὴ φείσεσθαι τῆς ἀδελφῆς, ὅταν ἀναγνῷ. καλῶς δὲ
ποιήσεις, ἐπειδὰν ἀπαρτισθῇ πάντα, μνημονεύσας ὧν ὑπέσχου.“

§ 639 = Ant. Iud. XVII 131.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 45 p. 111.

1 οὐάρου C κελεύσασ (κελεύσαντοσ C) ἀπολογεῖσθαι tr. LVRC ὡς] om. C *et ille* Lat 2 πλέον] πλέον ἐκεῖνοσ C ἔσται V ἀδικεῖ V 3 αἰτήσας] ML[1]LatHeg ὁ δὲ (δὲ deleuit A) ἡρώδησ αἰτήσασ PAVC αἰτήσασ δὲ L[2]R ὁ δὲ αἰτήσας Destinon; cf. A. I. XVII 131 5 ὁ μὲν] ὁ μὲν οὔαροσ VC ἀπορήτουσ V τὰς] τινὰς ex Lat Destinon Ἡρώδην] MLVRCLat οὔαρον PA 6 περὶ iterauit C γράψασ καίσαρι tr. A i. marg. νγ' V 7 δὲ] δ' C *nihiloque minus* Lat δηλώσαντασ P δηλώσοντασ, ο corr. ex α uid. A 9 i. marg. νγ' C καὶ κατὰ] κα | τὰ P κα·τὰ·A κατὰ C καί, i. marg. m. 2 γρ κατὰ σα V ἐπίβουλος Ἀντίπατρος εὑρίσκεται] LVRC ἐπιβουλὰσ ἀντίπατροσ εὑρίσκεται (εὑρίσκετο A) πεποιηκὼσ PAM γρ μετα δὲ ταῦτα κατασαλώμησ ἐπίβουλοσ ἀντίπατροσ εὑρισκετ** i. marg. P (*post haec etiam salomen*) *appetisse insidiis arguebatur antipater* Lat *nec tamen ab insidiis uacuus erat* (*antipater*); *nam tum maxime salomes periculum dolis temptabat* Heg ἐπιβουλὰς Ἀ. εὑρίσκεται πεποικιλκώς Destinon 11 Λιουίας] λευΐασ PA ἰουλίασ MLVRCLatHeg; cf. supra p. 129, 2 θεραπενίδοσ (αι supra ε) R 13 λευΐασ PA ἰουλίασ MLVRC LatHeg γράμασιν (μ supra) A δὲ] τε VRC, om. L[1] 14 πικρωτάτασ A[1] et ex corr. P 16 ἔπεισεν, ισεν i. ras. L διηλέχθη (γ supra) A διηλέχθη C 17 ἐκεῖνο L[1] ἔγραψε P ἐβουλήθης] βουληθεὶσ L[1]VR 18 ἔγραψα· L ἔγραψασ R[1] 19 φείσεσθαι] Cocceji cum Heg φείσασθαι codd. *posse parcere* Lat 20 ὧν] ὥσ PA

7. *Ταύτης φωραθείσης τῆς ἐπιστολῆς καὶ τῶν κατὰ Σαλώμης* 644
ἐνσκευασθεισῶν ἔννοια μὲν ἐμπίπτει τῷ βασιλεῖ τάχα καὶ κατ᾽
Ἀλεξάνδρου πλασθῆναι γράμματα, περιαλγὴς δ᾽ ἦν ὑπὸ τοῦ πά-
θους ὡς παρ᾽ ὀλίγον καὶ τὴν ἀδελφὴν ἀποκτείνας δι᾽ Ἀντίπατρον·
οὐκέτι οὖν ἀνεβάλλετο λαβεῖν τιμωρίαν ὑπὲρ ἁπάντων. ὡρμημένος 645
δ᾽ ἐπὶ τὸν Ἀντίπατρον ἐπεσχέθη νόσῳ χαλεπῇ· περὶ μέντοι τῆς
Ἀκμῆς καὶ τῶν κατὰ Σαλώμης ἐσκευωρημένων ἐπέστειλεν Καίσαρι.
τήν τε διαθήκην αἰτήσας μετέγραφεν, καὶ βασιλέα μὲν ἀπεδείκνυεν 646
Ἀντίπαν ἀμελῶν τῶν πρεσβυτάτων Ἀρχελάου καὶ Φιλίππου· δια-
βεβλήκει γὰρ καὶ τούτους Ἀντίπατρος· Καίσαρι δὲ σὺν τοῖς διὰ
χρημάτων δώροις χίλια τάλαντα, τῇ δὲ γυναικὶ καὶ τέκνοις αὐτοῦ
καὶ φίλοις καὶ ἀπελευθέροις περὶ πεντακόσια, ἀπένειμεν δὲ καὶ
τοῖς ἄλλοις ἅπασιν τῆς τε χώρας οὐκ ὀλίγα καὶ τῶν χρημάτων·
λαμπροτάταις δὲ δωρεαῖς ἐτίμα Σαλώμην τὴν ἀδελφήν. ἐν μὲν οὖν
ταῖς διαθήκαις ταῦτα διωρθώσατο.

XXXIII. 1. *Προήει δ᾽ αὐτῷ πρὸς τὸ χαλεπώτερον ἡ νόσος ἅτε* 647
δὴ τῶν ἀρρωστημάτων ἐν γήρᾳ καὶ ἀθυμίᾳ ἐπιπεσόντων· ἦν μὲν
γὰρ ἤδη σχεδὸν ἐτῶν ἑβδομήκοντα, τεταπείνωτο δὲ τὴν ψυχὴν ταῖς
περὶ τῶν τέκνων συμφοραῖς, ὡς μηδ᾽ ἐν ὑγιείᾳ τι τῶν ἡδέων προσ-

---

§ 644 = Ant. Iud. XVII 142.

PAMLVRCLatHegesippus I 45 p. 112.

1 *Σαλώμης*] PAML² *σαλώμην* L¹VRC 2 *ἐπισκευασθεισῶν* P *ἐνσκευασθησῶν* C¹V¹ *ἐγσκευασθεισῶν* V² *ἔννοια μὲν*] *ἔννοιαν* C *καὶ*] *καὶ τὰ* Destinon *κατὰ* LVRC 3 *πλησθῆναι* C *δὲ* PLVRC *περιαλγὴς — πάθους*] *anxius erat* Lat 4 *ὀλίγων* V *ἀποκτεῖναι* M 5 *οὖν*] *οὗ* L¹ *οὖν* L² *ἀνεβάλετο* LRV¹ *ὡρμημένος* — 6 *Ἀντίπατρον*] *sed ne proposito satisfaceret* Lat 6 *δὲ* ALVR 7 *ἐσκαιωρημένων* PAML² *καίσαρι, ι* finale i. ras. m. 2 V 8 *τήν τε* — 9 *Φιλίππου*] *ac propterea testamento mutato exemit nomen antipatri regemque scripsit ex archelao et philippo natu maiorem* Lat *τε*] *δὲ* A *αἰτήσας*] *ἀθετήσας* Destinon *μετέγραψεν* Destinon 9 *ἀρχιλάου* M *διεβεβλήκει* AM 10 ad *Ἀντίπατρος* i. marg. *ζήτει* P *δια*] *δίχα* ex cod. Rost. Hauerkamp 11 *χρημά* | *ματων* A *κτημάτων* aut *χρυσωμάτων* Bekker *δώροις*] *δώροισ κατέλιπεν* C; *κατέλιπεν* agnoscit ne Lat quidem *δὲ*] *τε* LVRC *καὶ*] *καὶ τοῖσ* (*καὶ* suppletum) M 12 *περὶ*] om. PHeg *prope* Lat *πεντακόσια*] *φ'* PA *ἀπένεμεν* Destinon 13 *ἅπασιν*] *παισὶν* Destinon; uide Ant. Iud. XVII 147, ubi filii et filiorum filii memorantur 14 *δὲ*] *τε* LVRC 15 *διορθώσατο* LV¹C¹ 16 *προ·ήει* (eras. *σ*) L *προσείη* R¹V *δὲ* LVR *τὸ* om. L¹ *χαλεπώτερον, ερ* i. ras. P *ἅτε* — 17 *ἐπιπεσόντων*] *quod eum senectus pariter ac maeror urgeret* Lat 17 *μὲν* om. M 18 *ἑβδομήκοντα*] *ō* PA 19 *μηδὲ* LVRC *ὑγιείᾳ*] Richter *ὑγεία* codd. *τι*] *τινὶ* (*νὶ* expunxit A) PA

ἰεσθαι. τῆς νόσου δ' ἦν ἐπίτασις ζῶν Ἀντίπατρος, ὃν οὐκ ἐν παρέργῳ, ῥαΐσας δὲ προῄρητο ἀνελεῖν.

648 2. *Γίνεται δ' ἐν ταῖς συμφοραῖς αὐτῷ καὶ δημοτική τις ἐπανάστασις. δύο ἦσαν σοφισταὶ κατὰ τὴν πόλιν μάλιστα δοκοῦντες ἀκριβοῦν τὰ πάτρια καὶ διὰ τοῦτο ἐν παντὶ τῷ ἔθνει μεγίστης ἠξιωμένοι δόξης, Ἰούδας τε υἱὸς Σεπφεραίου καὶ Ματθίας ἕτερος*
649 *Μαργάλου. τούτοις οὐκ ὀλίγοι προσῄεσαν τῶν νέων ἐξηγουμένοις τοὺς νόμους, καὶ συνεῖχον ὁσημέραι τῶν ἡβώντων στρατόπεδον. οἳ τότε τὸν βασιλέα πυνθανόμενοι ταῖς ἀθυμίαις ὑπορρέοντα καὶ τῇ νόσῳ λόγον καθίεσαν εἰς τοὺς γνωρίμους, ὡς ἄρα καιρὸς ἐπιτηδειότατος εἴη τιμωρεῖν ἤδη τῷ θεῷ καὶ τὰ κατασκευασθέντα παρὰ*
650 *τοὺς πατρίους νόμους ἔργα κατασπᾶν. ἀθέμιτον γὰρ εἶναι κατὰ τὸν ναὸν ἢ εἰκόνας ἢ προτομὰς ἤ ζῴου τινὸς ἐπώνυμον ἔργον εἶναι· κατεσκευάκει δ' ὁ βασιλεὺς· ὑπὲρ τὴν μεγάλην πύλην ἀετὸν χρυσοῦν· ὃν δὴ τότε παρῄνουν ἐκκόπτειν οἱ σοφισταί, καλὸν εἶναι λέγοντες, εἰ καί τις γένοιτο κίνδυνος, ὑπὲρ τοῦ πατρίου νόμου θνήσκειν· τοῖς γὰρ οὕτω τελευτῶσιν ἀθάνατόν τε τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ἐν ἀγαθοῖς αἴσθησιν αἰώνιον παραμένειν, τοὺς δὲ ἀγενεῖς καὶ τῆς ἑαυτῶν σοφίας ἀπείρους ἀγνοοῦντας φιλοψυχεῖν καὶ πρὸ τοῦ δι' ἀρετῆς τὸν ἐκ νόσου θάνατον αἱρεῖσθαι.*

651 3. *Ἅμα δὲ τοῖς ἐκείνων λόγοις διεφημίσθη καὶ θνήσκειν ὁ βασιλεύς, ὥστε θαρραλεώτερον ἥπτοντο τῆς ἐπιχειρήσεως οἱ νέοι. μέσης γοῦν ἡμέρας καὶ πολλῶν κατὰ τὸ ἱερὸν ἀναστρεφομένων*

---

§ 648 = Ant. Iud. XVII 149.

PAMLVRCLatHegesippus I 45 p. 113.

1 *δὲ* LVRC *ὃν*] *ὄν* P 2 *προηρεῖτο* PAM *ανελεῖν, εῖν* i. ras. A 3 i. marg. *νδ'* V *δὲ* AMLVR *ἐν ταῖσ* i. ras. m. 2 V 5 *παντὶ*] *ἅπαντι* LVRC 6 *Σεπφεραίου*] ex corr. A *σεπφαιρέου* PA^1 *σεπφωραίου* MLVRC *seferaei* Lat *Σαριφαίου* Ant. Iud. XVII 149 7 *Μεργαλώθου* Ant. Iud. *προσίεσαν* PL^{1}V^{1}R *νεῶν* P *ἐξηγούμενοι* L^{1}R 8 *τὸν νόμον* C *συνεῖχον*] *συχνὸν συνεῖχον, σ* (in *συν*) i. ras. 3—4 litt. P *συνῆγον* MLVRC *ὡσήμεραι* PA^1 *ἡβόντων* PA^{1}VR^1 9 *τότε* om. M *ὑπορέοντα* PA *ὑπεκρέοντα* (*έ* i. ras. maiore m. 2 V) LVRC 10 *γνωρίμουσ, ι* i. ras. m. 2 C *ἐπιτηδειότατοσ* (η supra α) V 11 *εἴη*] *ἦν* PA *τὰ* om. L^1 13 *ἢ* (ante *εἰκόνας*) om. L 14 *κατευσκευάκει* A *δὲ* LVRC *πύλιν* C^1 16 *γένοιτο*] *γένηται* LVR *θνήσκειν*] *mori non recusare* Lat 17 *οὕτωι τελευτῶισιν* V 18 *ἀγεννεῖσ* AMLVR *αὐτῶν* L^{1}VRC 21 *θνήσκει* C 22 *θαρσαλεώτερον* L *θαρραλεώτερον, εώ* i. ras. m. 2 V *θαρραλαιότερον* R 23 *μέσης*] *μεσούσησ* M *καὶ* om. PLat *ἀναστρεφομένω* C

σχοίνοις παχείαις καθιμήσαντες σφᾶς αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ τέγους τὸν χρυσοῦν ἀετὸν ἐξέκοπτον πελέκεσιν. ἠγγέλθη δ' εὐθέως τῷ βασι- 652 λέως στρατηγῷ, κἀκεῖνος μετὰ χειρὸς οὐκ ὀλίγης ἀναδραμὼν περὶ τεσσαράκοντα νεανίας συλλαμβάνει καὶ κατήγαγεν πρὸς βασιλέα. πυνθανομένῳ δ' αὐτῷ πρῶτον, εἰ τολμήσειαν τὸν χρυσοῦν ἀετὸν ἐκ- 653 κόπτειν, ὡμολόγουν. ἔπειτα, τίνος κελεύσαντος, ἀπεκρίναντο τοῦ πατρίου νόμου. τί δ' οὕτως γεγήθασιν διερωτήσαντος, ἀναιρεῖσθαι μέλλοντες ἔλεγον, ὅτι πλειόνων ἀγαθῶν ἀπολαύσουσιν μετὰ τὴν τελευτήν.

4. Ἐπὶ τούτοις ὁ βασιλεὺς δι' ὑπερβολὴν ὀργῆς κρείττων τῆς 654 νόσου γενόμενος πρόεισιν εἰς ἐκκλησίαν, καὶ πολλὰ τῶν ἀνδρῶν κατηγορήσας ὡς ἱεροσύλων καὶ προφάσει τοῦ νόμου πειραζόντων τι μεῖζον ἠξίου κολάζειν ὡς ἀσεβεῖς. ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ διὰ 655 πολλῶν ὁ ἔλεγχος ἔλθῃ, παρεκάλει πρῶτον μὲν τοὺς ὑποθεμένους τὴν πρᾶξιν, ἔπειτα τοὺς ἐν αὐτῇ συλληφθέντας κολάσαντα τοῖς λοιποῖς τὴν ὀργὴν ἀφιέναι. πείθεται μόλις ὁ βασιλεύς, καὶ τοὺς μὲν καθιμήσαντας ἑαυτοὺς ἅμα τοῖς σοφισταῖς κατέκαυσε ζῶντας, τοὺς λοιποὺς δὲ τῶν συλληφθέντων παρέδωκεν τοῖς ὑπηρέταις ἀνελεῖν.

5. Ἔνθεν αὐτοῦ τὸ σῶμα πᾶν ἡ νόσος διαλαβοῦσα ποικίλοις 656 πάθεσιν ἐμερίζετο· πυρετὸς μὲν γὰρ ἦν οὐ λάβρος, κνησμὸς δὲ ἀφόρητος τῆς ἐπιφανείας ὅλης καὶ κόλου συνεχεῖς ἀλγηδόνες περί τε τοὺς πόδας ὥσπερ ὑδρωπιῶντος οἰδήματα τοῦ τε ἤτρου φλεγ-

---

§ 651 = Ant. Iud. XVII 155.

PAMLVRCLatHegesippus I 45 p. 113.

1 σφὰσ PALR²V 2 ἀετὸν] PAMLat ἐκεῖνον LVR ἐκεῖνον ἀετὸν C πελέκεσιν] πελέκεσιν ἀετόν (ἀετόν suppl. m. 2) L ἐξέκοπτον, ἐξέ i. ras. 4—5 litt. Lips δὲ LVRC 4 τεσσαράκοντα] μ̄ PA νεανίας] νεανίσκουσ V συλλαμβάνει · V λαμβάνει P βασιλέα] τὸν βασιλέα LVRC πυνθανομένων V 5 δὲ LVR αὐτῷ] αὐτὸν C¹ αὐτῶν LVR εἰ] *an ipsi* Lat ἀετὸν om. LVRC 6 ἔπειτ' sic P 7 πατρῴου V δ'] δὲ LVR δαὶ (ε superscr.) C οὕτω (οὕτωι V) LVRC διερωτῶντοσ L 8 ἀπολαύσωσιν PALips *frui sperarent* Lat 11 πρόησιν P et ut uid. A¹ *producit* Lat 13 μεῖζον ex μείζων corr. PV κολάζειν ἠξίου tr. LVRC δείσας] δήσασ C¹ 15 ἐν αὐτῇ om. V¹ 16 ἀφεῖναι LVRC μόγισ LVRC 18 παρέδωκεν τοῖς ὑπηρέταις ἀνελεῖν suspecta Destinoni; cf. u. 14 sqq. et Ant. Iud. XVII 164. 167 20 i. marg. νε' V σῶιμα V 21 διεμερίζετο LVRC οὐ λάβρος] *non mediocris* Lat *uehemens* Heg 22 κόλου] κώλου MLVRC² et ex corr. A 23 ὑδροπιῶντοσ PA¹LVC¹ ἤτρου (ἤ i. ras. 2 litt. A) ARC ἦτρου P ἥκτου M ἠτρίου L ἰτρίου (ἰ i. ras. m. 2) V *uentriculi* Lat

μονὴ καὶ δὴ αἰδοίου σηπεδὼν σκώληκας γεννῶσα, πρὸς τούτοις ὀρθόπνοια καὶ δύσπνοια καὶ σπασμοὶ πάντων τῶν μελῶν, ὥστε τοὺς ἐπιθειάζοντας ποινὴν εἶναι τῶν σοφιστῶν τὰ νοσήματα λέγειν.
657 ὁ δὲ παλαίων τοσούτοις πάθεσιν ὅμως τοῦ ζῆν ἀντείχετο σωτηρίαν τε ἤλπιζεν καὶ θεραπείας ἐπενόει· διαβὰς γοῦν τὸν Ἰορδάνην τοῖς κατὰ Καλλιρρόην ἐχρῆτο θερμοῖς· ταῦτα δ' ἔξεισι μὲν εἰς τὴν Ἀσφαλτῖτιν λίμνην, ὑπὸ γλυκύτητος δ' ἐστὶ καὶ πότιμα. δόξαν δὲ ἐνταῦθα τοῖς ἰατροῖς ἐλαίῳ θερμῷ πᾶν ἀναθάλψαι τὸ σῶμα χαλασθὲν εἰς πλήρη πύελον ἐκλύει καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὡς τεθνεὼς
658 ἀνέστρεψεν. θορύβου δὲ τῶν θεραπευόντων γενομένου πρὸς μὲν τὴν φωνὴν ἀνήνεγκεν, εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ἀπογνοὺς τὴν σωτηρίαν τοῖς τε στρατιώταις ἀνὰ πεντήκοντα δραχμὰς ἐκέλευσεν διανεῖμαι καὶ πολλὰ χρήματα τοῖς ἡγεμόσι καὶ τοῖς φίλοις.
659 6. Αὐτὸς δὲ ὑποστρέφων εἰς Ἱεριχοῦντα παραγίνεται μελαγχολῶν ἤδη, καὶ μόνον οὐκ ἀπειλῶν αὐτῷ τῷ θανάτῳ προέκοπτεν εἰς ἐπιβολὴν ἀθεμίτου πράξεως· τοὺς γὰρ ἀφ' ἑκάστης κώμης ἐπισήμους ἄνδρας ἐξ ὅλης Ἰουδαίας συναγαγὼν εἰς τὸν καλούμενον
660 ἱππόδρομον ἐκέλευσεν συγκλεῖσαι. προσκαλεσάμενος δὲ Σαλώμην τὴν ἀδελφὴν καὶ τὸν ἄνδρα ταύτης Ἀλεξᾶν „οἶδα, ἔφη, Ἰουδαίους τὸν ἐμὸν ἑορτάσοντας θάνατον, δύναμαι δὲ πενθεῖσθαι δι' ἑτέρων

§ 656 = Ant. Iud. XVII 169.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 45 p. 114.

1 δὴ] Niese δι' codd.; cf. Ant. Iud. XVII 169 αἰδοίου σηπεδὼν, ο (in οἰ) corr. ex ι, litt. ου σ i. ras. R σκώληκα LVRC πρὸς] πρὸ C¹ τούτοισ, prius τ i. ras. m. 2 C 2 ὀρθόπνοιά τε V *creber anhelitus* Lat 3 σοφιστῶ C¹ 6 καλλιρόην codd. Lat *calliores* (gen.) Heg ἐχρῆτο θερμοῖς] θερμοῖσ ἐκέχρητο LVRC δὲ LVRC ἀσφαλτίτην V 7 δὲ LVR καὶ om. PAMLat δόξαν — 10 ἀνέστρεψεν] *ibi autem corpus eius, quod medicis oleo calido refoueri placuerat, in arcam plenam demersum ita dissolutum est, ut etiam lumina quasi mortuus reuoluta torqueret* Lat δόξα M δὲ om. PA 8 ἐλέω (αι superscr.) R 9 εἰς] δὲ εἰσ PA πλήρη] ἐλαίου πλήρη LVRC πυελὸν PA πύελλον C ἐκκλύει C ἔκλεισε Naber καὶ om. MLR ὡς] καὶ ὡσ MLRC 11 ἀνήνεγκε L *respicere* (*resipere* Destinon) *uisus est* Lat 12 πεντήκοντα] ῡ P ν̄ A *quinquagenas* Lat δραγμὰσ P δραγμὰσ (χ superscr.) A 13 τοῖς (ante φίλοις) om M. 14 εἰς] ὡσ εἰσ AMLVR μελαγχολῶν, γ s. A 15 μόνον οὐκ — θανάτῳ] μονονουχὶ (μόνον οὐχὶ R) αὐτῶ τι τῶ θανάτω ἀπειλῶν LVRC *paene ipsi morti minitabatur* Lat προέκοψεν LVRC 16 ἐπιβολὴν] Hudson ἐπιβουλὴν codd. Lat 18 ἱππόδρομον, ππό i. ras. minore A 19 ἀλεξὰν P et ex corr. A ἰουδαίοισ R 20 τὸν ἐμὸν] τὸν μὸν V¹ τὸν μὲν ἐμὸν LRV² δύναμαι] *potero* Lat

*καὶ λαμπρὸν ἐπιτάφιον ἔχειν, ἂν ὑμεῖς θελήσητε ταῖς ἐμαῖς ἐντο-
λαῖς ὑπουργῆσαι. τούσδε τοὺς φρουρουμένους ἄνδρας ἐπειδὰν
ἐκπνεύσω τάχιστα κτείνατε περιστήσαντες τοὺς στρατιώτας, ἵνα
πᾶσα Ἰουδαία καὶ πᾶς οἶκος ἄκων ἐπ᾽ ἐμοὶ δακρύσῃ."*
7. *Ταῦτα ἐνετέλλετο, καὶ παρὰ τῶν ἐν Ῥώμῃ πρέσβεων ἧκον* 661
*ἐπιστολαί, δι᾽ ὧν Ἀκμὴ μὲν ἀνῃρημένη κελεύσαντος Καίσαρος ἐδη-
λοῦτο, θανάτῳ δ᾽ Ἀντίπατρος κατάκριτος· ἔγραφόν γε μὴν ὡς, εἰ
καὶ φυγαδεύειν αὐτὸν ἐθελήσειεν ὁ πατήρ, ἐπιτρέποι Καῖσαρ. ὁ* 662
*δὲ βραχὺ μὲν πρὸς τὴν εὐθυμίαν ἀνήνεγκεν, αὖθις δέ, καὶ γὰρ ἐνδείᾳ
τροφῆς καὶ βηχὶ σπασμώδει διετείνετο, τῶν ἀλγηδόνων ἡσσηθεὶς
φθάσαι τὴν εἱμαρμένην ἐπεβάλλετο. λαβὼν δὲ μῆλον ᾔτησεν καὶ
μαχαίριον, εἰώθει γὰρ ἀποτέμνων ἐσθίειν, ἔπειτα περιαθρήσας μή
τις ὁ κωλύων εἴη, ἐπῆρεν τὴν δεξιὰν ὡς πλήξων ἑαυτόν. προσδρα-
μὼν δὲ ἐκώλυσεν Ἀχίαβος ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ τὴν χεῖρα κατασχών.
οἰμωγὴ δ᾽ εὐθέως ἤρθη μεγίστη κατὰ τὸ βασίλειον ὡς οἰχομένου* 663
*βασιλέως, καὶ ταχέως ἀκούσας Ἀντίπατρος ἀναθαρρεῖ τε καὶ γεγη-
θὼς τοὺς φύλακας ἱκέτευεν ἐπὶ χρήμασιν ἐξαφεῖναι λύσαντας αὐτόν.
ὁ δὲ ἡγεμὼν οὐ μόνον ἐκώλυσεν, ἀλλὰ καὶ βασιλεῖ δραμὼν ἀνήγ-
γειλεν τὴν ἐπιβουλήν. ἀνέκραγεν δ᾽ ἐκεῖνος ἰσχυρότερον τῆς νόσου* 664
*καὶ παραχρῆμα πέμψας τοὺς δορυφόρους ἀποκτείνει τὸν Ἀντί-
πατρον. θάψαι δὲ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ προστάξας ἐν Ὑρκανίᾳ πάλιν*

---

§ 660 = Ant. Iud. XVII 177.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 45 p. 115.

1 *λαπρὸν* A *ἔχειν*] *σχεῖν* LVRC *ἂν*] *ἐὰν* M *θελήσηται* C¹ 2 *ὑπουργῆσαι, ου* ex *ο* corr. A 3 *κτείνετε* V *περιστάντεσ* C 6 *ὧν*] *ὦ* R¹ *ἀκμῆ* P *ἀκμῆ·* A *acmen ancillam* Lat 7 *δὲ* LVRC *εἰ* om. C¹ *ἔγραφον*] *scriptum erat* Lat 8 *ἐπιτρέποι*] PALat *ἀποτρέποι* MLVRC 9 *εὐθυμίαν*] *ἐπιθυμίαν* LVRC (*hoc*) *nuntio* (*recreatus est*) Lat *γὰρ* om. V *ἔνδεια* A 10 *βηχὶ σπασμώδει*] *βήχει σπασμῶν* PA *tussis — uiolentia* Lat *τῶν*] *τῶν δ᾽* (*δ᾽* paene euan. A) PA *ἡσσηθεὶς*] PAMLat *ἡττηθεὶσ* L² *ἢ δὲ αἴσθησισ* L¹VRC 11 *εἱμαρμένην, εἰ* i. ras. A *εἱμαρμένην* (*εἰ* i. ras. m. 2 V) LVR *ἐπεβάλετο* P¹ *δὲ* om. C 12 *μάχαιραν* V 13 *κωλύον* V *κωλύσων* Naber fort. recte *ἐπεῖρε* V 14 *ἐκώλυσεν*] *διεκώλυσεν* LVRC, om. Lat *ἀνίαβοσ* PA *aciabus* Lat 15 i. marg. *νϛ′* C *δὲ* LVR *εὐθὺσ* AMLVRC *οἰχουμένου* C¹ 16 *τοῦ βασιλέωσ* MLVRC *ἀναθαρρεῖ, α* ante *θ* suppl. P 17 *ἱκέτευεν* s. P i. marg. *νϛ′* V *ἐξαφιέναι* Hudson 18 *ἐκώλυσεν*] *οὐκ ἔλυσεν* Niese 19 *ἐπιβολήν* Niese *δὲ* LVRC 20 *τοὺσ‧‧δορυφόρουσ* C *ἀποκταίνει* PA *ἀποκτέννει* M *ἀπέκτεινε* LVRC *ἀποκτείνει — 21 προστάξας*] *occidit antipatrum mortuumque sepeliri praecepit* Lat 21 *αὐτοῦ* om. C *προ·τάξασ* (eras. *σ*), *σ* s. m. 2 C *προσέταξεν* V *πάλιν*] *καὶ πάλιν* V

τὰς διαθήκας ἐπανορθοῦται, καὶ διάδοχον μὲν Ἀρχέλαον τὸν πρεσβύτατον υἱὸν ἀδελφὸν δὲ Ἀντιπάτρου γράφει, τετράρχην δὲ Ἀντίπαν.

665 8. Μετὰ δὲ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ παιδὸς ἐπιβιοὺς πέντε ἡμέρας τελευτᾷ, βασιλεύσας ἀφ' οὗ μὲν ἀποκτείνας Ἀντίγονον ἐκράτησεν τῶν πραγμάτων ἔτη τέσσαρα καὶ τριάκοντα, ἀφ' οὗ δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων ἀπεδείχθη βασιλεὺς ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, καὶ κατὰ μὲν τὰ ἄλλα πάντα τύχῃ δεξιᾷ χρησάμενος, εἰ καί τις ἄλλος, ὅστις κατεκτήσατο βασιλείαν ἰδιώτης ὢν καὶ τοσούτῳ χρόνῳ φυλάξας ἰδίοις τέκνοις
666 κατέλιπεν, ἐν δὲ τοῖς κατ' οἶκον ἀτυχέστατος. πρὶν δὲ γνῶναι τὴν τελευτὴν αὐτοῦ τὸ στρατιωτικὸν προελθοῦσα μετὰ τἀνδρὸς ἡ Σαλώμη διαφῆκεν τοὺς δεσμώτας, οὓς κτείνειν ὁ βασιλεὺς ἐνετείλατο, μεταπεισθῆναι τὸν βασιλέα λέγουσα καὶ πάλιν ἀναπέμπειν ἕκαστον εἰς τὰ ἴδια. τούτων δ' οἰχομένων ἐδήλουν ἤδη τοῖς στρατιώταις καὶ συνῆγον αὐτοὺς εἰς ἐκκλησίαν μετὰ τοῦ λοιποῦ πλή-
667 θους ἐν τῷ κατὰ Ἱεριχοῦντα ἀμφιθεάτρῳ. ἔνθα παρελθὼν Πτολεμαῖος ὁ καὶ τὸν σημαντῆρα δακτύλιον παρὰ τοῦ βασιλέως πεπιστευμένος τόν τε βασιλέα κατευδαιμονίζει καὶ τὸ πλῆθος παρακαλεῖ καὶ τὴν ἀπολειφθεῖσαν τοῖς στρατιώταις ἀνεγίνωσκεν ἐπιστολήν,
668 ἐν ᾗ πολλὰ περὶ τῆς εἰς τὸν διάδοχον εὐνοίας παρεκάλει. μετὰ δὲ τὴν ἐπιστολὴν λύσας τὰς ἐπιδιαθήκας ἀνεγίνωσκεν, ἐν αἷς Φίλιππος μὲν τοῦ Τράχωνος καὶ τῶν γειτνιώντων χωρίων κληρο-

---

§ 664 = Ant. Iud. XVII 188.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 45 p. 116.

1 ἐπανωρθοῦτο, ω ex ο corr. V καὶ — 2 γράφει] *et successorem quidem archelaum natu maximum antipatri fratrem scripsit* Lat *regemque archelaum instituit seniorem ex fratribus* Heg 2 υἱὸν om. PAML² δὲ om. PAML² Ἀντιπάτρου] ἀντίπα PAML² 4 τὸν ἀντίγονον V 5 τέσσαρα καὶ τριάκοντα ἔτη tr. M τέσσαρα καὶ τριάκοντα] λδ PA ἀφ' — 6 τριάκοντα om. C 6 ἑπτὰ καὶ τριάκοντα] λζ PA de Herodis temporibus uid. Ant. XIV 389. 487. XVII 191 καὶ κατὰ] κατὰ M κατὰ μὲν τὰ] τὰ μὲν V 7 ἄλλος] ἕτεροσ LVRC ὅστις] ὅστισ γε LVRC κατεκτήσατο] PRLat κατεστήσατο AMLVCLips 9 κατέλιπεν, ι i. ras. A κατέλειπεν VR ἀτυχέστατοσ ex ἀτυχεστάτοισ corr. L 10 στρατιωττικὸν A προσελθοῦσα PA¹L *progressa* Lat μετὰ τἀνδρὸς] Destinon μετ' ἀνδρὸσ codd. ἡ om. V 12 τὸν βασιλέα] αὐτὸν LVRC ἀναπέμπειν] ἀναπέμπει M *iussisse dimitti* Lat 13 τούτων — στρατιώταις] *atque ita per hos abeuntes* (h. e. διὰ τούτων οἰχομένων) *militibus indicatur* Lat δὲ LVRC ἐδήλου MLVRC 14 συνῆγεν MLVRC μετὰ τοῦ λοιποῦ] μετοῦπου (τα λοι suprascr.) A 15 καθ' LVRC 16 πεπιστευ | · μένοσ A 18 καὶ τὴν] τήν τε LVRC ἀποληφθεῖσαν P 19 πολλὰ om. C 21 γειτνιόντων P γειτνιώντων ex γειτριόντων corr. A

νόμος, τετράρχης δ', ὡς προείπαμεν, Ἀντίπας, βασιλεὺς δ' Ἀρχέλαος ἀπεδείκνυτο. τούτῳ δὲ τόν τε δακτύλιον τὸν ἑαυτοῦ Καί- 669 σαρι φέρειν ἐνετέλλετο καὶ τὰς διοικήσεις τῆς βασιλείας σεσημασμένας· κύριον γὰρ ἁπάντων ὧν διατάξειεν καὶ βεβαιωτὴν τῶν διαθηκῶν εἶναι Καίσαρα· τά γε μὴν λοιπὰ κατὰ τὰς προτέρας διαθήκας φυλάττειν.

9. Βοὴ δ' εὐθὺς ἐγένετο τῶν Ἀρχελάῳ συνηδομένων, καὶ κατὰ 670 στῖφος οἱ στρατιῶται μετὰ τοῦ πλήθους προσιόντες ὑπισχνοῦντο μὲν τὴν ἑαυτῶν εὔνοιαν, συνηύχοντο δὲ καὶ τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς ταφὴν ἐτρέποντο τοῦ βασιλέως. παρέλιπεν 671 δ' οὐδὲν Ἀρχέλαος εἰς πολυτέλειαν, ἀλλὰ πάντα τὸν βασιλικὸν κόσμον προήνεγκεν συμπομπεύσοντα τῷ νεκρῷ· κλίνη μὲν γὰρ ὁλόχρυσος ἦν διάλιθος, στρωμνὴ δὲ ἁλουργὶς ποικίλη, τὸ σῶμα δ' ἐπ' αὐτῆς πορφύρᾳ κεκαλυμμένον, καὶ διάδημα μὲν ἐπέκειτο τῇ κεφαλῇ, στέφανος δ' ὑπὲρ αὐτοῦ χρυσοῦς, τὸ δὲ σκῆπτρον παρὰ τὴν δεξιάν. καὶ περὶ τὴν κλίνην οἵ τε υἱεῖς καὶ τὸ πλῆθος τῶν 672 συγγενῶν, ἐφ' οἷς οἱ δορυφόροι καὶ τὸ Θρᾴκιον στῖφος Γερμανοί τε καὶ Γαλάται διεσκευασμένοι πάντες ὡς εἰς πόλεμον. προῆγεν 673 δ' ἡ λοιπὴ δύναμις ὡπλισμένη τοῖς ἡγεμόσιν καὶ ταξιάρχοις ἀκολουθοῦντες ἐν κόσμῳ, πεντακόσιοι δὲ ἐπ' αὐτοῖς τῶν οἰκετῶν καὶ ἀπελευθέρων ἀρωματοφόροι. σταδίους δ' ἐκομίσθη τὸ σῶμα

---

§ 668 = Ant. Iud. XVII 194.

PALMVRC Lat Hegesippus I 46 p. 119.

1 δὲ ALVRC προείπομεν MLVRC Ἀντίπας] *antipater* cod. Ambr. Heg δὲ ALVRC 2 δὲ om. P fort. recte 3 τῆσ βασιλείασ, litt. τῆσ βα ut uid. i. ras. M? 4 κύριον, litt. ύριο i. ras. minore A τῶν διαθηκῶν om. Lat et ut uid. Heg 5 κατὰ] καὶ C 7 δὲ LVRC εὐθὺς i. marg. suppl. m. 2 V συνηδοδομένων C 8 post πλήθους deletum οἱ στρατιῶται C προσιόντες] PAMR²Lat προϊόντεσ LVCR¹ 9 ηὔχοντο V¹ 10 καὶ om. AMLVRCLat τ·αφὴν L ἐτράποντο MLRC παρέλειπεν (— πε LVR) PLVR 11 δὲ LVRC ὁ ἀρχέλαοσ LVRC βασίλειον κόσμον LVRC 12 συμπομπεύσαντα L¹R¹ συμποπεύσοντα C¹ κλίνη·V γὰρ om. LVRCLat 13 στρομνὴ V¹ ἀλουργίσ PLVRC ἀλουργῆσ M 14 δὲ LVRC αὐτῇ PM κεκαλυμένον A 15 δὲ LVRC σκῆπτρ·(ον) A 16 περὶ] περὶ μὲν LVRC υἱοῖσ C¹ 18 γαλάται, αι i. ras. m. 2 V διεσκευασμένοι — 19 δύναμις] *uelut ad bellum instructi omnes antecedebant, cetera uero militum manus* Lat 19 δὲ LVRC λοιπὴ] λυπὴ C¹ ὡπλισμένοι LVRC τα·ξιάρχοισ A ταξιάρχαισ C 20 ἐπ'] ὑπ' L¹VRC αἰτοῖσ ex αὐτῆσ corr. V ἐπ' αὐτοῖς om. Lat 21 δὲ LVRC τὸ σῶμα ἑβδομήκοντα] διακοσίουσ τὸ σῶμα L

ἑβδομήκοντα εἰς Ἡρώδειον, ὅπου κατὰ τὰς ἐντολὰς ἐτάφη. καὶ τὰ μὲν περὶ Ἡρώδην τοιοῦτον ἔσχεν πέρας.

---

§ 673 = Ant. Iud. XVII 399.

PAMLVRCLat Hegesippus I 46 p. 118

1 *ἑβδομήκοντα*] *διακοσίουσ* LVRCLatHeg et i. marg. M *ὀκτὼ* Ant. Iud. XVII 199; sexaginta stadia Herodium ab Hierosolymis abesse dicitur supra § 419 Ant. Iud. XV 324 *ἡρώδιον* A[1]V *ῥώδιον* L[1]R *ῥόδιον* C 2 *περὶ ἡρώδου* P

Subscriptio deest PV *ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ· λόγοσ πρῶτοσ* A *ἰωσή(π) λόγοσ α(τ)* M *φλαυΐου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ ᾱ* L *τέλοσ φλαουΐου* (*γρ φλαβίου* i. marg.) *ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ ᾱ* R *τέλοσ τοῦ ᾱ λόγου* C *fl. ioseppi liber primus explicit incipit liber secundus* Lat

II.

Φλαυίου Ἰωσήπου ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους λόγος β'.

I. 1. Ἀρχελάῳ δὲ νέων ἦρξε θορύβων ἡ τῆς ἐπὶ Ῥώμην ἀπο- 1
δημίας ἀνάγκη. πενθήσας γὰρ ἡμέρας ἑπτὰ τὸν πατέρα καὶ τὴν
ἐπιτάφιον ἑστίασιν πολυτελῆ τῷ πλήθει παρασχών· ἔθος δὲ τοῦτο
παρὰ Ἰουδαίοις πολλοῖς πενίας αἴτιον διὰ τὸ πλῆθος ἑστιᾶν οὐκ
ἄνευ ἀνάγκης· εἰ γὰρ παραλείποι τις, οὐχ ὅσιος· μεταλαμβάνει
μὲν ἐσθῆτα λευκήν, πρόεισι δὲ εἰς τὸ ἱερόν, ἔνθα ποικίλαις αὐτὸν
εὐφημίαις ὁ λαὸς ἐκδέχεται. κἀκεῖνος τὸ πλῆθος ἀφ' ὑψηλοῦ βήμα- 2
τος καὶ χρυσοῦ θρόνου δεξιωσάμενος τῆς τε σπουδῆς, ἣν ἐνεδεί-
ξαντο περὶ τὴν κηδείαν τοῦ πατρός, εὐχαριστεῖ καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν
θεραπείας ὡς πρὸς βέβαιον ἤδη βασιλέα· φείδεσθαί γε μὴν οὐ
μόνον ἔφη τῆς ἐξουσίας ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀλλὰ καὶ τῶν ὀνομάτων,
ἕως ἂν αὐτῷ Καῖσαρ ἐπικυρώσῃ τὴν διαδοχήν, ὁ καὶ κατὰ τὰς
διαθήκας τῶν ὅλων δεσπότης· οὐδὲ γὰρ ἐν Ἱεριχοῦντι τῆς στρα- 3
τιᾶς τὸ διάδημα περιαπτούσης αὐτῷ δεδέχθαι· τοῦ μέντοι προ-
θύμου καὶ τῆς εὐνοίας ὥσπερ τοῖς στρατιώταις οὕτω καὶ τῷ δήμῳ

§ 1 = Ant. Iud. XVII 200.

PAMLVRCLat
Titulus: *φλαυΐου ἰωσήπου ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸσ ῥωμαίουσ λόγοσ β̄* P *φλαυΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ λόγοσ β̄* A *φλαυΐου ἰωσήπου ἑβραίου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ δεύτεροσ* M *περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ β̄* LR *ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ δεύτεροσ* V *φλαυουΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ β̄* C 1 i. marg. *α'* V 2 *ἑπτὰ*] *ζ'* A 3 *πολυτελεῖ* P *πολυτελῆ, ῆ* i. ras. m. 2 V 4 *διὰ* — 5 *ἀνάγκης* om. Lat 5 *παραλίποι* MLC 9 *τοῦ πατρός* om. P *εὐχαρίστει* M 11 *μὴν ἐπὶ τοῦ παρόντοσ οὐ μόνον ἔφη τῆσ ἐξουσίασ* tr. LVRC 12 *καὶ*] om. MLVRC *etiam* Lat 13 *ὅλων*] *ὄνων* V[1] *οὐδὲ* — 14 *δεδέχθαι* liberius uertit Lat 14 *δέχεσθαι* LVRC

πλήρεις ἀποδώσειν τὰς ἀμοιβάς, ὁπόταν ὑπὸ τῶν κρατούντων
βασιλεὺς ἀποδειχθῇ βέβαιος· σπουδάσειν γὰρ ἐν πᾶσιν πρὸς αὐτοὺς
φανῆναι τοῦ πατρὸς ἀμείνων.
4 2. *Ἐπὶ τούτοις ἡδόμενον τὸ πλῆθος εὐθέως ἀπεπειρᾶτο τῆς*
διανοίας αὐτοῦ μεγάλοις αἰτήμασιν· οἱ μὲν γὰρ ἐβόων ἐπικουφί-
ζειν τὰς εἰσφοράς, οἱ δὲ ἀναιρεῖν τὰ τέλη, τινὲς δὲ ἀπολύειν τοὺς
δεσμώτας. ἐπένευσε δ᾽ ἑτοίμως ἅπασι θεραπεύων τὸ πλῆθος.
5 *ἔπειτα θύσας ἐν εὐωχίᾳ μετὰ τῶν φίλων ἦν. ἔνθα δὴ περὶ δείλην*
ἀθροισθέντες οὐκ ὀλίγοι τῶν νεωτερίζειν προῃρημένων ἤρξαντο
ἰδίου πένθους, ὅτε τὸ κοινὸν ἐπὶ τῷ βασιλεῖ πέπαυτο, κατολοφυ-
ρόμενοι τοὺς κολασθέντας ὑπὸ Ἡρώδου διὰ τὸν ἐκκοπέντα χρυσοῦν
6 *ἀετὸν τῆς πύλης τοῦ ναοῦ. ἦν δὲ τὸ πένθος οὐχ ὑπεσταλμένον,*
ἀλλ᾽ οἰμωγαὶ διαπρύσιοι καὶ θρῆνος ἐγκέλευστος κοπετοί τε περιη-
χοῦντες ὅλην τὴν πόλιν ὡς ἂν ἐπ᾽ ἀνδράσιν, οὓς ἔφασκον ὑπὲρ
7 *τῶν πατρίων νόμων καὶ τοῦ ναοῦ πυρὶ παραπολέσθαι. τιμωρεῖν*
δ᾽ αὐτοῖς ἀνεβόων ἐκ τῶν ὑφ᾽ Ἡρώδου τετιμημένων χρῆναι καὶ
πρῶτον τὸν ὑπ᾽ ἐκείνου κατασταθέντα παύειν ἀρχιερέα· προσήκειν
γὰρ αὐτοῖς εὐσεβέστερον αἱρεῖσθαι καὶ καθαρώτερον.
8 3. *Πρὸς ἃ παρωξύνετο μὲν Ἀρχέλαος, ἐπεῖχε δὲ τὴν ἄμυναν*
ὑπὸ τῆς περὶ τὴν ἔξοδον ἐπείξεως, δεδοικὼς μή ποτε τὸ πλῆθος
ἐκπολεμώσας κατασχεθείη τῷ κινήματι. διὸ πειθοῖ μᾶλλον ἢ βίᾳ
καταστέλλειν ἐπειρᾶτο τοὺς νεωτερίζοντας καὶ τὸν στρατηγὸν ὑπο-
9 *πέμψας παύσασθαι παρεκάλει. τοῦτον εἰς τὸ ἱερὸν παρελθόντα*

---

§ 3 = Ant. Iud. XVII 203.

PAMLVRCLat

1 *πλήρησ* L^{1}R^1 *ὁπόταν, πό* s. A 2 *ἀναδειχθῇ* M *γὰρ*] (*studium*) *que* Lat 4 *ἡδόμενον, ν* finale i. ras. m. 2 L 5 *ἐβόων, ν* s. A 6 *ἀπολύσειν* LVRC 7 *ἐπένευε* LVRC *δὲ* LVR 8 i. marg. *β′* VC 9 *προαιρουμένων* LVRC 10 *ἰδίου*] *τοῦ ἰδίου* L^{1}VRC *κατωλοφυρόμενοι* R^2 11 *ὑφ᾽* LVRC 13 *ἀλλὰ* L *διαπρύσιοι, ύ* i. ras. 2 litt. m. 2 C *ἐγκελευστόσ* P *ἐκέλεστοσ* (κ, υ superscr.) A *ἐγκέλευστοσ, γ* ex *κ* aut *ν* corr. V *iusto* (*iusso* Destinon) Lat 14 *ὅλην* om. Lat *πόλην* L 15 *πατρίω* R^1 *ναοῦ*] *λαοῦ* P *templo* Lat *πυρὶ* om. LVRCLat fort. recte; cf. I 655 16 *δὲ* LVRC *αὐτοὺσ* PAM *χρῆναι*] VC *χρήμασι* (— *σιν* PA) PAMLRLat et i. marg. manu ut uid. recentiore V; *χρῆναι* non nimis placet, quod a correctore inuentum esse putat Destinon 17 *κατασταθέντα* ex *καταστάντα* corr. M *προσήκειν* — 18 *καθαρώτερον*] *atque alium pietate praestantem magisque purum optari debere* Lat 18 *αὐτοὺσ* P 19 *ἃ·* A *ἐπεῖχετο* LVRC 20 *ὑπὸ*] *ἐπὶ* C 21 *ἐκπολεμήσασ* A^1 *βία·* A

πρὶν φθέγξασθαί τι λίθοις ἀπήλαυνον οἱ στασιασταὶ καὶ τοὺς
μετ' αὐτοῦ ἐπὶ σωφρονισμῷ προσιόντας, ἐνίει δὲ πολλοὺς ὁ Ἀρχέ-
λαος, καὶ πάντα πρὸς ὀργὴν ἀπεκρίναντο δῆλοί τε ἦσαν οὐκ ἠρε-
μήσοντες εἰ πλήθους ἐπιλάβοιντο. καὶ δὴ τῆς τῶν ἀζύμων ἐνστά- 10
σης ἑορτῆς, ἣ πάσχα παρὰ Ἰουδαίοις καλεῖται πολύ τι θυμάτων
πλῆθος ἐκδεχομένη, κάτεισι μὲν ἐκ τῆς χώρας λαὸς ἄπειρος ἐπὶ
τὴν θρησκείαν, οἱ δὲ τοὺς σοφιστὰς πενθοῦντες ἐν τῷ ἱερῷ συνει-
στήκεσαν τροφὴν τῇ στάσει πορίζόμενοι. πρὸς ὃ δείσας Ἀρχέλαος 11
πρὶν δι' ὅλου τοῦ πλήθους διαδραμεῖν τὴν νόσον ὑποπέμπει μετὰ
σπείρας χιλίαρχον προστάξας βίᾳ τοὺς ἐξάρχοντας τῆς στάσεως
κατασχεῖν. πρὸς οὓς τὸ πλῆθος ἅπαν παροξύνεται καὶ τοὺς μὲν
πολλοὺς τῆς σπείρας βάλλοντες λίθοις διέφθειρον, ὁ δὲ χιλίαρχος
ἐκφεύγει τραυματίας μόλις. ἔπειθ' οἱ μὲν ὡς μηδενὸς δεινοῦ γεγο- 12
νότος ἐτρέποντο πρὸς θυσίαν· οὐ μὴν Ἀρχελάῳ δίχα φόνου καθεκ-
τὸν ἔτι τὸ πλῆθος ἐφαίνετο, τὴν δὲ στρατιὰν ἐπαφίησιν αὐτοῖς
ὅλην, τοὺς μὲν πεζοὺς διὰ τῆς πόλεως ἀθρόους, τοὺς δὲ ἱππεῖς
ἀνὰ τὸ πεδίον· οἳ θύουσιν ἑκάστοις ἐξαίφνης προσπεσόντες διαφθεί- 13
ρουσι μὲν περὶ τρισχιλίους, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος εἰς τὰ πλησίον
ὄρη διεσκέδασαν. εἵποντο δὲ Ἀρχελάου κήρυκες κελεύοντες ἕκαστον
ἀναχωρεῖν ἐπ' οἴκου, καὶ πάντες ᾤχοντο τὴν ἑορτὴν ἀπολιπόντες.

---

§ 9 = Ant. Iud. XVII 212.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 1 p. 121.

1 *καὶ — 3 ἀπεκρίναντο*] *et aliis post eum mulcendi sui gratia missis, multos enim allegabat archelaus, iracunde omnia responderunt* Lat *τους*] *τοῖσ* L¹VRC 2 *αὐτοῦ*] *αὐτοὺσ* A¹ *αὐτὸν* L¹VRCLat *προσιόντασ, προ* i. ras. A *προσιοῦσιν* L¹VRC Lat *ὁ* om. LVRC 3 *καὶ πάντα*] *πάντα* C *πάντα δὲ* LVR *ἀπεκρίναντο, ν* post *α* i. ras., *το* suppl. m. 2 V *ἀπεκρίνατο* C¹ *ἦσαν*] om. L¹VR, u. 4 post *ἐπιλάβοιντο* suppleuit L² *οὐκ, κ* i. ras. A *οὐχ ἠρεμήσοντεσ* P 4 *ἐπιλάβοιντο*] *ἀπολάβοιντο* nescio unde Hauerkamp 5 *ἣ*] om. L¹RC *qui* Lat *φάσκα* LVRC *pascha* Lat *παρὰ τοῖσ ἰουδαίοισ* C 6 *κάτεισι*] *ἄνεισι* mauult Relandus *ἄπειροσ ἐκ τῆσ χώρασ λαὸσ* (*λεὼσ* C et i. marg. V) tr. LVRC *ἐ·πὶ* (eras. uid. *κ*) R 7 *θρησκίαν* C¹ *συνειστήκεσαν*] *εἱστήκεσαν* P¹M *συνειστήκεισαν* LVRC 9 *διαδραμεῖν*] *δραμεῖν* LRC *συνδραμεῖν* V *corrumperet* Lat 10 *βίᾳ*] *etiam* Lat 11 *πα* | *οξύνεται* L¹ 12 *βάλλοντες*] *λαβόντεσ* A *βαλόντεσ* M *βαλλόντεσ* L *διέφθειραν* AV 13 *μόγισ* LVRC *ἔπειτα* LVR 14 *γεγονότοσ δεινοῦ* tr. PAM *ἐτράποντο* LVR *ἐτράπον* (sic) C *πρὸσ τὴν θυσίαν* LVRC *δίχα φόβου* Naber 16 *ἀθρόουσ* L 17 *οἳ*] *ἣ* ex *οι* corr. A et m. 3 V *ἕκαστοι* V *ἑκάστοισ δ'* PAM 18 *τρισχιλίους*] *,γ* PA *nouem milia* LatHeg *εἰς — 19 κήρυκες*] *per muros proximos deiecerunt; praecones autem sequebantur archelaum* Lat 19 *κήρυκεσ ἀρχελάου* tr. LVRC 20 *ἀπολ·ιπόντεσ* V

14 II. 1. *Αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῶν φίλων Ποπλᾶ καὶ
Πτολεμαίου καὶ Νικολάου κατῄει πρὸς θάλασσαν καταλιπὼν ἐπί-
τροπόν τε τῶν βασιλείων καὶ κηδεμόνα τῶν οἰκείων Φίλιππον.*
15 *συνεξῄει δ' ἅμα τοῖς τέκνοις Σαλώμη καὶ τοῦ βασιλέως ἀδελφιδοῖ
τε καὶ γαμβροί, τῷ μὲν δοκεῖν συναγωνιούμενοι περὶ τῆς διαδοχῆς
Ἀρχελάῳ, τὸ δ' ἀληθὲς κατηγορήσοντες περὶ τῶν κατὰ τὸ ἱερὸν
παρανομηθέντων.*
16 2. *Συναντᾷ δ' αὐτοῖς κατὰ τὴν Καισάρειαν Σαβῖνος ὁ τῆς
Συρίας ἐπίτροπος εἰς Ἰουδαίαν ἀνιὼν ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ἡρώδου
χρημάτων. τοῦτον ἐπέσχεν προσωτέρω χωρεῖν ἐπελθὼν Οὔαρος, ὃν*
17 *διὰ Πτολεμαίου πολλὰ δεηθεὶς Ἀρχέλαος μετεπέμψατο. τότε μὲν
οὖν Σαβῖνος Οὐάρῳ χαριζόμενος οὔτ' ἐπὶ τὰς ἄκρας ἔσπευσεν οὔτε
τὰ ταμιεῖα τῶν πατρῴων χρημάτων ἀπέκλεισεν Ἀρχελάῳ, μέχρι δὲ
τῆς Καίσαρος διαγνώσεως ἠρεμήσειν ὑπέσχετο καὶ διέτριβεν ἐπὶ*
18 *τῆς Καισαρείας. ὡς δὲ τῶν ἐμποδιζόντων ὁ μὲν εἰς Ἀντιόχειαν
ἀπῆρεν, Ἀρχέλαος δὲ εἰς Ῥώμην ἀνήχθη, διὰ τάχους ἐπὶ Ἱεροσο-
λύμων ὁρμήσας παραλαμβάνει τὰ βασίλεια καὶ μεταπεμπόμενος
τούς τε φρουράρχους καὶ διοικητὰς ἐπειρᾶτο διερευνᾶν τοὺς τῶν*
19 *χρημάτων ἀναλογισμοὺς τάς τε ἄκρας παραλαμβάνειν. οὐ μὴν οἱ
φύλακες τῶν Ἀρχελάου κατημέλουν ἐντολῶν, ἔμενον δὲ φρουροῦντες
ἕκαστα καὶ τὴν φρουρὰν ἀνατιθέντες Καίσαρι μᾶλλον ἢ Ἀρχελάῳ.*
20 3. *Κἂν τούτῳ πάλιν Ἀντίπας ἀμφισβητῶν περὶ τῆς βασιλείας
ἐπέξεισιν ἀξιῶν τῆς ἐπιδιαθήκης κυριωτέραν εἶναι τὴν διαθήκην,
ἐν ᾗ βασιλεὺς αὐτὸς ἐγέγραπτο. συλλήψεσθαι δ' αὐτῷ προϋπέ-
σχετο Σαλώμη καὶ πολλοὶ τῶν σὺν Ἀρχελάῳ πλεόντων συγγενῶν.*

---

§ 14 = Ant. Iud. XVII 219.

PAMLVRC Lat

1 ποπλὰ P πόπλα ex corr. A *Πτόλλαν* Ant. Iud. XVII 219 2 i. marg. γ̄ V 4 δὲ LVRC τοῦ] οἱ τοῦ LVRC ἀδελφοί LVRC *fratris — filii* Lat 5 τῷ] τὸ C fort. recte 6 δὲ VR τῶν] τὸν R[1] et ut uid. A[1] 7 i. marg. γ̄ C 8 συναντᾶι (ι eras.) V δὲ LVR κατὰ] καὶ κατὰ L τὴν om. LVRC 10 οὔαροσ ἐπελθών tr. LVRC 12 οὔτε LVR ἔσπε^υσεν A 13 τὰ] μετὰ L[1] · · τὰ R ταμεῖα V 14 καὶ διέτριβεν] διέτριβε δὲ LVRC 18 διερευνῶν LV 19 ἀναλογισμοὺς] ἀναλώτασ LVRC *rationes (pecuniarum)* Lat 20 φύλακες] φρούραρχοι LVRC *custodes* Lat ante ἐντολῶν eras. τῶν R ἔμενον δὲ] PAM ἀνέμενον δὲ L[1]VRC ἀλλ' ἔμενον L[2] 22 i. marg. δ̄ VC κἂν — 23 ἐπέξεισιν] *cum hoc autem antipas quoque de regno certabat* Lat 23 ἐπεξίησιν PAM τὴν διαθήκην εἶναι κυριωτέραν tr. LVRC 24 δὲ LVR

ἐπήγετο δὲ τὴν μητέρα καὶ τὸν ἀδελφὸν Νικολάου Πτολεμαῖον 21
ῥοπὴν εἶναι δοκοῦντα διὰ τὴν παρὰ Ἡρώδῃ πίστιν· γεγόνει γὰρ
δὴ τῶν φίλων ἐκείνου τιμιώτατος· πλεῖστον μέντοι πεποίθει διὰ
δεινότητα λόγων Εἰρηναίῳ τῷ ῥήτορι, διὸ καὶ τοὺς νουθετοῦντας
εἴκειν Ἀρχελάῳ κατὰ τὸ πρεσβεῖον καὶ τὰς ἐπιδιαθήκας διεκρού-
σατο. μεθίστατο δὲ ἐν Ῥώμῃ πάντων πρὸς αὐτὸν ἡ σπουδὴ τῶν 22
συγγενῶν, οἷς διὰ μίσους ἦν Ἀρχέλαος, καὶ προηγουμένως ἕκαστος
αὐτονομίας ἐπεθύμει στρατηγῷ Ῥωμαίων διοικουμένης, εἰ δὲ τοῦτο
διαμαρτάνοι, βασιλεύειν Ἀντίπαν ἤθελεν.

4. Συνήργει δ' αὐτοῖς εἰς τοῦτο καὶ Σαβῖνος δι' ἐπιστολῶν 23
κατηγορήσας μὲν Ἀρχελάου παρὰ Καίσαρι, πολλὰ δ' ἐπαινέσας
Ἀντίπαν. συντάξαντες δὲ τὰ ἐγκλήματα οἱ περὶ Σαλώμην ἐνεχεί- 24
ρισαν Καίσαρι, καὶ μετὰ τούτους Ἀρχέλαος τά τε κεφάλαια τῶν
ἑαυτοῦ δικαίων γράψας καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ πατρὸς καὶ τοὺς
λόγους εἰσπέμπει διὰ Πτολεμαίου. προσκεψάμενος δὲ ὁ Καῖσαρ τὰ 25
παρ' ἀμφοῖν κατ' ἰδίαν τό τε μέγεθος τῆς βασιλείας καὶ τὸ πλῆθος
τῆς προσόδου, πρὸς οἷς τὸν ἀριθμὸν τῆς Ἡρώδου γενεᾶς, προ-
αναγνοὺς δὲ καὶ τὰ παρὰ Οὐάρου καὶ Σαβίνου περὶ τούτων ἐπεσταλ-
μένα, συνέδριον μὲν ἀθροίζει τῶν ἐν τέλει Ῥωμαίων, ἐν ᾧ καὶ τὸν
ἐξ Ἀγρίππα καὶ Ἰουλίας τῆς θυγατρὸς θετὸν παῖδα Γάιον πρώ-
τως ἐκάθισεν, ἀποδίδωσι δὲ λόγον αὐτοῖς.

5. Ἔνθα καταστὰς ὁ Σαλώμης υἱὸς Ἀντίπατρος, ἦν δὲ τῶν 26
ἐναντιουμένων Ἀρχελάῳ δεινότατος εἰπεῖν, κατηγόρει φάσκων τοῖς

§ 21 = Ant. Iud. XVII 225.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 1 p. 120.
1 ἐπήγετο] *ducebant* Lat 2 παρ' LVRC ἐγεγόνει VC 3 δὴ om. P ἐκείνου τιμιώτατος] τιμιώτατοσ ἐκείνω LVRC *illi* — (*amicorum*) *carissimus* Lat ἐπεποίθει PAML² 4 δεινό‧‧‧‧|τητα C διὸ] δι' ὃν VC *unde* Lat 5 ἥκειν P et ut uid. A¹V¹ 7 προηγουμένως] προηγουμένωσ μὲν LVRC 8 στρατηγῷ — 9 ἤθελεν] *et aut romano magistratu administrari aut si hoc non impetrarent antipam* (*antipatrum* cod. Vat.) *regem habere* (*cupiebant*) Lat 8 ῥωμαίω C τοῦτο] τούτου LVRC 9 διαμαρτάνοιεν VC ἤθελεν, ἢ i. ras. P ἤθελε LVR ἤθελον C 10 δὲ LVRC 11 μὲν om. PLat δὲ LVR 12 ἐνεχείρησαν L¹RC 13 μετὰ τούτους] μετ' αὐτοὺσ LVRC κεφάλαια] ἄλλα κεφάλαια PAM fort. recte 15 λόγους] *rationes administrationis* Lat προσκεψάμενοσ ex προσκηψάμενοσ corr. A 16 παρὰ LRC τό τε μέγεθος] *ubi regni magnitudinem animaduertit* Lat 17 προσαναγνοὺσ MLRC et ex corr. V *praelectis* Lat 18 ἐπεσταλμέν‧‧ (α) C 19 τῶν] τὸν A τὸν] τῶν L¹R 20 τῆς θυγατρὸς om. C Γάιον] τὸν τιβέριον φησι i. marg. adnotant VC πρῶτοσ PALR *tunc primum* Lat πρῶτον Hudson 21 δὲ om. V

μὲν λόγοις ἀμφισβητεῖν ἄρτι βασιλείας Ἀρχέλαον, τοῖς δ' ἔργοις
πάλαι γεγονέναι βασιλέα, κατειρωνεύεσθαι δὲ νῦν τῶν Καίσαρος
27 ἀκοῶν, ὃν δικαστὴν τῆς διαδοχῆς οὐ περιέμεινεν, εἴ γε μετὰ τὴν
Ἡρώδου τελευτὴν ἐγκαθέτους μὲν ὑποπέμψας τοὺς περιθήσοντας
αὐτῷ τὸ διάδημα, προκαθίσας δ' ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ χρηματίσας
βασιλεὺς τάξεις τε τῆς στρατιᾶς ἀμείψας καὶ προκοπὰς χαρισά-
28 μενος, ἔτι δὲ τῷ δήμῳ πάντα κατανεύσας ὅσων ὡς παρὰ βασιλέως
τυχεῖν ἠξίουν καὶ τοὺς ἐπὶ μεγίσταις αἰτίαις παρὰ τοῦ πατρὸς
δεδεμένους λύσας, νῦν ἥκει παρὰ τοῦ δεσπότου σκιὰν αἰτησόμενος
βασιλείας, ἧς ἥρπασεν ἑαυτῷ τὸ σῶμα, καὶ ποιῶν οὐ τῶν πραγ-
29 μάτων ἀλλὰ τῶν ὀνομάτων κύριον Καίσαρα. προσωνείδιζεν δ' ὡς
καὶ τὸ πένθος κατειρωνεύσατο τοῦ πατρός, μεθ' ἡμέραν μὲν ἐπι-
σχηματίζων τὸ πρόσωπον εἰς λύπην, νύκτωρ δὲ μέχρις κώμων μεθυσ-
κόμενος, ἐν ᾧ καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ πλήθους ἐκ τῆς ἐπὶ τούτοις ἀγα-
30 νακτήσεως ἔλεγεν γεγονέναι. καὶ τὸν ἀγῶνα τοῦ λόγου παντὸς ἐνα-
πηρείσατο τῷ πλήθει τῶν περὶ τὸν ναὸν φονευθέντων, οὓς
ἐληλυθέναι μὲν ἐφ' ἑορτήν, παρὰ δὲ ταῖς ἰδίαις θυσίαις ὠμῶς
ἀπεσφάχθαι· καὶ τοσοῦτον ἐν τῷ ἱερῷ σεσωρεῦσθαι νεκρῶν πλῆ-
θος, ὅσον οὐδ' ἂν ἀλλόφυλος ἐσώρευσεν πόλεμος ἐπελθὼν ἀκή-
31 ρυκτος. ταύτην μέντοι τὴν ὠμότητα προσκεψάμενον αὐτοῦ καὶ τὸν
πατέρα μηδ' ἐλπίδος αὐτόν ποτε ἀξιῶσαι βασιλικῆς ἢ ὅτε χεῖρον
τὴν ψυχὴν κάμνων τοῦ σώματος ἀκρατὴς ἦν ὑγιαίνοντος λογισμοῦ
καὶ οὐδ' ὃν ἔγραφεν ἐν ταῖς ἐπιδιαθήκαις ᾔδει διάδοχον, καὶ ταῦτα

§ 26 = Ant. Iud. XVII 230.

PAMLVRCLatHegesipus II 1 p. 120.

1 *βασιλείας*] *περὶ βασιλείασ* MLVRC *δὲ* LVRC 2 *νῦν* om. Bekker ex cod. Voss. 3 *ἀκουῶν* A[1] *ὃν*] *ὃν καὶ* A *περιέμενεν* PAM 5 *δὲ* LVRC *τοῦ* om. LVRC *προκαθίσας — 6 βασιλεὺς*] *regis more in solio residentem* Lat 6 *βασιλεὺς*] *ὡσ βασιλεύσ* MLVRC *στρατείασ* PA *militiae* Lat 7 *ἔτι δὲ*] *εἶτα* LVRC i. marg. *γρ ἔτι δὲ* C *insuper* Lat *ὅσον* V 8 *παρὰ*] *ὑπὸ* MLVRC 11 *δὲ* LVRC 12 *κατειρωνεύσατο, ει* et *ω* i. ras. m. 2 V 13 *μέχρι* · A *μέχρι* MLVRC 14 *ἐν ᾧ*] *denique* Lat 15 *τὸν, ὁ* ex *ἡ* corr. V *παντὸσ τοῦ λόγου* tr. LVRC 16 *τῶν*] *τὸν* A 17 *ἐληλυθέναι, εν* i. ras. m. 2 C *θυσίαισ ὠμῶσ, σώ* ex corr. M 18 *ἀπεσφάχθε* V[1] *τοσούτων* V[1] *σεσωρεῦθαι* ML[1]R et ex corr. A *ἂν* om. PA probante Destinone 19 *ἀκήρυκτοσ ἐπελθὼν* tr. V post *ἀκήρυκτος* deletum *πόλεμοσ* C 21 *μηδὲ* LVR *αὐτόν*] *αὐτῷ* L[1]R *αὐτῶι* V *ἀξιῶσαί ποτε* tr. LVRC *χείρων* PA[1]L[1] 22 *κάμνον* V[1] 23 *οὐδ' ὃν*] *οὐδὰν* P *οὐδἂν* A *οὔτε ὃν* LVRC *οὐδ' ὃν* uel *οὐχ ὃν* uertit Lat *ἔγραψεν* PA *ᾔδει* — p. 161, 1 *διαθήκαις* om. C *ᾔδει*] MLRLat *ἢ* PA *ᾔδη* V

μηδὲν τὸν ἐν ταῖς διαθήκαις μέμψασθαι δυνάμενος, ἃς ἔγραψεν
ὑγιαίνων μὲν τὸ σῶμα, καθαρὰν δὲ τὴν ψυχὴν ἔχων πάθους παν-
τός. εἰ μέντοι καὶ κυριωτέραν τὴν τοῦ κάμνοντος κρίσιν τιθείη τις, 32
ἀποκεχειροτονῆσθαι βασιλείας Ἀρχέλαον ὑφ᾽ ἑαυτοῦ τοῖς εἰς αὐτὴν
παρανομηθεῖσιν· ποταπὸν γὰρ ἂν γενέσθαι λαβόντα τὴν ἀρχὴν
παρὰ Καίσαρος τὸν πρὶν λαβεῖν τοσούτους ἀνῃρηκότα;

6. Πολλὰ τοιαῦτα διεξελθὼν Ἀντίπατρος καὶ τοὺς πλείστους 33
τῶν συγγενῶν παραστησάμενος ἐφ᾽ ἑκάστῳ τῶν κατηγορημένων
μάρτυρας καταπαύει τὸν λόγον. ἀνίσταται δὲ Νικόλαος ὑπὲρ Ἀρχε- 34
λάου, καὶ τὸν μὲν ἐν τῷ ἱερῷ φόνον ἀναγκαῖον ἀπέφηνεν· πολε-
μίους γὰρ γεγονέναι τοὺς ἀνῃρημένους οὐ τῆς βασιλείας μόνον ἀλλὰ
καὶ τοῦ δικάζοντος αὐτὴν Καίσαρος. τῶν δ᾽ ἄλλων ἐγκλημάτων συμ- 35
βούλους ἀπεδείκνυεν αὐτοὺς τοὺς κατηγόρους γεγονέναι. τήν γε μὴν
ἐπιδιαθήκην ἠξίου διὰ τοῦτο μάλιστα εἶναι κυρίαν, ὅτι βεβαιωτὴν
ἐν αὐτῇ Καίσαρα καθίστατο τοῦ διαδόχου· ὁ γὰρ σωφρονῶν ὥστε 36
τῷ δεσπότῃ τῶν ὅλων παραχωρεῖν τῆς ἐξουσίας οὐ δή που περὶ
κληρονόμου κρίσιν ἐσφάλλετο, σωφρονῶν δ᾽ ᾑρεῖτο καὶ τὸν καθι-
στάμενον ὁ γινώσκων τὸν καθιστάντα.

7. Διεξελθόντος δὲ πάντα καὶ Νικολάου παρελθὼν Ἀρχέλαος 37
προπίπτει τῶν Καίσαρος γονάτων ἡσυχῇ. κἀκεῖνος αὐτὸν μάλα
φιλοφρόνως ἀναστήσας ἐνέφηνεν μὲν ὡς ἄξιος εἴη τῆς πατρῴας
διαδοχῆς, οὐ μήν τι βέβαιον ἀπεφήνατο. διαλύσας δὲ τοὺς συνέ- 38
δρους ἐκείνης τῆς ἡμέρας καθ᾽ ἑαυτὸν περὶ ὧν διήκουσεν ἐσκέπ-
τετο, εἴτε χρὴ τῶν ἐν ταῖς διαθήκαις καταστῆσαί τινα διάδοχον,
εἴτε καὶ πάσῃ τῇ γενεᾷ διανεῖμαι τὴν ἀρχήν· ἐδόκει γὰρ ἐπικουρίας
τὸ πλῆθος τῶν προσώπων χρῄζειν.

---

§ 31 = Ant. Iud. XVII 238.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 1 p. 120.

1 ἃς] PAMLat ὃν L[1]VRC ὧν L[2] 3 καὶ om. V τιθείη τίσ τὴν τοῦ κάμνοντοσ κρίσιν tr. L fort. recte 5 ποταπὸν γὰρ] PAMLat ἢ ποταπόν γε ἄρα LVRC ἂν s. C 8 ἐφ᾽ ἑκάστω s. P κατηγορουμένων MVC 10 καὶ] *et ante omnia* Lat ἀπέφαινε LRC ἀπέφηνε (αι) V 12 τοῦ — αὐτὴν] *ipsius iudicis* Lat αὐτὴν] αὐτὸν LVRC δὲ (s. V) LVRC 13 αὐτοὺς om. Lat 17 δὲ AMLVRC ᾑρεῖτο PAC καὶ om. M 19 διεξελθόντων V[1] καὶ s. A ὁ ἀρχέλαοσ LVR 20 προπίπτει] προσπίπτει PA[1]MV[1]R[2]C *accedit* uel *accidit* Lat τῶν] τοῖσ M γόνασιν M 21 ἄξιοσ C[1] 22 μήν τι] μέντοι PA, οὐ μήν τι βέβαιον i. marg. (man. 1 ut uid.) A *certum uero nihil* Lat συνεδρίουσ L 23 ἐσκέπτετο] διεσκέπτετο P 24 χρὴ om. A χρὴ — 25 εἴτε i. marg. suppl. man. 2 V 26 χρῄζειν τὸ πλῆθοσ τῶν προσώπων tr. LVRC

39 III. 1. *Πρὶν δὲ ὁρίσαι τι περὶ τούτων Καίσαρα τελευτᾷ μὲν*
ἡ Ἀρχελάου μήτηρ Μαλθακὴ νοσήσασα, παρὰ Οὐάρου δ' ἐκομί-
40 *σθησαν ἐκ Συρίας ἐπιστολαὶ περὶ τῆς Ἰουδαίων ἀποστάσεως, ἣν*
προϊδόμενος ὁ Οὔαρος, ἀνέβη γὰρ μετὰ τὸν Ἀρχελάου πλοῦν εἰς
Ἱεροσόλυμα τοὺς παρακινοῦντας καθέξων, ἐπειδὴ πρόδηλον ἦν τὸ
πλῆθος οὐκ ἠρεμῆσον, ἓν τῶν τριῶν ἀπὸ Συρίας ταγμάτων, ὅπερ
41 *ἄγων ἧκεν, ἐν τῇ πόλει καταλείπει. καὶ αὐτὸς μὲν ὑπέστρεψεν*
εἰς Ἀντιόχειαν, ἐπελθὼν δὲ ὁ Σαβῖνος ἀφορμὴν αὐτοῖς παρέσχεν
νεωτεροποιίας· τούς τε γὰρ φρουροὺς παραδιδόναι τὰς ἄκρας ἐβιά-
ζετο καὶ πικρῶς τὰ βασιλικὰ χρήματα διηρεύνα, πεποιθὼς οὐ μόνον
τοῖς ὑπὸ Οὐάρου καταλειφθεῖσι στρατιώταις, ἀλλὰ καὶ πλήθει δού-
λων ἰδίων, οὓς ἅπαντας ὁπλίσας ὑπηρέταις ἐχρῆτο τῆς πλεονεξίας.
42 *ἐνστάσης δὲ τῆς πεντηκοστῆς, οὕτω καλοῦσίν τινα ἑορτὴν Ἰουδαῖοι*
παρ' ἑπτὰ γινομένην ἑβδομάδας καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν προσ-
ηγορίαν ἔχουσαν, οὐχ ἡ συνήθης θρησκεία συνήγαγεν τὸν δῆμον,
43 *ἀλλ' ἡ ἀγανάκτησις. συνέδραμεν γοῦν πλῆθος ἄπειρον ἔκ τε τῆς*
Γαλιλαίας καὶ ἐκ τῆς Ἰδουμαίας Ἱεριχοῦντός τε καὶ τῆς ὑπὲρ Ἰορ-
δάνην Περαίας, ὑπερεῖχεν δὲ πλήθει καὶ προθυμίαις ἀνδρῶν ὁ γνή-
44 *σιος ἐξ αὐτῆς Ἰουδαίας λαός. διανείμαντες δὲ σφᾶς αὐτοὺς εἰς*
τρία μέρη τριχῇ στρατοπεδεύονται, πρός τε τῷ βορείῳ τοῦ ἱεροῦ
κλίματι καὶ πρὸς τῷ μεσημβρινῷ κατὰ τὸν ἱππόδρομον, ἡ δὲ τρίτη
μοῖρα πρὸς τοῖς βασιλείοις κατὰ δύσιν. περικαθεζόμενοι δὲ παν-
ταχόθεν τοὺς Ῥωμαίους ἐπολιόρκουν.
45 2. *Ὁ δὲ Σαβῖνος πρός τε τὸ πλῆθος αὐτῶν ὑποδείσας καὶ*

---

§ 39 = Ant. Iud. XVII 250.

PAMLVRC Lat.

2 *Μαλθακὴ*] *μαλθακῆ* ML^2 *μαλθάκη* corr. ex *μαλθακῆι* V *marthace* Lat *νοσήσασα*] *νόσω νοσήσασα* PAM *νοσήσασα νόσω* L^2 *morbo correpta* Lat; *νόσῳ* fort. reponendum *δὲ* ALVR 3 *ἀποστασίασ* M 4 *προϊδόμενος*] Dindorf *προειδόμενοσ* codd. *ὁ* om. MLVRC *γὰρ*] *γὰρ δὴ* LVRC *τὸν*] *τῶν* C^1 6 *πλῆθος*] PAM Lat *ἔθνοσ* LVRC *ἓν*] *ἐν τῇ* L^1 *ἕν τι* L^{2}VRC *ἀπὸ συρίασ τριῶν* tr. V haud male *ἅπερ* uertit Lat 7 *ἧκεν ἄγων* tr. LVRC i. marg. *ε̅* VC 8 *ὁ* om. C *σαβῖνοσ, σα* ex *βα* corr. P 10 *βασίλεια* LVRC 11 *τοῖσ, οἷσ* i. ras. A 12 *ὑπηρέται* C^1 14 *γενομένην* AM *καὶ τὸν ἀριθμὸν*] *ex eorum numero* Lat *κατὰ τὸν ἀριθμὸν* Hudson *ἡμερῶν, ρῶν* suppl. m. 2 C 15 *ἔχουσιν* P 16 *ἀλλ' ἡ*] PAML^2 *ἀλλὰ* L^{1}VRC 17 *καὶ ἐκ τῆς*] *καὶ* LVRC *τῆς ὑπὲρ*] *ὑπὲρ* C^1 18 *προθυμίασ* PA *ἀνδρῶν* om. Lat 19 *δὲ* s. A *ἑαυτοὺσ* LVRC 21 *κλήματι* M *τῷ*] *τὸ* L^{1}C^1 *ἡ*] *οἱ* i. ras. A *τρίτη*] *τῇ τρίτῃ* A 22 *κατὰ δύσιν* ex *κατάδυσιν* corr. man. 2 L *δὲ* om. PA *πάντοθεν* LVRC

τὰ φρονήματα συνεχεῖς μὲν ἀγγέλους ἔπεμπεν πρὸς Οὔαρον ἐπαμύ-
νειν ἐν τάχει δεόμενος ὡς εἰ βραδύνοι κατακοπησομένου τοῦ τάγ-
ματος· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν ὑψηλότατον τοῦ φρουρίου πύργον ἀναβάς, 46
ὃς ἐκαλεῖτο Φασάηλος ἐπώνυμον ἔχων ἀδελφὸν Ἡρώδου διαφθα-
ρέντα ὑπὸ Πάρθων, ἐντεῦθεν κατέσειεν τοῖς ἐν τῷ τάγματι στρα-
τιώταις ἐπιχειρεῖν τοῖς πολεμίοις· δι' ἔκπληξιν γὰρ οὐδ' εἰς τοὺς
σφετέρους καταβαίνειν ἐθάρρει. παραπεισθέντες δὲ οἱ στρατιῶται 47
προπηδῶσιν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ μάχην καρτερὰν τοῖς Ἰουδαίοις συνά-
πτουσιν, ἐν ᾗ μέχρι μὲν οὐδεὶς καθύπερθεν ἐπήμυνεν περιῆσαν
ἐμπειρίᾳ πολέμου τῶν ἀπείρων· ἐπεὶ δὲ πολλοὶ Ἰουδαίων ἀνα- 48
βάντες ἐπὶ τὰς στοὰς κατὰ κεφαλῆς αὐτῶν ἠφίεσαν τὰ βέλη, συνε-
τρίβοντο πολλοὶ καὶ οὔτε τοὺς ἄνωθεν βάλλοντας ἀμύνεσθαι ῥάδιον
ἦν οὔτε τοὺς συστάδην μαχομένους ὑπομένειν.
3. Καταπονούμενοι μὲν πρὸς ἀμφοτέρων ὑποπιμπρᾶσιν τὰς 49
στοάς, ἔργα θαυμάσια μεγέθους τε καὶ πολυτελείας ἕνεκεν· οἱ δ'
ἐπ' αὐτῶν ἐξαίφνης ὑπὸ τῆς φλογὸς περισχεθέντες πολλοὶ μὲν ἐν
αὐτῇ διεφθάρησαν, πολλοὶ δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων πηδῶντες εἰς
αὐτούς, τινὲς δ' εἰς τοὐπίσω κατὰ τοῦ τείχους ἐκρημνίζοντο, ἔνιοι
δ' ὑπ' ἀμηχανίας τοῖς ἰδίοις ξίφεσιν τὸ πῦρ ἔφθανον· ὅσοι δὲ 50
καθερπύσαντες ἀπὸ τῶν τειχῶν ἦξαν εἰς τοὺς Ῥωμαίους εὐμετα-
χείριστοι διὰ τὴν ἔκπληξιν ἦσαν. καὶ τῶν μὲν ἀπολωλότων, τῶν
δ' ὑπὸ τοῦ δέους σκεδασθέντων ἐρήμῳ τῷ τοῦ θεοῦ θησαυρῷ προσ-

§ 45 = Ant. Iud. XVII 256.

PAMLVRCLat.

1 *πρὸς*] *παρὰ* LVRC 2 *εἰ* i. ras. A *βραδύνη* PA *βραδύνει* V 5 *κατέσειε*, *σ* i. ras. m. 2 V *στρατιώιταισ* V^1 *στρατιῶται* C^1 6 *ἐπιχειρεῖν*, *πι* i. ras. ex. *γ* corr. uid. P *δι'* — 7 *ἐθάρρει*] *nam prae timore quibus ipse praeerat descendere nullus audebat* Lat *οὐδ'*] *οὐδὲ* MLVRC *οὐδεὶσ* PA 7 *φετέρουσ* V *παραπεισθέντες*] MLVRCLat *παροπλισθέντεσ* PA 8 *προσπηδῶσιν* A 9 *ᾗ* i. ras. minore m. 2 V *περιῆσαν*] *περιί̈σαν* V *περιί̈εσαν* L^{1}R 10 *πολέμου τῶν*] *πολεμούντων* L^{1}VRC *ἐπεὶ δὲ*] *ἐπειδὴ* M 11 *συνετρίβοντό τε* Destinon, ut u. 14 *καταπονούμενοι* apodosis incipiat 12 *ἀμύνασθαι* C 13 *τοὺσ · · · συστάδην* (| *συστάδην* A) AV *ὑπομένειν*, *ειν* i. ras. A *ferebant* Lat 14 *μὲν*] PA *δὲ* MLVRC *tamen* Lat *ὑπεμπιμπρᾶσι* (*σι* ex *σιν* corr. A) AL *ὑπεμπιπρᾶσι* VRC 15 *δὲ* LVRC 16 *ἐπ'*] *ὑπ'* PAM *αὐτὸν* V^1 *ὑπὸ τῆσ φλογὸσ ἐξαίφνησ* tr. LVRC 17 · *αὐτῆ* V *διεφθάρησαν*] *διεφθείροντο* LVRC *πηδόντεσ* R 18 *δὲ* AMLV *τείχους*] *τοίχου* Destinon *ἐκρημνίζοντο*, *η* ex *ε* corr. A *κατεκρημνίζοντο* LVRC 19 *δὲ* LV *ἐπ' ἀμηχάνοισ*, i. marg. *γρ ὑπαμηχανίασ* m. 2 V *ἔφθανον*] *ἔφανον* L^{1}R^1 20 *τειχῶν*] *τοίχων* Destinon *ἤϊξαν* PAM *ῆξαν* L^1 *ἤξαν* L^2 et i. marg. M *ἧξαν* VRC 21 *καὶ*] *μέχρι* LVRCLat 22 *δὲ* LVR

πεσόντες οἱ στρατιῶται περὶ τετρακόσια τάλαντα διήρπασαν, ὧν
ὅσα μὴ διεκλάπη Σαβῖνος ἤθροισεν.
51 4. Ἰουδαίους δὲ ἥ τε τῶν ἔργων καὶ ἀνδρῶν φθορὰ πολὺ πλείους
καὶ μαχιμωτέρους ἐπισυνέστησεν Ῥωμαίοις καὶ περισχόντες τὰ βασί-
λεια πάντας ἠπείλουν διαφθείρειν, εἰ μὴ θᾶττον ἀπίοιεν· ὑπισ-
χνοῦντο γὰρ ἄδειαν τῷ Σαβίνῳ βουλομένῳ μετὰ τοῦ τάγματος
52 ἐξιέναι. συνελάμβανον δ' αὐτοῖς οἱ πλείους τῶν βασιλικῶν αὐτο-
μολήσαντες. τὸ μέντοι πολεμικώτατον μέρος, Σεβαστηνοὶ τρισχίλιοι
Ῥοῦφός τε καὶ Γρᾶτος ἐπὶ τούτοις, ὁ μὲν τοὺς πεζοὺς τῶν βασι-
λικῶν ὑπ' αὐτὸν ἔχων, Ῥοῦφος δὲ τοὺς ἱππεῖς, ὧν ἑκάτερος καὶ
χωρὶς ὑπηκόου δυνάμεως δι' ἀλκὴν καὶ σύνεσιν πολέμου ῥοπή, προσ-
53 έθεντο Ῥωμαίοις. Ἰουδαῖοι μὲν οὖν ἐνέκειντο τῇ πολιορκίᾳ τῶν
τειχῶν ἅμα πειρώμενοι τοῦ φρουρίου καὶ τοῖς περὶ τὸν Σαβῖνον
ἐμβοῶντες ἀπιέναι μηδ' ἐμποδὼν αὐτοῖς γενέσθαι διὰ χρόνου πολ-
54 λοῦ κομιζομένοις τὴν πάτριον αὐτονομίαν. Σαβίνῳ δ' ἀγαπητὸν
μὲν ἦν ὑπεξελθεῖν, ἠπίστει δὲ ταῖς ὑποσχέσεσιν καὶ τὸ πρᾶον αὐ-
τῶν δέλεαρ εἰς ἐνέδραν ὑπώπτευεν· ἅμα δὲ καὶ τὴν ἀπὸ Οὐάρου
βοήθειαν ἐλπίζων διέτριβεν τὴν πολιορκίαν.
55 IV. 1. Ἐν δὲ τούτῳ καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν πολλαχόθεν ἐτα-

---

§ 50 = Ant. Iud. XVII 264.

PAMLVRCLat.

1 τετρακόσια] υ̅ PA περὶ — Σαβῖνος] πολλὰ διήρπασαν, ὧν ὅσα μη διεκλάπη, περὶ τετρακόσια τάλαντα, Σαβῖνος coll. Ant. XVII 264 Hudson 3 ἀνδρῶν] ἡ τῶν ἀνδρῶν LVRC ἐπισυνέστησε, έ i. ras. L 5 ἅπαντασ LVRC 6 βουλομένῳ om. P 7 συνελάμβανον, άμ i. ras. A δ'] s. A δὲ LVRC αὐτοῖς] ed. pr. αὐτοὺσ codd. πλείους] πλεῖστοι LVRC 8 τὸ — μέρος] *pars tamen bellicosior erat* Lat σεβαστηνοί, η ex ι corr. A 9 γρατοσ sic P γράτοσ AMLV ὁ] ὧν ὁ P τῶν βασιλικῶν om. Lat 10 ὑπ' αὐτὸν] ἐπ' αὐτὸν (ο ex ω corr.) A ὑφ' ἑαυτὸν LVRC ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν tr. LVRC ὧν] Destinon ὧν codd. ὧν — 12 Ῥωμαίοις] *quorum uterque ui corporis atque prudentia, etiamsi nullam manum oboedientem haberent, magnum tamen momentum belli romanis addidissent* Lat 11 σύνεσι C πολέμου ῥοπή] Destinon ἡ πολέμου ῥοπὴν PAMLV ἡ πολέμου ῥοπὴν ἄξιοσ ἦν R καὶ πολέμου ῥοπὴν C τὴν πολέμου ῥοπὴν Cardwell 13 τειχέων LVRC πειρόμενοι L[1] τοῖς] τοὺσ A 14 ἐμβοῶντες — 15 αὐτονομίαν] *clamantes ut nullo impediente discederet habiturus tanto post tempore patriam libertatem* Lat μηδὲ LVR ἔμποδον L[1]R et i. marg. m. 2 V γίνεσθαι LVRC 15 πάτριον] om. P πατρῴαν A δὲ LVRC 17 ὑπώπτευ · εν (eras. σ) A ὑπόπτευεν L[1]RV[1] ἀπὸ] ἐξ LVRC 18 διέτριβεν] διέφερε MLVR *perferebat* Lat 19 i. marg. ϛ̅ VC πολλαχόθεν, πολλαχό i. ras. A

*ράσσετο, καὶ συχνοὺς βασιλειᾶν ὁ καιρὸς ἀνέπειθεν. κατὰ μέν γε
τὴν Ἰδουμαίαν δισχίλιοι τῶν ὑπὸ Ἡρώδῃ πάλαι στρατευσαμένων
συστάντες ἔνοπλοι διεμάχοντο τοῖς βασιλικοῖς, οἷς Ἀχίαβος ἀνεψιὸς
βασιλέως ἀπὸ τῶν ἐρυμνοτάτων χωρίων ἐπολέμει ὑποφεύγων τὴν
ἐν τοῖς πεδίοις συμπλοκήν· ἐν δὲ Σεπφώρει τῆς Γαλιλαίας Ἰούδας* 56
*υἱὸς Ἐζεκία τοῦ κατατρέχοντός ποτε τὴν χώραν ἀρχιληστοῦ καὶ
χειρωθέντος ὑφ᾽ Ἡρώδου βασιλέως συστήσας πλῆθος οὐκ ὀλίγον
ἀναρρήγνυσιν τὰς βασιλικὰς ὁπλοθήκας καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ὁπλίσας
τοῖς τὴν δυναστείαν ζηλοῦσιν ἐπεχείρει.*

2. *Κατὰ δὲ τὴν Περαίαν Σίμων τις τῶν βασιλικῶν δούλων* 57
*εὐμορφίᾳ σώματος καὶ μεγέθει πεποιθὼς περιτίθησιν μὲν ἑαυτῷ
διάδημα, περιιὼν δὲ μεθ᾽ ὧν συνήθροισεν λῃστῶν τά τε ἐν Ἱεριχοῖ
βασίλεια καταπίμπρησιν καὶ πολλὰς ἑτέρας τῶν πολυτελῶν ἐπαύ-
λεις, ἁρπαγὰς ῥᾳδίως ἐκ τοῦ πυρὸς αὐτῷ ποριζόμενος. κἂν ἔφθη* 58
*πᾶσαν οἴκησιν εὐπρεπῆ καταφλέξας, εἰ μὴ Γρᾶτος ὁ τῶν βασιλι-
κῶν πεζῶν ἡγεμὼν τούς τε Τραχωνίτας τοξότας καὶ τὸ μαχιμώ-
τατον τῶν Σεβαστηνῶν ἀναλαβὼν ὑπαντιάζει τὸν ἄνδρα. τῶν μὲν* 59
*οὖν Περαίων συχνοὶ διεφθάρησαν ἐν τῇ μάχῃ, τὸν Σίμωνα δ᾽ αὐτὸν
ἀναφεύγοντα δι᾽ ὀρθίου φάραγγος ὁ Γρᾶτος ὑποτέμνεται καὶ φεύ-
γοντος ἐκ πλαγίου τὸν αὐχένα πλήξας ἀπέρραξε. κατεφλέγη δὲ*

§ 55 = Ant. Iud. XVII 269.

PAMLVRCLat.

1 *βασιλειᾶν*] C *βασιλεύειν* PAML[2] et i. marg. V *βασιλεῖσ* L[1]VR *ad regni cupidinem* Lat   *μέν γε*] *γε μὴν* PAM *μὲν* V *nam — quidem* Lat   2 *ὑφ᾽* LVRC   *ἡρώδου* LVRC   3 *βασιλκοῖσ* (ι superscr.) A *βασι‥ | λικοῖσ* V   *ὁ ἀνεψιοσ βασιλέωσ* LRC *ὁ τοῦ βασιλέωσ ἀνεψιὸσ* V   4 *ἀποφεύγων* LVRC   5 *συμπλοκὴν*, *λ* ex *ρ* corr. A   *σεπφώρῃ* PA *seffora* aut *seffori* Lat   6 *ἐζεκίου* LVRC   *ἀρχηλήστου* P *ἀρχιλή·στου* (eras. *ι*) V   7 *τοῦ βασιλέωσ* LVRC   *συστήσας*] *συστάντοσ* C   8 *αὐτὸν* ex corr. A   9 *ἐπεχείρει*] *ἐπιχειρεῖ* L   12 *διάδημα*] *καὶ διάδημα* LVRC   *ἤθροισε* LVRC   *ἱεριχῶ* PA   13 *καταπίπρησι* C[1]   14 *ῥαδίουσ* L[1]VRC *facilem (praedam)* Lat   *αὐτῶ ποριζόμενοσ* PA *ἑαυτῶ ποριζόμενοσ* M *ποριζόμενοσ ἑαυτῶ* LVRC   15 *εὐπρεπῆ*, *υ* i. ras. m. 2 L *ἐκπρεπῆ* VR   16 *τε* om. M   *Τραχωνίτας*] ex Lat Hudson *ταριχαιόταvσ* P *τραχαιώτασ* AL[2]C *ταριχαιώτασ*, i. marg. *εὕρηται καὶ τετραρχαιώτασ* M *τραρχαιώτασ* LV[1]R *τραρχαιότασ* ex corr. V *ex trachonitida (sagittarios)* Lat   *μαχιμότατον* C[1]   17 *Σεβαστηνῶν*] *πεζῶν* C   *ὑπαντιάζει*] *ὑπηντίασε* LVRC   18 *Περαίων*] Destinon ex A. I. XVII 276 *παίων* P *παίδων* A *πεζῶν* MLVRCLat   *δὲ* LVR   *αὐτὸν*] *αὐτὸς* uertit Lat   20 *ἀπέρρηξεν* PA *deiecit* Lat

καὶ τὰ πλησίον Ἰορδάνου βασίλεια κατὰ βηθαραμινενθα συστάν-
των ἑτέρων τινῶν ἐκ τῆς Περαίας.
60 3. Τότε καὶ ποιμήν τις ἀντιποιηθῆναι βασιλείας ἐτόλμησεν·
Ἀθρογγαῖος ἐκαλεῖτο, προυξένει δ' αὐτῷ τὴν ἐλπίδα σώματος ἰσχὺς
καὶ ψυχὴ θανάτου καταφρονοῦσα, πρὸς δὲ τούτοις ἀδελφοὶ τέσσαρες
61 ὅμοιοι. τούτων ἑκάστῳ λόχον ὑποζεύξας ἔνοπλον ὥσπερ στρατηγοῖς
ἐχρῆτο καὶ σατράπαις ἐπὶ τὰς καταδρομάς, αὐτὸς δὲ καθάπερ βασι-
62 λεὺς τῶν σεμνοτέρων ἥπτετο πραγμάτων. τότε μὲν οὖν ἑαυτῷ περι-
τίθησιν διάδημα, διέμεινεν δ' ὕστερον οὐκ ὀλίγον χρόνον τὴν χώραν
κατατρέχων σὺν τοῖς ἀδελφοῖς· καὶ τὸ κτείνειν αὐτοῖς προηγού-
μενον ἦν Ῥωμαίους τε καὶ τοὺς βασιλικούς, διέφευγεν δὲ οὐδὲ Ἰου-
63 δαίων εἴ τις εἰς χεῖρας ἔλθοι φέρων κέρδος. ἐτόλμησαν δέ ποτε
Ῥωμαίων λόχον ἄθρουν περισχεῖν κατ' Ἀμμαοῦντα· σῖτα δ' οὗτοι
καὶ ὅπλα διεκόμιζον τῷ τάγματι. τὸν μὲν οὖν ἑκατοντάρχην αὐτῶν
Ἄρειον καὶ τεσσαράκοντα τοὺς γενναιοτάτους κατηκόντισαν, οἱ δὲ
λοιποὶ κινδυνεύοντες ταὐτὸ παθεῖν Γράτου σὺν τοῖς Σεβαστηνοῖς
64 ἐπιβοηθήσαντος ἐξέφυγον. πολλὰ τοιαῦτα τοὺς ἐπιχωρίους καὶ τοὺς
ἀλλοφύλους παρ' ὅλον τὸν πόλεμον ἐργασάμενοι μετὰ χρόνον οἱ μὲν
τρεῖς ἐχειρώθησαν, ὑπ' Ἀρχελάου μὲν ὁ πρεσβύτατος, οἱ δ' ἑξῆς
δύο Γράτῳ καὶ Πτολεμαίῳ περιπεσόντες· ὁ δὲ τέταρτος Ἀρχελάῳ
65 προσεχώρησεν κατὰ δεξιάν. τοῦτο μὲν δὴ τὸ τέλος ὕστερον αὐτοὺς

§ 59 = Ant. Iud. XVII 277.

PAMLVRCLat.

1 τὰ om. L[1] βηθαράμιν ἔνθα PA βηθαραμάθου MLVRC *betharantas* (acc.) Lat Ἀμμάθοις dicitur Ant. XVII 277; Βηθαραμαθα Niese Βηθαβάραθον Capellus Βηθαραμφθὰ Aldrich ex Ant. Iud. XVIII 27, ubi idem oppidum memorari uid. postea Iulias appellata. cf. Tuch, quaestiones de Flauii Iosephi libr. histor. 10. Schürer, Geschichte des jüd. Volkes II 124 συστάντων] στασιασάντων MLVRC *conflata* (*manu*) Lat 3 ἀντιποιήσασθαι LVRC 4 Ἀθρογγαῖος] ἀθρόον γάϊοσ (ν suppl. uid. L) codd. *athrongeo* (dat.) Lat Ἀθρόγγης Ant. XVII 278 δὲ LVR 5 τέσαρεσ A τέσ · · | σαρεσ C 7 καθάπε C[1] 9 διάδημα] *etiam coronam* Lat δὲ LVR ὀλίγῳ χρόνῳ AMLVRC 11 ἦν] μὲν ἦν LVRC διέφυγεν (— γε M) PM δ' C οὐδὲ] οὔτε LVRC 12 ἔλθοιεν A ἐτόλμησε LVRC *ausi sunt* Lat 13 ἀθροῦν LVC ἁθροῦν R κατ' Ἀμμαοῦντα] *apud amathunta* Lat κατ' Ἐμμαοῦντα Hudson coll. Ant. XVII 282 δὲ LVRC οὗτοι] αὐτοὶ C 14 πράγματι, i. marg. m. 2 τάγματι V 15 Ἄρειον] ὡρίωνα P ἀρίωνα A. i. marg. γρ οὐρίωνα man. 2 L *arrium* Lat; cf. § 71 τεσσαράκοντα] μ̄ PA

16 τὸ αὐτὸ LVRC ^γ^ράτου M 18 παρ'] πρὸ C[1] προσ C[2] 19 ἐχειρόθησαν L[1]R[1] ἐχωρίσθησαν C ἐχειρώθεισαν V[1] δὲ LVRC 21 αὐτοὺσ ὕστερον tr. L[1]VRC αὐτοὺσ ὕστερον αὐτοὺσ L[2]

ἐξεδέχετο, τότε δὲ ληστρικοῦ πολέμου τὴν Ἰουδαίαν πᾶσαν ἐνεπίμπλασαν.

V. 1. Οὐάρῳ δὲ δεξαμένῳ τὰ παρὰ Σαβίνου καὶ τῶν ἡγεμόνων 66
γράμματα δεῖσαί τε περὶ τοῦ τάγματος ὅλου παρέστη καὶ σπεύδειν
ἐπὶ τὴν βοήθειαν. ἀναλαβὼν δὴ τὰ λοιπὰ δύο τάγματα καὶ τὰς σὺν 67
αὐτοῖς τέσσαρας ἴλας ἱππέων ἐπὶ Πτολεμαΐδος ᾔει, προστάξας ἐκεῖ
καὶ τοὺς παρὰ τῶν βασιλέων καὶ δυναστῶν ἐπικούρους συνελθεῖν·
προσέλαβεν δὲ καὶ παρὰ Βηρυτίων διερχόμενος τὴν πόλιν χιλίους
καὶ πεντακοσίους ὁπλίτας. ἐπεὶ δ' εἰς τὴν Πτολεμαΐδα τό τε 68
ἄλλο συμμαχικὸν πλῆθος αὐτῷ παρῆν καὶ κατὰ τὸ πρὸς Ἡρώδην
ἔχθος Ἀρέτας ὁ Ἄραψ οὐκ ὀλίγην ἄγων δύναμιν ἱππικήν τε καὶ
πεζικήν, μέρος τῆς στρατιᾶς εὐθέως ἔπεμπεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν
γειτνιῶσαν τῇ Πτολεμαΐδι καὶ Γάιον ἡγεμόνα τῶν αὐτοῦ φίλων,
ὃς τούς τε ὑπαντιάσαντας τρέπεται καὶ Σέπφωριν πόλιν ἑλὼν αὐτὴν μὲν ἐμπίπρησι, τοὺς δ' ἐνοικοῦντας ἀνδραποδίζεται. μετὰ δὲ 69
τῆς ὅλης δυνάμεως αὐτὸς Οὔαρος εἰς Σαμάρειαν ἐλάσας τῆς μὲν
πόλεως ἀπέσχετο μηδὲν ἐν τοῖς τῶν ἄλλων θορύβοις παρακεκινηκυῖαν εὑρών, αὐλίζεται δὲ περί τινα κώμην Ἀροῦν καλουμένην· κτῆμα
δὲ ἦν Πτολεμαίου καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν Ἀράβων διηρπάσθη
μηνιόντων καὶ τοῖς Ἡρώδου φίλοις. ἔνθεν εἰς Σαπφὼ πρόεισιν 70
κώμην ἑτέραν ἐρυμνήν, ἣν ὁμοίως διήρπασαν τάς τε προσόρους

§ 65 = Ant. Iud. XVII 285.

PAMLVRCLat.

1 ἐνεπίμλασαν (πμ corr. ex πλ) A ἀνέπλησαν M ἐνέπλησαν LVRC *inflammabant* (h. e. ἐνεπίμπρασαν) Lat 3 σαβίνω AM i. marg. ζ' VC 4 δεῖσαι — 5 βοήθειαν] *toti cohorti metuens opem his ferre properabat* Lat σπεύδειν, ειν i. ras. man. 2 V 5 δὴ] δὲ LVRC 6 τέσσαρας] δ̄ PA ἴλασ PA εἴλασ L¹V¹R ᾔει] ἥκει, η ex ῃ corr. V 8 τήν, ην i. ras. m. 2 V 9 καὶ om. P ἐπεὶ] ἐπὶ L¹ δὲ LVRC 10 καὶ] καὶ τὸ P 12 μέροσ τῆσ, τ i. ras. maiore m. 2 L μέροσ τε τῆσ VRC 13 καὶ — φίλων] *amici sui galli filio his rectore praeposito* Lat, qui nomen ducis tradere uid. rectius; ceterum cf. Ant. XVII 288 τὸν αὐτοῦ φίλον P 15 μὲν] μὲν τρέπεται C¹ ἐμπίμπρησιν (— σι LR) ALR δε PLVR 16 ὅλης] codd. Lat ἄλλης Niese 17 ἀπέσχετο] PAML² περιέσχετὸ L¹R περιέσχετο (α superscr.) V περιέσχετο C *optinuit* Lat 18 περὶ] ἐπὶ PAM ἄρουν MLVRC *arun* (nom.) Lat κτῆμα — 20 φίλοις] *ptolomei possessionem propterea direptam a barbaris et ab amicis herodis, qui ptolomeo infensi erant* Lat 20 μηνιώντων MLVR et ex corr. A σαπφῶ PMV *saffo* Lat Σαμπφὼ Hudson coll. Ant. XVII 290 πρόσεισι C 21 προσόρους] Destinon et Niese προσόδουσ codd. Lat

πάσας ὅσαις ἐπετύγχανον. πυρὸς δὲ καὶ φόνου πεπλήρωτο πάντα
71 καὶ πρὸς τὰς ἁρπαγὰς τῶν Ἀράβων οὐδὲν ἀντεῖχεν. κατεφλέγη δὲ
καὶ Ἀμμαοῦς φυγόντων τῶν οἰκητόρων, Οὐάρου δι' ὀργὴν τῶν περὶ
Ἄρειον ἀποσφαγέντων κελεύσαντος.
72 2. Ἐνθένδε εἰς Ἱεροσόλυμα προελθὼν ὀφθείς τε μόνον μετὰ
τῆς δυνάμεως τὰ στρατόπεδα τῶν Ἰουδαίων διεσκέδασεν. καὶ οἱ
73 μὲν ᾤχοντο φυγόντες ἀνὰ τὴν χώραν· δεξάμενοι δὲ αὐτὸν οἱ κατὰ
τὴν πόλιν ἀπεσκευάζοντο τὰς αἰτίας τῆς ἀποστάσεως, αὐτοὶ μὲν
οὐδὲν παρακινῆσαι λέγοντες, διὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἀναγκαίως δεξάμενοι
τὸ πλῆθος συμπολιορκηθῆναι μᾶλλον Ῥωμαίοις ἢ συμπολεμῆσαι
74 τοῖς ἀποστᾶσιν. προϋπηντήκεισαν δὲ αὐτῷ Ἰώσηπος ὁ ἀνεψιὸς
Ἀρχελάου καὶ σὺν Γράτῳ Ῥοῦφος, ἄγοντες ἅμα τῷ βασιλικῷ στρατῷ
καὶ τοὺς Σεβαστηνούς, οἵ τε ἀπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τάγματος τὸν
συνήθη τρόπον κεκοσμημένοι· Σαβῖνος μὲν γὰρ οὐδ' εἰς ὄψιν ὑπο-
75 μείνας ἐλθεῖν Οὐάρῳ προεξῆλθεν τῆς πόλεως ἐπὶ θάλασσαν. Οὔαρος
δὲ κατὰ μοῖραν τῆς στρατιᾶς ἐπὶ τοὺς αἰτίους τοῦ κινήματος ἔπεμψεν
περὶ τὴν χώραν, καὶ πολλῶν ἀγομένων τοὺς μὲν ἧττον θορυβώδεις
φανέντας ἐφρούρει, τοὺς δὲ αἰτιωτάτους ἀνεσταύρωσεν περὶ δισ-
χιλίους.
76 3. Ἠγγέλθη δ' αὐτῷ κατὰ τὴν Ἰδουμαίαν ἔτι συμμένειν μυρίους
ὁπλίτας. ὁ δὲ τοὺς μὲν Ἄραβας εὑρὼν οὐ συμμάχων ἦθος ἔχοντας,
ἀλλ' ἰδίῳ πάθει στρατευομένους καὶ πέρα τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως
τὴν χώραν κακοῦντας ἔχθει τῷ πρὸς Ἡρώδην ἀποπέμπεται, μετὰ

---

§ 70 = Ant. Iud. XVII 291.

PAMLVRCLat.

1 *ἐπετύγχανε* L[1]VR 2 *Ἀράβων*] *barbarorum* Lat *καταφλέγη* L[1] *δὲ*] *μὲν* R 3 *ἐμμαοῦσ* V; cf. § 63 *τῶν περὶ*] *τὸν περὶ* V 5 *ἐνθένδε*] *ἐνθέν δὲ* A *ἔνθεν δὲ* M *ἔνθεν* LVRC *hinc* Lat 6 *καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο* om. LVR 7 *φυγόντα* LVR 9 *μηδὲν* LVRC *δὲ* om. V 10 *συμπολιορκιθῆναι* A[1]V *Ῥωμαίοις*] *ῥωμαίοισ ἑλέσθαι* M 11 *προυπηντήσαν* (*κει* supra) A *προυπηντήκεσαν* LVRC *ἰώσηπόσ τε ὁ* LVRC 12 *σὺν Γράτῳ Ῥοῦφος*] PAMLat *σὺν ῥούφω γράτοσ* LVRC *ἄγοντες*] *ἔγοντεσ* sic V 14 *μὲν γὰρ*] *γὰρ* LVRC *autem* (*enim* ed. Bas.) Lat *οὐδὲ* LVR 15 *οὐάρω, ω* i. ras. A *ἐπὶ, ἐ* suppl., *ὶ* i. ras. 3 litt. A 16 *κατὰ* om. LVRC *ἔπεμπε* LVRC 17 *περὶ*] *ἐπὶ* PAM *θορυβόδεισ* P 18 *δ'* C *περὶ*] *πε* C[1] 20 *ἠγγέλλη* ex *ἠγγέλι* corr. A *ἠγγέλη* MLR *ἠγγέλει* V *ἠγγέλλ·* (*η* supra) C *δὲ* LVR *κατὰ*] *περὶ* LVRC *circa* Lat *ἰδουμαίαν, αν* suppletum i. marg. A 21 *οὐ* — 22 *τῆς* i. marg. suppl. m. 2 V 22 *στρατηγουμένους* Destinon *αὐτοῦ* AL[1]VRC *αὑτοῦ* L[2] 23 *ἔχθει*] *ἄχθει* M *ἔχθη* V[1] *ἔχθει* — *Ἡρώδην* om. Lat

δὲ τῶν ἰδίων ταγμάτων ἐπὶ τοὺς ἀφεστῶτας ἠπείγετο. κἀκεῖνοι 77
πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν Ἀχιάβου συμβουλεύσαντος σφᾶς αὐτοὺς παρέ-
δοσαν, Οὔαρος δὲ τῷ πλήθει μὲν ἠφίει τὰς αἰτίας, τοὺς δὲ ἡγε-
μόνας ἐξετασθησομένους ἔπεμπεν ἐπὶ Καίσαρα. Καῖσαρ δὲ τοῖς 78
μὲν ἄλλοις συνέγνω, τινὰς δὲ τῶν τοῦ βασιλέως συγγενῶν, ἦσαν
γὰρ ἐν αὐτοῖς ἔνιοι προσήκοντες Ἡρώδῃ κατὰ γένος, κολάσαι προσ-
έταξεν, ὅτι κατ' οἰκείου βασιλέως ἐστρατεύσαντο. Οὔαρος μὲν οὖν 79
τοῦτον τὸν τρόπον καταστησάμενος τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ φρουρὰν
καταλιπὼν τὸ καὶ πρότερον τάγμα εἰς Ἀντιόχειαν ἐπάνεισιν.
VI. 1. *Ἀρχελάῳ δ' ἐπὶ Ῥώμης πάλιν ἄλλη συνίσταται δίκη* 80
πρὸς Ἰουδαίους, οἳ πρὸ τῆς ἀποστάσεως ἐπιτρέψαντος Οὐάρου
πρέσβεις ἐξεληλύθεσαν περὶ τῆς τοῦ ἔθνους αὐτονομίας· ἦσαν δὲ
πεντήκοντα μὲν οἱ παρόντες, συμπαρίσταντο δὲ αὐτοῖς τῶν ἐπὶ
Ῥώμης Ἰουδαίων ὑπὲρ ὀκτακισχιλίους. ἀθροίσαντος δὲ Καίσαρος 81
συνέδριον τῶν ἐν τέλει Ῥωμαίων καὶ τῶν φίλων ἐν τῷ κατὰ τὸ
Παλάτιον Ἀπόλλωνος ἱερῷ, κτίσμα δ' ἦν ἴδιον αὐτοῦ θαυμασίῳ
πολυτελείᾳ κεκοσμημένον, μετὰ μὲν τῶν πρεσβευτῶν τὸ Ἰουδαϊκὸν
πλῆθος ἔστη, σὺν δὲ τοῖς φίλοις ἄντικρυς Ἀρχέλαος, τῶν δὲ τούτου 82
συγγενῶν οἱ φίλοι παρ' οὐδετέροις, συμπαρίστασθαι μὲν Ἀρχελάῳ
διὰ μῖσος καὶ φθόνον οὐχ ὑπομένοντες, ὀφθῆναι δὲ μετὰ τῶν κατ-
ηγόρων ὑπὸ Καίσαρος αἰδούμενοι. τούτοις παρῆν καὶ Φίλιππος 83
ἀδελφὸς Ἀρχελάου, προπεμφθεὶς κατ' εὔνοιαν ὑπὸ Οὐάρου δυοῖν
ἕνεκα, Ἀρχελάῳ τε συναγωνίσασθαι, κἂν διανέμῃ τὸν Ἡρώδου Καῖ-
σαρ οἶκον πᾶσι τοῖς ἐγγόνοις, κλήρου τινὸς ἀξιωθῆναι.
2. *Ἐπιτραπὲν δὲ λέγειν τοῖς κατηγόροις τὰς Ἡρώδου παρανο-* 84

---

§ 77 = Ant. Iud. XVII 297.

PAMLVRCLatHegesippus II 1 p. 121.

1 *ἐφεστῶτασ* P *ἐφεστῶτα* (σ s.) A 2 *αὐτοὺσ* R et ex corr. A 3 *ὄαροσ* C[1] *δὲ τῷ* i. ras. A 4 *ἔπεμψεν* LVRC 5 *τοῦ* s. V 6 *ἐν*] *σὺν* LVRC 7 *οἰκείου, υ* i. ras. man. 2 V *οὖν* s. P 10 i. marg. *η̄* VC *δὲ* LVR *ῥώμην* (σ s. ut uid. m. 2) V *πάλιν* om. M *συνίστατο* LVRC 11 *οὐάρω* L[1]R 12 *ἐξεληλύθεισαν* (*ει* ex *η* corr. C) LVRC 13 *πεντήκοντα*] *ν̄* PA 14 *ὑπὲρ* om. Lat 16 *ἀπόλωνοσ, ω* ex *ο* corr. m. 2 V *ἱερὸν* P *δὲ* LVR 17 *πολλυτελεία* C[1] *πρεσβευτῶν, ευ* i. ras. m. 2 V 18 *ἀντικρὺ* PAM 19 *παρ' οὐδέτεροισ* (sic), *εροισ* ex corr. m. 2 V *μὲν*] *μὲν γὰρ* LVR et ut uid. Lat 21 *τούτοις παρῆν*] PA *τούτοισ συμπαρῆν* M *ἐπὶ τούτοισ παρῆν* LVRC *inter quos aderat* Lat *ἐν τούτοις παρῆν* Destinon 22 *ἀδελφὸς*] PM *ὁ ἀδελφὸσ* ALVRC *ἁδελφὸσ* Destinon *οὐάρω* C *δυεῖν* MLVR 23 *ἀρχελάου* V[1] *τὸν*] *τῶν* C[1] 24 *ἐκγόνοισ* LVR 25 *ἐπιτραπέντα* PA[1] *ἐπιτραπέντασ* ex corr. A *iussit* Lat *λέγει* L[1]

μίας πρῶτον διεξῄεσαν, οὐ βασιλέα λέγοντες ἀλλὰ τῶν πώποτε
τυραννησάντων ὠμότατον ἐνηνοχέναι τύραννον· πλείστων γοῦν ἀνῃ-
ρημένων ὑπ᾽ αὐτοῦ τοιαῦτα πεπονθέναι τοὺς καταλειφθέντας, ὥστε
85 μακαρίζεσθαι τοὺς ἀπολωλότας· βεβασανικέναι γὰρ οὐ μόνον τὰ
σώματα τῶν ὑποτεταγμένων ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις· τὰς μὲν γὰρ
ἰδίας λελωβῆσθαι, τὰς δὲ τῶν ἀλλοφύλων κεκοσμηκέναι καὶ τὸ τῆς
86 Ἰουδαίας αἷμα κεχαρίσθαι τοῖς ἔξωθεν δήμοις. ἀντὶ δὲ τῆς παλαιᾶς
εὐδαιμονίας καὶ τῶν πατρίων νόμων πενίας τὸ ἔθνος καὶ παρανο-
μίας ἐσχάτης πεπληρωκέναι, καθόλου δὲ πλείους ὑπομεμενηκέναι
τὰς ἐξ Ἡρώδου συμφορὰς ἐν ὀλίγοις ἔτεσιν Ἰουδαίους ὧν ἐν παντὶ
τῷ χρόνῳ μετὰ τὴν ἐκ Βαβυλῶνος ἀναχώρησιν ἔπαθον οἱ πρόγονοι
87 Ξέρξου βασιλεύοντος ἀπαναστάντες. εἰς τοσοῦτον μέντοι μετριότη-
τος καὶ τοῦ δυστυχεῖν ἔθους προελθεῖν, ὥστε ὑπομεῖναι τῆς πικρᾶς
88 δουλείας καὶ διαδοχὴν αὐθαίρετον· Ἀρχέλαον γοῦν τὸν τηλικούτου
τυράννου παῖδα μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν βασιλέα τε προσει-
πεῖν ἑτοίμως καὶ συμπενθῆσαι τὸν Ἡρώδου θάνατον αὐτῷ καὶ
89 συνεύξασθαι περὶ τῆς διαδοχῆς. τὸν δ᾽ ὥσπερ ἀγωνιάσαντα, μὴ νόθος
υἱὸς εἶναι δόξειεν Ἡρώδου, προοιμιάσασθαι τὴν βασιλείαν τρισχι-
λίων πολιτῶν φόνῳ, καὶ τοσαῦτα μὲν παρεστακέναι θύματα περὶ
τῆς ἀρχῆς τῷ θεῷ, τοσούτοις δ᾽ ἐμπεπληκέναι νεκροῖς τὸ ἱερὸν ἐν
90 ἑορτῇ. τοὺς μέντοι περιλειφθέντας ἐκ τοσούτων κακῶν εἰκότως
ἐπεστράφθαι ποτὲ ἤδη πρὸς τὰς συμφορὰς καὶ πολέμου νόμῳ τὰς
πληγὰς ἐθέλειν κατὰ πρόσωπον δέχεσθαι, δεῖσθαι δὲ Ῥωμαίων

§ 84 = Ant. Iud. XVII 304.

PAMLVRCLatHegesippus II 1 p. 121 sq.

1 *διεξίεσαν* AL[1]VR *πόποτε* V[1] 2 *γοῦν*] *γὰρ* L *deinde* Lat 4 *ἀπωλολότασ* V 5 *ἀλλὰ* — 6 *κεκοσμηκέναι*] *sed etiam gentis suae ciuitatibus deformatis exteras ornauisse* Lat *πόλεις· τὰς μὲν γὰρ*] *πόλεις τὰς μὲν* ex Lat Destinon 6 *ἀλλοφύλλων* R[1] 8 *εὐδαιμονίασ*, *αιμονί* i. ras. A *πατρῴων* AM 9 *δὲ*] *τε* LVRC post *ὑπομεμενηκέναι* eras. *καὶ τὸ τῆσ* V 10 *ἐν ἅπαντι* LVRC 11 *βαβυλῶινοσ* V[1] 12 *ἀπαναστάντες*] *ἀπανασάντεσ* sic A *ἐπαναστραφέντεσ* LVRC *ad discordiam concitati* (h. e. *ἐπαναστάντες*) Lat *τοσοῦτον*] *τοῦτο* LVRC *μετριότητος*] PAMLat *ταπεινότητοσ* LVRC 13 *καὶ*] *ἐκ* Hudson secutus ut ait Lat; sed *et aduersae fortunae consuetudinem* habet Lat *ἐκ τοῦ τοῦ δυστυχεῖν ἔθους* uel *ἐκ τοῦ δυστυχεῖν δι᾽ ἔθους* Bekker *ἔθους*] *ἔθνος* uel *τοὔθνος* Naber 14 *τηλικοῦτον τύραννον* C 15 *τε* om. L 17 *δὲ* LVRC 18 *εἶναι* om. LVRC *τρισχιλίων*] *VIIII milia* Heg 20 *δὲ* LVRC *ἐμπεπληχέναι* LVR *ἐν ἑορτῇ τὸ ἱερὸν* tr. V 22 *ἐπεστρέφθαι* L[1] *ἐπεστρατευθαι* C[1] *ἐπεστρατεῦσθαι* C[2] *respexisse* Lat *ἤδη ποτὲ* tr. LVRC *ἐθέλειν τὰσ πληγὰσ* tr. LVRC 23 *προσώπου* AMLVRC

ἐλεῆσαι τά τε τῆς Ἰουδαίας λείψανα καὶ μὴ τὸ περισσὸν αὐτῆς
ὑπορρῖψαι τοῖς ὠμῶς σπαράττουσιν, συνάψαντας δὲ τῇ Συρίᾳ τὴν 91
χώραν αὐτῶν διοικεῖν ἐπ' ἰδίοις ἡγεμόσιν· ἐπιδείξεσθαι γάρ, ὡς οἱ
νῦν στασιώδεις διαβαλλόμενοι καὶ πολεμικοὶ φέρειν οἴδασιν μετρίους
ἡγεμόνας. Ἰουδαῖοι μὲν οὖν ἐκ τῆς κατηγορίας κατέληξαν εἰς 92
τοιαύτην ἀξίωσιν, ἀναστὰς δὲ Νικόλαος ἀπελύσατο μὲν τὰς εἰς
τοὺς βασιλεῖς αἰτίας, κατηγόρει δὲ τοῦ ἔθνους τό τε δύσαρκτον καὶ
τὸ δυσπειθὲς φύσει πρὸς τοὺς βασιλεῖς. συνδιέβαλλε δὲ καὶ τοὺς
Ἀρχελάου συγγενεῖς, ὅσοι πρὸς τοὺς κατηγόρους ἀφεστήκεσαν.
3. Τότε μὲν οὖν Καῖσαρ ἀκούσας ἑκατέρων διέλυσε τὸ συνέ- 93
δριον, μετὰ δ' ἡμέρας ὀλίγας τὸ μὲν ἥμισυ τῆς βασιλείας Ἀρχε-
λάῳ δίδωσιν ἐθνάρχην προσειπών, ὑποσχόμενος δὲ καὶ βασιλέα
ποιήσειν, εἰ ἄξιον ἑαυτὸν παράσχοι τὸ δὲ λοιπὸν ἥμισυ διελὼν εἰς 94
δύο τετραρχίας δυσὶν ἑτέροις παισὶν Ἡρώδου δίδωσιν, τὴν μὲν
Φιλίππῳ, τὴν δὲ Ἀντίπᾳ τῷ πρὸς Ἀρχέλαον ἀμφισβητοῦντι περὶ
τῆς βασιλείας. ἐγένετο δὲ ὑπὸ τούτῳ μὲν ἥ τε Περαία καὶ Γαλι- 95
λαία, πρόσοδος διακόσια τάλαντα, Βατανέα δὲ καὶ Τράχων Αὐρανῖτίς
τε καὶ μέρη τινὰ τοῦ Ζήνωνος οἴκου τὰ περὶ ἰννάνω, πρόσοδον ἔχοντα
ταλάντων ἑκατόν, ὑπὸ Φιλίππῳ τέτακτο. τῆς Ἀρχελάου δ' ἐθναρ- 96
χίας Ἰδουμαία τε καὶ Ἰουδαία πᾶσα καὶ Σαμαρεῖτις ἦν κεκουφισ-

§ 90 = Ant. Iud. XVII 314.

PAMLVRCLatHegesippus II 1 p. 123.

1 τά τε] τε τὰ ed. pr. τὰ Destinon περιὸν Destinon 2 ὑπορίψαι PA σπαράττουσι] σπαράσσουσι L² πράσσουσι L¹VRC συνάψαντεσ A¹RC 3 ἐπ'] ὑπ' AM ὑπὸ LVRC ἐπιδείξασθαι PAMV γὰρ] δὲ V 4 στασιώδεις] *ueluti turbulenti* Lat 6 ἀπελύσατο] Destinon et Niese ἀπεδύσατο codd. (*criminibus*) *dissolutis* Lat 8 τὸ om. C βασιλέασ LVRC 9 ἀφειστήκεσαν (post ν 1—2 litt. eras. uid. A) AMLVR ἀφειστήκεισαν C 10 i. marg. θ' VC 11 δὲ LVRC μὲν s. P ἥμισυ] ἥμισυ μέροσ C 12 ὑποσχόμενον P δὲ] τε MLVRC βασιλέ·α V 13 εἰ] ἐὰν LVRC παράσχοι] Niese παράσχῃ codd. 14 τετρα | χίασ P 15 Ἀντίπᾳ] om. Lat ἀντιπάτρῳ L¹VR¹ γρ ἀντίπα i. marg. V *antipan* Heg τῷ om. PAM 16 τε om. P 17 προσόδουσ L διακόσια] σ' PA διακοσίων MLVRC τάλαντα] ταλάντων AMLVRC Βατανέα — 19 ἑκατόν i. marg. suppl. A βαταναία LRC βατανία (αι s. m. 2) V *bathanea* Lat δὲ] τε PALVRC αὐρανίτησ P αὐριανίτισ R 18 ἰννάνω (ν ante α i. ras. A) PAM ἵναν L ἴναν R ἰάμνιαν ex ἰάμνειαν corr. V ἰαμνειαν C *innam uicum* Lat 19 ἑκατόν] ρ̄ P ἐτέτακτο PAML² δὲ LVR 20 ἰουδαῖα τε καὶ ἰδουμαῖα (β, α supra) tr. L

μένῃ τετάρτῳ μέρει τῶν φόρων εἰς τιμὴν τοῦ μὴ μετὰ τῶν ἄλλων
97 *ἀποστῆναι. πόλεις δ' ὑπηκόους παρέλαβεν Στράτωνος πύργον καὶ*
Σεβαστὴν καὶ Ἰόππην καὶ Ἱεροσόλυμα· τὰς γὰρ Ἑλληνίδας Γάζαν
καὶ Γάδαρα καὶ Ἵππον ἀποτεμόμενος τῆς βασιλείας προσέθηκεν
Συρίᾳ. πρόσοδος ἦν τῆς Ἀρχελάῳ δοθείσης χώρας τετρακοσίων
98 *ταλάντων. Σαλώμη δὲ πρὸς οἷς ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς διαθήκαις κατέ-*
λιπεν Ἰαμνείας τε καὶ Ἀζώτου καὶ Φασαηλίδος ἀποδείκνυται δεσ-
πότις, χαρίζεται δ' αὐτῇ Καῖσαρ καὶ τὰ ἐν Ἀσκάλωνι βασίλεια·
συνήγετο δ' ἐκ πάντων ἑξήκοντα προσόδου τάλαντα· τὸν δὲ οἶκον
99 *αὐτῆς ὑπὸ τὴν Ἀρχελάου τοπαρχίαν ἔταξεν. τῆς δ' ἄλλης Ἡρώδου*
γενεᾶς ἕκαστος τὸ καταλειφθὲν ἐν ταῖς διαθήκαις ἐκομίζετο. δυσὶ
δ' αὐτοῦ θυγατράσι παρθένοις Καῖσαρ ἔξωθεν χαρίζεται πεντή-
κοντα μυριάδας ἀργυρίου καὶ συνῴκισεν αὐτὰς τοῖς Φερώρα παισίν.
100 *μετὰ δὲ τὸν οἶκον ἐπιδιένειμεν αὐτοῖς τὴν ἑαυτῷ καταλειφθεῖσαν*
ὑφ' Ἡρώδου δωρεὰν οὖσαν χιλίων ταλάντων, εὐτελῆ τινα τῶν κειμη-
λίων εἰς τὴν τοῦ κατοιχομένου τιμὴν ἐξελόμενος.
101 VII. 1. *Κἀν τούτῳ νεανίας τις Ἰουδαῖος μὲν τὸ γένος, τρα-*
φεὶς δὲ ἐν Σιδῶνι παρά τῳ τῶν Ῥωμαίων ἀπελευθέρῳ, δι' ὁμοιό-
τητα μορφῆς ψευδόμενος ἑαυτὸν Ἀλέξανδρον τὸν ἀναιρεθέντα ὑφ'
102 *Ἡρώδου κατ' ἐλπίδα τοῦ λήσειν ἧκεν εἰς Ῥώμην. συνεργὸς δ' ἦν*
τις ὁμόφυλος αὐτῷ πάντα τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν ἐπιστάμενος, ὑφ'
οὗ διδαχθεὶς ἔλεγεν, ὡς οἱ πεμφθέντες ἐπὶ τὴν ἀναίρεσιν αὐτοῦ

---

§ 96 = Ant. Iud. XVII 319.

PAMLVRCLatHegesippus II 1 p. 124.

1 *μὴ* om. C 2 *δὲ* MLVRC *Στράτωνος*] *στράτωνόσ τε* LVRC 3 *Ἰόππην*] *ἵππον* V[1]C *ἰόππην* V[2] *ἴππην*, ante *ἴ* ras. uid. R *ioppe* Lat *Ἱεροσόλυμα*] *Ἀνθηδόνα* Aldrich *ἐλλινίδασ* V 4 *γάδαραν* PAM *gadaram* Lat *Ἵππον*] *ἰόππην* VRC, i. marg. *γρ ἵππον* R *ippon* Lat 5 *ἦν*] *δ' ἦν* AM *δὲ ἦν* LVRC *erat autem* Lat *τῆς — χώρας*] *archelai* Lat *ἀρχελάου* P *τετρακοσίων*] *ῡ* PA 6 *Σαλώμη* sq.] paullo minus accurate dicta sunt (cf. Ant. XVII 189. 321), quare corrupta uidebantur Aldrichio *ὁ βασιλεὺς* i. marg. suppl. C *ταῖς* om. V *κατέλειπεν* LV et ex corr. R 7 *ἰαμνίασ* PAC *ἰαμνίασ, ι* ex *ει* corr. V *φασαήλιδοσ* PAM 8 *δὲ* LVRC *ἀσκαλώνι* P 9 *δὲ* LVRC *δὲ* s. C 10 ante *αὐτῆς* eras. *κατ* (*και*?) V *τοπαρχίαν*] *ethnarchiam* Lat, unde *ἐθναρχίαν* Hudson *δὲ* LVRC 11 *τὸ καταλειφθὲν*] *τὰ καταλειφθέντα* M *διαθήκεσ* R 12 *δὲ* LVRC *χαρίζετε* A *πεντήκοντα*] *ν̄* A 13 *συνώκησεν* AL[1] 14 *ἑαυτῶ·*, eras. *ν* PA *αὐτῶ* LVRC *καταληφθεῖσαν* V[1] 15 *εὐτελῆι* V 16 *τιμὴν*] *μνήμην* Hudson 17 i. marg. *ϊ* VC 18 *δ'* RC *σι·δῶνι* R *apud aliquem libertinum romanum* Lat *τῳ*] *τῶ* P *τίνι* LVRC *ῥωμαϊκῶν* MLVRC *ἀπελευθέρων* AMLVRC 20 *δὲ* LV

τε καὶ Ἀριστοβούλου δι' οἶκτον ἐκκλέψειαν αὐτοὺς ὁμοίων ὑποβολῇ
σωμάτων. τούτοις γοῦν τοὺς ἐν Κρήτῃ Ἰουδαίους ἐξαπατήσας καὶ 103
λαμπρῶς ἐφοδιασθεὶς διέπλευσεν εἰς Μῆλον· ἔνθα συναγείρας
πολλῷ πλέον δι' ὑπερβολὴν ἀξιοπιστίας ἀνέπεισεν καὶ τοὺς ἰδιο-
ξένους εἰς Ῥώμην αὐτῷ συνεκπλεῦσαι. καταχθεὶς δὲ εἰς Δικαιάρ- 104
χειαν δῶρά τε παμπληθῆ παρὰ τῶν ἐκεῖ Ἰουδαίων λαμβάνει καὶ
καθάπερ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν πατρῴων προεπέμφθη φίλων. προε-
ληλύθει δ' εἰς τοσοῦτον πίστεως τὸ τῆς μορφῆς ὅμοιον, ὥστε τοὺς
ἑωρακότας Ἀλέξανδρον καὶ σαφῶς ἐπισταμένους διόμνυσθαι τοῦ-
τον εἶναι. τό γε μὴν Ἰουδαϊκὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἅπαν ἐξεχύθη πρὸς 105
τὴν θέαν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος ἄπειρον ἦν περὶ τοὺς στενωπούς,
δι' ὧν ἐκομίζετο· καὶ γὰρ προῆλθον εἰς τοσοῦτον φρενοβλαβείας
οἱ Μήλιοι, ὥστε φορείῳ τε αὐτὸν κομίζειν καὶ θεραπείαν βασιλικὴν
ἰδίοις παρασχεῖν ἀναλώμασιν.

2. Καῖσαρ δὲ γινώσκων [ἀκριβῶς] τοὺς Ἀλεξάνδρου χαρακτῆρας, 106
κατηγόρητο γὰρ ὑφ' Ἡρώδου παρ' αὐτῷ, συνεώρα μὲν καὶ πρὶν
ἰδεῖν τὸν ἄνθρωπον τὴν τῆς ὁμοιότητος ἀπάτην, διδοὺς δέ τι καὶ
πίστεως ταῖς ἱλαρωτέραις ἐλπίσιν Κέλαδόν τινα πέμπει τῶν σαφῶς
ἐπισταμένων Ἀλέξανδρον, κελεύσας ἀγαγεῖν αὐτῷ τὸν νεανίσκον. ὁ 107
δὲ ὡς εἶδεν, ἐτεκμήρατο μὲν τάχιστα καὶ τὰς διαφορὰς τοῦ προσ-
ώπου τό τε ὅλον σῶμα σκληρότερόν τε καὶ δουλοφανὲς καταμαθὼν

§ 102 = Ant. Iud. XVII 326.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 2 p. 124.

2 τούτουσ L[1] τουσ ex τοῖσ corr. A *multos* Lat Κρήτῃ] κρίτη C[1] 3 λαπρῶσ A post ἐφοδιασθεὶς deletum εἰσ C διέπλευσεν] διέπλεψεν V Μῆλον] μίλητον PAHeg *melum* Lat 4 πολλῷ] πολλῶν V ἀξιοπιστείασ C[1] 5 συνεκπλεῦσε$^{\alpha\iota}$ C δικαιαρχίαν PAMVRC δικαρχίαν L 6 παμπληθεῖ P 7 πατρόων V[1] προσεπέμφθη L προσεληλύθει PV προεληλύθη C[1] 8 δὲ LR τοσοῦτο M 10 ἰουδαϊκὸν, ϊ i. ras. A τῇ om. LVRC ἅπαν] πᾶν LVRC πρὸς] εἰσ V 11 τοὺς] τὰσ V στενωπούς] στενοποὺσ V[1]R στενωποὺσ τόπουσ PA *uicorum angustias* Lat 12 κομίζοιτο LRC κομίζοιντο V γὰρ] γὰρ δὴ AMLVRC *namque* Lat προῆλθεν$^{o\nu}$ s. m. 2 V φρενο-βλαβίασ R 13 φορίω LVR 15 ἀκριβῶς] om. PAM *optime* (*sciens*) Lat 16 κατηγορεῖτο PAM *accusatus fuerat* Lat αὐτῷ] αὐτοῦ P 17 ὁμοιότητος] ὠμότητοσ C 18 πίστεως] om. Lat fort. recte ἱλαροτέραισ AL Κέλα-δόν] κελαδόν PA *et ladum* Lat τῶν] τὸν PAC et ut uid. LatHeg 19 ἐπι-στάμενον PC et ut uid. LatHeg 20 μὲν τάχιστα καὶ] μὲν · · · καὶ R μὲν τάχιστα V ἐτεκμήρατο — προσώπου] *similitudine deceptus haesitauit* Heg 21 τὸ δὲ ὅλον] *maxime autem* Lat τε] Destinon δὲ codd. σκηρότερόν V post τε ras. 4 litt. C δολοφανὲσ L

108 ἐνόησεν πᾶν τὸ σύνταγμα, πάνυ δὲ αὐτὸν παρώξυνεν ἡ τόλμα τῶν
παρ᾽ αὐτοῦ λεγομένων· τοῖς γὰρ πυνθανομένοις περὶ Ἀριστοβούλου
σώζεσθαι μὲν κἀκεῖνον ἔλεγεν, ἀπολελεῖφθαι δὲ ἐπίτηδες ἐν
Κύπρῳ τὰς ἐπιβουλὰς φυλασσόμενον· ἧττον γὰρ ἐπιχειρεῖσθαι διε-
109 ζευγμένους. ἀπολαβόμενος οὖν αὐτὸν κατ᾽ ἰδίαν „μισθόν, ἔφη,
παρὰ Καίσαρος ἔχεις τὸ ζῆν τοῦ μηνῦσαι τὸν ἀναπείσαντά σε πλα-
νᾶσθαι τηλικαῦτα.“ κἀκεῖνος αὐτῷ δηλώσειν εἰπὼν ἕπεται πρὸς
Καίσαρα καὶ τὸν Ἰουδαῖον ἐνδείκνυται καταχρησάμενον αὐτοῦ τῇ
ὁμοιότητι πρὸς ἐργασίαν· τοσαῦτα γὰρ εἰληφέναι δῶρα καθ᾽ ἑκάστην
110 πόλιν ὅσα ζῶν Ἀλέξανδρος οὐκ ἔλαβεν. γελάσας δὲ Καῖσαρ ἐπὶ τού-
τοις τὸν μὲν ψευδαλέξανδρον δι᾽ εὐεξίαν σώματος ἐγκατέταξεν τοῖς
ἐρέταις, τὸν ἀναπείσαντα δὲ ἐκέλευσεν ἀναιρεθῆναι· Μηλίοις δ᾽
ἤρκεσεν ἐπιτίμιον τῆς ἀνοίας τὰ ἀναλώματα.
111 3. Παραλαβὼν δὲ τὴν ἐθναρχίαν Ἀρχέλαος καὶ κατὰ μνήμην
τῶν πάλαι διαφορῶν οὐ μόνον Ἰουδαίοις ἀλλὰ καὶ Σαμαρεῦσι χρη-
σάμενος ὠμῶς, πρεσβευσαμένων ἑκατέρων κατ᾽ αὐτοῦ πρὸς Καίσαρα
ἔτει τῆς ἀρχῆς ἐνάτῳ φυγαδεύεται μὲν αὐτὸς εἰς Βίενναν πόλιν τῆς
Γαλλίας, ἡ οὐσία δ᾽ αὐτοῦ τοῖς Καίσαρος θησαυροῖς ἐγκατατάσ-
112 σεται. πρὶν κληθῆναι δ᾽ αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Καίσαρος ὄναρ ἰδεῖν φασιν
τοιόνδε· ἔδοξεν ὁρᾶν στάχυς ἐννέα πλήρεις καὶ μεγάλους ὑπὸ βοῶν
καταβιβρωσκομένους. μεταπεμψάμενος δὲ τοὺς μάντεις καὶ τῶν

§ 108 = Ant. Iud. XVII 334.

PAMLVRCLatHegesippus II 2 p. 125.

2 *παρ᾽*] *ὑπ᾽* LVRC 3 *δ᾽* C 4 *Κύπρῳ*] PAMLatHeg et i. marg. V *κρυπτῷ* LVRC 5 *οὖν*] *δὲ* LVRC *itaque et ladus* (h. e. *οὖν Κέλαδος*) Lat *μισθὸν*, *ν* ex corr. P 6 *ἔχεις*] *ἔχειν* LVRC *fore* Lat *πλανᾶσθαι*] *πλάσασθαι* LVRC *fraudis* Lat *πλάσσεσθαι* mauult Hudson 7 *τηλικαῦτα*] *τοιαῦτα* V *εἰπεῖν*] i. marg. *γρ εἰπὼν* R *ἕπεται πρὸς Καίσαρα*] *ad caesarem et ladum sequitur* Lat 8 *ἐνδείκνυται*, *αι* i. ras. A *καταχρημενον* (*σά* s. m. 2) L *καταχρησμένον* R *τῆι* V 9 *ὁμότητι* V[1] *δῶρα*, *ρα* i. ras. A 10 *οὐκ ἔλαβεν*] *ἔλαβεν* (-*βε* M) PAM *accepisset* cod. Vat *non accepisset* alii codd. Lat 11 *τὸν* — 12 *ἐρέταις*] *et ipsum immunem dimittit* Heg *ψευδ᾽ ἀλέξανδρον* A *εὐεξίαν* ex *εὐξίαν* corr. PA et man. 2 RC *ἐγκατέταξεν*] *κατέταξε* M *ἐγκατέλεξε* V 12 *ἐρέταις*] *αἱρέταισ* PA *δὲ* LVRC 13 *ἤρκεσεν*] *satis esse iudicauit* Lat 14 i. marg. *ῑᾱ* VC 15 *διαφόρων* C 16 *κατ᾽* s. C 17 *ἐννάτω* LV *εἰσ βίενναν πόλιν τῆσ γαλατίασ αὐτὸσ* tr. LVRC *βίεναν* P[1]L 18 *Γαλλίας*] PM et i. marg. V *γαλίασ* (*ασ* i. ras.) A *γαλατίασ* LVRC et i. marg. M *ἡ* i. ras. A 19 *δὲ* LVRC *τοῦ* om. L *ἰδεῖν*, *ν* i. ras. m. 2 C *φασιν*] *φησιν* PA 20 *ἐννέα*] *θ̄* A

Χαλδαίων τινὰς ἐπυνθάνετο, τί σημαίνειν δοκοῖεν. ἄλλων δ' ἄλλως 113 ἐξηγουμένων Σίμων τις Ἐσσαῖος τὸ γένος ἔφη τοὺς μὲν στάχυς ἐνιαυτοὺς νομίζειν, βόας δὲ μεταβολὴν πραγμάτων διὰ τὸ τὴν χώραν ἀροτριῶντας ἀλλάσσειν· ὥστε βασιλεύσειν μὲν αὐτὸν τὸν τῶν ἀσταχύων ἀριθμόν, ἐν ποικίλαις δὲ πραγμάτων μεταβολαῖς γενόμενον τελευτήσειν. ταῦτα ἀκούσας Ἀρχέλαος μετὰ πέντε ἡμέρας ἐπὶ τὴν δίκην ἐκλήθη.

4. Ἄξιον δὲ μνήμης ἡγησάμην καὶ τὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ 114 Γλαφύρας ὄναρ, ἥπερ ἦν θυγάτηρ μὲν Ἀρχελάου τοῦ Καππαδόκων βασιλέως, γυνὴ δὲ Ἀλεξάνδρου γεγονυῖα τὸ πρῶτον, ὃς ἦν ἀδελφὸς Ἀρχελάου περὶ οὗ διέξιμεν, υἱὸς δὲ Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ὑφ' οὗ καὶ ἀνῃρέθη, καθάπερ δεδηλώκαμεν. μετὰ δὲ τὸν ἐκείνου θάνατον 115 συνῴκησεν Ἰόβᾳ τῷ βασιλεύοντι Λιβύης, οὗ τελευτήσαντος ἐπανελθοῦσαν αὐτὴν καὶ χηρεύουσαν παρὰ τῷ πατρὶ θεασάμενος ὁ ἐθνάρχης Ἀρχέλαος ἐπὶ τοσοῦτον ἔρωτος ἦλθεν, ὥστε παραχρῆμα τὴν συνοικοῦσαν αὐτῷ Μαριάμμην ἀποπεμψάμενος ἐκείνην ἀγαγέσθαι. παραγενομένη τοίνυν εἰς Ἰουδαίαν μετ' ὀλίγον τῆς ἀφίξεως χρόνον 116 ἔδοξεν ἐπιστάντα τὸν Ἀλέξανδρον αὐτῇ λέγειν „ἀπέχρη μὲν ὁ κατὰ Λιβύην σοι γάμος, σὺ δὲ οὐκ ἀρκεσθεῖσα τούτῳ πάλιν ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἀνακάμπτεις ἑστίαν, τρίτον ἄνδρα καὶ ταῦτα τὸν ἀδελφόν, ὦ τολμηρά, τὸν ἐμὸν ᾑρημένη. πλὴν οὐ περιόψομαι τὴν ὕβριν, ἀπολήψομαι δέ σε καὶ μὴ θέλουσαν.“ τοῦτο διηγησαμένη τὸ ὄναρ μόλις δύο ἡμέρας ἐβίω.

---

§ 113 = Ant. Iud. XVII 346.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 2 p. 124.

1 σημένειν (αι suprascr.) V δὲ ALVRC ἄλλο V 3 βόας δὲ] τοὺσ δὲ βοῦσ LVRC μεταβολὰσ LVRCLat 4 ἀλάσειν V βασιλεύσειν] βασιλεύειν PAM βασιλεῦσιν L¹R¹ *regnaturum* Lat ἀσταχύων] σταχύων ALRC 7 μετεκλήθ·η A μετεκλήθη MLVRC 9 γλαφυρᾶσ L¹R ὄνα·ρ, eras. ι, ρ ex corr. A 9 καππαδοκῶν PAMLVC 10 δ' C ὃς ἦν ἀδελφὸς] ὃσ | ἦν L¹ ὃσ | ἀδελφὸσ μὲν ἦν L² 11 διέξειμεν A διεξήειμεν MC διεξιειμεν L¹ διεξίει μὲν VR *loquimur* Lat δ' C 12 προδεδηλώκαμεν LVRC 13 συνῴκησεν] συνώκισεν (ου suprascr.) AM συνώκισεν αὐτὴν P ιόβα L ἰόβα V ἰώβα C 14 χηρεῦσαν A 16 μαριάμην M *mariamne* (abl.) Lat ἀποπέμψά·μενοσ (eras. σ, με ex μαι corr.) P 17 παραγενομένην L¹VR 18 λέγει V¹ ἀπέχρη — p. 179, 2 (§ 131) καὶ παν ‖ (όμενοι) absunt uno folio exciso A 20 ἑστίαν ἀνακάμπτεισ (ἀνακάπτεισ L¹) tr. LVRC ὦ] ὦ· V 21 ᾑρημένη LR¹ ἠρνημένη R² 23 δύο μόγισ tr. LVRC ἐβίου PM

117 VIII. 1. Τῆς δὲ Ἀρχελάου χώρας εἰς ἐπαρχίαν περιγραφείσης
ἐπίτροπος τῆς ἱππικῆς παρὰ Ῥωμαίοις τάξεως Κωπώνιος πέμ-
118 πεται μέχρι τοῦ κτείνειν λαβὼν παρὰ Καίσαρος ἐξουσίαν. ἐπὶ
τούτου τις ἀνὴρ Γαλιλαῖος Ἰούδας ὄνομα εἰς ἀπόστασιν ἐνῆγε τοὺς
ἐπιχωρίους κακίζων, εἰ φόρον τε Ῥωμαίοις τελεῖν ὑπομενοῦσιν καὶ
μετὰ τὸν θεὸν οἴσουσι θνητοὺς δεσπότας. ἦν δ' οὗτος σοφιστὴς
ἰδίας αἱρέσεως οὐδὲν τοῖς ἄλλοις προσεοικώς.
119 2. Τρία γὰρ παρὰ Ἰουδαίοις εἴδη φιλοσοφεῖται, καὶ τοῦ μὲν
αἱρετισταὶ Φαρισαῖοι, τοῦ δὲ Σαδδουκαῖοι, τρίτον δέ, ὃ δὴ καὶ
δοκεῖ σεμνότητα ἀσκεῖν, Ἐσσηνοὶ καλοῦνται, Ἰουδαῖοι μὲν γένος
120 ὄντες, φιλάλληλοι δὲ καὶ τῶν ἄλλων πλέον. οὗτοι τὰς μὲν ἡδονὰς
ὡς κακίαν ἀποστρέφονται, τὴν δὲ ἐγκράτειαν καὶ τὸ μὴ τοῖς
πάθεσιν ὑποπίπτειν ἀρετὴν ὑπολαμβάνουσιν. καὶ γάμου μὲν παρ'
αὐτοῖς ὑπεροψία, τοὺς δ' ἀλλοτρίους παῖδας ἐκλαμβάνοντες ἁπα-
λοὺς ἔτι πρὸς τὰ μαθήματα συγγενεῖς ἡγοῦνται καὶ τοῖς ἤθεσιν

---

§ 117 = Ant. Iud. XVIII 2 sq.; § 120 cf. Ant. Iud. XVIII 20.

PMLVRCLat Eusebius hist. eccl. I 5. Porphyrius de abstin. IV 11 sq. Eusebius praep. euang. IX 3. Suidas s. Ἐσσαῖοι. Cedrenus I p. 348 Bonn.

1 i. marg. ιβ V δ' M 2 ἐπίτροπος — τάξεως] *procurator equitum apud romanos* Lat τῆς] PML²Lat τισ L¹VRC κοπώνιοσ P κοπώνιοσ (ω sup.) C *pomponius* ut uid. Lat 3 μέχρι — 4 τούτου] *ea sibi a caesare potestate mandata. hoc disceptante* Lat i. marg. ιβ C τοῦ καίσαροσ LV²RC ἐπὶ] incip. Euseb. hist. eccl. 4 τούτοισ Eusebii codd. plerique εἰς — ἐνῆγε] *defectionis arguebatur* Lat ἀποστασίαν Eusebii codd. plerique 5 φόρον, ρ m. 2 ex ν corr. uid. L ὑπομένουσιν codd., corr. Niese 6 τὸν] τῶν V¹, om. RC δεσπότας] fin. Euseb. δὲ LVRC 7 ἄλλοις] ἄλλοισ πῶσ L 8 Τρία sq. exscripsit Porphyrius, quo usi sunt Eusebius praep. euang. IX 3 p. 404 sq. et breuiore compendio Suidas cum Cedreno 9 φαρισσαῖοι M τοῦ] τοὺσ L¹ τρίτον — καλοῦνται] *tertium uero, quod etiam probabilius habetur, esseni colunt* Lat τῆς δὲ τρίτης (φιλοσοφίας), ἣ καὶ ἐδόκει σεμνοτάτη εἶναι, Ἐσσαῖοι (προΐσταντο) Porphyr 10 δοκεῖ· L δοκεῖν RC σεμνότητα] σεμνότερον PMLat σεμνότατον (ante δοκεῖν positum) C Ἐσσηνοὶ] ἐσσαῖοι Porphyr Suidas Cedrenus τὸ γένος Porphyr 11 φιλάλληλοι — 12 ἀποστρέφονται] *uerum inter se mutuo amore iunctissimi et qui praeter ceteros uoluptates quidem quasi maleficia uitarent* Lat φιλάλληλοι V καὶ om. V 12 τὴν δὲ σωφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν Suidas Cedrenus τὸ μὴ τοῖς πάθεσιν] τοῖς πάθεσι μὴ Porphyrii codd. 14 ὑπεροψία παρ' αὐτοῖσ tr. LVRC δὲ LVRPorphyr 15 ἔτι] ἔτι καὶ M μαθήματα] μαθήματα ἐπιτηδείουσ M ἤθεσιν αὐτῶν] ἤθεσι τοῖσ ἑαυτῶν LVRC ἤθεσιν ἑαυτῶν Porphyr

αὐτῶν ἐντυποῦσι, τὸν μὲν γάμον καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ διαδοχὴν οὐκ 121
ἀναιροῦντες, τὰς δὲ τῶν γυναικῶν ἀσελγείας φυλαττόμενοι καὶ μηδε-
μίαν τηρεῖν πεπεισμένοι τὴν πρὸς ἕνα πίστιν.

3. *Καταφρονηταὶ δὲ πλούτου, καὶ θαυμάσιον αὐτοῖς τὸ κοινω-* 122
νικόν, οὐδὲ ἔστιν εὑρεῖν κτήσει τινὰ παρ᾽ αὐτοῖς ὑπερέχοντα·
νόμος γὰρ τοὺς εἰς τὴν αἵρεσιν εἰσιόντας δημεύειν τῷ τάγματι τὴν
οὐσίαν, ὥστε ἐν ἅπασιν μήτε πενίας ταπεινότητα φαίνεσθαι μήθ᾽
ὑπεροχὴν πλούτου, τῶν δ᾽ ἑκάστου κτημάτων ἀναμεμιγμένων μίαν
ὥσπερ ἀδελφοῖς ἅπασιν οὐσίαν εἶναι. κηλῖδα δ᾽ ὑπολαμβάνουσι 123
τὸ ἔλαιον, κἂν ἀλειφθῇ τις ἄκων, σμήχεται τὸ σῶμα· τὸ γὰρ
αὐχμεῖν ἐν καλῷ τίθενται λευχειμονεῖν τε διαπαντός. χειροτονητοὶ
δ᾽ οἱ τῶν κοινῶν ἐπιμεληταὶ καὶ ἀδιαίρετοι πρὸς ἁπάντων εἰς τὰς
χρείας ἕκαστοι.

4. *Μία δ᾽ οὐκ ἔστιν αὐτῶν πόλις ἀλλ᾽ ἐν ἑκάστῃ μετοικοῦσιν* 124
πολλοί. καὶ τοῖς ἑτέρωθεν ἥκουσιν αἱρετισταῖς πάντ᾽ ἀναπέπταται
τὰ παρ᾽ αὐτοῖς ὁμοίως ὥσπερ ἴδια, καὶ πρὸς οὓς οὐ πρότερον
εἶδον εἰσίασιν ὡς συνηθεστάτους· διὸ καὶ ποιοῦνται τὰς ἀποδη- 125
μίας οὐδὲν μὲν ὅλως ἐπικομιζόμενοι, διὰ δὲ τοὺς λῃστὰς ἔνοπλοι.
κηδεμὼν δ᾽ ἐν ἑκάστῃ πόλει τοῦ τάγματος ἐξαιρέτως τῶν ξένων
ἀποδείκνυται ταμιεύων ἐσθῆτα καὶ τὰ ἐπιτήδεια. καταστολὴ δὲ 126

PMLVRCLat Suidas s. *Ἐσσαῖοι.* Porphyrius de abstin. IV 11 Eusebius praep. euang. IX 3 Cedrenus I p. 348 Bonn.

1 *ἐντυποῦσι*] finit Suidas 1 sq. mutat breuiat Cedrenus 2 *ἀσελγίασ* V[1] *φυλασσόμενοι* LVRC *καὶ — πίστιν* om. Porphyr 3 *ἕνα*] *ἕν·α,* eras. *ν* V 4 *αὐτοῖς*] *παρ᾽ αὐτοῖσ* MLVRCPorphyr (*rerumque*) *apud eos* (*communicatio*) Lat 5 *οὐδὲ*] *οὐδὲ γὰρ* V *κτῆσιν* P · · · · *κτήσει, ει* i. ras. V 6 · · *αἵρεσιν* C *δημεύειν*] *δεσμεύειν* M *τῷ*] *τὸ* V[1] 7 *ταπεινότητι* C *μήθ᾽*] CPorphyr *μηδ᾽* PM *μηδὲ* LVR 8 *πλούτω* L[1]R · *πλούτου* V *δὲ* LVRC *ἑκάστου* om. Lat 9 *δ᾽*] *δὲ* LVRCEuseb, om. Porphyr 10 *τοὔλαιον* Porphyr *ἀλειφθῇ*] PM Porphyr apud Euseb, *ἀλειφῇ* LVRC Porphyrii codd. *τὸ*] *τῶ* P 11 *τίθεται* L[1]R 12 *δὲ* LVRCPorphyr *οἱ τῶν κοινῶν*] *τῶν κοινῶν* Porphyr *τῶν κοινῶν οἱ* Porphyr apud Euseb *ἀδιαίρετοι*] *αἱρετοὶ* ex cod. Voss. Bekker 13 *χρείας*] *χεῖρασ* L[1] 14 *δὲ* LVRC Porphyr *ἐν ἑκάστῃ*] *εἰς ἑκάστην* uertit Lat *μετοικοῦσιν*] *κατοικοῦσιν* ex cod. Busbek. Hudson · 15 *ἑτέροθεν* R *αἱρεσιώταισ* Porphyrii codd. *πάντ᾽ — 16 ἴδια*] *quidquid habeant promptum exhibent quasi proprium* Lat *πάντ᾽ ἀναπέπταται*] P *πάντα ἀναπέπαυται* M *πέπταται* LVR *ἀναπέπταται* C Porphyr 16 *ὁμοίως*] s. P om. V *τὰ — ἴδια*] *τὰ παρ᾽ ἀλλήλοισι* (*ἀλλήλοις* Euseb) Porphyr *καὶ πρὸς* — p. 178,2 *οὔτε* breuiat Porphyr 18 *μὲν* om. LVR *δὲ* om. V 19 *δὲ* LVRC *τοῦ τάγματος*] *ex eodem collegio* Lat *ἐξαίρετοσ* RC *specialis* Lat

καὶ σχῆμα σώματος ὅμοιον τοῖς μετὰ φόβου παιδαγωγουμένοις
παισίν. οὔτε δὲ ἐσθῆτας οὔτε ὑποδήματα ἀμείβουσι πρὶν διαρρα-
127 γῆναι τὸ πρότερον παντάπασιν ἢ δαπανηθῆναι τῷ χρόνῳ. οὐδὲν
δ᾿ ἐν ἀλλήλοις οὔτ᾿ ἀγοράζουσιν οὔτε πωλοῦσιν, ἀλλὰ τῷ χρήζοντι
διδοὺς ἕκαστος τὰ παρ᾿ αὐτῷ τὸ παρ᾿ ἐκείνου χρήσιμον ἀντικομί-
ζεται· καὶ χωρὶς δὲ τῆς ἀντιδόσεως ἀκώλυτος ἡ μετάληψις αὐτοῖς
παρ᾿ ὧν ἂν θέλωσιν.

128 5. Πρός γε μὴν τὸ θεῖον εὐσεβεῖς ἰδίως· πρὶν γὰρ ἀνασχεῖν
τὸν ἥλιον οὐδὲν φθέγγονται τῶν βεβήλων, πατρίους δέ τινας εἰς
129 αὐτὸν εὐχὰς ὥσπερ ἱκετεύοντες ἀνατεῖλαι. καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς
ἃς ἕκαστοι τέχνας ἴσασιν ὑπὸ τῶν ἐπιμελητῶν διαφίενται, καὶ
μέχρι πέμπτης ὥρας ἐργασάμενοι συντόνως πάλιν εἰς ἓν συναθροί-
ζονται χωρίον, ζωσάμενοί τε σκεπάσμασιν λινοῖς οὕτως ἀπολούον-
ται τὸ σῶμα ψυχροῖς ὕδασιν, καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἁγνείαν εἰς
ἴδιον οἴκημα συνίασιν, ἔνθα μηδενὶ τῶν ἑτεροδόξων ἐπιτέτραπται
παρελθεῖν· αὐτοί τε καθαροὶ καθάπερ εἰς ἅγιόν τι τέμενος παρα-
130 γίνονται τὸ δειπνητήριον. καὶ καθισάντων μεθ᾿ ἡσυχίας ὁ μὲν
σιτοποιὸς ἐν τάξει παρατίθησι τοὺς ἄρτους, ὁ δὲ μάγειρος ἓν
131 ἀγγεῖον ἐξ ἑνὸς ἐδέσματος ἑκάστῳ παρατίθησιν. προκατεύχεται δ᾿

PMLVRC Lat Porphyrius de abstin. IV 11. 12 Eusebius praep. euang. IX 3 Cedrenus I p. 349.

2 ἐσθῆτα Porphyr πρὶν] PM Porphyr πρὶν ἢ (ἢ C) LVRC διαρραγῆν C[1] 3 τὸ om. Porphyr οὐδὲν — 4 ἀγοράζουσιν] οὐδ᾿ ἀγοράζουσί τι Porphyr 4 δ᾿] om. LR δὲ V οὔτ᾿] οὔτε LVRC πολοῦσιν V[1] ἀλλὰ — 5 ἀντικομίζεται] *sed egenti quisque quod habeat praebens refert ab eo quod ipse non habeat* Lat χρίζοντι V[1] et ut uid. C[1] 5 τὰ] τὸ Porphyrii codd. αὐτοῦ LVRC ἑαυτῷ Porphyr παρ᾿ ἐκείνου] om. P παρ᾿ ἐκείνω M 6 καὶ om. Porphyr ἀκόλυτοσ V[1] ἀκώλυτος — 7 θέλωσιν] *cunctis libera (sit) facultas a quibus libuerit accipiendi quod opus sit* Lat 7 παρ᾿] περὶ Dindorf, om. Bekker θέλωσιν] Porphyrius θέλουσιν P ἐθελήσωσι LVR et ex corr. C ἐθέλωσι MC[1] Porphyr apud Euseb 8 ἰδίωσ εὐσεβεῖσ tr. LVRC Porphyr 10 ἱκετεύοντεσ, ο ex corr., ε i. ras. m. 2 V καὶ om. MLVRC Porphyr 11 ἴσασιν L ἴασιν C διαφίενται] ἱέναι ἀφίενται Porphyrii codd. ἀφεῖνται Porphyr apud Euseb 12 πέμπτης] πέντε PM ἕκτης Cedrenus σὺν τόνωι V πάλιν] ἔπειτα πάλιν LVRC Porphyr ἀθροίζονται LVR Porphyr 13 σκεπάσμασιν] σκέπασι Porphyr λινοῖς om. Porphyr. apud Euseb ἀπολύονται L[1] 14 ἁγνείαν L[1]V εἰς ἴδιον οἴκημα] *in eadem secreta* Lat 15 συνιᾶσιν PL[2] ἐπιτρέπεται C 17 καθισάντων] καθισάν‖σαν C[1] καθίσασι C[2] καὶ καθισάντων] καθισάντων δὲ Porphyr 18 παρατίθησιν ἄρτουσ LVRC Porphyr Cedrenus 19 παρατίθησιν] om. Porphyr πάντοτε προσάγει Cedrenus δὲ LVRC

ὁ ἱερεὺς τῆς τροφῆς, καὶ γεύσασθαί τινα πρὶν τῆς εὐχῆς ἀθέμιτον·
ἀριστοποιησάμενος δ' ἐπεύχεται πάλιν· ἀρχόμενοί τε καὶ παυόμενοι
γεραίρουσι θεὸν ὡς χορηγὸν τῆς ζωῆς. ἔπειθ' ὡς ἱερὰς κατα-
θέμενοι τὰς ἐσθῆτας πάλιν ἐπ' ἔργα μέχρι δείλης τρέπονται. δει- 132
πνοῦσι δ' ὁμοίως ὑποστρέψαντες συγκαθεζομένων τῶν ξένων, εἰ
τύχοιεν αὐτοῖς παρόντες. οὔτε δὲ κραυγή ποτε τὸν οἶκον οὔτε θό-
ρυβος μιαίνει, τὰς δὲ λαλιὰς ἐν τάξει παραχωροῦσιν ἀλλήλοις. καὶ 133
τοῖς ἔξωθεν ὡς μυστήριόν τι φρικτὸν ἡ τῶν ἔνδον σιωπὴ καταφαί-
νεται, τούτου δ' αἴτιον ἡ διηνεκὴς νῆψις καὶ τὸ μετρεῖσθαι παρ'
αὐτοῖς τροφὴν καὶ ποτὸν μέχρι κόρου.

6. Τῶν μὲν οὖν ἄλλων οὐκ ἔστιν ὅ τι μὴ τῶν ἐπιμελητῶν προσ- 134
ταξάντων ἐνεργοῦσι, δύο δὲ ταῦτα παρ' αὐτοῖς αὐτεξούσια, ἐπι-
κουρία καὶ ἔλεος· βοηθεῖν τε γὰρ τοῖς ἀξίοις, ὁπόταν δέωνται, καὶ
καθ' ἑαυτοὺς ἐφίεται καὶ τροφὰς ἀπορουμένοις ὀρέγειν. τὰς δὲ
εἰς τοὺς συγγενεῖς μεταδόσεις οὐκ ἔξεστι ποιεῖσθαι δίχα τῶν ἐπι-
τρόπων. ὀργῆς ταμίαι δίκαιοι, θυμοῦ καθεκτικοί, πίστεως προ- 135
στάται, εἰρήνης ὑπουργοί. καὶ πᾶν μὲν τὸ ῥηθὲν ὑπ' αὐτῶν ἰσχυ-

---

PAMLVRC Lat Porphyrius de abstin. IV 12 Eusebius praep. euang. IX 3 Cedrenus I p. 349.

1 τροφῆς] τροφῆς ἁγνῆς οὔσης καὶ καθαρᾶς Porphyr Cedrenus τινα] τινι Porphyrii codd. εὐχῆς] τροφῆσ L 2 ἀριστοποιησαμένοις Porphyrii codd. fort. recte δὲ MLVRC ἐπεύχεται] *uota repetunt* Lat τε] δὲ PM (παυ)‖όμενοι] redit A 3 θεὸν] τὸν θεὸν LVRC Porphyr Cedrenus ὡς — ζωῆς om. Porphyr Cedrenus χωρηγὸν R ζωῆς] τροφῆσ LVRC *uictus* Lat ἔπειτα LVRC 4 δειπνοῦσι] πίνουσι Porphyrii codd. 5 δὲ LVRC ὑποστρέψαντεσ ὁμοίωσ tr. VRC Porphyr ὑποστρέψαντες] *inde reuersi* Lat συγκαθεζομένων, γ i. ras. m. 2 V εἰ — παρόντες] *si quos fortasse interuenisse repperererint* Lat εἰ] οἳ MLVR¹C 6 τοίχοιεν A αὐτοῖσι Porphyr οὔτε δὲ] PAM Porphyr οὐδὲ LVRC *neque uero* Lat οὔτε] οὐ Porphyr 7 μιαίνει] PAM Porphyr μολύνει LVRC *inquietat* (*inquinat* Destinon) Lat 8 ἔνδων L post καταφαίνεται addit quaedam de somno Essenorum breui leuique Cedrenus 9 τοῦτο L¹R δὲ LVRC μετρῆσθαι C μὴ μετρεῖσθαι R² 10 τὴν τροφὴν A μέχρι κόρου] *satietate* Lat κό·ρον V
με
11 §§ 134 — 136 om. Porphyr Cedrenus ἐπιλητῶν A προστα··ξάντων (eras. uid. τά) V 12 ἐπικουρία τὲ καὶ V 13 ἔλεον V¹ τε om. A καὶ — 14 ἐφίεται] *suo arbitrio cuique licet* Lat 14 καθ' αὐτουσ LVRC ἐφίεται] ἐφιέναι, i. marg. m. 2 γρ ἐφίεται V ἐφίενται C² τροφῆσ V 15 τοὺς om. V οὐκ ἔξεστι ex οὐκ ἔστι corr. A οὐκέτι L οὐκ ἔστι VR ποιεῖσθαι ex ποιῆσαι corr. A 16 ὀργῆσ, ῆσ i. ras. m. 2 V ταμεῖαι VC¹ καθεκτικοί, litt. ε s. i. ras. m. 2 V καθεκτοί L πρόσταται PA¹ 17 ὑπουργοί·V ἰσχυρώτερον A

ρότερον ὅρκου, τὸ δὲ ὀμνύειν αὐτοῖς περιίσταται χεῖρον τῆς ἐπιορκίας ὑπολαμβάνοντες· ἤδη γὰρ κατεγνῶσθαί φασιν τὸν ἀπι-
136 στούμενον δίχα θεοῦ. σπουδάζουσι δ' ἐκτόπως περὶ τὰ τῶν παλαιῶν συντάγματα μάλιστα τὰ πρὸς ὠφέλειαν ψυχῆς καὶ σώματος ἐκλέγοντες· ἔνθεν αὐτοῖς πρὸς θεραπείαν παθῶν ῥίζαι τε ἀλεξητήριον καὶ λίθων ἰδιότητες ἀνερευνῶνται.
137 7. Τοῖς δὲ ζηλοῦσιν τὴν αἵρεσιν αὐτῶν οὐκ εὐθὺς ἡ πάροδος, ἀλλ' ἐπὶ ἐνιαυτὸν ἔξω μένοντι τὴν αὐτὴν ὑποτίθενται δίαιταν ἀξινάριόν τε καὶ τὸ προειρημένον περίζωμα καὶ λευκὴν ἐσθῆτα
138 δόντες. ἐπειδὰν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ πεῖραν ἐγκρατείας δῷ, πρόσεισιν μὲν ἔγγιον τῇ διαίτῃ καὶ καθαρωτέρων τῶν πρὸς ἁγνείαν ὑδάτων μεταλαμβάνει, παραλαμβάνεται δὲ εἰς τὰς συμβιώσεις οὐδέπω. μετὰ γὰρ τὴν τῆς καρτερίας ἐπίδειξιν δυσὶν ἄλλοις ἔτεσιν τὸ ἦθος δοκιμάζεται καὶ φανεὶς ἄξιος οὕτως εἰς τὸν ὅμιλον ἐγκρί-
139 νεται. πρὶν δὲ τῆς κοινῆς ἅψασθαι τροφῆς ὅρκους αὐτοῖς ὄμνυσι φρικώδεις, πρῶτον μὲν εὐσεβήσειν τὸ θεῖον, ἔπειτα τὰ πρὸς ἀνθρώπους δίκαια φυλάξειν καὶ μήτε κατὰ γνώμην βλάψειν τινὰ μήτε ἐξ ἐπιτάγματος, μισήσειν δ' ἀεὶ τοὺς ἀδίκους καὶ συναγωνιεῖ-

---

PAMLVRC Lat Porphyrius de abstin. IV 12 Eusebius praep. euang. IX 3 Cedrenus I p. 350 Bonn.

1 τὸ — περιίσταται] *ipsum autem iusiurandum — uitant* Lat αὐτοῖς] αὐτοῖσ, litt. ισ i. ras. m. 2 L αὐτοὺσ ex corr. A αὐτῶν VR πάντως Destinon, om. Dindorf cum cod. Voss. περιίστανται L¹ et ex corr. A rectius ut uid. περίστανται R χεῖρον i. ras. minore A χεῖρόν τι MLVRC 2 ὑπολαμβάνοντεσ, ο ante ν i. ras. V ὑπολαμβάνουσι C ἤδη γὰρ] ἤδη γὰρ ἤδη LVRC τὸν] τὸ Dindorf 3 δὲ LVRC περὶ] παρὰ C 4 συντάγματα] συγγράμματα LVRC τὰ om. PA 5 ἔνθεν — 6 ἀνερευνῶνται] *hinc illis salutes morborumque remedia stirpes medicas quamque uim propriam singuli lapides habeant rimantibus conquiruntur* Lat τε om. A¹ ut uid. ἀλεξιτήριον PA ἀλεξιτήριοι MLR¹ ἀλεξητήριοι VR²C 7 τοῖς] incipiunt denuo Porphyrius et Cedrenus multa breuians alia addens τοῖς δὲ ζηλοῦσιν] τῷ δὲ ζηλοῦντι C αἵρεσιν, ἵ ex corr. V αὐτῶν om. Porphyr πάροδος] παράδοσισ PA *cum eis una collectio* Lat 8 ἐπ' LVRC Porphyr ὑποτίθενται] ἀποτίθενται P *tribuunt* Lat 9 τὸ om. L¹ τὸ προειρημένον om. Porphyr περίζωσμα PA περίζωμα δόντες καὶ λευκὴν ἐσθῆτα tr. Porphyr 10 τῷ om. L¹ πρόσεισι μὲν] πρόσεισιν Porphyr 11 καθαροτέρων A καθαρώτερον Porphyr 13 ἐπίδειξιν, δ ex τ uid. corr. A 14 δοκιμάζεται] κομίζεται Porphyrii codd. 15 αὐτοῖσ, ι ex υ corr. L 16 εὐσεβεῖν C τὰ om. PAML 17 διαφυλάξειν Porphyrii codd. 18 μήτ' Porphyr μισήσειν, ή et ει i. ras. m. 2 V δὲ LVRC Porphyr συναγωνεῖσθαι V συναγωνίζεσθαι Porphyrii codd. συναδικεῖσθαι Porphyr apud Euseb

σθαι τοῖς δικαίοις· τὸ πιστὸν ἀεὶ πᾶσιν παρέξειν, μάλιστα δὲ τοῖς 140
κρατοῦσιν· οὐ γὰρ δίχα θεοῦ περιγενέσθαι τινὶ τὸ ἄρχειν· κἂν
αὐτὸς ἄρχῃ, μηδέποτε ἐξυβρίσειν εἰς τὴν ἐξουσίαν μηδ' ἐσθῆτί
τινι ἢ πλείονι κόσμῳ τοὺς ὑποτεταγμένους ὑπερλαμπρύνεσθαι. 141
τὴν ἀλήθειαν ἀγαπᾶν ἀεὶ καὶ τοὺς ψευδομένους προβάλλεσθαι·
χεῖρας κλοπῆς καὶ ψυχὴν ἀνοσίου κέρδους καθαρὰν φυλάξειν καὶ
μήτε κρύψειν τι τοὺς αἱρετιστὰς μήθ' ἑτέροις αὐτῶν τι μηνύσειν,
κἂν μέχρι θανάτου τις βιάζηται. πρὸς τούτοις ὄμνυσιν μηδενὶ 142
μὲν μεταδοῦναι τῶν δογμάτων ἑτέρως ἢ ὡς αὐτὸς μετέλαβεν, ἀφέξε-
σθαι δὲ λῃστείας καὶ συντηρήσειν ὁμοίως τά τε τῆς αἱρέσεως αὐτῶν
βιβλία καὶ τὰ τῶν ἀγγέλων ὀνόματα. τοιούτοις μὲν ὅρκοις τοὺς
προσιόντας ἐξασφαλίζονται.

8. Τοὺς δ' ἐπ' ἀξιοχρέοις ἁμαρτήμασιν ἁλόντας ἐκβάλλουσι 143
τοῦ τάγματος. ὁ δ' ἐκκριθεὶς οἰκτίστῳ πολλάκις μόρῳ διαφθεί-
ρεται· τοῖς γὰρ ὅρκοις καὶ τοῖς ἔθεσιν ἐνδεδεμένος οὐδὲ τῆς παρὰ
τοῖς ἄλλοις τροφῆς δύναται μεταλαμβάνειν, ποηφαγῶν δὲ καὶ λιμῷ
τὸ σῶμα τηκόμενος διαφθείρεται. διὸ δὴ πολλοὺς ἐλεήσαντες ἐν 144

PAMLVRC Lat Porphyrius de abstin. IV 13 Eusebius praep. euang. IX 3 Cedrenus I p. 350 Bonn.

1 ἀεὶ om. Porphyr πᾶσιν παρέξειν] παρέξειν πᾶσι LVRC πᾶσι μὲν παρέξειν Porphyr 2 κρατοῦσι P δίχα, ι i. ras. maiore m. 2 V περιγίνεσθαι LVRPorphyr τινὶ] τισι Porphyrii codd. 3 μηδέποτε] μηδέ$^{\pi o}$πωτε (ω ex ο corr., i. marg. eras. πω) A μηδεπώποτε LVRCPorphyrii codd. et Eusebii codicum pars μηδέποτε — ἐξουσίαν] *numquam abuti numquam se abusurum uiribus potestatis ad contumeliam subditorum* Lat ἐξυβρίσειν] ἐξυβρίσαι Porphyr μηδὲ LVRCPorphyr apud Euseb μὴ Porphyrii codd. 4 τινι ἢ] ἢ τινι LVRC Lat Porphyr fort. rectius πλέονι Porphyr 5 προβάλλεσθαι] Porphyr ἐλέγχειν προβάλλεσθαι codd. *propositum habere conuincere* Lat post προβάλλεσθαι addit ἀνωτέρουσ m. 2 R 6 καὶ τὴν ψυχὴν P 7 μήθ'] μήτ' PA[1] μήτε LVRC αὐτὸν V[1] μηνύσει ex corr. R 8 βιάζεται V[1] πρὸς] πρὸσ δὲ Porphyr ὀμνύουσι LVRC μηδὲν uertit Lat 9 post μεταδοῦναι deletum καὶ τουσ ψευδομενουσ ἐλέγχειν C μετέλαβεν] παρέλαβεν Porphyr 11 καὶ τὰ] καὶ κατὰ C τοιούτοις — 14 διαφθείρεται] τοιοῦτοι μὲν οἱ ὅρκοι. οἱ δ' ἁλόντες καὶ οἱ (οἱ om. Euseb.) ἐκβληθέντες κακῷ μόρῳ φθείρονται Porphyr § 143 — 158 om. Cedrenus

13 δὲ PLVRCPorphyr ἀξιοχρέοις om. Lat ἐκβά$^{\lambda}$λονσιν A 14 ὁ δ' ἐκκριθεὶς] ὁ δὲ κριθεὶσ L[1] ὁ δὲ ἐκκριθεὶσ L[2]VRC 15 ἔθεσιν ἐνδεδεμένος] ἔθεσι δεδεμένοσ PAM ἔθεσιν ἐνδεδεμένοι Porphyr τῆς] τοῖσ PM[1]C[1] παρὰ τοῖς ἄλλοις] *ab aliis oblatum* Lat 16 ἄλοισ C τροφῆσφῆσ C[1] δύνανται Porphyr ποηφαγῶν, η i. ras. m. 2 L ποηφαγοῦντες Porphyr 17 τηκόμενος διαφθείρεται] διαφθειρόμενοι ἀπόλλυνται Porphyr post διαφθείρεται deletum τοῖσ γὰρ ὅρκοισ καὶ τοισ C

ταῖς ἐσχάταις ἀναπνοαῖς ἀνέλαβον, ἱκανὴν ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασιν αὐτῶν τὴν μέχρι θανάτου βάσανον ἡγούμενοι.

145 9. Περὶ δὲ τὰς κρίσεις ἀκριβέστατοι καὶ δίκαιοι, καὶ δικάζουσι μὲν οὐκ ἐλάττους τῶν ἑκατὸν συνελθόντες, τὸ δ' ὁρισθὲν ὑπ' αὐτῶν ἀκίνητον. σέβας δὲ μέγα παρ' αὐτοῖς μετὰ τὸν θεὸν τοὔνομα τοῦ νομοθέτου, κἂν βλασφημήσῃ τις εἰς τοῦτον κολάζεται
146 θανάτῳ. τοῖς δὲ πρεσβυτέροις ὑπακούουσιν καὶ τοῖς πλείοσιν ἐν καλῷ· δέκα γοῦν συγκαθεζομένων οὐκ ἂν λαλήσειέν τις ἀκόντων
147 τῶν ἐννέα. καὶ τὸ πτύσαι δὲ εἰς μέσους ἢ τὸ δεξιὸν μέρος φυλάσσονται καὶ ταῖς ἑβδομάσιν ἔργων ἐφάπτεσθαι διαφορώτατα Ἰουδαίων ἁπάντων· οὐ μόνον γὰρ τροφὰς ἑαυτοῖς πρὸ μιᾶς ἡμέρας παρασκευάζουσιν, ὡς μὴ πῦρ ἐναύοιεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἀλλ'
148 οὐδὲ σκεῦός τι μετακινῆσαι θαρροῦσιν οὐδὲ ἀποπατεῖν. ταῖς δ' ἄλλαις ἡμέραις βόθρον ὀρύσσοντες βάθος ποδιαῖον τῇ σκαλίδι, τοιοῦτον γάρ ἐστιν τὸ διδόμενον ὑπ' αὐτῶν ἀξινίδιον τοῖς νεοσυστάτοις, καὶ περικαλύψαντες θοἰμάτιον, ὡς μὴ τὰς αὐγὰς ὑβρίζοιεν
149 τοῦ θεοῦ, θακεύουσιν εἰς αὐτόν. ἔπειτα τὴν ἀνορυχθεῖσαν γῆν ἐφέλκουσιν εἰς τὸν βόθρον· καὶ τοῦτο ποιοῦσι τοὺς ἐρημοτέρους

PAMLVRC Lat Porphyrius de abstin. IV 13 Eusebius praep. euang. IX 3.

1 ἀναπνοαῖς] ἀνάγκαις Porphyr ἀνέλαβον] ἔλαβον Porphyrii codd. ἁμαρτήμασι (ν supra) A 2 ἡγούμενοι] τιμωρίαν δεδωκέναι νομίζοντες Porphyr § 145—147 om. Porphyr 3 δὲ om. A 4 ἑκατῶν LRC¹ ρ̅ PA δ'] δὲ (s. A) ALVRC 5 μέγα] PAMLat μέγιστον LVRC τὸν om. M 6 τὸ ὄνομα LVRC τοῦτον] τούτῳ A 7 τοῖς — 8 καλῷ] *senibus uero oboedire et plurium quorumque decreto probabile arbitrantur officium* Lat ὑπακούουσιν] ὑπακούειν MLVRC fort. recte ἐν καλῷ] ἐν καλῷ τίθενται (τίθεται V) MLVRC fort. recte ἐν κοινῷ Destinon 8 συγκαθεζομένων, νγ i. ras. A καθεζομένων V ἀκόντων τῶν] ἄκων τῶν L¹R ἀκώντων τῶν L² 9 ἐννέα] θ̅ PA ἢ i. ras. A 11 πρὸ ἡμέρασ μιᾶσ tr. LVRC 12 μὴ] μηδὲ LVRC ἐναύοιεν] ἐναφθεῖεν PA¹ ἐναφθῇ ἐν ex corr. A ἅπτοιεν (h. e. ἐνάπτοιεν) i. marg. LR ἐκείνην τὴν ἡμέραν (η supra) A 13 § 148 breuiat Porphyrius δὲ LVRC 14 ὀρύξαντες Porphyr βάθος] εἰς βάθος Porphyr σκαλλίδη V¹ 15 τοιοῦτον — νεοσυστάτοις] *quam (dolabram) tradi nuper accedentibus diximus* Lat 16 καὶ περικαλύψαντες] περικαλύψαντες δὲ Porphyr θοἰμάτιον] ἱμάτιον PAM τὸ ἱμάτιον V θυμάτιον RC¹ θοἰματίῳ Porphyr *demissa ueste (sese diligentissime contegentes)* Lat τὰς αὐγὰς] ταῖς αὐγαῖς Porphyr ὑβρίζοιεν] ἐνυβρίζειν Porphyr 17 τοῦ θεοῦ] τοὺς θεοὺς Porphyrii codd. θακεύουσιν] θακεύωσιν V¹ καθίζουσι i. marg. adnotat R 18 εἰς] εἰσ · · P

τόπους ἐκλεγόμενοι. καίπερ δὴ φυσικῆς οὔσης τῆς τῶν λυμάτων ἐκκρίσεως ἀπολούεσθαι μετ' αὐτὴν καθάπερ μεμιασμένοις ἔθιμον.

10. *Διῄρηνται δὲ κατὰ χρόνον τῆς ἀσκήσεως εἰς μοίρας τέσ-* 150 *σαρας, καὶ τοσοῦτον οἱ μεταγενέστεροι τῶν προγενεστέρων ἐλαττοῦνται, ὥστ' εἰ ψαύσειαν αὐτῶν, ἐκείνους ἀπολούεσθαι καθάπερ ἀλλοφύλῳ συμφυρέντας. καὶ μακρόβιοι μέν, ὡς τοὺς πολλοὺς ὑπὲρ* 151 *ἑκατὸν παρατείνειν ἔτη, διὰ τὴν ἁπλότητα τῆς διαίτης ἔμοιγε δοκεῖν καὶ τὴν εὐταξίαν, καταφρονηταὶ δὲ τῶν δεινῶν, καὶ τὰς μὲν ἀλγηδόνας νικῶντες τοῖς φρονήμασιν, τὸν δὲ θάνατον, εἰ μετ' εὐκλείας πρόσεισι, νομίζοντες ἀθανασίας ἀμείνονα. διήλεγξεν δὲ αὐτῶν ἐν* 152 *ἅπασιν τὰς ψυχὰς ὁ πρὸς Ῥωμαίους πόλεμος, ἐν ᾧ στρεβλούμενοί τε καὶ λυγιζόμενοι καιόμενοί τε καὶ κλώμενοι καὶ διὰ πάντων ὁδεύοντες τῶν βασανιστηρίων ὀργάνων, ἵν' ἢ βλασφημήσωσιν τὸν νομοθέτην ἢ φάγωσίν τι τῶν ἀσυνήθων, οὐδέτερον ὑπέμειναν παθεῖν, ἀλλ' οὐδὲ κολακεῦσαί ποτε τοὺς αἰκιζομένους ἢ δακρῦσαι. μειδιῶντες δὲ ἐν ταῖς ἀλγηδόσιν καὶ κατειρωνευόμενοι τῶν* 153 *τὰς βασάνους προσφερόντων εὔθυμοι τὰς ψυχὰς ἠφίεσαν ὡς πάλιν κομιούμενοι.*

11. *Καὶ γὰρ ἔρρωται παρ' αὐτοῖς ἥδε ἡ δόξα, φθαρτὰ μὲν* 154 *εἶναι τὰ σώματα καὶ τὴν ὕλην οὐ μόνιμον αὐτῶν, τὰς δὲ ψυχὰς*

PAMLVRC Lat Porphyrius de abstin. IV 13 Eusebius praep. euang. IX 3.

1 *δὴ*] om. PA *οὖν* M *δὲ* cod. Coislin. m. 2 *καίπερ δὴ*] *et nempe cum* Lat *λυμάτων*] PA et ut uid. Lat *σωματικῶν λυμάτων* MLVRC 2 *ἀπολούεσθαι* — 4 *ἀσκήσεως* om. L i. marg. suppl. L² *μεμασμένοισ* L *μεμιασμένοισ, ασ* ex *αν* corr. uid. A *βεβλαμμένοισ, α* ex *η* corr. V *μεμιαμμένοισ* RC et i. marg. V 4 §§ 150 et 151 breuiat Porphyr *τέσσαρας*] $\bar{\delta}$ PA *ἐλατοῦνται* V¹ 6 *ὥστε* LVRC *ψαύσειεν* P 7 *συμφυρέντεσ* PA¹ 8 *ἑκατὸν*] $\bar{\varrho}$ P *διὰ* — 9 *εὐταξίαν*] *propter simplicitatem scilicet uictus, quod eis nimirum accidere puto propter institutionem bene in omnibus ordinatam* Lat *διαίτης*] *διαί* C¹ *δοκεῖ* PAMV 9 *καὶ* (ante *τὰς*) spurium putat Destinon 10 *νικῶνταισ* (*εσ* s.) C 11 *πρόσεισι*] *προσίοι* LVRC *ἀμείνω* LVRC *διήλεξεν* A¹ *δ'* C 12 *ἐν ᾧ* — 14 *ὀργάνων*] *tunc siquidem per artuum confractiones et ignes ac per tormenta omnigena transeuntes* Lat 13 *τε* om. LVRC Porphyr *λογιζόμενοι* L¹ *καόμενοί* Porphyr *κλόμενοι* R 14 *ἵν'*] *ἵνα* LVRC, om. Porphyrii codd. 15 *τι* om. Porphyrii codd. *οὐδέτερον*] PAM Porphyr *οὐδέτερόν τι* LRC *οὐδέτερόν τι τῶν ἀσυνήθων* V *παθεῖν* om. Porphyr 17 *δ'* Porphyr *κὰτειρονευόμενοι* (*κὰ* s.) A *προφερόντων* L¹ 20 *ἔρωται* V¹ 21 *αὐτῶν*] PA Lat Porphyr *αὐτοῖσ* MLVRC

ἀθανάτους ἀεὶ διαμένειν, καὶ συμπλέκεσθαι μὲν ἐκ τοῦ λεπτοτάτου
φοιτώσας αἰθέρος ὥσπερ εἱρκταῖς τοῖς σώμασιν ἴυγγί τινι φυσικῇ
155 κατασπωμένας, ἐπειδὰν δὲ ἀνεθῶσι τῶν κατὰ σάρκα δεσμῶν, οἷα
δὴ μακρᾶς δουλείας ἀπηλλαγμένας τότε χαίρειν καὶ μετεώρους φέρε-
σθαι. καὶ ταῖς μὲν ἀγαθαῖς ὁμοδοξοῦντες παισὶν Ἑλλήνων ἀπο-
φαίνονται τὴν ὑπὲρ ὠκεανὸν δίαιταν ἀποκεῖσθαι καὶ χῶρον οὔτε
ὄμβροις οὔτε νιφετοῖς οὔτε καύμασι βαρυνόμενον, ἀλλ᾿ ὃν ἐξ ὠκεανοῦ
πραῢς ἀεὶ ζέφυρος ἐπιπνέων ἀναψύχει· ταῖς δὲ φαύλαις ζοφώδη
καὶ χειμέριον ἀφορίζονται μυχὸν γέμοντα τιμωριῶν ἀδιαλείπτων.
156 δοκοῦσι δέ μοι κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν Ἕλληνες τοῖς τε ἀνδρείοις
αὐτῶν, οὓς ἥρωας καὶ ἡμιθέους καλοῦσιν, τὰς μακάρων νήσους
ἀνατεθεικέναι, ταῖς δὲ τῶν πονηρῶν ψυχαῖς καθ᾿ ᾅδου τὸν ἀσεβῶν
χῶρον, ἔνθα καὶ κολαζομένους τινὰς μυθολογοῦσιν, Σισύφους καὶ
Ταντάλους Ἰξίονάς τε καὶ Τιτυούς, πρῶτον μὲν ἀιδίους ὑφιστά-
μενοι τὰς ψυχάς, ἔπειτα εἰς προτροπὴν ἀρετῆς καὶ κακίας ἀπο-
157 τροπήν. τούς τε γὰρ ἀγαθοὺς γίνεσθαι κατὰ τὸν βίον ἀμείνους
ἐλπίδι τιμῆς καὶ μετὰ τὴν τελευτήν, τῶν τε κακῶν ἐμποδίζεσθαι
τὰς ὁρμὰς δέει προσδοκώντων, εἰ καὶ λάθοιεν ἐν τῷ ζῆν, μετὰ
158 τὴν διάλυσιν ἀθάνατον τιμωρίαν ὑφέξειν. ταῦτα μὲν οὖν Ἐσσηνοὶ
περὶ ψυχῆς θεολογοῦσιν ἄφυκτον δέλεαρ τοῖς ἅπαξ γευσαμένοις
τῆς σοφίας αὐτῶν καθιέντες.

---

§ 154 cf. Ant. Iud. XVIII 18.

PAMLVRC Lat Porphyrius de abstin. IV 13 Eusebius praep. euang. IX 3 Cedrenus I p. 350 Bonn.

1 *λεπτοτάτου*] LVRC Lat Porphyr *λαμπροτάτου* PAM 2 *ὥσπερ* — 3 *κατασπωμένας*] *ῥύμῃ φυσικῇ κατασπωμένας* Porphyr *εἱρκταῖσ* PL[1]VC *ἴυγγι*] *ἴλιγγι* P *ἵλιγγι* A *ἴλυγγι* V[1] *illecebra* Lat *τινι*] *τινι τῇ* L[1]V 3 *οἷα*] *οἷον* AMLVR Porphyr 4 *ἀπηλαγμέναϲ* A[1]C[1] 5 *καὶ* — 21 *καθιέντες* om. Porphyr *ὁμοδοξοῦνταισ* A *παισὶν*] *sententiis* Lat *ἀποφαίνονται* — 6 *ἀποκεῖσθαι*] *pronuntiant ultro oceanum degere, ubi eis sit reposita perfructio* Lat 6 *ἀποκεῖσθαι*] *ἀπωκίσθαι* M *ἀποικεῖσθαι* V 7 *ὃν* om. PA 10 *ἐπιψύχει* M 9 *ἀφοριζοντε* A *μοιχὸν* A *γέμοντα, μον* i. ras. minore m. 2 V *γέμοντα* — *ἀδιαλείπτων*] (*loca*) *plena gemitibus exercendarum sine fine poenarum* Lat 11 *αὐτῶν, ῶ* corr. ex *οῦ* uid. A *καὶ* om. cod. Coislin. *μακάρ·ων*, eras. *ι* A 12 *ἀ[να]ποτεθεικέναι* C *τὸν*] *τῶν* PLV *τὸν τῶν* M 13 *καὶ* om. L 14 *Ἰξίονάς τε*] *ἠξίονάσ τε* P *καὶ ἰξίοναϲ* (*ἰξ* i. ras. m. 2 V *ἰξίωναϲ* C) LVRC *τιτοιοὺϲ* P *ἀϊδίουϲ, υ* ex *ι* corr. m. 2 L *πρῶτον μὲν*] *principio* Lat 15 *ἔπειτα*] *utique* Lat *εἰς*] *ὡσ* P 18 *δέει*] *τῷ δέει* VC *προσδοκόντων* P *ἐν*] s. A om. C 19 *ταῦτα*] *τάδε* ALVRC 21 *καθιέντες*] *ἐγκαθιέντεσ* LVRC fort. rectius

12. *Εἰσὶν δ' ἐν αὐτοῖς οἳ καὶ τὰ μέλλοντα προγινώσκειν ὑπ-* 159
ισχνοῦνται, βίβλοις ἱεραῖς καὶ διαφόροις ἁγνείαις καὶ προφητῶν
ἀποφθέγμασιν ἐμπαιδοτριβούμενοι· σπάνιον δ' εἴ ποτε ἐν ταῖς
προαγορεύσεσιν ἀστοχοῦσιν.
13. *Ἔστιν δὲ καὶ ἕτερον Ἐσσηνῶν τάγμα, δίαιταν μὲν καὶ ἔθη* 160
καὶ νόμιμα τοῖς ἄλλοις ὁμοφρονοῦν, διεστὼς δὲ τῇ κατὰ γάμον
δόξῃ· μέγιστον γὰρ ἀποκόπτειν οἴονται τοῦ βίου μέρος, τὴν δια-
δοχήν, τοὺς μὴ γαμοῦντας, μᾶλλον δέ, εἰ πάντες τὸ αὐτὸ φρονή-
σειαν, ἐκλιπεῖν ἂν τὸ γένος τάχιστα. δοκιμάζοντες μέντοι τριετίᾳ 161
τὰς γαμετάς, ἐπειδὰν τρὶς καθαρθῶσιν εἰς πεῖραν τοῦ δύνασθαι
τίκτειν, οὕτως ἄγονται. ταῖς δ' ἐγκύμοσιν οὐχ ὁμιλοῦσιν, ἐνδεικνύ-
μενοι τὸ μὴ δι' ἡδονὴν ἀλλὰ τέκνων χρείαν γαμεῖν. λουτρὰ δὲ
ταῖς γυναιξὶν ἀμπεχομέναις ἐνδύματα, καθάπερ τοῖς ἀνδράσιν ἐν
περιζώματι. τοιαῦτα μὲν ἔθη τοῦδε τοῦ τάγματος.
14. *Δύο δὲ τῶν προτέρων Φαρισαῖοι μὲν οἱ μετὰ ἀκριβείας* 162
δοκοῦντες ἐξηγεῖσθαι τὰ νόμιμα καὶ τὴν πρώτην ἀπάγοντες αἵρεσιν
εἱμαρμένῃ τε καὶ θεῷ προσάπτουσι πάντα, καὶ τὸ μὲν πράττειν 163

---

§ 162 cf. Ant. Iud. XVIII 13.

PAMLVRC Lat Porphyrius de abstin. IV 13 Eusebius praep. euang. IX 3 Cedrenus I p. 350 Bonn.

1 incipit denuo Porphyrius cum Cedreno   *δὲ* LVRC   2 *ἁγνείαισ* L[1]V   3 *ἐμπεδοτριβούμενοι* C[1]   *δ' εἴ*] *δή* P *δὲ εἴ* LVRCPorphyr apud Euseb *μέντοι* (omisso *ποτε*) Porphyrii codd.   4 *προ · αγορεύσεσιν* R   *ἀστοχοῦσιν*] PMPorphyr *ἀστοχήσουσιν* (*ν* s. A) ALVRC   *ἀστοχοῦσιν* finit Porphyr   5 *καὶ* om. V   *δίαιταν*] *ὃ δίαιταν* (*δίαιτα* V) L[1]VRC   6 *τοὺσ ἄλλουσ* L[1]   *διεστὸσ* L[1]R   7 *δόξῃ, δό* i. ras. A   *ἀποκόπτει* V[1]   *μέρο · σ*, eras. *ν* LC   8 *μᾶλλον δὲ* — 9 *τάχιστα*] *quippe si in eandem omnes uelint ire sententiam, defecturum confestim genus humanum fore* Lat, quem *μέλλειν* pro *μᾶλλον* legisse putat Destinon   *φρονήσειεν* PAM   9 *ἐκλειπεῖν* P *ἐκλείπειν* AMR[1]   *ἂν*] *ἅπαν* LVRC   *δοκιμάζοντες* — 11 *τίκτειν*] *nihilominus tamen cum tanta ipsi moderatione conueniunt, ut per triennium explorent ualitudinem feminarum, ac si constanti purgatione apparuerint idoneae partui* Lat   *τριετίαν* VC *εὐεξίᾳ* Naber   10 *τρεῖσ* PA   11 *δὲ* LVRC   *ἐγκύμοσι* PA[1]   *ἐνδεικνύμενοι*] *ἐκδεικνύμενοι* R *δεικνῦντεσ* V   12 *χρεία* M *χάριν* Naber   *γαμεῖν*] *γήμειν* LVR   *λουτρὰ* — 14 *περιζώματι*] *lauantibus autem feminis ita ut uiris perizomatum inest amictus* Lat   13 *ἐν περιζώματι*] *ἐμπεριζώματα* MVC   15 *δύο* — *οἱ*] *duo autem priorum quasi ordines sunt, ex quibus pharisaei dicuntur qui* Lat   *μετ'* A   16 *καὶ* — *αἵρεσιν*] *et hi primum dogma habent ut* Lat   *ἐπάγοντες* Hudson   17 *εἱμαρμένη* LVR[1] *imarmenae* Lat   *πράττει* C[1]

τὰ δίκαια καὶ μὴ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις κεῖσθαι,
βοηθεῖν δὲ εἰς ἕκαστον καὶ τὴν εἱμαρμένην· ψυχήν τε πᾶσαν μὲν
ἄφθαρτον, μεταβαίνειν δὲ εἰς ἕτερον σῶμα τὴν τῶν ἀγαθῶν μόνην,
164 τὰς δὲ τῶν φαύλων ἀιδίῳ τιμωρίᾳ κολάζεσθαι. Σαδδουκαῖοι δέ,
τὸ δεύτερον τάγμα, τὴν μὲν εἱμαρμένην παντάπασιν ἀναιροῦσιν
165 καὶ τὸν θεὸν ἔξω τοῦ δρᾶν τι κακὸν ἢ ἐφορᾶν τίθενται· φασὶν δ'
ἐπ' ἀνθρώπων ἐκλογῇ τό τε καλὸν καὶ τὸ κακὸν προκεῖσθαι καὶ
κατὰ γνώμην ἑκάστου τούτων ἑκατέρῳ προσιέναι. ψυχῆς τε τὴν δια-
166 μονὴν καὶ τὰς καθ' ᾅδου τιμωρίας καὶ τιμὰς ἀναιροῦσιν. καὶ Φαρι-
σαῖοι μὲν φιλάλληλοί τε καὶ τὴν εἰς τὸ κοινὸν ὁμόνοιαν ἀσκοῦντες,
Σαδδουκαίων δὲ καὶ πρὸς ἀλλήλους τὸ ἦθος ἀγριώτερον αἵ τε
ἐπιμιξίαι πρὸς τοὺς ὁμοίους ἀπηνεῖς ὡς πρὸς ἀλλοτρίους. τοιαῦτα
μὲν περὶ τῶν ἐν Ἰουδαίοις φιλοσοφούντων εἶχον εἰπεῖν.
167 IX. 1. Τῆς Ἀρχελάου δ' ἐθναρχίας μεταπεσούσης εἰς ἐπαρ-
χίαν οἱ λοιποί, Φίλιππος καὶ Ἡρώδης ὁ κληθεὶς Ἀντίπας, διῴκουν
τὰς ἑαυτῶν τετραρχίας· Σαλώμη γὰρ τελευτῶσα Ἰουλίᾳ τῇ τοῦ
Σεβαστοῦ γυναικὶ τήν τε αὐτῆς τοπαρχίαν καὶ Ἰάμνειαν καὶ τοὺς
168 ἐν Φασαηλίδι φοινικῶνας κατέλιπεν. μεταβάσης δὲ εἰς Τιβέριον
τὸν Ἰουλίας υἱὸν τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας μετὰ τὴν Αὐγούστου
τελευτήν, ἀφηγησαμένου τῶν πραγμάτων ἔτεσιν ἑπτὰ καὶ πεντή-
κοντα πρὸς δὲ μησὶν ἓξ καὶ ἡμέραις δύο, διαμείναντες ἐν ταῖς

---

§ 163 = Ant. Iud. XVIII 14; § 167 sq. = Ant. Iud. XVIII 27 sq. 31 sq. 36.

PAMLVRCLatHegesippus II 3 p. 126.

2 δὲ] τε PA *tamen* Lat καὶ] κατὰ C τε] δὲ LVRC Lat 3 δὲ] τε P σῷμα V μόνην] *solas* Lat 4 τὰς] τὴν LVRC ἀειδίω V 5 εἱμαρμένην LVR *imarmenen* Lat 6 κακὸν fort. spurium ἐφορᾶν] μὴ δρᾶν Grotius δὲ LVR καὶ — 8 προσιέναι] *et secundum uoluntatem propriam alterutrum unum quemque coniungi* Lat 8 κατὰ] τὸ κατὰ L[1]VRC ἑκάστου] ἑκάστω ML[1]VRC ἑκατέρῳ] ἑκατέρων V ἑκάτερον Herwerden προσιέναι] προσίενται L[1] τὴν διαμονὴν om. Lat 9 καθ' ᾅδου] C καθόλου PAMLVR *generaliter* Lat 11 ἀλλήλους] ἀλλοτρίους Clericus ἄλλους Bekker αἵ τε — 12 ἀλλοτρίους] *et conuersatio eorum ita circa participes ut circa exteros inhumana* Lat 12 i. marg. ιγ C ἀλλοτρίους] τουσ ἀλλοτρίουσ L τοιαῦτα, οι s. C 13 εἶχον εἰπεῖν] *dicenda repperi. nunc ad coeptum reuertar* Lat 14 i. marg. ιγ V δὲ LVRC ἐθναρχίας] *regno* Lat 15 καὶ] τε καὶ LVRC 16 αὐτῶν AM Ἰουλίᾳ] codd. Lat *liuiae* Heg; uide supra I 566 17 ἰάμνιαν PAC ἰάμν·ιαν V 18 φασαήλιδι AMLVC φοινικῷνασ V κατέλιπε MV κατέλειπεν R 19 τὸν om. C Ἰουλίας] *liuiae* Heg τὴν] τὴν τοῦ P 20 ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα] ζ̄ καὶ ν̄ PA 21 ἡμέραισ, ισ i. ras. m. 2 V δύο] δυεῖν LVRC

τετραρχίαις ὅ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Φίλιππος, ὁ μὲν πρὸς ταῖς τοῦ
Ἰορδάνου πηγαῖς ἐν Πανεάδι πόλιν κτίζει Καισάρειαν κἀν τῇ κάτω
Γαυλανιτικῇ Ἰουλιάδα, Ἡρώδης δ' ἐν μὲν τῇ Γαλιλαίᾳ Τιβεριάδα,
ἐν δὲ τῇ Περαίᾳ φερώνυμον Ἰουλίας.

2. Πεμφθεὶς δὲ εἰς Ἰουδαίαν ἐπίτροπος ὑπὸ Τιβερίου Πιλᾶτος 169
νύκτωρ κεκαλυμμένας εἰς Ἱεροσόλυμα εἰσκομίζει τὰς Καίσαρος εἰ-
κόνας, αἳ σημαῖαι καλοῦνται. τοῦτο μεθ' ἡμέραν μεγίστην ταραχὴν 170
ἤγειρεν Ἰουδαίοις· οἵ τε γὰρ ἐγγὺς πρὸς τὴν ὄψιν ἐξεπλάγησαν ὡς
πεπατημένων αὐτοῖς τῶν νόμων, οὐδὲν γὰρ ἀξιοῦσιν ἐν τῇ πόλει
δείκηλον τίθεσθαι, καὶ πρὸς τὴν ἀγανάκτησιν τῶν κατὰ τὴν πόλιν
ἄθρους ὁ ἐκ τῆς χώρας λαὸς συνέρρευσεν. ὁρμήσαντες δὲ πρὸς 171
Πιλᾶτον εἰς Καισάρειαν ἱκέτευον ἐξενεγκεῖν ἐξ Ἱεροσολύμων τὰς
σημαίας καὶ τηρεῖν αὐτοῖς τὰ πάτρια. Πιλάτου δὲ ἀρνουμένου
περὶ τὴν οἰκίαν πρηνεῖς καταπεσόντες ἐπὶ πέντε ἡμέρας καὶ νύκτας
ἴσας ἀκίνητοι διεκαρτέρουν.

3. Τῇ δ' ἑξῆς ὁ Πιλᾶτος καθίσας ἐπὶ βήματος ἐν τῷ μεγάλῳ 172
σταδίῳ καὶ προσκαλεσάμενος τὸ πλῆθος ὡς ἀποκρίνασθαι δῆθεν
αὐτοῖς θέλων, δίδωσιν τοῖς στρατιώταις σημεῖον ἐκ συντάγματος
κυκλώσασθαι τοὺς Ἰουδαίους ἐν τοῖς ὅπλοις. περιστάσης δὲ 173

---

§ 169 = Ant. Iud. XVIII 35. 55.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 3 p. 126 Eusebius hist. eccl. II 6 Suidas s. σημαῖαι.

1 καὶ φίλιππος LVRC τοῦ om. LVRC 2 πανιάδι PA et ex corr. R, quare Πανειάδι fort. scribendum est πόλιν] πόλει P κἀν] καὶ PA 3 γαυλανητικῇ P Ἰουλιάδα] *liuiam urbem* Heg Ἡρώδης — Τιβεριάδα om. C δὲ LVR μὲν om. PAM 4 Περαίᾳ] *beroea* Lat § 169. 170 excerpsit Suid. s. σημαῖαι 5 i. marg. ῑδ̄ VC πεμφθεὶς] incip. Eusebius πιλάτος, π et λ i. ras. L 6 εἰς ἱεροσόλυμα s. V παρεισκομίζει LVRC Euseb *intulit* Lat 7 αἳ] PAML[2] Suid, om. L[1] VRC Euseb αἳ — καλοῦνται om. Lat 8 Ἰουδαίοις] PAML[2] ἰουδαίων L[1] VRC τοῖς Ἰουδαίοις Euseb *inter iudaeos* Lat τε om. Euseb ἐγγὺς] ἐντὸς Destinon 9 τῶν νόμων corr. ex τὸν νόμον A τῶν νομίμων Suid 10 δίκηλον PA τίθεσθαι fin. Eusebius 11 ἀθροῦς L[1]C *subito* Lat ὁ om. LVRC λαοὺς C συνέρευσεν, ε ante ν i. ras. V 12 Πιλᾶτον] τὸν πιλάτον LVRC ἱκέτευον] *intentissime precabantur* Lat ἐξ om. LVRC 13 δ' C ἀρνουμένου] *supplicantibus abnuente* Lat 14 οἰκίαν] PALR Lat ἱκεσίαν MVC πρινεῖς R καταπεσόντας P 15 ἴσας νύκτας tr. C 16 δὲ LVRC τῇ δ' ἑξῆς] *post autem* Lat καθήσας AV[1] ἐπὶ τοῦ βήματος A 17 ἀποκρίνεσθαι L[1]VRC 18 τοῖστρατιώταις sic A 19 ἐν om. LVRC δὲ] δὲ αὐτοῖς V

τριστιχεὶ τῆς φάλαγγος Ἰουδαῖοι μὲν ἀχανεῖς ἦσαν πρὸς τὸ ἀδόκητον
τῆς ὄψεως, Πιλᾶτος δὲ κατακόψειν εἰπὼν αὐτούς, εἰ μὴ προσδέ-
ξαιντο τὰς Καίσαρος εἰκόνας, γυμνοῦν τὰ ξίφη τοῖς στρατιώταις
174 ἔνευσεν. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι καθάπερ ἐκ συνθήματος ἀθρόοι καταπε-
σόντες καὶ τοὺς αὐχένας παρακλίναντες ἑτοίμους ἀναιρεῖν σφᾶς
ἐβόων μᾶλλον ἢ τὸν νόμον παραβῆναι. ὑπερθαυμάσας δὲ ὁ Πιλᾶτος
τὸ τῆς δεισιδαιμονίας ἄκρατον ἐκκομίσαι μὲν αὐτίκα τὰς σημαίας
Ἱεροσολύμων κελεύει.
175 4. Μετὰ δὲ ταῦτα ταραχὴν ἑτέραν ἐκίνει τὸν ἱερὸν θησαυρόν,
καλεῖται δὲ κορβωνᾶς, εἰς καταγωγὴν ὑδάτων ἐξαναλίσκων· κατῆγεν
δὲ ἀπὸ τετρακοσίων σταδίων. πρὸς τοῦτο τοῦ πλήθους ἀγανά-
κτησις ἦν, καὶ τοῦ Πιλάτου παρόντος εἰς Ἱεροσόλυμα περιστάντες
176 τὸ βῆμα κατεβόων. ὁ δέ, προήδει γὰρ αὐτῶν τὴν ταραχήν, τῷ
πλήθει τοὺς στρατιώτας ἐνόπλους ἐσθῆσιν ἰδιωτικαῖς κεκαλυμμένους
ἐγκαταμίξας καὶ ξίφει μὲν χρήσασθαι κωλύσας, ξύλοις δὲ παίειν
τοὺς κεκραγότας ἐγκελευσάμενος σύνθημα δίδωσιν ἀπὸ τοῦ βή-
177 ματος. τυπτόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι πολλοὶ μὲν ὑπὸ τῶν πληγῶν,
πολλοὶ δὲ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐν τῇ φυγῇ καταπατηθέντες ἀπώλοντο.
πρὸς δὲ τὴν συμφορὰν τῶν ἀνῃρημένων καταπλαγὲν τὸ πλῆθος
ἐσιώπησεν.

§ 173 = Ant. Iud. XVIII 58.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 3 p. 126 Eusebius hist. eccl. II 6 Suidas s. κορβανᾶς.

1 τριστιχεῖ PL^{2}V^1 τριστιχῆ A τριστοιχεὶ MV^2 τριστοιχῆ C τριστοιχεία L^{1}R et i. marg. m. 2 V οἱ ἰουδαῖοι (ἰδαῖοι L) LVRC 2 κατακόψειν] κατόψιν P κατ᾽ ὄψιν AM αὐτοὺς] αὐτοῖσ PA *omnes* Lat αὐτοὺσ εἰπὼν tr. L προσδέξοιντο V 4 ἔνευεν LRC et i. marg. m. 2 V ἐκέλευσεν V 5 καὶ τοὺς — 6 μᾶλλον] *et ceruices nudatas ad excipiendos ictus pararunt uociferantes uniuersos se interfici magis uelle* Lat ἀναιρεῖν] εἰσ ἀναίρεσιν MLVRC 6 ὁ om. C 7 δεισιδεμονίασ V^1 9 μετὰ — 11 σταδίων habet Suidas breuiata mutata μετὰ] incipit Eusebius ἑτέραν ταραχὴν tr. Euseb 10 κορβωνὰσ PL^2 et ex corr. A κορβανᾶσ ML^{1}VRC Suid et Eusebii codd. quidam κορβονᾶσ Eusebii codd. antiquissimi *corban* Lat, cf. cont. Ap. I 167 ἐξαλίσκων L^1 κατήγαγεν (-γε M) PAM κατήει Euseb *erat — inducenda* Lat 11 τριακοσίων Lat Euseb 13 τῷ] καὶ τῶ LR^2 καὶ τὸ VR^1 14 πλῆθοσ V ἐσθῆσιν] VEuseb ἐν ἐσθῆσιν PAM ἐσθήσεσιν LRC κεκαλλυμμένουσ L^1 15 ξίφεσι L cum Eusebii cod. Veneto fort. recte *gladiis* Lat 16 τοὺς κεκραγότας om. L 17 δ᾽ AC οἱ om. V ὑπὸ] ἀπὸ Euseb 20 ἐσιώπησεν finit Euseb

5. Κὰν τούτῳ κατήγορος Ἡρώδου τοῦ τετραρχοῦντος Ἀγρίπ- 178
πας υἱὸς Ἀριστοβούλου, ὃν ὁ πατὴρ Ἡρώδης ἀπέκτεινεν, παραγί-
νεται πρὸς Τιβέριον. τοῦ δὲ μὴ προσδεξαμένου τὴν κατηγορίαν
μένων ἐπὶ Ῥώμης τούς τε ἄλλους τῶν γνωρίμων ἐθεράπευεν καὶ
μάλιστα τὸν Γερμανικοῦ παῖδα Γάιον ἰδιώτην ἔτι ὄντα. καὶ δή 179
ποτε ἑστιῶν αὐτὸν τά τε ἄλλα ποικίλως ἐφιλοφρονεῖτο καὶ τελευ-
ταῖον τὰς χεῖρας ἀνατείνας φανερῶς ηὔξατο θᾶττον αὐτὸν θεάσα-
σθαι τῶν ὅλων δεσπότην ἀποθανόντος Τιβερίου. τοῦτό τις τῶν 180
οἰκετῶν αὐτοῦ διαγγέλλει τῷ Τιβερίῳ, καὶ ὃς ἀγανακτήσας εἵργνυσιν
τὸν Ἀγρίππαν καὶ μετ' αἰκίας εἶχεν αὐτὸν ἐπὶ μῆνας ἓξ ἐν δεσμω-
τηρίῳ, μέχρις αὐτὸς ἐτελεύτησεν ἡγεμονεύσας ἔτη δύο πρὸς τοῖς
εἴκοσι καὶ τρεῖς ἡμέρας ἐπὶ μησὶν ἕξ.

6. Ἀποδειχθεὶς δὲ Γάιος Καῖσαρ ἀνίησίν τε τῶν δεσμῶν τὸν 181
Ἀγρίππαν καὶ τῆς Φιλίππου τετραρχίας, θνήσκει γὰρ οὗτος, καθ-
ίστησι βασιλέα. παραγενόμενος δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν Ἀγρίππας φθόνῳ
τὰς Ἡρώδου τοῦ τετράρχου διήγειρεν ἐπιθυμίας. ἐνῆγε δὲ μάλιστα 182
τοῦτον εἰς ἐλπίδα βασιλείας Ἡρωδιὰς ἡ γυνὴ κατονειδίζουσα τὴν
ἀργίαν καὶ φαμένη παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι πλεῖν ἐπὶ Καίσαρα στε-
ρίσκεσθαι μείζονος ἀρχῆς· ὅπου μὲν γὰρ Ἀγρίππαν ἐξ ἰδιώτου
βασιλέα πεποίηκεν, ἦπου γ' ἂν ἐκεῖνον διστάσειεν ἐκ τετράρχου;

---

§ 178 sq. cf. Ant. Iud. XVIII 126 sq. 166. 187. 224. § 181 = Ant. Iud. XVIII 237. § 182 = Ant. Iud. XVIII 241.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 3 p. 126.

1 i. marg. ιε' VC *κὰν τούτῳ] atque ob hoc* Lat τεταρχοῦντοσ M 2 παραγίνεται om., post τιβέριον i. marg. suppletum man. rec. L 4 ἄλλους] ἄλλουσ πάντασ V ἐθεράπευσεν A 5 ἔτι] om. P *adhuc* Lat καὶ δὴ — 6 ἐφιλοφρονεῖτο καὶ] *et quodam die inter copiosum epularum apparatum quibus eum demerebatur* Lat 8 τις] *eutychus* Heg ex Ant. XVIII 168 9 διαγγέλει (λ superscr.) A τῷ om. LVRC τιβερίω, ι i. ras. A ὃς] ὡσ L[1] εἵργνυσι PV[1]C 10 αὐτὸν om. LVRC 12 ἐπὶ μησὶν ἕξ om. Lat 13 i. marg. ις VC δὲ euan. P ἀνίεισίν (— σι A) PA τε om. V τὸν om. L 14 θνήσκει] τεθνήκει AMLVRC *decesserat* Lat 15 παραγενόμενοσ, ό corr. ex α R et ut uid. L ἀγρίπασ (π superscr.) A 17 εἰς ἐλπίδα βασιλείας s. P ἐλπίδασ VC 18 στερίσκεται L[1] 19 μειζόνωσ C[1] μὲν γὰρ] μὲν P γὰρ MLVRC 20 ἦπου — τετράρχου] *quomodo dubitaret illum ex tetrarcha eodem honore donare* Lat γ' ἂν] γὰν ex γε corr. uid. P γε ἂν LVRC διστάσειεν] PAM διαναστήσειεν LVR διαναστ·σειεν (η superscr.), eras. α C εὕρηται καὶ διαναστήσειεν i. marg. M τετράρχου] τετραρχίασ V

183 τούτοις ἀναπεισθεὶς Ἡρώδης ἧκεν πρὸς Γάιον, ὑφ' οὗ τῆς πλεο-
νεξίας ἐπιτιμᾶται φυγῇ εἰς Γαλλίαν· ἠκολούθησεν γὰρ αὐτῷ κατή-
γορος Ἀγρίππας, ᾧ καὶ τὴν τετραρχίαν τὴν ἐκείνου προσέθηκεν
Γάιος. καὶ Ἡρώδης μὲν ἐν Γαλλίᾳ συμφυγούσης αὐτῷ καὶ τῆς
γυναικὸς τελευτᾷ.
184 X. 1. Γάιος δὲ Καῖσαρ ἐπὶ τοσοῦτον ἐξύβρισεν εἰς τὴν τύχην,
ὥστε θεὸν ἑαυτὸν καὶ δοκεῖν βούλεσθαι καὶ καλεῖσθαι τῶν τε εὐ-
γενεστάτων ἀνδρῶν ἀκροτομῆσαι τὴν πατρίδα, ἐκτεῖναι δὲ τὴν ἀσέ-
185 βειαν καὶ ἐπὶ Ἰουδαίαν. Πετρώνιον μὲν οὖν μετὰ στρατιᾶς ἐπὶ
Ἱεροσολύμων ἔπεμψεν ἐγκαθιδρύσοντα τῷ ναῷ τοὺς ἀνδριάντας
αὐτοῦ, προστάξας, εἰ μὴ δέχοιντο Ἰουδαῖοι, τούς τε κωλύοντας ἀνε-
186 λεῖν καὶ πᾶν τὸ λοιπὸν ἔθνος ἐξανδραποδίσασθαι. θεῷ δ' ἄρα
τῶν προσταγμάτων ἔμελεν. καὶ Πετρώνιος μὲν σὺν τρισὶ τάγμασι
καὶ πολλοῖς ἐκ τῆς Συρίας συμμάχοις εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἤλαυνεν ἐκ
187 τῆς Ἀντιοχείας, Ἰουδαίων δὲ οἱ μὲν ἠπίστουν ἐπὶ ταῖς τοῦ πολέμου
φήμαις, οἱ δὲ πιστεύοντες ἦσαν ἐν ἀμηχάνῳ πρὸς τὴν ἄμυναν·
ταχὺ δ' ἐχώρει διὰ πάντων τὸ δέος ἤδη παρούσης εἰς Πτολεμαΐδα
τῆς στρατιᾶς.
188 2. Πόλις δ' ἐστὶν αὕτη τῆς Γαλιλαίας παράλιος κατὰ τὸ μέγα

§ 183 = Ant. Iud. XVIII 252; § 185 = Ant. Iud. XVIII 261.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 5 p. 130 Exc Peiresc.
1 τούτοι C[1] Ἡρώδης] ἡρώδησ τοῖσ λόγοισ V ἥκεν AL[1] γάιον, ι i. ras. 2 litt. A 2 ἐπιτιμᾶτε A Γαλλίαν] Niese ex Ant. Iud. XVIII 252 σπανίαν PC et ex corr. L πανίαν AL[1] ἱσπανίαν (ἱσπ — MR) MVRLatHeg αὐτῷ] ex αὐτὸν corr. V om. Lat 4 Γαλλίᾳ] Niese σπανίᾳ PALC ἱσπανίᾳ (ἱσπ — MR) MVRLatHeg αὐτῷ] αὐτῶν V[1] 5 τελευτᾶ · V 6 Γάιος incip. Exc. i. marg. ιζ' VC 7 ὥστε — καλεῖσθαι] *ut etiam et deum se putaret et uellet uocari* Lat *dominum se et deum uideri atque appellari uolens* Heg θεὸν] PAMExc θεὸν μὲν LVRC ἑαυτὸν] PAMExc αὐτὸν L[2]V αὐτὸν L[1]RC καὶ δοκεῖν] δοκεῖν καὶ PAMExc καὶ δοκεῖν καὶ LVRC τε] δε Exc 9 Ἰουδαίαν] PLat ἰουδαίασ L[1] ἰουδαίουσ AML[2]VRCExc μὲν οὖν] PAMExc γοῦν LVRC *denique* Lat 10 ἐγκαθιδρύσαντα PALVR[1] τῷ ναῷ i. ras. A 11 προστάξας] προστάξασ ὅτι (ὅτι s.) A δέχοιντο] PAMExc δέξοιντο LVR δέξαιντο C 12 ἀνδραποδίσασθαι V θεῷ — 13 ἔμελεν] *permouebat autem hoc profecto deum* Lat δ'] PAExc δὲ MLVRC ἔμελλε (— εν PExc) PLVRExc ἔμμελε C σὺν] αὐτοῖσ Exc 14 συμάχοισ A τὴν om. Exc 15 Ἀντιοχείας] ἀντιοχείασ καὶ πόλεμον ἤγειρεν finiunt Exc δὲ] μὲν A ἐπὶ] PAMLat ἔτι LVRC 17 παρούσης] Dindorf γὰρ οὔσησ codd. εἰσ τὴν πτολεμαΐδα LRC 19 Πόλις δ' ἐστὶν] PAMLat πρόσεστιν ἡ πόλισ L[1]R[1] ἔστι δὲ πόλισ L[2] πρόσεστι δὲ (δ' CLips) ἡ πόλισ VR[2]C Lips

πεδίον ἐκτισμένη, περιέχεται δὲ ὄρεσιν ἐκ μὲν τοῦ πρὸς ἀνατολὴν κλίματος ἀπὸ σταδίων ἑξήκοντα τῷ τῆς Γαλιλαίας, ἀπὸ δὲ τοῦ μεσημβρινοῦ τῷ Καρμήλῳ διέχοντι σταδίους ἑκατὸν εἴκοσι, τῷ δ' ὑψηλοτάτῳ κατ' ἄρκτον, ὃ καλοῦσιν κλίμακα Τυρίων οἱ ἐπιχώριοι· καὶ τοῦτο δὲ σταδίους ἀφέστηκεν ἑκατόν. τοῦ δ' ἄστεος ὅσον ἀπὸ 189
δύο σταδίων ὁ καλούμενος Βήλεος ποταμὸς παραρρεῖ παντάπασιν ὀλίγος, παρ' ᾧ τὸ Μέμνονος μνημεῖόν ἐστιν ἔχον ἐγγὺς αὐτοῦ τόπον ἑκατονταπήχη θαύματος ἄξιον· κυκλοτερὴς μὲν γάρ ἐστιν καὶ κοῖλος, 190
ἀναδίδωσιν δὲ τὴν ὑελίνην ψάμμον, ἣν ὅταν ἐκκενώσῃ πολλὰ πλοῖα προσσχόντα, πάλιν ἀντιπληροῦται τὸ χωρίον, κατασυρόντων μὲν ὥσπερ ἐπίτηδες τότε τῶν ἀνέμων εἰς αὐτὸ τὴν ἔξωθεν ἀργὴν ψάμμον, τοῦ δὲ μετάλλου πᾶσαν εὐθέως μεταβάλλοντος εἰς ὕελον. θαυ- 191
μασιώτερον δὲ τούτου μοι δοκεῖ τὸ τὴν ὑπερχυθεῖσαν ὕελον ἐκ τοῦ τόπου πάλιν ψάμμον γίνεσθαι εἰκαίαν. τὸ μὲν οὖν χωρίον τοῦτο τοιαύτην εἴληχεν φύσιν.

3. *Ἰουδαῖοι δὲ μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων ἀθροισθέντες εἰς τὸ* 192
πεδίον τὸ πρὸς Πτολεμαΐδι καθικέτευον τὸν Πετρώνιον ὑπὲρ τῶν πατρίων νόμων πρῶτον, ἔπειτα ὑπὲρ αὐτῶν. ὁ δὲ πρός τε τὸ πλῆθος καὶ τὰς δεήσεις ἐνδοὺς τοὺς μὲν ἀνδριάντας καὶ τὰς στρατιὰς ἐν Πτολεμαΐδι λείπει, προελθὼν δὲ εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ 193

§ 192 = Ant. Iud. XVIII 263.

PAMLVRCLat.

1 *περιέχεται* A 2 *ἑξήκοντα*] ξ̄ PA *τῷ* om. L¹V 3 *ἑκατὸν*] ρ̄ P *δὲ* ALVRC 4 *τύρων* C *καλοῦσιν*] *uocant etiam* Lat 5 *στα·δίουσ* A *ἑκατόν*] ρ̄ PA *δὲ* PLVRC *ἄστεωσ* MC¹ *ὅσον*] om. L¹VRC *quasi* Lat 6 *Βήλεος* L¹RV et ex corr. P *ὁ βήλεοσ* P¹ *ὁ βήλ(λ)εοσ* A *βίλλαιοσ* M *βήλαιοσ* (*αι* ex corr. C)L²C (*quem uocant*) *beleum* Lat *Belus* apud Plinium h. n. XXXVI 190 6 *παραρεῖ* V 7 *τὸ*] *τότε* A *ἔχων* AL¹C 8 *ἑκατονταπήχη, τοντα* s. A *ἑκατοντάπηχυν* C *κυκλοτερὴσ, κυ* s. A *κυκλοτερὴς — κοῖλος*] *est enim species uallis rotundae* Lat 9 *δὲ*] *τε* PA *ὑελίνην, ε* i. ras. m. 2 L *ὑαλίνην* VRC *ἣν* ex *ἳν* corr. A 10 *προσσχόντα*] Dindorf *προσχόντα* codd. *pariter accedentes* Lat *ἀναπληροῦται* C *κατασυρόντων* — 12 *ὕελον*] *uenti siquidem quasi dedita opera conuehunt illuc de circumstantibus superciliis arenam istam utique communem, locus autem metalli statim in uitrum quod susceperat mutat* Lat ut uid. 12 *μετάλου* PA¹ *μεταβάλοντοσ* A¹ *ὕελον*] PAML² *ὕαλον* (*α* ex corr. V) L¹VR *ὕαλλον* C *θαυμασιώτερον δὲ*] ex corr. A *θαυμασιώτερον* PA¹MLVRC *mirabilius quoque* Lat 13 *τούτου*] *τοῦτο* PACLat *τὸ* om. C *ὕαλον* L¹VRC 14 *γίνεσθαι* (*γενέσθαι* L¹V) *ψάμμον* tr. LVRC 15 *εἴληφε* LVRC 17 *πτολεμαΐδα* ALVRC 18 *πατρίων*, *ι* ex *ό* corr. A *αυτῶν* P *αὑτῶν* AM¹ *ἑαυτῶν* LVRC (*pro*) *suo statu* Lat *ὁ δὲ* — 19 *ἐνδοὺς*] *ille autem ob multitudinem precantium et precum inflexus* Lat 19 *τοὺς — στρατιάς*] *τὴν μὲν στρατιὰν καὶ τοὺσ ἀνδριάντασ* LVRCLat *καὶ τὰς*] *μετὰ τῆς* Destinon 20 *λείπει*] *καταλείπει* LVRC *προσελθὼν* PAMLVR

συγκαλέσας τό τε πλῆθος καὶ τοὺς γνωρίμους πάντας εἰς Τιβεριάδα
τήν τε Ῥωμαίων διεξῄει δύναμιν καὶ τὰς Καίσαρος ἀπειλάς, ἔτι δὲ
194 τὴν ἀξίωσιν ἀπέφαινεν ἀγνώμονα· πάντων γὰρ τῶν ὑποτεταγμένων
ἐθνῶν κατὰ πόλιν συγκαθιδρυκότων τοῖς ἄλλοις θεοῖς καὶ τὰς Καί-
σαρος εἰκόνας τὸ μόνους ἐκείνους ἀντιτάσσεσθαι πρὸς τοῦτο σχεδὸν
ἀφισταμένων εἶναι καὶ μεθ᾽ ὕβρεως.
195 4. Τῶν δὲ τὸν νόμον καὶ τὸ πάτριον ἔθος προτεινομένων καὶ
ὡς οὐδὲ θεοῦ τι δείκηλον, οὐχ ὅπως ἀνδρός, οὐ κατὰ τὸν ναὸν
μόνον ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐν εἰκαίῳ τινὶ τόπῳ τῆς χώρας θέσθαι θεμιτὸν
εἴη, ὑπολαβὼν ὁ Πετρώνιος „ἀλλὰ μὴν καὶ ἐμοὶ φυλακτέος ὁ
τοὐμοῦ δεσπότου νόμος", ἔφη· „παραβὰς γὰρ αὐτὸν καὶ φεισάμενος
ὑμῶν ἀπολοῦμαι δικαίως. πολεμήσει δ᾽ ὑμᾶς ὁ πέμψας με καὶ
196 οὐκ ἐγώ· καὶ γὰρ αὐτός, ὥσπερ ὑμεῖς, ἐπιτάσσομαι." πρὸς ταῦτα
τὸ πλῆθος πάντ᾽ ἐβόα πρὸ τοῦ νόμου πάσχειν ἑτοίμως ἔχειν. κα-
ταστείλας δ᾽ αὐτῶν ὁ Πετρώνιος τὴν βοήν, „πολεμήσετε, εἶπεν, ἄρα
197 Καίσαρι;" καὶ Ἰουδαῖοι περὶ μὲν Καίσαρος καὶ τοῦ δήμου τῶν Ῥω-
μαίων δὶς τῆς ἡμέρας θύειν ἔφασαν, εἰ δὲ βούλεται τὰς εἰκόνας
ἐγκαθιδρύειν, πρότερον αὐτὸν δεῖν ἅπαν τὸ Ἰουδαίων ἔθνος προ-
θύσασθαι· παρέχειν δὲ σφᾶς αὐτοὺς ἑτοίμους εἰς τὴν σφαγὴν ἅμα
198 τέκνοις καὶ γυναιξίν. ἐπὶ τούτοις θαῦμα καὶ οἶκτος εἰσῄει τὸν
Πετρώνιον τῆς τε ἀνυπερβλήτου θρησκείας τῶν ἀνδρῶν καὶ τοῦ
πρὸς θάνατον ἑτοίμου παραστήματος. καὶ τότε μὲν ἄπρακτοι διε-
λύθησαν.

§ 193 = Ant. Iud. XVIII 269.

PAMLVRCLat.

1 τό τε] τὸ LVRC ἅπαντασ V εἰσ τὴν τιβεριάδα VRC 2 ῥω-μαίων, ῥω ex ῥαι corr. uid. P διέξίει A δὲ] δὲ (s. V) καὶ LVRC 3 ἀπέ-φενεν P ἀπέφηνεν AMLVRC 4 συγκαθιδρυσάντων M 6 ἀ · φισταμένων L καὶ — ὕβρεως] *etiam cum iniuria praesidentis* Lat μεθ᾽] μεστὸν Bekker 7 πάτριοσ M προτειναμένων LVRC καὶ spurium putat Destinon 8 θεοῦ] θεῷ PA δίκηλον P¹A δείκιλον C¹ ν · αὸν, α ex corr. V 9 εἰκαίω, εἰ s. P 10 εἴη · ·, ι ex ῑ corr. V ὁ] δὲ ὁ PA κἀμοὶ LVRC φυλακτέον P φυλακταῖοσ L¹VR 11 τοῦ ἐμοῦ C² 12 δὲ LVRC ἐμὲ ALVRC καὶ om. C 13 ἐγώ, ε corr. ex α m. 2 L αὐτὸς] καὶ αὐτὸσ V ἐπιτάσσομαι] *cogor implere quae iussa sunt* Lat ταῦτα] ταῦτα γὰρ C 14 πάντ᾽] πᾶν LVRC πᾶν πάντ᾽ ut uid. Lat, in quo est *tota multitudo unanimiter succlamauit — se omnem subire perniciem* ἔχει V¹ 15 δ᾽] τε P δὲ LVRC ὁ πετρώνιοσ αὐτῶν tr. LVRC πολε · μήσετε (ε finale i. ras.) A πολεμήσαιτε V² ἆρα MRC 16 μὲν περὶ tr. PA τοῦ καίσαροσ AM et ex corr. P 19 αὐτοὺσ P τὴν om. LVRC 20 τούτοις ex τοῦτο corr. A εἰσίει R 21 τῶν ἀνδρῶν θρησκείασ tr. M

5. Ταῖς δ' ἑξῆς ἀθρόους τε τοὺς δυνατοὺς κατ' ἰδίαν καὶ τὸ 199
πλῆθος ἐν κοινῷ συλλέγων ποτὲ μὲν παρεκάλει, ποτὲ δὲ συνεβούλευεν, τὸ πλέον μέντοι διηπείλει τήν τε Ῥωμαίων ἐπανατεινόμενος ἰσχὺν καὶ τοὺς Γαΐου θυμοὺς τήν τε ἰδίαν πρὸς τούτοις ἀνάγκην.
πρὸς δὲ μηδεμίαν πεῖραν ἐνδιδόντων ὡς ἑώρα καὶ τὴν χώραν κιν- 200
δυνεύουσαν ἄσπορον μεῖναι, κατὰ γὰρ ὥραν σπόρου πεντήκοντα ἡμέρας ἀργὰ προσδιέτριβεν αὐτῷ τὰ πλήθη, τελευταῖον ἀθροίσας
αὐτοὺς καὶ „παρακινδυνευτέον ἐμοὶ μᾶλλον, εἰπών, ἢ γὰρ τοῦ θεοῦ 201
συνεργοῦντος πείσας Καίσαρα σωθήσομαι μεθ' ὑμῶν ἡδέως ἢ παροξυνθέντος ὑπὲρ τοσούτων ἑτοίμως ἐπιδώσω τὴν ἐμαυτοῦ ψυχήν", διαφῆκεν τὸ πλῆθος πολλὰ κατευχομένων αὐτῷ, καὶ παραλαβὼν τὴν στρατιὰν ἐκ τῆς Πτολεμαΐδος ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν.
ἔνθεν εὐθέως ἐπέστελλεν Καίσαρι τήν τε ἐμβολὴν τὴν εἰς Ἰουδαίαν 202
ἑαυτοῦ καὶ τὰς ἱκεσίας τοῦ ἔθνους, ὅτι τε, εἰ μὴ βούλεται πρὸς τοῖς ἀνδράσιν καὶ τὴν χώραν ἀπολέσαι, δέοι φυλάττειν τε αὐτοὺς
τὸν νόμον καὶ παριέναι τὸ πρόσταγμα. ταύταις ταῖς ἐπιστολαῖς οὐ 203
σφόδρα μετρίως ἀντέγραψεν ὁ Γάιος, ἀπειλῶν Πετρωνίῳ θάνατον, ὅτι τῶν προσταγμάτων αὐτοῦ βραδὺς ὑπηρέτης ἐγίνετο. ἀλλὰ τοὺς μὲν τούτων γραμματοφόρους συνέβη χειμασθῆναι τρεῖς μῆνας ἐν

§ 199 = Ant. Iud. XVIII 276.

PAMLVRC Lat.

1 ταῖς — 2 συλλέγων] *postridie autem ac deinceps summates eorum priuatim uiritimque compellans populum quoque publice alloquens* Lat   ταῖς] τῇ PAM   δὲ LVRC   ἀθροίσας ed. pr.   2 συλλέγων] συλλεγέντων P συλλεγέντων (ασ) A συλλεγὲν Destinon   ποτὲ μὲν — συνεβούλευεν] *tunc quasi consulens admonebat* Lat   μὲν i. ras. A   δὲ i. ras. 3 litt. A   3 μέντοι πλέον tr. LVRC *interdum etiam* Lat   4 τε om. C   5 μηδεμίαν] δεμίαν C[1] οὐδεμίαν C[2]   τὴν — 7 πλήθη] *sementem regionis intercipi; ipsum quidem anni tempus erat et quinquaginta paene continuis diebus multitudo in urbe otiosa morabatur* Lat   6 μεῖναι — σπόρου om. PA   πεντήκοντα] ν̄ γὰρ (γὰρ suppl. A) PA   7 ἀργὰσ L[1]R   αὐτῶ · L αὐτῶν VRC   8 παρακινδυνευτέον, έ i. ras. corr. PALC   ἐμοὶ μᾶλλον] *se etiam* Lat   ἢ i. ras. m. 2 LC 9 συνεργοῦτοσ A   10 ἀποδώσω M   ἑμαυτοῦ AVR   11 κατευχόμενον (ν finale i. ras. L) MLVR et ex corr. A κατευχόμενοσ C[1] κατευχομένουσ C[2]   αὐτῶν A[1] παραλαβὼν — 12 Ἀντιόχειαν] *antiochiam a ptolemaida reuocauit exercitum atque* Lat   12 εἰς τὴν] εἰσ LVRC   13 ἐπέστελεν A[1]   14 τὰς — ἔθνους] τὰσ τοῦ ἔθνουσ ἱκετείασ LVRC   ὅτι — 16 πρόσταγμα] *quibus si abnuendum putaret, nosset cum uiris etiam prouinciam esse perdendam; seruare siquidem ipsos legem patriam et nouis praeceptis uehementer obsistere* Lat   βούλοιτο LVRC   15 δέον C   16 παριέναι] παρεῖναι ML[1]VRC   οὐ om. PA 17 ἀντέγραψεν ὁ Γάιος] ἀντέγραψε γάιοσ M γάιοσ ἀντέγραψεν LVRC 18 ἐγένετο MLVRC

τῇ θαλάσσῃ, τὸν δὲ Γαΐου θάνατον ἄλλοι καταγγέλλοντες εὐπλόουν.
ἔφθη γοῦν τὰς περὶ τούτων Πετρώνιος λαβὼν ἐπιστολὰς ἑπτὰ καὶ
εἴκοσιν ἡμέραις ἢ τὰς καθ' ἑαυτοῦ.
204 XI. 1. Γαΐου δὲ ἡγεμονεύσαντος ἔτη τρία καὶ μῆνας ὀκτὼ καὶ
δολοφονηθέντος ἁρπάζεται μὲν ὑπὸ τῶν ἐν Ῥώμῃ στρατευμάτων
205 εἰς τὴν ἀρχὴν Κλαύδιος, ἡ δὲ σύγκλητος ἐξηγουμένων τῶν ὑπάτων
Σεντίου Σατορνίνου καὶ Πομπωνίου Σεκούνδου τρισὶν ταῖς συμμε-
νούσαις σπείραις ἐπιτρέψασα φυλάττειν τὴν πόλιν εἰς τὸ Καπε-
τώλιον ἠθροίσθη καὶ διὰ τὴν ὠμότητα τὴν Γαΐου Κλαυδίῳ πολε-
μεῖν ἐψηφίζετο· καταστήσεσθαι γὰρ δι' ἀριστοκρατίας, ὥσπερ οὖν
πάλαι διῳκεῖτο, τὴν ἀρχὴν ἢ κρινεῖν ψήφῳ τὸν ἄξιον τῆς ἡγεμονίας.
206 2. Συνέβη τηνικαῦτα πρὸς ἐπιδημοῦντα τὸν Ἀγρίππαν τήν τε
σύγκλητον καλοῦσαν εἰς συμβουλίαν πέμψαι καὶ Κλαύδιον ἐκ τῆς
παρεμβολῆς, ὅπως πρὸς ἃ δέοι χρήσιμος αὐτοῖς γένοιτο. κἀκεῖνος
207 συνιδὼν τὸν ἤδη τῇ δυνάμει Καίσαρα πρὸς Κλαύδιον ἄπεισιν. ὁ
δ' αὐτὸν πρεσβευτὴν πρὸς τὴν σύγκλητον ἀναπέμπει δηλοῦντα τὴν
ἑαυτοῦ προαίρεσιν, ὅτι πρῶτον μὲν ἄκων ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν
ἁρπαγείη, καὶ οὔτε τὴν ἐκείνων σπουδὴν ἐγκαταλιπεῖν δίκαιον οὔτε

---

§ 204 = Ant. Iud. XIX 201; § 206 = Ant. Iud. XIX 236 sq.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 5 p. 130.

1 *εὐ·πλόουν* A 2 *τούτον* LVRC *Πετρώνιος λαβὼν*] *λαβεῖν πετρώνιοσ* LVRC 3 *εἴκοσι* PA[1]L[1] *ἡμέραισ* C *αὐτοῦ* A *αὑτοῦ* M 4 i. marg. *ιη* V *γαΐον* ex *γάϊον* corr. V *ὀκτῶ·* V *sex* Lat 6 *εἰς τὴν ἀρχὴν* om. P 7 *σερτίου* MLVRC *ignatio* Lat *σατορνείλου* L[1]VR *σατορνίλλου* C *saturnillo* Lat *πομπονίου* PA[1] *ταῖς* om. M *συμμενούσαισ*, *ν* i. ras. m. 2 L *συμμετρούσαισ* R (*tribus*) *urbanis* (*legionibus*) Lat 8 *ἐπιτρέψασ* C 9 *τὴν Γαΐου*] *τοῦ γαίου* R *πόλεμον* V 10 *ἐψηφίζετο*, *ζ* i. ras. A *πολεμεῖν* — 11 *ἡγεμονίας*] *bellum agi cum claudio decernebat uolens imperium ad optimates reducere, ut sicut olim fuerat ad regendum dignissimi legerentur* Lat *καταστήσασθαι* C *ἀριστοκρατείασ* P[1]AM 11 *κρινεῖν*] Cocceji *κρίνειν* codd. 12 *συνέβη*] *συνέβη δὲ* MLVRC *συνέβη* — *Ἀγρίππαν*] *accidit autem ut agrippa aduenirel, quem cum* (*et senatus*) Lat *προσεπιδημοῦντα* PMLV[2]RC 13 *καλοῦσαν*, *σαν* ex *σιν* corr. A *καὶ* om. LVRC *ἐκ τῆς παρεμβολῆς*] *in castra* Lat 14 *χρησίμωσ* V[1] *αὐτῷ* LVRC et ut uid. Lat, in quo est *ut* — *eo* — *adiutore uteretur* *γένηται* V *κἀκεῖνος συνιδὼν*] *συνιδὼν* PA[1] *συνιδὼν δὲ* ex corr. A fort. recte *uidens agrippa* Lat *ὃς συνιδὼν* aut *συνιδὼν Ἀγρίππας* Destinon 16 *δὲ* LVRC 17 *αὐτοῦ* LVRC 18 *ἐγκαταλιπεῖν*] *καταλείπειν* C *οὔτε ἀσφαλὲς* — p. 195, 1 *κρίνοι*] *immo iam tutam aliter suam non esse fortunam* Lat

ἀσφαλὲς τὴν ἑαυτοῦ τύχην κρίνοι· καὶ γὰρ τὸ τυχεῖν τῆς ἡγεμονικῆς
κλήσεως ἐπικίνδυνον εἶναι· ἔπειθ᾽ ὅτι διοικήσει τὴν ἀρχὴν ὥσπερ 208
ἀγαθὸς προστάτης, οὐχ ὡς τύραννος· ἀρκεῖσθαι γὰρ τῇ τιμῇ τῆς
προσηγορίας, τὴν δ᾽ ἐφ᾽ ἑκάστῳ τῶν πραγμάτων βουλὴν πᾶσιν
ἀποδώσειν. καὶ γὰρ εἰ μὴ φύσει μέτριος ἦν, ἱκανὸν ὑπόδειγμα
σωφροσύνης αὐτῷ προκεῖσθαι τὸν Γαΐου θάνατον.

3. Ταῦτ᾽ ἀπήγγειλεν Ἀγρίππας. ἡ δὲ βουλὴ ἀπεκρίνατο καὶ 209
στρατῷ καὶ γνώμαις ἀγαθαῖς πεποιθυῖα δουλείαν ἑκούσιον οὐχ
ὑπομενεῖν. καὶ Κλαύδιος ὡς ἤκουσεν τὰ παρὰ τῆς βουλῆς, πάλιν
ἔπεμψεν τὸν Ἀγρίππαν ἀπαγγελοῦντα αὐτοῖς ὅτι προδοῦναι μὲν
τοὺς εἰς αὐτὸν ὁμονοήσαντας οὐχ ὑπομένοι, πολεμήσειν δ᾽ ἄκων
πρὸς οὓς ἥκιστα βούλοιτο. δεῖν μέντοι προαποδειχθῆναι τῷ πολέμῳ 210
χωρίον ἔξω τῆς πόλεως· οὐ γὰρ ὅσιον διὰ τὴν αὐτῶν κακοβουλίαν
ὁμοφύλῳ φόνῳ μιαίνεσθαι τὰ τεμένη τῆς πατρίδος. ὁ μὲν οὖν
ἀκούσας ταῦτα τοῖς βουλευταῖς ἀπήγγειλεν.

4. Μεταξὺ δὲ τῶν μετὰ τῆς συγκλήτου στρατιωτῶν τις σπασά- 211
μενος τὸ ξίφος „ἄνδρες, ἐβόησεν, συστρατιῶται, τί παθόντες ἀδελ-
φοκτονεῖν βουλόμεθα καὶ κατὰ τῶν μετὰ Κλαυδίου συγγενῶν ὁρμᾶν,
ἔχοντες μὲν αὐτοκράτορα μηδὲν μεμφθῆναι δυνάμενον, τοσαῦτα δὲ
τὰ δίκαια πρὸς οὓς μετὰ τῶν ὅπλων χωρεῖν μέλλομεν;“ ταῦτα 212
εἰπὼν διὰ μέσης ὥρμησεν τῆς βουλῆς πάντας τοὺς συστρατιώτας
ἐφελκόμενος. οἱ δ᾽ εὐπατρίδαι παραχρῆμα μὲν πρὸς τὴν ἀπόλειψιν
περιδεῶς ἔσχον, αὖθις δ᾽ ὡς ἀποστροφὴ σωτήριος οὐ κατεφαίνετο,
τὴν τῶν στρατιωτῶν ὁδὸν ἠπείγοντο πρὸς Κλαύδιον. ὑπήντων δ᾽ 213

§ 207 = Ant. Iud. XIX 246; § 209 = Ant. Iud. XIX 242; § 211 = Ant. Iud. XIX 254.

PAMLVRCLat.

1 αὐτοῦ L[1]VRC αὐτοῦ L[2] τύχην] δίκην L κρίνοι] κρίνοιν PA τὸ] τοῦ L καὶ τὸ C ἡγεμονια·κῆσ, eras. σ C 2 ἔπειτα LVRC διοικήσοι L[1]VR 3 ἀρκεῖσθαι] ἦν ἀρκεῖσθαι V 4 δὲ LVRC 5 μετρίωσ C[1] 6 προσκεῖσθαι C 7 ταῦτα LVRC ἀπήγγελλεν LV[1]R ἀπήγγειλλεν ex corr. V 8 πεποιθυῖα] *quasi quae — fideret* Lat 9 ὑπομενεῖν] Dindorf ὑπομένειν codd. 11 ὁμονοήσαντας] PAM et i. marg. m 2 L ὁμόσαντασ L[1]VC ὁμόσαντασ L[2]R *quorum consensu (in imperium esset ascitus)* Lat πολεμήσει MLVRC δὲ LVRC 14 ὁμοφύλων AM *ciuili* Lat τῆς om. R οὖν om. PAMV ἀκούσας] Ἀγρίππας Destinon 16 δὲ om. C μετὰ s. P 18 βουλώμεθα ex corr. P αἱρο΄μεθα LVRC *cupimus* Lat κατὰ τῶν μετὰ] μετὰ τῶν LRC κατὰ τῶν V *aduersus propinquos nostros (claudium) secutos* Lat 20 τὰ om. LVRC 22 ἀφελκόμενοσ M δὲ LVRC ἀπόληψιν PA ἀπόλειψειν sic R 23 δὲ LVRC οὐκ ἀπεφαίνετο PAM 24 δὲ LVRC

*αὐτοῖς πρὸ τοῦ τείχους γυμνοῖς τοῖς ξίφεσιν οἱ σφοδρότερον κολα-
κεύοντες τὴν τύχην· κἂν συνέβη κινδυνεῦσαι τοὺς προάγοντας πρὶν
γνῶναι τὴν ὁρμὴν τῶν στρατιωτῶν Κλαύδιον, εἰ μὴ προσδραμὼν
Ἀγρίππας αὐτῷ τὸ κινδύνευμα τῆς πράξεως ἐδήλωσεν, ὅτι τε εἰ
μὴ κατάσχοι τὴν ὁρμὴν τῶν ἐπὶ τοὺς εὐπατρίδας λελυσσηκότων,
ἀπολέσας δι' οὓς τὸ κρατεῖν ἐστι περίοπτον ἐρημίας ἔσοιτο
βασιλεύς.*
214 5. *Ταῦτ' ἀκούσας Κλαύδιος κατέσχεν τὰς ὁρμὰς τοῦ στρατιω-
τικοῦ προσδέχεταί τε τὴν σύγκλητον εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ φιλο-
φρονησάμενος ἐξῄει σὺν αὐτοῖς αὐτίκα θύσων τῷ θεῷ τὰ περὶ*
215 *τῆς ἡγεμονίας χαριστήρια. καὶ τὸν Ἀγρίππαν εὐθέως ἐδωρεῖτο τῇ
πατρῴᾳ βασιλείᾳ πάσῃ προστιθεὶς ἔξωθεν καὶ τὰς ὑπ' Αὐγούστου
δοθείσας Ἡρώδῃ Τραχωνῖτιν καὶ Αὐρανῖτιν, χωρὶς δὲ τούτων ἑτέραν*
216 *βασιλείαν τὴν Λυσανίου καλουμένην. καὶ τῷ μὲν δήμῳ διατάγ-
ματι τὴν δωρεὰν ἐδήλου, τοῖς ἄρχουσιν δὲ προσέταξεν ἐγχαράξαντας*
217 *δέλτοις χαλκαῖς τὴν δόσιν εἰς τὸ Καπετώλιον ἀναθεῖναι· δωρεῖται
δ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἡρώδην, ὁ δ' αὐτὸς καὶ γαμβρὸς ἦν
Βερνίκῃ συνοικῶν, βασιλείᾳ τῇ Χαλκίδι.*
218 6. *Ταχέως δ' ὡς ἂν ἐκ τοσαύτης ἀρχῆς πλοῦτος Ἀγρίππᾳ
προσέρρει, καὶ τοῖς χρήμασιν αὐτὸς οὐκ εἰς μακρὰν κατεχρήσατο·
τηλικοῦτον γὰρ τοῖς Ἱεροσολύμοις περιβαλεῖν ἤρξατο τεῖχος, ἡλίκον*
219 *ἂν τελεσθὲν ἀνήνυτον Ῥωμαίοις ἐποίησεν τὴν πολιορκίαν. ἀλλ'
ἔφθη πρὶν ὑψῶσαι τὸ ἔργον τελευτήσας ἐν Καισαρείᾳ, βεβασιλευκὼς*

---

§ 215 = Ant. Iud. XIX 274; § 218 = Ant. Iud. XIX 326; 351.

·PAMLVRC Lat Hegesippus II 5 p. 130.

2 *τύχην*] *fortunae regis* Lat *κἂν*] *καὶ* PLVR *προάγοντας*] *progressi quinque* Lat 3 *γνῷναι* sic V 5 *κατάσχοι*, *οι* ex *η* corr. A *λελυσηκότων* L[1] 6 *περίοπτον*] *περιπόθητον* Naber 8 *ταῦτα* LVRC *ἐπέσχε* LVRC 10 *ἔξεισι* LVRC 13 *τραχωνίτην* V *αὐρανίτην* V *ἑτέρα βασιλεία* ex corr. C 14 *τὴν*] *τῇ* ex corr. C *καλουμένην*] *καλουμένῃ* ex corr. C 15 *δωρεὰν*, *δω* i. ras. A 16 *χαλκοῖσ* PA[1]M *δώσιν* V *δωρεῖται* — 18 *Χαλκίδι*] *donat autem ei etiam fratrem suum herodem, qui eiusdem gener erat bernici iunctus reginae chalcidis* Lat *δωρεῖται*] *ωρεῖται* C[1] 17 *δὲ* LVRC *δὲ* LVRC 18 *βασιλείᾳ*] *τῇ βασιλίδι* PALat *χαλκήτιδι* PA 19 i. marg. *ιθ* V *Ταχέως* — *ἀρχῆς*] *opinione autem celerius tanti regni* Lat *δὲ* ALVRC *ἀρχῆς*] *ἀρῆσ* C[1] 20 *προσέρρει*] *συνέρρει* P *affluebat* Lat *μακρὰν*] *in rebus* — *exiguis* Lat, unde *μικρὰ* Hudson *κατεχρῆτο* LVRC[2] *κατεχρεῖτο* C[1] 21 *γὰρ*] *δὲ* Hudson *τοῖς* — *ἤρξατο*] *περιβάλλειν ἤρξατο τοῖς ἱεροσολύμοισ* LVRC 22 *ἂν τελεσθὲν*] *συντελεσθὲν* PAM *συντελεσθὲν ἂν* Destinon *Ῥωμαίοις* — *πολιορκίαν*] *τὴν ἐν ῥωμαίοισ ἐποίησε* (*η* suppl. m. 2 C) *πολιορκίαν* LVRC 23 *ἔφθη* ex *ἔφη* corr. R *ὑψῶσαι*] suspectum Destinoni *impleret* Lat

μὲν ἔτη τρία, πρότερον δὲ τῶν τετραρχιῶν τρισὶν ἑτέροις ἔτεσιν
ἀφηγησάμενος. καταλείπει δὲ τρεῖς μὲν θυγατέρας ἐκ Κύπρου 220
γεγενημένας, Βερνίκην καὶ Μαριάμμην καὶ Δρουσίλλαν, υἱὸν δὲ ἐκ
τῆς αὐτῆς Ἀγρίππαν. οὗ παντάπασιν ὄντος νηπίου πάλιν τὰς βασι-
λείας Κλαύδιος ἐπαρχίαν ποιήσας ἐπίτροπον πέμπει Κούσπιον
Φᾶδον, ἔπειτα Τιβέριον Ἀλέξανδρον, οἳ μηδὲν παρακινοῦντες τῶν
ἐπιχωρίων ἐθῶν ἐν εἰρήνῃ τὸ ἔθνος διεφύλαξαν. μετὰ ταῦτα καὶ 221
ὁ βασιλεύων τῆς Χαλκίδος Ἡρώδης τελευτᾷ, καταλιπὼν ἐκ μὲν τῆς
ἀδελφιδῆς Βερνίκης δύο παῖδας Βερνικιανόν τε καὶ Ὑρκανόν, ἐκ δὲ
τῆς προτέρας Μαριάμμης Ἀριστόβουλον. τεθνήκει δ' αὐτῷ καὶ
ἕτερος ἀδελφὸς Ἀριστόβουλος ἰδιώτης καταλιπὼν Ἰωτάπην θυγα-
τέρα. οὗτοι μὲν οὖν ἦσαν, ὡς προεῖπον, Ἀριστοβούλου τοῦ Ἡρώδου 222
παῖδες, Ἀριστόβουλος δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐκ Μαριάμμης Ἡρώδῃ
γεγόνεισαν υἱεῖς, οὓς ὁ πατὴρ ἀνεῖλεν· ἡ δὲ Ἀλεξάνδρου γενεὰ
τῆς μεγάλης Ἀρμενίας ἐβασίλευσεν.

XII. 1. Μετὰ δὲ τὴν Ἡρώδου τελευτήν, ὃς ἦρχε τῆς Χαλκίδος, 223
καθίστησιν Κλαύδιος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θείου τὸν Ἀγρίππαν
υἱὸν Ἀγρίππα· τῆς δ' ἄλλης ἐπαρχίας διαδέχεται τὴν ἐπιτροπὴν
ἀπὸ Ἀλεξάνδρου Κουμανός, ἐφ' οὗ θόρυβοί τε ἤρξαντο καὶ φθορὰ
πάλιν Ἰουδαίων ἐγένετο. συνεληλυθότος γὰρ τοῦ πλήθους ἐπὶ τὴν 224
ἑορτὴν τῶν ἀζύμων εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς σπείρας ὑπὲρ
τὴν τοῦ ἱεροῦ στοὰν ἐφεστώσης, ἔνοπλοι δ' ἀεὶ τὰς ἑορτὰς παρα-
φυλάττουσιν, ὡς μή τι νεωτερίζοι τὸ πλῆθος ἠθροισμένον, εἷς τις
τῶν στρατιωτῶν ἀνασυράμενος τὴν ἐσθῆτα καὶ κατακύψας ἀσχη-
μόνως προσαπέστρεψεν τοῖς Ἰουδαίοις τὴν ἕδραν καὶ τῷ σχήματι

---

§ 219 = Ant. Iud. XIX 343. 354 sq.; § 221 = Ant. Iud. XX 104, cf. XVIII 135.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 5. p. 130.

1 ἑταίροισ C¹ 2 μὲν om. P 3 γεγεννημέναϲ AMLR et ex corr. PC βερενίκην L *beronicen* Lat καὶ et ante Μαριάμμην et ante Δρουσίλλαν om. LVRC μαριάμην M δρούσιλλαν C 4 οὗ — νηπίου] *qui non nimis paruulus erat* Lat 5 Κούσπιον] κοῦστον PA 6 τι · · βέριον A 7 ἐπιχωρίων] πατρίων LVRC ἐν om. PAM 9 ἀδελφῆσ PLat 10 μαριάμησ M δὲ LVRC 11 ἰωτάβην P *iotapata* (abl.) Lat 12 οὖν om. LVR 13 μαριάμησ M 14 γεγόνασιν P υἱεῖς om. LVRC Lat 15 ἐβασίλευε V 16 ὃς] om. L¹R eras. V 17 καθίστησι, σι i. ras. maiore (fuisse uid. σι δὲ) L καθίστησι · · R καθίστησι δὲ man. 1 Lips 18 Ἀγρίππα υἱὸν Ἀγρίππαν ex corr. Lips Ἀγρίππα] ἀγρίππα ·, eras. ν L δὲ LVRC 19 κούμανοσ LVRC 20 i. marg. ξ̄ VC 21 ὑπὲρ] ἐπὶ M 22 δὲ LVRC ἑορτὰς] ἑορτὰσ πάσασ V 23 συνηθροισμένον LVRC 25 προσαπέστρεψε, σα i. ras. m. 2 C ἔδραν PAV τῷ] τὸ L¹

225 φωνὴν ὁμοίαν ἐπεφθέγξατο. πρὸς τοῦτο ἅπαν μὲν τὸ πλῆθος
ἠγανάκτησεν, καὶ κατεβόων τοῦ Κουμανοῦ κολάζειν τὸν στρατιώ-
την, οἱ δὲ ἧττον νήφοντες τῶν νέων καὶ τὸ φύσει στασιῶδες ἐκ
τοῦ ἔθνους ἐχώρουν ἐπὶ μάχην λίθους τε ἁρπάσαντες ἐπὶ τοὺς
226 στρατιώτας ἔβαλλον. καὶ Κουμανὸς δείσας μὴ τοῦ λαοῦ παντὸς
ἐπ᾽ αὐτὸν ὁρμὴ γένοιτο, πλείους ὁπλίτας μεταπέμπεται. τῶν δὲ
ταῖς στοαῖς ἐπιχεομένων φόβος ἐμπίπτει τοῖς Ἰουδαίοις ἀκατά-
227 σχετος, καὶ τραπέντες ἐκ τοῦ ἱεροῦ διέφευγον εἰς τὴν πόλιν. τοσαύτη
δὲ περὶ τὰς ἐξόδους βία συνωθουμένων ἐγένετο, ὥστε πατηθέντας
ὑπ᾽ ἀλλήλων καὶ συντριβέντας ὑπὲρ τρισμυρίους ἀποθανεῖν, γενέ-
σθαι δὲ τὴν ἑορτὴν πένθος μὲν ὅλῳ τῷ ἔθνει θρῆνον δὲ καθ᾽
ἑκάστην οἰκίαν.
228 2. Μετελάμβανεν δὲ ταύτην τὴν συμφορὰν ἄλλος ληστρικὸς
θόρυβος. κατὰ γὰρ τὴν Βαιθωρὼ δημοσίαν ὁδὸν Στεφάνου τινὸς
δούλου Καίσαρος ἀποσκευὴν κομιζομένην διήρπασαν λῃσταὶ προσ-
229 πεσόντες. Κουμανὸς δὲ περιπέμψας τοὺς ἐκ τῶν πλησίον κωμῶν
δεσμώτας ἐκέλευσεν ἀνάγεσθαι πρὸς αὐτόν, ἐπικαλῶν ὅτι μὴ διώ-
ξαντες τοὺς λῃστὰς συλλάβοιεν. ἔνθα τῶν στρατιωτῶν τις εὑρὼν
ἔν τινι κώμῃ τὸν ἱερὸν νόμον διέρρηξέν τε τὸ βιβλίον καὶ εἰς
230 πῦρ κατέβαλεν. Ἰουδαῖοι δὲ ὡς ὅλης αὐτοῖς τῆς χώρας καταφλε-
γείσης συνεχύθησαν, καὶ καθάπερ ὀργάνῳ τινὶ τῇ δεισιδαιμονίᾳ
συνελκόμενοι πρὸς ἓν κήρυγμα πάντες εἰς Καισάρειαν ἐπὶ Κουμα-
νὸν συνέδραμον ἱκετεύοντες τὸν οὕτως εἰς τὸν θεὸν καὶ τὸν νόμον

---

§ 225 = Ant. Iud. XX 108.

PAMLVRC Lat Eusebius hist. eccl. II 19.

1 ἐπεμφθέγξατο A¹ ἀπεφθέγξατο M ἅπαν] πᾶν LVRC μὲν om. LVR κατεβόουν C κουμανοῦ ex κομανοῦ corr. A κουμάνου LVRC 3 στασιῶδεσ V¹ 4 ἐχώρουν ἐπὶ μάχην] *in litem grauissimam prosiliebant* Lat ἐπὶ] εἰσ ALVRC 5 κούμανοσ LVRC, item u. 16 6 ἐπ᾽ αὐτὸν om. C 7 ἐπεχομένων C ἀκατάσχετος] *grauis* Lat 8 διέφευγον corr. ex διαφεύγων L διέφυγον V εἰς τὴν πόλιν om. Lat § 227 excerpsit Euseb 10 ὑπ᾽] ἀπ᾽ R πρὸς Euseb τρισμυρίους] PAMLat τοὺσ μυρίουσ LVRC τρεῖς μυριάδας Euseb 11 δὲ] τε Euseb μὲν] ἐν L θρῆνον] PAM Euseb θρῆνοσ LVRC θρῆνον — 12 οἰκίαν] *et planctus per domos singulas personabat* Lat 13 μεταλαμβάνει LVRC ἄλλος om. MLat ληστρικὸσ (ληστρικῶσ C) ἄλλοσ tr. LVRC 14 βεθώρῳ P βαιθωρον (ωρον ex ώρων corr.) A βεθωρῶ V βεθωρὼ C *bethoro* (acc.) Lat ὁδὸν] ἄνοδον PALat 15 λῃσταὶ] λῃσταὶσται C¹ 16 πλησίων ex corr. A 17 μὴ om. uid. Lat διώξαντασ LVR 18 συλάβοιεν C¹ 19 τε om. PAM 20 κατέβαλλεν V δὲ] τε V 21 συνεχύθησαν] *confluxerunt* Lat 22 πρὸς] εἰσ LVRC κουμάνον P κούμανον LVRC; item p. 199, 10 23 τῶν οὕτωσ C¹

αὐτῶν ἐξυβρίσαντα μὴ περιιδεῖν ἀτιμώρητον. ὁ δέ, οὐ γὰρ ἠρέμει 231
τὸ πλῆθος, εἰ μὴ τύχοι παραμυθίας, ἠξίου τε προάγειν τὸν στρα-
τιώτην καὶ διὰ μέσων τῶν αἰτιωμένων ἀπαχθῆναι τὴν ἐπὶ θανάτῳ
κελεύει. καὶ Ἰουδαῖοι μὲν ἀνεχώρουν.
3. *Αὖθις δὲ Γαλιλαίων καὶ Σαμαρέων γίνεται συμβολή. κατὰ* 232
γὰρ Γήμαν καλουμένην κώμην, ἥτις ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ κεῖται
τῆς Σαμαρείτιδος, πολλῶν ἀναβαινόντων Ἰουδαίων ἐπὶ τὴν ἑορτὴν
ἀναιρεῖταί τις Γαλιλαῖος. πρὸς τοῦτο πλεῖστοι μὲν ἐκ τῆς Γαλι- 233
λαίας συνέδραμον ὡς πολεμήσοντες τοῖς Σαμαρεῦσιν, οἱ γνώ-
ριμοι δ᾽ αὐτῶν ἐλθόντες πρὸς Κουμανὸν ἠντιβόλουν πρὶν ἀνη-
κέστου πάθους εἰς τὴν Γαλιλαίαν διαβάντα τιμωρήσασθαι τοὺς
αἰτίους τοῦ φόνου· μόνως γὰρ ἂν οὕτως διαλυθῆναι πρὸ πολέμου
τὸ πλῆθος. Κουμανὸς μὲν οὖν ἐν δευτέρῳ τὰς ἐκείνων ἱκεσίας
τῶν ἐν χειρὶ πραγμάτων θέμενος ἀπράκτους ἀπέπεμψεν τοὺς ἱκέτας.
4. *Ἀγγελθὲν δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα τὸ πάθος τοῦ πεφονευμένου* 234
τὰ πλήθη συνετάραξεν καὶ τῆς ἑορτῆς ἀφέμενοι πρὸς τὴν Σαμά-
ρειαν ἐξώρμων ἀστρατήγητοι καὶ μηδενὶ τῶν ἀρχόντων κατέχοντι
πειθόμενοι. τοῦ λῃστρικοῦ δ᾽ αὐτῶν καὶ στασιώδους Δειναίου τις 235
υἱὸς Ἐλεάζαρος καὶ Ἀλέξανδρος ἐξῆρχον, οἳ τοῖς ὁμόροις τῆς Ἀκρα-
βατηνῆς τοπαρχίας προσπεσόντες αὐτούς τε ἀνῄρουν μηδεμιᾶς ἡλικίας
φειδὼ ποιούμενοι καὶ τὰς κώμας ἐνεπίμπρασαν.
5. *Κουμανὸς δὲ ἀναλαβὼν ἀπὸ τῆς Καισαρείας μίαν ἴλην* 236
ἱππέων καλουμένην Σεβαστηνῶν ἐξεβοήθει τοῖς πορθουμένοις καὶ

---

§ 231 = Ant. Iud. XX 117.

PAMLVRCLat.

1 *αὐτὸν* L *eius* Lat *αὐτοῦ* ed. pr. *παριδεῖν* P *ἠρεμήσειν* LVRCLat 2 *τύχη* C *ἠξίου*] *συνιδὼν ἠξίου* LVRC *τε προσάγειν* A *προσάγειν τε* LVRC 3 *μέσον* P *μεσόν* sic C *ἀπαχθῆν* C[1] 4 i. marg. *κα̅* V 5 *συμβουλή* VC 6 *Γήμαν*] *τὴν ὠβᾶν* L *τὴν μαὰν* V *τὴν βηὰν* R *τὴν γημὰν* C et i. marg. V *τὴν·βᾶν* et i. marg. m. 2 *γημὰν* Lips *εὕρηται καὶ ὠβάν* i. marg. M *gemma* Lat *Γιναῆς* Ant. XX 118 7 *πολλῶν* — 8 *ἀναιροῦνται*] *quidam galileus de numero iudaeorum ad festiuitatem ascendens interficitur* Lat *πολλῶν*] *πολλοὶ τῶν* PAM *ἀναβάντων* P 8 *ἀναιρεῖταί τις Γαλιλαῖος*] *ἀναιροῦνται* PAM; cf. Ant. XX 118 *Γαλιλαῖος*] *ἰουδαῖοσ* et i. marg. *γαλιλαῖοσ* L 9 *ὡς* om. LVR *γνώ··ριμοι* A 10 *δὲ* LVRC *κομανὸν* M 12 *μόνοσ* L[1] 14 *χειρὶ*] *χερσὶ* LVRC 15 *τὸ πάθοσ εἰσ ἱεροσόλυμα* tr. LVRC 16 *συνετά··ραξεν* A 17 *ἐξόρμων* PC *ἐξώρμον* L[1] *ἐξώρμησαν* R 18 *δὲ* LVRC 19 *ἐξῆρχον, ρχο* i. ras. m. 2 V *ἀκραβατινῆσ* (— *τίνησ* A) PA *ἀκραβαιτηνῆσ* C 21 *ἐνεπίπρασαν* PC *ἀνεπίμπρασαν* R 22 *κούμανοσ* LVRC *δὲ*] om. C *autem haec audiens* Lat *ἀπὸ τῆς Καισαρείας* om. Lat *ἴλην* PAC *εἴλην* L[1]V[1]R

τῶν περὶ τὸν Ἐλεάζαρον πολλοὺς μὲν συνέλαβεν, πλείστους δ'
237 ἀπέκτεινεν. πρὸς δὲ τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν πολεμεῖν τοῖς Σαμα-
ρεῦσιν ὡρμημένων οἱ ἄρχοντες τῶν Ἱεροσολύμων ἐκδραμόντες σάκκους
ἀμπεχόμενοι καὶ τέφραν τῶν κεφαλῶν καταχέοντες ἱκέτευον ἀνα-
χωρεῖν καὶ μὴ διὰ τὴν εἰς Σαμαρεῖς ἄμυναν ἐπὶ Ἱεροσόλυμα Ῥω-
μαίους παροξύνειν, ἐλεῆσαί τε τὴν πατρίδα καὶ τὸν ναὸν τέκνα τε
καὶ γυναῖκας ἰδίας, ἃ πάντα κινδυνεύειν δι' ἑνὸς ἐκδικίαν Γαλι-
238 λαίου παραπολέσθαι. τούτοις πεισθέντες Ἰουδαῖοι διελύθησαν.
ἐτράποντο δὲ πολλοὶ πρὸς λῃστείαν διὰ τὴν ἄδειαν, καὶ κατὰ πᾶσαν
τὴν χώραν ἁρπαγαί τε ἦσαν καὶ τῶν θρασυτέρων ἐπαναστάσεις.
239 καὶ τῶν Σαμαρέων οἱ δυνατοὶ πρὸς Οὐμμίδιον Κουαδρᾶτον, ὃς ἦν
ἡγεμὼν τῆς Συρίας, εἰς Τύρον παραγενόμενοι δίκην τινὰ παρὰ τῶν
240 πορθησάντων τὴν χώραν ἠξίουν λαβεῖν. παρόντες δὲ καὶ οἱ γνώ-
ριμοι τῶν Ἰουδαίων καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἰωνάθης υἱὸς Ἀνάνου κατάρ-
ξαι μὲν ἔλεγον τῆς ταραχῆς Σαμαρέας διὰ τὸν φόνον, αἴτιον δὲ
τῶν ἀποβεβηκότων Κουμανὸν γεγονέναι μὴ θελήσαντα τοὺς αὐθέν-
τας τοῦ σφαγέντος ἐπεξελθεῖν.
241 6. Κουαδρᾶτος δὲ τότε μὲν ἑκατέρους ὑπερτίθεται φήσας,
ἐπειδὰν εἰς τοὺς τόπους παραγένηται, διερευνήσειν ἕκαστα, αὖθις
δὲ παρελθὼν εἰς Καισάρειαν τοὺς ὑπὸ Κουμανοῦ ζωγρηθέντας
242 ἀνεσταύρωσεν πάντας. ἐκεῖθεν εἰς Λύδδα παραγενόμενος πάλιν
διήκουσεν τῶν Σαμαρέων, καὶ μεταπεμψάμενος ὀκτωκαίδεκα τῶν

§ 236 = Ant. Iud. XX 122.

PAMLVRCLat.

1 δὲ LVRC 2 τῶν — 3 ὡρμημένων] *qui in uastandos samaritanorum fines irruerant* Lat 4 καταχέαντες Destinon 5 ἱεροσολύμων (α supra) V 6 παρωξύνειν P[1]A τε] δὲ VRC 7 ἃ — 8 παραπολέσθαι] *neque omnia pariter in discrimen adducerent neque ob unius galilei uindictam cuncta disperderent* Lat ἃ πάντα] ἅπαντα P καὶ μὴ πάντα LVRCLat κινδυνεύειν] κινδυνεύειν μηδὲ LLat 8 οἱ ἰουδαῖοι VR 9 διὰ τὴν ἄδειαν] *sicut fere adsolet insolentia crescere rebus quietis* Lat ἄδειαν] ἀηδίαν L[1] 10 τὴν om. M ἁρπαγαί τε] ἁρπαγέται C καὶ τῶν — ἐπαναστάσεις] *et audaces quique uim reliquis afferebant* Lat 11 νουμμίδιον M νουμίδιον VRC κουαδράτον PAMRC κουάδρατον LV ἦν om. P 12 εἰσ τὴν τύρον A 13 λαβεῖν ἠξίουν tr. AMLVRC 14 Ἀνάνου] *ananiae* Lat 15 σαμαρεῖσ VRC *samaritas* Lat φθόνον, i. marg. m. 2 γρ διὰ τὸν φόνον V 16 κούμανον LVRC θελήσαντασ A[1]C[1] θελήσαντοσ L 18 κουαδράτοσ PAMLRC κουάδρατοσ V 20 προελθὼν AMLVRC Καισάρειαν] Σαμάρειαν Ant. XX 129 κουμάνου PLVRC κομανοῦ A 21 ἐκεῖθεν] ἐκεῖθεν δὲ L ἐκεῖθέν τε VRC λύδδαν ML et ex corr. A *lyddam* Lat παραγε·όμενοσ, eras. ν A πάλιν] PAMLLat πόλιν VRC 22 ὀκτὼ καὶ δέκα A[1]L

Ἰουδαίων, οὓς ἐπέπυστο μετεσχηκέναι τῆς μάχης, πελέκει διεχειρί-
σατο· δύο δ' ἑτέρους τῶν δυνατωτάτων καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς Ἰωνά- 243
θην καὶ Ἀνανίαν τόν τε τούτου παῖδα Ἄνανον καί τινας ἄλλους
Ἰουδαίων γνωρίμους ἀνέπεμψεν ἐπὶ Καίσαρα, ὁμοίως δὲ καὶ Σαμα-
ρέων τοὺς ἐπιφανεστάτους. παρήγγειλεν δὲ καὶ Κουμανῷ καὶ 244
Κέλερι τῷ χιλιάρχῳ πλεῖν ἐπὶ Ῥώμης δώσοντας Κλαυδίῳ λόγον
ὑπὲρ τῶν γεγενημένων. ταῦτα διαπραξάμενος ἀπὸ Λύδδων ἀνέ-
βαινεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ καταλαβὼν τὸ πλῆθος ἄγον τὴν τῶν
ἀζύμων ἑορτὴν ἀθορύβως εἰς Ἀντιόχειαν ἐπανήει.
7. *Κατὰ δὲ τὴν Ῥώμην Καῖσαρ ἀκούσας Κουμανοῦ καὶ Σαμα-* 245
ρέων, παρῆν δὲ καὶ Ἀγρίππας ἐκθύμως ὑπεραγωνιζόμενος Ἰουδαίων
ἐπειδὴ καὶ Κουμανῷ πολλοὶ τῶν δυνατῶν παρίσταντο, Σαμα-
ρέων μὲν καταγνοὺς τρεῖς ἀνελεῖν προσέταξεν τοὺς δυνατωτάτους,
Κουμανὸν δὲ ἐφυγάδευσεν. Κέλερα δὲ δεσμώτην ἀναπέμψας εἰς 246
Ἱεροσόλυμα παραδοθῆναι Ἰουδαίοις πρὸς αἰκίαν ἐκέλευσεν καὶ
περισυρέντα τὴν πόλιν οὕτω τὴν κεφαλὴν ἀποκοπῆναι.
8. *Μετὰ ταῦτα Ἰουδαίας μὲν ἐπίτροπον Φήλικα τὸν Πάλλαν-* 247
τος ἀδελφὸν ἐκπέμπει τῆς τε Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας καὶ Περαίας,
ἐκ δὲ τῆς Χαλκίδος Ἀγρίππαν εἰς μείζονα βασιλείαν μετατίθησιν,
δοὺς αὐτῷ τήν τε Φιλίππου γενομένην ἐπαρχίαν, αὕτη δ' ἦν Τρα-
χωνῖτις καὶ Βατανέα καὶ Γαυλανῖτις, προσέθηκεν δὲ τήν τε Λυσανίου
βασιλείαν καὶ τὴν Οὐάρου γενομένην τετραρχίαν. αὐτὸς δὲ διοι- 248
κήσας τὴν ἡγεμονίαν ἔτεσι τρισκαίδεκα, πρὸς δὲ μησὶν ὀκτὼ καὶ

§ 242 = Ant. Iud. XX 130; § 248 = Ant. Iud. XX 148.

PAMLVRCLat.

1 *πελέκι* P *διεχρήσατο* LVRC 2 *δύο — ἀρχιερεῖς*] *duos autem summatium pontificem sacerdotum* Lat *δὲ* LVRC *ἰωνάθαν* M 4 *ἐπὶ Καίσαρα*] *caesaream* Lat 5 *παρήγγελλε* VR *κουμάνω* LVRC 6 *ῥώμην* A post *δώσοντας* deletum *τῶ χιλιάρχω* C 7 *λυδδῶν* LR *λυδδῶν* V *lydda* (abl.) Lat 8 *ἄγων* PL¹V¹ 9 *ἐπανίει* P 10 *κουμάνου* LVRC 12 *κουμάνω* PLVRC *Σαμαρέων*] *καὶ σαμαρέων* P 14 *κουμάνον* P *κούμανον* LVRC *φυγαδεῦσαι* VC *ἐφυγάδευσαι* R 15 *πρὸς*] *εἰσ* LV *ἐκέλευσεν εἰσ αἰκίαν* tr. L 16 *περισυρέντα, ε* et *ι* i. ras. L *οὕτωσ* L *οὕτῳ* V 17 *Ἰουδαίας*] *ad iudaeos* Lat *φίλικα* PAR *φίληκα* MC 18 *τῆσ τε γαλιλαίασ καὶ σαμαρείασ* (*σαμαρίασ* C¹) tr. VRC *καὶ Περαίας* om. Lat 19 *χαλκίτιδοσ* L 20 *Φιλίππου*] *felicis* Lat *ἐπαρχίαν*] *τετραρχίαν* ed. pr. *prouinciam* Lat *δὲ* VRC 21 *καταναία* M *βαταναία* LVR *ἡ βαταναία* C *batanea* Lat *βαταναία καὶ τραχωνίτισ* tr. VRC *γαυλανίτησ* P 22 *Οὐάρου*] de hoc uide uit. Iosephi 48 sq. et infra § 481, ubi *Νόαρος* uocatur *τετραρχίαν*] codd. Lat *ἐπαρχίαν* Petauius i. marg. *κβ̄* V 23 *τρεῖσ καί δεκα* A¹ *τρισὶ καὶ δέκα* VRC *ὀκτὼ*] *ἑπτὰ* V *πρὸς — 202,1 ἡμέραις* om. Heg

εἴκοσιν ἡμέραις τελευτᾷ καταλιπὼν Νέρωνα τῆς ἀρχῆς διάδοχον,
249 ὃν ταῖς Ἀγριππίνης τῆς γυναικὸς ἀπάταις ἐπὶ κληρονομίᾳ τῆς
ἀρχῆς εἰσεποιήσατο καίπερ υἱὸν ἔχων γνήσιον Βρεττανικὸν ἐκ Μεσσα-
λίνης τῆς προτέρας γυναικὸς καὶ Ὀκταουίαν θυγατέρα τὴν ὑπ᾽
αὐτοῦ ζευχθεῖσαν Νέρωνι· γεγόνει δ᾽ αὐτῷ καὶ ἐκ Παιτίνης Ἀντωνία.
250 XIII. 1. Ὅσα μὲν οὖν Νέρων δι᾽ ὑπερβολὴν εὐδαιμονίας τε
καὶ πλούτου παραφρονήσας ἐξύβρισεν εἰς τὴν τύχην, ἢ τίνα τρό-
πον τόν τε ἀδελφὸν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα διεξῆλθεν,
251 ἀφ᾽ ὧν ἐπὶ τοὺς εὐγενεστάτους μετήνεγκεν τὴν ὠμότητα, καὶ ὡς
τελευταῖον ὑπὸ φρενοβλαβείας ἐξώκειλεν εἰς σκηνὴν καὶ θέατρον,
ἐπειδὴ δι᾽ ὄχλου πᾶσίν ἐστιν, παραλείψω, τρέψομαι δὲ ἐπὶ τὰ
Ἰουδαίοις κατ᾽ αὐτὸν γενόμενα.
252 2. Τὴν μὲν οὖν μικρὰν Ἀρμενίαν δίδωσιν βασιλεύειν Ἀριστο-
βούλῳ τῷ Ἡρώδου, τῇ δ᾽ Ἀγρίππα βασιλείᾳ τέσσαρας πόλεις προσ-
τίθησιν σὺν ταῖς τοπαρχίαις, Ἄβελα μὲν καὶ Ἰουλιάδα κατὰ τὴν
Περαίαν, Ταριχέας δὲ καὶ Τιβεριάδα τῆς Γαλιλαίας, εἰς δὲ τὴν
253 λοιπὴν Ἰουδαίαν Φήλικα κατέστησεν ἐπίτροπον. οὗτος τόν τε ἀρχι-
λῃστὴν Ἐλεάζαρον ἔτεσιν εἴκοσι τὴν χώραν λῃσάμενον καὶ πολλοὺς
τῶν σὺν αὐτῷ ζωγρήσας ἀνέπεμψεν εἰς Ῥώμην· τῶν δ᾽ ἀνασταυ-
ρωθέντων ὑπ᾽ αὐτοῦ λῃστῶν καὶ τῶν ἐπὶ κοινωνίᾳ φωραθέντων
δημοτῶν οὓς ἐκόλασεν, ἄπειρόν τι πλῆθος ἦν.
254 3. Καθαρθείσης δὲ τῆς χώρας ἕτερον εἶδος λῃστῶν ἐν Ἱεροσο-

§ 248 = Ant. Iud. XX 148; § 252 = Ant. Iud. XX 158.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 6 p. 131 Exc Peiresc.

1 εἴκοσι L[1] *triginta* codd. aliquot Lat 3 *brittannicum* Lat μεσαλίνησ PAM 4 θυγατέραν A[1] 5 δὲ VRC πετίνησ codd. *agrippina* Lat i. marg. κθ' C 6 ὅσα μὲν οὖν] ὅσα μὲν R[1]V καὶ ὅσα μὲν R[2] ὅσα] *quemadmodum* Lat; incipiunt Exc Νέρων om. V[1] 7 παραφρονήσας om. Lat 9 ἐπὶ] PAML Exc εἰσ VRC εὐγενεστάτους] *proximos* (h. e. συγγενεστάτους) Lat 10 φρενοβλαβίασ VR Exc ἐξώκιλεν PA[1] *ad histrionum opera scenamque* Lat θέατρα V 11 ἐπειδὴ] ἐπεὶ δὲ R ἐπει Exc παραλείψω] καταλείψω V[1]; finiunt Exc 12 τρέψω V κατ᾽ αὐτοῦ C *ab eo* Lat 13 δίδωσιν] δίδωσι μὲν L[1]VRC 14 δὲ VRC τέσαρασ A τέσσαρασ, α (in ασ) i. ras. m. 2 L 15 ἀβελα (sic) P ἀβέλα A ἄβιλαν MVR ἄβηλλαν C *abelam* Lat ἰουλιάδα V ἰουλίδα C κατὰ τὴν Περαίαν] *in iturea* (*in ea* cod. Vat.) — *regione* Lat 16 Ταριχέας] Dindorf ταριχαίασ codd. *taricheam* Lat τιβερειάδα L[1] 17 φίλικα PR φίληκα AML[2]C τε om. VRC 18 ληϊσάμενον PAML διωσάμενον V[1]C[1] δηωσάμενον V[2]RC[2] 19 τῶν] τοὺσ VR ζωγρήσας ἀνέπεμψεν] *cepit uinctosque* (*romam*) *direxit* Lat i. marg. κγ V δὲ VRC 21 δημοτῶν] PAML Lat, om. VRC ἐκώλασεν P 22 i. marg. κγ C

λύμοις ἐπεφύετο, οἱ καλούμενοι σικάριοι, μεθ' ἡμέραν καὶ ἐν μέσῃ
τῇ πόλει φονεύοντες ἀνθρώπους, μάλιστα [δὲ] ἐν ταῖς ἑορταῖς 255
μισγόμενοι τῷ πλήθει καὶ ταῖς ἐσθῆσιν ὑποκρύπτοντες μικρὰ ξιφί-
δια, τούτοις ἔνυττον τοὺς διαφόρους, ἔπειτα πεσόντων μέρος ἐγί-
νοντο τῶν ἐπαγανακτούντων οἱ πεφονευκότες, διὸ καὶ παντάπασιν
ὑπὸ ἀξιοπιστίας ἦσαν ἀνεύρετοι. πρῶτος μὲν οὖν ὑπ' αὐτῶν 256
Ἰωνάθης ὁ ἀρχιερεὺς ἀποσφάττεται, μετὰ δ' αὐτὸν καθ' ἡμέραν
ἀνῃροῦντο πολλοί· καὶ τῶν συμφορῶν ὁ φόβος ἦν χαλεπώτερος,
ἑκάστου καθάπερ ἐν πολέμῳ καθ' ὥραν τὸν θάνατον προσδεχο-
μένου. προεσκοποῦντο δὲ πόρρωθεν τοὺς διαφόρους, καὶ οὐδὲ τοῖς 257
φίλοις προσιοῦσιν πίστις ἦν, ἐν μέσαις δὲ ταῖς ὑπονοίαις καὶ
ταῖς φυλακαῖς ἀνῃροῦντο· τοσοῦτον τῶν ἐπιβουλευόντων τὸ τάχος
ἦν καὶ τοῦ λαθεῖν ἡ τέχνη.

4. Συνέστη δὲ πρὸς τούτοις στῖφος ἕτερον πονηρῶν χειρὶ μὲν 258
καθαρώτερον, ταῖς γνώμαις δὲ ἀσεβέστερον, ὅπερ οὐδὲν ἧττον
τῶν σφαγέων τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πόλεως ἐλυμήνατο. πλάνοι γὰρ 259
ἄνθρωποι καὶ ἀπατεῶνες προσχήματι θειασμοῦ νεωτερισμοὺς καὶ
μεταβολὰς πραγματευόμενοι δαιμονᾶν τὸ πλῆθος ἔπειθον καὶ προῆ-
γον εἰς τὴν ἐρημίαν ὡς ἐκεῖ τοῦ θεοῦ δείξοντος αὐτοῖς σημεῖα ἐλευ-

---

§ 256 = Ant. Iud. XX 163.

PAMLVRCLatHegesippus II 6 p. 132 Eusebius hist. eccl. II 20.
1 ἐπεφύετο] ὑπεφύετο RC ὑποφύεται V *oriebatur* Lat μεθ' — 9 προσδεχομένου refert Eusebius μεθ'] οἱ μεθ' Euseb μέσω A 2 πόλη V¹C φονεύοντες ἀνθρώπους] ἐφόνευον τοὺς συναντῶντας Euseb δὲ] om. PALV γὰρ Euseb 3 ἐσθῆσιν] PAML² Euseb ἐσθήσεσιν L¹VRC ξιφείδια L 5 ἐπαγανακτούτων L οἱ] αὐτοὶ οἱ Euseb πεφευκότεσ (ον *supra*) A πεφωνευκότεσ V¹ 6 ὑπ' VRCEuseb πρῶ·τοσ V ὑπαντῶν ex ὑπάντῶν corr. P 7 ἀποσφάζεται AMLVRC κατασφαγῆναι Euseb δὲ VRC 8 τῶν] *ipsis* Lat 9 ὥ·ραν V προσδεχομένου] finit Euseb 10 προεσκοποῦντο — 12 ἀνῃροῦντο] *circumspiciebant autem eminus quosque appropinquantes et neque amicis suis fidere poterant, dum tamen in mediis suspicionibus atque custodiis nihilominus interficiebantur* Lat 11 πίστις] ἔτι πίστισ LVRC ὑπονίαισ C¹ 12 τοσούτων L τῶν] τὸν A 13 τάχος] *temeritas* Lat 14 πρὸς om. VRC πονηρῶν, ω i. ras. A πονηρὸν LV 15 καθαρωτέρων et ἀσεβεστέρων uertit Lat 16 σφαγέων] σφαγέντων VRC *sicariorum* Lat 17 ἀπαταιῶνεσ PAC¹ ὑπὸ προσχήματι PAML *sub specie* Lat θιασμοῦ R 18 ἀνέπειθον VRC καὶ προῆγον] *nam egrediebantur* Lat 19 ἐκεῖ] εἰ καὶ PAL, om. Lat δείξοντος] MVCLat δείξαντοσ PALR; cf. Ant. XX 168

260 θερίας. ἐπὶ τούτοις Φῆλιξ, ἐδόκει γὰρ ἀποστάσεως εἶναι καταβολή,
πέμψας ἱππεῖς καὶ πεζοὺς ὁπλίτας πολὺ πλῆθος διέφθειρεν.
261 5. Μείζονι δὲ τούτου πληγῇ Ἰουδαίους ἐκάκωσεν ὁ Αἰγύπτιος
ψευδοπροφήτης· παραγενόμενος γὰρ εἰς τὴν χώραν ἄνθρωπος γόης
καὶ προφήτου πίστιν ἐπιθεὶς ἑαυτῷ περὶ τρισμυρίους μὲν ἀθροίζει
262 τῶν ἠπατημένων, περιαγαγὼν δὲ αὐτοὺς ἐκ τῆς ἐρημίας εἰς τὸ
ἐλαιῶν καλούμενον ὄρος ἐκεῖθεν οἷός τε ἦν εἰς Ἱεροσόλυμα παρελ-
θεῖν βιάζεσθαι καὶ κρατήσας τῆς τε Ῥωμαϊκῆς φρουρᾶς καὶ τοῦ δήμου
263 τυραννεῖν χρώμενος τοῖς συνεισπεσοῦσιν δορυφόροις. φθάνει δ'
αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν Φῆλιξ ὑπαντήσας μετὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν ὁπλιτῶν,
καὶ πᾶς ὁ δῆμος συνεφήψατο τῆς ἀμύνης, ὥστε συμβολῆς γενο-
μένης τὸν μὲν Αἰγύπτιον φυγεῖν μετ' ὀλίγων, διαφθαρῆναι δὲ καὶ
ζωγρηθῆναι πλείστους τῶν σὺν αὐτῷ, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος σκε-
δασθὲν ἐπὶ τὴν ἑαυτῶν ἕκαστον διαλαθεῖν.
264 6. Κατεσταλμένων δὲ καὶ τούτων ὥσπερ ἐν νοσοῦντι σώματι
πάλιν ἕτερον μέρος ἐφλέγμαινεν. οἱ γὰρ γόητες καὶ λῃστρικοὶ
συναχθέντες πολλοὺς εἰς ἀπόστασιν ἐνῆγον καὶ πρὸς ἐλευθερίαν
παρεκρότουν θάνατον ἐπιτιμῶντες τοῖς πειθαρχοῦσιν τῇ Ῥωμαίων
ἡγεμονίᾳ καὶ πρὸς βίαν ἀφαιρήσεσθαι λέγοντες τοὺς ἑκουσίως
265 δουλεύειν προαιρουμένους. μεριζόμενοι δὲ εἰς τὴν χώραν κατὰ
λόχους διήρπαζόν τε τὰς τῶν δυνατῶν οἰκίας καὶ αὐτοὺς ἀνῄρουν

§ 260 = Ant. Iud. XX 168.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 7 p. 132 Eusebius hist. eccl. II 21.
1 τούτοισ ὁ VRC φίλιξ PA et ex corr. R φίληξ ML²C 2 post πέμψας ras. 6—7 litt. C πολλὺ C 3 μείζονι] incipit Eusebius τούτου] ταύτησ VRC τούτων Euseb, om. Lat ὁ] *quidam* Lat 4 γὰρ om. L¹ 5 ἐπιθεὶς] περιτιθεὶσ L fort. recte αὐτῶ R αὐτῷ ¦VC 6 περιαγαγὼν] προαγαγὼν Dindorf εἰς] VRC Euseb ἐπὶ P πρὸσ AML 8 τε] LVRC Euseb, om. PAM καὶ om. Lat 9 τυραννεῖν] L²C Euseb *dominationem exercere* Lat τυραννεῖ PAMVR τυραννίδι L¹ χρώμενος — δορυφόροις] *utebatur autem stipatoribus qui ad id facinus conuenerant* Lat δὲ VRC 10 φίλιξ PA et ex corr. R φίληξ ML²C ὑπαντήσας] PA Euseb ὑπαντιάσασ MLVRC ῥωμαίων P ῥωμαικὸν V¹ 11 συναφήψατο R 12 ὀλίγον A¹ δὲ om. V 13 ζωγρηθῆναι, ζω i. ras. A αὐτῷ] finit Euseb 14 αὐτῶν VC 15 σώματι om. P 16 ἐφλέγμαινεν, αι et εν i. ras. A ἐφλόγμαινεν (αι ex ε corr.) V ἐφλέγμενεν R¹C¹ 17 ἀπόστασιν ἐνῆγον] ἀποστασίαν ἦγον PAM (*multis*) *afflictionem inducebant* Lat καὶ] *et quasi* Lat ἐλευθερίαν] ἀποστασίαν A 19 ἀφαιρεθήσεσθαι VRC καὶ πρὸς — 20 προαιρουμένους] *ut reluctantes auerterent eos qui ferrent spontaneam seruitutem* Lat 20 δ' L

καὶ τὰς κώμας ἐνεπίμπρασαν, ὥστε τῆς ἀπονοίας αὐτῶν πᾶσαν
τὴν Ἰουδαίαν ἀναπίμπλασθαι. καὶ οὗτος μὲν ὁ πόλεμος καθ' ἡμέραν
ἀνερριπίζετο.
7. *Ἑτέρα δὲ ταραχὴ συνίσταται περὶ Καισάρειαν τῶν ἀναμε-* 266
μιγμένων Ἰουδαίων πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ Σύρους στασιασάντων. οἱ
μὲν γὰρ ἠξίουν σφετέραν εἶναι τὴν πόλιν Ἰουδαῖον γεγονέναι τὸν
κτίστην αὐτῆς λέγοντες· ἦν δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεύς· οἱ δὲ ἕτεροι
τὸν οἰκιστὴν μὲν προσωμολόγουν Ἰουδαῖον, αὐτὴν μέντοι γε τὴν
πόλιν Ἑλλήνων ἔφασαν· οὐ γὰρ ἂν ἀνδριάντας καὶ ναοὺς ἐγκαθι-
δρῦσαι Ἰουδαίοις αὐτὴν ἀνατιθέντα. διὰ ταῦτα δὲ ἠμφισβήτουν 267
ἑκάτεροι· προήει δ' αὐτοῖς τὸ φιλόνεικον εἰς ὅπλα καὶ καθ'
ἡμέραν οἱ θρασύτεροι παρ' ἀμφοῖν προεπήδων ἐπὶ μάχην· οὔτε
γὰρ Ἰουδαίων οἱ γεραιοὶ τοὺς ἰδίους στασιαστὰς κατέχειν οἷοί τε
ἦσαν καὶ τοῖς Ἕλλησιν αἶσχος ἐδόκει Ἰουδαίων ἐλαττοῦσθαι. προ- 268
εῖχον δ' οἱ μὲν πλούτῳ καὶ σωμάτων ἀλκῇ, τὸ δὲ Ἑλληνικὸν τῇ
παρὰ τῶν στρατιωτῶν ἀμύνῃ· τὸ γὰρ πλέον Ῥωμαίοις τῆς ἐκεῖ
δυνάμεως ἐκ Συρίας ἦν κατειλεγμένον καὶ καθάπερ συγγενεῖς ἦσαν
πρὸς τὰς βοηθείας ἕτοιμοι. τοῖς γε μὴν ἐπάρχοις φροντὶς ἦν 269
ἀναστέλλειν τὴν ταραχὴν καὶ τοὺς μαχιμωτέρους ἀεὶ συλλαμβά-
νοντες ἐκόλαζον μάστιξι καὶ δεσμοῖς. οὐ μὴν τὰ πάθη τῶν
συλλαμβανομένων ἐνεποίει τοῖς καταλειπομένοις ἀνακοπὴν ἢ δέος,
ἀλλ' ἔτι μᾶλλον παρωξύνοντο πρὸς τὴν στάσιν. νικῶντας δέ ποτε 270
τοὺς Ἰουδαίους προελθὼν εἰς τὴν ἀγορὰν ὁ Φῆλιξ μετ' ἀπειλῆς
ἐκέλευσεν ἀναχωρεῖν. τῶν δὲ μὴ πειθομένων ἐπιπέμψας τοὺς
στρατιώτας ἀναιρεῖ συχνούς, ὧν διαρπαγῆναι συνέβη καὶ τὰς οὐσίας.

---

§ 265 = Ant. Iud. XX 172.

PAMLVRCLatHegesippus II 8 p. 133.

1 *ἐνεμπίπρασαν* P *ἐνεπίπρασαν* C 2 *ἀναπίπλασθαι* C[1] *οὗτοσ* corr. ex *αὐτὸσ* P *οὕτωσ* C *ἐρριπίζετο* PAML *ἀνεριπίζετο* C *grauius augebatur* Lat 4 *συνήσταται* A 5 *ἐν αὐτῇ*] *ibi* (ante *ἀναμεμιγμένων* positum) Lat 7 *οἱ δὲ ἕτεροι*] *aemuli uero* Lat 8 *οἰκιστὴν*] *κτίστην* C 9 *ἂν* om. P *ἐγκαθίδρυσαν* C 10 *δὲ*] *μὲν* VRC *δὲ ἠμφισβήτουν*] *διημφισβήτουν* Destinon *ἠφισβήτουν* C 11 *προήει·, ή* i. ras. m. 2, *ει* ex *εἰ* corr., eras. *η* L *δὲ* VRC *καθ'*] *μεθ'* M 12 *παρ' ἀμφοῖν*] *παμφοῖν* R[1] Lips *ἐπαμφοῖν* ex corr. R *ἐπὶ*] *εἰσ* V *οὐδὲ* PAML 13 *γηραιοὶ* (*η* i. ras. m. 2 L) LVC 15 *δ'*] om. P *δὲ* VRC *ἀλκαῖσ* L et fort. Lat haud male *δ'* M 16 *ἐκεῖ*] *ἐκ* C 17 *ἦν, η* corr. m. 2 ut uid. ex *ο* L *κατηλεγμένον* C[1] *καὶ* om. L[1] 18 *πρὸς — βοηθείας*] *ad auxiliandum syris* Lat *πρὸς*] *εἰσ* VRC *ἕτοιμοι τοῖς*, litt. *οι τ* i. ras. A 19 *ἀεὶ*] *ἑκατέρωθεν ἀεὶ* LVRC 22 *νικῶντας — 24 ἀναχωρεῖν*] *tunc demum felix minaci edicto praecepit contumaces quosque urbe discedere* Lat 23 *προελθὼν*] *παρελθὼν* ALVR *παρελθεῖν* C *φίλιξ* PA et ex corr. R *φίληξ* L[2]MC *μετὰ* LVRC

μενούσης δὲ τῆς στάσεως ἐπιλέξας ἑκατέρωθεν τοὺς γνωρίμους
ἔπεμψεν πρέσβεις ἐπὶ Νέρωνα διαλεξομένους περὶ τῶν δικαίων.
271 XIV. 1. Διαδεξάμενος δὲ παρὰ τούτου τὴν ἐπιτροπὴν ὁ Φῆστος
τὸ μάλιστα λυμαινόμενον τὴν χώραν ἐπεξῄει· τῶν γοῦν λῃστῶν
272 συνέλαβέν τε πλείστους καὶ διέφθειρεν οὐκ ὀλίγους. ἀλλ᾽ οὐχ ὁ
μετὰ Φῆστον Ἀλβῖνος τὸν αὐτὸν τρόπον ἐξηγήσατο τῶν πραγμά-
273 των, οὐκ ἔστιν δὲ ἥντινα κακουργίας ἰδέαν παρέλειπεν. οὐ μόνον
γοῦν ἐν τοῖς πολιτικοῖς πράγμασιν ἔκλεπτεν καὶ διήρπαζεν τὰς
ἑκάστων οὐσίας, οὐδὲ τὸ πᾶν ἔθνος ἐβάρει ταῖς εἰσφοραῖς, ἀλλὰ
καὶ τοὺς ἐπὶ λῃστείᾳ δεδεμένους ὑπὸ τῆς παρ᾽ ἑκάστοις βουλῆς ἢ
τῶν προτέρων ἐπιτρόπων ἀπελύτρου τοῖς συγγενέσιν, καὶ μόνος ὁ
274 μὴ δοὺς τοῖς δεσμωτηρίοις ὡς πονηρὸς ἐγκατελείπετο. τηνικαῦτα
καὶ τῶν νεωτερίζειν βουλομένων ἐν Ἱεροσολύμοις ἐθάρσησαν αἱ
τόλμαι, καὶ χρήμασιν μὲν οἱ δυνατοὶ τὸν Ἀλβῖνον προσελάμβανον
ὥστε τοῦ στασιάζειν αὐτοῖς παρέχειν ἄδειαν, τοῦ δημοτικοῦ δὲ τὸ
275 μὴ χαῖρον ἡσυχίᾳ πρὸς τοὺς Ἀλβίνου κοινωνοὺς ἀπέκλινεν. ἕκαστος
δὲ τῶν πονηρῶν ἴδιον στῖφος ὑπεζωσμένος αὐτὸς μὲν ὥσπερ ἀρχι-
λῃστὴς ἢ τύραννος προανεῖχεν ἐκ τοῦ λόχου, τοῖς δορυφοροῦσι δὲ
276 πρὸς ἁρπαγὰς τῶν μετρίων κατεχρῆτο. συνέβαινεν δὲ τοὺς μὲν
ἀφῃρημένους ὑπὲρ ὧν ἀγανακτεῖν ἐχρῆν σιωπᾶν, τοὺς ἄπληγας δὲ
δέει τοῦ μὴ τὰ αὐτὰ παθεῖν καὶ κολακεύειν τὸν ἄξιον κολάσεως.
καθόλου δὲ ἡ μὲν παρρησία πάντων περικέκοπτο, τυραννὶς δ᾽ ἦν

§ 270 = Ant. Iud. XX 182; § 271 = Ant. Iud. XX 185; § 272 = Ant. Iud XX 204.

PAMLVRCLat Hegesippus II 8 p. 133 Exc Peiresc.

1 μενούσης — στάσεως] *post haec quoque cum uideret seditionem manere* Lat 2 ἔπεμψεν] ἔπεμπεν A ὁ φίληξ ἔπεμψε M 3 i. marg. κδ VC παρὰ τούτου] περὶ τούτου V, om. C ὁ om. VRC 4 ἐπεξίει A ἐπεξῄει, ῄει i. ras. m. 2 V 5 συνέλαβέν τε] συνελάβετο V συνέλαβε τοὺσ RC οὐκ ὀλίγους om. Lat ἀλλὰ A[1] 6 ἐξηγήσατο] incip. Exc 7 εἰδέαν PA παρέλιπεν MLC 8 τὰς] τὴν VRC 9 οὐσίαν VRC 10 δεδενουσ A ἑκάστοις] ἑκάστου PALExc ἑκάστησ C 11 συγγενέσι, εσ ex ευσ corr. uid. A 13 καὶ τῶν om. Exc 14 προσελάβοντο Exc 15 αὐτὸσ L[1] παρέχειν] παρέσχεν Exc τὸ δημοτικὸν R 16 χαῖρον] χαῦνον, i. marg. χαῖρον V τοὺς om. R Ἀλβίνου] σαβίνου P 17 ὑποζωσάμενοσ VR ἀρχηλῃστὴσ P 18 λόχου, χ ex γ corr. A τοῖς] τοὺσ V[1] 19 πρὸς ἁρπαγὰς] τὰσ ἁρπαγὰσ P προσαρπάσασ V πρὸσ ἁρπαγάσ, γ i. ras. ex σ corr. uid. R πρὸς — μετρίων] τῶν μετρίων προσαρπαγὰσ Exc 20 ἀπλῆγασ LRCExc 21 καὶ κολακεύειν] *querelis deterrebantur immo et officiis ambiebant* Lat 22 ἡ μὲν] ἡμᾶσ Exc περιεκέκοπτο MVRCExc τυραννὴσ C δὲ VRCExc

διὰ πλειόνων, καὶ τὰ σπέρματα τῆς μελλούσης ἁλώσεως ἔκτοτε τῇ πόλει κατεβάλλετο.

2. Τοιοῦτον δ' ὄντα τὸν Ἀλβῖνον ἀπέδειξεν ὁ μετ' αὐτὸν 277 ἐλθὼν Γέσσιος Φλῶρος ἀγαθώτατον κατὰ σύγκρισιν. ὁ μέν γε λάθρα τὰ πολλὰ καὶ μεθ' ὑποστολῆς ἐκακούργησεν, Γέσσιος δὲ τὰς εἰς τὸ ἔθνος παρανομίας ἐπόμπευσεν καὶ ὥσπερ ἐπὶ τιμωρίᾳ κατακρίτων πεμφθεὶς δήμιος οὔτε ἁρπαγῆς τινα τρόπον οὔτε αἰκίας παρέλιπεν. ἦν δὲ ἐν μὲν τοῖς ἐλεεινοῖς ὠμότατος, ἐν δὲ τοῖς αἰσ- 278 χροῖς ἀναιδέστατος. οὔτε δὲ πλείω τις ἀπιστίαν τῆς ἀληθείας κατέχεεν οὔτε ἐν τῷ πανουργεῖν δολιωτέρας ὁδοὺς ἐπενόησεν. ᾧ τὸ μὲν κατ' ἄνδρα κερδαίνειν μικρὸν ἐδόκει, πόλεις δ' ὅλας ἐξεδίδυσκε καὶ δήμους ἀθρόους ἐλυμαίνετο καὶ μόνον οὐκ ἐκήρυξεν ἀνὰ τὴν χώραν πᾶσιν ἐξεῖναι λῃστεύειν ἐφ' ᾧ μέρος αὐτὸς λήψεται τῶν λαφύρων. διὰ γοῦν τὴν ἐκείνου πλεονεξίαν πάσας ἐρημωθῆναι 279 συνέβη τὰς πόλεις καὶ πολλοὺς τῶν πατρίων ἠθῶν ἐξαναστάντας φυγεῖν εἰς τὰς ἀλλοφύλους ἐπαρχίας.

3. Μέχρι μὲν οὖν ἐν Συρίᾳ Κέστιος Γάλλος ἦν διέπων τὴν 280 ἐπαρχίαν, οὐδὲ πρεσβεύσασθαί τις πρὸς αὐτὸν ἐτόλμησεν κατὰ τοῦ Φλώρου· παραγενόμενον δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα τῆς τῶν ἀζύμων ἑορτῆς

---

§ 277 = Ant. Iud. XX 252.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 8 p. 134 Exc Peiresc.

1 πλεώνων V[1] πλεόνων V[2] ἐκ τότε RC 2 κατεβάλετο PALC 3 δὲ VRC ἀπέδειξεν ex ἀπέκτεινεν corr. C μετ' αὐτὸν] μεταυτὸν L[1]Exc μετὰ τοῦτον VR 4 Γέσσιος] κέσσιοσ LExc *cestius* Lat φλῷροσ V φλώροσ, ώ ex ό corr. hic et infra P ἀγαθότατον M ἀγαθώτατοσ L[1] *optimum* Lat *integer* Heg δικαιότατον Dindorf ex cod. Voss. ἀγανώτατον Destinon γε] γὰρ M 5 τὰ πολλὰ καὶ μεθ'] πολλά τε δι VR ἐκακούρκησε M κέσσιοσ L *cestius* Lat φλῶροσ Exc 6 καὶ ὥσπερ] *ac uelut non ad regendam prouinciam sed* Lat τιμωρίωι Exc 7 αἰκίασ, κί suppl. m. 2 C 8 παρέλειπεν A παρέπεμπεν MLVR Exc εὕρηται καὶ παρέλειπεν i. marg. M *praetermisit* Lat αἰσχροῖς] ἐχθροῖσ L 10 κατέχεεν] κατέσχεν Exc δολιοτέρασ L ἐπενόησεν] ἐνεποίησεν C 11 πόλισ P δὲ LVRC ἐξεδιδύσκει PA ἐξεδίδυσκεν L ἐξεδίδασκεν Exc 12 ἀθρόουσ C οὐκ ἐκήρυξεν om. M 13 λῃστεύειν] λῃστευσιν sic Exc χώραν πᾶσιν] *totam regionem — omnibus* Lat 14 ἐκείνων (ου s. m. 2) L ἐκείνων Exc 15 πόλεις] τοπαρχίασ LVRCExc fort. recte *regionem* Lat καὶ — 16 ἐπαρχίας om. R ἠθῶν] Destinon ex Ant. XX 256 ἐθῶν codd. *sedibus* Lat ἐθνῶν Exc quod coniecerat quidam apud Hauerkamp 16 ἀλλοφύλους] ἀλλοτρίουσ VCLips *externas* Lat 17 κέσστιοσ A ἦν προδιέπων VRC 18 ἐπάρ χιν R post τις deletum καταυτ C τοῦ om. Exc

ἐνεστώσης περιστὰς ὁ δῆμος οὐκ ἐλάττους τριακοσίων μυριάδων
ἱκέτευον ἐλεῆσαι τὰς τοῦ ἔθνους συμφορὰς καὶ τὸν λυμεῶνα τῆς
281 χώρας Φλῶρον ἐκεκράγεσαν· ὁ δὲ παρὼν καὶ τῷ Κεστίῳ παρεστὼς
διεχλεύαζεν τὰς φωνάς. ὅ γε μὴν Κέστιος τὴν ὁρμὴν τοῦ πλήθους
καταστείλας καὶ δοὺς ἔμφασιν ὡς πρὸς τὸ μέλλον αὐτοῖς τὸν
Φλῶρον κατασκευάσειεν μετριώτερον, ὑπέστρεφεν εἰς Ἀντιόχειαν.
282 προέπεμπε δὲ αὐτὸν μέχρι Καισαρείας Φλῶρος ἐξαπατῶν καὶ
πόλεμον ἤδη τῷ ἔθνει σκοπούμενος, ᾧ μόνῳ συγκρύψειν τὰς ἑαυτοῦ
283 παρανομίας ὑπελάμβανεν· εἰρήνης μὲν γὰρ οὔσης κατηγόρους ἕξειν
ἐπὶ Καίσαρος Ἰουδαίους προσεδόκα, πραγματευσάμενος δὲ ἀπόστα-
σιν αὐτῶν τῷ μείζονι κακῷ περισπάσειν τὸν ἔλεγχον ἀπὸ τῶν
μετριωτέρων. ὁ μὲν οὖν, ὡς ἂν ἀπορραγείη τὸ ἔθνος, καθ' ἡμέραν
ἐπέτεινεν αὐτοῖς τὰς συμφοράς.
284 4. Ἐν δὲ τούτῳ καὶ οἱ Καισαρέων Ἕλληνες νικήσαντες παρὰ
Νέρωνι τῆς πόλεως ἄρχειν τὰ τῆς κρίσεως ἐκόμισαν γράμματα, καὶ
προσελάμβανεν τὴν ἀρχὴν ὁ πόλεμος δωδεκάτῳ μὲν ἔτει τῆς
Νέρωνος ἡγεμονίας, ἑπτακαιδεκάτῳ δὲ τῆς Ἀγρίππα βασιλείας,
285 Ἀρτεμισίου μηνός. πρὸς δὲ τὸ μέγεθος τῶν ἐξ αὐτοῦ συμφορῶν
οὐκ ἀξίαν ἔσχεν πρόφασιν· οἱ γὰρ ἐν Καισαρείᾳ Ἰουδαῖοι, συνα-
γωγὴν ἔχοντες παρὰ χωρίον, οὗ δεσπότης ἦν τις Ἕλλην Καισαρεύς,
πολλάκις μὲν κτήσασθαι τὸν τόπον ἐσπούδασαν τιμὴν πολλαπλα-

§ 284 = Ant. Ind. XX 257.

PAMLVRC Lat Exc Peiresc.

1 *ἐνστάσησ* VRC *παραστὰσ* M *accurrens* Lat 2 *τὰς*] *τὰ* R^1 *συμφορὰσ τοῦ ἔθνουσ* tr. C *καὶ τὸν — 4 φωνάς* om. P *λυμαιῶνα* A *λυμαιόνα* V^1 3 *ἐκεκράγεσεν* V *ut eiceret clamitabat* Lat *ὁ — παρεστὼς*] *qui tamen cum sub populi ore esset et gallo assisteret, non modo nihil mouebatur, sed* Lat; post *παρεστὼς* aliquid deesse suspicatur Hudson 5 ante *μέλλον* deletum *πλεον* C 6 *κατὰσκευάσει* Exc *ὑπέστρεψεν* MVRC 7 *προέπεμψε* P *δ'* Exc *αὐτῶν* C 8 *σκοπούμενος*] PAMLLatExc *θυμούμενοσ ἐποοίζετο* VRC *ᾧ μόνῳ*] *ὠμὸν ὧ* V^2 et m. 1 Lips *ὠμὸν ὧ ὧ μόνω* R *ὧσ μόνω* C *συγκαλύψειν*, i. marg. m. 2 *συγκρύψειν* V *συγκρίψειν* C^1 *συγκάψειν* Exc *αὐτοῦ* VRC 9 *ἕξειν*, *ν* i. ras. m. 2 V 11 *ἔλεγχον*] *ἔλεγχον αὐτῶν* VRC *ἔλεγχον ἀπὸ τῶν μετριωτέρων*] *inuidiam peccatorum minorum* Lat 12 *ἂν* om. LExc *ἀποραγείη* A 14 i. marg. *κε* VC 15 *τῆς κρίσεως*] *τοῦ βασιλέωσ*, i. marg. *γρ τὰ τῆσ κρίσεωσ* V *τῆς πόλεως ἄρχειν* om. Lat *ἐκομίσαντο* L *ἐκόμησαν* Exc 16 *δωδεκάτῳ* etc.] hoc est mense Maio aut Iunio anno p. Chr. 66 *μὲν* om. Exc 17 *ἡγεμονίασ*, litt. *ἡγεμονι* i. ras. A *ἀγρίππα·* V 18 *ἀρτεμησίου* PALV'R *Ἀρτεμισίου μηνὸς* om. Exc 21 *πολλάκι* V^1

σίονα τῆς ἀξίας διδόντες· ὡς δ' ὑπερορῶν τὰς δεήσεις πρὸς ἐπή- 286
ρειαν ἔτι καὶ παρῳκοδόμει τὸ χωρίον ἐκεῖνος ἐργαστήρια κατα-
σκευαζόμενος στενήν τε καὶ παντάπασιν βιαίαν πάροδον ἀπέλειπεν
αὐτοῖς, τὸ μὲν πρῶτον οἱ θερμότεροι τῶν νέων προπηδῶντες οἰκο-
δομεῖν ἐκώλυον. ὡς δὲ τούτους εἶργεν τῆς βίας Φλῶρος, ἀμηχα- 287
νοῦντες οἱ δυνατοὶ τῶν Ἰουδαίων, σὺν οἷς Ἰωάννης ὁ τελώνης,
πείθουσι τὸν Φλῶρον ἀργυρίου ταλάντοις ὀκτὼ διακωλῦσαι τὸ
ἔργον. ὁ δὲ πρὸς μόνον τὸ λαβεῖν ὑποσχόμενος πάντα συμπράξειν, 288
λαβὼν ἔξεισιν τῆς Καισαρείας εἰς Σεβαστὴν καὶ καταλείπει τὴν
στάσιν αὐτεξούσιον, ὥσπερ ἄδειαν πεπρακὼς Ἰουδαίοις τοῦ μάχεσθαι.
5. Τῆς δ' ἐπιούσης ἡμέρας ἑβδομάδος οὔσης τῶν Ἰουδαίων εἰς 289
τὴν συναγωγὴν συναθροισθέντων στασιαστής τις Καισαρεὺς γάστραν
καταστρέψας καὶ παρὰ τὴν εἴσοδον αὐτῶν θέμενος ἐπέθυεν ὄρνεις.
τοῦτο τοὺς Ἰουδαίους ἀνηκέστως παρώξυνεν ὡς ὑβρισμένων μὲν
αὐτοῖς τῶν νόμων, μεμιασμένου δὲ τοῦ χωρίου. τὸ μὲν οὖν εὐστα- 290
θὲς καὶ πρᾶον ἐπὶ τοὺς ἡγεμόνας ἀναφεύγειν ᾤετο χρῆναι, τὸ
στασιῶδες δὲ καὶ ἐν νεότητι φλεγμαῖνον ἐξεκαίετο πρὸς μάχην.
παρεσκευασμένοι δὲ εἱστήκεσαν οἱ τῶν Καισαρέων στασιασταί, τὸν
γὰρ ἐπιθύσοντα προπεπόμφεσαν ἐκ συντάγματος, καὶ ταχέως ἐγέ-
νετο συμβολή. προσελθὼν δὲ Ἰούκουνδος ὁ διακωλύειν τεταγμένος 291

PAMLVRC Lat Exc Peiresc.

1 δὲ VRC 2 παρῳκοδόμει — κατασκευαζόμενος] *aedificauit in loco tabernas* Lat προσωκοδόμει VRC 3 τε] δὲ RC βιαί·αν A ἀπέλιπεν MC ὑ[ἀ]πέλειπεν V 4 νέων] νετέρων C^1 νεωτέρων C^2 προπηδόντεσ RC^1 5 ταῖσ βίαισ V φλῶροσ ex φλόροσ corr. PA, similiter u. 7 6 οἷς] οἶσ ἦν L ὁ τελώνησ ἰωάννησ tr. VRC Ἰωάννης] ἴώννησ Exc 7 ἀργυρίω ταλάντων PAM *oblatione (octo) talentorum* Lat ὀκτῶ A ὀκτῶι V 9 λαβὼν om. A 10 ἄδειαν] *spatium* Lat ἰουδαίοισ ex ἰουδαίουσ corr. L 11 τῆς — 12 συναθροισθέντων] τῆσ δ' ἐπιούσησ εἰσ συναγωγὴν συναθροισθέντων τῶν ἴουδαίων Exc δὲ VRC 12 ἀθροισθέντων VRC 13 καταστρέψας] *ponens* Lat καταστέψας Niese ἔθυεν R ὄρνισ (ι ex ει corr. AL) AMLC 14 ἀνηκέστω R^1 μὲν om. PAMLVRExc 15 μεμιαμμένου RC^2 μεμιαμένου C^1 16 καταφεύγειν VRC ᾤετο] πάλιν ὤετο LVRCExcLat 17 δὲ στασιῶδεσ tr. M φλογ[αι]μένον (s. m. 2) V 18 παρεσκευασμένοι, ε ante σ i. ras. A παρασκευασμένοι Exc δ' LExc εἰστήκεισαν L εἱστήκεισαν Exc Καισαρέων] νέων Exc 19 ἐπιθύσοντα] ἐπιθύσαντα ALVRCExc *qui pro synagogae foribus immolaret* Lat προπεπόμφεσαν, ε (in εσ) i. ras. L ἐγίνετο AL 20 συμβολή] ἡ συμβολή (συμβουλή C) VRC προσελθὼν — p. 210, 5 δώδεκα breuiat Exc ἰουκοῦνδοσ MVRC ἰούκινδοσ P ἰούκονδοσ A^1 fort. recte τεταγμένος] *relictus* Lat ante τεταγμένος ras. 9—10 litt. V

ἱππάρχης τήν τε γάστραν αἱρεῖ καὶ καταπαύειν ἐπειρᾶτο τὴν στάσιν.
ἡττωμένου δ' αὐτοῦ τῆς τῶν Καισαρέων βίας Ἰουδαῖοι τοὺς νόμους
ἁρπάσαντες ἀνεχώρησαν εἰς Νάρβατα· χώρα τις αὐτῶν οὕτω καλεῖται
292 σταδίους ἑξήκοντα διέχουσα τῆς Καισαρείας· οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰωάννην
δυνατοὶ δώδεκα πρὸς Φλῶρον ἐλθόντες εἰς Σεβαστὴν ἀπωδύροντο
περὶ τῶν πεπραγμένων καὶ βοηθεῖν ἱκέτευον, αἰδημόνως ὑπομιμνήσκοντες
τῶν ὀκτὼ ταλάντων. ὁ δὲ καὶ συλλαβὼν ἔδησεν τοὺς
ἄνδρας αἰτιώμενος ὑπὲρ τοῦ τοὺς νόμους ἐξενεγκεῖν τῆς Καισαρείας.
293 6. Πρὸς τοῦτο τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ἀγανάκτησις ἦν, ἔτι μέντοι
τοὺς θυμοὺς κατεῖχον. ὁ δὲ Φλῶρος ὥσπερ ἠργολαβηκὼς ἐκριπίζειν
τὸν πόλεμον, πέμψας εἰς τὸν ἱερὸν θησαυρὸν ἐξαιρεῖ δεκαεπτὰ
294 τάλαντα σκηψάμενος εἰς τὰς Καίσαρος χρείας. σύγχυσις δ' εὐθέως
εἶχεν τὸν δῆμον, καὶ συνδραμόντες εἰς τὸ ἱερὸν βοαῖς διαπρυσίοις
τὸ Καίσαρος ἀνεκάλουν ὄνομα καὶ τῆς Φλώρου τυραννίδος ἐλευ-
295 θεροῦν σφᾶς ἱκέτευον. ἔνιοι δὲ τῶν στασιαστῶν λοιδορίας αἰσχίστους
εἰς τὸν Φλῶρον ἐκεκράγεσαν καὶ κανοῦν περιφέροντες ἀπῄτουν
αὐτῷ κέρματα καθάπερ ἀκλήρῳ καὶ ταλαιπώρῳ. τούτοις οὐκ
ἀνετράπη τὴν φιλαργυρίαν, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μᾶλλον χρηματίσασθαι
296 παρωργίσθη. δέον γοῦν εἰς Καισάρειαν ἐλθόντα σβέσαι τὸ τοῦ
πολέμου πῦρ ἐκεῖθεν ἀρχόμενον καὶ τῆς ταραχῆς ἀνελεῖν τὰς αἰτίας,
ἐφ' ᾧ καὶ μισθὸν ἔλαβεν, ὁ δὲ μετὰ στρατιᾶς ἱππικῆς τε καὶ πεζι-

---

PAMLVRCLatExcPeiresc.
1 ἱππάρχησ, ἱ ex ὑ corr. A αἱρεῖ C *iussit auferri* Lat ἐπειρᾶτο] *pergebat* Lat 2 ἡττομένου PA¹V¹ δὲ VRC 3 Νάρβατα] cf. infra § 509 οὕτωι V¹ 4 ἑξήκοντα] ξ̄ P Ἰωάννην] ἰώννην Exc 5 ante πρὸς ras. 2—3 litt. A φλόρον P¹A¹ hic et infra 6 τῶν] περὶ τῶν V 7 λαβὼν Exc 8 ἐξενεγκεῖν, εν corr. ex εγ A ἐξαγαγεῖν V 9 πρὸς τοῦτο] *pro hoc igitur* Lat τοῦτο] τούτοισ PAM τῶν] τοῖσ VRC ἀγανάκτησις ἦν] *grauissima iurgia nascebantur* Lat 10 τοὺς] καὶ τουσ VRC ἐργολαβηκὼσ VR ἐκριπίζειν τὸν πόλεμον, πέμψας] PAMLLatExc ἐκριπίζει τὸν πόλεμον καὶ πέμψασ VRC 11 εἰς] ἐπὶ VRC fort. recte ἐξαίρει codd. δεκαεπτὰ] ιζ̄ PA ἑπτακαίδεκα VRCExc 12 εἰς om. C σύγχυσις — 13 διαπρυσίοις breuiant Exc δὲ VR εὐθεῶ C¹ 13 συνδραμῶντεσ A 14 ἐκάλουν Exc 15 τῶν στασιαστῶν] καὶ Exc αἰσχίστους] ἐσχάτους Destinon ex Lat in quo est *ultima* 16 φλόρον PA¹ ἐκεκράγησαν A ἐπιφέροντεσ VRC *circumferentes* Lat ἐπήτουν L¹VRCExc 17 κέρμα VRC *stipem* Lat καθάπερ, litt. θάπερ s. P ἀκλήρῳ] κλήρωι Exc ταλαιπόρω P ταλεπώρω V¹ 18 ἀνετράπη] PAMLExc ἐνετράπη VRC *deterritus est* Lat τὸ] τῶ VRExc 19 προσωργίσθη VRC 20 ἀρχομένου uertit Lat τὴν αἰτίαν Exc 21 καὶ μισθὸν] κομισθὲν C

κῆς ἐπὶ Ἱεροσολύμων ὥρμησεν, ἵνα τοῖς Ῥωμαίων ὅπλοις * ἐργάσηται καὶ τῷ δέει καὶ ταῖς ἀπειλαῖς περιδύσῃ τὴν πόλιν.

7. Ὁ δὲ δῆμος προδυσωπῆσαι τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ βουλόμενος 297
ὑπαντᾷ τοῖς στρατιώταις μετ' εὐφημίας καὶ τὸν Φλῶρον θεραπευτικῶς ἐκδέχεσθαι παρεσκευάσατο. κἀκεῖνος προπέμψας σὺν ἱππεῦσιν 298
πεντήκοντα Καπίτωνα ἑκατοντάρχην ἀναχωρεῖν αὐτοὺς ἐκέλευσεν καὶ μὴ πρὸς ὃν οὕτως ἐλοιδόρησαν αἰσχρῶς εἰρωνεύεσθαι τὰς νῦν φιλοφρονήσεις· δεῖν γὰρ αὐτούς, εἴπερ γενναῖοί εἰσιν καὶ παρρησιασταί, 299
σκώπτειν μὲν αὐτὸν καὶ παρόντα, φαίνεσθαι δὲ μὴ μόνον ἐν τοῖς λόγοις, ἀλλὰ κἂν τοῖς ὅπλοις φιλελευθέρους. τούτοις καταπλαγὲν 300
τὸ πλῆθος, ἅμα καὶ τῶν περὶ Καπίτωνα ἱππέων εἰς μέσον φερομένων, διεσκεδάσθη πρὶν ἀσπάσασθαι τὸν Φλῶρον ἢ τοῖς στρατιώταις φανερὸν ποιῆσαι τὸ πειθήνιον. ἀναχωρήσαντες δὲ εἰς τὰς οἰκίας μετὰ δέους καὶ ταπεινότητος ἐνυκτέρευσαν.

8. Φλῶρος δὲ τότε μὲν ἐν τοῖς βασιλείοις αὐλίζεται, τῇ δ' 301
ὑστεραίᾳ βῆμα πρὸ αὐτῶν θέμενος καθέζεται, καὶ προσελθόντες οἵ τε ἀρχιερεῖς καὶ δυνατοὶ τό τε γνωριμώτατον τῆς πόλεως παρέστησαν τῷ βήματι. τούτοις ὁ Φλῶρος ἐκέλευσεν τοὺς λοιδορήσαν- 302
τας αὐτὸν ἐκδοῦναι, φάμενος αὐτοὺς ἀπολαύσειν τῆς ἀμύνης, εἰ μὴ προάγοιεν τοὺς αἰτίους. οἱ δὲ τὸν μὲν δῆμον ἀπέφηναν εἰρηνικὰ φρονοῦντα, τοῖς δὲ παραφθεγξαμένοις ᾐτοῦντο συγγνώμην· ἐν γὰρ 303
τοσούτῳ πλήθει θαυμαστὸν μὲν οὐδὲν εἶναί τινας θρασυτέρους καὶ

PAMLVRC Lat Exc Peiresc.

1 ἐργάσηται] ἐργάσηται τὸ βουλόμενον C (*armis*) *ad quod uolebat uteretur* Lat χρήσηται Destinon 2 περιδύσει P¹A πόλιν. ὁ δὲ δῆμος i. ras. L 3 αὐτοῦ iterat C¹ 4 ὑπήντα mauult Hudson στρατιώταισ V¹ μετ' εὐφημία·σ L *cum solitis utique fauoribus* Lat 5 παρεσκεύαστο VRC ἱππεῦσι, ι finale i. ras. maiore A 6 καπίτωνα, ι ex η corr. (item u. 11) P καὶ πίτωνα A¹ ἑκατόνταρχον Exc 7 μὴ om. AC οὕτως] οὗτοι M εἰρωνεύσθαι A 9 σκόπτειν AV¹ 10 κἂν] καὶ AL καὶ ἐν VRC τούτοις] οὕτω (— ωι V) VRC 11 περὶ τῶν tr. A τῶν] τὸν V¹ μέσον] μέσονσ VRCExc (*in*) *medium uulgus* Lat φερόμενον C 12 διεσκεδάσθησαν Exc 13 φανερὸν, ν finale i. ras. L πιθήνιον LExc πειθίνιον C¹ 14 ἐνυκτέρευσαν] διενυκτέρευσαν VRC; finiunt Exc 15 δὲ τότε i. ras. A τότε i. marg. suppl. L μὲν om. M δὲ VRC 16 πρὸ αὐτῶν] *aduersum eos* Lat καθέζεται] *sublimius resedit* Lat 17 οἵ τε — πόλεως] *sacerdotum principes et ciuitatis uniuersa nobilitas* Lat τό] τῶν V γνωρημότατον C¹ γνωρίμων V πόλεως] πόλεωσ πᾶν RC πόλεωσ πᾶν τὸ ἀκρότατον V 18 ἐκέλευε VR 19 ἐκδοῦναι] *protinus darent* Lat ἀπολαῦσαι PAML *esse — uindicandum* Lat 20 προσάγοιεν LVRC² προσάγωεν ut uid. C¹ *produxerint* Lat ἀπέφαινον VRC 22 θαυμαστὸν — θρασυτέρους] *nihil esse mirandum offendi aliquos temerarios* Lat μὲν om. MVRC εἶναι οὐδὲν tr. PA

δι᾽ ἡλικίαν ἄφρονας, ἀμήχανον δὲ τῶν ἡμαρτηκότων τὴν διάκρισιν
304 ἑκάστου μετανοοῦντος καὶ δι᾽ ἃ δέδρακεν ἀρνουμένου. δεῖν μέντοι
γε ἐκεῖνον, εἰ προνοεῖ τῆς κατὰ τὸ ἔθνος εἰρήνης καὶ βούλεται
Ῥωμαίοις περισώζειν τὴν πόλιν, μᾶλλον διὰ τοὺς πολλοὺς ἀκαται-
τιάτους συγγνῶναι καὶ τοῖς ὀλίγοις πλημμελήσασιν ἢ δι᾽ ὀλίγους
πονηροὺς ταράξαι δῆμον ἀγαθὸν τοσοῦτον.

305 9. Πρὸς ταῦτα μᾶλλον παροξυνθεὶς ἐμβοᾷ τοῖς στρατιώταις
διαρπάζειν τὴν ἄνω καλουμένην ἀγορὰν καὶ κτείνειν τοὺς ἐντυγχά-
νοντας. οἱ δ᾽ ἐπιθυμίᾳ κέρδους προσλαβόντες ἡγεμονικὴν παρα-
κέλευσιν οὐ μόνον ἐφ᾽ ὃν ἐπέμφθησαν τόπον ἥρπαζον, ἀλλ᾽ εἰς
306 πάσας ἐμπηδῶντες τὰς οἰκίας ἔσφαζον τοὺς οἰκήτορας. φυγὴ δ᾽
ἦν ἐκ τῶν στενωπῶν καὶ φόνος τῶν καταλαμβανομένων, τρόπος τε
ἁρπαγῆς οὐδεὶς παρελείπετο, καὶ πολλοὺς τῶν μετρίων συλλαβόντες
ἐπὶ τὸν Φλῶρον ἀνῆγον· οὓς μάστιξιν προαικισάμενος ἀνεσταύρωσεν.
307 ὁ δὲ σύμπας τῶν ἐκείνης ἀπολομένων τῆς ἡμέρας ἀριθμὸς σὺν γυναι-
ξὶν καὶ τέκνοις, οὐδὲ γὰρ νηπίων ἀπέσχοντο, περὶ τριάκοντα καὶ
308 ἑξακοσίους συνήχθη. βαρυτέραν τε ἐποίει τὴν συμφορὰν τὸ καινὸν
τῆς Ῥωμαίων ὠμότητος· ὃ γὰρ μηδεὶς πρότερον τότε Φλῶρος ἐτόλ-
μησεν, ἄνδρας ἱππικοῦ τάγματος μαστιγῶσαί τε πρὸ τοῦ βήματος

PAMLVRC Lat Eusebius hist. eccl. II 26.

1 διάκρισιν] διάκρισιν ποιήσασθαι φανερὰν M διάκρισιν γενέσθαι LVRC *discrimen agitari* Lat 2 μετανοοῦντόσ τε VRC καὶ δι᾽] καὶ - - (eras. ut uid. δε) L καὶ δὴ καὶ Naber καὶ Herwerden καὶ δέει Destinon δέδρακεν] PAML δέδοικεν VRCLat δεῖν om. L¹ 3 ἐκεῖνο PAM *illum* Lat εἰ προνοεῖ — 4 μᾶλλον] PAMLLat προνοεῖν τῆσ κατὰ τὸ (τὸ om. V) ἔθνοσ εἰρήνησ καὶ βουλεύεσθαι ῥωμαίοισ περισώζειν τὴν πόλιν καὶ μᾶλλον VRC 4 πόλιν] * * ‖ λιν P μᾶλλον] μᾶλλον δὲ A post διὰ eras. uid. τὸ L 5 πλημμελήμασιν VC 6 ἀγαθῶν L et fort. Lat, in quo est *multitudinem tantam bonorum* 7 παρωξυνθεὶσ P ἐμβοᾶ · V ἐβόα L¹

8 διαρπάζει (ν superscr.) A διαρπάζειν τε LVRC τὴν] τήν τε M 9 δὲ VRC προσλαμβάνοντεσ VRC ἡγεμονκὴν L¹ 10 ἐφ᾽ ὃν ἐπέμφθησαν] ἐφεπέμφθησαν M 11 ἐπιπηδῶντεσ P ἐμπηδῶντεσ, μ i. ras. A δὲ VR 12 ἦν om. R στενοπῶν V¹R (*per*) *angiporta omnia* Lat φόνος] φόβοσ L¹ 13 παρελιμπάνετο VRC τῶν οὐ μετρίων Hauerkamp συλλαμβάνοντεσ VRC 14 ἀνῆγον] ἦγον VRC § 306 commemorat Eusebius ἐσταύρωσεν L 15 ὁ δὲ σύμπας] ὁ σύμπασ δὲ L ὁ γοῦν σύμπασ VRC ἀπολωμένων P τῆς ἡμέρας om. P ἀ · ριθμὸσ τῆσ ἡμέρασ (β, α superscr.) tr. A 16 τέκνοις] παιδίοισ (πεδίοισ V¹) VRC τριάκοντα] PAMLLat τρισχιλίουσ VRC 17 τε] δὲ LVRC 19 τε om. VRC

καὶ σταυρῷ προσηλῶσαι, ὧν εἰ καὶ τὸ γένος Ἰουδαίων ἀλλὰ γοῦν τὸ ἀξίωμα Ῥωμαϊκὸν ἦν.

XV. 1. *Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ μὲν βασιλεὺς Ἀγρίππας* 309
ἔτυχεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν πεπορευμένος, ὅπως Ἀλεξάνδρῳ συνησθείη πεπιστευμένῳ τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ Νέρωνος καὶ πεμφθέντι
διέπειν. τὴν ἀδελφὴν δὲ αὐτοῦ Βερνίκην παροῦσαν ἐν Ἱεροσολύ- 310
μοις καὶ τὴν παρανομίαν τῶν στρατιωτῶν θεωμένην δεινὸν εἰσῄει πάθος, καὶ πολλάκις τούς τε ἱππάρχους ἑαυτῆς καὶ σωματοφύλακας
πέμπουσα πρὸς Φλῶρον ἐδέετο παύσασθαι τοῦ φόνου. καὶ ὁ μὲν 311
οὔτε εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀναιρουμένων οὔτε εἰς τὴν εὐγένειαν τῆς παρακαλούσης, ἀλλ' εἰς μόνον τὸ λυσιτελὲς τὸ ἐκ τῶν ἁρπαγῶν
ἀποβλέπων παρήκουσεν. ἡ δ' ὁρμὴ τῶν στρατιωτῶν ἐλύσσησεν 312
καὶ κατὰ τῆς βασιλίδος· οὐ μόνον γοῦν ἐν ὄμμασιν αὐτῆς ᾐκίζοντο τοὺς ἁλισκομένους καὶ διέφθειρον, ἀλλὰ κἂν αὐτὴν ἀνεῖλον, εἰ μὴ καταφυγεῖν εἰς τὴν βασιλικὴν αὐλὴν ἔφθη, κἀκεῖ διεννυκτέρευσεν
μετὰ φυλακῆς δεδοικυῖα τὴν τῶν στρατιωτῶν ἔφοδον. ἐπεδήμει δ' 313
ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εὐχὴν ἐκτελοῦσα τῷ θεῷ· τοὺς γὰρ ἢ νόσῳ καταπονουμένους ἤ τισιν ἄλλαις ἀνάγκαις ἔθος εὔχεσθαι πρὸ τριάκοντα ἡμερῶν ἧς ἀποδώσειν μέλλοιεν θυσίας οἴνου τε ἀφέξεσθαι
καὶ ξυρήσεσθαι τὰς κόμας. ἃ δὴ καὶ τότε τελοῦσα Βερνίκη γυμνό- 314
πους τε πρὸ τοῦ βήματος ἱκέτευε τὸν Φλῶρον καὶ πρὸς τῷ μὴ τυχεῖν αἰδοῦς αὐτὴν τὸν περὶ τοῦ ζῆν κίνδυνον ἐπείρασεν.

2. *Ταῦτα μὲν οὖν ἑξκαιδεκάτῃ μηνὸς Ἀρτεμισίου συνηνέχθη,* 315
τῇ δ' ἐπιούσῃ τὸ μὲν πλῆθος ὑπερπαθῆσαν εἰς τὴν ἄνω συνέρ-

PAMLVRC Lat Hegesippus II 8 p. 134.

1 i. marg. *κς* C *ἰουδαῖον* ML *ἰουδαῖοι* VRC *τὸ γοῦν* tr. LVRC fort. recte 4 *τὴν* om. C *συνησθεί·η, εί* corr. ex *η*, et *η* finale e corr. C *iure hospitis conueniret* Lat 5 *πεμφθεὶσ* VR 6 *δὲ ἀδελφὴν* tr. VRC *beronices* Heg *παροῦσαν*] *inuentam* Lat 7 *ἀποθεωμένην* VR *ἀποθεμένην* C 8 *ἱππάρχουσ* ex *ὑπάρχουσ* corr. A *αὐτῆσ* VRC 9 *ἐδεῖτο* LVRC 11 *τὸ* (ante *ἐκ*) om. PAML 12 *δὲ* VRC 13 *καὶ* om. C *γοῦν*] *οὖν* PAM *δὲ* L 14 *ἀλλὰ κἂν*] *ἀλλὰν* P 16 *δὲ* VRC 17 *Ἱεροσολύμοις*] *βασιλείοισ* M 18 *ἔθος* om. P *εὔχεσ·θαι*, eras. *τ* uid. A *τριάκονθ'* L *τριῶν* Cappellus 19 *ἧσ ἀποδώσειεν* (litt. *ἧσ ἀποδώσει* i. ras. A) AV *μέλοιεν* C *τε* om. M *ἀφέξεσ·θαι* A 20 *ξυρήσεσθαι*] Dindorf *ξυρίσασθαι* PV *ξυρήσασθαι* AMLRC *οἴνου — 20 κόμας*] (*mos est orare —*) *abstinere quoque uino et capillos radere* Lat *καὶ* om. VRCLat *bernice regina* Lat 21 *ἱκέτευσε* LVRC *φλόρον* PA[1] *φλῷρον* V *τῷ*] *τὸ* PALVRC 22 *αὐτῇ* Destinon *τὸν*] *καὶ τὸν* C *ἐπείρασε* MV 23 *ἑκκαιδεκάτῃ* (*ἐκ*-VR) L[1]VRC[1] *ἀρτεμησίου* PALV[1] *mai* Lat; Artemisii 16. dies est 3. Iunii (III non. Iun.) anni Iuliani *συνηνέχθη*] *συνέβη* VRC 24 *δὲ* VRC *ὑπερπαθῆσαν*, *η* corr. ex *ου* uid. m. 2 C *συνέρευσεν* AR

ρευσεν ἀγορὰν καὶ βοαῖς ἐξαισίοις περὶ τῶν ἀπολωλότων ἀνωδύ-
316 ρετο· τὸ πλέον δὲ ἦσαν εἰς τὸν Φλῶρον ἐπίφθονοι φωναί. πρὸς ὃ
δείσαντες οἱ δυνατοὶ σὺν τοῖς ἀρχιερεῦσιν τὰς ἐσθῆτας περιερρή-
ξαντο καὶ προσπίπτοντες ἕκαστος ἐδέοντο παύσασθαι καὶ μὴ πρὸς
317 οἷς πεπόνθασιν εἰς ἀνήκεστόν τι τὸν Φλῶρον ἐρεθίζειν. ἐπείσθη
δὲ τὸ πλῆθος ταχέως αἰδοῖ τε τῶν παρακαλούντων καὶ κατ᾽ ἐλπίδα
τοῦ μηδὲν ἔτι τὸν Φλῶρον εἰς αὐτοὺς παρανομήσειν.
318 3. Ὁ δὲ σβεσθείσης τῆς ταραχῆς ἤχθετο καὶ πάλιν αὐτὴν
ἀνάψαι πραγματευόμενος τούς τε ἀρχιερεῖς σὺν τοῖς γνωρίμοις
μεταπέμπεται καὶ μόνον ἔφη τεκμήριον ἔσεσθαι τοῦ μηδὲν ἔτι τὸν
δῆμον νεωτερίσειν, εἰ προελθόντες ὑπαντήσουσιν τοῖς ἀπὸ Καισα-
319 ρείας ἀνιοῦσιν στρατιώταις· παρεγίνοντο δὲ δύο σπεῖραι. τῶν δ᾽
ἔτι συγκαλούντων τὸ πλῆθος προπέμψας διεδήλου τοῖς τῶν σπει-
ρῶν ἑκατοντάρχοις, ὅπως παραγγείλωσιν τοῖς ὑφ᾽ ἑαυτοὺς μήτε
ἀντασπάσασθαι τοὺς Ἰουδαίους κἂν τι κατ᾽ αὐτοῦ φθέγξωνται,
320 χρήσασθαι τοῖς ὅπλοις. οἱ δ᾽ ἀρχιερεῖς εἰς τὸ ἱερὸν τὴν πληθὺν
συναγαγόντες ὑπαντᾶν τοῖς Ῥωμαίοις παρεκάλουν καὶ πρὸ ἀνη-
κέστου πάθους τὰς σπείρας δεξιοῦσθαι. τούτοις τὸ στασιῶδες
ἠπείθει, καὶ διὰ τοὺς ἀπολωλότας τὸ πλῆθος ἔρρεπεν πρὸς τοὺς
θρασυτέρους.
321 4. Ἔνθα δὴ πᾶς μὲν ἱερεὺς πᾶς δ᾽ ὑπηρέτης τοῦ θεοῦ τὰ
ἅγια σκεύη προκομίσαντες καὶ τὸν κόσμον, ἐν ᾧ λειτουργεῖν ἔθος
ἦν αὐτοῖς, ἀναλαβόντες κιθαρισταί τε καὶ ὑμνῳδοὶ μετὰ τῶν ὀργά-
νων προσέπιπτον καὶ κατηντιβόλουν φυλάξαι τὸν ἱερὸν κόσμον

PAMLVRCLat.

1 *ἀνωδύροντο* VR *ἀπωδύροντο* (ν supra π) C   2 *δ᾽* L   4 *ἑκάστοισ* VRC   *προσπίπτοντες ἕκαστος*] *uiritim singulos comprehendentes* Lat   *παύσασθαι* — 5 *ἐρεθίζειν*] *ut ab his uerbis, quorum causa mala illa pertulerant, desinerent neque in maiorem indignationem florum mouerent* Lat, qui *καὶ μὴ* ante *εἰς* ponere uid.   *παύσασθαι*, *ύ* ex corr. P   *μὴ καὶ* tr. P   5 *φλῷρον* ut saepius V
8 i. marg. $\overline{κζ}$ VC   11 *νεωτερήσειν* RV[1]   *προσελθόντεσ* PAML   *ἀπαντήσωσιν* PAL *ἀπαντήσουσι* M   12 *παρεγένοντο* VRC   *δὲ* MVRC   13 *ἔτι συγκαλούντων*] *cum conuocassent — ad occurrendum* Lat   *διεδίδου*, *ί* ex *ή* corr. A   14 *ἑκατοντάρχαισ* AMLVRC   *ὅπως — ἑαυτοὺς* om. Lat   *τοῖς*] *τοὺσ* PVR   15 *ἀντασπάσασθαι*] *ἀνθίστασθαι* L[1]   *τοῖσ ἰουδαίοισ* L[1]   *κατ᾽ αὐτοῦ*] *ad quod* Lat   16 *χρήσασθαι*] *statim — uterentur* Lat   *δὲ* LVRC   *τὴν πληθὺν εἰσ τὸ ἱερὸν* tr. L   17 *εἰσαγαγόντεσ* C   18 *στασιῶδεσ·* A   21 *δὲ* VR   *ὑπηρέτης τοῦ θεοῦ*] *leuitae* Lat   22 *κόσμον* — 23 *αὐτοῖς*] *ornatumque templi* Lat   23 *τῶν* om. M   24 *προσέπιπτον καὶ*] *προσπίπτοντεσ* VRC *procedebant ante multitudinem et* Lat   *κατηντιβούλουν*, *ι* ex *η* corr. C   *ἱερὸν*] *templi* Lat

αὐτοῖς καὶ μὴ πρὸς ἁρπαγὴν τῶν θείων κειμηλίων Ῥωμαίους ἐρε-
θίσαι. τοὺς δ᾽ ἀρχιερεῖς αὐτοὺς ἦν ἰδεῖν καταμωμένους μὲν τὴν 322
κεφαλὴν κόνει, γυμνοὺς δὲ τὰ στέρνα τῶν ἐσθήτων διερρηγμένων.
ὀνομαστὶ δ᾽ ἕκαστον τῶν γνωρίμων καὶ κοινῇ τὸ πλῆθος ἱκέτευον
μὴ δι᾽ ἐλαχίστης πλημμελείας προδοῦναι τὴν πατρίδα τοῖς ἐπιθυ-
μοῦσιν πορθῆσαι· τίνα γὰρ ἢ τοῖς στρατιώταις φέρειν ὠφέλειαν 323
τὸν ἀπὸ Ἰουδαίων ἀσπασμὸν ἢ διόρθωσιν αὐτοῖς τῶν συμβεβηκό-
των τὸ μὴ νῦν προελθεῖν; εἰ δὲ δὴ δεξιώσαιντο τοὺς προσιόντας 324
ὡς ἔθος, Φλώρῳ μὲν ἀποκοπήσεσθαι τὴν ἀφορμὴν τοῦ πολέμου,
κερδήσειν δ᾽ αὐτοὺς τὴν πατρίδα καὶ τὸ μηδὲν παθεῖν πλέον.
ἄλλως τε καὶ τὸ πείθεσθαι στασιάζουσιν ὀλίγοις, δέον αὐτοὺς
δῆμον ὄντας τοσοῦτον συναναγκάζειν κἀκείνους συνευγνωμονεῖν,
δεινῆς ἀκρασίας εἶναι.

5. Τούτοις μειλισσόμενοι τὸ πλῆθος ἅμα καὶ τῶν στασιαστῶν 325
οὓς μὲν ἀπειλαῖς οὓς δὲ αἰδοῖ κατέστειλαν. ἔπειτα ἐξηγούμενοι
μεθ᾽ ἡσυχίας τε καὶ κόσμου τοῖς στρατιώταις ὑπήντων καὶ πλησίον
γενομένους ἠσπάσαντο· τῶν δὲ μηδὲν ἀποκριναμένων οἱ στασιασταὶ
Φλώρου κατεβόων. τοῦτο ἦν σύνθημα κατ᾽ αὐτῶν δεδομένον· 326
αὐτίκα γοῦν οἱ στρατιῶται περισχόντες αὐτοὺς ἔπαιον ξύλοις, καὶ
φεύγοντας οἱ ἱππεῖς καταδιώκοντες συνεπάτουν. ἔπιπτον δὲ πολλοὶ
μὲν ὑπὸ Ῥωμαίων τυπτόμενοι, πλείους δ᾽ ὑπ᾽ ἀλλήλων βιαζόμενοι.
δεινὸς δὲ περὶ τὰς πύλας ὠθισμὸς ἦν, καὶ φθάνειν ἑκάστου σπεύ- 327
δοντος βραδυτέρα μὲν ἡ φυγὴ πᾶσιν ἐγίνετο, τῶν δὲ σφαλέντων

PAMLVRC Lat.

1 μὴ om. C   ῥωμαίοισ C   2 μὲν] om. V¹ post κεφαλῆς suppl. V²   τῆσ κεφαλῆσ κόνιν LVRC; cf. infra § 601   3 γυμνοὺσ, υ (in γυ) i. ras. 2—3 litt. A   περιερρηγμένων LVRC fort. recte   4 ὀνόματι L¹   δὲ VRC   καὶ] *ac denuo* Lat   6 πορθῆσθαι R   7 διώρθωσιν ex corr. P   8 προσελθεῖν C   διξιώσαιντο C   9 φλώρου VR φλιλώρου C   ἀποκοπήσεσθαι] ἀποκείσεσθαι P ἀποκήσεσθαι A *auferri* Lat   10 δὲ VRC   καὶ] *ac prouidere* Lat   μηδὲν παθεῖν] μὴ παθεῖν τι V   11 ἄλλως — 13 εἶναι] *his addunt quoniam paucis seditiosis si tanta multitudo iungatur quos magis ad pacificum consilium sua debuerint auctoritate transferre* Lat, de quo tamen non satis constat   ἄλλως τε] ἀλλ᾽ ὥστε C   τὸ] τοῦ VR   δέον] οὐ δέον L   12 ὄντα R   συναναγκάζειν] συναναγκάζειν δὲ L   συνευγνωμονεῖν] M et i. marg. m. 1 L συνευδαιμονεῖν PAL συγγνωμονεῖν C μὴ συγγνωμονεῖν VR   15 ἔπειτα — 16 κόσμου] *ac deinceps praecedentes cum quiete omni populo sequente* Lat   17 ἀποκρινομένων VC   στασιαστὲ C   18 Φλώρου — δεδομένον] *aduersum florum cuius haec fierent consiliis succlamarunt* Lat   τοῦτο] τοῦτ᾽ L τοῦτο δὲ (δ᾽ M) MVRC   δεδομένων P¹A¹V¹C¹   20 φεύγοντας] φεύγοντασ αὐτοὺσ P   21 δὲ VRC

*ἀπώλεια δεινή· πνιγόμενοι γὰρ καὶ κλώμενοι πλήθει τῶν ἐπιβαι-
νόντων ἠφανίζοντο, καὶ οὐδὲ πρὸς ταφήν τις γνώριμος τοῖς ἰδίοις
328 κατελείπετο. συνέπιπτον δὲ καὶ στρατιῶται παίοντες ἀνέδην τοὺς
καταλαμβανομένους καὶ διὰ τῆς Βεθεζὰ καλουμένης ἀνεώθουν τὸ
πλῆθος βιαζόμενοι παρελθεῖν καὶ κρατῆσαι τοῦ τε ἱεροῦ καὶ τῆς
Ἀντωνίας· ὧν καὶ Φλῶρος ἐφιέμενος ἐξῆγε τῆς βασιλικῆς αὐλῆς
329 τοὺς σὺν αὐτῷ καὶ πρὸς τὸ φρούριον ἐλθεῖν ἠγωνίζετο. διήμαρτέν
γε μὴν τῆς ἐπιβολῆς· ὁ γὰρ δῆμος ἄντικρυς ἐπιστραφεὶς εἶργεν τῆς
ὁρμῆς, καὶ διαστάντες ἐπὶ τῶν τεγῶν τοὺς Ῥωμαίους ἔβαλλον.
καταπονούμενοι δὲ τοῖς ὕπερθεν βέλεσιν καὶ διακόψαι τὸ τοὺς
στενωποὺς ἐμφράξαν πλῆθος ἀσθενήσαντες ἀνεχώρουν εἰς τὸ πρὸς
τοῖς βασιλείοις στρατόπεδον.*
330 6. *Οἱ δὲ στασιασταὶ δείσαντες μὴ πάλιν ἐπελθὼν ὁ Φλῶρος
κρατήσῃ τοῦ ἱεροῦ διὰ τῆς Ἀντωνίας, ἀναβάντες εὐθέως τὰς συνε-
331 χεῖς στοὰς τοῦ ἱεροῦ πρὸς τὴν Ἀντωνίαν διέκοψαν. τοῦτ᾽ ἔψυξεν
τὴν Φλώρου πλεονεξίαν· τῶν γὰρ τοῦ θεοῦ θησαυρῶν ἐφιέμενος
καὶ διὰ τοῦτο παρελθεῖν ἐπιθυμῶν εἰς τὴν Ἀντωνίαν, ὡς ἀπερρά-
γησαν αἱ στοαί, τὴν ὁρμὴν ἀνετράπη, καὶ μεταπεμψάμενος τούς τε
ἀρχιερεῖς καὶ τὴν βουλὴν αὐτὸς μὲν ἐξιέναι τῆς πόλεως ἔφη, φρου-
332 ρὰν δ᾽ ἐγκαταλείψειν αὐτοῖς ὅσην ἂν ἀξιώσωσιν. τῶν δὲ πάντα
περὶ ἀσφαλείας καὶ τοῦ μηδὲν νεωτερίσειν ὑποσχομένων, εἰ μίαν
αὐτοῖς καταλείποι σπεῖραν, μὴ μέντοι τὴν μαχεσαμένην· πρὸς γὰρ
ταύτην ἀπεχθῶς δι᾽ ἃ πέπονθεν ἔχειν τὸ πλῆθος· ἀλλάξας τὴν σπεῖ-
ραν, ὡς ἠξίουν, μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως ὑπέστρεψεν εἰς Καισάρειαν.*

PAMLVRCLat.

1 *πνιγόμενοι* — 2 *ἠφανίζοντο*] *suffocatu enim atque conflatu miseri disperibant* Lat 2 *ἰδίοις*] *ἰουδαίοισ* P *proximis* Lat 3 *συνέπιπον* C[1] *συνεισέπιπτον* Bekker recte *συνέπιπτον δὲ καὶ*] *irruebant autem pariter etiam* Lat *ἀναίδην* L[1]RV[1]C 4 *διὰ* — *καλουμένης*] *per ingressus qui bezeta uocantur* Lat *Βεθεζὰ*] *βεθαζὰ* A *βεζεθᾶ* M *βεθζεθὰ* L *βεζεθὰ* VRC; cf. II 530. V 149 sq. *καλουμένοισ* C *ἀνώθουν* MVRC *ὤθουν* L 5 *τε* om. C 6 *καὶ* om. V *ἐξῆγε*] *ἐξήγαγεν ἐκ* VRC 8 *ἐπιβολῆς*] L[1]Lat *ἐπιβουλῆσ* PAML[2]VRC *εἶργεν* P et ex corr. ALV *τῆς ὁρμῆς*] *τὴν ὁρμὴν* AMLVRC, om. Lat 9 *διαστάντες*] *δὴ στάντεσ* AL[2] *διαστάντες* — *ἔβαλλον*] *per tecta euadentes obruebant saxis romanos* Lat *τῶν* om. L[1] 10 *δὲ*] *δὴ* Hudson *δὲ τοῖσ ὕπερθεν βέλ·εσιν*, litt. *δὲ τοῖσ ὕπερθεν βέλ* suppl. in spatio 11 litt. A *τὸ* om. PC 11 *στενοποὺσ* V[1]R 13 *ἐπανελθὼν* A 14 *διὰ* — 15 *ἱεροῦ* i. marg. partim euanida suppl. m. 2 V *τοῦτο* VRC *ἔψυξε·*, *ξ* i. ras. m. 2 L 18 *μεταπεμψάμενοσ*, *π* i. ras. L 19 *αὐτὸς*] L *αὐτὸν* PAMVRC *ἐξεῖναι* PALVR 20 *δὲ καταλείψειν* VRC *relinquere* Lat *πάντα*] *πάντων* A[1] *πάντωσ* L[1] 21 *νεωτερήσειν* R *μίαν*, *αν* s. A 22 *καταλίποι* ML *καταλείψοι* VR *καταλείψοισ* C *σπεῖραν*] *πεῖραν* C 23 *πεπόνθεσαν* L i. marg. *χη̅* C 24 *λοιποῖσ* C

XVI. 1. Ἑτέραν δὲ ἐπιβολὴν τῷ πολέμῳ πορίζόμενος ἐπέστελλεν 333
Κεστίῳ Ἰουδαίων ἀπόστασιν καταψευδόμενος τήν τε ἀρχὴν τῆς
μάχης περιθεὶς αὐτοῖς καὶ δρᾶσαι λέγων ἐκείνους ἃ πεπόνθεσαν.
οὐ μὴν οὐδ᾽ οἱ τῶν Ἱεροσολύμων ἄρχοντες ἐσίγησαν, ἀλλ᾽ αὐτοί τε
καὶ Βερνίκη τῷ Κεστίῳ περὶ ὧν Φλῶρος εἰς τὴν πόλιν παρηνό-
μησεν ἔγραφον. ὁ δὲ τὰ παρ᾽ ἀμφοῖν ἀναγνοὺς μετὰ τῶν ἡγεμό- 334
νων ἐβουλεύετο. τοῖς μὲν οὖν αὐτὸν ἐδόκει Κέστιον μετὰ στρατιᾶς
ἀναβαίνειν ἢ τιμωρησόμενον τὴν ἀπόστασιν, εἰ γέγονεν, ἢ βεβαιο-
τέρους καταστήσοντα Ἰουδαίους καὶ συμμένοντας, αὐτῷ δὲ προ-
πέμψαι τῶν ἑταίρων τὸν κατασκεψόμενον τὰ πράγματα καὶ τὰ
φρονήματα τῶν Ἰουδαίων πιστῶς ἀναγγελοῦντα. πέμπει δή τινα 335
τῶν χιλιάρχων Νεαπολιτανόν, ὃς ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας ὑπο-
στρέφοντι περιτυχὼν Ἀγρίππᾳ τῷ βασιλεῖ κατὰ Ἰάμνειαν τόν τε
πέμψαντα καὶ τὰς αἰτίας ἐδήλωσεν.
2. Ἔνθα καὶ Ἰουδαίων οἵ τε ἀρχιερεῖς ἅμα τοῖς δυνατοῖς καὶ 336
ἡ βουλὴ παρῆν δεξιουμένη τὸν βασιλέα. μετὰ δὲ τὴν εἰς ἐκεῖνον
θεραπείαν ἀπωδύροντο τὰς ἑαυτῶν συμφορὰς καὶ τὴν Φλώρου
διεξῄεσαν ὠμότητα. πρὸς ἣν ἠγανάκτει μὲν Ἀγρίππας, στρατηγι- 337
κῶς δὲ τὴν ὀργὴν εἰς οὓς ἠλέει Ἰουδαίους μετέφερεν, ταπεινοῦν
αὐτῶν βουλόμενος τὰ φρονήματα καὶ τῷ μὴ δοκεῖν ἀδίκως τι παθεῖν
τῆς ἀμύνης ἀποτρέπων. οἱ μὲν οὖν, ὡς ἂν ὄντες ἔκκριτοι καὶ διὰ 338
τὰς ἑαυτῶν κτήσεις ἐπιθυμοῦντες εἰρήνης, συνίεσαν εὐνοϊκὴν τὴν
ἐπίπληξιν τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ δῆμος ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπὶ ἑξή-
κοντα προελθὼν σταδίους ἐδεξιοῦτο τὸν Ἀγρίππαν καὶ τὸν Νεαπο-
λιτανόν. ἐκώκυον δὲ καὶ τῶν ἀπεσφαγμένων αἱ γυναῖκες προεκ- 339

PAMLVRCLat Hegesippus II 8 p. 134.

1 i. marg. ζη V ἐπιβουλὴν PAML² *consilium* Lat τῶι (ι ex ν corr. uid.) πολέμ·ω L 2 τῆς μάχης om. R 3 πεπόνθασιν VRC 4 οὐδ᾽] οὐδὲ (μ i. ras. m. 2 R) VR οἱ om. V 6 ἀφοῖν A 7 τοῖς μὲν οὖν] καὶ τοῖσ μὲν VRC αὐτὸν] LC αὐτῶν PAMVR, om. Lat 9 καὶ συμμένοντας] *eorumque accolas* Lat 10 τῶν] τινὰ τῶν AMLVRC ἑτέρων L¹V τὸν κατασκεψόμενον om. Lat 11 ἀγγελοῦντα AMLVRC δή] Cardwell δὲ PAML οὖν δὴ VRC *ergo* Lat 12 τινα, ι i. ras. L νεαπολιτάνον PAML νεοπολιτανὸν (i. marg. πολιτιανὸν V) VRC probante L. Dindorfio τῆς om. M ὑποστρέψαντι VRC *reuertenti* Lat 13 περιτυχὼν] τυχὼν PA ἰάμνιαν PC et ex corr. V τόν τε] τότε P τὸν MVRC 15 ἰουδαίαν V 18 διεξίεσαν PAV¹R πρὸς ἣν ἠγανάκτει] πρὸσ ἣν ἀγανακτεῖ AML² προσηγανάκτει L¹ 19 ὀργὴν] ὁρμὴν L¹ et ut uid. Lat, in quo est *inuectionem* 20 τῷ] τὸ A¹L¹ δοκεῖν, ο i. ras. m. 2 V 21 ἂν eras. R 22 αὐτῶν VRC εἰρήνην VRC 24 νεαπολιτάνον PAML νεοπολιτανόν (νεο s. C) VRC 25 ἐκώλυον VR καὶ τῶν ἀπεσφαγμένων αἱ] αἱ τῶν ἀπεσφαγμένων VRC προεκθέουσαι om. Lat

θέουσαι, καὶ πρὸς τὴν τούτων οἰμωγὴν ὁ δῆμος εἰς ὀλοφυρμοὺς
τραπόμενος ἐπικουρεῖν τὸν Ἀγρίππαν ἱκέτευεν, τοῦ τε Νεαπολι-
τανοῦ κατεβόων ὅσα πάθοιεν ὑπὸ Φλώρου καὶ παρελθοῦσιν εἰς
τὴν πόλιν τήν τε ἀγορὰν ἠρημωμένην ἐπεδείκνυσαν καὶ πεπορθη-
340 *μένας τὰς οἰκίας. ἔπειτα δι' Ἀγρίππα πείθουσι τὸν Νεαπολι-*
τανὸν σὺν ἑνὶ θεράποντι περιελθεῖν μέχρι τοῦ Σιλωᾶ τὴν πόλιν,
ἵνα γνῷ Ἰουδαίους τοῖς μὲν ἄλλοις Ῥωμαίοις ἅπασιν εἴκοντας,
μόνῳ δ' ἀπεχθανομένους Φλώρῳ δι' ὑπερβολὴν τῆς εἰς αὐτοὺς
ὠμότητος. ὁ δὲ ὡς διοδεύσας πεῖραν ἱκανὴν ἔλαβεν τῆς πραότη-
341 *τος αὐτῶν, εἰς τὸ ἱερὸν ἀναβαίνει. ἔνθα συγκαλέσας τὸ πλῆθος,*
καὶ πολλὰ μὲν εἰς πίστιν αὐτοὺς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπαινέσας,
πολλὰ δὲ εἰς τὸ τηρεῖν τὴν εἰρήνην προτρεψάμενος καὶ τοῦ θεοῦ
προσκυνήσας ὅθεν ἐξῆν τὰ ἅγια πρὸς Κέστιον ἐπανήει.
342 3. *Τὸ δὲ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐπί τε τὸν βασιλέα καὶ τοὺς*
ἀρχιερεῖς τραπόμενον πέμπειν κατὰ Φλώρου πρέσβεις ἠξίου πρὸς
Νέρωνα καὶ μὴ σιωπῶντας ἐπὶ τοσούτῳ φόνῳ καταλιπεῖν ἑαυτοῖς
ὑπόνοιαν ἀποστάσεως· δόξειν γὰρ αὐτοὶ κατάρξαι τῶν ὅπλων, εἰ
343 *μὴ φθάσαντες ἐνδείξαιντο τὸν κατάρξαντα· φανεροὶ δ' ἦσαν οὐκ*
ἠρεμήσοντες, εἰ τὴν πρεσβείαν τις ἀποκωλύει. Ἀγρίππᾳ δὲ τὸ μὲν
χειροτονεῖν Φλώρου κατηγόρους ἐπίφθονον, τὸ περιιδεῖν δὲ Ἰουδαίους
344 *εἰς πόλεμον ἐκριπισθέντας οὐδὲ αὐτῷ λυσιτελὲς κατεφαίνετο. προσ-*
καλεσάμενος δὲ εἰς τὸν ξυστὸν τὸ πλῆθος καὶ παραστησάμενος
ἐν περιόπτῳ τὴν ἀδελφὴν Βερνίκην ἐπὶ τῆς Ἀσαμωναίων οἰκίας,
αὕτη γὰρ ἦν ἐπάνω τοῦ ξυστοῦ πρὸς τὸ πέραν τῆς ἄνω πό-

PAMLVRCLatHegesippus II 9 p. 135.

2 *τοῦ*] *τῶ* VRC *νεαπολιτάνου* PAML *νεοπολιτάνω* (ε suppl. m. 2 R) VRC *τοῦ τε* — 2 *ἀγορὰν*] *succlamabant etiam neapolitano, ut ingrederetur urbem uideretque quae essent a floro gesta, et ita ostendebant forum* Lat 4 *ὑπεδείκνυσαν* VRC *δι'*, ex *δ* corr. m. 2 L 5 *νεαπολιτάνον* PML *νεοπολιτάνον* A *νεοπολιτανὸν* VRC 6 *προελθεῖν* P *σιλωὰν* PA¹ *σιλωὰμ* ML et ex corr. A *σιλωᾶι* V 7 *ἅπασι ῥωμαίοισ* tr. VRC *εἴκοντασ, εἴ* ex *η* corr. m. 2 L 8 *δὲ* VRC *εἰς*] *ἐπ'* L 9 *δ'* L *ἔλαβεν ἱκανὴν* tr. VRC 10 *ἀνέβαινεν* VRC 11 *τὴν*] *τῆσ* L¹ 12 *δ'* L 13 *ὅθεν ἐξῆν*] *ὅσον ἐξῆν* MVRC *eo tamen consistens in quo licebat per religionem* Lat *ἐπανίει* PM 14 *τοῦ βασιλέωσ* C 15 *τραπόμενον, ν* finale i. ras. A *πρέσβεισ κατὰ φλώρου πέμπειν* tr. VRC *ἠξίουν* VC 16 *σιωπήσαντασ* VRC *καταλειπεῖν* V¹C 17 *ἀπόνοιαν* C *αὐτοὶ*] *αὐτοῖσ* L *αὐτοὺσ* VRC *κατάρξειν* PAML 18 *ἐπιδείξαιντο* P *κατάρξαν* V¹ *δὲ* VRC 19 *ἀποκωλύοι* LVRC *ἀγρίππασ* V¹ 20 *ἐπίφθονον*] *ἐπίφθονον ἐδόκει* VRC *τὸ* om. L 21 *οὐδὲ*] *οὔτε* PAMLVR 22 *ξύστον* L 23 *σαμωναίων* L¹ 24 *ξύστου* L

λεως, καὶ γέφυρα τῷ ξυστῷ τὸ ἱερὸν συνῆπτεν, Ἀγρίππας ἔλεξεν
τοιάδε.

4. „Εἰ μὲν ἑώρων πάντας ὑμᾶς πολεμεῖν Ῥωμαίοις ὡρμημέ- 345
νους καὶ μὴ τοῦ δήμου τὸ καθαρώτατον καὶ εἰλικρινέστατον εἰρή-
νην ἄγειν προῃρημένους, οὔτ' ἂν παρῆλθον εἰς ὑμᾶς οὔτε συμβου-
λεύειν ἐθάρρησα· περισσὸς γὰρ ὑπὲρ τοῦ τὰ δέοντα ποιεῖν πᾶς
λόγος, ὅταν ᾖ τῶν ἀκουόντων πάντων [ἡ] πρὸς τὸ χεῖρον ὁμόνοια.
ἐπεὶ δὲ τινὰς μὲν ἡλικία τῶν ἐν πολέμῳ κακῶν ἄπειρος, τινὰς δὲ 346
ἐλπὶς ἀλόγιστος ἐλευθερίας, ἐνίους δὲ πλεονεξία τις παροξύνει καὶ
τὸ παρὰ τῶν ἀσθενεστέρων, ἐὰν τὰ πράγματα συγχυθῇ, κέρδος,
ὅπως αὐτοί τε σωφρονισθέντες μεταβάλωνται καὶ μὴ τῆς ἐνίων
κακοβουλίας οἱ ἀγαθοὶ παραπολαύσωσιν, ᾠήθην δεῖν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
πάντας ὑμᾶς συναγαγὼν εἰπεῖν ἃ νομίζω συμφέρειν. θορυβήσῃ δέ 347
μοι μηδείς, ἐὰν μὴ τὰ πρὸς ἡδονὴν ἀκούῃ· τοῖς μὲν γὰρ ἀνηκέστως
ἐπὶ τὴν ἀπόστασιν ὡρμημένοις ἔνεστι καὶ μετὰ τὴν ἐμὴν παραί-
νεσιν ταῦτα φρονεῖν, ἐμοὶ δὲ διαπίπτει καὶ πρὸς τοὺς ἀκούειν ἐθέ-
λοντας ὁ λόγος, ἐὰν μὴ παρὰ πάντων ἡσυχία γένηται. οἶδα μὲν 348
οὖν ὅτι πολλοὶ τὰς ἐκ τῶν ἐπιτρόπων ὕβρεις καὶ τὰ τῆς ἐλευθε-
ρίας ἐγκώμια τραγῳδοῦσιν, ἐγὼ δὲ πρὶν ἐξετάζειν τίνες ὄντες καὶ
τίσιν ἐπιχειρεῖτε πολεμεῖν, πρῶτον διαζεύξω τὴν συμπλοκὴν τῶν
προφάσεων. εἰ μὲν γὰρ ἀμύνεσθε τοὺς ἀδικοῦντας, τί σεμνύνετε 349
τὴν ἐλευθερίαν; εἰ δὲ τὸ δουλεύειν ἀφόρητον ἡγεῖσθε, περισσὴ
πρὸς τοὺς ἡγεμόνας ἡ μέμψις· καὶ γὰρ ἐκείνων μετριαζόντων αἰσ-
χρὸν ὁμοίως τὸ δουλεύειν. σκοπεῖτε δὲ καὶ καθ' ἕκαστον τούτων 350

PAMLVRC Lat Hegesippus II 9 p. 135.

1 Ἀγρίππας] PAMLat, om. LVRC 3 ῥωμαίουσ V 5 προῃρημένουσ ex προειρημένουσ corr. P προηρημένουσ (ον s.) C οὔτε VR προῆλθον C συμβουλεύειν, ου ex ο corr. A 6 ἐθάρσησα MVRC 7 ἦ] ἡ MVC *conspirat* Lat ἀκουόντων] *habitatorum* Lat ἡ] i. ras. (paene erasum) A, om. MVRC ὁμόνοια] ὁμόνοια ἦ MC ὁμόνοια · ἦ V 8 ἄπειρος] ἀπείρατοσ MLVRC 9 πλεονεξία · V τις] s. P om. VRLat παρωξύνει PA 10 τὸ corr. ex τῶν C τὰ om. C[1] 11 σωφρονησθέντεσ A μεταβάλλονται V[1] μεταβάλλωνται V[2] 13 νομίζω ·, eras. ν uid. V θορυβήσει PAVRC 14 τὰ om. C ἀκούσῃ V ἀνηκέστοισ L[1] 15 ἀποστασίαν L ὡρμημένουσ, υ ex ι corr. m. rec. P ὀρμημένοισ V[1] 16 ταῦτα] ταὐτὰ L[2] τὰ αὐτὰ VRC *manere in pristina uoluntate* Lat δὲ om. P 17 μὴ om. C 18 οὖν] οὗ R[1] οὖν · · · ‖ ὅτι L καὶ τὰ] κατὰ MR[1] 19 καὶ eras. A fort. recte 20 ἐπιχειρῆτε P ἐπιχειρεῖται V[1] τῶν προφάσεων] PAML et i. marg. V τῆσ προφάσεωσ C τῆσ προτάσεωσ VR εὕρηται καὶ προτάσεωσ i. marg. M *causas* Lat *propositiones* Heg 21 ἀμύνεσθαι A[1]V[1]C[1] σεμνύνεται A 22 περιττὴ M 23 καὶ — 220, 1 ὑπόθεσις i. marg. suppl. m. 2 partim euanida V

ὡς ἔστιν μικρὰ τοῦ πολεμεῖν ἡ ὑπόθεσις, καὶ πρῶτά γε τὰ τῶν
ἐπιτρόπων ἐγκλήματα· θεραπεύειν γάρ, οὐκ ἐρεθίζειν χρὴ τὰς ἐξου-
351 σίας· ὅταν δὲ τῶν μικρῶν ἁμαρτημάτων τοὺς ἐξονειδισμοὺς ποιῆσθε
μεγάλους, καθ' ἑαυτῶν τοὺς ὀνειδιζομένους ἀπελέγχετε, καὶ παρέν-
τες τὸ λάθρα καὶ μετ' αἰδοῦς ὑμᾶς βλάπτειν πορθοῦσι φανερῶς.
οὐδὲν δὲ οὕτως τὰς πληγὰς ὡς τὸ φέρειν ἀναστέλλει, καὶ τὸ τῶν
352 ἀδικουμένων ἡσύχιον τοῖς ἀδικοῦσι γίνεται διατροπή. φέρε δ' εἶναι
τοὺς Ῥωμαίων ὑπηρέτας ἀνηκέστως χαλεπούς· οὔπω Ῥωμαῖοι πάντες
ἀδικοῦσιν ὑμᾶς οὐδὲ Καῖσαρ, πρὸς οὓς αἱρεῖσθε τὸν πόλεμον·
οὐδὲ γὰρ ἐξ ἐντολῆς ἥκει τις πονηρὸς ἀπ' ἐκείνων, οὐδέ γε τοὺς
ὑπὸ τὴν ἀνατολὴν οἱ ἀφ' ἑσπέρας ἐπιβλέπουσιν· ἀλλ' οὐδὲ ἀκούειν
353 ταχέως τὰ ἐντεῦθεν ἐκεῖ ῥάδιον. ἄτοπον δὲ καὶ δι' ἕνα πολλοῖς
καὶ διὰ μικρὰς αἰτίας τηλικούτοις καὶ μηδὲ γινώσκουσιν ἃ μεμφό-
354 μεθα πολεμεῖν. καὶ τῶν μὲν ἡμετέρων ἐγκλημάτων ταχεῖα γένοιτ'
ἂν διόρθωσις· οὔτε γὰρ ὁ αὐτὸς ἐπίτροπος μένει διὰ παντός,
καὶ τοὺς διαδεξομένους εἰκὸς ἐλεύσεσθαι μετριωτέρους· κινηθέντα
δ' ἅπαξ τὸν πόλεμον οὔτε ἀποθέσθαι ῥάδιον δίχα συμφορῶν οὔτε
355 βαστάζειν. ἀλλὰ μὴν τό γε νῦν ἐλευθερίας ἐπιθυμεῖν ἄωρον, δέον
ὑπὲρ τοῦ μηδὲ ἀποβαλεῖν αὐτὴν ἀγωνίζεσθαι πρότερον· ἡ γὰρ
πεῖρα τῆς δουλείας χαλεπή, καὶ περὶ τοῦ μηδ' ἄρξασθαι ταύτης
356 ὁ ἀγὼν δίκαιος. ὁ δ' ἅπαξ χειρωθείς, ἔπειτα ἀφιστάμενος, αὐθά-
δης δοῦλός ἐστιν, οὐ φιλελεύθερος. τότε τοιγαροῦν ἐχρῆν πάνθ'
ὑπὲρ τοῦ μὴ δέξασθαι Ῥωμαίους ποιεῖν, ὅτε ἐπέβαινεν τῆς χώρας

PAMLVRC Lat Hegesippus II 9 p. 136.

1 ἡ om. PAL[1]C πρῶ · τα, eras. ι V 2 γὰρ] δὲ RC, om. V *si quidem* Lat οὐκ ἐρεθίζειν et in textu extat et in marg. ad θεραπεύειν ascripsit m. 2 R χρὴ] δεῖ VRC 3 ποιεῖσθε PAL[1]V[2]R ποιεῖσθαι V[1] 4 ἐλέγχετε V *irritatis* Lat καὶ] om. C *quippe* Lat 5 μετὰ L 6 οὕτω VRC 7 δὲ VRC 8 τοὺς — ὑπηρέτας] *qui romanis in prouincias dirigantur* Lat 9 οὓς] *quem* Lat 10 οὐδὲ] οὐ VRC ἐξ ἐντολῆς] *electus* Heg ἐκεῖνον V 11 ὑπὸ] ἐπὶ PC οἱ om. PAL οὐδ' C 12 ταχέως] εὐθέωσ C τἀντεῦθεν C καὶ δι' ἕνα πολλοῖς om. Lat 13 μικρᾶσ PAV 14 γένοιτο VR 15 ἂν] ἂν ἡ MVRC ὁ om. C μενεῖ MVRC Lat 16 διαδεξαμένουσ A[1] 17 δὲ V οὔτ' C 18 βαστάσαι VRC ἀλλα — 19 πρότερον] *libertatis uero dona sitientibus prouidendum est atque certandum, ut principio non ea careant* Lat, quem δώρων pro ἄωρον legisse apparet μὴν] νῦν P ἄω · ρον V δέον] τὸ δ' L 19 μηδὲ] μὴ L 20 μηδὲ VRC ἄρξασθαι, ρ s. A 21 δὲ VRC ἀφιστάμενοσ, ισ ex ιε corr. uid. A 22 οὐ] ὁ C[1] τοιγαροῦν] γὰρ οὖν VRC πάντα VRC 23 ὅτε] PAL Lat Heg ὅτε τὴν ἀρχὴν MVRC

Πομπήιος. ἀλλ' οἱ μὲν ἡμέτεροι πρόγονοι καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν 357
καὶ χρήμασιν καὶ σώμασιν καὶ ψυχαῖς ἄμεινον ὑμῶν πολλῷ δια-
κείμενοι πρὸς μοῖραν ὀλίγην τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως οὐκ ἀντέσχον·
ὑμεῖς δὲ οἱ τὸ μὲν ὑπακούειν ἐκ διαδοχῆς παρειληφότες, τοῖς πράγ-
μασιν δὲ τῶν πρώτων ὑπακουσάντων τοσοῦτον ἐλαττούμενοι, πρὸς
ὅλην ἀνθίστασθε τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν; καὶ Ἀθηναῖοι μὲν οἱ 358
περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας παραδόντες ποτὲ καὶ πυρὶ τὴν
πόλιν, οἱ τὸν ὑπερήφανον Ξέρξην διὰ γῆς πλεύσαντα καὶ διὰ θαλάσ-
σης ὁδεύσαντα καὶ μὴ χωρούμενον μὲν τοῖς πελάγεσιν, πλατυτέραν
δὲ τῆς Εὐρώπης τὴν στρατιὰν ἄγοντα, οἷα δραπέτην ἐπὶ μιᾶς νηὸς
διώξαντες, περὶ δὲ τῇ μικρᾷ Σαλαμῖνι τὴν τοσαύτην Ἀσίαν κλά-
σαντες νῦν δουλεύουσιν Ῥωμαίοις, καὶ τὴν ἡγεμονίδα τῆς Ἑλλάδος
πόλιν διοικεῖ τὰ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας προστάγματα. Λακεδαιμόνιοι 359
δὲ μετὰ Θερμοπύλας καὶ Πλαταιὰς καὶ τὸν ἐρευνήσαντα τὴν Ἀσίαν
Ἀγησίλαον ἀγαπῶσιν τοὺς αὐτοὺς δεσπότας, καὶ Μακεδόνες ἔτι 360
φανταζόμενοι Φίλιππον καὶ τὴν σὺν Ἀλεξάνδρῳ παρασπείρουσαν
αὐτοῖς τὴν τῆς οἰκουμένης ἡγεμονίαν ὁρῶντες, φέρουσιν τὴν τοσαύ-
την μεταβολὴν καὶ πρὸς οὓς μεταβέβηκεν ἡ τύχη προσκυνοῦσιν.
ἄλλα τε ἔθνη μυρία πλείονος γέμοντα πρὸς ἐλευθερίαν παρρησίας 361
εἴκει· μόνοι δ' ὑμεῖς ἀδοξεῖτε δουλεύειν οἷς ὑποτέτακται τὰ πάντα.
ποίᾳ στρατιᾷ ποίοις πεποιθότες ὅπλοις; ποῦ μὲν ὁ στόλος ὑμῖν

PAMLVRCLat Hegesippus II 9 p. 138. 142.

1 ὁ πομπήϊοσ VRC ὑμέτεροι (ὑ i. ras. A) AL Lat 2 ἄμεινον ὑμῖν, litt. νον ὑμ i. ras. solito angustius scriptae M 3 ἀτέσχον C¹ 4 ἀκούειν M 5 πρῶτον V¹ et ex corr. AL πρώτωσ RC *primi* Lat ἀκουσάντων VRC ἐλαττόμενοι R 6 ἀνίστασθε L 7 καὶ om. Lat Heg 8 θαλάσησ (σ supra) A 10 τήσ εὐρώπησ corr. ex τὴν εὐρώπην A οἷα om. LVRCLat νεὼσ (ὼ i. ras. m. 2 V) LVRC 11 περὶ — κλάσαντες u. 8 post πόλιν inserenda esse putat Destinon σμικρᾷ (σ i. ras. A) AMVR fort. recte σαλαμίνη (ι ex η corr. P) PA κλάσαντες] καλέσαντεσ C 12 ἡγεμονίδα] ἡγεμονίαν διὰ V ἑλλά·δοσ A 14 δὲ] τε VRC πλατέασ PA ἐρευνήσαντα] εἰρηνεύσαντα Naber 15 ἀγαπῶ·σι V αὐτοὺς corr. ex αὐτοῦ A *suos* Heg Μακεδόνες — 17 ὁρῶντες] alia habet Heg 16 φανταζόμενοι — 17 ὁρῶντες] *qui adhuc paene imaginantur philippum et uiderunt cum alexandro promittentem sibi orbis imperium* Lat φανταζόμενον A καὶ τὴν σὺν] P καὶ τοὺσ A καὶ σὺν LR σὺν MVC καὶ τὴν τύχην σὺν Destinon cl. u. 18 παρασπείρουσαν, αν ex ιν corr. A παρασπαίρουσιν R καὶ παρασπείρουσαν MC καὶ παρασπείρουσιν V παρασπείροντα Hudson παρασπαίρουσαν Dindorf 17 ὁρῶντεσ ἡγεμονίαν tr. V 19 ἐλευθερίαν, ν corr. ex σ A 20 ἥκει (ἥ i. ras. R) PR δὲ VRC 21 πεποιθόντεσ M ὑμῶν MVRC et fort. Heg

διαληψόμενος τὰς Ῥωμαίων θαλάσσας; ποῦ δ᾽ οἱ ταῖς ἐπιβολαῖς
362 ἐξαρκέσοντες θησαυροί; πρὸς Αἰγυπτίους ἄρα καὶ πρὸς Ἄραβας
οἴεσθε κινεῖν τὸν πόλεμον; οὐ περισκέψεσθε τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν; οὐ μετρήσετε τὴν ἑαυτῶν ἀσθένειαν; οὐ τὰ μὲν ἡμέτερα
καὶ τῶν προσοίκων ἐθνῶν ἡττήθη πολλάκις, ἡ δὲ ἐκείνων ἰσχὺς
363 διὰ τῆς οἰκουμένης ἀνίκητος; μᾶλλον δὲ καὶ ταύτης ἐζήτησάν τι
πλέον· οὐ γὰρ ἐξήρκεσεν αὐτοῖς ὅλος Εὐφράτης ὑπὸ τὴν ἀνατολὴν
οὐδὲ τῶν προσαρκτίων ὁ Ἴστρος ἥ τε μεσημβρινὴ μέχρι τῶν ἀοικήτων ἐρευνηθεῖσα Λιβύη καὶ Γάδειρα πρὸς ἑσπέραν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ
ὠκεανὸν ἑτέραν ἐζήτησαν οἰκουμένην καὶ μέχρι τῶν ἀνιστορήτων
364 πρότερον Βρεττανῶν διήνεγκαν τὰ ὅπλα. τί οὖν; ὑμεῖς πλουσιώτεροι Γαλατῶν, ἰσχυρότεροι Γερμανῶν, Ἑλλήνων συνετώτεροι,
πλείους τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ἐστὲ πάντων; τί τὸ πεποιθὸς
365 ὑμᾶς κατὰ Ῥωμαίων ἐπαίρει; χαλεπὸν τὸ δουλεύειν, ἐρεῖ τις. πόσῳ
μᾶλλον Ἕλλησιν, οἳ τῶν ὑφ᾽ ἡλίῳ πάντων προύχοντες εὐγενείᾳ
καὶ τοσαύτην νεμόμενοι χώραν ἓξ Ῥωμαίων ὑπείκουσιν ῥάβδοις,
τοσαύταις δὲ καὶ Μακεδόνες οἱ δικαιότερον ὑμῶν ὀφείλοντες ἐλευ-
366 θερίας ἀντιποιεῖσθαι. τί δ᾽ αἱ πεντακόσιαι τῆς Ἀσίας πόλεις;
οὐ δίχα φρουρᾶς ἕνα προσκυνοῦσιν ἡγεμόνα καὶ τὰς ὑπατικὰς ῥάβδους; τί χρὴ λέγειν Ἡνιόχους τε καὶ Κόλχους καὶ τὸ τῶν Ταύρων

PAMLVRC Lat Hegesippus II 9 p. 139. 142. 143.

1 *διαλειψόμενοσ* V[1] *δὲ* VRC *ἐπιβουλαῖσ*, i. marg. *γρ ἐπιβολαῖσ* m. 2 V *expensis* Lat 2 *ἐξαρκέσονταισ* A *ἆρα* ML[2]RC *πρὸς* om. C *καὶ*] *ἢ* Destinon 3 *περισκέψεσθε*, *ψ* ex *σ* corr. uid. A *περισκέψεσθαι* C[1] *γρ οὐ περισκέπτεσθ* (reliquis euanidis) i. marg. P *circumspicitis* Lat 4 *μετρήσετε*] *μετήσετε* R *metimini* Lat *ὑμέτερα* MLC Lat *ὕστερα* R 5 *καὶ*] *πρὸσ* MC *etiam* Lat 7 *ἐξήρκεσεν*] *sufficit* Lat *ὅλωσ* V[1]C *ὅρος* Destinon et Niese *ὑπὸ*] *ὑπὲρ* P 8 *πρὸσ ἀρκτίων* AL *ὁ* om. L[1]VRC *ἴστροσ* C 9 *λιββύη* C[1] *γάδηρα* PA 10 *ἐζήτησαν ἑτέραν* tr. L 11 *προτέρων* R *Βρεττανῶν*] *βρεττανῶν γερμανῶν* L[1] *βρεττανῶν καὶ γερμανῶν* L[2] *διήνεγκαν*] *δὴ ἤνεγκαν* ut uid. L[1] *ὅπλα*] *arma et exercitum* Lat *ἡμεῖσ* V[1] 12 *γαλάτων* C *ἰσχυρώτεροι* A 14 *ῥωμαίουσ* C[1] *χαλεπὸν*, *χα* i. ras. A 15 *ἡλίῳ*] *ἥλιον* ML[2]C *προύχοντες εὐγενείᾳ*] P *προύχειν εὐγενείᾳ δοκοῦντεσ καὶ ὄντεσ* A *προύχειν εὐγενείᾳ δοκοῦντεσ* ML *εὐγενείᾳ προύχειν δοκοῦντεσ* VRC *uidebantur nobilitate praestare* Lat 16 *ἓξ*] VRC *bis ternis* Lat *ταῖσ* PAML *ῥωμαίοισ* V *ὑπείκουσιν*] *ὑπήκουσιν* (-*σι* LR) PAL[1]R[2] 17 *τοσαύταις*] *ταῖσ αὐταῖσ* PAML *paribus* Lat *καὶ* om. C 16—17 *γρ ἓξ ῥωμαίων ὑπήκουσι ῥάβδοισ τοσαύταισ δὲ καὶ μακεδόνεσ* i. marg. PA (in marg. A litterae quaedam euanuerunt) *ἐλευθερείασ* A 18 *δ᾽*] *δὲ* VR *δαὶ* (ε supra) C 19 *οὐ*] *οὐχὶ* R *ὑπατικὰσ*, *ι* i. ras. A 20 *χρὴ*] *δεῖ* RC *δὲ* V *ἡνιόχουσ* L *eniochos* LatHeg *Κόλχους*] *ὄχλουσ*, i. marg. *κόλχουσ* V *τῶν* om. MVRC

φῦλον, Βοσπορανούς τε καὶ τὰ περίοικα τοῦ Πόντου καὶ τῆς
Μαιώτιδος ἔθνη; παρ' οἷς πρὶν μὲν οὐδ' οἰκεῖος ἐγιγνώσκετο δεσ- 367
πότης, νῦν δὲ τρισχιλίοις ὁπλίταις ὑποτάσσεται, καὶ τεσσαράκοντα
ναῦς μακραὶ τὴν πρὶν ἄπλωτον καὶ ἀγρίαν εἰρηνεύουσι θάλασσαν.
πόσα Βιθυνία καὶ Καππαδοκία καὶ τὸ Παμφύλιον ἔθνος Λύκιοί 368
τε καὶ Κίλικες ὑπὲρ ἐλευθερίας ἔχοντες εἰπεῖν χωρὶς ὅπλων φορο-
λογοῦνται; τί δαί; Θρᾷκες οἱ πέντε μὲν εὖρος ἑπτὰ δὲ μῆκος ἡμε-
ρῶν χώραν διειληφότες, τραχυτέραν τε καὶ πολλῷ τῆς ὑμετέρας
ὀχυρωτέραν καὶ βαθεῖ κρυμῷ τοὺς ἐπιστρατεύσοντας ἀνακόπτουσαν,
οὐχὶ δισχιλίοις Ῥωμαίων ὑπακούουσιν φρουροῖς; οἱ δ' ἀπὸ τούτων 369
Ἰλλυριοὶ τὴν μέχρι Δαλματίας ἀποτεμνομένην Ἴστρῳ κατοικοῦντες,
οὐ δυσὶν μόνοις τάγμασιν ὑπείκουσιν, μεθ' ὧν αὐτοὶ τὰς Δακῶν
ἀνακόπτουσιν ὁρμάς; οἱ δὲ τοσαυτάκις πρὸς ἐλευθερίαν ἀναχαιτί- 370
σαντες Δαλμάται καὶ πρὸς τὸ μόνον ἀεὶ χειρωθέντες τότε συλλε-
ξάμενοι τὴν ἰσχὺν πάλιν ἀποστῆναι, νῦν οὐχ ὑφ' ἑνὶ τάγματι Ῥω-
μαίων ἡσυχίαν ἄγουσιν; ἀλλὰ μὴν εἴ γέ τινας εἰς ἀπόστασιν ὤφει- 371
λον ἀφορμαὶ μεγάλαι παροξύνειν, μάλιστα Γαλάτας ἐχρῆν τοὺς
οὕτως ὑπὸ τῆς φύσεως τετειχισμένους, ἐξ ἀνατολῆς μὲν ταῖς Ἄλπεσιν
πρὸς ἄρκτῳ δὲ Ῥήνῳ ποταμῷ, μεσημβρινοῖς δὲ τοῖς Πυρηναίοις
ὄρεσιν, ὠκεανῷ δὲ πρὸς δυσμῶν. ἀλλὰ καίτοι τηλικαῦτα μὲν ἕρκη 372

PAMLVRC Lat Hegesippus II 9 p. 140.

1 *βοσπορηνούσ* MVR *bosforanos* Lat 2 *μεώτιδοσ* V¹RC¹ *οὐδὲ* VRC *ἐγινώσκετο* LVRC 3 *τεσαράκοντα* A 4 *ναῦς*] *νῆεσ* ML²V²RC *νῆασ* ut uid. V¹ *πρὶν*] om. M *πρὶν μὲν* (*μὲν* expunctum) V *ἄπλοτον* A *καὶ ἀγρίαν* om. LatHeg 5 *πόσα*] *πρὸσ ἃ* VR *βηθυνία* P *τὸ* om. PAL, unde *Παμφυλίων* Destinon 7 *δαί*] *δὲ* MLVR *οἳ* ALVRC 8 *διηληφότεσ* V¹ *ἡμετέρασ* (μ s. l.) C 9 *ὀχυροτέραν* RC¹ *κρυμῷ*] *κρυμῶ*, s. m. 2 C *ἐπιστρατεύσοντας*] *ἐπιστρατεύσαντασ* A *ἐπιστρατεύοντασ* MVRC *qui irruerint* Lat
10 *οἱ δὲ* — 11 *κατοικοῦντες*] *post hos illyrii usque ad dalmatium et histro tenus incolentes* Lat *δὲ* VRC 11 *ἰλλύριοι* P *ἰλλυροὶ* C¹ *δαλματείασ* L *ἀποτεμνομένην*] *ἐκτεινομένην* Hudson *Ἴστρῳ*] *ἐν δὲ ἴστρω* VR *οἱ δὲ ἴστρω* (*οἱ* i. ras. m. 2 ex *ἐν* corr. uid.) C 12 *ὑπήκουσι*, *η* ex *ει* corr. R *δ·ακῶν*, eras. *ι* L 13 post *δὲ* ras. 2—3 litt. C
14 *μόνον*] *μᾶλλον* L *πρὸς τὸ* — 15 *ἀποστῆναι*] (*dalmatae*) *qui tam multa pro libertate conati sunt saepiusque capti rursum cum maioribus opibus rebellarunt* Lat *τὸ*] fort. spurium *τοῦτο* Ibbetson *τότε*] *ὥστε* Ibbetson *τὸ* Niese *ἀποστῆναι*, *ην* i. ras. A 16 *ἀποστασίαν* A *ὄφειλον* PAV¹
19 *τοῖς Πυρηναίοις*] *τοῖσ κυρηναίοισ* (*σκ* i. ras. m. 2 L) PAL *τοῖσ πυρρηναίοισ* C 20 *δὲ* s. V *δυσμαῖσ* MVRC *καίτοι*] *καὶ* L *ἔρκη* PAMLVC

περιβεβλημένοι, πέντε δὲ καὶ τριακοσίοις πληθύοντες ἔθνεσιν,
τὰς δὲ πηγάς, ὡς ἄν τις εἴποι, τῆς εὐδαιμονίας ἐπιχωρίους ἔχοντες
καὶ τοῖς ἀγαθοῖς σχεδὸν ὅλην ἐπικλύζοντες τὴν οἰκουμένην, ἀνέ-
χονται Ῥωμαίων πρόσοδος ὄντες καὶ ταμιευόμενοι παρ' αὐτῶν τὴν
373 οἰκείαν εὐδαιμονίαν. καὶ τοῦθ' ὑπομένουσιν οὐ διὰ φρονημάτων
μαλακίαν οὐδὲ δι' ἀγένειαν, οἵ γε διήνεγκαν ὀγδοήκοντα ἔτη πόλεμον
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ μετὰ τῆς δυνάμεως Ῥωμαίων καὶ τὴν
τύχην καταπλαγέντες, ἥτις αὐτοῖς κατορθοῖ πλείονα τῶν ὅπλων.
τοιγαροῦν ὑπὸ χιλίοις καὶ διακοσίοις στρατιώταις δουλεύουσιν, ὧν
374 ὀλίγου δεῖν πλείους ἔχουσι πόλεις. οὐδὲ Ἴβηρσιν ὁ γεωργούμενος
χρυσὸς εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐξήρκεσεν πόλεμον οὐδὲ τὸ
τοσοῦτον ἀπὸ Ῥωμαίων γῆς καὶ θαλάσσης διάστημα φῦλά τε Λου-
σιτανῶν καὶ Καντάβρων ἀρειμάνια οὐδὲ γείτων ὠκεανὸς φοβερὰν
375 καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις ἄμπωτιν ἐπάγων, ἀλλ' ὑπὲρ τὰς Ἡρακλείους
στήλας ἐκτείναντες τὰ ὅπλα καὶ διὰ νεφῶν ὁδεύσαντες τὰ Πυρη-
ναῖα ὄρη καὶ τούτους ἐδουλώσαντο Ῥωμαῖοι· φρουρὰ δ' ἤρκεσεν
376 τῶν οὕτως δυσμάχων καὶ τοσοῦτον ἀπῳκισμένων ἓν τάγμα. τίς
ὑμῶν οὐκ ἀκοῇ παρείληφεν τὸ Γερμανῶν πλῆθος; ἀλκὴν μὲν γὰρ
καὶ μεγέθη σωμάτων εἴδετε δήπου πολλάκις, ἐπεὶ πανταχοῦ Ῥω-
377 μαῖοι τοὺς τούτων αἰχμαλώτους ἔχουσιν. ἀλλ' οὗτοι γῆν μὲν ἄπει-
ρον νεμόμενοι, μείζω δὲ τῶν σωμάτων ἔχοντες τὰ φρονήματα καὶ

PAMLVRCLatHegesippus II 9 p. 141.

1 *προβεβλημένοι* MLC *προσβεβλημένοι* VR *tali munitione gaudentes* Lat *δὲ*] s. A om. PM et fort. Lat *πέντε*] *quindecim* Lat *πληθυνθέντεσ* L 2 *εὐδαιμονίας ἐπιχωρίους*] *felicitatis domesticae* Lat 4 *πρόσοδον διδόντεσ* PA *πρόσοδον φέροντεσ* R *πρόσοδον* (σ supra) *ὄντεσ* (σ s. m. 2) V 5 *τοῦτο* VRC 6 *ἀγεννίαν* L^1 10 *ὀλίγου*, *ου* i. ras. ex *ων* corr. A *ἤβηρσιν* PV^1 *ἴβιρσιν* C *hiberis* Lat *illyriis* Heg 11 *πόλεμον ἐξήρκεσεν* tr. VRC *οὐδὲ* — 14 *ἐπάγων*] *neque tanto terrarum marisque spatio romanis diremptae gentes lusitani scilicet et cantabrorum armenia nec uicinus oceanus etiam accolis suis fragore terribilis satis fuit uincentibus romanis* Lat *τὸ* om. LVR *λουσιντιάνων* (*λοῦσιντιάνων* AL^1) PAL^1 *λουσιτιάνων* MV *λυσιτανῶν* L^2 *λουσιτιανῶν* R *λυσιτιάνων* C 13 *Καντάβρων*] *κανταύρων* PAM *χαντάβρων* L^1 *κενταύρων* C^2 *ἀρειμάνια*] L^{2}C *γερμανία* PA *ἀριμάνια* M *ἀρειμάνεια* L^1 *ἀρμένια* (ante *ἀρ-* ras. 4 litt. V) VRLat *γείτων*] *τι την* (*την* i. ras.) R 14 *ἐγχωρίοισ* P *ἄμπωτισ* V^1 *fragor* Lat *τὰσ*, *ὰ* i. ras. A 15 *Πυρηναῖα*] *πυρηνίων* PAM *τυρηνίων* L *πυρρηναία* VRC 16 *δὲ* VRC *ἤρκεσεν*] *satis est* Lat 17 *οὕτω* VRC *τοσούτων* A *ἀποκισμένων* A^{1}R *ἡμῶν* VRC *γερμανὸν* L^{1}V^{1}C^1 19 *μεγέθει* PA *μεγέθη*, *η* i. ras. m. 2 V *ἴδετε* PAL^1 *δήπου*] *ἤδη ποῦ* L 20 *ἀλλ' οὗτοι*] *ἀλλά τοι* AL *sed illi quidem* Lat

τὴν μὲν ψυχὴν θανάτου καταφρονοῦσαν, τοὺς δὲ θυμοὺς τῶν ἀγριω-
τάτων θηρίων σφοδροτέρους, Ῥῆνον τῆς ὁρμῆς ὅρον ἔχουσιν καὶ
Ῥωμαίων ὀκτὼ τάγμασιν δαμαζόμενοι δουλεύουσιν μὲν ἁλόντες, τὸ
δ' ὅλον αὐτῶν ἔθνος φυγῇ διασώζεται. σκέψασθε δὲ καὶ τὸ Βρετ- 378
τανῶν τεῖχος οἱ τοῖς Ἱεροσολύμων τείχεσιν πεποιθότες· καὶ γὰρ
ἐκείνους περιβεβλημένους ὠκεανὸν καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης
οὐκ ἐλάσσονα νῆσον οἰκοῦντας πλεύσαντες ἐδουλώσαντο Ῥωμαῖοι,
τέσσαρα δὲ τάγματα τὴν τοσαύτην νῆσον φυλάσσει. καὶ τί δεῖ 379
πολλὰ λέγειν, ὅπου καὶ Πάρθοι, τὸ πολεμικώτατον φῦλον, τοσού-
των ἄρχοντες ἐθνῶν καὶ τηλικαύτην περιβεβλημένοι δύναμιν ὁμή-
ρους πέμπουσιν Ῥωμαίοις, καὶ ἔστιν ἐπὶ τῆς Ἰταλίας ἰδεῖν ἐν εἰρή-
νης προφάσει δουλεύουσαν τὴν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς εὐγένειαν. πάντων 380
δὴ σχεδὸν τῶν ὑφ' ἡλίῳ τὰ Ῥωμαίων ὅπλα προσκυνούντων ὑμεῖς
μόνοι πολεμήσετε μηδὲ τὸ Καρχηδονίων τέλος σκοποῦντες, οἳ τὸν
μέγαν αὐχοῦντες Ἀννίβαν καὶ τὴν ἀπὸ Φοινίκων εὐγένειαν ὑπὸ
τὴν Σκιπίωνος δεξιὰν ἔπεσον; οὔτε δὲ Κυρηναῖοι, τὸ Λακώνων 381
γένος, οὔτε Μαρμαρίδαι, τὸ μέχρι τῆς διψάδος ἐκτεταμένον φῦλον,
οὔθ' αἱ φοβεραὶ καὶ τοῖς ἀκούουσιν Σύρτεις Νασαμῶνές τε καὶ Μαῦροι
καὶ τὸ Νομάδων ἄπειρον πλῆθος τὰς Ῥωμαίων ἀνέκοψαν ἀρετάς.
τὴν δὲ τρίτην τῆς οἰκουμένης μοῖραν, ἧς οὐδὲ ἐξαριθμήσασθαι τὰ 382
ἔθνη ῥᾴδιον, ὁριζομένην Ἀτλαντικῷ τε πελάγει καὶ στήλαις Ἡρακλείοις
καὶ μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης τοὺς ἀπείρους νέμουσαν Αἰθίοπας
ἐχειρώσαντο μὲν ὅλην, χωρὶς δὲ τῶν ἐτησίων καρπῶν, οἳ μησὶν ὀκτὼ 383

PAMLVRC Lat Hegesippus II 9 p. 139 sq.

1 ψυχὴν] τύχην RC[1] et i. marg. m. 2 V 2 Ῥῆνον — ἔχουσιν] *retinaculum ante suum renum putabant, nunc salutis defensorem* Heg 3 δουλεύουσιν μὲν] δουλεύουσιν P οἱ μὲν δουλεύουσιν Destinon τὸ — 4 διασώζεται] *reliqua autem eorum uniuersa gens salutem in fuga non in armis reponit* Lat 4 δὲ VRC αὐτὸν L[1] σκέψασθαι V[1]C[1] δὲ] δὴ L τὸ] om. P ex τῶ corr. A βρετανῶν A 5 τεῖχος] πλῆθοσ R οἱ, ἱ i. ras. m. 2 V τείχεσιν ἱεροσολύμων tr. V 7 νῆσον] νῆσον, σον i. ras. A, om. Lat οἰκοῦντεσ A[1] 8 τέσαρα A διαφυλάσσει L διαφυλάττει VRC δεῖ] δὴ L[1] 9 φῦλον] ἔθνοσ, i. marg. φύλον m. 2 V πλῆθοσ φῦλον (πλῆθοσ deletum) C 10 ἄρχοντες] *prius — imperantes* Lat 11 post ὁμήρους eras. τε L ἐν suspectum 13 δὴ] οὖν V τῶν ὑφ' ἡλίῳ om. C τῶν] τὴν L[1] ἥλιον ML[2] τὰ· A ὅπλα] σκῆπτρα M 14 καρχηδόνιον C 15 ἀννίβαλ L[1] 16 σκιπίονοσ P σκηπίωνοσ, ι s. m. 2 V σκηπίωνοσ LC λακόνων PA[1]C[1] 17 μαρμαρῖται R διψάδος] δαψίδοσ VR 18 οὔτε VR νασάμωνέσ (ν ante ε i. ras. A) AL τὲ, τ i. ras. M 19 τὸ] τῶν PA τὸ τῶν M ἀνέκοψεν V 21 ῥᾴδιον] ῥάδιον ἦν P ῥάδιον ἦν (ἦν expunctum) A *facile est* Lat ἀτλαντικῶ· V τε om. PLV 23 ὀκτὼ· V

τὸ κατὰ τὴν Ῥώμην πλῆθος τρέφουσιν, καὶ ἔξωθεν παντοίως φορο-
λογοῦνται καὶ ταῖς χρείαις τῆς ἡγεμονίας παρέχουσιν ἑτοίμους τὰς
εἰσφοράς, οὐδὲν τῶν ἐπιταγμάτων ὥσπερ ὑμεῖς ὕβριν ἡγούμενοι
384 καίπερ ἑνὸς τάγματος αὐτοῖς παραμένοντος. καὶ τί δεῖ πόρρωθεν
ὑμῖν τὴν Ῥωμαίων ὑποδεικνύναι δύναμιν παρὸν ἐξ Αἰγύπτου τῆς
385 γειτνιώσης, ἥτις ἐκτεινομένη μέχρις Αἰθιόπων καὶ τῆς εὐδαίμονος
Ἀραβίας ὅρμος τε οὖσα τῆς Ἰνδικῆς, πεντήκοντα πρὸς ταῖς
ἑπτακοσίαις ἔχουσα μυριάδας ἀνθρώπων δίχα τῶν Ἀλεξάνδρειαν
κατοικούντων, ὡς ἔνεστιν ἐκ τῆς καθ' ἑκάστην κεφαλὴν εἰσφορᾶς
τεκμήρασθαι, τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν οὐκ ἀδοξεῖ, καίτοι πηλίκον
ἀποστάσεως κέντρον ἔχουσα τὴν Ἀλεξάνδρειαν πλήθους τε ἀνδρῶν
386 ἕνεκα καὶ πλούτου πρὸς δὲ μεγέθους· μῆκός μέν γε αὐτῆς τριά-
κοντα σταδίων, εὖρος δ' οὐκ ἔλαττον δέκα, τοῦ δὲ ἐνιαυσιαίου
παρ' ὑμῶν φόρου καθ' ἕνα μῆνα πλέον Ῥωμαίοις παρέχει καὶ τῶν
χρημάτων ἔξωθεν τῇ Ῥώμῃ σῖτον μηνῶν τεσσάρων· τετείχισται δὲ
πάντοθεν ἢ δυσβάτοις ἐρημίαις ἢ θαλάσσαις ἀλιμένοις ἢ ποτα-
387 μοῖς ἢ ἕλεσιν. ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἰσχυρότερον εὑρέθη τῆς Ῥωμαίων
τύχης, δύο δ' ἐγκαθήμενα τῇ πόλει τάγματα τὴν βαθεῖαν Αἴγυπτον
388 ἅμα τῇ Μακεδόνων εὐγενείᾳ χαλινοῖ. τίνας οὖν ἐπὶ τὸν πόλεμον
ἐκ τῆς ἀοικήτου παραλήψεσθε συμμάχους; οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς οἰκου-
μένης πάντες εἰσὶν Ῥωμαῖοι, εἰ μή τις ὑπὲρ Εὐφράτην ἐκτείνει τὰς
ἐλπίδας καὶ τοὺς ἐκ τῆς Ἀδιαβηνῆς ὁμοφύλους οἴεται προσαμυνεῖν,
389 οἱ δ' οὔτε δι' αἰτίαν ἄλογον τηλικούτῳ πολέμῳ συνεμπλέξουσιν

PAMLVRCLatHegesippus II 9 p. 141. 143.

1 καὶ] om. PAL suppl. V φορολογοῦνται — 15 ἔξωθεν om. R, pro quo collatus est Lips 2 ἑτοίμους] *deuotissime* Lat 4 δεῖ] δὴ L[1] 5 ἐπι-δεικνύναι M ὑποδεικνύειν VCLips ὑποδεικνύειν τὴν ῥωμαίων tr. VCLips παρὸν] *cum eam possitis — diligenter inspicere* Lat 6 ἥτις — τῆς om. C μέχρι man. 1 VLips 7 ὅρμος] ὅμοροσ (litt. μορο i. ras. 3 litt. Lips) VCLips Lat 8 πενταχοσίαισ, i. marg. γρ ἑπτακοσίαισ V ἀνθρώπουσ C 9 ὡς — 10 τεκμήρασθαι] *tamen uectigalia, quorum magnitudinem de censu singulorum capitum aestimare licet, deuotissime pendens* Lat τῆσ, ῆ i. ras. m. 2 Lips τῶν V εἰσφορᾶς] συνεισφορᾶσ P εἰσφορῶν V 11 κένδρον M ἀλεξάνδρειαν, αν finale i. ras. 1 litt. m. 2 V 12 δὲ] δὲ καὶ AVRC 13 δὲ οὐκ VCLips τοῦ δὲ] καὶ τοῦ · · L τὸν δὲ τοῦ VCLips ἐνιαυσίου VCLips 14 ὑμῖν L παρέχει · V 15 τεσσάρων] δ̄ PAC[1] δ̄ων C[2] τετείχισται, αι i. ras. A 16 ἢ (ante δυσβάτοις) om. P ἀ · λιμένοισ V 17 ἕλεσιν, ε ante σ i. ras. 2 litt. m. 2 C οὐδὲν, ν s. L ἰσχυρώτερον A 18 δὲ LV 20 προσλήψασθε (ε s. α), ε finale i. ras. m. 2 V 21 ἐκτείνῃ PAR ἐκτείνηι V 22 προσαμυνεῖν] Niese προσαμύνειν VRC ἐπαμύνειν PAML *adiuturos* Lat 23 δὲ VRC οὔτε] ὅτε L[1] δι', i. ras. m. 2 V συμπλέξουσιν LVRC

ἑαυτούς, οὔτε βουλευσαμένοις κακῶς ὁ Πάρθος ἐπιτρέψει· πρόνοια
γὰρ αὐτῷ τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐκεχειρίας, καὶ παραβαίνειν οἰήσεται
τὰς σπονδάς, ἄν τις τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν ἐπὶ Ῥωμαίους ἴῃ. λοιπὸν οὖν 390
ἐπὶ τὴν τοῦ θεοῦ συμμαχίαν καταφευκτέον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο παρὰ
Ῥωμαίοις τέτακται· δίχα γὰρ θεοῦ συστῆναι τηλικαύτην ἡγεμονίαν
ἀδύνατον. σκέψασθε δ᾽ ὡς ὑμῖν τὸ τῆς θρησκείας ἄκρατον, εἰ καὶ 391
πρὸς εὐχειρώτους πολεμοίητε, δυσδιοίκητον, καὶ δι᾽ ἃ μᾶλλον τὸν
θεὸν ἐλπίζετε σύμμαχον, ταῦτ᾽ ἀναγκαζόμενοι παραβαίνειν ἀπο-
στρέψετε. τηροῦντές γε μὴν τὰ τῶν ἑβδομάδων ἔθη καὶ πρὸς μηδε- 392
μίαν πρᾶξιν κινούμενοι ῥᾳδίως ἁλώσεσθε, καθάπερ οἱ πρόγονοι
Πομπηΐῳ ταύτας μάλιστα τὰς ἡμέρας ἐνεργοὺς ποιησαμένῳ τῆς
πολιορκίας, ἐν αἷς ἤργουν οἱ πολιορκούμενοι· παραβαίνοντες δὲ ἐν 393
τῷ πολέμῳ τὸν πάτριον νόμον οὐκ οἶδ᾽ ὑπὲρ ὅτου λοιπὸν ποιή-
σεσθε τὸν ἀγῶνα· σπουδὴ γὰρ ὑμῖν μία τὸ μὴ τῶν πατρίων τι
καταλῦσαι. πῶς δὲ ἐπικαλέσεσθε τὸ θεῖον πρὸς τὴν ἄμυναν οἱ 394
παραβάντες ἑκουσίως τὴν εἰς αὐτὸ θεραπείαν; ἐπαναιροῦνται δὲ
ἕκαστοι πόλεμον ἢ θείᾳ πεποιθότες ἢ ἀνθρωπίνῃ βοηθείᾳ· ὅταν
δὲ τὴν παρ᾽ ἀμφοῖν τὸ εἰκὸς ἀποκόπτῃ, φανερὰν ἅλωσιν οἱ πολε-
μοῦντες αἱροῦνται. τί δὴ κωλύει ταῖς ἑαυτῶν χερσὶν διαχρήσασθαι 395
τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τὴν περικαλλεστάτην πατρίδα ταύτην κατα-
φλέξαι; μανέντες γὰρ οὕτως τό γε τῆς ἥττης ὄνειδος κερδήσετε.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 9 p. 144.

1 *βουλευσαμένοισ*, σ finale suppl. A *βουλευσαμένουσ* VR *βουλευσαμένοσ* C 2 *ἐκκεχειρίασ* R² 3 *ἄν*] *κἄν* L¹VRC *ἴῃ*] *ἤιει* PAVR *εἴη* L¹ 4 *τοῦ*] *ἐκ τοῦ* VRC *θείου* Destinon 5 *ἡγεμονίαν*] *πόλιν* (i. marg. *γρ ἡγεμονία* V) VR 6 *δὲ* (s. C) VRC 7 *πολεμώητε* MLVR *πολεμοίητε*, *οίη* i. ras. 2 litt. m. 2 C *δυσδιοίητον* C *καὶ* — 8 *ἀποστρέψετε*] *atque eadem transgrediendo offendatis deum, per quae eum auxiliaturum putatis* Lat *μᾶλλον*] *μάλιστα* VRC 8 *ταῦτα* VRC *ἀποστρέφετε* VRC 9 *γε μὴν*] *μέν γε* VRC 10 *ἁλώσεσθαι* A *ἁλώσεσθε*, ε finale i. ras. V 12 *εἴργουν* C¹ *παραβαίνοντεσ*, τεσ suppl. m. 2 R *δ᾽* L 13 *πατρῷον* C *οἶδα* VRC *ὅτου*] *ὃ τὸ* L¹ *οὗ τὸ* L² *ποιήσασθε* A 14 *ἀγῷνα* V *γὰρ*] *siquidem nunc* Lat *τὸ*] *τῶν* C *πατρώων* PAL 15 *δ᾽* L *ἐπικάλεσθε* P *ἐπικαλέσησθε* C *πρὸς*] *εἰσ* VRC *τὴν* i. ras. | (eras. *θε*) A *ἄμυναν* — 16 *θε*|(*ράπειαν*) i. marg. suppl. (litt. *νσίωσ* recisae) A 16 *παραβάντες*] *παραβαίνοντεσ* (*τεσ* suppl. m. 2 C) VRC 17 *ἢ* (ante *θείᾳ*) euan. P *ἀνθρωπεία* RV² *ὅταν* — 18 *ἀποκόπτῃ*] *cum uero utroque hoc, quantum ad ipsam pertinet consequentiam, deseruntur* Lat 18 *εἰκὸς*] *νεῖκοσ* RC¹ *ἀποκόπτῃ φανερὰν*] *ἀποκόπτη νευρὰν* R *ἀποκόπτει νευρὰν φανερὰν* C 19 *αἱροῦνται*, *αι* i. ras. V *δὴ*] *δὲ* MVR *δαὶ* C *κωλύειν* PAL 20 *περικαλεστάτην* R¹C¹ 21 *οὕτω* VRC *ἥττης* om. C

396 καλόν, ὦ φίλοι, καλόν, ἕως ἔτι ἐν ὅρμῳ τὸ σκάφος προσκέπτεσθαι
τὸν μέλλοντα χειμῶνα μηδ' εἰς μέσας τὰς θυέλλας ἀπολουμένους
ἀναχθῆναι· τοῖς μὲν γὰρ ἐξ ἀδήλων ἐπιπεσοῦσιν δεινοῖς τὸ γοῦν
ἐλεεῖσθαι περίεστιν, ὁ δ' εἰς πρόδηλον ἀπώλειαν ὁρμήσας καὶ προσ-
397 ονειδίζεται. πλὴν εἰ μή τις ὑπολαμβάνει κατὰ συνθήκας πολε-
μήσειν καὶ Ῥωμαίους κρατήσαντας ὑμῶν μετριάσειν, ἀλλ' οὐκ εἰς
ὑπόδειγμα τῶν ἄλλων ἐθνῶν καταφλέξειν μὲν τὴν ἱερὰν πόλιν, ἀναι-
ρήσειν δὲ πᾶν ὑμῶν τὸ φῦλον· οὐδὲ γὰρ περιλειφθέντες φυγῆς εὑ-
ρήσετε τόπον ἁπάντων ἐχόντων Ῥωμαίους δεσπότας ἢ δεδοικότων
398 σχεῖν. ὁ δὲ κίνδυνος οὐ τῶν ἐνθάδε μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν κατὰ τὰς
ἄλλας κατοικούντων πόλεις· οὐ γάρ ἐστιν ἐπὶ τῆς οἰκουμένης δῆμος
399 ὁ μὴ μοῖραν ἡμετέραν ἔχων. οὓς ἅπαντας πολεμησάντων ὑμῶν
κατασφάξουσιν οἱ διάφοροι, καὶ δι' ὀλίγων ἀνδρῶν κακοβουλίαν
πᾶσα πλησθήσεται πόλις Ἰουδαϊκοῦ φόνου. καὶ συγγνώμη μὲν τοῖς
τοῦτο πράξασιν· ἂν δὲ μὴ πραχθῇ, λογίσασθε, πῶς πρὸς οὕτω
400 φιλανθρώπους ὅπλα κινεῖν ἀνόσιον. εἰσελθέτω δ' οἶκτος ὑμᾶς εἰ
καὶ μὴ τέκνων καὶ γυναικῶν, ἀλλὰ τῆς γε μητροπόλεως ταύτης καὶ
τῶν ἱερῶν περιβόλων. φείσασθε τοῦ ἱεροῦ καὶ τὸν ναὸν ἑαυτοῖς
μετὰ τῶν ἁγίων τηρήσατε· ἀφέξονται γὰρ οὐκέτι Ῥωμαῖοι τούτων
401 κρατήσαντες, ὧν φεισάμενοι πρότερον ἠχαρίστηνται. μαρτύρομαι
δὲ ἐγὼ μὲν ὑμῶν τὰ ἅγια καὶ τοὺς ἱεροὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ καὶ

PAMLVRC Lat Hegesippus II 9 p. 145.

1 ἔτι] ὅτε VRC *adhuc* Lat περισκέπτεσθαι P fort. recte 2 μηδ' — 3 ἀναχθῆναι] *et non eo tempore, quo in medias rueris procellas, nequiquam trepidare* Lat μηδὲ VRC ante τὰς ras. 2—3 litt. A ἀπολουμένους] ἀπολλυμένουσ L ἀπὸ λιμένοσ MV¹RC 3 ἐμπεσοῦσι M fort. recte; nam τοῖς masculini generis est nec cum δεινοῖς coniungendum 4 δὲ VRC προσονει·δίζεται P 5 πλὴν — 10 σχεῖν infra u. 14 post φόνου ponenda esse putat Destinon ὑπολαμβάνῃ PL¹ 8 περιληφθέντεσ L¹ *qui superfueritis armis* Lat 9 δεδοικότασ VR 10 μόνων L¹R μόνων (ο s. ω) V κατὰ s. P 11 ἄλλας i. marg. suppl. L πόλεισ κατοικούντων tr. MLVRC πόλεις om. P 12 ὑμετέραν CLat ὑμῶν] ὑμῶν ἕνεκα RC 13 ἀνδρῶν καὶ κακοβουλίαν A 14 πληρωθήσεται AMLVRC καὶ συγγνώμη — 16 ἀνόσιον] *manet autem uenia eos, qui talia patrauerunt, quod si nimirum uestro uitio congregati eadem exsequi supersederint, considerate quam impium sit* Lat, qui de suo quaedam addidisse uid. συγνώμη R συγγνώμη· C 15 λογίσασθαι AV¹C¹ πῶς i. marg. suppl. m. 2 V 16 ἀνόσιον] ὅσιον Niese δὲ AVRC 17 καὶ μὴ] μὴ καὶ LRC μὴ V τῆς] τίσ M γε om. R καὶ τῶν — 19 τηρήσατε] *parcite sacris moenibus, parcite uenerabilibus aedibus* (*adytis* codd. alii) *templumque uobis et sanctorum sancta seruate* Lat 18 τοῦ] δὲ τοῦ MV ναὸν] νόμον VC 19 τηρήσατε, τηρή i. ras. R τοῦτον V¹ 21 ὑμῶν om. L

πατρίδα τὴν κοινήν, ὡς οὐδὲν τῶν σωτηρίων ὑμῖν καθυφηκάμην, ὑμεῖς δὲ βουλευσάμενοι μὲν τὰ δέοντα κοινὴν σὺν ἐμοὶ τὴν εἰρήνην ἕξετε, προαχθέντες δὲ τοῖς θυμοῖς χωρὶς ἐμοῦ κινδυνεύσετε.“

5. *Τοσαῦτα εἰπὼν ἐπεδάκρυσέν τε μετὰ τῆς ἀδελφῆς καὶ πολὺ* 402
τῆς ὁρμῆς αὐτῶν ἔπαυσεν τοῖς δακρύοις. ἀνεβόων δὲ οὐ Ῥωμαίοις,
ἀλλὰ Φλώρῳ δι᾽ ἃ πεπόνθασιν πολεμεῖν. πρὸς τοῦτο βασιλεὺς 403
Ἀγρίππας „ἀλλὰ τὰ ἔργα, ἔφη, Ῥωμαίοις ἤδη πολεμούντων ἐστίν·
οὔτε γὰρ Καίσαρι δεδώκατε τὸν φόρον καὶ τὰς στοὰς ἀπεκόψατε
τῆς Ἀντωνίας. ἀποσκευάσαισθε δ᾽ ἂν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστά- 404
σεως, εἰ ταύτας τε συνάψετε πάλιν καὶ τελέσετε τὴν εἰσφοράν· οὐ γὰρ δή γε Φλώρου τὸ φρούριόν ἐστιν ἢ Φλώρῳ τὰ χρήματα δώσετε.“

XVII. 1. *Τούτοις ὁ δῆμος ἐπείθετο, καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως* 405
τῆς τε Βερνίκης ἀναβάντες εἰς τὸ ἱερὸν κατήρξαντο τῆς τῶν στοῶν δομήσεως, εἰς δὲ τὰς κώμας οἵ τε ἄρχοντες καὶ βουλευταὶ μερισθέντες τοὺς φόρους συνέλεγον. ταχέως δὲ τὰ τεσσαράκοντα τάλαντα,
τοσοῦτον γὰρ ἔλειπεν, ἠθροίσθη. καὶ τοῦ μὲν πολέμου τότε οὕτω 406
τὴν ἀπειλὴν κατεῖχεν Ἀγρίππας, αὖθις δὲ ἐπειρᾶτο πείθειν τὸ πλῆθος ὑπακούειν Φλώρῳ, μέχρις ἀντ᾽ αὐτοῦ πέμψει Καῖσαρ διάδοχον· πρὸς ὃ παροξυνθέντες ἐβλασφήμουν εἰς τὸν βασιλέα καὶ τῆς πόλεως αὐτὸν ἐξεκήρυσσον, ἐτόλμων δέ τινες τῶν στασιαστῶν
καὶ λίθους ἐπ᾽ αὐτὸν βάλλειν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν τὴν ὁρμὴν ἤδη 407
τῶν νεωτεριζόντων ἀκατάσχετον καὶ χαλεπήνας ἐφ᾽ οἷς προπεπηλάκισται, τοὺς μὲν ἄρχοντας αὐτῶν ἅμα τοῖς δυνατοῖς ἔπεμπε πρὸς

PAMLVRC Lat Hegesippus II 9 p. 146.

1 *ὑμῶν* PA 2 *μὲν* om. M *κοινῇ* VRC 3 *δὲ* euan. P *τοῖς*] *τοῖ* C *κινδυνεύετε* C 4 i. marg. *κθ´* C *πολὺ*] *το πολὺ* VRC 5 *δάκρυσιν* VRC i. marg. *κθ´* V 6 *ταῦτα* MVRC *quos* Lat *ὁ βασιλεὺσ* MVRC 7 *ἔργα, ργ* i. ras. A *ἔφη* om. M *ἤδη* om. LCLat 8 *γὰρ τῷ καίσαρι* VRC 9 *τῆς Ἀντωνίας*] *τὰσ ἀντωνίασ* PAL *antonianas* Lat *ἀποσκευάσαισθε*] Dindorf *ἀπεσκευάσασθε* PAL[1] *ἀποσκευάσασθε* L[2] *ἀποσκευάσεσθε* M *ἀποσκευάσασθε, θε* ex *θαι* corr. V *ἀποσκεύ(ασ)ασθε, θε* ex *θαι* corr. C *sopietis* Lat 10 *ταύτας*] LVRCLat *ταῦτα* PAM *τε* s. A *συνάψητε* VR 11 *δὴ*] *ἤδη* VRC 13 *beronice* Heg 14 *δωμήσεωσ* L[1] *καὶ οἱ βουλευταὶ* MVRC 16 *τοσοῦτο* L[1] *ἔλιπεν* PAMLC 17 *τὴν ἀπειλὴν οὕτω* tr. VRC *κατεῖχεν*] *κατέλιπεν* L *κατέστειλεν* VRC *compescuit* Lat 18 *μέχρις*] *ἄχρισ* V *ἄχρισ ἂν* RC *πέμψῃ* PALVRC 19 *πρὸς ὃ παροξυνθέντες*] PAMLLat *προσπαροξυνθέντεσ δὲ* VRC 20 *αὐτῶν* C 21 *καὶ*] om. AL *etiam* Lat *ἰδὼν* om. VRC *ἤδη* om. VRCLat 22 *ἀκατάσχετον ὁρῶν καὶ* VRC *χαλεπήνας*] *conquerentem* Lat tamquam *χαλεπήνασαν* legisset *προπεπηλάκιστο* MLVRC 23 *αὐτῶν*] om. V post *δυνατοῖς* tr. RC *ἔπεμπε*] *ἀπέπεμψε* L

Φλῶρον εἰς Καισάρειαν, ἵν' ἐκεῖνος ἐξ αὐτῶν ἀποδείξῃ τοὺς τὴν
χώραν φορολογήσοντας, αὐτὸς δὲ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν βασιλείαν.
408 2. *Κἀν τούτῳ τινὲς τῶν μάλιστα κινούντων τὸν πόλεμον συνελ-*
θόντες ὥρμησαν ἐπὶ φρούριόν τι καλούμενον Μασάδαν, καὶ κατα-
λαβόντες αὐτὸ λάθρα τοὺς μὲν Ῥωμαίων φρουροὺς ἀπέσφαξαν,
409 *ἑτέρους δ' ἐγκατέστησαν ἰδίους. ἅμα δὲ καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν Ἐλεά-*
ζαρος υἱὸς Ἀνανία τοῦ ἀρχιερέως, νεανίας θρασύτατος, στρατηγῶν
τότε τοὺς κατὰ τὴν λατρείαν λειτουργοῦντας ἀναπείθει μηδενὸς
ἀλλοτρίου δῶρον ἢ θυσίαν προσδέχεσθαι. τοῦτο δ' ἦν τοῦ πρὸς
Ῥωμαίους πολέμου καταβολή· τὴν γὰρ ὑπὲρ τούτων θυσίαν Καί-
410 *σαρος ἀπέρριψαν. καὶ πολλὰ τῶν τε ἀρχιερέων καὶ τῶν γνωρίμων*
παρακαλούντων μὴ παραλιπεῖν τὸ ὑπὲρ τῶν ἡγεμόνων ἔθος οὐκ
ἐνέδοσαν, πολὺ μὲν καὶ τῷ σφετέρῳ πλήθει πεποιθότες, καὶ γὰρ
τὸ ἀκμαιότατον τῶν νεωτεριζόντων συνήργει, μάλιστα δ' ἀφο-
ρῶντες εἰς τὸν Ἐλεάζαρον στρατηγοῦντα.
411 3. *Συνελθόντες γοῦν οἱ δυνατοὶ τοῖς ἀρχιερεῦσιν εἰς ταὐτὸ καὶ*
τοῖς τῶν Φαρισαίων γνωρίμοις ὡς ἐπ' ἀνηκέστοις ἤδη συμφοραῖς
ἐβουλεύοντο περὶ τῶν ὅλων· καὶ δόξαν ἀποπειραθῆναι τῶν στα-
σιαστῶν λόγοις πρὸ τῆς χαλκῆς πύλης ἀθροίζουσι τὸν δῆμον, ἥτις
412 *ἦν τοῦ ἔνδον ἱεροῦ τετραμμένη πρὸς ἀνατολὰς ἡλίου. καὶ πρῶτον*
αὐτῶν πολλὰ πρὸς τὴν τόλμαν τῆς ἀποστάσεως χαλεπήναντες καὶ
τὸ τηλικοῦτον ἐπισείειν τῇ πατρίδι πόλεμον, ἔπειτα τὸ τῆς προ-
φάσεως ἄλογον διήλεγχον, φάμενοι τοὺς μὲν προγόνους αὐτῶν κεκοσ-

---

PAMLVRCLat Hegesippus II 9 p. 146.

1 *ἵνα* VRC *ἐκεῖνοσ* R 2 *φορολογήσαντασ* PAC *δ'* L 3 *συνεπελθόν-τεσ* C *congregati* Lat 4 *ὅρμησαν* A *καλούμενον Μασάδαν*] *καλού*|*μασάδαν* M *masada* (accus.) Heg 5 *αὐτὸ*] *αὐτῶι* V *ῥωμαίων, ων* ex *ουσ* corr. C 6 *δὲ κατέστησαν* VRC *ἰδίους*] *ἰουδαίουσ* C¹ *eleazarus quidam* Lat 7 *ἀνανίου* M; cf. infra § 566 *τοῦ* om. L i. marg. *λ̄* VC 9 *ἀλλοτρίου*] *ἀλλοφύλου* LVRC et i. marg. M *δὲ* VRC 10 *καὶ καίσαροσ* PAML 11 *ἀπέρριψεν* V¹Lat *τε* om. M *τῶν* (ante *γνωρίμων*) om. M 13 *ἐνέδοσαν, α* i. ras. ex *ε* corr. A *μὲν*] *μᾶλλον* PAM *quidem* Lat 14 *δὲ* LVRC 15 *στρατηγοῦντα*] *qui per idem tempus, ut diximus, princeps erat* Lat 16 *γοῦν*] *οὖν* VRC *ἀρχιε-ρεῦσιν εἰς ταὐτὸ*] *ἀρχιερεῦσι συνίσταντο* VR *εἰσ το αὐτὸ* L *εἰσ ταῦτο* · C *καὶ τοῖς τῶν Φαρισαίων γνωρίμοις*] PAMLLat *καὶ τῶν φαρισαίων οἱ γνώριμοι* VRC 17 *ὡς ἐπ'* — 19 *πρὸ*] *et uidentes quam grauibus malis pergerent subigere ciuitatem, decreuerunt seditiosorum animos experiri et ante* Lat 19 *περὶ τῶν ὅλων* ante *πρὸ* iterata deleuit C *πύλης*] *στήλησ* ut uid. L¹ 20 post *τετραμμένη* expunctum *μὴ* V *ἀνατολὴν* VRC *ortum* Lat *πρῶτον* V 22 *τὸ* · A *τὸν* PL *τηλικοῦτον*] *tam breuiter* Lat *ἐπισείσειν* (*ι* in *πι* i. ras. 2 litt. V) VRC *πατρίδη* V *τὸ* ex *τῇ* corr. M *τῆσ προφάσεωσ τὸ ἄλογον* tr. VRC

μηκέναι τὸν ναὸν ἐκ τῶν ἀλλοφύλων τὸ πλέον ἀεὶ προσδεχο-
μένους τὰς ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ἐθνῶν δωρεάς, καὶ οὐ μόνον οὐ 413
διακεκωλυκέναι θυσίας τινῶν, τοῦτο μὲν γὰρ ἀσεβέστατον, ἀλλὰ
καὶ τὰ βλεπόμενα καὶ τὰ παραμένοντα τοσοῦτον χρόνον ἀνα-
θήματα περὶ τῷ ἱερῷ καθιδρυκέναι. αὐτοὺς δὲ νῦν ἐρεθίζοντας τὰ 414
Ῥωμαίων ὅπλα καὶ μνηστευομένους τὸν ἀπ᾽ ἐκείνων πόλεμον καινο-
τομεῖν θρησκείαν ξένην καὶ μετὰ τοῦ κινδύνου καταψηφίσασθαι τῆς
πόλεως ἀσέβειαν, εἰ παρὰ μόνοις Ἰουδαίοις οὔτε θύσει τις ἀλλό-
τριος οὔτε προσκυνήσει. κἂν μὲν ἐπὶ ἰδιώτου τις ἑνὸς τοῦτον εἰσ- 415
φέρῃ τὸν νόμον, ἀγανακτεῖν ὡς ὁριζομένης ἀπανθρωπίας, περιορᾶν
δ᾽ ὅτε Ῥωμαῖοι καὶ ὁ Καῖσαρ ἔκσπονδος γίνεται. δεδοικέναι μέντοι, 416
μὴ τὰς ὑπὲρ ἐκείνων ἀπορρίψαντες θυσίας κωλυθῶσι θύειν καὶ τὰς
ὑπὲρ ἑαυτῶν γένηταί τε ἔκσπονδος τῆς ἡγεμονίας ἡ πόλις, εἰ μὴ
ταχέως σωφρονήσαντες ἀποδώσουσιν τὰς θυσίας καὶ πρὶν ἐξελθεῖν
ἐφ᾽ οὓς ὑβρίκασιν τὴν φήμην διορθώσονται τὴν ὕβριν.
4. Ἅμα ταῦτα λέγοντες παρῆγον τοὺς ἐμπείρους τῶν πατρίων 417
ἱερεῖς ἀφηγουμένους, ὅτι πάντες οἱ πρόγονοι τὰς παρὰ τῶν ἀλλο-
γενῶν θυσίας ἀπεδέχοντο. προσεῖχεν δὲ οὐδεὶς τῶν νεωτεριζόντων,
ἀλλ᾽ οὐδὲ προσίεσαν οἱ ληστρικοὶ καὶ τὴν τοῦ πολέμου καταβολὴν
ἐνσκευαζόμενοι. συνιδόντες οὖν οἱ δυνατοὶ τήν τε στάσιν ἤδη δυσ- 418
καθαίρετον ὑπ᾽ αὐτῶν οὖσαν καὶ τὸν ἀπὸ Ῥωμαίων κίνδυνον ἐπὶ

PAMLVRC Lat Hegesippus II 10 p. 147.

1 *τῶν*] *τῶν ἀναθημάτων τῶν* VC 2 *οὐ* (post *μόνον*) om. L[1] 3 *διακεκωλυκέναι*] *διακεκρικέναι* VRC *μὲν* om. C 4 *τὰ* (ante *παραμένοντα*) damnat Destinon *τὸν τοσοῦτον χρόνον* RC *τῶν τοσούτων χρόνων* V *ad praesens usque tempus* Lat 5 *αὐτὸσ* C 7 *τῆς πόλεως* om. C 8 *παρὰ*] *praeter* Lat *ἰουδαίουσ* V *θύσει*] *θυσία* L 9 *οὐ*** P *προσκύνησισ* L *εἰσ**|ρη* P *εἰσφέρει* ALC et ut uid. V[1] 10 *ἀγανακτεῖν* — 11 *γίνεται*] (*si — lex ferretur,*) *posset nimirum iure nos inhumanitatis arguere; nunc autem despiciuntur romani et iudicatur caesar profanus* Lat *ἀπανθρωπ***|* P 11 *δὲ* VRC *ἔκσπονδοι γίνονται* V[1]C *ἔκσπονδοσ γίνονται* V[2] post *γίνεται* aliquid excidisse uid. *μέντοι*] *μέντοιγε* L 12 *κωλυθῶισι* V[1] 13 *ἡ πόλισ τῆσ ἡγεμονίασ* tr. V 14 *σωφρονίσαντεσ* L *ἀποδώσωσι* VR 15 *οὓς*] *οἷσ* A *διορθώσωνται* L *διορθώσονται τὴν ὕβριν* om. Lat 17 *ἀφηγουμένους*] *narraturos* Lat *παρὰ*] *ἀπὸ* VRC 18 *ἀπεδέχοντο*] *ἐδέξαντο* V *προσεῖχεν* — 20 *ἐνσκευαζόμενοι*] *obstrepebant ad seditionem parati, ne ministri quidem sese audebant tantae discordantium inserere contentioni* Heg 19 *προσίεσαν*] *προσήεσαν* MLC *procedebant* Lat *ληστρικοὶ*] *λειτουργοὶ* L[1]VRC Lat Heg et i. marg. M *καὶ* om. MVRC *καταβολὴν*] *μεταβολὴν* VRC *materiam* Lat 20 i. marg. *λα* VC *συνιδόντεσ, ι* corr. ex *ει* C *συνειδότεσ* VR 21 *ὑπ᾽* om. L *τὸν*] *τῶν* A *ἀπὸ τῶν ῥωμαίων* R

πρώτους αὐτοὺς ἀφιξόμενον ἀπεσκευάζοντο τὰς αἰτίας, καὶ πρέσβεις
οὓς μὲν πρὸς Φλῶρον ἔπεμπον, ὧν ἦρχεν υἱὸς Ἀνανίου Σίμων, οὓς
δὲ πρὸς Ἀγρίππαν, ἐν οἷς ἦσαν ἐπίσημοι Σαῦλός τε καὶ Ἀντίπας
419 καὶ Κοστόβαρος προσήκοντες τῷ βασιλεῖ κατὰ γένος. ἐδέοντο δὲ
ἀμφοτέρων ἀναβῆναι μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν πόλιν καὶ πρὶν γενέσθαι
420 δυσκαθαίρετον ἐπικόψαι τὴν στάσιν. Φλώρῳ μὲν οὖν δεινὸν
εὐαγγέλιον ἦν, καὶ προῃρημένος ἐξάπτειν τὸν πόλεμον οὐδὲν ἀπε-
421 κρίνατο τοῖς πρεσβευταῖς· Ἀγρίππας δὲ κηδόμενος ἐπίσης τῶν τε
ἀφισταμένων καὶ πρὸς οὓς ὁ πόλεμος ἠγείρετο, βουλόμενός τε Ῥω-
μαίοις μὲν Ἰουδαίους σώζεσθαι, Ἰουδαίοις δὲ τὸ ἱερὸν καὶ τὴν μητρό-
πολιν, ἀλλ' οὐδ' ἑαυτῷ λυσιτελήσειν τὴν ταραχὴν ἐπιστάμενος,
ἔπεμπεν τοὺς ἐπαμυνοῦντας τῷ δήμῳ δισχιλίους ἱππεῖς, Αὐρανίτας
τε καὶ Βαταναίους καὶ Τραχωνίτας, ὑπὸ Δαρείῳ μὲν ἱππάρχῃ, στρα-
τηγῷ δὲ τῷ Ἰακίμου Φιλίππῳ.
422 5. Τούτοις θαρσήσαντες οἱ δυνατοὶ σὺν τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ
πᾶν ὅσον τοῦ πλήθους εἰρήνην ἠγάπα τὴν ἄνω καταλαμβάνονται
423 πόλιν· τῆς κάτω γὰρ τὸ στασιάζον ἐκράτει καὶ τοῦ ἱεροῦ. χερμάσιν
μὲν οὖν καὶ τοῖς ἑκηβόλοις ἀδιαλείπτως ἐχρῶντο, καὶ συνεχεῖς ἦσαν
βελῶν ἀφέσεις ἐξ ἑκατέρων τῶν κλιμάτων· ἔστιν δ' ὅτε καὶ κατὰ
λόχους ἐκτρέχοντες συστάδην ἐμάχοντο, τόλμαις μὲν οἱ στασιασταὶ
424 προέχοντες, ἐμπειρίᾳ δὲ οἱ βασιλικοί. καὶ τούτοις μὲν ἦν ἀγὼν τοῦ
ἱεροῦ κρατῆσαι μάλιστα καὶ τοὺς μιαίνοντας τὸν ναὸν ἐξελάσαι, τοῖς
δὲ περὶ τὸν Ἐλεάζαρον στασιασταῖς πρὸς οἷς ἔσχον καὶ τὴν ἄνω

PAMLVRC Lat Hegesippus II 10 p. 148.

1 *ἀπεσκεύαζον* A 2 *ἔπεμψαν* VRC *Ἀνανίου*] *ἐνναίου* L fort. recte *ethnei* Lat; cf. p. 256, 17 3 *οἷσ καὶ ἦσαν* R *Σαῦλός*] MC et i. marg. V *σκύλλόσ* PAL[1] *σαῦλλόσ* L[2] *σκῦλόσ* V *σκύλόσ* R et i. marg. M *scylus* aut *cylus* LatHeg; *Σάουλος* infra § 556 et Ant. Iud. XX 214, ubi meliores testes *Σαλοῦος* tradunt 4 *κωστόβαροσ* LVR 5 *ἀμφοτετέρων* C 6 *δεινὸν*] *τὸ δεινὸν* C *τοῦτο δεινὸν* MVR *malum istud quasi* Lat *δεινὸν ἐκεῖνο* Destinon 7 *προειρημένοσ* V[1] *οὐδὲ* L 8 *ἐπ' ἴσησ* AC *ἐφ' ἴσησ* R 9 *τε* om. L[1] 11 *οὐδὲ αὐτῷ* PALVRC *ταραχὴν*] *τε ἀρχὴν* R *γε ἀρχὴν* i. marg. m. 2 V 12 *ἐπαμυνοῦντας*] L *ἐπαμύνοντασ* PAMVRC *δισχιλίους*] PALLat *τρισχιλίουσ* MVRCHeg *αὐραντάσ* VR 13 *καὶ τραχωνίτασ καὶ βαταναίουσ* tr. P *δαρίω* V *ἱππάρχω* L[1]VRC 14 *ἰάκίμου* A *ιακίμου* L *ἰωακίμου* C *iachimus* Lat 15 *τούτοις θαρσήσαντες*] *his ergo uenientibus* Lat *θαρρήσαντεσ* V 17 *τῆσ γὰρ κάτω* tr. M *χέρμασιν* A[1]L 18 *ἐκηβόλοισ* PAL *ἀδιαλήπτωσ* A *ἀδιαλίπτωσ* R[1] *ἐκέχρηντο* VRC 19 *δὲ* VRC *κατὰ λόχους*] *ex insidiis* Lat 21 *προσέχοντεσ* V 22 *μά · λιστα*, eras. uid. *λ* L *μιαίνοντα* V 23 *εἶχον* LVRC

πόλιν προσλαβεῖν. ἑπτὰ μὲν οὖν ἡμέραις συχνὸς ἀμφοτέρων φόνος ἐγίνετο, καὶ οὐδέτεροι τοῦ καταληφθέντος μέρους εἶκον.

6. *Τῇ δ' ἑξῆς τῆς τῶν ξυλοφορίων ἑορτῆς οὔσης, ἐν ᾗ πᾶσιν* 425
ἔθος ἦν ὕλην τῷ βωμῷ προσφέρειν, ὅπως μήποτε τροφὴ τῷ πυρὶ
λείποι, διαμένει γὰρ ἄσβεστον ἀεί, τοὺς μὲν διαφόρους τῆς θρησ-
κείας ἐξέκλεισαν, τῷ δ' ἀσθενεῖ λαῷ συνεισρυέντας πολλοὺς τῶν
σικαρίων, οὕτως γὰρ ἐκάλουν τοὺς λῃστὰς ἔχοντας ὑπὸ τοῖς κόλποις
ξίφη, προσλαβόντες θαρραλεώτερον ἥπτοντο τῆς ἐπιχειρήσεως. ἡτ- 426
τῶντο δ' οἱ βασιλικοὶ πλήθει τε καὶ τόλμῃ, καὶ βιασαμένοις εἶκον
ἐκ τῆς ἄνω πόλεως. οἱ δὲ ἐπιπεσόντες τήν τε Ἀνανίου τοῦ ἀρχιε-
ρέως οἰκίαν καὶ τὰ Ἀγρίππα καὶ Βερνίκης ὑποπιμπρᾶσιν βασίλεια·
μεθ' ἃ τὸ πῦρ ἐπὶ τὰ ἀρχεῖα ἔφερον ἀφανίσαι σπεύδοντες τὰ συμ- 427
βόλαια τῶν δεδανεικότων καὶ τὰς εἰσπράξεις ἀποκόψαι τῶν χρεῶν,
ὅπως αὐτοί τε πλῆθος προσλάβωσιν τῶν ὠφεληθέντων καὶ μετ'
ἀδείας τοῖς εὐπόροις ἐπαναστήσωσι τοὺς ἀπόρους. φυγόντων δὲ
τῶν πρὸς τῷ γραμματοφυλακείῳ τὸ πῦρ ἐνίεσαν. ἐπεὶ δὲ τὰ νεῦρα 428
τῆς πόλεως καταφλέξαντες ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ἐχώρουν, ἔνθα δὴ τῶν
δυνατῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων οἱ μὲν εἰς τοὺς ὑπονόμους καταδύντες
διελάνθανον, οἱ δὲ σὺν τοῖς βασιλικοῖς εἰς τὴν ἀνωτέρω καταφύ- 429
γόντες αὐλὴν ταχέως ἀπέκλεισαν τὰς θύρας, σὺν οἷς Ἀνανίας ὁ
ἀρχιερεὺς Ἐζεκίας τε ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ οἱ πρεσβεύσαντες πρὸς

PAMLVRC Lat Hegesippus II 10 p. 148.

1 *συχνοὺσ* L¹ *sine aliqua intermissione* Heg 2 *καὶ οὐδέτεροι*] *οὐδέτεροι δὲ* VRC *καταλειφθέντοσ* MLVRC *μέροσ* V *εἶκον* ex corr. A 3 *δὲ* RC *τῆς* om. LVRC *περὶ ἑορτῆσ τῶν ξυλοφορίων* i. marg. V *ξυλοφόρων* V¹ 4 *ἦν* om. LVRC fort. recte 5 *λείποι*] *λείποιτο* (*ει* ex *ι* corr. C) MVRC *διαμένειν* PAMLVR *perseuerat* Lat *oportebat — perseuerare* Heg *ἀεὶ*] *δεῖ* (et *διαμένειν*) Destinon *τοὺς — 6 ἐξέκλεισαν*] *quosdam quidem cura religionis exclusit* Lat *διαφόρους*] *ministri* Heg 6 *δὲ* VRC 7 *σιρικαρίων* PM *καισαρ σικαρίων* (*καισαρ* expunctum) C *ουτω* VRC *ἔχοντας* om. P 8 *θαραλεώτερον* (*ε* i. ras.) C *ἐπιχειρήσεως*] *ἐπιθέσεωσ* VRC 9 *δὲ* VRC *τε* s. C *βιασαμένοις*] *βασανοισ* R, om. Lat *εικον* (sic) P *ἧκον* L¹ *εἶκον, ει* i. ras. m. 2 V 11 *Βερνίκης*] *τὰ βερνίκησ* RC *beronices* Heg *ὑποπιμπρᾶσιν βασίλεια*] *βασίλεια κατέκαυσαν* VRC 13 *καὶ — 15 ἀπόρους*] *ne esset unde creditae pecuniae ratio pateret atque omnis ad eos debitorum se iungeret multitudo et aduersum locupletes quasi metu liberati haberent insurgendi liberam facultatem* Lat *τε* om. P 15 *ἐπαναστήσουσι* VR *φευγόντων* L 16 *τῷ*] *τὸ* AVC¹ *γραμματοφυλακίω* (*ι* i. ras. V) MLVC *ἐπεὶ — 17 ἐχώρουν*] *atque ita incensis ciuitatis neruis hostibus irruebant* Lat 17 *καταφλέξαντες*] PAL¹ *κατέφλεξαν* ML²VRC 19 *καταφεύγοντεσ* VRC *φεύγοντες* ed. pr. 20 *ἀπέκλεισαν, αν* ex *εν* corr. A *ἀπέκλ* * ‖ *σαν* P *θύρας*] *πύλασ* VRC

Ἀγρίππαν ἦσαν. τότε μὲν οὖν τῇ νίκῃ καὶ τοῖς ἐμπρησθεῖσιν
ἀρκεσθέντες ἀνεπαύσαντο.
430 7. Τῇ δ᾽ ἑξῆς, πεντεκαιδεκάτῃ δ᾽ ἦν Λώου μηνός, ὥρμησαν
ἐπὶ τὴν Ἀντωνίαν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ φρουροὺς δυσὶν ἡμέραις πολιορ-
κήσαντες αὐτούς τε εἷλον καὶ κατέσφαξαν καὶ τὸ φρούριον ἐνέπρησαν.
431 ἔπειτα μετέβαινον εἰς τὴν αὐλήν, εἰς ἣν οἱ βασιλικοὶ κατέφυγον,
καὶ διανείμαντες σφᾶς αὐτοὺς εἰς τέσσαρα μέρη τῶν τειχῶν ἐπει-
ρῶντο. τῶν δ᾽ ἔνδον πρὸς ἐκδρομὴν μὲν οὐδεὶς ἐθάρρει διὰ τὸ
πλῆθος τῶν ἐφεστώτων, διιστάμενοι δὲ ἐπὶ τὰ θωράκια καὶ τοὺς
πύργους ἔβαλλον τοὺς προσιόντας, καὶ συχνοὶ τῶν λῃστῶν ὑπὸ τοῖς
432 τείχεσιν ἔπιπτον. οὔτε δὲ νυκτὸς οὔτε ἡμέρας διέλειπεν ἡ συμ-
βολὴ τῶν μὲν στασιαστῶν ἀπαγορεύσειν τοὺς ἔνδον οἰομένων ἐνδείᾳ
τροφῆς, τῶν δ᾽ ἔνδοθεν καμάτῳ τοὺς πολιορκοῦντας.
433 8. Κἀν τούτῳ Μανάημός τις, υἱὸς Ἰούδα τοῦ καλουμένου Γαλι-
λαίου, σοφιστὴς δεινότατος, ὃ καὶ ἐπὶ Κυρινίου ποτὲ Ἰουδαίους
ὀνειδίσας ὅτι Ῥωμαίοις ὑπετάσσοντο μετὰ τὸν θεόν, ἀναλαβὼν
434 τοὺς γνωρίμους ἀνεχώρησεν εἰς Μασάδαν, ἔνθα τὴν Ἡρώδου τοῦ
βασιλέως ὁπλοθήκην ἀναρρήξας καὶ πρὸς τοῖς δημόταις ἑτέρους
λῃστὰς καθοπλίσας τούτοις τε χρώμενος δορυφόροις, οἷα δὴ βασι-
λεὺς ἐπάνεισιν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ γενόμενος ἡγεμὼν τῆς στάσεως
435 διέτασσεν τὴν πολιορκίαν. ἀπορία δ᾽ ἦν ὀργάνων, καὶ φανερῶς
ὑπορύττειν τὸ τεῖχος οὐχ οἷόν τε ἦν ἄνωθεν βαλλομένους· ὑπό-
νομον δὴ πόρρωθεν ἐφ᾽ ἕνα τῶν πύργων ὑπορύξαντες ἀνεκρήμνισαν

PAMLVRC Lat Hegesippus II 10 p. 149.

3 δὲ VRC *πεντεκαιδεκάτῃ*] *δεκάτῃ* Petitus δὲ VRC *Λώου*] *augusti* Lat Loi 15. dies est 3. Septembris (III non. Sept.) anni Iuliani (66 p. Chr.) 6 *οἱ βασιλικοὶ*] *agrippae milites* Lat 7 *τέσσαρα*] *τὰ τέσαρα* (σ superscr.) A *μέρη, η* ex *ει* corr. AV 8 *δὲ* VRC 9 *διιστάμενοι* P *δι᾽ ἱστάμενοι* L *θωρακεῖα* Dindorf 11 *διέλιπεν* L[1] *διέλειπεν* (ϊ superscr.) C *συμβουλὴ* C 12 *ἀπαγορεῦσιν* P 13 *δ᾽*] s. A *δὲ* VRC 14 i. marg. *λβ* VC *μαναΐμόσ* MLRC *μναΐμοσ* V *manaimus* Lat *manaemus* Heg *υἱὸς Ἰούδα* sq.] uide supra § 118 *Γαλιλαίου*] *ἰουδαίου γαλιλαίου* (*ἰουδαίου* expunctum) C 15 *σοφιστὴς*] PAML Lat Heg *ὃσ ἦν σοφιστὴσ* VRC *σοφιστὴς ἦν* scribendum aut uerba *ὃ καὶ* — 16 *θεόν* utpote ex § 118 illata eicienda esse putat Destinon *δεινότατος*] *δυνατώτατοσ* (*ώ* ex *ό* m. 2) C *ὃ* — 16 *θεὸν* om. Heg *ὃ* om. editores post Hudsonum practer Cardwellum *κυρηνίου* PAMLRC et ex corr. V *cyrino* Lat 16 *ὑποτάσσονται* VRC *τὸν* om. P 17 *τοὺς*] *quibusdam* Lat *μάσαδαν* MLV *masada* (acc.) Lat *τοῦ* om. C 18 *δημόταισ, ο* i. ras. m. 2 V 20 *ἐπάνησιν* C[1] 21 *δὲ* VRC 22 *ὑπορύσσειν* VRC 23 *δὴ*] *δὲ* MVRC *ἐφ᾽*] *ἐπὶ* V *διορύξαντεσ* VRC *ἀνεκρήμνισαν*] *ἀνακρημνῶσιν* M *ἀνακρημνᾶσιν* VC *ἀνακριμνᾶσιν* R

αὐτόν, ἔπειτα τὴν ἀνέχουσαν ὕλην ἐμπρήσαντες ἐξῆλθον. ὑποκαέν- 436
των δὲ τῶν στηριγμάτων ὁ μὲν πύργος ἐξαίφνης κατασείεται, τεῖχος
δ' ἕτερον ἔνδοθεν ἀνῳκοδομημένον διεφάνη· τὴν γὰρ ἐπιβουλὴν
αὐτῶν προαισθόμενοι, τάχα καὶ τοῦ πύργου κινηθέντος ὡς ὑπω-
ρύττετο, δεύτερον ἑαυτοῖς ἔρυμα κατεσκεύασαν. πρὸς ὃ τῶν ἀδοκή- 437
τως ἰδόντων καὶ κρατεῖν ἤδη πεπεισμένων κατάπληξις ἦν. οἱ δὲ
ἔνδοθεν πρός τε τὸν Μανάημον καὶ τοὺς ἐξάρχοντας τῆς στάσεως
ἔπεμπον ἀξιοῦντες ἐξελθεῖν ὑπόσπονδοι, καὶ δοθὲν μόνοις τοῖς
βασιλικοῖς καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις οἱ μὲν ἐξῄεσαν. ἀθυμία δὲ τοὺς 438
Ῥωμαίους καταλειφθέντας μόνους ὑπέλαβεν· οὔτε γὰρ βιάσασθαι
τοσοῦτον πλῆθος ἐδύναντο καὶ τὸ δεξιὰς αἰτεῖν ὄνειδος ὑπελάμ-
βανον, πρὸς τῷ μηδὲ πιστεύειν εἰ διδοῖτο. καταλιπόντες δὴ τὸ 439
στρατόπεδον ὡς εὐάλωτον ἐπὶ τοὺς βασιλικοὺς ἀνέφυγον πύργους,
τόν τε Ἱππικὸν καλούμενον καὶ Φασάηλον καὶ Μαριάμμην. οἱ δὲ 440
περὶ τὸν Μανάημον εἰσπεσόντες ὅθεν οἱ στρατιῶται διέφυγον
ὅσους τε αὐτῶν κατελάμβανον μὴ φθάσαντας ἐκδραμεῖν διέφθειραν,
καὶ τὰς ἀποσκευὰς διαρπάσαντες ἐνέπρησαν τὸ στρατόπεδον. ταῦτα
μὲν οὖν ἕκτῃ Γορπιαίου μηνὸς ἐπράχθη.

9. Κατὰ δὲ τὴν ἐπιοῦσαν ὅ τε ἀρχιερεὺς Ἀνανίας περὶ τὸν 441
τῆς βασιλικῆς αὐλῆς εὔριπον διαλανθάνων ἁλίσκεται καὶ πρὸς τῶν
λῃστῶν ἀναιρεῖται σὺν Ἐζεκίᾳ τῷ ἀδελφῷ, καὶ τοὺς πύργους περι-
σχόντες οἱ στασιασταὶ παρεφύλαττον, μή τις τῶν στρατιωτῶν δια-
φύγοι. τὸν δὲ Μανάημον ἥ τε τῶν ὀχυρῶν καταστροφὴ χωρίων 442
καὶ ὁ τοῦ ἀρχιερέως Ἀνανίου θάνατος ἐτύφωσεν εἰς ὠμότητα καὶ

PAMLVRC Lat Hegesippus II 10 p. 149.

1 *ἀνασχοῦσαν* L *ἔχουσαν* VR *κατέχουσαν* C *sustinentia* Lat   *ὕλην*] - *υλὴν* (eras. uid. *α*) P *αὐλὴν* A *ligna* Lat   3 *δὲ* VRC   post *ἕτερον* deletum *αὐτῶ* C   *ἔνδοθεν ἕτερον* tr. L   *ἔνδοθεν* om. P   *ἀνοικοδομημένον* PA *ἀντωκοδομημένον* MVRC *aedificatus* Lat   *ἐφάνη* V   *ἐπιβουλὴν*, *ι* i. ras. 2 litt. C   4 *ὑπορύττετο* MV[1]R   5 *αὐτοῖσ* V   *ἔρυμα ἑαυτοῖσ* (β α) tr. R   *τῶν*] *τῶν μὲν* MVRC Lat   7 *μανάϊμον* MVRC Lat   8 *ὑπόσπονδοι*] *πρόσπονδοι* PMVRC *πρόσσπονδοι* A   *δοθὲν*] *δῆθεν* ut uid. L[1]   9 *οἱ μὲν* om. P   *ἐξίεσαν* A   11 *τοσοῦτο* L[1]   *δεξιὰν* VRC   12 *τῷ*] *τὸ* PA[1]V[1]   *διδώτο* P *δίδωτο* A *διδῶτο* MVRC *γρ εἰ δίδοται* i. marg. m. 2 V   *δὴ*] *δὲ* MVRC   13 *ἀνέφευγον* P   14 *τὸν φασάηλον* RC   *μαριάμην* M *τὸν μαριάμμην* ed. pr.   15 *μανάϊμον* MLVRC Lat   *διέφευγον* MVR   16 *κατελάμβανον*, *ε* i. ras. A *κατέλαβον* VR   *φθάσαντεσ* V   *ἐκδραμεῖν*] *ἀνελθεῖν* VRC   17 *ἁρπάσαντεσ* C   *ἐνέπρησαν*, *σα* ex corr. A   *στραπεδον* C[1]   18 Gorpiaei 6. dies est 24. Septembris (VIII k. Oct.) anni Iuliani (66 p. Chr.)   20 *τῆσ βασιλικῆσ*, litt. *τῆσβ* i. ras. A   *εὔριππον* VRC   *τῶν*, litt. *τῶ* i. ras. m. 2 V   21 *περισχόντες*] Naber *ἐπισχόντεσ* (— *σχῶντ* — C) codd. *circumsidentes* Lat   22 *οἱ* i. ras. A   *διαφύγοι*] Naber *διαφύγη* codd.   23 *μανάϊμον* MLVRC Lat

μηδένα νομίζων ἔχειν ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ἀντίπαλον ἀφόρητος ἦν
443 *τύραννος. ἐπανίστανται δὲ οἱ περὶ τὸν Ἐλεάζαρον αὐτῷ, καὶ λόγον ἀλλήλοις δόντες, ὡς οὐ χρὴ Ῥωμαίων ἀποστάντας δι' ἐλευθερίας πόθον καταπροέσθαι ταύτην οἰκείῳ δήμῳ καὶ δεσπότην φέρειν, εἰ καὶ μηδὲν πράττοι βίαιον, ἀλλ' οὖν ἑαυτῶν ταπεινότερον· εἰ γὰρ καὶ δέοι τινὰ τῶν ὅλων ἀφηγεῖσθαι, παντὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνῳ προσ-*
444 *ήκειν, συντίθενται καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν ἐπεχείρουν αὐτῷ· σοβαρὸς γὰρ ἀναβεβήκει προσκυνήσων ἐσθῆτί τε βασιλικῇ κεκοσμημένος καὶ τοὺς*
445 *ζηλωτὰς ἐνόπλους ἐφελκόμενος. ὡς δ' οἱ περὶ τὸν Ἐλεάζαρον ἐπ' αὐτὸν ὥρμησαν, ὅ τε λοιπὸς δῆμος ἐπὶ τὰς ὀργὰς λίθους ἁρπάσαντες τὸν σοφιστὴν ἔβαλλον, οἰόμενοι τούτου καταλυθέντος διατρέψειν*
446 *ὅλην τὴν στάσιν, πρὸς ὀλίγον οἱ περὶ τὸν Μανάημον ἀντισχόντες ὡς εἶδον πᾶν ἐπ' αὐτοὺς τὸ πλῆθος ὁρμῆσαν, ἔφυγον ὅπῃ τις ἴσχυσεν, καὶ φόνος μὲν ἦν τῶν καταληφθέντων, ἔρευνα δὲ τῶν ἀπο-*
447 *κρυπτομένων. καὶ διεσώθησαν ὀλίγοι λάθρα διαδράντες εἰς Μασάδαν, σὺν οἷς Ἐλεάζαρος υἱὸς Ἰαείρου, προσήκων τῷ Μαναήμῳ κατὰ*
448 *γένος, ὃς ὕστερον ἐτυράννησεν τῆς Μασάδας. αὐτόν τε τὸν Μανάημον εἰς τὸν καλούμενον Ὀφλᾶν συμφυγόντα κἀκεῖ ταπεινῶς ὑπολανθάνοντα ζωγρήσαντες εἰς τὸ φανερὸν ἐξείλκυσαν καὶ πολλαῖς αἰκισάμενοι βασάνοις ἀνεῖλον, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἡγεμόνας τόν τε ἐπισημότατον τῆς τυραννίδος ὑπηρέτην Ἀψάλωμον.*

PAMLVRC Lat Hegesippus II 10 p. 149.

1 *νομίζειν* VR *ἐπὶ*] *ἐν* C 2 *δὲ — Ἐλεάζαρον*] *autem duo de sociis eleazari* Lat 3 *δόντες*] *δόντεσ διεβεβαιοῦντο* M 4 *καταπρόεσθαι* PALVR *οἰκείῳ δήμῳ*] *populari suo* Lat *οἰκείῳ*] *εἰκαίῳ* Naber *δήμῳ*] *δημίῳ* Destinon 5 *πράττει* LV *ἑαυτὸν* A[1]L 6 *προσήκει* L[1] 7 *συντίθεται* P *σοβαρῶσ* PA *sobarus* Lat 9 *δὲ* VRC 10 *τε* om. Lat recte iudice Destinone *ἐπὶ — ὀργὰς*] om. LLat Bekker fort. recte; *ἐπὶ τὰς ὁρμὰς* Hudson 11 *διατρέψειν*] *διαστρέψειν* L *διαῤίψειν* (*ει* ex *α* corr. V) VR 12 *οἱ*] C *δὲ οἱ* PAMLVRLat probante Destinone *μανάϊμον* MLVRCLat 13 *ὁρμῆσαν τὸ πλῆθοσ* tr. L *ἔφευγον* R *ἔφευγ^{ο}εν* C *ἴσχυσε* MV *ἴσχυεν* (— *ε* R) LRC 14 *μὲν* om. C *καταλειφθέντων* PLR 15 *λάθρα δράντεσ* A *μάσαδαν* VC *masadam* Lat 16 *Ἰαείρου*] *εἰαείρου* V[1]R *ἰ^{ει}αρου* C *airi* Lat *προσῆκον* PC[1] *μαναΐμω* MLVRCLat 17 *μασάδοσ* P *μανάϊμον* MLVRCLat 18 *τὸν*] *τὸ* PA *Ὀφλᾶν*] *οὐλὰν* PA *αὐλὰν* L *ὀφλᾶν* V *ὀφλὰν* R et ex corr. M *atlans* Lat, quod ad *αὐλὰν* proxime accedit; cf. V 145 (4, 2); 254 (6, 1); VI 354 (6, 3) 19 *ζωγρίσαντεσ* C *ἐξεί^{λ}κυσαν* A 20 *ἀνεῖλον, εἶλον* i. ras. 3 litt. P *αὐτῶν* C 21 *τῆς* iterauit C *ὑπηρέτην* s. P *ἀψάλωμον* P *ἀψάλωμον, ωμον* i. ras. A

10. Ὁ μὲν οὖν δῆμος, ὡς ἔφην, εἰς ταῦτα συνήργησεν ἐλπίζων 449
τινὰ τῆς ὅλης στάσεως διόρθωσιν· οἱ δ᾽ οὐ καταλῦσαι τὸν πόλεμον
σπεύδοντες, ἀλλ᾽ ἀδεέστερον πολεμεῖν Μανάημον ἀνῃρήκεσαν. ἀμέλει 450
πολλὰ τοῦ δήμου τοῖς στρατιώταις ἀνεῖναι τὴν πολιορκίαν παρακα-
λοῦντος, οἱ δὲ προσέκειντο χαλεπώτερον, μέχρι μηκέτι ἀντέχοντες οἱ
περὶ τὸν Μετίλιον, οὗτος γὰρ ἦν τῶν Ῥωμαίων ἔπαρχος, διαπέμ-
πονται πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἐλεάζαρον ἐξαιτούμενοι μόνας τὰς ψυχὰς
ὑποσπόνδους, τὰ δ᾽ ὅπλα καὶ τὴν λοιπὴν κτῆσιν παραδώσειν λέγοντες.
οἱ δὲ καὶ τὴν ἱκεσίαν ἁρπάσαντες ἀνέπεμψαν πρὸς αὐτοὺς Γωρίονά 451
τε Νικομήδους υἱὸν καὶ Ἀνανίαν Σαδούκι καὶ Ἰούδαν Ἰωνάθου δε-
ξιάν τε καὶ ὅρκους δώσοντας. ὧν γενομένων κατῆγεν τοὺς στρατι-
ώτας ὁ Μετίλιος. οἱ δὲ μέχρι μὲν ἦσαν ἐν τοῖς ὅπλοις, οὔτ᾽ ἐπε- 452
χείρει τις τῶν στασιαστῶν αὐτοῖς οὔτ᾽ ἐνέφαινεν ἐπιβουλήν· ὡς δὲ
κατὰ τὰς συνθήκας ἅπαντες ἀπέθεντο τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ξίφη
καὶ μηδὲν ἔτι ὑποπτεύοντες ἀνεχώρουν, ὥρμησαν ἐπ᾽ αὐτοὺς οἱ 453
περὶ τὸν Ἐλεάζαρον καὶ περισχόντες ἀνῄρουν οὔτε ἀμυνομένους
οὔτε ἱκετεύοντας, μόνας δὲ τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους ἀναβο-
ῶντας. οἱ μὲν οὖν οὕτως ὠμῶς ἀπεσφάγησαν ἅπαντες πλὴν Μετι- 454
λίου, τοῦτον γὰρ ἱκετεύσαντα καὶ μέχρι περιτομῆς ἰουδαΐσειν ὑπο-
σχόμενον διέσωσαν μόνον, τὸ δὲ πάθος Ῥωμαίοις μὲν ἦν κοῦφον,
ἐκ γὰρ ἀπλέτου δυνάμεως ἀπαναλώθησαν ὀλίγοι, Ἰουδαίων δὲ προ-
οίμιον ἁλώσεως ἔδοξεν. καὶ κατιδόντες ἀνηκέστους μὲν ἤδη τὰς 455
αἰτίας τοῦ πολέμου, τὴν δὲ πόλιν τηλικούτῳ μιάσματι πεφυρμένην,

---

PAMLVRC Lat Hegesippus II 10 p. 149.

2 *διόρθωσιν*] *λαμβάνειν διόρθωσιν* VRC *δὲ* VRC 3 *ἀλλὰ* MVRC *μαναΐμον* MLVRC et ut uid. Lat 4 *τοῦ δήμου πολλὰ* tr. VRC *στραώταισ* C *στασιασταῖσ*, i. marg. *γρ τοῖσ στρατιώτ* * m. 2 V 5 *μη-κέτ᾽* L *ἀνέχοντεσ* L[1] 6 *Μετίλιον*] *μοτίλιον* L *mutilium* Lat *metilius* Heg semper 8 *δὲ* VRC *παραδώσειν λέγοντες*] *ipsis tradentibus sumerent* Lat *λέγοντες*] *λαβόντεσ* C 9 *ἱκεσίαν*, *σ* i. ras. maiore P *ἀνέπεμψαν*] *ἀπέπεμψαν* VR *ἀπέπεμψε* C *remittunt* Lat *γορίωνά* M *γνωριωνά* L *γωρίωνά* VRC *gurionem* Lat 10 *νικομίδουσ* C *nicodemi* Lat *ἀνανία* V *σαδουκίου* M *σαδουκαίου* L *σαδδουκὶ* VRC *sadducaei* Lat *δεξιάν*] *δεξιὰσ* LVRC 12 *μετίλλιοσ* PA *μοτίλλιοσ* L *mutilius* Lat *οὔτε* ALVRC *οὔτ᾽ — 13 ἐπιβουλήν*] *nemo aduersus eos seditiosorum fraudis aliquid molitus est* Lat 13 *οὔτε* AMLVRC 14 *τὰς* om. V post *συνθήκας* deletum *καὶ τοὺσ ὅρκουσ αναβοωντασ* C (cfr. u. 17) 18 *οἱ μὲν οὖν*] *καὶ οἱ μὲν* VRC *μετιλίου* (λ supra) A *μοτιλίου* L *mutilium* Lat 19 *ἰουδαΐζειν* PAL *iudaizare* Lat 20 *κοῦ|φον*, *φ* suppletum C 21 *Ἰουδαίων*] PALLat *ἰουδαίοισ* MVRC *προοίμιον*] *exitium* Lat 22 *ἔδοξεν*] *probatur* Lat

ἐξ οὗ δαιμόνιόν τι μήνιμα προσδοκᾶν εἰκὸς ἦν, εἰ καὶ μὴ τὴν ἐκ
Ῥωμαίων ἄμυναν, ἐπένθουν δημοσίᾳ, καὶ πλήρης μὲν κατηφείας
ἦν ἡ πόλις, ἕκαστος δὲ τῶν μετρίων ὡς αὐτὸς ὑπὲρ τῶν στασιαστῶν
456 δίκας δώσων τετάρακτο. καὶ γὰρ δὴ σαββάτῳ συνέβη πραχθῆναι
τὸν φόνον, ἐν ᾧ διὰ τὴν θρησκείαν καὶ τῶν ὁσίων ἔργων ἔχουσιν
ἐκεχειρίαν.
457 XVIII. 1. Τῆς δ' αὐτῆς ἡμέρας καὶ ὥρας ὥσπερ ἐκ δαιμονίου
προνοίας ἀνῄρουν Καισαρεῖς τοὺς παρ' ἑαυτοῖς Ἰουδαίους, ὡς ὑπὸ
μίαν ὥραν ἀποσφαγῆναι μὲν ὑπὲρ δισμυρίους, κενωθῆναι δὲ πᾶσαν
Ἰουδαίων τὴν Καισάρειαν· καὶ γὰρ τοὺς διαφεύγοντας ὁ Φλῶρος
458 συλλαβὼν κατῆγεν δεσμώτας εἰς τὰ νεώρια. πρὸς δὲ τὴν ἐκ τῆς
Καισαρείας πληγὴν ὅλον τὸ ἔθνος ἐξαγριοῦται, καὶ διαμερισθέντες
τάς τε κώμας τῶν Σύρων καὶ τὰς προσεχούσας ἐπόρθουν πόλεις,
Φιλαδέλφειάν τε καὶ Ἐσεβωνῖτιν καὶ Γέρασα καὶ Πέλλαν καὶ Σκυ-
459 θόπολιν. ἔπειτα Γαδάροις καὶ Ἵππῳ καὶ τῇ Γαυλανίτιδι προσ-
πεσόντες τὰ μὲν καταστρεψάμενοι, τὰ δ' ὑποπρήσαντες ἐχώρουν
ἐπὶ Κάδασα τὴν Τυρίων καὶ Πτολεμαΐδα Γάβαν τε καὶ Καισά-
460 ρειαν. ἀντέσχον δὲ οὔτε Σεβαστὴ ταῖς ὁρμαῖς αὐτῶν οὔτε Ἀσκά-
λων, ἀλλ' ἐπὶ ταύταις πυρποληθείσαις Ἀνθηδόνα καὶ Γάζαν κατέ-
σκαπτον. πολλαὶ δὲ καθ' ἑκάστην τούτων τῶν πόλεων ἀνηρπάζοντο
κῶμαι, καὶ τῶν ἁλισκομένων ἀνδρῶν φόνος ἦν ἄπειρος.

PAMLVRCLatHegesippus II 11 p. 150 Eusebius hist. eccl. II 26.

1 ἐκ] om. PAL *a* Lat 2 Ῥωμαίων] ex ἰουδαίων corr. m. 2 L 4 ἐτετάρακτο LVRC 5 καὶ om. VRC 6 ἐ(κ)κεχειρίαν, s. m. 2 R 7 i. marg. λγ VC δὲ VRC 8 καὶ Καισαρεῖς uertit Lat αὐτοῖσ VRC 9 πᾶσαν Ἰουδαίων] *cunctis iudaeis* Lat 10 φλόροσ PA¹ 11 κατήγαγε LVRC πρὸς δὲ] πρὸσ | ὲ P 12 ἐξαγριοῦνται R 13 καὶ — πόλεις] *eisque continentes rurales protinus uastauerunt* Lat προσεχούσας] προσεχῶσ M προσεχεῖσ VRC 14 φιλαδελφίαν V¹R Ἐσεβωνῖτιν] duce Hudsono Niese σεβωνίτιν L γεβεωνίτην P γεβεωνίτιν AM γεβωνίτιν RC γεβωνίτην V *gedeoniten* Lat καὶ om. P γέρασαν PAMLVLat γέρασσα C 15 *gadaram* Lat ἵππω· V *gauranitiden* Lat προπεσόντεσ R 16 τὰ] τὰσ MVRC καὶ τὰς ex cod. Voss. Dindorf τὰ] L τὰσ PAMVRC δὲ VRC 17 Κάδασα] κάσαδα P κάδασαν A κέδασα R κέδασαν MVC cum Ant. XIII 154. 162 *cadasam* Lat τὴν Τυρίων] καὶ τύρον C πτολεμαΐδι P Γάβαν] γάβαλαν P γάβαλάν AM γάβαλά, i. marg. γρ γαΐαν L *gaban* Lat; Gabala Gaulanitidis oppidum memoratur Ant. XIII 396 18 ἀντέσχεν L ἀντέσχε MVRC δ' AL δὲ οὐδὲ VRC οὐδὲ ἀσκάλων VRC 20 πολλαὶ — 21 ἄπειρος] *multa autem circa fines harum ciuitatum diripiebantur uici scilicet et agri eorumque qui capiebantur uirorum immensa caedes fiebat* Lat δὲ καθ' ἑκάστην] δὲ (καθ') ἑκάστην A δὲ ἑκάστη P δὲ περὶ ἑκάστην MLVRC τῶν πόλεων] τῶ πολέμω (om. V¹ i. marg. suppl. V²) MVRC

2. Οὐ μὴν οἱ Σύροι τῶν Ἰουδαίων ἔλαττον πλῆθος ἀνῄρουν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν λαμβανομένους ἀπέσφαττον οὐ μόνον κατὰ μῖσος, ὡς πρότερον, ἀλλ' ἤδη καὶ τὸν ἐφ' ἑαυτοῖς κίνδυνον φθάνοντες. δεινὴ δὲ ὅλην τὴν Συρίαν ἐπεῖχεν ταραχή, 461 462 καὶ πᾶσα πόλις εἰς δύο διῄρητο στρατόπεδα, σωτηρία δὲ τοῖς ἑτέροις ἦν τὸ τοὺς ἑτέρους φθάσαι. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας ἐν αἵματι 463 διῆγον, τὰς δὲ νύκτας δέει χαλεπωτέρας· καὶ γὰρ ἀπεσκευάσθαι τοὺς Ἰουδαίους δοκοῦντες ἕκαστοι τοὺς ἰουδαΐζοντας εἶχον ἐν ὑποψίᾳ, καὶ τὸ παρ' ἑκάστοις ἀμφίβολον οὔτε ἀνελεῖν τις προχείρως ὑπέμενεν καὶ μεμιγμένον ὡς βεβαίως ἀλλόφυλον ἐφοβεῖτο. προεκαλεῖτο 464 δὲ ἐπὶ τὰς σφαγὰς τῶν διαφόρων καὶ τοὺς πάλαι πρᾳοτάτους πάνυ δοκοῦντας ἡ πλεονεξία· τὰς γὰρ οὐσίας τῶν ἀναιρεθέντων ἀδεῶς διήρπαζον καὶ καθάπερ ἐκ παρατάξεως τὰ σκῦλα τῶν ἀνῃρημένων εἰς τοὺς σφετέρους οἴκους μετέφερον, ἔνδοξός τε ἦν ὁ πλεῖστα κερδάνας ὡς κατισχύσας πλειόνων. ἦν δὲ ἰδεῖν τὰς πόλεις 465 μεστὰς ἀτάφων σωμάτων καὶ νεκροὺς ἅμα νηπίοις γέροντας ἐρριμμένους γύναιά τε μηδὲ τῆς ἐπ' αἰδοῖ σκέπης μετειληφότα, καὶ πᾶσαν μὲν τὴν ἐπαρχίαν μεστὴν ἀδιηγήτων συμφορῶν, μείζονα δὲ τῶν ἑκάστοτε τολμωμένων τὴν ἐπὶ τοῖς ἀπειλουμένοις ἀνάτασιν.

3. Μέχρι μὲν δὴ τούτων Ἰουδαίοις πρὸς τὸ ἀλλόφυλον ἦσαν 466 προσβολαί, κατατρέχοντες δὲ εἰς Σκυθόπολιν τοὺς παρ' ἐκείνοις

PAMLVRC Lat Hegesippus II 11 p. 150 Eusebius hist. eccl. II 26.

1 πλῆθουσ, ῆ ex ή corr. A 2 ἀπέσφατον L 3 μῖσος ὡς πρότερον] *uetus odium* Lat καὶ] om. PAL *et* Lat 4 κίδυνον (ν suprascr.) A § 462 refert Euseb δεινὴ] δει·νὴ V ἐπέσχε VRC *peruaserat* Lat 5 διηρεῖτο AM Lat et ex corr. P σωτηρία δὲ] *unaque — salus* Lat 7 καὶ γὰρ ἀπεσκευάσθαι] ἀπεσκευάσθαι γὰρ VRC 8 ἕκαστοι om. Lat ἰουδαΐζοντας] ἰδιάζοντασ P *de aliis gentibus iudaizantes* Lat 9 τὸ] τὸν PA καὶ — ἀμφίβολον] *et per hoc ipsum quod in eis uidebatur ambiguum* Lat προχείρως] προθύμωσ V ὑπέμεινεν PA¹L 10 μεμιγμένον] *per ipsam religionis commixtionem* Lat προ·εκαλεῖτο, eras. σ L προυκαλεῖτο VRC 12 πάνυ δοκοῦντας] εἶναι δοκοῦντασ VRC, om. Lat 14 σφετέρους] *alias* (h. e. ἑτέρους) Lat τε] *autem* Lat 15 κερδήσασ V § 465 habet Eusebius 16 ἐριμμένουσ PC¹ ἐρριμένουσ LV 17 γύναιά] γυναῖκάσ V μήτε VR αἰδοῖ] L αἰδῶ PAMVRCEuseb μετειληφυίασ V 18 ἐπάρχιον L¹Euseb μείζονα — 19 ἀνάστασιν] *maiores autem metus audendorum malorum ipsis quae acta erant facinoribus imminebant* Lat *grauiora tamen sibi adhuc inuicem minitabantur* Heg μεῖζον L¹ 19 ἑκάστοτε τολμωμένων] PAMLEuseb ἑκάστοτε τελουμένων V ἑκάστοτε τολμημένων R ἑκάστω τετολμημένων C τοῖς] τ * * * | P ἀνάτασιν] Euseb ἀνάστασιν PAML μετάστασιν VRC; fin. Euseb 20 i. marg. λδ VC ἰουδαίουσ V 21 συμβολαί VRC σκυθόπολιν, σ i. ras. A ἐκείνη MVRC

Ἰουδαίους ἐπείρασαν πολεμίους· ταξάμενοι γὰρ μετὰ τῶν Σκυθο-
πολιτῶν καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας ἐν δευτέρῳ θέμενοι τὴν συγγέ-
νειαν ὁμόσε τοῖς ὁμοφύλοις ἐχώρουν. ὑπωπτεύθη δ' αὐτῶν καὶ
467 τὸ λίαν πρόθυμον· οἱ γοῦν Σκυθοπολῖται δείσαντες μὴ νύκτωρ
ἐπιχειρήσωσι τῇ πόλει καὶ μετὰ μεγάλης αὐτῶν συμφορᾶς τοῖς
οἰκείοις ἀπολογήσωνται περὶ τῆς ἀποστάσεως, ἐκέλευον αὐτούς, εἰ
βούλονται τὴν ὁμόνοιαν βεβαιῶσαι καὶ τὸ πρὸς τοὺς ἀλλοεθνεῖς
πιστὸν ἐπιδείξασθαι, μεταβαίνειν ἅμα ταῖς γενεαῖς εἰς τὸ ἄλσος.
468 τῶν δὲ ποιησάντων τὸ προσταχθὲν χωρὶς ὑποψίας, δύο μὲν ἡμέρας
ἠρέμησαν οἱ Σκυθοπολῖται τὴν πίστιν αὐτῶν δελεάζοντες, τῇ δὲ
τρίτῃ νυκτὶ παρατηρήσαντες τοὺς μὲν ἀφυλάκτους οὓς δὲ κοιμω-
μένους ἅπαντας ἀπέσφαξαν ὄντας τὸν ἀριθμὸν ὑπὲρ μυρίους καὶ
τρισχιλίους, τὰς δὲ κτήσεις διήρπασαν ἁπάντων.
469 4. Ἄξιον δ' ἀφηγήσασθαι καὶ τὸ Σίμωνος πάθος, ὃς υἱὸς μὲν
ἦν Σαούλου τινὸς τῶν οὐκ ἀσήμων, ῥώμῃ δὲ σώματος καὶ τόλμῃ
470 διαφέρων ἐπὶ κακῷ τῶν ὁμοφύλων ἀμφοτέροις κατεχρήσατο· προ-
ϊὼν γοῦν ὁσημέραι πολλοὺς μὲν ἀνῄρει τῶν πρὸς τῇ Σκυθοπόλει
Ἰουδαίων, τρεπόμενος δὲ πολλάκις αὐτοὺς ἅπαντας μόνος ἦν ῥοπὴ
471 τῆς παρατάξεως. περιέρχεται δ' αὐτὸν ἀξία ποινὴ τοῦ συγγενικοῦ
φόνου· ἐπεὶ γὰρ περισχόντες οἱ Σκυθοπολῖται κατηκόντιζον αὐτοὺς

PAMLVRC Lat Hegesippus II 18 p. 167. Suidas s. δελεάζοντες.
1 Ἰουδαίους] *etiam iudaeos* Lat ἐπειράσαντο PAML et ex corr. V; cf. Holwerda p. 86 μετὰ τῶν] μετῶν A 3 ὑποπτεύθη PV¹C δὲ VRC 4 λείαν C 5 ἐπιχειρίσωσι, ι ex η corr. P τοῖς οἰκείοις] τοῖσ οἰκείοισ αὐτῶν L τοῖσ εἰκείοισ C 6 ἀπολογήσονται PAC¹ αὐτοῖσ L 7 βούλωνται V¹R ἀλλοεθνεῖς] ἀλλογενεῖσ LC 8 εἰς τὸ ἄλσος] *in proximae locum paludis* Lat 9 δύο] incip. Suidas 10 ἠρέμησαν PA τὴν — δελεάζοντες om. Lat 11 τρίτῃ δὲ tr. VRC τοὺς] οὒσ VRC κοιμώμενον et κοιμώμενοι Suidae codd. 12 ἀπέσφαξαν] ἀνεῖλον Suid, qui hic finit postrema breuians 13 δὲ] τε VRC 14 δὲ PVRC Σίμωνος] τοῦ Σίμωνος ex cod. Voss. Hudson 16 ἐχρήσατο (κατ supra scr.) P προϊὼν] ex cod. Voss. Dindorf προσιὼν codd. προσιόντων ex Lat et Heg mauult Destinon προϊὼν — 18 Ἰουδαίων] *multos siquidem iudaeorum adpropiantes scythopolim cotidie obtruncabat* Lat *plurimos ex populo aduenticio iudaeorum crebro incursu peremit* Heg 17 ὡσ ἡμέραι PA¹C¹ ἀναιρεῖ RC σκυθοπόλει, σ ex ε corr. P 18 δὲ s. P αὐτοὺς] αὐτὸσ αὐτοὺσ C πάντασ VRC ῥοπὴ] ἐνρωπῇ P ῥοπῇ (-ῆι V) AV *mora et momentum* Lat *nodus ac mora* Heg 19 δὲ PVRC συγγενοῦσ, i. marg. man. 2 συγγενικοῦ V αὐτόν, litt. όν charta agglutinata obtectae deinde manu recentiore refectae sunt P 20 ἐπεὶ γὰρ] ἐπειδὴ PAML *nam cum* Lat περισχόν|τεσ (litt. όν refectae) P σκυθολῖται V αὐτοῦ L κατηκόντιζον — 241,1 ἄλσος] *in paludem praecipites agerent* Lat

ἀνὰ τὸ ἄλσος, σπασάμενος τὸ ξίφος ἐπ᾽ οὐδένα μὲν ὥρμησεν τῶν
πολεμίων, καὶ γὰρ ἑώρα τὸ πλῆθος ἀνήνυτον, ἀναβοήσας δὲ μάλα
ἐκπαθῶς „ἄξιά γε ὧν ἔδρασα πάσχω, Σκυθοπολῖται, καθ᾽ ὑμῶν, 472
οἳ τοσούτῳ φόνῳ συγγενῶν τὴν πρὸς αὐτοὺς εὔνοιαν ἐπιστωσά-
μεθα. τοιγαροῦν οἷς ἄπιστον μὲν εὐλόγως εὕρηται τὸ ἀλλόφυλον,
ἠσέβηται δὲ [εἰς ἔσχατα] τὸ οἰκεῖον, θνήσκωμεν ὡς ἐναγεῖς χερσὶν
ἰδίαις· οὐ γὰρ πρέπον ἐν ταῖς τῶν πολεμίων. τὸ αὐτὸ δ᾽ ἂν 473
εἴη μοι καὶ ποινὴ τοῦ μιάσματος ἀξία καὶ πρὸς ἀνδρείαν ἔπαινος,
ἵνα μηδεὶς τῶν ἐχθρῶν τὴν ἐμὴν αὐχήσῃ σφαγὴν μηδ᾽ ἐπαλαζονεύ-
σηται πεσόντι.“ ταῦτα εἰπὼν ἐλεοῦσιν ἅμα καὶ τεθυμωμένοις 474
ὄμμασιν περισκέπτεται τὴν ἑαυτοῦ γενεάν· ἦν δ᾽ αὐτῷ καὶ γυνὴ
καὶ τέκνα καὶ γηραιοὶ γονεῖς. ὁ δὲ πρῶτον μὲν τὸν πατέρα τῆς 475
πολιᾶς ἐπισπασάμενος διελαύνει τῷ ξίφει, μεθ᾽ ὃν οὐκ ἄκουσαν
τὴν μητέρα κἀπὶ τούτοις τήν τε γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα, μόνον οὐχ
ὑπαπαντῶντος ἑκάστου τῷ ξίφει καὶ σπεύδοντος φθάσαι τοὺς
πολεμίους. ὁ δὲ διελθὼν πᾶσαν τὴν γενεὰν καὶ περίοπτος ἐπι- 476
στὰς τοῖς σώμασιν τήν τε δεξιὰν ἀνατείνας, ὡς μηδένα λαθεῖν,
ὅλον εἰς τὴν ἑαυτοῦ σφαγὴν ἐβάπτισεν τὸ ξίφος, ἄξιος μὲν ἐλέους
νεανίας δι᾽ ἀλκὴν σώματος καὶ ψυχῆς παράστημα, τῆς δὲ πρὸς
ἀλλοφύλους πίστεως ἕνεκεν ἀκολούθοις πάθεσι χρησάμενος.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 18 p. 167.

1 τὸ ἄλ | σοσ, litt. τὸ ἄλ refectae P ὥρμησεν] τρέπεται VRC 2 ἀνήνυτον, litt. νυτον refectae P 3 γε] μὲν V ἔδρασα refectum P πάσχω — ὑμῶν] πάσχω, Σκυθοπολῖται, παρ᾽ ὑμῶν uel μεθ᾽ ὑμῶν πάσχω, Σκυθοπολῖται Hudson καθ᾽ ὑμῶν πάσχω Σκυθ. L. Dindorf Σκυθοπολίταις μεθ᾽ ὑμῶν Destinon καθ᾽ ὑμῶν om. Lat Heg suspecta Bekkero ὑμῶν, ὑ i. ras. A 4 οἳ] PA et ut uid. Lat Heg ὅτι MLVRC ὅτι τοσούτω iterat M[1] litt. σούτω φόνω ‖ συγ refectae P τοιούτω L αὐτοὺς] *uos* Lat *uobis* Heg ὑμᾶς Hudson ἐπιστωσάμην MVRC Lat Heg 5 τοιγαροῦν — 7 ἰδίαις] *digne enim nobis extera gens infida est, qui in nostrum genus tanta impietate deliquimus; morior ergo quasi profanus propriis manibus* Lat οἷσ, σ s. A εὕρηται] εἴρηται PL ἤρηται A 6 εἰς ἔσχατα] om. PA εἰσ ἔσχατον M θνήσκωμεν] θνήσκομεν L θνήσκω μὲν PAMVRC *moriar igitur* Heg ἐναγὴσ PAMVRC Lat Heg 7 πρέπον] πρέπων V[1]C *dignum est* Lat ἐν] ἦν Bekker ταῖς τῶν] τοῖσ C τὸ αὐτὸ δ᾽] τὸ δ᾽ αὐτὸ δ᾽ PAL τὸ δ᾽ (δὲ VRC) αὐτὸ MVRC *iste autem ipse finis* Lat 8 ἀνδρίαν V[2]C 9 μηδ᾽] καὶ P μηδὲ VRC ἐπαλαζονεύσητε PA 10 ταῦτ᾽ L ἐλεοῦσιν] ἐλεῶσιν P[1]A[1]L τεθυμωμένοις] θυμουμένοισ V 11 αὐτοῦ (ὑ ex ὐ corr.) L δὲ VRC καὶ γυνὴ] γυνή τε V 12 ὁ] τὸ L[1] μὲν] om. AMLVRC *quidem* Lat 13 σπασάμενοσ L ἐπισπάμενοσ R τῷ] τὸ P[1]L[1]V[1] ξίφει ex ξίφοσ corr. uid. P 14 καὶ ἐπὶ VR τε] om. P γε AML μονονουχ᾽ A μονονουχὶ LVRC 15 ὑπαντῶντοσ VRC 18 ἄξιον VR ἐλέου L 19 ὁ νεανίασ PAMVRC

477 5. Πρὸς δὲ τὴν ἐν Σκυθοπόλει φθορὰν αἱ λοιπαὶ πόλεις ἐπαν-
ίσταντο τοῖς καθ' ἑαυτὴν Ἰουδαίοις ἑκάστη, καὶ πεντακοσίους μὲν
ἐπὶ δισχιλίοις Ἀσκαλωνῖται, Πτολεμαεῖς δὲ δισχιλίους ἀνεῖλον
478 ἔδησάν τ' οὐκ ὀλίγους. καὶ Τύριοι συχνοὺς μὲν διεχειρίσαντο,
πλείστους δ' αὐτῶν δεσμώτας ἐφρούρουν, Ἱππηνοί τε καὶ Γαδα-
ρεῖς ὁμοίως τοὺς μὲν θρασυτέρους ἀπεσκευάσαντο, τοὺς δὲ φοβε-
ροὺς διὰ φυλακῆς εἶχον, αἵ τε λοιπαὶ πόλεις τῆς Συρίας, ὅπως
479 ἑκάστη πρὸς τὸ Ἰουδαϊκὸν ἢ μίσους ἢ δέους εἶχον. μόνοι δὲ Ἀντιο-
χεῖς καὶ Σιδώνιοι καὶ Ἀπαμεῖς ἐφείσαντο τῶν μετοικούντων καὶ
οὔτε ἀνελεῖν τινας Ἰουδαίων ὑπέμειναν οὔτε δῆσαι, τάχα μὲν καὶ
διὰ τὸ σφέτερον πλῆθος ὑπερορῶντες αὐτῶν πρὸς τὰ κινήματα,
τὸ πλέον δὲ ἔμοιγε δοκεῖν οἴκτῳ πρὸς οὓς οὐδὲν ἑώρων νεωτερί-
480 ζοντας. Γερασηνοί τε οὔτε εἰς τοὺς ἐμμείναντας ἐπλημμέλησαν
καὶ τοὺς ἐξελθεῖν ἐθελήσαντας προέπεμψαν μέχρι τῶν ὅρων.
481 6. Συνέστη δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀγρίππα βασιλείαν ἐπιβουλὴ
κατὰ Ἰουδαίων. αὐτὸς γὰρ ἐπεπόρευτο πρὸς Κέστιον Γάλλον εἰς
Ἀντιόχειαν, καταλέλειπτο δὲ διοικεῖν τὰ πράγματα τούτου τῶν
ἑταίρων τις τοὔνομα Νόαρος, Σοαίμῳ τῷ βασιλεῖ προσήκων κατὰ
482 γένος. ἧκον δ' ἐκ τῆς Βαταναίας ἑβδομήκοντα τὸν ἀριθμὸν ἄνδρες
οἱ κατὰ γένος καὶ σύνεσιν τῶν πολιτῶν δοκιμώτατοι στρατιὰν
αἰτοῦντες, ἵν' εἴ τι γένοιτο κίνημα καὶ περὶ σφᾶς, ἔχοιεν ἀξιόχρεω
483 φυλακὴν κωλύειν τοὺς ἐπανισταμένους. τούτους ὁ Νόαρος ἐκπέμψας
νύκτωρ τῶν βασιλικῶν τινας ὁπλιτῶν ἅπαντας ἀναιρεῖ, τολμήσας

PAMLVRCLatHegesippus II 11 p. 150. V 53 p. 382.

1 ἐπανίστανται L 2 ἑαυτὴν, ην i. ras. A καὶ om. PAM 3 δισ-χιλίουσ L πτολεμαῖσ PA[1]L *ptolemais* Lat 4 τ'] δ' PAM δὲ L τε VRC συχνοὺς μὲν] μὲν συχνοὺσ VRC διεχρήσαντο VRC 5 πλείστους] τὸ πλεῖον RC τὸ πλεῖστον V *plures* (h. e. πλείους) Lat δὲ VRC ἱππινοί PA ἱππινιοὶ V ἱππηνοί R *hippinei* Lat 6 i. marg. λε̄ V 7 τε] ται V | λοιπαὶ, λ charta obducta euan. P αἵ — 8 εἶχον] *reliquae quoque urbes aduersum iudaeos singulae, prout habebant uel timoris uel odii, mouebantur* Lat 8 ἰου | * * ϊκὸν P i. marg. λε̄ C δ' ML 9 | * * * ώνιοι P 10 | * * * ε ἀνελεῖν P τινα VRC 11 ὑπερορόντεσ C[1] κινήμαστα C[1] 12 δ' C δοκεῖν] Destinon et Niese δοκεῖ codd. 13 γερασινοί A 14 ὁρῶν PA[1]ML[2] ὅρων L[1]V *fines* Lat Heg 15 post καὶ deletum τὸ ἰουδαῖον C 16 αὐτὸς] οὗτοσ M *ipse* Lat ἐπεπορεύετο C 17 καταλελοίπει VR τούτου] τινα VR 18 ἑτέρων V[1]RC τις om. VR νόαρον V οὔα νόαροσ (οὔα deletum) C *uaro* Lat; cf. supra § 247. uita § 48 σοέμω MVRC *soemo* Lat προσῆκον PC[1] προσήκοντα V 19 δὲ VRC 21 ἵνα VRC καὶ om. V ἀξιόχρεων LC 22 Νόαρος] *uarus* Lat 23 νύκτωρ om. Lat τινας ὁπλιτῶν] αὐλῶν δι' (δι' repictum) ὁπλιτῶν A ὁπλιτῶν τινασ VRC ἀναιρεῖ] *interfecit in itinere* Lat

*μὲν τοὔργον δίχα τῆς Ἀγρίππα γνώμης, διὰ δὲ φιλαργυρίαν ἄμε-
τρον εἰς τοὺς ὁμοφύλους ἑλόμενος ἀσεβεῖν τὴν βασιλείαν διέ-
φθειρεν· διετέλει τε ὠμῶς εἰς τὸ ἔθνος παρανομῶν, μέχρι πυθό-
μενος Ἀγρίππας ἀνελεῖν μὲν αὐτὸν ᾐδέσθη διὰ Σόαιμον, ἔπαυσεν
δὲ τῆς ἐπιτροπῆς. οἱ δὲ στασιασταὶ καταλαβόμενοί τι φρούριον,* 484
*ὃ καλεῖται μὲν Κύπρος, καθύπερθεν δ' ἦν Ἱεριχοῦντος, τοὺς μὲν
φρουροὺς ἀπέσφαξαν, τὰ δ' ἐρύματα κατέρριψαν εἰς γῆν. κατὰ δὲ* 485
*τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ τῶν ἐν Μαχαιροῦντι Ἰουδαίων τὸ πλῆθος
ἔπειθεν τοὺς φρουροῦντας Ῥωμαίους ἐκλείπειν τὸ φρούριον καὶ
παραδιδόναι σφίσιν. οἱ δὲ τὴν ἐκ βίας ἀφαίρεσιν εὐλαβηθέντες* 486
*συντίθενται πρὸς αὐτοὺς ἐκχωρήσειν ὑπόσπονδοι, καὶ λαβόντες τὰ
πιστὰ παραδιδόασι τὸ φρούριον, ὅπερ φυλακῇ κρατυνάμενοι κατεῖχον
οἱ Μαχαιρῖται.*

7. *Κατὰ δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀεὶ μὲν ἦν στάσις πρὸς τὸ* 487
*Ἰουδαϊκὸν τοῖς ἐπιχωρίοις ἀφ' οὗ χρησάμενος προθυμοτάτοις κατὰ
τῶν Αἰγυπτίων Ἰουδαίοις Ἀλέξανδρος γέρας τῆς συμμαχίας ἔδωκεν
τὸ μετοικεῖν κατὰ τὴν πόλιν ἐξ ἴσου † μοίρας πρὸς τοὺς Ἕλληνας.
διέμεινεν δ' αὐτοῖς ἡ τιμὴ καὶ παρὰ τῶν διαδόχων, οἳ καὶ τόπον* 488
*ἴδιον αὐτοῖς ἀφώρισαν, ὅπως καθαρωτέραν ἔχοιεν τὴν δίαιταν ἧττον
ἐπιμισγομένων τῶν ἀλλοφύλων, καὶ χρηματίζειν ἐπέτρεψαν Μακε-
δόνας, ἐπεί τε Ῥωμαῖοι κατεκτήσαντο τὴν Αἴγυπτον, οὔτε Καῖσαρ
ὁ πρῶτος οὔτε τῶν μετ' αὐτόν τις ὑπέμεινεν τὰς ἀπ' Ἀλεξάν-
δρου τιμὰς Ἰουδαίων ἐλαττῶσαι. συμβολαὶ δ' ἦσαν αὐτῶν ἀδιά-* 489

PAMLVRC Lat Hegesippus II 11 p. 151. V 53 p. 382.

2 *ὁμοφίλουσ* A *διέφθειρε* MVRC 3 *τε*] *δὲ* V *ὠμῶς*] *ὅμωσ* L¹ 4 *αὐτὸν*] *uarum* Lat *σόεμον* MVRC *soemum* Lat 5 *στασιασταί, αἱ* i. ras. A *τι*] *τὸ* C, om. VR 6 *καθύπερθε* LV *δὲ* VRC 7 *δὲ* VRC *κατέρριψαν*] *κατέκρυψαν* L 9 *ἔπειθον* VRC *ἐκλειπεῖν* PA *ἐκλιπεῖν* MLC *φρούριον*] *χωρίον* VRC 10 *ἀφαίρεσι* (ν suprascr.) A 11 *συντίθεν* C¹ 12 *πιστὰ* ex *πλεῖστα* corr. uid. m. 2 L *παραδίδωσι* P *παραδιδώασιν* A *κρατυνόμενοι* L¹ *κρατυνόμενον* VRC *κατ* * * ‖ *χον* P 13 *μαχαιρῖται, ῖ* ex corr. VR 14 i. marg. *λ̅ς̅* VC *Ἀλεξάνδρειαν*] *ἀλεξάν* C¹ 15 *προθυμωτάτοισ* V¹C¹ *προθυμότατα* (*προθυμώτατα* P) *τοῖσ* PAL 16 *Ἀλέξανδρος* om. C 17 *τὸ — ἴσου μοίρας*] *et habitandi apud alexandriam facultatem et ius urbis aequale* Lat *ἰσουμοίρασ* P *ἰσουμοῖρασ* A *ἰσοτιμίασ* MLVRC *ἰσομοιρίας* Destinon *πρὸς τοὺς*] *τοὺσ* M *πρὸσ* VR, om. C 18 *δὲ* LVRC *διδόχων* (α suprascr.) A *οἳ*] *denique* Lat 19 *αὐτοῖσ ἴδιον* tr. L 20 *ἐπισμισγομένων* P *μακεδόνασ, α* ante *σ* i. ras. A 21 *ἐπεί τε*] *ἐπεὶ δὲ* PAML et ut uid. Lat *δὲ καὶ ῥωμαῖοι* M 22 *τῶν* om. C *αὐτῶν* M *αὐτόν* ex *αὐτόσ* corr. C *ἀπ'*] om. P *ἀπὸ* VRC 23 *ἐλαττῶ·σαι* V *συμβουλαὶ* C *δὲ* VRC *ἀδιαλϊ·πτοι* R *ἀδιάλειποι* C¹

λειπτοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ τῶν ἡγεμόνων πολλοὺς ὁσημέραι
490 παρ' ἀμφοῖν κολαζόντων ἡ στάσις μᾶλλον παρωξύνετο. τότε δ'
ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐτετάρακτο, μᾶλλον ἐξήφθη τὰ παρ'
ἐκείνοις. καὶ δὴ τῶν Ἀλεξανδρέων ἐκκλησιαζόντων περὶ ἧς ἔμελλον
ἐκπέμπειν πρεσβείας ἐπὶ Νέρωνα συνερρύησαν μὲν εἰς τὸ ἀμφι-
491 θέατρον ἅμα τοῖς Ἕλλησιν συχνοὶ Ἰουδαίων, κατιδόντες δὲ αὐτοὺς
οἱ διάφοροι παραχρῆμα ἀνεβόων πολεμίους καὶ κατασκόπους λέγον-
τες· ἔπειτα ἀναπηδήσαντες ἐπέβαλλον τὰς χεῖρας αὐτοῖς. οἱ μὲν
οὖν λοιποὶ φεύγοντες διεσπάρησαν, τρεῖς δὲ ἄνδρας συλλαβόντες
492 ἔσυρον ὡς ζῶντας καταφλέξοντες. ἤρθη δὲ πᾶν τὸ Ἰουδαϊκὸν ἐπὶ
τὴν ἄμυναν, καὶ τὸ μὲν πρῶτον λίθοις τοὺς Ἕλληνας ἔβαλλον,
αὖθις δὲ λαμπάδας ἁρπασάμενοι πρὸς τὸ ἀμφιθέατρον ὥρμησαν
ἀπειλοῦντες ἐν αὐτῷ καταφλέξειν τὸν δῆμον αὔτανδρον. κἂν
ἔφθησαν τοῦτο δράσαντες, εἰ μὴ τοὺς θυμοὺς αὐτῶν ἀνέκοψεν
493 Τιβέριος Ἀλέξανδρος ὁ τῆς πόλεως ἡγεμών. οὐ μὴν οὗτός γε ἀπὸ
τῶν ὅπλων ἤρξατο σωφρονίζειν, ἀλλ' ὑποπέμψας τοὺς γνωρίμους
αὐτοῖς παύσασθαι παρεκάλει καὶ μὴ καθ' ἑαυτῶν ἐρεθίζειν τὸ
Ῥωμαίων στράτευμα. καταχλευάζοντες δὲ τῆς παρακλήσεως οἱ στα-
σιώδεις ἐβλασφήμουν τὸν Τιβέριον.
494 8. Κἀκεῖνος συνιδὼν ὡς χωρὶς μεγάλης συμφορᾶς οὐκ ἂν παύ-
σαιντο νεωτερίζοντες, ἐπαφίησιν αὐτοῖς τὰ κατὰ τὴν πόλιν Ῥω-
μαίων δύο τάγματα καὶ σὺν αὐτοῖς δισχιλίους στρατιώτας κατὰ
τύχην παρόντας εἰς τὸν Ἰουδαίων ὄλεθρον ἐκ Λιβύης· ἐπέτρεψεν
δὲ οὐ μόνον ἀναιρεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰς κτήσεις αὐτῶν διαρπάζειν καὶ
495 τὰς οἰκίας καταφλέγειν. οἱ δ' ὁρμήσαντες εἰς τὸ καλούμενον Δέλτα,
συνῴκιστο γὰρ ἐκεῖ τὸ Ἰουδαϊκόν, ἐτέλουν τὰς ἐντολάς, οὐ μὴν
ἀναιμωτί· συστραφέντες γὰρ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ τοὺς ἄμεινον ὡπλισ-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus II 11 p. 151.

1 καὶ — 2 κολαζόντων] *et iudicibus multis quotidie ab utraque parte lucrum reuehentibus* Lat ὡσήμεραι PA¹R¹C¹ 2 δὲ MVRC 3 παρὰ] τὰ παρα Destinon ἐτέτακτο A 5 ἐκπέμπει A 7 παραχρῆμα μὲν A 8 ἐπέβαλον MV 9 φυγόντεσ A διεσπάρησαν] Naber *dissipati sunt* Lat διεφθάρησαν (-εισαν A) codd. 10 ἐπὶ] εἰσ V 12 πρὸς] εἰσ V 13 καταφλέξειν ἐν αὐτῷ tr. VRC ἐν] σὺν Destinon αὔτανδρον, ν ante δ i. ras. M κἂν i. ras. 3 litt. m. 2 C 14 εἰ ex η corr. A 15 οὗτός] αὐτόσ M *ipse* Lat γε] τε PAML 17 αὐτοῖς] *eorum* Lat ἑαυτὸν V τὸ] τὰ V 18 στράτευμα] ὅπλα V 22 δισχιλίους] πεντακισχιλίουσ LVRCLat εὕρηται καὶ πενταϊσχιλίουσ i. marg. M 23 λιβύησ, ι i. ras. A λυβύησ R¹C¹ λιβύνησ V 24 δ' L ἀναιρεῖν] κτείνειν V 25 καταφλέγειν, ν s. A δὲ VRC 27 ἀναιμοτί P ἀναιμωτεί L οἱ s. A ἄμεινον] *optime* Lat

μένους ἑαυτῶν προταξάμενοι μέχρι πλείστου μὲν ἀντέσχον, ἅπαξ δ' ἐγκλίναντες ἀνέδην διεφθείροντο. καὶ παντοῖος ἦν αὐτῶν ὄλεθρος, 496 τῶν μὲν ἐν τῷ πεδίῳ καταλαμβανομένων, τῶν δ' εἰς τὰς οἰκίας συνωθουμένων. ὑπεπίμπρασαν δὲ καὶ ταύτας οἱ Ῥωμαῖοι προδιαρπάζοντες τὰ ἔνδον, καὶ οὔτε νηπίων ἔλεος αὐτοὺς οὔτε αἰδὼς εἰσῄει γερόντων, ἀλλὰ διὰ πάσης ἡλικίας ἐχώρουν κτείνοντες, ὡς ἐπι- 497 κλυσθῆναι μὲν αἵματι πάντα τὸν χῶρον, πέντε δὲ μυριάδες ἐσωρεύθησαν νεκρῶν, περιελείφθη δ' ἂν οὐδὲ τὸ λοιπόν, εἰ μὴ πρὸς ἱκετηρίας ἐτράποντο. κατοικτείρας δ' αὐτοὺς Ἀλέξανδρος ἀναχωρεῖν τοὺς Ῥωμαίους ἐκέλευσεν. οἱ μὲν οὖν ἐξ ἔθους τὸ πειθήνιον ἔχοντες 498 ἅμα νεύματι τοῦ φονεύειν ἐπαύσαντο, τὸ δημοτικὸν δὲ τῶν Ἀλεξανδρέων δι' ὑπερβολὴν μίσους δυσανάκλητον ἦν καὶ μόλις ἀπεσπᾶτο τῶν σωμάτων.

9. Τοιοῦτον μὲν τὸ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν πάθος συνηνέχθη· 499 Κεστίῳ δὲ οὐκέτι ἠρεμεῖν ἐδόκει πανταχοῦ τῶν Ἰουδαίων ἐκπεπολεμωμένων. ἀναλαβὼν δὲ ἀπὸ τῆς Ἀντιοχείας τὸ μὲν δωδέκατον 500 τάγμα πλῆρες, ἀπὸ δὲ τῶν λοιπῶν ἀνὰ δισχιλίους ἐπιλέκτους, πεζῶν τε ἓξ σπείρας καὶ τέσσαρας ἴλας ἱππέων, πρὸς αἷς τὰς παρὰ τῶν βασιλέων συμμαχίας, Ἀντιόχου μὲν δισχιλίους ἱππεῖς καὶ πεζοὺς τρισχιλίους τοξότας πάντας, Ἀγρίππα δὲ πεζοὺς μὲν τοὺς ἴσους ἱππεῖς δὲ δισχιλίων ἐλάττους, εἵπετο δὲ καὶ Σόαιμος 501 μετὰ τετρακισχιλίων, ὧν ἦσαν ἱππεῖς ἡ τρίτη μοῖρα καὶ τὸ πλέον

PAMLVRCLatHegesippus II 11 p. 151. 14 p. 159.

1 αὐτῶν VRC προτάξαντεσ VRC μὲν om. Lat 2 δ' ἐγκλίναντες] Bekker δὲ ἐκκλίναντεσ PAL δὲ κλίναντεσ MVRC ἀναίδην V¹R παντοῖος] παντελὴσ VRC παντοῖος — 3 καταλαμβανομένων] (*et*) *erat eorum grandis interitus. tamen milites quae sibi mandata fuerant exequuntur; conglobati enim iudaei his quos melius armatos habebant in fronte positis aliquamdiu quidem restiterunt, semel autem in fugam uersi mactabantur, nec unus erat exitii modus, cum alii sub diuo atque in campo deprehenderentur* Lat, a quo p. 244, 26 ἐτέλουν — 2 ὄλεθρος bis diuerso modo conuersa sunt αὐτοῖσ L 3 δὲ VRC 4 ὑπεμπρασαν (πι suprascr.) P ὑπεμπίμπρασαν R ὑπεπίπρασαν C προαρπάζοντεσ M 5 αὐτοῖσ VRC 7 αἵματι] τῶι αἵματι V μυριάδασ MLVRC σωρευθῆναι LVRC 8 οὔτε VRC 9 ἱκετηρίας] ἱκετείαν VRC ἐτράποντο, ον ex αν corr. A ἐτράπετο RC κατοικτηρήσασ C δὲ LVRC 10 ἐκέλευσε VC οἱ μὲν οὖν] καὶ οἱ μὲν VRC πειθίνιον PC ἔχοντεσ τὸ πειθήνιον tr. VRC 11 ἐπαύσατο V¹ 12 ἀπεσπᾶτο τῶν, litt. οτῶ i. ras. A ἀπεσπάσατο τῶν L 14 τοιοῦτο L¹ i. marg. λζ VC συνενέχθη] συνεχύθη C 15 ἠρεμεῖν L¹ ἠρεμήσειν C ἐκπολεμωμένων M ἐκπεπωλεμωμένων R 16 τῆς om. M 18 τε ἓξ σπείρας om. Lat τέσαρασ A εἵλασ L¹ -ἴλασ V 20 ἀγρίππασ R 21 ἱππεῖς — ἐλάττους] *et equitum mille* Lat δισχιλίουσ P χιλίων VRC σόεμοσ MVRCLat 22 τρισχιλίων V

502 τοξόται, προῆλθεν εἰς Πτολεμαΐδα. πλεῖστοι δὲ κἀκ τῶν πόλεων
ἐπίκουροι συνελέγησαν, ἐμπειρίᾳ μὲν ἡττώμενοι τῶν στρατιωτῶν,
ταῖς δὲ προθυμίαις καὶ τῷ κατὰ Ἰουδαίων μίσει τὸ λεῖπον ἐν ταῖς
ἐπιστήμαις ἀντιπληροῦντες. παρῆν δὲ καὶ αὐτὸς Ἀγρίππας Κεστίῳ
503 τῆς τε ὁδοῦ καὶ τῶν συμφερόντων ἐξηγούμενος. ἀναλαβὼν δὲ
μέρος τῆς δυνάμεως Κέστιος ὥρμησεν ἐπὶ πόλιν καρτερὰν τῆς Γαλι-
λαίας Χαβουλών, ἣ καλεῖται ἀνδρῶν, διορίζει δὲ ἀπὸ τοῦ ἔθνους
504 τὴν Πτολεμαΐδα. καὶ καταλαβὼν αὐτὴν ἔρημον μὲν ἀνδρῶν, ἀνα-
πεφεύγει γὰρ τὸ πλῆθος εἰς τὰ ὄρη, πλήρη δὲ παντοίων κτημά-
των, τὰ μὲν ἐφῆκεν τοῖς στρατιώταις διαρπάζειν, τὸ δὲ ἄστυ καίτοι
θαυμάσας τοῦ κάλλους ἔχον τὰς οἰκίας ὁμοίως ταῖς ἐν Τύρῳ καὶ
505 Σιδῶνι καὶ Βηρυτῷ δεδομημένας, ἐνέπρησεν. ἔπειτα τὴν χώραν
καταδραμὼν καὶ διαρπάσας μὲν πᾶν τὸ προσπῖπτον καταφλέξας
506 δὲ τὰς πέριξ κώμας ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Πτολεμαΐδα. πρὸς δὲ
ταῖς ἁρπαγαῖς ἔτι τῶν Σύρων ὄντων καὶ τὸ πλέον Βηρυτίων ἀνα-
θαρσήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ γὰρ ἀποκεχωρηκότα συνίεσαν Κέστιον,
τοῖς ἀπολειφθεῖσιν ἀδοκήτως ἐπέπεσον καὶ περὶ δισχιλίους αὐτῶν
διέφθειραν.
507 10. Ὁ δὲ Κέστιος ἀναζεύξας ἀπὸ τῆς Πτολεμαΐδος αὐτὸς μὲν
εἰς Καισάρειαν ἀφικνεῖται, μοῖραν δὲ τῆς στρατιᾶς προέπεμψεν
εἰς Ἰόππην, προστάξας, εἰ μὲν καταλαβέσθαι δυνηθεῖεν τὴν πόλιν,
φρουρεῖν, εἰ δὲ προαίσθοιντο τὴν ἔφοδον, περιμένειν αὐτόν τε καὶ
508 τὴν ἄλλην δύναμιν. τῶν δὲ οἱ μὲν κατὰ θάλασσαν οἱ δὲ κατὰ γῆν
ἐπειχθέντες ἀμφοτέρωθεν αἱροῦσιν τὴν πόλιν ῥᾳδίως· καὶ μηδὲ

PAMLVRC Lat Hegesippus II 14 p. 159.

1 προῆλθον PAML κἀκ] καὶ ἐκ RC ἐκ V 2 ἡττόμενοι P 3 τῷ] τὸ PAV¹C¹ τὸ λοιπὸν L 4 ἐπιστίμαισ ex corr. P ἀναπληροῦντεσ V συμπαρῆν MVRC *aderat* Lat ante κεστίω deletum συν C 6 ὁ κέστιοσ V 7 Χαβουλών] Niese ζαβουλὼν PAMVRC ζαβουλῶνα L *zabulon* Lat Heg; cf. infra III 38 (3, 1) Ant. VIII 142. uita 213. cont. Apion. I 110 ἣ] ἢ PA, om. R fort. recte ἀνδρῶν] ἄνδρων L ἀνδρών MRC; mihi suspectum, nec legisse uid. Heg, in quo est *ingressus urbem cui nomen zabulon* 8 καὶ καταλαβὼν] καταλαβὼν δὲ VRC καταπεφεύγει RC καταπεφεύγειν V¹ 9 πλήρησ PA¹ 10 ἀφῆκεν (— κε M) AMV 11 θαυμάσας τοῦ] PAMVRC Lat Heg θαυμαστοῦ L ἔχων V¹C ἔχον τοῦ κάλλουσ tr. V ὁμοίασ V 12 σιδόνι PA σιδῶνι, ω i. ras. V 13 διαρπάξασ P διαρπάσασ, σ ante α i. ras. A 14 τὰσ s. V ὑπέστρεφεν MVRC τὴν om. L 15 ἀναθαρρήσαντεσ C 16 συνήεσαν V² 17 ἐπέπεσαν P ἐπέσπασαν A 21 μὲν καταλαβέσθαι] μὲν (μὴ VR) ἐγκαταλαβέσθαι VRC δυνηθεῖεν, ει i. ras. m. 2 R 22 προαίσθοιντο] *oppidani praesensissent* Lat, unde οἱ ἔνδον excidisse putat Destinon 23 ὁ L θάλα^{σ}σαν A 24 ἀμφοτέροθεν R αἴρουσιν (— σι MLVR) PAMLVR πόλιν] ἰόππην RC Lat et i. marg. m. 2 V

φυγεῖν φθασάντων τῶν οἰκητόρων, οὐχ ὅπως παρασκευάσασθαι
πρὸς μάχην, ἐμπεσόντες ἅπαντας ἀνεῖλον σὺν ταῖς γενεαῖς καὶ τὴν
πόλιν διαρπάσαντες ἐνέπρησαν· ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων 509
τετρακόσιοι πρὸς ὀκτακισχιλίοις. ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὴν ὅμορον
τῆς Καισαρείας Ναρβατηνὴν τοπαρχίαν ἔπεμψεν συχνοὺς τῶν ἱππέων,
οἳ τήν τε γῆν ἔτεμον καὶ πολὺ πλῆθος διέφθειραν τῶν ἐπιχωρίων
τάς τε κτήσεις διήρπασαν καὶ τὰς κώμας κατέφλεξαν.

11. Εἰς δὲ τὴν Γαλιλαίαν ἀπέστειλεν Καισέννιον Γάλλον ἡγε- 510
μόνα τοῦ δωδεκάτου τάγματος παραδοὺς δύναμιν ὅσην ἀρκέσειν
πρὸς τὸ ἔθνος ὑπελάμβανεν. τοῦτον ἡ καρτερωτάτη τῆς Γαλιλαίας 511
πόλις Σέπφωρις μετ᾽ εὐφημίας δέχεται, καὶ πρὸς τὴν ταύτης εὐβου-
λίαν αἱ λοιπαὶ πόλεις ἠρέμουν. τὸ δὲ στασιῶδες καὶ λῃστρικὸν
πᾶν ἔφυγεν εἰς τὸ μεσαίτατον τῆς Γαλιλαίας ὄρος, ὃ κεῖται μὲν
ἀντικρὺ τῆς Σεπφώρεως, καλεῖται δὲ Ἀσαμών. τούτοις ὁ Γάλλος
ἐπῆγε τὴν δύναμιν. οἱ δὲ ἕως μὲν ἦσαν ὑπερδέξιοι, ῥᾳδίως τοὺς 512
Ῥωμαίους ἠμύναντο προσιόντας καὶ πρὸς διακοσίους αὐτῶν ἀνεῖλον,
περιελθόντων δὲ καὶ γενομένων ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις ἡττῶντο ταχέως,
καὶ οὔτε γυμνῆτες ὁπλίτας συστάδην ἔφερον οὔτε ἐν τῇ τροπῇ
τοὺς ἱππεῖς ἐξέφευγον, ὥστε ὀλίγους μὲν ἐν ταῖς δυσχωρίαις δια-
λαθεῖν, ἀναιρεθῆναι δὲ ὑπὲρ δισχιλίους.

XIX. 1. Γάλλος μὲν οὖν ὡς οὐδὲν ἔτι ἑώρα κατὰ τὴν Γαλι- 513
λαίαν νεωτεριζόμενον, ὑπέστρεφεν μετὰ τῆς στρατιᾶς εἰς Καισά-
ρειαν· Κέστιος δὲ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἀναζεύξας ἐνέβαλεν
εἰς Ἀντιπατρίδα, καὶ πυθόμενος ἔν τινι πύργῳ Ἀφεκοῦ καλουμένῳ
συνηθροῖσθαι Ἰουδαίων δύναμιν οὐκ ὀλίγην προέπεμπεν τοὺς συμ-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus II 14 p. 160.

2 ἐμπεσόντες] ἐμπεσόντεσ δὲ V² 3 ὁ δὲ om. PAM φ·ονευθέντῶν V 4 ὀκτακισχιλίουσ VRC τήν, η ex corr. m. 2 L 5 νερβατινὴν PA ναβαρτινὴν L ναβατηνὴν V¹ ναρβαστηνὴν R ναρβατινὴν C *nabatenam* Lat Νάρβατα supra § 291 τοπαρχίαν] PALLat ἐπαρχίαν MVRC ·τῶν A 6 ἐπιχωρίων i. marg. suppl., in textu eras. πολεμίων L 8 ἔστειλε VRC Καισέννιον] κεσσαίνιον P κεσσένιον AL κέστιοσ MVRC et fort. Heg *cesennium* Lat 10 ὑπελάμβανε MVRC τούτων VC 11 σεπφώρισ V σεπφωρισ (sic) C ἐπφωρισ R¹ *sefforis* Lat 12 λοιπαὶ ex λοιποὶ corr. M στασιῶδεσ δὲ tr. P στασιῶ·δεσ V 13 ἔφευγεν L μεσώτατον PA μεσαίτατον, αι i. ras. 1 litt. m. 2 V 14 ἄντικρυσ LVRC σεπφώρεωσ, litt. εωσ i. ras. corr. A σεπφώρισ P σεπφώρησ L 15 δ᾽ L 16 ἠμύναντο] ἔβαλλον VRC *ulciscebantur* Lat ἠμύνοντο Destinon προσιόντασ, ασ i. ras. A 17 δὲ om. C¹ ὑψηλοῖσ VRC *celsiora* Lat 18 γυμνῆτες ὁπλίτας] γυμνῆται (γυμνῖται V¹C γυμνιταὶ R) τοὺσ ὁπλίτασ MVRC 19 ἐξέφυγον L¹R 21 ἔτι] om. VRC *iam* Lat 24 ἔν] ἐνὶ PAL ἀφαικοῦ MVRC *afeci* (nom.) Lat 25 προσέπεμπε L προὔπεμψε VRC

514 *βαλοῦντας. οἱ δὲ πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν δέει τοὺς Ἰουδαίους διε-*
σκέδασαν, ἐπελθόντες δὲ ἔρημον τὸ στρατόπεδον καὶ τὰς πέριξ κώμας
515 *ἐνέπρησαν. ἀπὸ δὲ τῆς Ἀντιπατρίδος Κέστιος εἰς Λύδδα προελθὼν*
κενὴν ἀνδρῶν τὴν πόλιν καταλαμβάνει· διὰ γὰρ τὴν τῆς σκηνοπη-
516 *γίας ἑορτὴν ἀναβεβήκει πᾶν τὸ πλῆθος εἰς Ἱεροσόλυμα. πεντή-*
κοντα δὲ τῶν παραφανέντων διαφθείρας καὶ τὸ ἄστυ κατακαύσας
ἐχώρει πρόσω, καὶ διὰ Βαιθώρων ἀναβὰς στρατοπεδεύεται κατά
τινα χῶρον Γαβαὼ καλούμενον, ἀπέχοντα τῶν Ἱεροσολύμων πεντή-
κοντα σταδίους.
517 2. *Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κατιδόντες ἤδη πλησιάζοντα τῇ μητροπόλει*
τὸν πόλεμον, ἀφέμενοι τὴν ἑορτὴν ἐχώρουν ἐπὶ τὰ ὅπλα, καὶ μέγα
τῷ πλήθει θαρροῦντες ἄτακτοι μετὰ κραυγῆς ἐξεπήδων ἐπὶ τὴν
μάχην μηδὲ τῆς ἀργῆς ἑβδομάδος ἔννοιαν λαβόντες· ἦν γὰρ δὴ τὸ
518 *μάλιστα παρ' αὐτοῖς θρησκευόμενον σάββατον. ὁ δ' ἐκσείσας αὐτοὺς*
τῆς εὐσεβείας θυμὸς ἐποίησεν πλεονεκτῆσαι καὶ κατὰ τὴν μάχην·
μετὰ τοσαύτης γοῦν ὁρμῆς τοῖς Ῥωμαίοις προσέπεσον, ὡς διαρρῆξαι
519 *τὰς τάξεις αὐτῶν καὶ διὰ μέσων χωρεῖν ἀναιροῦντας. εἰ δὲ μὴ*
τῷ χαλασθέντι τῆς φάλαγγος οἵ τε ἱππεῖς ἐκπεριελθόντες ἐπή-
μυναν καὶ τοῦ πεζοῦ τὸ μὴ σφόδρα κάμνον, κἂν ἐκινδύνευσεν ὅλῃ
τῇ δυνάμει Κέστιος. ἀπέθανον δὲ Ῥωμαίων πεντακόσιοι δεκαπέντε·
τούτων ἦσαν οἱ τετρακόσιοι πεζοί, τὸ δὲ λοιπὸν ἱππεῖς· τῶν δὲ
520 *Ἰουδαίων δύο πρὸς τοῖς εἴκοσι. γενναιότατοι δ' αὐτῶν ἔδοξαν οἱ*
Μονοβάζου τοῦ τῆς Ἀδιαβηνῆς βασιλέως συγγενεῖς, Μονόβαζός τε
καὶ Κενεδαῖος, μεθ' οὓς ὁ Περαΐτης Νίγερ καὶ Σίλας ὁ Βαβυλώ-

PAMLVRCLatHegesippus II 14 p. 160.

1 *διεσκέδασαν, ἑ* ex *ά* corr. A 2 *δὲ*] *τε* L 3 *λύδδαν* C et ex corr. A *λύδα* V *προσελθὼν* VRC 6 *παραφανέντω* M *προφανέντων* C 7 *βαιθωρῶν* MVRC et ex corr. A *βεθώρων* L *bethoron* (acc.) Lat 8 *γαβαῶ* V *τῶν, ῶν* i. ras. m. 2 V *πεντήκοντα*] *ν̄* A 11 *τῆσ ἑορτῆσ* MVRC 12 *μετὰ*] *καὶ μετα* MVRCLat fort. recte 14 *δὲ* VRC *ἐκσείσασ, σεισασ* ex corr. M 15 *καὶ* om. V 17 *τὰσ·τάξεισ*, eras. *σ* L *μέσον* AL¹C *εἰ* — 20 *Κέστιος*] *nisi ei militum parti, quae necdum locum amiserat, equites exerciti* (*exciti* Niese) *subuenissent quique non satis defecerunt pedites, in periculo totus cestii fuisset exercitus* Lat *ut omnem exercitum auerterent, nisi equites subuenissent peditibus laborantibus* Heg *εἰ δὲ μὴ τῷ*] M *εἰ δὲ δὴ τῶ μὴ* PA¹R *εἰ δὲ δὴ μὴ τῶ* ex corr. A *εἰ μὴ τῶ μὴ* L *εἰ δὲ· ·τῶι μὴ* (eras. *μὴ*) V *εἰ δὲ μὴ τῶ μὴ* (post *δὲ* deletum uid. *α*) C 18 *φάλλαγοσ* V 19 *τοὺσ πεζοὺσ* VR *τῶν πεζῶν* C *κάμνον*] *καμὸν* (*ο* ex *ω* corr. VC) VRC 20 *Ῥωμαίων* om. C 22 *γενναιότατοι, ι* finale suppl. A *δὲ* VRC 23 *βασιλέως* iterauit iteratum expunxit A *τε* om. C 24 *κενεδέοσ* PA *κενέδεοσ* L *κενδαῖοσ* C *cenedeus* Lat *caenezei* cod. Cass. *cedei* cod. AHeg *ὁ βαβυλώνιοσ σίλασ* tr. A

*νιος αὐτομολήσας εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἀπ' Ἀγρίππα τοῦ βασιλέως·
ἐστρατεύετο γὰρ παρ' αὐτῷ. κατὰ πρόσωπον μὲν οὖν ἀνακοπέντες* 521
*Ἰουδαῖοι πρὸς τὴν πόλιν ὑπέστρεφον, κατόπιν δὲ τοῖς Ῥωμαίοις
ἐπὶ τὴν Βεθώραν ἀνιοῦσιν προσπεσὼν ὁ τοῦ Γιώρα Σίμων πολὺ
τῆς οὐραγίας ἐσπάραξεν καὶ συχνὰ τῶν σκευοφόρων ἀποσπάσας
ἤγαγεν εἰς τὴν πόλιν. μένοντος δὲ τοῦ Κεστίου κατὰ χώραν τρισὶν* 522
*ἡμέραις οἱ Ἰουδαῖοι τὰ μετέωρα κατειληφότες ἐπετήρουν τὰς παρόδους δῆλοί τε ἦσαν οὐκ ἠρεμήσοντες ἀρξαμένων τῶν Ῥωμαίων
ὁδεύειν.*

3. *Ἔνθα δὴ κατιδὼν Ἀγρίππας οὐδὲ τὰ Ῥωμαίων ἀκίνδυνα* 523
*πλήθους ἀπείρου πολεμίων τὰ ὄρη περισχόντος ἔκρινεν ἀποπειραθῆναι τῶν Ἰουδαίων λόγοις· ἢ γὰρ πάντας πείσειν καταθέσθαι
τὸν πόλεμον ἢ τῶν ἐναντιωθέντων ἀποστήσειν τὸ μὴ συμφρονοῦν.
ἔπεμψεν οὖν τῶν παρ' ἑαυτῷ τοὺς μάλιστα γνωρίμους ἐκείνοις* 524
*Βόρκιόν τε καὶ Φοῖβον, δεξιάς τε παρὰ Κεστίου καὶ συγγνώμην
παρὰ Ῥωμαίοις ἀσφαλῆ περὶ τῶν ἡμαρτημένων ὑπισχνούμενος, εἰ
τὰ ὅπλα ῥίψαντες πρὸς αὐτοὺς μεταβάλοιντο. δείσαντες δὲ οἱ* 525
*στασιασταὶ μὴ πᾶν τὸ πλῆθος ἀδείας ἐλπίδι πρὸς τὸν Ἀγρίππαν
μεταβάληται, τοὺς ἀπ' αὐτοῦ πρεσβεύοντας ὥρμησαν ἀνελεῖν. καὶ* 526
*πρὶν ἢ φθέγξασθαι τὸν μὲν Φοῖβον διέφθειραν, ὁ δὲ Βόρκιος
τρωθεὶς ἔφθη διαφυγεῖν· τοῦ δήμου δὲ τοὺς ἀγανακτήσαντας λίθοις
καὶ ξύλοις παίοντες εἰς τὸ ἄστυ συνήλασαν.*

4. *Κέστιος δὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν ταραχὴν εὔκαιρον ἰδὼν* 527

PAMLVRC Lat Hegesippus II 15 p. 160.

1 *αὐτομολίσασ* V *αὐτομολήσαντες* et u. 2 *ἐστρατεύοντο* uertit Lat *ἀπ' Ἀγρίππα*] Hudson e codd. Bod. et Rost. *ab agrippa* Lat *ἀγρίππα* PAMLRC *ἀγρίππασ* V 3 *οἱ ἰουδαῖοι* MLVRC *ὑπέστρεψαν* V *κατόπην* A 4 *Βεθώραν*] PAL *βαιθωρῶν* MVRC *bethoron* Lat *ὁ* s. C *γειώρα* LR 5 *οὐραγίας*] *οὐραγίασ αὐτῶν* M *ἀποσπάσας*] *ἐξαρπάσασ* VRC 7 *οἱ*] om. P *οἱ δὲ* V[1] 8 i. marg. $\overline{\lambda\eta}$ V *οὐχῃρεμήσοντεσ* PA *ἠρεμήσοντεσ*, *ἠρε* ex *ἐρη* corr. R 10 *Ῥωμαίων*] *ῥωμαίων ὁδεύειν* PA, cf. u. 9 11 *πλήθους*] *πλήθουσ τὲ* R *περισχόντεσ* V *περιέχοντοσ* R et i. marg. m. 2 V 13 *τῶν ἐναντιωθέντων*] *τῶν ἐναντίων* VRC *si qui aduersarentur* Lat *τινῶν ἐναντιωθέντων* Destinon *ἀποστῆσαι* VRC 14 *ἐκείνων* VR 15 *Βόρκιόν*] PA *βορκαῖόν* MLVRC *borcaeum* Lat *lorcium* codd. Heg *τε*] *τε καὶ* PA *συγνώμην* R 16 *ῥωμαίων* MLRC *ἀσφαλῆ* (o s.) V *εἰ·*, eras. *σ* R 17 *δείσαντες* iterauit M[1] *δ'* L 18 *πᾶν τὸ*] *τὸ πᾶν* P *τι ἂν τὸ* VRC 19 *πρεσβείσοντασ* PA, unde *πρεσβεύσαντας* Niese 20 *Βόρκιος*] PA *βορκαῖοσ* MLRC *βαρκαῖοσ* V *borcaeus* Lat *lorcius* codd. Heg 21 *ἀγα | κτήσαντασ* P *ἐπαγανακτήσαντασ* VRC i. marg. *λθ'* V 22 i. marg. $\overline{\lambda\eta}$ C 23 *τὴν πρὸσ*, litt. *ἣν πρὸ* i. ras. 3—4 litt. M

εἰς ἐπίθεσιν ἅπασαν ἐπῆγεν τὴν δύναμιν καὶ τραπέντας μέχρι Ἱερο-
528 σολύμων κατεδίωξεν. στρατοπεδευσάμενος δὲ ἐπὶ τοῦ καλουμένου
Σκοποῦ, διέχει δ' οὗτος ἑπτὰ τῆς πόλεως σταδίους, τρισὶ μὲν ἡμέ-
ραις οὐκ ἐπεχείρει τῇ πόλει τάχα τι παρὰ τῶν ἔνδον ἐνδοθήσεσθαι
προσδοκῶν, εἰς δὲ τὰς πέριξ κώμας ἐφ' ἁρπαγὴν σίτου πολλοὺς
διαφῆκεν τῶν στρατιωτῶν· τῇ τετάρτῃ δέ, ἥτις ἦν τριακὰς Ὑπερ-
529 βερεταίου μηνός, διατάξας τὴν στρατιὰν εἰσῆγεν εἰς τὴν πόλιν. ὁ
μὲν οὖν δῆμος ὑπὸ τοῖς στασιασταῖς ἔμφρουρος ἦν, οἱ δὲ στασια-
σταὶ τὴν εὐταξίαν τῶν Ῥωμαίων καταπλαγέντες τῶν μὲν ἔξω τῆς
πόλεως μερῶν εἶκον, εἰς δὲ τὴν ἐνδοτέρω καὶ τὸ ἱερὸν ἀνεχώρουν.
530 Κέστιος δὲ παρελθὼν ὑποπίμπρησιν τήν τε Βεθεζὰν προσαγορευο-
μένην καὶ τὴν Καινόπολιν καὶ τὸ καλούμενον Δοκῶν ἀγοράν, ἔπειτα
πρὸς τὴν ἄνω πόλιν ἐλθὼν ἀντικρὺ τῆς βασιλικῆς αὐλῆς ἐστρατο-
531 πεδεύετο. κἂν εἴπερ ἠθέλησεν κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν ὥραν ἐντὸς
τῶν τειχέων βιάσασθαι, παραυτίκα τὴν πόλιν ἔσχεν καὶ τὸν πόλε-
μον συνέβη καταλελύσθαι· ἀλλὰ γάρ ὅ τε στρατοπεδάρχης Τυράν-
νιος Πρίσκος καὶ τῶν ἱππάρχων οἱ πλεῖστοι χρήμασιν ὑπὸ Φλώρου
532 δεκασθέντες ἀπέστρεψαν αὐτὸν τῆς ἐπιχειρήσεως. καὶ παρὰ τὴν
αἰτίαν ταύτην ὅ τε πόλεμος ἐπὶ τοσοῦτον μῆκος προὔβη καὶ ἀνη-
κέστων Ἰουδαίους συμφορῶν ἀναπλησθῆναι συνέπεσεν.
533 5. Ἐν δὲ τούτῳ πολλοὶ τῶν γνωρίμων δημοτῶν Ἀνάνῳ τῷ
Ἰωνάθου παιδὶ πεισθέντες ἐκάλουν τὸν Κέστιον ὡς ἀνοίξοντες

PAMLVRCLatHegesipus II 15 p. 161.

1 ἐπῆγεν] ἦγεν (ἦγε A) PAL *in eos duxit* Lat μέχρισ LV² 2 κατεδίωξε MVRC 3 δὲ VRC ἑπτὰ] ad *tertium* stadium appropinquasse Cestium narrat Heg, locum non nominat 4 ἐπιχειρεῖ L ἔνδοθεν P ἐνδο·θήσεσθαι A ἐνδοθήσεσθαι, litt. εσθ solito angustius scriptae M 5 πολοὺσ C Hyperberetaei 30. dies est 17. Nouembris (XV k. Dec.) anni Iuliani (66 p. Chr.) 6 ὑπερβερεταίου (ο s. m. rec.) P ὑπερβεραιταίου V *octobris* Lat 7 εἰσήγαγεν MVRC 8 φρουρὸσ L στασιασταὶ δὲ tr. VRC 10 μερῶν τῆσ πόλεωσ tr. VRC εἶκον] ἧκον (ἧ ex ἤ corr. V) A¹V 11 ὑπεμπίπρησι (σι ex σαι corr. C) VC ὑπεμπίμπρησι R Βεθεζὰν] Niese ut supra § 328 βηθεσδὰν P βεσδεθὰν A βεσδαθὰν L βεζεθὰν MVRC *bedestham* Lat *bethesdam* cod. C *bethsaidam* cod. AHeg Βεζεθὰν προσαγορευομένην τὴν καὶ Καινόπολιν ex V 151 (4, 2) Relandus 12 post τὴν deletum ἂν V 13 ἄντικρυσ L ἐστρατοπεδεύσατο V 14 κἂν] καὶ P 15 τειχῶν VRC ἔσχεν] εἶχεν L 16 καταλύεσθαι PAML 17 ἰπάρχων, ι i. ras. corr. A (π supra) 18 δεκασθέντες] L δελεασθέντεσ PAMVRC *corrupti* Lat Heg ὑποφθαρέντεσ i. marg. L αὐτῶν C καὶ — 19 προὔβη om. Lat 19 τοσοῦτο L¹ 20 ἰουδαίοισ P ἰουδαίουσ ἀνηκέστων tr. VRC 21 δημοτῶν, ημ i. ras., ο ex ω corr. C τῷ] τοῦ V Ἀνάνῳ — 22 πεισθέντες] *ananias uanathias* cod. Vat. *ananias uanati filii* cod. Berol. *ananus Ionathae filius* ed. Bas. Lat 22 ἰωνάθα (α repictum) A

αὐτῷ τὰς πύλας. ὁ δὲ καὶ πρὸς ὀργὴν ὑπεριδὼν καὶ μὴ πάνυ 534
πιστεύσας διεμέλλησεν, ἕως οἱ στασιασταὶ τὴν προδοσίαν αἰσθό-
μενοι τοὺς μὲν περὶ τὸν Ἄνανον ἀπὸ τοῦ τείχους κατέβαλον καὶ
λίθοις παίοντες συνήλασαν εἰς τὰς οἰκίας, αὐτοὶ δὲ διαστάντες
ἀπὸ τῶν πύργων τοὺς ἀποπειρωμένους τοῦ τείχους ἔβαλλον. πέντε 535
μὲν οὖν ἡμέραις πάντοθεν ἐπιχειροῦσιν τοῖς Ῥωμαίοις ἀμήχανος
ἦν ἡ προσβολή, τῇ δ᾽ ἐπιούσῃ ἀναλαβὼν ὁ Κέστιος τῶν τε ἐπι-
λέκτων συχνοὺς καὶ τοὺς τοξότας κατὰ τὸ προσάρκτιον ἐπεχείρει
κλίμα τῷ ἱερῷ. Ἰουδαῖοι δὲ ἀπὸ τῆς στοᾶς εἶργον, καὶ πολλάκις 536
μὲν ἀπεκρούσαντο τοὺς τῷ τείχει προσελθόντας, τέλος δὲ τῷ πλήθει
τῶν βελῶν ἀνακοπέντες ὑπεχώρησαν. τῶν δὲ Ῥωμαίων οἱ πρῶτοι 537
τοὺς θυρεοὺς ἐξερείσαντες εἰς τὸ τεῖχος καὶ κατὰ τούτων οἱ κατόπιν
ἄλλους οἵ τε ἑξῆς ὁμοίως τὴν καλουμένην παρ᾽ αὐτοῖς χελώνην
ἐφράξαντο, καθ᾽ ἧς τὰ βέλη φερόμενα περιωλίσθανεν ἄπρακτα,
μηδὲν δὲ οἱ στρατιῶται κακούμενοι τὸ τεῖχος ὑπέσυρον καὶ τοῦ
ἱεροῦ τὴν πύλην ὑποπιμπράναι παρεσκευάζοντο.

6. Δεινὴ δὲ τοὺς στασιαστὰς ἔκπληξις κατέλαβεν· ἤδη δὲ 538
πολλοὶ διεδίδρασκον ἀπὸ τῆς πόλεως ὡς ἁλωσομένης αὐτίκα. τὸν
δὲ δῆμον ἐπὶ τούτοις συνέβαινεν θαρρεῖν, καὶ καθὸ παρείκοιεν οἱ
πονηροί, προσῄεσαν αὐτοὶ τὰς πύλας ἀνοίξοντες καὶ δεξόμενοι τὸν
Κέστιον ὡς εὐεργέτην. ὃς εἰ βραχὺ τῇ πολιορκίᾳ προσελιπάρησεν, 539
κἂν εὐθέως τὴν πόλιν παρέλαβεν· ἀλλ᾽ οἶμαι διὰ τοὺς πονηροὺς
ἀπεστραμμένος ὁ θεὸς ἤδη καὶ τὰ ἅγια τέλος λαβεῖν ἐπ᾽ ἐκείνης
τῆς ἡμέρας ἐκώλυσεν τὸν πόλεμον.

PAMLVRC Lat Hegesippus II 15 p. 161.

2 *διημέλησεν* P *διεμέλησεν* A *διημέλλησεν* L[2] *neglexit* Lat *αἰσθανόμενοι* L[1] 3 *τὸν ἄνανον* (litteris *νἄν* inductae sunt correcturae quas non expedio) A *ἀπὸ*] *ἐπὶ* VRC *de* Lat 5 *ἀποπειρομένουσ* P *ἀποπειραμένουσ* R et ut uid. V[1] *τείχους*] *τείχουσ ἀπὸ τῶν πύργων* P 6 *ἀμήχανον* R 7 *δὲ* VRC 8 *ἐπεχείρει*, *πε* ex *πι* corr. P *ἐπιχειρεῖ* VR 9 *εἶργον* P et ex corr. AL *πολλάκι* V *πολλάκι* (σ supra) R 10 *τὸ τείχει* L[1] *πλείθει* C 11 *ἀποκοπέντεσ* L *ἀνεχώρησαν* PAML 12 *ἐξαιρήσαντεσ* PA *καὶ* om. L[1] *τούτων*, *τού* s. P 14 *περιωλίσθαινεν* (*ω* ex *ο* corr. V) MVC[2] *περιολλίσθα* C[1] 15 *μηδὲν δὲ οἱ*] *οἱ δὲ* VR *δὲ*] suppl. A *δ᾽* LC *καλούμενοι* R et i. marg. m. 2 V *ὑπέσυρον*] *ὑπώρυσσον* MLVRC 16 *ὑποπιπράναι* C 17 *ἤδη τε* Destinon 18 *ἁλωσομένης*] *ἁλουμένησ* P *ἁλουμενήσ* A, unde *ἀναλουμένης* uel *ἀπολουμένης* suspicatur Destinon 19 *συνέβαινεν ἐπὶ τούτοισ* tr. VRC *καθὸ*, *ο* ex *ω* aut *α* corr. L *παρήκοιεν* PA 20 *προσίεσαν* PA *ἀνοίξαντεσ* M *δεξάμενοι* L 21 *εἰ* om. L[1] post *πολιορκίᾳ* deletum *παρέλαβεν* C 22 *παρέλαβε*, *ρέλαβε* repictum A *ἀλλ᾽* — 24 *πόλεμον*] *sed credo iam tunc infestus pessimis deus, eiusque sancta illo die finem bello dari prohibuerunt* Lat 23 *ἐπ᾽ ἐκείνης* repictum A

540 7. Ὁ γοῦν Κέστιος οὔτε τὴν τῶν πολιορκουμένων ἀπόγνωσιν
οὔτε τοῦ δήμου τὸ φρόνημα συνιδὼν ἐξαίφνης ἀνεκάλεσεν τοὺς
στρατιώτας καὶ καταγνοὺς ἐπ᾽ οὐδεμιᾷ πληγῇ τῶν ἐλπίδων παρα-
541 λογώτατα ἀπὸ τῆς πόλεως ἀνέζευξεν. πρὸς δὲ τὴν ἀδόκητον αὐτοῦ
τροπὴν ἀναθαρσήσαντες οἱ λῃσταὶ κατὰ τῶν ὑστάτων ἐπεξέδραμον
542 καὶ συχνοὺς τῶν ἱππέων καὶ πεζῶν διέφθειραν. τότε μὲν οὖν ἐν
τῷ κατὰ τὸν Σκοπὸν αὐλίζεται στρατοπέδῳ Κέστιος, τῇ δ᾽ ἐπιούσῃ
προσωτέρω χωριζόμενος μᾶλλον ἐξεκαλέσατο τοὺς πολεμίους, καὶ
τοὺς ὑστάτους αὐτῶν προσκείμενοι διέφθειρον καὶ καθ᾽ ἑκάτερον
543 τῆς ὁδοῦ περιιόντες ἠκόντιζον εἰς πλαγίους. οὔτε δὲ ἐπιστραφῆναι
πρὸς τοὺς κατόπιν τιτρώσκοντας ἐθάρρουν οἱ τελευταῖοι ἄπειρόν
τι πλῆθος οἰόμενοι διώκειν καὶ τοὺς κατὰ πλευρὸν ἐγκειμένους
ἀναστέλλειν οὐχ ὑπέμενον, αὐτοὶ μὲν ὄντες βαρεῖς καὶ δεδοικότες
τὴν τάξιν διασπᾶν, τοὺς δὲ Ἰουδαίους ὁρῶντες κούφους καὶ πρὸς
τὰς ἐπιδρομὰς εὐκόλους· ὥστε συνέβαινεν αὐτοῖς πολλὰ κακοῦσθαι
544 μηδὲν ἀντιβλάπτουσιν τοὺς ἐχθρούς. παρ᾽ ὅλην δὲ τὴν ὁδὸν παιό-
μενοι καὶ τῆς φάλαγγος ἐκσειόμενοι κατέπιπτον, μέχρι πολλῶν
διαφθαρέντων, ἐν οἷς ἦν Πρῖσκος μὲν στρατάρχης τάγματος ἕκτου,
Λογγῖνος δὲ χιλίαρχος, ἔπαρχος δὲ ἴλης Αἰμίλιος Ἰούκουνδος ὄνομα,
μόλις εἰς Γαβαὼν κατήντησαν ἐπὶ τὸ πρότερον στρατόπεδον, τὰ
545 πολλὰ καὶ τῶν σκευῶν ἀποβαλόντες. ἔνθα δύο μὲν ἡμέρας ἐπέ-
μεινεν ὁ Κέστιος ἀμηχανῶν, ὅ τι χρὴ ποιεῖν, τῇ τρίτῃ δὲ πολλῷ
πλείους τοὺς πολεμίους θεασάμενος καὶ πάντα τὰ κύκλῳ μεστὰ

PAMLVRC Lat Hegesippus II 15 p. 162.

1 κέστιοσ οὔτε ex κέστιοσ corr. m. 2 L οὔτε om. L¹C πολιορ·κουμένων P 2 τὸ φρόνημα τοῦ δήμου tr. VRC i. marg. μ̄ V συνιδὼν] κατϊδὼν, κατϊ repictum A post ἐξαίφνης deletum γνοὺσ C 3 οὐδεμιᾶ, οὐ ex ι corr. P 4 ἀνέζευξεν] ἀναζεύξασ et i. marg. ἀνέζευξεν L 5 προτροπὴν PAML τρο·ἣν (π supra) C ἀναθαρρήσαντεσ VRC ὑπεξέδραμον M ἐξέδραμον ALVRC 6 τῶν ex ἱππέων corr. M πεζοὺσ L¹ 7 κοπον (σ supra) R στρατοπέδω αὐλίζεται tr. VRC δὲ VRC 8 προσοτέρω P προσωτέρῳ V χαριζόμενοσ A καὶ τοὺς — 10 πλαγίους] *tamquam postremis adpositi multos necabant quam* (*cum* alii codd.) *utraque itineris parte uallata in transuersos tela iactabant* Lat 9 διέφθειραν A καὶ om. VRC ἑκάτερον] ἕτερον δὲ VRC 10 περιιόντες] προσιόντεσ VRC 11 ἐθάρουν C¹ 12 πλευρὰν LVC 15 εὐκόλουσ, εὐ i. ras. A αὐτοὺσ PL¹ 17 καὶ — ἐκσειόμενοι i. marg. suppl. M 18 πρίσκοσ codd. μὲν πρίσκοσ tr. L 19 λογγῖνοσ, σ ex ν corr. C ἔ·παρχοσ R ἴλησ PAL²C εἴλησ L¹ εἴλησ R ·ἴλησ V αἰμίλιοσ AC ἰουκούνδοσ P ἰουκοῦνδοσ VC ὄνμα L¹ ὀνόματι VR ὄνομα C 20 μόγισ VRC γαβαὼ MLVRC *gabao* (acc.) Lat 23 μεστά, εστ i. ras. 1—2 litt. m. 2 R

Ἰουδαίων ἔγνω καθ᾽ ἑαυτοῦ τε βραδύνας κἂν ἔτι μείνῃ πλείοσιν
χρησόμενος ἐχθροῖς.
8. Ἵνα δὲ συντονωτέρᾳ χρήσαιτο φυγῇ, τὰ τὴν στρατιὰν ἀνθέλ- 546
κοντα περικόπτειν προσέταξεν. διαφθαρέντων δὲ τῶν τε ὀρέων
καὶ τῶν ὄνων ἔτι δὲ καὶ τῶν ὑποζυγίων πλὴν ὅσα βέλη παρεκό-
μιζεν καὶ μηχανάς, τούτων γὰρ διὰ τὴν χρείαν περιείχοντο καὶ
μάλιστα δεδοικότες, μὴ Ἰουδαίοις κατ᾽ αὐτῶν ἁλῷ, προῆγε τὴν δύνα-
μιν ἐπὶ Βεθώρων. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κατὰ μὲν τὰς εὐρυχωρίας ἧττον 547
ἐπέκειντο, συνειληθέντων δὲ εἰς τὰ στενὰ καὶ τὴν κατάβασιν οἱ
μὲν φθάσαντες εἶργον αὐτοὺς τῆς ἐξόδου, ἄλλοι δὲ τοὺς ὑστάτους
κατεώθουν εἰς τὴν φάραγγα, τὸ δὲ πᾶν πλῆθος παρεκταθὲν ὑπὲρ
τὸν αὐχένα τῆς ὁδοῦ κατεκάλυπτε τὴν φάλαγγα τοῖς βέλεσιν. ἔνθα 548
καὶ τῶν πεζῶν ἀμηχανούντων προσαμύνειν ἑαυτοῖς ἐπισφαλέστερος
τοῖς ἱππεῦσιν ὁ κίνδυνος ἦν· οὔτε γὰρ ἐν τάξει κατὰ τῆς ὁδοῦ
βαδίζειν ἐδύναντο βαλλόμενοι, καὶ τὸ πρόσαντες ἐπὶ τοὺς πολεμίους
ἱππάσιμον οὐκ ἦν· τὸ δὲ ἐπὶ θάτερα κρημνοὶ καὶ φάραγγες, εἰς 549
οὓς ἀποσφαλέντες κατεφθείροντο, καὶ οὔτε φυγῆς τις τόπον οὔτε
ἀμύνης εἶχεν ἐπίνοιαν, ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἀμηχανίας ἐπ᾽ οἰμωγὴν ἐτράποντο
καὶ τοὺς ἐν ἀπογνώσεσιν ὀδυρμούς· ἀντήχει δ᾽ αὐτοῖς τὸ παρὰ

PAMLVRC Lat Hegesippus II 15 p. 163.

1 τε om. M βραδύνων MVRC καὶ ἐὰν VRC ἔτι μείνῃ] ἐπιμένοι VRC 2 χρησάμενοσ, σ finale ex ι corr. P ἐχθροῖσ χρησόμενοσ tr. L 3 δὲ] δὴ L *itaque* Lat συντονωτέρᾳ] Dindorf συντομωτέρα codd. Lat 4 διαφθαρέντων — 5 ὑποζυγίων] *occisisque tunc mulis atque asinis aliisque iumentis* Lat διαφθαρέντων — 7 ἁλῷ] *caesa iumenta, pleraque uehicula comminuta aliaque huiusmodi, quae oneri magis quam usui in periculis erant, consumpta aut praecipitata, ut obsidionum instrumenta aut genera telorum, quibus rebus amplius terrebantur, ne aduersum se hostem suis subsidiis armarent* Heg τε] s. P om. A τότε L[1] ὀρέων] i. marg. ἡμιόνων R ὀρέων · · · · · · ·, i. marg. γρ οὐρήων τουτέστιν ἡμιόνων Lips 5 καὶ τῶν ὄνων ἔτι δὲ om. VRC ὄνων] ἡμιόνων LM καὶ (post δὲ) om. AM 6 διὰ τὴν] ἐπὶ VR et fort. Lat in quo est *uelut usui futura* περιείχετο et δεδοικὼς uertit Lat 7 ἁλώῃ MVRC προσῆγε PAL *antecedebat* (*exercitum*) Lat 8 ἐπὶ] κατὰ PAML *uersus* Lat βεθωρῶν A βαιθώρων M βαιθώρασ VRC *bethoron* (acc.) Lat δὲ] δαι (ε sup.) C τὴν εὐρυχωρίαν V 9 δ᾽ L τὰ στενὰ καὶ τὴν κατάβασιν] PAL Lat τὴν κατὰ τὰ στενὰ κατάβασιν MVRC 10 φθάσαντας uertit Lat ut uid. εἶργον P et ex corr. AL ἄλλοι — 11 φάραγγα] *alii postremos super agmen impingere* Lat 11 φάραγγον (α sup.) V 12 φάλαγγα] φάραγγα PAML *militem* Lat 17 κατεφθείροντο] PAMLLat κατεφέροντο VRC *deuoluebantur* Heg καὶ — 18 ἐπίνοιαν] *nullusque locus aut fugiendi aut ulciscendi rationem habebat* Lat τις om. RC τόποσ PA 18 εἶχον RC 19 δὲ VRC

Ἰουδαίων ἐγκέλευσμα καὶ κραυγὴ χαιρόντων ἅμα καὶ τεθυμωμένων.
550 ὀλίγου δὲ δεῖν πᾶσαν ἀνήρπασαν τὴν ἅμα Κεστίῳ δύναμιν, εἰ μὴ νὺξ ἐπέλαβεν, ἐν ᾗ Ῥωμαῖοι μὲν εἰς τὴν Βεθώραν κατέφυγον, Ἰουδαῖοι δὲ πάντα τὰ κύκλῳ περισχόντες ἐφρούρουν αὐτῶν τὴν ἔξοδον.
551 9. Ἔνθα δὴ Κέστιος τὴν φανερὰν ὁδὸν ἀπογνοὺς δρασμὸν ἐβουλεύετο καὶ διακρίνας τοὺς εὐψυχοτάτους στρατιώτας ὡσεὶ τετρακοσίους ἐπέστησεν τῶν δωμάτων, προστάξας ἀναβοᾶν τὰ σημεῖα τῶν ἐν τοῖς στρατοπέδοις φυλάκων, ὅπως Ἰουδαῖοι πᾶσαν οἴωνται τὴν δύναμιν κατὰ χώραν μένειν· αὐτὸς δὲ τοὺς λοιποὺς ἀναλαβὼν
552 ἡσυχῇ τριάκοντα πρόεισιν σταδίους. ἕωθεν δὲ Ἰουδαῖοι κατιδόντες ἔρημον τὴν ἔπαυλιν αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἐξαπατήσαντας τετρακοσίους ἔδραμον, κἀκείνους μὲν ταχέως κατηκόντισαν, ἐδίωκον δὲ τὸν Κέστιον.
553 ὁ δὲ τῆς τε νυκτὸς οὐκ ὀλίγον προειλήφει καὶ συντονώτερον ἔφευγεν μεθ᾽ ἡμέραν, ὥστε τοὺς στρατιώτας ὑπ᾽ ἐκπλήξεως καὶ δέους τάς τε ἑλεπόλεις καὶ τοὺς ὀξυβελεῖς καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἄλλων ὀργάνων καταλιπεῖν, ἃ τότε Ἰουδαῖοι λαβόντες αὖθις ἐχρήσαντο κατὰ τῶν
554 ἀφέντων. προῆλθον δὲ τοὺς Ῥωμαίους διώκοντες μέχρι Ἀντιπατρίδος. ἔπειθ᾽ ὡς οὐ κατελάμβανον, ὑποστρέφοντες τάς τε μηχανὰς ᾖρον καὶ τοὺς νεκροὺς ἐσύλων τήν τε ἀπολειφθεῖσαν λείαν συνῆγον
555 καὶ μετὰ παιάνων εἰς τὴν μητρόπολιν ἐπαλινδρόμουν, αὐτοὶ μὲν ὀλίγους ἀποβεβλημένοι παντάπασιν, τῶν δὲ Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων πεζοὺς μὲν πεντακισχιλίους καὶ τριακοσίους ἀνῃρηκότες,

---

PAMLVRC Lat Hegesippus II 15 p. 164.

1 ἐγκέλευσμα, i. marg. γρ ἐγκάλυμμα L 2 ἀνήρπασαν] ἂν ἥρπασαν PM ἥρπασαν VRC 3 Βεθώραν] βαιθώραν MRC β(αι)εθώραν V *bethoron* LatHeg cf. § 516 sq. 6 εὐψυχωτάτουσ A στρατιώ·τασ V ὡσεὶ] ὡσ εἰσ AML εἰσ VRC τετρακοσίους] *quadraginta* Heg 7 τῶν δωμάτων] τῶν ὀχυρωμάτων VR τοῖσ ὀχυρώμασι C *tectorum fastigiis* Lat *in munitionibus* Heg 7 ἀναβοᾶν — 8 φυλάκων] ἀναβάντασ σημαίασ τῶν ἐν τοῖσ στρατοπέδοισ φυλάκων ἱστᾶν VRC *uigilum, qui in castris excubarent, signa clamare* Lat, *ut tota nocte cum strepitu maximo officia praetendentium uallo circumsonarent* Heg ἔν τισιν οὕτωσ εὕρηται· προστάξασ ἀναβάντασ σημαίασ τῶν ἐν τοῖσ στρατοπέδοισ φυλάκων ἱστᾶν i. marg. M 8 Ἰουδαῖοι] οἱ ἰουδαῖοι AMLVRC οἴονται PAC οἴωνται, i. marg. γρ οἷόν τε m. 2 V 9 αὐτὸς] αὐτοὺσ ML[1] 10 δὲ οἱ ἰουδαῖοι AML 11 ἔπαυλιν] αὐλὴν PAL ante τετρακοσίους ras. 3—4 litt. C 13 τε om. PL ἔφευγεν] ἤλαυνε ed. pr. 15 ἐλεπόλεισ PALV πολλὰ] λοιπὰ VRC 17 μέχρισ MLVRC et ex corr. A 18 ἔπειτα VRC 19 ἐσύλουν PA[1] 21 παντάπασιν] om. Lat παντά(πα)σιν (πα s. i. ras.) A καὶ om. PALLat 22 καὶ τριακοσίους om. Heg

ἱππεῖς δὲ ὀγδοήκοντα καὶ τετρακοσίους. τάδε μὲν οὖν ἐπράχθη
Δίου μηνὸς ὀγδόῃ δωδεκάτῳ τῆς Νέρωνος ἡγεμονίας ἔτει.
XX. 1. Μετὰ δὲ τὴν Κεστίου συμφορὰν πολλοὶ τῶν ἐπιφανῶν 556
Ἰουδαίων ὥσπερ βαπτιζομένης νηὸς ἀπενήχοντο τῆς πόλεως. Κοστό-
βαρος γοῦν καὶ Σάουλος ἀδελφοὶ σὺν Φιλίππῳ τῷ Ἰακίμου, στρα-
τοπεδάρχης δ' ἦν οὗτος Ἀγρίππα τοῦ βασιλέως, διαδράντες ἐκ τῆς
πόλεως ᾤχοντο πρὸς Κέστιον· ὁ δὲ σὺν τούτοις κατὰ τὴν βασι- 557
λικὴν αὐλὴν πολιορκηθεὶς Ἀντίπας ὑπεριδὼν τὴν φυγὴν αὖθις ὡς
ὑπὸ τῶν στασιαστῶν διεφθάρη δηλώσομεν. Κέστιος δὲ τοὺς περὶ 558
Σάουλον ἀξιώσαντας ἀνέπεμψεν εἰς Ἀχαΐαν πρὸς Νέρωνα τήν τε
αὐτῶν δηλώσοντας ἀνάγκην καὶ τὰς αἰτίας τοῦ πολέμου τρέψοντας
εἰς Φλῶρον· τὴν γὰρ ἐπ' ἐκεῖνον ὀργὴν κουφίσειν καὶ τοὺς ἑαυτοῦ
κινδύνους ἤλπισεν.
2. Κἀν τούτῳ Δαμασκηνοὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων φθορὰν πυθό- 559
μενοι τοὺς παρ' ἑαυτοῖς Ἰουδαίους ἀνελεῖν ἐσπούδασαν. καὶ καθὸ 560
μὲν εἶχον αὐτοὺς ἐν τῷ γυμνασίῳ συνηθροισμένους πάλαι διὰ τὰς
ὑποψίας τοῦτο πραγματευσάμενοι, ῥᾴστην τὴν ἐπιχείρησιν ἐδόκουν·
ἐδεδοίκεισαν δὲ τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ἁπάσας πλὴν ὀλίγων ὑπηγ-
μένας τῇ Ἰουδαϊκῇ θρησκείᾳ· διὸ μέγιστος αὐτοῖς ἀγὼν ἐγένετο 561
λαθεῖν ἐκείνας. τοὺς δὲ Ἰουδαίους ὡς ἂν ἐν στενῷ χωρίῳ τὸν

PAMLVRCLatHegesippus II 16 p. 165.

1 ὀγδοήκοντα καὶ τριακοσίουσ AM τριακοσίουσ καὶ ὀγδοήκοντα VRC *nongentis et octoginta* Lat *trecenti* Heg τάδε] ταῦτα VRC 2 Δίου] *nouembris* Lat Dii 8. dies est 25. Nouembris (VII k. Dec.) anni Iuliani (66 p. Chr.) ὀγδόῃ om. V spatio circiter 4 litt. uacuo relicto δωδεκάτῳ — ἔτει] om. V, i. marg. suppleta sunt haec: ιβ̅ ἔτει τῆσ νέρωνοσ ἡγεμονίασ νοεμβρίου ἔτει τῆσ νέρωνοσ ἡγεμονίασ tr. RC 4 νεὼσ LVRC κωστόβαροσ R *castabarus* Lat *custobarus* Heg 5 οὖν VRC

καὶ] καὶ ὁ L σαοῦλοσ MRC ἰακίμου V (ω suprascr.) ἰωακείμου C 6 δὲ VRC 8 αὖθις] infra IV 140 (3, 4) 9 διεφθάρη] i. marg. suppl. A διεφθάρει ex corr. P δηλώσωμεν PA[1] 10 σαοῦλον MRC ἀξιώσαντας] om. Lat ἀξιώσοντασ L[1] et ex corr. A 11 αὐτῶν Bekker δηλώσαντασ A[1] δηλώσοντα R[1] ἀνάγκην] φυγὴν VRC *necessitatem* Lat αὖθισ ὡσ ὑπὸ τῶν στασιαστων διεφθάρη post φυγὴν ex u. 8 iterata deleuit C 12 τὴν — 13 ἤλπισεν] *sperauit enim et iram in illum excitatum iri et sua pericula submouenda* Lat τὴν] τήν τε VR τῇ C ὀργῇ C κουφήσειν R ἤλπισε MVRC 14 i. marg. μα̅ VC 15 ἐσπούδασαν, ἐ suppl. A ἐσπόδασαν C[1] 16 γυνμνασίω A πάλαι συνηθροισμένουσ tr. VRC τὰς] τῆσ VRC 18 ἐδεδοίκεσαν VRC

ἀριθμὸν μυρίους καὶ πεντακοσίους πάντας ἀνόπλους ἐπελθόντες
ὑπὸ μίαν ὥραν ἀδεῶς ἀπέσφαξαν.
562 3. Οἱ δὲ διώξαντες τὸν Κέστιον ὡς ὑπέστρεψαν εἰς Ἱεροσό-
λυμα, τοὺς μὲν βίᾳ τῶν ἔτι ῥωμαϊζόντων τοὺς δὲ πειθοῖ προσή-
γοντο, καὶ συναθροισθέντες εἰς τὸ ἱερὸν στρατηγοὺς ἀπεδείκνυσαν
563 τοῦ πολέμου πλείονας. ᾑρέθη δὲ Ἰώσηπός τε υἱὸς Γωρίονος καὶ
ὁ ἀρχιερεὺς Ἄνανος τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν ἁπάντων αὐτοκράτορες
564 καὶ μάλιστα τὰ τείχη τῆς πόλεως ἀνεγείρειν· τὸν γὰρ τοῦ Σίμωνος
υἱὸν Ἐλεάζαρον καίπερ ὑφ᾽ ἑαυτῷ πεποιημένον τὴν Ῥωμαίων λείαν
καὶ τὰ ἁρπαγέντα Κεστίου χρήματα, πρὸς οἷς πολλὰ τῶν δημοσίων
θησαυρῶν, ὅμως οὐκ ἐπέστησαν ταῖς χρείαις αὐτόν τε τυραννικὸν
ὁρῶντες καὶ τοὺς ὑπ᾽ αὐτῷ ζηλωτὰς δορυφόρων ἔθεσι χρωμένους.
565 κατ᾽ ὀλίγον γε μὴν ἥ τε χρεία τῶν χρημάτων καὶ γοητεύων Ἐλεά-
ζαρος ἐκπεριῆλθε τὸν δῆμον ὥστε αὐτῷ πειθαρχεῖν περὶ τῶν ὅλων.
566 4. Εἰς δὲ τὴν Ἰδουμαίαν ἑτέρους ἐπελέξαντο στρατηγοὺς
Ἰησοῦν υἱὸν Σαπφᾶ τῶν ἀρχιερέων ἕνα καὶ Ἐλεάζαρον ἀρχιερέως
υἱὸν Νέου· τῷ δ᾽ ἄρχοντι τότε τῆς Ἰδουμαίας Νίγερι, γένος δ᾽
ἦν ἐκ τῆς περὶ Ἰορδάνην Περαίας, διὸ καὶ Περαΐτης ἐκαλεῖτο, προσ-
567 έταξαν ὑποτάσσεσθαι τοῖς στρατηγοῖς. ἠμέλουν δὲ οὐδὲ τῆς ἄλλης
χώρας, ἀλλ᾽ εἰς μὲν Ἱεριχοῦν Ἰώσηπος ὁ Σίμωνος, εἰς δὲ τὴν
Περαίαν Μανασσῆς, Θαμνᾶ δὲ τοπαρχίας Ἰωάννης ὁ Ἐσσαῖος στρα-
τηγήσων ἐπέμφθη· προσκεκλήρωτο δ᾽ αὐτῷ Λύδδα καὶ Ἰόππη καὶ
568 Ἀμμαοῦς. τῆς δὲ Γοφνιτικῆς καὶ Ἀκραβεττηνῆς ὁ Ἀνανίου Ἰωάν-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus II 17 p. 166 III 3 p. 174.

1 μυρίους] ὄντασ μυρίουσ VRC πεντακοσίους om. RC Lat Heg ἐπελθόντασ P 2 ἔσφαξαν VRC 4 ῥωμαϊζόντων, ζό i. ras. A πειθῶ PA^{1}M 5 ἀπεδείκνυσαν] ἀπέδειξαν ed. pr. 6 εὑρέθη PA ᾑρέθη LVR iosippus Lat τε om. AVRC γορίωνοσ M γωρίωνοσ LVRC gurionis Lat 9 ἑαυτῶν πεποιημένων L^1 ἑαυτὸν πεποιημένον L^2 12 ὑφ᾽ ἑαυτῷ LVRC 16 ἰησοῦν, η i. ras. maiore A ἰησοῦν τε VRC σαπφῶ PAM σαπφὰν LR σαπφᾶν V saffa Lat Σαπφία Hudson cl. infra § 599. uit. 66. 134 17 Νέου] ναίου C, om. Lat Heg Ἀνανίου Hudson; cf. supra p. 232, 2, ubi ἐνναίου tradit L δὲ VRC ἄρχοντι, ι i. ras. m. 2 R τότε om. L δὲ VRC 18 περὶ] ὑπὲρ Destinon et Niese ἰορδάνην, ἰο i. ras. unius litt. m. 2 R euphraten Heg ἐπεκαλεῖτο VR προσέταξεν L 19 ὑποτάσεσθαι A ὑποτάσσεσθαι τότε LVRC 20 ἱεριχοῦντα MVRC hierichunta Lat hiericho (nom.) Heg ὁ ἰώσηποσ A iosippus Lat 21 μαναιμοσσῆσ (litt. ιμο deletae) C μανασσήσ R θαμνα PAR δὲ om. VR et fort. Lat, in quo est *et trans flumen manasses thapnas et iohannes essaeus toparchias administraturi directi sunt* 22 ἐπέφθη R^{1}C^1 δὲ VRC 23 ἀμμαούσ AM ἀμαοῦσ L γνοφιτικῆσ VR ἀκραβεττινῆσ (ι ex η corr. L) PAL ἀκραβετηνῆσ M ἀκραμβητινῆσ V ἀκραβατηνῆσ R ἀκραιβατηνῆσ C acrabatinae Lat ὁ Ἀνανίου Ἰωάννης i. marg. suppl. L Ἀνανίου] annae Lat

νης ἡγεμὼν ἀποδείκνυται καὶ τῆς Γαλιλαίας ἑκατέρας Ἰώσηπος Ματθίου· προσώριστο δὲ τῇ τούτου στρατηγίᾳ καὶ Γάμαλα τῶν ταύτῃ πόλεων ὀχυρωτάτη.

5. Τῶν μὲν οὖν ἄλλων στρατηγῶν ἕκαστος ὡς εἶχεν προθυ- 569
μίας ἢ συνέσεως διῴκει τὰ πεπιστευμένα· Ἰώσηπος δὲ εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐλθὼν πρῶτον ἐφρόντισεν τῆς εἰς ἑαυτὸν εὐνοίας τῶν ἐπιχωρίων, εἰδὼς ὅτι ταύτῃ πλεῖστα κατορθώσει, κἂν τἆλλα διαμαρτάνῃ. συνιδὼν δὲ ὅτι τοὺς μὲν δυνατοὺς οἰκειώσεται μεταδι- 570
δοὺς τῆς ἐξουσίας αὐτοῖς, τὸ δὲ πᾶν πλῆθος εἰ δι᾽ ἐπιχωρίων καὶ συνήθων τὰ πολλὰ προστάσσοι, τῶν μὲν γηραιῶν ἑβδομήκοντα τοὺς σωφρονεστάτους ἐπιλέξας ἐκ τοῦ ἔθνους κατέστησεν ἄρχοντας ὅλης τῆς Γαλιλαίας, ἑπτὰ δὲ ἐν ἑκάστῃ πόλει δικαστὰς τῶν εὐτελεστέ- 571
ρων διαφόρων· τὰ γὰρ μείζω πράγματα καὶ τὰς φονικὰς δίκας ἐφ᾽ ἑαυτὸν ἀναπέμπειν ἐκέλευσεν καὶ τοὺς ἑβδομήκοντα.

6. Καταστησάμενος δὲ τὰ πρὸς ἀλλήλους νόμιμα τῶν κατὰ 572
πόλιν ἐπὶ τὴν ἔξωθεν αὐτῶν ἀσφάλειαν ἐχώρει. καὶ γινώσκων 573
Ῥωμαίους προεμβαλοῦντας εἰς τὴν Γαλιλαίαν τὰ ἐπιτήδεια τῶν χωρίων ἐτείχιζεν, Ἰωτάπατα μὲν καὶ Βηρσαβὲ καὶ Σελάμην, ἔτι δὲ Καφαρεκχὼ καὶ Ἰαφὰ καὶ Σιγὼφ τό τε Ἰταβύριον καλούμενον

§ 573 sq. = uita Iosephi § 187 sq.

PAMLVRC Lat Hegesippus III 3 p. 174.

1 ἑκατέρασ (β superscr.) γαλιλαίασ (α superscr.) L ἰώσηππος C[1] *iosippus* Lat Heg 2 ματαθίου A *matthiae* Lat γάμαλα (γάμ i. ras. m. 2, eras. uid. - εγ) L 3 ταύτησ MVRC *ibi* Lat ὀχυροτάτη R 4 ἄλλων] ἄλλουν R[1] i. marg. μβ VC 6 αὐτὸν LVRC 7 πλεῖστα ταύτῃ tr. VRC 8 δ᾽ L οἰκειώσεται AV 9 ἐγχωρίων VRC 12 τῆς om. AMVRC δ᾽ ML 13 διαφορῶν LVRC 14 ἑαυτῶν C[1] ἐκέλευσεν — 16 ἐχώρει] *iussit etiam septuaginta. disposito autem per ciuitates, quo iure inter se uterentur, etiam quemadmodum extrinsecus tuti* (sic Destinon *usi* codd.) *essent animaduertit* Lat 16 ἔξωθεν] ἔξοδον A 17 προσεμβαλοῦντασ L προσβαλοῦντασ VRC *uenturos* Lat τὰ] καὶ τὰ R τἀπιτήδεια C de his nominibus cf. uita Ios. 188 18 ἰωτάπατα (ν superscr.) A ιωταπάτα L μὲν om. MVRC Βηρσαβὲ] PA[1] βηρσαβεὲ MVR et ex corr. A βηρωσαββὰ (ω i. ras. m. 2), i. marg. m. 1 βηρσαβεὲ L βηρσαβεε sic R *bersabe* aut *bersabee* Lat σελλάμην P σελλαμὶν M σελαμὶν L[1]VC σελάμιν R *saloi* cod. Vat. *seloim* cod. Berol. Lat 19 Καφαρεκχὼ] καὶ φαρεκχώ PAL καὶ περεκχὼ MRC καὶ παρεκχῶ (ε s. m. 2) V καμφαρεκχὼ i. marg. m. 1 L (*nec non et*) *capherecho* Lat ιαφὰ L ἰάφα R *iafac* Lat ἰταβύριον, ἰ i. ras. A ἴταβύριον L ἱταβύριον C

ὄρος καὶ Ταριχέας καὶ Τιβεριάδα, πρὸς δὲ τούτοις τὰ περὶ Γεννησὰρ
τὴν λίμνην σπήλαια κατὰ τὴν κάτω καλουμένην Γαλιλαίαν ἐτει-
χίσατο, τῆς δὲ ἄνω Γαλιλαίας τήν τε προσαγορευομένην Ἀκχαβάρων
574 πέτραν καὶ Σὲπφ καὶ Ἰαμνεὶθ καὶ Μηρώ. κατὰ δὲ τὴν Γαυλανι-
τικὴν Σελεύκειάν τε καὶ Σωγαναίαν καὶ Γάμαλαν ὠχύρωσεν· μόνοις
δὲ Σεπφωρίταις ἐφῆκε καθ᾽ ἑαυτοὺς τεῖχος ἀναδείμασθαι χρημά-
των τε εὐπόρους ὁρῶν ὄντας καὶ προθύμους ἐπὶ τὸν πόλεμον δίχα
575 προστάγματος. ὁμοίως δὲ καὶ Γίσχαλα Ἰωάννης ὁ Ληΐου καθ᾽
ἑαυτὸν ἐτείχιζεν Ἰωσήπου κελεύσαντος· τοῖς δ᾽ ἄλλοις ἐρύμασιν
576 ἅπασιν αὐτὸς συμπονῶν ἅμα καὶ προστάσσων παρῆν. κατέλεξεν
δὲ καὶ δύναμιν ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὑπὲρ δέκα μυριάδας νέων ἀνδρῶν,
οὓς πάντας ἔκ τε τῶν συλλεγομένων παλαιῶν ὅπλων ἐγκατασκευα-
ζόμενος ὥπλιζεν.
577 7. Ἔπειτα συνιδὼν ἀήττητον τὴν Ῥωμαίων ἰσχὺν γεγενημένην
εὐπειθείᾳ μάλιστα καὶ μελέτῃ τῶν ὅπλων, τὴν μὲν διδασκαλίαν
ἀπέγνω τῇ χρείᾳ διωκομένην, τὸ δ᾽ εὐπειθὲς ὁρῶν περιγινόμενον
ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἡγεμόνων ῥωμαϊκώτερον ἔτεμνεν τὴν στρατιὰν
578 καὶ πλείους καθίστατο ταξιάρχους. στρατιωτῶν τε γὰρ ἀπεδείκνυεν

PAMLVRCLatHegesippus III 3 p. 175.

1 ταριχαία PA ταριχαίασ MLVRC thariche Lat γεννησαρέτ (-άρετ L) ML genesar Lat 2 κατὰ — 4 πέτραν i. marg. suppl. m. 2 partim recisa V ἐτειχίσαντο L¹ ἀνετειχίσατο VRC muniuit Lat 3 δὲ] τε VRC autem Lat προσαγορευομένην — 4 Μηρώ] achabaron et petram quae sic dicitur et iamnin et mero Lat Ἀκχαβάρων] χαβάρων P et i. marg. L ἀκχαβαρὼν M ἀχαβάρων RC ἀχαβαρὼν V Ἀχαράβη uita 4 Σὲπφ] σεὴφ L σὲφ RC Ἰαμνεὶθ] ἰαμνεὶν L ἰαμνὶθ (ἰ-V) VRC μηρῶ P μηρω sic L μήρω R μηρῶι V Μηρὼθ infra III 40 γαυλανίτην L 5 Σωγαναίαν] σωγάνην MC σωγάνιν VR sogennam Lat; cf. uit. 266 ὠχύρωσε MVR 6 ἐφῆκε] Bekker ἔφη PAL ἀφῆκε (ε i. ras. 2 litt. m. 2 R) MVRC καθ᾽] PAMLVCLips τὸ | καθ᾽ (τὸ κα suppl. m. 2) R ἑαυτοὺσ, ουσ ex οῦ corr. A αὐτοὺσ RC αὐτοὺσ V ἀναδείμασθαι, ειμ ex corr. A 7 τε] δὲ V ὁρῶν] ὁρῶν αὐτοὺσ V 8 δὲ] γε RC giscalam Lat ὁ Ληΐου] PA ὁ ληουΐ υἱὸσ M ὁ ληείου υἱὸσ, i. marg. γρ ληουί L ὁ λευΐου υἱὸσ C σολήου υἱὸσ (ι s. m. 2) V σολήου υἱὸσ R, om. Lat 9 ἑαυτῶν V δὲ VRC 10 ἅπασιν] ἅπασι A, om. C αὐτὸσ ἅπασι tr. VR συμπονῶν om. C 11 Γαλιλαίας] γαλιλαίασ πολλὴν A νέων om. Lat 12 οὓς — 13 ὥπλιζεν] quos omnes undique collectis armis ueteribus instruebat Lat τε] γε M, om. C ἐγκατασκευαζόμενος] καὶ καινὰ σκευαζόμενος Niese 15 εὐπειθία P 16 δὲ VRC περιγενόμενον AML περιγενόμενον (ι s.) C 18 πλείστουσ L καθίσταται P καθίστα····το, ο ex αι corr. uid. A τε γὰρ] γαρ A δὲ VRC que Lat ἀπεδείκνεν (υ s.) L ἀπεδείκνυ VRC

διαφοράς, καὶ τούτους μὲν ὑπέτασσεν δεκαδάρχαις καὶ ἑκατοντάρ-
χαις ἔπειτα χιλιάρχοις, κἀπὶ τούτοις ἡγεμόνας ταγμάτων ἁδροτέ-
ρων ἀφηγουμένους. ἐδίδασκεν δὲ σημείων παραδόσεις καὶ σάλπιγγος 579
προκλήσεις τε καὶ ἀνακλήσεις προσβολάς τε κεράτων καὶ περια-
γωγάς, καὶ πῶς δεῖ πρὸς μὲν τὸ κάμνον ἐπιστρέφειν ἐκ τοῦ
περιόντος, ἐν δὲ τῷ πονοῦντι συμπαθεῖν. ὅσα τε εἰς παράστασιν 580
ψυχῆς ἢ καρτερίαν συνετέλει σώματος ἀφηγεῖτο· μάλιστα δ᾽ αὐτοὺς
ἤσκει πρὸς τὸν πόλεμον παρ᾽ ἕκαστα τὴν Ῥωμαίων εὐταξίαν διη-
γούμενος, καὶ ὡς πολεμήσουσιν πρὸς ἄνδρας, οἳ δι᾽ ἀλκὴν σώματος
καὶ ψυχῆς παράστημα πάσης ὀλίγου δεῖν τῆς οἰκουμένης κρατοῦσιν.
ἔφη δὲ πεῖραν αὐτῶν λήψεσθαι τῆς κατὰ τὸν πόλεμον πειθαρχίας 581
καὶ πρὸ παρατάξεως, εἰ τῶν συνήθων ἀδικημάτων ἀπόσχοιντο,
κλοπῆς τε καὶ λῃστείας καὶ ἁρπαγῆς τοῦ τε ἐξαπατᾶν τὸ ὁμόφυλον
τοῦ τε κέρδος οἰκεῖον ἡγεῖσθαι τὴν βλάβην τῶν συνηθεστάτων·
διοικεῖσθαι γὰρ κάλλιστα τοὺς πολέμους παρ᾽ οἷς ἂν ἀγαθὸν τὸ 582
συνειδὸς ἔχωσιν πάντες οἱ στρατευόμενοι, τοὺς δὲ οἴκοθεν φαύλους
οὐ μόνον τοῖς ἐπιοῦσιν ἐχθροῖς ἀλλὰ καὶ τῷ θεῷ χρῆσθαι πολεμίῳ.

PAMLVRCLatHegesippus III 3 p. 175. Suidas s. παράστασις

1 καὶ ἑκατοντάρχαις om. PAMLLat 2 χιλιάρχοισ, ο ex corr. A καὶ ἐπὶ VRC ἡγεμόνας] PAMLLat ἡγεμόσι VRC πραγμάτων uertit Lat ἀνδροτέρων P ἁδροτέρων L¹VR ἀ· δροτέρων C 3 ἀφηγουμένοισ ARC δὲ] τε VRC σαλπίγγων L 4 προσκλήσεισ PMLRC *prouocationes* Lat *excitationes* Heg προσβολὰς — περιαγωγὰς] *aciem dirigerent, clipeos intexerent* Heg προσβολὰς] προβολὰσ V¹ *principia* Lat 6 πονοῦντι · · (eras. δε) L συμπαθεῖν] συναμύνειν ed. pr. παράστασιν] παράστημα VRC 7 ἢ] καὶ ex Bod. Hudson συνετέλει σώματος] PALLat συνετέλει σώματοσ συνεχῶσ M σώματοσ συνεχῶσ VRC σώματος καρτερίαν συνεχῶς Hudson nescio unde δὲ VRC αὐτοὺσ, ου ex ο corr. A 9 οἳ — 10 κρατοῦσιν habet Suidas 10 παράστημα ψυχῆς tr. Suid πάσης om. Suid 11 λήψεσθαι] λήψεσθε P λαβεῖν VRC (*periculum*) *fore* Lat πειθαρχίας] εὐταξίασ VRC *quo pacto — suis essent parituri praeceptis* Lat 12 εἰ — 14 συνηθεστάτων] *si consuetis delictis hoc est furtis et latrociniis et rapinis abstinuissent; sed neque aut gentilibus fraudem facerent aut consuetissimorum damna proprium quaestum putarent* Lat 12 ἀπόσχοιντο, οι i. ras. A 13 τε (ante καὶ) om. VRC ἐξαπαντᾶν L 14 τοῦ τε] Dindorf τὸ PA¹R τοῦ ex corr. A καὶ μὴ M τό τε L καὶ μὴ τὸ VC οἰκεῖον ἡγεῖσθαι, litt. οἰκεῖον ἡ i. ras. A 15 διοικεῖσθαι — 16 στρατευόμενοι] *illa enim bella optime administrari, quorum milites bonam conscientiam gererent* Lat *plurimum in bello ualere bonam conscientiam eo quod amplius de diuino auxilio praesumeret qui se nulli affinem crimini recognosceret* Heg γὰρ om. PA πολεμίουσ PALVRC παρ᾽] πρὸσ PAL 16 ἔχουσιν PA ἔχωσιν τὸ συνειδὸσ tr. L πάντες οἱ στρατευόμενοι] οἱ στρατευόμενοι πάντεσ AM οἱ στρατευόμενοι VRCLat fort. melius

583 8. Πολλὰ τοιαῦτα παραινῶν διετέλει. καὶ τὸ μὲν ἕτοιμον εἰς
παράταξιν αὐτῷ συνεκεκρότητο πεζῶν μὲν ἓξ μυριάδες, ἱππεῖς δὲ
πεντήκοντα καὶ τριακόσιοι, χωρὶς δὲ τούτων οἷς ἐπεποίθει μάλιστα
μισθοφόροι περὶ τετρακισχιλίους καὶ πεντακοσίους· ἐπιλέκτους δὲ
584 περὶ αὐτὸν εἶχεν ἑξακοσίους φύλακας τοῦ σώματος. ἔτρεφον δὲ
πλὴν τῶν μισθοφόρων τὴν ἄλλην στρατιὰν αἱ πόλεις ῥᾳδίως· τῶν
γὰρ καταλεγέντων ἑκάστη τοὺς ἡμίσεις ἐπὶ τὴν στρατιὰν ἐκπέμ-
πουσα τοὺς λοιποὺς ἐπὶ συμπορισμὸν αὐτοῖς τῶν ἐπιτηδείων κατεῖ-
χον, ὡς τοὺς μὲν εἰς ὅπλα, τοὺς δὲ εἰς ἐργασίαν διῃρῆσθαι, καὶ
τοῖς τὰ σῖτα πέμπουσιν ἀντιχορηγεῖσθαι παρὰ τῶν ὁπλιτῶν τὴν
ἀσφάλειαν.
585 XXI. 1. Διοικοῦντι δ' οὕτως τῷ Ἰωσήπῳ τὰ κατὰ τὴν Γαλι-
λαίαν παρανίσταταί τις ἐπίβουλος ἀνὴρ ἀπὸ Γισχάλων, υἱὸς Ληΐου,
Ἰωάννης ὄνομα, πανουργότατος μὲν καὶ δολιώτατος τῶν ἐπισήμων
ἐν τοῖσδε τοῖς πονηρεύμασιν ἁπάντων, πένης δὲ τὰ πρῶτα καὶ
586 μέχρι πολλοῦ κώλυμα σχὼν τῆς κακίας τὴν ἀπορίαν, ἕτοιμος μὲν
ψεύσασθαι, δεινὸς δ' ἐπιθεῖναι πίστιν τοῖς ἐψευσμένοις, ἀρετὴν
ἡγούμενος τὴν ἀπάτην καὶ ταύτῃ κατὰ τῶν φιλτάτων χρώμενος,
587 ὑποκριτὴς φιλανθρωπίας καὶ δι' ἐλπίδα κέρδους φονικώτατος, ἀεὶ
μὲν ἐπιθυμήσας μεγάλων, τρέφων δὲ τὰς ἐλπίδας ἐκ τῶν ταπεινῶν
κακουργημάτων· λῃστὴς γὰρ ἦν μονότροπος, ἔπειτα καὶ συνοδίαν
εὗρεν τῆς τόλμης τὸ μὲν πρῶτον ὀλίγην, προκόπτων δ' ἀεὶ πλείονα.
588 φροντὶς δ' ἦν αὐτῷ μηδένα προσλαμβάνειν εὐάλωτον, ἀλλὰ τοὺς
εὐεξίᾳ σώματος καὶ ψυχῆς παραστήματι καὶ πολέμων ἐμπειρίᾳ
διαφέροντας ἐξελέγετο, μέχρι καὶ τετρακοσίων ἀνδρῶν στῖφος συνε-
κρότησεν, οἳ τὸ πλέον ἐκ τῆς Τυρίων χώρας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ

PAMLVRCLatHegesippus III 3 p. 175. IV 4 p. 227.

1 *καὶ* suppl. P 2 *συνεκροτεῖτο* L *συγκεκρότητο* MVRC 3 *πεντήκοντα καὶ τριακόσιοι*] *διακόσιοι καὶ πεντήκοντα* VRCLat 4 *μισθοφόροισ* PAL^2 *μισθοφόρουσ* C^2 *καὶ πεντακοσίους* om. Heg 5 *περιαυτὸν* PV *περὶ αὐτὸν* AMLVRC *τοῦ* suppl. P 6 *τῶν* — 7 *ἑκάστη*] *namque singulae quas enumerauimus* Lat 7 *στρατείαν* Destinon *ἐκπεμπούσασ* L^1 8 *αὐτοὺσ* PA *κατεῖχεν* MLVRC 9 *ὡς*] *ὥστε* LVRC *διηρεῖσθαι* PA 12 i. marg. $\overline{\lambda\gamma}$ VC *δὲ* VRC *οὕτω* (*οὗ* s. C) LVRC *τὰ* om. PAL 13 *ληουΐ* MVR *λευΐον* C *lesin* (gen.) Lat *leuis* Heg 14 *πανουργώτατοσ* PA *τῶν* — 15 *ἁπάντων*] *et nequitia quidem nobilissimus omnium* Lat 15 *ἐν τοῖσδε τοῖς*] *ἐν δὲ τοῖσ* MVRC 16 *σχὼν*] *ἔχων* MVRC 17 *ψεύδεσθαι* VRC *δὲ* LVRC 18 *ταύτη·* C 19 *φοινικότατοσ* V^1 21 *-μοτροποσ* (*νό* s.) C 22 *πρῷτον* V *προκόπτων*, *πτων* ex corr. m. 2 V *δὲ* VRC *αἰεὶ* L *πλείονα*] *εἰσ πλείονα* PA 23 *δὲ* VRC *τοὺσ ··* C 24 *παραστήματιματι* C^1 25 *καὶ*] *γοῦν* VRC 26 *πλέων* P *τύρων* PAMC *Σύρων* infra § 625

κωμῶν φυγάδες ἦσαν· δι᾽ ὧν πᾶσαν ἐλῄζετο τὴν Γαλιλαίαν καὶ 589
μετεώρους ὄντας ἐπὶ τῷ μέλλοντι πολέμῳ τοὺς πολλοὺς ἐσπά-
ρασσεν.
2. Ἤδη δ᾽ αὐτὸν στρατηγιῶντα καὶ μειζόνων ἐφιέμενον ἔνδεια 590
χρημάτων κατεῖχεν. ἐπεὶ δὲ τὸν Ἰώσηπον ὁρῶν αὐτοῦ [σφόδρα]
χαίροντα τῷ δραστηρίῳ πείθει πρῶτον μὲν αὐτῷ πιστεῦσαι τὸ
τεῖχος ἀνοικοδομῆσαι τῆς πατρίδος, ἐν ᾧ πολλὰ παρὰ τῶν πλου-
σίων ἐκέρδανεν· ἔπειτα συνθεὶς σκηνὴν πανουργοτάτην, ὡς ἄρα 591
φυλάττοιντο πάντες οἱ κατὰ τὴν Συρίαν Ἰουδαῖοι ἐλαίῳ χρῆσθαι
μὴ δι᾽ ὁμοφύλων ἐγκεχειρισμένῳ, πέμπειν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν μεθορίαν
ἐξητήσατο. συνωνούμενος δὲ τοῦ Τυρίου νομίσματος, ὃ τέσσαρας 592
Ἀττικὰς δύναται, τέσσαρας ἀμφορεῖς, τῆς αὐτῆς ἐπίπρασκεν τιμῆς
ἡμιαμφόριον. οὔσης δὲ τῆς Γαλιλαίας ἐλαιοφόρου μάλιστα καὶ τότε
εὐφορηκυίας, εἰς σπανίζοντας εἰσπέμπων πολὺ καὶ μόνος ἄπειρόν
τι πλῆθος συνῆγεν χρημάτων, οἷς εὐθέως ἐχρῆτο κατὰ τοῦ τὴν
ἐργασίαν παρασχόντος. καὶ ὑπολαβών, εἰ καταλύσειεν τὸν Ἰώσηπον, 593
αὐτὸς ἡγήσεσθαι τῆς Γαλιλαίας, τοῖς μὲν ὑφ᾽ ἑαυτὸν λῃσταῖς
προσέταξεν εὐτονώτερον ἐγχειρεῖν ταῖς ἁρπαγαῖς, ὅπως πολλῶν
νεωτεριζομένων κατὰ τὴν χώραν ἢ διαχρήσαιτό που τὸν στρατηγὸν
ἐκβοηθοῦντα λοχήσας ἢ περιορῶντα τοὺς λῃστὰς διαβάλλοι πρὸς
τοὺς ἐπιχωρίους. ἔπειτα διεφήμιζεν πόρρωθεν, ὡς ἄρα προδιδοίη 594
τὰ πράγματα Ῥωμαίοις Ἰώσηπος, καὶ πολλὰ τοιαῦτα πρὸς κατά-
λυσιν τἀνδρὸς ἐπραγματεύετο.

---

§ 591 = uita Iosephi 74; § 595 = uita Iosephi § 126.

PAMLVRCLat Suidas s. ἐσπάρασσεν, μετέωρος, στρατηγιᾶν, ἀμφορεύς.
1 φυγάδες om. Lat ἐληΐζετο codd. ἐληΐζετο πᾶσαν tr. VRC
2 μετεώρους — ἐσπάρασσεν habet Suid s. ἐσπάρασσεν et μετέωρος ἐσπά-
ρασεν A 4 ἤδη — 5 κατεῖχεν habet Suid s. στρατηγιᾶν δὲ VRC
5 ὁρώη M, qui sententiam uidit non recte procedere σφόδρα om. PMLat
6 δραστηρίῳ] δικαστηρίω L[1] μὲν πρῶτον tr. ed. pr. 8 ἐκέρδησεν
VRC ἄρα R 9 ἐλέω V χρήσασθαι VR 10 ἐγκεχειρισμένων R
11 συνωνούμενος — 15 χρημάτων habet Suid s. ἀμφορεύς breuiata τοῦ]
τῶν C τυρρίου ex corr. V 14 εἰς] εἰ AL πέμπων MVRC
πολλὺ A[1] 15 συνῆγεν] PAMLSuid συνήγαγε VRC οἷσ, σ s. A
16 ἐργασίαν] εὐεργεσίαν PAMLat 17 ἡγήσεσθαι] MLat ἡγήσασθαι PALVRC
ὑφ᾽ ἑαυτῶν P ἀμφ᾽ αὐτὸν VR 19 νεωτεριζόντων VR 20 διαβάλοι R
21 ἔπειτα — πόρρωθεν] *iamdudum autem rumores dissipauerat* Lat προ-
διδοίη] Dindorf προδιδώη (προδιδώιη L) codd. ῥωμαίοισ τὰ πράγματα tr.
VRC 22 πρὸς κατάλυσιν i. marg. suppl. m. 2 L

595 3. Καθ᾽ ὃν καιρὸν ἀπὸ Δεβαρίθθων κώμης νεανίσκοι τινὲς
τῶν ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ καθεζομένων φυλάκων ἐνεδρεύσαντες
Πτολεμαῖον τὸν Ἀγρίππα καὶ Βερνίκης ἐπίτροπον ἀφείλοντο πᾶσαν
ὅσην ἦγεν ἀποσκευήν, ἐν ᾗ πολυτελεῖς τε ἐσθῆτες οὐκ ὀλίγαι καὶ
596 πλῆθος ἐκπωμάτων ἀργυρῶν χρυσοῖ τε ἦσαν ἑξακόσιοι. μὴ δυνά-
μενοι δὲ διαθέσθαι κρύφα τὴν ἁρπαγὴν πάντα πρὸς Ἰώσηπον εἰς
597 Ταριχέας ἐκόμισαν. ὁ δὲ μεμψάμενος αὐτῶν τὸ πρὸς τοὺς βασι-
λικοὺς βίαιον τίθησιν τὰ κομισθέντα παρὰ τῷ δυνατωτάτῳ τῶν
Ταριχεατῶν Ἀνναίῳ, πέμψαι κατὰ καιρὸν τοῖς δεσπόταις προαι-
598 ρούμενος· ὃ δὴ μέγιστον αὐτῷ κίνδυνον ἐπήγαγεν. οἱ γὰρ ἁρπά-
σαντες ἅμα μὲν ἐπὶ τῷ μηδεμιᾶς τυχεῖν μερίδος ἐκ τῶν κεκομισ-
μένων ἀγανακτοῦντες, ἅμα δὲ καὶ προσκεψάμενοι τοῦ Ἰωσήπου τὴν
διάνοιαν, ὅτι μέλλοι τὸν πόνον αὐτῶν τοῖς βασιλεῦσιν χαρίζεσθαι,
νύκτωρ εἰς τὰς κώμας διέδραμον καὶ πᾶσιν ἐνεδείκνυντο τὸν Ἰώσηπον
ὡς προδότην· ἐνέπλησαν δὲ καὶ τὰς πλησίον πόλεις ταραχῆς, ὥστε
599 ὑπὸ τὴν ἕω δέκα μυριάδας ὁπλιτῶν ἐπ᾽ αὐτὸν συνδραμεῖν. καὶ
τὸ μὲν πλῆθος ἐν τῷ κατὰ Ταριχέας ἱπποδρόμῳ συνηθροισμένον
πολλὰ πρὸς ὀργὴν ἀνεβόα καὶ καταλεύειν οἱ δὲ καίειν τὸν προ-
δότην ἐκεκράγεσαν· παρώξυνεν δὲ τοὺς πολλοὺς ὁ Ἰωάννης καὶ σὺν
600 αὐτῷ Ἰησοῦς τις υἱὸς Σαπφία, τότε ἄρχων τῆς Τιβεριάδος. οἱ μὲν

---

§ 595 = Iosephi uita § 126.

PAMLVRCLatHegesippus III 3 p. 176.

1 ὅν, ν s. A Δεβαρίθθων] δεβαρρίθων P δαβαριθῶν M διβαρίθθων L δαβαριττῶν VR δαβαρίττων C *damaritarum* Lat Δαβάριττα uit. 126. 318 2 ἐνε-
η ο
δρεύοντεσ VRC 3 *beronice* Heg ἀφείλαντο PAL¹R ἀφείλαντο V ἀφήλοντο C¹ 4 τε om. R post ὀλίγαι expunxit μὴ δυνάμενοι δὲ V 6 διαθέσθαι] διελέσθαι PAML *administrare* Lat 7 Ταριχέας] Dindorf ταριχαίασ codd. μεμφόμενοσ i. marg. LV 8 δυνατοτάτω V¹ 9 ταριχαιατῶν (— άτων P) codd. Ἀνναίῳ] om. Lat αἰναίω VR ἀνέα C Ἰανναῖον uita 131 καιρὸν] καιρὸν ταῦτα M τοῖς] τοῖσ οἰκείοισ M 11 τῷ] τὸ VC τῷ μηδεμιᾶς] ·· μιᾶσ, i. marg. τῷ (ex τὸ corr.) μῆδε A 13 τοῖσ βασιλεῦσι τὸν πόνον αὐτῶν (αὐτῶν om. C) tr. VRC 14 κώμας] κώμασ αὐτῶν VRC ἐπεδείκνυντο C 15 τὰς] τὰ C 16 ἐπ᾽ αὐτὸν om. V 17 κατὰ ταριχαίασ PMVRC
τὰ τα
καταριχαίασ A κατὰρριχαίασ, s. m. 2 L 18 καὶ — 19 ἐκεκράγεσαν] *partim deponi partim concremari uociferans proditorem* Lat καὶ om. L¹ καταλεύειν] καταλύειν PA οἱ μὲν καταλύειν Hudson cum Lat καὶ καίειν Destinon 19 ὁ om. VRC 20 ἰησοὺσ VR *hiesus* Lat σαμπφία P σαπφία, σ ex π corr. uid. A σαπφᾶ C γρ ἀπφία i. marg. L *taffan* Lat; cf. uita 66. 134. supra § 566

οὖν φίλοι καὶ σωματοφύλακες τοῦ Ἰωσήπου καταπλαγέντες τὴν ὁρμὴν τοῦ πλήθους ἔφυγον πλὴν τεσσάρων πάντες, αὐτὸς δὲ κοιμώμενος ἤδη προσφερομένου τοῦ πυρὸς διανίσταται, καὶ παραι- 601 νούντων φεύγειν τῶν τεσσάρων, οἳ παρέμειναν, οὔτε πρὸς τὴν καθ' ἑαυτὸν ἐρημίαν οὔτε πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ἐφεστώτων καταπλαγεὶς προπηδᾷ, περιρρηξάμενος μὲν τὴν ἐσθῆτα, καταπασάμενος δὲ τῆς κεφαλῆς κόνιν, ἀποστρέψας δὲ ὀπίσω τὰς χεῖρας καὶ τὸ ἴδιον ξίφος ἐπιδήσας τῷ τένοντι. πρὸς ταῦτα τῶν μὲν οἰκείως ἐχόντων, 602 καὶ μάλιστα τῶν Ταριχεατῶν, οἶκτος ἦν, οἱ δ' ἀπὸ τῆς χώρας καὶ τῶν πλησίον ὅσοις ἐδόκει φορτικὸς ἐβλασφήμουν, προφέρειν τε τὰ κοινὰ χρήματα θᾶττον ἐκέλευον καὶ τὰς προδοτικὰς συνθήκας ἐξομολογεῖσθαι· προειλήφεσαν γὰρ ἐκ τοῦ σχήματος οὐδὲν αὐτὸν ἀρνή- 603 σεσθαι τῶν ὑπονοηθέντων, ἀλλ' ἐπὶ συγγνώμης πορισμῷ πάντα πεποιηκέναι τὰ πρὸς τὸν ἔλεον. τῷ δ' ἦν ἡ ταπείνωσις προπαρα- 604 σκευὴ στρατηγήματος, καὶ τεχνιτεύων τοὺς ἀγανακτοῦντας κατ' αὐτοῦ κατ' ἀλλήλων στασιάσαι, ἐφ' οἷς ὠργίζοντο πάνθ' ὁμολογήσων, ἔπειτα δοθὲν αὐτῷ λέγειν, „ἐγὼ ταῦτα, ἔφη, τὰ χρήματα 605 οὔτε ἀναπέμπειν Ἀγρίππᾳ προῃρούμην οὔτε κερδαίνειν αὐτός· μὴ γὰρ ἡγησαίμην ποτὲ ἢ φίλον τὸν ὑμῖν διάφορον ἢ κέρδος τὸ φέρον τῷ κοινῷ βλάβην. ὁρῶν δέ, ὦ Ταριχεᾶται, μάλιστα τὴν ὑμετέραν 606 πόλιν ἀσφαλείας δεομένην καὶ πρὸς κατασκευὴν τείχους χρῄζουσαν ἀργυρίου, δεδοικὼς δὲ τὸν Τιβεριέων δῆμον καὶ τὰς ἄλλας πόλεις

§ 601 = uita Iosephi § 138.

PAMLVRCLatHegesippus III 3 p. 176. Suidas s. καταμησάμενος, προσειλήφεσαν.

4 φεύγειν om. Lat 5 αὐτὸν R ἑαυτῶν C[1] ἑαυτουσ C[2] 6 περιρρηξάμενος — 7 κόνιν habet Suidas περιρηξάμενοσ PAVRC περιρρήξας Suid μὲν] δὲ VR καταμησάμενοσ LSuid fort. recte καταπασσάμενοσ V δὲ] τε V τὴν κεφαλὴν P 8 ταῦτα] ἃ VRC 9 τῶν om. VRC ταριχαιάτων P ταριχαιατῶν (ι ante χ i. ras. m. 2 V) AMLVRC δὲ VRC 10 φορτικὸν VR φορτικον^σ C προσφέρειν P 12 προειλήφεσαν] Bekker προσειλήφεσαν codd. Suid, qui hic incipit *opinabantur* Lat μηδὲν Suid αὐτῶν C ἀρνήσασθαι Suid 13 ἀλλὰ VR 14 πεποιηκέναι] finit Suid τὸν om. A τῷ] τὸ L[1]V δὲ LVRC προκατασκευὴ VRC 15 κατ' αὐτοῦ] καθ' αὐτοῦ VRC 16 πάντα VRC ὁμολογήσων] ὁμολογήσον P ὡμολόγησεν ex ὁμολόγησον corr. A ὁμολογήσειν ὑπισχνεῖτο C *confessus est* Lat; deinde lacunam statuit Destinon 17 ἔπειτα] εἶτα VRC 18 προηγούμην R 19 ἡγησάμην L[1]R[1] ἢ (ante φίλον) om. L et fort. Lat τὸ] τῶ A 20 τῷ] τὸ P ταριχαιᾶται PAMLRC ταριχ^αι ιᾶται V 21 χρῄζουσιν VRC[1] 22 τὸν ex τῶν corr. V τιβεριαίων PA τιβερειαίων L[1]

ἐφεδρευούσας τοῖς ἡρπαγμένοις, κατασχεῖν ἡσυχῇ τὰ χρήματα προει-
607 λόμην, ἵνα ὑμῖν περιβάλωμαι τεῖχος. εἰ μὴ δοκεῖ, προφέρω τὰ
κεκομισμένα καὶ παρέχω διαρπάζειν· εἰ μὴ καλῶς ὑμῖν ἐβουλευσά-
μην, κολάζετε τὸν εὐεργέτην.“
608 4. Ἐπὶ τούτοις οἱ Ταριχεῶται μὲν αὐτὸν ἀνευφήμουν, οἱ δ'
ἀπὸ τῆς Τιβεριάδος σὺν τοῖς ἄλλοις ἐκάκιζον καὶ διηπείλουν·
καταλιπόντες δ' ἑκάτεροι τὸν Ἰώσηπον ἀλλήλοις διεφέροντο. κἀκεῖνος
θαρρῶν ἤδη τοῖς ᾠκειωμένοις, ἦσαν δὲ εἰς τετρακισμυρίους Ταρι-
609 χεᾶται, παντὶ τῷ πλήθει παρρησιαστικώτερον ὡμίλει. καὶ πολλὰ
τὴν προπέτειαν αὐτῶν κατονειδίσας ἐκ μὲν τῶν παρόντων Ταρι-
χέας ἔφη τειχίσειν, ἀσφαλιεῖσθαι δὲ ὁμοίως καὶ τὰς ἄλλας πόλεις·
οὐ γὰρ ἀπορήσειν χρημάτων, ἐὰν ὁμονοῶσιν ἐφ' οὓς δεῖ πορίζειν
καὶ μὴ παροξύνωνται κατὰ τοῦ πορίζοντος.
610 5 Ἔνθα δὴ τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος τῶν ἠπατημένων ἀνεχώρει
καίτοι διωργισμένον, δισχίλιοι δ' ἐπ' αὐτὸν ὥρμησαν ἔνοπλοι, καὶ
φθάσαντος εἰς τὸ δωμάτιον παρελθεῖν ἀπειλοῦντες ἐφεστήκεσαν.
611 ἐπὶ τούτοις Ἰώσηπος ἀπάτῃ δευτέρᾳ χρῆται· ἀναβὰς γὰρ ἐπὶ τὸ
τέγος καὶ τῇ δεξιᾷ καταστείλας τὸν θόρυβον αὐτῶν ἀγνοεῖν ἔφη
τίνων ἀξιοῦσιν τυχεῖν· οὐ γὰρ κατακούειν διὰ τὴν τῆς βοῆς σύγ-
χυσιν· ὅσα δ' ἂν κελεύσωσιν πάντα ποιήσειν, εἰ τοὺς διαλεξομέ-
612 νους ἡσυχῇ πέμψειαν εἴσω πρὸς αὐτόν. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ γνώ-

§ 606 = uita Iosephi 142.

PAMLVRCLatHegesippus III 3 p. 176.

1 ἡρπασμένοισ LC ἡρπασ·μένοισ, eras. ο R 2 ἵν' L περιβάλλωμαι L εἰ] PALRLat ἢ εἰ M εἰ δὲ VC δοκῇ PV δοκεῖ, εῖ i. ras. A προσφέρω L 3 κεκομισμένα ex κεκοσμημένα corr. C εἰ μὴ καλῶς] εἰ δὲ μὴ καλῶσ MVRC *sin recte* (*consului*) Lat, unde εἰ δὲ καλῶς uel εἰ δὴ μὴ κακῶς Hudson, κεἰ μὴ καλῶς Niese 5 τούτοις om. L[1] ταριχαιῶται P ταριχαιᾶται AMLRC ταριχιᾶται (αι s. l.) V *taricheatae* Lat δὲ VRC 7 δὲ LVRC 8 θαρῶν C[1] οἰκειωμένοισ PA[1] εἰς τετρακισμυρίους Ταριχεᾶται] οἱ ταριχαιᾶται (ταριχιᾶται V[1]) ὡσ τετρακισμύριοι VR οἱ ὡσ τετρακισμύριοι ταριχαιᾶται C 9 παντὶ om. Lat 11 τειχίζειν PAML *esse muniendam* Lat ἀσφαλεῖσθαι V[1] ὁμοίως] PAMLLat ὅμωσ VRC 12 οὓς] οἷσ V (*in*) *eos unde* Lat 13 παροξύνονται (οξ ex ωξ corr. C) PC 14 ἀπανεχώρει VC ἐπανεχώρει R 15 καίτοι] καὶ τὸ VRC *quamuis* Lat δὲ VRC καὶ] καὶ μὴ (μὴ s. m. 3) V 16 φθάσαντεσ R[1] φθάσαντεσ (σασ s. l.), s. m. 2 C δομάτιον PA[1]VC[1] ἐφεστήκεσαν, α i. ras. A 17 Ἰώσηπος] ὁ ἰώσηπος L πάλιν ἰώσηπος VRCLat χρῆ·ται V 20 κελεύσουσιν C εἰ· C διαλεγομένουσ PAL 21 ταῦτ' MLV[1]

ριμοι σὺν τοῖς ἄρχουσιν εἰσῄεσαν. ὁ δὲ σύρας αυτοὺς εἰς τὸ μυχαίτατον τῆς οἰκίας καὶ τὴν αὔλειον ἀποκλείσας ἐμαστίγωσεν, μέχρι πάντων τὰ σπλάγχνα γυμνῶσαι· περιειστήκει δὲ τέως τὸ πλῆθος δικαιολογεῖσθαι μακρότερα τοὺς εἰσελθόντας οἰόμενον. ὁ δὲ τὰς 613
θύρας ἐξαπίνης ἀνοίξας ᾑμαγμένους ἐξαφῆκεν τοὺς ἄνδρας καὶ τοσαύτην τοῖς ἀπειλοῦσιν ἐνειργάσατο κατάπληξιν, ὥστε ῥίψαντας τὰ ὅπλα φεύγειν.

6. Πρὸς ταῦτα Ἰωάννης ἐπέτεινεν τὸν φθόνον καὶ δευτέραν 614
ἤρτυσεν ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ Ἰωσήπου. σκηψάμενος δὴ νόσον ἱκέτευσεν δι᾽ ἐπιστολῆς τὸν Ἰώσηπον ἐπιτρέψαι πρὸς θεραπείαν αὐτῷ χρήσασθαι τοῖς ἐν Τιβεριάδι θερμοῖς ὕδασιν. ὁ δέ, οὔπω γὰρ 615
ὑπώπτευεν τὸν ἐπίβουλον, γράφει τοῖς κατὰ τὴν πόλιν ὑπάρχοις ξενίαν τε καὶ τὰ ἐπιτήδεια Ἰωάννῃ παρασχεῖν. ὧν ἀπολαύσας μετὰ δύο ἡμέρας ἐφ᾽ ὃ παρῆν διεπράττετο, καὶ τοὺς μὲν ἀπάταις τοὺς δὲ χρήμασι διαφθείρων ἀνέπειθεν ἀποστῆναι Ἰωσήπου. καὶ γνοὺς 616
ταῦτα Σίλας ὁ φυλάσσειν τὴν πόλιν ὑπὸ Ἰωσήπου καθεσταμένος γράφει τὰ περὶ τὴν ἐπιβουλὴν αὐτῷ κατὰ τάχος. ὁ δὲ Ἰώσηπος ὡς ἔλαβεν τὴν ἐπιστολήν, νυκτὸς ὁδεύσας συντόνως ἑωθινὸς παρῆν πρὸς τὴν Τιβεριάδα. καὶ τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος αὐτῷ ὑπήντα, 617
Ἰωάννης δὲ καίτοι τὴν παρουσίαν ὑποπτεύσας ἐπ᾽ αὐτὸν ὅμως πέμψας τινὰ τῶν γνωρίμων ὑπεκρίνατο τὴν ἀσθένειαν καὶ κλινήρης ὢν ὑστερῆσαι τῆς θεραπείας ἔλεγεν. ὡς δὲ εἰς τὸ στάδιον τοὺς 618
Τιβεριεῖς ἀθροίσας ὁ Ἰώσηπος ἐπειρᾶτο διαλέγεσθαι περὶ τῶν ἐπεσταλμένων, ὑποπέμψας ὁπλίτας προσέταξεν αὐτὸν ἀνελεῖν.
τούτους τὰ ξίφη γυμνοῦντας ὁ δῆμος προϊδὼν ἀνεβόησεν· πρὸς δὲ 619

---

§ 612 = uita Iosephi § 147; § 614 cf. uita Iosephi § 85.

PAMLVRC Lat.

1 εἰσίεσαν PA 2 αὔλιον PAL[1]VR ἐπικλείσασ VRC ἐμαστίγωσε MLVRC 3 πάντων] *eorum* Lat περιεστήκει L[1] 4 μακρότερα, τερα ex corr. M ἐλθόντασ VR 6 εἰργάσατο PAML 8 ὁ ἰωάννησ AML ἐπετείνετο VRC ϑ φόνον C 9 ἤρτυεν VC δὴ] δὲ VC *que* Lat ἱκέτευσεν] ἐκέλευσεν PM ἱ τ ἐκέλευσεν A ἱκέτευε VRC *postulauit* Lat 11 τιβερειάδι L[1] fere semper 12 ἐπάρχοις Hudson 13 τὰ om. M τἀπιτήδεια C 14 ὃ] ὧ MVRC et ex corr. A ἐπράττετο C 15 ἀνέπεισεν L 16 σύλασ C[2] καθεστάμενοσ PALVR καθιστάμενοσ MC 17 περὶ τῆσ ἐπιβουλῆσ L κατὰ τὴν ἐπιβουλὴν MVRC 18 συντόμωσ LV 19 πρὸς] ἐπὶ C 20 ὑποπτεύων (ω i. ras. ex ει corr. uid. V) VRC 21 τινὰσ VRC ὑπεκρίνατο] ὑπετιμᾶτο R κληνήρησ V[1]R 22 τιβερειεῖσ L[1] et similiter saepius 24 προσέταξεν] ἐκέλευσεν V 25 παρι‖προϊδὼν (παρι deletum) C

*τὴν κραυγὴν ὁ Ἰώσηπος ἐπιστραφεὶς καὶ θεασάμενος ἐπὶ τῆς σφα-
γῆς ἤδη τὸν σίδηρον ἀπεπήδησεν εἰς τὸν αἰγιαλόν· εἱστήκει δὲ
δημηγορῶν ἐπὶ βουνοῦ τινος ἑξαπήχους τὸ ὕψος· καὶ παρορμοῦντος
ἐπιπηδήσας σκάφους σὺν δυσὶν σωματοφύλαξιν εἰς μέσην τὴν λίμνην
ἀνέφυγεν.*
620 7. *Οἱ στρατιῶται δ' αὐτοῦ ταχέως ἁρπάσαντες τὰ ὅπλα κατὰ
τῶν ἐπιβούλων ἐχώρουν. ἔνθα δείσας ὁ Ἰώσηπος, μὴ πολέμου κινη-
θέντος ἐμφυλίου δι' ὀλίγων φθόνον παραναλώσῃ τὴν πόλιν, πέμπει
τοῖς σφετέροις ἄγγελον μόνης προνοεῖν τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας, μήτε*
621 *δὲ κτείνειν τινὰ μήτ' ἀπελέγχειν τῶν αἰτίων. καὶ οἱ μὲν τῷ
παραγγέλματι πεισθέντες ἠρέμησαν, οἱ δ' ἀνὰ τὴν πέριξ χώραν
πυθόμενοι τήν τε ἐπιβουλὴν καὶ τὸν συσκευάσαντα συνηθροίζοντο
κατὰ Ἰωάννου· φθάνει δ' ἐκεῖνος εἰς Γίσχαλα φυγὼν τὴν πατρίδα.*
622 *συνέρρεον δὲ πρὸς τὸν Ἰώσηπον οἱ Γαλιλαῖοι κατὰ πόλεις, καὶ
πολλαὶ μυριάδες ὁπλιτῶν γενόμεναι παρεῖναι σφᾶς ἐπὶ τὸν Ἰωάν-
νην τὸν κοινὸν ἐπίβουλον ἐβόων· συγκαταφλέξειν γὰρ αὐτῷ καὶ*
623 *τὴν ὑποδεξαμένην πατρίδα. ὁ δὲ ἀποδέχεσθαι μὲν αὐτῶν ἔφασκεν
τὴν εὔνοιαν, ἀνεῖργεν δὲ τὴν ὁρμήν, χειρώσασθαι συνέσει τοὺς*
624 *ἐχθροὺς μᾶλλον ἢ κτεῖναι προαιρούμενος. ἐκλαβὼν δὲ τοὺς ἀφ'
ἑκάστης πόλεως Ἰωάννῃ συναφεστῶτας κατ' ὄνομα, προθύμως δὲ
ἐνεδείκνυντο τοὺς σφετέρους οἱ δημόται, καὶ διὰ κηρύκων ἀπειλήσας
ἐντὸς ἡμέρας πέμπτης τῶν μὴ καταλιπόντων Ἰωάννην τάς τε οὐσίας*
625 *διαρπάσειν καὶ τὰς οἰκίας ἅμα ταῖς γενεαῖς καταφλέξειν, τρισ-*

---

§ 619 = uita Iosephi § 96.

PAMLVRC Lat

1 *ὁ* om. L 3 *δημιγορῶν* R *ἐξαπήχουσ* (*ή* i. ras. A) PA *καὶ — 4 σωματοφύλαξιν*] *ascensaque inde nauicula cum duobus satellitibus, quae illuc applicuerat* Lat *παρορμῶντοσ* PAMVRC 5 *ἀνέφευγεν* PAMVRC 6 *δὲ* VRC *τὰ* om. VR 7 *ἐπιβούλουν* R *δήσασ* VC[1] 8 *ὀλίγον* AMV *φόνον* VR *παραναλώσει* (*η* superscr.) P 9 *ἄγγελον*] PARLat *ἀγγέλλων* MLV *ἀγγέλων* C *αὐτῶν* RC 10 *μήτε* AMVRC *τῶν* s. V *αἰτιῶν* VR 11 *δὲ* VRC 12 *τε*] *τ'* L 13 *κατὰ τοῦ ἰωάννου* VRC *δὲ* VRC 15 *ὁπλιτῶν* i. marg. suppl. m. 2 V *τὸν* om. VRC 17 *ὑποδεξομένην* L[1] *πατρίδα*] *πόλιν* VRC fort. recte 18 *ἀνεῖργεν*] *εἶργε* VRC *cohibendum esse* (*dicebat*) Lat 19 *ἐκλαβὼν*] *ἐκβαλὼν* L[1] *τοὺς*] *τῆσ* L *ἀφ'*] *ἐφ'* A 20 *Ἰωάννῃ*] *ἰωάννησ* A[1], om. VRC *συνεφεστῶτασ* L[1]VRC *κατ' ὄνομα*] *ἰώσηποσ κατ' ὄνομα* VRC *nominatim* Lat *δὲ* om. P 21 *ἀνεδείκνυντο* VRC *ἀπειλήσας*] i. marg. A *ἀπειλησάντων* PAMVRC *ἀπειλήσαντοσ* L *denuntiabat* Lat *ἀπειλήσας τῶν* ex Voss. et Rhed. Hudson 22 *τῶν μὴ*] *εἰ μὴ* C *μὴ* VR *καταλειπόντων* A *καταλίποιεν* C *τὸν ἰωάννην* C 23 *ἁρπάσειν* V

χιλίους μὲν ἀπέστησεν εὐθέως, οἳ παραγενόμενοι τὰ ὅπλα παρὰ
τοῖς ποσὶν ἔρριψαν αὐτοῦ, σὺν δὲ τοῖς καταλειφθεῖσιν, ἦσαν δ'
ὅσον εἰς δισχιλίους Σύρων φυγάδες, ἀνέστελλεν Ἰωάννης πάλιν ἐπὶ
τὰς λαθραίους ἐπιβουλὰς ἐκ τῶν φανερωτέρων. κρύφα γοῦν ἔπεμπεν 626
ἀγγέλους εἰς Ἱεροσόλυμα διαβάλλων τὸν Ἰώσηπον ἐπὶ τῷ μεγέθει
τῆς δυνάμεως, φάσκων ὅσον οὐδέπω τύραννον ἐλεύσεσθαι τῆς μητρο-
πόλεως, εἰ μὴ προκαταληφθείη. ταῦθ' ὁ μὲν δῆμος προειδὼς οὐ 627
προσεῖχεν, οἱ δυνατοὶ δὲ κατὰ φθόνον καὶ τῶν ἀρχόντων τινὲς
λάθρα τῷ Ἰωάννῃ χρήματα πρὸς συλλογὴν μισθοφόρων ἔπεμ-
ψαν, ὅπως πολεμῇ πρὸς Ἰώσηπον· ἐψηφίσαντο δὲ καθ' ἑαυτοὺς
καὶ μετακαλεῖν αὐτὸν ἀπὸ τῆς στρατηγίας. οὐ μὴν ἠξίουν ἀπο- 628
χρήσειν τὸ δόγμα· δισχιλίους δὲ καὶ πεντακοσίους ὁπλίτας καὶ
τέσσαρας τῶν ἐπιφανῶν ἄνδρας ἔστειλαν, τόν τε τοῦ Νομικοῦ
Ἰώεσδρον καὶ Ἀνανίαν Σαδούκι καὶ Σίμωνα καὶ Ἰούδην Ἰωνάθου,
πάντας εἰπεῖν δυνατωτάτους, ἵν' οὗτοι τὴν πρὸς τὸν Ἰώσηπον
εὔνοιαν ἀποστρέψωσιν, κἂν μὲν ἑκὼν παραγένηται, λόγον ὑποσχεῖν
ἐᾶν αὐτόν, εἰ δὲ βιάζοιτο μένειν, ὡς πολεμίῳ χρῆσθαι. Ἰωσήπῳ 629
δὲ παραγίνεσθαι μὲν στρατιὰν ἐπεστάλκεσαν οἱ φίλοι, τὴν δ'
αἰτίαν οὐ προεδήλουν ἅτε δὴ λάθρα τῶν ἐχθρῶν βεβουλευμένων.
διὸ καὶ μὴ προφυλαξαμένου τέσσαρες πόλεις εὐθέως πρὸς τοὺς
διαφόρους ἀπέστησαν ἐλθόντας, Σέπφωρίς τε καὶ Γάβαρα καὶ

§ 626 = uita Iosephi § 189.

PAMLVRC Lat

1 *ἀπέστεισεν* L[1] *παραγενόμενοι*] *profugi* Lat *τὰ*] *τά τε* PAL 2 *αὐτοῦ ἔρριψαν* tr. P *δ'*] suppl. m. 2 L *δὲ* VRC 3 *ὅσον εἰς δισχιλίους*] *ὡσ δισχιλίουσ* P *prope mille* Lat *ὡς εἰς χιλίους* Destinon *ἀνέστειλεν* L *Ἰωάννην* Niese *ἐπὶ*] *εἰσ* VR 4 *ἐπιβουλὰς*] *ἐπιβουλὰσ χωρῶν* M *ἐκ* om. L *ἔπεμ* * * * ‖ P *ἔπεμψεν* RC *ἀπέστελλεν* V 7 *ταῦθ'* — 8 *προσεῖχεν*] *uerum ea populus quidem praesciens neglegebat* Lat *ταῦθ'*] *ταῦτ'* P[1]M *τούτοισ* VRC *προειδὼς*] *προϊδὼν* L[1] *ἦν προειδὼσ* VRC 8 *προσεῖχεν*] *προσέσχεν* M *προσεῖχον δέ* VRC 10 *πολεμῇ*] *πολεμήσωσιν* PAM (*ut*) *per eos — bellum gereret* Lat *καθ' αὐτοὺσ* (*αὐτ*- VR) LVRC 11 *καὶ μετακαλεῖν*] *κἀμὲ καλεῖν* VR *ἠξίουν*] *ἀξιοῦν* PAL *credebant* Lat 13 *τέσαρασ* A *Νομικοῦ*] *iuris periti* Lat 14 *Ἰώεσδρον*] *iosandrum* Lat *Ἰώζαρον* Gelenius ex uit.
δ
324. 332. cf. uit. 197 *Σαδούκι*] PA *σαδουκί* L *σαδδουκί* MVRC *sadduci* Lat *Ἰούδην*] *τούδην* L *πούδην* VRC, *τούδου ἰωνάθην* i. marg. L 15 *ἵνα* VRC 16 *μὲν* · · | *ἑκών*, eras. *ἂν* L *παραγίνηται* L[1]RC *παραγίνεται* V 18 *παραγενέσθαι* VRC *uenturum esse* Lat *δὲ* VRC 19 *προεδήλου* L[1] *προσεδήλουν* VRC *indicauerunt* Lat *τῶν ἐχθρῶν λάθρα* tr. VRC 20 *φυλαξαμένου* M *τέσσαρασ* PAL 21 *ἐλθόντεσ* PAL *σεπφωρεῖσ* PAL *Γάβαρα*] Destinon ex uita 203 *γάδαρα* PAML *γάμαλα* VC *μάλα* R *gabra* Lat

630 *Γίσχαλα καὶ Τιβεριάς. ταχέως δὲ καὶ ταύτας προσηγάγετο δίχα
τῶν ὅπλων καὶ χειρωσάμενος στρατηγήμασιν τοὺς τέσσαρας ἡγε-
μόνας τῶν τε ὁπλιτῶν τοὺς δυνατωτάτους ἀνέπεμψεν εἰς Ἱεροσό-*
631 *λυμα. πρὸς οὓς ὁ δῆμος οὐ μετρίως ἠγανάκτησεν καὶ σὺν αὐτοῖς
ὥρμησεν τοὺς προπέμψαντας ἀνελεῖν, εἰ μὴ φθάσαντες ἀπέδρασαν.*
632 8. *Ἰωάννην δὲ λοιπὸν ἐντὸς τοῦ Γισχάλων τείχους ὁ παρὰ
Ἰωσήπου φόβος ἐφρούρει. καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας πάλιν ἀπέστη*
633 *Τιβεριὰς ἐπικαλεσαμένων τῶν ἔνδον Ἀγρίππαν τὸν βασιλέα. καὶ
τοῦ μὲν μὴ καταντήσαντος ἐφ' ἣν συντέτακτο προθεσμίαν, Ῥωμαϊ-
κῶν δ' ὀλίγων ἱππέων κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν παραφανέντων,*
634 *τὸν Ἰώσηπον ἐξεκήρυσσον. τῶν δ' ἠγγέλη μὲν εἰς Ταριχέας ἡ ἀπό-
στασις εὐθέως, ἐκπεπομφὼς δὲ πάντας τοὺς στρατιώτας ἐπὶ σίτου
συλλογὴν οὔτε μόνος ἐξορμᾶν ἐπὶ τοὺς ἀποστάντας οὔτε μένειν
ὑπέμενεν, δεδοικὼς μὴ βραδύναντος αὐτοῦ φθάσωσιν οἱ βασιλικοὶ
παρελθεῖν εἰς τὴν πόλιν· οὐδὲ γὰρ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν ἐνεργὸν*
635 *ἕξειν ἔμελλεν ἐπέχοντος σαββάτου. δόλῳ δὴ περιελθεῖν ἐπενόει
τοὺς ἀποστάντας. καὶ τὰς μὲν πύλας τῶν Ταριχεῶν ἀποκλεῖσαι
κελεύσας, ὡς μὴ προεξαγγείλειέ τις τὸ σκέμμα τοῖς ἐπιχειρουμένοις,
τὰ δ' ἐπὶ τῆς λίμνης σκάφη πάντα συναθροίσας, τριάκοντα δ'
εὑρέθησαν καὶ τριακόσια, καὶ ναῦται τεσσάρων οὐ πλείους ἦσαν*

---

§ 632 = uita Iosephi § 155.

PAMLVRC Lat Hegesippus III 3 p. 176.

1 *προσήγετο* A *προηγάγετο* R 2 *καὶ* om. L¹ *στρατηγήμασιν*] *στρατηγήματι* VRC *consiliis* Lat 3 *τε*] *τότε* L¹ 4 *ἠγανάκτησεν οὐ μετρίωσ* tr. VRC 6 *ἰωάννησ* L¹ *το λοιπὸν* VRC *ἐντὸς*] *ἐγγὺσ* L *γισχαλῶν, γι* i. ras. V *iaschalon* aut *ascalon* Lat 8 *ἀγρίππα* V 9 *κατατηντήσαντοσ* (α s. l.) C *ἣν*] *οἷσ* L¹ *συντέτα·|κτο* A *συνετέτακτο* L¹VRC 10 *δὲ* VRC *ἱππέων ὀλίγων* tr. VRC 11 *τῶν* — 12 *εὐθέως*] *hisque apud taricheas cognitis statim defectio constituta est* Lat *τῶν*] PAMVR¹C *τούτων* L *τῶ* ex corr. R fort. recte *δὲ* VRC *ἠγγέλλη* V *ἠγγέλη μὲν*] *ἠγγελμένων* PAMLLat *ταριχαίασ* PAMLVR²C *ταρχαίασ* R¹ 12 *εὐθέως*] *εὐθέωσ ἧει* (*ἤιει* PA) PAML *τοὺσ στρατιώτασ πάντασ* tr. VRC 14 *ὑπέμεινεν* P *βραδύνοντοσ* VRC 15 *οὔτε* L¹ *ἡμέραν* om. VRC 16 *ἔμελλον* L¹RC *ἐπέχοντος*] *ἐπισχόντοσ* L¹ *δὴ*] *δὲ* PAMVRC *autem* Lat *περιελθεῖν*] *περιελθεῖν εἰσ τὴν πόλιν* (cf. u. 15) L *περιελθεῖντα* (*τα* expunctum) C 17 *ταριχαιῶν* C *ταριχαίων* PAMVR *ἀποστατῶν* L *ἀποκλεῖσαι, εῖσαι* ex corr. m. 2 R 18 *προεξαγγείλειέ*] *ἐξαγγείλειέ* P *προεξαγγεῖλαι* V *προεξαγγείλοι* RC *proderet* Lat 19 *δὲ* LVRC *τὴν λίμνην* L *σ·κάφη* A *τριάκοντα δ' εὑρέθησαν καὶ τριακόσια*] PA *τριάκοντα δ' εὑρέθησαν καὶ διακόσια* ML *διακόσια δὲ καὶ τριάκοντα εὑρέθη* (*ηὑρέθη* C) VRC Lat 20 *ἦσαν οὐ πλείουσ* tr. L

ἐν ἑκάστῳ, διὰ τάχους ἐλαύνει πρὸς τὴν Τιβεριάδα. καὶ τοσοῦ- 636
τον ἀποσχὼν τῆς πόλεως ἐξ ὅσου συνιδεῖν οὐ ῥᾴδιον ἦν κενὰς τὰς
ἁλιάδας μετεώρους σαλεύειν ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ μόνους ἑπτὰ τῶν
σωματοφυλάκων ἀνόπλους ἔχων ἔγγιον ὀφθῆναι προσῄει. θεασά- 637
μενοι δ' αὐτὸν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἔτι βλασφημοῦντες οἱ διάφοροι
καὶ διὰ τὴν ἔκπληξιν πάντα τὰ σκάφη γέμειν ὁπλιτῶν νομίσαντες
ἔρριψαν τὰ ὅπλα καὶ κατασείοντες ἱκετηρίας ἐδέοντο φείσασθαι
τῆς πόλεως.

9. Ὁ δὲ Ἰώσηπος πολλὰ διαπειλησάμενος αὐτοῖς καὶ κατο- 638
νειδίσας, εἰ πρῶτον μὲν ἀράμενοι τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον εἰς
στάσεις ἐμφυλίους προαναλίσκουσιν τὴν ἰσχὺν καὶ τὰ εὐκταιότατα
δρῶσιν τοῖς ἐχθροῖς, ἔπειτα τὸν κηδεμόνα τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν
ἀναρπάσαι σπεύδουσιν καὶ κλείειν οὐκ αἰδοῦνται τὴν πόλιν αὐτῷ
τῷ τειχίσαντι, προσδέχεσθαι τοὺς ἀπολογησομένους ἔφασκεν καὶ
δι' ὧν βεβαιώσεται τὴν πόλιν. κατέβαινον δ' εὐθέως δέκα τῶν 639
Τιβεριέων οἱ δυνατώτατοι· καὶ τοὺς μὲν ἀναλαβὼν μιᾷ τῶν ἁλιάδων
ἀνήγαγεν πορρωτέρω, πεντήκοντα δ' ἑτέρους τῆς βουλῆς τοὺς μάλιστα
γνωρίμους κελεύει προελθεῖν ὡς καὶ παρ' ἐκείνων πίστιν τινὰ
βουλόμενος λαβεῖν. ἔπειτα καινοτέρας σκήψεις ἐπινοῶν ἄλλους ἐπ' 640
ἄλλοις ὡς ἐπὶ συνθήκαις προυκαλεῖτο. τοῖς δὲ κυβερνήταις ἐκέ- 641
λευσεν τῶν πληρουμένων διὰ τάχους εἰς Ταριχέας ἀναπλεῖν καὶ
συγκλείειν τοὺς ἄνδρας εἰς τὸ δεσμωτήριον, μέχρι πᾶσαν μὲν τὴν

---

§ 635 = uita Iosephi § 164.

PAMLVRCLatHegesippus III 3 p. 176.

1 τὴν om. P 3 ἐκέλευεν (σ s. l.) A 4 ἐνόπλους Destinon προσείη L 5 δὲ VRC αὐτῶν P ἔτι] ἐπι L[1] ·διάφοροι A 9 δ' M 11 στάσεις] στάσησ A τάσεισ V προάναλίσκουσϊ, σϊ ex σην corr. A παραναλίσκουσι primum scribere uoluit C *ante consumerent* Lat παραναλίσκουσι Bekker 12 δρῶσιν] ποιοῦσι VRC 13 αὐτῷ] αὐτῶν AMVRC 14 ἀπολογησαμένουσ PA *si qui sibi satisfacerent* Lat 15 βεβαιώσεται] Destinon βεβαιώσηται PAL βεβαιώσαιτο (αιτ i. ras. 2 litt. m. 2 C) MVRC κατέβαινων A δὲ VRC 16 τιβεριαίων PL[2] τιβεριαί·ων A τιβερειαων L[1] τιβεριατῶν V 17 πορρωτάτω (πορροτάτω C) VRC *procul* Lat δὲ VRC τοὺσ μάλιστα τῆσ βουλῆσ tr. C 18 γνωρίμους om. C ῾προσελθεῖν VRC 19 ἐπ' ἄλλοις] ἐπαλλήλουσ PA 20 ὡς om. L πρ·ουκαλεῖτο A προεκαλεῖτο VR κυβερνίταισ AC[1] 21 πληρουμένων] *nauium repletarum* Lat σκαφῶν πληρουμένων Bekker ταριχαίασ codd. 22 συγκλείειν, ειν i. ras. A, εί ex corr. m. 2 C

βουλὴν οὖσαν ἑξακοσίων, περὶ δὲ δισχιλίους τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου
συλλαβὼν ἀνήγαγεν σκάφεσιν εἰς Ταριχέας.
642 10. *Βοώντων δὲ τῶν λοιπῶν αἴτιον εἶναι μάλιστα τῆς ἀπο-*
στάσεως Κλεῖτόν τινα καὶ παρακαλούντων εἰς ἐκεῖνον ἀπερείδεσθαι
τὴν ὀργήν, ὁ Ἰώσηπος ἀνελεῖν μὲν οὐδένα προῄρητο, Λῃουὶν δέ
τινα τῶν ἑαυτοῦ φυλάκων ἐκέλευσεν ἐξελθεῖν, ἵνα ἀποκόψῃ τὰς
643 *χεῖρας τοῦ Κλείτου. δείσας δὲ ἐκεῖνος εἰς ἐχθρῶν στῖφος ἀποβή-*
σεσθαι μόνος οὐκ ἔφη. σχετλιάζοντα δὲ τὸν Ἰώσηπον ἐπὶ τοῦ σκά-
φους ὁ Κλεῖτος ὁρῶν καὶ προθυμούμενον αὐτὸν ἐπιπηδᾶν ἐπὶ τὴν
τιμωρίαν ἱκέτευεν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶν καταλι-
644 *πεῖν. κἀκείνου κατανεύσαντος ἐφ᾽ ᾧ τὴν ἑτέραν αὐτὸς ἀποκόψειεν*
ἑαυτοῦ, σπασάμενος τῇ δεξιᾷ τὸ ξίφος ἀπέκοψεν τὴν λαιάν· εἰς
645 *τοσοῦτον δέους ὑπὸ τοῦ Ἰωσήπου προήχθη. τότε μὲν δὴ κενοῖς*
σκάφεσιν καὶ δορυφόροις ἑπτὰ τὸν δῆμον αἰχμαλωτισάμενος πάλιν
Τιβεριάδα προσηγάγετο, μετὰ δ᾽ ἡμέρας ὀλίγας Σεπφωρίταις συνα-
646 *ποστᾶσαν εὑρὼν ἐπέτρεψεν διαρπάσαι τοῖς στρατιώταις. συναγαγὼν*
μέντοι πάντα τοῖς δημόταις ἔδωκεν τοῖς τε κατὰ Σέπφωριν ὁμοίως·
καὶ γὰρ ἐκείνους χειρωσάμενος νουθετῆσαι διὰ τῆς ἁρπαγῆς ἠθέ-
λησεν, τῇ δ᾽ ἀποδόσει τῶν χρημάτων πάλιν εἰς εὔνοιαν προση-
γάγετο.

---

§ 642 = uita Iosephi § 171.

PAMLVRCLat Hegesippus III 3 p. 177. Suidas s. *ἀπερείδομαι.*

1 *ἑξακοσίων*] *ἑξακοσίουσ* L *εἰσ ἑξακοσίουσ* VRC *δὲ* om. V 2 *ταρι-χαίασ* codd. 3 *δὲ*] *τε* L[1] *αἴτιον* — 5 *ὀργὴν* excerpsit Suid 4 *κλεῖτον, εῖ* ex *ί* corr. L; item infra u. 7 et 9 *ἀπερείσασθαι* Suid 5 *ὁ* om. V *προηρητο* (*εῖ* s. m. 2) V *Λῃουὶν*] *λευὶν* PAL[2] *λευὶ* M *λήουιν* aut *λίουιν* L[1] *ληούϊν*, *η* ex *ι* corr. V *λϊούϊν* R *λευΐαν* C *leuin* Lat 6 *αὐτοῦ* VRC *κλείτου δείσασ δὲ ἐκεῖ* post *αὐτοῦ* expunctum V 7 *εἰς* suppl. m. 2 L *ἐχθρὸν* P 9 *ἐπιπη-δᾶν*] *ἀποπηδᾶν* VRC 10 *ἀπὸ τῆς ἀκτῆς* om. Lat *καταλειπεῖν* PA 12 *αυτοῦ* L[1] *αὐτοῦ* L[2] *αὐτοῦ* V *ὑπέκοψε* C 13 *ὑπὸ τοῦ*] PAMLLat *ὑπ᾽ αὐτοῦ* VRC 15 *Τιβεριάδα*] *τὴν τιβεριάδα* VRC *μετὰ* — 16 *εὑρὼν*] *paucis autem diebus post cum etiam sefforin defecisse inter alias repperisset* Lat *δὲ* MVRC *σεπφωρίταισ*, litt. *ταισ* i. ras. 3 litt. m. 2 L *γίσχαλαν* (*·γίσχαλα* C) *σεπφωρίταισ* MC *σέπφωριν* VR 16 *εὑρὼν*] *ἑλὼν* MLVRC *ἐπέτρεψεν*] *ἐπέτρεψε μὲν* VRC *συναγαγὼν* — 18 *χειρωσάμενος*] *omniaque inde collecta popularibus dedit etiam sefforitis; nam et captos* Lat 17 *ἔδωκεν τοῖς τε* om. R *σέπφωριν, ιν* i. ras. m. 2 A *σεπφώριν* VRC *ὁμοίως· καὶ γὰρ ἐκείνους*] *ὁμοίωσ καὶ τιβεριάδα καὶ γὰρ κἀκείνουσ* VRC 19 *τῇ δ᾽ ἀποδόσει*] *καὶ τῇ ἀποδόσει* VRC *ἀποδώσει* P *πάλιν* om. V *προσηγάγετο*] (*uoluit*) *reuocare* Lat

XXII. 1. *Τὰ μὲν οὖν κατὰ Γαλιλαίαν ἐπέπαυτο κινήματα,* 647
καὶ τῶν ἐμφυλίων πανσάμενοι θορύβων ἐπὶ τὰς πρὸς Ῥωμαίους
ἐτράποντο παρασκευάς· ἐν δὲ τοῖς Ἱεροσολύμοις Ἄνανός τε ὁ 648
ἀρχιερεὺς καὶ τῶν δυνατῶν ὅσοι μὴ τὰ Ῥωμαίων ἐφρόνουν τό τε
τεῖχος ἐπεσκεύαζον καὶ πολλὰ τῶν πολεμιστηρίων ὀργάνων. καὶ 649
διὰ πάσης μὲν τῆς πόλεως ἐχαλκεύετο βέλη καὶ πανοπλία, πρὸς
ἀτάκτοις δὲ γυμνασίαις τὸ τῶν νέων πλῆθος ἦν, καὶ μεστὰ πάντα
θορύβου, δεινὴ δὲ κατήφεια τῶν μετρίων, καὶ πολλοὶ τὰς μελλούσας
προορώμενοι συμφορὰς ἀπωλοφύροντο. θειασμοί τε τοῖς εἰρήνην 650
ἀγαπῶσιν δύσφημοι, τοῖς δὲ τὸν πόλεμον ἐξάψασιν ἐσχεδιάζοντο
πρὸς ἡδονήν, καὶ τὸ κατάστημα τῆς πόλεως πρὶν ἐπελθεῖν Ῥωμαίους
ἦν οἷον ἀπολουμένης. Ἀνάνῳ γε μὴν φροντὶς ἦν κατὰ μικρὸν ἀφι- 651
σταμένῳ τῶν εἰς τὸν πόλεμον παρασκευῶν κάμψαι πρὸς τὸ συμ-
φέρον τούς τε στασιαστὰς καὶ τὴν τῶν κληθέντων ζηλωτῶν ἀφρο-
σύνην, ἡττήθη δὲ τῆς βίας, κἂν τοῖς ἑξῆς οἷον τέλους ἔτυχεν
δηλώσομεν.
2. *Κατὰ δὲ τὴν Ἀκραβετηνὴν τοπαρχίαν ὁ Γιώρα Σίμων πολ-* 652
λοὺς τῶν νεωτεριζόντων συστησάμενος ἐφ᾽ ἁρπαγὰς ἐτράπετο καὶ
οὐ μόνον τὰς οἰκίας ἐσπάρασσεν τῶν πλουσίων, ἀλλὰ καὶ τὰ
σώματα κατῃκίζετο δῆλός τε ἦν ἤδη πόρρωθεν ἀρχόμενος τυραν-
νεῖν. πεμφθείσης δ᾽ ἐπ᾽ αὐτὸν ὑπ᾽ Ἀνάνου καὶ τῶν ἀρχόντων 653
στρατιᾶς πρὸς τοὺς ἐν Μασάδᾳ λῃστὰς μεθ᾽ ὧν εἶχεν κατέφυγεν,

PAMLVRCLat Suidas s. *θειασμοί. ἐσχεδίαζον.*

4 *τὰ μὴ* tr. VRC *ῥωμαίων, αί* ex *ί* corr. A *τε* om. PAM 6 *πανοπλίαι* M 7 *ἀτάκτοις*] *iussis* (h. e. *τακταῖς*) Lat *καὶ μεστὰ πάντα*] *μεστὰ δ᾽ ἦν πάντα* L *καὶ μεστὰ ἦν πάντα* VRC et ut uid. Lat 9 *θειασμοί* — 10 *δύσφημοι*] habet Suid *infestaque pacem cupientibus omina* (sic Destinon *omnia* codd.) *uidebantur* Lat *θιασμοὶ* V[1]R *τε*] PAMLSuid *δὲ* VRC *τοῖς*] *τὴν* M 10 *τοῖς* — 11 *ἡδονήν* habet Suid s. *ἐσχεδίαζον* *ἐσχεδιάζοντο*] PAML Suid *ἐσχετλιάζοντο* VRC *ex tempore fingebantur* Lat 11 *ἐπανελθεῖν* L *Ῥωμαίους*] *ῥωμίουσ* A *τὸν πόλεμον* et i. marg. m. 2 *ῥωμαίουσ* V 12 *γε μὴν*] *τε μὴν* PA[1]ML *autem* Lat *φροντὶς* — 14 *ἀφροσύνην*] *apparatum belli neglegere cura fuit et studiosorum, quos aemulatores uocabant, amentiam ad utiliora conuertere* Lat 15 *ἡττήθη*] *ἥττητο* VRC 16 *δηλώσωμεν* A[1] et ex corr. P 17 *ἀκραβετινὴν* PA *ἀκραιβατηνὴν* M *ἀκραβατηνὴν* VR *ἀκραιβατινὴν* C *acrabatena* Lat *γιώρα·,* eras. *σ* L *γεώρα* (ι superscr.) V 18 *ἁρπαγὴν* P 19 *ἐσπάρασσε* VRC *ἐτάρασσεν* (— *σε* LM) PAMLLat 20 *κατῃκίζετο*] *κατηκοντίζετο* R et i. marg. m. 2 V 21 *δὲ* VRC *ἐπ᾽*] *ὑπ᾽* ut uid. L[1] *ἐπ᾽* i. ras. Lips *ἀνανίου* L[1] *καὶ τῶν*] C *τῆσ* (ex *τισ* corr. A) *τῶν* PAMLLat *καὶ τῆσ τῶν* V *καὶ* R; uide p. 272, 1 22 *μασάδη* P *μασάδα, ασ* ex *εσ* corr. M *magadae* Lat *κατέφευγεν* (-*γε* M) AM

κἀκεῖ μέχρι τῆς Ἀνάνου καὶ τῆς τῶν ἄλλων ἐχθρῶν ἀναιρέσεως μένων
654 *συνελῄζετο τὴν Ἰδουμαίαν· ὥστε τοὺς ἄρχοντας τοῦ ἔθνους διὰ τὸ πλῆθος τῶν φονευομένων καὶ τὰς συνεχεῖς ἁρπαγὰς στρατιὰν ἀθροίσαντας ἐμφρούρους τὰς κώμας ἔχειν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰδουμαίαν ἐν τούτοις ἦν.*

PAMLVRCLat.

1 *τῆς τῶν*] *τῶν* LVRC 2 *συνελήΐζετο* codd. *ἰδουμίαν* A 3 *ἀθροίσαντας* om. A 4 *ἐνφρούρουσ* A *καὶ*] *αλλὰ* (sic) VC, om. LR *τὴν* om. VRC *Ἰδουμαίαν*] *ἰδουμίαν* A *ἰουδαίαν* VC *ἰουδαίων* R

Subscriptiones: *λόγοσ β̄* PA *ἰωσήπου ἑβραίου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ λόγοσ β′* M *φλαυΐου ἰωση^π λόγοσ β̄* V *τέλοσ φλαουΐου ἰωσήπου περιαλώσεωσ λόγοσ δεύτεροσ* R *τέλοσ τοῦ β λόγου τῆσ ἰουδαικῆσ ἱστορίασ* C *fl iosippi liber secundus explicit incipit liber tertius* cod. Vat. Lat

III.

Φλαυίου Ἰωσήπου ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους βιβλίον γ'.

I. 1. Νέρωνι δ' ὡς ἠγγέλη τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν πταίσματα, 1
λεληθυῖα μὲν ὡς εἰκὸς ἔκπληξις ἐμπίπτει καὶ δέος, φανερῶς δὲ
ὑπερηφάνει καὶ προσωργίζετο, στρατηγῶν μὲν ῥᾳστώνῃ μᾶλλον ἢ 2
ταῖς τῶν πολεμίων ἀρεταῖς γεγονέναι τὰ συμβάντα λέγων, πρέπειν
δ' ἡγούμενος ἑαυτῷ διὰ τὸν ὄγκον τῆς ἡγεμονίας κατασοβαρεύεσθαι
τῶν σκυθρωπῶν καὶ δοκεῖν δεινοῦ παντὸς ἐπάνω τὴν ψυχὴν ἔχειν.
διηλέγχετό γε μὴν ὁ τῆς ψυχῆς θόρυβος ὑπὸ τῶν φροντίδων 2. σκεπ- 3
τομένου τίνι πιστεύσει κινουμένην τὴν ἀνατολήν, ὃς τιμωρήσεται
μὲν τὴν τῶν Ἰουδαίων ἐπανάστασιν, προκαταλήψεται δ' αὐτοῖς ἤδη
καὶ τὰ πέριξ ἔθνη συννοσοῦντα. μόνον εὑρίσκει Οὐεσπασιανὸν ταῖς 4
χρείαις ἀναλογοῦντα καὶ τηλικούτου πολέμου μέγεθος ἀναδέξασθαι
δυνάμενον, ἄνδρα ταῖς ἀπὸ νεότητος στρατείαις ἐγγεγηρακότα καὶ

PAMLVRC Lat Hegesippus III 1 p. 169.

Titulus: φλαυίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ βιβλίον γ̄ P φλαυΐου ἰωσήπου περι ἀλώσεωσ ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ λόγοσ γ̄ A φλαυΐου ἰωσηπου ἑβραίου περὶ ἀλώσεωσ ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ λογοσ τρίτοσ M τοῦ αὐτοῦ βιβλίον γ̄ L ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ τρίτοσ VR φλαυΐου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ περι ἁλώσεωσ λόγοσ γ̄ C 1 δὲ V ἠγγέλει A ἠγγέλλη VC 2 δ' L 3 προσοργίζετο LC[1] στρατηγοῦ MLVRCLat μὲν om. R 5 δὲ VRC ἑαυτῷ] αὐτῶ VR αὐτὸν C αὑτῷ Dindorf 7 διειλέγχετο A σκεπτομένου] PAMLVRLat et ut uid. Heg σκεπτόμενοσ δὲ C 8 πιστεύσῃ L πιστεύσει (ε s. s.) V πιστεύσειε RC 9 μὲν s. L τῶν om. AMLRC δὲ VRC 10 συννοσοῦντα (ν s. s.) A μόνον] μόνον οὖν MLat et ex corr. A fort. recte, nisi μόνον δ' mauis 12 δυναμένον, δ i. ras. A νεώτητοσ A στρατιαῖσ PMRCV[2] στρατειαῖσ, ει ex ι corr. A στρατιᾶσ V[1] *bellis* Lat *militiae* Heg

προειρηνεύσαντα μὲν πάλαι Ῥωμαίοις τὴν ἑσπέραν ὑπὸ Γερμανῶν
ταρασσομένην, προσκτησάμενον δὲ τοῖς ὅπλοις Βρεττανίαν τέως
5 λανθάνουσαν, ὅθεν αὐτοῦ καὶ τῷ πατρὶ Κλαυδίῳ παρέσχε χωρὶς
ἱδρῶτος ἰδίου θρίαμβον καταγαγεῖν.
6 3. Ταῦτά τε δὴ προκληδονιζόμενος καὶ σταθερὰν μετ᾽ ἐμπει-
ρίας τὴν ἡλικίαν ὁρῶν, μέγα δὲ πίστεως αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς ὅμηρον
καὶ τὰς τούτων ἀκμὰς χεῖρα τῆς πατρῴας συνέσεως, τάχα τι καὶ
7 περὶ τῶν ὅλων ἤδη τοῦ θεοῦ προοικονομουμένου, πέμπει τὸν ἄνδρα
ληψόμενον τὴν ἡγεμονίαν τῶν ἐπὶ Συρίας στρατευμάτων, πολλὰ
πρὸς τὸ ἐπεῖγον οἷα κελεύουσιν αἱ ἀνάγκαι μειλιξάμενός τε καὶ
8 προθεραπεύσας. ὁ δ᾽ ἀπὸ τῆς Ἀχαΐας, ἔνθα συνῆν τῷ Νέρωνι,
τὸν μὲν υἱὸν Τίτον ἀπέστειλεν ἐπ᾽ Ἀλεξανδρείας τὸ πέμπτον καὶ
δέκατον ἐκεῖθεν ἀναστήσοντα τάγμα, περάσας δ᾽ αὐτὸς τὸν Ἑλλήσ-
ποντον πεζὸς εἰς Συρίαν ἀφικνεῖται κἀκεῖ τάς τε Ῥωμαϊκὰς δυνά-
μεις συνήγαγε καὶ συχνοὺς παρὰ τῶν γειτνιώντων βασιλέων συμ-
μάχους.
9 II. 1. Ἰουδαῖοι δὲ μετὰ τὴν Κεστίου πληγὴν ἐπηρμένοι ταῖς
ἀδοκήτοις εὐπραγίαις ἀκρατεῖς ἦσαν ὁρμῆς καὶ ὥσπερ ἐκριπιζό-
μενοι τῇ τύχῃ προσωτέρω τὸν πόλεμον ἐξῆγον· πᾶν γοῦν εὐθέως
ὅσον ἦν μαχιμώτατον αὐτοῖς ἀθροισθέντες ὥρμησαν ἐπ᾽ Ἀσκά-
10 λωνα. πόλις ἐστὶν ἀρχαία τῶν Ἱεροσολύμων εἴκοσι πρὸς τοῖς πεντα-
κοσίοις ἀπέχουσα σταδίους ἀεὶ διὰ μῖσους Ἰουδαίοις γεγενημένη,
11 διὸ καὶ τότε ταῖς πρώταις ὁρμαῖς ἐγγίων ἔδοξεν. ἐξηγοῦντο δὲ τῆς

PAMLVRC Lat Hegesippus III 1 p. 170 sq. Suidas s. *προσκληδονιζόμενος, σταθερόν.*

2 *δὲ*] *τε* PAML 3 *λανθάνουσαν*] *inter undas latentem* Heg *αὐτοῦ*] *αὐτῷ* PAML² et ut uid. Heg *ipsius* Lat *πατρὶ*] *πατρὶ αὐτοῦ* C 5 *ταῦτα* — 6 *ὁρῶν* habet Suidas *προσκληδονιζόμενος* Suid *σταθηρὰν* VR 6 *μέγα δὲ — ὅμηρον*] *obsidesque fidei liberos* Lat *μέγα*] Destinon *μετὰ* codd. 7 *χεῖρασ* L¹Lat *τάχα*] *τάχιστα* C 9 *ληψόμενον*] *διαληψόμενον* VRC *παραληψόμενον* Destinon *στρατευμάτων*] *ταγμάτων*, i. marg. *γρ στρατευμάτων* m. 2 V 11 *προσθεραπεύσασ* C *δὲ* PVRC *ἀπὸ*] *protinus ex* Lat *συνῆν*, *η* i. ras. m. 2 C 12 *ἀπέστειλεν*] *ἔστειλεν* LVRC *ἀλεξάνδρειαν* PAML² *τὸ*] *τό τε* VRC *πέμπτον καὶ δέκατον*] Niese praeeunte Cardwello *πέμπτον καὶ τὸ δέκατον* codd. Lat; uide infra III 65. Tacit. hist. V 1 13 *ἀναστῆσον* A¹ *τάγματα* VRC *δὲ* VRC *ἑλλήσποντον*, *τ* i. ras. A *ἑλήσποντον* V *ad hellespontum* Lat 15 *συνῆγε* VRC *γειτνιόντων* PAV 17 *Κεστίου*] *τοῦ κεστίου* A 18 *ἀδοκήταισ* V 19 *εὐθέως* om. Lat 20 *μαχημώτατον* A *αὐτοῖς*] *αὐτῶν* LVRC, om. Lat 21 *πόλις*] *πόλισ δὲ* V *τοὶσ* ex *τοὺσ* corr P *τοὺσ* V *πεντακοσίουσ* V *septingentorum* Lat Heg 22 *αἰεὶ* MVRC *ἰουδαίων* C 23 *ἐγγίων*] *ἔγγιον* PML *ἐγγιεῖν* VRC *propior* Lat

καταδρομῆς τρεῖς ἄνδρες ἀλκήν τε κορυφαῖοι καὶ συνέσει, Νίγερ τε
ὁ Περαΐτης καὶ ὁ Βαβυλώνιος Σίλας, πρὸς οἷς Ἰωάννης ὁ Ἐσσαῖος.
ἡ δὲ Ἀσκάλων ἐτετείχιστο μὲν καρτερῶς, βοηθείας δὲ ἦν σχεδὸν 12
ἔρημος· ἐφρουρεῖτο γὰρ ὑπό τε σπείρας πεζῶν καὶ ὑπὸ μιᾶς ἴλης
ἱππέων, ἧς ἐπῆρχεν Ἀντώνιος.

2. Οἱ μὲν οὖν πολὺ ταῖς ὁρμαῖς συντονώτερον ὁδεύσαντες ὡς 13
ἐγγύθεν ὡρμημένοι καὶ δὴ παρῆσαν· ὁ δὲ Ἀντώνιος, οὐ γὰρ ἠγνόει 14
μέλλουσαν ἔτι τὴν ἔφοδον αὐτῶν, προεξήγαγε τοὺς ἱππεῖς καὶ
οὐδὲν οὔτε πρὸς τὸ πλῆθος οὔτε τὴν τόλμαν ὑποδείσας τῶν πολε-
μίων καρτερῶς τὰς πρώτας ὁρμὰς ἀνεδέξατο καὶ τοὺς ἐπὶ τὸ τεῖχος
ὠθουμένους ἀνέστειλεν. οἱ δὲ πρὸς ἐμπείρους πολέμων ἄπειροι 15
καὶ πεζοὶ πρὸς ἱππεῖς, ἀσύντακτοί τε πρὸς ἡνωμένους καὶ πρὸς
ὁπλίτας ἐξηρτυμένους εἰκαιότερον ὡπλισμένοι, θυμῷ τε πλέον ἢ
βουλῇ στρατηγούμενοι πρὸς εὐπειθεῖς καὶ νεύματι πάντα πράτ-
τοντας ἀντιτασσόμενοι πονοῦσιν ῥᾳδίως· ὡς γὰρ αὐτῶν ἅπαξ ἤδη 16
συνεταράχθησαν αἱ πρῶται φάλαγγες, ὑπὸ τῆς ἵππου τρέπονται,
καὶ τοῖς κατόπιν αὐτῶν ἐπὶ τὸ τεῖχος βιαζομένοις περιπίπτοντες
ἀλλήλων ἦσαν πολέμιοι, μέχρι πάντες ταῖς τῶν ἱππέων ἐμβολαῖς

PAMLVRC Lat Hegesippus III 4 p. 177. Suidas s. ἐκριπίζεσθαι.

1 σύνεσιν MLVRC 2 ἐσαῖοσ C 4 σπείρας] C σπείρησ PAMLVR *una cohorte* Lat; numerum supplendum esse putat Destinon ἴλησ PAML²C εἴλησ L¹ εἰλῆσ R · ἴλησ V 5 ὑπῆρχεν PM Ἀντώνιος] ἀντώνιοσ ἡγεμων (ὁ ἡγεμὼν P) PAM 6 πολλοὶ PC ὁρμαῖς] PAL² ὀργαῖσ ML¹VRC *ira* Lat συντομώτερον PL 8 μέλουσαν C ἔτι] ἐπὶ L¹ προεξήγαγε] προεξήγαγέ (-γέν AL¹) τε AML 9 τὴν] πρὸσ τὴν VRC ὑποδήσασ C 10 ἀνεδέξατο] ὑπεδέξατο C τοῦ τεῖχουσ (ουσ ex οσ corr.) V 11 ὠθουμένους] ὡρμημένουσ PAML *properantes aggredi* Lat ἀνέστειλε PM οἱ — 15 ῥᾳδίως] *itaque iudaei quod cum peritioribus imperiti et pedites cum equitibus cum stipatis autem inordinati leuiterque armati cum instructis plusque indignationi quam consilio tribuentes cum morigeris et nutu rectoris omnia facientibus erant dimicaturi, facilis erat aduersariis labor* Lat οἱ] τοῖσ PAM ἐμπείρους] ἐμπείρουσ τε L ἐμπείρουσ γε VRC πολέμων] πολέμου PAM πολεμεῖν L ἀπείροισ PAM 12 πεζοῖσ (ex πεζοὺσ corr. A) PAM ἀσυντάκτοισ PAM πρὸς ἡνωμένους] προσηνωμένοισ P προσηνωμένουσ AR 13 ἐξηρτυμένους] ex ἐξηρτυμένοσ corr. A ἐξηρτημένουσ VR ἐξηρτυμένουσ C ὡπλισμένοισ PAM πλεῖον A 14 στρατηγούμενοι] PLVRC στρατηγουμένοι A στρατηγουμένοισ M 15 ἀντιτασσομένοισ PAM πονοῦσιν ῥᾳδίως] πόνοσ ἦν ῥάδιοσ PAM πόνοι ἦσαν ῥάδιοι L πόνος ἦν ῥᾳδίως Destinon ex PAM ἅπαξ om. LVR 17 βιαζόμενοι· V 18 πάντες] πάντωσ L¹ ἐμβολαῖς] PAL Lat εἰσβολαῖσ MC et i. marg. V ἀπειλαῖσ R et i. marg. M

εἴξαντες ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ πᾶν τὸ πεδίον· τὸ δὲ ἦν πολὺ καὶ
17 πᾶν ἱππάσιμον. ὃ δὴ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις συνεργῆσαν πλεῖστον
εἰργάσατο τῶν Ἰουδαίων φόνον· τούς τε γὰρ φεύγοντας αὐτῶν
φθάνοντες ἐπέστρεφον καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ δρόμου συνειλουμένων
διεκπαίοντες ἀπείρους ἀνῄρουν, ἄλλοι δὲ ἄλλους ὅπῃ τρέποιντο
18 κυκλούμενοι καὶ περιελαύνοντες κατηκόντιζον ῥᾳδίως. καὶ τοῖς μὲν
Ἰουδαίοις τὸ ἴδιον πλῆθος ἐρημία παρὰ τὰς ἀμηχανίας κατεφαί-
νετο, Ῥωμαῖοι δὲ ἐν ταῖς εὐπραγίαις καίπερ ὄντες ὀλίγοι τῷ
19 πολέμῳ καὶ περισσεύειν σφᾶς αὐτοὺς ὑπελάμβανον. καὶ τῶν μὲν
προσφιλονεικούντων τοῖς πταίσμασιν αἰδοῖ τε φυγῆς ταχείας καὶ
μεταβολῆς ἐλπίδι, τῶν δὲ μὴ κοπιώντων ἐν οἷς εὐτύχουν, παρέ-
τεινεν ἡ μάχη μέχρι δείλης, ἕως ἀνῃρέθησαν μὲν μύριοι τῶν Ἰου-
δαίων τὸν ἀριθμὸν ἄνδρες καὶ δύο τῶν ἡγεμόνων, Ἰωάννης τε
20 καὶ Σίλας· οἱ λοιποὶ δὲ τραυματίαι τὸ πλέον σὺν τῷ περιλειπο-
μένῳ τῶν ἡγεμόνων Νίγερι τῆς Ἰδουμαίας εἰς πολίχνην τινά, Χάαλλις
21 καλεῖται, συνέφυγον. ὀλίγοι δέ τινες καὶ τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ τῇσδε
τῆς παρατάξεως ἐτρώθησαν.
22 3. Οὐ μὴν οἱ Ἰουδαῖοι τηλικαύτῃ συμφορᾷ κατεστάλησαν τὰ
φρονήματα, μᾶλλον δ' αὐτῶν τὸ πάθος ἤγειρε τὰς τόλμας, ὑπερο-
ρῶντές τε τοὺς ἐν ποσὶ νεκροὺς ἐδελεάζοντο τοῖς προτέροις κατορ-
23 θώμασιν ἐπὶ πληγὴν δευτέραν. διαλιπόντες γοῦν οὐδ' ὅσον ἰάσα-
σθαι τὰ τραύματα καὶ τὴν δύναμιν πᾶσαν ἐπισυλλέξαντες ὀργι-

PAMLVRC Lat Hegesippus III 4 p. 178.

1 πολὺ] πλατὺ (πλατὺ· C) VRC *plurimus* Lat 2 τοῖσ ῥωμαίων Ṙ 4 καὶ — 5 ἀνῄρουν] *et quos occupassent curriculo transfigendo infinitos peremerunt* Lat συνειλουμένου C 5 διεκπαίοντεσ, αίο i. ras. minore V διεκπεσόντεσ (s. P) PA ὅποι L 6 περιελαύνοντες] *exagitantes* Lat 8 ῥωμαίοισ V[1] δὲ ἐν] δ' ἐν L δὲ VR ὄντες om. PA τῷ πολέμῳ] τῶν πολεμίων Niese 10 αἰδοῖ] αἰδοῦσ P αἰδοῖ, οῖ ex οὺσ uid. corr. A 11 ταβολῆσ (με s.) A κοπιόντων P 12 μὲν om. P μύριοι τὸν ἀριθμὸν ἄνδρες (omisso τῶν Ἰουδαίων) Holwerda p. 26 μύριοι τῶν τὸν ἀριθμὸν ἰουδαῖοι ἄνδρεσ tr. C 13 τὸν om. AMLVR ἄνδρες om. P ἡγουμένων L τε om. C 14 περιλειπομένων A[1] 15 Χάαλλις] χαάλλισ, σ s. A χαάλισ et i. marg. εὕρηται σάλλισ M σάλλισ LRC ἢ σάλλισ V *challis* Lat 18 οἱ om. L 19 δὲ PVRC πάθος] πλῆθοσ L ὑπερορῶντες — 20 ποσὶ] *et conicientes quantum ante pedes mortuorum iaceret* Lat 20 τε] δὲ L ἐδελεάζοντο, λ ex α corr. L προτέροις] προγενεστέροισ PAM unde προγεγενημένοις aut simile coniecerit aliquis 21 δευτέραν, δευ i. ras. uid. A διαλειπόντεσ C οὐδ'] οὐχ P οὐδὲ VRC ἰᾶσθαι VR ὀργιλώτερον] ὀργιλώτεροι VRC

λώτερον καὶ πολλῷ πλείους ἐπαλινδρόμουν ἐπὶ τὴν Ἀσκάλωνα.
παρείπετο δ' αὐτοῖς μετά τε τῆς ἀπειρίας καὶ τῶν ἄλλων πρὸς 24
πόλεμον ἐλασσωμάτων ἡ προτέρα τύχη· τοῦ γὰρ Ἀντωνίου τὰς 25
παρόδους προλοχίσαντος ἀδόκητοι ταῖς ἐνέδραις ἐμπεσόντες καὶ
ὑπὸ τῶν ἱππέων πρὶν εἰς μάχην συντάξασθαι κυκλωθέντες, πάλιν
πίπτουσι μὲν ὑπὲρ ὀκτακισχιλίους, οἱ λοιποὶ δὲ πάντες ἔφυγον,
σὺν οἷς καὶ Νίγερ, πολλὰ κατὰ τὴν φυγὴν εὐτολμίας ἐπιδειξάμενος
ἔργα, συνελαύνονταί τε προσκειμένων τῶν πολεμίων εἴς τινα πύργον
ὀχυρὸν κώμης Βελζεδὲκ καλουμένης. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀντώνιον ὡς 26
μήτε τρίβοιντο περὶ τὸν πύργον ὄντα δυσάλωτον μήτε ζῶντα τὸν
ἡγεμόνα καὶ γενναιότατον τῶν πολεμίων περιίδοιεν, ὑποπιμπρᾶσι
τὸ τεῖχος. φλεγομένου δὲ τοῦ πύργου Ῥωμαῖοι μὲν ἀναχωροῦσι 27
γεγηθότες ὡς διεφθαρμένου καὶ Νίγερος, ὁ δὲ εἰς τὸ μυχαίτατον
τοῦ φρουρίου σπήλαιον καταπηδήσας ἐκ τοῦ πύργου διασώζεται,
καὶ μεθ' ἡμέρας τρεῖς τοῖς μετ' ὀλοφυρμοῦ πρὸς κηδείαν αὐτὸν
ἐρευνῶσιν ὑποφθέγγεται. προελθὼν δὲ χαρᾶς ἀνελπίστου πάντας 28
ἐπλήρωσεν Ἰουδαίους ὡς προνοίᾳ θεοῦ σωθεὶς αὐτοῖς στρατηγὸς
εἰς τὰ μέλλοντα.

4. Οὐεσπασιανὸς δὲ τὰς δυνάμεις ἀναλαβὼν ἐκ τῆς Ἀντιο- 29
χείας, ἥ μητρόπολίς ἐστι τῆς Συρίας, μεγέθους τε ἕνεκα καὶ τῆς
ἄλλης εὐδαιμονίας τρίτον ἀδηρίτως ἐπὶ τῆς ὑπὸ Ῥωμαίοις οἰκου-
μένης ἔχουσα τόπον, ἔνθα μετὰ πάσης τῆς ἰδίας ἰσχύος ἐκδεχό-
μενον αὐτοῦ τὴν ἄφιξιν καὶ Ἀγρίππαν τὸν βασιλέα κατειλήφει,
ἐπὶ Πτολεμαΐδος ἠπείγετο. καὶ κατὰ ταύτην ὑπαντῶσιν αὐτῷ τὴν 30

PAMLVRC Lat Hegesippus III 4 p. 178. 180.

1 *πολλῷ*] *πολὺ* AMLVRC 2 *παρήπετο* V¹ *δὲ* PVRC *τε*] AL et ex corr. P om. P¹VRC *γε* M *πρὸς* om. V¹ 3 *ἐλασσομάτων* PC¹ 4 *προλοχήσαντοσ* AL *προλοχίσαντοσ*, *ι* ex *ή* corr. VC *ἀδόκιτοι* P 7 *σὺν* — 9 *καλουμένης*] *cumque his niger multis dum fugeret magni animi facinoribus demonstratis, et quoniam hostes instarent in turrem quandam tutissimam compelluntur alicuius uici, cui nomen est baldezel* Lat *ἐπιδειξάμενοι* PA 8 *συνελαύνονταί τε*] ex Lat Destinon *συνελαύνονται* PA *συνελαύνεται* L *συνελαύνονται δ' οὖν* MRC *συνελαύνονται οὖν* V 9 *Βελζεδὲκ*] *βεδεζὲλ* L *βεζεδὲλ* MVRC *baldezel* Lat 11 *περιείδοιεν* VR *ὑποπιπρᾶσι* C¹ 14 *τοῦ φρουρίου σπήλαιον*] *τοῦ σπηλαίου* P *castelli specus* Lat; *σπήλαιον* suspectum *πύργου*] *πυρὸς* Destinon et Niese 15 *ἡμέρας τρεῖς*] *ἡμέραν τρίτην* VRC *ὀλοφυρμῶν* VRC 16 *ἀνερευνῶσιν* ML *ὑποφθέγγεται*] *sese ostendit* Lat 19 i. marg. *γ̄* C *ἀναλαβὼν ἐκ τῆς Ἀντιοχείας*] *antiochiam ducens* Lat 20 *ἥ*] *ἡ* P *ἤ* V *μητρόπολι* (σ superscr.) A *τῆς* s. V 21 *τρίτον* om. L¹ *ἀδήριτοσ* L¹ *τῆς*] *τοῖσ* PMC² 22 *ἐκδεχομένου* P *ἐκδεχόμενοσ* C *ἐκδεχόμενον* — 23 *ἄφιξιν*] *aduentu suo* Lat 24 *κατὰ ταύτην*] *κατ' αὐτὴν* PAML *in hac* Lat

πόλιν οἱ τῆς Γαλιλαίας Σέπφωριν νεμόμενοι πόλιν, μόνοι τῶν
31 *τῇδε εἰρηνικὰ φρονοῦντες· οἳ καὶ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καὶ τῆς*
Ῥωμαίων ἰσχύος οὐκ ἀπρονόητοι πρὶν ἀφικέσθαι Οὐεσπασιανὸν
Καισεννίῳ Γάλλῳ πίστεις τε ἔδοσαν καὶ δεξιὰς ἔλαβον καὶ παρε-
32 *δέξαντο φρουράν. τότε γε μὴν φιλοφρόνως ἐκδεξάμενοι τὸν ἡγε-*
μόνα προθύμως σφᾶς αὐτοὺς ὑπέσχοντο κατὰ τῶν ὁμοφύλων συμ-
33 *μάχους· οἷς ὁ στρατηγὸς ἀξιώσασι τέως πρὸς ἀσφάλειαν ἱππεῖς*
τε καὶ πεζοὺς παραδίδωσιν ὅσους ἀνθέξειν ταῖς καταδρομαῖς, εἴ
34 *τι Ἰουδαῖοι παρακινοῖεν, ὑπελάμβανον· καὶ γὰρ οὐ μικρὸν ἐδόκει*
τὸ κινδύνευμα πρὸς τὸν μέλλοντα πόλεμον ἀφαιρεθῆναι τὴν Σέπ-
φωριν, μεγίστην μὲν οὖσαν τῆς Γαλιλαίας πόλιν, ἐρυμνοτάτῳ δ'
ἐπιτετειχισμένην χωρίῳ καὶ φρουρὰν ὅλου τοῦ ἔθνους ἐσομένην.
35 III. 1. *Δύο δ' οὔσας τὰς Γαλιλαίας, τήν τε ἄνω καὶ τὴν*
κάτω προσαγορευομένην, περιίσχει μὲν ἡ Φοινίκη τε καὶ Συρία,
διορίζει δὲ ἀπὸ μὲν δύσεως ἡλίου Πτολεμαῒς τοῖς τῆς χώρας τέρ-
μασι καὶ Κάρμηλος, τὸ πάλαι μὲν Γαλιλαίων, νῦν δὲ Τυρίων
36 *ὄρος· ᾧ προσίσχει Γαβαά, πόλις ἱππέων, οὕτω προσαγορευομένη*
διὰ τὸ τοὺς ὑφ' Ἡρώδου βασιλέως ἀπολυομένους ἱππεῖς ἐν αὐτῇ
37 *κατοικεῖν· ἀπὸ δὲ μεσημβρίας Σαμαρεῖτίς τε καὶ Σκυθόπολις μέχρι*
τῶν Ἰορδάνου ναμάτων. πρὸς ἕω δὲ Ἱππηνῇ τε καὶ Γαδάροις ἀπο-

PAMLVRC Lat Hegesippus III 5 p. 180.

1 *νεμόμενοι πόλιν, μόνοι*] PAMLat *νεμόμενοι μόνοι* L² *νεμόμενοι* L¹VRC 3 post *πρὶν* eras. *ἢ* L 4 *Καισεννίῳ*] *καὶ σεντίω* PA *κεσσεννίω τῶ* L *κεστίω* MVRC *cestio* cod. Vat. *sentio* cod. Berol. Lat *caesentio* Heg; cf. supra II 510 *τε* om. A 5 *τότε*] *τό* L¹ *πό* (*π* a rubricatore additum) C *τότε γε μὴν*] *itaque et* Lat 8 *παραδίδων* R *ὅσουσ* iteratum deleuit man. 2 V 9 *ἰουδαίοισ* L¹ *παρακινοῖ εν* ex *παρακει··'νοισὲν* corr. L *ὑπελάμβανο* | M *ὑπελάμβανεν* (-*νε* VC) VRC Lat fort. recte *οὐ*] *οὐδὲ* VRC 11 *ἐρυμνωτάτω* AL¹ *ἐρυμνοτάτην*, *ο* ex *ω* corr. V *δὲ* VRC 12 *ἐπιτετειχισμένην — ὅλου* om. C *ἐπιτετειχισμένην*] *ἐπεκτισμένην* VR et i. marg. M *conditam* Lat 13 i. marg. *ᾱ* V *δ̄* C *δὲ* VR *τὴν* om. PAL 14 *προσαγορευομένασ* L *περιίσχει*] *ἣν περιΐσχει* PA *τε* om. VRC 15 *δ'* L *ptolomais* Lat *τέρμασι*] *τέλμασι* VR 16 *καὶ — Γαλιλαίων* om. C *καὶ* — 17 *ὄρος*] *quondam et galileorum, nunc autem mons tyriorum carmelus* Lat 17 *προίσχει* MR *Γαβαὰ*] *εὕρηται καὶ γάβλα* i. marg. M *γάβαλα* LC *γαβλαα* VR *gaba* Lat *gabaa* Heg *Γάβα* Ant. Iud. XV 294 uita 115 *πόλις ἱππέων*] *ciuitas hippeon hoc est equitum* Lat *οὕτω προσαγορευομένη*] *οὕτωσ ἀγορευομένη* VRC 18 *τοὺς*] *τῆσ* P *ὑφ'*] *ἀφ'* PAM *τοῦ βασιλέωσ* MVRC 19 *σαμαρείτισ* P *σαμάρειά* M *σαμαρὶσ* VRC *samaritis* Lat 20 *ναμάτων*] *ῥείθρων* VRC *δ'* L *ἱππινῇ* PA *ἱππήνη* L *ἱππηνή* (*ἰππ*-V) VRC *ioppa* (abl.) Lat *ioppene* cod. Amb. Heg *Γαδάροις*] *γαδαρὶσ* VRC *gadaris* (abl.) Lat

τέμνεται καὶ τῇ Γαυλωνίτιδι· ταύτῃ καὶ τῆς Ἀγρίππα βασιλείας
ὅροι. τὰ προσάρκτια δ' αὐτῆς Τύρῳ τε καὶ τῇ Τυρίων χώρᾳ 38
περατοῦται. καὶ τῆς μὲν κάτω καλουμένης Γαλιλαίας ἀπὸ Τιβε-
ριάδος μέχρι Χαβουλών, ἧς ἐν τοῖς παραλίοις Πτολεμαῒς γείτων,
τὸ μῆκος ἐκτείνεται. πλατύνεται δ' ἀπὸ τῆς ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ 39
κειμένης κώμης, Ἐξαλὼθ καλεῖται, μέχρι Βηρσάβης, ἣ καὶ τῆς ἄνω
Γαλιλαίας εἰς εὖρος ἀρχὴ μέχρι Βακὰ κώμης· αὕτη δὲ τὴν Τυρίων
γῆν ὁρίζει. μηκύνεται δὲ μέχρι Μηρὼθ ἀπὸ Θελλᾶ κώμης Ἰορδάνου 40
γείτονος.

2. Τηλικαῦται δ' οὖσαι τὸ μέγεθος καὶ τοσούτοις ἔθνεσιν 41
ἀλλοφύλοις κεκυκλωμέναι πρὸς πᾶσαν ἀεὶ πολέμου πεῖραν ἀντέσχον·
μάχιμοί τε γὰρ ἐκ νηπίων καὶ πολλοὶ Γαλιλαῖοι πάντοτε, καὶ οὔτε 42
δειλία ποτὲ τοὺς ἄνδρας οὔτε λιπανδρία τὴν χώραν κατέσχεν,
ἐπειδὴ πίων τε πᾶσα καὶ εὔβοτος καὶ δένδρεσι παντοίοις κατά-
φυτος, ὡς ὑπὸ τῆς εὐπετείας προκαλέσασθαι καὶ τὸν ἥκιστα γῆς
φιλόπονον. προσησκήθη γοῦν ὑπὸ τῶν οἰκητόρων πᾶσα, καὶ μέρος 43
αὐτῆς ἀργὸν οὐδέν, ἀλλὰ καὶ πόλεις πυκναὶ καὶ τὸ τῶν κωμῶν
πλῆθος πανταχοῦ πολυάνθρωπον διὰ τὴν εὐθηνίαν, ὡς τὴν

PAMLVRCLatHegesippus III 6 p. 181.

1 καὶ τῇ — 2 ὅροι] *idem autem et gaulonitidi regioni et regno agrippae confinia praescripta uetere aeuo fuere* Heg τῇ Γαυλωνίτιδι] τῇ γαυλανίτιδι MLR τῇ γαυλανίτιδϊ· V ἡ γαυλανίτισ C ταύτῃ] αὕτη C ταύτῃ — 2 ὅροι] *quae etiam regi agrippae fines sunt* Lat 2 ὅροι] οἱ ὅροι ed. pr. προσαρκτικὰ P πρὸσ ἀρκτικὰ AL δὲ VRC αὐτοῖσ P τῇ om. AVRC 4 μέχρι — γείτων] *usque ad zabulon, cui uicina in locis maritimis ptolomensium ciuitas* Lat *usque ad urbem, cui nomen zabulon, supra maritima ptolomaidis* Heg Χαβουλών, ἧς] ζαβουλῶν (-ὼν A) ἧσ PA ζαβουλὼν·· L χαβουλώνησ VRC; cf. supra II 503 Πτολεμαῒς γείτων] πτολεμαϊτῶν PAL[2] 5 δὲ VRC 6 Ἐξαλὼθ] PAL ξαλὼθ MRCHeg ξανλὼθ V *salothi* Lat ἡ ξαλὼθ Hudson; cf. uita § 227 βηρσαβῆσ L *bersaben* (acc.) Lat Heg ἣ A 7 βακᾶ M *bacathae* uel *bacatae* Heg τύρων P 8 μηκύνεται — 9 γείτονος] *longitudinis quoque eius initium uicus est thallia, finis est rothtallia iordani finitimus* Heg μηρὼθ' V *beroth* Lat θελλὰ PAVR θελλαὴ L *thalla* (abl.) Lat 10 δὲ VRC 12 πάντοτε γαλιλαῖοι tr. VRC 13 ποτὲ om. L λειπανδρεία A λειπανδρία MVRC λειψανδρία L χώραν] πόλιν, i. marg. τὴν χώραν L 14 ἐπειδὴ] ἔστι δὲ Destinon πίων] ἀμείνων (i. marg. γρ πίων V) VR εὕρηται καὶ ἀμείνων i. marg. M 15 εὐπετείας] εὐπειθείασ ut uid. L[1] εὐπαθείασ VRC et i. marg. M *ubertate* Lat προκαλέσ|ασθαι A προσκαλέσασθαι LC προ·καλέσασθαι V 16 προσησκήθη] προσωκίσθη PA et ut uid. Heg *excultae sunt* Lat οικητόνων (sic) ex φιλοπονων corr. C 17 οὐδὲν ἀργὸν tr. VRC καὶ το, ι suppl., ο i. ras. P 18 πλῆθοσ, πλῆ solito angustius scriptum P εὐθηνίαν, η i. ras., ι ex ει corr. m. 2 L

ἐλαχίστην ὑπὲρ πεντακισχιλίους πρὸς τοῖς μυρίοις ἔχειν οἰκήτορας.

44 3. *Καθόλου δέ, εἰ καὶ τῷ μεγέθει τις ἐλαττώσειε τῆς Περαίας*
τὴν Γαλιλαίαν, προέλοιτο δ᾽ ἂν τῇ δυνάμει· ἡ μὲν γὰρ ἐνεργὸς
ὅλη καὶ συνεχής ἐστιν καρποφόρος, ἡ Περαία δὲ πολὺ μὲν μείζων,
ἔρημος δὲ καὶ τραχεῖα τὸ πλέον πρός τε καρπῶν ἡμέρων αὔξησιν
45 *ἀγριωτέρα, τό γε μὴν μαλθακὸν αὐτῆς καὶ πάμφορον, καὶ τὰ*
πεδία δένδρεσι ποικίλοις κατάφυτα τὸ πλεῖστόν τε ἐλαίαν [τε] καὶ
ἄμπελον καὶ φοινικῶνας ἤσκηται, διαρδομένη χειμάρροις τε τοῖς
ἀπὸ τῶν ὀρῶν καὶ πηγαῖς ἀεννάοις ἅλις, εἴ ποτ᾽ ἐκεῖνοι σειρίῳ
46 *φθίνοιεν. μῆκος μὲν [οὖν] αὐτῆς ἀπὸ Μαχαιροῦντος εἰς Πέλλαν,*
47 *εὖρος δ᾽ ἀπὸ Φιλαδελφείας μέχρι Ἰορδάνου. καὶ Πέλλῃ μέν, ἣν*
προειρήκαμεν, τὰ πρὸς ἄρκτον ὁρίζεται, πρὸς ἑσπέραν δὲ Ἰορδάνῃ·
μεσημβρινὸν δ᾽ αὐτῆς πέρας ἡ Μωαβῖτις, καὶ πρὸς ἀνατολὴν
Ἀραβίᾳ τε καὶ Σιλωνίτιδι, πρὸς δὲ Φιλαδελφηνῇ καὶ Γεράσοις
ἀποτέμνεται.

48 4. *Ἡ δὲ Σαμαρεῖτις χώρα μέση μὲν τῆς Γαλιλαίας ἐστὶ καὶ*
τῆς Ἰουδαίας· ἀρχομένη γὰρ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ πεδίῳ κειμένης Γηνεὼς
ὄνομα κώμης ἐπιλήγει τῆς Ἀκραβετηνῶν τοπαρχίας· φύσιν δὲ

PAMLVRC Lat Hegesippus III 6 p. 182.

1 *πεντακισχιλίοισ, οισ* ex *ουσ* corr. P 3 *δ᾽* L 4 *προέλοιτ᾽ ἂν* Bekker *δ᾽ ἂν*] *δὰν* P *γ᾽ ἂν* Destinon *ἐνεργὸσ, ε* ante *ρ* ex corr. M *ἐνεργῶσ* V 5 *ὅλῃ*] *ἐστι* C *συνεχὴς*] *assidue* Lat *συνεχὲς* Destinon *ὅλη — καρποφόρος*] *ὅλη ἐστὶ καὶ καρποφόρος* Bekker *ἐστιν*] *ὅλη* C *πολὺ* iteratum expunxit V *μὲν* om. L 6 *ἡμερῶν* PA^1 7 *αὐτῆς*] *ταύτησ* RC *galileae* Lat *καὶ τὸ πάμφορον* VRC *καὶ τὰ πεδία*] *campos habet* Lat 8 *κατάφυτα ποικίλοισ* tr. VRC *τε*] *δὲ* MVRC, om. L *ἐλαίαν*] *εἰσ ἐλαίαν* MLVRC *τε* om. PAM 9 *φοινικῶνοσ* L^1 *διαρδομένη ·* L *χειμάροισ* C^1 10 *καὶ*] *aut* Lat *ἀενάοισ* RC^1 *ποτε* AVRC *ἐκεῖνοι σειρίῳ*] *ἐκείνοισ ἰρίωι* (*-ω* A) PA *ἐκεῖνοι σϊρίω, ϊ* i. ras. 2 litt. m. 2 L 11 *οὖν* om. PAL 12 *δὲ* MVRC *φιλαδελφίασ* L^{1}V^{1}RC^1 *μέχρισ* MVRC *πέλλα* P *πέλλαν* A *Βεθλέπτεφα* Relandus *ἣν*] *ἣ* MVRC 13 *πρὸς ἑσπέραν δὲ*] *τὰ πρὸσ ἑσπέραν δὲ* MRC *τὰ δὲ πρὸσ ἑσπέραν* V *ἰορδάνην* PA *ἰορδάνησ* L 14 *δὲ* LVRC *μωαβίτησ* P *βωαβίτισ* M 15 *Σιλωνίτιδι*] PAL^2 *σιλβωνίτιδι* ML^{1}C *σιβωνίδι* (*δι* ex *δη* corr. V) VR *selbonitide* Lat *Σερβωνίτιδι* Spanheim *Σιβμωνίτιδι* Petitus *Σεβωνίτιδι* Schuerer *φιλαδελφίνη* PAL^2 *filadelfia* Lat *γεράροισ* PAMLC *gerasidis* Lat 18 *τῆσ ἰουδαίασ ἐστὶ καὶ τῆσ γαλιλαίασ* tr. MLVRC Lat *ἀρχομένη ·*, eras. *σ* L *πεδίῳ*] *μεγάλω πεδίω* MVRC *Γηνεὼς*] *γηνεὸσ* M *γηνέασ* LVR *γιναίασ* C *genamae* aut *genaniae* Lat *eleas* uel *aeleas* (nom.) Heg *Γινναίας* Petitus *Γήμαν* supra II 232 *Γιναῆς* Ant. XX 118 19 *ἐπιλήγη* A; deinde fort. aliquid excidit *ἀκραιβατηνῶν* M *ἀκραβατηνῶν* VR *ἀκραιβατινῶν* C *acrabattenam* Lat et similiter Heg

τῆς Ἰουδαίας κατ' οὐδὲν διάφορος. ἀμφότεραι γὰρ ὀρειναὶ καὶ 49
πεδιάδες, εἴς τε γεωργίαν μαλθακαὶ καὶ πολύφοροι κατάδενδροί
τε καὶ ὀπώρας ὀρεινῆς καὶ ἡμέρου μεσταί, παρ' ὅσον οὐδαμοῦ
φύσει διψάδες, ὕονται δὲ τὸ πλέον· γλυκὺ δὲ νᾶμα πᾶν διαφόρως 50
ἐν αὐταῖς, καὶ διὰ πλῆθος πόας ἀγαθῆς τὰ κτήνη πλέον ἢ παρ'
ἄλλοις γαλακτοφόρα. μέγιστόν γε μὴν τεκμήριον ἀρετῆς καὶ εὐθη-
νίας τὸ πληθύειν ἀνδρῶν ἑκατέραν.
5. Μεθόριος δ' αὐτῶν ἡ Ἀνουάθου Βορκαῖος προσαγορευομένη 51
κώμη· πέρας αὕτη τῆς Ἰουδαίας τὰ πρὸς βορέαν, τὰ νότια δ'
αὐτῆς ἐπὶ μῆκος μετρουμένης ὁρίζει προσκυροῦσα τοῖς Ἀράβων
ὅροις κώμη, καλοῦσι δ' αὐτὴν Ἰορδὰν οἱ τῇδε Ἰουδαῖοι. εὖρός γε
μὴν ἀπὸ Ἰορδάνου ποταμοῦ μέχρις Ἰόππης ἀναπέπταται. μεσαι- 52
τάτη δ' αὐτῆς πόλις τὰ Ἱεροσόλυμα κεῖται, παρ' ὃ καί τινες οὐκ
ἀσκόπως ὀμφαλὸν τὸ ἄστυ τῆς χώρας ἐκάλεσαν. ἀφῄρηται δ' οὐδὲ 53
τῶν ἐκ θαλάσσης τερπνῶν ἡ Ἰουδαία τοῖς παραλίοις κατατείνουσα
μέχρι Πτολεμαΐδος. μερίζεται δ' εἰς ἕνδεκα κληρουχίας, ὧν ἄρχει 54
μὲν βασίλειον τὰ Ἱεροσόλυμα προανίσχουσα τῆς περιοίκου πάσης

PAMLVRC Lat Hegesippus III 6 p. 183.

1 διαφόροισ VR ἀμφότεραι] ἄμφω VRC καὶ om. C 2 πολυφόροι Cocceji 3 ὀπώρασ PL παρ' — 4 πλέον] *eo quod nusquam natura sunt aridae imbriumque satis habent* Lat παρ' ὅσον] παρ' ὅσον δ' M προσάρδεσθαι γοῦν VRC οὐδαμοῦ] οὐδαμοῦ μὲν VRC 4 φύσιν P διψάδες] δαψιλὲσ VRC εὕρηται καὶ προσάρδεσθαι γοῦν οὐδαμοῦ μὲν φύσει δαψιλὲσ i. marg. M γλυκαὶ (υ s. m. 2) V γλυκὺ · C 5 πόας — γαλακτοφόρα] ἀγαθῆσ πόασ γαλακτοφόρα κτήνη ἥπερ ἄλλα C 6 γαλακτοφόρα, α ante κ ex corr. A γε μὴν i. ras. minore A τεκμήριον u. 7 post εὐθηνίας tr. C εὐθενείασ L 8 μεθορίοισ VR δὲ VRC Ἀνουάθου Βόρκαιος] PA ἀνουὰθ βορκαῖοσ M ἀνουνὰθ βορκαῖοσ L ἀνουαθβόρκεοσ R ἀνουαθβορκέοσ V ἀνουὰθ βορκέωσ C (*uico*) *borceo* Heg *anunath uicus, qui etiam borceas appellatur* Lat Ἀνουαθ Βαρκέως Petitus 9 αὕτη] αὐτῆσ PA, om. Lat τὰ] τὸ AVRC δὲ VRC 10 αὐ·τῆσ A μετρουμένη L[1] 11 κώμη — 12 Ἰορδάνου] *uico cui nomen est iordanen; at iudaeae latitudo ex iordane* Lat κώμην PA καλοῦσι δ'] καλοῦσι δὲ V; καλοῦσιν RC Ἰορδὰν οἱ] PAML[2] ορδὰν οἱ sic L[1] ἰαρδὰν οἱ C ἰόρδανοι (ό ex ά i. ras. corr., οι i. ras. 3 litt. V) VR *iordani* (dat.) Heg τῇδε Ἰουδαῖοι] τῇ δὲ ἰουδαία (ἰουδαῖοι V[1]) VR Lat 12 μεσατάτη P μεσετάτη (αι s. m. 2) V 13 δὲ VRC κεῖται] καλεῖται V 14 ἀσκόπως] ἀστόχως Naber δὲ PVRC 15 ἡ om. VR ἰουδαίαι M[1] 16 *ptolomaidam* Lat δὲ LVRC ὧν — 17 βασίλειον] *quarum prima est regnumque optinet hierosolymorum ciuitas* Lat ἄρχει] ἀρχὴ PAML[2] βασίλειον] ὡσ βασίλειον MVRC, spurium putat Destinon 17 προσανίσχουσα PA[1]

ὥσπερ ἡ κεφαλὴ σώματος· αἱ λοιπαὶ δὲ μετ᾽ αὐτὴν διῄρηνται τὰς
55 τοπαρχίας. Γοφνὰ δευτέρα καὶ μετὰ ταύτην Ἀκραβετά, Θαμνὰ
πρὸς ταύταις καὶ Λύδδα, Ἀμμαοῦς καὶ Πέλλη καὶ Ἰδουμαία καὶ
56 Ἐνγαδδαὶ καὶ Ἡρώδειον καὶ Ἱεριχοῦς, μεθ᾽ ἃς Ἰάμνεια καὶ Ἰόππη
τῶν περιοίκων ἀφηγοῦνται, κἀπὶ ταύταις ἥ τε Γαμαλιτικὴ καὶ
Γαυλανῖτις Βαταναία τε καὶ Τραχωνῖτις, αἳ καὶ τῆς Ἀγρίππα
57 βασιλείας εἰσὶ μοῖραι. ἀρχομένη δὲ ἀπὸ Λιβάνου ὄρους καὶ τῶν
Ἰορδάνου πηγῶν ἡ χώρα μέχρι τῆς πρὸς Τιβεριάδα λίμνης εὐρύ-
νεται, ἀπὸ δὲ κώμης καλουμένης Ἀρφᾶς μέχρις Ἰουλιάδος ἐκτεί-
νεται τὸ μῆκος. οἰκοῦσι δ᾽ αὐτὴν μιγάδες Ἰουδαῖοί τε καὶ Σύροι.
58 τὰ μὲν δὴ περὶ τῆς Ἰουδαίων τε καὶ πέριξ χώρας ὡς ἐνῆν μάλιστα
συντόμως ἀπηγγέλκαμεν.
59 IV. 1. Ἡ δ᾽ ὑπὸ Οὐεσπασιανοῦ πεμφθεῖσα Σεπφωρίταις βοή-
θεια, χίλιοι μὲν ἱππεῖς ἑξακισχίλιοι δὲ πεζοί, Πλακίδου χιλιαρ-
χοῦντος αὐτῶν ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ στρατοπεδευσάμενοι διαιροῦν-
ται, καὶ τὸ μὲν πεζὸν ἐν τῇ πόλει πρὸς φυλακὴν αὐτῆς, τὸ δ᾽
60 ἱππικὸν ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς αὐλίζεται. προϊόντες δὲ ἑκατέρωθεν
συνεχῶς καὶ τὰ πέριξ τῆς χώρας κατατρέχοντες μεγάλα τοὺς περὶ
τὸν Ἰώσηπον ἐκάκουν ἀτρεμοῦντα τάς τε πόλεις ἔξωθεν ληζόμενοι

PAMLVRC Lat Hegesippus III 6 p. 184.

1 ἡ om. C μετ᾽ αὐτὴν] μετὰ ταύτην L 2 γοφνᾶ A γόφνα MVC γνόφνα R μετὰ ταύτην] μετ᾽ αὐτὴν MLVRC ἀκραιβάται M ἀκραβεττὰ L ἀκραβετταί VR ἀκραιβατταί C *acrabatta* Lat θάμνα V 3 λύδα V ἀμμαοὺσ P καὶ ἀμμαοῦσ (-οὺσ V) MVRC *itemque ammeus* Lat 4 ἐνγαδδαι sic P ἐνγάδδαι L ἐνγάδδαί V *angada* Lat ἱρώδειον P ἡρώδιον AVR ἃς] LLat ἃ PAMVRC ἰάμνια PALC ἠάμνεια (ϊ s. m. 2) V καὶ ἐπὶ VR 5 ἥ τε] εἴτε V γαμαλατικὴ MVRC 6 *trachoniditis* Lat 7 μοῖραι] μοῖρα MVRC et ex corr. L *partes* Lat 8 πρὸς Τιβεριάδα] τιβεριάδοσ VRCHeg *tiberiadi proximum* (*lacum*) Lat πρὸς Τιβεριάδι Niese 9 ἀρφὰσ PL *sarfas* aut *farfas* (nom.) Lat *ara* aut *arfa* Heg ἰουλιάδοσ, οσ ex ασ corr. M 10 δὲ VRC 11 ἰουδαίασ C πέριξ] τῶν πέριξ MVRC ἐνῆν] ἔνι L[1] haud male 13 δὲ VRC καταπεμφθεῖσα P 14 ἑξακισχίλιοι] ἑξακόσιοι L 16 δὲ VRC 17 προϊόντες] προσιόντεσ R προιῶντεσ C[1] δ᾽ M ἑκατέροθεν R 18 πέριξ, ι suppl. A 19 ἐκάκουν — 20 ἀνακόπτοντες] *incommodis quamuis quietos afficiebant et praeterea ciuitates extrinsecus depraedabantur quorumque conatus, si quando excurrendi habuissent fiduciam, repellendo* Lat ἀτρεμοῦντα τάς τε πόλεις] ἀτρεμοῦντα·τάσ τε κατὰ πόλιν R ἀτρεμοῦντασ τά τε κατὰ πόλεισ V ἀτρεμοῦντας τά τε κατὰ πόλιν ex cod. Voss. Hudson ἀτρεμούντων τε τὰς πόλεις Destinon ἀτρεμοῦντάς τε κατὰ πόλεις Niese ληϊζόμενοι codd.

καὶ προθέοντας ὁπότε θαρρήσειαν ἀνακόπτοντες. ὥρμησέ γε μὴν 61
*Ἰώσηπος ἐπὶ τὴν πόλιν αἱρήσειν ἐλπίσας, ἣν αὐτὸς πρὶν ἀπο-
στῆναι Γαλιλαίων ἐτείχισεν ὡς καὶ Ῥωμαίοις δυσάλωτον εἶναι· διὸ
καὶ τῆς ἐλπίδος ἀφήμαρτεν τοῦ τε βιάζεσθαι καὶ τοῦ μεταπείθειν
Σεπφωρίτας ἀσθενέστερος εὑρεθείς. παρώξυνεν δὲ μᾶλλον τὸν* 62
*πόλεμον ἐπὶ τὴν χώραν, καὶ οὔτε νύκτωρ οὔτε μεθ᾽ ἡμέραν ὀργῇ
τῆς ἐπιβολῆς οἱ Ῥωμαῖοι διέλιπον δῃοῦντες αὐτῶν τὰ πεδία καὶ
διαρπάζοντες τὰ ἐπὶ τῆς χώρας κτήματα, καὶ κτείνοντες μὲν ἀεὶ
τὸ μάχιμον, ἀνδραποδιζόμενοι δὲ τοὺς ἀσθενεῖς. πυρὶ δὲ ἡ Γαλι-* 63
*λαία καὶ αἵματι πεπλήρωτο πᾶσα πάθους τε οὐδενὸς ἢ συμφορᾶς
ἀπείρατος ἦν· μία γὰρ καταφυγὴ διωκομένοις αἱ ὑπὸ τοῦ Ἰωσήπου
τειχισθεῖσαι πόλεις ἦσαν.*

2. *Ὁ δὲ Τίτος περαιωθεὶς ἀπὸ τῆς Ἀχαΐας εἰς τὴν Ἀλεξάν-* 64
*δρειαν ὠκύτερον ἢ κατὰ χειμῶνος ὥραν, παραλαμβάνει μὲν ἐφ᾽
ἣν ἔσταλτο δύναμιν, συντόνῳ δὲ χρώμενος πορείᾳ διὰ τάχους εἰς
Πτολεμαΐδα ἀφικνεῖται. κἀκεῖ καταλαβὼν τὸν πατέρα δυσὶ τοῖς* 65
*ἅμα αὐτῷ τάγμασιν, ἦν δὲ τὰ ἐπισημότατα τὸ πέμπτον καὶ τὸ
δέκατον, ζεύγνυσι τὸ ἀχθὲν ὑπ᾽ αὐτοῦ πεντεκαιδέκατον. τούτοις* 66
*εἵποντο ὀκτωκαίδεκα σπεῖραι· προσεγένοντο δὲ καὶ ἀπὸ Καισαρείας
πέντε καὶ ἱππέων ἴλη μία, πέντε δ᾽ ἕτεραι τῶν ἀπὸ Συρίας ἱππέων.
τῶν δὲ σπειρῶν αἱ δέκα μὲν εἶχον ἀνὰ χιλίους πεζούς, αἱ δὲ λοιπαὶ* 67
δεκατρεῖς ἀνὰ ἑξακοσίους μὲν πεζούς, ἱππεῖς δὲ ἑκατὸν εἴκοσιν.

PAMLVRC Lat Hegesippus III 7 p. 185.

1 *προσθέοντασ* PA *προθέοντασ, ασ* i. ras. m. 2 L *θαρρήσειαν, αν* i. ras. minore m. 2 L *ὥρμησέ γε μὴν*] *ὥρμησεν μὲν* PA *ὥρμησεν* L¹ *ὥρμησε μὲν* L² *sed (iosippus) quidem impetum fecit* Lat 2 *ὁ ἰώσηποσ* MVRC 5 *παρόξυνεν* P *δὲ*] *τε* L Lat, om. VR 6 *χώραν*] *iudaeam* Lat *νύκτωρ*] *νύκτα ·*, eras. uid. *ν* L *διέλειπον* (ι supra ε) V *διέλειπον* R *δηϊοῦντεσ* L¹V *ὀργὴ* VR² 7 *ἐπιβολῆς*] Destinon *ἐπιβουλῆσ* codd. Lat 8 *καὶ* spurium putat Destinon 9 *ἀσθενεστέρουσ* MVRC *imbelles* Lat *δ᾽* L 10 *πάθουσ οὐδενόσ τε ἢ συμφορᾶσ* PAL *πάθουσ τε ἢ συμφορᾶσ οὐδενὸσ* VRC *neque quisquam (expers) eius acerbitatis aut cladis (erat)* Lat 11 *γὰρ*] *δὲ* Destinon 13 i. marg. *ε̄* C *τῆς Ἀχαΐας*] *τῆσ | χαΐασ* M *εἰς τὴν*] *ἐπὶ* PAML 14 *χειμῷνοσ* V *χειμῶν* C¹ 15 *ἐπέσταλτο* C *πορείᾳ*] *προθυμία* VRC 16 *καταλαβὼν, αβ* i. ras. m. 2 L *τὸν*] *τόν τε* L¹ 17 *ἐπισημώτατα* PA¹ *τὸ* om. A *πέπτον* C 18 *ζεύγνυσι*] *ζεύγνυσι καὶ* L *τούτοις*] *σὺν αὐτοῖσ* L 19 *ὀκτωκαίδεκα · · ·*, eras. *τον* C *καὶ* om. L 20 *ἴλη* PAML² *ἰλη* L¹ · *ἴλη* V *εἰλὴ* R *δὲ* VRC 21 *χιλίουσ μὲν πεζοὺσ* L *λοιπαὶ δὲ* tr. VRC *τρισκαίδεκα* (*τρισκέδεκα* R) VRC 22 *ἀνὰ*] *ἀν* V *ἑξακοσίους*] *χ̄* A *μὲν* om. PAL *εἴκοσι* (ex *εισι* corr. 2 L) AMLVRC

68 συχνὸν δὲ καὶ παρὰ τῶν βασιλέων συνήχθη συμμαχικόν, Ἀντιόχου
μὲν καὶ Ἀγρίππα καὶ Σοαίμου παρασχομένων ἀνὰ δισχιλίους πεζοὺς
τοξότας καὶ χιλίους ἱππεῖς, τοῦ δὲ Ἄραβος Μάλχου χιλίους πέμ-
ψαντος ἱππεῖς ἐπὶ πεζοῖς πεντακισχιλίοις, ὧν τὸ πλέον ἦσαν
69 τοξόται, ὡς τὴν πᾶσαν δύναμιν συνεξαριθμουμένων τῶν βασιλικῶν
ἱππέας τε καὶ πεζοὺς εἰς ἓξ ἀθροίζεσθαι μυριάδας δίχα θεραπόν-
των, οἳ παμπληθεῖς μὲν εἵποντο, διὰ δὲ συνάσκησιν πολεμικὴν
οὐκ ἂν ἀποτάσσοιντο τοῦ μαχίμου, κατὰ μὲν εἰρήνην ἐν ταῖς μελέ-
ταις τῶν δεσποτῶν ἀεὶ στρεφόμενοι, συγκινδυνεύοντες δ' ἐν πολέ-
μοις, ὡς μήτ' ἐμπειρίᾳ μήτ' ἀλκῇ τινος πλὴν τῶν δεσποτῶν
ἐλαττοῦσθαι.

70 V. 1. Κἂν τούτῳ μὲν οὖν θαυμάσαι τις ἂν Ῥωμαίων τὸ προ-
μηθὲς κατασκευαζομένων ἑαυτοῖς τὸ οἰκετικὸν οὐ μόνον εἰς τὰς
71 τοῦ βίου διακονίας ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς πολέμους χρήσιμον. εἰ δέ
τις αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἄλλην σύνταξιν τῆς στρατιᾶς ἀπίδοι, γνώ-
σεται τὴν τοσήνδε ἡγεμονίαν αὐτοὺς ἀρετῆς κτῆμα ἔχοντας, οὐ
72 δῶρον τύχης. οὐ γὰρ αὐτοῖς ἀρχὴ τῶν ὅπλων πόλεμος, οὐδ' ἐπὶ
μόνας τὰς χρείας τὼ χεῖρε κινοῦσιν ἐν εἰρήνῃ προηργηκότες, ἀλλ'
ὥσπερ συμπεφυκότες τοῖς ὅπλοις οὐδέποτε τῆς ἀσκήσεως λαμβά-
73 νουσιν ἐκεχειρίαν οὐδὲ ἀναμένουσιν τοὺς καιρούς. αἱ μελέται δ'
αὐτοῖς οὐδὲν τῆς κατὰ ἀλήθειαν εὐτονίας ἀποδέουσιν, ἀλλ' ἕκαστος

PALMVRCLat Suidas s. *ἐκεχειρία*.

2 *σοέμου* MVRC *soemus* Lat 3 *malichus* Lat 4 *πεζοὺσ πεντακισχιλίουσ* V 5 *ἐξαριθμουμένων* PAV *συναριθμουμένων* M 6 *εἰς* s. P *ἓξ — μυριάδας*] *decem milia* Lat 7 *οἳ παμπληθεῖς μὲν εἵποντο* om. M 8 *ἀποτάσσοιντο, σοι* i. ras. A, *ιν* i. ras. V 9 *αἰεὶ* LVRC *ἀεὶ στρεφόμενοι* i. ras. A *συνκινδυνεύοντεσ* LC¹ *δὲ* VRC *πολέμω* C 10 *μήτε ἐμπειρία* VR *ἐμπειρίασ* PAC *ἐμπειεμπειρία* (*ἐμπει* expunctum m. 2) V *μήτε* R *ἀλκῆσ* PAC 12 i. marg. ϛ̄ C *τούτῳ*] *τῶδε* (*τῶιδε* V) VR *θαυμάσαιτο* LRC *θαυμάσοιτο* V *ἂν* om. PA 15 *τῆσ στρατιᾶσ σύνταξιν* tr. VRC ^{ἀ}*ἐπίδοι* V 16 *κτῆμα*] *καύχημα* P 17 *δῷρον* V *τύχησ δῶρον* tr. M *ὁ πόλεμοσ* MLVRC *οὐδὲ* LVRC 18 *χρείασ, ρ* s. A *τὼ*] *τὸ* V¹ *τὰ* C¹ *ἐν εἰρήνῃ προηργηκότες*] *cum in pacis otio cessauerint* Lat ^{ρ}*προηγηκότεσ* A *ἀπηργηκότεσ* et i. marg. *γρ ἀπειρηκότεσ* M *ἀπειρηκότεσ* VRC 19 *ὥσπερ — 20 ἐκεχειρίαν* habet Suid *τοῖς ὅπλοις συμπεφυκότες* tr. Suid 20 *ἐκκεχειρίαν* R² ^{β}*τοὺσ καιρουσ* ^{α}*ἀναμένουσι* tr. V *δὲ* VRC 21 *κατ'* M *εὐτονίας*] *εὐτολμίασ* VRC *ἀποδέουσιν*] *discrepant* Lat

ὁσημέραι στρατιώτης πάσῃ προθυμίᾳ καθάπερ ἐν πολέμῳ γυμνά-
ζεται. διὸ κουφότατα τὰς μάχας διαφέρουσιν· οὔτε γὰρ ἀταξία 74
διασκίδνησιν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἐν ἔθει συντάξεως οὔτε δέος ἐξίστη-
σιν οὔτε δαπανᾷ πόνος, ἕπεται δὲ τὸ κρατεῖν ἀεὶ κατὰ τῶν οὐχ
ὁμοίων βέβαιον. καὶ οὐκ ἂν ἁμάρτοι τις εἰπὼν τὰς μὲν μελέτας 75
αὐτῶν χωρὶς αἵματος παρατάξεις, τὰς παρατάξεις δὲ μεθ' αἵμα-
τος μελέτας. οὐδὲ γὰρ ἐξ ἐπιδρομῆς εὐάλωτοι πολεμίοις· ὅπῃ δ' 76
ἂν ἐμβάλωσιν εἰς ἐχθρῶν γῆν, οὐ πρὶν ἅπτονται μάχης ἢ τειχίσαι
στρατόπεδον. τὸ δὲ οὐκ εἰκαῖον οὐδὲ ἀνώμαλον ἐγείρουσιν οὐδὲ 77
πάντες ἢ ἀτάκτως διαλαβόντες, ἀλλ' εἰ μὲν ἀνώμαλος ὢν τύχοι
χῶρος, ἐξομαλίζεται· διαμετρεῖται δὲ παρεμβολὴ τετράγωνος αὐ-
τοῖς. καὶ τεκτόνων πλῆθος ἕπεται τῶν τε πρὸς τὴν δόμησιν 78
ἐργαλείων.

2. *Καὶ τὸ μὲν ἔνδον εἰς σκηνὰς διαλαμβάνουσιν, ἔξωθεν δ' ὁ* 79
κύκλος τείχους ὄψιν ἐπέχει πύργοις ἐξ ἴσου διαστήματος κεκοσμη-
μένος. ἐπὶ δὲ τῶν μεταπυργίων τούς τε ὀξυβελεῖς καὶ καταπέλτας 80
καὶ λιθοβόλα καὶ πᾶν ἀφετήριον ὄργανον τιθέασιν, πάντα πρὸς
τὰς βολὰς ἕτοιμα. πύλαι δὲ ἐνοικοδομοῦνται τέσσαρες καθ' ἕκαστον 81
τοῦ περιβόλου κλίμα, πρός τε εἰσόδους τῶν ὑποζυγίων εὐμαρεῖς
καὶ πρὸς τὰς ἐκδρομὰς αὐτῶν, εἰ κατεπείγοι, πλατεῖαι. ῥυμο- 82
τομοῦσι δ' εὐδιαθέτως εἴσω τὸ στρατόπεδον, καὶ μέσας μὲν τὰς

PAMLVRCLatHegesippus III 24 p. 213 Suidas s. *μελέτη*.

1 *ὡσημέραι* P *ὡσήμεραι* C[1] 2 *διαφέρουσιν*] *φέρουσιν* PAL *tolerant* Lat *οὐδὲ* A 3 *οὔτε δαπανᾷ πόνος*] *οὔτε δαπάναι οὔτε πόνοσ* PALLat 4 *οὐχ ὁμοίων βέβαιον*] *οὐχ ὁμοίων τὸ βέβαιον* V *οὐχ ὁμοίως βεβαίων* Hudson ex Lat, in quo est *unde sequitur, ut semper superent quos non itidem confirmatos inuenerint* 5 *καὶ* — 7 *μελέτας* leguntur apud Suidam 6 *χω|ρ·λσ* P 7 *οὐδὲ*] *οὐ* ALC *δ' ἂν*] *δαν* P *δᾶν* A 8 *ἐμβάλλωσιν* C 9 *δ'* LVR *ἐγχειροῦσιν*, i. marg. *ἐγείρουσι* m. 2 V 10 *ἢ* om. Lat *ἀτάκτω* R *διαλαβόντεσ, ο* ex *ω* corr. AV *ὢν* om. P 11 *παρεμβολῆ* A 12 *τῶν τε*] PALat *τά τε* MVRC, om. L *τὴν* om. L *δώμησιν* L[1] 13 *ἐργαλίων* PA[1] *ἐργαλεῖα* (— *λία* R) MVRC 14 *σκηνὰς*] *κηνὰσ* V *δὲ* VRC 15 *ὄψι* (*ν* sup.) A *πύργοις*] *etiam turribus* Lat 17 *ἀφετήριον, ε* ex corr. m. 2 C *τιθέασι πάντα* ML *τιθέασιν ἅπαντα* VRC *πάντα* — 18 *ἕτοιμα*] *ut cuncta scilicet iaculorum genera in promptu sint* Lat *ἕτοιμοι* L[1] *οἰκοδομοῦνται* PA *aedificant* Lat *ἕκαστον*] *ἑκάτερον* L 19 *κλίμα*] *κλίμα μιᾷ* (*μίαν*) Destinon *πρός τε*] *πρὸσ τάσ τε* L *εὐμαρεῖς*] *εὐρεῖσ* PA *aditu faciles* Lat 20 *τὰς* om. VRC *πρὸς* — *αὐτῶν*] *intro currentibus* Lat *εἰ*] *εἰ καὶ* PA *εἴ τι* Destinon *πλατεῖαι*] *πλατείασ* PA unde u. 8 *πύλας* et u. 9 *τέσσαρας* Destinon coniecit, ut habet Lat 21 *δὲ* VR *εὐδιαθέτωσ, δ* i. ras. m. 2 R *ἔσω* A

τῶν ἡγεμόνων σκηνὰς τίθενται, μεσαίτατον δὲ τούτων τὸ στρατή-
83 γιον ναῷ παραπλήσιον· ὥσπερ δὲ ἐν σχεδίῳ πόλις καὶ ἀγορά τις
ἀποδείκνυται καὶ χειροτέχναις χωρίον θῶκοί τε λοχαγοῖς καὶ ταξιάρ-
84 χοις, ὅπῃ δικάζοιεν, εἴ τινες διαφέροιντο. τειχίζεται δὲ ὁ περί-
βολος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα θᾶττον ἐπινοίας πλήθει καὶ ἐπιστήμῃ
τῶν πονούντων· εἰ δ᾽ ἐπείγοι, καὶ τάφρος ἔξωθεν περιβάλλεται
βάθος τετράπηχυς καὶ εὖρος ἴση.
85 3. Φραξάμενοι δ᾽ αὐλίζονται κατὰ συντάξεις ἕκαστοι μεθ᾽
ἡσυχίας τε καὶ κόσμου. πάντα δ᾽ αὐτοῖς καὶ τὰ ἄλλα μετ᾽ εὐτα-
ξίας ἀνύεται καὶ ἀσφαλείας, ξυλεία τε καὶ ἐπισιτισμός, εἰ δέοιντο,
86 καὶ ὑδρεία κατὰ συντάξεις ἑκάστοις. οὐδὲ γὰρ δεῖπνον ἢ ἄριστον
ὁπότε θελήσειαν αὐτεξούσιον ἑκάστῳ, πᾶσιν δ᾽ ὁμοῦ, τούς τε
ὕπνους αὐτοῖς καὶ τὰς φυλακὰς καὶ τὰς ἐξεγέρσεις σάλπιγγες προ-
87 σημαίνουσιν, οὐδ᾽ ἔστιν ὅ τι γίνεται δίχα παραγγέλματος. ὑπὸ δὲ
τὴν ἕω τὸ στρατιωτικὸν μὲν ἐπὶ τοὺς ἑκατοντάρχας ἕκαστοι, πρὸς
δὲ τοὺς χιλιάρχους οὗτοι συνίασιν ἀσπασόμενοι, μεθ᾽ ὧν πρὸς
88 τὸν ἡγεμόνα τῶν ὅλων οἱ ταξίαρχοι πάντες. ὁ δ᾽ αὐτοῖς τό τε ἐξ
ἔθους σημεῖον καὶ τἆλλα παραγγέλματα δίδωσιν διαφέρειν εἰς τοὺς
ὑποτεταγμένους· ὃ δὴ κἀπὶ παρατάξεως πράττοντες ἐπιστρέφονταί τε
ταχέως, ἵνα δέοι, καὶ πρὸς τὰς ἐφόδους αὐτοῖς καὶ πρὸς τὰς ἀνα-
κλήσεις ὑποχωροῦσιν ἀθρόοι.
89 4. Ἐξιέναι δὲ τοῦ στρατοπέδου δέον ὑποσημαίνει μὲν ἡ σάλ-

PAMLVRCLat.

1 στρατήγειον PA στρατηγεῖον L 3 θωκαί P λοχάγοισ R 4 ὁ om. VRC 5 θᾶσσον LVRC 6 δὲ VRC τάφ·ροσ C 7 βάθος i. marg. suppl. L τετραπηχυσ (sic) P τετραπήχησ (-τράπηχησ VR) AMLVR τετράπηχυσ, υ ex η corr. C δεκάπηχυς mauult Lipsius εὖροσ PA ἴσον VRC 8 δὲ VRC μεθ᾽ ἡσυχίας i. ras. A 9 δὲ VRC τα] τ᾽ L 10 ξυλία PA¹C τε om. VRC ξυλεία — 11 ὑδρεία] ueluti si ligno aquaue opus sit aut frumento Lat ἑκάστοισ··· οὐδὲ (οι i. ras. ex ω corr., οὐ ex corr. uid.) A οὐδὲ] οὔτε VR fort. recte 12 δὲ VRC 13 ἐξεργασίασ, i. marg. τὰσ ἐξεγέρσεισ V προ·σημαίνουσιν C 14 οὐδ᾽] οὐδὲ V²RC οὐδὲν V¹ τι om. V 15 μὲν om. P ἑκατοντάρχουσ C 16 οὗτοι] αὐτοὶ PAM συνιᾶσιν PAM ὧν] ὃν C¹ 17 ταξιάρχαι C ταξιάρχοι AR δὲ VRC τό τε] Bekker τότε uulgo 18 τὰ ἄλλα MVRC δίδωσιν] διαδίδωσιν (— οσιν A) PAM δίδωσι··(eras. ν ἅ) L καὶ ἐπὶ PLVR 19 ἐπιστρέφονται — 21 ἀθρόοι] citius parent, ut si res exigat incursibus eius itemque reuocationibus uniuersi pariter obsecundent Lat τε om. PAMVRCLat 20 δέοι] RC εἰ δέοι PAMLV ἐνδέοι Destinon αὐτοῖς] αὐτοὺσ PA¹ αὐτὰσ ex corr. A αὐτοῦ uertit Lat ἀνακλίσεισ C 21 ὑποχωροῦσιν] ὑποχωρῶσιν (ῶ ex οῦ corr.) AV χωρῶσιν Dindorf ex cod. L. B. ἁθρόοι LR 22 ἐξεῖναι L¹VRC¹ δέον] εἰ δέον L ὑποσημαίνει·C μὲν om. L σάλπιξ (γ suprascr.) A σάλπιξ V

*πιγξ, ἠρεμεῖ δ' οὐδείς, ἀλλ' ἅμα νεύματι τὰς μὲν σκηνὰς ἀναι-
ροῦσιν, πάντα δ' ἐξαρτύονται πρὸς τὴν ἔξοδον. καὶ πάλιν αἱ* 90
*σάλπιγγες ὑποσημαίνουσιν παρεσκευάσθαι. οἱ δ' ἐν τάχει τοῖς τε
ὀρεῦσιν καὶ τοῖς ὑποζυγίοις ἐπιθέντες τὴν ἀποσκευὴν ἑστᾶσιν
ὥσπερ ἐφ' ὕσπληγος ἐξορμᾶν ἕτοιμοι, ὑποπιμπρᾶσίν τε ἤδη τὴν
παρεμβολὴν ὡς αὐτοῖς μὲν ὂν ῥᾴδιον ἐκεῖ πάλιν τειχίσασθαι, μὴ
γένοιτο δ' ἐκεῖνό ποτε τοῖς πολεμίοις χρήσιμον. καὶ τρίτον δ'* 91
*ὅμως αἱ σάλπιγγες προσημαίνουσιν τὴν ἔξοδον ἐπισπέρχουσαι τοὺς
δι' αἰτίαν τινὰ βραδύναντας, ὡς μή τις ἀπολειφθείη τάξεως. ὅ τε* 92
*κῆρυξ δεξιὸς τῷ πολεμάρχῳ παραστάς, εἰ πρὸς πόλεμόν εἰσιν ἕτοι-
μοι, τῇ πατρίῳ γλώσσῃ τρὶς ἀναπυνθάνεται. κἀκεῖνοι τοσαυτάκις
ἀντιβοῶσιν μέγα τι καὶ πρόθυμον ἕτοιμοι λέγοντες εἶναι, φθάνουσιν
δὲ τὸν ἐπερωτῶντα, καί τινος ἀρηΐου πνεύματος ὑποπιμπλάμενοι
τῇ βοῇ συνεξαίρουσιν τὰς δεξιάς.*

5. *Ἔπειτα προϊόντες ὁδεύουσιν ἡσυχῇ καὶ μετὰ κόσμου πάντες,* 93
*ὥσπερ ἐν πολέμῳ τὴν ἰδίαν τάξιν ἕκαστος φυλάσσων, οἱ μὲν πεζοὶ
θώραξιν πεφραγμένοι καὶ κράνεσιν καὶ μαχαιροφοροῦντες ἀμφο-
τέρωθεν. μακρότερον δ' αὐτῶν τὸ λαιὸν ξίφος πολλῷ· τὸ γὰρ* 94
κατὰ τὸ δεξιὸν σπιθαμῆς οὐ πλέον ἔχει τὸ μῆκος. φέρουσι δ' οἱ 95
*μὲν περὶ τὸν στρατηγὸν ἐπίλεκτοι πεζοὶ λόγχην καὶ ἀσπίδα, ἡ δὲ
λοιπὴ φάλαγξ ξυστόν τε καὶ θυρεὸν ἐπιμήκη, πρὸς οἷς πρίονα καὶ
κόφινον ἄμην τε καὶ πέλεκυν, πρὸς δὲ ἱμάντα καὶ δρέπανον καὶ*

PAMLVRCLat Suidas s. *ὕσπληξ*.

1 *δὲ* VRC *ἀλλὰ* VRC *νεύματι*] *πνεύματι* Lipsius *μὲν* om. L 2 *δὲ* ALVRC 3 *παρασκευᾶσθαι* V *παρασκευάζεσθαι* C *οἱ δ' — 5 ἕτοιμοι*] habet Suidas s. *ὕσπληξ* breuiata *δὲ* VRC *τοῖσ τε*, *στ* i. ras. m. 2 C 4 *ἐπιτιθέντεσ* (*τι* ex *τε* corr. A) PAMLVR *τὴν ἀποσκευὴν* om. VR *ἑστᾶσιν*, *ἑ* ex corr. R *ἱστᾶσιν* C 5 *ἐφ' ὕσπληγος*] MVRCSuid *ὑφύσπληγοσ* P *ἐφ' ὑσπλῆγοσ* AL^2 *ἀφ' ὕσπληγος* Naber *ὑποπιπρᾶσι* C 6 *ὂν*] *ὃν* L^1, om. VRC *ἐκεῖ πάλιν*] *alia* Lat *ἐκεῖ* suspectum Destinoni 7 *δὲ* VRC 8 *ὅμως*] *ὁμοίως* Hauerkamp ex cod. L. B. *προσσημαίνουσι* C 9 *βραδύνοντασ* MLVRC *ἀπολειφθεί·η*, eras. *σ* V *τάξεως*] *τῆς τάξεως* ex cod. Rost. Bekker 10 *δεξιὼσ* PA *δεξιῶσ* V *παραστὰς εἰ*] *παρατάσσει* V *παραστάσει* R 11 *πατρίῳ*] *πατρώω* PA *πατρῶ$^{\omega}$α* V *γλώσσῃ*, *η* i. ras. m. 2 V *τρὶς*] ML^{2}VCLips *τρεῖσ* PAL^1 *τρῒν* R 12 *ἀναβοῶσιν* PAL *ἀντιβοῶ·σι* V *respondent* Lat *εἶναι* om. L^{1}VRC 13 *δὲ*] *τε* VRC *ὑποπιπλάμενοι* C^1 14 *συνεξαίρουσιν*] *συνεξάγουσιν* PAL 15 *ὁδεύουσι$^{\nu}$* A *καὶ* s. P *πάντες*] *παντὸσ* LLat 17 *θώραξιν*] *θώραξί τε* VRC fort. recte *ἀμφοτέροθεν* R 18 *δὲ* AVRC 19 *τὸ* (ante *δεξιὸν*) om. AMLVRC *τὸ* om. VRC *δὲ* VRC 20 *λόγγχην* V 21 *φάλαξ* P *φά$^{\gamma}$λαξ* A *ἐπιμήκην*, *ν* i. ras. ex *σ* corr. m. 2 L 22 *κώφινον* V^{1}R *ἁμην* (sic) PL^1 *ἅμην* ML^{2}RC *ἵμάντα* L^{1}R *ἰμάντα* L^2

ἅλυσιν, ἡμερῶν τε τριῶν ἐφόδιον· ὡς ὀλίγον ἀποδεῖν τῶν ἀχθο-
96 φορούντων ὀρέων τὸν πεζόν. τοῖς δὲ ἱππεῦσιν μάχαιρα μὲν ἐκ
δεξιῶν μακρὰ καὶ κοντὸς ἐπιμήκης ἐν χειρί, θυρεὸς δὲ παρὰ πλευ-
ρὸν ἵππου πλάγιος, καὶ κατὰ γωρυτοῦ παρήρτηνται τρεῖς ἢ πλείους
ἄκοντες, πλατεῖς μὲν αἰχμάς, οὐκ ἀποδέοντες δὲ δοράτων μέγεθος·
97 κράνη δὲ καὶ θώρακες ὁμοίως τοῖς πεζοῖς ἅπασιν. οὐδενὶ δὲ ὅπλων
διαλλάττουσιν οἱ περὶ τὸν στρατηγὸν ἔκκριτοι τῶν ἐν ταῖς ἴλαις
ἱππέων. κλήρῳ δὲ τῶν ταγμάτων ἀεὶ τὸ λαχὸν ἡγεῖται.
98 6. Τοιαῦται μὲν οὖν αἱ Ῥωμαίων πορεῖαί τε καὶ καταλύσεις,
πρὸς δὲ ὅπλων διαφοραί, οὐδὲν δὲ ἀπροβούλευτον ἐν ταῖς μάχαις
οὐδὲ αὐτοσχέδιον, ἀλλὰ γνώμη μὲν ἀεὶ παντὸς ἔργου προάγει, τοῖς
99 δοχθεῖσι δὲ ἕπεται τὰ ἔργα· παρ᾽ ὃ καὶ σφάλλονται μὲν ἥκιστα,
100 κἂν πταίσωσι δέ, ῥᾳδίως ἀναλαμβάνουσι τὰ σφάλματα. ἡγοῦνταί
τε τῶν ἀπὸ τύχης ἐπιτευγμάτων ἀμείνους τὰς ἐπὶ τοῖς προβου-
λευθεῖσιν διαμαρτίας, ὡς τοῦ μὲν αὐτομάτου καλοῦ δελεάζοντος εἰς
ἀπρομήθειαν, τῆς σκέψεως δέ, κἂν ἀτυχήσῃ ποτέ, πρὸς τὸ μὴ
101 αὖθις καλὴν ἐχούσης μελέτην· καὶ τῶν μὲν αὐτομάτων ἀγαθῶν οὐ
τὸν λαβόντα αἴτιον εἶναι, τῶν δὲ παρὰ γνώμην προσπεσόντων σκυ-
θρωπῶν παραμυθίαν τό γε προσηκόντως βεβουλεῦσθαι.
102 7. Παρασκευάζουσι μὲν οὖν ἐν ταῖς μελέταις τῶν ὅπλων οὐ
τὰ σώματα μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἀλκίμους, προσασκοῦνται
103 δὲ καὶ τῷ φόβῳ. οἵ τε γὰρ νόμοι παρ᾽ αὐτοῖς οὐ λιποταξίου
μόνον ἀλλὰ καὶ ῥᾳστώνης ὀλίγης θανατικοὶ οἵ τε στρατηγοὶ τῶν
νόμων φοβερώτεροι· ταῖς γὰρ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τιμαῖς ῥύονται
104 τὸ δοκεῖν ὠμοὶ πρὸς τοὺς κολαζομένους. τοσοῦτον δ᾽ αὐτῶν τὸ πρὸς

PAMLVRC Lat Suidas s. ἀποδέον, γωρυτός.

1 ὡς — 2 πεζόν] habet Suidas s. ἀποδέον   τὸν] τὸ V   ὀρέων] ζῴων ἤτοι ὀρέων Suid   ἱππεῦσι · · L   ἡ μάχαιρα V   δεξιοῦ VRC   3 καί] incip. Suid   4 κατὰ γωρυτοῦ] καταγορύτου P καταγωρύτου R κατὰ γορυτοῦ C   παρηρτημένοι Suid   5 μέγεθος] fin. Suidas   6 οὐδενὶ δὲ ὅπλων] *nullo armorum genere* Lat   ὅπλων] ὅπλω VRC   7 διαλάττουσιν PAVC   ἔκκριτοι] ἐπίκριτοι VRC   ἴλαισ PAML^{2}C ειλαισ L^{1} εἴλαισ V^{1}R   9 τοιαῦτα L^{1} οὖν αἱ om. VRC fort. recte   10 δὲ] τε PA   ἐν om. V   11 ἀλλὰ — προάγει] *sed omnia semper sequuntur facta sententia* Lat   12 δ᾽ C   13 τὰ] τὰσ A τὰ · R   14 τε] δὲ V   15 διαμαρτίαισ V^{1} δελεάζοντος] δέλεαρ ὄντοσ PA   εἰς ἀπρομήθειαν] *ut diuina prouidentia non esse credatur* Lat   16 post τῆς eras. uid. δε L   σκήψεωσ V   ἀποτυχήσῃ C   αὐτομάτων om. C   18 προσπεσόντων] συμπεσόντων V   19 παραμυθία L^{1} προσηκόντοσ ut uid. C^{1} 22 λειποταξίου AVRC   23 ὀλίγαισ V   24 ταῖς] τὸ R   25 τὸ] τῷ Hudson τοῦ Dindorf   ὠμοὶ] ὠμοὶ δὲ L^{1}VR   δὲ VRC

*τοὺς ἡγεμόνας πειθήνιον, ὡς ἔν τε εἰρήνῃ κόσμον εἶναι καὶ ἐπὶ
παρατάξεως ἓν σῶμα τὴν ὅλην στρατιάν. οὕτως αὐτῶν ἀσφαλεῖς* 105
*μὲν αἱ τάξεις, εὔστροφοι δ' εἰσὶν αἱ περιαγωγαί, ὀξεῖαι δ' ἀκοαὶ
μὲν παραγγέλμασιν, ὄψεις δὲ σημείοις, ἔργοις δὲ χεῖρες. ὅθεν* 106
*δρᾶσαι μὲν ἀεὶ ταχεῖς, βραδύτατοι δὲ παθεῖν εἰσιν, οὐδ' ἔστιν
ὅπου σταθέντες ἢ πλήθους ἡσσήθησαν ἢ στρατηγημάτων ἢ δυσ-
χωρίας, ἀλλ' οὐδὲ τύχης· καὶ γὰρ ταύτης αὐτοῖς τὸ κρατεῖν βεβαιό-
τερον. οἷς οὖν βουλὴ μὲν ἄρχει παρατάξεως, ἕπεται δὲ τοῖς βεβου-* 107
*λευμένοις στρατὸς οὕτω δραστήριος, τί θαυμαστόν, εἰ πρὸς ἕω
μὲν Εὐφράτης, ὠκεανὸς δὲ πρὸς ἑσπέραν, μεσημβρινὸν δὲ Λιβύης
τὸ πιότατον καὶ πρὸς ἄρκτον Ἴστρος τε καὶ Ῥῆνος τῆς ἡγε-
μονίας ὅροι; δεόντως γὰρ ἄν τις εἴποι τὸ κτῆμα τῶν κτησαμένων
ἔλασσον.*

8. *Ταῦτα μὲν οὖν διεξῆλθον οὐ Ῥωμαίους ἐπαινέσαι προαιρού-* 108
*μενος τοσοῦτον, ὅσον εἴς τε παραμυθίαν τῶν κεχειρωμένων καὶ
εἰς ἀποτροπὴν τῶν νεωτεριζόντων· εἴη δ' ἂν τοῖς ἀγνοοῦσιν τῶν* 109
*φιλοκαλούντων καὶ πρὸς ἐμπειρίας ἡ ἀγωγὴ τῆς Ῥωμαίων στρα-
τιᾶς. ἐπάνειμι δ' ὅθεν ἐπὶ ταῦτ' ἐξέβην.*

VI. 1. *Οὐεσπασιανὸς μὲν ἅμα τῷ παιδὶ Τίτῳ διατρίβων τέως* 110
*ἐν τῇ Πτολεμαΐδι συνέτασσεν τὰς δυνάμεις, ὁ δὲ τὴν Γαλιλαίαν
κατατρέχων Πλάκιδος ἐπεὶ πολὺ μὲν πλῆθος ἀνῃρήκει τῶν κατα-
λαμβανομένων, τοῦτο δ' ἦν τὸ ἀσθενέστερον Γαλιλαίων καὶ ταῖς
φυγαῖς ἐναποκάμνον, ὁρῶν δὲ συμφεῦγον ἀεὶ τὸ μάχιμον εἰς τὰς* 111
ὑπὸ τοῦ Ἰωσήπου τειχισθείσας πόλεις ὥρμησεν ἐπὶ τὴν ὀχυρω-

PAMLVRC Lat Hegesippus III 8 p. 185.

2 *ἀσφαλεῖς*] *συναφεῖσ* L *ἀφελεῖσ* RC *copulati* Lat 3 *εὔστροφαι* AML *δὲ* VRC *προαγωγαὶ* M *δὲ* PVRC 4 *μὲν* om. L *ὄψισ* P 5 *οὐδὲ* VRC 6 *σταθέντες*] *συστάντεσ* MVRC *proeliantes* ut uid. Lat *ἡσσήθησαν*, litt. *σσήθη* i. ras., *σαν* suppl. A *ἤσθησαν* PL[1] *sensere* Lat *δυσχωρίαισ* C 7 *ἀλλ' — τύχης*] *sed ne fortunae quidem succubuerunt* Lat *βεβαιότερον τὸ κρατεῖν* tr. L 8 *ἄρχη* P *παρατάξεως*] PAL[1] *πράξεωσ* MVRC et ex corr. L *actus* Lat 9 *ἕω*] *ἠώ*, i. marg. *ἕω* L 11 *πιώτατον* PAVR *ἴστρόσ* L[2] *hister* Lat 12 *τῶν* iterauit M 13 *ἔλασσον*] *ἐλάσσω* VR *ἔλασσω* C *ἔλασσον· ἕωσ ὧδε τῶν ῥωμαϊκῶν ἐκστρατευμάτων καὶ τῶν πολεμικῶν ὀργάνων ὁ ἔπαινοσ* L 15 *τε* om. V 17 *φιλοκαλοκαλούντων* C *ἐμπειρίαν* PAML *ἡ* om. C 18 *δὲ* VRC *ταῦτα* PVRC 19 *μὲν*] *δὲ* MVRC *quidem* Lat *πεδὶ* P *παιδὶ*, *αιδὶ* i. ras. angustiore V 20 i. marg. *γ̄* V 21 *ἐπεὶ*] *ἐπὶ* C 22 *δὲ* VRC 23 *φυγαῖς*] *φυλακαῖσ* PAM *ψυχαῖσ* VRC *animis* Lat *εὕρηται ἔντισι ψυχαῖσ· ἐν ἄλλοισ φυγαῖσ* i. marg. M *ἐναποκάμνον*] *ἀποκάμνων* PA[1] *ἀποκάμνον* ex corr. A *δὲ*] *δὴ* M *συμφεύγων* P *τὸ μάχιμον ἀεὶ συμφεῦγον* tr. VRC 24 *ὀχυροτάτην* C

τάτην αὐτῶν Ἰωταπάταν, οἰόμενος ἐξ ἐφόδου μὲν αἱρήσειν ῥᾳδίως,
μέγα δὲ κλέος αὐτῷ παρὰ τοῖς ἡγεμόσιν κἀκείνοις ὄφελος εἰς τὰ
λοιπὰ παρέξειν· προσχωρήσειν γὰρ δέει τὰς ἄλλας πόλεις τῆς
112 καρτερωτάτης ἐχομένης. πολύ γε μὴν διήμαρτεν τῆς ἐλπίδος·
ἐπιόντα γὰρ αὐτὸν οἱ Ἰωταπατηνοὶ προαισθόμενοι πρὸ τῆς πόλεως
ἐκδέχονται, καὶ τοῖς Ῥωμαίοις συρραγέντες ἀδοκήτοις πολλοὶ καὶ
πρὸς μάχην ἕτοιμοι πρόθυμοί τε ὡς ἂν ὑπὲρ κινδυνευούσης πατρί-
113 δος καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων, τρέπονται ταχέως. καὶ πολλοὺς μὲν
τιτρώσκουσι τῶν Ῥωμαίων, ἑπτὰ δὲ ἀναιροῦσιν διὰ τὸ μήτε ἄτακ-
τον αὐτῶν τὴν ὑποχώρησιν γενέσθαι καὶ τὰς πληγὰς ἐπιπολαίους
πεφραγμένων πάντοθεν τῶν σωμάτων, τούς τε Ἰουδαίους πόρρωθεν
114 βάλλειν πλέον ἢ συμπλέκεσθαι θαρρεῖν γυμνῆτας ὁπλίταις. ἔπεσον
δὲ καὶ τῶν Ἰουδαίων τρεῖς ἄνδρες καὶ ἐτρώθησαν ὀλίγοι. Πλάκι-
δος μὲν οὖν τῆς ἐπὶ τὴν πόλιν ὁρμῆς ἀτονώτερος εὑρεθεὶς φεύγει.
115 2. Οὐεσπασιανὸς δὲ ὡρμημένος αὐτὸς ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν ἐξελαύνει τῆς Πτολεμαΐδος διατάξας τὴν στρατιὰν ὁδεύειν
116 καθὰ Ῥωμαίοις ἔθος. τοὺς μέν γε ψιλοὺς τῶν ἐπικούρων καὶ
τοξότας προάγειν ἐκέλευσεν, ὡς ἀνακόπτοιεν τὰς ἐξαπιναίους τῶν
πολεμίων ἐπιδρομὰς καὶ διερευνῷεν τὰς ὑπόπτους καὶ λοχᾶσθαι
δυναμένας ὕλας, οἷς εἵπετο καὶ Ῥωμαίων ὁπλιτικὴ μοῖρα πεζοί
117 τε καὶ ἱππεῖς. τούτοις ἀφ᾽ ἑκάστης ἑκατονταρχίας ἠκολούθουν
δέκα τήν τε ἑαυτῶν σκευὴν καὶ τὰ μέτρα τῆς παρεμβολῆς φέρον-
118 τες, καὶ μετ᾽ αὐτοὺς ὁδοποιοί, τά τε σκολιὰ τῆς λεωφόρου κατευ-
θύνειν καὶ χθαμαλοῦν τὰ δύσβατα καὶ τὰς ἐμποδίους ὕλας προ-
119 ανακόπτειν, ὡς μὴ ταλαιπωροῖτο δυσποροῦν τὸ στράτευμα. κατόπιν

PAMLVRCLatHegesippus III 8 p. 185.

1 αὐτοῦ C ἰωτάπαταν AC ἰωτάπατα L¹VRC οἰομένουσ C 2 αὐτῷ] *et sibi* Lat ἑαυτῷ ed. pr. ἡγεμόσιν] *apud alios rectores* Lat 3 παρέξειν, παρέξ i. ras. 4 litt. A δέει] PAML²Lat μηκέτι εἰσ L¹VRC 4 ἐχομένης] οἰχομένησ MVRC *occupatam* Lat 5 αὐτὸν] αὐτῶ C ἰωταπατηνοὶ·· C 6 προεκδέχονται L¹ ἀδοκήτωσ L πολλοὶ] πολὺ V 8 γυναικῶν τε καὶ AL τρέπωνται ex corr. V 10 ἐπιπολέουσ PAR ἐπιπολέουσ (αι s.) V 11 βάλλειν πόρρωθεν tr. C 12 ἐμπλέκεσθαι VRC θαρεῖν C¹ γυμνίτασ MC γυμνιτὰσ R ὁπλίτασ L¹V 13 ὁ πλάκιδοσ LVRC 15 i. marg. δ̄ V ὡρμόμενοσ V ὥρμενοσ RC ἐμβάλλειν VRC 16 τῆς] τῆσ πόλεωσ (πόλεωσ s. P) PAM 18 ἀνακόπτοιεν] προσκοποῖεν VRC *cohibendos* Lat 19 διερευνοῖεν PAM διερευνῷ· (εν s.) V 21 ἀφ᾽] ἐφ᾽ M ἠκολούθον C¹ 22 δέκα] om. PA *deni* Lat ἑαυτῶν] καθ᾽ ἑαυτὸν L¹ αὐτῶν VRC τὰ s. M 23 λεοφόρον P¹V¹ 25 ταλεπωροῖτο (αι s.) C

δὲ τούτων τάς τε ἰδίας καὶ τὰς τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν ἡγεμόνων ἔταξεν
ἀποσκευὰς καὶ συχνοὺς ἐπὶ τούτοις πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἱππέων.
μεθ᾽ οὓς αὐτὸς ἐξήλαυνεν τούς τε ἐπιλέκτους τῶν πεζῶν καὶ 120
ἱππέων καὶ τοὺς λογχοφόρους ἔχων. εἵπετο δ᾽ αὐτῷ τὸ ἴδιον τοῦ
τάγματος ἱππικόν· ἴδιοι γὰρ ἑκάστου τάγματος εἴκοσι πρὸς τοῖς
ἑκατὸν ἱππεῖς. τούτοις δ᾽ ἠκολούθουν οἱ τὰς ἑλεπόλεις φέροντες 121
ὀρεῖς καὶ τὰ λοιπὰ μηχανήματα. μετὰ τούτους ἡγεμόνες τε καὶ 122
σπειρῶν ἔπαρχοι σὺν χιλιάρχοις, ἐπιλέκτους περὶ σφᾶς στρατιώτας
ἔχοντες· ἔπειτα αἱ σημαῖαι περιίσχουσαι τὸν ἀετόν, ὃς παν- 123
τὸς ἄρχει Ῥωμαίοις τάγματος, βασιλεύς τε οἰωνῶν ἁπάντων καὶ
ἀλκιμώτατος ὤν· ὃ δὴ καὶ τῆς ἡγεμονίας τεκμήριον αὐτοῖς καὶ
κληδών, ἐφ᾽ οὓς ἂν ἴωσιν, τοῦ κρατήσειν δοκεῖ. τοῖς δὲ ἱεροῖς 124
ἠκολούθουν οἱ σαλπιγκταί, καὶ κατόπιν αὐτῶν ἡ φάλαγξ τὸ στῖφος
εἰς ἓξ πλατύνασα. τούτοις παρείπετό τις ἑκατόνταρχος ἐξ ἔθους
τὴν τάξιν ἐπισκοπούμενος. τὸ δ᾽ οἰκετικὸν ἑκάστου τάγματος ἅπαν 125
τοῖς πεζοῖς εἵπετο, τὰς ἀποσκευὰς τῶν στρατιωτῶν ἐπὶ τοῖς ὀρεῦ-
σιν καὶ τοῖς ὑποζυγίοις ἄγοντες· κατόπιν δὲ πάντων [τῶν ταγ- 126
μάτων] ὁ μίσθιος ὄχλος, οἷς οὐραγοὶ πρὸς ἀσφάλειαν ἠκολούθουν
πεζοί τε καὶ ὁπλῖται καὶ τῶν ἱππέων συχνοί.

3. Οὕτως ὁδεύσας Οὐεσπασιανὸς μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς τοὺς 127
ὅρους ἀφικνεῖται τῆς Γαλιλαίας, ἔνθα καταστρατοπεδευσάμενος
ὡρμημένους εἰς πόλεμον τοὺς στρατιώτας κατεῖχεν, ἐπιδεικνύμενος
τὴν στρατιὰν εἰς κατάπληξιν τοῖς πολεμίοις καὶ μετανοίας
καιρὸν διδούς, εἰ πρὸ μάχης μεταβάλοιντο· ἅμα δὲ καὶ πρὸς

PAMLVRC Lat Hegesippus III 8 p. 186.

1 ἰδίουσ L[1] τὰς om. PA αὐτῶν VR 3 αὐτὸ·σ, eras. υ C 4 εἵπετο — 6 ἱππεῖς] *equitumque praeterea suorum agmine comitatus; de singulis enim turmis proprios centum et uiginti equites deputatos habebat* Lat δὲ VRC αὐτῶν L[1] 5 εἴκοσι] κ̄ PA 6 ἑκατὸν] ρ̄ PA δ᾽] δὴ P δὲ VRC ἑλεπόλεισ P[1]AVR 7 ὀρεῖσ P[1]V 8 post στρατιώτας 3—4 litt. eras. L 9 σημαῖαι αἱ περιΐσχουσαι PAM *circum aquilam signa alia* Lat αἰετὸν L 10 οἰονῶν A 11 ἀλκιμώτατοσ, ι corr. ex η AV 12 ἂν ἴωσιν] ἀνιᾶσιν PA δὲ ἱεροῖς] δὲ ἱερεῦσιν A δ᾽ ἱεροῖσ ML ἱεροῖσ δὲ VRC 13 φάλαξ P[1]A[1] 14 πλατύνουσα (ου ex α corr. A) AL ἑκατοντάρχησ MVRC *ecatontarchus* Lat 15 τὴν τάξιν] *disciplinae atque ordinis* Lat δὲ VRC 17 ὑποζυγίοισ, υγ ex οιγ corr. A τῶν om. PA ταγμάτων s. P 18 οἷς — 19 συχνοί] *eamque (multitudinem) armorum coactores sequebantur armati pedites equitumque non pauci* Lat ἠκολούθου A 19 καὶ ante ὁπλῖται fort. spurium συχνοί] πολλοί LVRC 20 οὕτω M εἰς] πρὸσ VRC 23 τὴν] τε τὴν MVRCLat 24 διδουσ καιρὸν tr. VRC

128 πολιορκίαν τῶν ἐρυμάτων ἐξηρτύετο. μετάνοιαν μὲν οὖν τῆς ἀπο-
στάσεως ὀφθεὶς ὁ στρατηγὸς πολλοῖς ἐνειργάσατο, κατάπληξιν δὲ
129 πᾶσιν· οἱ μὲν γὰρ περὶ τὸν Ἰώσηπον ἐστρατοπεδευκότες οὐκ
ἄπωθεν τῆς Σεπφώρεως παρὰ πόλιν Γαρὶν καλουμένην ἐπεὶ πλη-
σιάζοντα τὸν πόλεμον ἤκουσαν ὅσον τε οὔπω τοὺς Ῥωμαίους συμ-
μίξοντας σφίσιν, οὐ μόνον πρὸ μάχης, ἀλλὰ καὶ πρὶν ἰδεῖν τοὺς
130 ἐχθροὺς διασκίδνανται φυγῇ. καταλείπεται δ' ὁ Ἰώσηπος μετ'
ὀλίγων, καὶ κατιδὼν ὡς οὔτε δέχεσθαι τοὺς πολεμίους ἀρκετὴν
ἔχει δύναμιν καὶ πεπτώκοι τὰ φρονήματα τῶν Ἰουδαίων ἄσμενοί
τ' ἄν, εἰ πιστεύοιντο, χωροῖεν οἱ πλείους ἐπὶ σπονδάς, ἐδεδίει μὲν
131 ἤδη περὶ παντὸς τοῦ πολέμου, τότε δ' ὡς πορρωτάτω χωρίζεσθαι
τῶν κινδύνων ἔκρινεν. ἀναλαβὼν δὲ τοὺς συμμείναντας εἰς Τιβε-
ριάδα καταφεύγει.
132 VII. 1. Οὐεσπασιανὸς δὲ τῇ πόλει τῶν Γαδάρων ἐπελθὼν
αἱρεῖ τε κατὰ πρώτην ἔφοδον αὐτὴν μαχίμου πλήθους ἔρημον
133 καταλαβών, καὶ παρελθὼν εἴσω πάντας ἡβηδὸν ἀναιρεῖ μηδεμιᾶς
τῶν Ῥωμαίων ἡλικίας ἔλεον ποιουμένων μίσει πρὸς τὸ ἔθνος καὶ
134 μνήμῃ τῆς κατὰ τὸν Κέστιον αὐτῶν παρανομίας. ἐμπίμπρησιν δὲ
οὐ μόνον αὐτὴν τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ τὰς πέριξ κώμας πάσας τε
καὶ πολίχνας, ἃς μὲν παντελῶς ἐκλελειμμένας, ἔστιν δ' ἃς αὐτὸς
ἐξανδραποδιζόμενος.
135 2. Ὁ δ' Ἰώσηπος ἣν πρὸς ἀσφάλειαν εἵλετο πόλιν αὐτὸς ἐνέ-

PAMLVRCLatHegesippus III 8 p. 186.

1 ἐξηρτύεται V i. marg. θ̄ C 2 εἰσοφθεὶσ PA 3 μὲν om. MVRC 4 ἄποθεν PAMLVC σεπφώρεωσ, εωσ i. ras. A σεπφώρησ P σεπφώρησ, εωσ s. m. 2 L *sefforim* (abl.) Lat παρὰ — καλουμένην om. PALLat fort. recte iudice Destinone; cf. uita 395. 412 ἐπεὶ] ἐπεί, πεὶ i. ras. maiore m. 2 L ἐνῇ P ἐν ᾗ A *ubi* Lat; ἐν ᾗ retinet Destinon, qui simul lacunam statuit 5 τοῖσ ῥωμαίοισ V συμμίξαντεσ PA¹ συμμίξαντασ VR 6 πρὸσ μάχην PA 7 καταλίπεται PAL¹ δὲ PVRC 9 ἔχοι ALVRC πεπτώκοι] πεπτωκότα VRC 10 τε LVRC πιστεύσοιεν L 11 δὲ PVRC 12 δὲ] *que* Lat unde τε Niese δὴ Bekker τιβεριάδα, ρι ex ρει corr. L ut solet 14 Γαδάρων] γαδαρέων MVRC γαδαραίων L *gadarensium* Lat *gadaram* Heg Γαβάρων Gfroerer 15 αἵρει τε PRV¹ αἱρεῖται A αἱρεῖ τὲ M αἱρεῖτο L¹ αἵρει τε V² κατὰ] καὶ κατὰ R 16 ἡβηδὸν P¹VR 17 ἡλικίασ τῶν ῥωμαίων tr. A μίσει] μίσει τῷ MLV²C μίσει τὸ V¹ μίσει τε ed. pr. haud male 18 μνήμησ PA¹R ἐμπίμπρησι M ἐμπιπρᾶσι VC ἐμπιμπρᾶσι R *incendit* Lat δὲ, δ ex ν corr. M δ' LC 19 κώμας πάσας] VRCLat πάσασ πόλεισ PAM κώμασ πάσασ πόλεισ L *uicos* Heg 20 ἐκλελιμμένασ P et ut uid. A¹ δὲ LVRC αὐτοὶ ἐξανδραποδιζόμενοι VRC 22 i. marg. ῑ C δὲ LVRC εἷλατο RV¹

πλησεν δέους καταφυγών. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Τιβεριάδος οὐκ ἄν, εἰ
μὴ πρὸς τὸ πᾶν ἀπεγνώκει τὸν πόλεμον, τραπῆναί ποτε αὐτὸν
ᾤοντο. καὶ κατὰ τοῦτό γε οὐ διημάρτανον αὐτοῦ τῆς γνώμης· 136
ἑώρα μὲν γάρ, ποῖ ῥέψει τὰ Ἰουδαίων τέλους, καὶ μίαν αὐτῶν ᾔδει
σωτηρίαν, εἰ μεταβάλοιντο. αὐτὸς δὲ καίπερ συγγνωσθήσεσθαι 137
παρὰ Ῥωμαίοις προσδοκῶν, ὅμως τεθνάναι μᾶλλον εἵλετο πολ-
λάκις ἢ καταπροδοὺς τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ
στρατηγίαν ὑβρίσας εὐτυχεῖν παρ᾽ οἷς πολεμήσων ἐπέμφθη. γρά- 138
φειν οὖν τοῖς ἐν τέλει τῶν Ἱεροσολύμων διέγνω μετὰ ἀκριβείας
τὰ πράγματα, ὡς μήτ᾽ ἐπὶ μεῖζον ἐξάρας τὴν τῶν πολεμίων ἰσχὺν
αὖθις εἰς δειλίαν κακίζοιτο μήτε ἐνδεέστερον ἀπαγγείλας κἂν
μετανοήσαντας ἴσως θρασύνοιεν, ἵνα τε ἢ σπονδὰς αἱρούμενοι 139
ταχέως ἀντιγράψωσιν ἢ πολεμεῖν ἐγνωκότες πρὸς Ῥωμαίους ἀξιό-
μαχον αὐτῷ πέμψωσι δύναμιν. ὁ μὲν οὖν ταῦτ᾽ ἐπιστείλας πέμπει 140
διὰ τάχους ἐπὶ Ἱεροσολύμων τοὺς τὰ γράμματα κομίζοντας.

3. Οὐεσπασιανὸς δὲ ὡρμημένος ἐξαιρεῖν τὴν Ἰωταπάταν, πέπυστο 141
γὰρ εἰς αὐτὴν πλείστους τῶν πολεμίων συμπεφευγέναι καὶ ἄλλως
ὁρμητήριον ἰσχυρὸν οὖσαν αὐτῶν, πέμπει πεζούς τε καὶ ἱππεῖς
τοὺς προεξομαλιοῦντας τὴν ὁδὸν ὀρεινὴν ὑπάρχουσαν καὶ πετρώδη,
δύσβατον δὲ καὶ πεζοῖς, ἱππεῦσιν δ᾽ ἀμήχανον. οἱ μὲν οὖν τέσ- 142
σαρσιν ἡμέραις ἐξειργάσαντο καὶ πλατεῖαν ἤνοιξαν τῇ στρατιᾷ
λεωφόρον· τῇ πέμπτῃ δ᾽ ὁ Ἰώσηπος, αὕτη δ᾽ ἦν Ἀρτεμισίου μηνὸς
μία καὶ εἰκάς, φθάνει παρελθὼν εἰς τὴν Ἰωταπάταν ἐκ τῆς Τιβε-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus III 8 p. 186.

1 δὲ] *nam* Lat recte ut uid. ἀπὸ] ἐπὶ Destinon 2 τὸ πᾶν] ἅπαν VRC ποτε] τε PA 4 ποῖ] οἷ VRC ῥέψειε Hudson τά, ά i. ras. 2 litt. V ᾔδη A[1]VC[1] 5 μεταβάλλοιντο VC καίπερ] *quamuis adhuc* Lat 6 εἵλετο, ε ante τ i. ras. V εἵλατο R 8 παρ᾽] καὶ παρ᾽ PA παρ᾽ — ἐπέμφθη] *a quibus fuerat missus* Lat γράφειν, γρα s. A 9 μετ᾽ M 10 ὡς] om. PA[1] μήτε AVRC μεῖζον] τὸ μεῖζον LVRC 11 εἰσ δειλίαν αὖθισ tr. P κακίζοιτο] κομίζοιτο C ἐνδεσέστερον A[1] 12 μετανοήσαντοσ (α s. ο) L θρασύνειεν LC τε ἢ om. R 13 ἀξιόμαχον πρὸσ ῥωμαίουσ πέμψωσιν αὐτῷ δύναμιν tr. VRC 14 ταῦτα VRC 15 τὰ s. A 16 δὲ] δ᾽ M, om. Lat ὡρμημένος] ὥρμενοσ VRC τὴν Ἰωταπάταν] τὴν ἰωτάπαταν (ν suppl. m. 2 L) AL τὰ ἰωτάπατα MVRC *iotapatam* Lat Heg τὴν Ἰωταπάτην Dindorf; cf. Steph. Byz. s. Ἰωτάπατα πέπειστο VR 19 τοὺς om. VR 20 δὲ] τε MVRC δὲ VRC τέσαρσιν A 21 ἀνέῳξαν postulat L. Dindorf 22 δὲ ὁ VRC δὲ ἦν VRC ἀρτεμησίου PAV[1] *mai* Lat 23 μία καὶ εἰκάς] εἰκοστὴ (εἰκοστὶ V) πρώτη (πρώτηι, ω ex ο corr. V) VRC Artemisii 21. dies est 8. Iunii (VI id. Iun.) anni Iuliani 67 p. Chr. παρελθεῖν C Ἰωταπάταν] PA[1]L[2] ἰωτάπαταν ex corr. A ἰωταπάτα M ἰωταπάτων L[1] ἰωτάπατα (ἰ-V) VRC *iotapata* (acc.) Lat Ἰωταπάτην Dindorf

143 ριάδος καὶ πεπτωκότα τοῖς Ἰουδαίοις ἐγείρει τὰ φρονήματα. Οὐεσπασιανῷ δέ τις εὐαγγελίζεται τὴν μετάβασιν τοῦ ἀνδρὸς αὐτόμολος καὶ κατήπειγεν ἐπὶ τὴν πόλιν ὡς μετ' ἐκείνης αἱρήσοντα
144 πᾶσαν Ἰουδαίαν, εἰ λάβοι τὸν Ἰώσηπον ὑποχείριον. ὁ δ' ἁρπάσας ὥσπερ μέγιστον εὐτύχημα τὴν ἀγγελίαν, καὶ προνοίᾳ θεοῦ τὸν συνετώτατον εἶναι δοκοῦντα τῶν πολεμίων οἰόμενος εἰς εἱρκτὴν αἰθαίρετον παρελθεῖν, εὐθέως μὲν σὺν χιλίοις ἱππεῦσιν πέμπει Πλάκιδον καὶ δεκαδάρχην Αἰβούτιον, ἄνδρα τῶν ἐπισήμων κατὰ χεῖρα καὶ σύνεσιν, περικατασχεῖν κελεύσας τὴν πόλιν, ὡς μὴ λάθοι διαδρὰς ὁ Ἰώσηπος.
145 4. Αὐτὸς δὲ μετὰ μίαν ἡμέραν ἀναλαβὼν πᾶσαν τὴν δύναμιν εἵπετο καὶ μέχρι δείλης ὁδεύσας πρὸς τὴν Ἰωταπάταν ἀφι-
146 κνεῖται. ἀναλαβὼν δὲ τὴν στρατιὰν εἰς τὸ προσάρκτιον αὐτῆς μέρος ἔν τινι λόφῳ στρατοπεδεύεται διέχοντι σταδίους ἑπτὰ τῆς πόλεως, πειρώμενος ὡς μάλιστα τοῖς πολεμίοις εὐσύνοπτος
147 εἶναι πρὸς ἔκπληξιν· ἣ καὶ παραχρῆμα τοσαύτη τοὺς Ἰουδαίους
148 κατέσχεν, ὡς μηδένα τοῦ τείχους τολμῆσαι προελθεῖν. Ῥωμαῖοι δ' εὐθὺς μὲν ἀπώκνησαν προσβαλεῖν δι' ὅλης ὡδευκότες ἡμέρας, διπλῇ δὲ τῇ φάλαγγι κυκλοῦνται τὴν πόλιν καὶ τρίτην ἔξωθεν περιιστᾶσιν τὴν ἵππον, πάσας ἀποφράσσοντες αὐτοῖς τὰς
149 ἐξόδους. τοῦτ' ἐν ἀπογνώσει σωτηρίας παρώξυνε τοὺς Ἰουδαίους πρὸς τόλμαν· οὐδὲν γὰρ ἀνάγκης ἐν πολέμῳ μαχιμώτερον.

PAMLVRCLat Hegesippus III 9 p. 187.

1 πεπτωκότα, τα suppl. m. 2 L ἐγείρει] ἀνίστησι VRC *erigit* Lat *erexit* Heg i. marg. ῑᾱ C 2 τὴν μετάβασιν om. R 3 αἱρήσοντα] PALV^{1}CLat αἱρήσων (αἱ-V) MRV^2 4 λάβοιτο PAM δὲ VRC 5 μέγιστε^{ον} (ε finale deletum) C ··ἀγγελίαν, eras. εν L προνοίᾳ] πρόνοιαν C^2 τον] τῶν C^1 6 εἰρκτὴν PVC 7 αὐθαίρετον εἱρκτὴν tr. VRC μὲν om. MVRC σὺν] οὖν συν PA χιλίουσ V 8 δεκάρχην L Αἰβούτιον] εὐβούτιον PAM εὐβούθιον L ἐβούτιον RC ^{αἰ}εβούτιον, αἰ s. m. 3 V *ebutium* Lat 12 ἰωτάπαταν ex corr. A ἰωτάπατα MVRC Ἰωταπάτην Dindorf 13 εἰς] expunxit ut uid. man. 1 L, om. Hauerkamp, nec sanum uid. 14 ἔν] πρόσ VRC 15 πειρώμενος — 17 ὡς] *consulto enim quam maxime conspici ab hostibus adfectabat, ut uisu attoniti turbarentur. quod etiam factum est, eosque tantus continuo stupor inuasit, ut* Lat 16 ἣ] ἡ V 17 κατέσχεν] κατέσχεν κατάπληξισ PA et ut uid. Lat probante Destinone, qui u. 16 ἣ eicit 18 δὲ LVRC ὁδευκότεσ PA^{1}L^1 19 διπλῇ δὲ] *ob eandem causam duplici* Lat *sequenti die duplici* Heg κυκλοῦται R τρίτον L^1 20 πάσας] PAMLCLat πᾶσαν VR 21 τοῦτ'] τοῦ γε VR τοῦτό γε C *sed ea res* Lat παρώξυναι R παρόξυναι ex παρωξῦναι corr. V 22 μαχιμώτερον] ἀλκιμώτερον Naber cl. § 209

5. Γενομένης δὲ μεθ' ἡμέραν προσβολῆς τὸ μὲν πρῶτον Ἰου- 150
δαῖοι κατὰ χώραν μένοντες ἀντεῖχον ἀντικρὺ τῶν Ῥωμαίων ἐστρα-
τοπεδευκότες πρὸ τοῦ τείχους· ὡς δὲ Οὐεσπασιανὸς τούτοις μὲν 151
τοὺς τοξότας καὶ σφενδονήτας καὶ πᾶν τὸ τῶν ἑκηβόλων πλῆθος
ἐπιστήσας ἐπέτρεψεν βάλλειν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν πεζῶν εἰς τὸ
πρόσαντες ἀνώθει καθ' ὃ τὸ τεῖχος ἦν εὐάλωτον, δείσας ὁ Ἰώση-
πος περὶ τῇ πόλει προπηδᾷ καὶ σὺν αὐτῷ πᾶν τὸ τῶν Ἰουδαίων
πλῆθος. συμπεσόντες δὲ τοῖς Ῥωμαίοις ἀθρόοι τοῦ μὲν τείχους 152
ἀνέστειλαν αὐτούς, πολλὰ δ' ἐπεδείκνυντο χειρῶν ἔργα καὶ τόλμης.
οὐκ ἔλασσόν γε μὴν ὧν ἔδρων ἀντέπασχον· ὅσον γὰρ αὐτοὺς ἡ 153
τῆς σωτηρίας ἀπόγνωσις, τοσοῦτο τοὺς Ῥωμαίους αἰδὼς παρε-
κρότει, καὶ τοὺς μὲν ἐμπειρία μετ' ἀλκῆς, τοὺς δὲ θράσος ὥπλιζε
τῷ θυμῷ στρατηγουμένους. παραταξάμενοι δὲ δι' ὅλης ἡμέρας 154
νυκτὶ διαλύονται, τρώσαντες μὲν πλείστους Ῥωμαίων, δεκατρεῖς δ'
ἀνελόντες· αὐτῶν δ' ἔπεσον μὲν δεκαεπτά, τραυματίαι δ' ἐγένοντο
ἑξακόσιοι.

6. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν προσβάλλουσι τοῖς Ῥωμαίοις ἐπεξ- 155
ελθόντες καὶ πολὺ καρτερώτερον ἀντιπαρετάξαντο, θαρραλεώτεροι
μὲν ἐκ τοῦ παρὰ λόγον ἀντισχεῖν τῇ προτέρᾳ γεγενημένοι, χρώ-
μενοι δὲ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις μαχιμωτέροις· ὑπὸ γὰρ αἰδοῦς εἰς 156
ὀργὴν ἐξεκαίοντο τὸ μὴ ταχέως νικᾶν ἧτταν ἡγούμενοι. καὶ μέχρι 157
πέμπτης ἡμέρας προσβολαὶ μὲν ἐγίνοντο τῶν Ῥωμαίων ἀδιά-
λειπτοι, ἐκδρομαὶ δὲ τῶν Ἰωταπατηνῶν καὶ τειχομαχίαι καρτερώ-
τεραι, καὶ οὔτε Ἰουδαῖοι τὴν τῶν πολεμίων ἰσχὺν κατωρρώδουν
οὔτε Ῥωμαῖοι πρὸς τὸ τῆς πόλεως δυσάλωτον ἀπέκαμνον.

PAMLVRCLat Hegesippus III 9 p. 187.

2 ἄντικρυσ L[1] ἐξεστρατοπεδευκότεσ VRC ἐστρατοπεδευκότων (siue ἐξεστρ.) uertit Lat 5 ἐπέτρεψεν] ἐκέλευσε VRC 6 ἀνωθεῖ Niese καθ' ὃ] *unde* Lat τοῦ τείχουσ VRC ὁ om. RC 7 τὴν πόλιν C προπηδᾶ· V 8 ἁθρόοι R[2] 9 δὲ VRC ἐπεδείκνυτο C 10 ἔλασσων A[1] ἐλάσσω MVRC fort. recte 11 τοσούτω PAML τοσοῦτον VRC 12 μετὰ VRC τοὺς—13 στρατηγουμένους] *illos autem duce iracundia ferocitas armabat* Lat ὥπλιζε········ (ὦ ex ὁ et ε ex ο corr. m. 2) L 13 στρατηγούμενοσ C[1] 14 τρισκαίδεκα MVRC δὲ MVRC 15 ἀνελόντες] ἄνδρασ ἀνελόντεσ AML ἀνελόντεσ ἄνδρασ VRC δὲ PVRC μὲν om. M δεκαεπτά] δέκα ἑπτὰ L[1]C δέκα καὶ ἑπτὰ VR τραματίαι A δὲ VR 17 δὲ VR ὑστεραίᾳ] ὑστεραίᾳ ἡμέρα PAL ἐπεξελθόντες] ἐπεξεθόντεσ A ἐπεξῆλθόν τε Destinon 18 καὶ om. RC καρτερώρον C[1] ἀντεπαρετάξαντο PR ἀντεπαρατάξαντο LVC[1] θαρραλαιώτεροι P θαραλεώτεροι C[1] 19 μὲν om. VR τῇ προτεραίᾳ Niese 22 τῶν om. P ἀδιάληπτοι P 23 δὲ s. V καρτερότεραι P καρτεραὶ VRC καρτερώταται Destinon 24 κατορρώδουν PA[1] 25 δυσάλωιτον V[1] i. marg. ε̄ V ιβ' C

158 7. Ἔστιν δ᾽ Ἰωταπάτα πλὴν ὀλίγου πᾶσα κρημνός, ἐκ μὲν τῶν
ἄλλων μερῶν πάντοθεν φάραγξιν ἀπείροις ἀπότομος, ὡς τῶν κατι-
δεῖν πειρωμένων τὰς ὄψεις προεξασθενεῖν τοῦ βάθους, ἀπὸ βορέου
δὲ προσιτὴ μόνον, καθ᾽ ὃ λήγοντι τῷ ὄρει πλαγίῳ προσέκτισται.
159 καὶ τοῦτο δ᾽ ὁ Ἰώσηπος ἐμπεριειλήφει τειχίζων τὴν πόλιν, ὡς
160 ἀκατάληπτον εἶναι πολεμίοις τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἀκρώρειαν. κυκλόθεν
δ᾽ ἄλλοις ὄρεσιν καλυπτομένη, πρὶν εἰσαφίκοιτό τις εἰς αὐτήν,
παντελῶς ἀόρατος ἦν. εἶχε μὲν οὖν οὕτως ὀχυρότητος Ἰωταπάτη·
161 8. Οὐεσπασιανὸς δὲ τῇ τε φύσει τοῦ χωρίου καὶ ταῖς τόλμαις
τῶν Ἰουδαίων ἀντιφιλονεικῶν ἔγνω καρτερώτερον ἅπτεσθαι τῆς
πολιορκίας, καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς ὑπ᾽ αὐτὸν ἡγεμόνας ἐβου-
162 λεύετο περὶ τῆς προσβολῆς. δόξαν δὲ χῶσαι τὸ προσιτὸν τοῦ
τείχους ἐπὶ συγκομιδὴν ὕλης ἐκπέμπει πᾶν τὸ στράτευμα, καὶ
κοπέντων τῶν περὶ τὴν πόλιν ὀρῶν συναλισθείσης τε ἅμα τοῖς
163 ξύλοις ἀπείρου χερμάδος, οἱ μὲν πρὸς ἀλεωρὰν τῶν ὕπερθεν ἀφιε-
μένων βελῶν γέρρα διατείναντες ὑπὲρ χαρακωμάτων ἔχουν ὑπ᾽
αὐτοῖς οὐδὲν ἢ μικρὰ βλαπτόμενοι ταῖς ἀπὸ τοῦ τείχους βολαῖς·
164 οἱ δὲ τοὺς πλησίον ὄχθους ἀνασπῶντες γῆν αὐτοῖς ἀδιαλείπτως
165 ἔφερον, καὶ τριχῇ διῃρημένων ἀργὸς ἦν οὐδείς. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι
πέτρας τε μεγάλας ἀπὸ τῶν τειχῶν τοῖς σκεπάσμασιν αὐτῶν ἐπ-
ηφίεσαν καὶ πᾶν εἶδος βελῶν· ἦν δὲ καὶ μὴ διικνουμένων πολὺς ὁ
ψόφος καὶ φοβερὸς ἐμπόδιον τοῖς ἐργαζομένοις.

PAMLVRCLat Hegesippus III 9 p. 188.

1 δὲ AMVRC ἰωτάπατα AM ἰωταπάτη LVR *iotapata* Lat ὀλίγων C πᾶσα] πᾶσα ἢ (ἢ V) VR κρημνοῖσ C 2 φάραγξ * * P φάρα(γ)ξιν C ὡς τῶν] αὐτῶν C 3 βορέου, ορ ex αρ corr. uid. A 4 προσιτὴ] προσ-ητη M καθ᾽ ὃ λήγοντι] MRC Lat Heg κατ᾽ (ex καθ᾽ corr. PA) ὀλίγον τι PAL[1] καθ᾽ ὃ λῆγον τί L[2] καθὀλίγον τὶ V πλαγίωσ ML fort. recte, nisi πλαγία mauis προσέκτισται] προσεκτείνεται ALM προσε(πε)κτείνεται P *aedificata est* Lat παρεκτείνεται Destinon 5 καὶ] κατὰ L[1] τοῦτο] τοῦ C δὲ VR ἰώσιποσ C[1] ἐνπεριειλήφει A ἐκπεριειλήφει V τειχίζων om. L[1] 6 κύκλωθεν PMC κύκλοθεν A 7 δὲ VRC πρὶν] πρὶν δ᾽ L εἰς om. MVRC 8 οὖν om. VRC 10 ἀντιφ(ιλο)εινεικ·(ω)ν C καρτερῶσ VRC *acriter* Lat 11 ὑφ᾽ ἑαυτὸν L 12 προσιτὸν] ἀπρόσιτον MVRC *facilis — accessui* Lat 15 ἀλεώραν PAMVR ἀλεῶραν V, i. marg. m. 2 σκέπην L 16 γέρρα] *scutisque minoribus siue ancilibus* Lat διατείνοντεσ AL χαρακωμάτων] τῶν χαρακωμάτων L ἔχουν] ἐχώρουν, i. marg. m. 2 ἔχουν V ἐχώννυον Hauerkamp ex Bod. et L. B. 18 τοὺς] τοῦ R 19 ἔφερον] προσέφερον VRC fort. recte 20 σκεπάσμασιν] σκιάσμασιν L σκέπασιν VR ἐπ(α)ηφίεσαν V 21 ἦν — 22 ἐργαζομένοις] *quae licet minime penetrarent, magnus tamen crepitus et horribile impedimentum erant operantibus* Lat πολὺς] πολὺσ ὢν (ὢν suppl. m. 2 L) LVRC 22 ψόφοσ, φ ex τ aut ψ corr. m. 2 A

9. Οὐεσπασιανὸς δὲ ἐν κύκλῳ τὰς ἀφετηρίους μηχανὰς ἐπιστήσας, τὰ πάντα δ' ἦν ἑκατὸν ἑξήκοντα ὄργανα, βάλλειν ἐκέλευσεν τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους. ὁμοῦ δὲ οἵ τε καταπέλται τὰς 166 167 λόγχας ἀνερροίζουν καὶ ταλαντιαῖοι λίθοι μέγεθος ἐκ τῶν πετροβόλων ἐβάλλοντο πῦρ τε καὶ πλῆθος ἀθρόων οἰστῶν, ἅπερ οὐ μόνον τὸ τεῖχος ἀνεπίβατον τοῖς Ἰουδαίοις ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐντὸς ὅσης ἐφικνεῖτο χώρας· καὶ γὰρ καὶ τὸ τῶν Ἀράβων 168 τοξοτῶν πλῆθος ἀκοντισταί τε καὶ σφενδονῆται πάντες ἅμα τοῖς μηχανήμασιν ἔβαλλον. οὐ μὴν εἰργόμενοι τῆς καθύπερθεν ἀμύνης 169 ἠρέμουν· ἐκτρέχοντες γὰρ λῃστρικώτερον κατὰ λόχους περιέσπων τε τῶν ἐργαζομένων τὰς σκέπας καὶ τοὺς γυμνουμένους ἔπαιον, καὶ καθ' ὃ παρείκοιεν ἐκεῖνοι διερρίπτουν τε τὶ χῶμα καὶ τὰ χαρακώματα σὺν τοῖς γέρροις ἐνεπίμπρασαν, μέχρι συνεὶς Οὐεσπα- 170 σιανὸς τὴν διαίρεσιν τῶν ἔργων αἰτίαν εἶναι τῆς βλάβης, τὰ γὰρ διαστήματα τοῖς Ἰουδαίοις προσβολῆς παρεῖχεν τόπον, ἑνοῖ τὰ σκεπάσματα, καὶ συναφθείσης ἅμα αὐτοῖς τῆς δυνάμεως ἀνείρχθησαν αἱ τῶν Ἰουδαίων παραδύσεις.

10. Ἐγειρομένου δὲ τοῦ χώματος ἤδη καὶ ταῖς ἐπάλξεσιν ὅσον 171 οὔπω πλησιάζοντος δεινὸν ὁ Ἰώσηπος νομίσας, εἰ μηδὲν ἀντιμηχανήσαιτο τῇ πόλει σωτήριον, συναθροίζει τέκτονας καὶ τὸ τεῖχος ἐκέλευσεν ὑψοῦν. τῶν δ' ἀδύνατον εἶναι φαμένων οἰκοδομεῖν 172 τοσούτοις βέλεσι βαλλομένους, σκέπην αὐτοῖς ἐπινοεῖ τοιάνδε· δρυ- 173

PAMLVRC Lat Exc. Poliorcet.

2 δὲ VRC 3 ἐπὶ] ἀπὸ VR δ' ML τε om. VR 4 ἀνερροίζουν P¹A et ex corr. L ἐνερροίζουν (α supra) V μέγεθος] incip. excerpta poliorcetica cod. Paris. suppl. gr. 607 5 ἀθρόον L¹Exc ἀθρόων, ω in ο corr. deinde m. 3 ω restitutum V ὀίστῶν P ὀἴστῶν A ἅπερ οὐ μόνον] ἀπαιρούμενον (αι i. ras. 3—4 litt.) V απαιωρούμενον R ἀπαιωρουμένων C απερουμενον Exc 7 τὴν] τῆσ ML¹R et ex corr. V τοῖσ V¹ ὅσης] οὔσησ MVR ἀφικνεῖτο L¹ χώραν Exc καὶ γὰρ — 9 μηχανήμασιν] *arabum enim sagittariorum manus et iaculatores itemque funditores omnes et machinae* Lat καὶ (ante τὸ) om. VRCExc 8 τε om. Exc σφενδονῖται P¹A σφενδονηταὶ (τ i. ras. V) L¹VRC 9 εἰργόμενοι] *iudaei prohibiti* Lat τῆς] τοῖσ LVRC¹ ταῖσ Exc ἀμύναισ Exc 10 περιέπων R 11 γυμνωμένουσ C¹ ἔπαινον V¹ 12 παροῖεν V (ειχ supra) ἐκ·εῖνοι V διερρίπτουν τε] Exc διερριπτοῦντο PAML διερρίπτουν VRC 13 γέρροις] ἔργοισ Exc ἐνεπίπρασαν C¹ 14 ἔργων, ρ ex γ corr. L 15 παρεχειν Exc haud male τοπαν Exc ἑνοῖ·, eras. ut uid. σ RC τὰ σκεπάσματα] PAMLExc τὰσ σκέπασ VRC 16 ἅμα om. Exc αὐταῖσ V ἀνείρ|θησαν L¹ 17 παραλυσεισ Exc παρεισδύσεις Destinon 18 i. marg. ϛ V ιγ C 19 οὔπω οὕτω L ὁ om. VRC νομήσασ V 21 ἐκέλευεν R ὕψου Exc δὲ VRC 22 βαλλόμενοσ C δρυφακτοὺσ L

*φάκτους πήξασθαι κελεύσας ἐμπετάσαι τε βύρσας νεοδόρους βοῶν,
ὡς ἀναδέχοιντο μὲν τοὺς ἀπὸ τῶν πετροβόλων λίθους κολπούμεναι,
περιολισθάνοι δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ τὰ λοιπὰ βέλη καὶ τὸ πῦρ ὑπὸ*
174 *τῆς ἰκμάδος εἴργοιτο, προανίστησιν τῶν τεκτόνων. ὑφ' οἷς ἀσφα-
λῶς ἐργαζόμενοι δι' ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς τὸ τεῖχος ἤγειραν εἰς
εἴκοσι πήχεις τὸ ὕψος, καὶ συχνοὺς μὲν πύργους ἐνῳκοδόμησαν*
175 *αὐτῷ, καρτερὰν δὲ ἔπαλξιν ἐφηρμόσαντο. τοῦτο τοῖς Ῥωμαίοις
ἤδη τῆς πόλεως ἐντὸς οἰομένοις εἶναι πολλὴν ἐποίησεν ἀθυμίαν,
καὶ πρός τε τὴν ἐπίνοιαν τοῦ Ἰωσήπου καὶ τὸ παράστημα τῶν
ἐπὶ τῆς πόλεως κατεπλάγησαν.*
176 11. *Οὐεσπασιανὸς δὲ καὶ πρὸς τὸ πανοῦργον τοῦ στρατηγή-*
177 *ματος καὶ πρὸς τὰς τόλμας παρωξύνετο τῶν Ἰωταπατηνῶν· πάλιν
γὰρ ἀναθαρσήσαντες ἐπὶ τῷ τειχισμῷ τοῖς Ῥωμαίοις ἐπεξέθεον,
καὶ καθ' ἡμέραν ἐγίνοντο συμπλοκαὶ κατὰ λόχους ἐπίνοιά τε
ληστρικὴ πᾶσα καὶ τῶν προστυχόντων ἁρπαγαὶ καὶ τῶν ἄλλων*
178 *ἔργων πυρπολήσεις, ἕως Οὐεσπασιανὸς ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν
μάχης διέγνω προσκαθεζόμενος σπάνει τῶν ἐπιτηδείων αἱρεῖν τὴν*
179 *πόλιν· ἢ γὰρ ἀναγκαζομένους ταῖς ἀπορίαις ἱκετεύσειν αὐτὸν ἢ*
180 *μέχρι παντὸς ἀπαυθαδισαμένους διαφθαρήσεσθαι λιμῷ. πολύ τε
ῥᾴοσιν αὐτοῖς ἠξίου χρήσεσθαι κατὰ τὴν μάχην, εἰ διαλιπὼν αὖθις*

PAMLVRC Lat Hegesippus III 10 p. 188. Exc. Poliorcet.

1 *πήξασθαι* corr. ex *πήξαντι* V *ἐκπετάσαι* M *ενπετασαι* Exc *βύρσαισ* VRC *νεοδόρους βοῶν*] *βοῶν νεοδέρουσ* i. ras. litteris et pressis et abbreuiatis scriptum man. 2; unum *β* antiquae manus est L *νεοδόρους*] *νεοδέρουσ* PA *νεοδόροισ* VRC, om. L[1]ExcLat 2 *ἀναδέχοιντο*] *ἂν ἀναδέχοιντο* L *ἂν δέχοιντο* VRCExc fort. recte 3 *περιολισθαίνοι* V *δ'* Exc *καὶ* om. AMLVRC Exc Lat 4 *εἵργοιτο* AL[2] *ἴργοιτο* Exc *languesceret* Lat *προανίστησιν — οἷς*] *hisque ante fabros oppositis illi* Lat *ὑφ'*] *ἐφ'* VRC *οἷς*] *ἧσ* P *ἀσφαλῶς* om. Lat. 5 *ἀνήγειραν* V 6 *ἀνοκοδόμησαν* P *ἀνῳκοδόμησαν* AL *ἐνοικοδόμησαν* R[1] 7 *δὲ*] *τε* VRCExc *ἐφηρμώσαντο* PA 8 *οἰομένοισ, σ* s. A *οἰομένουσ* L[1]R *ἐνεποίησεν* Destinon 9 *ἀπόνοιαν* L[1] 12 *ἰωταπατῶν* (*ην* s.) C *πάλιν*] *πάλαι* VRC 13 *ἀναθαρρήσαντεσ* CExc 14 *ἐγείνοντο* Exc *κατὰ*] *καὶ κατὰ* LVRC 16 *ἔργων* om. Lat *ἀναπαύσασθαι* PAL *στρατειαν* Exc 17 *διέγνω*] *διέγνω - καὶ* (*καὶ* suppl., eras. uid. *σ*) A *διέγνω — τὴν πόλιν*] *ἐνδεια τῶν ἐπιτηδειων αἱρειν* (*αἱ* ex *αἰ* corr.) *εγνω* Exc *αἱρεῖν*] *ἀναιρεῖν* PAL[1] 18 *ηπαραναγκαζομενοσ* Exc *ταῖς ἀπορίαις*] PALExc *τῶν ἀναγκαίων ἀπορία* MV *ἀπορία τῶν ἀναγκαίων* RC *inopia cibi* Lat *ἱκετεύειν* PAMVRCExc *supplicaturos* Lat *αὐτὸν*] *τὸν* Exc 19 *ἐπαυθαδισαμένουσ* (*υσ* i. ras. R) RC *ἀπαυθαδιασαμένουσ* V *διαφθαρήσεσθαι, η* i. ras. V *consumendos* Lat 20 *ραῶσι* Exc *αὐτὸσ* VR *χρήσασθαι* PALExc *χρήσεσθαι λιμῶ* (*λιμῶ* deletum) C *διαλειπὼν* PAC[2]Exc

ἐκτετρυχωμένοις ἐπιπέσοι. φρουρεῖν δὴ πάσας αὐτῶν ἐκέλευσεν τὰς ἐξόδους.

12. *Τοῖς δὲ σίτου μὲν πλῆθος ἦν ἔνδον καὶ τῶν ἄλλων πλὴν* 181
ἁλὸς ἁπάντων, ἔνδεια δὲ ὕδατος ὡς ἂν πηγῆς μὲν οὐκ οὔσης κατὰ τὴν πόλιν, τῷ δ' ὀμβρίῳ διαρκουμένων τῶν ἐν αὐτῇ· σπάνιον δ' εἴ ποτε τὸ κλίμα θέρους ὕεται. καὶ κατὰ ταύτην τὴν ὥραν πολιορ- 182
κουμένων ἀθυμία δεινὴ πρὸς τὴν τοῦ δίψους ἐπίνοιαν ἦν, ἀσχαλλόντων ἤδη ὡς καθάπαν ἐπιλελοιπότος ὕδατος· ὁ γὰρ Ἰώσηπος 183
τήν τε πόλιν ὁρῶν τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων εὔπορον καὶ τὰ φρονήματα γενναῖα τῶν ἀνδρῶν, βουλόμενός τε παρ' ἐλπίδα τοῖς Ῥωμαίοις ἐκτεῖναι τὴν πολιορκίαν, μέτρῳ τὸ ποτὸν αὐτοῖς διένειμεν εὐθέως. οἱ δὲ τὸ ταμιεύεσθαι χαλεπώτερον ἐνδείας ὑπελάμβανον, 184
καὶ τὸ μὴ αὐτεξούσιον αὐτῶν πλέον ἐκίνει τὴν ὄρεξιν, καὶ καθάπερ εἰς ἔσχατον ἤδη δίψους προήκοντες ἀπέκαμνον. διακείμενοι δὲ οὕτως οὐκ ἐλάνθανον τοὺς Ῥωμαίους· ἀπὸ γὰρ τοῦ κατάντους 185
ἑώρων αὐτοὺς ὑπὲρ τὸ τεῖχος ἐφ' ἕνα συρρέοντας τόπον καὶ μετρουμένους τὸ ὕδωρ, ἐφ' ὃν καὶ τοῖς ὀξυβελέσιν ἐξικνούμενοι πολλοὺς ἀνῄρουν.

13. *Καὶ Οὐεσπασιανὸς μὲν οὐκ εἰς μακρὰν τῶν ἐκδοχείων* 186

PAMLVRCLat Hegesippus III 10 p. 188. Exc. Poliorcet.

1 *ἐκτετρυχομένοισ* R *ἐκτετρυμμενοισ* Exc, unde *ἐκτετρυμένοις* Niese *δὴ*] *δὲ* MVRC *δὲ δεῖ* L *itaque* Lat *πάσας*] *ἦσαν* VR *αὐτῶν* om. C 3 *ἦν πλῆθοσ* tr. VRCExc *πλὴν ἁλὸς*] om. Heg *ἅλις* cod. Voss. apud Hudsonum 4 *ἁλὸς*] ex *ἀλλοσ* corr. V *αλλοσ* Exc *δ'* L 5 *τῷ*] *τῶν* PA[1] *δὲ* VRC *ὀμβρίων* PA[1] *τῶν*] *τῶ* L *δὲ* MVRC *δ' εἴ*] *δεῖ* Exc 6 *τὸ κλίμα*] *illo tractu* Lat *τὸ κλίμα τοῦτο* ex cod. Voss. Hudson *τὸ*] *τι* L *ὕ·εται* C *ὑετε* Exc *καὶ — 8 ὕδατος*] *quo tempore obsessi etiam hoc uehementius adficiebantur, quod arcendae siti fuerat excogitatum ac uelut omnis aqua iam defecisset, aegre ferebant* Lat *κατὰ ταύτην*] *καταυτὴν* Exc 7 *ἀσχαλλόντων ἤδη ὡς*] *ἤσχαλλόν* (*ἤσχαλον* V) *τε* (*τ'* L[1]) *ὡσ ἤδη* MLVRC *ησχαλλ[o]εντεωσηδη* (ε post λ deletum man. 1) Exc 8 *ἐπιλελοιπότοσ καθάπαν* tr. VRC *ὕδατος*] *τοῦ ὕδατοσ* Exc *ὕδατοσ ὡσ ἂν πηγῆς μὲν οὐκ οὔσησ κατα ··· τὴν πόλιν* C cf. u. 4 9 *ἐπιτηδείων*] *ἐπιτηδείων και* C *τὰ* om. M 10 *γενναία* PA *γενν[αι]έα* C *παρ' ἐλπίδα τοῖς Ῥωμαίοις*] PAMLExc *ῥωμαίοισ παρ' ἐλπίδα* (*ἐλπίδασ* C[1]) VRC 11 *ἐκτεῖναι τὴν πολιορκίαν*] *τὴν πολιορκίαν ἔσεσθαι* Exc *τὸ ποτὸν*] *τόπον* Exc *αὐτοῖσ* ex *αὐτουσ* corr. R *διένειμεν εὐθέως*] *διένεμεν* MVRCExc *διένεμεν εὐθέωσ* L *iam tunc — ministrabat* Lat 12 *χαλε·πώτερον* A 13 *αὐτεξούσιον*] *αὐτεξούσι* C[1] *ἐκίνει*] *ἐκείνη* V[1] *ἐκ[ιν]ει* C 14 *ἐσχάτην* L[1] *ἀπέκ·αμνον* A *ἀπέκαμον* Exc *δ'* Exc 16 *ἑώρων*, *ων* ex *ο···* corr. V *ἑωρουν* Exc *ὑπὲρ*] MVRCExc *ἐπὶ* PAL *trans* Lat 17 *ὃν*] *ὧν* Exc 19 *μὲν*] *δὲ* PAL *quidem* Lat *ἐκδοχίων* RExc et ut uid. V[1]

κενωθέντων ἤλπιζεν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης αὐτῷ παραδοθήσεσθαι τὴν
187 *πόλιν· ὁ δὲ Ἰώσηπος κλάσαι τὴν ἐλπίδα ταύτην αὐτῷ προαιρούμενος ἐμβρέξαι κελεύει πλείστους τὰ ἱμάτια καὶ κατακρεμάσαι περὶ τὰς ἐπάλξεις, ὥστε περιρρεῖσθαι πᾶν ἐξαπίνης τὸ τεῖχος.*
188 *πρὸς τοῦτ' ἀθυμία τῶν Ῥωμαίων καὶ κατάπληξις ἦν θεασαμένων εἰς χλεύην τοσοῦτον παραναλίσκοντας ὕδατος οὓς οὐδὲ ποτὸν ἔχειν ὑπελάμβανον, ὥστε καὶ τὸν στρατηγὸν ἀπογνόντα τὴν δι' ἐνδείας*
189 *ἅλωσιν τρέπεσθαι πάλιν πρὸς ὅπλα καὶ βίαν. ὃ δὴ τοῖς Ἰουδαίοις δι' ἐπιθυμίας ἦν· ἀπεγνωκότες γὰρ ἑαυτοὺς καὶ τὴν πόλιν πρὸ λιμοῦ καὶ δίψης τὸν ἐν πολέμῳ θάνατον ᾑροῦντο.*
190 14. *Ὁ μέντοι γε Ἰώσηπος πρὸς τῷδε τῷ στρατηγήματι καὶ*
191 *ἕτερον ἐπενόησεν εἰς περιουσίαν αὐτῷ· διά τινος χαράδρας δυσβάτου καὶ διὰ τοῦθ' ὑπὸ τῶν φυλάκων ἀμελουμένης κατὰ τὰ πρὸς δύσιν μέρη τῆς φάραγγος ἐκπέμπων τινὰς γράμματά τε πρὸς οὓς ἠβούλετο τῶν ἔξω Ἰουδαίων διεπέμψατο καὶ παρ' αὐτῶν ἐλάμβανεν, παντός τε ἐπιτηδείου τῶν ἀνὰ τὴν πόλιν ἐπιλελοιπότων*
192 *εὐπόρησεν, ἕρπειν τὰ πολλὰ παρὰ τὰς φυλακὰς κελεύσας τοῖς ἐξιοῦσιν καὶ τὰ νῶτα καλύπτειν νάκεσιν, ὡς εἰ καὶ κατίδοι τις αὐτοὺς νύκτωρ, φαντασίαν παρέχοιεν κυνῶν, μέχρι συναισθόμενοι τὴν ἐπίνοιαν οἱ φρουροὶ περιίσχουσιν τὴν χαράδραν.*
193 15. *Καὶ τόθ' ὁ Ἰώσηπος μὲν τὴν πόλιν οὐκ εἰς μακρὰν ὁρῶν ἀνθέξειν, ἐν ἀπόρῳ δὲ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν εἰ μένοι, δρασμὸν*

PAMLVRC Lat Hegesippus III 10 p. 189 Exc. Poliorcet. Suidas s. *πρὸ λιμοῦ, νάκος.*

2 *δὲ Ἰώσηπος*] *δ' ἴσωσῆπροσ* Exc *κλάσαι*] *κλάσαι μὲν* VR *ἐλπίδα* · C *αὐτῶν* ex corr. R 3 *κελεύει* ·, eras. *ν* V *πλήστουσ* R *τὰ* om. V *κατακρεμάσαι, σ* ex *ν* corr. M *κατακρημνίσαι* L *κατακρεμ · άσαι* C *κατακρημνησαι* Exc 4 *περιρεῖσθαι* P *περιρρεῖσθαι, ι* ante *ρ* suppl. ut uid. m. 1 L *ἐξάπείνησ* ‖ finis excerptorum Poliorc. 5 *τοῦτο* VRC 6 *χλεύην, νη* i. ras. m. 2 L *παραναλίσκοντεσ* V 7 *ἀπογνῶντα* PA 10 *πρὸ — ᾑροῦντο* habet Suidas s. *πρὸ λιμοῦ* 11 *ἐν τῷ πολέμῳ* Suid 12 *ἐνενόησεν* PAM *ἀνενόησεν* V *excogitauit* Lat *χαράδρασ,* prius *ρ* ex *λ* corr. A 13 *τοῦτο* LVRC *ἀμελουμένησ καὶ κατὰ* (*καὶ* deletum) C *τὰ* · C 14 *οὓς*] *οἶσ* PM *οἶσ, υ* ex *ι* corr. A 15 *ἐβούλετο* MVRC *ἔξω*] *ἐξ* C *διεπέμψα · το* A *διεπέμπετο* C *διεπέμψατο — 17 εὐπόρησεν*] *ab his omnia usui necessaria et quae in ciuitate defecerant accipiebat* Lat *ἔλαβε* MVR 16 *ἐπιλελοιπότων ἀνὰ τὴν πόλιν* tr. VRC 17 *ἕρπειν — 19 κυνῶν* habet Suidas s. *νάκος* breuiata 18 *ἐξιοῦσιν*] *εἰσιοῦσι* LVRCSuid *ῥάκεσιν* V *ὡς εἰ*] *ὡσεὶ* R *καὶ* om. Suid 19 *μέχρι*] *μέχρι ποτὲ* V *συναισθόμενοι, αισ* i. ras. minore A 20 *περισχήσουσι* C 21 i. marg. *ιδ'* C *τόθ' ὁ*] *τοῦθ' ὁ* M *τότ'* L *τότε* VRC *ἀνθέξειν ὁρῶν* tr. VRC 22 *ἀπορία* V *ἑαυτοῦ* MLVRC *εἰ μένοι*] *εἰ μένει* ex corr. A *αἰσθόμενοσ* VRC

ἅμα τοῖς δυνατοῖς ἐβουλεύετο. συναισθόμενοι δὲ τὸ πλῆθος καὶ
περιχυθὲν αὐτῷ κατηντιβόλουν μὴ σφᾶς περιιδεῖν ἐπ᾽ αὐτῷ μόνῳ
κειμένους· εἶναι γὰρ τῇ πόλει καὶ σωτηρίας μὲν ἐλπὶς παραμένων, 194
παντὸς ἀγωνισομένου δι᾽ αὐτὸν προθύμως, κἂν ἁλῶσιν δέ, παρα-
μυθίαν. πρέπειν δ᾽ αὐτῷ μήτε φυγεῖν τοὺς ἐχθροὺς μήτ᾽ ἐγκατα- 195
λιπεῖν τοὺς φίλους μήτ᾽ ἀποπηδᾶν ὥσπερ χειμαζομένης νεώς, εἰς
ἣν ἐν γαλήνῃ παρῆλθεν· ἐπιβαπτίσειν γὰρ αὐτοῖς τὴν πόλιν 196
μηδενὸς ἔτι τοῖς πολεμίοις τολμῶντος ἀνθίστασθαι δι᾽ ὃν ἂν θαρ-
σοῖεν οἰχομένου.

16. Ὁ δὲ Ἰώσηπος τὸ κατ᾽ αὐτὸν ἀσφαλὲς ὑποστελλόμενος 197
ὑπὲρ αὐτῶν ἔφασκεν ποιεῖσθαι τὴν ἔξοδον· μένων μὲν γὰρ οὔτ᾽ 198
ἂν ὠφελῆσαί τι μέγα σωζομένους, κἂν ἁλίσκωνται, συναπολεῖσθαι
περιττῶς, ἐκδὺς δὲ τῆς πολιορκίας ἔξωθεν αὐτοὺς ὠφελήσειν
μέγιστα· τούς τε γὰρ ἐκ τῆς χώρας Γαλιλαίους συναθροίσειν ᾗ 199
τάχος καὶ Ῥωμαίους ἑτέρῳ πολέμῳ τῆς πόλεως αὐτῶν ἀντιπερι-
σπάσειν. οὐχ ὁρᾶν δέ, τί παρακαθεζόμενος αὐτοῖς χρήσιμος εἴη 200
νῦν, πλὴν εἰ μὴ Ῥωμαίους παροξύνων μᾶλλον ἐπὶ τὴν πολιορκίαν,
οὓς περὶ πλείστου ποιεῖσθαι λαβεῖν αὐτόν· εἰ δ᾽ ἐκδράντα πύθοιντο,
πολὺ τῆς ἐπὶ τὴν πόλιν ὁρμῆς ἀνήσειν. οὐκ ἔπειθεν δὲ τούτοις, 201
ἀλλὰ μᾶλλον ἐξέκαυσεν τὸ πλῆθος αὐτοῦ περιέχεσθαι· παιδία γοῦν
καὶ γέροντες καὶ γύναια μετὰ νηπίων ὀδυρόμενα προσέπιπτον αὐτῷ
καὶ τοῖς ποσὶν ἐμπλεκόμενοι πάντες εἴχοντο, καὶ μετὰ κωκυτῶν 202

PAMLVRC Lat.

1 συναισθόμενον MLC συναισθόμενον, ν finale corr. ex σ, ι s. m. 2 V 2 περιχυθέντες Destinon 3 μὲν ἐλπὶς παραμένων] PAML Lat μένων ἐλπὶσ καὶ παραμένοντοσ αὐτοῦ VRC μὲν ἐλπίδα παραμένοντα Herwerden 4 παντὸς ἀγωνισομένου] *uelut omnes — essent — certaturi* Lat, unde ὡς παντὸς ἀγ. Destinon ἀγωνισαμένου PA[1]V[1] ἂν ἀγωνισαμένου A[2] fort. recte προθύμωσ δι᾽ αὐτὸν tr. V παραμυθία MVRC 5 πρέπει PA[1]L δὲ VRC φεύγειν MVRC μήτε LVRC ἐγκαταλείψειν VRC 6 μήτ᾽] μηδὲ VRC νηὸσ AM 7 ἐν, ν man. 2 ita correctum, ut quid uoluerit corrector non appareat C γαλήνῃ om. C αὐτοῖς] αὐτὸν VR αὐτῶν C *ipsum* Lat ἐπιβαπτίσειν] *magis demersurum* Lat 8 τολμῶντοσ τοῖσ πολεμίοισ tr. VRC ἂν θαρσοῖεν] AML[2] θαρσοῖεν P ἀναθαρσοῖεν L[1] ἀναθαρροῖεν VRC[2] ἀναθαροῖεν C[1] 9 οἰχο-μένου, eras. υ A 10 καθ᾽ αὐτὸν (αὐτὸν V) VRC 11 γὰρ] γὰρ εἴσω (ἔσω L) PAML Lat 12 ὀφελῆσαί C συναπολέσθαι VRC 13 περιττῶς] PAL[1] περιττὸσ ML[2] περισσόσ VRC αὐτοῖσ L[1] ὠφελήσειν αὐτοὺσ tr. VRC 14 γαλιλαίασ M συναθροίζειν PA ᾗ] ἡ P ἢ ALV ἣ R 16 ἂν εἴη Niese 17 εἰ μὴ] ἢ VR εἰ C παροξύνω R[1] 18 οὓς περὶ] AM ὡσ περὶ PLVR Lat ὡσπερεὶ C δὲ VRC πύθοιντο] πείθοιντο (οι ex ο corr. A) PA 19 ἀνήσειν] ἀνείσιν P ἀνείσειν A δὲ] τε VRC τούτοις] LLat τούτουσ PAM αὐτοὺσ VRC 20 αὐτοῦ] αὐτὸν L[1] αὐτῶν L[2] αὐτῶ VR παῖδεσ VRC γοῦν] οὖν PAM 21 ὀδυρώμενα V

κοινωνὸν σφίσι τῆς τύχης μένειν ἱκέτευον, οὐ φθόνῳ τῆς ἐκείνου
σωτηρίας, ἔμοιγε δοκεῖν, ἀλλ' ἐλπίδι τῆς ἑαυτῶν· οὐδὲν γὰρ ἠξίουν
πείσεσθαι δεινὸν Ἰωσήπου μένοντος.
203 17. Ὁ δὲ πειθομένῳ μὲν ἱκετηρίαν ταῦτα νομίσας, βιαζομένῳ
δὲ φρουράν, πολὺ δ' αὐτοῦ τῆς εἰς τὴν ἀπόλειψιν ὁρμῆς καὶ ὁ
204 τῶν ὀδυρομένων ἔκλασεν οἶκτος, μένειν τε ἔγνω, καὶ τὴν κοινὴν
τῆς πόλεως ἀπόγνωσιν ὁπλισάμενος, „νῦν καιρός, εἰπών, ἄρχεσθαι
μάχης, ὅτ' ἐλπὶς οὐκ ἔστι σωτηρίας· καλὸν εὔκλειαν ἀντικαταλλα-
ξάμενον τοῦ βίου καὶ δράσαντά τι γενναῖον εἰς μνήμην ὀψιγενῶν
205 πεσεῖν", ἐπ' ἔργα τρέπεται. καὶ προελθὼν μετὰ τῶν μαχιμωτά-
των διεσκίδνα τε τοὺς φρουροὺς καὶ μέχρι τοῦ στρατοπέδου τῶν
Ῥωμαίων κατέτρεχεν, καὶ τὰς μὲν ἐπὶ τῶν χωμάτων δέρρεις, αἷς
206 ὑπεσκήνουν, διέσπα, τοῖς δὲ ἔργοις ἐνέβαλλεν πῦρ. τῇ τε ἑξῆς
ὁμοίως καὶ τῇ τρίτῃ καὶ ἐπὶ συχνὰς ἡμέρας καὶ νύκτας πολεμῶν
οὐκ ἔκαμνεν.
207 18. Οὐεσπασιανὸς δὲ τῶν [τε] Ῥωμαίων κακουμένων ταῖς ἐκδρο-
μαῖς, τρέπεσθαί τε γὰρ ὑπὸ Ἰουδαίων ᾐδοῦντο καὶ τραπέντων
ἐπιδιώκειν βάρει τῶν ὅπλων ἦσαν βραδεῖς, οἵ τε Ἰουδαῖοι πρίν
208 τι παθεῖν ἀεὶ δρῶντες ἀνέφευγον εἰς τὴν πόλιν, τοῖς μὲν ὁπλί-
ταις τὰς ὁρμὰς αὐτῶν ἐκκλίνειν ἐκέλευσεν καὶ μὴ συμπλέκεσθαι
209 θανατῶσιν ἀνθρώποις· οὐδὲν γὰρ ἀλκιμώτερον εἶναι τῆς ἀπογνώ-
σεως, περισβέννυσθαι δὲ αὐτῶν τὰς ὁρμὰς σκοπῶν ἀπορουμένας
210 ὥσπερ ὕλης τὸ πῦρ· προσήκειν γε μὴν καὶ Ῥωμαίοις μετὰ ἀσφα-
λείας καὶ τὸ νικᾶν, ὡς ἂν οὐκ ἐξ ἀνάγκης πολεμοῦσιν, ἀλλὰ προσ-
211 κτωμένοις. τοῖς δὲ τῶν Ἀράβων τοξόταις καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς

PAMLVRCLat Suidas s. θανατᾶν.

2 ἔμοιγε A ἐμοί τε VR δοκεῖ PAML αὐτῶν VRC 3 πήσεσθαι R et ut uid. V[1] 5 δὲ VR αὐτὸν L τῆς] τὴν VR ἀπόληψιν L[1] ὁρμὴν VR 6 ὀδυρομένων] ὀδυρωμέ | V ἔκλασεν] ἐκάλεσεν C[1] μένει R[1] 7 νῦν] καὶ νῦν M et fort. Lat γοῦν PAL 8 ὅτε LVRC ἔσται (αι i. ras. A) PA καλὸν] seclusit Bekker καλόν τε Cardwell ex Lat, in quo est *pulchrumque uitam pacisci pro laude* ἀνταλλάξαμενον VRC 9 τι ex τε corr. V ὀψιγενῶν] ὀψιγόνων MVRC πεσεῖν] ex corr. A *occumbere* Lat παισὶν PA[1]L παίδων οὕτωσ ἀπελθεῖν M παίδων VRC 10 προσελθὼν VR 11 μέχρισ ut uid. A 13 ἐνέβαλεν A ἐνέβαλε VC τε] θ' C 15 ἔκαμνεν, α ex corr. A ν finale suppl. m. 2 L 16 τε ex Lat et cod. Voss. om. Hudson κακουμένων] *male affectos aspiciens* Lat 17 τρέπεσθαι, ε ante σ i. ras. maiore m. 2 A τε] MVRC Lat μὲν PAL 20 ἐκέλεσεν (υ suprascr.) A μὴ — 21 ἀπογνώσεως habet Suid s. θανατᾶν 21 · · θανατῶσιν V εἶναι τῆς om. Suid 22 δὲ om. C αὐτῶν] αὐτῶι L[1] αὐτοῖσ MVRC *illorum* Lat 23 μετ' AL 24 οὐκ om. VR προσκτωμένοις] προσχρωμένοισ C περιουσίᾳ χρωμένοις Holwerda p. 32 25 τῆς] τοῖσ C

Συρίας σφενδονήταις καὶ λιθοβόλοις τὰ πολλὰ τοὺς Ἰουδαίους ἀνέ-
στελλεν· ἠρέμει δὲ οὐδὲ τῶν ἀφετηρίων ὀργάνων τὸ πλῆθος. οἱ 212
δὲ τούτοις μὲν εἶκον κακούμενοι, τῶν δὲ πόρρω βαλλομένων ἐνδο-
τέρω γινόμενοι προσέκειντο τοῖς Ῥωμαίοις χαλεποὶ καὶ ψυχῆς καὶ
σώματος ἀφειδοῦντες ἐμάχοντο, ἐκ διαδοχῆς ἑκάτεροι τὸ κεκμηκὸς
ἑαυτῶν ἀναλαμβάνοντες.
19. Οὐεσπασιανὸς δὲ ἡγούμενος τῷ μήκει τοῦ χρόνου καὶ ταῖς 213
ἐκδρομαῖς ἀντιπολιορκεῖσθαι, τῶν χωμάτων ἤδη τοῖς τείχεσι πελα-
ζόντων προσάγειν ἔγνω τὸν κριόν. ὁ δ' ἐστὶν ὑπερμεγέθης δοκὸς 214
ἱστῷ νηὸς παραπλήσιος· ἐστόμωται δὲ παχεῖ σιδήρῳ κατ' ἄκρον
εἰς κριοῦ προτομήν, ἀφ' οὗ καὶ καλεῖται, τετυπωμένῳ. καταιω- 215
ρεῖται δὲ κάλοις μέσος ὥσπερ ἀπὸ πλάστιγγος ἑτέρας δοκοῦ, σταυ-
ροῖς ἑκατέρωθεν ἑδραίοις ὑπεστηριγμένης. ἀνωθούμενος δὲ ὑπὸ 216
πλήθους ἀνδρῶν εἰς τὸ κατόπιν, τῶν αὐτῶν ἀθρόως πάλιν εἰς
τοὔμπροσθεν ἐπιβρισάντων τύπτει τὰ τείχη τῷ προανέχοντι σιδήρῳ.
καὶ οὐδεὶς οὕτως καρτερὸς πύργος ἢ περίβολος πλατύς, ὃς κἂν 217
τὰς πρώτας πληγὰς ἐνέγκῃ κατίσχυσεν τῆς ἐπιμονῆς. ἐπὶ ταύ- 218
την τὴν πεῖραν ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων μετέβαινεν βίᾳ τὴν
πόλιν ἑλεῖν σπεύδων, ὡς τὸ προσκαθέζεσθαι βλαβερὸν ἦν Ἰου-
δαίων οὐκ ἠρεμούντων. οἱ μὲν οὖν τούς τε καταπέλτας καὶ τὰ 219
λοιπὰ τῶν ἀφετηρίων, ὡς ἐξικνοῖτο τῶν ἐπὶ τοῦ τείχους κωλύειν

PAMLVRC Lat Hegesippus III 11 p. 189. Suidas s. *κριός, προτομή*.

1 *σφενδονίταισ* AC *σφενδονηταῖσ* L[1]R 2 *δὲ*] *δ'* L *enim* Lat *ὀργάνων*, *νω* i. ras. A 3 *εἶκον*] ex *ἧκον* corr. M *εἴκουν* L[1] *εἴκων* C *ἀεὶ εἶκον* P *ἐνδότεροι* P *ἐνδοτέροι* A *ἐνδωτέρω* C 4 *προσέκειν* L[1] 5 *τὸ* — 6 *ἀναλαμβάνοντες* i. marg. suppl. m. 2 L 6 *ἑαυτῶν* om. C 7 i. marg. *ζ'* V 9 *δὲ* VRC *ἐστι* C *ὑπερμεγέθης*] incip. Suid s. *κριός* et *προτομή* *δοκὸς*] *κριὸσ* P et ut uid. L[1] *κρι*| · *ὸσ* (*κρι* suppl.) A *δοκὸσ*, *δοκ* i. ras. m. 2 L *materia* Lat 10 · *ἱστῶ* V *νηὸς*] *νεὼσ* L *παραπλησία* Suid utroque loco *ἐστόμωται* ex *ἐστωμαται* corr. V *ἐστόμωτο* AL *ἄ* · · *κρον* V 11 *εἰς*] *ἐς* Suid utroque loco *καὶ*] om. PAML *etiam* Lat *τετυπωμένῳ*] AMLVRC et s. *προτομή* Suid *τετυπωμένοσ* PLatSuid s. *κριός* *καταιωρεῖται*] ex *κατεωρῆται* corr. P *κατεώρητο* A *καταιώρηται* V *κατεώρηται* R *κατηώρηται* C 12 *κάλλοισ* L *μέσοις* Suid s. *κριός* *σ* · *ταυροῖσ* L 13 *ἑκατέροθεν* R *ὑπεστηριγμένης*] M et s. *προτομή* Suid *ἐστηριγμένησ* (— *οισ* C) VRC *ὑπεστηριγμένοισ* A *ὑπεστηριγμένοσ* PLatSuid s. *κριός* *δὲ* om. Suid s. *κριός* 14 *κατώπιν* C *πάλιν ἀθρόως* tr. Suid utroque loco 15 *ἐπιβριησάντων* A *ἐμβρισάντων* C *προσανέχοντι* PL[1] et utroque loco Suid 16 *οὕτω* MLVRC et utroque loco Suid *κἂν*] PAMLSuid *καὶ* VRC *εἰ καὶ* Dindorf ex cod. L. B. 17 *ἐνέγκῃ*] Niese *ἐνεγκεῖν* PAML *ἐνέγκαι* VRCDindorf *κατισχύσαι* M *κατισχύσει* VRCDindorf *κατισχύσειε* Suid utroque loco *ἐπιμονῆς*] *ἐπιβολῆσ* MV *τῆς γὰρ ἐπιμονῆς κρατούσης καθαιρεῖ τὰ τείχη* Suid, qui hic finit 19 *προκαθέζεσθαι* P 20 *τε* om. A 21 *ἐξικνεῖτο* L[1] *ἐξικνοῖντο* V

πειρωμένων, ἔγγιον προσαγαγόντες ἔβαλλον· ὁμοίως δὲ συνήγγιζον
220 οἱ τοξόται καὶ σφενδονῆται. διὰ δὲ ταῦτα μηδενὸς τῶν περιβόλων
ἐπιβῆναι τολμῶντος προσῆγον ἕτεροι τὸν κριὸν γέρροις τε διηνε-
κέσι καὶ καθύπερθεν πεφραγμένον δέρρει πρός τε αὐτῶν καὶ τοῦ
221 μηχανήματος ἀσφάλειαν. καὶ κατὰ τὴν πρώτην πληγὴν διεσείσθη
μὲν τὸ τεῖχος, κραυγὴ δὲ μεγίστη παρὰ τῶν ἔνδον ἤρθη καθάπερ
ἑαλωκότων ἤδη.
222 20. Πολλάκις δὲ εἰς τὸν αὐτὸν παίοντας τόπον ὁ Ἰώσηπος
ὁρῶν ὅσον οὔπω καταρριφθησόμενον τὸ τεῖχος, σοφίζεται κατ᾽
223 ὀλίγον τὴν βίαν τοῦ μηχανήματος. σάκκους ἀχύρων πληρώσαντας
ἐκέλευσεν καθιμᾶν καθ᾽ ὃ φερόμενον ἀεὶ τὸν κριὸν ὁρῷεν, ὡς
πλάζοιτό τε ἡ ἐμβολή, καὶ δεχόμενοι τὰς πληγὰς ἐκκενοῖεν τῇ χαυ-
224 νότητι. τοῦτο πλείστην διατριβὴν παρέσχεν τοῖς Ῥωμαίοις, καθ᾽
ὃ μὲν τρέποιεν τὴν μηχανὴν ἀντιπαραγόντων τοὺς σάκκους τῶν
ὕπερθεν, ὑποβαλλόντων δὲ ταῖς ἐμβολαῖς, ὡς μηδὲν κατ᾽ ἀντιτυ-
225 πίαν βλάπτεσθαι τὸ τεῖχος· ἕως ἀντεπινοήσαντες κοντοὺς οἱ Ῥω-
μαῖοι μακροὺς καὶ δρέπανα δήσαντες ἐπ᾽ ἄκρων τοὺς σάκους
226 ἀπέτεμνον. ἐνεργοῦς δὲ οὕτω τῆς ἑλεπόλεως γενομένης καὶ τοῦ
τείχους, νεοπαγὲς γὰρ ἦν, ἐνδιδόντος ἤδη, τὸ λοιπὸν ἐπὶ τὴν ἐκ
227 πυρὸς ἄμυναν οἱ περὶ τὸν Ἰώσηπον ὥρμησαν. ἁψάμενοι δὲ ὅσον
αὔης εἶχον ὕλης τριχόθεν ἐπεκθέουσιν, καὶ τά τε μηχανήματα καὶ

PAMLVRC Lat Hegesippus III 11 p. 189.

2 σφενδονῖται AC 3 ἕτεροι] *ipsi* Lat γέροισ V 4 καὶ om. C καθύπερθε LVRC πεφραγμένοι L δέρρει] δέρρεισ PAL δέρρεσι Destinon πρὸς — 5 ἀσφάλειαν i. marg. suppl. V τε αὐτῶν] τ᾽ ἑαυτῶν L² 5 πρώτην] α′ C διεσείσ^θη A 6 ἔνδων A ἔνδοθεν VRC 8 πολλάκι VR¹ παίοντεσ M παιόντα^σ V παίοντα R παίονται C 9 ὅσον οὔπω] *neque multo post* Lat, unde καὶ ὅσον οὔπω Hudson καταριφθησόμενον PALVR καταῤῥιφησόμενον C post τεῖχος aliquid excidit, nisi u. 8 παίοντος mauis κατ᾽ ὀλίγον] κατολίγον P κατὰ μικρὸν L πρὸσ ὀλίγον MVRC fort. recte *paulatim* Lat κατεκλύειν uel simile Destinon 11 ὡς — 13 χαυνότητι] *ut eo modo scilicet ictus erraret aut etiam excepta uulnera laxata frustraretur* Lat *ut laxo saccorum sinu elusa plaga omnis arietis emolliretur* Heg 12 δεχομένη PAVRC, unde δεχομένῃ Destinon 13 πλήστην A 14 ἀντιπαραγό^ντων A 15 κατ᾽ ἀντιτυπίαν] καταντυπίαν (υ i. ras., ί ex ή corr.) V 16 ἀντεπενοήσαντεσ V 17 ἐπάκρον V σάκκουσ AMLVRC 18 ἀπέτεμον MVR *inciderent* Heg ἐνεργοὺσ PA ἐνεργοῦ LVRC ἑλεπόλεωσ ALVR τοῦ] τοῦ τε RC 21 αὔης] αὐτῆσ PAL¹ ὑπεκθέουσι (-σιν A) AML *inflammarunt* Lat

τὰ γέρρα καὶ τὰ χώματα τῶν Ῥωμαίων ὑπεπίμπρασαν. οἱ δὲ κακῶς 228
ἐπεβοήθουν πρός τε τὴν τόλμαν αὐτῶν καταπεπληγότες καὶ ὑπὸ
τῆς φλογὸς τὰς ἀμύνας φθανόμενοι· ξηρᾶς γὰρ ὕλης, πρὸς δὲ
ἀσφάλτου τε καὶ πίσσης, ἔτι δὲ θείου διίπτατο τὸ πῦρ ἐπι-
νοίας τάχιον, καὶ τὰ πολλῷ καμάτῳ πεπονημένα τοῖς Ῥωμαίοις
ἐπὶ μιᾶς ὥρας ἐνέμετο.

21. Ἔνθα καὶ ἀνήρ τις ἐξεφάνη Ἰουδαίων λόγου καὶ μνήμης 229
ἄξιος· Σαμίου μὲν παῖς ἦν, Ἐλεάζαρος δὲ ἐκαλεῖτο, Σαβὰ δὲ πατρὶς
αὐτῷ τῆς Γαλιλαίας· ὑπερμεγέθη δὲ πέτραν ἀράμενος ἀφίησιν ἀπὸ 230
τοῦ τείχους ἐπὶ τὴν ἑλέπολιν μετὰ τοσαύτης βίας, ὥστε ἀπορρῆξαι
τὴν κεφαλὴν τοῦ μηχανήματος, ἣν καὶ καταπηδήσας ἐκ μέσων αἴρεται
τῶν πολεμίων καὶ μετὰ πολλῆς ἀδείας ἐπὶ τὸ τεῖχος ἔφερεν. σκο- 231
πὸς δὲ πᾶσιν τοῖς ἐχθροῖς γενόμενος καὶ γυμνῷ τῷ σώματι τὰς
πληγὰς δεξάμενος πέντε μὲν διαπείρεται βέλεσιν, πρὸς οὐδὲν δὲ 232
τούτων ἐπιστραφείς, ὅτε τὸ τεῖχος ἀνέβη καὶ περίοπτος πᾶσιν τῆς
εὐτολμίας ἔστη, τότε ἰλυσπώμενος ὑπὸ τῶν τραυμάτων μετὰ τοῦ
κριοῦ κατέπεσεν. ἄριστοι μετ᾽ αὐτὸν ἐφάνησαν ἀδελφοὶ δύο Νετεί- 233
ρας καὶ Φίλιππος, ἀπὸ Ῥούμας κώμης, Γαλιλαῖοι καὶ αὐτοί,
οἳ προπηδῶσι μὲν εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ δεκάτου τάγματος, τοσούτῳ δὲ
ῥοίζῳ καὶ βίᾳ τοῖς Ῥωμαίοις συνέπεσον, ὡς διαρρῆξαί τε τὰς τάξεις
καὶ τρέψασθαι καθ᾽ οὓς ἐφορμήσειαν ἅπαντας.

22. Μετὰ τούτους ὅ τε Ἰώσηπος καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος ἀρά- 234

PAMLVRC Lat Hegesippus III 11 p. 190. Mathem. uet. p. 324. Suidas s. ῥοῖζος.

1 γέρα V ὑπεπίπρασαν C 2 καταπλαγέντεσ C 3 ὕλης] (*flammae-aridum*) *nactae fomitem* Lat 4 τε om. PAM πι·σσησ V θείου — 5 τάχιον om. C διήπτατο PA¹ 5 πεπονημένα] πεποιημένα AML τοῖς om. VRC 7 Ἰουδαίων] ἰουδαῖοσ MVRC 8 ἄξιοσ, ἄ i. ras. M Σαμίου] σαμαίου MVRC *addaei* Lat ἦν om. V δ᾽ C Σαβὰ] σαβαὰ L σαὰβ MVRC *salab* Lat Γάβα Niese 9 ὑπερμεγέθη δὲ] οὗτοσ ὑπερμεγέθη M ὑπερμεγέθη VRC *is enim (saxum) ingens* Lat 10 ἑλεπόλιν P ἐλέπολιν AVR ἀπορρῆξαι] ἀπαρράξαι M ἀπορράξαι LVRC Math 11 μέσον PA Math 12 πολῆσ C ἀνέφερε M haud male 13 γινόμενοσ PA¹M 14 δεχόμενοσ et i. marg. δεξάμενοσ L 16 τότε om. C ἰλυσπώμενοσ (ἰ ex ὑ corr. P) PAM εἰλυσπώμενοσ L¹R ἰλυσπώμενοσ (ἰ i. ras. m. 3 V) VC 17 μετ᾽ αὐτὸν] μετὰ τοῦτον (τούτων R¹) VRC νέτειρασ A νετήρασ L νετίρασ MVR νετῆρασ C *netiras* Lat 18 ῥοῦμασ V ῥουμᾶσ C *roma* Lat 19 οἳ] M Lat, om. PALVRC δωδεκάτου (δω s. P) PAM *decimae* Lat τοσούτῳ — 20 τάξεις leguntur apud Suidam s. ῥοῖζος τοσούτῳ] PAML² Lat οὕτω L¹VRC Suid 20 συνέπεσαν, utrumque ε i. ras. A ἐνέπεσον Suid διαρρίξαί C τε om. PAM 21 καθ᾽] ἐφ᾽ M οὓς] οὓσ ἂν MVRC 22 πλῆθος om. L

*μενοι πῦρ πάλιν τὰ μηχανήματα καὶ τὰς ὑποδύσεις ἅμα τοῖς
ἔργοις ὑφῆψαν τοῦ τε πέμπτου καὶ τοῦ δεκάτου τραπέντος τάγμα-
τος, οἱ λοιποὶ δὲ φθάσαντες καὶ τὰ ὄργανα καὶ πᾶσαν ὕλην κατέ-*
235 *χωσαν. περὶ δὲ δείλην πάλιν ἀναστήσαντες προσῆγον τὸν κριὸν*
236 *ᾗ προπεπονήκει τυπτόμενον τὸ τεῖχος. ἔνθα τις τῶν ἀμυνομένων
ἀπ᾽ αὐτοῦ βάλλει τὸν Οὐεσπασιανὸν βέλει κατὰ τὸν ταρσὸν τοῦ
ποδὸς καὶ τιτρώσκει μὲν ἐπιπολαίως προεκλύσαντος τὸ βληθὲν
τοῦ διαστήματος, μέγιστον δὲ θόρυβον ἐνεποίησεν τοῖς Ῥωμαίοις·*
237 *πρὸς γὰρ τὸ αἷμα ταραχθέντων τῶν πλησίον φήμη διὰ παντὸς
ἐπῄει τοῦ στρατοῦ, καὶ τῆς πολιορκίας οἱ πλείους ἀφέμενοι μετ᾽*
238 *ἐκπλήξεως καὶ δέους ἐπὶ τὸν στρατηγὸν συνέθεον. πρὸ δὲ πάντων
Τίτος δείσας περὶ τῷ πατρὶ παρῆν, ὡς τὸ πλῆθος καὶ τῇ πρὸς
τὸν ἡγούμενον εὐνοίᾳ καὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀγωνίᾳ συγχυθῆναι.
ῥᾷστα μέντοι τόν τε υἱὸν ὁ πατὴρ δεδιότα καὶ τὴν στρατιὰν*
239 *ἔπαυσεν τοῦ θορύβου· τῶν γὰρ ἀλγηδόνων ἐπάνω γενόμενος καὶ
πᾶσιν τοῖς ἐπτοημένοις δι᾽ αὐτὸν ὀφθῆναι σπουδάσας χαλεπώ-
τερον Ἰουδαίοις ἐπῆρεν τὸν πόλεμον· ἕκαστος γὰρ ὡς τιμωρὸς τοῦ
στρατηγοῦ προκινδυνεύειν ἤθελεν, καὶ βοῇ παρακροτοῦντες ἀλλήλους
ἐπὶ τὸ τεῖχος ὥρμων.*
240 23. *Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰώσηπον καίπερ ἐπ᾽ ἀλλήλοις πίπτοντες
ὑπὸ τῶν καταπελτικῶν καὶ τῶν πετροβόλων, ὅμως οὐκ ἀπετρέ-
ποντο τοῦ τείχους, ἀλλὰ πυρὶ καὶ σιδήρῳ καὶ πέτροις τοὺς ἐπὶ τὰ*
241 *γέρρα τὸν κριὸν ἐπιβρίθοντας ἔβαλλον. καὶ ἤνυον μὲν οὐδὲν ἢ
μικρόν, αὐτοὶ δὲ ἀδιαλείπτως ἔπιπτον ὑπὸ μὴ βλεπομένων καθο-*
242 *ρώμενοι· αὐτοί τε γὰρ ὑπὸ τῆς σφετέρας περιλαμπόμενοι φλογὸς*

PAMLVRC Lat Hegesippus III 12 p. 190 Suidas s. *ἐπιπολαίως*.

1 *πῦρ πάλιν*] *πάλιν πῦρ* LC *πολὺ πῦρ* VR (*raptis*) *ignibus* Lat *ἅμα* — 2 *τάγματος*] *cum operibus quintae itemque decimae et eius quae terga dederat legionis incendunt* Lat 2 *ἔργοις*] *πύργοισ* V *πέμπτου καὶ τοῦ δεκάτου*] *πεντεκαιδεκάτου* Cardwell 3 *δὲ* om. MVRC 4 *περὶ* — *κριὸν*] *rursus autem romani post meridiem erectum arietem — appulerunt* Lat *πάλιν* om. VRC *τὸν κριὸν*] M *πάλιν τὸν κριὸν* PAL *τὸν κριὸν πάλιν* VRC 5 *ᾗ*] *ἢ* V *ᾗ πρότερον* P 7 *τιτρώσκει* — 8 *διαστήματος* habet Suid s. *ἐπιπολαίως* *ἐπιπολέωσ* P[1]A *ἐπιπόλεωσ* V[1]R 8 *ἐνεποίσε* C 10 *ἐπῄει*] *ἐπίει* A *ἐμπίπτει* VRC *cucurrit* Lat *τοῦ στρατοῦ*] PAML Lat *ἐπὶ τῇ πληγῇ τοῦ στρατηγοῦ* VRC 11 *πρὸ* ex *πρὸσ* corr. C 12 *πρὸς*] *περὶ* VRC *circa* Lat 14 *μέντοι*] *μὲν* PC 16 *ἐπτωημένοισ* C 17 *ἐπῆρεν*] *ἐπήγειρε* MLVRC 18 *προκινδυνεύσειν* L 19 *ὥρμουν* VRC[1] 20 *ἐπ᾽*] *ὑπ᾽* L[1] *ἀπ᾽* V 21 *πτεροβόλων* R 22 *πυρὶ*] *καὶ πυρὶ* V *πέτροισ, ἐτ* s. C *ἐπὶ τὰ γέρρα*] *protecti pluteis* Lat *ὑπὸ τὰ γέρρα* Destinon 23 *ἤνοιον* R 24 *δὲ*] ex *τὲ* corr. V *δ᾽* C *ὑπὸ*] *ὑπὸ τῶν* M 25 *περιλαμβανόμενοι* PAL[1]R *collucentes* Lat

σκοπὸς ἦσαν τοῖς πολεμίοις εὐσύνοπτος ὥσπερ ἐν ἡμέρᾳ, καὶ τῶν ὀργάνων πόρρωθεν μὴ βλεπομένων δυσφύλακτον ἦν τὸ βαλλόμενον. ἥ τε οὖν τῶν ὀξυβελῶν καὶ καταπελτῶν βία πολλοὺς ἅμα διή- 243
λαυνεν, καὶ τῶν ὑπὸ τῆς μηχανῆς ἀφιεμένων πετρῶν ὁ ῥοῖζος ἐπάλξεις τε ἀπέσυρεν καὶ γωνίας ἀπέθρυπτε πύργων. ἀνδρῶν μὲν 244
γὰρ † οὕτως ἰσχυρὸν στῖφος, ὃ μὴ μέχρις ἐσχάτης στρώννυται φάλαγγος βίᾳ τε καὶ μεγέθει τοῦ λίθου. μάθοι δ' ἄν τις τὴν τοῦ 245
μηχανήματος ἀλκὴν ἐκ τῶν ἐπὶ τῆσδε τῆς νυκτὸς γενομένων· πληγεὶς γάρ τις ἀπ' αὐτοῦ τῶν περὶ τὸν Ἰώσηπον ἑστώτων ἀνὰ τὸ τεῖχος ἀπαράσσεται τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῆς πέτρας, καὶ τὸ κρανίον ἀπὸ τριῶν ἐσφενδονήθη σταδίων. γυναικός τε μεθ' ἡμέραν ἐγκύ- 246
μονος πληγείσης τὴν γαστέρα, προήει δὲ νέον ἐξ οἰκίας, ἐξέσεισεν ἐφ' ἡμιστάδιον τὸ βρέφος· τοσαύτη ἦν ἡ τοῦ λιθοβόλου βία. τῶν 247
οὖν ὀργάνων φοβερώτερος ὁ ῥοῖζος, τῶν δὲ βαλλομένων ἦν [ὁ] ψόφος. ἐπάλληλοι δὲ ἐκτύπουν οἱ νεκροὶ κατὰ τοῦ τείχους ῥιπτό- 248
μενοι, καὶ δεινὴ μὲν ἔνδοθεν κραυγὴ γυναικῶν ἠγείρετο, συνήχουν δ' ἔξωθεν οἰμωγαὶ φονευομένων. αἵματι δ' ἐρρεῖτο πᾶς ὁ πρὸ 249
τῆς μάχης περίβολος, καὶ προσβατὸν ὑπὸ πτωμάτων τὸ τεῖχος ἐγίνετο. φοβερωτέραν δὲ ἐποίουν τὴν βοὴν περιηχοῦντα τὰ ὄρη, καὶ 250
οὐδὲν ἐπ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὔτε εἰς ἀκοῆς οὔτε εἰς ὄψεως κατάπληξιν ἀπελείπετο. πλεῖστοι μέν γε τῶν ἐπὶ τῆς Ἰωταπάτης ἀγω- 251

PAMLVRC Lat Hegesippus III 12 p. 191 Mathemat. uet. p. 324. Suidas s. *πετρόβολον.*

2 δυσφύλλακτον L βαλλόμενον] βλεπόμενον VRC 3 ἥ τε — καταπελτῶν] *ergo propterea non tam balistarum quam iaculatorum ui* Lat τε οὖν] τε γὰρ R γοῦν Niese καταπέλτων P καταβελτῶν M βία·, eras. ι V 4 καὶ — ῥοῖζος] *missaque machinis saxa* Lat ὑπὸ] ἐπὶ P 5 ἀπέδρυπτε Cardwell ἀνδρῶν — 6 στῖφος] *uirorum autem nulli tam fortiter constipati erant* Lat 6 οὕτως] PA¹L οὐδενὶ οὕτωσ ex corr. A οὕτωσ οὐκ ἦν M οὐκ ἦν οὕτωσ VRC οὐχ οὕτως Destinon οὐδὲν οὕτως Niese ὃ μὴ om. L 8 γινομένων L¹ πληγεὶς] incip. Suidas 9 ἀπ'] ὑπ' Suid αὐτοῦ] αὐτῶν L ἑστώτων] τῶν Suid 10 ἀπαράσσεται (ρ s. m. 2) L ἀπεράσσεται Math 11 ἐσφενδονήσθη PA¹ ἐσφενδονίσθη MC Math ἐγκύμονος i. marg. suppl. C 12 προήει δὲ νέον] LVRC Suid et i. marg. PAM προϊούσησ νέον PAM προϊούσης Math προήει — οἰκίας om. Lat 13 ἡ om. PAL λιθοβόλου] λίθου RC Suid τῶν — 15 ψόφος] *ergo machinis terribilior erat impetus et missilium strepitus* Lat 14 οὖν] μὲν ed. pr. μὲν οὖν Hudson φοβερότεροσ P φοβερὸς Destinon ὁ ante ψόφος om. PA 15 ψόφος] finit Suidas ἐπαλλήλουσ V ἐπ' ἀλλήλοισ R δ' LRC ἐκτύπουν οἱ] ἐκτυπούμενοι VR ῥιπτόμενοι] ἐριπόμενοι R ἐρριπόμενοι V¹ ἐρειπόμενοι V² 16 ἔνδον M 17 δὲ VRC αἵματι — 18 ἐγίνετο u. 21 post ἀπελείπετο collocanda esse putat Destinon δὲ VR 18 ἀπρόσβατον L 19 δ' L ὄρη] MVRC Lat ὄργανα PAL 21 ἀπελείφθη VRC

νιζόμενοι γενναίως ἔπεσον, πλεῖστοι δ' ἐγένοντο τραυματίαι, καὶ
μόλις περὶ τὴν ἑωθινὴν φυλακὴν ἐνδίδωσι τοῖς μηχανήμασι τὸ
252 τεῖχος ἀδιαλείπτως τυπτόμενον· οἱ δὲ φραξάμενοι τοῖς σώμασι καὶ
τοῖς ὅπλοις τὸ καταρριφθὲν ἀντωχύρωσαν πρὶν βληθῆναι τὰς ἐπι-
βατηρίους ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων μηχανάς.
253 24. Ὑπὸ δὲ τὴν ἕω Οὐεσπασιανὸς ἐπὶ τὴν κατάληψιν τῆς
πόλεως συνῆγεν τὴν στρατιὰν ὀλίγον ἀπὸ τοῦ νυκτερινοῦ πόνου
254 διαναπαύσας. βουλόμενος δ' ἀπὸ τῶν καταρριφθέντων περισπάσαι
τοὺς εἴργοντας τοὺς μὲν γενναιοτάτους τῶν ἱππέων ἀποβήσας [τῶν
ἵππων] τριχῇ διέταξεν κατὰ τὰ πεπτωκότα τοῦ τείχους, πάντοθεν
πεφραγμένους τοῖς ὅπλοις καὶ τοὺς κοντοὺς προϊσχοντας, ὡς ὁπότε
τὰς ἐπιβατηρίους βάλλοιεν μηχανὰς κατάρχοιντο τῆς εἰσόδου·
255 κατόπιν δὲ αὐτῶν ἔταξεν τοῦ πεζοῦ τὸ ἀκμαιότατον, τὸ δὲ λοιπὸν
ἱππικὸν ἀντιπαρεξέτεινεν τῷ τείχει κατὰ πᾶσαν τὴν ὀρεινὴν πρὸς
256 τὸ μηδένα τῶν ἀναφευγόντων ἐκ τῆς ἁλώσεως διαλαθεῖν. κατόπιν
δὲ τούτων περιέστησεν τοὺς τοξότας ἔχειν κελεύσας ἕτοιμα τὰ βέλη
πρὸς ἄφεσιν, ὁμοίως δὲ καὶ σφενδονήτας καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν μηχα-
257 νημάτων, ἑτέρους δὲ κλίμακας ἀραμένους προσφέρειν ἐπάνω τοῖς
ἀκεραίοις τείχεσιν, ἵν' οἱ μὲν τούτους κωλύειν πειρώμενοι κατα-
λίποιεν τὴν ἐπὶ τοῖς καταρριφθεῖσιν φυλακήν, οἱ λοιποὶ δὲ ὑπ'
ἀθρόων βιαζόμενοι τῶν βελῶν εἴξωσιν τῆς εἰσόδου.
258 25. Ἰώσηπος δὲ συνιεὶς τὴν ἐπίνοιαν ἐπὶ μὲν τοῦ μένοντος
τείχους σὺν τοῖς κεκμηκόσιν ἵστησι τοὺς γηραιοὺς ὡς μηδὲν ταύτῃ

PAMLVRC Lat Mathem. uet. p. 324.

1 δὲ VR τραματίαι (υ s. l.) A 2 μηχανήμασι· A 3 τοῖς σώμασι καὶ τοῖς ὅπλοις] PAML Lat τοῖσ σώμασι καὶ τοῖσ ὁπλίταισ VR τοῖσ σωματικοῖσ καὶ τοῖσ ὅπλοισ C τὰ σώματα τοῖς ὅπλοις Hudson ex cod. Rostoch. et Bodl. 4 καταρριφθὲν, prius ρ i. ras. L καταριφθὲν VRC κατερειφθὲν fort. reponendum similiterque u. 8 et 20 ἐπιβατηρίασ, α ante σ repictum A 6 κατάλειψιν C 7 συνῆγεν] *iam ducebat* Lat στρατιὰν, τρα ex α corr. R ὀλίγου C 8 δὲ VRC καταριφθέντων VRC 9 post εἴργοντας lacunam statuit Destinon τῶν ἵππων ἀποβήσασ tr. P, quare τῶν ἵππων seclusit Destinon 10 τὰ] om. R¹C¹ τὴν (τὰ s. m. 2) V 12 βάλοιεν V κατάρχοιτο C 14 ἀντεπαρεξέτεινεν (-νε M) PM et ut uid. A¹ ὀρεινὴν, ειν i. ras. m. 3 V 15 τῶν] τὸν C 16 τούτων pedites significari existimat et uerba 13 τὸ δὲ — 15 διαλαθεῖν u. 18 post μηχανημάτων ponenda esse putat Destinon παρέστησε V 17 σφενδονίτασ A σφενδονητὰσ L¹R 19 ἀκαιρέοισ P¹ ἀκαιραίοισ V¹C ἵνα LVR τούτοισ L¹ τοῦ··τονσ V καταλείποιεν P¹AVR 20 καταριφθεῖσιν PA καταρειφθεῖσι L¹ δ' L ὑπὸ M 22 συνεὶσ MVRC 23 σὺν τοῖσ κεκμηκόσι s. P γεραιοὺσ A

*βλαβησομένους, εἰς δὲ τὰ παρερρωγότα τοῦ τείχους τοὺς δυνατω-
τάτους καὶ πρὸ πάντων ἀνὰ ἓξ ἄνδρας, μεϑ᾽ ὧν καὶ αὐτὸς εἰς τὸ
προκινδυνεύειν ἐκληρώσατο. ἐκέλευσέν τε πρὸς μὲν τὸν ἀλαλαγμὸν* 259
*τῶν ταγμάτων ἀποφράξαι τὰς ἀκοάς, ὡς ἂν μὴ καταπλαγεῖεν,
πρὸς δὲ τὸ πλῆϑος τῶν βελῶν συνοκλάσαντας καλύψασϑαι καϑύ-
περϑεν τοῖς ϑυρεοῖς ὑποχωρῆσαί τε πρὸς ὀλίγον, ἕως τὰς φαρέ-
τρας κενώσωσιν οἱ τοξόται. βαλλόντων δὲ τὰς ἐπιβατηρίους μηχανὰς* 260
*αὐτοὺς προπηδᾶν καὶ διὰ τῶν ἰδίων ὀργάνων ἀπαντᾶν τοῖς πολε-
μίοις, ἀγωνίζεσϑαί τε ἕκαστον οὐχ ὡς ὑπὲρ σωϑησομένης, ἀλλ᾽
ὡς ὑπὲρ ἀπολωλυίας ἤδη τῆς πατρίδος ἀμυνόμενον, λαμβάνειν τε* 261
*πρὸ ὀφϑαλμῶν σφαγησομένους γέροντας καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας
ἀναιρεϑησομένας ὑπὸ τῶν ἐχϑρῶν ὅσον οὐδέπω, καὶ τὸν ἐπὶ ταῖς
μελλούσαις συμφοραῖς ϑυμὸν προαλίσαντας ἐναφεῖναι τοῖς δρά-
σουσιν αὐτάς.*

26. *Ἔταξεν μὲν οὖν οὕτως ἑκάτερον· τὸ δ᾽ ἀργὸν ἀπὸ τῆς* 262
*πόλεως πλῆϑος, γύναια καὶ παῖδες, ὡς ἐϑεάσαντο τριπλῇ μὲν
φάλαγγι τὴν πόλιν ἐζωσμένην, οὐδὲν γὰρ εἰς τὴν μάχην μετακεκί-
νητο τῶν πάλαι φυλακῶν, πρὸς δὲ τοῖς βεβλημένοις τείχεσιν τοὺς
πολεμίους ξιφήρεις καὶ τὴν καϑύπερϑεν ὀρεινὴν λαμπομένην ὅπλοις,
τά τε βέλη τοῖς τοξόταις ἐπανέχοντα τῶν Ἀράβων, ὕστατόν τινα
κωκυτὸν ἁλώσεως συνήχησαν ὡς οὐκ ἀπειλουμένων ἔτι τῶν κακῶν*

PAMLVRCLatMathem. uet. p. 324. Suidas s. *προαλίσαντας*.

1 *εἰς δὲ*] *εἴστε* L[1] *κατὰ δὲ* VRC *κατερρωγότα* (ex *τερρωγότα* corr. A) PAML *παρρερρωγότα* C[1] 2 *αὐτουσ* C 4 *ἀποφράξαι*] VMath *ἐπιφράξαι* RC *καταφράξαι* PAML *ἂν* om. VRCMath *καταπλαγοῖεν* PAM 5 *καλύπτεσϑαι* LVRCMath *καϑύπερϑεν*] *ἔμπροσϑεν* C 6 *τῶν ϑυρεῶν* C *πρὸς*] *κατ᾽* LLat 7 *κενώσουσιν* C *ὑποκενώσωσιν* PAML *ἀποβατηρίουσ* L 8 *ἀπατᾶν* C 9 *τε*] *δὲ* L *οὐχ* — 10 *ἀμυνόμενον*] *non quasi conseruandam tueretur, sed quasi perditam iam patriam uindicaret* Lat *οὐχ ὡς ὑπὲρ*] ML et ex corr. A *οὐχ ὥσπερ* PA[1] *οὐχ ὑπερ* VR *ὡσ οὐχ ὑπὲρ* C 10 *ὡσ ὑπὲρ*] A *ὥσπερ ὑπὲρ* ML *ὥσπερ* PVRC *τε*] *δὲ* L 11 *καὶ τὰ τέκνα* VR 12 *ἀναιρεϑησομένας*] *εὑρεϑησομένουσ* (- *μένασ* AL) PAL *capi* Lat *συρησομένας* Destinon *τὸν*] incip. Suid

13 *προαλίσοντασ* P et ex corr. A *προαλίσαντασ* V (o superscr.) *ἐναφῆναι* P[1]A *δράσσουσιν* C 14 *αὐτάς*] fin. Suidas 15 *δὲ* VRC *ἑκάτερον*] *in utroque* Lat *ἐπὶ* Destinon 16 *μὲν* om. P 17 *διεζωσμένην* M *τὴν* om. PAM *μάχην*] *μ* et *χ* i. ras. m. 2 L *μετακεκίνητο*, *α* ex *ε* corr. A *οὐδὲν* — 18 *φυλακῶν*] *nullus enim ad pugnam translatus fuerat a custodiis* Lat 18 *φυλάκων* PALC *πρὸσ*, *σ* euan. P *τείχεσιν*] *ξίφεσι* L[1] 19 *λαμπο · · μένην* A 20 *τά* — *Ἀράβων*] *atque arabum quendam sagittariis tela suggerere* (h. e. *παρέχοντα*) Lat *τουσ τοξότασ* VRCMath *τῶν Ἀράβων* suspecta Destinoni *ἐπανέχοντασ* VMath 21 *συνήχϑησαν* V

263 ἀλλ᾽ ἤδη παρόντων. ὁ δὲ Ἰώσηπος τὰς μὲν γυναῖκας, ὡς μὴ θηλύ-
νοιεν οἴκτῳ τὰς ὁρμὰς τῶν σφετέρων, κατακλείει ταῖς οἰκίαις μετ᾽
ἀπειλῆς ἡσυχάζειν κελεύσας· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῶν ἐρειφθέντων ᾗ
264 ἔλαχεν παρῄει. τοῖς μὲν οὖν καθ᾽ ἕτερα προσφέρουσι τὰς κλί-
μακας οὐ προσεῖχεν, ἀπεκαραδόκει δὲ τὴν ὁρμὴν τῶν βελῶν.
265 27. Ὁμοῦ δ᾽ οἵ τε σαλπικταὶ τῶν ταγμάτων ἁπάντων συνή-
χησαν καὶ δεινὸν ἐπηλάλαξεν ἡ στρατιά, καὶ πάντοθεν ἀφιεμένων
266 ἀπὸ συνθήματος τῶν βελῶν τὸ φῶς ὑπετέμνετο. μεμνημένοι γε
μὴν τῶν τοῦ Ἰωσήπου προσταγμάτων οἱ σὺν αὐτῷ τάς τε ἀκοὰς
267 πρὸς τὴν βοὴν καὶ τὰ σώματα πρὸς τὰς ἀφέσεις ἐφράξαντο, καὶ
βαλλόντων τὰς μηχανὰς ἐπεξέδραμον δι᾽ αὐτῶν πρὶν ἐπιβῆναι τοὺς
268 βαλόντας, συμπλεκόμενοί τε τοῖς ἀνιοῦσιν παντοῖα καὶ χειρῶν ἔργα
καὶ ψυχῆς ἐναπεδείκνυντο, πειρώμενοι παρὰ τὰς ἐσχάτας συμφορὰς
μὴ χείρους φαίνεσθαι τῶν ἐν ἀκινδύνῳ τῷ κατὰ σφᾶς ἀνδριζομέ-
269 νων· ὥστε οὐ πρότερον ἀπερρήγνυντο τῶν Ῥωμαίων πρὶν ἢ πεσεῖν
270 ἢ διαφθεῖραι. ὡς δ᾽ οἱ μὲν ἔκαμνον διηνεκῶς ἀμυνόμενοι καὶ τοὺς
προμάχους ἀμείβειν οὐκ ἔχοντες, τὸ κεκμηκὸς δὲ τῶν Ῥωμαίων
ἀκραιφνεῖς διεδέχοντο καὶ ταχέως ἀντὶ τῶν ἀποβιασθέντων ἐπέ-
βαινον ἕτεροι, παρακελευσάμενοί τε ἀλλήλοις καὶ πλευρὰν μὲν ἐνώ-
σαντες, τοῖς δὲ θυρεοῖς καθύπερθεν φραξάμενοι στῖφος ἄρρηκτον
ἐγένοντο καὶ καθάπερ ἑνὶ σώματι πάσῃ τῇ φάλαγγι τοὺς Ἰουδαίους
ἀνωθοῦντες ἤδη τοῦ τείχους ἐπέβαινον.

PAMLVRC Lat Mathem. uet. p. 324.

1 *τὰς μὲν γυναῖκας*] *τὰ μὲν γύναια* VR, om. C 2 *ταῖς*] *ταῖ* C *οἰκείαισ* VR *μετὰ* VC 3 *ἐπὶ* — 4 *παρῄει*] *ad partem muri, quae sibi optigerat, transit* Lat *ἐπὶ*] *πρὸ* LVC *πρὸσ* R *ἐρειφθέντων*] M *ἐκριφέντων* PAL[1] *ἐκριφθέντων* L[2] *ἐρριφθέντων* VRC *ἐρριμμένων* Bekker *ἢ* V 4 *παρίει* A *παρείη* V *παρείην* R 6 *δ᾽*] om. M *δὲ* VRC *σαλπιγκταὶ* (*πιγ* ex corr. M) PMLR et ex corr. A *συνήχθησαν* AL[1]VLat 7 *ἀπηλάλαξεν* M *ἐπιλάλαζεν* V 9 *οἱ*] *οἵ τε* VRC 11 *βαλόντων* (λ superscr.) C *ἐπεξέδραμον* — 13 *ἐναπεδείκνυντο*] *ipsi eas cursu et antequam hostes in his pedem ponerent occupant eosque ascendere nitentes proelio deterrebant uaria manuum itemque animi facinora demonstrantes* Lat *ἐξέδραμον* LC *ἐπιβῆναι*, *ν* expunctum uid. A *διαβῆναι* VRC 12 *βαλόντας*] *βάλλοντασ* PAML *διαβάλλοντασ* C *διαβαλόντασ* VR *τε*] *γε μὴν* LVRC 13 *ἐνεπεδείκνυτο* Math *πειρόμενοι* AM 14 *ἀκινδύνῳ*] *κινδύνω* R *τῷ*] ex corr. A *τῶν* PA[1]MLVRC 15 *ἀπερρύγνυτο* C 16 *διαφθαρῆναι* et i. marg. *διαφθεῖραι* V *δὲ* VRC *οἱ μὲν*] *οἱ μὲν εἱμὲν* (*οἱ* superscr.) (*εἱμὲν* deletum) C 17 *προμάχους*] PAMLLat *ἐχθροὺσ* VR *ἑαυτῶν* C 18 *ὑποβιασθέντων* MVRC 19 *παρακελευόμενοι* L *τε* om. MLVRC *μὲν* om. P 20 *καθύπερθε* V *στῖφος*] *τεῖχοσ* MVRC Math *globus* Lat 21 *ἐγένεντο* V *καὶ* eicit Destinon ut hinc incipiat apodosis

28. Ὁ δὲ Ἰώσηπος ἐν ταῖς ἀμηχανίαις σύμβουλον λαβὼν τὴν 271
ἀνάγκην, ἥ δέ ἐστιν δεινὴ πρὸς ἐπίνοιαν, ὅταν αὐτὴν ἀπόγνωσις
ἐρεθίζῃ, ζέον ἔλαιον ἐκέλευσεν καταχέειν τῶν συνησπικότων. οἱ δ᾽ 272
ὡς παρεσκευασμένον ἔχοντες μετὰ τάχους πολλοὶ καὶ πολὺ πάν-
τοθεν τῶν Ῥωμαίων κατέχεον συνεπαφιέντες καὶ τὰ ἀγγεῖα βρασσό-
μενα τῇ θέρμῃ. τοῦτο καιομένων τῶν Ῥωμαίων διεσκέδασεν τὴν 273
τάξιν, καὶ μετὰ δεινῶν ἀλγηδόνων ἀπεκυλινδοῦντο τοῦ τείχους·
ῥᾷστα μὲν γὰρ τὸ ἔλαιον ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν ὑπὸ τὰς πανο- 274
πλίας διέρρει τοῦ σώματος ὅλου καὶ τὴν σάρκα φλογὸς οὐδὲν
ἔλασσον ἐπεβόσκετο, θερμαινόμενόν τε φύσει ταχέως καὶ ψυχόμενον
βραδέως διὰ τὴν πιότητα. τοῖς δὲ θώραξιν καὶ τοῖς κράνεσιν ἐνδε- 275
δεμένων ἀπαλλαγὴ τῆς καύσεως οὐκ ἦν, πηδῶντες δὲ καὶ συνειλού-
μενοι ταῖς ἀλγηδόσιν ἀπὸ τῶν γεφυρωμάτων ἔπιπτον· οἱ δὲ τρα-
πέντες εἰς τοὺς σφετέρους πρόσω βιαζομένους εὐχείρωτοι τοῖς
κατόπιν τιτρώσκουσιν ἦσαν.

29. Ἐπέλιπεν δὲ οὔτε Ῥωμαίους ἐν ταῖς κακοπραγίαις ἰσχὺς 276
οὔτε τοὺς Ἰουδαίους σύνεσις, ἀλλ᾽ οἱ μὲν καίπερ οἰκτρὰ πάσχοντας
ὁρῶντες τοὺς καταχυθέντας ὅμως εἰς τοὺς καταχέοντας ἐφέροντο
τὸν πρὸ αὐτοῦ κακίζων ἕκαστος ὡς ἐμπόδιον ὄντα τῆς ῥώμης· οἱ 277
δὲ Ἰουδαῖοι δόλῳ δευτέρῳ τὰς προσβάσεις αὐτῶν ἐπέσφαλλον τῆλιν
ἑφθὴν ὑποχέοντες ταῖς σανίσιν, ἧς ἐπολισθάνοντες ὑπεσύροντο,
καὶ οὔτε τῶν τρεπομένων οὔτε τῶν προσβαινόντων τις ὀρθὸς ἔμενεν, 278
ἀλλ᾽ οἱ μὲν ἐπ᾽ αὐτῶν ὑπτιαζόμενοι τῶν ἐπιβατηρίων μηχανῶν

PAMLVRCLatHegesippus III 12 p. 190. Mathem. uet. p. 324.

1 i. marg. ῆ V ιθ´ C 2 δ᾽ L 3 ἐρεθίζει P[1]A[1]C καταχεῖν LVRC συνισπικότων P δὲ PVRC 4 παρασκευασμένον AMVC πάντωθεν C, om. Lat 5 συνεπαφιέντες — 6 θέρμῃ om. C ἀγγία PV[1] et ut uid. A[1] 6 τοῦτο] τούτων PAL τούτω VR *haec res* Lat τοῦτ᾽ οὖν Destinon 8 ἔλεον C κορυφῆς] κόρσησ VRC ὑπὸ] ἐπὶ PAL *sub* Lat 11 καὶ om. MVRC τῶν κράνεων M 12 πηδῶντες — 13 ἀλγηδόσιν] *nunc autem salientes nunc incuruati dolore* Lat δὲ] δὴ L[1]VR 13 γεφυραμάτων AM οἱ δὲ — 15 ἦσαν] *ad suos autem contra nitentes tuto recedere non poterant, quoniam facile ab insequentibus capiebantur* Lat 16 ἐπέλειπε MLVRC δ᾽ AL ῥωμαίοισ LVRC 17 τοῖσ ἰουδαίοισ C 18 ὅμως om. P 19 κακίζων] κομίζων C ῥώμης] *impetum* Lat ῥύμης Destinon ὁρμῆς Niese 20 προβάσεισ PAML *progressum* Lat τῆλιν ex τήλην corr. L 21 ἐφθὴν PALVRC ἐπιχέοντες ex cod. Voss. Hudson αἷσ MVRC ἐπολισθαίνοντεσ (αί i. ras. 1 litt. V) PV ὑπολισθαίνοντεσ M ἐπεσύροντο L[1] 22 προβαινόντων PAL 23 ἐπ᾽] ἀπ᾽ A ὑπ᾽ L ἐπ᾽ αὐτῶν om. VRC ὑπτιαζόμενοι] ἐπιβιαζόμενοι C

279 συνεπατοῦντο, πολλοὶ δὲ ἐπὶ τὸ χῶμα κατέπιπτον. ἐπαίοντο δ'
ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων οἱ πεσόντες· ἐσφαλμένων γὰρ τῶν Ῥωμαίων
οὗτοι τῆς κατὰ χεῖρα συμπλοκῆς ἐλευθερωθέντες εἰς τὰς βολὰς
280 εὐσχόλουν. πολλὰ δὲ κακουμένους ἐν τῇ προσβολῇ τοὺς στρατιώτας
281 ὁ στρατηγὸς περὶ δείλην ἀνεκάλει. ἔπεσον δὲ τούτων μὲν οὐκ
ὀλίγοι καὶ πλείους ἐτρώθησαν, τῶν δ' ἀπὸ τῆς Ἰωταπάτης ἀπέ-
θανον μὲν ἓξ ἄνδρες, τραυματίαι δ' ὑπὲρ τριακοσίους ἀνεκομίσθη-
282 σαν. εἰκάδι μὲν Δαισίου μηνὸς ἡ παράταξις ἦν.
283 30. Οὐεσπασιανὸς δὲ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι τὴν στρατιὰν παρα-
μυθούμενος, ὡς θυμουμένους ἑώρα καὶ οὐ προτροπῆς ἀλλ' ἔργων
284 δεομένους, προσυψῶσαι μὲν τὰ χώματα, πύργους δὲ τρεῖς πεντή-
κοντα ποδῶν τὸ ὕψος ἕκαστον κατασκευάσαι κελεύσας πάντοθεν
σιδήρῳ κεκαλυμμένους, ὡς ἑδραῖοί τε εἶεν ὑπὸ βρίθους καὶ δυσά-
285 λωτοι πυρί, τῶν χωμάτων ἐπέστησεν, συνεπιβήσας αὐτοῖς ἀκον-
τιστάς τε καὶ τοξότας καὶ τῶν ἀφετηρίων ὀργάνων τὰ κουφότερα,
286 πρὸς δὲ τοὺς ῥωμαλεωτάτους σφενδονήτας· οἳ μὴ καθορώμενοι διὰ
τὸ ὕψος καὶ τὰ θωράκια τῶν πύργων εἰς καθορωμένους τοὺς ἐπὶ
287 τοῦ τείχους ἔβαλλον. οἱ δὲ μήτε κατὰ κόρσης φερομένων τῶν βελῶν
ἐκκλίνειν ῥᾳδίως δυνάμενοι μήτε τοὺς ἀφανεῖς ἀμύνεσθαι, καὶ τὸ
μὲν ὕψος τῶν πύργων δυσέφικτον ὁρῶντες ἐκ χειρὸς βέλει, πυρὶ δὲ
τὸν περὶ αὐτοῖς σίδηρον ἀνάλωτον, ἔφευγον ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ
288 προσβάλλειν πειρωμένοις ἐπεξέθεον. καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τῆς Ἰωτα-
πάτης ἀντεῖχον οὕτως, ἀναιρούμενοί τε καθ' ἡμέραν πολλοὶ καὶ

PAMLVRC Lat Mathemat. uet. p. 324.

1 συνεπατοῦντο A δ' ἐπὶ L δὲ ὑπὸ PVR 2 ἐσφαλμένων] ἐφαλλομένων L¹VR ἐσφαλλ·μένων L² σφαλλομένων C *desilientibus* Lat 3 εἰς — 4 εὐσχόλουν] *facillime tela dirigebant* Lat εἰς] πρὸσ VRC, spurium putat Destinon βουλὰσ C 4 εὐστόχουν PAML² probante Destinone 5 ἀνεκαλεῖτο V ἔπεσον — 7 τραυ | i. ras. unius uersus litterarum circiter 50 P 6 δὲ VRC 7 τραυματίαι A δὲ VRC 8 μὲν] om. L¹ μὲν οὖν VRC δεσίου PAMVRC Daesii 20. dies est 8. Iulii (VIII id. Iul.) anni Iuliani (67 p. Chr.) 10 θυμουμενοσ (sic) C 11 τρεῖς] τρὶσ (s.) P 12 ἕκαστον τὸ ὕψοσ tr. VRC κελεύσας] βουλεύσασ C 13 ὡς] ὡς ἂν Math 14 ἀπέστησε M συνεπιβήσασ, πι suppl. A ἐπιβήσασ LVRC προσεπιβήσας ex cod. Voss. Dindorf 16 δὲ] δὲ καὶ Math ῥωμαλαιωτάτουσ PA ῥωμαλαιοτάτουσ RCMath ῥωμαλεωτέρουσ L σφενδονίτασ AMath σφενδονητὰσ L¹R 17 θωρακία R θωρακεῖα Dindorf 19 ἀμύνασθαι CMath 20 τῇ ἐκ χειρὸς βολῇ Math 21 αὐτοὺσ PLMath δυσάλωτον V¹ δυσανάλωτον RCMath et ex corr. V τοῦ om. V καὶ] καὶ τοῖς Math *magisque* Lat 22 πειρωμένουσ PAMVC ὑπεξέθεον L 23 ἀναιρούμενοί — p. 313,2 ἔχοντες] *quamuis multi in dies singulos occumberent neque contra mali quicquam hostibus facerent, quod eos sine periculo prohibere non poterant* Lat

μηδὲν ἀντικακοῦν τοὺς πολεμίους, ὅτι μὴ μετὰ κινδύνων ἀνείργειν
ἔχοντες.

31. Κατὰ δὲ τὰς αὐτὰς ἡμέρας Οὐεσπασιανὸς ἐπί τινα τῶν 289
τῆς Ἰωταπάτης ἀστυγειτόνων πόλιν, Ἴαφα καλεῖται, νεωτερίζουσαν
καὶ τῶν Ἰωταπατηνῶν παρὰ δόξαν ἀντεχόντων ἐπαιρομένην, Τραϊα-
νὸν ὄντα τοῦ δεκάτου τάγματος ἡγεμόνα ἐκπέμπει παραδοὺς αὐτῷ
χιλίους μὲν ἱππεῖς πεζοὺς δὲ δισχιλίους. ὁ δὲ τὴν μὲν πόλιν δυσά- 290
λωτον καταλαβών, πρὸς γὰρ τῷ φύσει καρτερὰ τυγχάνειν οὖσα καὶ
διπλῷ περιβόλῳ τετείχιστο, προαπηντηκότας δὲ τοὺς ἐξ αὐτῆς
ἑτοίμους εἰς μάχην ἰδὼν συμβάλλει καὶ πρὸς ὀλίγον ἀντισχόντας
ἐδίωκεν. συμφυγόντων δὲ εἰς τὸ πρῶτον τεῖχος οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ 291
πόδας προσκείμενοι συνεισέπεσον. ὁρμήσαντας δὲ πάλιν εἰς τὸ 292
δεύτερον τεῖχος ἀποκλείουσιν τῆς πόλεως οἱ σφέτεροι δείσαντες
μὴ συνεισβάλωσιν οἱ πολέμιοι. θεὸς δ' ἦν ἄρα ὁ Ῥωμαίοις τὰ Γαλι- 293
λαίων πάθη χαριζόμενος, ὃς καὶ τότε τὸν τῆς πόλεως λαὸν αὔταν-
δρον χερσὶν οἰκείαις ἐκκλεισθέντα πρὸς ἀπώλειαν ἔκδοτον φονῶσιν
ἐχθροῖς παρέστησεν. ἐμπίπτοντες γὰρ ἀθρόοι ταῖς πύλαις καὶ 294
πολλὰ τοὺς ἐπ' αὐτῶν ὀνομαστὶ καλοῦντες ἐν μέσαις ἀπεσφάττοντο
ταῖς ἱκεσίαις. καὶ τὸ μὲν πρῶτον αὐτοῖς τεῖχος οἱ πολέμιοι, τὸ 295
δεύτερον δ' ἔκλεισαν οἱ σφέτεροι, μέσοι δὲ τοῖν δυοῖν κατειλού- 296
μενοι περιβόλων βύζην, πολλοὶ μὲν τοῖς ἀλλήλων, πολλοὶ δὲ τοῖς
ἰδίοις περιεπείροντο ξίφεσιν, ἄπειροι δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων ἔπιπτον

PAMLVRC Lat Hegesippus III 13 p. 191.

1 ἀντικακοῦντεσ τοὺσ PA i. marg. κα C 3 κατά, τὰ s. i. ras. A αὐτὰς iterat C 4 Ἰωταπάτης — 5 τῶν om. C ἰαφᾶ MVC ἰακαφὰ P ἰαφακὰ A *afaca* Lat *iaphae* (gen.) Heg 5 ἰωταπατηνῶν, νῶν ex σ corr. C ἐπαιρουμένην R τραϊνὸν M τραϊανόν, ὸν s. V 6 δεκάτου] *quinto decimo* Heg ἐκμπέμπει (sic) R 8 τῷ] τὸ P¹AVR καρτερὰν P τυγχάνειν οὖσα] τυγχάνειν MC τυγχάνουσα VR 9 προσαπηντηκότασ P προαπαντηκότασ R et ex corr. V προσαπαντηκότασ V¹ 10 ἰδὼν om. VRC 11 πρότερον, i. marg. γρ πρῶτον ut uid. m. 2 V 12 συνέπεσον PAL ὁρμήσαντεσ PA¹M 13 οἱ σφέτεροι τῆσ πόλεωσ tr. V 14 συνεισβάλωσιν] *rursus intrarent* Lat θεὸς — 15 χαριζόμενος] *profecto autem deus galilaeorum clades romanis donabat* Lat δ'] δὲ V, om. R ὁ om. PAL 16 οἰκίαισ C ἐγκλεισθέντα PM ἐκκριφθέντα V ἐκκριθέντα RC *exclusum* Lat 17 ἀθρόοι R 18 ἐπ' αὐτῶν] ἑαυτῶν PM ἐπ' αὐτον (ῶ s. l.) V ἐπ' αὐτὸν R καλοῦντες] βοῶντεσ L 19 ἱκετείαισ RC 20 δὲ VR μέσοι ex μέσον corr. L τῶν δυεῖν LVRC 21 βύζην om. PLat μὲν — πολλοὶ om. M ἀλλήλων — τοῖς om. VRC 22 περιεπήροντο R et ut uid. V¹ ξίφεσιν] βέλεσιν V

οὐδὲ ὅσον εἰς ἄμυναν ἀναθαρροῦντες· πρὸς γὰρ τῷ καταπεπλῆχθαι
τοὺς πολεμίους τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔκλασεν ἡ τῶν οἰκείων προδοσία.
297 πέρας ἔθνησκον οὐ Ῥωμαίοις ἀλλὰ τοῖς ἰδίοις καταρώμενοι, μέχρι
298 πάντες ἀπώλοντο μύριοι καὶ δισχίλιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες. κενὴν
δὲ μαχίμων λογιζόμενος εἶναι τὴν πόλιν ὁ Τραϊανός, εἰ δὲ καί
τινες ἔνδον εἶεν, οἰόμενος μηδὲν αὐτοὺς τολμήσειν ὑπὸ δέους, ἀνε-
τίθει τῷ στρατηγῷ τὴν ἅλωσιν, καὶ στείλας ἀγγέλους πρὸς Οὐεσπα-
σιανὸν ᾐτεῖτο πέμψαι τὸν υἱὸν αὐτῷ Τίτον ἐπιθήσοντα τῇ νίκῃ
299 τέλος. ὁ δὲ συμβαλὼν ὑπολείπεσθαί τινα πόνον μετὰ στρατιᾶς
300 τὸν υἱὸν ἐπιπέμπει πεντακοσίων μὲν ἱππέων χιλίων δὲ πεζῶν. ὁ
δὲ πρὸς τὴν πόλιν ἐλθὼν διὰ τάχους καὶ διατάξας τὴν στρατιὰν
ἐπὶ μὲν τοῦ λαιοῦ κέρως τὸν Τραϊανὸν ἵστησιν, αὐτὸς δὲ τὸ δεξιὸν
301 ἔχων ἐξηγεῖτο πρὸς τὴν πολιορκίαν. τῶν δὲ στρατιωτῶν κλίμακας
πάντοθεν τῷ τείχει προσφερόντων πρὸς ὀλίγον οἱ Γαλιλαῖοι καθύ-
302 περθεν ἀμυνόμενοι λείπουσιν τὸν περίβολον, ἐπιπηδήσαντες δὲ οἱ
περὶ τὸν Τίτον τῆς μὲν πόλεως ἐκράτησαν ταχέως, πρὸς δὲ τοὺς
303 ἔνδον αὐτοῖς συστραφέντας καρτερὰ μάχη συρρήγνυται· καὶ γὰρ ἐν
τοῖς στενωποῖς οἱ δυνατοὶ προσέπιπτον καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν αἱ
304 γυναῖκες ἔβαλλον πᾶν τὸ προστυχὸν αὐταῖς. καὶ μέχρι μὲν ἓξ ὡρῶν
ἀντεῖχον μαχόμενοι, δαπανηθέντων δὲ τῶν μαχίμων τὸ λοιπὸν
πλῆθος ἔν τε τοῖς ὑπαίθροις καὶ κατὰ τὰς οἰκίας ἀπεσφάττοντο
νέοι τε ὁμοῦ καὶ γέροντες· οὐδὲν γὰρ ἄρρεν ὑπελείφθη δίχα νηπίων,
305 ἃ μετὰ γυναικῶν ἐξηνδραποδίσαντο. τῶν μὲν οὖν ἀναιρεθέντων
ἀνά τε τὴν πόλιν κἀπὶ τῆς προτέρας παρατάξεως ἀριθμὸς μύριοι
πρὸς τοῖς πεντακισχιλίοις ἦν, τὰ δ' αἰχμάλωτα δισχίλια ἑκατὸν

PAMLVRC Lat Hegesippus III 13 p. 192.

1 ἀναναθαρροῦντεσ C¹ ἀναθαρροῦντεσ C² τῷ] τὸ PA¹VR 3 ῥωμαίων VRC τοῖς ἰδίοις] τοῖσ οἰκείοισ P τῶν ἰδίων VRC *iudaeos* Lat 5 δὲ] *unde* Lat τραϊνὸσ R 6 τολμήσειν] πολεμήσειν A πρὸσ τὸν οὐεσπασιανὸν A 8 αὐτῷ] ἑαυτοῦ VR αὐτοῦ C *suum* Lat Heg 9 τέλος] τὸ τέλος ex cod. Voss. Dindorf ὑπολίπεσθαι V¹C πόνον] τόπόνον, τό deletum C 12 λαιῶ PAC τραϊνὸν MV τραϊ· ·ανὸν R ἵστησι RC τὸ] τὸν A¹ 14 ὀλίγον μὲν οἱ M 15 ἀμυνάμενοι Destinon ἐπιδημήσαντεσ L¹ *saltu demissi* Lat δ' L 17 αὐτοῖσ, ι ex υ corr. A αὐτῆσ M αὐτοὶ L¹, om. Lat συστραφέντεσ L καρτερᾶ MLVC μάχηι L συρρήγνυνται MLR et ex corr. C 18 στενοποῖσ RV¹ 21 τε om. C τοῖς] ταῖσ PC ὑπαιθρίοισ VRC οἰκ·ίασ V ἀπέσφαττον L¹ 22 τε om. P γὰρ] γοῦν LVRC ἀπελείφθη VRC 23 ἀν·ρεθέντων (αι supra) V 24 καὶ ἐπὶ VRC 25 τοὺσ πεντακισχιλίουσ V δὲ VRC ἑκατὸν] καὶ ἑκατὸν RC

καὶ τριάκοντα. τοῦτο συνέβη τὸ πάθος Γαλιλαίοις πέμπτῃ καὶ 306
εἰκάδι Δαισίου μηνός.
32. Ἔμειναν δὲ οὐδὲ Σαμαρεῖς ἀπείρατοι συμφορῶν· ἀθροι- 307
σθέντες γὰρ ἐπὶ τὸ Γαριζεὶν καλούμενον ὄρος, ὅπερ αὐτοῖς ἐστιν
ἅγιον, κατὰ χώραν μὲν ἔμενον, πολέμου δ' εἶχεν ἀπειλὴν ἥ τε
σύνοδος αὐτῶν καὶ τὰ φρονήματα. καὶ οὐδὲ τοῖς γειτνιῶσι κακοῖς 308
ἐσωφρονίζοντο, πρὸς δὲ τὰς Ῥωμαίων εὐπραγίας ἐν ἀλογίστῳ τὴν
κατὰ σφᾶς ἀσθένειαν ᾤδουν καὶ μετέωροι πρὸς ταραχὴν ὑπῆρχον.
ἐδόκει δὲ Οὐεσπασιανῷ φθάσαι τὸ κίνημα καὶ τὰς ὁρμὰς αὐτῶν 309
ὑποτέμνεσθαι· καὶ γὰρ φρουραῖς ἡ Σαμαρεῖτις ὅλη διείληπτο τό
τε πλῆθος τῶν ἐληλυθότων καὶ ἡ σύνταξις ἦν φοβερά. Κερεάλιον 310
οὖν ἔπαρχον ὄντα τοῦ πέμπτου τάγματος μετὰ ἑξακοσίων ἱππέων
καὶ πεζῶν τρισχιλίων πέμπει. τούτῳ προσβαίνειν μὲν τὸ ὄρος καὶ 311
συνάπτειν μάχην οὐκ ἀσφαλὲς ἔδοξεν πολλῶν καθύπερθεν τῶν
πολεμίων ὄντων, κυκλωσάμενος δὲ τῇ δυνάμει πᾶσαν τὴν ὑπόρειον
δι' ὅλης αὐτοὺς ἐφρούρει τῆς ἡμέρας. συνέβη δὲ ὕδατος ἀπορου- 312
μένων τῶν Σαμαρέων ἐκφλεγῆναι τότε καὶ καῦμα δεινόν, ὥρα δ'
ἦν θέρους καὶ τῶν ἐπιτηδείων τὸ πλῆθος ἀπαράσκευον, ὡς τοὺς 313
μὲν αὐθημερὸν ὑπὸ τοῦ δίψους ἀποθανεῖν, πολλοὺς δὲ τῆς τοιαύ-
της ἀπωλείας τὸ δουλεύειν προαιρουμένους Ῥωμαίοις προσφυγεῖν.
ἐξ ὧν συνεὶς ὁ Κερεάλιος καὶ τοὺς ἔτι συμμένοντας ὑπὸ τῶν δει- 314
νῶν κατεαγότας ἐπαναβαίνει τῷ ὄρει, καὶ τὴν δύναμιν ἐν κύκλῳ

PAMLVRC Lat Hegesippus III 13 p. 193.

1 *πέμπτῃ καὶ εἰκάδι*] *εἰκοστῇ* VRC 2 *δεσίου* PMVR *δεισίου* C *iunii* Lat Daesii 25. dies est 13. Iulii (III id. Iul.) anni Iuliani (67 p. Chr.)
3 i. marg. $\overline{\kappa\beta}$ C *ἔμειναν*, *αν* s. A *οὐδὲ*] *οὔτε* PAL *συμφορᾶσ*, *ῶν* s. m. 2 V
4 *γαριζὶν* MVRC et ex corr. PAL *garizim* Heg *αὐτοῖς*] *αὐτοῖσ μὲν* C
5 *μὲν* s. P *δὲ* VRC 7 *πρὸς* — 8 *ᾤδουν*] *sed inconsulta suarum uirium infirmitate secundis romanorum rebus excitati prona in tumultum uoluntate pendebant* Lat *cum — multo autem amplius prosperioribus romanorum successibus per inuidiam commouerentur* Heg *ἐν ἀλογίστῳ* om. P *τὴν*] *τῇ* MLVRC
8 *ἀσθενείᾳ* MLVRC *ᾤδουν*] *διώδευον* L *ὠρρώδουν* MRC *ὠρώδουν* V *ταραχὰσ* V 9 *οὐεσπασιανὸσ* P *οὐεσπασιανοῦ* A[1] 10 *φρουραῖς*] *ἀεὶ φρουραῖσ* LVRC *εἰ φρουραῖσ* M et fort. Lat, in quo est *etsi — cincta erat* 11 *τε*] *γε* M *tamen* Lat *κερέλλιον* AL *κερέλλι* P *cerealem* Lat *cereals* Heg; cf. IV 552 sq. VI 237 12 *μεθ'* C *μετὰ* — 13 *τρισχιλίων*] *cum tribus milibus utriusque militiae uiris* Heg 13 *ἐκπέμπει* C *προβαίνειν* L 14 *τῶν πολεμίων πολλῶν καθύπερθεν* tr. VRC *καθύπερθε* L[1] 15 *ὑπόρειαν* M *ὑπώρειαν* LVC *ὑπωρίαν* R 17 *δὲ* VRC 18 *τοὺς*] *τινὰσ* AMLVRC 19 *ὑπὸ*] Bekker *ἀπὸ* codd. *δείψουσ* V[1]C[1] 20 *τῷ δουλεύει* C *προελομένουσ* RC *ῥωμαίουσ* V *προσφεύγειν* L[1] 21 *συνιεὶσ* PA *κερέλλιοσ* PAL *cerealis* Lat *ὑπὸ*] *ἐπὶ* VR

περιστήσας τοῖς πολεμίοις τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ δεξιὰς προυκαλεῖτο
καὶ σώζεσθαι παρεκάλει διαβεβαιούμενος ἀσφάλειαν τὰ ὅπλα
315 ῥίψασιν· ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, προσπεσὼν ἀπέκτεινεν πάντας, χιλίους
ἑξακοσίους ἐπὶ μυρίοις ὄντας· ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι Δαισίου μηνὸς
ἐπράχθη. καὶ τοιαύταις μὲν συμφοραῖς Σαμαρεῖται ἐχρήσαντο.
316 33. Τῶν δ' ἀνὰ τὰ Ἰωτάπατα καρτερούντων καὶ παρ' ἐλπίδα
τοῖς δεινοῖς ἀντεχόντων τεσσαρακοστῇ μὲν ἡμέρᾳ καὶ ἑβδόμῃ τὰ
317 χώματα τῶν Ῥωμαίων ὑπερήρθη τὸ τεῖχος, αὐτομολεῖ δέ τις πρὸς
τὸν Οὐεσπασιανὸν τῆς αὐτῆς ἡμέρας τήν τε ὀλιγότητα τῶν ἐπὶ τῆς
318 πόλεως ἐξαγγέλλων καὶ τὴν ἀσθένειαν, καὶ ὡς ἀγρυπνίᾳ διηνεκεῖ
καὶ μάχαις ἐπαλλήλοις δεδαπανημένοι δυνατοὶ μὲν εἶεν οὐδὲ βια-
319 ζομένους ἔτι φέρειν, καὶ δόλῳ δ' ἂν ἁλοῖεν, εἴ τις ἐπιθοῖτο· περὶ
γὰρ τὴν ἐσχάτην φυλακήν, καθ' ἣν ἄνεσίν τε τῶν δεινῶν ἐδόκουν
ἔχειν καὶ καθάπτεται μάλιστα κεκοπωμένων ἑωθινὸς ὕπνος, κατα-
δαρθάνειν ἔφασκεν τοὺς φύλακας συνεβούλευέν τε κατὰ ταύτην τὴν
320 ὥραν ἐπελθεῖν. τῷ δ' ἦν μὲν δι' ὑπονοίας ὁ αὐτόμολος τό τε
πρὸς ἀλλήλους πιστὸν εἰδότι τῶν Ἰουδαίων καὶ τὴν πρὸς τὰς
321 κολάσεις ὑπεροψίαν, ἐπειδὴ καὶ πρότερον ληφθείς τις τῶν ἀπὸ
τῆς Ἰωταπάτης πρὸς πᾶσαν αἰκίαν βασάνων ἀντέσχεν καὶ μηδὲν
διὰ πυρὸς ἐξερευνῶσι τοῖς πολεμίοις περὶ τῶν ἔνδον εἰπὼν ἀνε-
322 σταυρώθη τοῦ θανάτου καταμειδιῶν· τά γε μὴν εἰκότα πιστὸν
ἐποίει τὸν προδότην, καὶ τάχα μὲν ἀληθεύειν ἐκεῖνον, μηδὲν δ'

PAMLVRC Lat Hegesippus III 15 p. 194 Suidas s. ὑπεροψίαν, ἀντέσχε, καταμειδιῶν.

1 τῶν πολεμίων, i. marg. γρ τοῖσ πολεμίοισ m. 2 V   πρῷτον V   ἐπὶ δεξιὰς] *a dextera parte* Lat   3 δὲ VR   χιλίους — 4 ὄντας i. marg. suppl. L   4 μυρίοισ, οι ex ον corr. L μυρίουσ C   δεσίου (ε ex αι corr. P) PMVR δεισίου C   δεσίου μηνὸσ ἑβδόμη καὶ εἰκάδι tr. VRC   ἑβδόμῃ καὶ delebat Toinardus   Daesii 27. dies est 15. Iulii (id. Iul.)   5 ἐπράχθη seclusit Bekker   6 i. marg. ϑ' V   δὲ VRC   ἰωταπάτα L   διακαρτερούντων MVRC   τὰ] · · A   7 καὶ ἑβδόμῃ] om. L *octauo* Heg   8 τῶν om. PAML probante Destinone   Ῥωμαίοις Destinon   τῷ τείχει C   10 ἐξαγγέλων A ἐξαγγέλλω C[1]   12 ἁλοῖεν] Dindorf ἁλῷεν PAMLRC et i. marg. V ἁλῶσιν V   ἐπίθοιτο M et ex corr. A ἐπιθοῖτο, ι ex ει corr., ϑ i. ras. m. 2 L   13 γὰρ om. VRC   ἄνεσίν] ἀναισίν C   14 καταδαρθά · νειν, eras. ι L καὶ καταδαρθάνειν C   15 συνεβούλευέν τε] συνεβούλευσέν τε L[1] συνεβούλευέ τε L[2] συνεβουλεύεται C   κατ' αὐτὴν VR καὶ ταύτην C *eadem* Lat   16 δὲ VRC   μὲν om. L   τό — 18 ὑπεροψίαν] habet Suidas s. ὑπεροψίαν   τε om. Suid   17 καὶ — 19 ἀντέσχε habet Suidas s. ἀντέσχε   18 τῶν — 19 Ἰωταπάτης] ἀπὸ τῶν Ἰουδαίων Suid   19 μηδὲν — 21 καταμειδιῶν extant apud Suidam s. καταμειδιῶν   20 διὰ πυρὸς] διαπύρωσ ex corr. A   21 τά] τό L[1]   εἰκότα πιστὸν i. ras. 10—12 litt. m. 2 (eras. uid. πιστὸν εἰκότ · σ) L   22 ἐποίη A   δὲ VRC

αὐτὸς ἐξ ἐνέδρας πείσεσθαι μέγα προσδοκῶν, τὸν μὲν φυλάσσειν
ἐκέλευσεν, ἐπὶ δὲ τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως παρεσκεύαζε τὴν
στρατιάν.
34. Κατὰ δὲ τὴν μηνυθεῖσαν ὥραν ᾔεσαν ἡσυχῇ πρὸς τὸ τεῖχος. 323
καὶ πρῶτος ἐπιβαίνει Τίτος σὺν ἑνὶ τῶν χιλιάρχων Δομετίῳ 324
Σαβίνῳ τῶν ἀπὸ τοῦ πέμπτου καὶ δεκάτου τάγματος ὀλίγους ἄγων·
ἀποσφάξαντες δὲ τοὺς φύλακας εἰσίασιν εἰς τὴν πόλιν, μεθ' οὓς 325
Σέκστος τις Καλουάριος χιλίαρχος καὶ Πλάκιδος τοὺς ὑπὸ σφίσι
τεταγμένους εἰσῆγον. κατειλημμένης δὲ τῆς ἄκρας καὶ τῶν πολε- 326
μίων ἐν μέσῳ στρεφομένων, ἤδη δὲ καὶ ἡμέρας οὔσης, ὅμως οὔπω
τῆς ἁλώσεως τοῖς κρατουμένοις αἴσθησις ἦν· καμάτῳ τε γὰρ οἱ 327
πολλοὶ καὶ ὕπνῳ διαλέλυντο, καὶ τῶν διανισταμένων ὁμίχλη τὰς
ὄψεις ἀπήμβλυνεν πολλὴ κατὰ τύχην τότε τῇ πόλει περιχυθεῖσα,
μέχρι πάσης τῆς στρατιᾶς εἰσπεσούσης πρὸς μόνην τὴν τῶν κακῶν 328
αἴσθησιν ἐξανέστησαν καὶ τὴν ἅλωσιν ἐπίστευον ἀναιρούμενοι.
Ῥωμαίους δὲ κατὰ μνήμην ὧν ἐκ τῆς πολιορκίας ἔπαθον οὔτε 329
φειδὼ εἰσῄει τινὸς οὔτ' ἔλεος, ἀλλ' εἰς τὸ κάταντες ἀπὸ τῆς ἄκρας
τὸν λεὼ συνωθοῦντες ἐφόνευον. ἔνθα καὶ τοὺς ἔτι μάχεσθαι δυνα- 330
μένους ἡ δυσχωρία τὴν ἄμυναν ἀφείλετο· θλιβόμενοι γὰρ ἐν τοῖς
στενωποῖς καὶ κατὰ τοῦ πρανοῦς ὑπολισθάνοντες ῥέοντι κατ' ἄκρας
ἐκαλύπτοντο τῷ πολέμῳ. τοῦτο πολλοὺς καὶ τῶν περὶ τὸν Ἰώσηπον 331
ἐπιλέκτων ἐπ' αὐτοχειρίαν παρώξυνεν· κατιδόντες γάρ, ὡς οὐδένα

PAMLVRCLat Hegesippus III 15 p. 195.

1 αὐτὸν L¹ πήσεσθαι R μέγα om. V¹C γ τὸ A 2 παρε-σκεύαζε, ζ ex σ corr. M εὐτρέπιζε L 4 ἴεσαν A 5 χιλιαρχῶν R δομιτίω RC δομετίω (s. m. 2) V 6 πεντεκαιδεκάτου mauult Cardwell ὀλίγους] τινὰσ ὀλίγουσ VRC ἀγαγὼν L¹ 7 ἀποσφάξαντασ C | ισίασιν C πόλιν] PAL Lat πόλιν ἡσυχῇ MVRC 8 σεκτόσ P σέκτοσ VR σέξστοσ M Καλουάριος] PAL κερεάλιοσ MVC κερέ·λλιοσ R caluarus Lat χιλιάρχησ PAML 9 κατηλειμμένησ C καὶ om. R 10 ἐν μέσῳ] ἐν μέσῃ τῇ πόλει AMLVRCLat ὅμως] ὅπωσ R 11 τε om. P 12 διελέλυντο L λέλυντο VRC 13 πόλει] λ πο | (s. m. 2) C 14 πρὸς — 15 αἴσθησιν] *solo malorum periculo* Lat 16 κατά] κατά τε VRC ἐκ τῆς πολιορκίας] περὶ τὴν πολιορκίαν VRC *obsidionis tempore* Lat ἐπὶ τῆς πολιορκίας Niese 17 φειδὸσ V¹ φειδῶσ V²RC, quo uitatur hiatus οὔτ'] οὔτε VRC κάταντες] VRCLat κάταντεσ ἅπαντεσ PAML 18 τὸν] τῶν V¹R λεὼν MVRC 19 δυσχωρία] δυσχέρια R ἀφείλατο PA¹V¹R 20 στενοποῖσ V¹R ὑπολισθάνοντες] Dindorf ὑπολισθαίνοντεσ (αί i. ras. R) codd. ὑπολισθαίνοντε*‖ῥέοντι, ante ῥέοντι circiter 60 litt. eras. P ῥέοντι] ῥᾷόν τι V²R 21 ἐκαλύπτοντο] ἐκαλυπτον C τὸν om. C 22 παρόξυνε C

τῶν Ῥωμαίων ἀνελεῖν δύνανται, τό γε πεσεῖν αὐτοὺς ὑπὸ Ῥωμαίων
προέλαβον καὶ συναθροισθέντες ἐπὶ τὰ καταλήγοντα τῆς πόλεως
σφᾶς αὐτοὺς ἀνεῖλον.
332 35. *Ὅσοι γε μὴν ὑπὸ πρώτην τῆς καταλήψεως αἴσθησιν τῶν*
φυλάκων διαφυγεῖν ἔφθασαν ἀναβάντες εἴς τινα τῶν προσαρκτίων
πύργων μέχρι μέν τινος ἀπημύναντο, περισχεθέντες δὲ πλήθει τῶν
πολεμίων ὀψὲ παρεῖσαν τὰς δεξιὰς καὶ τοῖς ἐφεστῶσιν τὴν σφαγὴν
333 *εὔθυμοι παρέσχον. ἀναίμακτον δ' ἂν ἦν αὐχῆσαι Ῥωμαίοις τὸ*
τέλος τῆς πολιορκίας, εἰ μὴ κατὰ τὴν ἅλωσιν εἷς ἔπεσέν τις· ἑκα-
334 *τοντάρχης ἦν Ἀντώνιος, θνήσκει δ' ἐξ ἐνέδρας. τῶν γὰρ εἰς τὰ*
σπήλαιά τις συμπεφευγότων, πολλοὶ δ' οὗτοι πλῆθος ἦσαν, ἱκετεύει
τὸν Ἀντώνιον ὀρέξαι δεξιὰν αὐτῷ πίστιν τε σωτηρίας καὶ βοή-
335 *θειαν πρὸς ἄνοδον· ὁ δ' ἀφυλάκτως ὤρεγε τὴν χεῖρα, καὶ φθάσας*
αὐτὸν ἐκεῖνος νύττει κάτωθεν ὑπὸ τὸν βουβῶνα δόρατι καὶ παρα-
χρῆμα διεργάζεται.
336 36. *Κατ' ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν τὸ φανερὸν πλῆθος*
ἀνεῖλον οἱ Ῥωμαῖοι, ταῖς δ' ἐπιούσαις ἀνερευνώμενοι τὰς κατα-
δύσεις τοὺς ἐν τοῖς ὑπονόμοις καὶ τοῖς σπηλαίοις ἐπεξῄεσαν καὶ
337 *διὰ πάσης ἐχώρουν ἡλικίας πλὴν νηπίων καὶ γυναικῶν. καὶ τὰ μὲν*
αἰχμάλωτα χίλια πρὸς τοῖς διακοσίοις συνήχθη, νεκροὶ δὲ κατὰ
τὴν ἅλωσιν καὶ τὰς πρότερον μάχας συνηριθμήθησαν τετρακισμύ-
338 *ριοι. Οὐεσπασιανὸς δὲ τήν τε πόλιν κατασκάψαι κελεύει καὶ τὰ*

PAMLVRC Lat Hegesippus III 15 p. 195. Suidas s. *διεργάζεται.*

1 *γε*] *τε* PA, om. L *πεσεῖν*] *μὴ πεσεῖν* Hauerkamp ex cod. L. B. *αὐτοὺς*] *αὐτοὶ* MLVRC 2 *τὰ* om. C 4 *πρώτην τῆς*] *πρώτησ τῆσ* A et ex corr. P *πρώτησ* P^{1}L 5 *ἀναβάντες*] *ἀναλαβόντεσ* C 6 *πύργον* L *δὲ τῷ πλήθει* MVRC 7 *παρῆσαν* L *παρῆκαν* C *καὶ τοῖς ἐφεστῶσιν*] *hisque instantibus* Lat *ἐφεστῷσι* V 8 *εὔθυμοι*] *ἕτοιμον* (*ἔ*-V) VR *ἕτοιμοι* C *δ' ἂν ἦν*] MLCV^1 *ἐνῆν* PA *ἐν ᾗ ἦν* R et ex corr. V *ῥωμαίουσ* MVRC 9 *εἰ μὴ* — 10 *ἐνέδρας*] *nisi unus ex ipsis excidio cecidisset ecatontarchus antonius peremptus insidiis* Lat *κατὰ*] *καὶ κατὰ* AML *εἷς ἔπεσέν τις*] *εἰσέπεσέν* (*ν* eras. L) *τισ* PAL *εἷσ ἔπεσεν* MVR *εἰσέπεσεν* C 10 *ἦν*] *ὃσ ἦν* MVRC *δὲ* LVRC 11 *συμπεφευγότων, υ* ex *γ* corr. A *συμπεφευγόντων* R *συμφευγόντων* C *πολλὺ* ex corr. A *πολὺ* MRC *δὲ* VRC *ἱκέτευε* MVRC 12 *πίστιν*] *πίστι* R^1 *πίστεισ* R^2 13 *ὁ δ'* — 15 *διεργάζεται*] *cumque is manum porrexisset incaute super illum hasta praeuentum sub inguine perculit* Lat *δὲ* AVRC *ὄρεγε* PL^1 *ὅρεγε* C *φθάσας* — 15 *διεργάζεται* habet Suidas mutata et breuiata 14 *ὑπὸ*] *ἐπὶ* PAL Suid 17 *οἱ* om. VRC *δὲ* VRC *ἀναιρευνώμενοι* R 18 *ὑπονόμοις*] *ὑπὸ νόμοισ, ι* ex *υ* corr. m. 2 V *ἐπεξίησαν* PA *ἐξήεσαν* C 20 *αἰχμάλωτα·* V *κατὰ*] *κατά τε* RC 21 *καὶ*] *καὶ κατα* VRC *τετρακισμύριοι συνηρηθμήθησαν* (sic) tr. V *quadringenta milia* cod. Vat. et Berol. Lat

φρούρια πάντα προσεμπίπρησιν αὐτῆς. Ἰωτάπατα μὲν οὖν οὕτως 339
ἑάλω τρεισκαιδεκάτῳ τῆς Νέρωνος ἡγεμονίας ἔτει Πανέμου νου-
μηνίᾳ.

VIII. 1. Ῥωμαῖοι δὲ τὸν Ἰώσηπον ἀναζητοῦντες κατά τε ὀργὴν 340
σφετέραν καὶ σφόδρα τοῦ στρατηγοῦ φιλοτιμουμένου, μεγίστη γὰρ
ἦν μοῖρα τοῦ πολέμου ληφθείς, τούς τε νεκροὺς διηρεύνων καὶ τοὺς
ἀποκρύφους. ὁ δὲ τῆς πόλεως ἁλισκομένης δαιμονίῳ τινὶ συνεργίᾳ 341
χρησάμενος μέσον μὲν ἑαυτὸν ἐκκλέπτει τῶν πολεμίων, καθάλλεται
δὲ εἴς τινα βαθὺν λάκκον, ᾧ πλατὺ σπήλαιον διέζευκτο κατὰ πλευρὰν
τοῖς ἄνωθεν ἀόρατον. ἔνθα τεσσαράκοντα μὲν τῶν ἐπισήμων ἄνδρας 342
καταλαμβάνει λανθάνοντας, παρασκευὴν δ' ἐπιτηδείων οὐκ ὀλίγαις
ἡμέραις διαρκεῖν δυναμένην. μεθ' ἡμέραν μὲν οὖν ὑπεστέλλετο 343
τῶν πολεμίων πάντα διειληφότων, νυκτὸς δ' ἀνιὼν ἐζήτει δρασμοῦ
διάδυσιν καὶ τὰς φυλακὰς κατεσκέπτετο. φρουρουμένων δὲ πανταχόθεν
πάντων δι' αὐτὸν ὡς λαθεῖν οὐκ ἦν, αὖθις εἰς τὸ σπήλαιον
κατῄει. δύο μὲν οὖν ἡμέραις διαλανθάνει, τῇ δὲ τρίτῃ γυναικὸς 344
ἁλούσης τῶν ἅμα αὐτοῖς μηνύεται, καὶ Οὐεσπασιανὸς αὐτίκα μετὰ
σπουδῆς πέμπει δύο χιλιάρχους Παυλῖνον καὶ Γαλλικανόν, δεξιάς
τε τῷ Ἰωσήπῳ δοῦναι κελεύσας καὶ προτρεψομένους ἀνελθεῖν.

2. Ἀφικόμενοι γοῦν παρεκάλουν οὗτοι τὸν ἄνδρα καὶ πίστεις 345
περὶ σωτηρίας ἐδίδοσαν, οὐ μὴν ἔπειθον· ἐκ γὰρ ὧν εἰκὸς ἦν 346
τοσαῦτα δράσαντα παθεῖν, οὐκ ἐκ τοῦ φύσει τῶν παρακαλούντων

PAMLVRC Lat Hegesippus III 15 p. 195 Suidas s. *μοῖρα, δεξιάς*.
1 προσεπίμπρησιν L¹ προσεμπίμπρησιν R ἰωταπάτη L οὖν om. A 2 τρισκαιδεκάτω MLVRC πανεμου (αι supra), ε ex η corr., αἱ s. m. 2 V; Πάνημος recte dicitur νεομηνία L Panemi numenia est dies 20. Iulii (XIII k. Aug.) anni Iuliani (67 p. Chr.) i. marg. ἰ'V κα'C 5 μεγίστη — 6 ληφθείς] habet Suidas s. μοῖρα διηρεύνουν PA¹ 7 ἀποκρύφους] PALLat ἀποκρύφουσ τῆσ πόλεωσ μυχοὺσ MVRC τῆς] ἄρτι τῆσ MVRC δαιμονία A συνεργεία LR 8 μέσων M μὲν om. R αὐτὸν R αὐτῶν VC ἔκλεπτεν PAL 9 δὲ s. A 10 ὤρατον (α supra), ω ex corr. C τεσαράκοντα (σ supra) A 11 λανθάνοντοσ R¹ δ'] δὲ AC τε V δὲ τῶν ex cod. Voss. Dindorf 12 ἀρκεῖν V ὑπεστέλλετο] ὑπέστελλεν ἑαυτὸν L 13 διηλειφότων C δὲ VR ἀνιὼν — 14 κατεσκέπτετο] *ascendens uigilias explorabat ut fugeret* Lat δρασμὸν C 14 διάλυσιν L¹ δὲ om. R πάντοθεν L 15 πάντων] πάντων τῶν πύργων M τῶν πύργων VRC δι' om. R αὐτὸν R λαθεῖν] λαθεῖν δ' V 16 ἡμέρασ MVRC 17 τῶν om. VRC 18 γαλλικιανὸν PAML *gallicanum* Lat Heg δεξιάς — 19 κελεύσας habet Suidas 19 τε om. VRC προτρεψαμένουσ PAL² προτρεψαμένοσ sic C 20 γοῦν] οὖν PAL δὲ VRC 21 ὧν] ᾧ C ἦν] ἦν τὸν VRC 22 δράσαντα, litt. αντα solito angustius scriptae M

ἡμέρου τὰς ὑποψίας συνέλεγεν ἐδεδίει τε ὡς ἐπὶ τιμωρίαν προ-
καλουμένους, ἕως Οὐεσπασιανὸς τρίτον ἐπιπέμπει χιλίαρχον Νικά-
347 νορα γνώριμον τῷ Ἰωσήπῳ καὶ συνήθη πάλαι. παρελθὼν δ᾽
οὗτος τό τε φύσει Ῥωμαίων χρηστὸν πρὸς οὓς ἂν ἅπαξ ἕλωσι διεξ-
ῄει, καὶ ὡς δι᾽ ἀρετὴν αὐτὸς θαυμάζοιτο μᾶλλον ἢ μισοῖτο πρὸς
348 τῶν ἡγεμόνων, σπουδάζειν τε τὸν στρατηγὸν οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν
ἀναγαγεῖν αὐτόν, εἶναι γὰρ ταύτην καὶ παρὰ μὴ προϊόντος λαβεῖν,
349 ἀλλὰ σῶσαι προαιρούμενον ἄνδρα γενναῖον. προσετίθει δ᾽ ὡς οὔτ᾽
ἂν Οὐεσπασιανὸς ἐνεδρεύων φίλον ἔπεμπεν, ἵνα τοῦ κακίστου πράγ-
ματος προστήσηται τὸ κάλλιστον, ἀπιστίας φιλίαν, οὐδ᾽ ἂν αὐτὸς
ἀπατήσων ἄνδρα φίλον ὑπήκουσεν ἐλθεῖν.
350 3. Ἐνδοιάζοντος δὲ τοῦ Ἰωσήπου καὶ πρὸς τὸν Νικάνορα τὸ
μὲν στρατιωτικὸν ὑπ᾽ ὀργῆς ἐκκαίειν τὸ σπήλαιον ὥρμητο, κατεῖχεν
351 δ᾽ αὐτοὺς ὁ πολέμαρχος ζωγρῆσαι τὸν ἄνδρα φιλοτιμούμενος. ὡς
δ᾽ ὅ τε Νικάνωρ προσέκειτο λιπαρῶν καὶ τὰς ἀπειλὰς τοῦ πολε-
μίου πλήθους ὁ Ἰώσηπος ἔμαθεν, ἀνάμνησις αὐτὸν τῶν διὰ νυκτὸς
ὀνείρων εἰσέρχεται, δι᾽ ὧν ὁ θεὸς τάς τε μελλούσας αὐτῷ συμ-
φορὰς προεσήμαινεν Ἰουδαίων καὶ τὰ περὶ τοὺς Ῥωμαίων βασιλεῖς
352 ἐσόμενα. ἦν δὲ καὶ περὶ κρίσεις ὀνείρων ἱκανὸς συμβαλεῖν τὰ
ἀμφιβόλως ὑπὸ τοῦ θείου λεγόμενα, τῶν γε μὴν ἱερῶν βίβλων οὐκ
ἠγνόει τὰς προφητείας ὡς ἂν αὐτός τε ὢν ἱερεὺς καὶ ἱερέων ἔγγο-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus III 15 p. 196.

1 τε] δὲ PA τιμωρίαν] σωτηρίαν PA *poenam* Lat προκαλουμένοσ (υ supra) M προκαλούμενοσ PA (*uelut*) *-euocaretur* Lat 2 ἐπιπέμπει] ἔτι πέμπει VRC 3 γνώρημον C συνήθει PL[1] συνήθη, η finale i. ras. V παρελθὸν C δὲ VR 4 ῥωμαίω R[1] χρηστὸν, η ex ι corr. uid. m. 2 L διεξήει, ήει i. ras. V 6 τῶν] τὸν AC τιμωρίαν ἀναγαγεῖν] τιμωρίαν ἀγαγεῖν P[1]A τιμωρία ἀναγαγεῖν VRC τιμωρία ἀνα | αγαγεῖν ex corr. P τιμωρία ἀγαγεῖν L 7 εἶναι] P[1]L ἐνεῖναι AMVRC et ex corr. P μὴ παρὰ tr. LVR παρὰ om. C προσιόντοσ PAL 8 προσετίθη C[1] δὲ VRC 10 προστήσηται τὸ, litt. ηται τὸ i. ras. minore m. 2 L προστήσαιτο τὸ V προστήσαι τὸ RC[1] ἀπιστίαν φιλίασ VRC οὐδ᾽] οὔτ᾽ LVRC αὐτὸς om. C 11 ἄνδρα] ἂν ἰδία VR ὑπήκουσεν] ἐποίησεν i. marg. γρ ὑπείκουσεν V 12 ἐνδυάζοντοσ PL[1] δὲ om. L 13 ὥρμησαν M 14 δὲ VRC 15 δὲ VRC ὅ τε ὁ νικάνωρ V προσέκειτο] προσεκαλεῖτο P ἐπέκειτο V λιπαρῶν, ν i. ras. m. 2 L λιπαρῶσ V[2]R τοῦ πολεμίου πλήθους] PAML Lat τοῦ πολέμου πληθούσασ VRC 16 αὐτὸν] P[1]AML αὐτῶ VRC et ex corr. P 17 τε om. VR συμφορὰσ αὐτῶ· tr. VRC 18 προεσήμανεν PAML[2]V τὰ] τὰσ P[1] τὰ- M 19 ἱκανὸς] ἱκανῶσ V[2] εἱκανῶσ C συμβάλλειν VRC *et coniectare — sciebat* Lat 20 ἀμφιβόλως om. C 21 ἠγνώει C ἔκγονοσ MVRC

νος· ὧν ἐπὶ τῆς τότε ὥρας ἔνθους γενόμενος καὶ τὰ φρικώδη τῶν 353
προσφάτων ὀνείρων σπάσας φαντάσματα προσφέρει τῷ θεῷ λελη-
θυῖαν εὐχήν, κἀπειδὴ τὸ Ἰουδαίων, ἔφη, φῦλον ὀκλάσαι δοκεῖ σοι 354
τῷ κτίσαντι, μετέβη δὲ πρὸς Ῥωμαίους ἡ τύχη πᾶσα, καὶ τὴν ἐμὴν
ψυχὴν ἐπελέξω τὰ μέλλοντα εἰπεῖν, δίδωμι μὲν Ῥωμαίοις τὰς χεῖρας
ἑκὼν καὶ ζῶ, μαρτύρομαι δὲ ὡς οὐ προδότης, ἀλλὰ σὸς εἶμι διάκονος."
4. Ταῦτ' εἰπὼν ἐνεδίδου τῷ Νικάνορι. καὶ τῶν Ἰουδαίων οἱ 355
συγκαταφυγόντες ὡς τὸν Ἰώσηπον συνίεσαν εἴκοντα τοῖς παρακα-
λοῦσιν, ἀθρόοι περιστάντες, „ἦ μεγάλα γ' ἂν στενάξειαν, ἐβόων, 356
οἱ πάτριοι νόμοι, οὓς κατέφησεν θεὸς Ἰουδαίοις ὁ κτίσας ψυχὰς
θανάτου καταφρονούσας. φιλοζωεῖς, ὦ Ἰώσηπε, καὶ φῶς ὑπομένεις 357
ὁρᾶν δοῦλον; ὡς ταχέως ἐπελάθου σαυτοῦ. πόσους ὑπὲρ ἐλευθερίας
ἀποθνήσκειν ἔπεισας. ψευδῆ μὲν ἄρα δόξαν ἀνδρείας, ψευδῆ δὲ καὶ 358
συνέσεως εἶχες, εἴ γε σωτηρίαν μὲν ἔχειν ἐλπίζεις παρ' οἷς οὕτως
ἐπολέμησας, σώζεσθαι δὲ ὑπ' ἐκείνων, κἂν ᾖ βέβαιον, θέλεις. ἀλλ' 359
εἰ καὶ σοὶ λήθην σεαυτοῦ κατέχεεν ἡ Ῥωμαίων τύχη, προνοητέον
ἡμῖν τοῦ πατρίου κλέους. χρήσομέν σοι δεξιὰν καὶ ξίφος· σὺ δ'
ἂν μὲν ἑκὼν θνήσκῃς, Ἰουδαίων στρατηγός, ἂν δ' ἄκων, προδότης.

PAMLVRC Lat Hegesippus III 15 p. 196 sq.

1 ὧν] PAL ὅσ MVC, om. R οὖν uertit Lat ἔνθους] *quasi deo plenus* Lat γινόμενοσ C 2 προφάτων R 3 καὶ ἐπειδὴ VRC ἔφη i. marg. suppl. m. 2 V ὀκλάσαι] κολάσαι PAML fort. recte *labefactari* Lat δοκῆ C 4 ἡ paene deletum A 5 ἐπελλέξω V 6 ἑκὼν καὶ ζῶ] [β] καὶ ζῶ [α] ἑκὼν V ζῶν PAL *uiuo* Lat σόσ PAL εἶμι] εἰμι PAL ἄπειμι VRC γρ ἀλλα σὸσ ἄπειμι διάκονοσ i. marg. PA *ad eos ibo* Lat 7 i. marg. ξε C ταῦτ· P ταῦτα MVRC ἐνεδίδει VR καὶ] *uerum* Lat; ante καὶ fort. aliquid excidit 8 συνίεσαν] συνήεσαν ut uid. L[1] ἥκοντα A 9 ἀθρόοι] καὶ ἀθρόοι (καὶ expunctum A) PA ἦ — 11 καταφρονούσας] *clamabant certe plurimum ingemiscere patrias leges ubi sunt quae iudaeis deus annuit, quibus mortem contemnentes animas indidit* Lat γ' ἂν] ἄγαν PAL γε ἂν VR ἂν C 10 οὓς — 11 καταφρονούσας uix sana οὓς] καὶ ML[1]VRC κατέφησεν] κατηφῆσαι MVRC κατεψήφισε (utrumque ε i. ras., ή ex η corr. m. 2) L θεὸς] ὁ θεὸσ P θεὸσ ὁ L[1]VRC Ἰουδαίοις] ἰουδαίουσ L[1] ὁ om. VRC ὁ κτί|·σασ, litt. ὁ κτί i. ras. 8 litt. m. 2 (eras. uid. ἐ · · · κίσασ), ante σ eras. ι, α ex ο corr. m. 2 L 11 ὦ om. AMLVRC Lat καὶ — 12 δοῦλον] *lucemque intueri pateris seruientem* Lat *et carpere desideras lumen istut ausim dicere seruitutis* Heg 12 δοῦλοσ L fort. recte σαυτοῦ LR 13 ψεύδη PA δόξαν] MLVRC Lat δόξασ PA ἀνδρίασ VC ἀνδρεῖοσ PA *fortitudinis* Lat ψεύδη PA 14 συνέσεως] MLVRC Lat συνέσεισ ἄσ PA 15 δ' L θέλησ PAVC[1] 16 σοὶ] σὺ P λήθην] λήθην τινὰ VRC σαυτοῦ VRC 17 πατρῴου V πατρόου R πατρῴιου C κλέους] νόμου VRC *gloriae* Lat χρησομέν|σομέν M[1] δὲ VRC 18 θνή[σ]κῃσ A ἂν δ'] ἐὰν δὲ VRC

360 τεθνήξῃ.“ ταῦθ' ἅμα λέγοντες ἐπανετείναντο τὰ ξίφη καὶ διηπεί-
λουν ἀναιρήσειν αὐτόν, εἰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐνδιδοίη.
361 5. Δείσας δὲ τὴν ἔφοδον ὁ Ἰώσηπος καὶ προδοσίαν ἡγούμενος
εἶναι τῶν τοῦ θεοῦ προσταγμάτων, εἰ προαποθάνοι τῆς διαγγε-
362 λίας, ἤρχετο πρὸς αὐτοὺς φιλοσοφεῖν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης· „τί γὰρ
τοσοῦτον, ἔφη, σφῶν αὐτῶν, ἑταῖροι, φονῶμεν; ἢ τί τὰ φίλτατα
363 διαστασιάζομεν, σῶμα καὶ ψυχήν; ἠλλάχθαι τις ἐμέ φησιν. ἀλλ'
οἴδασιν Ῥωμαῖοι τοῦτό γε. καλὸν ἐν πολέμῳ θνήσκειν, ἀλλὰ πολέ-
364 μου νόμῳ, τουτέστιν ὑπὸ τῶν κρατούντων. εἰ μὲν οὖν τὸν Ῥωμαίων
ἀποστρέφομαι σίδηρον, ἄξιος ἀληθῶς εἰμι τοὐμοῦ ξίφους καὶ χειρὸς
τῆς ἐμῆς· εἰ δ' ἐκείνους εἰσέρχεται φειδὼ πολεμίου, πόσῳ δικαιό-
τερον ἂν ἡμᾶς ἡμῶν αὐτῶν εἰσέλθοι; καὶ γὰρ ἠλίθιον ταῦτα δρᾶν
365 σφᾶς αὐτούς, περὶ ὧν πρὸς ἐκείνους διιστάμεθα. καλὸν γὰρ
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν· φημὶ κἀγώ, μαχομένους μέντοι,
καὶ ὑπὸ τῶν ἀφαιρουμένων αὐτήν. νῦν δ' οὔτ' εἰς μάχην ἀντιά-
ζουσιν ἡμῖν οὔτ' ἀναιροῦσιν ἡμᾶς· δειλὸς δὲ ὁμοίως ὅ τε μὴ βου-
366 λόμενος θνήσκειν ὅταν δέῃ καὶ ὁ βουλόμενος, ὅταν μὴ δέῃ. τί δὲ
367 καὶ δεδοικότες πρὸς Ῥωμαίους οὐκ ἄνιμεν; ἆρ' οὐχὶ θάνατον; εἶθ'
ὃν δεδοίκαμεν ἐκ τῶν ἐχθρῶν ὑποπτευόμενον ἑαυτοῖς βέβαιον ἐπι-
στήσομεν; ἀλλὰ δουλείαν, ἐρεῖ τις. πάνυ γοῦν νῦν ἐσμὲν ἐλεύ-
368 θεροι. γενναῖον γὰρ ἀνελεῖν ἑαυτόν, φήσει τις. οὐ μὲν οὖν, ἀλλ'
ἀγενέστατον, ὡς ἔγωγε καὶ κυβερνήτην ἡγοῦμαι δειλότατον, ὅστις
χειμῶνα δεδοικὼς πρὸ τῆς θυέλλης ἐβάπτισεν ἑκὼν τὸ σκάφος.
369 ἀλλὰ μὴν ἡ αὐτοχειρία καὶ τῆς κοινῆς ἁπάντων ζῴων φύσεως ἀλλό-

---

PAMLVRCLatHegesippus III 17 p. 198.

1 τεθνήκει R ταῦτα VR ἐπέτεινον PAL ἐπανέτεινον M ἐπετείναντο C τὰ] καὶ PAML διηπήλουν C 2 ἐνδιδοίη] Dindorf ἐνδιδώῃ (ἐνδιδώιη LC) codd. 3 εἶναι ἡγούμενοσ tr. VRC 7 ἠλάχθαι C διηλλάχθαι PAML φήσει Hudson 8 καλὸν] καὶ καλὸν PAML 9 τὸν] τῶν PRC 10 εἰμι ἀληθῶσ tr. VRC τοῦ ἐμοῦ LVR 11 δὲ VRC φειδῶσ PAL[2]VRC πολέμου VRC πόσῳ] VRCLat et i. marg. PAM πολὺ PAML 12 ἠλήθιον ex corr. A 13 πρὸς] καὶ πρὸσ PL γὰρ] om. MVRC *enim* Lat 14 μαχομένοισ P 15 δὲ VRC οὔτε AVRC 16 οὔτε AVRC 17 δὲ] δαι[ε] C 18 Ῥωμαίους] ῥωμαί R[1] ἄνειμεν PA ἄνημεν L ἆρ'] s. P ἄρα VRC εἶθ' ὃν] εἶτα οἷον VRC 19 ··ὑποπτευόμενον, eras.-α, π (ante ο) ex το corr. P βέβαιον] βίαιον VRC ἐπιστήσομεν] PAM et i. marg. m. 2 L ἐπιτιμήσωμεν L ἐπιτιμήσομεν VC ὑποτιμήσομεν R γρ βέβαιον ἐπιτιμήσομεν i. marg. PA γρ βιβλίον ὑποτιμήσομεν i. marg. (ut uid. m. 2) V *irrogabimus* Lat *inferre* et *inrogare* Heg 20 νῦν om. P 21 αὐτὸν R φήσει] φησί P φύσει C ἀλλὰ VRC 22 ἀγεννέστατον LRC κυβερνίτην V ὥστισ C 23 ἐβάπτισεν ἑκὼν πρὸ τῆσ θυέλλησ tr. L ἐβάπτισε R

τριον καὶ πρὸς τὸν κτίσαντα θεὸν ἡμᾶς ἐστιν ἀσέβεια. τῶν μέν 370
γε ζῴων οὐδέν ἐστιν ὃ θνήσκει μετὰ προνοίας ἢ δι᾿ αὐτοῦ· φύσεως
γὰρ νόμος ἰσχυρὸς ἐν ἅπασιν τὸ ζῆν ἐθέλειν· διὰ τοῦτο καὶ τοὺς
φανερῶς ἀφαιρουμένους ἡμᾶς τούτου πολεμίους ἡγούμεθα καὶ τοὺς
ἐξ ἐνέδρας τιμωρούμεθα. τὸν δὲ θεὸν οὐκ οἴεσθε ἀγανακτεῖν, ὅταν 371
ἄνθρωπος αὐτοῦ τὸ δῶρον ὑβρίζῃ; καὶ γὰρ εἰλήφαμεν παρ᾿ ἐκεί-
νου τὸ εἶναι καὶ τὸ μηκέτι εἶναι πάλιν ἐκείνῳ δίδομεν. τὰ μέν γε 372
σώματα θνητὰ πᾶσιν καὶ ἐκ φθαρτῆς ὕλης δεδημιούργηται, ψυχὴ
δὲ ἀθάνατος ἀεὶ καὶ θεοῦ μοῖρα τοῖς σώμασιν ἐνοικίζεται· εἶτ᾿
ἐὰν μὲν ἀφανίσῃ τις ἀνθρώπου παρακαταθήκην ἢ διαθῆται κακῶς,
πονηρὸς εἶναι δοκεῖ καὶ ἄπιστος, εἰ δέ τις τοῦ σφετέρου σώματος
ἐκβάλλει τὴν παρακαταθήκην τοῦ θεοῦ, λεληθέναι δοκεῖ τὸν ἀδι-
κούμενον; καὶ κολάζειν μὲν τοὺς ἀποδράντας οἰκέτας δίκαιον νενό- 373
μισται κἂν πονηροὺς καταλείπωσι δεσπότας, αὐτοὶ δὲ κάλλιστον
δεσπότην ἀποδιδράσκοντες τὸν θεὸν οὐ δοκοῦμεν ἀσεβεῖν; ἆρ᾿ οὐκ 374
ἴστε ὅτι τῶν μὲν ἐξιόντων τοῦ βίου κατὰ τὸν τῆς φύσεως νόμον
καὶ τὸ ληφθὲν παρὰ τοῦ θεοῦ χρέος ἐκτινύντων, ὅταν ὁ δοὺς κομί-
σασθαι θέλῃ, κλέος μὲν αἰώνιον, οἶκοι δὲ καὶ γενεαὶ βέβαιοι, καθα-
ραὶ δὲ καὶ ἐπήκοοι μένουσιν αἱ ψυχαί, χῶρον οὐράνιον λαχοῦσαι
τὸν ἁγιώτατον, ἔνθεν ἐκ περιτροπῆς αἰώνων ἁγνοῖς πάλιν ἀντενοι-
κίζονται σώμασιν· ὅσοις δὲ καθ᾿ ἑαυτῶν ἐμάνησαν αἱ χεῖρες, τού- 375
των ᾅδης μὲν δέχεται τὰς ψυχὰς σκοτεινότερος, ὁ δὲ τούτων πατὴρ
θεὸς εἰς ἐγγόνους τιμωρεῖται τοὺς τῶν πατέρων ὑβριστάς. διὰ 376

PAMLVRC Lat Hegesippus III 17 p. 201 sq.

2 οὐθὲν VC et i. marg. R προνοίας] προθυμίασ L *industria* Lat αὐτοῦ M et ex corr. L 3 τοὺς — 4 τούτου] *qui nobis adimendum id putent* Lat 5 τιμωροῦμεν C δὲ om. C 6 αὐτοῦ ἄνθρωποσ tr. P τὸ δῶρον αὐτοῦ tr. C ὑβρίζῃ (ει) L ὑβρίζει (η) C ὑβρίζῃ, η ex ει corr. V καὶ γὰρ] εἰ γὰρ καὶ P 7 δίδομεν] C et ex corr. V διδόαμεν PAML δίδωμεν RV[1] *reddendum est* Lat διδῶμεν Niese 8 πᾶσιν] πᾶ C φθαρτατῆσ C δημιουργεῖται C et i. marg. V διμιουργεῖται R δημιουργούμενα V 9 εἶτα MLVRC 10 ἐὰν] ἂν VRC ἀφανήσῃ R ἀφανίσει C διάθηται MLVRC et ex corr. A 11 πονηρὸς] *pessimus statim* Lat 12 ἐκβάλει A δοκεῖ] *existimabit* Lat 14 καταλίπωσι ML 15 ἆρα R ἄρα V 17 παρὰ τοῦ θεοῦ] παρ᾿ αὐτοῖσ L ἐκτινύντων] L[2] ἐκτιννύντων PAM ἐκτινόντων L[1]C ἐκτεινόντων VR 18 γεναὶ (ε) L 19 ἐπίκοοι R οὐράνιον] οὐρανοῦ AMLVRC (*locum*) *in caelo* Lat 20 ἀντοικί-ζονται PA 21 ἑαυτὸν M 22 μὲν ᾅδησ tr. VR μὲν om. C σκοτιώ-τεροσ LVRC 23 ἐκγόνουσ MVRC τοὺς τῶν πατέρων ὑβριστὰς] *auctores iniuriae* Lat τῶν πατέρων] θάτερον VRC πατέρων Hauerkamp et Bekker; tradita uix sana διὰ] καὶ διὰ L

τοῦτο μεμίσηται παρὰ θεῷ τοῦτο καὶ παρὰ τῷ σοφωτάτῳ κολά-
377 ζεται νομοθέτῃ· τοὺς γοῦν ἀναιροῦντας ἑαυτοὺς παρὰ μὲν ἡμῖν
μέχρις ἡλίου δύσεως ἀτάφους ἐκρίπτειν ἔκριναν καίτοι καὶ πολε-
378 μίους θάπτειν θεμιτὸν ἡγούμενοι, παρ᾽ ἑτέροις δὲ καὶ τὰς δεξιὰς
τῶν τοιούτων νεκρῶν ἀποκόπτειν ἐκέλευσαν, αἷς ἐστρατεύσαντο καθ᾽
ἑαυτῶν, ἡγούμενοι καθάπερ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς ἀλλότριον, οὕτως
379 καὶ τὴν χεῖρα τοῦ σώματος. καλὸν οὖν, ἑταῖροι, δίκαια φρονεῖν
καὶ μὴ ταῖς ἀνθρωπίναις συμφοραῖς προσθεῖναι τὴν εἰς τὸν κτί-
380 σαντα ἡμᾶς δυσσέβειαν. εἰ σώζεσθαι δοκεῖ, σωζώμεθα· καὶ γὰρ
οὐκ ἄδοξος ἡ σωτηρία παρ᾽ οἷς διὰ τοσούτων ἔργων ἐπεδειξάμεθα
381 τὰς ἀρετάς· εἰ τεθνάναι, καλὸν ὑπὸ τῶν ἑλόντων. οὐ μεταβή-
σομαι δ᾽ ἐγὼ εἰς τὴν τῶν πολεμίων τάξιν, ἵν᾽ ἐμαυτοῦ προδότης
γένωμαι· καὶ γὰρ ἂν εἴην πολὺ τῶν αὐτομολούντων πρὸς τοὺς πολε-
μίους ἠλιθιώτερος, εἴ γ᾽ ἐκεῖνοι μὲν ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦτο πράτ-
382 τουσιν, ἐγὼ δὲ ἐπὶ ἀπωλείᾳ, καί γε τῇ ἐμαυτοῦ. τὴν μέντοι Ῥω-
μαίων ἐνέδραν εὔχομαι· μετὰ γὰρ δεξιὰν ἀναιρούμενος ὑπ᾽ αὐτῶν
εὔθυμος τεθνήξομαι, τὴν τῶν ψευσαμένων ἀπιστίαν νίκης μείζονα
ἀποφέρων παραμυθίαν.“
383 6. Ὁ μὲν οὖν Ἰώσηπος πολλὰ τοιαῦτα πρὸς ἀποτροπὴν τῆς
384 αὐτοχειρίας ἔλεγεν· οἱ δὲ πεφραγμένας ἀπογνώσει τὰς ἀκοὰς ἔχοντες
ὡς ἂν πάλαι καθοσιώσαντες ἑαυτοὺς τῷ θανάτῳ παρωξύνοντο
πρὸς αὐτόν, καὶ προστρέχων ἄλλος ἄλλοθεν ξιφήρεις ἐκάκιζόν τε
385 εἰς ἀνανδρίαν καὶ ὡς ἕκαστος αὐτίκα πλήξων δῆλος ἦν. ὁ δὲ τὸν
μὲν ὀνομαστὶ καλῶν, τῷ δὲ στρατηγικώτερον ἐμβλέπων, τοῦ δὲ δρασ-
σόμενος τῆς δεξιᾶς, ὃν δὲ δεήσει δυσωπῶν, καὶ ποικίλοις διαιρού-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus III 17 p. 203.

1 τοῦτο] τοῦτο ὃ Destinon   τῷ θεῷ V²RC   θεῷ, τοῦτο distinxit Destinon   τῶν σοφωτάτων — νομοθετῶν Destinon   σοφοτάτῳ PA   2 ἀναιροῦντας] ἀνελόντασ MLVRC   3 μέχρι VR   ἐκρίπτειν] κρύπτειν VRC *abici* Lat   πολεμίουσ, υ uid. corr. m. 2 R   5 τῶν τοιούτων] τούτων τῶν VRC   αἷς ἐστρατεύσαντο] τὸ R   6 οὕτω MVRC   9 δυσέβειαν (σ supra) A   σωζόμεθα PAML   12 δ᾽] δὲ VR, om. Lat   ἵνα VRC   ἐμαυτῷ PM   προδότης] *percussor* Heg   14 ἠλιθιώτεροσ — μὲν i. marg. suppl. m. 2 V   ἠληθιώτεροσ (ἡλ- A) PA   γε MLRC γ* V   15 δὲ] δέ γε L δ᾽ C   ἐπ᾽ VRC   16 ἐπεύχομαι RC ἐπεύχομαι (ἀ supra) V *uotis expeto* Lat   17 εὐθύμωσ VRC   μεῖζον L¹VRC, om. Lat   18 ἀπροφέρων L¹   παραμύθιον VRC   19 οὖν om. ALVRC   20 ἐν ἀπογνώσει P   21 παροξύνοντο PAL¹ παροξύνονται VRC   22 προτρέχων L   ξιφήρησ (η ante σ i. ras. V) MLVR   23 ἀνανδρείαν PAV¹R   πλήξων] καταπλήξων VR   δῆλος ἦν] *adoriebatur* Lat   24 ὀνόματι PA   τῷ] τὸν P τῶι ex τῶν corr. V   25 τὴν δεξιὰν L¹VRC   δεήσει om. M   καὶ om. Lat

μενος πάθεσιν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης εἶργεν ἀπὸ τῆς σφαγῆς πάντων
τὸν σίδηρον, ὥσπερ τὰ κυκλωθέντα τῶν θηρίων ἀεὶ πρὸς τὸν
καθαπτόμενον ἀντιστρεφόμενος. τῶν δὲ καὶ παρὰ τὰς ἐσχάτας 386
συμφορὰς ἔτι τὸν στρατηγὸν αἰδουμένων παρελύοντο μὲν αἱ δεξιαί,
περιωλίσθανεν δὲ τὰ ξίφη, καὶ πολλοὶ τὰς ῥομφαίας ἐπιφέροντες
αὐτομάτως παρεῖσαν.

7. Ὁ δ' ἐν ταῖς ἀμηχανίαις οὐκ ἠπόρησεν ἐπινοίας, ἀλλὰ 387
πιστεύων τῷ κηδεμόνι θεῷ τὴν σωτηρίαν παραβάλλεται, κἀπεὶ 388
δέδοκται τὸ θνήσκειν, ἔφη, φέρε κλήρῳ τὰς ἀλλήλων σφαγὰς ἐπι-
τρέψωμεν, ὁ λαχὼν δ' ὑπὸ τοῦ μετ' αὐτὸν πιπτέτω, καὶ διοδεύσει 389
πάντων οὕτως ἡ τύχη, μηδ' ἐπὶ τῆς ἰδίας κείσθω δεξιᾶς ἕκαστος·
ἄδικον γὰρ οἰχομένων τινὰ τῶν ἄλλων μετανοήσαντα σωθῆναι."
πιστὸς ἔδοξεν ταῦτα εἰπὼν καὶ συνεκληροῦτο πείσας. ἑτοίμην δ' 390
ὁ λαχὼν τῷ μεθ' αὑτὸν παρεῖχεν τὴν σφαγὴν ὡς αὐτίκα τεθνη-
ξομένου καὶ τοῦ στρατηγοῦ· ζωῆς γὰρ ἡδίω τὸν μετὰ [τοῦ] Ἰωσήπου
θάνατον ἡγοῦντο. καταλείπεται δ' οὗτος εἴτε ὑπὸ τύχης χρὴ λέγειν, 391
εἴτε ὑπὸ θεοῦ προνοίας σὺν ἑτέρῳ, καὶ σπουδάζων μήθ' ὑπὸ τοῦ
κλήρου καταδικασθῆναι μήτε, εἰ τελευταῖος λείποιτο, μιᾶναι τὴν
δεξιὰν ὁμοφύλῳ φόνῳ πείθει κἀκεῖνον ἐπὶ πίστει ζῆν.

8. Ὁ μὲν οὖν οὕτως τόν τε Ῥωμαίων καὶ τὸν οἰκείων διαφυ- 392
γὼν πόλεμον ἐπὶ Οὐεσπασιανὸν ἤγετο ὑπὸ [τοῦ] Νικάνορος. οἱ δὲ 393
Ῥωμαῖοι πάντες ἐπὶ θέαν αὐτοῦ συνέτρεχον, καὶ τοῦ πλήθους συν-

---

PAMLVRCLatHegesippus III 18 p. 204.

1 εἶργεν L² 2 κατακυκλωθέντα MVRC τὸν] τὸ V 3 ἐπιστρεφόμενοσ, i. marg. m. 2 γρ ἀντιστρεφόμενοσ V 5 περιολίσθανεν PA¹C περιωλίσθαινε R² παρεῖσαν] παρῆσαν PL παρῆσαν (ει supra) A παρείθησαν MVRC *dimittebant* Lat *tamen intentio perseuerabat* post παρεῖσαν addit Heg haud male iudice Destinone 7 δὲ VRC 8 κηδεμόνι θεῷ] i. ras. 2 litt. m. 2 V κἀπεὶ] καὶ ἐπεὶ V κἀπειδὴ A καὶ ἐπειδὴ RC 10 δὲ MVRC ἀπὸ P 11 μηδὲ VRC τῆσ, ἡ i. ras. m. 2 L ἰδίας] οἰκίασ C 12 ἄδικον — σωθῆναι eicit Destinon οἰχομένων τινὰ τῶν ἄλλων] οἰχομένων (α) τινὰ (γ) τῶν (β) ἄλλων μετανοήσαντα (δ) A οἰχομένων τῶν ἄλλων τινὰ MVRC *ceteris interemptis ex aliis quemquam* (*si paenituerit, saluum esse*) Lat 13 ἔδοξεν] δ' ἔδοξεν (— ξε ML) PAML δὲ VRC 14 τῷ] τὸ PR μεθ' ἑαυτὸν AML μετ' αὐτὸν VRC θνηξομένου PL 15 ἡδίω] ἰδίωι V τοῦ om. P 16 δὲ MVRC οὗτοσ εἴτε corr. ex οὗτόσ·· M εἴτε — 17 εἴτε] MVRCLat, om. PAL probante Destinone 17 ἑταίρῳ L² μήτε VRC 18 λίποιτο C 19 κἀκείνω C 20 οὖν om. L¹ οὗτοσ L¹ οὕτω VRC τόν] τῶν PAV¹C τὸν] τῶν PAVRC οἰκεῖον L¹ 21 ὑπὸ] διὰ VRC *per* LatHeg τοῦ om. P 22 αὐτοῦ om. VR

θλιβομένου περὶ τῷ στρατηγῷ θόρυβος ἦν ποικίλος, τῶν μὲν γεγη-
θότων ἐπὶ τῷ ληφθέντι, τῶν δ' ἀπειλούντων, τῶν δ' ἐγγύθεν ἰδεῖν
394 *βιαζομένων. καὶ οἱ μὲν πόρρωθεν κολάζειν ἐβόων τὸν πολέμιον,*
τῶν δὲ πλησίον ἀνάμνησις αὐτοῦ τῶν ἔργων εἰσῄει καὶ πρὸς τὴν
395 *μεταβολὴν θάμβος, τῶν τε ἡγεμόνων οὐδεὶς ἦν, ὃς εἰ καὶ πρότερον*
396 *ὠργίζετο, τότε πρὸς τὴν ὄψιν οὐκ ἐνέδωκεν αὐτοῦ. μάλιστα δὲ*
τὸν Τίτον ἐξαιρέτως τό τε καρτερικὸν ἐν ταῖς συμφοραῖς ᾕρει τοῦ
Ἰωσήπου καὶ πρὸς τὴν ἡλικίαν ἔλεος, ἀναμιμνησκομένῳ τε τὸν
πάλαι μαχόμενον καὶ τὸν ἐν χερσὶν ἐχθρῶν ἄρτι κείμενον ὁρῶντι
παρῆν [δὲ] νοεῖν, ὅσον δύναται τύχη, καὶ ὡς ὀξεῖα μὲν πολέμου
397 *ῥοπή, τῶν δ' ἀνθρωπίνων οὐδὲν βέβαιον· παρὸ καὶ τότε συνδιέ-*
θηκεν μὲν πλείστους ἑαυτῷ καὶ πρὸς οἶκτον τοῦ Ἰωσήπου, πλείστη
398 *δ' αὐτῷ καὶ παρὰ τῷ πατρὶ μοῖρα σωτηρίας ἐγένετο. ὁ μέντοι*
Οὐεσπασιανὸς φρουρεῖν αὐτὸν μετὰ πάσης ἀσφαλείας προσέταττεν
ὡς ἀναπέμψων αὐτίκα Νέρωνι.

399 9. *Τοῦτο ἀκούσας ὁ Ἰώσηπος μόνῳ τι διαλεχθῆναι θέλειν*
ἔλεγεν αὐτῷ. μεταστησαμένου δ' ἐκείνου πλὴν τοῦ παιδὸς Τίτου καὶ
400 *δυοῖν φίλων τοὺς ἄλλους ἅπαντας „σὺ μέν, ἔφη, Οὐεσπασιανέ, νομίζεις*
αἰχμάλωτον αὐτὸ μόνον εἰληφέναι Ἰώσηπον, ἐγὼ δὲ ἄγγελος ἥκω

PAMLVRC Lat Hegesipus III 18 p. 205. Suidas s. *Ἰώσηπος*.

1 *τοῦ στρατηγοῦ* PA^{1}L *τὸν στρατηγὸν* ex corr. A *ποικίλωσ* AL^{1}C 2 *δὲ* AVRC *δὲ* VRC 3 *βιαζομένων, ων* ex *οσ* corr. C *μὲν*] *μὲν* · · L 4 *τῶν* — 5 *θάμβος*] *qui uero propius erant, facta eius reputantes mutationem obstupescebant* Lat *τῶν*] *τοὺσ* MC *τὸν* Niese 5 *τε*] *δὲ* A *τε* · · · · (eras. uid. *τότε*) L 6 *ὄψιν, ι* i. ras. V *οὐκ* om. R *μάλιστα* — 7 *ἐξαιρέτως*] *titum uero praeter alios* Lat *titus prae ceteris (mouebatur) ingenita animi mansuetudine* Heg *ἐξαιρέτως*] PAM *ἐξ ἀρετῆσ* LVRC *γρ μάλιστα δὲ τὸν τίτον ἐξαρετῆσ* i. marg. PA *ᾕρει*] *εἵρη* et i. marg. *ἥρει* V 8 *ἀναμιμνησκόμενον* PAML^{2} *τόν τε* tr. M 9 *πάλαι*] PAML Lat Heg *οὐ πάλαι* VRC fort. recte *ἐχθρὸν* PAMLVC *hostium* Lat *ἄρτι κείμενον*] *ἀντικείμενον* L^{1}VRC *ὁρῶντα* PML^{2} 10 *παρῆν*] *subibat* Lat *δὲ*] *τε* VRC, om. Lat 11 *ῥοπὴν* C^{1} *δὲ* VRC *βέβαιον*] *firmum atque perpetuum* Lat 12 *μὲν*] s. P om. L *καὶ* suspectum Destinoni 13 *δὲ* VRC *τῷ* om. C 14 *πάσης*] *πολλῆσ* VRC; de Lat non liquet *προσέταττεν*] i. ras. A *προσέτασεν* V^{1} *προσέτασσεν* V^{2}R 15 *ἀναπέμπων* R *αὐτίκα* om. Lat 16 *τοῦτο*] *ταῦτα* VRC; incip. Suidas s. *Ἰώσηπος* 17 *δὲ* VRC Suid 18 *δυεῖν* MLVRC Suid *ἔφη*] *εἶπεν* VRC 19 *νομίζεις* — *Ἰώσηπον*] *tantum hoc putas iosippum te habere captiuum* Lat *αὐτὸ μόνον*] *αὐτόμολον* PAL *γρ αὐτὸ μόνον* i. marg. L *αὐτον μόνον* MVR *αὐτον αὐτὸν μόνον* C, om. Suid *τὸν ἰώσηπον* MVRC *δ'* AM *ἥκω* — p. 327,2 *πῶς*] *uenio praemissus a deo, ut iudaeorum legem uiderem et quemadmodum* Lat

σοι μειζόνων. μὴ γὰρ ὑπὸ θεοῦ προπεμπόμενος ᾔδειν τὸν Ἰου-
δαίων νόμον, καὶ πῶς στρατηγοῖς ἀποθνήσκειν πρέπει. Νέρωνί 401
με πέμπεις· τί γάρ; * οἱ μετὰ Νέρωνα μέχρι σοῦ διάδοχοι μενοῦ-
σιν. σὺ Καῖσαρ, Οὐεσπασιανέ, καὶ αὐτοκράτωρ, σὺ καὶ παῖς ὁ σὸς
οὗτος. δέσμει δέ με νῦν ἀσφαλέστερον, καὶ τήρει σεαυτῷ· δεσπό- 402
της μὲν γὰρ οὐ μόνον ἐμοῦ σὺ Καῖσαρ, ἀλλὰ καὶ γῆς καὶ θαλάτ-
της καὶ παντὸς ἀνθρώπων γένους, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τιμωρίαν δέομαι
φρουρᾶς μείζονος, εἰ κατασχεδιάζω καὶ θεοῦ.“ ταῦτ᾽ εἰπόντος 403
παραχρῆμα μὲν Οὐεσπασιανὸς ἀπιστεῖν ἐδόκει καὶ τὸν Ἰώσηπον
ὑπελάμβανεν ταῦτα περὶ σωτηρίας πανουργεῖν, κατὰ μικρὸν δὲ 404
εἰς πίστιν ὑπήγετο τοῦ θεοῦ διεγείροντος αὐτὸν εἰς τὴν ἡγεμονίαν
ἤδη καὶ τὰ σκῆπτρα δι᾽ ἑτέρων σημείων προδεικνύντος. ἀτρεκῆ 405
δὲ τὸν Ἰώσηπον καὶ ἐν ἄλλοις κατελάμβανεν· τῶν γὰρ τοῖς ἀπορρή-
τοις παρατυχόντων φίλων ὁ ἕτερος θαυμάζειν ἔφη πῶς οὔτε τοῖς
ἐπὶ τῶν Ἰωταπάτων περὶ ἁλώσεως, οὔθ᾽ ἑαυτῷ προμαντεύσαιτο
αἰχμαλωσίαν, εἰ μὴ ταῦτα λῆρος εἴη διακρουομένου τὰς ἐπ᾽ αὐτὸν

PAMLVRC Lat Suidas s. Ἰώσηπος, κατασχεδιάσω.

1 μειζόνων] μεγάλων Suid μὴ] ML¹VRC Suid εἰμὶ PAL² γὰρ] γὰρ οὐχ Suid πεμπόμενοσ MVRC ᾔδειν] οὐκ ᾔδειν MVRC et i. marg. L ἰδεῖν ut uid. Lat τὸν] τῶν PA ἰουδαῖον C 2 καὶ — πρέπει om. Suid στρατηγὸσ V¹C 3 excidisse uid. mentio propinquae Neronis mortis οἱ — μενοῦσιν] *quasi qui neroni usque ad te successuri sint maneant* Lat μέχρι om. M σοῦ] τοῦ Destinon μενοῦσιν] PM Suid μένουσιν (σι- VR) ALVRC 4 σὺ] σὺ δὲ Suid Οὐεσπασιανέ — σὺ om. Suid αὐτοκράτορ PA σὺ ex σοι corr. uid. P καὶ σὸς παῖς οὗτος Suid παῖς] ὁ παῖσ M παῖς ὁ ex παῖο corr. m. 2 R 5 νῦν om. Suid ἀσφαλέστατα et ἀσφαλεστάτωσ Suidae codd. σαυτῷ VRC δεσπότης — 7 γένους breuiat Suid 6 μὲν om. MC Καῖσαρ] καὶ καῖσαρ M θαλάσσησ MLVRC 7 ἐγω — 8 θεοῦ habet Suid s. κατασχεδιάσω δ᾽ L ἐπὶ τιμωρίαν om. Suid utroque loco 8 μείζονα uertit Lat κατασχεδιάσω PAML Suid ταῦτα AVRC εἰπῶντοσ C 9 μὲν ὁ οὐεσπασιανὸσ R 10 ὑπολαμβάνει L¹ πανουργεῖν] finit Suid s. Ἰώσηπος, postrema breuians 11 ὑπήγετο] ἠπείγετο PC διεγείροντος] διεγείραντοσ LVRC ἐγείροντοσ (ον ex corr. A) PA ἐγείραντοσ M 12 ἑτέρων] *multis* Lat παραδεικνύντοσ A προδεικνύοντοσ ML 13 καὶ τὸν ἰώσηπον tr. PALVRC 14 ὁ ἕτερος — ἔφη] *altero — admirari dicente* Lat ὁ om. PAML τοῖς] τῶν C 15 ἰωταπατῶν A et ex corr. L οὔθ᾽ ἑαυτῷ] C οὐδὲ αὐτῷ PAL οὐδ᾽ ἑαυτῷ M οὔτε αὐτῷ VR προυμαντεύσαιτο R προυμαντεύσατο C 16 αἰχμαλωσίαν] περὶ αἰχμαλωσίασ MVRC et fort. Lat ταῦτα] ταῦ | C εἰ — εἴη] *nisi haec deliramenta sint* Lat λῆρος εἴη] ληρήσειε Destinon εἴη] ἦν L¹ ἤει L² διακρονόμενον L¹ διακρουσομένου MVRC διακρουόμενοσ PAL², quod mauult Destinon

406 ὀργάς. ὁ δὲ Ἰώσηπος καὶ τοῖς Ἰωταπατηνοῖς ὅτι μετὰ τεσσαρα-
κοστὴν ἑβδόμην ἡμέραν ἁλώσονται προειπεῖν ἔφη, καὶ ὅτι πρὸς
407 Ῥωμαίων αὐτὸς ζωγρηθήσεται. ταῦτα παρὰ τῶν αἰχμαλώτων κατ᾽
ἰδίαν ὁ Οὐεσπασιανὸς ἐκπυθόμενος ὡς εὕρισκεν ἀληθῆ, οὕτω πιστεύειν
408 περὶ τῶν κατ᾽ αὐτὸν ἤρκτο. φρουρᾶς μὲν οὖν καὶ δεσμῶν οὐκ
ἀνίει τὸν Ἰώσηπον, ἐδωρεῖτο δ᾽ ἐσθῆτι καὶ τοῖς ἄλλοις κειμηλίοις
φιλοφρονούμενός τε καὶ περιέπων διετέλει τὰ πολλὰ Τίτου τῇ
τιμῇ συνεργοῦντος.
409 IX. 1. Τετάρτῃ δὲ Πανέμου μηνὸς ἀναζεύξας εἰς Πτολεμαΐδα
κἀκεῖθεν εἰς τὴν παράλιον ἀφικνεῖται Καισάρειαν, μεγίστην τῆς τε
410 Ἰουδαίας πόλιν καὶ τὸ πλέον ὑφ᾽ Ἑλλήνων οἰκουμένην. ἐδέχοντο
δὲ καὶ τὴν στρατιὰν καὶ τὸν στρατηγὸν μετὰ πάσης εὐφημίας καὶ
φιλοφροσύνης οἱ ἐπιχώριοι, καὶ κατ᾽ εὔνοιαν μὲν τὴν πρὸς Ῥω-
μαίους, τὸ δὲ πλέον ἔχθει τῶν κατεστραμμένων· διὸ καὶ τὸν Ἰώση-
411 πον ἀθρόοι καταβοῶντες ἠξίουν κολάζειν. Οὐεσπασιανὸς δὲ τὴν
περὶ τούτου δέησιν ὡς ὑπ᾽ ἀκρίτου γινομένην πλήθους ἐξέλυσεν
412 ἡσυχίᾳ· τῶν δὲ ταγμάτων τὰ μὲν δύο χειμερίσοντα ἐκάθισεν ἐπὶ
τῆς Καισαρείας ἐπιτήδειον ὁρῶν τὴν πόλιν, τὸ δέκατον δὲ καὶ
πέμπτον εἰς Σκυθόπολιν, ὡς μὴ θλίβοι παντὶ τῷ στρατῷ τὴν
413 Καισάρειαν. ἀλεεινὴ δ᾽ ἦν κἀκείνη χειμῶνος ὥρᾳ καθ᾽ ὅσον πνι-
γώδης θέρους ὑπὸ καυμάτων, πεδιὰς οὖσα καὶ παράλιος.

PAMLVRCLat Hegesippus III 19 p. 206.

1 ὁ δὲ Ἰώσηπος] ὁ ἰώσηποσ AL ὁ ἰώσηποσ δὲ M ἰώσηποσ δὲ VRC *iosippus* Lat, de quo uide ad p. 327,14 μετὰ τεσσαρακοστὴν] μετὰ μ̄ A μετασσαρακοστὴν C 3 ῥωμαίουσ PA κατ᾽ ἰδίαν om. C 4 ὁ] ex ὡ corr. P, om. MV ὡς — 5 ἤρκτο] *ubi uera esse comperit —, etiam quae de se dixisset credibilia coeperat existimare* Lat ὡς om. LVRC ηὕρισκεν Dindorf οὕτω] καὶ LVRC 5 περὶ] καὶ περὶ Niese περὶ τῶν i. marg. suppl. V 6 ἀνίει] ἀνείη PV¹R ἀνήει L et ex corr. V ἐδορεῖτο P δὲ VRC ἐσθῆτα PAVR 8 i. marg. κη̄ C 9 δὲ s. A Πανέμου] *iunii* Lat Panemi 4. dies est 23. Iulii (X k. Aug.) anni Iuliani (67 p. Chr.) πτο-λε·μαΐδα A τὴν πτολεμαΐδα VRC 10 ἐκεῖθεν C 11 πλέον] VRCLatHeg πλεῖστον PAML ὑπ᾽ ἑλλήνων C ἐποικουμένην VRC fort. recte 12 καὶ τὴν] τήν τε V εὐφημίας] φιλοτιμίασ VRC *fauore* Lat 13 καὶ damnat Destinon κατ᾽ εὔνοιαν] κατένοιαν (υ s. m. 2, οι i. ras. 1 litt. m 2) R κατ᾽ εὔνοαν (ι s.) V πρὸσ τοὺσ ῥωμαίουσ VRC 14 πλεῖον V 15 ἀθρόοι] ἀθρόοσ, οσ repictum A δὲ om. C τὴν] τὴν μὲν LVRC Lat 16 δέησιν] *iram* Heg γενομένην LV ἐξέλυεν VRC ἐξένευσεν Naber 18 τὸ δὲ πεντεκαιδέκατον Cardwell 19 εἰς] ὡσ M i. marg. κθ′ C 20 ἐλεεινὴ V¹R δὲ VRC χειμῶνος] ἢ τοῦ χειμῶνοσ C πνιγώδης] ἦν πνιγώδησ VRC 21 ὑπὸ καυμάτων] ὑπὸ καύματοσ MVR ὑπ᾽ ἐκκαύματοσ C πεδιὰς] πεασ R

2. Ἐν δὲ τούτῳ συναθροισθέντες οἵ τε κατὰ στάσιν ἐκπί- 414
πτοντες τῶν πόλεων καὶ οἱ διαφυγόντες ἐκ τῶν κατεστραμμέ-
νων, πλῆθος οὐκ ὀλίγον, ἀνακτίζουσιν Ἰόππην ὁρμητήριον σφίσιν,
ἐρημωθεῖσαν ὑπὸ Κεστίου πρότερον, καὶ τῆς χώρας ἐκπεπολεμω- 415
μένης ἀνειργόμενοι μεταβαίνειν ἔγνωσαν εἰς τὴν θάλασσαν. πηξά- 416
μενοί τε πειρατικὰ σκάφη πλεῖστα τόν τε Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ
τὸν ἐπ᾽ Αἰγύπτου πόρον ἐλῄστευον, ἄπλωτά τε πᾶσιν ἐποίουν τὰ
τῇδε πελάγη. Οὐεσπασιανὸς δὲ ὡς ἔγνω τὴν σύνταξιν αὐτῶν, 417
πέμπει πεζούς τε καὶ ἱππεῖς ἐπὶ τὴν Ἰόππην, οἳ νύκτωρ ὡς ἀφύ-
λακτον εἰσέρχονται τὴν πόλιν. οἱ δ᾽ ἐν αὐτῇ προῄσθοντο μὲν τὴν 418
εἰσβολὴν καὶ καταδείσαντες τοῦ μὲν εἴργειν τοὺς Ῥωμαίους ἀπε-
τρέποντο, συμφυγόντες δὲ εἰς τὰς ναῦς ἐξωτέρω βέλους διενυκτέ-
ρευσαν.

3. Ἀλιμένου δ᾽ οὔσης φύσει τῆς Ἰόππης, αἰγιαλῷ γὰρ ἐπι- 419
λήγει τραχεῖ καὶ τὸ μὲν ἄλλο πᾶν ὀρθίῳ, βραχὺ δὲ συννεύοντι
κατὰ τὰς κεραίας ἑκατέρωθεν· αἱ δέ εἰσιν κρημνοὶ βαθεῖς καὶ 420
προύχουσαι σπιλάδες εἰς τὸ πέλαγος, ἔνθα καὶ τῶν Ἀνδρομέδας
δεσμῶν ἔτι δεικνύμενοι τύποι πιστοῦνται τὴν ἀρχαιότητα τοῦ
μύθου, τύπτων δὲ τὸν αἰγιαλὸν ἐναντίος βορέας καὶ πρὸς ταῖς 421
δεχομέναις πέτραις ὑψηλὸν ἀναπέμπων τὸ κῦμα σφαλερώτερον ἐρη-
μίας τὸν ὅρμον ἀπεργάζεται· κατὰ τοῦτον σαλεύουσιν τοῖς ἀπὸ 422

PAMLVRC Lat Hegesippus III 20 p. 206.

1 τοῦτο C οἵ — 2 πολεμίων] *qui uel ab hostibus seditione defecerant* Lat κατὰ τὴν στάσιν PM 2 πόλεων] V πολεμίων PAMLRC Lat et i. marg. m. 2 V 4 ἐκπολεμωμένησ M 5 θάλλασσαν C πειξάμενοί L 6 πλεῖστα] *plurimos* Lat cum ἐλῄστευον coniungens post πλεῖστα ras. 22 litt. V φοινίκησ καὶ συρίασ tr. VRC 7 αἰγύπτω VR¹C πόρον] πόντον MVR ἄπλοτά P τε] δὲ L πᾶσιν] *omnibus nauigiis* Lat 8 ὥσ ex οὕσ corr. C 9 ὡς om. PAML 10 δ᾽] δὲ VRC γὰρ Destinon 11 καὶ καταδείσαντες] καὶ καὶ καταδείσαντεσ R καταδείσαντες δὲ Destinon εἴργει V¹ ἀπετράποντο L 12 δ᾽ L 14 δὲ VRC 15 ὀρθίῳ] ῥοθίω PA *arduum* Lat *directum* Heg συνεύοντι AR¹ 16 ἐκ·ατέρωθεν (eras. uid. κ) A ἑκάτερθεν (ἐκ- R) VRC αἱ — 17 πέλαγος] *uastaeque supersunt cautes et ingentibus procellis pelagus turbant* Lat *in quibus profundae rupes saxaque ingentia, quae mari prominent* Heg 17 πρόχουσαι PA¹ προύχοσαι C σπιλάδεσ, εσ ex εισ corr. L ἔνθα — 19 μύθου] *ubi etiam nunc andromedae catenarum signis extantibus fabulae ueteris fides ostenditur* Lat τῶν] τὸν V 18 ἔτι δεικνύμενοι] ἐπιδεικνύμενοι PAL 19 δὲ] τε Niese ἐναντίος] ἀντίοσ VRC πρὸς — 20 κῦμα] *summos in obiectas cautes fluctus affligit* Lat 20 ante ὑψηλὸν ras. 6—7 litt. L ἀναπέμπων] ἀνακόπτων MVRC et i. marg. PA *attolluntur* Heg ἐρημίας corruptum uid. 21 τοῦτο V

τῆς Ἰόππης ὑπὸ τὴν ἕω πνεῦμα βίαιον ἐπιπίπτει· μελαμβόριον
423 ὑπὸ τῶν ταύτῃ πλοϊζομένων καλεῖται· καὶ τὰς μὲν ἀλλήλαις τῶν
νεῶν αὐτόθι συνήραξεν, τὰς δὲ πρὸς ταῖς πέτραις, πολλὰς δὲ πρὸς
ἀντίον κῦμα βιαζομένας εἰς τὸ πέλαγος, τόν τε γὰρ αἰγιαλὸν ὄντα
πετρώδη καὶ τοὺς ἐπ᾽ αὐτοῦ πολεμίους ἐδεδοίκεσαν, μετέωρος
424 ὑπεραρθεὶς ὁ κλύδων ἐβάπτιζεν. ἦν δ᾽ οὔτε φυγῆς τόπος οὔτε
μένουσιν σωτηρία, βίᾳ μὲν ἀνέμου τῆς θαλάσσης ἐξωθουμένοις,
Ῥωμαίων δὲ τῆς πόλεως. καὶ πολλὴ μὲν οἰμωγὴ συρρηγνυμέ-
425 νων ἐγίνετο τῶν σκαφῶν, πολὺς δ᾽ ἀγνυμένων ὁ ψόφος. καὶ τοῦ
πλήθους οἱ μὲν ὑπὸ τῶν κυμάτων καλυπτόμενοι διεφθείροντο,
πολλοὶ δὲ τοῖς ναυαγίοις ἐμπλεκόμενοι· τινὲς δὲ ὡς κουφοτέρῳ
426 τὴν θάλατταν ἔφθανον τῷ σιδήρῳ σφᾶς αὐτοὺς ἀναιροῦντες. τό
γε μὴν πλεῖστον ὑπὸ τῶν κυμάτων ἐκφερόμενον περιεξαίνετο ταῖς
ἀπορρῶξιν, ὡς αἱμαχθῆναι μὲν ἐπὶ πλεῖστον τὸ πέλαγος, πληρω-
θῆναι δὲ νεκρῶν τὴν παράλιον· καὶ γὰρ τοὺς ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν
427 ἐκφερομένους ἐφεστῶτες οἱ Ῥωμαῖοι διέφθειρον. ἀριθμὸς δὲ τῶν
ἐκβρασθέντων σωμάτων τετρακισχίλιοι πρὸς τοῖς διακοσίοις ἦν.
Ῥωμαῖοι δὲ λαβόντες ἀμαχητὶ τὴν πόλιν κατασκάπτουσιν.
428 4. Ἰόππη μὲν οὖν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ δεύτερον ὑπὸ Ῥω-
429 μαίοις ἑάλω. Οὐεσπασιανὸς δὲ ὡς μὴ πάλιν οἱ πειραταὶ συνα-

PAMLVRC Lat Hegesippus III 20 p. 207.

1 ἐμπίπτει L μελαμβόρειον (μελανβ- V) MVRC *melamborium* Lat Heg 2 πλωϊζομένων ML²C ἀλλήλαις] ex ἄλλαισ corr. m. 2 L πρὸσ ἀλλήλαισ MVRC *inter se* Lat 3 συνήραξεν] συνετάραξεν P συνέρραξεν AL συνήρραξε MC *collisit* Lat *miscuit atque inuoluit* Heg πολλὰς — 6 ἐβάπτιζεν] *multae autem cum magna ui aduerso aestu niterentur ad pelagus, nam et litus saxis infestum et hostes in eo constitutos timebant, sublatae in sublimi gurgite mergebantur* Lat et similiter Heg δὲ om. L¹C πρὸς ἀντίον] προσαντίον P προσάντιον V πρὸσ ἄντιον R 4 βιαζομένας] βριζομένασ R 5 τοὺς] τοὺσ · · L πολέμουσ V ἐδεδοίκεισαν L μετέωρος] ed. pr. cum Lat μετέωροσ δ᾽ (δὲ VRC) codd. 6 ὑπεραρθεὶσ ex ὑπερθεὶσ corr. m. 2 L ἐβάπτισεν VRC δὲ VRC τόπος] που τόποσ VRCLat et fort. Heg 7 βίᾳ] βία· (eras. ν aut σ) A βίασ L ὑπὸ βίασ P ἀνέμων PLat ἐξωθουμένησ PAL γρ ἐξωθουμένων i. marg. PA 8 πόλεως] πόλεωσ φερομένων τῶν βελῶν ἐκκλίνειν V; post πόλεως eras. litt. fere 25, quarum prima fuit φ L συρρυγνυμένων C 9 ἐγίνετο, ί i. ras. m. 2 L πολλὺσ AL¹ δὲ VRC ἀγνυμένων] ἀνοιγνυμένων VR τοῦ πλήθους] *ioppenorum* Lat 11 πολλοὶ δὲ — 16 διέφθειρον om. C συμπλεκόμενοι A δ᾽ L 12 θάλασσαν MVR ἔφθασαν V 13 ταῖς] τοῖσ AML 14 ἀπορρῶιξιν V¹ αἱμαχθῆναι, χ i. ras. m. 2 ex σ corr. uid. L 15 παραλίαν L¹VR 16 διέφθειρον, ο ex α corr. A ἀριθμὸς δὲ] ἀριθμὸσ R ἦν ἀριθμὸσ C 17 τετρακισχίλια R διακοσίοις] *quingenta* Heg ἦν om. C 19 μὲν οὖν] μὲν οὖν οὕτωσ M μὲν L οὕτωσ VRC *quidem hoc modo* Lat ῥωμαίοισ ex ῥωμαῖοσ corr. A 20 δ᾽ L

λισθεῖεν εἰς αὐτήν, στρατόπεδόν τε ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ἐγείρει
καὶ τὸ ἱππικὸν ἐν αὐτῷ καταλείπει μετὰ πεζῶν ὀλίγων, ἵν᾽ οὗτοι 430
μὲν κατὰ χώραν μένοντες φρουρῶσι τὸ στρατόπεδον, οἱ δ᾽ ἱππεῖς
προνομεύωσι τὴν πέριξ καὶ τὰς περιοίκους κώμας τε καὶ πολίχνας
ἐξαιρῶσιν τῆς Ἰόππης. οἱ μὲν οὖν κατὰ τὰ προσταχθέντα τὴν 431
χώραν κατατρέχοντες καθ᾽ ἡμέραν ἔτεμνόν τε καὶ ἠρήμουν ἅπασαν.
5. Ὡς δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα τὸ κατὰ τὴν Ἰωταπάτην πάθος 432
ἠγγέλη, τὸ μὲν πρῶτον ἠπίστουν οἱ πολλοὶ καὶ διὰ τὸ μέγεθος
τῆς συμφορᾶς καὶ διὰ τὸ μηδένα τῶν λεγομένων αὐτόπτην παρεῖναι·
διεσώθη γὰρ οὐδὲ ἄγγελος, ἀλλ᾽ αὐτοματὶ διεκήρυσσεν φήμη τὴν 433
ἅλωσιν οἰκεία φύσει τῶν σκυθρωποτέρων. κατ᾽ ὀλίγον δὲ διὰ τῶν 434
προσχώρων ὥδευε τἀληθὲς καὶ παρὰ πᾶσιν ἀμφιβολίας ἦν ἤδη
βεβαιότερον, προσεσχεδιάζετό γε μὴν τοῖς πεπραγμένοις καὶ τὰ μὴ
γενόμενα· τεθνεὼς γὰρ ἐπὶ τῆς ἁλώσεως καὶ ὁ Ἰώσηπος ἠγγέλλετο.
τοῦτο μεγίστου τὰ Ἱεροσόλυμα πένθους ἐπλήρωσεν· κατὰ μέν γε 435
οἴκους καὶ κατὰ συγγενείας οἷς προσήκων ἕκαστος ἦν τῶν ἀπολω-
λότων ἐθρηνεῖτο, τὸ δ᾽ ἐπὶ τῷ στρατηγῷ πένθος ἐδημεύθη, καὶ οἱ 436
μὲν ξένους, οἱ δὲ συγγενεῖς, οἱ δὲ φίλους ἐθρήνουν, τὸν Ἰώσηπον
δὲ πάντες, ὡς ἐπὶ τριακοστὴν μὲν ἡμέραν μὴ διαλιπεῖν τὰς ὀλο- 437
φύρσεις ἐν τῇ πόλει, πλείστους δὲ μισθοῦσθαι τοὺς αὐλητάς, οἳ
θρήνων αὐτοῖς ἐξῆρχον.
6. Ὡς δὲ τἀληθῆ διεκαλύπτετο τῷ χρόνῳ καὶ τὰ μὲν κατὰ 438
τὴν Ἰωταπάτην ὥσπερ εἶχεν, ἐσχεδιασμένον δὲ τὸ κατὰ τὸν Ἰώση-
πον πάθος εὑρίσκετο, ζῆν δ᾽ αὐτὸν ἔγνωσαν καὶ παρὰ Ῥωμαίοις
ὄντα καὶ πρὸς τῶν ἡγεμόνων πλέον ἢ κατ᾽ αἰχμαλώτου τύχην περιέ-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus III 20 p. 209.

2 ἵνα AVRC 3 φρουροῦσι C δὲ VRC 4 προνομεύωσι, ω ex ου corr. P προνομεύσωσι C 5 ἐξαιρῶσιν] L. Dindorf ἐξαίρωσι (-σιν PA, ex ἐξορί·ωσι corr. m. 2 L ἐξαίροσι R) codd. τὴν] τήν τε P 6 ante καθ᾽ eras. καὶ L τε] μὲν C 7 i. marg. λ′ C ια̅ V 8 ἠγγέλλη R ἠγγέλθη ex cod. Voss. Dindorf καὶ om. A 9 γενομένων et i. marg. m. 2 λεγομένων V 10 ἀλλὰ VRC αὐτοματὶ] PA αὐτομάτη MLVRC *ipsa per se* Lat 11 οἰκεία — 12 τἀληθὲς] *unde pro natura tristium paulatim per finitimos ueritas ambulabat* Lat ὀκεῖα C 12 τὸ ἀληθὲσ VRC τὸ δ᾽ ἀληθὲσ L 13 βεβαιώτερον C πεπραγμένοισ, πεπραγμέ i. ras. 5—6 litt. m. 2 R 14 ὁ om. VRC ἰώσηποσ, σηπ i. ras. V ἠγγέλετο V 15 μεγίστου ex μεγέθουσ corr. m. 2 L μέν γε] γε μὴν PAML 16 προσῆκον PA¹VRC ἦν ἕκαστοσ tr. VRC 17 τὸ] τῷ PA δὲ VRC ἐδημοσιεύθη MVRC 18 φίλους] φίλουσ οἱ δὲ ἀδελφοὺσ MLVRCLat τὸν δὲ ἰώσηπον tr. V 19 μὲν om. M διαλει-πεῖν PA 21 θρῆνον A¹ ἐξῆρχον αὐτοῖσ tr. VRC 22 τἀληθῆ] τὸ ἀληθὲσ MVRC ἀπεκαλύπτετο L 24 ηὑρίσκετο Dindorf δὲ VRC 25 καὶ om. VRC τῶν] τὸν L¹ πλέον om. VRC τύχησ VR

πεσθαι, τοσοῦτον ὀργῆς ἐπὶ ζῶντος ὅσον εὐνοίας ἐπὶ τεθνάναι
439 δοκοῦντος πρότερον ἀνελάμβανον. καὶ παρ' οἷς μὲν εἰς ἀνανδρίαν, παρ' οἷς δὲ εἰς προδοσίαν ἐκακίζετο, πλήρης τε ἀγανακτήσεως ἦν
440 καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ βλασφημιῶν ἡ πόλις. παρωξύνοντο δὲ ταῖς πληγαῖς καὶ προσεξεκαίοντο ταῖς κακοπραγίαις· τό γε μὴν πταίειν, ὃ γίνεται τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἀσφαλείας καὶ τῶν ὁμοίων φυλακῆς αἴτιον, ἐκείνοις κέντρον ἑτέρων ἐγίνετο συμφορῶν· καὶ τὸ τέλος ἀεὶ
441 τῶν κακῶν αὖθις ἀρχή· μᾶλλον γοῦν ὥρμων ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους
442 ὡς καὶ Ἰώσηπον ἐν αὐτοῖς ἀμυνούμενοι. τοὺς μὲν οὖν ἐπὶ τῶν Ἱεροσολύμων τοιοῦτοι θόρυβοι κατεῖχον.

443 7. Οὐεσπασιανὸς δὲ καθ' ἱστορίαν τῆς Ἀγρίππα βασιλείας, ἐνῆγεν γὰρ βασιλεὺς αὐτόν, ἅμα καὶ δεξιώσασθαι τὸν ἡγεμόνα σὺν τῇ στρατιᾷ τῷ κατὰ τὸν οἶκον ὄλβῳ προαιρούμενος καὶ καταστεῖλαι δι' αὐτῶν τὰ νοσοῦντα τῆς ἀρχῆς, ἄρας ἀπὸ τῆς παράλου Καισαρείας εἰς τὴν Φιλίππου καλουμένην μεταβαίνει Καισάρειαν.
444 ἔνθα μέχρι μὲν ἡμερῶν εἴκοσι τὴν στρατιὰν διαναπαύων καὶ αὐτὸς ἐν εὐωχίαις ἦν, ἀποδιδοὺς τῷ θεῷ χαριστήρια τῶν κατωρθωμένων.
445 ὡς δ' αὐτῷ Τιβεριὰς μὲν νεωτερίζειν, ἀφεστάναι δὲ ἠγγέλλοντο Ταριχέαι, μοῖρα δὲ τῆς Ἀγρίππα βασιλείας ἦσαν ἀμφότεραι, πανταχόθεν τοὺς Ἰουδαίους καταστρέφεσθαι διεγνωκὼς τὴν ἐπὶ τούτους στρατείαν εὔκαιρον ἡγεῖτο καὶ δι' Ἀγρίππαν, ὡς εἰς ξενίας
446 ἀμοιβὴν σωφρονίσων αὐτῷ τὰς πόλεις. πέμπει δὴ τὸν υἱὸν Τίτον εἰς Καισάρειαν μετάξοντα τὴν ἐκεῖθεν στρατιὰν εἰς Σκυθόπολιν·

PAMLVRC Lat Hegesippus III 21 p. 210.

2 δοκοῦντοσ, οσ ex ων corr. uid. A ἀνελάμ‖νον (litt. βα num extiterint incertum) P ἀνανδρεῖαν PAV[1]R ἀνδρεῖαν L ἀνδρίαν C 3 δ' L τε] δ' L δὲ VRC *que* Lat 4 κατ'] καντ' L παροξύνοντο PA[1]V[1] 5 γε μὴν] *et* Lat μέν γε Destinon 7 κέντρων C ἑτέρων om. PA Heg ἐγίνοντο C 8 τῶν] νέων Destinon αὖθις] ἄλλων κακῶν αὖθις Niese ὥρμουν PA[1]VRC 9 ἰώσηπον, ν ex σ corr. A τὸν ἰώσηπον V ἀμυνόμενοι PA[1]C τῶν Ἱεροσολύμων] τοῖσ ἱεροσολύμοισ PAML recte si pro ἐπὶ scribetur ἐν 10 ἱερεωνοσολύμων (litt. εων expunctae) C 11 i. marg. λα' C 12 ἐνῆγε] ἐνῆ R βασιλεὺς] καὶ βασιλεὺσ L ὁ βασιλεὺσ V αὐτὸσ MLVRCLat ἅμα] ἅμα δὲ PAL 14 αὐτὸν P[1]V αὐτοῦ C παράλου, ρά s. (ά i. ras.) A 15 εἰς] ἐπὶ V μεταβαίνει] om., i. marg. suppl. μεταβαίνειν C 17 εὐωχία PAL εὐχίαισ C κατορθωμένων PA[1]L[1] 18 δὲ VRC τιβεριάσ ut solet L[1] νεωτερίζειν] ἐνεωτέριζεν PAL δ' L ἠγγέλλετο (ἠγγέλ|·λετο, eras. λ A) PAML 19 Ταριχέαι] Dindorf ταριχαῖαι PALVRC ταριχαία M *taricheas* Lat πάντοθεν L fort. recte 20 τούτους] Niese τοῦτον PA τούτοισ MLVRC 21 στρατείαν] Hudson στρατιὰν codd. 22 σωφρωνήσων VR αὐτῶ, ῶ ex οῦ corr. C δὴ] δὲ C 23 μετάξοντα] μετατάξοντα VRC εἰσκυθόπολιν R

ἡ δ' ἐστὶν μεγίστη τῆς δεκαπόλεως καὶ γείτων τῆς Τιβεριάδος.
ἔνθα καὶ αὐτὸς παραγενόμενος ἐκδέχεται τὸν υἱὸν καὶ μετὰ τριῶν 447
ταγμάτων προελθὼν στρατοπεδεύεται μὲν ἀπὸ τριάκοντα τῆς Τιβε-
ριάδος σταδίων κατά τινα σταθμὸν εὐσύνοπτον τοῖς νεωτερίζουσιν·
Ἔνναβρις ὀνομάζεται. πέμπει δὲ δεκαδάρχην Οὐαλεριανὸν σὺν 448
ἱππεῦσιν πεντήκοντα διαλεχθησόμενον εἰρηνικὰ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν
καὶ προτρεψόμενον ἐπὶ πίστεις· ἀκηκόει γάρ, ὡς ἐπιθυμοίη μὲν
εἰρήνης ὁ δῆμος, καταστασιάζοιτο δ' ὑπό τινων πολεμεῖν βιαζο-
μένων. προσελάσας δὲ Οὐαλεριανὸς ἐπεὶ πλησίον ἦν τοῦ τείχους, 449
αὐτός τε καταβαίνει καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ τῶν ἱππέων ἀπέβησεν, ὡς
μὴ δοκοῖεν ἀκροβολιζόμενοι παρεῖναι. καὶ πρὶν εἰς λόγους ἐλθεῖν
ἐπεκθέουσιν αὐτῷ τῶν στασιαστῶν οἱ δυνατώτατοι μεθ' ὅπλων. 450
ἐξηγεῖτο δ' αὐτῶν Ἰησοῦς τις ὄνομα παῖς Τοῦφα τοῦ ληστρικοῦ
στίφους ὁ κορυφαιότατος. Οὐαλεριανὸς δὲ οὔτε παρὰ τὰς ἐντολὰς 451
τοῦ στρατηγοῦ συμβαλεῖν ἀσφαλὲς ἡγούμενος, εἰ καὶ τὸ νικᾶν εἴη
βέβαιον, καὶ σφαλερὸν τὸ μάχεσθαι πολλοῖς μετ' ὀλίγων ἀπα-
ρασκευάστοις τε πρὸς ἑτοίμους, καὶ ἄλλως ἐκπλαγεὶς τὴν ἀδόκητον 452
τῶν Ἰουδαίων τόλμαν, φεύγει πεζός, ἕτεροί τε ὁμοίως πέντε τοὺς
ἵππους ἀπέλιπον, οὓς οἱ περὶ τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον εἰς τὴν πόλιν
γεγηθότες ὡς μάχῃ ληφθέντας οὐκ ἐνέδρᾳ.

PAMLVRC Lat Hegesippus III 22 p. 211.

1 δέ ἐστι VRC 2 ἔνθα — 3 Τιβεριάδος i. marg. inferiore suppl. m. 2 L, cuius supplementi pars (πεδεύεται — Τιβεριάδος) praeter apices litterarum nunc abscisa est 3 προσελθὼν VR 4 τινα | σταθμὸν, litt. τινα στ i. ras. m. 2 L 5 Ἔνναβρις] PAL *enabris* Lat σενναβρὶσ MR σεναβρὶσ V σενναβαρὶσ C; cf. IV 455 (8,2) ubi traditur Γινναβρίν δὲ] om. R δὴ PAL *atque hinc* Lat οὐάλεριανὸν, λ i. ras. ex ρ corr. A οὐαλλεριανὸν VC *ualerinum* Lat *decadarchum* Lat 6 τοῖς] τοὺσ C τὴν om. PAM 7 ἠκηκόει ML ἐπιθυμοίη] ἐπιθυμώη ML¹VR ἐπιθυμοῦσιν PA ἐπιθυμοῦσι L² recte si scribetur καταστασιάζοιτο δ' ὁ δῆμος 8 ὁ δῆμος — τινων om. C δὲ VR 9 δὲ] δ' L δὲ ὁ VR οὐαλλεριανὸσ VC *ualerinus* Lat 10 σὺν αὐτοὺσ C 11 ἀκριβολογιζόμενοι L¹ εἰσ ex εἰσ τοὺσ corr. m. 2 L 12 ἐπεχθέουσιν A αὐτῶν L¹V δυνατώτεροι VRC Lat μετὰ VRC 13 ἐξηγεῖτο, ο i. ras. ex αι corr. m. 2 L δὲ VRC ἰησοὺσ LV ὀνόματι VRC Τοῦφα τοῦ] τοῦ φάτου PA τοφάτου L σαφάτου τοῦ MC τοῦ (ο ex ω corr.), i. marg. γρ σαφάτου V τῶ φαϊσ τοῦ R *tofae* Lat; sine dubio is Iesus est, qui supra II 599. uita 66. 134 fertur filius Sapphiae aut Sapithae 14 στίφους] ὧν στίφουσ PAM κορυφότατοσ (αι suprascr.) V κορυφαῖοσ L οὐαλλεριανὸσ VC *ualerinus* Lat 15 ἀσφαλὲς] ἀβλαβὲσ L τὸ -, eras. ν V εἴη] ἢ L 16 ἀπαρασκευάστοις] ἀπαράσκευόν V ἀπαρασκεύων R ἀπαρασκευῶν C 17 τὴν] πρὸσ τὴν VRC 18 πέντε] πεντήκοντα Hudson 19 ἀπέλιπον (ει suprascr.) V ἀπέλειπον R 20 ὡς] ὥσπερ VRC

453 8. *Τοῦτο καταδείσαντες οἱ γηραιοὶ τοῦ δήμου καὶ προύχειν*
454 *δοκοῦντες φεύγουσι μὲν εἰς τὸ τῶν Ῥωμαίων στρατόπεδον, ἐπαγόμενοι δὲ τὸν βασιλέα προσπίπτουσιν ἱκέται Οὐεσπασιανῷ, μὴ σφᾶς περιιδεῖν δεόμενοι, μηδὲ τὴν ὀλίγων ἀπόνοιαν ἡγήσασθαι τῆς*
455 *πόλεως ὅλης· φείσασθαι δὲ τοῦ δήμου Ῥωμαίοις φίλα φρονοῦντος ἀεί, καὶ τοὺς αἰτίους τιμωρήσασθαι τῆς ἀποστάσεως, ὑφ᾽ ὧν αὐτοὶ*
456 *φρουρηθῆναι μέχρι νῦν ἐπὶ δεξιὰς ἐπειγόμενοι πάλαι. ταύταις ἐνεδίδου ταῖς ἱκεσίαις ὁ στρατηγὸς καίτοι διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῶν ἵππων ἐφ᾽ ὅλην ὠργισμένος τὴν πόλιν· καὶ γὰρ ἀγωνιῶντα περὶ αὐτῆς*
457 *τὸν Ἀγρίππαν ἑώρα. λαβόντων δὲ τούτων τῷ δήμῳ δεξιὰς οἱ περὶ τὸν Ἰησοῦν οὐκέτι ἀσφαλὲς ἡγούμενοι μένειν ἐπὶ τῆς Τιβεριάδος*
458 *εἰς Ταριχέας ἀποδιδράσκουσιν. καὶ μεθ᾽ ἡμέραν Οὐεσπασιανὸς σὺν ἱππεῦσιν προπέμπει πρὸς τὴν ἀκρώρειαν Τραϊανὸν ἀποπει-*
459 *ραθῆναι τοῦ πλήθους, εἰ πάντες εἰρηνικὰ φρονοῖεν. ὡς δ᾽ ἔγνω τὸν δῆμον ὁμοφρονοῦντα τοῖς ἱκέταις, ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ᾔει πρὸς τὴν πόλιν. οἱ δὲ τάς τε πύλας ἀνοίγουσιν αὐτῷ καὶ μετ᾽*
460 *εὐφημιῶν ὑπήντων σωτῆρα καὶ εὐεργέτην ἀνακαλοῦντες. τῆς δὲ στρατιᾶς τριβομένης περὶ τὴν τῶν εἰσόδων στενότητα παραρρῆξαι τοῦ κατὰ μεσημβρίαν τείχους Οὐεσπασιανὸς κελεύσας πλατύνει*
461 *τὴν εἰσβολὴν αὐτοῖς. ἁρπαγῆς μέντοι καὶ ὕβρεως ἀπέχεσθαι παρήγγειλεν τῷ βασιλεῖ χαριζόμενος, τῶν τε τειχῶν διὰ τοῦτον ἐφείσατο συμμενεῖν πρὸς τὸ λοιπὸν ἐγγυωμένου τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ πολλὰ κεκακωμένην τὴν πόλιν ἐκ τῆς στάσεως ἀνελάμβανεν.*
462 X. 1. *Ἔπειτα προελθὼν αὐτῆς τε μεταξὺ καὶ Ταριχεῶν στρατο-*

PAMLVRC LatHegesippus III 22 p. 211.

1 *διὰ* (uel *πρὸς*) *τοῦτο* Destinon *καταδήσαντεσ* C *γεραιοὶ* PAR *καὶ* om. M 3 *οὐεσπασιανοῦ* PA 4 *μήτε* PAL *τῆς* — 5 *φείσασθαι* om. PAR 5 *δὲ* om. A *φίλα φρονοῦντασ* P *φιλοφρονοῦντοσ* AL 6 *αὐτοὶ*] *αὐτῶν* PAML *αὐτοὶ·*, eras. *σ* V 7 *ἐνεδίδει* VR 8 *ἱππέων* V 9 *ὀργισμένοσ* C 10 *λαμβανόντων* C *τῷ δήμῳ*] VRLat *τοῦ δήμου* PAMLC 11 *hiesus* hic et infra Lat *οὐκ ἔτ᾽* L 12 *Ταριχέας*] Dindorf *ταριχαίασ* codd. *taricheas* Lat Heg 13 *τραϊνὸν* M 14 *δὲ* VRC 15 *ὁμοφρονοῦντα*] *ὁμονοοῦντα* VRC *οἰκέταισ* V *ᾔει*] *εἴη* V 16 *τε* om. PAL *ἀνοίγνυσιν* V 18 *παραρῆξαι* A *παραρρῖξαι* C 19 *μεσημβρία* A *τὴν μεσημβρίαν* VRC *οὐεσπασιανὸσ·|κελεύσασ* (*κε* suppl.) A 20 *παρήγγελλε* LV *παρήγγελλεν* (*ν* expunctum) C *παρήγγελε* R 21 *τοῦτο* RC 22 *συμμενεῖν*] Lat Dindorf *συμμένειν* codd. *ἐγγυομένου* PA *ἐν*] *σὺν* VR *πολλὰ*] *τὰ ἄλλα* VRC Lat haud male 23 *ἀνελάμβανεν*] *κατελάμβανεν* L[1] *ἀναλαμβάνειν* VR 24 *αὐτῆς*] *αὐτοῖσ* C *αὐτῆς τε μεταξὺ*] *τε αὐτῆσ μεταξὺ* AL *μεταξὺ αὐτῆσ* P *ταριχαίων* PAVR *ταριχαιῶν* MLC *taricheas* LatHeg semper *στρατοπαιδεύεται* M

πεδεύεται, τειχίζει τε τὴν παρεμβολὴν ὀχυρωτέραν ὑφορώμενος ἐκεῖ πολέμου τριβὴν αὐτῷ γενησομένην· συνέρρει γὰρ εἰς τὰς Ταριχέας 463
πᾶν τὸ νεωτερίζον, τῇ τε τῆς πόλεως ὀχυρότητι καὶ τῇ λίμνῃ πεποιθότες, ἣ καλεῖται Γεννησὰρ πρὸς τῶν ἐπιχωρίων. ἡ μὲν γὰρ 464
πόλις, ὥσπερ ἡ Τιβεριὰς ὑπόρειος οὖσα, καθὰ μὴ τῇ λίμνῃ προσεκλύζετο πάντοθεν ὑπὸ τοῦ Ἰωσήπου τετείχιστο καρτερῶς, ἔλασσον μέντοι τῆς Τιβεριάδος· τὸν μὲν γὰρ ἐκεῖ περίβολον ἐν ἀρχῇ 465
τῆς ἀποστάσεως δαψιλείᾳ χρημάτων καὶ δυνάμεως ἐκρατύνατο, Ταριχέαι δ᾽ αὐτοῦ τὰ λείψανα τῆς φιλοτιμίας μετέλαβον. σκάφη 466
δ᾽ ἦν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς λίμνης παρεσκευασμένα πολλὰ πρός τε τὸ συμφεύγειν ἐπὶ γῆς ἡττωμένους, κἂν εἰ δέοι, διαναυμαχεῖν ἐξηρτυμένα. περιβαλλομένων δὲ τῶν Ῥωμαίων τὸ στρατόπεδον οἱ περὶ 467
τὸν Ἰησοῦν οὔτε πρὸς τὸ πλῆθος οὔτε πρὸς τὴν εὐταξίαν τῶν πολεμίων ὑποδείσαντες προθέουσιν, καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἔφοδον 468
τῶν τειχοποιῶν σκεδασθέντων ὀλίγα τῆς δομήσεως σπαράξαντες, ὡς ἑώρων τοὺς ὁπλίτας ἀθροιζομένους, πρίν τι παθεῖν εἰς τοὺς σφετέρους ἀνέφευγον· ἐπιδιώξαντες δὲ Ῥωμαῖοι συνελαύνουσιν αὐτοὺς εἰς τὰ σκάφη. καὶ οἱ μὲν ἀναχθέντες εἰς ὅσον ἐξικνεῖσθαι 469
τῶν Ῥωμαίων βάλλοντες δύναιντο τάς τε ἀγκύρας ἔβαλλον καὶ πυκνώσαντες ὥσπερ φάλαγγα τὰς ναῦς ἐπαλλήλους τοῖς ἐπὶ γῆς πολεμίοις διεναυμάχουν· Οὐεσπασιανὸς δὲ τὸ πολὺ πλῆθος αὐτῶν 470
ἠθροισμένον ἀκούων ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως πεδίῳ πέμπει τὸν υἱὸν σὺν ἱππεῦσιν ἑξακοσίοις ἐπιλέκτοις.

2. Ὁ δ᾽ ὑπέρογκον εὑρὼν τὴν τῶν πολεμίων πληθὺν πρὸς μὲν 471
τὸν πατέρα πέμπει πλείονος δυνάμεως αὐτῷ δεῖν λέγων, αὐτὸς δὲ

PAMLVRC Lat Hegesippus III 23 p. 212.

1 τε] δὲ MLVRC ὀχυροτέραν P 2 εἰς] ἐσ V ταριχαίασ codd. 3 τὸ] τὸν V[1] 4 ἣ] ἥ P ἢ A, om. L γεννησὰ L[1] 5 ἡ om. L[1] ὑπώρειοσ PAL ὑπόριοσ VR 6 πανταχόθεν M post ὑπὸ eras. γὰρ L τοῦ] τῶν VR ἐλάσσω LVRC 8 δαψιλία R ἐκρατύνετο PAMLC 9 ταριχαῖαι (αίαι PR[2]) PAMVRC ταριχαῖα L δὲ VRC μετέλαβεν L 10 παρασκευασμένα A τε] γε PAML 11 συμφυγεῖν VRC διαναυμαχεῖν] διαναυμαχίαν PL διαναυμαχεῖαν A *ad nauale bellum* Lat ἐξηρτισμένα PAL 14 προσθέουσιν PA 15 παράξαντεσ L[1] 16 ἀθροιζομένουσ L[1]R 17 ἀνέφυγον M 19 βάλλοντες] βάλλεσθαι VR 20 φάλαγγασ (λ i. ras. A) PAMLV et ut uid. Lat ἐπ᾽ ἀλλήλουσ ARC γῆς] τῆσ γῆσ RC 21 διεναυμάχουν πολεμίοισ tr. VRC τὸ om. V θλῆθοσ (π superscr.) A 22 πόλεοσ C υἱὸν] υἱὸν τίτον M 23 ἑξακοσίοισ, οι ex ου corr. A ἐπιλέκτοισ, οι ex ου corr. A 24 i. marg. λγʹ C δὲ VRC 25 αὐτῷ δυνάμεωσ tr. L αὐτῷ] αὐτῷ Bekker, om. Lat αὐτὸ · σ L

τοὺς μὲν πλείους τῶν ἱππέων ὡρμημένους ὁρῶν καὶ πρὶν ἀφικέσθαι
βοήθειαν, ἔστιν δ' οὓς ἡσυχῇ πρὸς τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων κατα-
472 πεπληγότας, ἐν ἐπηκόῳ στὰς ἔλεξεν ὧδε· „ἄνδρες, ἔφη, Ῥωμαῖοι,
καλὸν γὰρ ἐν ἀρχῇ τῶν λόγων ὑπομνῆσαι τοῦ γένους ὑμᾶς, ἵν'
473 εἰδῆτε, τίνες ὄντες πρὸς τίνας μάχεσθαι μέλλομεν. τὰς μέν γε ἡμε-
τέρας χεῖρας οὐδὲν εἰς τοῦτο τῶν ἐπὶ τῆς οἰκουμένης διαπέφευγεν,
Ἰουδαῖοι δέ, ἵν' εἴπωμεν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, μέχρι νῦν οὐ κοπιῶσιν
ἡττώμενοι. καὶ δεινὸν ἐκείνων ἑστώτων ἐν ταῖς κακοπραγίαις ἡμᾶς
474 τοῖς εὐτυχήμασιν ἐγκάμνειν. προθυμίας μὲν εἰς τὸ φανερὸν ὑμᾶς
εὖ ἔχοντας χαίρω βλέπων, δέδοικα δὲ μή τινι τῶν πολεμίων τὸ
475 πλῆθος κατάπληξιν λεληθυῖαν ἐνεργάσηται. λογισάσθω δὴ πάλιν
οἷος πρὸς οἵους παρατάξεται, καὶ διότι Ἰουδαῖοι μέν, εἰ καὶ σφόδρα
τολμηταὶ καὶ θανάτου καταφρονοῦντες, ἀλλ' ἀσύντακτοί τε καὶ
πολέμων ἄπειροι καὶ ὄχλος ἂν ἄλλως, οὐ στρατιὰ λέγοιντο· τὰ
δὲ τῆς ἡμετέρας ἐμπειρίας καὶ τάξεως τί δεῖ καὶ λέγειν; ἐπὶ τοῦτο
μέντοι γε μόνοι καὶ κατ' εἰρήνην ἀσκούμεθα τοῖς ὅπλοις, ἵν' ἐν
476 πολέμῳ μὴ πρὸς τὸ ἀντίπαλον ἀριθμῶμεν ἑαυτούς. ἐπεὶ τίς
ὄνησις τῆς διηνεκοῦς στρατείας, ἂν ἴσοι πρὸς ἀστρατεύτους ἀντι-
477 τασσώμεθα; λογίζεσθε δέ, ὅτι καὶ πρὸς γυμνῆτας ὁπλῖται καὶ ἱππεῖς
πρὸς πεζοὺς καὶ στρατηγούμενοι πρὸς ἀστρατηγήτους διαγωνίζεσθε,

---

PAMLVRCLatHegesippus III 24 p. 212.

2 ἔστιν δ' οὓς] ἰδὼν L ἔστι (ἔστιν V) δὲ οὓσ VRC ἡσυχῇ om. Lat 3 ἔλεξεν ὧδε om. MLVRCLat 4 τῶν λόγων] τοῦ λόγου· (eras. uid. *υ*) P τὸν λόγον C *sermonis* Lat γένους] γέρουσ R ἵνα VRC ἵν' — 5 μέλλομεν] *meminisse etiam loci oportet, in quo nunc sitis, et aduersus quos romani bellum geratis* Heg 5 πρὸς] Bekker καὶ πρὸσ codd. et fort. Lat γε] γὰρ C 6 χεῖρας] i. ras. 4 litt. m. 2 R, om. V et man. 1 Lips οὐδὲν suppl. m. 2 R οὐδὲν εἰς τοῦτο] *nemo umquam — hostis ullus* Lat τῶν] τὸν C 7 ἵνα VRC εἴπωμεν] PAMLLat εἴπω VRC 8 δεινὸν] δεῖ uertit Lat ἑστώτων ἐκείνων tr. VRC 9 τοῖς om. V 10 βλέπων] καὶ βλέπων VRC τινι] τινα L[1] τὸ πλῆθοσ τῶν πολεμίων tr. VRC 11 λογισάσθω] *quisque cogitet* Lat 12 οἷος] οἷσ C διότι] ὅτι V εἰ ex corr. A 13 ἀλλὰ VRC τε] γε Destinon 14 ἄλλως] ἄλλωσ καὶ L ἄλλοσ C στρατεία P τὰ] τὰσ R 15 καὶ λέγειν δεῖ tr. RC τούτω C 16 ἵνα VR ἵν' — 17 ἑαυτούς] *ut in bello casus belli dubios non sentiamus* Heg 17 αὐτοὺσ AML ἐπεὶ] ἐπεὶ καὶ LVRC 18 στρατιᾶσ PAMVRC ἐὰν VRC ἶσοι ML[2]C ἀντιτασσόμεθα P 19 δὲ] *quin etiam* Lat γυμνήτασ PMC et ex corr. V γυμνίτασ V[1]R 20 ἀστρατηγήτους] *uagis neque rectorem habentibus* Lat

*καὶ ὡς ὑμᾶς μὲν ταῦτα πολλαπλασίους ποιεῖ τὰ πλεονεκτήματα,
πολὺ δὲ τοῦ τῶν πολεμίων ἀριθμοῦ [παραιρεῖται τὰ ἐλαττώματα].
κατορθοῖ δὲ τοὺς πολέμους οὐ πλῆθος ἀνθρώπων, κἂν ᾖ μάχιμον,* 478
*ἀνδρεία δέ, κἂν ἐν ὀλίγοις· οἱ μέν γε καὶ τάξασθαι ῥᾴδιοι καὶ προσ-
αμύνειν ἑαυτοῖς, αἱ δ' ὑπέρογκοι δυνάμεις ὑφ' ἑαυτῶν βλάπτονται
πλέον ἢ τῶν πολεμίων. Ἰουδαίων μὲν οὖν τόλμα καὶ θράσος* 479
*ἡγεῖται καὶ ἀπόνοια, πάθη κατὰ μὲν τὰς εὐπραγίας εὔτονα, σβεν-
νύμενα δὲ ἐν ἐλαχίστοις σφάλμασιν· ἡμῶν δ' ἀρετὴ καὶ εὐπείθεια
καὶ τὸ γενναῖον, ὃ κἂν τοῖς ἄλλοις εὐτυχήμασιν ἀκμάζει κἂν τοῖς
πταίσμασιν οὐ μέχρι τέλους σφάλλεται. καὶ ὑπὲρ μειζόνων δὲ ἢ* 480
*Ἰουδαῖοι διαγωνιεῖσθε· καὶ γὰρ εἰ περὶ ἐλευθερίας καὶ πατρίδων
ἐκείνοις ὁ πόλεμος κινδυνεύεται, τί μεῖζον ἡμῖν εὐδοξίας καὶ τοῦ
μὴ δοκεῖν μετὰ τὴν τῆς οἰκουμένης ἡγεμονίαν ἐν ἀντιπάλῳ τὰ Ἰου-
δαίων τίθεσθαι; σκεπτέον δ' ὅτι καὶ παθεῖν μὲν οὐδὲν ἀνήκεστον* 481
*ἡμῖν φόβος· πολλοὶ γὰρ οἱ βοηθήσοντες καὶ πλησίον· ἁρπάσαι
δὲ τὴν νίκην δυνάμεθα, καὶ χρὴ τοὺς ὑπὸ τοῦ πατρὸς πεμπομέ-
νους ἡμῖν συμμάχους φθάνειν, ἵν' ἀκοινώνητόν τε ᾖ τὸ κατόρθωμα
καὶ μεῖζον. νομίζω δ' ἔγωγε ἐπὶ τῆσδε τῆς ὥρας καὶ τὸν πατέρα* 482
*τὸν ἐμὸν κρίνεσθαι κἀμὲ καὶ ὑμᾶς, εἰ τῶν μὲν προκατωρθωμένων
ἄξιος ἐκεῖνος, ἐγὼ δ' ἐκείνου παῖς, στρατιῶται δ' ὑμεῖς ἐμοῦ· καὶ
γὰρ ἐκείνῳ τὸ νικᾶν ἔθος, κἀγὼ πρὸς αὐτὸν ὑποστρέφειν οὐκ ἂν*

PAMLVRC Lat Hegesippus III 24 p. 214.

1 *ὡς* — 2 *ἀριθμοῦ*] (*reputate* -) *quod uos hae uirtutes multo plures efficiant, multum autem uitia de hostium numero detrahant* Lat 2 *πολὺ*] *πολλοὶ* C *τοῦ*] *τὸν* VR *τὸ* C *ἀριθμὸν* VRC *παραιρεῖται τὰ ἐλαττώματα* om. PA, et certe *τὰ ἐλαττώματα* minime placent et spuria uid. *ἐλασσώματα* L 3 *πολεμίουσ* L¹V¹ *μάχιμον*] *ἀμήχανον* Destinon 4 *ἀνδρία* V²C *ὀλίγοις*] *ὀλίγοισ ᾖ* MVRC *οἱ*] *τοῖσ* ex corr. A *γε*] *γὰρ* ML *παρατάξασθαι* MVRC *ῥάδιον* PAL 5 *δὲ* VRC *βλάπτωνται* P 6 *Ἰουδαίων* — 7 *πάθη*] *itaque iudaeos audacia et ferocitas ac desperatio mentis uitia ducunt* (*quae*) Lat 7 *καὶ ἀπόνοια, πάθη*] *καὶ ἀπόνοια καὶ πάθη* PA *καὶ ἀπόνοια ··· πάθη* L *ἀπονοίασ πάθη* MVRC *κατὰ μὲν τὰς*] *καὶ τὰ μὲν τῆσ* (*τὰσ* C) PAC 8 *δὲ*] *δ'* L *δ'*] *δὲ* VRC *ἀρετῆι* V *εὐπείθεια*] *εὐθυμία* VRC 9 *ἄλλοις* om. LVR; aut hoc aut *εὐτυχήμασιν* spurium uid. *ἀκμάζῃ* (*η* i. ras. V) PAV *κἂν*] *καὶ* VRC 10 *μέχρι τέλουσ οὐ* tr. PAML *ἢ* om. R 11 *ἰουδαίων* PA¹ *ἰουδαίοισ* R² *πατρίδοσ* P 12 *ἐκείνων* P *τοῦ*] C et ex corr. A *τὸ* PA¹MLVR 14 *προτίθεσθαι* MVRC *σκεπταῖον* C *δὲ* VRC 16 post *καὶ* ras. 2 litt. (eras. uid. *με*) A *χρὴστοὺσ* V¹ *ἀπὸ* V *ἡμῖν πεμπομένουσ* tr. VRC 17 *ἵνα* V *τε* om. P 18 *δὲ* RC *ἔγωγε*] *ἐγὼ* RC *τὸν πατέρα τόν*, litt. *τὸν πατέρα τ* solito angustius scriptae M 19 *προκατορθωμένων* PAV¹C 20 *ἐμοῦ*] *ἐμοί* LV

483 ὑπομείναιμι λειφθείς. ὑμεῖς δὲ πῶς οὐκ ἂν αἰσχύνοισθε προκινδυνεύοντος ἡγεμόνος ἡττώμενοι; προκινδυνεύσω γάρ, εὖ ἴστε, καὶ
484 πρῶτος εἰς τοὺς πολεμίους ἐμβαλῶ. μὴ λείπεσθε δ' ὑμεῖς ἐμοῦ πεπεισμένοι τὴν ἐμὴν ὁρμὴν παρακροτεῖσθαι θεῷ συμμάχῳ, καὶ προγινώσκετε σαφῶς, ὅτι τῆς ἔξω μάχης πλέον τι κατορθώσομεν."
485 3. Ταῦτα τοῦ Τίτου διεξιόντος προθυμία δαιμόνιος ἐμπίπτει τοῖς ἀνδράσιν, καὶ προσγενομένου πρὶν συμβαλεῖν Τραϊανοῦ μετὰ τετρακοσίων ἱππέων ἤσχαλλον ὡς μειουμένης τῆς νίκης αὐτοῖς διὰ
486 τὴν κοινωνίαν. ἔπεμψεν δὲ Οὐεσπασιανὸς καὶ Ἀντώνιον Σίλωνα σὺν δισχιλίοις τοξόταις κελεύσας καταλαβόντας τὸ ἀντικρὺ τῆς
487 πόλεως ὄρος τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους ἀνείργειν. καὶ οἱ μὲν ὡς προσετέτακτο τοὺς ταύτῃ πειρωμένους ἐκβοηθεῖν περιέσχον, ὁ δὲ Τίτος πρῶτος τὸν ἵππον ἤλαυνεν εἰς τοὺς πολεμίους καὶ σὺν κραυγῇ μετ' αὐτὸν οἱ λοιποὶ παρεκτείναντες ἑαυτοὺς εἰς ὅσον ἐπεῖχον οἱ πολέμιοι
488 τὸ πεδίον· παρὸ καὶ πολὺ πλείους ἔδοξαν. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι καίτοι τήν τε ὁρμὴν καὶ τὴν εὐταξίαν αὐτῶν καταπλαγέντες πρὸς ὀλίγον μὲν ἀντέσχον ταῖς ἐμβολαῖς, νυσσόμενοι δὲ τοῖς κοντοῖς καὶ τῷ
489 ῥοίζῳ τῶν ἱππέων ἀνατρεπόμενοι συνεπατοῦντο. πολλῶν δὲ πανταχοῦ φονευομένων διασκίδνανται καὶ πρὸς τὴν πόλιν ὡς ἕκαστος
490 εἶχεν τάχους ἔφευγον. Τίτος δὲ τοὺς μὲν κατόπιν προσκείμενος ἀνῄρει, τῶν δὲ διεκπαίων ἀθρόων, οὓς δὲ φθάνων κατὰ στόμα διήλαυνεν, πολλοὺς δὲ συνηλοία περὶ ἀλλήλοις πεσόντας ἐμπηδῶν,
491 πᾶσιν δὲ τὰς πρὸς τὸ τεῖχος φυγὰς ὑπετέμνετο καὶ πρὸς τὸ πεδίον

PAMLVRC LatHegesippus III 24 p. 215.

1 *ληφθεισ* L¹V¹ *ἂν* om. LV *αἰσχύνοισθε*] ex cod. Voss. Dindorf *αἰσχύνεσθε* PALVR *αἰσχύνησθε* MC 2 *εὖ ἴστε*] *εὖτε* RC 3 *πρῶτοσ* ex *πρώτουσ* corr. L *ἐμβαλῶ*] ex corr. L *ἐμβαλών* PAML¹VRC *irrumpam* Lat 4 *ὁρμὴν ἐμὴν* tr. LVR 5 *ὅτι — κατορθώσομεν*] *quod multo plus permixti hostibus efficiemus quam si extrinsecus pugnaremus* Lat i. marg. *λδ'* C 8 *τετρακοσίων*] *trecentis* Heg *ἱππέων*] *ἀνδρῶν ἱππέων* V²RC *ἴσχαλον* C *μειουμένης τῆς νίκης αὐτοῖς*] *μειουμένοισ αὐτοῖσ τῆσ νικησ* V *τῆς νίκης* s. m. 2 L 9 *δ'* LV *ἀντώνιον καὶ σίλωνα* PA *silonem et antonium* Lat 10 *καταλαβεῖν* C *ἀντικρὺ* corr. ex *ἄντικρυσ* L 14 *ἑαυτοὺς*] *εἰσ αὐτοὺσ* L¹ 15 *τὸ πεδίον*] om. Lat *τοῦ πεδίου* Hudson 19 *ἕκαστοσ ὡσ* tr. R 20 *εἶχον* PALV¹ *εἶχε* M *προσκείμενος*] M et ex corr. A *προσκειμένουσ* PA¹LVRC *instans* Lat 21 *τῶν*] *τουσ* MVRC *ἀθρόων*] Niese *ἀθρόον* PA *ἀθρόουσ* MLVRC, om. Lat *φθάνον* V¹C 22 *συνηλόα* MC *συνείλου* L *συνειλου* (η s. m. 2) V *ἀλλήλουσ* P¹M¹V *ἐμπηδῶν· πᾶσιν δὲ*] LLatHeg *πάλιν δ' ἐμπηδῶν* P *ἐμπηδῶν* (*ἐκπηδῶν* M) *πάλιν δὲ* AMVRC 23 *πᾶσιν — 339,2 συνέφευγον*] *uniuersos praeuerso itinere a muris repellit et obuius recurrentibus fugam intercludit. rursus tamen dum alii sternuntur, elapsi alii quibus urbs refugio erat* Heg *πρὸς το τεῖχος*] PAMLVLat *πρὸσ ἀλλήλουσ* RC et i. marg. m. 2 V

ἀπέστρεφεν, ἕως τῷ πλήθει βιασάμενοι καὶ διεκπεσόντες εἰς τὴν
πόλιν συνέφευγον.
4. Ἐκδέχεται δὲ αὐτοὺς πάλιν στάσις ἔσω χαλεπή· τοῖς μὲν 492
γὰρ ἐπιχωρίοις διά τε τὰς κτήσεις καὶ τὴν πόλιν οὐκ ἐδόκει πολε-
μεῖν ἀπ' ἀρχῆς καὶ τότε διὰ τὴν ἧτταν πλέον· ὁ δ' ἔπηλυς πολὺς 493
ὢν πλεῖον ἐβιάζετο, καὶ διωργισμένων ἐπ' ἀλλήλοις κραυγή τε ἦν
καὶ θόρυβος ὡς ὅσον οὔπω φερομένων εἰς ὅπλα. κατακούσας δὲ 494
τῆς ταραχῆς Τίτος, οὐ γὰρ ἦν ἄπωθεν τοῦ τείχους, „οὗτος ἦν ὁ
καιρός, ἐκβοᾷ, καὶ τί, συστρατιῶται, μέλλομεν ἐκδιδόντος ἡμῖν Ἰου-
δαίους θεοῦ; δέξασθε τὴν νίκην. οὐκ ἀκούετε βοῆς; στασιάζουσιν 495
οἱ τὰς χεῖρας ἡμῶν διεκφυγόντες. ἔχομεν τὴν πόλιν, ἐὰν ταχύνωμεν·
δεῖ δὲ πόνου πρὸς τῷ τάχει καὶ λήματος· οὐδὲν γὰρ τῶν μεγάλων
φιλεῖ δίχα κινδύνου κατορθοῦσθαι. φθάνειν δ' οὐ μόνον χρὴ τὴν 496
τῶν πολεμίων ὁμόνοιαν, οὓς ἀνάγκη διαλλάξει ταχέως, ἀλλὰ καὶ
τὴν τῶν ἡμετέρων βοήθειαν, ἵνα πρὸς τῷ νικῆσαι τοσοῦτον πλῆθος
ὀλίγοι καὶ τὴν πόλιν ἕλωμεν μόνοι."
5. Ταῦθ' ἅμα λέγων ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνεπήδα καὶ καθηγεῖται 497
πρὸς τὴν λίμνην, δι' ἧς ἐλάσας πρῶτος εἰς τὴν πόλιν εἰσέρχεται
καὶ μετ' αὐτὸν οἱ λοιποί. δέος δὲ πρὸς τὴν τόλμαν αὐτοῦ τοῖς 498
ἐπὶ τῶν τειχῶν ἐνέπεσεν, καὶ μάχεσθαι μὲν ἢ διακωλύειν οὐδεὶς
ὑπέμεινεν, λιπόντες δὲ τὴν φρουρὰν οἱ μὲν περὶ τὸν Ἰησοῦν διὰ
τῆς χώρας ἔφευγον, οἱ δ' ἐπὶ τὴν λίμνην καταθέοντες ὑπαντιά- 499
ζουσιν τοῖς πολεμίοις περιέπιπτον· ἐκτείνοντο δ' οἱ μὲν ἐπιβαί-
νοντες τῶν σκαφῶν, οἱ δὲ τοῖς ἀναχθεῖσιν προσπίπτειν πειρώμενοι.

PAMLVRC Lat Hegesippus III 25 p. 216.

1 διεκπεσόντες] διεκπαίσαντεσ L[1] συνεκπεσόντεσ V Lips συνεισπεσόντεσ RC 2 συνέφευγον] δι συνέφευγον, s. m. 2 V διέφυγον RC 3 ἐκδέχεται] εἰσδέχεται PA i. marg. γρ ἐκδέχεται A δὲ] s. A δ' LVRC πάλιν om. RC Lat εἴσω LVRC 5 δὲ V 6 πλεῖον] om. Lat πλέον RC πολεμεῖν Destinon 7 καὶ θόρυβος om. Lat θό·υβοσ M 8 ἄποθεν PA[1]MLV et ex corr. C ἦν] *est* Lat Heg; fort. spurium 9 ἐκβοᾷ] ἐβόα LV[1] μέλομεν R 10 δέξασθαι R 11 διεκφυγόντες] διαφυγόντεσ (α i. ras. maiore A) AMLVRC ἔχωμεν P ἐὰν] ἂν LV[1] 12 πόνου om. Lat τῷ] τὸ R λήμματοσ PAMRC 13 φιλεῖ, ιλ s. C χρὴ τὴν] χρὴ R χρηστὴν C 14 διαλλάξει] MLat διαλάσσει PALC διαλλάσει V διαλλάσσει R 15 ἵνα] ἵνα τὸ P τῷ] τὸ PA[1]L[1]V[1]C τοσοῦτο L[1]VRC 17 ἀναπηδᾷ MLVRC καθηγεῖται] κατέθει LV i. marg. γρ καθηγεῖται m. 2 V *decurrit* Lat 18 ἐλά·σασ A 19 λοιποί] πολλοὶ PA *ceteri* Lat Heg 21 ὑπέμενε (-εν C) LVC fort. recte μὲν] VRCLat, om. PAM eras. L 22 ἔφυγον RC δὲ V ὑπαντιάζουσιν] γρ ὑπτιάζουσι i. marg. m. 2 V 23 τοῖς] τῆσ C 24 προσπίπτειν] προσμένειν L, om. C *natando assequi* Lat, unde προσνεῖν Destinon πειρόμενοι R

500 πολὺς δὲ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἦν φόνος, τῶν μὲν ἐπηλύδων ὅσοι
μὴ διαφυγεῖν ἔφθασαν ἀντιτασσομένων, ἀμαχητὶ δὲ τῶν ἐπιχω-
ρίων· κατὰ γὰρ ἐλπίδα δεξιᾶς καὶ τὸ συνειδὸς τοῦ μὴ βεβουλεῦσθαι
501 πολεμεῖν μάχης ἀπετρέποντο, μέχρι Τίτος τοὺς μὲν αἰτίους ἀνελών,
502 οἰκτείρας δὲ τοὺς ἐπιχωρίους ἀνεπαύσατο φόνου. καὶ οἱ μὲν εἰς
τὴν λίμνην καταφυγόντες ἐπεὶ τὴν πόλιν εἶδον ἑαλωκυῖαν, ὡς πορ-
ρωτάτω τῶν πολεμίων ἀνήχθησαν·
503 6. Τίτος δ' ἐκπέμψας τινὰ τῶν ἱππέων εὐαγγελίζεται τῷ
504 πατρὶ τὸ ἔργον. ὁ δ', ὡς εἰκός, ὑπερησθεὶς τῇ τε τοῦ παιδὸς
ἀρετῇ καὶ τῷ κατορθώματι, μεγίστη γὰρ ἐδόκει καθῃρῆσθαι μοῖρα
τοῦ πολέμου, τότε μὲν ἐλθὼν περισχόντας τὴν πόλιν φρουρεῖν ἐκέ-
λευσεν, ὡς μὴ διαλάθοι τις ἐξ αὐτῆς, καὶ κτείνειν προσέταξεν *
505 τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρὸς τὴν λίμνην καταβὰς σχεδίας ἐκέλευσεν πήσ-
σειν ἐπὶ τοὺς καταπεφευγότας· αἱ δ' ἐγίνοντο ταχέως ἀφθονίᾳ
τε ὕλης καὶ πλήθει τεχνιτῶν.
506 7. Ἡ δὲ λίμνη Γεννησὰρ μὲν ἀπὸ τῆς προσεχοῦς χώρας
καλεῖται, σταδίων δ' εὖρος οὖσα τεσσαράκοντα καὶ πρὸς τούτοις
ἑτέρων ἑκατὸν τὸ μῆκος γλυκεῖά τε ὅμως ἐστὶ καὶ ποτιμωτάτη·
507 καὶ γὰρ τῆς ἑλώδους παχύτητος ἔχει τὸ νᾶμα λεπτότερον καθαρά τ'
ἐστὶν πάντοθεν αἰγιαλοῖς ἐπιλήγουσα καὶ ψάμμῳ, πρὸς δὲ εὔκρα-
τος ἀρύσασθαι, ποταμοῦ μὲν ἢ κρήνης προσηνεστέρα, ψυχροτέρα
508 δὲ ἢ κατὰ λίμνης διάχυσιν ἀεὶ μένουσα. τὸ μὲν γὰρ ὕδωρ οὐκ

PAMLVRC Lat Hegesippus III 25 p. 216.
1 δὲ] *que* Lat ἐπιλύδων PV¹R 2 διαφεύγειν LVRC 3 δεξιὰν L¹V συνειδὼσ C μὴ om. L¹V¹ βεβουλῆσθαι R βεβουλεῦσθαι, (η s. m. 2) V 5 φόνου] Hudson *internicione* Lat πόνου codd. ἑαλωκυῖαν εἶδον tr. C 6 ὡς] ὠ R 8 δὲ RC 9 ὑπερησθῆσ P τε om. PAMLV 10 καθηρεῖσθαι (inter γὰρ et ἐδόκει s. P) PA 11 τότε] ex τούτω corr. m. 2 L ex τούτων corr. m. 2 V περισχόντα L φρορεῖν R post ἐκέλευσεν ras. 12—14 litt. A 12 ὡς μὴ — προσέταξεν] *ne quis ex ea clam subterfugeret neque a caedibus temperaret* Lat διαλάθη PMC λάθοι R καὶ — προσέταξεν] *eo quod uniuersi poenae deberentur* Heg προσέταξεν] ἐκέλευσεν (i. ras. 8 litt. m. 2 V) AMLVRC lacunam statuit Destinon 13 τῇ om. V¹ δὲ RC ὑστερέα A 14 ἐπὶ] ὡσ ἐπὶ P ὡσ ἐπὶ — 14 καταπεφευγότασ i. ras. circiter 23 litt. P 15 τεχνητῶν C 16 i. marg. ιγ V λε' C γεννησὰ ex γενησὰ corr. L *genesar* Lat προσεχῶσ PA 17 δ'] om. MRC δὲ V οὖσα] ἔχουσα MLV 18 τε] δὲ C ὅμως] ὁμοίωσ LV 19 ναῦμα C λεπτότατον PA τ'] δ' PAMLV τε RC 20 αἰγιαλῶσ (οισ s.) C 22 δὲ ἢ] δ' ἢ LRC δὴ V μένουσα· A τὸ μὲν γὰρ] τὸ μέν γε AM fort. recte τό γε μὴν LV καὶ τὸ μὲν RC τὸ μὲν — 341,2 ἐπιχωρίοις] *aestiuisque noctibus eius aquae sub diuo perflatae nequaquam cedibus* (repone *niuibus*) *cedunt; id enim facere indigenis moris est* Lat

ἀπᾴδει χιόνος ἐξαιθριασθέν, ὅπερ θέρους νυκτὸς ποιεῖν ἔθος τοῖς
ἐπιχωρίοις, γένη δὲ ἰχθύων ἐν αὐτῇ διάφορα πρὸς τοὺς ἀλλαχοῦ
γεῦσίν τε καὶ ἰδέαν. μέση δ' ὑπὸ τοῦ Ἰορδάνου τέμνεται. καὶ 509
δοκεῖ μὲν Ἰορδάνου πηγὴ τὸ Πάνειον, φέρεται δ' ὑπὸ γῆν εἰς τοῦτο
κρυπτῶς ἐκ τῆς καλουμένης Φιάλης· ἡ δ' ἐστὶν ἀνιόντων εἰς τὴν 510
Τραχωνῖτιν ἀπὸ σταδίων ἑκατὸν εἴκοσι Καισαρείας τῆς ὁδοῦ κατὰ
τὸ δεξιὸν μέρος οὐκ ἄπωθεν. ἐκ μὲν οὖν τῆς περιφερείας ἐτύμως 511
Φιάλη καλεῖται τροχοειδὴς οὖσα λίμνη, μένει δ' ἐπὶ χείλους αὐτῆς
ἀεὶ τὸ ὕδωρ μήθ' ὑπονοστοῦν μήθ' ὑπερχεόμενον. ἀγνοούμενος 512
δὲ τέως ὁ Ἰορδάνης ἐντεῦθεν ἄρχεσθαι διὰ τοῦ τετραρχήσαντος
Τραχωνιτῶν ἠλέγχθη Φιλίππου· βαλὼν γὰρ οὗτος εἰς τὴν Φιάλην 513
ἄχυρα κατὰ τὸ Πάνειον, ἔνθεν ἐδόκουν οἱ παλαιοὶ γεννᾶσθαι τὸν
ποταμόν, εὗρεν ἀνενεχθέντα. τοῦ μὲν οὖν Πανείου τὸ φυσικὸν 514
κάλλος ὑπὸ τῆς βασιλικῆς προσεξήσκηται πολυτελείας τῷ Ἀγρίππα
πλούτῳ κεκοσμημένον· ἀρχόμενος δὲ φανεροῦ ῥεύματος ὁ Ἰορδάνης 515
ἀπὸ τοῦδε τοῦ ἄντρου κόπτει μὲν τὰ τῆς Σεμεχωνίτιδος λίμνης ἕλη
καὶ τέλματα, διαμείψας δ' ἑτέρους ἑκατὸν εἴκοσι σταδίους μετὰ
πόλιν Ἰουλιάδα διεκπαίει τὴν Γεννησὰρ μέσην, ἔπειτα πολλὴν ἀναμετρούμενος ἐρημίαν εἰς τὴν Ἀσφαλτῖτιν ἔξεισι λίμνην.

PAMLVRC Lat Hegesippus III 26 p. 217.

1 ἀπᾴδει] ἀποδεῖ MLVRC γρ ουκαποδεῖ χιόνοσ i. marg. A ἀπᾴδει χιόνος] *a niuis ritu distare* Heg χειόνοσ R ἐξεθριασθὲν P ὅπερ θέρους νυκτὸς] ὑπὲρ τῆσ νυκτὸσ ὃ L ὅπερ (ὃ corr. ex υ uid.) τῆσ νυκτὸσ·, eras. ὃ, ad τῆς i. marg. m. 2 θέρουσ V 2 δ' L τοὺς] τοῖσ R 3 δ'] τε L δὲ VRC Ἰορδάνου] ἰορδάνου πηγὴ L τέμνεται — 4 Ἰορδάνου om. PA et Lat, in quo est *medius autem fons est in fluuio iordane panium nomine* 4 πηγὴ om. L πάνιον PALC πανεῖον (εῖ ex corr. V) VR δὲ VRC 5 κρυπτὸσ R δὲ VRC 6 τραχωνίτην PV[1]C ἑκατὸν εἴκοσι] ρ̅κ̅ PAC 7 τὸ om. LVRC ἄποθεν PMLV et ex corr. C ἐτύμως] Hudson ἑτοίμωσ codd. *proprie* Lat 8 καλεῖται] κέκληται VRC τραχοειδῆσ P προχοειδὴσ C μένειν L δὲ VRC αὐτῆς] PAML Lat αὐτῇ VRC 9 αἰεὶ L ὕδωρ — μήθ' ὑπερ om. R μήτε VC μήτε VC ὑπερεχόμενον PA 11 τραχωνίτου L[1] βαλλὼν A[1] 12 πάνιον PALC πανεῖον VR παλαιοὶ] πάλαι VRC 13 μὲν οὖν] γε μὴν LVRC *quidem* Lat πανίου PALC 14 κάλοσ V[1] προσεξήσκηται — 15 κεκοσμημένον] *regiis opibus et agrippae diuitiis magnificentius accurata est* Lat προεξήσκηται PAMLV[1] προσεξίσκηται C τῷ] Bekker τὸν PAMLVR τῶν C 15 πλούτῳ] P et Bekker πλοῦτον AMLVRC[1] πλοῦτων ex corr. C κεκοσμημένον] κεκομϊσμένον M ἰορδάνησ, ἰορ i. ras. 2 litt. V 16 διακόπτει Niese σεμεμεχώνιτιδοσ (secundum μ ex χ corr.) sic P σεμεχωνίτιδοσ (σε ex ε corr.) A ἀμαχωνίτιδοσ L ἐμεχωνίτιδοσ C μεχωνίτιδοσ R *semechonitidis* Lat *semechonitin* Heg; cf. p. 346, 9 17 καὶ] τε καὶ VRC δὲ VRC ἑκατὸν εἴκοσι] ρ̅κ̅ C 18 διεκπαίει] διεκτέμνει VRC γεννησὰν L *genesara* Lat *genesar* Heg 19 *asfaltidem* Lat *asphaltio* Heg

516 8. *Παρατείνει δὲ τὴν Γεννησὰρ ὁμώνυμος χώρα θαυμαστὴ*
φύσιν τε καὶ κάλλος· οὔτε γὰρ αὐτή τι φυτὸν ἀρνεῖται διὰ τὴν
πιότητα, καὶ πᾶν πεφυτεύκασιν οἱ νεμόμενοι, τοῦ δ' ἀέρος τὸ εὔκρα-
517 *τον ἁρμόζει καὶ τοῖς διαφόροις. καρύαι μέν γε φυτῶν τὸ χειμε-*
ριώτατον ἄπειροι τεθήλασιν ἔνθα φοίνικες, οἳ καύματι τρέφονται,
συκαῖ δὲ καὶ ἐλαῖαι πλησίον τούτων, αἷς μαλθακώτερος ἀὴρ ἀπο-
518 *δέδεικται. φιλοτιμίαν ἄν τις εἴποι τῆς φύσεως βιασαμένης εἰς ἓν*
συναγαγεῖν τὰ μάχιμα καὶ τῶν ὡρῶν ἀγαθὴν ἔριν ἑκάστης ὥσπερ
ἀντιποιουμένης τοῦ χωρίου· καὶ γὰρ οὐ μόνον τρέφει παρὰ δόξαν
519 *τὰς διαφόρους ὀπώρας ἀλλὰ καὶ διαφυλάσσει. τὰ μέν γε βασιλι-*
κώτατα σταφυλήν τε καὶ σῦκον δέκα μησὶν ἀδιαλείπτως χορηγεῖ,
τοὺς δὲ λοιποὺς καρποὺς δι' ἔτους ὅλου περιγηράσκοντας ἑαυτοῖς·
πρὸς γὰρ τῇ τῶν ἀέρων εὐκρασίᾳ καὶ πηγῇ διάρδεται γονιμωτάτῃ,
520 *Καφαρναοὺμ αὐτὴν οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσιν. ταύτην φλέβα τινὲς*
τοῦ Νείλου ἔδοξαν, ἐπεὶ γεννᾷ τῷ κατὰ τὴν Ἀλεξανδρέων λίμνην
521 *κορακίνῳ παραπλήσιον. μῆκος δὲ τοῦ χωρίου παρατείνει κατὰ τὸν*
αἰγιαλὸν τῆς ὁμωνύμου λίμνης ἐπὶ σταδίους τριάκοντα, καὶ εὖρος
εἴκοσι. ταῦτα μὲν οὕτως φύσεως ἔχει.
522 9. *Οὐεσπασιανὸς δέ, ἐπεὶ παρεσκευάσθησαν αἱ σχεδίαι, τῆς*
δυνάμεως ἐπιβήσας ὅσον ᾤετο τοῖς κατὰ τὴν λίμνην ἀνταρκέσειν
ἐπανήγετο. τοῖς δὲ συνελαυνομένοις οὔτ' ἐπὶ γῆν διαφεύγειν ἦν

PAMLVRC Lat Hegesippus III 26 p. 219.

1 *γεννησὰν* L *genesara* Lat 2 *κάλλουσ* L^1 *κάλοσ* V^1 *αὐτή*] *ipsa* Lat *αὕτη* PAL *αὐτὴν* MVRC *ἀρνεῖται*] *ἀρδεῖται* V 3 *ποιότητα* VR *πᾶν*] *πᾶσαν* MVRC Lat *νεμώμενοι* PAV^1 *δὲ* VRC 4 *καρύαι*] *καρέαι* M *καὶ ῥοιαὶ* L 5 *ἔνθα*] *ubi etiam* Lat, suspectum Destinoni *φοίνικασ* V 6 *δὲ*] *τε* VRC *πλησίον*] *αἱ πλησίον* R *μαλθακότεροσ* PV^1 7 *ἄν* om. C *βιασμένη* V^1 9 *ἀντιποιουμένησ*, litt. *ποιουμέ* i. ras. A *τρέφειν* V 10 *τὰ — βασιλικώτατα*] *egregia quidem et quodammodo regnantia* Lat 11 *δέκα* — 12 *αὐτοῖς*] (*ut*-) *aliqua genera maxima parte anni non deficiant, reliqua omnia tota anni aetate usque ad finem supersint* Heg 12 *δι' ἔτους ὅλου*] *δὶσ τοῦ θέρουσ* L *anni spatio* Lat *ἑαυτοῖς*] *αὐτοῖσ* PAMVRC, om. Lat 13 *τῇ*] *τὴν* PA^{1}M *εὐκρασίαν* PA^{1}M *πηγὴ* MR *γονιμωτάτῃ*] *ποτιμωτάτη* VRC *uberrimo* Lat 14 *καφαρναοὺμ*, *κα* ex *καὶ* corr. V *καφαρναοὺν* L *capharnaum* Lat Heg; cf. uita § 403 *φλέβαι* P *φλέβεσ* (ex *φλέμαι* corr. A) AL 15 *τοῦ νείλου τινὲσ* tr. VRC *τινὲς* iterat C *ἐπεὶ* — 16 *παραπλήσιον*] *quod similes coracino sicut lacus generat pisces* Lat *ἐπεὶ γεννᾷ*] *ἐπιγεννᾶν* PAL *ἐπεὶ γεννᾶν* Destinon *τῶ·* L *τὸ* V *τὴν* om. V *ἀλεξάνδρειαν* PA 16 *κωρακίνω·* L 17 *ὁμωνύμου··* P 18 *ταῦτα*] *καὶ ταῦτα* L *μὲν*] *μὲν οὖν* Hauerkamp ex Lugd. Bat *οὕτω* MVRC 19 *δ'* L 20 *ἀνταρκέσειν*] *αὐταρκέσιν* P *αὐταρκέσειν* AMVC *αὔταρκεσ εἶναι* L 21 *οὔτε* VRC *ἦν*] *ἐνῆν* LVRC

ἐκπεπολεμωμένων πάντων οὔτ' ἐξ ἴσου διαναυμαχεῖν· τά τε γὰρ 523
σκάφη μικρὰ ὄντα καὶ λῃστρικὰ πρὸς τὰς σχεδίας ἦν ἀσθενῆ, καὶ
καθ' ἕκαστον ἐμπλέοντες ὀλίγοι πρὸς ἀθρόους ἐφεστῶτας τοὺς
Ῥωμαίους ἐγγίζειν ἐδεδοίκεισαν. ὅμως δ' οὖν ἐκπεριπλέοντες τὰς 524
σχεδίας, ἔστιν δ' ὅπου καὶ πλησιάζοντες, πόρρωθεν τοὺς Ῥωμαίους
ἔβαλλον λίθοις καὶ παραξύοντες ἐγγύθεν ἔπαιον. ἐκακοῦντο δ' 525
αὐτοὶ πλέον κατ' ἀμφότερα· ταῖς τε γὰρ χερμάσιν οὐδὲν δρῶντες
ὅτι μὴ κτύπον ἐπάλληλον, εἰς γὰρ πεφραγμένους ἔβαλλον, ἐφικτοὶ
τοῖς Ῥωμαίων ἐγίνοντο βέλεσιν, καὶ πλησιάζειν τολμῶντες πρὶν
δρᾶσαί τι παθεῖν ἔφθανον καὶ σὺν αὐτοῖς ἐβαπτίζοντο τοῖς σκά-
φεσιν. τῶν δὲ διεκπαίειν πειρωμένων πολλοὺς μὲν ἐφικνούμενοι 526
κοντοῖς διέπειρον, οὓς δὲ ξιφήρεις ἐπιπηδῶντες εἰς τὰ σκάφη,
τινὰς δὲ συντρεχούσαις ταῖς σχεδίαις ἐναποληφθέντας μέσους εἷλον
ἅμα ταῖς ἁλιάσιν. τῶν δὲ βαπτισθέντων τοὺς ἀνανεύοντας ἢ βέλος 527
ἔφθανεν ἢ σχεδία κατελάμβανεν, καὶ προσβαίνειν ὑπ' ἀμηχανίας
εἰς τοὺς ἐχθροὺς πειρωμένων ἢ κεφαλὰς ἢ χεῖρας ἀπέκοπτον οἱ
Ῥωμαῖοι. πολλή τε ἦν αὐτῶν καὶ ποικίλη φθορὰ πανταχοῦ, μέχρι 528
τραπέντες εἰς γῆν ἐξεώσθησαν οἱ λοιποὶ κεκυκλωμένων αὐτοῖς τῶν
ἁλιάδων. ἐκχεόμενοι δὲ πολλοὶ μὲν ἐν αὐτῇ κατηκοντίζοντο τῇ 529
λίμνῃ, πολλοὺς δ' ἐκπηδήσαντας οἱ Ῥωμαῖοι διέφθειραν ἐπὶ γῆς.
ἦν δ' ἰδεῖν κεκερασμένην μὲν αἵματι, πεπληρωμένην δὲ νεκρῶν τὴν
λίμνην ἅπασαν· διεσώθη γὰρ οὐδείς. δεινὴ δὲ ταῖς ἑξῆς ἡμέραις 530
περιεῖχε τὴν χώραν ὀδμή τε καὶ ὄψις· οἱ μὲν γὰρ αἰγιαλοὶ ναυα-

---

PAMLVRCLatHegesippus III 26 p. 220.

1 οὔτε VRC 2 πρὸς] καὶ πρὸσ L 3 ἀθρόουσ R 4 οὖν om. L ἐμπεριπλέοντεσ AML *circum* (*rates*) *nauigando* Lat 5 post σχεδίας expunxit ἦν ἀσθενῆ C δὲ VR πόρρωθεν om. MVRC 6 παραξύοντες] MVCLips παροξύνοντεσ PALLat παροξύοντεσ (?) R δὲ VRC 7 κατ' om. L[1] χερμάσιν] χερσὶν R et i. marg. m. 2 V 8 κτύπον] κρυπτὸν R et i. marg. m. 2 V ἐφικτοὶ] καὶ ἐφικτοὶ PAL 9 τολμῶντες] δοκοῦντεσ PAML *ausi fuissent* Lat γρ καὶ πλησιάζειν τολμῶντεσ i. marg. PA γρ τολμῶντεσ i. marg. M 10 ἐβαπτίζοντο — 11 διεκ (παίειν) om. C 11 διεκπαίειν] *uulnera inferre* Lat ἐφικνουμένουσ PA 12 ἐπικαταπηδῶντεσ VRC 13 ἐναπολειφθέντασ PA εἷλον] MVRCLat ἐβύθιζον L ἦλθον PA ἡλόων uel συνηλόων Destinon, qui huc refert uerba Hegesippi *aut concursu ratium proterebantur* 14 ἢ om. PAMVRC 18 εἰς] ἐπὶ τὴν VRC ἐξώσθησαν MVRC κεκλωμένων C 19 ἐκχεόμενοι] PALLat ἐκκλειόμενοι MVRC δὲ] om. R, u. 18 ante αὐτοῖς ponendum esse putat Destinon αὐτῇ V 20 δὲ VRC ἐκπηδήσαντεσ AL[2] 21 δὲ AVRC κεκραμένην LVRC γρ κεκραμμένην i. marg. A μὲν] suppl. P om. A 22 διεσώθει R οὐδὲ εἶσ MV 23 περιέσχε VRC αἰγιαλοὶ] αἰαλοὶ (sic) C

γίων ἅμα καὶ διοιδούντων ἔγεμον σωμάτων, ἐκκαιόμενοι δὲ καὶ
μυδῶντες οἱ νεκροὶ τὸν ἀέρα διέφθειρον, ὡς μὴ μόνον οἰκτρὸν
Ἰουδαίοις γενέσθαι τὸ πάθος, ἀλλὰ καὶ διὰ μίσους τοῖς δράσασιν
531 *ἐλθεῖν. τοῦτο μὲν ἐκείνης τῆς ναυμαχίας τὸ τέλος, ἀπέθανον δὲ*
σὺν τοῖς ἐπὶ τῆς πόλεως πρότερον πεσοῦσιν ἑξακισχίλιοι ἑπτακόσιοι.
532 10. *Οὐεσπασιανὸς δὲ μετὰ τὴν μάχην καθίζει μὲν ἐπὶ βήματος*
ἐν Ταριχέαις, διακρίνων δ' ἀπὸ τῶν ἐπιχωρίων τὸν ἔπηλυν λεώ,
κατάρξαι γὰρ οὗτος ἐδόκει πολέμου, μετὰ τῶν ἡγεμόνων εἰ χρὴ
533 *καὶ τούτους σώζειν ἐσκέπτετο. φαμένων δὲ τούτων βλαβερὰν ἔσε-*
σθαι τὴν ἄφεσιν αὐτῶν, οὐ γὰρ ἠρεμήσειν ἀπολυθέντας ἀνθρώ-
πους ἐστερημένους μὲν τῶν πατρίδων, βιάζεσθαι δὲ καὶ πρὸς οὓς
534 *ἂν καταφύγωσιν πολεμεῖν δυναμένους, Οὐεσπασιανὸς ὡς μὲν οὔτ'*
ἄξιοι σωτηρίας εἶεν καὶ διαφεύξονται κατὰ τῶν ἀφέντων ἐγί-
535 *νωσκεν, τὸν δὲ τρόπον αὐτῶν τῆς ἀναιρέσεως διενοεῖτο. καὶ γὰρ*
αὐτόθι κτείνων ἐκπολεμώσειν ὑφωρᾶτο τοὺς ἐπιχωρίους, οὐ γὰρ
ἀνέξεσθαι φονευομένων ἱκετῶν τοσούτων παρ' αὐτοῖς, καὶ μετὰ
536 *πίστεις ἐπιθέσθαι προελθοῦσιν οὐχ ὑπέμενεν. ἐξενίκων δ' οἱ*
φίλοι μηδὲν κατὰ Ἰουδαίων ἀσεβὲς εἶναι λέγοντες καὶ χρῆναι τὸ
συμφέρον αἱρεῖσθαι πρὸ τοῦ πρέποντος, ὅταν ᾖ μὴ δυνατὸν ἄμφω.
537 *κατανεύσας οὖν αὐτοῖς ἄδειαν ἀμφίβολον ἐπέτρεψεν ἐξιέναι διὰ*
538 *μόνης τῆς ἐπὶ Τιβεριάδα φερούσης ὁδοῦ. τῶν δὲ ταχέως πιστευ-*

PAMLVRC Lat Hegesippus III 26 p. 220. Suidas s. *ἔπηλυς*.

1 *ἐγκαιόμενοι* MLRC 2 *διέφθειραν* C 3 *Ἰουδαίοις*] *ἰουδαίουσ* V, om. C *μίσους*] *μύσους* Hudson 4 *τὸ* om. AMVR 5 *τοῖς*] *τῆσ* C *ἐπὶ τῆς*] *ἐπισήμοισ τῆσ* PA *ἑπτακόσιοι*] PAHeg *πεντακόσιοι* LVRCLat et i. marg. M 6 i. marg. *λϛ'* C *ἐπὶ τοῦ βήματος* ed. pr. 7 *ταριχαίαισ* codd. *διακρίνων — λεώ* habet Suidas *δὲ* VRC *τὸν*] *τὴν* VR *λεὼν* VRC Suid et ex corr. A 9 *σώζεσθαι* M *δὲ* om. C *τούτων*] *πάντων* VRC fort. recte 11 *τῶν* om. VRC 12 *ἂν* om. P *καταφυγῶσιν* P *Οὐεσπασιανὸς*] *οὐεσπασιανὸσ δὲ* AVR *ὁ δ' οὐεσπασιανὸσ* P *οὔτε* VRC 13 *ἄξιοι*] *ἄξιοσ* ut uid. L[1] *καὶ*] R *κἂν* PAVC *καὶ εἰ* ML *κἂν εἰ* Herwerden recepto mox ex M *ὁπλίζεσθαι* *διαφεύξωνται* PAC et ex corr. V *ἀφέντων*] *ἀφέντων ὁπλίζεσθαι* M *ἐγίνωσκεν*] *ἐγίνωσκε δὲ* (*δὲ* i. ras. 1 litt. m. 2) L 14 *τὸν δὲ τρόπον*] ML[1]VRC *τὸν τρόπον* PA[1]L[2] *τὸν τρόπον δὲ* ex corr. A *sed de qualitate* Lat *τῆσ ἀναιρέσεωσ αὐτῶν* tr. VRC 15 *ἐκπολεμώσειν*] *ἐκπολεμῶσιν* C, om. Lat *ὑφορᾶτο* PR[1]V[1]C *γὰρ* om. Lat 16 *αὐτοῖς*] MLVRCLat *αὐτοῦ* PA *μετὰ πίστεις*] *μεταπεισθεὶσ* AL 17 *ἐπιθέσθαι*] om. P *uim — afferre* Lat *προσελθοῦσιν* PAML *παρελθοῦσιν* C *deditis* Lat *ὑπέμεινεν* PAL *δὲ* VRC 18 *Ἰουδαίων*] *τῶν ἰουδαίων* M 19 *αἱρεῖσθε* (*αι* supra) V *πρὸ* om. C *ᾖ*] *ἤ* VR 20 *ἐξιέναι*] *καὶ ἐξιέναι* P *ἐξεῖναι* AMLVRC *exire* Lat

σάντων οἷς ἤθελον καὶ μετὰ φανερῶν ἐν ἀσφαλεῖ τῶν χρημάτων ᾗπερ ἐπετράπη χωρούντων, διαλαμβάνουσιν μὲν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν μέχρι Τιβεριάδος πᾶσαν, ὡς μή τις ἀποκλίνειεν, συγκλείουσι δ' αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν. καὶ Οὐεσπασιανὸς ἐπελθὼν ἵστησι πάντας 539 ἐν τῷ σταδίῳ, καὶ γηραιοὺς μὲν ἅμα τοῖς ἀχρήστοις διακοσίους ἐπὶ χιλίοις ὄντας ἀνελεῖν ἐκέλευσεν, τῶν δὲ νέων ἐπιλέξας τοὺς ἰσχυρο- 540 τάτους ἑξακισχιλίους ἔπεμψεν εἰς τὸν ἰσθμὸν Νέρωνι, καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος εἰς τρισμυρίους καὶ τετρακοσίους ὄντας πιπράσκει χωρὶς τῶν Ἀγρίππᾳ χαρισθέντων· τοὺς γὰρ ἐκ τῆς τούτου βασιλείας ἐπέ- 541 τρεψεν αὐτῷ ποιεῖν εἴ τι βούλοιτο· πιπράσκει δὲ καὶ τούτους ὁ βασιλεύς. ὁ μέντοι γε ἄλλος ὄχλος Τραχωνῖται καὶ Γαυλανῖται καὶ 542 Ἱππηνοὶ καὶ ἐκ τῆς Γαδαρίτιδος τὸ πλέον ὡς στασιασταὶ καὶ φυγάδες καὶ οἷς τὰ τῆς εἰρήνης ὀνείδη τὸν πόλεμον προυξένει * ἑάλωσαν δὲ Γορπιαίου μηνὸς ὀγδόῃ.

PAMLVRC Lat Hegesippus III 26 p. 221.

1 καὶ — 2 χωρούντων] (*cum-*) *et quam iussum fuerat comitati neque pecuniis suis quicquam metuentes abirent* Lat φανερῶν, ρῶ i. ras. V ἐν] ὡς ἐν Destinon et Niese 2 εἴπερ PA ἐπετράπη] ἐπετρά (sic) R et m. 1 Lips 3 δὲ VRC 4 αὐτοῖσ L[1] ἐπελθὼν] εἰσελθὼν L 5 γηρεοὺσ P ^{α}χρήστοισ C 6 χιλίουσ C ἐκέλευσε MVR ἰσχυρωτάτουσ PA[1]L[1] ἰσχυροτέρουσ (-ωτέρουσ R) MVRC *ualidissimos* Lat 7 ἔπεμπεν PLC 8 ὄντας om. C 9 ἀγρίπα C τοὺς] τῆσ P ἐπέτρεπεν VRC 10 εἴ τι] ὅ τι VRC fort. recte ὁ — 14 ὀγδόῃ] *reliquum tamen uulgus, qui erant trachonitae et gaulanitae et ippeni pluresque ex gadaritide seditiosi ac fugitiui et qui probra pacis bello conciliarent, capti sunt sexto iduum septembrium die* Lat *praeterea populus alius trachonitidis et gaulanitidis regionis et hippeni et gadaritae tamquam belli excitores et per turbatores concordiae, deserentes propria incursantes aliena, qui sumtis armis pacem uiolauissent, iustas et debitas pro flagitiorum meritis poenas dedere* Heg 11 μέντοι] μέν RC ἄλλος ὄχλος] ὄχλοσ ἄλλοσ V τραχανῖται C γαυλανῖται, αι i. ras. V χαυλανῖται C 12 ἱππινοὶ C καὶ] καὶ οἱ MLVRC ὡς] ὡ A[1]L[1] *tamquam* Heg ἦσαν ex cod. Voss. Hauerkamp 13 τῆς εἰρήνης] ἐν εἰρήνῃ PAML ὀνείδη, ει deletum L προεξένει V 14 δὲ om. MLVRC Lat fort. recte Gorpiaei 8. dies est 26. Septembris (VI k. Oct.) anni Iuliani (67 p. Chr.)

Subscriptiones: φλαυΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ τρίτοσ P τελοσ φλαουΐου ἰωσήπου περιαλώσεωσ λόγοσ τρίτοσ R *liber tertius explicit* Lat

IV.

Φλαυίου Ἰωσήπου ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους βιβλίον δ'.

1 I. 1. Ὅσοι δὲ μετὰ τὴν Ἰωταπάτων ἅλωσιν Γαλιλαῖοι Ῥωμαίων
ἀφεστήκεσαν, οὗτοι τῶν ἐν Ταριχέαις ἡττηθέντων προσεχώρουν,
καὶ παρέλαβον πάντα Ῥωμαῖοι τὰ φρούρια καὶ τὰς πόλεις πλὴν
2 Γισχάλων καὶ τῶν τὸ Ἰταβύριον ὄρος κατειληφότων. συνέστη δὲ
τούτοις καὶ Γάμαλα πόλις Ταριχεῶν ἄντικρυς ὑπὲρ τὴν λίμνην
κειμένη. τῆς δ' Ἀγρίππα λήξεως αὕτη τε ἦν καὶ Σωγάνη καὶ
Σελεύκεια, καὶ αἱ μὲν [ἐκ] τῆς Γαυλανίτιδος ἀμφότεραι· τοῦ γὰρ
ἄνω καλουμένου Γαυλανᾶ μέρος ἦν ἡ Σωγάνη, τοῦ κάτω δ' ἡ
3 Γάμαλα· Σελεύκεια δὲ πρὸς τῇ Σεμεχωνιτῶν λίμνῃ. ταύτῃ τριά-
κοντα μὲν εὖρος, ἑξήκοντα δὲ μῆκος στάδιοι· διατείνει δ' αὐτῆς
τὰ ἕλη μέχρι Δάφνης χωρίου τά τε ἄλλα τρυφεροῦ καὶ πηγὰς ἔχον-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 1 p. 222. Suidas s. Ἐμεχωνῖται.

Titulos praemittunt: φλαυΐου ἰωσήπου ἑβραίου περὶ ἁλωσεωσ βιβλιον δ P φαυΐου (λ s. s.) ἰωσήπου περι ἁλώσεωσ ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ βιβλίον δ A φλαυΐου ἰωσήπου ἑβραίου· ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ, λόγοσ τέταρτοσ M τοῦ αὐτοῦ βιβλίον δ' L ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ δ (τέταρτοσ R) VR φλαυουίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλωσεωσ λόγοσ δ C 1 ιωταπατῶν ex corr. L 2 ταριχαίαισ codd. 4 ἰταβύριον M ιταβύριον L *itaberium* ut uid. Lat κατειληφότων] κατοικούντων L 5 γαμάλα P hic et infra ταριχαίων PAV ταριχαιῶν MLRC (*contra*) *taricheam* Lat 6 δὲ VRC Σωγάνη] σώτανισ PAL *sotanim* aut *sotanin* (nom.) Lat itemque u. 8, *sotanis* Heg, Σωγανεῖς fort. restituendum; cf. supra II 574. uita 187. 265 sq. 7 ἐκ spurium uid. 8 γαυλανὰ PAL γαυλάνα V μέρουσ LV Σωγάνη] σώτανισ PAL κάτου C δ'] δὲ VRC δ' ὑπῆρχεν L 9 τῆσ R σαμεχωνιτῶν L ἐμεχωνιτῶν R Suid σαμαρειτῶν i. marg. R et m. 2 V (*lacum*) *semecolim* Lat 10 δὲ VRC αὐτῆς] *suas* Lat 11 Δάφνης] codd. Lat Heg Δάνης Relandus; cf. Ant. Iud. VIII 226

τος, αἳ τρέφουσαι τὸν μικρὸν καλούμενον Ἰόρδανον ὑπὸ τὸν τῆς
χρυσῆς βοὸς νεὼ προπέμπουσι τῷ μεγάλῳ. τοὺς μὲν οὖν ἐπὶ 4
Σωγάνην καὶ Σελεύκειαν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποστάσεως δεξιαῖς
Ἀγρίππας προσηγάγετο, Γάμαλα δ' οὐ προσεχώρει πεποιθυῖα τῇ
δυσχωρίᾳ πλέον τῶν Ἰωταπάτων. τραχὺς γὰρ αὐχὴν ἀφ' ὑψηλοῦ 5
κατατείνων ὄρους μέσον ἐπαίρει τένοντα, μηκύνεται δὲ ἐκ τῆς ὑπερ-
οχῆς εἰς τοὔμπροσθεν ἐκκλίνων ὅσον κατόπιν, ὡς εἰκάζεσθαι
καμήλῳ τὸ σχῆμα, παρ' ἣν ὠνόμασται τὸ τρανὸν τῆς κλήσεως οὐκ
ἐξακριβούντων τῶν ἐπιχωρίων. κατὰ πλευρὰ μὲν δὴ καὶ πρόσωπον 6
εἰς φάραγγας ἀβάτους περισχίζεται, τὸ κατ' οὐρὰν δὲ ὀλίγον ἀνα-
φεύγει τῆς δυσχωρίας, ὅθεν ἀπήρτηται τοῦ ὄρους· καὶ τοῦτο δ'
ἐπικαρσίᾳ παρακόψαντες τάφρῳ δύσβατον οἱ ἐπιχώριοι κατεσκεύα-
σαν. πρὸς ὀρθίῳ δὲ τῇ λαγόνι δεδομημέναι πεπύκνωντο δεινῶς 7
ἐπ' ἀλλήλαις αἱ οἰκίαι, κρημνιζομένῃ τε ἡ πόλις ἐοικυῖα κατέτρεχεν
εἰς ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς ὀξύτητος. καὶ πρὸς μεσημβρίαν μὲν ἔκλινεν, ὁ 8
νότιος δ' αὐτῆς ὄχθος εἰς ἄπειρον ὕψος ἀνατείνων ἄκρα τῆς
πόλεως ἦν, ἀτείχιστος δὲ ὑπὲρ αὐτὴν κρημνὸς εἰς τὴν βαθυτάτην
κατατείνων φάραγγα· πηγὴ δ' ἐντὸς τοῦ τείχους, ἐφ' ἣν τὸ ἄστυ
κατέληγεν.
2. *Οὕτως οὖσαν φύσει δυσμήχανον τὴν πόλιν τειχίζων ὁ* 9
Ἰώσηπος ἐποίησεν ὀχυρωτέραν ὑπονόμοις τε καὶ διώρυξιν. οἱ δ' 10
ἐν αὐτῇ φύσει μὲν τοῖ χωρίου θαρραλεώτεροι τῶν κατὰ τὴν Ἰωτα-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 1 p. 222.

1 *μικρὸν* om. R *ἰορδάνην* MLVRC 2 *νεὼν* MVRC *προσπέμπουσι* MVR *deducunt* Lat *ἐπὶ*] *ὑπὸ* L 3 *Σωγάνην*] *σώτανιν* PAL Lat Heg *Σωγάνης καὶ Σελευκείας* dubitans Niese *ὑπὸ*] L *ἐπὶ* PA *παρὰ* MVRC *περὶ* Destinon 4 *δὲ* VRC i. marg. *β'* C 6 *ἐπαίρει*] *ἐπέχει* L *δ'* L 7 *ὅσον*] *ὅσο* (ex *ὅσω* corr. P) PA 8 *τὸ*] ex *τὼ* corr. P, ex *τῶι* V *ὠνόμασται* (*αι* fort. in *ο* corr.) P 9 *πλευρὰ*] A Lat *πλευρὰν* PMLVRC 10 *περισχίζεται*, *χ* et *ζ* i. ras. m. 2 L *τὸ* — 11 *ὄρους*] *post uero qua de monte pendet, paululum difficultate* (*difficultates* Niese) *refugit* Lat *δ'* L 11 *τῆς*] *τὰς* Niese *οὔρουσ* C *δ'*] *δὲ* V, om. RC 12 *ἐπικαρσίᾳ*] ex *ἐπικάρσιο·* corr. m. 2 L *ἐπικάρσια* V 13 *πρὸς* — 14 *οἰκίαι*] *domus autem crebrae et uicissim per prona erant aedificatae* Lat *λαγῶνι* PV^1 *λαγόνι*, *ν* i. ras. R *δεδωμημέναι* PL^1 *πεπύκνωνται* LVR^{2}C *πεπύκνωται* R^1 14 *κατατρέχει* MVRC 15 *εἰς* om. A *μὲν* om. Lat *ἔκκλινεν* P 16 *νότοσ* PA *δὲ* VRC *ἄκρα τῆς*] *ἀκράτησ* C 17 *πόλεοσ* C *δὲ*] *ὁ δὲ* PAL probante Destinone *ὑπὲρ*] *ὑπ'* Niese *περὶ* Destinon ex § 74 *αὐτῆσ* PAMVRC *κριμνὸσ* R *κρημνὸσ ἦν* C 18 *δὲ* VRC 20 *φύσει* om. C *δυσμήχανον*] *δύσμαχον* C *paene inexpugnabilem* Lat 21 *ὑπονόμουσ* C *δὲ* VRC 22 *θαραλεώτεροι* A^{1}C *τῶν*, *ῶ* i. ras. m. 2 L *ἰωταπάτων* P *ἰωταπάταν* VR

πάτην ἦσαν, πολὺ δ' ἐλάττους μάχιμοι, καὶ τῷ τόπῳ πεποιθότες
οὐδὲ πλείονας ὑπελάμβανον * πεπλήρωτο γὰρ ἡ πόλις διὰ τὴν
ὀχυρότητα συμφυγόντων· παρὸ καὶ τοῖς ὑπ' Ἀγρίππα προπεμ-
φθεῖσιν ἐπὶ τὴν πολιορκίαν ἀντεῖχεν ἐπὶ μῆνας ἑπτά.
11 3. Οὐεσπασιανὸς δ' ἄρας ἀπὸ τῆς Ἀμμαθοῦς, ἔνθα πρὸ τῆς
Τιβεριάδος ἐστρατοπεδεύκει· μεθερμηνευομένη δ' Ἀμμαθοῦς θερμὰ
λέγοιτ' ἄν, ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ πηγὴ θερμῶν ὑδάτων πρὸς ἄκεσιν
12 ἐπιτηδείων· ἀφικνεῖται πρὸς τὴν Γάμαλαν. καὶ πᾶσαν μὲν κυκλώ-
σασθαι φυλακῇ τὴν πόλιν οὐχ οἷός τε ἦν οὕτως διακειμένην, πρὸς
δὲ τοῖς δυνατοῖς φρουροὺς καθίστησι καὶ τὸ ὑπερκείμενον ὄρος
13 καταλαμβάνεται. τειχισαμένων δὲ ὥσπερ ἔθος τῶν ταγμάτων ὑπὲρ
αὐτοῦ στρατόπεδα χωμάτων ἤρχετο κατ' οὐράν, καὶ τὸ μὲν κατ'
ἀνατολὰς αὐτῷ μέρος, ᾗπερ ὁ ἀνωτάτω τῆς πόλεως πύργος ἦν,
ἐφ' οὗ τὸ πέμπτον καὶ δέκατον τάγμα, καὶ τὸ πέμπτον μὲν κατὰ
μέσην ἐξειργάζετο τὴν πόλιν, τὰς δὲ διώρυγας ἀνεπλήρου καὶ τὰς
14 φάραγγας τὸ δέκατον. κἂν τούτῳ προσελθόντα τοῖς τείχεσιν
Ἀγρίππαν τὸν βασιλέα καὶ περὶ παραδόσεως τοῖς ἐφεστῶσι πειρώ-

---

PAMLVRCLatHegesippus IV 1 p. 222.

1 πολλὺ C δὲ VRC ἐλάτουσ V ἐλάττους μάχιμοι] *pauciores minusque pugnaces* Lat ἐλάττους οἱ μάχιμοι Niese 2 οὐδὲ — ὑπελάμβανον] *plures esse hostes non putabant* Lat 3 συμφευγόντων VRC τοῖς] τοὺσ (ι suprascr.) V ὑπ'] VR et ex corr. A ὑπὲρ PA¹ ὑπὸ ML, om. C προπεμφθέντασ V¹ 5 δὲ ALVRC Ἀμμαθοῦς] L ἀμμαοῦσ AMVRC ἐμμαοῦσ P *amathunte* Lat; cf. Ant. XVIII 36 πρὸσ RC 6 δὲ LVRC Ἀμμαθοῦς] LLatHeg ἀμμαοῦσ PAMVRC; cf. Hegesippum p. 248 7 λέγοιτο VR πηγὴ] τῇ γῇ P πηγῇ C 8 ἐπιτηδείων] ἐπιτήδειοσ (ἐπητ- C) VRCLat ἀφικνεῖται] ἥτισ ἀφικνεῖται VRC τὴν om. VRC γάμαλα RC καὶ om. C πᾶσα V 9 φυλακῇι, ι i. ras. A οἷόν VRC οὕτω LVRC 10 καθίστησι] P¹C¹ καθίστη AML et ex corr. PVC καθίστει V¹R τὸ] τὸ μὲν P 12 αὐτοῦ] αὐτοὺσ VR στρατόπεδον MVRC κατ' οὐρὰν] *postremo* Lat καὶ τὸ — 13 ἦν] *et a parte quidem orientis summo supra ciuitatem loco turris era* Lat μὲν] om. Dindorf cum cod. L. B. 13 αὐτῷ] MLR et ex corr. A αὐτὸ P αὐτοῦ A¹VC ᾗπερ] ἥπερ P ὅπερ MLVR, om. CLat 14 ἐφ' οὗ — 15 τὴν πόλιν] *ubi et quintadecima legio nec non et quinta contra mediam ciuitatem operabatur* Lat 14 ἐφ' οὗ] ἔχον optime Destinon; insequentia nondum emendata sunt τὸ πεντεκαιδέκατον Cardwell πέμπτον — καὶ τὸ om. R δέκατον τάγμα] τὸ δέκατον L¹ τὸ δέκατον τάγμα L² δέκατον τάγμα ἐστρατοπεδεύκει M δέκατον ἐστρατοπεδεύκει (ἐστρατοπεδεύει | κει ex στρατοπεδεύκει corr. V στρατοπεδεύκει m. 1 Lips) τάγμα VCLips πέμπτον μὲν - - (ον μὲν i. ras. pressius scriptum m. 2, eras. γε) L κατὰ] om. L τὰ κατὰ Niese 15 διώρυγασ δὲ ἀνεπλήρου tr. VRC διορυγὰσ PC διωρυγὰσ R 16 κἂν] καὶ C τούτῳ] τοῦτο C 17 παραδώσεωσ L ὑφεστῶσι L¹

μενον διαλέγεσθαι βάλλει τις τῶν σφενδονητῶν κατὰ τὸν δεξιὸν
ἀγκῶνα λίθῳ. καὶ ὁ μὲν ὑπὸ τῶν οἰκείων θᾶττον περιεσχέθη, Ῥω- 15
μαίους δὲ ἐπήγειρεν εἰς τὴν πολιορκίαν ὀργή τε περὶ τοῦ βασι-
λέως καὶ περὶ σφῶν αὐτῶν δέος· οὐ γὰρ ἀπολείψειν ὠμότητος 16
ὑπερβολὴν κατ' ἀλλοφύλων καὶ πολεμίων τοὺς πρὸς ὁμόφυλον καὶ
τῶν συμφερόντων αὐτοῖς σύμβουλον οὕτως ἀγριωθέντας.

4. Συντελεσθέντων οὖν τῶν χωμάτων θᾶττον πλήθει χειρῶν 17
καὶ τῶν πραττομένων ἔθει προσῆγον τὰς μηχανάς. οἱ δὲ περὶ τὸν 18
Χάρητα καὶ Ἰώσηπον, οὗτοι γὰρ ἦσαν τῶν κατὰ τὴν πόλιν δυνα-
τώτατοι, καίπερ καταπεπληγότας τοὺς ὁπλίτας τάττουσιν, ἐπειδὴ
μέχρι πολλοῦ πρὸς τὴν πολιορκίαν ἀνθέξειν οὐχ ὑπελάμβανον
ὕδατι καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδείοις μὴ διαρκούμενοι. παρακροτή- 19
σαντες δ' ὅμως ἐξήγαγον ἐπὶ τὸ τεῖχος, καὶ πρὸς ὀλίγον μὲν ἀπη-
μύναντο τοὺς προσάγοντας τὰς μηχανάς, βαλλόμενοι δὲ τοῖς κατα-
πελτικοῖς καὶ τοῖς πετροβόλοις ἀνεχώρουν εἰς τὴν πόλιν. καὶ 20
προσάγοντες οἱ Ῥωμαῖοι τριχόθεν τοὺς κριοὺς διασείουσι μὲν τὸ
τεῖχος, ὑπὲρ δὲ τῶν ἐρειφθέντων εἰσχεόμενοι μετὰ πολλοῦ σαλ-
πίγγων ἤχου καὶ κτύπου τῶν ὅπλων αὐτοί τ' ἐπαλαλάζοντες συνερ-
ρήγνυντο τοῖς κατὰ τὴν πόλιν. οἱ δὲ τέως μὲν κατὰ τὰς πρώτας 21
εἰσόδους ἐνιστάμενοι προσωτέρω χωρεῖν ἐκώλυον καὶ καρτερῶς τοὺς
Ῥωμαίους ἀνεῖργον· βιαζόμενοι δὲ ὑπὸ πολλῶν καὶ πάντοθεν τρέ- 22
πονται πρὸς τὰ ὑψηλὰ τῆς πόλεως καὶ προσκειμένοις τοῖς πολε-
μίοις ἐξ ὑποστροφῆς ἐπιπεσόντες συνώθουν εἰς τὸ κάταντες καὶ

PAMLVRCLat Hegesippus IV 1 p. 223.

2 λίθον V θᾶττον] om. C *propterea* Lat 3 δ' L περὶ om. V 4 περὶ om. V 7 i. marg. γ' C οὖν] δὲ L *autem* Lat 8 περὶ] πρὸσ (όσ i. ras.) R 9 χάριτα PRC χάρητα ex χάριτο· corr. m. 2 L Ἰώσηπον] ἰώσην L¹; cf. p. 355, 15 10 τάττουσιν] corruptum putat Destinon *ordinauerunt* Lat ἐπειδὴ] ἐπεὶ δὲ PAML *et quamquam* Lat 12 ἀρκούμενοι L 13 δ'] δὲ VRC, om. MLLat ἐπὶ τὸ τεῖχοσ ἐξήγαγον tr. L ἐξῆγον V ἠμύναντο V¹ 15 πετροβόλοις] περιβόλοισ C καὶ προσάγοντες — 19 πόλιν i. marg. suppl. A 16 προσαγαγόντεσ M teste Herwerdeno τριχόθεν, τρι i. ras. A 17 ἐρειφθέντων] ἐρριφθέντων PL ῥιφθέντων VR ῥιφέντων C 18 τε VRC ἐπαλαλάξοντεσ R ἐπαλαλάξαντεσ A fort. recte συνερρή‖ρηγνυντο C 19 κατὰ] παρὰ L 21 ἀνεῖγον man. 1 RLips βιαζόμενοι — 22 πολεμίοις] γρ βιαζόμενοι δὲ ὑπὸ πολλῶν καὶ (καὶ om. A) πάντοθεν (πάτοθεν A) τρέπονται (τρέπ·ται A) ὡσ τὰ ὑψηλὰ τῆσ πόλεωσ καὶ προσκειμένοισ τοῖσ πολεμίοισ i. marg. PA *caeterum ui et multitudine superati undique ad excelsa ciuitatis loca fugiunt; deinde reuertentes instantibus hostibus (incumbunt)* Lat δὲ] i. marg. PA τε PAMLVRC τρέπονται] i. marg. PA τρεπόντων codd. 22 πρὸς] καὶ πρὸσ codd. ὡσ i. marg. PA καὶ] i. marg. PA, om. codd.

23 τῇ στενότητι καὶ δυσχωρίᾳ θλιβομένους ἀνῄρουν. οἱ δὲ μήτε τοὺς
κατὰ κορυφὴν ἀμύνασθαι δυνάμενοι μήτε διεκπαίειν τῶν σφετέρων
πρόσω βιαζομένων ἐπὶ τὰς οἰκίας τῶν πολεμίων, πρόσγειοι γὰρ
24 ἦσαν, ἀνέφευγον. αἱ δὲ ταχέως κατηρείποντο πληρούμεναι καὶ τὸ
βάρος μὴ στέγουσαι, κατέσειε δὲ πολλὰς μία τῶν ὑπ᾽ αὐτῆς
25 πεσοῦσα καὶ πάλιν ἐκεῖναι τὰς ὑπ᾽ αὐτάς. τοῦτο πλείστους διέ-
φθειρε τῶν Ῥωμαίων· ὑπὸ γὰρ ἀμηχανίας καίτοι συνιζανούσας
ὁρῶντες ἐπεπήδων ταῖς στέγαις, καὶ πολλοὶ μὲν κατεχώννυντο τοῖς
ἐρειπίοις, πολλοὶ δ᾽ ὑποφεύγοντες μέρη τοῦ σώματος κατελαμβά-
26 νοντο, πλείστους δὲ ὁ κονιορτὸς ἄγχων ἀνῄρει. συνεργίαν θεοῦ
τοῦτο Γαμαλεῖς ὑπελάμβανον καὶ τῆς κατὰ σφᾶς ἀμελοῦντες βλάβης
ἐπέκειντο, πρός τε τὰ στέγη τοὺς πολεμίους ἀνωθοῦντες καί τοι
κατολισθάνοντας ἐν ὀξέσι τοῖς στενωποῖς καὶ ἀεὶ τοὺς πίπτοντας
27 ὕπερθεν βάλλοντες ἔκτεινον. καὶ τὰ μὲν ἐρείπια χερμάδων πλέα
ἦν αὐτοῖς, σίδηρον δὲ παρεῖχον οἱ τῶν πολεμίων νεκροί· παρα-
σπῶντες γὰρ τὰ τῶν πεσόντων ξίφη κατὰ τῶν δυσθανατούντων
28 ἐχρῶντο. πολλοὶ δ᾽ ἀπὸ πιπτόντων ἤδη τῶν δωμάτων σφᾶς
29 αὐτοὺς βάλλοντες ἔθνησκον. ἦν δ᾽ οὐδὲ τραπέντων ἡ φυγὴ ῥᾳδιος·
κατὰ γὰρ ἄγνοιαν τῶν ὁδῶν καὶ παχύτητα τοῦ κονιορτοῦ μηδὲ ἀλλή-
λους ἐπιγινώσκοντες ἀνειλοῦντο καὶ περὶ σφᾶς ἔπιπτον.

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 1 p. 223.

2 ἀμύνεσθαι A 4 κατηρείποντο] κατερρίπτοντο L κατηρίπωντο, η ex ι corr. C κατηρίποντο R 5 στέγουσαι] φέρουσαι L αὐτῆς] αὐτὴν ML[2]C αὐτοῖσ ut uid. L[1] αὐτων (ησ) (ων expunctum) V αὐτὰς Niese 6 τούτω VR διέφθειραν VR 7 συνιζανούσας] συνιζώσασ L[1] συνιζούσασ L[2]VRC γρ συμπιπτούσασ i. marg. A 8 στέγαις] τέγαισ L[1] κατεχώννυντο V 9 ἐριπίοισ R δὲ VRC μέρει Dindorf ex cod. L. B. 10 δ᾽ L ἄγχων ex ἔγχων corr. V συνεργίαν] συνεργείαν P et ut uid. V[1] συνέργειαν R συνεργίαν — 11 ὑπελάμβανον] *sed ea gamalenses pro se fieri existimabant* Lat 11 ὑπελάμβανεν V[1] κατὰσσφὰσ A 12 πρός τε — 14 ἔκτεινον] *hostesque in tecta sua quamuis labentes sustentando compellebant. qui uero per angustos uiarum cliuos cecidissent, eos telis desuper missis interficiebant* Lat 12 στέγη] τέγη LVR[1]C ἀνωθοῦντες] ἀνώθουν L et fort. Lat ἀνώθουν τε Destinon καί τοι] fort. spurium καὶ τοὺσ V 13 κατολισθαίνοντασ PMLV[2] ὀξέσι] ὀξέσι δὲ L Lat στενοποῖσ RV[1] καὶ om. L Lat 14 ὕπερθε LV βάλλοντεσ, β ex ν corr. L ἔκτειναν A ἐρίπια V[1]R ἐρίπεια C πλέα ἦν] πλῆθοσ L Lat fort. recte 16 δυσθανατώντων ML[1]C δυσθανάτων VR 17 πολλοὶ — 18 ἔθνησκον] *multi (multis cod. Vat.) iam procumbentibus tectis semet inde proiciendo moriebantur* Lat 17 δὲ VRC ἀπὸ πιπτόντων] Herwerden ἀποπιπτόντων PAL ἀποπίπτοντεσ MVRC δωμα|ματων C 18 δὲ VRC οὔτε L

5. Οἱ μὲν οὖν μόλις εὑρίσκοντες τὰς ἐξόδους ἀνεχώρησαν ἐκ 30
τῆς πόλεως· Οὐεσπασιανὸς δ' ἀεὶ προσμένων τοῖς πονουμένοις, 31
δεινὸν γάρ τι πάθος αὐτὸν εἰσῄει κατερειπομένην ὁρῶντα περὶ τῷ
στρατῷ τὴν πόλιν, ἐν λήθῃ τοῦ κατ' αὐτὸν ἀσφαλοῦς γενόμενος
λανθάνει κατὰ μικρὸν ἀνωτάτω τῆς πόλεως προελθών, ἔνθα μέσοις
ἐγκαταλείπεται τοῖς κινδύνοις μετ' ὀλίγων παντελῶς· οὐδὲ γὰρ ὁ 32
παῖς αὐτῷ Τίτος τότε συμπαρῆν τηνικαῦτα πρὸς Μουκιανὸν εἰς
Συρίαν ἀπεσταλμένος. τραπῆναι μὲν οὖν οὔτε ἀσφαλὲς οὔτε πρέπον 33
ἡγήσατο, μνησθεὶς δὲ τῶν ἀπὸ νεότητος αὐτῷ πεπονημένων καὶ τῆς
ἰδίας ἀρετῆς, ὥσπερ ἔνθους γενόμενος, συνασπίζει μὲν τοὺς ἅμ'
αὐτῷ τά τε σώματα καὶ τὰς πανοπλίας, ὑφίσταται δὲ κατὰ κορυ- 34
φὴν ἐπιρρέοντα τὸν πόλεμον καὶ οὔτε ἀνδρῶν πλῆθος οὔτε βελῶν
ὑποπτήξας ἐπέμενε, μέχρι δαιμόνιον τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς
συννοήσαντες οἱ πολέμιοι ταῖς ὁρμαῖς ἐνέδοσαν. ἀτονώτερον δὲ 35
προσκειμένων αὐτὸς ὑπὸ πόδα ἀνεχώρει νῶτα μὴ δεικνὺς ἕως ἔξω
τοῦ τείχους ἐγένετο. πλεῖστοι μὲν οὖν Ῥωμαίων κατὰ ταύτην ἔπεσον 36
τὴν μάχην, ἐν οἷς ὁ δεκαδάρχης Αἰβούτιος, ἀνὴρ οὐ μόνον ἐφ' ἧς
ἔπεσε παρατάξεως, ἀλλὰ πανταχοῦ καὶ πρότερον γενναιότατος φανεὶς
καὶ πλεῖστα κακὰ Ἰουδαίους ἐργασάμενος. ἑκατοντάρχης δέ τις, 37
Γάλλος ὀνόματι, μετὰ στρατιωτῶν δέκα περισχεθεὶς ἐν τῇ ταραχῇ
κατέδυ μὲν εἴς τινος οἰκίαν, τῶν δ' ἐν αὐτῇ διαλαλούντων παρὰ 38
δεῖπνον ὅσα κατὰ τῶν Ῥωμαίων ἢ περὶ σφῶν ὁ δῆμος ἐβουλεύετο
κατακροασάμενος, ἦν δὲ αὐτός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Σύροι, νύκτωρ

PAMLVRCLatHegesippus IV 1 p. 224.

1 *οἱ μὲν* — 2 *πόλεως* i. marg. suppl. A i. marg. *δ'* C 2 *δὲ* ALVRC 3 *ἐσήει* L[1] *κατερειπωμένην* L *κατηρειπωμένην* MC *κατεριπομένην* R *καταρριπτομένην* PA *ὁρῶντι* PAMLVR *περὶ* om. M 4 *στρατῷ*] *στρατηγῷ* V[1] *λήθει* V[1]C *καθ' ἑαυτὸν* L *καθ' αὑτὸν* Dindorf *γενόμενο·σ* V 5 *προσελθὼν* PA 6 *ἐνκαταλείπεται* A 7 *αὐτῷ*] *αὐτοῦ* PAM *ei* Lat 8 *οὔτε*] MVRCLat *οὐκέτ'* PALDestinon *οὔτε*] *οὐδὲ* Destinon *πρέπων* A et ex corr. P 10 *τοὺς*] *τοῖσ* M *ἅμα* LVRC 11 *αὑτῷ* Dindorf *καὶ* om. L[1]VRC *ταῖσ πανοπλίαισ* L[1]VRC *ὑφίσταται*] *ἐνυφίσταται* AMLVRC *cum his una — sustinebat* Lat litt. *ισταται δὲ κα* sub plica latent V *κατὰ*] *καὶ κατὰ* L[1] 12 *ἐπιρέοντα* VC *οὔτε βελῶν*, litt. *οὔτ* latent sub plica V 13 *ἐπέμενε*] *ἔμενεν* L 14 *νοήσαντεσ* V *τὰσ ὁρμὰσ* LVRC 16 *ῥωμαῖοι* L 17 *ὁ*] *καὶ ὁ* C fort. recte *Αἰβούτιος*] Destinon *ἐβούτιοσ* (*τ* ex *σ* corr. V) PALVRC *εὐβούτιοσ* MLat *butius* Heg *ἐφ'*] *ἀφ'* V[1] 18 *καὶ* s. m. 2 L 19 *ἰουδαίοισ* MLVRC *δέ τις* iterat C[1] 20 *ὀνόματι γάλλοσ* tr. C 21 *δὲ* LVRC 22 *δεῖπ·νον*, eras. *ο* A *κατὰ*] *κακὰ* VR *ἢ περὶ σφῶν* om. Lat *ἐβούλετο*, i. marg. *ἐβουλεύετο* V 23 *δ'* A *τε* om. L

ἐπανίσταται καὶ πάντας ἀποσφάξας μετὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς τοὺς
Ῥωμαίους διασῴζεται.
39 6. Οὐεσπασιανὸς δ' ἀθυμοῦσαν τὴν στρατιὰν ἀνοίᾳ πταισμά-
των καὶ διότι τέως οὐδαμοῦ τηλικαύτῃ συμφορᾷ κέχρηντο, τό γε
μὴν πλέον αἰδουμένους ἐπὶ τῷ τὸν στρατηγὸν μόνον τοῖς κινδύνοις
40 ἐγκαταλιπεῖν παρεμυθεῖτο, περὶ μὲν τοῦ καθ' αὑτὸν ὑποστελλό-
μενος, ὡς μηδὲ τὴν ἀρχὴν μέμφεσθαι δοκοίη, δεῖν δὲ τὰ κοινὰ
λέγων ἀνδρείως φέρειν τὴν τοῦ πολέμου φύσιν ἐννοοῦντας, ὡς
οὐδαμοῦ τὸ νικᾶν ἀναιμωτὶ περιγίνεται, δαπανᾷ δ' ἡ τύχη τι καὶ
41 παρίσταται. τοσαύτας μέντοι μυριάδας Ἰουδαίων ἀνελόντας αὐτοὺς
42 ὀλίγην τῷ δαίμονι δεδωκέναι συμβολήν. εἶναι δ' ὥσπερ ἀπειρο-
κάλων τὸ λίαν ἐπαίρεσθαι ταῖς εὐπραγίαις, οὕτως ἀνάνδρων τὸ
καταπτήσσειν ἐν τοῖς πταίσμασιν· ὀξεῖα γὰρ ἐν ἀμφοτέροις ἡ μετα-
βολή, κἀκεῖνος ἄριστος ὁ κἂν τοῖς εὐτυχήμασιν νήφων, ἵνα μένῃ καὶ
43 δι' εὐθυμίας ἀναπαλαίων τὰ σφάλματα. τὰ μέντοι συμβεβηκότα
νῦν οὔτε μαλακισθέντων ὑμῶν οὔτε παρὰ τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀρε-
τὴν γέγονεν, ἀλλὰ κἀκείνοις τοῦ πλεονεκτῆσαι καὶ τοῦ διαμαρτεῖν
44 ἡμῖν αἴτιον ἡ δυσχωρία. καθ' ἣν ἄν τις ὑμῶν μέμψαιτο τῆς
ὁρμῆς τὸ ἀταμίευτον· ἀναφυγόντων γὰρ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τῶν πολε-

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 1 p. 224.

1 post στρατιωτῶν expunctum δεκαπερ V, cf. p. 351, 20 3 δὲ LVRC ἀθυμοῦσαν — πταισμάτων] *maerere aduersis casibus exercitum uidens* Lat *ubi maestum exercitum aduertit plurimorum amissione* Heg τὴν] τε τὴν PAMRC τι τὴν Hudson ἀνοίᾳ] ἐννοίᾳ Bosius ἀγνοίᾳ Destinon τε πταισμάτων Niese 4 καὶ spurium putat Destinon ἐκέχρηντο PAML 5 αἰδούμενοσ C τῷ] i. marg. suppl. A s. C στρατηγὸν] ἡγεμόνα L 6 καταλιπεῖν C μὲν] μὲν οὖν L κατ' αὐτὸν L 7 μηδὲ] μηδένα uertit Lat 8 ἐννοοῦντας — 9 περιγίνεται latent sub plica V 9 ἀναιμοτὶ PAR δαπανᾷ — 10 παρίσταται] δαπανᾷ (i. ras. fere 7 litt. m. 2; litterarum erasarum uestigia eiusmodi sunt, ut possit fuisse παλίμπονσ) δ' ἡ τύχη τι καὶ (τι καὶ suppl. m. 2) παρίσταται L ἡ γὰρ παλίμπονσ τύχη περιΐσταται VRC et i. marg. M *iterumque habeat fortuna regressum* Lat *etsi experta uirtus praeminere soleat in bello, solet tamen aliquid licere casibus* Heg παλίμπους δ' ἡ τύχη παρίσταται ex L[1] Niese 11 δεδοκέναι R συμβ·ολήν, ο ex υ corr. M δὲ VRC 13 πταίσμασι C ἐν ἀμφοτέροις] *in utrumque* Lat 14 κἀκεῖνος — 15 σφάλματα] *et ille uir fortis habetur, cuius sobrius erit animus in rebus quoque infeliciter gestis, ut idem scilicet maneat rectis consiliis peccata restituens* Lat ὁ] ὃς Destinon εὐτυχήμασιν] ἀτυχήμασι ex Lat Lowthius et Hudson ἵνα μένῃ] διαμένει Destinon 16 ὑμῶν] ἡμῶν L Lat τὴν s. V 18 ἡμῖν] ὑμῖν Herwerden ἂν] L ἄγαν PAMVRC *nimium* Lat γ' ἂν Destinon μέμψοιτο L μέμψαιτο, αι i. ras. R

*μίων αὑτοὺς ὑποστέλλειν ἐχρῆν, καὶ μὴ κατὰ κορυφὴν ἱσταμένοις
τοῖς κινδύνοις ἕπεσθαι, κρατοῦντας δὲ τῆς κάτω πόλεως κατ᾽ ὀλίγον
προκαλεῖσθαι τοὺς ἀναφεύγοντας εἰς ἀσφαλῆ καὶ ἑδραίαν μάχην.
νυνὶ δὲ ἀκρατῶς ἐπὶ τὴν νίκην ἐπειγόμενοι τῆς ἀσφαλείας ἠμελή-
σατε. τὸ δ᾽ ἀπερίσκεπτον ἐν πολέμῳ καὶ τῆς ὁρμῆς μανιῶδες οὐ* 45
*πρὸς Ῥωμαίων, οἳ πάντα ἐμπειρίᾳ καὶ τάξει κατορθοῦμεν, ἀλλὰ
βαρβαρικόν, καὶ ᾧ μάλιστα Ἰουδαῖοι κρατοῦνται. χρὴ τοίνυν ἐπὶ* 46
*τὴν αὑτῶν ἀρετὴν ἀναδραμεῖν καὶ θυμοῦσθαι μᾶλλον ἢ προσαθυ-
μεῖν τῷ παρ᾽ ἀξίαν πταίσματι. τὴν δ᾽ ἀρίστην ἕκαστος ἐκ τῆς ἰδίας* 47
*χειρὸς ἐπιζητείτω παραμυθίαν· οὕτω γὰρ τοῖς τε ἀπολωλόσι τιμωρή-
σεσθε καὶ τοὺς ἀνελόντας ἀμυνεῖσθε. πειράσομαι δ᾽ ἐγώ, καθάπερ* 48
*νῦν, ἐπὶ πάσης μάχης προάγειν τε ὑμῶν εἰς τοὺς πολεμίους καὶ
τελευταῖος ἀποχωρεῖν.“*

7. *Ὁ μὲν οὖν τοιαῦτα λέγων τὴν στρατιὰν ἀνελάμβανεν, τοῖς* 49
*δὲ Γαμαλεῦσιν πρὸς ὀλίγον μὲν θαρρῆσαι τῷ κατορθώματι παρέστη
παραλόγως τε συμβάντι καὶ μεγάλως, λογιζόμενοι δ᾽ ὕστερον ἀφη-* 50
*ρῆσθαι σφᾶς αὐτοὺς καὶ δεξιᾶς ἐλπίδας τό τε μὴ δύνασθαι δια-
φεύγειν ἐννοοῦντες, ἤδη γὰρ ἐπέλιπε τὰ ἐπιτήδεια, δεινῶς ἠθύμουν
καὶ ταῖς ψυχαῖς ἀναπεπτώκεσαν. οὐ μὴν εἰς τὸ δυνατὸν ἠμέλουν* 51
*σωτηρίας, ἀλλὰ καὶ τὰ παραρρηχθέντα τοῦ τείχους οἱ γενναιότατοι
καὶ τὰ μένοντα περισχόντες ἐφύλασσον οἱ λοιποί. τῶν δὲ Ῥωμαίων* 52
*ἐπιρρωννύντων τὰ χώματα καὶ πάλιν πειρωμένων προσβολῆς οἱ
πολλοὶ διεδίδρασκον ἐκ τῆς πόλεως κατά τε δυσβάτων φαράγγων,
ᾗπερ οὐκ ἔκειντο φυλακαί, καὶ διὰ τῶν ὑπονόμων. ὅσοι γε μὴν δέει* 53

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 2 p. 226.

1 *αὐτοὺσ* AL *ἑαυτοὺσ* MVRC *ἱστάμενοι* R 2 litt. *νοισ τοῖσ κινδύνοισ ἕ* latent in plica V 3 *ἀναφεύγοντας*] *qui — refugerant* Lat *ἀναφυγόντας* Dindorf 5 *δὲ* VRC *ἀπερίσκεπον* L[1] *τῆς ὁρμῆς* seclusit Bekker 7 *κρατοῦνται*] *κατορθοῦμεν ἀλλὰ βαρβαρικὸν* C *ἐπὶ τὴν αὑτῶν*] *nos ad propriam* Lat 8 *αὐτῶν* PAM *ἑαυτῶν* LVRC *προσαθυμεῖν*] *ἀθυμεῖν*, i. marg. *προσαθυ* (reliquis recisis) m. 2 V 9 *πταίσματι*] *πταίσαντι, σαντι* adrasum, i. marg. *σματι* L *δὲ* AMVRC 10 *τε*] LLat, om. PAMVRC *τιμωρήσεσθαι* PAV[1]C[1] 11 *ἀνελόντασ, όν* ex *οῦν* corr. A *ἀμύνεσθαι* PA *ἀμυνεῖσθε, θε* ex *θαι* corr. C *δὲ* VRC 12 *ἐπὶ πάσης*] *aeque* Lat, quem *ἐπίσης* habuisse putat Destinon *πολεμίους*] *πολέμουσ* uertit Lat 16 *μεγάλῳ* Destinon *δὲ* VRC 17 *αὐτοὺσ* ex corr. P *ἐλπίδα* LVRC *διαφυγεῖν* P 18 *ἐπέλειπε* LVR *τἀπιτήδεια* C . 19 *ἠμέλλουν* L 20 *παραρρηχθέντα*] Herwerden *περιρρηχθέντα* (*περιρη-* AV) codd. 21 *ἐφύλαττον* L 22 *ἐπιρωννύντων* A *ἐπιχωννύντων* MVRC *construentibus* Lat *εἰσβολῆσ* LVRC 23 *τε, τ* i. ras. m. 2 L 24 *φύλακεσ* P *custodes* Lat

τοῦ ληφθῆναι παρέμενον, [ἐν] ἐνδείᾳ διεφθείροντο· πανταχόθεν γὰρ
τροφὴ τοῖς μάχεσθαι δυναμένοις συνηθροίζετο.
54 8. Καὶ οἱ μὲν ἐν τοιούτοις πάθεσι διεκαρτέρουν, Οὐεσπασιανὸς
δὲ πάρεργον ἐποιεῖτο τῆς πολιορκίας τοὺς τὸ Ἰταβύριον κατειλη-
φότας ὄρος, ὅ ἐστι τοῦ μεγάλου πεδίου καὶ Σκυθοπόλεως μέσον·
55 οὗ τὸ μὲν ὕψος ἐπὶ τριάκοντα σταδίους ἀνίσχει, μόλις προσβατὸν
κατὰ τὸ προσάρκτιον κλίμα, πεδίον δ' ἐστὶν ἡ κορυφὴ σταδίων
56 ἓξ καὶ εἴκοσι, πᾶν τετειχισμένον. ἤγειρε δὲ τοσοῦτον ὄντα τὸν περί-
βολον ὁ Ἰώσηπος ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις τῇ τε ἄλλῃ χορηγού-
μενος ὕλῃ κάτωθεν καὶ ὕδατι· καὶ γὰρ τοῖς ἐποίκοις μόνον ἦν
57 ὄμβριον. πολλοῦ οὖν πλήθους ἐπὶ τοῦτο συνειλεγμένου Οὐεσπα-
58 σιανὸς Πλάκιδον σὺν ἱππεῦσιν ἑξακοσίοις πέμπει. τούτῳ τὸ μὲν
προσβαίνειν ἀμήχανον ἦν, ἐλπίδι δὲ δεξιῶν καὶ παρακλήσεως πρὸς
59 εἰρήνην τοὺς πολλοὺς προεκαλεῖτο. κατῆεσαν δὲ ἀντεπιβουλεύοντες·
ὅ τε γὰρ Πλάκιδος ὡμίλει πρᾳότερον σπουδάζων αὐτοὺς ἐν τῷ
πεδίῳ λαβεῖν, κἀκεῖνοι κατῄεσαν ὡς πειθόμενοι δῆθεν, ἵνα ἀφυ-
60 λάκτῳ προσπέσωσιν. ἐνίκα μέντοι τὸ Πλακίδου πανοῦργον· ἀρξα-
μένων γὰρ τῶν Ἰουδαίων μάχης φυγὴν ὑπεκρίνετο καὶ διώκοντας
ἑλκύσας ἐπὶ πολὺ τοῦ πεδίου τοὺς ἱππεῖς ἐπιστρέφει, τρεψάμενος
δὲ πλείστους μὲν αὐτῶν ἀναιρεῖ, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ὑποτεμό-
61 μενος εἴργει τῆς ἀνόδου. καὶ οἱ μὲν τὸ Ἰταβύριον καταλιπόντες
ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἔφευγον, οἱ δὲ ἐπιχώριοι πίστεις λαβόντες, ἐπι-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 4 p. 230.

1 τοῦ] τὸ PA¹ λειφθῆναι P ἐν seclusit Dindorf cum cod. L. B. ἐφθείροντο PAMVRC 2 μάχεσθαι δυναμένοις] *solis — qui pugnare poterant* Lat 3 ὀνεσπασιανὸσ, ὁ suppl. m. 2 C 4 ἰταβύριον PA ιταβύριον (sic) L *taberius* aut *tabyrius* Heg 5 ὄροσ κατειληφότασ tr. L 6 σταδίων C μόλις προσβατὸν] *inaccessa* Lat 7 δὲ VRC 8 ἓξ καὶ εἴκοσι] *XX et III* Heg τὸν om. C 9 τεσσαράκοντα, τα s. A 11 ὄμβρι·ον, eras. ν A πολλῆς οὖν πληθύος — συνειλεγμένης propter hiatum Niese τοῦτο] τούτον AML¹V τούτῳ L²RC τοῦ τόπου Niese συνειλημμένου A 12 πλακίδιον P τὸ om. PA 13 δὲ δεξιῶν] δὲ ξιων L¹ δὲ ἐξιῶν C παρακλήσεως] παρακλήσει L¹ fort. recte πρὸς om. C 14 πολλοὺς] πολεμίους Destinon προεκαλεῖτο] Destinon προσεκαλεῖτο PAMVRC συνεκαλεῖτο L *hortabatur* Lat κατῄεσαν] κατίεσαν PA 15 πλακίδιοσ P 16 κατίεσαν PA ἵν' L ἀφυλάκτωσ V 17 ἀρξαμένων, ων ex ου corr. V 18 μάχην PA¹ φυγὴν] ἐσ φυγὴν PA φυγεῖν C ὑποκρίνεται MLVRC 19 τρεψάμενοσ, σ ex ι corr. P 20 δὲ] τε Destinon πλείστους μὲν] πλείστους τοὺς μὲν habuit fort. Lat, in quo est *plurimisque in terga uersis aliquos interfecit* ὑποτεμνόμενοσ P 21 ἰταβύριον A 22 δ' AL

λελοίπει δ' αὐτοὺς ὕδωρ, τό τε ὄρος καὶ σφᾶς αὐτοὺς Πλακίδῳ
παρέδοσαν.

9. Τῶν δ' ἐπὶ τῆς Γαμάλας οἱ παραβολώτεροι μὲν φεύγοντες 62
διελάνθανον, οἱ δ' ἀσθενεῖς διεφθείροντο λιμῷ· τὸ μάχιμον δ' 63
ἀντεῖχεν τῇ πολιορκίᾳ, μέχρι δευτέρᾳ καὶ εἰκάδι μηνὸς Ὑπερβερε-
ταίου τρεῖς τῶν ἀπὸ τοῦ πέμπτου καὶ δεκάτου τάγματος στρατιῶται
περὶ τὴν ἑωθινὴν φυλακὴν ὑποδύντες τὸν προύχοντα κατὰ τούτους
πύργον ὑπορύσσουσιν ἡσυχῇ. τοῖς δ' ὑπὲρ αὐτοῦ φύλαξιν οὔτε προσ- 64
ιόντων αἴσθησις, νὺξ γὰρ ἦν, οὔτε προσελθόντων ἐγένετο. οἱ δὲ
στρατιῶται φειδόμενοι τοῦ ψόφου καὶ πέντε τοὺς κραταιοτάτους
ἐκκυλίσαντες λίθους ὑποπηδῶσι. κατηρείπετο δὲ ὁ πύργος ἐξαίφνης 65
μετὰ μεγίστου ψόφου, καὶ συγκατακρημνίζονται μὲν οἱ φύλακες
αὐτῷ, θορυβηθέντες δὲ οἱ κατὰ τὰς ἄλλας φυλακὰς ἔφευγον· καὶ 66
πολλοὺς διεκπαίειν τολμῶντας οἱ Ῥωμαῖοι διέφθειραν, ἐν οἷς καὶ
Ἰώσηπόν τις ὑπὲρ τὸ παρερρηγμένον τοῦ τείχους ἐκδιδράσκοντα
βαλὼν ἀναιρεῖ. τῶν δ' ἀνὰ τὴν πόλιν διασεισθέντων ὑπὸ τοῦ 67
ψόφου διαδρομή τε ἦν καὶ πτόα πολλὴ καθάπερ εἰσπεπαικότων
πάντων τῶν πολεμίων. ἔνθα καὶ Χάρης κατακείμενος καὶ νοση- 68
λευόμενος ἐκλείπει πολλοῦ δέους συνεργήσαντος εἰς θάνατον τῇ
νόσῳ. Ῥωμαῖοί γε μὴν μεμνημένοι τοῦ προτέρου πταίσματος οὐκ 69
εἰσέβαλλον ἕως τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ προειρημένου μηνός.

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 3 p. 226.

1 δὲ VRC αὐτοῖσ LV ὕδωρ] τὸ ὕδωρ C πλακιδίω P 2 παρέδωσαν C 3 i. marg. ζ' C δ'] δὲ VR, om. C τῆς om. M Γαμάλας] γαμάλησ LV γα|λιλαίασ C 4 δὲ VRC δὲ VRC 5 Ὑπερβερεταίου] *octobris* Lat; Hyperberetaei 22. dies est 9. Nouembris (V id. Nou.) anni Iuliani (67 p. Chr.) 6 πέμπτου] πέντε L ε̄ C 7 ἑωθηνὴν (sic) C 8 δὲ VRC 9 προ·ελθόντων, eras. σ A οἱ δὲ] ἐλθόντεσ δὲ (δ' L) οἱ LVRC *idem autem (milites)* Lat 10 στρατιῶιται V[1] τοῦ om. C καὶ om. Dindorf cum cod. L. B. κραταιοτάτους] κραταιοὺσ C 11 ἐκκοιλίσαντεσ PA λίθους] τῶν λίθων LVRC ὑπεκπηδῶσι Niese κατηρείπετο] καταρρίπτεται M καταρίπτεται VRC, fort. igitur κατερείπεται scribendum est δ' L 12 συγκατακρημνίζονται, γ i. ras. m. 2 V συγκατακριμνίζονται R συγκατακρημνήζονται C

13 αὐτῶν V δὲ om. C ἔφεγον (υ supra) C 14 τολμῶντεσ C διέφθειρον L 15 Ἰώσηπόν] ἰώσην L[1]Lat; cf. supra p. 349, 9 ἐκδιαδράσκοντα A 16 δὲ VR 17 πτόα corr. ex πτοὰ L πτοία MR[2]C εἰσπεπεκότων L εἰσπεπτωκότων MVRC 18 χάρησ, ησ ex corr. M ex χάριτοσ corr. m. 2 L νοσηλευόμενοσ] νοσιλευόμενοσ V, i. marg. ἀσθενὼν L 19 πολλοῦ — 20 νόσῳ] *cum timoris magnitudo morbum eius plurimum iuuisset ad mortem* Lat πολλοῦ] πολὺ τοῦ Hauerkamp ex cod. L. B. πολλὰ τοῦ Niese τῇ νόσω εἰσ θάνατον tr. C 21 εἰσέβαλον ML τρίτησ καὶ εἰκαδοσ C προηρημένου V

70 10. *Τίτος δέ, ἤδη γὰρ παρῆν, ὀργῇ τῆς πληγῆς ἣν παρ᾽ αὐτὸν*
ἐπλήγησαν ἀπόντα Ῥωμαῖοι, τῶν ἱππέων ἐπιλέξας διακοσίους, πρὸς
71 *οἷς πεζοὺς *, εἰσέρχεται τὴν πόλιν ἡσυχῇ. καὶ παρελθόντος οἱ*
μὲν φύλακες αἰσθόμενοι μετὰ βοῆς ἐχώρουν ἐπὶ τὰ ὅπλα, δήλης
δὲ τῆς εἰσβολῆς ταχέως καὶ τοῖς εἴσω γενομένης, οἱ μὲν ἁρπάζοντες
τὰ τέκνα καὶ γυναῖκας ἐπισυρόμενοι πρὸς τὴν ἄκραν ἀνέφευγον μετὰ
κωκυτοῦ καὶ βοῆς, οἱ δὲ τὸν Τίτον ὑπαντιάζοντες ἀδιαλείπτως
72 *ἔπιπτον· ὅσοι δὲ ἀπεκωλύθησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν ἀναδραμεῖν ὑπ᾽*
ἀμηχανίας εἰς τὰς τῶν Ῥωμαίων φρουρὰς ἐξέπιπτον. ἄπειρος δ᾽
ἦν πανταχοῦ φονευομένων ὁ στόνος, καὶ τὸ αἷμα πᾶσαν ἐπέκλυζε
73 *τὴν πόλιν κατὰ πρανοῦς χεόμενον. πρὸς δὲ τοὺς ἀναφεύγοντας εἰς*
τὴν ἄκραν ἐπεβοήθει Οὐεσπασιανὸς πᾶσαν εἰσαγαγὼν τὴν δύναμιν.
74 *ἦν δ᾽ ἥ τε κορυφὴ πάντοθεν πετρώδης καὶ δύσβατος, εἰς ἄπειρον*
ὕψος ἐπηρμένη, καὶ πανταχόθεν † τοῦ βάθους κατέγεμεν περιει-
75 *λημμένη κρημνοῖς κατέτεμνόν τε. ἐνταῦθα τοὺς προσβαίνοντας οἱ*
Ἰουδαῖοι τοῖς τε ἄλλοις βέλεσι καὶ πέτρας κατακυλινδοῦντες ἐκά-
76 *κουν· αὐτοὶ δὲ δι᾽ ὕψος ἦσαν δυσέφικτοι βέλει. γίνεται δὲ πρὸς*
ἀπώλειαν αὐτῶν ἄντικρυς θύελλα δαιμόνιος, ἣ τὰ μὲν Ῥωμαίων
ἔφερεν εἰς αὐτοὺς βέλη, τὰ δὲ αὐτῶν ἀνέστρεφεν καὶ πλάγια παρέ-
77 *συρεν. οὔτε δὲ τοῖς ὑποκρήμνοις ἐφίστασθαι διὰ τὴν βίαν ἐδύναντο*
τοῦ πνεύματος μηδὲν ἑδραῖον ἔχοντες, οὔτε τοὺς προσβαίνοντας

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 3 p. 226.

1 *δέ* eicit Destinon cum antecedentibus haec coniungens *γὰρ* om. A *παρ᾽ αὐτὸν — 2 ἀπόντα*] *se absente* Lat *αὐτὸν*] Hauerkamp ex L. B. et Rost *αὐτῶν* codd. 2 *ἀπόντα*] *ἀπόντοσ* MC *τῶν ἱππέων — 3 πεζοὺς*] *ducentis equitibus praeter pedites lectis* Lat *ἐπιλεξάμενοσ* L 3 *πεζοὺς*] CLat *πεζὸσ* PAMLVR; excidit numerus peditum *τὴν*] *εἰσ τὴν* PAMVRC *παρελθόντεσ* L 5 *ταχέως* om. Lat 6 *γυναίκασ* (*ασ* i. ras. m. 2) V *τὰσ γυναῖκασ* LC et ex corr. Lips 8 *ἐπὶ τὴν κορυφὴν ἀπεκωλύθησαν* tr. C 9 *δὲ* VRC 10 *στόνοσ*, *ν* i. ras. m. 2 R *στόλοσ* V *ὑπέκλυζε* L 11 *εἰς*] *ἐπὶ* L 13 *ἦν — 16 ἐκάκουν*] *erat autem saxosus et accessu difficillimus uertex in immensum editus et undique circum hostium multitudinem praeceps, unde romanos ad se adeuntes alios telis et praeterea saxis deuolutis ulciscebantur iudaei* Lat *δὲ* LVRC *καὶ — 15 κρημνοῖς*] *γρ καὶ πάντοθεν ὑποπλήθουσ περιειλημμένη κρημνοῖσ* i. marg. P *εὕρηται καὶ οὕτωσ· καὶ πανταχό(θ) ὑπὸ πλήθουσ περιειλημμένη κρημνῶν* i. marg. M 14 *βάθους*] *πλήθουσ* L *κατέγεμεν* spurium censet Cardwell 15 *κατέτεμνόν τε*] *κατέτεμνον δὲ* L; haec quoque corrupta *προβαίνοντασ* PA[1]VC *οἱ* om. R 16 *τούς τε ἄλλους* Hudson *πέτραισ* PAMLVR 17 *βέλει*] ex *βέλη* corr. m. 2 L *βέλεσι* MVRC *γίγνεται* L *δὲ* om. in exitu uersus C 18 *ἀντικρὺ* VRC *ἣ* P *ἧι* L 19 *δ᾽* L *ἀντέστρεφεν* L *καὶ*] *ἢ* Destinon *πλαγία* PA 20 *ἀποκρήμνοισ* L *ἠδύναντο* L 21 *ἑδραῖον* PARC *προβαίνοντασ* PAC *προσβαίνον*(*τασ*) (s. m. 2) V

καθορᾶν. ἐπαναβαίνουσι δὲ Ῥωμαῖοι, καὶ περισχόντες οὓς μὲν ἀμυ- 78
νομένους ἔφθανον, οὓς δὲ χεῖρας προϊσχοντας· ἐτόνου δὲ τὸν θυμὸν
αὐτοῖς ἐπὶ πάντας ἡ μνήμη τῶν ἐπὶ τῆς πρώτης εἰσβολῆς ἀπολω-
λότων. ἀπογινώσκοντες δὲ τὴν σωτηρίαν πανταχόθεν οἱ πολλοὶ 79
περισχόμενοι τέκνα καὶ γυναῖκας αὐτούς τε κατεκρήμνιζον εἰς τὴν
φάραγγα· βαθυτάτη δ' αὕτη κατὰ τὴν ἄκραν ὑπορώρυκτο. συνέβη 80
δὲ τὴν Ῥωμαίων ὀργὴν τῆς εἰς ἑαυτοὺς ἀπονοίας τῶν ἁλόντων
πρᾳοτέραν φανῆναι· τετρακισχίλιοι μέν γε ὑπὸ τούτων ἐσφάγησαν,
οἱ δὲ ῥίψαντες ἑαυτοὺς ὑπὲρ πεντακισχιλίους εὑρέθησαν. διεσώθη 81
δὲ πλὴν δύο γυναικῶν οὐδείς· τῆς Φιλίππου δὲ ἦσαν ἀδελφῆς
θυγατέρες αὗται, αὐτὸς δὲ ὁ Φίλιππος Ἰακίμου τινὸς ἀνδρὸς ἐπι-
σήμου, τετραρχήσαντος Ἀγρίππᾳ τῷ βασιλεῖ. διεσώθησαν δὲ τὰς 82
παρὰ τὴν ἅλωσιν ὀργὰς Ῥωμαίων λαθοῦσαι· τότε γὰρ οὐδὲ νηπίων
ἐφείδοντο, πολλὰ δ' ἑκάστοτε ἁρπάζοντες ἐσφενδόνων ἀπὸ τῆς
ἄκρας. Γάμαλα μὲν οὕτως ἑάλω τρίτη καὶ εἰκάδι μηνὸς Ὑπερβερε- 83
ταίου τῆς ἀποστάσεως ἀρξαμένης Γορπιαίου μηνὸς τετάρτῃ καὶ
εἰκάδι.

II. 1. Μόνη δὲ Γίσχαλα πολίχνη τῆς Γαλιλαίας ἀχείρωτος κατε- 84
λείπετο, τοῦ μὲν πλήθους εἰρηνικὰ φρονοῦντος, καὶ γὰρ ἦσαν τὸ
πλέον γεωργοὶ καὶ ταῖς ἀπὸ τῶν καρπῶν ἐλπίσιν ἀεὶ προσανέ-
χοντες, παρεισεφθαρμένου δ' αὐτοῖς οὐκ ὀλίγου λῃστρικοῦ τάγμα-

---

PAMLVRCLatHegesippus IV 3 p. 226.

1 δὲ] *itaque* Lat 2 προσίσχοντασ AM 3 αὐτοῖς om. C εἰσβολῆς] *aggressu* Lat εἰσβολῆσ ἀτονησάντων (ἀτονησάντων expunctum) C 5 περισχόμενοι] *circumclusi* Lat αὐτούσ P ἑαυτοὺσ MLVRC τε] PALLat, om. MVRC 6 δὲ VRC ὑπορώρυκτο] ὑπώρυκτο PAMLVC ὑπερῆκτο R

7 ἑαυτοὺς] αὐτοὺσ LVRC ἁλόντων] ἄλλων L 8 φανεῖναι C 9 αυτοὺσ (ἑ supra) C ἑαυτοὺσ VR ηυρεθησαν (sic) C 10 οὐδεεῖσ L[1] δ' L 11 αὐτὸσ δὲ ὁ i. ras. 9 litt. m. 2 L, eras. uid. καίτοι γε ὁ; hoc uertit Lat, in quo est *quamuis filippus iacimo genitus esset* δ' C ἰωακειμοὺ MC ἰωακίμον V post Ἰακίμου ras. 4–5 litt., quarum prima fuit τ A τινὸς ἀνδρὸς] τινὸσ ἦν ἀνδρὸσ M τινὸσ ἀνδρὸσ ἦν L de Philippo cf. supra II 421. 556. Ant. XVII 29 sq. uit. 46. 177. 407 sq. 12 τετραρχήσαντος] PALLat στραταρχήσαντοσ MVRC τὰς] ταῖσ PAVRC 13 ὀργαῖσ PAVRC *impetum* Lat τότε γὰρ οὐδὲ] τότε γὰρ οὔτε PAM οὔτε γὰρ L *nec enim* Lat 14 πολλὰ — 15 ἄκρας] *quorum multos singuli raptos ex arce proiciebant* Lat δὲ VRC ἑκάστοτε] PL ἕκαστός τε A ἕκαστος τότε MVRC ἐσφενδόνουν R 15 γαμάλα A μὲν] PALat μὲν οὖν MLVRC Ὑπερβερεταίου] *octobris* Lat; Hyperberetaei 23. dies est 10. Nouembris (IV id. Nou.) anni Iuliani (67 p. Chr.) 16 ἀπαρξαμένησ L Γορπιαίου] *septembris* Lat τετάρτῃ] τετράδι L[1]; Gorpiaei 24. dies est 12. Octobris (IV id. Oct.) 18 i. marg. η' C δὲ ἡ γίσχαλα V 19 φρονοῦν C 20 πρὸσανίσχοντεσ L[1] 21 εἰσεφθαρμένου L δὲ LVRC συντάγματοσ L

85 τος, ᾧ τινες καὶ τοῦ πολιτικοῦ συνενόσουν. ἐνῆγε δὲ τούτους εἰς
τὴν ἀπόστασιν καὶ συνεκρότει Ληΐου τινὸς υἱὸς Ἰωάννης, γόης ἀνὴρ
καὶ ποικιλώτατος τὸ ἦθος, πρόχειρος μὲν ἐλπίσαι μεγάλα, δεινὸς
δὲ τῶν ἐλπισθέντων περιγενέσθαι παντί τε ὢν δῆλος ἀγαπᾶν τὸν
86 πόλεμον εἰς δυναστείας ἐπίθεσιν. ὑπὸ τούτῳ τὸ στασιῶδες ἐν τοῖς
Γισχάλοις ἐτέτακτο, δι' οὓς τυχὸν καὶ πρεσβευσάμενον περὶ παρα-
δόσεως τὸ δημοτικὸν ἐν πολέμου μοίρᾳ τὴν Ῥωμαίων ἔφοδον ἐξε-
87 δέχετο. Οὐεσπασιανὸς δὲ ἐπὶ μὲν τούτους Τίτον ἐκπέμπει σὺν
χιλίοις ἱππεῦσιν, τὸ δέκατον δὲ τάγμα ἀπαίρει εἰς Σκυθόπολιν.
88 αὐτὸς δὲ σὺν δυσὶ τοῖς λοιποῖς ἐπανῆλθεν εἰς Καισάρειαν, τοῦ τε
συνεχοῦς καμάτου διδοὺς ἀνάπαυσιν αὐτοῖς καὶ δι' εὐθηνίαν τῶν
πόλεων τά τε σώματα καὶ τὸ πρόθυμον ὑποθρέψειν οἰόμενος
89 ἐπὶ τοὺς μέλλοντας ἀγῶνας· οὐ γὰρ ὀλίγον αὐτῷ πόνον ἑώρα περὶ
τοῖς Ἱεροσολύμοις λειπόμενον, ἅτε δὴ βασιλείου μὲν οὔσης τῆς
πόλεως καὶ προανεχούσης ὅλου τοῦ ἔθνους, συρρεόντων δὲ εἰς
90 αὐτὴν τῶν ἐκ τοῦ πολέμου διαδιδρασκόντων. τό γε μὴν φύσει τε
ὀχυρὸν αὐτῆς καὶ διὰ κατασκευὴν τειχῶν ἀγωνίαν οὐ τὴν τυχοῦσαν
ἐνεποίει· τὰ δὲ φρονήματα τῶν ἀνδρῶν καὶ τὰς τόλμας δυσμετα-
91 χειρίστους καὶ δίχα τειχῶν ὑπελάμβανεν. διὸ δὴ τοὺς στρατιώτας
καθάπερ ἀθλητὰς προήσκει τῶν ἀγώνων.
92 2. Τίτῳ δὲ προσιππασαμένῳ τοῖς Γισχάλοις εὐπετὲς μὲν ἦν
ἐξ ἐφόδου τὴν πόλιν ἑλεῖν, εἰδὼς δέ, εἰ βίᾳ ληφθείη, διαφθαρη-
σόμενον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀνέδην τὸ πλῆθος, ἦν δ' αὐτῷ κόρος
ἤδη φόνων καὶ δι' οἴκτου τὸ πλέον ἀκρίτως συναπολλύμενον τοῖς

PAMLVRCLatHegesippus IV 4 p. 227.

1 τούτοισ L¹ 2 ἀποστασίαν C Ληΐου] ληου L¹ ληουἵ VR λευΐου C *leui* Lat *leuis* Heg 3 ποικιλότατοσ ex corr. A δεινῶσ C 4 παντί] πάντη L¹ ὢν] ὧν C 5 ὑπόθεσιν VR τοῖς] om. L ταῖσ C 6 τυχὸν] τυχὼν ex corr. C τάχα ἂν L recte, nisi potius mox κἂν pro καὶ scribendum est πρεσβευσάμενοσ V 7 ἔφοδον] δύναμιν L *congressum* Lat 8 τούτοισ AV² 9 εἰσκυθόπολιν R 11 καὶ δι' — 13 ἀγῶνας] *et ciuitatum copiis eorum corpora itemque animos ad futura certamina existimans esse refouendos* Lat 12 πόλεων] πολεμίων PL ἐπιτηδείων A ὑποθρύψειν P 13 ἑαυτῷ LR αὐτῷ C 14 λειπόμενον] πειθόμενοσ C 16 τε] Bekker, om. codd. 17 κατασσκευὴν A¹ ἀγωνίαν i. ras. 3 litt. (eras. ὑ · ·) m. 2 L οὐ — 19 τειχῶν i. marg. inferiore suppl. m. 2 L; litt. δυσμεταχειρίστους — τειχῶν abscisae L 19 ὑπελάμβανε, ὑπε suppl. m. 2 L 20 ἀθλητὰσ, θλ i. ras., eras. uid. σκ A ἀσκητὰσ L 21 i. marg. θ' C προιππασαμένω R προσιππευσαμένω, α ex corr. V 22 δέ] om. L¹ δὲ ὡσ MVRC 23 ἀναίδην L¹V¹R δὲ VRC 24 φόνου L φ·όνων R οἶκτον C συναπολούμενον ed. pr.

αἰτίοις, ἐβούλετο μᾶλλον ὁμολογίαις παραστήσασθαι τὴν πόλιν.
καὶ δὴ τοῦ τείχους ἀνδρῶν καταγέμοντος, οἳ τὸ πλέον ἦσαν ἐκ τοῦ 93
διεφθαρμένου τάγματος, θαυμάζειν ἔφη πρὸς αὐτούς, τίνι πεποι-
θότες πάσης ἑαλωκυίας πόλεως μόνοι τὰ Ῥωμαίων ὅπλα μένουσιν,
ἑωρακότες μὲν ὀχυρωτέρας πολλῷ πόλεις ὑπὸ μίαν προσβολὴν 94
κατεστραμμένας, ἐν ἀσφαλείᾳ δὲ τῶν ἰδίων κτημάτων ἀπολαύοντας
ὅσοι ταῖς Ῥωμαίων δεξιαῖς ἐπίστευσαν, ἃς καὶ νῦν προτείνειν
αὐτοῖς μηδὲν μνησικακῶν τῆς αὐθαδείας. εἶναι γὰρ συγγνωστὸν 95
ἐλευθερίας ἐλπίδα, μηκέτι μέντοι τὴν ἐν τοῖς ἀδυνάτοις ἐπιμονήν·
εἰ γὰρ οὐ πεισθήσονται λόγοις φιλανθρώποις καὶ δεξιαῖς πίστεως, 96
πειράσειν αὐτοὺς ἀφειδῆ τὰ ὅπλα, καὶ ὅσον οὐδέπω † γνωσθή-
σεσθαι πιεζόμενον τοῖς Ῥωμαίων μηχανήμασιν τὸ τεῖχος, ᾧ πεποι-
θότες ἐπιδείκνυνται μόνοι Γαλιλαίων, ὅτι εἰσὶν αὐθάδεις αἰχ-
μάλωτοι.

3. *Πρὸς ταῦτα τῶν μὲν δημοτικῶν οὐ μόνον οὐκ ἀποκρίνεσθαί* 97
τινι μετῆν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀναβῆναι· προδιείληπτο γὰρ
ἅπαν τοῖς λῃστρικοῖς, καὶ φύλακες τῶν πυλῶν ἦσαν, ὡς μή τινες
ἢ προέλθοιεν ἐπὶ τὰς σπονδὰς ἢ δέξαιντό τινας τῶν ἱππέων εἰς
τὴν πόλιν· ὁ δ᾽ Ἰωάννης αὐτός τε ἀγαπᾶν ἔφη τὰς προκλήσεις 98
καὶ τοὺς ἀπειθοῦντας ἢ πείσειν ἢ συναναγκάσειν· δεῖν μέντοι τὴν 99
ἡμέραν αὐτὸν ἐκείνην, ἑβδομὰς γὰρ ἦν, χαρίσασθαι τῷ Ἰουδαίων
νόμῳ, καθ᾽ ἣν ὥσπερ ὅπλα κινεῖν αὐτοῖς, οὕτω καὶ τὸ συντίθεσθαι
περὶ εἰρήνης ἀθέμιτον. οὐκ ἀγνοεῖν δὲ οὐδὲ Ῥωμαίους, ὡς ἀργὴ 100
πάντων αὐτοῖς ἐστιν ἡ τῆς ἑβδομάδος περίοδος, ἔν τε τῷ παρα-
βαίνειν αὐτὴν οὐχ ἧττον ἀσεβεῖν τῶν βιασθέντων τὸν βιασάμενον.

PAMLVRCLat Hegesippus IV 4 p. 228.

1 *αἰτίοις*] *αἰτίοισ τὸ μὴ αἴτιον* M *ἐβούλετο*] *ἐβουλευετο* sic C *περι-στήσασθαι* V¹ 2 *οἳ*] *οἷσ* R *τὸ*] *τό τε* C 6 *κτησμάτων* V¹ *ἀπολαύ-οντα* R 8 *τῆσ αὐθαδίασ* L¹ *ταῖσ αὐθαδείαισ* (*εί* ex *ί* corr.) C *εἶναι* — 9 *ἐπιμονήν*] *quia spem libertatis ignoscendam putaret, non tamen etiam si quis impossibilia uellet, perseueraret* Lat *γὰρ* om. P 9 *ἐλπίδι* L¹VR *μηκέτι*] *μηκέτοι* V *μηκέτη, η* finale ex corr. C *τὴν*] *τῆσ* C *ἐν*] *ἐπὶ* V 10 *δεξιᾶσ* R 11 *γνώσεσθαι* AM 12 *πιεζόμενον*] *παιζόμενον* L¹ *moenia sua ludum fore* Lat *παιδιὰν ἐσόμενον* Hudson 13 *γαλιλαῖοι* L¹ 15 *οὐ μόνον* s. m. 2 L 16 *μετῆν, η* i. ras. C *οὐδὲ* VRC *προειληπτο* ML 18 *προέλθοιεν*] *παρέλθοιεν* M *προσέλθοιεν* VRC *τὰς*] *τὰ* L¹ 19 *δὲ* LVRC 20 *ἀπειθοῦντας*] *ἀπιστοῦντασ* (*ι* i. ras. A) AMLVRC *renitentibus* Lat *συναναγκάζειν* L 21 *τῷ*] *τῶν* A¹ *τῶ τῶν* L fort. recte 23 *δὲ*] *τε* L *nam* Lat *οὐδὲ*] *οὔτε* LC 24 *πάντων*] *πάντωσ* L *τε*] *δὲ* L 25 *ἦτον* L¹ *βιαζόμενον* L

101 *φέρειν δ' ἐκείνῳ μὲν οὐδεμίαν βλάβην τὰ τῆς ὑπερθέσεως· τί γὰρ
ἄν τις ἐν νυκτὶ βουλεύσαιτο δρασμοῦ πλέον ἐξὸν περιστρατοπεδεύ-
102 σαντα παραφυλάξαι; μέγα δὲ κέρδος αὐτοῖς τὸ μηδὲν παραβῆναι
τῶν πατρίων ἐθῶν. πρέπει δὲ τῷ παρὰ προσδοκίαν εἰρήνην χαρι-
103 ζομένῳ τοῖς σωζομένοις τηρεῖν καὶ τοὺς νόμους." τοιούτοις ἐσο-
φίζετο τὸν Τίτον, οὐ τοσοῦτον τῆς ἑβδομάδος στοχαζόμενος, ὅσον
τῆς αὐτοῦ σωτηρίας· ἐδεδοίκει δὲ ἐγκαταληφθῆναι παραχρῆμα τῆς
πόλεως ἁλούσης ἐν νυκτὶ καὶ φυγῇ τὰς ἐλπίδας ἔχων τοῦ βίου.
104 θεοῦ δ' ἦν ἔργον ἄρα τοῦ σώζοντος τὸν Ἰωάννην ἐπὶ τὸν τῶν
Ἱεροσολύμων ὄλεθρον τὸ μὴ μόνον πεισθῆναι Τίτον τῇ σκήψει
τῆς ὑπερθέσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως πορρωτέρω στρατοπεδεύ-
105 σασθαι πρὸς Κυδασοῖς· μεσόγειος δέ ἐστι Τυρίων κώμη καρτερά,
διὰ μίσους ἀεὶ καὶ πολέμου Γαλιλαίοις, ἔχουσα πλῆθός τε οἰκη-
τόρων καὶ τὴν ὀχυρότητα τῆς πρὸς τὸ ἔθνος διαφορᾶς ἐφόδια.*
106 4. *Νυκτὸς δ' ὁ Ἰωάννης ὡς οὐδεμίαν περὶ τῇ πόλει Ῥωμαίων
ἑώρα φυλακήν, τὸν καιρὸν ἁρπασάμενος οὐ μόνον τοὺς περὶ αὐτὸν
ὁπλίτας ἀλλὰ καὶ τῶν ἀργοτέρων συχνοὺς ἅμα ταῖς γενεαῖς ἀνα-
107 λαβὼν ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἔφευγε. μέχρι μὲν οὖν εἴκοσι σταδίων
οἷόν τε ἦν συνεξαγαγεῖν γυναικῶν καὶ παιδίων ὄχλον ἀνθρώπῳ
κατασπερχομένῳ τοῖς ὑπὲρ αἰχμαλωσίας καὶ τοῦ ζῆν φόβοις, περαι-*

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 4 p. 229.

1 *δὲ* LVR *τὰ*] *τὰ·* A *τί* — 3 *παραφυλάξαι*] *quod enim unius noctis spatium praeter fugae consilium ceperit, praesertim cum id obseruare circumsedentem nemo prohibeat* Lat 2 *δρασμοῦ* spurium putat Destinon *παρα-* (ξαι) *στρατοπεδεύσαντα* L[1] *περιστρατευσαντα* C 3 *παραφυλάττειν* (s. m. 1 L, s. m. 2 V) LV *παραβῆναι*] *despicere* Lat 4 *πατριῶν* PM *ἐθῶν*] *νόμων* ed. pr. *πρέπει*] *decere* Lat *πρέπειν* Dindorf *τῷ*] *τὸ* C *χαριζομένωι*, *ωι* ex *ων* corr. V 7 *αὐτοῦ* PA[1]MVR *ἑαυτοῦ* LC *δὲ*] *δ'* L *γαρ* (sic) i. ras. R *enim* Lat *ἐγκαταλειφθῆναι* PA[1]LV[2] *ne — solus destitueretur* Lat 9 *δὲ* VRC *σώσαντοσ* VRC *τὸν* om. L[1] *τὸν τῶν*] *τὸν* (*ὁ* ex *ῶ* corr. V) LV *τῶν* R *τῷ τῶν* (et *ὀλέθρῳ*) Dindorf ex cod. L. B. 10 *Ἱεροσολύμων*] P[1]LVRCLat *ἱεροσολυμιτῶν* AM et ex corr. P *σκέψει* C 11 *ὑποθέσεωσ* L *πορρωτέρω*] *ἀπωτέρω* L *στρατοπεδεύσασ* V 12 *Κυδασοῖς*] *κυδακοῖσ* PAL[2] *κυδαιοσοῖσ* ut uid. L[1] *κυδοισσοῖσ* MCLips *κυδυσσοῖσ* VR *cydysan* aut *cydissam* Lat; *Κάδασα* uocatur supra II 459, *Κύδισσα* Ant. Iud. IX 235 *δ'* L 13 *διὰ*] *καὶ διὰ* L

14 *ὀχυρωτάτην* VR *τῆς*] *διτῆσ* (*δι* deletum) C *ἐφόδια*] *ἐφοδείαν* R *ἐφόδιον* (*αν* s. m. 2) V 15 *δὲ* LVRC *ὡς* om. Dindorf ex cod. L. B. *οὐδεμίαν*] *οὔτε μίαν* PAM *Ῥωμαίων* s. P 16 *ἑωρακὼς* Dindorf ex cod. L. B. *ἁρπασάμενος*] *ἀσπασάμενοσ* L[1] 18 *σταδίων*] *σταδίων ὡσ* VRC 19 *συνεξαγαγεῖν*, *εξ* s. C *γυναικῶν — ὄχλον*] *mulieres ac pueros* (*paruulos* cod. Vat.) *aliamque multitudinem* Lat *παιδίων*] *παίδων* AM 20 *φόβοις*] *φόβοισ οἳ συνεξελθόντεσ εἵποντο* C *φόβοις εἵποντο* Cocceji; cf. Holwerda p. 155 *περετέρω* R et ut uid. V[1]

τέρω δὲ προκόπτοντος ἀπελείποντο, καὶ δειναὶ τῶν ἑωμένων ἦσαν
ὀλοφύρσεις· ὅσον γὰρ ἕκαστος τῶν οἰκείων ἐγίνετο πορρωτέρω, 108
τοσοῦτον ἐγγὺς ὑπελάμβανεν εἶναι τῶν πολεμίων, παρεῖναί τε ἤδη
τοὺς αἰχμαλωτισομένους δοκοῦντες ἐπτόηντο, καὶ πρὸς τὸν ἀλλήλων
ἐκ τοῦ δρόμου ψόφον ἐπεστρέφοντο καθάπερ ἤδη παρόντων οὓς
ἔφευγον· ἀνοδίαις τ' ἐνέπιπτον οἱ πολλοί, καὶ περὶ τὴν λεωφόρον 109
ἡ τῶν φθανόντων ἔρις συνέτριβεν τοὺς πολλούς. οἰκτρὸς δὲ γυναι- 110
κῶν καὶ παιδίων ὄλεθρος ἦν, καί τινες πρὸς ἀνακλήσεις ἀνδρῶν
τε καὶ συγγενῶν ἐθάρσησαν μετὰ κωκυτῶν ἱκετεύουσαι περιμένειν.
ἀλλ' ἐνίκα τὸ Ἰωάννου παρακέλευσμα σώζειν ἑαυτοὺς ἐμβοῶντος 111
καὶ καταφεύγειν ἔνθα καὶ περὶ τῶν ἀπολειπομένων ἀμυνοῦνται
Ῥωμαίους ἂν ἁρπαγῶσι. τὸ μὲν οὖν τῶν διαδιδρασκόντων πλῆθος
ὡς ἕκαστος ἰσχύος εἶχεν ἢ τάχους ἐσκέδαστο.

5. Τίτος δὲ μεθ' ἡμέραν ἐπὶ τὰς συνθήκας πρὸς τὸ τεῖχος 112
παρῆν. ἀνοίγει δ' αὐτῷ τὰς πύλας ὁ δῆμος, καὶ μετὰ τῶν γενεῶν 113
προελθόντες ἀνευφήμουν ὡς εὐεργέτην καὶ φρουρᾶς ἐλευθερώσαντα
τὴν πόλιν· ἐδήλουν γὰρ ἅμα τὴν τοῦ Ἰωάννου φυγὴν καὶ παρεκά- 114
λουν φείσασθαί τε αὐτῶν καὶ παρελθόντα τοὺς ὑπολειπομένους
τῶν νεωτεριζόντων κολάσαι. ὁ δὲ τὰς τοῦ δήμου δεήσεις ἐν δευ- 115
τέρῳ θέμενος μοῖραν ἔπεμπε τῶν ἱππέων Ἰωάννην διώξουσαν, οἳ

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 4 p. 229.

1 *ἀπελίποντο* P *ἀπελειπ·το* (ον suprascr.) (eras. *ε*) L *ἐπελείποντο* VR *ἑωμένων*] *ἐσομένων* C 2 *αἱ ὀλοφύρσεισ* L *ἐγένετο* L 3 *ἐγγυς*] *propiorem* Lat *ἔγγιον* Herwerden *παρῆναι* P 4 *ἐπτώηντο* ex corr. C *τὸν*] *τῶν* LR *ἀλλήλλων, λ* post *ή* ex *η* corr. C 6 *ἀνοδίαις — πολλοὶ*] *multique simul ruebant* Lat *ἀνωδίαισ* C *τε* VRC *λεοφόρον* P 7 *φθανόντων, των* s. P *πολλοὺς*] *πολεμίουσ* C *οἰκτρὸς*] L[1] Hudson *miserabile* Lat *οἶκτοσ* PAMVRC et ex corr. L 8 *παιδίων*] *παίδων* M *νηπίων* L *infantium* Lat 9 *συγγενῶν*] VRC *γυναικῶν* PAML *propinquos* Lat *ἐθάρρησαν* L *κωκυτῶν*] *γυναι* | *κῶνκυτῶν* (*γυναικῶν* deletum) C *ἱκετεύουσαι*] *ἱκετεῦσαι* VRC cf. Holwerda p. 155 10 *ἀλλὰ* L *παρακέλευμα* PA[1] *προκέλευσμα* corr. ex *προβούλευμα* L *ἐκβοῶντοσ* P *inclamantis* Lat 11 *καταφυγεῖν* VR *ἀπολειπομένων*] *ἀπειλουμένων* C *ἀμύνονται* L[1]C 12 *διαδράντων* L *qui fugerant* Lat 13 *ἢ*] *ἡ* A *ἢ τάχους*] *cito* Lat, quem *ἢ τάχος* legisse uideri adnotat Destinon 15 *παρῆν πρὸσ τὸ τεῖχοσ* tr. C *ἀνόγει* V[1] *δὲ* VRC *γενεῶν*] *·γενεῶν* (eras. uid. *α*) P *τέκνων καὶ γυναικῶν* L *coniugibus* Lat *γρ μετὰ γυναικῶν* i. marg. AM 16 *προελθόντες*] Niese *προσελθόντεσ* codd. *adeuntes* Lat *ἀνευφήμουν*] P et ex corr. A *ἀνευφημουντεσ* A[1] *ἀνευφήμουν τε* MLVRC *ἐλευθερώσαντα, λευ* i. ras. V 17 *ἐδήλον* R *τοῦ* suppl. P *φυγὴν* ex *φυγεῖν* corr. A 18 *τε* om. PAM *αὐτῶν, ῶν* ex *οῦ* corr. A *ἐπιλειπομένουσ* PAMLVR 19 *τὰσ δεήσεισ τοῦ δήμου* tr. PAMVRC 20 *τιθέμενοσ* L *ἔπεμπε·* A *ἐπέπεμπεν* L *οἳ*] *οἱ δὲ* L

τὸν μὲν οὐ καταλαμβάνουσιν, ἔφθη γὰρ εἰς Ἱεροσόλυμα διαφυγών,
τῶν δὲ συναπαράντων ἀποκτείνουσι μὲν εἰς ἑξακισχιλίους, γύναια
δὲ καὶ παιδία τρισχιλίων ὀλίγον ἀποδέοντα περιελάσαντες ἀνήγαγον.
116 ὁ δὲ Τίτος ἤχθετο μὲν ἐπὶ τῷ μὴ παραχρῆμα τιμωρήσασθαι τὸν
Ἰωάννην τῆς ἀπάτης, ἱκανὸν δὲ ἀστοχήσαντι τῷ θυμῷ παραμύθιον
ἔχων τὸ πλῆθος τῶν αἰχμαλώτων καὶ τοὺς διεφθαρμένους εἰσῄει
117 τε ἀνευφημούμενος εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις ὀλίγον τοῦ
τείχους παρασπάσαι κελεύσας νόμῳ καταλήψεως ἀπειλαῖς μᾶλλον
118 ἢ κολάσει τοὺς ταράσσοντας τὴν πόλιν ἀνέστελλε· πολλοὺς γὰρ ἂν
καὶ διὰ τὰ οἰκεῖα μίση καὶ διαφορὰς ἰδίας ἐνδείξασθαι τοὺς ἀναι-
τίους, εἰ διακρίνοι τοὺς τιμωρίας ἀξίους· ἄμεινον δ' εἶναι μετέω-
ρον ἐν φόβῳ τὸν αἴτιον καταλιπεῖν ἤ τινα τῶν οὐκ ἀξίων αὐτῷ
119 συναπολεῖν· τὸν μὲν γὰρ ἴσως καὶ σωφρονῆσαι δέει κολάσεως τὴν
ἐπὶ τοῖς παρῳχηκόσι συγγνώμην αἰδούμενον, ἀδιόρθωτον δὲ τὴν
120 ἐπὶ τοῖς παραναλωθεῖσι τιμωρίαν εἶναι. φρουρᾷ μέντοι τὴν πόλιν
ἠσφαλίσατο, δι' ἧς τούς τε νεωτερίζοντας ἐφέξειν καὶ τοὺς εἰρη-
νικὰ φρονοῦντας θαρραλεωτέρους καταλείψειν ἔμελλεν. Γαλιλαία
μὲν οὖν οὕτως ἑάλω πᾶσα, πολλοῖς ἱδρῶσι προγυμνάσασα Ῥωμαίους
ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα.
121 III. 1. Πρὸς δὲ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἰωάννου ὁ πᾶς δῆμος ἐξεκέ-
χυτο, καὶ περὶ ἕκαστον τῶν συμπεφευγότων μυρίος ὅμιλος συνη-

PAMLVRCLatHegesippus IV 4 p. 230. Suidas s. *ἐνδείκνυμι*.

2 *ἀποκτένουσι* PAMVR *ἀποκτέννουσι* C 3 *παιδία* ex *παιδι* · · corr. A *ἑξακισχιλίους*] *duo milia* LatHeg *ἀνήγαγον*] *ἀπήγαγον* L[1] *ἐπανῆγον* C 4 *τῷ*] *τὸ* PVC 5 *ἱκανὰ* C 6 *ἔχειν* C 8 *παρασπάσαι*] *κατασπάσαι* L *καταλείψεωσ* V *μᾶ^{λ}λον* C 9 *κολάσει* · · (eras. uid. *σι*) L *κολάσσει* V *κολάσεσι* C *πολλοὺς* — 10 *ἀναιτίους* habet Suidas *γὰρ ἂν*] *γὰρ* L[1] Suid *δ' ἂν* VRC 10 *καὶ* om. Suid *μίσει* P *ἀνετίουσ* C 11 *διακρίνοιτο* C *δὲ* VRC 12 *ἐν φόβω μετέωρον* tr. C *καταλειπεῖν* PA *τῶν οὐκ ἀξίων*] *οὐκ ἄξιον* VR 13 *συναπο^{λ}λεῖν* (s. m. 2) R *συναπελθεῖν* VC *cum (eo) perdere* Lat *συνανελεῖν* L. Dindorf *καὶ*] *κἂν* Bekker *σωφρονίσαι* L *modestiorem futurum* Lat, unde *σωφρονήσειν* Niese *δέει* — 14 *αἰδούμενον*] *uel metu supplicii uel quod erubesceret* Lat *δέει*] *φόβωι δέει* L *δέει κολάσεως*] *δίχα κολάσεως* aut *δέει κολάσεως ἢ* Destinon 14 *παρωχημένοισ* M *συγνώμην* R *δὲ τὴν*] *δ' ἦν* L[1] *δὲ τοῖσ* C 15 *μέντοι*] *μὲν οὖν* L *δὲ* V *tamen* Lat 16 *ἠσφαλίσαντο* P *τε* om. L *νεωτερίσαντασ* L 17 i. marg. *ι'* C 18 *οὖν* om. AMLVRC *πο* | · *λλοῖσ* P *προγυμνάσασα, προ* s. P *postquam exercuit* Lat 19 *ἐπὶ*] *ἐπὶ δὲ* LVRLat *ἐπειδὴ δὲ* C 20 *δὲ* om. LVRCLat *ἰωανου* C 21 *συμπεφευγόντων* L[1] *μυρίοισ* V[1] *ὁ^{λ}μιλοσ* (s. m. 2) R *συνηθροισμένοσ* MV[2]RC *συνηθρησμένοσ* V[1]

θροισμένοι τὰς ἔξωθεν συμφορὰς ἀνεπυνθάνοντο. τῶν δὲ τὸ μὲν 122
ἆσθμα θερμὸν ἔτι κοπτόμενον ἐδήλου τὴν ἀνάγκην, ἠλαζονεύοντο
δὲ κἀν κακοῖς, οὐ πεφευγέναι Ῥωμαίους φάσκοντες, ἀλλ' ἥκειν πολε-
μήσοντες αὐτοὺς ἐξ ἀσφαλοῦς· ἀλογίστων γὰρ εἶναι καὶ ἀχρήστων 123
παραβόλως προκινδυνεύειν περὶ Γίσχαλα καὶ πολίχνας ἀσθενεῖς,
δέον τὰ ὅπλα καὶ τὰς ἀκμὰς ταμιεύεσθαι τῇ μητροπόλει καὶ συμ-
φυλάσσειν. ἔνθα δὴ παρεδήλουν τὴν ἅλωσιν τῶν Γισχάλων, καὶ 124
τὴν λεγομένην εὐσχημόνως ὑποχώρησιν αὐτῶν οἱ πολλοὶ δρασμὸν
ἐνενόουν. ὡς μέντοι τὰ περὶ τοὺς αἰχμαλωτισθέντας ἠκούσθη, 125
σύγχυσις οὐ μετρία κατέσχε τὸν δῆμον, καὶ μεγάλα τῆς ἑαυτῶν
ἁλώσεως συνελογίζοντο τὰ τεκμήρια. Ἰωάννης δ' ἐπὶ μὲν τοῖς κατα- 126
ληφθεῖσιν ἧττον ἠρυθρία, περιιὼν δ' ἑκάστους ἐπὶ τὸν πόλεμον
ἐνῆγεν ταῖς ἐλπίσιν, τὰ μὲν Ῥωμαίων ἀσθενῆ κατασκευάζων, τὴν
δ' οἰκείαν δύναμιν ἐξαίρων, καὶ κατειρωνευόμενος τῆς τῶν ἀπεί- 127
ρων ἀγνοίας, ὡς οὐδ' ἂν πτερὰ λαβόντες ὑπερβαῖέν ποτε Ῥωμαῖοι
τὸ Ἱεροσολύμων τεῖχος οἱ περὶ ταῖς Γαλιλαίων κώμαις κακοπα-
θοῦντες καὶ πρὸς τοῖς ἐκεῖ τείχεσι κατατρίψαντες τὰς μηχανάς.
2. Τούτοις τὸ πολὺ τῶν νέων προσδιεφθείρετο καὶ πρὸς [μὲν] 128
τὸν πόλεμον ἦρτο, τῶν δὲ σωφρονούντων καὶ γηραιῶν οὐκ ἦν ὅστις
οὐ τὰ μέλλοντα προορώμενος ὡς ἤδη τῆς πόλεως οἰχομένης ἐπένθει.
ὁ μὲν οὖν δῆμος ἦν ἐν τοιαύτῃ συγχύσει, προδιέστη δὲ τὸ κατὰ 129
τὴν χώραν πλῆθος τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις στάσεως. ὁ μὲν γὰρ Τίτος 130
ἀπὸ Γισχάλων εἰς Καισάρειαν, Οὐεσπασιανὸς δὲ ἀπὸ Καισαρείας
εἰς Ἰάμνειαν καὶ Ἄζωτον ἀφικόμενος παρίσταταί τε αὐτὰς καὶ

PAMLVRCLatHegesippus IV 6 p. 231. ExcPeiresc.

1 ἀνεπυνθάνετο MVRC 3 καὶ ἐν VRC τουσ ῥωμαίουσ LC ηκειν] εἴκειν C πολεμήσοντασ L¹ 5 κινδυνεύειν L 6 ἀκμὰς] αἰχμὰσ VRC *uigorem* Lat συνφυλάσσειν PA 7 ἔνθα δὴ — 9 ἐνενόουν] *significando tamen excidium giscalorum etiam quam dicebant honestam discessionem suam ut primi fugam esse intellegerent prodiderunt* Lat; ante ἔνθα aliquid excidisse putat Destinon δη] δὴ καὶ M παρεδήλου L 8 εὐσχημόνως] εὐσχήμονον corr. ex εὐσχημόνων R 9 τοὺς] τῆσ V¹ 10 σύχυσισ L σύγχησισ C αὐτῶν AM¹VR αὑτῶν ex corr. M 11 ἐλογίζοντο L τὰ om. L δ'] δὲ V²RC μὲν V¹ καταλειφθεῖσιν A¹L¹Lat 12 ἦτον A¹ περιιὼν] παριὼν P δὲ LVRC 13 ἐνῆγε] ἦγε V¹ 14 δὲ LVRC τῆς] τοῖσ C 18 πολὺ] πολὺ μὲν ex corr. A fort. recte προσδιεφθείρετο] διεφθεί-ρετο L μὲν] expunxit A seclusit Bekker καὶ — 19 ἦρτο om. Lat 19 σωφρόνων L 21 συγχήσει V¹C προδιέστη] προέστη Exc, quae hinc incipiunt 22 τῆς] τοῖσ C ὁ — 364,2 προσκεχωρηκότων om. Exc 23 δ' M 24 ἰάμνιαν (ιάμνιαν L) ALC ἰάμν·ιαν, ἰά ex ἄ corr., s. m. 2 V αὐτὰς] αὐταῖσ PAMLVR *utramque* Lat

φρουροὺς ἐγκαταστήσας ὑπέστρεψε πολὺ πλῆθος ἐπαγόμενος τῶν ἐπὶ
131 δεξιᾷ προσκεχωρηκότων. ἐκινεῖτο δ' ἐν ἑκάστῃ πόλει ταραχὴ καὶ
πόλεμος ἐμφύλιος, ὅσον τε ἀπὸ Ῥωμαίων ἀνέπνεον εἰς ἀλλήλους
τὰς χεῖρας ἐπέστρεφον. ἦν δὲ τῶν ἐρώντων τοῦ πολέμου πρὸς τοὺς
132 ἐπιθυμοῦντας εἰρήνης ἔρις χαλεπή. καὶ πρῶτον μὲν ἐν οἰκίαις
ἥπτετο τῶν ὁμονοούντων πάλαι τὸ φιλόνεικον, ἔπειτα ἀφηνιάζοντες
ἀλλήλων οἱ φίλτατοι [λαοὶ] καὶ συνιὼν ἕκαστος πρὸς τοὺς τὰ αὐτὰ
133 προαιρουμένους ἤδη κατὰ πλῆθος ἀντετάσσοντο. καὶ στάσις μὲν
ἦν πανταχοῦ, τὸ νεωτερίζον δὲ καὶ τῶν ὅπλων ἐπιθυμοῦν ἐπεκράτει
134 νεότητι καὶ τόλμῃ γηραιῶν καὶ σωφρόνων. ἐτράποντο δὲ πρῶτον
μὲν εἰς ἁρπαγὰς ἕκαστοι τῶν ἐπιχωρίων, ἔπειτα συντασσόμενοι
κατὰ λόχους ἐπὶ λῃστείαν τῶν κατὰ τὴν χώραν, ὡς ὠμότητος καὶ
παρανομίας ἕνεκεν αὐτοῖς μηδὲν Ῥωμαίων τοὺς ὁμοφύλους διαφέρειν καὶ πολὺ τοῖς πορθουμένοις κουφοτέραν δοκεῖν τὴν ὑπὸ Ῥωμαίοις ἅλωσιν.
135 3. Οἱ φρουροὶ δὲ τῶν πόλεων τὰ μὲν ὄκνῳ τοῦ κακοπαθεῖν,
τὰ δὲ μίσει τοῦ ἔθνους οὐδὲν ἢ μικρὰ προσήμυνον τοῖς κακουμένοις,
μέχρι κόρῳ τῶν κατὰ τὴν χώραν ἁρπαγῶν ἀθροισθέντες οἱ τῶν
πανταχοῦ συνταγμάτων ἀρχιλῃσταὶ καὶ γενόμενοι πονηρίας στῖφος
136 εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα παρεισφθείρονται, πόλιν ἀστρατήγητον καὶ
πατρίῳ μὲν ἔθει πᾶν ἀπαρατηρήτως δεχομένην τὸ ὁμόφυλον, τότε
δ' οἰομένων ἁπάντων τοὺς ἐπιχεομένους πάντας ἀπ' εὐνοίας ἥκειν
137 συμμάχους. ὃ δὴ καὶ δίχα τῆς στάσεως ὕστερον ἐβάπτισεν τὴν

PAMLVRCLat Hegesippus IV 6 p. 231 Exc Peiresc.

1 ἐπὶ] ἐν P 2 ἐκινείτω P δ'] δὲ PVRC γὰρ Exc ἑκάστη, η ex ω corr. A 3 ἐμφύλιοσ, ι uid. eras. V ὅσον] PAMLLat ὅσοι VRCExc ἀπὸ] ὑπὸ M 4 ἐρώντων] ἐπιθυμούντων LExc τοῦ om. LExc πολέμου·, eras. σ L πολέμουσ Exc 5 εἰρήνην (ν finale i. ras. m. 3 V)VExc ἐν om. L^1 οἰκείαισ L^1Exc 6 ἥπτετο, ετο i. ras. A τῶν μὴ ὁμονοούντων V ἀφηνιάζοντες] ἀφανίζοντεσ C 7 λαοὶ expunxit A αὐτὰ] αὐτὰ φρονούντασ καὶ Exc 8 πλῆθος] τὸ πλῆθοσ, τὸ expunctum A ἤδη] *aperte iam* Lat ἀντετάσσοντο, anterius σ ex ρ corr. uid. L ἀνετάσσοντο Exc 9 τὸ] τὸν V^1 νεωτερίζων Exc ἐπιθυμοῦν] ἐπεθύμουν VR^1 ἐπεθύμει C ἐπεκράτει τε (τε ex τῇ corr. m. 2 R) VRCLips 10 νεώτητι P 11 ἕκαστοσ C συνταξάμενοι LExc 12 λῃστείασ LExc χώραν] χώραν ἐξῄεσαν M 13 μηδὲν αὐτοῖσ tr. LVRCExc 14 πορθουμένοις] ὁμοφύλοισ P ῥωμαίουσ VC ῥωμαίων LExc fort. recte 16 κακοπαθεῖν] παθεῖν P i. marg. ιαʹ C 17 κακουμένοισ, κα ex και corr. uid. C 20 εἰς τὰ] εἴσ τε LExc προσφθείρονται Exc 21 δεχομένησ R τότε] *tunc praecipue* Lat 22 δὲ AVRCExc ἁπάντων s. P ἐπεισχεομένουσ MC ἐπι·χεομένουσ, eras. σ V εἴκειν C 23 ὃ] LLatExc οἳ PAMVRC ἐβάπτισαν PAMVRC

πόλιν· πλήθει γὰρ ἀχρήστῳ καὶ ἀργῷ προεξαναλώθη τὰ τοῖς μαχί-
μοις διαρκεῖν δυνάμενα, καὶ πρὸς τῷ πολέμῳ στάσιν τε ἑαυτοῖς
καὶ λιμὸν ἐπικατεσκεύασαν.
4. Ἄλλοι τε ἀπὸ τῆς χώρας λῃσταὶ παρελθόντες εἰς τὴν πόλιν 138
καὶ τοὺς ἔνδον προσλαβόντες χαλεπωτέρους οὐδὲν ἔτι τῶν δεινῶν
παρίεσαν· οἵ γε οὐ μόνον ἁρπαγαῖς καὶ λωποδυσίαις τὴν τόλμαν 139
ἐμέτρουν, ἀλλὰ καὶ μέχρι φόνων ἐχώρουν, οὐ νυκτὸς ἢ λαθραίως
ἢ ἐπὶ τοὺς τυχόντας, ἀλλὰ φανερῶς καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ τῶν ἐπι-
σημοτάτων καταρχόμενοι. πρῶτον μὲν γὰρ Ἀντίπαν, ἄνδρα τοῦ βασι- 140
λικοῦ γένους καὶ τῶν κατὰ τὴν πόλιν δυνατωτάτων, ὡς καὶ τοὺς δημο-
σίους θησαυροὺς πεπιστεῦσθαι, συλλαβόντες εἷρξαν· ἐπὶ τούτῳ 141
Ληουίαν τινὰ τῶν ἐπισήμων καὶ Συφὰν υἱὸν Ἀρεγέτου, βασιλικὸν δ'
ἦν καὶ τούτων τὸ γένος, πρὸς δὲ τοὺς κατὰ τὴν χώραν προύχειν
δοκοῦντας. δεινὴ δὲ κατάπληξις εἶχε τὸν δῆμον, καὶ καθάπερ κατει- 142
λημμένης τῆς πόλεως πολέμῳ τὴν καθ' αὑτὸν ἕκαστος σωτηρίαν ἠγάπα.
5. Τοῖς δ' οὐκ ἀπέχρη τὰ δεσμὰ τῶν συνειλημμένων, οὐδὲ 143
ἀσφαλὲς ᾤοντο τὸ μέχρι πολλοῦ δυνατοὺς ἄνδρας οὕτω φυλάσσειν·
ἱκανοὺς μὲν γὰρ εἶναι καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν πρὸς ἄμυναν οὐκ ὀλι- 144
γάνδρους ὄντας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν δῆμον ἐπαναστήσεσθαι τάχα
κινηθέντα πρὸς τὴν παρανομίαν. δόξαν οὖν ἀναιρεῖν αὐτοὺς Ἰωάν- 145
νην τινὰ πέμπουσιν τὸν ἐξ αὐτῶν εἰς φόνους προχειρότατον· Δορ-
κάδος οὗτος ἐκαλεῖτο παῖς κατὰ τὴν ἐπιχώριον γλῶσσαν· ᾧ δέκα

PAMLVRCLatHegesippus IV 6 p. 231 Exc Peiresc.

1 προεξαναλώθη, θη s. m. 2 L προεξανηλώθη MVRC 2 στάσιν] σπάνιν Destinon ἑαυτοῖς] PLExc αὐτοῖσ AMVRC *his* Lat 3 λοιμὸν Destinon κατεσκεύασαν LExc 5 οὐδὲν ἔτι] οὐδέν τι MVRC fort. recte *nullum* Lat 6 παρήεσαν, η i. ras. m. 2 L παρείασαν MVRC οὐ μόνον] οὐχ Destinon τόλμαν] πόλιν C 7 ἀνεμέτρουν C 8 ἢ] οὐδ' V οὐδὲ R ἐπισημωτάτων PC[1] 9 βασιλικοῦ] LExc βασιλείου PAMVRC 10 δυνατωτάτων] PALCExc δυνατώτατον MVRLat 11 πεπιστεῦθαι L[1]V[1]C et ex corr. A εἷρξαν P 12 Ληουίαν] ληουβίαν P ληουΐβιαν A ληβίαν LExc λευΐαν C *leuiam* LatHeg Συφὰν] P συφᾶν ALExc σωφᾶν M σώφαν VR σοφᾶν C *foam* cod. Vat. *foriam* cod. Berol. Lat *foras* (nom.) Heg υἱὸν — 13 γένος] om. Exc *filium rageti et ipsum ragetum regalis similiter utrumque familiae* Lat Ἀρεγέτου] ῥεγέτου L ῥαγώλου M ῥεγώλου VR ῥαγουήλου C βασιλικὸν] τοῦ βασιλικοῦ P δὲ VRC 16 δὲ LVRCExc ἀπέχρη] ἀπέχρησεν L απέχρησε Exc ἀπέχρι C οὐδ' LExc 17 ἀσφαλῶσ L[1]Exc τὸ om. ALVRCExc 18 καὶ om. L[1]Exc αὐτῶν] τῶν L[1]Exc 19 ἐπαναστήσασθαι PA[1] 21 τινὰ om. Exc πέμπουσιν τὸν ἐξ αὐτῶν] AMLVLips πέμπουσιν τῶν ἐξ αὐτῶν P τῶν ἐξ αὐτῶν πέμπουσιν C πέμπουσι σὺν τοῖσ ἀμφ' αὐτὸν (σὺν — αὐτὸν i. ras. m. 2) R πέμπουσιν Exc φόνον C προχειρώτατον A Δορκάδος — 22 γλῶσσαν om. Exc 22 οὗτος iterauit C[1] ᾧ δέκα] ὠιδέκα, litt. ῶι δέ i. ras. pressius scriptae m. 2 V ῷ δὲ καὶ R[1] ῷ δὲ ex corr. R et ut uid. Lips. m. 1

συνελθόντες εἰς τὴν εἱρκτὴν ξιφήρεις ἀποσφάττουσιν τοὺς συνειλημ-
146 *μένους. παρανομήματι δ' ἐν τηλικούτῳ μεγάλως ἀπεψεύδοντο καὶ*
προφάσεις [ἀνέπλαττον]· διαλεχθῆναι γὰρ αὐτοὺς Ῥωμαίοις περὶ
παραδόσεως τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ προδότας ἀνῃρηκέναι τῆς κοινῆς
ἐλευθερίας ἔφασκον, καθόλου τ' ἐπηλαζονεύοντο τοῖς τολμήμασιν
ὡς εὐεργέται καὶ σωτῆρες τῆς πόλεως γεγενημένοι.
147 6. *Συνέβη δὲ εἰς τοσοῦτον τὸν μὲν δῆμον ταπεινότητος καὶ*
δέους, ἐκείνους δὲ ἀπονοίας προελθεῖν, ὡς ἐπ' αὐτοῖς εἶναι καὶ τὰς
148 *χειροτονίας τῶν ἀρχιερέων. ἄκυρα γοῦν τὰ γένη ποιήσαντες, ἐξ ὧν*
κατὰ διαδοχὰς οἱ ἀρχιερεῖς ἀπεδείκνυντο, καθίστασαν ἀσήμους καὶ
149 *ἀγενεῖς, ἵν' ἔχοιεν συνεργοὺς τῶν ἀσεβημάτων· τοῖς γὰρ παρ' ἀξίαν*
ἐπιτυχοῦσι τῆς ἀνωτάτω τιμῆς ὑπακούειν ἦν ἀνάγκη τοῖς παρα-
150 *σχοῦσι. συνέκρουον δὲ καὶ τοὺς ἐν τέλει ποικίλαις ἐπινοίαις καὶ*
λογοποιίαις, καιρὸν ἑαυτοῖς ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους τῶν κωλυόντων
φιλονεικίαις ποιούμενοι, μέχρι τῶν εἰς ἀνθρώπους ὑπερεμπλησθέντες
ἀδικημάτων ἐπὶ τὸ θεῖον μετήνεγκαν τὴν ὕβριν καὶ μεμιασμένοις
τοῖς ποσὶ παρῄεσαν εἰς τὸ ἅγιον.
151 7. *Ἐπανισταμένου τε αὐτοῖς ἤδη τοῦ πλήθους, ἐνῆγε γὰρ ὁ*
γεραίτατος τῶν ἀρχιερέων Ἄνανος, ἀνὴρ σωφρονέστατος καὶ τάχα
ἂν διασώσας τὴν πόλιν, εἰ τὰς τῶν ἐπιβούλων χεῖρας ἐξέφυγεν, οἱ
δὲ τὸν νεὼν τοῦ θεοῦ φρούριον αὐτοῖς καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου
ταραχῶν ποιοῦνται καταφυγήν, καὶ τυραννεῖον ἦν αὐτοῖς τὸ ἅγιον.

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 6 p. 231 Exc. Peiresc.

1 *συνελθόντεσ*, *ν* ante *τ* deletum L   *εἱρκτὴν* P   *τοὺς συνειλημμένους*] *γρ τοὺσ εἰργμένουσ παρανομηματι δ' ἐν* (*δε ἐπι* A) *τηλικούτω μεγάλην ἀπεψεύδοντο πρόφασιν· διαλεχθῆναι γὰρ* i. marg. PA   *συνειλημμένους*] *εἰργμένουσ* LCExc et i. marg. M *quos comprehenderant* Lat   2 *παρανομήματι* — 3 *ἀνέπλαττον*] *fingebant autem huius immanissimi sceleris causam* Lat   *δ'*] *δὲ* VR   *ἐν*] *ἐπὶ* C   *μεγάλως*] *μεγάλην* VC et i. marg. M, om. Lat   *καὶ* om. VC   *ἐπεψεύδοντο* L. Dindorf   3 *προφάσεις*] *πρόφασιν* L[1]VRCExcLat et i. marg. M   *ἀνέπλαττον*] om. L[1]VRCExcLat *ἀνεπλάττοντο* i. marg. suppl. m. 2 L   4 *προδόντασ ἀνευρηκέναι* Exc   5 *καθόλου τ'* (*τε* LExc)] LCExcLat *κατ' ὀλίγον δὲ* (*δ'* P) PAMVR *γρ καθόλου* i. marg. M *prorsus* Lat   *ἐπηλαζονεύοντο*] *ἐπιλάλαζον* A *ἐπαλαζοντο* C *γρ καθόλου* (*κακαθόλου* A) *δὲ ἐπηλαζονεύοντο* (*ἐπιλ* — A) *τοῖσ τολμήμασιν* i. marg. PA   7 *μὲν τον* tr. VRC   8 *δὲ*] *δ'* L *δι* Exc   *προελθεῖν*] *ἐλθεῖν* V   9 *ἀρχιερέων* finiunt Exc   *ἄκυραν* R[2]   *ὧν*] *οὗ* P *ὧν* ex *ὃν* corr. A   10 *κατὰ*] *τὰσ* PA   11 *ἀγεννεῖσ* L[1]   *ἵνα* R   14 *καιρὸν, και* i. ras. minore A   15 *φιλονεικίαισ, ει* i. ras. m. 2 V   16 *μεμιαμμένοισ* VRC   17 *τοῖς* om. C   *ποσὶν* L[1] *ποσὶ, ο* ex *ρο* corr. V   *παρίεσαν* A   18 i. marg. *ιβ'* C   *πλῆθοσ* C   19 *γεραίτεροσ* PAM *γεραιότατοσ* L   *σωφρονέστατοσ ἀνὴρ* tr. L   20 *ἂν* om. L   *εἰ*] *εἰσ* A[1]   *ἐξέφυγε· χεῖρασ* tr. L   *ἐξέφυγε* C   *οἱ*] *ὁ* A[1]   21 *αὐτοῖσ* PAMLVC *sibi* Lat   22 *καταφυγὴν*] *καὶ καταφυγὴν* LA[1] *καὶ καταφυγὴ* (*η* i. ras. V) VRC

παρεκίρνατο δὲ τοῖς δεινοῖς εἰρωνεία, τὸ τῶν ἐνεργουμένων ἀλγει- 152
νότερον· ἀποπειρώμενοι γὰρ τῆς τοῦ δήμου καταπλήξεως καὶ τὴν 153
αὑτῶν δοκιμάζοντες ἰσχὺν κληρωτοὺς ἐπεχείρησαν ποιεῖν τοὺς ἀρχιε-
ρεῖς οὔσης, ὡς ἔφαμεν, κατὰ γένος αὐτῶν τῆς διαδοχῆς. ἦν δὲ 154
πρόσχημα μὲν τῆς ἐπιβουλῆς ἔθος ἀρχαῖον, ἐπειδὴ καὶ πάλαι κλη-
ρωτὴν ἔφασαν εἶναι τὴν ἀρχιερωσύνην, τὸ δὲ ἀληθὲς τοῦ βεβαιο-
τέρου [νόμου] κατάλυσις καὶ τέχνη πρὸς δυναστείαν τὰς ἀρχὰς δι'
αὑτῶν καθισταμένοις.

8. *Καὶ δὴ μεταπεμψάμενοι μίαν τῶν ἀρχιερατικῶν φυλήν,* 155
Ἐνιάχιν καλεῖται, διεκλήρουν ἀρχιερέα, λαγχάνει δ' ἀπὸ τύχης ὁ
μάλιστα διαδείξας αὐτῶν τὴν παρανομίαν, Φαννί τις ὄνομα, υἱὸς
Σαμουήλου κώμης Ἀφθίας, ἀνὴρ οὐ μόνον οὐκ ἐξ ἀρχιερέων, ἀλλ'
οὐδ' ἐπιστάμενος σαφῶς τί ποτ' ἦν ἀρχιερωσύνη δι' ἀγροικίαν.
ἀπὸ γοῦν τῆς χώρας αὐτὸν ἄκοντα σύραντες ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς 156
ἀλλοτρίῳ κατεκόσμουν προσωπείῳ τήν τ' ἐσθῆτα περιτιθέντες τὴν
ἱερὰν καὶ τὸ τί δεῖ ποιεῖν ἐπὶ καιροῦ διδάσκοντες. χλεύη δ' ἦν 157
ἐκείνοις καὶ παιδιὰ τὸ τηλικοῦτον ἀσέβημα, τοῖς δ' ἄλλοις ἱερεῦσιν
ἐπιθεωμένοις πόρρωθεν παιζόμενον τὸν νόμον δακρύειν ἐπῄει καὶ
κατέστενον τὴν τῶν ἱερῶν τιμῶν κατάλυσιν.

9. *Ταύτην τὴν τόλμαν αὐτῶν οὐκ ἤνεγκεν ὁ δῆμος, ἀλλ' ὥσπερ* 158

PAMLVRCLat Hegesippus IV 6 p. 232.

1 παρεκιρνᾶτο PAML² παρεκρίνατο L¹ εἰρωνία P τὸ om. C ἐνενεργουμένῶν C ἀλγεινότερον, ρ i. ras. 2 litt. V 2 αὐτῶν PAMVR ἑαυτῶν L 5 πρόσσχημα R μὲν om. M ἐπιβολῆς Niese 6 εἶναι om. L ἀρχιεροσύνην A¹V¹R δ' L 7 νόμου om. L¹ δι' αὐτῶν τὰσ ἀρχὰσ tr. L 8 αὐτῶν AVR 9 ἀρχιερατικῶν] ἱερατικῶν VR *sacratarum* Lat φυλῶν L φυλακὴν (ἦν supra, ακὴν expunctum) V 10 ἐνιάχιν, ιν i. ras. 3 litt. A ἐνιακεὶμ MVR ἐνιαχεῖν L ἐνιακὶν C *eniachin* Lat *eniachim* (accus.) Heg ἢ Ἰαχὶμ uel Ἰακεὶμ Lowthius Ἐλιακεὶμ Relandus διεκλήρου R δὲ VR 11 διαδείξας] διαδεξόμενοσ VR εὕρηται καὶ διαδεξόμενοσ i. marg. M Φαννί τις] φαννῖτησ MV et ex corr. A φάνι τισ L φαννίασ τίσ C *fani cuidam* ut uid. Lat *phanis quidam* Heg Φάνασος uel Φήνασος uocatur Ant. Iud. XX 227 Φινεὲς Nicephorus p. 112 ὄνομα ‖ υἱὸσ (ὄνομα i. ras. m. 2, υἱὸσ suppl. m. 2) L 12 σαμουήλου, αμου i. ras. V Ἀφθίας] φθάσ L ἄφθασ RC ἀφθᾶσ V (*ex uico*) *aphathas* Lat οὐ μόνον, litt. ουμον ex corr. M οὐκ, ου ex ο corr. M οὐκ ἐξ ἀρχιερέων] ἀνάξιοσ ἀρχιερεὺσ C 13 οὐδὲ VR ποτε VRC 15 ἀλλοτρίασ (ω supra, s. m. 2) V προσωπεῖον C τ'] τε ML²VRC γὰρ L¹ περιθέντεσ L 16 τὸ τί] ὅ L δεῖ, ει i. ras. maiore m. 2 V δ'] δὲ VR *que* Lat 17 δ'] δὲ VR *quidem* Lat ἱερεῦσισι (ν supra), σι expunctum C 18 ἐπιθεομένοισ C πεζόμενον A et ut uid V¹ 19 τιμῶν] τιμὴν C τιμῶν (σι supra, s. m. 2) V 20 τόλμην R ὥσπερ] ὡσ AMLVRC

159 ἐπὶ τυραννίδος κατάλυσιν ὥρμηντο πάντες· καὶ γὰρ οἱ προύχειν
αὐτῶν δοκοῦντες, Γωρίων τε υἱὸς Ἰωσήπου καὶ ὁ Γαμαλιήλου
Συμεών, παρεκρότουν ἔν τε ταῖς ἐκκλησίαις ἀθρόους καὶ κατ' ἰδίαν
περιιόντες ἕκαστον ἤδη ποτὲ τίσασθαι τοὺς λυμεῶνας τῆς ἐλευθε-
160 ρίας καὶ καθᾶραι τῶν μιαιφόνων τὸ ἅγιον, οἵ τε δοκιμώτατοι τῶν
ἀρχιερέων, Γαμάλα μὲν υἱὸς Ἰησοῦς Ἀνάνου δὲ Ἄνανος, πολλὰ τὸν
δῆμον εἰς νωθείαν κατονειδίζοντες ἐν ταῖς συνόδοις ἐπήγειρον τοῖς
161 ζηλωταῖς· τοῦτο γὰρ αὑτοὺς ἐκάλεσαν ὡς ἐπ' ἀγαθοῖς ἐπιτηδεύ-
μασιν ἀλλ' οὐχὶ ζηλώσαντες τὰ κάκιστα τῶν ἔργων [καὶ] ὑπερ-
βαλλόμενοι.
162 10. Καὶ δὴ συνελθόντος τοῦ πλήθους εἰς ἐκκλησίαν καὶ πάν-
των ἀγανακτούντων μὲν ἐπὶ τῇ καταλήψει τῶν ἁγίων ταῖς τε
ἁρπαγαῖς καὶ τοῖς πεφονευμένοις, οὔπω δὲ πρὸς τὴν ἄμυναν ὡρμη-
μένων τῷ δυσεπιχειρήτους, ὅπερ ἦν, τοὺς ζηλωτὰς ὑπολαμβάνειν,
καταστὰς ἐν μέσοις ὁ Ἄνανος καὶ πολλάκις εἰς τὸν ναὸν ἀπιδὼν
163 ἐμπλήσας τε τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύων „ἦ καλόν γε, εἶπεν, ἦν ἐμοὶ
τεθνάναι πρὶν ἐπιδεῖν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοσούτοις ἄγεσι κατα-
γέμοντα καὶ τὰς ἀβάτους καὶ ἁγίας χώρας ποσὶ μιαιφόνων στενο-
164 χωρουμένας. ἀλλὰ περικείμενος τὴν ἀρχιερατικὴν ἐσθῆτα καὶ τὸ
τιμιώτατον καλούμενος τῶν σεβασμίων ὀνομάτων, ζῶ καὶ φιλοψυχῶ,
μηδ' ὑπὲρ τοὐμοῦ γήρως ὑπομένων εὐκλεῆ θάνατον † εἰ δεῖ μὴ

PAMLVRCLat.

2 δοκοῦντεσ αὐτῶν tr. VRC γορρίων L γώριών, ων ex ον corr. C *gorgion* Lat *iosippi* Lat Γαμαλιήλου] MVRCLat γαμαήλου PAL συμεὼν ὁ γαμαήλου tr. L 3 παρεκροτοῦντο L τε om. VRC καὶ om. C 4 περιιόντες] παριόντεσ P 5 καθῆραι AV καθήραι R 6 γάμαλα PA ··· γαμάλα (eras. καὶ) L γαμαλὰ V γαμαλᾶ MRC ἰησοῦ VR *hiesu* Lat 7 νωθίαν PL¹ νοθίαν V¹R ἐπήγειραν VRC 8 αὐτοὺσ PA ἑαυτοὺσ L ἐκάλεσαν] ἐκέλευσαν C ὡς — 9 ὑπερβαλλόμενοι] *uti bonarum professionum aemuli ac non qui pessimam facinorum immanitatem superassent* Lat 9 ἀλλ' οὐχὶ] LLat ἄλλουσ PAMVRC, quod mauult Destinon ζηλώσαντασ C κάκιστα τῶν] κάκιστ' αὐτοὶ τῶν Destinon καὶ om. PALat ὑπερβαλόμενοι LR ὑπερβαλομένουσ C 11 εἰσ ἐκ ‖ εἰσ ἐκκλησίαν C 12 καταλείψει LV¹ 13 φονευομένοισ L οὔπω δὲ] οὐδέπω L¹ οὐδέπω δὲ L² 14 τῷ] τὸ PV¹ δυσεπιχειρίτουσ A δυσεπιχωρήτουσ L ὅπερ] ὥσπερ M 15 κατα·στὰσ A καὶ στὰσ C ὁ om. VRC ναὸν] *legem* Lat 16 τε om. L¹ ἦ — 17 τεθνάναι] *magis ait, mihi mori satis est* Lat ἦ] ἡ sic P ἢ V καλὸν] μᾶλλον L¹Lat γε] γ' L¹ ἦν om. L 17 τεθνάναι] τεθνάναι βέλτιον L¹ et fort. Lat τοιούτοισ V ἄγεσι] *doloribus* (h. e. ἄχεσι) Lat 18 μιαιφόνων, μ ex ν corr. L 19 ἀρχιερατικὴν] ἱερὰν V 20 καλούμενον PAMLR *ferens* Lat 21 μηδ'] Destinon μήθ' PAML μηκέτι VRC *nec — quidem* Lat τοὐμοῦ] τοῦ ἐμοῦ R² γήρουσ C εἰ δεῖ μὴ] εἰ δὴ μὴ L εἰ δὲ δὴ MVRC *igitur* Lat ἤδη δὴ Destinon

μόνος εἰμὶ καὶ καθάπερ ἐν ἐρημίᾳ τὴν ἐμαυτοῦ ψυχὴν ἐπιδώσω
μόνην ὑπὲρ τοῦ θεοῦ. τί γὰρ καὶ δεῖ ζῆν ἐν δήμῳ συμφορῶν ἀναι- 165
σθητοῦντι καὶ παρ' οἷς ἀπόλωλεν ἡ τῶν ἐν χερσὶ παθῶν ἀντί-
ληψις; ἁρπαζόμενοι γοῦν ἀνέχεσθε καὶ τυπτόμενοι σιωπᾶτε, καὶ
τοῖς φονευομένοις οὐδ' ἐπιστένει τις ἀναφανδόν. ὢ τῆς πικρᾶς 166
τυραννίδος. τί [δὲ] μέμφομαι τοὺς τυράννους; μὴ γὰρ οὐκ ἐτρά-
φησαν ὑφ' ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας ἀνεξικακίας; μὴ γὰρ οὐχ ὑμεῖς 167
περιιδόντες τοὺς πρώτους συνισταμένους, ἔτι δ' ἦσαν ὀλίγοι, πλείους
ἐποιήσατε τῇ σιωπῇ καὶ καθοπλιζομένων ἠρεμοῦντες καθ' ἑαυτῶν
ἐπεστρέψατε τὰ ὅπλα, δέον τὰς πρώτας αὐτῶν ἐπικόπτειν ὁρμάς, 168
ὅτε λοιδορίαις καθήπτοντο τῶν συγγενῶν, ὑμεῖς δὲ ἀμελήσαντες
ἐφ' ἁρπαγὰς παρωξύνατε τοὺς ἀλιτηρίους, καὶ πορθουμένων οἴκων
λόγος ἦν οὐδείς· τοιγαροῦν αὐτοὺς ἥρπαζον τοὺς δεσπότας, καὶ
συρομένοις διὰ μέσης τῆς πόλεως οὐδεὶς ἐπήμυνεν. οἱ δὲ καὶ δεσ- 169
μοῖς ᾐκίσαντο τοὺς ὑφ' ὑμῶν προδοθέντας, ἐῶ λέγειν πόσους καὶ
ποδαπούς· ἀλλ' ἀκαταιτιάτοις ἀκρίτοις οὐδεὶς ἐβοήθησε τοῖς δεδε-
μένοις. ἀκόλουθον ἦν ἐπιδεῖν τοὺς αὐτοὺς φονευομένους. ἐπείδομεν 170
καὶ τοῦτο καθάπερ ἐξ ἀγέλης ζῴων ἀλόγων ἑλκομένου τοῦ κρατι-
στεύοντος ἀεὶ θύματος, οὐδὲ φωνήν τις ἀφῆκεν οὐχ ὅπως ἐκίνησε
τὴν δεξιάν. φέρετε δὴ [τοίνυν], φέρετε πατούμενα βλέποντες τὰ 171
ἅγια καὶ πάντας ὑποθέντες αὐτοὶ τοῖς ἀνοσίοις τοὺς τῶν τολμη-
μάτων βαθμοὺς μὴ βαρύνεσθε τὴν ὑπεροχήν· καὶ γὰρ νῦν πάντως

PAMLVRC Lat.

1 *εἰμὶ*] *ibo* Lat *εἶμι* Destinon 4 *γοῦν*] *οὖν* PAM 5 *οὐδὲ* VRC *ἐπισταίνει* L 6 *δὲ* om. PL¹C Lat 7 *ἡμῶν* ALRC *ἡμετέρασ* RC 8 *τοὺς — συνισταμένους*] *qui mecum ierant* Lat *πρώτωσ* R *δὲ* VRC 9 *ἠρεμοῦντες*] *κρεμνοῦντεσ* R 10 *ἐπετρέψατε* R *ἐπεθρέψατε* Naber *ὁρμὰς*] *πεῖρασ* (sic) L *conatus* Lat 11 *λοιδωρίαισ* V¹C *καθήπτοντο τῶν συγγενῶν* i. ras. V *εὐγενῶν* Destinon *δ'* L 12 *ἁρπαγαῖσ* AMLVR *ἀλητηρίουσ* A *ἀλιτηρίουσ, λι* i. ras. 4 litt. V *καὶ*] *quia* Lat 13 *ἀνήρπαζον* V 14 *διὰ μέσης*] *δι' ὅλησ* V 15 *ὑμῶν, υ* uid. corr. A *ἡμῶν* M et ut uid. Lat *ἐῶ* — 16 *δεδεμένοις*] *non dico quantos et quales, sed quot non accusatos indemnatos uinctos nullus adiuuit* Lat 16 *ποταπούσ* ML *ἀλλὰ* VRC *ἀκαταιτιάτουσ* LVRC *ἀκρίτωσ* L *ἀκρίτουσ* VRC 17 *ἐπίδομεν* PAV¹R 18 post *τοῦτο* ras. 8 litt. (apparent litt. *θ··ήτουσ*) L *καθάπερ*] *ac ueluti* cod. Vat. Lat *ἑλκομένουσ* V *κρατιστεύοντος*] *κρατίστου* L *κρατίστου ὄντοσ* VRC 19 *ἀφῆκε* P *οὐχ* — 20 *δεξιὰν* om. C 20 *φέρετε — φέρετε*] *patiemini ergo patiemini* Lat *φέρετε* (ante *δὴ*) om. i. marg. suppl. C *δὴ* om. L *τοίνυν* om. A *τὰ ἅγια*] *καὶ τὰ ἅγια* L¹ *sancta etiam* Lat 21 *πάντασ, α* ante *σ* i. ras. m. 2 L *πάντεσ* VRC *αὐτοὶ*] ex corr. A *αὐτοῖσ* PA¹ML² *αὐτοὺσ* L¹V *αὔτοὺσ* R, om. C Lat 22 *μὴ βαρύνεσθε*] *reueremini* Lat *βαρύνεσθαι* PRV¹

ἂν ἐπὶ μεῖζον προὔκοψαν, εἴ τι τῶν ἁγίων καταλῦσαι μεῖζον εἶχον.
172 κεκράτηται μὲν οὖν τὸ ὀχυρώτατον τῆς πόλεως· λεγέσθω γὰρ νῦν
τὸ ἱερὸν ὡς ἄκρα τις ἢ φρούριον· ἔχοντες δ' ἐπιτετειχισμένην
τυραννίδα τοσαύτην καὶ τοὺς ἐχθροὺς ὑπὲρ κορυφὴν βλέποντες, τί
173 βουλεύεσθε καὶ τίσι τὰς γνώμας προσθάλπετε; Ῥωμαίους ἄρα
περιμενεῖτε, ἵν' ἡμῶν βοηθήσωσι τοῖς ἁγίοις; ἔχει μὲν οὕτως τὰ
πράγματα τῇ πόλει, καὶ πρὸς τοσοῦτον ἥκομεν συμφορῶν, ἵνα
174 ἡμᾶς ἐλεήσωσι καὶ πολέμιοι. οὐκ ἐξαναστήσεσθε, ὦ τλημονέστατοι, καὶ πρὸς τὰς πληγὰς ἐπιστραφέντες, ὃ κἀπὶ τῶν θηρίων ἔστιν
ἰδεῖν, τοὺς τύπτοντας ἀμυνεῖσθε; οὐκ ἀναμνήσεσθε τῶν ἰδίων
ἕκαστος συμφορῶν οὐδὲ ἃ πεπόνθατε πρὸ ὀφθαλμῶν θέμενοι τὰς
175 ψυχὰς ἐπ' αὐτοὺς θήξετε πρὸς τὴν ἄμυναν; ἀπόλωλεν ἄρα παρ'
ὑμῖν τὸ τιμιώτατον τῶν παθῶν καὶ φυσικώτατον, ἐλευθερίας ἐπιθυμία, φιλόδουλοι δὲ καὶ φιλοδέσποτοι γεγόναμεν ὥσπερ ἐκ προ-
176 γόνων τὸ ὑποτάσσεσθαι παραλαβόντες. ἀλλ' ἐκεῖνοί γε πολλοὺς
καὶ μεγάλους ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας πολέμους διήνεγκαν καὶ οὔτε
τῆς Αἰγυπτίων οὔτε τῆς Μήδων δυναστείας ἡττήθησαν ὑπὲρ τοῦ
177 μὴ ποιεῖν τὸ κελευόμενον. καὶ τί δεῖ τὰ τῶν προγόνων λέγειν;
ἀλλ' ὁ νῦν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμος, ἐῶ διελέγχειν πότερον λυσιτελὴς ὢν καὶ σύμφορος ἢ τοὐναντίον, τίνα δ' οὖν ἔχει πρόφασιν;
178 οὐ τὴν ἐλευθερίαν; εἶτα τοὺς τῆς οἰκουμένης δεσπότας μὴ φέροντες
179 τῶν ὁμοφύλων τυράννων ἀνεξόμεθα; καίτοι τὸ μὲν τοῖς ἔξωθεν
ὑπακούειν ἀνενέγκαι τις ἂν εἰς τὴν ἅπαξ ἡττήσασαν τύχην, τὸ δὲ

PAMLVRCLat Hegesippus V 2 p. 278.

1 προέκοψαν L ante εἴ rasura (eras. uid. εἰ) L μεῖζον καταλῦσαι tr. V 2 λεγέσθω — 3 ἱερὸν] *nunc autem fanum appellatur* Lat γὰρ] δὲ L νῦν om. P 3 ἔχοντες — 5 βουλεύεσθε] *tanta igitur contra uos tyrannide munita et inimicis supra uerticem positis, ut uidetis, quid cogitatis?* Lat ἔχοντες] ἑλόντεσ PA ὁρῶντεσ M δ'] δὲ VR et ex corr. L 4 τυραννίδα] τὴν τυραννίδα A βλέποντες] ὄντασ M 5 βουλεύεσθε] βούλεσθε LRC ἆρα (ἆρα C) MLRC 6 περιμένετε VR Lat ἵνα VR οὕτω LVRC 7 ἵν' L 9 ὃ] ὦ P καὶ ἐπὶ VR 10 ἀναμνήσεσθε] ἀναμνησθήσεσθε VRC 11 οὐδ' L 12 ἐπ' αὐτοὺς om. Lat ἐπ'] ἀπ' MVRC αὐτοὺς] PAL[2] αὐτοῖσ L[1] αὐτῶν MVRC 13 ἡμῖν C τιμιώτατον, α i. ras. M

14 δὲ] τε L 15 τὸ om. L ὑμοτάσεσθαι (σ suprascr.) A 16 οὔτε τῆσ μήδων δυναστείασ οὔτε τῆσ αἰγυπτίων tr. C 19 πότερον ἐῶ διελέγχειν tr. P πρότερον L[1]C 20 ὢν om. C δ' οὖν] γοῦν L 22 ἀνεξώμεθα C καίτοι — 23 τύχην] *quamquam externis oboedientes ad fortunam semel id referunt, cuius iniuria uicti sunt* Lat καίτοι τὸ] καὶ τοῦτο, i. marg. γρ καίτοι το m. 2 V 23 ἀνενέγκαι] ἐνέγκαι PALC ἂν om. PAM ἐμνήσθην ῥωμαίων post ἅπαξ expunxit V; cf. p. 371,2 ἡττήσασαν] ἡττηθεῖσαν LC

τοῖς οἰκείοις εἴκειν πονηροῖς ἀγεννῶν ἐστι καὶ προαιρουμένων.
ἐπειδὴ δὲ ἅπαξ ἐμνήσθην Ῥωμαίων, οὐκ ἀποκρύψομαι πρὸς ὑμᾶς 180
εἰπεῖν ὃ μεταξὺ τῶν λόγων ἐμπεσὸν ἐπέστρεψε τὴν διάνοιαν, ὅτι
κἂν ἁλῶμεν ὑπ᾽ ἐκείνοις, ἀπείη δὲ ἡ πεῖρα τοῦ λόγου, χαλεπώ-
τερον οὐδὲν παθεῖν ἔχομεν ὧν ἡμᾶς διατεθείκασιν οὗτοι. πῶς δὲ 181
οὐ δακρύων ἄξιον ἐκείνων μὲν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἀναθήματα βλέπειν,
τῶν δὲ ὁμοφύλων τὰ σκῦλα σεσυληκότων καὶ ἀνελόντων τὴν τῆς
μητροπόλεως εὐγένειαν, καὶ πεφονευμένους ἄνδρας ὧν ἀπέσχοντο
ἂν κἀκεῖνοι κρατήσαντες; καὶ Ῥωμαίους μὲν μηδέποτε ὑπερβῆναι 182
τὸν ὅρον τῶν βεβήλων μηδὲ παραβῆναί τι τῶν ἱερῶν ἐθῶν, πεφρι-
κέναι δὲ πόρρωθεν ὁρῶντας τοὺς τῶν ἁγίων περιβόλους, γενηθέντας 183
δέ τινας ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ καὶ τραφέντας ὑπὸ τοῖς ἡμετέροις ἔθεσι
καὶ Ἰουδαίους καλουμένους ἐμπεριπατεῖν μέσοις τοῖς ἁγίοις θερμὰς
ἔτι τὰς χεῖρας ἐξ ὁμοφύλων ἔχοντας φόνων; εἶτά τις δέδοικεν τὸν 184
ἔξωθεν πόλεμον καὶ τοὺς ἐν συγκρίσει πολλῷ τῶν οἰκείων ἡμῖν
μετριωτέρους; καὶ γὰρ ἄν, εἰ ἐτύμους δεῖ τοῖς πράγμασι τὰς κλή-
σεις ἐφαρμόζειν, τάχα ἂν εὕροι τις Ῥωμαίους μὲν ἡμῖν βεβαιωτὰς
τῶν νόμων, πολεμίους δὲ τοὺς ἔνδον. ἀλλ᾽ ὅτι μὲν ἐξώλεις οἱ ἐπί- 185
βουλοι τῆς ἐλευθερίας, καὶ πρὸς ἃ δεδράκασιν οὐκ ἄν τις ἐπινοή-
σειεν δίκην ἀξίαν κατ᾽ αὐτῶν, οἶμαι πάντας ἥκειν πεπεισμένους
οἴκοθεν καὶ πρὸ τῶν ἐμῶν λόγων παρωξύνθαι τοῖς ἔργοις ἐπ᾽
αὐτούς, ἃ πεπόνθατε. καταπλήσσονται δ᾽ ἴσως οἱ πολλοὶ τό τε 186
πλῆθος αὐτῶν καὶ τὴν τόλμαν, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἐκ τοῦ τόπου πλεο-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus V 2 p. 279.

1 οἰκείοις] ἰδίοισ L εἴκειν] ἥκειν V 2 δὲ s. V 3 ἐμπεσὼν P[1]V[1]C ἐπέτρεψε L 4 ἐκείνων C ἀπείη] ἀπήει AL[1]V[1]R 5 παθεῖν οὐδὲν tr. V διατεθήκασιν L[1]V[1] διατεθείκεσαν PAM δ᾽ C 6 ἐκείνων] ὑπ᾽ ἐκείνων Herwerden 7 δ᾽ M σκῦλα, σκ i. ras. m. 2 L καὶ ἀνελόντων] om. L[1] Lat, suppl. L[2] ita, ut καὶ ante τὴν, ἀνελόντων uero u. 8 post εὐγένειαν positum sit 9 ἂν om. L μηδέπωτε V[1]C 10 πεφρηκέναι C 11 ἐφο-ρῶντασ L (o s.) γενηθέντας] Niese γεννηθέντασ codd. *natos* Lat 14 φόνων (s. m. 2) V εἶτά τις] Bekker εἶτα τίσ codd. Lat 16 ἂν om. L recte ut uid. εἰ om. PAL ἑτοίμονσ PAL[2]RC ἐτοίμονσ V *propria* (*-uocabula*) Lat 17 τίσ, ισ i. ras. minore m. 2 L μὲν s. P ἡμῖν] ἡμῖν ὁμοίως Dindorf ex cod. L. B. et Rost. 18 δὲ] μὲν V[1] μὲν] μὲν οὖν PA ἐξώλεις] ἐξ ὅλησ V 19 ἐπινοήσαι L[1] ἐπινοήσειε L[2] 20 οἶμαι — 21 λόγων] *certum est, idemque omnibus uobis et ante orationem meam esse persuasum atque* Lat ἥκειν] εἴκειν LVRC 21 καὶ s. P ἐμῶν om. VR παρω-ξυνθῆναι P παρωξύνεσθαι A παρωξύνεσθε (θαι s. m. 2) V παροξύνθαι C 22 δὲ VRC οἱ] εἰ V[1]

187 *νεξίαν. ταῦτα δ' ὥσπερ συνέστη διὰ τὴν ὑμετέραν ἀμέλειαν, καὶ*
νῦν αὐξηθήσεται πλέον ὑπερθεμένων· καὶ γὰρ τὸ πλῆθος αὐτοῖς
ἐπιτρέφεται καθ' ἡμέραν παντὸς πονηροῦ πρὸς τοὺς ὁμοίους αὐτο-
188 *μολοῦντος, καὶ τὴν τόλμαν ἐξάπτει μέχρι νῦν μηδὲν ἐμπόδιον, τῷ*
τε τόπῳ καθύπερθεν ὄντες χρήσαιντο καὶ μετὰ παρασκευῆς, ἂν
189 *ἡμεῖς χρόνον δῶμεν. πιστεύσατε δὲ ὡς, ἐὰν προσβαίνωμεν ἐπ'*
αὐτούς, ἔσονται τῇ συνειδήσει ταπεινότεροι, καὶ τὸ πλεονέκτημα
190 *τοῦ ὕψους ὁ λογισμὸς ἀπολεῖ. τάχα τὸ θεῖον ὑβρισμένον ἀνα-*
στρέψει κατ' αὐτῶν τὰ βαλλόμενα, καὶ τοῖς σφετέροις διαφθαρή-
σονται βέλεσιν οἱ δυσσεβεῖς. μόνον ὀφθῶμεν αὐτοῖς, καὶ κατα-
191 *λέλυνται. καλὸν δέ, κἂν προσῇ τις κίνδυνος, ἀποθνήσκειν πρὸς*
τοῖς ἱεροῖς πυλῶσι καὶ τὴν ψυχὴν εἰ καὶ μὴ πρὸ παίδων ἢ γυναι-
192 *κῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων προέσθαι. προστήσομαι*
δ' ἐγὼ γνώμῃ τε καὶ χειρί, καὶ οὔτε ἐπίνοιά τις ὑμῖν λείψει πρὸς
ἀσφάλειαν ἐξ ἡμῶν οὔτε τοῦ σώματος ὄψεσθε φειδόμενον.“
193 11. *Τούτοις ὁ Ἄνανος παρακροτεῖ τὸ πλῆθος ἐπὶ τοὺς ζηλω-*
τάς, οὐκ ἀγνοῶν μὲν ὡς εἶεν ἤδη δυσκατάλυτοι πλήθει τε καὶ νεό-
τητι καὶ παραστήματι ψυχῆς, τὸ πλέον δὲ συνειδήσει τῶν εἰργασμέ-
νων· οὐ γὰρ ἐνδώσειν αὐτοὺς εἰς ἐσχάτην συγγνώμην ἐφ' οἷς ἔδρασαν
194 *ἐλπίσαντας· ὅμως δὲ πᾶν ὁτιοῦν παθεῖν προῃρεῖτο μᾶλλον ἢ*
195 *περιιδεῖν ἐν τοιαύτῃ τὰ πράγματα συγχύσει. τὸ δὲ πλῆθος ἄγειν*
αὐτοὺς ἐβόα καθ' ὧν παρεκάλει, καὶ προκινδυνεύειν ἕκαστος ἦν
ἑτοιμότατος.
196 12. *Ἐν ὅσῳ δὲ ὁ Ἄνανος κατέλεγέ τε καὶ συνέτασσε τοὺς ἐπι-*

PAMLVRCLatHegesippus V 2 p. 279.

1 *δὲ* VRC *ἡμετέραν* AV 2 *πλῆθος*] *πλῆ* C 3 *ἐπιστρέφεται* L[1] *πρὸς*] *καὶ πρὸσ* L[1] *αὐτομολοῦντασ* MC 4 *ἐξάπτειν* PAL *τῷ τε*] *τότε* PC 5 *καθύπερθε* L[1] *χρήσαιντο*] *utentur* Lat, *χρήσονται* aut *χρή-σαιντ' ἂν* scribendum uid. *μετὰ* i. ras. V 6 · ·*πιστεύσατε*, eras. uid. *ἐμ* L *δ'* L *προβαίνωμεν* LC *ἐπ'*] *πρὸσ* L 7 *αὐτοῖσ* VR 11 *προσῇ*, *οσ* ex corr. M 12 *μὴ* om. M *ἢ*] *καὶ* L *et* Lat 13 *πρόεσθαι* V *προστή-σομαι*] *praebebo* Lat 14 *δὲ* VR *οὔτ'* L *ὑμῖν* om. C 15 *οὔτε*] *οὔτε με* Herwerden *ὄψεσθαι* AV[1]C 16 *Ἄνανος*] *ἄνονοσ* ex *ἄνομοσ* corr. C *παρεκρότει* L 17 *δυσκατάλυτοι*] *δυσκατάληπτοι* V 18 *συνηδήσει* P 19 *οὐ* — 20 *ἐλπίσαντας*] *nec enim concessum iri extremam ueniam his quae perpetrauerant sperabant* Lat *ἐνδόσειν* R *ἐνδώσιν* ut uid. V[1] *εἰς ἐσχά-την*] codd. *εἰς ἔσχατον* ex cod. Voss. Hudson *ἐσχάτην* Destinon 20 *ἐλπίσαντεσ* PAL *ἀπελπίσαντας* Destinon cl. V 354 *δὲ* om. A *προῃρεῖτο*] *προήρητο* MVR *προειρεῖτο* C 21 *τοσαύτῃ* L *συγχήσει*, *γ* ex *χ* corr. C 22 *ὧν*] *ὃν* C 23 *ἑτοιμότατοσ ἦν* tr. L 24 i. marg. *ιδ'* C *κατέλεγε·*, *ε* ante *γ* i. ras. m. 2, eras. *ν* L *τε* iterat P *συνέταξε* ut uid. L[1]

τηδείους πρὸς μάχην, οἱ ζηλωταὶ πυνθανόμενοι τὴν ἐπιχείρησιν,
παρῆσαν γὰρ οἱ ἀγγέλλοντες αὐτοῖς πάντα τὰ παρὰ τοῦ δήμου,
παροξύνονται κἀκ τοῦ ἱεροῦ προπηδῶντες ἀθρόοι τε καὶ κατὰ λόχους
οὐδενὸς ἐφείδοντο τῶν προστυγχανόντων. ἀθροίζεται δὲ ὑπ᾽ Ἀνάνου 197
ταχέως τὸ δημοτικόν, πλήθει μὲν ὑπερέχον, ὅπλοις δὲ καὶ τῷ μὴ
συγκεκροτῆσθαι λειπόμενον τῶν ζηλωτῶν. τὸ πρόθυμον δὲ παρ᾽ 198
ἑκατέροις ἀνεπλήρου τὰ λείποντα, τῶν μὲν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀνει-
ληφότων ὀργὴν ἰσχυροτέραν τῶν ὅπλων, τῶν δὲ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ
τόλμαν παντὸς πλήθους ὑπερέχουσαν· καὶ οἱ μὲν ἀοίκητον ὑπο- 199
λαμβάνοντες αὑτοῖς τὴν πόλιν εἰ μὴ τοὺς λῃστὰς ἐκκόψειαν αὐτῆς,
οἱ ζηλωταὶ δὲ εἰ μὴ κρατοῖεν οὐκ ἔστιν ἧστινος ὑστερήσειν τιμω-
ρίας, συνερρήγνυντο στρατηγούμενοι τοῖς πάθεσι, τὸ μὲν πρῶ- 200
τον κατὰ τὴν πόλιν καὶ πρὸ τοῦ ἱεροῦ λίθοις βάλλοντες ἀλλήλους
καὶ πόρρωθεν διακοντιζόμενοι, κατὰ δὲ τὰς τροπὰς οἱ κρατοῦντες
ἐχρῶντο τοῖς ξίφεσι· καὶ πολὺς ἦν ἑκατέρων φόνος, τραυματίαι τε
ἐγίνοντο συχνοί. καὶ τοὺς μὲν ἀπὸ τοῦ δήμου διεκόμιζον εἰς τὰς 201
οἰκίας οἱ προσήκοντες, ὁ δὲ βληθεὶς τῶν ζηλωτῶν εἰς τὸ ἱερὸν
ἀνῄει καθαιμάσσων τὸ θεῖον ἔδαφος· καὶ μόνον ἄν τις εἴποι τὸ
ἐκείνων αἷμα μιᾶναι τὰ ἅγια. κατὰ μὲν οὖν τὰς συμβολὰς ἐκτρέ- 202
χοντες ἀεὶ περιῆσαν οἱ λῃστρικοί, τεθυμωμένοι δὲ οἱ δημοτικοὶ καὶ
πλείους ἀεὶ γινόμενοι, κακίζοντες τοὺς ἐνδιδόντας καὶ μὴ διδόντες
τοῖς τρεπομένοις ἀναχώρησιν οἱ κατόπιν βιαζόμενοι, πᾶν μὲν ἐπι-
στρέφουσι τὸ σφέτερον εἰς τοὺς ὑπεναντίους· κἀκείνων μηκέτ᾽ 203
ἀντεχόντων τῇ βίᾳ, κατὰ μικρὸν δ᾽ ἀναχωρούντων εἰς τὸ ἱερὸν
συνεισπίπτουσιν οἱ περὶ τὸν Ἄνανον. τοῖς δὲ κατάπληξις ἐμπίπτει 204
στερομένοις τοῦ πρώτου περιβόλου, καὶ καταφυγόντες εἰς τὸ ἐνδο-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 6 p. 232.

1 *πυθόμενοι* MLC *τὴν ἐπιχείρησιν*] *cunctis eius conatibus* Lat 2 *ἀγγέλλοντεσ*, alterum *λ* suppletum A *τὰ παρὰ τοῦ δήμου* om. Lat 3 *καὶ ἐκ* VR *παροξύνονται — ἱεροῦ*] *in pontificem commouentur ac* Lat *προπηδόντεσ* V 4 *δ᾽* LC *ὑπὸ* L 5 *τῷ*] *τὸ* PLV¹C 6 *συγκεκροτεῖσθαι* P *συγκεκροτῆσθαι*, *γκ* i. ras. minore M *παρ᾽*] *καθ᾽* L 7 *μὲν*] *μὲν οὖν* P 8 *δ᾽* LC 9 *ὑπολαμβάνοντες*] *arbitrabantur* Lat 10 *αὐτοῖσ* PAMV *ἑαυτοῖσ* LC 11 *δ᾽* L *ἧστινος*] *εἴσ τινοσ* C 12 *συνερρήγνυντο*] ex corr. A *συνερρήγνυντο δὲ* PA¹MLVRC Lat 13 *λίθουσ* V 15 *τε*] *δὲ* L 16 *ἐγένοντο* ed. pr. 19 *οὖν* om. L¹C Lat *συμβουλὰσ* C 20 *τεθυμωμένοι — δημοτικοὶ* om. P *δ᾽* L 23 *τοὺσ ἐναντίουσ* LVRC *καὶ ἐκείνων* L *μηκέτι* VRC 24 *δ᾽*] *δὲ* LVR *δὲ μηκέτι ἂν* (*μηκέτι ἂν* deletum) C *ἀναχωρούντων*] *ἀναχωρούν* (sic) C 25 *συνεπιπίπτουσιν* PA 26 *στερουμένοισ* (*ι* ex *υ* corr. LV) MLVRC *περιβόλου*] *περιαύλου* (corr. ex *περιβόλου*) C *ἐνδότερον* (-*ώτερον* C) LVRC

205 τέρῳ ταχέως ἀποκλείουσι τὰς πύλας. τῷ δ' Ἀνάνῳ προσβαλεῖν
μὲν οὐκ ἐδόκει τοῖς ἱεροῖς πυλῶσιν ἄλλως τε κἀκείνων βαλλόντων
ἄνωθεν, ἀθέμιτον δ' ἡγεῖτο, κἂν κρατήσῃ, μὴ προηγνευκὸς εἰσαγα-
206 γεῖν τὸ πλῆθος· διακληρώσας δ' ἐκ πάντων εἰς ἑξακισχιλίους
207 ὁπλίτας καθίστησιν ἐπὶ ταῖς στοαῖς φρουρούς· διεδέχοντο δὲ ἄλλοι
τούτους, καὶ παντὶ μὲν ἀνάγκη παρεῖναι πρὸς τὴν φυλακὴν ἐκ
περιόδου, πολλοὶ δὲ τῶν ἐν ἀξιώμασιν ἐφεθέντες ὑπὸ τῶν ἄρχειν
δοκούντων μισθούμενοι πενιχροτέρους ἀνθ' ἑαυτῶν ἐπὶ τὴν φρουρὰν
ἔπεμπον.
208 13. Γίνεται δὲ τούτοις πᾶσιν ὀλέθρου παραίτιος Ἰωάννης, ὃν
ἔφαμεν ἀπὸ Γισχάλων διαδρᾶναι, δολιώτατος ἀνὴρ καὶ δεινὸν ἔρωτα
τυραννίδος ἐν τῇ ψυχῇ περιφέρων, ὃς πόρρωθεν ἐπεβούλευε τοῖς
209 πράγμασιν. καὶ δὴ τότε τὰ τοῦ δήμου φρονεῖν ὑποκρινόμενος συμ-
περιῄει μὲν τῷ Ἀνάνῳ βουλευομένῳ σὺν τοῖς δυνατοῖς μεθ' ἡμέραν
καὶ νύκτωρ ἐπιόντι τὰς φυλακάς, διήγγελλε δὲ τὰ ἀπόρρητα τοῖς
ζηλωταῖς, καὶ πᾶν σκέμμα τοῦ δήμου πρὶν καλῶς βουλευθῆναι παρὰ
210 τοῖς ἐχθροῖς ἐγινώσκετο δι' αὐτοῦ. μηχανώμενος δὲ τὸ μὴ δι' ὑπο-
ψίας ἐλθεῖν ἀμέτροις ἐχρῆτο ταῖς θεραπείαις εἴς τόν τε Ἄνανον
211 καὶ τοὺς τοῦ δήμου προεστῶτας. ἐχώρει δ' εἰς τοὐναντίον αὐτῷ τὸ
φιλότιμον· διὰ γὰρ τὰς ἀλόγους κολακείας μᾶλλον ὑπωπτεύετο,
καὶ τὸ πανταχοῦ παρεῖναι μὴ καλούμενον ἔμφασιν προδοσίας τῶν

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 6 p. 233.

1 sq. cf. Suidas s. Ἄνανος. ζηλωταί δὲ LVRC προσβάλλειν AMVR προσβαλεῖν μὲν om. C 2 οὐκ ἐδόκει] οὐ δοκεῖ L[1] πυλῶσι PA[1] 3 δ'] s. C δὲ AMVR κρατήσει (η s.) C μὴ i. ras. minore M προηγνευκοσ, οσ ex corr. M προηγνευκὼσ LV[1]C προηγνευκότα P προηγνευκότασ A εἰσάγειν LRC 4 διαπληρώσασ L δὲ VR 5 φρουραῖσ (ου s.) C διεδέχον·το A διεδέχοντο — 7 περιόδου] *his autem qui succederent in excubiis alios per ordinem ponit* Lat δ' C ἄλλοι] om. L[1], u. 7 post περιόδου suppl. L[2] 6 παντὶ μὲν ἀνάγκη om. LLat ἀνάγκη] ἡ ἀνάγκη VRC ἦν ἀνάγκη ed. pr. παρεῖναι] παρῆν PA παρῆσαν L 7 ἐκ περιόδου] ἐκ|ἀνάγκη περιόδου (ἐκ ex ἧκ corr., ἀνάγκη deletum) C ἐφεθέντες] ἀφεθέντεσ MVRC *ad id electi* Lat 8 πενιχνοτέρουσ R αὑτῶν R αὐτῶν VC 10 i. marg. ιε' C πᾶσιν τούτοισ tr. P ὁ ἰωάννησ L 11 δολιότατοσ PC 13 πράγμασι MVR δὴ τότε] δή ποτε VRC συμπεριῄει] συμπερήει L *aderat* (h. e. συμπαρῆν) Lat 14 βουλομένῳ C σὺν] μὲν σὺν PAVR τε σὺν Dindorf μεθ' ἡμέραν σὺν τοῖσ δυνατοῖσ tr. L 15 ἐπιόντι] περιϊόντι L διήγγελλε δὲ] διήγγελε δὲ C διήγγελλε· · R 16 καλῶς om. L 17 δι'] δ' C ὑπο·ψίασ A 18 τε τὸν tr. MVRC 19 δὲ VR 20 διὰ — κολακείας] *ex adulationum uarietate* Lat κολακίαισ V[1] ὑποπτεύετο V[1]RC 21 προδωσίασ C

ἀπορρήτων παρεῖχε. συνεώρων μὲν γὰρ αἰσθανομένους ἅπαντα τοὺς 212
ἐχθροὺς τῶν παρ' αὐτοῖς βουλευμάτων, πιθανώτερος δ' οὐδεὶς ἦν
Ἰωάννου πρὸς ὑποψίας τοῦ διαγγέλλειν. ἀποσκευάσασθαι μὲν οὖν 213
αὐτὸν οὐκ ἦν ῥᾴδιον ὄντα δυνατὸν ἐκ πονηρίας καὶ ἄλλως οὐ τῶν
ἀσήμων ὑπεζωσμένον τε πολλοὺς τῶν συνεδρευόντων τοῖς ὅπλοις,
ἐδόκει δὲ αὐτὸν ὅρκοις πιστώσασθαι πρὸς εὔνοιαν. ὤμνυε δ' ὁ 214
Ἰωάννης ἑτοίμως εὐνοήσειν τε τῷ δήμῳ καὶ μήτε βουλήν τινα μήτε
πρᾶξιν προδώσειν τοῖς ἐχθροῖς, συγκαταλύσειν δὲ τοὺς ἐπιτιθεμέ-
νους καὶ χειρὶ καὶ γνώμῃ. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἄνανον πιστεύσαντες τοῖς 215
ὅρκοις ἤδη χωρὶς ὑπονοίας εἰς τὰς συμβουλίας αὐτὸν παρελάμβανον,
καὶ δὴ καὶ πρεσβευτὴν εἰσπέμπουσι πρὸς τοὺς ζηλωτὰς περὶ δια-
λύσεων· ἦν γὰρ αὐτοῖς σπουδὴ τὸ παρ' αὐτοῖς μὴ μιᾶναι τὸ ἱερὸν
μηδέ τινα τῶν ὁμοφύλων ἐν αὐτῷ πεσεῖν.

14. Ὁ δ' ὥσπερ τοῖς ζηλωταῖς ὑπὲρ εὐνοίας ὀμόσας καὶ οὐ 216
κατ' αὐτῶν, παρελθὼν εἴσω καὶ καταστὰς εἰς μέσους πολλάκις μὲν
ἔφη κινδυνεῦσαι δι' αὐτούς, ἵνα μηδὲν ἀγνοήσωσι τῶν ἀπορρήτων,
ὅσα κατ' αὐτῶν οἱ περὶ τὸν Ἄνανον ἐβουλεύσαντο· νῦν δὲ τὸν 217
μέγιστον ἀναρριπτεῖν κίνδυνον σὺν πᾶσιν αὐτοῖς, εἰ μή τις προσ-
γένοιτο βοήθεια δαιμόνιος. οὐ γὰρ ἔτι μέλλειν Ἄνανον, ἀλλὰ πεί- 218
σαντα μὲν τὸν δῆμον πεπομφέναι πρέσβεις πρὸς Οὐεσπασιανόν,
ἵν' ἐλθὼν κατὰ τάχος παραλάβῃ τὴν πόλιν, ἁγνείαν δὲ παραγγελ-

---

PAMLVRCLat Hegesippus IV 6 p. 233.

1 συνεώρουν PA¹ συνεώρων — 3 διαγγέλλειν] *etenim prospiciebat ananus omnes qui ad se concurrerent intellegere quae iohannes faceret suspicionem enuntiationis habere* Lat ἅπαν^τα A ἅπαντα· (ν ex σ corr. uid., eras. σ) L ἅπαντασ MV²RLat 2 πιθανότεροσ PA πειθανότεροσ C δὲ AMVR 3 ἰωάνου C ὑποψίαν L post διαγγέλλειν eras. 5 litt. (apparet ἐν··ν aut ὄν··ν) L 4 οὐκ — 5 ὅπλοις] *non erat facile neque possibile, quod malitia praeualeret ac praeter hoc multorum non ignobilium, qui summis rebus adhibebantur, patrocinio succinctus erat* Lat ὄντα δυνατὸν] οὔτε δυνατὸν VR οὔτε δυνατὸν ὄντα δυνατὸν habuisse uid. Lat ὄντα τε δυνατὸν Dindorf 5 ὑπεζωσμένων L¹ ὑπεζωσμένω VR ὅπλοις] ὅλοισ ML¹VRCLat 6 i. marg. ιδ' C δ' L ὤμνυε, ε ex δ corr. P ὤμ^υνεν L δὲ VR 7 εὐνοήσει C 8 προδόσειν A συνκαταλύσειν P συγκαταλύσιν V¹ συγκαταλύειν C ἐπιθεμένουσ L¹VRC 10 ὅρκοισ, ὅρ i. ras. minore A τὰς om. C περιελάμβανον L 11 διαλύσε^υωσ (s. m. 2) V 12 παρ' αὐτοῖς] *culpa sua* Lat παρ' αὐτοὺς Destinon αὐτοῖσ M 13 αὐτῷ] αὐτῆι L¹ 14 δὲ VRC οὐ] ὁ P ὅ A 15 καὶ s. m. 2 L πολλάκι R¹C μὲν suppl. m. 2 L 17 κατ' αὐτὸν L¹C¹ τῶν μεγίστων C 18 ἀναρρίπτειν L ἀναριπτεῖν RC σὺν πᾶσιν] συμπᾶσιν AVR 20 πρέσβεις] πρεσβεῦσαι L¹ 21 ἵνα LVRC

κέναι κατ' αὐτῶν εἰς τὴν ἑξῆς ἡμέραν, ἵν' ἢ κατὰ θρησκείαν εἰσ-
219 ελθόντες ἢ καὶ βιασάμενοι συμμίξωσιν αὐτοῖς. οὐχ ὁρᾶν δὲ μέχρι
τίνος ἢ τὴν φρουρὰν οἴσουσιν ἢ παρατάξονται πρὸς τοσούτους.
προσετίθει δ' ὡς αὐτὸς εἰσπεμφθείη κατὰ θεοῦ πρόνοιαν ὡς
πρεσβευτὴς περὶ διαλύσεων· τὸν γὰρ Ἄνανον ταύτας αὐτοῖς προ-
220 τείνειν, ὅπως ἀνυποπτοτέροις ἐπέλθῃ. δεῖν οὖν ἢ τῷ λόγῳ τοῦ ζῆν
τοὺς φρουροῦντας ἱκετεύειν ἢ πορίζεσθαί τινα παρὰ τῶν ἔξωθεν
221 ἐπικουρίαν· τοὺς δὲ θαλπομένους ἐλπίδι συγγνώμης εἰ κρατηθεῖεν,
ἐπιλελῆσθαι τῶν ἰδίων τολμημάτων ἢ νομίζειν ἅμα τῷ μετανοεῖν
τοὺς δεδρακότας εὐθέως ὀφείλειν διηλλάχθαι καὶ τοὺς παθόντας.
222 ἀλλὰ τῶν μὲν ἀδικησάντων διὰ μίσους πολλάκις γίνεσθαι καὶ τὴν
μεταμέλειαν, τοῖς ἀδικηθεῖσι δὲ τὰς ὀργὰς ἐπ' ἐξουσίας χαλεπω-
223 τέρας· ἐφεδρεύειν δέ γε ἐκείνοις φίλους καὶ συγγενεῖς τῶν ἀπολω-
λότων καὶ δῆμον τοσοῦτον ὑπὲρ καταλύσεως νόμων καὶ δικαστηρίων
τεθυμωμένον, ὅπου κἂν ᾖ τι μέρος τὸ ἐλεοῦν, ὑπὸ πλείονος ἂν
αὐτὸ τοῦ διαγανακτοῦντος ἀφανισθῆναι.

224 IV. 1. Τοιαῦτα μὲν ἐποίκιλλεν ἀθρόως δεδισσόμενος, καὶ τὴν
ἔξωθεν βοήθειαν ἀναφανδὸν μὲν οὐκ ἐθάρρει λέγειν, ᾐνίσσετο δὲ
τοὺς Ἰδουμαίους· ἵνα δὲ καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῶν ζηλωτῶν ἰδίᾳ παρο-
ξύνῃ, τὸν Ἄνανον εἴς τε ὠμότητα διέβαλλε καὶ ἀπειλεῖν ἐκείνοις
225 ἐξαιρέτως ἔλεγεν. ἦσαν δὲ Ἐλεάζαρος μὲν υἱὸς Γίωνος, ὃς δὴ καὶ

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 6 p. 233. Suidas s. θαλπόμενοι. ἄθρους.
1 κατ' αὐτῶν] om. Lat κατ' αὐτῶν φυλάττειν ex cod. Voss. Dindorf ἡμέρα C ἵνα VRC θρισκείαν C 3 παρατάξωνται PA 4 δὲ MVRC εἰσπεμφθείη] εἰ πεμφθείη C 5 περὶ] ὑπὲρ AMLVRC διαλύσεως PAVRC ταύτας] ex ταύτης corr. V om. Lat αὐτοῖς] αὐτοὺς L¹ 6 ἀνυποπτοτέροις] L ἀνοπλοτέροις PA et i. marg. m. 2 L ἀνόπλοις MRC ἀόπλοις V *nihil suspicantes — subito* Lat ἐπέλθῃ] προσέλθῃ L τῷ] τῶι ex τῶν corr. V 7 ἱκετεύσειν PAML 8 τοὺς — 9 τολμημάτων habet Suid ὑποθαλπομένους Suid συγγώμης RC¹ κρατηθεῖεν] παρακρατηθεῖεν LSuid 9 ἢ] καὶ L τῷ] τοῦ A τὸ V¹ 10 ὠφείλειν C ὀφείλλειν (prius λ deletum) L διηλάχθαι A¹C 11 πολλάκι VR¹C γίγνεσθαι L καὶ s. C 12 ἀδικηθεῖσι δὲ] δὲ ἀδικηθεῖσι Dindorf 13 ἐφεδεύειν (ρ s.) A δέ γε] δὲ L δὲ αἰεὶ (ἀεὶ C) VRC *autem* Lat ἐκείνων VR ἐκεῖνον C φίλους] καὶ φίλους C 15 τεθυμωμένων PA¹ ᾖ] εἰ' P ἢ LC μέρος τὸ ἐλεοῦν] *pars misericordiae* Lat τὸ ἐλεοῦν] ἐλέους VRC et ut uid. Lat ἂν om. MV 16 αὐτὸ] αὐτῷ P¹AV τοῦ] τοῦτο R² 17 τοιαῦτα — δεδισσόμενος habet Suid s. ἄθρους ἀθρόως ex ἄθρους corr. m. 2 L δεδισσόμενος] MLRSuid δ' αἰνισσόμενος PA δεδισσομένους (ο s. m. 2) V δὲ δισσώμενος C 19 παρωξύνῃ R 20 διέβαλλε] ἐνέβαλε (λ s.) C 21 ἐλεάζαρος C μὲν om. L ὁ υἱὸς C Γίωνος] PAL Lat σίμωνος (ι ex η corr. V) MVRC; cf. supra II 564 δὴ] δεῖ L¹

πιθανώτατος ἐδόκει τῶν ἐν αὐτοῖς νοῆσαί τε τὰ δέοντα καὶ τὰ
νοηθέντα πρᾶξαι, Ζαχαρίας δέ τις υἱὸς Ἀμφικάλλει, γένος ἐκ τῶν
ἱερέων ἑκάτερος. οὗτοι πρὸς ταῖς κοιναῖς τὰς ἰδίας καθ᾽ ἑαυτῶν 226
ἀπειλὰς ἀκούσαντες, ἔτι δ᾽ ὡς οἱ περὶ τὸν Ἄνανον δυναστείαν
αὑτοῖς περιποιούμενοι Ῥωμαίους ἐπικαλοῖντο, καὶ γὰρ τοῦτο Ἰωάν-
νης προσεψεύσατο, μέχρι πολλοῦ μὲν ἠποροῦντο, τί χρὴ πράττειν
εἰς ὀξὺν οὕτως καιρὸν συνεωσμένους· παρεσκευάσθαι μὲν γὰρ τὸν 227
δῆμον ἐπιχειρεῖν αὐτοῖς οὐκ εἰς μακράν, αὐτῶν δὲ τὸ σύντομον τῆς
ἐπιβουλῆς ὑποτετμῆσθαι τὰς ἔξωθεν ἐπικουρίας· πάντα γὰρ ἂν
φθῆναι παθεῖν πρὶν καὶ πυθέσθαι τινὰ τῶν συμμάχων. ἔδοξε δ᾽ 228
ὅμως ἐπικαλεῖσθαι τοὺς Ἰδουμαίους, καὶ γράψαντες ἐπιστολὴν σύν-
τομον, ὡς Ἄνανος μὲν προδιδοίη Ῥωμαίοις τὴν μητρόπολιν ἐξα-
πατήσας τὸν δῆμον, αὐτοὶ δ᾽ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀποστάντες ἐν
τῷ ἱερῷ φρουροῖντο, ὀλίγος δ᾽ ἔτι χρόνος αὐτοῖς βραβεύοι τὴν 229
σωτηρίαν, εἰ δὲ μὴ βοηθήσουσιν ἐκεῖνοι κατὰ τάχος, αὐτοὶ μὲν ὑπ᾽
Ἀνάνῳ τε καὶ τοῖς ἐχθροῖς, ἡ πόλις δ᾽ ὑπὸ Ῥωμαίους φθάσει γενο-
μένη. τὰ δὲ πολλὰ τοῖς ἀγγέλοις ἐνετέλλοντο πρὸς τοὺς ἄρχοντας
τῶν Ἰδουμαίων διαλέγεσθαι. προεβλήθησαν δὲ ἐπὶ τὴν ἀγγελίαν 230
δύο τῶν δραστηρίων ἀνδρῶν εἰπεῖν τε ἱκανοὶ καὶ πεῖσαι περὶ πραγ-
μάτων, τὸ δὲ τούτων χρησιμώτερον, ὠκύτητι ποδῶν διαφέροντες·
τοὺς μὲν γὰρ Ἰδουμαίους αὐτόθεν ᾔδεισαν πεισθησομένους, ἅτε 231
θορυβῶδες καὶ ἄτακτον ἔθνος αἰεί τε μετέωρον πρὸς τὰ κινήματα
καὶ μεταβολαῖς χαῖρον, πρὸς ὀλίγην τε κολακείαν τῶν δεομένων τὰ
ὅπλα κινοῦν καὶ καθάπερ εἰς ἑορτὴν εἰς τὰς παρατάξεις ἐπειγό-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 6 p. 234.
1 πιθανότατοσ P πειθανώτατοσ C 2 δέ τις] τε VRC Ἀμφικάλλει] PAR ἀμφεκαλλεῖ M ἀφεκκαλεῖ L ἀμφικαλλεῖ V φαλέκου (αι s. l.) C γρ φαλέκου i. marg. MV *amphicali* Lat γένουσ C 3 ἑκάτεροι VRC αὑτῶν VRC 4 δὲ VR ὡς οἵ] ὅσοι PA ὡσ· (οἵ s. l.) (eras. υ, s. m. 2) V 5 αὐτοῖσ PAL ἑαυτοῖσ VRC ῥωμαίοισ C ἐπικαλοῖντο, οῖ i. ras. ex εῖ corr. uid. A τοῦτο] καὶ τοῦτο M ὁ ἰωάννησ AM 6 ἠποροῦντο] ἠπόρουν τὸ PLVRC ἠπόρουν Bekker 7 οὕτω MLRC παρασκευάσθαι A 8 σύντομον] PAL Lat σύντονον MVRC 9 ἐπιβολῆς Niese ὑποτεμῆσθαι (τ s. l.) A τὰς] τῆσ R^2 10 δὲ VR 11 Ἰδουμαίους] τῆσ ἰδουμαίασ L 12 μὲν om. VRC προδίδοι PA μητρόπολην A 13 δὲ VR 14 δ᾽ ἔτι] δέ τισ M τὲ ἔτι L δὲ ἔτι VR βραβεύει L 15 βοηθήσωσιν PAL^1V ὑπὸ M 16 τε om. LV δὲ LVR ῥωμαίοισ AML^2VRC φθάση C γεναμένη R 17 δὲ om. MC 18 δ᾽ C 19 δύο om. Lat περὶ πραγμάτων om. Lat 21 ἤδεσαν L^1 ἤιδεσαν L^2 πεισθεισομένουσ V 22 ἀεί MLVRC μετέωρον] *facilis atque suspensa* Lat 23 τε] δὲ VRC 24 εἰς τὰς] πρὸσ τὰσ LV τὰς Naber

232 μενον. ἔδει δὲ τάχους εἰς τὴν ἀγγελίαν· εἰς ὃ μηδὲν ἐλλείποντες
προθυμίας οἱ πεμφθέντες, ἐκαλεῖτο δ' αὐτῶν Ἀνανίας ἑκάτερος,
καὶ δὴ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν Ἰδουμαίων παρῆσαν.
233 2. Οἱ δὲ πρὸς τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὰ ῥηθέντα παρὰ τῶν ἀφιγ-
μένων ἐκπλαγέντες, ὥσπερ ἐμμανεῖς περιέθεόν τε τὸ ἔθνος καὶ
234 διεκήρυσσον τὴν στρατείαν. ἤθροιστο δ' ἡ πληθὺς τάχιον τοῦ
παραγγέλματος, καὶ πάντες ὡς ἐπ' ἐλευθερίᾳ τῆς μητροπόλεως
235 ἥρπαζον τὰ ὅπλα. συνταχθέντες δὲ εἰς δύο μυριάδας παραγίνονται
πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα, χρώμενοι τέσσαρσιν ἡγεμόσιν Ἰωάννῃ τε καὶ
Ἰακώβῳ παιδὶ Σωσᾶ, πρὸς δὲ τούτοις ἦν Σίμων υἱὸς Θακήου καὶ
Φινέας Κλουσώθ.
236 3. Τὸν δὲ Ἄνανον ἡ μὲν ἔξοδος τῶν ἀγγέλων ὥσπερ καὶ τοὺς
φρουροὺς ἔλαθεν, ἡ δ' ἔφοδος τῶν Ἰδουμαίων οὐκέτι· προγνοὺς
γὰρ ἀπέκλειέ τε τὰς πύλας αὐτοῖς καὶ διὰ φυλακῆς εἶχε τὰ τείχη.
237 καθάπαν γε μὴν αὐτοὺς ἐκπολεμεῖν οὐκ ἔδοξεν, ἀλλὰ λόγοις πείθειν
238 πρὸ τῶν ὅπλων. στὰς οὖν ἐπὶ τὸν ἄντικρυς αὐτῶν πύργον ὁ μετὰ
Ἄνανον γεραίτατος τῶν ἀρχιερέων Ἰησοῦς, πολλῶν ἔφη καὶ ποικίλων
τὴν πόλιν κατεσχηκότων θορύβων ἐν οὐδενὶ θαυμάσαι τὴν τύχην
239 οὕτως, ὡς τῷ συμπράττειν τοῖς πονηροῖς καὶ τὰ παράδοξα· παρεῖναι
γοῦν ὑμᾶς ἀνθρώποις ἐξωλεστάτοις μετὰ τοσαύτης προθυμίας
ἐπαμυνοῦντας καθ' ἡμῶν, μεθ' ὅσης εἰκὸς ἦν ἐλθεῖν οὐδὲ τῆς
240 μητροπόλεως καλούσης ἐπὶ βαρβάρους. καὶ εἰ μὲν ἑώρων τὴν σύν-
ταξιν ὑμῶν ἐξ ὁμοίων τοῖς καλέσασιν ἀνδρῶν, οὐκ ἂν ἄλογον τὴν
ὁρμὴν ὑπελάμβανον· οὐδὲν γὰρ οὕτως συνίστησι τὰς εὐνοίας ὡς

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 6 p. 234.

1 εἰς ὃ] ὃ A ἐλλίποντεσ PAM 2 δὲ VR 4 i. marg. ις' C 5 ἐκπλαγέντεσ, ἐκ ex οἱ corr. P τε om. V 6 διεκήρυσον A στρατιάν PAMVRC *militiam* Lat δὲ VR 7 ὡς om. Lat 8 δ' A 9 πρὸς τὰ] εἰσ L τέ$^{\sigma}$σαρσιν A 10 Θακήου] PA¹ θακίου M et ex corr. A θακαίου L θεκουΐου C κλαθὰ V καθλᾶ R γρ καὶ κλαθᾶ i. marg. M καθλᾶ θακήου et ad καθλᾶ i. marg. m. 2 ἐν ἄλλω θεκουΐου Lips *thacei* Lat; cf. infra § 271. V 249. VI 148 παιδὶ] παισὶ Niese 11 φινεὲσ L κλαουσώθ L κλουσῶθ V κλουσώθου C *cusoth* ut uid. Lat 13 φρουροὺς] φύλακασ VRC ἡ δ' ἔφοδος] ὁ δὲ φόβοσ VR δὲ P 14 ἀπέκλειέ τε] Dindorf ἀποκλείεται PAMVR ἀποκλείει LC ἀποκλείει τε Destinon αὐτοῖσ V 15 ἀλλὰ, ὰ i. ras. m. 2 L 16 ἄντικρυ R ἀντικρὺς Dindorf αὐτῶν fort. spurium πύργγον C 17 μετὰ τὸν ἄνανον V ἰησοῦσ C *hiesus* Lat πολῶν R 18 τὴν πόλιν κατεσχηκότων] τῶν κατεσχηκότων τὴν πόλιν L 19 τῷ] R et ex corr. A τὸ PA¹MLVC 20 γοῦν] γὰρ οὖν A γὰρ L 21 ἐπαμύνοντασ PAMVRC 22 βαρβάρους] τοὺσ βαρβάρουσ LC 24 οὕτω LRC εὐνοίασ, υ ex γ corr. uid. A

τρόπων συγγένεια· νῦν δ᾽, εἰ μέν τις αὐτοὺς ἐξετάζοι καθ᾽ ἕνα,
μυρίων ἕκαστος εὑρεθήσεται θανάτων ἄξιος. τὰ γὰρ θύματα καὶ 241
καθάρματα τῆς πόλεως ὅλης, κατασωτευσάμενα τὰς ἰδίας οὐσίας
καὶ προγυμνάσαντα τὴν ἀπόνοιαν ἐν ταῖς πέριξ κώμαις τε καὶ
πόλεσι, τελευταῖα λεληθότως παρεισέρρευσαν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν,
λῃσταὶ δι᾽ ὑπερβολὴν ἀσεβημάτων μιαίνοντες καὶ τὸ ἀβέβηλον 242
ἔδαφος, οὓς ὁρᾶν ἔστι νῦν ἀδεεῖς ἐμμεθυσκομένους τοῖς ἁγίοις καὶ
τὰ σκῦλα τῶν πεφονευμένων καταναλίσκοντας εἰς τὰς ἀπλήστους
γαστέρας. τὸ δ᾽ ὑμέτερον πλῆθος καὶ τὸν κόσμον τῶν ὅπλων ὁρᾶν 243
ἔστιν οἷος ἔπρεπεν καλούσης μὲν τῆς μητροπόλεως κοινῷ βουλευ-
τηρίῳ, συμμάχους δὲ κατ᾽ ἀλλοφύλων. τί ἂν οὖν εἴποι τοῦτό τις
ἢ τύχης ἐπήρειαν, ὅταν λογάσι πονηροῖς αὔτανδρον ἔθνος ὁρᾷ συνα-
σπίζον [αὐτοῖς]; μέχρι πολλοῦ μὲν ἀπορῶ, τί δή ποτε καὶ τὸ κινῆσαν 244
ὑμᾶς οὕτω ταχέως ἐγένετο· μὴ γὰρ ἂν δίχα μεγάλης αἰτίας ἀνα-
λαβεῖν τὰς πανοπλίας ὑπὲρ λῃστῶν καὶ κατὰ δήμου συγγενοῦς·
ἐπεὶ δὲ ἠκούσαμεν Ῥωμαίους καὶ προδοσίαν, ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐθο- 245
ρύβουν τινὲς ἀρτίως, καὶ τῆς μητροπόλεως ἐπ᾽ ἐλευθερώσει
παρεῖναι, πλέον τῶν ἄλλων τολμημάτων ἐθαυμάσαμεν τοὺς ἀλιτη-
ρίους τῆς περὶ τοῦτο ψευδοῦς ἐπινοίας· ἄνδρας γὰρ φύσει φιλε- 246
λευθέρους καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα τοῖς ἔξωθεν πολεμίοις μάχεσθαι
παρεσκευασμένους οὐκ ἐνῆν ἄλλως ἐξαγριῶσαι καθ᾽ ἡμῶν ἢ λογο-
ποιήσαντας προδοσίαν τῆς ποθουμένης ἐλευθερίας. ἀλλ᾽ ὑμᾶς γε 247

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 7 p. 234.

1 εὐγένεια L δὲ VRC ἐξετάσοι L 2 ἕκαστος εὑρεθήσεται] *reperientur* Lat θύματα] *ludibria* Lat ἀθύρματα Hudson λύματα Lowthius recte ut uid. φθάρματα Naber 3 πόλεως] PAL χώρασ MVRC *rusticae plebis* Lat πληθύος Destinon κατασωτευσάμενοι PA οὐσίας] θυσίασ PAL *patrimoniis* Lat *successiones* Heg 5 παρεισέρευσαν PAMVR ἱερὰν om. C 6 δι᾽] δ᾽ C καὶ τὸ om. L ἀβέβηλον] ἅγιον LC γρ τὸ ἅγιον i. marg. V 7 νῦν om. Lat ἐνμεθυσκομένουσ P 8 ἀπλεί-στουσ V¹C 9 δὲ VRC 10 οἷος] οἷσ L¹C μὲν] om. C et ut uid. Lat ὑμᾶς Dindorf ex cod. L. B. τῆσ, σ fort. i. ras. P 11 δὲ om. L¹RC et ut uid. Lat οὖν om. V τοῦτο] om. L¹, post τις suppleuit L² 12 ὅταν — 13 αὐτοῖς] *cum pro nequissimis conuenis* (*conuenistis* aut *conuenisse* codd.) *integrae nationis uestrae arma uideat conspirare* Lat συνασπίζον αὐτοῖς] συνασπίζον, αὐτὸς Bekker συνασπίζοντασ Destinon 13 αὐτοῖς expunxit A ἀπορεῖν L¹ ἀπορεῖν παρέστη uel simile Niese καὶ om. VC 14 ὑμᾶς] ὑμᾶσ καὶ VC οὕτωσ L 15 καὶ om. Lat συγγενῶν, ῶν ex corr. m. 2 R 16 δὲ] δ᾽ L, om. Lat ἠκούσαμεν] *audistis* Lat 18 πλέον — 19 ἐπινοίας] *unde mirati sumus praeter alia noxiorum tale commentum* Lat ἐθαυμάσαμεν] ἐθαύμασέ τισ VRC περὶ τοῦτο ψευδοῦς] περὶ τὸ ψεῦδοσ VRC 21 παρεσκευασμένουσ, ουσ ex οισ corr. uid. A 22 πο·θουμένησ (eras. uid. υ) A πορθουμένησ PMV¹RLat γρ καὶ ποθουμένησ i. marg. M

χρὴ σκέπτεσθαι τούς τε διαβάλλοντας καὶ καθ᾽ ὧν, συνάγειν τε
τὴν ἀλήθειαν οὐκ ἐκ τῶν ἐπιπλάστων λόγων ἀλλ᾽ ἐκ τῶν κοινῶν
248 πραγμάτων. τί γὰρ δὴ καὶ παθόντες ἂν ἡμεῖς Ῥωμαίοις προσπω-
λοῖμεν ἑαυτοὺς νῦν, παρὸν ἢ μηδὲ ἀποστῆναι τὸ πρῶτον ἢ προσ-
249 χωρῆσαι ταχέως ἀποστάντας ὄντων ἔτι τῶν πέριξ ἀπορθήτων; νῦν
μὲν γὰρ οὐδὲ βουλομένοις διαλύσασθαι ῥάδιον, ὅτε Ῥωμαίους μὲν
ὑπερόπτας πεποίηκεν ὑποχείριος ἡ Γαλιλαία, φέρει δ᾽ αἰσχύνην
ἡμῖν θανάτου χαλεπωτέραν τὸ θεραπεύειν αὐτοὺς ὄντας ἤδη πλη-
250 σίον. καὶ ἐγὼ καθ᾽ ἑαυτὸν μὲν ἂν εἰρήνην προτιμήσαιμι θανάτου,
πολεμούμενος δ᾽ ἅπαξ καὶ συμβαλὼν θάνατον εὐκλεᾶ τοῦ ζῆν
251 αἰχμάλωτος. πότερον δέ φασιν ἡμᾶς τοὺς τοῦ δήμου προεστῶτας
πέμψαι κρύφα πρὸς Ῥωμαίους ἢ καὶ τὸν δῆμον κοινῇ ψηφισάμενον;
252 εἰ μὲν ἡμᾶς, εἰπάτωσαν τοὺς πεμφθέντας φίλους, τοὺς διακονή-
σαντας τὴν προδοσίαν οἰκέτας. ἐφωράθη τις ἀπιών; ἀνακομιζό-
253 μενος ἑάλω; γραμμάτων γεγόνασιν ἐγκρατεῖς; πῶς δὲ τοὺς μὲν τοσού-
τους πολίτας ἐλάθομεν, οἷς κατὰ πᾶσαν ὥραν συναναστρεφόμεθα,
τοῖς δὲ ὀλίγοις καὶ φρουρουμένοις καὶ μηδ᾽ εἰς τὴν πόλιν ἐκ τοῦ
ἱεροῦ προελθεῖν δυναμένοις ἐγνώσθη τὰ κατὰ τὴν χώραν λαθραίως
254 ἐνεργούμενα; νῦν δ᾽ ἔγνωσαν, ὅτε δεῖ δοῦναι δίκας τῶν τετολμημέ-
νων, ἕως δ᾽ ἦσαν ἀδεεῖς αὐτοί, προδότης ἡμῶν οὐδεὶς ὑπωπτεύετο;
255 εἰ δ᾽ ἐπὶ τὸν δῆμον ἀναφέρουσι τὴν αἰτίαν, ἐν φανερῷ δήπουθεν
ἐβουλεύσαντο, οὐδεὶς ἀπεστάτει τῆς ἐκκλησίας, ὥστε τάχιον ἂν τῆς
256 μηνύσεως ἔσπευσεν ἡ φήμη πρὸς ὑμᾶς φανερωτέρα. τί δέ; οὐχὶ
καὶ πρέσβεις ἔδει πέμπειν ψηφισαμένους τὰς διαλύσεις; καὶ τίς

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 7 p. 234 sq.

1 συνάγειν τε] καὶ συνάγειν L 3 ῥωμαίουσ VC προσπωλοῖμεν] cod. L. B. ex corr. προσπωλοῦμεν (— πολ — P) PAMVRC προσπολεμοῦμεν L *dederimus* Lat προσεπωλοῦμεν Herwerden 4 παρὸν] παρ᾽ ὧν V¹RC · μηδὲ] μηδένασ L¹ προχωρῆσαι L¹ 5 ἀποστάντεσ V 7 πεποιήκει PA ἐποίησεν V δὲ VRC 9 καὶ ἐγὼ] κἀγὼ μὲν L καὶ ἔγωγε VRC καθ᾽ ἑαυτὸν] κατ᾽ ἐμαυτὸν LVRC μὲν om. L θανάτου] θατέρου Destinon 10 δὲ VRC εὐκλεᾶι V¹ 11 πρότερον A¹ 12 καὶ om. L 15 δὲ] μὲν A 17 μηδὲ LVR ἐκ τοῦ ἱεροῦ om. L 18 προσελθεῖν C τὰ om. R 19 νῦν δ᾽] νῦν δὲ LVR *an uero nunc* Lat νῦν δέ γ᾽ Destinon ὅτε] Bekker ὅτι codd. *quando* Lat 20 δὲ AMLVR οὐδεὶς] οὐδεεῖσ L ὑμῶν C ὑποπτεύετο A¹V¹RC 21 δὲ VRC 22 ἐβουλεύσατο uertit Lat οὐδεὶς] PAVR Lat καὶ οὐδεὶσ M οὐδὲ εἶσ γὰρ L οὐδεὶσ γὰρ C ἀπεστάτη PV¹ ὥστε] ὡσ L 23 ἔ·σπευσεν L ὑμᾶς] ἡμᾶσ V¹ τί — 24 διαλύσεις] *quid autem opus erat legatos mittere, cum certa nobis esset de tractione sententia?* Lat δέ] δ᾽ L δαι (ε s.l.) C οὐχὶ s. C 24 καὶ om. P Lat ψηφισομένουσ PAMVRC

ὁ χειροτονηθείς; εἰπάτωσαν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν δυσθανατούντων καὶ 257 πλησίον οὔσας τὰς τιμωρίας διακρονομένων σκῆψίς ἐστιν· εἰ γὰρ δὴ καὶ προδοθῆναι τὴν πόλιν εἵμαρτο, μόνους ἂν τολμῆσαι καὶ τοῦτο τοὺς διαβάλλοντας, ὧν τοῖς τολμήμασιν ἓν μόνον [κακὸν] λείπει, προδοσία. χρὴ δὲ ὑμᾶς, ἐπειδήπερ ἅπαξ πάρεστε μετὰ τῶν 258 ὅπλων, τὸ μὲν δικαιότατον, ἀμύνειν τῇ μητροπόλει καὶ συνεξαιρεῖν τοὺς τὰ δικαστήρια καταλύσαντας τυράννους, οἳ πατήσαντες τοὺς νόμους ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ξίφεσι πεποίηνται τὰς κρίσεις. ἄνδρας γοῦν 259 ἀκαταιτιάτους τῶν ἐπιφανῶν ἐκ μέσης τῆς ἀγορᾶς ἁρπάσαντες δεσμοῖς τε προῃκίσαντο καὶ μηδὲ φωνῆς μηδ' ἱκεσίας ἀνασχόμενοι διέφθειραν. ἔξεστιν δ' ὑμῖν παρελθοῦσιν εἴσω μὴ πολέμου νόμῳ 260 θεάσασθαι τὰ τεκμήρια τῶν λεγομένων, οἴκους ἠρημωμένους ταῖς ἐκείνων ἁρπαγαῖς καὶ γύναια καὶ γενεὰς τῶν ἀπεσφαγμένων μελανειμονούσας, κωκυτὸν δὲ καὶ θρῆνον ἀνὰ τὴν πόλιν ὅλην· οὐδεὶς γάρ ἐστιν, ὃς οὐ γέγευται τῆς τῶν ἀνοσίων καταδρομῆς· οἵ γε ἐπὶ 261 τοσοῦτον ἐξώκειλαν ἀπονοίας, ὥστε μὴ μόνον ἐκ τῆς χώρας καὶ τῶν ἔξωθεν πόλεων ἐπὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν ὅλου τοῦ ἔθνους μετενεγκεῖν τὴν ληστρικὴν τόλμαν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερόν. ὁρμητήριον γοῦν αὐτοῖς τοῦτο καὶ καταφυγὴ ταμιεῖόν τε 262 τῶν ἐφ' ἡμᾶς παρασκευῶν γέγονεν, ὁ δ' ὑπὸ τῆς οἰκουμένης προσκυνούμενος χῶρος καὶ τοῖς ἀπὸ περάτων γῆς ἀλλοφύλοις ἀκοῇ τετιμημένος παρὰ τῶν γενηθέντων ἐνθάδε θηρίων καταπατεῖται· νεα- 263 νιεύονταί τε ἐν ταῖς ἀπογνώσεσιν ἤδη δήμους τε δήμοις καὶ πόλεσι

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 7 p. 234 sq.

1 τοῦτο] τοῦ C δυσθανατώντων L¹C 2 σκῆψίς ἐστιν] *causationes sunt* Lat 3 εἵμαρται LVRC 4 ὧν] om. P i. marg. suppl. A ἓν μόνον κακὸν λείπει] ἓν κακὸν μόνον λείπει A ἓν κακὸν λείπει LR ἓν μόνον λείπει κακὸν V κακὸν ex cod. L. B. aliisque om. Dindorf 5 πάρεστε] ἐστὲ L 6 δικαιώτατον P συνεξαιρεῖν] L. Dindorf συνεξαίρειν codd. *eximere* Lat 8 ἐπὶ om. RC ἑαυτῶν L αὐτῶν Bekker 9 τῆς s. P ἁρπάσαντεσ, σαν i. ras. 2 litt., τεσ (abbreuiatum) ex corr. m. 2 V 10 δεσμοῖς — προῃκίσαντο] *primum uinculis cruciarunt* Lat τε om. L προῃκίσαντο] PLat προσῃκίσαντο AMLVRC φωνὴν PAMVRC μηδὲ VRC ἱκεσίαν PAMVRC

11 δὲ VR ὑμῖν] ἡμῖν V¹ 13 γεάσ with νε above (νε i. ras.) A 15 γέγευσται LC 16 ἐξώκιλαν PA¹V¹R ὥστε] ὡσ τὸ L¹ 17 ὅλου om. L Lat 19 ταμιεῖόν τε] ταμεῖόν τε L ταμεῖον R καὶ ταμεῖον V 20 κατασκευῶν L δὲ VRC 21 ἀπὸ] ὑπὸ V¹ ἀκοῇ om. Lat 22 παρὰ τῶν γεννηθέντων P ὑπὸ τῶν παραγεννηθέντων (παραγενηθέντων LRC) AMLVRC et Lat, in quo est *per has quae apud nos praeternatae sunt bestiae* ἔνθα δὲ R καταπατεῖτε P 23 τε] δ' LC 23 ἀπονώσεσιν with γ above C δήμους τε δήμοις] δήμοισ τε δήμουσ MC δήμοι τὲ δήμοισ V, om. R συγκρούειν καὶ πόλεισ πόλεσιν tr. L

πόλεις συγκρούειν καὶ κατὰ τῶν σπλάγχνων τῶν ἰδίων τὸ ἔθνος
264 στρατολογεῖν. ἀνθ᾽ ὧν τὸ μὲν κάλλιστον καὶ πρέπον, ὡς ἔφην,
ὑμῖν συνεξαιρεῖν τοὺς ἀλιτηρίους καὶ ὑπὲρ αὐτῆς τῆς ἀπάτης ἀμυ-
νομένους, ὅτι συμμάχους ἐτόλμησαν καλεῖν οὓς ἔδει τιμωροὺς δεδιέ-
265 ναι· εἰ δὲ αἰδεῖσθε τὰς τῶν τοιούτων ἐπικλήσεις, ἀλλά τοι πάρεστι
θεμένοις τὰ ὅπλα καὶ παρελθοῦσιν εἰς τὴν πόλιν σχήματι συγγε-
νῶν ἀναλαβεῖν τὸ μέσον συμμάχων τε καὶ πολεμίων ὄνομα δικαστὰς
266 γενομένους. καίτοι λογίσασθε, πόσον κερδήσουσιν ἐφ᾽ ὁμολογουμένοις
καὶ τηλικούτοις κρινόμενοι παρ᾽ ὑμῖν οἱ τοῖς ἀκαταιτιάτοις μηδὲ
λόγου μεταδόντες· λαμβανέτωσαν δ᾽ οὖν ταύτην ἐκ τῆς ὑμετέρας ἀφί-
267 ξεως τὴν χάριν. εἰ δ᾽ οὔτε συναγανακτεῖν ἡμῖν οὔτε κρίνεσθαι δεῖ,
τρίτον ἐστὶ καταλιπεῖν ἑκατέρους καὶ μήτε ταῖς ἡμετέραις ἐπιβαί-
νειν συμφοραῖς μήτε τοῖς ἐπιβούλοις τῆς μητροπόλεως συνέρχεσθαι.
268 εἰ γὰρ καὶ τὰ μάλιστα Ῥωμαίοις ὑποπτεύετε διειλέχθαι τινάς, παρα-
τηρεῖν ἔξεστι τὰς ἐφόδους, κἄν τι τῶν διαβεβλημένων ἔργῳ διακα-
λύπτηται, τότε φρουρεῖν τὴν μητρόπολιν ἐλθόντας κολάζειν τε τοὺς
αἰτίους πεφωραμένους· οὐ γὰρ ἂν ὑμᾶς φθάσειαν οἱ πολέμιοι τῇ
269 πόλει προσῳκημένους. εἰ δ᾽ οὐδὲν ὑμῖν τούτων εὔγνωμον ἢ
μέτριον δοκεῖ, μὴ θαυμάζετε τὰ κλεῖθρα τῶν πυλῶν, ἕως ἂν φέρητε
τὰ ὅπλα.“
270 4. Τοιαῦτα μὲν ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε· τῶν δὲ Ἰδουμαίων οὔτε τὸ

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 7 p. 234.

1 τῶν σπλάγχνων τῶν ἰδίων] τῶν ἰδίων σπλάγχνων LVRC 2 ὧν] ὦ R[1] ὡσ ἔφην καὶ πρέπον tr. L 3 ὑμῖν ex ἡμῖν corr. C συνεξαιρεῖν] L. Dindorf συνεξαίρειν codd. *eximere* Lat 4 ἔδει ὡσ τιμωροὺσ ML 5 δ᾽ L αἰδεῖσθαι A[1]LV[1]C 7 μέσον, εσο ex corr. A τε om. L 8 καίτοι] καίτοι κερδῆσαι (κερδῆσαι deletum) C λογήσασθε P λογίσασθαι AV[1]C ἐφ᾽ ὁμολογουμένοις] ἐφωμολογουμένοισ PA[1] 9 ὑμῶν L ἡμῖν V (υ supra) ἀ|ταιτιάτοισ C 10 ἡμετέρασ R 11 δὲ VRC ἡμῖν] ὑμῖν Hudson κρίνεσθαι δεῖ] *iudicare uultis* Lat κρίνεσθαι] κρίνειν V δεῖ] δοκεῖ ex cod. Voss. Hudson 12 τρίτον] κρεῖττον V ἐπεμβαίνειν MVC 13 ἐπιβουλοισ, οισ ex αισ corr. C συνέρχεσθαι] PML συμμένειν καὶ συνέρχεσθαι A συμμένειν VRC *maneatis* Lat 14 καὶ om. P et ut uid. Lat ὑποπτεύεται LC ὑποπτεύεται V (ε supra) διηλέχθαι ML διηλέγχθαι V 15 ἔξεστι] ἔξεστιν παρὰ L κἂν — διακαλύπτηται] *cum factum aliquod eiusmodi patuerit quale delatum est* Lat ἔργων LVRC διακαλύπτεται A 16 φρουρεῖν] φρουρεῖν μὲν L[2] ἐλθόντας om. Lat κ·ολάζειν C τε] δὲ AL 18 πόλει] μητροπόλει MV προσοικισμένουσ PAMVRC δὲ VRC ἡμῖν V εὐγνώμων P εὔγνωμον τούτων tr. V 19 θαυμάζητε, η ex ει corr. V κλεῖθρα, ει ex η corr. V φέρηται PC 21 ἔλεγεν L οὔτε] οὐδὲν PAML et fort. Lat

πλῆθος προσεῖχεν, ἀλλὰ τεθύμωτο μὴ τυχὸν ἑτοίμης τῆς εἰσόδου,
καὶ διηγανάκτουν οἱ στρατηγοὶ πρὸς ἀπόθεσιν τῶν ὅπλων αἰχμα-
λωσίαν ἡγούμενοι τὸ κελευόντων τινῶν αὐτὰ ῥῖψαι. Σίμων δὲ υἱὸς 271
Κααθὰ τῶν ἡγεμόνων εἷς, μόλις τῶν οἰκείων καταστείλας τὸν θόρυ-
βον καὶ στὰς εἰς ἐπήκοον τοῖς ἀρχιερεῦσιν, οὐκέτι θαυμάζειν ἔφη 272
φρουρουμένων ἐν τῷ ἱερῷ τῶν προμάχων τῆς ἐλευθερίας, εἴ γε καὶ
τῷ ἔθνει κλείουσί τινες ἤδη τὴν κοινὴν πόλιν, καὶ Ῥωμαίους μὲν 273
εἰσδέχεσθαι παρασκευάζονται τάχα καὶ στεφανώσαντες τὰς πύλας,
Ἰδουμαίοις δὲ ἀπὸ τῶν πύργων διαλέγονται καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς ἐλευ-
θερίας ὅπλα κελεύουσι ῥῖψαι, μὴ πιστεύοντες δὲ τοῖς συγγενέσι 274
τὴν τῆς μητροπόλεως φυλακὴν τοὺς αὐτοὺς δικαστὰς ποιοῦνται τῶν
διαφόρων, καὶ κατηγοροῦντές τινων ὡς ἀποκτείνειαν ἀκρίτους,
αὐτοὶ καταδικάζοιεν ὅλου τοῦ ἔθνους ἀτιμίαν· τὴν γοῦν ἅπασι τοῖς 275
ἀλλοφύλοις ἀναπεπταμένην εἰς θρησκείαν πόλιν τοῖς οἰκείοις νῦν
ἀποτετείχισθε. πάνυ γὰρ ἐπὶ σφαγὰς ἐσπεύδομεν καὶ τὸν κατὰ τῶν 276
ὁμοφύλων πόλεμον οἱ διὰ τοῦτο ταχύναντες, ἵν᾽ ὑμᾶς τηρήσωμεν
ἐλευθέρους. τοιαῦτα μέντοι καὶ πρὸς τῶν φρουρουμένων ἠδίκησθε, 277
καὶ πιθανὰς οὕτως ὑποψίας οἶμαι κατ᾽ ἐκείνων συνελέξατε. ἔπειτα 278
τῶν ἔνδον φρουρᾷ κρατοῦντες ὅσοι κήδονται τῶν κοινῶν πραγ-
μάτων, καὶ τοῖς συγγενεστάτοις ἔθνεσιν ἀθρόοις ἀποκλείσαντες μὲν
τὴν πόλιν ὑβριστικὰ δ᾽ οὕτως προστάγματα κελεύοντες, τυραννεῖσθαι
λέγετε καὶ τὸ τῆς δυναστείας ὄνομα τοῖς ὑφ᾽ ὑμῶν τυραννουμέ-
νοις περιάπτετε. τίς ἂν ἐνέγκαι τὴν εἰρωνείαν τῶν λόγων ἀφορῶν 279

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 7 p. 234.

1 *τυχόν, όν* ex *ὠν* corr. PALC *ἑτοίμησ, η* i. ras. C, *η* ex *οι* corr. V 2 *καὶ — ὅπλων*] *proque armis inter se duces indignabantur* Lat *στρατη··γοί, η* ex *ι* corr. V *πρὸς*] *τὴν πρὸσ* L *πρὸσ τὴν* C 4 *Κααθὰ*] *κλαθᾶ* M *καθλᾶ* VRC *cathla* (gen.) Lat; cf. § 235 *τὸν τῶν οἰκείων καταστείλασ θόρυβον* LVRC 5 *ὑπήκοον* L *ἐπήκωον* C 6 *ἱερῷ*] *ναῷ* L 7 *κλείουσιν ἤδη τινὲσ* tr. LV 8 *καὶ*] *δὲ καὶ* VRC 9 *ἰδουμαίουσ* C *δὲ* om. RC 12 *διαφορῶν* M *κατηγορούμενοι* L *ἀποκτεῖναι* C 15 *ἀποτετείχισθε*] A *praeclusistis* Lat *ἀποτετειχίσθαι* PMLVRC *σφαγὰς*] *uos* Lat unde *σφᾶς* Hudson *τὸν*] om. PAR *τῶν* C 16 *οἱ διὰ — 17 ἐλευθέρους*] *qui ob hoc adesse properauimus, ut uos liberos seruaremus* Lat *οἱ*] *οἳ* PA[1] *διὰ τοῦτο ταχύναντες, ἵν᾽ ὑμᾶς*] MLat *διαταχύναντεσ ἵν᾽ ὑμᾶσ* PA *διὰ τοῦτ᾽ ἀτυχήσαντεσ ἵν᾽ ὑμᾶσ* L *διὰ τοῦτο ταχύναντεσ ἵνα ἀτυχήσαντεσ* (*ἀτυχήσαν* R[1] *ἀτυχήσαντασ* R[2]) *ὑμᾶσ* VRCLips 17 *ἠδίκησθε, ε* ex *αι* corr. PA 18 *οἶμαι* i. marg. suppl. m. 2 V

κατ᾽] *καὶ κατ᾽* MLVRCLat 19 *ἔνδων* P 20 *ἀθρόοισ* (*ω* suprascr.) C *ἀποκλείοντεσ* L *μὲν* om. VRC 21 *τὴν* i. ras. M *δὲ* VRC *οὕτω* VRC *προστάγματα*] *πρὸσ τὰ πράγματα* PAVR *τυραννεῖσθε* LC et ut uid. V[1] 22 *λέγετε*] *ἐλέγετε* PA *ἡμῶν* R 23 *περιάπτεται* L *ἐνέγκη* P *ἐνέγκοι* V et ex corr. R *εἰρωνίαν* V[1]

εἰς τὴν ἐναντιότητα τῶν πραγμάτων; εἰ μὴ καὶ νῦν ὑμᾶς ἀποκλεί-
ουσιν Ἰδουμαῖοι τῆς μητροπόλεως, οὓς αὐτοὶ τῶν πατρίων ἱερῶν
280 εἴργετε. μέμψαιτ᾽ ἂν εἰκότως τις τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ πολιορκουμένους,
ὅτι θαρσήσαντες τοὺς προδότας κολάζειν, οὓς ὑμεῖς ἄνδρας ἐπισή-
μους καὶ ἀκαταιτιάτους λέγετε διὰ τὴν κοινωνίαν, οὐκ ἀφ᾽ ὑμῶν
ἤρξαντο καὶ τὰ καιριώτατα τῆς προδοσίας μέρη προαπέκοψαν.
281 ἀλλ᾽ εἰ κἀκεῖνοι τῆς χρείας ἐγένοντο μαλακώτεροι, τηρήσομεν Ἰδου-
μαῖοι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τῆς κοινῆς πατρίδος προπολεμήσομεν
ἅμα τούς τε ἔξωθεν ἐπιόντας καὶ τοὺς ἔνδον προδιδόντας ἀμυνό-
282 μενοι πολεμίους. ἐνθάδε πρὸ τῶν τειχῶν μενοῦμεν ἐν τοῖς ὅπλοις,
ἕως ἂν Ῥωμαῖοι κάμωσι προσέχοντες ὑμῖν ἢ ὑμεῖς ἐλεύθερα φρο-
νήσαντες μεταβάλησθε."
283 5. Τούτοις τὸ μὲν τῶν Ἰδουμαίων ἐπεβόα πλῆθος, ὁ δὲ Ἰησοῦς
ἀθυμῶν ἀνεχώρει τοὺς μὲν Ἰδουμαίους μηδὲν φρονοῦντας ὁρῶν
284 μέτριον, διχόθεν δὲ τὴν πόλιν πολεμουμένην. ἦν δὲ οὐδὲ τοῖς Ἰδου-
μαίοις ἐν ἠρεμίᾳ τὰ φρονήματα· καὶ γὰρ τεθύμωντο πρὸς τὴν ὕβριν
εἰρχθέντες τῆς πόλεως καὶ τὰ τῶν ζηλωτῶν ἰσχυρὰ δοκοῦντες ὡς
οὐδὲν ἐπαμύνοντας ἑώρων, ἠποροῦντο καὶ μετενόουν πολλοὶ τὴν
285 ἄφιξιν. ἡ δὲ αἰδὼς τοῦ τέλεον ἀπράκτους ὑποστρέφειν ἐνίκα τὴν
μεταμέλειαν, ὥστε μένειν αὐτόθι πρὸ τοῦ τείχους κακῶς αὐλιζο-
286 μένους· διὰ γὰρ τῆς νυκτὸς ἀμήχανος ἐκρήγνυται χειμὼν ἄνεμοί
τε βίαιοι σὺν ὄμβροις λαβροτάτοις καὶ συνεχεῖς ἀστραπαὶ βρονταί
287 τε φρικώδεις καὶ μυκήματα σειομένης τῆς γῆς ἐξαίσια. πρόδηλον

PAMLVRCLat Hegesippus IV 9 p. 238.

1 εἰ μὴ — 3 τις] *etenim uobis etiam nunc idumeos excludentibus ciuitate (namque ipsi nos a patriis sacris arcetis) recte quis — incusauerit* Lat εἰ μὴ om. L καὶ] κἀκεῖνοι Destinon ἡμᾶσ PAL Destinon ὑποκλείουσιν R 2 ἰδουμαίουσ PALLatDestinon οὓς] ὡσ P πατρώων PAM πατρώιων L μέμψαιτο VR ἂν] ἂν οὖν Niese τισ εἰκότωσ tr. L 4 θαρσήσαντασ P προδότας] πολιορκουμένουσ | ὅτι θ (ὅτι θ deletum) C 5 καὶ] τε καὶ V λέγεται C 6 ἤρξατο (ν supra) P τὰ καιριώτατα τῆς] τῆσ καιριωτάτησ VRC και | · ριωτατα A τὰ μέρη V προανέκοψαν L 7 τηρήσωμεν PAMLVR 8 προπολεμήσωμεν AMLVR 10 ἐνθάδε] ἔνθα δὴ R 11 ὑμῖν] Hudson ἡμῖν codd. Lat ἐλευθερία VR φρονοῦντεσ R 13 ἐπεβόα ex ἐβόα corr. A 15 δ᾽ L *quippe* Lat 16 τὰ om. L τὰ φρονήματα] *tumor ac spiritus* Lat 17 εἰρχθέντεσ PAL τὰ] κατὰ M 18 ἐπαμύναντασ L ἠπόρηντο LVRC 20 ἐμμένειν PAM αὐλισάμενοι L 21 διὰ γὰρ] διὰ δὲ (litt. ὰ δὲ i. ras. m. 2 R) LRLat ἀμείχανοσ C 22 λαβροτάτοις om. Lat 23 μυκήματα] νυκτὸσ μυκήματα (υ post μ i. ras.) L ἐξαίσιον L

δὲ ἦν ἐπ' ἀνθρώπων ὀλέθρῳ τὸ κατάστημα τῶν ὅλων συγκεχυμένον,
καὶ οὐχὶ μικροῦ τις ἂν εἰκάσαι συμπτώματος τὰ τέρατα.
6. Μία δὲ τοῖς Ἰδουμαίοις καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει παρέστη 288
δόξα, τοῖς μὲν ὀργίζεσθαι τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ στρατείᾳ καὶ οὐκ ἂν
διαφυγεῖν ἐπενεγκόντας ὅπλα τῇ μητροπόλει, τοῖς δὲ περὶ τὸν
Ἄνανον νενικηκέναι χωρὶς παρατάξεως καὶ τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν
στρατηγεῖν. κακοὶ δ' ἦσαν ἄρα τῶν μελλόντων στοχασταὶ καὶ 289
κατεμαντεύοντο τῶν ἐχθρῶν ἃ τοῖς ἰδίοις αὐτῶν ἐπῄει παθεῖν. οἱ 290
μὲν γὰρ Ἰδουμαῖοι συσπειραθέντες τοῖς σώμασιν ἀλλήλους ἀντέ-
θαλπον καὶ τοὺς θυρεοὺς ὑπὲρ κεφαλῆς συμφράξαντες ἧττον ἐκα-
κοῦντο τοῖς ὑετοῖς, οἱ δὲ ζηλωταὶ μᾶλλον τοῦ καθ' αὑτοὺς κινδύνου 291
ὑπὲρ ἐκείνων ἐβασανίζοντο καὶ συνελθόντες ἐσκόπουν, εἴ τινα μηχα-
νὴν αὐτοῖς ἀμύνης ἐπινοήσειαν. τοῖς μὲν οὖν θερμοτέροις ἐδόκει 292
μετὰ τῶν ὅπλων βιάζεσθαι τοὺς παραφυλάσσοντας, ἔπειτα δ' εἰσ-
πεσόντας εἰς μέσον τῆς πόλεως ἀναφανδὸν ἀνοίγειν τοῖς συμμά-
χοις τὰς πύλας· τούς τε γὰρ φύλακας εἴξειν πρὸς τὸ ἀδόκητον 293
αὐτῶν τεταραγμένους ἄλλως τε καὶ τοὺς πλείονας [αὐτῶν] ὄντας
ἀνόπλους καὶ πολέμων ἀπείρους, καὶ τῶν κατὰ τὴν πόλιν δυσσύν-
ακτον ἔσεσθαι τὸ πλῆθος κατειλημένον ὑπὸ τοῦ χειμῶνος εἰς τὰς
οἰκίας. εἰ δὲ καί τις γένοιτο κίνδυνος, πρέπειν αὐτοῖς πᾶν ὁτιοῦν 294
παθεῖν ἢ περιιδεῖν τοσοῦτον πλῆθος δι' αὐτοὺς αἰσχρῶς ἀπολλύ-
μενον. οἱ δὲ συνετώτεροι βιάζεσθαι μὲν ἀπεγίνωσκον ὁρῶντες οὐ 295
μόνον τὴν αὐτῶν φρουρὰν πληθύουσαν ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς πόλεως
τεῖχος διὰ τοὺς Ἰδουμαίους ἐπιμελῶς φυλασσόμενον, ᾤοντό τε παν- 296
ταχοῦ τὸν Ἄνανον παρεῖναι καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν ἐπισκέπτεσθαι

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 9 p. 238.

1 δ' LC συνεχόμενον, i. marg. m. 2 γρ συγκεχυμένον V 2 συμπτώματος] συμπτῶτοσ M 3 μία] *anceps et diuersa* Heg 4 τὸν θεὸν] τὸ θεῖον L haud male στρατιᾷ PAMVRC 7 δὲ VRC μελόντων A¹C 8 τοῖς ἰδίοις αὐτῶν] *sui* (nomin.) Lat οἱ — 9 Ἰδουμαῖοι] *uerum idumei quidem* Lat 9 συσπειραθέντες] L συμπειραθέντεσ C συστραφέντεσ PAMVR *cateruatim densetis (corporibus)* Lat ἀνέθαλπον Niese 10 ἐκακοῦντο τοῖσ ὑετοῖσ ἧττον tr. L 11 ὑιετοῖσ C καθ' αὑτοὺς] καθ' ἑαυτῶν L 12 εἴ] ἤ (sic) P 14 παραφυλάττοντασ L δὲ VRC εἰσπεσόντεσ L 15 εἰς μέσον om. L 16 τὰσ πύλασ τοῖσ συμμάχοισ tr. V 17 αὐτῶν] αὐτοῖσ L τετα|ταραγμένουσ C αὐτῶν om. L 18 πολέμω C τὴν om. L δυσσύνακτον, ύ i. ras. A 19 χειμόνοσ M κατειλημένον] Bekker κατειλημμένον codd. *quoniam — contineretur* Lat 20 πρέπειν, π ante ε i. ras. A πρέπειν αὐτοῖς om. Lat 21 ἢ] μᾶλλον ἢ Herwerden τοσοῦτο L ἀπολλύμενον αἰσχρῶσ tr. L 22 ἀπεγίγνωσκον L 23 ἑαυτῶν C πλήθουσαν VRC

297 τὰς φυλακάς· ὃ δὴ ταῖς μὲν ἄλλαις νυξὶν οὕτως εἶχεν, ἀνείθη δὲ
κατ' ἐκείνην, οὐ κατὰ τὴν Ἀνάνου ῥᾳθυμίαν, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ἐκεῖνος
ἀπόλοιτο καὶ τὸ πλῆθος τῶν φυλάκων στρατηγούσης τῆς εἱμαρμέ-
298 νης, ᾗ δὴ καὶ τότε τῆς νυκτὸς προκοπτούσης καὶ τοῦ χειμῶνος ἐπακ-
μάζοντος κοιμίζει μὲν τοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ φρουρούς, τοῖς δὲ ζηλω-
ταῖς ἐπίνοιαν ἐμβάλλει τῶν ἱερῶν αἴροντας πριόνων ἐκτεμεῖν τοὺς
299 μοχλοὺς τῶν πυλῶν. συνήργησε δ' αὐτοῖς πρὸς τὸ μὴ κατακουσθῆναι
τὸν ψόφον ὅ τε τῶν ἀνέμων ἦχος καὶ τὸ τῶν βροντῶν ἐπάλληλον.
300 7. Διαλανθάνοντες δὲ ἐκ τοῦ ἱεροῦ παραγίνονται πρὸς τὸ
τεῖχος καὶ τοῖς αὐτοῖς πρίοσι χρώμενοι τὴν κατὰ τοὺς Ἰδουμαίους
301 ἀνοίγουσι πύλην. τοῖς δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἐμπίπτει ταραχὴ τοὺς
περὶ τὸν Ἄνανον ἐπιχειρεῖν οἰηθεῖσι, καὶ πᾶς ἐπὶ τοῦ ξίφους ἔσχε
τὴν δεξιὰν ὡς ἀμυνούμενος· ταχέως δὲ γνωρίζοντες τοὺς ἥκοντας
302 εἰσῄεσαν. εἰ μὲν οὖν ἐτράποντο περὶ τὴν πόλιν, οὐδὲν ἐκώλυσεν
ἂν ἀπολωλέναι τὸν δῆμον αὔτανδρον· οὕτως εἶχον ὀργῆς· νῦν δὲ
πρώτους τοὺς ζηλωτὰς σπεύδοντες τῆς φρουρᾶς ἐξελέσθαι, δεομένων
πολλὰ καὶ τῶν εἰσδεξαμένων μὴ περιιδεῖν δι' οὓς ἦλθον ἐν μέσοις
303 τοῖς δεινοῖς μηδ' αὐτοῖς χαλεπώτερον ἐπισεῖσαι τὸν κίνδυνον· τῶν
μὲν γὰρ φρουρῶν ἁλόντων ῥᾴδιον αὐτοῖς εἶναι χωρεῖν ἐπὶ τὴν
πόλιν, εἰ δ' ἅπαξ ταύτην προκινήσειαν, οὐκ ἂν ἔτι ἐκείνων κρα-
304 τῆσαι· πρὸς γὰρ τὴν αἴσθησιν συντάξεσθαι αὐτοὺς καὶ τὰς ἀνόδους
ἀποφράξειν·

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 9 p. 239.

1 *ἀνέθη* ML 2 *οὐ*] PALat *οὔτε* L *οὔτι* MVRC fort. recte *ἀλλ' ὡς*] C *ἀλλ' ὥστε* PALVR *ἄλλως τε* M *sed ut et* (*ipse*) Lat *αὐτός τ'* Herwerden 3 *ἀπώλοιτο* LR *τὸ* om. C 4 *ᾗ δὴ καὶ τότε*] *namque* Lat *ᾗ δὴ*] cod. Paris. 1429 *ἤδη* PAMLVR *ἠδη* C *καὶ τότε*] PALR *καὶ δὴ τότε* M *καὶ δὴ* VC 5 *κοιμίζει*] *opprimit somnus* Lat *ζηλωταῖσ δὲ* (*δ'* L) tr. LVRC 6 *αἴροντας*] *ἐρῶντασ* L 7 *δὲ* VRC *πρὸς*] *εἰσ* L *μὴ ἀκουσθῆναι* L 8 *τῶν*] *τῶ* M *βροντῶν*] *βροτῶν* (ν s. l.) V *ὄμβρων* L *ἐπάλληλων* PV[1] 9 *διαλανθάνοντοσ* P *διαλαθάνοντεσ* (ν s. l.), *ε* ex *ο* corr. A *διαλαθόντεσ* MLVRC *δ'* L 10 *τοῖς — 11 πύλην*] *seratamque portam, quae ab idumaeis erat, aperiunt* Lat 11 *πύλιν* R *ἐμπίπτει ταραχὴ* om. Lat *τοὺς*] *τοῖσ* PMC 12 *ἐπιχειρεῖν*, *εῖν* ex corr. C *οἰηθέντασ* (*εισι* s. m. 2) V *ἔσχε*] *εἶχε* L 13 *ἀμυνόμενοσ* PA[1]MLVC *γνωρίσαντεσ* MVRC 14 *εἰσίεσαν* A *περὶ*] *ἐπὶ* ed. pr. *ἐκώλυσεν ἂν*] *ἐκώλυσεν* VR *ἂν ἐκώλυσεν* C *ἐκώλυεν ἂν* Dindorf ex cod. L. B. 16 *σπεύδοντες*] *ἔσπευδον* C et fort. Lat 18 *μηδὲ* VRC *αὑτοῖς* Bekker *χαλεπώτερον*, *λε* i. ras. maiore A 20 *δὲ* LVRC *οὐκ*] *οὔτ'* M *οὐδ'* C *οὔτε* VR *non* Lat *ἔτι* i. marg. suppl. m. 2 V *ἔτ'* L *ἐκείνω* V[1]R[1] 21 *αἴσθησιν*, *αἴ* ex *ἄ* corr. C *συντάξεσθαι*] Bekker *συντάξασθαι* codd. *αὐτοὺς*] *αὐτοῖσ* PA[1] *καὶ — 22 ἀποφράξειν*] *et per ascensus nitentibus se opponent* Lat

V. 1. Συνεδόκει ταῦτα τοῖς Ἰδουμαίοις, καὶ διὰ τῆς πόλεως 305
ἀνέβαινον πρὸς τὸ ἱερόν, μετέωροί τε οἱ ζηλωταὶ τὴν ἄφιξιν αὐτῶν
ἐκαραδόκουν. καὶ παριόντων εἴσω καὶ αὐτοὶ θαρροῦντες προήεσαν
ἐκ τοῦ ἐνδοτέρου ἱεροῦ. μιγέντες δὲ τοῖς Ἰδουμαίοις προσέβαλλον 306
ταῖς φυλακαῖς, καὶ τινὰς μὲν τῶν προκοιτούντων ἀπέσφαξαν κοιμω-
μένους, πρὸς δὲ τὴν τῶν ἐγρηγορότων βοὴν διανέστη πᾶν τὸ πλῆ-
θος καὶ μετ᾽ ἐκπλήξεως ἁρπάζοντες τὰ ὅπλα πρὸς τὴν ἄμυναν
ἐχώρουν. ἕως μὲν οὖν μόνους τοὺς ζηλωτὰς ἐπιχειρεῖν ὑπελάμβανον, 307
ἐθάρρουν ὡς τῷ πλήθει περιεσόμενοι, κατιδόντες δὲ ἔξωθεν ἐπι-
χεομένους ἄλλους ᾔσθοντο τὴν εἰσβολὴν τῶν Ἰδουμαίων, καὶ τὸ 308
μὲν πλέον αὐτῶν ἅμα ταῖς ψυχαῖς κατέβαλλε τὰ ὅπλα καὶ πρὸς
οἰμωγαῖς ἦν, φραξάμενοι δὲ ὀλίγοι τῶν νέων γενναίως ἐδέχοντο
τοὺς Ἰδουμαίους καὶ μέχρι πολλοῦ τὴν ἀργοτέραν πληθὺν ἔσκεπον.
οἱ δὲ κραυγῇ διεσήμαινον τοῖς κατὰ τὴν πόλιν τὰς συμφοράς, κἀκεί- 309
νων ἀμῦναι μὲν οὐδεὶς ἐτόλμησεν, ὡς ἔμαθον εἰσπεπαικότας τοὺς
Ἰδουμαίους, ἀργὰ δ᾽ ἀντεβόων καὶ ἀντωλοφύροντο, καὶ πολὺς κωκυ-
τὸς γυναικῶν ἠγείρετο κινδυνεύοντος ἑκάστῃ τινὸς τῶν φυλάκων.
οἱ δὲ ζηλωταὶ τοῖς Ἰδουμαίοις συνεπηλάλαζον καὶ τὴν ἐκ πάντων 310
βοὴν ὁ χειμὼν ἐποίει φοβερωτέραν. ἐφείδοντό τε οὐδενὸς Ἰδου-
μαῖοι φύσει τε ὠμότατοι φονεύειν ὄντες καὶ τῷ χειμῶνι κεκακω-
μένοι κατὰ τῶν ἀποκλεισάντων ἐχρῶντο τοῖς θυμοῖς· ἦσαν δ᾽ 311
ὅμοιοι τοῖς ἱκετεύουσι καὶ τοῖς ἀμυνομένοις καὶ πολλοὺς τήν τε

PAMLVLat Hegesippus IV 9 p. 240.

1 καὶ] *iamque* Lat 2 πρὸς] i. ras. minore A εἰσ L 3 καὶ] *denique* Lat θαροῦντεσ C προΐεσαν PA προσίεσαν L 4 ἐνδωτέρου C ἐνδοτέρω Bekker, quo non tollitur hiatus προσέβαλον M 5 ἀπέσφαξαν, ἀ i. ras. A κοιμωμέ‖μένουσ P κοιμωμένουσ ἀπέσφαξαν tr. L 6 δὲ] τε L, om. C 7 ἁρπάζοντασ R 9 τῷ] τὸ RC δ᾽ L ἐπεισχεομένουσ (ει et εο i. ras. V) MLVR ἐπισχεομένουσ C *circumfundi* Lat 11 κατέβαλε M et ex corr. V κατέβαλλον L 13 ἀργοτέραν] γεραιτέραν Hudson inductus ut uid. uitioso exemplari Latino, in quo *seniorem* pro *segniorem* habuit 14 κραυγῇ om. Lat διεσήμανον L 15 εἰσπεπτωκότασ (ω ex ο corr. C) MC εἰσπεπεκότασ R 16 ἀργὰ] ἄγαν MLVRC *irrita* Lat δὲ VRC ἀντεβώων C ἀντωδύροντο Dindorf ex cod. L. B. πολὺς] πολύσ τε L γυναικῶν κωκυτὸσ tr. LVR 17 ἠγείρετο] i. marg. γρ ἐγίνετο m. 2 Lips κινδυνεύοντος — φυλάκων] *si quando custodum quisquam in periculum incidisset* Lat κινδυνεύοντος] ἐκινδύνευόν τε VRC ἑκάστῃ] ἑκάστησ PA ἕκαστοι VRC τινὸς om. VRC 18 συνεπιλάλαζον PA[1] 19 ἐποίει, ει s. C 20 τε] δὲ Destinon φονεύειν damnat Herwerden 21 κατὰ — ὅπλοις] *his qui se excluserant ut inimicis utebantur* Lat ἐχρῶντο, ρ s., ντ i. ras. C τοῖς] ὡσ LLat θυμοῖς] V et i. marg. M ὅπλοισ PAMC ἐχθροῖσ LRLat et i. marg. m. 2 V δὲ LVRC 22 τε om. L

συγγένειαν ἀναμιμνήσκοντας καὶ δεομένους τοῦ κοινοῦ ἱεροῦ λαβεῖν
312 αἰδῶ διήλαυνον τοῖς ξίφεσιν. ἦν δὲ φυγῆς μὲν οὐδεὶς τόπος οὐδὲ
σωτηρίας ἐλπίς, συνωθούμενοι δὲ περὶ ἀλλήλους κατεκόπτοντο, καὶ
τὸ πλέον ἐκβιαζόμενοι, ὡς οὐκέτ' ἦν ὑποχωρήσεως τόπος ἐπῄεσαν
δὲ οἱ φονεύοντες, ὑπ' ἀμηχανίας κατεκρήμνιζον ἑαυτοὺς εἰς τὴν
πόλιν, οἰκτρότερον ἔμοιγε δοκεῖν οὗ διέφευγον ὀλέθρου τὸν αὐθαί-
313 ρετον ὑπομένοντες. ἐπεκλύσθη δὲ τὸ ἔξωθεν ἱερὸν πᾶν αἵματι, καὶ
νεκροὺς ὀκτακισχιλίους πεντακοσίους ἡ ἡμέρα κατελάμβανεν.
314 2. Οὐκ ἐκορέσθησαν δὲ τούτοις οἱ θυμοὶ τῶν Ἰδουμαίων, ἀλλ'
ἐπὶ τὴν πόλιν τραπόμενοι πᾶσαν μὲν οἰκίαν διήρπαζον, ἔκτεινον
315 δὲ τὸν περιτυχόντα. καὶ τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος αὐτοῖς ἐδόκει παρ-
ανάλωμα, τοὺς δὲ ἀρχιερεῖς ἀνεζήτουν, καὶ κατ' ἐκείνων ἦν τοῖς
316 πλείστοις ἡ φορά. ταχέως δ' ἁλόντες διεφθείροντο, καὶ τοῖς νεκροῖς
αὐτῶν ἐπιστάντες τὸν μὲν Ἄνανον τῆς πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας,
317 τὸν δὲ Ἰησοῦν τῶν ἀπὸ τοῦ τείχους λόγων ἐπέσκωπτον. προῆλθον
δὲ εἰς τοσοῦτον ἀσεβείας ὥστε καὶ ἀτάφους ῥῖψαι, καίτοι τοσαύτην
Ἰουδαίων περὶ τὰς ταφὰς πρόνοιαν ποιουμένων, ὥστε καὶ τοὺς ἐκ
καταδίκης ἀνεσταυρωμένους πρὸ δύντος ἡλίου καθελεῖν τε καὶ
318 θάπτειν. οὐκ ἂν ἁμάρτοιμι δ' εἰπὼν ἁλώσεως ἄρξαι τῇ πόλει
τὸν Ἀνάνου θάνατον, καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἀνατραπῆναι τὸ
τεῖχος καὶ διαφθαρῆναι τὰ πράγματα Ἰουδαίοις, ἐν ᾗ τὸν ἀρχιερέα
καὶ ἡγεμόνα τῆς ἰδίας σωτηρίας αὐτῶν ἐπὶ μέσης τῆς πόλεως εἶδον
319 ἀπεσφαγμένον. ἦν γὰρ δὴ τά τε ἄλλα σεμνὸς ἀνὴρ καὶ δικαιότα-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 9 p. 240 ExcPeiresc.

1 τοῦ] τὴν τοῦ P 2 τόπος] τρόπος Bekker τόπος μὲν οὐδεὶς tr. L 3 συνωθούμενοι — 4 ἐκβιαζόμενοι] *compulsi autem circa se magis quam ui oppressi laniabantur* Lat, qui sequentia quoque male intellexit 4 οὐκέτι MLVRC ἐπίεσαν PA ἐπῄεσαν — 5 φονεύοντες] *nec interfectores a caedibus temperarent* Lat 5 δὲ] δ' L γὰρ C φονεύοντες, ον ex corr. M ὑπ'] οἱ δὲ ὑπ' L et ut uid. Lat καὶ ὑπ' V αὐτοὺς AM 6 δοκεῖν] L. Dindorf δοκεῖ codd. διέφυγον PAMLV 7 ἐπεκλύσθη δὲ] *donec — redundauit* Lat πᾶν] ἅπαν L 8 ὀκτακισχιλίους καὶ πεντακοσίους MLVRC 9 i. marg. ιη' C 10 διήρπασαν L 11 περιτυγχάνοντα C ἄλλο om. VR ἐδόκει αὐτοῖς tr. PAM αὐτοῖς fort. spurium 12 δὲ] s. m. 2 V δ' L ἐζήτουν L 13 πλήστοις R δὲ ALVRC ἀλότες R 15 τὸν] τῶν L τῶν] τὸν A[1]C λόγον A[1]C ἐπέσκωπτον, ω ex ε corr. A 17 τὴν ταφὴν V ποιουμένων] πεποιημένων PMVR 18 ἀνασταυρουμένους PAMVRC πρὸ] πρὸς L *ad* Lat καθελεῖν] καθαιρεῖν M καθαίρειν L καταστέλλειν Destinon 19 δὲ VRC 22 αὐτῶν damnat Herwerden τῆς om. V εἶδον] εἶδον αὐτὸν C 23 ἦν γὰρ incip. Exc δὴ om. L; de Exc non liquet ἀνὴρ] Destinon ἀνὴρ PAMVRC ὁ ἀνὴρ L ανὴρ Exc

τος, καὶ παρὰ τὸν ὄγκον τῆς τε εὐγενείας καὶ τῆς ἀξίας καὶ ἧς
εἶχε τιμῆς ἠγαπηκὼς τὸ ἰσότιμον καὶ πρὸς τοὺς ταπεινοτάτους,
φιλελεύθερός τε ἐκτόπως καὶ δημοκρατίας ἐραστής, πρό τε τῶν 320
ἰδίων λυσιτελῶν τὸ κοινῇ συμφέρον ἀεὶ τιθέμενος καὶ περὶ παντὸς
ποιούμενος τὴν εἰρήνην· ἄμαχα γὰρ ᾔδει τὰ Ῥωμαίων· προσκοπού-
μενος δ' ὑπ' ἀνάγκης καὶ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον, ὅπως, εἰ μὴ
διαλύσαιντο Ἰουδαῖοι, δεξιῶς διαφέροιντο. καθόλου δ' εἰπεῖν, 321
ζῶντος Ἀνάνου πάντως ἂν διελύθησαν· δεινὸς γὰρ ἦν εἰπεῖν τε
καὶ πεῖσαι τὸν δῆμον, ἤδη δὲ ἐχειροῦτο καὶ τοὺς ἐμποδίζοντας·
ἢ πολεμοῦντες πλείστην ἂν τριβὴν Ῥωμαίοις παρέσχον ὑπὸ τοιούτῳ
στρατηγῷ. παρέζευκτο δ' αὐτῷ καὶ ὁ Ἰησοῦς, αὐτοῦ μὲν λειπόμε- 322
νος κατὰ σύγκρισιν, προύχων δὲ τῶν ἄλλων. ἀλλ' οἶμαι κατακρίνας 323
ὁ θεὸς ὡς μεμιασμένης τῆς πόλεως ἀπώλειαν καὶ πυρὶ βουλόμενος
ἐκκαθαρθῆναι τὰ ἅγια τοὺς ἀντεχομένους αὐτῶν καὶ φιλοστοργοῦν-
τας περιέκοπτεν. οἱ δὲ πρὸ ὀλίγου τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα περικείμενοι 324
καὶ τῆς κοσμικῆς θρησκείας κατάρχοντες προσκυνούμενοί τε τοῖς ἐκ
τῆς οἰκουμένης παραβάλλουσιν εἰς τὴν πόλιν, ἐρριμμένοι γυμνοὶ
βορὰ κυνῶν καὶ θηρίων ἐβλέποντο. αὐτὴν ἐπ' ἐκείνοις στενάξαι 325
τοῖς ἀνδράσι δοκῶ τὴν ἀρετήν, ὀλοφυρομένην ὅτι τοσοῦτον ἥττητο

PAMLVRC Lat Hegesippus V 2 p. 278. ExcPeiresc.

1 *τε* om. LExc 2 *ἠγαπικῶσ* R *τοὺσ* ex *τοῖσ* corr. A 3 *φιλελευθέρουσ* R *τε*] *δὲ* VRC *δημοκρατείασ* PA *πρό τε*] *πρότερον* P *πρό γε* LExc *πρόσ τε* R² 4 *λυσειτελῶν* C *τὸ*] *τὰ* VR *συμφέροντα* VR 5 *ἤδη* VRC *προσκοπούμενος* — 11 *στρατηγῷ*] *ac prospiciebat ut si pacisci ciuiliter nequiuissent iudaei uel inimici superassent, ut autem breuiter dicam, uiuo anano ad transactionem uenissent. mirus enim erat dicere, mirus populo persuadere quae uellet; iam uero impedientes bellantesque subegerat. plurimum autem morae sub tali duce attulissent romanis* Lat partim corrupta *προσκοπούμενοσ*, litt. *μενοσ* sub uersu suppl. A *προσκο·μενοσ* (*πού* supra) V 6 *δ'*] *δὲ* LExc, om. VRC *τὰ* om. ALVRCExc 7 *δεξιῶς*] *δεξιαῖσ* (*αῖσ* ex *ῶσ* corr. uid.) A *διαφέροιντο*] R et i. marg. m. 2 V *διαφθείροιντο* PAMLVCExc *καὶ καθόλου* LExc *δὲ* VRC 8 *διελύθησαν* — 10 *ἂν* om. Exc *διελύθησαν*] *ἢ διελύθησαν* Niese *δεινῶσ* C 9 *ἤδη δὲ*] *εἰ δὲ δὴ* P *εἰ δὲ* M *ἤδη δὲ εἰ* VRC *ἐχειροῦτο, οῦ* i. ras. A *ἐχειρῶτο* P *ἐκεχείρωτο* MLVRC 10 *πολεμοῦντες*] Destinon et Niese *πολεμοῦντασ* codd. *παρέσχον, έσ* ex *εῖ* corr. C 11 *στρατηγῷ*] *καὶ στρατηγῷ* Exc *δὲ* VRC *ὁ* om. Exc 12 *τῶν*] *καὶ τῶν* Exc 13 *μεμιαμμένησ* PVRC 14 *αὐτῶν*] *αὐτον* Exc 15 *περιέκοπτεν*] *ἀπέτεμεν* (*περι* supra) L *περιέκοψεν* C *περιέτεμεν* Exc 16 *τε*] *δὲ* LExc *ἐκ*] *ἀπὸ* LExc 17 *παραβάλουσι* Exc *ἐρριμένοι* AVRExc *ἐριμμένοι* C 18 *στενάξαι*] om. R *στενάξαι ἂν* C 19 *ὅτι* — *ἥττητο*] *tantum licuisse uitiis* Lat

τῆς κακίας. ἀλλὰ [γὰρ] τὸ μὲν Ἀνάνου καὶ Ἰησοῦ τέλος τοιοῦτον
ἀπέβη.
326 3. *Μετὰ* δ' ἐκείνους οἵ τε ζηλωταὶ καὶ τῶν Ἰδουμαίων τὸ
πλῆθος τὸν λαὸν ὥσπερ ἀνοσίων ζῴων ἀγέλην ἐπιόντες ἔσφαζον.
327 καὶ τὸ μὲν εἰκαῖον ἐφ' οὗ καταληφθείη τόπου διεφθείρετο, τοὺς
δὲ εὐγενεῖς καὶ νέους συλλαμβάνοντες εἰς εἱρκτὴν κατέκλειον δεδε-
μένους, κατ' ἐλπίδα τοῦ προσθήσεσθαί τινας αὐτοῖς τὴν ἀναίρεσιν
328 ὑπερτιθέμενοι. προσέσχε δ' οὐδείς, ἀλλὰ πάντες τοῦ τάξασθαι μετὰ
329 τῶν πονηρῶν κατὰ τῆς πατρίδος προείλοντο τὸν θάνατον. δεινὰς
δὲ τῆς ἀρνήσεως αἰκίας ὑπέμενον μαστιγούμενοί τε καὶ στρεβλού-
μενοι, μετὰ δὲ τὸ μηκέτ' ἀρκεῖν τὸ σῶμα ταῖς βασάνοις μόλις
330 ἠξιοῦντο τοῦ ξίφους. οἱ συλληφθέντες δὲ μεθ' ἡμέραν ἀνῃροῦντο
νύκτωρ, καὶ τοὺς νεκροὺς ἐκφοροῦντες ἔρριπτον, ὡς ἑτέροις εἴη
331 δεσμώταις τόπος. ἦν δὲ τοσαύτη τοῦ δήμου κατάπληξις, ὡς μηδένα
τολμῆσαι μήτε κλαίειν φανερῶς τὸν προσήκοντα νεκρὸν μήτε
θάπτειν, ἀλλὰ λαθραῖα μὲν ἦν αὐτῶν κατακεκλεισμένων τὰ δάκρυα
332 καὶ μετὰ περισκέψεως, μή τις ἐπακούσῃ τῶν ἐχθρῶν, ἔστενον· ἴσα
γὰρ τοῖς πενθουμένοις ὁ πενθήσας εὐθὺς ἔπασχε· νύκτωρ δὲ κόνιν
αἴροντες χεροῖν ὀλίγην ἐπερρίπτουν τοῖς σώμασι, καὶ μεθ' ἡμέραν
333 εἴ τις παράβολος. μύριοι καὶ δισχίλιοι τῶν εὐγενῶν νέων οὕτως
διεφθάρησαν.
334 4. Οἱ δὲ ἤδη διαμεμισηκότες τὸ φονεύειν ἀνέδην εἰρωνεύοντο
335 δικαστήρια καὶ κρίσεις. καὶ δή τινα τῶν ἐπιφανεστάτων ἀποκτεί-

---

PAMLVRCLat Hegesippus IV 9 p. 240. V 2 p. 279 sq. Exc Peiresc.

1 *κακίας*] finiunt Exc *κακίας*] finit liber quartus incipit liber quintus Lat *γὰρ* om. P; cf. p. 409, 12 *ἀλλὰ γαρ* om. Lat 3 *δὲ* LVRC *ἰδουμαίων, ου* ex corr. A 5 *καταληφθείη*] *κατελήφθη* VR *εἱρκτὴν* PA^{1}C 7 *προστεθήσεσθαι* PAMVRC *αἵρεσιν* PL ἂν *αἱρεσιν* A 8 *δὲ* VRC 9 *τῶν* om. L *προείλαντο* V^{1}R *δεινὰς* — 10 *στρεβλούμενοι*] *saeuissime tamen ante mortem uerbera sustinebant exulcerati plagis atque tormentis* Lat 10 *μαστοιγούμενοί* A *τε* om. P *καὶ προστρεβλούμενοι* L et ut uid. Lat 11 *μηκέτι* VR 12 *δὲ* om. C *ἀνῃροῦντο*] *ἀνήγοντο* L Lat 13 *τους*] *τοὺσ μὲν* C *ἐρρίπτουν* L *ἐρίπτουν* C 14 *δεσμόταισ* R 15 *μηδὲ κλαίειν* L *ne flere quidem* Lat 16 *αὐτῶν ἦν* tr. L *κατακεκλεισμένα* RC *καὶ κατακεκλεισμένων* Destinon *τὰ δάκρυα*] *etiam lacrimae* Lat 17 *καὶ μετὰ περισκέψεως*] *μετὰ περισκέψεωσ δὲ* L 18 *ὁ πενθήσας εὐθὺς*] *εὐθὺσ ὁ πενθὼν* (sic) L 19 *χεροῖν*] *χερσὶν* L *χαιροῖν* C *ἐπερρίπτουν*] *ἐρρίπτουν* L 20 *μύριοι*] *μύριοι δὲ* AMVRC *νέων*] om. L Lat *καὶ νέων* Hudson *οὕτω* LRC *οὕτω·* V 22 *ἀναίδην* LVR *εἰρωνεύονται* L 23 *δή* om. L *ἀποκτεῖναι* MVR^{2}C *ἀποκτεῖ* R^1

νειν προθέμενοι Ζαχαρίαν υἱὸν Βάρεις· παρώξυνε δὲ αὐτοὺς τὸ λίαν
τἀνδρὸς μισοπόνηρον καὶ φιλελεύθερον, ἦν δὲ καὶ πλούσιος, ὥστε
μὴ μόνον ἐλπίζειν τὴν ἁρπαγὴν τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ προσαπο-
σκευάσεσθαι δυνατὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν αὐτῶν κατάλυσιν· συγκα- 336
λοῦσι μὲν ἐξ ἐπιτάγματος ἑβδομήκοντα τῶν ἐν τέλει δημοτῶν εἰς
τὸ ἱερόν, περιθέντες δ' αὐτοῖς ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς σχῆμα δικαστῶν
ἔρημον ἐξουσίας τοῦ Ζαχαρίου κατηγόρουν, ὡς ἐνδιδοίη τὰ πράγματα
Ῥωμαίοις καὶ περὶ προδοσίας διαπέμψαιτο πρὸς Οὐεσπασιανόν.
ἦν δὲ οὔτ' ἔλεγχός τις τῶν κατηγορουμένων οὔτε τεκμήριον, ἀλλ' 337
αὐτοὶ πεπεῖσθαι καλῶς ἔφασαν καὶ τοῦτ' εἶναι πίστιν τῆς ἀλη-
θείας ἠξίουν. ὅ γε μὴν Ζαχαρίας συνιδὼν μηδεμίαν αὐτῷ κατα- 338
λειπομένην σωτηρίας ἐλπίδα, κεκλῆσθαι γὰρ κατ' ἐνέδραν εἰς εἱρκτήν,
οὐκ ἐπὶ δικαστήριον, ἐποιήσατο τὴν τοῦ ζῆν ἀπόγνωσιν οὐκ ἀπαρ-
ρησίαστον, ἀλλὰ καταστὰς τὸ μὲν πιθανὸν τῶν κατηγορημένων
διεχλεύασε καὶ διὰ βραχέων ἀπελύσατο τὰς ἐπιφερομένας αἰτίας.
ἔπειτα δὲ τὸν λόγον εἰς τοὺς κατηγόρους ἀποστρέψας ἑξῆς πάσας 339
αὐτῶν διεξῄει τὰς παρανομίας καὶ πολλὰ περὶ τῆς συγχύσεως κατω-
λοφύρατο τῶν πραγμάτων. οἱ ζηλωταὶ δ' ἐθορύβουν καὶ μόλις τῶν 340
ξιφῶν ἀπεκράτουν, τὸ σχῆμα καὶ τὴν εἰρωνείαν τοῦ δικαστηρίου
μέχρι τέλους παῖξαι προαιρούμενοι, καὶ ἄλλως πειράσαι θέλοντες
τοὺς δικαστάς, εἰ παρὰ τὸν αὐτῶν κίνδυνον μνησθήσονται τοῦ
δικαίου. φέρουσι δὲ οἱ ἑβδομήκοντα τῷ κρινομένῳ τὰς ψήφους 341

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 10 p. 241.

1 προσθέμενοι V et ex corr. C Βάρεις] PALat βαρεῖσ VR βαρούχου MC βαρισκαίου L et i. marg. M, quod magnam habet speciem ueri δ' LC 2 τοῦ ἀνδρὸσ VR δὲ s. A ὥστε] ὡσ V 3 προσαποσκευάσεσθαι] ed. pr. *remotum iri* Lat προσαποσκευάζεσθαι codd. 4 ἑαυτῶν L 5 μὲν] L οὖν PAVRC, om. MCLat ἑβδομήκοντα] ō L δημοτικῶν L δημωτῶν C εἰς τὸ — 6 σχῆμα] M πρόσσχημα P εἰσ τὸ σχῆμα ALVRC *specie* Lat εἰς σχῆμα Dindorf ex cod. L. B. γρ τῶν ἐν τέλει δημοτῶν εἰσ τὸ ἱερὸν περιθέντεσ δ' (δ' om. A) αὐτοῖσ ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆσ σχῆμα δικαστῶν ἔρημον ἐξουσίασ τοῦ ζαχαρίου (ζαχαρία A) κατηγόρουν ὡσ ἐνδιδοίη τὰ πράγματα ῥωμαίοισ i. marg. PA 7 τοῦ] καὶ τοῦ PALVRCLat κατη·γόρουν V ἐνδιδοίη τὰ] i. marg. PA ἐνδιδῴη τὰ PAMVC ἐνδιδόντα L ἐνδιδόη τὰ R 8 διεπέμψατο PA 9 οὐδὲ L οὔτε VRC ἔλεχοσ (γ s.) A κατηγορημένων VR οὔτε, τε s. A ἀλλ' — 10 ἔφασαν] *ipsi autem misisse dixerunt* Lat 10 τοῦτ', οὖ ex ὁ corr. A τοῦτο MVR 11 αὐτῷ Bekker 12 κεκλεῖσθαι ALC *ductus* Lat 13 τὴν s. P ἀπαρισίαστον C 16 ἔπειτα] εἶτα LVRC δὲ om. M 17 διεξίει P περὶ om. V[1] τοῖσ V[1] συγχήσεωσ C κατολοφύρατο PA[1]C[1] 18 δ' ἐθορύβουν ex δὲ θορύβουν uid. corr. A δὲ ἐθορύβουν VRC 19 εἰρωνίαν C 20 παῖξαι] πῆξαι PAL *permanere* Lat πειρᾶσθαι V 21 αὐτῶν] αὑτῶν M ἑαυτῶν L αὐτὸν VC 22 δ' LC τῶν κρινομένων L

ἅπαντες καὶ σὺν αὐτῷ προείλοντο τεθνάναι μᾶλλον ἢ τῆς ἀναι-
342 ρέσεως αὐτοῦ λαβεῖν τὴν ἐπιγραφήν. ἤρθη δὲ βοὴ τῶν ζηλωτῶν
πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, καὶ πάντων μὲν ἦν ἀγανάκτησις ἐπὶ τοῖς δικα-
σταῖς ὡς μὴ συνιεῖσι τὴν εἰρωνείαν τῆς δοθείσης αὐτοῖς ἐξουσίας,
343 δύο δὲ τολμηρότατοι προσπεσόντες ἐν μέσῳ τῷ ἱερῷ διαφθείρουσι
τὸν Ζαχαρίαν καὶ πεσόντι ἐπιχλευάσαντες ἔφασαν „καὶ παρ' ἡμῶν
τὴν ψῆφον ἔχεις καὶ βεβαιοτέραν ἀπόλυσιν“ ῥίπτουσί τε αὐτὸν
344 [εὐθέως] ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ κατὰ τῆς ὑποκειμένης φάραγγος. τοὺς δὲ
δικαστὰς πρὸς ὕβριν ἀπεστραμμένοις τοῖς ξίφεσι τύπτοντες ἐξέωσαν
τοῦ περιβόλου, δι' ἓν τοῦτο φεισάμενοι τῆς σφαγῆς αὐτῶν, ἵνα
σκεδασθέντες ἀνὰ τὴν πόλιν ἄγγελοι πᾶσι τῆς δουλείας γένωνται.
345 5. Τοῖς δὲ Ἰδουμαίοις ἤδη τῆς παρουσίας μετέμελε καὶ προσ-
346 ίστατο τὰ πραττόμενα. συναγαγὼν δὲ αὐτούς τις ἀπὸ τῶν ζηλω-
τῶν κατ' ἰδίαν ἐλθὼν ἐνεδείκνυτο τὰ συμπαρανομηθέντα τοῖς καλέ-
347 σασι καὶ τὸ κατὰ τῆς μητροπόλεως διεξῄει· παρατάσσεσθαι μὲν
γὰρ ὡς ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων προδιδομένης Ῥωμαίοις τῆς μητροπό-
λεως, εὑρηκέναι δὲ προδοσίας μὲν τεκμήριον οὐδέν, τοὺς δ' ἐκείνην
ὑποκρινομένους φυλάττεσθαι καὶ πολέμου καὶ τυραννίδος ἔργα τολ-
348 μῶντας. προσήκειν μὲν οὖν αὐτοῖς διακωλύειν ἀπ' ἀρχῆς· ἐπειδὴ
δὲ ἅπαξ εἰς κοινωνίαν ἐμφυλίου φόνου προέπεσον, ὅρον γοῦν ἐπι-
θεῖναι τοῖς ἁμαρτήμασι καὶ μὴ παραμένειν χορηγοῦντας ἰσχὺν τοῖς
349 καταλύουσι τὰ πάτρια. καὶ γὰρ εἴ τινες χαλεπαίνουσι τὸ κλει-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 10 p. 241.

1 ἅπαντες] PAL Lat ἀπολύσεωσ MVR τῆσ ἀπολύσεωσ C σὺν | · αὐτῷ A προείλαντο VR 4 συνεῖσιν (-σι R) LR 5 δ'] δ' οἱ Destinon τολμηρότατοι] τῶν τολμηροτάτων LC τολμηρότεροι R προσελθόνπεσόντεσ (ελθόν expunctum) V διαφθείρουσι] κτείνουσι L 6 ἐπιχλευάζοντεσ LVRC ἔφησαν V καὶ — 7 ἀπόλυσιν] *habes et a nobis de absolutione sententiam certiorem* Lat 7 τὴν ἀπόλυσιν C 8 εὐθέως om. PA ἀπὸ] ἐκ A 9 ὕβριν] τὴν ὕβριν P τοῖς om. P 12 i. marg. λ' C δ' L μετέμελε] μετέμελλε PR^2 μετέβαλε V προΐστατο PL et ut uid. A^1 13 δέ τισ αὐτοὺσ tr. M ἀπὸ] ὑπὸ R ἀπὸ τῶν ζηλωτῶν suspecta Herwerdeno 14 κατ' ἰδίαν — 16 γὰρ] *secreto indicabat uniuersa et quae cum his qui eos aduocarant scelerate fecissent omnia demonstrabat, arma quidem eos cepisse dicens* Lat ἐδείκνυτο V; insequentia corrupta aut mutila τὰ] καὶ τὰ L 15 καὶ τὸ] τὸ L καὶ τὰ VC παρατάσσεσθαι] παραγενέσθαι L 16 ὑπὸ ex ἐπὶ corr. A ῥωμαίοισ προδιδομένησ tr. L μητροπόλεως] πόλεωσ ML 17 μὲν om. VRC οὐδέν] οὐδὲ ἓν L δὲ LVRC 18 καὶ (ante πολέμου) expunxit A 19 οὖν om. L Lat διακολύειν R ἐπειδὴ] ἐπεὶ LV^{1}C 20 δ' C ἅπαξ om. VR ἐνφυλίου C ὁμοφύλου V προέπεσον] R προσέπεσον PAMVC μετέπεσον L *incidissent* Lat ἐπιτιθέναι L 22 καταλύουσι] καταλύσασι ex cod. Voss. Dindorf τὸ] τῷ Dindorf

σθῆναι τὰς πύλας καὶ μὴ δοθῆναι μετὰ τῶν ὅπλων αὐτοῖς ἑτοίμην τὴν
εἴσοδον, ἀλλὰ τοὺς εἴρξαντας τετιμωρῆσθαι· καὶ τεθνάναι μὲν Ἄνα-
νον, διεφθάρθαι δὲ ἐπὶ μιᾶς νυκτὸς ὀλίγου δεῖν πάντα τὸν δῆμον·
ἐφ' οἷς τῶν μὲν οἰκείων πολλοὺς αἰσθάνεσθαι μετανοοῦντας, τῶν 350
ἐπικαλεσαμένων δὲ ὁρᾶν ἄμετρον τὴν ὠμότητα μηδὲ δι' οὓς ἐσώ-
θησαν αἰδουμένων· ἐν ὄμμασι γοῦν τῶν συμμάχων τὰ αἴσχιστα 351
τολμᾶν, καὶ τὰς ἐκείνων παρανομίας Ἰδουμαίοις προσάπτεσθαι,
μέχρις ἂν μήτε κωλύῃ τις μήτε χωρίζηται τῶν δρωμένων. δεῖν 352
οὖν, ἐπειδὴ διαβολὴ μὲν πέφηνε τὰ τῆς προδοσίας, ἔφοδος δὲ Ῥω-
μαίων οὐδεμία προσδοκᾶται, δυναστεία δ' ἐπιτετείχισται τῇ πόλει
δυσκατάλυτος, αὐτοὺς ἀναχωρεῖν ἐπ' οἴκου καὶ τῷ μὴ κοινωνεῖν
τοῖς φαύλοις ἁπάντων ἀπολογήσασθαι πέρι, ὧν φενακισθέντες μετά-
σχοιεν.

VI. 1. Τούτοις πεισθέντες οἱ Ἰδουμαῖοι πρῶτον μὲν λύουσι 353
τοὺς ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις περὶ δισχιλίους δημότας, οἳ παραχρῆμα
φυγόντες ἐκ τῆς πόλεως ἀφικνοῦνται πρὸς Σίμωνα, περὶ οὗ μικρὸν
ὕστερον ἐροῦμεν· ἔπειτα ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου.
καὶ συνέβη τὸν χωρισμὸν αὐτῶν γενέσθαι παράδοξον ἀμφοτέροις· 354
ὅ τε γὰρ δῆμος ἀγνοῶν τὴν μετάνοιαν ἀνεθάρσησε πρὸς ὀλίγον
ὡς ἐχθρῶν κεκουφισμένος, οἵ τε ζηλωταὶ μᾶλλον ἐπανέστησαν, οὐχ 355
ὡς ὑπὸ συμμάχων καταλειφθέντες, ἀλλ' ἀπηλλαγμένοι τῶν δυσω-
πούντων καὶ διατρεπόντων παρανομεῖν. οὐκέτι γοῦν μέλλησις ἢ 356
σκέψις ἦν τῶν ἀδικημάτων, ἀλλ' ὀξυτάταις μὲν ἐχρῶντο ταῖς ἐπι-

---

PAMLVRC Lat

1 καὶ μὴ δοθῆναι — 2 εἴσοδον] εἰσ εἴσοδον PAMVRC καὶ τὴν εἴσοδον L *atque aditum in oppidum* Lat γρ τὰσ πύλασ καὶ μὴ δοθῆναι μετατῶν ὅπλων αὐτοῖσ ἑτοίμην τὴν εἴσοδον i. marg. P 2 εἴρξαντασ A τετιμώρησθε PVR¹C τετιμώρησθε[αι] A καὶ om. L 3 δ' ML 4 οἷς] οὖσ L 6 ἐν] ἐπ' PAMVR ὄμμασι γοῦν] ὄμμασιν οὖν A¹V τὰ] τά· A 7 τὰς] τοὺσ V¹ 8 μέχρις — δρωμένων] *quatenus ea non prohibeant neque ab his separentur* Lat μέχρι R κωλύει C κωλύειν V χωρίζεται C δρομένων PA¹ 9 ἐπειδὴ] ἐπεὶ L 10 οὐδὲ μία LVRC δ'] τε PAMVRC *uero* Lat 11 καὶ — 12 μετάσχοιεν] *malorumque societatem uitando cuncta diluere flagitia, quorum non sponte sed decepti participes extitissent* Lat τῷ] ex corr. AC τοῦ PA¹MLVRC¹ 12 πέρι] Destinon περὶ codd. φαινακισθέντεσ PA 14 τούτοις] τούτοισ δὲ AMLVR 15 δημώτασ A δεσμῶτασ M οἳ παραχρῆμα] *statimque* Lat 18 παράδοξον] παρὰ δόξαν VR 19 ἐθάρσησε PMVRC ἐθάρρησεν L πρὸς om. L 20 ἐπανίστησαν Hudson οὐχ ὡς] ὡς οὐχ Destinon 21 καταληφθέντεσ V ἀπηλαγμένοι C 22 μέλησισ C

νοίαις εἰς ἕκαστα, τὰ δοχθέντα δὲ τάχιον καὶ τῆς ἐπινοίας ἐνήρ-
357 γουν. μάλιστα δ' ἐπ' ἀνδρείαν τε καὶ εὐγένειαν ἐφόνων, τὴν μὲν
φθόνῳ λυμαινόμενοι, τὸ δὲ γενναῖον δέει· μόνην γὰρ αὐτῶν ἀσφά-
358 λειαν ὑπελάμβανον τὸ μηδένα τῶν δυνατῶν καταλιπεῖν. ἀνηρέθη
γοῦν σὺν πολλοῖς ἑτέροις καὶ Γουρίων, ἀξιώματι μὲν καὶ γένει
προύχων, δημοκρατικὸς δὲ καὶ φρονήματος ἐλευθερίου μεστός, εἴ
καί τις ἕτερος Ἰουδαίων· ἀπώλεσε δὲ αὐτὸν ἡ παρρησία μάλιστα
359 πρὸς τοῖς ἄλλοις πλεονεκτήμασιν. οὐδ' ὁ Περαΐτης Νίγερ αὐτῶν
τὰς χεῖρας διέφυγεν, ἀνὴρ ἄριστος ἐν τοῖς πρὸς Ῥωμαίους πολέ-
μοις γενόμενος· ὃς καὶ βοῶν πολλάκις τάς τε ὠτειλὰς ἐπιδεικνὺς
360 διὰ μέσης ἐσύρετο τῆς πόλεως. ἐπεὶ δὲ ἔξω τῶν πυλῶν ἦκτο,
τὴν σωτηρίαν ἀπογνοὺς περὶ ταφῆς ἱκέτευεν· οἱ δὲ προαπειλήσαντες
ἧς ἐπεθύμει μάλιστα γῆς μὴ μεταδώσειν αὐτῷ, τὸν φόνον ἐνήργουν.
361 ἀναιρούμενος δὲ ὁ Νίγερ τιμωροὺς Ῥωμαίους αὐτοῖς ἐπηράσατο
λιμόν τε καὶ λοιμὸν ἐπὶ τῷ πολέμῳ καὶ πρὸς ἅπασι τὰς ἀλλήλων
362 χεῖρας· ἃ δὴ πάντα κατὰ τῶν ἀσεβῶν ἐκύρωσεν ὁ θεός, καὶ τὸ
δικαιότατον, ὅτι γεύσασθαι τῆς ἀλλήλων ἀπονοίας ἔμελλον οὐκ εἰς
363 μακρὰν στασιάσαντες. Νίγερ μὲν οὖν ἀνῃρημένος τοὺς περὶ τῆς
καταλύσεως αὐτῶν φόβους ἐπεκούφισε, τοῦ λαοῦ δὲ μέρος οὐδὲν
364 ἦν, ᾧ μὴ πρὸς ἀπώλειαν ἐπενοεῖτο πρόφασις. τὸ μὲν γὰρ αὐτῶν
διενεχθέν τινι πάλαι διέφθαρτο, τὸ δὲ μὴ προσκροῦσαν κατ' εἰρή-
νην ἐπικαίρους ἐλάμβανε τὰς αἰτίας· καὶ ὁ μὲν μηδ' ὅλως αὐτοῖς
προσιὼν ὡς ὑπερήφανος, ὁ προσιὼν δὲ μετὰ παρρησίας ὡς κατα-
365 φρονῶν, ὁ θεραπεύων δ' ὡς ἐπίβουλος ὑπωπτεύετο. μία δὲ ἦν
τῶν τε μεγίστων καὶ μετριωτάτων ἐγκλημάτων τιμωρία θάνατος·

PAMLVRCLatHegesippus IV 10 p. 241.

1 *καὶ* damnat Naber *ἐνείργουν* A 2 *δὲ* VR *ἀνδρίαν* V²C *τε*] suppl. in initio uersus A om. L *εὐγένειαν*] *συγγένειαν* L *τὴν*] *τῷ* P *τὸ* A 3 *το*] *τὸν* R post *γενναῖον* 7—8 litt. eras. (apparent *εφο⋯ν*) V 4 *μηδένα τῶν*] *μηδὲν αὐτῶν* L *ἀνηρέθη·*, eras. *ν* V 5 *Γουρίων*] *gurgon* Heg *Γορίων* Hudson 6 *φρονήματοσ* corr. ex *φρονημότατοσ* P *ἐλευθέρου* M *εἴ καί*] *εἴπερ* L 7 *δ'* LC 8 *οὐδὲ* VRC *τὰσ χεῖρασ αὐτῶν* tr. L 9 *ῥωμαίοισ* RC 10 *πολλάκι* V 11 *δ'* L 12 *περὶ* in confinio paginarum iterauit C 13 *ἧσ*, *η* ex corr. P *μεταδῶσιν* C 14 *τιμωροὺς*] *τιμωρησομένουσ* L *τιμωρουμένουσ* VRC 15 *ἐπὶ*] *ἐν* L *πρὸς ἅπασι*] *προσάπεισι* C 17 *ὅτι* damnat Destinon 19 *ἐπεκούφισεν* L 20 *ᾧ* i. ras. maiore A *ἐπενοείτω* P 21 *κατ' εἰρήνην* uix rectum uideri adnotat Destinon 22 *ἐπικαιροὺσ* P *ἐπὶ καιροὺσ* AVR *subitas* Lat *μηδὲ* VRC 23 *ὡς — προσιὼν δὲ* om. Lat 24 *δὲ* ALVRC *ὑποπτεύετο* V¹RC¹ *δὲ*] *τ'* L 25 *τε* om. LC *μετριοτάτων* P *τῶν μετριωτάτων* VRC i. marg. *κα'* C *ἐγκλημάτων* i. marg. suppl. V

καὶ διέφυγεν οὐδείς, εἰ μὴ σφόδρα τις ἦν ταπεινὸς ἢ δι' ἀγένειαν
ἢ διὰ τύχην.
2. Ῥωμαίων δὲ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἡγεμόνες ἕρμαιον ἡγού- 366
μενοι τὴν στάσιν τῶν πολεμίων ὥρμηντο πρὸς τὴν πόλιν καὶ τὸν
Οὐεσπασιανὸν ἤπειγον ὡς ἂν ὄντα κύριον τῶν ὅλων, φάμενοι πρό-
νοιαν θεοῦ σύμμαχον σφίσι τῷ τετράφθαι τοὺς ἐχθροὺς κατ' ἀλλή-
λων· εἶναι μέντοι τὴν ῥοπὴν ὀξεῖαν, καὶ ταχέως Ἰουδαίους ὁμονο- 367
ήσειν [ἡμῖν] ἢ κοπιάσαντας ἐν τοῖς ἐμφυλίοις κακοῖς ἢ μετανοήσαντας.
Οὐεσπασιανὸς δὲ πλεῖστον αὐτοὺς ἔφη τοῦ δέοντος ἁμαρτάνειν, 368
ὥσπερ ἐν θεάτρῳ χειρῶν τε καὶ ὅπλων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι γλιχο-
μένους οὐκ ἀκίνδυνον, ἀλλὰ μὴ τὸ συμφέρον καὶ τἀσφαλὲς σκο-
ποῦντας. εἰ μὲν γὰρ εὐθέως ὁρμήσειεν ἐπὶ τὴν πόλιν, αἴτιος ὁμο- 369
νοίας ἔσεσθαι τοῖς πολεμίοις καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν ἀκμάζουσαν ἐφ'
ἑαυτὸν ἐπιστρέψειν· εἰ δὲ περιμείνειεν, ὀλιγωτέροις χρήσεσθαι δα-
πανηθεῖσιν ἐν τῇ στάσει. στρατηγεῖν μὲν γὰρ ἄμεινον αὐτοῦ τὸν 370
θεὸν ἀπονητὶ Ῥωμαίοις παραδιδόντα Ἰουδαίους καὶ τὴν νίκην ἀκιν-
δύνως τῇ στρατηγίᾳ χαριζόμενον· ὥστε χρῆναι διαφθειρομένων 371
χερσὶν οἰκείαις τῶν ἐχθρῶν καὶ τῷ μεγίστῳ κακῷ στάσει χρωμένων
θεατὰς μᾶλλον αὐτοὺς ἀποκαθῆσθαι τῶν κινδύνων ἢ θανατῶσιν
ἀνθρώποις καὶ λελυσσηκόσιν κατ' ἀλλήλων χεῖρα μίσγειν. εἰ δέ 372
τις οἴεται τὴν δόξαν τῆς νίκης ἑωλοτέραν ἔσεσθαι δίχα μάχης,

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 11 p. 242.

1 ἦν] εἴη L haud male ἢ om. L δι' ἀγένειαν] διὰ πενίαν L διὰ ἀγένειαν RC 3 ἕρμαιον A ἑρμαιον (sic) L ἑρμαῖον C ἑρμαῖον V 5 φάμενοι — 6 ἀλλήλων] *(incitabant) diuinae prouidentiae firmantes auxilio in semet hostes esse conuersos* Lat 6 σύμμαχον] συμμαχεῖν M fort. recte τῷ] τὸ C 8 ἡμῖν] om. Lat et ed. pr. ἐν damnat Herwerden 9 δὲ s. A 10 χλιχομένουσ C 11 μὴ om. M συμφέρον] σύμφορον L καὶ τἀσφαλὲς om. Lat τὸ ἀσφαλὲσ MVRC σκοποῦντεσ A¹ σκοπούντων VR 12 ὁρμήσειεν] ex corr. A ὁρμήσαιεν PA¹MRC et ex corr. V ὡρμήσαιεν L ὡρμήσαμεν V¹ ἐπὶ] εἰσ V αἴτιοι MVRCLat 13 ἐπακμάζουσαν L *(uires) — etiam nunc uigentes* (h. e. ἔτ' ἀκμάζουσαν) Lat ἐφ' ἑαυτὸν] PL ἐφ' ἑαυτοὺσ M ἐφ' αὐτὸν A ἐπ' αὐτοὺσ VRC 14 ἐπιστρέψειν] Bekker ἐπιστρέφειν codd. *prouocaturos* Lat περιμείνοιεν M περιμένοιεν LVRC ὀλιγοτέροισ V *pauciori̇bus ac moderatioribus* Lat χρῆσθαι L 15 ἐν spurium putat Destinon μὲν om. L αὐτοῦ ἄμεινον tr. L 16 ἀπονητὶ] ἀκοντὶ L ἀκονιτὶ VRC ἰουδαίουσ παραδιδόντα ῥωμαίοισ tr. L Ἰουδαίους] τοὺσ ἰουδαίουσ V ἰουδαίοισ C 17 στρατηγίᾳ] στρα^{τη}γία A στρατιᾶ LVC χαριζόμενοσ P χαριζόμενον, ν finale i. ras. A 18 χρωμένων] *turbatis* Lat τρυχομένων Destinon 19 ἀποκαθεῖσθαι V θανατοῦσιν V¹ 20 λελυσσικόσι P λελυσικόσι (κόσι s.) V 21 οἴεται, εται i. ras. 4—5 litt. A ἑωλωτέραν, ωλ ex αλ corr. m. recent. P ἑωλοτέραν, ωλο i. ras. M

γνώτω τοῦ διὰ τῶν ὅπλων σφαλεροῦ τὸ μετὰ ἡσυχίας κατόρθωμα
373 λυσιτελέστερον· καὶ γὰρ οὐχ ἧττον εὐκλεεῖς οἴεσθαι χρὴ τῶν κατὰ
χεῖρα λαμπρῶν τοὺς ἐγκρατείᾳ καὶ συνέσει τὰ ἴσα πράξαντας. ἅμα
μέντοι μειουμένων τῶν πολεμίων καὶ τὴν αὑτοῦ στρατιὰν ἀναλη-
374 φθεῖσαν ἐκ τῶν συνεχῶν πόνων ἐρρωμενέστερον ἄξειν. ἄλλως τε
καὶ τῶν στοχαζομένων τῆς περὶ τὴν νίκην λαμπρότητος οὐ τοῦτον
375 εἶναι τὸν καιρόν· οὐ γὰρ περὶ κατασκευὴν ὅπλων ἢ τειχῶν οὐδὲ
περὶ συλλογὴν ἐπικούρων Ἰουδαίους ἀσχολεῖσθαι, καὶ τὴν ὑπέρθεσιν
ἔσεσθαι κατὰ τῶν διδόντων, ἀλλ' ἐμφυλίῳ πολέμῳ καὶ διχονοίᾳ
τραχηλιζομένους καθ' ἡμέραν οἰκτρότερα πάσχειν ὧν ἂν ἐπελθόντες
376 αὐτοὶ διαθεῖεν αὐτοὺς ἁλόντας. εἴτ' οὖν τἀσφαλές τις σκοποίη,
χρῆναι τοὺς ὑφ' ἑαυτῶν ἀναλισκομένους ἐᾶν, εἴτε τὸ εὐκλεέστερον
τοῦ κατορθώματος, οὐ δεῖν τοῖς οἴκοι νοσοῦσιν ἐπιχειρεῖν· ῥηθή-
σεσθαι γὰρ εὐλόγως οὐκ αὐτῶν τὴν νίκην ἀλλὰ τῆς στάσεως.
377 3. Ταῦτα Οὐεσπασιανῷ λέγοντι συνήνουν οἱ ἡγεμόνες, καὶ
παραχρῆμα τὸ στρατηγικὸν τῆς γνώμης ἀνεφαίνετο· πολλοὶ γοῦν καθ'
378 ἡμέραν ηὐτομόλουν τοὺς ζηλωτὰς διαδιδράσκοντες. χαλεπὴ δ' ἦν
ἡ φυγὴ φρουραῖς διειληφότων τὰς διεξόδους πάσας καὶ τὸν ὁπωσ-
οῦν ἐν αὐταῖς ἁλισκόμενον ὡς πρὸς Ῥωμαίους ἀπιόντα διαχρω-
379 μένων. ὅ γε μὴν χρήματα δοὺς ἐξηφίετο καὶ μόνος ἦν ὁ μὴ διδοὺς
προδότης, ὥστε κατελείπετο τῶν εὐπόρων τὴν φυγὴν ὠνουμένων

PAMLVRCLatHegesippus IV 11 p. 242 Suidas s. τραχηλίζων.

1 γνώτω] *sciat, inquit* Lat ὅπλων, ο ex η corr. uid. A μεθ' C 2 λυσιτελέστερον ὂν Herwerden γὰρ s. A εὐκλεὴσ A χρὴ] εἰ χρὴ P · χρὴ A 3 πράξαντας] διαπράξαντασ C 4 αὑτοῦ] ἑαυτοῦ L αὐτοῦ AMVRC, om. Lat ἀναλειφθεῖσαν C 5 ἐρωμενέστερον R ἄξειν] ἕξειν A ἄρξειν (sic) L *ductum iri* Lat; εἰ μὲν ἐρρωμενέστερον ἄρξειν· εἰ δὲ ἐρρω-μενεστέραν, ἕξειν· i. marg. adnotat litteris maiusculis m. 1 L 6 τῶν στοχα-ζόντων R τοῖς στοχαζομένοις Hudson τῷ στοχαζομένῳ Destinon τῆς om. C 8 ἐπικουριῶν L καὶ] *atque ideo* Lat ὡς Destinon; idem aliter sententiam restitui posse existimat uerbis καὶ — διδόντων supra p. 395,8 post μετανοήσαντας positis 9 διδόντων] διδόντων καθ' ἡμέραν (cfr. ad u. 10) A ἐνφυλίω P ἐμφυλίω, ω s. A πολέμῳ — 10 πάσχειν habet Suidas διχονοία, οι i. ras. 1 litt. m. 2 V 10 τραχηλιαζομένουσ RC καθ' ἡμέραν om. A καθημέραν τραχηλιζομένους tr. Suid οἰκτρότατα LSuid 11 εἴτ' οὖν] εἰτοῦν P εἴτε οὖν VRC τἀσφαλές] τὸ ἀσφαλέσ MVRC τὰ ἀσφαλῆ L *studiose* Lat 12 εἴτε — 13 κατορθώματος] *siue facti ad gloriam clariorem* Lat 13 δεῖ MLVRC οἴκοισ V ῥηθήσεται PAVR 14 γὰρ om. PA[1] 16 i. marg. κβ' C γοῦν] δὲ PAMVRC *namque* Lat γὰρ Bekker 17 δὲ VRC 18 φρουραῖς] φρουρᾶ L ἐξόδουσ V τὸν] τῶν C ὁποσοῦν C 19 ἐν αὐταῖς om. VRC ἀπιόντα] ἀπιόντω C 20 ἐ·ξηφίετο C

μόνους ἐναποσφάττεσθαι τοὺς πένητας. νεκροὶ δὲ κατὰ τὰς λεω- 380
φόρους πάσας ἐσωρεύοντο παμπληθεῖς, καὶ πολλοὶ τῶν ὁρμωμένων
αὐτομολεῖν πάλιν τὴν ἔνδον ἀπώλειαν ᾑροῦντο· τὸν γὰρ ἐπὶ τῆς
πατρίδος θάνατον ἐλπὶς ταφῆς ἐποίει δοκεῖν μετριώτερον. οἱ δὲ 381
εἰς τοσοῦτον ὠμότητος ἐξώκειλαν, ὡς μήτε τοῖς ἔνδον ἀναιρουμένοις
μήτε τοῖς ἀνὰ τὰς ὁδοὺς μεταδοῦναι γῆς, ἀλλὰ καθάπερ συνθήκας 382
πεποιημένοι τοῖς τῆς πατρίδος συγκαταλῦσαι καὶ τοὺς τῆς φύσεως
νόμους ἅμα τε τοῖς εἰς ἀνθρώπους ἀδικήμασιν συμμιᾶναι καὶ τὸ
θεῖον, ὑφ᾽ ἡλίῳ τοὺς νεκροὺς μυδῶντας ἀπέλειπον. τοῖς δὲ θάπτουσί 383
τινα τῶν προσηκόντων ὃ καὶ τοῖς αὐτομολοῦσιν ἐπιτίμιον θάνατος
ἦν, καὶ δεῖσθαι παραχρῆμα ταφῆς ἔδει τὸν ἑτέρῳ χαριζόμενον.
καθόλου τε εἰπεῖν, οὐδὲν οὕτως ἀπολώλει χρηστὸν πάθος ἐν ταῖς 384
τότε συμφοραῖς ὡς ἔλεος· ἃ γὰρ ἐχρῆν οἰκτείρειν, ταῦτα παρώξυνε
τοὺς ἀλιτηρίους, καὶ ἀπὸ μὲν τῶν ζώντων ἐπὶ τοὺς ἀνῃρημένους,
ἀπὸ δὲ τῶν νεκρῶν ἐπὶ τοὺς ζῶντας τὰς ὀργὰς μετέφερον· καὶ δι᾽ 385
ὑπερβολὴν δέους ὁ περιὼν τοὺς προληφθέντας ὡς ἀναπαυσαμένους
ἐμακάριζεν οἵ τε ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις αἰκιζόμενοι κατὰ σύγκρισιν
καὶ τοὺς ἀτάφους ἀπέφαινον εὐδαίμονας. κατεπατεῖτο μὲν οὖν 386
πᾶς αὐτοῖς θεσμὸς ἀνθρώπων, ἐγελᾶτο δὲ τὰ θεῖα, καὶ τοὺς τῶν
προφητῶν χρησμοὺς ὥσπερ ἀγυρτικὰς λογοποιίας ἐχλεύαζον. πολλὰ 387
δ᾽ οὗτοι περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας προεθέσπισαν, ἃ παραβάντες οἱ
ζηλωταὶ καὶ τὴν κατὰ τῆς πατρίδος προφητείαν τέλους ἠξίωσαν.
ἦν γάρ δή τις παλαιὸς λόγος ἀνδρῶν † ἔνθα τότε τὴν πόλιν ἁλώ- 388

PAMLVRCLat Hegesippus IV 12 p. 243. V 2 p. 279 sq. Exc Peiresc.

1 *ἀποσφάττεσθαι* VRC 2 *ὡρμωμένων* (*ὡ* ex *ὁ* corr. A) PAV² *ὁρμημένων* C 3 *αὐτομομολεῖν* V¹ *ἔνδον*] *ἔνδοθεν* L *ᾑροῦντο* (*οῦντο* i. ras. A) PARC 4 *δοκεῖ* R *δ᾽* L 5 *ἐξώκιλαν* P *ὡσ μηδὲ* L 6 *μὴδὲ* L *καθάπερ* incipiunt Exc breuiatis quae proxime antecedunt 7 *τοῖς* om. V 9 *ἡ|·λίω, ω* i. ras. A *ἀπέλιπον* MC 10 *ὃ* — 11 *ἦν*] *idem quod transfugis imminebat supplicium mortis* Lat *ὃ*] *ὁ* PA *καὶ ὃ* Exc *αὐτομολοῦσι* R *ἐπιτίμιοσ* PA 11 *τὸν ἑτέρῳ*] *τῷ νεωτέρω* PA¹ 12 *ἀπωλώλει* AMLV² Exc *χρηστὸν, η* i. ras. M 15 *νεκρῶν*] *ἀνῃρημένων* Exc 16 *ὡς ἀναπαυσαμένους* om. Exc *ἀναπαυσομένουσ* C 17 *οἵ τε*] *οἱ δ᾽* LExc 18 *ἀτάφους*] *τάφουσ* Exc *εὐδαίμονασ, ίμο* i. ras. A 19 *αὐτοῖσ πᾶσ* tr. C *θεσμὸσ·, ο* ex *ω* corr., eras. uid. *ι* (potest fuisse *θεσμωστι*) V 20 *χρησμοὺς*] LExc *θεσμοὺσ* PAMVRC *responsis* Lat 21 *δ᾽ οὗτοι*] *δ᾽ αὐτοῖσ* LExc *δὲ οὗτοι* VRC *ἐθέσπισαν* C 22 *τὴν*] *τῆσ* LExc *προφητείασ* LExc 23 *ἦν* — 398,2 *τέμενος*] *uetus enim quidam sermo ferebatur tunc demum ciuitatem captum iri sanctaque flammis exurenda esse, cum lege belli seditio fuisset exorta fanumque dei propriae manus ante uiolassent* Lat *erat enim sermo uetus et frequens tunc perituram urbem hierusalem et sancta eius exurenda, cum seditio belli lege incesseret et domesticae manus templum dei contaminarent* Heg *λόγοσ* corr. ex *νόμοσ* A *ἔνθα*] *ἔνθεον* cod. Voss. apud Hauerkampum *ἐνθέων* Holwerda

σεσθαι καὶ καταφλέξεσθαι τὸ ἁγιώτατον νόμῳ πολέμου, στασις
ἐὰν κατασκήψῃ καὶ χεῖρες οἰκεῖαι προμιάνωσι τὸ τοῦ θεοῦ τέμε-
νος· οἷς οὐκ ἀπιστήσαντες οἱ ζηλωταὶ διακόνους αὑτοὺς ἐπέδοσαν.
389 VII. 1. Ἤδη δὲ Ἰωάννῃ τυραννιῶντι τὸ πρὸς τοὺς ὁμοίους ἰσό-
τιμον ἠδοξεῖτο, καὶ κατ᾽ ὀλίγους προσποιούμενος τῶν πονηροτέρων
390 ἀφηνίαζε τοῦ συντάγματος. ἀεὶ δὲ τοῖς μὲν τῶν ἄλλων δόγμασιν
ἀπειθῶν, τὰ δὲ αὑτοῦ προστάσσων δεσποτικώτερον, δῆλος ἦν
391 μοναρχίας ἀντιποιούμενος. εἶκον δ᾽ αὐτῷ τινὲς μὲν δέει, τινὲς δὲ
κατ᾽ εὔνοιαν, δεινὸς γὰρ ἦν ἀπάτῃ καὶ λόγῳ προσαγαγέσθαι, πολλοὶ
δὲ πρὸς ἀσφαλείας ἡγούμενοι τῆς αὑτῶν τὰς αἰτίας ἤδη τῶν τολ-
392 μωμένων ἐφ᾽ ἕνα καὶ μὴ πολλοὺς ἀναφέρεσθαι. τό γε μὴν δρα-
στήριον αὐτοῦ κατά τε χεῖρα καὶ κατὰ γνώμην δορυφόρους εἶχεν
393 οὐκ ὀλίγους. πολλὴ δὲ μοῖρα τῶν ἀντικαθισταμένων ἀπελείπετο,
παρ᾽ οἷς ἴσχυε μὲν καὶ φθόνος δεινὸν ἡγουμένων ὑποτετάχθαι τὸ
πρὶν ἰσοτίμῳ, τὸ πλέον δ᾽ εὐλάβεια τῆς μοναρχίας ἀπέτρεπεν·
394 οὔτε γὰρ καταλύσειν ῥᾳδίως ἤλπιζον αὐτὸν ἅπαξ κρατήσαντα, καὶ
καθ᾽ αὑτῶν πρόφασιν ἕξειν τὸ τὴν ἀρχὴν ἀντιπρᾶξαι· προῃρεῖτο
δ᾽ οὖν πολεμῶν ἕκαστος ὁτιοῦν παθεῖν ἢ δουλεύσας ἑκουσίως ἐν
395 ἀνδραπόδου μοίρᾳ παραπολέσθαι. διαιρεῖται μὲν οὖν ἡ στάσις ἐκ
396 τούτων, καὶ τοῖς ἐναντιωθεῖσιν Ἰωάννης ἀντεβασίλευσεν. ἀλλὰ τὰ
μὲν πρὸς ἀλλήλους αὐτοῖς διὰ φυλακῆς ἦν, καὶ οὐδὲν ἢ μικρὸν εἴ

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 13 p. 243. ExcPeiresc.

1 *καταφλέξεσθαι*] *γρ κατενεχθήσεσθαι* i. marg. P *καταφλεχθήσεσθαι* LExc *καταφλεγήσεσθαι* C *τὸ ἁγιώτατον*] *τὰ ἅγια ὅταν* (*ὅτ᾽ ἂν* L) MLExc *τὰ ἅγια* C *πολέμου νόμω* tr. LExc 2 *ἐὰν κατασκήψῃ*] *ἐγκατασκήψῃ* PAMLExc *ἐγκατασκήψει* Destinon *οἰκείαισ* C *προμιανοῦσι* PA probante Destinone *τέμενος*] *ἅγιον τέμενοσ* Exc 3 *ἀπιστήσαντες*] *ἀποστήσαντεσ* Exc *αὐτοὺσ* MV *ἑαυτοὺσ* LCExc *ἐπέδωσαν* C 4 i. marg. *κγ´* C *τοὺς* om. Dindorf 6 *ἀφηνιάζετο* (*ἀφιν-* Exc) *τοῦ* LExc *τοῖς*] *τρεῖσ* C *μὲν* s. P 7 *δὲ αὑτοῦ*] *δὲ αὐτοῦ* PVR *δ᾽ ἑαυτοῦ* M *δὲ ἑαυτοῦ* LExc *προτάσσων* PA *ἦν*] | · · *ἦν* L 8 *τῆσ μοναρχίασ* LExc *εἶκον*] *sociabantur* Lat *δὲ* VRC 9 *ἀπάτῃ καὶ λόγῳ*] *oratione atque fallacia* Lat *λόγῳ*] *δόλω* C et fort. Heg *γρ καὶ δόλω* i. marg. M *προσάγεσθαι* LExc 10 *ἀσφάλειαν* LExc *αὐτῶν* AMLR[1]C *ἤδη — τολμωμένων*] *priorum delictorum* Lat *τολμωμένων*, *μω* ex *μη* corr. C, unde *τετολμημένων* coniecerit aliquis 11 *πολλοὺς*] *πολλοῖσ* R[2] 12 *τε* om. LExc *δοροφόρουσ* R[1] *εἶχεν*] *εἴχειν* Exc, om. C 13 *ἀντικαθημένων* AMLVRExc 14 *ἴσχυε*] *ἰσχὺσ* LExc *τὸ*] *τῷ* MLVRExc 15 *δὲ* MVRC *εὐλαβεία* M *ἀπέτρεπεν*] *exagitabat* Lat 16 *κατάλυσιν* C 17 *κατ᾽ αὐτῶν* A *καθ᾽ ἑαυτὸν* LExc *in se* Lat *προήρητο* A *προηγεῖτο* VR 18 *δ᾽ οὖν*] PAMLExc *δὲ* R *δὲ ἢ* VC *proinde* Lat *πολεμῶ* R *ἑκουσίως*] *ἀκουσίωσ* LExc 19 *παραπολεῖσθαι* LExc *πα‖παραπολέσθαι* C 20 *ἐναντιωθεῖσειν* Exc 21 *διὰ φυλακῆσ αὐτοῖσ* tr. LExc *οὐδὲν ἢ μικρὸν*] *οὐδὲ μικρὸν ἦν* LExc *nihil autem* (*aut* ed. Basil.) *paruum agebatur* Lat

ποτε διηκροβολίζοντο τοῖς ὅπλοις, ἤριζον δὲ κατὰ τοῦ δήμου καὶ
πότεροι πλείονα λείαν ἄξουσιν ἀντεφιλονείκουν. ἐπεὶ δὲ ἡ πόλις 397
τρισὶ τοῖς μεγίστοις κακοῖς ἐχειμάζετο, πολέμῳ καὶ τυραννίδι καὶ
στάσει, κατὰ σύγκρισιν μετριώτερον ἦν τοῖς δημοτικοῖς ὁ πόλεμος·
ἀμέλει διαδιδράσκοντες ἐκ τῶν οἰκείων ἔφευγον πρὸς τοὺς ἀλλο-
φύλους καὶ παρὰ Ῥωμαίοις ἧς ἀπήλπισαν ἐν τοῖς ἰδίοις σωτηρίας
ἠξιοῦντο.
2. Τέταρτον δὲ ἄλλο κακὸν ἐκινεῖτο πρὸς τὴν τοῦ ἔθνους κατά- 398
λυσιν. φρούριον ἦν οὐ πόρρω Ἱεροσολύμων καρτερώτατον, ὑπὸ 399
τῶν ἀρχαίων βασιλέων εἴς τε ὑπέκθεσιν κτήσεως ἐν πολέμου ῥο-
παῖς καὶ σωμάτων ἀσφάλειαν κατεσκευασμένον, ὃ ἐκαλεῖτο Μασάδα.
τοῦτο κατειληφότες οἱ προσαγορευόμενοι σικάριοι τέως μὲν τὰς 400
πλησίον χώρας κατέτρεχον οὐδὲν πλέον τῶν ἐπιτηδείων ποριζόμενοι·
δέει γὰρ ἀνεστέλλοντο τῆς πλείονος ἁρπαγῆς· ὡς [δὲ] τὴν Ῥωμαίων 401
στρατιὰν ἠρεμοῦσαν, στάσει δὲ καὶ τυραννίδι ἰδίᾳ τοὺς ἐν Ἱεροσο-
λύμοις Ἰουδαίους ἐπύθοντο διῃρημένους, ἁδροτέρων ἥπτοντο τολμη-
μάτων. καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων, ἣν ἄγουσιν Ἰουδαῖοι 402
σωτήρια ἐξ οὗ τῆς ὑπ᾽ Αἰγυπτίοις δουλείας ἀνεθέντες εἰς τὴν
πάτριον γῆν κατῆλθον, νύκτωρ τοὺς ἐμποδὼν ὄντας διαλαθόντες
πολίχνην τινὰ κατατρέχουσιν καλουμένην Ἐνγαδδί, ἐν ᾗ τὸ μὲν 403
ἀμύνεσθαι δυνάμενον πρὶν ὅπλων ἅψασθαι καὶ συνελθεῖν φθά-

PAMLVRCLatHegesippus IV 13 p. 244. ExcPeiresc.

1 ποτε] ποτε συνέβη M ἤριζον] *uel maxime contentionem susceperant* Lat 2 πότερον M πρότεροι CExc λείαν spurium putat Destinon ἀνάξουσιν MLVRCExc ἐπεὶ] ἐπειδὴ LExc 4 στάσει καὶ τυραννίδι (ι (in δι) i. ras.) tr. M μετριότερον P 5 ἀμέλει] μέλει Exc ἀλλοφύλους] ἀλλοτρίουσ VRC 6 καὶ — 8 κατάλυσιν om. Exc 8 ἄλλο] ἤδη ed. pr. 10 εἴς] ἦσ P κτήσεων LExc ἐν] καὶ Exc 11 κατασκευασμένον A^{1} ὃ ἐκαλεῖτο] ἐκαλεῖτο δὲ LExc haud male μασανδρα (sic) Exc *mesada* cod. Vat. Lat 12 προκατειληφότεσ LCExc *occupauerant* Lat σικάριοι] σικάριοι λησταὶ M, i. marg. λησταὶ PA τέως — 13 ποριζόμενοι om. LVRCLatExc 13 τῶν] AM, om. P ἐπιτήδειον P et ut uid. A^{1} 14 ὡς] εἶθ᾽ ὡσ ex corr. A δὲ] om. PALat; quare u. 13 οὐδὲν δὲ πλέον proponit Destinon ῥωμαίων μὲν LExc 15 στρατιὰν αὖθισ ἠρεμοῦσαν C^{1} στάσι Exc ἰδίᾳ] suspectum ἴδίαν Exc 16 ἐπυνθάνοντο LExc ἀνδροτέρων PA^{1}Exc ἀδροτέρων VR 17 Ἰουδαῖοι] ἑβραῖοι LLat 18 σωτηρία VRC ἐξ οὗ] MLLatExc ἐξόδου PAVR ἐξόδου ὅτε C ἐξ ὅτου Destinon τῆς] τοῖσ A^{1}C ὑπ᾽] ἀπ᾽ R^{2} Αἰγυπτίοις] αἰγύπτου LExc 19 διαλαθέντεσ C 20 πολίχνην] PAMLLatExc καὶ πολίχνην LVRC τινὰ — Ἐνγαδδί] τινα καλουμένην γαδδεῖν κατὰτρέχουσιν Exc ἐνγαδδί, ν i. ras. A γαδδεὶν LExc γρ γαλάδιν i. marg. PA γρ καὶ γαλαδδὶν i. marg. M *galadin* Lat ἐν — ἐξέβαλον] *ubi pugna quidem iudaeos ante praeuentos atque dispersos quam arma caperent siue concurrerent ciuitate pepulerunt* Lat 21 ἀμύνασθαι LExc ἅψασθαι ὅπλων tr. PAMVR

σαντες ἐσκέδασαν καὶ τῆς πόλεως ἐξέβαλον, τὸ δὲ φυγεῖν ἧττον ὄν,
404 *γύναιά τε καὶ παῖδας, ὑπὲρ ἑπτακοσίους ἀναιροῦσιν. ἔπειτα τούς*
τε οἴκους ἐξεσκευασμένοι καὶ τῶν καρπῶν τοὺς ἀκμαιοτάτους ἁρπά-
405 *σαντες ἀνήνεγκαν εἰς τὴν Μασάδαν. καὶ οἱ μὲν ἐλῄζοντο πάσας*
τὰς περὶ τὸ φρούριον κώμας καὶ τὴν χώραν ἐπόρθουν ἅπασαν
προσδιαφθειρομένων αὐτοῖς καθ᾽ ἡμέραν ἑκασταχόθεν οὐκ ὀλίγων·
406 *ἐκινεῖτο δὲ καὶ κατὰ τὰ ἄλλα τῆς Ἰουδαίας κλίματα τὸ τέως ἠρε-*
μοῦν τὸ λῃστρικόν, καθάπερ δὲ ἐν σώματι τοῦ κυριωτάτου φλεγ-
407 *μαίνοντος πάντα τὰ μέλη συνενόσει· διὰ γοῦν τὴν ἐν τῇ μητρο-*
πόλει στάσιν καὶ ταραχὴν ἄδειαν ἔσχον οἱ κατὰ τὴν χώραν πονηροὶ
τῶν ἁρπαγῶν καὶ τὰς οἰκείας ἕκαστος κώμας ἁρπάζοντες ἔπειτα
408 *εἰς τὴν ἐρημίαν ἀφίσταντο. συναθροιζόμενοί τε καὶ συνομνύμενοι*
κατὰ λόχους στρατιᾶς μὲν ὀλιγώτεροι πλείους δὲ λῃστηρίου προσ-
409 *έπιπτον ἱεροῖς καὶ πόλεσιν, καὶ κακοῦσθαι μὲν συνέβαινεν ἐφ᾽ οὓς*
ὁρμήσειαν ὡς ἐν πολέμῳ καταληφθέντας, φθάνεσθαι δὲ τὰς ἀμύ-
νας ὡς λῃστῶν ἅμα ταῖς ἁρπαγαῖς ἀποδιδρασκόντων. οὐδὲν δὲ
μέρος ἦν τῆς Ἰουδαίας, ὃ μὴ τῇ προανεχούσῃ πόλει συναπώλλυτο.
410 3. *Ταῦτα Οὐεσπασιανῷ παρὰ τῶν αὐτομόλων διηγγέλλετο.*
καίπερ γὰρ φρουρούντων τὰς ἐξόδους τῶν στασιαστῶν ἁπάσας καὶ
διαφθειρόντων τοὺς ὁπωσοῦν προσιόντας, ὅμως ἦσαν οἳ διελάν-
θανον καὶ καταφεύγοντες εἰς τοὺς Ῥωμαίους τὸν στρατηγὸν ἐνῆγον
411 *ἀμῦναι τῇ πόλει καὶ τὰ τοῦ δήμου περισῶσαι λείψανα· διὰ γὰρ*
τὴν πρὸς Ῥωμαίους εὔνοιαν ἀνῃρῆσθαί τε τοὺς πολλοὺς καὶ κιν-

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 13 p. 244. Exc Peiresc.

1 *ἐσκέδασαν*] MLCExc et i. marg. PA *ἐκόλασαν* PAVR; *ἐσκέδασαν* num uerum sit dubitat Destinon *φυγεῖν*] *φεῦγον* LExc *ὄν*] *ὢν* PA *ἦν* LExc 2 *τε*] *δὲ* LExc, om. M 3 *ἀκμαίουσ* LVRCExc fort. recte 4 *μασάδα* LExc *mesada* cod. Vat. Lat *οἱ μὲν* om. Exc *ἐληΐζοντο* codd. 5 *τὸ*· R 6 *αὐτοῖς καθ᾽ ἡμέραν*] *καθ᾽ ἡμέραν αὐτοῖσ* L *καθ᾽ ἡμέραν τοῖσ* Exc 7 *ἐκινεῖτο* — 8 *λῃστρικόν*] *simul autem concitat sunt etiam per singulos iudeae tractus in latrocinia qui interim quiescebant* Lat *ἐκινείτω* C *κατὰ*] M et ex corr. A, om. PA¹LVRCExc *τἄλλα* L *τἀλλὰ* Exc *Ἰουδαίας*] *ἰδουμαίασ* LC *τὸ τέως*] *τότε ὧσ* P *τότε τέωσ* VRC *ἠρέμουν* VR 8 *τὸ* om. AMLExc *τὸ λῃστρικόν* spurium uid. *δὲ*] *γὰρ* A *ἐν*] *ἐν ἑνὶ* LExc 9 *μέλη*, *με* i. ras. A *μέλει* R *συννοσεῖ* omisso mox *γοῦν* Herwerden *τῇ* om. VRC 11 *ἕκαστοι* L *ἁρπάξαντεσ* LVR *ἔπειτα* ex *ἐπιτὰ* corr. A 12 *τὴν* om. M *συνομούμενοι* Exc 14 *πόλεσι* MC *οὓς*] *οὓσ ἂν* LExc 15 *ὡρμήσειαν* L *ἐν* om. LExc *καταλειφθέντασ* LR 17 *Ἰουδαίας*] *ἰδαίασ* C *προσανεχούσῃ* LExc *προανεχοῦσι* C *συναπόλλυτο* PLExc *συναπώλλοντο* V *συναπόλλοιτο* (α supra) C 18 *περὰ* C *διηγγέλλετο*] *ἀπήγγελτο* Exc, quae hic finiunt 19 *τῶν στασιαστῶν τὰσ ἐξόδουσ* tr. P 20 *ὁποσοῦν* C 23 *πολοὺσ* C

δυνεύειν τοὺς περιόντας. ὁ δὲ οἰκτείρων ἤδη τὰς συμφορὰς αὐτῶν 412
τὸ μὲν δοκεῖν ἐκπολιορκήσων ἐφίσταται τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸ δὲ
ἀληθὲς ἀπαλλάξων πολιορκίας. ἔδει μὲν προκαταστρέψασθαι τὰ 413
λειπόμενα καὶ μηδὲν ἔξωθεν ἐμπόδιον τῇ πολιορκίᾳ καταλιπεῖν·
ἐλθὼν οὖν ἐπὶ τὰ Γάδαρα μητρόπολιν τῆς Περαίας καρτερὰν
τετράδι Δύστρου μηνὸς εἴσεισιν εἰς τὴν πόλιν· καὶ γὰρ ἔτυχον οἱ 414
δυνατοὶ λάθρα τῶν στασιωδῶν πρεσβευσάμενοι πρὸς αὐτὸν περὶ
παραδόσεως πόθῳ τε εἰρήνης καὶ διὰ τὰς οὐσίας· πολλοὶ δὲ τὰ
Γάδαρα κατῴκουν πλούσιοι. τούτων τὴν πρεσβείαν ἠγνοήκεσαν οἱ 415
διάφοροι, πλησίον δὲ ἤδη ὄντος Οὐεσπασιανοῦ διεπύθοντο, καὶ
κατασχεῖν μὲν αὐτοὶ τὴν πόλιν ἀπέγνωσαν δύνασθαι τῶν τε ἔνδον
ἐχθρῶν πλήθει λειπόμενοι καὶ Ῥωμαίους ὁρῶντες οὐ μακρὰν τῆς
πόλεως, φεύγειν δὲ κρίνοντες ἠδόξουν ἀναιμωτὶ καὶ μηδεμίαν παρὰ
τῶν αἰτίων εἰσπραξάμενοι τιμωρίαν. συλλαβόντες δὴ τὸν Δόλεσον, 416
οὗτος γὰρ ἦν οὐ μόνον ἀξιώματι καὶ γένει τῆς πόλεως πρῶτος,
ἀλλ᾽ ἐδόκει καὶ τῆς πρεσβείας αἴτιος, κτείνουσί τε αὐτὸν καὶ δι᾽
ὑπερβολὴν ὀργῆς νεκρὸν αἰκισάμενοι διέδρασαν ἐκ τῆς πόλεως.
ἐπιούσης δὲ ἤδη τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ὅ τε δῆμος τῶν Γαδαρέων 417
μετ᾽ εὐφημίας τὸν Οὐεσπασιανὸν εἰσδεξάμενοι δεξιὰς παρ᾽ αὐτοῦ
πίστεως ἔλαβον καὶ φρουρὰν ἱππέων τε καὶ πεζῶν πρὸς τὰς τῶν
φυγάδων καταδρομάς· τὸ γὰρ τεῖχος αὐτοὶ πρὶν ἀξιῶσαι Ῥωμαίους 418
καθεῖλον, ὅπως εἴη πίστις αὐτοῖς τοῦ τὴν εἰρήνην ἀγαπᾶν τὸ μηδὲ
βουληθέντας δύνασθαι πολεμεῖν.

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 14 p. 244.

2 τὸ] τῷ AMLV¹R ἐφίσταται] ἀνίσταται VRC fort. recte *propius ad eos — accedit* Lat δ᾽ L 3 ἔδει — 4 λειπόμενα] *spe autem reliqua subigendi* Lat μὲν] δὲ MVRC μὲν τοῦ L μέντοι Destinon 5 ἐλθὼν οὖν] ἐλθόντων οὖν PAVRC ἐξελθόντων οὖν M ἐλθὼν γοῦν L *cum igitur uenisset* Lat τὰ om. L γάδηρα P μητρόπολιν i. ras. A 6 Δύστρου] *martii* Lat Dystri 4. dies est 21. Martii (XII k. April.) anni Iuliani 68 p. Chr. γὰρ om. L ἔτοιχον C 7 στασιωτῶν ed. pr. αὐτὸν] τὸν αὐτὸν L 9 τούτων, ο ex ω corr. A ἠγνωνικεσαν C ἠγνήκεσαν R 10 διάφοροι] διάφροι L ὄντωσ PC ὄντος ἤδη tr. Niese, ne extet hiatus uitiosus 11 τε] δὲ PA¹ 13 δὲ, δ i. ras. A τε L φεύγειν δ᾽ ἔκρινον ἄδοξον Herwerden κρίναντεσ MVRC ἀναιμοτὶ R παρὰ] ὑπὸ L 14 συλλαβόμενοι C δὴ] δὲ PAMVRC *itaque* Lat τὸν fort. spurium δόλισσον L *dolesum* LatHeg 16 ἐδόκει] *erat* Lat 18 δὲ om. L Γαδαρέων] γαδάρων LVRC 19 εἰσδεξάμενοσ L 20 ἔλαβεν L τας] τα V 22 τοῦ om. VR τὸ — 23 πολεμεῖν] *si bellum gerere ne uolentes quidem posse uiderentur* Lat τὸ] τῷ V² μηδὲ] μὴδὲν V μηδ᾽ ἂν Destinon 23 δύνασθαι] Lat et ex corr. A, om. PA¹MLVRC probante Destinone

419 4. Οὐεσπασιανὸς δὲ ἐπὶ μὲν τοὺς διαδράντας ἐκ τῶν Γαδάρων
Πλάκιδον σὺν ἱππεῦσιν πεντακοσίοις καὶ πεζοῖς τρισχιλίοις πέμπει,
420 αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς ἄλλης στρατιᾶς ὑπέστρεψεν εἰς Καισάρειαν. οἱ
δὲ φυγάδες ὡς αἰφνίδιον τοὺς διώκοντας ἱππεῖς ἐθεάσαντο, πρὶν
εἰς χεῖρας ἐλθεῖν εἴς τινα κώμην συνειλοῦνται Βηθενναβρὶν προσα-
421 γορευομένην· ἐν ᾗ νέων πλῆθος οὐκ ὀλίγον εὑρόντες καὶ τοὺς μὲν
ἑκόντας τοὺς δὲ βίᾳ καθοπλίσαντες εἰκαίως, προπηδῶσιν ἐπὶ τοὺς
422 περὶ τὸν Πλάκιδον. οἱ δὲ πρὸς μὲν τὴν πρώτην ἐμβολὴν ὀλίγον
εἶξαν ἅμα καὶ προκαλέσασθαι τεχνιτεύοντες αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ τεί-
423 χους πορρωτέρω, λαβόντες δ' εἰς ἐπιτήδειον περιήλαυνόν τε καὶ
κατηκόντιζον, καὶ τοὺς μὲν φυγάδας αὐτῶν οἱ ἱππεῖς ὑπετέμνοντο,
424 τὰς συμπλοκὰς δὲ τὸ πεζὸν εὐτόνως διέφθειρον. οὐ μέντοι πλέον
τι τόλμης ἐπιδεικνύμενοι Ἰουδαῖοι διεφθείροντο· πεπυκνωμένοις
γὰρ τοῖς Ῥωμαίοις προσπίπτοντες καὶ ταῖς πανοπλίαις ὥσπερ
τετειχισμένοις, αὐτοὶ μὲν οὐχ εὕρισκον βέλους παράδυσιν οὐδ' ηὐτό-
425 νουν ῥῆξαι τὴν φάλαγγα, περιεπείροντο δὲ τοῖς ἐκείνων βέλεσι καὶ
τοῖς ἀγριωτάτοις παραπλήσιοι θηρίοις ὥρμων ἐπὶ τὸν σίδηρον, διε-
φθείροντο δ' οἱ μὲν κατὰ στόμα παιόμενοι τοῖς ξίφεσιν, οἱ δὲ
ὑπὸ τῶν ἱππέων σκεδαννύμενοι.
426 5. Σπουδὴ γὰρ ἦν τῷ Πλακίδῳ τὰς ἐπὶ τὴν κώμην ὁρμὰς αὐτῶν
427 διακλείειν. καὶ συνεχῶς παρελαύνων κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἔπειτα
ἐπιστρέφων ἅμα καὶ τοῖς βέλεσι χρώμενος εὐστόχως ἀνῄρει τοὺς
πλησιάζοντας καὶ δέει τοὺς πόρρωθεν ἀνέστρεφεν, μέχρι βίᾳ διεκ-
428 πεσόντες οἱ γενναιότατοι πρὸς τὸ τεῖχος διέφευγον. ἀπορία δ'
εἶχε τοὺς φύλακας· οὔτε γὰρ ἀποκλεῖσαι τοὺς ἀπὸ τῶν Γαδάρων
ὑπέμενον διὰ τοὺς σφετέρους καὶ δεξάμενοι συναπολεῖσθαι προσ-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 15 p. 245.

1 δὲ] δ' AM *τῶν γαδάρων τοὺσ διαδράντασ* (om. ἐκ) tr. C 2 *τρισχιλίοισ, οισ* ex *ουσ* corr. A *τριακοσίοισ* L 3 αὐτὸς — ἄλλης] *μετὰ τῆσ ἄλλησ δὲ* (δὲ suppl.) A *μετὰ δὲ τῆσ ἄλλησ* LVRC fort. recte 5 *βηθενναβριν* A *βιθεναβρὶν* L *βηθεναβρὶν* C *bethenabrin* Lat, om. Heg 6 ἐν ᾗ νέων] *ἐν ᾗ ἰουδαίων* PAM *ἔνθα ἰουδαίων* L *ubi iuuenum* Lat et similiter Heg 8 *πλάκιδον, πλα* i. ras. corr. A ἐμβολὴν] *συμβολὴν* L 9 *προσκαλέσασθαι* C 10 *πορροτέρω* P δὲ LVRC ἐπιτήδειον] *ἐπιτήδειον τόπον* Naber 11 *τὰς μὲν φυγὰς* Destinon 12 *εὐτόνοσ* A διέφθειρον] *διέφθειρεν* L *διέφερον* Destinon *ὑπεδέξατο* uel simile Niese *πλεῖόν* L *τι* om. C 13 *οἱ ἰουδαῖοι* PAMLVR 14 *προσπίπτοντεσ τοῖσ ῥωμαίοισ* tr. LVRC 15 *ηὕρισκον* L *οὐδὲ* VRC *ἠτόνουν* PA[1] 17 *ὥρμον* PC[1] 18 δ'] δὲ VRC θ' Niese παιόμενοι] *πληττόμενοι* L ξίφεσιν] *ὀϊστοῖσ* L *sagittis* LatHeg δ' M 20 supra *τὴν* scriptum ut uid. *ληστασ* m. 2 R ὁρμὰς αὐτῶν διακλείειν] *αὐτῶν ὁρμὰσ διακωλύειν* L 21 *ἐκείνω* AC 22 τοὺς] *τε τοὺς* Niese 23 *διεκπαίοντεσ* VRC 24 *διέφυγον* MLVRC δὲ VRC 26 *συναπολέσθαι* P *συναποκλεῖσθαι* R *συναποκεκλεῖσθαι* C

εδόκων. ὃ δὴ καὶ συνέβη· συνωσθέντων γὰρ αὐτῶν εἰς τὸ τεῖχος 429
παρ' ὀλίγον μὲν οἱ τῶν Ῥωμαίων ἱππεῖς συνεισέπεσον, οὐ μὴν ἀλλὰ
καὶ φθασάντων ἀποκλεῖσαι τὰς πύλας προσβαλὼν ὁ Πλάκιδος καὶ
μέχρι δείλης γενναίως ἀγωνισάμενος τοῦ τείχους καὶ τῶν ἐν τῇ
κώμῃ ἐκράτει. τὰ μὲν οὖν ἀργὰ πλήθη διεφθείρετο, φυγὴ δὲ ἦν 430
τῶν δυνατωτέρων, τὰς δ' οἰκίας οἱ στρατιῶται διήρπασαν καὶ τὴν
κώμην ἐνέπρησαν. οἱ δὲ διαδράντες ἐξ αὐτῆς τοὺς κατὰ τὴν χώραν 431
συνανέστησαν, καὶ τὰς μὲν αὐτῶν συμφορὰς ἐξαίροντες ἐπὶ μεῖζον,
τῶν δὲ Ῥωμαίων τὴν στρατιὰν πᾶσαν ἐπιέναι λέγοντες πάντας
πανταχόθεν ἐξέσεισαν τῷ δέει, γενόμενοί τε παμπληθεῖς ἔφευγον
ἐπὶ Ἱεριχοῦντος· αὕτη γὰρ ἔτι μόνη τὰς ἐλπίδας αὐτῶν ἔθαλπε 432
τῆς σωτηρίας καρτερὰ πλήθει γε οἰκητόρων. Πλάκιδος δὲ τοῖς 433
ἱππεῦσι καὶ ταῖς προαγούσαις εὐπραγίαις τεθαρρηκὼς εἵπετο, καὶ
μέχρι μὲν Ἰορδάνου τοὺς ἀεὶ καταλαμβανομένους ἀνῄρει, συνελάσας
δὲ πρὸς τὸν ποταμὸν πᾶν τὸ πλῆθος εἰργομένους ὑπὸ τοῦ ῥεύματος, τραφὲν γὰρ ὑπ' ὄμβρων ἄβατον ἦν, ἀντικρὺ παρετάσσετο.
παρώξυνε δ' ἡ ἀνάγκη πρὸς μάχην τοὺς φυγῆς τόπον οὐκ ἔχοντας, 434
καὶ ταῖς ὄχθαις ἐπὶ μήκιστον παρεκτείναντες σφᾶς αὐτοὺς ἐδέχοντο
τὰ βέλη καὶ τὰς τῶν ἱππέων ἐμβολάς, οἳ πολλοὺς αὐτῶν παίοντες
εἰς τὸ ῥεῦμα κατέβαλον. καὶ τὸ μὲν ἐν χερσὶν αὐτῶν διαφθαρὲν μύριοι 435
πεντακισχίλιοι, τὸ δὲ βιασθὲν ἐμπηδῆσαι εἰς τὸν Ἰορδάνην πλῆθος

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 15 p. 245 sq.

3 φθασάντων] μὴ φθασάντων R² ἀποκλεῖσαι ex ἀποκλειν corr. uid. m. 2 R πύλασ, ex θύρασ corr. A προσβαλὼν] προλαβὼν L 5 ἐκράτει] δὲ κρατεῖ L κρατεῖ Niese διεφθείροντο L δ' L 6 δὲ VRC οἰκίασ, οἱ i. ras., ἰ ex εἰ corr. A 7 διέπρησαν (α ex ε corr. A) PA 8 αὐτῶν Bekker 9 τῶν δὲ Ῥωμαίων τὴν] τὴν δὲ τῶν ῥωμαίων M τὴν δὲ ῥωμαίων LVRC 10 ἐξέσεισαν] ἐξέστησαν C γενόμενοί τε παμπληθεῖς] ἠτιμωμενοι δὲ παμπληθεῖ L 11 ἱερϊχοῦντοσ, ρϊ ex ρο corr. V μόνη om. Lat αὐτῶν ἔτι μόνη τὰσ ἐλπίδασ tr. L 11—12 *quae propter incolae multitudinis agmina spem ceterorum fouebat* Heg 12 καρτερὰ — οἰκητόρων] *quod esset ualida et populosa* Lat καρτερία L πλήθει] τείχει τε καὶ πλήθει ed. pr. γε] τε PAL τῶν C, om. M οἰκητόρων] οἰκητόρων τυγχάνουσα C πλά|κιδοσ, κ suppl. λ ex ρ corr. C 13 ἱππεῦσι, ι finale i. ras. maiore A προαγόσαισ R προαγούσουσαισ (σου deletum) C 15 τὸν] τὸ·, eras. ν A εἰργομένοισ AL εἰργομένοισ VR εἰργόμενοσ C *prohibitus* cod. Vat *prohibitam* (*multitudinem*) cod. Berol. Lat 16 ὑπ'] ὑπὸ PV ἄντικρυσ L fort. recte 17 δὲ VRC 18 παρεκτείνοντεσ PALR 20 κατέβαλλον ML καὶ τὸ μὲν] *nam* Lat μύριοι πεντακισχίλιοι] *tredecim milia* Lat Heg 21 πεντακισχίλιοι] τριακόσιοι L ἐμπηδῆσαι] ἐκπηδῆσαι P πηδῆσαι L *desilierunt* Lat εἰς — 404,1 ἑκουσίως] PAMVRC Lat ἀκουσίωσ εἰσ τον ἰορδάνην πλῆθοσ L ἑκουσίως εἰς τὸν Ἰορδάνην πλῆθος Destinon πλῆθος ἑκουσίως εἰς τὸν Ἰορδάνην Niese, ut uitetur hiatus

436 ἑκουσίως ἄπειρον ἦν. ἑάλωσαν δὲ περὶ δισχιλίους καὶ διακοσίους
λεία τε παμπληθὴς ὄνων τε καὶ προβάτων καὶ καμήλων καὶ βοῶν.
437 6. Ἰουδαίοις μὲν οὖν οὐδὲν ἐλάττων ἥδε ἡ πληγὴ προσπεσοῦσα
καὶ μείζων ἔδοξεν ἑαυτῆς διὰ τὸ μὴ μόνον τὴν χώραν ἅπασαν δι᾽
ἧς ἔφευγον πληρωθῆναι φόνου μηδὲ νεκροῖς διαβατὸν γενέσθαι τὸν
Ἰορδάνην, ἐμπλησθῆναι δὲ τῶν σωμάτων καὶ τὴν Ἀσφαλτικὴν
438 λίμνην, εἰς ἣν παμπληθεῖς ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ κατεσύρησαν. Πλά-
κιδος δὲ δεξιᾷ τύχῃ χρώμενος ὥρμησεν ἐπὶ τὰς πέριξ πολίχνας τε
καὶ κώμας, καταλαμβανόμενός τε Ἄβιλα καὶ Ἰουλιάδα καὶ Βησιμὼ
τάς τε μέχρι [τῆς] Ἀσφαλτίτιδος πάσας ἐγκαθίστησιν ἑκάστῃ τοὺς
439 ἐπιτηδείους τῶν αὐτομόλων. ἔπειτα σκάφεσιν ἐπιβήσας τοὺς στρα-
τιώτας αἱρεῖ τοὺς εἰς τὴν λίμνην καταφεύγοντας. καὶ τὰ μὲν κατὰ
τὴν Περαίαν προσεχώρησεν ἢ ἑάλω πάντα μέχρι Μαχαιροῦντος.
440 VIII. 1. Ἐν δὲ τούτῳ τὸ περὶ τὴν Γαλατίαν ἀγγέλλεται κίνημα
καὶ Οὐίνδιξ ἅμα τοῖς δυνατοῖς τῶν ἐπιχωρίων ἀφεστὼς Νέρωνος,
441 περὶ ὧν ἐν ἀκριβεστέροις ἀναγέγραπται. Οὐεσπασιανὸν δ᾽ ἐπή-
γειρεν εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ πολέμου τὰ ἠγγελμένα προορώμενον ἤδη
τοὺς μέλλοντας ἐμφυλίους πολέμους καὶ τὸν ὅλης κίνδυνον τῆς ἡγε-
μονίας, ἐν ᾧ προειρηνεύσας τὰ κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἐπικουφίσειν
442 ᾤετο τοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν φόβους. ἕως μὲν οὖν ἐπεῖχεν ὁ χειμὼν
τὰς ὑπηγμένας διησφαλίζετο κώμας τε καὶ πολίχνας φρουραῖς,

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 15 p. 247.

1 *XCII milia et CC* Heg 2 παμπληθεῖσ PC τε om. MVR καὶ καμήλων καὶ βοῶν καὶ προβάτων tr. L 3 οὐδὲν ἐλάττων] *quamuis par superioribus* Lat *maxima* Heg οὐδεμιᾶς ἐλάττων Herwerden ἔλαττον PA ἐλάττω L | λαττω^{ν} C ἥδε ἡ] ἡ δὲ L 4 μεῖζον L ἔδοξεν om. C αὐτῆσ L 6 δὲ] τε L Ἀσφαλτικὴν] ἀσφαλτῖτιν (— ῖτιν LC) MLVRC *asfaltites* Lat *asphaltius* Heg 7 Πλάκιδος] ‖ λάκιδοσ C (π om. rubricator) 8 τύχῃ] τῆι τύχηι L fort. recte 9 καταλαβόμενόσ ML ἄμιλαν L ἄβηλα C *adila* codd. Berol. et Vat. Lat *abilam* Heg ἰουλίδα C Βησιμὼ τάς] A βησιμώτασ P βασιμὼθ^{η} τάσ L βησιμὼθ τάσ MVRC *besemoth* Lat *bethesmon* Heg 10 τῆς om. PAM 11 ἐπιβήσας] ἐπιβιβάσασ LC 12 αἱρεῖ] αἵρει PA ἀναιρεῖ MVRC *subegit* Lat καταφεύγοντας] ex καταφυγόντασ corr. M καταφυγόντασ VRC κατὰ] περὶ L 13 Περαίαν] πορείαν C ἢ] ἐνῆι L *ubique* Lat 14 τὴν γαλατίαν, τι i. ras. C τῆσ γαλατίασ PAMLVR, ut de τὰς Γαλατίας possis cogitare 16 ἐν ἄλλοις ἀκριβέστερον Naber δὲ LVRC ἐπήρεν^{γει} A 17 ἠγγελλμένα A 18 μέλλοντας om. P fort. recte τῆσ ἡγεμονίασ ἐν ᾧ i. ras. V 19 ἐπικουφίζειν L 20 ἰταλίαν C μὲν om. VR ἐπεῖχεν] *obstante* Lat 21 ὑπηγμένας] *subactos interim* Lat

δεκαδάρχας μὲν κώμαις ἐγκαθιστάς, ἑκατοντάρχας δὲ πόλεσι· πολλὰ
δὲ ἀνῴκιζε καὶ τῶν πεπορθημένων. ὑπὸ δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος 443
ἀναλαβὼν τὸ πλέον τῆς δυνάμεως ἤγαγεν ἀπὸ τῆς Καισαρείας ἐπὶ
Ἀντιπατρίδος, ἔνθα δυσὶν ἡμέραις καταστησάμενος τὴν πόλιν τῇ
τρίτῃ προῄει πορθῶν καὶ καίων τὰς πέριξ πάσας. καταστρεψά- 444
μενος δὲ τὰ περὶ τὴν Θαμνὰ τοπαρχίαν ἐπὶ Λύδδων καὶ Ἰαμνείας
ἐχώρει καὶ προκεχειρωμέναις ἑκατέραις ἐγκαταστήσας οἰκήτορας τῶν
προσκεχωρηκότων ἱκανοὺς εἰς Ἀμμαοῦντα ἀφικνεῖται. καταλαβό- 445
μενος δὲ τὰς ἐπὶ τὴν μητρόπολιν αὐτῶν εἰσβολὰς στρατόπεδόν τε
τειχίζει καὶ τὸ πέμπτον ἐν αὐτῇ τάγμα καταλιπὼν πρόεισι μετὰ
τῆς ἄλλης δυνάμεως ἐπὶ τὴν Βεθλεπτηνφῶν τοπαρχίαν. πυρὶ δὲ 446
αὐτήν τε καὶ τὴν γειτνιῶσαν ἀνελὼν καὶ τὰ πέριξ τῆς Ἰδουμαίας
φρούρια τοῖς ἐπικαίροις τόποις ἐπετείχισε· καταλαβόμενος δὲ δύο 447
κώμας τὰς μεσαιτάτας τῆς Ἰδουμαίας, Βήταβριν καὶ Καφάρτοβαν,
κτείνει μὲν ὑπὲρ μυρίους, αἰχμαλωτίζεται δὲ ὑπὲρ χιλίους, καὶ τὸ 448
λοιπὸν πλῆθος ἐξελάσας ἐγκαθίστησιν τῆς οἰκείας δυνάμεως οὐκ
ὀλίγην, οἳ κατατρέχοντες ἐπόρθουν ἅπασαν τὴν ὀρεινήν. αὐτὸς δὲ 449
μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως ὑπέστρεψεν εἰς Ἀμμαοῦν, ὅθεν διὰ τῆς
Σαμαρείτιδος καὶ παρὰ τὴν Νέαν πόλιν καλουμένην, Μαβαρθὰ δ'

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 16 p. 247.

1 ἐγκαθιστὰς] *opponens* Lat 2 ὑπὸ — ἔαρος] *prius tamen* Lat ἔαροσ ex ἀέροσ corr. uid. A ἀέροσ VC 4 δυοῖν L καταστησάμενος] ἐγκαταστησάμενοσ PAMVRC (*ciuitate*) *composita* Lat τῇ om. P 6 τὰ] τὰσ LLat θαμνὰ, α ante μ ex ι corr. A θαμνᾶ MR θαμνὰν L θαμνᾶν V θαμνᾶν, ν finale deletum uid. C *tamnam* Lat τοπαρχίασ LLat Λύδδων] λύδων PA λύδδησ LV²C *lyddam* (acc.) Lat ἰαμνίασ LC ϊαμν·ίασ V 7 προκεχειρωμέναις] προσκεχωρημέναισ (ρη suprascr.) L Lat 8 προσκεχωκότων A *amathunta* cod. Berol. Lat 9 δὲ] τε LLat 10 τὸ om. R καταλειπὼν C πρόσεισι PAMVRC 11 βεθλεπτηνφῶν, εθλε i. ras. A βεθλεπτημφῶν M βεθλεπτηνφὼν V βετελεπτηφῶν L βεθλεπτηφὼν C *bethlepton* ut uid. Lat; cf. Plin. h. n. V 70 12 τε om. L 13 φρούρια] φρούρια μὲν LLat fort. recte 14 Βήταβριν] βήταριν MVRC μετάφορίν τε L *begabri* (abl.) Lat *legarim* Heg; cf. Steph. Byz. s. Βαιταρροῦς Καφάρτοβαν] ed. pr. καταφάρτοβαν PAC καταφαρτόβαν MR καταφαρτοβαν (sic) V φαρτόρβαν L *cafartobran* Lat *capartoren* codd. Hegesippi 15 αἰχμαλωτίζει L ὑπὲρ] περι L 16 οἰκείας] ἰδίασ AMVRC 17 ὀλίγον C ἅπασαν ἐπόρθουν tr. L δὲ] δὲ τότε L 18 δυνάμεως] στρατιᾶσ L ὑπέστρε·(ψεν suprascr.) A ὑπέστρεφεν LVRC Ἀμμαοῦν] ἐμμαοῦν L ἀμμαοῦντα C *amaum* Lat *amathun, quae de aquis calidis uocabulum sumpsit, quod aquarum uapor syriae sermone amathus appellari fertur* Heg; cf. p. 348, 6 19 νεάπολιν PAMVRC Μαβαρθὰ δ'] μαβαρθάδ' (θ i. ras. ex λ corr. uid.) P μαβαρθὰ MC μαβαρθὰν δὲ L μαβάρθαδ' R *maborta* aut *mabortham* Lat *Mamortha* Plin. h. n. V 69; cf. Stiehle Philol. XI 188

ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων, καταβὰς εἰς Κορέαν δευτέρᾳ Δαισίου μηνὸς
450 στρατοπεδεύεται. τῇ δ᾽ ἑξῆς εἰς Ἱεριχοῦντα ἀφικνεῖται, καθ᾽ ἣν
αὐτῷ συμμίσγει Τραϊανὸς εἷς τῶν ἡγεμόνων τὴν ἐκ τῆς Περαίας
ἄγων δύναμιν ἤδη τῶν ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην κεχειρωμένων.
451 2. Τὸ μὲν οὖν πολὺ πλῆθος ἐκ τῆς Ἱεριχοῦς φθάσαν τὴν ἔφο-
δον αὐτῶν εἰς τὴν ἄντικρυς Ἱεροσολύμων ὀρεινὴν διαπεφεύγει, κατα-
452 λειφθὲν δὲ οὐκ ὀλίγον διαφθείρεται. τὴν δὲ πόλιν ἔρημον κατει-
λήφεσαν, ἥτις ἵδρυται μὲν ἐν πεδίῳ, ψιλὸν δὲ ὑπέρκειται αὐτῇ
453 καὶ ἄκαρπον ὄρος μήκιστον· κατὰ γὰρ τὸ βόρειον κλίμα μέχρι τῆς
Σκυθοπολιτῶν γῆς ἐκτείνεται, κατὰ δὲ τὸ μεσημβρινὸν μέχρι τῆς
Σοδομιτῶν χώρας καὶ τῶν περάτων τῆς Ἀσφαλτίτιδος. ἔστιν δὲ
454 ἀνώμαλόν τε πᾶν καὶ ἀοίκητον διὰ τὴν ἀγονίαν. ἀντίκειται δὲ
τούτῳ τὸ περὶ τὸν Ἰορδάνην ὄρος ἀρχόμενον ἀπὸ Ἰουλιάδος καὶ τῶν
βορείων κλιμάτων, παρατεῖνον δὲ εἰς μεσημβρίαν ἕως Σομόρων,
ἥπερ ὁρίζει τὴν Πέτραν τῆς Ἀραβίας. ἐν τούτῳ δ᾽ ἐστὶ καὶ τὸ
455 Σιδηροῦν καλούμενον ὄρος μηκυνόμενον μέχρι τῆς Μωαβίτιδος. ἡ
μέση δὲ τῶν δύο ὀρέων χώρα τὸ μέγα πεδίον καλεῖται, ἀπὸ κώμης
456 Γινναβρὶν διῆκον μέχρι τῆς Ἀσφαλτίτιδος. ἔστι δὲ αὐτοῦ μῆκος
μὲν σταδίων χιλίων διακοσίων, εὖρος δ᾽ εἴκοσι καὶ ἑκατόν, καὶ
μέσον ὑπὸ τοῦ Ἰορδάνου τέμνεται λίμνας τε ἔχει τήν τε Ἀσφαλ-
τῖτιν καὶ τὴν Τιβεριέων φύσιν ἐναντίας· ἡ μὲν γὰρ ἁλμυρώδης καὶ

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 16 p. 248.

1 *κοραίαν* MLVRC *δησίου* PA *δεσίου* MVRC *iunii* Lat Daesii 2. dies est 20. Iunii (XII K. Iul.) anni Iuliani (68 p. Chr.) 2 *δὲ* LVRC 3 *μίσγει* P *τραϊνοσ* M 4 *τῶν*] *τὸν* A¹R *κεκυρωμένων* L 5 *ἱεριχοῦντοσ* MVRC *hierichunte* Lat *hiericho* (abl.) Heg 6 *διαφεύγει* L *καταλειφθὲν*] PAMLLatHeg *καταληφθὲν* VRC 7 *δ᾽* C 8 *ἥτις*] | *τισ* C *μὲν ἐμπεδίω* R *ψιλὸν*] *ὑψηλὸν* A *αὐτὴ* M *αὐτὴν* L *αὐτῆς* ex Rehd. Hudson 9 *γὰρ*] *μὲν* L *enim* LatHeg *τῆς*] *τῶν* L 10 *ἐκτείνεται*] *ἐκγίνεται* A 11 *Σοδομιτῶν*] *σοδομίτιδοσ*, i. marg. *γρ σαμαρείτιδοσ* L 12 *ἀγωνίαν* P 13 *περὶ*] *supra* Heg *ὑπὲρ* Destinon 14 *παρατείνων* PL *εἰς*] om. L *εἰ* R¹ *Σομόρων*] *σομόρρων* VR *σομορρων* (sic) C *sobara* (acc.) Lat *sobaros* Heg *Γομόρρα* Cocceji *Ζωάρων* Weber ad Heg 15 *ἥπερ ὁρίζει*] *ἥ* (*ῆ* P) *περιορίζει* PL *δ᾽ ἐστὶ*] *δ᾽ ἐστὶν* L *δέ ἐστι* (*ἐστιν* V) VRC 16 *Μωαβίτιδος*] *μοαβίτιδοσ λίμνησ* (cf. ad u. 18) P 17 *ὀρῶν* L *καλεῖται πεδίον* tr. L 18 *Γινναβρὶν*] *δενναβρὶ* L *γινναβαρὶν* C *gennabra* Lat *gennabri* Heg; cf. supra p. 333, 5 *Ἀσφαλτίτιδος*] *ἀσφαλτίτιδοσ χώρασ* A *ἀσφαλτίτιδοσ λίμνησ* MLVRCLatHeg *δ᾽* C *μῆκος*] *το μῆκοσ* P 19 *χιλίων διακοσίων*] *τριάκοντα καὶ διακοσίων* L LatHeg *δὲ* AMLVRC 20 *μέσον*] *μέσον μὲν* LC *τε*] *δὲ* L *τήν τε ἀσφαλτῖτιν ἔχει* tr. L *ἀσφαλτίτην* P 21 *τιβεριαίων* PAR *τιβερειαίων* L *τιβεριαίαν* V *tyberiensis* Lat *φύσεισ* L *ἁλμυρόδησ* P

ἄγονος, ἡ Τιβεριέων δὲ γλυκεῖα καὶ γόνιμος. ἐκπυροῦται δὲ ὥρᾳ 457
θέρους τὸ πεδίον καὶ δι' ὑπερβολὴν αὐχμοῦ περιέχει νοσώδη τὸν
ἀέρα· πᾶν γὰρ ἄνυδρον πλὴν τοῦ Ἰορδάνου, παρὸ καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ 458
ταῖς ὄχθαις φοινικῶνας εὐθαλεστέρους καὶ πολυφορωτέρους εἶναι
συμβέβηκεν, ἧττον δὲ τοὺς πόρρω κεχωρισμένους.

3. *Παρὰ μέντοι τὴν Ἱεριχοῦν ἐστι πηγὴ δαψιλής τε καὶ πρὸς* 459
ἀρδείας λιπαρωτάτη παρὰ τὴν παλαιὰν ἀναβλύζουσα πόλιν, ἣν
Ἰησοῦς ὁ Ναυῆ παῖς στρατηγὸς Ἑβραίων πρώτην εἷλε γῆς Χανα-
ναίων δορίκτητον. ταύτην τὴν πηγὴν λόγος ἔχει κατ' ἀρχὰς οὐ 460
μόνον γῆς καὶ δένδρων καρποὺς ἀπαμβλύνειν, ἀλλὰ καὶ γυναικῶν
γονάς, καθόλου τε πᾶσιν εἶναι νοσώδη τε καὶ φθαρτικήν, ἐξημερω-
θῆναι δὲ καὶ γενέσθαι τοὐναντίον ὑγιεινοτάτην τε καὶ γονιμωτάτην
ὑπὸ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου· γνώριμος δ' ἦν οὗτος Ἠλία καὶ
διάδοχος· ὃς ἐπιξενωθεὶς τοῖς κατὰ τὴν Ἱεριχοῦν, περισσόν δή τι 461
φιλοφρονησαμένων αὐτὸν τῶν ἀνθρώπων αὐτούς τε ἀμείβεται καὶ
τὴν χώραν αἰωνίῳ χάριτι. προελθὼν γὰρ ἐπὶ τὴν πηγὴν καὶ κατα- 462
βαλὼν εἰς τὸ ῥεῦμα πλῆρες ἁλῶν ἀγγεῖον κεράμου, ἔπειτα εἰς
οὐρανὸν δεξιὰν ἀνατείνας δικαίαν κἀπὶ γῆς σπονδὰς μειλικτηρίους
χεόμενος, τὴν μὲν ᾐτεῖτο μαλάξαι τὸ ῥεῦμα καὶ γλυκυτέρας φλέβας
ἀνοῖξαι, τὸν δὲ ἐγκεράσασθαι τῷ ῥεύματι γονιμωτέρους [τε] ἀέρας 463
δοῦναί τε ἅμα καὶ καρπῶν εὐθηνίαν τοῖς ἐπιχωρίοις καὶ τέκνων

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 17 p. 250.

1 *τιβεριαίων* PAVR *τιβερειαίων* L *δὲ τιβερειαίων* tr. L 2 *περιέχειν* V 3 *παρὸ*] *παρῶ* L 4 *καὶ πολυφορωτέρους* om. PA 5 *ἧττον*] *ἢ* R 6 *ἱεριχοῦντα* MC *ipsam — hiericum* Lat *hiericho* (acc.) Heg *ἔστι* (-*ιν* L) codd. *δαψιλέσ* C 8 *ναυὴ* PALVRC 9 *δορύκτητον* PAMR[2] *π·ηγὴν* C 10 *ἀμβλύνειν* (*ἀπ* s.) P *ἀμβλύνειν* V 11 *τε πᾶσιν*] *δὲ πᾶσιν* P 12 *δὲ*] *τε* PAMVRC *ὑγιεινοτάτην*, *νο* ex *μο* corr. A *τε* om. PAMVRC *γονιμωτάτην*, litt. *νι* s. A 13 *ελισσαίου* P *ἐλισαίου* (*σ* s.) A *ἐλισαίου* M *ἐλισσαίου* L *ἐλισσαὲ* VR *elisaeo* aut *helisaeo* Lat *heliseus* Heg *τοῦ*] *τινὸσ* LLat fort. recte *γνώρημοσ* C *δὲ* AVR *ἠλία* PVC *ηλία* L *heliae* LatHeg 14 *τὴν* om. L *ἱεριχοῦντα* MVC *hierichuntis* (gen.) Lat *hiericho* (acc.) Heg *τι*] *τινα* L 15 *αὐτὸν*, litt. *τὸν* s. A, litt. *ὸν* i. ras. M *αὐτῶν* VC[1] 16 *αἰωνία* L *χάριτι*] *χάριτι ἐδωρήσατο* Dindorf ex cod. L. B. *προσελθὼν* PAL *γὰρ*] *que* Lat 17 *κεραμοῦν* Naber 18 *τὸν οὐρανὸν* M *ἀνατείνασ δεξιαν* tr. C *κἀπὶ γῆς*] *καὶ ἐπὶ γῆσ* i. marg. A *καὶ πηγῆσ* PAL *καὶ τῇ πηγῇ* M *καὶ πηγῇ* VRC *fontique* Lat 19 *χεόμενον* PA[1] *immergens* Lat *τὴν μὲν ᾐτεῖτο* in confinio paginarum iterat C *φλέβας*] *βλέβασ* R[1] 20 *τὸν*] *deum* Lat *δ'* L *γεύματι* L *τε*] om. MVRC *τοὺς* Destinon 21 *τε*] *τι* L *τοῖς*] LCLat *τοῖσ δ'* (*δὲ* VR) PAMVR

διαδοχήν, μηδ' ἐπιλιπεῖν αὐτοῖς τὸ τούτων γεννητικὸν ὕδωρ, ἕως
464 *μένουσι δίκαιοι. ταύταις ταῖς εὐχαῖς πολλὰ προσχειρουργήσας ἐξ*
ἐπιστήμης ἔτρεψε τὴν πηγήν, καὶ τὸ πρὶν ὀρφανίας αὐτοῖς καὶ
λιμοῦ παραίτιον ὕδωρ ἔκτοτε εὐτεκνίας καὶ κόρου χορηγὸν κατέστη.
465 *τοσαύτην γοῦν ἐν ταῖς ἀρδείαις ἔχει δύναμιν ὡς, εἰ καὶ μόνον ἐφά-*
ψαιτο τῆς χώρας, νοστιμώτερον εἶναι τῶν μέχρι κόρου χρονιζόντων.
466 *παρὸ καὶ τῶν [μὲν] δαψιλεστέρως χρωμένων ἡ ὄνησίς ἐστιν ὀλίγη,*
467 *τούτου δὲ τοῦ ὀλίγου χορηγία δαψιλής. ἄρδει γοῦν πλέονα τῶν*
ἄλλων ἁπάντων, καὶ πεδίον μὲν ἔπεισιν ἑβδομήκοντα σταδίων μῆκος
εὖρος δ' εἴκοσιν, ἐκτρέφει δ' ἐν αὐτῷ παραδείσους καλλίστους τε
468 *καὶ πυκνοτάτους. τῶν δὲ φοινίκων ἐπαρδομένων γένη πολλὰ ταῖς*
γεύσεσι καὶ ταῖς παρηγορίαις διάφορα· τούτων οἱ πιότεροι πατού-
469 *μενοι καὶ μέλι δαψιλὲς ἀνιᾶσιν οὐ πολλῷ τοῦ λοιποῦ χεῖρον. καὶ*
μελιττοτρόφος δὲ ἡ χώρα· φέρει δὲ καὶ ὀποβάλσαμον, ὃ δὴ τιμιώ-
τατον τῶν τῇδε καρπῶν, κύπρον τε καὶ μυροβάλανον, ὡς οὐκ ἂν
ἁμαρτεῖν τινα εἰπόντα θεῖον εἶναι τὸ χωρίον, ἐν ᾧ δαψιλῆ τὰ
470 *σπανιώτατα καὶ κάλλιστα γεννᾶται. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων αὐτῷ*
καρπῶν ἕνεκεν οὐκ ἂν ῥᾳδίως τι παραβληθείη κλίμα τῆς οἰκου-
471 *μένης· οὕτως τὸ καταβληθὲν πολύχουν ἀναδίδωσιν. αἴτιόν μοι δοκεῖ*
τὸ θερμὸν τῶν ἀέρων καὶ τὸ τῶν ὑδάτων εὔτονον, τῶν μὲν προ-

PAMLVRCLat Hegesippus IV 17 p. 250.

1 *μηδὲ* LVRC *ἐπιλειπεῖν* PAL[1] *ἐπιλείπειν* M *τὸ τούτων*] *τοσοῦτον* P *γεννηματικὸν* VRC 2 *μενοῦσι* melius uid. *ταύταις* — 3 *ἐπιστήμης*] *ad has preces ex disciplina manibus quoque multa operatus* Lat *προσχειρουργήσας*] ex Lat Destinon *προχειρουργήσασ* PAMLVC *περιχειρουργήσασ* R 3 *τὸ*] *τὸ μὲν* PAL *ὀρφανείασ* L *αὐτοῖς*] *τε* L *his* Lat 5 *ὡς εἰ*] *ὡσεὶ* VR 6 *τῆς*] *τοῖσ τῆσ* L *τῶν*] *τῶ* V *τῶν* — *χρονιζόντων*] *aquis diu perseuerantibus* Lat *quam ubi diutius irrigauerit* Heg *κόρου*] *καιροῦ* L et ut uid. Lat *χρονιζόντων*] *νοτιζόντων* Destinon 7 *μὲν* om. PL *δαψιλέστερων* R *δαψιλέστερον* VCLips *δαψιλεστέρῳ* Niese *χεομένων* (*εο* i. ras.) R *χωμένων* man. 1 Lips *ὀλίγη ἐστίν* tr. PAM 8 *τούτου* — *ὀλίγου*] *qui uero parcius* (*utuntur*) Lat *τῶν δ' ὀλίγῳ* aut *τοῦ δ' ὀλίγου* Niese *χορηγία*] PM et ex corr. A *ἡ χορηγία* L, om. A[1]VRCLat *πλείονα* M *πλέον* L *πλέονα τῶν*] *πλέον αὐτῶν* R 9 *ἄλλων ἁπάντων*] *quam ceteri fontes* Lat et similiter Heg 10 *δ' εἴκοσιν*] *δὲ εἴκοσιν* (— *σι* LVR) AMLVRC *ἐκτρέφει*] *ἐπιτρέφει* Dindorf ex cod. L. B. *δ'*] *δὲ* L *τ'* AM *τε* VRC 11 *δὲ*] *τε* PAM *πολλὰ* om. Lat 12 *παρηγορίαις*] *nominibus* Lat *προσηγορίαις* Niese *πιότεροι*] *πλειότεροι* L *πιώτεροι* VR 13 *πολλῷ*] *πολὺ* L *τοῦ λοιποῦ*] *τοῦ Ὑβλαίου* uel simile Niese 14 *μελιτοτρόφοσ* LLat *δ'* L *ὀποβάλσα* R[1] 15 *τῶν* om. C *κύπειρον* M probante Herwerdeno *τε καὶ* om. Lat 18 *ἕνεκα* L *οὐκ ἂν*] *οὐ* A *κλῆμα* V 19 *οὔτω* VRC *τὸ* iterauit C *ἀποδίδωσιν* VR *αἴτιόν μοι*] *αἴτιον ἐμοὶ* L *αἴτιον δέ μοι* C 20 *εὔτονον*] i. marg. PAM *εὔγονον* codd. *uis lenta* Lat *προκαλουμένων*] ed. pr. *prouocet* Lat *προσκαλουμένων* codd.

καλουμένων τὰ φυόμενα καὶ διαχεόντων, τῆς δὲ ἰκμάδος ῥιζούσης
ἕκαστον ἰσχυρῶς καὶ χορηγούσης τὴν ἐν θέρει δύναμιν· περικαὲς
δέ ἐστιν οὕτως τὸ χωρίον, ὡς μηδένα ῥᾳδίως προϊέναι. τὸ δὲ ὕδωρ 472
πρὸ ἀνατολῆς ἀντλούμενον, ἔπειτα ἐξαιθριασθὲν γίνεται ψυχρότα-
τον καὶ τὴν ἐναντίαν πρὸς τὸ περιέχον φύσιν λαμβάνει, χειμῶνος
δὲ ἀνάπαλιν χλιαίνεται καὶ τοῖς ἐμβαίνουσι γίνεται προσηνέστατον.
ἔστι δὲ καὶ τὸ περιέχον οὕτως εὔκρατον, ὡς λινοῦν ἀμφιέννυσθαι 473
τοὺς ἐπιχωρίους νιφομένης τῆς ἄλλης Ἰουδαίας. ἀπέχει δὲ ἀπὸ 474
Ἱεροσολύμων μὲν σταδίους ἑκατὸν πεντήκοντα, τοῦ δὲ Ἰορδάνου ἑξή-
κοντα, καὶ τὸ μὲν μέχρι Ἱεροσολύμων αὐτῆς ἔρημον καὶ πετρῶδες,
τὸ δὲ μέχρι τοῦ Ἰορδάνου καὶ τῆς Ἀσφαλτίτιδος χθαμαλώτερον μέν,
ἔρημον δὲ ὁμοίως καὶ ἄκαρπον. ἀλλὰ γὰρ τὰ μὲν περὶ Ἱεριχοῦν 475
εὐδαιμονεστάτην οὖσαν ἀποχρώντως δεδήλωται.
4. Ἄξιον δὲ ἀφηγήσασθαι καὶ τὴν φύσιν τῆς Ἀσφαλτίτιδος 476
λίμνης, ἥτις ἐστὶ μέν, ὡς ἔφην, πικρὰ καὶ ἄγονος, ὑπὸ δὲ κουφότη-
τος καὶ τὰ βαρύτατα τῶν εἰς αὐτὴν ῥιφέντων ἀναφέρει, καταδῦναι
δ᾽ εἰς τὸν βυθὸν οὐδὲ ἐπιτηδεύσαντα ῥᾴδιον. ἀφικόμενος γοῦν καθ᾽ 477
ἱστορίαν ἐπ᾽ αὐτὴν Οὐεσπασιανὸς ἐκέλευσέ τινας τῶν νεῖν οὐκ ἐπι-
σταμένων δεθέντας ὀπίσω τὰς χεῖρας ῥιφῆναι κατὰ τοῦ βυθοῦ, καὶ
συνέβη πάντας ἐπινήξασθαι καθάπερ ὑπὸ πνεύματος ἄνω βιαζο-
μένους. ἔστι δ᾽ ἐπὶ τούτῳ καὶ ἡ τῆς χρόας μεταβολὴ θαυμάσιος· 478
τρὶς γὰρ ἑκάστης ἡμέρας τὴν ἐπιφάνειαν ἀλλάσσεται καὶ πρὸς τὰς
ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἀνταυγεῖ ποικίλως. τῆς μέντοι ἀσφάλτου κατὰ 479

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 18 p. 251.

1 τῆς in confinio paginarum iterauit C δ᾽ L ῥιζούσης] ἐρριζούσης L 2 τὴν] τοῖσ VR 3 δέ ἐστιν οὕτωσ, litt. δέ ἐστιν οὕ i. ras. A δ᾽ οὕτωσ ἐστὶ L οὕτω VRC ῥάδιον L προσιέναι LC *procedat ac pullulet* Lat 4 ἀνατολῆς] ἀνατολῆσ ἡλίου L ἀντλούμενον, ν et λ i. ras. A ἔπειτα om. L ἐξεθριασθὲν P γ^{γ}ίνεται L 6 δὲ] τε L ἐμβαίνουσι] ἐκβαίνουσι (β ex corr. m. 2 R) RLips καὶ — προσηνέστατον] προσινέστατον δὲ γίνεται τοῖσ ἐμβαίνουσι C 7 λινοῦν] λίνω PAM 8 νειφομένησ PAV¹R ἰουδαίασ, σ i. ras. L δ᾽ L ἀπὸ om. LVRC 9 μὲν om. L ἑξήκοντα] σταδίουσ ἑξήκοντα LLat fort. recte 10 μέχρισ ML 11 μέν, με i. ras. 1 litt. A 12 γαρ om. LVRC; cf. p. 390, 1 περὶ] περὶ τὴν V fort. recte ἱεριχοῦντα MC *hiericho* (abl.) Lat 13 ἀποχρῶντωσ, τω i. ras. A ἀποχρῶντοσ C 14 δ᾽ ML 15 ἐστὶ πικρὰ μὲν ὡσ ἔφην καὶ tr. L μὲν om. C κουφότητος] παχύτητος Hudson στυφότητος Destinon; uide infra u. 20 16 τὰ om. L βαρύτατα τῶν] βαρυτάτων L βαρύ^{τα}τατῶν A ἀναφέρει] *referuntur* Lat 17 δὲ VRC οὐδ᾽ L καθ᾽] κατ᾽ P 18 νεῖν] C et i. marg. M δύνειν PAMLVR *natandi* Lat *nandi* Heg 19 βυθοῦ] βάθουσ L 20 βιαζομένου VR 21 δὲ VRC χρώασ P χώρασ VR 22 ἀλάσσεται LR ἀλάσσεται τὴν ἐπιφάνειαν tr. L 23 κατὰ] καὶ τὰ R

πολλὰ μέρη βώλους μελαίνας ἀναδίδωσιν· αἱ δ' ἐπινήχονται τό τε
480 σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος ταύροις ἀκεφάλοις παραπλήσιαι. προσελαύ-
νοντες δὲ οἱ τῆς λίμνης ἐργάται καὶ δρασσόμενοι τοῦ συνεστῶτος
ἕλκουσιν εἰς τὰ σκάφη, πληρώσασι δὲ ἀποκόπτειν οὐ ῥᾴδιον, ἀλλὰ
δι' εὐτονίαν προσήρτηται τῷ μηρύματι τὸ σκάφος, ἕως ἂν ἐμμηνίῳ
481 γυναικῶν αἵματι καὶ οὔρῳ διαλύσωσιν αὐτήν, οἷς μόνοις εἴκει. καὶ
χρήσιμος δὲ οὐ μόνον εἰς ἁρμονίας νεῶν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄκεσιν σω-
482 μάτων· εἰς πολλὰ γοῦν τῶν φαρμάκων παραμίσγεται. ταύτης τῆς
λίμνης μῆκος μὲν ὀγδοήκοντα καὶ πεντακόσιοι στάδιοι, καθὸ δὴ
μέχρι Ζοάρων τῆς Ἀραβίας ἐκτείνεται, εὖρος δὲ πεντήκοντα καὶ
483 ἑκατόν. γειτνιᾷ δ' ἡ Σοδομῖτις αὐτῇ, πάλαι μὲν εὐδαίμων γῆ καρ-
πῶν τε ἕνεκεν καὶ τῆς κατὰ πόλιν περιουσίας, νῦν δὲ κεκαυμένη
484 πᾶσα. φασὶ δὲ ὡς δι' ἀσέβειαν οἰκητόρων κεραυνοῖς καταφλεγῆναι·
ἔστι γοῦν ἔτι λείψανα τοῦ θείου πυρός, καὶ πέντε μὲν πόλεων ἰδεῖν
σκιάς, ἔτι δὲ κἀν τοῖς καρποῖς σποδιὰν ἀναγεννωμένην, οἳ χροιὰν
μὲν ἔχουσι τῶν ἐδωδίμων ὁμοίαν, δρεψαμένων δὲ χερσὶν εἰς καπνὸν
485 διαλύονται καὶ τέφραν. τὰ μὲν δὴ περὶ τὴν Σοδομῖτιν μυθευόμενα
τοιαύτην ἔχει πίστιν ἀπὸ τῆς ὄψεως.
486 IX. 1. Ὁ δὲ Οὐεσπασιανὸς πανταχόθεν περιτειχίζων τοὺς ἐν
τοῖς Ἱεροσολύμοις ἔν τε τῇ Ἱεριχοῖ καὶ ἐν Ἀδίδοις ἐγείρει στρα-
τόπεδα καὶ φρουροὺς ἀμφοτέραις ἐγκαθίστησιν ἔκ τε τοῦ Ῥω-
487 μαϊκοῦ καὶ συμμαχικοῦ συντάγματος. πέμπει δὲ καὶ εἰς Γέρασα
488 Λούκιον Ἄννιον παραδοὺς μοῖραν ἱππέων καὶ συχνοὺς πεζούς. ὁ μὲν

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 18 p. 251 sq.

1 *βόλουσ* P *κώλουσ* R *μελαίνας*] Bekker *μελανὰσ* PA *μέλανασ* MLVRC *δὲ* VRC 2 *προσελαύνον* ‖ *προσελαύνονται* C 3 *δρασ^{σ}όμενοι* A 4 *ἔ^{λ}κουσιν* A 5 *προσήρται* P *προσήρτηται, ήρ* i. ras. 1 litt. m. 2 V *τῷ*] *τὸ* C *τοῦ σκάφουσ* C *ἐνμηνίω* P *ἐμμηνίων* L 6 *καὶ χρήσιμος δὲ*] *ἐπιτήδειοσ δέ ἐστιν* L et fort. Lat 7 *νέων* PA *ἄκεσι* M 8 *εἰς πολλὰ*] *πολλοῖσ* L et fort. Lat *γοῦν* om. Lat 9 *μῆκος μὲν* s. P *καθ' ὃ* L 10 *Ζοάρων*] *ζωάρων* C *ζοβάρων* PAM *ζοβαρῶν* L *zoaran* Lat *zoaros* Heg *δὲ* om. VR 11 *δὲ ἡ* VRC 12 *ἕνεκα* VRC *πόλεισ* VRC *νῦν* — 13 *καταφλεγῆναι*] *nunc autem omnis exusta atque habitatorum impietate fulminibus conflagrasse memoratur* Lat 13 *δ'* L *ἀσέβειαν, ἀ* ex *εὐ* corr. V *κατεφλέγη* L 15 *ἔτι*] *ἔστι* C *κἀν*] *καὶ* P *ἀναγεννομένην* R *χροιὰν*] *χρόαν* C et ex corr. V *χρώαν* V¹R 16 *τῶν ἐδωδίμων*] *τοῖσ ἐδωδίμοισ* (*ἐδοδίμοισ* R *ἐδοδήμοισ* C) LVRC *edulii* Lat 17 *διαλύονται*] *ἀναλύονται* L 19 i. marg. *κη'* C *πανταχόσε* PAMVR *undique* Lat *περιτειχίζων*] *ἐπιτειχίζων* L *munire — cupiens* Lat 20 *τῇ* s. P *hiericho* (acc.) Lat *Ἀδίδοις*] (*apud*) *auuillam* Lat 21 *φρουρὰσ* VRC 22 *συντάγματος*] *τάγματοσ* PMLVRC *Γέρασα*] *gerasan* (acc.) Lat Heg *Γέζηρα* Relandus

23 *ἄ^{ν}νιον* C *πεζῶν* L

οὐν ἐξ ἐφόδου τὴν πόλιν ἑλὼν ἀποκτείνει μὲν χιλίους τῶν νέων,
ὅσοι μὴ διαφυγεῖν ἔφθασαν, γενεὰς δὲ ᾐχμαλωτίσατο καὶ τὰς κτή-
σεις διαρπάσαι τοῖς στρατιώταις ἐπέτρεψεν· ἔπειτα τὰς οἰκίας ἐμ-
πρήσας ἐπὶ τὰς πέριξ κώμας ἐχώρει. φυγαὶ δ' ἦσαν τῶν δυνατῶν 489
καὶ φθοραὶ τῶν ἀσθενεστέρων, τὸ καταλειφθὲν δὲ πᾶν ἐνεπίμ-
πρατο. καὶ διειληφότος τοῦ πολέμου τήν τε ὀρεινὴν ὅλην καὶ τὴν 490
πεδιάδα πάσας οἱ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις τὰς ἐξόδους ἀφῄρηντο· τοὺς
μέν γε αὐτομολεῖν προαιρουμένους οἱ ζηλωταὶ παρεφυλάσσοντο,
τοὺς δὲ οὔπω τὰ Ῥωμαίων φρονοῦντας εἶργεν ἡ στρατιὰ πανταχόθεν τὴν πόλιν περιέχουσα.

2. Οὐεσπασιανῷ δ' εἰς Καισάρειαν ἐπιστρέψαντι καὶ παρα- 491
σκευαζομένῳ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐπ' αὐτῶν τῶν Ἱεροσολύμων
ἐξελαύνειν ἀγγέλλεται Νέρων ἀνῃρημένος, τρία καὶ δέκα βασιλεύσας
ἔτη καὶ ἡμέρας ὀκτώ. περὶ οὗ λέγειν ὃν τρόπον εἰς τὴν ἀρχὴν 492
ἐξύβρισεν πιστεύσας τὰ πράγματα τοῖς πονηροτάτοις, Νυμφιδίῳ
καὶ Τιγελλίνῳ, τοῖς τε ἀναξίοις τῶν ἐξελευθέρων, καὶ ὡς ὑπὸ τού- 493
των ἐπιβουλευθεὶς κατελείφθη μὲν ὑπὸ τῶν φυλάκων ἁπάντων,
διαδρὰς δὲ σὺν τέτρασι τῶν πιστῶν ἀπελευθέρων ἐν τοῖς προαστείοις ἑαυτὸν ἀνεῖλεν, καὶ ὡς οἱ καταλύσαντες αὐτὸν μετ' οὐ πολὺν
χρόνον δίκας ἔδοσαν, τόν τε κατὰ τὴν Γαλατίαν πόλεμον ὡς ἐτε- 494
λεύτησε, καὶ πῶς Γάλβας ἀποδειχθεὶς αὐτοκράτωρ εἰς Ῥώμην ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Ἱσπανίας, καὶ ὡς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν αἰτιαθεὶς
ἐπὶ ταπεινοφροσύνῃ ἐδολοφονήθη κατὰ μέσην τὴν Ῥωμαίων ἀγορὰν
ἀπεδείχθη τε αὐτοκράτωρ Ὄθων· τήν τε τούτου στρατείαν ἐπὶ τοὺς 495

PAMLVRC LatHegesippus IV 19sq. p. 254. Zonaras I p. 524.

1 ἑλὼν τὴν πόλιν tr. PAMVRC ἀποκτένει MVC ἀποκτενεῖ R 2 αἰχμαλωτίσατο PA αἰχμαλωτίσασ L κτίσεισ L 4 κώμας om. C φυγαί, φ ex corr. A δὲ VRC 5 φθοραὶ] φυγαὶ P καταλειφθὲν, ει ex η corr. P καταληφθὲν uertit Lat ἐνεπιμπρᾶτο PMVR ἐνεπίπρατο C 6 ὅλην om. AL 7 πάσας] Destinon πᾶσαν codd. Lat ἀφῄρηντο] ἀφήρηντο πανταχόσε A 8 μέν γε] Destinon μέντοι γε PA μὲν γὰρ MLVRC 9 εἶργεν A εἶρξεν L 11 i. marg. κθ' C δὲ LVRC 13 τρία καὶ δέκα] τρισκαίδεκα C 14 ἔτη] ἔτι C καὶ μῆνας ὀκτὼ καὶ ἡμέρας ὀκτώ scribendum erat 16 τιγελαίνω (ι ex corr. uid. A) PA *tigillino* Lat *gemellino* Heg τε] γε MRC, om. V 18 διαδρὰς] διαδιδράσκει P probante Destinone τέσσαρσιν P 19 ἀνεῖλεν] ἀνελὼν P probante Destinone, qui u. 19 ante ἐν quaedam excidisse putat uelut ὥς θ' εὑρέθη μετ' οὐ] Cardwell μετὰ codd. Lat 20 τὴν om. L 21 πῶς] ποσ ex πρὸσ corr. C 22 ἰσπανίασ MC et ex corr. A σπανίασ PA[1]LVR ὑπὸ] ἐκ L στρατιαθεὶσ (ωτῶν αἰτι supra) P αἰτιασθεὶσ R 23 κατὰ μέσην ἐδολοφονηθη τὴν tr. Niese τὴν] τῶν (η supra) C 24 τε] δ' L ὤθων C τε s. P στρατείαν] Dindorf στρατιὰν codd.

*Οὐιτελλίου στρατηγοὺς καὶ κατάλυσιν, ἔπειτα τοὺς κατὰ Οὐιτέλλιον
ταράχους καὶ τὴν περὶ τὸ Καπετώλιον συμβολήν, ὅπως τε Ἀντώνιος
Πρῖμος καὶ Μουκιανὸς διαφθείραντες Οὐιτέλλιον καὶ τὰ Γερμανικὰ*
496 *τάγματα κατέστειλαν τὸν ἐμφύλιον πόλεμον. πάντα ταῦτα διεξιέναι
μὲν ἐπ' ἀκριβὲς παρῃτησάμην, ἐπειδὴ δι' ὄχλου πᾶσίν ἐστιν καὶ
πολλοῖς Ἑλλήνων τε καὶ Ῥωμαίων ἀναγέγραπται, συναφείας δὲ ἕνεκεν
τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ μὴ διηρτῆσθαι τὴν ἱστορίαν κεφαλαιωδῶς
ἕκαστον ἐπισημαίνομαι.*
497 *Οὐεσπασιανὸς τοίνυν τὸ μὲν πρῶτον ἀνεβάλλετο τὴν τῶν Ἱερο-
σολύμων στρατείαν, καραδοκῶν πρὸς τίνα ῥέψει τὸ κρατεῖν μετὰ*
498 *Νέρωνα· αὖθις δὲ Γάλβαν ἀκούσας αὐτοκράτορα, πρὶν ἐπιστεῖλαί
τι περὶ τοῦ πολέμου κἀκεῖνον, οὐκ ἐπεχείρει, πέμπει δὲ πρὸς αὐτὸν
καὶ τὸν υἱὸν Τίτον ἀσπασόμενόν τε καὶ ληψόμενον τὰς περὶ Ἰου-
δαίων ἐντολάς. διὰ δὲ τὰς αὐτὰς αἰτίας ἅμα Τίτῳ καὶ Ἀγρίππας*
499 *ὁ βασιλεὺς πρὸς Γάλβαν ἔπλει. καὶ διὰ τῆς Ἀχαΐας, χειμῶνος
γὰρ ἦν ὥρα, μακραῖς ναυσὶ περιπλεόντων φθάνει Γάλβας ἀναιρε-
θεὶς μετὰ μῆνας ἑπτὰ καὶ ἴσας ἡμέρας· ἐξ οὗ καὶ τὴν ἡγεμονίαν*
500 *παρέλαβεν Ὄθων ἀντιποιούμενος τῶν πραγμάτων. ὁ μὲν οὖν Ἀγρίπ-
πας εἰς τὴν Ῥώμην ἀφικέσθαι διέγνω μηδὲν ὀρρωδήσας πρὸς τὴν*
501 *μεταβολήν· Τίτος δὲ κατὰ δαιμόνιον ὁρμὴν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς
τὴν Συρίαν ἀνέπλει καὶ κατὰ τάχος εἰς Καισάρειαν ἀφικνεῖται πρὸς*
502 *τὸν πατέρα. καὶ οἱ μὲν μετέωροι περὶ τῶν ὅλων ὄντες ὡς ἂν
σαλευομένης τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας ὑπερεώρων τὴν ἐπὶ Ἰουδαίους
στρατείαν, καὶ διὰ τὸν περὶ τῆς πατρίδος φόβον τὴν ἐπὶ τοὺς ἀλλο-
φύλους ὁρμὴν ἄωρον ἐνόμιζον.*

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 21 p. 255. Zonaras I p. 524.

1 *οὐιτελίου* (*ί* i. ras., *ου* s. A) PA *βιτελίου* M *οὐϊτιλλίου* V *οὐϊτιλλίουσ* R *οὐιτέλιον* PA *βιτελίου* M *οὐιτέλλιον* ex *ἰουτέλλιον* corr. C *οὐϊτίλλιον* V *οὐϊτιλλίου* R 2 *καπιτώλιον* L 3 *οὐιτέλιον* PA *βιτέλιον* M *οὐϊτίλλιον* VR 4 *ταῦτα πάντα* tr. AL 6 *ἕνεκα* VRC 7 *διηρτῆσθαι*] *διηρῆσθαι* PA (*ne*) *intercisa pendeat* Lat 8 *ἐπεσημηνάμην* MVRC *designabo* Lat 9 *τῶν* om. V 10 *στρατιὰν* PAMVR 11 *αὖθι* (σ s.) A 13 *καὶ*] cum cod. L. B. om. Hauerkamp *ἀσπασόμενον, ό* ex *ά* corr. uid. A *τε* om. RC 14 *διὰ — αὐτὰς*] *διὰ δε ταύτασ τὰσ* A *τῆσ αὐτῆσ δὲ* VRC *ἅμα Τίτῳ* om. Lat 15 *καὶ διὰ — πλεόντων*] *sed dum achaiam, quod hiemps erat, longis nauibus praeteruehuntur* Lat *Ἀχαΐας*] *ἀχαΐασ αὐτῶν* L 16 *ὥρα ἦν* tr. PAMVR *ναυσὶ μακραῖσ* tr. L *περιπλεόντων*] *πλεόντων* C *παραπλεόντων* Hudson 17 *ἐξ οὗ — 18 πραγμάτων*] *deinde otho suscepit imperium ac tres menses rempublicam procurauit* Lat, quare in graecis aliquid excidisse putabat Hudson *καὶ* om. VRCLat 19 *ἀφικνεῖσθαι* L *ὀρρωδη | δήσασ* C 21 *ἔπλει* PLC *εἰσ τὴν καισάρειαν* L 24 *στρατείαν*] *στρατιὰν* VR *στρατηγίαν* PAM i. marg. *λ'* C

3. Ἐπανίσταται δὲ ἄλλος τοῖς Ἱεροσολύμοις πόλεμος. υἱὸς ἦν 503
Γιώρα Σίμων τις, Γερασηνὸς τὸ γένος, νεανίας πανουργίᾳ μὲν ἡττώ-
μενος Ἰωάννου τοῦ προκατέχοντος ἤδη τὴν πόλιν, ἀλκῇ δὲ σώματος
καὶ τόλμῃ διαφέρων, δι' ἣν καὶ ὑπὸ Ἀνάνου τοῦ ἀρχιερέως φυγα- 504
δευθεὶς ἐξ ἧς εἶχε τοπαρχίας Ἀκραβετηνῆς πρὸς τοὺς κατειληφότας
τὴν Μασάδαν λῃστὰς παραγίνεται. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἦν αὐτοῖς 505
δι' ὑποψίας· εἰς τὸ κατωτέρω γοῦν φρούριον ἐπέτρεψαν αὐτῷ παρελ-
θεῖν ἅμα ταῖς γυναιξίν, ἃς ἄγων ἧκεν, αὐτοὶ τὸ ὑψηλότερον οἰκοῦντες·
αὖθις δὲ διὰ συγγένειαν ἠθῶν καὶ ὅτι πιστὸς ἐδόκει, συμπροενό- 506
μευε γοῦν αὐτοῖς ἐξιὼν καὶ συνεπόρθει τὰ περὶ τὴν Μασάδαν *. οὐ 507
μὴν ἐπὶ τὰ μείζω παρακαλῶν ἔπεισεν· οἱ μὲν γὰρ ἐν ἔθει ὄντες
τῷ φρουρίῳ, καθάπερ φωλεοῦ χωρίζεσθαι μακρὰν ἐδεδοίκεσαν, ὁ 508
δὲ τυραννιῶν καὶ μεγάλων ἐφιέμενος ἐπειδὴ καὶ τὴν Ἀνάνου τελευ-
τὴν ἤκουσεν, εἰς τὴν ὀρεινὴν ἀφίσταται, καὶ προκηρύξας δούλοις
μὲν ἐλευθερίαν, γέρας δὲ ἐλευθέροις τοὺς πανταχόθεν πονηροὺς
συνήθροιζεν.

4. Ὡς δ' ἦν αὐτῷ καρτερὸν ἤδη τὸ σύνταγμα, τὰς ἀνὰ τὴν 509
ὀρεινὴν κώμας κατέτρεχεν, ἀεὶ δὲ προσγινομένων πλειόνων ἐθάρρει
καταβαίνειν εἰς τὰ χθαμαλώτερα. κἀπειδὴ πόλεσιν ἤδη φοβερὸς 510
ἦν, πολλοὶ πρὸς τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν εὔροιαν τῶν κατορθωμάτων
ἐφθείροντο δυνατοί, καὶ οὐκέτι ἦν δούλων μόνων οὐδὲ λῃστῶν στρατός, ἀλλὰ καὶ δημοτικῶν οὐκ ὀλίγων ὡς πρὸς βασιλέα πειθαρχεῖν.

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 22 p. 256.

1 ἐπανίστατο LVR δ' L 2 Γιώρα] *diorae* cod. Vat. et Berol. Lat τις om. LLat γερασινὸσ PALRC τὸ γένος] τῷ γένει C, om. L πανουργίαν C[1] 3 τοῦ om. VRC ἀλκὴ L 4 ἣν] ἦν A 5 ἐξ ἧς] ἐξῆσ R εἶχε] ἦχε C ἦρχε ex cod. Voss. Dindorf ἀκραβαιτηνῆσ PAR ἀκραβεττηνῆσ L ἀκραιβατηνῆσ C *acrabatena* aut *ecrabatena* Lat 6 μασάδα A μεσσάδα L μεσάδαν R μάσαδαν C *messadam* Lat λῃσταῖσ C 7 γοῦν] s. P ex οὖν corr. A 8 ὑψηλὸν A οἰκοῦντεσ, εσ ex ασ corr. A 9 καὶ ὅτι om. Lat ὅτι om. C συμπροενόμευε] *ductor erat* Lat 10 ἐξιὼν] *exeuntibus* Lat τὰ περὶ] τὴν περὶ V μασάδα (ασ i. ras. m. 2 R) PAVR μεσσάδα L μασαδαν C *messadae* Lat 11 ἔπειθεν (-θε C) MLVRC *metuebat* Lat οἱ — 12 ἐδεδοίκεσαν om. Lat γὰρ om. V ἐν ἔθει ὄντες] ἐθίζοντεσ L ἐνεθισθέντες uel simile propter hiatum Niese 12 τοῦ φρουρίου C probante Herwerdeno φωλαιοῦ PA φωλεῷ Hudson μακρὸν PA 14 ἐφίσταται L 15 ἐλευθέροισ, οι ex ω corr. uid. A 17 δὲ VRC τὸ σύνταγμα ἤδη tr. PAMVRC 18 προσγινομένων πλειόνων] πλειόνων γιγνομένων L προσγινομένων αὐτῷ πλειόνων ex cod. Voss. Dindorf 19 εἰς] ἐπὶ L χμαλώτερα (θα suprascr.) A καὶ ἐπειδὴ VR 20 πολλοὶ · R εὔνοιαν C 21 μόνον AMRC καὶ — 22 πειθαρχεῖν] *sed multorum etiam popularium tamquam regi parebat obsequium* Lat 22 δημοτικὸν οὐκ ὀλίγον Destinon πειθαρχεῖν] πειθαρχία MLVRC πειθαρχούντων ex cod. Voss. Dindorf πειθαρχοῦν Destinon πειθαρχίᾳ χρωμένων Herwerden

511 *κατέτρεχε δὲ τήν τε Ἀκραβετηνὴν τοπαρχίαν καὶ τὰ μέχρι τῆς*
μεγάλης Ἰδουμαίας· κατὰ γὰρ κώμην τινὰ καλουμένην Ἀἲν τεῖχος
512 *κατασκευάσας ὥσπερ φρουρίῳ πρὸς ἀσφάλειαν ἐχρῆτο, κατὰ δὲ τὴν*
φάραγγα προσαγορευομένην Φερεταὶ πολλὰ μὲν ἀνευρύνας σπήλαια,
πολλὰ δ' εὑρὼν ἕτοιμα ταμιείοις ἐχρῆτο θησαυρῶν καὶ τῆς λείας
513 *ἐκδοχείοις. ἀνετίθει δὲ καὶ τοὺς ἁρπαζομένους εἰς αὐτὰ καρπούς,*
οἵ τε πολλοὶ τῶν λόχων δίαιταν εἶχον ἐν ἐκείνοις· δῆλος δ' ἦν τό
τε σύνταγμα προγυμνάζων καὶ τὰς παρασκευὰς κατὰ τῶν Ἱεροσο-
λύμων.
514 5. *Ὅθεν οἱ ζηλωταὶ δείσαντες αὐτοῦ τὴν ἐπιβουλὴν καὶ προ-*
λαβεῖν βουλόμενοι τὸν κατ' αὐτῶν τρεφόμενον ἐξίασι μετὰ τῶν
ὅπλων οἱ πλείους· ὑπαντιάζει δὲ Σίμων, καὶ παραταξάμενος συχνοὺς
515 *μὲν αὐτῶν ἀναιρεῖ, συνελαύνει δὲ τοὺς λοιποὺς εἰς τὴν πόλιν. οὔπω*
δὲ θαρρῶν τῇ δυνάμει τοῦ μὲν τοῖς τείχεσιν προσβάλλειν ἀπετράπη,
χειρώσασθαι δὲ πρότερον τὴν Ἰδουμαίαν ἐπεβάλετο· καὶ δὴ δισ-
516 *μυρίους ἔχων ὁπλίτας ἤλαυνεν ἐπὶ τοὺς ὅρους αὐτῆς. οἱ δὲ ἄρ-*
χοντες τῆς Ἰδουμαίας κατὰ τάχος ἀθροίσαντες ἐκ τῆς χώρας τὸ
μαχιμώτατον περὶ πεντακισχιλίους καὶ δισμυρίους, τοὺς δὲ πολλοὺς
ἐάσαντες φρουρεῖν τὰ σφέτερα διὰ τὰς τῶν ἐν Μασάδᾳ σικαρίων
517 *καταδρομάς, ἐδέχοντο τὸν Σίμωνα πρὸς τοῖς ὅροις. ἔνθα συμβαλὼν*
αὐτοῖς καὶ δι' ὅλης πολεμήσας ἡμέρας, οὔτε νενικηκὼς οὔτε νενικη-
μένος διεκρίθη, καὶ ὁ μὲν εἰς τὴν Ναΐν, οἱ δὲ Ἰδουμαῖοι διελύθησαν
518 *ἐπ' οἴκου. καὶ μετ' οὐ πολὺ Σίμων μείζονι δυνάμει πάλιν εἰς τὴν*
χώραν αὐτῶν ὥρμητο, στρατοπεδευσάμενος δὲ κατά τινα κώμην,

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 22 p. 256.

1 *τήν τε*] *τὴν* LVRC *ἀκραβαιτινὴν* P *ἀκραβαιτηνὴν* AC *ἀκραβεττηνὴν* L *ἀκραβατηνὴν* VR *acrabatenam* Lat 2 *γὰρ*] *μὲν γὰρ* L *Ἀἲν*] *ναῒν* MLVRC *aia* aut *aiam* (nom.) Lat *aiacis* Heg; cf. u. 22 3 *ἐχρεῖτο* C 4 *φάραγγα — Φερεταὶ*] *φαραγγα προσαγορευομένην φέρεται* A *φαρὰν προσαγορευομένην φέρεται* L *φαρὰν* (*φαρὰ* C) *προσαγορευομένην φάραγγα* MVRC (*in*) *ualle* (*autem*) *quae appellatur faragga* (*faragata* cod. Berol.) Lat *μὲν* om. L *ἂν εὐρύνασ* L 5 *δὲ* LVRC *ταμιείοις*] *οἷσ ταμιείοισ* L *ταμείοισ* C *ταμιείοις — 6 ἐκδοχείοις*] *conditorum et praedae receptaculis utebatur* Lat *ἐχρεῖτο* C 7 *δὲ* VRC 8 *παρασκευὰς*] *παρασκευὰς ποιούμενος* uel simile Niese 10 *ἐπιβουλὴν*] *successus* Heg *ἐπιβολὴν* Destinon 11 *τρεφόμενον*] *στρεφόμενον* L *τρεφόμενον φθόνον* R^2 *ἐξιᾶσι* PA 13 *οὔπω*] *οὕτω* L 14 *θαρῶν* C *τοῖς* iterat C *προσβαλεῖν* MLVRC *ἐπετράπη* M *ἀνετράπη* LC 15 *δὲ* s. A *ἐπεβάλλετο* LC *δυσμυρίουσ* V^{1}R^{1}C 16 *ἤλαυνον* L 17 *τῆς Ἰδουμαίας*] *τῶν ἰδουμαίων* L *τάχουσ* C 18 *δυσμυρίουσ* C *πολλοὺς*] *λοιποὺς* ed. pr. 19 *μασάδι* PA^1 *μεσαδα* L *messada* Lat *Μασάδῃ* Niese 22 *Ναΐν*] *aiam* Lat *Ἀΐν* Destinon ex u. 2 *οἰδουμαῖοι* V 23 *πολὺ*, *ὺ* i. ras. A 24 *ὅρμητο* PA^1 *δὲ* om. L

Θεκουὲ καλεῖται, πρὸς τοὺς ἐν Ἡρωδείῳ φρουρούς, ὅπερ ἦν πλησίον,
Ἐλεάζαρόν τινα τῶν ἑταίρων ἔπεμψε πείσοντα παραδοῦναι τὸ ἔρυμα.
τοῦτον οἱ φύλακες προθύμως ἐδέξαντο τὴν αἰτίαν ἀγνοοῦντες δι' 519
ἣν ἥκοι, φθεγξάμενον δὲ περὶ παραδόσεως ἐδίωκον σπασάμενοι τὰ
ξίφη, μέχρι φυγῆς τόπον οὐκ ἔχων ἔρριψεν ἀπὸ τοῦ τείχους ἑαυ-
τὸν εἰς τὴν ὑποκειμένην φάραγγα. καὶ ὁ μὲν αὐτίκα τελευτᾷ, τοῖς 520
δ' Ἰδουμαίοις ἤδη κατορρωδοῦσι τὴν ἰσχὺν τοῦ Σίμωνος ἔδοξε πρὸ
τοῦ συμβαλεῖν κατασκέψασθαι τὴν στρατιὰν τῶν πολεμίων.

6. Εἰς τοῦτο δὲ ὑπηρέτην αὐτὸν ἑτοίμως ἐπεδίδου Ἰάκωβος, 521
εἷς τῶν ἡγεμόνων, προδοσίαν ἐνθυμούμενος. ὁρμήσας γοῦν ἀπὸ 522
τῆς Ἀλούρου, κατὰ γὰρ ταύτην συνήθροιστο τὴν κώμην τότε τῶν
Ἰδουμαίων τὸ στράτευμα, παραγίνεται πρὸς Σίμωνα, καὶ πρώτην 523
αὐτῷ παραδώσειν συντίθεται τὴν αὑτοῦ πατρίδα, λαβὼν ὅρκους
ὡς ἀεὶ τίμιος ὢν διατελέσει, συνεργήσειν δὲ ὑπέσχετο καὶ περὶ τῆς
ὅλης Ἰδουμαίας. ἐφ' οἷς ἑστιαθεὶς φιλοφρόνως ὑπὸ τοῦ Σίμωνος 524
καὶ λαμπραῖς ἐπαρθεὶς ὑποσχέσεσιν, ἐπειδήπερ εἰς τοὺς σφετέρους
ὑπέστρεψε, τὸ μὲν πρῶτον πολλαπλασίονα τὴν στρατιὰν ἐψεύδετο
τοῦ Σίμωνος, ἔπειτα δεξιούμενος τούς τε ἡγεμόνας καὶ κατ' ὀλίγους 525
πᾶν τὸ πλῆθος ἐνῆγεν ὥστε δέξασθαι τὸν Σίμωνα καὶ παραδοῦναι
δίχα μάχης αὐτῷ τὴν τῶν ὅλων ἀρχήν. ἅμα δὲ ταῦτα διαπραττό- 526
μενος καὶ Σίμωνα δι' ἀγγέλων ἐκάλει σκεδάσειν ὑπισχνούμενος τοὺς
Ἰδουμαίους· ὃ δὴ παρέσχεν. ὡς γὰρ ἦν ἤδη πλησίον ἡ στρατιά, πρῶ- 527
τος ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον μετὰ τῶν συνδιεφθαρμένων ἔφευγε.
πτοία δ' ἐμπίπτει παντὶ τῷ πλήθει, καὶ πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν 528
λυθέντες ἐκ τῆς τάξεως ἀνεχώρουν ἕκαστοι πρὸς τὰ ἴδια.

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 23 p. 257.

1 Θεκουὲ] θεκωὲ LVR ἢ θεκουὲ C *theocoae* Lat ἡρωδίω (ἡ ex ἱ corr. P) PAVR ὅπερ ἦν, litt. ρ η ex corr. V 2 τινα om. L τὸν ἑταῖρον L τὸν ἕτερον (αι s.) C τῶν ἑτέρων (αί s.) V τῶν ἑτέρων R πείσαντα L 3 προθύμως] ἑτοίμωσ AMLVRC ἐδέχοντο L 4 παραδώσεωσ (ο s. m. 2) V 5 αὐτὸν A 7 δὲ PVRC ἰσχὺν] ορμὴν L 8 συμβαλλεῖν L πολεμίων, μί s. P 9 αὐτὸν AVC ἑαυτὸν L 11 Ἀλούρου] ὀλούρου MVRC *aluro* (abl.) Lat συνοίθροιστο C τότε] τὸ C 12 τὸ om C πρῶτον M 13 παράδοσιν L αὐτοῦ] ἑαυτοῦ L αὐτοῦ RC 14 διατελέσει] διατελοίη C διατελεῖ L fort. recte 17 ὑπέστρεψεν L πολλαπλασίονα, α ante σ i. ras. A 18 τοῦ σίμωνοσ ἐψεύδετο tr. L σίμονοσ C δεξιούμενοσ τούσ, litt. οσ τ suppl. m. 2 V *perterritis* Lat, quem δεδισσόμενος habuisse putat Destinon ὀλίγον L 20 διαπεραττόμενοσ V 21 διαγγέλλων PLC τοῖσ ἰδουμαίοισ R 23 πρῶτον R συνδιεφθαρμένων] MLVRC διεφθαρμένων PA ἔφευγε] διέφευγεν L 24 πτόα PAVR[1] πτοιὰ L[1] δὲ LVRC 24 καὶ om. R 25 ἐκ om. L

529 7. Σίμων δὲ παρὰ δόξαν εἰς τὴν Ἰδουμαίαν εἰσήλασεν ἀναι-
μωτὶ καὶ προσβαλὼν ἀδοκήτως πρώτην αἱρεῖ τὴν πολίχνην Χεβρών,
530 ἐν ᾗ πλείστης ἐκράτησε λείας, πάμπολυν δὲ διήρπασε καρπόν. ὡς
δέ φασιν οἱ ἐπιχώριοι τὴν Χεβρὼν οὐ μόνον τῶν τῇδε πόλεων ἀλλὰ
καὶ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Μέμφεως ἀρχαιοτέραν· δισχίλια γοῦν αὐτῇ
531 καὶ τριακόσια ἔτη συναριθμεῖται. μυθεύουσι δὲ αὐτὴν καὶ οἰκη-
τήριον Ἀβράμου τοῦ Ἰουδαίων προγόνου γεγονέναι μετὰ τὴν ἐκ τῆς
Μεσοποταμίας ἀπανάστασιν, τούς τε παῖδας αὐτοῦ λέγουσι κατα-
532 βῆναι εἰς Αἴγυπτον ἔνθεν· ὧν καὶ τὰ μνημεῖα μέχρι νῦν ἐν τῇδε
τῇ πολίχνῃ δείκνυται πάνυ καλῆς μαρμάρου καὶ φιλοτίμως εἰργασ-
533 μένα. δείκνυται δ' ἀπὸ σταδίων ἓξ τοῦ ἄστεος τερέβινθος μεγίστη,
534 καὶ φασὶ τὸ δένδρον ἀπὸ τῆς κτίσεως μέχρι νῦν διαμένειν. ἔνθεν
ὁ Σίμων ἐχώρει διὰ πάσης τῆς Ἰδουμαίας, οὐ μόνον κώμας καὶ
πόλεις πορθῶν, λυμαινόμενος δὲ καὶ τὴν χώραν· δίχα γὰρ τῶν
ὁπλιτῶν τέσσαρες αὐτῷ συνείποντο μυριάδες, ὡς μηδὲ τῶν ἐπι-
535 τηδείων ἐξαρκούντων πρὸς τὸ πλῆθος. προσῆν δὲ ταῖς χρείαις
ὠμότης τε αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸ γένος ὀργή, δι' ἃ μᾶλλον ἐξερημοῦσθαι
536 συνέβαινε τὴν Ἰδουμαίαν. καθάπερ δὲ ὑπὸ τῶν ἀκρίδων κατόπιν
ὕλην ἔστιν ἰδεῖν ἐψιλωμένην πᾶσαν, οὕτω τὸ κατὰ νώτου τῆς Σί-
537 μωνος στρατιᾶς ἐρημία κατελείπετο· καὶ τὰ μὲν ἐμπιπρῶντες τα
δὲ κατασκάπτοντες, πᾶν δὲ τὸ πεφυκὸς ἀνὰ τὴν χώραν ἢ συμπα-
τοῦντες ἠφάνιζον ἢ νεμόμενοι καὶ τὴν ἐνεργὸν ὑπὸ τῆς πορείας
σκληροτέραν ἐποίουν τῆς ἀκάρπου, καθόλου τε εἰπεῖν, οὐδὲ ση-
μεῖόν τι κατελείπετο τοῖς πορθουμένοις τοῦ γεγονέναι.

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 23 p. 258.

1 δὲ] δὴ Destinon ἀναιμοτί A 2 ἀδοκίτωσ C πρῶτον L αἴρει PAMVRC αἱρεῖ L πολίχνην] πόλιν VRC 3 ἐκράτησε, ρ ex μ corr. uid. A πάμπολυ PA[1]C 4 ἐγχώριοι M 5 αὐτῇ] αὔτη L 6 τρια-κόσια] τριάκοντα RC συνηρίθμητο VRC 7 ἀβράμου PAM ἀβραά-μου C τῆς om. L 8 τούς τε] τοὺσ δὲ L 9 νῦν] τοῦ νῦν C 10 πολίχνῃ] πόλει A 11 δὲ VRC ἄστεοσ, ο ex corr. V 12 ἔνθεν] ἔνθε A[1] ἐν R[1] i. marg. λβ' C 13 διὰ πάσησ ἐχώρει tr. LVRC ἰδουμαίασ ex ἰουδαίασ corr. A κόμασ C 14 λυμαινόμενόμενοσ C τῶν om. PC 15 ὡς — 16 πλῆθος u. 14 post χώραν tr. Bekker 16 ἐξαρ-κούντων] ἐξαρκεῖν δυναμένων M 17 πρὸς τὸ γένος om. Lat δι' ἃ] διὸ L ἐξερημοῦσθαι, ἐξερ ex ἐρ corr. M 18 δ' L ὑπὸ eicit Her-werden 19 τὸ] τῷ ex corr. A τῆς] τοῦ P 20 ἐμπιπρῶντες] PAM ἐμπιμπράντεσ LR et ex corr. V ἐμπιπράντεσ V[1]C 21 πεφυκὼσ PA[1] 22 πορίασ PA[1] ἐποιοῦντο P 23 οὐδὲ] οὔτε PAMVR 24 τοῦ] τούτοισ τοῦ PA

8. Ταῦτα πάλιν τοὺς ζηλωτὰς ἐπήγειρεν, καὶ φανερῶς μὲν ἀντι- 538
παρατάξασθαι κατέδεισαν, προλοχίσαντες δ' ἐν ταῖς παρόδοις ἁρπά-
ζουσι τοῦ Σίμωνος τὴν γυναῖκα καὶ τῆς περὶ αὐτὴν θεραπείας συχ-
νούς. ἔπειτα ὡς αὐτὸν αἰχμαλωτισάμενοι τὸν Σίμωνα γεγηθότες 539
εἰς τὴν πόλιν ὑπέστρεψαν καὶ ὅσον οὐδέπω προσεδόκων κατα-
θέμενον τὰ ὅπλα περὶ τῆς γυναικὸς ἱκετεύσειν. τὸν δὲ οὐκ ἔλεος 540
εἰσῆλθεν ἀλλ' ὀργὴ περὶ τῆς ἡρπασμένης, καὶ πρὸς τὸ τεῖχος τῶν
Ἱεροσολύμων ἐλθὼν καθάπερ τὰ τρωθέντα τῶν θηρίων, ἐπειδὴ
τοὺς τρώσαντας οὐ κατέλαβεν, ἐφ' οὓς εὗρε τὸν θυμὸν ἠφίει. ὅσοι 541
γοῦν λαχανείας ἕνεκεν ἢ φρυγανισμοῦ προεληλύθεσαν ἔξω πυλῶν
ἀνόπλους καὶ γέροντας συλλαμβάνων ᾐκίζετο καὶ διέφθειρεν, δι'
ὑπερβολὴν ἀγανακτήσεως μονονουχὶ καὶ νεκρῶν γευόμενος τῶν σω-
μάτων. πολλοὺς δὲ καὶ χειροκοπήσας εἰσέπεμπε καταπλήξασθαι 542
τοὺς ἐχθροὺς ἅμα καὶ διαστῆσαι τὸν δῆμον ἐπιχειρῶν πρὸς τοὺς
αἰτίους. ἐντέταλτο δ' αὐτοῖς λέγειν, ὅτι Σίμων θεὸν ὄμνυσι τὸν 543
πάντων ἔφορον, εἰ μὴ θᾶττον ἀποδώσουσιν αὐτῷ τὴν γυναῖκα, ῥήξας
τὸ τεῖχος τοιαῦτα διαθήσειν πάντας τοὺς κατὰ τὴν πόλιν, μηδεμιᾶς
φεισάμενος ἡλικίας μηδὲ ἀπὸ τῶν ἀναιτίων διακρίνας τοὺς αἰτίους.
τούτοις οὐ μόνον ὁ δῆμος ἀλλὰ καὶ οἱ ζηλωταὶ καταπλαγέντες ἀπο- 544
πέμπουσιν αὐτῷ τὴν γυναῖκα· καὶ τότε μὲν ἐκμειλιχθεὶς ὀλίγον
ἀνεπαύσατο τοῦ συνεχοῦς φόνου.

9. Οὐ μόνον δὲ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν στάσις ἦν καὶ πόλεμος ἐμ- 545
φύλιος, ἀλλὰ κἀπὶ τῆς Ἰταλίας. ἀνῄρητο μὲν γὰρ κατὰ μέσην τὴν 546
Ῥωμαίων ἀγορὰν Γάλβας, ἀποδεδειγμένος δὲ αὐτοκράτωρ Ὄθων
ἐπολέμει Οὐιτελλίῳ βασιλειῶντι· τοῦτον γὰρ ᾕρητο τὰ κατὰ Γερ-

PAMLVRCLatHegesippus IV 23 p. 259. Zonaras I p. 525.

1 φαναιρῶσ C ἀντιπαρατάξασθαι κατέδεισαν, litt. ξάσθαι κατέδεισαν i. ras. 6—7 litt. V 2 κατέδησαν C προλοχήσαντεσ PALC δὲ VRC ταῖς] τοῖσ M 3 σιμῶνοσ L 4 ἠχμαλωτισμένοι VRC σίμονα R 5 ὑπέστρεφον Bekker προσεδόκουν C 7 εἰσῆλθεν] εἴσεισιν VRC 8 ἱεροσολυμιτῶν PM ἐλθὼν] παρελθὼν L 9 εὗροι Destinon ἠφίει] ἐφίει L 10 λαχανίασ PALVR ἕνεκεν om. L ἢ] καὶ C φρυγανιασμοῦ PA φρυγανισμοῦ χάριν L ἐξεληλύθεισαν L προεληλύθησαν C 12 μόνον οὐχὶ A νεκρὸσ C 13 καταπλήξασθαι — 14 ἅμα] ἅμα καὶ καταπλήξασθαι τοὺσ ἐχθροὺσ L haud male 14 διαστῆσαι] διαστασιάσαι L 15 ἐντέταλται L δὲ VRC ὤμνυσι C 16 ἀποδώσωσιν PAVR ἀποδωσ·ιν, ω ex ώ corr. L 17 διαθήσειν] θήσειν PAMVR 18 μηδ' L ἀναιτίων] αἰτίων C 19 ἀποπέμπουσι A[1] 21 τοὺσ συνεχοὺσ L 22 i. marg. λγ' C στάσις] φόνοσ L 23 καὶ ἐπὶ LVRC ἀνῃρεῖτο L γάλβασ κατὰ μέσην τὴν ῥωμαίων ἀγορὰν tr. L 24 ἀγορὰν] τὴν ἀγορὰν A 25 οὐιτιλλίω PAVR βιτελλίω M βασιλειῶντι] βασιλεύοντι PA βασιλεῖ ὄντι L *imperante* Lat ᾕρητο] ἡρεῖτο M τὰ s. V κατὰ] κατὰ τὴν P

547 μανίαν τάγματα. καὶ γενομένης συμβολῆς κατὰ Φρηγδίακον τῆς
Γαλατίας πρός τε Οὐάλεντα καὶ Καικίνναν τοὺς Οὐιτελλίου στρατη-
γούς, τῇ πρώτῃ μὲν ἡμέρᾳ περιῆν Ὄθων, τῇ δὲ δευτέρᾳ τὸ Οὐιτελ-
548 λίου στρατιωτικόν· καὶ πολλοῦ φόνου γενομένου διεχρήσατο μὲν
Ὄθων αὑτὸν ἐν Βριξέλλῳ τὴν ἧτταν πυθόμενος ἡμέρας δύο καὶ
549 τρεῖς μῆνας κρατήσας τῶν πραγμάτων, προσεχώρησε δὲ τοῖς Οὐι-
τελλίου στρατηγοῖς ἡ στρατιά, καὶ κατέβαινεν αὐτὸς εἰς τὴν Ῥώμην
550 μετὰ τῆς δυνάμεως. ἐν δὲ τούτῳ καὶ Οὐεσπασιανὸς ἀναστὰς ἐκ
τῆς Καισαρείας πέμπτῃ Δαισίου μηνὸς ὥρμησεν ἐπὶ τὰ μηδέπω
551 κατεστραμμένα τῶν τῆς Ἰουδαίας χωρίων. ἀναβὰς δὲ εἰς τὴν ὀρει-
νὴν αἱρεῖ δύο τοπαρχίας, τήν τε Γοφνιτικὴν καὶ τὴν Ἀκραβετηνὴν
καλουμένην, μεθ᾽ ἃς Βήθηγά τε καὶ Ἐφραὶμ πολίχνια, οἷς φρου-
ροὺς ἐγκαταστήσας μέχρι Ἱεροσολύμων ἱππάζετο· φθορὰ δ᾽ ἦν
552 πολλῶν καταλαμβανομένων καὶ συχνοὺς ᾐχμαλωτίζετο. Κερεάλιος
δὲ αὐτῷ τῶν ἡγεμόνων μοῖραν ἱππέων καὶ πεζῶν ἀναλαβὼν τὴν
ἄνω καλουμένην Ἰδουμαίαν ἐπόρθει, καὶ Κάφεθρα μὲν ψευδοπολί-
χνιον ἐξ ἐφόδου λαβὼν ἐμπίπρησιν, ἑτέραν δὲ καλουμένην Χαραβὶν
553 προσβαλὼν ἐπολιόρκει. πάνυ δ᾽ ἦν ἰσχυρὸν τὸ τεῖχος, καὶ τρί-
ψεσθαι προσδοκῶντι πλείω χρόνον αἰφνιδίως ἀνοίγουσιν οἱ ἔνδον

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 24 p. 259. Zonaras I p. 525.

1 *Φρηγδίακον*] *φρηγδιακὸν* MVRC *φρηγδίακον* L *fretiacum* Lat *Βηδριακὸν* Hudson recte nisi *Βητρίακον* mauis 2 *ουάλλεντα* P *Καικίνναν*] ed. pr. *κίνναν* PALVRC *κίννα* M *cinna* Lat *caecina* Heg *οὐιτιλλίου* PAVR *βιτελλίου* M 3 *τῇ*] *καὶ τῇ* M *δευτέρα δὲ* tr. VRC *οὐιτιλλίου* PVR *ἰουτελλίου* A *βιτελλίου* M 5 *ἑαυτὸν* ALVRC *ἑαυτὸν ὄθων* tr. L *Βριξέλλῳ*] ed. pr. *βριξέμῳ* codd. *brixenum* Lat *brixiae* Heg *Βρεξέλλῳ* Hudson errore ut uid. typothetarum 6 *οὐιτιλλίου* (*ι* ante *τ* i. ras. V) PVR *ϊουτιλλίου* A *βιτελλίου* M *ἰουτελλίου* L 7 *στρατιά*] *στρατιὰ ὄθωνοσ* A *othonis milites* Lat *καὶ τοῦ Ὄθωνος ἡ στρατιὰ* ex cod. Voss. Hudson 8 i. marg. *λδ'* C *ἐκ*] *ἀπὸ* L 9 *δησίου* PA *δεσίου* MVRC *iunii* Lat Daesii 5. dies est 23. Iunii (IX k. Iul.) anni Iuliani (68 p. Chr.) 10 *δ'* L 11 *αἵρει* PAVR *γνοφιτικὴν* PAVR *γοφνητικην* L *gofniticam* Lat *ἀκραβαιτινὴν* P *ἀκραβητηνὴν* A *ἀκραβατηνὴν* MVR *ἀκραβεττηνὴν* L *ἀκραιβατινὴν* C *acrabattenam* Lat 12 *καλουμένην* om. LLat *Βήθηγά*] *βηθηγά* L *βαίθηλά* M *βηθηλά* (— *λᾶ* V) VRC *uitherga* aut *uithegra* Lat *Ἐφραὶμ*] *eufre* Lat 13 *μέχρισ* MVRC *δὲ* VRC 14 *κεραάλιοσ* P 15 *δ'* L *ἡγεμόνων* ex *ἡγουμένων* corr. A 16 *Κάφεθρα μὲν ψευδοπολίχνιον*] Hudson *καφαιορα μὲν ψευδοπολίχνιον* L *χαφεθραμὶν ψευδοπολίχνιον μὲν* PAM *χαφεθραμιν* (*χαφεθραβὶν* ex corr. C) *ψευδοπολίχνιον* VRC *caphaeoran quidem pseudomunicipium* Lat 17 *ἐμπίπρησιν* — 18 *προσβαλὼν* om. C *ἐμπίμπρησιν* VR *χαραβιν* V *χαράβιν* R *χαφαραβειν* L *καφαραβὶν* Berol. et m. 2 Lips aut *capharim* Lat 18 *προσβαλὼν ἐπολιόρκει*] *ἐπολιόρκει προσλαβών* L *προσβαλεῖν ἐπολιόρκει* VR *δὲ* VRC *τρίψασθαι* L 19 *πλείονα* L *χρόνων* A *οἱ ἔνδον* om. Lat

τὰς πύλας καὶ μεθ᾽ ἱκετηριῶν προελθόντες ἑαυτοὺς παρέδοσαν.
Κερεάλιος δὲ τούτους παραστησάμενος ἐπὶ Χεβρὼν ἑτέρας πόλεως 554
ἀρχαιοτάτης ἐχώρει· κεῖται δ᾽, ὡς ἔφην, αὕτη κατὰ τὴν ὀρεινὴν οὐ
πόρρω Ἱεροσολύμων· βιασάμενος δὲ τὰς εἰσόδους τὸ μὲν ἐγκατα-
ληφθὲν πλῆθος ἡβηδὸν ἀναιρεῖ, τὸ δ᾽ ἄστυ καταπίμπρησι. καὶ 555
πάντων ἤδη κεχειρωμένων πλὴν Ἡρωδείου καὶ Μασάδας καὶ Μα-
χαιροῦντος, ταῦτα δ᾽ ὑπὸ τῶν λῃστῶν κατείληπτο, σκοπὸς ἤδη τὰ
Ἱεροσόλυμα προὔκειτο Ῥωμαίοις.

10. Ὁ δὲ Σίμων ὡς ἐρρύσατο παρὰ τῶν ζηλωτῶν τὴν γυναῖκα, 556
πάλιν ἐπὶ τὰ λείψανα τῆς Ἰδουμαίας ὑπέστρεψεν, καὶ περιελαύνων
πανταχόθεν τὸ ἔθνος εἰς Ἱεροσόλυμα τοὺς πολλοὺς φεύγειν συνη-
νάγκασεν. εἵπετο δὲ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ κυκλωσάμενος 557
αὖθις τὸ τεῖχος ὅντινα λάβοι τῶν προϊόντων κατὰ τὴν χώραν ἐργα-
τῶν διέφθειρεν. ἦν δὲ τῷ δήμῳ Σίμων μὲν ἔξωθεν Ῥωμαίων 558
φοβερώτερος, οἱ ζηλωταὶ δ᾽ ἔνδον ἑκατέρων χαλεπώτεροι, κἂν τούτοις
ἐπινοίᾳ κακῶν καὶ τόλμῃ τὸ σύνταγμα τῶν Γαλιλαίων διέφερεν·
τόν τε γὰρ Ἰωάννην παρήγαγον εἰς ἰσχὺν οὗτοι, κἀκεῖνος αὐτοὺς ἐξ 559
ἧς περιεποιήσατο δυναστείας ἠμείβετο πάντα ἐπιτρέπων δρᾶν ὧν
ἕκαστος ἐπεθύμει. πόθοι δ᾽ ἦσαν ἁρπαγῆς ἀπλήρωτοι καὶ τῶν 560
πλουσίων οἴκων ἔρευνα φόνος τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὕβρεις ἐπαί-
ζοντο, μεθ᾽ αἵματός τε τὰ συληθέντα κατέπινον καὶ μετ᾽ ἀδείας 561
ἐνεθηλυπάθουν τῷ κόρῳ, κόμας συνθετιζόμενοι καὶ γυναικείας
ἐσθῆτας ἀναλαμβάνοντες, καταντλούμενοι δὲ μύροις καὶ πρὸς εὐπρέ-

---

PAMLVRCLatHegesippus IV 25 p. 260. Exc Peiresc. Zonaras I p. 525.
1 ἱκετηρίων L προσελθόντεσ PML αὐτοὺσ R αὑτοὺσ VC 2 παραστησάμενος] παρατηρησάμενοσ V 3 δὲ VRC 4 ἐγκαταλειφθὲν PAML et ut uid. Lat 5 δὲ VRC καταπίπρησι C 6 ἤδη] δὴ L ἡρωδίου PAVR μεσάδασ L *messada* (acc.) Lat 7 δὲ VRC σκοπὸς — 8 Ῥωμαίοις] *sola iam hierosolyma romanis ante oculos erat quae expugnanda restabat* Lat 9 i. marg. λε' C 11 τοὺς om. VRC 13 αὖθις τὸ τεῖχος] *muro eius* Lat ὅντινα — 14 διέφθειρεν] *si quem operariorum ex agris adeuntem cepisset interficiebat* Lat προϊόντων] ML προσιόντων PARC προσιόντων τωι (τωι expunctum) V προϊόντων ἢ τῶν Niese ἐργατῶν] τῶν ἐργατῶν PAVR τῶν ἐργαζομένων L 14 ἦν δὲ] incip. Exc 15 δὲ PLVRC κἂν — 16 διέφερεν] *quos etiam galilei nouis inuentis et audacia factionum corruperant* Lat τούτοισ, ισ ex υσ corr. A ἐπινοίᾳ] nescio quis apud Cardwellum ἐπινοίᾳ P[1] ἐπίνοια AMLVRCExc et ex corr. P 16 τὸ] τότε PALVRExc διέφερεν] uir doctus apud Cardwellum διέφθειρε (— ρεν PLExc) codd. Exc διεφθείρετο Cardwell 17 Ἰωάννην om. L παρῆγον PAMVRC 18 περιεποίησαν PAM περιεποιήσαντο LVR[1]Exc *comparauerat* Lat 19 δὲ VR 20 τε] δ᾽ LExc ὕβρισ PAM ἐπαίζετο M 21 τε] δὲ VRC, om. LExc μετὰ VRC 22 κώμασ A συνθετιζόμενοι] συντεθειμένοι LExc γρ συντιθέμενοι· εὐθετιζόμενοι i. marg. M γυναικίασ Exc 23 ἐσθῆτας] σθῆτασ L δὲ] τε C

562 πειαν ὑπογράφοντες ὀφθαλμούς. οὐ μόνον δὲ κόσμον, ἀλλὰ καὶ
πάθη γυναικῶν ἐμιμοῦντο καὶ δι' ὑπερβολὴν ἀσελγείας ἀθεμίτους
ἐπενόησαν ἔρωτας· ἐνηλινδοῦντο δ' ὡς πορνείῳ τῇ πόλει καὶ
563 πᾶσαν ἀκαθάρτοις ἐμίαναν ἔργοις. γυναικιζόμενοι δὲ τὰς ὄψεις
ἐφόνων ταῖς δεξιαῖς θρυπτόμενοί τε τοῖς βαδίσμασιν ἐπιόντες
ἐξαπίνης ἐγίνοντο πολεμισταὶ τά τε ξίφη προφέροντες ἀπὸ τῶν
564 βεβαμμένων χλανιδίων τὸν προστυχόντα διήλαυνον. τοὺς ἀποδιδρά-
σκοντας δὲ Ἰωάννην Σίμων φονικώτερον ἐξεδέχετο, καὶ διαφυγὼν
τις τὸν ἐντὸς τείχους τύραννον ὑπὸ τοῦ πρὸ πυλῶν διεφθείρετο.
565 πᾶσα δὲ φυγῆς ὁδὸς τοῖς αὐτομολεῖν πρὸς Ῥωμαίους βουλο-
μένοις ἀπεκέκοπτο.
566 11. Διεστασιάζετο δὲ πρὸς τὸν Ἰωάννην ἡ δύναμις, καὶ πᾶν
ὅσον [ἦν] Ἰδουμαίων ἐν αὐτῇ χωρισθὲν ἐπεχείρει τῷ τυράννῳ
567 φθόνῳ τε τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ μίσει τῆς ὠμότητος. συμβαλόντες
δὲ ἀναιροῦσί τε πολλοὺς τῶν ζηλωτῶν καὶ συνελαύνουσι τοὺς
λοιποὺς εἰς τὴν βασιλικὴν αὐλὴν κατασκευασθεῖσαν ὑπὸ Γραπτῆς·
568 συγγενὴς δὲ ἦν αὕτη τοῦ τῶν Ἀδιαβηνῶν βασιλέως Ἰζᾶ· συνεισ-
πίπτουσι δὲ οἱ Ἰδουμαῖοι, κἀκεῖθεν εἰς τὸ ἱερὸν ἐξώσαντες τοὺς
569 ζηλωτὰς ἐφ' ἁρπαγὴν ἐτράποντο τῶν Ἰωάννου χρημάτων· κατὰ
γὰρ τὴν προειρημένην αὐλὴν αὐτός τε † ὢν ἐκεῖ καὶ τὰ λάφυρα

PAMLVRCLatHegesippus IV 25 p. 260. ExcPeiresc. Zonaras I p. 525.

1 ὀφθαλμοὺσ ὑπογράφοντεσ tr. LExc 2 δι' — 3 ἐπενόησαν] *obscenitate nimia nefarios coitus exigentes* Lat ἀσελγείας — 3 ἔρωτας] M ἀσωτίασ ἀσελγείασ ἀθεμίτουσ ἐπενόησαν P ἀσελγείασ ἀθεμίτουσ ἐπενόησαν A ἀσελγείασ ἀθεμίτουσ ἡδονὰσ ἐπενόησαν LVRCExc 3 ἐνειλινδοῦντο PMLExc ἐνειλιδοῦντο A δὲ VRC ὥσπερ LExc πορνίω C 5 τε] LExcLat δὲ PAMRVC ἐξαπίνησ ἐπιόντεσ tr. M 6 προφέροντες] προβάλλοντεσ LExc προσφέροντεσ C *eductis* Lat ἀπο] *de* Lat ὑπὸ Herwerden 7 βεβαμμένων] LExc περιβεβλημένων PAMVRC *uersicoloribus* Lat *reconciliatis* aut *conciliatis* (*conchyliatis* Weber) Heg χλανιδίων] χλανίδων LExc *paludamentis* Lat *clamidibus* Heg διαδιδράσκοντα P 8 φονικώτεροσ VR ἐξεδέχετο, το i. ras. 4 litt. L 9 τὸν] τὸ R[1] ἐντοσ τοῦ τείχουσ PL πυλῶν] τῶν πυλῶν M φυγεῖσ (η s.) A 11 ἀπεκόπτετο P 12 διεστασιάζετο — 13 χωρισθὲν] *inter iohannis autem copias quantum erat idumaeorum iam dissidebat separatique ab aliis* Lat διαστασιάζεται VRC πρὸς] ἡ περὶ LExc ἡ om. LExc 13 ἦν om. P ἰδουμαῖον ALRExc 14 αὐτοῦ post ὠμότητος tr. LExc συμβάλλοντεσ LExc 15 δὲ] τε LExc τε om. Exc 16 λοιποὺς] πολλοὺσ PA Γραπτῆς] finiunt Exc 17 συγγενὶσ M δ' LC αὐτῇ C ἀδιαβηνῶν, ἀ s. V Ἰζᾶ] αἰζά PA *sizae* Lat Ἰζάτου Cocceji; cf. V 147. VI 356. A. I. XX 17 18 δ' LC οἱ om. L Ἰδουμαῖοι] δουμαῖοι C *iudaei* Lat ἐξώσαντες] περιεξώσαντεσ L περιώσαντεσ C 20 προηρημένην P ὢν ἐκεῖ καὶ] ἦν ἐκεῖ καὶ M ἦν κἀκεῖ C *degebat et* Lat ᾤκει καὶ Destinon

τῆς τυραννίδος κατέθετο. ἐν δὲ τούτῳ τὸ κατὰ τὴν πόλιν ἐσκε- 570
δασμένον πλῆθος τῶν ζηλωτῶν εἰς τὸ ἱερὸν πρὸς τοὺς διαπεφευ-
γότας ἠθροίσθη, καὶ κατάγειν αὐτοὺς παρεσκευάσατο Ἰωάννης ἐπί
τε τὸν δῆμον καὶ τοὺς Ἰδουμαίους. τοῖς δὲ οὐχ οὕτω τὴν ἔφοδον 571
αὐτῶν καταδεῖσαι παρέστη μαχιμωτέροις οὖσιν ὡς τὴν ἀπόνοιαν,
μὴ νύκτωρ ἐκ τοῦ ἱεροῦ παρεισδύντες αὐτούς τε διαφθείρωσι καὶ
τὸ ἄστυ καταπιμπρῶσι. συνελθόντες οὖν μετὰ τῶν ἀρχιερέων 572
ἐβουλεύοντο, τίνα χρὴ τρόπον φυλάξασθαι τὴν ἐπίθεσιν. θεὸς δὲ 573
ἄρα τὰς γνώμας αὐτῶν εἰς κακὸν ἔτρεψε, καὶ χαλεπώτερον ἀπω-
λείας ἐπενόησαν τὸ πρὸς σωτηρίαν φάρμακον· ἵνα γοῦν καταλύ-
σωσιν Ἰωάννην, ἔκριναν δέχεσθαι Σίμωνα καὶ μετὰ ἱκετηριῶν δεύ-
τερον εἰσαγαγεῖν ἑαυτοῖς τύραννον. ἐπεραίνετο δ᾽ ἡ βουλή, καὶ τὸν 574
ἀρχιερέα Ματθίαν πέμψαντες ἐδέοντο Σίμωνι εἰσελθεῖν ὃν πολλὰ
ἔδεισαν· συμπαρεκάλουν δὲ οἱ ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων τοὺς ζηλωτὰς
φεύγοντες πόθῳ τῶν οἴκων καὶ τῶν κτημάτων. ὁ δ᾽ αὐτοῖς ὑπερ- 575
ηφάνως κατανεύσας τὸ δεσπόζειν εἰσέρχεται μὲν ὡς ἀπαλλάξων
τῶν ζηλωτῶν τὴν πόλιν σωτὴρ ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ κηδεμὼν εὐφη-
μούμενος, παρελθὼν δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἐσκόπει τὰ περὶ τῆς 576
ἑαυτοῦ δυναστείας καὶ τοὺς καλέσαντας οὐχ ἧττον ἐχθροὺς ἐνόμιζεν
ἢ καθ᾽ ὧν ἐκέκλητο.

12. *Σίμων μὲν οὕτως ἐνιαυτῷ τρίτῳ τοῦ πολέμου Ξανθικῷ* 577
μηνὶ Ἱεροσολύμων ἐγκρατὴς γίνεται· Ἰωάννης δὲ καὶ τὸ τῶν ζηλω-
τῶν πλῆθος εἰργόμενοι τῶν ἐξόδων τοῦ ἱεροῦ καὶ τὰ τῆς πόλεως
ἀπολωλεκότες, παραχρῆμα γὰρ τὰ ἐκείνων οἱ περὶ τὸν Σίμωνα

PAMLVRCLatHegesippus IV 25 p. 260. Zonaras I p. 525.

3 *κατάγειν*] *ἄγειν* Herwerden *παρεσκευάζετο* LVRC ante *Ἰωάννης* ras. 1 litt. A 4 *οὕτω* ex *ὅτω* corr. A 5 *καταδῆσαι* P 6 *παρεισδύναντεσ* L *διαφθείρουσι* P *διαφθείρωσι, ω* ex *ου* corr. A *διαφθείραντεσ* L 7 *καταπιμπρῶσι*] *καταπρήσωσι* MVRC 8 *δ᾽* L 9 *ἆρα* C *ἀπολείασ* (*λει* ex corr.) C 10 *ἐπενόησαν τὸ*] *ἐπενοήσαντο* MLVR 11 *μεθ᾽* LVRC *ἱκετηρίων* LA[1] *δεύτερον*] *χείρονα* Zon *perniciosiorem* Heg *δεινότερον* Destinon 12 *ἐπεραίνετο*] i. ras. 7—8 litt. M *ἐπαιρένετο* PA (*decreto*) *obtemperatur* Lat *δὲ* AMVRC 13 *ἐδέοντο — εἰσελθεῖν*] *rogant simonem, ut ad se introiret* Lat *σίμωνι*] PA[1] *σίμωνοσ* MLVRC et ex corr. A *τιμωρὸν* uel simile desideratur *πολλὰ*] *πολλάκισ* L *saepe* Lat 14 *συνπαρεκάλουν* PA *δ᾽* C 15 *φεύγοντασ* VR *δὲ* VRC *αὐτὸσ* M 16 *τὸ*] *τῷ* P *ἀπαλλάξον* A *ἀπαλλάξων, ἀ* suppl. m. 2 R 17 *ὁ σωτὴρ* L 21 *Σίμων — 22 γίνεται* om. Lat *μὲν*] *μὲν οὖν* C *Ξανθικῷ*] h. e. mense Aprili aut Maio anni 69 p. Chr. 22 *μηνὶ*] *μηνὶ τρίτηι* L *γίνεται*] *ἐγένετο* VRC *τὸ*] *τῷ* A 23 *εἰργόμενοι, ρ* ex corr. P *εἰργόμενον* (*εἰργ* — C) LVRC *τὰ*] *τὰκ* coni. Bekker 24 *ἀπολεκότεσ* P *ἀπολωλεκότων* L *ἀπολελοκότεσ* C

578 διήρπασαν, ἐν ἀπόρῳ τὴν σωτηρίαν εἶχον. προσέβαλλε δὲ τῷ ἱερῷ
Σίμων τοῦ δήμου βοηθοῦντος, κἀκεῖνοι καταστάντες ἐπὶ τῶν στοῶν
579 καὶ τῶν ἐπάλξεων ἠμύνοντο τὰς προσβολάς. συχνοὶ δ' ἔπιπτον
τῶν περὶ Σίμωνα καὶ πολλοὶ τραυματίαι κατεφέροντο· ῥᾳδίως γὰρ
ἐξ ὑπερδεξίου τὰς βολὰς οἱ ζηλωταὶ καὶ οὐκ ἀστόχους ἐποιοῦντο.
580 πλεονεκτοῦντες δὲ τῷ τόπῳ καὶ πύργους ἔτι προσκατεσκεύασαν
τέσσαρας μεγίστους, ὡς ἀφ' ὑψηλοτέρων ποιοῖντο τὰς ἀφέσεις,
581 τὸν μὲν κατὰ τὴν ἀνατολικὴν καὶ βόρειον γωνίαν, τὸν δὲ τοῦ
ξυστοῦ καθύπερθεν, τὸν δὲ τρίτον κατὰ γωνίαν ἄλλην ἀντικρὺ τῆς
582 κάτω πόλεως· ὁ δὲ λοιπὸς ὑπὲρ τὴν κορυφὴν κατεσκεύαστο τῶν
παστοφορίων, ἔνθα τῶν ἱερέων εἷς ἐξ ἔθους ἱστάμενος ἑκάστην
ἑβδομάδα εἰσιοῦσαν προεσήμαινε σάλπιγγι δείλης καὶ τελεσθεῖσαν
αὖθις περὶ ἑσπέραν, ὅτε μὲν ἀνέργειαν τῷ λαῷ καταγγέλλων, ὅτε
583 δ' ἔργων ἔχεσθαι. διέστησαν δ' ἐπὶ τῶν πύργων ὀξυβελεῖς τε καὶ
584 λιθοβόλους μηχανὰς τούς τε τοξότας καὶ σφενδονήτας. ἔνθα δὴ
τὰς μὲν προσβολὰς ὀκνηροτέρας ἐποιεῖτο ὁ Σίμων μαλακιζομένων
αὐτῷ τῶν πλειόνων, ἀντεῖχε δ' ὅμως περιουσίᾳ δυνάμεως· τὰ δὲ
ἀπὸ τῶν ὀργάνων βέλη πορρωτέρω φερόμενα πολλοὺς τῶν μαχομένων ἀνῄρει.
585 X. 1. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν περιέσχε καὶ τὴν Ῥώμην πάθη
586 χαλεπά. παρῆν μὲν γὰρ ἀπὸ Γερμανίας Οὐιτέλλιος ἅμα τῷ στρατιωτικῷ πολὺ πλῆθος ἐπισυρόμενος ἕτερον, μὴ χωρούμενος δὲ τοῖς
ἀποδεδειγμένοις εἰς τοὺς στρατιώτας περιβόλοις ὅλην ἐποιήσατο τὴν
587 Ῥώμην στρατόπεδον καὶ πᾶσαν οἰκίαν ὁπλιτῶν ἐπλήρωσεν. οἱ δὲ

PAMLVRC Lat Zonaras I 25 p. 525.

1 προσέβαλε ML προσεβάλλετο PAVR 3 δὲ VRC 4 τῶν, τῶ ex corr. A τὸν PC[1] περὶ τὸν σίμωνα L ῥαδίωσ LRC 5 ὑπερδεξιοῦ PA[1]VR οὐκ] οὔτε VR 6 προσκατεσκεύασαν ex προσκατασκευάσαν corr. M προσπαρακατεσκεύασαν PA προσκατασκευάσαντεσ L προσκατεσκεύασεν V προκατεσκεύασαν C *fabricauerunt* Lat 7 μεγίστουσ τέσσαρασ tr. L τέσσαρας om. C ὡς] ὡσ ἂν L 8 βορείαν L 9 ξύστου L καθύπερθε PA ἄντικρυσ L 11 ἱερέων ex ἱερῶν corr. L εἷς] τισ C 12 προεσήμανεν C 13 ἀνέργειαν] ἐνέργειαν M ἀνείργειν LVRC *ferias* Lat ἀνεργεῖν Hudson ex cod. Voss. et Bodl. ὁτὲ ML καταγγέλων V ὅτε δ' ἔργων] ὅτ ἔργων (δ' suprascr.) sic P ὁτὲ ML 14 δὲ VRC δὲ ἐπὶ VR 15 λιθοβόλους] πετροβόλουσ L μηχανὰς] καὶ μηχανὰσ C σφενδονητάσ LR 16 ὁ σίμων ὀκνηροτέρασ ἐποιεῖτο tr. L ὁ om. AM μαλλακιζομένων L 17 ἀντεῖχε] ἀντέχει L *propius accedebat* Lat δὲ VR δὲ] δ' L 18 βέλη] μέρη L 20 Ῥώμην] ῥωμαίων ἡγεμονίαν L 21 χαλεπώτερα L fort. recte *saeuiora* Lat μὲν om. C γὰρ om. A οὐιτίλλιοσ (alterum λ suppl. A) PAV[2]R ὁ βιτέλλιοσ M οὐιτάλλιοσ V[1] 23 εἰς τοὺς in confinio paginarum iterat C ὅλην, ην i. ras. ex ο· corr. A ὅλοισ P 24 δ' L

ἀήθεσιν ὀφθαλμοῖς τὸν Ῥωμαίων πλοῦτον θεασάμενοι καὶ περι-
λαμφθέντες πάντοθεν ἀργύρῳ τε καὶ χρυσῷ τὰς ἐπιθυμίας μόλις
κατεῖχον, ὥστε μὴ ἐφ᾽ ἁρπαγὰς τρέπεσθαί τε καὶ τοὺς ἐμποδὼν γινο-
μένους ἀναιρεῖν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν.
2. Οὐεσπασιανὸς δὲ ὡς τὰ πλησίον Ἱεροσολύμων καταστρεψάμενος 588
ὑπέστρεψεν εἰς Καισάρειαν, ἀκούει τὰς κατὰ τὴν Ῥώμην ταραχὰς καὶ
Οὐιτέλλιον αὐτοκράτορα. τοῦτο αὐτὸν καίπερ ἄρχεσθαι καθάπερ 589
ἄρχειν καλῶς ἐπιστάμενον εἰς ἀγανάκτησιν προήγαγεν, καὶ τὸν μὲν
ὡς ἐρήμου καταμανέντα τῆς ἡγεμονίας ἠδόξει δεσπότην, περιαλγήσας 590
δὲ τῷ πάθει καρτερεῖν τὴν βάσανον οὐχ οἷός τε ἦν καὶ τῆς πατρί-
δος πορθουμένης ἑτέροις προσευσχολεῖν πολέμοις. ἀλλ᾽ ὅσον ὁ 591
θυμὸς ἤπειγεν ἐπὶ τὴν ἄμυναν, τοσοῦτον εἶργεν ἔννοια τοῦ διαστή-
ματος· πολλὰ γὰρ φθάσαι πανουργήσασαν τὴν τύχην πρὶν αὐτὸν
εἰς τὴν Ἰταλίαν περαιωθῆναι καὶ ταῦτα χειμῶνος ὥρᾳ πλέοντα·
σφαδάζουσαν ἤδη κατεῖχεν τὴν ὀργήν.
3. Συνιόντες δὲ οἵ τε ἡγεμόνες καὶ στρατιῶται καθ᾽ ἑταιρίαν 592
φανερῶς ἤδη μεταβολὴν ἐβουλεύοντο καὶ διαγανακτοῦντες ἐβόων, ὡς
οἱ μὲν ἐπὶ τῆς Ῥώμης στρατιῶται τρυφῶντες καὶ μηδ᾽ ἀκούειν
πολέμου φήμην ὑπομένοντες διαχειροτονοῦσιν οἷς βούλονται τὴν
ἡγεμονίαν καὶ πρὸς ἐλπίδα λημμάτων ἀποδεικνύουσιν αὐτοκράτο-
ρας, αὐτοὶ δὲ διὰ τοσούτων κεχωρηκότες πόνων καὶ γηρῶντες ὑπὸ 593
τοῖς κράνεσιν ἑτέροις χαρίζονται τὴν ἐξουσίαν καὶ ταῦτα τὸν ἀξιώ-
τερον ἄρχειν παρ᾽ αὐτοῖς ἔχοντες. ᾧ τίνα δικαιοτέραν ποτὲ τῆς 594
εἰς αὐτοὺς εὐνοίας ἀποδώσειν ἀμοιβήν, εἰ τὴν νῦν καταπροοῖντο;

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 26 p. 262. Zonaras I p. 526.

1 ἀηθέσιν A[1] ἀείθεσιν C τὸν] τῶν PA 3 ὥστε μὴ] *adeo ut* Lat τρα-πέσθαι L 4 καὶ om. LVRC 5 i. marg. λζ' C 6 τὴν om. L 7 οὐι-τίλλιον PAVR βιτέλλιον M τοῦτο] τούτω P τοὔτ᾽ (sic) οὖν L τοῦτο οὖν VRC *hoc autem* Lat 8 μὲν om. MLVRC 11 προσευσχολεῖν] προσασχολεῖν M πρὸσ εὐσχολὴν C *uacare* Lat 12 εἴπειγεν C εἶργεν PC et ex corr. A ἡ ἔννοια C 13 γὰρ] γὰρ ἂν Herwerden πανουργήσασαν] καλλιουργήσασαν L *noua facere* (h. e. καινουργήσασαν) Lat 14 τὴν om. L περεωθῆναι PA πλέοντα] πλέοντασ P *plusque* (h. e. πλέον τε) Lat 15 σφαδάζουσαν] σφαδά-ζουσαν δ᾽ C καὶ σφαδάζουσαν Destinon σφαδᾴζουσαν Herwerden ὁρμὴν L 16 συνιέντεσ PLVR καὶ] καὶ οἱ LVRC καθ᾽ ἑταιρίαν om. Lat ἑται-ρείαν M 17 ὡς om. PAVR ὡσ οἱ ex ὅσοι corr. C 18 καὶ] τὲ καὶ M μηδὲ VRC 20 ἀποδεικνύουσιν, ι ante ν i. ras. L 22 κράνεσι R ἑταί-ροισ C ἀξιότερον PA 23 αὐτοῖσ PAVRC ἑαυτοῖσ L ᾧ τίνα] ὥτινα PL ὥσ τινα VRC δικαιότερον VRC δικαίαν Destinon ποτὲ] ἤ ποτε L μήποτε VR μήποτε δὲ C *uel quando* Lat 24 ἀποδώσουσιν L *referent* Lat τὴν ex τὸν corr. uid. L τὴν νῦν] τὸν νῦν καιρὸν M κατα-πρόοιντο codd.

τοσούτῳ δ' εἶναι Οὐεσπασιανὸν ἡγεμονεύειν Οὐιτελλίου δικαιότερον,
595 ὅσῳ καὶ αὐτοὺς τῶν ἐκεῖνον ἀποδειξάντων· οὐ γὰρ δὴ μικροτέρους
τῶν ἀπὸ Γερμανίας διενηνοχέναι πολέμους οὐδὲ τῶν ἐκεῖθεν κατα-
596 γαγόντων τὸν τύραννον ἡττῆσθαι τοῖς ὅπλοις. ἀγῶνος δὲ ἐνδεήσειν
οὐδέν· οὐ γὰρ τὴν σύγκλητον ἢ τὸν Ῥωμαίων δῆμον ἀνέξεσθαι τῆς
Οὐιτελλίου λαγνείας ἀντὶ τῆς Οὐεσπασιανοῦ σωφροσύνης, οὐδ' ἀντὶ
μὲν ἡγεμόνος ἀγαθοῦ τύραννον ὠμότατον, ἄπαιδα δὲ ἀντὶ πατρὸς
αἱρήσεσθαι προστάτην· μέγιστον γὰρ δὴ πρὸς ἀσφάλειαν εἰρήνης
597 εἶναι τὰς γνησίους τῶν βασιλέων διαδοχάς. εἴτε οὖν ἐμπειρίᾳ
γήρως προσήκει τὸ ἄρχειν, Οὐεσπασιανὸν αὐτοὺς ἔχειν, εἴτε νεότη-
τος ἀλκῇ, Τίτον· κραθήσεσθαι γὰρ τῆς παρ' ἀμφοῖν ἡλικίας τὸ
598 ὠφέλιμον. χορηγήσειν δὲ οὐ μόνον αὐτοὶ τὴν ἰσχὺν τοῖς ἀποδειχ-
θεῖσι τρία τάγματα καὶ τὰς παρὰ τῶν βασιλέων συμμαχίας ἔχοντες
συνετηρήσαμεν τά τε πρὸς ἕω πάντα καὶ τῆς Εὐρώπης ὅσα τῶν
ἀπὸ Οὐιτελλίου φόβων κεχώρισται, καὶ τοὺς ἐπὶ τῆς Ἰταλίας δὲ
599 συμμάχους, ἀδελφὸν Οὐεσπασιανοῦ καὶ παῖδα ἕτερον, ὧν τῷ μὲν
προσθήσεσθαι πολλοὺς τῶν ἐν ἀξιώματι νέων, τὸν δὲ καὶ τὴν τῆς

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 26 p. 263.

1 τοσοῦτο C δὲ VRC ἡγεμονεύειν] ἡγεμόνα L οὐιτιλλίου PAVR βιτελλίου M 2 αὐτοὶ Herwerden ἐκεῖνον, ον ex corr. M 3 τῶν] τοὺσ L 4 καταγόντων LVRC et ut uid. Lat, in quo est *qui tyrannum inde deducerent* ἡττᾶσθαι R ἀγῶνος — 5 οὐδέν] *nullum autem in creando uespasiano fore certamen* Lat δὲ ἐνδεήσειν] M ἐνδεήσειν δὲ PAVRC ἐνδεηθεῖσιν L ἐνδεήσειν Destinon 5 οὐδέν] οὐδενὸσ C τὸν] τῶν PA 6 οὐιτιλλίου PAVR βιτελλίου M εὐφρωσύνησ C οὐδὲ VRC οὐδ' αὐτοὶ Destinon mox tradita retinens 7 ἄπαιδα] ed. pr. παῖδα codd. Lat 8 αἱρήσεσθαι] LCLat αἱρεῖσθαι PAMVR 9 διαδοχάς] Bekker ὑπεροχὰσ codd. et fort. Heg *praestantiam* Lat 10 αὐτοὺς] fort. spurium αὐτοὶ Herwerden 11 κραθήσεσθαι] PAMLLat καρπήσεσθαι VR καρπίσεσθαι C παρὰ L 12 ὀφέλιμον C χορηγεῖν L χορηγήσει C χορηγήσειν — 16 ἕτερον] *non solum autem se ministraturos declarati imperii uires, qui tres legiones regumque habentes auxilia conseruassent omnia ad orientem atque europam uitellii timoribus separata; sed etiam qui essent in italia propugnatores uespasiani fratrem atque alterum filium* Lat; longe alia habet Heg δ' L αὐτοὶ] αὐτοὺσ PAM αὐτοῖσ L αὐτοὺσ τότε VRC αὐτοὶ τότε ex cod. Voss. Bekker τοῖς om. C ἀποδειχθεῖσιν LVRC 13 τρία] ὅτι τρία LVR ἅτε τρία C ἔχοντασ MC ἔχοντα VR 14 συνετηρήσαμεν] συνεργήσειν δὲ M ἀλλὰ συνεργήσειν VR ἀλλὰ καὶ συνεργήσειν C αἷς συνετήρησαν Niese ἕω] ἑω PL ἕω ex ἠω corr. A ἠῶ · V ἠῶ R ἠῶ C τῆς] τὰ τῆσ AL post Εὐρώπης ras. 5 litt. (eras. uid. παν · ·) P 15 οὐιτιλλίου (ο initiale ex ι corr. A) PAVR βιτελλίου M φόβον C ἰτα · λίασ (eras. λ) L 16 ὧν τῷ] MLVLat οὕτω PA ὧν τῶν R ὧν τὸ C 17 προσθήσεσθαι, ε ex α corr. A καὶ om. M τὴν] om. PAVRC, p. 425, 1 ante φυλακὴν tr. M

πόλεως φυλακὴν πεπιστεῦσθαι, μέρος οὐκ ὀλίγον εἰς ἐπιβολὴν ἡγε-
μονίας. καθόλου τε ἂν βραδύνωσιν αὐτοί, τάχα τὴν σύγκλητον 600
ἀποδείξειν τὸν ὑπὸ τῶν συντετηρηκότων στρατιωτῶν ἀτιμούμενον.
4. Τοιαῦτα κατὰ συστροφὰς οἱ στρατιῶται διελάλουν· ἔπειτα 601
συναθροισθέντες καὶ παρακροτήσαντες ἀλλήλους ἀναγορεύουσι τὸν
Οὐεσπασιανὸν αὐτοκράτορα καὶ σώζειν τὴν κινδυνεύουσαν ἡγεμονίαν
παρεκάλουν. τῷ δὲ φροντὶς μὲν ἦν πάλαι περὶ τῶν ὅλων, οὔτι γε 602
μὴν αὐτὸς ἄρχειν προῄρητο, τοῖς μὲν ἔργοις ἑαυτὸν ἄξιον ἡγούμενος,
προκρίνων δὲ τῶν ἐν λαμπρότητι κινδύνων τὴν ἐν ἰδιώταις ἀσφά-
λειαν. ἀρνουμένῳ δὲ μᾶλλον οἱ ἡγεμόνες ἐπέκειντο καὶ περιχυ- 603
θέντες οἱ στρατιῶται ξιφήρεις ἀναιρεῖν αὐτὸν ἠπείλουν, εἰ μὴ
βούλοιτο ζῆν ἀξίως. πολλὰ δὲ πρὸς αὐτοὺς διατεινάμενος ἐξ ὧν 604
διωθεῖτο τὴν ἀρχὴν τελευταῖον, ὡς οὐκ ἔπειθεν, εἴκει τοῖς ὀνομάσασι.
5. Προτρεπομένων δ' αὐτὸν ἤδη Μουκιανοῦ τε καὶ τῶν ἄλλων 605
ἡγεμόνων ὡς αὐτοκράτορα καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς ἄγειν ἐπὶ πᾶν
τὸ ἀντίπαλον, ὁ δὲ πρῶτον τῶν ἐπ' Ἀλεξανδρείας εἴχετο πραγ-
μάτων, εἰδὼς πλεῖστον τῆς ἡγεμονίας μέρος τὴν Αἴγυπτον οὖσαν
διὰ τὴν τοῦ σίτου χορηγίαν, ἧς κρατήσας εἰ παρέλκοι καὶ βίᾳ 606
καθαιρήσειν ἤλπιζεν Οὐιτέλλιον, οὐ γὰρ ἀνέξεσθαι πείνης ἐπὶ
Ῥώμης τὸ πλῆθος, τὰ δύο τε ἐπὶ τῆς Ἀλεξανδρείας τάγματα
προσποιήσασθαι βουλόμενος. ἐνεθυμεῖτο δὲ καὶ πρόβλημα τὴν 607

PAMLVRCLatHegesippus IV 26 p. 262. 263.

1 πεπιστεῦσθαι] πεπιστευμένον M πεπιστεῦθαι (πεπει- C) LVC μέρος] μέροσ ἔσεσθαι M ἐπιβουλὴν PAMVRC *principia* Lat τῆσ ἡγεμονίασ M 2 τε ἂν] τ' ἐ̓ν V 3 συντετηρηκότων] om. L συγγεγηρακότων Destinon συνηρyηκότων Herwerden haud male τὸν ἀτιμούμενον P 4 τοιαῦτα] *haec primo* Lat συστροφὰς] τὰσ συστροφὰσ L 8 αὐτὸς om. Lat προηρεῖτο PAMVRC ἄξιον ἑαυτὸν tr. L haud male 9 ἐν ἰδιόταισ C ἐν ἰδιωτείαισ L *priuatae uitae* Lat 10 οἱ] οἵ τε Niese προσέκειντο L 11 ἀναιρήσειν Herwerden 12 διατεινόμενοσ L ἐξ ὧν] ἐξῶν P et ut uid. L[1] 13 δι-ω-θεῖτο A ἔπειθε C ὀνομάσασι] primum uoluit ὀνόμασι scribere P ὀνόμασι M 14 i. marg. λη' C προτρεπομένων — 16 ἀντίπαλον] *mummiano autem ceterisque rectoribus, qui eum ad imperium inuitauerant, et exercitu alio uociferante ut se in omnes hostes duceret* Lat δὲ VRC αὐτῶν PAC Μουκιανοῦ] μουκρανοῦ V τε om. L 15 ὡς] εἰσ LVRC ἄγειν] ἄγειν βοώσησ VR ἄγειν βοώσησ αὐτὸν LC ἄγειν βοώσης αὐτὴν ed. pr. 16 ὁ δὲ] αὐτὸσ VRC ἐπ'] ἀπ' LVRC 17 πλεῖστον] πλεῖστον μὲν L 18 εἰ — βίᾳ] *ui quoque si perstaret* Lat παρέλκοι] παρέλθοι C παρείκοι Cardwell κα-(eras. ι) A βίασ R 19 οὐιτλλιον PAVR βιτέλλιον M πείνης] πίνησ PA[1] πείνησ ἂν (sic) L πεινῆσαν MC ἐπὶ Ῥώμης] ἐπὶ τῆσ ῥώμησ L, om. Lat 21 προσποιήσεσθαι (ex προσποιῆσθαι corr. A) PAML προβλήματα τὴν A

χώραν ἔχειν τῶν ἀπὸ τῆς τύχης ἀδήλων· ἔστι γὰρ κατά τε γῆν
608 δυσέμβολος καὶ τὰ πρὸς θαλάσσης ἀλίμενος, κατὰ μὲν ἑσπέραν
προβεβλημένη τὰ ἄνυδρα τῆς Λιβύης, κατὰ δὲ μεσημβρίαν τὴν
διορίζουσαν ἀπὸ Αἰθιόπων τὴν Συήνην καὶ τοὺς ἀπλώτους τοῦ
ποταμοῦ καταράκτας, ἀπὸ δὲ τῆς ἀνατολῆς τὴν ἐρυθρὰν θά-
609 λασσαν ἀναχεομένην μέχρι Κοπτοῦ. βόρειον δὲ τεῖχος αὐτῇ ἥ τε
μέχρι Συρίας γῆ καὶ τὸ καλούμενον Αἰγύπτιον πέλαγος, πᾶν ἄπορον
610 ὅρμων. τετείχισται μὲν οὕτως ἡ Αἴγυπτος πάντοθεν· τὸ μεταξὺ
δὲ Πηλουσίου καὶ Συήνης μῆκος αὐτῆς σταδίων δισχιλίων, ὅ τε ἀπὸ
τῆς Πλινθίνης ἀνάπλους εἰς τὸ Πηλούσιον σταδίων τρισχιλίων ἑξα-
611 κοσίων. ὁ δὲ Νεῖλος ἀναπλεῖται μέχρι τῆς Ἐλεφάντων καλουμένης
πόλεως, ὑπὲρ ἣν εἴργουσι προσωτέρω χωρεῖν οὓς προειρήκαμεν
612 καταράκτας. δυσπρόσιτος δὲ λιμὴν ναυσὶ καὶ κατ' εἰρήνην Ἀλεξαν-
δρείας· στενός τε γὰρ εἴσπλους καὶ πέτραις ὑφάλοις τὸν ἐπ' εὐθὺ
613 καμπτόμενος δρόμον. καὶ τὸ μὲν ἀριστερὸν αὐτοῦ μέρος πέφρακται
χειροκμήτοις σκέλεσιν, ἐν δεξιᾷ δὲ ἡ προσαγορευομένη Φάρος νῆσος
πρόκειται, πύργον ἔχουσα μέγιστον ἐκπυρσεύοντα τοῖς καταπλέουσιν
ἐπὶ τριακοσίους σταδίους, ὡς ἐν νυκτὶ πόρρωθεν ὁρμίζοιντο πρὸς
614 τὴν δυσχέρειαν τοῦ κατάπλου. περὶ ταύτην τὴν νῆσον καταβέβληται

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 26 p. 263 sq.

1 ἔχειν] ἂν ἔχειν Niese 2 δυσέ^μβολοσ P δυσέμβολο^σ (δυσέμβο i. ras.) A τὰ om. Bekker πρὸ· A θάλασσαν MC κατὰ] καὶ τὰ C 3 μεσημβρίαν δὲ tr. L 4 τὴν om. Bekker συήνην, υ ex ο corr. uid. P, υ i. ras. A σοηνὴν VR *soen* Heg cod. C ἀπλότουσ PAL 5 καταρράκτασ MC τὴν] ex Lat ἐπὶ τὴν codd. ἔτι τὴν Hudson 6 ἀναχεομένην] LLat ἀναχεομένη PAMVRC Κοπτοῦ] κόπτου PA[1]VR (*ad*) *copton ciuitatem* Lat Κλείθρου Max Ihm (Mus. Rhen. 46 p. 323) ex Hegesippo, in quo est *ab oriente refunditur mare rubrum clythro* (sic cod. C; *Clithro* Weber) *tenus, qui locus extremis ultimus terris peruium ad indos aperit iter nauigaturis* αὐτῇ] αὐτῆς Niese 7 πᾶν om. P 9 Συήνης] σοηνῆσ VR *soenen* Heg cod. C σταδίων — 10 τρισχιλίων ἑξακοσίων] *inter pelusium uero et syenen per duo milia stadiorum porrigitur. ex plintine autem ad pelusium nauigio stadiorum est trium milium et sexcentorum* Lat *inter soenen et pelusium longitudo immensa stadiorum duum milium si fides assertis adest, et a plinthine usque ad pelusium item trium milium sexcentorum* Heg δισχιλίων — 10 σταδίων om. PAC τε] δὲ L 10 πλιθίνησ L τὸ om. MVR in numeris stadiorum erratum esse apparet 11 νεῖλοσ, λο ex ν corr. M τῆς om. R μέχρι — 12 πόλεως] *ad elefantinen usque oppidum* Lat 12 προσοτέρω P 13 καταρράκτασ M ὁ Ἀλεξανδρείας (uel Ἀλεξάνδρεια) Bekker 14 τε om. PC ἐπ'] ὑπ' L 15 καμπτόμενοσ, αμ i. ras. minore M, μ i. ras. L 16 νησὶσ VRC et i. marg. M 17 πρόσκειται RC ἔχουσα] ἀνέχουσα LVRC *sustinet* Lat ἐκπυρσεύουσα VC 19 δυσχέριαν V[1]R νῆσον] νησίδα LVRC et i. marg. M καταβέβληται] καταβάλλεται L

χειροποίητα τείχη μέγιστα, προσαρασσόμενον δὲ τούτοις τὸ πέλαγος
καὶ τοῖς ἄντικρυς ἕρκεσιν ἀμφαγνυμένον ἐκτραχύνει τὸν πόρον καὶ
σφαλερὰν διὰ στενοῦ τὴν εἴσοδον ἀπεργάζεται. ὁ μέντοι γε λιμὴν 615
ἀσφαλέστατος ἔνδον καὶ τριάκοντα σταδίων τὸ μέγεθος, εἰς ὃν τά
τε λείποντα τῇ χώρᾳ πρὸς εὐδαιμονίαν κατάγεται καὶ τὰ περισ-
σεύοντα τῶν ἐπιχωρίων ἀγαθῶν εἰς πᾶσαν χωρίζεται τὴν οἰκου-
μένην.

6. Ἐφίετο μὲν οὖν εἰκότως τῶν ταύτῃ πραγμάτων Οὐεσπασιανὸς 616
εἰς βεβαίωσιν τῆς ὅλης ἡγεμονίας, ἐπιστέλλει δ' εὐθὺς τῷ διέποντι
τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν Τιβερίῳ Ἀλεξάνδρῳ, δηλῶν τὸ
τῆς στρατιᾶς πρόθυμον, καὶ ὡς αὐτὸς ὑποδὺς ἀναγκαίως τὸ βάρος
τῆς ἡγεμονίας συνεργὸν αὐτὸν καὶ βοηθὸν προσλαμβάνοι. παρ- 617
αναγνοὺς δὲ τὴν ἐπιστολὴν Ἀλέξανδρος προθύμως τά τε τάγματα
καὶ τὸ πλῆθος εἰς αὐτὸν ὥρκωσεν. ἑκάτεροι δὲ ἀσμένως ὑπήκουσαν
τὴν ἀρετὴν τἀνδρὸς ἐκ τῆς ἐγγὺς στρατηγίας εἰδότες. καὶ ὁ μὲν 618
πεπιστευμένος ἤδη τὰ περὶ τὴν ἀρχὴν προπαρεσκεύαζεν αὐτῷ καὶ
τὰ πρὸς τὴν ἄφιξιν, τάχιον δ' ἐπινοίας διήγγελλον αἱ φῆμαι τὸν
ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς αὐτοκράτορα, καὶ πᾶσα μὲν πόλις ἑώρταζεν εὐαγ-
γέλια [δὲ] καὶ θυσίας ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπετέλει. τὰ δὲ κατὰ Μυσίαν καὶ 619
Παννονίαν τάγματα, μικρῷ πρόσθεν κεκινημένα πρὸς τὴν Οὐιτελ-
λίου τόλμαν, μείζονι χαρᾷ Οὐεσπασιανῷ τὴν ἡγεμονίαν ὤμνυον. ὁ 620
δ' ἀναζεύξας ἀπὸ Καισαρείας εἰς Βηρυτὸν παρῆν, ἔνθα πολλαὶ μὲν

PAMLVRCLatHegesipus IV 28 p. 267.

1 προσρασσόμενον L 2 τοῖς] πρὸσ τοῖσ C ἕρκεσιν AVC ἀμφαγνυμένον] Dindorf ἀφικνύμενον P ἀφικνούμενον AM ἀφιγνύμενον LRC ἀφϊγνυμένον, ν suppl. V *fractum* Lat *recurrentibus* Heg ἐπιρηγνύμενον aut ἀφηγνυμένον Hudson ἀπαγνύμενον Cocceji ἀμφιρρηγνύμενον Naber 4 ἔνδον, ἒ ex ὠ corr. P ἔνδον ἀσφαλέστατοσ tr. L τά τε] τὰ L 5 τῆσ χώρασ L 6 χωρίζεται] μερίζεται MVRC μεριζόμενα L *diuisa exportantur* Lat *diffunditur* Heg 8 οὖν om. L ταύτησ L 9 δ'] δὲ A δ' οὖν VRC 10 τιβερείω L ἀλεξάνδρω, ά ex έ corr. A τὸ] τό τε Destinon 11 στρατείασ P 12 αὐτῶν C προσλαμβάνοι] προσλάμ|νοι A παραλαμβάνοι L παραγνοὺσ P προσαναγνοὺσ VRC *legit* Lat 13 προθύμως] ἅμα προθύμωσ C 14 δ' L 15 τοῦ ἀνδρὸσ LVRC στρατηγείασ C 16 προσπαρεσκεύαζεν A αὐτῷ] αὐτῷ ἤδη L et fort. Lat 17 δὲ VRC διήγγελον C τὸν] *uespasianum* Lat 18 ἐπὶ] ἀπὸ L ἑόρταζεν PALR 19 δὲ melius abest ὑπὲρ αὐτοῦ suspecta ἐπετέλει ex ἐτέλει (ν supra) corr. P 20 παννωνίαν M πανονίαν L πανωνίαν C οὐιτιλλίου PAVR τοῦ βιτελλίου M 21 οὐεσπασιανῶ, ῶ ex ὸσ corr. A 22 δὲ LVRC βηρυτὸν, η i. ras. R παρῆν] παραγίνεται ex cod. Voss. Dindorf

ἀπὸ τῆς Συρίας αὐτῷ, πολλαὶ δὲ κἀπὸ τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν πρεσ-
βεῖαι συνήντων, στεφάνους παρ' ἑκάστης πόλεως καὶ συγχαρτικὰ
621 προσφέρουσαι ψηφίσματα. παρῆν δὲ καὶ Μουκιανὸς ὁ τῆς ἐπαρχίας
ἡγεμὼν τὸ πρόθυμον τῶν δήμων καὶ τοὺς κατὰ πόλιν ὅρκους
ἀπαγγέλλων.
622 7. Προχωρούσης δὲ πανταχοῦ κατὰ νοῦν τῆς τύχης καὶ τῶν
πραγμάτων συννενευκότων ἐκ τοῦ πλείστου μέρους, ἤδη παρίστατο
τῷ Οὐεσπασιανῷ νοεῖν, ὡς οὐ δίχα δαιμονίου προνοίας ἅψαιτο τῆς
ἀρχῆς, ἀλλὰ δικαία τις εἱμαρμένη περιαγάγοι τὸ κρατεῖν τῶν ὅλων
623 ἐπ' αὐτόν· ἀναμιμνήσκεται γὰρ τά τε ἄλλα σημεῖα, πολλὰ δ' αὐτῷ
γεγόνει πανταχοῦ προφαίνοντα τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὰς τοῦ Ἰωσήπου
φωνάς, ὃς αὐτὸν ἔτι ζῶντος Νέρωνος αὐτοκράτορα προσειπεῖν ἐθάρ-
624 σησεν. ἐξεπέπληκτο δὲ τὸν ἄνδρα δεσμώτην ἔτι ὄντα παρ' αὐτῷ,
καὶ προσκαλεσάμενος Μουκιανὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι καὶ
φίλοις πρῶτον μὲν αὐτοῦ τὸ δραστήριον ἐκδιηγεῖτο καὶ ὅσα περὶ
625 τοῖς Ἰωταπάτοις δι' αὐτὸν ἔκαμον, ἔπειτα τὰς μαντείας, ἃς αὐτὸς
μὲν ὑπώπτευσε τότε πλάσματα τοῦ δέους, ἀποδειχθῆναι δὲ ὑπὸ
626 τοῦ χρόνου καὶ τῶν πραγμάτων θείας. „αἰσχρὸν οὖν, ἔφη, τὸν προ-
θεσπίσαντά μοι τὴν ἀρχὴν καὶ διάκονον τῆς τοῦ θεοῦ φωνῆς ἔτι
αἰχμαλώτου τάξιν ἢ δεσμώτου τύχην ὑπομένειν“ καὶ καλέσας τὸν
627 Ἰώσηπον λυθῆναι κελεύει. τοῖς μὲν οὖν ἡγεμόσιν ἐκ τῆς εἰς τὸν
ἀλλόφυλον ἀμοιβῆς λαμπρὰ καὶ περὶ αὐτῶν ἐλπίζειν παρέστη,
628 συνὼν δὲ τῷ πατρὶ Τίτος „δίκαιον, ὦ πάτερ, ἔφη, τοῦ Ἰωσήπου
καὶ τὸ ὄνειδος ἀφαιρεθῆναι σὺν τῷ σιδήρῳ· γενήσεται γὰρ ὅμοιος
τῷ μὴ δεθέντι τὴν ἀρχήν, ἂν αὐτοῦ μὴ λύσωμεν ἀλλὰ κόψωμεν

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 28 p. 267.

1 κἀπὸ] καὶ ἀπὸ PMLRC ἀπὸ V πρεσβεῖαι·, eras. σ A 2 παρ'] ἀφ' C συγχαριτικὰ (γ s. C) PVRC συνχαριτικὰ A συγχαρητικὰ M 4 καὶ — ὅρκους] *iurataque per ipsum principem sacramenta* Lat 5 ἀπαγγέλων VC i. marg. λθ' C 6 κατὰ, τὰ s. C 7 τοῦ om. LVRC fort. recte 9 περιάγοι MVRC *circumduxisset* Lat κ * * τεῖν L 10 δὲ VRC αὐτοῦ C 11 προφαίνοντα, ον ex corr. C τὴν] τήν τε (τε expunxit A) AVR 12 ὃς] ὡσ PA *quibus* Lat ζόντοσ C α * * οκράτορα L προειπεῖν RC ἐθάρρησεν LVRC 13 τὸν ἄνδρα i. marg. suppl. A δεσμώτην, δ i. ras. A 15 ἐκδιηγεῖται MV ἐδιηγεῖτο R περὶ] L, om. PAMVRC *in* Lat πρὸς Herwerden 16 ἔκαμον] *laborasset* Lat ἔκαμεν ed. pr. 17 πλάσμα LC ὑπόπτευσε R[1]C 18 θείωσ R 21 κελεύει λυθῆναι tr. L ἡγεμόσι C εἰς] πρὸσ L 22 αὐτῶν PALR αυτῶν V αὐτὸν C 23 ὦ πάτερ, ἔφη] ἔφη πάτερ C 25 μὴ ante λύσωμεν om. R ἀλλὰ κόψωμεν om. VR κόψομεν C

τὰ δεσμά.“ τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν μὴ δεόντως δεθέντων πράττεται.
συνεδόκει ταῦτα, καὶ παρελθών τις πελέκει διέκοψε τὴν ἅλυσιν. ὁ 629
δὲ Ἰώσηπος εἰληφὼς περὶ τῶν προειρημένων γέρας τὴν ἐπιτιμίαν
ἤδη καὶ περὶ τῶν μελλόντων ἀξιόπιστος ἦν.
XI. 1. Οὐεσπασιανὸς δὲ ταῖς πρεσβείαις χρηματίσας καὶ κατα- 630
στησάμενος ἑκάστοις τὰς ἀρχὰς δικαίως καὶ διὰ τῶν ἀξίων εἰς
Ἀντιόχειαν ἀφικνεῖται. καὶ βουλευόμενος, ποῖ τρέπεσθαι, προυρ- 631
γιαίτερα τῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὁρμῆς τὰ κατὰ τὴν Ῥώμην ἔκρινε,
τὴν μὲν βέβαιον οὖσαν ὁρῶν, τὰ δ' ὑπὸ Οὐιτελλίου ταρασσόμενα.
πέμπει δὴ Μουκιανὸν εἰς τὴν Ἰταλίαν παραδοὺς ἱππέων τε καὶ 632
πεζῶν συχνὴν δύναμιν. ὁ δὲ διὰ τὴν τοῦ χειμῶνος ἀκμὴν δείσας
τὸ πλεῖν πεζῇ τὴν στρατιὰν ἦγε διὰ Καππαδοκίας καὶ Φρυγίας.
2. Ἐν δὲ τούτῳ καὶ Ἀντώνιος Πρῖμος ἀναλαβὼν τὸ τρίτον 633
τάγμα τῶν κατὰ Μυσίαν, ἔτυχεν δ' ἡγεμονεύων αὐτόθι, Οὐιτελλίῳ
παραταξόμενος ἠπείγετο. Οὐιτέλλιος δὲ αὐτῷ συναντήσοντα μετὰ 634
πολλῆς δυνάμεως Καικίναν Ἀλιηνὸν ἐκπέμπει, μέγα θαρρῶν τἀνδρὶ
διὰ τὴν ἐπ' Ὄθωνι νίκην. ὁ δὲ ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἐλαύνων διὰ τάχους
περὶ Κρέμωνα τῆς Γαλατίας τὸν Ἀντώνιον καταλαμβάνει· μεθόριος
δ' ἐστὶν ἡ πόλις αὕτη τῆς Ἰταλίας. κατιδὼν δὲ ἐνταῦθα τὸ πλῆθος 635
τῶν πολεμίων καὶ τὴν εὐταξίαν, συμβαλεῖν μὲν οὐκ ἐθάρρει, σφα-
λερὰν δὲ τὴν ἀναχώρησιν λογιζόμενος προδοσίαν ἐβουλεύετο. συνα- 636

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 28 p. 267.

1 ἐπὶ om. V δεόντως δεθέντων] δεόντων δεθέντων δὲ PA 2 συνεδόκει] συνεδόκει δὲ AVRC συνευδοκεῖ δὲ L πέλεκι PA πέλυκι VR 3 περὶ] ὑπὲρ Niese nisi delere mauis ἐπιτιμίαν] ἐλευθερίαν, i. marg. γρ καὶ ἐπιτιμίαν M καταστησάμενοσ, ά suppl. m. 2 R 6 τὰς ἀρχὰς] *administrationibus* Lat 7 ἀφ * * νεῖται L βουλόμενοσ PMC ποῖ] ποι PAC τρέπεσθαι] χρὴ τρέπεσθαι MLVR *tenderet* Lat προυργιαίτερα] προυχιότερα PA[1] προεργιέτερα (αι) V προυργιέτερα R *praestabilius* Lat 9 βεβαίαν L δὲ VRC οὐϊτιλλίῳ PVR οὐϊτιλλίου A βιτελλίου M τοῦ οὐϊτελλίου L οὐιτελλίῳ C ταραττόμενα L 12 πλεῖν] Hudson πᾶν codd. *nauigare* Lat similiterque Heg, in quo est *prolixae nauigationi reuocatus formidine* στρατείαν P 13 i. marg. μα' C πρίμοσ codd. τὸ] τῷ A 14 κατὰ τὴν μυσίαν L δ'] γὰρ L δὲ VRC *enim* Lat οὐϊτιλλίῳ PAVR βιτελλίῳ M οὐϊτελίῳ C[1] 15 παραταξάμενοσ PAV οὐϊτίλλιοσ PAVR βιτέλλιοσ M δ' L συναντήσαντα C 16 Καικίναν — θαρρῶν om. C Καικίναν] κικίλλιον PAM κικίλιον LVR *caecinam* Heg *cecinam* aut *cecinium* Lat καικίνναν ed. pr. ἀλιηνὸν, ι s. A ἀλιῆνον M ἀλιηνὸν L ἀλιήνον R *cominium* aut *commium* Lat μέγα — 17 νίκην om. Lat τῷ ἀνδρὶ VRC 18 κρεμῶνα L γαλλίασ VR 19 δὲ VRC αὕτη ἡ πόλισ tr. PAM δ' L 20 συμβάλλειν LVR

γαγὼν δὲ τοὺς ὑπ᾽ αὐτὸν ἑκατοντάρχας καὶ χιλιάρχους ἐνῆγεν μετα-
βῆναι πρὸς τὸν Ἀντώνιον, ταπεινῶν μὲν τὰ Οὐιτελλίου πράγματα,
637 τὴν Οὐεσπασιανοῦ δ᾽ ἰσχὺν ἐπαίρων, καὶ παρ᾽ ᾧ μὲν εἶναι λέγων
μόνον τῆς ἀρχῆς ὄνομα, παρ᾽ ᾧ δὲ τὴν δύναμιν, καὶ αὐτοὺς δὲ
ἄμεινον προλαβόντας τὴν ἀνάγκην ποιῆσαι χάριν καὶ μέλλοντας
638 ἡττᾶσθαι τοῖς ὅπλοις ταῖς γνώμαις τὸν κίνδυνον φθάσαι· Οὐεσπα-
σιανὸν μὲν γὰρ ἱκανὸν εἶναι καὶ χωρὶς αὐτῶν προσκτήσασθαι καὶ
τὰ λείποντα, Οὐιτέλλιον δ᾽ οὐδὲ σὺν αὐτοῖς τηρῆσαι τὰ ὄντα.
639 3. Πολλὰ τοιαῦτα λέγων ἔπεισε καὶ πρὸς τὸν Ἀντώνιον αὐτο-
640 μολεῖ μετὰ τῆς δυνάμεως. τῆς δ᾽ αὐτῆς νυκτὸς ἐμπίπτει μετάνοια
τοῖς στρατιώταις καὶ δέος τοῦ προπέμψαντος, εἰ κρείσσων γένοιτο·
σπασάμενοι δὲ τὰ ξίφη τὸν Καικίναν ὥρμησαν ἀνελεῖν, κἂν ἐπράχθη
τὸ ἔργον αὐτοῖς, εἰ μὴ προσπίπτοντες οἱ χιλίαρχοι καθικέτευσαν
641 αὐτούς. οἱ δὲ τοῦ μὲν κτείνειν ἀπέσχοντο, δήσαντες δὲ τὸν προ-
δότην οἷοί τε ἦσαν πέμπειν Οὐιτελλίῳ. ταῦτ᾽ ἀκούσας ὁ Πρῖμος
αὐτίκα τοὺς σφετέρους ἀνίστησι καὶ μετὰ τῶν ὅπλων ἦγεν ἐπὶ τοὺς
642 ἀποστάντας. οἱ δὲ παραταξάμενοι πρὸς ὀλίγον μὲν ἀντέσχον, αὖθις
δὲ τραπέντες ἔφευγον εἰς τὴν Κρέμωνα. τοὺς δὲ ἱππεῖς ἀναλαβὼν
Πρῖμος ὑποτέμνεται τὰς εἰσόδους αὐτῶν, καὶ τὸ μὲν πολὺ πλῆθος
κυκλωσάμενος πρὸ τῆς πόλεως διαφθείρει, τῷ δὲ λοιπῷ συνεισ-
643 πεσὼν διαρπάσαι τὸ ἄστυ τοῖς στρατιώταις ἐφῆκεν. ἔνθα δὴ πολλοὶ
μὲν τῶν ξένων ἔμποροι, πολλοὶ δὲ τῶν ἐπιχωρίων ἀπώλοντο,

PAMLVRCLat Hegesippus IV 29 p. 268. 30 p. 270.

1 δὲ] $\overset{\eta}{\delta\grave{\epsilon}}$ A ὑπ᾽ αὐτὸν] ὑφ᾽ αὐτὸν LC ἑκατοντάρχουσ AMLVR 2 οὐϊτιλλίου PAVR βιτελλίου M πράγματα, τα suppl. A 3 Οὐεσπασιανοῦ δ᾽] οὐεσπασιανοῦ δὲ LVR et ex corr. A οὐεσπασιανοῦ A¹ δ᾽ οὐεσπασιανοῦ P ᾧ] ὧν C 4 ὀνόματα L αὐτοὺς] αὐτοῖσ L et ut uid. Lat δὲ] τε A 5 ἄμεινον] ἄμεινον εἶναι L et ut uid. Lat προλαβόντας] λαβόντασ M ἀνάγκην, ν ante ά i. ras. A καὶ] κε C 6 ἡτᾶσθαι C ὅπλοις] *multitudine* (h. e. ὄχλοις) Lat τῶν κίνδυνων C 7 καὶ] om. L *etiam* Lat προσκτήσασθαι] Dindorf προσθήσεσθαι PAMVRC προκτήσασθαι L (*ad reliqua*) *uindicanda* Lat 8 οὐϊτίλλιον PAVR βιτέλλιον M δὲ MVRC 10 μετὰ i. ras. minore A τῆς — ἐμπίπτει] τῆσ δ᾽ αὖ πίπτει L δὲ VRC 11 κρεῖσσον P 12 Καικίναν] κικίλλιον PAM κικίλιον LVRC *caecinam* Heg *cecinam* aut *cecinium* Lat ὅρμησαν PA 14 αὐτούς] αὐτοῖσ C ἑκάστουσ L *his* Lat μὲν κτείνειν] M κτείνειν P κτεῖναι AVRC κτεῖναι μὲν L *caede quidem* Lat δὲ s. A τὸν προδότην] *quasi proditorem* Lat 15 πέμπειν] ἀναπέμπειν L πέμψειν C *transmittendum* Lat οὐϊτιλλίω PAVR τῶ βιτελλίω M ταῦτα PLVRC πρίμοσ PAMLVR hic et infra 18 ἔφυγον L κρεμῶνα LRC τοὺς δὲ] καὶ τοὺσ LVRC fort. recte 19 πολλὺ A¹ 20 συνεισπεσὼν] *aggressus* Lat 22 μὲν om. PAMR πολλοὶ δὲ] om. P πολλὰ δὲ L

πᾶσα δὲ καὶ ἡ Οὐιτελλίου στρατιά, μυριάδες ἀνδρῶν τρεῖς καὶ
διακόσιοι· τῶν δ' ἀπὸ τῆς Μυσίας Ἀντώνιος τετρακισχιλίους ἀπο-
βάλλει καὶ πεντακοσίους. λύσας δὲ τὸν Καικίναν πέμπει πρὸς 644
Οὐεσπασιανὸν ἀγγελοῦντα τὰ πεπραγμένα. καὶ ὃς ἐλθὼν ἀπεδέχθη
τε ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὰ τῆς προδοσίας ὀνείδη ταῖς παρ' ἐλπίδα τιμαῖς
ἐπεκάλυψεν.

4. *Ἀνεθάρσει δὲ ἤδη καὶ κατὰ τὴν Ῥώμην Σαβῖνος, ὡς πλησίον* 645
Ἀντώνιος ὢν ἀπηγγέλλετο, καὶ συναθροίσας τὰ τῶν νυκτοφυλάκων
στρατιωτῶν τάγματα νύκτωρ καταλαμβάνει τὸ Καπετώλιον. μεθ' 646
ἡμέραν δ' αὐτῷ πολλοὶ τῶν ἐπισήμων προσεγένοντο καὶ Δομετιανὸς
ὁ τἀδελφοῦ παῖς, μεγίστη μοῖρα τῶν εἰς τὸ κρατεῖν ἐλπίδων.
Οὐιτελλίῳ δὲ Πρίμου μὲν ἐλάττων φροντὶς ἦν, τεθύμωτο δ' ἐπὶ 647
τοὺς συναποστάντας τῷ Σαβίνῳ, καὶ διὰ τὴν ἔμφυτον ὠμότητα
διψῶν αἵματος εὐγενοῦς τοῦ στρατιωτικοῦ τὴν συγκατελθοῦσαν αὐτῷ
δύναμιν ἐπαφίησι τῷ Καπετωλίῳ. πολλὰ μὲν οὖν ἔκ τε ταύτης 648
καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ μαχομένων ἐτολμήθη, τέλος δὲ τῷ πλήθει
περιόντες οἱ ἀπὸ τῆς Γερμανίας ἐκράτησαν τοῦ λόφου. καὶ Δομε- 649
τιανὸς μὲν σὺν πολλοῖς τῶν ἐν τέλει Ῥωμαίων δαιμονιώτερον δια-
σώζεται, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἅπαν κατεκόπη, καὶ Σαβῖνος ἀναχθεὶς
ἐπὶ Οὐιτέλλιον ἀναιρεῖται διαρπάσαντές τε οἱ στρατιῶται τὰ ἀνα-
θήματα τὸν ναὸν ἐνέπρησαν. καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν εἰσελαύνει μὲν 650
Ἀντώνιος μετὰ τῆς δυνάμεως, ὑπήντων δ' οἱ Οὐιτελλίου καὶ τριχῇ
κατὰ τὴν πόλιν συμβαλόντες ἀπώλοντο πάντες. προέρχεται δὲ 651

PAMLVRC Lat Hegesippus IV 30 p. 270.

1 *καὶ ἡ*] *ἡ ἡ* A *ἡ* MLVRC *οὐϊτιλλίου* PAVR *βιτελλίου* M *τρεῖσ ἀνδρῶν* tr. LVRC 2 *διακόσιοι διεφθάρησαν* M *δὲ* LVRC *ἀπὸ, π* i. ras. L *ἀποβάλλει·* V 3 *Καικίναν*] *κικίλλιον* PAM *κικίλιον* LVRC *caecina* Heg *cecinam* aut *cecinium* Lat 4 *ἀναγγελοῦντα* P *καὶ ὃς ἐλθὼν*] *ὃσ εἰσελθὼν* L et ut uid. Lat, in quo est *qui ad eum intromissus (est)* *ἀπεδείχθη* RC 6 *ἐπεκάλυψε* L *consolatus est* Heg 7 *ἀνεθάρσησε* A 8 *ἀπηγγέλετο* ex corr. C 9 *καταλαμβάνεται* L *καπιτώλιον* L 10 *δὲ* VRC *προσετένοντο* P *προσεγένοντο, γ* i. ras. A 11 *τοῦ ἀδελφοῦ* VRC 12 *οὐϊτιλλίῳ* PAVR *βιτελλίω* M *δὲ* om. L *πρίμω* L *ἐλάττω* PLVR et ex corr. C *ἐλάττω* (ν supra) A *τεθύμωτο*] *τεθυμωμένοσ* LLat fort. recte *δὲ* LVRC 13 *συναποστάτασ* M *διὰ* deletum C 14 *σὺνκατελθοῦσαν* A 15 *καπιτωλίω* L 17 *περιϊόντεσ* V 18 *μὲν*] Bekker *δὲ* codd. *quidem* Lat *δὲ συμπολλοῖσ* V *ἐν, ν* i. ras. V 19 *ἅπαν πλῆθοσ* tr. M *διεκόπη* L *καὶ Σαβῖνος*] *et sabinus quidem* Lat 20 *οὐϊτίλλιον* PAVR *βιτέλλιον* M *τε*] *δὲ* L *autem* Lat 21 *ἐνέπρησαν*] *ἐμπιπρῶσι* RC *ἐμπιμπρῶσι* V 22 *δὲ* PLVRC *οὐϊτιλλίου* PAVR *τοῦ βιτελλίου* M 23 *συμβάλοντεσ* L *προ·έρχεται* R *προσέρχεται* C *procedit* Lat *rapitur* Heg; unde *προέλκεται* Destinon; cf. Tac. hist. III 84

μεθύων ἐκ τοῦ βασιλείου Οὐιτέλλιος καὶ δαψιλέστερον ὥσπερ ἐν
652 ἐσχάτοις τῆς ἀσώτου τραπέζης κεκορεσμένος. συρεὶς δὲ διὰ τοῦ
πλήθους καὶ παντοδαπαῖς αἰκίαις ἐξυβρισθεὶς ἐπὶ μέσης τῆς Ῥώ-
μης ἀποσφάττεται, μῆνας ὀκτὼ κρατήσας καὶ ἡμέρας πέντε, ὃν εἰ
συνέβη πλείω βιῶσαι χρόνον, ἐπιλιπεῖν ἂν αὐτοῦ τῇ λαγνείᾳ τὴν
653 ἡγεμονίαν οἶμαι. τῶν δ' ἄλλων νεκρῶν ὑπὲρ πέντε μυριάδες ἠριθ-
654 μήθησαν. ταῦτα μὲν τρίτῃ μηνὸς Ἀπελλαίου πέπρακτο, τῇ δ'
ὑστεραίᾳ Μουκιανὸς εἴσεισι μετὰ τῆς στρατιᾶς, καὶ τοὺς σὺν Ἀντω-
νίῳ παύσας τοῦ κτείνειν, ἔτι γὰρ ἐξερευνώμενοι τὰς οἰκίας πολλοὺς
μὲν τῶν Οὐιτελλίου στρατιωτῶν πολλοὺς δὲ τῶν δημοτικῶν ὡς
ἐκείνου ἀνῄρουν φθάνοντες τῷ θυμῷ τὴν ἀκριβῆ διάκρισιν, προα-
γαγὼν δὲ τὸν Δομετιανὸν συνίστησι τῷ πλήθει μέχρι τῆς τοῦ
655 πατρὸς ἀφίξεως ἡγεμόνα. ὁ δὲ δῆμος ἀπηλλαγμένος ἤδη τῶν φόβων
αὐτοκράτορα Οὐεσπασιανὸν εὐφήμει, καὶ ἅμα τήν τε τούτου βεβαίω-
σιν ἑώρταζε καὶ τὴν Οὐιτελλίου κατάλυσιν.
656 5. Εἰς δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀφιγμένῳ τῷ Οὐεσπασιανῷ τὰ
ἀπὸ τῆς Ῥώμης εὐαγγέλια ἧκε καὶ πρέσβεις ἐκ πάσης τῆς ἰδίας
οἰκουμένης συνηδόμενοι· μεγίστη τε οὖσα μετὰ τὴν Ῥώμην ἡ πόλις
657 στενοτέρα τοῦ πλήθους ἠλέγχετο. κεκυρωμένης δὲ ἤδη τῆς ἀρχῆς
ἁπάσης καὶ σεσωσμένων παρ' ἐλπίδα Ῥωμαίοις τῶν πραγμάτων
Οὐεσπασιανὸς ἐπὶ τὰ λείψανα τῆς Ἰουδαίας τὸν λογισμὸν ἐπέ-
658 στρεφεν. αὐτὸς μέντοι γε εἰς τὴν Ῥώμην ὥρμητο λήξαντος τοῦ χειμῶ-
νος ἀνάγεσθαι καὶ τάχος τὰ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν διῴκει, τὸν δὲ

PAMLVRCLatHegesippus IV 32 p. 271.

1 οὐϊτίλλιοσ PAVR ὁ βιτέλλιοσ M 4 μῆνας — πέντε] κρατήσασ μῆνασ ὀκτὼ ἡμέρασ πέντε PAM fort. recte 5 πλείω] πλεῖον C χρόνον βιῶσαι tr. PAMVRC ἐπιλειπεῖν PALC ἂν om. PAMVRC 6 δὲ VRC μυριάδασ AVRC 7 μὲν] μὲν οὖν L δὲ VRC *quidem* Lat ἀπελλέου PA *octobris* Lat; Apellaei 3. dies est 20. Decembris (XIII kal. Ian.) anni Iuliani (69 p. Chr.) πέπρακται L πεπρακτο, ρ s. C δὲ LVRC 8 μουκιανὸσ, σ ex ν corr. C εἴσισι P στρατείασ PA ἀντονίω P 9 ἐξερευνώμενοσ PA¹ 10 οὐϊτιλλίου PAVR τοῦ βιτελλίου M 11 post ἐκείνου aliquid excidisse uid. ἀνῄρουν, ν ante ῄ i. ras. L διάκρισιν] διάγνωσιν VRC προαγαγὼν δὲ] προάγων A καὶ προαγαγὼν VC καὶ προσαγαγὼν R 14 εὐφημεῖ L τε om. PA τούτου deletum C 15 ἑόρταζε P οὐϊτιλλίου PAR et ex corr. V ἰουτιλλίου V¹ βιτελλίου M 16 ἀφικομένῳ L τῷ om. L 17 εὐαγγέλια ἧκε] εὐαγγέλια^{η}κεν L 19 στενοτέρα] στεντέρα τότε sic L στενοτέρα, ο ex ω corr. V στενοστερα C 20 σεσωσμένων, ων i. ras. L 22 γε om. PAMVRC λήξαντος] λήξαντοσ δὲ PAM λήξαντός γε Destinon 23 ἀνάγεσθαι] ἀνάγεσθαι ἔσπευδε M τὰ om. A διῴκει] *componere properabat* Lat

*υἱὸν Τίτον μετὰ τῆς ἐκκρίτου δυνάμεως ἀπέστειλεν ἐξαιρήσοντα τὰ
Ἱεροσόλυμα. ὁ δὲ προελθὼν πεζῇ μέχρι Νικοπόλεως, εἴκοσι δὲ αὕτη* 659
*διέχει τῆς Ἀλεξανδρείας σταδίους, κἀκεῖθεν ἐπιβήσας τὴν στρα-
τιὰν μακρῶν πλοίων ἀναπλεῖ διὰ τοῦ Νείλου κατὰ τὸν Μενδήσιον
νομὸν μέχρι πόλεως Θμούεως. ἐκεῖθεν δ' ἀποβὰς ὁδεύει καὶ κατὰ* 660
*πολίχνην Τάνιν αὐλίζεται. δεύτερος αὐτῷ σταθμὸς Ἡρακλέους
πόλις καὶ τρίτος Πηλούσιον γίνεται. δυσὶ δ' ἡμέραις ἐνταῦθα τὴν* 661
*στρατιὰν ἀναλαβὼν τῇ τρίτῃ διέξεισι τὰς ἐμβολὰς τοῦ Πηλουσίου,
καὶ προελθὼν σταθμὸν ἕνα διὰ τῆς ἐρήμου πρὸς τῷ τοῦ Κασίου
Διὸς ἱερῷ στρατοπεδεύεται, τῇ δ' ὑστεραίᾳ κατὰ τὴν Ὀστρακίνην·
οὗτος ὁ σταθμὸς ἦν ἄνυδρος, ἐπεισάκτοις δὲ ὕδασιν οἱ ἐπιχώριοι
χρῶνται. μετὰ ταῦτα πρὸς Ῥινοκουρούροις ἀναπαύεται, κἀκεῖθεν* 662
*εἰς Ῥάφειαν προελθὼν σταθμὸν τέταρτον, ἔστι δ' ἡ πόλις αὕτη
Συρίας ἀρχή, τὸ πέμπτον ἐν Γάζῃ τίθεται στρατόπεδον, μεθ' ἣν* 663
*εἰς Ἀσκάλωνα κἀκεῖθεν εἰς Ἰάμνειαν, ἔπειτα εἰς Ἰόππην κἀξ Ἰόπ-
πης εἰς Καισάρειαν ἀφικνεῖται διεγνωκὼς αὐτόθι τὰς ἄλλας δυνά-
μεις ἀθροίζειν.*

PAMLVRCLatHegesippus IV 33 p. 273.

1 *ἐκκρίτου*] *externis* Lat 2 *προσελθὼν* PL *εἴκοσι*] *XXIIII* Heg *δ'* L *αὕτη*] *αὐτῇ* LC 3 *στρατείαν* PA 4 *μακρῶν*] *ἐπὶ μακρῶν* M *ἀναπλεῖ*] *ἀνέβη* L *deuehitur* Lat *decurrit* Heg *κατὰ*] *μετὰ* PAMVRC *post* Lat *Μενδήσιον*] *δημόσιον* PA *mendesium* Lat 5 *νόμον* PAL *θμουέωσ* PVR *δὲ* PLVRC *ἀποβὰς ὁδεύει καὶ*] *in terram egressus* Lat 6 *πολίχνην*] PALat *πολίχνην τινὰ* MLVRC *δεύτερος*] *δεύτεροσ δ'* L *ἡρακλέωσ* PA *ἡρακλέοσ* M *ἡρακλεέοσ* VRC *heracleus* Lat 7 *τρίτον* PAVR *δὲ* VRC *ἐνταῦθα* om. L 8 *στρατείαν* PA *διέξεισι*] *διεξήει* L *πηλουσίου, η* i. ras. L 9 *προσελθὼν* LC *τῷ*] *τὸ* PALVR *κασσίου* PAMVRLatHeg *κασίου* (σ superscr.) C 10 *ἱερὸν* PAL *δὲ* VRC 11 *οἱ* om. L 12 *ρηνοκουρούροισ* PA *ῥινοκουρούροισ*, *ῥ* initiale ex *ν* corr. uid. C *ῥινοκορούροισ* LV Berol. et ex corr. Lips. *ῥινοκούροισ* R et m. 1 Lips. *(apud) rinocoruram* Lat *rinochiri* Heg *ἀναπαύεται*, *α* ante *π* ex *ε* corr. V 13 *ῥαφίαν* PAVR *rafiul* Heg *προσελθὼν* L¹VRC *ἔστι δ'*] *ἔστιν* L *ἔστι δὲ* RC *ἔστιν δὲ* V 14 *Συρίας*] *τῆσ συρίασ* L 15 *ἰάμνιαν* AL et ex corr. VC *iopen* Heg *κἀξ*] *καὶ ἐξ* VRC *καὶ ἀπὸ* L

Subscriptio deest in ALC *ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ δ̅* P *ἑβραίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ. λόγοσ τέταρτοσ* M *φλαουΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ δ̅* VR *fl iosippi liber quintus explicit* Lat

---

V.

Φλαυίου Ἰωσήπου ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους βιβλίον ε΄.

1 I. 1. *Ὁ μὲν Τίτος ὃν προειρήκαμεν τρόπον διοδεύσας τὴν*
ὑπὲρ Αἰγύπτου μέχρι Συρίας ἐρημίαν εἰς Καισάρειαν παρῆν ταύτῃ
2 *διεγνωκὼς προσυντάξασθαι τὰς δυνάμεις. ἔτι δ᾽ αὐτοῦ κατὰ τὴν*
Ἀλεξάνδρειαν συγκαθισταμένου τῷ πατρὶ τὴν ἡγεμονίαν νέον αὐτοῖς
ἐγκεχειρισμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ συνέβη καὶ τὴν ἐν [τοῖς] Ἱεροσολύμοις
στάσιν ἀνακμάσασαν τριμερῆ γενέσθαι καὶ καθ᾽ αὑτοῦ θάτερον
ἐπιστρέψαι μέρος, ὅπερ ἄν τις ὡς ἐν κακοῖς ἀγαθὸν εἴποι καὶ
3 *δίκης ἔργον. ἡ μὲν γὰρ κατὰ τοῦ δήμου τῶν ζηλωτῶν ἐπίθεσις,*
ἥπερ κατῆρξεν ἁλώσεως τῇ πόλει, προδεδήλωται μετὰ ἀκριβείας
4 *ὅθεν τε ἔφυ καὶ πρὸς ὅσον κακῶν ηὐξήθη· ταύτην δ᾽ οὐκ ἂν ἁμάρ-*
τοι τις εἰπὼν στάσει στάσιν ἐγγενέσθαι, καὶ καθάπερ θηρίον λυσ-
5 *σῆσαν ἐνδείᾳ τῶν ἔξωθεν ἐπὶ τὰς ἰδίας ἤδη σάρκας ὁρμᾷ, οὕτως*
2. *Ἐλεάζαρος ὁ τοῦ Σίμωνος, ὃς δὴ καὶ τὰ πρῶτα τοῦ δήμου τοὺς*

PAMLVRC Lat Hegesippus V 3 p. 281. Exc Peiresc.

Tituli: *φλαυΐου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ βιβλίον ε̄* P *φλαυΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ λόγοσ ε̄* A *ἰωσήπου ἑβραίου περὶ ἁλώσεωσ ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ λόγοσ πέμπτοσ* M *τοῦ αὐτοῦ βιβλίον ε̄* L *ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ ε̄* (*πεμπτοσ* R) VR *φλανουϊουΐου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ ε΄* C *incipit liber sextus* Lat   1 *μὲν*] *μὲν οὖν* L *quidem* Lat   2 *αἴγυπτον* C   *ἐρημίαν* ex *ἔρημον* corr. M   3 *προσσυντάξασθαι* C   *δὲ* LVRC   4 *συγκαθεζομένου* L   *νέον*] V *νέαν* PAMLRC *nuper* Lat   5 *την*] *τὴν* · · · · C   *τοῖς* om. P   6 *ἀκμάσασαν* AML *ἐνακμάσασαν* ex corr. R *ἐνανακμάσασαν* C   *αὐτοῦ* V   9 *κατῆρξεν, τ* ex *θ* corr. M   10 *τε* om. L   *πρὸς ὅσον κακῶν*] *per quos* Lat   *ὅσων* PAL   *κακὸν* MVR *ἀνηυξήθη* ALVRC   *δὲ* VR   11 *τίσ, ι* ex *ω* corr. P   *καὶ καθάπερ*] *καθάπερ γαρ* Destinon   12 *ἤδη* om. PLat   *ὁρμᾷ, οὕτως Ἐλεάζαρος*] PAMVRC Lat *ὁρμᾶν· ἐλεάζαροσ γὰρ* L fort. recte   *Ἐλεάζαρος*] incip. Exc hisce *ἐλεάζαροσ γὰρ ὁ του σίμωνοσ· ὡσ ἀγανακτῶν δήθη τοῖσ οσημέραι τῶι ἰωάννηι τετολμημένοισ διίσταται· πόθωι τῶν ὅλων καὶ δυναστείασ ἰδίασ ἐπιθυμίαι· παραλαβων δε ἰουδήν τε* etc.

ζηλωτὰς ἀπέστησεν εἰς τὸ τέμενος ὡς ἀγανακτῶν δῆθεν ἐπὶ τοῖς
ὁσημέραι τῷ Ἰωάννῃ τολμωμένοις, οὐ γὰρ ἀνεπαύετο φονῶν οὗτος,
τὸ δ' ἀληθὲς αὐτοῦ μεταγενεστέρῳ τυράννῳ μὴ φέρων ὑποτετάχθαι,
πόθῳ τῶν ὅλων καὶ δυναστείας ἰδίας ἐπιθυμίᾳ διίσταται, παρα- 6
λαβὼν Ἰούδην τε τὸν Χέλικα καὶ Σίμωνα τὸν Ἐσρῶνος τῶν δυνατῶν,
πρὸς οἷς Ἐζεκίας Χωβαρεῖ παῖς οὐκ ἄσημος. καθ' ἕκαστον δὲ οὐκ 7
ὀλίγοι τῶν ζηλωτῶν ἠκολούθησαν, καὶ καταλαβόμενοι τὸν ἐνδότερον
τοῦ νεὼ περίβολον ὑπὲρ τὰς ἱερὰς πύλας ἐπὶ τῶν ἁγίων μετώπων
τίθενται τὰ ὅπλα. πλήρεις μὲν οὖν ἐπιτηδείων ὄντες ἐθάρρουν, 8
καὶ γὰρ ἀφθονία τῶν ἱερῶν ἐγίνετο πραγμάτων τοῖς γε μηδὲν ἀσε-
βὲς ἡγουμένοις, ὀλιγότητι δὲ τῇ κατὰ σφᾶς ὀρρωδοῦντες ἐγκαθή-
μενοι τὰ πολλὰ κατὰ χώραν ἔμενον. ὁ δὲ Ἰωάννης ὅσον ἀνδρῶν 9
ὑπερεῖχε πλήθει, τοσοῦτον ἐλείπετο τῷ τόπῳ καὶ κατὰ κορυφὴν
ἔχων τοὺς πολεμίους οὔτ' ἀδεεῖς ἐποιεῖτο τὰς προσβολὰς οὔτε δι'
ὀργὴν ἠρέμει, κακούμενος δὲ πλέον ἤπερ διατιθεὶς τοὺς περὶ τὸν 10
Ἐλεάζαρον ὅμως οὐκ ἀνίει, συνεχεῖς δ' ἐκδρομαὶ καὶ βελῶν ἀφέσεις
ἐγίνοντο, καὶ φόνοις ἐμιαίνετο πανταχοῦ τὸ ἱερόν.
3. Ὁ δὲ τοῦ Γιώρα Σίμων, ὃν ἐν ταῖς ἀμηχανίαις ἐπίκλητον 11
αὐτῷ τύραννον ὁ δῆμος ἐλπίδι βοηθείας προσεισήγαγε, τήν τε ἄνω

PAMLVRC Lat Hegesippus V 1 p. 274. Exc Peiresc. Suidas s. ἐπίκλητος.
1 τὸ s. A 2 ὡσημέραι PA[1] et ex corr. C ἰωάννῃ, ά ex ό corr. A τετολμημένοισ L Exc τολμωμένοισ, οι ex ο corr. C ἀνεπαύετο] ἀναπεύετο sic A φόνων PLVC 3 δὲ VRC αὐτοῦ PMVRC ἑαυτοῦ L 4 ἰδίας om. VR 5 ἰούδιν A ἰουδήν L χέληκα L χελίκα R χεληκα Exc *chelicae* Lat Χελκία Hudson Σίμωνα τον Ἐσρῶνος] τὸν νεσρωνοσ σίμωνα Exc ἔσρωνοσ M νέσρωνοσ L ἐζρωνοσ V ἐζρῶνοσ RC γρ καὶ ἐζέρωνοσ i. marg. M *ezeronis* Lat Heg 6 πρὸς οἷς] *praeter quos erat* Lat Ἐζεκίας] ἐζεκίασ ἦν LVC Exc fort. recte, nisi aliud excidit χωβαρὶ L Exc καθ' ἕκαστον δὲ] *horum singulos* Lat δὲ] δὲ τούτοισ L Exc 7 ὀλίγοι, ί ex ό corr. A ἐνδωτέρων C ἐνδοτέρω Herwerden 8 τοῦ] τῶ C νεῶ C ναοῦ L Exc μετόπων P Exc 9 πλήρεις μὲν οὖν] καὶ πλήρεισ μὲν Exc ὄντεσ ἐπιτηδείων tr. C ἐπιτηδεῖοσ Exc 10 πραγμάτων ἐγίνετο tr. L Exc ἀπαρχῶν Destinon γε] δὲ L Exc 11 δὲ] δ' ἐν PA δ' ἐπὶ Destinon ἐγκαθήμενοι τὰ πολλὰ] P et ut uid. Lat, in quo est *plerumque in locis suis otiosi manebant* ἐγκαθιστάμενοι τὰ πολλὰ AMVC ἐγκαθισάμενοι τὰ ὅπλα L Exc ἐγκαθισάμενοι τὰ πολλὰ R 12 ὅσων A ὅσω L Exc 14 οὔτ' ἀδεεῖς] PAM Lat οὔτε δέει L Exc οὔτε δὲ εἰσ VR οὔτ' ἀδεεῖ C 15 ἠρεμει·· C δὲ] δὴ C 16 ἀνείη P ἀνίη A δ'] δὲ AVR τε L Exc *autem* Lat ἐκδρομαὶ] ἐκδρομαὶ κατ' ἀλλήλων C 17 πανταχόθεν RC 18 ὃν — 19 προσεισήγαγε extant apud Suidam breuiata 19 αὐτῷ τύραννον] αὐτωτύραννον A αὐτοτύραννον P, quod non displicet Destinoni αὐτῶ MR ἑαυτῶ LC Exc ἑαυτοῖς Suid ὁ δῆμος] Ἰουδαῖοι Suid προσεισήγαγεν L προσήγαγε PAMR Exc προεισήγαγε V προσηγάγετο C *introduxerat* Lat Heg προσήγαγον et προεισήγαγον Suidae codd.

πόλιν ἔχων καὶ τῆς κάτω πολὺ μέρος ἐρρωμενέστερον ἤδη τοῖς περὶ
τὸν Ἰωάννην προσέβαλλεν ὡς ἂν καὶ καθύπερθεν πολεμουμένοις·
12 ἦν δ' ὑπὸ χεῖρα προσιὼν αὐτοῖς, ὥσπερ ἐκεῖνοι τοῖς ἄνωθεν. καὶ
τῷ Ἰωάννῃ διχόθεν πολεμουμένῳ συνέβαινε βλάπτεσθαί τε καὶ
βλάπτειν εὐκόλως, καὶ καθ' ὅσον ἡττᾶτο τῶν ἀμφὶ τὸν Ἐλεάζαρον
ὢν ταπεινότερος, τοσοῦτον ἐπλεονέκτει τῷ ὑψηλῷ τοῦ Σίμωνος.
13 παρὸ καὶ χειρὶ μὲν τὰς κάτωθεν προσβολὰς ἰσχυρῶς εἶργε, τοὺς
δὲ ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ κατακοντίζοντας ἀνέστελλε τοῖς ὀργάνοις·
14 ὀξυβελεῖς τε γὰρ αὐτῷ καὶ καταπέλται παρῆσαν οὐκ ὀλίγοι καὶ
λιθοβόλοι, δι' ὧν οὐ μόνον ἠμύνετο τοὺς πολεμοῦντας, ἀλλὰ καὶ
15 πολλοὺς τῶν ἱερουργούντων ἀνῄρει. καίπερ γὰρ πρὸς πᾶσαν ἀσέ-
βειαν ἐκλελυσσηκότες, ὅμως τοὺς θύειν ἐθέλοντας εἰσηφίεσαν, μεθ'
ὑποψιῶν μὲν καὶ φυλακῆς τοὺς ἐπιχωρίους, διερευνώμενοι δὲ τοὺς
ξένους· οἳ καίπερ περὶ τὰς εἰσόδους δυσωπήσαντες αὐτῶν τὴν
16 ὠμότητα παρανάλωμα τῆς στάσεως ἐγίνοντο. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν
ὀργάνων βέλη μέχρι τοῦ βωμοῦ καὶ τοῦ νεὼ διὰ τὴν βίαν ὑπερ-
17 φερόμενα τοῖς τε ἱερεῦσι καὶ τοῖς ἱερουργοῦσιν ἐνέπιπτε, καὶ πολλοὶ
σπεύσαντες ἀπὸ γῆς περάτων περὶ τὸν διώνυμον καὶ πᾶσιν ἀν-
θρώποις χῶρον ἅγιον πρὸ τῶν θυμάτων ἔπεσον αὐτοὶ καὶ τὸν
Ἕλλησι πᾶσι καὶ βαρβάροις σεβάσμιον βωμὸν κατέσπεισαν ἰδίῳ
18 φόνῳ, νεκροῖς δ' ἐπιχωρίοις ἀλλόφυλοι καὶ ἱερεῦσι βέβηλοι συνε-
φύροντο, καὶ παντοδαπῶν αἷμα πτωμάτων ἐν τοῖς θείοις περι-
19 βόλοις ἐλιμνάζετο. τί τηλικοῦτον, ὦ τλημονεστάτη πόλις, πέπονθας

PAMLVRCLatHegesippus V 1 p. 274 sq. ExcPeiresc.

2 τὸν om. Exc προσέβαλλεν] προσέβαλεν L ἔβαλλεν VR καὶ om. M καθύπερθε RCExc πολεμούμενοσ LExc 3 ἦν — αὐτοῖς] *subiectus autem illorum manibus erat* Lat ἦν] ην P ἢν A δὲ LVRC αὐτοῖς] ExcHudson αὐτὸσ codd. καὶ — 10 δι' ὧν breuiant Exc 4 διχόθεν] διωχθὲν C πανταχόθεν L 5 εὐκόλως om. Lat ἐλεάζαρον ut saepius C 6 ταπεινώτεροσ C τοσούτω A τῷ] ἐν VRC τῷ ὑψηλῷ] *celsior constitutus* Lat 7 ἰσχυρῶς] εὐμαρῶσ LVRC εὐχερῶς Destinon 8 δ' L 9 καὶ (post αὐτῷ) damnat L. Dindorf 12 μεθ' — 15 ἐγίνοντο] *cum suspicione quidem atque custodia indigenas perscrutando; hospites enim etiam qui exorassent eorum crudelitatem post exituri subsiciua seditionis opera consumebantur* Lat 13 ὑποψίασ LExc μὲν] μὴ Exc διερευνόμενοι R προδιερευνώμενοι C δὲ τοὺς ξένους] τοὺσ δὲ ξένουσ ἀδεέστερον LCExc 14 καίπερ] καὶ LCExc δυσωπήσαντεσ, litt. τεσ suppl. in marg. A 16 βέλη om. L 17 τε] θ' A, om. LExc ἐνέπιπτον Exc 18 περὶ — 19 ἅγιον] *ad dionimum omnibus hominibus sanctissimum locum* Lat περὶ] ἐπὶ LExcLat διώνυμον] δυώνυμον primum scripserat A περιώνυμον LExc 19 πρὸ — αὐτοὶ] *ante ipsas hostias* Lat 20 βωμὸν] om. A ναὸν et in marg. βωμὸν L κατέσπισαν R 21 δὲ VRC βεβήλοισ L 22 παντοδαπὸν P 23 ὦ τλημονεστάτη] ἀτλημονέστάτη Exc

ὑπὸ Ῥωμαίων, οἵ σου τὰ ἐμφύλια μύση πυρὶ καθαροῦντες εἰσῆλθον·
θεοῦ μὲν γὰρ οὔτε ἦς ἔτι χῶρος οὔτε μένειν ἐδύνασο, τάφος οἰ-
κείων γενομένη σωμάτων καὶ πολέμου τὸν ναὸν ἐμφυλίου ποιήσασα
πολυάνδριον· δύναιο δ' ἂν γενέσθαι πάλιν ἀμείνων, εἴγε ποτὲ τὸν
πορθήσαντα θεὸν ἐξιλάσῃ. ἀλλὰ καθεκτέον γὰρ καὶ τὰ πάθη τῷ 20
νόμῳ τῆς γραφῆς, ὡς οὐκ ὀλοφυρμῶν οἰκείων ὁ καιρός, ἀλλ' ἀφη-
γήσεως πραγμάτων. δίειμι δὲ τὰ ἑξῆς ἔργα τῆς στάσεως.
4. Τριχῇ τῶν ἐπιβούλων τῆς πόλεως διῃρημένων οἱ μὲν περὶ 21
τὸν Ἐλεάζαρον τὰς ἱερὰς ἀπαρχὰς διαφυλάσσοντες κατὰ τοῦ Ἰωάν-
νου τὴν μέθην ἔφερον, οἱ δὲ σὺν τούτῳ διαρπάζοντες τοὺς δημότας
ἠγείροντο κατὰ τοῦ Σίμωνος· ἦν δὲ κἀκείνῳ τροφὴ κατὰ τῶν ἀν-
τιστασιαστῶν ἡ πόλις. ὁπότε μὲν οὖν ἀμφοτέρωθεν ἐπιχειροῖτο, 22
τοὺς συνόντας ὁ Ἰωάννης ἀντέστρεφε, καὶ τοὺς μὲν ἐκ τῆς πόλεως
ἀνιόντας ἀπὸ τῶν στοῶν βάλλων, τοὺς δ' ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ κατακοντί-
ζοντας ἠμύνετο τοῖς ὀργάνοις· εἰ δ' ἐλευθερωθείη ποτὲ τῶν καθύ- 23
περθεν ἐπικειμένων, διανέπαυε δ' αὐτοὺς πολλάκις μέθη καὶ κά-
ματος, ἀδεέστερον τοῖς περὶ τὸν Σίμωνα μετὰ πλειόνων ἐπεξέθεεν.
ἀεὶ δ' ἐφ' ὅσον τρέψαιτο τῆς πόλεως ὑπεπίμπρη τὰς οἰκίας σίτου 24
μεστὰς καὶ παντοδαπῶν ἐπιτηδείων· τὸ δ' αὐτὸ πάλιν ὑποχωροῦν-
τος ἐπιὼν ὁ Σίμων ἔπραττεν, ὥσπερ ἐπίτηδες Ῥωμαίοις διαφθεί-
ροντες ἃ παρεσκευάσατο πρὸς πολιορκίαν ἡ πόλις, καὶ τὰ νεῦρα

PAMLVRC Lat Hegesippus V 1 p. 274 sq. Exc Peiresc.

1 i. marg. β' C μύση] μίσει A πυρὶ καθαροῦντες] περικαθαιροῦντεσ PMVR περὶ καθαιροῦντεσ AC πυρὶ καθαίροντεσ LExc *purgaturi flammis* Lat περικαθαροῦντες Hudson; cf. p. 389, 13 2 ἦς] εἰσ Exc χῶροσ ἔτι tr. Exc οὔτε] οὐδὲ L ἠδύνασο C ἐδύνατο Exc 3 καὶ — 4 πολυάνδριον] *et quae fanum ciuili bello tumulum constitueras* Lat ποιήσασα] Hudson πλήσασα codd. Exc πλήσασα εἰς Destinon 4 πολυάνδρειον PAL δύναιο — 5 ἐξιλάσῃ] *poteris autem denuo fieri patero* (*patere* cod. Berol.) *si umquam uastatorem tui deum placaueris* Lat ἀμείνων] ἄμεινον P ἀμείνων, ω ex ο corr. A ἂν ἄμεινον (ω supra ο) V; corruptum putat Destinon 5 πορθήσαντα] πορθήσαντά σε M ἐξιλάσει Cardwell γὰρ καθεκτέον tr. PM 6 γραφῆς] PALExc συγγραφῆσ MVRC 7 i. marg. γ' C δὲ τὰ] μετὰ R ἔξησ ALC τῇ C[1] 8 πόλεως] στάσε|ωσ C 9 τὰς ἱερὰς ἀπαρχὰς] τὰσ ἀπαρχὰσ τὰσ ἱερὰσ LExc 10 τοῦτο A δημώτασ CExc 11 ἐγείροντο Exc 12 ἐπιχειροῖτο] ἐπεχείρουν LExc *adpetebatur* Lat ὁ om. C 14 ἀνιένταϲ PA[1] στωῶν C δὲ VRC κατακοντικοντίζοντασ P 15 δὲ MLVRC 16 δὲ VRC πολάκισ A πολλάκι R μέθη] μέθη τε LVRC 17 ἐξέθεε C ἐπεξέθει mauult L. Dindorf 18 δὲ VRC ὑπεμπίπρει PA ὑπεπίμπρα M ὑπεμπίπρησι LExc ὑπεμπίμπρα VR ὑπεμπίπρα C σίτου τε C 19 δὲ VR αὐτῷ C 20 ῥωμαῖοι C διαφθείροντες] διαφέροντεσ Exc 21 ἃ — πόλις] παρεσκεύαζον (παρεσκευάζοντο Exc) πρὸσ πολιορκίαν τὴν πόλιν LExc

25 τῆς αὐτῶν ὑποκόπτοντες δυνάμεως. συνέβη γοῦν τὰ μὲν περὶ τὸ
ἱερὸν πάντα συμφλεγῆναι καὶ μεταίχμιον ἐρημίας γενέσθαι παρα-
τάξεως οἰκείας τὴν πόλιν, κατακαῆναι δὲ πλὴν ὀλίγου πάντα
τὸν σῖτον, ὃς ἂν αὐτοῖς οὐκ ἐπ' ὀλίγα διήρκεσεν ἔτη πολιορκου-
26 μένοις. λιμῷ γοῦν ἑάλωσαν, ὅπερ ἥκιστα δυνατὸν ἦν, εἰ μὴ τοῦτον
αὑτοῖς προπαρεσκεύασαν.
27 5. Πανταχόθεν δὲ τῆς πόλεως πολεμουμένης ὑπὸ τῶν ἐπι-
βούλων καὶ συγκλύδων μέσος ὁ δῆμος ὥσπερ μέγα σῶμα διεσπα-
28 ράσσετο. γηραιοὶ δὲ καὶ γυναῖκες ὑπ' ἀμηχανίας τῶν εἴσω κακῶν
ηὔχοντο Ῥωμαίοις καὶ τὸν ἔξωθεν πόλεμον ἐπ' ἐλευθερίᾳ τῶν
29 εἴσω κακῶν ἐκαραδόκουν. κατάπληξις δὲ δεινὴ καὶ δέος ἦν τοῖς
γνησίοις, καὶ οὔτε βουλῆς καιρὸς εἰς μεταβολὴν οὔτε συμβάσεως
30 ἐλπὶς οὔτε φυγὴ τοῖς ἐθέλουσιν· ἐφρουρεῖτο γὰρ πάντα, καὶ τὰ
λοιπὰ στασιάζοντες οἱ ἀρχιλῃσταὶ τοὺς εἰρηνικὰ Ῥωμαίοις φρο-
νοῦντας ἢ πρὸς αὐτομολίαν ὑπόπτους ὡς κοινοὺς πολεμίους ἀνῄρουν
31 καὶ μόνον ὡμονόουν τὸ φονεύειν τοὺς σωτηρίας ἀξίους. καὶ τῶν
μὲν μαχομένων ἀδιάλειπτος ἦν κραυγὴ μεθ' ἡμέραν τε καὶ νύκτωρ,
32 δεινότεροι δὲ οἱ τῶν πενθούντων ὀδυρμοὶ δέει. καὶ θρήνων μὲν
αἰτίας ἐπαλλήλους αἱ συμφοραὶ προσέφερον, τὰς δ' οἰμωγὰς ἐνέ-
κλειεν ἡ κατάπληξις αὐτῶν, φιμούμενοι δὲ τά γε πάθη τῷ φόβῳ
33 μεμυκόσι τοῖς στεναγμοῖς ἐβασανίζοντο. καὶ οὔτε πρὸς τοὺς ζῶντας
ἦν αἰδὼς ἔτι τοῖς προσήκουσιν οὔτε πρόνοια τῶν ἀπολωλότων

PAMLVRCLatHegesippus V 1 p. 276. ExcPeiresc.

1 ἑαυτῶν LExc ἀποκόπτοντεσ LExc μὲν om. PAExc 2 καὶ μεταίχμιον — 3 τὴν πόλιν] *et inter proprias acies solitudinem atque aream pugnae fieri ciuitatem* Lat μεσταίχμιον A μεσαίχμιον VRC ἐρημίᾳ Hudson γενέσθαι] γενέσθαι καὶ MC 3 οἰκείας] οἰκεῖον Hudson 4 ὃς ἂν] ὅσον P ὡσ ἂν C ἔτη om. Exc 5 λιμοῦ PA ὅπερ] ὥσπερ PAL (*fame*) *qua* Lat ᾧπερ Destinon 6 αὐτοῖσ PA ἑαυτοῖσ MLVRC *sibimet ipsi* Lat 7 i. marg. ϛ' C 8 συνκλύδων PA συγκλυδῶν R συνηλύδων L. Dindorf μέγα σῶμα] μέσωμα m. 1 RLips διεσπαρέσσετο P 9 καὶ om. C τῶν εἴσω κακῶν fort. ex u. 10 iterata εἴσω] ἴσων LExc *intestinis* Lat 10 Ῥωμαίους Destinon τὸν om. Exc 11 εἴσω] οἰκείων LExc *domesticis* Lat 13 φυγῆσ LCExcLat 14 οἱ om. VRC ἀρχηλησταὶ P¹AV¹ 15 κυνοὺσ C et ut uid. V¹ 16 ὁμονόουν PAR ὡμονόουν L ὁμονόουν C τὸ] τοῦ Exc 17 ἀδιαλείπτωσ C ἦν κραυγὴ] ἡ κραυγὴ ἦν LExc 18 δ' LExc δέει] PAMLat ἀεὶ LVRCExc; neutrum placet 19 δὲ VRC 20 φιμούμενοι — 21 ἐβασανίζοντο] *atque obmutiscente dolore prae formidine tacito gemitu cruciabantur* Lat φιμούμενοι] φοβούμενοι Exc δὲ] δὴ LExc γε] τε LExc πάθη] πλήθη LExc 21 ἐβασάνιζον C 22 ἔτι] οὔτε C

ταφῆς. αἴτιον δὲ ἀμφοτέρων ἡ καθ᾽ ἑαυτὸν ἀπόγνωσις ἑκάστου·
παρεῖσαν γὰρ εἰς πάντα τὰς προθυμίας οἱ μὴ στασιάζοντες ὡς
ἀπολούμενοι πάντως ὅσον οὐδέπω. πατοῦντες δὴ τοὺς νεκροὺς 34
ἐπ᾽ ἀλλήλοις σεσωρευμένους οἱ στασιασταὶ συνεπλέκοντο καὶ τὴν
ἀπόνοιαν ἀπὸ τῶν ἐν ποσὶ πτωμάτων σπῶντες ἦσαν ἀγριώτεροι.
προσεξευρίσκοντες δ᾽ ἀεί τι καθ᾽ αὑτῶν ὀλέθριον καὶ πᾶν τὸ δοχθὲν 35
ἀφειδῶς δρῶντες οὐδεμίαν οὔτ᾽ αἰκίας ὁδὸν οὔτε ὠμότητος παρέλειπον. ἀμέλει Ἰωάννης τὴν ἱερὰν ὕλην εἰς πολεμιστηρίων κατα- 36
σκευὴν ὀργάνων ἀπεχρήσατο· δόξαν γάρ ποτε τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἀρχιερεῦσιν ὑποστηρίξαντας τὸν ναὸν εἴκοσι πήχεις προσυψῶσαι,
κατάγει μὲν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου μεγίστοις ἀναλώμασι καὶ πόνοις
τὴν χρήσιμον ὕλην ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας, ξύλα θέας ἄξια τήν τε
εὐθύτητα καὶ τὸ μέγεθος· μεσολαβήσαντος δὲ τοῦ πολέμου τὸ ἔργον 37
Ἰωάννης τεμὼν αὐτὰ πύργους κατεσκεύασεν ἐξαρκοῦν τὸ μῆκος
εὑρὼν πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ καθύπερθεν ἱεροῦ μαχομένους, ἵστησί 38
τε προσαγαγὼν κατόπιν τοῦ περιβόλου τῆς πρὸς δύσιν ἐξέδρας
ἄντικρυς, ἧπερ καὶ μόνῃ δυνατὸν ἦν τῶν ἄλλων μερῶν βαθμοῖς
πόρρωθεν διειλημμένων.

6. Καὶ ὁ μὲν τοῖς κατασκευασθεῖσιν ἐξ ἀσεβείας ὀργάνοις κρα- 39
τήσειν ἤλπισε τῶν ἐχθρῶν, ὁ δὲ θεὸς ἄχρηστον αὐτῷ τὸν πόνον
ἀπέδειξε πρὶν ἐπιστῆσαί τινα τῶν πύργων Ῥωμαίους ἐπαγαγών.

PAMLVRC Lat ExcPeiresc.

1 δ᾽ LCExc ἀμφοτέροισ C ἑαυτῶν PAC 2 παρῆσαν L παρείθησαν MVRC *remiserant* Lat γὰρ s. P τὰς] τῆσ LExc μὴ om. MVRC ὡς om. LExc 3 πα·τοῦντεσ, eras. ν A δὴ] δὲ C 4 ἀλλήλουσ P¹LExc σεσορευμένουσ R 5 ἀπόπνοιαν aut ἀποπνοὴν Destinon ἀπὸ om. PA Destinon σπῶντεσ, litt. τ ex corr. A, σπ i. ras. V 6 προσεξερίσκοντεσ (υ supra) P δ᾽] δὲ VRC, om. M ἑαυτῶν MLVExc 7 ἀφειδρῶσ V¹ οὔτεμίαν Exc οὔτε αἰκίασ LVRC οὔτ᾽ ὠμότητοσ LExc πάρέλει·πον M 8 ὕλιν C πολεμηστηρίων M i. marg. ε´ C 9 ἀπεχρήσατο, χ i. ras. A 10 ὑποστηρίξασ C 11 τοῖσ μεγίστοισ LExc 12 τε om. PM 14 ὁ ἰωάννησ (ἰωάνησ C) AMLVRCExc πύργους — 17 ἄντικρυς] *quod sufficere longitudinem repperit, turres aedificauit et aduersus eos constituit, qui desuper a templo pugnarent, post muri ambitum contra exedram occidentalem admotas* Lat κατεσκεύασεν ex κατεσκεύασαν corr. L κατεσκεύαζεν MVRC 15 ἱεροῦ] τοῦ ἱεροῦ P ἵστησί τε] ἵστησίν τε καὶ LExc 16 τῆσ ex τῇ corr. A 17 ἀντικρυ·, eras. σ V ἥπερ PAV μόνον M 18 διειλη|μμένων, prius μ i. ras. A 19 ἐξ ἀσεβείασ κατασκευασθεῖσιν tr. LExc 20 τῶν ἐχθρῶν ἤλπισεν tr. LExc θεὸσ δὲ tr. LExc αὐτῷ τὸν πόνον ἀπέδειξε] ἀπέκλεισεν αὐτῶ τὸν πόνον L αὐτῶ ἀπέδειξε τὸν πόνον Exc ἐπιστῆναι L 21 πρὶν — πύργων] *priusquam in his quemquam poneret* Lat ἐπαγαγών] ἐπάγων LExc; finiunt Exc

40 ὁ γὰρ δὴ Τίτος ἐπειδὴ τὰ μὲν συνήγαγε τῆς δυνάμεως πρὸς αὐτόν,
τοῖς δὲ ἐπὶ Ἱεροσολύμων συναντᾶν ἐπέστειλεν, ἐξήλαυνε τῆς Και-
41 σαρείας. ἦν δὲ τρία μὲν τὰ πρότερον αὐτοῦ τῷ πατρὶ συνδηώ-
σαντα τὴν Ἰουδαίαν τάγματα καὶ τὸ πάλαι σὺν Κεστίῳ πταῖσαν
δωδέκατον, ὅπερ καὶ ἄλλως ἐπίσημον δι' ἀνδρείαν ὑπάρχον τότε
42 κατὰ μνήμην ὧν ἔπαθεν εἰς ἄμυναν ᾔει προθυμότερον. τούτων
μὲν οὖν τὸ πέμπτον δι' Ἀμμαοῦς ἐκέλευσεν αὐτῷ συναντᾶν καὶ
διὰ Ἱεριχοῦντος τὸ δέκατον ἀναβαίνειν, αὐτὸς δ' ἀνέζευξε μετὰ
τῶν λοιπῶν, πρὸς οἷς αἵ τε τῶν βασιλέων συμμαχίαι πολὺ πλείους
43 καὶ συχνοὶ τῶν ἀπὸ τῆς Συρίας ἐπίκουροι συνῆλθον. ἀνεπληρώθη
δὲ καὶ τῶν τεσσάρων ταγμάτων ὅσον Οὐεσπασιανὸς ἐπιλέξας Μου-
κιανῷ συνέπεμψεν εἰς Ἰταλίαν ἐκ τῶν ἐπελθόντων μετὰ Τίτου.
44 δισχίλιοι μὲν γὰρ αὐτῷ τῶν ἀπ' Ἀλεξανδρείας στρατευμάτων ἐπί-
45 λεκτοι, τρισχίλιοι δὲ συνείποντο τῶν ἀπ' Εὐφράτου φυλάκων. φίλων
δὲ δοκιμώτατος εὔνοιάν τε καὶ σύνεσιν Τιβέριος Ἀλέξανδρος, πρό-
46 τερον μὲν αὐτοῖς τὴν Αἴγυπτον διέπων, τότε δὲ τῶν στρατευμάτων
ἄρχων, κριθεὶς ἄξιος ἐξ ὧν ἐδεξιώσατο πρῶτος ἐγειρομένην ἄρτι
τὴν ἡγεμονίαν καὶ μετὰ πίστεως λαμπρᾶς ἐξ ἀδήλου τῇ τύχῃ προσ-
έθετο, σύμβουλός γε μὴν ταῖς τοῦ πολέμου χρείαις ἡλικίᾳ τε
προύχων καὶ κατ' ἐμπειρίαν εἵπετο.
47 II. 1. Προϊόντι δὲ εἰς τὴν πολεμίαν Τίτῳ προῆγον μὲν οἱ
βασιλικοὶ καὶ πᾶν τὸ συμμαχικόν, ἐφ' οἷς ὁδοποιοὶ καὶ μετρηταὶ
στρατοπέδων, ἔπειτα τὰ τῶν ἡγεμόνων σκευοφόρα καὶ μετὰ τοὺς

PAMLVRCLat Hegesippus V 3 p. 282. ExcPeiresc.

1 i. marg. ς' C τὰ] ταῦτα C αὐτὸν AMVC ἑαυτὸν L 2 δ' L ἐπέστελλεν P ἐπιστείλασ L fort. recte 3 μὲν om. M πρότερα A αὐτοῦ VC συνδηώσοντα M 4 τὸ] τῷ C 5 καὶ om. L ἀνδρίαν V²C ὑπάρχων C 6 κατὰ τὴν μνήμην R 7 μὲν οὖν] μὲν L *quidem* Lat Ἀμμαοῦντος Hudson 8 ἀναβαίνειν τὸ δέκατον tr. L δὲ PLVR 9 πρὸς] προὶσ sic P τε om. PA πολὺ] πάλιν A πᾶσαι MVRC πάλαι L et ut uid. Lat, in quo est *plura quam dudum* 10 ἐπήκουροι C ἀνεπληρώθη, ε ex π corr. A 11 μουκιανῶ συνέπεμψεν, litt. ῶσ ex ὸν corr. C 12 ἰταλείαν R 13 ἀπὸ LR 14 συνείποντο om. VR τῶν om. C ἀπὸ L φυλάκων om. Lat 15 τιβέρειοσ L 16 αὐτοῖς] αὐτὸσ LR, om. Lat διέπων om. L τῶν — 17 ἄξιος] *dignus qui exercitum regeret — iudicatus* Lat 17 ἄρχων] om. M ἄρχειν Hudson fort. recte 18 ἐξ — προσέθετο] *incertae fortunae sociatus est* Lat ἐξ ἀδήλου] ἔτ' ἀδήλῳ Niese ἀδήλου τῇ τύχῃ] ἀδήλου τύχυσ sic L 19 σύμβουλοσ, litt. ουλ ex corr. A 20 προῦχον C 21 προσιόντι LVRC *progredientem* Lat δὲ] τε L προσῆγον LC 22 μετριταὶ R 23 τὰ om. L τὰ — 441,1 αὐτὸς] *rectorum sarcinae atque armati, post hos ipse titus* Lat

τούτων ὁπλίτας αὐτὸς τούς τε ἄλλους ἐπιλέκτους καὶ τοὺς λογχο-
φόρους ἔχων, κατόπιν δ' αὐτῷ τοῦ τάγματος τὸ ἱππικόν· οὗτοι δὲ 48
πρὸ τῶν μηχανημάτων, κἀπ' ἐκείνοις μετ' ἐπιλέκτων χιλίαρχοι καὶ
σπειρῶν ἔπαρχοι, μετὰ δὲ τούτους περὶ τὸν αἰετὸν αἱ σημαῖαι,
καὶ ἔμπροσθεν οἱ σαλπικταὶ τῶν σημαιῶν, ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ φά-
λαγξ τὸ στῖφος εἰς ἓξ πλατύνασα. τὸ δ' οἰκετικὸν ἑκάστου τάγ- 49
ματος ὀπίσω καὶ πρὸ τούτων τὰ σκευοφόρα, τελευταῖοι δὲ πάντων
οἱ μίσθιοι καὶ τούτων φύλακες οὐραγοί. προάγων δὲ τὴν δύναμιν 50
ἐν κόσμῳ, καθὰ Ῥωμαίοις σύνηθες, ἐμβάλλει διὰ τῆς Σαμαρείτιδος
εἰς Γόφνα κατειλημμένην τε πρότερον ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τότε
φρουρουμένην· ἔνθα μίαν ἑσπέραν αὐλισάμενος ὑπὸ τὴν ἕω πρόεισι, 51
καὶ διανύσας ἡμέρας σταθμὸν στρατοπεδεύεται κατὰ τὸν ὑπὸ Ἰου-
δαίων πατρίως Ἀκανθῶν αὐλῶνα καλούμενον πρός τινι κώμῃ Γαβὰθ
Σαοὺλ λεγομένῃ, σημαίνει δὲ τοῦτο λόφον Σαούλου, διέχων ἀπὸ τῶν
Ἱεροσολύμων ὅσον ἀπὸ τριάκοντα σταδίων. ἀναλαβὼν δ' ἐντεῦθεν 52
ὅσον εἰς ἑξακοσίους τῶν ἐπιλέκτων ἱππέων ᾔει τήν τε πόλιν περι-
σκεψόμενος, ὅπως ὀχυρότητος ἔχοι, καὶ τὰ φρονήματα τῶν Ἰου-
δαίων, εἰ πρὸς τὴν ὄψιν αὐτοῦ πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν ὑποδείσαντες
ἐνδοῖεν· πέπυστο γάρ, ὅπερ ἦν ἀληθές, τοῖς στασιώδεσι καὶ λῃστρι- 53
κοῖς τὸν δῆμον ὑποπεπτηχότα ποθεῖν μὲν εἰρήνην, ἀσθενέστερον
δὲ ὄντα τῆς ἐπαναστάσεως ἠρεμεῖν.

2. Ἕως μὲν οὖν ὄρθιον ἱππάζετο τὴν λεωφόρον κατατείνουσαν 54

PAMLVRC Lat Hegesippus V 3 p. 282. Zonaras I p. 526.

1 *καὶ — 2 ἱππικόν*] *et signiferos, quorum agmen equites sequebantur* Lat τοὺς ante *λογχοφόρους* om. M 2 *κατώπιν* C *δ'*] *τε* L, om. VR *αὐτῶ* ex *αὐτοῦ* corr. M *τὸ* om. VR 3 *καὶ ἐπ'* LVR 4 *μετὰ*] *κατὰ* P *ἀετὸν* MLR *σημαῖαι, αῖ* i. ras. A 5 *σαλπιγκταὶ* PMLVRC *σημαίων* P et ex corr. R *φάλαγξ*] *φάλ^{γα}ξ* sic A 6 *τὸ — 7 ὀπίσω*] *seruile autem uulgus a tergo cuiusque agminis* Lat *δὲ* VRC *ἑκάστου τάγματος ὀπίσω*] *τάγμα ἑκάστου ὀπίσω* PAM *ὀπίσω τάγματοσ ἑκάστου* L 8 *οἱ οὐραγοὶ* MVRC *προσάγων* RC 9 *κόσμῳ*] *κόσμω τῖτοσ* L 10 *γοφνὰ* P *γνοφά* A *γόφναν* M *γόφαν* L *γνοφα* V *γνόφα* R *τε*] *δὲ* L 11 *ἑσπέραν*] LCLat *ἡμέραν* PAMVR *πρόεισι*] PAML et ex corr. C *προσήει* L *πρόσεισι* VRC[1] *inde proficiscitur* Lat 12 *σταθμὸν ἡμέρασ* tr. L *τὸν*] *τῶν* PAC *ὑπὸ*] om. et i. marg. suppl. A, supplementi nunc superest *ὁ* et litt. *π* pars posterior 13 *γαβὰθ σαοὺλ, ο* ex *λ* corr. P *γαβαθὰ σαοὺλ* M *γαβαθσαούλη* LVRC 14 *λόφον*] *uallem* Lat *σαοὺλ* P *saul* Lat *διέχων*] *διέχοντα* C *τῶν* om. P 15 *ἀπὸ*] *εἰσ* LC *σταδίουσ* LC i. marg. *ζ'* C *δ'*] *δὲ* LVR 16 *περισκεψό-μενοσ, εψ* ex *οψ* corr. A *κατασκεψόμενος* Zon 18 *ὑποδήσαντεσ* C 19 *πέ-πυστο*] ex Voss. Hudson *audierat* Lat *πέπιστο* P *πέπειστο* AMLVRC 20 *ὑπε-πτηχότα* ML *oppressum* Lat, unde *ὑποπεπτωκότα* Hudson 22 *ὄρθριον* A[1] *mane* Lat *ἱππάζετο, ἱ* i. ras. A *κατατείνουσα* A[1]

55 πρὸς τὸ τεῖχος οὐδεὶς προυφαίνετο τῶν πυλῶν, ἐπεὶ δ' ἐκ τῆς
ὁδοῦ πρὸς τὸν Ψήφινον πύργον ἀποκλίνας πλάγιον ἦγε τὸ τῶν ἱππέων
στῖφος, προπηδήσαντες ἐξαίφνης ἄπειροι κατὰ τοὺς Γυναικείους
καλουμένους πύργους διὰ τῆς ἀντικρὺ τῶν Ἑλένης μνημείων πύλης
56 διεκπαίουσι τῆς ἵππου, καὶ τοὺς μὲν ἔτι κατὰ τὴν ὁδὸν θέοντας
ἀντιμέτωποι στάντες ἐκώλυσαν συνάψαι τοῖς ἐκκλίνασι, τὸν δὲ Τί-
57 τον ἀποτέμνονται σὺν ὀλίγοις. τῷ δὲ πρόσω μὲν ἦν χωρεῖν ἀδύ-
νατον· ἐκτετάφρευτο γὰρ ἀπὸ τοῦ τείχους περὶ τὰς κηπείας ἅπαντα
58 τοίχοις τε ἐπικαρσίοις καὶ πολλοῖς ἕρκεσι διειλημμένα· τὴν δὲ πρὸς
τοὺς σφετέρους ἀναδρομὴν πλήθει τῶν ἐν μέσῳ πολεμίων ἀμήχανον
ἑώρα καὶ τραπέντας τοὺς ἀνὰ τὴν λεωφόρον, ὧν οἱ πολλοὶ μηδὲ
γινώσκοντες τὸν τοῦ βασιλέως κίνδυνον, ἀλλ' οἰόμενοι συναναστρα-
59 φῆναι κἀκεῖνον ἀνέφευγον. ὁ δὲ κατιδὼν ὡς ἐν μόνῃ τῇ καθ' αὑτὸν
ἀλκῇ κεῖται τὸ σώζεσθαι τόν τε ἵππον ἐπιστρέφει καὶ τοῖς περὶ
αὐτὸν ἐμβοήσας ἕπεσθαι μέσοις ἐμπηδᾷ τοῖς πολεμίοις διεκπαῖσαι
60 πρὸς τοὺς σφετέρους βιαζόμενος. ἔνθα δὴ μάλιστα παρέστη
νοεῖν, ὅτι καὶ πολέμων ῥοπαὶ καὶ βασιλέων κίνδυνοι μέλονται θεῷ·
61 τοσούτων γὰρ ἐπὶ τὸν Τίτον ἀφιεμένων βελῶν μήτε κράνος ἔχοντα
μήτε θώρακα, προῆλθε γὰρ ὡς ἔφην οὐ πολεμιστὴς ἀλλὰ κατά-
σκοπος, οὐδὲν ἥψατο τοῦ σώματος, κενὰ δ' ὥσπερ ἐπίτηδες ἀστο-
62 χούντων παρερροιζεῖτο πάντα. ὁ δὲ ξίφει τοὺς κατὰ πλευρὸν ἀεὶ

PAMLVRC Lat Hegesippus V 3 p. 282. Zonaras I p. 526.

1 *προεφαίνετο* L *πυλῶν*] *πύργων* MVRC *δὲ* PVRC 2 *Ψήφινον*] *saxeam* Lat 3 *γυναικίουσ* C 4 *ἄντικρυσ* L *ἑλένησ* PALVR 5 *τοὺς*] *τοῖσ* P 6 *ἀντιμέτωποι* ex *ἀντιμετώποισ* corr. A *ἐκλίνασι* (κ superscr.) A *ἐγκλίνασι* Bekker *τίτον*, *ι* ex *ό* corr. P 7 *ἦν* s. P 8 *ἐκτετραφρευτο* sic L *ἐτετάφρευτο* L. Dindorf *ἐκτετάφρευτο* — 9 *διειλημμένα*] *a muro enim cuncta fossis patebant et transuersa erant hostibus multisque maceriis impedita* Lat *τἀπὸ* Destinon *κηπίασ* PA *κηπείασ*, eras. *σ* L 9 *τοίχοις*] *κήποισ* MLVRC *ἔρκεσι* AMVR *τὴν* — 13 *ἀνέφευγον*] *ad suos autem in aggere constitutos recursus intercedente hostili manu desperabatur, quorum plerique imperatoris periculum nesciebant, sed existimantes eum secum reuerti etiam ipsi fugiebant* Lat 10 *ἀναδρομὶν*, *ὶ* ex *εῖ* corr. A 11 *καὶ* — *λεωφόρον*] PAML *οἱ δὲ ἀνὰ τὴν λεωφόρον* VRC *μηδὲ*] *μήτε* PA 12 *συναναστραφῆναι*, *α* ante *φ* i. ras., *ῆναι* i. ras. 5 litt. L 13 *κἀκεῖνον*] *κἀκείνουσ* P *κακεῖ* et i. marg. suppletum *νοισ* A *κακείνοισ* LVR *ἑαυτὸν* AML *αὐτῶν* R 14 *τε* om. PAM *τοῖς*] *τοὺσ* PAM 15 *πολεμίοισ* ex *πολεμοισ* corr. A *διεκπέσαι* VRC et ex corr. P *διέκπηδῆσαι* A 16 *παρέστη*] *παρέστι* L *πάρεστί μοι* PA *παρέστη μοι* MVRC (*intellegi*) *potuit* Lat 17 *νοεῖν* om. VR *μέλλονται* LR² *τῷ θεῷ* LC *μέλει τῷ θεῷ* i. marg. m. 2 R 18 *τί·τον* V 19 *μήτε*] *μὴ δὲ* L 20 *δὲ* VR *ἀστοχοῦντα* PAM 21 *παρεροιζεῖτο* PAV *παρερροίζητο* L *ὁ δὲ*] *τῷ δὲ* AMLVRC et ut uid. Lat Zon *πλευρὰν* C

διαστέλλων καὶ πολλοὺς τῶν ἀντιπροσώπων ἀνατρέπων ἤλαυνεν
ὑπὲρ τοὺς ἐρειπομένους τὸν ἵππον. τῶν δὲ κραυγή τε ἦν πρὸς τὸ 63
παράστημα τοῦ Καίσαρος καὶ παρακέλευσις ὁρμᾶν ἐπ᾽ αὐτόν, φυγὴ
δὲ καὶ χωρισμὸς ἄθρους καθ᾽ οὓς ἐπελαύνων γένοιτο. συνῆπτον 64
δὲ οἱ τοῦ κινδύνου μετέχοντες κατὰ νῶτα καὶ κατὰ πλευρὰν νυσσό-
μενοι· μία γὰρ ἐλπὶς ἦν σωτηρίας ἑκάστῳ τὸ συνεξανύτειν τῷ
Τίτῳ καὶ μὴ φθάσαντα κυκλωθῆναι. δύο γοῦν τῶν ἀπωτέρω 65
τὸν μὲν σὺν τῷ ἵππῳ περισχόντες κατηκόντισαν, θάτερον δὲ κατα-
πηδήσαντα διαφθείραντες τὸν ἵππον ἀπήγαγον, μετὰ δὲ τῶν λοι-
πῶν Τίτος ἐπὶ τὸ στρατόπεδον διασώζεται. τοῖς μὲν οὖν Ἰουδαίοις 66
πλεονεκτήσασι κατὰ τὴν πρώτην ἐπίθεσιν ἐπήγειρε τὰς διανοίας
ἄσκεπτος ἐλπίς, καὶ πολὺ θάρσος αὐτοῖς εἰς τὸ μέλλον ἡ πρόσ-
καιρος ῥοπὴ προυξένει.
3. Καῖσαρ δ᾽ ὡς αὐτῷ συνέμιξε διὰ νυκτὸς τὸ ἀπὸ τῆς Ἀμ- 67
μαοῦς τάγμα, μεθ᾽ ἡμέραν ἐκεῖθεν ἄρας ἐπὶ τὸν Σκοπὸν καλού-
μενον πρόεισιν, ἔνθεν ἥ τε πόλις ἤδη κατεφαίνετο καὶ τὸ τοῦ ναοῦ
μέγεθος ἐκλάμπον, καθὰ τῷ βορείῳ κλίματι τῆς πόλεως χθαμαλὸς
συνάπτων ὁ χῶρος ἐτύμως Σκοπὸς ὠνόμασται. τῆς δὲ πόλεως 68
σταδίους ἑπτὰ διέχων ἐκέλευσε περιβαλέσθαι στρατόπεδον τοῖς δύο
τάγμασιν ὁμοῦ, τὸ δὲ πέμπτον τούτων ὀπίσω τρισὶ σταδίοις· κόπῳ
γὰρ τῆς διὰ νυκτὸς πορείας τετρυμένους ἐδόκει σκέπης ἀξίους εἶναι,

---

PAMLVRC Lat Hegesippus V 4 p. 283. Zonaras I p. 526.

1 *ἀντιπρόσωπον* VRC 2 *ὑπὲρ*] *ἐπὶ* P *πρὸσ* L *ἐριπομένουσ* LV¹R *τῶν*] *τὸν* C 3 *παρακέλευσισ, έλευσισ* i. ras. A 4 *δὲ*] *τε* L *καὶ διαχωρισμὸσ* LVRC *ἅθρουσ* VR *συνήπτοντο* LVRC 5 *δ᾽* C *καὶ* om. C *πλευρὰ* VRC et ex corr. A *τὰ πλευρὰ* M 6 *τὸ* — 7 *κυκλωθῆναι*] *uiam cum tito patefacere prius quam circumuentus opprimeretur* Lat *τὸ*] *τῶ* PC *συνεξανύτειν*] *συνεξανοίγειν* PAMVRC 7 *καὶ* om. CLat fort. recte *φθάσαντα*] *φθάντα* L *φθάσαι* M *φθάσαντι* C *ἀποτέρων* PA *ἀποτέρω* M *ἀπωτέρων* V *ἀποτέρω·* R *ἀτονωτέρων* LLat 8 *περισχῶντεσ* C *κατηκόντησαν* C *θάττερον* P *καταπηδήσαντα διαφθείραντεσ*, litt. *α δι* ex corr. L 10 *τοῖς*] *καὶ τοῖσ* C *μὲν οὖν*] *μὲν* L *quidem* Lat 12 *ἡ* om. PAMVRC *πρόσκαιρος ῥοπὴ*] *προσροπη* P *πρὸσ ῥοπῆ* A *πρόξενοσ ῥ(ο)πὴ* C 14 *δὲ* VR *ὡς αὐτῷ*] *ὡσαύτωσ* V *ὡσ αὐτῶσ* R *διὰ νυκτὸσ συνέμιξεν* tr. L i. marg. *η′* C *emmaus* (abl.) Lat *Ἀμμαοῦντος* Hudson 15 *μεθ᾽*] *καὶ μεθ᾽* LVR 16 *πρόεισιν*] Bekker *πρόσεισιν* codd. Lat *ἔνθεν*, *ε* ante *ν* ex corr. M *τὸ* om. L 17 *ἐκλάμπων* P *ἔκλαμπρον* VRC *clara* Lat *amplissima* Heg *χθαμαλὸσ, ὸσ* ex corr. M 18 *ὁ* om. L *ἑτοίμωσ* PAMVR 19 *διέχον* C *διέχων ἑπτὰ* tr. L *περιβαλέσθαι*] PAMZon *περιβάλλεσθαι* LVRC 20 *ὁμοῦ* om. PA *τῷ δὲ πέμπτῳ* Lat Hudson *ὀπίσω τούτων* tr. LVRC 21 *τετρυμένους*] Niese *τετριμμένουσ* (*τετρι·μμένουσ* R) codd. *attritos* Lat *fessos* Heg *σκέπτησ* R

69 ὡς ἂν ἀδεέστερον τειχίσαιντο. καταρχομένων δ' ἄρτι τῆς δομήσεως
καὶ τὸ δέκατον τάγμα διὰ Ἱεριχοῦντος ἤδη παρῆν, ἔνθα καθῆστό
τις ὁπλιτικὴ μοῖρα φρουροῦσα τὴν ἐμβολὴν ὑπὸ Οὐεσπασιανοῦ
70 προκατειλημμένην. προσετέτακτο δ' αὐτοῖς ἓξ ἀπέχοντας τῶν Ἱε-
ροσολύμων σταδίους στρατοπεδεύσασθαι κατὰ τὸ Ἐλαιῶν καλού-
μενον ὄρος, ὃ τῇ πόλει πρὸς ἀνατολὴν ἀντίκειται μέσῃ φάραγγι
βαθείᾳ διειργόμενον, ἣ Κεδρὼν ὠνόμασται.
71 4. Τῶν δ' ἀνὰ τὸ ἄστυ συρρηγνυμένων ἀδιαλείπτως τότε
πρῶτον ἀνέπαυσεν τὴν ἐπ' ἀλλήλοις ἔριν ὁ ἔξωθεν πόλεμος ἐξαίφνης
72 πολὺς ἐπελθών· καὶ μετ' ἐκπλήξεως οἱ στασιασταὶ τοὺς Ῥωμαίους
ἀφορῶντες στρατοπεδευομένους τριχῇ κακῆς ὁμονοίας κατήρχοντο
73 καὶ λόγον ἀλλήλοις ἐδίδοσαν, τί μένοιεν ἢ τί παθόντες ἀνέχοιντο
τρία ταῖς ἀναπνοαῖς αὐτῶν ἐπιφρασσόμενα τείχη, καὶ τοῦ πολέμου
μετ' ἀδείας ἀντιπολίζοντος ἑαυτόν, οἱ δ' ὥσπερ θεαταὶ καλῶν καὶ
συμφόρων ἔργων καθέζοιντο τειχήρεις τὼ χεῖρε καὶ τὰς πανοπλίας
74 παρέντες; „καθ' αὑτῶν ἄρα γενναῖοι μόνον ἡμεῖς, ἐξεβόησαν, Ῥω-
μαῖοι δὲ ἐκ τῆς ἡμετέρας στάσεως κερδήσουσιν ἀναιμωτὶ τὴν πόλιν.“
75 τούτοις ἀθροίζοντες ἀλλήλους παρεκρότουν, καὶ τὰς πανοπλίας ἁρ-
πάσαντες αἰφνιδίως ἐπεκθέουσι τῷ δεκάτῳ τάγματι καὶ διὰ τῆς
φάραγγος ᾄξαντες μετὰ κραυγῆς ἐξαισίου τειχιζομένοις προσπίπ-
76 τουσι τοῖς πολεμίοις. οἱ δὲ πρὸς τὸ ἔργον διῃρημένοι καὶ διὰ
τοῦτο τὰ πολλὰ τεθεικότες τῶν ὅπλων, οὔτε γὰρ θαρρήσειν τοὺς
Ἰουδαίους πρὸς ἐκδρομὴν ὑπελάμβανον καὶ προθυμουμένων περι-

PAMLVRCLatHegesippus V 4 p. 284. Zonaras I p. 526. Suidas s. *καθεῖτο ἄδεια. πολεμίζειν. ἀθροίζει. παρεκρότουν. τεθεικότες.*

1 *δὲ* VR *δωμήσεωσ* AL 2 *ἔνθα* — 3 *ἐμβολὴν* habet Suidas s. *καθεῖτο καθῆτό* L *καθεῖτό* Suid 4 *κατειλημμένην* L *προστέτακτο* MVR *δὲ* VR *ἀπέχοντεσ* PA[1] *ἀπέχοντα* L *σταδίουσ τῶν ἱεροσολύμων* tr. L 7 *βαθεῖα* PM *ἣ*] *ῆ* P *ῆ* A *ἢ* V *κεδρῶν* PAC 8 i. marg. *θ'* C *δὲ* VR 9 *πρῶτοσ* ut uid. L 10 *πολλὺσ* C *οἱ* — 14 *ἑαυτόν* habet Suidas s. *ἄδεια* initium breuians *τοὺς* i. marg. suppl. R 11 *ὁρῶντες* Suid 12 *ἢ* om. Suid *παθόντες*] *πεπονθότεσ* M 13 *ἀποφρασσόμενα* P[1] *ἀναφρασσόμενα* LSuid *καὶ* — 14 *ἑαυτόν* habet Suidas s. *πολεμίζειν* *καὶ* om. M *πολεμίου* M 14 *μετὰ* L *ἀντιπολίζοντος*] *ἀντιπολεμίζοντοσ* L Suidas utroque loco *δὲ* VRC 15 *συμφορῶν* VC *καθίζοιντο* L 16 *ἐξεβόησαν*, *ησ* ex *ων* uid. corr. P *ἐξεβόησέν τισ* LLat fort. recte 17 *δ'* C *κερδήσωσιν* PAVR *ἀναιμοτὶ* A 18 *τούτοις* — *παρεκρότουν* habet Suidas *τούτους* Suid *ἀθροίζοντεσ* VC *ἀλλήλους*] *alios et alios* Lat *ἁρπάσαντες*] *σπάσαντεσ* VC 19 *αἰφνιδίως* om. P *τῷ*] *τῶ δε τῶ* C 20 *φάρυγγοσ* M *ἀΐξαντεσ* PAMVRC *δείξαντεσ* L 21 *πολεμίοις*] *ῥωμαίοισ* LLat *οἱ* — 22 *ὅπλων* extant apud Suidam s. *τεθεικότες* *καὶ διὰ τοῦτο* om. Suid *τεθηκότεσ* L *θαρρήσειν*] L *θαρσεῖν* PAMVRC *ausuros esse* Lat

σπασθήσεσθαι τὰς ὁρμὰς τῇ στάσει, συνεταράχθησαν ἀδοκήτως, καὶ 77
τῶν ἔργων ἀφέμενοι τινὲς μὲν ἀνεχώρουν εὐθέως, πολλοὶ δ' ἐπὶ
τὰ ὅπλα θέοντες πρὶν ἐπιστραφῆναι πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἐφθάνοντο
παιόμενοι. προσεγίνοντο δὲ τοῖς Ἰουδαίοις ἀεὶ πλείους ἐπὶ τῷ 78
κρατεῖν τοὺς πρώτους τεθαρρηκότες, καὶ τῶν ὄντων πολλαπλασίους
ἐδόκουν σφίσι τε καὶ τοῖς πολεμίοις δεξιᾷ χρώμενοι τῇ τύχῃ. μά- 79
λιστα δὲ τοὺς ἐν ἔθει συντάξεως ὄντας καὶ μετὰ κόσμου καὶ παρ-
αγγελμάτων πολεμεῖν εἰδότας ἀταξία φθάσασα θορυβεῖ. διὸ καὶ
τότε προληφθέντες οἱ Ῥωμαῖοι ταῖς ἐμβολαῖς εἶκον. καὶ ὁπότε 80
μὲν ἐπιστραφεῖεν οἱ καταλαμβανόμενοι, τοῦ τε δρόμου τοὺς Ἰου-
δαίους ἐπεῖχον καὶ διὰ τὴν ὁρμὴν ἧττον φυλαττομένους ἐτίτρωσκον,
ἀεὶ δὲ πληθυούσης τῆς ἐκδρομῆς μᾶλλον ταραττόμενοι τελευταῖον
ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου τρέπονται. καὶ δοκεῖ τότε ἂν κινδυνεῦσαι 81
τὸ τάγμα πᾶν, εἰ μὴ Τίτος ἀγγελθὲν αὐτῷ τάχος ἐπεβοήθησε, καὶ
πολλὰ ὀνειδίσας εἰς ἀνανδρίαν ἐπιστρέφει μὲν τοὺς φεύγοντας,
αὐτὸς δὲ πλαγίοις τοῖς Ἰουδαίοις προσπεσὼν μεθ' ὧν ἧκεν ἐπι- 82
λέκτων συχνοὺς μὲν ἀναιρεῖ, τιτρώσκει δὲ πλείους, τρέπεται δὲ
πάντας καὶ συνωθεῖ κατὰ τῆς φάραγγος. οἱ δ' ἐν τῷ κατάντει 83
πολλὰ κακωθέντες ὡς διεξέπεσον, ἄντικρυς ἐπιστρέφονται καὶ μέσην
ἔχοντες τὴν χαράδραν τοῖς Ῥωμαίοις διεμάχοντο. μέχρι μὲν δὴ μέσης 84
ἡμέρας οὕτως ἐπολέμουν, ὀλίγον δ' ἀπὸ μεσημβρίας ἐκκλίνοντος
ἤδη, Τίτος τοὺς μεθ' αὑτοῦ προσβοηθήσαντας καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν
σπειρῶν τοῖς ἐκτρέχουσιν ἀντιπαρατάξας τὸ λοιπὸν τάγμα πρὸς
τὸν τειχισμὸν ἀνέπεμπεν εἰς τὴν ἀκρώρειαν.

PAMLVRC Lat Hegesippus V 4 p. 284. Zonaras I p. 526.

1 συνεταράχθησαν, χ i. ras. ex φ corr. uid. A 2 ἀφέμενοι] ἐφιέμενοι L μὲν] μὲν οὖν L δὲ LVR 3 ἐφθάνοντο] LC Lat ἐφονεύοντο PAMVR 6 τε, τ ex corr. M τῇ τύχῃ χρώμενοι tr. C χρώμενοι om. VR 8 εἰδότας] εἰωθότας Naber 9 καὶ ὁπότε μὲν] *si quando tamen* Lat, unde ὁπότε μέντοι Destinon 10 οἱ spurium putat Destinon 12 τῆς om. A ταρασσόμενοι P τελευταῖον om. VR 13 δοκεῖ] ἐδόκει LLat ἂν om. LVRC 14 ἀγγελθὲν] ἀπαγγελθέντοσ L ἀγγελθέντοσ VRC τάχος] διὰ τάχουσ LVRC 15 ἀνανδρείαν PAV¹R ἐπὶστρέφῃ C μὲν i. marg. suppl. R 16 μεθ' — ἐπιλέκτων] *quos circa se habebat electos* Lat ἧκεν] ἦγεν M ἦν L 17 συγχνοὺσ V 18 δὲ VRC κατάντι PRC¹ κατάντῃ A 20 μέσης ἡμέρας] μεσημβρίασ L 21 ὀλίγον] ἡλίγον ex ὀλίγου corr. A δὲ VRC 22 μετ' αὐτοῦ M μεθ' ἑαυτοῦ VRC τοὺς — προσβοηθήσαντας] *his qui secum erant in subsidio collocatis* Lat τοὺς] τοῖσ LC *aliis* Lat ἐκτρέχουσι PA 23 πρὸς] εἰσ L 24 ἀπέπεμπεν A ἀκρόρειαν C

85 5. Ἰουδαίοις δὲ τοῦτ᾽ ἐδόκει φυγή, καὶ τοῦ σκοποῦ κατασεί-
σαντος θοιμάτιον, ὃς αὐτοῖς ἐπὶ τοῦ τείχους καθῆστο, προπηδῶσι
πλῆθος ἀκραιφνέστερον μετὰ τοσαύτης ὁρμῆς, ὡς τὸν δρόμον αὐτῶν
86 τοῖς ἀγριωτάτοις εἰκάζειν θηρίοις. ἀμέλει τῶν ἀντιπαραταχθέντων
οὐδεὶς ἔμεινεν τὴν συμβολήν, ἀλλ᾽ ὥσπερ ἐξ ὀργάνου παιόμενοι
87 διέρρηξαν τὴν τάξιν καὶ πρὸς τὸ ὄρος τραπέντες ἀνέφευγον. λείπεται
δ᾽ ἐν μέσῳ τῷ προσάντει Τίτος μετ᾽ ὀλίγων, καὶ πολλὰ τῶν φίλων
παραινούντων, ὅσοι δι᾽ αἰδῶ τὴν πρὸς τὸν ἡγεμόνα τοῦ κινδύνου
88 καταφρονήσαντες ἔστησαν, εἶξαι θανατῶσιν Ἰουδαίοις καὶ μὴ προ-
κινδυνεύειν τούτων, οὓς ἐχρῆν πρὸ αὐτοῦ μένειν, λαμβάνειν δὲ ἔννοιαν
τῆς καθ᾽ αὐτὸν τύχης καὶ μὴ στρατιώτου τάξιν ἀποπληροῦν ὄντα
καὶ τοῦ πολέμου καὶ τῆς οἰκουμένης δεσπότην, μηδ᾽ ὀξεῖαν οὕτως
89 ὑφίστασθαι ῥοπὴν ἐν ᾧ σαλεύει τὰ πάντα, τούτων οὐδ᾽ ἀκούειν
ἔδοξε, τοῖς δὲ καθ᾽ αὐτὸν ἀνατρέχουσιν ἀνθίσταται καὶ κατὰ στόμα
παίων βιαζομένους ἀνῄρει κατά τε τοῦ πρανοῦς ἀθρόοις ἐμπίπτων
90 ἀνεώθει τὸ πλῆθος. οἱ δὲ πρός τε τὸ παράστημα καὶ τὴν ἰσχὺν
καταπλαγέντες οὐδ᾽ οὕτως μὲν ἀνέφευγον εἰς τὴν πόλιν, καθ᾽ ἕτερον
δ᾽ ἐκκλίνοντες ἀπ᾽ αὐτοῦ τοῖς ἀνωτέρω φεύγουσι προσέκειντο. καὶ
91 τούτοις δὲ κατὰ πλευρὰν προσβάλλων τὰς ὁρμὰς ὑπετέμνετο. κἂν
τούτῳ καὶ τοῖς ἄνω τειχίζουσι τὸ στρατόπεδον, ὡς ἐθεάσαντο τοὺς
92 κάτω φεύγοντας, πάλιν ἐμπίπτει ταραχὴ καὶ δέος, καὶ διασκίδναται

PAMLVRCLatHegesippus V 4 p. 284.

1 i. marg. ι' C τοῦτο LVR 2 θοιμάτιον] θυμάτιον P τὸ ἱμάτιον L 3 ἀκραιφνέστατον L *frequentissima* Lat 4 ἀγριοτάτοισ P παραταχθέντων VRC 5 συμβολήν] ἐμβολὴν LC συμβουλὴν R *impetum* Lat παιόμενοι om. C 6 ἔρρηξαν P ἔρηξαν A 7 δὲ VR τῷ] τῶν PA¹M προσάντη PA προσάντι V¹RC¹ 8 παραινούντων τῶν φίλων tr. L τὴν] τῇ PA¹RC τῆι V 9 θανατώσειν C 10 οὓς — μένειν] *quos ante ipsum saluos esse non oporteret* Lat πρὸ αὐτοῦ] πρὸσ ἑαυτοὺσ L λαμβάνειν — 13 ῥοπὴν] *sed potius fortunam suam reputaret, quod non militis officio fungeretur uerum et belli et orbis dominus esset, ne in fugam uerti uideretur* Lat λαμβάνει R λαμβάνειν δὲ, litt. ειν δὲ i. ras. 3 litt. V δ᾽ LC 11 τάξι* C ἀποπληροῦν ὄντα] ἀπὸπληροῦντα τὸν L ἀποπληροῦντα VRC 12 μηδ᾽ ὀξεῖαν] μὴ δόξειεν LLat μηδ᾽] μὴδὲ VR, om. C ὀξείαν, εί ex έ corr. A ῥοπὴν] τροπὴν VRCLat 13 τούτων] τούτων δ᾽ LLat οὐδ᾽] οὐκ M οὐδὲ VR οὐδὲν C 14 κατ᾽ αὐτὸν AMVRC 15 ἀθρόοισ, ι ex corr. P κατὰ — ἐμπίπτων] *et in galeam repente incumbens* Lat, quem κράνους et ἀθρόως habuisse putat Destinon 16 ἰσχὺν] ὁρμὴν Dindorf 17 οὐδὲ VR οὕτω VRC ἕτερον] ἑκάτερον LVRCLat 18 δὲ VR προσέκειτο P 19 πλευρὰ L; cf. p. 443,5 προσβαλὼν C 20 καὶ] κἂν VC κὰν R ἐθεάσαντο, ν s. L 21 κάτω φεύγοντας] καταφεύγοντασ C φεύγοντασ, litt. φεύγον i. ras. A πάλιν om. Lat διασκΐδναται, ΐ i. ras. corr. M

πᾶν τὸ τάγμα, δοκούντων ἀνυπόστατον μὲν εἶναι τὴν τῶν Ἰουδαίων
ἐκδρομήν, τετράφθαι δ' αὐτὸν Τίτον· οὐ γὰρ ἄν ποτε τοὺς ἄλλους
φεύγειν ἐκείνου μένοντος. καὶ καθάπερ πανικῷ δείματι κυκλωθέντες 93
ἄλλος ἀλλαχῇ διεφέροντο, μέχρι τινὲς κατιδόντες ἐν μέσῳ τοῦ πολέ-
μου τὸν ἡγεμόνα στρεφόμενον καὶ μέγα δείσαντες ἀμφ' αὐτῷ δια-
βοῶσι τὸν κίνδυνον ὅλῳ τῷ τάγματι. τοὺς δ' αἰδὼς ἐπέστρεφε, 94
καὶ πλεῖόν τι φυγῆς κακίζοντες ἀλλήλους ἐπὶ τῷ καταλιπεῖν Καί-
σαρα πάσῃ βίᾳ κατὰ τῶν Ἰουδαίων ἐχρῶντο καὶ κλίναντες ἅπαξ
ἀπὸ τοῦ κατάντους συνώθουν αὐτοὺς εἰς τὸ κοῖλον. οἱ δ' ὑπὸ 95
πόδα χωροῦντες ἐμάχοντο, καὶ πλεονεκτοῦντες οἱ Ῥωμαῖοι τῷ καθύ-
περθεν εἶναι συνελαύνουσι πάντας εἰς τὴν φάραγγα. προσέκειτο 96
δὲ τοῖς καθ' αὐτὸν ὁ Τίτος καὶ τὸ μὲν τάγμα πάλιν ἐπὶ τὴν τει-
χοποιίαν ἔπεμψεν, αὐτὸς δὲ σὺν οἷς πρότερον ἀντιστὰς εἶργε τοὺς
πολεμίους· ὥστ', εἰ χρὴ μήτε θεραπείᾳ τι προστιθέντα μήθ' ὑφε- 97
λόντα φθόνῳ τἀληθὲς εἰπεῖν, αὐτὸς Καῖσαρ δὶς μὲν ἐρρύσατο κιν-
δυνεῦσαν ὅλον τὸ τάγμα καὶ τοῦ περιβαλέσθαι τὸ στρατόπεδον αὐ-
τοῖς ἄδειαν παρέσχε.

III. 1. Λωφήσαντος δὲ πρὸς βραχὺ τοῦ θύραζε πολέμου πάλιν 98
τὸν ἔνδον ἡ στάσις ἐπήγειρεν. καὶ τῆς τῶν ἀζύμων ἐνστάσης ἡμέρας 99
τεσσαρεσκαιδεκάτῃ Ξανθικοῦ μηνός, ἐν ᾗ δοκοῦσιν Ἰουδαῖοι τὸν
πρῶτον ἀπαλλαγῆναι καιρὸν Αἰγυπτίων, οἱ μὲν περὶ τὸν Ἐλεάζαρον
παρανοίγοντες τὰς πύλας ἐδέχοντο ἐκ τοῦ δήμου τοὺς προσκυνεῖν
ἐθέλοντας εἴσω, Ἰωάννης δὲ προκάλυμμα τῆς ἐπιβουλῆς ποιησάμενος 100

PAMLVRC Lat Hegesippus V 4 p. 285. Zonaras I p. 527.

1 *πᾶν* iterauit A[1] *ἀνυπόστατον, π* ex corr. L *μὲν* s. P 2 *δὲ* VRC *αὐτὸν* om. Lat *Τίτον* om. VR *γὰρ ἄν ποτε*] *γάρ ποτε* L 3 *φεύγειν*] *φυγεῖν* VRC *καὶ καθάπερ*] *καθάπερ γὰρ* M *καὶ — κυκλωθέντες* om. R 4 *ἀλλαχοῦ* PAM *διεφέροντο, έ* ex corr. A *τινὸσ κατιδόντοσ* L 5 *ἀμφ'*] *ἐπ'* L *αὐτῶ·*, eras. *ν* A 6 *δὲ* VRC 7 *τῷ*] *τὸ* L *καταλειπεῖν* PA 8 *καὶ* — 9 *κατάντους*] *et semel ad descensum transuersi* Lat *κλίναντας* Hudson 9 *συνεώθουν* reponendum uid. *δὲ* LVRC *ἐπὶ πόδα ὑποχωροῦντες* Herwerden 10 *τῷ*] *τὸ* PC 12 *δὲ* om. C 13 *δὲ* s. A *οἷς*] *τοῖσ* M *εἰσ* V[1] *εἶργε* AC 14 *ὥστ' εἰ*] ex corr. A *ὥστε* PA[1] *ὥστε εἰ* MLVRC *itaque si me* Lat *προσθέντα* Destinon *μήθ'*] *μήτε* LVR 15 *τὸ ἀληθὲσ* LVR *αὐτὸσ μὲν* C *κινδυνεῦον* (*ο* ex corr. V) VRC 16 *περιβαλλέσθαι* PA[1]L *τὸ*] suppl. P *δὲ τὸ* VRC *αὐτοῖς* s. P 18 i. marg. *ια'* C *λοφήσαντοσ* VRC *θύραζε*] *θύραθεν* LZon fort. recte 19 *τὸν ἔνδον ἡ στάσις ἐπήγειρεν*] LLat *ἔνδον ἡ στάσισ* (*ἐπεγείρετο* P) *ἐπηγείρετο* PAMVRC *τοῖς ἔνδον ἡ στάσις ἠγείρετο* Zon 20 *τεσσαρισκαιδεκάτη* A *οἱ ἰουδαῖοι* VRC

τὴν ἑορτὴν τῶν σὺν αὐτῷ κρυπτοῖς ὅπλοις ἐνσκευάσας τοὺς ἀση-
μοτέρους, ὧν οἱ πλείους ἦσαν ἄναγνοι, διὰ σπουδῆς παρεισπέμπει
προκαταληψομένους τὸ ἱερόν. οἱ δ' ὡς ἔνδον ἐγένοντο, τὰς ἐσθῆτας
101 ἀπορρίψαντες ἐφάνησαν ἐξαπίνης ὁπλῖται. ταραχὴ δὲ μεγίστη περὶ
τὸν ναὸν αὐτίκα καὶ θόρυβος ἦν, τοῦ μὲν ἔξω τῆς στάσεως λαοῦ
κατὰ πάντων ἄκριτον οἰομένων εἶναι τὴν ἐπίθεσιν, τῶν δὲ ζηλωτῶν
102 ἐπὶ σφίσι μόνοις. ἀλλ' οἱ μὲν ἀφέμενοι τὸ φρουρεῖν ἔτι τὰς πύλας
καὶ τῶν ἐπάλξεων καταπηδήσαντες πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν εἰς τοὺς
ὑπονόμους τοῦ ἱεροῦ κατέφυγον· οἱ δ' ἀπὸ τοῦ δήμου πρὸς τῷ
βωμῷ καταπτήσσοντες καὶ περὶ τὸν ναὸν συνειλούμενοι κατεπα-
103 τοῦντο ξύλοις τε ἀνέδην παιόμενοι καὶ σιδήρῳ. πολλοὺς δὲ τῶν
ἡσυχίων κατ' ἔχθραν καὶ μῖσος ἴδιον ὡς ἀντιστασιαστὰς ἀνῄρουν
οἱ διάφοροι, καὶ πᾶς ὁ προσκρούσας τῳ τῶν ἐπιβούλων πάλαι τηνι-
104 καῦτα ἐπιγνωσθεὶς ὡς ζηλωτὴς πρὸς αἰκίαν ἀνήγετο. πολλὰ δὲ
δεινὰ τοὺς ἀναιτίους διαθέντες ἐκεχειρίαν τοῖς αἰτίοις ἔδοσαν, καὶ
προελθόντας ἐκ τῶν ὑπονόμων διίεσαν. αὐτοὶ δὲ καὶ τὸ ἐνδότερον
ἱερὸν κατασχόντες καὶ τὰς ἐν αὐτῷ παρασκευὰς πάσας κατεθάρρουν
105 ἤδη τοῦ Σίμωνος. ἡ μὲν οὖν στάσις οὕτω τριμερὴς οὖσα πρότερον
εἰς δύο μοίρας περιίσταται.

106 2. Ὁ δὲ Τίτος ἔγγιον ἀπὸ τοῦ Σκοποῦ τῇ πόλει παραστρατο-
πεδεύσασθαι προαιρούμενος πρὸς μὲν τοὺς ἐκτρέχοντας ἔστησεν
ἐπιλέξας ἱππέων τε καὶ πεζῶν ὅσους ἀρκέσειν ὑπελάμβανεν, τῇ δ'
ὅλῃ δυνάμει προσέταξεν ἐξομαλίζειν τὸ μέχρι τοῦ τείχους διάστημα.

PAMLVRC Lat Hegesippus V 4 p. 285. Zonaras I p. 527.

1 συναυτῶ PAC κρυπτοῖς] *sub ueste latentibus* Lat ἐνσκευάσας] L συσκευάσασ PAMVRC 2 ὧν — 3 ἱερόν] *quorum plerique de industria ingressi erant occulte inter eos fani occupandi gratia submittit* Lat σποδῆσ C 3 δὲ VR 4 ἀπορίψαντεσ L 5 ἔξωθεν L 6 οἰομένων] οἰηθέντων L εἶναι] εἶναι δὲ L δὲ om. L 7 τὸ] τοῦ LC ἔτι] ἐπὶ L 8 καὶ] *et alii* Lat 9 δὲ VRC πρὸς] ἐπὶ L τῷ] τὸ R 11 ἀναίδην LV[1]R 12 ἀντιστασιά·| στὰσ A 13 τῳ] Destinon τῶ PAL τινὶ VRC, om. M πάλαι] πάλαι τινὶ M 14 ὡς] MCLat, om. PALVR ζηλωτ·σ, η ex ή corr. L ἀνήγετο] ἐνήγετο PAM ἀνελέγετο VRC *ducebatur* Lat, quare ἤγετο fort. scribendum 15 ἀναιτίουσ, ἀν i. marg. suppl. R 16 προέλθόντασ (ε superscr.) A προσελθόντασ VC διήεσαν M τὸ] τῶ A ἐνδοτέρω AVRC fort. recte ἱερῶ C 17 κατεθάρουν C 18 τριμερὶσ PA 20 ἔγγιον] ἀντίοσ L i. marg. ιβ' C παραστρατοπεδεύσασθαι τῇ πόλει tr. L 22 τε om. L δὲ VRC 23 ὅλῃ] ἄλλῃ uertit Lat ἐξομαλίσαι Zon

καταβληθέντος δὲ παντὸς ἕρκους καὶ περιφράγματος, ὅσα κήπων 107
προανεστήσαντο καὶ δένδρων οἱ οἰκήτορες, ὕλης τε ἡμέρου τῆς μεταξὺ
πάσης ἐκκοπείσης ἀνεπλήσθη μὲν τὰ κοῖλα καὶ χαραδρώδη τοῦ
τόπου, τὰς δὲ πετρώδεις ἐξοχὰς σιδήρῳ κατεργαζόμενοι χθαμαλὸν 108
ἐποίουν πάντα τὸν τόπον ἀπὸ τοῦ Σκοποῦ μέχρι τῶν Ἡρώδου μνη-
μείων, ἃ προσέχει τῇ τῶν ὄφεων ἐπικαλουμένῃ κολυμβήθρᾳ.

3. Καὶ κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἐνέδραν οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ τῶν 109
Ῥωμαίων συσκευάζονται τοιάνδε. τῶν στασιαστῶν οἱ τολμηροὶ 110
προελθόντες ἔξω τῶν Γυναικείων καλουμένων πύργων, ὡς ἐκβε-
βλημένοι δῆθεν ὑπὸ τῶν εἰρηνικὰ φρονούντων καὶ δεδοικότες τὴν
τῶν Ῥωμαίων ἔφοδον ἀνειλοῦντο καὶ παρ' ἀλλήλους ὑπέπτησσον.
οἱ δὲ διαστάντες ἐπὶ τοῦ τείχους δῆμος εἶναι δοκῶν εἰρήνην ἐβόων 111
καὶ δεξιὰν ᾐτοῦντο καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἐκάλουν ἀνοίξειν ὑπισχνού-
μενοι τὰς πύλας· ἅμα δὲ ταῦτα κεκραγότες καὶ τοὺς σφετέρους
ἔβαλλον λίθοις ὡς ἀπελαύνοντες τῶν πυλῶν. κἀκεῖνοι βιάζεσθαι 112
τὰς εἰσόδους ὑπεκρίνοντο καὶ τοὺς ἔνδον ἱκετεύειν, συνεχῶς τε πρὸς
τοὺς Ῥωμαίους ὁρμήσαντας ἐπιστρεφόμενοι ταραττομένοις προσ-
εῴκεισαν. παρὰ μὲν οὖν τοῖς στρατιώταις τὸ πανοῦργον αὐτῶν 113
οὐκ ἐλείπετο πίστεως, ἀλλ' ὡς τοὺς μὲν ἐν χερσὶν ἔχοντες
ἑτοίμους πρὸς τιμωρίαν, τοὺς δὲ ἀνοίξειν τὴν πόλιν ἐλπίζοντες
ἐχώρουν ἐπὶ τὴν πρᾶξιν. Τίτῳ δὲ δι' ὑποψίας ἦν τὸ τῆς ἐπικλή- 114
σεως παράλογον· καὶ γὰρ πρὸ μιᾶς ἡμέρας προκαλούμενος αὐτοὺς
ἐπὶ συμβάσεις διὰ τοῦ Ἰωσήπου μέτριον οὐδὲν εὕρισκε· καὶ τότε
τοὺς στρατιώτας κατὰ χώραν μένειν ἐκέλευσεν. ἔφθασαν δέ τινες 115

PAMLVRCLatHegesippus V 6 p. 286. Zonaras I p. 527.

1 καταβληθέντος] καταληφθέντοσ Lips περιφραγμάτων L διαφράγματοσ P 2 δενδρώνων Destinon 3 ἐκκοπήσησ P χαραδρόδη P 4 πετρώδησ PA[1] 5 ἐποίουν — τῶν] om. R i. marg. suppl. Lips τόπον] χῶρον (ex χρόνον corr. V) LVCLips 6 ἃ — κολυμβήθρᾳ] (*monumenta*) *serpentium stagna continentia, quae colymbethra uocatur* Lat προσέχει] προσεῖχε (—εν L) LVRC τῇ · A καλουμένῃ Bekker 7 κατὰ, κα s. A κατὰ ταύτας] κατ' αὐτὰσ VR οἱ ἰουδαῖοι κατὰ τῶν ῥωμαίων ἐνέδραν tr. AMLVRC 8 οἱ] οἱ μὲν AMVRC τολμηρότατοι L τολμηρότεροι VRCZon *audacissimi* Lat 9 προσελθόντεσ L πύργων καλουμένων tr. L 11 ἀνειλοῦντο] ἐνειλοῦντο LC *ibidem uersabantur* Lat ἦσαν εἰλούμενοι Zon ἀλλήλοισ RC 12 δῆμος εἶναι δοκῶν] δῆμοσ δ' εἶναι ἐδόκει L *populumque se esse simulantes* Lat 13 τοὺς om. L 16 ὑπεκρίναντο VR 17 ὁρμήσαντεσ ALLat ταρατ · τομένοισ (eras. ο) A προσεώκεσαν AMVRC 18 οὖν om. P στρατιῶται A[1] 19 ἐπελείπετο L ἔλίπετο C ἔχοντες om. VRC 20 δ' C ἐλπίζοντεσ, εσ ex ασ corr. A 21 δι'] s. A om. R 23 ηὕρισκεν L 24 ἐκέλευσε P ἔφθασαν] φθάνουσι Dindorf

τῶν ἐπὶ τοῖς ἔργοις προτεταγμένων ἁρπάσαντες τὰ ὅπλα πρὸς τὰς
116 πύλας ἐκδραμεῖν. τούτοις οἱ μὲν ἐκβεβλῆσθαι δοκοῦντες τὸ πρῶτον
ὑπεχώρουν, ἐπεὶ δὲ μεταξὺ τῶν τῆς πύλης ἐγίνοντο πύργων, ἐκθέ-
117 οντες ἐκυκλοῦντό σφας καὶ προσέκειντο κατόπιν· οἱ δ' ἀπὸ τοῦ
τείχους πλῆθος χερμάδων καὶ βελῶν παντοίων ἄθρουν κατέχεαν,
118 ὡς συχνοὺς μὲν ἀνελεῖν, τρῶσαι δὲ πλείστους. ἦν γὰρ οὐ ῥᾴδιον
τοῦ τείχους διαφυγεῖν τῶν κατόπιν βιαζομένων, καὶ ἄλλως αἰδὼς
τῆς διαμαρτίας καὶ τῶν ἡγεμόνων δέος παρεκελεύετο τῷ πταίσματι
119 προσλιπαρεῖν. διὸ δὴ μέχρι πλείστου διαδορατιζόμενοι καὶ πολλὰς
ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων λαμβάνοντες πληγάς, ἀμέλει δ' οὐκ ἐλάττους
ἀντιδιδόντες, τέλος ἀνωθοῦσι τοὺς κυκλωσαμένους· ὑποχωροῦσι δ'
αὐτοῖς οἱ Ἰουδαῖοι καὶ μέχρι τῶν Ἑλένης μνημείων εἵποντο βάλ-
λοντες.
120 4. Ἔπειθ' οἱ μὲν ἀπειροκάλως ἐξυβρίζοντες εἰς τὴν τύχην ἔσκω-
πτόν τε τοὺς Ῥωμαίους δελεασθέντας ἀπάτῃ καὶ τοὺς θυρεοὺς
121 ἀνασείοντες ἐσκίρτων καὶ μετὰ χαρᾶς ἀνεβόων. τοὺς δὲ στρατιώ-
τας ἀπειλή τε τῶν ταξιάρχων καὶ χαλεπαίνων Καῖσαρ τούτοις ἐξε-
δέχετο, φάσκων ὡς Ἰουδαῖοι μέν, οἷς ἀπόνοια μόνη στρατηγεῖ, πάντα
μετὰ προνοίας πράττουσι καὶ σκέψεως ἐπιβουλάς τε συντάσσοντες
καὶ λόχους, ἕπεται δ' αὐτῶν ταῖς ἐνέδραις καὶ τύχη διὰ τὸ πειθή-
122 νιον καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιάν τε καὶ πίστιν· Ῥωμαῖοι δέ,
οἷς δι' εὐταξίαν καὶ τὸ πρὸς τοὺς ἡγεμόνας εὐπειθὲς ἀεὶ δουλεύει
καὶ τύχη, νῦν ὑπὸ τῶν ἐναντίων πταίουσι καὶ διὰ χειρῶν ἀκρασίαν
ἁλίσκονται, τὸ πάντων αἴσχιστον, ἀστρατήγητοι μαχόμενοι παρόντος

PAMLVRC Lat Hegesippus V 6 p. 286. Zonaras I p. 527. Suidas s. *ἀκρασία*.

1 *προτεταγμένων*] ed. pr. *προστεταγμένων* PAMVRC *προστεταγμένοι* L *adpositi* Lat 2 *τούτουσ* R 3 *τῶν* ex *τοῦ* corr. A *πύλης*] *πόλεωσ* L *portae* Lat *ἐγένοντο* MLRC Zon 4 *σφὰσ* PA *σφᾶσ* MLVRC *δὲ* VR 5 *παντοίων βελῶν* tr. C *ἄθρουν* L *ἀθροῦν* (*ἁ*-R) VR 6 *ὥστε* LVRC *μὲν* om. PAM *πλείους* Zon 7 *διαφυγεῖν*] *καταφυγεῖν* VRC *diffugere* Lat *διεκφυγεῖν* Niese *κατόπι* A¹ *αἰδὼς* — 8 *δέος*] *pudor quia rectores peccauerint itemque metus* Lat 8 *καὶ τῶν ἡγεμόνων*] M et ex corr. A *τῶν ἡγεμόνων καὶ* PA¹LVRCLat *τῷ* om. L 10 *δὲ* VR *ἔλαττον* P 11 *δὲ* VR 12 *καὶ* om. AMVRLat fort. recte *ἐλένησ* PALV 14 *ἔπειτα* VRC *ἀπειροκάλως ἐξυβρίζοντες*] *ἄπειροι καλῶσ ἐξύβριζον* L *insolenter* (*fortunae*) *maledicentes* Lat *ἔσκοπτον* R 15 *δελεασθέντεσ* C *ὡς δελεασθέντας* Destinon *θυραιοὺσ* PA 16 *τοὺς δὲ* — 18 *ὡς*] *milites autem interminatio principum et caesar iratus huiusmodi oratione corripuit* Lat 17 *ταξιαρχῶν* (ξ i. ras. C) LVRC *τούτοις*] *τούτουσ* A, om. ed. pr. 18 *φάσκων* om. L *φάσκων ὡς* om. VRC *οἷς*] *ὧν* (sic) L 20 *δὲ* PVRC *πειθίνιον* C 21 *ῥωμαίοισ* L 22 *εὐπιθὲσ* A *ἀεὶ* om. Lat 23 *νῦν*] *νῦν δ'* PA *νῦν δὲ* VR *διὰ* — 24 *ἁλίσκονται* habet Suidas

Καίσαρος. ἦ μεγάλα μὲν στενάξειν ἔφη τοὺς τῆς στρατείας νόμους, 123
μεγάλα δὲ αὐτοῦ τὸν πατέρα τήνδε τὴν πληγὴν πυθόμενον, εἴ γε 124
ὁ μὲν ἐν πολέμοις γηράσας οὐδέποτ' ἔπταισεν οὕτως, οἱ νόμοι δ' ἀεὶ καὶ τοὺς βραχύ τι τῆς τάξεως παρακινήσαντας θανάτῳ κολάζουσιν, νῦν δ' ὅλην στρατιὰν ἑωράκασι λιποτάκτην. γνώσεσθαί γε 125
μὴν αὐτίκα τοὺς ἀπαυθαδισαμένους, ὅτι καὶ τὸ νικᾶν παρὰ Ῥωμαίοις δίχα παραγγέλματος ἀδοξεῖται. τοιαῦτα διατεινάμενος πρὸς 126
τοὺς ἡγεμόνας δῆλος ἦν κατὰ πάντων χρήσεσθαι τῷ νόμῳ. καὶ οἱ μὲν παρεῖσαν τὰς ψυχὰς ὡς ὅσον οὔπω τεθνηξόμενοι δικαίως, περιχυθέντα δὲ τὰ τάγματα τῷ Τίτῳ περὶ τῶν συστρατιωτῶν ἱκέ- 127
τευε καὶ τὴν ὀλίγων προπέτειαν χαρίσασθαι τῇ πάντων εὐπειθείᾳ κατηντιβόλουν· ἀναλήψεσθαι γὰρ τὸ παρὸν πταῖσμα ταῖς εἰς τὸ μέλλον ἀρεταῖς.

5. Πείθεται Καῖσαρ ἅμα ταῖς τε ἱκεσίαις καὶ τῷ συμφέροντι· 128
τὴν μὲν γὰρ καθ' ἑνὸς τιμωρίαν ᾤετο χρῆναι μέχρις ἔργου προκόπτειν, τὴν δ' ἐπὶ πλήθους μέχρι λόγου. τοῖς μὲν οὖν στρατιώταις 129
διηλλάττετο πολλὰ νουθετήσας αὖθις εἶναι φρονιμωτέρους, αὐτὸς δ' ὅπως ἀμυνεῖται τὴν Ἰουδαίων ἐπιβουλὴν ἐσκόπει. τέσσαρσι δ' 130
ἡμέραις ἐξισωθέντος τοῦ μέχρι τῶν τειχῶν διαστήματος, βουλόμενος μετὰ ἀσφαλείας τάς τε ἀποσκευὰς καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος παράγειν τὸ καρτερώτατον τῆς δυνάμεως ἀντιπαρεξέτεινεν τῷ τείχει κατὰ τὸ

PAMLVRCLat Hegesippus V 7 p. 287. Zonaras I p. 527. Suidas s. ἀδοξεῖται.

1 ἦ] ὡσ VR ἔφη στενάξειν tr. L στενάζειν R στρατιᾶσ VRC 2 δ' LC αὐτοῦ Bekker τήνδε τὴν, δ ex τ corr., τὴν s. V ποιθόμενον R 3 ἐν τοῖσ πολέμοισ M οὐδέποτε PLVRC δὲ VR 4 ἀεὶ] *cum* (h. e. εἰ) Lat 5 δ'] δὲ VR, om. L Lat λιποτάκτϊν ex λιποτακτεῖν corr. A λειποτάκτιν M λειποτακτεῖν LVRC *deseruisse* Lat γνώσεσθε PV 6 μὴν δ' αὐτίκα L ὑπαυθαδισαμένουσ PAV[1] ὑπαυθαδιασαμένουσ RV[2] ἀπαυθαδιασαμένουσ C τὸ — 7 ἀδοξεῖται habet Suidas s. ἀδοξεῖται 7 δίχα] ἄνευ Suid ἀδοξεῖται γὰρ Suid 8 χρήσεσθαι] Destinon χρήσασθαι PL χρῆσθαι AMVRC (*quod*) *erat usurus* Lat 9 παρεῖσαν] παρῆσαν ML παρείθησαν (εί ex έ corr. C) VRC ψυχὰσ ὡσ ex ψυχὰσ corr. M οὔπω] οὐδέπω AMVRC οὐδεπώποτε L 10 συστρατιωτῶν] στρατιωτῶν MC ἱκέτευε] ἐκέλευε VR 11 ὀλίγον L ὀλίγην VR 12 κατηντιβό·λουν, eras. ν A γὰρ] γὰρ αὐτοὺσ AMLVRC 14 ταῖσ, αῖσ i. ras. A τε om. P ἱκετείαισ L 15 ᾤετο] PAMCLat ὡστὸ LVR χρῆναι] κρῖναι C 16 δὲ VRC πλῆθουσ, υ ex corr. A 17 διηλάττετο PRC φρονημωτέρουσ AR 18 δὲ LVRC ἀμυνεῖται] i. ras. A ἀμύνηται PL τὴν ἰουδαίων, litt. τὴν ἰο i. ras. maiore A τέσσαρσι δ'] τέσσαρσίν τε L τέσσαρσι δὲ VR 19 ἐξισοθέντοσ A 20 μετ' VR παραγαγεῖν MLVRC 21 δυνάμεως] δυνάμεωσ ἀντιπαραγαγεῖν C κατὰ — 452,1 ἑσπέραν] *a septentrionali tractu in occiduum* Lat

βόρειον κλίμα καὶ πρὸς ἑσπέραν ἐφ᾿ ἑπτὰ βαθύνας τὴν φάλαγγα,
131 *τῶν τε πεζῶν προτεταγμένων καὶ κατόπιν τῶν ἱππέων, τριστοίχων*
132 *ἑκατέρων, ἕβδομοι κατὰ μέσον εἱστήκεσαν οἱ τοξόται. τοσούτῳ δὲ*
στίφει πεφραγμένων Ἰουδαίοις τῶν ἐκδρομῶν τά τε ὑποζύγια τῶν
133 *τριῶν ταγμάτων καὶ ἡ πληθὺς ἀδεῶς παρώδευσεν. αὐτὸς μὲν οὖν*
Τίτος ἀπέχων ὅσον εἰς σταδίους δύο τοῦ τείχους κατὰ τὸ γωνιαῖον
αὐτοῦ μέρος ἀντικρὺ τοῦ καλουμένου Ψηφίνου πύργου στρατοπε-
δεύεται, πρὸς ὃν ὁ κύκλος τοῦ τείχους ἀπ᾿ ἄρκτων καθήκων ἀνα-
134 *κάμπτει πρὸς δύσιν· ἡ δ᾿ ἑτέρα μοῖρα τῆς στρατιᾶς κατὰ τὸν Ἱπ-*
πικὸν προσαγορευθέντα πύργον τειχίζεται διεστῶσα τῆς πόλεως
135 *ὁμοίως δύο σταδίους. τὸ μέντοι δέκατον τάγμα κατὰ χώραν ἐπὶ*
τοῦ Ἐλαιῶν ὄρους ἔμενε.
136 IV. 1. *Τρισὶ δ᾿ ὠχυρωμένη τείχεσιν ἡ πόλις καθ᾿ ἣν μὴ ταῖς*
ἀβάτοις φάραγξι κεκύκλωτο, ταύτῃ γὰρ εἷς ἦν περίβολος, αὐτὴ μὲν
ὑπὲρ δύο λόφων ἀντιπρόσωπος ἔκτιστο μέσῃ φάραγγι διῃρημένων,
137 *εἰς ἣν ἐπάλληλοι κατέληγον αἱ οἰκίαι. τῶν δὲ λόφων ὁ μὲν τὴν*
ἄνω πόλιν ἔχων ὑψηλότερός τε πολλῷ καὶ τὸ μῆκος ἰθύτερος ἦν·
διὰ γοῦν τὴν ὀχυρότητα φρούριον μὲν ὑπὸ Δαυίδου τοῦ βασιλέως
ἐκαλεῖτο, πατὴρ Σολομῶνος ἦν οὗτος τοῦ τὸν πρῶτον ναὸν κτί-
σαντος, ἡ ἄνω δὲ ἀγορὰ πρὸς ἡμῶν· ἅτερος δὲ ὁ καλούμενος Ἄκρα
138 *καὶ τὴν κάτω πόλιν ὑφεστὼς ἀμφίκυρτος. τούτου δ᾿ ἄντικρυς τρίτος*

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 528.

1 *ἑσπέραν*] *τὸ ἑσπέριον* L *ἐφ᾿ ἑπτὰ βαθύνας τὴν φάλαγγα*] *septenos per ordinem — altius ualle depressa* Lat *τὴν φάραγγα* MLat 2 *τε*] *δὲ* L *τρίστοιχον* PA *τριστοιχῶν* L 3 *ἕβδομοι — τοξόται*] *cum singuli septenos ordines haberent semoti stabant sagittarii* Lat *ἕβδομοι δὲ κατὰ* M *μέσουσ* L *εἱστήκεισαν* (*εἰ*- AC) AVRC 4 *πεφραγμένων*] PAMVRCZon *περιπεφραγμένων* L *circumclusis* Lat 5 *καὶ* om. PA *παρόδευσεν* P 6 *ὅσον εἰς*] om. L *ὅσον* M *ὅσον εἰ* R *prope* Lat 7 *ἄντικρυσ* PAMLV *ἀντικρὺσ* R *ψηφίνου καλουμένου* tr. VRC 8 *ἀπ᾿ ἄρκτων*] Destinon *ἀπάρκτον* P *ἀπ᾿ ἄρκτου* (*κτου* i. ras. A) AML *πρὸσ ἄρκτον* VRC *ex aquilone* Lat *καθῆκον* P 9 *δὲ* LVRC 10 *διεστῶτασ* C 11 *κατὰ χώραν* u. 12 post *ὄρους* tr. A *ἐπὶ — 12 ὄρους*] *in eleonos monte* Lat 12 *ὄρους*] *καλουμένου* (*καλουμένω* C) *ὄρουσ* PAMVRC *ἔμεινε* C 13 i. marg. *ιγ´* C *δὲ* VRC *ὀχυρωμένη·* C *καθ᾿ ἣν*] *καθὰ* LVRC 14 *φάραγξι κεκύκλωτο*] M et ex corr. A *φάραγξιν* (*φάραξιν* A[1]) *ἐκύκλωτο* PA[1]VRC *φάραγξιν ἐκυκλοῦτο* L *αὐτὴ*] *αὕτη* PAMC 15 *ὑπὲρ*] *ὑπὸ* L 17 *τε*] *δὲ* VR *ἰθύντεροσ* L *ἦν*] *est* Lat 18 *Δαυίδου*] *δᾱδ* PAMLV *δαβίδ* R *dauid* (abl.) Lat hic et infra *βασιλέως*] *πάλαι βασιλέωσ* LLat 19 *σολομῶντοσ* L *σολόμωνοσ* C *salomonis* Lat ut adsolet *τὸν πρῶτον*] *πρώτου τὸν* AMLVRC Lat *ναὸν*] *νεὼν* VRC 20 *ἡ — 21 ἀμφίκυρτος* om. R i. marg. suppl. Lips *δ᾿* C *πρὸς ἡμῶν*] *a nobis fabricatum est* Lat *ἅτερος*] *ἕτεροσ* L 21 *δὲ* VR *ἀντικρὺσ* R *ἀντικρὺ* C

ἦν λόφος, ταπεινότερός τε φύσει τῆς Ἄκρας καὶ πλατείᾳ φάραγγι
διειργόμενος ἄλλῃ πρότερον. αὖθίς γε μὴν καθ᾽ οὓς οἱ Ἀσαμω- 139
ναῖοι χρόνους ἐβασίλευον τήν τε φάραγγα ἔχωσαν συνάψαι βουλό-
μενοι τῷ ἱερῷ τὴν πόλιν καὶ τῆς Ἄκρας κατεργασάμενοι τὸ ὕψος
ἐποίησαν χθαμαλώτερον, ὡς ὑπερφαίνοιτο καὶ ταύτῃ τὸ ἱερόν. ἡ 140
δὲ τῶν τυροποιῶν προσαγορευομένη φάραγξ, ἣν ἔφαμεν τόν τε τῆς
ἄνω πόλεως καὶ τὸν κάτω λόφον διαστέλλειν, καθήκει μέχρι Σι-
λωᾶς· οὕτω γὰρ τὴν πηγὴν γλυκεῖάν τε καὶ πολλὴν οὖσαν ἐκαλοῦμεν.
ἔξωθεν δ᾽ οἱ τῆς πόλεως δύο λόφοι βαθείαις φάραγξιν περιείχοντο, 141
καὶ διὰ τοὺς ἑκατέρωθεν κρημνοὺς προσιτὸν οὐδαμόθεν ἦν.

2. Τῶν δὲ τριῶν τειχῶν τὸ μὲν ἀρχαῖον διά τε τὰς φάραγγας 142
καὶ τὸν ὑπὲρ τούτων λόφον, ἐφ᾽ οὗ κατεσκεύαστο, δυσάλωτον ἦν·
πρὸς δὲ τῷ πλεονεκτήματι τοῦ τόπου καὶ καρτερῶς ἐδεδόμητο, 143
Δαυίδου τε καὶ Σολομῶνος, ἔτι δὲ τῶν μεταξὺ τούτων βασιλέων
φιλοτιμηθέντων περὶ τὸ ἔργον. ἀρχόμενον δὲ κατὰ βορρᾶν ἀπὸ 144
τοῦ Ἱππικοῦ καλουμένου πύργου καὶ διατεῖνον ἐπὶ τὸν ξυστόν,
ἔπειτα τῇ βουλῇ συνάπτον ἐπὶ τὴν ἑσπέριον τοῦ ἱεροῦ στοὰν ἀπηρ-
τίζετο. κατὰ θάτερα δὲ πρὸς δύσιν, ἀπὸ ταὐτοῦ μὲν ἀρχόμενον, 145
διὰ δὲ τοῦ Βησοῦ καλουμένου χώρου κατατεῖνον ἐπὶ τὴν Ἐσσηνῶν
πύλην, κἄπειτα πρὸς νότον ὑπὲρ τὴν Σιλωὰν ἐπιστρέφον πηγήν,
ἔνθεν τε πάλιν ἐκκλίνον πρὸς ἀνατολὴν ἐπὶ τὴν Σολομῶνος κολυμ-
βήθραν καὶ διῆκον μέχρι χώρου τινός, ὃν καλοῦσιν Ὀφλάς, τῇ πρὸς

PAMLVRCLat

1 πλατεῖα LR[1] 2 οἱ om. L 3 ἔχωσαν] ἔχων L 4 τὴν] τήν τε L 5 ἐποίησαν, οι s. C ταύτῃ] ταύτησ C fort. recte *ex ea* Lat 6 πυροποιῶν A 7 κάτω, ω ex ου corr. A σιλώασ PAM σιλωὰμ L *siloam* (accus.) Lat 8 οὕτωσ L καὶ πολλὴν s. P 9 δὲ VR 10 ἑκατέροθεν R προσητόν MC 12 δυσάλωτοσ L 13 ἐδεδώμητο A ἐνδεδώμητο PL ἐνδεδόμητο VR 14 δᾱδ PAL δαβίδ VR ὑπὸ τοῦ δᾱδ M *dauid* (gen.) Lat τε om. M σολωμῶν P σολομῶνοσ, λο ex λω corr. A σολομῶντοσ LVR σολόμωνοσ C τοῦ σολομῶνοσ M 15 ἀρχομένου P βορέαν L 16 διατείνων C ξυστὸν] ξυστὸν καλούμενον M ξύστον (ξυστὸν VRC) λεγόμενον LVRC *quae dicitur xystos* Lat 17 συνάπτων PLC ἀπηρτίζετο, η ex α corr. A 18 κατὰ] καὶ κατὰ C θάτερον L ταὐτοῦ] τούτου L τοῦ αὐτοῦ MVRC (*ex*) *eodem loco* Lat ἀρχόμενον] ἀρχόμενον πύργον VR ἀρχομενου πύργου C ἀρχόμενον χωρίον ex Lat et cod. Big. Hudson 19 Βησοῦ] βηθσὼ MVR βηθσῶ LC (*qui uocatur*) *betiso* Lat χώρου] χωρίου LC 20 πύλιν C καὶ ἔπειτα VR ὑπὲρ] ἐπιτὴν ὑπὲρ L σιλώαν A σιλωὰμ LR *siloam* (accus.) Lat ἐπιστρέφων PC 21 τε] om. P ex θε corr. A ἐκκλίνων PARC σολομῶντοσ L σολώμωνοσ C 22 διῆκον] διήκει L *pertinens* Lat χώρου, χ i. ras. P ὀφλᾶσ MVRC ὀφλὰμ L *oflan* (accus.) Lat Ὀφλάν Hudson; cf. infra § 254. II 448. VI 354 τῇ] σὺν τῇ L

146 ἀνατολὴν στοᾷ τοῦ ἱεροῦ συνῆπτε. τὸ δὲ δεύτερον τὴν μὲν ἀρχὴν
ἀπὸ πύλης εἶχεν, ἣν Γενὰθ ἐκάλουν τοῦ πρώτου τείχους οὖσαν,
κυκλούμενον δὲ τὸ προσάρκτιον κλίμα μόνον ἀνῄει μέχρι τῆς Ἀν-
147 τωνίας. τῷ τρίτῳ δ' ἀρχὴ ἦν ὁ Ἱππικὸς πύργος, ὅθεν μέχρι τοῦ
βορείου κλίματος κατατεῖνον ἐπὶ τὸν Ψήφινον πύργον, ἔπειτα καθ-
ῆκον ἀντικρὺ τῶν Ἑλένης μνημείων, Ἀδιαβηνὴ βασιλὶς ἦν αὕτη
Ἰζάτου βασιλέως θυγάτηρ, καὶ διὰ σπηλαίων βασιλικῶν μηκυνό-
μενον ἐκάμπτετο μὲν γωνιαίῳ πύργῳ κατὰ τὸ τοῦ Γναφέως προσα-
γορευόμενον μνῆμα, τῷ δ' ἀρχαίῳ περιβόλῳ συνάπτον εἰς τὴν Κε-
148 δρῶνα καλουμένην φάραγγα κατέληγεν. τοῦτο τῇ προσκτισθείσῃ
πόλει περιέθηκεν Ἀγρίππας, ἥπερ ἦν πᾶσα γυμνή· πλήθει γὰρ
149 ὑπερχεομένη κατὰ μικρὸν ἐξεῖρπε τῶν περιβόλων. καὶ τοῦ ἱεροῦ
τὰ προσάρκτια πρὸς τῷ λόφῳ συμπολίζοντες ἐπ' οὐκ ὀλίγον προ-
ῆλθον καὶ τέταρτον περιοικηθῆναι λόφον, ὃς καλεῖται Βεζεθά,
κείμενος μὲν ἀντικρὺ τῆς Ἀντωνίας, ἀποτεμνόμενος δὲ ὀρύγματι
150 βαθεῖ· διεταφρεύθη γὰρ ἐπίτηδες, ὡς μὴ τῷ λόφῳ συνάπτοντες
οἱ θεμέλιοι τῆς Ἀντωνίας εὐπρόσιτοί τε εἶεν καὶ ἧττον ὑψηλοί·
151 διὸ δὴ καὶ πλεῖστον ὕψος τοῖς πύργοις προσεδίδου τὸ βάθος τῆς
τάφρου. ἐκλήθη δ' ἐπιχωρίως Βεζεθὰ τὸ νεόκτιστον μέρος, ὃ μεθερ-
152 μηνευόμενον Ἑλλάδι γλώσσῃ καινὴ λέγοιτ' ἂν πόλις. δεομένων οὖν
τῶν ταύτῃ σκέπης ὁ πατὴρ τοῦ νῦν βασιλέως καὶ ὁμώνυμος Ἀγρίπ-
πας ἄρχεται μὲν οὗ προείπομεν τείχους, δείσας δὲ Κλαύδιον Καί-

PAMLVRCLat

1 τοῦ ἱεροῦ στοᾷ tr. L 2 Γενὰθ] γεννὰθ AMVR γενναθὴν L *gennethan* (acc.) Lat τοῦ — τείχους] τοῦ τείχουσ τοῦ πρώτου L 3 κυκλουμένην PA προσάρκτιον] πρὸσ ἀρκτικὸν L ἀνείη PA ἀνίει VRC 4 δὲ VR ἀρχὴ ἦν] ἦν ἀρχὴ VRC *principium dabat* Lat; ἦν suspectum ὅθεν] ὅθεν καὶ P 5 βορείου] *beroë* Lat κατατείνων C Ψήφινον] *sefinam* (*turrim*) Lat ἔπιτα C 6 ἄντικρυσ L ἑλένησ AC ἀδιαβινὴ P αὕτη] αὐτῇ C, om. L 7 Ἰζάτου] ἰαζὰ τοῦ PAM ἀζᾶ τοῦ L ἴζᾶ τοῦ V ἰζᾶ τοῦ R ἰζᾶ τοῦ C *azitae* Lat; cf. IV 567. VI 356 (6, 4) θυγάτηρ] μήτηρ Hudson; Helena et uxor et soror erat Monobazi, ex quo Izaten peperit. uidetur igitur etiam patri eius Izati nomen fuisse; cf. Antiq. Iud. XX 17sq. 8 κναφέωσ LR 9 δὲ AMVR περιβόλῳ συνάπτον] περισυνάπτων P περισυνάπτον A *cum* (*uetere autem*) *ambitu iunctus* Lat παρασυνάπτον Destinon συνάπτων LVRC 10 κατέληγε MVRC προκτισθείσῃ A 11 ἥ·περ (eras. ν) V 12 ὑπερεχομένη L *exuberans* Lat ἐξήρπε P ἐξῆρπτε C 14 καὶ — λόφον] *quin et quartus collis incolebatur* Lat καὶ] ὡσ καὶ M ὃς] ὃ L Βεζεθὰ] βεζεθᾶ V ἀβισσαθή L *abisathe* Lat 15 ἄντικρυσ L δ' C 16 διετραφεύθη L ὡς — 17 ὑψηλοί] *ne antoniae fundamentis colli adhaerentibus et accessui facilis sit et minus editus* Lat 17 εἶεν] ἦεν C 18 δὴ om. M 19 δὲ VR Βεζεθὰ] βεζεθᾶ V βεζεθανὰ L *zebethana* Lat 21 τῶν ταύτῃ] ταύτησ PA τῶν ἐν αὐτῇ L *eius partis incolis* Lat ταύτης τῆς Destinon 22 οὗ] *ita ut* Lat προείπαμεν L

σαρα, μὴ τὸ μέγεθος τῆς κατασκευῆς ἐπὶ νεωτερισμῷ πραγμάτων ὑπονοήσῃ καὶ στάσεως, παύεται θεμελίους μόνον βαλόμενος. καὶ 153 γὰρ οὐδ᾽ ἂν ἦν ἁλώσιμος ἡ πόλις, εἰ προύκοπτε τὸ τεῖχος ὡς ἤρξατο· λίθοις μὲν γὰρ εἰκοσαπήχεσι τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος δεκαπήχεσι συνηρμόζετο μήθ᾽ ὑπορυγῆναι σιδήρῳ ῥᾳδίως μήθ᾽ ὑπ᾽ ὀργάνοις διασεισθῆναι δυνάμενον, δέκα δὲ πήχεις αὐτῷ καὶ τὸ τεῖχος 154 ἐπλατύνετο, καὶ τὸ ὕψος πλεῖον μὲν ἄν, ὡς εἰκός, ἔσχε μὴ διακωλυθείσης τῆς τοῦ καταρξαμένου φιλοτιμίας. αὖθις δὲ καίτοι μετὰ 155 σπουδῆς ἐγειρόμενον ὑπὸ Ἰουδαίων εἰς εἴκοσι πήχεις ἀνέστη, καὶ διπήχεις μὲν τὰς ἐπάλξεις, τριπήχεις δὲ τοὺς προμαχῶνας εἶχεν, ὡς τὸ πᾶν ὕψος εἰς εἰκοσιπέντε πήχεις ἀνατετάσθαι.

3. Τοῦ δὲ τείχους ὑπερεῖχον οἱ πύργοι πήχεις εἴκοσι μὲν εἰς 156 εὖρος, εἴκοσι δὲ εἰς ὕψος, τετράγωνοί τε καὶ πλήρεις ὥσπερ αὐτὸ τὸ τεῖχος ὄντες· ἥ γε μὴν ἁρμονία καὶ τὸ κάλλος τῶν λίθων οὐδὲν ἀπέδει ναοῦ. μετὰ δὲ τὸ ναστὸν ὕψος τῶν πύργων, ὅπερ ἦν εἰκο- 157 σάπηχυ, πολυτελεῖς ἦσαν οἶκοι, καὶ καθύπερθεν ὑπερῷα, δεξαμεναί τε πρὸς τὰς τῶν ὑετῶν ὑποδοχάς, ἕλικές τε καὶ πλατεῖαι καθ᾽ ἕκαστον ἄνοδοι. τοιούτους μὲν οὖν πύργους τὸ τρίτον τεῖχος εἶχεν 158 ἐνενήκοντα, τὰ μεταπύργια δὲ τούτων ἀνὰ πήχεις διακοσίους· τὸ δ᾽ αὖ μέσον εἰς τέσσαρας καὶ δέκα πύργους, τὸ δ᾽ ἀρχαῖον εἰς ἑξήκοντα μεμέριστο. τῆς πόλεως δ᾽ ὁ πᾶς κύκλος σταδίων ἦν 159

PAMLVRCLat

2 ὑπονοήσει PARC ὑπονοήσῃ, σῃ i. ras. m. 2 V στάσει Destinon βαλλόμενοσ LC 3 ἁλώσιμοσ ἦν tr. P ἁλόσιμοσ R προέκοπτε L 4 λίθοις — 5 συνηρμόζετο] *saxa enim uiginti cubitis longa et decem lata contexebantur* Lat γὰρ] γε VRC εἰκοσαπήχεσι, α ex ι corr. M εἴκοσι πήχεσιν sic L δέκα πήχεσιν LV 5 συνηρμόζοντο L μήθ᾽ ὑπ᾽ ὀργάνοις] μήτ᾽ ὀργάνω L *neque machinis* Lat 6 δυναμένοισ VRCLat δέκα — 7 ἐπλατύνετο] *hisque murus dilatabatur* Lat δέκα δὲ πήχεις] δέκα πήχεσιν L δέκα πήχεισ VC δεκαπήχεισ R δὲ] δ᾽ ἐπὶ Destinon αὐτῷ καὶ] P αὐτὸ καὶ A αὐτῶ M αὐτὸ LVRC αὐτίκα Destinon 7 πλέον L 9 ὑπὸ ἰουδαίων ἐγειρόμενον tr. L εἰς] ὡσ εἰσ (εἷσ A[1]) A ὡσ L 10 ἐπάλξεισ, ξ ex ζ corr. uid. L εἶχε| P 11 εἰς om. L 13 δ᾽ C αὐτὸ τὸ τεῖχος] αὐτοτεῖχοσ PA *ipse murus* Lat αὐτοὶ τεῖχος coniecerit aliquis 14 ἁρμονίαν V[1] 16 δεξάμεναί VRC 17 τὰ·σ V υἱετῶν C ἕλικες — 18 ἄνοδοι] *tortuosi latique singulorum ascensus* Lat ἕλικές τε καὶ πλατεῖαι] ex Lat Destinon ἕλικέσ τε πλατεῖαι καὶ PAM ἐκεῖ πλεῖσται καὶ πλατεῖαι LVRC 18 τοιούτοισ C οὖν om. ML πύργοισ C 19 ἀνὰ πήχεις] ἀναπήχεισ PAL ἀναπήχει R[1] διακοσίασ L 20 δ᾽ αὖ] δὲ αὖ VR *uero* Lat τεσσαρεσκέδεκα V τεσσαρεσκαίδεκα RC δὲ VR 21 δ᾽] δὲ VR, om. L *autem* Lat

τριακοντατριῶν. θαυμασίου δ' ὄντος ὅλου τοῦ τρίτου τείχους θαυ-
μασιώτερος ἀνεῖχε κατὰ γωνίαν βόρειός τε καὶ πρὸς δύσιν ὁ Ψή-
160 φινος πύργος, καθ' ὃν ἐστρατοπεδεύσατο Τίτος. ἐπὶ γὰρ ἑβδομή-
κοντα πήχεις ὑψηλὸς ὢν Ἀραβίαν τε ἀνίσχοντος ἡλίου παρεῖχεν
ἀφορᾶν καὶ μέχρι θαλάττης τὰ τῆς Ἑβραίων κληρουχίας ἔσχατα·
161 ὀκτάγωνος δὲ ἦν. τούτου δ' ἄντικρυς ὁ Ἱππικὸς καὶ παρ' αὐτὸν
δύο κατεσκευάσθησαν μὲν ὑφ' Ἡρώδου βασιλέως ἐν τῷ ἀρχαίῳ
τείχει, μέγεθος δὲ καὶ κάλλος ἦσαν καὶ ὀχυρότητα τῶν κατὰ τὴν
162 οἰκουμένην διάφοροι· πρὸς γὰρ τῷ φύσει μεγαλοψύχῳ καὶ τῇ περὶ
τὴν πόλιν φιλοτιμίᾳ τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἔργων ὁ βασιλεὺς πάθεσιν
οἰκείοις ἐχαρίζετο καὶ τρισὶ τοῖς ἡδίστοις προσώποις, ἀφ' ὧν ὠνό-
μασε τοὺς πύργους, ἀδελφῷ καὶ φίλῳ καὶ γυναικί, τὴν μνήμην
ἀνέθηκε, τὴν μὲν ὡς προειρήκαμεν κτείνας δι' ἔρωτα, τοὺς δὲ
163 ἀποβαλὼν ἐν πολέμῳ γενναίως ἀγωνισαμένους. ὁ μὲν οὖν Ἱππικὸς
ἀπὸ τοῦ φίλου προσαγορευθεὶς τετράγωνος μὲν ἦν, εὖρος δὲ καὶ
μῆκος εἰκοσιπέντε πηχῶν ἕκαστον καὶ ὕψος τριάκοντα, οὐδαμοῦ
164 διάκενος. ὑπὲρ δὲ τὸ πλῆρες καὶ ταῖς πέτραις συνηνωμένον εἰς
165 ἐκδοχὴν ὄμβρων εἰκοσάπηχυς λάκκος ἦν τὸ βάθος, ἐπάνω δὲ τούτου
δίστεγος οἶκος ἦν εἴκοσι καὶ πέντε πηχῶν τὸ ὕψος εἰς ποικίλα
τέγη διῃρημένος, ὑπὲρ ὃν τύρσεις μὲν διπήχεις προμαχῶνες δὲ
περιβέβληντο τριπήχεις, ὡς τὸ πᾶν ὕψος εἰς ὀγδοήκοντα πήχεις
166 συναριθμεῖσθαι. ὁ δὲ δεύτερος πύργος, ὃν ὠνόμασεν ἀπὸ τἀδελφοῦ
Φασάηλον, τὸ μὲν πλάτος καὶ τὸ μῆκος ἴσον εἶχεν, τεσσαράκοντα

PAMLVRCLat

1 τριάκοντα τριῶν R   δὲ LVR   ὄντωσ C   2 βόρειός] βορείου L   ψήφι·νοσ V   3 ἐστρατοπεδεύετο L   ἐπεὶ L   ἑβδομήκοντα] ὁ L   5 θαλάσσησ L   τὰ] καὶ τὰ LLat   ἐβραίων AC   6 ὀκταγώνιοσ L   δ' LC   τούτου] τοιούτου L   δὲ VR   ὁ om. L   παραυτὸν ex παρατὸν corr. A   7 κατεσκευάσθησαν μὲν] κατεσκευασμένοι L κατεσκευάσθησαν C *quas — aedificauerat* Lat   ὑφ'] ὑπ' R   8 δὲ] τε VRC et ut uid. Lat   ὀχυρότητι L   11 οἰκείοις] οἰκείοισ καὶ ἰδίοισ L   ἡδίστοις] ἰδίστοισ P   ὠνόμασε] ex ὀνομασαι corr. uid. V ἐπωνόμασε L   13 ἀνέθηκε] ἀνατιθεὶσ LLat   κτείνας] καὶ κτείνασ AL fort. recte   δ' LC   14 ἀποβαλὼν, ω ex λο corr. A   16 εἴκοσι καὶ πέντε LRC   ἕκαστοσ LVRC   οὐδαμοῦ] οὐδαμοῦ δὲ M καὶ οὐδαμοῦ L   17 πλῆρες] πληρέστατον L   συνηνωμένον] συνηνομένον P συνηνωμένοσ MC συνηνωμένων, ων in ον corr. uid. L   εἰς ἐκδοχὴν] εἰσδοχὴν M   18 τῶν ὄμβρων LC   δὲ] δὴ L   19 δίστεγος] διάστεγοσ P   ἦν] ἦν οὖν VR, om. L fort. recte   20 τέγη] PAMLat τε LVRC   προμαχῶνες — 21 τριπήχεις i. marg. suppl. R   21 πήχεισ ὀγδοήκοντα tr. L

23 εἶχεν] εἶχον A   τεσαράκοντα (σ suprascr.) A

πηχῶν ἕκαστον, ἐπὶ τεσσαράκοντα δ' αὐτοῦ τὸ ναστὸν ἦν ὕψος. ἐπάνω δὲ αὐτοῦ περιῄει στοὰ δεκάπηχυς τὸ ὕψος θωρακίοις τε 167 καὶ προβόλοις σκεπομένη. μέσην δὲ ὑπερῳκοδόμητο τὴν στοὰν 168 πύργος ἕτερος εἴς τε οἴκους πολυτελεῖς καὶ δὴ καὶ βαλανεῖον διῃρημένος, ὡς μηδὲν ἐνδέοι τῷ πύργῳ βασίλειον δοκεῖν. τὰ δ' ἄκρα τοῖς προμαχῶσι καὶ ταῖς τύρσεσιν † ἡ περιαυτοῦ κεκόσμητο. πηχῶν 169 δ' ἦν τὸ πᾶν ὕψος ὡς ἐνενήκοντα, καὶ τὸ μὲν σχῆμα παρεῴκει τῷ κατὰ τὴν Φάρον ἐκπυρσεύοντι τοῖς ἐπὶ Ἀλεξανδρείας πλέουσι, τῇ περιοχῇ δὲ πολὺ μείζων ἦν· τηνικαῦτά γε μὴν τυραννεῖον ἀπεδείχθη τοῦ Σίμωνος. ὁ δὲ τρίτος πύργος ἡ Μαριάμμη, τοῦτο γὰρ ἡ βασιλὶς ἐκαλεῖτο, μέχρι μὲν εἴκοσι πηχῶν ναστὸς ἦν, εἴκοσι δὲ πήχεις 170 εἰς εὖρος διέβαινε καὶ μῆκος ἴσον, πολυτελεστέραν δὲ καὶ ποικιλωτέραν τῶν ἄλλων τὴν οἴκησιν εἶχεν ἐπάνω, τοῦ βασιλέως οἰκεῖον 171 ὑπολαβόντος τὸν ἀπὸ γυναικὸς ὀνομασθέντα κεκοσμῆσθαι πλέον ἢ τοὺς ἀπ' ἀνδρῶν, ὥσπερ ἐκείνους τοῦ τῆς γυναικὸς ἰσχυροτέρους. τούτου τὸ πᾶν ὕψος πεντήκοντα καὶ πέντε πηχῶν ἦν.

4. Τηλικοῦτοι δ' ὄντες οἱ τρεῖς τὸ μέγεθος πολὺ μείζονες ἐφαίνοντο διὰ τὸν τόπον· αὐτό τε γὰρ τὸ ἀρχαῖον τεῖχος, ἐν ᾧ ἦσαν, 172 173 ἐφ' ὑψηλῷ λόφῳ δεδόμητο, καὶ τοῦ λόφου καθάπερ κορυφή τις ὑψηλοτέρα προανεῖχεν εἰς τριάκοντα πήχεις, ὑπὲρ ἣν οἱ πύργοι κείμενοι πολὺ δή τι τοῦ μετεώρου προσελάμβανον. θαυμάσιον δὲ 174 καὶ τῶν λίθων ἦν τὸ μέγεθος· οὐ γὰρ ἐξ εἰκαίας χερμάδος οὐδὲ φορητῶν ἀνθρώποις πετρῶν συνειστήκεσαν, λευκὴ δὲ μάρμαρος

PAMLVRC Lat

1 δ' αὐτοῦ — ὕψος] δὲ (δ' C) ἦν τὸ ναστὸν αὐτοῦ ὕψος PAMVRC *in pilae modum farta et solida eius altitudo surgebat* Lat τὸ ex τὸν corr. L 2 ἐπάνω — ὕψος] i. marg. suppl. P om. C i. ras. V ἐπάνω] ἐπάνωθεν L αὐτοῦ] τούτου L *hanc* Lat περιῄει] *erat* Lat στοὰ] ἡ στοὰ L δεκαπήχησ PR[1] δεκάπηχησ A δεκαπήχεισ V δεκαπήχισ ex corr. R θωρακείοισ V 3 σκεπομένη, η ex οι corr. A μέση L δ' LC τῆι στοᾶι L 4 πύργος] πῦργόσ τε L καὶ post δὴ om. L 5 ὡς — δοκεῖν] *ne quid regalis usus ei uideretur deesse* Lat τὰ δ' — 6 κεκόσμητο] *in summo autem propugnaculis minisque erat ornata* Lat δὲ VRC 6 τύρσεσιν ἡ περιαυτοῦ] PA τύρσεσι μᾶλλον ἤπερ ὁ πρὸ αὐτοῦ MLVRC 7 δ' ἦν] δὴ PAVRC τῷ] τὸ PAV[1]R 8 ἐπ' LVRC 9 περιοχεῖ P μεῖζον PLC 10 μαριάμη M 11 πηχῶν μὲν εἴκοσι tr. L haud male δὲ] τε Destinon πήχεις] πήχυσ C 12 εἰς om. C 13 οἰκεῖον] *proprium seque dignum* Lat 14 ὀνομασθέντα] ὠνομασθέντα πύργον C *appellata turris* Lat κεκοσμεῖσθαι A 15 τοῦ] τοῦσ A[1] ἰσχυρωτέρουσ A ὀχυρωτέρουσ LVR ὀχυροτέρουσ C 16 καὶ πέντε] ἐνέα sic L *quinque* Lat 17 δὲ LVRC 18 αὐτό] αὐτῷ P 19 ἐφ'] ἰφ' P ἐν L δεδώμητο P 20 ἣν] ἦν P ἣν ML 23 συνιστήκεσαν A

175 ἐτμήθη· καὶ τὸ μὲν μῆκος ἑκάστης πηχῶν ἦν εἴκοσι, δέκα δὲ εὖρος
καὶ βάθος πέντε, συνήνωντο δ' ἐπ' ἀλλήλοις ὡς δοκεῖν ἕκαστον
πύργον μίαν εἶναι πέτραν ἀναπεφυκυῖαν, ἔπειτα δὲ περιεξέσθαι
χερσὶ τεχνιτῶν εἰς σχῆμα καὶ γωνίας· οὕτως οὐδαμόθεν ἡ συνάφεια
176 τῆς ἁρμονίας διεφαίνετο. κειμένοις δὲ πρὸς ἄρκτον αὐτοῖς ἔνδοθεν
177 ἡ τοῦ βασιλέως αὐλὴ προσέζευκτο, παντὸς λόγου κρείσσων· οὔτε
γὰρ πολυτελείας οὔτε κατασκευῆς τινος ἔλειπεν ὑπερβολήν, ἀλλὰ
τετείχιστο μὲν ἅπασα τριάκοντα πήχεις τὸ ὕψος κύκλῳ κατ' ἴσον
διάστημα, κεκοσμημένοις δὲ πύργοις διείληπτο ἀνδρῶσί τε μεγί-
178 στοις καὶ εἰς ξενῶνας ἑκατοντακλίνους· ἐν οἷς ἀδιήγητος μὲν ἡ
ποικιλία τῶν λίθων ἦν, συνῆκτο γὰρ πολὺς ὁ πανταχοῦ σπάνιος,
θαυμασταὶ δὲ ὀροφαὶ μήκει τε δοκῶν καὶ λαμπρότητι προκοσμη-
179 μάτων, οἴκων δὲ πλῆθος καὶ διαφοραὶ σχημάτων περὶ τούτους
μυρίαι, πᾶσίν γε μὴν ἀποσκευαὶ πλήρεις, καὶ τὰ πλείω τῶν ἐν
180 ἑκάστοις κειμένων ἐξ ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ. περίστοα δὲ δι' ἀλ-
λήλων ἐν κύκλῳ πολλά, καὶ στῦλοι πρὸς ἑκάστῳ διάφοροι, τά γε
181 μὴν τούτων ὕπαιθρα πάντα χλοερά, καὶ ποικίλαι μὲν ὗλαι μακροὶ
δὲ δι' αὐτῶν περίπατοι καὶ περὶ τούτους εὔριποι βαθεῖς δεξαμεναί
τε πανταχοῦ χαλκουργημάτων περίπλεοι, δι' ὧν τὸ ὕδωρ ἐξεχεῖτο,
182 καὶ πολλοὶ περὶ τὰ νάματα πύργοι πελειάδων ἡμέρων. ἀλλὰ γὰρ
οὔθ' ἑρμηνεῦσαι δυνατὸν ἀξίως τὰ βασίλεια, καὶ φέρει βάσανον
183 ἡ μνήμη τὰς τοῦ λῃστρικοῦ πυρὸς δαπάνας ἀναφέρουσα· οὐ γὰρ
ταῦτα Ῥωμαῖοι κατέφλεξαν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἔνδον ἐπιβούλων, ὡς
προειρήκαμεν, ἐν ἀρχῇ τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ μὲν τῆς Ἀντωνίας

PAMLVRC Lat

1 ἑκάστη L ἦν om. L εὖροσ δὲ δέκα tr. L 2 συνήνοντο A δὲ LVR 3 εἶναι om. M ἔπειτα δὲ] ἐπὶ τὰ L περιεξέσθαι] PA[1]VRC περιέξεσται ex corr. A περιεξέσται M πέριξ ἔχεσθαι L *formata* Lat 4 τεχνητῶν AV[1] 6 κρεῖσσον P[1] 7 ἔλιπεν LC ὑπερβολὴ L ἀλλὰ — 9 διείληπτο] *sed tota quidem muro per triginta cubitos edito cincta erat, aequali autem ambitu turribus ornatissimis ambiebatur* Lat 8 ἅπασα] πᾶσα L κατ' ἶσον, τ ex ι corr. M καθ' ὅσον L 9 πύργοισ διείληπτο δὲ tr. L δὲ fort. melius cum Lat ante διάστημα ponetur 10 ξενεῶνασ L ἑκατοντατρικλίνουσ L *centenum lectorum* Lat 11 γα·ρ M 12 δ' C λαμπρότητα C 13 διαφοραὶ] διὰ|φορὰ L fort. recte 14 μύριοι P μυρίοι A μυρία L fort. recte πᾶσίν] πᾶσαι L πᾶσίν — πλήρεις] *plenaque omnia suppellectilis* Lat καὶ τὰ πλείω] καταπλείω L 15 περίστωα MLV[1]R 16 γε] τε L 17 ὕπαιθρα] ὕπε·|θρα, eras. uid. ν A ὕπεθρα C πάντα] πανταχοῦ LVRC *utique* (repone *ubique*) Lat 18 τούτοισ LVR δεξαμεναί] καὶ δεξαμεναί VR 19 πανταχοῦ] PALLat πολλαχοῦ MVRC 20 πελιάδων PAMC ἡμερῶν P 23 Ῥωμαῖοι κατέφλεξαν] *a romanis incensa sunt* Lat ἀλλὰ L 24 ἀποστάσεως] ἀποστάσεωσ καὶ PAMVRLat ἀποστάσεωσ κατεφλέχθησαν καὶ C μὲν om. L

ἤρξατο τὸ πῦρ, μετέβη δ' ἐπὶ τὰ βασίλεια καὶ τῶν τριῶν πύργων
τὰς στέγας ἐπενεμήθη.
V. 1. Τὸ δ' ἱερὸν ἵδρυτο μέν, ὥσπερ ἔφην, ἐπὶ λόφου καρ- 184
τεροῦ, κατ' ἀρχὰς δὲ μόλις ἐξήρκει τὸ ἀνωτάτω χθαμαλὸν αὐτοῦ
τῷ τε ναῷ καὶ τῷ βωμῷ· τὰ γὰρ πέριξ ἀπόκρημνος ἦν καὶ κατ-
άντης. τοῦ δὲ βασιλέως Σολομῶνος, ὃς δὴ καὶ τὸν ναὸν ἔκτισεν, 185
τὸ κατ' ἀνατολὰς μέρος ἐκτειχίσαντος, ἐπετέθη μία στοὰ τῷ χώ-
ματι· καὶ κατά γε τὰ λοιπὰ μέρη γυμνὸς ὁ ναὸς ἦν. τοῖς δ' ἑξῆς
αἰῶσιν ἀεί τι τοῦ λαοῦ προσχωννύντος ἀνισούμενος ὁ λόφος ηὐρύ-
νετο. διακόψαντες δὲ καὶ τὸ προσάρκτιον τεῖχος τοσοῦτον προσ- 186
ελάμβανον ὅσον ὕστερον ἐπεῖχεν ὁ τοῦ παντὸς ἱεροῦ περίβολος.
τειχίσαντες δ' ἐκ ῥίζης τριχῇ κυκλόθεν τὸν λόφον καὶ μεῖζον ἐλ- 187
πίδος ἐκπονήσαντες ἔργον, εἰς ὃ μακροὶ μὲν ἐξαναλώθησαν αἰῶνες
αὐτοῖς καὶ οἱ ἱεροὶ δὲ θησαυροὶ πάντες, οὓς ἀνεπίμπλασαν οἱ παρὰ
τῆς οἰκουμένης δασμοὶ πεμπόμενοι τῷ θεῷ, τούς τε ἄνω περι-
βόλους καὶ τὸ κάτω ἱερὸν ἀμφεδείμαντο. τούτου τὸ ταπεινότατον 188
ἀπὸ τριακοσίων ἀνετειχίσαντο πηχῶν, κατὰ δέ τινας τόπους καὶ
πλείονος. οὐ μέντοι πᾶν τὸ βάθος ἐφαίνετο τῶν θεμελίων· ἐπὶ
πολὺ γὰρ ἔχωσαν τὰς φάραγγας ἀνισοῦν βουλόμενοι τοὺς στενωποὺς
τοῦ ἄστεος. πέτραι δὲ τεσσαρακονταπήχεις τὸ μέγεθος ἦσαν τοῦ 189
δομήματος· ἥ τε γὰρ δαψίλεια τῶν χρημάτων καὶ τοῦ λαοῦ φι-
λοτιμία λόγου μείζονας ἐποιεῖτο τὰς ἐπιβολάς, καὶ τὸ μηδὲ ἐλπι-
σθὲν ἕξειν πέρας ἐπιμονῇ καὶ χρόνοις ἦν ἀνύσιμον.

PAMLVRCLat

1 ἤρξατο] εἴρξατο P *correpit* Lat δὲ LVR 2 ἀπενεμήθη M μετενεμήθη C 3 δὲ VRC ἐπὶ] ὑπὸ L 4 τὸ] τῶ PA ἀνωτάτω] ἄνω C 5 γὰρ] δὲ L 6 δὲ om. L σολόμωνοσ C 7 τὸ·κατ' A ἐπετέθη] εἴτ' ἐτέθη L *est imposita* Lat μία om. VRC χώματι] σχώματι ut uid. C 8 δὲ VRC 9 προσχωνύντοσ (ν s. l.) A προσχοννύντοσ C 10 προσέλαβον LC 11 ὕστερον om. VR ἐπῆχεν C ἱεροῦ] ἱερὸσ L 12 τειχήσαντεσ P τειχίσαντεσ ex τοιχήσαντεσ corr. L δὲ LVRC ἐκ ῥίζης om. LVRCLat τριχῇ spurium putat Destinon κυκλώθεν P κύκλω LVR κύκλο sic C 13 μὲν s. P ἐξανηλώθησαν MVRC 14 ἐνεπίμπλασαν L ἀνεπίπλασαν C 16 τούτου τὸ ταπεινότατον] *cuius quod humillimum fuit* Lat τούτου τὸ] τοῦτο PA τοῦτο τὸ L οὗ τὸ ex Lat Destinon ταπεινότερον L 17 τόπους] τό|πουσ, post ὁ spatium uacuum 6—7 litt. C καὶ] L ἐκ PAMVRC *etiam* Lat 19 στενοποὺσ VR 20 ἄστεωσ ex corr. P τεσσαράκοντα πήχεισ PAL τεσσεράκοντα πήχεισ VR τὸ — 21 δομήματος] τοῦ|δωμήματοσ ἦσαν P[1] τὸ μέγεθοσ|τοῦ δωμήματοσ ἦσαν ex corr. P 21 δωμήματοσ (μ ante ή i. ras. P) PALR δαψιλεία PL δαψιλία R τοῦ] ἡ τοῦ ML 22 μείζονοσ C ἐπιβουλάσ A μὴδ' L

190 2. Ἦν δὲ ἄξια τῶν τηλικούτων θεμελίων καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτῶν
ἔργα· διπλαῖ μὲν γὰρ αἱ στοαὶ πᾶσαι, κίονες δ' αὐταῖς εἰκοσιπέντε
πηχῶν τὸ ὕψος ἐφεστήκεσαν μονόλιθοι λευκοτάτης μαρμάρου, κε-
191 δρίνοις δὲ φατνώμασιν ὠρόφωντο. τούτων ἡ μὲν φυσικὴ πολυτέ-
λεια καὶ τὸ εὔξεστον καὶ τὸ ἁρμόνιον παρεῖχε θεωρίαν ἀξιόλογον,
οὐδενὶ δὲ ἔξωθεν οὔτε ζωγραφίας οὔτε γλυφίδος ἔργῳ προσηγλάιστο.
192 καὶ πλατεῖαι μὲν ἦσαν ἐπὶ τριάκοντα πήχεις, ὁ δὲ πᾶς κύκλος
αὐτῶν εἰς ἓξ σταδίους συνεμετρεῖτο περιλαμβανομένης καὶ τῆς Ἀν-
τωνίας· τὸ δ' ὕπαιθρον ἅπαν πεποίκιλτο παντοδαπῷ λίθῳ κατε-
193 στρωμένον. διὰ τούτου προϊόντων ἐπὶ τὸ δεύτερον ἱερὸν δρύφακτος
περιβέβλητο λίθινος, τρίπηχυς μὲν ὕψος, πάνυ δὲ χαριέντως διειρ-
194 γασμένος· ἐν αὐτῷ δὲ εἱστήκεσαν ἐξ ἴσου διαστήματος στῆλαι τὸν
τῆς ἁγνείας προσημαίνουσαι νόμον αἱ μὲν Ἑλληνικοῖς αἱ δὲ Ῥω-
μαϊκοῖς γράμμασιν μηδένα ἀλλόφυλον ἐντὸς τοῦ ἁγίου παριέναι·
195 τὸ γὰρ δεύτερον ἱερὸν ἅγιον ἐκαλεῖτο. καὶ τεσσαρεσκαίδεκα [μὲν]
βαθμοῖς ἦν ἀναβατὸν ἀπὸ τοῦ πρώτου, τετράγωνον δὲ ἄνω καὶ
196 τείχει περιπεφραγμένον ἰδίῳ. τούτου τὸ μὲν ἔξωθεν ὕψος καίπερ
τεσσαράκοντα πηχῶν ὑπάρχον ὑπὸ τῶν βαθμῶν ἐκαλύπτετο, τὸ δὲ
ἔνδον εἴκοσι καὶ πέντε πηχῶν ἦν· πρὸς γὰρ ὑψηλοτέρῳ δεδομημένου
τοῦ βαθμοῦ οὐκέτ' ἦν ἅπαν εἴσω καταφανὲς καλυπτόμενον ὑπὸ

PAMLVRCLat

1 *τηλικούτων*] *τοιούτων* VRC *θε·μελίων*, eras. *λ* V *καὶ* om. Lat 2 *μὲν γὰρ* om. Lat *κίοναισ* R *δὲ* VRC *εἰκοσιπέντε*, *ιπ* ex corr. M 3 *τὸ* om. P *ὑφεστήκεσαν* L et ut uid. Lat, in quo legitur *quas columnae sustinebant* 4 *δὲ*] *τε* L *ὠρόφοντο* (*ὠ* ex *ο* corr. C) PAMRC *μὲν* om. L 5 *καὶ*] *κατὰ* L *εὔξαιστον* C 6 *δὲ*] *δ'* A *τ'* L *οὔτε*] *οὔτωσ* P *προσιγλάιστο* R 7 *ἦσαν*] *καὶ* L *ἐπὶ*] *ἐπι* ex *αἱ* corr. P 9 *τὸ δ'*] *τὸ δὲ* VRC *καὶ τὸ* L *ὕπαιθρον*] *ὕπε·θρον*, eras. *ρ* C *παντοδαπῷ λίθῳ*] Destinon *παντοδαπῶν λίθων* codd. *omnium quidem generum lapidibus* Lat *κατεστρωμένον* P *κατεστρωμένων* V et ex corr. A 10 *προϊόντων*] *πραττόντων* L *δρυφακτὸσ* L 11 *περιεβέβλητο* C *λίθινος*] *λίθοσ* M *τρίπηχησ* V *τριπήχησ* R *τρίπυχησ* C *μὲν* om. L *χαριεντῶσ* P *διειργασμένωσ* L^{1}C 12 *δὲ εἱστήκεσαν*] *διεστήκεσαν* L *δ' εἰστήκεσαν* C post *στῆλαι* ras. 5 litt. C 13 *ἀγνείασ* P^{1}AC *προσσημαίνουσαι* C *προσημαίνουσι* V^{1}R *νόμον* om. R 14 *γράμμασι* om. V *μηδένα*] *μὴ δεῖν* MLC *παρεῖναι* L 15 *ἱερὸν* om. C *καλεῖται* L *τεσσαρισκαίδεκα* PA *τεσσαρκαίδεκα* sic C *μὲν* om. PALat 17 *περιφραγμένον* A^{1}C *καίπερ*] *καὶ ὑπὲρ* (*ὕπερ* P) PA *καὶ περι* C 18 *τεσσεράκοντα* V *ὑπάρχον* — 19 *πηχῶν* om. C *ὑπάρχων* PV^1 *δ'* L 19 *δεδωμημένου* PAL *δεδομένου* C 20 *τοῦ βαθμοῦ*] *βαθμοῖσ* L *τοῖσ βαθμοῖσ* VRC *per gradus* Lat *τοῦ βάθρου* Destinon *τοῦ βάθους* Niese *οὐκέτι* VRC *εἴσω*] *τὸ εἴσω* Niese

τοῦ λόφου. μετὰ δὲ τοὺς δεκατέσσαρας βαθμοὺς τὸ μέχρι τοῦ τεί- 197
χους διάστημα πηχῶν ἦν δέκα, πᾶν ἰσόπεδον. ἔνθεν ἄλλοι πάλιν 198
πεντέβαθμοι κλίμακες ἀνῆγον ἐπὶ τὰς πύλας, αἳ ἀπὸ μὲν ἄρκτου
καὶ μεσημβρίας ὀκτώ, καθ' ἑκάτερον τέσσαρες, δύο δ' ἦσαν ἐξ
ἀνατολῆς κατ' ἀνάγκην· διατετειχισμένου γὰρ κατὰ τοῦτο τὸ κλίμα
ταῖς γυναιξὶν ἰδίου πρὸς θρησκείαν χώρου ἔδει δευτέραν εἶναι
πύλην· τέτμητο δ' αὕτη τῆς πρώτης ἄντικρυς. κἀκ τῶν ἄλλων δὲ 199
κλιμάτων μία μεσημβρινὴ πύλη καὶ μία βόρειος, δι' ἧς εἰς τὴν
γυναικωνῖτιν εἰσῆγον· κατὰ γὰρ τὰς ἄλλας οὐκ ἐξῆν παρελθεῖν
γυναιξίν, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὴν σφετέραν ὑπερβῆναι τὸ διατείχισμα.
ἀνεῖτό γε μὴν ταῖς τ' ἐπιχωρίοις καὶ ταῖς ἔξωθεν ὁμοφύλοις ἐν
ἴσῳ πρὸς θρησκείαν ὁ χῶρος. τὸ δὲ πρὸς δύσιν μέρος οὐκ εἶχε 200
πύλην, ἀλλὰ διηνεκὲς ἐδεδόμητο ταύτῃ τὸ τεῖχος. αἱ στοαὶ δὲ με-
ταξὺ τῶν πυλῶν ἀπὸ τοῦ τείχους ἔνδον ἐστραμμέναι πρὸ τῶν γαζο-
φυλακίων σφόδρα μὲν καλοῖς καὶ μεγάλοις ἀνείχοντο κίοσιν, ἦσαν
δ' ἁπλαῖ, καὶ πλὴν τοῦ μεγέθους τῶν κάτω κατ' οὐδὲν ἀπελεί-
ποντο.
3. *Τῶν δὲ πυλῶν αἱ μὲν ἐννέα χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ κεκαλυμ-* 201
μέναι πανταχόθεν ἦσαν ὁμοίως τε αἵ τε παραστάδες καὶ τὰ ὑπέρ-
θυρα, μία δ' ἡ ἔξωθεν τοῦ νεὼ Κορινθίου χαλκοῦ πολὺ τῇ τιμῇ

PAMLVRC Lat

1 *δεκατέσσαρας*] *δεκατέσσαρεισ* sic V[1]R *ιδ'* C *τὸ* — 2 *ἰσόπεδον*] *spatium erat usque ad murum trecentis cubitis planum* Lat 2 *πάλιν ἄλλοι* tr. P 3 *πεντέβαθμοι*] *πεντεβαθμοὶ* V *πέντε βαθμοὶ* RC *ἕνδεκα βαθμοὶ* PA[1]M *ἐνδεκάβαθμοι* ex corr. A *ἕνδεκα* L; cf. § 206 *πεντέβαθμοι κλίμακες*] *quinque gradus et scalae* Lat *αἳ*] *αἱ* PVRC, om. Lat 4 *καθ' ἑκάτερον*] *καθ' ἕτερον δὲ* (*δὲ* expunctum, i. marg. ascriptum *καθ' ἑκάτερον* A) PAM *καθ' ἕτερον* L *utrimque uidelicet* Lat *τεσαρεσ* (σ s.) A *δ'* C *δὲ* VR *ἦσαν*] *εἶσαν* C, om. Lat 5 *κατ' ἀνάγκην*] *δι' ἀνάγκησ* L *κατὰ* — *κλίμα* om. Lat 7 *τέτμητο* — 8 *πύλη*] *contra primam uero secreta erat ex aliis regionibus una porta meridiana* Lat *δὲ* VR *δὲ* om. VRCLat 8 *βόρειος*] *βάροσ* (ει s.) C *δι' ἧς*] *quibus* Lat 9 *γυναικωνίτην* PC *παρελθεῖν οὐκ ἐξῆν* tr. L 10 *σφετέραν*] *ἐφ' ἑτέραν* L *suam* Lat *διατειχίσματοσ* C[1] 11 *ταῖς τ'*] *τοῖσ* M *ταῖσ τε* L *τοῖσ τε* VRC *καὶ τοῖσ ἔξωθεν* MVRC 13 *ἐδεδώμητο* AL *ἐνδεδώμητο* P *δὲ* i. marg. suppl. A 14 *ἐστραμέναι* C *πρὸσ* L *πρὸ·* C *γαζοφυλακείων* LVR 15 *σφόδρα*, ρ s. C 16 *δὲ* LVRC *πλὴν τοῦ*] *ἀπλέτου* VRC *κάτω* ex *κάτου* corr. C *ἀπελίποντο* C 18 *ἀργύρω κεκαλυμμέναι*, litt. *ἀργύρω κε* i. ras. A 19 *τε αἵ τε*] *τε αἱ* P *αἵ τε* M *δ' αἵ τε* L *τε* VRC 20 *δ' ἡ*] *δὴ* L *δὲ ἡ* VR *τοῦ*] *τῶ* VR *κορινθίω χαλκῶ* C *χαλκοῦ*] *χαλκοῦ πύλη* M

202 τὰς καταργύρους καὶ περιχρύσους ὑπεράγουσα. καὶ δύο μὲν ἑκάστου
πυλῶνος θύραι, τριάκοντα δὲ πηχῶν τὸ ὕψος ἑκάστης καὶ τὸ πλάτος
203 ἦν πεντεκαίδεκα. μετὰ μέντοι τὰς εἰσόδους ἐνδοτέρω πλατυνόμενοι
παρ᾿ ἑκάτερον τριακονταπήχεις ἐξέδρας εἶχον εὖρός τε καὶ μῆκος
πυργοειδεῖς, ὑψηλὰς δ᾿ ὑπὲρ τεσσαράκοντα πήχεις· δύο δ᾿ ἀνεῖχον
204 ἑκάστην κίονες δώδεκα πηχῶν τὴν περιοχὴν ἔχοντες. καὶ τῶν μὲν
ἄλλων ἴσον ἦν τὸ μέγεθος, ἡ δ᾿ ὑπὲρ τὴν Κορινθίαν ἀπὸ τῆς γυναι-
κωνίτιδος ἐξ ἀνατολῆς ἀνοιγομένη τῆς τοῦ ναοῦ πύλης ἀντικρὺ πολὺ
205 μείζων· πεντήκοντα γὰρ πηχῶν οὖσα τὴν ἀνάστασιν τεσσαρακοντα-
πήχεις τὰς θύρας εἶχε καὶ τὸν κόσμον πολυτελέστερον ἐπὶ δαψιλὲς
πάχος ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ. τοῦτον δὲ ταῖς ἐννέα πύλαις ἐπέχεεν
206 ὁ Τιβερίου πατὴρ Ἀλέξανδρος. βαθμοὶ δὲ δεκαπέντε πρὸς τὴν
μείζονα πύλην ἀπὸ τοῦ τῶν γυναικῶν διατειχίσματος ἀνῆγον· τῶν
γὰρ κατὰ τὰς ἄλλας πέντε βαθμῶν ἦσαν βραχύτεροι.
207 4. Αὐτὸς δὲ ὁ ναὸς κατὰ μέσον κείμενος, τὸ ἅγιον ἱερόν, δώ-
δεκα βαθμοῖς ἦν ἀναβατός, καὶ τὸ μὲν κατὰ πρόσωπον ὕψος τε
καὶ εὖρος ἴσον ἀνὰ πήχεις ἑκατόν, κατόπιν δὲ τεσσαράκοντα πήχεσι
στενότερος· ἔμπροσθεν γὰρ ὥσπερ ὦμοι παρ᾿ ἑκάτερον εἰκοσαπήχεις
208 διέβαινον. ἡ πρώτη δ᾿ αὐτοῦ πύλη πηχῶν ἑβδομήκοντα τὸ ὕψος
οὖσα καὶ εὖρος εἴκοσι καὶ πέντε, θύρας οὐκ εἶχε· τοῦ γὰρ οὐρανοῦ
τὸ ἀφανὲς καὶ ἀδιάκλειστον ἐνέφαινε· κεχρύσωτο δὲ τὰ μέτωπα

PAMLVRCLat

1 ὑπεράγου|·σα L 2 τριάκοντα δὲ] τριακοντατριῶν L ἑκάστη L 3 ἦν om. C πεντεκαίδεκα] δώδεκα C 4 τριάκοντα πήχεισ AVRC ἐξέδρας — 5 πήχεις om. C εἶχεν L 5 ὑψηλὰς] cum Lat Cocceji ὑψηλαὶ codd. δὲ VR δὲ LVR 7 δὲ VRC κορινθείαν C γυναικονίτιδοσ PAM[1] 8 τῆς — 9 μείζων] *templi porta sine dubio maior erat* Lat, quem ἀνοιγομένη τοῦ ναοῦ πύλη ἄντικρυσ habuisse uideri adnotat Destinon ἄντικρυσ L 9 οὖσα τὴν ἀνάστασιν] *surgens* Lat ἀνάτασιν i. marg. cod. T teste Cardwello 10 τεσσαράκοντα (τεσσεράκοντα VR) πήχεισ AMVR ἐπὶ δαψιλὲς] ἐπεὶ δαψιλὲσ A ἐπιδαψιλὲσ PLVC ἐπὶ δαψιλὲς πάχος ἀργύρου] *crassiore argento* Lat 11 τούτων A τοῦτο R δὲ] deleuit A om. L 12 τιβερείου L πεντεκαίδεκα Bekker 13 πύλιν C γυναικῶν, ῶ ex ὸσ corr. A 14 πέντε βαθμῶν] cf. p. 461, 3 κατὰ τὰς] κατὰσ C βραχύτεραι L 15 δ᾿ ML 16 ἀναβατός] ἄβατοσ (σ ex ν corr. A) PAVR ἄβατον C τε om. C 17 ἴσον] εἴσω PA ἶσοσ M ἴσοσ VR τεσσεράκοντα V[1]R πήχεισ L 18 στενώτεροσ V[1] ἔμπροσθεν — 19 διέβαινον] *aditus enim ueluti quibusdam umeris utrimque uicenum cubitorum producebantur* Lat ὦμοι] ὁμοίω L εἴκοσι πήχεισ VC 19 δὲ VRC 20 οὖσα, οὖ i. ras. A εἰκοσιπέντε A[1]L τοῦ — 21 ἐνέφαινε] *caeli enim secreta quod (quo* cod. Vat.) *interclusa erat significabat* Lat 21 ἀφανὲς] ἀχανὲς Bekker ἀδιάκλειστον] διάκλειστον P τὸ ἀδιάκλειστον L ἐνέφαινε] ἀνέφενε C

πάντα, καὶ δι᾽ αὐτῆς ὅ τε πρῶτος οἶκος ἔξωθεν πᾶς κατεφαίνετο
μέγιστος ὤν, καὶ τὰ περὶ τὴν εἴσω πύλην πάντα λαμπόμενα χρυσῷ
τοῖς ὁρῶσιν ὑπέπιπτεν. τοῦ δὲ ναοῦ ὄντος εἴσω διστέγου μόνος ὁ 209
πρῶτος οἶκος προύκειτο καὶ διηνεκὲς εἰς τὸ ὕψος, ἀνατεινόμενος
μὲν ἐπ᾽ ἐνενήκοντα πήχεις, μηκυνόμενος δὲ ἐπὶ πεντήκοντα καὶ
διαβαίνων ἐπ᾽ εἴκοσιν. ἡ δὲ διὰ τοῦ οἴκου πύλη κεχρύσωτο μέν, 210
ὡς ἔφην, πᾶσα καὶ ὅλος ὁ περὶ αὐτὴν τοῖχος, εἶχε δὲ καὶ τὰς
χρυσᾶς ὑπὲρ αὐτῆς ἀμπέλους, ἀφ᾽ ὧν βότρυες ἀνδρομήκεις κατε-
κρέμαντο. ὄντος δὲ ἤδη τοῦ ναοῦ διστέγου, ταπεινοτέρα τῆς ἔξωθεν 211
ὄψεως ἡ ἔνδον ἦν καὶ θύρας εἶχε χρυσᾶς πεντηκονταπέντε πήχεων
τὸ ὕψος, εὖρος δ᾽ ἑκκαίδεκα. πρὸ δὲ τούτων ἰσόμηκες καταπέτασμα 212
πέπλος ἦν Βαβυλώνιος ποικιλτὸς ἐξ ὑακίνθου καὶ βύσσου κόκκου
τε καὶ πορφύρας, θαυμαστῶς μὲν εἰργασμένος, οὐκ ἀθεώρητον δὲ
τῆς ὕλης τὴν κρᾶσιν ἔχων, ἀλλ᾽ ὥσπερ εἰκόνα τῶν ὅλων· ἐδόκει 213
γὰρ αἰνίττεσθαι τῇ κόκκῳ μὲν τὸ πῦρ, τῇ βύσσῳ δὲ τὴν γῆν, τῇ
δ᾽ ὑακίνθῳ τὸν ἀέρα, καὶ τῇ πορφύρᾳ τὴν θάλασσαν, τῶν μὲν ἐκ
τῆς χροίας ὁμοιουμένων, τῆς δὲ βύσσου καὶ τῆς πορφύρας διὰ τὴν
γένεσιν, ἐπειδὴ τὴν μὲν ἀναδίδωσιν ἡ γῆ, τὴν δ᾽ ἡ θάλασσα. κατε- 214
γέγραπτο δ᾽ ὁ πέπλος ἅπασαν τὴν οὐράνιον θεωρίαν πλὴν ζῳδίων.
5. Παριόντας δ᾽ εἴσω τὸ ἐπίπεδον τοῦ ναοῦ μέρος ἐξεδέχετο. 215
τούτου τοίνυν τὸ μὲν ὕψος ἑξήκοντα πηχῶν καὶ τὸ μῆκος ἴσον,
εἴκοσι δὲ πηχῶν τὸ πλάτος ἦν. τὸ δ᾽ ἑξηκοντάπηχυ πάλιν διῄ- 216

PAMLVRC Lat Hegesippus V 9 p. 289.

1 πάντα om. L ἔξωθεν] ἔσωθεν MVRC *extrinsecus* Lat ἅπασ LVRC 2 μέγιστος ὢν om. Lat 3 ὑπέπτεν ascripto i. marg. πι A ὑπέπτιπτε C[1] τοῦ — 4 ὕψος] *cum autem interior eius pars duplici tecto fulgeret, adiacens ei prima porta patebat in altitudinem perpetuam* Lat; graeca corrupta ναοῦ δὲ tr. L ὄντωσ C 4 προσέκειτο L 5 ἐπὶ LVRC 6 ἐπ᾽] ἐπὶ LC ἐφ᾽ R[2] εἴκοσι PA[1]LR[1]V εἴκοσι R[2] ἡ — 7 τοῖχος] *ipsius uero aedes tota inaurata erat, ut dixi, et circa eam saxeus paries* Lat 7 ὅλος] ὅλωσ A ὁ λίθινοσ LLat ὁ om. A τὰς — 8 χρυσᾶς] χρυσᾶς καὶ τὰς Bekker 8 ἑαυτῆσ L αὑτῆς Bekker κατεκρέμοντο PAVR κατεκρέμμαντο C 9 ἤδη] δὴ Destinon 10 ὄψεως ἡ ἔνδον om. LVRCLat πεντηκονταπέντε] MLVRCLat πεντήκοντα PA πηχῶν L 11 δὲ LVR ἐκκέδεκα PA ἑκκέδεκα C δεκαέξ L πρὸ — τούτων] *et ad haec* Lat 12 ποικιλτόσ, κι i. ras. minore A ὑακύνθου PC κόκκου, ο i. ras. maiore L 13 θαυμαστὸσ C μὲν om. PL[1] 14 ad § 213 cf. Ant.
ν
Iud. III 183 15 ἐνίττεσθαι C τὴν] τῇ A 16 δὲ VRC ὑακύνθω C 17 χροιᾶσ M χρόασ LVRC, quod commendat L. Dindorf 18 δ᾽ ἡ] δὲ L δὲ ἡ VRC θάλασσαν L[1] 19 δὲ LVRC πᾶσαν LVRC πλὴν τῶν ζωδίων L 20 παριόντοσ L δὲ LVR 22 εἴκοσι] εἰκοσιτεσσάρων L δὲ VRC ἑξηκοντάπηχυν L

ρητο, καὶ τὸ μὲν πρῶτον μέρος ἀποτετμημένον ἐπὶ τεσσαράκοντα
πήχεις εἶχεν ἐν αὑτῷ τρία θαυμασιώτατα καὶ περιβόητα πᾶσιν
217 ἀνθρώποις ἔργα, λυχνίαν τράπεζαν θυμιατήριον. ἐνέφαινον δ' οἱ
μὲν ἑπτὰ λύχνοι τοὺς πλανήτας· τοσοῦτοι γὰρ ἀπ' αὐτῆς διῄρηντο
τῆς λυχνίας· οἱ δὲ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἄρτοι δώδεκα τὸν ζῳδιακὸν
218 κύκλον καὶ τὸν ἐνιαυτόν. τὸ θυμιατήριον δὲ διὰ τῶν τρισκαίδεκα
θυμιαμάτων, οἷς ἐκ θαλάσσης ἀνεπίμπλατο καὶ τῆς τε ἀοικήτου
219 καὶ οἰκουμένης, ἐσήμαινεν ὅτι τοῦ θεοῦ πάντα καὶ τῷ θεῷ. τὸ
δ' ἐνδοτάτω μέρος εἴκοσι μὲν πηχῶν ἦν· διείργετο δὲ ὁμοίως κατα-
πετάσματι πρὸς τὸ ἔξωθεν. ἔκειτο δὲ οὐδὲν ὅλως ἐν αὐτῷ, ἄβατον
δὲ καὶ ἄχραντον καὶ ἀθέατον ἦν πᾶσιν, ἁγίου δὲ ἅγιον ἐκαλεῖτο.
220 περὶ δὲ τὰ πλευρὰ τοῦ κάτω ναοῦ δι' ἀλλήλων ἦσαν οἶκοι τρί-
στεγοι πολλοί, καὶ παρ' ἑκάτερον εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης εἴσο-
221 δοι. τὸ δ' ὑπερῷον μέρος τούτους μὲν οὐκέτι εἶχεν τοὺς οἴκους
παρόσον ἦν καὶ στενότερον, ὑψηλὸν δ' ἐπὶ τεσσαράκοντα πήχεις
καὶ λιτότερον τοῦ κάτω· συνάγεται γὰρ οὕτως πρὸς ἑξήκοντα τοῖς
τοῦ ἐπιπέδου πηχῶν ἑκατὸν τὸ πᾶν ὕψος.
222 6. Τὸ δ' ἔξωθεν αὐτοῦ πρόσωπον οὐδὲν οὔτ' εἰς ψυχῆς οὔτ'
εἰς ὀμμάτων ἔκπληξιν ἀπέλειπεν· πλαξὶ γὰρ χρυσοῦ στιβαραῖς
κεκαλυμμένος πάντοθεν ὑπὸ τὰς πρώτας ἀνατολὰς πυρωδεστάτην
ἀπέπαλλεν αὐγὴν καὶ τῶν βιαζομένων ἰδεῖν τὰς ὄψεις ὥσπερ ἡλια-
223 καῖς ἀκτῖσιν ἀπέστρεφεν. τοῖς γε μὴν ἀφικνουμένοις ξένοις πόρ-
ρωθεν ὅμοιος ὄρει χιόνος πλήρει κατεφαίνετο· καὶ γὰρ καθὰ μὴ
224 κεχρύσωτο λευκότατος ἦν. κατὰ κορυφὴν δὲ χρυσέους ὀβελοὺς ἀνεῖχεν
τεθηγμένους, ὡς μή τινι προσκαθεζομένῳ μολύνοιτο τῶν ὀρνέων.
τῶν δ' ἐν αὐτῷ λίθων ἔνιοι μῆκος πέντε καὶ τεσσαράκοντα πηχῶν

PAMLVRCLat Hegesippus V 9 p. 290.

1 μὲν om. L τεσσεράκοντα V 2 ἑαυτῷ AL αὐτῷ PMVRC τρία] τρία τὰ L 3 δὲ VRC 4 μὲν om. M τοσοῦτο C ἀπ'] ἐπ' L 5 δ' L τον] τόν τε MLVRC 6 τρι(σ)καίδεκα R 7 ἀνεπίπλατο C καὶ τῆς τε] καὶ τῆσ LVR τῆσ τ' C καὶ γῆς τῆς τε Niese 8 τὸ] τῷ C 9 δὲ VR ἦν πηχῶν tr. LVRC δ' LC 10 δ' LC 11 ἄχραν(τον) A ἁγίου δὲ ἅγιον] ἅγιον δὲ ἁγίων (ex ἅγιον correctum) R 12 τὰ πλευρὰ δὲ tr. L 14 δὲ LVRC οὐκέτ' C 15 παρόσον] *quo minus* Lat στενώτερον V[1] ὑψηλὸν] L ὑψηλότερον PAMVRCLat δὲ LR τεσσεράκοντα V[1]R 16 λιτώτερον LVR 18 δὲ LVRC οὔτε LVRC ψυχὴν PA οὔτε LVRC 19 ὀμμάτων] σωμάτων LC εἴσπληξιν A ἀπέλιπε C στιβαρὲσ C 20 ὑπὸ] *ultra* (h. e. ὑπὲρ) Lat πυρωδεστάτην — 21 αὐγὴν] *igneo splendore lucebat* Lat 21 ἀπέπαλλεν] ἀπέλαμπεν L 22 εἰσαφικνουμένοισ LVRC 26 δὲ VRC μῆκος] μῆκόσ τε L τεσσεράκοντα V[1]R πέντε] ε' C

ἦσαν, ὕψος πέντε, εὖρος δ' ἕξ. πρὸ αὐτοῦ δ' ὁ βωμὸς πεντεκαίδεκα 225
μὲν ὕψος ἦν πήχεων, εὖρος δὲ καὶ μῆκος ἐκτείνων ἴσον ἀνὰ πεντή-
κοντα πήχεις τετράγωνος ἵδρυτο, κερατοειδεῖς προανέχων γωνίας,
καὶ ἀπὸ μεσημβρίας ἐπ' αὐτὸν ἄνοδος ἠρέμα προσάντης ὑπτίαστο.
κατεσκευάσθη δὲ ἄνευ σιδήρου, καὶ οὐδέποτ' ἔψαυεν αὐτοῦ σίδη-
ρος. περιέστεφε δὲ τόν τε ναὸν καὶ τὸν βωμὸν εὔλιθόν τι καὶ 226
χαρίεν γείσιον ὅσον πηχυαῖον ὕψος, ὃ διεῖργεν ἐξωτέρω τὸν δῆμον
ἀπὸ τῶν ἱερέων. γονορροίοις μὲν δὴ καὶ λεπροῖς ἡ πόλις ὅλη, τὸ 227
δ' ἱερὸν γυναικῶν ἐμμήνοις ἀπεκέκλειστο, παρελθεῖν δὲ ταύταις
οὐδὲ καθαραῖς ἐξῆν ὃν προείπαμεν ὅρον. ἀνδρῶν δ' οἱ μὴ καθάπαν
ἡγνευκότες εἴργοντο τῆς ἔνδον αὐλῆς, καὶ τῶν ἱερέων πάλιν οἱ [μὴ]
καθαρεύοντες εἴργοντο.

7. Τῶν δ' ἀπὸ γένους ἱερέων ὅσοι διὰ πήρωσιν οὐκ ἐλειτούρ- 228
γουν παρῆσάν τε ἅμα τοῖς ὁλοκλήροις ἐνδοτέρω τοῦ γεισίου καὶ
τὰς ἀπὸ τοῦ γένους ἐλάμβανον μερίδας, ταῖς γε μὴν ἐσθῆσιν ἰδιω-
τικαῖς ἐχρῶντο· τὴν γὰρ ἱερὰν ὁ λειτουργῶν ἠμφιέννυτο μόνος.
ἐπὶ δὲ τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸν ναὸν ἀνέβαινον οἱ τῶν ἱερέων 229
ἄμωμοι, βύσσον μὲν ἀμπεχόμενοι, μάλιστα δὲ ἀπὸ ἀκράτου νή-
φοντες δέει τῆς θρησκείας, ὡς μή τι παραβαῖεν ἐν τῇ λειτουργίᾳ.
ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἀνῄει μὲν σὺν αὐτοῖς, ἀλλ' οὐκ ἀεί, ταῖς δ' ἑβδο- 230

PAMLVRC Lat Hegesippus V 9 p. 290.

1 δ'] δὲ VRC, om. L   πρὸ] πρ̀ο| (h. e. πρὸσ) L   δὲ AVR   2 πηχῶν L   ἀνὰ πεντήκοντα] *quadragenis* Lat   3 ἵδρυτο] δ' ἵδρυτο ed. pr.   κερατοειδὴσ VRC[1]   4 πρόσαντισ R προσάντισ C et ex corr. V   ὑπτίαστοσ C   5 δ' C   post ἄνευ 1—2 litt. eras. A   οὐδέποτε LVRC   ἔψαυσεν MC   6 περιέστ·εφε V   δὲ om. P   εὔλι··θόν (eras. uid. λι) P   καὶ om. L   7 γεισίον MVR γείσειον L   ὅσον] ὅσον καὶ L   διεῖργεν] διήγειρεν V   8 τῶν ἱερῶν PA   γονορροίοις — 9 παρελθεῖν] *gonorrutos hoc est semine fluentes itemque leprosos tota ciuitas arcebat et feminis menstrua fluentibus clausa erat* Lat   γονορύοισ PA γονορροίοισ L γονοροίοισ (ροι ex ρι corr. V) VR   ἡ] ἣν PA   9 τὸ δ' ἱερὸν] τὸ διεῖργον τὸ δ' ἱερὸν PAM τὸ διεῖργον VR εἶχεν τὸ διεῖργον L διείργετο C; uid. praefationem et de re Ant. Iud. III 261   γυναικῶν] γυναικῶν δὲ (δ' L) LVRC   ἐμμηνίοις Dindorf ex L. B.   ἀποκέκλειστο L   10 ὃν] δι' ὃν L   προείπομεν MLV[2]C   δὲ VR   καθάπαν] κατὰ πᾶν ALVRC   11 ἡγνευκότεσ PALC   ἱερέων] ἱερῶν PA ἱερέων δὲ L   μὴ om. Lat   13 i. marg. ιε' C   δὲ VRC   ἱερέων om. L   διὰ πήρωσιν] διαπηρώσεισ L διαπείρωσιν C   14 γεισείου L   15 τὰς om. M   ἐσθήσεσιν AMVRC ἐσθήτεσιν P   17 δὲ om. M   ἱερῶν P   18 δ' LC   ἀπὸ ἀκράτου] ἀπακράτου L   19 δέει] ἀεὶ δέει PAM   παραβαῖεν ἐν] παραβαῖεν P παραβαίνειεν L   20 ἀνῄει] ἀνείη PAL ἀνίει R et ex corr. V   δὲ PLVRC

μάσι καὶ νουμηνίαις καὶ εἴ τις ἑορτὴ πάτριος ἢ πανήγυρις ἦν πάν-
231 *δημος ἀγομένη δι' ἔτους. ἐλειτούργει δὲ τοὺς μηροὺς μέχρις αἰδοίου*
διαζώματι καλύπτων λινοῦν τε ὑποδύτην ἔνδοθεν λαμβάνων καὶ πο-
δήρη καθύπερθεν ὑακίνθινον, ἔνδυμα στρογγύλον θυσανωτόν· τῶν
δὲ θυσάνων ἀπήρτηντο κώδωνες χρύσεοι καὶ ῥοαὶ παράλληλοι, βρον-
232 *τῆς μὲν οἱ κώδωνες, ἀστραπῆς δ' αἱ ῥοαὶ σημεῖον. ἡ δὲ τὸ ἔνδυμα*
τῷ στέρνῳ προσηλοῦσα ταινία πέντε διηνθισμένη ζώναις πεποί-
κιλτο, χρυσοῦ τε καὶ πορφύρας καὶ κόκκου πρὸς δὲ βύσσου καὶ
ὑακίνθου, δι' ὧν ἔφαμεν καὶ τὰ τοῦ ναοῦ καταπετάσματα συνυ-
233 *φάνθαι. τούτοις δὲ καὶ ἐπωμίδα κεκραμένην εἶχεν, ἐν ᾗ πλείων*
χρυσὸς ἦν. σχῆμα μὲν οὖν ἐνδυτοῦ θώρακος εἶχεν, δύο δ' αὐτὴν
ἐνεπόρπων ἀσπιδίσκαι χρυσαῖ, κατεκέκλειντο δ' ἐν ταύταις κάλλι-
στοί τε καὶ μέγιστοι σαρδόνυχες, τοὺς ἐπωνύμους τῶν τοῦ ἔθνους
234 *φυλῶν ἐπιγεγραμμέναι. κατὰ δὲ θάτερον ἄλλοι προσήρτηντο λίθοι*
δώδεκα, κατὰ τρεῖς εἰς τέσσαρα μέρη διῃρημένοι, σάρδιον τόπαζος
σμάραγδος, ἄνθραξ ἴασπις σάπφειρος, ἀχάτης ἀμέθυστος λιγύριον,
ὄνυξ βήρυλλος χρυσόλιθος, ὧν ἐφ' ἑκάστου πάλιν εἷς τῶν ἐπω-
235 *νύμων ἐγέγραπτο. τὴν δὲ κεφαλὴν βυσσίνη μὲν ἔσκεπεν τιάρα, κατέ-*
στεπτο δ' ὑακίνθῳ, περὶ ἣν χρυσοῦς ἄλλος ἦν στέφανος ἔκτυπα
236 *φέρων τὰ ἱερὰ γράμματα· ταῦτα δ' ἐστὶ φωνήεντα τέσσαρα. ταύτην*
μὲν οὖν τὴν ἐσθῆτα οὐκ ἐφόρει χρόνιον, λιτοτέραν δ' ἀνελάμβανεν,

---

PAMLVRCLatHegesippus V 9 p. 290.

1 *καὶ εἴ* — 2 *ἔτους*] *uel si quando patria festiuitas atque annua ab omni populo agebatur* Lat *καὶ εἴ*] *κἂν ᾖ* P *κἂν εἴ* A *κἂν ᾖ* L *ἦν*] Destinon *ἢ* PAL, om. MVRC 2 *δι'*] *ἦν δι'* R² de sacerdotis uestitu cf. Ant. Iud. III 152sq. *μέχρις*] *μὲν ἄχρισ* AMLVRC recte si mox *δὲ* scribetur 3 *διαζώματι*] Dindorf *διαζώσματι* codd. *τε*] *δὲ* L *ἔνδοθεν*] *ἔνθεν* C 4 *ποδήρη*] *ποδήρη καὶ* P *ποδῆρεσ* MVRC *θυσανωτόν*] PALLat *θυσανωτὸν ἔργον* MVRC 5 *ἀπήρτηνται* L *ῥόαι* A¹ *ῥοιαὶ* C *παράλληλαι* PA *καὶ βροντῆσ* C 6 *δὲ* LVRC *ῥόαι* PA¹ *ῥοιαὶ* C *ἡ*] *ἦν* AL *εἴη* C *τὸ*] *τῷ* V¹C 7 *προσειλοῦσα* LV *τενία* PAV¹R *διηνθισμένη, η* finale i. ras. A 9 *ὑακινθίνου* L 10 ad § 233sq. cf. Ant. Iud. III 165sq. *κρεμαμένην* L *πλείω* PAVR *πλείον* sic C 11 *οὖν* om. ALC *ἐνδυτοῦ*] *ἐπενδύτου* L fort. recte *δὲ* LVR 12 *ἐνεπόρπουν* MLVRC *κατεκέκλιντο* VR *κατεκέκληντο* C *δὲ* AMVR 13 *σαρδώνυχεσ* MLC 14 *φυλῶν, φ* i. ras. M *θάτερον*] *τὸν ἕτερον* L 15 *διῃρημέναι, α* fort. ex *ο* corr. A *τόπαζος*] *τὸ πάζιον* L *topazion* Lat 16 *ἰάσπισ* PR *ἴασπισ* C *σάπφιροσ* V¹R *ἀμέθυστος*] PVRCLat *ἀμέθυσοσ* AML; cf. Ant. Iud. III 168 17 *βηρύαλλοσ* PA 18 *ἐγγέγραπτο* C post *κεφαλὴν* eras. *μεν* L *βυσσίνην* L¹ 19 *δὲ* V Lips *χρυσὸσ* M *ἔκτυπα*] *ἐκτύπωμα* C 20 *δέ ἐστι* LVRC *φωνήεντα, φ* ex *ν* corr. A *ταύτην* — 467,1 *ἄδυτον*] *ea quidem ueste post tempus, minus autem ambitiosa utebatur si quando adyta introibat* Lat 21 *οὐκ ἐφόρει τὴν ἐσθῆτα* tr. L *οὐκ* delet Bonfrerius *χρόνιον*] *τὸν ἄλλον χρόνον* LVRC *λιτωτέραν* LVR *δ'*] *δὲ* V et m. 1 Lips *γὰρ* C

ὁπότε δ' εἰσίοι εἰς τὸ ἄδυτον· εἰσῄει δ' ἅπαξ κατ' ἐνιαυτὸν μόνος
ἐν ᾗ νηστεύειν ἔθος ἡμέρᾳ πάντας τῷ θεῷ. καὶ τὰ μὲν περὶ τῆς 237
πόλεως καὶ τοῦ ναοῦ τῶν τε περὶ τοῦτον ἐθῶν καὶ νόμων αὖθις
ἀκριβέστερον ἐροῦμεν· οὐ γὰρ ὀλίγος περὶ αὐτῶν καταλείπεται λόγος.
8. Ἡ δ' Ἀντωνία κατὰ γωνίαν μὲν δύο στοῶν ἔκειτο τοῦ πρώ- 238
του ἱεροῦ, τῆς τε πρὸς ἑσπέραν καὶ τῆς πρὸς ἄρκτον, δεδόμητο δὲ
ὑπὲρ πέτρας πεντηκονταπήχους μὲν ὕψος, περικρήμνου δὲ πάσης·
ἔργον δ' ἦν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἐν ᾧ μάλιστα τὸ φύσει μεγαλό-
νουν ἐπεδείξατο. πρῶτον μὲν γὰρ ἐκ ῥίζης ἡ πέτρα πλαξὶ κεκάλυπτο 239
λείαις λίθων, εἴς τε κάλλος καὶ ὡς ἀπολισθάνοι πᾶς ὁ προσβαίνειν
ἢ κατιέναι πειρώμενος. ἔπειτα πρὸ τῆς τοῦ πύργου δομήσεως 240
τριῶν πηχῶν τεῖχος ἦν, ἐνδοτέρω δὲ τούτου τὸ πᾶν ἀνάστημα τῆς
Ἀντωνίας ἐπὶ τεσσαράκοντα πήχεις ἠγείρετο. τὸ δ' ἔνδον βασιλείων 241
εἶχε χώραν καὶ διάθεσιν· μεμέριστο γὰρ εἰς πᾶσαν οἴκων ἰδέαν τε
καὶ χρῆσιν περίστοά τε καὶ βαλανεῖα καὶ στρατοπέδων αὐλαῖς
πλατείαις, ὡς τῷ μὲν πάντ' ἔχειν τὰ χρειώδη πόλις εἶναι δοκεῖν,
τῇ πολυτελείᾳ δὲ βασίλειον. πυργοειδὴς δὲ οὖσα τὸ πᾶν σχῆμα 242
κατὰ γωνίαν τέσσαρσιν ἑτέροις διείληπτο πύργοις, ὧν οἱ μὲν ἄλλοι
πεντήκοντα τὸ ὕψος, ὁ δ' ἐπὶ τῇ μεσημβρινῇ καὶ κατὰ ἀνατολὴν
γωνίᾳ κείμενος ἑβδομήκοντα πηχῶν ἦν, ὡς καθορᾶν ὅλον ἀπ' αὐτοῦ
τὸ ἱερόν. καθὰ δὲ συνῆπτε ταῖς τοῦ ἱεροῦ στοαῖς εἰς ἀμφοτέρας 243
εἶχε καταβάσεις, δι' ὧν κατῄεσαν οἱ φρουροί· καθῆστο γὰρ [ἀεὶ] 244

PAMLVRC Lat Hegesippus V 10 p. 291.

1 δ'] δὲ VRC, om. Lat delent Bernard et Bonfrerius εἰσῄοι PC εἰσίει (ι i. ras. R) LR δὲ MLV μόνοσ κατενιαυτὸν ἅπαξ tr. L 2 ἡμέρα ἔθοσ tr. L 3 τε περὶ] ἐπὶ PM τ' ἐπὶ A τε ἐπὶ VRC περὶ τοῦτον om. Lat τοῦτον] τούτοισ PAMVRC κ^α^ὶ L 4 περιλείπεται L 5 δὲ VRC ἔκειτο δύο στοῶν tr. C 6 δεδώμητο PA δ' LC 7 πεντηκονταπήχοσ, οσ ex εισ corr. L ὕψουσ AL[1]C et ex corr. P περικρήμνουσ L[1] 8 δὲ AVR τοῦ om. LVRC μεγαλώνουν C 9 γὰρ om. R κεκάλυπτο πλαξὶ tr. V 10 προσβῆναι L 11 ἢ] PLat καὶ AMLVRC πρὸ — δομήσεως] *ante prioris turris aedificium* ut uid. Lat δωμήσεωσ PA 12 ἀνάστημα] διάστημα PAMVRC *spatium* Lat 13 τεσσα|κοντα P τεσσεράκοντα V[1]R δὲ VRC 14 χώρα C γὰρ] L δὲ PAMVR μὲν C εἰδέαν P ἰδίαν L 15 περίστωά MVR καὶ (ante στρατοπ.) iterauit in confinio paginarum A στρατοπέδων — 16 πλατείαις] *aulas castris aptissimas* Lat αὐλᾶσ πλατείαισ A[1] αὐλὰσ πλατείασ C αὐλαῖς πλατείας Niese 16 τῷ] τὸ PVR πάντα MVRC πόλι^σ^ A πόλεισ C δοκεῖν] δοκοίη L 18 τέσαρσι C ὧν — 19 ὕψος om. M ὧν] ὡσ L 19 δὲ VRC μεσημβρηνὴ C κατ' MLVRC 21 καθὰ] καθάπερ L συνῆπται A συνῆπτο MLVRC 22 κατίεσαν P[1]A κατιόντεσ VR κατιῶντεσ C ἀεὶ om. P

ἐπ᾽ αὐτῆς τάγμα Ῥωμαίων, καὶ διιστάμενοι περὶ τὰς στοὰς μετὰ
τῶν ὅπλων ἐν ταῖς ἑορταῖς τὸν δῆμον, ὡς μή τι νεωτερισθείη,
245 *παρεφύλαττον· φρούριον γὰρ ἐπέκειτο τῇ πόλει μὲν τὸ ἱερόν, τῷ*
ἱερῷ δ᾽ ἡ Ἀντωνία, κατὰ δὲ ταύτην οἱ τῶν τριῶν φύλακες ἦσαν·
καὶ τῆς ἄνω δὲ πόλεως ἴδιον φρούριον ἦν τὰ Ἡρώδου βασίλεια.
246 *ἡ Βεζαθὰ δὲ λόφος διῄρητο μέν, ὡς ἔφην, ἀπὸ τῆς Ἀντωνίας,*
πάντων δ᾽ ὑψηλότατος ὢν μέρει τῆς καινῆς πόλεως προσῴκιστο,
247 *καὶ μόνος τὸ ἱερὸν κατ᾽ ἄρκτον ἐπεσκότει. περὶ μὲν δὴ τῆς πόλεως*
καὶ τῶν τειχῶν αὖθις εἰπεῖν ἀκριβέστερον ἕκαστα προτεθειμένοις
ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπόχρη.
248 VI. 1. *Τὸ μάχιμον δ᾽ ἐν αὐτῇ καὶ στασιάζον πλῆθος περὶ*
Σίμωνα μὲν ἦσαν μύριοι δίχα τῶν Ἰδουμαίων, πεντήκοντα δ᾽ ἡγε-
249 *μόνες τῶν μυρίων, ἐφ᾽ οἷς οὗτος κύριος τῶν ὅλων. Ἰδουμαῖοι δ᾽*
αὐτῷ συντελοῦντες εἰς πεντακισχιλίους ἄρχοντας εἶχον δέκα· τούτων
προύχειν ἐδόκουν ὅ τε τοῦ Σωσᾶ Ἰάκωβος καὶ Σίμων υἱὸς Καθλᾶ.
250 *Ἰωάννης δὲ τὸ ἱερὸν κατειληφὼς ἑξακισχιλίους ὁπλίτας εἶχεν ὑφ᾽*
ἡγεμόνας εἴκοσι. προσεγένοντο δὲ αὐτῷ τότε καὶ οἱ ζηλωταὶ παυ-
σάμενοι τοῦ διαφέρεσθαι, δισχίλιοι μὲν ὄντες καὶ τετρακόσιοι, χρώ-
μενοι δ᾽ ἄρχοντι τῷ καὶ πρότερον Ἐλεαζάρῳ καὶ Σίμωνι τῷ τοῦ Ἀρι-
251 *νοῦ. πολεμούντων δὲ τούτων, ὡς ἔφαμεν, ἆθλον ὁ δῆμος ἦν ἑκατέ-*
ρων, καὶ τὸ μὴ συναδικοῦν τοῦ λαοῦ μέρος ὑπ᾽ ἀμφοῖν διηρπάζετο.

PAMLVRC Lat Hegesippus V 8 p. 288.

3 *φρούρειον* C *γὰρ*] *μὲν γὰρ* C *τῷ ἱερῷ*] *τὸ ἱερὸν* R[1] 4 *δ᾽*] *δὲ* LVRC *κατὰ — ἦσαν*] *in hac autem porticu custodes erant* Lat *δὲ*] *δὴ* Destinon *τῶν τριῶν*] h. e. urbis et templi et Antoniae 5 *δὲ* om. VRC *ἴδιον*] *aliud* Lat *ἦν*] *ἦν γὰρ ἐπέκειτο* (*γὰρ ἐπέκειτο* deleta) V 6 *Βεζαθὰ*] *βεζεθὰ* AMVRC *βησσαθὴ* L *bessathe* aut *bassathe* Lat; cf. supra § 151 *ὡσ ἔφην διῄρητο μὲν* tr. L 7 *δὲ* LVR *ὑψηλώτατοσ* R *μέρει*] *etiam parti* Lat *προσῴκιστο*] *προσώκειστο* ex *προσέκειτο* corr. C 8 *τὸ ἱερὸν*] PA *τῶ ἱερῶ* MLVRC *ἐπεσκόπει* LVRC *obstabat* Lat *δὴ* om. L 9 *εἰπεῖν* — 10 *ἀπόχρη*] *scribere plenius cuncta cupiens in praesentia satis dixi* Lat *προτεθειμένοσ* (*τε* ex *τι* corr. C) MVRC *προτιθέμενοσ* L 10 *παρόντωσ* C *ἀπόχρη*] *ἀποχρώντωσ εἴρηκα* MLVRC 11 i. marg. *ις´* C *δὲ* VR 12 *μύριοι ἦσαν* tr. PAMVRC *δὲ* V 13 *μυρίων*] *κυρίων* R *οὗτος κύριος*] *ipse quasi — dominus* Lat *δὲ* VR 14 *συντελοῦντες*] *συνελθόντεσ* P *συντηροῦντεσ* L *εἶχον*, *ο* ex *α* corr. uid. A *εἴ|χον* (*τ* suprascr.) C 15 *τοῦ*] i. ras. A om. M *σωσὰ* P *σώσα* L *sosiae* Lat *σίμωνοσ* C *υἱὸς*] *ὁ παῖσ* L *καθλά* PA *κλαθᾶ* M *κατθέα* L *catiae* aut *cattae* Lat (*simon*) *iunior* Heg; cf. IV 235 17 *δ᾽* LC 19 *δὲ* VR *τῷ* (ante *τοῦ*)] *τὸ* P, om. VRC *Ἀρινοῦ*] *ἀριανοῦ* PAM *ἀρειανοῦ* VR *ἰαείρου* C *arini* LatHeg *Ἀρὶ* infra VI 92 (1,8); 148 (2,6) 20 *ἑκατέρων*] *ἑκατέρω* L, om. Lat

κατεῖχεν δ' ὁ μὲν Σίμων τήν τε ἄνω πόλιν καὶ τὸ μέγα τεῖχος 252
ἄχρι τοῦ Κεδρῶνος τοῦ τε ἀρχαίου τείχους ὅσον ἀπὸ τῆς Σιλωᾶς
ἀνακάμπτον εἰς ἀνατολὴν μέχρι τῆς Μονοβάζου κατέβαινεν αὐλῆς·
βασιλεὺς δ' οὗτος ἦν τῶν ὑπὲρ Εὐφράτην Ἀδιαβηνῶν· κατεῖχε δὲ 253
καὶ τὴν πηγὴν καὶ τῆς Ἄκρας, αὕτη δ' ἦν ἡ κάτω πόλις, τὰ μέχρι
τῶν Ἑλένης βασιλείων τῆς τοῦ Μονοβάζου μητρός, ὁ δ' Ἰωάννης 254
τό θ' ἱερὸν καὶ τὰ πέριξ ἐπ' οὐκ ὀλίγον τόν τε Ὀφλᾶν καὶ τὴν
Κεδρῶνα καλουμένην φάραγγα. τὸ μεταξὺ δὲ τούτων ἐμπρήσαντες
τῷ πρὸς ἀλλήλους πολέμῳ χώραν ἀνεῖσαν· οὐδὲ γὰρ πρὸς τοῖς 255
τείχεσιν ἐστρατοπεδευμένων Ῥωμαίων ἔνδον ἡ στάσις ἠρέμει, βραχὺ
δὲ πρὸς τὴν πρώτην ὑπονήψαντες ἐκδρομὴν ἀνενόσουν καὶ κατὰ
σφᾶς πάλιν διαστάντες ἐμάχοντο, τὰ κατ' εὐχήν τε πάντα τοῖς
πολιορκοῦσιν ἔπραττον. οὔτε γοῦν αὐτοί τι χεῖρον ὑπὸ Ῥωμαίων 256
ἔπαθον ὧν ἀλλήλους ἔδρασαν, οὔτε μετὰ τούτους ἡ πόλις ἐπειράθη
καινοτέρου πάθους, ἀλλ' ἡ μὲν χαλεπώτερόν τι πρὸ τοῦ πεσεῖν
ἠτύχησεν, οἱ δ' ἑλόντες αὐτὴν κατώρθωσάν τι μεῖζον. φημὶ γὰρ 257
ὡς τὴν μὲν πόλιν ἡ στάσις, Ῥωμαῖοι δ' εἷλον τὴν στάσιν, ἥπερ
ἦν πολὺ τῶν τειχῶν ὀχυρωτέρα· καὶ τὸ μὲν σκυθρωπὸν τοῖς οἰκείοις, τὸ δίκαιον δ' ἂν τις εὐλόγως Ῥωμαίοις προσγράφοι. νοείτω
δὲ ὅπῃ τοῖς πράγμασιν ἕκαστος ἄγεται.

2. Τῶν γε μὴν ἔνδον οὕτως διακειμένων ὁ Τίτος μετ' ἐπι- 258
λέκτων ἱππέων περιιὼν ἔξωθεν ᾗ προσβάλλοι τοῖς τείχεσι κατε-

PAMLVRC Lat Hegesippus V 8 p. 288.

1 δὲ VR ἄνω] ἂν R¹ μέγα] ἄνω C 2 τοῦ τε] τοῦ C ὅσον — 3 αὐλῆς] *quantum a siloa flectitur ad orientem et usque ad monabazi aulam descendit* Lat σιλωὰσ P σιλώασ AL 3 ἀνακάμπτων P ἀνακάπτων C μέχρι] ὃ μέχρι PAVRC 4 δ'] δὲ VR, om. L ἦν] ἐστιν LLat fort. recte τῶν] τὸν A 5 πη|πηγὴν C καὶ om. LLat τῆς Ἄκρας] AMLVRLat τὰσ ἄκρασ P τὴν ἄκραν C δὲ AVR τὰ] PAMLat καὶ τὰ LVRC 6 ἑλένησ PA βασιλείων] καὶ βασιλείων P μνημείων βασιλείων L ὁ δ' Ἰωάννης — 9 ἀνεῖσαν] *iohannes uero templo et circum templum aliquatenus incensis omnibus itemque ofla et ualle quae cedron appellatur et aliis quae interiacebant medium bello quod inter se gerebant spatium aperuerunt* Lat δὲ PLVRC 7 θ'] om. PL τὲ MVRC ὀπλᾶν PA ὄφλαν L; cf. ad p. 236, 18 8 τὸ] τὴν L μεταξὺ, ξ ex ζ corr. L 9 χώραν] τὴν χώραν L ἀνῆσαν ML 11 ὑπονήψαντες] ὑπόνοιαν ἐκνίψαντεσ L 12 τὰ κατ' εὐχήν τε] κατά τε εὐχὴν VRC πάντα, ντ i. ras. L 14 ὧν] ὡσ L 15 κενοτέρου L 16 δὲ VRC κατόρθωσαν PC 17 δὲ VRC 18 ὀχυροτέρα C ἰσχυροτέρα L 19 δ' s. A ῥωμαίοισ εὐλόγωσ tr. L νοήτω C 20 δ' C 21 i. marg. ιζ' C οὕτω VRC 22 ἱππέων om. L ᾗ] πῶσ L προσβάλοι PAR προσβαλεῖ M προσβάλλει V

259 σκέπτετο. ἀπορουμένῳ δὲ πάντοθεν, οὔτε γὰρ κατὰ τὰς φάραγγας
ἦν προσιτὸν καὶ κατὰ θάτερα τὸ πρῶτον τεῖχος ἐφαίνετο τῶν ὀρ-
γάνων στερεώτερον, ἐδόκει κατὰ τὸ Ἰωάννου τοῦ ἀρχιερέως μνημεῖον
260 προσβαλεῖν· ταύτῃ γὰρ τό τε πρῶτον ἦν ἔρυμα χθαμαλώτερον καὶ
τὸ δεύτερον οὐ συνῆπτεν ἀμελησάντων καθὰ μὴ λίαν ἡ καινὴ
πόλις συνῴκιστο τειχίζειν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὸ τρίτον ἦν εὐπέτεια, δι᾽ οὗ
τὴν ἄνω πόλιν καὶ διὰ τῆς Ἀντωνίας τὸ ἱερὸν αἱρήσειν ἐπενόει.
261 ἐν δὲ τούτῳ περιιόντος αὐτοῦ τοξεύεταί τις τῶν φίλων, ὄνομα Νι-
κάνωρ, κατὰ τὸν λαιὸν ὦμον, ἔγγιον μετὰ τοῦ Ἰωσήπου προσελθὼν
καὶ πειρώμενος εἰρηνικὰ τοῖς ἐπὶ τοῦ τείχους, οὐ γὰρ ἄγνωστος
262 ἦν, διαλέγεσθαι. διὰ τούτου τὰς ὁρμὰς αὐτῶν ἐπιγνοὺς Καῖσαρ,
εἰ μηδὲ τῶν ἐπὶ σωτηρίᾳ προσιόντων ἀπέχοιντο, παροξύνεται πρὸς
τὴν πολιορκίαν, ἅμα τε καὶ τοῖς τάγμασι δῃοῦν τὰ πρὸ τῆς πόλεως
263 ἠφίει καὶ συμφέροντας ἐκέλευσε τὴν ὕλην ἐγείρειν χώματα. τριχῇ
δὲ διατάξας τὴν στρατιὰν πρὸς τὰ ἔργα μέσους ἵστησι τῶν χω-
μάτων τούς τε ἀκοντιστὰς καὶ τοξότας καὶ πρὸ τούτων τοὺς ὀξυ-
βελεῖς καὶ καταπέλτας καὶ τὰς λιθοβόλους μηχανάς, ὡς τάς τε ἐκ-
δρομὰς εἴργοι τῶν πολεμίων ἐπὶ τὰ ἔργα καὶ τοὺς ἀπὸ τοῦ τείχους
264 κωλύειν πειρωμένους. κοπτομένων δὲ τῶν δένδρων τὰ προάστεια
μὲν ἐν τάχει γεγύμνωτο, συμφερομένων δ᾽ ἐπὶ τὰ χώματα τῶν
ξύλων καὶ τῆς στρατιᾶς ἁπάσης ἐπὶ τὸ ἔργον ὡρμημένης οὐδὲ τὰ
265 παρὰ τῶν Ἰουδαίων ἠρέμει. τὸν μὲν οὖν δῆμον ἐν ἁρπαγαῖς ὄντα
καὶ φόνοις συνέβαινε τότε θαρρεῖν· ἀναπνεύσειν τε γὰρ περισπω-
μένων πρὸς τοὺς ἔξωθεν ὑπελάμβανον καὶ λήψεσθαι παρὰ τῶν
αἰτίων αὐτοὶ δίκας, εἰ Ῥωμαῖοι περιγένοιντο.
266 3. Ἰωάννης δὲ καίτοι χωρεῖν ἐπὶ τοὺς ἔξωθεν πολεμίους τῶν

PAMLVRC LatHegesippus V 10 p. 291. Zonaras I p. 528.

2 ἦν] ἦν που VRC προσητὸν M θάτερον L ὀργάνων] *instrumentis siue machinis* Lat 3 ἔδοξε Zon 4 προσβάλλειν LZon ταύτῃ γάρ] *hic enim tantummodo* Lat 6 ἀλλ᾽ corruptum uid. ἦν εὐπέτεια] ἠνεπέτει P ἦν εὐπέτει A ἐπέτεινε M *facilis aditus illa erat* Lat 7 τὴν] τήν τε M fort. recte 8 ἐν — αὐτοῦ] *haec eo conlustrante* Lat περιόντοσ L ὀνόματι VRC 10 οὐ — 11 διαλέγεσθαι] *dicendi enim peritus erat* Lat et similiter Heg, unde οὐ γὰρ ἄγνωστος ἦν γλῶσσαν Hudson 11 τοῦτο L 13 τὴν om. L ἅμα τε καὶ τοῖς] Destinon ἅμα τε σὺν τοῖσ codd. ἡγεμόνα τε σὺν τάγμασιν Hudson ἅμα τε τοῖσ Dindorf ἅμα τε οὖν Holwerda δῃοῦν, δ ex ν corr. A 14 ἠφίει] ἐφήει L συμφύροντασ P συμφοροῦντασ LZon; cf. p. 33, 6 τὴν ὕλην ἐκέλευσεν tr. M 17 καὶ ante καταπέλτας eicit L. Dindorf τ᾽ AL 20 εγεγύμνωτο V[1] συμφυρουμένων L fort. recte δὲ VR 21 ἁπάσης] πάσησ L 23 ἀναπνεύσειν, litt. νεύσε i. ras. A 26 ἔξωθεν] ἔξω (s. L) MLVRC

περὶ αὐτὸν ὡρμημένων, δέει τοῦ Σίμωνος ἔμενεν. οὐ μὴν ὁ Σίμων 267
ἠρέμει, καὶ γὰρ ἦν ἐγγίων τῇ πολιορκίᾳ, τὰ δ' ἀφετήρια διίστησιν
ἐπὶ τοῦ τείχους, ὅσα Κέστιόν τε ἀφῄρηντο πρότερον καὶ τὴν ἐπὶ
τῆς Ἀντωνίας φρουρὰν ἑλόντες ἔλαβον. ἀλλὰ τούτων μὲν τοῖς 268
πολλοῖς ἀχρεῖος ἡ κτῆσις ἦν δι' ἀπειρίαν· ὀλίγοι δ' ὑπὸ τῶν αὐτο-
μόλων διδαχθέντες ἐχρῶντο κακῶς τοῖς ὀργάνοις, χερμάσι δὲ καὶ
τόξοις τοὺς χωννύντας ἔβαλλον ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ κατὰ συντάξεις
ἐκτρέχοντες αὐτοῖς συνεπλέκοντο. τοῖς δὲ ἐργαζομένοις ἀπὸ μὲν 269
τῶν βελῶν ἦν σκέπη γέρρα τῶν χαρακωμάτων ὑπερτεταμένα, τὰ
δ' ἀφετήρια πρὸς τοὺς ἐκθέοντας· θαυμαστὰ δὲ πᾶσι μὲν κατε-
σκεύαστο τοῖς τάγμασι, διαφόρως δὲ τῷ δεκάτῳ βιαιότεροί τε ὀξυ-
βελεῖς καὶ μείζονα λιθοβόλα, δι' ὧν οὐ μόνον τὰς ἐκδρομὰς ἀλλὰ
καὶ τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους ἀνέτρεπον. ταλαντιαῖοι μὲν γὰρ ἦσαν αἱ 270
βαλλόμεναι πέτραι, δύο δὲ καὶ πλείονας ᾔεσαν σταδίους· ἡ πληγὴ
δ' οὐ τοῖς προεντυχοῦσι μόνον, ἐπὶ πολὺ δὲ καὶ τοῖς μετ' ἐκείνους
ἦν ἀνυπόστατος. οἵ γε μὴν Ἰουδαῖοι τὸ πρῶτον ἐφυλάττοντο τὴν 271
πέτραν· λευκὴ γὰρ ἦν, ὥστε μὴ τῷ ῥοίζῳ σημαίνεσθαι μόνον, ἀλλὰ
καὶ τῇ λαμπρότητι προορᾶσθαι. σκοποὶ οὖν αὐτοῖς ἐπὶ τῶν πύρ- 272
γων καθεζόμενοι προεμήνυον, ὁπότε σχασθείη τὸ ὄργανον καὶ ἡ
πέτρα φέροιτο, τῇ πατρίῳ γλώσσῃ βοῶντες „ὁ υἱὸς ἔρχεται.“ διί-
σταντο δὲ καθ' οὓς ᾔει καὶ προκατεκλίνοντο, καὶ συνέβαινε φυλατ-

---

PAMLVRC Lat Suidas s. τάλαντον.

1 ἔμεινεν L οὐ μὴν] uerum Lat σήμων C 2 ἐγγίων] ετιὼν P ἔτι ὢν A ἐγγίζων L ἐγγιῶν VRC *proximus* Lat ἔγγιον ed. pr.; aliquod uitium subesse suspicatur Destinon δὲ VRC 3 ὅσα — 4 ἔλαβον] *quae pridem romanis abstulerat, cum praesidium quod apud antoniam fuerat cepit* Lat τὸ πρότερον L 5 ὀλίγων P ὀλίγον VRC δὲ VRC αὐτομόλων] πολεμίων αὐτομόλων MVRC 7 τόξοις] τόξοισ καὶ τοῖσ ὀργάνοισ L 8 δ' LC ἀπὸ] ἦν ἀπὸ C 9 ἦν] ἡ PALVRC ad γέρρα i. marg. σκεπάσματα VR τῶν om. VRC χαρακωμάτων] χωμάτων L fort. recte *uallum* Lat 10 δὲ VR πᾶσι μὲν] πᾶσιν C 11 τάγμασι] ταύμασι·, post τ ras. 1 litt. conspicere uisus sum dubitans, post ι eras. ν L διαφόρως] διαφορωτέρῳ L τε] δὲ LLat 12 μείζω L μόνασ L μόνων C 13 καὶ iterauit A ταλαντιαῖοι] incip. Suidas ταλαντιαῖοι — 14 δύο] τὰ δύο sic C μὲν γὰρ] γε μὴν LSuid μέν γε VR οἱ βαλλόμενοι πέτροι MVRSuid 14 δύο — σταδίους] *et ultra modum stadii torquebantur* Lat πλείονας] πλεῖον MVRC πλέον LLatSuid ᾔεσαν] PA ἀπῄεσαν MLVRCSuid σταδίον uertit Lat 15 δὲ VRC προσεντυχοῦσι PA[1]LV προστυχοῦσι Suid ἐπὶ τὸ πολὺ AM τοῖς] τοὺσ R 16 ἀνυπόστατος] finit Suid 17 ὥστε μὴ] ὡσ μήτε VRC τῷ] s. P τὸ A[1] ·ροίζω V μόνω AMVR 18 οὖν] γοῦν proposuit Destinon 19 ὁπότε] ὅπη L ὁπόταν R 20 πατρίῳ] πατρῶα L ὁ υἱὸσ] PAVRLat οὐιοσ MLC haud male ὁ ἰὸς Hudson 21 ᾔει] ἴοι Niese καὶ συνέβαινε] συνέβαινε (-νεν L) δὲ LVRC

273 τομένων ἄπρακτον διεκπίπτειν τὴν πέτραν. ἀντεπινοοῦσι δὲ Ῥω-
μαῖοι μελαίνειν αὐτήν· τότε γὰρ οὐκέθ᾽ ὁμοίως προορωμένης εὐστό-
274 χουν καὶ πολλοὺς ἅμα βολῇ μιᾷ διέφθειρον. ἀλλ᾽ οὐδὲ κακούμενοι
μετ᾽ ἀδείας παρεῖχον Ῥωμαίοις ἐγείρειν τὰ χώματα, πάσῃ δ᾽ ἐπι-
νοίᾳ καὶ τόλμῃ χρώμενοι καὶ νύκτωρ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν εἶργον.
275 4. Τῶν δ᾽ ἔργων συντετελεσμένων μολιβίδι μὲν καὶ λίνῳ δια-
μετροῦσιν οἱ τέκτονες τὸ διάστημα πρὸς τὸ τεῖχος, ἀπὸ τῶν χω-
μάτων ῥίψαντες· οὐ γὰρ ἐνῆν ἄλλως ἄνωθεν βαλλομένοις· εὑρόντες
276 δ᾽ ἐξικνεῖσθαι δυναμένας τὰς ἑλεπόλεις προσῆγον. καὶ Τίτος ἐγ-
γυτέρω τὰ ἀφετήρια διαστήσας, ὡς μὴ τοὺς κριοὺς εἴργοιεν ἀπὸ
277 τοῦ τείχους, ἐκέλευσε τύπτειν. τριχόθεν δ᾽ ἐξαισίου κτύπου περιη-
χήσαντος αἰφνιδίως τὴν πόλιν κραυγή τε παρὰ τῶν ἔνδον ἤρθη
καὶ τοῖς στασιασταῖς ἴσον ἐμπίπτει δέος. κοινὸν δ᾽ ἑκάτεροι τὸν
κίνδυνον ἰδόντες κοινὴν ἐπενόουν ἤδη ποιεῖσθαι καὶ τὴν ἄμυναν.
278 διαβοώντων δὲ πρὸς ἀλλήλους τῶν διαφόρων ὡς πάντα πράττοιεν
ὑπὲρ τῶν πολεμίων, δέον, εἰ καὶ μὴ διηνεκῆ δίδωσιν αὐτοῖς ὁμό-
νοιαν ὁ θεός, ἐν γοῦν τῷ παρόντι τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλονεικίαν
ὑπερθεμένους κατὰ Ῥωμαίων συνελθεῖν, κηρύσσει μὲν ἄδειαν ὁ
Σίμων τοῖς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ παρελθεῖν ἐπὶ τὸ τεῖχος, ἐπιτρέπει δὲ
279 καίπερ ἀπιστῶν ὁ Ἰωάννης. οἱ δὲ τοῦ μίσους καὶ τῶν ἰδίων δια-
φόρων λαβόντες ἀμνηστίαν ἓν σῶμα γίνονται, καὶ τὸ μὲν τεῖχος
περισχόντες ἀπ᾽ αὐτοῦ πυρά τε παμπληθῆ κατὰ τῶν μηχανημάτων
ἵεσαν καὶ τοὺς ἐπιβρίθοντας τὰς ἑλεπόλεις ἀδιαλείπτως ἔβαλλον,
280 οἱ τολμηρότεροι δὲ κατὰ στίφη προπηδῶντες τὰ γέρρα τῶν μηχανη-
μάτων ἐσπάραττον καὶ τοῖς ἐπ᾽ αὐτῶν προσπίπτοντες ἐπιστήμῃ

PAMLVRC Lat Hegesippus V 10 p. 292. Zonaras I p. 528.

1 δέ, δ ex ν corr. A 2 μελαίνην A τότε — εὐστόχουν] *tunc enim missi non similiter incertos ictus habebant* Lat οὐκέτι LV ὁμοίως] ὁμοίωσ ὡσ L προωρομένησ C 3 μιᾷ βολῇ tr. LVRC ἀλλ᾽ οὐδὲ] ἄλλωσ δὲ L κακύμενοι R[1] 4 μετὰ L δὲ VR 5 χρώμενοι καὶ τόλμῃ tr. L χρώ-με|μενοι C 6 i. marg. ιθ᾽ C δὲ VRC συντετε|λεσμένων, τε in exitu uersus suppl. A μολιβδίδι Hudson edidit διεμέτρουν L 7 πρὸς] τὸ πρὸσ L 9 δὲ VR 10 διαστήσασ ex διαστασιάσασ corr. C εἴργειεν C 11 δὲ VR τριχόθεν cum τύπτειν coniungit, ἐξαισίου om. Lat 12 κραυγή] *clamor ingens* Lat τε om. LZon 13 ἴσον corruptum putat Destinon δὲ VR 14 ἰδόντες] εἰδότεσ PA καὶ om. Lat 16 ὑπὲρ] ὑπὸ L διηνεκεῖ PA ὁμόνοιαν αὐτοῖσ tr. L 18 κατὰ] κατὰ κοινὸν δ᾽ ἑκάτεροι τὸν κίνδυνον ἰδόντεσ (cf. u. 13) L κηρύσσειν V 19 τοῖς] τοὺσ A 20 ἰδίων] οἰκείων L διαφορῶν MLVRC 21 ··ἀμνηστίαν, eras. αν L 22 περισχῶντεσ C πυράν LV παμπληθεῖ P 23 ἵεσαν AM ἐνίεσαν LVRC *iaciebant* Lat ἐπιβρίθον-τας] ἐπάγοντασ L 24 τολμηρότατοι LLat στῖφοσ L προπηδόντεσ R γέρα P 25 ἐσπάρασσον M αὐτὸν C

μὲν ὀλίγα, τόλμῃ δὲ τὰ πλείω περιεγίνοντο. προσεβοήθει δὲ τοῖς 281
πονοῦσιν αὐτὸς ἀεὶ Τίτος, καὶ παρ' ἑκάτερον τῶν ὀργάνων τούς
τε ἱππέας καὶ τοὺς τοξότας διαστήσας εἶργεν μὲν τοὺς τὸ πῦρ
ἐπιφέροντας, ἀνέστελλεν δὲ τοὺς ἀπὸ τῶν πύργων βάλλοντας, ἐνερ-
γοὺς δ' ἐποίει τὰς ἑλεπόλεις. οὐ μὴν ταῖς πληγαῖς ὑπήκουε τὸ 282
τεῖχος, εἰ μὴ καθόσον ὁ τοῦ πεντεκαιδεκάτου τάγματος κριὸς γω-
νίαν διεκίνησε πύργου. τὸ δὲ τεῖχος ἀκέραιον ἦν· οὐδὲ γὰρ εὐθέως 283
συνεκινδύνευε τῷ πύργῳ προὔχοντι πολὺ καὶ μὴ δυναμένῳ συν-
απορρῆξαί τι ῥᾳδίως τοῦ περιβόλου.
5. Παυσάμενοι δὲ τῶν ἐκδρομῶν πρὸς ὀλίγον καὶ τοὺς Ῥω- 284
μαίους ἐπιτηρήσαντες ἐσκεδασμένους ἐπὶ τὰ ἔργα καὶ κατὰ τὰ στρα-
τόπεδα, καμάτῳ γὰρ ἀναχωρῆσαι καὶ δέει τοὺς Ἰουδαίους ἠξίουν,
ἐκθέουσι κατὰ τὸν Ἱππικὸν πύργον διὰ πύλης ἀφανοῦς πάντες πῦρ
τε τοῖς ἔργοις ἐπιφέροντες καὶ μέχρι τῶν ἐρυμάτων ἐπὶ τοὺς Ῥω-
μαίους προελθεῖν ὡρμημένοι. πρὸς δὲ τὴν κραυγὴν αὐτῶν οἵ τε 285
πλησίον συνίσταντο ταχέως καὶ οἱ πόρρωθεν συνέθεον. ἔφθανε δ'
ἡ Ἰουδαίων τόλμα τὴν Ῥωμαίων εὐταξίαν, καὶ τοὺς προεντυγχά-
νοντας τρεψάμενοι προσέκειντο καὶ τοῖς συλλεγομένοις. δεινὴ δὲ 286
περὶ τὰς μηχανὰς συμπίπτει μάχη, τῶν μὲν ὑποπιμπράναι, τῶν
δὲ κωλύειν βιαζομένων, κραυγή τε παρ' ἀμφοτέρων ἄσημαντος ἦν,
καὶ πολλοὶ τῶν προαγωνιζομένων ἔπιπτον. Ἰουδαῖοι δ' ὑπερεῖχον 287
ἀπονοίᾳ, καὶ τῶν ἔργων ἥπτετο τὸ πῦρ, καταφλεγῆναί τ' ἂν ἐκιν-
δύνευσε πάντα μετὰ τῶν ὀργάνων, εἰ μὴ τῶν ἀπ' Ἀλεξανδρείας
ἐπιλέκτων ἀντέστησαν οἱ πολλοὶ παρὰ τὴν σφετέραν ὑπόληψιν
ἀνδρισάμενοι· καὶ γὰρ τῶν ἐνδοξοτέρων διήνεγκαν κατὰ ταύτην τὴν
μάχην· μέχρι Καῖσαρ τοὺς τῶν ἱππέων δυνατωτάτους ἀναλαβὼν
ἐμβάλλει τοῖς πολεμίοις. καὶ δώδεκα μὲν αὐτὸς τῶν προμάχων 288

PAMLVRC Lat Hegesippus V 10 p. 292. Zonaras I p. 528.

1 post *ὀλίγα* fort. 1 litt. eras. A *περιεγένοντο* C *προσεβοήθη* C 2 *παρ'*, litt. *αρ* i. ras. A *παρ' — ὀργάνων*] *iuxta utrasque machinas* Lat 3 *ἱππεῖσ* L *τοὺς* om. L 5 *δὲ* LVRC 6 *ὁ* om. V 7 *ἀκέραιον*] *ἀκαίρεον* C 8 *τῶ·* M *συναπορῆξαι* R[1] 11 *παρατηρήσαντες* Zon *ἐπὶ*] *περὶ* L *καὶ* om. L fort. recte 12 *καμάτῳ*] *καμά|* C *ἰουδαίουσ* ex *ἰδίουσ* corr. uid. M 13 *ἀφανεῖς* Cocceji *πῦρ* — 14 *ἐπιφέροντες* om. C 15 *προσελθεῖν* VRC *κραυγὴν*] *periculo* Lat 16 *ἔφθανε* — 17 *εὐταξίαν*] *romanorum autem disciplina uincebat audaciam iudaeorum* Lat ut nunc est *δὲ* VR 17 *ἡ* om. L *τοὺς*] s. P *τοῖσ* VRC *προεντυχόντασ* L *προεντυγχάνουσι* VRC 18 *καὶ* om. LLat 19 *ὑποπιπρᾶναι* C *ὑποπιμπρᾶν* Zon 20 *ἀμφοτέροισ* C 21 *δὲ* LVRC 22 *ἀπονοίᾳ*] *confidentia* Lat *ἐκινδύνευσαν* L 23 *ἀπ'*] *ἐπ'* VR 24 *ἀνέστησαν* L 25 *ἀνδρισόμενοι* C *ἐνδοξωτέρων* C 26 *τοὺσ δυνατωτάτουσ τῶν ἱππέων* tr. L 27 *αὐτοῖσ* L

ἀναιρεῖ, πρὸς δὲ τὸ τούτων πάθος ἐγκλίνοντος τοῦ λοιποῦ πλήθους
ἑπόμενος συνελαύνει πάντας εἰς τὴν πόλιν κἀκ τοῦ πυρὸς διασώζει
289 τὰ ἔργα. συνέβη δ' ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ καὶ ζωγρηθῆναί τινα τῶν
Ἰουδαίων, ὃν ὁ Τίτος ἀνασταυρῶσαι πρὸ τοῦ τείχους ἐκέλευσεν,
290 εἴ τι πρὸς τὴν ὄψιν ἐνδοῖεν οἱ λοιποὶ καταπλαγέντες. μετὰ δὲ
τὴν ἀναχώρησιν καὶ Ἰωάννης ὁ τῶν Ἰδουμαίων ἡγεμὼν πρὸ τοῦ
τείχους γνωρίμῳ τινὶ στρατιώτῃ διαλεγόμενος ὑπό τινος τῶν Ἀρά-
βων κατὰ τοῦ στέρνου τοξεύεται καὶ παραχρῆμα θνήσκει, μέγιστον
τοῖς τε Ἰδουμαίοις πένθος καὶ λύπην τοῖς στασιασταῖς ἀπολιπών·
καὶ γὰρ κατά τε χεῖρα καὶ συνέσει διάσημος ἦν.
291 VII. 1. Τῇ δ' ἐπιούσῃ νυκτὶ ταραχὴ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἐμ-
292 πίπτει παράλογος. τοῦ γὰρ Τίτου πύργους τρεῖς κατασκευάσαι
κελεύσαντος πεντηκονταπήχεις, ἵν' ἑκάστου χώματος ἐπιστήσας ἀπὸ
τούτων τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους τρέποιτο, συνέβη πεσεῖν αὐτομάτως
293 ἕνα μέσης νυκτός. μεγίστου δὲ ἀρθέντος ψόφου δέος ἐμπίπτει τῷ
στρατῷ, καὶ τοὺς πολεμίους ἐπιχειρεῖν σφίσι δόξαντες ἐπὶ τὰ ὅπλα
294 πάντες ἔθεον. ταραχὴ δὲ τῶν ταγμάτων καὶ θόρυβος ἦν, καὶ τὸ
συμβὰν οὐδενὸς εἰπεῖν ἔχοντος ἐπὶ πλεῖστον ἀποδυρόμενοι διεφέ-
295 ροντο μηδενός τε φαινομένου πολεμίου δι' ἀλλήλων ἐπτοοῦντο, καὶ
τὸ σύνθημα μετὰ σπουδῆς ἕκαστος τὸν πλησίον ἐπηρώτα καθάπερ
Ἰουδαίων ἐμβεβληκότων εἰς τὰ στρατόπεδα, πανικῷ τε δείματι
κυκλουμένοις παρεῴκεσαν, ἄχρι μαθὼν τὸ συμβὰν Τίτος διαγγέλλειν
ἐκέλευσε πᾶσι, καὶ μόλις ἐπαύσαντο τῆς ταραχῆς.

PAMLVRC Lat Hegesippus V 10 p. 292. Zonaras I p. 529.

1 ἐγκλίνοντος] ἐκκλίνοντοσ PL et ex corr. A ἐκλίνοντοσ A[1] ἐκκλίναντοσ MVRC ἐγκλίναντος Bekker ἐνέκλιναν (συνέκλιναν cod. A) Zon 2 διασώζεται L 3 δὲ VRC 4 τίτοσ ex τεῖχοσ corr. L 5 τι om. Zon 6 τὴν ἀναχώρησιν] *eius discessum* Lat Ἰδουμαίων] ACHeg ἰουδαίων PMLVRLat 7 τινὶ om. LVRLat στρατιώτι A[1]R 9 Ἰδουμαίοις] PALHeg ἰουδαίοισ MVRCLat ἀπολειπών (ex ἀπολιπὸν corr. A) PA 10 τε om. L συνέσει] σύνε·σιν, eras. ν L διάσημος] εὔσημοσ (sic) L *nobilis* Lat 11 i. marg. κ' C δὲ RC καὶ om. Lat 12 παράλογοσ, ρ ex λ corr. A κατασκευάσαι, αι i. ras. A 13 ἵνα VR 14 τρέποιντο L συνέβη] PAMVCLips συνέβη δὲ L συνέβη ἕνα, litt. βη ἕνα ex corr. m. 2 R πεσεῖν] π σὶν (inter π et σ 2 fere litt. spatio uacuo relicto) L 15 ἕνα] CLat ἀνα PAMVR et m. 1 Lips διὰ L ἕνα ἀνὰ ex corr. recentissima Lips; Heg tres turres concidisse narrat, ergo ἀνὰ aut διὰ habuisse uid. δ' C 16 πολεμίκονσ R ἐπιχειρεῖν om. L 18 ἐπὶ — διεφέροντο] *diu queruli alius aliud opinabatur* Lat ἀπωδυρόμενοι R[2] ἀπορούμενοι ex Voss. Holwerda διεφέροντο] διεφθείροντο M 19 τε] δὲ PAM φαι··|νομένου V ἐπτωοῦντο C 20 σύνθεμα VR τὸν] τὸ C 21 Ἰουδαίων] *idumaei* Lat ἐμβεβηκότων RC τε s. P 22 παρεώκεισαν P διαγγέλειν AR 23 ἐπαύσαντο, αν ex ον corr. A

2. Ἰουδαίους γε μὴν πρὸς τὰ λοιπὰ καρτερῶς ἀντέχοντας ἐκά- 296
κωσαν οἱ πύργοι· καὶ γὰρ τῶν ὀργάνων τοῖς κουφοτέροις ἀπ᾽ αὐτῶν
ἐβάλλοντο καὶ τοῖς ἀκοντισταῖς καὶ τοξόταις καὶ λιθοβόλοις. οὔτε 297
δὲ τούτων αὐτοὶ διὰ τὸ ὕψος ἐφικνοῦντο καὶ τοὺς πύργους ἦν ἀμή-
χανον ἑλεῖν, μήτ᾽ ἀνατραπῆναι ῥαδίως διὰ τὸ βρῖθος μήτ᾽ ἐμ-
πρησθῆναι διὰ τὸν σίδηρον δυναμένους, ᾧ κατεκαλύπτοντο. τρε- 298
πόμενοι δὲ ἐξωτέρω βέλους οὐκέτι ἐκώλυον τῶν κριῶν τὰς ἐμβολάς,
οἳ ἀδιαλείπτως παίοντες ἤνυον κατ᾽ ὀλίγον. ἤδη δὲ τῷ Νίκωνι 299
τοῦ τείχους ἐνδιδόντος, αὐτοὶ γὰρ τοῦτο Ἰουδαῖοι τὴν μεγίστην
ἐκάλεσαν Ῥωμαίων ἑλέπολιν ἀπὸ τοῦ πάντα νικᾶν, ἀπέκαμνον μὲν
πάλαι πρός τε τὰς μάχας καὶ τὰς φυλακὰς πόρρωθεν τῆς πόλεως
διανυκτερεύοντες, ἄλλως δ᾽ ὑπὸ ῥαστώνης καὶ τοῦ βουλεύεσθαι 300
πάντα κακῶς περιττὸν αὐτοῖς δόξαν τὸ τεῖχος ἑτέρων μετ᾽ αὐτὸ
λειπομένων δύο, μαλακισθέντες ἀνεχώρουν οἱ πολλοί. καὶ τῶν 301
Ῥωμαίων ἐπιβάντων καθὸ παρέρρηξεν ὁ Νίκων, καταλιπόντες τὰς
φυλακὰς πάντες εἰς τὸ δεύτερον τεῖχος ἀναφεύγουσιν. οἱ δ᾽ ὑπερ-
βάντες τὰς πύλας ἀνοίξαντες πᾶσαν εἰσδέχονται τὴν στρατιάν. καὶ 302
Ῥωμαῖοι μὲν οὕτω τοῦ πρώτου τείχους πεντεκαιδεκάτῃ κρατήσαντες
ἡμέρᾳ, ἑβδόμη δὲ ἦν Ἀρτεμισίου μηνός, αὐτοῦ τε πολὺ κατασκά-
πτουσι καὶ τὰ προσάρκτια τῆς πόλεως, ἃ καὶ πρότερον Κέστιος.

3. Μεταστρατοπεδεύεται δὲ Τίτος εἴσω κατὰ τὴν Ἀσσυρίων 303
παρεμβολὴν καλουμένην, ἐπισχὼν πᾶν τὸ μεταξὺ μέχρι τοῦ Κε-

PAMLVRC Lat Hegesippus V 11 p. 293. Zonaras I p. 529.

1 ἰουδέουσ C 3 λιθοβόλοισ, β i. ras. A 4 ἀφικνοῦντο L 5 μήτε LVRC βρίθοσ LVRC βάροσ PAM μήτε VR 6 κατεκαλύπτοντο, ε ex αι aut α corr. A 7 δ᾽ LC ἐξωτέρου M οὐκέτ᾽ C 8 ἀδιαλίπτωσ V¹R νίκονι P *niconam* (*niconta* cod. Vat.) Lat *excisorem urbium* Heg 10 πάντα] τὰ πάντα P 11 τὰς (ante φυλακὰς) om. L 12 ἄλλως] ἄλλω A¹ ἑάλλω ex corr. A δὲ VR ῥστώνησ (α supra) A τοῦ] τὸ C βουλεύεσθαι] βούλεσθαι A βουλεύσασθαι L 13 περιττὸν] καὶ περισσὸν L τὸ τεῖχος] φυλάττειν τὸ τεῖχοσ C μετ᾽ αὐτὸ] μετ᾽ αὐτὸν L¹ μετὰ τὸ R 15 καθὸ παρέρρηξεν] καθόπερ ἔρρηξεν PAML καθάπερ ἔρρηξεν V καθὰ παρέρρηξεν RC *qua — perruperat* Lat ὁ Νίκων] om. L *niconas* Lat καταλειπόντεσ PA¹ 16 δεύτερον] ἐνδότερον P δὲ VRC 17 πᾶσαν om. Lat στρατείαν PA 18 πεντεκαιδεκάτῃ κρατήσαντες ἡμέρᾳ] κρατοῦσιν ἡμέρα πεντεκαιδεκάτη L 19 ἦν δ᾽ ἑβδόμη tr. L ἑβδόμη — Ἀρτεμισίου] *nonas mai* Lat δ᾽ LRC ἀρτεμησίου PAL Artemisii 7. dies est 25. Mai (VIII k. Iun.) anni Iuliani (70 p. Chr.) πολὺ] πο·λ·· (eras. λ et οἰ) L 21 i. marg. κα´ C δὲ om. PR ἔσω Dindorf ἀσυρίων AC 22 καλουμένην, καλου i. ras. pressius scriptum A ἐπισχὼν — 476,2 ἐποιεῖτο] *occupato enim omni quod inter cedrona fuerat spatio et ultra sagittae iactum a secundo muro separatus expugnationem statim aggressus est* Lat haud male

δρῶνος, ἀπὸ δὲ τοῦ δευτέρου τείχους ὅσον ἐξωτέρω βέλους εἶναι·
304 προσβολὰς δ' εὐθέως ἐποιεῖτο. ἐμμερισθέντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καρ-
τερῶς ἀπημύναντο τοῦ τείχους, οἱ μὲν περὶ τὸν Ἰωάννην ἀπό τε
τῆς Ἀντωνίας καὶ τῆς προσαρκτίου στοᾶς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρὸ τῶν
Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως αὐτῶν μνημείων μαχόμενοι, τὸ δὲ τοῦ
Σίμωνος τάγμα τὴν παρὰ τὸ Ἰωάννου τοῦ ἀρχιερέως μνημεῖον ἐμ-
βολὴν διαλαβόντες ἐφράξαντο μέχρι πύλης καθ' ἣν τὸ ὕδωρ ἐπὶ
305 τὸν Ἱππικὸν πύργον εἰσῆκτο. προπηδῶντές τε πολλάκις ἐκ τῶν
πυλῶν συστάδην ἐπολέμουν καὶ συνδιωχθέντες ἀπὸ τοῦ τείχους
κατὰ μὲν τὰς συμπλοκὰς ἡττῶντο τῆς Ῥωμαίων ἐπιστήμης ὄντες
306 ἄπειροι, περιῆσαν δ' ἐν ταῖς τειχομαχίαις. καὶ τοὺς μὲν μετ'
ἰσχύος ἐμπειρία παρεκρότει, Ἰουδαίους δὲ τόλμα δέει τρεφομένη
καὶ τὸ φύσει καρτερικὸν ἐν συμφοραῖς· προσῆν δ' ἐλπὶς ἔτι σω-
307 τηρίας ἡ καὶ Ῥωμαίοις τοῦ ταχέως κρατήσειν. οὐδετέρων δὲ ἥπτετο
κόπος, ἀλλὰ προσβολαὶ καὶ τειχομαχίαι καὶ κατὰ λόχους ἐκδρομαὶ
συνεχεῖς δι' ὅλης ἡμέρας ἦσαν, οὐδ' ἔστιν ἥτις ἰδέα μάχης ἀπελεί-
308 πετο. νὺξ δὲ ἀνέπαυε μόλις ἕωθεν ἀρχομένους· ἦν δ' ἄυπνος
ἀμφοτέροις καὶ χαλεπωτέρα τῆς ἡμέρας, δέει τῶν μὲν ὅσον οὔπω
καταληφθήσεσθαι τὸ τεῖχος, τῶν δ' ἐπιθήσεσθαι Ἰουδαίους τοῖς
στρατοπέδοις, ἔν τε τοῖς ὅπλοις ἑκάτεροι διανυκτερεύοντες ὑπὸ
309 τὰς πρώτας αὐγὰς ἕτοιμοι πρὸς μάχην ἦσαν. καὶ παρὰ μὲν Ἰου-
δαίοις ἔρις ἦν ὅστις προκινδυνεύσας χαρίσαιτο τοῖς ἡγεμόσιν, μά-

---

PAMLVRCLat Hegesippus V 12 p. 294.

2 δ'] δὲ VR τ' Destinon, om. Dindorf ex L. B. ἐποεῖτο A¹ ἐμμερισθέντες] καὶ μερισθέντεσ L μερισθέντεσ VRC δ' C οἱ om. L 3 ἀπό τε] ἀπὸ L 4 καὶ πρὸ] *ad* Lat πρὸ om. VRC 5 τοῦ βασιλέως αυτῶν om. Lat probante Destinone αὐτῶν om. L μνημεῖον PA *monumentum* Lat 6 τὸ] τοῦ A¹VRC τοῦ ἀρχιερέως om. LLat μνημεῖ|μεῖον C ἐμβολὴν om. VR 7 διαλαβόντες om. ut uid. Lat ἐφρίξαντο R ἔφραξαν τὸ Hudson 8 προπηδήσαντεσ M τε] s. P δὴ ML τὲ δὴ VRC *autem* Lat δὲ Hudson 9 συστάδην, συ s. L ἀπὸ] ἐπὶ Hudson 10 κατὰ] καὶ κατὰ Destinon ὄντες om. LVR 11 ἄπειρον L δ' ἐν] δὲ LVRC καὶ τοὺς μὲν] *eos enim* Lat μετ' ἰσχύος ἐμπειρία] ἰσχὺσ μετ' ἐμπειρίασ LVRC *fortitudo ac scientia* Lat 12 τόλμα] *etiam audacia* Lat 13 καρτερηκὸν C ἐν] ἐπὶ P ἐν ταῖσ M προσῆν — 14 κρατήσειν] *ad haec autem et illis suberat spes salutis et romanis citae uictoriae* Lat; graeca uix sana sunt post προσῆν eras. ἦν A δ' ἐλπὶς ἔτι] ἐλπίδι L δὲ VR 14 ἡ] ῆ PA ἥ MRC ἤ L ὡς Naber ῥωμαίουσ LC οὐδ' ἑτέρων A οὐθετέρων VR οὐθ' ἑτέρων C δ' L 15 ἐκδρομαὶ] ἐνδρομαὶ VR¹ 16 οὐδέ ἐστιν VRC εἴτισ P εἰδέα PA 17 δὲ] δ' LC ἦν δ' om. Lat δὲ VRC 18 ἀμφοτέροις] PALat ἀμφοτέροισ ἡ νὺξ MVRC 19 τὸ τεῖχος] τὸ τάχοσ PAL τοῦ τείχουσ C δὲ VRC 20 ὑπὸ] κατὰ PAM 22 ἔρις om. R

λιστα δὲ τοῦ Σίμωνος αἰδὼς ἦν καὶ δέος, οὕτως τε προσεῖχεν ἕκα-
στος αὐτῷ τῶν ὑποτεταγμένων, ὡς καὶ πρὸς αὐτοχειρίαν ἑτοιμότατος
εἶναι κελεύσαντος· Ῥωμαίοις δὲ ἐπ' ἀνδρείαν ἦν προτροπὴ τοῦ τε 310
κρατεῖν ἔθος καὶ ἥττης ἀήθεια συνεχής τε στρατεία καὶ διηνεκεῖς
μελέται καὶ μέγεθος ἡγεμονίας, πρὸ δὲ πάντων Τίτος ἀεὶ πᾶσιν
πανταχοῦ παρατυγχάνων. τό τε γὰρ μαλακισθῆναι παρόντος καὶ 311
συναγωνιζομένου Καίσαρος δεινὸν ἐδόκει, καὶ τῷ καλῶς ἀγωνισα-
μένῳ μάρτυς αὐτὸς ὁ καὶ τιμήσων παρῆν· κέρδος δ' ἦν ἤδη καὶ
τὸ γνωσθῆναι Καίσαρι γενναῖον ὄντα. διὰ τοῦτο πολλοὶ τῆς κατὰ
σφᾶς ἰσχύος ἀμείνους τῇ προθυμίᾳ διεφάνησαν. παραταξαμένων 312
γοῦν κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας τῶν Ἰουδαίων πρὸ τοῦ τείχους καρ-
τερῷ στίφει καὶ διακοντιζομένων ἔτι πόρρωθεν τῶν ταγμάτων ἑκα-
τέρων Λογγῖνός τις τῶν ἱππέων ἐξαλλόμενος τῆς Ῥωμαϊκῆς τά-
ξεως ἐμπηδᾷ μέσῃ τῇ τῶν Ἰουδαίων φάλαγγι, καὶ διασκεδασθέντων 313
πρὸς τὴν ἐμβολὴν δύο τοὺς γενναιοτάτους ἀναιρεῖ, τὸν μὲν κατὰ
στόμα πλήξας ὑπαντιάσαντα, τὸν δ' ἀνασπάσας ἐκ τοῦ προτέρου
τὸ δόρυ κατὰ πλευρὰν διαπείρει τραπόμενον, ἐκ μέσων τε τῶν
πολεμίων ἄτρωτος εἰς τοὺς σφετέρους ἔδραμεν. ὁ μὲν οὖν δι' ἀρε- 314
τὴν ἐπίσημος ἦν, ζηλωταὶ δὲ τῆς ἀνδρείας ἐγίνοντο πολλοί. καὶ 315
Ἰουδαῖοι μὲν ἀμελοῦντες τοῦ παθεῖν τὸ διαθεῖναι μόνον ἐσκόπουν,
ὅ τε θάνατος αὐτοῖς ἐδόκει κουφότατος εἰ μετὰ τοῦ κτεῖναί τινα
τῶν πολεμίων προσπέσοι· Τίτος δὲ τῆς τῶν στρατιωτῶν ἀσφαλείας 316
οὐχ ἧττον τοῦ κρατεῖν προυνόει, καὶ τὴν μὲν ἀπερίσκεπτον ὁρμὴν
ἀπόνοιαν λέγων, μόνην δ' ἀρετὴν τὴν μετὰ προνοίας καὶ τοῦ μηδὲν
τὸν δρῶντα παθεῖν, ἐν ἀκινδύνῳ τῷ κατὰ σφᾶς ἐκέλευσεν ἀνδρί-
ζεσθαι.

PAMLVRC Lat Hegesippus V 12 p. 294 sq.

1 οὕτω VR οὕτω, litt. τω s. C τε] γε (i. ras. A) PA προσεῖχον L 2 ἑτοιμότατον VRC 3 δ' L ἀνδρίαν V²C τοῦ τε] τό τε τοῦ L 4 ἥττης] ἡ τῆς ἥττης Bekker συνεχεῖσ PLVLat στρατιὰ PVRC στρατεῖαι L¹ *militiae* Lat 6 παρατυγχάνω * L 7 τῷ] τὸ P τῶν RC ἀγωνιζομένω L ἀγωνισαμένων (νων ex νον corr. C) RC 8 κέρδος] καρπὸσ VR γρ καιρὸσ i. marg. m. 2 V δὲ VR 9 καίσαρι ex καίσαρα corr. uid. L 13 τῆσ τάξεωσ τῆσ ῥωμαϊκῆσ L 14 τῶν om. L 15 πρὸς τὴν ἐμβολὴν] τῶν ἐμβολῶν PA *hoc impetu* Lat τῶν ἐν βολῇ Destinon 16 δὲ VR 17 τρεπόμενον L μέσου L μέσον C τε] δὲ L 18 ἄτρωτος] Holwerda πρῶτοσ codd. Lat *uictor* Heg εἰς] πρὸσ L 19 ἀνδρείασ (ι s. m. 2) V ἀνδραγαθίασ L 20 δια-θῆναι R¹C 21 ὅ τε] ὅτι L κτῆναι C τινα om. C 22 Τίτος] Καῖσαρ Dindorf ex Rost. et L. B. τῆς om. L 23 τοῦ] τὸ L ἀπερίσκεπον C 24 δὲ VR καὶ spurium putat Destinon τοῦ] τὸ L 25 τῷ] τὸ C

317 4. *Προσάγει δ' αὐτὸς τοῦ βορείου τείχους τῷ μέσῳ πύργῳ
τὴν ἑλέπολιν, ἐν ᾧ τῶν Ἰουδαίων τις ἀνὴρ γόης ὄνομα Κάστωρ
ἐλόχα μεθ' ὁμοίων δέκα, τῶν λοιπῶν φυγόντων διὰ τοὺς τοξότας.*
318 *οὗτοι μέχρι μέν τινος ὑπεπτηχότες τοῖς θωρακίοις ἠρέμουν, λυο-
μένου δὲ τοῦ πύργου διανίστανται, καὶ προτείνας ὁ Κάστωρ τὰς
χεῖρας ὡς ἱκετεύων δῆθεν ἐκάλει τὸν Καίσαρα καὶ τῇ φωνῇ κατοικτι-*
319 *ζόμενος ἐλεῆσαι σφᾶς παρεκάλει. πιστεύσας δ' ἐξ ἁπλότητος ὁ
Τίτος καὶ μετανοεῖν ἤδη τοὺς Ἰουδαίους ἐλπίσας, ἐπέχει μὲν τοῦ
κριοῦ τὴν ἐμβολὴν κωλύει τε τοξεύειν τοὺς ἱκέτας, λέγειν δ' ἐκέ-*
320 *λευσεν ὅ τι βούλεται τῷ Κάστορι. τοῦ δ' εἰπόντος ἐπὶ δεξιᾷ κατα-
βῆναι θέλειν, ὁ Τίτος συνήδεσθαι μὲν αὐτῷ τῆς εὐβουλίας ἔφη,
συνήδεσθαι δὲ εἰ πάντες ταῦτα ἤδη φρονοῦσι καὶ τῇ πόλει δι-*
321 *δόναι τε πίστιν ἑτοίμως. τῶν δέκα δὲ οἱ πέντε μὲν αὐτῷ συνυπε-
κρίνοντο τὴν ἱκετηρίαν, οἱ λοιποὶ δ' οὐκ ἄν ποτε δουλεύσειν Ῥω-*
322 *μαίοις ἐβόων παρὸν ἐλευθέρους ἀποθανεῖν. καὶ μέχρι πολλοῦ
διαφερομένων ἐτρίβετο μὲν ἡ προσβολή, πέμπων δ' ὁ Κάστωρ πρὸς
τὸν Σίμωνα σχολῇ βουλεύεσθαι περὶ τῶν ἐπειγόντων ἔλεγεν, ὡς
οὐκ ἐπ' ὀλίγον αὐτὸς διαπαίζοι τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν. ἅμα δὲ ταῦτα
πέμπων καταφανὴς ἦν καὶ τοὺς ἀπειθοῦντας ἐπὶ τὴν δεξιὰν παρα-*
323 *καλῶν. οἱ δὲ ὥσπερ ἀγανακτοῦντες ὑπὲρ τὰ θωράκια διῄρουν τε
τὰ ξίφη γυμνὰ καὶ τοὺς θώρακας αὑτῶν πλήξαντες ὡς ἀπεσφαγ-*

PAMLVRCLat Hegesippus V 12 p. 295. Zonaras I p. 529. Suidas s. *θωρακείοις* et *ὑποπεπτηχότες*.

1 i. marg. *κγ'* C *δὲ* VR *δ' αὐτὸς*] *itaque* Lat 2 *ἑλέπολιν*, litt. *ιν* i. ras. 4 litt., quarum secunda fuit *μ* P 3 *ἐλόχα*, *ε* ut uid. ex corr. M 4 *οὗτοι δὲ* L *μέχρι — ἠρέμουν* extant apud Suidam *ὑποπεπτηχότεσ* PSuid *ὑποπεπτηχότασ* C *θωρακείοις* Dindorf *λυομένου*] *σαλευομένου* L fort. recte *concussa* Lat 6 *ἱκετεύον* P 7 *δ'*] *δὲ* VR *δ' ὡσ* L *ἐξ ἁπλότητος*] *ἐξαπλότητοσ* PA 9 *κολύει* A *κωλύειν* C *τε*] *δὲ* L *δὲ* VR *ἐκέλευεν* MLVRC 10 *κάστωρι* C *δὲ* VRC *ἐπιδεξιὰ* PA 11 *συνήδεσθαι — εὐβουλίας* om. Lat *αὐτὸ* C *εὐβουλίασ*, *ου* ex *ο* corr. A *εὐβουλείασ* V¹R 12 *ὑπερήδεσθαι* Holwerda *δὲ*] s. A *δ'* LC *πάντες*] *πᾶσι* C *ταῦτα ἤδη*] *ταὐτὰ ἤδη* M *ἤδη τὰ αὐτὰ* L *eadem* Lat *φρονῶσι* VR *καὶ — 13 ἑτοίμως*] *paratoque animo fidem pacis etiam ciuitati daturum* Lat *διδόναι τε*] *διδόναι γε* VRC *γε διδόναι* PAM *καὶ διδόναι* Destinon 13 *τῶν δέκα δὲ*] *τῶν δὲ δέκα δὲ* A *τῶν δὲ δέκα* PM *αὐτῶν* L 14 *δὲ* VR *δουλεύσειν*] PAMVRCLatZon *δουλεύειν* L 15 *ἐβόων*, *όων* ex corr. C 16 *δὲ* VR 17 *ὡς — 18 ἀρχήν*] *paulisper enim se illudere imperatori romano* Lat *αὐτὸς*] *αὐτῷ* V¹ *διαπέζοι* PAM *διαπαίζει* L *ἐμπαίζοντος* (*αὐτοῦ*) Zon *ἀρχήν*] *ὁρμήν* L 20 *ὑπὲρ — 21 πλήξαντες*] *in thoracas nudos strinxere gladios hisque percussis* Lat *δ'* LC *θωρακία* VR *θωρακεῖα* Dindorf *διῄρουν τε*] *διῆράν τε* Dindorf ex L. B. *διάραντες* Destinon 21 *αὐτῶν* PAMVRC *ἑαυτῶν* L

μένοι κατέπεσον. θάμβος δὲ τὸν Τίτον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν εἰσῄει 324
τοῦ τῶν ἀνδρῶν παραστήματος, καὶ μὴ δυνάμενοι κάτωθεν ἀκριβῶς
τὸ γεγενημένον ἰδεῖν ἐθαύμαζόν τε τῆς εὐτολμίας αὐτοὺς καὶ τοῦ
πάθους ἠλέουν. τοξεύει δέ τις ἐν τούτῳ παρὰ τὴν ῥῖνα τὸν Κά- 325
στορα, κἀκεῖνος εὐθέως ἀνασπάσας τὸ βέλος ἐπεδείκνυ τῷ Τίτῳ
καὶ ὡς οὐ δίκαια πάσχων κατεμέμφετο. πρὸς δὲ τὸν βαλόντα
σχετλιάσας Καῖσαρ ἔπεμπε παρεστῶτα τὸν Ἰώσηπον δοῦναι τῷ
Κάστορι δεξιάν. ἀλλ᾽ ὁ μὲν οὔτ᾽ αὐτὸς ἔφη προσελεύσεσθαι, φρο- 326
νεῖν γὰρ οὐδὲν ὑγιὲς τοὺς δεομένους, καὶ τοὺς ὡρμημένους τῶν
φίλων κατέσχεν· Αἰνείας δέ τις τῶν αὐτομόλων αὐτὸς ἔφη προσε-
λεύσεσθαι. καὶ τοῦ Κάστορος καλοῦντος, ὅπως δέξαιτό τις καὶ τὸ 327
ἀργύριον ὃ φέροι μεθ᾽ αὑτοῦ, σπουδαιότερον ὁ Αἰνείας διαπετάσας
τὸν κόλπον προσέδραμεν. ἀράμενος δὲ ὁ Κάστωρ πέτραν ἐπαφίησιν 328
αὐτῷ, καὶ τούτου μὲν διήμαρτε φυλαξαμένου, τιτρώσκει δὲ στρα-
τιώτην ἕτερον προσελθόντα. συννοήσας δὲ Καῖσαρ τὴν ἀπάτην 329
πρὸς βλάβης μὲν ἔγνω τὸν ἐν πολέμοις ἔλεον, τὸ γὰρ ἀπηνέστερον
ἧττον ὑποπίπτειν τῷ πανούργῳ, τὰς δ᾽ ἐμβολὰς τῆς ἑλεπόλεως
ὀργῇ τῆς χλεύης ἐποιεῖτο δυνατωτέρας. ὑποδιδόντα δὲ τὸν πύργον 330
ἐμπιπρᾶσιν οἱ περὶ τὸν Κάστορα, καὶ διὰ τῆς φλογὸς εἰς τὴν
ὑπ᾽ αὐτῷ κρυπτὴν ἁλλόμενοι πάλιν δόξαν ἀνδρείας Ῥωμαίοις παρ-
έσχον ὡς ῥίψαντες σφᾶς αὐτοὺς εἰς τὸ πῦρ.

VIII. 1. Αἱρεῖ δὲ Καῖσαρ ταύτῃ τὸ τεῖχος ἡμέρᾳ πέμπτῃ μετὰ 331
τὸ πρῶτον, καὶ τῶν Ἰουδαίων φυγόντων ἀπ᾽ αὐτοῦ παρέρχεται
μετὰ χιλίων ἔνδον ὁπλιτῶν καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἐπιλέκτων, καθὸ

PAMLVRC Lat Hegesippus V 13 p. 295. Zonaras I p. 530.
4 ῥίνα PLR ῥῆνα C κάστωρα C 5 ἀνασπάσας] ἀναπαύσασ R ἐμέμφετο L 6 βαλλόντα A[1] 7 ἔπε$^{\mu}$πεν C 8 κάστωρι C ὁ μὲν om. L οὔτε LVR αὐτὸς] ὁ αὐτὸσ L προελεύσεσθαι P 9 ὑγιὲς] ὑγιαῖσ C 10 αὐτο|μόλων, το suppl. m. 2 C προελεύσεσθαι P 11 καλοῦν-τος] προσκαλοῦντοσ L 12 φέροι, οι i. ras. A φέρει C μεθ᾽ ἑαυτοῦ ML μετ᾽ αὐτοῦ VRC σπουδαιότερον, αι i. ras. A 13 δ᾽ C 14 φυλαξο-μένου C ἕτερον στρατιώτην tr. L 15 συνοήσασ P 17 ὑποπίμπτει$^{\nu}$ A δ᾽ ἐμβολὰς] δὲ ἐμβολὰσ L ἐμβολὰσ VR ἐμβολὰσ δὲ C 18 χλεύησ, litt. η i. ras. A, litt. λεύ ex corr. L ἐποιείτω A δὲ] τε VRC 19 ἐμπιπρᾶσιν PMLV κάστωρα C 20 ὑπ᾽] ἐπ᾽ PAMVRC ἀλλόμενοι (ἀ i. ras. A) ALC ἁλάμενοι Dindorf ἀνδρίασ V[2]C Ῥωμαίοις s. P παρέσχον] ἔπασχον VR 22 i. marg. κδ´ C αἴρει PAVR αἱρεῖ MC εἷλε L 23 παρέρχεται — 24 ἐπι-λέκτων] *intro cum lectis mille transit quos circa se habebat armatis* Lat 24 ὁπλιτῶν ex πολιτῶν corr. A ὁπλιτῶν ἔνδον tr. L ἐπιλέκτων] ὁπλιτῶν ἐπιλέκτων PA

καὶ τῆς καινῆς πόλεως ἐριοπώλιά τε ἦν καὶ χαλκεῖα καὶ ἱματίων
332 ἀγορά, πρός τε τὸ τεῖχος πλάγιοι κατέτεινον οἱ στενωποί. εἰ μὲν
οὖν ἢ τοῦ τείχους εὐθέως πλέον διέλυσεν ἢ πολέμου νόμῳ παρελθὼν
333 ἐπόρθει τὸ ληφθέν, οὐκ ἄν οἶμαί τις ἐμίγη βλάβη τῷ κράτει. νῦν
δὲ Ἰουδαίους μὲν ἐλπίσας δυσωπήσειν ἐξὸν κακοῦν τῷ μὴ θέλειν,
πρὸς δ' ἀναχώρησιν εὐμαρῆ τὴν εἰσβολὴν οὐκ ἐπλάτυνεν· οὐ γὰρ
334 ἐπιβουλεύσειν οὓς εὐεργετεῖν ὑπελάμβανεν. παρελθὼν γοῦν οὔτε
κτείνειν τινὰ τῶν καταλαμβανομένων ἐπέτρεψεν οὔτε ὑποπιμπράναι
τὰς οἰκίας, ἀλλὰ τοῖς μὲν στασιασταῖς εἰ βούλοιντο μάχεσθαι δίχα
τῆς τοῦ δήμου βλάβης ἄδειαν ἐξόδου, τῷ δήμῳ δὲ τὰς κτήσεις ὑπισ-
χνεῖτο δώσειν· περὶ πλείστου γὰρ ἐποιεῖτο σῶσαι τὴν μὲν πόλιν
335 αὐτῷ, τὸν δὲ ναὸν τῇ πόλει. τὸν μὲν οὖν λαὸν ἕτοιμον εἶχεν εἰς
ἃ προύτρεπεν καὶ πάλαι, τοῖς μαχίμοις δ' ἐδόκει τὸ φιλάνθρωπον
ἀσθένεια, καὶ τὸν Τίτον ἀδυναμίᾳ τοῦ τὴν ἄλλην πόλιν ἑλεῖν ταῦτα
336 προτείνειν ὑπελάμβανον. διαπειλοῦντες δὲ τοῖς δημόταις θάνατον,
εἰ περὶ παραδόσεως μνησθείη τις αὐτῶν, καὶ τοὺς παραφθεγγο-
μένους εἰρήνην ἀποσφάττοντες, ἐπιτίθενται καὶ τοῖς εἰσελθοῦσι
Ῥωμαίων, οἱ μὲν κατὰ τοὺς στενωποὺς ὑπαντιάσαντες, οἱ δ' ἀπὸ
τῶν οἰκιῶν, ἄλλοι δ' ἔξω τοῦ τείχους κατὰ τὰς ἄνω προπηδήσαντες
337 πύλας. πρὸς οὓς ταραχθέντες οἱ φρουροὶ τοῦ τείχους καθαλλόμενοι
338 τῶν πύργων ἀνεχώρουν εἰς τὰ στρατόπεδα. κραυγὴ δ' ἦν τῶν μὲν

PAMLVRC Lat Hegesippus V 14 p. 296. Zonaras I p. 530. Suidas s. *δυσωπῶ* et *ἐξόν*.

1 *ἐρεοπωλεία* P¹A *ἐρεοπώλεια* VR *ἦν* om. R 2 *πρός τε*] Destinon *et ad* Lat *πρὸσ* PA *πρὸσ δὲ* MLVRC *στενοποὶ* R 3 *ἢ*] *ἡ* L *ἣ* C *πλέον εὐθέωσ* tr. AMLVRC *ἢ*] *ἡ* C *νόμου* C¹ 4 *ἐπόρθη* VR *λειφθὲν* L *νῦν* — 6 *ἐπλάτυνεν*] *nunc autem iudaeos male tractando exoratum iri sperans cum liceret capere facilem discessioni aditum non dilatauit* Lat *νῦν* — 5 *θέλειν* habet Suid 5 *ἐξὸν* — *θέλειν*] *ἐν τῷ κακοῦν ἐξὸν μὴ θέλειν* Suid (utroque loco) *τῷ*] *τὸ* C, om. L 6 ante *πρὸς* aliquid excidisse uid. *δ'*] *δὲ* LVR, om. C 8 *οὔθ'* C *ὑποπιπράναι* R *ὑποπράναι* (πι s. l.) C *ὑποπιμπρᾶν* Zon 9 *ἀλλὰ τοῖς μὲν*] *ἀλλ' ἅμα τοῖσ μὲν* L et ut uid. Lat *ἅμα τοῖσ μὲν* VR *ἅμα μὲν τοῖσ* C 10 *ἄδειαν ἐξόδου*] *copiam dabat* Lat *ἐξόδου*] MVR *ἕξειν* P *ἕξειν* A *ἐδίδου* LLat *ἐξόδου ἐδίδου* C *ἐξιέναι* Destinon; cf. VI 95 11 *δώσειν*] *redditurum esse* Lat *σώσειν* Destinon *πλείστου*] *πολλοστοῦ* L *πλείονος* Zon 12 *αὐτῷ* AVRC *ἑαυτῷ* LZon *εἶχε* A¹ 13 *δὲ* VRC 14 *ἄλλην*] *ὅλην* Dindorf ex Voss. Rost. 15 *προυτείνειν* LC *διαπειλοῦσι* VRC 16 *μνησθείη*] *μνησθῇ* L *τοὺς* s. M 17 *ἀποσφάττοντες*] *ἀποσφάττεται* C *ἐπελθοῦσι* LZon 18 *στενοποὺσ* V¹R *ὑπαντιάσαντασ* (ε s. l.) C *δὲ ἀπὸ* LVRC 19 *δὲ ἔξω* VRC 20 *πρὸς*] *προὺσ* sic C *ταραχθέντεσ, τεσ* s. P 21 *εἰσστὰ* A *δὲ* VR *μὲν* om. L

εἴσω πάντοθεν πολεμίοις κεκυκλωμένων, τῶν δ' ἔξωθεν περὶ τοῖς ἀπολειφθεῖσι δεδοικότων. πληθύνοντες δ' ἀεὶ Ἰουδαῖοι καὶ πολλὰ πλεονεκτοῦντες κατ' ἐμπειρίαν τῶν στενωπῶν ἐτίτρωσκόν τε πολλοὺς καὶ προσπίπτοντες ἐξώθουν. οἱ δὲ κατ' ἀνάγκην τὸ πλέον 339
ἀντεῖχον, οὐ γὰρ ἦν ἀθρόους διαφυγεῖν διὰ στενοῦ τοῦ τείχους, δοκοῦσί τε ἂν κατακοπῆναι πάντες οἱ παρελθόντες μὴ προσαμύναντος τοῦ Τίτου. διαστήσας γὰρ ἐπ' ἄκροις τοῖς στενωποῖς τοὺς 340
τοξότας καὶ κατὰ τὸν μάλιστα πληθύοντα σταθεὶς αὐτός, ἀνέστελλε τοῖς βέλεσι τοὺς πολεμίους, καὶ σὺν αὐτῷ Δομέτιος Σαβῖνος, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ κατὰ ταύτην φανεὶς τὴν μάχην. παρέμεινε δὲ συνεχῶς 341
τοξεύων Καῖσαρ καὶ τοὺς Ἰουδαίους κωλύων παρελθεῖν, μέχρι πάντες ἀνεχώρησαν οἱ στρατιῶται.

2. Ῥωμαῖοι μὲν οὕτως κρατήσαντες τοῦ δευτέρου τείχους ἐξεώσ- 342
θησαν, τῶν δ' ἀνὰ τὸ ἄστυ μαχίμων ἐπήρθη τὰ φρονήματα, καὶ μετέωροι πρὸς τὴν εὐπραγίαν ἦσαν, οὔτ' ἂν Ῥωμαίους εἰς τὴν πόλιν τολμήσειν ἔτι παρελθεῖν οὔτ' αὐτοὶ παρελθόντων ἡττηθήσεσθαι δοκοῦντες. ἐπεσκότει γὰρ αὐτῶν ταῖς γνώμαις διὰ τὰς πα- 343
ρανομίας ὁ θεός, καὶ οὔτε τὴν Ῥωμαίων ἰσχὺν ὅσῳ πλείων κατελείπετο τῆς ἐξελαθείσης ἔβλεπον οὔτε τὸν ὑφέρποντα λιμὸν αὐτοῖς·
ἔτι γὰρ παρῆν ἐσθίειν ἐκ τῶν δημοσίων κακῶν καὶ τὸ τῆς πόλεως 344
αἷμα πίνειν· ἔνδεια δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἐπεῖχε πάλαι, καὶ σπάνει τῶν ἐπιτηδείων διελύοντο πολλοί. τὴν δὲ τοῦ λαοῦ φθορὰν ἑαυτῶν 345
οἱ στασιασταὶ κουφισμὸν ὑπελάμβανον· μόνους γὰρ ἠξίουν σώζε-

PAMLVRC Lat Hegesippus V 14 p. 296. Zonaras I p. 530. Suidas s. ὑφέρποντα.

1 πάντωθεν C πολέμοισ A κεκυκλωμένων] κεκλωμένων A¹C δὲ MVRC 2 ἀπολιφθεῖσι A ὑπολειφθεῖσι M *clausis* Lat ἀποληφθεῖσι Destinon πληθύοντες Dindorf δὲ LVR ἀεὶ om. L οἱ ἰουδαῖοι MVRC 3 στενοπῶν V¹R ἐτίτρωσκόν τε] ἐτίτρωσκόνται L ἔτι τιτρώσκοντεσ V 4 πλεῖον C 5 ἀντέσχον L διαφυγεῖν] φυγεῖν L 6 τε] τ' VRC 7 στενοποῖσ V¹R 8 πληθύνοντα VR αὐτὸς om. Lat 9 δομίτιοσ LVRC 13 οὕτω VRC ἐξεώσθησαν] Dindorf ἐξεώθησαν PAMVRC ἐξώσθησαν LZon *ad extremum pulsi sunt* Lat 14 δὲ VR μαχίμων om. A ἐπῆρτο Zon 15 οὔτ'] ὅτ' C τὴν om. C ἔτι παρελθεῖν εἰσ τὴν πόλιν τολμήσειν tr. L 16 οὔτ' — ἡττηθήσεσθαι] *neque se uinci posse si ad proelium processissent* Lat οὔτ'] οὔτ' ἂν PAMVR ὅτ' ἂν C αὐτοὶ] αὐτῶν PAM παρελθόντεσ LVRC ἡττήσεσθαι L 17 § 343 habet Suidas breuiatam ἐπεσκότει, τ ex π corr. L 18 πλείω PLC 19 ἐξελασθείσησ PALVR οὔτε] οὐδὲ L λιμῶν C αὐτοῖς om. Lat 21 ἔνδεια — κατεῖχε πάλαι] *propter bonos autem continebatur exitium* Lat 22 διελύοντο] ἤδη διελύοντο (ύ ex ο corr. L) L et ut uid. Zon *iam — defecerant* Lat 23 γὰρ s. P

σθαι τοὺς μὴ ζητοῦντας εἰρήνην καὶ κατὰ Ῥωμαίων ζῆν προῃρη-
μένους, τὸ δ' ἐναντίον πλῆθος ὥσπερ βάρβαρον ἥδοντο δαπανώ-
346 μενον. τοιοῦτοι μὲν δὴ πρὸς τοὺς ἔνδον ἦσαν· Ῥωμαίους δὲ πάλιν
τῆς εἰσόδου πειρωμένους ἐκώλυον φραξάμενοι καὶ τὸ καταρριφθὲν
ἀντιτειχίσαντες τοῖς σώμασι τρισὶ μὲν ἀντέσχον ἡμέραις καρτερῶς
ἀμυνόμενοι, τῇ τετάρτῃ δὲ προσβαλόντα γενναίως Τίτον οὐκ ἤνεγκαν,
347 ἀλλὰ βιασθέντες ᾗ καὶ πρότερον ἀναφεύγουσιν. ὁ δὲ πάλιν τοῦ
τείχους κρατήσας τὸ προσάρκτιον μὲν εὐθέως κατέρριψε πᾶν, ἐπὶ
δὲ τοῦ κατὰ μεσημβρίαν φρουρὰς τοῖς πύργοις ἐγκαταστήσας τῷ
τρίτῳ προσβάλλειν ἐπενόει.
348 IX. 1. Δόξαν δ' ἐπανεῖναι πρὸς ὀλίγον τὴν πολιορκίαν καὶ διω-
ρίαν βουλῆς τοῖς στασιασταῖς παρέχειν, εἴ τι πρὸς τὴν καθαίρεσιν
ἐνδοῖεν τοῦ δευτέρου τείχους ἢ καὶ τὸν λιμὸν ὑποδείσαντες, οὐ γὰρ
εἰς πολὺ τὰς ἁρπαγὰς αὐτοῖς ἐξαρκέσειν, εἰς δέον κατεχρῆτο τὴν
349 ἄνεσιν· ἐνστάσης γὰρ τῆς προθεσμίας, καθ' ἣν ἔδει διαδοῦναι
τοῖς στρατιώταις τροφάς, ἐν ἀπόπτῳ τοῖς πολεμίοις ἐκέλευσε τοὺς
ἡγεμόνας ἐκτάξαντας τὴν δύναμιν ἀπαριθμεῖν ἑκάστῳ τἀργύριον.
350 οἱ δέ, ὥσπερ ἔθος, ἀποκαλύψαντες τὰ ὅπλα θήκαις ἐσκεπασμένα
τέως κατάφρακτοι προῄεσαν καὶ τοὺς ἵππους ἄγοντες οἱ ἱππεῖς
351 κεκοσμημένους. ἐπὶ πλεῖστον δὲ τὰ πρὸ τῆς πόλεως ἀργύρῳ καὶ
χρυσῷ περιελάμπετο, καὶ τῆς ὄψεως ἐκείνης οὐδὲν οὔτε τοῖς σφε-
τέροις ἐπιτερπέστερον οὔτε τοῖς πολεμίοις παρέστη φοβερώτερον.

PAMLVRCLatHegesippus V, 14 p. 297. Zonaras I p. 530. Suidas. s. διωρία.
1 ζητοῦντας] ζηλοῦντασ L *probarent* Lat θέλοντας Zon κατὰ τῶν ῥωμαίων L 2 τοῦ δ' ἐναντίον πλήθους ὥσπερ ὑπερβάλλοντος βάρους ἥδοντο δαπανωμένων Voss. apud Hauerkampum δὲ MLVR βάρβαρον] PL βαρβάρων AM βαρβάρων βάροσ C ὑπὸ βαρβάρων βάροσ VR *onus quoddam* Lat unde βάρος ὃν Cardwell βάρος ἀργὸν Destinon δαπανώμενον] PLC δαπανωμένων AMVR 3 ῥωμαίουσ, υ ex ι corr. A 4 καταρριφὲν V ῥιφὲν L κατερειφθὲν mauult L. Dindorf 5 τρισὶ μὲν] τρισὶν L ἐπὶ τρισὶν Zon ἡμέραισ ἀντέσχον tr. LZon 7 ᾗ] ἡ PAC 8 κατέρριψε] κατήρειψε mauult L. Dindorf 9 φρουρὰς] τοὺσ φρουροὺσ (φρου i. ras. maiore) L φρουρὰν Zon ἐνκαταστήσασ A 11 Δόξαν — 12 παρέχειν exhibet Suidas Δόξαν — πολιορκίαν] *uidebatur autem breuissimi temporis eius obsidio* Lat δ' ἐπανεῖναι] ACSuid δὲ πᾶν εἶναι P δὲ ἐπανεῖναι MVR δ' ἐπανιέναι L διορίαν P 12 παρέχειν] παρασχεῖν MLVRCSuid 13 λιμὸν] δῆμον VRC, γρ καὶ τὸν δῆμον i. marg. M 14 πολὺ· V ἀρκέσειν L δέον] οὐ δέον R[2] 15 ἔνστασισ R[1]C στρατιώταισ, litt. στρ solito pressius scriptae M τοῖσ στρατιώταισ ἔδει διαδοῦναι tr. L διαδοῦναι] L δοῦναι PAMVRC *distribui* Lat 17 τὸ ἀργύριον P 18 δ' C ἔθος] ἔθνοσ R θῆκεσ C 19 προῄεσαν] ex Lat προσῄεσαν codd. *procedunt* Lat

κατεπλήσθη γὰρ ἀφορώντων τό τε ἀρχαῖον τεῖχος ἅπαν καὶ τοῦ 352
ἱεροῦ τὸ βόρειον κλίμα, τάς τε οἰκίας μεστὰς ἦν προκυπτόντων
ἰδεῖν, καὶ τῆς πόλεως οὐδὲν ὃ μὴ κεκάλυπτο πλήθει διεφαίνετο.
κατάπληξις δὲ δεινὴ καὶ τοῖς τολμηροτάτοις ἐνέπεσε τήν τε δύναμιν 353
ἐπὶ ταὐτὸ πᾶσαν ὁρῶσι καὶ τὸ κάλλος τῶν ὅπλων καὶ τὴν εὐταξίαν
τῶν ἀνδρῶν· δοκοῦσί τε ἄν μοι πρὸς ἐκείνην οἱ στασιασταὶ μετα- 354
βαλέσθαι τὴν ὄψιν, εἰ μὴ δι' ὑπερβολὴν ὧν τὸν δῆμον ἔδρασαν
κακῶν συγγνώμην παρὰ Ῥωμαίοις ἀπήλπιζον. ἀποκειμένου δὲ τοῦ 355
μετὰ κολάσεως, εἰ παύσαιντο, πολὺ κρείττονα τὸν ἐν πολέμῳ θά-
νατον ἡγοῦντο. καὶ τὸ χρεὼν δ' ἐκράτει τούς τε ἀναιτίους τοῖς
αἰτίοις συναπολέσθαι καὶ τῇ στάσει τὴν πόλιν.

2. *Τέσσαρσιν μὲν οὖν ἡμέραις οἱ Ῥωμαῖοι καθ' ἕκαστον τάγμα* 356
διετέλεσαν τὰς τροφὰς κομιζόμενοι, τῇ πέμπτῃ δ' ὡς οὐδὲν ἀπήντα
παρὰ τῶν Ἰουδαίων εἰρηνικόν, διχῇ διελὼν τὰ τάγματα Τίτος ἤρ-
χετο τῶν χωμάτων κατά τε τὴν Ἀντωνίαν καὶ τὸ τοῦ Ἰωάννου μνη-
μεῖον, ταύτῃ μὲν τὴν ἄνω πόλιν αἱρήσειν ἐπινοῶν, τὸ δ' ἱερὸν
κατὰ τὴν Ἀντωνίαν· τούτου γὰρ μὴ ληφθέντος οὐδὲ τὸ ἄστυ κα- 357
τέχειν ἀκίνδυνον ἦν· πρὸς ἑκατέρῳ δὲ μέρει δύο χώματα ἠγείρετο
καθ' ἓν ἑκάστου τάγματος. καὶ τοὺς μὲν παρὰ τὸ μνημεῖον ἐργα- 358
ζομένους οἵ τε Ἰδουμαῖοι καὶ τὸ μετὰ τοῦ Σίμωνος ὁπλιτικὸν
εἶργον ἐπεκθέοντες, τοὺς δὲ πρὸ τῆς Ἀντωνίας οἱ περὶ τὸν Ἰωάν-
νην καὶ τὸ τῶν ζηλωτῶν πλῆθος. ἐπλεονέκτουν δὲ οὐ κατὰ χεῖρα 359
μόνον ἀφ' ὑψηλοτέρων μαχόμενοι, καὶ τοῖς ὀργάνοις δὲ ἤδη χρῆ-
σθαι μεμαθηκότες· ἡ γὰρ καθ' ἡμέραν τριβὴ κατὰ μικρὸν ἔθρεψε
τὴν ἐμπειρίαν. εἶχον δ' ὀξυβελεῖς μὲν τριακοσίους, τεσσαράκοντα
δὲ τῶν λιθοβόλων, δι' ὧν τὰ χώματα τοῖς Ῥωμαίοις ἐποίουν

PAMLVRCLatHegesippus V 14 p. 297. Zonaras I p. 531.

1 *κατεπλήχθη* L *τεῖχον* M *τοῦ ἱεροῦ* om. Lat 2 *ἦν*] *εἶναι* L *προκυπτόντων*] *intuentibus* Lat 3 *ἰδεῖν*] *κατιδεῖν* M *ὑπεριδεῖν* ALVRC *cerneres* Lat 5 *πᾶσαν*] *πᾶσιν* PAL 6 *τε*] *τε γὰρ* L *τ'* VRC *μεταβάλλεσθαι* L 7 *δι'* ex *δ'* corr. A *ἔδρασεν* L 8 *συγνώμην* VR 9 *εἰ*] *εἰ μὴ* L *κρείττω* V *κρείττων* R *πολέμοισ* A 10 *δὲ* VR 12 *οἱ Ῥωμαῖοι* om. Lat 13 *διετέλεσαν, έλεσ* i. ras. A *τὰς* suppletum in fine uersus P *δὲ* VR 15 *τῶν* om. LVRC *τε* om. PA *τὸ*] *τὸ·* A, om. L 16 *δὲ* VR 17 *ἀκίνδυνον ἦν κατέχειν* tr. L 18 *δὲ*] *δὴ* LVRC *autem* Lat *ἠγείρετο χώματα* tr. LVRC fort. recte 19 *καθ' — τάγματος*] *a singulis agminibus singuli* Lat 20 *Ἰδουμαῖοι*] *iudaeis* Lat *ὁπλητικὸν* V 21 *ἐπεκθέοντεσ, κ* i. ras. ex *χ* corr. A *ἰωάνην* P 22 *τὸ* s. A *ἐπλεονέκτουν — 23 μαχόμενοι*] *non solum quod de loco superiore pugnabant* Lat *δὲ*] *δ'* C *δὲ οὐ κατὰ χεῖρα* om. L 23 *ἀφ'*] *ἀπὸ* L *δ'* C *χρί͵σασθαι* C 25 *δὲ* PLVR *τεσσεράκοντα* VR 26 *ἐποίει* P

360 δυσέργαστα. Τίτος δὲ σώζεσθαί τε τὴν πόλιν καὶ ἀπόλλυσθαι εἰδὼς
ἑαυτῷ, ἅμα καὶ τῇ πολιορκίᾳ προσέκειτο καὶ τοῦ παραινεῖν Ἰου-
361 δαίοις μετάνοιαν οὐκ ἠμέλει, τοῖς δ' ἔργοις ἀνέμισγε συμβουλίαν,
καὶ πολλάκις γινώσκων ἀνυτικώτερον ὅπλων τὸν λόγον αὐτός τε
σώζεσθαι παρεκάλει παραδόντας τὴν πόλιν ἤδη παρειλημμένην καὶ
τὸν Ἰώσηπον καθίει τῇ πατρίῳ γλώσσῃ διαλέγεσθαι, τάχ' ἂν ἐν-
δοῦναι πρὸς ὁμόφυλον δοκῶν αὐτούς.
362 3. Οὗτος περιιὼν τὸ τεῖχος καὶ πειρώμενος ἔξω τε βέλους εἶναι
καὶ ἐν ἐπηκόῳ, πολλὰ κατηντιβόλει φείσασθαι μὲν αὑτῶν καὶ τοῦ
δήμου, φείσασθαι δὲ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἱεροῦ μηδὲ γενέσθαι
363 πρὸς ταῦτα τῶν ἀλλοφύλων ἀπαθεστέρους. Ῥωμαίους μέν γε τοὺς
μὴ μετέχοντας ἐντρέπεσθαι τὰ τῶν πολεμίων ἅγια καὶ μέχρι νῦν
τὰς χεῖρας ἐπέχειν, τοὺς δ' ἐντραφέντας αὐτοῖς κἂν περισωθῇ μό-
364 νους ἕξοντας ὡρμῆσθαι πρὸς ἀπώλειαν αὐτῶν. ἦ μὴν τὰ καρτε-
ρώτερα μὲν αὐτῶν ὁρᾶν τείχη πεπτωκότα, λειπόμενον δὲ τὸ τῶν
ἑαλωκότων ἀσθενέστερον· γινώσκειν δὲ τὴν Ῥωμαίων ἰσχὺν ἀνυπό-
365 στατον καὶ τὸ δουλεύειν τούτοις οὐκ ἀπείρατον αὐτοῖς. εἰ γὰρ
δὴ καὶ πολεμεῖν ὑπὲρ ἐλευθερίας καλόν, χρῆναι τὸ πρῶτον· τὸ δ'
ἅπαξ ὑποπεσόντας καὶ μακροῖς εἴξαντας χρόνοις ἔπειτα ἀποσείε-
366 σθαι τὸν ζυγὸν δυσθανατούντων, οὐ φιλελευθέρων εἶναι. δεῖν

PAMLVRCLat Hegesippus V 14 p. 298.

1 *δυσέργαστα*] *δυσεργότερα* LVRC *δυσεργέστερα* Destinon *Τίτος*] *Καῖσαρ* L. B. et Rost. apud Hauerkampum et inde Dindorf *καὶ ἀπόλλυσθαι τὴν πόλιν* tr. L 3 *οὐκ — συμβουλίαν* i. ras. V *δ'*] *δὲ* VRC *que* Lat *τ'* Destinon 4 *πολλάκι* R[1] *γινωσκομένων* L *ἀνιστυκώτερον* C *ἀνυστικώτερον* Dindorf *αὐτός*] Destinon *αὐτούσ* PAMCLat *αὐτοῖσ* LVR 5 *παραδιδόντασ* L *παρειλημμένην*] *παρ' ὀλίγον παρειλημμένην* uel simile ex § 369 Destinon 6 *καθίη* A *τάχ' ἂν*] Destinon *τάχα* codd. 7 *αὐτοῖσ* L 8 *οὗτος*] *itaque iosippus* Lat *περιιὼν*] *περιηὸν* P *ἔξω τε*] Niese ex Lat *ἔξω* PAM *ἐξωτέρω* LVRC *simulque extra* (*teli iactum stans et unde exaudiri facilius posset*) Lat 9 *ὑπηκόω* AM *πολλά*, litt. *πολ* ex *στὰσ* corr. P *αὑτῶν*] *αὐτῶν* PLV *αυτῶν* R *ἑαυτὸν* C 10 *δὲ*] *δὲ καὶ* C 11 *ἀπαθεστέρους*] *ἀναισθητοτέρουσ* L *duriores* Lat *ἀπηνεστέρους* Naber *γε*] *γὰρ* L 12 *μετασχόντασ* PA 13 *ἐπέχειν*] *ἀντέχοντασ ἀπειλεῖν* (*εῖ* ex *ῆ* corr.) L *δὲ* VR *κἂν — 14 αὐτῶν*] *cum seruare possent sponte ad eorum interitum ruere* Lat, quem *καίπερ σωθησομένους* et *ἑκόντας* habuisse putat Destinon *κἂν*] *καὶ* L *περισωθῇ μόνους*] *περισωθησομένουσ* L 14 *ἕξοντασ* LC *ὡρμεῖσθαι* L *αὐτῶν*] *αὐτοῦ* PA *ἦ μὴν — 15 ὁρᾶν*] *quin potius — uiderent* Lat *ἢ* PAMVR *καρτερώτατα* C 15 *αὐτῶν* om. Lat 16 *ἑαλοκότων* P *ἑαλωκότων*, *α* ex *λ* corr. A *γιγνώσκειν* C fere idem dixit Agrippa II 355 sq. 17 *τούτουσ* L *ἀπείραστον* PAVRC 18 *δὴ*] *δεῖ* LV *δὲ* VR 19 post *χρόνοις* ras. 3—4 litt. R 20 *δυσθανατώντων* AMLVRC *δεῖν*] ALat *δεῖ* PMLVRC

μέντοι καὶ δεσπότας ἀδοξεῖν ταπεινοτέρους, οὐχ οἷς ὑποχείρια τὰ πάντα. τί γὰρ Ῥωμαίους διαπεφευγέναι, πλὴν εἰ μή τι διὰ θάλπος ἢ κρύος ἄχρηστον; μεταβῆναι γὰρ πρὸς αὐτοὺς πάντοθεν τὴν τύχην, 367
καὶ κατὰ ἔθνος τὸν θεὸν ἐμπεριάγοντα τὴν ἀρχὴν νῦν ἐπὶ τῆς Ἰταλίας εἶναι. νόμον γε μὴν ὡρίσθαι καὶ παρὰ θηρσὶν ἰσχυρότατον καὶ παρὰ ἀνθρώποις, εἴκειν τοῖς δυνατωτέροις καὶ τὸ κρατεῖν παρ᾽ οἷς ἀκμὴ τῶν ὅπλων εἶναι. διὰ τοῦτο καὶ τοὺς προγόνους 368
αὐτῶν καὶ ταῖς ψυχαῖς καὶ τοῖς σώμασιν ἔτι δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀφορμαῖς ἀμείνους ὄντας εἶξαι Ῥωμαίοις, οὐκ ἂν εἰ μὴ τὸν θεὸν ᾔδεσαν σὺν αὐτοῖς τοῦθ᾽ ὑπομείναντας. αὐτοὺς δὲ τίνι καὶ πεποι- 369
θότας ἀντέχειν, ἑαλωκυίας μὲν ἐκ πλείστου τῆς πόλεως μέρους, τῶν δ᾽ ἔνδον, εἰ καὶ τὰ τείχη παρέμενεν, ἁλώσεως χεῖρον διακειμένων; οὐ γὰρ λανθάνειν Ῥωμαίους τὸν ἐν τῇ πόλει λιμόν, ᾧ νῦν 370
μὲν τὸν δῆμον, μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ διαφθαρήσεσθαι καὶ τοὺς μαχίμους. εἰ γὰρ δὴ καὶ παύσαιντο Ῥωμαῖοι τῆς πολιορκίας μηδ᾽ 371
ἐπιπίπτοιεν τῇ πόλει ξιφήρεις, αὐτοῖς γε τὸν ἄμαχον πόλεμον ἔνδον παρακαθῆσθαι καθ᾽ ἑκάστην ὥραν τρεφόμενον, εἰ μὴ καὶ πρὸς τὸν λιμὸν ἆραι τὰ ὅπλα καὶ μάχεσθαι δύνανται μόνοι τε καὶ παθῶν ἐπικρατεῖν. προσετίθει δὲ ὡς καλὸν πρὸ ἀνηκέστου συμ- 372
φορᾶς μεταβαλέσθαι καὶ πρὸς τὸ σωτήριον ἕως ἔξεστι ῥέψαι· καὶ γὰρ οὐδὲ μνησικακήσειν αὐτοῖς Ῥωμαίους τῶν γεγενημένων, εἰ μὴ μέχρι τέλους ἀπαυθαδίσαιντο· φύσει τε γὰρ ἐν τῷ κρατεῖν ἡμέρους εἶναι καὶ πρὸ τῶν θυμῶν θήσεσθαι τὸ συμφέρον. τοῦτο δ᾽ εἶναι 373
μήτε τὴν πόλιν ἀνδρῶν κενὴν μήτε τὴν χώραν ἔρημον ἔχειν. διὸ

PAMLVRCLatHegesipus V 15 p. 299 sq.

1 *καὶ* om. Lat *ἀδοξεῖν*] *ἀποδείξειν* L *dedignari* Lat *ὑποχείρια*] *ὑπὸ χεῖρα* L *τὰ* om. VRC 2 *θάλπουσ* C 3 *κρύουσ* C *γὰρ*] *δὲ* LR *immo uero* Lat *πάντωθεν* C *πάντοθε* R 4 *περιάγοντα* L *ἐπὶ τῆς Ἰταλίας εἶναι*] *ἐπὶ τὴν ἰταλίαν θεῖναι* C 5 *εἶναι*] *στῆναι* Naber cl. § 412 *μὴν*] *μὴν ἰσχυρώτατον* L *θηρσὶ* L *ἰσχυρότατον* om. L 6 *παρ᾽* A *καὶ τὸ* — 7 *εἶναι*] *quique armis uigent is oboedire uictoriam* Lat 8 *αὐτῶν*] *αὐτῶν πολὺ* LLat *τοῖς* i. ras. A 9 *ὄντασ ἀμείνουσ* tr. L 10 *ᾔδεισαν* L *τοῦτο* VR *ὑπομείναντα* C *πεποιθότασ*, *θ* ex *τ* corr. A 11 *μέρους* suppl. i. fine uersus A 12 *τῶν* — *χεῖρον* suppl. i. marg. A *δὲ* VR *παρέμενον* A *ἁλώσεως* — *διακειμένων*] *excidio pariter affecti sint* Lat 13 *ᾧ*·, eras. *ν* A 14 *δὲ* suppl. in exitu uersus A 15 *μηδὲ* LVRC 16 *ἐπιπίπτοιεν*] *ἐπίπτοιεν* P[1]A[1] *ἐπεισπίπτοιεν* LV *αὐτοῖς*] *iudaeis* Lat *γε*] *δὲ* L *πολέμιον* C 17 *τρεφόμενον* paene euan. P 18 *τὸν*] *τὴν* C *ἆραι*] *ἄρα* C *ἄρα* R *καὶ* om. R *δύναιντο* LVRC *τε* om. AMC 19 *πρὸ*] *πρὸσ* L[1] 20 *μεταβάλλεσθαι* L 22 *ἀπαυθαδειάσαντο* M *ἀπαυθαδιάσαιντο* VR *ἀπαθαιδιάσαιντο* C 23 *καὶ* — *εἶναι* om. L *τούτου* C *δὲ* VR 24 *μήτ᾽ ἔρημον τὴν χώραν* tr. L haud male

καὶ νῦν Καίσαρα βούλεσθαι δεξιὰν αὐτοῖς παρασχεῖν· οὐ γὰρ ἂν
σῶσαί τινα βίᾳ λαβόντα τὴν πόλιν, καὶ μάλιστα μηδ' ἐν ἐσχάταις
374 συμφοραῖς ὑπακουσάντων παρακαλοῦντι. τοῦ γε μὴν ταχέως τὸ
τρίτον τεῖχος ἁλώσεσθαι τὰ προεαλωκότα πίστιν εἶναι· κἂν ἄρ-
ρηκτον δὲ ᾖ τὸ ἔρυμα, τὸν λιμὸν ὑπὲρ Ῥωμαίων αὐτοῖς μαχεῖσθαι.
375 4. Ταῦτα τὸν Ἰώσηπον παραινοῦντα πολλοὶ μὲν ἔσκωπτον
ἀπὸ τοῦ τείχους, πολλοὶ δ' ἐβλασφήμουν, ἔνιοι δ' ἔβαλλον. ὁ δ'
ὡς ταῖς φανεραῖς οὐκ ἔπειθε συμβουλίαις, ἐπὶ τὰς ὁμοφύλους μετέ-
376 βαινεν ἱστορίας „ἆ δειλοί, βοῶν, καὶ τῶν ἰδίων ἀμνήμονες συμ-
μάχων, ὅπλοις καὶ χερσὶ πολεμεῖτε Ῥωμαίοις; τίνα γὰρ ἄλλον οὕτως
377 ἐνικήσαμεν; πότε δ' οὐ θεὸς ὁ κτίσας ἂν ἀδικῶνται Ἰουδαίων ἔκ-
δικος; οὐκ ἐπιστραφέντες ὄψεσθε πόθεν ὁρμώμενοι μάχεσθε καὶ
πηλίκον ἐμιάνατε σύμμαχον; οὐκ ἀναμνήσεσθε πατέρων ἔργα δαι-
μόνια, καὶ τὸν ἅγιον τόνδε χῶρον ἡλίκους ἡμῖν πάλαι πολέμους
378 καθεῖλεν; ἐγὼ μὲν φρίττω τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ λέγων εἰς ἀναξίους
ἀκοάς· ἀκούετε δ' ὅμως, ἵνα γνῶτε μὴ μόνον Ῥωμαίοις πολεμοῦντες
379 ἀλλὰ καὶ τῷ θεῷ. βασιλεὺς ὁ τότε Νεχαὼς Αἰγυπτίων, ὁ δ' αὐτὸς
ἐκαλεῖτο καὶ Φαραώ, μυρίᾳ χειρὶ καταβὰς ἥρπασε Σάρραν βασιλίδα,
380 τὴν μητέρα τοῦ γένους ἡμῶν. τί οὖν ὁ ταύτης ἀνὴρ Ἀβραάμ, προ-
πάτωρ δὲ ἡμέτερος; ἆρα τὸν ὑβριστὴν ἠμύνατο τοῖς ὅπλοις, καίτοι
ὀκτωκαίδεκα μὲν καὶ τριακοσίους ὑπάρχους ἔχων, δύναμιν δὲ ἐφ'
ἑκάστῳ τούτων ἄπειρον; ἢ αὐτοὺς μὲν ἐρημίαν ἡγήσατο μὴ συμ-
παρόντος θεοῦ, καθαρὰς δ' ἀνατείνας τὰς χεῖρας εἰς ὃν νῦν ἐμιά-
381 νατε χῶρον ὑμεῖς τὸν ἀνίκητον αὐτῷ βοηθὸν ἐστρατολόγησεν; οὐ

PAMLVRC Lat Hegesippus V 15 p. 302.

1 βούλεσθε C 2 λαβόντα] λαβὼν LVRC μηδὲ VR ἐσχάτοισ P 4 προαλωκότα (ε supra) A 5 αὐτοῖς om. Lat μαχεῖσθαι] Niese *pugnaturam* Lat μάχεσθαι codd. 7 δὲ VR δὲ ἔβαλλον VR δὲ ὡσ LVRC 8 οὐκ ἔπειθε] οὐ μετέπειθε L ἐπὶ τὰς] om. VR[1] εἰσ R[2] 9 ἆ] ἄ P ἄ ex corr. A ᾶ LC ῶ R *o* Lat δειλοί] δείλαιοι MLVRC *miseri* Lat συμμάχων] συμμάχων συμφορῶν L 10 πολεμεῖται PAL πολεμεῖται (ε supra) V 11 δὲ MVRC ἂν] κἂν P κἂν (corr. ex κἄν) A 12 ὄψεσθαι A ὡρμώμενοι PRV[1] ὡρμημένοι L ὁρμώμενοι ex corr. V μάχεσθαι A 13 πηλίκον] τηλικοῦτον L *quantum* Lat ἐμιάνετε M ἀναμνησθήσεσθαι L ἀναμνήσεσθαι V ἀναμνήσασθε C *recordamini* LatHeg δαιμόνια — 15 ἔργα om. C 14 ὑμῖν AMV 15 λέγειν L 16 ἀκούεται A δὲ VR ῥωμαίοισ, οισ ex ουσ corr. L 17 i. marg. α' L νεχαὸσ C *nechias* Lat δὲ VR 18 φαραῶ A[1]C μυρίᾳ] βαρεῖα C *saram* Lat 19 τὴν μητέρα om. C ἡμῶν, ν i. ras. M οὖν] δ' οὖν L ἀβραάμοσ L ἀβρά-|αμοσ C *abraham* Lat 20 δ' C ἠμύνετο L 21 μὲν] γε μὴν L δ' LC ἐφ'] ὑφ' PMVC 22 ἑκάστου PAMVR αὐτοὺς] αὐτὸσ LLat ἐρημίαν] ἠρεμῆσαι L ἠρεμίαν C[1] *quiescere* Lat 23 δὲ LVR 24 αὐτῷ Dindorf

μετὰ μίαν ἑσπέραν ἄχραντος μὲν ἡ βασίλισσα ἀνεπέμφθη πρὸς
τὸν ἄνδρα, προσκυνῶν δὲ τὸν ὑφ' ὑμῶν αἱμαχθέντα χῶρον ὁμοφύλῳ
φόνῳ καὶ τρέμων ἀπὸ τῶν ἐν νυκτὶ φαντασμάτων ἔφευγεν ὁ Αἰ-
γύπτιος, ἀργύρῳ δὲ καὶ χρυσῷ τοὺς θεοφιλεῖς Ἑβραίους ἐδωρεῖτο;
εἴπω τὴν εἰς Αἴγυπτον μετοικίαν τῶν πατέρων; οὐ τυραννούμενοι 382
καὶ βασιλεῦσιν ἀλλοφύλοις ὑποπεπτωκότες τετρακοσίοις ἔτεσι παρὸν
ὅπλοις ἀμύνεσθαι καὶ χερσὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐπέτρεψαν τῷ θεῷ; τίς 383
οὐκ οἶδεν τὴν παντὸς θηρίου καταπλησθεῖσαν Αἴγυπτον καὶ πάσῃ
φθαρεῖσαν νόσῳ, τὴν ἄκαρπον [γῆν], τὸν ἐπιλείποντα Νεῖλον, τὰς
ἐπαλλήλους δέκα πληγάς, τοὺς διὰ ταῦτα μετὰ φρουρᾶς προπεμπο-
μένους. πατέρας ἡμῶν ἀναιμάκτους ἀκινδύνους, οὓς ὁ θεὸς αὐτῷ
νεωκόρους ἦγεν; ἀλλὰ τὴν ὑπὸ Σύρων ἁρπαγεῖσαν ἁγίαν ἡμῖν λάρ- 384
νακα οὐκ ἐστέναξε μὲν ἡ Παλαιστίνη καὶ Δαγὼν τὸ ξόανον, ἐστέ-
ναξε δὲ πᾶν τὸ τῶν ἁρπασαμένων ἔθνος, σηπόμενοι δὲ τὰ κρυπτὰ 385
τοῦ σώματος καὶ δι' αὐτῶν τὰ σπλάγχνα μετὰ τῶν σιτίων κατα-
φέροντες, χερσὶ ταῖς λῃσαμέναις ἀνεκόμισαν κυμβάλων καὶ τυμ-
πάνων ἤχῳ καὶ πᾶσι μειλικτηρίοις ἱλασκόμενοι τὸ ἅγιον; θεὸς ἦν 386
ὁ ταῦτα πατράσιν ἡμετέροις στρατηγῶν, ὅτι τὰς χεῖρας καὶ τὰ
ὅπλα παρέντες αὐτῷ κρῖναι τὸ ἔργον ἐπέτρεψαν. βασιλεὺς Ἀσσυ- 387
ρίων Σενναχηρεὶμ ὅτε πᾶσαν τὴν Ἀσίαν ἐπισυρόμενος τήνδε περιε-
στρατοπεδεύσατο τὴν πόλιν, ἆρα χερσὶν ἀνθρωπίναις ἔπεσεν; οὐχ 388
αἱ μὲν ἀπὸ τῶν ὅπλων ἠρεμοῦσαι ἐν προσευχαῖς ἦσαν, ἄγγελος δὲ
τοῦ θεοῦ μιᾷ νυκτὶ τὴν ἄπειρον στρατιὰν ἐλυμήνατο, καὶ μεθ'
ἡμέραν ἀναστὰς ὁ Ἀσσύριος ὀκτωκαίδεκα μυριάδας ἐπὶ πεντακισ-

PAMLVRC Lat Hegesippus V 16 p. 303.

1 μὲν] μὲν αὐτῷ PAML βασίσ|λισσα A βασίλεισσα C πρὸσ τὸν ἄνδρα s. P 2 τὸν, το i. ras. A 3 φόνω ex χῶρω corr. C φαντασμάτων] φασμάτων ML 4 θεοφελεῖσ V Ἑβραίους om. L ἐδωρήσατο cod. L. B. et Rost. apud Hauerkampum 5 i. marg. β' L εἴπω] σιγῶ ἢ εἴπω VRC οὐ] οἱ PLVRCLat 7 ἀμύνασθαι VRC χερσὶ] χερσὶ τὴν ὠμότητα L αὐτοὺσ M 8 παντὸς] ἐκ παντὸσ L 9 τὴν ἄκαρπον] τίνα καρπὸν PA[1] γῆν om. PA ἐπιλιπόντα L 11 οὓς] οἵουσ VRC αὐτῷ PAL ἑαυτῶν M ἑαυτῷ (ἑ ex ν corr. C) VRC 12 νεοκόρουσ P i. marg. γ' L ὑπὸ Σύρων] ὑπ' ἀσσυρίων MCLat ὑπὸ σύρων καὶ ἀζωτίων L ἡμῖν] ἡμῶν P ἡμῖν ἁγίαν tr. LC 13 ξώανον C 14 δὲ om. A 16 δῃσαμέναισ P δῃσαμέναισ A λῃϊσαμέναισ MLVRC κυμβάλων, κ i. ras. A τυμπάνων καὶ κυμβάλων tr. L 17 ἤχων V[1] ἱλασσόμενοι L θεὸσ ex corr. R 19 βασιλεὺς] βασιλεὺσ δ' ML i. marg. δ' L 20 Σενναχηρεὶμ] PA[1]M σενναχειρεὶμ ex corr. A σεναχηρεὶμ (εἰ ex ἰ corr. m. recentissima L) LV σεναχηρεῖμ R σενναχήρειμοσ C *sennacherib* Lat *sennacherim* Heg 21 τὴν om. M ἄρα PL χερσὶν, ρ s. A 24 ὀκτὼ καὶ δέκα A[1]L πεντακισχιλίουσ PA[1]LVRC

χιλίοις νεκρῶν εὗρε, μετὰ δὲ τῶν καταλειπομένων ἀνόπλους καὶ
389 μὴ διώκοντας Ἑβραίους ἔφυγεν; ἴστε καὶ τὴν ἐν Βαβυλῶνι δουλείαν,
ἔνθα μετανάστης ὁ λαὸς ὢν ἔτεσιν ἑβδομήκοντα οὐ πρότερον εἰς
ἐλευθερίαν ἀνεχαίτισεν ἢ Κῦρον τοῦτο χαρίσασθαι τῷ θεῷ· πρου-
πέμφθησαν γοῦν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ πάλιν τὸν αὐτῶν σύμμαχον ἐνεω-
390 κόρουν. καθόλου δ' εἰπεῖν, οὐκ ἔστιν ὅ τι κατώρθωσαν οἱ πατέρες
ἡμῶν τοῖς ὅπλοις ἢ δίχα τούτων διήμαρτον ἐπιτρέψαντες τῷ θεῷ·
μένοντες μέν γε κατὰ χώραν ἐνίκων ὡς ἐδόκει τῷ κριτῇ, μαχόμενοι
391 δὲ ἔπταισαν ἀεί. τοῦτο μέν, ἡνίκα βασιλεὺς Βαβυλωνίων ἐπολιόρκει
ταύτην τὴν πόλιν, συμβαλὼν Σεδεκίας ὁ ἡμέτερος βασιλεὺς παρὰ
τὰς Ἱερεμίου προφητείας αὐτός τε ἑάλω καὶ τὸ ἄστυ μετὰ τοῦ
ναοῦ κατασκαπτόμενον εἶδε· καίτοι πόσῳ μετριώτερος ὁ μὲν βα-
σιλεὺς ἐκεῖνος τῶν ὑμετέρων ἡγεμόνων ἦν, ὁ δ' ὑπ' αὐτῷ λαὸς
392 ὑμῶν. βοῶντα γοῦν τὸν Ἱερεμίαν, ὡς ἀπέχθοιντο μὲν τῷ θεῷ διὰ
τὰς εἰς αὐτὸν πλημμελείας, ἁλώσοιντο δ' εἰ μὴ παραδοῖεν τὴν πόλιν,
393 οὔθ' ὁ βασιλεὺς οὔθ' ὁ δῆμος ἀνεῖλεν. ἀλλ' ὑμεῖς, ἵν' ἐάσω τἄνδον,
οὐ γὰρ ἂν ἑρμηνεῦσαι δυναίμην τὰς παρανομίας ὑμῶν ἀξίως, ἐμὲ τὸν
παρακαλοῦντα πρὸς σωτηρίαν ὑμᾶς βλασφημεῖτε καὶ βάλλετε, παρο-
ξυνόμενοι πρὸς τὰς ὑπομνήσεις τῶν ἁμαρτημάτων καὶ μηδὲ τοὺς
394 λόγους φέροντες ὧν τἄργα δρᾶτε καθ' ἡμέραν. τοῦτο δ', ἡνίκα
Ἀντιόχου τοῦ κληθέντος Ἐπιφανοῦς προσκαθεζομένου τῇ πόλει
πολλὰ πρὸς τὸ θεῖον ἐξυβρικότος, οἱ πρόγονοι μετὰ τῶν ὅπλων
προῆλθον, αὐτοὶ μὲν ἀπεσφάγησαν ἐν τῇ μάχῃ, διηρπάγη δὲ τὸ
ἄστυ τοῖς πολεμίοις, ἠρημώθη δ' ἔτη τρία καὶ μῆνας ἓξ τὸ ἅγιον.

PAMLVRCLatHegesippus V 16 p. 304 sq.

1 *νεκροὺσ* L *καὶ*] *τε καὶ* L 2 *τοὺς Ἑβραίους* Destinon *ἴστε*] *ἴστε* AL *ἴστε δὲ* C i. marg. *ε'* L 3 *ὢν ὁ λαὸσ* tr. L *ἔτεσιν ἑβδομήκοντα*] *ὡσ ἑβδομήκοντα ἔτεσιν* L *οὐ* — 4 *θεῷ*] *non ante libertatem respexit, quam dominus eam donaret* Lat 4 *προυπέμφθεισαν* P *προεπέμφθησαν* L 5 *τὸν*] ex *τῶν* corr. A *τῶ* P *αὐτῶν*] *αὐτῶν* PAV *ἑαυτῶν* M *ἐναυτῶ* L *αὐτὸν* C *συμμάχω* P *ἐνεοκόρουν* L 6 *δ' εἰπεῖν, οὐκ ἔστιν*] *δὲ εἰπεῖν οὐκ ἔστιν εἰπεῖν* VR *δ' οὐκ ἔστιν εἰπεῖν* C *κατόρθωσαν* C 9 *δ'* L *ἔπτεσαν* R *αἰεὶ* L i. marg. *ϛ'* L 10 *ταύτην* om. C 11 *ϊερεμίου* V *τε*] *θ'* L 12 *ἴδε* PAR *μετριότεροσ* P *ὁ μὲν* — 13 *ἐκεῖνος* om. M 13 *ὑμετέρων*, *ὑ* ex *ἡ* corr. A *δὲ* VRC *ὑπ' αὐτὸν* (*ὸν* i. ras. R) VR 14 *ἡρεμίαν* C *ἀπεχθάνοιντο* C 15 *ἁλώσοιν* (*το* suprascr.) C *δὲ* VR 16 *οὔτε ὁ* LVR *βασιλεὺσ οὔτε* VR *ἵνα* LVRC *τὰ ἔνδον* LR 17 *ἂν*] Destinon, om. codd. 18 *βάλλεται* L 20 *τὰ ἔργα* ML *τοῦτο δ'*] *idem tunc fuit* Lat i. marg. *ζ'* L *δὲ* VRC 21 *ἐπικληθέντοσ* L 22 *πολλὰ* — *ἐξυβρικότος*] *multis modis offensa diuinitate* Lat *ἐξυβρικότεσ* L 23 *διηρπάγει* P 24 *δ' ἔτη*] *δὲ ἐπὶ ἔτη* L *δὲ ἔτη* VR *δ' ἔτι* C

καὶ τί δεῖ τἆλλα λέγειν; ἀλλὰ Ῥωμαίους τίς ἐστρατολόγησε κατὰ 395
τοῦ ἔθνους; οὐχ ἡ τῶν ἐπιχωρίων ἀσέβεια; πόθεν δ' ἠρξάμεθα
δουλείας; ἆρ' οὐχὶ ἐκ στάσεως τῶν προγόνων, ὅτε ἡ Ἀριστοβούλου 396
καὶ Ὑρκανοῦ μανία καὶ πρὸς ἀλλήλους ἔρις Πομπήιον ἐπήγαγεν
τῇ πόλει καὶ Ῥωμαίοις ὑπέταξεν ὁ θεὸς τοὺς οὐκ ἀξίους ἐλευθερίας;
τρισὶ γοῦν μησὶ πολιορκηθέντες ἑαυτοὺς παρέδοσαν, οὔθ' ἁμαρ- 397
τόντες εἰς τὰ ἅγια καὶ τοὺς νόμους ἡλίκα ὑμεῖς καὶ πολὺ μείζοσιν
ἀφορμαῖς πρὸς τὸν πόλεμον χρώμενοι. τὸ δ' Ἀντιγόνου τέλος τοῦ 398
Ἀριστοβούλου παιδὸς οὐκ ἴσμεν, οὗ βασιλεύοντος ὁ θεὸς ἁλώσει
πάλιν τὸν λαὸν ἤλαυνε πλημμελοῦντα, καὶ Ἡρώδης μὲν ὁ Ἀντιπά-
τρου Σόσσιον, Σόσσιος δὲ Ῥωμαίων στρατιὰν ἤγαγεν, περισχεθέντες
δ' ἐπὶ μῆνας ἓξ ἐπολιορκοῦντο, μέχρι δίκας τῶν ἁμαρτιῶν δόντες
ἑάλωσαν καὶ διηρπάγη τοῖς πολεμίοις ἡ πόλις; οὕτως οὐδέποτε 399
τῷ ἔθνει τὰ ὅπλα δέδοται, τῷ δὲ πολεμεῖσθαι καὶ τὸ ἁλώσεσθαι
πάντως πρόσεστι. δεῖ γάρ, οἶμαι, τοὺς χωρίον ἅγιον νεμομένους 400
ἐπιτρέπειν πάντα τῷ θεῷ δικάζειν καὶ καταφρονεῖν τότε χειρὸς
ἀνθρωπίνης, ὅταν αὐτοὶ πείθωσι τὸν ἄνω δικαστήν. ὑμῖν δὲ τί 401
τῶν εὐλογηθέντων ὑπὸ τοῦ νομοθέτου πέπρακται; τί δὲ τῶν ὑπ'
ἐκείνου κατηραμένων παραλέλειπται; πόσῳ δ' ἐστὲ τῶν τάχιον
ἁλόντων ἀσεβέστεροι; οὐ τὰ κρυπτὰ μὲν τῶν ἁμαρτημάτων ἠδο- 402
ξήκατε, κλοπὰς λέγω καὶ ἐνέδρας καὶ μοιχείας, ἁρπαγαῖς δ' ἐρίζετε
καὶ φόνοις καὶ ξένας καινοτομεῖτε κακίας ὁδούς, ἐκδοχεῖον δὲ πάν-
των τὸ ἱερὸν γέγονεν καὶ χερσὶν ἐμφυλίοις ὁ θεῖος μεμίανται χῶρος,

---

PAMLVRC Lat Hegesippus V 16 p. 307.

1 τὰ ἄλλα AML ταῦτα C i. marg. γ' V 2 οὐχ ἡ] οὐχὶ C δ'] δὲ VR, om. LLat 3 ἄρα C οὐχὶ] οὐκ L ἐκ στάσεως] ἀπεκστάσεωσ P ἐκτάσεωσ R 4 πρὸς] ἡ πρὸσ PL 5 τῇ πόλει] τὴν πόλιν C ὑπέταξεν] ὑπέταξε τὴν πόλιν L οὐκ ἀξίους] ἀναξίουσ L 6 γοῦν] γὰρ L οὔθ'] οὐχὶ L οὔτε VRC ἁμαρτῶντεσ PAL 8 i. marg. η' L δ' V δὲ LVRC 9 ἁλώσειν L 10 πλημμελοῦντα] πολεμοῦντα, i. marg. πλημμελοῦντα L πλημμελοῦντα τὸν λαὸν (τὸν λαὸν deletum) C 11 σσόσιον (sic) C Σόσσιον — στρατιὰν] *sosium et romanum — exercitum* Lat στρατιὰν] στρατηγίαν L 12 δ'] δὲ LV, om. MR δόντες] δ···|δόντεσ V 13 διηρπάγει P 14 τῷ δὲ] τὸ δὲ PVR τὸ] τῶ L 15 προσέστη Niese χῶρον L ἅγιον] ἱερὸν L νεμωμένουσ P 17 ὅταν — δικαστήν] *cum a superno ipsi iudice non recedunt* Lat ὅταν] ὅτε PAMVRC πείθωσι] πείθουσι MVR περιθέωσι C περιέπωσι Destinon 18 τοῦ νομοθέτου, litt. τοῦ νο ex corr. M 19 ὑπολέλειπται L πόσα L δὲ VRC 20 ἁλόντων] ἁλόν L ἁλώντων V¹C ἀσεβέστερον R 21 δὲ VR ἐρίζεται P 22 κενοτομεῖτε V¹C 23 ἱερὸν] ἅγιον ἱερὸν L *sanctum templum* Lat ἐμφυλίοις] ὁμοφύλοισ L *indigenarum* (*manibus*) Lat μεμίασται M

ὃν καὶ Ῥωμαῖοι πόρρωθεν προσεκύνουν, πολλὰ τῶν ἰδίων ἐθῶν εἰς
403 τὸν ὑμέτερον παραλύοντες νόμον. εἶτ' ἐπὶ τούτοις τὸν ἀσεβηθέντα
σύμμαχον προσδοκᾶτε; πάνυ γοῦν ἐστὲ δίκαιοι ἱκέται καὶ χερσὶ
404 καθαραῖς τὸν βοηθὸν ὑμῶν παρακαλεῖτε. τοιαύταις ὁ βασιλεὺς
ἡμῶν ἱκέτευσεν ἐπὶ τὸν Ἀσσύριον, ὅτε τὸν μέγαν ἐκεῖνον στρατὸν
μιᾷ νυκτὶ κατέστρωσεν ὁ θεός; ὅμοια δὲ τῷ Ἀσσυρίῳ Ῥωμαῖοι
405 δρῶσιν, ἵνα καὶ ἄμυναν ὑμεῖς ὁμοίαν ἐλπίσητε; οὐχ ὁ μὲν χρήματα
παρὰ τοῦ βασιλέως ἡμῶν λαβὼν ἐφ' ᾧ μὴ πορθήσει τὴν πόλιν
κατέβη παρὰ τοὺς ὅρκους ἐμπρῆσαι τὸν ναόν, Ῥωμαῖοι δὲ τὸν συν-
ήθη δασμὸν αἰτοῦσιν, ὃν οἱ πατέρες ἡμῶν τοῖς ἐκείνων πατράσι
406 παρέσχον; καὶ τούτου τυχόντες οὔτε πορθοῦσι τὴν πόλιν οὔτε
ψαύουσι τῶν ἁγίων, διδόασι δὲ ὑμῖν τὰ ἄλλα, γενεάς τ' ἐλευθέρας
καὶ κτήσεις τὰς ἑαυτῶν νέμεσθαι καὶ τοὺς ἱεροὺς νόμους σώζουσι.
407 μανία δὴ τὸν θεὸν προσδοκᾶν ἐπὶ δικαίοις οἷος ἐπ' ἀδίκοις ἐφάνη.
καὶ παραχρῆμα δὲ ἀμύνειν οἶδεν ὅταν δέῃ· τοὺς γοῦν Ἀσσυρίους
408 κατὰ νύκτα τὴν πρώτην παραστρατοπεδευσαμένους ἔκλασεν· ὥστ'
εἰ καὶ τὴν ἡμετέραν γενεὰν ἐλευθερίας ἢ Ῥωμαίους κολάσεως ἀξίους
ἔκρινε, κἂν παραχρῆμα καθάπερ τοῖς Ἀσσυρίοις ἐνέσκηψεν, ὅτε
τοῦ ἔθνους ἥπτετο Πομπήιος, ὅτε μετ' αὐτὸν ἀνήει Σόσσιος, ὅτε
Οὐεσπασιανὸς ἐπόρθει τὴν Γαλιλαίαν, τὰ τελευταῖα νῦν, ὅτε ἤγγιζε
409 Τίτος τῇ πόλει. καίτοι Μάγνος μὲν καὶ Σόσσιος πρὸς τῷ μηδὲν
παθεῖν καὶ ἀνὰ κράτος ἔλαβον τὴν πόλιν, Οὐεσπασιανὸς δ' ἐκ τοῦ
πρὸς ἡμᾶς πολέμου καὶ βασιλείας ἤρξατο· Τίτῳ μὲν γὰρ καὶ πηγαὶ
410 πλουσιώτεραι ῥέουσιν αἱ ξηρανθεῖσαι πρότερον ὑμῖν· πρὸ γοῦν τῆς
αὐτοῦ παρουσίας τήν τε Σιλωὰν ἐπιλείπουσαν ἴστε καὶ τὰς πρὸ
τοῦ ἄστεος ἁπάσας, ὥστε πρὸς ἀμφορέας ὠνεῖσθαι τὸ ὕδωρ· τὸ

PAMLVRC Lat Hegesippus V 16 p. 308 sq.

1 πόρρωθεν C προσκυνοῦσι M πολλὰ — 2 νόμον] *multa per legem nostram de suis moribus derogantes* Lat εἰς τὸν ὑμέτερον παραλύοντες νόμον] L παραλύοντεσ εἰσ τὸν ἡμέτερον νόμον C παραλύοντεσ καὶ νόμων PAMVR 2 εἶτα VRC 3 γοῦν] οὖν L ἱκέται δίκαιοι tr. L 5 ὑμῶν AMLVRLat 8 ἡμῶν ex ὑμῶν corr. P πορθήσῃ ALVR πορθήσειν M 9 δὲ om. C 10 ἡμῶν] *uestri* Lat cod. Vat 12 δ' LC ὑμῖν] *nobis* Lat τὰ ἄλλα] τἄλλα LVRC, om. Lat τε LVRC 14 δὴ ex δὲ corr. V 15 δ' LC 16 καταστρατοπεδευσαμένουσ L ἔκλασεν] ἐκόλασεν VR ἐκώλασεν C ὥστε VRC 19 ἀνήει] ἀνείη P *sosius* hic et infra Lat 20 ἐπόρθη V¹R 21 τῷ] τὸ AV¹RC 22 ἀνὰ] κατὰ L δὲ VR 23 μὲν γὰρ] μέντοι aut γε μὴν Niese 25 παρουσίαν C σιλουὰν PA σιλωαν C σιλωὰμ L *siloam* acc. Lat *siloa* (nom.) Heg ἐπιλιποῦσαν MVRC πρὸ] ἔξω L *extra* Lat Heg 26 ἄστεοσ, ο ex ω corr. P ὥστε — ὕδωρ] *ut aqua nostro deesset usui nisi pretio quaesita* Heg ἀμφορέας] ἀμφορεῖσ VRC ἀμφοτέραισ L (*ad*) *utrumque* Lat ὠνεῖσθε Naber τὸ δὲ] τῶ δὲ L

δὲ νῦν οὕτως πληθύουσι τοῖς πολεμίοις ὑμῶν, ὡς μὴ μόνον αὐτοῖς
καὶ κτήνεσιν, ἀλλὰ καὶ κήποις διαρκεῖν. τό γε μὴν τέρας τοῦτο 411
πεπείραται καὶ πρότερον ἐφ᾽ ἁλώσει τῆς πόλεως γεγενημένον,
ὅτε ὁ προειρημένος Βαβυλώνιος ἐπεστράτευσεν, ὃς τήν τε πόλιν
ἑλὼν ἐνέπρησε καὶ τὸν ναόν, οὐδὲν οἶμαι τῶν τότε ἠσεβηκότων
τηλικοῦτον ἡλίκα ὑμεῖς· ὥστε ἐγὼ πεφευγέναι μὲν ἐκ τῶν ἁγίων 412
οἶμαι τὸ θεῖον, ἑστάναι δὲ παρ᾽ οἷς πολεμεῖτε νῦν. ἀλλ᾽ ἀνὴρ 413
μὲν ἀγαθὸς οἰκίαν ἀσελγῆ φεύξεται καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ στυγήσει,
τὸν δὲ θεὸν ἔτι πείθεσθε τοῖς οἰκείοις κακοῖς παραμένειν, ὃς τά
τε κρυπτὰ πάντα ἐφορᾷ καὶ τῶν σιγωμένων ἀκούει; τί δὲ σιγᾶται 414
παρ᾽ ὑμῖν ἢ τί κρύπτεται; τί δ᾽ οὐχὶ καὶ τοῖς ἐχθροῖς φανερὸν
γέγονε; πομπεύετε γὰρ παρανομοῦντες καὶ καθ᾽ ἡμέραν ἐρίζετε,
τίς χείρων γένηται, τῆς ἀδικίας ὥσπερ ἀρετῆς ἐπίδειξιν ποιούμενοι.
καταλείπεται δὲ ὅμως ἔτι σωτηρίας ὁδός, ἐὰν θέλητε, καὶ τὸ θεῖον 415
εὐδιάλλακτον ἐξομολογουμένοις καὶ μετανοοῦσιν. ὦ σιδήρειοι, ῥί- 416
ψατε τὰς πανοπλίας, λάβετε ἤδη κατερειπομένης αἰδῶ πατρίδος,
ἐπιστράφητε καὶ θεάσασθε τὸ κάλλος ἧς προδίδοτε, οἷον ἄστυ,
οἷον ἱερόν, ὅσων ἐθνῶν δῶρα. ἐπὶ ταῦτά τις ὁδηγεῖ φλόγα; ταῦτά 417
τις μηκέτ᾽ εἶναι θέλει; καὶ τί σώζεσθαι τούτων ἀξιώτερον, ἄτεγκτοι
καὶ λίθων ἀπαθέστεροι. καὶ εἰ μὴ ταῦτα γνησίοις ὄμμασιν βλέ- 418
πετε, γενεὰς γοῦν ὑμετέρας οἰκτείρατε, καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν ἑκάστῳ
γενέσθω τέκνα καὶ γυνὴ καὶ γονεῖς, οὓς ἀναλώσει μετὰ μικρὸν ἢ
λιμὸς ἢ πόλεμος. οἶδ᾽ ὅτι μοι συγκινδυνεύει μήτηρ καὶ γυνὴ καὶ 419
γένος οὐκ ἄσημον καὶ πάλαι λαμπρὸς οἶκος, καὶ τάχα δοκῶ διὰ

PAMLVRCLat Hegesippus V 16. p. 309.

1 οὕτω LVRC 3 πεπείραται] Niese πεπείρασται PAMVR πεπείρασθε L πεπείρασθαι C 4 ὅθ᾽ C προηρημένοσ A τε om. C 5 ἑλὼν om. P τότε] τε C 6 τηλικοῦτον] s. P τηλικούτων R ἡλίκα] οἷα M ὥστ᾽ L ἔγωγε V²RC 7 τὸ θεῖον] τὸν θεὸν L πολεμεῖται PA 8 οἰκίαν] καὶ οἰκίαν L 9 τὸν δὲ θεὸν] τὸν θεὸν δ᾽ L θεὸν om. R πείθεσθαι P¹AVRC οἰκείοις] οἰκόοισ (ό fort. in εί corr.) A οἰκείοισ ὑμῶν M ὑμετέροισ LVRC *uestris* Lat 10 τε om. M ἐφορᾶ πάντα tr. L σιγομένων PAVRC 11 τί om. C κρύπτετε P δὲ VR 13 χείρω PALVR χεῖρον C 14 δ᾽ L ὅμως ἔτι] ἔτι ὁμοίωσ L ὁδός] ἐλπὶσ L ἂν M θέληται C 15 εὐδιάλακτον L μετανοοῦσι L ὦ P σιδήρεοι L σιδηροῖ L. Dindorf 16 κατερειπωμένησ PC κατεριπωμένησ VR τῆσ πατρίδοσ L 17 θεάσασθε] ἴδετε (sic) L θεάσασθαι (ε *supra* αι) V προδίδοται P 18 οἷον] καὶ οἷον L ταῦτά τις] Bekker cum Heg ταῦτα τίσ codd. Lat, item mox φλόγασ LVRCLat 19 μηκέτι VR ἄτεγκτοί γε καὶ L 20 καὶ (ante εἰ) om. Lat 21 ἑκάστῳ γενέσθω] ἑκάστων (ἑκάστω ex corr. R) ἔστω VR 22 καὶ γονεῖσ καὶ γυνὴ tr. C 23 οἶδα (οἶδα C) VRC μοι, οι i. ras. A συνκινδυνεύει PAM συγκινδυνεύει μοι tr. C

ταῦτα συμβουλεύειν. ἀποκτείνατε αὐτούς, λάβετε μισθὸν τῆς ἑαυ-
τῶν σωτηρίας τὸ ἐμὸν αἷμα· κἀγὼ θνήσκειν ἕτοιμος, εἰ μετ' ἐμὲ
σωφρονεῖν μέλλετε."
420 X. 1. Τοιαῦτα τοῦ Ἰωσήπου μετὰ δακρύων ἐμβοῶντος οἱ στα-
σιασταὶ μὲν οὔτε ἐνέδοσαν οὔτ' ἀσφαλῆ τὴν μεταβολὴν ἔκριναν, ὁ
421 δὲ δῆμος ἐκινήθη πρὸς αὐτομολίαν. καὶ οἱ μὲν τὰς κτήσεις ἐλα-
χίστου πωλοῦντες, οἱ δὲ τὰ πολυτελέστερα τῶν κειμηλίων, τοὺς μὲν
χρυσοῦς, ὡς μὴ φωραθεῖεν ὑπὸ τῶν λῃστῶν, κατέπινον, ἔπειτα πρὸς
τοὺς Ῥωμαίους διαδιδράσκοντες, ὁπότε κατενέγκαιεν εὐπόρουν πρὸς
422 ἃ δέοιντο. διηφίει γὰρ τοὺς πολλοὺς ὁ Τίτος εἰς τὴν χώραν ὅποι
βούλοιτο ἕκαστος, καὶ τοῦτ' αὐτὸ μᾶλλον πρὸς αὐτομολίαν παρε-
κάλει τῶν μὲν εἴσω κακῶν στερησομένους, μὴ δουλεύσοντας δὲ Ῥω-
423 μαίοις. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰωάννην καὶ τὸν Σίμωνα περιεφύλαττον
τὰς τούτων ἐξόδους πλέον ἢ τὰς Ῥωμαίων εἰσόδους, καὶ σκιάν τις
ὑπονοίας παρασχὼν μόνον εὐθέως ἀπεσφάττετο.
424 2. Τοῖς γε μὴν εὐπόροις καὶ τὸ μένειν πρὸς ἀπώλειαν ἴσον
ἦν· προφάσει γὰρ αὐτομολίας ἀνῃρεῖτό τις διὰ τὴν οὐσίαν. τῷ
λιμῷ δ' ἡ ἀπόνοια τῶν στασιαστῶν συνήκμαζε, καὶ καθ' ἡμέραν
425 ἀμφότερα προσεξεκαίετο τὰ δεινά. φανερὸς μὲν γὰρ οὐδαμοῦ σῖτος
ἦν, ἐπεισπηδῶντες δὲ διηρεύνων τὰς οἰκίας, ἔπειθ' εὑρόντες μὲν
ὡς ἀρνησαμένους ᾐκίζοντο, μὴ εὑρόντες δ' ὡς ἐπιμελέστερον κρύ-
426 ψαντας ἐβασάνιζον. τεκμήριον δὲ τοῦ τ' ἔχειν καὶ μὴ τὰ σώματα
τῶν ἀθλίων, ὧν οἱ μὲν ἔτι συνεστῶτες εὐπορεῖν τροφῆς ἐδόκουν,

---

PAMLVRCLatHegesippus V 16 p. 310. Zonaras I p. 531. Eusebius hist. eccles. III 6.

2 τοὐμὸν LVRC μέλλετε] μέλλοντεσ C 5 οὔτε] οὔτ' L οὔτ'] οὔτε VRC ἔκρινον VRC 7 πολοῦντεσ A 8 χρυσοὺσ ALRC 9 εὐπορεῦν P 10 διηφίει, ι s. A γὰρ] autem Lat ὅποι] ὅπου A¹LC 11 βούλοιντο L τοῦτο VRC αὐτὸ] eos Lat αὐτοὺς Hudson πρὸς αὐτομολίαν] προσαυτομολεῖν PA πρὸσ αὐτομολεῖν VR πρὸσ τὸ αὐτομολεῖν L ad perfugium Lat 12 δουλεύοντασ L 13 περιεφύλαττων P obstruebant Lat παρεφύλαττον Niese 14 ἢ] ἡ C σκιάν] ὁ σκιάν L 15 μόνην Zon 16 i. marg. κζ' C τοῖς] incip. Euseb πρὸς] καὶ πρὸσ (καὶ deletum) A ἀπωλείας Euseb 17 προφάσει γὰρ] MLVRCLatEuseb καὶ προφάσει P et ex corr. A προφάσει A¹ καὶ γὰρ προφάσει Destinon ἀνήρητό PAML 18 δὲ PMVRCEuseb ἡ om. AVRC 19 μὲν γὰρ] μέν γε LEuseb fort. recte προσεξεκάετο Euseb 20 ἐπισπηδῶντεσ A διηρεύνων, εύ i. ras. m. 2 R διεραύνων V¹ ἔπειτα VR 21 ὡς ἀρνησαμένους] eos qui negauerant Lat ἀρνησομένουσ P δὲ AMLVRCEuseb κρύψαντας i. marg. suppl. A 22 ἐβασάνιζον, ο ex α corr. A τεκμήριοι R τοῦ — μὴ] habendi Lat τοῦ ἔχειν ἢ μὴ Zon τε MVRC 23 ἀθλίων] ἀθλίων ἦν Eusebii codd. quidam ὧν οἱ μὲν] οἱ μὲν γὰρ L τροφῆσ, ῆ i. ras. m. 2 V

οἱ τηκόμενοι δὲ ἤδη παρωδεύοντο, καὶ κτείνειν ἄλογον ἐδόκει τοὺς
ὑπ' ἐνδείας τεθνηξομένους αὐτίκα. πολλοὶ δὲ λάθρα τὰς κτήσεις 427
ἑνὸς ἀντηλλάξαντο μέτρου πυρῶν μὲν εἰ πλουσιώτεροι τυγχάνοιεν
ὄντες, οἱ δὲ πενέστεροι κριθῆς, ἔπειτα κατακλείοντες αὑτοὺς εἰς
τὰ μυχαίτατα τῶν οἰκιῶν τινὲς μὲν ὑπ' ἄκρας ἐνδείας ἀνέργαστον
τὸν σῖτον ἤσθιον, οἱ δ' ἔπεσσον ὡς ἥ τε ἀνάγκη καὶ τὸ δέος παρ-
ήνει. καὶ τράπεζα μὲν οὐδαμοῦ παρετίθετο, τοῦ δὲ πυρὸς ὑφέλ- 428
κοντες ἔτ' ὠμὰ τὰ σιτία διήρπαζον.

3. Ἐλεεινὴ δὲ ἦν ἡ τροφὴ καὶ δακρύων ἄξιος ἡ θέα, τῶν μὲν 429
δυνατωτέρων πλεονεκτούντων, τῶν δ' ἀσθενῶν ὀδυρομένων. πάντων
μὲν δὴ παθῶν ὑπερίσταται λιμός, οὐδὲν δ' οὕτως ἀπόλλυσιν ὡς
αἰδῶ· τὸ γὰρ ἄλλως ἐντροπῆς ἄξιον ἐν τούτῳ καταφρονεῖται. γυ- 430
ναῖκες γοῦν ἀνδρῶν καὶ παῖδες πατέρων, καὶ τὸ οἰκτρότατον, μη-
τέρες νηπίων ἐξήρπαζον ἐξ αὐτῶν τῶν στομάτων τὰς τροφάς, καὶ
τῶν φιλτάτων ἐν χερσὶ μαραινομένων οὐκ ἦν φειδὼ τοὺς τοῦ ζῆν
ἀφελέσθαι σταλαγμούς. τοιαῦτα δ' ἐσθίοντες ὅμως οὐ διελάνθανον, 431
πανταχοῦ δ' ἐφίσταντο οἱ στασιασταὶ καὶ τούτων ταῖς ἁρπαγαῖς.
ὁπότε γὰρ κατίδοιεν ἀποκεκλεισμένην οἰκίαν, σημεῖον ἦν τοῦτο τοὺς 432
ἔνδον προσφέρεσθαι τροφῆς· εὐθέως δ' ἐξαράξαντες τὰς θύρας
εἰσεπήδων, καὶ μόνον οὐκ ἐκ τῶν φαρύγγων ἀναθλίβοντες τὰς ἀκό-
λους ἀνέφερον. ἐτύπτοντο δὲ γέροντες ἀντεχόμενοι τῶν σιτίων, 433

PAMLVRCLat Hegesippus V 18 p. 311 sq. Zonaras I p. 531. Eusebius hist. eccl. III 6, 2.

1 παροδεύοντο A τοὺς] τοῖσ PVR 2 τεθνηξομένοισ VR 3 ἀντιλλάξαντο P ἀντικατηλλάξαντο L et Eusebii codd. plurimi πυρῶν] πυρὸν P πλουσιότεροι A τυγχάνοιεν ὄντες] ἐτύγχανον ὄντεσ L τυγχάνοντεσ C 4 αὐτοὺσ A αὐτοὺσ (ε suprascr.) L ἑαυτοὺσ VRCEuseb 5 μὲν] δὲ L 6 δὲ VRCEuseb 7 ἐφέλκοντεσ L ἐφέλκοντοσ VRC *subtrahentes* Lat ἀφέλκοντεσ aut ὑφέλκοντεσ aut ἐφέλκοντεσ codd. Eusebii 8 ἔτ' ὠμά, ὠ ex ι corr. P ἔτι ὠμὰ LVR 9 δ' LCEuseb 10 δὲ AMVRC ὀδυρομένων] ὀδυνωμένων Eusebii codd. quidam *iniuriam deplorarent* Lat 11 δ'] δὲ VR *enim* Lat 12 αἰδῶ] VRHeg αἰδῶσ PAMLCLatEuseb γὰρ] γοῦν C ἄλλως] ἄλλοσε (ο ex ω corr.) VR, om. Lat τούτῳ] τοῦτο P 13 γοῦν] γὰρ C 14 ἀφήρπαζον Zon 16 δὲ VR οὐ διελάνθανον, δι i. ras. M οὐδὲ ἐλάνθανον R 17 δ'] δὲ VR δ' οὖν Eusebii codd. quidam ἐφίσταντο — ἁρπαγαῖς] *aderant qui ista diriperent* Lat οἱ στασιασταὶ] CEusebZon et ut uid. Heg (in quo est *ministri seditionum*), om. PAMLVRLat ταῖς] τινὲς ταῖς (omisso οἱ στασιασταὶ) Destinon 18 γὰρ] δὲ e Zonara Hudson τοὺς] τοῦ τοὺς Zon ἔνδων R 19 προφέρεσθαι RC[1] τροφὴν ALCEuseb δὲ LVR ἐξαράξαντες] ῥήξαντεσ L εἰσαράξαντεσ Eusebii codd. quidam ῥήσσοντες Zon 20 φαρύγων (ύ i. ras. V) LV τὰς] τοὺσ Eusebii codd. nonnulli ἀκώλουσ MVR 21 ἐτύπτοντο ex ἔτυπτον corr. A ἐτύποντο R

καὶ κόμης ἐσπαράττοντο γυναῖκες συγκαλύπτουσαι τὰ ἐν χερσίν.
οὐδέ τις ἦν οἶκτος πολιᾶς ἢ νηπίων, ἀλλὰ συνεπαίροντες τὰ παιδία
434 τῶν ψωμῶν ἐκκρεμάμενα κατέσειον εἰς ἔδαφος. τοῖς δὲ φθάσασι
τὴν εἰσδρομὴν αὐτῶν καὶ προκαταπιοῦσι τὶ ἁρπαγησόμενον ὡς
435 ἀδικηθέντες ἦσαν ὠμότεροι. δεινὰς δὲ βασάνων ὁδοὺς ἐπενόουν
πρὸς ἔρευναν τροφῆς, ὀρόβοις μὲν ἐμφράττοντες τοῖς ἀθλίοις τοὺς
τῶν αἰδοίων πόρους, ῥάβδοις δ' ὀξείαις ἀναπείροντες τὰς ἕδρας,
τὰ φρικτὰ δὲ καὶ ἀκοαῖς ἔπασχέ τις εἰς ἐξομολόγησιν ἑνὸς ἄρτου
436 καὶ ἵνα μηνύσῃ δράκα μίαν κεκρυμμένην ἀλφίτων. οἱ βασανισταὶ
δ' οὐκ ἐπείνων, καὶ γὰρ ἧττον ἂν ὠμὸν ἦν τὸ μετ' ἀνάγκης, γυμ-
νάζοντες δὲ τὴν ἀπόνοιαν καὶ προπαρασκευάζοντες αὑτοῖς εἰς τὰς
437 ἑξῆς ἡμέρας ἐφόδια. τοῖς δ' ἐπὶ τὴν Ῥωμαίων φρουρὰν νύκτωρ
ἐξερπύσασιν ἐπὶ λαχάνων συλλογὴν ἀγρίων καὶ πόας ὑπαντῶντες,
ὅτ' ἤδη διαπεφευγέναι τοὺς πολεμίους ἐδόκουν, ἀφήρπαζον τὰ κο-
438 μισθέντα, καὶ πολλάκις ἱκετευόντων καὶ τὸ φρικτὸν ἐπικαλουμένων
ὄνομα τοῦ θεοῦ μεταδοῦναί τι μέρος αὐτοῖς ὧν κινδυνεύσαντες
ἤνεγκαν, οὐδ' ὁτιοῦν μετέδοσαν· ἀγαπητὸν δ' ἦν τὸ μὴ καὶ προσ-
απολέσθαι σεσυλημένον.
439 4. Οἱ μὲν δὴ ταπεινότεροι τοιαῦτα πρὸς τῶν δορυφόρων ἔπα-
σχον, οἱ δ' ἐν ἀξιώματι καὶ πλούτῳ πρὸς τοὺς τυράννους ἀνήγοντο.
τούτων οἱ μὲν ἐπιβουλὰς ψευδεῖς ἐπικαλούμενοι διεφθείροντο, οἱ
δὲ ὡς προδιδοῖεν Ῥωμαίοις τὴν πόλιν, τὸ δ' ἑτοιμότατον ἦν μη-
440 νυτὴς ὑπόβλητος ὡς αὐτομολεῖν διεγνωκότων. ὁ δ' ὑπὸ Σίμωνος
γυμνωθεὶς πρὸς Ἰωάννην ἀνεπέμπετο, καὶ τὸν ὑπὸ Ἰωάννου σεσυ-

PAMLVRC Lat Hegesippus V 18 p. 312. Zonaras I p. 532. Eusebius hist. eccl. III 6, 4.

1 κόμης] κόμασ MC et ex corr. A κομίσαι V κομίσην R[1] κομίσειν R[2], om. Lat ἐσπαράσσοντο LEuseb 2 πολιᾶς] ἢ πολιᾶσ LZon παιδία] νήπια Eusebii codd. nonnulli 3 ἐκρεμμάμενα L ἐκκρεμμαμένα C ἔδαφος] γῆν C 4 ἐκδρομὴν L 5 δεινῶν L 6 ερεύναν (sic) P ἐρεύναν, ευ i. ras. A μὲν om. L τοὺς om. Eusebii codd. nonnulli 7 δὲ LVREuseb 8 ἔπασχε, ασ (ut uid.) i. ras. m. 2 R ἔπεσχε (α supra) Lips 9 μία C κεκρυμμένην] LLat Eusebii codd. optimi κεκρυμμένων PAMVR, om. CZon 10 δὲ VR ἐπίνον P ἂν ἧττον tr. Eusebii codd. nonnulli μετ' ἀνάγκησ, litt. μετ' ἀν i. ras. A 11 προσπαρασκευάζοντεσ L αὐτοῖσ PVRC ἑαυτοῖσ AMLEuseb 12 ἑξῆς] ἐξ LLat δ' ἐπὶ] δὲ PAM δὲ ἐπὶ LVR 13 ἐξέρπυσαν C καὶ πόας om. P 14 ὅτε AVRC 15 πολλάκις] *multum* Lat πολλὰ Destinon φρικτότατον Euseb 17 δὲ VR τὸ καὶ μὴ tr. L προαπολέσθαι V 18 σεσυλημένον] finit Eusebius 19 ἔπασχον, ο ex ε corr. A 20 δὲ VRC 21 ἐγκαλούμενοι AL οἱ δὲ suspectum Destinoni 22 προδίδοιεν PA δὲ VRC μηνυτὴς] PALLat μηνυτήσ τισ MVRC 23 ὑποβλητὸσ MVRC ὡς suppl. uid. M δὲ VRC 24 ἐπέμπετο L τῶν PVR σεσυλημένων PVR

λημένον ὁ Σίμων μετελάμβανεν· ἀντιπροέπινον δὲ ἀλλήλοις τὸ αἷμα τῶν δημοτῶν καὶ τὰ πτώματα τῶν ἀθλίων διεμερίζοντο. καὶ τοῦ 441 μὲν κρατεῖν στάσις ἦν ἐν ἀμφοτέροις, τῶν δ' ἀσεβημάτων ὁμόνοια· καὶ γὰρ ὁ μὴ μεταδοὺς ἐκ τῶν ἀλλοτρίων κακῶν θατέρῳ μονοτρόπως ἐδόκει πονηρός, καὶ ὁ μὴ μεταλαβὼν ὡς ἀγαθοῦ τινος ἤλγει τὸν νοσφισμὸν τῆς ὠμότητος.

5. Καθ' ἕκαστον μὲν οὖν ἐπεξιέναι τὴν παρανομίαν αὐτῶν 442 ἀδύνατον, συνελόντα δὲ εἰπεῖν, μήτε πόλιν ἄλλην τοιαῦτα πεπονθέναι μήτε γενεὰν ἐξ αἰῶνος γεγονέναι κακίας γονιμωτέραν, οἵ γε 443 τελευταῖον καὶ τὸ γένος ἐφαύλιζον τῶν Ἑβραίων, ὡς ἧττον ἀσεβεῖς δοκοῖεν πρὸς ἀλλοτρίους, ἐξωμολογήσαντο δ' ὅπερ ἦσαν εἶναι δοῦλοι καὶ σύγκλυδες καὶ νόθα τοῦ ἔθνους φθάρματα. τὴν μέν γε πόλιν 444 ἀνέτρεψαν αὐτοί, Ῥωμαίους δ' ἄκοντας ἠνάγκασαν ἐπιγραφῆναι σκυθρωπῷ κατορθώματι καὶ μόνον οὐχ εἵλκυσαν ἐπὶ τὸν ναὸν βραδῦνον τὸ πῦρ. ἀμέλει καιόμενον ἐκ τῆς ἄνω πόλεως ἀφορῶντες 445 οὔτ' ἤλγησαν οὔτ' ἐδάκρυσαν, ἀλλὰ ταῦτα τὰ πάθη παρὰ Ῥωμαίοις εὑρέθη. καὶ ταῦτα μὲν κατὰ χώραν ὕστερον μετ' ἀποδείξεως τῶν πραγμάτων ἐροῦμεν.

XI. 1. Τίτῳ δὲ τὰ μὲν χώματα προύκοπτεν καίτοι πολλὰ κακου- 446 μένων ἀπὸ τοῦ τείχους τῶν στρατιωτῶν, πέμψας δ' αὐτὸς μοῖραν τῶν ἱππέων ἐκέλευσεν τοὺς κατὰ τὰς φάραγγας ἐπὶ συγκομιδῇ τροφῆς ἐξιόντας ἐνεδρεύειν. ἦσαν δέ τινες καὶ τῶν μαχίμων οὐκ- 447 έτι διαρκούμενοι ταῖς ἁρπαγαῖς, τὸ δὲ πλέον ἐκ τοῦ δήμου πένητες, οὓς αὐτομολεῖν ἀπέτρεπε τὸ περὶ τῶν οἰκείων δέος· οὔτε γὰρ λή- 448 σεσθαι τοὺς στασιαστὰς ἤλπιζον μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων διαδιδράσκοντες καὶ καταλιπεῖν τοῖς λῃσταῖς ταῦτα οὐχ ὑπέμενον ὑπὲρ

PAMLVRC Lat Hegesippus V 18 p. 313. Zonaras I p. 532.

1 ἀντιπροὔπινον C δὲ] δ' C 2 δημοτῶν] ζηλωτῶν C πτώματα] κτήματα L 3 δὲ LVRC 4 ἐκ damnat Herwerden μονοτροποσ (sic) L 8 συνελόντι Niese δ' LCZon πεπονθέναι] *perpessam esse puto* Lat 9 γωνιμωτέραν A 11 ἐξομολογήσαντο PAC δὲ LVR εἶναι suppl. A 12 καὶ om. Hudson καὶ νόθα] καινοτομοῦσι κατὰ L καινοτομοῦσι θανάτουσ VR μέν γε] γε μὴν Hudson 13 ἀνέστρεψαν L αὐτοί] οἱ πολλοί, i. marg. αὐτοὶ L δὲ LVRC 14 οὐκείλκυσαν PA οὐχὶ εἵλκυσαν L βραδύνων C βραδῦνον ἐπὶ τὸν ναὸν tr. L 15 καιομένου P καιόμενον — πόλεως] *ardere superiorem ciuitatem* Lat 16 οὔτε LVRC οὔτε LVRC ῥωμαίουσ C 17 ηὑρέθη L ἐπράχθη C μετὰ VRC 19 i. marg. κη' C 20 δὲ LVR 21 συγκομιδὴν L 22 τινες] τινεσ μὲν RC 23 διαρκούμενοι] ἀρκούμενοι L δ' ἀρκούμενοι C 24 ἀπέτρεπε τὸ] ἀπετρέπετο R[1] 25 ἤλπιζον τοὺσ στασιαστὰσ λήσεσθαι tr. L παίδων ML 26 διαδράντεσ M διαδράσκοντεσ V καταλειπεῖν PA[1] τοῖς λῃσταῖς ταῦτα] πάντα τοῖσ λησταῖσ L ταῦτα τοῖσ λησταῖσ VRC

449 αὐτῶν σφαγησόμενα· τολμηροὺς δὲ πρὸς τὰς ἐξόδους ὁ λιμὸς ἐποίει,
καὶ κατελείπετο λανθάνοντας τοὺς πολεμίους * ἁλίσκεσθαι. λαμ-
βανόμενοι δὲ κατ᾽ ἀνάγκην ἠμύνοντο, καὶ μετὰ μάχην ἱκετεύειν
ἄωρον ἐδόκει. μαστιγούμενοι δὴ καὶ προβασανιζόμενοι τοῦ θανάτου
450 πᾶσαν αἰκίαν ἀνεσταυροῦντο τοῦ τείχους ἀντικρύ. Τίτῳ μὲν οὖν
οἰκτρὸν τὸ πάθος κατεφαίνετο πεντακοσίων ἑκάστης ἡμέρας ἔστι
δὲ ὅτε καὶ πλειόνων ἁλισκομένων, οὔτε δὲ τοὺς βίᾳ ληφθέντας
ἀφεῖναι ἀσφαλὲς καὶ φυλάττειν τοσούτους φρουρὰν τῶν φυλαξόντων
ἑώρα· τό γε μὴν πλέον οὐκ ἐκώλυεν τάχ᾽ ἂν ἐνδοῦναι πρὸς τὴν
451 ὄψιν ἐλπίσας αὐτούς, εἰ μὴ παραδοῖεν, ὅμοια πεισομένους. προσ-
ήλουν δὲ οἱ στρατιῶται δι᾽ ὀργὴν καὶ μῖσος τοὺς ἁλόντας ἄλλον
ἄλλῳ σχήματι πρὸς χλεύην, καὶ διὰ τὸ πλῆθος χώρα τε ἐνέλειπε
τοῖς σταυροῖς καὶ σταυροὶ τοῖς σώμασιν.
452 2. Οἱ στασιασταὶ δὲ τοσοῦτον ἀπεδέησαν τοῦ μεταβαλέσθαι
πρὸς τὸ πάθος, ὥστε καὶ τοὐναντίον αὐτοὶ σοφίσασθαι πρὸς τὸ
453 λοιπὸν πλῆθος. σύροντες γὰρ τοὺς τῶν αὐτομόλων οἰκείους ἐπὶ
τὸ τεῖχος καὶ τῶν δημοτῶν τοὺς ἐπὶ πίστιν ὡρμημένους, οἷα πά-
σχουσιν οἱ Ῥωμαίοις προσφεύγοντες ἐπεδείκνυσαν καὶ τοὺς κεκρα-
454 τημένους ἱκέτας ἔλεγον, οὐκ αἰχμαλώτους. τοῦτο πολλοὺς τῶν αὐ-
τομολεῖν ὡρμημένων μέχρι τἀληθὲς ἐγνώσθη κατέσχεν· εἰσὶ δ᾽ οἳ
καὶ παραχρῆμα διέδρασαν ὡς ἐπὶ βέβαιον τιμωρίαν, ἀνάπαυσιν
455 ἡγούμενοι τὸν ἐκ τῶν πολεμίων θάνατον ἐν λιμοῦ συγκρίσει. πολ-
λοὺς δὲ καὶ χειροκοπῆσαι κελεύσας Τίτος τῶν ἑαλωκότων, ὡς μὴ

PAMLVRCLat Hegesippus V 18 p. 313. Zonaras I p. 532.

1 τολμηροὺς] *audaciores* Lat 2 λανθάνοντας — ἁλίσκεσθαι] *restabatque iam latitantes egredi et ab hostibus capi* Lat μὴ λανθάνοντας — ἁλίσκεσθαι Bekker ex cod. L. B. λανθάνοντας — μὴ ἁλίσκεσθαι uel simile Destinon τοὺς] εἰσ τοὺσ MLVRC 3 ἠμύνοντο] ἠμύνοντο δέει τῆσ κολάσεωσ LLat 4 μαστοιγούμενοι A δὴ] δὲ M τε L *itaque* Lat 5 ἄντικρυσ L μὲν οὖν] μέντοι Zon 6 πεντακοσίων] φ̄ L 7 δ᾽ MC καὶ ὅτε tr. L 8 ἀσφαλὲσ ἀφεῖναι tr. L ἀφιέναι Zon φυλαξάντων PA¹LVRC 9 γε] τε L ἐκόλυε R¹ τάχ᾽ ἂν] τάχα P τάχα δὲ M ταχεῖαν L τάχα δ᾽ ἂν VRC 10 εἰ] ὡς εἰ Destinon cum Lat, in quo est *tamquam similia passuros* παροιδοῖεν R πησομένουσ R et ut uid. V¹ 11 δ᾽ LC ἄλλον om. L et fort. Lat 12 τ᾽ L ἐνέλιπε M ἐνελείπετο VRC 13 καὶ σταυροὶ om. R 14 τοσούτων R ἐπεδέησαν L μεταβάλλεσθαι A 15 ὥστε — 16 πλῆθος] *quod etiam in contrarium eis cessit ad deterrendam reliquam multitudinem* Lat αὐτοῖσ RC αὐτοὺσ V et Lowthius 16 σύρωντεσ A αὐτομόλων] αἰχμαλώτων Destinon cl. § 447 17 δημωτῶν C πίστην P *pacem* Lat 18 κεκρατημένους] κρεμαμένους Destinon 19 ἔλεγων A 20 εἰσὶ δ᾽ οἳ] PAMLLat εἴσω, ἔνιοι δὲ VRC 21 βεβαίαν L τιμορίαν ex corr. A

*δοκοῖεν αὐτόμολοι καὶ πιστεύοιντο διὰ τὴν συμφοράν, εἰσέπεμψε
πρὸς τὸν Σίμωνα καὶ τὸν Ἰωάννην, νῦν γε ἤδη παύσασθαι παραινῶν* 456
*καὶ μὴ πρὸς ἀναίρεσιν τῆς πόλεως αὐτὸν βιάζεσθαι, κερδῆσαι δ'
ἐκ τῆς ἐν ὑστάτοις μεταμελείας τάς τε αὐτῶν ψυχὰς καὶ τηλικαύτην
πατρίδα καὶ ναὸν ἀκοινώνητον ἄλλοις. περιιὼν δὲ τὰ χώματα τοὺς* 457
*ἐργαζομένους ἅμα κατήπειγεν ὡς οὐκ εἰς μακρὰν ἀκολουθήσων ἔργοις
τῷ λόγῳ. πρὸς ταῦτα αὐτόν τε ἐβλασφήμουν ἀπὸ τοῦ τείχους* 458
*Καίσαρα καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τοῦ μὲν θανάτου καταφρονεῖν
ἐβόων, ᾑρῆσθαι γὰρ αὐτὸν πρὸ δουλείας καλῶς, ἐργάσεσθαι δὲ ὅσα
ἂν δύνωνται κακὰ Ῥωμαίους ἕως ἐμπνέωσι, πατρίδος δὲ οὐ μέλειν
τῆς ὡς αὐτός φησιν ἀπολουμένης, καὶ ναοῦ [ἀπολομένου] ἀμείνω
τούτου τῷ θεῷ τὸν κόσμον εἶναι. σωθήσεσθαί γε μὴν καὶ τοῦτον* 459
*ὑπὸ τοῦ κατοικοῦντος, ὃν καὶ αὐτοὶ σύμμαχον ἔχοντες πᾶσαν χλευ-
άσειν ἀπειλὴν ὑστεροῦσαν ἔργων· τὸ γὰρ τέλος εἶναι τοῦ θεοῦ.
τοιαῦτα ταῖς λοιδορίαις ἀναμίσγοντες ἐκεκράγεσαν.*

3. *Ἐν δὲ τούτῳ καὶ ὁ Ἐπιφανὴς Ἀντίοχος παρῆν ἄλλους τε* 460
*ὁπλίτας συχνοὺς ἔχων καὶ περὶ αὐτὸν στῖφος Μακεδόνων καλού-
μενον, ἥλικας πάντας, ὑψηλούς, ὀλίγον ὑπὲρ ἀντίπαιδας, τὸν Μακε-
δονικὸν τρόπον ὡπλισμένους τε καὶ πεπαιδευμένους, ὅθεν καὶ τὴν
ἐπίκλησιν εἶχον ὑστεροῦντες οἱ πολλοὶ τοῦ γένους. εὐδαιμονῆσαι* 461
*γὰρ δὴ μάλιστα τῶν ὑπὸ Ῥωμαίοις βασιλέων τὸν Κομμαγηνὸν συν-
έβη πρὶν γεύσασθαι μεταβολῆς· ἀπέφηνε δὲ κἀκεῖνος ἐπὶ γήρως,*

PAMLVRC Lat Hegesippus V 19 p. 315. Suidas s. *ἥλικες*.

1 *καὶ*] *nec* Lat 2 *ἰωάννην καὶ τὸν σίμωνα* tr. LLat 3 *δ'*] *δὲ* VR, om. L 4 *ἑαυτῶν* MV *αὐτῶν* R 5 *ἀκοινώνητοσ* C *ἄλλοισ* ex *ἄλλοσ* corr. C post *ἄλλοις* alia Titi uerba excidisse ex insequentibus conicit Destinon *δὲ*] *δὲ τίτοσ* P 6 *ὡς* — 7 *λόγῳ*] *ueluti factis uerba non multo post secuturus* Lat *οὐκ*] *οὐκέτι* L *ἀκολουθήσειν* PAMVR 7 *τῷ λόγῳ*] *τὸν λόγον* M *τ'* A *τοῦ* iterauit P 8 *καισαραν* C *τὸν καίσαρα* L 9 *ᾑρῆσθαι*] *εἰρῆσθαι* P *ἡρεῖσθαι* L *ἐργάσασθαι* PALVRC *facere* Lat *δ'* C 10 *ἕως ἂν* L. Dindorf *ἐπνέωσι* (*μ* suprascr.) C *δ'* C *μέλλειν* VR 11 *τῆς*] *τοῖσ* A[1]MLVRCLat *ὡς*] *εἰσ* P *ἀπολουμένοισ* MVRLat *ἀποκαλουμένοισ* L *ἀπολλουμένοισ* C *καὶ ναοῦ* — 12 *εἶναι*] *mundumque deo templum hoc melius esse* Lat *ναοῦ*] *τοῦ ναοῦ* M *ναὸν* Bekker cum Lat *ἀπολομένου*] *ἀπολουμένου* AMVC *πυρπολουμένου* L, om. Lat et ed. pr. 13 *πᾶσιν* C *χλευάζειν* LVRC *illusuros* Lat 15 *ἐκεκράγεισαν* L 16 § 460 excerpsit Suidas *ἄλλοσ* C 17 *αυτὸν* PR[1] *αὐτὸν* AMLVR[2]C *μακεδώνων* C 18 *ἥλικας*] *ἡλικία* C *ὑψηλοὺσ πάντασ* tr. LSuid *ὑψηλοὺς* — *ἀντίπαιδας*] *et paulo magis proceri adulescentuli* Lat *ὀλίγων* V 19 *παιδευομένουσ* A *ὅθεν*] *ὅθεν δὴ* V 21 *γὰρ δὴ*] *δὲ* L *γὰρ* VRC *enim* Lat *ῥωμαίουσ* L *κομαγηνὸν* PA *κουμμαγηνὸν* C 22 *ἀπέφηναι* RC

462 ὡς οὐδένα χρὴ λέγειν πρὸ θανάτου μακάριον. ἀλλ' ὅ γε παῖς ἀκμά-
ζοντος αὐτοῦ τηνικαῦτα παρὼν θαυμάζειν ἔφασκε, τί δήποτε Ῥω-
μαῖοι κατοκνοῖεν προσιέναι τῷ τείχει· πολεμιστὴς δέ τις αὐτὸς ἦν
καὶ φύσει παράβολος κατά τε ἀλκὴν τοσοῦτος, ὡς ὀλίγῳ τὰ τῆς
463 τόλμης διαμαρτάνειν. μειδιάσαντος δὲ τοῦ Τίτου καὶ „κοινὸς ὁ
πόνος“ εἰπόντος, ὡς εἶχεν ὥρμησεν ὁ Ἀντίοχος μετὰ τῶν Μακε-
464 δόνων πρὸς τὸ τεῖχος. αὐτὸς μὲν οὖν διά τε ἰσχὺν καὶ κατ' ἐμ-
πειρίαν ἐφυλάττετο τὰ τῶν Ἰουδαίων βέλη τοξεύων εἰς αὐτούς, τὰ
μειράκια δὲ αὐτῷ συνετρίβη πάντα πλὴν ὀλίγων· διὰ γὰρ αἰδῶ
465 τῆς ὑποσχέσεως προσεφιλονείκει μαχόμενα· καὶ τέλος ἀνεχώρουν
τραυματίαι πολλοί, συννοοῦντες ὅτι καὶ τοῖς ἀληθῶς Μακεδόσιν, εἰ
μέλλοιεν κρατεῖν, δεῖ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης.
466 4. Τοῖς δὲ Ῥωμαίοις ἀρξαμένοις δωδεκάτῃ μηνὸς Ἀρτεμισίου
συνετελέσθη τὰ χώματα μόλις ἐνάτῃ καὶ εἰκάδι ταῖς δεχεπτὰ συν-
467 εχῶς πονουμένων ἡμέραις· μέγιστα γὰρ ἐχώσθη τὰ τέσσαρα, καὶ
θάτερον μὲν τὸ ἐπὶ τὴν Ἀντωνίαν ὑπὸ τοῦ πέμπτου τάγματος
ἐβλήθη κατὰ μέσον τῆς Στρουθίου καλουμένης κολυμβήθρας, τὸ δ'
468 ἕτερον ὑπὸ τοῦ δωδεκάτου διεστῶτος ὅσον εἰς πήχεις εἴκοσι. τῷ
δεκάτῳ δὲ τάγματι διέχοντι πολὺ τούτων κατὰ τὸ βόρειον κλίμα
τὸ ἔργον ἦν καὶ κολυμβήθραν Ἀμύγδαλον προσαγορευομένην· τούτου
δὲ τὸ πεντεκαιδέκατον ἀπὸ τριάκοντα πηχῶν ἔχου κατὰ τὸ τοῦ ἀρ-

---

PAMLVRCLat Hegesippus V 19 p. 315.

1 αὐτοῦ (β) ἀκμάζοντοσ (α) tr. A 3 προσεῖναι L 4 τε] γε C ἀλκὴν] τὴν ἀλκὴν (ἄλλην C) ALVRC ὀλίγῳ τὰ τῆς τόλμης] ὀλιγοτάτησ τόλμησ P ὀλιγωτάτησ τόλμασ L ὀλίγω τὴν τόλμαν VRC (*ut*) *non multum* (*peccaret*) *audacia* Lat ὀλίγων τὴν τόλμαν Bekker ὀλίγα uel ὀλίγον τῆς τόλμης Destinon 5 διαμαρτάνειν] διαλανθάνειν L μηδιάσαντοσ A ὁ ἀντίοχοσ ὥρμησεν tr. L 7 καὶ om. M 8 ἰουδέων C τοξευόντων Destinon 9 δ' LC αὐτῶν L 12 δεῖ] διὰ VRC 13 i. marg. λ' C δωδεκάτῃ] δωδεκάτῃ ἡμέρα L ἀρτεμησίου PLR[1] ἀρτεμησίου μηνὸσ tr. L post Ἀρτεμισίου circiter 5 litt. erasae R 14 μόλισ s. P Artemisii 12. dies est 30. Mai (III k. Iun.), Artemisii 29. est 16. Iunii (XVI k. Iul.) anni Iuliani (70 p. Chr.)

δεχεπτὰ] δέ γε ἑπτὰ P δ' ἑπτὰ A 15 τὰς et ἡμέρας Herwerden τέσσερα (α s. m. 2) V 16 τὸ] τῶν Destinon cl. § 356 17 κατὰ τὸ μέσον L Στρουθίου] τοῦ θείου PAMVR τοῦ στρουθίου L *struthiu* Lat *strutiam* Heg κολυμβήθρασ, η ex ρ corr. L δὲ VRC 18 ὑπὸ] ἀπὸ A διεστῶς Destinon εἰς] ἐπι L 19 δεκάτῳ] δωδεκάτω PA διέχοντι] *quae — praestabat* Lat τὸ om. LVRC 21 πέμπτον καὶ δέκατον L ἀπὸ — ἔχου] *triginta crescentem* (*descendentem* codd. alii) *cubitis aggerem fecit* Lat et similiter Heg ἔχου] ἔχουσα PA ἔχουσιν (- σι R) LR ἔχον τὰ Destinon κατὰ τὸ, litt. τὰ τὸ i. marg. suppl. A τὸ s. C

χιερέως μνημεῖον. προσαγομένων δὲ ἤδη αὐτῶν ὁ μὲν Ἰωάννης 469
ἔνδοθεν ὑπορύξας τὸ κατὰ τὴν Ἀντωνίαν μέχρι τῶν χωμάτων καὶ
διαλαβὼν σταυροῖς τοὺς ὑπονόμους ἀνακρήμνησιν τὰ ἔργα, πίσσῃ
δὲ καὶ ἀσφάλτῳ διακεχρισμένην τὴν ὕλην εἰσκομίσας ἐνίησι πῦρ.
καὶ τῶν σταυρῶν ὑποκαέντων ἥ τε διώρυξ ἐνέδωκεν ἀθρόα, καὶ 470
μετὰ μεγίστου ψόφου κατεσείσθη τὰ χώματα εἰς αὐτήν. τὸ μὲν 471
οὖν πρῶτον μετὰ τοῦ κονιορτοῦ καπνὸς ἠγείρετο βαθὺς πνιγομένου
τῷ παίσματι τοῦ πυρός, τῆς δὲ θλιβούσης ὕλης διαβιβρωσκομένης
ἤδη φανερὰ φλὸξ ἐρρήγνυτο. καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἔκπληξις μὲν πρὸς 472
τὸ αἰφνίδιον, ἀθυμία δὲ πρὸς τὴν ἐπίνοιαν ἐμπίπτει, καὶ κρατήσειν
οἰομένοις ἤδη τὸ συμβὰν καὶ πρὸς τὸ μέλλον ἔψυξε τὴν ἐλπίδα·
τὸ δὲ ἀμύνειν ἀχρεῖον ἐδόκει πρὸς τὸ πῦρ, καὶ εἰ σβεσθείη τῶν
χωμάτων καταποθέντων.

5. Μετὰ δ' ἡμέρας δύο καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιτίθενται χώμασιν 473
οἱ περὶ τὸν Σίμωνα· καὶ γὰρ δὴ προσαγαγόντες ταύτῃ τὰς ἑλε-
πόλεις οἱ Ῥωμαῖοι διέσειον τὸ τεῖχος. Τεφθέος δέ τις ἀπὸ Γάρις 474
πόλεως τῆς Γαλιλαίας, καὶ Μαγάσσαρος τῶν βασιλικῶν Μαριάμμης
θεράπων, μεθ' ὧν Ἀδιαβηνός τις υἱὸς Ναβαταίου, τοὔνομα κληθεὶς
ἀπὸ τῆς τύχης καὶ ἀγίρας, ὅπερ σημαίνει χωλός, ἁρπάσαντες λαμ-
πάδας προεπήδησαν ἐπὶ τὰς μηχανάς. τούτων τῶν ἀνδρῶν οὔτε 475
τολμηρότεροι κατὰ τόνδε τὸν πόλεμον ἐκ τῆς πόλεως ἐφάνησαν
οὔτε φοβερώτεροι· καθάπερ γὰρ εἰς φίλους ἐκτρέχοντες οὐ πολε- 476
μίων στῖφος οὔτ' ἐμέλλησαν οὔτ' ἀπέστησαν, ἀλλὰ διὰ μέσων

PAMLVRC Lat Hegesippus V 20 p. 317. Zonaras I p. 533.

1 προσαγομένων — αὐτῶν] *iam uero admotis aggeribus* Lat δ' LC αὐτῶν] τῶν ὀργάνων MLVRCZon μὲν om. M 2 ὑπορύξας — τὴν] ὑπο- τοκα ρύξασ τὴν P χωμάτων] χωμάτων διάστημα e Zonara Hudson 3 ὑπονό-μοισ C ἀνακρίμνησι LV[1]R ἀνακρήμνησει sic C 4 τὴν om. MLVRC τὸ πῦρ M 5 ἀθρόα VR ἀθρόον Zon 8 τῷ πτώματι LC *ruina* Lat 9 ἐρρήγνυτο] ἀρρήγνυτο M ἐγίνετο L ἠγειρετο C *apparebat* Lat *erupit* Heg ἐξερρήγνυτο Destinon 12 δὲ, ὲ i. ras. C 13 χωμάτων] καμάτων R καταπωθέντων ML 14 δὲ LVR 16 τὸ] ἤδη τὸ MLVRC et ut uid. Lat τεφθαῖοσ MLVRC *testeus* (h. e. ut uid. *tepteus*) Lat *teptaeus* aut *tepteus* Heg; Γυφθέος infra VI 92, Γεφθαῖος VI 148 Γάρις] γαρὶσ L γαρασῆσ M γαρσὶσ VR[1]C γαρσῆσ R[2] *garsi* (abl.) Lat, om. Heg 17 μασσάγαροσ P μεγάσσαροσ RC *megasarus* Lat *magassarus* Heg μαριάμησ M καὶ Μαριάμμης Bekker 18 *nabatae* Lat 19 καὶ ἀγίρας] καὶ ἀγήρασ (ἀγείρασ MC ἐγείρασ R) AMLRC καιαγειρασ V *ceagiras* ut uid. Lat *agiras* (*adiras* cod. A) Heg Χαγείρας Hudson χολὸσ R 20 προσεπήδησαν LVRC *inuolarunt* Lat 21 τόνδε] τοῦτον P *illo* Lat 22 οὔτε] οὐδὲ PAMVRC φοβερότεροι PA 23 οὔτ' ἐμέλλησαν] PALatHeg οὔτ' (οὔτε MVRC) ἔδεισαν (ἔδησαν C) οὔτ' (οὔτε VRC) ἐμέλλησαν MLVRC οὔτ' ἀπέστησαν om. L οὔτε VRC

477 ἐνθορόντες τῶν ἐχθρῶν ὑφῆψαν τὰς μηχανάς. βαλλόμενοι δὲ καὶ
τοῖς ξίφεσιν ἀνωθούμενοι πάντοθεν οὐ πρότερον ἐκ τοῦ κινδύνου
478 μετεκινήθησαν ἢ δράξασθαι τῶν ὀργάνων τὸ πῦρ. αἰρομένης δὲ
ἤδη τῆς φλογὸς Ῥωμαῖοι μὲν ἀπὸ τῶν στρατοπέδων συνθέοντες
ἐβοήθουν, Ἰουδαῖοι δ' ἐκ τοῦ τείχους ἐκώλυον καὶ τοῖς σβεννύειν
πειρωμένοις συνεπλέκοντο κατὰ μηδὲν τῶν ἰδίων φειδόμενοι σω-
479 μάτων. καὶ οἱ μὲν εἷλκον ἐκ τοῦ πυρὸς τὰς ἑλεπόλεις τῶν ὑπὲρ
αὐτὰς γέρρων φλεγομένων, οἱ δ' Ἰουδαῖοι καὶ διὰ τῆς φλογὸς ἀντε-
λαμβάνοντο καὶ τοῦ σιδήρου ζέοντος δρασσόμενοι τοὺς κριοὺς οὐ
μεθίεσαν· διέβαινε δ' ἀπὸ τούτων ἐπὶ τὰ χώματα τὸ πῦρ καὶ
480 τοὺς ἀμύνοντας προελάμβανεν. ἐν τούτῳ δ' οἱ μὲν Ῥωμαῖοι κυκλού-
μενοι τῇ φλογὶ καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν ἔργων ἀπογνόντες ἀνεχώρουν
481 ἐπὶ τὰ στρατόπεδα, Ἰουδαῖοι δὲ προσέκειντο πλείους ἀεὶ γινόμενοι
τῶν ἔνδοθεν προσβοηθούντων καὶ τῷ κρατεῖν τεθαρρηκότες ἀτα-
μιεύτοις ἐχρῶντο ταῖς ὀργαῖς, προελθόντες δὲ μέχρι τῶν ἐρυμάτων
482 ἤδη συνεπλέκοντο τοῖς φρουροῖς. τάξις ἐστὶν ἐκ διαδοχῆς ἱσταμένη
πρὸ τοῦ στρατοπέδου, καὶ δεινὸς ἐπ' αὐτῇ Ῥωμαίων νόμος τὸν
483 ὑποχωρήσαντα καθ' ἣν δήποτ' οὖν αἰτίαν θνήσκειν. οὗτοι τοῦ
μετὰ κολάσεως τὸν μετ' ἀρετῆς θάνατον προκρίναντες ἵστανται,
καὶ πρὸς τὴν τούτων ἀνάγκην πολλοὶ τῶν τραπέντων ἐπεστράφησαν
484 αἰδούμενοι. διαθέντες δὲ καὶ τοὺς ὀξυβελεῖς ἐπὶ τοῦ τείχους εἶργον
τὸ προσγινόμενον πλῆθος ἐκ τῆς πόλεως οὐδὲν εἰς ἀσφάλειαν ἢ
φυλακὴν τῶν σωμάτων προνοουμένους· συνεπλέκοντο γὰρ Ἰουδαῖοι
τοῖς προστυχοῦσι καὶ ταῖς αἰχμαῖς ἀφυλάκτως ἐμπίπτοντες αὐτοῖς

PAMLVRC Lat Hegesippus V 20 p. 317. Suidas s. *φρουροί*.

1 *ἐνθορῶντεσ* VRC *καὶ* om. PAM 2 *ἀνωθούμενοι*] *καὶ ἀνωθούμενοι* PM *ἀνωθούμενοί τε* A 3 *δ'* LC 5 *δὲ* VRC *σβεννύειν*, *σβ* ex corr. A 7 *ἐκ τοῦ πυρὸς* om. VRC 8 *γερρῶν* PAMR *γερῶν* C *φλεγομένων*] *ἐκ τοῦ πυρὸσ φλεγομένων* PAMVRC *δὲ* MVRC 10 *δὲ* MVR 11 *προελάμβανεν*] *προσελάμβανεν* AML *praeueniebat* Lat *ἐν τούτῳ*] *itaque* Lat *δὲ* VR *μὲν* om. P 13 *αἰεὶ* L 14 *τῷ*] *τὸ* A¹LC¹ 15 *ὀργαῖς*] *ὁρμαῖσ* MLVRC *impetus* Lat *προελθόντες*] Niese *προσελθόντεσ* codd. *progressi* Lat 16 *τάξις* — 19 *ἵστανται* habet Suidas *τάξις* — 17 *στρατοπέδου*] *est ergo quaedam pro castris per uices stantium armatorum* Lat *τάξις*] *τάξισ δ'* C 17 *στρατοπέδου*] *στρατοπέδου μετὰ τῶν ὅπλων* LC Lat Suid *ἐπ' αὐτὴν* PSuid *in eos* Lat *Ῥωμαίων* suspectum Destinoni 18 *θρήσκειν* M *οὗτοι*] *οἱ δὲ* Suid *τοῦ*] *τὸν* C *τοῦ μετὰ κολάσεως*] *τοῦ μετὰ κολάσεωσ τὸν μετὰ‖κολάσεωσ* V¹ 19 *ἵστανται*] *steterunt fortiter* Lat 20 *ἐστράφησαν* A *ἀπεστράφησαν* L 22 *πλῆθοσ*, *πλῆθ* i. ras. 3 litt., quarum tertia fuisse uid. *λ* P 23 *προνοούμενοι* PAM *προνοούμενον* Destinon *γὰρ*] *γὰρ οἱ* AMLVC *δὲ οἱ* R 24 *προτυχοῦσι* A¹ *αἰχμαῖς*] *ἀκμαῖσ* PAMVRC *spicula* Lat

τοῖς σώμασι τοὺς ἐχθροὺς ἔπαιον. οὔτε δὲ ἔργοις αὐτοὶ πλέον ἢ 485
τῷ θαρρεῖν περιῆσαν καὶ Ῥωμαῖοι τῇ τόλμῃ πλέον εἶκον ἢ τῷ
κακοῦσθαι.

6. Παρῆν δ' ἤδη Τίτος ἀπὸ τῆς Ἀντωνίας, ὅπου κεχώριστο 486
κατασκεπτόμενος τόπον ἄλλοις χώμασι, καὶ πολλὰ τοὺς στρατιώτας
φαυλίσας, εἰ κρατοῦντες τῶν πολεμίων τειχῶν κινδυνεύουσι τοῖς
ἰδίοις καὶ πολιορκουμένων ὑπομένουσιν αὐτοὶ τύχην ὥσπερ ἐκ δεσ-
μωτηρίου καθ' αὑτῶν Ἰουδαίους ἀνέντες, περιῄει μετὰ τῶν ἐπι-
λέκτων κατὰ πλευρὰ τοὺς πολεμίους αὐτός. οἱ δὲ κατὰ στόμα 487
παιόμενοι καὶ πρὸς τοῦτον ἐπιστραφέντες ἐκαρτέρουν. μιγείσης
δὲ τῆς παρατάξεως ὁ μὲν κονιορτὸς τῶν ὀμμάτων, ἡ κραυγὴ δὲ τῶν
ἀκοῶν ἐπεκράτει, καὶ οὐδετέρῳ παρῆν ἔτι τεκμήρασθαι τὸ ἐχθρὸν
ἢ τὸ φίλιον. Ἰουδαίων δὲ οὐ τοσοῦτον ἔτι κατ' ἀλκὴν ὅσον ἀπο- 488
γνώσει σωτηρίας παραμενόντων καὶ Ῥωμαίους ἐτόνωσεν αἰδὼς δόξης
τε καὶ τῶν ὅπλων καὶ προκινδυνεύοντος Καίσαρος· ὥστε μοι δο- 489
κοῦσι τὰ τελευταῖα δι' ὑπερβολὴν θυμῶν κἂν ἁρπάσαι τὸ τῶν Ἰου-
δαίων πλῆθος, εἰ μὴ τὴν ῥοπὴν τῆς παρατάξεως φθάσαντες ἀνε-
χώρησαν εἰς τὴν πόλιν. διεφθαρμένων δὲ τῶν χωμάτων Ῥωμαῖοι 490
μὲν ἦσαν ἐν ἀθυμίαις τὸν μακρὸν κάματον ἐπὶ μιᾶς ὥρας ἀπο-
λέσαντες· καὶ πολλοὶ μὲν ταῖς συνήθεσι μηχαναῖς ἀπήλπιζον ἁλώ-
σεσθαι τὴν πόλιν.

XII. 1. Τίτος δὲ μετὰ τῶν ἡγεμόνων ἐβουλεύετο, καὶ τοῖς μὲν 491
θερμοτέροις πᾶσαν ἐδόκει προσφέρειν τὴν δύναμιν ἀποπειρᾶσθαί
τε τοῦ τείχους βίᾳ· μέχρι μὲν γὰρ νῦν κατὰ σπάσμα Ἰουδαίοις 492

PAMLVRC Lat Hegesippus V 20 p. 319. Zonaras I p. 533.

1 τοῖς om. PAMVRC τοῖσ ἐχθροῖσ C δ' L 2 περίησαν PA[1] εἶκον] εἶχον A τῷ] τοῦ PAM 4 δὲ LVR Τίτος] ὁ Καῖσαρ ex cod. L. B. et Rost. Dindorf ὅπου] quo (h. e. ὅποι) Lat 6 κινδυνεύσουσι C 7 ἰδίοις] ἰουδαίοισ PA 8 ἑαυτῶν L αὐτῶν V 9 πλευρὰν A[1]C τοῖσ πολεμίοισ C 10 ἐπιστρέφοντεσ PA 12 ἐπεκρότει M τὸν ἐχθρὸν L 13 τὸ φίλιον] τὸν φίλον L τὸ φίλον VRC δὲ] μὲν ex δὲ corr. A ἀπόγνωσισ L 14 καὶ Ῥωμαίους] ῥωμαίουσ δὲ A 15 τε om. L τῶν om. M 16 κἂν] καὶ PVR ἁρπάσαι] ὅλον ἁρπάσαι MLVRC Lat ἅπαν ἁρπάσαι Destinon ἀναρπάσαι Niese; cf. II 550 17 ἀνεχώρουν L 19 κάματον] κατὰ τὸν C ἀπωλέσαντεσ C 20 ταῖς] ταῖσ τε L i. marg. λα' C 23 ἐδόκει πᾶσαν tr. L προσφέρειν τὴν δύναμιν ἀποπειρᾶσθαί τε] προσαγαγόντα τὴν δύναμιν ἀποπειρᾶσθαι LC omni admoto milite ui muros experiri Lat προσάγειν τὴν δύναμιν καὶ ἀποπειρᾶσθαι Zon 24 βίᾳ] βίωι C μὲν om. A κατὰ σπάσμα — 502,1 συμπεπλέχθαι] iudaeos cum exercitus parte dimicasse Lat κατὰ σπάσμα] κατάσπασμα MLVR κατασπάσματι C ἀπόσπασμα Naber Ἰουδαίοις] ἰουδαίουσ P ἰουδαίοισ τῆσ στρατιᾶσ ML ἰουδαίουσ τῆσ στρατιᾶσ VRC Lat

συμπεπλέχθαι, προσιόντων δ' ἀθρόων οὐδὲ τὴν ἔφοδον οἴσειν·
493 καταχωσθήσεσθαι γὰρ ὑπὸ τῶν βελῶν. τῶν δ' ἀσφαλεστέρων οἱ
μὲν καὶ τὰ χώματα ποιεῖν πάλιν, οἱ δὲ καὶ δίχα τούτων προσκαθ-
έζεσθαι μόνον παραφυλάττοντας τάς τε ἐξόδους αὐτῶν καὶ τὰς
εἰσκομιδὰς τῶν ἐπιτηδείων παρῄνουν καὶ τῷ λιμῷ καταλείπειν τὴν
494 πόλιν, μηδὲ συμπλέκεσθαι κατὰ χεῖρα τοῖς πολεμίοις· ἄμαχον γὰρ
εἶναι τὴν ἀπόγνωσιν οἷς εὐχὴ μὲν τὸ σιδήρῳ πεσεῖν, ἀπόκειται δὲ
495 καὶ δίχα τούτου πάθος χαλεπώτερον. αὐτῷ δὲ τὸ μὲν ἀργεῖν κα-
θόλου μετὰ τοσαύτης δυνάμεως οὐκ ἐδόκει πρέπειν καὶ τὸ μάχε-
496 σθαι περιττὸν πρὸς ἀλλήλων φθαρησομένοις, βάλλεσθαι δὲ χώματα
δύσεργον ἀπέφαινεν ὕλης ἀπορίᾳ καὶ τὸ παραφυλάττειν τὰς ἐξόδους
δυσεργότερον· κυκλώσασθαί τε γὰρ τῇ στρατιᾷ τὴν πόλιν διὰ μέ-
γεθος καὶ δυσχωρίαν οὐκ εὐμαρὲς εἶναι καὶ σφαλερὸν ἄλλως πρὸς
497 τὰς ἐπιθέσεις. τῶν δὲ φανερῶν φυλαττομένων ἀφανεῖς ἐπινοεῖσθαι
Ἰουδαίοις ὁδοὺς κατά τε ἀνάγκην καὶ δι' ἐμπειρίαν· εἰ δέ τι λάθρα
498 παρεισκομισθήσοιτο, τριβὴν ἔσεσθαι πλείονα τῇ πολιορκίᾳ. δε-
διέναι τε μὴ τὴν δόξαν τοῦ κατορθώματος αὐτῷ τὸ μῆκος ἐλαττώσῃ
τοῦ χρόνου· τούτῳ μὲν γὰρ εἶναι πᾶν ἀνύσιμον, πρὸς δὲ τῆς εὐ-
499 κλείας τὸ τάχος. δεῖν γε μήν, εἰ καὶ τῷ τάχει μετ' ἀσφαλείας
βούλοιτο χρήσασθαι, περιτειχίζειν ὅλην τὴν πόλιν· μόνως γὰρ
οὕτως ἂν πάσας ἀποφράξαι τὰς ἐξόδους, καὶ Ἰουδαίους ἢ πρὸς
ἅπαντα ἀπογνόντας τὴν σωτηρίαν παραδώσειν τὴν πόλιν ἢ λιμώτ-

PAMLVRC Lat Hegesippus V 21 p. 319. Zonaras I p 533.

1 *συμπεπλέχθαι, χθ* i. ras. M, *λ* i. ras. V *δὲ* VRC *ἀθρόον* PM *αθρόων* V 2 *καταχωσθείσαισ* P *δὲ* AMLVRC *ἀσφα·λεστέρων* A 3 *προσκαθέζεσθαι*] LCZon *παρακαθέζεσθαι* PAMVR 5 *τῷ* om. L *καταλείπειν*] *ἐκλείπειν* P *καταλείψειν* A *κατασχεῖν* M *καταλαβεῖν* L *καταλιπεῖν* VR *καταλειπεῖν* C *relinquere* Lat 7 *ἀπόγνωσιν*] *confidentiam* Lat *τὸ*] *τῶ* PAMVRC *ἀπόκειται* — 8 *χαλεπώτερον*] *uel etiam sine hoc interficere quae saeuior est cupiditas* Lat ut nunc est 8 *πάθος*] *τὸ πάθοσ* L *αὐτῷ*] *αὐτὸ* A[1] *τὸ*] *τῶ* P *καθόλου δὲ μετὰ* VR 10 *περισσὸν* L *φθαρησομένοις*] CLat *φθαρησομένουσ* PAMLVR 11 *ἀπέφαινον* L 12 *κυκλώσεσθαι* PA et ex corr. M *τε* om. ML *τῇ στρατιᾷ* ex *τὴν στρατιὰν* corr. A *διὰ τὸ μέγεθοσ* L 14 *ἐπινοεῖσθαι*] *excogitaturos* (h. e. *ἐπινοήσεσθαι*) Lat fort. recte 15 *δι'*] *κατ'* L 16 *παρεισκομισθήσοιντο* P *παρεισκομισθήει* A *παρεισκομισθείη* M *παρεισκομισθείη τὸ* L *παρεισκομίζοιτο* Dindorf ex cod. L. B. *τριβὴν ἔσεσθαι*] *τριβήσεσθαι δέοι* L *diutius* (*obsidionem*) *trahendam* Lat *πλείω* AMLVRC *τὴν πολιορκίαν* C 17 *τε μὴ*] *γε μὴν* L *τὴν*] *καὶ τὴν* (*καὶ* i. ras. 2—3 litt.) A *αὐτῷ*] *αὐτὸ* P, om. Lat *ἐλαττώσει* LC 18 *τοῦτο* PAC *τούτων* L *πρὸς*] *ante* Lat 19 *γε μὴν*] *μέν γε* VRC 20 *βούλοιντο* L *περιτείχειν* R *μόνως* om. Lat 21 *ἂν οὕτωσ* tr. LV *ἀποφράξασθαι* L 22 *ἅπαντασ, π* i. ras. ut uid. L *λιμόττωντασ* A

τοντας χειρωθήσεσθαι ῥᾳδίως· οὐδὲ γὰρ ἠρεμήσειν αὐτὸς ἄλλως, 500
ἀλλὰ καὶ τῶν χωμάτων ἐπιμελήσεσθαι πάλιν χρώμενος τοῖς κω-
λύουσιν ἀτονωτέροις. εἰ δέ τῳ μέγα δοκεῖ καὶ δυσήνυτον τὸ ἔργον, 501
χρῆναι σκοπεῖν, ὡς οὔτε Ῥωμαίοις τι μικρὸν ἐνεργεῖν πρέπει, καὶ
δίχα πόνου κατορθοῦν τι τῶν μεγάλων οὐδενὶ ῥᾴδιον.

2. Τούτοις πείσας τοὺς ἡγεμόνας διανέμειν ἐκέλευσε τὰς δυ- 502
νάμεις ἐπὶ τὸ ἔργον. ὁρμὴ δέ τις ἐμπίπτει δαιμόνιος τοῖς στρα-
τιώταις, καὶ μερισαμένων τὸν περίβολον οὐ μόνον τῶν ταγμάτων
ἦν ἔρις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς τάξεων πρὸς ἀλλήλας, καὶ στρα- 503
τιώτης μὲν δεκαδάρχην, δεκαδάρχης δ' ἑκατοντάρχην, οὗτος δ' ἐσπού-
δαζεν ἀρέσασθαι χιλίαρχον, τῶν δὲ χιλιάρχων ἐπὶ τοὺς ἡγεμόνας
ἔτεινεν ἡ φιλοτιμία καὶ τῶν ἡγεμόνων τὴν ἅμιλλαν ἐβράβευε Καῖσαρ·
περιιὼν γὰρ αὐτὸς ἑκάστης ἡμέρας πολλάκις ἐπεσκόπει τὸ ἔργον.
ἀρξάμενος δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσσυρίων παρεμβολῆς, καθ' ἣν αὐτὸς ἐστρα- 504
τοπεδεύσατο, ἐπὶ τὴν κατωτέρω Καινόπολιν ἦγε τὸ τεῖχος, ἔνθεν
διὰ τοῦ Κεδρῶνος ἐπὶ τὸ Ἐλαιῶν ὄρος· εἶτ' ἀνακάμπτων κατὰ 505
μεσημβρίαν περιλαμβάνει τὸ ὄρος ἄχρι τῆς Περιστερεῶνος καλου-
μένης πέτρας τόν τε ἑξῆς λόφον, ὃς ἐπίκειται τῇ κατὰ τὴν Σιλωὰμ
φάραγγι, κἀκεῖθεν ἐκκλίνας πρὸς δύσιν εἰς τὴν τῆς πηγῆς κατῄει
φάραγγα. μεθ' ἣν ἀναβαίνων κατὰ τὸ Ἀνάνου τοῦ ἀρχιερέως μνη- 506
μεῖον καὶ διαλαβὼν τὸ ὄρος, ἔνθα Πομπήιος ἐστρατοπεδεύσατο,
πρὸς κλίμα βόρειον ἐπέστρεφε, καὶ προελθὼν μέχρι κώμης τινός, 507
Ἐρεβίνθων οἶκος καλεῖται, καὶ μετ' ἐκείνην τὸ Ἡρώδου μνημεῖον
περισχὼν κατὰ ἀνατολὴν τῷ ἰδίῳ στρατοπέδῳ συνῆπτεν, ὅθεν ἤρ-

PAMLVRC Lat Hegesippus V 21 p. 320. Zonaras I p. 533.

1 οὐδὲ — ἄλλως] *aliter enim se non posse quiescere* Lat αὐτὸς] Destinon αὐτοὺσ PAMVRC αὐτὸν L 2 τῶν, ν i. ras. L χρώμενον VR χρώμενοι C 3 δοκεῖν L 5 πόνων L οὐδενὶ] οὐδὲ θεῷ LLat ῥᾴδιον] ῥάδιον ἀλλ' ἢ θεῷ μόνῳ MVRC 6 διαμένειν R τὰσ δυνάμεισ ἐκέλευσεν tr. L 7 ἐπίπτει R τοῖσ στασιασταῖσ R 8 οὐ μόνον — 9 ἔρις] *non solum rectores inter se — certabant* Lat τῶν ταγμάτων] προστάγματοσ LVRC, unde πρὸς τάγμα τάγματος Holwerda 9 αὐτοῖς] αὐταῖσ P ἑαυτοῖσ L ἀλλήλων C 10 δεκαδάρχη ML et ex corr. A *decadarcho* Lat *decadarchus* Lat δὲ VRC ἑκατοντάρχη ML et ex corr. A *hecatontarcho* Lat δὲ VRC 11 χιλιάρχω PAML 13 ἐσκόπει L 14 δ' C καθ' ἣν αὐτὸς i. marg. suppl. P ἐστρατοπεδεύετο L fort. recte 15 κατωτέραν L ἔνθε A 16 Ἐλαιῶν] *eleona* Lat εἶτ' — 17 ὄρος] om. M u. 18 post πέτρας tr. A εἶτ'] εἶτα LVRC, om. Lat κατὰ] περι L 17 μεσημβρίαν, σ ex σσ corr. L ἄχρι] μέχρι L ἄχρι τῆσ, litt. χρι τ i. ras. V 18 τε] τ' PA ὃς — Σιλωὰμ] *qui super uallem inminet siloam* Lat τῇ κατὰ τὴν om. PA 19 ἐκλίνασ (superscr. κ) A κα|κατήει C 22 βόρειον] κόρειον R[1] προσελθὼν VRC 24 κατ' LVRC ὅθεν] ὅθενπερ C

508 ξατο. τὸ μὲν οὖν τεῖχος ἑνὸς δέοντος τεσσαράκοντα σταδίων ἦν,
ἔξωθεν δ' αὐτῷ προσῳκοδομήθη τρισκαίδεκα φρούρια, καὶ τούτων
509 οἱ κύκλοι δέκα συνηριθμοῦντο σταδίων. τρισὶ δ' ᾠκοδομήθη τὸ
πᾶν ἡμέραις, ὡς τὸ μὲν ἔργον μηνῶν [εἶναι] ἄξιον, τὸ τάχος δ'
510 ἡττᾶσθαι πίστεως. περικλείσας δὲ τῷ τείχει τὴν πόλιν καὶ δύναμιν
τοῖς φρουρίοις ἐγκαταστήσας τὴν μὲν πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς
περιιὼν αὐτὸς ἐπεσκέπτετο, τὴν δευτέραν δ' ἐπέτρεψεν Ἀλεξάνδρῳ,
511 τὴν τρίτην δ' ἔλαχον οἱ τῶν ταγμάτων ἡγεμόνες. διεκληροῦντο δ'
οἱ φύλακες τοὺς ὕπνους, καὶ δι' ὅλης νυκτὸς περιῄεσαν κατὰ δια-
στήματα τῶν φρουρίων.
512 3. Ἰουδαίοις δὲ μετὰ τῶν ἐξόδων ἀπεκόπη πᾶσα σωτηρίας
ἐλπίς, καὶ βαθύνας αὑτὸν ὁ λιμὸς κατ' οἴκους καὶ γενεὰς τὸν δῆμον
513 ἐπεβόσκετο. καὶ τὰ μὲν τέγη πεπλήρωτο γυναικῶν καὶ βρεφῶν
λελυμένων, οἱ στενωποὶ δὲ γερόντων νεκρῶν, παῖδες δὲ καὶ νεανίαι
διοιδοῦντες ὥσπερ εἴδωλα κατὰ τὰς ἀγορὰς ἀνειλοῦντο καὶ κατέ-
514 πιπτον ὅπῃ τινὰ τὸ πάθος καταλαμβάνοι. θάπτειν δὲ τοὺς προσ-
ήκοντας οὔτε ἴσχυον οἱ κάμνοντες καὶ τὸ διευτονοῦν ὤκνει διά τε
πλῆθος τῶν νεκρῶν καὶ διὰ τὸ κατὰ σφᾶς ἄδηλον· πολλοὶ γοῦν
τοῖς ὑπ' αὐτῶν θαπτομένοις ἐπαπέθνησκον, πολλοὶ δὲ ἐπὶ τὰς
515 θήκας πρὶν ἐπιστῆναι τὸ χρεὼν προῆλθον. οὔτε δὲ θρῆνος ἐν ταῖς
συμφοραῖς οὔτ' ὀλοφυρμὸς ἦν, ἀλλ' ὁ λιμὸς ἤλεγχε τὰ πάθη, ξη-
ροῖς δὲ τοῖς ὄμμασι καὶ σεσηρόσι τοῖς στόμασιν οἱ δυσθανατοῦντες
ἐφεώρων τοὺς φθάσαντας ἀναπαύσασθαι, βαθεῖα δὲ περιεῖχεν

PAMLVRC Lat Hegesippus V 21 p. 320. Eusebius hist. eccl. III 6, 6. Zonaras I p. 534.

1 τεσσεράκοντα V¹R 2 δὲ VRC αὐτοῦ L 3 δὲ VR 4 ὡς] ὥστε L μὲν] πᾶν μὲν L εἶναι] om. PA *uideretur* Lat τάχος δ'] τάχοσ δὲ VR δὲ τάχοσ C 5 ἡττῆσθαι LVRC τείχει] τάχει VR 6 φρουρΐοισ, ΐο ex corr. M 7 ἀπεσκέπτετο R δὲ VRC 8 δὲ VRC i. marg. λβ' C δὲ VR 9 διαστήματα] τὰ διαστήματα M διάστημα LR (*per castellorum*) *spatia* Lat 11 Ἰουδαίοις] incip. Eusebius ἀπεκόπει C 12 αὐτὸν] αὐτῶν PA ἑαυτὸν LC Euseb αὐτὸν VR κατὰ L 13 ἐβόσκετο Zon ἐπεπλήρωτο L 14 ἐκλελυμένων Zon στενοποὶ R 16 δὲ] τε VRC 17 οὔτ' L διεύτόνουν A διά τε] L et Eusebii cod. E διὰ τὸ PAMVRC διά τε τὸ Eusebii codd. reliqui *et propter* Lat 18 καὶ διὰ] L et ut uid. Lat καὶ PAMVRCEuseb γοῦν] οὖν L 19 ὑφ' αὐτῶν (sic) L δ' LCEuseb πολλοὶ — 20 προῆλθον obscurius dicta χρεὸν R προῆλθον] *et uiui properabant* Lat προυπήδων Herwerden δὲ om. V 21 οὔτ'] ὅτ' A οὔτε VREuseb ἤλεγχε] *superabantur* Lat *clauserat* Heg 22 καὶ — στόμασιν om. Euseb σεσηπόσι LVR *corruptis* Lat στόμασι P δυσθανατῶντεσ M δυσθανῶντεσ L 23 ἐφεώρουν PA¹ ἐπαιώρουν L ἐθεώρων C et Eusebii codd. quidam *intuebantur* Lat ἀναπαύσεσθαι PA 23 τὴν πόλιν σιγὴ περιεῖχεν tr. L τὴν πόλιν περιεῖχε σιγὴ tr. VRC Euseb

τὴν πόλιν σιγὴ καὶ νὺξ θανάτου γέμουσα καὶ τούτων οἱ λῃσταὶ χαλε-
πώτεροι. τυμβωρυχοῦντες γοῦν τὰς οἰκίας ἐσύλων τοὺς νεκροὺς καὶ 516
τὰ καλύμματα τῶν σωμάτων περισπῶντες μετὰ γέλωτος ἐξῄεσαν,
τάς τε ἀκμὰς τῶν ξιφῶν ἐδοκίμαζον ἐν τοῖς πτώμασιν, καί τινας
τῶν ἐρριμμένων ἔτι ζῶντας διήλαυνον ἐπὶ πείρᾳ τοῦ σιδήρου· τοὺς 517
δ' ἱκετεύοντας χρῆσαι σφίσι δεξιὰν καὶ ξίφος τῷ λιμῷ κατέλειπον
ὑπερηφανοῦντες, καὶ τῶν ἐκπνεόντων ἕκαστος ἀτενίσας εἰς τὸν ναὸν
ἀφεώρα τοὺς στασιαστὰς ζῶντας ἀπολιπών. οἱ δὲ τὸ μὲν πρῶτον 518
ἐκ τοῦ δημοσίου θησαυροῦ τοὺς νεκροὺς θάπτειν ἐκέλευον τὴν ὀσ-
μὴν οὐ φέροντες, ἔπειθ' ὡς οὐ διήρκουν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἔρριπτον
εἰς τὰς φάραγγας.

4. Περιιὼν δὲ ταύτας ὁ Τίτος ὡς ἐθεάσατο πεπλησμένας τῶν 519
νεκρῶν καὶ βαθὺν ἰχῶρα μυδώντων ὑπορρέοντα τῶν σωμάτων, ἐστέ-
ναξέ τε καὶ τὰς χεῖρας ἀνατείνας κατεμαρτύρατο τὸν θεόν, ὡς οὐκ
εἴη τὸ ἔργον αὐτοῦ. τὰ μὲν δὴ κατὰ τὴν πόλιν εἶχεν οὕτως, Ῥω- 520
μαῖοι δὲ μηδενὸς ἔτι τῶν στασιαστῶν ἐκτρέχοντος, ἤδη γὰρ καὶ
τούτων ἀθυμία καὶ λιμὸς ἐφήπτετο, ἐπ' εὐθυμίαις ἦσαν σίτου τε
ἀφθονίαν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ἐκ τῆς Συρίας καὶ τῶν πλη-
σίον ἐπαρχιῶν ἔχοντες· ἱστάμενοι δὲ πολλοὶ τοῦ τείχους πλησίον 521
καὶ πολὺ πλῆθος τῶν ἐδωδίμων ἐπιδεικνύμενοι τῷ κατὰ σφᾶς
κόρῳ τὸν λιμὸν τῶν πολεμίων ἐξέκαιον. πρὸς δὲ τὸ πάθος τῶν 522
στασιαστῶν μηδὲν ἐνδιδόντων Τίτος οἰκτείρων τὰ λείψανα τοῦ δή-
μου καὶ σπουδάζων τὸ γοῦν περιὸν ἐξαρπάσαι, πάλιν ἤρχετο χω-
μάτων χαλεπῶς αὐτῷ τῆς ὕλης ποριζομένης· ἡ μὲν γὰρ περὶ τὴν 523

PAMLVRC Lat Hegesippus V 21 p. 321. Zonaras I p. 534. Eusebius hist. eccl. III 6, 7.

2 τυμβορυχοῦντεσ RC γοῦν] γὰρ ed. pr. ἐσύλον P 3 καλύμματα] κα-λύματα A κα···μματα (inter α et μ ras. 2—3 litt.) L κατακαλύμματα VR et ex corr. C καταλύμματα Berol. τῶν σωμά | τῶν σωμάτων A[1] 4 ἀκμὰς] L Euseb αἰχμὰσ PAMVRC *mucrones* Lat *aciem* Heg 5 ἐρριμένων PLV ἐριμμένων C σιδή * * * * * * * δ' ἱκετεύοντασ P τοὺσ ἱκετεύοντασ δὲ tr. L 6 δὲ VRC Euseb ἱκαιτεύοντασ (ε supra) A κατέλιπον ACEuseb 7 ἀτενίσας] ἀτενὲς Euseb 8 ἐφεώρα Eusebii codd. plerique ἀπολειπὼν A 10 οὐ] μὴ L ἔπειτα VR ἐρρίπτουν VRC Euseb Zon 11 τὰς] AMLEusZon, om. PVRC 12 πεπλησμένας] πεπληρωμένασ L Zon 13 ἰχόρα P μυδόντων P ὑπορρέοντα] Bekker ἐκρέοντα Zon τὸν ὑπορρέοντα (ὑπορέοντα PAR) codd. Euseb ἐστέναξε] στενάξασ VRC 14 κατεμαρτύρετο (τυρ s. m. 2 C) LRC ἐμαρτύρετο Zon 15 αὐτοῦ] finit Euseb οὕτωσ εἶχεν tr. L οὕτω VRC 17 ἐπ' εὐθυμίαις] ἀεὶ δὲ οἱ ῥωμαῖοι προσευθυμίαισ L ἐπευθείαισ C; aut πρὸς εὐθυμίαις cum Bekkero aut ἐν εὐθυμίαις scribendum uid. 18 ἀφθονία L πλησίων AC ἄλ-λων L 19 ἐπαρχιῶν — πλησίον om. R 23 τὸ suppl. P περιὼν AC ἤρχετο] ἥπτετο Zon 24 ποριζομένης] κομιζομένησ P

πόλιν πᾶσα τοῖς προτέροις ἔργοις ἐκέκοπτο, συνεφόρουν δὲ ἄλλην
ἀπ᾽ ἐνενήκοντα σταδίων οἱ στρατιῶται. καὶ πρὸς μόνης ὕψουν
τῆς Ἀντωνίας κατὰ μέρη τέσσαρα πολὺ μείζονα τῶν προτέρων
524 χώματα. περιιὼν δὲ ὁ Καῖσαρ τὰ τάγματα καὶ κατεπείγων τὸ
525 ἔργον ἐπεδείκνυ τοῖς λῃσταῖς, ὡς ἐν χερσὶν εἴησαν αὐτοῦ. μόνοις
δὲ ἐκείνοις ἄρα κακῶν ἀπολώλει μεταμέλεια, καὶ τὰς ψυχὰς χωρί-
526 σαντες ἀπὸ τῶν σωμάτων ἀμφοτέροις ὡς ἀλλοτρίοις ἐχρῶντο. οὔτε
γὰρ πάθος αὐτῶν ἡμέρου τὴν ψυχὴν οὔτ᾽ ἀλγηδὼν ἥπτετο τοῦ
σώματος, οἵ γε καὶ νεκρὸν τὸν δῆμον ὥσπερ κύνες ἐσπάραττον καὶ
τὰ δεσμωτήρια τῶν ἀρρώστων ἐνεπίμπλασαν.
527 XIII. 1. Σίμων γοῦν οὐδὲ Ματθίαν, δι᾽ ὃν κατέσχε τὴν πόλιν,
ἀβασάνιστον ἀνεῖλε· Βοηθοῦ παῖς ἦν οὗτος ἐκ τῶν ἀρχιερέων ἐν
528 τοῖς μάλιστα τῷ δήμῳ πιστὸς καὶ τίμιος· ὃς ὑπὸ τοῖς ζηλωταῖς
κακουμένου τοῦ πλήθους, οἷς ἤδη καὶ Ἰωάννης προσῆν, πείθει τὸν
δῆμον εἰσαφεῖναι τὸν Σίμωνα βοηθόν, οὐδὲν οὔτε προσυνθέμενος
529 οὔτε προσδοκήσας φαῦλον ἐξ αὐτοῦ. παρελθὼν δ᾽ ἐκεῖνος ὡς ἐκρά-
τησε τῆς πόλεως, ἐχθρὸν ἐν ἴσῳ τοῖς ἄλλοις ἡγεῖτο καὶ τὸν ὑπὲρ
530 αὐτοῦ σύμβουλον ὡς ἂν ἐξ ἁπλότητος γεγενημένον. ἀχθέντα δὲ
τηνικαῦτα καὶ κατηγορούμενον τὰ τῶν Ῥωμαίων φρονεῖν κατακρίνει
μὲν θανάτῳ μηδ᾽ ἀπολογίας ἀξιώσας σὺν τρισὶν υἱοῖς· ὁ γὰρ τέ-
ταρτος ἔφθη διαδρὰς πρὸς Τίτον· ἱκετεύοντα δὲ ἀναιρεθῆναι πρὸ
τῶν τέκνων καὶ ταύτην αἰτούμενον τὴν χάριν ἀνθ᾽ ὧν ἀνοίξειεν
531 αὐτῷ τὴν πόλιν, τελευταῖον ἀνελεῖν ἐκέλευσεν. ὁ μὲν οὖν ἐν ὄψει
φονευθεῖσιν ἐπεσφάγη τοῖς παισὶν ἄντικρυς Ῥωμαίων προαχθείς·

PAMLVRCLatHegesippus V 21 p. 322. Zonaras I p. 534. Suidas s. ἐπειρωνευόμενος.

1 ἐκκέκοπτο Dindorf ex cod. L. B. δ᾽ LC 2 ἀπὸ P πρὸ Zon ἐννενήκοντα ex ἐνενηκότα corr. A ὑψοῦν PA[1] 3 πολὺ] πολλῷ L, om. Lat μείζωνα C 4 χώματα, μα ex μά corr., α finale i. ras. maiore A δ᾽ C 5 ἐπεδείκνυτο L 6 δ᾽ C ἐκείνησ C ἀπωλώλει MV[2] ἀπώλει R 8 ἡμέρου τὴν ψυχὴν] ἥμερον τῆσ ψυχῆσ LVRCLat οὔτε AMLVRC 9 οἵ γε] PAMCLat οἱ δὲ LVR 10 ἀ^{ρ}ρώστων A ἐνεμπίπλασαν M ἐπίμπλασαν R ἐνεπίπλασαν C 13 τῷ δήμῳ s. P τίμιος] τίμοσ R[1] ὃς] οὗτοσ L 14 καὶ ὁ ἰωάννησ P 15 εἰσαφῆναι A[1]V προσσυνθέμενοσ C 16 προδοκήσασ L δὲ VR 17 ἐχθρὸν] ἐν ἐχθρὸν P 18 ἂν om. PA 19 τῶν om. LVRC κατακρίνει] κατα‖ sic L κατακρίνειν R 20 μηδὲ VRC 21 δ᾽ C 22 ἀνθ᾽ ὧν] ἀθῶν C 23 ἀνελεῖν] ἀνελεῖν αὐτὸν C ὁ μὲν — 507,3 εἵλετο excerpsit Suidas ἐν — 24 παισὶν] *super caesos in conspectu suo filios iugulatur* Lat ἐν om L 24 φονευθεῖσιν] Hudson ex Big. Voss. et Lat φονευθεὶσ codd. ἀπεσφάγη M ἐναπεσφάγη VRC παισὶν] πασιν (sic) L ἀντικρὺ ex ἄντικρυσ corr. m. 3 V

οὕτω γὰρ ὁ Σίμων Ἀνάνῳ τῷ Βαγαδάτου προσέταξεν, ὃς ἦν ὠμότατος αὐτῷ τῶν δορυφόρων, ἐπειρωνευόμενος, εἴ τι βοηθήσουσιν αὐτῷ πρὸς οὓς ἐξελθεῖν εἵλετο· θάπτειν τ' ἀπεῖπε τὰ σώματα. μετὰ τούτους ἱερεύς τις Ἀνανίας υἱὸς Μασβάλου τῶν ἐπισήμων 532 καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς βουλῆς Ἀριστεύς, γένος ἐξ Ἀμμαοῦς, καὶ σὺν τούτοις πεντεκαίδεκα τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου λαμπρῶν ἀναιροῦνται. τὸν δὲ τοῦ Ἰωσήπου πατέρα συγκλείσαντες ἐφύλαττον, κηρύτ- 533 τουσι δὲ μηδένα τῶν κατὰ τὴν πόλιν μήτε συνομιλεῖν μήτε ἐπὶ ταὐτὸ συναθροίζεσθαι δέει προδοσίας, καὶ τοὺς συνολοφυρομένους πρὸ ἐξετάσεως ἀνῄρουν.

2. Ταῦτα ὁρῶν Ἰούδης τις υἱὸς Ἰούδου, τῶν ὑπάρχων τοῦ Σί- 534 μωνος εἷς ὢν καὶ πεπιστευμένος ὑπ' αὐτοῦ πύργον φυλάττειν, τάχα μέν τι καὶ οἴκτῳ τῶν ὠμῶς ἀπολλυμένων, τὸ δὲ πλέον αὑτοῦ προνοίᾳ, συγκαλέσας τοὺς πιστοτάτους τῶν ὑπ' αὐτὸν δέκα, „μέχρι 535 τίνος ἀνθέξομεν, ἔφη, τοῖς κακοῖς; ἢ τίνα σωτηρίας ἔχομεν ἐλπίδα πιστοὶ πονηρῷ μένοντες; οὐχ ὁ μὲν λιμὸς ἤδη καθ' ἡμῶν, Ῥωμαῖοι 536 δὲ παρὰ μικρὸν ἔνδον, Σίμων δὲ καὶ πρὸς εὐεργέτας ἄπιστος, καὶ δέος μὲν ἤδη παρ' αὐτοῦ κολάσεως, ἡ δὲ παρὰ Ῥωμαίοις δεξιὰ βέβαιος; φέρε, παραδόντες τὸ τεῖχος σώσωμεν ἑαυτοὺς καὶ τὴν πόλιν. 537 πείσεται δὲ οὐδὲν δεινὸν Σίμων, ἐὰν ἀπεγνωκὼς ἑαυτὸν τάχιον δῷ δίκην.“ τούτοις τῶν δέκα πεισθέντων ὑπὸ τὴν ἕω τοὺς λοιποὺς 538 τῶν ὑποτεταγμένων ἄλλον ἀλλαχόσε διέπεμπεν, ὡς μὴ φωραθείη τι τῶν βεβουλευμένων, αὐτὸς δὲ περὶ τρίτην ὥραν ἀπὸ τοῦ πύργου

PAMLVRCLatHegesippus V 22 p. 322 sq. Suidas s. ἐπειρωνευόμενος.

1 οὕτωσ L ὁ Σίμων om. C Βαγαδάτου] PAM γαμαδάτου L βαμάδα VR βαμάδου C et i. marg. M *magadi* Lat; cf. VI 229 (4,2) 3 εἵλετο] MLSuid εἵλατο P εἵλατο A¹V¹R εἵλετο C et ex corr. AV τ'] δ' L τε VRC *uero* Lat 4 Μασβάλου] μασαμβάλου L *masambali* Lat μασβάλου τῶν ἐ πισήμων, litt. σβάλου τῶν ἐ suppl., πισήμων i. ras. 3 litt. P 5 ἀρισταῖοσ C *uir fortis* Lat γένος] γεγονὼσ M *ex ammau* Lat 6 πεντεκέδεκα (αι sup.) A δεκαπέντε L 8 μήτ' L 9 ταὐτὸ] τούτω P τὸ αὐτὸ MLVRC συνολοφυρουμένουσ P 11 i. marg. λδ' C υἱὸς Ἰούδου] υἱὸσ | ούδου M ἰουδαῖοσ C *filius dudi* (h. e. *tudi*) Lat ὑπάρχων τοῦ] ὑπαρχόντων A¹ ὑπαρχόντων τοῦ M 12 πεπειστευμένοσ C 13 μέν τι] μέντοι PA¹ ἀπολυμένων A¹ πλεῖον VR αὐτοῦ PAVR ἑαυτοῦ LC 14 πιστωτάτουσ C αὐτὸν] αὐτοῦ PVRC αὐτῷ L 15 τίνα] τίνασ VRC ἔχωμεν AV ἐλπίδασ VRC 16 πονηρῶν VR 18 ἤδη] ἤδη καὶ L αὐτοῦ] αὐτὸν PA αὐτῷ LVRC ἡ δὲ] εἰ δὲ καὶ L 19 τὸ] τότε PA 20 πήσεται LV¹R δ' C οὐδὲν iterat M¹ ὁ σίμων L ἑαυτοῦ MVRC τάχιον δῷ] LVCLips δῶ PAM δῶ ταχὶ R¹ δῶ ταχὺ R² 21 πισθέντων R 22 ἄλλων C ἀλαχόσε R διέπεμψεν Dindorf ex cod. Voss. 23 δὲ om. R

539 τοὺς Ῥωμαίους ἐκάλει. τῶν δὲ οἱ μὲν ὑπερηφάνουν, οἱ δὲ ἠπίστουν,
οἱ πολλοὶ δὲ ὤκνουν ὡς μετὰ μικρὸν ἀκινδύνως ληψόμενοι τὴν
540 πόλιν. ἐν ὅσῳ δὲ Τίτος μεθ᾽ ὁπλιτῶν παρῄει πρὸς τὸ τεῖχος,
ἔφθη γνοὺς ὁ Σίμων, καὶ μετὰ τάχους τόν τε πύργον προκατα-
λαμβάνει καὶ τοὺς ἄνδρας συλλαβὼν ἐν ὄψει τῶν Ῥωμαίων ἀναιρεῖ
καὶ πρὸ τοῦ τείχους λωβησάμενος ἔρριψε τὰ σώματα.
541 3. Κἂν τούτῳ περιιὼν Ἰώσηπος, οὐ γὰρ ἀνίει παρακαλῶν, βάλ-
λεται τὴν κεφαλὴν λίθῳ καὶ παραχρῆμα πίπτει καρωθείς. ἐκδρομὴ
δὲ ἐπὶ τὸ πτῶμα τῶν Ἰουδαίων γίνεται, κἂν ἔφθη συρεὶς εἰς τὴν
542 πόλιν, εἰ μὴ ταχέως Καῖσαρ ἔπεμψε τοὺς ὑπερασπίζοντας. μαχο-
μένων δὲ τούτων ὁ Ἰώσηπος μὲν αἴρεται βραχύ τι τῶν πραττομένων
ἐπαΐων, οἱ στασιασταὶ δ᾽ ὡς ἀνελόντες ὃν ἐπεθύμουν μάλιστα μετὰ
543 χαρᾶς ἀνεβόων. διαγγέλλεταί τε εἰς τὴν πόλιν, καὶ τὸ καταλει-
πόμενον πλῆθος ἐπέσχεν ἀθυμία πεπεισμένους οἴχεσθαι τῷ ὄντι
544 δι᾽ ὃν αὐτομολεῖν ἐθάρρουν. ἀκούσασα δὲ ἡ τοῦ Ἰωσήπου μήτηρ
ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τεθνάναι τὸν υἱόν, πρὸς μὲν τοὺς φύλακας ἀπὸ
Ἰωταπάτων τοῦτο ἔφη πεπεῖσθαι· καὶ γὰρ οὐδὲ ζῶντος ἀπολαύειν·
545 ἰδίᾳ δὲ ὀλοφυρομένη πρὸς τὰς θεραπαινίδας τοῦτον εἰληφέναι τῆς
εὐτεκνίας ἔλεγε καρπὸν τὸ μηδὲ θάψαι τὸν υἱόν, ὑφ᾽ οὗ ταφήσε-
546 σθαι προσεδόκησεν. ἀλλὰ γὰρ οὔτε ταύτην ἐπὶ πλέον ὠδύνα τὸ
ψεῦδος οὔτε τοὺς λῃστὰς ἔθαλπε· ταχέως γὰρ ἐκ τῆς πληγῆς ἀνή-
νεγκεν ὁ Ἰώσηπος, καὶ προελθὼν τοὺς μὲν οὐκ εἰς μακρὰν ἐβόα
δίκας αὐτῷ δώσειν τοῦ τραύματος, τὸν δὲ δῆμον ἐπὶ πίστιν πάλιν
547 προυκαλεῖτο. θάρσος δὲ τῷ λαῷ καὶ τοῖς στασιασταῖς ἔκπληξις
ἐμπίπτει πρὸς τὴν ὄψιν αὐτοῦ.
548 4. Τῶν δ᾽ αὐτομόλων οἱ μὲν ὑπ᾽ ἀνάγκης ἀπὸ τοῦ τείχους

PAMLVRC Lat Hegesippus V 23 p. 329. Zonaras I p. 534.

1 δ᾽ οἱ L δ᾽ ἠπίστουν RC δὲ διηπίστουν L 2 δ᾽ ὤκνουν C ὡς] ὥστε R 3 μετὰ τῶν ὁπλιτῶν ex cod. Voss. Dindorf 4 τάχουσ, ου ex ο corr. L 5 συλλαμβάνων PA 7 i. marg. λε' C Ἰώσηπος] ὁ ιώσηποσ (sic) L ἀνείη PR ἀνίη A ἀνήει LV καὶ παρακαλῶν L 9 δ᾽ LC τῷ πτώματι MVRC fort. rectius κἂν] καὶ C 10 ἔπεμψε καῖσαρ tr. M ὑπερασπίσοντας Herwerden 11 τούτων om. L τι om. MLVRC 12 δὲ VR ἀνελόντα VR μετὰ, α ex ε corr. uid. A 13 τε] δ᾽ LC *autem* Lat εἰς] προσ P καταλιπόμενον PA καταλειπόμενον δὲ L 15 δ᾽ C 17 τοῦτ᾽ C ἀπολαύει C 18 δ᾽ LC θεραπενίδασ C τοῦτο L 19 ἔλεγε om. L 20 προσεδόκεισεν L οὔτε] οὐδὲ PALat ὀδύνα τὸ P ὠδύνατο C ὠδυνατο τὸ R 21 ἀνήνεγκεν] ἀνενεγκὼν M 22 προσελθὼν ML 23 πίστιν, ιν ex η corr. uid. P πάλιν] om. RC, post δῆμον tr. L 26 δὲ VRC ἐπήδων ἀπὸ τοῦ τείχουσ tr. C

ἐπήδων ταχέως, οἱ δὲ προϊόντες ὡς ἐπὶ μάχῃ μετὰ χερμάδων ἔπειτα
πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἔφευγον. συνείπετο δὲ τούτοις τύχη τῶν εἴσω
χαλεπωτέρα, καὶ τοῦ παρὰ σφίσι λιμοῦ συντονώτερον εὕρισκον πρὸς
ὄλεθρον τὸν παρὰ Ῥωμαίοις κόρον. παρεγίνοντο μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς 549
ἐνδείας πεφυσημένοι καὶ ὥσπερ ὑδρωπιῶντες, ἔπειτα ἀθρόως κενοῖς
ὑπερεμπιπλάμενοι τοῖς σώμασιν ἐρρήγνυντο πλὴν τῶν δι' ἐμπειρίαν
ταμιευσαμένων τὰς ὀρέξεις καὶ κατ' ὀλίγον προσθέντων τροφὴν
ἀπειθισμένῳ τῷ σώματι φέρειν. καὶ τοὺς οὕτω δὲ σωζομένους 550
ἑτέρα πληγὴ μετελάμβανε· τῶν γὰρ παρὰ τοῖς Σύροις τις αὐτομόλων
φωρᾶται τῶν τῆς γαστρὸς λυμάτων χρυσοῦς ἐκλέγων· καταπίνοντες
δέ, ὡς ἔφαμεν, αὐτοὺς προήεσαν, ἐπειδὴ διηρεύνων πάντας οἱ στα-
σιασταί, καὶ πολὺ πλῆθος ἦν ἐν τῇ πόλει χρυσοῦ· δώδεκα γοῦν
Ἀττικῶν ὠνοῦντο πρότερον ἰσχύοντας πέντε καὶ εἴκοσιν. ἀλλά τοι 551
τῆς ἐπινοίας ἐλεγχθείσης δι' ἑνὸς ἀναπίμπλαται μὲν φήμης τὰ
στρατόπεδα, ὡς μεστοὶ χρυσίου παρεῖεν οἱ αὐτόμολοι, τὸ δὲ τῶν
Ἀράβων πλῆθος καὶ οἱ Σύροι τοὺς ἱκέτας ἀνατέμνοντες ἠρεύνων
τὰς γαστέρας. καὶ τούτου τοῦ πάθους οὐδὲν ἔμοιγε δοκεῖ συμβῆναι 552
Ἰουδαίοις χαλεπώτερον· μιᾷ γοῦν ἀνεσχίσθησαν νυκτὶ πρὸς δισ-
χιλίους.
5. Καὶ γνοὺς τὴν παρανομίαν Τίτος ὀλίγου μὲν ἐδέησε τὸ ἱπ- 553

PAMLVRC Lat Hegesippus V 24 p. 330. Zonaras I p. 534. Exc Peiresc.

1 ἐπήδουν P ἐπίδουν A[1] ταχέως] εὐθέωσ L ἔπειταχέωσ (ἔπει deleuit m. 2) V *statim* Lat; aut spurium aut corruptum uid. προιώντεσ C μάχην LZon 2 τοὺς om. L κατέφευγον Zon συνείπετο] εἵπετο M δὲ] δ' ἐν L 3 σφίσι] φίσι C[1] συντομώτερον L *uelociorem* Lat ηὕρισκον (sic) L πρὸς ὄλεθρον] τὸ πρὸσ ὄλεθρον ὀλίγον L 4 γὰρ s. A 5 ὑδροπιῶντεσ PC ἀθρόως om. Lat κενοῖς] καινῶσ L 6 ὑπεμπιπλάμενοι P ὑπερεμπιμπλάμενοι V *replentes* Lat σώμασι R ἐμπειρίασ L 8 ἀπειθισμένων PA[1] ἀπηθισμένω LR 9 Σύροις] πύροισ R αὐτομόλων τίσ tr. L 10 καταπιόντες Herwerden 11 δὲ] γὰρ M δ' L αὐτοὺσ ὡσ ἔφαμεν tr. C ἐπειδὴ διηρεύνων] Niese praeeunte Destinone ἐπειδὴ ἀνηρεύνων PAMC ἐπεὶ δ' (δὲ VR) ἀνηρεύνων LVR *quia — scrutabantur* Lat *quia — perscrutabantur* Heg ἐπεὶ διηρεύνων Destinon πάντας] *omnia* Heg 13 ἀττικὰ MVR πρότερον ἰσχύοντας πέντε καὶ εἴκοσιν] πρότερον ἰσχύοντα πέντε (πέντα M) καὶ εἴκοσιν MVR τὰ πρότερων (sic) ἰσχύοντα πέντε καὶ εἴκοσιν C *quod antea uiginti quinque ualebat* Lat; cf. VI 317 (6,1) 14 ἐλεχθείσησ A (γ supra) ἀναπίπλαται A[1]C ἀναπίμπλησι L ἀναπίμπλαται — 15 στρατόπεδα] *totis castris fama percrebuit* Lat φήμης γεγοννίας εἰς τὸ στρατόπεδον Zon φήμης] Holwerda φήμη εἰσ codd. 15 οἱ] LZon, om. PAMVRC 16 οἱ Σύροι] incipiunt Exc ἱκέτας] οἰκέτασ LCExc ἠραύνων V[1] ἠρεύνων, ευ i. ras. m. 2 R 17 οὐδὲν] s. A om. L δοκεῖν VRC 18 ἀνέσχησαν Exc πρὸς δισχιλίους] ὑπὲρ τρισχιλίους Zon 20 Τίτος] Καῖσαρ Dindorf ex cod. L. B. τὸ] τὸν L

πικὸν περιστήσας κατακοντίσαι τοὺς αἰτίους, εἰ μὴ πολὺ πλῆθος
ἐνείχετο καὶ τῶν ἀνῃρημένων πολλαπλασίους ἦσαν οἱ κολασθησό-
554 μενοι. συγκαλέσας δὲ τοὺς τῶν συμμάχων ἡγεμόνας καὶ τοὺς τῶν
ταγμάτων, συνδιεβάλλοντο γὰρ καὶ τῶν στρατιωτῶν τινές, πρὸς
555 ἑκατέρους ἀγανακτεῖν ἔλεγεν, εἰ τῶν μὲν σὺν αὐτῷ στρατευομένων
τινὲς τοιαῦτα δρῶσιν κέρδους ἕνεκεν ἀδήλου, μηδὲ τὰ ὅπλα σφῶν
556 αὐτῶν αἰδούμενοι πεποιημένα ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ, τοῖς δὲ Ἄραψι
καὶ [τοῖς] Σύροις, εἰ πρῶτον μὲν ἐν ἀλλοτρίῳ πολέμῳ τοῖς πάθεσιν
αὐτεξουσίως χρῶνται, ἔπειτα τῇ περὶ φόνους ὠμότητι καὶ τῷ πρὸς
Ἰουδαίους μίσει Ῥωμαίους ἐπιγράφουσι· καὶ γὰρ νῦν ἐνίους αὐτῷ
557 τῶν στρατιωτῶν συναπολαύειν τῆς κακοδοξίας. τούτοις μὲν οὖν
διηπείλησε θάνατον, εἴ τις εὑρεθείη πάλιν τὸ αὐτὸ τολμῶν, τοῖς
δὲ ἀπὸ τῶν ταγμάτων ἐπέστελλεν ἐρευνήσαντας τοὺς ὑπόπτους ἀνά-
558 γειν ἐπ᾽ αὐτόν. κατεφρόνει δ᾽, ὡς ἔοικε, φιλοχρηματία πάσης
κολάσεως, καὶ δεινὸς ἐμπέφυκεν ἀνθρώποις τοῦ κερδαίνειν ἔρως,
559 οὐδέν τε οὕτως πάθος πλεονεξία παραβάλλεται. ἢ ταῦτα μὲν ἄλλως
καὶ μέτρον ἔχει καὶ φόβοις ὑποτάσσεται, θεὸς δὲ ἦν ὁ τοῦ λαοῦ
παντὸς κατακρίνας καὶ πᾶσαν αὐτοῖς σωτηρίας ὁδὸν εἰς ἀπώλειαν
560 ἀποστρέφων. ὃ γοῦν μετ᾽ ἀπειλῆς ἀπεῖπεν ὁ Καῖσαρ λάθρα κατὰ
τῶν αὐτομόλων ἐτολμᾶτο, καὶ τοὺς διαδιδράσκοντας πρὶν πᾶσιν
ὀφθῆναι προαπαντῶντες ἔσφαττον οἱ βάρβαροι, περισκοπούμενοι
δὲ μή τις ἐπίδοι Ῥωμαίων, ἀνέσχιζον κἀκ τῶν σπλάγχνων τὸ μιαρὸν

PAMLVRCLat Hegesippus V 24 p. 332 sq. Zonaras I p. 535. Exc Peiresc.

2 ἐνήχετο L πολλαπλασίους] πολὺ πλείουσ Exc 3 τοὺς] τούσ τε L Exc 5 ἀγανακτεῖν] Bekker ἀγανακτῶν codd. Lat Exc σὺν om. LVRCExc 7 πεποιημένα] πεποιημένα ἐξ MVRC ἀργυρίου LExc χρυσίου LExc *arabi autem ac syri* Lat δ᾽ C 8 τοῖς om. P εἰ om. Lat μὲν om. C ἐν om. PA 9 τῷ] τὸ P 10 αὐτῷ] αὐτῶν PAMLExc 12 διηπείλησε θάνατον] θάνατον ἠπείλησε Exc τὸ om. Exc τολμῶν] μολῶν L τοῖς] τοὺσ PA 13 δ᾽ LExc ἐρευνήσοντασ PAMVRCExc ἀνάγειν, ἀν ex ἀγ corr. A ἀναγαγεῖν L 14 κατεφρόνει] *contemnit* Lat καταφρονεῖ Destinon δὲ LVRC ὡς ἔοικε om. Lat 15 ἀνθρώποις om. Exc 16 οὐδέν — παραβάλλεται] *nullaque omnino calamitas plus habendi cupidini comparatur* Lat, unde οὐδέν τε ὅλως πάθος πλεονεξίᾳ π. Destinon οὐδέν τε οὕτως πάθος ὡς πλ. π. uir doctus apud Hudsonum; πλεονεξία eicit Niese; παραβάλλεται „audet“ esse uid., non „comparatur“ τε] δὲ MVR δ᾽ C οὕτω VRC προβάλλεται Exc ἢ] ἦ L *immo uero* Lat ἄλλοισ Exc 17 δ᾽ LExc 18 παντὸσ λαοῦ tr. C σωτηρίασ, ασ ex αν corr. A εἰς ἀπώλειαν om. C 19 μετὰ πειλῆσ A μετὰ ἀπειλῆσ VRC 20 πρὶν — 21 βάρβαροι om. Lat διαδράσκοντασ C 21 προσάπαντῶντεσ C ἀπέσφαττον A fort. recte περισκοποίμενοι, οπ ex επ corr. A 22 ἐπίδη PAM ἐπείδοι VR καὶ ἐκ VR

κέρδος εἷλκον. ὀλίγοις δ' ἐνευρίσκετο, καὶ τοὺς πολλοὺς παρανή- 561
λισκεν ἐλπὶς μόνη. τοῦτο μὲν δὴ τὸ πάθος πολλοὺς τῶν αὐτομό-
λων ἐπανήγαγεν.
6. Ἰωάννης δ' ὡς ἐπέλειπον αἱ ἁρπαγαὶ παρὰ τοῦ δήμου, πρὸς 562
ἱεροσυλίαν ἐτρέπετο, καὶ πολλὰ μὲν ἐκ τῶν ἀναθημάτων κατεχώνευε
τοῦ ναοῦ, πολλὰ δὲ τῶν πρὸς τὰς λειτουργίας ἀναγκαίων σκεύη,
κρατῆρας καὶ πίνακας καὶ τραπέζας· ἀπέσχετο δ' οὐδὲ τῶν ὑπὸ
τοῦ Σεβαστοῦ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ πεμφθέντων ἀκρατοφόρων.
οἱ μέν γε Ῥωμαίων βασιλεῖς ἐτίμησάν τε καὶ προσεκόσμησαν τὸ 563
ἱερὸν ἀεί, τότε δὲ ὁ Ἰουδαῖος καὶ τὰ τῶν ἀλλοφύλων κατέσπα.
πρὸς δὲ τοὺς συνόντας ἔλεγεν, ὡς δεῖ μετ' ἀδείας καταχρήσασθαι 564
τοῖς θείοις ὑπὲρ τοῦ θείου καὶ τοὺς τῷ ναῷ στρατευομένους ἐξ
αὐτοῦ τρέφεσθαι. διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἱερὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, 565
ὃ τοῖς ὁλοκαυτώμασιν οἱ ἱερεῖς ἐφύλαττον [ἐπιχεῖν], ἐκκενώσας, ἦν
δ' ἐν τῷ ἔνδον ἱερῷ, διένεμε τῷ πλήθει, κἀκεῖνοι δίχα φρίκης
ἠλείφοντο καὶ ἔπινον [ἐξ αὐτῶν]. οὐκ ἂν ὑποστειλαίμην εἰπεῖν ἅ 566
μοι κελεύει τὸ πάθος· οἶμαι Ῥωμαίων βραδυνόντων ἐπὶ τοὺς ἀλιτη-
ρίους ἢ καταποθῆναι ἂν ὑπὸ χάσματος ἢ κατακλυσθῆναι τὴν πόλιν
ἢ τοὺς τῆς Σοδομηνῆς μεταλαβεῖν κεραυνούς· πολὺ γὰρ τῶν ταῦτα
παθόντων ἤνεγκε γενεὰν ἀθεωτέραν· τῇ γοῦν τούτων ἀπονοίᾳ πᾶς
ὁ λαὸς συναπώλετο.

PAMLVRCLat Exc Peiresc. Zonaras I p. 535. Eusebius hist. eccl. III 6,9.
1 δὲ VR ἐνηυρίσκετο L ηὕρισκον sic Exc παρανάλισκεν Exc 3 ἐπανήγαγεν] ἐ********* P ἐπανῆγεν Exc 4 i. marg. λζʹ C *ωάννησ P δὲ ALVRC ἐπέλιπον LC 5 ἐτράπετο R² καὶ expunxit A μὲν om. L ἐκ om. ML κατεχώνευε] MC κατέχων ἐκ PAR κατεχώνννεν ἐκ LV κατεχόννυεν ἐκ Exc (*donaria templi*) *retinens* Lat 7 κρατῆρας] PAMExc κρατῆρασ τε LVRC δ'] δὲ PVRExc, om. Lat οὐδὲ] ου Exc 9 οἱ] οἷσ Exc μέν γε] μὲν γὰρ C ἐτίμησαν, ἐ corr. ex 2 litt. R προσεκόμισαν PMC προσεκόμησαν A *ornauerunt* Lat 10 αἰεὶ Exc δ' C τότε δὲ] ταῦτα Exc καὶ τὰ] κατὰ LExc 11 δεῖ ex δὴ corr. A μετὰ VRCExc 13 διὰ τοῦτο — 16 αὐτῶν] *propterea que sacrum uinum et oleum, quod sacerdotes sacrificiis reseruabant, effudit totum* (sic Niese *effudisse tutum* codd.), *erat namque in templo, et multitudini distribuit* (*distribuisse* codd.), *et illi sine horrore ungebantur et potabant* Lat καὶ iterauit in confinio paginarum M 14 ἐπιχεῖν] ἐπεῖχεν PA ἐπεισχεῖν M ἐπέχεεν Exc, om. Lat 15 δὲ LVRExc ἐν τῷ i. marg. suppl. m. 2 V ἔνδον] PAMExc ἐνδοτέρω LVR ἐνδωτέρω C ἱερῷ ex ἱερὸν corr. A διένεμε] διένεμεν οὖν PA διένειμεν οὖν LVR διένειμε CExc φρίκης] PAExcLat φρίκησ πλέον τοῦ ἵν (ἵν ML) MLVRC 16 ἐξ αὐτῶν om. Lat fort. recte οὐκ ἂν] incipit Eusebius ὑπεστειλαίμην PA¹ ὑπεστειλάμην Exc 17 κελεύοι C βραδυνάντων Euseb 18 ἂν om. PMExc 19 τοὺς] τοῦ Exc κεραυνοῦ Exc haud male 20 παθόντων] παθὸν C ἤνεγκαν Exc 21 συναπώλετο] finit Eusebius

567 7. *Καὶ τί δεῖ κατὰ μέρος ἐκδιηγεῖσθαι τὰς συμφοράς; ἀλλὰ
πρὸς Τίτον ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις Μαννέος ὁ Λαζάρου φυγὼν
διὰ μιᾶς ἔλεγεν ἐκκεκομίσθαι πύλης, ἣν αὐτὸς ἐπεπίστευτο, μυριάδας
ἕνδεκα νεκρῶν ἐπὶ πενταχισχιλίοις ὀκτακοσίοις ὀγδοήκοντα, ἀφ᾽ ἧς
αὐτοῖς ἡμέρας παρεστρατοπεδεύσατο τεσσαρεσκαιδεκάτῃ Ξανθικοῦ
568 μηνὸς ἄχρι Πανέμου νουμηνίας. τοῦτο δ᾽ ἦν πλῆθος ἀπόρων·
καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἐφεστώς, ἀλλὰ δημοσίᾳ μισθὸν διδοὺς ἐξ ἀνάγκης
ἠρίθμει. τοὺς δὲ λοιποὺς οἱ προσήκοντες ἔθαπτον· ταφὴ δ᾽ ἦν
569 τὸ προκομίσαντας ἐκ τοῦ ἄστεος ῥῖψαι. μετὰ δὲ τοῦτον διαδράντες
πολλοὶ τῶν ἐπισήμων τὰς πάσας τῶν ἀπόρων νεκρῶν ἀπήγγελλον
μυριάδας ἑξήκοντα διὰ τῶν πυλῶν ἐκριφῆναι, τῶν δ᾽ ἄλλων ἀνεξ-
570 ερεύνητον εἶναι τὸν ἀριθμόν. μηκέτι δ᾽ εὐτονούντων τοὺς πτωχοὺς
ἐκφέρειν [ἔλεγον] συσσωρεύοντας εἰς τοὺς μεγίστους οἴκους τὰ πτώ-
571 ματα ἀποκλείειν. καὶ τοῦ μὲν σίτου τὸ μέτρον πραθῆναι ταλάντου,
μετὰ ταῦτα δ᾽ ὡς οὐδὲ ποηλογεῖν ἔθ᾽ οἷόν τ᾽ ἦν περιτειχισθείσης
τῆς πόλεως, προελθεῖν τινας εἰς τοσοῦτον ἀνάγκης, ὥστε τὰς ἀμάρας
ἐρευνῶντας καὶ παλαιὸν ὄνθον βοῶν προσφέρεσθαι τὰ ἐκ τούτων
σκύβαλα, καὶ τὸ μηδ᾽ ὄψει φορητὸν πάλαι τότε γενέσθαι τροφήν.
572 ταῦτα Ῥωμαῖοι μὲν ἀκούοντες ἠλέησαν, οἱ στασιασταὶ δὲ καὶ βλέ-
ποντες οὐ μετενόουν, ἀλλ᾽ ἠνείχοντο μέχρις αὐτῶν προελθεῖν· πε-
πήρωντο γὰρ ὑπὸ τοῦ χρεών, ὃ τῇ τε πόλει καὶ αὐτοῖς ἤδη παρῆν.*

PAMLVRCLatHegesippus V 25 p. 334. Zonaras I p. 535. Exc. Peiresc.
1 *καὶ* — 18 *τροφήν* om. Exc i. marg. *λη'* C 2 *ταύταις*] *αὐταῖσ* PAM *μανναῖοσ* MLVRC *mannius* ut uid. Lat *mannus* aut *manneus* Heg *Λαζάρου*] *eleazari* Lat 3 *ἐκκεκομίσθαι*] *ἐκκοιμίσθαι* L 4 *καὶ ὀκτακοσίοισ* MV *ἀφ᾽* i. ras. 3 litt. A 5 *αὐτῆσ* C *παρεστρατοπεδεύσατο*] *παρεστρατοπεδεύσατο τίτοσ* M *τεσσαρισκαιδεκάτῃ* C *τεσσαρεσκαιδεκάτης* Destinon Xanthici 14. dies est 1. Mai, Panemi numenia dies est 20. Iulii (XIII k. Aug.) anni Iuliani (70 p. Chr.) *νεομηνίασ* PAMLVR *δὲ* VR *ἦν*] *est* Lat *ἀπόρων*] *immensa* Lat, unde *ἄπειρον* Hudson *ἄπορον* Holwerda 8 *δ᾽*] *δὲ* LVR *enim* Lat 9 *προσκομίσαντασ* C *ἄστεωσ* PC *τοῦτο* L *διαδρά**** πολλοὶ* P 10 *τὰς* om. PA *ἀπήγγελον* LC 11 *πυλλῶν* L *ἀνεξερεύνητον*] PAMZon *ἀνεξεύρετον* LVRC 12 *δὲ* VR *μηκέτι* — 13 *ἐκφέρειν*] *cum autem pauperes ferendis non sufficerent* Lat 13 *ἐκφέρειν*] PAMLVCLips · · *φέρειν* R *ἔλεγον* om. PLat *συσσωρεύοντεσ* A *συνσωρεύοντασ* VR 14 *ἀποκλείειν*] *κλείειν* L *conclusa* Lat *μέτρον*] *μέδιμνον* Zon 15 *δὲ* VRC *ὡς οὐδὲ*] om. R *ὦσ δὲ* C[1] *ἔθ᾽*] *ἔτι* VR *οὐχ᾽* C *τε* MVRC 16 *προσελθεῖν* VR 17 *ἐραυνῶντασ* V[1]R[1] 18 *σκύβαλλα* VR *σκυ*^*βα*^*λα* C *μηδὲ* VRC *τότε* om. Lat 20 *προσελθεῖν* VR *πεπείρωντο* RC[1]
Subscriptiones: desunt PALC *λόγοσ ε̄* M *φλαυΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ ε̄* V *τέλοσ φλαυΐου ἰωσήπου περὶ αλώσεωσ λόγοσ ε̄* R *τέλοσ τοῦ ε' λογου ἁλώσεωσ ἰωσηπου* Exc *fl. iosippi liber sextus explicit* Lat

VI.

Φλαυίου Ἰωσήπου ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους βιβλίον ς'.

I. 1. Τὰ μὲν οὖν τῶν Ἱεροσολύμων πάθη προύκοπτεν καθ' 1
ἡμέραν ἐπὶ τὸ χεῖρον τῶν τε στασιαστῶν μᾶλλον παροξυνομένων
ἐν ταῖς συμφοραῖς καὶ τοῦ λιμοῦ μετὰ τὸν δῆμον ἤδη κἀκείνους
νεμομένου. τό γε μὴν πλῆθος τῶν σεσωρευμένων ἀνὰ τὴν πόλιν 2
πτωμάτων ὄψει τε φρικῶδες ἦν καὶ λοιμώδη προσέβαλλεν ὀσμὴν
πρός τε τὰς ἐκδρομὰς ἐμπόδιον τοῖς μαχομένοις· ὥσπερ γὰρ διὰ
παρατάξεως φόνῳ μυρίῳ γεγυμνασμένης χωροῦντας ἔδει τὰ σώματα
πατεῖν. οἱ δ' ἐπιβαίνοντες οὔτ' ἔφριττον οὔτ' ἠλέουν οὔτε κλη- 3
δόνα κακὴν σφῶν αὐτῶν ὑπελάμβανον τὴν εἰς τοὺς κατοιχομένους
ὕβριν, πεφυρμένοι δ' ὁμοφύλῳ φόνῳ τὰς δεξιὰς ἐπὶ τὸν πρὸς τοὺς 4
ἀλλοφύλους πόλεμον ἐξέθεον, ὀνειδίζοντες, ἔμοιγε δοκεῖν, τὸ θεῖον
εἰς βραδυτῆτα τῆς ἐπ' αὐτῶν κολάσεως· οὐ γὰρ ἐλπίδι νίκης ὁ
πόλεμος, ἤδη δὲ ἀπογνώσει σωτηρίας ἐθρασύνετο. Ῥωμαῖοι δὲ 5

PAMLVRCLatSyrExcPeiresc. Hegesippus V 25 p. 334.

Tituli: φλαυΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ ἰουδαϊκησ ἱστορίασ λόγοσ ς̄ P φλαυΐου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ βιβλίον ς̄ A φλαυΐου ἰωσήπου ἑβραίου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ ἕκτοσ M τοῦ αὐτοῦ βιβλίον ς' L ἰωσήπου περὶ ἁλωσεωσ λόγοσ ς̄ (ἕκτοσ R) VR κεφάλαια τῆσ ς̄ ἰουδαϊκῆσ ἱστωρίασ et post argumenta φλαουΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ ς̄ C *incipit liber VII* Lat   Liber sextus extat Syriace, cuius partem priorem (§ 1—176) contuli, reliqua passim inspexi   τὰ incip. Exc   οὖν om. A   τῶν Ἱεροσολυμιτῶν Syr   2 τε] LLatExc et ut uid. Syr, om. PAMVRC   3 ἐν om. LLatExc   ἐν ταῖς συμφοραῖς] ἐπὶ τὸ χεῖρον C   4 νεμομένουσ C   5 λοιμώδει L   προσέβαλεν L *emittebat* Lat   6 τε] δὲ LExc   7 γεγυμνασμένης] MVR et ut uid. Lat γεγυμνασμένουσ PALC   8 δὲ VRC   ἐπιβάντεσ LExc   οὔτε VRC   οὔτε VRC   9 κατοιχουμένουσ C   10 πεφυρμένω LC   δὲ VR   τοὺς om. P   11 δοκεῖ MVRC   12 βραδύτητα R   ἐπ' αὐτῶν] *sui* Lat   αὐτῶν] αὐτοῖσ MVRC αὐτοὺσ LExc   ἐλπίδι — 13 ἀπογνώσει] PAMLVCLipsLatExcSyr, om. R   ὁ πόλεμος] *maior pars eorum* Lat   13 ἤδη δὲ] ἦν ἀλλ' M ἤδη δ' LExc   ἀπόγνωσισ LExc   ἐθρασύνετο] finiunt Exc

καίτοι πολλὰ περὶ τὴν τῆς ὕλης συγκομιδὴν ταλαιπωρούμενοι τὰ
χώματα διήγειραν μιᾷ καὶ εἴκοσιν ἡμέραις, κείραντες, ὡς προείρηται,
τὴν περὶ τὸ ἄστυ χώραν ἐπ' ἐνενήκοντα σταδίους ἐν κύκλῳ πᾶσαν.
6 *ἦν δ' ἐλεεινὴ καὶ τῆς γῆς ἡ θέα· τὰ γὰρ πάλαι δένδρεσι καὶ παρα-*
δείσοις κεκοσμημένα τότε πανταχόθεν ἠρήμωτο καὶ περικέκοπτο τὴν
7 *ὕλην, οὐδείς τε τὴν πάλαι Ἰουδαίαν καὶ τὰ περικαλλῆ προάστεια*
τῆς πόλεως ἑωρακὼς ἀλλόφυλος, ἔπειτα τὴν τότε βλέπων ἐρημίαν
οὐκ ὠλοφύρατο καὶ κατεστέναξεν τὴν μεταβολὴν παρ' ὅσον γένοιτο·
8 *πάντα γὰρ ἐλυμήνατο τὰ σημεῖα τοῦ κάλλους ὁ πόλεμος, καὶ οὐκ*
ἄν τις ἐξαπίνης ἐπιστὰς τῶν προεγνωκότων ἐγνώρισε τὸν τόπον,
ἀλλὰ παρὼν ἐζήτει τὴν πόλιν.
9 2. *Ῥωμαίοις δὲ καὶ Ἰουδαίοις τὸ τέλος τῶν χωμάτων ἴσην ἐνε-*
10 *ποίει δέους ἀρχήν· οἱ μὲν γάρ, εἰ μὴ καὶ ταῦτα καύσειαν, ἁλώσε-*
σθαι τὴν πόλιν προσεδόκων, Ῥωμαῖοι δ' οὐκ [ἂν] ἔθ' αἱρήσειν κἀ-
11 *κείνων διαφθαρέντων. ὕλης τε γὰρ ἦν ἀπορία, καὶ τῶν μὲν πόνων*
ἤδη τὸ σῶμα, τῶν δὲ ἐπαλλήλων πταισμάτων αἱ ψυχαὶ τοῖς στρα-
12 *τιώταις ἐλείποντο. τάς γε μὴν κατὰ τὴν πόλιν συμφορὰς Ῥω-*
μαίοις πλέον εἶναι συνέβαινε πρὸς ἀθυμίας ἢ τοῖς ἐν αὐτῇ· παρὰ
γὰρ τὰ τηλικαῦτα πάθη τοῖς μαχομένοις οὐδὲν ἐχρῶντο μαλακω-
13 *τέροις, ἀλλ' ἐθραύοντο πάντοτε τὰς ἐλπίδας, τῶν μὲν χωμάτων*
ταῖς ἐπιβουλαῖς, τῶν δ' ὀργάνων στερρότητι τοῦ τείχους, τῆς δὲ
κατὰ χεῖρα μάχης ταῖς τῶν συμπλεκομένων τόλμαις πλεονεκτούμενοι,
τὸ δὲ μέγιστον, στάσεώς τε καὶ λιμοῦ καὶ πολέμου καὶ τοσούτων
κακῶν εὑρίσκοντες ἐπάνω τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς Ἰουδαίους ἔχον-
14 *τας. ὑπελάμβανόν τε τῶν ἀνδρῶν ἀμάχους μὲν τὰς ὁρμάς, ἀνάλωτον*

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 25 p. 334.

2 *μιᾷ καὶ εἴκοσιν*] *εικοσιμίαν* L *ἡμέραν* L 3 *ἐπι* L *ἐν* om. L fort. recte 4 *δ'*] *δὲ* A *δὲ πᾶσα* VRC *καὶ* om. Lat *ἡ*] *πᾶσα ἡ* M *δένδρασι* M 5 *περικέκοπτω* A *περιεκέκοπτο* LC 6 *ὕλιν* C 7 *ἔπειτα τὴν τότε βλέπων ἐρημίαν ἀλλόφυλοσ* tr. L 8 *ὠλοφύρετο* L *ὀλοφύρατο* R[1]C[1] 10 *ἐπιστὰς*] *ἐπιτὰσ* R[1] *προεγνωκότων*] *εὖ προεγνωκότων* L *ἐγνώρησε* C 11 *ἐξήτει* R 12 i. marg. *β'* C *ἴσην* om. VR *ἐνεποίει*] *μὲν ἐποίει* L 13 *ἀλώσεσθαι*, *λ* i. ras. A 14 *δὲ* LVRC *οὐκ — αἱρήσειν*] *nec uoluntatem sibi fore* Lat *ἂν* eicit Herwerden *ἔτι* VR 15 *τῶν*] *ὑπὸ τῶν* Herwerden 16 *τὸ σῶμα*] *τὰ σώματα* M *corpora* Lat *δ'* AL *πταισμάτων* om. L 17 *γε*] *τε* L 18 *πλεῖον* L 20 *πάντοτε* om. Lat *μὲν* om. L 21 *ἐπιβολαῖσ* L *δὲ* AMLVRC *στερρότητι*, *ι* i. ras. ex *α* corr. uid. V 22 *χείραν* P 23 *καὶ πολέμου* om. VR *τοσοῦτον* (*ω* superscr.) C 24 *τῆσ * * * ῆσ * * * * * * ουσ ἔχοντασ* P 25 *τε* om. Lat et Syr *μὲν* om. L

δὲ τὴν ἐπὶ συμφοραῖς εὐθυμίαν εἶναι· τί γὰρ ἂν μὴ ὑποστῆναι δεξιᾷ
τύχῃ χρωμένους τοὺς ὑπὸ κακῶν πρὸς ἀλκὴν τρεπομένους; οἱ μὲν οὖν
ἐρρωμενεστέρας διὰ ταῦτα τῶν χωμάτων ἐποιοῦντο τὰς φυλακάς.
3. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰωάννην κατὰ τὴν Ἀντωνίαν ἅμα καὶ πρὸς 15
τὸ μέλλον, εἰ καταρριφθείη τὸ τεῖχος, ἠσφαλίζοντο καὶ πρὶν ἐπι-
στῆναι τοὺς κριοὺς ἐπέθεντο τοῖς ἔργοις. οὐ μὴν ἐκράτησάν γε 16
τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ προελθόντες μετὰ λαμπάδων πρὶν ἐγγίσαι
τοῖς χώμασι ψυχρότεροι τῆς ἐλπίδος ὑπέστρεψαν. πρῶτον μὲν γὰρ 17
οὐδ' ὁμονοεῖν ἡ σκέψις αὐτῶν ἐῴκει κατὰ μέρος ἐκπηδώντων κἀκ
διαλειμμάτων καὶ μεμελλημένως μετὰ δέους καθόλου τε εἰπεῖν οὐκ
Ἰουδαϊκῶς· τὰ γὰρ ἴδια τοῦ ἔθνους ὑστέρητο ἅμα ἡ τόλμα καὶ
ὁρμὴ καὶ δρόμος ὁμοῦ πάντων καὶ τὸ μηδὲ πταίοντας ἀναστρέφειν.
ἀτονώτεροι δ' ἑαυτῶν προελθόντες καὶ τοὺς Ῥωμαίους εὗρον ἐρρω- 18
μενέστερον τοῦ συνήθους παρατεταγμένους· τοῖς μέν γε σώμασι καὶ 19
ταῖς πανοπλίαις οὕτως ἐφράξαντο τὰ χώματα πάντοθεν ὡς τῷ πυρὶ
μηδαμόθεν καταλιπεῖν παράδυσιν, τὴν δὲ ψυχὴν ἐτόνωσαν ἕκαστος
μὴ μετακινηθῆναι τῆς τάξεως πρὸ θανάτου. πρὸς γὰρ τῷ πάσας 20
αὐτῶν ὑποκόπτεσθαι τὰς ἐλπίδας, εἰ κἀκεῖνα καταφλεγείη τὰ ἔργα,
δεινὴ τοὺς στρατιώτας εἶχεν αἰδώς, εἰ πάντα κρατήσειαν πανουργία
μὲν ἀρετῆς, ἀπόνοια δ' ὅπλων, πλῆθος δ' ἐμπειρίας, Ἰουδαῖοι δὲ
Ῥωμαίων. ἅμα δὲ τἀφετήρια συνήργει τῶν προπηδώντων ἐφικνού- 21

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 26 p. 335. Suidas s. ψυχρὸς ἄνθρωπος.

1 τί] τῇ P τί — 2 χρωμένους] *nam quis eos in rebus secundis sustineat* Lat δεξιᾶν C[1] ἀλκὴν] ἀλλήλουσ C 2 οὖν] οὖν πρὸσ L ἐποιοῦντο τὰσ φυλακὰσ τῶν χωμάτων tr. L 4 ἅμα om. P καταριφθείη C[1] κατερειφθείη L. Dindorf 7 ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ L προελθόντες] ed. pr. προσελθόντεσ codd. *aggressi* Lat *processere* Heg 8 ψυχρότεροι — ὑπέστρεψαν habet Suidas πρῶτον] πρότερον C 9 οὐδὲ LVRC ἐῴκει] ἐδόκει VCLips ἔχει R[1] ἐκεῖ R[2] ἐκπηδόντων PA[1] καὶ ἐκ VR 10 διαλιμμάτων P διαλημμάτων A διαλειμάτων L μεμελλημένως] διαμεμελημένων L τ' C οὐκ] οὐχ PA οὐχὶ M, om. Syr 11 τὰ ex τὸ corr. P ὑστέρητο] ὑστέρει τὸ PA ὑστερεῖτο L ὑστέρει Destinon ἅμα damnat Destinon ἡ om. Richter τόλμη L καὶ ἡ ὁρμὴ PL 12 δρόμος] δρόσοσ L μηδὲ πταίοντας] *sine offensione* Lat et similiter Syr παίοντασ L 13 ἀνώτεροι L δ' ἑαυτῶν] δὲ A δὲ αὐτῶν P δ' αὐτῶν L δὲ ἑαυτῶν MVRC 15 χώματα] σώματα PL πάντοθεν] πανταχόθεν P καὶ πάντοθεν R τῷ] τὸ A 16 καταλειπεῖν ex corr. P παρείσδυσιν L fort. recte ἐτόνωσεν ML 17 τῆσ παρατάξεωσ ML πρὸ · V 18 ὑποκόπτεσθαι] κόπτεσθαι L εἰ καὶ κακεῖνα (καὶ expunctum uid.) L καταφλέγειν L 19 κρατήσειν L 20 ἀπονοία PLV δὲ VRC˙ δὲ VRC 21 ἅμα δὲ] ἅμα δὲ καὶ L ἅμα δὲ ἔτι καὶ MVR ἅμα δέ τι καὶ C fort. recte *simul autem* Lat τὰ ἀφετήρια MLVRC συνείργει L ἐνήργει C προπηδόντων PA

μενα, καὶ πεσών τις τῷ μεθ' αὐτὸν ἐμπόδιον ἦν, ὅ τε κίνδυνος
22 τοῦ πρόσω χωρεῖν ἐποίει μαλακωτέρους. τῶν δ' ἐνδοτέρω βέλους
ὑποδραμόντων οἱ μὲν πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τὴν εὐταξίαν καὶ τὸ
πύκνωμα τῶν πολεμίων καταπλαγέντες, οἱ δὲ νυττόμενοι τοῖς ξυ-
στοῖς ἐπαλινδρόμουν· καὶ τέλος ἀλλήλους κακίζοντες εἰς δειλίαν
ἀνεχώρουν ἄπρακτοι. νουμηνίᾳ Πανέμου μηνὸς ἡ ἐπιχείρησις ἦν.
23 ἀναχωρησάντων δὲ τῶν Ἰουδαίων προσῆγον οἱ Ῥωμαῖοι τὰς ἑλε-
πόλεις, βαλλόμενοι πέτραις τε ἀπὸ τῆς Ἀντωνίας καὶ πυρὶ καὶ
σιδήρῳ καὶ παντὶ τῷ χορηγουμένῳ Ἰουδαίοις ὑπὸ τῆς ἀνάγκης βέλει·
24 καίπερ γὰρ πολὺ τῷ τείχει πεποιθότες καὶ τῶν ὀργάνων κατα-
25 φρονοῦντες ὅμως ἐκώλυον τοὺς Ῥωμαίους προσάγειν. οἱ δὲ τὴν
σπουδὴν τῶν Ἰουδαίων τοῦ μὴ πληγῆναι τὴν Ἀντωνίαν ὑπολαμ-
βάνοντες γίνεσθαι δι' ἀσθένειαν τοῦ τείχους καὶ σαθροὺς ἐλπί-
26 σαντες εἶναι τοὺς θεμελίους ἀντεφιλονείκουν. οὐ μὴν ὑπήκουε τὸ
τυπτόμενον, ἀλλ' οἱ μὲν συνεχῶς βαλλόμενοι καὶ πρὸς μηδένα τῶν
καθύπερθεν κινδύνων ἐνδιδόντες ἐνεργοὺς παρεῖχον τὰς ἑλεπόλεις·
27 ὡς δ' ἦσαν ἐλάττους καὶ περιεθραύοντο ταῖς πέτραις, ἕτεροι τοὺς
θυρεοὺς ὀροφώσαντες ὑπὲρ τῶν σωμάτων χερσὶ καὶ μοχλοῖς ὑπώ-
ρυττον τοὺς θεμελίους, καὶ τέσσαράς γε λίθους προσκαρτερήσαντες
28 ἐξέσεισαν. ἀνέπαυσε δὲ νὺξ ἑκατέρους, κἀν ταύτῃ τὸ τεῖχος ὑπὸ
τῶν κριῶν σεσαλευμένον, καὶ καθ' ὃ τοῖς προτέροις ἐπιβουλεύων
χώμασιν ὁ Ἰωάννης ὑπώρυξεν ἐνδούσης τῆς διώρυχος, ἐξαπίνης
κατερείπεται.
29 4. Τούτου συμβάντος παραδόξως ἑκατέροις διετέθη τὰ φρονή-

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 26 p. 335. Zonaras I p. 536.

1 μεθ' ἑαυτὸν MVRC ὅ τε — μαλακωτέρους] *et periculum antecedendi molliores eos efficiebat* Lat ut uid. 2 τοῦ] τοῦ μὴ MVRC πρόσω] προτέρω C πρόσω χωρεῖν] προσχωρεῖν L χωρεῖν — ἐνδοτέρω om. C δὲ VR 3 χεῖρας — 4 πύκνωμα om. C ἐλ * * * * * * * * ταξίαν P 5 ἀλλήλουσ, ουσ ex ον corr. uid. A κακίζοντες] καταικίζοντεσ L 6 Πανέμου] *Tamus* Syr numenia Panemi dies est 20. Iulii (XIII k. Aug.) i. marg. γ' C 7 τῶν om. L 8 πέτραι V[1] 9 καὶ παντὶ] καταπαντὶ L Ἰουδαίοις om. M 10 τῷ ὀργάνω R[1] ὀργάνων καταφρονοῦντες] *insidias contemnentes* uertit Syr 11 οἱ δὲ] οἱ δὲ τῶν ῥωμαίων πρὸσ PA 16 καθύπερθε ALVR[1] 17 δὲ VR 18 ὁροφώσαντεσ (ρο ex corr. L) AL ὑπόρυττον P 19 τέσσαρεσ P τέσσαρέσ (ασ supra) A 20 ἀνέπαυσε] ἔπαυσε Zon καὶ ἐν VRC 21 καὶ om. Lat ὃ ·, eras. uid. σ L 22 τῆς] δὲ τῆσ P διόρυχοσ P διώρυγοσ L 23 κατερείπεται] LZon καταρίπτεται P καταρρίπτεται M κατερίπεται A κατέρριπται VRC 24 διετέθη] διηγέρθη MVRC τὰ φρονήματα] τὸ φρόνημα L

ματα· Ἰουδαίους μὲν γάρ, οὓς ἀθυμεῖν εἰκὸς ἦν, τῷ μὴ παρ' ἐλπίδα 30
γενέσθαι τὸ πτῶμα καὶ προησφαλίσθαι πρὸς αὐτὸ θαρρεῖν ὡς
μενούσης συνέβαινε τῆς Ἀντωνίας· Ῥωμαίων δέ γε τὴν παρ' ἐλπίδα 31
χαρὰν ἐπὶ τῷ καταρριφθέντι ταχέως ἔσβεσεν ὄψις ἑτέρου τείχους,
ὅπερ ἔνδοθεν οἱ περὶ τὸν Ἰωάννην ἀντῳκοδομήκεσαν. εὐμαρεστέρα 32
γε μὴν τῆς πρότερον ἡ προσβολὴ κατεφαίνετο· τό τε γὰρ ἀναβῆναι
διὰ τῶν καταρριφθέντων ῥᾷον ἐδόκει, καὶ τὸ τεῖχος ἀσθενέστερόν
τε πολλῷ τῆς Ἀντωνίας καὶ ταχέως τῷ πρόσκαιρον εἶναι λύειν
ὑπελάμβανον. οὐ μὴν ἐτόλμα τις ἀναβῆναι· προὖπτος γὰρ τοῖς
ἀρξαμένοις ἦν ἀπώλεια.
5. Νομίζων δὲ ὁ Τίτος ἐγείρεσθαι μάλιστα τὰς τῶν πολε- 33
μούντων προθυμίας ἐλπίδι καὶ λόγῳ, τάς τε προτροπὰς καὶ τὰς
ὑποσχέσεις πολλάκις μὲν λήθην ἐνεργάζεσθαι τῶν κινδύνων, ἔστι
δ' ὅτε καὶ θανάτου καταφρόνησιν, συναγαγὼν ἐπὶ ταὐτὸ τοὺς ἀλ-
κίμους ἐπειρᾶτο τῶν ἀνδρῶν, „ὦ συστρατιῶται, λέγων, τὸ μὲν 34
παρακελεύειν ἐπὶ τὰ μὴ φέροντα κίνδυνον αὐτόθεν τοῖς παρακε-
λευομένοις ἀκλεές, ἀμέλει δὲ καὶ τῷ παρακελεύοντι φέρει κατάγνωσιν
ἀνανδρίας. δεῖ δέ, οἶμαι, προτροπῆς εἰς μόνα τὰ σφαλερὰ τῶν 35
πραγμάτων, ὡς ἐκεῖνά γε καθ' αὐτοὺς πράττειν ἄξιον. ὥστ' ἔγωγε 36
τὸ μὲν ὑπάρχειν χαλεπὴν τὴν ἐπὶ τὸ τεῖχος ἄνοδον αὐτὸς ὑμῖν προ-

---

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 26 p. 336. Zonaras I p. 536.

1 Ἰουδαίους — 3 Ἀντωνίας] *nam iudaei quidem, quibus idem memoria* (*memori* cod. Berol.) *esse oportebat, quia ruina praeter spem non acciderat et aduersus eam praecautum fuerat, tamquam mansura esset antonia confidebant* Lat ut nunc est οὓς ἀθυμεῖν] ἀθυμεῖν μὲν L τῷ] τὸ PMC μὴ om. MVRC 2 καὶ] καὶ μὴ PAMVRC θαρεῖν C 3 δέ γε] δὲ L 4 τῶ s. A κατερειφθέντι mauult L. Dindorf 5 ἀντωκοδό * * σαν P ἀντωκοδόμησαν L ἀνοικοδομεῖν Zon εὐμαρέστερα C 6 γε μὴν] μέν γε VRC *uerum tamen* Lat τῆς πρότερον] *prior* Lat τῆς] τ * * P τό τε] Bekker τότε uulgo *tunc* Lat γὰρ] γὰρ ἂν L ἀναβῆναι — 9 ὑπελάμβανον] *et ascensum per ruinas promptiorem et antoniam satis esse infirmiorem. murus quoque quia recens erat cito destrui posse arbitrabatur* ut uid. Lat 7 κατερειφθέντων mauult L. Dindorf ῥᾷον] ῥάδιον L 8 τῷ] τὸ PA[1] λύειν] λύσιν L λύσειν Bekker; expectatur adiectiuum aut participium aliquod 11 δ' C 13 πολλάκι VR[1]C ἐνεργάζεσθαι] ἐργάζεσθαι RC 14 δὲ LVR καταφρονήσειν C τὸ αὐτὸ PL 16 παρακαλεῖν L *hortari* Lat τα μὴ φέροντα] ταμφέροντα R[1] τὰ συμφέροντα R[2] παρακαλουμένοισ L *qui rogantur* Lat 17 ἀκλεές] ἀκλεεῖ[η] V ἀκλεεῖ R ἀκλεῆ C τῷ] τὸ P παρακαλοῦντι L *qui — rogat* Lat 18 ἀνανδρείασ PAV[1]R δ' L 19 ὡς] εἰσ V ἑαυτοὺσ L αὐτοὺσ RC ἄξιον ὄν Destinon ὥστε LVRC 20 το] καὶ τὸ L αὐτὸς] αὐτοῖς Bekker

τίθημι· τὸ δ' ὅτι μάλιστα προσήκει μάχεσθαι τοῖς δυσκόλοις τοὺς
ἀρετῆς ἐφιεμένους καὶ ὅτι καλὸν ἐν εὐκλείᾳ τελευτὴ καὶ ὡς οὐκ
37 ἄκαρπον ἔσται τοῖς καταρξαμένοις τὸ γενναῖον, διέξειμι. πρῶτον
μὲν οὖν ὑμῶν γενέσθω προτροπὴ τό τινας ἴσως ἀποτρέπον, ἡ Ἰου-
38 δαίων μακροθυμία καὶ τὸ καρτερικὸν ἐν οἷς κακοπαθοῦσιν· αἰσχρὸν
γὰρ Ῥωμαίους τε ὄντας καὶ στρατιώτας ἐμούς, καὶ διδακτὸν μὲν ἐν
εἰρήνῃ τὸ πολεμεῖν, ἔθιμον δὲ ἐν πολέμῳ τὸ κρατεῖν ἔχοντας, ἡττᾶ-
σθαι κατὰ χεῖρα Ἰουδαίων ἢ κατὰ ψυχήν, καὶ ταῦτα πρὸς τῷ τέλει
39 τῆς νίκης καὶ συνεργουμένους ὑπὸ τοῦ θεοῦ. τὰ γὰρ ἡμέτερα πταί-
σματα τῆς Ἰουδαίων ἐστὶν ἀπονοίας, τὰ δ' ἐκείνων πάθη ταῖς τε
40 ὑμετέραις ἀρεταῖς καὶ ταῖς τοῦ θεοῦ συνεργίαις αὔξεται· στάσις
γὰρ καὶ λιμὸς καὶ πολιορκία καὶ δίχα μηχανημάτων πίπτοντα τείχη
41 τί ἂν ἀλλ' ἢ θεοῦ μὲν εἴη μῆνις ἐκείνοις, βοήθεια δὲ ἡμετέρα; τὸ
τοίνυν μὴ μόνον ἐλαττοῦσθαι χειρόνων, ἀλλὰ καὶ τὴν θείαν συμ-
42 μαχίαν προδιδόναι πρὸς ἡμῶν οὐκ ἂν εἴη. πῶς δ' οὐκ αἰσχρὸν
Ἰουδαίους μέν, οἷς οὐ πολλὴν αἰσχύνην φέρει τὸ λείπεσθαι μαθοῦσι
δουλεύειν, ὑπὲρ τοῦ μηκέτι τοῦτο πάσχειν θανάτου καταφρονεῖν
καὶ πολλάκις εἰς μέσους ἡμᾶς ἐκτρέχειν, οὐκ ἐλπίδι τοῦ κρατήσειν
43 ἀλλὰ διὰ ψιλὴν ἐπίδειξιν ἀνδρείας· ὑμᾶς δὲ τοὺς γῆς ὀλίγου δεῖν
ἁπάσης καὶ θαλάσσης κρατοῦντας, οἷς καὶ τὸ μὴ νικᾶν ὄνειδος,
44 μηδ' ἅπαξ εἰς τοὺς πολεμίους παραβάλλεσθαι, περιμένειν δὲ τὸν
λιμὸν κατ' αὐτῶν καὶ τὴν τύχην ἀργοὺς καθεζομένους μετὰ τοιούτων
ὅπλων, καὶ ταῦτα δι' ὀλίγου τοῦ παραβόλου τὸ πᾶν κατορθῶσαι
45 δυναμένους; ἀναβάντες γοῦν ἐπὶ τὴν Ἀντωνίαν ἔχομεν τὴν πόλιν·
καὶ γὰρ ἂν γίνηταί τις ἔτι πρὸς τοὺς ἔνδον, ὅπερ οὐκ οἶμαι, μάχη,

---

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 27 p. 336 sq.
1 *δὲ* VR *δυσκόλοισ, οισ* i. ras. minore A 2 *ἐν*] *ἐπ'* Destinon *οὐκ ἄκαρπον*] *κἄκαρπον* M 4 *μὲν οὖν*] om. L *quidem* Lat *ὑμῶν*] *ὑμᾶσ* VR *ὑμῖν* primus ut uid. Hudson *ἀποτρέπων* P *ἡ*] *οἱ* R 6 *γὰρ*] *μὲν οὖν* M 7 *δ'* LC *τὸ*] *τῶ* A 8 *τῷ* om. LVRC 9 *γὰρ*] *μὲν γὰρ* L fort. recte 10 *ἰουδαίων, ν* i. ras. A *δὲ* AMVRC *ἐκείνων * * * * * αῖσ* P *τῆς ὑμετέρας ἀρετῆς* Destinon *τε* om. P probante Destinone 11 *συνεργείαισ* V¹R 12 *καὶ* (ante *δίχα*) om. L 13 *ἀλλ' ἢ*] *ἀλλὴ* PA *ἀλλ' ἢ* (*ἡ* R) RC *μὲν εἴη μῆνις*] *μένει ἡ μῆνισ* V¹R *μὲν ἡ μῆνισ* ex corr. m. 3 V *μηνισ μένει* C *δ'* LC 15 *οὐκ ἂν* ex *κἂν* corr. A *δὲ* LVR 16 *ἰουδαίοισ* PAMVRC *Ἰουδαίοις μὲν εἰς πολλὴν αἰσχύνην φέρειν* Destinon *οὐ*] om. PA, ante *φέρει* tr. MVRC 17 *ὑπέρ τε τοῦ* Destinon 18 *ἐλπίδι*] *ἐπελπίδι* A *ἐπ' ἐλπίδι* M 19 *διὰ ψιλὴν*] *δαψιλὴν* L *ἀνδρίασ* V² *ἡμᾶσ* M *γῆν* C 20 *πάσησ* L *θαλάττησ* L 21 *μηδὲ* VRC *παραβαλέσθαι* P *τὸ περιμένειν* L 22 *κατ' αὐτῶν*] *καυτῶν* R 24 *ἔχομεν*] *habebimus* Lat 25 *οἴομαι* LVR *μάχη*] *διαμάχη* L

τό γε κατὰ κορυφὴν εἶναι καὶ ταῖς ἀναπνοαῖς ἐπικαθῆσθαι τῶν
πολεμίων ταχέως τὴν ὁλοσχερῆ νίκην ἐγγυᾶται. καὶ ἔγωγε τὸ μὲν 46
ὑμνεῖν ἄρτι τὴν ἐν πολέμῳ τελευτὴν καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς ἀρειμανίοις
πεσοῦσιν ἀθανασίαν παραλιπὼν ἐπαρασαίμην ἂν τοῖς ἄλλως ἔχουσι
τὸν κατ᾽ εἰρήνην ἐκ νόσου θάνατον, οἷς μετὰ τοῦ σώματος καὶ ἡ
ψυχὴ τάφῳ κατακρίνεται. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν 47
ὅτι τὰς μὲν ἐν παρατάξει ψυχὰς σιδήρῳ τῶν σαρκῶν ἀπολυθείσας
τὸ καθαρώτατον στοιχεῖον αἰθὴρ ξενοδοχῶν ἄστροις ἐγκαθιδρύει,
δαίμονες δ᾽ ἀγαθοὶ καὶ ἥρωες εὐμενεῖς ἰδίοις ἐγγόνοις ἐμφανίζονται,
τὰς δὲ ἐν νοσοῦσι τοῖς σώμασι συντακείσας, κἂν τὰ μάλιστα κηλίδων 48
ἢ μιασμάτων ὦσι καθαραί, νὺξ ὑπόγειος ἀφανίζει καὶ λήθη βαθεῖα
δέχεται, λαμβανούσας ἅμα τοῦ τε βίου καὶ τῶν σωμάτων ἔτι δὲ
τῆς μνήμης περιγραφήν; εἰ δὲ κέκλωσται μὲν ἀνθρώποις ἀναγκαία 49
τελευτή, κουφότερον δὲ εἰς αὐτὴν νόσου πάσης σίδηρος ὑπηρέτης,
πῶς οὐκ ἀγεννὲς μὴ διδόναι ταῖς χρείαις ὃ τῷ χρεὼν ἀποδώσομεν;
καὶ ταῦτα μὲν ὡς οὐ δυναμένων σωθῆναι τῶν ἐπιχειρησόντων διεξ- 50
ῆλθον· ἔνεστι δὲ σώζεσθαι τοῖς ἀνδριζομένοις κἀκ τῶν σφαλερω-
τάτων. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ καταρριφθὲν εὐεπίβατον, ἔπειτα πᾶν 51
τὸ οἰκοδομηθὲν εὐδιάλυτον, ὑμεῖς τε πλείους θαρσήσαντες ἐπὶ τὴν
πρᾶξιν ἀλλήλοις προτροπὴ καὶ βοήθεια γίνεσθε, καὶ τοῖς πολεμίοις
τὸ ὑμέτερον παράστημα ταχέως κλάσει τὰ φρονήματα. καὶ τάχα 52
ἂν ὑμῖν ἀναίμακτον τὸ κατόρθωμα γένοιτο μόνον καταρξαμένοις·
ἀναβαίνοντας μὲν γὰρ κωλύειν πειράσονται κατὰ τὸ εἰκός, λαθόντας
δὲ καὶ βιασαμένους ἅπαξ οὐκ ἂν ὑποσταῖεν ἔτι, κἂν ὀλίγοι φθά-
σητε. τὸν δὲ καταρξάμενον αἰσχυνοίμην ἂν εἰ μὴ ποιήσαιμι ζη- 53

PAMLVRCLatSyrHegesippus V 27 p. 336.

1 γε] τε L ἀναπνοαῖσ, ἀνα ex ἄνω corr. uid. A 3 ἐν τῶι πολέμω L ἀριμανίοισ A 4 πεσοῦσι R παραλειπὼν ἐπαρασαίμην A παραλείπω ἐπαρασαίμην LVR[1] παραλείπω ἐπαρασαίμην δ᾽ R[2]C 8 καθαρότατον P αἰθ·ὴρ A 9 δὲ LVR ἐκγόνοισ VRC 10 δ᾽ L ἐν om. C νουσοῦσι C[1] τοῖ*****σι συντακείσασ P 11 μιασμά|ὦσι C ὑπόγειος] ὑπόπιοσ L 12 λαμβανούσας] MCLat λαμβάνουσά τε PAVR λαμβάνουσα δ᾽ L 13 εἰ δὲ] ἤδη L 14 κουφότεροσ L δ᾽ LC 15 ἀγενὲσ C χρείαις] ἀξίαισ L *usui* Lat ὃ τῷ] ὃ τὸ P ὦ τὸ LVR χρεὸν VR 16 ἐπιχειρησάντων AL 17 καὶ ἐκ VRC 18 πρῶτον — 21 φρονήματα u. 22 post καταρξαμένοις ponit Destinon 19 ἀντοικοδομηθὲν Destinon θαρρήσαντεσ L 20 γίνεσθαι AC[1] 21 ταχέως] AMLVRCLatSyr, om. P κλάση L τάχ᾽ A 22 ἂν om. L ὑμῖν] ἡμῖν AMLVRLat κατώρθωμα PA[1] καταρξομένοισ V 23 μὲν] LCLat, om. PAMVR λαθόντας] παρελθόντας Holwerda 24 καὶ] om. A *uel etiam* Lat, unde ἢ uel ἢ καὶ Destinon 25 ἂν om. PA ποιησαίμην L

λωτὸν ἐν ταῖς ἐπικαρπίαις, καὶ ὁ μὲν ζῶν ἄρξει τῶν νῦν ὁμοίων,
μακαριστὰ δ' ἀκολουθήσει καὶ τοῖς πεσοῦσι τὰ ἀριστεῖα."
54 6. *Τοιαῦτα τοῦ Τίτου διεξιόντος τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος ἔδεισε*
τοῦ κινδύνου τὸ μέγεθος, τῶν δ' ἐν ταῖς σπείραις στρατευομένων
Σαβῖνος τοὔνομα, γένος ἀπὸ Συρίας, ἀνὴρ καὶ κατὰ χεῖρα καὶ κατὰ
55 *ψυχὴν ἄριστος ἐφάνη. καίτοι προϊδὼν ἄν τις αὐτὸν ἀπό γε τῆς*
σωματικῆς ἕξεως οὐδ' εἰκαῖον εἶναι στρατιώτην ἔδοξε· μέλας μὲν
γὰρ ἦν τὴν χροίαν, ἰσχνός, τὴν σάρκα πεπιλημένος, ἀλλ' ἐνῴκει τις
ἡρωικὴ ψυχὴ λεπτῷ σώματι καὶ πολὺ τῆς ἰδίας ἀλκῆς στενοτέρῳ.
56 *πρῶτος γοῦν ἀναστάς „ἐπιδίδωμί σοι, Καῖσαρ, ἔφη, προθύμως*
57 *ἐμαυτόν. πρῶτος ἀναβαίνω τὸ τεῖχος. καὶ εὔχομαι μέν μου τῇ τε*
ἰσχύι καὶ τῇ γνώμῃ τὴν σὴν ἀκολουθῆσαι τύχην, εἰ δὲ νεμεσηθείην
τῆς ἐπιβολῆς, ἴσθι μή με πταίσαντα παρ' ἐλπίδας, ἀλλ' ὑπὲρ σοῦ
58 *κρίσει τὸν θάνατον ᾑρημένον." ταῦτα εἰπὼν καὶ τῇ μὲν ἀριστερᾷ*
χειρὶ τὸν θυρεὸν ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνατείνας, τῇ δεξιᾷ δὲ τὸ ξίφος
σπασάμενος ἐχώρει πρὸς τὸ τεῖχος περὶ ὥραν μάλιστα τῆς ἡμέρας
59 *ἕκτην. εἵποντο δ' αὐτῷ καὶ τῶν ἄλλων ἕνδεκα μόνοι ζηλωταὶ τῆς*
ἀνδρείας γενόμενοι· προῆγε δὲ πολὺ πάντων ὁ ἀνὴρ ὁρμῇ τινι δαι-
60 *μονίῳ χρώμενος. οἱ φρουροὶ δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους κατηκόντιζόν τε*
αὐτοὺς καὶ βέλεσι πάντοθεν ἀπείροις ἔβαλλον καὶ πέτρας ἐξαισίους
61 *κατεκύλιον, αἳ ἐκ τῶν μὲν ἕνδεκα παρέσυραν ἐνίους, ὁ δὲ Σαβῖνος*
ἀπαντῶν τοῖς ἀφιεμένοις καὶ καταχωννύμενος ὑπὸ τῶν βελῶν οὐ
πρότερον ἐπέσχε τὴν ὁρμὴν ἢ γενέσθαι τε ἐπ' ἄκρῳ καὶ τρέψασθαι

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 28 p. 340. Zonaras I p. 536. Suidas s. *πεπιλημένη*.

1 *ἐν* spurium uid. 2 *μακαριστὰ*] *μακάρια* VRC *δὲ* VR *ἀρίστια* VR 3 i. marg. *ε'* C *διεξελθόντοσ* L *ἔδησε* C 4 *δὲ* VR *σπείραις*] *σπείραισ τισ* LLat et ut uid. Zon 5 *καὶ* post *ἀνὴρ* om. PA 6 *τισ* ex *τι* corr. A *ἀπό* — 7 *ἔδοξε*] *quantum ex habitu corporis ne specie quidem militem esse credidisset* Lat *γε*] *τε* L, om. VR 7 *οὐδ' εἰκαῖον*] *οὐδὲ εἰκαῖον* L *οὐ δίκαιον* PAMVRC *despicabilem* Heg; *εἰκαῖον* etiam Syr legisse uid. *μέλας, τὸ σῶμα ἰσχνὸς* incip. Suidas *μὲν*] *γὲν* L 8 *χροίαν, οι* ex *ει* corr. uid. P *χροιὰν* M *χρόαν* LVRC et ex corr. A *ἐνῴκει*] *ἐν ὄκει* C 9 *σώματι* finit Suidas *στενοτέρῳ*] *γενναιοτέρω* PAML *γενναιοτέρα* VR *angustiore* Lat 10 *πρῶτοσ, σ* ex *ν* corr. A 11 *τὸ τεῖχος*] *τοῦ τείχουσ* L 12 *ἰσχύει* C *τύχην*] ex *ψυχὴν* corr. C *ψυχήν* VR *νεμεσσηθείην* L 13 *ἐπιβολῆς*] *ἐπιβουλῆσ* AR *γρ τοῦ ἐγχειρήματοσ* i. marg. L *ἴσθη* P *μή με*] *με μὴ* LC *πταίοντα* VR 14 *ταῦτ'* L 15 *προανατείνασ* LVRC *ἐπανατεινάμενος* Zon 16 *μάλιστα περὶ ὥραν* tr. PAMVRC 17 *δὲ* VR 18 *ἀνδρείας*] *ἀνδρίασ* V²CZon *πολὺ* i. marg. suppl. L *πάντων*] *πάντασ* AMLVRC 19 *δ'* C 20 *ἐξεσίουσ* A 21 *ἐκ* om. Zon et Bekker *παρεσύρησαν* (*η* ex *ι* corr.) A

τοὺς πολεμίους· καταπλαγέντες γὰρ αὐτοῦ τήν τε δύναμιν οἱ Ἰου- 62
δαῖοι καὶ τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς, ἅμα δὲ καὶ πλείους ἀναβεβη-
κέναι δόξαντες ἐτράπησαν. ἔνθα δὴ καταμέμψαιτ' ἄν τις ὡς φθο- 63
νερὰν ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς τὴν τύχην καὶ κωλύουσαν ἀεὶ τὰ παράδοξα
τῶν κατορθωμάτων. ὁ γοῦν ἀνὴρ οὗτος ὅτ' ἐκράτησε τῆς ἐπιβολῆς, 64
ἐσφάλη καὶ πταίσας πρός τινι πέτρᾳ πρηνὴς ἐπ' αὐτὴν μετὰ με-
γίστου ψόφου κατέπεσεν· ἐπιστραφέντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ κατι-
δόντες μόνον τε αὐτὸν καὶ πεπτωκότα, πάντοθεν ἔβαλλον. ὁ δ' 65
ἐς γόνυ διαναστὰς καὶ προκαλυψάμενος τὸν θυρεὸν τὸ μὲν πρῶτον
ἠμύνετο καὶ πολλοὺς τῶν πλησιασάντων ἔτρωσεν· αὖθις δ' ὑπὸ 66
πλήθους τραυμάτων παρῆκε τὴν δεξιὰν καὶ τέλος πρὶν ἀποδοῦναι
τὴν ψυχὴν κατεχώσθη τοῖς βέλεσιν, ἀνὴρ ἄξιος μὲν ἀμείνονι χρῆ-
σθαι δι' ἀνδρείαν καὶ τύχῃ, πεσὼν δὲ τῆς ἐπιβολῆς ἀναλόγως. τῶν 67
δὲ ἄλλων τρεῖς μὲν τοὺς ἤδη πρὸς τοῖς ἄκροις ὄντας συντρίψαντες ἀπέκτειναν τοῖς λίθοις, οἱ δὲ ὀκτὼ τραυματίαι κατασυρέντες ἀνεκομίσθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον. ταῦτα μὲν οὖν τρίτῃ μηνὸς Πανέμου ἐπράχθη.

7. Μετὰ δ' ἡμέρας δύο τῶν προκοιτούντων τινὲς ἐπὶ τοῖς χώ- 68
μασι φυλάκων εἴκοσι συνελθόντες προσποιοῦνται μὲν τὸν τοῦ πέμπτου τάγματος σημαιαφόρον καὶ δύο τινὰς τῶν ἐν ταῖς ἴλαις ἱππέων καὶ σαλπικτὴν ἕνα, κατὰ δὲ ὥραν τῆς νυκτὸς ἐνάτην προσβαίνουσι μὲν ἡσυχῇ διὰ τῶν ἐρειπίων ἐπὶ τὴν Ἀντωνίαν, ἀποσφάξαντες δὲ τοὺς πρώτους τῶν φρουρῶν κοιμωμένους κρατοῦσι τοῦ τείχους καὶ

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus IV 28 p. 340. Zonaras I p. 536.

1 τοὺσ, οὺ i. ras. m. 2 R οἱ Ἰουδαῖοι om. Lat 3 καταμέμψαιτ', μεμψ i. ras. A 4 κολούουσαν Destinon 5 ὅτε ἐκράτησε PVRC ὅτε κράτησε A ὅτ' — 6 ἐσφάλη] *neque ab incepto errauit* Lat ἐπιβουλῆσ PAVR 6 πρόσ τινα πέτραν VRC ἔν τινι πέτρα M πρηνὴς ἐπ' αὐτὴν om. A πρινὴσ P ἐπ' αὐτὴν] ἐν αὐτῇ Zon ἐπ' αὐτῆς ed. pr. 7 δ' L 8 μόνον τε αὐτῶν L αὐτὸν μόνον τε M μόνον αὐτὸν CSyr καὶ om. Syr πανταχόθεν M δὲ AMVR 9 εἰσ AMLVRC τὸ γόνυ L 10 ἠμύνατο MVRC ἔτρωσεν] *interfecit* Syr δὲ VR ἀπὸ VRC 11 παρῆκε] παρείθη Zon 12 χρήσασθαι L 13 ἀνδρείαν] PAMLLips ἀν R[1] ἀνδρίαν R[2]C ἀνδρεΐαν V καὶ τύχῃ] καὶ τύχην PL τύχη VRC τῇ τύχῃ Destinon ἐπιβουλῆσ A 14 δ' LRC ἤδη om. C 15 δ' LC ἀνεκο·μίσθησαν V 16 i. marg. ϛ' C οὖν] τῇ A Πανέμου] ἀπανέμου R *Tamus* Syr Panemi 3. dies est 22. Iulii (XI k. Aug.) anni Iuliani (70 p. Chr.) 18 δὲ LVRC προσκοιτούντων L 19 προσποιοῦνται] PASyr προσκαλοῦνται MLVRCLatHeg πέμπτου] ε̄ L 20 σημαιοφόρον R et ex corr. A εἴλαισ L et ut uid. V[1] εἰλαῖσ R 21 σαλπιγκτὴν PAMVRC ἕνα] ἓν R[1] δ' C ἐνάτην] *quintam* Heg προσβαίνουσι μὲν] προσβαίνουσιν M *procedunt* Lat 22 ἐριπίων V[1]R 23 τοῦ τείχους] τῶν τειχῶν PAM

69 *τῷ σαλπικτῇ σημαίνειν ἐκέλευσαν. πρὸς ὃ τῶν μὲν ἄλλων φυλάκων
ἐξανάστασις αἰφνίδιος ἦν καὶ φυγὴ πρίν τινα τὸ πλῆθος ἐπιδεῖν
τῶν ἐπιβεβηκότων· ὅ τε γὰρ φόβος καὶ ἡ σάλπιγξ φαντασίαν αὐτοῖς*
70 *τοῦ πλῆθος ἀναβεβηκέναι πολεμίων παρεῖχε. Καῖσαρ δὲ τοῦ ση-
μείου κατακούσας ἐξοπλίζει τήν τε δύναμιν διὰ τάχους καὶ μετὰ*
71 *τῶν ἡγεμόνων πρῶτος ἀναβαίνει τοὺς ἐπιλέκτους ἔχων. καταπε-
φευγότων δὲ Ἰουδαίων εἰς τὸ ἱερὸν καὶ αὐτοὶ διὰ τῆς διώρυγος
εἰσέπιπτον, ἣν ὁ Ἰωάννης ἐπὶ τὰ χώματα τῶν Ῥωμαίων ὑπώρυξε.*
72 *καὶ διαστάντες ἀπ' ἀμφοτέρων οἱ στασιασταὶ τῶν ταγμάτων, τοῦ
τε Ἰωάννου καὶ τοῦ Σίμωνος, εἶργον αὐτοὺς οὐδεμίαν οὔτε ἰσχύος*
73 *οὔτε προθυμίας ἐλλείποντες ὑπερβολήν· πέρας γὰρ ἁλώσεως ὑπε-
λάμβανον τὸ Ῥωμαίους παρελθεῖν εἰς τὸ ἅγιον, ὃ δὴ κἀκεῖνοι τοῦ*
74 *κρατεῖν ἀρχήν. συρρήγνυται δὲ περὶ τὰς εἰσόδους μάχη καρτερά,
τῶν μὲν καταλαβέσθαι καὶ τὸ ἱερὸν εἰσβιαζομένων, τῶν δὲ Ἰουδαίων*
75 *ἐξωθούντων αὐτοὺς ἐπὶ τὴν Ἀντωνίαν. καὶ τὰ βέλη μὲν ἦν ἀμφο-
τέροις ἄχρηστα καὶ τὰ δόρατα, σπασάμενοι δὲ τὰ ξίφη συνεπλέ-
κοντο, καὶ περὶ τὴν συμβολὴν ἄκριτον ἦν ὁποτέρωθεν ἕκαστοι μά-
χοιντο, πεφυρμένων μὲν τῶν ἀνδρῶν καὶ περὶ τὴν στενοχωρίαν
διηλλαγμένων, τῆς δὲ βοῆς ἀσημάντου προσπιπτούσης διὰ τὸ μέ-*
76 *γεθος. φόνος τε ἦν ἑκατέρωθεν πολύς, καὶ τῶν πεσόντων τά τε*
77 *σώματα καὶ τὰς πανοπλίας πατοῦντες ἔθραυον οἱ μαχόμενοι. ἀεὶ
δ' ἐφ' ὁπότερον βρίσειεν ῥέων ὁ πόλεμος, παρακέλευσις μὲν ἦν
τῶν πλεονεκτούντων, οἰμωγαὶ δὲ τῶν τρεπομένων. οὔτε δὲ αἱ φυγαὶ*

PAMLVRCLatSyrHegesippus V 29 p. 341. Zonaras I p. 537.

1 *σαλπιγκτῇ* PAMVRC *ἄλλων*] *ἄλλο* L 2 *ἐξανάστασίσ τε* L *ἐπιδεῖν*] *ἰδεῖν* L 3 *ἐπιβεβηκότων*, *β* ante *η* ex corr. A 4 *πλήθουσ* PA¹LRC 5 *διὰ τάχους*] *κατὰ τάχοσ* L 6 *τοὺς ἐπιλέκτους ἔχων*] L et ex corr. C *ἔχων ἐπιλέκτουσ* PAMVR *τοὺσ ἐπιλεκτοὺσ ἐπιλέκτουσ ἔχων* C¹ *καταπεφευγότων*] PAMLLatZon *καταφευγόντων* VRC 7 *δὲ*] *δὲ τῶν* AM *δ'* C *τὸ ἱερὸν*] *templum interius* Lat *διώρυγος*] *ὤρυγοσ* A *διώρυχοσ* VRC 8 *ὁ* om. AL 9 *καὶ — ταγμάτων*] *dispositique amborum agminum seditiosi* Lat *διαναστάντεσ* L *ἀπ'*] ed. pr. et teste Hauerkampo cod. Rost. *ἐπ'* PAMVRC et ut uid. Syr *ὑπ'* L *οἱ στασιασταὶ ἐπ' ἀμφοτέρων* tr. C *πραγμάτων* C¹ *τοῦ τε*] *τῶν τε* C 10 *οὔτε ἰσχύος*] *ἀντ' ἰσχύοσ* C 14 *καὶ* om. Lat *ἐκβιαζομένων* L *δ'* AC 15 *ἀμφοτέρων* P (*ἀμφο*)‖*τέροις* — p. 524, 15 *πολεμίοις* uno folio exciso om. A 16 *ἄχριστα* R *δώρατα* C 17 *ὁποτέροθεν* C 18 *πεφυρμένων — ἀνδρῶν*] *omnibus terrore et formidine repletis* Syr *τῶν* om. P probante Destinone *ἀνδρῶν*] *ἀθρόων* Destinon 19 *διηλλαγμένων*] om. L *διηλαγμένων* PC *βοῆς*] *βίασ* VR *ἀσημάντου*] *ἐνηλλαγμένησ καὶ ἀσημάντου* L *προσπεσούσησ* M 20 *τε*] om. P *δὲ* L *ἑκατέροθεν* R 21 *συμπατοῦντεσ* L 22 *δὲ* MLVR *ῥέων*] *ῥέον* P *fluens* Lat *ῥέπων* Bosius 23 *δ'* LC

*τόπον εἶχον οὔτε αἱ διώξεις, ἀλλ' ἀγχώμαλοι ῥοπαὶ καὶ μετακλίσεις
μεμιγμένης ἐγίνοντο τῆς παρατάξεως. τοῖς δ' ἔμπροσθεν γινομένοις* 78
*ἢ τοῦ θνήσκειν ἢ τοῦ κτείνειν ἀνάγκη παρῆν οὐκ οὔσης ἀναφυγῆς·
οἱ γὰρ κατὰ νώτου πρόσω βιαζόμενοι τοὺς σφετέρους παρ' ἀμφοῖν
οὐδὲ τῇ μάχῃ μεταίχμιον κατέλειπον. πλεονεκτούντων δὲ τῶν Ἰου-* 79
*δαίων τοῖς θυμοῖς τὴν Ῥωμαίων ἐμπειρίαν καὶ κλινομένης καθάπαν
ἤδη τῆς παρατάξεως, ἀπὸ γὰρ ἐνάτης ὥρας τῆς νυκτὸς εἰς ἑβδόμην
τῆς ἡμέρας ἐπολέμουν, οἱ μὲν ἀθρόοι καὶ τὸν τῆς ἁλώσεως κίνδυνον* 80
*ἔχοντες ἀνδρείας ἐφόδιον Ῥωμαῖοι δὲ μέρει τῆς δυνάμεως, οὔπω
γὰρ ἐπαναβεβήκει τὰ τάγματα, κἀκείνοις ἐπανεῖχον οἱ μαχόμενοι
τότε, κρατεῖν τῆς Ἀντωνίας ἀποχρῆν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐδόκει.*
8. *Ἰουλιανὸς δέ τις ἑκατοντάρχης τῶν ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, οὐκ* 81
*ἄσημος ὢν ἀνήρ, ὧν ἐγὼ κατ' ἐκεῖνον ἱστόρησα τὸν πόλεμον ὅπλων
τε ἐμπειρίᾳ καὶ ἀλκῇ σώματος καὶ ψυχῆς παραστήματι πάντων
ἄριστος, ὁρῶν τοὺς Ῥωμαίους ἐνδιδόντας ἤδη καὶ κακῶς ἀμυνομένους,* 82
*παρειστήκει δὲ Τίτῳ κατὰ τὴν Ἀντωνίαν, προπηδᾷ καὶ νικῶντας
ἤδη τοὺς Ἰουδαίους τρέπεται μόνος μέχρι τῆς τοῦ ἐνδοτέρω ἱεροῦ
γωνίας. ἔφευγε δὲ τὸ πλῆθος ἄθρουν, οὔτε τὴν ἰσχὺν οὔτε τὴν
τόλμαν ἀνθρωπίνην ὑπολαμβάνοντες. ὁ δὲ διὰ μέσων τῶν σκε-* 83
*δαννυμένων ἄλλοτε ἄλλῃ διᾴττων ἐφόνευε τοὺς καταλαμβανομένους,
καὶ τῆς ὄψεως ἐκείνης οὐδὲν οὔτε τῷ Καίσαρι θαυμασιώτερον οὔτε
τοῖς ἄλλοις παρέστη φρικωδέστερον. ἐδιώκετο δὲ ἄρα καὶ αὐτὸς* 84
ὑπὸ τῆς εἱμαρμένης, ἣν ἀμήχανον διαφυγεῖν θνητὸν ὄντα. τὰ γὰρ 85
*ὑποδήματα πεπαρμένα πυκνοῖς καὶ ὀξέσιν ἥλοις ἔχων, ὥσπερ τῶν
ἄλλων στρατιωτῶν ἕκαστος, καὶ κατὰ λιθοστρώτου τρέχων ὑπολι-
σθάνει, πεσὼν δὲ ὕπτιος μετὰ μεγίστου τῆς πανοπλίας ἦχου τοὺς*

PMLVRCLatSyrHegesippus V 29 p. 342.

1 *οὔτ' αἱ* L *οὐθ' αἱ* C *ἀλλὰ* VRC *ἀγχόμαλοι* P *ἀνώμαλοι* VRC *propinquae* Lat 2 *δὲ* VR 3 *ἢ τοῦ κτείνειν ἢ τοῦ θνήσκειν* tr. LLat 5 *οὐδὲ*] *οὐδὲν* R² fort. recte *μεσαίχμιον* LVRC 6 *καθάπαν*] PMVR¹C et ut uid. Syr *καθάπαξ* LR² *omnino tota* (*acies*) Lat 7 *ὥρας τῆς νυκτὸς*] *νυκτὸσ ὥρασ* LVRC 8 *ἁθρόοι* R *καὶ* om. Lat 9 *ἀνδρίασ* V²C *μέρη* L 10 *ἀναβεβήκει* L 11 *τό, τε* sic L *ἀποχρεῖν* C *ἀποχρῆναι* Cocceji 12 i. marg. *ζ΄* C 13 *ὧν*] *ὃν* PMLVRLatSyr 14 *τ'* L 15 *ἄριστον* habuisse uid. Lat et Syr 16 *δὲ Τίτῳ*] *δέ τι τῶ* V 17 *μέχρι* — 18 *γωνίας*] *ad interiorem usque templi angulum* Lat *ἐνδοτέρου* M; hiatum adnota 18 *ἁθροῦν* V *ἀθροῦν* R 19 *ὑπολαμβάνον* L *ὁ δὲ* — 20 *καταλαμβανομένους*] *at ille per medios ruens, quos alium alio disiecerat, per ipsos quem occupasset interficiebat* Lat 20 *ἄλλῃ*] *ἄλλο* L *διᾴττων*] *δι' αὐτῶν* LVR *διᾴττων δι' αὐτῶν* ut uid. Lat 21 *τῷ* om. L 22 *ἄλλοις*] *Iudaeis* Syr *δ'* LC 24 *πεπαρμένα*] om. L post *ἔχων* tr. C *σεσωρευμένα* P *fixa* Lat *confixa* Heg et similiter Syr 25 *ὑπολισθαίνει* PMC *κατολισθαίνει* Zon 26 *δ'* LC

86 φεύγοντας ἐπιστρέφει. καὶ τῶν μὲν ἀπὸ τῆς Ἀντωνίας Ῥωμαίων
ἤρθη βοὴ περὶ τἀνδρὶ δεισάντων, οἱ δὲ Ἰουδαῖοι περιστάντες αὐτὸν
87 ἀθρόοι τοῖς τε ξυστοῖς καὶ ταῖς ῥομφαίαις πάντοθεν ἔπαιον. ὁ
δὲ πολὺν μὲν τῷ θυρεῷ σίδηρον ἐξεδέχετο, πολλάκις δὲ ἀναστῆναι
πειράσας ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν τυπτόντων ἀνετράπη, καὶ κείμενος
88 δ' ὅμως ἔνυττε τῷ ξίφει πολλούς· οὐδὲ γὰρ ἀνῃρέθη ταχέως τῷ τε
κράνει καὶ τῷ θώρακι πεφραγμένος πάντα τὰ καίρια πρὸς σφαγὴν
καὶ τὸν αὐχένα συνέλκων· μέχρι κοπτομένων αὐτῷ τῶν ἄλλων μελῶν
89 καὶ μηδενὸς προσαμῦναι τολμῶντος ἐνέδωκε. δεινὸν δὲ πάθος εἰσῄει
Καίσαρα ἀνδρὸς οὕτως ἐναρέτου καὶ ἐν ὄψει τοσούτων φονευομένου·
καὶ αὐτὸν μὲν ὁ τόπος διέκλειε βοηθεῖν θέλοντα, τοὺς δυναμένους
90 δὲ κατάπληξις. Ἰουλιανὸς μὲν οὖν πολλὰ δυσθανατήσας καὶ τῶν
κτεινόντων ὀλίγους ἀπλῆγας καταλιπὼν μόλις ἀποσφάττεται, μέ-
γιστον οὐ παρὰ Ῥωμαίοις καὶ Καίσαρι μόνον ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς
91 πολεμίοις κλέος καταλιπών· Ἰουδαῖοι δὲ καὶ τὸν νεκρὸν ἁρπασάμενοι
πάλιν τοὺς Ῥωμαίους τρέπονται καὶ κατακλείουσιν εἰς τὴν Ἀντω-
92 νίαν. ἠγωνίσαντο δὲ ἐξ αὐτῶν ἐπισήμως κατὰ ταύτην τὴν μάχην
Ἀλεξᾶς μέν τις καὶ Γυφθέος τοῦ Ἰωάννου τάγματος, ἐκ δὲ τῶν
περὶ Σίμωνα Μαλαχίας τε καὶ ὁ τοῦ Μέρτωνος Ἰούδας, καὶ Σωσᾶ
υἱὸς Ἰάκωβος τῶν Ἰδουμαίων ἡγεμών, τῶν δὲ ζηλωτῶν ἀδελφοὶ
δύο, παῖδες Ἀρί, Σίμων τε καὶ Ἰούδης.

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 30 p. 343. Zonaras I p. 537.

2 τἀνδρὶ] τοῦ ἀνδρὸσ L αὐτὸν] αὐτῶ L 3 ἀθρόοι R τε om. PM ῥομφαίαις] ῥομφαίαισ αὐτῶν C 4 πολλὺν C τὸν πολὺν ML μὲν om. L πολλάκι VR[1]C δ' LR 5 ὑπὸ — ἀνετράπη liberius uertit Syr καὶ κείμενος] LCLatSyrZon κακεῖνοσ PMVR 6 δὲ VR τῷ] τὸ C 7 περιπεφραγμένοσ L πάντα τὰ καίρια] τὰ καίρια πάντα L πάντα καίρια C προσφαγὴν L 8 αὐτῷ] αὐτῶν C[1] 10 καίσαρι L καὶ om. Lat φονευομένου] φαινομένων C 11 βοηθεῖν] τοῦ βοηθεῖν LVRC ἐθέλοντα C 13 κτεινάντων MVRC ἄπληγασ PMVR καταλειπὼν C et ex corr. P μόλις — 15 καταλιπών om. C μόγισ L μέγιστον om. P 15 κλέος] redit A καταλειπών P 17 ἠγωνίσαν****ἐξ P δ' LRC ταύτην om. C 18 ἀλέξασ L μέν τις] μέντοι AVR καὶ s. C γυφθαῖοσ MLVRC *zephthaeus* Syr *gypteus* Lat *gypteo* Heg; cf. p. 499,16 τοῦ] ὄντεσ τοῦ L ἰωάνου C τῶν] τὸν P 19 Σίμωνα Μαλαχίας] PRCSyr σίμωνα μαλχίασ AMV σήμων ἀμαλαχίασ L Μαλαχίας] *malchius* Lat *melchio* (abl.) Heg ὁ — Ἰούδας om. Heg Μέρτωνος] PAMVRC μελίτωνοσ LLat *metronis* Syr Σωσᾶ] σωσῶ R *iosae* Lat, om. Heg 20 Ἰάκωβος] MLCHeg ἰακώβου PAVRLatSyr; cf. IV 235. infra 148 Ἰδουμαίων] ἰουδαίων A ἡγεμόνων L *duces* Lat 21 Ἀρί, Σίμων] ἀρισίμων PAMV ἀρί|σιμων L ἀρισίμω R ἰαείρου σίμων C *arsimon* LatSyr *arisimone* (abl.) Heg

II. 1. Τίτος δὲ τοῖς μὲν σὺν αὐτῷ στρατιώταις κατασκάπτειν 93
προσέταξε τοὺς θεμελίους τῆς Ἀντωνίας καὶ τῇ δυνάμει πάσῃ ῥᾳ-
δίαν τὴν ἄνοδον εὐτρεπίζειν, αὐτὸς δὲ τὸν Ἰώσηπον παραστησά- 94
μενος· ἐπέπυστο γὰρ ἐπ᾽ ἐκείνης τῆς ἡμέρας, Πανέμου δ᾽ ἦν ἑπ-
τακαιδεκάτη, τὸν ἐνδελεχισμὸν καλούμενον ἀνδρῶν ἀπορίᾳ διαλε-
λοιπέναι τῷ θεῷ καὶ τὸν δῆμον ἐπὶ τούτῳ δεινῶς ἀθυμεῖν· λέγειν 95
τῷ Ἰωάννῃ πάλιν ἐκέλευσεν ἃ καὶ πρότερον, ὡς εἰ καί τις αὐτὸν
ἔρως κακὸς ἔχοι τοῦ μάχεσθαι, προελθόντι μεθ᾽ ὅσων βούλεται
πολεμεῖν ἐξείη δίχα τοῦ συναπολέσθαι τήν τε πόλιν καὶ τὸν ναὸν
αὐτῷ, μηκέτι μέντοι μιαίνειν τὸ ἅγιον μηδὲ εἰς τὸν θεὸν πλημ-
μελεῖν, παρεῖναι δ᾽ αὐτῷ τὰς ἐπιλελοιπυίας θυσίας ἐκτελεῖν δι᾽
ὧν ἂν ἐπιλέξηται Ἰουδαίων. καὶ ὁ Ἰώσηπος, ὡς ἂν εἴη μὴ τῷ 96
Ἰωάννῃ μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς πολλοῖς ἐν ἐπηκόῳ, τά τε τοῦ Καί-
σαρος διήγγελλεν ἑβραΐζων, καὶ πολλὰ προσηντιβόλει φείσασθαι 97
τῆς πατρίδος καὶ διασκεδάσαι τοῦ ναοῦ γενόμενον ἤδη τὸ πῦρ, τούς
τ᾽ ἐναγισμοὺς ἀποδοῦναι τῷ θεῷ. πρὸς ταῦτα τοῦ δήμου μὲν ἦν 98
κατήφεια καὶ σιγή, πολλὰ δ᾽ ὁ τύραννος λοιδορηθείς τε τῷ Ἰω-
σήπῳ καὶ καταρασάμενος τὸ τελευταῖον προσέθηκεν, ὡς οὐκ ἄν ποτε
δείσειεν ἅλωσιν· θεοῦ γὰρ ὑπάρχειν τὴν πόλιν. καὶ ὁ Ἰώσηπος 99
πρὸς ταῦτα ἀνέκραγεν „πάνυ γοῦν καθαρὰν τῷ θεῷ τετήρηκας
αὐτήν, ἀμίαντον δὲ μένει τὸ ἅγιον, εἰς ὃν τ᾽ ἐλπίζεις σύμμαχον
οὐδὲν ἠσέβησας, τὰς δ᾽ ἐθίμους θυσίας ἀπολαμβάνει. κἂν μὲν σοῦ 100
τις ἀφέλῃ τὴν καθ᾽ ἡμέραν τροφήν, ἀσεβέστατε, τοῦτον ἥγησαι

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 31 p. 343.

1 Τίτος] Καῖσαρ Dindorf ex codd. L. B. et Rost. 2 προσέταξεν κατασκάπτειν tr. L τῆσ ἀντωνίασ τοὺσ θεμελίουσ tr. L πᾶσαν L 3 παραστησάμενοσ, σά s A 4 πέπυστο L γὰρ] δὲ VR δὲ VR XVII. Panemi qui fuerit dies anni Iuliani, certo definiri non potest; cf. Hermes XXVIII 204 5 τὸν — 6 θεῷ om. Syr ἐνδελεχησμὸν MVC 6 τούτου PA δεινὸσ P λέγειν] λέγειν δὲ PVRC 7 ἐκέλευσιν L εἰ κέ τισ R 8 κακῶσ AM προσελθόντι L 9 ἐξείη] R et ex corr. C ἐξήει V ἐξίει C[1] ἐξῆν PAML *liceret* Lat ἐξεῖναι Destinon τε om. PAM 10 αὐτῶ M ἑαυτῶ L μηκέτοι L 11 δὲ VR ἐπιλελοιπυίασ, υίασ i. ras. R ἐκτελεῖν] ἐπιτελεῖν C 12 ὡς — 14 ἑβραΐζων] *ne soli iohanni sed etiam pluribus haec intimarentur, unde exaudiri poterat constitit et mandata caesaris hebraico sermone disseruit* Lat εἴη] εἰ L 13 πολλοῖς] λοιποῖσ M ἐπηκόῳ τά τε] P ἐπηκόωσ τάσ τε A[1] ἐπηκόω στὰσ τὰ ex corr. A ἐπηκόω (ἐπηκώω C) στὰσ τά τε MLVRC 14 διήγγειλεν R ἑβραΐζων C 15 γενομένου P 16 τε LVRC ἀποδιδόναι VRC 17 δὲ VR 18 καὶ χαρασάμενοσ C 20 ταῦτ᾽ ML 21 ὃν τ᾽] ὃν δ᾽ PM ὃν A ὃν δὲ VRC ἐλπίζει V 22 δὲ VRC 23 ἀφέλῃ] ἀφέληται C ἀσεβέστατε] *impium* Lat ἥγησαι] ἡγήσῃ VR ἥγησει C *putabis* Lat

πολέμιον, αὐτὸν δ᾽ ὃν τῆς αἰωνίου θρησκείας ἐστέρησας θεὸν ἐλ-
101 πίζεις σύμμαχον ἔχειν ἐν τῷ πολέμῳ; καὶ Ῥωμαίοις τὰς ἁμαρτίας
ἀνατίθῃς, οἳ μέχρι νῦν κήδονται τῶν ἡμετέρων νόμων καὶ τὰς ὑπὸ
102 σοῦ διακοπείσας θυσίας ἀποδίδοσθαι τῷ θεῷ βιάζονται; τίς οὐκ ἂν
στενάξειε καὶ κατολοφύραιτο τῆς παραδόξου μεταβολῆς τὴν πόλιν,
εἴ γε ἀλλόφυλοι μὲν καὶ πολέμιοι τὴν σὴν ἀσέβειαν ἐπανορθοῦνται,
σὺ δ᾽ ὁ Ἰουδαῖος, ὁ τοῖς νόμοις ἐντραφείς, κἀκείνων πρὸς αὐτοὺς
103 γίνῃ χαλεπώτερος; ἀλλά τοι, Ἰωάννη, καὶ μετανοῆσαι μὲν ἐκ κακῶν
οὐκ αἰσχρὸν ἐν ἐσχάτοις καὶ καλὸν ὑπόδειγμα βουλομένῳ σώζειν
104 τὴν πατρίδα σοι πρόκειται βασιλεὺς Ἰουδαίων Ἰεχονίας, ὅς ποτε
στρατεύσαντι τῷ Βαβυλωνίῳ δι᾽ αὐτὸν ἑκὼν ἐξέστη πρὶν ἁλῶναι
τῆς πόλεως καὶ μετὰ γενεᾶς αἰχμαλωσίαν ὑπέμεινεν ἐθελούσιον ὑπὲρ
τοῦ μὴ παραδοῦναι ταῦτα πολεμίοις τὰ ἅγια καὶ τὸν οἶκον τοῦ
105 θεοῦ περιιδεῖν φλεγόμενον. διὰ τοῦτο λόγος τε αὐτὸν πρὸς ἁπάντων
Ἰουδαίων ἱερὸς ὑμνεῖ καὶ μνήμη ῥέουσα δι᾽ αἰῶνος ἀεὶ νέα τοῖς
106 ἐπιγινομένοις παραδίδωσιν ἀθάνατον. καλόν, ὦ Ἰωάννη, ὑπόδειγμα,
κἂν προσῇ κίνδυνος· ἐγὼ δέ σοι καὶ τὴν ἀπὸ Ῥωμαίων συγγνώμην
107 ἐγγυῶμαι. μέμνησο δ᾽ ὡς ὁμόφυλος ὢν παραινῶ καὶ Ἰουδαῖος ὢν
ἐπαγγέλλομαι, καὶ χρὴ σκοπεῖν τίς ὁ συμβουλεύων καὶ πόθεν.
μὴ γὰρ ἔγωγέ ποτε γενοίμην ζῶν οὕτως αἰχμάλωτος, ἵνα παύ-
108 σωμαι τοῦ γένους ἢ τῶν πατρίων ἐπιλάθωμαι. πάλιν ἀγανακτεῖς
καὶ κέκραγάς μοι λοιδορούμενος, ἀξίῳ γε καὶ χαλεπωτέρων, ὃς ἀν-
τικρὺς εἱμαρμένης τι παραινῶ καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ θεοῦ βιάζομαι
109 κατακρίτους σώζειν. τίς οὐκ οἶδεν τὰς τῶν παλαιῶν προφητῶν
ἀναγραφὰς καὶ τὸν ἐπιρρέποντα τῇ τλήμονι πόλει χρησμὸν ἤδη
ἐνεστῶτα; τότε γὰρ ἅλωσιν αὐτῆς προεῖπον, ὅταν ὁμοφύλου τις

PAMLVRCLatSyrHegesippus V 31 p. 344.

1 δὲ PLVRC ἀπεστέρησασ L 2 ἀνατίθῃς] CLatSyr et ex corr. A ἀνατιθεὶσ PA[1]MLVR 3 ὑμετέρων L 4 διακοπήσασ PC[1] ἀποδίδωσθαι C οὐκ ἂν ex κἂν corr. A 5 στενάξῃ PMV[2] στενάξει AV[1]R κατολοφύρετο PAV[1] κατωλοφύραιτο R[2]C 6 εἴ ex οἵ corr. A 7 δὲ LVR 8 ἀλλά τοι] ἀλλ᾽ ὦ Dindorf cum Voss. et Bod. τοι] τῷ VR 10 Ἰουδαίων iterauit P ἰεχωνίασ V ὅς] ὡσ PA[1] 11 αὐτὸν] αὐτῷ C 15 Ἰουδαίων iterauit C[1] ἱερὸς om. P ὑμνεῖ] ἀνυμνεῖ L 17 συγγνώμην R 18 μέμνησω C δὲ PVRC 19 *καὶ πόθεν*] *nec unde ueniat* Syr 20 οὗτοσ PA[1]M αἰχμάλωτος] καὶ αἰχμάλωτοσ L παύσωμαι] om. Lat, corruptum putat Destinon 22 λοιδωρούμενοσ C ἀξιῶ PA[1]LVR ἄξιοσ C *mereor* Lat et similiter Syr χαλεπώτερον C ὃς] ὡσ AC ἄντικρυσ codd. ἀντικρουούσης Holwerda 23 τῆς εἱμαρμένης τε παραινῶ Holwerda 25 ἐπιρέποντα R ἐπιλείποντα L χρισμὸν P ἄρξῃ τις tr. M

ἄρξῃ φόνου. τῶν ὑμετέρων δὲ πτωμάτων οὐχ ἡ πόλις καὶ τὸ ἱερὸν 110
δὲ πᾶν πεπλήρωται; θεὸς ἄρα, θεὸς αὐτὸς ἐπάγει μετὰ Ῥωμαίων
κάθαρσιν αὐτῷ πῦρ καὶ τὴν τοσούτων μιασμάτων γέμουσαν πόλιν
ἀναρπάζει.“
2. Ταῦτα λέγων ὁ Ἰώσηπος μετ' ὀδυρμοῦ καὶ δακρύων λυγμῷ 111
τὴν φωνὴν ἐνεκόπη. καὶ Ῥωμαῖοι μὲν ᾤκτειράν τε τοῦ πάθους καὶ 112
τῆς προαιρέσεως αὐτὸν ἐθαύμασαν, οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰωάννην παρω-
ξύνοντο μᾶλλον ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους ἐπιθυμοῦντες ἐγκρατεῖς γενέ-
σθαι κἀκείνου. τῶν γε μὴν εὐγενῶν πολλοὺς ἐκίνησεν ὁ λόγος, καὶ 113
τινὲς μὲν ὀρρωδοῦντες τὰς φυλακὰς τῶν στασιαστῶν κατὰ χώραν
ἔμενον, ἀπώλειαν μέντοι σφῶν τε αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως κατεγνώ-
κεσαν, εἰσὶ δὲ οἳ καιροφυλακήσαντες ἄδειαν ἀναχωρήσεως πρὸς τοὺς
Ῥωμαίους κατέφυγον. ὧν ἦσαν ἀρχιερεῖς μὲν Ἰώσηπός τε καὶ Ἰη- 114
σοῦς, υἱοὶ δὲ ἀρχιερέων τρεῖς μὲν Ἰσμαήλου τοῦ καρατομηθέντος
ἐν Κυρήνῃ, καὶ τέσσαρες Ματθίου καὶ εἷς ἑτέρου Ματθίου, διαδρὰς
μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς ἀπώλειαν, ὃν ὁ τοῦ Γιώρα Σίμων ἀπέκτεινεν
σὺν τρισὶν υἱοῖς, ὡς προείρηται. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων εὐγενῶν
τοῖς ἀρχιερεῦσι συμμετεβάλοντο. Καῖσαρ δὲ αὐτοὺς τά τε ἄλλα 115
φιλοφρόνως ἐδέξατο καὶ γινώσκων ἀλλοφύλοις ἤθεσιν ἀηδῆ τὴν
διατριβὴν ἕξειν ἀπέπεμψεν αὐτοὺς εἰς Γόφναν, τέως ἐκεῖ παραινῶν
μένειν· ἀποδώσειν γὰρ ἑκάστῳ τὰς κτήσεις κατὰ σχολὴν ἀπὸ τοῦ
πολέμου γενόμενος. οἱ μὲν οὖν εἰς τὸ δοθὲν πολίχνιον μετὰ πάσης 116
ἀσφαλείας ἀνεχώρουν ἄσμενοι· μὴ φαινομένων δὲ αὐτῶν διεφήμισαν
οἱ στασιασταὶ πάλιν ὡς ἀποσφαγεῖεν ὑπὸ Ῥωμαίων οἱ αὐτόμολοι,
δηλονότι τοὺς λοιποὺς ἀποτρέποντες τῷ φόβῳ διαδιδράσκειν. ἤνυστο 117

PAMLVRCLatSyr Hegesippus V 31 p. 346.

1 ὑμετέρων δὲ] δ' ὑμετέρων L 2 ἐπάγῃ C 3 κάθαρσιν] καθάρσιον C (*ignem*) *lustrationis* Lat τὸ πῦρ Destinon i. marg. θ' C 4 ἀναρπάζει] ἁρπάζει L ὀδυρμοῦ] ὀδυρμῶν (sic) τε L καὶ i. ras. minore A 6 ἐνεκόπη] ἀνεκόπη ed. pr. 7 τῆς προαιρέσεως αὐτὸν om. Lat 8 ἐγκρατεῖσ, ρ s. C 9 κἀκείνου γενέσθαι tr. L 10 ὀρροδοῦντεσ P ὀρρωδοῦντεσ A 11 τε] i. marg. suppl. A om. L 12 δ' LC 14 δ' LC Ἰσμαήλου τοῦ] ἰσμαηλί- του L 15 κυρίνῃ P καὶ τέσσαρες — ἑτέρου Ματθίου] *aliusque filius alius Matthiae* Syr τέσσαρεισ P τέσσαρισ A τέταρτοσ VRC ματθαίου L Ματθίου — ἑτέρου om. VRC Ματθίου (ante διαδρὰς)] ματθαίου L ματθίου παῖσ VRC 16 Γιώρα] γηρα L 17 προείρηται] uide V 527 ἄλλων om. CLat 18 τοῖς ἀρχιερεῦσι suppl. P συνμετεβάλοντο PA[1] συμμετεβάλ- λοντο LVRC δ' C 19 ἀειδῆ L 20 γουφνὰν P γουφνᾶν, ο ex ν aut ρ corr. A γνόφναν L[1] *gnopham* Lat 23 μὴ φαινομένων] *in ciuitate non uisis* Lat δ' C διεφήμησαν PALV[1]R 25 ἀποτρέποντες] ἀπέτρεπον VR δια- δράσκειν C ἤνυστο] ἤνυσεν L *ualuit* Lat

δ' ὡς καὶ πρότερον αὐτοῖς τὸ πανοῦργον πρὸς καιρόν· ἐπεσχέθησαν
γὰρ ὑπὸ τοῦ δέους αὐτομολεῖν.
118 3. Αὖθις δέ, ὡς ἀνακαλέσας τοὺς ἄνδρας ἀπὸ τῆς Γοφνὰ Τίτος
ἐκέλευσε μετὰ τοῦ Ἰωσήπου περιελθόντας τὸ τεῖχος ὀφθῆναι τῷ
119 δήμῳ, πλεῖστοι πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἔφευγον. γενόμενοι δὲ ἀθρόοι
καὶ πρὸ τῶν Ῥωμαίων ἱστάμενοι μετ' οἰμωγῆς καὶ δακρύων ἱκέτευον
τοὺς στασιαστὰς τὸ μὲν πρῶτον ὅλῃ τοὺς Ῥωμαίους δέξασθαι τῇ
120 πόλει καὶ τὴν πατρίδα σῶσαι πάλιν, εἰ δὲ μή, τοῦ γε ἱεροῦ πάντως
ὑπεξελθεῖν καὶ ῥύσασθαι τὸν ναὸν αὐτοῖς· οὐ γὰρ ἂν τολμῆσαι
121 Ῥωμαίους μὴ μετὰ μεγίστης ἀνάγκης καταφλέξαι τὰ ἅγια. τούτοις
μᾶλλον ἀντεφιλονείκουν, καὶ πολλὰ βλάσφημα τοῖς αὐτομόλοις ἀν-
τικεκραγότες ἐπὶ τῶν ἱερῶν πυλῶν τούς τε ὀξυβελεῖς καὶ καταπέλτας
καὶ λιθοβόλους μηχανὰς διέστησαν, ὡς τὸ κύκλῳ μὲν ἱερὸν ὑπὸ
πλήθους νεκρῶν προσεοικέναι πολυανδρίῳ, τὸν δὲ ναὸν αὐτὸν φρου-
122 ρίῳ. τοῖς δὲ ἁγίοις καὶ ἀβάτοις μετὰ τῶν ὅπλων εἰσεπήδων θερμὰς
ἔτι τὰς χεῖρας ἐξ ὁμοφύλων ἔχοντες φόνων, καὶ προύκοψαν εἰς
τοσοῦτον παρανομίας, ὥσθ' ἣν ἂν εἰκὸς ἀγανάκτησιν γενέσθαι Ἰου-
δαίων, εἰ Ῥωμαῖοι ταῦτ' ἐξύβριζον εἰς αὐτούς, ταύτην εἶναι παρὰ
123 Ῥωμαίων τότε πρὸς Ἰουδαίους ἀσεβοῦντας εἰς τὰ ἴδια. τῶν μέν
γε στρατιωτῶν οὐκ ἔστιν ὅστις οὐ μετὰ φρίκης εἰς τὸν ναὸν ἀφεώρα
καὶ προσεκύνει τούς τε λῃστὰς ηὔχετο πρὶν ἀνηκέστου πάθους με-
τανοῆσαι.
124 4. Τίτος δὲ ὑπερπαθήσας πάλιν ἐξωνείδιζε τοὺς περὶ τὸν

PAMLVRCLatSyrHegesippus V 33 p. 347. Zonaras I p. 537.
1 δ' αὐτοῖσ ὡσ καὶ πρότερον τὸ tr. L δ'] δὲ VR πανοῦργον] πανούργημα LC πρὸς καιρόν] πρόσκαιρον V ἐπεσχέθησαν ex ἐπεχέσθησαν corr. L 2 γὰρ] *autem* Lat 3 i. marg. ι' C δ' C τοὺσ ἀπὸ τῆσ γόφνησ τίτοσ ἄνδρασ tr. L γόφνησ L γόφνα VRC *gnofa* (abl.) Lat 5 τοὺς om. P προσέφευγον P γινόμενοι AMLVRC δ' C ἄθρόοι VR 6 πρὸ] πρ*| P πρὸσ R 7 ὅλῃ τοὺς] *paucos* (h. e. ὀλίγους) Lat ··δέξασθαι A 8 πάλιν om. Lat, nec placet; fort. ad πρῶτον respicit cum insequentibus coniungendum εἰ — 9 ὑπεξελθεῖν] *sin hoc displiceret, saltem de fano certe exirent* Lat γε] Destinon ex Lat τε codd. 9 αὐτοῖσ τὸν ναὸν tr. L ἂν τολμῆσαι] αὐτομολῆσαι P 10 μεγίστης] μεγάλησ, i. marg. μεγίστησ A 11 τοῖσ αὐτομολοῦσιν P 12 καὶ eicit L. Dindorf 13 καὶ τὰσ λιθοβόλουσ L τὸ] τῷ PC ὑπὸ] Niese ἀπὸ codd. 15 δ' C 16 ὁμοφύλων ἔχοντες φόνων] ὁμοφύλου φέροντεσ φόνου L προέκοψαν L 17 ὥστε MVRC ὥσθ' ἣν ἂν] ὥσθ' ἣν A ὥστινα L εἰκὸς] εἰκὸσ ἦν MVRC 18 ταῦτα MVRC ἐξυβρίζοιεν (ἐ|·ξυβρίζοιεν A) AMLVR ἐξυβρίζειεν C *committerent* Lat 21 ηὔχετο — πάθους] πρὶν ἀνηκέστου (ex ἀνήκεστον corr.) πάθουσ ηὔ·χετο L 23 Τίτος] Καῖσαρ Dindorf ex cod. L. B. δ' C ἐξονείδιζε AC[1] ἐξωνειδίζετο VR

Ἰωάννην, λέγων „ἆρ᾽ οὐχ ὑμεῖς, ὦ μιαρώτατοι, τὸν δρύφακτον
τοῦτον προεβάλεσθε τῶν ἁγίων; οὐχ ὑμεῖς δὲ τὰς ἐν αὐτῷ στήλας 125
διεστήσατε, γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ ἡμετέροις κεχαραγμένας, μη-
δένα τὸ γείσιον ὑπερβαίνειν παραγγέλλειν; οὐχ ἡμεῖς δὲ τοὺς ὑπερ- 126
βάντας ὑμῖν ἀναιρεῖν ἐπετρέψαμεν, κἂν Ῥωμαῖός τις ᾖ; τί οὖν νῦν,
ἀλιτήριοι, καὶ νεκροὺς ἐν αὐτῷ καταπατεῖτε; τί δὲ τὸν ναὸν αἵματι
ξένῳ καὶ ἐγχωρίῳ φύρετε; μαρτύρομαι θεοὺς ἐγὼ πατρίους καὶ εἴ 127
τις ἐφεώρα ποτὲ τόνδε τὸν χῶρον, νῦν μὲν γὰρ οὐκ οἴομαι, μαρτύ-
ρομαι δὲ καὶ στρατιὰν τὴν ἐμὴν καὶ τοὺς παρ᾽ ἐμοὶ Ἰουδαίους καὶ
ὑμᾶς αὐτούς, ὡς οὐκ ἐγὼ ταῦθ᾽ ὑμᾶς ἀναγκάζω μιαίνειν. κἂν ἀλ- 128
λάξητε τῆς παρατάξεως τὸν τόπον, οὔτε προσελεύσεταί τις Ῥω-
μαίων τοῖς ἁγίοις οὔτε ἐνυβρίσει, τηρήσω δὲ τὸν ναὸν ὑμῖν καὶ μὴ
θέλουσι."

5. Ταῦτα τοῦ Ἰωσήπου διαγγέλλοντος ἐκ τοῦ Καίσαρος, οἱ 129
λῃσταὶ καὶ ὁ τύραννος οὐκ ἀπ᾽ εὐνοίας ἀλλὰ κατὰ δειλίαν γίνεσθαι
τὰς παρακλήσεις δοκοῦντες ὑπερηφάνουν. Τίτος δὲ ὡς οὔτε οἶκτον 130
ἑαυτῶν τοὺς ἄνδρας οὔτε φειδὼ τοῦ ναοῦ ποιουμένους ἑώρα, πάλιν
πρὸς πόλεμον ἄκων ἐχώρει. πᾶσαν μὲν οὖν τὴν δύναμιν ἐπάγειν 131
αὐτοῖς οὐχ οἷόν τε ἦν μὴ χωρουμένην τῷ τόπῳ, τριάκοντα δ᾽ ἐπι-
λέξας ἀφ᾽ ἑκάστης ἑκατονταρχίας τοὺς ἀρίστους καὶ τοῖς χιλιάρχοις
ἀνὰ χιλίους παραδούς, τούτων δ᾽ ἐπιτάξας ἡγεμόνα Κερεάλιον,
ἐπιθέσθαι προσέταξε ταῖς φυλακαῖς περὶ ὥραν τῆς νυκτὸς ἐνάτην.
ὄντα δὲ καὶ αὐτὸν ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ συγκαταβαίνειν παρεσκευ- 132
ασμένον οἵ τε φίλοι διὰ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου κατέσχον καὶ τὰ
παρὰ τῶν ἡγεμόνων λεγόμενα· πλεῖον γὰρ αὐτὸν ἀνύσειν ἔφασαν 133
ἐπὶ τῆς Ἀντωνίας καθεζόμενον καὶ τὴν μάχην ἀγωνοθετοῦντα τοῖς

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 34 p. 348. Zonaras I p. 537.

1 *δρύφακτον*] *δρυφακτὸν* LR *turbas* Syr tota sententia immutata 2 *προεβάλλεσθαι* L *προυβάλλεσθε* C *στήλας*] *armorum altitudinem* Syr 3 *γράμμασιν*] *ἐν γράμμασιν* L *ἡμετέροισ, οι* ex corr. M *ὑμετέροισ* ex corr. V *μηδένα — 4 παραγγέλλειν*] *quibus ne septa cuiquam transgredi liceret edicitur* Lat *μηδένα*] *ἃ μηδένα* M et ex corr. V *πρῶτον μηδένα* L *ἃσ μηδένα* V¹RC 4 *γείσειον* L *γεισίον* VR *παραγγέλλει* MVRC *ἀλλογενῆ παραγγέλλειν* Destinon ex V 194 *ὑμεῖσ* LC *῾μεῖσ*, eras. *υ* V 5 *Ῥωμαίων* Dindorf ex Voss. *ᾖ*] *εἶ* PL *νῦν* om. A 7 *ἐγὼ θεοὺσ* tr. C *εἴ*] *ἥ* L 8 *μὲν* om. C *οἶμαι* MC 9 *τὴν* om. PAMVRC *ἐμοὶ*] *ἐμοῦ* L 10 *ταῦτα* VR 12 *οὔτ᾽* A *προσυβρίσει* L *καὶ*] *κἂν* L 13 *θέλουσιν* A¹ 15 *ἀπ᾽ εὐνοίας*] *ἀτευνοίασ* L 16 *δὲ*] *τε* L 17 *ἑαυτὸν* P *φειδὼ*] *φειδώ τινα* LVRC *ἄκων*] *καὶ ἄκων* Zon 18 i. marg. *ια´* C 19 *δὲ* VR 20 *τοῖσ* ex *τοὺσ* corr. L 21 *παραδοὺσ ἀνὰ χιλίουσ* tr. L *δὲ* VR *Κερεάλιον*] *Keranos* Syr 22 *ἑνάτην τῆσ νυκτὸσ* tr. L 23 *συνκαταβαίνειν* A 24 *κατέσχον*] *ηντέσχον* L 25 *πλέον* MLVRC

στρατιώταις ἢ εἰ καταβὰς προκινδυνεύοι· πάντας γὰρ ὁρῶντος Καί-
134 σαρος ἀγαθοὺς πολεμιστὰς ἔσεσθαι. τούτοις πεισθεὶς Καῖσαρ καὶ
δι᾽ ἓν τοῦτο τοῖς στρατιώταις ὑπομένειν εἰπών, ἵνα κρίνῃ τὰς ἀρετὰς
αὐτῶν καὶ μήτε τῶν ἀγαθῶν τις ἀγέραστος μήτε τῶν ἐναντίων
ἀτιμώρητος διαλάθῃ, γένηται δὲ αὐτόπτης καὶ μάρτυς ἁπάντων ὁ
135 καὶ τοῦ κολάζειν καὶ τοῦ τιμᾶν κύριος, τοὺς μὲν ἐπὶ τὴν πρᾶξιν
ἔπεμπε καθ᾽ ἣν ὥραν προείρηται, προελθὼν δὲ αὐτὸς εἰς τὸ εὐκάτ-
οπτον ἀπὸ τῆς Ἀντωνίας ἐκαραδόκει τὸ μέλλον.
136 6. Οὐ μὴν οἵ γε πεμφθέντες τοὺς φύλακας εὗρον κοιμωμένους,
ὡς ἤλπισαν, ἀλλ᾽ ἀναπηδήσασι μετὰ κραυγῆς εὐθέως συνεπλέκοντο·
πρὸς δὲ τὴν βοὴν τῶν ἐκκοιτούντων ἔνδοθεν οἱ λοιποὶ κατὰ στῖφος
137 ἐξέθεον. τῶν μὲν δὴ πρώτων τὰς ὁρμὰς ἐξεδέχοντο Ῥωμαῖοι· περιέ-
πιπτον δ᾽ οἱ μετ᾽ ἐκείνους τῷ σφετέρῳ τάγματι, καὶ πολλοὶ τοῖς
138 οἰκείοις ὡς πολεμίοις ἐχρῶντο. τὴν μὲν γὰρ διὰ βοῆς ἐπίγνωσιν ἡ
κραυγὴ συγχυθεῖσα παρ᾽ ἀμφοῖν, τὴν δὲ δι᾽ ὀμμάτων ἡ νὺξ ἕκαστον
ἀφείλετο, καὶ τυφλώττειν ἄλλως οὓς μὲν οἱ θυμοὶ παρεσκεύαζον
οὓς δ᾽ οἱ φόβοι· διὰ τοῦτο τὸν προστυχόντα πλήττειν ἦν ἄκριτον.
139 Ῥωμαίους μὲν οὖν συνησπικότας καὶ κατὰ συντάξεις προπηδῶντας
ἧττον ἔβλαπτεν ἡ ἄγνοια· καὶ γὰρ ἦν παρ᾽ ἑκάστῳ μνήμη τοῦ συν-
140 θήματος· Ἰουδαῖοι δ᾽ ἀεὶ σκεδαννύμενοι καὶ τάς τε προσβολὰς καὶ
τὰς ὑποχωρήσεις ἀνέδην ποιούμενοι πολλάκις φαντασίαν παρεῖχον
ἀλλήλοις πολεμίων· τὸν ὑποστρέφοντα γὰρ ἕκαστος οἰκεῖον διὰ

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 35 p. 349. Zonaras I p. 538.

1 προκινδυνεύοι, οι i. ras. A   πάντα R   2 τούτοις — 3 εἰπών] *his dictis paruit. deinde ob hoc solum se manere locutus ad milites* Lat   Καῖσαρ] ὁ καῖσαρ VRC, om. L   καὶ δι᾽ ἓν] καὶ δια L διὰ VR   3 litt. ὑπομένειν εἰ i. ras. R   4 ἐναντίων ex ἀναιτίων corr. A   5 γίνηται M γίνεται VR   δ᾽ C   αὐτόπτης] ἀπτότησ V ἀπτόπτησ C   7 ὥραν καὶ προείρηται VRC   δ᾽ C   εὐκάθοπτον PA¹ κάτοπτον LVRC *speculam* Lat   8 ἀπὸ] ἐπὶ C   9 i. marg. ιβ' C   εὗρον κοιμωμένους] κοιμωμένουσ ηὗρον L   10 ἀλλ᾽ — 12 ἐξέθεον] *sed excitatis* (*excitati* alii) *cum clamore confestim manus conseruerunt, excubitorum autem intus mane ceteri cateruatim excurrere* ut uid. Lat   ἀλλὰ VR   ἀναπηδήσαντεσ MVR   11 τὴν τῶν ἐκκοιτούντων (προκοιτούντων M) βοὴν tr. MLVRC   12 μὲν δὴ] δὲ ἤδη L   πρῶτον A¹L   13 δὲ PLVR   μετκείνουσ (ε suprascr.) A   14 ἐχρῶντο, ρῶ i. ras. M   τὴν μὲν γὰρ] καὶ την μὲν L   15 συγχηθεῖσα C   16 ἀφείλατο PA¹V¹R   οὓς μὲν οἱ θυμοὶ] *quosdam furor — alios iracundia* Lat   17 δὲ LVR   προστοιχόντα C   ἄκριτον ἦν tr. L   18 οὖν] om. P οὖν, ο ex ρ corr. A οὐ L   19 ἡ om. LVRC   συνθήματοσ, θή i. ras. 4 litt. V   20 δὲ LVR   ἀεὶ] αἰεὶ L, om. Lat   σκεδαννύμενοι ex ἐσκεδασμένοι corr. P   καὶ eras. L   21 ἀποχωρήσεισ PA   ἀνέδην, ην i. ras. A ἀναίδην LV¹R   πολλάκι VR¹

σκότους ὡς ἐπιόντα Ῥωμαῖον ἐξεδέχετο. πλείους γοῦν ὑπὸ τῶν 141
ἰδίων ἢ τῶν πολεμίων ἐτρώθησαν, ἕως ἡμέρας γενομένης ὄψει τὸ
λοιπὸν ἡ μάχη διεκρίνετο, καὶ κατὰ φάλαγγα διαστάντες τοῖς τε
βέλεσιν εὐτάκτοις ἐχρῶντο καὶ ταῖς ἀμύναις. οὐδέτεροι δὲ οὔτ' 142
εἶχον οὔτ' ἐκοπίων, ἀλλ' οἱ μὲν ὡς ἐφορῶντος Καίσαρος κατ' ἄνδρα
καὶ κατὰ συντάξεις ἤριζον ἀλλήλοις, καὶ προκοπῆς ἕκαστος ἐκείνην
αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἄρξειν ὑπελάμβανεν, εἰ γενναίως ἀγωνίσαιτο·
Ἰουδαίοις δ' ἐβράβευε τὰς τόλμας ὅ τε περὶ σφῶν αὐτῶν καὶ τοῦ 143
ἱεροῦ φόβος καὶ ὁ τύραννος ἐφεστὼς καὶ τοὺς μὲν παρακαλῶν, τοὺς
δὲ μαστιγῶν καὶ διεγείρων ἀπειλαῖς. συνέβαινε δὲ τὸ μὲν πλεῖστον 144
σταδιαίαν εἶναι τὴν μάχην, ἐν ὀλίγῳ δὲ καὶ ταχέως ἀντιστρέφεσθαι
τὰς ῥοπάς· οὐδέτεροι γὰρ οὔτε φυγῆς οὔτε διώξεως μῆκος εἶχον.
ἀεὶ δὲ πρὸς τὸ συμβαῖνον οἰκεῖος ἀπὸ τῆς Ἀντωνίας ὁ θόρυβος 145
ἦν, θαρρεῖν δὲ καὶ κρατοῦσι τοῖς σφετέροις ἐπεβόων καὶ μένειν
τρεπομένοις. ἦν δὲ ὥσπερ τι πολέμου θέατρον· οὐδὲν γὰρ οὔτε 146
Τίτον οὔτε τοὺς περὶ αὐτὸν ἐλάνθανε τῶν κατὰ τὴν μάχην. τὸ 147
δὲ πέρας ἀρξάμενοι τῆς νυκτὸς ἐνάτης ὥρας ὑπὲρ πέμπτην τῆς
ἡμέρας διελύθησαν ἀφ' οὗπερ ἤρξαντο τόπου τῆς συμβολῆς, μηδέ-
τεροι βεβαίως κλίναντες τοὺς ἑτέρους, ἀλλὰ τὴν νίκην μέσην ἐν ἀγ-
χωμάλῳ καταλιπόντες. καὶ Ῥωμαίων μὲν ἐπισήμως ἠγωνίσαντο 148
πολλοί, Ἰουδαίων δ' ἐκ μὲν τῶν περὶ Σίμωνα Ἰούδης ὁ τοῦ Μα-
ρεώτου καὶ Σίμων ὁ τοῦ Ὁσαΐα, τῶν δὲ Ἰδουμαίων Ἰάκωβος καὶ

PAMLVRCLatSyrHegesippus IV 35 p. 349. Zonaras I p. 538.

1 ῥωμαίων PA πλείστουσ L 3 τε om. L 4 εὐτάκτωσ L *ordine* Lat ταῖς ἀμύναις] τοῖσ ἀμυνομένοισ L *ultionibus* Lat δὲ om. L οὔτε MVR 5 εἰκων (sic) L οὔτε VR Καίσαρος] τίτου AMLVRCSyr *imperatoris* Lat 6 ἐκείνην om. L 7 ἄρξαι L 8 δὲ VR 10 litt. συνέβαινε δὲ τὸ μὲν πλεῖ i. ras. A 12 μῆκος] μῆκοσ τόπον P 13 ἀεὶ — 15 τρεπομένοις] *pro suorum autem euentu ex antonia tumultus erat, et confidere superantibus et stare si fugerent acclamantium* Lat δὲ om. A οἰκεῖος] οἰκείοισ PAVR τοῖσ οἰκείοισ M, om. L; de Syr non liquet ἦν ὁ θόρυβοσ tr. L 14 δὲ] τε Destinon καὶ spurium putat Destinon ἐπεβόων] ἐπιβοώντων LLat 15 προτρεπομένοισ PM δὲ] δ' LC τε Niese 17 ὑπὲρ] περὶ Niese πέμπτησ L 19 ἀγχομάλω PR 20 καταλιπόντες] καταλειπόντεσ P τῇ παρατάξει καταλιπόντεσ (καταλειπόντεσ A) AMLVRC (*in*) *ancipite proelio* Lat καὶ om. Lat ῥωμαῖοι L ἐπίσημοι VR ἠγωνίσαντο πολλοί] ἠγωνίσαντο, πολλοὶ δὲ καὶ L 21 δ' ἐκ] suppl. A ἐκ L δὲ ἐκ VR τῶν] τὸν LR patrum nomina om. Syr ἰούδασ C *iudas* aut *iudeus* Lat μαραιώτου L μέρτωνοσ C *martheoti* Lat; cf. § 92 22 Ὁσαΐα] ὀσαΐα M ἠσαΐα A ἰωσία L οσαια (sic) V ὀσαΐα R ιωσίον C *osaiae* cod. Vat. *iosiae* cod. Berol. Lat ἰδουμαίων, inter ι et δ ras. 1—2 litt. V

*Σίμων, Ἀκατελᾶ μὲν οὗτος παῖς, Σωσᾶ δὲ ὁ Ἰάκωβος, τῶν δὲ μετὰ
Ἰωάννου Γεφθέος καὶ Ἀλεξᾶς, τῶν δὲ ζηλωτῶν Σίμων υἱὸς Ἀρί.
149 7. Ἐν τούτῳ δ' ἡ λοιπὴ τῶν Ῥωμαίων δύναμις ἡμέραις ἑπτὰ
καταστρεψαμένη τοὺς τῆς Ἀντωνίας θεμελίους μέχρι τοῦ ἱεροῦ πλα-
150 τεῖαν ὁδὸν εὐτρεπίσαντο. πλησιάσαντα δὲ τῷ πρώτῳ περιβόλῳ
τὰ τάγματα κατήρχετο χωμάτων, τὸ μὲν ἀντικρὺς τῆς τοῦ εἴσω
ἱεροῦ γωνίας, ἥτις ἦν κατ' ἄρκτον καὶ δύσιν, τὸ δὲ κατὰ τὴν βό-
151 ρειον ἐξέδραν, ἣ μεταξὺ τῶν δύο πυλῶν ἦν· τῶν δὲ λοιπῶν δύο
θάτερον μὲν κατὰ τὴν ἑσπέριον στοὰν τοῦ ἔξωθεν ἱεροῦ, τὸ δ'
ἕτερον ἔξω κατὰ τὴν βόρειον. προύκοπτεν μέντοι μετὰ πολλοῦ
καμάτου καὶ ταλαιπωρίας αὐτοῖς τὰ ἔργα [καὶ] τὴν ὕλην ἀφ' ἑκατὸν
152 σταδίων συγκομίζουσιν, ἐκακοῦντο δ' ἔσθ' ὅπη καὶ κατ' ἐπιβουλάς,
αὐτοὶ διὰ περιουσίαν τοῦ κρατεῖν ὄντες ἀδεέστεροι καὶ δι' ἀπό-
153 γνωσιν ἤδη σωτηρίας χρώμενοι τολμηροτέροις τοῖς Ἰουδαίοις. τῶν
γὰρ ἱππέων τινὲς ὁπότε προέλθοιεν ἐπὶ ξυλείαν ἢ χόρτου συλλογήν,
τὸν τῆς συγκομιδῆς χρόνον ἀνίεσαν βόσκεσθαι τοὺς ἵππους ἀπο-
154 χαλινοῦντες, οὓς οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ στῖφος ἐκπηδῶντες ἥρπαζον. καὶ
τούτου συνεχῶς γινομένου νομίσας Καῖσαρ, ὅπερ ἦν, ἀμελείᾳ τῶν
σφετέρων πλέον ἢ τῇ Ἰουδαίων ἀνδρείᾳ γίνεσθαι τὰς ἁρπαγάς,
ἔγνω σκυθρωπότερον τοὺς λοιποὺς πρὸς φυλακὴν τῶν ἵππων ἐπι-
155 στρέψαι. καὶ κελεύσας ἀπαχθῆναι τὴν ἐπὶ θανάτῳ τῶν ἀπολε-
σάντων στρατιωτῶν ἕνα, φόβῳ τοῖς ἄλλοις ἐτήρησε τοὺς ἵππους·*

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 36 p. 350. Zonaras I p. 538.

1 *ἀκατελὰ* PA *νακατελᾶ* MV *νακάτελα* R *κατθαία* L *καθλᾶ* C *mathiae* aut *cathiae* Lat; cf. p. 468, 15 *παῖς*] *παῖσ ἦν* M *σωσὰ* P *ὁ* om. P *ἰάκοβοσ* R 2 *γεφθαῖοσ* MLVR Syr *γυφθαῖοσ* C *gestheus* aut *testheus* (h. e. *geptheus*) Lat; cf. p. 499,16 *ἀλεξασ* (sic) P *ἀλεξάσ* A *ἀλέξασ* L *alexander* Lat *Σίμων υἱὸς*] *υἱὸσ σίμων* R[1] *Ἀρί*] *ἀρεῖ* MR *ἀρει* V *ἀρεῖ καὶ ἀλέξασ* L *ἰαείρου* C *tariginae* Lat 3 *δὲ* VR 5 *ὁδὸν*] *ἄνοδον* ALVRC Syr Zon *uiam* Lat Heg *εὐτρεπίσαντεσ* A *ηὐτρεπίσαντο* LZon *πλησιάσαντα* — 10 *βόρειον* male intellexit Syr *τῷ πρώτῳ περιβόλῳ*] *muro* Lat 6 *κατήρχετο*] *κατῆρχε τῶν* L *ἄντικρυσ* PMLVRC et ex corr. A *εἴσω*] *ἔσω* L, om. C 7 *κατὰ* L 8 *δύο* (post *λοιπῶν*) om. L 9 *μὲν* — 10 *ἕτερον* om. L *δὲ* VRC 10 *ἔξω*] *ἐξοῦ* L, om. Lat *προέκοπτεν* P 11 *τα* ex *τε* corr. A *καὶ* om. CLat *ἀπὸ* L 12 *δὲ* MVR 13 *αὐτοὶ*] *αὐτοὶ δὲ* L *ἀδεέστεροι*] *ἀηδέστεροι* M 14 *ἤδη* om. L *ἤδη* — *τολμηροτέροις* om. C 15 *προσέλθοιεν* R *ξυλίαν* PAR 16 *τὸν* — *χρόνον*] *per breue tempus* Syr *συγκομιδῆς*] *κομιδῆσ* MLVRC 17 *οἱ* om. ML *Ἰουδαῖοι*] *ἰδαῖοι* C *idumaei* Syr 18 *συνεχῶς* om. Syr *γινομένου*, *ι* ex *ε* corr. A *γενομένου* ut uid. Syr 19 *τῇ*] *τῇ τῶν* P *ἀνδρία* VRC 20 *ἔγνω* om. L *ἵππων*] ALat *ἱππέων* PMLVRC 21 *ἀπαχθῆναι* s. P *τὴν* om. C *θανάτῳ*] LCLat Syr *θανάτῳ τινὰσ* PAMVR 22 *στρατιωτῶν*] *τῶν στρατιωτῶν* P *ἕνα φόβῳ*] CLat Syr *ἐν ἀφόβω* PAMLVR

οὐκέτι γὰρ εἴων νέμεσθαι, καθάπερ δὲ συμπεφυκότες αὐτοῖς ἐπὶ
τὰς χρείας ἐξῄεσαν. οἱ μὲν οὖν προσεπολέμουν τῷ ἱερῷ καὶ τὰ 156
χώματα διήγειρον.

8. Μετὰ δὲ μίαν ἡμέραν αὐτῶν τῆς ἀνόδου πολλοὶ τῶν στα- 157
σιαστῶν, οἷς ἁρπαγαί τε ἐπέλειπον ἤδη καὶ ὁ λιμὸς ἤπειγε, συνελ-
θόντες ταῖς κατὰ τὸ Ἐλαιῶν ὄρος Ῥωμαίων φυλακαῖς ἐπιτίθενται
περὶ ὥραν ἑνδεκάτην τῆς ἡμέρας, οἰόμενοι πρῶτον μὲν ἀδοκήτων,
ἔπειτα πρὸς θεραπείαις ἤδη τοῦ σώματος ὄντων ῥᾳδίως διεκπαί-
σειν. προαισθόμενοι δὲ τὴν ἔφοδον αὐτῶν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ταχέως 158
ἐκ τῶν πλησίον φρουρίων συνδραμόντες εἶργον ὑπερπηδᾶν καὶ δια-
κόπτειν τὸ περιτείχισμα βιαζομένους. γενομένης δὲ καρτερᾶς τῆς 159
συμβολῆς ἄλλα τε πολλὰ παρ' ἑκατέρων γενναίως ἐπράχθη, Ῥω-
μαίων μὲν μετὰ τῆς ἰσχύος ἐμπειρίᾳ τοῦ πολεμεῖν χρωμένων, Ἰου-
δαίων δὲ ἀφειδέσι ταῖς ὁρμαῖς καὶ τοῖς θυμοῖς ἀκατασχέτοις· ἐστρα- 160
τήγει δὲ τῶν μὲν αἰδώς, τῶν δὲ ἀνάγκη· τό τε γὰρ ἐξαφεῖναι Ἰου-
δαίους ὥσπερ ἄρκυσιν ἐνειλημμένους Ῥωμαίοις αἴσχιστον ἐδόκει,
κἀκεῖνοι μίαν ἐλπίδα σωτηρίας εἶχον, εἰ βιασάμενοι ῥήξειαν τὸ
τεῖχος· καὶ τῶν ἀπὸ σπείρας τις ἱππέων, Πεδάνιος τοὔνομα, τρε- 161
πομένων ἤδη τῶν Ἰουδαίων καὶ κατὰ τῆς φάραγγος συνωθουμένων
ῥόθιον ἐκ πλαγίου παρελαύνων τὸν ἵππον ἁρπάζει τινὰ φεύγοντα
τῶν πολεμίων, νεανίαν στιβαρόν τε ἄλλως τὸ σῶμα καὶ καθωπλισ-
μένον, δραξάμενος ἐκ τοῦ σφυροῦ· τοσοῦτον μὲν ἑαυτὸν ἐκ τρέχοντος 162

PAMLVRCLatSyrHegesippus V 36 p. 350. Suidas s. *Τίτος, ῥόθιον, στιβαρόν.*
1 εἴω L δὲ] δὴ L ἐπὶ τὰς χρείας] τὰσ χεῖρασ L 2 τὸ ἱερὸν A 3 διήγειραν PAMVRC 4 i. marg. ιε' C 5 οἷς] οὖσ L οἷσ αἱ PM ἐπέλιπον C ἤπειγε, ει ex η corr. A ἐπείγε P ἤπεγε C συνελθόντες] σανελθόντεσ sic A 6 ἐλεῶν R *eleonam* Lat φύλακεσ R φυλακαῖσ ῥωμαίων tr. L ἐπὶ τίθένται L ἐντίθενται C 8 ἔπειτα] ἐπὶ τὰ L θεραπείαις] Niese θεραπείασ codd. θεραπείᾳ Bekker διεκπαίσειν] Destinon διεκπαίειν PAMLVR διεκπεσεῖν C *decipi posse (—sperabant)* Lat 10 πλησίων LC *propriis* Lat εἶργον, ειρ ex corr. M διανακόπτειν L 11 τὸ περιτείχισμα] τὸ ὑπὲρ τὸ τείχισμα L 13 χρωμένουσ L 14 δ' C τοῖσ·θυμοῖσ L 15 δ' C τό τε] *tunc* Syr Ἰουδαίους] τοῦ δέουσ L 16 ἐνειλημένους Destinon *inretitos* Lat 18 καὶ — 534,5 κελεύσας habet Suidas s. *Τίτος* omissis quibusdam aut immutatis τις om. C παιδάνιοσ L 19 συνωθουμένω M 20 ῥόθιον — 21 πολεμίων habet Suidas s. ῥόθιον ῥόθιον — ἵππον] *equo in aduersum montem a latere incitato praeteruectus* Lat ῥόθιον] ὄρθιον ex corr. A παρελαύνων — 21 νεανίαν excerpsit Suid s. στιβαρόν ἁρπά·ζει (eras. uid. γ) A ἁρπάζειν V φεύγοντα τῶν πολεμίων] *ex hostibus fugam petentibus* Lat 21 τε — σῶμα] κατὰ τὸ σῶμα Suid s. Τίτος ἄλλωσ, ω ex ου corr. A καθοπλισμένον C ὡπλισμένον Suid 22 ἐκ τρέχοντος] ἐκτρέχοντοσ legebatur ante Hudsonum *currente* Lat; *ex equo se inclinauerat* Syr

ἐπέκλινε τοῦ ἵππου, τοσοῦτον δὲ ἐπεδείξατο τῆς δεξιᾶς τὸν τόνον
163 καὶ τοῦ λοιποῦ σώματος ἔτι δ' ἐμπειρίας ἱππικῆς. ὁ μὲν οὖν
ὥσπερ τι κειμήλιον ἁρπασάμενος ἧκε φέρων Καίσαρι τὸν αἰχμάλωτον· Τίτος δὲ τὸν μὲν λαβόντα τῆς δυνάμεως θαυμάσας, τὸν δὲ ληφθέντα τῆς περὶ τὸ τεῖχος ἐπιχειρήσεως κολάσαι κελεύσας, αὐτὸς ἐν ταῖς περὶ τὸ ἱερὸν διαμάχαις ἦν καὶ τὰ χώματα κατήπειγεν.
164 9. Ἐν ᾧ Ἰουδαῖοι κακούμενοι ταῖς συμβολαῖς ἀεὶ κατ' ὀλίγον κορυφουμένου τοῦ πολέμου καὶ τῷ ναῷ προσέρποντος, καθάπερ σηπομένου σώματος ἀπέκοπτον τὰ προειλημμένα μέλη φθάνοντες
165 τὴν εἰς τὸ πρόσω νομήν. τῆς γὰρ βορείου καὶ κατὰ δύσιν στοᾶς τὸ συνεχὲς πρὸς τὴν Ἀντωνίαν ἐμπρήσαντες ἔπειτα ἀπέρρηξαν ὅσον
166 πήχεις εἴκοσι, ταῖς ἰδίαις χερσὶν ἀρξάμενοι καίειν τὰ ἅγια. μετὰ δ' ἡμέρας δύο, τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ προειρημένου μηνός, τὴν πλησίον στοὰν ὑποπιμπρᾶσι Ῥωμαῖοι, καὶ μέχρι πεντεκαίδεκα πηχῶν προκόψαντος τοῦ πυρὸς ἀποκόπτουσιν ὁμοίως Ἰουδαῖοι τὴν ὀροφήν, μήτε καθάπαξ ἐξιστάμενοι τῶν ἔργων καὶ τὸ πρὸς τὴν
167 Ἀντωνίαν συναφὲς αὐτῶν διαιροῦντες· διὸ καὶ παρὸν κωλύειν ὑποπιμπράντας, οἱ δὲ πρὸς τὴν ἐμβολὴν τοῦ πυρὸς ἠρεμήσαντες τὴν
168 νομὴν ἐμέτρησαν αὐτῷ σφίσι χρησίμως. περὶ μὲν δὴ τὸ ἱερὸν οὐ διέλειπον αἱ συμβολαί, συνεχὴς δ' ἦν κατὰ μέρος ἐκθεόντων ἐπ' ἀλλήλους ὁ πόλεμος.
169 10. Τῶν Ἰουδαίων δέ τις κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἀνὴρ τό τε

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 36 p. 350. Zonaras I p. 538. Suidas s. *Τίτος*.

1 *δ'* LC *ἐπεδείξατο, ξα* suppl. A *τῆς*] *τῆσ τε* AVRC *τὸν* om. Suid 2 *δὲ* VR *ἔτι — ἱππικῆς*] *καὶ τῆς ἱππικῆς τέχνης τὴν ἀρετήν* Suid *ἐμπειρίαν* habuisse uid. Syr et Suid fort. recte 3 *φέρων* — 4 *λαβόντα* i. marg. suppl. A *τῷ Καίσαρι* Suid 4 *ὁ δὲ Τίτος* Suid *θαυμάσας*] *ἐθαύμασεν* L *ὑπερθαυμάσας* Suid *τὸν δὲ* — 5 *κελεύσας*] *δώροις αὐτὸν ἀμείψας τὸν ληφθέντα ἀπέκτεινε* Suid 6 *ἐν — ἦν*] *ad solitas pugnas rediit* Syr *διαμαχίαισ* L 7 i. marg. *ις'* C *Ἰουδαῖοι*] *ἰουδαῖοι μὲν* L *κακούμεστνοι* sic A 9 *μέλη*] *μέρη* L 10 *πρόσω··* V 13 *δὲ* VR *μετὰ δ' ἡμέρας δύο*] *biduo autem post idus* Lat *τετράδι*] *τετάρτη* C Panemi 24. dies est 12. Augusti (prid. id. Aug.) anni Iuliani (70 p. Chr.) 14 *πλησίον*] *πλησίαν* Zon, om. Lat *ὑποπιμπρῶσι* MVR *ὑποπιπρῶσι* C 16 *καθάπαξ*] *καθάπαν* LVRC *omnino* Lat *καὶ τὸ* — 19 *χρησίμως*] *et antoniae continentia dirimentes, cum liceret eis ac deberent incendium prohibere; itaque immisso igne cursum eius otiosi pro sua utilitate metiebantur* Lat *τὸ* om. M 17 *συναφὲς αὐτῶν*] *σὺν αφ' ἑαυτῶν* (*σὺν* eras.) L *διὸ* om. MVRC *ὑποπιμπράντεσ* MLVR 19 *ἐμέτρησαν*] *ἐνέμησαν* VRC *ἐμέτρησαν τῷ σφίσι χρησίμῳ* Niese *τοῦ ἱεροῦ* M 20 *δὲ* VR 21 *ἀλλήλοισ* L 22 i. marg. *ιζ'* C *τὰς*] suppl. A om. L

σῶμα βραχὺς καὶ τὴν ὄψιν εὐκαταφρόνητος γένους θ᾽ ἕνεκα καὶ τῶν
ἄλλων ἄσημος, Ἰωνάθης ἐκαλεῖτο, προελθὼν κατὰ τὸ τοῦ ἀρχιερέως
Ἰωάννου μνημεῖον ἄλλα τε πολλὰ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ὑπερηφάνως
ἐφθέγγετο καὶ τὸν ἄριστον αὐτῶν εἰς μονομαχίαν προυκαλεῖτο. τῶν 170
δὲ ταύτῃ παρατεταγμένων οἱ πολλοὶ μὲν ὑπερηφάνουν, ἦσαν δ᾽ οἳ
κατὰ τὸ εἰκὸς ἐδεδοίκεσαν, ἥπτετό γε μὴν τινῶν καὶ λογισμὸς οὐκ
ἀσύνετος θανατῶντι μὴ συμπλέκεσθαι· τοὺς γὰρ ἀπεγνωκότας τὴν 171
σωτηρίαν ἅμα καὶ τὰς ὁρμὰς ἀταμιεύτους ἔχειν καὶ τὸ θεῖον εὐ-
δυσώπητον, τό τε παραβάλλεσθαι πρὸς οὓς καὶ τὸ νικᾶν οὐ μέγα
καὶ μετ᾽ αἰσχύνης τὸ λειφθῆναι σφαλερόν, οὐκ ἀνδρείας ἀλλὰ θρα-
σύτητος εἶναι. μηδενὸς δ᾽ ἐπὶ πολὺ προϊόντος καὶ τοῦ Ἰουδαίου 172
πολλὰ κατακερτομοῦντος αὐτοὺς εἰς δειλίαν, ἀλαζὼν γάρ τις ἦν
αὐτῷ σφόδρα καὶ ὑπερήφανος, τῶν Ῥωμαίων τις Πούδης ὄνομα
τῶν ἐξ ἴλης ἱππέων βδελυξάμενος αὐτοῦ τά τε ῥήματα καὶ τὸ αὔ-
θαδες, εἰκὸς δὲ καὶ πρὸς τὴν βραχύτητα τοῦ σώματος αὐτὸν ἀσκέπ- 173
τως ἐπαρθῆναι, προπηδᾷ, καὶ τὰ μὲν ἄλλα περιῆν συμβαλών, προε-
δόθη δὲ ὑπὸ τῆς τύχης· πεσόντα γὰρ αὐτὸν ὁ Ἰωνάθης ἀποσφάττει
προσδραμών. ἔπειτα ἐπιβὰς τῷ νεκρῷ τό τε ξίφος ᾑμαγμένον ἀνέ- 174
σειε καὶ τῇ λαιᾷ τὸν θυρεὸν ἐπηλάλαξέ τε τῇ στρατιᾷ πολλὰ καὶ
πρὸς τὸν πεσόντα κομπάζων καὶ τοὺς ὁρῶντας Ῥωμαίους ἐπισκώπ-
των, ἕως αὐτὸν ἀνασκιρτῶντα καὶ ματαΐζοντα Πρῖσκός τις ἑκατον- 175
τάρχης τοξεύσας διήλασε βέλει· πρὸς ὃ τῶν τε Ἰουδαίων καὶ τῶν
Ῥωμαίων κραυγὴ συνεξήρθη διάφορος. ὁ δὲ δινηθεὶς ἐκ τῶν ἀλ- 176

PAMLVRCLatSyrHegesippus V 37 p. 351.
1 θ᾽] τ᾽ A τε MVRC, om. PL εἵνεκα L 2 τὸ om. C τοῦ om. VR 3 ἰωάν-νου, ἰω i. ras. 3 litt. A 4 προεκαλεῖτο L 5 δὲ VR 6 ἐδεδοίκ·σαν (ε supra, eras. ει) L 7 μὴ·συμπλέκεσθαι A 8 ἅμα — εὐδυσώπητον] *neque cautos impetus deumque habere placabilem* Lat ἅμα] Destinon ἀλλὰ PAL τά τε ἄλλα MVR ταῦτ᾽ ἄλλα C 9 ἀδυσώπητον VC πρὸς] καὶ πρὸσ L 10 ληφθῆναι L σφαλερόν] βλαβερόν C ἀνδρίασ V²C 11 μηδενὸς δ᾽] καὶ μηδενὸσ L μη-δενὸσ δὲ VR προσιόντοσ L 12 ˈκερτομοῦντοσ L ἀλαζὼν — 14 ἱππέων] *erat enim* (*autem* cod. Vat) *arrogantissimus quidam superbus e romanis nomine pudens ex ala equitum* Lat 13 αὐτῷ σφόδρα] αὐτῶ σφόδρα M σφόδρα ἑαυτοῦ L αὐτὸσ σφόδρα C ὑπερήφανος, τῶν Ῥωμαίων τις Πούδης] CLatHeg τῶν ῥωμαίων ὑπερήφανοσ πούδησ τὶσ PAMLVRSyr Πούδης] *udos* Syr ὄνομα] τοὔνομα L 14 εἴλησ V¹ ειλησ (sic) L εἰλῆσ R βδελλυξάμενοσ C τε om. L 15 εἰκὸς] εἰκάσας Naber ἀπερισκέπτωσ C 16 προσπηδᾶ L συμβάλλων L 17 δὲ] δ᾽ LC, om. R ὁ om. M 18 ἐπιστὰσ L 19 τῇ λαι|ῶι A ἀπηλάλαξέ M ἐπιλάλαξε R 20 ἐπισκόπτων PA 21 ἀνασκηρ-τῶντα A μεταΐζοντα L 23 δεινηθεὶσ A¹V¹R ἐκ] ὑπὸ L

γηδόνων ἐπὶ τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου κατέπεσεν, ὠκυτάτην ἀποφήνας
ἐν πολέμῳ τὴν ἐπὶ τῷ ἀλόγως εὐτυχοῦντι νέμεσιν.
177 III. 1. Οἱ δὲ ἀνὰ τὸ ἱερὸν στασιασταὶ φανερῶς τε οὐκ ἀνίεσαν
τοὺς ἐπὶ τῶν χωμάτων στρατιώτας ἀμυνόμενοι καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν,
καὶ τοῦ προειρημένου μηνὸς ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι δόλον ἐνσκευάζονται
178 τοιόνδε. τῆς ἑσπερίου στοᾶς τὸ μεταξὺ τῶν δοκῶν καὶ τῆς ὑπ᾽
αὐτῆς ὀροφῆς ὕλης ἀναπιμπλᾶσιν αὔης, πρὸς δὲ ἀσφάλτου τε καὶ
179 πίσσης· ἔπειθ᾽ ὡς καταπονούμενοι δῆθεν ὑπεχώρουν. πρὸς ὃ τῶν
μὲν ἀσκέπτων πολλοὶ ταῖς ὁρμαῖς φερόμενοι προσέκειντο τοῖς ὑπο-
χωροῦσιν ἐπί τε τὴν στοὰν ἀνεπήδων προσθέμενοι κλίμακας, οἱ δὲ
συνετώτεροι τὴν ἄλογον τροπὴν τῶν Ἰουδαίων ὑπονοήσαντες ἔμενον.
180 κατεπλήσθη μέντοι τῶν ἀναπηδησάντων ἡ στοά, κἀν τούτῳ Ἰουδαῖοι
πᾶσαν ὑποπιμπρᾶσιν αὐτήν. αἱρομένης δ᾽ αἰφνιδίως πάντοθεν τῆς
φλογὸς τούς τε ἔξω τοῦ κινδύνου Ῥωμαίους ἔκπληξις ἐπέσχε δεινὴ
181 καὶ τοὺς περισχεθέντας ἀμηχανία. κυκλούμενοι δὲ ὑπὸ τῆς φλογὸς
οἱ μὲν εἰς τὴν πόλιν ὀπίσω κατεκρήμνιζον ἑαυτούς, οἱ δ᾽ εἰς τοὺς
πολεμίους, πολλοὶ δ᾽ ἐλπίδι σωτηρίας εἰς τοὺς σφετέρους κατα-
πηδῶντες ἐκλῶντο τὰ μέλη, πλείστων δ᾽ ἔφθανε τὰς ὁρμὰς τὸ πῦρ
182 καί τινες τὴν φλόγα σιδήρῳ. περιεῖχε δ᾽ εὐθέως καὶ τοὺς ἄλλως
φθειρομένους τὸ πῦρ ἐπὶ πλεῖστον ἐκφερόμενον. Καίσαρα δὲ καίπερ
χαλεπαίνοντα τοῖς ἀπολλυμένοις, ἐπειδὴ δίχα παραγγέλματος ἀνα-
183 βεβήκεσαν, ὅμως οἶκτος εἰσῄει τῶν ἀνδρῶν· καὶ μηδενὸς προσα-
μύνειν δυναμένου, τοῦτο γοῦν παραμύθιον ἦν τοῖς φθειρομένοις τὸ
βλέπειν ὑπὲρ οὗ τις ἠφίει τὴν ψυχὴν ὀδυνώμενον· βοῶν τε γὰρ
αὐτοῖς καὶ προπηδῶν καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν ἐκ τῶν ἐνόντων ἐπα-

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 37 p. 352. Zonaras I p. 538.

1 πολέμου VR 2 τῷ] τὸ A τοῖσ MLVRC εὐτυχοῦσι MLVRC νέμεσιν, νε i. ras. A νέμειν R[1] 3 i. marg. ηι' (sic) C δ' LCZon ἀνὰ] κατὰ M 5 ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι] εἰκάδι ἑβδόμῃ L Panemi 27. dies est 15. Augusti (XVIII kal. Sept.) anni Iuliani 70 p. Chr. 6 |σπερίου C τὸ — 7 ὀροφῆς] *spatium quod inter culmina ac trabes erat uacuum* Lat ὑπ' αὐτῆς] ἀπ' αὐτῆσ MVRC ὑπ' αὐταῖς ed. pr. ἐπ' αὐτῆς cod. L. B. apud Hauerkampum ἀναπίμπλασιν L ἀναπιμπλᾶσιν, λ ex ρ corr. V ἀναπιπλᾶσιν C αὔης] στύπ-πησ L 8 ἔπειθ'] ἐπεὶ δ' L ἔπειτα VRC 10 ἐπήδων VRC 12 τοῦτο PA οἱ ἰουδαῖοι AMVRC 13 ὑποπιμπρῶσιν VR ὑποπιπρῶσιν C δὲ VR τε om. L 15 περισχεθέντασ, θ i. ras. M δ' LC 16 ὀπίσω om. CLat καταχρημνίζοντες Destinon αὐτοὺσ AV αὐτοὺσ MR δὲ VR 17 δὲ VR εἰς τοὺς σφετέρους] *in puteos* Lat 18 δὲ VR 19 δὲ VR ἄλλουσ MLatSyr 20 φθειρομένους] *fugientes* Lat καῖσαρ C καίπερ om. L 21 ἀναβεβή-κασιν L 22 προσαμύνειν] προσεπαμύνειν M κἂν προσαμύνειν L *prohibere — incendium* Lat 24 τις om. C τὴν ψυχὴν ἠφίει tr. C 25 τοῖς] τοὺσ C

μύνειν παρακαλῶν δῆλος ἦν. τὰς δὲ φωνὰς ἕκαστος καὶ τὴν διά- 184
θεσιν ὥσπερ τι λαμπρὸν ἀποφέρων ἐντάφιον εὔθυμος ἀπέθνησκεν.
ἔνιοί γε μὴν ἐπὶ τὸν τοῖχον τῆς στοᾶς ὄντα πλατὺν ἀναχωρήσαντες 185
ἐκ μὲν τοῦ πυρὸς διεσώθησαν, ὑπὸ δὲ τῶν Ἰουδαίων περισχεθέντες
ἐπὶ πολὺ μὲν ἀντέσχον διατιτρωσκόμενοι, τέλος δὲ πάντες ἔπεσον,
2. καὶ τελευταῖός τις αὐτῶν νεανίας, ὀνόματι Λόγγος, ὅλον ἐπι- 186
κοσμήσας τὸ πάθος καὶ κατ' ἄνδρα μνήμης ἀξίων ὄντων πάντων
τῶν ἀπολωλότων ἄριστος φανείς. ὃν οἱ μὲν Ἰουδαῖοι τῆς τε ἀλκῆς 187
ἀγάμενοι καὶ ἄλλως ἀνελεῖν ἀσθενοῦντες καταβῆναι πρὸς αὐτοὺς
ἐπὶ δεξιᾷ παρεκάλουν, ὁ δὲ ἀδελφὸς Κορνήλιος ἐκ θατέρου μὴ
καταισχῦναι τὸ σφέτερον κλέος καὶ τὴν Ῥωμαίων στρατιάν. τούτῳ
πεισθεὶς καὶ διαράμενος φανερὸν ἑκατέροις τοῖς τάγμασι τὸ ξίφος
αὑτὸν ἀναιρεῖ. τῶν δὲ τῷ πυρὶ περισχεθέντων Ἀρτώριός τις πα- 188
νουργίᾳ διασώζεται· προσκαλεσάμενος γάρ τινα τῶν στρατιωτῶν
Λούκιον, ᾧ συνεσκήνει, μεγάλῃ τῇ φωνῇ „κληρονόμον, ἔφη, κατα-
λείπω σε τῶν ἐμαυτοῦ κτημάτων, εἰ προσελθών με δέξαιο." τοῦ 189
δὲ ἑτοίμως προσδραμόντος ὁ μὲν ἐπ' αὐτὸν κατενεχθεὶς ἔζησεν, ὁ
δὲ δεξάμενος ὑπὸ τοῦ βάρους τῷ λιθοστρώτῳ προσαραχθεὶς παρα-
χρῆμα θνήσκει. τοῦτο τὸ πάθος πρὸς καιρὸν μὲν Ῥωμαίοις ἐνε- 190
ποίησεν ἀθυμίαν, πρὸς δὲ τὸ μέλλον ὅμως ἀπαρακλήτους κατε-
σκεύασεν φυλακτικωτέρους τε πρὸς τὰς Ἰουδαίων ἀπάτας ὠφέλησεν,
ἐν αἷς τὰ πολλὰ δι' ἄγνοιαν τῶν τόπων καὶ τὸ ἦθος τῶν ἀνδρῶν
ἐβλάπτοντο. κατεκάη δ' ἡ στοὰ μέχρι τοῦ Ἰωάννου πύργου, ὃν 191
ἐκεῖνος ἐν τῷ πρὸς Σίμωνα πολέμῳ κατεσκεύασεν ὑπὲρ τὰς ἐξα-
γούσας ὑπὲρ τὸν ξυστὸν πύλας· τὸ δὲ λοιπὸν ἐπὶ διεφθαρμένοις

PAMLVRCLatHegesippus V 38 p. 353.

1 δὲ euan. P 2 ἀποφέρων] ἀποφαίνων C εὐθύμωσ L 5 τέλοσ, τ i. ras. A ἔπεσον, ο ex α corr. A 6 τελευταῖον MVRC αὐτῶν τἰσ tr. L fort. recte Λόγγος] *longinus* HegSyr ἐπισκομήσασ C¹ 7 ἄξιον PAM ὄντων om. PAM πάντων om. L 8 τε om. P 9 ἀσθενοῦντες] θέλοντεσ LLat γρ ἀσθενοῖντεσ i. marg. L 10 ἐπιδεξιὰ P ἀδελφὸσ δὲ tr. L 11 καταισχύνων L στρατείαν A τούτω ex τω corr. C 12 πισθεὶσ A φανερὸν om. C 13 αὐτὸν AV ἑαυτὸν LC τῷ] τὸ A περισχεθέντων, των s. V Ἀρτώριός] σερτώριόσ C *argorius* Lat *artorius* Heg 14 τῶν συστρατιωτῶν ML *commilitone* Lat 15 σε καταλείπω tr. L 16 προσελθὸν R 18 δὲ δεξάμενος] δεξάμενοσ δ' L τῷ] τὸ C προσραχθεὶσ L 19 ῥωμαίουσ L 20 τὸ] τῶ LV ἀπαρακλήτους om. MVRCLat κατεσκεύασεν] προκατεσκεύασεν L κατασκευάσαν Destinon 21 φυλακτοτέρουσ C τε] καὶ MLVRCLat πρὸς] εἰσ L 22 αἷς] οἷσ L ἄγνοιαν] ἀπόνοιαν L τοῦ ἤθους uertit Lat 23 δὲ LVRC 24 ὑπὲρ τὰς — 25 πύλας] *supra portas quae in xystum ducerent* Lat 25 ὑπὲρ] ὑπὸ, ὸ i. ras. m. 2 R ἐπιδιεφθαρμένοισ PALRC

192 ἤδη Ἰουδαῖοι τοῖς ἀναβᾶσιν ἀπέκοψαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ καὶ Ῥω-
μαῖοι τὴν βόρειον στοὰν ἐνέπρησαν μέχρι τῆς ἀνατολικῆς ὅλην, ὧν
ἡ συνάπτουσα γωνία τῆς Κεδρῶνος καλουμένης φάραγγος ὑπερδε-
δόμητο, παρ' ὃ καὶ φοβερὸν ἦν τὸ βάθος. καὶ τὰ μὲν περὶ τὸ
ἱερὸν ἐν τούτοις ἦν.
193 3. Τῶν δὲ ὑπὸ τοῦ λιμοῦ φθειρομένων κατὰ τὴν πόλιν ἄπειρον
194 μὲν ἔπιπτε τὸ πλῆθος, ἀδιήγητα δὲ συνέβαινε τὰ πάθη. καθ'
ἑκάστην γὰρ οἰκίαν, εἴ που τροφῆς παραφανείη σκιά, πόλεμος ἦν,
καὶ διὰ χειρῶν ἐχώρουν οἱ φίλτατοι πρὸς ἀλλήλους ἐξαρπάζοντες
195 τὰ ταλαίπωρα τῆς ψυχῆς ἐφόδια. πίστις δ' ἀπορίας οὐδὲ τοῖς
θνήσκουσιν ἦν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκπνέοντας οἱ λῃσταὶ διηρεύνων, μή
196 τις ὑπὸ κόλπον ἔχων τροφὴν σκήπτοιτο τὸν θάνατον αὐτῷ. οἱ δ'
ὑπ' ἐνδείας κεχηνότες ὥσπερ λυσσῶντες κύνες ἐσφάλλοντο, καὶ παρε-
φέροντο ταῖς τε θύραις ἐνσειόμενοι μεθυόντων τρόπον καὶ ὑπ'
ἀμηχανίας εἰς τοὺς αὐτοὺς οἴκους εἰσπηδῶντες δὶς ἢ τρὶς ὥρᾳ
197 μιᾷ. πάντα δὲ ὑπ' ὀδόντας ἦγεν ἡ ἀνάγκη, καὶ τὰ μηδὲ τοῖς ῥυ-
παρωτάτοις τῶν ἀλόγων ζῴων πρόσφορα συλλέγοντες ἐσθίειν ὑπέ-
φερον· ζωστήρων γοῦν καὶ ὑποδημάτων τὸ τελευταῖον οὐκ ἀπέ-
198 σχοντο καὶ τὰ δέρματα τῶν θυρεῶν ἀποδέροντες ἐμασῶντο. τροφὴ
δ' ἦν καὶ χόρτου τισὶ παλαιοῦ σπάραγμα· τὰς γὰρ ἶνας ἔνιοι συλ-
199 λέγοντες ἐλάχιστον σταθμὸν ἐπώλουν Ἀττικῶν τεσσάρων. καὶ τί

PAMLVRCLatHegesippus V 39 p. 353. Zonaras I p. 538. Eusebius hist. eccl. III 6, 10. Ioh. Chrysostomus uol. I p. 51.

1 Ἰουδαῖοι] Hudson cum LatHeg et cod. Gall. ἰουδαίοισ codd. τοῖσ ἀναβαίνουσιν PA δὲ VR 2 ὧν — 4 βάθος] (*porticum*) *continentem angulos eius, quae appellatur cedronos, supra uallem aedificata: unde etiam profunda erat et horribilis eius altitudo* Lat ὧν] ὧν γὰρ C 3 γωνία] γῆμία A ὑπερδεδώμητο PA 4 τὰ μὲν incip. Chrysostomus τά, α ex corr. P 6 i. marg. κ' C τῶν] incip. Eusebius δ' LCEusebChrys 7 τὸ om. L καθ' — 8 οἰκίαν] *in dies namque singulos* Lat 8 παραφανείη] παρεφάνη L 10 ταλαίπωρα] πάλαι παρὰ C δὲ VR 11 ἐμπνέοντασ AEuseb 12 ὑπὸ τὸν κόλπον Chrys σκήπτοιτο — 13 ἐσφάλλοντο] *moreretur; ipsos autem spes egestate uictus hiantes uelut canes rabidos decipiebat* Lat, unde αὐτοὶ δ' pro αὐτῷ, οἱ δ' Destinon αὐτῶ PALVC ἑαυτῶ MChrys αὐτοῦ Euseb δὲ VR 13 καὶ — 16 μιᾷ] *et impingentes in ostia tamquam ebrii ferebantur easdemque domos bis ac ter eodem momento desperatione inquietabant* Lat παρεφέροντο, α i. ras. V παρεφαίνοντο L 14 καὶ om. Chrys ὑπὸ EusebChrys 15 εἰς] om. L et Eusebii cod. E δὲ εἰς Chrys εἰσπηδῶντες] εἰσεπήδων LVRCLat Euseb Chrys et fort. Syr 16 δ' C ὑπὸ δόντασ A τὰ μηδὲ] κατὰ μηδενὸσ L 18 ζωστήρω R ἀπείχοντο Niese 19 ἀποδέροντεσ, ερον i. ras. M ἐμασσῶντο LCChrys 20 δὲ VRC Euseb Chrys τισὶ] τι L, om. Lat σπαράγματα LCEuseb *laceramenta* Lat τὰς γὰρ — 21 σταθμὸν] *cuius (feni) nonnulli exiguum pondus* Lat 21 i. marg. κα' C

δεῖ τὴν ἐπ' ἀψύχοις ἀναίδειαν τοῦ λιμοῦ λέγειν; εἶμι γὰρ αὐτοῦ
δηλώσων ἔργον οἷον μήτε παρ' Ἕλλησιν μήτε παρὰ βαρβάροις
ἱστόρηται, φρικτὸν μὲν εἰπεῖν, ἄπιστον δὲ ἀκοῦσαι. καὶ ἔγωγε 200
μὴ δόξαιμι τερατεύεσθαι τοῖς αὖθις ἀνθρώποις, κἂν παρέλειπον
τὴν συμφορὰν ἡδέως, εἰ μὴ τῶν κατ' ἐμαυτὸν εἶχον ἀπείρους μάρ-
τυρας. ἄλλως τε καὶ ψυχρὰν ἂν καταθείμην τῇ πατρίδι χάριν
καθυφέμενος τὸν λόγον ὧν πέπονθεν τὰ ἔργα.

4. *Γυνή τις τῶν ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην κατοικούντων, Μαρία τοὔ-* 201
νομα, πατρὸς Ἐλεαζάρου, κώμης Βηθεζουβᾶ, σημαίνει δὲ τοῦτο οἶκος
ὑσσώπου, διὰ γένος καὶ πλοῦτον ἐπίσημος, μετὰ τοῦ λοιποῦ πλήθους
εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καταφυγοῦσα συνεπολιορκεῖτο. ταύτης τὴν μὲν 202
ἄλλην κτῆσιν οἱ τύραννοι διήρπασαν, ὅσην ἐκ τῆς Περαίας ἀνα-
σκευασαμένη μετήνεγκεν εἰς τὴν πόλιν, τὰ δὲ λείψανα τῶν κειμηλίων
καὶ εἴ τι τροφῆς ἐπινοηθείη καθ' ἡμέραν εἰσπηδῶντες ἥρπαζον οἱ
δορυφόροι. δεινὴ δὲ τὸ γύναιον ἀγανάκτησις εἰσῄει, καὶ πολλάκις 203
λοιδοροῦσα καὶ καταρωμένη τοὺς ἅρπαγας ἐφ' αὐτὴν ἠρέθιζεν. ὡς 204
δ' οὔτε παροξυνόμενός τις οὔτ' ἐλεῶν αὐτὴν ἀνῄρει, καὶ τὸ μὲν
εὑρεῖν τι σιτίον ἄλλοις ἐκοπία, πανταχόθεν δὲ ἄπορον ἦν ἤδη καὶ
τὸ εὑρεῖν, ὁ λιμὸς δὲ διὰ σπλάγχνων καὶ μυελῶν ἐχώρει καὶ τοῦ
λιμοῦ μᾶλλον ἐξέκαιον οἱ θυμοί, σύμβουλον λαβοῦσα τὴν ὀργὴν
μετὰ τῆς ἀνάγκης ἐπὶ τὴν φύσιν ἐχώρει, καὶ τὸ τέκνον, ἦν δὲ αὐτῇ 205

PAMLVRCLat Hegesippus V 40 p. 354. Zonaras I p. 538. Eusebius hist. eccl. III 6, 12. Ioh. Chrysostomus uol. I p. 51.

1 *εἰμί, ι* ex *η* corr. C *αὐτοῦ*] *αὐτὸν* A 2 *ὁποῖον* Euseb *παρὰ* ante *βαρβάροις* om. L 3 *δ'* LCEuseb *ἔγωγε*] *ἐγὼ δὲ* VRCChrys 4 *δόξαιμη* A *κἂν*] *καὶ* C *παρέλιπον* MRCEusebChrys *παρ··έλειπον* V *intermitterem* Lat 5 *τῶν κατ' ἐμαυτὸν* om. Lat 6 *ψυχρὰν*] *aliquam* Lat *ἂν* om. RCChrys *κατεθέμην* L et Eusebii cod. E *χάριν*] *χώραν* C 7 *καθυφέμενος* — *ἔργα* om. P *καθυφειμένοσ* A *ὧν*] *οὗ* VRCChrys *πέπονθα* R² 8 *τις* om. VREuseb *τὸν*] *τῶν* VC *μάρια* C 9 *Βηθεζουβᾶ*] L *βαθεχώρ* PAVRC *βεθεζώρ* M *γρ βαθεζώρ|αλλβαθαχώρ* (sic) i. marg. L *uatezoba* aut *uatezobra* Lat *Βαθεζὼρ* Euseb *Βηθεζὼ* Chrys *Beth'r'ub* Syr *Βηθεζὼβ* Hudson 10 *ὑσσόπου* R *ἐπίσημον* VRC 14 *καὶ*] *κἂν* VRCEusebChrys *καθ' ἡμέρας* Chrys 15 *δὲ*] om. M *δὴ* Hudson *πολλάκι* AVR¹ 16 *ἐφ' ἑαυτὴν* MLCEusebChrys *ἐπαυτὴν* P 17 *δ' οὔτε*] *δὲ οὔτε* VR *δ' οὐδ' ὁ* L *οὔτε* PLVR *καὶ τὸ* — 18 *ἐκοπία*] *sed uictum quidem patrando aliis laborabat* Lat, qui fort. *τῷ* pro *τὸ* habuit 18 *σιτίον* Spanheim *ἄλλως* Chrys *πάντοθεν* L fort. recte *δ'* LCEusebChrys 19 *ὁ λιμὸς*] *καὶ ὁ λιμὸς* Eusebii codd. quidam *τοῦ* om. VRC 20 *ἐξεκαίοντο* Eusebii codd. quidam 21 *ἐπὶ τὴν φύσιν ἐχώρει*] LVRCEusebChrys *ἐχώρει ἐπὶ τὴν φύσιν* PAM *δ'* MLC EusebChrys

παῖς ὑπομάστιος, ἁρπασαμένη „βρέφος, εἶπεν, ἄθλιον, ἐν πολέμῳ
206 καὶ λιμῷ καὶ στάσει τίνι σε τηρήσω; τὰ μὲν παρὰ Ῥωμαίοις δου-
λεία, κἂν ζήσωμεν ἐπ᾽ αὐτούς, φθάνει δὲ καὶ δουλείαν ὁ λιμός,
207 οἱ στασιασταὶ δὲ ἀμφοτέρων χαλεπώτεροι. ἴθι, γενοῦ μοι τροφὴ
καὶ τοῖς στασιασταῖς ἐρινὺς καὶ τῷ βίῳ μῦθος ὁ μόνος ἐλλείπων
208 ταῖς Ἰουδαίων συμφοραῖς.“ καὶ ταῦθ᾽ ἅμα λέγουσα κτείνει τὸν
υἱόν, ἔπειτ᾽ ὀπτήσασα τὸ μὲν ἥμισυ κατεσθίει, τὸ δὲ λοιπὸν κατα-
209 καλύψασα ἐφύλαττεν. εὐθέως δ᾽ οἱ στασιασταὶ παρῆσαν, καὶ τῆς
ἀθεμίτου κνίσης σπάσαντες ἠπείλουν, εἰ μὴ δείξειεν τὸ παρα-
σκευασθέν, ἀποσφάξειν αὐτὴν εὐθέως. ἡ δὲ καὶ μοῖραν αὐτοῖς εἰ-
210 ποῦσα καλὴν τετηρηκέναι τὰ λείψανα τοῦ τέκνου διεκάλυψεν. τοὺς
δ᾽ εὐθέως φρίκη καὶ παρέκστασις ᾕρει καὶ παρὰ τὴν ὄψιν ἐπε-
πήγεσαν. ἡ δ᾽ „ἐμόν, ἔφη, τοῦτο τέκνον γνήσιον καὶ τὸ ἔργον ἐμόν.
211 φάγετε, καὶ γὰρ ἐγὼ βέβρωκα. μὴ γένησθε μήτε μαλακώτεροι γυ-
ναικὸς μήτε συμπαθέστεροι μητρός. εἰ δ᾽ ὑμεῖς εὐσεβεῖς καὶ τὴν
ἐμὴν ἀποστρέφεσθε θυσίαν, ἐγὼ μὲν ὑμῖν βέβρωκα, καὶ τὸ λοιπὸν
212 δὲ ἐμοὶ μεινάτω.“ μετὰ ταῦθ᾽ οἱ μὲν τρέμοντες ἐξῄεσαν, πρὸς ἓν
τοῦτο δειλοὶ καὶ μόλις ταύτης τῆς τροφῆς τῇ μητρὶ παραχωρήσαντες,
ἀνεπλήσθη δ᾽ εὐθέως ὅλη τοῦ μύσους ἡ πόλις, καὶ πρὸ ὀμμάτων
213 ἕκαστος τὸ πάθος λαμβάνων ὥσπερ αὐτῷ τολμηθὲν ἔφριττε. σπουδὴ

PAMLVRC Lat Hegesippus V 40 p. 355. Zonaras I p. 539. Eusebius hist. eccl. III 6, 14. Ioh. Chrysostomus I p. 51.

1 ὑπομάζιοσ MLZonChrys ὑπομάστιοσ V (ζ) ἁρπασαμένη] MLCLatEuseb ChrysSyr et ex corr. A ὃν ἁρπασαμένη PA¹VR ἀναρπασαμένη Holwerda 2 τηρήσω] τηρῶ LEuseb fort. recte τὰ μὲν — 3 αὐτούς] *apud romanos quidem etiamsi uixeris seruiturus es* Lat δουλείαν A¹ 3 ἐπ᾽] ὑπ᾽ ex corr. A ἐπ᾽ αὐτοῖς Hudson ex Eusebio Valesii 4 δ᾽ CChrys 5 ἐριννύσ (prius ν i. ras. A) PAChrys 6 ταῦτα VR 7 ἔπειτα MLVR καλύψασα L 8 δὲ VRChrys 9 ἀθεμήτου C κνίσσησ MChrys κνήσησ C ἠπείλουν, ἠ i. ras. m. 2 R 10 καλὴν εἰποῦσα tr. L 11 ἀπεκάλυψεν PM διανεκάλυψε Eusebii codd. quidam ἀνεκάλυψε Zon 12 δὲ VRChrys παρέκστασις] παρέκτασισ P φρενῶν ἔκστασισ MLVRC Euseb ChrysSyr παρὰ] πρὸς Chrysostomi codd. quidam ad ἐπεπήγεσαν i. marg. ἐξεπλάγησαν L 13 δὲ LVRC Euseb Chrys τοῦτο τὸ τέκνον AMLVRC Euseb Chrys 14 μὴ] καὶ μὴ P 15 δὲ LVR 16 ἐγὼ — 17 μεινάτω] *ego consummabo sacrificium meum, manducabo quod reliquum est* cod. AHeg ὑμῖν] om. LLat ἥμισυ Chrys; cf. u. 7 καὶ om. Lat 17 δὲ] om. L δ᾽ C Euseb Chrys ταῦτα LVRC Chrys 18 δηλοὶ C τῆς] τέως τῆς Zon 19 δὲ MVR Chrys 20 ἀναλαμβάνων Eusebii codd. plerique ὥσπερ — τολμηθὲν] *tamquam ipse hoc admisisset* Lat ὥσπερ] ὡσ παρ᾽ PAMVRC Euseb αὐτῶ R αὐτοῦ Eusebii codd. nonnulli τολμηθὲν] PML Lat Euseb Chrys τὸ μη τολθὲν A καινοτομηθὲν VRC ἔφριττεν LC

δὲ τῶν λιμωττόντων ἐπὶ τὸν θάνατον ἦν, καὶ μακαρισμὸς τῶν φθασάντων πρὶν ἀκοῦσαι καὶ θεάσασθαι κακὰ τηλικαῦτα.

5. Ταχέως δὲ καὶ Ῥωμαίοις διηγγέλθη τὸ πάθος. τῶν δ' οἱ 214 μὲν ἠπίστουν, οἱ δὲ ᾤκτειρον, τοὺς δὲ πολλοὺς εἰς μῖσος τοῦ ἔθνους σφοδρότερον συνέβη προελθεῖν. Καῖσαρ δὲ ἀπελογεῖτο καὶ περὶ 215 τούτου τῷ θεῷ, φάσκων παρὰ μὲν αὐτοῦ Ἰουδαίοις εἰρήνην καὶ αὐτονομίαν προτείνεσθαι καὶ πάντων ἀμνηστίαν τῶν τετολμημένων, τοὺς δὲ ἀντὶ μὲν ὁμονοίας στάσιν, ἀντὶ δὲ εἰρήνης πόλεμον, πρὸ 216 κόρου δὲ καὶ εὐθηνίας λιμὸν αἱρουμένους, ἰδίαις δὲ χερσὶν ἀρξαμένους καίειν τὸ συντηρούμενον ὑφ' ἡμῶν ἱερὸν αὐτοῖς, εἶναι καὶ τοιαύτης τροφῆς ἀξίους. καλύψειν μέντοι τὸ τῆς τεκνοφαγίας μύσος 217 αὐτῷ τῷ τῆς πατρίδος πτώματι καὶ οὐ καταλείψειν ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ἡλίῳ καθορᾶν πόλιν, ἐν ᾗ μητέρες οὕτω τρέφονται. προσ- 218 ήκειν μέντοι πρὸ μητέρων πατράσιν τὴν τοιαύτην τροφήν, οἳ καὶ μετὰ τηλικαῦτα πάθη μένουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις. ταῦθ' ἅμα διεξιὼν 219 ἐνενόει καὶ τὴν ἀπόγνωσιν τῶν ἀνδρῶν· οὐ γὰρ ἂν ἔτι σωφρονῆσαι τοὺς πάντα προπεπονθότας ἐφ' οἷς εἰκὸς ἦν μεταβαλέσθαι μὴ παθοῦσιν.

IV. 1. Ἤδη δὲ τῶν δύο ταγμάτων συντετελεκότων τὰ χώματα 220 Λώου μηνὸς ὀγδόῃ προσάγειν ἐκέλευσε τοὺς κριοὺς κατὰ τὴν ἑσπέριον ἐξέδραν τοῦ ἔξωθεν ἱεροῦ. πρὸ δὲ τούτων ἓξ ἡμέρας ἀδια- 221 λείπτως ἡ στερροτάτη πασῶν ἑλέπολις τύπτουσα τὸν τοῖχον οὐδὲν ἤνυσεν, ἀλλὰ καὶ ταύτης καὶ τῶν ἄλλων τὸ μέγεθος καὶ ἡ ἁρμονία

PAMLVRCLat Hegesippus V 41 p. 356. Zonaras I p. 539. Eusebius hist. eccl. III 6, 16. Ioh. Chrysostomus I p. 52.

1 λιμοττόντων PA 2 τηλικαῦτα κακὰ tr. Chrys τηλικαῦτα] finit Eusebius 3 διηγγέλλθη A¹ δὲ VRC Chrys 4 ὤκτειραν LVRC ὤκτειραν τοὺσ δέ, litt. ραν τοὺσ δ i. ras. L πολλοὺς] λοιποὺσ L σφοδρότερον τοῦ ἔθνουσ tr. L 5 προελθεῖν] fin. Chrys δ' C καὶ om. Lat 6 αὐτοῦ] αὐτοὺσ VR ἰουδαίουσ L 7 προὐτείνεσθαι C ἀμνηστείαν C 8 δ' L ὁμοινοίασ A¹ δ' L 9 δὲ καὶ] δέ τοι καὶ L δὲ iterauit C 10 ὑμῶν L αὐτοῖς] PALLat αὐτοὺσ MVRC 11 μέντοι] μέν P 12 αὐτῷ] αὐτὸν ex corr. A, om. Lat 13 τῶι ἡλίωι L μητέραισ A προσήκει L 16 σωφρονίσαι PL 17 προπεπονθό·τασ, eras. ν V ἐφ' οἷς — 18 παθοῦσιν] *quibus antequam ea paterentur mutare sententiam sperabantur* Lat μεταβαλλέσθαι A μεταβάλλεσθαι L μὴ παθοῦσιν] πεπονθότασ C μὴ πάθωσιν Naber 19 i. marg. κβ' C 20 ὀγδόῃ] η̄ L Loi 8. dies est 27. Augusti (VI k. Sept.) anni Iuliani (70 p. Chr.) προσαγαγεῖν L κατὰ] καὶ κατὰ P 21 ἔξωθεν] ἕωθεν PA¹ ἔσωθεν MLVRC et ex corr. A *exterioris* Lat; cf. § 151. 245. 250 πρὸ] πρὸσ C ἡμέραισ AMVRC 22 στερρωτάτη C τύχον P¹R et ut uid. V¹ 23 τοῦ μεγέθους legisse uid. Lat

222 τῶν λίθων ἦν ἀμείνων. τῆς δὲ βορείου πύλης ὑπώρυττον ἕτεροι
τοὺς θεμελίους καὶ πολλὰ ταλαιπωρήσαντες τοὺς ἔμπροσθεν λίθους
ἐξεκύλισαν. ἀνείχοντο δ' ὑπὸ τῶν ἐνδοτέρω καὶ διέμεινεν ἡ πύλη,
μέχρι τὰς δι' ὀργάνων καὶ τῶν μοχλῶν ἐπιχειρήσεις ἀπογνόντες
223 κλίμακας ταῖς στοαῖς προσέφερον. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κωλῦσαι μὲν οὐκ
ἔφθασαν, ἀναβᾶσι δὲ συμπεσόντες ἐμάχοντο, καὶ τοὺς μὲν ἀνω-
θοῦντες εἰς τοὐπίσω κατεκρήμνιζον, τοὺς δ' ὑπαντιάζοντας ἀνῄ-
224 ρουν· πολλοὺς δὲ τῶν κλιμάκων ἀποβαίνοντας πρὶν φράξασθαι τοῖς
θυρεοῖς παίοντες ταῖς ῥομφαίαις ἔφθανον, ἐνίας δὲ γεμούσας ὁπλι-
225 τῶν κλίμακας παρακλίνοντες ἄνωθεν κατέσειον· ἦν δ' οὐκ ὀλίγος
καὶ αὐτῶν φόνος. οἱ δὲ ἀνενεγκόντες τὰς σημαίας περὶ αὐτῶν
ἐπολέμουν, δεινὴν ἡγούμενοι καὶ πρὸς αἰσχύνης τούτων τὴν ἁρπαγήν.
226 τέλος δὲ καὶ τῶν σημαιῶν οἱ Ἰουδαῖοι κρατοῦσιν καὶ τοὺς ἀναβάντας
διαφθείρουσιν· οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς τὸ τῶν ἀπολωλότων πάθος ὀρ-
227 ρωδοῦντες ἀνεχώρουν. τῶν μὲν οὖν Ῥωμαίων ἄπρακτος οὐδεὶς ἀπέ-
θανεν, τῶν δὲ στασιαστῶν οἳ κατὰ τὰς προτέρας μάχας ἠγωνίσαντο
γενναίως καὶ τότε καὶ Ἐλεάζαρος ἀδελφιδοῦς τοῦ τυράννου Σίμωνος.
228 ὁ δὲ Τίτος ὡς ἑώρα τὴν ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις ἱεροῖς φειδὼ πρὸς
βλάβης τοῖς στρατιώταις γινομένην καὶ φόνου, τὰς πύλας προσέ-
ταξεν ὑφάπτειν.
229 2. Ἐν δὲ τούτῳ πρὸς αὐτὸν αὐτομολοῦσιν Ἄνανός τε ὁ ἀφαμ-
μαούς, τῶν Σίμωνος δορυφόρων ὁ φονικώτατος, καὶ Ἀρχέλαος υἱὸς
Μαγαδδάτου, συγγνώμην ἐλπίσαντες ἐπειδὴ κρατούντων Ἰουδαίων

PAMLVRC Lat Hegesippus V 42 p. 359. Zonaras I p. 539.

1 ἀμείνον P ἀμεινω L ὑπόρυττον PA[1] 2 ἔμπροσθεν] ἔξωθεν LLat 3 ἐξεκύλησαν L[1]C ἀνείχετο MLVRC δὲ VR ἐνδοτέρων L διέμενεν VRC *manserunt* Lat ἡ πύλη] *portae* Lat 4 διὰ τῶν ὀργάνων ALVRC 5 κλίμακα V 6 ἀναβάσι PAM ἀναβάσει L τοὺς] οὖσ L 7 δὲ MVR ὑπαντιάζοντεσ L 8 ἀποβαίνοντεσ (α supra) L τοὺσ θυρεοὺσ P 9 παίοντεσ, ε ex α corr. A 10 τὰσ κλίμακασ P παρακλίναντεσ L δὲ VR 11 αὐτῶν] *romanorum* Lat ἀνενέγκαντεσ LVRC (*signis*) *ablatis* Lat 12 πρὸς] πρὸ P 13 σημαίων PA[1]R τοὺς ἀναβάντας] *eos qui una cum his ascenderant* Lat 14 ὀρωδοῦντεσ C 15 ἀνεχώρουν, ἁ ex ἑ corr. A οὖν om. M 16 προτέρας] πρώτασ M 17 γεναίωσ (ν supra) V ἀδελφιδὸσ P δὲ ἀδελφιδοῦσ M ὁ ἀδελφιδοῦσ L τυρ·άννου A 19 βλάβην PZon φόνον P 21 i. marg. κγ' C Ἀνανίας uertit Syr ὁ ἀφαμμαούς] PA ὁ ἀφ' ἁμμαοῦσ MR ὁ ἀφ' αμμαοῦσ V καὶ σαπαμμαοῦσ L ὁ ἀπ' ἀμμαουσ C *ex amau* Lat; nomen patris latere putat Destinon 22 τῶν] τοῦ V υἱοὶ Niese; cf. V 531 23 *magadati* Lat ἐλπίσαντες] αἰτούμενοι L *sperantes* Lat κρατοῦντων (ν finale suppl.) τῶν ἰουδαίων A

ἀπεχώρουν. Τίτος δὲ καὶ τοῦτο τὸ πανούργημα προβάλλεται τῶν 230
ἀνδρῶν, καὶ τὴν ἄλλην περὶ τοὺς ἰδίους ὠμότητα πεπυσμένος ὥρμητο κτείνειν ἑκατέρους, ὑπ' ἀνάγκης ἦχθαι λέγων αὐτούς, οὐκ ἐκ προαιρέσεως παρεῖναι, καὶ σωτηρίας οὐκ ἀξίους εἶναι τοὺς φλεγομένης ἤδη δι' αὐτοὺς τῆς πατρίδος ἐξαλλομένους. ἐκράτει δ' ὅμως 231
τοῦ θυμοῦ ἡ πίστις, καὶ ἀφίησι τοὺς ἄνδρας, οὐ μὴν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ κατέτασσε τοῖς ἄλλοις. ἤδη δὲ ταῖς πύλαις οἱ στρατιῶται προσ- 232
ῆγον τὸ πῦρ, καὶ περιτηκόμενος ὁ ἄργυρος διεδίδου ταχέως εἰς τὴν ξυλείαν τὴν φλόγα, ἔνθεν ἀθρόως ἐκφερομένη τῶν στοῶν ἐπελαμβάνετο. τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ὁρῶσι τὸ πῦρ ἐν κύκλῳ μετὰ τῶν 233
σωμάτων παρείθησαν αἱ ψυχαί, καὶ διὰ τὴν κατάπληξιν ἀμύνειν μὲν ἢ σβεννύειν ὥρμησεν οὐδείς, αὖοι δ' ἑστῶτες ἀφεώρων. οὐ 234
μὴν πρὸς τὸ δαπανώμενον ἀθυμοῦντες εἰς γοῦν τὸ λοιπὸν ἐσωφρόνουν, ἀλλ' ὡς ἤδη καὶ τοῦ ναοῦ καιομένου τοὺς θυμοὺς ἐπὶ Ῥωμαίους ἔθηγον. ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἐπιοῦσαν 235
νύκτα τὸ πῦρ ἐπεκράτει· κατὰ μέρος γάρ, οὐχ ὁμοῦ πάντοθεν ἴσχυσαν ὑφάψαι τὰς στοάς.

3. Τῇ δ' ἐπιούσῃ Τίτος μέρει τῆς δυνάμεως σβεννύειν τε καὶ 236
τὰ παρὰ τὰς πύλας ὁδοποιεῖν εἰς εὐμαρεστέραν τῶν ταγμάτων ἄνοδον κελεύσας αὐτὸς συνῆγε τοὺς ἡγεμόνας. καὶ συνελθόντων 237
ἓξ τῶν κορυφαιοτάτων, Τιβερίου τε Ἀλεξάνδρου τοῦ πάντων τῶν

PAMLVRCLatHegesippus V 42 p. 360. Zonaras I p. 539. Suidas s. *ἐξαλλόμενος*.

1 *ὑπεχώρουν* PAM *ἀνεχώρουν* L *reliquerant* Lat *Τίτος* — 2 *πεπυσμένος*] *titus autem, ut hanc eorum in iudaeos crudelitatem audiuit* Lat *τὸ* om. PAMVRC *προυβάλλετο* MVRC *προυβάλετο* L 2 *ἰδίους*] *ἰουδαίουσ* LCLat 3 *ὑπ'*] *ἀπ'* V *ἦχθαι* om. Lat 4 *σωτηρίας* — 5 *ἐξαλλομένους* habet Suid *οὐκ ἀξίους εἶναι σωτηρίας* tr. Suid *φλεγομένουσ* L 5 *ἤδη* om. Suid *δὲ* VR 6 *τὸν θυμὸν* L *καὶ ἀφίησι*] *ἀφίησι γοῦν* L haud male 7 *κατέτασσε*] *κατέστησε* L *οἱ στρατιῶται προσῆγον*] *προσήγαγον οἱ στρατιῶται* L 9 *ξυλίαν* PALVR *τὰσ φλόγασ* LVR *ἐκφερόμεναι* LVRC *ἐπελαμβάνοντο* LVRC 10 *δ'* C *ἰουδαίοισ*, *οι* ex *ου* corr. V 11 *ψυχαί*, litt. *ψυ* i. marg. suppl. A *καὶ διὰ* — 12 *ἀφεώρων*] *et stupore attoniti adiuuare quidem uel extinguere nemo conatus est, stantes uero aspiciebant* Lat *κατάπληξιν*] *κατὰ ψυχὴν ἔκπληξιν* L 12 *αὖοι*] *αὐτοὶ* L *αὐτόθι* VR *δὲ* VR *ἀφεώρων*] *ἀπεώρουν* PA[1] *ἐφ' ἑώρων* V 14 *ἀλλ'* — 15 *ἔθηγον* om. Lat 15 *οὖν* om. L 16 *κατὰ* — *γὰρ*] *παρὰ μέρος δὲ* Zon *ἴσχυσεν* Holwerda 17 *τὰς* s. C 18 i. marg. *κδ'* C *δὲ* V *μέρη* P *σβεννύειν*] *ὧι σβεννύειν* L *τὰ* om. PAMVRC 20 *αὐτὸς*] *αὐτοὺσ* L, om. Lat *συνελθόν|ων* P *προσελθόντων* L 21 *ἓξ* spurium censet L. Renier, Mém. de l' Inst. de France XXVI, 1 p. 295 *τιβερείου* L *τιβερίουσ* R *τε*] *τε καὶ* LLat

στρατευμάτων ἐπάρχοντος, καὶ Σέξτου Κερεαλίου τοῦ τὸ πέμπτον
ἄγοντος τάγμα, καὶ Λαρκίου Λεπίδου τὸ δέκατον, καὶ Τίτου Φρυ-
238 γίου τὸ πεντεκαιδέκατον, πρὸς οἷς Φρόντων ἦν Ἑτέριος στρατοπε-
δάρχης τῶν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας δύο ταγμάτων, καὶ Μᾶρκος Ἀντώνιος
Ἰουλιανὸς ὁ τῆς Ἰουδαίας ἐπίτροπος, καὶ μετὰ τούτους ἐπιτρόπων
καὶ χιλιάρχων ἀθροισθέντων, βουλὴν περὶ τοῦ ναοῦ προυτίθει.
239 τοῖς μὲν οὖν ἐδόκει χρῆσθαι τῷ τοῦ πολέμου νόμῳ· μὴ γὰρ ἄν ποτε
Ἰουδαίους παύσασθαι νεωτερίζοντας τοῦ ναοῦ μένοντος, ἐφ᾽ ὃν οἱ
240 πανταχόθεν συλλέγονται. τινὲς δὲ παρῄνουν, εἰ μὲν καταλίποιεν
αὐτὸν Ἰουδαῖοι καὶ μηδεὶς ἐπ᾽ αὐτοῦ τὰ ὅπλα θείη, σώζειν, εἰ δὲ
πολεμοῖεν ἐπιβάντες, καταφλέγειν· φρούριον γάρ, οὐκέτι ναὸν εἶναι,
καὶ τὸ λοιπὸν ἔσεσθαι τῶν ἀναγκασάντων τὴν ἀσέβειαν, οὐκ αὐτῶν.
241 ὁ δὲ Τίτος οὐδ᾽ ἂν ἐπιβάντες ἐπ᾽ αὐτοῦ πολεμῶσιν Ἰουδαῖοι φήσας
ἀντὶ τῶν ἀνδρῶν ἀμυνεῖσθαι τὰ ἄψυχα οὐδὲ καταφλέξειν ποτὲ
τηλικοῦτον ἔργον· Ῥωμαίων γὰρ ἔσεσθαι τὴν βλάβην, ὥσπερ καὶ
242 κόσμον τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ μένοντος· θαρροῦντες δὲ ἤδη προσετί-
243 θεντο τῇ γνώμῃ Φρόντων τε καὶ Ἀλέξανδρος καὶ Κερεάλιος. τότε
μὲν οὖν διαλύει τὸ συνέδριον καὶ τὰς ἄλλας δυνάμεις διαναπαῦσαι
κελεύσας τοῖς ἡγεμόσιν, ὅπως ἐρρωμενεστέροις ἐν τῇ παρατάξει

PAMLVRCLatHegesippus V 42 p. 360. Zonaras I p. 540.

1 *σέξκτου* (*κ* deletum) C *κερεαλί·ου* V; de Ceriali cf. supra III 310 et Mommsen ephem. epigr. IV p. 499 *τοῦ* om. PALVRC 2 *Λαρκίου*] *largio* Lat *καὶ Τίτου* — 3 *πεντεκαιδέκατον* u. 4 post *ταγμάτων* tr. P *Τίτου*] *Τιττίου* Renier l. l. p. 314 *Φρυγίου*] *φρουγίου* L *frigie* Lat 3 *σφρόντων* R *Ἑτέριος*] *ἑτέρνιοσ* M *ἑτέρνιοσ* L *ετέρνιοσ* VR *λιτέρνιοσ* C *aeternius* Lat *Ἁτέριος* Renier l. l. p. 320 4 *ἀπ᾽* VRC *μάρκοσ* codd. 5 *ἰουλανὸσ* A *ἰουλιανόσ θ᾽* C *ὁ* om. L *chiliarchis et procuratoribus* tr. Lat 6 *χιλιαρχῶν* PAMC *ἀθροισθέντων* RC *βουλὴ* VRC *προετίθει* L *προυτέθη* VR *προὐτέθει* C 7 *χρήσασθαι* L *κεχρῆσθαι* Zon *τῷ*] *τὸ* PA[1] *ἂν* om. L 8 *παύσεσθαι* ex corr. A *παύσασθαι ἰουδαίουσ* tr. L 9 *καταλείποιεν* PALV[1]R 10 *οἱ ἰουδαῖοι* AMVRC *αὐτοῦ*] *αὐτὸν* A *αὐτῷ* L *εἰ* — 11 *ἐπιβάντες*] *si uero id pugna obtinuissent* Lat 11 *πολεμῶεν* codd. Zon, corr. Dindorf *ἐπιβάντασ* PAMVRC *ἐπιβαίνοντας* Destinon 12 *ἀναγκαζόντων* L *τὴν* om. PAMVRC 13 *ὁ δὲ* — 14 *ἄψυχα*] *tito autem nec si stantes dimicarent iudaei pro hominibus anima carentia ulciscenda esse dicente* Lat *ἐπιβάντες*] *εἰ ἐπιβαίνοντας* Destinon *ἐπ᾽*] *ἀπ᾽* Destinon *πολεμῶσιν*] LZon *πολεμῶεν* PAMVRC *πολεμοῖεν* (et 14 *ἀμύνασθαι*) Destinon *φήσας ἀντὶ*] *φήσαντι* L *φείσασ ἀντὶ* R *ἔφη ἀντὶ* C Berol. et fort. Syr. *ἔφησεν ἀντὶ* Zon 14 *ἀμυνεῖσθαι*] Niese *ἀμύνεσθαι* PAMVRC *ἀμύνασθαι* (ε suprascr.) L 15 *γὰρ* om. A 16 *μένοντα* ALV *δὲ*] *δ᾽* C, om. Lat, in quo hinc apodosis incipit 17 *φρώντον* C *κεραιάλιοσ* C 18 *οὖν* om. M 19 *κελεύσας*] *τε κελεύσασ* L *τοῖς*] *τοῖσ τε* LLat *ὅπως* — p. 545,1 *χρήσαιτο*] *ut his in procinctu ualidioribus uteretur* Lat *ἐρρωμενεστέροις*] ex Lat Destinon *ἐρρωμένοισ* L *ἐρρωμενέστερον* PAMVRC

χρήσαιτο, τοῖς ἀπὸ τῶν σπειρῶν ἐπιλέκτοις ὁδοποιεῖν διὰ τῶν ἐρειπίων προσέταξε καὶ τὸ πῦρ σβεννύειν.

4. Κατ᾽ ἐκείνην μὲν δὴ τὴν ἡμέραν τῶν Ἰουδαίων κάματός τε 244
καὶ κατάπληξις ἐκράτησε τὰς ὁρμάς· τῇ δ᾽ ἐπιούσῃ συλλεξάμενοί
τε τὴν ἰσχὺν καὶ ἀναθαρσήσαντες ἐπεκθέουσι διὰ τῆς ἀνατολικῆς
πύλης τοῖς φύλαξι τοῦ ἔξωθεν ἱεροῦ περὶ δευτέραν ὥραν. οἱ δὲ 245
καρτερῶς μὲν ἐδέξαντο αὐτῶν τὴν ἐμβολὴν καὶ φραξάμενοι τοῖς
θυρεοῖς κατὰ μέτωπον ὥσπερ τεῖχος ἐπύκνωσαν τὴν φάλαγγα, δῆλοι
δ᾽ ἦσαν οὐκ ἐπὶ πολὺ συμμενοῦντες πλήθει τε τῶν ἐκτρεχόντων
καὶ θυμοῖς ἡττώμενοι. φθάσας δὲ τῆς παρατάξεως τὴν ῥοπὴν 246
Καῖσαρ, καθεώρα γὰρ ἀπὸ τῆς Ἀντωνίας, ἐπήμυνε μετὰ τῶν ἐπιλέκτων ἱππέων. Ἰουδαῖοι δὲ τὴν ἔφοδον οὐχ ὑπέμειναν, ἀλλὰ τῶν 247
πρώτων πεσόντων ἐτράπησαν οἱ πολλοί· καὶ ὑποχωροῦσι μὲν τοῖς 248
Ῥωμαίοις ἐπιστρεφόμενοι προσέκειντο, μεταβαλλομένων δὲ ἀνέφευγον πάλιν, ἕως περὶ πέμπτην τῆς ἡμέρας ὥραν οἱ μὲν βιασθέντες εἰς τὸ ἔνδον συνεκλείσθησαν ἱερόν,

5. Τίτος δὲ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἀντωνίαν διεγνωκὼς τῆς ἐπι- 249
ούσης ἡμέρας ὑπὸ τὴν ἕω μετὰ πάσης ἐμβαλεῖν τῆς δυνάμεως καὶ
τὸν ναὸν περικατασχεῖν. τοῦ δ᾽ ἄρα κατεψήφιστο μὲν τὸ πῦρ ὁ 250
θεὸς πάλαι, παρῆν δ᾽ ἡ εἱμαρμένη χρόνων περιόδοις ἡμέρα δεκάτη Λώου μηνός, καθ᾽ ἣν καὶ πρότερον ὑπὸ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασιλέως ἐνεπρήσθη. λαμβάνουσι δ᾽ αἱ φλόγες ἐκ τῶν οἰκείων τὴν 251
ἀρχὴν καὶ τὴν αἰτίαν· ὑποχωρήσαντος γὰρ τοῦ Τίτου πρὸς ὀλίγον λωφήσαντες οἱ στασιασταὶ πάλιν τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιτίθενται, καὶ

PAMLVRCLatHegesippus V 42 p. 360. Zonaras I p. 540.

1 χρήσαιντο AMVRC σπειρῶν] σπειρῶν δὲ R² ἐριπίων V¹R προσέταξε διὰ τῶν ἐρειπίων tr. P 2 τὸ om. R 3 μὲν δὴ] δὲ L *quidem* Lat τῶν om. AL τῶν Ἰουδαίων om. VRC 4 δὲ MVR ἐπιοῦσι C 5 τε τὴν] τήν τε A τὴν ἰσχὺν] τὸν λαὸν et i. marg. τὴν ἰσχὺν L ἀναθαρρήσαντεσ C ἐπεκθέουσι] διὲκθέουσι L 6 τοῖσ φυλάξασι M τοῦ] τοῖσ VR ὥραν δευτέραν tr. P 8 θυραιοῖσ C ἐπύκνωσαν] ἐκύκλωσαν L φάραγγα L δειλοὶ L 9 δ᾽] τε VRC συμμενοῦντες] Bekker συμμένοντεσ codd. *duraturos* Lat 10 ἡττόμενοι PA 11 γὰρ] δὲ L *nam* Lat ἐπαμύνει L haud male 12 ἰουδαῖοι, litt. δαῖοι suppl. i. marg. C 14 δ᾽ LC 15 πέμπτην, ν ex σ corr. A 17 δ᾽ C εἰς] ἐπὶ L τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρα MVRC 18 ἐμβάλλειν A 19 δὲ MVRC ὁ θεὸσ πάλαι τὸ πῦρ tr. P ὁ θεὸσ τὸ πῦρ πάλαι tr. L ὁ] ὡσ C τὸ πῦρ] fort. spurium φθορὰν Zon 20 δὲ LVR ἡ] καὶ L χρόνω (ν supra) A περίοδος Hudson cum Scaligero παρῆν — 21 μηνός] *euolutisque temporibus aderat fatalis dies, qui erat decimus mensis augusti* Lat Loi 10. dies est 29. Augusti (IV k. Sept.) anni Iuliani 70 p. Chr. καὶ τὸ πρότερον VRC τῶν om. L 22 δὲ LVR οἰκείων] οἰκιῶν ALat 23 τοῦ om. L 24 λοφήσαντεσ RC

τῶν τοῦ ναοῦ φρουρῶν γίνεται συμβολὴ πρὸς τοὺς σβεννύντας τὸ
πῦρ τοῦ ἔνδοθεν ἱεροῦ, οἳ τρεψάμενοι τοὺς Ἰουδαίους μέχρι τοῦ
252 ναοῦ παρηκολούθουν. ἔνθα δή τῶν στρατιωτῶν τις οὔτε παράγγελμα
περιμείνας οὔτ' ἐπὶ τηλικούτῳ δείσας ἐγχειρήματι, δαιμονίῳ ὁρμῇ
τινι χρώμενος ἁρπάζει μὲν ἐκ τῆς φλεγομένης † φλογός, ἀνακου-
φισθεὶς δὲ ὑπὸ συστρατιώτου τὸ πῦρ ἐνίησι θυρίδι χρυσῇ, καθ'
ἣν εἰς τοὺς περὶ τὸν ναὸν οἴκους εἰσιτὸν ἦν ἐκ τοῦ βορείου κλί-
253 ματος. αἰρομένης δὲ τῆς φλογὸς Ἰουδαίων μὲν ἐγείρεται κραυγὴ
τοῦ πάθους ἀξία, καὶ πρὸς τὴν ἄμυναν συνέθεον, οὔτε τοῦ ζῆν ἔτι
φειδὼ λαμβάνοντες οὔτε ταμιευόμενοι τὴν ἰσχύν, δι' ὃ φυλακτικοὶ
πρότερον ἦσαν οἰχομένου.
254 6. Δραμὼν δέ τις ἀγγέλλει Τίτῳ· κἀκεῖνος, ἔτυχεν δὲ κατὰ
σκηνὴν ἀναπαυόμενος ἐκ τῆς μάχης, ὡς εἶχεν ἀναπηδήσας ἔθει πρὸς
255 τὸν ναὸν εἴρξων τὸ πῦρ. κατόπιν δὲ οἵ τε ἡγεμόνες εἵποντο πάντες,
καὶ πτοηθέντα τούτοις ἠκολούθει τὰ τάγματα· βοὴ δὲ ἦν καὶ θό-
256 ρυβος ἅτε τηλικαύτης δυνάμεως ἀτάκτως κεκινημένης. ὁ μὲν οὖν
Καῖσαρ τῇ τε φωνῇ καὶ τῇ δεξιᾷ διεσήμαινε τοῖς μαχομένοις τὸ
πῦρ σβεννύειν, οὔτε δὲ βοῶντος ἤκουον μείζονι κραυγῇ τὰς ἀκοὰς
προκατειλημμένοι καὶ τοῖς νεύμασι τῆς χειρὸς οὐ προσεῖχον, οἱ μὲν
257 τῷ πολεμεῖν, οἱ δὲ ὀργῇ περισπώμενοι. τῶν δὲ ταγμάτων εἰσθε-
όντων οὔτε παραίνεσις οὔτ' ἀπειλὴ κατεῖχεν τὰς ὁρμάς, ἀλλ' ὁ
θυμὸς ἁπάντων ἐστρατήγει· καὶ περὶ τὰς εἰσόδους συνωθούμενοι
πολλοὶ μὲν ὑπ' ἀλλήλων κατεπατοῦντο, πολλοὶ δὲ θερμοῖς ἔτι καὶ
τυφομένοις τοῖς ἐρειπίοις τῶν στοῶν ἐμπίπτοντες ἡττωμένων συμ-

PAMLVRC Lat Hegesippus V 42 p. 360. Zonaras I p. 541.

2 τοῦ ἔνδοθεν ἱεροῦ om. Syr fort. recte ἔνδοθεν] ἔνδον L *interioris* Lat ἔξωθεν Hudson 3 ναοῦ] ἔνδοθεν ναοῦ ASyr παρηκολούθουν] παρη et spatium uacuum 20 fere litt. P παρῆλθον MLVRC *transierunt* Lat 4 οὔτε AVR δείσασ ex δεῖσαν corr. A ὁρμῇ] δ' ὁρμῇ Destinon 5 ἁρπάζει — 6 θυρίδι] *a contubernali suo sustollitur et ex ardente materia raptum ignem in fenestram inserit* Lat *semiustam nanctus materiam, quae de fastigio deciderat, adulto igne portae admouit* Heg φλογός] PA et ut uid. Syr στοᾶσ i. marg. A ὕλησ MLVRC ὕλης μέρος Zon 6 δὲ] δ' LC συστρατιώτου] cum Lat Bekker στρατιώτου codd. Zon θυρίδη R χρυσῇ θυρίδι tr. L 7 εἰσιτὸν, ιτ ex corr. m. 2 R 8 αἰρομένησ, ρο s. A 10 δι' ὃ] δι' οὗ PAL δι' ὃ καὶ MVRC *cuius gratia* Lat δι' ὃν Destinon; cf. infra 322; III 196; V 543 12 δὲ (ante κατὰ) om. V κατὰ τὴν σκηνὴν M 13 ἀναπηδήσας] ἀναπηδήσασ δὲ VR ἔθεε VR ἔθε C 14 εἶρξον PC[1] εἶρξων (sic) A εἴρξω R[1] κατόπι(ν) A δ' C 15 πτωηθέντα PL[1]C ἠκολούθη ARC δ' LC 17 φωνῇ] L βοῇ PAMVRC *uoce* Lat διεσήμανε C 18 μείζωνι C 19 τοῖς νεύμασι] PAMLZon τῷ νεύματι VRC *nutum* Lat 20 δ' ML σπώμενοι L εἰσθ**όντων P 21 οὔτε PLVRC ἀλλ' ὁ] ἀλλὰ VRC 24 ἐριπίοισ V[1]R ἐκπίπτοντεσ P ἠττομένων P καιομένων Destinon

φοραῖς ἐχρῶντο. πλησίον δὲ τοῦ ναοῦ γινόμενοι τῶν μὲν τοῦ Καί- 258
σαρος παραγγελμάτων προσεποιοῦντο μηδὲ κατακούειν, τοῖς πρὸ αὐ-
τῶν δὲ τὸ πῦρ ἐνιέναι παρεκελεύοντο. τῶν δὲ στασιαστῶν ἀμηχανία 259
μὲν ἦν ἤδη τοῦ βοηθεῖν, φόνος δὲ πανταχοῦ καὶ τροπή. τὸ δὲ πλέον
ἀπὸ τοῦ δήμου λαὸς ἀσθενὴς καὶ ἄνοπλος ὅπου καταληφθείη τις
ἀπεσφάττετο, καὶ περὶ μὲν τὸν βωμὸν πλῆθος ἐσωρεύετο νεκρῶν,
κατὰ δὲ τῶν τοῦ ναοῦ βάθρων αἷμά τ' ἔρρει πολὺ καὶ τὰ τῶν ἄνω
φονευομένων σώματα κατωλίσθανε.

7. Καῖσαρ δ' ὡς οὔτε τὰς ὁρμὰς ἐνθουσιώντων τῶν στρατιω- 260
τῶν κατασχεῖν οἷός τε ἦν καὶ τὸ πῦρ ἐπεκράτει, παρελθὼν μετὰ
τῶν ἡγεμόνων ἔνδον ἐθεάσατο τοῦ ναοῦ τὸ ἅγιον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ,
πολὺ μὲν τῆς παρὰ τοῖς ἀλλοφύλοις φήμης ἀμείνω, τοῦ δὲ κόμπου
καὶ τῆς παρὰ τοῖς οἰκείοις δόξης οὐκ ἐλάττω. τῆς φλογὸς δὲ οὐ- 261
δέπω διικνουμένης οὐδαμόθεν εἴσω, τοὺς δὲ περὶ τὸν ναὸν οἴκους
νεμομένης, νομίσας, ὅπερ ἦν, ἔτι σώζεσθαι τὸ ἔργον δύνασθαι προ-
πηδᾷ, καὶ αὐτός τε παρακαλεῖν τοὺς στρατιώτας ἐπειρᾶτο τὸ πῦρ 262
σβεννύειν καὶ Λιβεράλιον ἑκατοντάρχην τῶν περὶ αὐτὸν λογχοφόρων
ξύλοις παίοντα τοὺς ἀπειθοῦντας ἐκέλευσεν εἴργειν. τῶν δὲ καὶ 263
τὴν πρὸς τὸν Καίσαρα αἰδῶ καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ κωλύοντος φόβον
ἐνίκων οἱ θυμοὶ καὶ τὸ πρὸς Ἰουδαίους μῖσος, καὶ πολεμική τις
ὁρμὴ λαβροτέρα· τοὺς δὲ πολλοὺς ἐνῆγεν ἁρπαγῆς ἐλπίς, δόξαν 264
τε ἔχοντας ὡς τὰ ἔνδον ἅπαντα χρημάτων μεστὰ εἴη, καὶ τὰ πέριξ
ὁρῶντας χρυσοῦ πεποιημένα. φθάνει δέ τις καὶ τῶν εἴσω παρελη- 265
λυθότων ἐκπηδήσαντος τοῦ Καίσαρος πρὸς ἐποχὴν τῶν στρατιωτῶν

PAMLVRC Lat Hegesippus V 43 p. 361. Zonaras I p. 541.

2 προσεποιοῦτο R¹ τοῖσ δὲ πρὸ αὐτῶν tr. M πρὸ] PAML Zon Lat παρ' VRC 3 τὸ om. Zon 4 ἦν] om. LC i. marg. suppl. A τοῦ προσβοηθεῖν L πανταχόθεν A 5 ἀπὸ] ὁ ἀπὸ M fort. recte καταλειφθείη PAL 6 μὲν] LCLat, om. PAMVR ἐσωρεύετο, ὑ i. ras. A 7 ναοῦ] βωμοῦ VRC βάθρων] βαθμῶν LSyr *gradus* Lat τε MLVRC καὶ τὰ] κατὰ R¹ 8 σώματα ex σωμάτω corr. L κατολίσθανε C κατωλίσθαινε R² 9 δὲ VRC οὐδὲ L ἐνθουσιόντων P 11 ἔνδον om. LZon ναοῦ] θεοῦ Zon 12 ἀλλοφίλοισ A 13 τῆς] τοῖσ AC¹ παρὰ τοῖς om. A ἔλαττον P ἔλαττων A δὲ φλογὸσ tr. LZon δ' C οὐδαμόθεν om. AZon 14 δὲ] *nec* Lat 15 νεμωμένησ C ἔτι om. P 17 Λιβεράλιον] Hudson *liberalem* Lat λιβεράριον codd. *liberos* Syr *ecatontarchum* Lat 19 πρὸς τὸν] πρὸσ τὸ | P πρὸσ LVRC 20 τις] τησ P 21 λαμπροτέρα R ἐνῆγεν] παρέθηγεν Zon δόξαν — 23 πεποιημένα] *suspicantes intus omnia pecuniae referta esse, quoniam fores auro factas conspicerent* Lat 22 τε om. PLat fort. recte τἄνδον C μεστὰ] ex μετὰ corr. A μέγιστα V 23 ὁρῶντεσ L παρελθόντων C 24 ἐποχὴ* P

266 πῦρ εἰς τοὺς στροφέας ἐμβαλὼν τῆς πύλης † ἐν σκότῳ· τότε γὰρ
ἐξαπίνης ἔνδοθεν ἐκφανείσης φλογὸς οἵ τε ἡγεμόνες μετὰ τοῦ Καί-
σαρος ἀνεχώρουν, καὶ τοὺς ἔξωθεν οὐδεὶς ὑφάπτειν ἐκώλυεν. ὁ μὲν
οὖν ναὸς οὕτως ἄκοντος Καίσαρος ἐμπίπραται.
267 8. Πολλὰ δ' ἄν τις ἐπολοφυράμενος ἔργῳ πάντων ὧν ὄψει
καὶ ἀκοῇ παρειλήφαμεν θαυμασιωτάτῳ κατασκευῆς τε ἕνεκα καὶ
μεγέθους ἔτι τε τῆς καθ' ἕκαστον πολυτελείας καὶ τῆς περὶ τὰ
ἅγια δόξης, μεγίστην λάβοι παραμυθίαν τὴν εἱμαρμένην ἄφυκτον
268 οὖσαν ὥσπερ ἐμψύχοις οὕτω καὶ ἔργοις καὶ τόποις. θαυμάσαι δ'
ἄν τις ἐν αὐτῇ τῆς περιόδου τὴν ἀκρίβειαν· καὶ μῆνα γοῦν, ὡς
ἔφην, καὶ ἡμέραν ἐτήρησεν τὴν αὐτήν, ἐν ᾗ πρότερον ὑπὸ Βαβυ-
269 λωνίων ὁ ναὸς ἐνεπρήσθη. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς πρώτης αὐτοῦ κτίσεως,
ἣν κατεβάλετο Σολομὼν ὁ βασιλεύς, μέχρι τῆς νῦν ἀναιρέσεως, ἣ
γέγονεν ἔτει δευτέρῳ τῆς Οὐεσπασιανοῦ ἡγεμονίας, ἔτη συνάγεται
χίλια ἑκατὸν τριάκοντα, πρὸς δὲ μῆνες ἑπτὰ καὶ πεντεκαίδεκα ἡμέ-
270 ραι· ἀπὸ δὲ τῆς ὕστερον, ἣν ἔτει δευτέρῳ Κύρου βασιλεύοντος
ἐποιήσατο Ἀγγαῖος, ἔτη μέχρι τῆς ὑπὸ Οὐεσπασιανοῦ ἁλώσεως
τριακονταεννέα πρὸς ἑξακοσίοις καὶ ἡμέραι τεσσαρακονταπέντε.
271 V. 1. Καιομένου δὲ τοῦ ναοῦ τῶν μὲν προσπιπτόντων ἦν ἁρ-
παγή, φόνος δὲ τῶν καταλαμβανομένων μυρίος καὶ οὔτε ἡλικίας ἦν
ἔλεος οὔτ' ἐντροπὴ σεμνότητος, ἀλλὰ καὶ παιδία καὶ γέροντες καὶ
βέβηλοι καὶ ἱερεῖς ὁμοίως ἀνῃροῦντο, καὶ πᾶν γένος ἐπεξῄει περι-
σχὼν ὁ πόλεμος, ὁμοῦ τούς τε ἱκετεύοντας καὶ τοὺς ἀμυνομένους.

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 542.

1 τροφέασ V ἐμβαλὼν] ἐμβάλλων A *subiecerat* Lat ἐν σκότῳ] codd. Syr, om. LatZon γρ καὶ ἐν κοντῶ i. marg. M τότε γὰρ ἐξαπίνης] ἐξαπίνησ τ' (τε M) MVRC et ut uid. Zon *tumque subito* Lat 2 τοῦ] τοῦσ V¹ 3 ὑφάπτων L ἐφάπτειν PAC 4 οὖν om. M ἐμπιμπρᾶται V ἐμπιπρᾶται RC 5 i. marg. κζ' C δὲ VR ἐπολοφυρόμενοσ L ἐπωλοφυράμενοσ C ἔργων LVR ὧν om. M 6 θαυμασιώτατα L κατα·σκευῆσ, eras. σ A ἕνε·κα A 7 καθ' ἕκαστον] περὶ καθέκαστον L 9 οὖσαν, οὖ i. ras. C οὕτωσ L θαυμάσειε LZon 11 ἐπετήρησε VRC 12 ἐνεπρίσθη A κατεφλέγη L 13 ἣν] ἦν A κατεβάλλετο A¹ σολομῶν PAV σολόμων C *salomon* Lat 14 ἔτει — ἡγεμονίας] *secundo anno principis uespasiani* Lat ἐν ἔτει AL ἡγεμονίασ, litt. ἡγεμονί i. ras. 6 litt. A βασιλείασ L 15 δὲ] δὲ καὶ L μῆνεσ ex μῆνασ corr. M δεκαπέντε L 16 δὲ suppl. V τῆς] τῆσ εἰσ P ἣν] ἦν A ἔτι L 17 Ἀγγαῖος] ἀγμαῖοσ R 18 τριακονταενέα L ἡμέραισ PAL τεσσ^{α}ερακονταπέντε (s. m. 2) V 19 i. marg. κη' C 20 μυρίοσ ex μυρίουσ corr. L καὶ οὔτε] οὔτε A οὔτε γὰρ M οὔτε δὲ (δ' C) LVRC *nec aut* Lat ἦν ἡλικίασ tr. L 21 οὔτε VR 22 περιέχων VR 23 τοὺς om. VRC

συνήχει δὲ ἡ φλὸξ ἐπὶ πλεῖστον ἐκφερομένη τοῖς τῶν πιπτόντων 272
στεναγμοῖς, καὶ διὰ μὲν τὸ ὕψος τοῦ λόφου καὶ τὸ τοῦ φλεγομένου
μέγεθος ἔργου πᾶσαν ἄν τις ἔδοξε καίεσθαι τὴν πόλιν, τῆς δὲ βοῆς
ἐκείνης οὐδὲν ἐπινοηθῆναι δύναιτ᾽ ἂν ἢ μεῖζον ἢ φοβερώτερον. τῶν 273
τε γὰρ Ῥωμαϊκῶν ταγμάτων ἀλαλαγμὸς ἦν συμφερομένων, καὶ τῶν
στασιαστῶν πυρὶ καὶ σιδήρῳ κεκυκλωμένων κραυγή, τοῦ τε ἀποληφθέντος ἄνω λαοῦ τροπή τε μετ᾽ ἐκπλήξεως εἰς τοὺς πολεμίους
καὶ πρὸς τὸ πάθος οἰμωγαί. συνεβόα δὲ τοῖς ἐπὶ τοῦ λόφου τὸ 274
κατὰ τὴν πόλιν πλῆθος· ἤδη δὲ πολλοὶ τῷ λιμῷ μαραινόμενοι καὶ
μεμυκότες ὡς εἶδον τὸ τοῦ ναοῦ πῦρ, εἰς ὀδυρμοὺς πάλιν καὶ κραυγὴν
εὐτόνησαν· συνήχει δὲ ἥ τε Περαία καὶ τὰ πέριξ ὄρη βαρυτέραν
ποιοῦντα τὴν βοήν. ἦν δὲ τοῦ θορύβου τὰ πάθη φοβερώτερα· τὸν 275
μέν γε τοῦ ἱεροῦ λόφον ἐκ ῥιζῶν ἄν τις ἔδοξε βράττεσθαι πάντοθεν τοῦ πυρὸς καταγέμοντα, δαψιλέστερον δὲ τὸ αἷμα τοῦ πυρὸς
εἶναι καὶ τῶν φονευόντων πλείους τοὺς φονευομένους· οὐδαμοῦ γὰρ 276
ἡ γῆ διεφαίνετο τῶν νεκρῶν, ἀλλὰ σωροῖς ἐπιβαίνοντες οἱ στρατιῶται σωμάτων ἐπὶ τοὺς διαφεύγοντας ἔθεον. τὸ μὲν οὖν λη- 277
στρικὸν πλῆθος ὠσάμενοι τοὺς Ῥωμαίους μόλις εἰς τὸ ἔξω διεκπίπτουσιν ἱερὸν κἀκεῖθεν εἰς τὴν πόλιν, τοῦ δημοτικοῦ δὲ τὸ λειφθὲν
ἐπὶ τὴν ἔξω στοὰν κατέφυγε. τῶν δὲ ἱερέων τινὲς τὸ μὲν πρῶτον 278
ἀπὸ τοῦ ναοῦ τούς τε ὀβελοὺς καὶ τὰς ἕδρας αὐτῶν μολίβου πεποιημένας ἀνασπῶντες εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἠφίεσαν, αὖθις δὲ ὡς 279
οὔτε ἤνυόν τι καὶ τὸ πῦρ ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀνερρήγνυτο, ἐπὶ τὸν τοῖχον
ἀναχωρήσαντες ὄντα ὀκτάπηχυν τὸ εὖρος ἔμενον. δύο γε μὴν τῶν 280
ἐπισήμων, παρὸν σωθῆναι πρὸς Ῥωμαίους μεταστᾶσιν ἢ διακαρτερεῖν πρὸς τὴν μετὰ τῶν ἄλλων τύχην, ἑαυτοὺς ἔρριψαν εἰς τὸ

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 542.

1 δ᾽ LC εἰσφερομένη VR 2 μὲν ******** ῦ λόφου P 3 ἂν om. L 4 ἐκείνησ, ησ ex η corr. M 5 ἀλαλαγμὸσ, ἀλα ex ἀλλ corr. P συμφερομένων om. Lat 6 κεκυκλωμένων ex κεκλυμένων corr. C *clausorum* Lat ἀπολειφθέντοσ ML *deprehensi* Lat 7 τε om. L 8 συνεβόων L 9 μαραινόμενοι, μ initiale i. ras. A 10 ὀδυρμοὺσ|οὺσ C 11 ηὐτόνησαν L δ᾽ LC Περαία corruptum putat Destinon 12 βοήν] PAMSyr ὁρμήν LVRCLat γρ καὶ ὁρμήν i. marg. M 13 βράττεσθαι] διάττεσθαι VRC[1] et i. marg. M διάγεσθαι ex corr. C *euelli* Lat 16 τῶν] ἐκ τῶν LZon ἀλλὰ] LCZon ἀλλὰ καὶ PAMVR ἐπεμβαίνοντεσ MLVRCZon 17 τῶν σωμάτων P τοὺς φεύγοντας Zon 19 ληφθὲν PA περιλειφθὲν Zon 20 i. marg. κθ᾽ C δ᾽ LZon μὲν om. L 21 μολλίβῳ L μολίβδου Hudson 22 δ᾽ C 23 οὔτ᾽ C αὐτοῖσ L ἐνερρήγνυτο M ἀνερρήγνυντο R 25 παρ᾽ ὃν LV παρῶν C ἢ σωθῆναι Niese 26 ἔρριψαν] ῥίψαντεσ L

πῦρ καὶ τῷ ναῷ συγκατεφλέγησαν, Μηϊρός τε υἱὸς Βελγᾶ καὶ Ἰώσηπος Δαλαίου.
281 2. Ῥωμαῖοι δὲ μάταιον τὴν ἐπὶ τοῖς πέριξ φειδὼ κρίναντες
τοῦ ναοῦ φλεγομένου πάντα συνεπίμπρασαν, τά τε λείψανα τῶν
στοῶν καὶ τὰς πύλας πλὴν δύο, τῆς μὲν ἐκ τῶν ἀνατολικῶν τῆς
282 δὲ μεσημβρινῆς· καὶ ταύτας ὕστερον κατέσκαψαν. ἔκαιον δὲ καὶ
τὰ γαζοφυλάκια, ἐν οἷς ἄπειρον μὲν χρημάτων πλῆθος ἄπειροι δ'
ἐσθῆτες καὶ ἄλλα κειμήλια, συνελόντι δ' εἰπεῖν, πᾶς ὁ Ἰουδαίων
σεσώρευτο πλοῦτος, ἀνεσκευασμένων ἐκεῖ τοὺς οἴκους τῶν εὐπόρων.
283 ἧκον δὲ καὶ ἐπὶ τὴν λοιπὴν στοὰν τοῦ ἔξωθεν ἱεροῦ· καταφεύγει
δ' ἐπ' αὐτὴν ἀπὸ τοῦ δήμου γύναια καὶ παιδία καὶ σύμμικτος ὄχλος
284 εἰς ἑξακισχιλίους. πρὶν δὲ Καίσαρα κρῖναί τι περὶ αὐτῶν ἢ κε-
λεῦσαι τοὺς ἡγεμόνας, φερόμενοι τοῖς θυμοῖς οἱ στρατιῶται τὴν
στοὰν ὑφάπτουσι, καὶ συνέβη τοὺς μὲν ῥιπτοῦντας αὑτοὺς ἐκ τῆς
φλογὸς διαφθαρῆναι, τοὺς δὲ ἐν αὐτῇ· περιεσώθη δὲ ἐκ τοσούτων
285 οὐδείς. τούτοις αἴτιος τῆς ἀπωλείας ψευδοπροφήτης τις κατέστη
κατ' ἐκείνην κηρύξας τὴν ἡμέραν τοῖς ἐπὶ τῆς πόλεως, ὡς ὁ θεὸς
ἐπὶ τὸ ἱερὸν ἀναβῆναι κελεύει δεξομένους τὰ σημεῖα τῆς σωτηρίας.
286 πολλοὶ δ' ἦσαν ἐγκάθετοι παρὰ τῶν τυράννων τότε πρὸς τὸν δῆμον
προφῆται προσμένειν τὴν ἀπὸ τοῦ θεοῦ βοήθειαν καταγγέλλοντες,
ὡς ἧττον αὐτομολοῖεν καὶ τοὺς ἐπάνω δέους καὶ φυλακῆς γενομένους
287 ἐλπὶς παρακροτοίη. πείθεται δὲ ταχέως ἄνθρωπος ἐν συμφοραῖς,
ὅταν δ' ἤδη καὶ τῶν κατεχόντων δεινῶν ἀπαλλαγὴν ὁ ἐξαπατῶν
ὑπογράφῃ, τόθ' ὁ πάσχων ὅλος γίνεται τῆς ἐλπίδος.

PAMLVRC Lat Hegesippus V 43 p. 362. Zonaras I p. 543.

1 μηϊερόσ L μήϊρόσ VRC υἱὸσ β*****αὶ P βελγὰ AV βελγα LR *iosippus dareae* Lat 3 ματαίαν Zon ἐπὶ τοῖς euan. P 4 συνεμπίμπρασαν V συνεπίπρασαν C συνενεπίμπρασαν L. Dindorf 5 πύλας] πύλασ αὐτῶν L 6 δὲ μεσημβρινῆς] δ' ἐκ μεσημβρίασ L ταύτας] ταύτας δ' Destinon 7 γαζοφυλακεῖα VR γαζοφυλάκεια C δὲ VR 8 δὲ VR 9 ἀνασκευασαμένων L τοὺς οἴκους] τῶν οἴκων MVRC 10 καταπεφεύγει Bekker ex cod. L. B. *confugerant* Lat 11 δὲ VR ὄχλος] ὄχλοσ πλῆθοσ L ὄχλοσ πλεῖστοσ C 12 δὲ] οὖν M Καίσαρα] καίσα| C κελεύσειν L 14 καὶ συνέβη] συνέβη δὲ L αὐτοὺσ PAMVC ἑαυτοὺσ L 15 i. marg. λ' C δ' ἐν LC δ' ἐκ LC 16 οὐδὲ εἷσ L κατέστη ex καθέστη corr. A 17 τὴν ἡμέραν κηρύξασ tr. L τῆς] τοῖσ C 19 δὲ VR 21 καὶ φυλακῆς] κατα φυλακῆσ C γινομένουσ AMLVRC 22 ἐπὶσ (λ supra) A παρακροτοίη] παρακρατῶν L παρακρατοίη VR *retineret* Lat δὲ ταχέως] δ' εὐθέωσ L 23 δ' ἤδη] δὲ δὴ PAMVC δὲ ἤδη L δὲ R, om. Lips 24 τόθ'] τότε LVR ὅλωσ A[1]C

3. Τὸν γοῦν ἄθλιον δῆμον οἱ μὲν ἀπατεῶνες καὶ καταψευδόμενοι τοῦ θεοῦ τηνικαῦτα παρέπειθον, τοῖς δ' ἐναργέσι καὶ προσημαίνουσι τὴν μέλλουσαν ἐρημίαν τέρασιν οὔτε προσεῖχον οὔτ' ἐπίστευον, ἀλλ' ὡς ἐμβεβροντημένοι καὶ μήτε ὄμματα μήτε ψυχὴν ἔχοντες τῶν τοῦ θεοῦ κηρυγμάτων παρήκουσαν, τοῦτο μὲν ὅτε ὑπὲρ 289 τὴν πόλιν ἄστρον ἔστη ῥομφαίᾳ παραπλήσιον καὶ παρατείνας ἐπ' ἐνιαυτὸν κομήτης, τοῦτο δ' ἡνίκα πρὸ τῆς ἀποστάσεως καὶ τοῦ 290 πρὸς τὸν πόλεμον κινήματος ἀθροιζομένου τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν τῶν ἀζύμων ἑορτήν, ὀγδόῃ δ' ἦν Ξανθικοῦ μηνός, κατὰ νυκτὸς ἐνάτην ὥραν τοσοῦτο φῶς περιέλαμψε τὸν βωμὸν καὶ τὸν ναόν, ὡς δοκεῖν ἡμέραν εἶναι λαμπράν, καὶ τοῦτο παρέτεινεν ἐφ' ἡμίσειαν ὥραν· ὃ τοῖς μὲν ἀπείροις ἀγαθὸν ἐδόκει, τοῖς δὲ ἱερογραμματεῦσι πρὸς 291 τῶν ἀποβεβηκότων εὐθέως ἐκρίθη. καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἑορτὴν 292 βοῦς μὲν ἀχθεῖσα ὑπό του πρὸς τὴν θυσίαν ἔτεκεν ἄρνα ἐν τῷ ἱερῷ μέσῳ, ἡ δ' ἀνατολικὴ πύλη τοῦ ἐνδοτέρω ναοῦ χαλκῆ μὲν 293 οὖσα καὶ στιβαρωτάτη, κλειομένη δὲ περὶ δείλην μόλις ὑπ' ἀνθρώπων εἴκοσι, καὶ μοχλοῖς μὲν ἐπερειδομένη σιδηροδέτοις, κατάπηγας δὲ ἔχουσα βαθυτάτους εἰς τὸν οὐδὸν ὄντα διηνεκοῦς λίθου καθιεμένους, ὤφθη κατὰ νυκτὸς ὥραν ἕκτην αὐτομάτως ἠνοιγμένη. δραμόντες δὲ οἱ τοῦ ἱεροῦ φύλακες ἤγγειλαν τῷ στρατηγῷ, κἀκεῖ- 294 νος ἀναβὰς μόλις αὐτὴν ἴσχυσεν κλεῖσαι. πάλιν τοῦτο τοῖς μὲν 295

PAMLVRC Lat Hegesippus V 44 p. 362. Zonaras I p. 543. Euseb. hist. eccl. III 8.

1 incip. Euseb ἀπαταιῶνεσ PA 2 ante τοῦ ras. 8 litt. V δὲ VRC προσσημαίνουσι C 3 μέλλουσαν] μέλλουσαν ἔσεσθαι Eusebii codd. plerique οὔτ'] οὔτε MVRCEuseb 4 ἐμβροντιμένοι A[1] ἐνβεβροντημένοι V καὶ μήτε euan. P μήτ' C litt. τε ψυχὴν ἔχον euan. P 5 κηρυγμάτων euan. P παρήκουον Euseb ὅτε] οὖν L 6 παρατείνας] παρά τινασ V ἐπὶ L 7 κομίτησ PR δὲ PMVRC ἀποστάσεωσ ὡσ καὶ M 9 ὀγδόῃ δ' ἦν] ὀγδόῃ Euseb ὀγδόῃ] ἡ L δὲ LVR Xanthici 8. dies est 25. Aprilis (VII k. Mai.) anni Iuliani, si solitam Iosephi rationem sequimur; sed hic antiquiore Iudaeorum computo usus esse uid. ὥραν ἐνάτην tr. L 10 τοσοῦτον LVRC et Eusebii codd. quidam τὸν ναὸν καὶ τὸν βωμὸν tr. L 11 ἐπὶ LZon 12 ἐδόκει] ἐδόκει εἶναι Euseb δ' LC πρὸς] πρὸ PAMLLat et Eusebii codd. plerique 14 ἀναχθεῖσα L ὑπό του] om. Lat ὑπὸ τοῦ A[1]LR ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέωσ Eusebii codd. quidam et inde Hudson 15 ἡ] ἦν L δὲ LVRCZon ἐνδοτέρω] LEuseb ἐνδοτέρου PAMVRCZon ἐξωτέρου Grotius ναοῦ] PAMLLatZon, om. VRCEuseb 16 δείλησ VRC ὑπ' ἀνθρώπων] ὑπὸ (ὑπ' C) ἀνδρῶν LCZon 17 καταπῆγασ VRCEuseb 18 δ' LCEuseb εἰς — 19 καθιεμένους om. Euseb λίθουσ PA[1] 19 ἠνοιγμένη] PAEuseb ἠνεωγμένη MLVRCZon ἀνεῳγμένη L. Dindorf 20 δραμόντες — 552, 4 σημεῖον om. Euseb δὲ οἱ] δ' ἡ C ἀνήγγειλαν M

ἰδιώταις κάλλιστον ἐδόκει τέρας· ἀνοῖξαι γὰρ τὸν θεὸν αὐτοῖς τὴν
τῶν ἀγαθῶν πύλην· οἱ λόγιοι δὲ λυομένην αὐτομάτως τοῦ ναοῦ
τὴν ἀσφάλειαν ἐνενόουν, καὶ πολεμίοις δῶρον ἀνοίγεσθαι τὴν πύλην,
296 δηλωτικόν τε ἐρημίας ἀπέφαινον ἐν αὐτοῖς τὸ σημεῖον. μετὰ δὲ
τὴν ἑορτὴν οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον, μιᾷ καὶ εἰκάδι Ἀρτεμι-
297 σίου μηνός, φάσμα τι δαιμόνιον ὤφθη μεῖζον πίστεως· τερατεία
δὲ ἂν ἔδοξεν οἶμαι τὸ ῥηθησόμενον, εἰ μὴ καὶ παρὰ τοῖς θεασα-
μένοις ἱστόρητο καὶ τὰ ἐπακολουθήσαντα πάθη τῶν σημείων ἦν
298 ἄξια· πρὸ γὰρ ἡλίου δύσεως ὤφθη μετέωρα περὶ πᾶσαν τὴν χώραν
ἅρματα καὶ φάλαγγες ἔνοπλοι διᾴττουσαι τῶν νεφῶν καὶ κυκλού-
299 μεναι τὰς πόλεις. κατὰ δὲ τὴν ἑορτήν, ἣ πεντηκοστὴ καλεῖται, νύ-
κτωρ οἱ ἱερεῖς παρελθόντες εἰς τὸ ἔνδον ἱερόν, ὥσπερ αὐτοῖς ἔθος
πρὸς τὰς λειτουργίας, πρῶτον μὲν κινήσεως ἔφασαν ἀντιλαβέσθαι
καὶ κτύπου, μετὰ δὲ ταῦτα φωνῆς ἀθρόας „μεταβαίνομεν ἐντεῦ-
300 θεν.“ τὸ δὲ τούτων φοβερώτερον, Ἰησοῦς γάρ τις υἱὸς Ἀνανίου
τῶν ἰδιωτῶν ἄγροικος πρὸ τεσσάρων ἐτῶν τοῦ πολέμου τὰ μά-
λιστα τῆς πόλεως εἰρηνευομένης καὶ εὐθηνούσης, ἐλθὼν εἰς τὴν
ἑορτήν, ἐν ᾗ σκηνοποιεῖσθαι πάντας ἔθος τῷ θεῷ, κατὰ τὸ ἱερὸν

PAMLVRCLatHegesippus V 44 p. 364. Zonaras I p. 544. Euseb. hist. eccl. III 8, 2. dem. euang. VIII 2, 112.

1 ἰδιόταισ C ἀνοῖξαι] ἀνοι (sic) C τὸν θεὸν] ὁ θεὸσ C 2 λόγιοι] λοιποὶ L λόγ·ιοι V τὴν τοῦ ναοῦ tr. L 3 πύλιν C 4 δηλοτικὸν C τ' C *uero* Lat ἐν αὐτοῖς] ἐν αυτοῖσ PA ἑαυτοῖσ L ἐν ἑαυτοῖσ MVRC *inter se* Lat μετὰ — 11 πόλεις om. i. marg. suppl. A, sed acciso margine litterae aliquot interierunt μετὰ — 11 ὕστερον] *post dies autem festos in diebus paucis* Lat 5 οὐ — ὕστερον] ἡμέραισ οὐ πολλαῖσ ὕστερον LVRCEuseb *post multos dies* Heg μιᾷ καὶ εἰκάδι] πρώτηι καὶ εἰκοστῆι L ἀρτεμησίου PAV¹R Artemisii 21. dies est 8. Iunii (VI id. Iun.) anni Iuliani, si quidem Iosephus solitam sequitur rationem 6 τερατείαν L τέρασ Euseb τερατεία — 8 ἱστόρητο] *monstrum autem, quod dicturus sum, fortasse etiam his est cognitum qui uiderunt* Lat 7 δ' LVRCEuseb ἂν ἔδοξεν] ἔδο * * * ἂν A οἶμαι] εἶναι Euseb 8 ἱστόρειτο PA ἱστορεῖτο LVR 9 litt. ύσεως ὤφθ euan. P περὶ] euan. P κατὰ L 10 litt. οπλοι διᾴττον euan. P κυκλούμενοι L 11 κατὰ — 14 ἐντεῦθεν habet Eusebius demonstr. κατά, κα i. ras. A 12 ἔνδον om. Euseb hist. et dem. ὥσπερ — ἔθος] *more suo* Lat ἔθος] ἔθοσ ἦν AMLVRCEuseb hist. et dem. 13 πρὸς] εἰσ L ἀντιλαμβάνεσθαι Euseb hist. et dem. 14 φωνῆς] καὶ φωνῆσ MC et fort. Heg ἀθρόας] ἀθρόας λεγούσης Euseb dem. μεταβαίνομεν] codd. Heg et Euseb hist. μεταβαίνωμεν LatZonEuseb dem.; cf. Tacit. hist. V 13 15 Ἰησοῦς] ἠΐσουσ A Ἀνανίου] PAHegEuseb ἀνάνου MLVRCLat 16 ἀγροῖκοσ LVRCZon 17 εἰρηνευούσησ PL εἰς] ἐπὶ Euseb fort. recte 18 ἐν ᾗ] ἐπεὶ PMVRC et Eusebii codicum pars ἐφ' ᾗ (φ ex π corr., ᾗ i. ras.) A ἔθος] ἔθος ἦν Euseb κατὰ] εἰσ L

ἐξαπίνης ἀναβοᾶν ἤρξατο „φωνὴ ἀπὸ ἀνατολῆς, φωνὴ ἀπὸ δύσεως, 301
φωνὴ ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, φωνὴ ἐπὶ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν
ναόν, φωνὴ ἐπὶ νυμφίους καὶ νύμφας, φωνὴ ἐπὶ τὸν λαὸν πάντα.“
τοῦτο μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ κατὰ πάντας τοὺς στενωποὺς πε-
ριήει κεκραγώς. τῶν δὲ ἐπισήμων τινὲς δημοτῶν ἀγανακτήσαντες 302
πρὸς τὸ κακόφημον συλλαμβάνουσι τὸν ἄνθρωπον καὶ πολλαῖς
αἰκίζονται πληγαῖς. ὁ δὲ οὐθ' ὑπὲρ αὑτοῦ φθεγξάμενος οὔτε ἰδίᾳ
πρὸς τοὺς παίοντας, ἃς καὶ πρότερον φωνὰς βοῶν διετέλει. νομί- 303
σαντες δὲ οἱ ἄρχοντες, ὅπερ ἦν, δαιμονιώτερον τὸ κίνημα τἀνδρὸς
ἀνάγουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν παρὰ Ῥωμαίοις ἔπαρχον. ἔνθα μάστιξι 304
μέχρι ὀστέων ξαινόμενος οὐθ' ἱκέτευσεν οὔτ' ἐδάκρυσεν, ἀλλ' ὡς
ἐνῆν μάλιστα τὴν φωνὴν ὀλοφυρτικῶς παρεγκλίνων πρὸς ἑκάστην
ἀπεκρίνατο πληγὴν „αἰαὶ Ἱεροσολύμοις.“ τοῦ δ' Ἀλβίνου διερω- 305
τῶντος, οὗτος γὰρ ἔπαρχος ἦν, τίς εἴη καὶ πόθεν, καὶ διὰ τί ταῦτα
φθέγγοιτο, πρὸς ταῦτα μὲν οὐδ' ὁτιοῦν ἀπεκρίνατο, τὸν δὲ ἐπὶ
τῇ πόλει θρῆνον εἴρων οὐ διέλειπεν, μέχρι καταγνοὺς μανίαν ὁ
Ἀλβῖνος ἀπέλυσεν αὐτόν. ὁ δὲ τὸν μέχρι τοῦ πολέμου χρόνον οὔτε 306
προσήει τινὶ τῶν πολιτῶν οὔτε ὤφθη λαλῶν, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν
ὥσπερ εὐχὴν μεμελετηκὼς „αἰαὶ Ἱεροσολύμοις“ ἐθρήνει. οὔτε δέ 307
τινι τῶν τυπτόντων αὐτὸν ὁσημέραι κατηρᾶτο οὔτε τοὺς τροφῆς
μεταδιδόντας εὐλόγει, μία δὲ πρὸς πάντας ἦν ἡ σκυθρωπὴ κληδὼν
ἀπόκρισις. μάλιστα δ' ἐν ταῖς ἑορταῖς ἐκεκράγει· καὶ τοῦτ' ἐφ' 308
ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας πέντε εἴρων οὔτ' ἤμβλυνεν τὴν φωνὴν οὔτ'

PAMLVRCLat Hegesippus V 44 p. 364. Zonaras I p. 544. Eusebius hist. eccl. III 8, 3.

1 *φωνὴ ἀπὸ ἀνατολῆς* om. P   *ἀπ'* VRCEuseb   3 *πάντα τὸν λαὸν* tr. LEuseb   4 *στενοπουσ* R   5 *δ'* LRCEuseb   *δημωτῶν* C   6 *συμλλαμβάνουσι*, *μ* post *υ* deletum C   7 *δ'* C   *οὔτε* VR   *αὐτοῦ* PAML *ἑαυτοῦ* VRCEuseb   *οὔτ'* LC   8 *παίοντας*] *παρόντας* Euseb   *διετέλει*] *ἐτέλει*, i. marg. suppl. *δι* A   9 *δ'* LC   *δαιμονιώτερον*] *δαιμονιώτερον εἶναι* LVRCEuseb   *τὸ* om. Euseb   *τοῦ ἀνδρὸσ* LVRC   10 *ἐνάγουσιν* V *ἄγουσιν* Eusebii codd. plerique *ῥωμαίων* VR et ut uid. Heg fort. recte   11 *μέχρισ* MLVRCEuseb   *ξενόμενοσ* P *ξεόμενοσ* L   *οὔτε* VR   *οὔτ'*] *οὐδὲ* A *οὔτε* VR   12 *παρακλίνων* PA *παρεκκλίνων* LZon   13 *ἀπεκρίνετο* L   *αἰαὶ* PA *αἲ αἲ* (ex *αἲ αἲ* corr. M) MLVRC   *Ἱεροσολύμοις*] finit Euseb   *δὲ* VRC   14 *ἦν ἔπαρχοσ* tr. L   *τίς*] *τίσ τε* L fort. recte   15 *οὐδὲ* VR   *δ'* LC   16 ad *εἴρων* i. marg. *λέγων* VR   *διέλιπε* C   *καταγνοὺς*] *καταγνοὺσ αὐτοῦ* M   *ὁ* s. A   18 *προσήει* ex *προσήκειν* corr. V   *οὔτ' ὤφθη* C   *οὔτε ὤφθη λαλῶν*] *nec quemquam uidit* Lat   19 *μεμελετικῶσ* C   *αἰ αἰ* (sic) PL *αἲ αἰ* A *αἲ αἲ* (ex *αἲ αἲ* corr. M) MVRC; fere item infra p. 554,2 et 4   20 *ὁσημέραι* om. PHeg   21 *ηὐλόγει* ML   22 *δὲ* VR   *τοῦτο* VR   *ἐφ'* om. L   23 *πέντε μῆνασ* tr. L   *οὔτε* LVR   *ἠμβλύνθη* LVC *ἠμβλύθη* R   *οὔτε* LVR

ἔκαμεν, μέχρις οὗ κατὰ τὴν πολιορκίαν ἔργα τῆς κληδόνος ἰδὼν
309 ἀνεπαύσατο. περιιὼν γὰρ ἀπὸ τοῦ τείχους „αἰαὶ πάλιν τῇ πόλει
καὶ τῷ λαῷ καὶ τῷ ναῷ“ διαπρύσιον ἐβόα, ὡς δὲ τελευταῖον προσ-
έθηκεν „αἰαὶ δὲ κἀμοί“, λίθος ἐκ τοῦ πετροβόλου σχασθεὶς καὶ
πλήξας αὐτὸν παραχρῆμα κτείνει, φθεγγομένην δ' ἔτι τὰς κληδόνας
ἐκείνας τὴν ψυχὴν ἀφῆκε.
310 4. Ταῦτά τις ἐννοῶν εὑρήσει τὸν μὲν θεὸν ἀνθρώπων κηδό-
μενον καὶ παντοίως προσημαίνοντα τῷ σφετέρῳ γένει τὰ σωτήρια,
311 τοὺς δ' ὑπ' ἀνοίας καὶ κακῶν αὐθαιρέτων ἀπολλυμένους, ὅπου
γε Ἰουδαῖοι καὶ τὸ ἱερὸν μετὰ τὴν καθαίρεσιν τῆς Ἀντωνίας τε-
τράγωνον ἐποίησαν, ἀναγεγραμμένον ἐν τοῖς λογίοις ἔχοντες ἁλώ-
σεσθαι τὴν πόλιν καὶ τὸν ναόν, ἐπειδὰν τὸ ἱερὸν γένηται τετρά-
312 γωνον. τὸ δ' ἐπᾶραν αὐτοὺς μάλιστα πρὸς τὸν πόλεμον ἦν χρησμὸς
ἀμφίβολος ὁμοίως ἐν τοῖς ἱεροῖς εὑρημένος γράμμασιν, ὡς κατὰ τὸν
313 καιρὸν ἐκεῖνον ἀπὸ τῆς χώρας αὐτῶν τις ἄρξει τῆς οἰκουμένης. τοῦθ'
οἱ μὲν ὡς οἰκεῖον ἐξέλαβον καὶ πολλοὶ τῶν σοφῶν ἐπλανήθησαν
περὶ τὴν κρίσιν, ἐδήλου δ' ἄρα τὴν Οὐεσπασιανοῦ τὸ λόγιον ἡγε-
314 μονίαν ἀποδειχθέντος ἐπὶ Ἰουδαίας αὐτοκράτορος. ἀλλὰ γὰρ οὐ
315 δυνατὸν ἀνθρώποις τὸ χρεὼν διαφυγεῖν οὐδὲ προορωμένοις. οἱ δὲ
καὶ τῶν σημείων ἃ μὲν ἔκριναν πρὸς ἡδονὴν ἃ δὲ ἐξουθένησαν,
μέχρις οὗ τῇ τε ἁλώσει τῆς πατρίδος καὶ τῷ σφῶν αὐτῶν ὀλέθρῳ
διηλέγχθησαν τὴν ἄνοιαν.

PAMLVRCLatHegesippus V 44 p. 365. Zonaras I p. 545. Eusebius hist. eccl. III 8, 10.

1 μέχρις οὗ] μέχρι L. Dindorf ἔργα] ἔργον L ἔργω RC τῆς κληδόνος] τὰσ κληδόνασ LVR τὰσ κληδῶνασ C 2 ἀπὸ] ἐπὶ MLVRCZon *supra* Lat 3 καὶ τῶ ναῶ καὶ τῶ λαῶ tr. LLatZon διὰ πρυσίωσ L 4 δὲ om. MZon ἔκ του Herwerden σχαθεὶσ C καὶ πλήξας om. Lat 5 φθεγγόμενοσ L *lugentem* Lat δὲ VR ἔτι] ἐπὶ PAL κληδῶνασ C 6 ἐκείνας om. P 8 προσσημαίνοντα C 9 δ'] δὲ (suppl. A) AVR τοὺς] *ipsos* Lat ὑπ' — αὐθαιρέτων] *ob dementiam suam malis uoluntariis*, unde ὑπ' ἀνοίας κακῷ αὐθαιρέτῳ Destinon ἀνοί·ασ R καὶ om. C 10 καθαίρεσιν, αι i. ras. 2—3 litt. ex ε·· corr. A 11 λογίοις] λογίοισ οἷσ PA¹ ἔχοντες damnat Herwerden 12 ναόν] λαὸν C 13 δὲ PVR χρησμὸσ ἦν tr. M 14 ηὑρημένοσ sic L ὡς — 15 οἰκουμένης laudat Eusebius αὐτῶν τις] αὐτῶν A τισ αὐτῶν MLVRC et Eusebii codd. plurimi τοῦθ' οἱ] τοῦτο L τοῦτο οἱ VRC *id enim illi* Lat 16 σοφῶν] σφῶν P 17 ἐδήλου — ἡγεμονίαν] *hoc autem plane responso uespasiani designabatur imperium* Lat δὲ MLVR ἄρα] ἅμα C τὴν] τὴν περὶ PAMVRC οὐεσπασιανὸν C τὸ λόγιον om. P 19 χρεὸν R 20 μὲν om. C δ' C ἐξουδένωσαν L 21 οὗ τῇ τε] ὅτε VRC τῷ] om. L τῶν VC σφῶν, σ ex ν corr. A 22 διη··|λέγχθησαν (eras. λε) A

VI. 1. Ῥωμαῖοι δὲ τῶν μὲν στασιαστῶν καταπεφευγότων εἰς 316
τὴν πόλιν, καιομένου δὲ αὐτοῦ τε τοῦ ναοῦ καὶ τῶν πέριξ ἁπάν-
των, κομίσαντες τὰς σημαίας εἰς τὸ ἱερὸν καὶ θέμενοι τῆς ἀνατο-
λικῆς πύλης ἄντικρυς ἔθυσάν τε αὐταῖς αὐτόθι καὶ τὸν Τίτον μετὰ
μεγίστων εὐφημιῶν ἀπέφηναν αὐτοκράτορα. ταῖς δὲ ἁρπαγαῖς 317
οὕτως ἐνεπλήσθησαν οἱ στρατιῶται πάντες, ὥστε κατὰ τὴν Συρίαν
πρὸς ἥμισυ τῆς πάλαι τιμῆς τὸν σταθμὸν τοῦ χρυσίου πιπράσκε-
σθαι. τῶν δ' ἀνὰ τὸν τοῖχον τοῦ ναοῦ ἱερέων διακαρτερούντων παῖς 318
διψήσας ἱκέτευε τοὺς φύλακας τῶν Ῥωμαίων δοῦναι δεξιὰν αὐτῷ
καὶ τὸ δίψος ἐξωμολογεῖτο. τῶν δὲ τῆς ἡλικίας καὶ τῆς ἀνάγκης 319
οἶκτον λαβόντων καὶ δόντων δεξιὰς καταβὰς αὐτός τε πίνει καὶ
ὃ φέρων ἧκεν ἀγγεῖον πλήσας ὕδατος ᾤχετο φεύγων ἄνω πρὸς
τοὺς σφετέρους. τῶν δὲ φυλάκων καταλαβεῖν μὲν οὐδεὶς ἴσχυσε, 320
πρὸς δὲ τὴν ἀπιστίαν ἐβλασφήμουν. κἀκεῖνος οὐδὲν ἔφη παρα-
βεβηκέναι τῶν συνθηκῶν· λαβεῖν γὰρ δεξιὰν οὐ τοῦ μένειν παρ'
αὐτοῖς ἀλλὰ τοῦ καταβῆναι μόνον καὶ λαβεῖν ὕδωρ, ἅπερ ἀμφότερα
πεποιηκὼς πιστὸς ἔδοξεν εἶναι. τὸ μὲν δὴ πανούργημα διὰ τὴν ἡλι- 321
κίαν μάλιστα τοῦ παιδὸς ἀπεθαύμαζον οἱ πλανηθέντες· πέμπτῃ
δ' ἡμέρᾳ λιμώττοντες οἱ ἱερεῖς καταβαίνουσι καὶ πρὸς Τίτον ἀναχ-
θέντες ὑπὸ τῶν φυλάκων ἱκέτευον τυχεῖν σωτηρίας. ὁ δὲ τὸν μὲν 322
τῆς συγγνώμης καιρὸν αὐτοῖς παρῳχηκέναι φήσας, οἴχεσθαι δὲ δι'
ὃν εὐλόγως ἂν αὐτοὺς ἔσωζε, πρέπειν δὲ τοῖς ἱερεῦσι τῷ ναῷ συναπ-
ολέσθαι, κελεύει κολάσαι τοὺς ἄνδρας.

2. Οἱ δὲ περὶ τοὺς τυράννους ὡς τῷ τε πολέμῳ πάντοθεν 323
ἐκρατοῦντο καὶ περιτετειχισμένοις διαφυγεῖν οὐδαμόθεν ἦν, προκα-
λοῦνται τὸν Τίτον εἰς λόγους. ὁ δὲ καὶ διὰ τὸ φιλάνθρωπον φύσει 324
τὸ γοῦν ἄστυ περισῶσαι προαιρούμενος καὶ τῶν φίλων ἐναγόντων,

---

PAMLVRCLatHegesippus V 45 p. 366. Zonaras I p. 545.

1 i. marg. λβ' C δὲ] μὲν A et ut uid. Lat 2 τε om. LZon 4 ἀντικρὺ PAM ἔθυσάν τε] θύσαντεσ L *sacrificio celebrato* Lat αὐταῖς] ἐν ταῖσ V 7 ἥμυσι C χρυσοῦ M 8 δὲ LVR τὸν] τῶν A i. marg. λγ' C προσκαρτεροῦντων, ω i. ras. A διακαρτερούντων ἱερέων tr. C, quo uitatur hiatus; sed ἱερέων fort. spurium 10 ἐξομολογεῖτο PA[1]M 11 δεξιὰν L 12 ἧκεν] ἦγεν PAM πλήσας] πληρώσασ P πρὸσ τοὺσ σφετέρουσ ἄνω tr. L 15 μένην C 16 λαβεῖν] τοῦ λαβεῖν L 17 ἔδοξεν om. LLat μὲν om. VR 19 δὲ PMVR λιμόττωντεσ P 20 ἱκέτευων A 21 συγγνώμης] γνώμησ C δὲ om. P 22 ὃν] ὧν C 24 τῷ τε] τότε P τῶ L τῶ τότε VR πανταχόθεν PC πανταχθεν (ο supra) L 25 προκαλοῦνται] Naber *prouocant* Lat προσκαλοῦνται codd. Zon

ἤδη γὰρ μετριάζειν τοὺς λῃστὰς ὑπελάμβανεν, ἵσταται κατὰ τὸ
325 πρὸς δύσιν μέρος τοῦ ἔξωθεν ἱεροῦ· ταύτῃ γὰρ ὑπὲρ τὸν ξυστὸν
ἦσαν πύλαι, καὶ γέφυρα συνάπτουσα τῷ ἱερῷ τὴν ἄνω πόλιν·
326 αὕτη τότε μέση τῶν τυράννων ἦν καὶ τοῦ Καίσαρος. τὸ δὲ πλῆθος
ἑκατέροις βύζην ἐφεστήκει, Ἰουδαῖοι μὲν περὶ Σίμωνα καὶ Ἰωάννην
μετέωροι συγγνώμης ἐλπίδι, Ῥωμαῖοι δὲ Καίσαρι καραδοκοῦντες
327 αὐτῶν τὴν ἀξίωσιν. παραγγείλας δὲ τοῖς στρατιώταις Τίτος θυμοῦ
τε καὶ βελῶν μένειν ἐγκρατεῖς, καὶ τὸν ἑρμηνέα παραστησάμενος,
328 ὅπερ ἦν τεκμήριον τοῦ κρατεῖν, πρῶτος ἤρξατο λέγειν· „ἆρά γε
ἤδη κεκόρεσθε τῶν τῆς πατρίδος κακῶν, ὦ ἄνδρες, οἱ μήτε τῆς
ἡμετέρας δυνάμεως μήτε τῆς ἑαυτῶν ἀσθενείας ἔννοιαν λαβόντες,
ὁρμῇ δὲ ἀσκέπτῳ καὶ μανίᾳ τόν τε δῆμον καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸν
329 ναὸν ἀπολωλεκότες, ἀπολούμενοι δὲ καὶ αὐτοὶ δικαίως, οἳ πρῶτον
μὲν ἀφ' οὗ Πομπήιος εἷλεν ὑμᾶς κατὰ κράτος οὐκ ἐπαύσασθε
νεωτεροποιίας, ἔπειτα καὶ φανερὸν ἐξηνέγκατε πρὸς Ῥωμαίους
330 πόλεμον; ἆρά γε πλήθει πεποιθότες; καὶ μὴν ἐλάχιστον ὑμῖν
μέρος ἀντήρκεσεν τοῦ Ῥωμαίων στρατιωτικοῦ. πίστει τοιγαροῦν
συμμάχων; καὶ τί τῶν ἔξω τῆς ἡμετέρας ἡγεμονίας ἐθνῶν ἔμελλεν
331 αἱρήσεσθαι Ἰουδαίους πρὸ Ῥωμαίων; ἀλλ' ἀλκῇ σωμάτων; καὶ μὴν
ἴστε Γερμανοὺς δουλεύοντας ἡμῖν. ὀχυρότητι δὲ τειχῶν; καὶ τί
μεῖζον ὠκεανοῦ τεῖχος κώλυμα, ὃν περιβεβλημένοι Βρεττανοὶ τὰ
332 Ῥωμαίων ὅπλα προσκυνοῦσιν; καρτερίᾳ ψυχῆς καὶ πανουργίᾳ στρα-
333 τηγῶν; ἀλλὰ μὴν ᾔδειτε καὶ Καρχηδονίους ἁλόντας. τοιγαροῦν
ὑμᾶς ἐπήγειρε κατὰ Ῥωμαίων ἡ Ῥωμαίων φιλανθρωπία, οἳ πρῶ-
τον μὲν ὑμῖν τήν τε χώραν ἔδομεν νέμεσθαι καὶ βασιλεῖς ὁμοφύ-
334 λους ἐπεστήσαμεν, ἔπειτα τοὺς πατρίους νόμους ἐτηρήσαμεν, καὶ
ζῆν οὐ μόνον καθ' ἑαυτοὺς ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπετρέψαμεν

PAMLVRC Lat Hegesippus V 46 p. 367. Zonaras I p. 545.

1 litt. *ἀρ μετριά* euan. P *ὑπελάμβανεν*] *arbitrabantur* Lat *ὑπελάμβανον* Hudson *κατὰ μέροσ τὸ πρὸσ δύσιν* tr. L 2 *τὸν*] *τὸ* P 3 *τῷ ἱερῷ*] *τὸ ἱερὸν* C 4 *αὕτη*] *αὐτη* sic L 5 *βύζην*] *βύσδην* PAVRC *βύζειν* M *ἐφιστήκει* C *περὶ*] *τοῖς περὶ* Niese *ἰωάνην* C 7 *αὐτῶν*] *αὐτῷ* L *αὐτῶν τὴν ἀξίωσιν*] *qualiter eos reciperet* Lat 9 *ἄρα* LR 10 *κεκόρεσθαι* (ε supra) L *ὦ*] PLat, om. AMLVRC *οἳ* A 11 *αὐτῶν* AV *αὑτῶν* MR 12 *τε* om. L 13 *ναὸν*, *ν* initiale i. ras. A 15 *φανερὸν*] *φαναιρωσ* (ον supra) C 17 *ἀντήρκεσαν* V 18 *τί*] *τῆι* L *ἔξωθεν* A 19 *ἀλλ'*] *ἀλ'* PA *ἀλλὰ* RC 20 *δὲ*] *δὴ* L 21 *τεῖχος κώλυμα*] *murus atque obstaculum* Lat *τείχουσ* ALVRC *ὃν* ex *ὁ* corr. C *βρεγτανοὶ* V 23 *ἤδητε* L *ἤδ·τε* (η supra) V *χαρκηδονίουσ* V 25 *μὲν* om. PC 26 litt. *νόμουσ ἐτηρή* euan. P 27 litt. *οὐ μόνον καθ'* euan. P *αὑτοὺσ* L *πρὸς*] om. PAMVRC *cum* Lat litt. *ψαμεν ὡς* euan. P

ὡς ἐβούλεσθε· τὸ δὲ μέγιστον, δασμολογεῖν τε ὑμῖν ἐπὶ τῷ θεῷ 335
καὶ ἀναθήματα συλλέγειν ἐπετρέψαμεν, καὶ τοὺς ταῦτα φέροντας
οὔτε ἐνουθετήσαμεν οὔτε ἐκωλύσαμεν, ἵν' ἡμῖν γένησθε πλουσιώ-
τεροι καὶ παρασκευάσησθε τοῖς ἡμετέροις χρήμασιν καθ' ἡμῶν.
ἔπειτα τηλικούτων ἀγαθῶν ἀπολαύοντες ἐπὶ τοὺς παρασχόντας 336
ἠνέγκατε τὸν κόρον καὶ δίκην τῶν ἀτιθασεύτων ἑρπετῶν τοῖς
σαίνουσι τὸν ἰὸν ἐναφήκατε. ἔστω γοῦν, κατεφρονήσατε τῆς Νέρωνος 337
ῥᾳθυμίας, καὶ καθάπερ ῥήγματα ἢ σπάσματα τὸν ἄλλον χρόνον κα-
κοήθως ἠρεμοῦντες ἐν τῇ μείζονι νόσῳ διεφάνητε καὶ πρὸς ἐλπίδας
ἀναιδεῖς ἀμέτρους ἐξετείνατε τὰς ἐπιθυμίας. ἧκεν ὁ πατὴρ οὑμὸς εἰς 338
τὴν χώραν, οὐ τιμωρησόμενος ὑμᾶς τῶν κατὰ Κέστιον, ἀλλὰ νουθε-
τήσων· δέον γοῦν, εἴπερ ἐπ' ἀναστάσει τοῦ ἔθνους παρῆν, ἐπὶ τὴν 339
ῥίζαν ὑμῶν δραμεῖν καὶ ταύτην ἐκπορθεῖν τὴν πόλιν εὐθέως, ὁ δὲ
Γαλιλαίαν ἐδῄου καὶ τὰ πέριξ ἐπιδιδοὺς ὑμῖν χρόνον εἰς μεταμέ-
λειαν. ἀλλ' ὑμῖν ἀσθένεια τὸ φιλάνθρωπον ἐδόκει κἀκ τῆς ἡμε- 340
τέρας πρᾳότητος τὴν τόλμαν ἐπεθρέψατε. Νέρωνος οἰχομένου τοῦθ' 341
ὅπερ ἐχρῆν τοὺς πονηροτάτους ἐποιήσατε, ταῖς ἐμφυλίοις ἡμῶν
ταραχαῖς ἐπεθαρρήσατε καὶ χωρισθέντων εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμοῦ
τε καὶ τοῦ πατρὸς εἰς παρασκευὰς τοῦ πολέμου κατεχρήσασθε τοῖς
καιροῖς, καὶ οὐκ ᾐδέσθητε ταράσσειν αὐτοκράτορας γεγενημένους
οὓς καὶ στρατηγοὺς φιλανθρώπους ἐπειράσατε. προσφυγούσης γοῦν 342
ἡμῖν τῆς ἡγεμονίας, καὶ τῶν μὲν κατὰ ταύτην ἠρεμούντων πάντων,
πρεσβευομένων δὲ καὶ συνηδομένων τῶν ἔξωθεν ἐθνῶν, πάλιν οἱ
Ἰουδαῖοι πολέμιοι, καὶ πρεσβεῖαι μὲν ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπὲρ Εὐ- 343
φράτην ἐπὶ νεωτερισμῷ, περίβολοι δὲ τειχῶν ἀνοικοδομούμενοι
καινοί, στάσεις δὲ καὶ τυράννων φιλονεικίαι καὶ πόλεμος ἐμφύλιος,

PAMLVRC Lat Hegesippus V 46 p. 369.

1 βούλεσθε M ἠβούλεσθε L 3 οὔτ' L οὔτε ἐκωλύσαμεν] i. marg. suppl. P om. L οὔτε τε ἐκωλύσαμεν C ἵν' — πλουσιώτεροι] *ut hostes nobis efficeremini ditiores* Lat ἡμῖν] ἡμῶν L πλουσιώτεροι] πλουσιώτεροι πολέμιοι LLat 4 παρεσκευάσασθε P 6 ἀτιθασευτῶν P ἀντιθασεύτων A[1] ἀτιθάσσων L ἀτηθασεύτων C ἀτιθασσεύτων V 7 σένουσι P γοῦν] οὖν L 9 πρὸς — 10 ἐπιθυμίας] *et ad spes improbas etiam cupiditates immodicas explicastis* Lat 10 ἀναιδεῖς] ἀναιδείασ P ἀναιδεῖσ καὶ MLC οὐμὸσ codd. 11 τῶν] τὸν C 12 ἐπ'] ἐπὶ AMLVRC ἀναστάσει] ἐπαναστάσει AMVRC 13 ἐκπορθεῖν] πορθεῖν L ὁ] οὐ P 14 ἡμῖν C 15 ὑμῖν om. Lat ἐ|δόκει, ἐ i. ras. A 16 τοῦτο L 17 πονηρωτάτουσ R ταῖς] καὶ ταῖσ M haud male ὑμῶν AMLCLat 18 ἐπεθαρρήσαντε A[1] ἐπεθαρσήσατε L 19 κατεχρήσασθαι C 22 κατὰ ταύτην] κατ' αὐτὴν L πάντων] om. P ante ἠρεμούντων tr. L 23 συνηδομένων δὲ καὶ πρεσβευομένων tr. A οἱ om. L 24 μὲν om. P πρὸς] εἰσ M 26 τυράν * * * φ * * ονεικίαι P καὶ τυράννων] τυράννων καὶ L * * φύλιοσ P

344 *μόνα τοῖς οὕτω πονηροῖς πρέποντα. ἧκον ἐπὶ τὴν πόλιν ἐγὼ παρὰ*
τοῦ πατρὸς ἄκοντος λαβὼν σκυθρωπὰ παραγγέλματα. τὸν δῆμον
345 *ἀκούσας εἰρηνικὰ φρονεῖν ἥσθην. ὑμᾶς παύσασθαι πρὸ πολέμου*
παρεκάλουν, μέχρι πολλοῦ πολεμούντων ἐφειδόμην, δεξιὰς αὐτο-
μόλοις ἔδωκα, καταφυγοῦσι πίστεις ἐτήρησα, πολλοὺς αἰχμαλώτους
ἠλέησα, τοὺς ἐπείγοντας βασανίσας ἐκόλασα, τείχεσιν ὑμετέροις
μηχανὰς ἄκων προσήγαγον, ἀεὶ φονῶντας τοὺς στρατιώτας ἐφ' ὑμῖν
κατέσχον, καθ' ἑκάστην νίκην ὡς ἡττώμενος ὑμᾶς εἰς εἰρήνην πρου-
346 *καλεσάμην. τοῦ ἱεροῦ πλησίον γενόμενος πάλιν ἑκὼν ἐξελαθόμην*
τῶν τοῦ πολέμου νόμων, φείσασθαι δὲ παρεκάλουν τῶν ἰδίων ὑμᾶς
ἁγίων καὶ σῶσαι τὸν ναὸν ἑαυτοῖς, διδοὺς ἄδειάν τε ἐξόδου καὶ
πίστιν σωτηρίας, εἰ δ' ἐβούλεσθε, καὶ μάχης καιρὸν ἐν ἄλλῳ τόπῳ·
347 *πάντων ὑπερείδετε καὶ τὸν ναὸν ἰδίαις χερσὶν ἐνεπρήσατε. ἔπειτα,*
μιαρώτατοι, προκαλεῖσθέ με πρὸς λόγους νῦν; ἵνα τί σώσητε τοιοῦ-
τον οἷον ἀπόλωλεν; ποίας ὑμᾶς αὐτοὺς ἀξιοῦτε μετὰ τὸν ναὸν σω-
348 *τηρίας; ἀλλὰ καὶ νῦν μετὰ τῶν ὅπλων ἑστήκατε καὶ οὐδ' ἐν ἐσχά-*
349 *τοις ὑποκρίνεσθε γοῦν ἱκέτας, ὦ ταλαίπωροι, τίνι πεποιθότες; οὐ*
νεκρὸς μὲν ὑμῶν ὁ δῆμος, οἴχεται δ' ὁ ναός, ὑπ' ἐμοὶ δὲ ἡ πό-
λις, ἐν χερσὶ δὲ ταῖς ἐμαῖς ἔχετε τὰς ψυχάς; εἶτα ὑπολαμβάνετε
350 *δόξαν ἀνδρείας τὸ δυσθανατᾶν; οὐ μὴν ἐγὼ φιλονεικήσω πρὸς*
τὴν ἀπόνοιαν ὑμῶν, ῥίψασι δὲ τὰ ὅπλα καὶ παραδοῦσι τὰ σώματα

PAMLVRC Lat Hegesippus V 46 p. 370. Zonaras I p. 545.

1 *μόνα*] *μόνα τὰ* L *τρέποντα* C *ἧκον* — 2 *παραγγέλματα*] *iussus ego ab inuito patre cum mandatis tristibus ad ciuitatem uenire* Lat *ἧκον*] *ἐπὶ ἧκον* P *ἐγὼ ἐπὶ τὴν πόλιν* tr. L 2 *ἄκοντος* om. VR 3 *ἥσθην* PALVC *παύσασθε* PC *πρὸ* om. P 4 *αὐτομόλοις*] *sponte ad me uenientibus* Lat *αὐτομολοῦσιν* Destinon *δέδωκα* PMVRC *δέδοκα* A *καταφεύγουσι* M *πίστιν* RC 5 *τοὺς* — *ἐκόλασα*] *uerberibus urgentes bellum coërcui* Lat *βασανίσας*] satis mirum *βασανίσαι* Destinon *ἐκόλασα*] *ἐκώλυσα* L 7 *προσῆγον* P 8 *καθ'*] *μεθ'* Destinon *προεκαλούμην* L 10 *φείσασθε* PL *δὲ* om. LLat *τῶν ἰδίων ὑμᾶς ἁγίων*] *τῶν ἁγίων ὑμᾶσ τῶν ἰδίων* L 12 *εἰ* — *τόπῳ*] *uel etiam pugnae alio tempore si uelletis in alio loco facultates praebui* Lat *δ' ἐβούλεσθε*] *δὲ βούλεσθε* (*θε* ex *θαι* corr. A) PAMLVR *τόπῳ*] *τε τόπω* L 13 *ὑπερίδετε* PAR *ἐνεμπρήσατε* A *ἔπειτ' ὦ* Niese 14 *μιαρώτατοι* i. marg. suppl. A *προκαλεῖσθε* — *νῦν* om. C *προκαλεῖσθε*] ed. pr. *προσκαλεῖσθε* (*προσκα·λεῖσθε* L) codd. *prouocatis* Lat *με* om. P *πρὸς*] *εἰσ* L 15 *ποίας*] Bekker *οἵασ* codd. *qua* Lat *τὸν*] *τῶν* C 16 *ἑστήκατε* (inter *ή* et *κ* spatium uacuum 2—3 litt. P) PA *οὐδὲ* AVR 17 *ἱκέτας* om. P 18 *μὲν* om. P *δὲ* VRC *ἐμοὶ*] *ἐμὲ* L *δ'* L 19 *τὰσ ἐμὰσ* C *εἶθ'* C *ὑπελαμβάνετε* AL 20 *ἀνδρίασ* V²C *το θανατᾶν* LVRC 21 *παραδώσασι* L

χαρίζομαι τὸ ζῆν, ὥσπερ ἐν οἰκίᾳ πρᾶος δεσπότης τὰ μὲν ἀνήκεστα
κολάσας, τὰ δὲ λοιπὰ σώζων ἐμαυτῷ."
3. Πρὸς ταῦτα ἀποκρίνονται δεξιὰν μὲν μὴ δύνασθαι παρ' 351
αὐτοῦ λαβεῖν, ὀμωμοκέναι γὰρ μήποτε τοῦτο ποιήσειν, ἔξοδον δ'
ᾐτοῦντο διὰ τοῦ περιτειχίσματος μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων· ἀπε-
λεύσεσθαι γὰρ εἰς τὴν ἔρημον καὶ καταλείψειν αὐτῷ τὴν πόλιν.
πρὸς ταῦτα ἀγανακτήσας Τίτος, εἰ τύχην ἑαλωκότων ἔχοντες αἱρέ- 352
σεις αὐτῷ προτείνουσι νενικηκότων, κηρῦξαι μὲν ἐκέλευσεν εἰς αὐ-
τοὺς μήτε αὐτομολεῖν ἔτι μήτε δεξιὰν ἐλπίζειν, φείσεσθαι γὰρ οὐ-
δενός, ἀλλὰ πάσῃ δυνάμει μάχεσθαι καὶ σώζειν ἑαυτοὺς ὅπως ἂν 353
δύνωνται· πάντα γὰρ αὐτὸς ἤδη πράξειν πολέμου νόμῳ· τοῖς δὲ
στρατιώταις ἐμπιπράναι καὶ διαρπάζειν ἐπέτρεψεν τὴν πόλιν. οἱ 354
δὲ ἐκείνην μὲν ἐπέσχον τὴν ἡμέραν, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τό τε ἀρχεῖον
καὶ τὴν ἄκραν καὶ τὸ βουλευτήριον καὶ τὸν Ὀφλᾶν καλούμενον
ὑφῆψαν· καὶ προύκοψε τὸ πῦρ μέχρι τῶν Ἑλένης βασιλείων, ἃ δὴ 355
κατὰ μέσην τὴν ἄκραν ἦν, ἐκαίοντο δὲ οἱ στενωποὶ καὶ αἱ οἰκίαι
νεκρῶν ὑπὸ τοῦ λιμοῦ διεφθαρμένων πλήρεις.
4. Κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν οἵ τε Ἰζάτου βασιλέως υἱοὶ καὶ 356
ἀδελφοί, πρὸς οἷς πολλοὶ τῶν ἐπισήμων δημοτῶν ἐκεῖ συνελθόντες,
ἱκέτευσαν Καίσαρα δοῦναι δεξιὰν αὐτοῖς. ὁ δὲ καίτοι πρὸς πάντας
τοὺς ὑπολοίπους διωργισμένος οὐκ ἤλλαξε τὸ ἦθος, δέχεται δὲ τοὺς
ἄνδρας. καὶ τότε μὲν ἐν φρουρᾷ πάντας εἶχε, τοὺς δὲ τοῦ βασιλέως 357
παῖδας καὶ συγγενεῖς δήσας ὕστερον εἰς Ῥώμην ἀνήγαγεν πίστιν
ὁμήρων παρέξοντας.
VII. 1. Οἱ στασιασταὶ δὲ ἐπὶ τὴν βασιλικὴν ὁρμήσαντες αὐλήν, 358

PAMLVRC Lat Hegesippus V 46 p. 371. Zonaras I p. 545.

1 ζῆν ὥσπερ, litt. ῆν ὥσ i. ras. 2—3 litt. M 3 i. marg. λε' C πρὸς] πρὸσ δὲ L ὑποκρίνονται M δύνασθε P 4 μηδέποτε LCZon δὲ AMLVRZon 5 ἀπελεύσεσθε P 6 τὴν om. M 7 ταῦτ' M 8 νενικηκότων προτείνουσι tr. L νε·νικηκότων V 9 δεξιάσ L φείσασθαι PLZon γὰρ] γοῦν A 10 ἁπάσῃ VRC ἂν om. Zon 11 δύναιντο LZon 12 ἐμπιπρᾶν MZon ἐμπιμπρᾶναι V ἐπέτρεψεν] ἐπέτρεπε C ἐκέλευσε LZon *permisit* Lat 13 δ' LC δ' ὑστεραία ALC 14 καὶ τὸ] τό, τε L Ὀφλᾶν] ὀλφᾶν R *eflam* Lat 15 ἐφῆψαν PA προέκοψεν L ἑλένησ PALVC 16 δ' C οἱ] οἵ τε VRC 18 i. marg. λς' C ταύτην] *eodem* Lat οἵ — υἱοὶ] *geiaza regis filii* Lat *iaza* (*zara* in aliis) *regis filii* Heg *regis izat* (*azat*) *filii* Syr Ἰζάτου βασιλέως υἱοὶ] ex corr. Lips ἰζᾶ (ἰεζὰ P ἰαζὰ A) τοῦ βασιλέωσ υἱοὶ PAMVRC et m. 1 Lips υἱοὶ τοῦ βασιλέωσ ἴεζὰν L; cf. V 147 19 πολλοὶ om. L δημωτῶν C ἐκεῖ] om. Lat ἐκείνοις Destinon συνεξελθόντες Destinon 20 ἱκέτευον L 21 διοργισμένοσ C ἤλλεγξε C 23 εἰσ ῥώμην ὕστερον tr. L 25 βασιλικην ὁρμήσαντες αὐλήν] βασιλικὴν οἰκίαν ὁρμήσαντεσ LLatZon

εἰς ἣν δι' ὀχυρότητα πολλοὶ τὰς κτήσεις ἀπέθεντο, τούς τε Ῥω-
μαίους ἀπ' αὐτῆς τρέπονται καὶ τὸ συνηθροισμένον αὐτόθι τοῦ
δήμου πᾶν φονεύσαντες, ὄντας εἰς ὀκτακισχιλίους καὶ τετρακοσίους,
359 τὰ χρήματα διήρπασαν. ἐζώγρησαν δὲ καὶ Ῥωμαίων δύο, τὸν μὲν
ἱππέα τὸν δὲ πεζόν, καὶ τὸν μὲν πεζὸν ἀποσφάξαντες εὐθέως ἔσυ-
ραν περὶ τὴν πόλιν, ὥσπερ ἑνὶ σώματι πάντας Ῥωμαίους ἀμυ-
360 νόμενοι, ὁ δὲ ἱππεὺς ὠφέλιμόν τι αὐτοῖς πρὸς σωτηρίαν ὑποθήσε-
σθαι λέγων ἀνάγεται πρὸς Σίμωνα· παρ' ᾧ μηδὲν εἰπεῖν ἔχων
361 Ἀρδάλᾳ τινὶ τῶν ἡγεμόνων παραδίδοται κολασθησόμενος. ὁ δὲ
αὐτοῦ ὀπίσω τὼ χεῖρε δήσας καὶ ταινίᾳ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀντικρὺ
τῶν Ῥωμαίων προήγαγεν ὡς καρατομήσων· φθάνει δ' ἐκεῖνος εἰς
τοὺς Ῥωμαίους διαφυγὼν ἐν ὅσῳ τὸ ξίφος ἐσπάσατο ὁ Ἰουδαῖος.
362 τοῦτον διαφυγόντα ἐκ τῶν πολεμίων ἀνελεῖν μὲν οὐχ ὑπέμεινεν
Τίτος, ἀνάξιον δὲ Ῥωμαίων εἶναι στρατιώτην κρίνας, ὅτι ζῶν ἐλή-
φθη, τά τε ὅπλα ἀφείλετο καὶ τοῦ τάγματος ἐξέβαλεν, ἅπερ ἦν
αἰσχυνομένῳ θανάτου χαλεπώτερα.
363 2. Τῇ δ' ἑξῆς Ῥωμαῖοι τρεψάμενοι τοὺς λῃστὰς ἐκ τῆς κάτω
πόλεως τὰ μέχρι τοῦ Σιλωᾶ [πάντα] ἐνέπρησαν, καὶ τοῦ μὲν ἄστεος
ἥδοντο δαπανωμένου, τῶν δ' ἁρπαγῶν διημάρτανον, ἐπειδὴ πάνθ'
364 οἱ στασιασταὶ προκενοῦντες ἀνεχώρουν εἰς τὴν ἄνω πόλιν. ἦν γὰρ
αὐτοῖς μετάνοια μὲν οὐδεμία τῶν κακῶν, ἀλαζονεία δὲ ὡς ἐπ' ἀγα-
θοῖς· καιομένην γοῦν ἀφορῶντες τὴν πόλιν ἱλαροῖς τοῖς προσώ-
ποις εὔθυμοι προσδέχεσθαι τὴν τελευτὴν ἔλεγον, πεφονευμένου μὲν
τοῦ δήμου, κεκαυμένου δὲ τοῦ ναοῦ, φλεγομένου δὲ τοῦ ἄστεος
365 μηδὲν καταλιπόντες τοῖς πολεμίοις. οὐ μὴν ὅ γε Ἰώσηπος ἐν
ἐσχάτοις ἱκετεύων αὐτοὺς ὑπὲρ τῶν λειψάνων τῆς πόλεως ἔκαμνεν,

PAMLVRCLatHegesippus V 46 p. 371. Zonaras I p. 546. Suidas s. ἀλαζονεία, ἱλαροῖς.

5 εὐθέωσ ἀποσφάξαντεσ tr. L ἔσυρον L 6 περὶ] ἐπὶ PAM πόλιν] πόλιν ὅλην (sic) L (*per*) *omnem — ciuitatem* Lat ἑνὶ] ἐν ἑνὶ L 7 δ' LC ὀφέλιμον C ὑποθέσθαι ML *suadere* Lat 9 παραδίδοται] om. L παραδίδωται C ὁ — 10 ὀφθαλμοὺς] *is autem reuinctis eum posterga manibus et ceruice atque oculis* Lat δ' LC 10 αὐτὸν Niese τάσ χεῖρασ L τενία PAC ἄντικρυσ L 11 φθάνῃ C δὲ VR 12 τοὺς om. L ὁ Ἰουδαῖος] ἰουδαίοισ C 13 διαφυγόντα] διαφυγόντα μὲν LC τῶν om. L μὲν om. LC 14 εἶναι om. P 15 ἀφείλατο PA¹V¹R 17 δὲ VR τρεψάμενοι ῥωμαῖοι tr. C 18 σιλωὰμ LZon *siloam* (accus.) Lat πάντα om. PAM 19 δὲ AMLVRC πάντα L 20 ἦν] ἢν V ἦν — 22 πόλιν] iterat C, habet Suidas s. ἀλαζονεία breuiata 21 ἀλαζονία C δ' LC 22 ἀφορῶντες — 23 ἔλεγον extant apud Suidam s. ἱλαροῖς ἱλαροὶ VR τοῖς i. marg. suppl. A 23 τὴν τελευτὴν προσδέχεσθαι tr. LZonSuid μὲν] δὲ L 24 ἄστεωσ A 25 καταλειπόντεσ PA

ἀλλὰ πολλὰ μὲν πρὸς τὴν ὠμότητα καὶ τὴν ἀσέβειαν εἰπών, πολλὰ
δὲ συμβουλεύσας πρὸς σωτηρίαν οὐδὲν τοῦ χλευασθῆναι πλέον ἀπη-
νέγκατο. ἐπεὶ δὲ οὔτε παραδοῦναι διὰ τὸν ὅρκον ἑαυτοὺς ὑπέμενον 366
οὔτε πολεμεῖν ἐξ ἴσου Ῥωμαίοις ἔθ᾽ οἷοί τε ἦσαν ὥσπερ εἱρκτῇ
περιειλημμένοι, τό τε τοῦ φονεύειν ἔθος ἐκίνει τὰς δεξιάς, σκιδνά-
μενοι κατὰ τὰ ἔμπροσθεν τῆς πόλεως τοῖς ἐρειπίοις ὑπελόχων τοὺς
αὐτομολεῖν ὡρμημένους. ἡλίσκοντο δὲ πολλοί, καὶ πάντας ἀπο- 367
σφάττοντες, ὑπὸ γὰρ ἐνδείας οὐδὲ φεύγειν ἴσχυον, ἐρρίπτουν αὐτῶν
κυσὶ τοὺς νεκρούς. ἐδόκει δὲ πᾶς τρόπος ἀπωλείας τοῦ λιμοῦ 368
κουφότερος, ὥστε καὶ Ῥωμαίοις ἀπηλπικότες ἤδη τὸν ἔλεον ὅμως
προσέφευγον καὶ φονεύουσι τοῖς στασιασταῖς ἑκόντες ἐνέπιπτον.
τόπος τ᾽ ἐπὶ τῆς πόλεως οὐδεὶς γυμνὸς ἦν, ἀλλὰ πᾶς λιμοῦ νεκρὸν 369
εἶχεν ἢ στάσεως [καὶ πεπλήρωτο νεκρῶν ἢ διὰ στάσιν ἢ διὰ λιμὸν
ἀπολωλότων].

3. Ἔθαλπε δὲ τούς τε τυράννους καὶ τὸ σὺν αὐτοῖς λῃστρικὸν 370
ἐλπὶς ἐσχάτη περὶ τῶν ὑπονόμων, εἰς οὓς καταφεύγοντες οὐ προσ-
εδόκων ἐρευνηθήσεσθαι, μετὰ δὲ τὴν παντελῆ τῆς πόλεως ἅλωσιν
ἀναζευξάντων Ῥωμαίων προελθόντες ἀποδράσεσθαι ἐπεχείρουν. τὸ 371
δὲ ἦν ἄρα ὄνειρος αὐτοῖς· οὔτε γὰρ τὸν θεὸν οὔτε Ῥωμαίους λήσειν
ἔμελλον. τηνικαῦτά γε μὴν τοῖς ὑπογείοις πεποιθότες αὐτοὶ πλείονα 372
τῶν Ῥωμαίων ἐνεπίμπρασαν, καὶ τοὺς ἐκ τῶν καιομένων καταφεύ-
γοντας εἰς τὰς διώρυχας ἔκτεινόν τε ἀνέδην καὶ ἐσύλων καὶ εἴ
τινος εὕροιεν τροφὴν ἁρπάζοντες αἵματι πεφυρμένην κατέπινον. ἦν 373
δὲ καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς ἁρπαγαῖς ἤδη πόλεμος αὐτοῖς, δο-

---

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 546. Suidas s. *γυμνοπαιδεία*.

3 δὲ] δ᾽ C, om. Lat   ἑαυτοὺσ | πέμενον P   4 ἔτι LVR   οἷ * * τε V   εἱρκτῇ] ἐν εἱρκτῇ M   5 τε] δὲ L   σκϊδνάμενοι, ϊ i. ras. 2 litt. M σκιδνάμενοι δὲ LLat   6 κατὰ — πόλεως] *per ciuitatem* Lat   ἐριπίοισ V¹R   τοὺς] καὶ τοὺσ M   7 ὁρμημένουσ C   καὶ om. M   πάντεσ L   8 οὐδὲ] οὐδὲν A οὔτε L *non* Lat   φυγεῖν VRC   ἐρρίπτουν] ἐρρίπτουν δὲ LLat   10 ἔλεον] πό | ἔλεμον, πό deletum, ἔ suppl. C   11 φονεύουσι] φωλεύουσι Destinon φονῶσι Herwerden   12 τόπος — 13 στάσεως habet Suidas   τ᾽] τε AMVRC δ᾽ Suid   ἀλλὰ πᾶς] PALSuid ἀλλ᾽ ἅπασ MZon ἀλλὰ ἅπασ VRC   λιμοῦ] ἢ λιμοῦ LatZon   νεκρὸν λιμοῦ tr. V   13 καὶ — 14 ἀπολωλότων seclusit Cardwell   15 i. marg. λθ′ C   τε om. M   τυράνουσ C   16 ἐσχάτη] ἐσχάτη ἡ L   περὶ om. Zon   καταφυγόντες Herwerden   18 ἀναζευξάντων ex ἀναζεύξαστων corr. L   τῶν ῥωμαίων LZon   προσελθόντεσ VRC   ἀποδράσασθαι AC   19 δ᾽ C   ἆρα AC   αὐτοῖς om. Zon   21 ὑπεπίμπρασαν L ἐνεπίπρασαν C   22 διωρυχὰσ PA διώρυγασ L   τε s. P   ἀναίδην L ἀναίδην (ε superscr.) V   καὶ εἴ] κἂν εἴ PAMLC

κοῦσί τε ἄν μοι μὴ φθασθέντες ὑπὸ τῆς ἁλώσεως δι᾽ ὑπερβολὴν
ὠμότητος γεύσασθαι καὶ τῶν νεκρῶν.
374 VIII. 1. Καῖσαρ δέ, ὡς ἀμήχανον ἦν ἐξελεῖν δίχα χωμάτων τὴν
ἄνω πόλιν περίκρημνον οὖσαν, διανέμει τοῖς ἔργοις τὴν δύναμιν
375 Λώου μηνὸς εἰκάδι. χαλεπὴ δὲ ἦν τῆς ὕλης ἡ κομιδὴ πάντων, ὡς
ἔφην, τῶν περὶ τὴν πόλιν ἐφ᾽ ἑκατὸν σταδίους ἐψιλωμένων εἰς τὰ
376 πρότερον χώματα. τῶν μὲν οὖν τεσσάρων ταγμάτων ἠγείρετο τὰ
ἔργα κατὰ τὸ πρὸς δύσιν κλίμα τῆς πόλεως ἀντικρὺ τῆς βασιλικῆς
377 αὐλῆς, τὸ δὲ συμμαχικὸν πλῆθος καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος κατὰ τὸν ξυ-
στὸν ἔχου καὶ τὴν γέφυραν καὶ τὸν Σίμωνος πύργον, ὃν ᾠκοδόμησε
πρὸς Ἰωάννην πολεμῶν ἑαυτῷ φρούριον.
378 2. Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας οἱ τῶν Ἰδουμαίων ἡγεμόνες κρύφα
συνελθόντες ἐβουλεύσαντο περὶ παραδόσεως σφῶν αὐτῶν, καὶ πέμ-
ψαντες ἄνδρας πέντε πρὸς Τίτον ἱκέτευον δοῦναι δεξιὰν αὐτοῖς.
379 ὁ δὲ καὶ τοὺς τυράννους ἐνδώσειν ἐλπίσας ἀποσπασθέντων τῶν
Ἰδουμαίων, οἳ πολὺ τοῦ πολέμου μέρος ἦσαν, βραδέως μέν, ἀλλ᾽
οὖν κατανεύει τε τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς καὶ τοὺς ἄνδρας ἀνέπεμψε.
380 παρασκευαζομένων δὲ ἀποχωρεῖν αἰσθάνεται Σίμων, καὶ πέντε μὲν
τοὺς ἀπελθόντας πρὸς Τίτον εὐθέως ἀναιρεῖ, τοὺς δὲ ἡγεμόνας,
381 ὧν ἐπισημότατος ἦν ὁ τοῦ Σωσᾶ Ἰάκωβος, συλλαβὼν εἵργνυσι· τὸ
δὲ πλῆθος τῶν Ἰδουμαίων ἀμηχανοῦν διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἡγε-
μόνων οὐκ ἀφύλακτον εἶχε καὶ τὸ τεῖχος φρουραῖς ἐπιμελεστέραις
382 διελάμβανεν. οὐ μὴν ἀντέχειν οἱ φρουροὶ πρὸς τὰς αὐτομολίας
ἴσχυον, ἀλλὰ καίτοι πλείστων φονευομένων πολὺ πλείους οἱ δια-
383 φεύγοντες ἦσαν. ἐδέχοντο δὲ Ῥωμαῖοι πάντας, τοῦ τε Τίτου διὰ

PAMLVRC Lat Hegesippus V 47 p. 372. Zonaras I p 547.

1 τε] δ᾽ VRC φθασθέντες] Berol. et Syr (*nisi*) *praeuenti essent* Lat φθαρθέντεσ PAMVR φθαρέντεσ LC ὑπὸ ex ἀπὸ corr. A 3 δ᾽ C ἑλεῖν Zon 5 Λώου] *augusti* Lat Loi 20. dies est 8. Septembris (VI id. Sept.) anni Iuliani (70 p. Chr.) δ᾽ LC 7 χωματῶν (α sup.) C τεσάρων (σ sup.) A ἠγείρετο] *erigitur* Lat 8 τῆσ πόλεωσ κλίμα tr. L ἄντικρυσ LVC ἄντικρυ R 9 τὸ ξυστὸν PA 10 ἔχου] Destinon ἔξον P ἐξοῦ AL ἐξ οὗ MVR, om. CLat ὃν ᾠκοδόμησε] ἀνωκοδόμησε PAM ὃν ἀνῳκοδόμησε Destinon 12 ταύτας οὖν τὰς Zon Ἰδουμαίων] ἰουδαίων R 13 παραδώσεωσ L 14 ἄνδρεσ C ἱκέτευων sic P ἱκετεύων C 15 τῶν] LZon, om. PAMVRC 16 ἰδδυμαίων (ἰ suppl.) L οἳ] ὃ P *quoniam* Lat πολλοὶ C ἀλλ᾽] ἦκον ἀλλ᾽ P εἴκων ἀλλ᾽ Destinon 17 τε] om. A γε Destinon τὴν om. Dindorf ex cod. L. B. 18 δ᾽ LC 19 δ᾽ LC 20 ἐπισιμώτατοσ C ὁ om. C 21 Ἰδουμαίων] ἰουδαίων C ἀμηχάνουν C 23 τὰς αὐτομολίας] τοὺσ αὐτομολητὰσ L *profugientibus* Lat 24 πολλὺ C 25 δὲ] δ᾽ οἱ L πάντεσ (α sup.) L

πρᾳότητα τῶν προτέρων ἀμελήσαντος παραγγελμάτων, καὶ αὐτοὶ
κόρῳ τοῦ κτείνειν ἀπεχόμενοι καὶ κέρδους ἐλπίδι· τοὺς γὰρ δημο- 384
τικοὺς καταλιπόντες μόνους τὸν ἄλλον ὄχλον ἐπώλουν σὺν γυναιξὶ
καὶ τέκνοις, ἐλαχίστης τιμῆς ἕκαστον πλήθει τε τῶν πιπρασκομένων
καὶ ὀλιγότητι τῶν ὠνουμένων. καίπερ δὲ προκηρύξας μηδένα μόνον 385
αὐτομολεῖν, ὅπως καὶ τὰς γενεὰς ἐξαγάγοιεν, ὅμως καὶ τούτους
ἐδέχετο· ἐπέστησε μέντοι τοὺς διακρινοῦντας ἀπ᾽ αὐτῶν, εἴ τις εἴη
κολάσεως ἄξιος. καὶ τῶν μὲν ἀπεμποληθέντων ἄπειρον ἦν τὸ πλῆ- 386
θος, οἱ δημοτικοὶ δὲ διεσώθησαν ὑπὲρ τετρακισμυρίους, οὓς δι-
αφῆκεν Καῖσαρ ᾗ φίλον ἦν ἑκάστῳ.

3. Ἐν δὲ ταῖς αὐταῖς ἡμέραις καὶ τῶν ἱερέων τις Θεβουθεῖ 387
παῖς, Ἰησοῦς ὄνομα, λαβὼν περὶ σωτηρίας ὅρκους παρὰ Καίσαρος
ἐφ᾽ ᾧ παραδώσει τινὰ τῶν ἱερῶν κειμηλίων, ἔξεισι καὶ παραδί- 388
δωσιν ἀπὸ τοῦ τοίχου τοῦ ναοῦ λυχνίας δύο τῶν κατὰ τὸν ναὸν
κειμένων παραπλησίας τραπέζας τε καὶ κρατῆρας καὶ φιάλας,
πάντα ὁλόχρυσα καὶ στιβαρώτατα, παραδίδωσι δὲ καὶ τὰ καταπε- 389
τάσματα καὶ τὰ ἐνδύματα τῶν ἀρχιερέων σὺν τοῖς λίθοις καὶ πολλὰ
τῶν πρὸς τὰς ἱερουργίας σκευῶν ἄλλα. συλληφθεὶς δὲ καὶ ὁ γαζο- 390
φύλαξ τοῦ ἱεροῦ Φινέας ὄνομα τούς τε χιτῶνας καὶ τὰς ζώνας
ὑπέδειξε τῶν ἱερέων πορφύραν τε πολλὴν καὶ κόκκον, ἃ πρὸς τὰς
χρείας ἀπέκειτο τοῦ καταπετάσματος, σὺν οἷς κιννάμωμόν τε πολὺ
καὶ κασσίαν καὶ πλῆθος ἑτέρων ἀρωμάτων, ἃ συμμίσγοντες ἐθυ-
μίων ὁσημέραι τῷ θεῷ. παρεδόθη δὲ ὑπ᾽ αὐτοῦ πολλὰ καὶ τῶν 391
ἄλλων κειμηλίων κόσμος τε ἱερὸς οὐκ ὀλίγος, ἅπερ αὐτῷ βίᾳ λη-
φθέντι τὴν τῶν αὐτομόλων συγγνώμην ἔδωκε.

4. Συντετελεσμένων δ᾽ ἤδη καὶ τῶν χωμάτων ἐν ὀκτωκαίδεκα 392

PAMLVRC Lat Hegesippus V 47 p. 372. Zonaras I p. 547.

1 αὐτοὶ] αὐτῶν C 2 κόρον L ἀπεχομένων C 3 καταλειπόντεσ A μόνουσ (μ ν superscr.) L τῶν ἄλλων C ἐπόλουν A 4 ἐλαχίστην C 6 τὰς om. VRC ἐξάγοιεν R 7 διακρίνονταυ L τισ ex τι corr. A εἴη] εἶ R 8 ἄξιοσ, σ ex ν corr. C ἀπεμπωληθέντων P ἀμπεπωληθέντων C ἄπειρον τὸ (ἄπειρόν τι CZon) πλῆθοσ ἦν tr. LVRCZon 11 i. marg. μα' C θεβουθεὶ M θεβουθὶ L θεβουτεὶ VR θεβουτὶ C *nebuthi* Lat *thebuti* Heg 12 ὄνομα ἰησοῦσ tr. L ὅρκους — VII p. 577, 15 πλῆθος interciderunt 6 foliis amissis in P 13 παραδίδουσιν C 14 τῶν] ταῖσ C 15 κειμέναισ C; tradita uix sana sunt τράπεζάσ τε ALC τράπεζάν τε Zon 16 πάνθ᾽ C στιβαρώτατα — p. 565, 2 τύχῃ om. uno folio exciso L 17 τὰ om. C 19 *finees* Lat Heg Φινεὲς Zon 20 ἐπέδειξε MLVRC 21 κινάμωμόν RC 23 πολλὰ i. marg. suppl. A 24 τε] θ᾽ C αὐτῶ · V 25 συγνώμην R ἔδοκε R 26 συντελεσμένων A δὲ MLVR ἑβδόμῃ γορπιαίου μηνὸσ ἐν ὀκτωκαίδεκα ἡμέραισ tr. MVRC

ἡμέραις ἑβδόμῃ Γορπιαίου μηνὸς Ῥωμαῖοι μὲν προσῆγον τὰς μη-
χανάς, τῶν δὲ στασιαστῶν οἱ μὲν ἀπεγνωκότες ἤδη τὴν πόλιν ἀνε-
χώρουν τοῦ τείχους εἰς τὴν ἄκραν, οἱ δὲ ἐγκατεδύοντο τοῖς ὑπονο-
393 μοις· πολλοὶ δὲ διαστάντες ἠμύνοντο τοὺς προσάγοντας τὰς ἑλε-
πόλεις. ἐκράτουν δὲ καὶ τούτων Ῥωμαῖοι πλήθει τε καὶ βίᾳ καὶ
394 τὸ μέγιστον, εὐθυμοῦντες ἀθύμων ἤδη καὶ παρειμένων. ὡς δὲ
παρερράγη μέρος τι τοῦ τείχους, καί τινες τῶν πύργων τυπτόμενοι
τοῖς κριοῖς ἐνέδοσαν, φυγὴ μὲν ἦν εὐθέως τῶν ἀμυνομένων, δέος
395 δὲ καὶ τοῖς τυράννοις ἐμπίπτει σφοδρότερον τῆς ἀνάγκης· πρὶν
γὰρ ὑπερβῆναι τοὺς πολεμίους ἐνάρκων τε καὶ μετέωροι πρὸς
φυγὴν ἦσαν, ἦν δὲ ἰδεῖν τοὺς πάλαι σοβαροὺς καὶ τοῖς ἀσεβήμασιν
ἀλαζόνας τότε ταπεινοὺς καὶ τρέμοντας, ὡς ἐλεεινὴν εἶναι καίπερ
396 ἐν πονηροτάτοις τὴν μεταβολήν. ὥρμησαν μὲν οὖν ἐπὶ τὸ περιτεί-
χισμα δραμόντες ὤσασθαί τε τοὺς φρουροὺς καὶ διακόψαντες ἐξελ-
397 θεῖν· ὡς δὲ τοὺς μὲν πάλαι πιστοὺς ἑώρων οὐδαμοῦ, διέφυγον
γὰρ ὅπῃ τινὶ συνεβούλευεν ἡ ἀνάγκη, προσθέοντες δὲ οἱ μὲν ὅλον
ἀνατετράφθαι τὸ πρὸς δύσιν τεῖχος ἤγγελλον, οἱ δ᾽ ἐμβεβληκέναι
398 τοὺς Ῥωμαίους ἤδη τε πλησίον εἶναι ζητοῦντας αὐτούς, ἕτεροι δὲ
καὶ ἀφορᾶν ἀπὸ τῶν πύργων πολεμίους ἔλεγον πλάζοντος τὰς ὄψεις
τοῦ δέους, ἐπὶ στόμα πεσόντες ἀνῴμωζον τὴν ἑαυτῶν φρενοβλά-
βειαν καὶ καθάπερ ὑποκεκομμένοι τὰ νεῦρα τῆς φυγῆς ἠπόρουν.
399 ἔνθα δὴ μάλιστ᾽ ἄν τις καταμάθοι τήν τε τοῦ θεοῦ δύναμιν ἐπὶ
τοῖς ἀνοσίοις καὶ τὴν Ῥωμαίων τύχην· οἱ μέν γε τύραννοι τῆς
ἀσφαλείας ἐγύμνωσαν αὑτοὺς κἀκ τῶν πύργων κατέβησαν ἑκόντες,
400 ἐφ᾽ ὧν βίᾳ μὲν οὐδέποθ᾽ ἁλῶναι, μόνῳ δ᾽ ἐδύναντο λιμῷ. Ῥωμαῖοι

AMVRC Lat Hegesippus V 49 p. 373. Zonaras I p. 548.

1 Gorpiaei 7. dies est 25. Septembris (VII kal. Oct.) anni Iuliani (70 p. Chr.) 3 δ᾽ CZon ἐνκατεδύοντο A 7 παρερράγη] Herwerden περιερράγη codd. Zon μέροσ τι om. C τι om. Zon 8 ἦν ex νυ· corr. A 11 δ᾽ C 12 καίπερ ἐμπονηροτάτοισ R 14 δ[ϱ]αμόντεσ, μόν i. ras. A τε om. AC 16 συνεβούλευσεν ed. pr. προθέοντεσ C δὲ] δὲ καὶ R 17 οἱ δ᾽ — 18 αὐτούς] *alii subisse romanos ac iam propinquare se quaerentes* Lat ἤγγελον R δὲ VR. 18 ἤδη τε] Destinon ex Lat οἱ δ᾽ (δὲ MVR) ἤδη τε codd. οἱ δ᾽ ἤδη Bekker πλησίον] πλησίον ἦσαν (ἦσαν deletum) C εἶναι] εἶναι τῶν πύργων πολεμίουσ (τῶν πύργων πολεμίουσ deletum) C δὲ καὶ] δὲ R δ᾽ C 19 ἀπὸ] Herwerden ἐπὶ codd. *in* Lat *de* Heg τῶν] τὸν A πύργων, ω ex ο corr. A 20 στόματοσ V ἀνοίμωζον AVR ὀνόμαζον C ἀνῴμωξαν Zon 21 ὑποκεκομμένοι, ὑ ex corr. M τῆς ψυχῆς Herwerden 23 μέν γε] μὲν γὰρ MVRC *quidem* Lat 24 ἑαυτοὺσ VRC καὶ ἐκ VR 25 ἐφ᾽] ὑφ᾽ AM ἀφ᾽ Zon οὐδέπωθ᾽ A οὐδέποτε VRZon μόνον C δὲ MVR

δὲ τοσαῦτα περὶ τοῖς ἀσθενεστέροις τείχεσι καμόντες παρέλαβον τύχῃ τὰ μὴ δυνατὰ τοῖς ὀργάνοις· παντὸς γὰρ ἰσχυρότεροι μηχανήματος ἦσαν οἱ τρεῖς πύργοι, περὶ ὧν ἀνωτέρω δεδηλώκαμεν.

5. Καταλιπόντες δὴ τούτους, μᾶλλον δὲ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κατα- 401
βληθέντες ἀπ' αὐτῶν, παραχρῆμα μὲν εἰς τὴν ὑπὸ τῇ Σιλωᾶ φάραγγα καταφεύγουσιν, αὖθις δὲ ὀλίγον ἀνακύψαντες ἐκ τοῦ δέους ὥρμησαν ἐπὶ τὸ τῇδε περιτείχισμα. χρησάμενοι δὲ ταῖς τόλμαις 402
ἀγενεστέραις τῆς ἀνάγκης, κατεάγησαν γὰρ ἤδη τὴν ἰσχὺν ἅμα τῷ δέει καὶ ταῖς συμφοραῖς, ὑπὸ τῶν φρουρῶν ἀνωθοῦνται καὶ σκεδασθέντες ὑπ' ἀλλήλων κατέδυσαν εἰς τοὺς ὑπονόμους. Ῥωμαῖοι δὲ 403
τῶν τειχῶν κρατήσαντες τάς τε σημαίας ἔστησαν ἐπὶ τῶν πύργων καὶ μετὰ κρότου καὶ χαρᾶς ἐπαιάνιζον ἐπὶ τῇ νίκῃ, πολὺ τῆς ἀρχῆς κουφότερον τοῦ πολέμου τὸ τέλος εὑρηκότες· ἀναιμωτὶ γοῦν τοῦ τελευταίου τείχους ἐπιβάντες ἠπίστουν, καὶ μηδένα βλέποντες ἀντίπαλον ἀληθῶς ἠπόρηντο. εἰσχυθέντες δὲ τοῖς στενωποῖς ξιφήρεις 404
τούς τε καταλαμβανομένους ἐφόνευον ἀνέδην καὶ τῶν συμφευγόντων τὰς οἰκίας αὐτάνδρους ὑπεπίμπρασαν. πολλὰς δὲ κεραΐζοντες 405
ὁπότ' ἔνδον παρέλθοιεν ἐφ' ἁρπαγήν, γενεὰς ὅλας νεκρῶν κατελάμβανον καὶ τὰ δωμάτια πλήρη τῶν τοῦ λιμοῦ πτωμάτων, ἔπειτα πρὸς τὴν ὄψιν πεφρικότες κεναῖς χερσὶν ἐξῄεσαν. οὐ μὴν οἰκτεί- 406
ροντες τοὺς οὕτως ἀπολωλότας ταὐτὸ καὶ πρὸς τοὺς ζῶντας ἔπασχον, ἀλλὰ τὸν ἐντυγχάνοντα διελαύνοντες ἀπέφραξαν μὲν τοὺς στενωποὺς νεκροῖς, αἵματι δὲ ὅλην τὴν πόλιν κατέκλυσαν, ὡς πολλὰ καὶ τῶν φλεγομένων σβεσθῆναι τῷ φόνῳ. καὶ οἱ μὲν κτείνοντες 407

AMLVRCLatHegesippus V 49 p. 373. Zonaras I p. 548.

1 τοῖς om. A τείχεσι om. VR καμόντες] καμῶντεσ A καμόντεσ ἐφ' ὧν βία μὲν (ἐφ' — μὲν deletum) C 2 τὰ] redit L δυνατὰ] δυνάμενα L ἰσχυροὶ L 3 ἀνωτέρω] ἀμφοτέρων AM 4 καταλειπόντεσ A δὴ] δὲ L δὲ] δ' C καταβληθέντες ἀπ' αὐτῶν] *in his deprehensi* Lat 5 ἀπ'] ὑπ' L τῇ] τῆσ L, om. VRC σιλωὰμ L et fort. Zon *siloam* (accus.) Lat 6 δ' C 8 ἀγεννεστέραισ MLVR κατεάγησαν — 9 συμφοραῖς] *iam enim uires eorum labor metus et calamitas fregerant* Lat, quem καμάτῳ (pro ἅμα τῷ) legisse adnotat Destinon κατεάγεισαν Bekker τὴν ἰσχὺν ἤδη tr. L 10 ἀπ' ἀλλήλων cod. L. B. apud Hauerkampum *per diuersa* Lat 13 κουφότερον — τέλος] τὸ τέλοσ κουφότερον L εὑρηκότες] εὑρικότεσ κεναῖσ χερσὶν ἐξῄεσαν (κεναῖσ — ἐξῄεσαν deletum; cf. infra u. 20) C ἀναίμοτι AVR 15 ἀληθῶς] ἀήθωσ LRC ἀηθῶσ V *pro certo* Lat στενοποῖσ R 16 ἀναίδην LRC ἀναίδην (ε supra) V συμφευγότων V 17 αὐτάνδρουσ, ά ex ό corr. M ὑπεμπίπρασαν L ὑπεμπίμπρασαν V ὑπεπίπρασαν C πολλὰς] AMLLat πολλὰ VRC 18 ὁπότε VR 19 δομάτια C 21 οὕτως] ὄντωσ C ζόντασ C 22 ἀλὰ R ἐντυχόντα LVRC ἀπέφραξαν μὲν ex ἀπεφράξαμεν corr. A στενοποὺσ R 23 νεκρῶν LC δ' C 24 καὶ om. MLVRCLat

ἐπαύσαντο πρὸς ἑσπέραν, ἐν δὲ τῇ νυκτὶ τὸ πῦρ ἐπεκράτει, φλε-
γομένοις δ' ἐπανέτειλεν Ἱεροσολύμοις ἡμέρα Γορπιαίου μηνὸς
408 ὀγδόη, πόλει τοσαύταις χρησαμένῃ συμφοραῖς κατὰ τὴν πολιορκίαν,
ὅσοις ἀπὸ κτίσεως ἀγαθοῖς κεχρημένη πάντως ἂν ἐπίφθονος ἔδοξεν,
οὐ μὴν ἀξίᾳ κατ' ἄλλο τι τῶν τηλικούτων ἀτυχημάτων ἢ τὸ γενεὰν
τοιαύτην ἐνεγκεῖν, ὑφ' ἧς ἀνετράπη.
409 IX. 1. Παρελθὼν δὲ Τίτος εἴσω τά τε ἄλλα τῆς ὀχυρότητος
τὴν πόλιν καὶ τῶν πύργων ἀπεθαύμασεν, οὓς οἱ τύραννοι κατὰ
410 φρενοβλάβειαν ἀπέλιπον. κατιδὼν γοῦν τό τε ναστὸν αὐτῶν ὕψος
καὶ τὸ μέγεθος ἑκάστης πέτρας τήν τε ἀκρίβειαν τῆς ἁρμονίας,
411 καὶ ὅσοι μὲν εὖρος ἡλίκοι δὲ ἦσαν τὴν ἀνάστασιν, „σὺν θεῷ γε
ἐπολεμήσαμεν, ἔφη, καὶ θεὸς ἦν ὁ τῶνδε τῶν ἐρυμάτων Ἰουδαίους
καθελών, ἐπεὶ χεῖρες ἀνθρώπων ἢ μηχαναὶ τί πρὸς τούτους τοὺς
412 πύργους δύνανται;“ τότε μὲν οὖν πολλὰ τοιαῦτα διελέχθη πρὸς τοὺς
φίλους, τοὺς δὲ τῶν τυράννων δεσμώτας, ὅσοι κατελήφθησαν ἐν
413 τοῖς φρουρίοις, ἀνῆκεν. αὖθις δὲ τὴν ἄλλην ἀφανίζων πόλιν καὶ
τὰ τείχη κατασκάπτων τούτους τοὺς πύργους κατέλιπε μνημεῖον
εἶναι τῆς αὐτοῦ τύχης, ᾗ συστρατιώτιδι χρησάμενος ἐκράτησε τῶν
ἁλῶναι μὴ δυναμένων.
414 2. Ἐπεὶ δ' οἱ στρατιῶται μὲν ἔκαμνον ἤδη φονεύοντες, πολὺ
δέ τι πλῆθος τῶν περιόντων ἀνεφαίνετο, κελεύει Καῖσαρ μόνους
μὲν τοὺς ἐνόπλους καὶ χεῖρας ἀντίσχοντας κτείνειν, τὸ δὲ λοιπὸν
415 πλῆθος ζωγρεῖν. οἱ δὲ μετὰ τῶν παρηγγελμένων τό τε γηραιὸν
καὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἀνῄρουν, τὸ δ' ἀκμάζον καὶ χρήσιμον εἰς τὸ
ἱερὸν συνελάσαντες ἐγκατέκλεισαν τῷ τῶν γυναικῶν περιτειχίσματι.
416 καὶ φρουρὸν μὲν ἐπέστησε Καῖσαρ ἕνα τῶν ἀπελευθέρων, Φρόν-
417 τωνα δὲ τῶν φίλων ἐπικρινοῦντα τὴν ἀξίαν ἑκάστῳ τύχην. ὁ δὲ
τοὺς μὲν στασιώδεις καὶ λῃστρικοὺς πάντας ὑπ' ἀλλήλων ἐνδεικνυ-

AMLVRCLat Zonaras I p. 548. Eusebius hist. eccl. III 7, 2.

1 τὸ om. C 2 δὲ VR 3 ὀγδόη] ζ' L τοσαύτη ML συμφοραῖσ, αῖσ ex ᾶσ corr. A 4 ἀπὸ] ἀπὸ τῆσ MLVRC ἂν om. L ἔδοξεν, ο ex ει corr. uid. A 5 ἄξια L τηλικούτων om. C τὸ] τῷ Niese 7 δὲ] δ' ὁ M 9 φρενοβλαβίαν L ἀπέλειπον AVR αὐτῶν τό τε ναστὸν tr. C 11 ἀνάτασιν MRC γ' C, om. Zon 13 χεῖρες] χεῖρεσ τ' L χεῖρέσ τε VRC χεῖρέσ γ' Niese τοὺς πύργους om. Lat 14 πολλὰ om. L 15 δὲ] τε Destinon ὅσοι] οἳ LVRC 17 κατέλειπε AVR i. marg. μδ' C 20 δὲ VR *ergo* Lat ἔκαμνον μὲν tr. M ἔκαμ·ον R 21 δέ τι] δ' ἔτι LLat ἐφαίνετο L 22 ἀντισχόντασ LVRC 23 ζωγρῶν C 24 δὲ VR 25 τῷ — περιτειχίσματι] *in destinatum mulieribus ambitum* Lat τῷ] το C γυναικίων A γυναικείων MLVR περιτείχισμα C 26 φρουρὰν A φρουρῶν C *custodes* Lat § 417 et 418 habet Eusebius 28 πάντας om. L

μένους ἀπέκτεινε, τῶν δὲ νέων τοὺς ὑψηλοτάτους καὶ καλοὺς ἐπι-
λέξας ἐτήρει τῷ θριάμβῳ. τοῦ δὲ λοιποῦ πλήθους τοὺς ὑπὲρ ἑπτα- 418
καίδεκα ἔτη δήσας ἔπεμψεν εἰς τὰ κατ᾽ Αἴγυπτον ἔργα, πλείστους
δ᾽ εἰς τὰς ἐπαρχίας διεδωρήσατο Τίτος φθαρησομένους ἐν τοῖς
θεάτροις σιδήρῳ καὶ θηρίοις· οἱ δ᾽ ἐντὸς ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἐπρά-
θησαν. ἐφθάρησαν δὲ αὐτῶν ἐν αἷς διέκρινεν ὁ Φρόντων ἡμέραις 419
ὑπ᾽ ἐνδείας χίλιοι πρὸς τοῖς μυρίοις, οἱ μὲν ὑπὸ μίσους τῶν φυ-
λάκων μὴ μεταλαμβάνοντες τροφῆς, οἱ δ᾽ οὐ προσιέμενοι διδομένην·
πρὸς δὲ τὸ πλῆθος ἦν ἔνδεια καὶ σίτου.

3. Τῶν μὲν οὖν αἰχμαλώτων πάντων, ὅσα καθ᾽ ὅλον ἐλήφθη 420
τὸν πόλεμον, ἀριθμὸς ἐννέα μυριάδες καὶ ἑπτακισχίλιοι συνήχθη,
τῶν δὲ ἀπολομένων κατὰ πᾶσαν τὴν πολιορκίαν μυριάδες ἑκατὸν
καὶ δέκα. τούτων τὸ πλέον ὁμόφυλον μὲν ἀλλ᾽ οὐκ ἐπιχώριον· 421
ἀπὸ γὰρ τῆς χώρας ὅλης ἐπὶ τὴν τῶν ἀζύμων ἑορτὴν συνεληλυθότες
ἐξαπίνης τῷ πολέμῳ περιεσχέθησαν, ὥστε τὸ μὲν πρῶτον αὐτοῖς
τὴν στενοχωρίαν γενέσθαι λοιμώδη φθοράν, αὖθις δὲ καὶ λιμὸν
ὠκύτερον. ὅτι δ᾽ ἐχώρει τοσούτους ἡ πόλις, δῆλον ἐκ τῶν ἐπὶ 422
Κεστίου συναριθμηθέντων, ὃς τὴν ἀκμὴν τῆς πόλεως διαδηλῶσαι
Νέρωνι βουλόμενος καταφρονοῦντι τοῦ ἔθνους παρεκάλεσεν τοὺς
ἀρχιερεῖς, εἴ πως δυνατὸν εἴη τὴν πληθὺν ἐξαριθμήσασθαι· οἱ δ᾽ 423
ἐνστάσης ἑορτῆς, πάσχα καλεῖται, καθ᾽ ἣν θύουσιν μὲν ἀπὸ ἐνάτης
ὥρας μέχρις ἑνδεκάτης, ὥσπερ δὲ φατρία περὶ ἑκάστην γίνεται θυ-
σίαν οὐκ ἐλάσσων ἀνδρῶν δέκα, μόνον γὰρ οὐκ ἔξεστιν δαίνυσθαι,
πολλοὶ δὲ καὶ συνείκοσιν ἀθροίζονται, τῶν μὲν θυμάτων εἰκοσιπέντε 424

AMLVRC Lat Hegesippus V 49 p. 374. Zonaras I 548. Eusebius hist. eccl. III 7, 2.

1 τοὺς — καλοὺς] *qui procero atque formoso essent corpore* Lat καλοὺς] κάλλει σώματος διαφέροντας Euseb καλλίστους Herwerden 2 τῷ om. Euseb 3 πλείους Euseb 4 δὲ MVR 5 δὲ MVR ἐντὸς — ἐτῶν] ἐν ταῖσ ἑπτακαιδεκαετῶν C ἐπράθησαν] ἐπράχθησαν L 6 δ᾽ C 7 χίλιοι — μυρίοις] *duodecim milia* Lat τῶν om. A 8 μὴ] μήτε L δὲ VR δεδομένην LC 9 ἐνδεία AR καὶ om. CLat 10 i. marg. με' C 12 δ᾽ C ἀπολωμένων AVC ἀπολλυμένων LZon *hostium* Lat 15 περιεσχίσθησαν C 16 τὴν στενοχωρίαν] *ex loci angustia* Lat τῇ στενοχωρίᾳ Destinon λιμὸν] λιμῶν L 17 δὲ χωρεῖ L δὲ ἐχώρει VR 18 Κεστίου] σκετίου C 20 δὲ LVR 21 τῆς ἑορτῆς Dindorf ex cod. L. B. πάσχα] ἣ πάσχα L ἀπὸ] ἀπὸ τῆς Dindorf ex cod. L. B. ἐννάτησ A 22 μέχρι L φρατρία Hudson θυσίαν] A[1]LC[1] θυσία MVR et ex corr. AC 23 ἔλαττον L ἔλασσον MV ἐλάσσον R δαίννυσθαι C δύνασθαι L 24 σὺν εἴκοσιν (εἴκοσι L) MLC *uiceni* Lat μὲν] μὲν οὖν L εἰκοσιπέντε] εἴκοσι πάντως Hudson

425 μυριάδας ἠρίθμησαν, πρὸς δὲ πεντακισχίλια ἑξακόσια. γίνονται
ἀνδρῶν, ἵν᾽ ἑκάστου δέκα δαιτυμόνας θῶμεν, μυριάδες ἑβδομήκοντα
426 καὶ διακόσιαι καθαρῶν ἁπάντων καὶ ἁγίων· οὔτε γὰρ λεπροῖς οὔτε
γονορροιϊκοῖς οὔτε γυναιξὶν ἐπεμμήνοις οὔτε τοῖς ἄλλως μεμιασμέ-
427 νοις ἐξὸν ἦν τῆσδε τῆς θυσίας μεταλαμβάνειν, ἀλλ᾽ οὐδὲ τοῖς ἀλ-
λοφύλοις, ὅσοι κατὰ θρησκείαν παρῆσαν, 4. πολὺ δὲ τούτων πλῆ-
428 θος ἔξωθεν συλλέγεται. τότε γε μὴν ὥσπερ εἰς εἱρκτὴν ὑπὸ τῆς
εἱμαρμένης πᾶν συνεκλείσθη τὸ ἔθνος, καὶ ναστὴν ὁ πόλεμος τὴν
429 πόλιν ἀνδρῶν ἐκυκλώσατο. πᾶσαν γοῦν ἀνθρωπίνην καὶ δαιμονίαν
φθορὰν ὑπερβάλλει τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλότων· ἐπεὶ γοῦν τῶν
φανερῶν οὓς μὲν ἀνεῖλον οὓς δ᾽ ᾐχμαλωτίσαντο Ῥωμαῖοι, τοὺς ἐν
τοῖς ὑπονόμοις ἀνηρεύνων καὶ τοὔδαφος ἀναρρηγνύντες ὅσοις μὲν
430 ἐνετύγχανον ἔκτεινον, εὑρέθησαν δὲ κἀκεῖ νεκροὶ πλείους δισχιλίων,
οἱ μὲν ὑπὸ σφῶν αὐτῶν οἱ δὲ ὑπ᾽ ἀλλήλων, τὸ πλέον δ᾽ ὑπὸ τοῦ
431 λιμοῦ διεφθαρμένοι. δεινὴ δ᾽ ὑπήντα τοῖς ἐπεισπίπτουσιν ὀδμὴ
τῶν σωμάτων, ὡς πολλοὺς μὲν ἀναχωρεῖν εὐθέως, τοὺς δὲ ὑπὸ
432 πλεονεξίας εἰσδύεσθαι νεκροὺς σεσωρευμένους ἐμπατοῦντας· πολλὰ
γὰρ τῶν κειμηλίων ἐν ταῖς διώρυξιν εὑρίσκετο, καὶ πᾶσαν θεμιτὴν
ὁδὸν ἐποίει τὸ κέρδος· ἀνήγοντο δὲ καὶ δεσμῶται πολλοὶ τῶν τυ-
433 ράννων· οὐδὲ γὰρ ἐν ἐσχάτοις ἐπαύσαντο τῆς ὠμότητος. ἀπετί-

AMLVRCLatZonaras I 549. Eusebius hist. eccl. III 7, 2. Suidas s. θεμιτή.
1 μυριάδεσ A ἠριθμήθησαν AL πεντακισχίλιαι V πεντακισχίλια ἑξακόσια] AMVRCSyr ἑξακισχίλια (α finale ex οι corr. L) καὶ πεντακόσια LLat fort. recte γίνονται] γίνονται δ᾽ (δὲ M) MLCLat 2 ἀνδρῶν] om. Lat ἀνθρώπων Destinon δέκα om. L δαιτυμόνασ δέκα tr. C 3 post ἁπάντων eras. 6—7 litt. in fine uersus L οὔτε γονορροιϊκοῖς om. L 4 γονορυϊκοῖσ A γονορροίοισ VRC ἐπ᾽ ἐμμήνοισ M ἐμμήνοις L. Dindorf ἄλλοισ LLat μεμιαμμένοισ VRC 5 ἐξὸν ἦν] ἐξῆν LVRC θυσίας] θείασ C ἀλλοτρίοισ L 6 ὅσοι] ὅσον A οἱ L *nisi qui* Lat, cum quo μὴ ὅσοι Spanheim τούτων] τοῦτο AMVRCLat 7 εἰς om. R εἱσκτὴν (ειρ supra) A 9 ἀνδρῶν] *hominibus* Lat γοῦν] οὖν L δαιμόνιον LVRC 10 τὸ πλῆθος — 13 ἔκτεινον] *numerus peremptorum, quos partim palam occiderunt partim ceperunt romani; rimantes enim cloacas et sepulchra eruentes quos offendissent occidebant* Lat ἐπεὶ] AMLZon ἐπὶ VRC 11 φαναιρῶν C δὲ LVR ᾐχμαλωτεύσαντο M τοὺς] MLZon οὓσ δ᾽ (δὲ VR) AVRC 12 καὶ om. VR τὸ ἔδαφοσ VRZon τοὺς τάφους uertit Lat 13 ἔκτειναν L ηὑρέθησαν L δισχίλιοι L 14 δ᾽ LC πλέον δ᾽] πλέον δὲ VR πλέον, οἱ δ᾽ LLat 15 διεφθαρμένων AC διεφθαρμένον Destinon δ᾽] δὲ LVRZon ἐπεισπίπτουσιν, ιν i. ras. A ὑποσκήπτουσιν L *introeuntibus* Lat ἐπικύπτουσιν Zon ἐπεισκύπτουσιν Destinon 16 πολοὺσ ex πολὺσ corr. C μὲν om. L δ᾽ LC 17 σεσωρευμένουσ νεκροὺσ tr. L πολλὰ — 19 κέρδος habet Suidas 18 ηὑρίσκετο LSuid καὶ — 19 κέρδος] *nefasque omnem uiam lucri faciebat* Lat πᾶσαν, σ ex ν corr. A θεμιτὴν, ιτὴν i. ras. A 19 πολλοὶ δεσμῶται tr. L

*σατό γε μὴν ὁ θεὸς ἀμφοτέρους ἀξίως, καὶ Ἰωάννης μὲν λιμώττων
μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἐν τοῖς ὑπονόμοις ἣν πολλάκις ὑπερηφάνησε
παρὰ Ῥωμαίων δεξιὰν λαβεῖν ἱκέτευσε, Σίμων δὲ πολλὰ διαμαχήσας
πρὸς τὴν ἀνάγκην, ὡς διὰ τῶν ἑξῆς δηλώσομεν, αὑτὸν παραδίδωσιν.
ἐφυλάχθη δὲ ὁ μὲν τῷ θριάμβῳ σφάγιον, ὁ δ' Ἰωάννης δεσμοῖς* 434
*αἰωνίοις. Ῥωμαῖοι δὲ τάς τ' ἐσχατιὰς τοῦ ἄστεος ἐνέπρησαν καὶ
τὰ τείχη κατέσκαψαν.*

X. 1. *Ἑάλω μὲν οὕτως Ἱεροσόλυμα ἔτει δευτέρῳ τῆς Οὐεσ-* 435
*πασιανοῦ ἡγεμονίας Γορπιαίου μηνὸς ὀγδόῃ, ἁλοῦσα δὲ καὶ πρό-
τερον πεντάκις τοῦτο δεύτερον ἠρημώθη. Ἀσωχαῖος μὲν γὰρ ὁ τῶν* 436
*Αἰγυπτίων βασιλεὺς καὶ μετ' αὐτὸν Ἀντίοχος, ἔπειτα Πομπήιος
καὶ ἐπὶ τούτοις σὺν Ἡρώδῃ Σόσσιος ἑλόντες ἐτήρησαν τὴν πόλιν.
πρὸ δὲ τούτων ὁ τῶν Βαβυλωνίων βασιλεὺς κρατήσας ἠρήμωσεν* 437
*αὐτὴν μετὰ ἔτη τῆς κτίσεως χίλια τετρακόσια ἑξηκονταοκτὼ μῆνας
ἕξ. ὁ δὲ πρῶτος κτίσας ἦν Χαναναίων δυνάστης ὁ τῇ πατρίῳ* 438
*γλώσσῃ κληθεὶς βασιλεὺς δίκαιος· ἦν γὰρ δὴ τοιοῦτος. διὰ τοῦτο
ἱεράσατό τε τῷ θεῷ πρῶτος καὶ τὸ ἱερὸν πρῶτος δειμάμενος Ἱερο-
σόλυμα τὴν πόλιν προσηγόρευσεν Σόλυμα καλουμένην πρότερον.
τὸν μὲν δὴ τῶν Χαναναίων λαὸν ἐκβαλὼν ὁ τῶν Ἰουδαίων βασι-* 439
*λεὺς Δαυίδης κατοικίζει τὸν ἴδιον, καὶ μετὰ τοῦτον ἔτεσι τετρακο-
σίοις ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ μησὶν ἓξ ὑπὸ Βαβυλωνίων κατασκά-
πτεται. ἀπὸ δὲ Δαυίδου τοῦ βασιλέως, ὃς πρῶτος αὐτῆς ἐβασίλευσεν* 440
*Ἰουδαῖος, μέχρι τῆς ὑπὸ Τίτου γενομένης κατασκαφῆς ἔτη χίλια
καὶ ἑκατὸν ἑβδομήκοντα καὶ ἐννέα. ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης κτίσεως ἔτη* 441
μέχρι τῆς ἐσχάτης ἁλώσεως δισχίλια ἑκατὸν ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτά.

AMLVRC Lat Hegesippus V 49 p. 373.

2 ἣν] MLat ἦν ALVR ἦν καὶ C *ὑπερηφάνησε*] MLat *ὑπερηφανίσασ* A *ὑπερηφανησ* sic L *ὑπερηφανήσασ* VRC 3 *ῥωμαίοισ* M *δεξιὰν παρὰ ῥωμαίων* tr. L *δεξιὰσ* A *διαμαχήσασ πολλὰ* tr. L 4 *δηλώσωμεν* V *ἑαυτὸν* LVRC 5 *δ'* C *δὲ* MLVR *δεσμοῖσ, ῖσ* i. ras. A 6 *τ'*] om. L *τε* MVRC 8 i. marg. *μζ'* C *τὰ ἱεροσόλυμα* L 9 *ὀγδόῃ*] cf. supra § 408 10 *τοῦτο ·* R *μὲν γὰρ*] LC *γὰρ* AMVR *quidem* Lat 11 *ὁ πομπήϊοσ* VR 13 *πρὸσ* R¹ *ἠρμωσεν* (ή supra) L 14 *χίλια* — 15 *ἕξ*] *mille trecentos sexaginta et menses octo et dies sex* Lat *ἑξήκοντα* om. C *μῆνας*] *καὶ μῆνασ* L 15 *ὁ τῇ*] *ὃς τῇ* Niese 16 *γλώττῃ* L *δὴ* om. L *διὰ τοῦτο*] *ideoque* Lat 17 *πρῶτος* (post *ἱερὸν*) om. VRC 18 *πόλην* A 20 *Δαυίδης*] *δᾱδ* (h. e. *δαυίδ*) AMLVR *leobius* Lat *μετὰ τοῦτον*] *μετ' αὐτὸν* L 21 *καὶ* om. L *ἑπτὰ*] ras. 4 fere litt. R *ἓξ*] *ἐξοῦ* A 22 *Δαυίδου*] *δᾱδ* AMLVR *leobio* Lat 23 *γεγενημένησ* L 24 *καὶ* om. L *καὶ* om. LVRC *ἐννέα*] *ἐνναία* C *duo* Lat 25 *ἐσχάτης* om. Lat *δισχίλια*] *mille* Lat *καὶ* om. L

442 ἀλλὰ γὰρ οὔθ᾽ ἡ ἀρχαιότης οὔθ᾽ ὁ πλοῦτος ὁ βαθὺς οὔτε τὸ διαπεφοιτηκὸς ὅλης τῆς οἰκουμένης ἔθνος οὔθ᾽ ἡ μεγάλη δόξα τῆς θρησκείας ἤρκεσέ τι πρὸς ἀπώλειαν αὐτῇ. τοιοῦτο μὲν δὴ τὸ τέλος τῆς Ἱεροσολύμων πολιορκίας.

AMLVRCLat

1 οὔτε ἡ LVR οὔτε ὁ LVR ὁ πλοῦτος ὁ βαθὺς] ὁ βαθὺσ πλοῦτοσ LC διάπεφοιτικὸσ A διαπεφοιτικῶσ C 2 οὔτε LVR 3 τι om. VRC ἀπώλιαν C τοιοῦτον MVRC

Subscriptiones: περὶ αλώσεωσ λόγοσ ϛ̄ A τοῦ αὐτοῦ περιαλώσεωσ λόγοσ ϛ̄ L φλαουΐου ἰώσηπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ ϛ̄ V τέλοσ φλαουΐου ἰώσηπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ ϛ̄ R τελοσ τοῦ ϛ̄ λόγου τῆσ ἰωσήπου ἁλώσεωσ C

VII.

Φλαυίου Ἰωσήπου ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους βιβλίον ζ'.

I. 1. *Ἐπεὶ δ' οὔτε φονεύειν οὔτε διαρπάζειν εἶχεν ἡ στρατιὰ* 1
πάντων τοῖς θυμοῖς ἐπιλειπόντων, οὐ γὰρ δή γε φειδοῖ τινος
ἔμελλον ἀφέξεσθαι δρᾶν ἔχοντες, κελεύει Καῖσαρ ἤδη τήν τε πόλιν
ἅπασαν καὶ τὸν νεὼν κατασκάπτειν, πύργους μὲν ὅσοι τῶν ἄλλων
ὑπερανειστήκεσαν καταλιπόντας, Φασάηλον Ἱππικὸν Μαριάμμην,
τεῖχος δ' ὅσον ἦν ἐξ ἑσπέρας τὴν πόλιν περιέχον, τοῦτο μέν, ὅπως 2
εἴη τοῖς ὑπολειφθησομένοις φρουροῖς στρατόπεδον, τοὺς πύργους
δέ, ἵνα τοῖς ἔπειτα σημαίνωσιν οἵας πόλεως καὶ τίνα τρόπον ὀχυ-
ρᾶς οὕτως ἐκράτησεν ἡ Ῥωμαίων ἀνδραγαθία. τὸν δ' ἄλλον ἅπαν- 3
τα τῆς πόλεως περίβολον οὕτως ἐξωμάλισαν οἱ κατασκάπτοντες,
ὡς μηδεπώποτ' οἰκηθῆναι πίστιν ἂν ἔτι παρασχεῖν τοῖς προσελ-
θοῦσι. τοῦτο μὲν οὖν τὸ τέλος ἐκ τῆς τῶν νεωτερισάντων ἀνοίας 4
Ἱεροσολύμοις ἐγένετο, λαμπρᾷ τε πόλει καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις διαβοηθείσῃ.

AMLVRCLat

Titulos praemittunt: *λογοσ ζ̄ φλαυΐου ἰωσηπου περι αλώσεωσ ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ* A *ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ λόγοσ ζ̄* M *τοῦ αὐτοῦ περι ἁλώσεωσ λόγοσ ζ'* L *φλαουΐου* (om. VR) *ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ λόγοσ ζ̄* VRC; de Lat uide libri sexti initium 1 i. marg. *α'* C *δὲ* MLVRC *ἁρπάζειν* R *στρατ·ιᾶ* A 2 *ἐπιλιπόντων* MVRC *τινὸς*] *τονὸσ* L 3 *ἤμελλον* L *ἀφέξεσθ··* C *ἤδη* om. A *τε* om. R 5 *ὑπερανεστήκεσαν* LC *προανειστήκεσαν* M *καταλειπόντασ* A *καταλιπόντεσ* LC *καταλιπόντασ, ασ* ex corr. V *μαριάμην* M 6 *τείχουσ* LLat *δὲ* VR 7 *φρουροῖς*] *φρουρεῖν* L et ut uid. Lat 8 *τοῖς ἔπειτα*] *τοὺσ μετέπειτα* L *καὶ τίνα* — 9 *οὕτως*] *quamue munitissimam* Lat *ἐχυρᾶσ* VR 9 *οὕτως*] om. L *ὅμως* Destinon et Niese *δὲ* MVR 11 *μηδεπώποθ'* ex *μηδέπω πόθ'* corr. A *μηδεπώποτε* MVR *προελθοῦσι* VRC 12 *τὸ* om. LVRC

5 2. Καῖσαρ δὲ φυλακὴν μὲν αὐτόθι καταλιπεῖν ἔγνω τῶν τα-
γμάτων τὸ δέκατον καί τινας ἴλας ἱππέων καὶ λόχους πεζῶν, πάντα
δ' ἤδη τὰ τοῦ πολέμου διῳκηκὼς ἐπαινέσαι τε σύμπασαν ἐπόθει
τὴν στρατιὰν ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν καὶ τὰ προσήκοντα γέρα τοῖς
6 ἀριστεύσασιν ἀποδοῦναι. ποιηθέντος οὖν αὐτῷ μεγάλου κατὰ μέ-
σην τὴν πρότερον παρεμβολὴν βήματος, καταστὰς ἐπὶ τοῦτο μετὰ
τῶν ἡγεμόνων εἰς ἐπήκοον ἁπάσῃ τῇ στρατιᾷ ἔλεγε χάριν μὲν
πολλὴν ἔχειν αὐτοῖς τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας, ᾗ χρώμενοι διατε-
7 λοῦσιν· ἐπῄνει δὲ τῆς ἐν παντὶ πολέμῳ πειθαρχίας, ἣν ἐν πολλοῖς
καὶ μεγάλοις κινδύνοις ἅμα τῇ κατὰ σφᾶς ἀνδρείᾳ παρέσχον, τῇ
μὲν πατρίδι καὶ δι' αὐτῶν τὸ κράτος αὔξοντες, φανερὸν δὲ πᾶ-
σιν ἀνθρώποις καθιστάντες, ὅτι μήτε πλῆθος πολεμίων μήτε χω-
ρίων ὀχυρότητες ἢ μεγέθη πόλεων ἢ τῶν ἀντιτεταγμένων ἀλόγιστοι
τόλμαι καὶ θηριώδεις ἀγριότητες δύναιντ' ἄν ποτε τὴν Ῥωμαίων
ἀρετὴν διαφυγεῖν, κἂν εἰς πολλά τινες τὴν τύχην εὕρωνται συνα-
8 γωνιζομένην. καλὸν μὲν οὖν ἔφη καὶ τῷ πολέμῳ τέλος αὐτοὺς
ἐπιθεῖναι πολλῷ χρόνῳ γενομένῳ· μηδὲ γὰρ εὔξασθαί τι τούτων
9 ἄμεινον, ὅτ' εἰς αὐτὸν καθίσταντο· τούτου δὲ κάλλιον αὐτοῖς καὶ
λαμπρότερον ὑπάρχειν, ὅτι τοὺς ἡγησομένους καὶ τῆς Ῥωμαίων
ἀρχῆς ἐπιτροπεύσοντας αὐτῶν χειροτονησάντων εἴς τε τὴν πατρίδα
προπεμψάντων ἄσμενοι πάντες προσίενται καὶ τοῖς ὑπ' αὐτῶν
10 ἐγνωσμένοις ἐμμένουσι, χάριν ἔχοντες τοῖς ἑλομένοις. θαυμάζειν
μὲν οὖν ἔφη πάντας καὶ ἀγαπᾶν, εἰδὼς ὅτι τοῦ δυνατοῦ τὴν προ-
11 θυμίαν οὐδεὶς ἔσχε βραδυτέραν· τοῖς μέντοι διαπρεπέστερον ἀγω-
νισαμένοις ὑπὸ ῥώμης πλείονος καὶ τὸν μὲν αὐτῶν βίον ἀριστείαις

AMLVRC Lat

1 *καταλειπεῖν* A *τῶν* iterauit R 2 *ἴλασ* AMC *εἰλασ* (sic) L *εἴλασ* V[1] *εἰλὰσ* R 3 *δὲ* VRC i. marg. *β'* C 4 *κατορθωμένοισ* LR[1]C *κατωρθωμένοισ* V et ex corr. R *γέρα*, *γέ* i. ras. 3 litt. A *γέρρα* LC 5 *μέσον* L 6 *πρότερον*, *ον* ex *αν* corr. A *τούτω* VRC *τοῦτον* Niese 7 *ἡγεμόνων*] *ἡγεμονικωτάτων* LLat *στρατιᾶ*, *ι* ex *ει* corr. A *μὲν*] *μὲν ἔφη* L 9 *παντὶ τῷ πολέμῳ* Herwerden *ἣν* — 10 *παρέσχον*] *quodque proeliando fortitudinem in multis magnisque periculis demonstrassent* Lat 10 *κατὰ σφᾶς*] *κατὰ τὰσ μάχασ* L *ἀνδρεία*, *εί* ex corr. A *ἀνδρία* V[2]C 11 *δι'* ex *δ'* corr. A 14 *τόλμαι*] L *ὁρμαὶ* AMVRC *audacia* Lat *δύναιντ' ἄν*] ex *δύναιταν* corr. man. recens L *δύναιτ' ἄν* V 15 *διαφεύγειν* A *κὰν* ex *καὶ* corr. man. recens L *εἰς* om. L *εὕρηνται* L *συναγωνισαμένην* L 16 post *ἔφη* una litt. deleta L *τῷ*] *τὸ τῷ* Destinon 17 *ἐπιθῆναι* R[1]C *πολλῷ*] *πολλῶ γε* L *πολλῷ χρόνῳ*] *πολυχρονίῳ* Bekker *τοῦτον* C 18 *ὅτε* MVR 19 *τοὺς*] *του*, *υ* adrasum C *τὴν ῥωμαίων ἀρχὴν* L fort. recte 20 *ἐπιτροπεύσαντασ* AVR *αὐτῶν*] *αὐτὸν* M 21 *προίενται* MR 25 *αὐτῶν* ALVR *ἑαυτῶν* C

κεκοσμηκόσι, τὴν δ' αὐτοῦ στρατείαν ἐπιφανεστέραν διὰ τῶν κατορ-
θωμάτων πεποιηκόσιν ἔφη τὰ γέρα καὶ τὰς τιμὰς εὐθὺς ἀποδώ-
σειν, καὶ μηδένα τῶν πλέον πονεῖν ἑτέρου θελησάντων τῆς δικαίας
ἀμοιβῆς ἁμαρτήσεσθαι. πλείστην γὰρ αὐτῷ τούτου γενήσεσθαι 12
τὴν ἐπιμέλειαν, ἐπεὶ καὶ μᾶλλον ἐθέλειν τὰς ἀρετὰς τιμᾶν τῶν συ-
στρατευομένων ἢ κολάζειν τοὺς ἁμαρτάνοντας.
3. Εὐθέως οὖν ἐκέλευσεν ἀναγινώσκειν τοῖς ἐπὶ τοῦτο τεταγ- 13
μένοις ὅσοι τι λαμπρὸν ἦσαν ἐν τῷ πολέμῳ κατωρθωκότες. καὶ 14
κατ' ὄνομα καλῶν ἐπῄνει τε παριόντας ὡς ἂν ὑπερευφραινόμενός
τις ἐπ' οἰκείοις κατορθώμασι καὶ στεφάνους ἐπετίθει χρυσοῦς,
περιαυχένιά τε χρυσᾶ καὶ δόρατα μικρὰ χρυσᾶ καὶ σημαίας ἐδίδου
πεποιημένας ἐξ ἀργύρου, καὶ τὴν ἑκάστου τάξιν ἤλλαττεν εἰς τὸ 15
κρεῖττον, οὐ μὴν ἀλλὰ κἀκ τῶν λαφύρων ἄργυρον καὶ χρυσὸν ἐσθῆ-
τάς τε καὶ τῆς ἄλλης αὐτοῖς λείας δαψιλῶς ἀπένειμε. πάντων δὲ 16
τετιμημένων ὅπως αὐτὸς ἕκαστον ἠξίωσε, τῇ συμπάσῃ στρατιᾷ
ποιησάμενος εὐχὰς ἐπὶ πολλῇ κατέβαινεν εὐφημίᾳ τρέπεταί τε πρὸς
θυσίας ἐπινικίους, καὶ πολλοῦ βοῶν πλήθους τοῖς βωμοῖς παρε-
στηκότος καταθύσας πάντας τῇ στρατιᾷ διαδίδωσιν εἰς εὐωχίαν.
αὐτὸς δὲ τοῖς ἐν τέλει τρεῖς ἡμέρας συνεορτάσας τὴν μὲν ἄλλην 17
στρατιὰν διαφίησιν ᾗ καλῶς εἶχεν ἑκάστους ἀπιέναι, τῷ δεκάτῳ
δὲ τάγματι τὴν τῶν Ἱεροσολύμων ἐπέτρεψε φυλακὴν οὐκέτι αὐτοὺς
ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀποστείλας, ἔνθα πρότερον ἦσαν. μεμνημένος 18
δέ τοῦ δωδεκάτου τάγματος, ὅτι Κεστίου στρατηγοῦντος ἐνέδωκαν
τοῖς Ἰουδαίοις, τῆς μὲν Συρίας αὐτὸ παντάπασιν ἐξήλασεν, ἦν γὰρ

AMLVRC Lat

1 δὲ VR στρατιὰν MLVRC *militiam* Lat 2 πεποιηκόσι C γέρρα (alterum ρ deleuit man. recens L) LC 3 ἑτέρου, ἑ ex αἱ corr. man. recens L πονεῖν] ποιεῖν C 4 ἁμαρτήσασθαι C γενέσθαι L 5 τῶν συστρατευομένων] ALVRLat et ex corr. M τῶν στρατευομένων M¹C 7 i. marg. γ' C εὐθυσ L ἐκέλευεν VR τοῦτο] AL¹ τούτω MVRC et ex corr. recenti L 8 post λαμπρὸν expunctum ἦσοι τί λαμπρὸν M τῷ om. AMVRC κατορθωκότεσ AC et ex corr. R 9 παριόντας] *praesentes* Lat 10 περιετίθει L 11 χρυσᾶ om. Lat μακρὰ MLVRCLat χρυσᾶ] καὶ χρυσᾶ L, om. Lat 12 ἐνήλλαττεν M ἤλαττεν C 13 καὶ ἐκ VRC 14 δαψιλεσ C 15 ὅπως — ἠξίωσε] *ut quisque se meritum praebuerat* Lat ὅπως] L. Dindorf ὅπωσ ἂν codd. αὐτὸς ἕκαστον] ἕκαστοσ αὐτῶν L αὐτὸς ἕκαστος (retento ἂν) Destinon 16 ἐπὶ, ἐ i. ras. A πολλὴν L εὐφημίαν L τε] s. man. recens L δὲ AM 17 πολλοῦ] πολὺ L πλῆθοσ L παρεστηκότος] περιεστηκότων L 18 ἅπαντασ MLVRC δίδωσιν LC *dedit* Lat εἰς εὐωχίαν] εἰσωχίαν C 20 εἶχεν] ἔχειν LC ἑκάστου L ἀπεῖναι L i. marg. δ' C 21 τῶν om. V οὐκέτ' C αὐτοὺς] τούτουσ L 22 ἐπὶ] ὑπὸ VRC 23 δὲ om. Lat 24 ἰουδαίοισ L αὐτό, ὁ i. ras. A αὐτῷ VR

τὸ παλαιὸν ἐν Ῥαφανέαις, εἰς δὲ τὴν Μελιτηνὴν καλουμένην ἀπέ-
στειλε· παρὰ τὸν Εὐφράτην ἐν μεθορίοις τῆς Ἀρμενίας ἐστὶ καὶ
19 Καππαδοκίας. δύο δὲ ἠξίωσεν αὐτῷ μέχρι τῆς εἰς Αἴγυπτον ἀφί-
20 ξεως, τὸ πέμπτον καὶ τὸ πεντεκαιδέκατον, παραμένειν. καὶ κατα-
βὰς ἅμα τῷ στρατῷ πρὸς τὴν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ Καισάρειαν εἰς
ταύτην τό τε πλῆθος τῶν λαφύρων ἀπέθετο καὶ τοὺς αἰχμαλώτους
προσέταξεν ἐν αὐτῇ φυλάττεσθαι· τὸν γὰρ εἰς τὴν Ἰταλίαν πλοῦν
ὁ χειμὼν ἐκώλυε.
21 II. 1. Καθ' ὃ δὲ καιροῦ Τίτος Καῖσαρ τοῖς Ἱεροσολύμοις πο-
λιορκῶν προσήδρευεν, ἐν τούτῳ νεὼς φορτίδος Οὐεσπασιανὸς ἐπι-
22 βὰς ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς Ῥόδον διέβαινεν. ἐντεῦθεν δὲ πλέων
ἐπὶ τριήρων καὶ πάσας τὰς ἐν τῷ παράπλῳ πόλεις ἐπελθὼν εὐ-
κταίως αὐτὸν δεχομένας, ἀπὸ τῆς Ἰωνίας εἰς τὴν Ἑλλάδα περαιοῦται
κἀκεῖθεν ἀπὸ Κερκύρας ἐπ' ἄκραν Ἰαπυγίαν, ὅθεν ἤδη κατὰ γῆν
23 ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. Τίτος δὲ ἀπὸ τῆς ἐπὶ θαλάττῃ Καισαρείας
ἀναζεύξας εἰς τὴν Φιλίππου καλουμένην Καισάρειαν ἧκε συχνόν
24 τ' ἐν αὐτῇ χρόνον ἐπέμεινεν παντοίας θεωρίας ἐπιτελῶν· καὶ πολλοὶ
τῶν αἰχμαλώτων ἐνταῦθα διεφθάρησαν, οἱ μὲν θηρίοις παραβλη-
θέντες, οἱ δὲ κατὰ πληθὺν ἀλλήλοις ἀναγκαζόμενοι χρήσασθαι πο-
25 λεμίοις. ἐνταῦθα καὶ τὴν Σίμωνος τοῦ Γιώρα σύλληψιν ἐπύθετο
τοῦτον γενομένην τὸν τρόπον.
26 2. Σίμων οὗτος Ἱεροσολύμων πολιορκουμένων ἐπὶ τῆς ἄνω
πόλεως ὤν, ἐπεὶ τῶν τειχῶν ἐντὸς ἡ Ῥωμαίων στρατιὰ γενομένη
πᾶσαν ἐπόρθει τὴν πόλιν, τότε τῶν φίλων τοὺς πιστοτάτους πα-

AMLVRC Lat Hegesippus V 49 p. 374. Zonaras I p. 549.

1 ραφανεαῖσ A ῥαφαναίαισ MLVRC   Μελιτηνὴν] ed. Geneu. μελιτινην C μελίτην AMLVRLat   2 ἀρμενίασ A   ἐστὶ] ἔτι RC   3 δ' L   αὐτῷ ex αὐτοὺσ corr. C   μέχρι, μ ex ν corr. A   4 πεντεκαιδέκατον] *decimam* Lat   παραμένειν, ει i. ras. L   5 θαλάττῃ, η i. ras. m. 2 V θαλάσσῃ M   καισάρει V[1]   8 ἐκώλυσεν L   9 καθ' ὃ] καθ' ὃν L καθ' οὗ Casaubonus   καιρὸν L   τοῖς om. VR   10 ἐν τούτῳ] ἐπὶ L   φ · ορτίδοσ M φρ · · τίδοσ (o s. m. 2) V   11 εἰσ τὴν ῥόδον L   διέβαινεν] διέβαλεν L fort. recte   12 τριηρῶν AMC   i. marg. ς' C   εὐκτέωσ A   13 εἰς] ἐπὶ L   14 κἀκεῖθεν — Ἰαπυγίαν] *egressus deinde cercyra in apuliam* (*apygiam* cod. Berol.) *delatus est* Lat   κερκύρασ, ρ ante κ i. ras. 2 litt. V   ἐπ'] ἀπῆρεν ἐπ' L   ἰαπηγυῖαν A   15 πορίαν A   δ' C   θαλάττῃ] τῇ θαλάσσῃ M θαλάττησ L   16 ἀναζεύξασ, ἀνα i. ras. 4 litt. L   ἥκει VRC   συχνόν τ'] καὶ συχνὸν L συχνόν τε VR   17 ἐπέμενε C   18 διεφάρησαν R[1]   19 οἱ i. ras. A   ἀλλήλουσ V[1]RC   20 Σίμωνος τοῦ Γιώρα] *simonem* (*minorem* cod. Vat. *simonem minorem* cod. Berol.) *gorgiae filium* Lat   γηώρα C   21 γινομένην L   22 τῶν ἱεροσολύμων L   24 ἐπόρθη R   πιστωτάτουσ C

ραλαβὼν καὶ σὺν αὐτοῖς λιθοτόμους τε καὶ τὸν πρὸς τὴν ἐργασίαν
ἐπιτήδειον τούτοις σίδηρον τροφήν τε διαρκεῖν εἰς πολλὰς ἡμέρας
δυναμένην, σὺν ἐκείνοις ἅπασι καθίησιν αὑτὸν εἴς τινα τῶν ἀφα-
νῶν ὑπονόμων. καὶ μέχρι μὲν ἦν τὸ παλαιὸν ὄρυγμα, προυχώρουν 27
δι᾽ αὐτοῦ, τῆς στερεᾶς δὲ γῆς ὑπαντώσης ταύτην ὑπενόμευον, ἐλ-
πίδι τοῦ πορρωτέρω δυνήσεσθαι προελθόντες ἐν ἀσφαλεῖ ποιησά-
μενοι τὴν ἀνάδυσιν ἀποσώζεσθαι. ψευδῆ δὲ τὴν ἐλπίδα διήλεγχεν 28
ἡ πεῖρα τῶν ἔργων· ὀλίγον τε γὰρ μόλις προύβαινον οἱ μεταλ-
λεύοντες, ἥ τε τροφὴ καίτοι ταμιευομένοις ἔμελλεν ἐπιλείψειν.
τότε δὴ τοίνυν ὡς δι᾽ ἐκπλήξεως ἀπατῆσαι τοὺς Ῥωμαίους δυνη- 29
σόμενος λευκοὺς ἐνδιδύσκει χιτωνίσκους καὶ πορφυρᾶν ἐμπερονη-
σάμενος χλανίδα κατ᾽ αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἐν ᾧ τὸ ἱερὸν ἦν
πρόσθεν, ἐκ τῆς γῆς ἀνεφάνη. τὸ μὲν οὖν πρῶτον τοῖς ἰδοῦσι 30
θάμβος προσέπεσε καὶ κατὰ χώραν ἔμενον, ἔπειτα δ᾽ ἐγγυτέρω προσ-
ελθόντες ὅστις ἐστὶν ἤροντο. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἐδήλου Σίμων 31
αὐτοῖς, καλεῖν δὲ τὸν ἡγεμόνα προσέταττεν. καὶ ταχέως πρὸς αὐτὸν
δραμόντων ἧκεν Τερέντιος Ῥοῦφος· οὗτος γὰρ ἄρχων τῆς στρατιᾶς
κατελέλειπτο· πυθόμενός τε παρ᾽ αὐτοῦ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν τὸν
μὲν ἐφύλαττε δεδεμένον, Καίσαρι δ᾽ ὅπως εἴη συνειλημμένος ἐδήλου.
Σίμωνα μὲν οὖν εἰς δίκην τῆς κατὰ τῶν πολιτῶν ὠμότητος, ὧν 32
πικρῶς αὐτὸς ἐτυράννησεν, ὑπὸ τοῖς μάλιστα μισοῦσι πολεμίοις
ἐποίησεν ὁ θεός, οὐ βίᾳ γενόμενον αὐτοῖς ὑποχείριον, ἀλλ᾽ αὐτὸν 33
ἑκουσίως εἰς τὴν τιμωρίαν παραβαλόντα, δι᾽ ὃ πολλοὺς αὐτὸς ὠμῶς
ἀπέκτεινε ψευδεῖς αἰτίας ἐπιφέρων τῆς πρὸς Ῥωμαίους μεταβολῆς.
οὐδὲ γὰρ διαφεύγει πονηρία θεοῦ χόλον, οὐδὲ ἀσθενὴς ἡ δίκη, χρόνῳ δὲ 34

AMLVRC Lat Hegesippus V 49 p. 374. Zonaras I p. 549.

1 τε om. Zon τόν, ὁ ex ῶ corr. C 2 διαρκεῖν] διαρκῆ L 3 δυναμένην] ἔτι δυναμένην L ἑαυτὸν (ο ex ω corr. V) LVRCZon ἀφανῶν om. LZon προυχώρουν, πρου ex προ corr. A προχωροῦν L 5 ὑπενόμευεν L 6 ἀσφαλῆ AC ἀσφαλεία L ποιησόμενοι ex corr. R 8 μόλις om. L 9 ἀπολείψειν AMLVR 10 δυνησόμενο·σ, eras. ν L 11 ἐνδιδύσκει] ἐνδύσ M ἐνδιδύσκει·, eras. ν V ἐνδιδύσκειται R ἐνδιδύσκει·· (eras. uid. ται) i. marg. ascriptum ειται Lips ἐνδύεται Zon ἐμπερωνησάμενοσ C 12 χλανίδα] χλαμύδα LZon *chlamide* Lat 13 τῆς om. M ἰδοῦσι] εἰδῶσι A 14 δὲ VR 15 ὅστις ἐστὶν] ὅστίσ τε L 17 οὗτωσ C 18 καταλέλειπτο LCZon τε] δὲ L *uero* Lat 19 Καίσαρι δ᾽ ὅπως] καίσαρί τε ὅπωσ τε L καίσαρι δὲ ὅπωσ τε VR 20 κατατὰ A 21 πικρὸσ L[1] αὐτόσ, ὸσ ex ῶν corr. A ὑπὸ] ἐπὶ C probante Nabero 22 αὐτὸν LVR ἑαυτὸν C 23 τιμωρί** C περιβαλόντα RC δι᾽ ὃ] ed. pr. δι᾽ ὧν AC δι᾽ ὃν MLVR *propterea quod* Lat αὐτὸ·σ, eras. ν C 24 αἰτίας ἐπιφέρων] ἀπεφερεν (εν ex ων corr.) αἰτίασ C 25 οὐδὲ] οὐ LVRC οὐδὲ] οὐχ L ἀσθενὴς ἡ] ἀσθενήσει VR *inualida res* Lat

*μέτεισι τοὺς εἰς αὐτὴν παρανομήσαντας καὶ χείρω τὴν τιμωρίαν
ἐπιφέρει τοῖς πονηροῖς, ὅτι καὶ προσεδόκησαν αὐτῆς ἀπηλλάχθαι
μὴ παραυτίκα κολασθέντες. ἔγνω τοῦτο καὶ Σίμων εἰς τὰς Ῥω-*
35 *μαίων ὀργὰς ἐμπεσών. ἡ δ' ἐκείνου γῆθεν ἄνοδος πολὺ καὶ τῶν
ἄλλων στασιαστῶν πλῆθος ὑπ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἐν τοῖς ὑπονό-*
36 *μοις φωραθῆναι παρεσκεύασε. Καίσαρι δὲ εἰς τὴν παράλιον ἐπαν-
ελθόντι Καισάρειαν Σίμων προσήχθη δεδεμένος· κἀκεῖνον μὲν εἰς
ὃν ἐπιτελεῖν ἐν Ῥώμῃ παρεσκευάζετο θρίαμβον προσέταξε φυλάττειν.*
37 III. 1. *Διατρίβων δ' αὐτόθι τὴν τἀδελφοῦ γενέθλιον ἡμέ-
ραν ἐπιφανῶς ἑώρταζε, πολὺ καὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων κολάσεως εἰς*
38 *τὴν ἐκείνου τιμὴν ἀνατιθείς. ὁ γὰρ ἀριθμὸς τῶν ἔν τε ταῖς πρὸς
τὰ θηρία μάχαις καὶ τῶν καταπιμπραμένων ἔν τε ταῖς ἀλληλο-
κτονίαις ἀναιρουμένων πεντακοσίους ἐπὶ τοῖς δισχιλίοις ὑπερέβαλε.
/ πάντα μέντοι Ῥωμαίοις ἐδόκει ταῦτα μυρίοις αὐτῶν ἀπολλυμένων*
39 *τρόποις ἐλάττων κόλασις εἶναι. μετὰ τοῦτο Καῖσαρ εἰς Βηρυτὸν
ἧκεν· ἡ δ' ἐστὶν ἐν τῇ Φοινίκῃ πόλις Ῥωμαίων ἄποικος· κἀν-
ταῦθα χρονιωτέραν ἐποιήσατο τὴν ἐπιδημίαν πλείονι χρώμενος
τῇ λαμπρότητι περὶ τὴν τοῦ πατρὸς ἡμέραν γενέθλιον ἔν τε ταῖς
τῶν θεωριῶν πολυτελείαις καὶ κατὰ τὴν ἄλλην ἐπίνοιαν τῶν ἄλλων*
40 *ἀναλωμάτων. τὸ δὲ τῶν αἰχμαλώτων πλῆθος τὸν αὐτὸν τρόπον
ὡς πρόσθεν ἀπώλλυτο.*
41 2. *Γενέσθαι δὲ συνέβη περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον καὶ τοῖς ἐν
Ἀντιοχείᾳ τῶν Ἰουδαίων ὑπολειπομένοις ἐγκλήματα καὶ κίνδυνον
ὀλέθρου τῆς πόλεως ἐπ' αὐτοὺς τῶν Ἀντιοχέων ἐκταραχθείσης*

AMLVRC Lat Zonaras I p. 550.

2 *ἐπιφέρεισ* C[1] *ὅτι καὶ*] *cum iam* Lat, unde *ὅτε καὶ* Niese 4 *ὀργὰς*] *ἀρχὰσ* C *δὲ* VRC *ἄνοδος*] *ἀνάδυσις* Zon 5 *ἐν τοῖς ὑπονόμοις* om. M 6 *δ'* LC (*ἐπα*)‖*νελθόντι* — § 49 *νομίζον*‖(*τες*) folio uno exciso suppleta sunt manu saeculi XVI aut XVII in A *ἐπανελθόντι*] *ἐπανήκοντι* A *παρελθόντι* LC *reuerso* Lat 8 *προσέταξε*] *ἔταξε* L i. marg. *η'* C 9 *δὲ* ALVR *τοῦ ἀδελφοῦ* ALVR Domitiani dies natalis erat VIIII k. Nouembr. 10 *ἐπιφανῶν* C *κολάσεωσ, ωσ* ex *ων* corr. C 11 *τῶν* — 12 *μάχαις*] *eorum qui cum bestiis depugnarunt* Lat *ταῖς*] suppl. m. 2 L *τῆσ* MVRC 12 *μάχησ* MVRC *καὶ τῶν καταπιμπραμένων* uix tolerari possunt et fort. u. 13 post *ἀναιρουμένων* collocanda sunt *καταπιπραμένων* C *ταῖς*] *τῆσ* C 13 *ὑπερέβαλλε* AC 14 *ῥωμαίων* L 15 *ἐλάττω* L[1] *ἐλάττον* C *κολάσεισ* R *καίσαρ εἰσ* ex *καισαρεῖσ* corr. m. 2 L 16 *δὲ* VRC *ἐποιήσατο, ή* s. C 17 *πλεῖον* R 18 Vespasiani natalis erat XV. k. Decembr. *κατὰ*] *ταῖσ κατὰ, ταῖσ* deletum A *κατὰ* — 20 *ἀναλωμάτων*] *sumptibus aliis excogitatis* Lat, qui *ἄλλην* non habuisse uid.; sed potius *ἄλλων* spurium est 22 i. marg. *θ'* C 23 *ἐγκλήματα* — 577, 1 *ὀλέθρου*] *acerba et exitiosa pericula* Lat

διά τε τὰς ἐν τῷ παρόντι διαβολὰς αὐτοῖς ἐπενεχθείσας καὶ διὰ
τὰ ὑπηργμένα χρόνῳ πρόσθεν οὐ πολλῷ, περὶ ὧν ἀναγκαῖόν ἐστι 42
διὰ συντόμων προειπεῖν, ἵνα καὶ τῶν μετὰ ταῦτα πραχθέντων
εὐπαρακολούθητον ποιήσωμαι τὴν διήγησιν.
3. Τὸ γὰρ Ἰουδαίων γένος πολὺ μὲν κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκου- 43
μένην παρέσπαρται τοῖς ἐπιχωρίοις, πλεῖστον δὲ τῇ Συρίᾳ κατὰ
τὴν γειτνίασιν ἀναμεμιγμένον ἐξαιρέτως ἐπὶ τῆς Ἀντιοχείας ἦν πολὺ
διὰ τὸ τῆς πόλεως μέγεθος· μάλιστα δ᾽ αὐτοῖς ἀδεᾶ τὴν ἐκεῖ
κατοίκησιν οἱ μετ᾽ Ἀντίοχον βασιλεῖς παρέσχον· Ἀντίοχος μὲν γὰρ 44
ὁ κληθεὶς Ἐπιφανὴς Ἱεροσόλυμα πορθήσας τὸν νεὼν ἐσύλησεν, οἱ
δὲ μετ᾽ αὐτὸν τὴν βασιλείαν παραλαβόντες τῶν ἀναθημάτων ὅσα
χαλκᾶ πεποίητο πάντα τοῖς ἐπ᾽ Ἀντιοχείας Ἰουδαίοις ἀπέδοσαν
εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν ἀναθέντες, καὶ συνεχώρησαν αὐτοῖς ἐξ
ἴσου τῆς πόλεως τοῖς Ἕλλησι μετέχειν. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ 45
τῶν μετὰ ταῦτα βασιλέων αὐτοῖς προσφερομένων εἴς τε πλῆθος
ἐπέδωκαν καὶ τῇ κατασκευῇ καὶ τῇ πολυτελείᾳ τῶν ἀναθημάτων
τὸ ἱερὸν ἐξελάμπρυναν, ἀεί τε προσαγόμενοι ταῖς θρησκείαις πολὺ
πλῆθος Ἑλλήνων, κἀκείνους τρόπῳ τινὶ μοῖραν αὐτῶν πεποίηντο.
καθ᾽ ὃν δὲ καιρὸν ὁ πόλεμος ἀνακεκήρυκτο, νεωστὶ δ᾽ εἰς τὴν 46
Συρίαν Οὐεσπασιανὸς καταπεπλεύκει, τὸ δὲ κατὰ τῶν Ἰουδαίων
παρὰ πᾶσιν ἤκμαζε μῖσος, τότε δή τις Ἀντίοχος εἷς ἐξ αὐτῶν τὰ 47
μάλιστα διὰ τὸν πατέρα τιμώμενος, ἦν γὰρ ἄρχων τῶν ἐπ᾽ Ἀντιο-
χείας Ἰουδαίων, τοῦ δήμου τῶν Ἀντιοχέων ἐκκλησιάζοντος εἰς
τὸ θέατρον παρελθὼν τόν τε πατέρα τὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄλλους
ἐνεδείκνυτο κατηγορῶν, ὅτι νυκτὶ μιᾷ καταπρῆσαι τὴν πόλιν
ἅπασαν διεγνώκεισαν, καὶ παρεδίδου ξένους Ἰουδαίους τινὰς
ὡς κεκοινωνηκότας τῶν βεβουλευμένων. ταῦτα ἀκούων ὁ δῆμος 48
τὴν ὀργὴν οὐ κατεῖχεν, ἀλλ᾽ ἐπὶ μὲν τοὺς παραδοθέντας
πῦρ εὐθὺς ἐκέλευον κομίζειν, καὶ παραχρῆμα πάντες ἐπὶ

PAMLVRCLatHegesippus V 51 p. 376. Zonaras I p. 551.

2 τὰ προϋπηργμένα LC 5 μὲν om. A 6 τοῖς ἐπιχωρίοις om. A ἐγχωρίοισ M 7 ἐξαιρέτως] ἐξαιρέτωσ δὲ (δ᾽ C) AVRC 8 δὲ AVR 10 κληθεὶς om. M νεὼν] ναὸν ALZon ἐσύλωσεν L¹ 12 χαλκὰ L¹R χαλκοῦ L² πεποίηντο C πάντασ M ἐπέδοσαν M ἀπέγνωσαν et i. marg. ἀπέδοσαν L 13 ἀναθέντες] ἀναχθέντεσ L 15 τε τὸ πλῆθοσ AVRC 16 ἐπέδωκαν] redit P; uide supra p. 563,12 18 αὐτῶν Bekker 19 δὲ] τοίνυν A ἀνεκεκήρυκτο LV ἀνεκήρυκτο C δὲ AVR 20 ἀναπεπλεύκει A τὸ δὲ] τό τε ex corr. R 23 ἐκκλησιαζόντων P ἐκκλησιασθέντων L 24 αὑτοῦ M 27 κεκοινονηκότασ L¹ ταῦτα] ταῦτα δὲ (δ᾽ LC) ALVRCLat 29 εὐθὺς om. Lat

49 τοῦ θεάτρου κατεφλέγησαν, ἐπὶ δὲ τὸ πλῆθος ὥρμητο τῶν Ἰου-
δαίων ἐν τῷ τάχιον ἐκείνους τιμωρίᾳ περιβαλεῖν τὴν αὐτῶν πα-
50 τρίδα σώζειν νομίζοντες. Ἀντίοχος δὲ προσεπέτεινε τὴν ὀργήν,
περὶ μὲν τῆς αὐτοῦ μεταβολῆς καὶ τοῦ μεμισηκέναι τὰ τῶν Ἰου-
δαίων ἔθη τεκμήριον ἐμπαρέχειν οἰόμενος τὸ ἐπιθύειν ὥσπερ νόμος
51 ἐστὶ τοῖς Ἕλλησιν· ἐκέλευε δὲ καὶ τοὺς ἄλλους τὸ αὐτὸ ποιεῖν
ἀναγκάζειν· φανεροὺς γὰρ γενήσεσθαι τῷ μὴ θέλειν τοὺς ἐπιβε-
βουλευκότας. χρωμένων δὲ τῇ πείρᾳ τῶν Ἀντιοχέων ὀλίγοι μὲν
52 ὑπέμειναν, οἱ δὲ μὴ βουληθέντες ἀνῃρέθησαν. Ἀντίοχος δὲ στρα-
τιώτας παρὰ τοῦ Ῥωμαίων ἡγεμόνος λαβὼν χαλεπὸς ἐφειστήκει
τοῖς αὐτοῦ πολίταις, ἀργεῖν τὴν ἑβδόμην οὐκ ἐπιτρέπων, ἀλλὰ
53 βιαζόμενος πάντα πράττειν ὅσα δὴ καὶ ταῖς ἄλλαις ἡμέραις. οὕτως
τε τὴν ἀνάγκην ἰσχυρὰν ἐποίησεν, ὡς μὴ μόνον ἐπ᾽ Ἀντιοχείας
καταλυθῆναι τὴν ἑβδομάδα ἀργὴν ἡμέραν, ἀλλ᾽ ἐκεῖθεν ἀρξαμένου
τοῦ πράγματος κἀν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ὁμοίως βραχύν τινα χρόνον.
54 4. Τοιούτων δὴ τοῖς ἐπ᾽ Ἀντιοχείας Ἰουδαίοις τῶν κατ᾽ ἐκεῖ-
νον τὸν καιρὸν κακῶν γεγενημένων δευτέρα πάλιν συμφορὰ προσ-
έπεσε, περὶ ἧς ἐπιχειρήσαντες ἀφηγεῖσθαι καὶ ταῦτα διεξήλθομεν.
55 ἐπεὶ γὰρ συνέβη καταπρησθῆναι τὴν τετράγωνον ἀγορὰν ἀρχεῖά τε
καὶ γραμματοφυλάκιον καὶ τὰς βασιλικάς, μόλις τε τὸ πῦρ ἐκωλύθη
μετὰ πολλῆς βίας ἐπὶ πᾶσαν τὴν πόλιν περιφερόμενον, ταύτην
56 Ἀντίοχος τὴν πρᾶξιν Ἰουδαίων κατηγόρει. καὶ τοὺς Ἀντιοχεῖς, εἰ
καὶ μὴ πρότερον εἶχον πρὸς αὐτοὺς ἀπεχθῶς, τάχιστα τῇ δια-
βολῇ παρὰ τὴν ἐκ τοῦ συμβεβηκότος ταραχὴν ὑπαχθέντας πολὺ

PAMLVRC Lat Syr Hegesippus V 51 p. 376. Zonaras I p. 551.

1 ἐπὶ] ἐπεὶ ex corr. C ὥρμηντο AL 2 τιμωρίᾳ] τε τιμωρία C παραβαλεῖν M αὐτῶν] ἑαυτῶν A δ᾽ αὐτῶν C αὑτῶν Bekker 3 (νομίζον)‖τες] redit manus antiqua A δὲ om. C προσεπέτεινε, σ ex δι corr. uid. R προσεπέτειναν C 4 μὲν] μὲν οὖν A[1]M αὑτοῦ Bekker 5 ἐμπαρέχειν] μὲν παρέχειν PA παρέχειν ML 6 ἐκέλευσε C δὲ om. VR et teste Herwerdeno M ταὐτὸ C 7 γενήσεσθαι] γεγενῆσθαι L 10 χαλεπῶσ A[1]C ἐφεστήκει L ἐφιστήκει C 11 αὑτοῦ Bekker πολίταις] πολεμίοισ C ἀργεῖν τὴν] MLVRC Lat Zon ἀργὴν PA οὐκ ἐπιτρέπων] οὐκέτι πρέπων C 12 οὕτω VRC 14 καταλυθῆναι — ἡμέραν] (ut)-*septimi diei feriae soluerentur* Lat ἀργὴν] ἀργεῖν LC 15 κἀν] καὶ PAMLVR βραχύ PA[1]MR 16 τοιοῦτον AL ἐπ᾽] ἐπὶ τῆσ (τοῖσ ex corr. C) MLVRC 18 ἐπιχειρήσαντασ L διεξέλθομεν P διεξήλθομεν, ή i. ras. A 19 καταπρησθῆναι, ησ ex οσ corr. m. 2 L ἀρχία C 20 γραμματοφυλάκιον] τὸ γραμματοφυλάκιον M χαρτοφυλάκιον LZon γραμματοφυλακεῖον VR βασιλικάς] φυλακὰσ C τε om. P 23 ἀπεχθῶσ πρὸσ αὐτοὺσ tr. P τάχιστα] τάχισταν P τάχιστὰν A τάχιστα ἂν L 24 τὴν ἐκ om. C

*μᾶλλον ἐκ τῶν προϋπηργμένων τοῖς ὑπ᾽ αὐτοῦ λεγομένοις πιστεύειν
παρεσκεύασεν, ὡς μόνον οὐκ αὐτοὺς τὸ πῦρ ἐνιέμενον ὑπὸ τῶν
Ἰουδαίων ἑωρακότας, καὶ καθάπερ ἐμμανεῖς γεγενημένοι μετὰ πολ-* 57
λοῦ τινος οἴστρου πάντες ἐπὶ τοὺς διαβεβλημένους ὥρμηντο. μόλις 58
*δ᾽ αὐτῶν ἐδυνήθη τὰς ὁρμὰς ἐπισχεῖν Ναῖος Κολλήγας τις πρε-
σβευτής, ἀξιῶν ἐπιτρέψαι Καίσαρι δηλωθῆναι περὶ τῶν γεγονότων·
τὸν γὰρ ἡγεμονεύοντα τῆς Συρίας Καισέννιον Παῖτον ἤδη μὲν Οὐε-* 59
σπασιανὸς ἐξαπεστάλκει, συνέβαινε δὲ παρεῖναι μηδέπω. ποιού- 60
*μενος δὲ ἐπιμελῆ τὴν ἀναζήτησιν ὁ Κολλήγας ἐξεῦρε τὴν ἀλήθειαν,
καὶ τῶν μὲν τὴν αἰτίαν ὑπ᾽ Ἀντιόχου λαβόντων Ἰουδαίων οὐδεὶς
οὐδ᾽ ἐκοινώνησεν, ἅπαν δὲ τοὖργον ἔπραξαν ἄνθρωποί τινες ἀλι-* 61
*τήριοι διὰ χρεῶν ἀνάγκας νομίζοντες, εἰ τὴν ἀγορὰν καὶ τὰ δη-
μόσια καταπρήσειαν γράμματα, τῆς ἀπαιτήσεως ἀπαλλαγὴν ἕξειν.
Ἰουδαῖοι μὲν οὖν ἐπὶ μετεώροις ταῖς αἰτίαις τὸ μέλλον ἔτι καραδο-* 62
κοῦντες ἐν φόβοις χαλεποῖς ἀπεσάλευον.

IV. 1. *Τίτος δὲ Καῖσαρ τῆς περὶ τοῦ πατρὸς ἀγγελίας αὐτῷ* 63
*κομισθείσης, ὅτι πάσαις μὲν ποθεινὸς ταῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν πό-
λεσιν ἐπῆλθεν, μάλιστα δ᾽ ἡ Ῥώμη μετὰ πολλῆς αὐτὸν ἐδέξατο
προθυμίας καὶ λαμπρότητος, εἰς πολλὴν χαρὰν καὶ θυμηδίαν ἐτρά-
πετο, τῶν περὶ αὐτοῦ φροντίδων ὡς ἥδιστον ἦν ἀπηλλαγμένος.
Οὐεσπασιανὸν γὰρ ἔτι μὲν καὶ μακρὰν ἀπόντα πάντες οἱ κατὰ τὴν* 64
*Ἰταλίαν ἄνθρωποι ταῖς γνώμαις περιεῖπον ὡς ἥκοντα, τὴν προσ-
δοκίαν ἐκ τοῦ πάνυ θέλειν ἄφιξιν αὐτοῦ νομίζοντες καὶ πάσης*

PAMLVRCLat Zonaras I p. 552.

1 *προϋπηργμένων, ηργ* ex *ηγ* corr. m. 2 L 2 *αὐτοὺς*] PAMLat *ἐπ᾽ αὐτοὺσ* LVRC *ἐνιέμενον, ἑ* i. ras. 2 litt. A 3 *γεγενημένοι*] ex *γενόμενοι* corr. A *γεγεννημένοι* P *μετὰ, με* i. ras. (*ε* ex *α* corr.) A 4 *τινος*] *τινὲσ* L 5 *δὲ* VR *ηδυνήθη* L *ἠδυνήθη* ex *εἰδυνήθη* aut *ἐδυνήθη* corr. R *Ναῖος — πρεσβευτὴς*] *collega adhuc iuuenis legatus* Lat *Ναῖος*] Niese *νέοσ ὢν* PA *νέοσ* MLVC *νεὸσ* R *Κνέος* Hudson *Γναῖος* Bekker; *Ναῖος* extat etiam Ant. Iud. XIX 166 *κολληγὰσ* A *πρεσβύτησ* L *δηλωθῆναι* damnat Herwerden 7 *ἡγεμονεύσοντα* Herwerden *καισσένιον* PA *κεσσένιον* ML *κεσέννιον* VR *κεσένιον* C *cesennium* Lat *Παῖτον*] Hudson *πέτον* PAMLR *πέ·τον* V *πέττον* C *priscum* Lat 9 *δ᾽* LC *ἀναζήτησιν*] *ζήτησιν* AMLVRCZon 10 *καὶ*] *ὡς* Destinon *λαβόντων ἰουδαίων ὑπ᾽ ἀντιόχου* tr. L 11 *οὐδ᾽*] *οὐδὲ* VR *ἀλιτήριοι* V[1]C 12 *εἰ*] *εἰσ* A[1]M[1]L[1]R[1]C 13 *γράμματα*] *γραμματεῖα* Zon *ἀπαλλαγὴν*] *τὴν ἀλλαγὴν* C 14 *οὖν* i. marg. suppl. A *μετώροισ* (*ε* suprascr.) A 15 *ἐν* euan. P 16 *τῆς*] *τῆσ τε* L 17 *κατὰ*] *περὶ* L 18 *ἐπανῆλθε* Herwerden *δὲ* VR *Ῥώμη*] *ῥωμαίων* M haud male *αὐτόν, ὃν* ex *ὧν* corr. m. 2 ut uid. L 19 *θυμηδεῖαν* V[1]R *ἐτρεπετο* A *αὐτοῦ*] *αὐτὸν* L 20 *ἦν* om. LVR 21 i. marg. *ι´* C *οὐεσπασιανὸν, ν* ex *σ* corr. uid. P

65 ἀνάγκης ἐλευθέραν τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχοντες εὔνοιαν. τῇ τε γὰρ
βουλῇ κατὰ μνήμην τῶν γεγενημένων ἐν ταῖς τῶν ἡγεμόνων μετα-
βολαῖς συμφορῶν εὐκταῖον ἦν ἀπολαβεῖν ἡγεμόνα γήρως σεμνότητι
καὶ πράξεων ἀκμῇ πολεμικῶν κεκοσμημένον, ᾧ τὴν ὑπεροχὴν πρὸς
66 μόνην ἠπίσταντο τὴν τῶν ἀρχομένων σωτηρίαν ἐσομένην. καὶ μὴν
ὁ δῆμος ὑπὸ τῶν ἐμφυλίων κακῶν τετρυχωμένος ἔτι μᾶλλον ἐλθεῖν
αὐτὸν ἔσπευδε, τότε δὴ βεβαίως μὲν ἀπαλλαγήσεσθαι τῶν συμφο-
ρῶν ὑπολαμβάνων, ἀπολήψεσθαι δὲ τὴν ἄδειαν μετὰ τῆς εὐετηρίας
67 πεπιστευκώς. ἐξαιρέτως δὲ τὸ στρατιωτικὸν εἰς αὐτὸν ἀφεώρα·
μάλιστα γὰρ οὗτοι τῶν κατωρθωμένων αὐτῷ πολέμων ἐγίνωσκον
τὸ μέγεθος, τῆς ἀπειρίας δὲ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων καὶ τῆς ἀναν-
δρίας πεπειραμένοι πολλῆς μὲν αἰσχύνης αὐτοὺς ἐπεθύμουν ἀπηλ-
λάχθαι, τὸν μόνον δὲ καὶ σώζειν αὐτοὺς καὶ κοσμεῖν δυνάμενον
68 ἀπολαβεῖν ηὔχοντο. τοιαύτης δὲ εὐνοίας ἐξ ἁπάντων ὑπαρχούσης
τοῖς μὲν κατὰ τὰς ἀξιώσεις προύχουσι τῶν ἀνδρῶν οὐκέτ' ἀνεκτὸν
ἦν ἀναμένειν, ἀλλὰ πορρωτάτω τῆς Ῥώμης αὐτῷ προεντυχεῖν ἔσπευ-
69 δον. οὐ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων τις ἠνείχετο τῆς ἐντεύξεως τὴν ἀνα-
βολήν, ἀλλ' οὕτως ἐξεχέοντο πάντες ἀθρόοι καὶ πᾶσιν εὐπορώτερον
καὶ ῥᾷον ἐδόκει τοῦ μένειν τὸ ἀπιέναι, ὡς καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν
τότε πρῶτον ἐν ἑαυτῇ λαβεῖν ὀλιγανθρωπίας αἴσθησιν ἰδίαν· ἦσαν
70 γὰρ ἐλάττους τῶν ἀπιόντων οἱ μένοντες. ἐπεὶ δὲ προσιὼν ἠγγέλ-
λετο, καὶ τὴν ἡμερότητα τῆς ἐντεύξεως αὐτοῦ τὴν πρὸς ἑκάστους
ἐδήλουν οἱ προσελθόντες, ἅπαν ἤδη τὸ λοιπὸν πλῆθος ἅμα γυναιξὶ
71 καὶ παισὶν ἐπὶ ταῖς παρόδοις ἐξεδέχετο, καὶ καθ' οὓς γένοιτο παρ-
ιὼν οὗτοι πρὸς τὴν ἡδονὴν τῆς θέας καὶ τὸ μειλίχιον αὐτοῦ τῆς
ὄψεως παντοίας ἠφίεσαν φωνάς, τὸν εὐεργέτην καὶ σωτῆρα καὶ
μόνον ἄξιον ἡγεμόνα τῆς Ῥώμης ἀνακαλοῦντες· ἅπασα δ' ἡ πόλις

PAMLVRC Lat

1 ἐλευθέραν] εὐθέραν, i. marg. ascripto ελ A 3 εὐκτέον PA 4 πολεμικῶσ VRC 6 τετρυμένος L. Dindorf 8 ὑπολαμβάνων] om. Lat ὑπελάμβανεν PLVR τὴν ἄδειαν] *antiquam — libertatem* Lat 10 οὗτοι, τοι s. A κατορθωμένων PA κατωρθωμάτων V ἐγίγνωσκον L 11 ἀνανδρείασ PV[1]RC 12 ἑαυτοὺσ M ἀπηλάχθαι C 13 μόνον] μο· ^νον^ (ον i. ras.) A δυνάμενον, ον ex οσ corr. m. 2 L 14 τοσαύτησ L δ' LC 15 οὐκέτι LVR ἀνεκτὸν, ε ex α corr. A 16 αὐτῶν L[1] 17 οὐ — τις] *nec tamen quisquam* Lat 18 ἁθρόοι VR 19 τὸ] τὸ· (eras. uid. ῦ) A 20 τότε euan. P ἰδίαν] ἰδία* P *iucundam* Lat, unde ἡδεῖαν Hudson, spurium putat Cardwell 21 ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ C προιὼν L[1] ἠγγέλετο C 23 προελθόντεσ LLat 24 καὶ, κ ex ν corr. P ταῖς] τοῖσ PL παρόδοις] παραδόξοισ L ἐξεδέχοντο ex cod. Voss. Dindorf γίνοιτο AVRC 25 οὗτοι om. LVRC 27 ἀποκαλοῦντες ed. pr. δὲ PVR

ὡς νεὼς ἦν στεφανωμάτων καὶ θυμιαμάτων ἀνάπλεως. μόλις δ' 72
ὑπὸ πλήθους τῶν περὶ αὐτὸν ἱσταμένων δυνηθεὶς εἰς τὸ βασίλειον
ἐλθεῖν αὐτὸς μὲν τοῖς ἔνδον θεοῖς θυσίας τῆς ἀφίξεως χαριστηρίους
ἐπετέλει, προτρέπεται δὲ τὰ πλήθη πρὸς εὐωχίαν καὶ κατὰ φυλὰς 73
καὶ γένη καὶ γειτονίας ποιούμενοι τὰς ἑστιάσεις ηὔχοντο τῷ θεῷ
σπένδοντες αὐτόν τ' ἐπὶ πλεῖστον χρόνον Οὐεσπασιανὸν ἐπιμεῖναι
τῇ Ῥωμαίων ἡγεμονίᾳ, καὶ παισὶν αὐτοῦ καὶ τοῖς ἐξ ἐκείνων ἀεὶ
γινομένοις φυλαχθῆναι τὸ κράτος ἀνανταγώνιστον. ἡ μὲν οὖν Ῥω- 74
μαίων πόλις οὕτως Οὐεσπασιανὸν ἐκδεξαμένη προθύμως εὐθὺς εἰς
πολλὴν εὐδαιμονίαν ἐπεδίδου.

2. Πρὸ δὲ τούτων τῶν χρόνων, ἐν οἷς Οὐεσπασιανὸς μὲν περὶ 75
Ἀλεξάνδρειαν ἦν, Τίτος δὲ τῇ τῶν Ἱεροσολύμων προσήδρευε πο-
λιορκίᾳ, πολὺ μέρος Γερμανῶν ἐκινήθη πρὸς ἀπόστασιν, οἷς καὶ 76
Γαλατῶν οἱ πλεῖστοι συμφρονήσαντες κοινῇ μεγάλας ἐλπίδας αὐτοῖς
συνέθεσαν ὡς καὶ τῆς Ῥωμαίων ἀπαλλαξόμενοι δεσποτείας. ἐπῆρε 77
δὲ τοὺς Γερμανοὺς ἅψασθαι τῆς ἀποστάσεως καὶ τὸν πόλεμον ἐξε-
νεγκεῖν πρώτη μὲν ἡ φύσις οὖσα λογισμῶν ἔρημος ἀγαθῶν καὶ
μετὰ μικρᾶς ἐλπίδος ἑτοίμως ῥιψοκίνδυνος· ἔπειτα δὲ καὶ μῖσος 78
τὸ πρὸς τοὺς κρατοῦντας, ἐπεὶ μόνοις ἴσασι Ῥωμαίοις τὸ γένος
αὐτῶν δουλεύειν βεβιασμένον. οὐ μὴν ἀλλὰ μάλιστά γε πάντων ὁ
καιρὸς αὐτοῖς θάρσος ἐνεποίησεν· ὁρῶντες γὰρ τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν 79
ταῖς συνεχέσι τῶν αὐτοκρατόρων ἀλλαγαῖς ἐν ἑαυτῇ τεταραγμένην,
πᾶν τε μέρος τῆς ὑπ' αὐτοῖς οἰκουμένης πυνθανόμενοι μετέωρον
εἶναι καὶ κραδαίνεσθαι, τοῦτον σφίσιν αὐτοῖς ἄριστον ὑπὸ τῆς
ἐκείνων κακοπραγίας καὶ στάσεως καιρὸν ᾠήθησαν παραδεδόσθαι.
ἐνῆγον δὲ τὸ βούλευμα καὶ ταύταις αὐτοὺς ταῖς ἐλπίσιν ἐτύφουν 80

PAMLVRC Lat

1 ἀνάπλεοσ A δὲ VR 4 προτρέπεται] τρέπεται LVRC *uertunt — se* Lat πλήθει AM 5 ἑστιάσεισ, τ i. ras, ex θ corr. uid. A θεῷ suppl. A 6 τ'] ex δ' corr. A τε LVRC ἐπὶ om. L 7 ἐκείνων] αὐτοῦ C 8 ἀκαταγώνιστον Dindorf οὖν om. LVR 11 πρὸσ C τῶν] ἔτι τῶν C μὲν om. A 12 τῆτοσ C 14 πλεῖστοι] πλησίον LVRC *proximi* Lat γρ καὶ πλησίον i. marg. M; cf. Tac. hist. IV 25 συμφωνήσαντεσ AL μεγάλας] μέγα·, eras. σ, i. marg. suppl. λασ A αὐτοῖς] om. Lat αὑτοῖς Bekker 15 δεσποτίασ P ἐπῆρε, ῆ i. ras. A 16 δὲ τοὺς] PAMLat δ' αὐτοὺσ L[1]C δ' αὐτοὺσ τοὺσ L[2] δὲ αὖ τοὺσ VR Γερμανοὺς eicit Herwerden probato δ' αὐτοὺς 17 πρῶτον L 18 ἔπιτα A 19 τὸ om. VR ἐπεὶ — 20 βεβιασμένον] *quoniam soli sciunt prae ceteris gentem suam ui coactam seruire romanis* Lat ἴσασι] ἴασισ C 20 βεβιασμένον] βεβιασμένων L[1] βιασαμένοισ VRC ἀλλά γε μάλιστα tr. PAM 21 καιρὸς] καῖσαρ VR 23 τῆς] τοῖσ PA[1] αὐτοῖς] αὐτην L[2] πυθόμενοι VR 24 ἄριστον αὐτοῖσ tr. L

Κλασσικός τις καὶ Οὐίτιλλος τῶν παρ᾽ αὐτοῖς [ὄντες] ἡγεμόνων,
81 οἳ δῆλον μὲν ὡς ἐκ μακροῦ ταύτης ἐφίεντο τῆς νεωτεροποιίας, ὑπὸ
τοῦ καιροῦ δὲ θαρσῆσαι προαχθέντες τὴν αὐτῶν γνώμην ἐξέφηναν·
ἔμελλον δὲ προθύμως διακειμένοις τὴν πεῖραν τοῖς πλήθεσι προσ-
82 φέρειν. πολλοῦ δὲ μέρους ἤδη τῶν Γερμανῶν τὴν ἀποστασίαν ἀνω-
μολογηκότος καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ἄνδιχα φρονησάντων, ὥσπερ ἐκ
δαιμονίου προνοίας Οὐεσπασιανὸς πέμπει γράμματα Πετιλίῳ Κε-
ρεαλίῳ τὸ πρότερον ἡγεμόνι Γερμανίας γενομένῳ, τὴν ὕπατον διδοὺς
83 τιμὴν καὶ κελεύων ἄρξοντα Βρεττανίας ἀπιέναι. πορευόμενος οὖν
ἐκεῖνος ὅποι προσετέτακτο καὶ τὰ περὶ τὴν ἀπόστασιν τῶν Γερ-
μανῶν πυθόμενος, ἤδη συνειλεγμένοις αὐτοῖς ἐπιπεσὼν καὶ παρα-
ταξάμενος πολύ τε πλῆθος αὐτῶν ἀναιρεῖ κατὰ τὴν μάχην καὶ τῆς
84 ἀνοίας παυσαμένους ἠνάγκασε σωφρονεῖν. ἔμελλον δὲ κἀκείνου μὴ
θᾶττον εἰς τοὺς τόπους παραβαλόντος δίκην οὐκ εἰς μακρὰν ὑφέ-
85 ξειν· ἡνίκα γὰρ πρῶτον ἡ τῆς ἀποστάσεως αὐτῶν ἀγγελία τῇ Ῥώμῃ
προσέπεσε, Δομετιανὸς Καῖσαρ πυθόμενος οὐχ ὡς ἂν ἕτερος ἐν
τούτῳ τῆς ἡλικίας, νέος γὰρ ἦν ἔτι παντάπασιν, τηλικοῦτον ἄρασθαι
86 μέγεθος πραγμάτων ὤκνησεν, ἔχων δὲ πατρόθεν ἔμφυτον τὴν ἀν-
δραγαθίαν καὶ τελειοτέραν τὴν ἄσκησιν τῆς ἡλικίας πεποιημένος
87 ἐπὶ τοὺς βαρβάρους εὐθὺς ἤλαυνεν. οἱ δὲ πρὸς τὴν φήμην τῆς
ἐφόδου καταπεσόντες ἐπ᾽ αὐτῷ σφᾶς αὐτοὺς ἐποιήσαντο μέγα τοῦ
φόβου κέρδος εὑράμενοι τὸ χωρὶς συμφορῶν ὑπὸ τὸν αὐτὸν πάλιν
88 ζυγὸν ὑπαχθῆναι. πᾶσιν οὖν ἐπιθεὶς τοῖς περὶ τὴν Γαλατίαν τάξιν

PAMLVRC Lat

1 κλασικὸσ (σ s. l.) A κλάσσικόσ MV Οὐίτιλλος] οὐϊτίλλιοσ L *bailis* cod. Berol. (om. cod. Vat. relicto uacuo spatio) Lat *Ciuilis* Gelenius ὄντες om. P ἡγεμόνων, ων i. ras. A 3 αὑτῶν Bekker 4 δὲ] τε Destinon *iamque* Lat ἔμελλον — προσφέρειν u. 2 post νεωτεροποιίας collocanda esse putat Destinon διακείμενοι R 5 ἀπόστασιν MLVR et ex corr. A ἀποστασίανωμολογηκότοσ A¹ ἀνωμολογικότεσ L ἀνωμολογηκότεσ VR 6 ἄνδιχα] ἀνδιχα P ἂν δίχα (διχὰ A¹) ALVRC 7 γράμμα V Πετιλίῳ] Lat βεντιδίω PAMVRC πρὸσ βεντιδίω L 8 τὸ] τῷ ALVRC 9 ἄρξαντα PAC προρευόμενοσ A¹ 10 προστέτακτο ex προσέτακτο corr. A τὰ] τ·ὰ (τ fort. corr.) A 11 συνηλεγμένοισ VRC 13 σωφρονεῖν, σ ex ν, ω ex ο corr. A φρονεῖν VRC ἔμελλον, μ i. ras. A 14 παραβαλλόντοσ A¹ παραβάλλοντοσ, οσ ex ασ corr. uid. m. 2 L ὑφέξιν C 15 πρῶτον] MLVRC Lat, om. PA τῆς] περὶ τῆσ C 17 τηλικοῦ***| ἄρασθαι P τηληκοῦτον, λη ex λι corr. uid. C ἄρασθαι] ὁρᾶσθαι L 18 πατρ*| θεν P τὴν om. PA 19 τελειωτέραν A ἄσκ*| σιν P πεποιμένοσ V 20 εὐθ**| ἤλαυνεν P 21 ἐπ᾽ αὐτῷ] ἐπ᾽ αὐτοὺσ P, om. A μέγα — 22 εὑράμενοι] *lucrum hoc ex timore maximum nancti* Lat μέγα] M μετὰ PALVRC τοῦ om. LC 22 εὑρόμενοι L τὸ s. P αὐτ**| πάλιν P 23 ἐπιτιθεὶσ L

τὴν προσήκουσαν Δομετιανός, ὡς μηδ' αὖθις ἄν ποτε ῥᾳδίως ἔτι τἀκεῖ ταραχθῆναι, λαμπρὸς καὶ περίβλεπτος ἐπὶ κρείττοσι μὲν τῆς ἡλικίας, πρέπουσι δὲ τῷ πατρὶ κατορθώμασιν εἰς τὴν Ῥώμην ἀνέζευξε.

3. Τῇ δὲ προειρημένῃ Γερμανῶν ἀποστάσει κατὰ τὰς αὐτὰς 89
ἡμέρας καὶ Σκυθικὸν τόλμημα πρὸς Ῥωμαίους συνέδραμεν. οἱ γὰρ 90
καλούμενοι Σκυθῶν Σαρμάται, πολὺ πλῆθος ὄντες, ἄδηλοι μὲν τὸν Ἴστρον ἐπεραιώθησαν εἰς τὴν ἐπιτάδε, πολλῇ δὲ βίᾳ καὶ χαλεποὶ διὰ τὸ παντάπασιν ἀνέλπιστον τῆς ἐφόδου προσπεσόντες πολλοὺς
μὲν τῶν ἐπὶ τῆς φρουρᾶς Ῥωμαίων ἀναιροῦσι, καὶ τὸν πρεσβευτὴν 91
τὸν ὑπατικὸν Φοντήιον Ἀγρίππαν ὑπαντιάσαντα καρτερῶς μαχόμενον κτείνουσι, τὴν δ' ὑποκειμένην χώραν ἅπασαν κατέτρεχον ἄγοντες καὶ φέροντες ὅτῳ περιπέσοιεν. Οὐεσπασιανὸς δὲ τὰ γε- 92
γενημένα καὶ τὴν πόρθησιν τῆς Μυσίας πυθόμενος Ῥούβριον Γάλλον ἐκπέμπει δίκην ἐπιθήσοντα τοῖς Σαρμάταις. ὑφ' οὗ πολλοὶ μὲν 93
αὐτῶν ἐν ταῖς μάχαις ἀπέθανον, τὸ δὲ περισωθὲν μετὰ δέους εἰς τὴν οἰκείαν διέφυγεν. τοῦτο δὲ τῷ πολέμῳ τέλος ἐπιθεὶς ὁ στρα- 94
τηγὸς καὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον ἀσφαλείας προυνόησε· πλείοσι γὰρ καὶ μείζοσι φυλακαῖς τὸν τόπον διέλαβεν, ὡς εἶναι τοῖς βαρβάροις τὴν διάβασιν τελέως ἀδύνατον. ὁ μὲν οὖν περὶ τὴν Μυσίαν πό- 95
λεμος ταχεῖαν οὕτως ἔλαβε τὴν κρίσιν.

V. 1. Τίτος δὲ Καῖσαρ χρόνον μέν τινα διέτριβεν ἐν Βηρυτῷ, 96
καθὰ προειρήκαμεν, ἐκεῖθεν δὲ ἀναζεύξας καὶ δι' ὧν ᾔει πόλεων τῆς Συρίας ἐν πάσαις θεωρίας τε συντελῶν πολυτελεῖς καὶ τῶν

PAMLVRCLat

1 μηδὲ VR 2 τὰ ἐκεῖ L 3 δὲ suppl. m. 2 L 5 i. marg. ιβ' C προειρημένῃ om. L ἀποστάσει] στάσει C litt. (ἀπο) | στάσει — 6 συνέ | (δραμεν) i. ras. unius uersus circiter 40 litt. (litt. υνέ euan.) P κατὰ] κατὰ τὰ A 6 Σκυθικὸν] σκυθρωπὸν VR πρὸς Ῥωμαίους om. Lat 7 ἄδηλον C τὸν om. M 8 Ἴστρον L *histrum* Lat ἐπερεώθησαν ex corr. P διεπέρασαν C εἰς τὴν ἐπιτάδε om. Lat ἐπιτάδε] ἐπίταδε L μυσίαν ἔπειτα δὲ MVRC δὲ om. MVRC 9 παντάσιν A ἀνέλπιστον] ἄπιστον P 10 τῶν] τὸν A τοὺσ VRC Ῥωμαίων] ῥωμαίων προσπεσόντεσ (προσπεσόντεσ expunxit ut uid. m. 2) L πρεσβύτην PALLat Φοντήϊον] ed. pr. φροντήϊον PMLVRC φροντίϊον A *pompeium* Lat καρτερῶς] καὶ καρτερῶσ PAML 12 δὲ VR 14 Ῥούβριον] Lat γούβριον PAMVRC γρούβιον L 15 ἐκπέμπει, μ i. ras. A δίκην — Σαρμάταις om. L ὑφ'] ἀφ' VR 16 περισωθὲν] περαιωθὲν A 17 οἰκίαν L[1]C *domum* Lat τοῦτο] τούτω AMLVRC Lat 19 τόπον] ποταμὸν Destinon et Niese 20 πόλεμοσ || * * * είαν P 22 i. marg. ιγ' C χ * * νον P διέτριψεν MLVRC Βηρυτῷ] πόλει βηρυτῶ L 23 δ' LC

Ἰουδαίων τοὺς αἰχμαλώτους εἰς ἐπίδειξιν τῆς ἑαυτῶν ἀπωλείας
ἀποχρώμενος, θεᾶται κατὰ τὴν πορείαν ποταμοῦ φύσιν ἀξίαν ἱστο-
97 ρηθῆναι. ῥεῖ μὲν γὰρ μέσος Ἀρκέας τῆς Ἀγρίππα βασιλείας καὶ
98 Ῥαφανέας, ἔχει δὲ θαυμαστὴν ἰδιότητα· πολὺς γὰρ ὤν, ὅτε ῥεῖ,
καὶ κατὰ τὴν φορὰν οὐ σχολαῖος, ἔπειτα δὲ πᾶς ἐκ τῶν πηγῶν
ἐπιλείπων ἓξ ἡμερῶν ἀριθμὸν ξηρὸν παραδίδωσιν ὁρᾶν τὸν τόπον·
99 εἶθ᾽ ὥσπερ οὐδεμιᾶς γενομένης μεταβολῆς ὅμοιος κατὰ τὴν ἑβδόμην
ἐκδίδωσι, καὶ ταύτην ἀεὶ τὴν τάξιν ἀκριβῶς τετήρηται διαφυλάτ-
των· ὅθεν δὴ καὶ Σαββατικὸν αὐτὸν κεκλήκασιν ἀπὸ τῆς ἱερᾶς τῶν
Ἰουδαίων ἑβδόμης οὕτως ὀνομάσαντες.
100 2. Ὁ δὲ τῶν Ἀντιοχέων δῆμος ἐπεὶ πλησίον ὄντα Τίτον ἐπυν-
θάνοντο, μένειν μὲν ἐντὸς τειχῶν ὑπὸ χαρᾶς οὐχ ὑπέμενον, ἔσπευδον
101 δὲ ἐπὶ τὴν ὑπάντησιν· καὶ τριάκοντα σταδίων ἐπὶ πλέον προῆλθον
οὐκ ἄνδρες μόνον ἀλλὰ καὶ γυναικῶν πλῆθος ἅμα παισὶ τῆς πόλεως
102 ἐκχεόμενοι. κἀπειδήπερ ἐθεάσαντο προσιόντα, παρὰ τὴν ὁδὸν
ἑκατέρωθεν καταστάντες τάς τε δεξιὰς προύτεινον προσαγορεύοντες
103 καὶ παντοίοις ἐπιφημίσμασι χρώμενοι συνυπέστρεφον· συνεχὴς δὲ
ἦν αὐτῶν παρὰ πάσας ἅμα τὰς εὐφημίας δέησις ἐκβαλεῖν τῆς πό-

PAMVRCLatZonaras I p. 553.
1 τοῖσ AMLVRC αἰχμαλώτοισ AMLVRC εἰσ ἐπίδειξιν ex εἰσ πίδειξιν corr. uid. A 2 θεαταὶ C πορίαν A ἱστορηθῆναι, θῆ i. ras. m. 2 V 3 ῥεῖ] ῥέει VR μὲν om. L 3 μέσος — 4 Ῥαφανέας] *medius inter arcas* (*archias* cod. Ber.) *et rafaneas agrippae regni ciuitates* Lat ἀρκαίασ C σαρκαίασ L ἀγρίππου AVRC 4 Ῥαφανέας] ῥαφαναίασ codd.; cf. supra § 18 πολὺς — 8 ἐκδίδωσι] *nam cum sit quando fluit plurimus neque meatu segnis, tamen interpositis sex diebus a fontibus deficiens siccum exhibet locum uidere. deinde quasi nulla mutatione facta septimo die similis exoritur* Lat πολὺς] πολύσ τε L 5 καὶ om. P πᾶς] τὰσ L, om. Lat 6 ἓξ — ἀριθμὸν] post u. 5 σχολαῖος transponenda esse coniecit Casaubonus ἐξημεροῖ τὸ ῥεῖθρον καὶ Destinon ξηρὸν] κατὰ τὴν ἑβδόμην ἐνδίδωσι καὶ ξηρὸν Casaubonus κατὰ τὴν ἑβδόμην ξηρὸν uel μετὰ ἓξ ἡμερῶν ἀριθμὸν Hudson; Plinius hist. nat. XXXI 24 in Iudaea riuum sabbatis omnibus siccari tradit παραδίδοσιν C ὁρᾶιν L 7 εἶτα VR γενομενῆσ sic P γινομένησ C ὁμοίωσ (ex ὅμοιωσ corr. P) PL[1]C κατὰ] μετὰ Casaubonus 8 αἰεὶ VR ἀκριβῶσ ἀεὶ τὴν τάξιν tr. M 9 σαβατικὸν (β supra) A σαβατικὸν C 11 i. marg. ιδ' C ὁ om. M 12 μένει (ν supra) A μὲν om. P 13 δ' C καὶ — 15 ἐκχεόμενοι] *usque ad tricesimum uel eo amplius stadium progressi non modo uiri sed etiam feminae cum pueris expectabant* Lat ἐπὶ] ἔτι PAL προῆλθον] διῆλθον C 14 γυναίων VRC τῆς] καὶ τῆσ L 15 καὶ ἐπειδήπερ VR παρὰ] κατὰ P 16 καταστάντες] στάντεσ M παραστάντεσ L παρακαταστάντεσ VRC 17 εὐφημίσμασιν Bekker δ' LC 18 αὐτῷ C ἅμα] i. marg. suppl. A, om. L et fort. Lat ταῖσ εὐφημίαισ C

λεως τοὺς Ἰουδαίους. Τίτος μὲν οὖν οὐδὲν ἐνέδωκεν πρὸς ταύτην 104
τὴν δέησιν, ἀλλ' ἡσυχῇ τῶν λεγομένων ἐπήκουεν· ἐπ' ἀδήλῳ δὲ
τῷ τί φρονεῖ καὶ τί ποιήσει πολὺς καὶ χαλεπὸς τοῖς Ἰουδαίοις ὁ
φόβος ἦν· οὐδὲ γὰρ ὑπέμεινεν ἐν Ἀντιοχείᾳ Τίτος, ἀλλ' εὐθὺς ἐπὶ 105
τὸ Ζεῦγμα τὸ κατὰ τὸν Εὐφράτην συνέτεινε τὴν πορείαν, ἔνθα δὴ
καὶ παρὰ τοῦ Πάρθων βασιλέως Βολογέσου πρὸς αὐτὸν ἧκον στέ-
φανον χρυσοῦν ἐπὶ τῇ κατὰ τῶν Ἰουδαίων νίκῃ κομίζοντες. ὃν δε- 106
ξάμενος εἱστία τοὺς βασιλικούς, κἀκεῖθεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἐπαν-
έρχεται. τῆς δὲ βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀντιοχέων πολλὰς 107
ποιησαμένων δεήσεις ἐλθεῖν εἰς τὸ θέατρον αὐτόν, ἐν ᾧ πᾶν τὸ
πλῆθος ἠθροισμένον ἐξεδέχετο, φιλανθρώπως ὑπήκουσε. πάλιν 108
δ' αὐτῶν σφόδρα λιπαρῶς ἐγκειμένων καὶ συνεχῶς δεομένων ἐξε-
λάσαι τῆς πόλεως τοὺς Ἰουδαίους, εὔστοχον ἐποιήσατο τὴν ἀπό-
κρισιν, εἰπὼν „ἀλλ' ἥ γε πατρὶς αὐτῶν, εἰς ἣν ἐκβαλεῖν ἐχρῆν 109
ὄντας Ἰουδαίους, ἀνῄρηται, καὶ δέξαιτ' ἂν οὐδεὶς αὐτοὺς ἔτι τόπος."
ἐπὶ δευτέραν οὖν Ἀντιοχεῖς τρέπονται δέησιν τῆς προτέρας ἀπο- 110
στάντες· τὰς γὰρ χαλκᾶς ἠξίουν δέλτους ἀνελεῖν αὐτόν, ἐν αἷς γέ-
γραπται τὰ δικαιώματα τῶν Ἰουδαίων. οὐ μὴν οὐδὲ τοῦτο Τίτος 111
ἐπένευσεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐάσας πάντα κατὰ χώραν τοῖς ἐπ' Ἀντιο-
χείας Ἰουδαίοις ὡς πρότερον εἶχον εἰς Αἴγυπτον ἀπηλλάττετο.
καὶ κατὰ τὴν πορείαν τοῖς Ἱεροσολύμοις προσελθὼν καὶ τὴν λυπρὰν 112
ἐρημίαν βλεπομένην ἀντιτιθεὶς τῇ ποτε τῆς πόλεως λαμπρότητι,
καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἐρρηγμένων κατασκευασμάτων καὶ τὸ πάλαι

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 553.

1 τοὺς om. VR οὖν om. A οὐδὲνέδωκεν P οὐδὲν ἔδωκεν A ταύτην om. L 2 δὲ τῷ] δὲ τὸ PAM δέ τω L 3 ὁ om. L 4 ἐπέμεινεν MLVRC 5 τὸν ex την corr. VC δὴ καὶ euan. P 6 Βολογέσου] βουλογέσου C, om. Lat αὐτ**|ἧκον P 7 νίκην V¹C 8 ἡστία R 9 βουλ**|καὶ P τοῦ δήμου om. VR πολάσ R 10 ἐλθεῖν] ἐλθεῖν αὐτὸν A εἰσελθεῖν αὐτὸν L αὐτὸν] om. AL αὐτῶν VRC 11 ὑπήκουσε i. ras. A 12 δὲ VR αὐτὸν P λειπαρῶσ A¹ δε*|μένων P 13 ἀπόκρισιν] ἀπολογίαν L ἀπόκρησιν C 14 ἐκβαλεῖν] ἐκβάλλειν P εἰ βαλεῖν M ἐμβαλεῖν RC 15 ὄντας Ἰουδαίους] om. Lat αὐτοὺς Zon ὄντας] ἂν τοὺσ L τοὺσ VRC τόπο·σ, eras. υ L 16 δ**|τέραν P Ἀντιοχεῖς — δέησιν] δέησιν οἱ ἀντιοχεῖσ τρέπονται M ἀποστάντες] ἁμαρτόντεσ L et ut uid. Lat ἀποτυχόντες Zon 17 ante ἠξίουν ras. 4 litt. M δέλτασ L¹ 18 τὸ δικαίωμα P τὰ δίκαια Zon τῶν ἰουδαίων τὰ δικαιώματα tr. C τοῦτο] πρὸς τοῦτο Zon 20 ὡς πρότερον εἶχον] *quae habebant* Lat εἶχον] PAMLZon ἔχειν VRC ἀπηλάττετο C 21 τὴν βλεπομένην λυπρὰν ἐρημίαν tr. M haud male λυγρὰν L *tristem* Lat 22 ἀντιθεὶσ LVRC 23 ἐρρηγμένων] ἠρειμμένων L. Dindorf

κάλλος εἰς μνήμην βαλλόμενος, ᾤκτειρε τῆς πόλεως τὸν ὄλεθρον,
113 οὐχ ὥσπερ ἄν τις αὐχῶν ὅτι τηλικαύτην οὖσαν καὶ τοσαύτην εἷλε
κατὰ κράτος, ἀλλὰ πολλάκις ἐπαρώμενος τοῖς αἰτίοις τῆς ἀπο-
στάσεως ὑπάρξασι καὶ ταύτην ἐπὶ τῇ πόλει τὴν τιμωρίαν γενέσθαι
παρασκευάσασιν· οὕτως ἔκδηλος ἦν οὐκ ἂν θελήσας ἐκ τῆς συμφορᾶς
114 τῶν κολασθέντων γενέσθαι τῆς ἀρετῆς τὴν ἐπιφάνειαν. τοῦ δὲ
πολλοῦ πλούτου τῆς πόλεως ἔτι κἀν τοῖς ἐρειπίοις οὐκ ὀλίγον μέρος
115 ἀνηυρίσκετο· τὰ μὲν γὰρ πολλὰ ἀνέσκαπτον οἱ Ῥωμαῖοι, τὰ πλείω
δὲ ἐκ μηνύσεως τῶν αἰχμαλώτων ἀνῃροῦντο, χρυσόν τε καὶ ἄργυρον
καὶ τῆς ἄλλης τὰ τιμιώτατα κατασκευῆς, ἅπερ οἱ κεκτημένοι πρὸς
τὰς ἀδήλους τοῦ πολέμου τύχας κατὰ γῆς ἀποτεθησαυρίκεσαν.
116 3. Τίτος δὲ τὴν προκειμένην ποιούμενος πορείαν ἐπ' Αἴγυπτον
117 καὶ τὴν ἔρημον ᾗ τάχιστα διανύσας ἧκεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ
πλεῖν ἐπὶ τῆς Ἰταλίας διεγνωκὼς δυοῖν αὐτῷ ταγμάτων συνηκολου-
θηκότων ἑκάτερον ὅθεν περ ἀφῖκτο πάλιν ἀπέστειλεν, εἰς μὲν τὴν
118 Μυσίαν τὸ πέμπτον, εἰς Παννονίαν δὲ τὸ πεντεκαιδέκατον. τῶν
αἰχμαλώτων δὲ τοὺς μὲν ἡγεμόνας Σίμωνα καὶ Ἰωάννην, τόν τ'
ἄλλον ἀριθμὸν ἑπτακοσίους ἄνδρας ἐπιλέξας μεγέθει τε καὶ κάλλει
σωμάτων ὑπερβάλλοντας, προσέταξεν εἰς τὴν Ἰταλίαν αὐτίκα μάλα
119 κομίζεσθαι βουλόμενος αὐτοὺς ἐν τῷ θριάμβῳ παραγαγεῖν. τοῦ
πλοῦ δὲ αὐτῷ κατὰ νοῦν ἀνυσθέντος ὁμοίως μὲν ἡ Ῥώμη περὶ τὴν
ὑποδοχὴν εἶχε καὶ τὰς ὑπαντήσεις ὥσπερ ἐπὶ τοῦ πατρός, λαμ-
πρότερον δ' ἦν Τίτῳ καὶ αὐτὸς ὁ πατὴρ ὑπαντῶν καὶ δεχόμενος.
120 τῷ δὲ πλήθει τῶν πολιτῶν δαιμόνιόν τινα τὴν χαρὰν παρεῖχε τὸ

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 553.

1 *βαλόμενοσ* VR 2 *ἄν*] *ἄλλοσ ἄν* MLVRCLat *τι* (σ supra) A *τηληκαύτην* A 3 *αἰτίοις*] *οἰκείοισ* C 4 *τῇ πόλει*] *τὴν πόλιν* V¹C *τιμωρίαν*] *ἐρημίαν*, i. marg. *γρ τιμωρίαν* L 5 *παρασκευάσιν* (σα supra) A *ἐθελήσασ* C 6 *ἀρετῆς*] *ἀρετῆσ αὐτοῦ* LC *τὴν* om. L *τοῦ*] *τοῦτο* PA 7 *πολλοῦ δὲ* tr. M *ἐριπίοισ* R 8 *ἀνευρίσκετο* AVRC 9 *δ'* LC *ἀνῃροῦντο*] *ἀνηύρισκον* PAM *auferebant* Lat *καὶ* om. C 10 *τὰ τῆσ ἄλλησ* tr. VRC *οἱ*] *οὐ* C 11 *ἀποτεθησαυρίσκεσαν* P¹ *ἀποτεθησαυρίκεσαν, κε* i. ras. M 12 *ἐπ' Αἰγύπτου* Niese 13 *καὶ τὴν* — 16 *πέμπτον* om. C *ῇ* PA *ἤ* L *ἥ* V *ἡ* R *τάχιστα*] *τάχα* M 14 *πλεῖν*] *πλην* P¹ et ut uid. V¹ *πλεῖον* L¹ *τὴν Ἰταλίαν* Zon *συνη|·κολουθηκότων* A 15 *πάλιν* om. P 17 *μὲν* om. L *τὸν* — 18 *ἑπτακοσίους*] *et alios numero septingentos* Lat *τῶν τ' ἄλλων* Destinon *τ'*] *τε* MLVRC *δ'* Niese 18 *κάλλει* ex *ἄλλη* corr. C 19 *τὴν* om. M *μάλα* om. PAC 20 *αὐτοῖσ* C 21 i. marg. *ις'* C *δ'* LC *αὐτῷ*] *αὐτοῦ* A¹L 22 *ὑπαντιάσεισ* P *ὑπαντίσεισ* A 23 *δὲ* VR 24 *παρεῖχε τὸ*] *παρείχετο* PA¹L

βλέπειν αὐτοὺς ἤδη τοὺς τρεῖς ἐν ταὐτῷ γεγονότας. οὐ πολλῶν 121
δὲ ἡμερῶν διελθουσῶν ἕνα καὶ κοινὸν ἔγνωσαν τὸν ἐπὶ τοῖς κατωρ-
θωμένοις ποιήσασθαι θρίαμβον, καίπερ ἑκατέρῳ τῆς βουλῆς ἴδιον
ψηφισαμένης. προδιασαφηθείσης δὲ τῆς ἡμέρας ἐφ᾽ ἧς ἔμελλεν ἡ 122
πομπὴ γενήσεσθαι τῶν ἐπινικίων, οὐδεὶς οἴκοι καταλέλειπτο τῆς
ἀμέτρου πληθύος ἐν τῇ πόλει, πάντες δὲ ὅπῃ καὶ στῆναι μόνον
ἦν οἷον προεληλυθότες τοὺς τόπους κατειλήφεσαν, ὅσον τοῖς ὀφθη-
σομένοις μόνον εἰς πάροδον ἀναγκαίαν καταλιπόντες.

4. Τοῦ δὲ στρατιωτικοῦ παντὸς ἔτι νύκτωρ κατὰ λόχους καὶ 123
τάξεις ὑπὸ τοῖς ἡγεμόσι διεξωδευκότος καὶ περὶ θύρας ὄντος οὐ
τῶν ἄνω βασιλείων ἀλλὰ πλησίον τοῦ τῆς Ἴσιδος ἱεροῦ, ἐκεῖ γὰρ
ἀνεπαύοντο τῆς νυκτὸς ἐκείνης οἱ αὐτοκράτορες, περὶ αὐτὴν ἀρχο- 124
μένην ἤδη τὴν ἕω προΐασιν Οὐεσπασιανὸς καὶ Τίτος δάφνῃ μὲν
ἐστεφανωμένοι, πορφυρᾶς δ᾽ ἐσθῆτας πατρίους ἀμπεχόμενοι, καὶ
παρίασιν εἰς τοὺς Ὀκταουίας περιπάτους· ἐνταῦθα γὰρ ἥ τε βουλὴ 125
καὶ τὰ τέλη τῶν ἀρχόντων οἵ τε ἀπὸ τῶν τιμημάτων ἱππεῖς τὴν
ἄφιξιν αὐτῶν ἀνέμενον. πεποίητο δὲ βῆμα πρὸ τῶν στοῶν δίφρων 126
αὐτοῖς ἐλεφαντίνων ἐπ᾽ αὐτοῦ κειμένων, ἐφ᾽ οὓς παρελθόντες ἐκα-
θέσθησαν, καὶ τὸ στρατιωτικὸν εὐθέως ἐπευφήμει πολλὰς αὐτοῖς
τῆς ἀρετῆς μαρτυρίας ἀποδιδόντες ἅπαντες· κἀκεῖνοι χωρὶς ὅπλων
ἦσαν ἐν ἐσθήσεσιν σηρικαῖς ἐστεφανωμένοι δάφναις. δεξάμενος δ᾽ 127
αὐτῶν τὴν εὐφημίαν Οὐεσπασιανὸς ἔτι βουλομένων λέγειν τὸ τῆς
σιγῆς ἐποιήσατο σύμβολον, καὶ πολλῆς ἐκ πάντων ἡσυχίας γενο- 128
μένης ἀναστὰς καὶ τῷ περιβλήματι τὸ πλέον τῆς κεφαλῆς μέρος
ἐπικαλυψάμενος εὐχὰς ἐποιήσατο τὰς νενομισμένας· ὁμοίως δὲ καὶ

PAMLVRC Lat

1 ταυτῶ ex αυτῶ corr. m. 2 L ταὐτὸ ex corr. R et man. 1 Lips 2 δ᾽ LC κατορθωμένοισ PAL 4 προδιασαφησθείσησ R προδιασαφιθείσησ C 5 γενέσθαι L γίνεσθαι C 6 δ᾽ LC 7 οἷον] οἶν R οἷόν τε Herwerden προεληλυθότεσ, λυ ex corr. M τόπους] ποταμοὺσ A τοῖσ φθησομένοισ PA 8 ἀναγκαῖον A καταλειπόντεσ A 10 διεξοδευκότοσ L[1] προεξωδευκότοσ (-οδευ-C) VRC *praegressa* aut *progressa* Lat θύραισ M 11 ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ AMLC 12 περὶ] περὶ δὲ VRC περὶ αὐτὴν ἀρχομένην] περιερχομένην αὐτὴν L *prima (-aurora) incipiente* Lat προήασιν P πρὸσίασιν L 14 δὲ LVR 15 παριᾶσιν PA ὀκτα**|ΐασ P *octauianas* Lat 16 τὰ**|λη P 17 ἄφηξιν A πεποίηνται P πεποίηντο A πρὸ] πρὸσ R 18 αὐτοῖς om. Lat ἐπ᾽ **|τοῦ P οὓς] οὗ VR 19 στρατιωκὸν (sic), κ ex corr. A 20 ἅπαντες] ἅπαντ** P, om. Lat 21 ἐν om. PAMLVR αἰσθήσεσιν R ἐσθῆσιν Niese σιρικαῖσ PA σειρικαῖσ V εἰρηνικαῖσ R δάφναισ, φν ex corr. A δὲ VR 22 τὴν om. A ἔτι om. VR βουλομένω L[1] 23 σιγῆσ, σι s. A 24 καὶ τῶ i. ras. A 25 ἐπικαλυψάμενος] Hudson ἀποκαλυψάμενοσ codd. *adopertus* Lat

129 Τίτος ηὔξατο. μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς εἰς κοινὸν ἅπασιν Οὐεσπασιανὸς
βραχέα διαλεχθεὶς τοὺς μὲν στρατιώτας ἀπέλυσεν ἐπὶ τὸ νενομι-
130 σμένον ἄριστον αὐτοῖς ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων εὐτρεπίζεσθαι, πρὸς
δὲ τὴν πύλην αὐτὸς ἀνεχώρει τὴν ἀπὸ τοῦ πέμπεσθαι δι᾿ αὐτῆς
131 αἰεὶ τοὺς θριάμβους τῆς προσηγορίας ἀπ᾿ αὐτῶν τετυχυῖαν. ἐνταῦθα
τροφῆς τε προαπογεύονται καὶ τὰς θριαμβικὰς ἐσθῆτας ἀμφιασά-
μενοι τοῖς τε παριδρυμένοις τῇ πύλῃ θύσαντες θεοῖς ἔπεμπον τὸν
θρίαμβον διὰ τῶν θεάτρων διεξελαύνοντες, ὅπως εἴη τοῖς πλήθεσιν
ἡ θέα ῥᾴων.
132 5. Ἀμήχανον δὲ κατὰ τὴν ἀξίαν εἰπεῖν τῶν θεαμάτων ἐκείνων
τὸ πλῆθος καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν ἐν ἅπασιν οἷς ἄν τις ἐπινοή-
σειεν ἢ τεχνῶν ἔργοις ἢ πλούτου μέρεσιν ἢ φύσεως σπανιότησιν·
133 σχεδὸν γὰρ ὅσα τοῖς πώποτε ἀνθρώποις εὐδαιμονήσασιν ἐκτήθη
κατὰ μέρος ἄλλα παρ᾿ ἄλλοις θαυμαστὰ καὶ πολυτελῆ, ταῦτα ἐπὶ
τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀθρόα τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας ἔδειξε τὸ μέγε-
134 θος. ἀργύρου γὰρ καὶ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ἐν παντοίαις ἰδέαις
κατασκευασμάτων ἦν ὁρᾶν οὐχ ὥσπερ ἐν πομπῇ κομιζόμενον πλῆθος,
ἀλλ᾿ ὡς ἂν εἴποι τις ῥέοντα ποταμόν, καὶ τὰ μὲν ἐκ πορφύρας
ὑφάσματα τῆς σπανιωτάτης φερόμενα, τὰ δ᾿ εἰς ἀκριβῆ ζωγραφίαν
135 πεποικιλμένα τῇ Βαβυλωνίων τέχνῃ· λίθοι τε διαφανεῖς, οἱ μὲν
χρυσοῖς ἐμπεπλεγμένοι στεφάνοις, οἱ δὲ κατ᾿ ἄλλας ποιήσεις, το-
σοῦτοι παρηνέχθησαν, ὥστε μαθεῖν ὅτι μάτην εἶναί τι τούτων σπά-
136 νιον ὑπειλήφαμεν. ἐφέρετο δὲ καὶ θεῶν ἀγάλματα τῶν παρ᾿ αὐτοῖς
μεγέθεσι θαυμαστὰ καὶ κατὰ τὴν τέχνην οὐ παρέργως πεποιημένα,
καὶ τούτων οὐδέν, ὅ τι μὴ τῆς ὕλης τῆς πολυτελοῦς, ζῴων τε πολ-

---

PAMLVRCLat

1 ἅπασι A[1] οὐεσπασιανὸσ, ι i. ras. M 2 βραχέα, βρα i. ras. V στραώτασ (τι supra) A ἀπέλυσεν] ἀπέστειλεν L *dimittit* Lat τὸ] τὸν PALRC 3 εὐτρεπίζεσθαι] PALat ηὐτρεπίσθαι L εὐτρεπισθὲν MVRC 4 πύλην ex πόλιν corr. V 5 ἀεὶ L ἀπ᾿ αὐτῶν om. Lat τετυχυίασ (υι ex ι corr. P) PAR τετευχυίασ LV τετυχηκυῖαν C τετευχυῖαν Niese 6 τε] CLat, om. PAMLVR προσαπογεύονται PAM ἐσθῆτασ i. ras. 2—3 litt. P ἀμφιεσάμενοι L 7 τῇ πύλῃ om. A fort. recte 8 συνεξελαύνοντεσ PL 9 ῥᾷον PL[1] 10 i. marg. ιζ΄ C ἐκεί|*** τὸ P 11 μεγαλοπρέ****ν ἐν P οἷς euan. P 12 ἢ τ******ργοισ P πλούτου **ρεσιν P 13 πώποτ LC **ποτε P εὐδαιμονίσασιν M 14 μέ|***ἄλλα P ταῦτ᾿ LC 15 ἀθρόα VR Ῥωμαίων] τῶν ῥω i. ras. 7 fere litt. (eras. uid. ῥωμαιων) et i. marg. μαίων A **εμονίασ P 16 γαρ] om. A μὲν γὰρ M τε γὰρ C ἰδίαισ R 19 δὲ VR 21 ἐμπεπλεγμένοισ R *inclusae* Lat τοσοῦτοι, ο ante σ ex corr. A 24 παρέργοισ L[1] 25 καὶ — πολυτελοῦς om. VR οὐδὲν] μηδὲν L πολυτελοὺσ, λυ i. ras. A τε πολλαὶ, ε ex αι corr., πο i. ras. A

λαὶ φύσεις παρήγοντο κόσμον οἰκεῖον ἁπάντων περικειμένων. ἦν 137
δὲ καὶ τὸ κομίζον ἕκαστα τούτων πλῆθος ἀνθρώπων ἁλουργαῖς
ἐσθῆσι καὶ διαχρύσοις κεκοσμημένον, οἵ τ' εἰς αὐτὸ τὸ πομπεύειν
διακριθέντες ἐξαίρετον εἶχον καὶ καταπληκτικὴν περὶ αὑτοὺς τοῦ
κόσμου τὴν πολυτέλειαν. ἐπὶ τούτοις οὐδὲ τὸν αἰχμάλωτον ἦν ἰδεῖν 138
ὄχλον ἀκόσμητον, ἀλλ' ἡ τῶν ἐσθήτων ποικιλία καὶ τὸ κάλλος αὐτοῖς τὴν ἀπὸ τῆς κακώσεως τῶν σωμάτων ἀηδίαν ἔκλεπτε τῆς ὄψεως.
θαῦμα δ' ἐν τοῖς μάλιστα παρεῖχεν ἡ τῶν φερομένων πηγμάτων 139
κατασκευή· καὶ γὰρ διὰ μέγεθος ἦν δεῖσαι τῷ βεβαίῳ τῆς φορᾶς
ἀπιστήσαντα, τριώροφα γὰρ αὐτῶν πολλὰ καὶ τετρώροφα πεποίηντο, 140
καὶ τῇ πολυτελείᾳ τῇ περὶ τὴν κατασκευὴν ἦν ἡσθῆναι μετ'
ἐκπλήξεως. καὶ γὰρ ὑφάσματα πολλοῖς διάχρυσα περιβέβλητο, καὶ 141
χρυσὸς καὶ ἐλέφας οὐκ ἀποίητος πᾶσι περιεπεπήγει. διὰ πολλῶν 142
δὲ μιμημάτων ὁ πόλεμος ἄλλος εἰς ἄλλα μεμερισμένος ἐναργεστάτην
ὄψιν αὐτοῦ παρεῖχεν· ἦν γὰρ ὁρᾶν χώραν μὲν εὐδαίμονα δῃουμένην, 143
ὅλας δὲ φάλαγγας κτεινομένας πολεμίων, καὶ τοὺς μὲν φεύγοντας
τοὺς δ' εἰς αἰχμαλωσίαν ἀγομένους, τείχη δ' ὑπερβάλλοντα μεγέθει
μηχαναῖς ἐρειπόμενα καὶ φρουρίων ἁλισκομένας ὀχυρότητας καὶ πόλεων πολυανθρώπους περιβόλους κατ' ἄκρας ἐχομένους, καὶ στρα- 144
τιὰν ἔνδον τειχῶν εἰσχεομένην, καὶ πάντα φόνου πλήθοντα τόπον,
καὶ τῶν ἀδυνάτων χεῖρας ἀνταίρειν ἱκεσίας, πῦρ τε ἐνιέμενον ἱεροῖς

PAMLVRCLat

1 κόσμον] καὶ κόσμον L οἰκεῖον ex οἰκείων corr. A 2 ἀνθρώπων πλῆθοσ tr. LVRC ἀλουργαῖσ PA 3 ἐσθήσεσι ALVRC διαχρύσαισ C κεκοσμημένων P τε VR αὐτὸ] ταὐτὸ P τὸ om. VR 4 περιαυτοὺσ P περὶ αὑτοὺς Bekker 5 τὴν πολυτελείαν (sic) τοῦ κόσμου tr. C τὸν αἰχμάλωτον] τῶν αἰχμαλώτων VRC captiuorum Lat 6 ὄχλον] ὄχλον μόνον AM κόσμον VR αὐτοῖς] Destinon αὐτῆσ codd. 7 ἀειδίαν V¹R 8 δὲ VR τοῖς] αὐτοῖσ PA 9 καὶ — 10 ἀπιστήσαντα] pro cuius magnitudine timendum uiribus portantium occurrentes putabant Lat φορᾶς] φθορᾶσ A συμφορᾶσ M 10 ἀπιστήσαντα] ἀπαντήσαντα (i. marg. γρ ἀπιστήσαντα V) VR ἅπαν ἀπιστῆσαντα C 10 τετραώροφα P τετρόροφα MC πεποίηντο L 11 καὶ τ***|λυτελεία P τῇ περὶ, ῇ ex ὴν corr. L πε***ὴν P ἦν] om. A ἣν C ἡσθῆ***|μετ' P 12 περιεβέβλητο AMVRC 13 οὐκ*|ποίητοσ P 14 δὲ om. R μιμημάτων, ιμη i. ras. A ἄλλος] ἄλλωσ VRC aliter Lat 15 αὐτοῦ PAML ἑαυτοῦ VRC εὔδαιμον VR 16 κτηνομένασ P κτεινομένων C 17 δὲ VR αἰχμαλωσίαν, λω s. A δὲ VRC μεγέθει, εγέ i. ras. A μεγέθη L¹ 18 ἐριπόμενα V¹ ἐριπομένα R ἐρειπωμένα C ἁλισκόμενα R¹ ἁλισκομέναι sic C 19 πολυανθρώπων VRCLat ἐρχομένουσ L κατ' ἄκρας ἐχομένους] disturbari Lat στρατεῖαν PA 20 φόνον RC πληθύνοντα L¹V et m. 1 Lips πληθύοντα RC et ex corr. LLips 21 ἱκεσίαισ PL¹M et ut uid. A (qui tamen incertum est utrum ασ an αισ uoluerit) ἱκεσίασ (ουσ s.) R ἐνιόμενον P

145 *καὶ κατασκαφὰς οἴκων ἐπὶ τοῖς δεσπόταις, καὶ μετὰ πολλὴν ἐρη-*
μίαν καὶ κατήφειαν ποταμοὺς ῥέοντας οὐκ ἐπὶ γῆν γεωργουμένην,
οὐδὲ ποτὸν ἀνθρώποις ἢ βοσκήμασιν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπιπανταχόθεν
φλεγομένης· ταῦτα γὰρ Ἰουδαῖοι πεισομένους αὑτοὺς τῷ πολέμῳ
146 *παρέδοσαν. ἡ τέχνη δὲ καὶ τῶν κατασκευασμάτων ἡ μεγαλουργία*
147 *τοῖς οὐκ ἰδοῦσι γινόμενα τότ' ἐδείκνυεν ὡς παροῦσι. τέτακτο δ'*
ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πηγμάτων ὁ τῆς ἁλισκομένης πόλεως στρατηγὸς
148 *ὃν τρόπον ἐλήφθη. πολλαὶ δὲ καὶ νῆες εἵποντο. λάφυρα δὲ τὰ*
μὲν ἄλλα χύδην ἐφέρετο, διέπρεπε δὲ πάντων τὰ ἐγκαταληφθέντα
τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱερῷ, χρυσῆ τε τράπεζα τὴν ὁλκὴν πολυτάλαντος
καὶ λυχνία χρυσῆ μὲν ὁμοίως πεποιημένη, τὸ δ' ἔργον ἐξήλλακτο
149 *τῆς κατὰ τὴν ἡμετέραν χρῆσιν συνηθείας. ὁ μὲν γὰρ μέσος ἦν*
κίων ἐκ τῆς βάσεως πεπηγώς, λεπτοὶ δ' ἀπ' αὐτοῦ μεμήκυντο
καυλίσκοι τριαίνης σχήματι παραπλησίαν τὴν θέσιν ἔχοντες, λύχνον
ἕκαστος αὐτῶν ἐπ' ἄκρον κεχαλκευμένος· ἑπτὰ δ' ἦσαν οὗτοι τῆς
150 *παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἑβδομάδος τὴν τιμὴν ἐμφανίζοντες. ὅ τε νόμος*
151 *ὁ τῶν Ἰουδαίων ἐπὶ τούτοις ἐφέρετο τῶν λαφύρων τελευταῖος. ἐπὶ*
τούτοις παρῄεσαν πολλοὶ Νίκης ἀγάλματα κομίζοντες· ἐξ ἐλέφαντος

PAMLVRC Lat

1 *δεσπόταισ*, *αι* i. ras. A *καὶ μετὰ* — 4 *φλεγομένης*] *et post multam uastationem euersionis atque amnes tristitiam* (*atque tristitiam amnes* fort. scribendum) *defluentes non in arua culta neque ad hominum uel pecorum potum, sed per terram ex omni parte flagrantem* Lat; graeca corrupta in hanc fere sententiam refingi possunt: *καὶ μετὰ ταῦτα πολλὴν ἐρημίαν καὶ κατήφειαν ποταμούς τε ῥέοντας — ἢ βοσκήμασιν ὕδωρ φέροντας, ἀλλ' αἵματι πεφυρμένους διὰ γῆς κατιόντας πανταχόθεν φλεγομένης* *μετὰ*] *κατὰ* Destinon *ἐρμίαν* (η supra) A 2 *κατήφειαν*] *κατηφῆ* (*κατειφῆ* L[1]) AMLVRC *γεωργου··μένην* R 3 *ποτὸν*] *πατητὴν* Destinon *βοσκῆσιν* (μα supra) C *ἐπιπανταχόθεν*] *ἔτι πανταχόθεν* MLVR 4 *φλεγομένης*] *φλεγμονῆσ* A *φλεγομένησ γῆσ* L *ταῦτα* — 5 *παρέδοσαν*] *haec enim se iudaei bello esse passuros ipsi experti sunt* Lat *πησομένουσ* V[1]R *αὐτοὺσ* PAMLVC 5 *παρέδωσαν* R *τῶν σκευασμάτων* L 6 *ἰδόσι* P *εἰδόσι* LCLat *ἰδῶσι*, *ῶ* ex *οῦ* corr. R *γιγνόμενα* L *τὰ γενόμενα* C *τότ' ἐδείκνυεν*] ex corr. A *τότε δεικνύει* P *τότε δεικνύειν* A[1] *τότε ἐδείκνυεν* (*ἐδείκνυε* C) MLVRC *ὡσ* ex *τωσ* corr. m. 2 C *δὲ* MVR 7 *ὁ τῆς*] *ὅλησ τῆσ* VR 8 *πολλοὶ* PA[1] 9 *διέπρεπε* — 10 *ἱερῷ*] *eminebant autem eorum quae apud hierosolyma in templo reperta sunt* Lat *ἐγκαταληφθέντα*] ed. pr. *καταληφθέντα* codd. 10 *τῷ ἐν*] *τῶν* PAC *ἱεροσολύμων* C *ἱερῶν* PA *ὁλκὴν* PALR *ὅλην* C 11 *χρυσοῦ* MC *πεποιημένην* C *δὲ* VR *ἐξ··κτο* (ήλλα supra) A *ἐξήλλακτο* C 12 *ἡμετέραν*] *ἡμέραν* A *χρῆσιν*] *χρυσὴν* C *μέσοσ*‖*****ων* P 13 *πεπηγὼς* om. L *λεπτοὶ*] *λευκοὶ* P *δὲ* VR *αὐτοῦ μεμύκηντο* (litt. *τοῦ μ* euan. P) PL[1] 14 *τριαίνη* L[1] *παρα***σίαν* P *λύχνον*] *καὶ λύχνον* ex corr. A 15 *ἐπ' ἄκρων* V[1]RC *κεχαλκευμένον* A *δὲ* VR *τῆς*] *τοῖσ* C 16 *ὅ* — 18 *κομίζοντες* om. C 17 *ἐφέρετο*] *ἐφέρετό τε* PAL

δ' ἦν πάντων καὶ χρυσοῦ ἡ κατασκευή. μεθ' ἃ Οὐεσπασιανὸς 152
ἤλαυνε πρῶτος καὶ Τίτος εἵπετο, Δομετιανὸς δὲ παρίππευεν, αὐτός
τε διαπρεπῶς κεκοσμημένος καὶ τὸν ἵππον παρέχων θέας ἄξιον.
6. Ἦν δὲ τῆς πομπῆς τὸ τέλος ἐπὶ τὸν νεὼ τοῦ Καπετωλίου 153
Διός, ἐφ' ὃν ἐλθόντες ἔστησαν· ἦν γὰρ παλαιὸν πάτριον περιμένειν, μέχρις ἂν τὸν τοῦ στρατηγοῦ τῶν πολεμίων θάνατον ἀπαγ-
γείλῃ τις. Σίμων οὗτος ἦν ὁ Γιώρα, τότε πεπομπευκὼς ἐν τοῖς 154
αἰχμαλώτοις, βρόχῳ δὲ περιβληθεὶς εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐσύρετο τόπον αἰκιζομένων αὐτὸν ἅμα τῶν ἀγόντων· νόμος δ' ἐστὶ Ῥωμαίοις ἐκεῖ κτείνειν τοὺς ἐπὶ κακουργίᾳ θάνατον κατεγνωσμένους.
ἐπεὶ δ' ἀπηγγέλθη τέλος ἔχων καὶ πάντες εὐφήμησαν, ἤρχοντο τῶν 155
θυσιῶν, ἃς ἐπὶ ταῖς νομιζομέναις καλλιερήσαντες εὐχαῖς ἀπῄεσαν
εἰς τὸ βασίλειον. καὶ τοὺς μὲν αὐτοὶ πρὸς εὐωχίαν ὑπεδέχοντο, 156
τοῖς δ' ἄλλοις ἅπασιν εὐτρεπεῖς κατὰ τὸ οἰκεῖον αἱ τῆς ἑστιάσεως
ἦσαν παρασκευαί. ταύτην γὰρ τὴν ἡμέραν ἡ Ῥωμαίων πόλις ἑώρ- 157
ταζεν ἐπινίκιον μὲν τῆς κατὰ τῶν πολεμίων στρατείας, πέρας δὲ τῶν ἐμφυλίων κακῶν, ἀρχὴν δὲ τῶν ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας ἐλπίδων.
7. Μετὰ δὲ τοὺς θριάμβους καὶ τὴν βεβαιοτάτην τῆς Ῥωμαίων 158
ἡγεμονίας κατάστασιν Οὐεσπασιανὸς ἔγνω τέμενος Εἰρήνης κατασκευάσαι· ταχὺ δὲ δὴ μάλα καὶ πάσης ἀνθρωπίνης κρεῖττον ἐπι-
νοίας ἐτετελείωτο. τῇ γὰρ ἐκ τοῦ πλούτου χορηγίᾳ δαιμονίῳ χρη- 159
σάμενος ἔτι καὶ τοῖς ἔκπαλαι κατωρθωμένοις γραφῆς τε καὶ πλα-
στικῆς ἔργοις αὐτὸ κατεκόσμησεν· πάντα γὰρ εἰς ἐκεῖνον τὸν νεὼ 160
συνήχθη καὶ κατετέθη, δι' ὧν τὴν θέαν ἄνθρωποι πρότερον περὶ πᾶσαν ἐπλανῶντο τὴν οἰκουμένην, ἕως ἄλλο παρ' ἄλλοις ἦν κείμενον

PAMLVRCLatZonaras I p. 550.

1 δ'] euan. P δὲ VR ἃ] ἃσ L 2 πρῶτοσ ἤλαυνε tr. C παρίππευεν] C περιίππευεν PAMLVR *adequitabat* Lat 3 διαπρέπων PAVR 4 i. marg. ιη' C τὸν νεὼ] τῶ νεὼ P τὸν νεὼν MVRC καπιτωλίου L 6 μέχρι PA¹ τὸν om. L τῶν πολεμίων στρατηγοῦ tr. A 7 γιώρα, ι ex η corr. R πεπομπευκὼσ, inter ε et π ras. 1—2 litt. L 8 βρόχω, β ex corr. A 9 δέ ἐστι VR 11 δὲ VR εὐφήμισαν C 12 ἐπήεσαν VR 13 τὸ βασίλειον ex τὰ βασίλεια corr. uid. A 14 δὲ VR εὐτρεπεῖς] Niese εὐπρεπεῖσ codd. *instructi* Lat 15 ἑόρταζεν PAV¹RC 16 στρατιᾶσ PAMVRC δὲ] δὲ τῆσ PMLVRC 17 ὑπὲρ om. P 18 βεβαιοτάτην] βεβαιότητα τὴν PA¹ fort. recte ita, ut τὴν βεβαιότητα interpretamentum sit ad κατάστασιν ascriptum 20 ἀνθρωπίνης] ἀνΐνησ, ϊ i. ras. ex ω corr. uid. A κρειττ***|πινοίασ P κρείττων C 21 ἐτελείωτο C τῇ] τὴν C 22 κατορθωμένοισ (θω euan. P) PAC γραφῇ Hudson πλαστικῆς] C et ex corr. A πλαστικοῖσ PA¹MLVR 23 κατεκόσμισε C νεὼν MVR νεὸν C 24 ἄνθρωποι πρότερον] *qui ante nos fuerunt homines* Lat 25 ἕως] *quomodo* Lat, unde ὡς Hudson

161 ἰδεῖν ποθοῦντες. ἀνέθηκε δὲ ἐνταῦθα καὶ τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῶν
162 Ἰουδαίων χρυσᾶ κατασκευάσματα σεμνυνόμενος ἐπ' αὐτοῖς. τὸν
δὲ νόμον αὐτῶν καὶ τὰ πορφυρᾶ τοῦ σηκοῦ καταπετάσματα προσ-
έταξεν ἐν τοῖς βασιλείοις ἀποθεμένους φυλάττειν.
163 VI. 1. Εἰς δὲ τὴν Ἰουδαίαν πρεσβευτὴς Λουκίλιος Βάσσος ἐκ-
πεμφθεὶς καὶ τὴν στρατιὰν παρὰ Κερεαλίου Οὐετιλιανοῦ παρα-
λαβὼν τὸ μὲν ἐν τῷ Ἡρωδείῳ φρούριον προσηγάγετο μετὰ τῶν
164 ἐχόντων, μετὰ ταῦτα δὲ πᾶν ὅσον ἦν στρατιωτικὸν συναγαγών, πολὺ
δ' ἦν κατὰ μέρη διῃρημένον, καὶ τῶν ταγμάτων τὸ δέκατον, ἔγνω
στρατεύειν ἐπὶ Μαχαιροῦντα· πάνυ γὰρ ἦν ἀναγκαῖον ἐξαιρεθῆναι
τὸ φρούριον, μὴ διὰ τὴν ὀχυρότητα πολλοὺς εἰς ἀποστασίαν ἐπα-
165 γάγηται. καὶ γὰρ τοῖς κατέχουσι βεβαίαν ἐλπίδα σωτηρίας καὶ τοῖς
ἐπιοῦσιν ὄκνον καὶ δέος ἡ τοῦ χωρίου φύσις ἦν παρασχεῖν ἱκανω-
166 τάτη. αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ τετειχισμένον πετρώδης ὄχθος ἐστὶν εἰς
μήκιστον ὕψος ἐγηγερμένος, ὡς εἶναι καὶ διὰ τοῦτο δυσχείρωτος,
167 μεμηχάνηται δ' ὑπὸ τῆς φύσεως εἶναι μηδὲ προσιτός· φάραγξιν
γὰρ πάντοθεν ἀσύνοπτον ἐχούσαις τὸ βάθος περιτετάφρευται, μήτε
περαθῆναι ῥᾳδίως δυναμέναις καὶ χωσθῆναι παντάπασιν ἀμηχάνοις.
168 ἡ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας περιτέμνουσα παρατείνει σταδίους ἑξή-
κοντα πέρας αὐτῆς τὴν Ἀσφαλτῖτιν ποιουμένη λίμνην· κατὰ τοῦτο
δέ πῃ καὶ αὐτὸς ὁ Μαχαιροῦς τὴν ὑψηλοτάτην ἔχει κορυφὴν ὑπερ-

---

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 554.

1 δ' LC τὰ — 2 κατασκευάσματα] *quae iudaeorum fuerant instrumenta* Lat χρυσᾶ] χρυ**| P αὐτοῖς τὸν] αὐτὸν VR 3 καταπετάσματα] σκεύη L 4 ἀποθεμένουσ ex ἀποθέμενοσ corr. A ἀποθεμένο** P φυλάσσειν L 5 Ἰουδαίαν] τῶν ἰουδαίων VR Λουκίλιος] Lat et ed. pr. λούκιοσ codd. Zon 6 στρατιὰν] στρατηγίαν PALLat κερ(ε)αλίου A κερελλίου L *cereali* Lat οὐεστιλλιανοῦ L οὐετιλλιανοῦ R *uitelliano* aut *uitellieno* Lat Οὐετουλενοῦ Renier; Sex. Vettulenus Ciuica Cerialis huic uiro nomen erat; fort. igitur Οὐεττιληνοῦ reponendum; cf. VI 237 7 ἡρωδίω AVRZon μετὰ] *ab* Lat 8 δὲ ταῦτα tr. V ἦν] om. M ἦν ἐκεῖ Zon 9 δὲ VR 10 στ(ρ)ατεύειν (s. m. 2) V 11 ἀπόστασιν MLVRC ἀπαγάγηται M 12 ἐλπίδα, α ex ο corr. A 13 παρασχεῖν ἦν tr. M ἱκανοτάτη C 14 αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ] τὸ μὲν γὰρ VR ἐγειγερμένοσ C 15 δυσχείρω··τοσ (ω ex ώ corr.) A 16 μεμηχάνηται, αι i. ras. 1 litt. m. 2 V δὲ MVR προσιτός] LVRZon et ex corr. A προσητόσ M προσιόντοσ PA[1] προσβατόσ C 17 ἔχουσαι L 18 πειραθῆναι L παντάπασιν] πάντοθεν L 20 αὐτῆς] Bekker αὐτῆσ codd. ἀσφαλτίτιν‖*****μένη P 21 μαχαι****τὴν P

ἀνίσχουσαν· αἱ δ᾽ ἀπὸ τῆς ἄρκτου καὶ μεσημβρίας φάραγγες με- 169
γέθει μὲν ἀπολείπονται τῆς προειρημένης, ὁμοίως δ᾽ εἰσὶν ἀμή-
χανοι πρὸς ἐπιχείρησιν. τῆς δὲ πρὸς ἀνατολὴν φάραγγος τὸ μὲν 170
βάθος οὐκ ἔλαττον ἑκατὸν εὑρίσκεται πήχεων, τέρμα δὲ γίνεται
πρὸς ὄρος ἀπαντικρὺ κείμενον Μαχαιροῦντος.

2. Ταύτην τοῦ τόπου κατιδὼν τὴν φύσιν βασιλεὺς Ἰουδαίων 171
Ἀλέξανδρος πρῶτος ἐπ᾽ αὐτοῦ τειχίζει φρούριον, ὃ μετὰ ταῦτα
Γαβίνιος Ἀριστοβούλῳ πολεμῶν καθεῖλεν. Ἡρώδῃ δὲ βασιλεύοντι 172
παντὸς ἔδοξε μᾶλλον ἐπιμελείας ἄξιον εἶναι καὶ κατασκευῆς ὀχυ-
ρωτάτης μάλιστα καὶ διὰ τὴν τῶν Ἀράβων γειτνίασιν· κεῖται γὰρ
ἐν ἐπικαίρῳ πρὸς τὴν ἐκείνων γῆν ἀποβλέπον. μέγαν μὲν οὖν 173
τόπον τείχεσιν καὶ πύργοις περιβαλὼν πόλιν ἐνταῦθα κατῴκισεν,
ἐξ ἧς ἄνοδος εἰς αὐτὴν ἔφερε τὴν ἀκρώρειαν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ 174
περὶ αὐτὴν ἄνω τὴν κορυφὴν τεῖχος ἐδείματο καὶ πύργους ἐπὶ ταῖς
γωνίαις ἕκαστον ἑξήκοντα πηχῶν ἀνέστησεν. μέσον δὲ τοῦ περι- 175
βόλου βασίλειον ᾠκοδομήσατο μεγέθει τε καὶ κάλλει τῶν οἰκήσεων
πολυτελές, πολλὰς δὲ καὶ δεξαμενὰς εἰς ὑποδοχὴν ὕδατος καὶ χο- 176
ρηγίαν ἄφθονον ἐν τοῖς ἐπιτηδειοτάτοις τῶν τόπων κατεσκεύασεν,
ὥσπερ πρὸς τὴν φύσιν ἁμιλληθείς, ἵν᾽ αὐτὸς τὸ κατ᾽ ἐκείνην τοῦ
τόπου δυσάλωτον ὑπερβάληται ταῖς χειροποιήτοις ὀχυρώσεσιν· ἔτι 177
γὰρ καὶ βελῶν πλῆθος καὶ μηχανημάτων ἐγκατέθετο καὶ πᾶν ἐπε-
νόησεν ἑτοιμάσασθαι τὸ παρασχεῖν δυνάμενον τοῖς ἐνοικοῦσιν μη-
κίστης πολιορκίας καταφρόνησιν.

3. Ἐπεφύκει δ᾽ ἐν τοῖς βασιλείοις πήγανον ἄξιον τοῦ μεγέθους 178
θαυμάσαι· συκῆς γὰρ οὐδεμιᾶς ὕψους καὶ πάχους ἐλείπετο. λόγος 179
δὲ ἦν ἀπὸ τῶν Ἡρώδου χρόνων αὐτὸ διαρκέσαι, κἂν ἐπὶ πλεῖστον

PAMLVRCLat Zonaras I p. 554.

1 *αἱ δ᾽*] euan. P *αἱ δὲ* VRC 2 *μὲν* euan. P *δ᾽ εἰσὶν*] *δέ·σιν*, eras. *ν* V *δὲ εἰσὶν* R *εἰσὶν **ήχανοι* P *πρὸς ἐπιχείρησιν δὲ τῆς πρὸς* uertit Lat 3 *τῆς δὲ*] *τῆσ δὲ τῆσ* P *ἀνατολὴν*] *τὴν ἀνατολὴν* LVRC 4 *ἔλαττον εὑρίσκεται ρ̄ πηχέων* tr. C 5 *ἀπ᾽ ἀντικρὺ* MR 9 *ἄξιον*] *ἄξιος* Destinon ex Lat, in quo est *dignior* *εἶναι καὶ|τασκευῆσ* A *ὀχυροτάτησ* PVRC *ἰσχυροτάτησ* L 11 *ἀποβλέπων* PALV¹ *ἐπιβλέπων* C *μέγα* VRC 12 *κατώκησεν* C 15 *ἕκαστον*] R *ἑκατὸν* PAMLVCLat *ἑξήκοντα πηχῶν ἕκαστον* tr. Destinon *πηχέων* C 16 *οἰκοδομήσατο* PA¹ 17 *δεξαμένασ* P 19 *ἵνα* VR *τοῦ* om. R 20 *ἔτι*] *ἔτι τε* MVRC 22 *μηκίστης*] *μήκει τῆσ* L *magnae* Lat 24 i. marg. *κβ᾽* C *ἐπεφύη* L *δὲ* VR *in ipsa regia* Lat *πήγανον*] *καὶ πήγανον* cod. Voss. et inde Hudson 25 *ἐλείπετο*] PAMVRZon *ἀπελείπετο* LC 26 *δ᾽* LCZon *ἡρώιδου* L *κἂν*] *καὶ* L

ἴσως ἔμεινεν, ἐξεκόπη δὲ ὑπὸ τῶν παραλαβόντων τὸν τόπον Ἰου-
180 δαίων. τῆς φάραγγος δὲ τῆς κατὰ τὴν ἄρκτον περιεχούσης τὴν
πόλιν Βαάρας ὀνομάζεταί τις τόπος, φύει ῥίζαν ὁμωνύμως λεγο-
181 μένην αὐτῷ. αὕτη φλογὶ μὲν τὴν χροίαν ἔοικε, περὶ δὲ τὰς ἑσπέρας
σέλας ἀπαστράπτουσα τοῖς ἐπιοῦσι καὶ βουλομένοις λαβεῖν αὐτὴν
οὐκ ἔστιν εὐχείρωτος, ἀλλ' ὑποφεύγει καὶ οὐ πρότερον ἵσταται,
πρὶν ἂν τις οὖρον γυναικὸς ἢ τὸ ἔμμηνον αἷμα χέῃ κατ' αὐτῆς.
182 οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τότε τοῖς ἁψαμένοις πρόδηλός ἐστι θάνατος, εἰ
μὴ τύχοι τις αὐτὴν ἐκείνην ἐπενεγκάμενος τὴν ῥίζαν ἐκ τῆς χειρὸς
183 ἀπηρτημένην. ἁλίσκεται δὲ καὶ καθ' ἕτερον τρόπον ἀκινδύνως, ὅς
ἐστι τοιόσδε· κύκλῳ πᾶσαν αὐτὴν περιορύσσουσιν, ὡς εἶναι τὸ
184 κρυπτόμενον τῆς ῥίζης βραχύτατον. εἶτ' ἐξ αὐτῆς ἀποδοῦσι κύνα,
κἀκείνου τῷ δήσαντι συνακολουθεῖν ὁρμήσαντος ἡ μὲν ἀνασπᾶται
ῥᾳδίως, θνήσκει δ' εὐθὺς ὁ κύων ὥσπερ ἀντιδοθεὶς τοῦ μέλλοντος
τὴν βοτάνην ἀναιρήσεσθαι· φόβος γὰρ οὐδεὶς τοῖς μετὰ ταῦτα λαμ-
185 βάνουσιν. ἔστι δὲ μετὰ τοσούτων κινδύνων διὰ μίαν ἰσχὺν περι-
σπούδαστος· τὰ γὰρ καλούμενα δαιμόνια, ταῦτα δὲ πονηρῶν ἐστιν
ἀνθρώπων πνεύματα τοῖς ζῶσιν εἰσδυόμενα καὶ κτείνοντα τοὺς
βοηθείας μὴ τυγχάνοντας, αὕτη ταχέως ἐξελαύνει, κἂν προσενεχθῇ
186 μόνον τοῖς νοσοῦσι. ῥέουσι δὲ καὶ θερμῶν ὑδάτων πηγαὶ κατὰ
τὸν τόπον πολὺ τὴν γεῦσιν ἀλλήλων διαφέρουσαι· πικραὶ μὲν γὰρ
187 αὐτῶν τινές εἰσιν, αἱ δὲ γλυκύτητος οὐδὲν ἀπολείπουσαι. πολλαὶ
δὲ καὶ ψυχρῶν ὑδάτων ἀναδόσεις οὐ μόνον ἐν τῷ χθαμαλωτέρῳ
188 τὰς πηγὰς παραλλήλους ἔχουσαι, ἀλλ' ὡς ἂν καὶ μᾶλλόν τις θαυ-

---

PAMLVRCLat Zonaras I p. 554.

1 ἐξεκόπη, κ ex corr. A δ' C τω * * * * * | λαβόντων P τὸν] τὸ R 2 δὲ * * * | κατὰ P 3 βαὰρ LZon β^{α}αρασ (s. m. 2) V *babras* aut *brabas* Lat * * * | μάζεται P φύει] φύει τε C *ubi—gignitur* Lat καὶ φύει Zon ὃς φύει Destinon; potest etiam in hunc modum sententia restitui τις τόπος, Βαάρας ὀνομάζεται, φύει ῥίζαν λεγομέν * * | P 4 αὕτη] αὐτῇ PA[1] χρόαν L et ex corr. A χροιὰν MVRCZon 5 τοῖς] τοῖσ δ' L βουλομένοισ λαβεῖν, λο ex λό corr., litt. ισ λαβεῖν i. ras. 6 litt. A 6 ἀχείρωτοσ R[1] ἀλλ'] ἀλ' A 7 πρὶν] πρὶ L γυναικὸσ, ὸσ i. ras. A ἐμμήνιον C καταυτῆσ, τ suppl., αυτ correctum uid. A 9 τύχοι] τύ * * P τύχῃ LVRCZon ἐκ τ * * | χειρὸσ P 10 καθ' ἕτερον] κατὰ θάτερον M τρόπον] * * * | πον P 12 εἶτα VR ἐξ, ε ex α corr. A 14 δὲ VR εὐθέωσ L 15 γὰρ] δὲ Zon, qui 14 ὥσπερ — 15 ἀναιρήσεσθαι om. 16 διὰ s. C περισπούδαστοσ, σ finale ex ν corr. A περισπούδατοσ C 17 δὲ] δ' ἐπὶ L 18 ἀνθρώπων ἐστὶν tr. L πνεύματα, πν ex corr. A $\overline{πνα}$ R 19 τυχόντασ ML 20 i. marg. κδ' C ῥέουσι, ι i. ras. maiore A κατὰ] κατατὰ C 22 ἀπολείπουσι (— σιν LV) AMLVR 24 παραλλήλωσ PALVC παραλλήλων R *alternos* Lat ἔχουσιν ALVRC et fort. Lat

μάσειε, σπήλαιον γάρ τι πλησίον ὁρᾶται κοιλότητι μὲν οὐ βαθύ,
τῇ πέτρᾳ δὲ προυχούσῃ σκεπόμενον· ταύτης ἄνωθεν ὡσανεὶ μαστοὶ 189
δύο ἀνέχουσιν ἀλλήλων ὀλίγῳ διεστῶτες, καὶ ψυχροτάτην μὲν ἅτερος
πηγήν, ἅτερος δὲ θερμοτάτην ἐκδίδωσιν, αἳ μισγόμεναι ποιοῦσι
λουτρὸν ἥδιστον παιώνιόν τε νοσημάτων, πολλῷ δὲ μάλιστα νεύρων
ἄκεσιν. ἔχει δὲ ὁ τόπος καὶ θείου καὶ στυπτηρίας μέταλλα.

4. Βάσσος δὲ περισκεψάμενος τὸ χωρίον ἔγνω ποιεῖσθαι τὴν 190
πρόσοδον χωννὺς τὴν φάραγγα τὴν πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ τῶν
ἔργων εἴχετο, σπουδὴν ποιούμενος ᾗ τάχος ἐξᾶραι τὸ χῶμα καὶ δι'
αὐτοῦ ῥᾳδίαν ποιῆσαι τὴν πολιορκίαν. οἱ δ' ἔνδον ἀπειλημμένοι 191
τῶν Ἰουδαίων αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν ξένων διακριθέντες
ἐκείνους μὲν ἠνάγκασαν, ὄχλον ἄλλως εἶναι νομίζοντες, ἐν τῇ κάτω
πόλει παραμένειν καὶ τοὺς κινδύνους προεκδέχεσθαι, τὸ δ' ἄνω 192
φρούριον αὐτοὶ καταλαβόντες εἶχον καὶ διὰ τὴν ἰσχὺν τῆς ὀχυρό-
τητος καὶ προνοίᾳ τῆς σωτηρίας αὑτῶν· τεύξεσθαι γὰρ ἀφέσεως
ὑπελάμβανον, εἰ τὸ χωρίον Ῥωμαίοις ἐγχειρίσειαν. πείρᾳ δὲ πρό- 193
τερον ἐβούλοντο τὰς ὑπὲρ τοῦ διαφεύξεσθαι τὴν πολιορκίαν ἐλπίδας
ἐλέγξαι. διὰ τοῦτο καὶ προθύμως ἐποιοῦντο τὰς ἐξόδους ἀνὰ πᾶσαν
ἡμέραν, καὶ τοῖς χοῦσι συμπλεκόμενοι πολλοὶ μὲν ἔθνησκον, πολ-
λοὺς δὲ τῶν Ῥωμαίων ἀνῄρουν. ἀεὶ δὲ τὸ κρατεῖν ὁ καιρὸς ἐβρά- 194
βευεν ἑκατέροις τὸ πλέον, τοῖς μὲν Ἰουδαίοις, εἰ πρὸς ἀφυλακτο-
τέρους προσπέσοιεν, τοῖς δὲ ἐπὶ τῶν χωμάτων προϊδομένοις, εἰ
τὴν ἐκδρομὴν αὐτῶν δέχοιντο πεφραγμένως. ἀλλ' οὐκ ἐν τούτοις 195
ἔμελλεν γενήσεσθαι τὸ πέρας τῆς πολιορκίας, ἔργον δέ τι πραχθὲν
ἐκ συντυχίας παράλογον τῆς παραδόσεως τοῦ φρουρίου τὴν ἀνάγ-

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 555.

1 γὰρ om. Hudson auctore ut ait Lat, sed in hoc *etenim* extat 3 ἀνέ|***σιν P ὀλίγον C 5 παιώνιόν τε] παιωνίων τὲ ex παιωνιόντα corr. A παιώνιον δὲ L παιώνειών τε C μάλιστα] μᾶλλον L 6 δ' LC 7 i. marg. κε' C περισκεψάμενος] πάντη περισκεψάμενοσ C *contemplatus undique* Lat 9 ἔργων] ἄλλων ἔργων L ᾗ τάχος] *quam plurimum* Lat τὸ χῶμα] PALLat τὰ χώματα MVRC 10 αὐτῶν MVRC δὲ VR ἐναπειλημμένοι Zon 11 αὐτοὺσ L 13 δὲ VR 14 καταλαμβάνοντεσ L καὶ om. P ὀχυρότητος] ἰσχυρότητοσ V 15 προνοίασ V πρόνοιαν C αὐτῶν Bekker τεύξασθαι L 16 εἰ] εἰσ R[1] ἐγχειρήσειαν PAMLR 17 ἐβουλεύοντο L διαφεύξασθαι LVRC 18 προθύμουσ VRC 19 χοῦσι] Destinon τυχοῦσι codd. Lat; cf. §§ 194. 197 20 τὸ] τοῦ AMLVRC ἐβράβευεν ἐν L 21 ἑκατέροις] ἀμφοτέροισ C ἀφυλακτοτέροισ L 22 τοῖς — 23 δέχοιντο] *in aggere autem positis, si prouisum excursum eorum bene septi armis exciperent* Lat δ' L ἐπὶ om. R προϊδομένοις εἰ] προειδομένοισ εἰ PAC εἰ προειδομένοισ ML προϊδομένοισ εἰσ (εἰ· R) VR 24 γένεσθαι C 25 παραδώσεωσ AL

196 κην ἐπέστησε τοῖς Ἰουδαίοις. ἦν ἐν τοῖς πολιορκουμένοις νεανίας
τολμῆσαί τε θρασὺς καὶ κατὰ χεῖρα δραστήριος, Ἐλεάζαρος ὄνομα·
197 γεγόνει δὲ οὗτος ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς ἐπιφανὴς τοὺς πολλοὺς ἐξιέναι
καὶ κωλύειν τὴν χῶσιν παρακαλῶν καὶ κατὰ τὰς μάχας πολλὰ καὶ
δεινὰ τοὺς Ῥωμαίους διατιθείς, τοῖς δὲ σὺν αὐτῷ τολμῶσιν ἐπεκ-
τρέχειν ῥᾳδίαν μὲν τὴν προσβολὴν τιθέμενος, ἀκίνδυνον δὲ παρέχων
198 τὴν ἀναχώρησιν τῷ τελευταῖος ἀπιέναι. καὶ δή ποτε τῆς μάχης
διακριθείσης καὶ γεγονυίας ἀμφοτέρων ἀναχωρήσεως αὐτὸς ἅτε δὴ
περιφρονῶν καὶ νομίζων οὐκ ἂν ἔτι τῶν πολεμίων οὐδένα τότε
μάχης ἄρξειν, μείνας τῶν πυλῶν ἔξω τοῖς ἐπὶ τοῦ τείχους διελάλει
199 καὶ πᾶς πρὸς ἐκείνοις τὴν διάνοιαν ἦν. ὁρᾷ δὲ τὸν καιρὸν τοῦ
Ῥωμαϊκοῦ τις στρατοπέδου Ῥοῦφος, γένος Αἰγύπτιος, καὶ μηδενὸς
ἂν προσδοκήσαντος ἐξαίφνης ἐπιδραμὼν σὺν αὐτοῖς ἀράμενος αὐτὸν
τοῖς ὅπλοις, ἕως κατεῖχε τοὺς ἀπὸ τῶν τειχῶν ἰδόντας ἔκπληξις,
200 φθάνει τὸν ἄνδρα μεταθεὶς πρὸς τὸ Ῥωμαίων στρατόπεδον. τοῦ
δὲ στρατηγοῦ κελεύσαντος γυμνὸν διαλαβεῖν αὐτὸν καὶ καταστήσαν-
τας εἰς τὸ φανερώτατον τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἀποβλέπουσι μάστιξιν
αἰκίζεσθαι, σφόδρα τοὺς Ἰουδαίους τὸ περὶ τὸν νεανίαν πάθος
συνέχεεν, ἀθρόα τε ἡ πόλις ἀνῴμωξε, καὶ θρῆνος ἦν μείζων ἢ καθ᾽
201 ἑνὸς ἀνδρὸς συμφοράν. τοῦτο συνιδὼν ὁ Βάσσος κατὰ τῶν πολε-
μίων ἀρχὴν ἐποιήσατο στρατηγήματος, καὶ βουληθεὶς αὐτῶν ἐπι-
τεῖναι τὸ περιαλγές, ἵνα βιασθῶσιν ἀντὶ τῆς σωτηρίας τἀνδρὸς
ποιήσασθαι τοῦ φρουρίου παράδοσιν, τῆς ἐλπίδος οὐ διήμαρτεν.
202 ὁ μὲν γὰρ προσέταξε καταπηγνύναι σταυρὸν ὡς αὐτίκα κρεμῶν τὸν
Ἐλεάζαρον, τοῖς δὲ ἀπὸ τοῦ φρουρίου τοῦτο θεασαμένοις ὀδύνη τε

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 555.

2 τολμῆσαί] τόλμη LZon δραστήριοσ ἐλεά | ζαροσ ὄνομα, litt. ήριοσ ἐλε suppl., άζαροσ ὄνομα i. ras. circiter 6 litt. P Ἐλεάζαρ hic et infra Zon 3 δ᾽ LC οὗτος] αὐτὸσ L 5 τοὺ * * * | μαίουσ P διατεθεὶσ C τολμῶσιν, σι s. C ἐπεκτρέχειν] ἐπεκ * * * | χειν P ἐκτρέχειν, i. marg. suppl. ἐπ A 7 τῷ] τὸ P ἀπιέναι] ἀπ * * ναι P ἀπεῖναι MVRC 9 καὶ om. Lat 11 ἐκείνουσ MVRC τὸν καιρὸν] αὐτὸν τίσ C 12 τις om. C Ῥοῦφος] ῥοῦ | * * * P 13 ἐξαίφνησ, ἐξαί euan. P ἀράμενον P ἀράμενοσ, σ ex ν corr. C αὐτῶν V 14 τοῖς om. C ὅπλ * * * ἕωσ P ἔκπληξ * * | φθάνει P 15 μετατιθεὶσ PA πρὸς] εἰσ L ῥωμαῖον C ῥωμαϊκὸν P 16 καταστήσαντοσ PAC 18 σφόδρα] σφόδρα δὲ P σφόδρα τε Destinon τὸ] i. ras. ex καὶ corr. uid. A τό τε L 19 ἀθρόα VR τε] δ᾽ C ἀνώμοξε (-ξεν V) PAVR μεῖζον C 23 τῆσ ἐλπίδασ R 24 προσέταξε, litt. προσετα i. ras. ex π · ρ · δει corr. A καταπήγνυσθαι L κρεμνῶν PAL κρεμῶν VRC κρεμάσων Zon 25 τοὺσ PA¹L δ᾽ LC θεασαμένουσ PA¹L θεασαμένουσ τοῦτο tr. L

πλείων προσέπεσε, καὶ διωλύγιον ἀνῴμωζον οὐκ ἀνασχετὸν εἶναι
τὸ πάθος βοῶντες. ἐνταῦθα δὴ τοίνυν Ἐλεάζαρος ἱκέτευεν αὐτοὺς 203
μήτε αὐτὸν περιιδεῖν ὑπομείναντα θανάτων τὸν οἴκτιστον καὶ σφίσιν
αὐτοῖς τὴν σωτηρίαν παρασχεῖν τῇ Ῥωμαίων εἴξαντας ἰσχύι καὶ
τύχῃ μετὰ πάντας ἤδη κεχειρωμένους. οἱ δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἐκείνου 204
λόγους κατακλώμενοι καὶ πολλῶν ἔνδον ὑπὲρ αὐτοῦ δεομένων, ἦν
γὰρ ἐκ μεγάλης καὶ σφόδρα πολυανθρώπου συγγενείας, παρὰ τὴν
αὐτῶν φύσιν εἰς οἶκτον ἐνέδωκαν· καί τινας ἐξαποστείλαντες κατὰ 205
τάχος διελέγοντο ποιεῖσθαι τὴν παράδοσιν τοῦ φρουρίου ἀξιοῦντες,
ἵν' ἀδεεῖς ἀπαλλάττωνται κομισάμενοι τὸν Ἐλεάζαρον. δεξαμένων 206
δὲ τῶν Ῥωμαίων καὶ τοῦ στρατηγοῦ ταῦτα, τὸ πλῆθος τῶν ἐν τῇ
κάτω πόλει τὴν γεγενημένην ἰδίᾳ τοῖς Ἰουδαίοις πυθόμενοι σύμ-
βασιν αὐτοὶ κατὰ νύκτα λαθόντες ἔγνωσαν ἀποδρᾶναι. τὰς πύλας 207
δὲ αὐτῶν ἀνοιξάντων παρὰ τῶν τὴν ὁμολογίαν πεποιημένων πρὸς
τὸν Βάσσον ἧκεν μήνυσις, εἴτ' οὖν τῆς σωτηρίας αὐτοῖς φθονησάν-
των εἴτε [καὶ] διὰ δέος, μὴ τὴν αἰτίαν αὐτοὶ λάβωσι τῆς ἐκείνων
ἀποδράσεως. οἱ μὲν οὖν ἀνδρειότατοι τῶν ἐξιόντων ἔφθασαν διεκ- 208
παίσασθαι καὶ διαφυγεῖν, τῶν δ' ἔνδον καταλειφθέντων ἄνδρες
μὲν ἀνηρέθησαν ἐπὶ τοῖς χιλίοις ἑπτακόσιοι, γύναια δὲ καὶ παῖδες
ἠνδραποδίσθησαν. τὰς δὲ πρὸς τοὺς παραδόντας τὸ φρούριον ὁμο- 209
λογίας οἰόμενος δεῖν ὁ Βάσσος διαφυλάττειν αὐτούς τε ἀφίησιν
καὶ τὸν Ἐλεάζαρον ἀπέδωκε.
5. Ταῦτα δὲ διοικησάμενος ἠπείγετο τὴν στρατιὰν ἄγων ἐπὶ 210
τὸν προσαγορευόμενον Ἰάρδην δρυμόν· πολλοὶ γὰρ εἰς αὐτὸν ἠγγέλ-
θησαν ἠθροῖσθαι τῶν κατὰ τὰς πολιορκίας πρότερον ἔκ τε Ἱερο-

PAMLVRCLatZonaras I p. 556.

1 ἀνώμοζον PALVRC ἀνάσχετον L 3 μήτ' C θάνατον ALC ὑπομείναντα] *subiturum* Lat 4 ἰσχύῃ C 5 κεχειρωμένουσ, κε i. ras. 3 litt. L 7 πολυανθρώπου, ολ i. ras. A 8 αὐτῶν] αὐτὴν VR αὑτῶν Bekker εἰς οἶκτον om. C τινεσ P 9 ἀξιοῦντες om. Zon 10 ἵνα LVRCZon ἀπαλάττωνται C 11 τῶν — στρατηγοῦ] *dux romanorum* Lat 13 λαθόντες] μαθόντεσ VR 14 δ' LC 15 βᾶσσον L εἴτε VR αὐτοῖς] MVR et ex corr. A αὐτῶν PA¹LC φθονεσάντων PA 16 καὶ om. PAVR 17 οἱ — 18 διαφυγεῖν] *sed fortissimi quidem fugientium, qui praecesserant, euaserunt* Lat ἀνδριότατοι A ἔφθασαν] ἔφυγον C διεκπέσασθαι VR διεκπεσεῖν Zon 18 διαφυγεῖν] διέφυγον C δὲ VR κατα-ληφθέντων VRCZon *reliquorum* Lat 19 ἀνηρέθησαν, η ante ρ i. ras. maiore L ἑπτακοσίοισ L 20 τοὺς] τὰσ C φρούρειον C 21 δεῖν om. VR βᾶσσοσ L τ' C 23 i. marg. κϛ' C ἠπείγετο, η ex ο corr. A ἐπείγετο, ει ex corr. (uoluit εγ scribere) P 24 ἰαρδην L ϊάρδην V ιάρδην R *iarden* (*uiarden* cod. Vat.) Lat

211 σολύμων καὶ Μαχαιροῦντος ἀποδράντων. ἐλθὼν οὖν ἐπὶ τὸν τόπον
καὶ γνοὺς τὴν ἀγγελίαν οὐκ ἐψευσμένην πρῶτον μὲν τοῖς ἱππεῦσιν
ἅπαν κυκλοῦται τὸ χωρίον, ὅπως τοῖς διεκπαίεσθαι τολμῶσιν τῶν
Ἰουδαίων ἄπορος ἡ φυγὴ γίνηται διὰ τοὺς ἱππέας· τοὺς δὲ πεζοὺς
212 ἐκέλευσεν δενδροτομεῖν τὴν ὕλην, εἰς ἣν καταπεφεύγεσαν. καθί-
στανται δὲ διὰ τοῦτο πρὸς ἀνάγκην οἱ Ἰουδαῖοι τοῦ δρᾶν τι γενναῖον
ὡς ἐκ παραβόλου ἀγωνίσασθαι τάχα ἂν καὶ διαφυγόντες, ἀθρόοι
213 δὲ καὶ μετὰ βοῆς ᾄξαντες ἐνέπιπτον τοῖς κεκυκλωμένοις. οἱ δ'
αὐτοὺς ἐδέχοντο καρτερῶς, καὶ πολλῇ τῶν μὲν ἀπονοίᾳ τῶν δὲ φιλο-
νεικίᾳ χρωμένων χρόνος μὲν οὐκ ὀλίγος διὰ τοῦτο τῇ μάχῃ προὔβη,
214 τέλος δ' αὐτῆς οὐχ ὅμοιον ἀπέβη τοῖς ἀγωνισαμένοις. Ῥωμαίων
μὲν γὰρ δώδεκα τοὺς πάντας συνέβη πεσεῖν ὀλίγους τε τρωθῆναι,
Ἰουδαίων δὲ ἐκ τῆς μάχης ταύτης οὐδεὶς διέφυγεν, ἀλλ' ὄντες οὐκ
215 ἐλάττους τρισχιλίων πάντες ἀπέθανον, καὶ ὁ στρατηγὸς αὐτῶν
Ἰούδας ὁ τοῦ Ἀρεῖ παῖς, περὶ οὗ πρότερον εἰρήκαμεν ὅτι τάξεως
ἡγούμενός τινος ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῶν Ἱεροσολύμων κατά τινας διαδὺς
τῶν ὑπονόμων ἔλαθεν ἀποδράς.
216 6. Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐπέστειλε Καῖσαρ Βάσσῳ καὶ
Λαβερίῳ Μαξίμῳ, οὗτος δὲ ἦν ἐπίτροπος, κελεύων πᾶσαν γῆν ἀπο-
217 δόσθαι τῶν Ἰουδαίων. οὐ γὰρ κατῴκισεν ἐκεῖ πόλιν ἰδίαν αὐτῷ τὴν
χώραν φυλάττων, ὀκτακοσίοις δὲ μόνοις ἀπὸ τῆς στρατιᾶς διαφει-
μένοις χωρίον ἔδωκεν εἰς κατοίκησιν, ὃ καλεῖται μὲν Ἀμμαοῦς,

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 557.

2 εψευσ·μένην A 3 διεκπέεσθαι V¹R 4 γίγνηται (γίγ ex corr. m. 2 V) VRC διὰ τοὺς ἱππέας damnat Destinon πεζουσ, ε i. ras. maiore L 5 ἐκέλευε AMVR 7 ὡς — διαφυγόντες] *uelut ex audaci certamine fortasse fugam etiam reperturi* Lat ὡς ἐκπαραβόλως ἀγωνισάμενοι τάχα ἂν καὶ διαφύγοιεν Hudson ὡς] καὶ Destinon παραβόλου] A¹MLVRC παραλόγου P τοῦ παραβόλωσ ex corr. A τάχα — 8 ᾄξαντες ἐνέ‖ i. ras. 25 fere litt. P ἀθρόοι δὲ om. P ἀθρόοι V 8 δὲ] δὴ VR τε Niese ἀΐξαντεσ codd. τοῖς κεκυκλωμένοισ, litt. τοῖσ κ i. ras. 3 litt., υ i. ras. M τοῖσ κεκλωμένοισ LC δὲ VRZon 10 προὔβη] ἐτρίβη Zon 11 δὲ VRZon αὐτῆς] αὐτοῖσ PA¹ *pugnae* Lat αὐτῇ Zon 12 μὲν om. PAM 13 τῶν ἰουδαίων δὲ (δ' LC) AMLVRC τῶν δὲ Ἰουδαίων Zon ἀλλ' ὄντες] ἁλόντεσ PL ἁλόντεσ δ' A ἀλλὰ ὄντεσ VR ἁλόντες δὲ καὶ Zon 14 ὁ om. LVRC 15 τοῦ Ἀρεῖ] *gyari* Lat Ἰαείρου Hudson ex VI 92, ubi Ἰαείρου ante edebatur ἀρὶ L πρότερον] hoc ante non narrauit Iosephus 17 ὑποδράσ LVR¹ 18 i. marg. κζ' C δὲ om. A ἀπέστειλε M ἐπέστελλε L Βάσσῳ om. Lat 19 Λαβερίῳ] Lat λιβερίω PAMVRC λεβερίω LZon; cf. Mommsen, ephem. epigraph. V p. 614 δ' LC ἀπο-δόσθαι, ὁ i. ras. L 20 οὐ·| γὰρ (eras. fort. χ) A κατώκησεν A αὐτῷ] Dindorf αὐτῶ L αὐτῶν PAMVRC *ei* Lat 21 φυλάσσων L διαφιεμένοισ LVRZon 22 ἔδωκαν AVR ἀμμαοῦσ MR² *amassada* Lat

ἀπέχει δὲ τῶν Ἱεροσολύμων σταδίους τριάκοντα. φόρον δὲ τοῖς 218
ὁπουδηποτοῦν οὖσιν Ἰουδαίοις ἐπέβαλεν δύο δραχμὰς ἕκαστον
κελεύσας ἀνὰ πᾶν ἔτος εἰς τὸ Καπετώλιον φέρειν, ὥσπερ πρότερον
εἰς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼν συνετέλουν. καὶ τὰ μὲν Ἰουδαίων
τότε τοιαύτην εἶχε κατάστασιν.

VII. 1. Ἤδη δὲ ἔτος τέταρτον Οὐεσπασιανοῦ διέποντος τὴν 219
ἡγεμονίαν συνέβη τὸν βασιλέα τῆς Κομμαγηνῆς Ἀντίοχον μεγάλαις
συμφοραῖς πανοικεσίᾳ περιπεσεῖν ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας· Καισέν- 220
νιος Παῖτος, ὁ τῆς Συρίας ἡγεμὼν τότε καθεστηκώς, εἴτ' οὖν ἀλη-
θεύων εἴτε καὶ διὰ τὴν πρὸς Ἀντίοχον ἔχθραν, οὐ σφόδρα γὰρ τὸ
σαφὲς ἠλέγχθη, γράμματα πρὸς Καίσαρα διεπέμψατο, λέγων τὸν 221
Ἀντίοχον μετὰ τοῦ παιδὸς Ἐπιφανοῦς διεγνωκέναι Ῥωμαίων ἀφί-
στασθαι συνθήκας πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Πάρθων πεποιημένον·
δεῖν οὖν προκαταλαβεῖν αὐτούς, μὴ φθάσαντες τῶν πραγμάτων 222
[ἄρξασθαι] πᾶσαν τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν πολέμῳ συνταράξωσιν. ἔμελλε 223
Καῖσαρ τοιούτου μηνύματος αὐτῷ προσπεσόντος μὴ περιορᾶν· καὶ
γὰρ ἡ γειτνίασις τῶν βασιλέων ἐποίει τὸ πρᾶγμα μείζονος ἄξιον
προνοίας· τὰ γὰρ Σαμόσατα τῆς Κομμαγηνῆς μεγίστη πόλις κεῖται 224
παρὰ τὸν Εὐφράτην, ὥστ' εἶναι τοῖς Πάρθοις, εἴ τι τοιοῦτον διε-
νενόηντο, ῥᾴστην μὲν τὴν διάβασιν βεβαίαν δὲ τὴν ὑποδοχήν. πιστευ- 225
θεὶς οὖν Παῖτος καὶ λαβὼν ἐξουσίαν πράττειν ἃ δοκεῖ συμφέρειν
οὐκ ἐμέλλησεν, ἐξαίφνης δὲ τῶν περὶ τὸν Ἀντίοχον οὐδὲν προσ-

PAMLVRC Lat

1 ἀπέ·χει (eras. uid. σ) A τριάκοντα] ἑξήκοντα C 2 ὁποδηποτοῦν P ὁπουδηποτοῦν M ὁπουδήποτ' ex ὑπὸ δή ποτ' corr. A ὅπου δήποτε LVRZon ὅπου δήποτ' C οὖσιν, ν i. ras. M οὖσι C δραγμὰσ A 3 καπιτώλιον LZon προσφέρειν A 4 ἐν om. C καὶ — 5 κατάστασιν om. M 6 i. marg. κη' C δ' C οὐεσπασιανοῦ, ια i. ras. M 7 κομμαγινῆσ P κομμαγενῆσ A 8 παννκεσία P ἀπὸ τῆσ τοιαύτησ M Καισέννιος] Hudson κεσσένιοσ PAL κεσσέννιοσ M κεσέννιοσ VRC cesennius Lat 9 Παῖτος] Hudson πέτοσ codd. Lat εἴτε οὖν V 10 οὐ — 11 ἠλέγχθη om. R
μ
11 διεπέψατο L 13 τῶν om. C 14 μὴ — 15 ἄρξασθαι] *ne si priores nouas res adorti essent* Lat 15 ἄρξασθαι om. PAM, nec uid. locus sanus esse πᾶσαν suspectum Destinoni ἔμελλε] ἔμελλε δὲ AMLVRCLat 18 σαμοσάτα PALVR κομμαγενῆσ A κομμαγηνῆσ, ην ex corr. V κομμαγινῆσ C μεγίστη] μετέστη PA ἡ μεγίστη L κεῖται] κεῖται δὲ A καὶ C 19 ὥστε VR τοῖσ ex τοῖ corr. A πάρθοισ, ρ i. ras. maiore L εἴ — διενενόηντο] *namque id cogitauerunt* Lat τοιοῦτο AML διενενόητο A[1]L διενόηντο C 20 πειστευθεὶσ C 21 οὖν] οὖν ὁ AML ὁ P *igitur* Lat πέτοσ codd. Lat 22 ἐμέλησεν L τῶν ex corr. M προσδοκόντων PV προσδοκούντων A

δοκώντων εἰς τὴν Κομμαγηνὴν ἐνέβαλεν, τῶν μὲν ταγμάτων ἄγων
226 τὸ ἕκτον καὶ πρὸς τούτῳ λόχους καί τινας ἴλας ἱππέων· συνεμά-
χουν δὲ καὶ βασιλεῖς αὐτῷ τῆς μὲν Χαλκιδικῆς λεγομένης Ἀριστό-
227 βουλος, τῆς Ἐμέσης δὲ καλουμένης Σόαιμος. ἦν δ' αὐτοῖς τὰ περὶ
τὴν εἰσβολὴν ἀνανταγώνιστα· τῶν γὰρ κατὰ τὴν χώραν οὐδεὶς ἤθελε
228 χεῖρας ἀνταίρειν. Ἀντίοχος δὲ τῆς ἀγγελίας ἀδοκήτως προσπεσού-
σης πολέμου μὲν οὐδὲ ἐπίνοιαν πρὸς Ῥωμαίους ἔσπασεν, ἔγνω δὲ
πᾶσαν τὴν βασιλείαν ὡς εἶχεν ἐπὶ σχήματος καταλιπὼν μετὰ γυναι-
κὸς καὶ τέκνων ὑπεξελθεῖν, οὕτως ἂν οἰόμενος καθαρὸν Ῥωμαίοις
229 αὑτὸν ἀποδεῖξαι τῆς ἐπενηνεγμένης αἰτίας. καὶ προελθὼν ἀπὸ
τῆς πόλεως ἑκατὸν σταδίους πρὸς τοῖς εἴκοσιν εἰς τὸ πεδίον ἐν
αὐτῷ καταυλίζεται.
230 2. Παῖτος δὲ ἐπὶ μὲν τὰ Σαμόσατα τοὺς καταληψομένους ἀπο-
στέλλει καὶ δι' ἐκείνων εἶχε τὴν πόλιν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς ἄλλης
231 δυνάμεως ἐπ' Ἀντίοχον ἐποιεῖτο τὴν ὁρμήν. οὐ μὴν ὁ βασιλεὺς
οὐδ' ὑπὸ τῆς ἀνάγκης προήχθη πρᾶξαί τι πρὸς Ῥωμαίους πολε-
μικόν, ἀλλὰ τὴν αὑτοῦ τύχην ὀδυρόμενος ὅ τι δέοι παθεῖν ὑπέ-
232 μενε· νέοις δὲ καὶ πολέμων ἐμπείροις καὶ ῥώμῃ σωμάτων διαφέ-
ρουσιν οὐ ῥᾴδιον ἦν τοῖς παισὶν αὐτοῦ τὴν συμφορὰν ἀμαχεὶ καρ-
τερεῖν· τρέπονται οὖν πρὸς ἀλκὴν Ἐπιφανής τε καὶ Καλλίνικος.
233 σφοδρᾶς δὲ τῆς μάχης καὶ παρ' ὅλην τὴν ἡμέραν γενομένης αὐτοὶ
τὴν ἀνδρείαν διαπρεπῆ παρέσχον καὶ μηδὲν ἐλαττωθείσῃ τῇ σφε-
234 τέρᾳ δυνάμει [ἑσπέρᾳ] διελύθησαν. Ἀντιόχῳ δ' οὐδ' ἐπὶ τῇ μάχῃ
τοῦτον κεχωρηκυίᾳ τὸν τρόπον μένειν ἀνεκτὸν ἐδόκει, λαβὼν δὲ τὴν
γυναῖκα καὶ τὰς θυγατέρας μετ' ἐκείνων ἐποιεῖτο τὴν φυγὴν εἰς

PAMLVRC Lat

1 κομμαγινὴν P 2 τούτῳ] τοῦτο PALVR εἴλασ ALV¹ εἰλὰσ R 3 χαλκίδησ PA chaldaica Lat Χαλκίδος Niese λεγομένης] καλουμένησ C 4 Σόαιμος] σόλιμοσ PA σόεμοσ MVRC δὲ VR 5 τὴν om. A 6 δὲ] οὖν M προσπεσούσησ ἀδοκήτωσ tr. C 7 οὐδ' LC δὲ s. A 8 ἐπὶ ὀχήματος Naber καταλειπὼν PA 10 αὐτὸν LVR ἑαυτὸν C 11 τῆς] τῆσ αἰτίασ (αἰτίασ deletum) C σταδίοισ L εἴκοσι VR 13 πέτοσ codd. Lat δ' LC δὲ ἐπὶ ut uid. i. ras. A σαμοσάτα PALVR 15 μὴν] μὴν οὖν VR 16 οὐδὲ VR 17 αὐτοῦ Dindorf ὑπέμεινε A 18 νέοι R 19 πεσὶν (αι s. m. 2) V 20 ἐπιφάνησ VR καὶ***|λίνικοσ P καλίνικοσ A¹ callenicus Lat 21 γενομένην P 22 ἀνδρείαν, δρ i. ras. L ἀνδρίαν AV²C παρεῖχον L 23 ἑσπέρᾳ] ἑσπέρασ RC, om. Lat ἅμ' ἑσπέρᾳ Destinon δὲ VR οὐδὲ AVR μάχῃ· (eras. uid. ν) A 24 κεχωρηκυία, α s. m. 2 R κεχωρηκυίῃ Lips μένειν] manere domi Lat 25 τὴν φυγὴν] φυγεῖν P φυγὴν MVRC

Κιλικίαν, καὶ τοῦτο πράξας τὰ φρονήματα τῶν οἰκείων στρατιω-
τῶν κατέκλασεν· ὡς γὰρ κατεγνωσμένης ὑπ᾽ αὐτοῦ τῆς βασιλείας 235
ἀπέστησαν καὶ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους μετεβάλοντο, καὶ πάντων πρό-
δηλος ἦν ἀπόγνωσις. πρὶν οὖν τελέως ἐρημωθῆναι τῶν συμμάχων 236
τοῖς περὶ τὸν Ἐπιφανῆ σώζειν αὐτοὺς ἐκ τῶν πολεμίων ἦν ἀναγ-
καῖον, καὶ γίνονται δέκα σύμπαντες ἱππεῖς οἱ μετ᾽ αὐτῶν τὸν Εὐφρά-
την διαβαλόντες, ἔνθεν ἤδη μετ᾽ ἀδείας πρὸς τὸν βασιλέα τῶν 237
Πάρθων Βολογέσην κομισθέντες οὐχ ὡς φυγάδες ὑπερηφανήθησαν,
ἀλλ᾽ ὡς ἔτι τὴν παλαιὰν ἔχοντες εὐδαιμονίαν πάσης τιμῆς ἠξιώ-
θησαν.
3. *Ἀντιόχῳ δ᾽ εἰς Ταρσὸν ἀφιγμένῳ τῆς Κιλικίας ἑκατοντάρ-* 238
χην Παῖτος ἐπιπέμψας δεδεμένον αὐτὸν εἰς Ῥώμην ἀπέστειλεν.
Οὐεσπασιανὸς δ᾽ οὕτως οὐχ ὑπέμεινεν πρὸς αὐτὸν ἀναχθῆναι τὸν 239
βασιλέα, τῆς παλαιᾶς ἀξιῶν φιλίας μᾶλλον αἰδῶ λαβεῖν ἢ διὰ τὴν
τοῦ πολέμου πρόφασιν ἀπαραίτητον ὀργὴν διαφυλάττειν. κελεύει 240
δὴ καθ᾽ ὁδὸν ἔτ᾽ ὄντος αὐτοῦ τῶν δεσμῶν ἀφαιρεθῆναι καὶ παρέντα
τὴν εἰς τὴν Ῥώμην ἄφιξιν τὸ νῦν ἐν Λακεδαίμονι διάγειν, δίδωσί
τε μεγάλας αὐτῷ προσόδους χρημάτων, ὅπως μὴ μόνον ἄφθονον
ἀλλὰ καὶ βασιλικὴν ἔχοι τὴν δίαιταν. ταῦτα τοῖς περὶ τὸν Ἐπι- 241
φανῆ πυθομένοις, πρότερον σφόδρα περὶ τοῦ πατρὸς δεδιόσιν ἀνεί-
θησαν αἱ ψυχαὶ μεγάλης καὶ δυσδιαθέτου φροντίδος. ἐλπὶς δὲ καὶ 242
αὐτοῖς τῶν παρὰ Καίσαρος διαλλαγῶν ἐγένετο Βολογέσου περὶ
αὐτῶν ἐπιστείλαντος· οὐδὲ γὰρ εὐδαιμονοῦντες ὑπέμενον ἔξω τῆς
Ῥωμαίων ζῆν ἡγεμονίας. δόντος δὲ Καίσαρος ἡμέρως αὐτοῖς τὴν 243
ἄδειαν εἰς Ῥώμην παρεγένοντο, τοῦ τε πατρὸς ὡς αὐτοὺς ἐκ τῆς
Λακεδαίμονος εὐθὺς ἐλθόντος πάσης ἀξιούμενοι τιμῆς κατέμενον
ἐνταῦθα.

PAMLVRC Lat

2 *κατεγνωσμένης*] *ἀπεγνωσμένησ* LC *desperato* Lat 3 *πάντων*] *τούτων* VR *πρόδηλος* om. Lat 5 *τοῖς*] *τοὺσ* M *ἐπιφάνην* VR *αὐτοὺσ* LRC 6 *αὐτῶν*] *αὐτὸν* L *αὐτοῦ* ed. pr. 7 *διαβαλόντες*] Holwerda *διαλαβόντεσ* PAMVR *διαβάντεσ* LC 8 *βουλογέσην* P *βολογέσιν* A 11 *δὲ* VR 12 *πέτοσ* codd. Lat *ἀποπέμψασ* L 13 *δ᾽*] *δὲ* LVR *οὐχ ὑπέμεινεν οὕτω* (*οὕτωσ* L) tr. LVRC 14 *τῆς* om. P *ἀξιῶν*] *ἄξιον* P *τὴν τοῦ* i. ras. 8 litt. V 15 *τὴν ὀργὴν* Destinon 16 *δὴ*] *δὲ* L *ἔτ᾽*] *ἔτι* PVR, om. L *τὸν δεσμὸν* VR *ἀφαιρεθέντα* MVRC 17 *τὴν* (ante *Ῥώμην*) om. ML *λακαιδαίμονι* P *λακεδαιμόνι* AL 18 *τε*] *δὲ* L 19 *τὴν* om. PAML *ἐπιφάνην* VR 20 *σφόδρα* om. Lat *ἀνέθησαν* L 21 *δυσδιαθέτου*] *δυσθεάτου* C 22 *αὐτοῖσ* ex *αὐτοὺσ* corr. A *βουλογέσου* PR *bologessus* (nom.) Lat 23 *αὐτῶν* ex *αὐτὸν* corr. L *αὐτὸν* C *ἀποστείλαντοσ* M 24 *δόντεσ* V[1] 25 *παρεγένοντο, παρε* ex *περι* corr. C

244 4. *Τὸ δὲ τῶν Ἀλανῶν ἔθνος ὅτι μέν εἰσι Σκύθαι περὶ τὸν
Τάναϊν καὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην κατοικοῦντες, πρότερόν που δεδη-*
245 *λώκαμεν, κατὰ τούτους δὲ τοὺς χρόνους διανοηθέντες εἰς τὴν Μη-
δίαν καὶ προσωτέρω ταύτης ἔτι καθ᾽ ἁρπαγὴν ἐμβαλεῖν τῷ βασιλεῖ
τῶν Ὑρκανῶν διαλέγονται· τῆς παρόδου γὰρ οὗτος δεσπότης ἐστίν,
ἣν ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος πύλαις σιδηραῖς κλειστὴν ἐποίησε.*
246 *κἀκείνου τὴν εἴσοδον αὐτοῖς παρασχόντος, ἀθρόοι καὶ μηδὲν προ-
ϋποπτεύσασι τοῖς Μήδοις ἐπιπεσόντες χώραν πολυάνθρωπον καὶ
παντοίων ἀνάμεστον βοσκημάτων διήρπαζον μηδενὸς αὐτοῖς τολ-*
247 *μῶντος ἀνθίστασθαι. καὶ γὰρ ὁ βασιλεύων τῆς χώρας Πάκορος
ὑπὸ δέους εἰς τὰς δυσχωρίας ἀναφεύγων τῶν μὲν ἄλλων ἁπάντων
παρακεχωρήκει, μόλις δὲ παρ᾽ αὐτῶν ἐρρύσατο τήν τε γυναῖκα καὶ*
248 *τὰς παλλακὰς αἰχμαλώτους γενομένας ἑκατὸν δοὺς τάλαντα. μετὰ
πολλῆς οὖν ῥᾳστώνης ἀμαχεὶ ποιούμενοι τὰς ἁρπαγὰς μέχρι τῆς*
249 *Ἀρμενίας προῆλθον πάντα λεηλατοῦντες. Τιριδάτης δ᾽ αὐτῆς ἐβα-
σίλευεν, ὃς ὑπαντιάσας αὐτοῖς καὶ ποιησάμενος μάχην παρὰ μικρὸν*
250 *ἦλθεν ἐπ᾽ αὐτῆς ζωὸς ἁλῶναι τῆς παρατάξεως· βρόχον γὰρ αὐτῷ
περιβαλών τις ἔμελλεν ἐπισπάσειν, εἰ μὴ τῷ ξίφει θᾶττον ἐκεῖνος*
251 *τὸν τόνον κόψας ἔφθη διαφυγεῖν. οἱ δὲ καὶ διὰ τὴν μάχην ἔτι
μᾶλλον ἀγριωθέντες τὴν μὲν χώραν ἐλυμήναντο, πολὺ δὲ πλῆθος
ἀνθρώπων καὶ τῆς ἄλλης λείας ἄγοντες ἐξ ἀμφοῖν τῶν βασιλειῶν
πάλιν εἰς τὴν οἰκείαν ἀνεκομίσθησαν.*
252 VIII. 1. *Ἐπὶ δὲ τῆς Ἰουδαίας Βάσσου τελευτήσαντος Φλαύιος
Σίλβας διαδέχεται τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὴν μὲν ἄλλην ὁρῶν ἅπασαν*

PAMLVRCLat Hegesippus V 50 p. 374.

1 *μὲν εἰσὶ* PAM *περὶ*] *iuxta* Lat 2 *μαιώτιν*, *ιν* ex *ην* corr. P *που*] *δήπου* C; Alanos antea non memorauit Iosephus 3 *τὴν μήδειαν* PA *terram mediam* Lat 4 *προσοτέρω* P *προσωτέρω* ex *πρότερον* corr. V *ἐμβάλλειν* L 5 *οὗτωσ* (o supra) C *ἐστὶν*] *ἦν* C 6 *ἣν* om. R[1] 7 *ἁθρόοι* VR *καὶ* om. Lat 9 *ἀνάμεσον* L 10 *ἀναθίστασθαι* sic R *βασιλεὺσ* P 11 *ἀναφυγὼν* MLVRC *refugiens* Lat 13 *παλλα···|κὰσ* A *παλλακάσ*, *α* ex *ο* corr., *λα* i. ras. V *παλακὰσ* C 15 *ἁρμενίασ* M *τηριδάτησ* MLV[2]R[2] et ex corr. A *tyridatis* Lat Heg *δὲ* VR 17 *ἐπ᾽ αὐτῆς*] *in* (*acie*) *illa* Lat *ζωὸς*] *ζῶν*, *ν* i. ras. 2 litt. R *βρόχον* — 18 *τις*] *procul enim quidam misso eum laqueo circumdatum* Lat 18 *περιβαλών τις*] *περιβαλών τισ πόρρωθεν* M *τίσ πόρρωθεν ἐπιβαλὼν* L *τίσ* (*τισ* C) *πόρρωθεν περιβαλὼν* VRC *ἐπεισπάσειν* C *τῷ*] *τὸ* C 20 *μὲν*] CLat, om. PAMLVR *ἐλυμ**|*ναντο* P 21 *βασιλείων* PA[1] *βασιλέων* MVRC 22 *οἰκίαν* LC *ἐκομίσθησαν* AMLVRC *redierunt* Lat 23 i. marg. *λ′* C *Φλαύιος*] *φλούϊοσ* PAMVR *φλαούϊοσ* L *φουλβιοσ* C *flauius* Lat *Φλάβιοσ* Zon; fort. *Φλάιος* reponendum 24 *ἅπασαν ὁρῶν* tr. VRC *ἅπασαν* om. Lat

τῷ πολέμῳ κεχειρωμένην, ἓν δὲ μόνον ἔτι φρούριον ἀφεστηκός,
ἐστράτευσεν ἐπὶ τοῦτο πᾶσαν τὴν ἐν τοῖς τόποις δύναμιν συνα-
γαγών· καλεῖται δὲ τὸ φρούριον Μασάδα. προειστήκει δὲ τῶν 253
κατειληφότων αὐτὸ σικαρίων δυνατὸς ἀνὴρ Ἐλεάζαρος, ἀπόγονος
Ἰούδα τοῦ πείσαντος Ἰουδαίους οὐκ ὀλίγους, ὡς πρότερον δεδη-
λώκαμεν, μὴ ποιεῖσθαι τὰς ἀπογραφάς, ὅτε Κυρίνιος τιμητὴς εἰς
τὴν Ἰουδαίαν ἐπέμφθη. τότε γὰρ οἱ σικάριοι συνέστησαν ἐπὶ τοὺς 254
ὑπακούειν Ῥωμαίων θέλοντας καὶ πάντα τρόπον ὡς πολεμίοις προσ-
εφέροντο, τὰς μὲν κτήσεις ἁρπάζοντες καὶ περιελαύνοντες, ταῖς δ'
οἰκήκεσιν αὐτῶν πῦρ ἐνιέντες· οὐδὲν γὰρ ἀλλοφύλων αὐτοὺς ἔφασκον 255
διαφέρειν οὕτως ἀγεννῶς τὴν περιμάχητον Ἰουδαίοις ἐλευθερίαν
προεμένους καὶ δουλείαν αἱρεῖσθαι τὴν ὑπὸ Ῥωμαίοις ἀνωμολο-
γηκότας. ἦν δ' ἄρα τοῦτο πρόφασις εἰς παρακάλυμμα τῆς ὠμό- 256
τητος καὶ τῆς πλεονεξίας ὑπ' αὐτῶν λεγόμενον· σαφὲς δὲ διὰ τῶν
ἔργων ἐποίησαν. οἱ μὲν γὰρ αὐτοῖς τῆς ἀποστάσεως ἐκοινώνησαν 257
καὶ τοῦ πρὸς Ῥωμαίους συνήραντο πολέμου* καὶ παρ' ἐκείνων δὲ
τολμήματα χείρω πρὸς αὐτοὺς ἐγένετο, κἀπὶ τῷ ψεύδεσθαι πάλιν 258
τὴν πρόφασιν ἐξελεγχόμενοι μᾶλλον ἐκάκουν τοὺς τὴν πονηρίαν
αὐτῶν διὰ τῆς δικαιολογίας ὀνειδίζοντας. ἐγένετο γάρ πως ὁ χρόνος 259

PAMLVRC Lat Hegesippus V 52 p. 377 Zonaras I p. 558. Exc Peiresc.
1 ἀφεστηκῶσ P¹C 2 τούτω VR ἐ*τοῖσ P 3 τὸ] τὸ μὲν VRC προιστήκει (ν suprascr.) PA¹ 4 κατειληφότω A αὐτῶ PL Ἐλεάζαρ Zon, item infra 5 ἰουδαίων MLVRC πρότερον] II 117 sq. 6 κυρήνιοσ MLVRC Zon *cyrinius* Lat 7 οἱ σικάριοι incip. Exc 8 ὑπακούουσιν L ῥωμαίοισ (ων suprascr.) C 9 τὰς] καὶ τὰσ VR κτίσεισ C καὶ περιελαύνοντες om. LExc περιελαύνοντασ (ε suprascr.) C δὲ PLVR 10 ἔφασαν L 11 ἀγενῶσ C περιμάχη·τον, eras. σ A 12 προϊεμένουσ VRC ῥωμαίουσ L ἀνωμολογηκότεσ PA¹ 13 ἦν — 14 λεγόμενον] *erat autem id plane causatio et crudelitatis atque auaritiae dicebatur obtentum* Lat δὲ PMVRExc πρόφασισ τοῦτο tr. LExc fort. recte προκάλυμμα A παρακάλυμα Exc ὠμότητοσ, ω ex οι aut αι corr. P 14 σαφὲς — 15 ἐποίησαν] *manifesto autem rebus effectum est* Lat 15 οἱ μὲν — 19 ὀνειδίζοντας] *nam idem illi et defectionis socii fuerunt et bellum cum Romanis communiter susceperunt. causa uero peior illorum in eos facta est, et cum mentita eorum pridem refelleretur occasio, peius tractabant eos, qui nequitiae suae iustis assertionibus exprobrarent* Lat; locus corruptus et mutilus est; haec fere scripsisse Iosephus putandus est, etiam eos, qui cum sicariis contra Romanos pugnarint, ab eis iniurias passos esse 16 συνείροντο L συνείραντο Exc καὶ] τὰ ML 17 αὐτοῦ R ἐγένοντο, ο ante ν ex ε corr. L καὶ ἐπὶ VRExc τῷ] τὸ LExc πάλιν] *pridem* Lat 19 πως om. PExc

ἐκεῖνος παντοδαπῆς ἐν τοῖς Ἰουδαίοις πονηρίας πολύφορος, ὡς μηδὲν
κακίας ἔργον ἄπρακτον καταλιπεῖν, μηδ' εἴ τι ἐπίνοια διαπλάττειν
260 ἐθελήσειεν, ἔχειν ἄν τι καινότερον ἐξευρεῖν. οὕτως ἰδίᾳ τε καὶ κοινῇ
πάντες ἐνόσησαν, καὶ προσυπερβάλλειν ἀλλήλους ἔν τε ταῖς πρὸς
θεὸν ἀσεβείαις καὶ ταῖς εἰς τοὺς πλησίον ἀδικίαις ἐφιλονεί-
κησαν, οἱ μὲν δυνατοὶ τὰ πλήθη κακοῦντες, οἱ πολλοὶ δὲ τοὺς δυ-
261 νατοὺς ἀπολλύναι σπεύδοντες· ἦν γὰρ ἐκείνοις μὲν ἐπιθυμία τοῦ
τυραννεῖν, τοῖς δὲ τοῦ βιάζεσθαι καὶ τὰ τῶν εὐπόρων διαρπάζειν.
262 πρῶτον οὖν οἱ σικάριοι τῆς παρανομίας καὶ τῆς πρὸς τοὺς
συγγενεῖς ἤρξαντο ὠμότητος, μήτε λόγον ἄρρητον εἰς ὕβριν μήτ'
ἔργον ἀπείρατον εἰς ὄλεθρον τῶν ἐπιβουλευθέντων παραλιπόντες.
263 ἀλλὰ καὶ τούτους Ἰωάννης ἀπέδειξεν αὐτοῦ μετριωτέρους· οὐ γὰρ
μόνον ἀνῄρει πάντας ὅσοι τὰ δίκαια καὶ συμφέροντα συνεβούλευον,
καθάπερ ἐχθίστοις μάλιστα δὴ τῶν πολιτῶν τοῖς τοιούτοις προσ-
φερόμενος, ἀλλὰ καὶ κοινῇ τὴν πατρίδα μυρίων ἐνέπλησε κακῶν,
οἷα πράξειν ἔμελλεν ἄνθρωπος ἤδη καὶ τὸν θεὸν ἀσεβεῖν τετολ-
264 μηκώς· τράπεζάν τε γὰρ ἄθεσμον παρετίθετο καὶ τὴν νενομισμένην
καὶ πάτριον ἐξεδιῄτησεν ἁγνείαν, ἵν' ᾖ μηκέτι θαυμαστόν, εἰ τὴν
πρὸς ἀνθρώπους ἡμερότητα καὶ κοινωνίαν οὐκ ἐτήρησεν ὁ τῆς πρὸς
265 θεὸν εὐσεβείας οὕτω καταμανείς. πάλιν τοίνυν ὁ Γιώρα Σίμων τί
κακὸν οὐκ ἔδρασεν; ἢ ποίας ὕβρεως ἐλευθέρων ἀπέσχοντο σωμάτων
266 οἳ τοῦτον ἀνέδειξαν τύραννον; ποία δὲ αὐτοὺς φιλία, ποία δὲ συγ-

---

PAMLVRCLat Exc Peiresc.

1 *πολυφόροσ* VRExc 2 *καταλιπεῖν*] Exc *καταλειπεῖν* P *παραλειπεῖν* AR *παραλιπεῖν* MLVC *μηδ' — 3 ἐθελήσειεν*] *nec siquis excogitando fingere uoluisset* Lat *μηδὲ* VR *τι*] *τισ* MLVRCExc et ex corr. A *ἐπινοία* MVRCExc et ex corr. A *διαπλάττειν, δ* ex *ν* corr. A *διαπλάττει* V[1] 3 *θελήσειεν* C *ἔχει* (superscr. *ν*) A *ἂν* om. Exc 4 *ἐνόσησαν*] *ἐνενόησαν* LExc *ἐνόησαν* R[1]C *unum erant* Lat *πρὸσ ὑπερβάλλειν* AExc *προσυπερβαλεῖν* M *προσύπερβάλλειν* L *πρὸσ ὑπερβαλεῖν* VRC *exsuperare* Lat 5 *θεὸν*] *τὸν θεὸν* MLVRCExc et ex corr. A *καὶ*] *κἂν* L 6 *μὲν*] *μὲν οὖν* RC *πλήθει* A 7 *ἐκείνοις*] *ἐπεκείνοισ* Exc 9 *πρῶτον οὖν*] *πρῶτοι μὲν οὖν* MLVRCExc *primo quidem* Lat 10 *ἤρξαντο*] P *ἦρξαν* AMLVRCExc *μήτε* AVR 11 *ἀπείρατον*] L. Dindorf *ἀπείραστον* codd. Exc *παραλειπόντεσ* PA *παραλείποντεσ* L 12 *ἰωάνησ* C *αὐτοῦ*] *αὑτοῦ* R *ἑαυτοῦ* C, om. Lat 13 *ὅσοι* ex *ὅσαι* corr. M *καὶ τὰ συμφέροντα* PExc 14 *αἰχθίστοισ* P *ἐ·χθίστοισ* A *ἐχθροῖσ τοῖσ* LExc 15 *ἐνέπλησαν* P 16 *οἷα*] *ὁποῖα* C *ἀνθρώπουσ* Exc 17 *παρατίθετο* (superscr. *ε*) C 18 *ἵνα* VRC *εἰ*] *εἰσ* V[1]R[1] 19 *πρὸσ τοὺσ ἀνθρώπουσ* M *κοινίαν* C 20 *εὐσεβείας*] PALVRCExcLat *ἀσεβείασ* M et ex Rehd. Hudson *καταμανεί·σ* V *ὁ τοῦ γιώρα σίμων* L *ὁ σίμων του γιωρα* Exc 21 *ἢ ποίας*] *ὁποίασ* VR *ἀπέσχετο* PALVRCExc 22 *οἳ*] *εἰ* LExc *τοῦτον, τον* i. ras. A *δ'* LExc *δὲ συγγένεια*] MVRCLat *δὲ εὐγένεια* PA *δ' εὐγένεια* L *δ' εὐμένεια* Exc

*γένεια πρὸς τοὺς ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας φόνους οὐχὶ θρασυτέρους
ἐποίησε; τὸ μὲν γὰρ τοὺς ἀλλοτρίους κακῶς ποιεῖν ἀγεννοῦς ἔργον
πονηρίας [εἶναι] ὑπελάμβανον, λαμπρὰν δὲ φέρειν ἐπίδειξιν ἡγοῦντο
τὴν ἐν τοῖς οἰκειοτάτοις ὠμότητα. παρημιλλήσατο δὲ καὶ τὴν τούτων* 267
*ἀπόνοιαν ἡ τῶν Ἰδουμαίων μανία· ἐκεῖνοι γὰρ οἱ μιαρώτατοι τοὺς
ἀρχιερέας κατασφάξαντες, ὅπως μηδὲ μέρος τι τῆς πρὸς τὸν θεὸν
εὐσεβείας διαφυλάττηται, πᾶν ὅσον ἦν λείψανον ἔτι πολιτικοῦ σχή-
ματος ἐξέκοψαν, καὶ τὴν τελεωτάτην εἰσήγαγον διὰ πάντων ἀνομίαν,* 268
*ἐν ᾗ τὸ τῶν ζηλωτῶν κληθέντων γένος ἤκμασεν, οἳ τὴν προσηγορίαν
τοῖς ἔργοις ἐπηλήθευσαν· πᾶν γὰρ κακίας ἔργον ἐξεμιμήσαντο, μηδ'* 269
*εἴ τι πρότερον προϋπάρχον ἡ μνήμη παραδέδωκεν αὐτοὶ παραλι-
πόντες ἀζήλωτον. καίτοι τὴν προσηγορίαν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἐπ'* 270
*ἀγαθῷ ζηλουμένων ἐπέθεσαν, ἢ κατειρωνευόμενοι τῶν ἀδικουμένων
διὰ τὴν αὐτῶν θηριώδη φύσιν ἢ τὰ μέγιστα τῶν κακῶν ἀγαθὰ
νομίζοντες. τοιγαροῦν προσῆκον ἕκαστοι τὸ τέλος εὕροντο τοῦ θεοῦ* 271
τὴν ἀξίαν ἐπὶ πᾶσιν αὐτοῖς τιμωρίαν βραβεύσαντος· ὅσας γὰρ ἀν- 272
*θρώπου δύναται φύσις κολάσεις ὑπομεῖναι, πᾶσαι κατέσκηψαν εἰς
αὐτοὺς μέχρι καὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ βίου τελευτῆς, ἣν ὑπέμειναν ἐν
πολυτρόποις αἰκίαις ἀποθανόντες. οὐ μὴν ἀλλὰ φαίη τις ἂν αὐτοὺς* 273
*ἐλάττω παθεῖν ὧν ἔδρασαν· τὸ γὰρ δικαίως ἐπ' αὐτῶν οὐ προσῆν.
τοὺς δὲ ταῖς ἐκείνων ὠμότησι περιπεσόντας οὐ τοῦ παρόντος ἂν* 274
*εἴη καιροῦ κατὰ τὴν ἀξίαν ὀδύρεσθαι· πάλιν οὖν ἐπάνειμι πρὸς
τὸ καταλειπόμενον μέρος τῆς διηγήσεως.*

2. *Ἐπὶ γὰρ τὸν Ἐλεάζαρον καὶ τοὺς κατέχοντας σὺν αὐτῷ τὴν* 275

PAMLVRCLatExcPeiresc.

1 *ἐφ'* om. A *φόνους*] *φόρουσ* R 2 *ἀγεννοῦσ*, *ο* i. ras. ex *ε* corr. uid. A *ἀγενοὺσ* C 3 *εἶναι πονηρίασ* tr. C *εἶναι* om. Exc *ὑπέλαβον* ALExc *ἐπίδειξιν*] *σύναξιν* C 4 *οἰκειωτάτοισ* P *δὲ ** ὶ τὴ **** |των* P 5 *Ἰδουμαίων*] *ἰουδαίων* Exc *μανία* om. VRCLat 6 *τι*] VRCLat *ἔτι* PAMLExc *τὸν* om. M 7 *πᾶν ὅσον*, litt. *ν ὅ* i. ras. L *ἦν*] *ἦ·* L *ἦι* Exc, om. C 8 *τὴν* om. C 9 *γένος* om. C *ἤκμαζεν* C *οἳ*] *οἱ* PR 10 *ἐπηλήθευσαν*] *ἐπαληθεύουσαν* PA *ἐκλήθεσαν* Exc *μηδ'* — 12 *ἀζήλωτον*] *nullo inaemulato quod ante commissum memoria tradidit praetermisso* Lat *μηδ' εἴ τι*] *μηδέ τι* PA[1] *μηδ' ὅτι* LExc *μηδὲ εἴ τι* VRC 11 *προϋπαρχθὲν* MVRC *προυπῆρχον* Exc *μνήμη*] *μνήμη μὴ* Destinon *παραλειπόντεσ* PA 12 *αὐτοῖς*] MExc *αὐτοῖσ* PALVRC *sibi* Lat 13 *ἀγαθῶν* VC *ἢ* — 15 *νομίζοντες*] *qui eos quos laederent propter efferam sui naturam cauillando fallebant, qui malorum quae maxima essent bona ducebant* Lat 15 *τὸ τέλοσ ἕκαστοι* tr. LExc *εὕραντο* MVRExc *εὕραντο* C 16 *ὅσα* R 17 *δύναται*] *δύναι* P 19 *φαίη*] *καὶ φαίη* ed. pr. *ἂν* om. PAM 20 i. marg. *λα'* C *δίκαιον* primum scripserat A 21 *ἂν* om. Exc 23 *διηγήσεως* fin. Exc 24 *ἐπὶ*] *ἐπεὶ* PA *σὺν* s. C

Μασάδαν σικαρίους ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἧκε τὰς δυνάμεις
ἄγων, καὶ τῆς μὲν χώρας ἁπάσης εὐθὺς ἐκράτει φρουρὰς ἐν τοῖς
276 *ἐπικαιροτάτοις αὐτῆς μέρεσιν ἐγκαταστήσας, τεῖχος δὲ περιέβαλε*
κύκλῳ περὶ πᾶν τὸ φρούριον, ὅπως μηδενὶ τῶν πολιορκουμένων ᾖ
277 *ῥᾴδιον διαφυγεῖν, καὶ διανέμει τοὺς φυλάξοντας. αὐτὸς δὲ κατα-*
στρατοπεδεύει τόπον ὡς μὲν πρὸς τὴν πολιορκίαν ἐπιτηδειότατον
ἐκλαβών, καθ' ὃν αἱ τοῦ φρουρίου πέτραι τῷ πλησίον ὄρει συνήγ-
278 *γιζον, ἄλλως δὲ πρὸς ἀφθονίαν τῶν ἐπιτηδείων δύσκολον· οὐ γὰρ*
ἡ τροφὴ μόνον πόρρωθεν ἐκομίζετο καὶ σὺν μεγάλῃ ταλαιπωρίᾳ
τῶν ἐπὶ τοῦτο τεταγμένων Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ τὸ ποτὸν ἦν ἀγώ-
γιμον [εἰς τὸ στρατόπεδον] τοῦ τόπου μηδεμίαν ἐγγὺς πηγὴν ἀνα-
279 *διδόντος. ταῦτ' οὖν προοικονομησάμενος ὁ Σίλβας ἐπὶ τὴν πολιορ-*
κίαν ἐτράπετο πολλῆς ἐπιτεχνήσεως καὶ ταλαιπωρίας δεομένην διὰ
τὴν ὀχυρότητα τοῦ φρουρίου τοιοῦδε τὴν φύσιν ὑπάρχοντος·
280 3. *Πέτραν οὐκ ὀλίγην τῇ περιόδῳ καὶ μῆκος ὑψηλὴν πανταχόθεν*
χόθεν περιερρώγασι βαθεῖαι φάραγγες κάτωθεν ἐξ ἀοράτου τέρ-
ματος κρημνώδεις καὶ πάσῃ βάσει ζῴων ἀπρόσιτοι, πλὴν ὅσον κατὰ
281 *δύο τόπους τῆς πέτρας εἰς ἄνοδον οὐκ εὐμαρῆ παρεικούσης. ἔστι*
δὲ τῶν ὁδῶν ἡ μὲν ἀπὸ τῆς Ἀσφαλτίτιδος λίμνης πρὸς ἥλιον ἀνί-
282 *σχοντα, καὶ πάλιν ἀπὸ τῆς δύσεως ᾗ ῥᾷον πορευθῆναι. καλοῦσι*
δὲ τὴν ἑτέραν ὄφιν, τῇ στενότητι προσεικάσαντες καὶ τοῖς συνεχέσιν
ἑλιγμοῖς· κλᾶται γὰρ περὶ τὰς τῶν κρημνῶν ἐξοχὰς καὶ πολλάκις
εἰς αὑτὴν ἀνατρέχουσα καὶ κατὰ μικρὸν αὖθις ἐκμηκυνομένη μόλις
283 *ψαύει τοῦ πρόσω. δεῖ δὲ παραλλὰξ τὸν δι' αὐτῆς βαδίζοντα τὸν*

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 558.

1 *μασάδα* A *μάσαδαν* C *ἧκε*] *ἧκτο* PAL *ἶκτο* M 2 *φρουρὰσ, ὰ* ex *οῖ* aut *αῖ* corr. P ante *ἐν* erasum *δ* P 3 *αὐτῆς*] *αὐτοῖσ* A *μέρεσιν, ρ* ex *λ* corr. A 5 *καὶ — φυλάξοντας*] *utque custodes perseuerarent* Lat *διανέμει*] *διαμένειν* VRCLat *φυλάξαντασ* A *φυλάξαντασ, αν* ex corr. V 6 *τόπον*] *τὸν τόπον* L 7 *καταλαβὼν* Herwerden 9 *μόνη* VR *ταλαιπορία* P 10 *τοῦτο*] *τούτῳ* MR et ex corr. C *τούτω·* V 11 *εἰς τὸ στρατόπεδον* om. P 12 *ταῦτα* VR *προοικονομισάμενοσ* R *σίλβασ, β* suppl. L 13 *πολῆσ* R *δεομένησ* (*σ* paene eras. A) PAL 14 *τοιοῦδε*] *τοιούτου δὲ* A 16 *περιερρόγασι* A *κάτωθεν*] *καὶ κάτωθεν* PLat *ἀοράτου, ου* i. ras. 2—3 litt. m. 2 V 17 *κρημνώδεις*] *κρημνώδεισ δ' ὁδοὶ* C 18 *τόπου* R *τρόπους* uertit Lat *εὐμαρεῖ* A 19 *ἡ μὲν τῶν ὁδῶν* tr. P *ὁδῶν* iterauit V[1] *asfaltidis* cod. Vat. Lat 20 *καὶ — πορευθῆναι*] *et alterum ab occidente facilius ambulari* Lat *ῥάων* VR 21 *παρεικάσαντεσ* L 22 *ἐλιγμοῖσ* AMLVRC *κρημνὸν* C 23 *αὐτὴν* PALVC *ἀναστρέφουσα* PAMVRC *reuertens* Lat 24 *δεῖ* — p. 607,1 *ἐρείδεσθαι*] *namque mutanti uestigium necesse est pede altero niti* Lat *παραλὰξ* P

ἕτερον τῶν ποδῶν ἐρείδεσθαι. ἔστι δὲ πρόδηλος ὄλεθρος· ἑκατέ-
ρωθεν γὰρ βάθος κρημνῶν ὑποκέχηνε τῇ φοβερότητι πᾶσαν εὐτολ-
μίαν ἐκπλῆξαι δυνάμενον. διὰ τοιαύτης οὖν ἐλθόντι σταδίους τριά- 284
κοντα κορυφὴ τὸ λοιπόν ἐστιν οὐκ εἰς ὀξὺ τέρμα συνηγμένη, ἀλλ'
ὥστ' εἶναι κατ' ἄκρας ἐπίπεδον. ἐπὶ ταύτῃ πρῶτον μὲν ὁ ἀρχιε- 285
ρεὺς ᾠκοδομήσατο φρούριον Ἰωνάθης καὶ προσηγόρευσε Μασάδαν,
ὕστερον δ' Ἡρώδῃ τῷ βασιλεῖ διὰ πολλῆς ἐγένετο σπουδῆς ἡ τοῦ
χωρίου κατασκευή. τεῖχός τε γὰρ ἤγειρε περὶ πάντα τὸν κύκλον 286
τῆς κορυφῆς ἑπτὰ σταδίων ὄντα λευκοῦ μὲν λίθου πεποιημένον,
ὕψος δὲ δώδεκα καὶ πλάτος ὀκτὼ πήχεις ἔχον, τριάκοντα δὲ αὐτῷ 287
καὶ ἑπτὰ πύργοι πεντηκονταπήχεις ἀνειστήκεσαν, ἐξ ὧν ἦν εἰς οἰ-
κήματα διελθεῖν περὶ πᾶν τὸ τεῖχος ἔνδον ᾠκοδομημένα. τὴν γὰρ 288
κορυφὴν πίονα καὶ πεδίου παντὸς οὖσαν μαλακωτέραν ἀνῆκεν εἰς
γεωργίαν ὁ βασιλεύς, ἵν' εἴ ποτε τῆς ἔξωθεν τροφῆς ἀπορία γέ-
νοιτο, μηδὲ ταύτῃ κάμοιεν οἱ τὴν αὐτῶν σωτηρίαν τῷ φρουρίῳ
πεπιστευκότες. καὶ βασίλειον δὲ κατεσκεύασεν ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν 289
ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἀνάβασιν, ὑποκάτω μὲν τῶν τῆς ἄκρας τειχῶν,
πρὸς δὲ τὴν ἄρκτον ἐκκλῖνον. τοῦ δὲ βασιλείου τὸ τεῖχος ἦν ὕψει
μέγα καὶ καρτερόν, πύργους ἔχον ἑξηκονταπήχεις ἐγγωνίους τέτταρας.
ἥ τε τῶν οἰκημάτων ἔνδον καὶ στοῶν καὶ βαλανείων κατασκευὴ 290
παντοία καὶ πολυτελὴς ἦν, κιόνων μὲν ἁπανταχοῦ μονολίθων ὑφε-
στηκότων, τοίχων δὲ καὶ τῶν ἐν τοῖς οἰκήμασιν ἐδάφων λίθου
στρώσει πεποικιλμένων. πρὸς ἕκαστον δὲ τῶν οἰκουμένων τόπων 291
ἄνω τε καὶ περὶ τὸ βασίλειον καὶ πρὸ τοῦ τείχους πολλοὺς καὶ
μεγάλους ἐτετμήκει λάκκους ἐν ταῖς πέτραις φυλακτῆρας ὑδάτων,

---

PAMLVRC Lat

1 τοῖν ποδοῖν C δὲ] δὲ καὶ τῷ παρολισθάνειν C ἑκατέροθεν R ἑτέρωθεν Destinon 5 ὥστε MVR ἐπίπεδον, δ ex ν corr. A ἐπίπεδοσ C πρῶτοσ VRCLat 6 μασάδαν, ά s. A μάσαδαν C 7 δὲ VR ἡρωιδηι L ἡ om. L 9 τῆς κορυφῆς] *eius* Lat ἑπτὰ σταδιον P, unde ἑπταστάδιον Destinon ἑπτὰ] *sexaginta* Lat 10 δὲ om. L ἔχων PAC τριάκοντα] *uiginti* Lat δ' LC 11 πῦργοι καὶ ἑπτά tr. L ἀνεστήκεσαν L *in eo stabant* Lat ἐνειστήκεσαν Herwerden οἰκοδομήματα L 12 τὸ om. P 13 πίονα] πλείονα L ποιουμενα C παντὸσ οὖσαν πεδίου tr. M 14 ἵνα VR ἔξωθεν] ἔξω LVRC 16 ἐν αὐτῷ] *sibi* (h. e. ἑαυτῷ) Lat fort. recte 18 δὲ om. MVRC et fort. Lat ἐκκλίνων P ἐγκλίνον MLVRC 19 ἔχων P ἑξηκονταπήχεισ ἔχον tr. M ἐκγωνίουσ PA[1] τέτταρασ, τ (in τα) i. ras. A τέσσαρασ M 22 δὲ] τε L οἰκήμασι V ἐδαφῶν MLVRC et ex corr. A λίθου στρώσει] λίθοισ τρώσει R 23 πρὸς — τόπων] *ad singula uero habitacula* Lat 24 τὸ om. A πρὸ τοῦ τείχους] *ante turres* Lat 25 ἐτεκμήκει L

μηχανώμενος εἶναι χορηγίαν ὅση τῷ ἐκ πηγῶν ἐστι χρωμένοις.
292 ὀρυκτὴ δ' ὁδὸς ἐκ τοῦ βασιλείου πρὸς ἄκραν τὴν κορυφὴν ἀνέφερε
τοῖς ἔξωθεν ἀφανής. οὐ μὴν οὐδὲ ταῖς φανεραῖς ὁδοῖς ἦν οἷόν τε
293 χρήσασθαι ῥᾳδίως πολεμίους· ἡ μὲν γὰρ ἑῴα διὰ τὴν φύσιν, ὡς
προείπαμεν, ἐστὶν ἄβατος, τὴν δ' ἀπὸ τῆς ἑσπέρας μεγάλῳ κατὰ
τὸ στενότατον πύργῳ διετείχισεν ἀπέχοντι τῆς ἄκρας πήχεων οὐκ
ἔλαττον διάστημα χιλίων, ὃν οὔτε παρελθεῖν δυνατὸν ἦν οὔτε ῥᾴδιον
ἑλεῖν· δυσέξοδος δὲ καὶ τοῖς μετὰ ἀδείας βαδίζουσιν ἐπεποίητο.
294 οὕτως μὲν οὖν πρὸς τὰς τῶν πολεμίων ἐφόδους φύσει τε καὶ χειρο-
ποιήτως τὸ φρούριον ὠχύρωτο.
295 4. Τῶν δ' ἔνδον ἀποκειμένων παρασκευῶν ἔτι μᾶλλον ἄν τις
296 ἐθαύμασε τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν διαμονήν· σῖτός τε γὰρ ἀπέκειτο
πολὺς καὶ πολὺν χρόνον ἀρκεῖν ἱκανώτατος οἶνός τε πολὺς ἦν καὶ
ἔλαιον, ἔτι δὲ παντοῖος ὀσπρίων καρπὸς καὶ φοίνικες ἐσεσώρευντο.
297 πάντα δὲ εὗρεν ὁ Ἐλεάζαρος τοῦ φρουρίου μετὰ τῶν σικαρίων ἐγ-
κρατὴς δόλῳ γενόμενος ἀκμαῖα καὶ μηδὲν τῶν νεωστὶ κειμένων
ἀποδέοντα· καίτοι σχεδὸν ἀπὸ τῆς παρασκευῆς εἰς τὴν ὑπὸ Ῥω-
μαίοις ἅλωσιν ἑκατὸν ἦν χρόνος ἐτῶν· ἀλλὰ καὶ Ῥωμαῖοι τοὺς περι-
298 λειφθέντας τῶν καρπῶν εὗρον ἀδιαφθόρους. αἴτιον δ' οὐκ ἂν
ἁμάρτοι τις ὑπολαμβάνων εἶναι τὸν ἀέρα τῆς διαμονῆς ὕψει τῷ
περὶ τὴν ἄκραν πάσης ὄντα γεώδους καὶ θολερᾶς ἀμιγῆ κράσεως.
299 εὑρέθη δὲ καὶ παντοίων πλῆθος ὅπλων ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀποτε-
θησαυρισμένων, ὡς ἀνδράσιν ἀρκεῖν μυρίοις, ἀργός τε σίδηρος καὶ
χαλκὸς ἔτι δὲ καὶ μόλιβος, ἅτε δὴ τῆς παρασκευῆς ἐπὶ μεγάλαις

PAMLVRCLat

1 μηχανώμενος — χρωμένοις] *tantam molitus abundantiam, quantam qui fontibus uterentur haberent* Lat χορηγίαν suppl. in exitu uersus A τῷ] Niese τῶν codd. ἐκ τῶν πηγῶν L χρωμένων C 2 δὲ VR ὁδὸς] ὁ δὲ ὁδὸσ V¹ ἀνεφέρετο VRC 4 τοὺσ πολεμίουσ M 5 προείπομεν MV²C ἄβατόσ ἐστιν tr. C τὴν] τὸ P δ'] δὲ VR ἀπὸ, supra ὸ m. 2 pinxit aliquid quod intellegi non potuit in L 6 τὸ] τῷ A στενώτατον PMC πύργον A πηχῶν L 7 ἐλαττω C ἔλλαττον R¹ 8 μετ' LVRC 9 οὕτω PVRC πολέμων PA χειροποήτωσ R χειροποιήτουσ C 11 i. marg. λβ' C δὲ R παρακειμένων L 12 *diuturnitatem et opulentiam* tr. Lat διανομὴν PA 13 ἀρκεῖν] εἰπεῖν VR ἦν om. V¹ 14 ὀσπρίον C ἐσεσώ-ρεντο (υ supra) V ἐπεσώρευτο R 15 δ' LC τοῦ φρουρίου] μετὰ τοῦ φρουρίου PA¹ ἐν τῷ φρουρίῳ M 16 γεγενημένοσ L 18 ἑκατὸν] ἑκατοστὸσ L ρ̄ C περιειλειφθέντασ C¹ 19 δὲ VR 20 ἁμάρτῃ C διανομῆσ C τῷ] ex corr. A τῶν PA¹MLVRC 22 ἀποτεθησαυρισμένον CLat 23 μυρίοισ, ι ante σ i. ras. m. 2 R 24 μόλιβος] μόλυβδοσ C μόλιβδος Dindorf

αἰτίαις γενομένης· λέγεται γὰρ αὐτῷ τὸν Ἡρώδην τοῦτο τὸ φρούριον 300
εἰς ὑποφυγὴν ἑτοιμάζειν διπλοῦν ὑφορώμενον κίνδυνον, τὸν μὲν
παρὰ τοῦ πλήθους τῶν Ἰουδαίων, μὴ καταλύσαντες ἐκεῖνον τοὺς
πρὸ αὐτοῦ βασιλέας ἐπὶ τὴν ἀρχὴν καταγάγωσι, τὸν μείζω δὲ καὶ
χαλεπώτερον ἐκ τῆς βασιλευούσης Αἰγύπτου Κλεοπάτρας. αὕτη 301
γὰρ τὴν αὑτῆς γνώμην οὐκ ἐπεῖχεν, ἀλλὰ πολλάκις Ἀντωνίῳ λόγους
προσέφερε τὸν μὲν Ἡρώδην ἀνελεῖν ἀξιοῦσα, χαρίσασθαι δ' αὑτῇ
τὴν βασιλείαν τῶν Ἰουδαίων δεομένη. καὶ μᾶλλον ἄν τις ἐθαύμασεν, 302
ὅτι μηδέπω τοῖς προστάγμασιν Ἀντώνιος ὑπακηκόει κακῶς ὑπὸ
τοῦ πρὸς αὐτὴν ἔρωτος δεδουλωμένος, οὐχ ὅτι περὶ τοῦ μὴ χαρίσα-
σθαι προσεδόκησεν. διὰ τοιούτους μὲν φόβους Ἡρώδης Μασάδαν 303
κατεσκευασμένος ἔμελλεν Ῥωμαίοις ἀπολείψειν ἔργον τοῦ πρὸς Ἰου-
δαίους πολέμου τελευταῖον.

5. Ἐπεὶ γὰρ ἔξωθεν ἤδη περιτετειχίκει πάντα τὸν τόπον ὁ 304
τῶν Ῥωμαίων, ὡς προείπαμεν, ἡγεμών, καὶ τοῦ μή τινα ἀποδρᾶναι
πρόνοιαν ἐπεποίητο τὴν ἀκριβεστάτην, ἐνεχείρει τῇ πολιορκίᾳ μόνον
εὑρὼν ἕνα τόπον ἐπιβολὴν χωμάτων δέξασθαι δυνάμενον. μετὰ γὰρ 305
τὸν διατειχίζοντα πύργον τὴν ἀπὸ τῆς δύσεως ὁδὸν ἄγουσαν εἴς τε
τὸ βασίλειον καὶ τὴν ἀκρώρειαν ἦν τις ἐξοχὴ πέτρας εὐμεγέθης τῷ
πλάτει καὶ πολὺ προκύπτουσα, τοῦ δὲ ὕψους τῆς Μασάδας τρια-
κοσίους πήχεις ὑποκάτω· Λευκὴν δ' αὐτὴν ὠνόμαζον. ἐπὶ ταύτην 306
οὖν ἀναβὰς καὶ κατασχὼν αὐτὴν ὁ Σίλβας ἐκέλευε τὸν στρατὸν χοῦν
ἐπιφέρειν. τῶν δὲ προθύμως καὶ μετὰ πολλῆς χειρὸς ἐργαζομένων
στερεὸν εἰς διακοσίους πήχεις ὑψώθη τὸ χῶμα. οὐ μὴν οὔτε βέ- 307
βαιον οὔτε αὔταρκες ἐδόκει τοῦτο τὸ μέτρον εἶναι τοῖς μηχανήμασιν

PAMLVRC Lat Hegesippus V 52 p. 377. Zonaras I p. 558.

1 γεναμένησ PA[1]V[1]R αὐτῷ] αὐτὸ P αὐτῶ AL ἑαυτῶ VRC τοῦτο] *id ipsum* Lat 2 ἀποφυγὴν L ἑτοιμάζην A ὑφωρόμενον PA 3 τοῦ s. R πλήθους] πλήθουσ τῆσ βρώσεωσ (τῆσ βρώσεωσ deletum) C 4 βασιλεί·σ L βασιλέωσ C τὸ μείζω PAVR τὸ μεῖζον ML 5 βασιλειούσησ VR αὔτη A αὐτὴ L 6 αὐτῆσ codd., corr. Bekker ἀντωνίω, ω ex ου corr. C 7 προέφερε R δὲ VR αὐτὴ L αὑτῇ Bekker 9 ὑπηκηκόει L 10 οὐχ — 12 κατεσκευασμένος om. P οὐχ — 11 προσεδόκησεν] *quam non dominaturam speraret* Lat 11 οὕτους μὲν φόβους — p. 611, 23 ἢ θεῷ primum omiserat, post duobus foliis interpositis suppleuit A; uide praefationem § 2 φόβους] PAMLVCLips φόβουσ, β i. ras., ουσ s. m. 2 R μάσαδαν C 12 κατασκευασάμενοσ MC ἔμελε R[1] 13 πολέμω τελευταίω C πο*******λευτα*|ον P 14 i. marg. λγ' C 15 προείπομεν MV[2]C ἀποδρᾶν PA[1] 16 μόνον] μόλις Niese 20 δὲ, δ i. ras. A δ' LC ὕψουσ, ψ i. ras. A τριακοσίασ L 21 δὲ VRC 23 καὶ om. P ἐργασαμένων VRC 24 διακοσίασ L 25 οὔτ' LC

εἰς ἐπιβάθραν, ἀλλ' ἐπ' αὐτοῦ βῆμα λίθων μεγάλων συνηρμοσ-
308 μένων ἐποιήθη πεντήκοντα πήχεων εὖρός τε καὶ ὕψος. ἦν δὲ τῶν
ἄλλων τε μηχανημάτων ἡ κατασκευὴ παραπλησία τοῖς ὑπὸ μὲν
Οὐεσπασιανοῦ πρότερον, μετὰ ταῦτα δ' ὑπὸ Τίτου πρὸς τὰς πο-
309 λιορκίας ἐπινοηθεῖσι, καὶ πύργος ἑξηκοντάπηχυς συνετελέσθη σιδήρῳ
καταπεφραγμένος ἅπας, ἐξ οὗ πολλοῖς ὀξυβελέσι καὶ πετροβόλοις
βάλλοντες οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς ἀπὸ τοῦ τείχους μαχομένους ταχέως
310 ἀνέστειλαν καὶ προκύπτειν ἐκώλυσαν. ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ κριὸν ὁ
Σίλβας μέγαν κατασκευασάμενος, συνεχεῖς κελεύσας ποιεῖσθαι τῷ
τείχει τὰς ἐμβολὰς μόλις μὲν ἀλλ' οὖν ἀναρρήξας τι μέρος κατή-
311 ρειψε. φθάνουσι δ' οἱ σικάριοι ταχέως ἔνδοθεν οἰκοδομησάμενοι
τεῖχος ἕτερον, ὃ μηδὲ ὑπὸ τῶν μηχανημάτων ἔμελλεν ὅμοιόν τι πεί-
σεσθαι· μαλακὸν γὰρ αὐτὸ καὶ τὴν σφοδρότητα τῆς ἐμβολῆς ὑπεκ-
312 λύειν δυνάμενον τοιῷδε τρόπῳ κατεσκεύασαν. δοκοὺς μεγάλας ἐπὶ
μῆκος προσεχεῖς ἀλλήλαις κατὰ τὴν τομὴν συνέθεσαν. δύο δὲ ἦσαν
τούτων στίχοι παράλληλοι τοσοῦτον διεστῶτες ὅσον εἶναι πλάτος
313 τείχους, καὶ μέσον ἀμφοῖν τὸν χοῦν ἐνεφόρουν. ὅπως δὲ μηδὲ
ὑψουμένου τοῦ χώματος ἡ γῆ διαχέοιτο, πάλιν ἑτέραις δοκοῖς ἐπι-
314 καρσίαις τὰς κατὰ μῆκος κειμένας διέδεον. ἦν οὖν ἐκείνοις μὲν
οἰκοδομίᾳ τὸ ἔργον παραπλήσιον, τῶν μηχανημάτων δ' αἱ πληγαὶ
φερόμεναι πρὸς εἶκον ἐξελύοντο καὶ τῷ σάλῳ συνιζάνον ἐποίουν
315 αὐτὸ στεριφώτερον. τοῦτο συνιδὼν ὁ Σίλβας πυρὶ μᾶλλον αἱρήσειν

PAMLVRCLat Hegesippus V 52 p. 377. Zonaras I p. 558.

1 *εἰς*] *ὡσ* C *ἐπιβάθρα* ex corr. L 2 *πηχῶν* VRC *πηχῶν μὲν* L 4 *δὲ* VR 5 *ἐπινοηθεῖσα* VRC *ἑξηκοντάπηχεισ* P *ἑξηκονταπήχεισ* A *ἑξηκονταπήχησ* ML *ἑξήκοντα πήχεισ* VR *ἑξηκοντάπηχησ* C *συνετελέσθη*] *συνετέθη* C 6 *ὀξυβέλεσι* PLC 9 *μέγαν ὁ σίλβασ* tr. L *συνεχεῖς*] *συνεχεῖσ δὲ* L *κελεύσασ τῶ τείχει ποιεῖσθαι* tr. L *τῷ τείχει* om. C 10 *μέρος*] *μέριοσ* (*μέριοσ* C) *αὐτοῦ* MLVRCLat *κατήριψε* PA *κατέρριψε* L 11 *δὲ* VR *ὠκοδομησάμενοι* C 12 *μηδ'* LC *πήσεσθαι* R 13 *καί*, *κ* ex *ν* corr. uid. A 14 *δυνάμε*‖**************πω* P *μεγάλασ*|*****ῆκοσ* P *μεγάλουσ* L *μεγάλα·σ*, eras. *ι* V *μήκουσ* C 15 *δ'* LC 16 *πλάτοσ* ex *πλάτουσ* corr. C 17 *ἐνέφερον* C *συνεφόρουν* Zon *δὲ* om. L *μηδ'* L *μὴ* C *μηδὲ ὑψουμένου*] *μὴ τυπτομένου* Destinon 18 *ὑψουμένου* ex *ὑψούμενον* corr. A *ἑτέροισ* L *ἐπικαρ··σίαισ* V 19 *διέδουν* L. Dindorf 20 *οἰκονομία* VR *τῶν ἔργων* L *τῷ ἔργῳ* Destinon *παραπλήσιον*] LLat *παραπλησία* PALVRC probante Destinone *τῶν* — 22 *στεριφώτερον*] *sed quia cedenti* (sic Destinon *cedendi* codd.) *inferebantur machinarum ictus euanescebant lutoque subsidente strictiorem fabricam faciebant* Lat *δὲ* VRC 21 *πρὸς εἶκον*] Hudson et ex corr. T apud Cardwellum *προσεικὸσ* PLVR *προσεικῶσ* A *πρὸσ εἰκὸσ* MC *συνίζανον* ML *συνήζανον* C *ἐποίουντ'* C 22 *στεριφότερον* C

ἐνόμιζεν τὸ τεῖχος, καὶ τοῖς στρατιώταις προσέταττε λαμπάδας
αἰθομένας ἀθρόους ἐσακοντίζειν. τὸ δὲ οἷα δὴ ξύλων τὸ πλέον 316
πεποιημένον ταχὺ τοῦ πυρὸς ἀντελάβετο καὶ τῇ χαυνότητι πυρωθὲν
διὰ βάθους φλόγα πολλὴν ἐξεπύρσευσεν. ἀρχομένου μὲν οὖν ἔτι 317
τοῦ πυρὸς βορρᾶς ἐμπνέων τοῖς Ῥωμαίοις φοβερὸς ἦν· ἄνωθεν γὰρ
ἀποστρέφων ἐπ᾽ ἐκείνους ἤλαυνε τὴν φλόγα, καὶ σχεδὸν ἤδη τῶν
μηχανημάτων ὡς συμφλεγησομένων ἀπέγνωσαν· ἔπειτα δ᾽ αἰφνίδιον 318
νότος μεταβαλὼν καθάπερ ἐκ δαιμονίου προνοίας καὶ πολὺς ἐναν-
τίον πνεύσας τῷ τείχει φέρων αὐτὴν προσέβαλε, καὶ πᾶν ἤδη διὰ
βάθους ἐφλέγετο. Ῥωμαῖοι μὲν οὖν τῇ παρὰ τοῦ θεοῦ συμμαχίᾳ 319
κεχρημένοι χαίροντες εἰς τὸ στρατόπεδον ἀπηλλάττοντο μεθ᾽ ἡμέ-
ραν ἐπιχειρεῖν τοῖς πολεμίοις διεγνωκότες καὶ τὰς φυλακὰς νύκτωρ
ἐπιμελεστέρας ἐποιήσαντο, μή τινες αὐτῶν λάθωσιν ἀποδράντες.
6. Οὐ μὴν οὔτε αὐτὸς Ἐλεάζαρος ἐν νῷ δρασμὸν ἔλαβεν οὔτε 320
ἄλλῳ τινὶ τοῦτο ποιεῖν ἔμελλεν ἐπιτρέψειν. ὁρῶν δὲ τὸ μὲν τεῖχος 321
ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀναλούμενον, ἄλλον δὲ οὐδένα σωτηρίας τρόπον
οὐδ᾽ ἀλκῆς ἐπινοῶν, ἃ δὲ ἔμελλον Ῥωμαῖοι δράσειν αὐτοὺς καὶ
τέκνα καὶ γυναῖκας [αὐτῶν], εἰ κρατήσειαν, ὑπ᾽ ὀφθαλμοὺς αὑτῷ
τιθέμενος, θάνατον κατὰ πάντων ἐβουλεύσατο. καὶ τοῦτο κρίνας 322
ἐκ τῶν παρόντων ἄριστον, τοὺς ἀνδρωδεστάτους τῶν ἑταίρων συν-
αγαγὼν τοιούτοις ἐπὶ τὴν πρᾶξιν λόγοις παρεκάλει· „πάλαι διεγνω- 323
κότας ἡμᾶς, ἄνδρες ἀγαθοί, μήτε Ῥωμαίοις μήτ᾽ ἄλλῳ τινὶ δου-
λεύειν ἢ θεῷ, μόνος γὰρ οὗτος ἀληθής ἐστι καὶ δίκαιος ἀνθρώπων
δεσπότης, ἥκει νῦν καιρὸς ἐπαληθεῦσαι κελεύων τὸ φρόνημα τοῖς

PAMLVRCLatHegesippus V 53 p. 380. Zonaras I p. 558.

1 τοὺσ στρατιώτασ P 2 εἰσακοντίζειν LVRC ἀκοντίζειν Zon δ' C ξύλων, ξ i. ras. 3 litt. L ἐκ ξύλων MZon 4 ἐξεπόρευσεν L ἐξεπύρωσεν (σευ supra) Lips οὖν om. PAML ἔτι] ἤδη M 6 ἐπ᾽] εἰσ L φόγα (λ supra) A 7 συμφλογησομένων (ησο supra) P συμφλεγομένων L ἀπεγνώκεσαν LVRC δὲ VR 8 ἐναντίοσ LVRC 10 βάθουσ, ο i. ras. 2 litt. V 11 ἀπηλάττοντο C 12 ἐπιχειρεῖν τοῖσ πολεμίοις] MLVRCLatZon ἐπέχειν τοὺσ πολεμίουσ PA 14 i. marg. λδ' C οὔτ' αὐτὸσ LC οὔτε] οὐδὲ A οὔτ' LC 15 ἐπιστρέψειν A[1] 16 ἀναλούμενον] ἀνακαιόμενον VRC δ' C οὐδὲ VR 17 ἃ δὲ ἔμελλον] ἔμελλον δὲ P ἃ δ' ἔμελλον LC 18 τὰ τέκνα M αὐτῶν om. P αὑτῷ] Dindorf αὐτῶ PAMVRC αὐτῶν L 19 τιθέμενος euan. P τοῦτον RC κρίνας] κ*****| P 20 ἑτ·αίρων P ἑτέρων MV[1]C συναγαγὼν] *uesperi congregatos* Lat 21 διεγνωκότεσ PA[1] 22 ἡμᾶς] *uobis* Lat μήτε V 23 μόνος γὰρ οὗτος — p. 612,8 μετὰ τῶν φιλτά bis scripsit, et in quaternionis XXXIII fine et in suppletis A, priora expuncta sunt; uide ad p. 609,11 et praefationem οὗτος] αὐτὸσ L 24 ἧκε (-εν P) PAMVRC *adest* Lat

324 ἔργοις. πρὸς ὃν αὐτοὺς μὴ καταισχύνωμεν πρότερον μηδὲ δουλείαν
ἀκίνδυνον ὑπομείναντες, νῦν δὲ μετὰ δουλείας ἑλόμενοι τιμωρίας
ἀνηκέστους, εἰ ζῶντες ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐσόμεθα· πρῶτοί τε γὰρ πάν-
325 των ἀπέστημεν καὶ πολεμοῦμεν αὐτοῖς τελευταῖοι. νομίζω δὲ καὶ
παρὰ θεοῦ ταύτην δεδόσθαι χάριν τοῦ δύνασθαι καλῶς καὶ ἐλευ-
θέρως ἀποθανεῖν, ὅπερ ἄλλοις οὐκ ἐγένετο παρ᾽ ἐλπίδα κρατη-
326 θεῖσιν. ἡμῖν δὲ πρόδηλος μέν ἐστιν ἡ γενησομένη μεθ᾽ ἡμέραν ἅλω-
σις, ἐλευθέρα δὲ ἡ τοῦ γενναίου θανάτου μετὰ τῶν φιλτάτων αἵρεσις.
οὔτε γὰρ τοῦτ᾽ ἀποκωλύειν οἱ πολέμιοι δύνανται πάντως εὐχόμενοι
ζῶντας ἡμᾶς παραλαβεῖν, οὔθ᾽ ἡμεῖς ἐκείνους ἔτι νικᾶν μαχόμενοι.
327 ἔδει μὲν γὰρ εὐθὺς ἴσως ἐξ ἀρχῆς, ὅτε τῆς ἐλευθερίας ἡμῖν ἀντι-
ποιεῖσθαι θελήσασι πάντα καὶ παρ᾽ ἀλλήλων ἀπέβαινε χαλεπὰ καὶ
παρὰ τῶν πολεμίων χείρω, τῆς τοῦ θεοῦ γνώμης στοχάζεσθαι καὶ
γινώσκειν, ὅτι τὸ πάλαι φίλον αὐτῷ φῦλον Ἰουδαίων κατέγνωστο·
328 μένων γὰρ εὐμενὴς ἢ μετρίως γοῦν ἀπηχθημένος, οὐκ ἂν τοσούτων
μὲν ἀνθρώπων περιεῖδεν ὄλεθρον, προήκατο δὲ τὴν ἱερωτάτην αὐτοῦ
329 πόλιν πυρὶ καὶ κατασκαφαῖς πολεμίων. ἡμεῖς δ᾽ ἄρα καὶ μόνοι
τοῦ παντὸς Ἰουδαίων γένους ἠλπίσαμεν περιέσεσθαι τὴν ἐλευθερίαν
φυλάξαντες, ὥσπερ ἀναμάρτητοι πρὸς τὸν θεὸν γενόμενοι καὶ μηδε-
330 μιᾶς μετασχόντες *, οἳ καὶ τοὺς ἄλλους ἐδιδάξαμεν; τοιγαροῦν ὁρᾶτε,
πῶς ἡμᾶς ἐλέγχει μάταια προσδοκήσαντας κρείττονα τῶν ἐλπίδων
331 τὴν ἐν τοῖς δεινοῖς ἀνάγκην ἐπαγαγών· οὐδὲ γὰρ ἡ τοῦ φρουρίου
φύσις ἀνάλωτος οὖσα πρὸς σωτηρίαν ὠφέληκεν, ἀλλὰ καὶ τροφῆς
ἀφθονίαν καὶ πλῆθος ὅπλων καὶ τὴν ἄλλην ἔχοντες παρασκευὴν
περιττεύουσαν ὑπ᾽ αὐτοῦ περιφανῶς τοῦ θεοῦ τὴν ἐλπίδα τῆς

PAMLVRCLatHegesippus V 53 p. 381.

1 *αὐτοὺσ* PV¹R et in suppletis A *ἑαυτοὺσ* C   2 *νυνὶ* VRC   *μετὰ*] *τὰ* A   3 *ὑπὸ*] *ἐπὶ* Naber   *ἐσώμεθα* (*ἐσόμεθα* ex corr. in suppletis) A   *τε* om. LLat et in prioribus A   4 *δὲ* om. C   5 *δεδόσθαι*] *ἡμῖν δεδόσθαι* CLat   *καὶ*] om. PMLVR et in prioribus A, s. A in suppletis   7 *ἐστι* C   8 *ἐλευθέρα*] *ἐλευθερία* L   *δ᾽* C   *γεναίον* C   *αἵρεσις*] *ἀναίρεσισ* L   9 *τοῦτ᾽*] *ταῦτα* VR *ταῦτ᾽* C   10 *οὔτε* VR   *ἔτι*] *ἐστὶ* PA¹ *ἔστι* M *ἔτι μην* V¹   11 *εὐθυσ* ex corr. V   *ἴσωσ εὐθὺσ* tr. C   *ὅτε*] *τὸ* L   14 *γιγνώσκειν* L   *φίλον*] *φιλούμενον* A   *κατέγνωστο*] *ἀπώλειαν* (*ἀπώλεια* C) *κατέγνωστο* LCLat   15 *μένων*] *μὲν ὤν* P   *μέτριοσ* (*ο* ex *ω* corr. A) AC   *γοῦν*] *γοῦν ἡμῖν* AMLVRCLat   *ἀπεχθημένοσ* AL   *τοσοῦτον* VRC   16 *περίδεν* PA   *αὐτῶ* L   17 *δὲ* VR   18 *περιέσεσθαι*] *περιελέσθαι* PA *superare* Lat   19 *φυλάξοντεσ* L   *θεὸν*|**** *μενοι* P   *γινόμενοι* A   *μηδεμιᾶς μετασχόντες*] PALVRC *μηδεμιᾶσ μετασχόντεσ παρανομίασ* M *nullius culpae participes fuissemus* Lat *μηδεμιᾶς μετασχόντες ἁμαρτίας* Hudson *μηδενὸς μιάσματος μετασχόντες* Destinon   21 *προσδοκήσαντεσ* A   22 *ἐπάγων* L   *οὐδὲ*] Bekker *οὔτε* codd.   *γὰρ*] *γὰρ ἡμᾶσ* LVRCLat   23 *ὠφέλησεν* PAM

σωτηρίας ἀφῃρήμεθα. τὸ γὰρ πῦρ εἰς τοὺς πολεμίους φερόμενον 332
οὐκ αὐτομάτως ἐπὶ τὸ κατασκευασθὲν τεῖχος ὑφ᾽ ἡμῶν ἀνέστρεψεν,
ἀλλ᾽ ἔστι ταῦτα χόλος πολλῶν ἀδικημάτων, ἃ μανέντες εἰς τοὺς
ὁμοφύλους ἐτολμήσαμεν. ὑπὲρ ὧν μὴ τοῖς ἐχθίστοις Ῥωμαίοις δίκας 333
ἀλλὰ τῷ θεῷ δι᾽ ἡμῶν αὐτῶν ὑπόσχωμεν· αὗται δέ εἰσιν ἐκείνων
μετριώτεραι· θνησκέτωσαν γὰρ γυναῖκες ἀνύβριστοι καὶ παῖδες 334
δουλείας ἀπείρατοι, μετὰ δ᾽ αὐτοὺς ἡμεῖς εὐγενῆ χάριν ἀλλήλοις
παράσχωμεν καλὸν ἐντάφιον τὴν ἐλευθερίαν φυλάξαντες. πρότερον 335
δὲ καὶ τὰ χρήματα καὶ τὸ φρούριον πυρὶ διαφθείρωμεν· λυπηθή-
σονται γὰρ Ῥωμαῖοι, σαφῶς οἶδα, μήτε τῶν ἡμετέρων σωμάτων
κρατήσαντες καὶ τοῦ κέρδους ἁμαρτόντες. τὰς τροφὰς μόνας ἐάσω- 336
μεν· αὗται γὰρ ἡμῖν τεθνηκόσι μαρτυρήσουσιν ὅτι μὴ κατ᾽ ἔνδειαν
ἐκρατήθημεν, ἀλλ᾽ ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς διέγνωμεν, θάνατον ἑλόμενοι
πρὸ δουλείας."

7. Ταῦτα Ἐλεάζαρος ἔλεγεν. οὐ μὴν κατ᾽ αὐτὸ ταῖς γνώμαις 337
προσέπιπτε τῶν παρόντων, ἀλλ᾽ οἱ μὲν ἔσπευδον ὑπακούειν καὶ
μόνον οὐχ ἡδονῆς ἐνεπίμπλαντο καλὸν εἶναι τὸν θάνατον νομί-
ζοντες, τοὺς δ᾽ αὐτῶν μαλακωτέρους γυναικῶν καὶ γενεᾶς οἶκτος 338
εἰσῄει, πάντως δὲ καὶ τῆς ἑαυτῶν προδήλου τελευτῆς εἰς ἀλλήλους
ἀποβλέποντες τοῖς δακρύοις τὸ μὴ βουλόμενον τῆς γνώμης ἐσή-
μαινον. τούτους ἰδὼν Ἐλεάζαρος ἀποδειλιῶντας καὶ πρὸς τὸ μέγε- 339
θος τοῦ βουλεύματος τὰς ψυχὰς ὑποκλωμένους ἔδεισε, μή ποτε καὶ
τοὺς ἐρρωμένως τῶν λόγων ἀκούσαντας αὐτοὶ συνεκθηλύνωσι ποτ-
νιώμενοι καὶ δακρύοντες. οὔκουν ἀνῆκε τὴν παρακέλευσιν, ἀλλ᾽ 340
αὑτὸν ἐπεγείρας καὶ πολλοῦ λήματος πλήρης γενόμενος λαμπροτέ-

---

PAMLVRCLatHegesippus V 53 p. 381.

2 ἀνέστρεψεν] ἀνετρέψαμεν C 3 πολῶν R μανάντεσ L 5 δι᾽ om. V δ᾽ εἰσὶν LC 7 δὲ VR εὐγενῆ] συγγενῆ L 9 τὸ φρούριον καὶ τὰ χρήματα tr. VRC διαφθείρομεν L λυπήσονται L. Dindorf 10 γὰρ om. R μηδὲ PAM 11 ἁμαρτῶντεσ (ante μ ras. 1 litt. A) PAR² 12 κατ᾽] δι᾽ VRC 13 ἑλόμενοι] εἰλάμενοι PA¹ εἱλόμεθα R et ex corr. AV εἱλάμεθα V¹CLips 17 οὐχὶ L ἡδοναῖσ L ἐμπίπλαντο PA¹L ἐνεπίπλαντο C et ex corr. A ἐμπίμπλαντο V ἐπίμπλαντο R 18 τοὺς — 20 ἐσήμαινον] *qui uero molliores erant, coniugum ac familiarum suarum misericordia uel etiam proprius quemque apertissimus interitus deterrebat: aliusque alium intuentes contrarium uoluntatis suae motum lacrimis designabant* Lat δὲ VR αὐτῶν, ν suppl. M 19 πάντοσ A εἰς] εἰσ γὰρ ex corr. A εἴσ τε MCLat 21 ἀποδειλιῶντας, δειλι i. ras., ῶ ex ό corr. A 22 ἀποκλωμένουσ (υ supra) L 23 τοὺς om. C ἐρρωμένωσ, ωσ ex ουσ corr. AV αὐτοὶ] αὐτοῖσ L συνεκθηλύνουσι PA¹ 25 αὐτὸν LVR ἑαυτὸν C λήματος] Richter λήμματοσ codd. *spiritu* Lat

341 ροις ἐνεχείρει λόγοις περὶ ψυχῆς ἀθανασίας, μέγα τε σχετλιάσας
καὶ τοῖς δακρύουσιν ἀτενὲς ἐμβλέψας „ἦ πλεῖστον, εἶπεν, ἐψεύσθην
νομίζων ἀνδράσιν ἀγαθοῖς τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγώνων συνα-
342 ρεῖσθαι, ζῆν καλῶς ἢ τεθνάναι διεγνωκόσιν. ὑμεῖς δὲ ἦτε τῶν
τυχόντων οὐδὲν εἰς ἀρετὴν οὐδ' εὐτολμίαν διαφέροντες, οἵ γε καὶ
τὸν ἐπὶ μεγίστων ἀπαλλαγῇ κακῶν φοβεῖσθε θάνατον δέον ὑπὲρ
343 τούτου μήτε μελλῆσαι μήτε σύμβουλον ἀναμεῖναι. πάλαι γὰρ εὐθὺς
ἀπὸ τῆς πρώτης αἰσθήσεως παιδεύοντες ἡμᾶς οἱ πάτριοι καὶ θεῖοι
λόγοι διετέλουν ἔργοις τε καὶ φρονήμασι τῶν ἡμετέρων προγόνων
αὐτοὺς βεβαιούντων, ὅτι συμφορὰ τὸ ζῆν ἐστιν ἀνθρώποις, οὐχὶ
344 θάνατος. οὗτος μὲν γὰρ ἐλευθερίαν διδοὺς ψυχαῖς εἰς τὸν οἰκεῖον
καὶ καθαρὸν ἀφίησι τόπον ἀπαλλάσσεσθαι πάσης συμφορᾶς ἀπα-
θεῖς ἐσομένας, ἕως δέ εἰσιν ἐν σώματι θνητῷ δεδεμέναι καὶ τῶν
τούτου κακῶν συναναπίμπλανται, τἀληθέστατον εἰπεῖν, τεθνήκασι·
345 κοινωνία γὰρ θείῳ πρὸς θνητὸν ἀπρεπής ἐστι. μέγα μὲν οὖν δύνα-
ται ψυχὴ καὶ σώματι συνδεδεμένη· ποιεῖ γὰρ αὐτῆς ὄργανον αἰσθα-
νόμενον ἀοράτως αὐτὸ κινοῦσα καὶ θνητῆς φύσεως περαιτέρω προ-
346 άγουσα ταῖς πράξεσιν· οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὰν ἀπολυθεῖσα τοῦ καθέλ-
κοντος αὐτὴν βάρους ἐπὶ γῆν καὶ προσκρεμαμένου χῶρον ἀπολάβῃ
τὸν οἰκεῖον, τότε δὴ μακαρίας ἰσχύος καὶ πανταχόθεν ἀκωλύτου
μετέχει δυνάμεως, ἀόρατος μένουσα τοῖς ἀνθρωπίνοις ὄμμασιν
347 ὥσπερ αὐτὸς ὁ θεός· οὐδὲ γὰρ ἕως ἐστὶν ἐν σώματι θεωρεῖται·
πρόσεισι γὰρ ἀφανῶς καὶ μὴ βλεπομένη πάλιν ἀπαλλάττεται, μίαν
μὲν αὐτὴ φύσιν ἔχουσα τὴν ἄφθαρτον, αἰτία δὲ σώματι γινομένη

PAMLVRC Lat Hegesippus V 53 p. 378 sq.

2 *δακρύουσιν*] *δάκρυσιν* PLR *δάκρασιν* C 3 *νομίζων* — 5 *διεγνωκόσιν*] *qui putarem uiros fortes pro libertate certantes mori bene malle quam uiuere* Lat *τῶν*] *τὸν* M *ἀγῶνα* M *συναρεῖσθαι*] Niese duce Hudsono *συναιρεῖσθαι* codd. *συναίρεσθαι* Berol. et teste Hudsono i. marg. Busb. 4 *δ'* C *ἦτε*] *ἥτε* A[1]L *οὔτε* P *praestatis* Lat 5 *οὐδὲ* VR *εὐτολμίαν*] *εἰσ εὐτολμίαν* MVRC *εὐτολμίᾳ* Destinon 6 *τὸν*] *τῶν* PA[1]VC *φοβεῖσθαι* AV[1]R 7 *γαρ*] *enim et* Lat 9 *φρονήματι* P 10 *αὐτοὺσ* P *ἀνθρώποσ* C *οὐχὶ*] *οὐχ ὁ* Bekker 11 *μὲν* iterauit L 12 *ἀπαλλάσεσθαι* A *ἀπαλάσσεσθαι* R[1] *συμφορᾶσ, ο* suppl. m. 2 R 13 *ἐσομένασ, α* ex corr. P *δ'* LC 14 *συναπίμπλανται* V *συναναπίπλανται* C *τἀληθὲσ εἰπεῖν* M 15 *ἀπρεπέσ* L *μὲν* om. P 16 *συνδεδεμένη·* L *αὑτῆς* Bekker 17 *αὐτῷ* P *πε^{αι}ρετέρω* R 18 *καθέλκοντος*] PAMLVC Lips *καθελκτὸσ* R 19 *πρὸσκρεμ·αμένου* A *προσκρεμαμένου, ρ* i. ras. m. 2 L *προσκρεμμαμένου* C *προσκρεμα*‖**** P *ἀπολάβ^{η}ει* L 21 *μένουσα*] *μὲν οὖσα* PAL *ἀνθρωπίνοισ*, litt. *ινο* ex *οισ* corr. uid. L 22 *ὁ* om. A *ἕως*] *ὡσ* AL fort. recte 23 *πρόσεισει* P *ἀπαλλάτταται* P *ἀπαλάττεται, ε* ex *α* corr. C 24 *αὐτὴ*] Bekker *αὕτη* codd. *ipsa* Lat

μεταβολῆς. ὅτου γὰρ ἂν ψυχὴ προσψαύσῃ, τοῦτο ζῇ καὶ τέθηλεν, 348
ὅτου δ' ἂν ἀπαλλαγῇ, μαρανθὲν ἀποθνήσκει· τοσοῦτον αὐτῇ περί-
εστιν ἀθανασίας. ὕπνος δὲ τεκμήριον ὑμῖν ἔστω τῶν λόγων ἐναρ- 349
γέστατον, ἐν ᾧ ψυχαὶ τοῦ σώματος αὐτὰς μὴ περισπῶντος ἡδίστην
μὲν ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἐφ' αὑτῶν γενόμεναι, θεῷ δ' ὁμιλοῦσαι κατὰ
συγγένειαν πάντῃ μὲν ἐπιφοιτῶσι, πολλὰ δὲ τῶν ἐσομένων προ-
θεσπίζουσι. τί δὴ δεῖ δεδιέναι θάνατον τὴν ἐν ὕπνῳ γινομένην 350
ἀνάπαυσιν ἀγαπῶντας; πῶς δ' οὐκ ἀνόητόν ἐστιν τὴν ἐν τῷ ζῆν
ἐλευθερίαν διώκοντας τῆς ἀιδίου φθονεῖν αὑτοῖς; ἔδει μὲν οὖν 351
ἡμᾶς οἴκοθεν πεπαιδευμένους ἄλλοις εἶναι παράδειγμα τῆς πρὸς
θάνατον ἑτοιμότητος· οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ τῆς παρὰ τῶν ἀλλοφύ-
λων δεόμεθα πίστεως, βλέψωμεν εἰς Ἰνδοὺς τοὺς σοφίαν ἀσκεῖν
ὑπισχνουμένους. ἐκεῖνοί τε γὰρ ὄντες ἄνδρες ἀγαθοὶ τὸν μὲν τοῦ 352
ζῆν χρόνον ὥσπερ ἀναγκαίαν τινὰ τῇ φύσει λειτουργίαν ἀκουσίως
ὑπομένουσι, σπεύδουσι δὲ τὰς ψυχὰς ἀπολῦσαι τῶν σωμάτων, καὶ 353
μηδενὸς αὐτοὺς ἐπείγοντος κακοῦ μηδ' ἐξελαύνοντος πόθῳ τῆς ἀθα-
νάτου διαίτης προλέγουσι μὲν τοῖς ἄλλοις ὅτι μέλλουσιν ἀπιέναι,
καὶ ἔστιν ὁ κωλύσων οὐδείς, ἀλλὰ πάντες αὐτοὺς εὐδαιμονίζοντες
πρὸς τοὺς οἰκείους ἕκαστοι διδόασιν ἐπιστολάς· οὕτως βεβαίαν καὶ 354
ἀληθεστάτην ταῖς ψυχαῖς τὴν μετ' ἀλλήλων εἶναι δίαιταν πεπιστεύ-
κασιν. οἱ δ' ἐπειδὰν ἐπακούσωσι τῶν ἐντεταλμένων αὐτοῖς, πυρὶ 355
τὸ σῶμα παραδόντες, ὅπως δὴ καὶ καθαρωτάτην ἀποκρίνωσι τοῦ
σώματος τὴν ψυχήν, ὑμνούμενοι τελευτῶσιν· ῥᾷον γὰρ ἐκείνους εἰς 356
τὸν θάνατον οἱ φίλτατοι προπέμπουσιν ἢ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων
ἕκαστοι τοὺς πολίτας εἰς μηκίστην ἀποδημίαν, καὶ σφᾶς μὲν αὐτοὺς
δακρύουσιν, ἐκείνους δὲ μακαρίζουσιν ἤδη τὴν ἀθάνατον τάξιν ἀπο-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus V 53 p. 379 sq.

1 μετα|** λῆσ P προσψαύσῃ] πρὸσ|σάψηται A προσάψηται MLVRC 2 αὐτῇ L 3 τὸν λόγον ἐναργέστερον C 4 ψυχαῖσ P μὴ om. PAL 5 litt. ἐφ' αὐτῶν γ i. ras. A ἐφ' ἑαυτῶν (ν suppl. M) MLVRC γινόμεναι P δὲ MVR 6 πάντῃ] παντὶ A προθεσπίζουσιν LVC 7 δὴ δεῖ] VRLat δὴ PA¹ δεῖ M et ex corr. A δὲ δεῖ LC γενομένην L 8 δὲ VRC ζεῖν C 9 φθονεῖσαι R φθονῆσαι Lips αὐτοῖσ ALVR ἑαυτοῖσ C 10 ὑμᾶσ PL 11 οὐ μὴν ἀλλ'] *nam* Lat ἄλλοφύλων, ο ex ω corr. uid. V 15 τὰς ψυχὰς] *homines* Lat τῶν iterat M 16 κατεπείγοντοσ C μηδὲ R ἐξελαύνοντοσ, α i. ras. A ἀθανάτου, του i. ras. V 17 μέλλουσι A ἀπεῖναι PMVRC 19 διδώασιν C οὕτω VRC 20 εἶναι om. L πεπειστεύκασιν C 21 δὲ VRC ἀκούσωσι L litt. υρὶ τὸ σῶμα euan. P 22 τὸ s. C παραδιδόντεσ L ὅπως — καθαρωτάτην] *ut immaculata puraque* Lat ἀποκρίνωσι, ω ex ου corr. A ἀποκρίνουσι LVR ἀπο*****|σι P 24 φίλτατοι***| πέμπουσιν P 25 ἕκαστοσ LC 26 ἤδη τὴ**|θάνατον P

357 λαμβάνοντας. ἆρ' οὖν οὐκ αἰδούμεθα χεῖρον Ἰνδῶν φρονοῦντες καὶ
διὰ τῆς αὐτῶν ἀτολμίας τοὺς πατρίους νόμους, οἳ πᾶσιν ἀνθρώ-
358 ποις εἰς ζῆλον ἥκουσιν, αἰσχρῶς ὑβρίζοντες; ἀλλ' εἴ γε καὶ τοὺς
ἐναντίους ἐξ ἀρχῆς λόγους ἐπαιδεύθημεν, ὡς ἄρα μέγιστον ἀγαθὸν
ἀνθρώποις ἐστὶ τὸ ζῆν συμφορὰ δ' ὁ θάνατος, ὁ γοῦν καιρὸς ἡμᾶς
παρακαλεῖ φέρειν εὐκαρδίως αὐτὸν θεοῦ γνώμῃ καὶ κατ' ἀνάγκας
359 τελευτήσαντας· πάλαι γάρ, ὡς ἔοικε, κατὰ τοῦ κοινοῦ παντὸς Ἰου-
δαίων γένους ταύτην ἔθετο τὴν ψῆφον ὁ θεός, ὥσθ' ἡμᾶς τοῦ ζῆν
360 ἀπηλλάχθαι μὴ μέλλοντας αὐτῷ χρῆσθαι κατὰ τρόπον. μὴ γὰρ
αὐτοῖς ὑμῖν ἀνάπτετε τὰς αἰτίας μηδὲ χαρίζεσθε τοῖς Ῥωμαίοις,
ὅτι πάντας ἡμᾶς ὁ πρὸς αὐτοὺς πόλεμος διέφθειρεν· οὐ γὰρ ἐκεί-
νων ἰσχύι ταῦτα συμβέβηκεν, ἀλλὰ κρείττων αἰτία γενομένη τὸ δοκεῖν
361 ἐκείνοις νικᾶν παρέσχηκε. ποίοις γὰρ ὅπλοις Ῥωμαίων τεθνήκασιν
362 οἱ Καισάρειαν Ἰουδαῖοι κατοικοῦντες; ἀλλ' οὐδὲ μελλήσαντας αὐτοὺς
ἐκείνων ἀφίστασθαι, μεταξὺ δὲ τὴν ἑβδόμην ἑορτάζοντας τὸ πλῆθος
τῶν Καισαρέων ἐπιδραμὸν μηδὲ χεῖρας ἀνταίροντας ἅμα γυναιξὶ
καὶ τέκνοις κατέσφαξαν, οὐδ' αὐτοὺς Ῥωμαίους ἐντραπέντες, οἳ
363 μόνους ἡμᾶς ἡγοῦντο πολεμίους τοὺς ἀφεστηκότας. ἀλλὰ φήσει τις,
ὅτι Καισαρεῦσιν ἦν ἀεὶ διαφορὰ πρὸς τοὺς παρ' αὐτοῖς, καὶ τοῦ
364 καιροῦ λαβόμενοι τὸ παλαιὸν μῖσος ἀπεπλήρωσαν. τί οὖν τοὺς ἐν
Σκυθοπόλει φῶμεν; ἡμῖν γὰρ ἐκεῖνοι διὰ τοὺς Ἕλληνας πολεμεῖν
ἐτόλμησαν, ἀλλ' οὐ μετὰ τῶν συγγενῶν ἡμῶν Ῥωμαίους ἀμύνεσθαι.
365 πολὺ τοίνυν ὤνησεν αὐτοὺς ἡ πρὸς ἐκείνους εὔνοια καὶ πίστις· ὑπ'
αὐτῶν μέντοι πανοικεσίᾳ πικρῶς κατεφονεύθησαν ταύτην τῆς συμ-

PAMLVRCLatHegesippus V 53 p. 381.

1 ἄρα VR ^{αι}εδούμεθα C χείρονα L 2 αὐτῶν PAMLVR ἑαυτῶν C πατρώουσ L 4 λόγουσ ἐξ ἀρχῆσ tr. C ἀγαθόν ἐστιν ἀνθρώποισ tr. L 5 ἀνθρώποις om. C δὲ VR 6 εὐκαρδίω·σ, ω ex corr. V 7 τελευτήσαντας] *morituros* Lat fort. recte κοινοῦ om. Lat, nec placet 8 τοῦ ζῆν om. L 9 αὐτῷ om. C 10 ἡμῖν M ἀνάπτεται L χαρίζεσθαι AV¹RC et ut uid. M¹ τοῖς om. L 11 ἡμᾶσ ex ὑμᾶσ corr. A 12 κρεῖττον P τὸ νικᾶν ἐκείνοις δοκεῖν tr. ed. pr. 13 παρέσχε P παρέ^{χη}σκε C 14 ἀλλ'] *ac* Lat μελλήσαντας] μελλήσοντασ PA¹MLVRC μελλήσαντασ ἴσμεν ex corr. A fort. recte 15 ἐφίστασθαι R ἑορτάζοντας] ἑορτὴν PA 16 καισαραίων A ἐπιδραμὼν PL ἀνταιροῦντασ PA 17 οὐδὲ VRC 18 μόνους] μόνουσ ὡσ PLVRC φήσει] τί φήσει L 19 πρὸς — αὐτοῖς] *cum suae ciuitatis iudaeis* Lat 20 παλαιὸν‖ * * * * * * * πλήρωσαν P 21 σκυθοπόλει | * * * εν P ἐκεῖνοι] ἐκεῖ VR πολε | * * * * * ὄλμησαν P 22 οὐ] οὐ^{δε} (δε s. man. recentior) P ὑμῶν VR ῥω | * * * * υσ P ὑπ' αὐτῶν μέντοι] *ac non ab ipsis* Lat ἀπατώμενοι Destinon 24 πανοικεσία, ν ex ρ corr. A ταύτην] MCLat ταύτησ (σ paene eras. A) PALVR

μαχίας ἀπολαβόντες ἀμοιβήν· ἃ γὰρ ἐκείνους ὑφ' ἡμῶν ἐκώλυσαν 366
ταῦθ' ὑπέμειναν ὡς αὐτοὶ δρᾶσαι θελήσαντες. μακρὸν ἂν εἴη νῦν
ἰδίᾳ περὶ ἑκάστων λέγειν· ἴστε γὰρ ὅτι τῶν ἐν Συρίᾳ πόλεων οὐκ 367
ἔστιν ἥτις τοὺς παρ' αὐτῇ κατοικοῦντας Ἰουδαίους οὐκ ἀνῄρηκεν,
ἡμῖν πλέον ἢ Ῥωμαίοις ὄντας πολεμίους· ὅπου γε Δαμασκηνοὶ μηδὲ 368
πρόφασιν εὔλογον πλάσαι δυνηθέντες φόνου μιαρωτάτου τὴν αὐτῶν
πόλιν ἐνέπλησαν ὀκτακισχιλίους πρὸς τοῖς μυρίοις Ἰουδαίους ἅμα
γυναιξὶ καὶ γενεαῖς ἀποσφάξαντες. τὸ δ' ἐν Αἰγύπτῳ πλῆθος τῶν 369
μετ' αἰκίας ἀνῃρημένων ἓξ που μυριάδας ὑπερβάλλειν ἐπυνθανό-
μεθα. κἀκεῖνοι μὲν ἴσως ἐπ' ἀλλοτρίας γῆς οὐδὲν ἀντίπαλον εὑρά-
μενοι τοῖς πολεμίοις οὕτως ἀπέθανον, τοῖς δ' ἐπὶ τῆς οἰκείας τὸν
πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον ἀραμένοις ἅπασί τε τῶν ἐλπίδα νίκης
ἐχυρᾶς παρασχεῖν δυναμένων οὐχ ὑπῆρξε; καὶ γὰρ ὅπλα καὶ τείχη 370
καὶ φρουρίων δυσάλωτοι κατασκευαὶ καὶ φρόνημα πρὸς τοὺς ὑπὲρ
τῆς ἐλευθερίας κινδύνους ἄτρεπτον πάντας πρὸς τὴν ἀπόστασιν
ἐπέρρωσεν. ἀλλὰ ταῦτα πρὸς βραχὺν χρόνον ἀρκέσαντα καὶ ταῖς 371
ἐλπίσιν ἡμᾶς ἐπάραντα μειζόνων ἀρχὴ κακῶν ἐφάνη· πάντα γὰρ
ἥλω, καὶ πάντα τοῖς πολεμίοις ὑπέπεσεν, ὥσπερ εἰς τὴν ἐκείνων
εὐκλεεστέραν νίκην, οὐκ εἰς τὴν τῶν παρασκευασαμένων σωτηρίαν
εὐτρεπισθέντα. καὶ τοὺς μὲν ἐν ταῖς μάχαις ἀποθνήσκοντας εὐδαι- 372
μονίζειν προσῆκον· ἀμυνόμενοι γὰρ καὶ τὴν ἐλευθερίαν οὐ προέμενοι
τεθνήκασι· τὸ δὲ πλῆθος τῶν ὑπὸ Ῥωμαίοις γενομένων τίς οὐκ ἂν

PAMLVRCLatHegesippus V 53 p. 382.

1 ἀμοιβὴν ἀπολαβόντεσ tr. LVRC ὑφ'] ἐφ' VR ἀφ' C ἐκώλυσαν] παθεῖν ἐκώλυσαν Holwerda 2 τ'αὐθ' A 4 ἥτις] εἴτισ LC τοὺς] τοῦ R[1] ἀνῄρηκεν] ἀνείρηκεν C ἀνήρη P, unde ἀνῄρει Destinon 5 ἢ] ἡ C Ῥωμαῖοι cum Lowthio Hudson 7 ἔπλησαν M ὀκτακισχιλίους — μυρίοις] *VIII milia* Heg; cf. supra II 561 ὀκτακισχιλίοισ P τοῖσ μυρίοισ ex τοὺσ μυρίουσ corr. A 8 γενεαῖς] παισὶν C δὲ VRC 9 μετὰ P αἰκίασ, αἰ i. ras. A ὑπερβαλεῖν MVRC πυνθανόμεθα L 10 εὑρόμενοι L 11 τοῖς — 13 ὑπῆρξε] *omnibus autem qui domi cum romanis bellum suscepere nihil aderat eorum quae spem tutam possent praebere uictoriae* Lat τοῖς] τὸν P τῶν LVR δὲ VR οἰκίασ LC 12 ἀραμένων VR ἅπασί τε] ἅπασι C ἅπαντα τὰ Hudson ἅπασι τί Holwerda; et sine dubio τί reponendum est, sed ἅπασι quoque corruptum uid. τῶν] τοῖσ MVRC, om. Dindorf 13 ἐχυρὰσ P ὀχυρᾶσ L ἐχυρὰν Bekker; ἐχυρὰς placet Destinoni, qui u. 12 ἐλπίδας proponit δυναμένων] δυναμένοισ MVRC Dindorf δυνάμεων ex Voss. Hudson δυνάμενα idem proposuit ὑπῆρχε L 14 δυσάλωτοι, ι ex ν corr. V καὶ s. A 15 ἄτρεπτον] ἄτρευτον P ἄτρεστον VRC *interriti* Lat; cf. infra § 396. 406 17 ἡμᾶς om. Lat ἐφάνη] ἀνεφάνη PAMVRC *extitere* Lat 18 πάντα] πᾶν A 19 παρασκευασμένων C 21 προσῆκον] ·προσῆκον (eras. uid. σ) A προσῆκεν LC προσ*********| μενοι P 22 τεθνή****| τὸ P οὐκ ἂν euan. P

ἐλεήσειε; τίς οὐκ ἂν ἐπειχθείη πρὸ τοῦ ταὐτὰ παθεῖν ἐκείνοις ἀπο-
373 θανεῖν; ὧν οἱ μὲν στρεβλούμενοι καὶ πυρὶ καὶ μάστιξιν αἰκιζόμενοι
τεθνήκασιν, οἱ δ' ἀπὸ θηρίων ἡμίβρωτοι πρὸς δευτέραν αὐτοῖς
τροφὴν ζῶντες ἐφυλάχθησαν, γέλωτα καὶ παίγνιον τοῖς πολεμίοις
374 παρασχόντες. ἐκείνων μὲν οὖν ἀθλιωτάτους ὑποληπτέον τοὺς ἔτι
ζῶντας, οἳ πολλάκις εὐχόμενοι τὸν θάνατον λαβεῖν οὐκ ἔχουσιν.
375 ποῦ δ' ἡ μεγάλη πόλις, ἡ τοῦ παντὸς Ἰουδαίων γένους μητρό-
πολις, ἡ τοσούτοις μὲν ἐρυμνὴ τειχῶν περιβόλοις, τοσαῦτα δ'
αὑτῆς φρούρια καὶ μεγέθη πύργων προβεβλημένη, μόλις δὲ χωροῦσα
τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευάς, τοσαύτας δὲ μυριάδας ἀνδρῶν
376 ἔχουσα τῶν ὑπὲρ αὐτῆς μαχομένων; ποῦ γέγονεν ἡμῖν ἡ τὸν θεὸν
ἔχειν οἰκιστὴν πεπιστευμένη; πρόρριζος ἐκ βάθρων ἀνήρπασται, καὶ
μόνον αὐτῆς μνημεῖον ἀπολείπεται τὸ τῶν ἀνῃρημένων ἔτι τοῖς
377 λειψάνοις ἐποικοῦν. πρεσβῦται δὲ δύστηνοι τῇ σποδῷ τοῦ τεμέ-
νους παρακάθηνται καὶ γυναῖκες ὀλίγαι πρὸς ὕβριν αἰσχίστην ὑπὸ
378 τῶν πολεμίων τετηρημέναι. ταῦτα τίς ἐν νῷ βαλλόμενος ἡμῶν
καρτερήσει τὸν ἥλιον ὁρᾶν, κἂν δύνηται ζῆν ἀκινδύνως; τίς οὕτω
τῆς πατρίδος ἐχθρός, ἢ τίς οὕτως ἄνανδρος καὶ φιλόψυχος, ὡς μὴ
379 καὶ περὶ τοῦ μέχρι νῦν ζῆσαι μετανοεῖν; ἀλλ' εἴθε πάντες ἐτεθνή-
κειμεν πρὶν τὴν ἱερὰν ἐκείνην πόλιν χερσὶν ἰδεῖν κατασκαπτομένην
πολεμίων, πρὶν τὸν ναὸν τὸν ἅγιον οὕτως ἀνοσίως ἐξορωρυγμένον.
380 ἐπεὶ δὲ ἡμᾶς οὐκ ἀγεννὴς ἐλπὶς ἐβουκόλησεν, ὡς τάχα που δυνή-

---

PAMLVRC Lat Hegesippus V 53 p. 383 sq.

1 ἐλεήσειε; τίς] om. L ἐλεήσειε ἢ τίσ C Lat ἂν om. L ἐπιχθείη A[1]R πρὸ] πρὸσ P ταὐτὰ] ταῦτα PA[1]LC **θεῖν P 3 δὲ VR ἀπὸ] ὑπὸ Niese ἡμίβροτοι A 4 παίγνιον ex παιγνίαν corr. A παιδιὰν MLVRC 5 μὲν οὖν] μὲν οὖν τοὺσ P μὲν L *quidem* Lat μέντοι Destinon 6 εὐχόμενοι, υ i. ras. 1—2 litt. A 7 δὲ VR ἡ — μητρόπολις] om. PMCHeg *aut ubi quae totius gentis iudaeae metropolis fuit* Lat 8 το***|τα P δὲ VR 9 αὐτῆσ codd. corr. Bekker προβεβλημένησ A[1] 10 παρασκ****| τοσαύτασ P μυριάδας — p. 619,27 πρὸς τὴν desunt uno folio amisso in L 13 ἀπολείπεται] ὑπολέληπται C ἀνῃρημένων] ἀνῃρηκότων αὐτὴν (αὐτὴ C) στρατόπεδον MVRC Lat et ut uid. Heg, apud quem extat *habitant in reliquiis urbis qui eam destruxerunt;* sed idem paullo infra *miseri seniores cinerulenta canitie et scisso amictu supra reliquias mortuorum sedent nuda tegentes ossa* tamquam etiam ἀνῃρημένων habuerit ἔτι] ἐπὶ PA[1] 14 τε Niese 15 παρακαθήμενοι Niese 16 τετηρημένων C ἡμῶν] ἥττων VR 17 post καρτερήσει ras. ut uid. 1 litt. A κἂν] καὶ VRC 18 οὕτως om. C μὴ om. P 19 καὶ om. Lat 21 πολεμίων] VRC Lat Heg τῶν πολεμίων M ὑπὸ τῶν πολεμίων PA τὸν ναὸν om. A τὸν] τὸ ex corr. A ἐξωρυγμένον PA *flammis cremari* Heg; corruptum putat Herwerden 22 ἀ·γεννὴσ, eras. γ A ἀγενὴσ C ἀπεβουκόλησεν C

σεσθαι τοὺς πολεμίους ὑπὲρ αὐτῆς ἀμύνασθαι, φροῦδη δὲ γέγονε
νῦν καὶ μόνους ἡμᾶς ἐπὶ τῆς ἀνάγκης καταλέλοιπεν, σπεύσωμεν
καλῶς ἀποθανεῖν, ἐλεήσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰς
γυναῖκας, ἕως ἡμῖν ἔξεστιν παρ' ἡμῶν αὐτῶν λαβεῖν τὸν ἔλεον.
ἐπὶ μὲν γὰρ θάνατον ἐγεννήθημεν καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἐγεννήσαμεν, 381
καὶ τοῦτον οὐδὲ τοῖς εὐδαιμονοῦσιν ἔστι διαφυγεῖν· ὕβρις δὲ καὶ 382
δουλεία καὶ τὸ βλέπειν γυναῖκας εἰς αἰσχύνην ἀγομένας μετὰ τέκ-
νων οὐκ ἔστιν ἀνθρώποις κακὸν ἐκ φύσεως ἀναγκαῖον, ἀλλὰ ταῦτα
διὰ τὴν αὐτῶν δειλίαν ὑπομένουσιν οἱ παρὸν πρὸ αὐτῶν ἀποθα-
νεῖν μὴ θελήσαντες. ἡμεῖς δὲ ἐπ' ἀνδρείᾳ μέγα φρονοῦντες Ῥω- 383
μαίων ἀπέστημεν καὶ τὰ τελευταῖα νῦν ἐπὶ σωτηρίᾳ προκαλουμέ-
νων ἡμᾶς οὐχ ὑπηκούσαμεν. τίνι τοίνυν οὐκ ἔστιν ὁ θυμὸς αὐτῶν 384
πρόδηλος, εἰ ζώντων ἡμῶν κρατήσουσιν; ἄθλιοι μὲν οἱ νέοι τῆς
ῥώμης τῶν σωμάτων εἰς πολλὰς αἰκίας ἀρκέσοντες, ἄθλιοι δὲ οἱ
παρηβηκότες φέρειν τῆς ἡλικίας τὰς συμφορὰς οὐ δυναμένης. ὄψεταί 385
τις γυναῖκα πρὸς βίαν ἀγομένην, φωνῆς ἐπακούσεται τέκνου πατέρα
βοῶντος χεῖρας δεδεμένος. ἀλλ' ἕως εἰσὶν ἐλεύθεραι καὶ ξίφος 386
ἔχουσιν, καλὴν ὑπουργίαν ὑπουργησάτωσαν· ἀδούλωτοι μὲν ὑπὸ
τῶν πολεμίων ἀποθάνωμεν, ἐλεύθεροι δὲ μετὰ τέκνων καὶ γυναι-
κῶν τοῦ ζῆν συνεξέλθωμεν. ταῦθ' ἡμᾶς οἱ νόμοι κελεύουσι, 387
ταῦθ' ἡμᾶς γυναῖκες καὶ παῖδες ἱκετεύουσι· τούτων τὴν ἀνάγκην
θεὸς ἀπέσταλκε, τούτων Ῥωμαῖοι τἀναντία θέλουσι, καὶ μή τις
ἡμῶν πρὸ τῆς ἁλώσεως ἀποθάνῃ δεδοίκασι. σπεύσωμεν οὖν ἀντὶ 388
τῆς ἐλπιζομένης αὐτοῖς καθ' ἡμῶν ἀπολαύσεως ἔκπληξιν τοῦ θανά-
του καὶ θαῦμα τῆς τόλμης καταλιπεῖν."

IX. 1. Ἔτι βουλόμενον αὐτὸν παρακαλεῖν πάντες ὑπετέμνοντο 389
καὶ πρὸς τὴν πρᾶξιν ἠπείγοντο ἀνεπισχέτου τινὸς ὁρμῆς πεπληρω-
μένοι, καὶ δαιμονῶντες ἀπῄεσαν ἄλλος πρὸ ἄλλου φθάσαι γλιχό-
μενος καὶ ταύτην ἐπίδειξιν εἶναι τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς εὐβουλίας

PAMLVRCLatHegesippus V 53 p. 385.

1 *ἀμύνεσθαι* AVRC 3 *αὐτοὺσ* ex corr. AR *τὰσ, ἀσ* i. ras. A 5 *ἐγεννήθημεν*] *ipsi nati sumus* Lat *αυτῶν* PA *αὐτῶν* MVR 7 *γυναῖκασ, σ* suppl. R 8 *κακὸν, ὸ* ex *ῶ* corr. A 9 *δειλίαν*] *ὀφέλειαν δοιλείαν* sic C 10 *δ'* C *ἀνδρίᾳ* AC et ex corr. V 13 *εἰ*] *ἢ* AC *κρατήσωσιν* C 14 *αἰκίασ, ασ* ex *αισ* corr. A *δ'* C 15 *παραβηκότεσ* C 17 *δεδεμένος*] PA Lat Heg *δεδεμένου* MVRC 18 *ὑπουργίαν, ουρ* ex corr. m. 2 R *ὑποργίαν* C *ὑπουργησάτωσαν*] *ἡμῖν ὑπουργησάτωσαν* MVRCLat 20 *ταῦτα* VR 22 *ἀπέσταλκε*] *ἐκέλευσε* C *θέλωσι* C 25 *καὶ* om. VR *θαῦμα τῆς*] *θαυμαστῆσ* VR *καταλειπεῖν* P 26 i. marg. *λε'* C *ἔτι*] *ἔτι γε* VRC 27 ‖*πρᾶξιν*] redit L *ὁρμῆς*] *ὁμῆσ* M 28 *ἀπήεσαν, ἀ* ex *ἐ* corr. C *πρὸ*] *πρὸσ* L *γλιχόμενοσ* * * * * *ύτην* P 29 *καὶ* om. Lat *ἀνδρίασ* AV²C * * * * *| *ασ* P

νομίζοντες, τὸ μή τις ἐν ὑστάτοις γενόμενος ὀφθῆναι· τοσοῦτος
αὐτοῖς γυναικῶν καὶ παιδίων καὶ τῆς αὐτῶν σφαγῆς ἔρως ἐνέπεσεν.
390 καὶ μὴν οὐδ' ὅπερ ἄν τις ᾠήθη τῇ πράξει προσιόντες ἠμβλύνθη-
σαν, ἀλλ' ἀτενῆ τὴν γνώμην διεφύλαξαν οἵαν ἔσχον τῶν λόγων
ἀκροώμενοι, τοῦ μὲν οἰκείου καὶ φιλοστόργου πάθους ἅπασι παρα-
μένοντος, τοῦ λογισμοῦ δὲ ὡς τὰ κράτιστα βεβουλευκότος τοῖς φιλ-
391 τάτοις ἐπικρατοῦντος. ὁμοῦ γὰρ ἠσπάζοντο γυναῖκας περιπτυσσό-
μενοι καὶ τέκνα προσηγκαλίζοντο τοῖς ὑστάτοις φιλήμασιν ἐμφυόμενοι
392 καὶ δακρύοντες, ὁμοῦ δὲ καθάπερ ἀλλοτρίαις χερσὶν ὑπουργούμενοι
συνετέλουν τὸ βούλευμα, τὴν ἐπίνοιαν ὧν πείσονται κακῶν ὑπὸ
τοῖς πολεμίοις γενόμενοι παραμύθιον τῆς ἐν τῷ κτείνειν ἀνάγκης
393 ἔχοντες. καὶ πέρας οὐδεὶς τηλικούτου τολμήματος ἥττων εὑρέθη,
πάντες δὲ διὰ τῶν οἰκειοτάτων διεξῆλθον, ἄθλιοι τῆς ἀνάγκης, οἷς
αὐτοχειρὶ γυναῖκας τὰς αὑτῶν καὶ τέκνα κτεῖναι κακῶν ἔδοξεν εἶναι
394 τὸ κουφότατον. οὔτε δὴ τοίνυν τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ὀδύνην
ἔτι φέροντες καὶ τοὺς ἀνῃρημένους νομίζοντες ἀδικεῖν εἰ καὶ βραχὺν
αὐτοῖς ἔτι χρόνον ἐπιζήσουσι, ταχὺ μὲν τὴν κτῆσιν ἅπασαν εἰς
395 ταὐτὸ σωρεύσαντες πῦρ εἰς αὐτὴν ἐνέβαλον, κλήρῳ δ' ἐξ αὑτῶν
ἑλόμενοι δέκα τοὺς ἁπάντων σφαγεῖς ἐσομένους, καὶ γυναικί τις
αὑτὸν καὶ παισὶ κειμένοις παραστρώσας καὶ τὰς χεῖρας περιβαλών,
παρεῖχον ἑτοίμους τὰς σφαγὰς τοῖς τὴν δύστηνον ὑπουργίαν ἐκτε-
396 λοῦσιν. οἱ δ' ἀτρέπτως πάντας φονεύσαντες τὸν αὐτὸν ἐπ' ἀλλή-
λοις τοῦ κλήρου νόμον ὥρισαν, ἵν' ὁ λαχὼν τοὺς ἐννέα κτείνας
ἑαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν ἀνέλῃ· πάντες οὕτως αὑτοῖς ἐθάρρουν μήτ' εἰς

PAMLVRC Lat Hegesippus V 53 p. 386. Zonaras I p. 559.

2 *καὶ*] *τε καὶ* L *παίδων* M *αὐτῶν* AMLVRC *ἐνέπεσε* MLVR 3 *οὐδὲ* VR *ὥσπερ* VR *τῇ* i. ras. 3 litt. V *προσιόντοσ* L *ἠμβλύθησαν* V 4 *ἔσχον* ex *ἔχον* corr. m. 2 R 6 *δ'* LC *τοῖς φιλτάτοις*] *filiis* Lat 8 *ἐμφυρόμενοι* L 9 *ὁμοῦ* — 10 *βούλευμα*] *et simul quidem manibus alienis iussa peragentibus uolentes eos conficiebant* Lat *δὲ* om. C *ἀλλοτρίαισ, αισ* ex *ασ* corr. uid. L 10 *πήσονται* AV[1]R 11 *γϊνόμενοι* R 12 *τολμήματος*] *φρονήματοσ* P *ἧττον* PAL 13 *ἐξῆλθον* PA 14 *αὐτοχειρὶ* om. Lat *τας*] *τίσ* P *τε* ex *τισ* corr. A *αὐτῶν* PAVR *κακὸν* L *ἔδοξε* P 15 *οὔτε* — 16 *ἐπιφέροντες καὶ*] *igitur neque horum iam factorum dolorem tolerantes et* Lat *οὔτε*] ex Lat Destinon *οὗτοι* codd. 16 *ἔτι φέροντες*] *ἐπιφέροντεσ* PA *οὐκέτι φέροντες* Hudson *εἰ καὶ*] *καὶ* C *κἂν* ed. pr. 17 *ἐπιζήσωσι* VRC 18 *ταὐτὸ*] *αὐτὸ* V *ἐνέβαλλον* A[1] *δὲ* VR *ἐξαυτῶν* PAL *ἐξ αὐτῶν* VRC 20 *αὐτὸν* ex *αὐτῶν* corr. A *αὐτῶν* P *αὐτὸν* LVRC *τὰς* s. C *ἐπιβαλὼν* L 22 *δὲ* VRC *ἀτρέστωσ* MLVRC *ἀλλήλουσ* L 23 *κλήρου* ex *κληρο* corr. m. 2 V *νόμουσ* L *ἵνα* L *κτείνας*] *κτείνειν* (*ν* finale suppl.) A 24 *αὐτοῖς ἐθάρρουν*] *αὐτοῖσ* (*ἑαυτοῖσ* M) *ἐθάρρουν* PAML *ἐθάρρουν ἑαυτοῖσ* VRC

τὸ δρᾶν μήτ' εἰς τὸ παθεῖν ἄλλος ἄλλου διαφέρειν. καὶ τέλος οἱ 397
μὲν τὰς σφαγὰς ὑπέθεσαν, ὁ δ' εἷς καὶ τελευταῖος τὸ πλῆθος τῶν
κειμένων περιαθρήσας, μή πού τις ἔτ' ἐν πολλῷ φόνῳ τῆς αὐτοῦ
λείπεται χειρὸς δεόμενος, ὡς ἔγνω πάντας ἀνῃρημένους, πῦρ μὲν
πολὺ τοῖς βασιλείοις ἐνίησιν, ἀθρόᾳ δὲ τῇ χειρὶ δι' αὐτοῦ πᾶν
ἐλάσας τὸ ξίφος πλησίον τῶν οἰκείων κατέπεσε. καὶ οἱ μὲν ἐτε- 398
θνήκεσαν ὑπειληφότες οὐδὲν ἔχον ψυχὴν ὑποχείριον ἐξ αὐτῶν
Ῥωμαίοις καταλιπεῖν, ἔλαθεν δὲ γυνὴ πρεσβῦτις καὶ συγγενὴς ἑτέρα 399
τις Ἐλεαζάρου, φρονήσει καὶ παιδείᾳ πλεῖστον γυναικῶν διαφέ-
ρουσα, καὶ πέντε παιδία τοῖς ὑπονόμοις, οἳ ποτὸν ἦγον ὕδωρ διὰ
γῆς, ἐγκατακρυβῆναι τῶν ἄλλων πρὸς τῇ σφαγῇ τὰς διανοίας ἐχόν-
των, οἳ τὸν ἀριθμὸν ἦσαν ἑξήκοντα πρὸς τοῖς ἐνακοσίοις γυναικῶν 400
ἅμα καὶ παίδων αὐτοῖς συναριθμουμένων. καὶ τὸ πάθος ἐπράχθη 401
πεντεκαιδεκάτῃ Ξανθικοῦ μηνός.

2. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι μάχην ἔτι προσδοκῶντες, ὑπὸ τὴν ἕω δια- 402
σκευασάμενοι καὶ τὰς ἀπὸ τῶν χωμάτων ἐφόδους ταῖς ἐπιβάθραις
γεφυρώσαντες προσβολὴν ἐποιοῦντο. βλέποντες δ' οὐδένα τῶν πολε- 403
μίων, ἀλλὰ δεινὴν πανταχόθεν ἐρημίαν καὶ πῦρ ἔνδον καὶ σιωπήν,
ἀπόρως εἶχον τὸ γεγονὸς συμβαλεῖν, καὶ τέλος ὡς εἰς ἄφεσιν βολῆς
ἠλάλαξαν, εἴ τινα τῶν ἔνδον προκαλέσαιντο. τῆς δὲ βοῆς αἴσθησις 404
γίνεται ταῖς γυναίοις, κἀκ τῶν ὑπονόμων ἀναδῦσαι τὸ πραχθὲν ὡς
εἶχε πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἐμήνυον, πάντα τῆς ἑτέρας ὡς ἐλέχθη τε
καὶ τίνα τρόπον ἐπράχθη σαφῶς ἐκδιηγουμένης. οὐ μὴν ῥᾳδίως 405
αὐτῇ προσεῖχον τῷ μεγέθει τοῦ τολμήματος ἀπιστοῦντες, ἐπεχείρουν

PAMLVRC Lat Hegesippus V 53 p. 386. Zonaras I p. 559.

1 τὸ (ante δρᾶν) om. PA¹VR 2 ὁ δ'] ὁ δὲ VR οὐδ' C 3 ἔτι LVR 4 ἔγνω] ἔγνων L ἐγγνῶ C 5 πολὺ om. LLatZon ἐνίησι A¹ ἐνίεισιν M διαυτοῦ P δι' αὐτοῦ AVRC δι' ἑαυτοῦ L 7 οὐδὲν ἔχον ψυχὴν] οὐδεμίαν ἔχειν ψυχὴν PA probante Destinone οὐδεμίαν ἔχον ψυχὴν M οὐδεμίαν ψυχὴν C *nullam animam* Lat οὐδὲν — 8 καταλιπεῖν] μή τινα ζῶντα καταλειφθῆναι Zon ἐξαυτῶν PAL ἐξ αὐτῶν MVRC 8 καταλειπεῖν PA πρεσβύτησ V¹C συγγενεῖσ P συγγενὶσ MR ἑταίρα ML fort. recte; uide infra u. 22 9 πλεῖστον] VRLat πλείστων PAMLC 10 διὰ γῆσ ὕδωρ tr. A haud male 11 ἐγκατακρυβῆναι] *abditi* Lat τῷ ἐγκατακρυβῆναι Hudson ἐγκατακρυβεῖσαι Destinon πρὸς] πρὸ C 12 ἑξήκοντα — ἐνακοσίοις] διακόσιοι πρὸς ἑξήκοντα Zon ἐνναχοσίοισ PAVR πεντακοσίοισ L *nongenti* Lat Heg 13 παιδίων C τὸ] τὸ μὲν Niese Xanthici 15. dies est 2. Mai (VI non. Mai.) anni Iuliani (72 p. Chr.) 15 i. marg. λϛ' C προδοκῶντεσ R 16 τὰσ ἐπιβάθρασ L 17 ἐποιοῦντο] L Zon ἐποίουν PAMVRC δὲ VR 18 δεινὴν ἀπανταχόθεν ἡ ἐρημία καὶ sic C 19 γεγονῶσ (— ὼσ C) AC 20 προσκαλέσαιντο Zon 21 καὶ ἐκ VR 22 ἑταίρασ ML ἐλέγχθη V¹ 24 προσῆχον A τῷ] τὸ A

τε τὸ πῦρ σβεννύναι καὶ ταχέως ὁδὸν δι' αὐτοῦ τεμόντες τῶν βασι-
406 λείων ἐντὸς ἐγένοντο. καὶ τῷ πλήθει τῶν πεφονευμένων ἐπιτυ-
χόντες οὐχ ὡς ἐπὶ πολεμίοις ἥσθησαν, τὴν δὲ γενναιότητα τοῦ
βουλεύματος καὶ τὴν ἐν τοσούτοις ἄτρεπτον ἐπὶ τῶν ἔργων ἐθαύ-
μασαν τοῦ θανάτου καταφρόνησιν.
407 X. 1. Τοιαύτης δὲ τῆς ἁλώσεως γενομένης ἐπὶ μὲν τοῦ φρου-
ρίου καταλείπει φυλακὴν ὁ στρατηγός, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως
408 ἀπῆλθεν εἰς Καισάρειαν. οὐδὲ γὰρ ὑπελείπετό τις τῶν κατὰ τὴν
χώραν πολεμίων, ἀλλ' ἤδη πᾶσα διὰ μακροῦ τοῦ πολέμου κατέ-
στραπτο πολλοῖς καὶ τῶν ἀπωτάτω κατοικούντων αἴσθησιν καὶ
409 κίνδυνον ταραχῆς παρασχόντος. ἔτι δὲ καὶ περὶ Ἀλεξάνδρειαν τὴν
410 ἐν Αἰγύπτῳ μετὰ ταῦτα συνέβη πολλοὺς Ἰουδαίων ἀποθανεῖν· τοῖς
γὰρ ἐκ τῆς στάσεως τῶν σικαρίων ἐκεῖ διαφυγεῖν δυνηθεῖσιν οὐκ
ἀπέχρη τὸ σώζεσθαι, πάλιν δὲ καινοτέροις ἐνεχείρουν πράγμασι καὶ
πολλοὺς τῶν ὑποδεξαμένων ἔπειθον τῆς ἐλευθερίας ἀντιποιεῖσθαι,
καὶ Ῥωμαίους μὲν μηδὲν κρείττους αὐτῶν ὑπολαμβάνειν, θεὸν δὲ
411 μόνον ἡγεῖσθαι δεσπότην. ἐπεὶ δὲ αὐτοῖς τῶν οὐκ ἀφανῶν τινες
Ἰουδαίων ἀντέβαινον, τοὺς μὲν ἀπέσφαξαν, τοῖς δ' ἄλλοις ἐνέκειντο
412 πρὸς τὴν ἀπόστασιν παρακαλοῦντες. ὁρῶντες δ' αὐτῶν τὴν ἀπό-
νοιαν οἱ πρωτεύοντες τῆς γερουσίας οὐκέτ' ἀσφαλὲς αὐτοῖς ἐνό-
μιζον περιορᾶν, ἀλλὰ πάντας ἀθροίσαντες εἰς ἐκκλησίαν τοὺς Ἰου-
δαίους ἤλεγχον τὴν ἀπόνοιαν τῶν σικαρίων πάντων αἰτίους ἀπο-
413 φαίνοντες ἐκείνους τῶν κακῶν· καὶ νῦν ἔφασαν αὐτούς, ἐπείπερ
οὐδὲ πεφευγότες τῆς σωτηρίας ἐλπίδα βεβαίαν ἔχουσιν, γνωσθέντας
γὰρ ὑπὸ Ῥωμαίων εὐθὺς ἀπολεῖσθαι, τῆς αὐτοῖς προσηκούσης συμ-

---

PAMLVRC Lat Zonaras VI p. 560.

1 τε] δὲ M ταμόντεσ PA 2 τῷ] τὸ A 3 πολεμί| * * * ἥσθησαν R 7 κα * * | λείπει P τῆσ * * * * μεωσ P 8 τις] τησ C 9 πᾶσα] π * * * P *tota iudaea* Lat 10 καὶ τῶν| euan. P ἀποτάτω MR 11 i. marg. λζ' C ἔτι δὲ καὶ] *nam etiam* Lat ἐπειδὴ καὶ Destinon 12 ἰουδαίουσ L 13 τῶν, ν ex σ corr. C δυνηθεῖσι C 14 ἀπέχρι C ἐπεχείρουν P καὶ — 15 ἔπειθον om. Lat 16 αὐτῶν PAMLVR ἑαυτῶν C 17 ἐπεὶ] εἰ Zon δ' LC ἀφανῶ * | R 18 Ἰουδαίων] VRC Lat Zon ἰουδαῖοι AML οἱ ἰουδαῖοι P δὲ AVR ἄλλοισ, σ s. A ἐνέκειτο (ν suprascr.) V 19 δὲ VR 20 προτεύοντεσ C οὐκέτι LVR αὐτοῖς ἐνόμιζον] ἐνόμιζον αὐτοὺσ C 21 πάντεσ C ἀθροίσαντεσ, ἁ ex corr. V 23 ἐκείνουσ ἀποφαίνοντεσ αἰτίουσ tr. C 24 πεφευγόντεσ, εσ ex ασ corr. M γνωσθέντεσ R 25 γὰρ om. C recte, nisi post ἔχουσιν quid excidit τῆς — 623,2 παρεκάλουν] *proprias calamitates explere. ipsis autem, qui nullius fuissent eorum delicti participes, cauendum esse ab eorum exitio; et multitudinem precabantur* Lat τῆς] καὶ τῆσ C αὐτοῖσ C

φορᾶς ἀναπιμπλάναι τοὺς μηδενὸς τῶν ἁμαρτημάτων μετασχόντας.
φυλάξασθαι τοίνυν τὸν ἐξ αὐτῶν ὄλεθρον τὸ πλῆθος παρεκάλουν 414
καὶ περὶ αὐτῶν πρὸς Ῥωμαίους ἀπολογήσασθαι τῇ τούτων παρα-
δόσει. συνιδόντες τοῦ κινδύνου τὸ μέγεθος ἐπείσθησαν τοῖς λεγο- 415
μένοις, καὶ μετὰ πολλῆς ὁρμῆς ἐπὶ τοὺς σικαρίους ᾄξαντες συνήρ-
παζον αὐτούς. τῶν δ' ἑξακόσιοι μὲν εὐθὺς ἑάλωσαν, ὅσοι δ' εἰς 416
τὴν Αἴγυπτον καὶ τὰς ἐκεῖ Θήβας διέφυγον, οὐκ εἰς μακρὰν συλ-
ληφθέντες ἐπανήχθησαν. ἐφ' ὧν οὐκ ἔστιν ὃς οὐ τὴν καρτερίαν καὶ 417
τὴν εἴτε ἀπόνοιαν εἴτε τῆς γνώμης ἰσχὺν χρὴ λέγειν οὐ κατεπλάγη·
πάσης γὰρ ἐπ' αὐτοὺς βασάνου καὶ λύμης τῶν σωμάτων ἐπινοη- 418
θείσης ἐφ' ἓν τοῦτο μόνον, ὅπως αὐτῶν Καίσαρα δεσπότην ὁμο-
λογήσωσιν, οὐδεὶς ἐνέδωκεν οὐδὲ ἐμέλλησεν εἰπεῖν, ἀλλὰ πάντες
ὑπερτέραν τῆς ἀνάγκης τὴν αὐτῶν γνώμην διεφύλαξαν, ὥσπερ
ἀναισθήτοις σώμασι χαιρούσῃ μόνον οὐχὶ τῇ ψυχῇ τὰς βασάνους
καὶ τὸ πῦρ δεχόμενοι. μάλιστα δ' ἡ τῶν παίδων ἡλικία τοὺς θεω- 419
μένους ἐξέπληξεν· οὐδὲ γὰρ ἐκείνων τις ἐξενικήθη Καίσαρα δεσπό-
την ἐξονομάσαι. τοσοῦτον ἄρα τῆς τῶν σωμάτων ἀσθενείας ἡ τῆς
τόλμης ἰσχὺς ἐπεκράτει.
2. Λοῦπος τότε διῴκει τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ περὶ τοῦ κινή- 420
ματος τούτου Καίσαρι κατὰ τάχος ἐπέστειλεν. ὁ δὲ τῶν Ἰουδαίων 421
τὴν ἀκατάπαυστον ὑφορώμενος νεωτεροποιίαν καὶ δείσας, μὴ πάλιν
εἰς ἓν ἀθρόοι συλλεγῶσι καί τινας αὐτοῖς συνεπισπάσωνται, προσ-

---

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 560. Suidas s. *ἐμέλλησεν*.

1 *ἀναπιμπλάναι τοὺς*] *ἀναπιμπλᾶν αὐτοὺσ* PML *ἀναπιμπλᾶν* |·· *αὐτοὺσ* A *ἀναπιπλᾶναι τοὺσ* C 2 *τοίνυν* om. CLat *τὸν*] *τῶν* P 3 *αὐτῶν* AMLVR *παραδώσει* ex corr. P 4 *συνιδόντες*] *συνιδόντεσ οὖν* M ed. pr. *συνιδόντεσ δὲ* L *οἱ δὲ συνιδόντεσ* C 5 *τοὺσ ἱκαρίουσ* L *ἀΐξαντεσ* codd. Zon 6 *δὲ* LVRC *ἑάλωσαν εὐθὺσ* tr. L *δὲ* VR 7 *θή*|******έφυγον* P *Θήβας*] *θήκασ* R 8 *ἐπανήχθη*|*****φῶν*, *ω* ex *ο* corr. P *ἐφ' ὧν*] *quorum* Lat *ὃς οὐ*] *ὅσου* P 9 *εἴτ'* L *ἀπό*|***** *εἴτε* P *εἴτ** R *ἰσχὺν*] P et ex corr. V *τὴν ἰσχὺν* AMLV^{1}RC 10 *πάσης*] *π***** P *ἐπινοηθείσης*] |*****οηθείσησ* P *ἐπενεχθείσης* Zon 11 *αὐτῶν*] *αὐτῶ* PA *αὐτὸν* C, om. Lat Zon *δεσπότην*] ***** *την* P *ὁμολογήσουσι* PA 12 *οὐδεὶς — εἰπεῖν* habet Suidas *οὐδ'* LCSuid *ἐμέλησεν* ML *ἐμέλλη******* *εῖν* P 13 *τὴν*|*******νώμην* P *αὑτῶν* Bekker *ὥσπερ — 15 δεχόμενοι*] *tamquam brutis corporibus non animis etiam cruciatus ignemque susciperent* Lat 14 *χαίρουσι* (*χ* euan. P) PALR *μονονουχὶ* MLVC 15 *δὲ* VR *θεομένουσ* C *θεωμέ****** *ξέπληξεν* P 16 *ἐξέπλησσεν* Zon *ἐξενικήθη*, *ν* ex *κ* corr. A 19 *λοῦππος* LVC; de hoc nomine cf. Ant. Iud. XIX 190 sq. 20 *καίσαρει* A 21 *πάλην* R 22 *εἰς ἓν* i. marg. suppl. A *ἁθρόοι* VR *αὐτοῖσ* codd. *συνεπισπάσονται* P^{1}C

ἔταξε τῷ Λούππῳ τὸν ἐν τῇ Ὀνίου καλουμένῃ νεὼν καθελεῖν τῶν
422 Ἰουδαίων. ὃ δ' ἐστὶν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ διὰ τοιαύτην αἰτίαν ᾠκίσθη
423 τε καὶ τὴν ἐπίκλησιν ἔλαβεν· Ὀνίας Σίμωνος υἱός, εἷς τῶν ἐν Ἱερο-
σολύμοις ἀρχιερέων, φεύγων Ἀντίοχον τὸν Συρίας βασιλέα πολε-
μοῦντα τοῖς Ἰουδαίοις ἧκεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ δεξαμένου Πτολε-
μαίου φιλοφρόνως αὐτὸν διὰ τὴν πρὸς Ἀντίοχον ἀπέχθειαν ἔφη
σύμμαχον αὐτῷ ποιήσειν τὸ τῶν Ἰουδαίων ἔθνος, εἰ πεισθείη τοῖς
424 ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις. ποιήσειν δὲ τὰ δυνατὰ τοῦ βασιλέως ὁμο-
λογήσαντος ἠξίωσεν ἐπιτρέπειν αὐτῷ νεών τε που τῆς Αἰγύπτου
κατασκευάσασθαι καὶ τοῖς πατρίοις ἔθεσι θεραπεύειν τὸν θεόν·
425 οὕτως γὰρ Ἀντιόχῳ μὲν ἔτι μᾶλλον ἐκπολεμώσεσθαι τοὺς Ἰουδαίους
τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼν πεπορθηκότι, πρὸς αὐτὸν δ' εὐνοϊκω-
τέρως ἕξειν καὶ πολλοὺς ἐπ' ἀδείᾳ τῆς εὐσεβείας ἐπ' αὐτὸν συλλε-
γήσεσθαι.
426 3. Πεισθεὶς Πτολεμαῖος τοῖς λεγομένοις δίδωσιν αὐτῷ χώραν
ἑκατὸν ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα σταδίους ἀπέχουσαν Μέμφεως· νομὸς
427 δ' οὗτος Ἡλιοπολίτης καλεῖται. φρούριον ἔνθα κατασκευασάμενος
Ὀνίας τὸν μὲν ναὸν οὐχ ὅμοιον ᾠκοδόμησε τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις,
ἀλλὰ πύργῳ παραπλήσιον λίθων μεγάλων εἰς ἑξήκοντα πήχεις ἀνε-
428 στηκότα· τοῦ βωμοῦ δὲ τὴν κατασκευὴν πρὸς τὸν οἰκεῖον ἐξεμι-
μήσατο καὶ τοῖς ἀναθήμασιν ὁμοίως ἐκόσμησεν χωρὶς τῆς περὶ
429 τὴν λυχνίαν κατασκευῆς· οὐ γὰρ ἐποίησε λυχνίαν, αὐτὸν δὲ χαλκευ-
σάμενος λύχνον χρυσοῦν ἐπιφαίνοντα σέλας χρυσῆς ἁλύσεως ἐξεκρέ-

PAMLVRCLat

1 λούπω AMRCLat τὸν] τῶν A τὸν — νεὼν] *templum iudaeorum quod erat apud oniae* (*onio* cod. Berol.) *quae sic appellatur ciuitatem* Lat καλουμένῃ] Hudson καλούμενον codd. 2 ὃ] ἥ A ἡ LVR *haec* Lat δέ VRC αἰγύπτω, ύπτω i. ras. A 3 ἐπίκλησιν] ἐκκλησίαν C Σίμωνος] Ὀνίου Hudson ex Ant. Iud. XII § 383 XIII § 62 τοῦ Ὀνίου τοῦ Σίμωνος Relandus 4 τὸν] τῆσ VRC 8 λεγομένο * σ V δυνατὰ, υ ex corr. A 9 τε om. PA 11 οὕτω LVRC 12 νεὼ P δὲ VR εὐνοϊκοτέρωσ PA 13 ἥξειν L ἐπ' αὐτὸν] ὡσ αὐτὸν C 15 πεισ * * * *| P πτωλεμαῖοσ C λεγομένοις] δεδογμένοισ ex δεδομένοισ corr. A ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοισ M χώραν * * * τὸν P 16 ἐπὶ τοῖσ ἑκατὸν tr. L σταδίων PAMVR σταδίοισ C Μέμφεως] μεμ * * * *| P μεμφέωσ R νόμοσ PALC 17 δὲ VR Ἡλιοπολίτης] Dindorf ἡλιουπολίτησ codd. ἔνθα φρούριον tr. LVRC ἔνθα] ἐν * * P 18 ὃ * * * * *| ὠκοδόμησε P τῷ] τῶν A[1]LV 19 πύργῳ — ἀνεστηκότα] *turrim autem similem instruxit ingentibus saxis sexaginta cubitis erectam* Lat 20 πρὸς τὸν οἰκεῖον] *secundum patriam* (*aram*) Lat οἰκεῖον] οἰ * * ν P οἶκον A οἴκοι MVRC 23 λύχνον] τὸν λύχνον VRC ἐπιφέροντα (ρ ex corr. uid.) et i. marg. m. 2 ἐπιφαίνοντα V

μασε. τὸ δὲ τέμενος πᾶν ὀπτῇ πλίνθῳ περιτετείχιστο πύλας ἔχον
λιθίνας. ἀνῆκε δὲ καὶ χώραν πολλὴν ὁ βασιλεὺς εἰς χρημάτων πρόσ- 430
οδον, ὅπως εἴη καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀφθονία καὶ τῷ θεῷ πολλὰ τὰ
πρὸς τὴν εὐσέβειαν. οὐ μὴν Ὀνίας ἐξ ὑγιοῦς γνώμης ταῦτα ἔπρατ- 431
τεν, ἀλλ' ἦν αὐτῷ φιλονεικία πρὸς τοὺς ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις Ἰου-
δαίους ὀργὴν τῆς φυγῆς ἀπομνημονεύοντι, καὶ τοῦτο τὸ ἱερὸν ἐνό-
μιζε κατασκευάσας εἰς αὐτὸ περισπάσειν ἀπ' ἐκείνων τὸ πλῆθος.
ἐγεγόνει δέ τις καὶ παλαιὰ πρόρρησις ἔτεσί που πρόσθεν ἑξακοσίοις· 432
Ἡσαΐας ὄνομα τῷ προαγορεύσαντι τοῦδε τοῦ ναοῦ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ
γενησομένην ὑπ' ἀνδρὸς Ἰουδαίου κατασκευήν. τὸ μὲν οὖν ἱερὸν
οὕτως ἐπεποίητο.

4. Λοῦππος δ' ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας ἡγεμὼν τὰ παρὰ Καίσα- 433
ρος λαβὼν γράμματα καὶ παραγενόμενος εἰς τὸ ἱερὸν καί τινα τῶν
ἀναθημάτων ἐκφορήσας τὸν ναὸν ἀπέκλεισε. Λούππου δὲ μετὰ 434
βραχὺ τελευτήσαντος Παυλῖνος διαδεξάμενος τὴν ἡγεμονίαν οὔτε
τῶν ἀναθημάτων οὐδὲν κατέλιπε, πολλὰ γὰρ διηπείλησε τοῖς ἱερεῦ-
σιν εἰ μὴ πάντα προκομίσειαν, οὔτε προσιέναι τῷ τεμένει τοὺς
θρησκεύειν βουλομένους ἐφῆκεν, ἀλλ' ἀποκλείσας τὰς πύλας ἀπρόσ- 435
ιτον αὐτὸ παντελῶς ἐποίησεν, ὡς μηδ' ἴχνος ἔτι τῆς εἰς τὸν θεὸν
θεραπείας ἐν τῷ τόπῳ καταλιπεῖν. χρόνος ἦν εἰς τὴν ἀπόκλεισιν 436
τοῦ ναοῦ γεγονὼς ἀπὸ τῆς κατασκευῆς ἔτη τρία καὶ τεσσαράκοντα
καὶ τριακόσια.

XI. 1. Ἥψατο δὲ καὶ τῶν περὶ Κυρήνην πόλεων ἡ τῶν σικα- 437
ρίων ἀπόνοια καθάπερ νόσος. διαπεσὼν γὰρ εἰς αὐτὴν Ἰωνάθης, 438
πονηρότατος ἄνθρωπος καὶ τὴν τέχνην ὑφάντης, οὐκ ὀλίγους τῶν

PAMLVRC Lat Zonaras I p. 561. Exc Peiresc.

1 περιτετείχιστο] PV et ex corr. A περιετείχιστο A[1] περιετετείχιστο MLRC ἔχον] ex corr. A ἔχοντα P ἔχοντι A[1]MVR et fort. Lat ἔχων LC 2 καὶ om. L 5 τοὺς] τοῖσ VR τοῖς om. M ἰουδαίοισ VR 6 ὀργὴν] ὀγ^{ν}ην R[1] καὶ τοῦτο] καίτοι MVRC 7 αὐτὸν V[1] αὐτ *| P 8 πρόσθε A ἑξακοσίοις] *nongentis septuaginta* Lat; cf. Ant. Iud. XIII 64 et infra § 436 9 ἠσαΐασ L προσαγορεύσαντι L 10 τὴν κατασκευὴν PAL 12 λοῦποσ AMRLat δ' ὁ] euan. P δὲ ὁ VR 13 καὶ (post γράμματα) eicit Destinon 14 ἐκφ·ρήσασ, eras. uid. ω V ἐπέκλεισε VR λούπου PAM λούππω V 16 οὐθὲν VR κατέλιπε] C κατελείπετο PAMLV κατελίπετο R τοῖσ ἀρχιερεῦσιν M 18 ἐφῆκεν] Niese *admisit* Lat ἀφῆκεν codd. ἀλλ' euan. P 19 αὐτὸν L αὐτῶ C μηδὲ VR τὸν om. L 20 καταλειπεῖν PA χρόνος] *tempus autem* Lat τὴν|**όκλεισιν P 21 τρία καὶ τριακόσια καὶ τεσσαράκοντα tr. C 22 τριακόσια] τ̄ A; numeros corruptos esse putat Destinon 23 i. marg. λη' C 24 διεκπεσὼν Zon Ἰωνάθης incip. Exc 25 πονηρώτατοσ C ὑφαντήσ PA *gyneciarius* Lat

ἀπόρων ἀνέπεισε προσέχειν αὐτῷ καὶ προήγαγεν εἰς τὴν ἔρημον
439 σημεῖα καὶ φάσματα δείξειν ὑπισχνούμενος. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους
ἐλάνθανε ταῦτα διαπραττόμενος καὶ φενακίζων, οἱ δὲ τοῖς ἀξιώ-
μασι προύχοντες τῶν ἐπὶ τῆς Κυρήνης Ἰουδαίων τὴν ἔξοδον αὐτοῦ
καὶ παρασκευὴν τῷ τῆς πενταπόλεως Λιβύης ἡγεμόνι Κατύλλῳ
440 προσαγγέλλουσιν. ὁ δ' ἱππέας τε καὶ πεζοὺς ἀποστείλας ῥᾳδίως
ἐκράτησεν ἀνόπλων, καὶ τὸ μὲν πλέον ἐν χερσὶν ἀπώλετο, τινὲς δὲ
441 καὶ ζωγρηθέντες ἀνήχθησαν πρὸς τὸν Κάτυλλον. ὁ δ' ἡγεμὼν τοῦ
βουλεύματος Ἰωνάθης τότε μὲν διέφυγε, πολλῆς δὲ καὶ λίαν ἐπι-
μελοῦς ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώραν ζητήσεως γενομένης ἥλω, καὶ πρὸς
τὸν ἡγεμόνα ἀναχθεὶς αὐτῷ μὲν ἐμηχανᾶτο τῆς τιμωρίας ἀπαλλα-
442 γήν, τῷ Κατύλλῳ δ' ἔδωκεν ἀφορμὴν ἀδικημάτων. ὁ μὲν γὰρ τοὺς
πλουσιωτάτους τῶν Ἰουδαίων ἔλεγε καταψευδόμενος διδασκάλους
443 αὐτῷ τοῦ βουλεύματος γεγονέναι, 2. προθύμως δὲ τὰς διαβολὰς
ἐκεῖνος ἐξεδέχετο καὶ τῷ πράγματι πολὺν ὄγκον περιετίθει μεγάλα
προστραγῳδῶν, ἵνα δόξειε κἀυτὸς Ἰουδαϊκόν τινα πόλεμον κατωρ-
444 θωκέναι. τὸ δὲ δὴ τούτου χαλεπώτερον, πρὸς γὰρ τῷ πιστεύειν
ῥᾳδίως ἔτι καὶ διδάσκαλος ἦν τῶν σικαρίων τῆς ψευδολογίας·
445 κελεύσας γοῦν αὐτὸν ὀνομάσαι τινὰ τῶν Ἰουδαίων Ἀλέξανδρον, ᾧ
πάλαι προσκεκρουκὼς φανερὸν ἐξενηνόχει τὸ μῖσος, τήν τε γυναῖκα

PAMLVRC Lips Lat Zonaras I p. 561. Exc Peiresc.

1 ἀπόρων] *imperitorum* Lat ἔπεισε M 2 δείξειν ex δείξιν corr. man. recens L μὲν] incipit folium ultimum manu recenti suppletum L μὲν ἄλλους] μεγάλουσ P 3 διαπραττόμενος‖ finit cod. R, abhinc collatus est Lips φαινακίζων (— ζον A) PA 4 κυρίνησ P τὴν om. V et m. 1 Lips *apparatum eius et profectionem* tr. Lat 5 Λιβύης] τῆσ λιβύησ Exc *catulo* hic et infra codd. Vat. et Berol. Lat 6 προσαγγέλλουσιν] προσαγορεύουσιν C δὲ V et m. 1 Lips ῥᾳδίως] τούτων Exc 7 ἐκράτησεν] *comprehendit* Lat ἀνόπλων — 8 Κάτυλλον om. Exc ἀπώλετο ἐν χερσὶν tr. C 8 ὁ δ' — 10 ἥλω breuiant Exc δὲ V et m. 1 Lips 9 βουλεύματος] βασιλέωσ C ἰωνάθ L ἰωνάθην Exc ἐπιμελῶσ C 10 ἀνὰ πᾶσαν] ἀνάπασαν PA τὴν i. marg. suppl. A ἀναζητήσεωσ P 11 ἡγεμόνα] PAMLV Lips ἡγεμόνα κάτυλλον C κάτυλλον i. marg. m. 2 Lips *catulum* Lat ἀναχθεὶς] ἀχθεὶσ Exc αὐτῷ PALV ἑαυτῷ C Zon et ex corr. Lips 12 δὲ V Zon et m. 1 Lips ὁ — τοὺς] τοὺσ γὰρ Exc 13 πλουσιοτάτουσ P πλησιωτάτουσ C 15 καὶ τὸ πράγμα|τι, ά ex ᾶ corr. A πολλὺν C 16 ἵνα] ἵνα δὴ VC Lips δόξηε καὐτὸσ P δόξῃ ἐκκαύματοσ V et m. 1 Lips δόξειε καὶ αὐτὸσ C et ex corr. Lips δόξει ἕκαστοσ Exc κατορθωκέναι PA¹V¹C et m. 1 Lips 17 τὸ δὲ] τότε L τὸ δὲ — γὰρ] καὶ πρὸσ Exc τοῦτο C χαλεπώτατον PAM πρὸς — 18 τῶν] i. marg. suppl. m. 2 partim abscissa (ἔτι a suppletis afuisse uid.) V τῷ] τὸ LC Lips Exc 18 τῶν — p. 627,3 ἄνδρας abscissa C 19 τινὰ τῶν Ἰουδαίων iterat P Ἀλέξανδρον] ἄλεδρον Exc 20 ἐξ***|νόχει P

τὴν ἐκείνου [Βερενίκην ταῖς αἰτίαις] συνεμπλέξας, τούτους μὲν πρῶτον ἀνεῖλεν, ἐπὶ δ' αὐτοῖς ἅπαντας τοὺς εὐπορίᾳ χρημάτων διαφέροντας ὁμοῦ τι χιλίους ἐφόνευσεν ἄνδρας· καὶ ταῦτα πράττειν ἐνό- 446
μιζεν ἀσφαλῶς, ὅτι τὰς οὐσίας αὐτῶν εἰς τὰς τοῦ Καίσαρος προσόδους ἀνελάμβανεν.

3. Ὅπως δὲ μηδὲ ἀλλαχοῦ τινες τῶν Ἰουδαίων ἐλέγξωσιν αὐτοῦ 447
τὴν ἀδικίαν, πορρωτέρω τὸ ψεῦδος ἐξέτεινε καὶ πείθει τὸν Ἰωνάθην καί τινας τῶν ἅμ' ἐκείνῳ συνειλημμένων νεωτερισμοῦ κατηγορίαν ἐπιφέρειν τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τε καὶ Ῥώμῃ τῶν Ἰουδαίων
δοκιμωτάτοις. τούτων εἷς τῶν ἐξ ἐπιβουλῆς αἰτιαθέντων ἦν Ἰώ- 448
σηπος ὁ ταῦτα συγγραψάμενος. οὐ μὴν κατ' ἐλπίδα τῷ Κατύλλῳ 449
τὸ σκευώρημα προεχώρησεν· ἧκε μὲν γὰρ εἰς τὴν Ῥώμην τοὺς περὶ τὸν Ἰωνάθην ἄγων δεδεμένους καὶ πέρας ᾤετο τῆς ἐξετάσεως εἶναι
τὴν ἐπ' αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ γενομένην ψευδολογίαν. Οὐεσπα- 450
σιανὸς δὲ τὸ πρᾶγμα ὑποπτεύσας ἀναζητεῖ τὴν ἀλήθειαν καὶ γνοὺς ἄδικον τὴν αἰτίαν τοῖς ἀνδράσιν ἐπενηνεγμένην τοὺς μὲν ἀφίησι τῶν ἐγκλημάτων Τίτου σπουδάσαντος, δίκην δ' ἐπέθηκεν Ἰωνάθῃ τὴν προσήκουσαν· ζῶν γὰρ κατεκαύθη πρότερον αἰκισθείς.

4. Κατύλλῳ δὲ τότε μὲν ὑπῆρξε διὰ τὴν πρᾳότητα τῶν αὐτο- 451
κρατόρων μηδὲν πλεῖον ὑπομεῖναι καταγνώσεως, οὐκ εἰς μακρὰν δὲ

PAMLVC Lips Par Lat Zonaras I p. 561. Exc Peiresc.

1 *Βερενίκην*] om. PExc *βερνίκην* MLVC Lips *bernice* aut *beronice* Lat *ταῖς αἰτίαις* om. PA *συμπλέξασ* PAML 2 *δὲ* VC et m. 1 Lips 3 *ὁμοῦ τι χιλίους*] P *ὁμοῦ τρισχιλίουσ* AMLVC Lips Lat Exc *ἐφόνευσαν* A *ταῦτα*] abhinc usque ad u. 11 *συγγραψάμενος* multa abscissa sunt in C, quem supplet cod. Parisin. 1427 *πράττων* VLipsPar 4 *εἰς τὰς* euan. P 6 *μηδὲ*] *μηδ'* ex corr. Lips *μὴ* Exc *ἀλλαχοῦ* euan. P *τινες τῶν Ἰουδαίων* om. Exc *Ἰουδαίων*] *ἰδαίων* L 7 *πορρωτ*****|ψεῦδοσ* P *προρρωτέρω* V *ἐξέτεινεν* Exc *ἰωνάθην*, *νά* ex *κά* corr. uid. A 8 *τινοσ* L *τῶν*] *τὸν* P *ἅμ'*] euan. PC *ἅμα* MLVLipsPar *συνειλημμένων*, *σ* ex *ν* corr. A *συνειδότων* L *κατηγορίαν*] *κατὰ ταύτην* L 9 *Ἀλεξανδρείᾳ*] *ἀλεξαν* (*δρ* s.) L *ἀλεδρίω* Exc *Ῥώμῃ*] *ῥωμαίοισ* Exc 10 *δοκιμωτάτων* Exc *τούτων*, *τού* s. C *τῶν* suppl. A *αἰτια·θέντων* (eras. *σ*) A *αἱρεθέντων* L *ἦν* om. A 11 *Κατύλλῳ*] *δακτύλω* (*λ* s.) L 12 *σκεώρημα* A *σκαιώρημα* ML *σκευώρημα* (*εω* s. m. 2) V *σκευόρημα* CExc *προσεχώρησεν* PExc *accessit* Lat 13 i. marg. *μ'* C *ᾤετο*] *ὡσ ὤετο* Exc *εἶναι*] *σχεῖν* M *καὶ* L *esse* Lat 14 *ἐπ' αὐτοῦ*] *ἑαυτοῦ* C *καὶ δι' αὐτοῦ*] *διεκείνου* Exc 15 *πρᾶγμα*, *μα* suppl. in exitu uersus m. 2 V *ὑποπτεύσας*] spatium uacuum 8 litt. L *ἀνεζήτει* Exc 16 *ἀδίκωσ* C et ex corr. Lips *ἐπινηνεγμένην* A 17 *Τίτου σπουδάσαντος* om. Exc *δ'*] s. A om. C *δὲ* V et m. 1 Lips 19 *τότε*] MCExc et ex corr. A Lips *τὸ* PA[1]LV[1] et m. 1 Lips *τῷ* V[2] 20 *πλείων* P *πλέον* MCExc et ex corr. Lips

νόσῳ καταληφθεὶς πολυτρόπῳ καὶ δυσιάτῳ χαλεπῶς ἀπήλλαττεν,
οὐ τὸ σῶμα μόνον κολαζόμενος, ἀλλ᾽ ἦν ἡ τῆς ψυχῆς αὐτῷ νόσος
452 βαρυτέρα. δείμασι γὰρ ἐξεταράττετο καὶ συνεχῶς ἐβόα βλέπειν
εἴδωλα τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ πεφονευμένων ἐφεστηκότα· καὶ κατέχειν
αὑτὸν οὐ δυνάμενος ἐξήλλετο τῆς εὐνῆς ὡς βασάνων αὐτῷ καὶ πυρὸς
453 προσφερομένων. τοῦ δὲ κακοῦ πολλὴν ἀεὶ τὴν ἐπίδοσιν λαμβά-
νοντος καὶ τῶν ἐντέρων αὐτῷ κατὰ διάβρωσιν ἐκπεσόντων, οὕτως
ἀπέθανεν, οὐδενὸς ἧττον ἑτέρου τῆς προνοίας τοῦ θεοῦ τεκμήριον
γενόμενος, ὅτι τοῖς πονηροῖς δίκην ἐπιτίθησιν.
454 5. Ἐνταῦθα τῆς ἱστορίας ἡμῖν τὸ πέρας ἐστίν, ἣν ἐπηγγειλά-
μεθα μετὰ πάσης ἀκριβείας παραδώσειν τοῖς βουλομένοις μαθεῖν,
τίνα τρόπον οὗτος ὁ πόλεμος Ῥωμαίοις πρὸς Ἰουδαίους ἐπολεμήθη.
455 καὶ πῶς μὲν ἡρμήνευται, τοῖς ἀναγνωσομένοις κρίνειν ἀπολελείφθω,
περὶ τῆς ἀληθείας δὲ οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι θαρρῶν λέγειν, ὅτι μόνης
ταύτης παρὰ πᾶσαν τὴν ἀναγραφὴν ἐστοχασάμην.

PAMLVC Lips Par Lat Exc Peiresc.

1 ἀπήλλαττεν] ἀπαλλάττεται LVC Lips ἀπήλλακται Exc 2 νόσοσ αὐτῷ tr. CExc 3 ἐξεταράσσετο A καὶ — 4 ἐφεστηκότα] *et crebro uidebat sibi instantes umbras eorum, quos peremerat, et clamitabat* Lat ἀνεβόα C et ex corr. Lips 4 ἐφεστηκότα, φ i. ras. ex ξ corr. uid. M καὶ suppl. M καὶ — 9 ἐπιτίθησιν] abscissa C 5 αὐ·τὸν A ἑαυτὸν LVLips Par Exc οὐ] μὴ Par οὐ δυ|νάμενοσ, οὐ ex ὁ corr., νά suppl. A ἐξήλλετο (α s. m. 2) V ἐξήλλετο (α, alterum λ expunctum) Lips αὐτῷ· V 7 ἑτέρων (ν) A κατὰ om. Exc 9 ἐπιτίθησιν] ἐπιτίθησην P, finiunt Exc 10 ἐνταῦθα] abhinc usque ad finem multa excisa sunt C ἐστην P 11 μαθεῖν] μεθ᾽ ἣν L 12 οὗτοσ ex οὕτωσ corr. A ἐπολεμώθη PA 13 εἱρμήνευται P ἡρμήνεται (υ) A κρίνην P 14 περὶ] περὶ δὲ (δὲ deletum) Lips δὲ] δ᾽ ex corr. Lips θαρρῶν, ν suppl. A 15 παρὰ — ἀναγραφὴν] *per omnia quae scripsi* Lat ἀναγραφὴν] γραφὴν ed. pr.

Subscriptiones: τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θεῷ χάρισ A τέλοσ (om. Lips) φλαουΐου (ex φλαυΐου corr. V) ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστοριασ περὶ ἁλωσεωσ λόγοσ (λόγοι C) ζ̄ (ἕβδομοσ Lips) VC Lips ἐκ τοῦ ὀκτωκαιδεκάτου λόγου τῆσ ἰωσήπου ἀρχαιολογίασ περὶ τοῦ χριστοῦ μαρτυρίαι (μαρτυρία V) adiciunt MV, in quibus sequitur locus de Christo sumptus ex Ant. Iud. XVIII 63sq.

Lipsiae, typis I. B. Hirschfeldi.

FLAVII IOSEPHI OPERA

EDIDIT

ET APPARATV CRITICO INSTRVXIT

BENEDICTVS NIESE

VOL. VII

INDEX

BEROLINI

APVD WEIDMANNOS

MDCCCXCV.

PRAEFATIO.

Finita Iosephi editione nunc indicem propono, in quo insunt et nomina omnia et res quaedam potiores superaddita scriptorum tabula eorum, quibus Iosephus se usum esse fatetur.

Et ut in uolumine sexto, sic in hoc indice conficiendo socium habui, qui suscepta operis parte laboris onus subleuauit. nam Fridericus Schemann Hagensis Antiquitates Iudaicas praeter librum XV, deinde Vitam Iosephi et libros contra Apionem scriptos excerpsit, ego uero reliqua, belli Iudaici historiam et Antiquitatum librum XV percensui. tum ex Schemanni meisque schedulis hunc indicem composui, quem legentibus utilem fore confido, quamquam non sum nescius eum non omnibus numeris esse absolutum; modus enim adhibendus erat, ne uolumen in nimium ambitum cresceret. ceterum quoniam multa nomina Hebraica ex Iosephi libris melioribus a me recepta alia sunt ac uulgo scribi solent, ut quaerentibus subuenirem, uulgares quoque formas et uarias lectiones potiores in indicem recepi. denique quam potui operam dedi, ut ab erroribus cauerem, quorum quos ipse deprehendi infra apponam.

Dabam Marburgi a. d. III id. Iunias 1895.

Benedictus Niese.

CORRIGENDA IN VOL. VII.

sub s. ἀβαΐθ repone: sacerdotalis.
„ Ἀλέξανδρος 1 u. 8 repone: XI 340—344.
„ Ἀλέξανδρος 17 repone: *B* II 235.
„ Ἀλεξᾶς 5 adde: cf. Ἀλέξανδρος 17.
„ Ἀντίπατρος 3 p. 12 u. 7 adde XIV 159. *B* I 81.
„ Ἀρέτας u. 7 repone: *B* I 159.
„ Ἀρισταῖος adde: eius liber laudatur XII 100.
„ ἀσσάρων adde: III 320.
„ Γαυλάνα adde: Γαυλανίς ex coni. XIII 375.
„ Γίσχαλα u. 4 repone: *B* II 575 (pro 574) et 629 (pro 625).
„ Γρᾶτος 2 adde: XVIII 33. 35. uide Οὐαλέριος Γρᾶτος.
„ Γρᾶτος 4 idem est ac 2, quare delendus est.
„ Εὐρύχωρον repone: *A* I 118 (pro *B* I 118).
„ Ζεβεδαῖος repone: tribu Iudaeus.
„ Ζεβής repone: a Gedeone.
„ Ἡρώδειον *1* u. 2 repone: ab Herode.
„ Ἡρώδης *6* repone: Selampsius.
„ Θάτις repone: Mattathiae (pro Hasmonaei).
„ Ἰαζωρός repone: XII 329.
„ Ἱεροσόλυμα p. 40 col. 2 u. 20 inf. adde: καινὴ πόλις *B* II 530.
„ „ „ „ u. 19 „ „ cf. Ὀφλᾶς.
„ „ „ „ u. 14 „ repone *B* V 331.
„ „ „ „ u. 11 „ „ *B* V 146. et *B* V 55.
„ „ „ „ u. 10 „ „ *B* VI 370 sq.
„ „ „ „ u. 9 „ „ aedificiis adde theatrum XV 268
„ „ p. 41 col. 1 u. 20 repone: *B* V 145. Στρουθίου etc.
„ Ἰουδαῖοι p. 43 col. 2. u. 26 adde XIV 113.
p. 55 Μάθας p. 55 post Μάζακα ponendus erat.

CORRIGENDA IN VOL. VI.

Confecto demum uolumine sexto contigit mihi, ut liberalitate praefectorum bibliothecae Parisinae codex P (Parisinus 1425) huc mitteretur, in quo et multos alios locos euolui, de quibus non satis constare uidebatur, et lib. II § 39—341, III 1 — 28 denuo contuli, ut de fide mea certior fierem. inde apparuit interdum de P me non recte rettulisse, quae nunc corrigenda appono, additis aliis erroribus interim deprensis.

praef. IX u. 17 repone: quaternionem.
XXV „ 1 „ semel.
LXII „ 15 „ ascirit.
LXIII addendum erat Porphyrium solum uerum tradidisse p. 181, 5.
LXVI u. 26 repone: possunt.

praef. LXX inter fautores memorandus erat Iulius Koch, qui magnum locorum numerum in cod. Parisino 1425 (P) mea causa euoluit, cui debitas gratias nunc refero.

p. 23, 19 ἀπέσφαξε P.
„ 23, 20 ἔσχε P.
„ 30, 4 πρὸς τοῦτ' ἄγαν. P cum AML.
„ 32, 11 ἐντὸς] ἐγγὺσ P cum AML.
„ 48, 11 παρώξυναν P cum AMLVR, quod reponendum est.
„ 51, 4 τοῦ ἀνδρὸσ P.
„ 110, 17 προσόδουσ P, non προσόδου.
„ 162, 14 γενομένην P cum AM.
„ 165, 6 ἀρχηλῃστοῦ (non ἀρχηλῄστου) P.
„ „ 18 παίδων P cum A, non παίων. uerum dederat Cardwellus.
„ 167, 3 σαβίνω P cum AM, non σαβίνου.
„ 167, 15 ἐμπίπρησιν P.
„ 167, 18 in notis corrige: περὶ] ἐπὶ PAM.
„ 170, 8 πατρώων P cum AM, non πατρίων.
„ 176, 16 haec adnota: ἀποπέμψά · μενοσ, eras. σ, με ex corr. (ε ex αι corr.) P.
„ 176, 13 ἀρετὴν, ἀ fortasse ex αἰ corr. P.
„ 182, 18 post εἰς eras. uid. εἰσ P.
ὁ
„ 187, 5 Πιλᾶτος] πιλᾶτοσ, ὁ s. man. recens P.
„ 189, 20 ἤ που γὰν, ἀν i. ras. 1 litt. man. 1 P.
„ 192, 2 διεξήει, ή ex ί corr. P.
„ 199, 21 ἐνεμπίπρασαν P.
„ 201, 1 πέλεκι (non πελέκι) P.
„ 202, 15 ἀβέλα (non ἄβελα) P.
„ 203, 6 ὑπ' αὐτῶν corr. ex πάντων P; nam ὑ suppletum est.
θάπερ
„ 210, 17 καθάπερ] κα , κα in rasura P. fuisse uidetur ὥσ; nam litt. σ reliquias dispicere uisus sum satis claras.
„ 217, 20 τῷ] τὸ etiam P.
„ 240, 19 δ' P.
„ 277, 13 repone ὁ δὲ.
„ 285, 15 ἐπέχει] παρέχει conicio.
„ 330, 14 ἀπόρρωξιν P.
„ 332, 2 ἀνελάμ ‖ νον (βα non extitisse uid.) P.
„ 368, 3 Συμεὼν] Σίμων Vita 190.
„ 370, 23 ὑπακούειν ἀν ἐνέγκαι τίς εἰσ τὴν P.
„ 378, 10 nota ad παιδί non suo loco extat.
„ 395, 11 τὸ ἀσφαλεσ sic P.
„ 405, 19 Μαβαρθὰ δ'] μαβαρθαδ (θ i. ras. ex δ corr.) sic P.
„ 411, 23 repone ἀγορὰν.
„ 427, 15 τοῦ ἀνδρὸσ P.
„ 435, 1 ante ὡς pone comma.
„ 517, 1 sq. reponendum erat ex PAMVRC τῷ παρ' ἐλπίδα γενέσθαι τὸ πτῶμα καὶ μὴ προησφαλίσθαι, id quod pridem recte monuit Destinon.
„ 587, 11 ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ etiam in P extitit; nam κ adhuc superest.
„ 608, 9 οὕτως etiam in P extat.
„ 618, 16 βαλόμενος conicio.

INDEX.

Numeri Romani libros, Arabici paragraphos editionis meae significant. Romani numeri nude positi (I—XX) ad Antiquitatum Iudaicarum libros spectant, *Vit* significat Vitam Iosephi (*Vit* 1—430), *A* libros contra Apionem scriptos (*A* I *A* II), *B* bellum Iudaicum (*B* I—*B* VII). locos eo ordine descripsi, ut primum Antiquitatum, dein Vitae, tum librorum Apioneorum, denique belli Iudaici locos apponerem.

Breuiata esse solent uocabula haec:

coni. = ex coniectura positum.
f. = filius filia.
fl. = fluuius.
opp. = oppidum.
uid. = uidetur.
uar. = uaria lectio.

cetera scripturae compendia si qua extant uulgaria sunt. *pontifex* is dicitur qui in Graecis ἀρχιερεύς. nomina Romanorum eum locum obtinent, quem aut gentile aut cognomen demonstrabat. praenominum rationem habui eorum tantummodo, quae nominum loco sunt, aut siqua erant rariora.

A

B

Δ

E

Z

Η

I

Λ

M

B I 241 (cf. XIV 300. 353. 467. *B* I 264. 344). a marito dilecta, post occisa XV 65. 68. 73. 81 sq. 85. 185 sq. 202—216. 218—239. 241—243. *B* I 436—444. eius progenies XVIII 130. *B* I 435. 566. memoratur XV 23. 25. 31. XVI 8. 79. 85. 88. 133. 185. 192. 201. 203. XVII 335. XVIII 136. XX 248. *B* I 432—434. 480. 521. 563. 586. II 222. V 170. suspectum *B* I 262.

Μαριάμη 3. Simonis sacerdotis f. Herodis uxor XVIII 136. *B* I 562. 573. 588. 599. cf. XV 320.

— *4.* Olympiadis f. Herodis uxor XVIII 134. *B* II 221.

— *5.* Archelai ethnarchae uxor XVII 350. *B* II 115.

— *6.* Aristobuli et Berenicae f. *B* I 552. fortasse eadem ac 5.

— *7.* Agrippae I f. primum Iulio Archelao nubit, dein Demetrio XVIII 132. XIX 354 sq. XX 140. 147. *B* II 220. eadem memorari uid. *B* V 474.

Μαριάμμη turris Hierosolymis ab Herode extructa *B* II 439. V 170. VII 1.

Μάρισα (uar. *Μάρησα*) Iudaeae post Idumaeae opp. a Roboamo extructum VIII 246. 292. XII 353. ab Hyrcano I captum XIII 257. 396. *B* I 63. a Pompeio liberatum a Parthis dirutum XIV 75. 88. 364. *B* I 156. 166. 269. *Μαρισηνοί* Iudaeorum coloni XIII 275.

Μαρίων Tyriorum tyrannus Antigoni amicus XIV 297—299. *B* I 238 sq.

Γάιος Μάρκελλος consul XIV 228. 238.

Μάρκελλος Vitellii amicus Iudaeae praeest XVIII 89.

Γάιος Μάρκιος Κηνσωρῖνος Asiae procos. XVI 165.

Μᾶρκος Ἀλέξανδρος Halicarnassensis XIV 251.

Μᾶρκος Alexandri alabarchi f. XIX 276 sq.

Μᾶρκος Μάρκου Ποπλίου υἱὸς Λουκίου nomen corruptum XIV 236.

Μαρμαρίδαι Libyes *B* II 381.

Μαρούηλος Iaradae f. I 63. cf. *Μαλάηλος.*

Μάρσος (*Vibius Marsus*) Syriae legatus Agrippae I inimicus XIX 316. 327. 340—342. 363. XX 1.

Μαρσουάνης Iudaeorum mensis I 80.

Μαρσύας Agrippae I libertus XVIII 155—157. 204. 228. 230.

Μάρυλλος procurator Iudaeae XVIII 237.

Μασάδα aut *Μάσαδα* (uar. *Μεσάδα*) castellum Iudaeae, cuius natura et historia narratur *B* VII 280—303. ab Helice occupatum, ab Antigono frustra obsessum XIV 296. 358. 361. 390. 396 sq. 400. 413. XV 184. *B* I 237 sq. 265 sq. 286. 292—294. 303. a sicariis captum *B* II 408. 433. 447. 653. IV 399. 401. 504. 506. 516. 555. a Romanis expugnatum *B* VII 252. 275. 304—406.

Μάσβαλος (uar. *Μασάμβαλος*) Iudaeus *B* V 532.

Μασθηρώ angustiae Iudaeae VI 291.

Μάσμασος Ismaëli f. I 220.

Μάσμησος Ismaëli f. I 220.

μασναεφθῆς sacerdotum Iudaeorum tiara III 157.

μασσαβάνης tunica sacerdotum Iudaeorum III 156.

Μασσαγέται a Cyro petiti XI 20.

Μάσσαμος Ismaëli f. I 220.

Μασφαθή opp. Hebraeorum V 261. idem *Μασφάτη* (graece significat *κατοπτευόμενον*) VI 22. *Μασφά* et *Μασφαθά* VI 60. *Μασταφάς* VIII 306. *Μοσφοθά* X 151. *Μασαφθά* X 159. *Μασφαθά* X 168. 172 sq.

Μάθας Baalis sacerdos Hierosolymita IX 154.

Ματθίας 1. uide *Ματταθίας.*

— *2.* Apsalomi f. Ionathae amicus XIII 161.

— *3.* Theophili f. Hierosolymita pontifex ab Herode constitutus XVII 78. 164—167. uar. *Μαθθίας.*

— *4.* Margali aut Margalothi f. Iudaeus seditionis in Herodem auctor XVII 149—167. 206. 214. *B* I 648 sq. 655.

— *5.* Anani f. pontifex XIX 316. 342.

— *6.* Theophili f. pontifex XX 223.

— *7.* Boëthi f. pontifex Simonem Giorae f. arcessit, post ab eo interficitur cum filiis tribus *B* IV 574. V 527—531. VI 114.

— *8.* alius pontifex, cuius filii ad Romanos confugiunt *B* VI 114.

— *9.* Simonis Pselli f. *Ἠφαίου* uocatus, Iosephi historici proauus *Vit* 4.

— *10.* Matthiae f. *Κυρτός* uocatus Iosephi abauus *Vit* 4.

— *11.* Iosephi f. Iosephi historici pater *Vit* 5. 7. *B* I 3. II 568. in custodia habitus *B* V 533.

N

P

Σ

SCRIPTORES

QUORVM TESTIMONIO IOSEPHVS VTITVR HI SVNT

Αγαθαρχίδης.
Ἀκουσίλαος.
Ἀλέξανδρος 19.
Ἀπίων.
Ἀπολλόδωρος.
Ἀρισταῖος.
Ἀριστοφάνης.
Ἀσίνιος.
Βηρωσός.
Δημήτριος 1.
Διοκλῆς.
Δῖος
Ἑκαταῖος 1.
Ἑκαταῖος 2.
Ἑλλάνικος.
Ἕρμιππος.
Ἑρμογένης.
Ἑστιαῖος.
Εὐήμερος.
Εὐπόλεμος.
Ἔφορος.
Ζωπυρίων.
Ἡρόδοτος.
Ἡρώδης 1.
Ἡσίοδος.
Θεόδοτος.
Θεόφιλος.
Θεόφραστος.
Θουκυδίδης.
Ἱερώνυμος 1.
Ἱερώνυμος 2.
Κάστωρ.
Κλέαρχος.
Κλεόδημος siue Μάλχος.
Κόνων sine Κόμων.
Τίτος Λίβιος.
Λυσίμαχος.
Μάνεως.
Μεγασθένης.
Μένανδρος 1.
Μνασέας.
Μῶχος.
Νικόλαος.
Ὅμηρος.
Οὐεσπασιανός.
Πολύβιος.
Ποσειδώνιος.
Σίβυλλα.
Στράβων.
Τιμαγένης.
Ὑψικράτης.
Φιλόστρατος.
Φίλων.
Χαιρήμων.
Χοιρίλος.

Lipsiae, typis I. B. Hirschfeldi.

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
0040168468

PRAEFATIO.

§ 1.

Flauii Iosephi postquam quinque uoluminibus antiquitates Iudaicae et libri contra Apionem scripti editi sunt, nunc communicato labore a nobis recensita prodit historia belli Iudaici, quam quomodo ipse Iosephus inscripserit non ita constat, ut dubitandi nullus locus relinquatur, sed ualde probabile est eum dedisse id, quod in codice Parisino 1425 bis extat *ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους;* hoc enim et rei maxime accommodatum est et Iosepho ipsi in usu fuit [1], nisi quod interdum breuius *Ἰουδαϊκά* aut *Ἰουδαϊκὴν πραγματείαν* historiam suam appellat [2]. eodem fere nomine utuntur testes antiquiores Theophilus Antiochenus [3] Eusebius [4] Stephanus Byzantius [5]. Eusebius tamen interdum breuiore historiarum uocabulo utitur [6] similiterque Porphyrius, qui Iosephi libros hisce laudat [7]: *ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἱστορίας, ἣν δι' ἑπτὰ βιβλίων συνεπλήρωσεν,* neque aliter uersionis Latinae codicem Vaticanum inscriptum uidemus *historiarum Iosephi libri numero VII.* et fatendum est ne hanc quidem inscriptionem carere ratione; nam re uera huius operis pars haud exigua Iudaeorum res ante bellum gestas persequitur. iam hoc historiarum uocabulum non multo post ita auctum est, ut nouus titulus oreretur *Ἰουδαϊκὴ ἱστορία περὶ ἁλώσεως* aut breuior *περὶ ἁλώσεως,* qui ita inualuit, ut eo post Eusebium et graeci et latini scriptores uti soleant omnesque codices praeter Parisini duos locos eum sibi asciuerint; ipsi tamen Iosepho nullo modo tribuendus est [8].

Iam si Iosephi libri eo ordine quo scripti sunt essent edendi, bellum Iudaicum primum uolumen obtinere debebat. cum enim

1) uide prooemium belli Iud.; Ant. Iud. I 4; 6; 203. XVIII 11; XX 258; uit. 412. 2) A. Iud. XIII 72; 173; 298. 3) Theophil. ad Autol. III p. 248. 253. 4) hist. eccles. I 5, 6; II 6, 4. 5) s. *Φασαηλίς*. 6) hist. eccl. III 8, 1. 7) de abstin. IV 11 p. 245, 17 Nauck 8) cf. uol. I praef. p. VI.

antiquitates prodiisse constet imperante Domitiano anno p. Chr. 93 aut 94, belli historia Vespasiani temporibus confecta est; memoratur enim in ea templum Pacis [1]), quod dedicatum est anno 75 p. Chr. [2]). deinde cum Iosephus ipse dicat se Vespasiano et Tito eam tradidisse [3]), eam editam esse sequitur superstite Vespasiano, qui obiit VIIII k. Iulias anno 79 p. Chr. [4]). cum autem Iosephus in prooemio [5]) omnes qui belli Iudaici historiam ante condiderint grauiter uituperet, apparet haec scripta esse antequam ei commentarii ederentur, quos Vespasianus ipse scripserat [6]), qui si tunc extitissent, necessario a Iosepho, Vespasiani liberto et familiari, excipiendi erant. quo efficitur aliquanto ante imperatoris mortem belli Iudaici libros confectos esse [7]). quos cum conscriberet ipse Iosephus fatetur se usum esse opera hominum Graecae linguae et eloquentiae peritorum [8]), qui fuerunt sine dubio rhetores Graeci. horum igitur esse uidetur, quod nunc in his libris omnia arte perpolita oratoriisque ornamentis instructa uidemus, quae ut maxime abundant in orationibus, ita ne a ceteris quidem absunt. multis enim floribus distincta est oratio Iosephi; adamauit uocabula rariora aut poetis usurpata, frequens est usus imaginum similium translationum sententiarum, nec raro oratione maiore spiritu inflata aut iram aut miserationem commouere studet. sane Iosephi ars non est perfecta nec nimis uariata; nam saepe eadem redeunt, ut uideas non tantas fuisse oratoris illius copias, ut septem uolumina impleret, tamen digna est quae a perito homine perquiratur [9]). hoc quoque memorandum est, longe alio genere dicendi Iosephum uti in bello Iudaico alio in antiquitatibus et in libris contra Apionem; quod facile inde explicatur quod

---

1) bell. Iud. VII 158 sq. 2) Dio Cass. LXXVI 15. 3) uita Ios. 361; cont. Ap. I 50. 4) Sueton. Vesp. 24 5) B. I. I 1 sq. 7 sq. 6) qui memorantur uit. Ios. 342; 358. 7) idem fortasse colligi potest ex mentione Caecinae (IV 644), quae scripta esse uideri potest ante mortem eius. qui anno 79 p. Chr. a Tito interfectus est, quod Vespasiano insidias fecisset (Dio Cass. LXXVI 16, 3. Sueton. Tit. 6). 8 cont Ap. I 50; cf. A. I. XX 263. 9) uelut, ut pauca exempla proferantur, uerba poëtico more usurpata sunt *φερώνυμον Ἰουλίας* p. 187, 4; *ἄπληγας* 206, 20; *ἐπαλινδρόμουν* 277, 1; *νέον* (h. e. *nuper, modo*) 307, 12; 434, 4. *ἐπαΐων* p. 508, 12; *κέκλωσται* 519, 13. insolentiora sunt haec: *τυμβωρυχοῦντες τὰς οἰκίας* 505, 2; *ψυχρότεροι τῆς ἐλπίδος* 515, 8; *ἐκριπιζόμενοι τῇ τύχῃ* 274, 18 (cf. 218, 26); *τοῦ πολέμου — ἀντιπολίζοντος ἑαυτόν* 444, 13; *οὐκ ἦν φειδὼ τοὺς τοῦ ζῆν ἀφελέσθαι σταλαγμοὺς* 493, 15, quibus similiter dicit *τὰ ταλαίπωρα τῆς ψυχῆς ἐφόδια* p. 538, 9. in similibus maxime adamauit feras bestias; uide III 385; IV 326; 425; 540; V 4; 85. si quaeris locos oratoria mole insignes, euolue IV 122; 325; V 19 aliosque.

postea aliis magistris aliisque adiutoribus usus hoc solo sibi constitit, quod usus est arte aliena.

Sed haec alii quaerant harum rerum periti. nunc unum addendum est, quod ad Iosephi uerba restituenda codicumque fidem examinandam alicuius est momenti. uidetur enim Iosephus in belli Iudaici libris id egisse, ut hiatum euitaret, ut iam Benselerus[1]) obseruauit. idem nuper de antiquitatibus adfirmauit Krebsius[2]), qui utrum uerum uiderit necne, ualde dubium est; nam in antiquitatum libris si Iosephus hiatum uitiosum putauit, certe parum diligenter cauit, ne eum admitteret, totque maxime in libris posterioribus extant hiatus exempla, ut Naberus, qui in uoluminibus prioribus Krebsium secutus erat, in posterioribus relinqueret. sed quod de antiquitatibus ualde incertum est, id de bello Iudaico confidentius ponere licet; ubi tam rara sunt hiatus exempla, ut dubitari non possit, quin consulto Iosephus aut is cuius opera usus est, eum uitauerit. minime quidem ab omni hiatu ea diligentia cauit, qua usus est Isocrates eiusque discipuli; nam et interpunctione et nominibus propriis hiatus excusatur et in monosyllabis aliisque facile admittitur; non igitur uitiosum est *τελευτᾷ, Ἰούδᾳ* (p. 11, 4) aut *παρόδου Ἰούδας* (11, 23) aut *ἐπεβοήθει Οὐεσπασιανὸς* (p. 356, 12) aut *καὶ οἱ ἡμέτεροι* (p. 7, 1) aut *εὖ ἔχοντας* (p. 336, 10). nec minus excusatur *τοῦ ἐνδοτέρω ἱεροῦ* (p. 387, 4) *τὸ ἐνδοτέρω ἱερὸν* (p. 448, 16) *τὸ κάτω ἱερὸν* (p. 459, 16); nam *τὸ ἐνδοτέρω ἱερὸν* et *τὸ κάτω ἱερόν* in unum uocabulum tamquam coaluisse uidentur. at suspecta sunt hiatus *τοῦ κοινοῦ ἱεροῦ* (p. 388, 1), *δαιμονίῳ ὁρμῇ* (p. 546, 1), *αὐτοῦ ὀπίσω* (p. 560, 10) aliique eiusmodi, qui ut raro extant, ita plerumque haud difficile tolli possunt. sed non huius est loci in hanc rem diligentius inquirere, quae eatenus memoranda erat, ne prorsus praeteriri uideretur; ceterum id propositum est, ut de subsidiis criticis, quibus in his libris edendis usi sumus, referamus.

§ 2.

Ac primum codices enumerandi sunt, quibus traditur bellum Iudaicum, inter quos uetustate et uirtute eminent hi septem, ex quibus haec editio maxime parata est:

1. P. codex Parisinus bibliothecae nationalis inter graecos nro. 1425 saeculo fere X aut XI in membranis quadratis scriptus[3]).

---

1) de hiatu in oratoribus atticis p. 557. 2) *Wochenschrift für klassische Philologie* 1886 p. 1094. 3) uide catalogum codicum manuscriptorum bibliothecae Regiae II p. 316.

paginas habet 466; paginae tricenorum binorum uersuum sunt. correcturae in eo nec multae sunt nec graues, quae quidem omnes praeter paucas ab ipso scriba aut aequali factae uidentur, dubium tamen est, utrum unius an duarum manuum sint. in margine ascriptae sunt uariae lectiones non multae aliaque adnotamenta, uelut IV 63 ad *Ὑπερβερεταίου* extat *ὀκτωβρίου*, IV 389 ad *τυραννιῶντι*: *ἐπιθυμοῦντι τυραννίδος*, IV 452 *ὅπως διάκειται ἡ πόλις ἱεριχω*, IV § 484 *σῃ ἐν τούτῳ καὶ ὁ μέγας αὐτῷ ἰῶ ὁ* $\overset{\rho}{\chi}$ *συμφωνεῖ*, ibid. IV 491 *νέρωνος τελευτὴ καὶ* $\overset{\rho}{\chi}$ *τῆς αἰτοῦ* $\beta\alpha\overset{\lambda}{\sigma\iota}$ $\overline{\iota\gamma}$ *καὶ* $\text{ἡ}\overset{\varepsilon}{\mu}$ $\bar{\eta}$ aliaque plura, quae quidem omnia manu prima una cum Iosepho exarata sunt. alia maxime rerum indices in margine addidit manus recens. in fronte in charta agglutinata manus saeculi fere XVI scripsit laudationem uirginis Mariae[1]. non integer nunc est codex; exciderunt enim post fol. 1 folia septem, in quibus inerant quae p. 5, 17 — p. 20, 1 extant. deinde sex aliis foliis omissis intercidit finis libri sexti et initium septimi (*ὅρκους* p. 563, 12 — *πλῆθος* p. 577, 15). sub finem codicis margine corrupto passim litterae aliquot aut excisae sunt aut euanuerunt, ceterum optime a librario docto et diligenti exaratus est. iota quod ascriptum dicitur raro positum est; ab *ᾔειν* tamen et *ᾔδειν* uerbis non abesse solet; *ν̄ ἐφελκυστικὸν* saepe etiam ante consonantes litteras ponitur. totum contulit Niesius. antea usus est Cardwellus.

2. A. codex Ambrosianus D superiore 50, Parisino et aetate et scripturae genere tam similis, ut fere gemellus eius frater dici possit. continet primum belli Iudaici libros septem, deinde antiquitatum libri II partem posteriorem (uide Iosephi uol. I praef. p. XXIX), denique sequitur in membranis saepe laceris aut detritis Cyrilli in LXXV hebdomadas Danielis commentarius sic inscriptus:

καιχρυσοστομου χ
κυριλου αρ αλεξανδρειας εις τας $\overline{\text{οε}}$ *εβδομαδας του δανηηλ*

Mediolanum in bibliothecam Ambrosianam uenit ex suburbio Corcyraeo. scriptus est igitur saeculo decimo aut undecimo a duobus scribis in foliis 289. paginae habent uersus tricenos ternos. iota mutum

---

1) *τῶν οὐρανίων ταγμάτων ἀγαλλίωμα· τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων, κραταιᾶ προστασία, ἄχραντε παρθένε, σῶσον ἡμᾶς τοὺς εἰς σὲ καταφεύγοντας οτι ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδασ μετὰ θεόν, θεοτόκε, ἀνεθέμεθα.*
οὐαὶ ὑμὶν γραμματῆς καὶ φαρισαίοι ὑποκριταί.

raro scribitur praeter ἤιειν et ἤιδειν uerba, ut in P. initium codicis periit; ut nunc est incipit uetus manus p. 15, 2 γει πρὸς Ζήνωνα; quae exciderunt a librario saeculi fere XIV suppleta sunt; sed huius quoque supplementi deperdita sunt folium primum et ultimum, ut sola extent p. 5, 10 λιορκίᾳ χρόνον — p. 12, 1 συνάψαι τάς. exciderunt deinde singulis foliis amissis p. 12, 1 φάλαγγας — 15, 2 καὶ φεύ et p. 175, 17 ἀπέχρη — 179, 2 καὶ παν; aliud folium excisum (p. 576, 6 νελθόντι — 578, 3 νομίζον) suppleuit manus saeculi XVI aut XVII. in quaternionis 33 pagina ultima ab libri VII p. 609, 11 ad 611, 23 hoc modo transilit: χαρίσασθαι προσεδόκησεν δια τοι μόνος γὰρ οἶτος ἀληθής — θανάτου μετὰ τῶν φιλτά ‖. sed uerba τοι μόνος — φιλτά expuncta sunt, sequuntur autem insequenti quaternioni superaddita non ab eo, qui quaterniones 33 et 34 exarauit, sed ab altero, qui alias codicis partes perfecit, duo folia, in quibus p. 609, 11 διὰ τοιούτους μὲν φόβους — p. 612, 8 μετὰ τῶν φιλτά ita insunt, ut paginae quartae pars dimidia uacua relicta sit. pergit quaternio 34 των αἵρεσις οὔτε γὰρ etc. uides uerba p. 609, 11 οὕτους μὲν φόβους — 611, 23 ἢ θεῷ primum omissa deinde errore cognito suppleta esse, quod ut cum maiore legentium commodo fieret, quaternionis 33 ultimos uersus expunxit librarius denuoque in supplementis exarauit, ut nunc bis extent. in margine codicis uariae lectiones extant aliaque adnotamenta manu prima una cum textu exarata, eadem fere quae sunt in margine Parisini, uelut ad IV 484 sicut in P ascriptum est ση ἐν τούτω καὶ ὁ μέγας αὐτῷ ἰῶ ὁ χ̺ συμφωνεῖ. librarios, qui codicem perscripserunt, excepit corrector fere aequalis, qui alio ut uidetur codice usus plerumque leuiores maculas sustulit, omissa suppleuit aliasque correcturas aut in textum intulit aut in margine appinxit. postea manus recentior quaedam adnotauit, uelut ad φρουρίοις (p. 504, 6) φρούριον. πολίχνιον. ἄστυ. ἔρυμα, aliaque huiusmodi plura. contulit primus ut uidetur H. van Herwerden Batauus, deinde Niesius anno 1874 totum excussit.

3. M. codex bibliothecae Marcianae Venetae gr. nro. 383 [1]) saeculo XI aut XII scriptus in membranis foliorum 321. continet belli Iudaici libros septem integros adiecto in calce testimonio Christiano ex Iosephi Ant. Iud. XVIII 63 sq. petito. optime et accurate conscriptus est; iota mutum raro ascribitur; ν̄ ἐφελκυστικὸν extare non solet nisi ante uocales. margo repletus est adnotamentis scholiis-

1) (Zanetti) Graeca d. Marci bibliotheca p. 183.

que uariis [1]; mensibus Macedonum, quibus Iosephus utitur, ascripta sunt nomina Romana [2]; extant praeterea multae uariae lectiones ex aliis codicibus petitae. quae omnia cum manu prima una cum textu exarata sint, apparet iam in eo codice fuisse, ex quo deriuatus est Marcianus. contulit primus ut uidetur H. van Herwerden; dein Niesius totum excussit uere anni 1875.

4. L. bibliothecae Laurentianae plutei 69 codex 19 membranaceus, saeculo XI aut XII nitide et accurate scriptus [3], foliorum est 363; paginae sunt uersuum uicenorum senorum. *ι* mutum saepe omittitur nec fere extare solet nisi in uocabulorum exitu. *ν ἐφελκυστικὸν* etiam ante consonas litteras saepe extat. continet belli Iudaici libros VII; sed exciderunt folia primum (p. 3, 1 — 4, 25 *ταπεινου*) et ultimum (p. 626, 2 *μὲν ἄλλους* — 628, 15), deinde quaternionis unius folia quattuor, primum, alterum, septimum, octauum (p. 30, 6 *ἐπ᾽ αὐτὸν* — 33, 20 *ἐν μέσοις* et p. 41, 1 *δοχος ἐλθὼν* — p. 44, 16 *καὶ Ἀντίγονος*), tum quaternionis 37. folium sextum (*πολλοὺς* p. 511, 1 — *χρεών* p. 512, 21) [4]. haec omnia postea saeculo XV suppleta sunt. praeterea amissum est quaternionis 41 fol. 6 (p. 563, 16 *στιβαρώτατα* — 565, 2 *τύχῃ*) et ternionis ultimi (46) folium 1 (618, 10 *μυριάδας* — 619, 27 *πρὸς τὴν*), quae suppleta non sunt. correctus est codex manibus maxime duabus, quarum antiquior (man. 1) scribae fere aequalis non multa fecit; plura saeculo XIII aut XIV mutauit manus 2, quae quidem plerumque erasis litteris antiquis sua intulit, interdum in margine posuit. manus tertia recentior per librum septimum quaedam correxit. adnotamenta in margine extant complura, quorum memoratu digna ea uidentur, quae manus prima una cum Iosepho litteris partim semiuncialibus partim minusculis exarauit, uarias lectiones, rerum indices, scholia, interpretamenta aliaque [5], inter quae sunt

---

1) uelut ad p. 313, 21 *βύζην: ἀθρόοι ὁμοῦ.* ad. p. 511, 16 (*πλέον τοῦ ἶν* uide notas) *τὸ ἶν, μέτρον ἶν ἑξάλιτρον οὗ τὸ ἥμισυ ἡμῖν λέγεται.* ad p. 323, 20 sq. *ὅρα τὸν ἰώσηπον ἑλληνίζοντα.* 2) ea ratione, ut Dystrus sit Martius, Xanthicus Aprilis, Artemisius Maius, Daesius Iunius, Panemus Iulius, Lous Augustus, Gorpiaeus September, Hyperberetaeus October, Dius Nouember, Apellaeus December. 3) uide Bandinium, catalogus codicum graecorum bibliothecae Laurentianae II 640. 4) hoc adnotare omisimus. 5) uelut ad I 84 *θάνατος ἀριστοβούλου.* ad (*Στράτωνος πύργος*) p. 93, 17: *α' δαν εκαλεῖτο · β̄ στράτωνος πυργος · γ̄ καισάρεια φιλίππου ὡς φιλοστόργιος λέγει.* ad II 249 *ὅτι νέρων πρόγονος ἦν κλαυδίου ἐξ ἀγριππίνης της δευτερας αὐτου γυναικός.* ad p. 95, 8 *γηλοφον τὸ ὑψηλον καὶ ὁμαλόν.* 313, 21 *βύζην: πυκνῶς ἀδιαλείπτως.* adnotari solet occisorum numerus, ut ad p. 277, 6 *,η πάλιν* (*καὶ πάλιν* falso tradit Cardwell), ad IV 460 *περι τῆς κατα ἱεριχῶ πηγης ἣν ελισσαῖος ὁ προφήτης*

mensum quoque Romanorum nomina eadem ratione apposita, qua sunt in Marciano. his manus secunda, ut dictum est, uarias quasdam lectiones addidit. in summa pagina ea, quae post supplementum recentius incipit p. 33, 20 *τοῖς βέλεσιν*, anno p. Chr. 1462/63 adnotata sunt quaedam, quorum pars margine acciso nunc euanuit; quae restant haec sunt ... *τια Ν̓* (h. e. indictionis signum) *των ͵ς⁊ο̅ α̅ ετους· ἡμέρα σαββάτου πικροτάτου ἐπὶ ὥ(ρ) γ' αβατή̣θη* (?) *ὁ ἅ(ν) μοι αὔγουστος καὶ βασιλεὺς ἡ̣μῶν δα* * * *ὁ μέγας κομνηνός καὶ οὐαὶ αὐτῶ καὶ ἡμῖν τῶν ὑπὸχειρῶν αὐτοῦ ὡς ἠφανίσθημεν ἀλλ' ἐλπὶς ελευθερίας* (?) *σὺν θεῶ υχῖα* (?) *γίνεται* (?). quae referenda esse uidentur ad mortem Dauidis Comneni imperatoris Trapezuntii, qui anno p. Chr. 1463 a Turcis occisus est. primus codice usus est Bigotius, deinde Cardwellus, denique anno 1878 Niesius contulit.

5. V. codex bibliothecae Vaticanae graecus nro. 148 saeculi fere XI membranaceus foliorum 214. totus superstes est praeter quaternionum unum, qui post fol. 32 excidit (*τοὺς διαφόρους* p. 112, 18 — *ποιήσας* p. 142, 1) suppletus manu multo recentiore in 10 foliis chartaceis. pars foliorum nunc a bibliopegis suo loco demota alienum occupat. a duobus librariis exaratus est; alter folia 1—118 conscripsit (quaterniones 15); hic paginas fecit uersuum tricenorum quinorum aut tricenorum senorum et in margine et argumenta et numeros capitulorum ponere solet. alter folia 119—214 exarauit, qui paginas esse uoluit uersuum 33, rerum indices non apposuit, sed solos numeros, sicut alias quoque margini magis pepercit. iota mutum poni solet et ascriptum (ut *ωι*) et subscriptum (ut *ῳ*), quod saepe etiam eis uocabulis additur, a quibus alienum est; *ν ἐφελκυστικὸν* nisi ante uocales poni non solet. correcturae, quae quidem adiectae sunt manu codici fere aequali, incertum est, utrum uni an duobus correctoribus ascribendae sint. multa sunt in margine scholia et uariae lectiones, quorum maior pars prima manu scripta et ex archetypo hausta est; scholia eadem fere sunt quae Laurentiani; Vaticanus tamen plura exhibet; alias notas adiecit corrector. post septimum belli librum extat testimonium de Christo, ut in Marciano. totum contulit Niesius.

ἰασατο φήσας· ἰαμαι τὰ ὕδατα ταυ(τ) ἁλῶν πλῆθος (sic) *ἐναντῆ ἐμβαλὼν κεράμου ἀγγεῖον μεστόν.* ad IV 484 sq. *ση ἁπιστος ἄνθρωπος οὐδὲ ἑβραιος ἐστὶν.* ad V 61 *ὦ τῆς κολακείας τοῦ συγγραφέως.* ad VI 425 *κακῶς ἐψήφισε γαρ μυρια(δ) σ̅ν̅ χι(λ) ξ̅ε̅.*

6. R. codex Romanus bibliothecae Vaticanae Palatinus gr. nro. 284 saeculo XI aut XII in membranis scriptus foliorum est 221 [1]. initio amisso nunc incipit p. 23, 1 *Δημήτριος μὲν,* desinit in uerba *ἐλάνθανε ταῦτα διαπραττόμενος* p. 626, 3; nam ultimum folium periit. correctores habuit duos, qui tamen haud facile discernuntur, primum ipsum scribam aut aequalem, alterum paullo recentiorem, a quo accentus, spiritus aliaque eiusmodi multa posita sunt. in margine manu prima ascripta sunt adnotamenta uaria qualia extant in Laurentiano et Vaticano; alia memoratu uix digna adnotauit manus altera. iota mutum raro ponitur; est ubi non ascripto sed subscripto utatur librarius (ut p. 62, 5 scriptum est *ἐν μεταβολῇ ποτε*). *ν ἐφελκυστικὸν* ante consonantem litteram raro ponitur. partim Niesius contulit, partim Augustus Mau, quaedam Iulius Stender.

7. C. codex Vrbinas bibliothecae Vaticanae inter Vrbinates gr. nro. 84 membranaceus saeculi XI foliorum 291 una manu nitide exaratus; paginae habent tricenos ternos uersus. praemittuntur singulis libris argumenta rerum cum numeris adiecto titulo; uelut ante librum V legitur *τάδε ἔνεστι κεφάλαια τοῦ ε̄ λόγου τῆς ἰουδαϊκῆς ἁλώσεως.* exciderunt argumenta libri primi et quaternionis tertii folium octauum, in quo inerant p. 54, 13 *καὶ ἐκ τῆς* — 56, 15 *συνταράσσοντες* [2], denique folii ultimi pars abscissa est. iota mutum raro ponitur, *ν ἐφελκυστικὸν* fere non extat nisi ante uocales. in margine appicti sunt numeri argumentorum, rerum indices aliaque uix memorabilia; paucae sunt uariae lectiones; scholia qualia in aliis extant, ab eo fere absunt. memorabile igitur est quod fol. 215 in margine ad p. 466, 20 extat tetragrammaton hebraicum pictum in hunc fere modum הה ד. correctus est a duobus, primum ab ipso librario, deinde ab alio multo recentiore. codex ex quo sumptus est, saepe compendiis usus esse uidetur, quo factum est, ut exitus nominum interdum mutilatus sit. fol. 256 ad VI 312 in margine inferiore haec extant scripta manu recentiore nunc partim recisa: *ση: οὐκ ἀμφίβ * λος ὁ χρησμὸς α**τος· ὦ σὺ τερατ** γε* [3] *ἰώσηπε-ἀλ** δῆλος καὶ σαφὴς περὶ τοῦ ἐμοῦ δεσπότου καὶ θεοῦ· τοῦ χριστοῦ· ὃν σὺ παρεξηγούμενος· οὐεσπασιανὸν ἐπεισάγεις τῇ προφητείᾳ· ἀλλὰ γὰρ ὁ χριστὸς μόνος τηνικαῦτα καὶ τῆς ἰουδαίας*

1) uide bibliotheca apostolica Vaticana. codices manuscripti graeci Palatini ed. H. Stevenson sen. Romae 1885 p. 160. 2) ordo foliorum illic turbatus est, cum quaternio tertius ante secundum extet; quare fol. 16—23 post fol. 8 ponenda erant. 3) fuit *τερατουργε.*

ὡρμήθη· καὶ τῆς οἰκουμένης ἦρξε· καὶ ἔτι νῦν ἄρχει. βασιλεὺς βασιλέων αἰώνιος καὶ ὢν καὶ λεγόμενος· καὶ ὑπὸ πάσης σχεδὸν πνοῆς προσκυνούμ * * * * καὶ σεβόμενος· οὐεσπασιανὸς δὲ ὁ παρὰ σοῦ κολακευόμενος· τέφρα καὶ κόνις ὢν· διερρύη καὶ ὤχετο: et paullo supra fol. 255v ad VI 308 sq. manus recentior alia saeculi fere XIV haec adnotauit: ὢ τῆς ῥαδιουργίας σου καὶ πλαστοψευδωγραφω ἐξιγείσεωσον· φλουΐά· ὄντως φλογὸς ἄξιε· εντο[1]) τὴν ἀλίθηαν ἐπιλιθώδους ἰουδαϊκῆς σκαιὸκαιρίας καρδίας κρίπτων[2]) τὴν τοῦ εμοῦ δεσπότου χριστοῦ θεανδρικὴν οικονομίαν. in calce subscriptum est alia manu saeculi ut uidetur XII:

ὁ ἐν ἱερομονάχοις ἐλάχιστος καὶ πνικὸς πα ζᾶ ////

ὁ ἐλάχιστος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνικ πατ ////

partem contulit A. Mau, partem Niesius.

Haec de septem primis; nunc sequuntur codices reliqui ad litterarum potissimum ordinem enumerandi.

8. codex Berolinensis, olim Meermannianus inter Philippicos nro. 1626, inter Berolinenses 223[3]), chartaceus foliorum 269 saeculo XV aut XVI nitide scriptus. continet bellum Iudaicum totum. inscribitur Ἰώσηπος περὶ τοῦ τῶν Ἰουδαίων πρὸς Ῥωμαίους (sic) πολέμου, quae suppleta sunt manu recentiore. in fine extant uersus hi:

τῷ ἐν δακτύλοις γράψαντι, τῷ κεκτημένῳ,
τῷ ἀναγινώσκοντι μετ᾽ εὐλαβείας,
φύλαττε τοὺς τρεῖς, ἡ τριὰς τρισολβίως:

margini ascriptae sunt et prima et secunda manu uariae lectiones aliaque; plura postea addiderunt quorum in potestate codex fuit. ad V 442 sq. (fol. 208v) haec adnotata habes manu prima: νῦν ἄκων ἀσεβέστατε καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθρὲ τῆς ἀληθείας (sic) εἴρηκας ὑπ᾽ αὐτῆς ἐκείνης τῆς ὄντως ἀληθείας ἐλαυνόμενος· μήτε γενεὰν ἄλλην κακίας γονιμωτέραν γενέσθαι· μήτε μὴν τηλικαῦτα κακὰ πενποθέναι (sic) τινὰ πόλιν ἄλλην. καὶ γὰρ ἄλλων πολλῶν ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν γεγονότων ἑβραίων ὑμεῖς μόνοι τὴν ὑπερβολικὴν καὶ πασῶν κακιῶν ἐσχάτην κακίαν καὶ ἀθεΐαν εἰργάσασθε· τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν καὶ σωτῆρα τοῦ κόσμου παντὸς σταυρῷ προσηλώσαντες· καὶ διὰ τοῦτο μόνοι ὑμεῖς τοῦ ἀληθεστάτου καὶ ἀψευδοῦς ἐκείνου στόματος, τῆς σκυθρωπῆς ἀποφάσεως τὴν δικαίαν

---

1) εν non prorsus certum. 2) fort. κρίπτην legendum est. 3) uide *Verzeichniss der von der kgl. Bibliothek zu Berlin erworbenen Meermann-Handschriften des Sir Th. Phillips. codd. Philippici* p. 98.

ποινὴν ὑφίστασθε· ὡς ἐκεῖνός που φησίν· ἔσται θλίψις ἐν τῇ ἁλώσει ὑμῶν, οἷα οὐ γέγονεν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· οὔτε μὴν ἀλλαχοῦ γενήσεται. uerba p. 24, 16 καίπερ ἀνέδην — 26, 18 κρατύνεσθαι omissa sunt (fol. 9ᵛ), quae postea interposito folio uno (fol. 10) ab eodem ut uidetur librario suppleta sunt; quare nunc loco mota extant post εὔνους (p. 27, 17). paullo infra aliae ex archetypo turbae ortae sunt; nam quae extant p. 39, 22 ἀπὸ Ῥώμης — 44, 18 αἴτιος et p. 63, 19 Ἡρώδης μὲν — 68, 14 Ἀντίγονον ita commutata sunt, ut haec illorum, illa horum locum occuparint. locis transpositis manus prima asteriscos adpinxit ascripsitque fol. 15ᵛ γύρισον ἐννέα φίλλα καὶ εὑρήσεις ὅμοιον σημεῖον et similia fol. 17ʳ. 24ᵛ. 26ᵛ, quae quidem ex archetypo deprompta sunt. iam uero locorum commutatorum alter fere 105 uersuum est, alter 101, quae autem interiacent (p. 44, 18—63, 18) 424 fere occupant uersus. igitur si ponimus locos transpositos folia occupasse singula, sequitur media fuisse in foliis quattuor; quae quidem uidentur fuisse quaternionis tertium quartum quintum sextum. uidesne igitur quomodo res gesta sit? quaternionis enim compage soluta folium secundum et septimum inuerso ordine immissa sunt. haec quamuis leuia ad Berolinensis archetypum indagandum usui esse possunt, si quidem superstes est. qui uidetur male habitus fuisse; quare facile fieri potuit, ut confecto nouo codice abiceretur. Berolinensis partem contulit multosque locos inspexit Niesius.

9. codex Laurentianus plutei 69 cod. 17 [1]) foliorum 225 saeculo fere XII diligenter exaratus, continet bellum Iudaicum totum. primum tamen folium excidit (p. 2,1—4,21 τὰ Ἰουδαίων), quod suppleuit manus saeculi fere XV, eadem ut uidetur, quae Laurentiani 19 damna refersit. praeterea exciderunt post fol. 208 libri VI finis et VII initium (p. 555, 15 παρ' αὐτοῖς ἀλλὰ — p. 592, 1 ἰδεῖν ποθοῦντες). margini ascriptae sunt manu prima uariae lectiones aliaeque notae eaedem fere atque in Romano (R). totus collatus est in usum Cardwelli, apud quem littera N signatus est. deinde Niesius uidit et locos quosdam contulit; alia addidit Nicolaus Festa Florentinus.

10. codex Laurentianus plutei 69 nro. 36 chartaceus saeculi XIV foliorum 214. singulos libros praecedunt argumenta. eo usus est Cardwellus, cui M dicitur.

---

1) de hoc et insequenti uide Bandinium catalog. cod. gr. bibl. Laur. II p. 639. 644 et Cardwelli praefationem p. VI.

11. codex Lipsiensis bibliothecae Paulinae nro. 783 saeculi XI aut XII membranaceus foliorum 288 [1]). folia 23 prima (p. 3, 1 ἐπειδὴ — 60, 5 συνετωτάτῃ) suppleta sunt a librario saeculi XV. uetus codex incipit p. 60, 6 γυναικῶν. desinit in finem libri septimi fol. 270ʳ. sequens pagina exhibet catalogum mensium octo populorum, Graecorum, Hebraeorum, Bithynorum, Cypriorum, Aegyptiorum, Macedonum, Cappadocum, Romanorum. sequuntur Constantini librarii uersus, hi:

κωνσταντῖνος ἐμοῖσι μελίφροσι ἀγλαοθύμοις· προφρονέως ἑτά|ροισι φίλα φρονέων ἐνὶ κῆρι, τὸν περίβωτον ἅπασι πολύφροσιν ἱστορι|κοῖσι· κρήγυνον ὧσ μάλ' ἐόντα ἰώσηπον τολύπευσα· εὖ εἰδὼς μετιοῦσιν ἀ|πείριτον οἰσέμεν εὖχος ·:· εἴτις ἔμοιγε, νέμεσσιν ἀΐδρείῃσιν ἐφήσει· οὕ| νεκεν αἰολόγραπτος ἐμὴ βίβλος ἐκτεθέαται· οἶ αὐτῶι γε μάλιστα|πολὺ πρότερον νεμεσήσει· οἰλομένης πενίης ἀγνοηκότι [2]) κύντατα ἔργα.

sequitur fol. 271 ἰωσήπου μακκαβαϊκῶν λόγος δ̄· φιλοσοφώτατον λόγον — fol. 288 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. τέλος σὺν θῶι τοῦ περὶ τῶν μακκαβαίων λόγου. totus codex praeter folia recentia a duobus librariis exaratus est et doctis et diligentibus. in paginis uersus sunt triceni aut undetriceni. idem librarii in margine ascripserunt adnotamenta qualia fere leguntur in R, maxime rerum indices et interpretamenta uariaeque lectiones [3]); correctores in bello Iudaico conspiciuntur maxime tres, quorum primus librario aequalis pauca correxit, praecipue uero libri III lacunam hoc modo expleuit: nam fol. 144 primum uerba ἄξιος ἐκεῖνος (p. 337, 20) reposuit in rasura. deinde insequentia ἐγὼ (p. 337, 20) — καί τοι (p. 338, 15) litteris pressioribus scripsit in spatio uersuum 17, quod uacuum relictum erat. post καί τοι picta est nota. sequentia denique τήν τε ὁρμὴν (p. 338, 16) — ἐπιχωρίοις (p. 341, 2) suppleta sunt in margine paginarum 144ʳ et 144ᵛ additis his uerbis: ὑπόστρεψον αὖθις ἧιπερ ἴδοις τὸ σῆμα. librarius igitur omiserat uerba ἄξιος (p. 337, 20) — ἐπιχωρίοις (p. 341, 2) uersuumque 17 spatium uacuum reliquerat, quod cum supplementi capax non esset, longe plurima in margine apponi necesse erat. iam uero, id quod maxime mirum accidit, supplementum non ex alio codice petitum est,

1) uide A. Westermann, Excerptorum ex bibliothecae Paulinae Lipsiensis mss. pars altera. Lipsiae 1865. 2) ἀγνοκότι (η suprascr.), κό in rasura. 3) uelut ad I 408 idem scholion extat quod habet L (uide p. VII) et ad p. 222, 12 (Γερμανῶν) τῶν νῦν φράγγων καλουμένων.

sed ex eodem quo codex ipse ortus est, nisi alium fuisse statuis ei persimilem. quod eo cernitur, quod supplementum prorsus eiusdem est generis ac reliqua eodemque modo affectum a secundo correctore, qui haud multo post et in textu radendo aut delendo aut addendo multa correxit aut margini inscripsit. tertius corrector saeculi fere XV et XVI in margine sua quaedam adnotare satis habuit. primus hunc codicem excussit Bosius, cuius copiis Hudsonus usus est. Niesius codicem permittentibus Lipsiensibus habuit Marburgi, sed non totum contulit, sed partes quasdam, et praeterea in corrigendis typothetarum plagulis multos locos inspexit.

12. codex bibliothecae Lugdunensis Batauorum Vossianus [1]) in fol. gr. nro. 72 saeculi XV foliorum 138 chartaceus initio et fine mutilus. olim fuit Petauii [2]). incipit p. 9, 18 *στάσεως τοῖς δυνατοῖς,* desinit p. 600, 24 *μένειν ἀνεκτὸν ἐ*; insequentia uerba *δόκει λαβὼν δὲ τὴν γυναῖκα* in pagina contigua postea suppleta sunt, fortasse a Petauio; idem titulum addidisse uidetur qui nunc est: *φλαβίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἱστορίας περὶ ἁλώσεως flauii Iosephi Iudaicae historiae de destructione $\overset{\gamma}{\lambda o}$ $\bar{\alpha}$ liber 1us*; horum enim solum $\overset{\gamma}{\lambda o}$ $\bar{\alpha}$ ab eo scriptum est, qui codicem exarauit. in margine notae sunt multae minio pictae; alias partim Latinas partim Graecas addidit Petauius. codicem adhibuerunt Hudson, apud quem Vossianus (Voss.) appellatur, et Hauerkamp, cui Lugduno-Batauus (L. B.) audit. deinde Niesius habuit Marburgi, inspexit et locos quosdam contulit.

13. codex Neapolitanus bibliothecae Musei Borbonici III B 17 bombycinus saeculi XIV. continet primum Iosephi bellum Iudaicum, quod incipit fol. 1 *φλαυΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεως λόγος πρῶτος.* finit fol. 99 subscriptione adiecta: *φλαυΐου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἱστορίας περὶ ἁλώσεως λόγος ἕβδομος. τέλος τοῦ δευτέρου βιβλίου τοῦ ἰωσήπου· τέλος τέλος τέλος.* sequitur testimonium Christianum ut in M et V. dein interiecta una pagina uacua: *ἀγαθίου σχολαστικοῦ ἱστοριῶν ᾱ.* tum fol. 144 *δημηγορίαι παρεκβληθεῖσαι ἀπὸ τῆς θουκυδίδου συγγραφῆς τῆς πρώτης* adiectis excerptis etiam ex aliis libris Thucydideis. inspexit Niesius; postea alia euoluit Augustus Mau.

14. codex Neapolitanus gr. III B 19 scriptus saeculo XV, ex-

1) catalogus librorum bibliothecae publicae Lugduno-Batauicae (Lugd. Bat. 1716) p. 395. 2) fol. 1 in margine extat: *Alexan. Petauius Senator Paris. 1637.*

eunte in chartis 207. initium periit; nunc incipit p. 4, 7 *κίνουν καὶ τὸ Κελτικόν*. libro secundo praemittitur *φλαουΐου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεως ἰουδαϊκῆς ἱστορίας λόγος β̄*. sub finem multae lacunae sunt, ut ex lacero codice eum descriptum esse appareat. in calce subscriptum est alia manu: *Antonii Scripandi fuit ex Iani Parrhasii testamento.* Niesius codicem uidit et quaedam contulit; librum IV totum excussit Iohannes Droysen; initium addidit usque ad § 84 Antonius Soglianus Neopolita.

15. codex bibliothecae Oxoniensis Bodleianae Barroccianus nro. 151 chartaceus foliorum 315 saeculi XV in fine mutilus. inscribitur *φλαυίου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεως ἰουδαίας καὶ τῆς μεγάλης πόλεως λόγος α'· διαλέκτῳ καὶ φράσει ἑλληνίκῃ*. desinit in uerba *αὐτῷ καὶ διάβρωσιν ἐκ πεσώντων οὕτως* p. 628,7 [1]). adhibitus est a Bernardo et postea ab Hudsono, a quibus Bodleianus (*Bod.* siue *Bodl.*) uocatur.

16. codex Parisinus gr. nro. 1423 saeculi fere XIII membranaceus foliorum 192 [2]). continet bellum Iudaicum et Iosephi uitam (uide praef. uol. III p. XI). praemissum est folium unum saeculi fere XV, in cuius pagina altera quaedam ex Ant. Iud. libro III scripta sunt. (*προειπὼν δὲ ἑορτὴν μωυσῆς* I p. 179, 12 — *χρύσεα πάντα ὑπῆρχε* p. 188, 6). belli Iudaici libris singulis praecedunt argumenta; in margine ascripti sunt numeri capitulorum et multa adnotamenta ex textu excerpta. hoc et insequentibus Parisinis usus est Hauerkampus; postea inspexit Niesius.

17. codex Parisinus gr. nro. 1426 chartaceus saeculi fere XV. titulorum et subscriptionis locus rubricatori uacuus relictus nec expletus est. argumenta non extant.

18. codex Parisinus gr. nro. 1427 membranaceus saeculi fere XII foliorum 267. in duobus primis aliunde agglutinatis extant preces manu saeculi fere XI exaratae. continet belli Iudaici libros I II III IV V VII; nam liber VI et librorum V et VII partes uicinae exciderunt post fol. 241, quod desinit in uerba *τὴν τρίτην δὲ ἔλαχον* p. 504, 8. infra in margine manus saeculi fere XV adnotauit *λείπουσιν* *τέτρα* (δ) *πέντε,* siquidem recte litterae paene euanidae dispectae sunt. insequens fol. 242 incipit a uerbis *εἰς τὰς ῥωμαίων ὀργὰς* (ἀρχὰς) *ἐμπεσών·*

1) uide catalogi codicum manuscriptorum bibliothecae Bodleianae partis I uol. I (ed. Coxe Oxonii 1853) p. 264. 2) de his et ceteris libris Parisinis uide catalogum codd. mss. bibl. Reg. II 316 sq.

ἡ δὲ ἐκείνου, quae sunt p. 576, 3. desinit fol. 267 ἐστοχασάμην. τέλος τῆς ἁλώσεως ἰωσήπου. δόξα τῷ συνεργήσαντί μοι θῷ δι' εὐχῶν τοῦ πατρός μου καὶ τ***| δελφῶν μου πληρῶσαι ταύτην τὴν βίβλον. subscriptionem iterauit manus saeculi fere XV aliaque adiecit lectu perdifficilia. singulis libris praemissa sunt argumenta adiectis numeris, qui textui quoque ascripti sunt. in margine extant haud pauca adnotamenta, praecipue interpretamenta et indices rerum. codicem Marburgum transmissum inspexit Niesius et partem contulit.

19. codex Parisinus gr. nro. 1428 chartaceus saeculi fere XIV continet belli Iudaici libros VII in foliis 1—162, deinde Luciani dialogos aliquot. singulos Iosephi libros argumenta praecedunt. in margine extant adnotationes. ad V 235 ascriptum est tetragrammaton hebraicum eodem modo quo in C. Niesius inspexit.

20. codex Parisinus gr. 1429 saeculi fere XI membranaceus, mutilus et multis locis tam detritus, ut litterae paene euanuerint. insunt in eo libri II et IV partes totusque liber III hoc ordine: p. 1. 2 γοῦν πλῆθος (p. 162, 16) — Σίμων τις (p. 165, 10); huius tamen folii pars inferior abscissa est, ut uerba ἔργα (p. 163, 15) — σκεδασθέντων (p. 163, 22) et μάχοντο (p. 165, 3) — τις (p. 165, 10) praeter paucas reliquias non extent. p. 3—12 μέρους εἶκον (p. 233, 2) — ἔπειτα (p. 246, 12); p. 13—14 τοῖς ἄλλοις (p. 176, 7) — ἔξεστι (p. 179, 15); p. 15—18 οὐδὲν ἐπαμύνοντας (p. 384, 18) — τὸ μὲν Ἀνάνου καὶ (p. 390, 1); p. 19—36 ἐβάρει ταῖς εἰσφοραῖς (p. 206, 9) — προσδέχεσθαι p. 230, 9; p. 37—44 τῶν βασιλικῶν (p. 165, 10) — αἱρέσεως οὐδὲν (p. 176, 7); p. 45—48 πρότερον (p. 192, 18) — καὶ Κούμανος δείσας (p. 198,5); p. 49—130 τὴν χώραν (p. 246, 12) — παρέδοσαν (p. 355, 2). haec ultima codicis uerba (IV 61 ἐπιλέλοίπει — παρέδοσαν) ita exarata sunt, ut fieri solet in fine libri aut operis, ut paginae spatium quoquo modo expleatur. codicis tamen ipsius non hunc fuisse finem certum est, quoniam ex insequentibus libri IV partibus extant paginae quattuor (p. 15—18). cur igitur paginam 130 illo modo desinere uoluerit, causa non apparet. extant igitur in codice haec: libri II p. 162, 16 — 179, 15 praeter folii primi partem excisam, p. 192, 18 — p. 198, 5, p. 206, 9 — p. 230, 9, p. 233, 2 usque ad libri II finem, deinde liber III totus, libri IV denique initium usque ad p. 355, 2 et p. 384, 18 — 390, 1. singulis libris praemissa sunt argumenta. in margine ascripti sunt numeri capitum et uariae lectiones. pauca correxit manus prima. codice usus est Cardwellus, apud quem R audit, dein Niesius uidit et quaedam contulit.

21. codex bibliothecae Parisinae Coislinianus nro. 131 [1]) bombycinus foliorum 238, paullo ante annum p. Chr. 1381 exaratus, initio et fine multisque aliis locis mutilus, quos restituit manus saeculi XV. in folio 1 et 2 extant excerpta ex Iosephi contra Graecos libro spurio et quae in Antiquitatibus Iud. de Iesu Christo et Iohanne baptista traduntur. titulus abest; desinit p. 591, 1 in ἡ παρασκευή. lectiones ex eo excerptas dedit Hauerkampus.

22. codex Philippicus [2]) bibliothecae Thomae Phillipsii equitis saeculo fere XII scriptus membranaceus. continet belli Iudaici libros integros cum testimonio Christiano; exciderunt p. 138, 22 θήσεσθαι — 141, 2 ὑπέστρεψεν, quae postea suppleta sunt. correctorem habuit recentiorem. nunc uidetur esse Sheltenhamii. totum excussit Cardwellus deditque signum T.

23. codex Redigeranus bibliothecae urbicae Vratislauiensis nro. 283 [3]) chartaceus foliorum 266 saeculi fere XV. continet belli Iudaici libros integros; abest libri I titulus; in fine subscribitur δόξα τῶ θεῶ· δόξα τῆ θεοτόκω, ἡμῶν δόξα σοι. desunt p. 24, 16 eadem atque in Berolinensi, sed suppleta non sunt; deinde duo loci p. 39, 22 — 44, 18 et 63, 19 — 68, 14 inter se commutati sunt, quod in margine manus prima eodem modo adnotauit, quo in Berolinensi factum esse diximus (p. XII). usus est hoc codice Hudson; deinde Marburgi habuit Niesius.

24. codex Rostgaardianus, qui nunc est Hauniae in bibliotheca regia maiore ueteris fundi nro. 1569 chartaceus saeculo ut uidetur XIV exeunte exaratus. continet bellum Iudaicum totum. inscribitur φλαυίου ἰωσήπου περὶ ἁλώσεως ἰουδαίας καὶ τῆς μεγάλης πόλεως λόγος ᾱ διαλέκτω καὶ φράσει ἑλληνικῆ. adiectum est testimonium Christianum et mensium tabula. correctores fuerunt duo. in margine aliquot capitulorum extant numeri. usi sunt Hudson et Hauerkampus; alia nuper excerpsit Niesius. librum primum excussit Hauenius [4]).

25. codex Vaticanus gr. 983 chartaceus foliorum 339 saeculi XV. inscribitur: ἰωσήπου φλαουίου περὶ ἁλώσεως. desinit in uerba κρίνειν ἀπολελειφθῶ p. 624, 13 reliquis euanidis. inspexerunt Niesius et A. Mau.

26. codex Vaticanus gr. 984 scriptus anno p. Chr. 1354, de quo dictum est in praefatione uol. I p. XXI. bellum Iudaicum incipit

1) Montfaucon biblioth. Coisliniana p. 202. 2) uide Cardwelli praefationem p. VII. 3) catalogus codicum Graecorum qui in bibliotheca urbica Vratislauiensi adseruantur (Vratisl. 1889) p. 68. 4) ut dixit Carolus Graux (*archives des missions scientifiques, 3. série, vol. VI (Paris 1880) p. 174*).

fol. 186^{v}. singulis libris praemittuntur argumenta, absunt a solo libro primo. inspexerunt Niesius et A. Mau.

27. codex bibliothecae Vaticanae inter Vrbinates gr. nro. 85 saeculo fere XIII exaratus membranaceus foliorum 245. incipit ἰωσήπου περὶ ἁλώσεως λόγος ᾱ; desinit antiqua manus p. 626, 6 in ἀποστείλας; nam ultima folia interierunt, quae suppleuit manus saeculi XV. multas correcturas intulerunt duo ut uidetur correctores. interpretamenta et uarias lectiones margini ascripsit manus recentior. inspexerunt Niesius et Augustus Mau.

28. codex bibliothecae Venetae Marcianae [1]) gr. nro. 382 membranaceus foliorum 254 saeculo XV exaratus. initio lacunas habet complures; desinit paullo ante finem in ἀναγνωσομένοις κρίνειν ἀπο (p. 628, 13). Niesius uidit et locos quosdam inspexit.

29. codex bibliothecae Caesareae Vindobonensis [2]) histor. gr. nro. 18 chartaceus formae maioris foliorum 126, saeculo XV scriptus, initio et fine mutilus. incipit p. 77, 13 τρεπόμενος, desinit p. 523, 22 θαυμασιώτερον οὔτε τοῖς. bibliothecae Caesareae inlatus est a Busbeckio, quare Busbeckianus uocari solet ab Hudsono. deinde quaedam euoluit Isidorus Hilberg.

30. codex Hennebergensis, de quo dictum est uol. I p. XXII, uol. III p. XII. belli Iudaici in eo sola supersunt folia duo extrema (p. 620, 14 εἶναι τὸ — 628, 15 ἐστοχασάμην. τέλος τῆς ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἁλώσεως).

31. codex bibliothecae Parisinae Coislinianus nro. 228 [3]), in quo belli Iudaici inest unus quaternio octauus membranaceus saeculi XI, quo continentur p. 165, 5 ἐν δὲ Σεπφώρει — p. 192, 10 ὑπολαβὼν ὁ Πετρώνιος. in margine habet capitum numeros. Niesius contulit.

Hi sunt codices, qui nobis innotuerunt. extant praeterea *Excerpta* ex bello Iudaico uario modo instituta. quorum antiquissima et optima sunt ea quae iussu *Constantini* imperatoris porphyrogeniti facta titulo περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας tradita sunt in codice Peiresciano Turonensi [4]), in quibus quattuordecim sunt loci ex bello Iudaico deprompta. haec cum editione Bekkeri contulit discrepantiasque

---

1) graeca d. Marci bibliotheca (ed. Zanetti) p. 183. 2) uide Lambeccium commentariorum de Aug. biblioth. Caesar. VIII p. 86. 3) uide Montfaucon, bibliotheca Coisliniana p. 281. 4) de quo nuper disputauit Büttner-Wobst *Berichte der k. sächs. Gesellschaft d. Wissensch. zu Leipzig 1893 p. 261 sq.*

edidit Iulius Wollenberg [1]), quo nos usi sumus. eiusdem et aetatis et generis reliquiae sunt unius *excerpti Poliorcetici* (p. 297, 4 — 300, 4) quod extat in codice Parisino suppl. gr. 607, unde primus protulit C. Wescher [2]), denuo contulit Niesius.

Alia sunt excerpta codicis bibliothecae Regiae Neapolitanae III B 18 bombycini saeculo fere XIV scripti, qui in praefatione uol. I p. XXX memoratus est. insunt in eo excerpta ex Iosephi antiquitatibus et bello Iudaico, quorum haec incipiunt fol. 77 *τρία γὰρ παρὰ Ἰουδαίοις* p. 176, 7; sequuntur alia ex reliquis libris petita. excerptum primum (p. 176, 7 — 186, 13) contulit A. Mau.

Plura ex bello Iudaico excerpta sunt in codice bibliothecae Ambrosianae Mediolanensis E 9 superiorum bombycino saeculo fere XIII exarato miscellaneo. excerptorum initium nunc recisum est; incipiunt p. 5, 18 *ὀδυρμῶν ἐπικρατεῖν*, desinunt in finem libri septimi adiecta subscriptione *ἐνταῦθα πεπλήρωται διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ χῦ τὰ ἑπτὰ βιβλία περὶ τῆς ἰουδαίων ἁλώσεως φλαυΐου ἰωσήπου.* post subscriptionem cum superesset spatium, librarius alia excerpta addidit.

Praeter haec uaria ex Iosepho excerpta in bibliothecis passim extant. uelut saepius separatim exscripta est oratio Agrippae regis ex libro II 345 sq.; sed talia recentiora omittenda erant.

Ex magno codicum numero aliisque testimoniis satis perspicitur, quanto studio cum cetera Iosephi opera tum bellum Iudaicum lecta sint. quare ut etiam eis qui Graece nesciebant usui esset, factae sunt *uersiones Latinae*, quarum extant duae. altera uulgo dicitur *Hegesippi*, quod nomen quamquam falsum est tamen quoniam et usu inueterauit neque incommodum est nos quoque retinuimus. re enim uera Hegesippi siue Egesippi nomen corruptela ortum est ex *Iosepi* aut *Iosippi*, quod in antiquissimo codice Ambrosiano aliisque extat [3]). quis uerus auctor sit huius uersionis, non constat; in Ambrosiano aliisque codicibus Ambrosio episcopo

---

1) recensentur LXXVII loci ex Flaui Iosephi scriptis excerpti (*programme d'inuitation de l'examen public du collège royal français, fixé au 29 septembre 1871.*) p. 27—33. 2) *Poliorcétique des Grecs* p. 338. 3) in codice Ambrosiano in secundi libri titulo *Egesippi* a correctore ex *Iosippi* factum est. in codice Neapolitano lat. V F 34 saeculi IX Hegesippi nomen ne extat quidem, libro autem tertio subscribitur: *explicit historiarum iosepi liber tertius incipit eiusdem liber quartus. contulit* (i. e. *contuli*).

Mediolanensi tribuitur [1]). quod non recte tradi Ambrosiumque huius uersionis auctorem haberi non posse demonstrare conatus est Fridericus Vogel [2]). sed argumentis utitur parum firmis satiusque erit interim traditam memoriam retinere. ceterum nostra minus interest, a quo Iosephus in latinum conuersus sit, quam qua ratione quaue fide, de qua infra dicetur. codices Hegesippi extant haud pauci; nam saepe cum antiquitatibus Iudaicis in unum corpus coniunctus est. solum Hegesippum exhibent duo libri uetustate insignes, codex Ambrosianus [3]) C 105 infer., cuius pars antiquior saeculi est fere VII, recentior VIII, et Casselanus olim Fuldensis saec. VIII aut IX scriptus, quo usus est Weberus [4]). Ambrosianum librum Niesius contulit iussu academiae Vindobonensis.

Praeter Ambrosium extitit alius interpres fere aequalis, qui quis fuerit non magis certum est. uersio tamen quam fecit eiusmodi est, ut *Iosephus latinus* recte dici possit, cum totum bellum Iudaicum exhibeat accurate et cum fide in latinum translatum. extitit aetate Cassiodori, qui eam dicit [5]) ab aliis Hieronymo ab aliis Ambrosio, ab aliis Rufino ascribi; et quoniam neque Hieronymo neque Ambrosio tribui potest, hodie plerumque Rufini nomine ornatur. ea igitur ad hos libros recensendos magni est momenti. facta est ab homine artis latine loquendi perito et ab oratorum studiis haud alieno. ars ea est, quae deceat aequalem Ambrosii et Hieronymi, longeque praestat barbariae eius, qui postea Cassiodori aetate antiquitates Iudaicas transtulit. Iosephi latini codices innumeri sunt nec per medium aeuum fere ulla bibliotheca fuisse uidetur, in qua non fuerit. nos habuimus praeter editiones primum codicem *Vaticanum lat. nro. 1992* omnium fere antiquissimum, saeculo nono exaratum, cui inscribitur *historiarum Iosephi libri numero VII liber primus incipit feliciter.* hunc contulit Augustus

---

1) *Ambrosius episcopus de graeco transtulit in latinum* ante librum II extat in codice Ambrosiano. in codice Laurentiano plut. 66, 1 saec. XI, qui Neapolitano persimilis est, subscribuntur: *explicit liber hystoriarum egesippi hierusolimitani excidi a beato ambrosio de greco sermone in latinum translatum decenter.* 2) de Hegesippo qui dicitur Iosephi interprete. dissert. inaug. Erlangen 1880. cf. Weberi Hegesippum p. 389. 3) uide Reifferscheidium *Sitzungsberichte der k. Akademie zu Wien* 67 (1871) p. 473. 4) Hegesippus de bello Iudaico ed. C. F. Weber. Marburgi 1864. p. 401. 5) de institut. diuin. litt. 17; uide Iosephi uol. I praef. p. XXVII; nam Cassiodorum non de Hegesippo loqui, sed de uersione ea, de qua nunc agimus, inde apparet, quod Iosephi historiam in septem libros diuisam esse ait; Hegesippus enim quinque libros confecit.

Mau totum praeter libri VI partem, quam excussit Iulius Stender. codex multa optime tradit; non desunt tamen et corruptelae et interpolamenta grauiora. bene igitur accidit quod alium habuimus testem codicem *Berolinensem Lat. nro. 226* anno p. Chr. 1159 exaratum, qui ut Vaticano neque aetate nec uirtute par est, ita non paucis mendis caret, quae Vaticano adhaeserunt. Berolinensem totum excussit Carolus Boysen. uersio latina id proprium habet, quod Iosephi libros paullo aliter diuisit ac codices Graeci; nam liber quartus desinit p. 390, 1 in *κακίας*; insequentia *ἀλλὰ γὰρ τὸ* — 433, 17 efficiunt librum quintum; deinde liber sextus in Latino idem est qui in Graecis quintus, liber septimus Graecorum sextum et septimum una comprehendit. quod cur mutatum sit, nescitur; neque enim dubitandum uidetur quin ea diuisio, quam Graeci codices dant, genuina sit.

Versioni Latinae aetate suppar est *translatio Syriaca* libri sexti, quae extat in uersionis Syriacae ueteris testamenti Peschitta uocatae codice Ambrosiano saeculo fere VI exarato, quem nuper edidit Cerianius [1]). apparet igitur uersionem sat magnae esse uetustatis. Iosephi liber sextus in fine codicis extat post quartum Maccabaeorum librum sic inscriptus: *de ultimo Hierosolymorum excidio.* huius partem priorem ex Cerianii editione iterauit uersionemque Germanicam addidit Kotteckius [2]), qui putat nos habere partem eius libri, quem Iosephus antequam bellum Iudaicum Graece conscriberet, uernaculo sermone ediderat. quae sententia quam non sit probabilis, recte dixit Theodorus Nöldeke [3]); nihil enim certius esse potest quam Graecam Iosephi historiam a Syro translatam esse [4]), quod cum aliis locis demonstratur, tum elucet p. 524, 24, ubi Iosephus dedit *ἀδελφοὶ δύο, παῖδες Ἀρί, Σίμων τε καὶ Ἰούδης,* Syrus uero cum aliis duo nomina in unum contraxit *Arsimon*, quod fieri non potuisset, nisi habuisset uerba graeca eo quo nunc sunt ordine collocata. ceterum eo quoque peccauit Kotteckius, quod interdum uerba Syriaca minus diligenter interpretatus est et, id quod maxime cauendum fuit, non tam Syriaca uerba quam Graeca uulgati textus con-

1) prodiit Mediolani annis 1876—1880. 2) *Das sechste Buch des bellum Iudaicum — übersetzt und kritisch bearbeitet — von Heimann Kotteck* (*Inauguraldissertation von Leipzig*), *Berlin* 1886. 3) *Literar. Centralblatt* 1886 Nr. 26 p. 881 sq. 4) probabile est numquam totum bellum Iudaicum Syriace extitisse, sed id solum egisse Syros, ut excidii Hierosolymitani haberent historiam, quae Iosephi libro sexto continebatur, cum uetere testamento coniunctam.

uertit, et ne in nominibus quidem transcribendis maiore diligentia uersatus est. quod cum iam dixisset Nöldeckius, confirmauit Petrus Iensen, cui ea debentur, quae praeter Kotteckium ex Syro excerpta sunt. ceterum Syrus ille quisquis fuit, mediocriter fuit doctus nec nimis diligentem operam nauauit, nec raro Iosephi uerbis parum intellectis aut omittendo aut ariolando suam imperitiam celare studuit.

Denique Moskouiae extare dicitur Iosephi et antiquitatum et belli Iudaici *uersio Slauica*, de qua litteris Niesio missis scripsit C. E. Gleye, qui bellum Iudaicum rettulit paene totum superstes esse, antiquitates autem et excerptas esse et interpolatas. plura de hac uersione non innotuerunt, et apparet eam ante saeculum undecimum confectam esse non posse. aliquando hac uersione euulgata sperandum est nos fore edoctos, qualem Iosephum habuerit.

Praeter codices et excerptores et uersiones antiquas ad restituenda Iosephi uerba usui esse possunt ea quae scriptores antiqui ex eo excerpserunt aut mutuati sunt, quorum testimonium ut non imprudenter adhibendum est, cum saepe scriptores ea quae ex aliis sumpserunt immutent, ita interdum permagni est faciendum superatque uel antiquissimorum codicum auctoritatem. primus igitur ex Iosepho plura sumpsit *Porphyrius* Platonicus, qui in librum de abstinentia IV 11—13 (p. 245 sq. Nauck) bell. Iud. II 119—159 paucis omissis transtulit. deinde sequitur *Eusebius*, qui uiginti locos in historiam ecclesiasticam assumpsit, duos in demonstrationem euangelicam. unum locum conclamatum VI 193—214 de matre quae filium comedit, ut famem toleraret, qui quidem etiam ab Eusebio receptus est, exscripsit *Iohannes Chrysostomus*.

Breuiores sententiae receptae sunt in parallela sacra a *Iohanne Damasceno* aliisque collecta. denique non pauca extant apud *Suidam*, quorum magna pars ad excerpta Constantiniana redire uidetur. praeterea adhibendus erat *liber poliorceticus*[4]), in quo Iotapatorum obsidio (III 229 sq.) narratur ex Iosepho. neque omittendus est *Georgius Syncellus*, qui in chronicis p. 560 sq. Iudaeorum res narrat maxime secutus belli Iudaici librum primum. et quoniam

---

1) ueluti p. 529, 21 non *Keranis* in Syr. est, sed *Keranos*, et p. 524, 19—21 sic uertit Kotteckius: *Malachias, Iuda Mertons Sohn und Iakob Sosas Sohn: von den Zeloten zwei Brüder Arsimon und Iuda;* sed re uera haec dicit Syrus: *Malachias et filius Metronis* (sic) *et Iudas et Sosa et filius Iacobi et ex zelotis duo fratres, Arsimon et Iuda.* 2) Porphyrii hoc loco usi sunt Eusebius Cedrenus et Suidas. 4) Veterum Mathematicorum opera (Parisiis 1693) p. 317.

Syncellus non ipse Iosepho usus esse uidetur sed antiquiores auctores Eusebium aliosque compilasse, satis antiquum habemus testem. dein memorandus est *Iohannes Zonaras*, qui belli Iudaici historiam ex Iosephi libris tertio et sequentibus excerptam in historiarum epitomam (uol. I p. 523—561 ed. Bonn.) recepit. denique *Photius* in bibliotheca (cod. 47 p. 11 Bekker) Iosephi bellum Iudaicum se legisse testatus pauca ex eo excerpsit.

§ 3 de codicum generibus.

Inter tot codices ad hanc editionem parandam eos potissimum adhibuimus, qui primi nominati sunt, *Parisinum* (P) et *Ambrosianum* (A) et *Marcianum* (M) et *Laurentianum* (L) et *Vaticanum* (V) et *Romanum* (R) et *Vrbinatem* (C), qui et antiquissimi fere sunt et omnium tamquam antistites haberi possunt; reliqui enim cum eis ita consentiunt, ut nihil fere noui praebeant. quod igitur de septem primis dicetur, etiam de reliquis dictum erit. de illis igitur praecipue disputandum est; de ceteris quae necessaria uidebuntur postea exponentur.

Ac primum Iosepho id accidisse probabile est, quod fere omnibus antiquis scriptoribus; nam cum aliis corruptelis tum lacunis quibusdam, quae omnium testium communes sunt, omnes libros et interpretem Latinum ex uno fonte deriuatos esse intellegimus. primum enim p. 391, 6 uerba *τὸ ἱερόν, περιθέντες δ' αὐτοῖς ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς* et paruo spatio intermisso [1]) p. 393, 1 uerba *καὶ μὴ δοθῆναι μετὰ τῶν ὅπλων αὐτοῖς ἑτοίμην τὴν* ab omnibus libris scriptis et interprete Latino abesse aut olim afuisse [2]) uidemus, suppeditari autem a P aut PA in adnotatione marginali; ea enim genuina esse et a Iosepho scripta, tam apertum est, ut uel caecus uideat. iam uero cum loco priore exciderint litterae 36, altero 37 [3]), tot autem elementa capere soleant singuli uersus in uoluminibus antiquis [4]), apparet utramque lacunam inde ortam esse, quod codex archetypus unius uersus iacturam fecerat. quae exciderunt in unius exemplaris margine postea suppleta sunt et nunc in margine codicum PA extant. alia est lacuna codicum omnium p. 411, 14, ubi Nero tre-

1) quod eius modi est, ut fere sexaginta uersus litterarum tricenarum quinarum capiat. 2) quod dicitur propter Marcianum et Neapolitanum, in quibus priora recte extant, quae a grammaticis ex margine in textum delata esse uidentur. 3) aut siquidem $\overline{\epsilon\iota}$ unius litterae spatium complere ponimus, 34 litterae. 4) uide *Th. Birt, das antike Buchwesen.* p. 194 sq.

decim annos dies octo imperasse dicitur; sed addendi erant octo menses, quae sine dubio fraude librariorum exciderunt; nam in ceteris huius modi numeris Iosephus satis accuratus fuit[1]). alia in omnibus libris traditur corruptela haec p. 561, 12 sq.: *τόπος τ' ἐπὶ τῆς πόλεως οὐδεὶς γυμνὸς ἦν, ἀλλὰ πᾶς λιμοῦ νεκρὸν εἶχεν ἢ στάσεως καὶ πεπλήρωτο νεκρῶν ἢ διὰ στάσιν ἢ διὰ λιμὸν ἀπολωλότων*[2]). ubi eadem sententia tam moleste iteratur, ut dubium non sit, quin recte Cardwellus uerba *καὶ πεπλήρωτο — ἀπολωλότων* eiecerit; neque enim credibile est Iosephum se ipsum interpretatum esse. quod cum in omnibus libris interpolatum sit, iam archetypo adhaesisse uidetur. indidem deriuanda sunt alia uitia[3]), imprimis nominum quorundam corruptelae. uelut p. 90, 5 in omnibus traditur *Βεντίδιος*, sed non Ventidius sed Didius memorandus erat, ut cum alii rerum scriptores docent tum Iosephus ipse Ant. Iud. XV 195[4]); Ventidius igitur ex praecedentibus, ubi saepius memoratur, a librariis huic loco inlatus est, quem ita adamarunt, ut eum etiam p. 582, 2 extare maluerint pro Petilio[5]). haec sunt corruptelae non tam incuriae librariorum tribuendae quam arbitrio hominum mediocriter doctorum, quorum manibus Iosephus tractatus est. similiter p. 246, 7 extat apud omnes *Ζαβουλών*, quod reuera est *Χαβουλών*[6]). deinde memorabile est nomina quaedam ex uetere testamento petita talia dari, qualibus postea usi sunt scriptores Christiani, uelut p. 486, 19 habemus *Ἀβραάμ*[7]), p. 487, 20 *Σενναχηρείμ*[8]), p. 488, 10 *Σεδεκίας*, p. 526, 10 *Ἰεχονίας*[9]), sed in antiquitatibus alia extant haec: *Ἄβραμος, Σενναχήριβος, Σακχίας, Ἰωάκειμος*, quare suspicio oritur his aut similibus usum esse Iosephum etiam in bello Iudaico[10]), illa uero ab interpolatoribus ei esse obtrusa, praesertim cum nomen regis

1) uide *Hermes* 28, 208 sq. 2) eadem uertit Latinus neque alia habuisse uidetur interpres Syrus, quem priorem sententiam omittere et ita uertere docuit P. Iensen, tamquam habuerit *ἀλλὰ πεπλήρωντο* (nam pluralem ponit) *νεκρῶν ἢ διὰ στάσιν ἢ διὰ λιμὸν ἀπολωλότων*. 3) uelut non recte intellexerunt librarii uerbum *χοῦν* p. 348, 14, ubi quod esse debebat *ἔχον* traditur *ἔφον*, et p. 562, 10 *ἔχον* factum est *ἔξον*, denique 595, 19 *χοῦσι* in *τυχοῦσιν* abiit. 4) quamquam hic quoque Didii nomen corruptum est. 5) unus Latinus ibi uerum seruauit. 6) *χαβουλών* traditur in codicibus deterioribus p. 279, 4, ubi meliores itidem *ζαβουλών* exhibent. ceterum etiam cont. Ap. I 110 cod. Laur. et Lat *Ζαβουλών* dant, solus Eusebius uerum retinuit. cf. Ant. Iud. VIII 142. uit. 213. 7) *Ἀβράαμος* LC, quod ex *Ἀβραάμ* factum uidetur. 8) *Σενναχήρειμος* C. 9) etiam p. 452, 18; 453, 14; 569, 20 et 22 optimi testes exhibent *δᾶδ* h. e. *δαβίδ* aut *δαυίδ*, non *Δαυίδης*. 10) quare memorabile est quod p. 486, 17 Latinus non *Νεχαὼς* tradit, quod nomen uulgare est, sed *Nechias*, idemque p. 569, 20 et 22 regem Dauidem miro modo dat *Leobium* aliis inauditum.

Aegyptii, quod simul extat p. 569, 10 *Ἀσωχαῖος* [1]) a uulgari longe distet.

Haec igitur sunt uitia, quibus omnes codices inquinati sunt. ceterum saepe testes in diuersas partes abierunt; cum enim, ut fieri adsolet, in quibusdam codicibus non pauci loci corrumperentur aut interpolationibus afficerentur, corrupta deinde a correctoribus temptarentur, alii uero Iosephi uerba integra retinerent, uariae obortae sunt discrepantiae. quod quo modo factum sit, uno maxime loco illustrari potest, qui est p. 465, 8, ubi in descriptione templi haec edebantur: *γονορροίοις μὲν δὴ καὶ λεπροῖς ἡ πόλις ὅλη διείργετο, γυναικῶν δὲ ἐμμήνοις ἀπεκέκλειστο* tradita in C et sociis. quae corrupta esse apparet, primum quod *διείργετο* minus recte dictum est, quod esse debebat *εἴργετο*, deinde quia inepta narrantur; mulieres enim menstruis laborantes non ex tota urbe excludebantur, sed a templo solo abesse iubebantur [2]). nec cum illis consentiunt ceteri codices; nam in L non *διείργετο* extat, sed *εἶχε τὸ διεῖργον,* in VR *τὸ διεῖργον,* id quod etiam Latinus habuisse uidetur, qui uertit *arcebat,* h. e. fere *διεῖργεν*; denique PAM haec exhibent: *τὸ διεῖργον τὸ δ' ἱερὸν* et praeterea *δὲ* post *γυναικῶν* omittunt. hinc apparet sic Iosephi manum restituendam esse: *γονορροίοις μὲν δὴ καὶ λεπροῖς ἡ πόλις ὅλη, τὸ δ' ἱερὸν γυναικῶν ἐμμήνοις ἀπεκέκλειστο.* simul apparet, quo modo ortae sint uariae corruptelae; primum enim *τὸ δ' ἱερὸν* mutatum est in *τὸ διεῖργον*, quod ut aliquatenus intellegi posset, additum est *δὲ* post *γυναικῶν*. haec non modo in VR et Latino nunc leguntur, sed etiam olim in codicum LVRC et Latini communi fonte fuerunt. nam etiam quae L et C habent quamuis diuersa tamen indidem orta sunt; neque enim fugit correctores uerba *τὸ διεῖργον* non bene se habere, quare in L repositum est *εἶχε τὸ διεῖργον,* in C aliisque *διείργετο,* quae sunt grammaticorum coniecturae. denique uerum *τὸ δ' ἱερὸν* in solis PAM seruatum est ita tamen, ut alterum iuxta positum sit, ut in eorum archetypo fuisse

τὸ διεῖργον
uideatur *τὸ δ' ἱερὸν* [4]). PAM igitur omnibus reliquis uirtute praestare

---

1) is est rex, qui uulgo a LXX interpretibus *Σούσακος* appellatur. at apud Iosephum Ant. Iud. VIII 253sq. *Ἴσωκος* in melioribus libris traditur, quod ad *Ἀσωχαῖος* propius accedit. 2) cf. Ant. Iud. III 261. cont. Ap. II 103; bell. Iud. VI 426. similia docent Talmudici. 4) possis cogitare etiam de *τὸ δ' ἱερὸν*
τὸ διεῖργον, quod minus probabile est, quoniam mox abest *δὲ* post *γυναικῶν*, quod cum corrupto *διεῖργον* coniunctum est. ceterum non raro binae lectiones eodem modo coniunctae in PA reperiuntur.

uidetis, ceteros autem et corruptos et a grammaticis refictos esse. iam uero quam hic cernimus codicum rationem, eandem per omnes fere belli Iudaici libros habemus, quae nunc exponenda est.

Facile enim intelleges duo maxime codicum genera esse discernenda, quorum alterum continetur codicibus P et A, qui quidem inter se plerumque consentiunt; alterius generis sunt maximeque a PA diuersi VR et C. deinde medium quendam inter utrosque locum obtinent primum M, qui ut saepe cum PA concordat ita non raro ab altera parte stat, deinde L, qui in libro primo et parte secundi cum VRC consentire solet, abhinc tamen pluriens cum PAM facit, praeterea autem multa habet singularia. haud absimilis est condicio codicis C, qui plerumque cum VR coniunctus est aut ab eis pendet, interdum uero cum PA facit; sed is quoque haud raro neutram partem sequitur aut solus aut comite L. denique Latinus saepe generi priori se addixit, saepius alteros sequitur, interdum uero peculiaria habet aut cum L aliisue communia.

Inter haec autem quae diximus genera sine dubio praestantius id est, cuius sunt codices PA adiunctis saepe M aut L aut Latino, id quod tam perspicuum est, ut iam Cardwellus [1], qui primus Parisino usus est, eius uirtutem agnouerit; deinde pluribus exemplis demonstrauit Destinon [2], nec fugit Herwerdenum, cum in Mnemosyna Bataua noua [3] codicum A et M lectiones a se excerptas ederet. nam horum codicum uirtus tanta est, ut eos recensionis huius fundamenta habuerimus neque ab eis discesserimus nisi rarius et re saepius meditata. sed quamuis magna sit eorum praestantia, tamen neque a corruptela neque ab interpolatione fuerunt liberi; quare alterum quoque genus interdum meliora seruauit. sunt denique loci, ubi ualde dubium sit, utrum genus meliora tradat; nec deest ubi et nos in diuersas sententias abierimus et fortasse alii, qui postea in Iosephum inquirent, discessuri sint.

Nunc ea quae disputata sunt exemplis quibusdam illustrentur. primum igitur nomina quaedam in solis PA recte traduntur, uelut I 217 sq. exhibent *Μοῦρκος*, cum in ceteris omnibus et Graecis et Latinis sit *Μάρκος*, quod quidem etiam in Antiquitatibus Iudaicis ab omnibus falso traditur; nam Q. Staius Murcus uiro illi nomen erat. similiter p. 317, 8 antea edebatur *Σέξτος τις Κερεάλιος*, quod est in MVRC [4]. sed recte Mommsenus [5] uitium subesse suspicatus est;

1) uol. II praef. p. VII. 2) de Flauii Iosephi bello Iudaico recensendo, Kiliae 1889. 3) uol. XXI p. 236 sq. 4) *Κερέλλιος* dant R et Lips. 5) ephemeris epigraph. IV 499.

Cerialis enim ut Iosephus ipse tradit non tribunus erat, quod est χιλίαρχος, sed legatus legionis, nec potuit, cum paullo ante (p. 315, 9) memoratus sit, dici Σέξτος τις. bene igitur accidit, quod PA cum L et Lat non Κερεάλιος tradunt, sed Καλουάριος, quod sine dubio recipiendum est. apparet autem Cerialis nomen a librariis repositum esse ex coniectura. similiter etiam p. 39, 7 ex PA Iosepho reddidimus Σερουιανῷ, cum reliqui omnes et codices graeci et Latinus cum Hegesippo habeant Σερουιλίῳ, quibuscum consentiunt Ant. Iud. XIV 92 libri omnes. sed cum PA facit Syncellus (p. 567 Bonn.), et si reputaueris Seruilium [1]) nomen librariis graecis multo tritius fuisse quam Seruianum, probabile uidebitur, illud ex hoc corruptum aut ex Antiquitatibus ascitum esse [2]). quare paullo supra p. 24, 20 erratum esse uidetur, quod ex VRC restitit uulgatum εἰς Κανὰ κώμην, quamuis firmetur Antiquitatum auctoritate; nam PAML cum Lat et Hegesippo εἰς Ἀνὰν κώμην tradunt, facile autem Ἀνὰν in Κανὰ tritissimum nomen corrumpi poterat [3]).

Memorabilis alius locus est p. 36, 15, ubi antea edebatur κἀν τούτῳ Σκαῦρος εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐμβαλὼν τῆς μὲν Πέτρας εἴργετο ταῖς δυσχωρίαις, ἐπόρθει δὲ καὶ τὰ περὶ Πέλλαν, κἀν τούτῳ δὲ κακοπαθῶν. haec dant LVRC satis mira; quomodo enim fieri potuit, ut Scaurus cum Petram Arabiae oppidum peteret Pellam uastaret, quae neque Arabiae erat et multum distabat a Petra? quare sine dubio uera sunt quae exhibent PAM adsentientibus Lat et Hegesippo ἐπόρθει δὲ τὰ πέριξ πολλὰ κἀν τούτῳ κακοπαθῶν, quae in ceteris libris et corrupta et reficta esse uides.

p. 357, 11 Philippus quidam memoratur hisce: αὐτὸς δὲ ὁ Φίλιππος Ἰακίμου τινὸς ἀνδρὸς ἐπισήμου τετραρχήσαντος Ἀγρίππα τῷ βασιλεῖ. hoc enim τετραρχήσαντος dedimus ex PALLat, reliqui codices tradunt στραταρχήσαντος, quod quamuis non ineptum tamen minus uerum est. Iacimus enim successit patri Zamari Babylonio, cui Herodes in Batanea regionem Trachonitis uicinam administrandam dederat [4]). et ut Pherorae Herodis fratri fuisse scimus tetrarchiam [5]) aliamque habemus tetrarchiam Vari siue Noari, [6]) ita Zamarin quoque et filium Iacimum tetrarchae nomine ornatos esse ex hoc loco discimus.

---

1) quare saepius apud Diodorum aliosque scriptores Seruius nomen in Seruilium abiit. 2) Antiquitatibus quoque Seruianus restituendus est. 3) similiter p. 72, 17 et 21 ex PA receptum est Θολεμαῖον non Πτολεμαῖον, quod exhibent et ceteri testes omnes et Antiquitates. 4) Ant. Iud. XVII 23 sq. 5) Ant. Iud. XV 362. 6) bell. Iud. II 247.

Denique p. 618, 13 Eleazari uerba habes haec: καὶ μόνον αὐτῆς μνημεῖον ἀπολείπεται τὸ τῶν ἀνῃρημένων ἔτι τοῖς λειψάνοις ἐποικοῦν ex PA edita; reliqui exhibent ἀπολείπεται τὸ τῶν ἀνῃρηκότων αὐτὴν στρατόπεδον ἔτι τοῖς λειψάνοις ἐποικοῦν, quae quidem et Lat habuit et fortasse Hegesippus. quae nullo modo probanda sunt, ut maxime demonstratur uocabulo ἔτι; recte enim dicit Eleazarus Iudaeos quosdam in interfectorum reliquiis etiam nunc habitare, at dici non potuerunt etiam nunc Hierosolymis esse castra Romana, quae recens facta urbi dirutae perpetuo praesidio futura erant. accedit quod non consentiunt cum insequentibus, ex quibus apparet non de Romanis sed de Iudaeis sermonem esse. ab interpolatore igitur castra Romana ex § 17 et 217 sumpta sunt.

Possunt multi alii loci afferri, quibus codicum PA uirtus probetur, sed et lectoribus et chartae parcendum est et exempla tam abundant, ut quiuis facile reperire possit[1]). quare nunc eo transimus, ut exemplis probemus etiam alterum genus, cuius sunt VRC cum M aut L aut Latino, interdum meliora tradere; id quod eo magis demonstrandum est, quo plus tribuimus generi meliori, ut appareat, cur aliquotiens ab eo recesserimus. nec curanda sunt uitia leuiora librariorumque errores, quibus omnes codices inquinari solent, sed grauiores quaedam corruptelae sunt memorandae.

Primum igitur p. 35, 16 graue habemus interpolamentum in PAM, qui post κατατεταγμένῳ addunt εἰσὶ δὲ νῦν χρηματίζουσαι λαμπρῶς[2]), quae ferri non posse et per se intellegitur et comparatis Antiquitatibus XIV 74 apparet. et uidentur ea ex margine in textum delapsa esse, id quod similiter accidit p. 98, 8, ubi πόλις Ἀρκαδίας ad Ἠλείοις ascriptum nunc inter scriptoris uerba extat in PA, qui quidem id interpolamentum non modo semel sed bis tradunt; cum enim in textu habeant τὸ δὲ πόλις ἀρκαδίας ἰλίοις χαρισθέν, in margine utriusque ascriptum est τὸ δὲ ἰλίοις πόλις ἀρκαδίας χαρισθέν. ergo etiam in eo codice peruetusto, cuius discrepantiae in margine extant, haec iam paullo aliter in textum deuenerant[3]). p. 31, 2 in VRC recte traditur ἰσχὺν, in PAML ἰσχὺν

1) alia attulit Destinon (de Flauii Iosephi bell. Iud. recens. p. 8 sq.) alia sunt haec casu magis quam certo consilio excerpta: p. 53, 10; 107, 1; 199, 1 sq.; 228, 2; 270, 15; 379, 19; 387, 16; 392, 1; 399, 12 (ubi lacuna expletur in PAM); p. 425, 15; 442, 11; 466, 21; 468, 9 sq.; 471, 5; 476, 18; 487, 7; 496, 20; 511, 15 (ubi tamen ne PA quidem incorrupti sunt); 540, 12, 20; 543, 12; 573, 11; 583, 8; 602, 18. 2) quae quidem aucta et immutata etiam in C extant.
3) eodem modo p. 104, 16 in PA Καππαδοκίαν interpolatum est, quod olim ad Κιλικίαν ascriptum esse uidetur.

ἀρχὴν[1]), quorum alterum sine dubio ex margine inrepsit. similiterque paullo infra u. 18 *τὰ ἄκρα πρέμνα* uitiose leguntur in PAML, rectius *πρέμνα* in VC[2]); *ἄκρα* et in margine *πρέμνα* habet N, et idem fere communis meliorum codicum auctor habuisse uidetur. paullo infra p. 49, 16 ferri uix possunt quae tradunt PAM cum C et Latino *τῶν δ' ἄλλων Καίσαρος στρατηγῶν ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ φόνου Βάσσῳ συμβαλόντων μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως,* quae et difficilius sunt intellectu et rem minus recte narrare uidentur; at optima sunt quae LVR tradunt *τ. δ' ἄ. Κ. στρ. ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ φόνου μετὰ δυνάμεως συνελθόντων,* quae et perspicua sunt et rei gestae magis accommodata[3]). p. 173, 3 *εἰς Μῆλον* in *εἰς Μίλητον* corruperunt PA cum Hegesippo[4]); p. 184, 2 *ἴυγγί τινι φυσικῇ κατασπωμένας* editum est ex MLVRC ex Latino; PA *ἴλιγγι* exhibent minus recte, quod si uoluisset Iosephus dedisset *καταφερομένας* potius quam *κατασπωμένας,* quod ad *ἴυγγα* incantamentum aptissimum est. deinde aperte falso PAM tradunt p. 199, 7 multos Iudaeos a Samaritis occisos esse, cum ex eis quae sequuntur (p. 200, 7) satis constet interfectum esse Iudaeum unum, quod recte exhibent LVRC. p. 475, 5 in codicibus melioribus fertur *βάρος,* quod spernendum non esset, nisi reliqui melius traderent *βρῖθος;* amat enim Iosephus huiusmodi uocabula rariora. interdum meliorum testium error proditur hiatu; uelut ferri uix possunt quae p. 17, 7 in AM extant *κατήει ὁ λαός,* et eiusdem paginae u. 14 *ἡ ποινὴ εἰς τὸν ἀδελφόν;* ex deterioribus igitur reponendum est *κατῆλθεν* et *ἡ τίσις*[5]). his aliisque locis[6]) non paucis codices deteriores meliora tradere apparet; quare etsi minorem auctoritatem habent non tamen spernendi sunt neque in edendis et emendandis belli Iudaici libris neglegi potuerunt.

§ 4 de codicibus P et A.

Haec de codicum generibus diuersis dicta sunto. iam de singulis libris quaedam addenda sunt, et primum memorandi sunt PA, qui quidem plerumque ita consentiunt, ut tamquam fratres haberi pos-

---

1) in A solum *ἀρχὴν* extat, *ἰσχὺν* in margine suppletum est. 2) in R haec interierunt. 3) cf. Ant. Iud. XIV 268. Drumannum in historiis II p. 125 sq. Gardthausen *Augustus u. s. Zeit* I 152. 4) etiam cont. Apion. II 266 *Μηλίῳ* in *Μιλησίῳ* corruptum est. 5) cf. p. 345, 13. 6) alii loci sunt p. 16, 1; 49, 6; 50, 3; 73, 1; 79, 8; 135, 15; 146, 3 et 9; 222, 16 ubi cum VRC consentiunt PA in margine; 249, 10; 279, 4; 285, 4; 292, 19; 294, 16; 295, 17; 301, 11; 461, 3; 479, 24; 487, 1; 540, 1.

sint; nam et aetate et scripturae genere et adnotationibus aliisque rebus maxime inter se similes sunt. nihilominus interdum dissentiunt; et quamquam rarae sunt discrepantiae grauiores, sunt tamen discrepantiae. uelut p. 258, 11 post Γαλιλαίας solus A addit πολλήν; p. 398, 13 ἀντικαθισταμένων habet P ἀντικαθημένων AMLVR; p. 379, 21 extat παρωξύνθαι, quod P mutauit in παρωξυνθῆναι, A in παρωξύνεσθαι [1]). et saepe in his discrepantiis A deteriores sequitur, P uero meliora tradit, ut hic melioris recensionis fons sit purior solusque interdum uera seruauerit. insigne exemplum extat p. 531, 19, ubi solus P ἐν ἀγχωμάλῳ καταλιπόντες exhibet, reliqui omnes ἐν ἀγχωμάλῳ παρατάξει καταλιπόντες, quae aperte sunt interpolatoris. p. 440, 9 solus habet recte πολὺ, at A πάλιν, L πάλαι, reliqui πᾶσαι. p. 415, 3 quod P tradit προθύμως melius uidetur quam reliquorum ἑτοίμως. p. 584, 1 solus habet τοὺς αἰχμαλώτους — καταχρώμενος, reliqui omnes τοῖς αἰχμαλώτοις. denique non mediocriter placet quod p. 194, 6 omittit εἰς τὴν ἀρχήν et p. 606, 11 εἰς τὸ στρατόπεδον, quae interpolatorem sapiunt [2]). denique omittendum non est, solum P in libri primi et secundi inscriptione tradere titulum a Iosepho datum (uide supra p. III). quodsi inter optimos P et A certamen instituendum est, palma danda est Parisino. sed ne hic quidem ab omni errore cauit, cum solus interdum corrupta tradat, uelut eo loco, qui supra (p. XXIII) memoratus est, p. 391, 6 εἰς τὸ σχῆμα corrupit in πρόσσχημα, et p. 531, 12 post μῆκος infersit τόπον [3]). praeterea monendum est interdum alium uerborum ordinem ab eo institui minus recte, uelut p. 606, 19 ἔστι δὲ ἡ μὲν τῶν ὁδῶν tradit, quod minus placet quam ἔστι δὲ τῶν ὁδῶν ἡ μὲν reliquorum [4]).

Ambrosianus uero ut paullo minorem auctoritatem habet, ita minime spernendus est auctor; nam interdum is quoque solus Iosephi uerba incorrupta seruauit. uelut p. 393, 19 ἀνεθάρσησε rectius dat, non ἐθάρσησε, ualdeque arridet quod p. 588, 7 omittit τῇ πύλῃ. praeterea habuit correctorem fere aequalem, qui usus est exemplari, quod ipsi A persimile erat, ex quo cum leuiora quaedam uitia sustulit

---

1) cf. p. 41, 5; 7. 2) cf. 612, 15, ubi solus recte non addit ἡμῖν. p. 487, 1 in P supra uersum suppleta sunt uerba πρὸς τὸν ἄνδρα, quae fortasse spuria sunt. 3) etiam 420, 2 interpolatus esse uidetur, nec recte p. 303, 3 inserit ἀεί. 4) quare dubium est, num recte eum secuti simus p. 449, 7. dubia res est etiam p. 531, 5, ubi Καίσαρος exhibet P pro Τίτου; utrumque enim uerum esse potest. at hic ei succurrit Latinus. p. 615, 11 P tradit προσψαύσῃ, reliqui προσάψηται, quorum utrum uerius sit, non facile est diiudicatu, illud tamen paullo melius uidetur.

tum pauca optime emendauit in omnibus reliquis libris corrupta, ut p. 191, 13 addidit *δὲ*; p. 302, 10 *πεσεῖν* ex *παισὶν* fecit; p. 310, 14 *τῷ κατὰ σφᾶς* dedit pro *τῶν κατὰ σφᾶς*; p. 407, 18 *καὶ ἐπὶ γῆς* pro *καὶ πηγῆς*. alibi etsi non uera uidentur, minime tamen inepta sunt quae intulit, ut p. 399, 14 inseruit *εἶθ'*, et 616, 14 *ἴσμεν* quod fortasse recipiendum est [1]). neque enim librarii libidini haec deberi eo demonstratur, quod interdum cum Lat concinunt, uelut p. 6, 9 *τὰ μὴ προϊστορηθέντα* corrector dedit cum Lat [2]), itidemque p. 418, 7 *ἡ στρατιὰ Ὄθωνος*, denique p. 401, 23 cum Lat addit *δύνασθαι* sine dubio a Iosepho scriptum.

Restat, ut de discrepantiis scripturae dicatur, quae extant in margine codicum PA, quae quidem fere omnes in utroque codice eaedem sunt, unde sequitur, ut supra demonstratum est, iam archetypum ea habuisse. quibus adnotamentis interdum uitia quaedam recte emendantur, uelut p. 222, 16, ubi in margine est *ἐξ*, quod in textu legitur *ταῖς*, et p. 366, 1 et 5 in margine alia corriguntur, alia tamen minus probanda sunt. consentit his locis margo cum deterioribus libris. maxime uero memorabiles sunt loci iam supra (p. XXIII) memorati, p. 391, 6 et 393, 1, ubi omnium codicum lacuna adnotamentis marginalibus expletur, unde apparet optimum fuisse codicem illum, ex quo ea deprompta sunt. et in his quoque cernitur codicis P praestantia, qui unus p. 393, 1 supplementum exhibet ab A omissum.

§ 5 de codice M.

Codex M pluribus rebus memorabilis est, primum integritate et uenustate; nam totus una manu diligentissime exaratus est paucis adhibitis correcturis, deinde in margine habet praeter alia multas uarias lectiones prima manu scriptas eiusmodi, ut siue cum meliore genere consentit siue cum deteriore, alterius generis lectiones in margine habere soleat, quo accedunt alia cum L aut C communia [3]).

1) p. 546, 6 ad *φλογός* quod corruptum est, in margine ascripsit *στοᾶς*, quod etsi uerum non uidetur, tamen memorabile est. 2) idem coniecerat Bernardus. 3) interdum uni loco binae uel plures discrepantiae ascriptae sunt, quarum mentione dignae sunt duae: p. 22, 3 extat in textu *Ὀβέδα* cum PA, ascriptum est *ἐν τισιν εὕρηται βόνδα, ἐπ' ἐνίοις γροβέδα* et p. 24, 20 in textu habet *Ἀνὰν* cum PA, in margine *εὕρηται καὶ κανᾶ καὶ γράννα*. nam *γροβέδα* et *γράννα* ortae sunt ex *γρ ὀβέδα* et *γρ ἄννα* quae fuerunt discrepantiae ascriptae ad alterius generis scripturas *βόνδα* et *κανὰ*. cf. Destinon de Flauii Ios. bell. Iud. recens. p. 14 not. 3.

habes igitur editionem quandam critico apparatu instructam ex exemplari diligenter recensito diligentissime transcriptam.

Marcianus igitur, ut supra (p. XXVI) dictum est, plerumque consentit cum PA, ita tamen, ut saepissime cum VRC faciat; quare ex diuersi generis codicibus compositus esse putandus est[1]). et melioris classis exemplar, quo usus est, nec P fuit neque A, sed alius eiusdem generis liber. neutri enim illorum se addixit, sed modo cum altero modo cum altero consentit, uelut p. 301, 18 *οὓς* exhibet recte cum A, *ὡς* P; p. 503, 16 uerba quaedam omittit, quae in A alieno loco extant, ut in huius quoque archetypo omissa et deinde non recte suppleta esse uideantur. at p. 27, 25 recte cum P *πόλεις*, A cum reliquis habet *πόλεις ἕτεραι;* p. 408, 8 *χορηγία* extat in PM, abest ab A[1] cum reliquis; p. 618, 7 uerba *ἣ — μητρόπολις* absunt a PM, extant in A. praeterea adnotandum est, eum codicem ex quo confectus est M, etiam marginalia habuisse qualia sunt in PA; cum enim p. 399, 12 ad *οἱ καλούμενοι σικάριοι* hi in margine habeant *λησταί,* in M extat *οἱ καλούμενοι σικάριοι λησταί*[2]). indidem explicatur, quod p. 391, 6 solus M in textu dedit quae ab omnibus reliquis absunt et in margine PA supplentur (uide supra p. XXIII). grammaticus enim, qui recte intellexit quam necessaria essent, suppleta in textum intulit. iam uero cum ea quae p. 393, 1 solius P margo exhibet, ne in M quidem extent, uidentur ab codice illo afuisse, sicut hodie absunt ab A.

Deteriores uero codices ita secutus est, ut non solum ea reciperet quae maior pars exhibent, sed saepius ea quoque haberet aut in textu aut in margine, quae singuli eorum, imprimis C, tradunt propria. uelut p. 270, 15 addidit *Γίσχαλα* cum C; p. 381, 21 in margine habet *θυμοῖς* cum V; p. 391, 1 in textu *Βαρούχου* cum C et in margine *Βαρισκαίου* cum L; p. 409, 18 in margine tradit *νεῖν* cum C; p. 511, 15 recte ab eo abest *οὖν* ut a C[3]). accedit quod interdum uel tres exhibet discrepantias; quare fortasse non modo duos, sed tres codices ad recensionem Marciani conficiendam adhibitos esse haud improbabiliter aliquis coniciat.

Verum grammaticus recensionis illius auctor non satis habuit tradita transcribere, sed interdum coniectura emendare studuit, uelut p. 104, 16 extat (*κατῆρεν*) *εἰς Ἐλεοῦσαν,* sed corrupte PA *εἰς Καππαδο-*

1) est ubi utriusque generis uerba coniunxerit, uelut p. 319, 15 *πάντων τῶν πύργων* dat, *πάντων* PAL, *τῶν πύργων* VRC. 2) accedit quod p. 408, 20 in margine *εὔτονον* habet idem ac PA. 3) cum LC consentit M p. 460, 17; 540, 1.

κίαν Ἐλεοῦσαν, hinc M fecit εἰς τὴν ἐν Καππαδοκίᾳ Ἐλεοῦσαν. alibi alterum genus corrigit; nam p. 302, 10 recepit παίδων cum VRC, sed recte intellexit desiderari aliquid, suppleuit igitur οὕτως ἀπελθεῖν; p. 425, 1 solus dedit πεπιστευμένον μέρος ἔσεσθαι οὐκ ὀλίγον speciosissime, sed ex coniectura ut uidetur; nam magnopere cauendum est, ne in his similibusque ab eo decipiamur [1]).

Nil autem mirum, cum bonum auctorem Parisini et Ambrosiani consanguineum habuerit, quod interdum solus probas lectiones exhibet, uelut p. 327, 13 una uocula leniter translata τὸν Ἰώσηπον καὶ ἐν ἄλλοις egregieque p. 582, 21 pro μετὰ dedit μέγα, quod etiam Latinus habuisse uidetur. minus certa res est p. 420, 2, ubi uerba a Marciano tradita a nobis in textum recepta sunt; erunt enim fortasse, qui eum coniectura infectum esse putent. denique memorandum est inter uarias lectiones esse, quae a nullo alio teste tradantur, quorum maxime memorabile est p. 26, 12 σεσοβημένη, quod sine dubio reponendum est; nam σεβομένη ferri non potest; deinde p. 548, 1 extat ἐν κοντῷ, ubi ceteri exhibent ἐν σκότῳ, quod cum uix intellegi possit, quaerendum est num illud potius recipiendum sit. sed quoniam ne tunc quidem locus persanatus esse uidebatur consultius uisum est a reliquis traditum conseruare.

§ 6 de codice L.

Singularem locum obtinet codex Laurentianus, qui sicuti M et cum PA consentit et cum altero genere, alio tamen modo; nam in libro primo et parte secundi fere usque ad p. 200 ita cum VRC facit, ut raro ab eis recedat, at exinde etsi priores comites non omnino deserit, magis tamen ad PA se adplicat ita, ut eis similior sit quam M, et saepe PAL faciant contra MVRC [2]). quae generis mutatio non solum ad res grauiores pertinet, sed etiam leuiora complectitur, uelut post p. 200 ν̄ ephelcystico et apostropha eodem fere modo utitur ac PA. habemus igitur codicem ex utroque genere mixtum, quem ita ortum esse apparet, ut aut exemplar generis melioris ex altero corrigeretur, aut ratione inuersa deterioris generis

1) alia huius modi exempla reperies p. 168, 10; 212, 1; 236, 3; 335, 22; 344, 13; 359, 1; 364, 12; 370, 4; 431, 2; uide etiam 305, 9; 12; 19, ubi genuina habes commixta falsis, et p. 612, 20, ubi uerum esse potest quod supplet παρανομίας. 2) uide p. 198, 10; 11; 19; 22; 199, 1; 2; 7, quibus locis omnibus L cum VRC facit; at p. 202, 18; 21; 203, 14; 16; 17; 204, 3; 205, 2 cum PAM consentit, et ibidem p. 203, 11; 204, 17; 205, 19 cum VRC.

codex ex meliore. uidetur autem L melioris generis exemplari ortus esse ex deteriore correcto, ut demonstratur loco de lacu Gennesare p. 341, 3, ubi in MVRC legitur *μέση δ' ὑπὸ τοῦ Ἰορδάνου τέμνεται, καὶ δοκεῖ μὲν Ἰορδάνου πηγὴ τὸ Πάνειον, φέρεται δ'* etc. sed iam antiquitus factum est, ut uerba *τέμνεται — Ἰορδάνου* omitterentur, quae absunt a PALat. quid uero L? *μέση δ' ὑπὸ τοῦ Ἰορδάνου πηγὴ τέμνεται καὶ δοκεῖ μὲν Ἰορδάνου τὸ Πάνειον* exhibet ut MVRC, turbato tamen ordine, cum uerba illa in PALat omissa alieno loco extent. quae uidentur a codice Laurentiani proauo afuisse et a correctore suppleta esse. consensit igitur archetypus ille cum PALat et correctus est ex genere deteriore. quod si statuimus simul facile intellegitur, qui factum sit, ut in sola parte priore diligentius instituta sit correctio, in reliquis uero elanguerit.

Saepe igitur Laurentianum cum PA aut PAM consentire uidemus. non raro tamen ab eis discedit et aut solus aut cum Latino coniunctus egregia aut memorabilia tradit, quae rariora quidem sunt in parte priore, frequentiora in sequentibus. uelut p. 348, 5 sq. solus cum Latino recte tradit *Ἀμμαθοῦς* uerum oppidi nomen, non *Ἀμμαοῖς* [1]). quis deinde non probauerit p. 420, 7 *βεβαμμένων*, quod in reliquis est *περιβεβλημένων*, aut p. 443, 6 *συνεξανύτειν* pro reliquorum *συνεξανοίγειν*, aut p. 445, 3 *ἐφθάνοντο* non *ἐφονεύοντο*, p. 505, 4 *ἀκμὰς* non *αἰχμὰς* [2]), p. 520, 7 *οὐδ' εἰκαῖον* non *οὐ δίκαιον*? alius locus est p. 352, 9, ubi in PAM traditur *δαπανᾶ δ' ἡ τύχη τι καὶ παρίσταται*, quae uix quisquam intelleget, in VRC *ἡ γὰρ παλίμπους τύχη παρίσταται*, quae satis mire sunt dicta. L cum PAM consentit, sed correctus est manu recentiore, de qua mox dicendum est; nam uoces *τε καὶ* superaddita sunt et *δαπανᾶ* a correctore repositum est erasis fere septem litteris, quarum prima erat *τ* aut *π*; extat deinde in media rasura accentus acutus; apparet igitur olim fuisse in L *παλίμπους δ' ἡ τύχη παρίσταται*, quod omnes ueritatis habet numeros.[3]) apparet igitur interdum optimam memoriam melius seruatam esse in L quam in PA, et quoniam PA illis locis cum VR aut VRC potissimum consentiunt, ex his

---

1) cf. Ant. Iud. XVIII 36. 2) ubi cum L consentit Eusebius. 3) uide p. 129, 15, ubi L omittit *γυναικῶν* et p. 130, 18, ubi abest *χρή*, utrumque fortasse recte; adde p. 417, 13; 430, 6; 431, 12; 434, 12; 443, 7; 447, 18; 467, 12. p. 339, 24 in L est *προσμένειν* fortasse corruptum ex *προσνεῖν*, quod habuit Latinus.

probabile est eos deteriora accepisse; nam aliis quoque locis una cum illis corrupta tradunt [1]).

Sed ne Laurentiano nimis facile credamus, non paucis uitiis et interpolationibus efficitur, quibus infectus est, quarum pars a doctiore aliquo homine inlata esse uidetur [2]), id quod iam supra p. XXV insigni exemplo demonstratum est; aliud est quod p. 487, 12 extat *ὑπὸ Σύρων καὶ Ἀζωτίων* suppletum ex Ant. Iud. VI 1 sq. et p. 364, 4 *ἐρώντων* pro *ἐπιθυμούντων* aliaque eiusmodi plura [3]). sed horum quoque haud pauca satis antiqua uidentur; neque enim in probis solum, uerum etiam in corruptis et interpolatis cum Laurentiano saepe consentit interpres Latinus, uelut p. 339, 17 pro *καθηγεῖται* L cum V habet *κατέθει*; ad idem redit *decurrit* Latini [4]). Latino haud raro comes adiungitur Hegesippus, ut p. 402, 18 non *ξίφεσιν* in L traditur, sed *οἰστοῖς*, quod uertunt et Latinus et Hegesippus, eidemque p. 406, 19 cum L habuerunt numerum *τριάκοντα καὶ τριακοσίων*, non quem reliqui exhibent *χιλίων τριακοσίων* [5]).

Pauca addenda sunt de correctoribus, quos L passus est maxime duos. ac prima manus correxit nec multa nec memoranda. paullo grauiores sunt uariae lectiones quaedam, quae passim eadem manu exaratae in margine extant, uelut p. 199, 8; 406, 11; 436, 20, quibus plerumque errores librariorum corriguntur, nec fere ulla est, quae alicuius sit grauitatis. multo plura quam manus prima correxit alia saeculo fere XIV, quae aut textum radendo uel supplendo mutauit, aut uarias lectiones in margine posuit. hic corrector usus est codice in plurimis simili PA, interdum tamen sequitur alterum genus [6]) aut commixta utraque recensione noua effinxit [7]). manus tertia recentissima sub finem libri VII pauca quaedam cor-

---

1) ueluti p. 383, 21 et p. 540, 1 corrupta dant PAVR, et uix uerum esse potest, quod p. 539, 9 extat in PAVRC nomen *Βαθεχὼρ*, quamquam dubitari potest, num id quod ex L recepimus *Βηθεζουβᾶ* uerum sit. at sine dubio corruptum est p. 400, 1 *ἐκόλασαν* quod tradunt PAVR. denique memorari potest p. 334, 4 uerba quaedam omitti in PAR; sed hic consensus fortuitus esse potest.
2) talem habemus p. 396, 5, ubi legitur *καὶ τὴν αὑτοῦ στρατιὰν — ἐρρωμενέστερον ἄξειν*. L habet *ἄρξειν* et in margine manu prima haec: *εἰ μὲν ἐρρωμενέστερον, ἄρξειν, εἰ δὲ ἐρρωμενεστέραν, ἕξειν. ἕξειν* nunc extat in A, *ἐρρωμενεστέραν* a nullo traditur. 3) uide praeterea p. 362, 13; 437, 12; 21; 438, 10; 471, 7; 472, 23; 486, 9. p. 330, 8 olim in L eadem addita erant quae addit V. denique non raro in solo L traditur *ηὕρισκον* et similia, non *εὕρισκον* (uide p. 449, 23; 495, 17), quod potest uerum esse, potest a correctore inuectum esse; aliaque sunt, in quae accuratius inquirendum est. 4) cf. p. 431, 4; 500, 17; 537, 9. 5) ex *ͺᾱ* factum est *λ̄*. 6) p. 146, 3; 162, 6; 232, 3. 7) p. 158, 20; 161, 1; 190, 19; 278, 1.

rexit. denique folia deperdita, de quibus supra (p. VIII) dictum est, suppleta sunt saeculo fere XV ex codice generis melioris simili Parisino et Ambrosiano.

§ 7 de codicibus VR.

Breuius disputari potest de codicibus generis deterioris, quorum indoles ex eis, quae supra dicta sunt, satis intellegi potest. multis igitur locis corrupti et a librariis nec satis doctis neque omnino indoctis interpolati et pertractati sunt multoque minoris faciendi sunt quam PA cum M et L; nec tamen omni carent auctoritate, cum non raro soli uerum exhibeant. huius autem recensionis testes maxime sinceri sunt VR, quorum consensus tantus est, ut etiam ad minima pertineat, uelut apostrophum et $\bar{\nu}$ paragogici usum. quare nunc ea tantum memoranda sunt, quae tradunt discrepantia, maxime uero ea quae sibi quisque habet peculiaria et cum nullo alio teste communia. ac primum V p. 73, 7 cum interpolatis MC fecit, R cum PAL; p. 146, 3 V cum interpolatis PAC consentit, R uero ad ML propius accedit, et p. 156, 16 V cum C fecit, R cum reliquis; adde p. 246, 24; 330, 8; 339, 17. plura igitur V habet communia cum C, a quo capitum quoque numerationem et argumenta asciuit. nec pauca V tradit solus plerumque non probanda[1]), interdum tamen aut uera aut probabilia, uelut p. 149, 4 *νεανίσκους* pro *νεανίας*, p. 162, 6 exhibet *ἓν τῶν τριῶν ἀπὸ Συρίας ταγμάτων*, quae non displicent; p. 163, 19 habet *ἐπ᾽ ἀμηχάνοις* fortasse melius quam *ὑπ᾽ ἀμηχανίας* reliquorum; deinde sine dubio recte p. 329, 2 *τῶν πόλεων* non *τῶν πολεμίων* et p. 387, 21 *θυμοῖς* non *ὅπλοις* aut *ἐχθροῖς* et p. 434, 4 *νέον* non *νέαν*[2]); ergo ne hic quidem contemnendus est.

R uero quae solus habet et pauciora sunt et minus memorabilia. in quibus ut plurima uitiosa[3]), ita quaedam probanda sunt. nam p. 330, 16 *ἀριθμὸς* tradit melius quam *ἀριθμὸς δὲ* reliqui, et p. 335, 20 cum C bene *φάλαγγα*, et egregie p. 593, 15 *ἕκαστον* non *ἑκατὸν*[4]). denique memorandus est alius locus II § 503, ubi nunc legitur *Κέστιος ὥρμησεν ἐπὶ πόλιν καρτερὰν τῆς Γαλιλαίας Χαβουλών, ἣ καλεῖται ἀνδρῶν, διορίζει δὲ ἀπὸ τοῦ ἔθνους τὴν Πτολεμαΐδα*, ubi a solo R abest *ἣ* recte ut uidetur;

1) p. 211, 17 solus *τῆς πόλεως πᾶν τὸ ἀκρότατον* tradit interpolata.
2) cf. p. 151, 21; 152, 6; 160, 9; 331, 9. 3) ut p. 228, 12; 338, 23. 4) p. 152, 7 cum P recte *κατεκτήσατο* tradit, non *κατεστήσατο*.

nam illud ἀνδρῶν seu mauis ἀνδρὼν ualde suspectum est, et quoniam uix explicari potest, et quia hiatum facit, quem Iosephus uitare solet. et cum mox habeamus uerba ἔρημον μὲν ἀνδρῶν, hinc fortasse errore librariorum uox ἀνδρῶν in locum nostrum illata est. hoc igitur eiecto et omisso ἥ, quod abest ab R, sic Iosephi manus restituenda uidetur: ἐπὶ πόλιν καρτερὰν τῆς Γαλιλαίας, Χαβουλὼν καλεῖται, διορίζει δὲ etc.

Variae lectiones extant in V non paucae, quarum pars ex genere meliore sumpta est, plurimae uero eiusmodi sunt, ut ex eiusdem classis exemplari depromptae uideantur tali fere, qualis est R, maxime eae quas addidit manus secunda [1]). R habet uarias lectiones non multas [2]).

§ 8 de codice C.

Nunc de codice C pauca uerba facienda sunt, quem supra diximus eiusdem generis esse ac VR; nam cum horum aut utroque aut altero utro [3]) plerumque consentit. attamen non totus eius generis est, sed non pauca aliunde recepit. primum enim melioribus, imprimis PA, saepius assentitur, ueluti, ut ex multis pauca memorentur, p. 26, 1 ἀνθισταμένη exhibet cum PAM, non ἐνισταμένη cum LVR, et p. 26, 6 ἀποδείκνυσιν cum PAM, non αὐτοῦ δείκνυσιν cum LVR, similiterque p. 26, 14 δεσμεῖν non δεῖν. hic memorari potest is locus, de quo supra dictum est, p. 35, 16, ubi post κατατεταγμένῳ additum est in PAM εἰσὶ δὲ νῦν χρηματίζουσαι λαμπρῶς, in C uero αἳ νῦν εἰσι χρηματίζουσαι τῶν κατὰ τὴν κοίλην Συρίαν Ἑλληνίδων πόλεων, priore interpolamento paullo magis exornato. alia habet quae praeterea solus tradit L, maxime in belli Iudaici parte posteriore, in qua L tot habet propria. ueluti p. 445, 3 ἐφθάνοντο recte tradunt LC, ἐφονεύοντο reliqui, corruptela inde orta quod θ littera in ο abiit. p. 490, 1 πολλὰ τῶν ἰδίων ἐθῶν εἰς τὸν ὑμέτερον παραλύοντες νόμον edidimus ex L, idemque fere habet C; at reliqui haec: πολλὰ τῶν ἰδίων ἐθῶν παραλύοντες καὶ νόμων. p. 499, 8 πταίσματι tradunt PAMVR, πτώματι LC, quod erunt fortasse qui malint. deinde p. 500, 17 uerba μετὰ τῶν ὅπλων suppeditantur ab

---

1) uide p. 166, 14; 171, 15; 174, 4; 183, 2; 188, 1; 4. 2) uide p. 172, 4; 174, 7; 182, 12. 3) uelut p. 49, 6 θεῷ πλεῖον εἶναι exhibent VC, θεωρητέον εἶναι reliqui; p. 156, 16 χρῆναι VC, χρήμασι reliqui; p. 228, 12 ὑμῶν ἕνεκα RC, ὑμῶν reliqui; p. 338, 23 πρὸς ἀλλήλους RC, πρὸς τὸ τεῖχος reliqui; p. 495, 22 τινὲς μὲν RC, τινὲς reliqui.

LC suffragantibus Latino et Suida, quae etsi uera non uidentur, non tamen inepta sunt; denique p. 502, 3 *προσκαθέζεσθαι* recte LC, *παρακαθέζεσθαι* reliqui [1]).

Sunt autem quae C solus tradat, in quibus quaedam sunt egregia; uelut p. 7, 14 cum reliqui *Σόσσιον* exhibeant, recte dedit *Κέστιον*, quod potest tamen coniectura repertum esse. denique p. 23, 3 recte praebuit *θυμῶν*, reliqui aut *ὅρκων* aut *εὐθύμουν* [2]). egregium est quod p. 186, 9 dedit *καθ' ᾅδου*, quod ceteri in *καθόλου* corruperunt. p. 493, 17 solus addidit *στασιασταὶ*, quod cum ad sententiam necessarium uidetur tum confirmatur Eusebii et Hegesippi auctoritate. p. 520, 9 *στενοτέρῳ* recte tradit cum Latino, *γενναιοτέρῳ* reliqui [3]). haec pluribus dicta sunt, ne iniquius cum codice egisse uideamur; fatendum enim est multa in eo inesse et grauia uitia. non ea dicimus, quae solius Vrbinatis sunt satis multa, sed ea, quae et in C et in ceteris omnibus uel plurimis eiusdem familiae libris extant [4]), quorum insigne exemplum is locus suppeditat, qui saepius memoratus est, p. 465, 8. idem demonstratur multis aliis locis. uelut p. 367, 12 *οὐκ ἐξ ἀρχιερέων* extat, at in C *ἀνάξιος ἀρχιερεὺς*, et p. 475, 13 *περιττὸν αὐτοῖς δόξαν φυλάττειν τὸ τεῖχος* tradit C; sed recte *φυλάττειν* a reliquis abest. aliaque sunt per totum bellum Iudaicum permulta, quibus efficitur, ut Vrbinas eiusque familiares inter gentiles generis deterioris, ex quo sunt oriundi, deterrimi quodammodo haud iniuria uocari possint. quare etiam cum meliora tradere uidetur, tamen diligenter examinandus est, ueluti p. 29, 18 quod *τετρακόσια τάλαντα* tradit non *τριακόσια* probum uideri potest, quoniam idem legitur in Ant. Iud. XIV 30, sed suspicio est, id ex coniectura ex Antiquitatibus in C inlatum esse. minime enim is qui haec aliaque interpolauit homo fuit indoctus aut ineptus; qui quid potuerit maxime cerni potest in nominibus quibusdam Iudaicis, quae nunc memoranda sunt.

---

1) consensus inter C et M, de quo supra dictum est (p. XXXII), alio pertinet, cum talia M ex recensione C accepisse uideatur. 2) utrumque ex *θυμῶν* corruptum uidetur; cum enim litteras *θ* et *ο*, *μ* et *κ* inter se sint simillimae, *θυμῶν* haud difficile in *ὅρκων* mutari potuit. 3) addi potest alius locus 561, 1, ubi *φθασθέντες* traditur in codicibus Parisino 1426 Berolinensi Rédigerano Vrbinatis consanguineis; nam Vrbinas ipse hoc loco cum L *φθαρέντες* tradit uitiose. at p. 535, 13 minus recte eum dedimus uerborum ordinem, quem C exhibet; nam reponendum erat id quod exhibent reliqui: *ἀλαζὼν γάρ τις ἦν αὐτῷ σφόδρα καὶ τῶν Ῥωμαίων ὑπερήφανος, Πούδης τις ὄνομα* etc. 4) non dicimus codices VR, sed eos, qui cum C peculiaris familiaritatis uinculo sunt coniuncti, Parisinos, Berolinensem aliosque, de quibus infra dicetur.

nam p. 262, 9 traditur Ἀναίῳ aut Ἀνναίῳ in omnibus libris praeter C, qui Αἰνέα dat. p. 305, 12 extat nomen, quod in genere meliore traditur ἀρεγέτου aut ῥεγέτου, in deteriore ῥαγώλου aut ῥεγώλου; in C ῥαγουήλου. p. 377, 2 habemus ἀμφικαλλει siue ἀμφεκαλλει; at C φαλέκου exhibet. p. 391, 1 nomen est βαρεις aut βαρισκαίου, at βαρούχου in C cum M. ter traditur ἀρί (p. 468, 19; 524, 21; 532, 2), ter in C repositum est ἰαείρου. eodem pertinet quod p. 270, 5 λευΐαν tradit[1]), qui in LVR uocatur λήουιν aut λίουιν, quae est antiquior nominis forma. in his omnibus id eum egisse uidemus, ut sublatis nominibus reconditioribus aut ignotis ex coniectura reponeret talia, quae ex sacris litteris essent cognita, Raguelum Phalecum Baruchum Iairum. adde, quod ut supra diximus (p. X et XVI) in C et Parisino 1428 ad p. 466, 20 ascriptum est tetragrammaton hebraicis litteris, quo demonstratur haud prorsus imperitos horum codicum fuisse auctores. denique memorari potest in C aliisque eiusdem familiae libris bellum Iudaicum in capita diuisum argumentorumque indicem singulis libris praefixum esse additis in textu capitum numeris. haec qui addidit, id egit, ut Iosephi historiae facilius dispici et euolui possent; id quod cum recensendi officio coniunctum esse apparet.

Iam quaeri potest, quomodo ortus sit textus, quem exhibet C. quod ut exploremus, ceteri eiusdem familiae codices euoluendi sunt, imprimis Parisinus 1429 (p. XVI nro 20), qui nisi tantopere mutilus et male habitus esset, multo pluris esset faciendus quam C, cum et antiquior uideatur et multo emendatior sit. inter ceteros antiquissimus est Parisinus 1427 (nro 18); sed alii quoque, uelut Berolinensis cum Redigerano, non nullius ad hanc rem usus sunt.

Iam uero Parisinus 1429 praeter uitia fortuita in omnibus fere consentit cum C eosdemque habet rerum indices. eo memorabiliora ea sunt, quibus ab eo differt, uelut p. 262, 9 non habet quod in C traditur αἰνέα, sed cum VR et reliquis ἀναίωι, in margine autem ascriptum γρ αἰνέα; p. 270, 5 non quod in C esse diximus λευΐαν, sed λίουϊν cum VR, ita tamen, ut supra uersum adnotatum sit λευΐαν; p. 284, 18 ἀπειρηκότες est in VR, idem habent C et Par. 1429, at in huius margine extat γρ προηργηκότες, quod tradunt PAL. haec Parisini adnotamenta omnia manu prima una cum ceteris exarata sunt, ut ex antiquiore exemplari transcripta esse appareat, sicut in aliis quoque huius familiae codicibus similes reperiuntur

1) ubi consentit fere cum PAM, qui λευὶν tradunt.

notae marginales. uides igitur quid gestum sit; quae enim Parisinus habet in margine ea C in textum recepit non omnia sed partem [1]). sed longius eo ratiocinando progredi licet, ut eam recensionem, quae codice C aliisque continetur, ita ortam esse coniciamus, ut liber ex genere eo, cuius sunt VR, collatus et correctus sit cum generis alterius exemplari, quod ei simillimum erat, ex quo natus est Laurentianus (L). huius discrepantiae partim in textum inlatae sunt partim in margine appositae [2]). simul corrector suo Marte haud pauca temptauit, interpolamenta indidit, quae uitiosa putauit emendauit, imprimis nominibus Iudaicis alia apposuit, quae meliora putabat [3]), denique totum opus in capita diuisit et argumenta libris singulis praefixit [4]). simili ratione paullo alio modo hanc recensionem institutam esse uides atque eam, quae est in codice Marciano, multo tamen acceptiorem; nam plurimis exemplaribus propagata est. huic denique recensioni contigit, ut prima typis excuderetur omniumque fieret editionum fundamentum. sed de his infra paullo accuratius dicendum est.

§ 9 de codice Neapolitano III B 19.

Nunc de reliquis codicibus quae dicenda sunt proferantur. primum igitur commemorandus est Neapolitanus III B 19, qui ideo singularem

1) comparari potest alius locus p. 389, 7, ubi *διαφθείροιντο* in textu habent et C et Parisinus 1429; at hic in margine dat *διαφέροιντο*, quod recepit Parisinus 1427. 2) re uera in Parisini 1429 margine complura extant ex meliore genere sumpta, uelut p. 284, 18 *προηρyηκότες* et p. 385, 9 *συστραφέντες* ascriptum ad *συσπειραθέντες*. nec mirum quod lectionum marginalium pars interdum librariis ita placuit, ut in textum reciperent, uelut p. 385, 9 *συστραφέντες* recepit Parisin. 1427. fortasse etiam id, quod p. 35, 16 in C interpolatum esse supra diximus, primum in margine fuit; nam etiam nunc in Parisino 1427 uerba *αἳ νῦν εἰσι χρηματίζουσαι τῶν κατὰ τὴν κοίλην συρίαν ἑλληνίδων πόλεων* non in textu extant, sed in margine. 3) huius rei aliud exemplum hoc habe: p. 100, 18 fratrem Mariamae omnes boni testes appellant *Ἰωνάθην*, in C uero habemus *Ἀριστόβουλον*, quod ex margine in textum delatum esse docent cum VR, in quibus est *ἀριστόβουλον ἰωνάθην*, tum Lips, in quo *ἀριστόβουλον* in margine extat, quod sumptum est ex Ant. Iud. XV 23sq., ubi semper Aristobulus dicitur. 4) argumenta in solis recensionis C codicibus et ne eis quidem omnibus feruntur, a ceteris et a Latino absunt, quare in codicibus antiquioribus non extitisse uidentur, aliisque rebus probari potest satis ea esse recentia; aliusmodi certe sunt atque Antiquitatum rerum indices, quibus non id agitur, ut singuli libri in capita diuidantur. cur autem bello Iudaico argumenta antiquitus non adderentur, causa fuisse uidetur, quod Iosephus ipse in prooemio belli Iudaici (I § 19—29) indices rerum a se narratarum dedit.

poscit locum, quod ex genere meliore solus superstes est praeter PA, quibuscum ita consentit, ut similior sit Ambrosiano et paullo longius absit a P; praeterea non pauca asciuit ex altero genere, cuius sunt VR. quod ut exemplis probetur, haec habe ex Neapolitano excerpta. exhibet igitur

p. 348, 8 *ἐπιτήδειος ἥτις ἀφικνεῖται* cum VRC 14 *καὶ δέκατον ἐστρατοπεδεύκει τάγμα* cum VCLips p. 349, 22 idem in eius margine est atque in PA 352, 9 *δαπανᾷ δ' ἡ τύχη καὶ παρίσταται* ut PA 13 *γὰρ*] *γάρ ἐστιν* solus
ὑπό
358, 2 *Ληΐου*] *λῃουὶ* cum VR 5 *ἐπίθεσιν*, s. m. 2; (*ἐπίθεσιν* PA *ὑπόθεσιν* VR) 12 *πόλεων*] *ἐπιτηδείων* cum A 359, 12 *πιεζόμενον*] *βιαζόμενον* solus 360, 3 *παραβῆναι*] *παραβλαβῆναι* solus 361, 9 *συγγενῶν*]
συγγεν
γυναικῶν, s. m. 2 (*γυναικῶν* PA *συγγενῶν* VRC) p. 362, 1 *ἔφθη γὰρ εἰσιέναι εἰς ἱεροσόλυμα διαφυγόντων δὲ συναπαράντων* solus 365, 12 *λῃουΐβίαν* cum A *ἀρεγήτου* fere ut PA 367, 11 *Φαννί τις*] *φαννὶς* solus 368, 22 *μηδ'* om. solus 369, 18 *κρατίστου ὄντος* cum VRC 20 *τοίνυν* om. cum A 370, 4 *ἐχθροὺς* om. 376, 21 *Σίμωνος* cum MVRC 372, 1 *ἡμετέραν* cum AV 377, 2 *ἀμφικανοῦ* solus 378, 10 *Θακήου*] *θακίου καθλᾶ* fere ut
ουσι
Lips 379, 3 *οὐσίας*] *θυσίας* (*θυσίας* PA *οὐσίας* VR) 383, 4 *Κααθὰ*]
ἅ
καaθλᾶ (*καaθὰ* PA *καθλᾶ* VR) 389, 9 *ἐχειροῦτο* cum A correcto 396, 5 *ἕξειν* (*ἕξειν* A *ἄξειν* PVR aliique) 10 *καθ' ἡμέραν* u. 9 post *διδόντων* exhibet
ἀπ
ut A 397, 9 *ἀπέλειπον*] *ἐξέλιπον* (*ἐξέλιπον* solus) 11 *τὸν ἑτέρῳ* cum A correcto 398, 2 *στάσις ἐὰν κατασκήψῃ* cum VR 4 *ἰσότιμον*] *ὁμότιμον* solus 8 *τινὲς δὲ κατ' εὔνοιαν*] *κατ' εὔνοιαν δὲ καὶ τινὲς* solus 13 *ἀντικαθημένων* cum AM 399, 12 *σικάριοι*] *λῃσταί*, quod PA in margine habent 13 *τῶν ἐπιτηδείων*] *ἐπιτήδειον* cum P 14 *ὡς δὲ* cum VR 400, 1 *ἐσκέ-*
ἐκολ
δασαν] *ἐσκέδασαν* (*ἐσκέδασαν* MLCExc et in margine PA *ἐκόλασαν* PAVR)
νέων
400, 7 *κατὰ* om. cum PA[1] 8 *δὲ*] *γὰρ* cum A 402, 6 *νέων*] *ἰουδαίων* (*Ἰουδαίων* PAML *νέων* VRC) 404, 6 *ἀσφαλτίτην* cum MLVRC 14 *καφαρτοβαν* cum ed. pr., nisi forte erratum est.

Haec passim excerpta sunt; sequuntur trium paginarum uariae lectiones:

p. 391, 1 *προσθέμενοι* cum V et correcto C *μὲν*] *οὖν* cum PA aliisque
α
6 *δ'* om., ut in margine A 7 *τοῦ*] *καὶ τοῦ* cum PA *ἐνδιδώῃ* 8 *διεπέμ-*
αι
ψατο *οὐεσπεσιανὸν* *πεποῖσθαι* 12 *κεκλεῖσθαι* cum ALC
ζον
14 *κατηγορουμένων* solus 20 *πῆξαι* cum PAL 392, 6 *ἐπιχλευάσαντες* (*ἐπιχλευάσαντες* PAM *ἐπιχλευάζοντες* LVRC) 8 *εὐθέως* extat (om. PA) *ἀπὸ*]
τυπτον
ἐκ cum A 9 *τύπτοντες*] *παίοντες* (*παίοντες* in nullo alio extat) 12 *μετέμελλε* cum PR[2] 20 *προσέπεσον* cum PAMVC *ἐπιθεῖναι*] *ἐπιθῆναι* solus

393, 1 καὶ μὴ — τὴν εἴσοδον] εἰς εἴσοδον cum omnibus libris 2 τετιμώρησθε cum PVR¹C 6 ἐν] ἐπ' cum PA aliisque 10 δ'] τε cum PA aliisque 11 τῷ] τοῦ cum PA aliisque 14 τούτοις δὲ πεισθέντες cum AM aliisque 18 παρὰ δόξαν cum VR 19 ἀνεθάρσησε cum A 20 ἐχθρῶν] ἐχθρὸν solus 21 δυσσωπούντων solus.

His locis efficitur in eo codice, ex quo Neapolitanus petitus est, non modo textum fuisse qualem exhibent PA, sed etiam adnotamenta; uide enim p. 349, 22; 399, 12. et maxime memorabile est p. 391, 6 supplementum, quod in margine suppeditant PA, similiter atque in Marciano[1]) inter Iosephi uerba extare ita, ut appareat a margine in textum ascitum esse; nam u. 7 et 8 ea cum PA retenta et postea correcta sunt, quae a supplemento discrepant. at p. 393, 1 quod a solo P traditur in eo suppletum non est, sicut abest a margine Ambrosiani. eadem igitur fere adnotamenta marginalia in archetypo fuisse uidentur atque in Ambrosiano, et quoniam huic plerumque adsentitur, quaeri potest, num ex eo exscriptus sit. quod tamen probabile non uidetur; interdum enim cum solo P consentit, uelut p. 399, 13; accedit quod rarius cum correcto A facit, ueluti p. 389, 9, pluriens eius correcturas spreuit; uide p. 393, 11; 397, 11; 399, 14; 400, 7. praeterea monendum est abesse ab eo p. 17, 3 εὐδαιμονίας — 18, 7 κατασχεῖν, quae in A extant. cum denique haud raro Neapolitanum cum VR consentire uideamus, ex alio codice Ambrosiano simili, ex altero genere correcto, eum ortum esse efficitur. alia ex genere VR postea in Neapolitanum intulit manus secunda.

§ 10 de codicibus generis deterioris (VR).

Multo plures sunt codices genus deterius secuti, quorum primi memorandi sunt ei, qui ad LVR aut VR proxime accedunt. horum in numero primus est codex *Philippicus* (T), quo usus est Cardwellus[2]), cui tanta est cum Vaticano (V) similitudo, ut maior cogitari non possit, cum non solum uerba Iosephi in utroque eadem tradantur, sed etiam adnotamenta marginalia. quare haud improbabile est Philippicum ex Vaticano descriptum esse. quod cum a quouis comparatis nostris notis cum Cardwelli facile cognosci possit, necessarium non est pluribus exequi. de correctoribus cum Cardwellus nihil dixerit, parum constat; id apparet manu quadam recentiore illatas esse coniecturas; uelut p. 610, 21 restitutum est πρὸς εἶκον

---

1) uide p. XXXII. 2) uide supra p. XVII nro. 21. Cardwelli editionem uol. II praef. p. VII.

ex *πρὸς εἰκός*. quae deinde manu recentiore suppleta sunt (p. 138, 22 — 141, 2), petita uidentur ex codice eius generis, cuius est C.

Philippicum sequatur *Neapolitanus III B 17* [1]), qui I § 155 sq. et 159 talia dat, qualia VR. ceterum in quibusdam magis consentit cum V, uelut p. 162, 1 tradit *ἕν τί τῶν ἀπὸ Συρίας τριῶν ταγμάτων* et libro septimo adicit testimonium de Christo. alia res est eo loco, qui iam supra memoratus est, p. 146, 1—10, ubi ea fere exhibet, quae edidimus, discrepat autem hisce: p. 146, 1 *κελεύσας*

ὁ δὲ ἡρώδης *οὔαρος*

ἀπολογεῖσθαι cum LVRC, 3 *σιγῶν αἰτήσας*, 4 *ὁ μὲν ἀπορρήτους*. supplementa supra uersum addidit manus prima; uides igitur Neapolitanum primum fecisse cum L¹ et R, deinde correctorem ea intulisse, quae tradit V. quodsi quando accuratius excutietur, ad Vaticanum rectius aestimandum aliquid conferre poterit.

Fragmentum Coislinianum [2]) in omnibus fere cum VR aut LVR consentit, maxime uero simile est Vaticano (V). habet igitur p. 171, 15 *ἀντιπάτρῳ*, cui olim ascriptum erat *γρ ἀντίπα* [3]) ut in V; 171, 18 *ἰάμνειαν* cum VC; 174, 3 sq. *ἐν κρυπτῷ* et in margine *γρ ἐν κύπρῳ*; 174, 18 in textu *γαλατίας* et in margine olim *γρ γαλλίας* [4]); 187, 14 *ἱκεσίαν* cum MVC. accedit quod in margine eosdem habet capitulorum numeros ac V ex familia C translatos. interdum uero a V discedit et cum L et R facit; nam 166, 14 *τάγματι* non *πράγματι* extat; 183, 2 *μεμιασμένοις* ex *μεμιαμμένοις* correctum; 188, 4 *ἔνευεν* non *ἐκέλευσεν*. denique est ubi solitis comitibus relictis alterum genus sequatur; nam p. 168, 7 tradit *διεσκέδασε, καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο φυγόντες ἀνὰ* etc. cum PAMC, at LVR breuius exhibent *διεσκέδασε φυγόντα ἀνά*. uides igitur in maximo cum VR consensu sui tamen iuris fuisse eum codicem, cuius unus quaternio in Coisliniano superest.

Plura dicenda sunt de codice *Lipsiensi* [5]), qui tam similis est Romano (R), ut appareat utrumque ex eodem exemplari diligenter descriptum esse; neutrum enim ex altero petitum esse eis quae dicentur probatur. aetas quoque utrique codici fere eadem est; Lipsiensis tamen paullo antiquior uidetur. neque tantum ad grauiora horum codicum similitudo pertinet, sed etiam in leuissimis rebus, in fortuitis uitiis [6]), in minutiis orthographicis, in crasi et elisione

1) uide supra p. XIV nro. 13. 2) uide supra p. XIX nro. 31. 3) nunc margine reciso superest solum *γρ*. 4) nunc supersunt litterae *γρ γ*. 5) uide supra p. XIII nro. 11. 6) uelut p. 472, 13 *κακύμενοι* pro *κακούμενοι* exhibet m. 1 Lips cum R¹; 502, 20 *περιτείχειν* pro *περιτειχίζειν*; 503, 22 *κόρειον* pro *βόρειον*; 517, 16 *ταμφέροντα* pro *τὰ μὴ φέροντα*; 486, 8 *ἐπὶ τὰς* ab R¹ omissum suppleuit m. 2 in Lips; p. 505, 18 *πλησίον* — 19 *τείχους* omiserat man. 1

uel admissis uel neglectis fere semper concordes sunt nec discrepant nisi raro. quae igitur ab R absunt, etiam Lipsiensis omittere solet aut olim omisit; nam nunc pleraque suppleuit corrector secundus [1]). accedit quod manus prima Lipsiensi fere easdem notas adiecit, atque Romano [2]). quae cum ita sint, magis nunc attinet discrepantias quasdam inter Lipsiensem et Romanum memorare, quae partim eiusmodi sunt, ut necessitudinem potius confirment quam imminuant. primum igitur ea quae omittit R *ἑξήκοντα* (p. 96, 16) — *χειροποίητον* (p. 97, 4) extant in Lipsiensi [3]). quae deinde p. 61, 7 R tradit mutila ex eis orta esse apparet, quae habet Lipsiensis. haud dissimilis alius locus est p. 134, 20, ubi Iosephus scripsit *ἐξέσται δὲ φανερῶς*, uerum in Lipsiensi extat *οὐκ ἐξέσται δὲ φανερῶς, λάθρα γοῦν ἀλλήλοις σύνεσμεν, ἐξέσται δὲ φανερῶς*, quorum *οὐκ* suppletum est manu prima, deinde uerba perperam iterata *οὐκ — σύνεσμεν* deleta sunt a correctore secundo. R uero cum T exhibet *οὐκ ἐξέσται δὲ φανερῶς*, quae ex Lipsiensi petita non esse apparet; sed iam in archetypo aliquid correctum esse uidetur. p. 89, 16 memorantur *οἱ Κλεοπάτρας ἵμεροι*, ubi R male abundans habet *ἔρωτες ἵμεροι;* in Lipsiensi uero *ἵμεροι* extat et in margine *ἔρωτες*. similis est ratio p. 100, 18; ibi enim Lips. cum PAML habet *ἰωνάθην* et in margine *γρ ἀριστόβουλον*, R uero cum V *ἀριστόβουλον ἰωνάθην*. contraria res est p. 378, 10, ubi nomen patris Simonis aut *θακήου* traditur uel *θακίου*, aut *καθλᾶ*, quod in R extat; at in Lips. *καθλᾶ θακήου*, quod quomodo ortum sit, patet. et Lips. quidem paullo maiore cum fide archetypi uestigia pressisse uidetur; nam *θακήου* nomen meliorum testium auctoritate commendatur, contra *καθλᾶ* interpolatum uidetur. accedit quod etiam aliis quos memorauimus locis tradita paullo melius seruauit quam Roma-

Lips ut R. at discrepant hisce: p. 492, 20 *διηρεύνων* nulla correctura Lips. itidem 509, 16 *ἠρεύνων*, sed p. 512, 17 *ἐραυνῶντες* ut R[1]; 495, 22 *τινες* ^{*μὲν*} *καὶ* Lips (*μὲν* supra scripsit m. 1); 497, 22 *κἀκεῖνος* non *καὶ ἐκεῖνος* Lips; 498, 13 post *Ἀρτεμισίου* nihil erasum in Lips; 506, 11 *ἐνεπίμπλασαν* Lips, non cum R *ἐπίμπλασαν;* 506, 14 *τίμιος* non *τίμος* Lips; p. 514, 11 *ἐζήτει* non ut R *ἐξήτει;* p. 515, 10 *ἐδόκει* non *ἔκει* ut R; denique p. 518, 22 *κατ᾽ αὐτῶν* recte Lips non *καὐτῶν* cum R.

1) uide p. 447, 3; 449, 5; 452, 20. 2) p. 125, 16 ad *ἀδήριτον* ascriptum est *ἄμαχον* in utroque; p. 127, 14 *κινδυνεύειν* R in textu et in margine *κινδυνεύσειν*, idem Lipsiensis, nisi quod etiam in margine *κινδυνεύειν* habet; cf. p. 90, 12.

3) adde p. 456, 20 quae R in margine habet Lipsiensem in textu tradere; p. 496, 3 *καὶ σταυροὶ* ab R omissum tradit Lips. sed p. 366, 2 *καὶ πρόφασιν — Ῥωμαίοις* R habet in textu, at in margine Lips.

nus, quem cum etiam aetate superare uideatur, fortasse melius erat hunc potius ad nostram editionem adhibere, quam illum. sed quoniam Romanus collatus erat, antequam Lipsiensis accuratius exploraretur, in illo acquiescere uisum est; nam utrumque recipere nimium erat. multi uero loci ex Lipsiensi excerpti sunt, et imprimis sicubi Romanus aut correctus erat aut dubius ille inspectus est, et si qua forte grauior in eo extitit discrepantia apposita. quare uix quicquam fugisse uidetur, quod quidem alicuius sit momenti.

Correcturis et adnotamentis ornatus est Lipsiensis ab hominibus tribus, quorum primus non multa correxit usus ut uidetur archetypo ipso; ab hoc suppleta est libri III lacuna, de qua supra (p. XIII) dictum est. deinde permulta intulit emendauit suppleuit manus secunda, codici ipsi ut uidetur aetate suppar, quare litterarum specie a priore saepe uix discerni potest[1]. quae usa est codice simili Vrbinati (C) aliisque eiusdem familiae; cum his igitur plerumque consentit Lipsiensis manus secunda. manus tertia saeculi est fere XV, quae quidem Iosephi uerba uix attigit. denique codicis folia 23 prima, quae amissis ueteribus postea reposita sunt[2], ex aliquo generis C exemplari petita sunt.

Breui esse licet de *Laurentiano plut. 69 cod. 17* (N)[3], cuius discrepantias apposuit Cardwellus. is enim codex Romano et Lipsiensi tam similis est quam est aqua aquae, pressius tamen sequitur Lipsiensem, quocum consentit p. 61, 7; 89, 16; 134, 20. at p. 378, 10, ubi in textu exhibet *θακήου*, in margine *καθλᾶ* communem archetypum maiore cum fide expressit quam aut Romanus aut Lipsiensis; apparet igitur eum a neutro pendere sed sui iuris esse. in hac editione appositae sunt eius discrepantiae eis locis, qui et in Lipsiensi et in Romano desiderantur.

Similiter Romanum maxime sequitur, quantum paucis locis inspectis cognosci potuit, codex *Vrbinas nro. 85*[4], qui tamen interdum ab illo discedit, ueluti p. 146, 4 solus non *παραχρῆμα* exhibet, sed *παραυτίκα*, et 146, 10 *κομίζων ἀντιπάτρῳ ἀπὸ ῥώμης*, cum a ceteris omnibus absit *ἀντιπάτρῳ*. p. 31, 18 sq. habet *ἐπιτέμνοντες τὰ πρέμνα*, sed *πρέμνα* in rasura positum est, manus prima scripserat *τὰ ἄκρα πρέμνα*, corrector igitur id restituit quod nunc habent VC. uerum non unus, sed duo correxerunt, quorum alter codici aequalis, alter saeculi fere XV uidetur. uelut illo loco, de quo

1) nihil igitur obstat, quominus has correcturas adhibito alio codice ab eodem homine factas esse putemus ac priores. 2) uide snpra p. XIII.
3) uide p. XII nro. 9. 4) uide p. XVIII nro. 27.

saepius dictum est, p. 35, 16 in Vrbinate manu prima scripta sunt *κατατεταγμένῳ καὶ μόνοις αὐτοῖς τοῖς ἰδίοις ὅροις* qualia exhibent VR. sed corrector restituit *μόνους αὐτοὺς* et inter uersus et in margine ascripsit *αἳ νῦν εἰσὶ χρηματίζουσαι λαμπρῶς*, sed *λαμπρῶς* a correctore posteriore restitutum est ante erasis compluribus litteris. apparet igitur primum in margine suppleta esse quae C addit *αἳ νῦν εἰσὶ χρηματίζουσαι τῶν κατὰ τὴν κοίλην Συρίαν Ἑλληνίδων πόλεων*, deinde *λαμπρῶς* repositum esse ex PAM, unde supplementum ortum est ex utroque genere mixtum. at p. 34, 11 *σπένδοντες δὲ ἀπεσφάττοντο καὶ θυμιῶντες* scripsit manus 1, quod corrector antiquior transposuit *σπένδοντες δὲ καὶ θυμιῶντες ἀπέσφάττοντο* cum C consentiens. posteriorem correctorem habemus infra p. 146, 5, ubi eraso *ἡρώδην* ab eo repositum est *οὔαρον* cum PAM, et 146, 9, ubi *ἐπίβουλος ἀντίπατρος εὑρίσκεται* dederat manus prima, at corrector recentior restituit *ἐπιβουλὰς ἀντίπατρος εὑρίσκεται πεποιηκώς*. apparet igitur a priore correctore adhibitum esse codicem familiae C, ab altero generis PAM.

Nunc commemorandus est codex *Vossianus* uel *Lugduno-Batauus* [1]), qui cum VR in plurimis et grauissimis consentit [2]). tamen ex neutro eorum petitus est, sed suum locum obtinet, cum et quaedam ex genere meliore habeat deprompta et non pauca singularia, id quod nunc paucis exemplis illustrandum est. p. 146, 1—4 haec exhibet: *οὔαρος δὲ ἐκέλευσεν ἀπολογεῖσθαι τὸν ἀντίπατρον, καὶ ὃς οὐδὲν πλέον εἰπὼν ἢ θεός ἐστί μοι τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν μάρτυς ἔκειτο σιγῶν, αἰτήσας δὲ τὸ φάρμακον· δίδωσί τινι τῶν ἐπὶ θανάτῳ κατακριθέντων πιεῖν* sine dubio interpolata et quae a nullo alio traduntur. u. 5 in textu habet *οὔαρον* cum PA, in margine ascripsit corrector *ἡρώδην*; u. 9 *κατὰ σαλώμης ἐπιβουλὰς ἀντίπατρος εὑρίσκεται πεποιηκὼς* tradit cum PAM, consentit igitur fere cum correctore codicis Vrbinatis 85; p. 399, 12 sq. uerba *τέως — πορίζόμενοι* absunt a LVRCLatExc, exhibet Voss. cum PAM, omisso tamen *τῶν ἐπιτηδείων*; p. 399, 18 *σωτηρία ἐξόδου* *ὅτε* *τῆς ὑπ' Αἰγυπτίοις* tradit, *ὅτε* a correctore superadditum est cum C; 400, 1 *ἐσκέδασαν* dat cum MLCExc et margine PA, sed litterae

1) uide p. XIV nro. 12. 2) uelut p. 35, 14 et 465, 8. ceterum propius accedere uidetur ad R quam ad V, uelut p. 49, 6 exhibet *θεωρητέον εἶναι τῆς στρατείας* cum PAMLR; 211, 17 *τῆς πόλεως πᾶν* cum RC; 229, 12 *ὑμῶν ἕνεκα κατασφάξουσιν* cum isdem; 270, 20 *κατηκοντίζετο* cum R; 338, 23 *τὰς πρὸς ἀλλήλους φυγὰς* cum RC; denique p. 100, 18 *ἰωνάθην* tradit consentiens cum Lipsiensi aliisque, non *ἀριστόβουλον ἰωνάθην*, quod est in VR.

ἐσκέδ a correctore in rasura sunt repositae, fuisse igitur uidetur ἐκόλασαν quod exhibent PAVR. u. 6 κατὰ supra uersum addidit corrector cum M et correcto A. deinde non pauca solus tradit, uelut p. 376, 1 post κατ' αὐτῶν addit φυλάττειν; 381, 4 κακὸν omittit; 407, 16 post χάριτι addit ἐδωρήσατο; 413, 18 προσγινομένων αὐτῷ πλειόνων; 418, 7 στρατηγοῖς καὶ τοῦ Ὄθωνος ἡ στρατιά, quod proxime accedit ad A correctum; 550, 10 καταπεφεύγει; 593, 24 καὶ πήγανον. maxime uero memorabile est, quod p. 186, 18 inter κατέλιπε et μεταβάσης haec inserit[1]): γίνεται δὲ[2]) κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ἰησοῦς σοφὸς ἀνήρ· εἴγε ἄνδρα αὐτὸν λέγειν χρή· ἦν γὰρ παραδόξων ἔργων ποιητής· διδάσκαλος ἀνθρώπων τῶν ἡδονῇ τἀληθῆ δεχομένων καὶ πολλοὺς μὲν ἰουδαίους· πολλοὺς δὲ καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπηγάγετο· ὁ χριστὸς οὗτος ἦν· καὶ αὐτὸν ἐνδείξει τῶν πρώτων ἀνδρῶν παρ' ἡμῖν, σταυρῷ ἐπιτετιμηκότος πιλάτου, οὐκ ἐπαύσαντο οἵ το[3]) πρῶτον ἀγαπήσαντες· ἐφάνη γὰρ αὐτοῖς τρίτην ἔχων ἡμέραν πάλιν ζῶν· τῶν θείων προφητῶν ταῦτα καὶ ἄλλα μυρία περὶ αὐτοῦ θαυμάσια εἰρηκότων· εἴσ τε[4]) νῦν τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τοῦδε ὠνομασμένων[5]) οὐκ ἐπέλιπε[6]) τὸ φῦλον. πάντες γὰρ δίκαιοί τε καὶ ἄδικοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ λόγου ἀχθήσονται· τούτῳ γὰρ ὁ πατὴρ τὴν κρίσιν δέδωκε. καὶ αὐτὸς βουλὴν πατρὸς ἐπιτελῶν, κριτὴς παραγίνεται ὃν χριστὸν προσαγορεύομεν. οὐδὲ γὰρ μίνος καὶ ῥαδάμανθυς, κριταὶ καθ' ὑμᾶς ἕλληνες· ἀλλ' ὃν ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἐδόξασε· περὶ οὗ ἐν ἑτέροις λεπτομερέστερον διεληλύθαμεν, πρὸς τοὺς ζητοῦντας τὴν ἀλήθειαν· οὗτος τὴν πατρὸς[7]) ἑκάστω δικαιοκρισίαν ποιούμενος, πᾶσι κατὰ τὰ ἔργα παρασκευάσει τὸ δίκαιον· οὗ κρίσει παραστάντες πάντες ἄνθρωποί τε καὶ ἄγγελοι καὶ δαίμονες, μίαν ἀπομφθέγξονται φωνὴν οὕτως λέγοντες· δικαία σου ἡ κρίσης. ἧς φωνῆς τὸ ἀνταπόδομα, ἐπ' ἀμφοτέροις ἐπάγει τὸ δίκαιον· τοῖς μὲν εὖ πράξασι, δικαίως τὴν ἀΐδιον ἀπόλαυσιν παρασχόντος· τοῖς δὲ τῶν φαύλων ἐρασταῖς, τὴν αἰώνιον κόλασιν ἀπονείμαντος· καὶ τούτοις μὲν τὸ πῦρ, ἄσβεστον διαμένει καὶ ἀτελεύτητον· σκώληξ δέ τις ἔμπυρος μὴ τελευτῶν· μηδὲ σῶμα διαφθείρων ἀπαύστω δ' ὀδύνη ἐκ σώματος ἐκβράσσων παραμένει· horum pars prior (γίνεται δὲ — ἐπέλιπε τὸ φῦλον) testimonium est Christianum petitum ex Ant. Iud. XVIII 63 sq., quod, ut

1) quae affert etiam Hauerkamp ad bell. Iud. II 9, 1 (uol. II p. 166).
2) δὲ a correctore repositum erasis litteris tribus; fort. fuit γάρ. 3) οἵ το correcta ut uidetur ex οἵ τε. 4) τ in rasura a correctore repositum. 5) ex ὀνομασμένον correctum. 6) ex ἐπέλειπε corr. 7) sic πρσ' codex, non πρὸς quod testatur Hauerkamp.

supra memoratum est, in V aliisque libris bello Iudaico superadditur. reliqua aliunde assumpta sunt. in margine adnotauit rubricator: *σή περὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὅσα μαρτυρῶν λέγει οὗτος.* postea corrector conseruato testimonio Christiano reliqua (*πάντες γὰρ δίκαιοι — παραμένει*) induxit et in margine haec adnotauit: *ἰστέον ὅτε τὸ τοιοῦτον, ὠβέλισται δικαίως παρ' ἡμῶν· ἐπεὶ μηδὲ ἐν ἑτέροις ἀντιγράφοις τοῦτο εὕρομεν· ἀλλ' οὐδέ τις τῶν τῆς ἐκκλησίας τοῦ χριστοῦ διδασκάλων τούτων ἐπεμνήσθη. οὔτε μὴν τῶν ἐσύστερον ἱστορικῶν ἀνδρῶν * * * * μένων* (aut *μόνων*) *ἄνω * * * εἰρη * * * * ἀλλὰ καὶ τ * * * * ἐν τώ ιη̄ λόγω* (ω above) *τη * * * χαιολο * * * * * ρίσκετ * * ** 1).

Iam uides, quid de hoc codice statuendum sit; habemus librum eius generis, cuius sunt VR, ex genere meliore passim correctum coniecturisque et interpolationibus auctum. ea denique est Vossiani condicio, ut haec omnia iam in eo libro, ex quo exscriptus est, infuisse necesse sit.

Haec paullo pluribus disputata sunt, quoniam priores editores, maxime Dindorfius et Bekkerus, Vossiano plus aequo tribuerunt; non pauca enim eorum, quae solus praebuit, cum probabilitatem quandam haberent, editores receperunt, id quod minime probandum esse apparet. ex eis enim, quae supra excerpta sunt, apparet, Vossiani recensionem a docto aliquo homine non sine temeritate esse confectam; quare si quid rectius tradere uidetur, id coniecturae aut casui tribuendum erit, uelut quod p. 418, 2 *κεκίναν* solus rectius tradit 2). idem fortasse cadit in p. 381, 4, ubi recte omittere uidetur *κακὸν,* quod quidem cum in reliquis codicibus incertum habeat locum, suspectum erat. quamquam igitur concedi potest fieri posse, ut Vossianus quippe qui ex nullo codicum superstitum petitus sit, solus aliquid recte seruauerit, tamen summa in hac re prudentia opus esse apparet. ac priorum editorum error eo excusatur, quod nesciebant, quid prima manu scriptum esset in Vossiano, quid a correctoribus postea inuectum, qui fuisse uidentur numero tres. primus enim quaedam correxit rubricator, cum codicem adnotaret; hunc eundem totum librum exarasse sumi potest. postea extitit, qui cum alia mutauit tum illum de Christo locum induxit;

---

1) adnotamenti pars posterior margine acciso mutilatus est. partem priorem apparet spectare ad ea quae inducta sunt; addidit deinde uir doctus quisquis fuit testimonium de Christo extare in Antiquitatum Iud. libro XVIII. 2) infra tamen IV 634 sq. cum reliquis habet *κικλιον.*

denique tertius homo doctus, fortasse Petauius aut Vossius aliusue, haud pauca emendauit. hi aut menda leuiora sustulerunt aut aliis codicibus usi tradita mutauerunt aut in marginem uarias lectiones ascripserunt, alia denique coniecturis temptarunt, quarum maior pars correctoris esse uidetur tertii. iam eorum quae Dindorfius et Bekkerus receperunt, complura non ueteris codicis sunt, sed correctorum. uelut p. 177, 12 *αἱρετοὶ*, quod dedit Bekkerus, correctum est ex *αἱρετοι* tribus ante litteris erasis, ut appareat fuisse *ἀδιαίρετοι* in Vossiano ut in reliquis; p. 266, 21 *ἀπειλήσας τῶν* correctum est ex *ἀπειλησάντων*; p. 356, 1 *αὐτὸν* ex *αὐτῶν* factum est; p. 382, 11 *κρίνειν δοκεῖ*, quod editoribus placuit, correctoris est; olim fuit *κρίνεσθαι δεῖ*; p. 397, 23 *ἐνθέων* nunc habet codex[1]) ex *ἔνθα* correctum; 418, 5 *βριξέμω* extat, *λλ* manu recentiore supra addita sunt; similiter p. 478, 20 *διῆραν* ex *διήρουν* factum est et p. 598, 7 *ἐκ παραβόλου* mutatum in *ἐκ τοῦ παραβόλως*, quod etiam in A corrector dedit. haec igitur fere omnia non maiorem auctoritatem habere apparet, quam nostratium hominum cuiusuis coniecturas.

Eiusdem generis, aliter tamen commixtus est *Rostgaardianus*[2]); is enim sine dubio ex eadem stirpe procreatus est qua VR, quibuscum p. 43, 14 tradit *κατέχοντες ἰουδαῖοι καὶ αἰγύπτιοι· τούτους δὲ ἀντίπατρος*; p. 168, 6 omittit *καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο*; p. 465, 8 *ἡ πόλις ὅλη τὸ διείργον* tradit alibique saepe consentit. propius uero accedit ad V, cum quo tradit p. 49, 2 *βραβεύεσθαι θεῷ πλέον εἶναι*, et p. 171, 18 *ἰάμνιαν*; nec praetereundum est, eum in margine dare capitulorum numeros, quos habet V. p. 35, 15 sq. 43, 5 cum C facit[3]). p. 49, 16 haec tradit *τῶν δὲ ἄλλων ἐπὶ τιμωρία τοῦ φόνου βάσσω συμβαλόντων μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως* fere ut PAMC. praeterea multa habet propria interpolamenta et corruptelas, uelut p. 42, 7 pro *μέλιτι* tradit *ἐν λάρνακι*; p. 42, 8 omittit *Ἰουδαίοις*; p. 52, 7 haec exhibet: *λαμπρᾶ* (sic) *τε πομπὴν ἐπὶ τῇ πατρικῇ κηδεία ἐτελεύτησε* (*σε* ex *σεν* aut *σαν* correctum); p. 53, 1 *ὡς* — 3 *ἔγνω* omittit; p. 145, 2 *καὶ παρὰ θεῷ καὶ παρὰ ἀνθρώποις καὶ παρὰ σὺ πάτερ* tradit, cum a ceteris omnibus absit *καὶ παρὰ ἀνθρώποις*. paullo infra I § 639—643 maxime consentit cum C, ut tamen quaedam alia habeat, uelut p. 146, 3 *κατακριθέντων* omisso *δεσμώτῃ* cum Vossiano, u. 6 *γράψας καίσαρι* traicit cum A, 7 *δὲ ἀντίπατρον ὁ βασι-*

1) non *ἐνθέον* ut tradit Hauerkamp. 2) uide p. XVII nro. 24. 3) memorabile est p. 56, 7 cum tradere non *σατράπου*, sed *τυράννου*, quod legitur in Paris. 1427, de quo infra p. LII dicemus.

λεὺς tr. solus, 10 οἰκέτης habet solus, 17 ὡς βουληθεὶς ut L¹VR. his satis demonstratur, quam exiguam habeat fidem, nec magni faciendum est quod p. 249, 1 recte dedit ἀπὸ ἀγρίππα et p. 418, 2 cum Vossiano κεκίναν; haec enim sine dubio coniecturae sunt. et cum Vossiano alibi quoque non raro consentit Rostgaardianus, uelut p. 399, 12 exhibet uerba τέως — πορίζόμενοι omisso τῶν ἐπιτηδείων. sed in aliis tam ab eo discedit, ut appareat ex eisdem eum codicum generibus esse compositum, longe tamen alio consilio. postremo memoranda est mensium tabula, quae Rostgaardiano in calce subiecta est; eam enim primum talem pinxerat librarius, ut octo menses capere posset, sed quattuor locos uacuos reliquit, quattuor expleuit inscriptis nominibus mensium Romanorum Hebraeorum Macedonum Aegyptiorum eisdem, quae sunt in Lipsiensi, in quo ut supra [1]) dictum est, octo menses extant. uides igitur primum librarium in animo habuisse totidem dare quot habet Lipsiensis, sed incertum qua de causa dimidio perfecto substitisse.

Quae de Rostgaardiano dicta sunt, eadem de *Bodleiano* siue *Barocciano* [2]) ualent, qui in omnibus cum illo consentire uidetur; primum enim eundem habet titulum, qualis in alio extat nullo, deinde quae ex eo proferunt Bernardus et Hudson fere omnia cum Rostgaardianis consentiunt, uelut p. 42, 7; 8; 49, 2; 52, 7; 399, 12. et quoniam Rostgaardianus antiquior uidetur, probabile est ex hoc Bodleianum exscriptum esse.

Eidem generi accensendus est *Coislinianus* nro. 131 [3]), cuius lectiones apposuit Hauerkampus. ex quibus intellegitur saepissime eum facere cum L et V et R, uelut p. 34, 19 οὐδὲν δὲ οὕτως ἐστὶν ὃ τότε τῶν συμφορῶν exhibet; p. 36, 15 id praebere uidetur quod habent LVRC [4]), et p. 43, 5 ἰάμβλιχον πτολεμαῖον idem fere quod V et Romani archetypus; p. 59, 10 consentit cum VC et I § 639—641 cum V [5]). 346, 9 habet τῇ σεμεχώνῃ τῶν σαμαρειτῶν λίμνῃ; scripserat Iosephus Σεμεχωνιτῶν, at σαμαρειτῶν VR aliique habent in margine. p. 348, 14 idem habere uidetur quod VC et Lips, nec minus p. 352, 9 ἡ γὰρ παλίμπους τύχη περιίσταται ut VRC. interdum uero alios sequitur, uelut p. 35, 15 idem tradere uidetur ac C, et p. 465, 8 ὅλη εἴχετο διεῖργον exhibet et p. 590, 4 φλεγομένης γῆς, utrumque cum L. at cum PAM raro consentire uidetur; p. 44, 16 Hauerkampus ex eo enotauit γάρ, quod in illis est. habemus

1) p. XIII. 2) uide supra p. XV nro. 15. 3) uide supra p. XVII nro. 21. 4) omittit p. 399, 12 τέως — 13 πορίζόμενοι cum LVRC. 5) p. 351, 4 habet στρατηγῷ quod praeterea solus V¹ tradit.

igitur codicem generis VR cum aliis commixtum, aliter tamen atque in Vossiano et Rostgaardiano factum est. praeterea autem si quidem Hauerkampi excerptis fides, tantis est refertus uitiis, ut perparui eum habendum esse appareat[1]).

Nulli alii codici certis argumentis adiungi potest *Vaticanus 983*[2]), ceterum uix memorabilis. qui IV 1—8 fere ubique concinit cum VRC; dein p. 346, 9 non *Σεμεχωνιτῶν* exhibet sed *σαμαρειτῶν*, quod nunc VR et Lips habent in margine; itemque p. 347, 13 cum R[1] habet *πεπύκνωται*. paullo infra p. 348, 13 exhibet *ὅπερ ὁ ἀνωτάτη τῆς πόλεως πύργος ἦν, ἐφ' οὗ τὸ πέμπτον καὶ δέκατον στρατοπεδεύκει τάγμα* cum V[1] et man. 1 Lips. sed interdum in aliam partem abiit; nam p. 347, 17 cum PAL exhibet *ἦν ἀτείχιστος, ὁ δὲ ὑπὲρ*, et eiusdem paginae u. 9 *κατὰ πλευρὰν δὲ εὐπρόσωπον*, quod reliquorum nullus. accedit quod p. 465, 8 haec habet: *γονορήοις μὲν γὰρ καὶ λεπροῖς ἡ πόλις ὅλη εἶχε τὸ διεῖργον, γυναικῶν δὲ ἐμμήνοις ἀποκέκλειστο*, ut L. mixtus est igitur ex duobus codicum generibus aut ex codice correcto descriptus similisque uidetur Coisliniano.

Fere eadem esse uidetur condicio *Marciani 382*[3]), de quo pauca dici possunt. p. 36, 15 habet *ἐπόρθει δὲ καὶ τὰ περὶ πέλλαν κἀν τούτῳ δὲ κακοπαθῶν* cum LVRC et p. 465, 8 *γονορήοις μὲν δὴ καὶ λεπροῖς ἡ πόλις ὅλει εἶχε τὸ διεῖργον, γυναικῶν δὲ ἐμμήνοις ἀποκέκλειστο* cum L. et quoniam idem reperitur in Vaticano 983 et Coisliniano, cum his Marcianus fortasse maioris necessitudinis uinculo coniunctus est.

§ 11 de familiae tertiae (C) codicibus.

Plurimi sunt codices ex eadem stirpe oriundi, ex qua C; habemus enim quinque Parisinos, nro. 1423, 1426, 1427, 1428, 1429[4]), deinde Medicaeum a Cardwello collatum[5]), Vaticanum 984 cum Hennebergensi[6]), Busbeckianum[7]), Berolinensem denique et Redigeranum[8]), quorum antiquissimi sunt Parisini 1429 et 1427. hi omnes unam tamquam familiam efficiunt, cuius proprium est, ut res capitulatim sint diuisae adiectis numeris, rerumque indices uni cuique libro praefigantur, qui quidem a solis Parisino 1426 et Berolinensi et Redige-

1) p. 158, 20 teste Montefalconio non *κατημέλουν* sed *κατεφρόνουν* tradit et p. 160, 12 non *ἀκρατής* sed *ἀκροατής*, quae sunt aperte uitiosa. 2) uide supra p. XVIII nro. 25. 3) uide supra p. XVIII nro. 27. 4) uide p. XV nro. 16—20. 5) uide p. XII nro. 10. 6) p. XVII nro. 25 et 30. 7) p. XVIII nro. 29 8) p. XI nro. 8, p. XVII nro. 23.

rano absunt[1]). deinde omnes in plurimis et grauissimis et inter se et cum C consentiunt nec solum Iosephi uerba eadem tradunt, sed etiam notas marginales[2]). sed in tanto horum codicum consensu memorabilis est saepe dissensus, qui tamen certis finibus circumscriptus est, multoque minores sunt huius familiae uarietates quam generis VR, de quo modo dictum est. iam hic et consensus et dissensus unde ortus uideatur, supra (p. XXXIX) expositum est. haec enim recensio confecta uidetur codice generis deterioris (VR) ex altero correcto uariisque lectionibus coniecturis interpolamentis aucto, quorum cum multa in margine posita essent, pro libidine librarii asciuerunt quod placebat. nec postea singulis codicibus docti deerant correctores, a quibus aut alii codices passim inspecti sunt aut aliunde correcturae inuectae, uelut ut unum proferamus, in Parisino 1427 semper extat *Σέμφωρις*, non *Σέπφωρις*, et *Ἰόπη*, non *Ἰόππη*, quod a reliquis traditur, sicut alia quoque in hoc codice satis audacter mutata sunt, uelut p. 56, 17 non habet *σατράπου*, sed *τυράννου*, et p. 279, 14 non *κατάφυτος* sed *κατάκομος* et in margine manu prima *κατάφυτος*. mirum igitur non est, quod hi codices inter se saepe discrepant, id quod exemplis quibusdam nunc demonstrandum est. interdum igitur solus ut uidetur Parisinus 1427 cum VR aut LVR facit, ceteri omnes cum PAM, uelut p. 55, 25 exhibet *ἐπιτρέπων καὶ ἐπιτροπεύειν*, p. 56, 6 *τετράρχαις τολμῶσιν*, p. 59, 10 *πλείω γε μὴν αὐτὸς ὑπὲρ σωτηρίας ὑπισχνεῖται*, p. 284, 12 *κἂν τῶδε* aliaque plura. uerum haec ratio non ubique obtinet; nam p. 278, 17 *προσαγορευομένη* Paris. 1427 cum PAML, *ἀγορευομένη* C Medicaeus Berol. Red. et Paris. 1429 cum VR; p. 280, 4 *ἐνεργός ἐστι καὶ συνεχὴς ὅλη καρποφόρος* Paris. 1427 cum C, *ἐνεργὸς ὅλη καὶ συνεχής ἐστι καρποφόρος* Paris. 1429 Med. Berol. Red. cum PAMLVR; p. 280, 15 *σιλωνίτιδι* PAL², *σιβωνίδι* VR, *σιβωνίτιδι* Par. 1429, *σι*$^{\lambda}$*βωνίτιδι* Par. 1427, *σιλβωνίτιδι* C Med. Berol. Red. cum ML¹; p. 387, 2 *εἰς* Par. 1429 cum L, *πρὸς* omnes reliqui; p. 387, 14 *εἰσπεπαικότας* Par. 1429 cum PALVR, *εἰσπεπτωκότας* C Par. 1427 Berol. Redig. cum M, *εἰσπε̄πταικότας* Med.; p. 385, 9

1) reliquorum codicum nullus habet argumenta singulis libris praefixa; capitulorum numeri extant in V et fragmento Coisliniano et in Rostgaardiano, sine dubio ex tertia familia deprompti. 2) uelut ad IV 361 manu prima ascriptum habemus *οὐ διὰ νίγερα· ἀλλὰ διὰ τὴν χριστοκτονίαν ταῦτα πεπόνθασιν* in Vrbinate (C) Berolinensi Redigerano; idem ad IV 361 adnotant *ση πῶσ φησι τὸ ἐξ ἐπιστήμης*. Berolinensis autem et Redigeranus ex C petiti non sunt; haec igitur ad communem auctorem redeunt.

σνσπειραθέντες C Paris. 1429 Med. cum L, συστραφέντες Paris. 1427 Berol. Redig. et in margine Paris. 1429 cum PAMVR. itaque accidit, ut etiam egregia in parte solum horum codicum tradita sint; nam p. 562, 1 φθασθέντες suppeditant soli ut uidetur Berol. et in margine Redig. et Parisin. 1426; at φθαρέντες C Med. et Paris. 1423. 1428. 1426[1]).

His satis demonstratum esse uidetur, quae horum codicum sint communia et quibus inter se differant. nunc de singulis pauca addenda sunt. atque omnium et antiquissimus est et optimus *Parisinus 1429* diligenter exaratus multoque minus uitiosus quam C. hic ab huius familiae origine proximus abesse uidetur, id quod maxime ex uariis lectionibus apparet, de quibus supra (p. XXXIX) dictum est. succedit ei aetate proximus *Parisinus 1427*, quem multa peculiaria tradere demonstratum est, quare dubitari non potest, quin neque ex Parisino 1429 neque ex C petitus sit. *Par. 1428* consentire solet cum C, nec tamen ex eo petitus est[2]). de *Parisinis 1423* et *1426* pauca comperta sunt; quae enim de eis Hauerkampus refert, minus certa sunt; uidetur tamen Par. 1426 propius accedere ad 1429[3]); nec tamen ex eo exscriptus esse potest, cum careat argumentorum indicibus. *Medicaei* lectiones extant apud Cardwellum, ex quibus intellegi potest neque ex C neque ex Parisino 1429 aut 1427 eum deriuatum esse, ceterum non magni esse faciendum. de *Vaticano 984* nihil constat nisi genus; huius apographum esse *Hennebergensem* alibi demonstratum est[4]). nec melius de *Busbeckiano* sumus edocti.

Reliquum est, ut dicatur de *Berolinensi* et *Redigerano*, de quibus certius iudicari potest. qui inter se simillimi sunt, ut ex uno fonte eos deriuatos esse appareat; eodem enim fere utuntur paginarum ambitu, id quod maxime in initio apparet; eadem est in utroque lacuna p. 24, 16—26, 18 in neutro indicata[5]); eadem est foliorum commutatio eisdem signis eisdem uerbis in margine correcta, ut appareat non alia fuisse in communi archetypo; eaedem sunt in margine notae uariae manu prima perscriptae, denique fere

---

1) in Parisinis 1427 et 1429 hic locus non superest. 2) de Par. 1428 uide infra addendum p. LXXII. 3) p. 284, 18 ἀπειρηκότες in textu, προηργηκότες in marg. habet Par. 1426 ut 1429; uide infra p. LIV not. 4. 4) uide uol. I p. XXII; uol. III p. XII. 5) quae in Berolinensi postea folio superaddito ex alio codice expleta est (uide p. XII); nam supplementum non ex libro generis C fluxit, sed ex L petitum uidetur, quocum et in aliis consentit et p. 24, 20 non κανὰ sed ἄννα tradit.

eaedem in extremo codice reperiuntur lacunae; primum enim p. 625, 25 in Berolinensi locus uacuus relictus est litteris χνην ὑ, in Redigerano litteris τέχνην ὑ, deinde p. 628, 1—3 in utroque litterae aliquot omissae sunt, nec tamen prorsus eaedem; nam ab Redigerano abest ἀνεβόα, quod extat in Berolinensi, Berolinensis autem κολαζόμενος omittit totum, cuius in Redigerano supersunt primae litterae κο. his probatur communem esse utriusque fontem [1]), in codice autem archetypo sub finem aliquot litteras ita euanuisse, ut quarundam uestigia extarent, quo factum est, ut alter librarius altero plura dispiceret [2]). uariae lectiones, quae uterque in margine habet, ex antiquis exemplaribus sumptae sunt; nam ut supra (p. LII) demonstratum est adnotamentorum pars iam in C legitur, et quod ad p. 387, 21 Berolinensis in margine habet γρ θυμοῖς, idem in Parisino 1429 extat [3]). atque probabile est ex nullo antiquiorum, quos quidem superstites nouimus, petitos esse Berolinensem et Redigeranum, sed sui iuris esse, id quod maxime eo demonstratur, quod absunt argumentorum indices et capitulorum numeri. iam idem cum in Parisino 1426 obseruetur, quaerendum est, quae sit eorum cum hoc necessitudo. ac re uera hi tres codices ab eodem proauo uidentur descendere, qui Parisino 1429 simillimus fuit, Redigeranus autem et Berolinensis eo maxime a Parisinis differre, quod plura ex margine in textum receperint; saepius enim inter Iosephi uerba exhibuerunt quae illi in margine dederunt [4]). et cum constet illorum marginalium non

1) coniecerit aliquis Berolinensem ex Redigerano exscriptum esse; nam in hoc multa in margine manu prima correcta sunt, Berolinensis autem correcta tradere solet, uelut p. 9, 20 ἕκτον Red. in textu, κaστον in margine, ἕκαστον Berol.; p. 16, 2 ἀντίοχον in textu Red. et γρ ἀντίγονον ἐν ἄλλῳ in marg., ἀντίγονον Berol.; p. 79, 3 τοὺς ἀνυστικωτάτους Red. et in marg. τοὺς πρακτικωτάτους interpretamentum, τοὺς πρακτικωτάτους Berol.; at contrarium accidit p. 379, 6, ubi ἅγιον in textu et in margine ἀβέβηλον habet Berol., ἅγιον ἀβέβηλον in textu Red., et p. 387, 21 τοῖς ὅπλοις in textu γρ θυμοῖς in marg. Berol., τοῖς θυμοῖς ὅπλοις Red.; accedit quod notae marginalis, quae supra p. XI ex Berolinensi descripta est, in Redigerano extat solum initium hoc νῦν ἄκων ἀσεβέστατε καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθ. Berolinensis igitur ex Redigerano ortus esse nequit, sed utrumque ex communi archetypo petitum esse apparet.

2) p. 4, 1 uterque tradit non ἔφην sed ὕφεω, quod in archetypo fuisse necesse est. iam hic error ex eo litterarum genere natus esse uidetur, quo usi sunt saeculo fere XII; ergo ex huius aetatis codice archetypum Berolinensis et Redigerani descriptum esse statui potest.

3) adde p. 511, 15 ubi in Berol. et Red. de *hin* Hebraeorum idem adnotatur atque in M (uide p. VIII not. 1).

4) uelut p. 284, 18 ἀπειρηκότες in textu, προηργηκότες in marg. Par. 1426, ut 1429; hoc receperunt Berol. Red.; 378, 10 θεκονίου et in marg. καθλᾶ Par. 1426 ut Red. Berl.; 379, 6 ἅγιον et in marg. ἀβέβηλον Par. 1426 cum Berol., ἅγιον

pauca ex genere meliore deprompta esse, ad hanc codicum familiam melius aestimandam utile est scire, quid primitus in margine fuerit, quid in textu. ad quod quaerendum cum Berolinensi et Redigerano Parisinus 1426 alicuius esse potest utilitatis ideoque non indignus uidetur, qui accuratius examinetur.

Correctorem habuit Redigeranus unum ipsum scribam, qui in margine menda quaedam correxit et omissa suppleuit. Berolinensis librarius ut paullo minus religiosus ita doctior fuisse uidetur, raraeque sunt in eo manus primae correcturae. postea alius intulit multas uarias lectiones et correcturas ex codice R aut Lipsiensi aut N petitas.

§ 12 de excerptis.

Excerptorum *Peirescianorum* [1]), nam de eis quoque paucis dicendum est, maxime conspicuus est consensus cum Laurentiano (L) aut solo aut coniuncto cum aliis, uelut p. 364, 4, ubi ἐπιθυμούντων in PAMVRC traditur, ἐρώντων habent LExc; et 366, 1 in eisdem εἰργμένους, in reliquis συνειλημμένους extat; p. 397, 20 χρησμοὺς traditum est in solis LExc, θεσμοὺς in PAMVRC; p. 420, 7 βεβαμμένων recepimus ex LExc. idem cernitur p. 398, 21; 399, 17; 20; 603, 9; 13; 604, 4; 14. sed hic tantus cum L consensus ad eam belli Iudaici partem pertinet, quae est post p. 200, in qua ut supra (p. XXXIII) demonstratum est alia est Laurentiani condicio atque in anterioribus. ceterum Excerpta interdum genus deterius sequuntur [2]), saepius tamen melius [3]), et praecipue adnotandum est

ἀβέβηλον in textu Red., ἀβέβηλον et in marg. ἅγιον Par. 1427; 385, 9 συσπειραθέντες et in marg. συστραφέντες Par. 1426 et 1429, hoc in textu Berol. Red.; p. 387, 21 ὅπλοις et in marg. θυμοῖς Par. 1426, 1429, Berol.; θυμοῖς ὅπλοις in textu Red.; 389, 7 διαφθείροιντο et in marg. διαφέροιντο Par. 1426 et 1429, hoc in textu Red. Berol.; iam apparet unde ortum sit p. 562, 1 φθασθέντες, quod quidem Berol. in textu habet, Red. et Par. 1426 in margine, quod olim etiam Parisinum 1429 in margine habuisse probabile est ex genere meliore depromptum. quare conicere aliquis possit et Berolinensem cum Redigerano et Parisinum 1426 deriuatos esse ex Par. 1429. sed obstant rerum indices, qui huic additi sunt, ab illis absunt.

1) excerpta sunt haec: p. 16, 11—21, 1; 82, 11—83, 11; 99, 1—100, 4; 190, 6—15; 202, 6—11; 206, 6—211, 14; 363, 21—366, 9; 388, 23—390, 1; 397, 6—400, 18; 419, 14—420, 16; 434, 13—439, 21; 509, 16—512, 21; 513, 1—13; 603, 7—605, 23; 625, 24—628, 9. 2) p. 17, 7 κατῆλθεν tradit, non cum PA κατῄει; 14 τίσις, non cum PA ποινή; cf. p. 207, 8; 15. 3) uelut p. 82, 19 ἐν μέρει PAMExc μέχρι LVRC; 82, 21 φίλους PAExc φίλους εἶναι MLVRC; 83, 7 τριῶν PAExc διακοσίων MLVRC; 99, 5 ὀνάγρων PAMExc ὄνων ἀγρίων LVRC; 100, 1 βαζαφράνης PAExc βαρζαφάνης MLVRC.

hoc interdum ea sequi etiam non adsentiente L, uelut p. 511, 15 cum PA non recepit uerba *πλέον τοῦ ἵν,* quae in L aliisque feruntur. codice igitur usus est excerptor generis melioris, qui simillimus fuit Laurentiano nec pauca ex genere deteriore recepit, qui talis fuit, ut eum superstitem esse quam maxime uellemus.

Eadem est ratio excerpti *Poliorcetici,* quo unus locus (p. 297, 4—300, 4) traditur; interdum enim cum VRC[1]) concinit, saepius cum PAL[2]); deinde semel memorabilis reperitur cum L solo consensus[3]); bis denique meliora tradere uidetur quam reliqui testes omnes[4]).

De Excerptis *Neapolitanis* (p. XVIII) uno uerbo dixisse sat erit. ea enim quae contulit Mau ita cum V consentiunt, ut non discrepent nisi raro[5]). Excerpta *Ambrosiana* quantum ex paucis qui innotuerunt locis cognoscere licuit, ex codice generis VR petita sunt[6]).

§ 13 de interpretibus.

Interpretum principem ordinem obtinet *Latinus.* ac primum monendum est quibusdam locis non certo constare, quid dederit, quoniam non extat editio ex optimis libris confecta. nos enim praeter edita duos codices habuimus, qui etsi rei nostrae satis facere uidebantur, quaedam tamen futuro interpretis editori reliquerunt. ceterum tenendum est eum esse interpretem, ut saepius non satis intellegi possit, quae habuerit Graeca; primum enim alia est Latinae linguae natura ac Graecae; deinde interpres etsi uerbum de uerbo satis accurate transferre solitus sit, tamen non raro a Iosepho discessit. primum enim ordinem uerborum, cum per linguae Latinae leges seruare liceret, saepius mutauit, id quod aut neglegentia[7]) quadam factum esse uidetur aut inscientia[8]). idem aut singulas uoces aut complurium uerborum seriem omisit, cum aut parum

1) p. 297, 7; 299, 11; 14. 2) uelut p. 298, 18; 299, 10. 3) p. 298, 1 *νεοδόρους* abest ab L¹ Exc Lat. 4) p. 297, 12; 299, 1. 5) a V discrepant hisce: p. 180, 5 *ἀλεξητήριον; δὲ* omittunt; 11 *ἁγνείας*; 183, 2 *βεβλημενην* (μ supra scr.). praeterea ad 181, 13 adnotauit man. 1 *βαρὺ γὰρ τοῖς ἀδικεῖν θέλουσι τὸ συνεχῶς νουθετοῦν.* 6) enotari possunt ex Ambrosianis haec: p. 19, 14 *ἀνῃρῆσθαι* habent cum AMLVR; 20, 17 *οὐ πλεῖον βασιλεύσας* tr. cum N; p. 31, 18 *πρέμνα* cum VR et *συλλέγουσι* cum NVC; 34, 8 *πανταχῇ* cum C et *τοὺς ἰουδαίους ἔκτεινον* cum LVRC; 35, 3 *τοῖς νεωκόροις ἐκέλευσε* cum LRC. 7) uide p. 85, 20; 95, 8; 14; 144, 1. p. 85, 20 error corrigendus est; nam Latinus haec dat: *neque uero uel secundae res uel contrariae.* 8) uide p. 78, 20.

accurate rem gereret [1]) aut scriptoris uerba non satis intellegeret aut cum corrupta in suo exemplari legeret, quid eis faceret nesciret [2]). accedit, quod Iosephi orationem augere atque amplificare non est ueritus, aut perspicuitatis ut uidetur studio adductus aut impetu oratorio [3]).

Ceterum graeca plerumque recte intellexit eaque fuit utriusque linguae peritia, ut Iosephi uerba haud male Latino sermone exprimeret [4]). atque interdum ea est diligentia, ut graeca uerba ipsa dederit [5]), cuius generis est p. 589, 8, ubi uertit *maxime autem stupor erat machinarum quae portabantur siue pegmatum fabricatio.* magis memorabilis alius est locus p. 19, 11 *ad notos qui aderant exclamauit, non paucos autem papas discipulos siue consultores habebat, nunc mihi pulchrum est emori,* ubi uides quam ridicule errauerit de uoce *παπαί.* similiter p. 96, 15 *μαστοειδής,* p. 236, 7 *σοβαρὸς,* p. 438, 18 *διώνυμον* nomina propria esse putauit. et paullo infra in diuersam partem peccauit, cum errore minus graui *Νομικοῦ* nomen *iuris periti* latine redderet. his igitur locis uerborum uim non recte perspexit; alii sunt, ubi sententiarum structuram paullo difficiliorem non expedierit, ut paene puerorum in modum ineptiat [6]).

Quae cum ita sint, caute utendum esse uersionis latinae testimoniis perspicitur; imprimis autem cauendum est, ne quae plura habet quam graeci codices a Iosepho scripta esse putentur.

Iam eo transimus, ut qualem habuerit codicem graecum interpres latinus quaeramus. et quoniam supra est demonstratum, duo esse codicum graecorum genera, quorum alterum repraesentent PA, alterum VRC, hoc primum dicendum est, interpretem modo ab

---

1) ut unus locus ex multis afferatur p. 508, 5 *καὶ τοὺς — σώματα* in Latinis sunt haec: *Romanisque eos inspectantibus interemit et per murum proiecit corpora mortuorum* omissis *συλλαβὼν* et *λωβησάμενος.* cf. p. 27, 16; 80, 6; 81, 2; 85, 18; 119, 2. 2) id quod factum esse uidetur p. 562, 10, ubi *ἔχον* quod corruptum traditur in graecis, abest a Latino. cf. p. 457, 5. 3) uelut p. 506, 23 *τελευταῖον ἀνελεῖν ἐκέλευσεν* sic interpretatus est: *ut augeret eius dolorem nouissimum iussit interfici;* cf. quae adnotata sunt p. 24, 12sq. 27, 4; 28, 19; 90, 9; 101, 5; 129, 3; 186, 13; 205, 22; 207, 5; 336, 20; 338, 5.
4) facile ei condonamus, quod non recte intellexit p. 505, 2 *τυμβωρυχοῦντες,* ubi dedit *in domos enim non tantum sed et in sepulchra irruentes cadauera spoliabant.* grauius est quod p. 495, 17 *καὶ ταῦτα — ἐροῦμεν* sic uertit: *uerum quae per territorium gesta sunt postea cum rerum documentis dicemus.*
5) uelut p. 503, 22 *μέχρι — καλεῖται* interpretabatur *ad uici partem cui nomen est erebinthon oicos;* cf. p. 77, 2 quod adnotauimus *canacome,* quod in graecis est *Κανᾶ κώμη.* 6) uide ad p. 53, 1; 167, 18; 251, 23.

horum parte stare, modo consentire cum illis. uelut, ut ex larga exemplorum copia pauca excerpamus, p. 8, 6, ubi *μεταβολὰς* AM [1]) et *καταβάσεις* exhibent VNC cum L, in Latino est *mutationes*. at p. 8, 19 *τὰς ἐσθῆτας τῶν ἀρχιερέων* interpres uertit cum LVN, non *τὰς ἐσθῆτας τῶν ἱερέων καὶ τοῦ ἀρχιερέως*, quod AM exhibent. p. 16, 1 *insuetam carnem* uertit; habuit igitur *σαρκῶν*, quod in AM extat, omittitur in LVNC. deinde p. 23, 3 quoniam dat *sacramenta*, cum PAM habuit *ὅρκων*, non *εὐθύμουν* aut *θυμῶν*, et assentientibus eisdem p. 33, 5 *replebat* uertit, quod est *ἐπλήρου* traditum in PAM; *ἔχου* est in LVNC. similiter p. 36, 15, de quo loco supra p. XXVII dictum est, non corrupta codicum LVRC uerba sequitur, sed quae PAM tradit *τὰ πέριξ πολλά*. contra p. 42, 17 non *ἑτέραν* uertit cum PA, sed cum secunda classe *νεωτέραν*, cum qua etiam p. 87, 10 *ἡμῶν* exhibet, quod omittunt PAM, et p. 120, 2 *ἐπὶ τίσιν*, quod in PAM in *ἐπιστήσειν* corruptum est; p. 138, 9 *celaret*, quod in Lat legitur, ad *ἐγκατακρύψῃ* deteriorum propius accedit, quam ad *ἐγκαταγράψῃ* meliorum; p. 43, 5 id interpretatur quod VN habent *πτολεμαῖον καὶ ἰάμβλιχον καὶ πτολεμαῖον* ab interpolatore auctum. at p. 64, 2 cum *post uenientes* exhibeat, legit in Graecis *ὑπολειφθέντας*, non *ἐπιχωρίους*; consensit igitur cum PAM, quibus adsentitur etiam p. 66, 21; 82, 19; 83, 22. memorabilis est locus p. 94, 15, ubi in Latino est *expleto enim spatio quod unda celabat;* habuit igitur *ὕφαλον*, quod in PA leniter corruptum traditur *ὑψηλὸν*, longe uero abest *βάθος* codicum deteriorum. paullo ante p. 79, 20 haec dedit: *nam circa templum infirmior multitudo conueniens furore agebatur multaque uelut diuinitus de temporibus dictitabat,* quae consentire apparet cum PA, non cum MLVRC; eademque ratio obtinet p. 77, 16; 168, 12 aliisque locis permultis [2]). at p. 3, 11 cum MLVNC recepit *γένει ἑβραῖος*, quod recte abest a P, nec p. 129, 7 tradit quod additum est in PA *σπουδάσαντος ὡς ἔφαμεν ἀντιπάτρου*, nec p. 35, 15; 98, 8; 104, 16 aliisque locis interpolamenta codicum PAM agnoscit [3]). ex his locis apparet Latinum utriusque codicum sectae lectiones exhibere.

Nunc aliud monendum est. interdum enim Latinus nullo alio

1) tribus locis posterioribus P deest. 2) uide p. 276, 15; 290, 3; 315, 8; 341, 3; 387, 16; 455, 17; 456, 20; 511, 5; 15. 3) cf. p. 31, 2; 98, 8; 104, 16; 146, 3 sq.; 275, 5; 317, 17. praeterea cum deterioris generis codicibus aut omnibus aut parte consentit p. 4, 10; 5, 7; 20, 18; 26, 3; 32, 17; 36, 1; 39, 7 (uide p. XXVII); 43, 12; 49, 20; 72, 17; 88, 2; 90, 12; 95, 15; 96, 1; 107, 15; 114, 11; 140, 9; 146, 11; 160, 23; 163, 7; 165, 18; 224, 13; 226, 7; 246, 24; 253, 12; 281, 11; 322, 11; 361, 9; 376, 15; 383, 4; 410, 10; 461, 3.

adsentiente codice ea sequitur quae extant in margine PA, de quibus supra (p. XXXI) diximus. uelut p. 399, 20 Ἐγαδδὶ tradunt PA MVRC, γαδδεὶν L, γαλάδιν margo PAM, *galadin* Lat. similiterque p. 349, 19 id interpretatur quod PA habent in margine, sicuti p. 96, 12 *fasaëlum* dat cum margine A[1]). quae cum ita sint, graecum illud exemplar, quo interpres usus est, consanguineum fuisse uidetur eius codicis, cuius discrepantiae et nunc in margine PA extant et in communi utriusque fonte fuerunt[2]).

Praeterea monendum est in belli Iudaici parte posteriore non intermisso cum PA aut VRC consensu insignem esse similitudinem inter L et Latinum, quam etiam Excerptis accidisse modo diximus. cuius rei primum exemplum habemus p. 200, 7, mox sequuntur plura et grauia[3]). et cum in his Laurentianum saepe egregia tradere demonstrauerimus, Latini adsensu eius auctoritatem haud mediocriter augeri apparet.

Interdum cum singulis diuersorum generum libris consentit. memorabile est p. 582, 21 Latinum id habuisse quod solus M recte tradit μέγα, non ceterorum μετά[4]). alibi p. 409, 18 id secutus est, quod C dant et in margine M νεῖν, non δύνειν, et p. 520, 4 στενοτέρῳ cum C, non γενναιοτέρῳ cum reliquis; neque aliter p. 535, 12sq. eum uerborum ordinem legisse uidetur, qui est in C[5]). denique memorandus est consensus inter eum et A correctum, qui reperitur p. 6, 9; 401, 23; 418, 7.

1) accedit fortasse alius locus p. 408, 20, ubi εὔγονον in codicibus traditur, εὔτονον in margine PAM; hoc enim legisse uidetur etiam Lat, de quo in adnotatione minus accurate rettulimus; habet enim *cuius rei causa mihi uidetur esse aquarum uis lenta* (*laeta* ed. Basil.) *aëris calor, cum hic prouocet* etc., quae corrupta sunt; nam deest copula; quare uide, num restituendum sit *aquarum uis et aëris calor.* sed hoc quidquid est, certe εὔτονον potius quam εὔγονον Latinus habuisse uidetur. alii sunt loci, ubi Lat cum margine PA facit adstipulantibus VRC, p. 83, 7; 222, 15; 322, 11; 329, 20. 2) uerum non semper Lat cum margine PA consentit, sed p. 98, 6; 126, 16, maxime uero p. 391, 6 et 393, 1 textum sequitur. et conici potest, etiam in Latini codice fuisse marginalia, quorum alia recepta alia spreta sint. 3) p. 216, 8; 232, 2; 237, 10; 250, 18; 309, 6; 339, 24; 348, 5; 350, 13; 355, 15; 357, 11; 359, 12; 361, 7; 368, 9, 16; 406, 19; 420, 7; 440, 9; 441, 11; 443, 7; 446, 12; 454, 14; 490, 1; 494, 12; 503, 3. ceterum non semper L et Lat conspirant, uelut p. 342, 12; 391, 1; 511, 15sq. aliisque locis ab L dissentit alios secutus. 4) p. 432, 23 haec habet Lat: *et ipse quidem exacta hieme Romam proficisci parabat resque apud Alexandriam mature componere properabat,* ubi fortasse habuit ἔσπευδε, quod adicit M. 5) cf. p. 520, 9 et 532, 21sq. p. 211, 1 uertit *ut Romanis armis ad quod uolebat uteretur ac timore et minis urbem nudaret,* ubi uideri potest id habuisse quod fertur in C ἐργάσηται τὸ βουλόμενον; sed admodum dubia res est.

Interdum Latinus talia tradit, ut appareat eum duorum codicum uerba coniunxisse, siue utrumque in contextu extabat, siue alterum in margine, uelut p. 187, 14 habet *Pilato autem supplicantibus abnuente circa domum eius proni corruerunt,* ubi cum περὶ τὴν οἰκίαν tradant PALR περὶ τὴν ἱκεσίαν MVC, in Latinis utrumque extat. p. 192, 14 similiter nec πᾶν nec πάντ', sed πᾶν πάντ' legisse uidetur; et fortasse p. 375, 4 et οὔτε δυνατὸν et ὄντα δυνατὸν habuit [1]).

His omnibus demonstratur codicem, quo Latinus usus est, multis rebus fuisse memorabilem, qui similior fuit PA quam reliquis, sed cum his quoque non raro consensit et in probis et in reiciendis. multa uero habuit egregia, ut par est codicem tantae uetustatis. quare pluriens accidit, ut solus uera retinuerit. nam ex eo restitutum est p. 94, 15 ὕφαλον, p. 340, 5 φόνου, quod in graecis traditur πόνου, 429, 12 πλεῖν corruptum in πᾶν, p. 465, 11 eo duce omittendum uidetur μή; et p. 564, 18 repositum est ἤδη δὲ omisso quod omnes graeci addunt οἵ δ' [2]). praeterea nomina quaedam Romana ei debentur, uelut p. 582, 7 *Petilio* dedit, non Βεντιδίῳ; 583, 11 *Rubrium*, non γούβριον; 592, 5 *Lucilius* non Λούκιος et p. 598, 19 *ad Laberium*, cum in graecis plurimis sit λιβερίω, in L λεβερίω.

Postremo addendum est mensium nomina, quibus utitur Iosephus, Latinum ita interpretari, ut eis uocabula Romana substituat eo modo, ut Xanthicus sit Aprilis, Artemisius Maius et deinceps eadem ratione. consentit igitur Latinus cum eis quae rarius in PA saepius in MLV aliorumque margine extant [3]). eis igitur mensibus Iosephum uti putarunt, qui postea et in hemerologiis et apud scriptores menses Graecorum dicebantur, quibus tum utebantur Syri [4]). potest hanc rationem ex codicis margine didicisse Latinus, potest hemerologio aliquo usus esse. ceterum monendum est re uera Iosephum non illis mensibus usum esse, sed Iudaeorum morem secutum esse, mensesque eius eosdem esse ac Tyriorum qui in hemerologiis feruntur [5]).

Interpreti Latino aequalis fuit *Hegesippus* [6]), quem primum constat non id egisse, ut graeca omnia accurate latine interpretaretur, sed id potius, ut ex Iosephi uerbis suam narrationem effingeret. quare ut multa satis accurate expressit, ita multa immutauit, multa omisit, quaedam addidit, maxime uero in orationibus sibi indulsit, in quibus saepe ita uersatus est, ut Iosephi sententias et consilium

---

1) simile accidisse uidetur p. 188, 5; 523, 20. 2) cf. 511, 13 sq., ubi solus a quibusdam interpolamentis liber esse uidetur. 3) uide p. VIII not. 2. 4) uide *Ideler, Handbuch der math. und techn. Chronologie* I p. 429 sq. 5) uide *Hermes* 28 p. 197 sq. 6) uide p. XIX.

retineret, at reliqua ad suum arbitrium refingeret, satisque intellegitur interpretem fuisse oratorem latinae eloquentiae haud imperitum. denique ipse de suo non pauca addidit, imprimis II 4 stuprum Paulinae ex Iosephi Ant. I. XVIII 65 sq. et interitum Simonis Magi III 2. quibus rebus fit, ut ad Iosephum emendandum utilitas Hegesippi multo minor sit quam interpretis Latini, quem quidem et doctrina et ingenio longe superat. nihilo minus is quoque non sine fructu ad hanc editionem instruendam adhibitus est.

Ac graecus codex, quo usus est Hegesippus fere semper cum PA consensit optimisque adnumerandus est. uelut p. 22, 3 Arabum regem *obedam* dicit cum PAM, non *βόνδα* aut *ὀβώδῃ;* p. 24, 20 eius uici, qui in VRC *κανὰ* appellatur, *ἀνὰν* in PAM, *ἄννα* in L, apud Hegesippum nomen est *annana;* p. 36, 1 sq. eundem habet oppidorum ordinem quem PAM, itemque p. 36, 15 *τὰ πέριξ πολλὰ* uertit cum eisdem, non *καὶ τὰ περὶ πέλλαν;* p. 173, 3 usus est corrupta scriptura *μίλητον,* quam tradunt PA, et p. 174, 4 *Κύπρῳ* recte apud eum legitur ut in PAM, non *κρυπτῷ* [1]), denique p. 232, 3 *σκύλος* legit cum PA, non *σαῦλος.*

Minus saepe consentit cum genere altero. uelut p. 22, 21 *τρισχιλίους* habuit cum LVRC, non *ἑκατὸν* cum PAM; p. 39, 7 *Σερουιλίῳ* legit, non *Σερουιανῷ*; p. 43, 5 cum VNLat Ptolemaeum bis nominat, et p. 154, 1 Herodium dicit ab Hierosolymis abesse ducenta stadia cum LVRCLat, non septuaginta cum PAM; p. 254, 7 dedit *munitionibus* ex *ὀχυρωμάτων* conuersum cum VRC, non ex *δωμάτων* cum PAM; et p. 326, 7 *ἐξ ἀρετῆς* potius interpretatur traditum in LVRC quam *ἐξαιρέτως* ex PAM [2]). praeterea post p. 200 saepe eum consentire uidemus cum L, uelut p. 250, 18 habuit *δεκασθέντες* non *δελεασθέντες;* p. 338, 22 *ἐμπηδῶν· πᾶσιν δ';* p. 402, 18 *οἰστοῖς* non *ξίφεσιν;* p. 420, 7 exhibet *conchyliatis* [3]), quod graece est *βεβαμμένων* quod tradit L, non *περιβεβλημένων* reliquorum [4]).

Ex eis quae dicta sunt apparet eundem fere locum obtinere

---

1) alia exempla habes p. 16, 1; 25, 5; 42, 17. 43, 14; 58, 17; 59, 10; 82, 19. 117, 15. 120, 11. 126, 19. 127, 5. 135, 15. 220, 23; p. 278, 4; 17; 332, 7. denique p. 129, 2 Augusti uxor *liuia* audit cum PA, non *iulia*; monendum tamen est etiam p. 186, 16 *liuiae* apud Hegesippum extare, cum et ceteri testes et PA *Ἰουλίᾳ* tradant. 2) cf. p. 32, 17; 146, 3; 72, 17; 231, 19; 282, 8; 292, 19. 3) quod Weberus ei reddidit; *conciliatis* in libris est. 4) p. 348, 6 eum habuisse apparet *Ἀμμαθοῦς* cum LLat, non *Ἀμμαοῦς*. sed hunc locum infra alieno loco inseruit p. 284.

Hegesippum atque interpretem Latinum; nam fere eodem modo uterque coniunctus est et cum PA reliquisque libris et cum L. quare Latinus et Hegesippus plerumque eadem tradere solent [1]) rariusque alter ab altero dissentit, id quod factum esse uidemus p. 493, 17, ubi Hegesippus cum C Eusebio Zonara tradit *στασιασταί,* quod abest a Latino et reliquis [2]); quamquam igitur similibus usi esse uidentur codicibus, non tamen eosdem habuerunt.

Postremo unus locus memorandus est p. 16, 15, ubi in omnibus libris et Latino Hyrcanus traditur tres et triginta annos regnasse, solus Hegesippus trigesimo et primo principatus anno eum obiisse tradit. hoc enim uerum esse ex aliis Iosephi locis apparet et reliquorum sacerdotum Iudaeorum temporibus probatur. uidetur igitur unius Hegesippi codex a corruptela immunis fuisse [3]). tamen restat aliquid dubitationis; nouit enim Hegesippus Antiquitates Iosephi; potuit igitur fieri, ut uerum numerum inde asciret.

Interpres *Syrus* fere eiusdem aetatis esse uidetur ac Latinus, uerum utilitas eius longe minor est, cum multa neglegenter interpretatus sit, alia male intellexerit, non pauca denique omiserit [4]); quare saepe non facile est intellectu, quae habuerit Graeca [5]). quaedam tamen sciri potuerunt; nam p. 521, 9 habuit ut uidetur cum PA *προσποιοῦνται,* non *προσκαλοῦνται* [6]); p. 531, 5 *Τίτου* cum plurimis, non *Καίσαρος* cum PLat; 532, 5 *ἄνοδον* cum ALVRCZon; 532, 21 sq. cum CLLat uerum seruauit; at 535, 12 sq. recte eum uerborum ordinem habuit quem PAMLVR, non eum quem CLat; 540, 12 *φρενῶν ἔκστασις* uertit cum deterioribus; 541, 21 *ἔσωθεν* dedit ex MLVRC; 547, 7 cum L habuit *βαθμῶν;* 548, 1 *ἐν σκότῳ* interpretatus est, quod tradunt fere omnes. quo igitur usus est codice similior fuit Ambrosiano quam Parisino consensitque interdum et cum L et cum deterioribus. certiora fortasse habebimus, si quis Syrum totum cum Iosepho accurate contulerit.

---

1) memorari possunt loci hi, ubi Lat Heg numeros alios ac reliqui testes tradunt: p. 21, 20; 22, 20 et 22 (ubi ex Antiq. Iud. XIII 377 correcti uidentur); 157, 18; 274, 21; 362, 3; 403, 20; 406, 19. 2) alia dissensus inter Lat et Heg exempla sunt p. 36, 1 et 135, 15, ubi Heg cum PAM facit, Lat cum reliquis; p. 474, 6 ubi *Ἰδουμαίων* AC Heg, *ἰουδαίων* Lat cum reliquis. 3) uide Ant. Iud. XIII 289; XX 240; cf. *Hermes* 28, 217.
4) in nominibus uirorum omittere solet patrum nomina. 5) p. 546, 5 habet: *ignem arripuit ex eo quod ardebat* et p. 558, 6 *interfeci eos qui uos urguebant;* neutro igitur loco quid habuerit certo dici potest. 6) nam minus recte Kotteckius dedit *sie riefen zu sich*, cum in Syro sit *adiuncti sunt* siue *adhaeserunt.*

§ 14 de scriptoribus.

Scriptorum, qui bello Iudaico usi sunt, antiquissimus est *Porphyrius*, a quo Iosephi de Essenis locus satis accurate [1]) transcriptus est. hic interdum cum PA consentit, multo tamen pluriens cum LVRC [2]), id quod memorabile est, cum inde discamus codicum genus deterius iam Porphyrii aetate extitisse. denique non praetereundum est belli Iudaici titulum a Porphyrio non eum dari, quem optimi testes tradunt, sed eum fere quem habuit interpres Latinus [3]).

Multo plura ex bello Iudaico mutuatus est *Eusebius* maxime in historiam ecclesiasticam [4]), de quo iudicium ab omni parte certum tum demum ferri poterit, cum parata erit noua editio eius; nam ut in libris contra Apionem praeparationis euangelicae Eusebianae codices quosdam ex Iosephi libro Laurentiano interpolatos esse demonstratum est [5]), ita historiae ecclesiasticae librorum pars ex belli Iudaici codicibus quaedam accepisse uidetur; nam p. 150, 15 sic tradunt libri Eusebiani AEHIK cum Nicephoro: *μόνον οὐκ ἀπειλῶν αὐτῷ τι τῷ θανάτῳ*, at reliqui BCDFG *μονονουχὶ αὐτῷ τι τῷ θανάτῳ ἀπειλῶν*, quorum hoc tradunt belli Iudaici LVRC, illud fere PAM [6]). apparet igitur diiudicari non posse, utrum genus belli Iudaici codicum ibi secutus sit Eusebius, donec constiterit, utrum dederit. haec igitur quaestio ad futurum Eusebii editorem reicienda est; nos interim ea quae satis certa uidentur exponemus.

Interdum igitur cum Iosephi codicibus PA consentit, id quod uno insigni exemplo demonstratur p. 3, 11, ubi cum eis recte tradit *Ματθίου παῖς ἐξ Ἱεροσολύμων*, cum in deterioribus sit *Ματθίου παῖς γένει Ἑβραῖος ἐξ Ἱεροσολύμων*. ceterum multo saepius alterum genus sequitur; exhibet enim p. 150, 9 *εἰς ἐλαίου πλήρη πύελον* cum LVRC, quorum *ἐλαίου* abest a PAM; p. 540, 12 non *παρέκ-*

1) quaedam omisit Porphyrius, alia immutauit, uelut § 143 sq.; p. 173, 1 plura dat *τροφῆς ἁγνῆς οὔσης καὶ καθαρᾶς*. 2) cum PAM habet p. 179, 7 *μιαίνει*, non *μολύνει*; cf. 176, 15; 183, 15, 21; 185, 4. cum altero genere tradit p. 177, 4 *παρ' αὐτοῖς*, non *αὐτοῖς*, et p. 178, 12 addit *ἔπειτα*; cf. 178, 8; 10; 12; 18. 3) uide supra p. III. 4) Eusebius belli Iudaici locis in hist. eccl. utitur his: p. 3, 11—13; 149, 20—151, 4 (hic locus et insequens in adnotatione omissus est); 151, 11—13, 176, 3—6; 187, 5—10; 188, 9—19; 198, 8—12; 203, 1—9; 204, 3—13; 212, 11—14; 239, 4—6; 492, 16—494, 18; 504, 11—505, 15; 511, 16—21; 538, 6—541, 2; 551, 1—553, 13; 554, 14—15; p. 566, 26—567, 6; in demonstr. euang. his: p. 187, 5—8; 552, 11—14. 5) uide Iosephi uol. V p. XVI. 6) similiter p. 151, 10 *ἡττηθεὶς* extat apud Eusebium, ut in belli Iud. libris melioribus; at Eusebii codex A in margine habet *ἡ δὲ αἴσθησις*, quod est in Iosephi deterioribus.

στασις cum PA, sed φρενῶν ἔκστασις cum MLVRC, quod sine dubio interpolatum est; p. 551, 15 omittit ναοῦ cum VRC [1]. aliter se habet p. 493, 17, ubi cum C Hegesippo et Zonara suppeditat στασιασταί, quod a ceteris belli Iudaici libris abest. alibi alios sibi comites elegit; id apparet, maxime eum sequi genus deterius et multo minoris eius testimonium esse faciendum, quam in Antiquitatibus et maxime in libris contra Apionem [2].

Iohannes Chrysostomus cum Eusebio fere consentit [3]; imprimis memorandum est p. 540, 12 cum Eusebio eum habere φρενῶν ἔκστασις, non παρέκστασις, quod tradunt meliores Iosephi codices. recte p. 540, 20 retinuit ὥσπερ cum L. solus uero p. 540, 16 pro ὑμῖν tradit ἥμισυ, quod quamquam editoribus placuit, tamen dubiae fidei esse uidetur; nam coniectura fortasse ex superioribus (u. 7) restitutum est.

Eundem locum, quem Chrysostomus exscripsit, partim excerptum habemus apud *Iohannem Damascenum* [4], qui fere semper eadem dat, quae Chrysostomus, uelut p. 540, 12 φρενῶν ἔκστασις habet et maxime u. 16 ἥμισυ, non ὑμῖν. interdum tamen alium sequitur, uelut p. 540, 2 τηρῶ dat cum L et p. 540, 11 ἐμπνέοντας cum A et Eusebio. quae solus tradit uix sunt memorabilia [5].

Is qui in *libro Poliorcetico* [6] Iotapatorum obsidionem ex Iosepho sumpsit, usus est libro, qui modo cum genere meliore [7], modo cum deteriore [8] consensit, nulli tamen eorum, qui nunc superstites sunt, par fuisse uidetur. ceterum Iosephum parum diligenter secutus multa praeteriit.

Syncellus, id quod iam supra diximus, p. 39, 7 tradit Σερουιανὸν cum PA (p. 567 Bonn.), deinde p. 26, 14 δεσμεῖν habet cum

---

1) cf. p. 150, 6, ubi θερμοῖς ἐχρῆτο Eusebius fere ut LVRC; 492, 17; 538, 15; 552, 5; 553, 9. 2) quare ea quae solus tradit Eusebius plerumque minus sunt bona; p. 567, 1 quod exhibet κάλλει σώματος διαφέροντας speciosius est quam uerius, praesertim cum totum hunc locum paullo minus accurate transcripserit. p. 149, 21 memorabile est quod exhibet ἐμέριζεν non ἐμερίζετο.

3) uide p. 539, 21; 540, 1. ceterum monendum est de Chrysostomi codicibus parum constare. 4) uid. Ioh. Damasceni opera ed. Paris 1712 uol. II, ubi cum aliae sententiae ex Iosepho sumptae sunt tum p. 575 extant tres loci p. 538, 16 πάντα — 19 ἐμασσῶντο; p. 539, 19 γυνή τις τοῦ λιμοῦ — 540, 17 μεινάτω; p. 538, 6 τῶν δὲ — 16 ὥρᾳ μιᾷ. sententiae Flauianae utrum a Damasceno an ab aliis excerptae sint, in medio relinquendum est. 5) memorari tamen potest p. 538, 17 ἀπείχοντο eum habere et p. 540, 10 non εὐθέως sed ταχέως. 6) uide p. XXII. 7) uide p. 305, 11; 307, 12; 309, 4; 312, 21. 8) uide p. 309, 5; 20; 312, 21. solus tradit p. 312, 20 τῇ ἐκ χειρὸς βολῇ.

PAMC. sed pluriens deterius codicum genus sequitur; nam p. 30, 13 *Διοσπόλεως* habet cum MVRC (p. 563); p. 34, 8 sine dubio habuit *περισχόντες πανταχοῦ τοὺς Ἰουδαίους* (p. 564) cum LVRC, quod corruptum est; p. 36, 2 in urbium Coelesyriae recensu Iamniam post Azotum memorat (p. 565) cum LVRCLat, denique p. 41, 16 cum LVRC *ἐπιγαμίαν* legit (p. 568). praeterea memorandum est p. 38, 19 eum tradere non *Γαδάροις* sed *Δώροις* (p. 567), quod dedit Lat, cui simile *γαδώροις* extat in VR[1]. postremo addendum est p. 34, 7 eum tradere *Φρούριος* (p. 564) et p. 41, 12 *Κύπριδος* (p. 568), utroque loco corruptam omnium librorum memoriam secutus. codex igitur ex quo Syncelli narratio excerpta est quaedam ex meliore recensione retinuerat, sed plura ex deterioribus recepit, hac re consimilis Latino, a quo tamen in aliis discessit.

Nunc ad *Suidam* transimus, qui multos locos ex bello Iudaico sumpsit[2], quosdam uero bis exhibet. qui interdum cum melioris generis codicibus PAML aut omnibus aut parte consentit, uelut p. 77, 16 recte tradit *νέναχτο* et p. 271, 10 *ἐσχεδιάζοντο*[3]. alibi deteriores sequitur LVRC, cum quibus p. 300, 18 *εἴσιοῦσι* tradit et p. 307, 12 *προήει δὲ νέον*[4]. denique in belli Iudaici parte altera (post p. 200) memorabilis est similitudo cum L; habet enim p. 263, 6 cum eo *καταμησάμενος* et p. 500, 17 supplet *μετὰ τῶν ὅπλων* aliisque compluribus locis eum sequitur[5]. eadem igitur Suidae esse uidetur ratio ac Latini et Hegesippi et excerptorum Constantini, quos supra demonstrauimus modo cum genere deteriore consentire modo cum meliore, saepe denique post p. 200 facere

---

1) p. 41, 10 cum PAMLC legit *Πειθόλαον*, non *Πεισίλαον* cum VR; p. 28, 16 cum PAMC consentire uidetur, cum p. 561 habeat *δέος καὶ λύπη τοῖς Ὑρκανοῦ φίλοις εἰσπίπτει*. p. 565 haec dedit: *ἀφελόμενος αὐτῶν πάσας πόλεις Ἑλληνίδας Συρίας κοίλης, ἃς εἷλον ἐπὶ τῶν Μακκαβαίων, καὶ μόνοις περικλείσας τοῖς ἰδίοις ὅροις* ex p. 35, 14sq. sumpta, quae similia quodam modo uidentur eis quae tradit C. incertum est p. 28, 6 utrum *οἱ πολλοὶ* cum PAM, an *οἱ πλεῖστοι* cum LVRC legerit; dedit enim *οἱ πλείους* (p. 561). 2) Suidae locis usi sumus p. 12; 44; 77; 82; 176sq.; 187; 188; 240; 259; 261; 263; 270; 271; 274; 284; 285; 287; 288; 300; 302; 303; 305; 306; 309; 316; 318; 319; 326; 327; 346; 362; 376; 396; 444; 450; 451; 471; 478; 480; 481; 482; 497; 500; 506; 515; 520; 533sq.; 543; 560; 561; 568; 623. accedunt tres loci, quos non adnotauimus; nam ex p. 267, 14 Suidas nomen *Ἰώεσδρος* sumpsit, ex p. 499, 19 *ἀγείρας χωλός*, denique p. 311, 20 usus est s. *τῆλις*. 3) cf. p. 187, 7; 318, 14; 326, 18; 478, 4. 4) alia exempla sunt p. 12, 8; 188, 10; 305, 7; 327, 1; 471, 14; 482, 12. semel cum R et Lips tradit *Ἐμεχωνιτῶν* p. 346, 9. denique p. 303, 11 et 13, quem locum bis exscripsit, altero loco alia tradit atque altero. 5) p. 362, 9; 376, 8; 396, 10; 444, 14; 471, 13; 497, 18; 560, 23.

cum L. et quamquam nullus extat belli Iudaici locus simul a Suida et in Excerptis traditus, tamen sumi potest his illum esse accensendum, quem quidem aliunde scimus saepe usum esse excerptis Constantinianis.

Agmen claudat *Zonaras*[1]), qui Iosepho usus est tali qualem exhibet codex L, quocum fere semper concordare uisus est[2]); nam interdum narratio eius eiusmodi est, ut quid habuerit certum non sit, nec raro Iosephum immutauit. raro ab L discedit, maxime eo quem iam pluriens diximus loco p. 493, 17, ubi *στασιασταὶ* suppeditat Zonaras cum C Eusebio et Hegesippo[3]).

§ 15.

Ex eis quae disputata sunt apparet satis magnum belli Iudaici codicum numerum et nunc superesse et antiquitus fuisse. nam ut ei memorentur, quos saeculo XI aut X extitisse aut scimus aut probabili coniectura diuinare possumus, primum generis melioris praeter P et A habemus Neapolitani auctorem et eos tres, ex quibus facti sunt M et L et C, quibus adnumerari potest is, quo usus est Constantinus Porphyrogenitus. hi sunt codices sex aut septem[4]). ex deterioribus habemus primum Romani Lipsiensis et Laurentiani 17 communem auctorem, deinde V et eum, cuius quaternio superest in Coisliniano 228, eosque ex quibus compositi sunt M et L. denique familiae C codices duos aut tres. sed plures fuisse putandi sunt; nam Neapolitanus 17, Vrbinas 85, Vossianus, Rostgaardianus ceterique huius generis, quamquam minime necesse est unum quemque suum sibi habere auctorem ueterem, ex illis orti esse non possent; quare praeter eos qui memorati sunt plus uno extitisse probabile est; tanta est recentiorum codicum inter se discrepantia.

Hac computatione non id agitur, ut quot fuerint saeculo XI aut X codices indagetur, sed ut demonstretur non paucos fuisse. iam uero primis p. Chr. saeculis multo plures extitisse probabile est, id quod cum aliis rebus demonstratur tum eo quod tam antiquae sunt codicum discrepantiae; primum enim apud Porphyrium generis eius, quod deterius appellauimus, habemus haud incerta uestigia, quo efficitur non ita multo post Iosephi aetatem initium cepisse generum diuersitatem, hoc est eo fere tempore, quo fuerunt

1) uide supra p. XXIII. 2) uide p. 547, 11; 549, 16; 553, 12; 559, 25; 561, 18; 562, 15; 567, 12; 567, 12; 568, 11; 15. 3) p. 568, 8 paullo similior est codici C quam L. 4) ratio non habita est eorum, ex quibus correcti sunt L et Vrbinas 85 (uide supra p. XXXV. XLV sq.).

scriptores Christiani antiquissimi, a quibus Iosephus maxime lectus est. post Porphyrium Eusebius cum Syncello, Hegesippus deinde et interpres Latinus et quos alios nominauimus usi sunt codicibus inter se satis diuersis neque eorum quisquam est, qui cum aliquo ceterorum omnino consentiat. ac libri, quibus usi sunt, saepe nostrorum codicum classem meliorem sequebantur, sed omnes nonnulla ex deterioribus habebant admixta. eos tamen qui nunc sunt deteriores libros longe anteibant, nec tunc fuisse uidetur tanta generum discrepantia quanta nunc est, quam quidem postea utriusque generis codicibus magis corruptis aut immutatis auctam esse consentaneum est. ac uarietas codicum eo creuisse uidetur, quod iam antiquitus diuersi generis libri inter se compararentur, quo factum est, ut et proba et uitiosa cum aliis communicarentur [1]. quare etiam melioris recensionis libri minime sunt incorrupti, qui non ideo meliores appellantur, quod omnia bona exhibent, sed quod plura quam reliqui.

Ea uero generum commixtio, quam factam esse uidemus in M et L et C aliisque, qui quidem nostrae aetatis editionibus quodammodo similes sunt, nono fere saeculo non uidetur antiquior, eo tempore quo apud Graecos litterarum studia diu neglecta recoli coepta sunt. atque eorum L ortus est ex codice simili eius, quo usi sunt Hegesippus et Latinus et postea saeculo decimo excerptores Constantini Porphyrogeniti [2]. eius autem recensionis, cuius est C, cum extent exemplaria saeculo XI exarata, archetypum saeculo decimo aut nono assignare licet. paullo post factus est M saeculo fere XII exaratus, ad quem conficiendum adhibita est et recensio C et fortasse L. eisdem temporibus saeculo decimo aut undecimo reliqui quoque Iosephi codices denuo transcripti et recogniti sunt ab hominibus doctioribus, ut testantur codices superstites. abinde noui codices scribi non desierunt, cum aut antiquiores transcriberentur aut ex diuersis generibus a grammaticis noua conficerentur exemplaria, quorum hodieque non pauca extant, quae omnia non magni esse facienda eis quae supra demonstrata sunt efficitur. recensionem igitur et emendationem belli Iudaici reponendam esse apparet in testibus antiquioribus, inter quos maximae sunt auctoritatis primum

1) inde orta esse uidentur uitia codicum PAVR communia, de quibus uide p. XXXV. eodem modo fieri potuit, ut singuli ex deterioribus proba seruarent, uelut quod p. 387, 24 in V traditur θυμοῖς, quod praeterea in margine quorundam familiae C codicum fertur, ex generis melioris codice sumptum esse potest; potest etiam ex familia C in V delatum esse. 2) qui imperauit annis p. Chr. 912—959.

P deinde A cum M aut L; deinde deteriores quoque LVRC aut omnes aut singuli haud pauca genuina tradunt; non parui denique sunt faciendi Latinus cum Hegesippo et excerptores Constantiniani, in quibus magnam probae memoriae partem inesse supra exposuimus.

§ 16.

Reliquum est, ut de editionibus dicamus[1]), quarum prima ab Arlenio parata Basileae prodiit apud Frobenium anno p. Chr. 1544. haec quem ducem secuta sit, nondum repertum est. certum est Arlenium expressisse codicem familiae tertiae (C), in quo inerant rerum indices; ceterum simillimus erat Berolinensi et Redigerano. sed Arlenius non uno codice contentus erat, sed dicit[2]) se alios habuisse libros a Ioanne Croto et Petro Gillio commodatos, et re uera quaedam ex eo genere sumpsit, cuius antistites sunt VR. eius editionem insequentes iterauerunt paucis mutatis aut emendatis. amplioribus copiis a se aliisque collectis post aliorum irritos conatus nouam editionem condere coepit Bernardus, qui anno 1687 Oxonii edidit belli Iudaici librum primum et secundum usque ad § 292. Bernardi opus inceptum mutato consilio perfecit Hudson, cuius editio prodiit anno 1720 Oxonii. qui usus est codicibus Vaticanis inter quos fuit R, Florentinis a Bigotio excussis, quorum fuit L, ideo Bigotianus (*Big.*) dictus, quibusdam Parisinorum, Lipsiensi, Busbeckiano, Redigerano, Vossiano. praeterea quaedam habuit ex Rostgaardiano; ipse denique contulit Bodleianum. Hudsoni uestigiis institit Hauerkampus, qui de suo addidit nouas ex codice Vossiano lectiones et ex Rostgaardiano a Ioanne Grammio Hauniensi plura accepit. habuit praeterea discrepantias codicum Parisinorum nro. 1423, 1426, 1427, 1428, 1429 Coisliniani 131 et fragmenti Coisliniani a Doruillio collectas, quas uol. II p. 1—56 in appendice adiecit. Hauerkampi editio reliquorum fuit fundamentum omnium ante Cardwellum, qui neglectis illius thesauris ipse nouos apparatus fecit. codices igitur Parisinos 1425 et 1429 Laurentianos plut. 69 nro. 19, 17, 36 excutiendos curauit, denique Philippicum[3]) ipse contulit, bonos plerosque codices omnium generum. his editionem exornauit, quae prodiit Oxonii anno 1837 duobus uoluminibus, in quorum altero textus Iosephi inest cum apparatu critico, in altero uersio latina adnotatio indices. quamquam igitur codices a Cardwello fortuito magis quam certo con-

1) cf. uol. I p. LXXII. 2) uide Arlenii praefationem p. 6. 3) codices apud eum habent litteras PRLNMT.

silio electi esse uidentur, tamen tales sunt, ut magna perfici potuerint. sed fere nihil copiae Cardwellianae Iosepho profuerunt; nam ipse Cardwellus, quamquam eum non fugit Parisini 1425 praestantia, raro tamen eo usus est, sed potius editionem Richteri secutus est, cum qua codices collati erant, quam littera E signatam etiam in apparatum criticum recepit. accedit quod interdum minus recte de codicibus refert. sed ne posteri quidem apparatu ab eo congesto usi sunt. qui enim primus post eum Iosephum edidit Guilelmus Dindorfius Cardwellum laudat, ipse tamen confitetur se exemplar Hudsonianum ex Hauerkampo emendatum prelo subdidisse[1]), neque ullum extat indicium codicis Parisini aliusue eorum, quos Cardwellus suppeditauit, a Dindorfio habitam esse rationem. quod cum mirum sit, magis miramur Immanuelem Bekkerum, qui post Dindorfium Iosephi extitit editor; is enim Cardwelli ne meminit quidem, ut de eo ne rumore quidem audiisse uideatur, sed Dindorfii textum dedit ex Hauerkampi apparatu suisque coniecturis emendatum[2]). cum igitur etiam post Cardwellum noua belli Iudaici editio non sine fructu elaborari posset, hanc nostram alicuius fore usus speramus, qua id egimus, ut ex meliorum codicum fide Iosephi uerba restituamus. quod opus difficile ita diuisimus, ut omnia quae ad codices conquirendos excutiendos euoluendos pertinent susceperit Niesius adiutoribus usus eis, qui supra memorati sunt. deinde ex codicibus adhibita uersione Latina ceterisque subsidiis textum constituit adnotationem conscripsit Destinon; Destinonis schedas recognouit typothetis tradidit Niesius; denique communi labore typothetarum plagulas correximus, quae non minima erat operis pars. praefationis eam partem, quae est de Excerptis Peirescianis, interprete Latino et Hegesippo (§ 12 et 13), confecit Destinon, reliqua Niesius.

Eorum qui praeter editores de Iosepho quaesiuerunt, praeter

---

1) uide praefationem ad uol. II scriptam anno 1846. 2) Bekkerus in bello Iudaico eadem ratione uersatus est atque in Antiquitatibus, de quibus dictum est uol. III p. LII; exemplar enim Dindorfianum a se correctum operis tradidit, id quod eo demonstratur, quod Dindorfii errores quosdam iterauit. uelut p. 398, 4 apud hunc omissum erat *τοὺς* et p. 536, 6 *τοιόνδε*, quorum utrumque etiam apud Bekkerum desideratur. aliud hoc habe: p. 587, 13 recte extat *προΐασιν* et mox u. 15 *παρίασιν*. sed ad *προίασιν* Hauerkampus adnotat codicem L. B. dare *παριᾶσιν* errans; re enim uera L. B. cum reliquis consentit, nisi quod u. 15 falso accentu *παριᾶσιν* tradit. Hauerkampi errore seductus Dindorfius bis posuit *παρίασιν*. Bekkerus uero improbauit; restituit igitur *προΐασιν*, sed non ut debebat priori, sed alteri loco intulit. apparet igitur, quam non diligenter Bekkerus Iosephum recognouerit.

Holwerdam [1]) et L. Dindorfium [2]) imprimis memorandus est Guilelmus Schmidt, qui de Flauii Iosephi elocutione obseruationes criticas conscripsit [3]), in quibus etiam belli Iudaici locos aliquot tetigit.

Postremo gratiae agendae sunt eis qui operis fuerunt adiutores, in quibus primum locum obtinent Carolus Boysen et Augustus Mau. deinde maxime laudandi sunt bibliothecarum praefecti Berolinensis Hauniensis Leidensis Lipsiensis Parisinae Vratislauiensis, qui codicibus Marburgum transmissis effecerunt, ut magna codicum pars rectius aestimari possit. nec praetereundi sunt ei, qui apud nos res sacras et scholasticas administrant, qui ut priorum Iosephi uoluminum ita huius benigni extiterunt fautores.

Indices rerum ex omnibus Iosephi libris confecti peculiari fasciculo mox edentur.

§ 17.

De huius editionis consilio et ratione in praefatione uol. I p. LXXVI sq. et uol. III p. LIII iam dictum est. codicum igitur discrepantias dedimus omnes; quas ita adposuimus, ut sicubi necessarium uisum est, ea Iosephi uerba ad quae discrepantiae spectant in lemmate] praemitteremus. omisimus plerumque correcturas leuiores [4]) et accentuum aut spirituum discrepantias [5]), quarum adnotatae non sunt nisi quae memorabiles uidebantur. neque adnotauimus sicubi abest ῑ mutum, quod quidem ab omnibus fere libris abesse solet, aut ν̄ ἐφελκυστικόν. hoc posuimus etiam ante consonantes litteras cum traditum erat in PA aut solo P. similiter in elisionibus crasi aliisque huiusmodi minutiis id secuti sumus, quod tradunt codices meliores PAML aut omnes aut maior pars.

Signa notae aliaque sunt explicanda haec:

P = codex Parisinus gr. 1425. uide p. V. XXIX.
A = cod. Ambrosianus D. 50 super. uide p. VI. XXIX.
M = cod. Marcianus gr. 383. uide p. VII. XXXI.

1) emendationum Flauianarum specimen scripsit I. H. Holwerda. Gorinchemi 1847. 2) *Neue Jahrb. f. Philol.* 99 p. 281 sq. 3) *Neue Jahrb. f. Philol. Suppl.* XX p. 345. 4) uelut saepe in A scribitur *ἐσπάρατον*, *θάλασα* et similia. 5) uelut in codicibus melioribus scribi solet *ἐλέπολις* non *ἐ̔λέπολις*, *εἵργω* non *εἱ̓ργω*, *εἱρκτή* non *εἰῥκτή*, *εὗρος* non *εὑ̓ρος*; alia sunt *ἐξῆς* non *ἐ̔ξῆς*, *ἠ̔ρεμεῖν*, *ἕ̓δρα* et quae in C extare solent *ἐξήκοντα* et *εἴ̔κοσι*. accentus uitiosus tradi solet in *σφὰς*, quod debebat ascribi *σφᾶς*, *ἀσφαλτίτις*, *πείρα* aliisque. alia sunt *μιάναι* pro *μιᾶναι*, *ἐπηρῶτα* pro *ἐπηρώτα*, *σκύλα*, *σίτος*, *ὁσήμεραι* et *ἆρα* pro *ἄρα*, et fere semper *τῖτος* non *τίτος*. haud raro denique extat interaspiratio uelut in *περιἱὼν περιἱδεῖν προἑλθεῖν ὑπερἁνίσχουσαν δι᾽ ἐκπαἱεσθαι* aliisque. ceterum in libri primi adnotationibus harum minutiarum satis magnum numerum reperies.

L = cod. Laurentianus pl. 69, 19. uide p. VII. XXXIII.
V = cod. Vaticanus gr. 148. uide p. IX. XXXVI.
R = cod. Palatinus gr. 284. uide p. X. XXXVI.
C = cod. Vrbinas gr. 84. uide p. XXXVII.
Lat = interpres Latinus, cuius praeter edita habuimus codices Vaticanum (*Vat*) et Berolinensem (*Berol*). uide p. XX. LVI.
Heg = Hegesippus. uide p. XIX. LX.
Syr = interpres Syrus. uide p. XXI. LXI.
Exc = Excerpta Peiresciana. uide p. XVIII. LV.
Zon = Iohannis Zonarae Chronicon. uide p. XXIII. LXVI.
Berol = cod. Berolinensis. uide p. XI. LIII.
Bodl = cod. Bodleianus. uide p. XV. L.
Lips = cod. Lipsiensis. uide p. XIII. XLIII.
N = cod. Laurentianus pl. 69, 17. uide p. XII. XLV.
Rehd = cod. Redigeranus. uide p. XVII. LIII.
Rost = cod. Rostgaardianus. uide p. XVII. XLIX.
T = cod. Philippicus. uide p. XVII. XLII.
Voss aut *L. B.* = codex Vossianus. uide p. XIV p. XLVI.
codd. = codices quibus usi sumus omnes.
ed. pr. = editio princeps Arlenii.
P^1 codicis Parisini manum primam indicat, P^2 secundam. eodemque modo ceterorum codicum manus distinctae sunt. in correcturis ubicumque indicatum non est, quae manus correxerit, manus prima aut corrector primus correxisse putandus est.

Dindorf = editio Parisina a Guilelmo Dindorfio curata.
L. Dindorf = Ludouici Dindorfii emendationes (*N. Jahrbücher für Philologie* uol. 99 p. 281 sq.).
Holwerda coniecturas dedit in emendationum Flauianarum specimine edito Gorinchemi 1847.
Naberi coniecturae extant in Mnemosynae Batauae nou. ser. uol. XIII.
van Herwerden emendationes protulit in Mnemosynae Batauae nou. ser. uol. XXI p. 236 sq.

---

† crux corruptelam indicat.
∗ asteriscus in textu positus lacunam indicat, in adnotatione litteram exesam alioue casu euanidam.
[ ] uncis inclusa spuria aut suspecta uidentur.
· punctum inter codicum discrepantias in media litterarum uia positum litteram erasam significat (uelut ἔλεγε·).

γρ in codicibus coniunctum = *γράφεται*.
add. = addit addunt uel simile.
corr. = correxit correctum correctura uel simile.
euan. = euanuit euanidum.
fort. = fortasse.
i. marg. = in margine.
litt. = littera litterae etc.
man. aut *m.* = manus manu.
om. = omittit omittunt.
ras. = rasura. *eras.* = erasum erasa etc.
rec. = recens recenti etc.
s. = supra scripsit, supra scriptum.
suppl. = suppleuit suppletum, quod ponitur, si quid a librariis primum omissum deinde superadditum est.
tr. = transponit transponunt.
u. = uersus.
uid. = uidetur.
| finem uersus, ‖ finem paginae significat.

Hegesippi usi sumus editione Weberi (Marburgi 1864), Zonarae aliorumque scriptorum Byzantinorum editionem Bonnensem.

Addendum de cod. Paris. 1428 (p. XVI. LII sq.).

Quae supra § 11 disputauimus typis iam descripta erant, cum Marburgum missus est codex Parisinus 1428; quare de eo nunc paullo certiora dici possunt. qui et aliis locis cum C maxime consentit et eis qui supra p. LII memorati sunt. tum p. 281, 50 haec exhibet: *διὰ πλῆθος ἀγαθῆς πόας γαλακτοφόρα τὰ κτήνη πλέον ἢ παρ᾽ ἄλλοις, μέγιστόν γε μὴν ἀρετῆς καὶ εὐθηνίας τεκμήριον τὸ πληθύειν ἀνδρῶν ἑκατέραν*. haec ut ab reliquis omnibus dissentiunt, ita consentiunt cum C; apparet tamen Parisinum ex C excriptum non esse; immo quae C tradit ex Parisinis corrupta uidentur. p. 386, 4 exhibet *ἢ δὴ καὶ τότε* cum Par. 1429 Red. Berol. — in margine eius complures sunt uariae lectiones manu prima scriptae, uelut p. 19, 14 *ἀποθανεῖν* tradit, sed in margine *ἀνηρῆσθαι*. inter reliqua adnotamenta memorabile est quod de Neronis tempore ad p. 411, 14 ascribitur *ἄλλοι δὲ μῆνας ῆ γρ* * * (cf. supra p. XXIII sq.). ex his aliisque rebus apparuit ex nullo eorum, qui superstites sunt, eum deriuatum esse.

Dabamus k. Octobribus 1894.

Iustus a Destinon. Benedictus Niese.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

---

p. XVII nro. 23 addendum est in Redigerano inter fol. 260, quod desinit p. 616, 19 *καισαρεῦσιν ἦν*, et 261, quod incipit p. 619, 6 *ξ αὐτῶν ἐγεννήσαμεν*, unum folium excidisse.

„ 3 titulus libri primi in C traditur: *φλανουΐου ἰωσήπου* etc.

„ 19, 3 *στράτωροσ* Exc.

„ „ 11 not. repone: *non paucos autem papas discipulos siue consultores habebat* Lat

„ „ 13 *μου* etiam Exc.

„ 20, 13 et 14 *μέχρι ποῦ* etiam Exc.

„ 21, 2 *εἶχεν*] *εἶχε παρ' ἑαυτῷ* ex Lat Holwerda p. 143.

„ 28, 16 cum PAMC consentire uid. Syncellus p. 561.

„ „ 23 *παρῄνει δέξασθαι* ante Bekkerum seclusit Holwerda p. 144.

„ „ 28 *τῶν ἀδικουμένων* primus coniecit Hudson.

„ 30, 6 *δίχα*] *οὐ δίχα* Spanheim.

„ „ 13 *διοσπόλεως* Syncellus p. 563.

„ 35, 16 *μόνους αὐτοὺς* C testante Mau.

„ 36, 1 sq. *Ἰάμνειαν* post *Ἄζωτον* enumerat Syncellus p. 565.

„ 38, 19 *Γαδάροις*] *Δώροις* Syncellus p. 567.

„ 43, 5 *πτολεμαῖον καὶ ἰάμβλιχον καὶ πτολεμαῖον* N cum V *ptolomaeum et iamblichum et ptolomaeum* Lat; nam haec etiam cod. Berol. tradit.

„ 52, 7 *ἐπὶ τῇ πατρικῇ κηδείᾳ* Bekkerus ex Bodl. recepit; idem tradit Rost.

„ 54, 13 *καὶ ἐκ* — 56, 15 *συνταράσσοντες* uno folio amisso om. C, quare eius mentio toto hoc loco delenda est. eius loco apponantur codicum Parisini 1427 et Berolinensis cum Redigerano discrepantiae haec:

p. 54, 13 *ἐκ* om. Par. *τὸν*] *τῶν* Par. Berol. 15 *ἦσαν*] *ἔστι* ed. pr. ex Ant. Iud. *δὲ* Par. 16 *ἑαυτῷ*] *αὐτῷ* Par. 17 *μηρίων* Berol. 18 *τυραννήσει* sic Par. *διαλαβὼν* Par. 19 *συγκατήγαγεν Ἀντίγονον*] *συνέλαβε τὸν ἀντίγονον* Par. Berol. 20 *ὃν*] *ὁ* Par. 21 *δὲ* Par. *πάντων* Par. 23 *ἀντιταξάμενοσ* Par. Berol.

„ 55, 5 *δὲ*] *δὴ* (ε suprascr.) Par. 7 *δὲ*] *τε* Par. Berol. *μαριάμμην* Par. Red. *μαρίαμην* (μ suprascr.) Berol. 9 *τὴν ἀσίαν* Berol. 11 *καὶ*] *τε καὶ* Berol. 14 *οὔτω* Par. 15 *ἀνέχεσθαι* Par. Berol. *οὔτω* Par. 16 *τὴν ἀντιόχειαν* Par. 18 *δυνατωτάτῃ* Berol. 19 *μασσαλᾶσ* Berol. 21 *ὑπάρχειν* Par. 22 *τοῦ*] *τοὺς* Berol. *προκρίναντοσ* Par. Berol. *δὴ*] *ἤδη* Berol. 24 *παρέβαλε* Par. Red. *παρέλαβεν* Berol. 25 *ἐπιτρέπων καὶ ἐπιτροπεύειν* Par.

„ 56, 1 *πέντε μὲν καὶ δέκα* tr. Par. 4 *πρέσβεις* — 5 *Ἀντώνιος* i. marg. suppl. Par. 5 *ἐπὶ τούτοισ* Berol. 7 *δὲ*] *τε* Berol., om. Par. *τὴν ἀρχὴν* om. Par. 8 *τετράρχαις τολμῶσι* Par. 10 *μήτε* Par. 11 *γενέσθαι* Par. *φιλονικοῦντασ* Berol. 13 *δ'* Berol. 14 *ὑπὸ*] *ὑπὲρ* Par.

p. 55, 3 not. repone: οἰκείωντο L[1]V[1]R[1].
„ 60, 5 not. repone: προσῄει — 6 καταντιβολοῦσα] etc.
„ 66, 9 not. repone: μαλίχω CLat.
„ 73, 3 not. repone: ἐξεληλα · μένων A.
„ 76, 3 ἀντωνίου in A extat, non ἀντωνίω.
„ 83, 20 καταλῦσαι reponendum uidetur; cf. Holwerda p. 149.
„ 85, 20 *neque uero uel secundae res uel contrariae* exhibet Lat.
„ 88, 2 repone: αὐτὸσ ἦν PA etc.
„ 90, 10 not. repone: διεσήμεναι (αι ε) s. m. 2 V.
„ 94, 1 παράλιον A (non παραλίαν).
„ 103 sub textu repone: § 448 = Ant. Iud. XVI 78.
„ 104, 5 ἡδὺ καὶ προτίθεται] εἰ δὴ προσίεται Holwerda.
„ 105, 21 ἀπολαύσωσιν A[1] ἀπολαύσουσιν ex corr. A.
„ 109 sub textu repone: § 476 = Ant. Iud. XVI 193.
„ 111, 10 συμμετέχοι iam Holwerda coniecit p. 151.
„ 112, 5 ante ὡς pone comma.
„ 112, 18 πρὸς ‖ desinit fol. 32 in V.
„ 116, 23 κατανεύει A (non κατανεύσας).
„ 118, 5 ὑποκρίνεται] ὑπεκρύπτετο Holwerda.
„ 135, 20 δὲ LRC.
„ 146, 4 adnotatio ad ὁ μὲν errore uersui 5 ascripta est.
„ 149, 20 Ἔνθεν — 151, 4 δακρύσῃ recepit Eusebius hist. eccl. I 8, 9, qui ab editis discrepat hisce: 21 ἐμέριζεν δ' 22 κῶλον 23 ὥσπερ] ὡς
p. 150, 1 δὴ om. codicum pars σκώληκα codd. AEH. 2 ἁπάντων codicum pars 3 σοφιστῶν om. 6 καλλιρόην θερμοῖς ἐχρῆτο tr. δὲ 7 δ'] δὲ δὲ om. codd. AEH 9 εἰς ἔλαιον πλήρη καὶ om. codd. multi ὡς] καὶ ὡς codd. multi 10 θεραπόντων 11 φωνὴν] κραυγὴν aut πληγὴν codd. 12 δραχμὰς πεντήκοντα 14 δ' ὑποστρέψας 15 μόνον οὐκ ἀπειλῶν αὐτῷ τι τῷ θανάτῳ alii codd. μονονουχὶ αὐτῷ τι τῷ θανάτῳ ἀπειλῶν alii προέκοψεν 16 ἐπιβολὴν codicum pars 19 ἀλέξανδρον
„ 151, 1 σχεῖν ἄκων] καὶ ἄκων
p. 151, 9 αὖθις — 13 ἑαυτόν recepit Eusebius h. eccl. I 8, 11, qui cum editis discrepat hisce: 10 ἡττηθεὶς 11 ἐπεβάλετο codicum pars 13 κωλύσων (quod coniecerat Naber) codicum pars εἴη] αὐτὸν εἴη.
„ 154 sub textu repone: § 673 = Ant. Iud. XVII 199.
„ 163, 6 not. repone: πι i. ras. ex γ corr. uid. P.
„ 164, 10 πολέμου ῥοπῇ] ἡ πολέμου ῥοπὴν m. 1, ἣν πολέμου ῥοπή ex corr. Voss.
„ 171, 13 post παράσχοι pone comma.
„ 176, 11 φιλάλληλοι δέ. καὶ τῶν ἄλλων πλέον οὗτοι distinxit Holwerda.
„ 177, 12 καὶ · · · αἱρετοὶ (αἱρετοὶ ex αἱρετοι corr.) Voss.
„ 180, 1 αὐτοῖσ, οῖσ i. ras. Lips. περιΐστανται, ν expunctum Lips.
„ 181 § 141 ad u. 5 ascribenda erat.
„ 185, 4 ἀστοχοῦσι (ν) A, non ἀστοχήσουσιν.
„ „ 11 ἐνδεικνύμενοι Lips.
„ 187, 5—8 excerpsit Eusebius in demonstr. euang. VIII 2, 122.
„ 190, 17 παρούσης coniecit iam Holwerda p. 154.

p. 190, 19 *πρόσεστιν ἡ πόλισ* m. 1, *πρόσεστι δ' ἡ πόλισ* m. 2 Lips.
„ 191, 17 *πτολεμαΐδι* A, non *πτολεμαΐδα*.
„ 194, 6 uerba *εἰς τὴν ἀρχὴν* uncis includenda erant.
„ 199, 2 *τε προάγειν* (non *προσάγειν*) A.
„ „ 7 not. repone: 7 *πολλῶν* — 8 *Γαλιλαῖος*] *quidam* etc.
„ 206, 21 *παθην* Exc.
„ 208, 6 reponendum uid. *κατασκευάσει* ex Exc.
„ 209, 17 *ἐν* fort. spurium.
„ 212, 8 *διαρπάζει* (ν supra) *τε τὴν* A exhibet.
„ 225 supra textum repone II 377—383.
„ „ 23 *ὀκτῶι* V.
„ 227, 19 *κωλύει*] *καὶ λύει* Destinon.
„ 228, 10 *σχεῖν*] *σχήσειν* Guil. Schmidt (*Neue Jahrb. f. Philol. Suppl.* 20. p. 430); sed fort. *σχεῖν* spurium est.
„ 229, 9 not. repone: *ἀποσκευάσασθε* (*θε* ex *θαι* corr. V) VR *ἀποσκευάσθε* (ασ supra) C.
„ 231, 21 *ἀπὸ ῥωμαίων* Lips.
„ 232, 11 not. repone: *γρ ἀρχὴν* i. marg. m. 2 V.
„ 235, 6 *καὶ*] *ὡς* Destinon.
„ 236, 4 *δημίῳ* primus coniecit Holwerda p. 154.
„ 243, 17 *ἐξ ἴσου μοίρας*] *ex aequo* Heg.
„ 247, 16 *πρὸς*] *ὡς* aut *περὶ* Niese.
„ 250, 17 repone *Πρῖσκος*.
„ 251, 22 not. tolle comma post *deus*.
„ 261, 10 *ἐγκεχειρισμένῳ*] *κεχειρισμένῳ* Niese.
„ 262 supra textum excidit libri II numerus.
„ „ 9 *αἰναίωι* V *ἀναίω* R *αἰνέα* C; sed probabile est in V *ἀναίωι* extare.
„ 266, 21 *ἀπειλήσας* cum marg. A etiam Berol. et Redig.; *ἀπειλήσας τῶν* ex *ἀπειλησάντων* corr. Voss.
„ 267, 14 hoc loco usus est Suidas s. *Ἰώεσδρος*.
„ 275 testimonium Suidae s. *ἐκριπίζεσθαι* non extat.
„ 278, 9 not. repone: *παρακινοῖεν* ex etc.
„ 280, 17 *Σιρβωνίτιδι* Stiehle Philol. XI 188.
„ „ 19 *acrabatenam* Lat.
„ 281, 1 *ἄμφω τε γὰρ* VRC.
„ „ 11 *Ἰορδὰν*] cf. p. 597, 24.
„ 285, 3 *οὔτε δαπάναι οὔτε πόνος* cum PALLat maluit Destinon.
„ 285, 15 *ἐπέχει*] *παρέχει* Niese.
„ 288, 24 ante *ταῖς* lacunam statuit aut *δὲ* pro *γὰρ* legendum esse putat Destinon.
„ „ 25 *τὸ*] *τοῦ* Cardwell ex cod. Med.
„ 298, 3 not. repone: *καὶ* (ante *τὰ*) om. AMLVRCExcLat.
„ 299, 1 *ἐκτετρυμένοις* proposuit L. Dindorf.
„ „ 3—4 *πλὴν ἁλὸς*] *ἅλις* (῾ et *ι* i. ras. m. 2) Voss. (L. B.).
„ 301, 3 *ἐλπίδα* proposuit etiam Guil. Schmidt p. 422.
„ 308, 3 repone: Hudson ex cod. Rost. et Bodl.
„ 311, 20 usus est Suidas s. *τῆλις* (II p. 1106 Bernh.).
„ „ 22 *ἐπιχέοντες*, sed *ἐ* et *ι* i. ras. Voss. (L. B.).
„ 355, 10 *καὶ* erasum in Voss. (L. B.).
„ 356, 1 *αὐτὸν* ex *αὐτῶν* corr. Voss. (L. B.) *αὐτῶν* (non *αὐτὸν*) Rost.

p. 365, 21 Δορκάδος] i. marg. man. 1 τῆσ ταβηθά C i. marg. man. 2 ταβηθά (η ex ι corr.) Lips.
„ 379, 19 in notis ad περὶ τοῦτο ψευδοῦς deest numerus 19.
„ 382, 11 κρίνειν δοκεῖ ex κρίνεσθαι δεῖ corr. Voss.
„ 387, 4 ἢ δὴ καὶ τότε etiam Red. Berol. et Paris. 1428.
„ 391, 5 sq. εἰσ··σχῆμα Voss. (L. B.).
„ 395, 17 pro στρατηγίᾳ reponendum erat ex LVC στρατιᾷ.
„ 397, 23 ἐνθέων (non ἐνθέον) ex ἔνθα corr. Voss.
„ 408, 10 ἐκτρέφει (non ἐπιτρέφει) Voss. (L. B.).
„ 418, 2 Καικίνναν] κεκίναν codd. Voss. et Rost.
„ 429, 12 πλεῖν habet in marg. m. 2 Voss., unde sumpsit Hudson.
„ 431, 18 μὲν om. Voss. et Rost.
„ 436, 3 καὶ — δι' ὧν et 10 ἠμύνετο om. Exc.
„ 437, 9 διαφυλάσσοντες] λαφύσσοντες Destinon.
„ 440 Exc Peiresc ex testibus tollenda sunt.
„ 447, 19 not. repone: ἔνδον ἡ στάσισ ἐπηγείρετο (ἐπεγείρετο P) PAMVRC.
„ 453, 2 Ἀσαμωναῖοι] Ἀσαμωναίου Niese.
„ 465, 9 praeter Ant. Iud. III 261 cf. cont. Ap. II 103 et infra VI 426.
„ 478, 14 δουλεῦσαι Guil. Schmidt p. 417; sed δουλεύειν reponendum uid. ex L.
„ 478, 20 διῆραν ex διήρουν corr. Voss. (L. B.).
„ 486, 12 ὡρμώμενοι in ὁρμώμενοι corr. ut uid. V.
„ 487, 1 πρὸς τὸν ἄνδρα fort. spuria.
„ 492, 20 διηραύνων V[1] (non διεραύνων).
„ 499, 10 κρατήσειν] κρατεῖν Niese.
„ „ 19 hinc sumpsit Suidas (I p. 52 Bernh.) ἀγείρας· χωλός.
„ 501, 9 κατὰ στόμα] καὶ κατὰ στόμα Niese.
„ 509, 4 ἀπὸ] ὑπὸ Niese.
„ 511, 1 πολλοὺς — 512, 21 χρεών folio antiquo amisso suppleta sunt manu saec. XV in L.
„ 514, 14 ἂν eiecit etiam Guil. Schmidt p. 417.
„ 515, 2 adnotatio ad ἀλκὴν uersui 2 ascribenda erat.
„ 522, 9 ἐπ' non ἀπ' Rost.
„ 529, 14 διήγγελλεν (non cum R διήγγειλεν) Lips.
„ 535, 12 sq. haec edenda erant: ἀλαζὼν γάρ τις ἦν αὐτῷ σφόδρα καὶ τῶν Ῥωμαίων ὑπερήφανος, Πούδης τις ὄνομα etc.
„ 541, 21 ἔσωθεν habuit etiam Syrus interpres.
„ 552, 14 μεταβαίνομεν testatur etiam Photius bibl. p. 11ª, 34 Bekker.
„ 556, 5 βύζην] βύσδην et i. marg. γρ βύζην ὅ ἐστιν ἀθρόως Red. βύζην Berol.
„ 562, 1 φθασθέντες] φθαρέντες et i. marg. γρ φθασθέντες Red. et Paris. 1426.
„ 567, 22 ex commentariis efficiendum erat in R extare φρατρία; sed quoniam in Lips extitit φατρία, idem in R tradi probabile erat.
„ 591, 16 δὲ τῶν ἐμφυλίων praeter A tradit Voss.; ceterum num ab A reuera absit τῆς quod reliqui addunt, dubitari potest; fortasse in excutiendo codice erratum est.
„ 596, 10 ἄρξαι Guil. Schmidt p. 416; sed potius ἂν eiciendum est.
„ 604, 10 ἤρξαντο dederat iam ed. pr.

FLAVII IOSEPHI

DE BELLO IVDAICO

LIBRI SEPTEM

I.

Φλαυίου Ἰωσήπου ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους βιβλίον α'.

Ἐπειδὴ τὸν Ἰουδαίων πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον συστάντα μέγιστον
οὐ μόνον τῶν καθ' ἡμᾶς, σχεδὸν δὲ καὶ ὧν ἀκοῇ παρειλήφαμεν ἢ
πόλεων πρὸς πόλεις ἢ ἐθνῶν ἔθνεσι συρραγέντων, οἱ μὲν οὐ παρα-
τυχόντες τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ἀκοῇ συλλέγοντες εἰκαῖα καὶ ἀσύμ-
φωνα διηγήματα σοφιστικῶς ἀναγράφουσιν, οἱ παραγενόμενοι δὲ 2
ἢ κολακείᾳ τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἢ μίσει τῷ πρὸς Ἰουδαίους καταψεύ-
δονται τῶν πραγμάτων, περιέχει δὲ αὐτοῖς ὅπου μὲν κατηγορίαν
ὅπου δὲ ἐγκώμιον τὰ συγγράμματα, τὸ δ' ἀκριβὲς τῆς ἱστορίας
οὐδαμοῦ, προυθέμην ἐγὼ τοῖς κατὰ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν Ἑλλάδι 3
γλώσσῃ μεταβαλὼν ἃ τοῖς ἄνω βαρβάροις τῇ πατρίῳ συντάξας
ἀνέπεμψα πρότερον ἀφηγήσασθαι Ἰώσηπος Ματθίου παῖς ἐξ
Ἱεροσολύμων ἱερεύς, αὐτός τε Ῥωμαίους πολεμήσας τὰ πρῶτα καὶ
τοῖς ὕστερον παρατυχὼν ἐξ ἀνάγκης·

PMLVNCLat Eusebius hist. eccles. III 9.

de titulo uide praefationem · *φλαυΐου ἰωσήπου ἑβραίου ἱστορία Ἰουδαϊκοῦ πολέμου πρὸσ ῥωμαίουσ βιβλίον ā* P *φλαυΐου ϊωσήπου ἑβραίου περὶ ἁλώσεωσ ϊουδαϊκῆσ ἱστορίασ λόγοσ πρῶτοσ* M *φλαβίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ* LN (i. marg. *λόγοσ α'* ascripsit N) *ἰωσήπου περὶ ἁλώσεωσ· λόγοσ πρῶτοσ* V *φλαυίου ἰωσήπου ἰουδαϊκῆσ ἱστορίασ περὶ ἁλώσεωσ· λόγοσ α'* C *historiarum iosephi numero VII liber primus incipit feliciter* Lat 1 *τῶν* C *συστησάντων* C 3 *πόλεωσ* P *οἱ*] *τινὲσ* M 4 *πράγμασι* P¹ *ἀξύμφωνα* LN *ἀξύμφωνα σοφιστικῶσ ἀναγράφουσι διηγήματα* tr. N 6 *τῷ*] *τὸ* P¹ 8 *ἐγγώμιον* L¹ *ξυγγράμματα* LN *δὲ* LVNC 9 *προεθέμην* V 10 *ἄνω*] om. PM *retro* Lat, cf. § 6 *ξυντάξασ* L 11 *ἀνεπέμψατο, ν* in *π* repictum V *iosippus* Lat *Ἰώσηπος* — 13 *ἀνάγκης* laudat Euseb. *μα^{ατ}τ·ίου* P *ματτθίου, τ* ante *θ* i. ras. M *ματταθίου* Eusebii codd. quidam; cf. uita § 4 *παῖς*] PEuseb *παῖσ γένει ἑβραῖοσ* MLVNCLat 12 *Ῥωμαίους*] PCEuseb *ῥωμαίοισ* MLVN

4 2. γενομένου γάρ, ὡς ἔφην, μεγίστου τοῦδε τοῦ κινήματος ἐν
Ῥωμαίοις μὲν ἐνόσει τὰ οἰκεῖα, Ἰουδαίων δὲ τὸ νεωτερίζον τότε
τεταραγμένοις ἐπανέστη τοῖς καιροῖς ἀκμάζον κατά τε χεῖρα καὶ
χρήμασιν, ὡς δι᾽ ὑπερβολὴν θορύβων τοῖς μὲν ἐν ἐλπίδι κτήσεως
5 τοῖς δ᾽ ἐν ἀφαιρέσεως δέει γίνεσθαι τὰ πρὸς τὴν ἀνατολήν, ἐπειδὴ
Ἰουδαῖοι μὲν ἅπαν τὸ ὑπὲρ Εὐφράτην ὁμόφυλον συνεπαρθήσεσθαι
σφίσιν ἤλπισαν, Ῥωμαίους δὲ οἵ τε γείτονες Γαλάται παρεκίνουν
καὶ τὸ Κελτικὸν οὐκ ἠρέμει, μεστὰ δ᾽ ἦν πάντα θορύβων μετὰ
Νέρωνα, καὶ πολλοὺς μὲν βασιλειᾶν ὁ καιρὸς ἀνέπειθεν, τὰ στρα-
6 τιωτικὰ δὲ ἤρα μεταβολῆς ἐλπίδι λημμάτων· ἄτοπον ἡγησάμενος
περιιδεῖν πλαζομένην ἐπὶ τηλικούτοις πράγμασι τὴν ἀλήθειαν, καὶ
Πάρθους μὲν καὶ Βαβυλωνίους Ἀράβων τε τοὺς πορρωτάτω καὶ
τὸ ὑπὲρ Εὐφράτην ὁμόφυλον ἡμῖν Ἀδιαβηνούς τε γνῶναι διὰ τῆς
ἐμῆς ἐπιμελείας ἀκριβῶς, ὅθεν τε ἤρξατο καὶ δι᾽ ὅσων ἐχώρησεν
παθῶν ὁ πόλεμος καὶ ὅπως κατέστρεψεν, ἀγνοεῖν δὲ Ἕλληνας
ταῦτα καὶ Ῥωμαίων τοὺς μὴ ἐπιστρατευσαμένους, ἐντυγχάνοντας
ἢ κολακείαις ἢ πλάσμασι.
7 3. Καίτοι γε ἱστορίας αὐτὰς ἐπιγράφειν τολμῶσιν, ἐν αἷς
πρὸς τῷ μηδὲν ὑγιὲς δηλοῦν καὶ τοῦ σκοποῦ δοκοῦσιν ἔμοιγε δια-
μαρτάνειν. βούλονται μὲν γὰρ μεγάλους τοὺς Ῥωμαίους ἀποδει-
8 κνύειν, καταβάλλουσιν δὲ ἀεὶ τὰ Ἰουδαίων καὶ ταπεινοῦσιν· οὐχ
ὁρῶ δέ, πῶς ἂν εἶναι μεγάλοι δοκοῖεν οἱ μικροὺς νενικηκότες· καὶ
οὔτε τὸ μῆκος αἰδοῦνται τοῦ πολέμου οὔτε τὸ πλῆθος τῆς Ῥωμαίων
καμούσης στρατιᾶς οὔτε τὸ μέγεθος τῶν στρατηγῶν, οἳ πολλὰ περὶ
τοῖς Ἱεροσολύμοις ἱδρώσαντες οἶμαι ταπεινουμένου τοῦ κατορθώ-
ματος αὐτοῖς ἀδοξοῦσιν.

PMLVNCLat

1 abhinc usque ad u. 14 ὅσων non pauca euanuerunt partim repicta P κι·νήματοσ C ἐν eras. C 2 ῥώμοισ N δὲ] τε LVNC 3 ἐπέστη; i. marg. ἐπανέστη V ἀ·κ·μάζον C 4 ἐν om. PM 5 δὲ C γενέσθαι V τὴν s. V 6 ὁμόφυλον] ὁμόφυλον ἡμῖν LVNC ξυνεπαρθήσασθαι LN 7 γαλάται πα | ρεκίνουν, litt. ταιπα ultra solitum uersus spatium productae euan., ρεκίνουν i. ras. 4—5 litt. P 8 δ᾽] δὲ LVNC *que* Lat, unde τ᾽ Niese 9 νέ·ρωνα V βασιλειᾶν] βασιλεῖσ PM et i. marg. V βασιλείαν LN *reges* Lat 10 ἄτοπον] ἄτοπον οὖν LNCLat ἡγησάμην LVNC *duxi* Lat; ἡγησάμενος respicit ad § 3; § 4 et 5 (γενομένου — λημμάτων) in parenthesi interposita sunt 12 ἀρράβων L 14 ἐμῆσ, ἐμ dubium P ὅσον L 16 μὴ om. L στρατευσαμένουσ V 20 γὰρ μεγάλουσ μὲν tr. LVNC 21 καταβάλλουσιν — 22 δοκοῖεν] i. ras. 35 fere litt. V, om. C τὰ] τὸ V 22 ὁρῶ] ὁρῶσι MLVNC *intellego* Lat οἱ] καὶ C νενικότεσ P 23 τὸ·μῆκο·σ (bis eras. υ) V 24 καμούσησ ῥωμαίων tr. LVNC; alterum utrum aut Ῥωμαίων aut καμούσης suspectum 25 (ταπεινου) ‖ μένου incip. manus antiqua L 26 αὐτοὶ Lowthius

4. *Οὐ μὴν ἐγὼ τοῖς ἐπαίρουσι τὰ Ῥωμαίων ἀντιφιλονεικῶν* 9
*αὔξειν τὰ τῶν ὁμοφύλων διέγνων, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα μετ᾽ ἀκρι-
βείας ἀμφοτέρων διέξειμι, τοὺς δ᾽ ἐπὶ τοῖς πράγμασι λόγους ἀνα-
τίθημι τῇ διαθέσει καὶ τοῖς ἐμαυτοῦ πάθεσι διδοὺς ἐπολοφύρε-
σθαι ταῖς τῆς πατρίδος συμφοραῖς. ὅτι γὰρ αὐτὴν στάσις οἰκεία* 10
*καθεῖλεν, καὶ τὰς Ῥωμαίων χεῖρας ἀκούσας καὶ τὸ πῦρ ἐπὶ τὸν
ναὸν εἵλκυσαν οἱ Ἰουδαίων τύραννοι, μάρτυς αὐτὸς ὁ πορθήσας
Καῖσαρ Τίτος, ἐν παντὶ τῷ πολέμῳ τὸν μὲν δῆμον ἐλεήσας ὑπὸ
τῶν στασιαστῶν φρουρούμενον, πολλάκις δὲ ἑκὼν τὴν ἅλωσιν τῆς
πόλεως ὑπερτιθέμενος καὶ διδοὺς τῇ πολιορκίᾳ χρόνον εἰς μετά-
νοιαν τῶν αἰτίων. εἰ δή τις ὅσα πρὸς τοὺς τυράννους ἢ τὸ ληστρι-* 11
*κὸν αὐτῶν κατηγορικῶς λέγοιμεν ἢ τοῖς δυστυχήμασι τῆς πατρίδος
ἐπιστένοντες συκοφαντοίη, διδότω παρὰ τὸν τῆς ἱστορίας νόμον
συγγνώμην τῷ πάθει· πόλιν μὲν γὰρ δὴ τῶν ὑπὸ Ῥωμαίοις πασῶν
τὴν ἡμετέραν ἐπὶ πλεῖστόν τε εὐδαιμονίας συνέβη προελθεῖν καὶ
πρὸς ἔσχατον συμφορῶν αὖθις καταπεσεῖν· τὰ γοῦν πάντων ἀπ᾽* 12
*αἰῶνος ἀτυχήματα πρὸς τὰ Ἰουδαίων ἡττῆσθαι δοκῶ κατὰ σύγκρι-
σιν· καὶ τούτων αἴτιος οὐδεὶς ἀλλόφυλος, ὥστε ἀμήχανον ἦν ὀδυρ-
μῶν ἐπικρατεῖν. εἰ δέ τις οἴκτου σκληρότερος εἴη δικαστής, τὰ
μὲν πράγματα τῇ ἱστορίᾳ προσκρινέτω, τὰς δ᾽ ὀλοφύρσεις τῷ
γράφοντι.*

5. *Καίτοι γε ἐπιτιμήσαιμ᾽ ἂν αὐτὸς δικαίως τοῖς Ἑλλήνων* 13
λογίοις, οἳ τηλικούτων κατ᾽ αὐτοὺς πραγμάτων γεγενημένων, ἃ

PAMLVNCLat

1 *ἐπαινοῦσι* M 2 *διέγνον* C¹ *μετ᾽*] *μετὰ* MC et i. marg. V *δι᾽* LV *διὰ* i. marg. C *ἀμφοτέρων*] *ἑκατέρων* MLVNC *utrorumque* Lat 3 *διέξειμι ἑκατέρων* tr. M *δὲ* LVC *ἀνατίθημι, ατ* ex *ετ, η* ex *ει* corr. uid. V 4 *ἀπολοφύρεσθαι* (*ἀπ* i. ras. L) PML 6 *εἰκούσασ* N 7 *ναὸν*] PM¹ *ἅγιον* (*ἅ* γ M) *ναὸν* LVCLat et ex corr. M 8 *τίτοσ καῖσαρ* tr. LVN 9 *τὴν*] *καὶ τὴν* N 10 *ὑπερθέμενοσ* (τι supra) L *διαδοὺσ* C (*πο*) ‖ *λιορκία* incip. A 11 *δή*] *δεί*, *ει* i. ras. P *δέ* MLVNC *τοὺς* om. A *ληστήριον*, i. marg. *ληστρικὸν* LV 12 *λέγομεν* LVC *λέγοι* N *ἢ* om. AC *τοῖς*] *τῆσ* A *ἀτυχήμασι* LVNC 13 *συκοφαντώη* P¹AML *συκοφαντόη* ex corr. P 14 *πόλιν* — 15 *προελθεῖν*] *ex omnibus enim quae romano imperio parent solam ciuitatem nostram contigit ad summum felicitatis gradum procedere* Lat *μὲν*] om. LVNC *μίαν* ex Lat Destinon *ῥωμαίουσ* NC 16 *συμφορᾶσ* A 17 *ἀτυχήματα πρὸς* ‖ finit fol. 1, insequentia septem (— *σπλάγχνων* p. 20, 1) exciderunt P *ἡττᾶσθαί μοι δοκεῖ* LVNC; ab *ἡττᾶσθαι* incip. manus antiqua N 20 *δὲ* VN 21 *ἐπιτιμήσαιμι* AM *αὐτὸς* om. Lat 23 *κατ᾽ αὐτοὺς πραγμάτων*] *οὐχ᾽ ὁμοίωσ πραγμάτων κατ᾽ αὐτουσ* (*οὐχ᾽ ὁμοίωσ* suppl. m. 1) L *πραγμάτων οὐχ ὁμοίωσ κατ᾽ αὐτοὺς* V *πραγμάτων κατ᾽ αὐτοὺσ* N

κατὰ σύγκρισιν ἐλαχίστους ἀποδείκνυσι τοὺς πάλαι πολέμους, τού-
των μὲν κάθηνται κριταὶ τοῖς φιλοτιμουμένοις ἐπηρεάζοντες, ὧν
εἰ καὶ τῷ λόγῳ πλεονεκτοῦσι, λείπονται τῇ προαιρέσει· αὐτοὶ δὲ
τὰ Ἀσσυρίων καὶ Μήδων συγγράφουσιν ὥσπερ ἧττον καλῶς ὑπὸ
14 τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἀπηγγελμένα. καίτοι τοσούτῳ τῆς ἐκεί-
νων ἡττῶνται δυνάμεως ἐν τῷ γράφειν, ὅσῳ καὶ τῆς γνώμης· τὰ
γὰρ κατ᾽ αὐτοὺς ἐσπούδαζον ἕκαστοι γράφειν, ὅπου καὶ τὸ παρα-
τυχεῖν τοῖς πράγμασιν ἐποίει τὴν ἀπαγγελίαν ἐναργῆ καὶ τὸ ψεύ-
15 δεσθαι παρ᾽ εἰδόσιν αἰσχρὸν ἦν. τό γε μὴν μνήμῃ τὰ προϊστορη-
θέντα διδόναι καὶ τὰ τῶν ἰδίων χρόνων τοῖς μετ᾽ αὐτὸν συνιστά-
νειν ἐπαίνου καὶ μαρτυρίας ἄξιον· φιλόπονος δὲ οὐχ ὁ μεταποιῶν
οἰκονομίαν καὶ τάξιν ἀλλοτρίαν, ἀλλ᾽ ὁ μετὰ τοῦ καινὰ λέγειν καὶ
16 τὸ σῶμα τῆς ἱστορίας κατασκευάζων ἴδιον. κἀγὼ μὲν ἀναλώμασι
καὶ πόνοις μεγίστοις ἀλλόφυλος ὢν Ἕλλησί τε καὶ Ῥωμαίοις τὴν
μνήμην τῶν κατορθωμάτων ἀνατίθημι· τοῖς δὲ γνησίοις πρὸς μὲν
τὰ λήμματα καὶ τὰς δίκας κέχηνεν εὐθέως τὸ στόμα καὶ γλῶσσα
λέλυται, πρὸς δὲ τὴν ἱστορίαν, ἔνθα χρὴ τἀληθῆ λέγειν καὶ μετὰ
πολλοῦ πόνου τὰ πράγματα συλλέγειν, πεφίμωνται παρέντες τοῖς
ἀσθενεστέροις καὶ μηδὲ γινώσκουσι τὰς πράξεις τῶν ἡγεμόνων
γράφειν. τιμάσθω δὴ παρ᾽ ἡμῖν τὸ τῆς ἱστορίας ἀληθές, ἐπεὶ
παρ᾽ Ἕλλησιν ἠμέληται.
17 6. Ἀρχαιολογεῖν μὲν δὴ τὰ Ἰουδαίων, τίνες τε ὄντες καὶ ὅπως
ἀπανέστησαν Αἰγυπτίων, χώραν τε ὅσην ἐπῆλθον ἀλώμενοι καὶ
πόσα ἑξῆς κατέλαβον καὶ ὅπως μετανέστησαν, νῦν τε ἄκαιρον ᾠήθην
εἶναι καὶ ἄλλως περιττόν, ἐπειδήπερ καὶ Ἰουδαίων πολλοὶ πρὸ
ἐμοῦ τὰ τῶν προγόνων συνετάξαντο μετ᾽ ἀκριβείας καί τινες Ἑλλή-
νων ἐκεῖνα τῇ πατρίῳ φωνῇ μεταβαλόντες οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας

AMLVNCLat

4 τὰ] τὰσ A¹L¹ ἀσυρίων AC καὶ] AMLat καὶ τὰ V ἢ τὰ LNC et i. marg. V 5 τοσοῦτον (ον repictum L) LN 7 καθ᾽ αὐτοὺσ LVNC ἕκαστοσ V fort. recte 8 ἐπαγγελίαν Hudson 9 μὴν s. C προϊστορηθέντα] μὴ προϊστορηθέντα ex corr. A et Bernard *noua — neque ante cognita* Lat 10 καὶ τὰ] καὶ τὰ κατὰ LVNC τὸν ἴδιον χρόνον L²NC et i. marg. V μεθ᾽ ἑαυτὸν LVN συνιστᾶν Casaubonus 11 δὲ] δ᾽ M τε Destinon 14 μεγίστοισ καὶ πόνοισ tr. LVN 15 δὲ γνησίοις] δ᾽ Ἕλλησι Naber 16 λήμματα (μ superscr.) L: καὶ ἡ γλῶσσα LVNC 17 τὰ ἀληθῆ LVN 18 πόνου] χρόνου VN, i. marg. γρ. πόνου V πεφήμωνται L¹V¹C¹ 19 μηδὲ] μὴ LVN γινούσκουσι A 20 δὴ] δὲ AM *itaque* Lat 21 παρ᾽] καὶ παρ᾽ A ἀμελεῖται LVNC 22 τὰ ἰουδαϊκά, i. marg. γρ. τὰ ἰουδαίων V 23 τῶν αἰγυπτίων V ὅσην] *qu s* Lat ἁλώμενοι MC 24 πόσα ἑξῆς] *quas uel quotiens* Lat ὅπως] πῶσ MLVNC τε] ALat, om. MLVNC 25 ἐπειδὴ καὶ LVNC 26 μετὰ MLVNC 27 ἐκεῖνα] ἐπέκεινα A πατρῴα LVN πολλὺ C

διήμαρτον. ὅπου δ' οἵ τε τούτων συγγραφεῖς ἐπαύσαντο καὶ οἱ 18
ἡμέτεροι προφῆται, τὴν ἀρχὴν ἐκεῖθεν ποιήσομαι τῆς συντάξεως·
τούτων δὲ τὰ μὲν τοῦ κατ' ἐμαυτὸν πολέμου διεξοδικώτερον καὶ
μεθ' ὅσης ἂν ἐξεργασίας δύνωμαι δίειμι, τὰ δὲ προγενέστερα τῆς
ἐμῆς ἡλικίας ἐπιδραμῶ συντόμως, 7. ὡς Ἀντίοχος ὁ κληθεὶς Ἐπι- 19
φανὴς ἑλὼν κατὰ κράτος Ἱεροσόλυμα καὶ κατασχὼν ἔτεσι τρισὶ καὶ
μησὶν ἓξ ὑπὸ τῶν Ἀσαμωναίου παίδων ἐκβάλλεται τῆς χώρας,
ἔπειθ' ὡς οἱ τούτων ἔγγονοι περὶ τῆς βασιλείας διαστασιάσαντες
εἵλκυσαν εἰς τὰ πράγματα Ῥωμαίους καὶ Πομπήιον. καὶ ὡς Ἡρώ-
δης ὁ Ἀντιπάτρου κατέλυσε τὴν δυναστείαν αὐτῶν ἐπαγαγὼν Σόσσιον,
ὅπως τε ὁ λαὸς μετὰ τὴν Ἡρώδου τελευτὴν κατεστασίασεν Αὐγούστου 20
μὲν Ῥωμαίων ἡγεμονεύοντος, Κυιντιλίου δὲ Οὐάρου κατὰ τὴν χώραν
ὄντος, καὶ ὡς ἔτει δωδεκάτῳ τῆς Νέρωνος ἀρχῆς ὁ πόλεμος ἀνερ-
ράγη τά τε συμβάντα κατὰ Κέστιον καὶ ὅσα κατὰ τὰς πρώτας
ὁρμὰς ἐπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι τοῖς ὅπλοις, 8. ὅπως τε τὰς περιοίκους 21
ἐτειχίσαντο, καὶ ὡς Νέρων ἐπὶ τοῖς Κεστίου πταίσμασι δείσας περὶ
τῶν ὅλων Οὐεσπασιανὸν ἐφίστησι τῷ πολέμῳ, καὶ ὡς οὗτος μετὰ
τοῦ πρεσβυτέρου τῶν παίδων εἰς τὴν Ἰουδαίων χώραν ἐνέβαλεν ὅσῃ
τε χρώμενος Ῥωμαίων στρατιᾷ καὶ ὅσοι σύμμαχοι ἐκόπησαν εἰς
ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ὡς τῶν πόλεων αὐτῆς ἃς μὲν ὁλοσχερῶς
καὶ κατὰ κράτος ἃς δὲ δι' ὁμολογίας ἔλαβεν· ἔνθα δὴ καὶ τὰ περὶ 22
τῆς Ῥωμαίων ἐν πολέμοις εὐταξίας καὶ τὴν ἄσκησιν τῶν ταγμάτων,
τῆς τε Γαλιλαίας ἑκατέρας τὰ διαστήματα καὶ τὴν φύσιν καὶ τοὺς
τῆς Ἰουδαίας ὅρους, ἔτι τε τῆς χώρας τὴν ἰδιότητα, λίμνας τε καὶ
πηγὰς τὰς ἐν αὐτῇ, καὶ τὰ περὶ ἑκάστην πόλιν τῶν ἁλισκομένων

AMLVNCLat

1 δὲ LVNC τούτωντων (τῶν expunxit m. 2) C 2 ποιήσομαι ex ποιησάμενοσ corr. C 4 ἂν deleuit m. 1 A δύνωμαι] ὡσ ἂν δύνωμαι AM ὡσ ἂν δύναμαι (ἂν s.) L ὡσ δύναμαι VN 5 ἐπιδράμω ALVN ἐπιδραμὼν Naber i. marg. α' M 6 κράτοσ, ο ex ου aut ω corr. m. 2 C 7 ἀσαμοναίου V¹ 8 ἔπειτα LVN ἔκγονοι Dindorf 10 ὁ om. A i. marg. β' MV 11 ἐστασίασεν Bekker 12 κυιντιλλίου LC · · ιντιλλίου N 13 ὡς — ὁ om. A 14 Κέστιον] C σόσσιον AMLVN *sosium* Lat κατὰ] παρὰ LVNC fort. recte 15 i. marg. γ' MV 16 ἐπὶ] περὶ C 18 Ἰουδαίων] om. N i. marg. suppl. L ἰουδαίαν AM 19 ὅσοι] ὡς οἱ Destinon ὅσοις συμμάχοις Niese ἐκόπησαν] *caesa fuerit* Lat 20 ὅλην suspectum Niesio αὐτῆς] αὐτὸς Cocceji ὁλοσχερῶς — κράτος] *uictoria* (ablat.) Lat ὁλοσχερῶς om. MLN seclusit Dindorf 21 καὶ om. AMLVN seclusit Dindorf τὰ] τὰσ A 22 ἐν] ed. pr. ἔν τε codd. ταγμάτων] πραγμάτων, i. marg. γρ. τῶν ταγμάτων V *curamque rerum* Lat 23 ἑκατέρας τὰ] ἑκάτερα LVN 25 ἀναλισκομένων LVN

πάθη μετὰ ἀκριβείας, ὡς εἶδον ἢ ἔπαθον, δίειμι. οὐδὲ γὰρ τῶν
ἐμαυτοῦ τι συμφορῶν ἀποκρύψομαι μέλλων γε πρὸς εἰδότας ἐρεῖν.
23 9. Ἐπειθ' ὡς ἤδη καμνόντων Ἰουδαίοις τῶν πραγμάτων θνή-
σκει μὲν Νέρων, Οὐεσπασιανὸς δὲ ἐπὶ Ἱεροσολύμων ὡρμημένος
ὑπὸ τῆς ἡγεμονίας ἀνθέλκεται· τά τε γενόμενα περὶ ταύτης αὐτῷ
24 σημεῖα καὶ τὰς ἐπὶ Ῥώμης μεταβολάς, καὶ ὡς αὐτὸς ὑπὸ τῶν
στρατιωτῶν ἄκων αὐτοκράτωρ ἀποδείκνυται, καὶ ἀποχωρήσαντος
ἐπὶ διοικήσει τῶν ὅλων εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐστασιάσθη τὰ τῶν
Ἰουδαίων, ὅπως τε ἐπανέστησαν αὐτοῖς οἱ τύραννοι, καὶ τὰς
τούτων πρὸς ἀλλήλους διαφοράς.
25 10. Καὶ ὡς ἄρας ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου Τίτος δεύτερον εἰς τὴν
χώραν ἐνέβαλεν, ὅπως τε τὰς δυνάμεις καὶ ὅπου συνήγαγε καὶ
ὁπόσας, καὶ ὅπως ἐκ τῆς στάσεως ἡ πόλις διέκειτο παρόντος αὐτοῦ,
προσβολάς τε ὅσας ἐποιήσατο καὶ ὁπόσα χώματα, περιβόλους τε
τῶν τριῶν τειχῶν καὶ τὰ μέτρα τούτων, τήν τε τῆς πόλεως ὀχυρό-
26 τητα καὶ τοῦ ἱεροῦ καὶ τοῦ ναοῦ τὴν διάθεσιν, ἔτι δὲ τούτων
καὶ τοῦ βωμοῦ τὰ μέτρα πάντα μετ' ἀκριβείας, ἔθη τε ἑορτῶν
ἔνια καὶ τὰς ἑπτὰ ἁγνείας καὶ τὰς τῶν ἱερέων λειτουργίας, ἔτι
δὲ τὰς ἐσθῆτας τῶν ἱερέων καὶ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ οἷον ἦν τοῦ
ναοῦ τὸ ἅγιον, οὐδὲν οὔτε ἀποκρυπτόμενος οὔτε προστιθεὶς τοῖς
πεφωραμένοις.
27 11. Ἔπειτα διέξειμι τήν τε τῶν τυράννων πρὸς τοὺς ὁμοφύλους
ὠμότητα καὶ τὴν Ῥωμαίων φειδὼ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ὁσάκις
Τίτος σῶσαι τὴν πόλιν καὶ τὸν ναὸν ἐπιθυμῶν ἐπὶ δεξιὰς τοὺς

AMLVNCLat

1 μετ' C 2 γε] τε A 3 ἔπειτα LN ἰουδαίουσ C i. marg. δ' MV 4 δ' C 5 ἀνθέλκεται ὑπὸ τῆσ ἡγεμονίασ tr. M 6 Ῥώμης] τῆσ ῥώμησ L μεταβολάς] καταβάσεισ LVNC *mutationes* Lat 7 καὶ] καὶ τοῦτον AM καὶ ὡσ LN καὶ ὡσ τοῦτον VC 8 ἐστασιάθη A ἐστασιάσθη (ἐστασι i. ras. m. 2) C τῶν om. MLVNC 9 ἐπανέστησαν] περὶ ἀνέστησαν C 10 i. marg. ε' MV 12 ὅπου — ὅπως] *quo in loco congregauerit uel qualiter et quotiens* Lat 13 ὁπόσας] ὁπόσα A πόσασ VN ποσάκισ C 14 ὁπόσα] πόσα MLVNC περιβόλους] καὶ περιβόλουσ LV i. marg. ϛ' M τε] δὲ A 16 τὴν om. LVN τούτων] καὶ τούτων MLVNC fort. recte 17 τὰ τοῦ βωμοῦ μέτρα tr. AM μετὰ MLV 18 ἱερέων] ἱερῶν AM *sacerdotum* Lat 19 ἱερέων] ἀρχιερέων LVNLat; cf. V 228 sq (5, 7) 19 καὶ τοῦ ἀρχιερέως om. LVNLat καὶ — ἅγιον u. 16 post διάθεσιν tr. Destinon; cf. V 190 sq 20 τοῖς πεφωραμένοις om. Lat 22 i. marg. ζ' MV διέξ·ειμι C τῶν] παρὰ (supra) περὶ τῶν (s. m. 2) A πρὸς τοὺς ὁμοφύλους om. C 23 φειδὼ · V πρὸσ τοὺς ἀλλοφύλους suspectum τοὺς om. V 24 σῶισαι V δεξιὰς] τὰσ δεξιὰσ N

στασιάζοντας προυκαλέσατο, διακρινῶ δὲ τὰ πάθη τοῦ δήμου καὶ
τὰς συμφορὰς ὅσα τε ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ ὅσα ὑπὸ τῆς στάσεως
καὶ ὅσα ὑπὸ τοῦ λιμοῦ κακωθέντες ἑάλωσαν. παραλείψω δὲ οὐδὲ 28
τὰς τῶν αὐτομόλων ἀτυχίας οὐδὲ τὰς τῶν αἰχμαλώτων κολάσεις,
ὅπως τε ὁ ναὸς ἄκοντος ἐνεπρήσθη Καίσαρος καὶ ὅσα τῶν ἱερῶν
κειμηλίων ἐκ τοῦ πυρὸς ἡρπάγη τήν τε τῆς ὅλης πόλεως ἅλωσιν
καὶ τὰ πρὸ ταύτης σημεῖα καὶ τέρατα καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν
τυράννων τῶν τε ἀνδραποδισθέντων τὸ πλῆθος καὶ εἰς ἣν ἕκαστοι
τύχην διενεμήθησαν· καὶ ὡς Ῥωμαῖοι μὲν ἐπεξῆλθον τὰ λείψανα τοῦ 29
πολέμου καὶ τὰ ἐρύματα τῶν χωρίων καθεῖλον, Τίτος δὲ πᾶσαν
ἐπελθὼν τὴν χώραν κατεστήσατο, τήν τε ὑποστροφὴν αὐτοῦ τὴν
εἰς Ἰταλίαν καὶ τὸν θρίαμβον.

12. Ταῦτα πάντα περιλαβὼν ἐν ἑπτὰ βιβλίοις καὶ μηδεμίαν 30
τοῖς ἐπισταμένοις τὰ πράγματα καὶ παρατυχοῦσι τῷ πολέμῳ κατα-
λιπὼν ἢ μέμψεως ἀφορμὴν ἢ κατηγορίας, τοῖς γε τὴν ἀλήθειαν
ἀγαπῶσιν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἡδονὴν ἀνέγραψα. ποιήσομαι δὲ ταύτην
τῆς ἐξηγήσεως ἀρχήν, ἣν καὶ τῶν κεφαλαίων ἐποιησάμην.

I. 1. Στάσεως τοῖς δυνατοῖς Ἰουδαίων ἐμπεσούσης καθ᾽ ὃν 31
καιρὸν Ἀντίοχος ὁ κληθεὶς Ἐπιφανὴς διεφέρετο περὶ ὅλης Συρίας
πρὸς Πτολεμαῖον τὸν ἕκτον, ἡ φιλοτιμία δ᾽ ἦν αὐτοῖς περὶ δυνα-
στείας ἑκάστου τῶν ἐν ἀξιώματι μὴ φέροντος τοῖς ὁμοίοις ὑποτε-
τάχθαι, Ὀνίας μὲν εἷς τῶν ἀρχιερέων ἐπικρατήσας ἐξέβαλε τῆς
πόλεως τοὺς Τωβία υἱούς. οἱ δὲ καταφυγόντες πρὸς Ἀντίοχον 32
ἱκέτευσαν αὐτοῖς ἡγεμόσι χρώμενον εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐμβαλεῖν. πεί-
θεται δ᾽ ὁ βασιλεὺς ὡρμημένος πάλαι, καὶ μετὰ πλείστης δυνά-

AMLVNC Lat Hegesippus I 1 p. 3 Weber

1 διακρινῶ δὲ] A Lat διακρινῶ · δὲ L διακρίνων MC διακρίνων δὲ VN διευκρινῶ δὲ Niese 3 ἑ · άλωσαν (eras. uid. λ) V παραλήψω C 4 οὐδὲ] οὔτε LVN 5 ὅπως τε] ὅπου τε A ὁπότε C ἐνεπρήθη A 6 κειμιλίων A 7 πρὸ · V 8 καὶ] om. A suppl. M *aut* Lat 10 δὲ] καὶ A¹ δὲ καὶ A² 11 ἐπελθών, ὼν i. ras. m. 2 V 13 βίβλοισ C καὶ — 16 ἀνέγραψα] (*perscripsi*) *neque uituperationem a rerum scientibus et qui bello interfuerunt sustineam uerum amantibus, prout uero potui cuncta explicaui* Lat, quae corrupta uid. 14 παρατυχοῦσι, utrumque α i. ras. V καὶ om. N 15 γε] C τε LNV γε μὴν AM 16 ἡδονὴν] ἡδονὴν ἀφορῶσιν M ταύτησ C 18 i. marg. ἀρχή MV ante Στάσεως tituli loco addunt ἀντίοχοσ πρῶτοσ LN ἀντίοχοσ ὁ ἐπιφανήσ V; cf. ad p. 11, 20 ἰουδαίοισ C 19 ὅλης] κοίλης Aldrich 20 δὲ LVN δυναστείας] δυναστεί * * A δυναστείασ τῆσ (τῆσ expunxit m. 2) V 21 ἀξιώμασι A ὑπο·τετάχθαι (eras. uid. ε) V 22 Ὀνίας] ὢν Ἰησοῦς coll. Ant. XII 237 sq. Petitus 23 τω·βία V υἱοὺς τωβία tr. ed. pr. Τωβία παῖδας Niese 24 εἰσβαλεῖν LVNC 25 δὲ ALVN

*μεως αὐτὸς ὁρμήσας τήν τε πόλιν αἱρεῖ κατὰ κράτος καὶ πολὺ πλῆ-
θος τῶν Πτολεμαίῳ προσεχόντων ἀναιρεῖ, ταῖς τε ἁρπαγαῖς ἀνέδην
ἐπαφιεὶς τοὺς στρατιώτας αὐτὸς καὶ τὸν ναὸν ἐσύλησε καὶ τὸν
ἐνδελεχισμὸν τῶν καθ᾽ ἡμέραν ἐναγισμῶν ἔπαυσεν ἐπ᾽ ἔτη τρία*
33 *καὶ μῆνας ἕξ. ὁ δ᾽ ἀρχιερεὺς Ὀνίας πρὸς Πτολεμαῖον διαφυγὼν
καὶ παρ᾽ αὐτοῦ λαβὼν τόπον ἐν τῷ Ἡλιοπολίτῃ νομῷ πολίχνην τε
τοῖς Ἱεροσολύμοις ἀπεικασμένην καὶ ναὸν ἔκτισεν ὅμοιον· περὶ ὧν
αὖθις κατὰ χώραν δηλώσομεν.*
34 2. *Ἀντιόχῳ γε μὴν οὔτε τὸ παρ᾽ ἐλπίδα κρατῆσαι τῆς πόλεως
οὔτε αἱ ἁρπαγαὶ καὶ ὁ τοσοῦτος φόνος ἤρκεσεν, ὑπὸ δὲ ἀκρασίας
παθῶν καὶ κατὰ μνήμην ὧν παρὰ τὴν πολιορκίαν ἔπαθεν ἠνάγ-
καζεν Ἰουδαίους καταλύσαντας τὰ πάτρια βρέφη τε αὐτῶν φυλάτ-*
35 *τειν ἀπερίτμητα καὶ σῦς ἐπιθύειν τῷ βωμῷ· πρὸς ἃ ἅπαντες μὲν
ἠπείθουν, ἐσφάττοντο δὲ οἱ δοκιμώτατοι. καὶ Βακχίδης ὁ πεμφθεὶς
ὑπὸ Ἀντιόχου φρούραρχος, τῇ φυσικῇ προσλαβὼν ὠμότητι τὰ ἀσεβῆ
παραγγέλματα παρανομίας οὐδεμίαν κατέλιπεν ὑπερβολὴν καὶ κατ᾽
ἄνδρα τοὺς ἀξιολόγους αἰκιζόμενος καὶ κοινῇ καθ᾽ ἡμέραν ἐνδεικνύ-
μενος ὄψιν ἁλώσεως τῇ πόλει, μέχρι ταῖς ὑπερβολαῖς τῶν ἀδικη-
μάτων τοὺς πάσχοντας εἰς ἀμύνης τόλμαν ἠρέθισε.*
36 3. *Ματθίας γοῦν υἱὸς Ἀσαμωναίου τῶν ἱερέων εἷς ἀπὸ κώμης
Μωδεεὶν ὄνομα, συνασπίσας μετὰ χειρὸς οἰκείας, πέντε γὰρ υἱεῖς
ἦσαν αὐτῷ, κοπίσιν ἀναιρεῖ τὸν Βακχίδην. καὶ παραχρῆμα μὲν*
37 *δείσας τὸ πλῆθος τῶν φρουρῶν εἰς τὰ ὄρη καταφεύγει· προσγενο-*

AMLVNC Lat Hegesippus I 1 p. 3.

1 post *ὁρμήσασ* ras. circiter 5 litt. M *αἵρει* AV et ex corr. L *πολὺ*] *πολύ τι* LVNC 2 *τῶν*] *τῶν τῶ* V *πτολεμαίων* A[1]C[1] *ἀναιρεῖ*] *ἀνεῖλε* LVNC *ἀναίδην* L[1]N[1]C post *ἀνέδην* ras. circiter 6 litt. V 3 *ἐπαφεὶσ* LVNC 4 *ἐνδελεχησμὸν* (*η* ex *ι* corr. AML ex *υ* corr. C) codd. *τῶν*] *τὸν* V[1] *ἐναγιασμῶι* V[1] *ἐναγ·σμῶ* N, i. marg. *τῶν καθ᾽ ἡμέραν ἐναγισμῶν* man. recent. aut repictum V 5 *καὶ* om. M *δὲ* LVNC *πολεμαῖον* A 6 *ἡλιουπολίτη* LVNC et ex corr. M *heliopolitana* (*regione*) Lat *νόμω* L *νομῶ·* (*ο* ex *ό* corr.) V 7 *εἰκασμένην* LVN *ὅμοιον* om. Lat *ὧν*] *οὗ* LVNC *quibus* Lat 8 *κατὰ χώραν*] uide infra VII 421 sq (10, 2) *δηλώσωμεν* A 9 *τὸ*] *τῶ* A 10 *οὔθ᾽* C *ἀκρασ·ίασ* V 11 *παρὰ*] Naber *περὶ* codd. *in* (*obsidione*) Lat 12 *τε*] *τε τὰ* Destinon 13 *πάντες* ed. pr. 14 i. marg. *δ′* V 15 *ὑπ᾽* LVNC *παραλαβὼν* C 16 *παρέλειπεν* LN *παρέλιπεν* VC *ἀπέλιπεν* L. Dindorf 17 *κοινῇ·* (eras. *ι*) V 19 *τοὺς πάσχοντας*] *qui capiebantur* Lat *τόλμαν*] *τρόπον*, i. marg. *γρ τόλμην* V *τόλμην* N 20 *ματγαθίασ* (h. e. *ματταθίασ*) cod. Lips. *mathathias* Lat Heg *ὁ υἱὸσ* A *ἀσαμομαίου* V[1] 21 *μωδεὴμ* A *μωδεεὶμ*, *ει* ex *η* corr. V *modein* Lat 22 *βακχίδϊν* A 23 *καταφεύγει*] *φεύγει* LVN

μένων δὲ ἀπὸ τοῦ δήμου πολλῶν ἀναθαρσήσας κάτεισι καὶ συμβαλὼν μάχῃ νικᾷ τε τοὺς Ἀντιόχου στρατηγοὺς καὶ τῆς Ἰουδαίας ἐξελαύνει. παρελθὼν δὲ ἀπὸ τῆς εὐπραγίας εἰς δυναστείαν καὶ διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἀλλοφύλων ἄρξας τῶν σφετέρων ἑκόντων, τελευτᾷ Ἰούδᾳ τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν παίδων καταλιπὼν τὴν ἀρχήν.

4. *Ὁ δέ, οὐ γὰρ ἠρεμήσειν Ἀντίοχον ὑπελάμβανε, τάς τε ἐπι-* 38
χωρίους συγκροτεῖ δυνάμεις, καὶ πρὸς Ῥωμαίους πρῶτος ἐποιήσατο
φιλίαν, καὶ τὸν Ἐπιφανῆ πάλιν εἰς τὴν χώραν ἐμβάλλοντα μετὰ
καρτερᾶς πληγῆς ἀνέστειλεν. ἀπὸ δὲ θερμοῦ τοῦ κατορθώματος 39
ὥρμησεν ἐπὶ τὴν ἐν τῇ πόλει φρουράν, οὔπω γὰρ ἐκκέκοπτο, καὶ
ἐκβαλὼν ἀπὸ τῆς ἄνω πόλεως συνωθεῖ τοὺς στρατιώτας εἰς τὴν
κάτω· τοῦτο δὲ τοῦ ἄστεος τὸ μέρος Ἄκρα κέκληται· κυριεύσας δὲ
τοῦ ἱεροῦ τόν τε χῶρον ἐκάθηρε πάντα καὶ περιετείχισε καὶ τὰ
πρὸς τὰς λειτουργίας σκεύη καινὰ κατασκευάσας εἰς τὸν ναὸν εἰσή-
νεγκεν ὡς τῶν προτέρων μεμιαμμένων, βωμόν τε ᾠκοδόμησεν ἕτερον
καὶ τῶν ἐναγισμῶν ἤρξατο. λαμβανούσης δὲ ἄρτι τὸ ἱερὸν κατά- 40
στημα τῆς πόλεως τελευτᾷ μὲν Ἀντίοχος, κληρονόμος δὲ τῆς βασι-
λείας αὐτοῦ καὶ τῆς πρὸς Ἰουδαίους ἀπεχθείας ὁ υἱὸς Ἀντίοχος
γίνεται.

5. *Συναγαγὼν γοῦν πεζῶν μὲν μυριάδας πέντε, ἱππεῖς δὲ πεντα-* 41
κισχιλίους, ἐλέφαντας δὲ ὀγδοήκοντα ἐμβάλλει διὰ τῆς Ἰουδαίας εἰς
τὴν ὀρεινήν. Βηθσουρὸν μὲν οὖν πολίχνην αἱρεῖ, κατὰ δὲ τόπον,
ὃς καλεῖται Βεθζαχαρία στενῆς οὔσης τῆς παρόδου Ἰούδας ὑπαντᾷ

AMLVNCLatHegesippus I 1 p. 3.

1 *πολλῶν*] *πολλῶν αὐτῷ* (*αὐτῷ* suppl. in M) MLVNC *ἀναθαρρήσασ* LVNC 2 *μάχην* M *τε* om. LVNC 3 *ἐξελαύνει*·· V 4 *ἀπαλλαγὴν*] *ἁρπαγὴν* VN 5 *τὴν ἀρχὴν καταλιπὼν* tr. LVN 6 *οὐ*] *οὐδὲ* (i. ras. V) LVNC *ἠρεμήσει* N¹ *ὑπελάμβανεν* L *τε*] *τ'* C 7 *συνεκρότει* LVNC 8 *ἐπιφανῆι* V *εἰσβαλόντα* MLVNC *ingredientem* Lat 9 *κρατερᾶσ* LN

10 *τῇ* om. C *ἐξέκοπτο* L *caesa fuerat* Lat *ἐκέκοπτο* L. Dindorf *καὶ*—12 *κέκληται*] *habitoque conflictu* (h. e. *συμβαλὼν*) *milites de superiori ciuitate, quae pars acra dicitur, ad inferiorem conpellit* Lat 11 *ἄνωι* V¹ *συνώθει* AM 12 *κάτωι* V¹ *ἄστεωσ* V¹NC¹ 13 *καὶ τὰ*] *κατὰ* Naber 14 post *καινα* eras. uid. *κατα* V 15 *μεμιασμένων* L² 16 *ἐναγιασμῶν* L¹VN¹ *λαμβανούσης*] (*ritu*) *reddito* Lat *ἀναλαμβανούσης* Destinon 18 *ὁ* om. LN 20 *δεύτεροσ ἀντίοχοσ* praemittit V *ἀντίοχοσ δεύτεροσ* N i. marg. *ε'* V *γοῦν πεζῶν μὲν*] Destinon *μὲν* A *γοῦν πεζῶν* M *οὖν πεζῶν* LVNC *quare — peditum quidem* Lat *πέντε*] *ε̄* A *δὲ*] *δὶσ* LVN *δὲ εἰσ* C *autem prope ad* Lat ͵*ε* A 21 *π'* A 22 *βητσουρὸν* A *βηθ'σουρὸν* L *betsuron* Lat *πολίχνην* om L *αἵρει* ALVN 23 *βητζαχαρία* A *βὲθ' ζαχαρία* ·L *βεθζαχαρίασ* VNC *berzachariae* (dat.) Lat *ὑπήντα* LVNC

42 μετὰ τῆς δυνάμεως. πρὶν δὲ συνάψαι τὰς φάλαγγας Ἐλεάζαρος ὁ
ἀδελφὸς αὐτοῦ προϊδὼν τὸν ὑψηλότατον τῶν ἐλεφάντων πύργῳ τε
μεγάλῳ καὶ περιχρύσοις προτειχίσμασι κεκοσμημένον, ὑπολαβὼν
ἐπ᾽ αὐτοῦ τὸν Ἀντίοχον εἶναι, τῶν τε ἰδίων ἐκτρέχει πολὺ καὶ
διακόψας τὸ στῖφος τῶν πολεμίων ἐπὶ τὸν ἐλέφαντα διήνυσεν.
43 ἐφικέσθαι μὲν οὖν τοῦ δοκοῦντος εἶναι βασιλέως οὐχ οἷός τε ἦν
διὰ τὸ ὕψος, ὁ δὲ τὸ θηρίον ὑπὸ τὴν γαστέρα πλήξας ἐπικατέσεισεν
ἑαυτῷ καὶ συντριβεὶς ἐτελεύτησεν, μηδὲν πλέον δράσας τοῦ τοῖς
44 μεγάλοις ἐπιβαλέσθαι θέμενος εὐκλείας ἐν δευτέρῳ τὸ ζῆν. ὅ γε
μὴν κυβερνῶν τὸν ἐλέφαντα ἰδιώτης ἦν· κἂν εἰ συνέβη δὲ εἶναι τὸν
Ἀντίοχον, οὐδὲν πλέον ἤνυσεν ὁ τολμήσας τοῦ δοκεῖν ἐπ᾽ ἐλπίδι
45 μόνῃ λαμπροῦ κατορθώματος ἑλέσθαι τὸν θάνατον. γίνεται δὲ
καὶ κληδὼν τἀδελφῷ τῆς ὅλης παρατάξεως· καρτερῶς μὲν γὰρ οἱ
Ἰουδαῖοι καὶ μέχρι πολλοῦ διηγωνίσαντο, πλήθει δὲ ὑπερέχοντες οἱ
βασιλικοὶ καὶ δεξιᾷ χρησάμενοι τύχῃ κρατοῦσι, καὶ πολλῶν ἀναιρε-
θέντων τοὺς λοιποὺς ἔχων Ἰούδας εἰς τὴν Γοφνιτικὴν τοπαρχίαν
46 φεύγει. Ἀντίοχος δὲ παρελθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ καθίσας ὀλίγας
ἡμέρας ἐν αὐτῇ κατὰ σπάνιν τῶν ἐπιτηδείων ἀπανίσταται, κατα-
λιπὼν μὲν φρουρὰν ὅσην ἀποχρήσειν ὑπελάμβανε, τὴν δὲ λοιπὴν
δύναμιν ἀπαγαγὼν χειμεριοῦσαν εἰς τὴν Συρίαν.

47 6. Πρὸς δὲ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ βασιλέως Ἰούδας οὐκ ἠρέμει,
προσγενομένων δ᾽ ἐκ τοῦ ἔθνους πολλῶν καὶ τοὺς διασωθέντας ἐκ
τῆς μάχης ἐπισυγκροτήσας κατὰ κώμην Ἀκέδασαν συμβάλλει τοῖς
Ἀντιόχου στρατηγοῖς, καὶ φανεὶς ἄριστος κατὰ τὴν μάχην πολλούς
τε τῶν πολεμίων ἀποκτείνας ἀναιρεῖται καὶ μεθ᾽ ἡμέρας ὀλίγας
ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τῶν τὰ Ἀντιόχου
φρονούντων τελευτᾷ.

48 II. 1. Διαδεξάμενος δὲ τοῦτον ὁ ἀδελφὸς Ἰωνάθης τά τε ἄλλα

AMLVNC Lat Hegesippus I 1 p. 4 Suidas s. ἐπικατέσεισεν. εὔκλεια.
1 φάλαγγας — § 60 p. 15, 2 καὶ φεύ absunt uno folio exciso A Ἐλεά-
ζαρος — 9 ἐπιβαλέσθαι habet Suid breuiata mutata ὁ] s. L om. VN
2 τὸν ὑψηλότατον] τὸ μεγαλότατον, μεγα i. ras. man. recent. N 4 αὐτοῦ
ex αὐτὸν corr. V προεκτρέχει ex cod. Bodl. Bernard 6 οὐχ οἷόν τε N et i.
marg. V 8 δράσασ πλέον (πλεῖον Suid) tr. LVNSuid τοῖς om. LVNCSuid
9 μεγάλοι C θέμενος — ζῆν laudat Suid s. εὔκλεια 10 ἰδιότησ C κἂν]
καὶ M 11 ὁ] ἂν ὁ LVNC 13 οἱ om. C 15 καὶ ante δεξιᾷ om. V
16 γνοφιτικὴν (ο ex ω corr. V) VN 19 ἀποχ·ρήσειν C 22 προσγενομέ-
νων] *accessione — animatus* Lat δὲ LVN 23 Ἀκέδασαν] *adasa* (accus.)
Lat, unde Ἀδασὰν Hudson, cf. Ant. XII 408. 422 sq. 24 i. marg. ϛ′ C
27 τελευτᾷ om. LN 28 i. marg. ϛ′ V

*πρὸς τοὺς ἐπιχωρίους διὰ φυλακῆς ἦγεν ἑαυτὸν καὶ τῇ πρὸς Ῥω-
μαίους φιλίᾳ τὴν ἀρχὴν ἐκρατύνατο πρός τε τὸν Ἀντιόχου παῖδα
διαλλαγὰς ἐποιήσατο. οὐ μήν τι τούτων ἤρκεσεν αὐτῷ πρὸς ἀσφά-
λειαν· Τρύφων γὰρ ὁ τύραννος, ἐπίτροπος μὲν ὢν τοῦ Ἀντιόχου* 49
*παιδὸς ἐπιβουλεύων δ' αὐτῷ καὶ πρόσθεν, ἀποσκευάζεσθαι τοὺς
φίλους αὐτοῦ πειρώμενος ἥκοντα τὸν Ἰωνάθην σὺν ὀλίγοις εἰς Πτο-
λεμαΐδα πρὸς Ἀντίοχον δόλῳ συλλαμβάνει καὶ δήσας ἐπὶ Ἰουδαίαν
στρατεύει· εἶτ' ἀπελαθεὶς ὑπὸ τοῦ Σίμωνος, ὃς ἦν ἀδελφὸς τοῦ
Ἰωνάθου, καὶ πρὸς τὴν ἧτταν ὠργισμένος κτείνει τὸν Ἰωνάθην.*
2. *Σίμων δὲ γενναίως ἀφηγούμενος τῶν πραγμάτων αἱρεῖ μὲν* 50
*Γάζαρά τε καὶ Ἰόππην καὶ Ἰάμνειαν τῶν προσοίκων, κατέσκαψε δὲ
καὶ τὴν ἄκραν τῶν φρουρῶν κρατήσας. αὖθις δὲ γίνεται καὶ Ἀν-
τιόχῳ σύμμαχος κατὰ Τρύφωνος, ὃν ἐν Δώροις πρὸ τῆς ἐπὶ Μήδους
στρατείας ἐπολιόρκει. ἀλλ' οὐκ ἐξεδυσώπησεν τὴν τοῦ βασιλέως* 51
*πλεονεξίαν Τρύφωνα συνεξελών· μετ' οὐ πολὺ γὰρ Ἀντίοχος Κενδε-
βαῖον τὸν αὐτοῦ στρατηγὸν μετὰ δυνάμεως δηώσοντα τὴν Ἰουδαίαν
ἔπεμψεν καὶ καταδουλωσόμενον Σίμωνα. ὁ δὲ καίτοι γε γηραλέος* 52
*ὢν νεανικώτερον ἀφηγήσατο τοῦ πολέμου· τοὺς μέντοι γε υἱεῖς
αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐρρωμενεστάτων προεκπέμπει, αὐτὸς δὲ μοῖραν τῆς
δυνάμεως ἀναλαβὼν ἐπῄει κατ' ἄλλο μέρος. πολλοὺς δὲ πολλαχοῦ* 53
*κἀν τοῖς ὄρεσι προλοχίσας πάσαις κρατεῖ ταῖς ἐπιβολαῖς καὶ νική-
σας λαμπρῶς ἀρχιερεὺς ἀποδείκνυται καὶ τῆς Μακεδόνων ἐπικρα-
τείας μετὰ ἑκατὸν καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη Ἰουδαίους ἀπαλλάττει.*
3. *Θνήσκει δὲ καὶ αὐτὸς ἐπιβουλευθεὶς ἐν συμποσίῳ ὑπὸ Πτο-* 54
λεμαίου τοῦ γαμβροῦ, ὃς αὐτοῦ τήν τε γυναῖκα καὶ τοὺς δύο παῖδας

---

§ 50 = Ant. Iud. XIII 215.

MLVNCLatHegesippus I 1 p. 4.

1 *διὰ*] *καὶ διὰ* LVNC *αυτὸν* (ἑ supra) C 2 *ἐκρατύνετο* MV *ἀντιόχου* ex *ἀντίοχον* corr. V *Ἀντίοχον* Bernard 3 *μὴν*] *μὴν δέ* LVN 5 *δὲ* LVN *πρόσθεν*] *praeter hoc* Lat 8 *εἶτα* MLVN *ἀπελασθεὶσ* L[1]N 10 i. marg. *ζ'* V *αἵρει* MLVN *μὲν Γάζαρά τε*] Bernard *τὲ γάζαν* M *μὲν ζαρά τε* LVNC *gazam quidem* Lat; cf. Ant. XIII 215 11 *ἰάμνιαν* VC 12 *φρουρίων* C 13 ad *Δώροις* i. marg. *πόλισ φοινίκησ* VN 14 *στρατείας*] Hauerkamp *στρατιᾶσ* codd. *ἐδυσώπησε* LVNC 15 *συνεξελῶν τρύφωνα* (*τὸν τρύφωνα* V) tr. LVNC 16 *ἑαυτοῦ* LVN *τὸν — στρατηγὸν*] *ex ducibus suis* Lat, unde *τῶν — στρατηγῶν* Destinon *δηώσοντα*] *διώξαντα*, i. marg. *διώσαντα* V 17 *ἔπεμψεν*] *ἀνέπεμψε* VNC *misit* Lat *γε* om. C *γηραλέος*] *γηραλαῖοσ* M *γηραιὸσ* LVNC 18 *μέντοι γε*] *et — quidem* Lat *μέν γε* Destinon, cf. A. I. XIII 227 19 *αὐτοῦ*] *ἐπ' αὐτὸν* LVNC *suos* Lat *ἐρρωμενεστέρων* V 21 *προλοχήσασ* L *ταῖς ἐπιβολαῖς* om. Lat 22 *τῆσ τῶν μακεδόνων* C 23 *καὶ*] suppletum L, om. VN *τοὺσ ἰουδαίουσ* V fort. recte 24 hiatu uitium indicatur

ἐγκαθείρξας ἐπὶ τὸν τρίτον Ἰωάννην, ὃς καὶ Ὑρκανὸς ἐκαλεῖτο, τοὺς
55 ἀναιρήσοντας ἔπεμψεν. προγνοὺς δὲ τὴν ἔφοδον ὁ νεανίσκος παρα-
γενέσθαι εἰς τὴν πόλιν ἠπείγετο, πλεῖστον τῷ λαῷ πεποιθὼς κατά
τε μνήμην τῶν πατρῴων κατορθωμάτων καὶ μῖσος τῆς Πτολεμαίου
παρανομίας. ὥρμησε δὲ καὶ Πτολεμαῖος εἰσελθεῖν καθ᾽ ἑτέραν
πύλην, ἐξεκρούσθη γε μὴν ὑπὸ τοῦ δήμου ταχέως δεδεγμένων ἤδη
56 τὸν Ὑρκανόν. καὶ ὁ μὲν παραχρῆμα ἀνεχώρησεν εἴς τι τῶν ὑπὲρ
Ἱεριχοῦντος ἐρυμάτων, ὃ Δαγὼν καλεῖται· κομισάμενος δὲ τὴν
πατρῴαν ἀρχιερωσύνην Ὑρκανὸς καὶ θύσας τῷ θεῷ μετὰ τάχους
ἐπὶ Πτολεμαῖον ὥρμησεν βοηθήσων τῇ μητρὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς,
57 4. καὶ προσβαλὼν τῷ φρουρίῳ τὰ μὲν ἄλλα κρείττων ἦν, ἡττᾶτο
δὲ δικαίου πάθους· ὁ γὰρ Πτολεμαῖος ὁπότε καταπονοῖτο, τήν τε
μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ προάγων ἐπὶ τοῦ τείχους εἰς
εὐσύνοπτον ᾐκίζετο καὶ κατακρημνιεῖν, εἰ μὴ θᾶττον ἀπανασταίη,
58 διηπείλει. πρὸς ἃ τὸν μὲν Ὑρκανὸν ὀργῆς πλείων οἶκτος εἰσῄει
καὶ δέος, ἡ δὲ μήτηρ οὐδὲν οὔτε πρὸς τὰς αἰκίας οὔτε πρὸς τὸν
ἀπειλούμενον αὐτῇ θάνατον ἐνδιδοῦσα χεῖρας ὤρεγε καὶ κατηντι-
βόλει τὸν παῖδα μήτι πρὸς τὴν αὐτῆς ὕβριν ἐπικλασθέντα φείσασθαι
τοῦ δυσσεβοῦς, ὡς αὐτῇ γε κρείττονα τὸν ἐκ Πτολεμαίου θάνατον
ἀθανασίας εἶναι δόντος δίκας ἐφ᾽ οἷς εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν παρη-
59 νόμησεν. ὁ δὲ Ἰωάννης ὁπότε μὲν ἐνθυμηθείη τὸ παράστημα τῆς
μητρὸς καὶ κατακούσειε τῆς ἱκεσίας, ὥρμητο προσβάλλειν, ἐπειδὰν
δὲ κατίδοι τυπτομένην τε καὶ σπαραττομένην, ἐθηλύνετο καὶ τοῦ
60 πάθους ὅλος ἦν. τριβομένης δὲ διὰ ταῦτα τῆς πολιορκίας ἐπέστη
τὸ ἀργὸν ἔτος, ὃ κατὰ ἑπταετίαν ἀργεῖται παρὰ Ἰουδαίοις ὁμοίως

§ 54 = Ant. Iud. XIII 228.

MLVNCLatHegesippus I 1 p. 4.

1 καθείρξασ LVN 2 ἀναιρήσοντασ, ο ex α corr. V νεανίασ M 3 ἐπείγετο LVN πλεῖστον τῷ] *multo* Lat 4 τε] τε τὴν M 6 δεδεδεγμένων C δεδεγμένου, υ ut uid. i. ras. L 7 εἴς] ἐπί LVNC 8 ὃ om. LN 9 πατρῴαν] ἀρχαίαν, i. marg. γρ. πατρώαν L ἀρχιεροσύνην C 10 ἐπὶ] ἐπὶ τὸν V βοηθήσων] τιμωρήσων LVNC *adiumento futurus* Lat *periculo auferre* Heg 11 καὶ προσβαλὼν] προσβαλὼν δὲ LVNC κρεῖττον (ω supra) V 13 προ··άγων L προανάγων VN εἰς εὐσύνοπτον i. marg. suppl. V 14 διακρημνιεῖν LVNC θᾶττον] τάχοσ, i. marg. θᾶττον V ἀπανασταίηι L 15 ἃ·V ὀργῆς] ὀργῆσ τε M πλεῖον MVL[1]N *plus* Lat εἰσίει C 18 μήτι] μήτε LN μὴδε V μὴ C *ne uel* Lat αὐτῆς] αὐτὴν ut uid. C[1] 19 δυσεβοῦσ C[1] 20 δόντος] διδόντοσ LVNC 22 μητρὸς] μητρὸσ αὐτοῦ LVN προσβαλεῖν LVN ἐπειδὰν δὲ] ἐπεὶ δὲ Dindorf ἐπεὶ δ᾽ αὖ Niese 23 σπαρασσομένην V 25 ἑπταετίαν] ἑπτὰ ἔτη LVN

ταῖς ἑβδομάσιν ἡμέραις. κἂν τούτῳ Πτολεμαῖος ἀνεθεὶς τῆς πολιορ-
κίας ἀναιρεῖ τοὺς ἀδελφοὺς Ἰωάννου σὺν τῇ μητρὶ καὶ φεύγει
πρὸς Ζήνωνα τὸν ἐπικληθέντα Κοτυλᾶν· Φιλαδελφείας δ' ἦν
τύραννος.
5. Ἀντίοχος δὲ κατ' ὀργὴν ὧν ὑπὸ Σίμωνος ἔπαθεν, στρατεύ- 61
σας εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐπολιόρκει τὸν Ὑρκανὸν προσκαθεζόμενος τοῖς
Ἱεροσολύμοις. ὁ δὲ τὸν Δαυίδου τάφον ἀνοίξας, ὃς δὴ πλουσιώ-
τατος βασιλέων ἐγένετο, καὶ ὑφελόμενος ὑπὲρ τρισχίλια τάλαντα
χρημάτων τόν τε Ἀντίοχον ἀνίστησι τῆς πολιορκίας πείσας τρια-
κοσίοις ταλάντοις καὶ δὴ καὶ ξενοτροφεῖν πρῶτος Ἰουδαίων ἐκ τῆς
περιουσίας ἤρξατο.
6. Αὖθίς γε μὴν Ἀντίοχος ἐπὶ Μήδους στρατεύσας καιρὸν 62
ἀμύνης αὐτῷ παρεῖχεν· εὐθέως γὰρ ὥρμησεν ἐπὶ τὰς ἐν Συρίᾳ
πόλεις, κενάς, ὅπερ ἦν, ὑπολαμβάνων τῶν μαχιμωτέρων εὑρήσειν.
Μεδάβην μὲν οὖν καὶ Σαμαγὰν ἅμα ταῖς πλησίον, ἔτι δὲ Σίκιμα 63
καὶ Ἀργαρίζειν αὐτὸς αἱρεῖ, πρὸς αἷς τὸ Χουθαίων γένος, οἳ
περιῴκουν τὸ εἰκασθὲν τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱερῷ. αἱρεῖ δὲ καὶ τῆς
Ἰδουμαίας ἄλλας τε οὐκ ὀλίγας καὶ Ἀδωρεὸν καὶ Μάρισαν.
7. Προελθὼν δὲ καὶ μέχρι Σαμαρείας, ἔνθα νῦν ἐστιν Σεβαστὴ 64
πόλις ὑπὸ Ἡρῴδου κτισθεῖσα τοῦ βασιλέως, καὶ πάντοθεν αὐτὴν
ἀποτειχίσας τοὺς υἱεῖς ἐπέστησε τῇ πολιορκίᾳ Ἀριστόβουλον καὶ
Ἀντίγονον· ὧν οὐδὲν ἀνιέντων λιμοῦ μὲν εἰς τοσοῦτον προῆλθον

---

§ 60 = Ant. Iud. XIII 235. § 64 = Ant. Iud. XIII 275.

AMLVNCLatHegesippus I 1 Exc Peiresc.
1 ἑβδομάσιν] ἑβδομάσι καὶ M 2 (φεύ)||γει incipit manus uetus A 3 κοτύλαν A κοτυλὰν VN φιλαδελφίασ LN δὲ LVN 5 ὧν] ὢν L 7 δαυΐδου, υΐ i. ras. minore m. 2 L 8 ἀφελόμενοσ M ἀνελόμενοσ LVN τρισχίλια] ALVNCLatHeg τρισχίλια ἑξακόσια M, cf. A. I. VII 393. XIII 249 9 ἀπανίστησι LVNC 10 καὶ post δὴ om. C 12 μὴν] μὴν ὡσ (ὡσ expunxit man. 1 A) AMLVNCLat 13 γὰρ om. MLVNCLat 14 τῶν μαχιμωτέρων om. M εὑρήσειν τῶν μαχιμωτέρων (μαχιμωτάτων V) tr. LVN 15 μεδαβην A Μηδάβη alibi uocari solet σαμαγὰν A σάμαγαν M σαμαίαν LN et i. marg. M σαμαῖαν VC *samagam* Lat Σαμόγαν A. I. XIII 255 σίκημα A 16 ἀργαριζην A ἀργαρίζιν (ιν ex ειν corr. V) MV ἀργαριζεὶν N γαριζὶν C *argarizim* Lat Γαριζεὶν Antiq. αἵρει AVN χουθέων A χοθαίων V *cutheorum* Lat γένος] ἔθνοσ C *genus* Lat 17 αἵρει AVN 18 Ἰδουμαίας] ἰουδαίασ AC τε] τε καὶ (καὶ deletum) A τε ἄλλασ tr. C ἀδώρεον A ἀδωραιεὸν L δωρεὸν C *adoreon* Lat Ἄδωρα Antiq. μαρισάν, ι i. ras. maiore L μάρησαν V[1] 19 παρελθὼν C καὶ om. LVN ἔνθα] ἔνθα δὴ LVN *ubi* Lat 20 *sebaste* Lat *sebastia* Heg ὑφ' C 21 *aristobolus* Lat Heg semper

65 οἱ κατὰ τὴν πόλιν, ὡς ἅψασθαι καὶ τῶν ἀηθεστάτων. ἐπικαλοῦνται
δὲ βοηθὸν Ἀντίοχον τὸν ἐπικληθέντα Ἀσπένδιον· κἀκεῖνος ἑτοί-
μως ὑπακούσας ὑπὸ τῶν περὶ Ἀριστόβουλον ἡττᾶται. καὶ ὁ μὲν
μέχρι Σκυθοπόλεως διωχθεὶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν ἐκφεύγει, οἱ δὲ ἐπὶ
τοὺς Σαμαρεῖς ὑποστρέψαντες τό τε πλῆθος πάλιν εἰς τὸ τεῖχος
συγκλείουσιν καὶ τὴν πόλιν ἑλόντες αὐτήν τε κατασκάπτουσιν καὶ
66 τοὺς ἐνοικοῦντας ἐξηνδραποδίσαντο. προχωρούντων δὲ τῶν κατορ-
θωμάτων τὴν ὁρμὴν οὐ κατέψυξαν, ἀλλὰ προελθόντες ἅμα τῇ
δυνάμει μέχρι τῆς Σκυθοπόλεως ταύτην τε κατέδραμον καὶ τὴν
ἐντὸς Καρμήλου τοῦ ὄρους χώραν ἅπασαν κατενείμαντο.
67 8. Πρὸς δὲ τὰς εὐπραγίας αὐτοῦ τε Ἰωάννου καὶ τῶν παίδων
φθόνος ἐγείρει στάσιν τῶν ἐπιχωρίων, καὶ πολλοὶ κατ᾽ αὐτῶν
συνελθόντες οὐκ ἠρέμουν, μέχρι καὶ πρὸς φανερὸν πόλεμον ἐκρι-
68 πισθέντες ἡττῶνται. τὸ λοιπὸν δ᾽ ἐπιβιοὺς ἐν εὐδαιμονίᾳ Ἰωάννης
καὶ τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν κάλλιστα διοικήσας ἐν τρισὶν ὅλοις καὶ
τριάκοντα ἔτεσιν ἐπὶ πέντε υἱοῖς τελευτᾷ, μακαριστὸς ὄντως καὶ
κατὰ μηδὲν ἐάσας ἐφ᾽ ἑαυτῷ μεμφθῆναι τὴν τύχην. τρία γοῦν
τὰ κρατιστεύοντα μόνος εἶχεν, τήν τε ἀρχὴν τοῦ ἔθνους καὶ τὴν
69 ἀρχιερωσύνην καὶ προφητείαν· ὡμίλει γὰρ αὐτῷ τὸ δαιμόνιον ὡς
μηδὲν τῶν μελλόντων ἀγνοεῖν, ὅς γε καὶ περὶ δύο τῶν πρεσβυτέ-

§ 66 = Ant. Iud. XIII 276.

AMLVNCLatHegesippus I 1 p. 6 Exc. Peiresc.

1 ἀηθεστάτων] ἀηθεστάτων σαρκῶν AM probante Destinone *insuetam carnem* Lat *tetra alimenta humanorum cadauerum* Heg ἀηδεστάτων Naber; cf. Ant. XIII 276 ἐπεκαλοῦντο L[1]VNC 2 ἀντί · · οχον A ἀντί · οχον, χ i. ras. L ἀντίγονον VN Ἀσπένδιον] ed. Gen. ἀσπόνδιον codd. Heg *spondium* Lat Κυζικηνὸν Ant.; cf. Eusebium chronic. I p. 259 sq. Schöne 3 ἐπακούσασ N 4 ἀποδιωχθεὶσ C δ᾽ C 5 τοὺς Σαμαρεῖς] τῆσ σαμαρείασ (ει ex ι corr. m. 2 C) LVNC *in samariam* Lat 6 συγκλείουσιν εἰσ τὸ τεῖχοσ tr. LVN 7 ἐξηνδραποδίσατο C[1] 8 προσελθόντεσ A[1] 9 τῆς] τῇ A τε om. AM κατέδραμεν V 10 τοῦ ὄρους om. N, suppl. i. marg. L 11 ὅτι ἰωάννησ ὁ και ὑρκανὸσ πολὺ διῆλθεν ἐπ᾽ εὐπραγίαι incip. Exc 12 καὶ] καὶ δὴ Exc πολλοὶ] πολλοὶ τῶν LN κατ᾽ αὐτὸν Exc et ex corr. L 13—14 οὐχηρέμουν καὶ δὴ τολοιπὸν ἐνευδαιμονίαι βιοὺσ ἰωάννησ Exc ἐκριπισθέντες om. Lat 14 δὲ LVN λοιπὸν δὲ ἐπιβιοὺσ, litt. πὸν δὲ ἐπι i. ras. 6 litt. V ὁ ἰωάννησ AM κάλιστα (λ suprascr.) AN 15 τρισὶν — καὶ τριάκοντα] codd. Lat *trigesimo et primo* Heg recte; cf. Ant. XIII 299. XX 240; uide Hermes XXVIII 217 καὶ τριάκοντα (λ´V) ὅλοισ tr. LVN ὅλοις om. Lat 16 υἱοῖσ corr. ex υἱεῖσ A υἱέσι C μακαριστότατοσ LVNCExcLat 17 ἐπ᾽ αὐτῷ M ὑπ᾽ αὐτῷ AExc κατὰ — τύχην] *qui nullam dedisset occasionem, cur eius causa de fortuna quispiam quereretur* Lat γοῦν] γὰρ Exc 20 δύω Exc πρεσβυτέρων] ALat πρεσβυτάτων MLVNCExc

ρων υἱῶν ὅτι μὴ διαμενοῦσι κύριοι τῶν πραγμάτων προεῖδέν τε καὶ
προεφήτευσεν· ὧν τὴν καταστροφὴν ἄξιον ἀφηγήσασθαι, παρ᾽ ὅσον
τῆς πατρῴας εὐδαιμονίας ἀπέκλιναν.

III. 1. Μετὰ γὰρ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ὁ πρεσβύτερος 70
αὐτῶν Ἀριστόβουλος τὴν ἀρχὴν εἰς βασιλείαν μετατιθεὶς περιτί-
θεται μὲν διάδημα πρῶτος μετὰ τετρακοσιοστὸν καὶ ἑβδομηκοστὸν
πρῶτον ἔτος, πρὸς δὲ μῆνας τρεῖς, ἐξ οὗ κατῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν χώραν
ἀπαλλαγεὶς τῆς ἐν Βαβυλῶνι δουλείας· τῶν δὲ ἀδελφῶν τὸν μὲν 71
μεθ᾽ ἑαυτὸν Ἀντίγονον, ἐδόκει γὰρ ἀγαπᾶν, ἦγεν ἰσοτίμως, τοὺς δ᾽
ἄλλους εἵργνυσι δήσας. δεσμεῖ δὲ καὶ τὴν μητέρα διενεχθεῖσαν
περὶ τῆς ἐξουσίας, ταύτην γὰρ κυρίαν τῶν ὅλων ὁ Ἰωάννης ἀπο-
λελοίπει, καὶ μέχρι τοσαύτης ὠμότητος προῆλθεν, ὥστε καὶ λιμῷ
διαφθεῖραι δεδεμένην.

2. Περιέρχεται δὲ αὐτῶν ἡ τίσις εἰς τὸν ἀδελφὸν Ἀντίγονον, 72
ὃν ἠγάπα τε καὶ τῆς βασιλείας κοινωνὸν εἶχεν· κτείνει γὰρ καὶ
τοῦτον ἐκ διαβολῶν, ἃς οἱ πονηροὶ τῶν κατὰ τὸ βασίλειον ἐνεσκευά-
σαντο. τὰ μὲν δὴ πρῶτα διηπίστει τοῖς λεγομένοις ὁ Ἀριστόβουλος
ἅτε δὴ καὶ τὸν ἀδελφὸν ἀγαπῶν καὶ διδοὺς φθόνῳ τὰ πολλὰ τῶν
λογοποιουμένων. ὡς δ᾽ ὁ Ἀντίγονος λαμπρὸς ἀπὸ στρατείας ἦλθεν 73
εἰς τὴν ἑορτήν, ἐν ᾗ σκηνοποιεῖσθαι πάτριον τῷ θεῷ, συνέβη μὲν
κατ᾽ ἐκείνας τὰς ἡμέρας νόσῳ χρήσασθαι τὸν Ἀριστόβουλον, τὸν

---

§ 69 = Ant. Iud. XIII 300.

AMLVNCLatHegesippus I 5 p. 8 Exc Peiresc.

4 πρεσβύτατοσ AMExc 5 μεταθεὶσ LVNCExc et ex corr. M ἐπιτίθεται LVN 6 τετρακόσια καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ἓν LN ῡ καὶ ο̄ καὶ ἓν V Exc; CCCCLXXXI annos numerant Antiq 7 πρῶτον] α´ C *quinque* Lat κατῆλθεν] κατήει AM ὁ λαὸς κατῆλθεν tr. Exc 8 δὲ s. V 9 μεθ᾽ ἑαυτοῦ V μετ᾽ αὐτὸν C ἰσωτίμωσ A δὲ LVN 10 εἵργνυσι A¹MVC δηενεχθῆσαν V¹ 11 γὰρ] γὰρ δὴ C ὁ om. LExc 12 ὥστε — 13 δεδεμένην] *ut et ipsam et fratres suos simili modo uinctos arcta custodia detineret, quo prope usque ad mortem suprema fame compellerentur, ni maturius aristobolus scelesti parricidii merita soluisset* Heg 13 διαφθεῖραι] διαφθαρῆναι, i. marg. γρ διαφθε * * * V 14 περιέρχεται — Ἀντίγονον] *horum autem facinorum poenas antigoni fratris morte persoluit* Lat αὐτῶν] V² αὐτὸν AMCExc αὐτῷ LN αὐτῶι V¹ τίσις] ποινὴ AM 16 τῶν om. Exc 17 δὴ] codd.Exc οὖν ex cod. L. B. Hauerkamp 18 δὴ om. LVN 19 δὲ LVNExc λαμπρῶσ LV *clarus* LatHeg ἀπὸ] AMLVExc ἀπὸ τῆσ C στρατείας] ExcDindorf στρατιᾶσ codd. 20 σκηνοποιεῖσθαι, σθαι ex corr. m. 2 V 21 τὸν δὲ — 18, 3 τἀδελφοῦ] *antigonus uero circa festorum sollemnium finem armatis comitatus ad orandum quam maxime potuit plusque in honorem fratris ascenderet ornatus* Lat

δὲ Ἀντίγονον ἐπὶ τέλει τῆς ἑορτῆς ἀναβάντα μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν
ὁπλιτῶν ὡς ἐνῆν μάλιστα κεκοσμημένον προσκυνῆσαι τὸ πλέον
74 ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ. κἂν τούτῳ προσιόντες οἱ πονηροὶ τῷ βασιλεῖ τήν
τε πομπὴν τῶν ὁπλιτῶν ἐδήλουν καὶ τὸ παράστημα τοῦ Ἀντιγόνου
μεῖζον ἢ κατ' ἰδιώτην, ὅτι τε παρείη μετὰ μεγίστου συντάγματος
ἀναιρήσων αὐτόν· οὐ γὰρ ἀνέχεσθαι τιμὴν μόνον ἐκ βασιλείας ἔχων,
παρὸν αὐτὴν κατασχεῖν.
75 3. Τούτοις κατὰ μικρὸν ἄκων ἐπίστευσεν ὁ Ἀριστόβουλος, καὶ
προνοῶν τοῦ μήθ' ὑποπτεύων φανερὸς γενέσθαι καὶ προησφαλίσθαι
πρὸς τὸ ἄδηλον καθίστησι μὲν τοὺς σωματοφύλακας ἔν τινι τῶν
ὑπογαίων ἀλαμπεῖ, κατέκειτο δ' ἐν τῇ βάρει πρότερον αὖθις δ'
Ἀντωνίᾳ μετονομασθείσῃ, προστάξας ἀνόπλου μὲν ἀπέχεσθαι,
κτείνειν δὲ τὸν Ἀντίγονον, εἰ μετὰ τῶν ὅπλων προσίοι, καὶ πρὸς
76 αὐτὸν ἔπεμψεν τοὺς προεροῦντας ἄνοπλον ἐλθεῖν. πρὸς τοῦτο πάνυ
πανούργως ἡ βασίλισσα συντάσσεται μετὰ τῶν ἐπιβούλων· τοὺς
γὰρ πεμφθέντας πείθουσιν τὰ μὲν παρὰ τοῦ βασιλέως σιωπῆσαι,
λέγειν δὲ πρὸς τὸν Ἀντίγονον ὡς ὁ ἀδελφὸς ἀκούσας ὅπλα τε αὐτῷ
παρεσκευακέναι κάλλιστα καὶ πολεμικὸν κόσμον ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ διὰ
μὲν τὴν ἀσθένειαν αὐτὸς ἐπιδεῖν ἕκαστα κωλυθείη, νῦν δ' ἐπεὶ
καὶ χωρίζεσθαι μέλλοις, θεάσαιτ' ἂν ἥδιστά σε ἐν τοῖς ὅπλοις.

---

§ 73 = Ant. Iud. XIII 304.

AMLVNC Lat Hegesippus I 5 p. 8 Exc Peiresc.

1 μετὰ] μὲν Exc ἑαυτὸν LVN αὐτὸν Exc 2 μάλιστα] κάλλιστα Naber haud male τὸ] suppl. L, om VN 3 τἀδελφοῦ C κἂν] καὶ N προσιόντεσ, εσ i. ras. A 4 τοῦ] τὸ Dindorf Ἀντιγόνου] ἀριστοβούλου V 5 κατὰ LVN παρείη] παρήει AMLVNExc eo uenisset Lat μεγίστων συνταγμάτων LVN ἀναιρήσον (ω sup.) A 6 ἔχων] ἔχειν, ει ex ω corr. M ἔχειν (ων sup.) L ἔχειν VNCExc 7 παρ' ὃν V et ex corr. N αὐτην] αὐτὴν ταύτην Destinon 8 ὁ om. MLVNC Exc 9 μήτε LVN φανερῶσ V¹C¹ προσησφαλίσθαι AML προ·ησφαλίσθαι V προσησφαλῆσθαι ex corr. N praecaueret Lat 10 διίστησι VN διίστησι (καθί sup.) L transire iubet Lat 11 ὑπογαίων, αι i. ras. A ὑπογείων L. Dindorf δὲ LVN βάρει] βάρει τῇ MExc et ex corr. L πρότερον αὖθις δ' om. Exc πρότερον] πρότερον καλουμένῃ VC δὲ LVN 12 μετωνομασθείσῃ L προστάξας] καὶ προστάξασ C ἀνόπλου] ὅπλων LV ὅπλου NExc ἀόπλου L. Dindorf 13 τῶν om. MLVNC Exc προσίοι] προσήιει A προσίῃ M προίοι LVN προσήει Exc 14 προαιροῦντασ AV et ut uid L¹ προσεροῦντασ Exc 15 μετὰ τῶν ἐπιβούλων συντάσσεται tr LVN 17 τὸν om. LVN τε] σε Destinon αὐτῷ] σαυτῶ, σ suppletum A αὐτῶ Exc 18 κατεσκευακέναι LVNC fort. recte καὶ] διὰ Hudson 19 δὲ LVN 20 θεάσαιτο LVN

4. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀντίγονος, ἐνῆγεν δ' ἡ τοῦ ἀδελφοῦ 77
διάθεσις μηδὲν ὑποπτεύειν πονηρόν, ἐχώρει μετὰ τῶν ὅπλων ὡς
πρὸς ἐπίδειξιν. γενόμενος δὲ κατὰ τὴν σκοτεινὴν πάροδον, Στρά-
τωνος ἐκαλεῖτο πύργος, ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων ἀναιρεῖται, βέβαιον
ἀποδείξας ὅτι πᾶσαν εὔνοιαν καὶ φύσιν κόπτει διαβολὴ καὶ οὐδὲν
οὕτως τῶν ἀγαθῶν παθῶν ἰσχυρόν, ὃ τῷ φθόνῳ μέχρι παντὸς
ἀντέχει.

5. Θαυμάσαι δ' ἄν τις ἐν τούτῳ καὶ Ἰούδαν, Ἐσσαῖος ἦν γένος 78
οὐκ ἔστιν ὅτε πταίσας ἢ ψευσθεὶς ἐν τοῖς προαπαγγέλμασιν, ὃς
ἐπειδὴ καὶ τότε τὸν Ἀντίγονον ἐθεάσατο παριόντα διὰ τοῦ ἱεροῦ,
πρὸς τοὺς γνωρίμους ἀνέκραγεν, ἦσαν δ' οὐκ ὀλίγοι παρεδρεύοντες
αὐτῷ τῶν μανθανόντων, „παπαί, νῦν ἐμοὶ καλόν, ἔφη, τὸ θανεῖν, 79
ὅτε μου προτέθνηκεν ἡ ἀλήθεια καί τι τῶν ὑπ' ἐμοῦ προρρηθέν-
των διέψευσται· ζῇ γὰρ Ἀντίγονος οὑτοσὶ σήμερον ὀφείλων ἀνη-
ρῆσθαι. χωρίον δὲ αὐτῷ πρὸς σφαγὴν Στράτωνος πύργος εἵμαρτο·
καὶ τοῦτο μὲν ἀπὸ ἑξακοσίων ἐντεῦθεν σταδίων ἐστίν, ὧραι δὲ τῆς
ἡμέρας ἤδη τέσσαρες· ὁ δὴ χρόνος ἐκκρούει τὸ μάντευμα.“ ταῦτα 80
εἰπὼν σκυθρωπὸς ἐπὶ συννοίας ὁ γέρων διεκαρτέρει, καὶ μετ'
ὀλίγον ἀνῃρημένος Ἀντίγονος ἠγγέλλετο κατὰ τὸ ὑπόγαιον χωρίον,
ὃ δὴ καὶ αὐτὸ Στράτωνος ἐκαλεῖτο πύργος ὁμωνυμοῦν τῇ παρα-
λίῳ Καισαρείᾳ. τοῦτο γοῦν τὸν μάντιν διετάραξεν.

6. Ἀριστοβούλῳ γε μὴν εὐθὺς ἡ περὶ τοῦ μύσους μεταμέλεια 81
νόσον ἐνσκήπτει καὶ πρὸς ἔννοιαν τοῦ φόνου τὴν ψυχὴν ἔχων ἀεὶ

§ 77 = Ant. Iud. XIII 309.

AMLVNCLatHegesippus I 6 p. 9 Exc Peiresc.

1 ταῦτ' CExc δὲ LVN 3 πρὸς s. A Στράτωνος] ἢ στράτωνοσ VC 5 διαβολῆι V¹ 6 οὔτω LVNC παθῶν om. Exc 8 θαυμάσοι LVN 9 ἢ ψευσθεὶς suspecta Destinoni ψευθεὶσ A τοῖς om. LVNC προαγγέλμασιν LVN προαγέλμασιν C 11 ἦσαν—12 παπαί] *non paucos autem discipulos papas siue consultores habebat* Lat δὲ LVN 12 παπαῖ LV 13 ὅτε] ὅτι LVNCExc μου] Niese μοι codd. Heg *ante me* Lat; i. marg. γρ ὅτε με πρότερον ἀνῆκεν ἡ ἀλήθεια L προτέθνηκεν, ν ante η i. ras. m. 2 V τι ex τοι corr. A 14 οὗτοσ AM ἀνῃρῆσθαι] ἀποθανεῖν C *occidi* LatHeg 15 δ' C 16 ἀπὸ] ἀφ' C ἑξακοσίων] χ̄ A σταδίων ἐντεῦθεν tr. LVN ἐστι Exc 17 δὴ] δὲ AMExcLat et ex corr. L δὲ δὴ C τὰ μαντεύματα V ταῦτ' C Exc σκυθρωπῶσ A 18 συννοίαισ LNC ἐκαρτέρει Exc 19 ἀνῃρημένοσ, σ corr. ex ν A ὁ ἀντίγονοσ LVNExc ὑπογεῖον L. Dindorf χωρίον spurium uid. Destinoni 20 στράτωροσ Exc ἐκαλεῖτο, ο ex αι corr. V ὁμωνυμοῦν] ὁμωνύμωσ LVNCExc 21 τὸν] καὶ Exc μάντι·ν C διετάραξεν] *fefellit* Lat 22 εὐθέωσ LVN ἡ s. A 23 ἔννοιαν] ἐννοίαισ LVNCExc ἐννοίᾳ Destinon ψυχὴν — συνετήκετο] *perturbato animo tabescebat* Lat

τεταραγμένην συνετήκετο, μέχρι τῶν σπλάγχνων ὑπ᾽ ἀκράτου τῆς
82 λύπης σπαραττομένων ἄθρουν αἷμα ἀναβάλλει. τοῦτό τις τῶν ἐν
τῇ θεραπείᾳ παίδων ἐκφέρων δαιμονίῳ προνοίᾳ σφάλλεται καθ᾽
ὃν τόπον Ἀντίγονος ἔσφακτο καὶ φαινομένοις ἔτι τοῖς ἀπὸ τοῦ
φόνου σπίλοις τὸ αἷμα τοῦ κτείναντος ἐπέχεεν. ἤρθη δ᾽ εὐθὺς
οἰμωγὴ τῶν θεασαμένων ὥσπερ ἐπίτηδες τοῦ παιδὸς ἐκεῖ ἐπικατα-
83 σπείσαντος τὸ αἷμα. τῆς δὲ βοῆς ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὴν αἰτίαν
ἐπυνθάνετο καὶ μηδενὸς τολμῶντος εἰπεῖν μᾶλλον ἐνέκειτο μαθεῖν
ἐθέλων· τέλος δὲ ἀπειλοῦντι καὶ βιαζομένῳ τἀληθὲς εἶπον. ὁ δὲ
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐμπίπλησι δακρύων καὶ στενάξας ὅσον ἦν αὐτῷ
84 δύναμις εἶπεν· „οὐκ ἄρα θεοῦ μέγαν ὀφθαλμὸν ἐπ᾽ ἔργοις ἀθεμί-
τοις λήσειν ἔμελλον, ἀλλά με ταχεῖα μέτεισι δίκη φόνου συγγενοῦς.
μέχρι τοῦ μοι, σῶμα ἀναιδέστατον, τὴν ἀδελφῷ καὶ μητρὶ κατάκριτον
ψυχὴν καθέξεις; μέχρι τοῦ δ᾽ αὐτοῖς ἐπισπείσω κατὰ μέρος τοὐμὸν
αἷμα; λαβέτωσαν ἀθρόον τοῦτο, καὶ μηκέτι ταῖς ἐκ τῶν ἐμῶν
σπλάγχνων χοαῖς ἐπειρωνευέσθω τὸ δαιμόνιον.“ ταῦτα εἰπὼν εὐθέως
τελευτᾷ βασιλεύσας οὐ πλεῖον ἐνιαυτοῦ.
85 IV. 1. Λύσασα δ᾽ ἡ γυνὴ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ βασιλέα καθί-
στησιν Ἀλέξανδρον τὸν καὶ καθ᾽ ἡλικίαν καὶ μετριότητι προύχειν
δοκοῦντα. ὁ δὲ παρελθὼν εἰς τὴν ἐξουσίαν τὸν ἕτερον μὲν τῶν

---

§ 81 = Ant. Iud. XIII 314.

PAMLVNCLatHegesippus I 8 p. 10 Exc Peiresc.

1 *σπλάχνων* A *ὑπ᾽*] incipit folium 2 P, uide supra ad p. 5, 17 2 *σπαρασσομένων* N *ἄθρουν*] *ἀθροῦν* (i. marg. ascripsit *πολὺ* N) PN *δὴ* (*ὴ* ex *ὶ* corr. m. 2) *ἄθρουν* (corr. ex *ἀθροῦν*) L *καὶ πολὺ αθροῦν* V *subito* Lat *ἐν*] *πρὸσ* LVNCExc 4 *ὁ ἀντίγονοσ* LNC *καὶ*] u. 3 ante *καθ᾽* posuit Lat 5 *ἐπεξέχεεν* LNC *ἐπεξέχεσεν* V *δὲ* LNV 6 *ἐκεῖ* om. Lat *ἐπικατασπείσαντος*] PAMCExc *ἐπισπείσαντοσ* L *ἐπισπείσαντοσ* (*κατα* supra) VN *libasse* Lat 8 *ἐπέκειτο* P *ardebat* Lat 9 *δ᾽* C *ἀπηλοῦντι* V[1] 10 *τοὺς*] *τούσ τε* C *ἐμπίμπλησι* LN 11 *ἀθεμήτοισ, ε* ex *η* corr. V 12 *ἀλλά*] *nam* Lat *δίκηι* V 13 *μέχρι τοῦ*] Niese *μέχρι ποῦ* codd *quatenus* Lat *quousque* Heg; cf. Ant. Iud. XIII 317 *σῶιμα* V[1] 14 *μέχρι* — 15 *τοῦτο*] *quamdiu paulatim libabo illis sanguinem meum? simul totum accipiant* Lat *τοῦ*] Niese *ποῦ* codd. *δὲ* LVN *αὐτοῖς*] Destinon ex Lat et Heg *αὐτὸσ* codd. Exc *ἐπισπείσωι* V[1] *τοὐμὸν αἷμα κατὰ μέροσ* tr. A 15 *ἐκ τῶν* om. LN 16 *ταῦτ᾽* CExc i. marg. *ι´* C 17 *τελευτᾶ·*V *οὐ πλεῖον βασιλεύσασ* tr. N 18 *δὲ* LN *τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ*] *τοὺσ αὐτοῦ ἀδελφοὺσ* LVNExc *τοὺσ ἀδελφοὺσ τοῦ βασιλέωσ* PAM *fratrem eius* Lat 19 *ἄλεδρον* Exc *καὶ* om. ALVNExc *κα·θ᾽* A *μετριότητα* LVNCExc *προέχειν* V 20 i. marg. *ι´* V *τῶν*] *τὸν* C[1]Exc

ἀδελφῶν βασιλειῶντα κτείνει, τὸν δὲ καταλιμπανόμενον ἀγαπῶντα
τὸ ζῆν δίχα πραγμάτων εἶχεν.
2. Γίνεται δ᾽ αὐτῷ καὶ πρὸς τὸν Λάθουρον ἐπικληθέντα Πτο- 86
λεμαῖον συμβολὴ πόλιν Ἀσωχὶν ᾑρηκότα, καὶ πολλοὺς μὲν ἀνεῖλεν
τῶν πολεμίων, ἡ δὲ νίκη πρὸς Πτολεμαῖον ἔρρεψεν. ἐπεὶ δ᾽
ὑπὸ τῆς μητρὸς Κλεοπάτρας διωχθεὶς εἰς Αἴγυπτον ἀνεχώρησεν,
Ἀλέξανδρος Γαδάρων τε πολιορκίᾳ κρατεῖ καὶ Ἀμαθοῦντος, ὃ δὴ
μέγιστον μὲν ἦν ἔρυμα τῶν ὑπὲρ Ἰορδάνην, τὰ τιμιώτατα δὲ τῶν
Θεοδώρου τοῦ Ζήνωνος κτημάτων ἦν ἐν αὐτῷ. ἐπελθὼν δ᾽ ἐξαίφνης 87
ὁ Θεόδωρος τά τε σφέτερα καὶ τὴν τοῦ βασιλέως ἀποσκευὴν αἱρεῖ,
τῶν δ᾽ Ἰουδαίων εἰς μυρίους κτείνει. γίνεται δ᾽ ἐπάνω τῆς πληγῆς
Ἀλέξανδρος καὶ τραπόμενος εἰς τὴν παράλιον αἱρεῖ Γάζαν τε καὶ
Ῥάφειαν καὶ Ἀνθηδόνα τὴν αὖθις ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ βασιλέως Ἀγριπ-
πιάδα ἐπικληθεῖσαν.
3. Ἐξανδραποδισαμένῳ δὲ ταύτας ἐπανίσταται τὸ Ἰουδαϊκὸν 88
ἐν ἑορτῇ· μάλιστα γὰρ ἐν ταῖς εὐωχίαις αὐτῶν στάσις ἅπτεται. καὶ
δοκεῖ μὴ ἂν κρείττων γενέσθαι τῆς ἐπιβουλῆς, εἰ μὴ τὸ ξενικὸν
αὐτῷ παρεβοήθει· Πισίδαι καὶ Κίλικες ἦσαν· Σύρους γὰρ οὐκ
ἐδέχετο μισθοφόρους διὰ τὴν ἔμφυτον αὐτῶν πρὸς τὸ ἔθνος ἀπέχ-
θειαν. κτείνας δὲ τῶν ἐπαναστάντων ὑπὲρ ἑξακισχιλίους Ἀραβίας 89
ἥπτετο καὶ ταύτης ἑλὼν Γαλααδίτας καὶ Μωαβίτας φόρον τε αὐτοῖς
ἐπιτάξας ἀνέστρεψεν ἐπὶ Ἀμαθοῦν. Θεοδώρου δὲ πρὸς τὰς εὐ-

§ 86 = Ant. Iud. XIII 337 sq.

PAMLVNC Lat Hegesippus I 9 p. 12 Exc Peiresc.

1 βασιλιῶντα N καταλειπόμενον LVNC 2 δίχα, δ i. ras. A εἶχεν] finit Exc *secum habebat* Lat εἶχεν ἐν τιμῇ Hudson ex Ant. XIII 323 3 δὲ LVN κάθουρον, i. marg. λάθουρον V *lathyro* LatHeg τὸν ἐπικληθέντα L 4 ἀσώχην P¹A ἄσωχην P² ἄσωχιν L ἄσωχην (η in ϊ corr. m. 2) V *acochim* Lat 5 τῶν] om. PA s. M abhinc usque ad u. 8 multa repicta A τὸν πτολεμαῖον LVN δὲ LVN ὑπὸ] οὗτοσ ὑπὸ LVNCLat 7 *gadaram* Lat ἀμμαθοῦντοσ LN 8 μὲν om. C τῶν ex τὸν corr. PV δὲ] τε PAM 9 ἐν·αὐτῷ A δὲ LVN τά τε σφέτερα] *et proprias res recepit* Lat 10 αἵρει AMLVN et ex corr. P ut saepe 11 δ᾽] τε LVNCLat δὲ LVN 12 παραλίαν LVNC 13 ῥαφίαν PAL¹VN *rafaim* Lat ῥαφίαν τε καὶ γάζαν tr. LVNCLat ὑφ᾽ C 16 ἐν τῇ ἑορτῇ P; cf. A. I. XIII 372 μάλλιστα A ἅπτεται] ἕπεται, i. marg. γρ ἅπτεται V 17 δοκεῖ] ἐδόκει PAMCLat probante Destinone κρείττω PAV γίνεσθαι LVNC ἐπιβολῆς Destinon 18 παρεβοήθη C¹ 19 μισθοφοροῦσι V 20 τῶν] τὸν N ἑξακισχιλίους] ὀκτακοσίουσ C *octo milibus* LatHeg 21 καὶ Μωαβ.] τε καὶ Μωαβ. C ταύτης — Μωαβίτας] *ibi sadamitis sub iugum missis* Lat 22 ἀμμαθοῦν P¹M¹L ἀμμαθοῦντα A et ex corr. M ἀμαθοῦν (τ supra) V ἀμμαθοῦν N ἀμαθοῦντα C *amathunta* LatHeg

πραγίας αὐτὸν καταπλαγέντος ἔρημον λαβὼν τὸ φρούριον κα-
τέσκαψεν.
90 4. Ἔπειτα συμβαλὼν Ὀβαίδᾳ τῷ Ἀράβων βασιλεῖ προλοχίσαντι
κατὰ τὴν Γαυλάνην ἐνέδρας αὐτῷ γενομένης πᾶσαν ἀποβάλλει τὴν
στρατιὰν συνωσθεῖσαν κατὰ βαθείας φάραγγος καὶ πλήθει καμήλων
συντριβεῖσαν. διαφυγὼν δ' αὐτὸς εἰς Ἱεροσόλυμα τῷ μεγέθει τῆς
91 συμφορᾶς πάλαι μισοῦν τὸ ἔθνος ἠρέθισεν εἰς ἐπανάστασιν. γίνεται
δὲ καὶ τότε κρείττων καὶ μάχαις ἐπαλλήλοις οὐκ ἔλαττον πεντα-
κισμυρίων Ἰουδαίων ἀνεῖλεν ἐν ἓξ ἔτεσιν· οὐ μὴν εὐφραίνετό γε
ταῖς νίκαις τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν ἀναλίσκων· ὅθεν παυσάμενος τῶν
92 ὅπλων λόγοις ἐπεχείρει διαλύεσθαι πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους. οἱ
δὲ μᾶλλον ἐμίσουν τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ τοῦ τρόπου τὸ ἀνώ-
μαλον, πυνθανομένῳ τε τὸ αἴτιον, τί ἂν ποιήσας καταστείλειεν
αὐτούς, ἀποθανών, ἔλεγον· νεκρῷ γὰρ ἂν διαλλαγῆναι μόλις τῷ
τοσαῦτα δράσαντι. ἅμα δὲ καὶ τὸν Ἄκαιρον ἐπικληθέντα Δημή-
τριον ἐπεκαλοῦντο. ῥᾳδίως δὲ ὑπακούσαντος κατ' ἐλπίδα μειζόνων
καὶ μετὰ στρατιᾶς ἥκοντος συνέμισγον οἱ Ἰουδαῖοι τοῖς συμμάχοις
περὶ Σίκιμα.
93 5. Δέχεται δ' ἑκατέρους Ἀλέξανδρος ἱππεῦσι μὲν χιλίοις,
μισθοφόροις δὲ πεζοῖς ὀκτακισχιλίοις· παρῆν δὲ αὐτῷ καὶ τὸ εὔνοουν
Ἰουδαϊκὸν εἰς μυρίους. τῶν δ' ἐναντίων ἱππεῖς μὲν ἦσαν τρισχίλιοι,
πεζῶν δὲ μύριοι τετρακισχίλιοι. καὶ πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν διακη-
ρύσσοντες οἱ βασιλεῖς ἐπειρῶντο τῶν παρ' ἀλλήλοις ἀποστάσεων,

§ 89 = Ant. Iud. XIII 374.

PAMLVNLC Lat Hegesippus I 9 p. 12.
1 αὐτὸν] αὐτῶν V *eius* LatHeg αὐτοῦ Hudson κατεπλαγέν | τοσ (α s. m. 2) V καταπλαγέντα C 3 ὀβαῖδα PA ὀβέδα M βόνδα LVN ὀβώδη C ἐν τισιν εὕρηται βόνδα· ἐπ' ἐνίοισ, γροβέδα i. marg. M γρ καὶ ὀβόδα i. marg. L *obeodeo* aut *obedeo* Lat *obedas* Heg Ὀβέδαν Ant. XIII 375 4 γαυλήνην V γαυλα-νὴν N et i. marg. V αὐτῶν V 5 συνωθεῖσαν C^1 φάραγγοσ, αγ i. ras. A 6 δὲ LVN 7 μισῶν, ῶ ex ο corr., ν i. ras. L εἰρέθισεν P^1C^1 8 ἔλλατον V πεντακισμυρίουσ ἰουδαίουσ (ουσ in ἰουδαίουσ ex corr. V) LVNC 9 ηὔφραίνετο C 12 μετάνοιαν] *inconstantiam* Lat 13 πυνθανομένου LVN τε] δὲ ALVN αἴτιον, τί] codd. Lat αἴτιον, καὶ τί Lips.; τὸ αἴτιον ex litt. τετιαν ortum et spurium esse putat Destinon καταστείλαιεν P 14 μόγισ LVN 15 τοιαῦτα M *multa* Lat Ἄκαιρον] Εὔκαιρον Spanheim 16 δ' C 17 συνέσμιγον N συμάχοισ C 18 σίκημα PA 19 δὲ LVN χιλίουσ μισθοφόρουσ πεζοὺσ ὀκτακισχιλίουσ C^1 20 δὲ om. C πεζοῖσ δὲ tr. LVN ὀκτακισχιλίοις] *sex milibus* (ut Ant. XIII 377) LatHeg εὐνοῦν C 21 δὲ LVN τρισχίλιοι] LVCLatHeg et i. marg. M cum Ant. XIII 377 ρ̄ P ἑκατὸν AM 22 πεζοὶ Bekker πεζὸν Destinon μύριοι τετρακισχίλιοι] *milia quadraginta* (ut Ant. XIII 377) LatHeg πρὶν] πρὶν μὲν LVRN

*Δημήτριος μὲν τοὺς Ἀλεξάνδρου μισθοφόρους, Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς
ἅμα Δημητρίῳ Ἰουδαίους μεταπείσειν ἐλπίσας. ὡς δ' οὔτε Ἰουδαῖοι* 94
*θυμῶν οὔτε οἱ Ἕλληνες ἐπαύσαντο πίστεως, διεκρίνοντο ἤδη τοῖς
ὅπλοις συμπεσόντες. κρατεῖ δὲ τῇ μάχῃ Δημήτριος καίτοι πολλὰ* 95
*τῶν Ἀλεξάνδρου μισθοφόρων καὶ ψυχῆς ἔργα καὶ χειρὸς ἐπιδειξα-
μένων. χωρεῖ δὲ τὸ τέλος τῆς παρατάξεως παρὰ δόξαν ἀμφοτέροις·
οὔτε γὰρ Δημητρίῳ παρέμειναν νικῶντι οἱ καλέσαντες, καὶ κατὰ
οἶκτον τῆς μεταβολῆς Ἀλεξάνδρῳ προσεχώρησαν εἰς τὰ ὄρη κατα-
φυγόντι Ἰουδαίων ἑξακισχίλιοι. ταύτην τὴν ῥοπὴν οὐκ ἤνεγκεν
Δημήτριος, ἀλλ' ὑπολαβὼν ἤδη μὲν ἀξιόμαχον εἶναι πάλιν Ἀλέξαν-
δρον, μεταρρεῖν δὲ καὶ πᾶν τὸ ἔθνος εἰς αὐτόν, ἀνεχώρησεν.*
6. *Οὐ μὴν τό γε λοιπὸν πλῆθος ὑποχωρησάντων τῶν συμμά-* 96
*χων κατέθεντο τὰς διαφοράς, συνεχὴς δὲ πρὸς Ἀλέξανδρον ἦν
αὐτοῖς ὁ πόλεμος, μέχρι πλείστους ἀποκτείνας τοὺς λοιποὺς ἀπή-
λασεν εἰς Βεμέσελιν πόλιν καὶ ταύτην καταστρεψάμενος αἰχμα-
λώτους ἀνήγαγεν εἰς Ἱεροσόλυμα.· προύκοψεν δὲ αὐτῷ δι' ὑπερ-* 97
*βολὴν ὀργῆς εἰς ἀσέβειαν τὸ τῆς ὠμότητος· τῶν γὰρ ληφθέντων
ὀκτακοσίους ἀνασταυρώσας ἐν μέσῃ τῇ πόλει γυναῖκάς τε καὶ τέκνα
αὐτῶν ἀπέσφαξεν ταῖς ὄψεσι· καὶ ταῦτα πίνων καὶ συγκατακείμενος
ταῖς παλλακίσιν ἀφεώρα. τοσαύτη δὲ κατάπληξις ἔσχεν τὸν δῆμον,* 98
*ὥστε τῶν ἀντιστασιαστῶν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα φυγεῖν ὀκτα-
κισχιλίους ἔξω Ἰουδαίας ὅλης, οἷς ὅρος τῆς φυγῆς ὁ Ἀλεξάνδρου*

---

§ 93 = Ant. Iud. XIII 378.

PAMLVRNC Lat Hegesippus I 10 p. 14.

1 *Δημήτριος*] incipit R 2 *Ἰουδαίους* s. P *ἐλπίσας*] *sperantes* Lat *δὲ* LVRN *οὔτε*] *οὔτε οἱ* LVRNC 3 *θυμῶν*] C et i. marg. V *ὅρκων* PAMLat *εὐθύμουν* LVRN *ὀργῶν* Destinon *οὔθ'* C *οἱ* om. V *ἐπαύοντο* LVRNC *contemnerent* Lat *ἤδη*] *δὴ* Destinon 4 *καίτοι*] *καίπερ* ALVRNC *τον* (ω supra) V 6 *παρὰ δόξαν*] *παράδοξον* LRN 7 *παρέμεινεν* V[1] *exspectare uoluerunt* Lat *κατ'* C 10 *ἀλλ' — Ἀλέξανδρον*] *sed alexandrum iam quidem collectis uiribus bello idoneum esse ratus* Lat *μὲν* om. M *πάλιν* om. M et ut uid. Lat 11 *καὶ*] *κἂν* Destinon *ἀνεχώρησεν*] *mox inde digressus est* Lat huc usque collatus N 12 *ἀναχωρησάντων* LVR 13 *συνεχεῖσ* C 15 *βεμε-σέλην* PAM[1] *βεμεσσελὶν* LR *μεσσελὶν* V *βεμέσελιν* M[2]C et i. marg. V *messelim* Lat *bemeselel* ut uid. Heg *Βαιθομμει* A. I. XIII 380 16 *δ'* C 17 *τὸ*] om. C *τὰ* V 18 *εἰσ ὀκτακοσίουσ* C *ἀνασταυρώσασ, ἀνα* corr. ex *ἅμα* L *τέκνα*] *τὰ τέκνα* AM 19 *ἀπέσφαξεν*] *κατέσφαξε* LVR *ἀπέσφαξεν ἐν* Herwerden *ταῖς ὄψεσι*] *in conspectu matrum* Lat *ὄψεσιν* C 20 *παλακίσιν* C *ἀφεωρᾶτο* L[1]VRC 21 *ὥστε*] *ὡσ* V *ἀντιστασιωτῶν* LVR *φεύγειν* LR 22 *ἔξω*] *ἐξ* VC *extra* Lat

θάνατος κατέστη. τοιούτοις ἔργοις ὀψὲ καὶ μόλις ἡσυχίαν τῇ βασιλείᾳ πορίσας ἀνεπαύσατο τῶν ὅπλων.

99 7. *Γίνεται δὲ πάλιν ἀρχὴ θορύβων Ἀντίοχος ὁ καὶ Διόνυσος ἐπικληθείς, Δημητρίου μὲν ἀδελφὸς ὤν, τελευταῖος δὲ τῶν ἀπὸ Σελεύκου· τοῦτον γὰρ δείσας στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς Ἄραβας ὡρμημένον τὸ μὲν μεταξὺ τῆς ὑπὲρ Ἀντιπατρίδος παρωρείου καὶ τῶν Ἰόππης αἰγιαλῶν διαταφρεύει φάραγγι βαθείᾳ, πρὸ δὲ τῆς τάφρου τεῖχος ἤγειρεν ὑψηλὸν καὶ ξυλίνους πύργους ἐτεκτήνατο τὰς εὐμαρεῖς*
100 *ἐμβολὰς ἀποφράττων. οὐ μὴν εἶρξαί γε τὸν Ἀντίοχον ἴσχυσεν· ἐμπρήσας γὰρ τοὺς πύργους καὶ τὴν τάφρον χώσας διήλαυνε μετὰ τῆς δυνάμεως. θέμενος δὲ ἐν δευτέρῳ τὴν πρὸς τὸν κωλύσαντα*
101 *ἄμυναν εὐθὺς ἐπὶ τοὺς Ἄραβας ᾔει. τῶν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀναχωρῶν εἰς τὰ χρησιμώτερα τῆς χώρας πρὸς τὴν μάχην, ἔπειτα τὴν ἵππον ἐξαίφνης ἐπιστρέψας, μυρία δ᾽ ἦν τὸν ἀριθμόν, ἀτάκτοις ἐπιπίπτει τοῖς περὶ τὸν Ἀντίοχον. καρτερᾶς δὲ μάχης γενομένης ἕως μὲν περιῆν Ἀντίοχος ἀντεῖχεν ἡ δύναμις αὐτοῦ καίπερ ἀνέδην ὑπὸ*
102 *τῶν Ἀράβων φονευόμενοι· πεσόντος δέ, καὶ γὰρ προεκινδύνευεν ἀεὶ τοῖς ἡττωμένοις παραβοηθῶν, ἐγκλίνουσιν πάντες, καὶ τὸ μὲν πλεῖστον αὐτῶν ἐπί τε τῆς παρατάξεως κἂν τῇ φυγῇ διαφθείρεται, τοὺς δὲ λοιποὺς καταφυγόντας εἰς Κανὰ κώμην σπάνει τῶν ἐπιτηδείων ἀναλωθῆναι συνέβη πλὴν ὀλίγων ἅπαντας.*

---

§ 99 = Ant. Iud. XIII 387 sq.

PAMLVRCLatHegesippus I 11 p. 15.

1 *τοιούτοις*] PAMLLat *τέλοσ τοιούτοισ* VRC *τέλος δὲ τοιούτοις* Hauerkamp *ἡσυχίαν τῇ βασιλείᾳ*] *otium regnumque* Lat 3 *δ᾽* AMC *πάλιν*] *αὐτῷ πάλιν* AMLVRCLat *ἀρχῆι* V *καὶ* s. V *Διόνυσος*] Bernard *διονύσιοσ* codd.LatHeg, cf. Ant. Iud. XIII 387 5 *δείσας*] *δήσασ* V¹R¹ 6 *τὸ μὲν* — 7 *αἰγιαλῶν*] *totum quidem super antipatrida montibus proximum et inter iopes littora spatium* Lat *inter urbem antipatridem et ioppes littora* Heg *τὸ*] *τὸν* V¹ *ὑπὲρ* om. LVRC *ἀντι‥πατρίδοσ* R *παρορείου* ex corr. A *παρορίου* MLVRC *τὸν* PA 7 *αἰγιαλὸν* PA *προ·* (eras *σ*) V 8 *ἐτεκτήνατο*] PAM et ut uid. Lat *ἐνετεκτήνατο* LVR *ἐνεκτήνατο* C 9 *εἶρξαί*] *εἶρξέ* P¹A 11 *δὲ*] om. A *δ᾽* VC *que* Lat *κωλύσοντα* V 12 *δ᾽* C *ἀναχωρῶν*] *ἀναχωρήσασ ἦν* LVR *ἀναχωρῶν — μάχην*] *in locis suae nationis commodioribus agens ad pugnam* Lat 13 *χώρας*] *χώρασ ἦν* ex corr. M *τὴν* — 14 *ἐπιστρέψας*] *ioppam cum equitatu reuersus* Lat 14 *ἐξαίφνης* ante *ἐπιπίπτει* tr. Lat *δὲ* LVR *ἦν*] *ἦσαν* V *ἀτάκτωσ* (*ἀτάκτωσ* L, *οισ* supra) *περιπίπτει* LVR 16 *ἀντεῖχεν*] *durabat* Lat *ἀναίδην* L (ε supra) *ἀναίδην* R 17 *πεσόντος δὲ* s. P 18 *ἡττομένοισ* M *ἐγκλίνουσιν*] Bekker *ἐκκλίνουσι* (-*σιν* P¹) codd 19 *κἂν τῇ φυγῇ*] *καὶ τῇ φυγῇ* PAM *καὶ τῆσ φυγῆσ* LR *καὶ φυγῆσ* V *in fuga* Lat 20 *καταφυγόντεσ* V¹ *Κανὰ*] *ἀνὰν* PAM *ἄνα* L (ν supra) *anna* (accus.) Lat *annana* Heg *εὕρηται καὶ κανᾶ καὶ γράννα* i. marg. M, cf. A. I. XIII 391 21 *ἅπαντας* om. Lat

8. Ἐκ τούτου Δαμασκηνοὶ διὰ τὸ πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Μεν- 103
ναίου μῖσος Ἀρέταν ἐπάγονται καὶ καθιστῶσιν κοίλης Συρίας βασιλέα.
στρατεύεται δ' οὗτος ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ μάχῃ νικήσας Ἀλέξαν-
δρον κατὰ συνθήκας ἀνεχώρησεν. Ἀλέξανδρος δὲ Πέλλαν ἑλὼν ἐπὶ 104
Γέρασαν ᾔει πάλιν τῶν Θεοδώρου κτημάτων γλιχόμενος, καὶ τρισὶ
τοὺς φρουροὺς περιβόλοις ἀποτειχίσας διὰ μάχης τὸ χωρίον παρα-
λαμβάνει. καταστρέφεται δὲ καὶ Γαυλάνην καὶ Σελεύκειαν καὶ τὴν 105
Ἀντιόχου φάραγγα καλουμένην, πρὸς οἷς Γάμαλα φρούριον καρτε-
ρὸν ἑλών, τὸν ἄρχοντα Δημήτριον ἐν αὐτῷ παραλύσας ἐκ πολλῶν
ἐγκλημάτων ἐπάνεισιν εἰς Ἰουδαίαν, τρία πληρώσας ἔτη τῆς στρα-
τείας. ἀσμένως δ' ὑπὸ τοῦ ἔθνους ἐδέχθη διὰ τὴν εὐπραγίαν, καὶ
λαμβάνει τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ πολεμεῖν ἀρχὴν νόσου. τεταρταίαις δὲ 106
περιόδοις πυρετῶν ἐνοχλούμενος ᾠήθη διακρούσεσθαι τὴν νόσον
πάλιν ἁψάμενος πραγμάτων. διὸ δὴ στρατείαις ἀκαίροις ἑαυτὸν
ἐπιδιδοὺς καὶ βιαζόμενος παρὰ δύναμιν τὸ σῶμα πρὸς τὰς ἐνερ-
γείας ἀπήλλαξεν. τελευτᾷ γοῦν ἐν μέσοις τοῖς θορύβοις στρεφό-
μενος βασιλεύσας ἑπτὰ πρὸς τοῖς εἴκοσιν ἔτη.

V. 1. Καταλείπει δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλεξάνδρᾳ τῇ γυναικὶ 107
πεπεισμένος ταύτῃ μάλιστ' ἂν ὑπακοῦσαι τοὺς Ἰουδαίους, ἐπειδὴ
τῆς ὠμότητος αὐτοῦ μακρὰν ἀποδέουσα καὶ ταῖς παρανομίαις

§ 103 = Ant. Iud. XIII 392.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 12 p. 15.

1 τὸ] τὸ · C μινναίου MC *menneae* Lat 3 δὲ LVRC 4 Πέλλαν] πάλιν, α et ι i. ras. m. 2 V *bello* Lat 5 Γέρασαν] *geras* Lat Ἔσσαν Antiq. πάλιν] PALRLatHeg πόλιν (ο ex α corr. uid. M) MVC πάλαι Niese τῶν] τῶν δὲ C 6 περιβόλοισ τοὺσ φρουροὺσ tr. P διὰ μάχης] ἀμαχὶ A. I. XIII 393, unde δίχα μάχης Destinon 7 Γαυλάνην] *gaulenen* Lat καὶ (ante τὴν) s. A 8 γάμαλαν PAMHeg 9 τὸν] τόν τε Destinon παραλύσας] περιλύσασ PM περιλύσασ (α α suprascr.) A περιδύσασ LVRC[1] περιδήσασ C[2] (*criminibus*) *inuoluto* Lat 10 τὴν ἰουδαίαν LVR στρατιᾶσ PAVRC τρία — στρατείας] *expleto in militia triennio* Lat 11 δὲ LVR προσεδέχθη C καὶ — 12 νόσου] *parta bellandi quies exordium tribuit aegritudinis* Heg 12 λαμβάνει] *secutum est* Lat καταλαμβάνει Destinon, cui infra ἀρχὴ magis placuit πολεμεῖν ex πολέμου corr. P ἀρχὴν, ν eras. uid. L ἀρχὴ PAMVRLat 13 περιόδοισ, ο ante ι i. ras. m. 2 V διακρούσεσθαι] Bekker διακρούσασθαι codd. *depulsum iri* Lat νόσον] ἀρρωστίαν LVR 14 πραγμάτων ἁψάμενοσ tr. P στρατιαῖσ PA στρατίαισ RC 15 ἐπιδοὺσ (δι suprascr.) L ἐπιδοὺσ VR 16 ἀπήλλαξεν — γοῦν] *moritur* Lat ἀναστρεφόμενοσ V 17 ἑπτὰ] *sex* Heg εἴκοσι P[1]L *triginta* Lat ἔτη] ἔτι C[1] 18 i. marg. ια' V 19 μάλιστ' ἂν] μάλιστα P μάλιστα νῦν LVRC ἐπακοῦσαι (υ suprascr.) L ἐπακοῦσαι V 20 ἀποδέουσαν V[1]

108 ἀνθισταμένη τὸν δῆμον εἰς εὔνοιαν προσηγάγετο. καὶ οὐ διήμαρτεν
τῆς ἐλπίδος· ἐκράτησεν γὰρ τῆς ἀρχῆς τὸ γύναιον διὰ δόξαν εὐσε-
βείας· ἠκρίβου γὰρ δὴ μάλιστα τοῦ νόμου τὰ πάτρια καὶ τοὺς
109 πλημμελοῦντας εἰς τοὺς ἱεροὺς νόμους ἐξ ἀρχῆς προεβάλλετο. δύο
δ' αὐτῇ παίδων ὄντων ἐξ Ἀλεξάνδρου τὸν μὲν πρεσβύτερον Ὑρκα-
νὸν διά τε τὴν ἡλικίαν ἀποδείκνυσιν ἀρχιερέα καὶ ἄλλως ὄντα
νωθέστερον ἢ ὥστε ἐνοχλεῖν περὶ τῶν ὅλων, τὸν δὲ νεώτερον Ἀρι-
στόβουλον διὰ θερμότητα κατεῖχεν ἰδιώτην.
110 2. Παραφύονται δὲ αὐτῆς εἰς τὴν ἐξουσίαν Φαρισαῖοι, σύν-
ταγμά τι Ἰουδαίων δοκοῦν εὐσεβέστερον εἶναι τῶν ἄλλων καὶ τοὺς
111 νόμους ἀκριβέστερον ἀφηγεῖσθαι. τούτοις περισσὸν δή τι προσεῖχεν
ἡ Ἀλεξάνδρα σεσοβημένη περὶ τὸ θεῖον. οἱ δὲ τὴν ἁπλότητα τῆς
ἀνθρώπου κατὰ μικρὸν ὑπιόντες ἤδη καὶ διοικηταὶ τῶν ὅλων ἐγί-
νοντο διώκειν τε καὶ κατάγειν οὓς ἐθέλοιεν, λύειν τε καὶ δεσμεῖν.
καθόλου δὲ αἱ μὲν ἀπολαύσεις τῶν βασιλείων ἐκείνων ἦσαν, τὰ δ'
112 ἀναλώματα καὶ αἱ δυσχέρειαι τῆς Ἀλεξάνδρας. δεινὴ δ' ἦν τὰ
μείζω διοικεῖν, δύναμίν τε ἀεὶ συγκροτοῦσα διπλασίονα κατέστησεν
καὶ ξενικὴν συνήγαγεν οὐκ ὀλίγην, ὡς μὴ μόνον κρατύνεσθαι τὸ
οἰκεῖον ἔθνος, φοβερὰν δὲ καὶ τοῖς ἔξωθεν εἶναι δυνάσταις. ἐκράτει
δὲ τῶν μὲν ἄλλων αὐτή, Φαρισαῖοι δ' αὐτῆς.
113 3. Διογένην γοῦν τινα τῶν ἐπισήμων φίλον Ἀλεξάνδρῳ γεγενη-
μένον κτείνουσιν αὐτοὶ σύμβουλον ἐγκαλοῦντες γεγονέναι περὶ τῶν

§ 108 = Ant. Iud. XIII 405.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 12 p. 16.

1 ἐνισταμένη LVR *resistens* Lat προσηγάγετο A προηγάγετο M fort. recte 3 ἠκρίβου — πάτρια] *morem gentis patrium probe nouerat* Lat νόμου] ἔθνους (corr. ex νόμου M) MLVRC Lat τοῦ ἔθνους μάλιστα tr. C 4 προεβάλλετο] προεβάλετο R ἀπεβάλλετο VC et ex corr. M 5 δὲ LVR μὲν om. C 6 ἀποδείκνυσιν] αὐτοῦ δείκνυσιν LVR ἀποδείκνυσιν ἀρχιερέα] *et declarat pontificem — et — regem constituit* Lat 7 νοθέστερον R 9 αὐτῆς] PAM Lat αὐτῇ LVRC 10 τοὺ· νόμου· (bis eras. σ) L 11 ἀφηγεῖσθαι ex ἀφηγήσασθαι corr. C 12 σεσοβημένη] σεβομένη codd. εὕρηται καὶ σεσοβημένη περὶ i. marg. M σεσοβημένη — θεῖον] *diuinae religioni superstitiose inseruiens* Lat πέρι MC τὴν] περὶ τὴν M 13 ἐγίγνοντο LVR 14 δεσμεῖν] δεῖν LVR 15 δ' C ἀπολαύσει R τῶν βασιλείων] τῆς βασιλείας LVRC *regiis commodis* Lat δὲ LVR 16 δὲ LVR 17 δύναμίν] *manum de suis* Heg δύναμίν τε] δύναμιν δὲ LVR *itaque exercitum* Lat καὶ οἰκείαν δύν. uel δύναμιν δὴ ἰδίαν Destinon; cf. Ant. XIII 409 συγκροτοῦσαν V 18 ξενικὸν σ. οὐκ ὀλίγον Niese κρατύνασθαι LVRC 19 φοβερὰν δὲ καὶ] ἀλλὰ καὶ φοβερὰν LVR φερὰν δὲ καὶ C[1] 20 αὐτῇ P[1]A αὕτη Destinon δὲ LVR 21 φίλων habuisse uid. Heg ἀλεξάνδρου C 22 αὐτοὶ] αὐτόν, ὅν ex ῆι aut ἣν corr. m. 2 V οὗτοι Destinon

ἀνασταυρωθέντων ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὀκτακοσίων. ἐνῆγον δὲ τὴν
Ἀλεξάνδραν εἰς τὸ καὶ τοὺς ἄλλους διαχειρίσασθαι τῶν παροξυνάν-
των ἐπ᾽ ἐκείνους τὸν Ἀλέξανδρον· ἐνδιδούσης δ᾽ ὑπὸ δεισιδαιμο-
νίας ἀνῄρουν οὓς ἐθέλοιεν αὐτοί. προσφεύγουσι δὲ Ἀριστοβούλῳ 114
τῶν κινδυνευόντων οἱ προύχειν δοκοῦντες, κἀκεῖνος πείθει τὴν
μητέρα φείσασθαι μὲν διὰ τὸ ἀξίωμα τῶν ἀνδρῶν, ἐκπέμψαι δ᾽
αὐτούς, εἰ μὴ καθαροὺς ὑπείληφεν, ἐκ τῆς πόλεως. οἱ μὲν οὖν
δοθείσης ἀδείας ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὴν χώραν· Ἀλεξάνδρα δὲ ἐκ- 115
πέμψασα ἐπὶ Δαμασκὸν στρατιάν, πρόφασις δ᾽ ἦν Πτολεμαῖος ἀεὶ
θλίβων τὴν πόλιν, ταύτην μὲν ὑπεδέξατο μηθὲν ἀξιόλογον ἐργασα-
μένην. Τιγράνην δὲ τὸν Ἀρμενίων βασιλέα προσκαθεζόμενον Πτο- 116
λεμαΐδι καὶ πολιορκοῦντα Κλεοπάτραν συνθήκαις καὶ δώροις ὑπη-
γάγετο. φθάνει δ᾽ ἐκεῖνος ἀπαναστὰς διὰ τὰς οἴκοι ταραχὰς ἐμ-
βεβληκότος εἰς τὴν Ἀρμενίαν Λευκόλλου.

4. Κἂν τούτῳ νοσούσης Ἀλεξάνδρας ὁ νεώτερος τῶν παίδων 117
Ἀριστόβουλος τὸν καιρὸν ἁρπάσας μετὰ τῶν οἰκετῶν, εἶχεν δὲ
πολλοὺς καὶ πάντας εὔνους διὰ τὴν θερμότητα, κρατεῖ μὲν τῶν
ἐρυμάτων ἁπάντων, τοῖς δ᾽ ἐκ τούτων χρήμασιν μισθοφόρους
ἀθροίσας ἑαυτὸν ἀποδείκνυσι βασιλέα. πρὸς ταῦτα ὀδυρόμενον τὸν 118
Ὑρκανὸν ἡ μήτηρ οἰκτείρασα τήν τε γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας Ἀρι-
στοβούλου καθείργνυσιν εἰς τὴν Ἀντωνίαν· φρούριον δ᾽ ἦν τῷ
βορείῳ κλίματι τοῦ ἱεροῦ προσκείμενον, πάλαι μέν, ὡς ἔφην, βᾶρις
ὀνομαζόμενον, αὖθις δὲ ταύτης τυχὸν τῆς προσηγορίας ἐπικρατή-
σαντος Ἀντωνίου, καθάπερ ἀπό τε τοῦ Σεβαστοῦ καὶ Ἀγρίππα
Σεβαστὴ καὶ Ἀγριππιὰς πόλεις ἐπωνομάσθησαν. πρὶν δὲ ἐπεξ- 119

---

§ 113 = Ant. Iud. XIII 411.

PAMLVRCLatHegesippus I 12 p. 17.
1 δὲ] δὲ καὶ M *nihilominus autem* Lat τοὺς damnat Destinon 2 δια-χειρίσασθαι] διαχρήσασθαι LR et i. marg. V 3 δὲ LVR 4 ἀνῄρουν] *ea specie trucidabant* Lat 6 ἐκπέμψαι, αι ex corr. m. 2 C δὲ LVR 7 καθα-ρὸσ C¹ 9 δὲ ἦν LVR 10 ἀπεδέξατο LVR *illam* (h. e. *Damascum*) — *sus-cepit* Lat μηθ᾽ ἓν A μηδὲν LVRC εἰργασμένην LR εἰργασ·μένην V 11 τὸν] τῶν PALRC¹ 13 δὲ LVR ἐπαναστὰσ L ἐμβεβληκότεσ V 14 λευκούλλου LVR 16 τὸν καιρὸν ἁρπάσας om. Lat, habet Heg οἰκετῶν, ε s. A οἰκείων Herwerden 17 τῶν — 18 ἁπάντων] πάντων τῶν ἐρυμάτων LVR 18 δὲ LVR 20 παῖδας] παῖδασ τοὺσ LVR 21 τὴν om. LR δὲ LVR 22 τοῦ, οῦ ex ω corr. C 23 τυχὸν] τυχὼν PVL¹ et ex corr. C 24 ἀγριππία ex corr. L 25 πόλεις] πόλεισ ἕτεραι ALVRCLat μετωνομάσθησαν LVRC *appellatae sunt* Lat i. marg. ιβ′ V δ᾽ C

ελθεῖν Ἀλεξάνδρα τὸν Ἀριστόβουλον τῆς τἀδελφοῦ καταλύσεως
τελευτᾷ διοικήσασα τὴν ἀρχὴν ἔτεσιν ἐννέα.
120 VI. 1. Καὶ κληρονόμος μὲν ἦν τῶν ὅλων Ὑρκανός, ᾧ καὶ ζῶσα
τὴν βασιλείαν ἐνεχείρισεν, δυνάμει δὲ καὶ φρονήματι προεῖχεν ὁ
Ἀριστόβουλος. γενομένης δὲ αὐτοῖς περὶ τῶν ὅλων συμβολῆς περὶ
Ἱεριχοῦντα καταλιπόντες οἱ πολλοὶ τὸν Ὑρκανὸν μεταβαίνουσιν πρὸς
121 τὸν Ἀριστόβουλον. ὁ δὲ μετὰ τῶν συμμεινάντων φθάνει συμφυγὼν
ἐπὶ τὴν Ἀντωνίαν καὶ κυριεύσας τῶν πρὸς σωτηρίαν ὁμήρων· ταῦτα
δ᾽ ἦν ἡ Ἀριστοβούλου γυνὴ μετὰ τῶν τέκνων. ἀμέλει πρὶν ἀνη-
κέστου πάθους διελύθησαν, ὥστε βασιλεύειν μὲν Ἀριστόβουλον,
Ὑρκανὸν δὲ ἐκστάντα τῆς ἄλλης ἀπολαύειν τιμῆς ὥσπερ ἀδελφὸν
122 βασιλέως. ἐπὶ τούτοις διαλλαγέντες ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τοῦ λαοῦ περιε-
στῶτος φιλοφρόνως ἀλλήλους ἀσπασάμενοι διήμειψαν τὰς οἰκίας·
Ἀριστόβουλος μὲν γὰρ εἰς τὰ βασίλεια, Ὑρκανὸς δὲ ἀνεχώρησεν εἰς
τὴν Ἀριστοβούλου οἰκίαν.
123 2. Δέος δὲ τοῖς τε ἄλλοις τῶν Ἀριστοβούλου διαφόρων ἐμπίπτει
παρ᾽ ἐλπίδα κρατήσαντος καὶ μάλιστα Ἀντιπάτρῳ πάλαι διαμισου-
μένῳ. γένος δ᾽ ἦν Ἰδουμαῖος προγόνων τε ἕνεκα καὶ πλούτου καὶ
124 τῆς ἄλλης ἰσχύος πρωτεύων τοῦ ἔθνους. οὗτος ἅμα καὶ τὸν Ὑρκα-
νὸν Ἀρέτᾳ προσφυγόντα τῷ βασιλεῖ τῆς Ἀραβίας ἀνακτήσασθαι
τὴν βασιλείαν ἔπειθεν καὶ τὸν Ἀρέταν δέξασθαί τε τὸν Ὑρκανὸν
καὶ καταγαγεῖν ἐπὶ τὴν ἀρχήν, πολλὰ μὲν τὸν Ἀριστόβουλον εἰς
τὸ ἦθος διαβάλλων, πολλὰ δ᾽ ἐπαινῶν τὸν Ὑρκανὸν [παρῄνει
δέξασθαι], καὶ ὡς πρέπον εἴη τὸν οὕτω λαμπρᾶς προεστῶτα βασι-
λείας ὑπερέχειν χεῖρα τῷ ἀδικουμένῳ· ἀδικεῖσθαι δὲ τὸν Ὑρκανὸν

§ 120 = Ant. Iud. XIV 4.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 13 p. 18.

1 ἀλεξάνδραν LVR τὸν om. C τῆσ, τ i. ras. 2 litt., ῆ ex ι corr. uid. P τοῦ ἀδελφοῦ (τοῦ i. ras. 2 litt. P) PLVR 2 ἐνέα L θ´ A 4 φρονήματι· V 5 γενομένοισ L συμβο·λῆσ C 6 καταλ·ιπόντεσ A καταλιπόντεσ, ι i. ras. maiore L πολλοὶ] πλεῖστοι LVRC 7 τῶν συμμεινάντων] *reliquis* Lat $\overset{\text{συμ}}{\text{φυγὼν}}$ P 9 δὲ LVR 10 διελύθη uertit Lat μὲν om. LR 11 δ᾽ L τῆς om. C ἄλλης] codd. Lat ἀρχῆς Destinon ὥσπερ] ὡσ παρ᾽ VR et ut uid. Heg ἧσπερ Destinon ἀδελφὸν ex ἀδελφοῦ corr. L ἀδελφοῦ VR et ut uid. Heg 13 ἀλλήλοισ M ἀσπα··σάμενοι C 14 δ᾽ C 16 τοῖς τε ἄλλοις τῶν Ἀριστοβούλου διαφόρων] τοῖσ ἀριστοβούλου διαφόροισ PAMC *et alios eius inimicos* Lat 18 δὲ LVR Ἰδουμαῖος] ἰουδαῖοσ C τε] δὲ PAM 19 οὗτος] ὁ αὐτὸσ δὲ LVR *is* Lat 20 ἀνακτήσασθαι] (*ut*) *eius auxilio — repeteret* Lat 22 ἐπὶ, ε ex ει corr. uid. M 23 δὲ LVR παρῄνει δέξασθαι seclusit Bekker παρῄνει δέξασθαι καὶ] *simulque admonebat* Lat δέχεσθαι LVR 24 παρεστῶτα C 25 ὑπερέχειν] *porrigere* Lat τοῖσ ἀδικουμένοισ MLVR *iniquitate oppressis* Lat τῶν ἀδικουμένων Destinon τὸν om. LVRC

στερηθέντα τῆς κατὰ τὸ πρεσβεῖον αὐτῷ προσηκούσης ἀρχῆς. προ- 125
κατασκευάσας δὲ ἀμφοτέρους, νύκτωρ ἀναλαβὼν τὸν Ὑρκανὸν ἀπὸ
τῆς πόλεως ἀποδιδράσκει καὶ συντόνῳ φυγῇ χρώμενος εἰς τὴν κα-
λουμένην Πέτραν διασώζεται· βασίλειον αὕτη τῆς Ἀραβίας ἐστίν.
ἔνθα τῷ Ἀρέτᾳ τὸν Ὑρκανὸν ἐγχειρίσας καὶ πολλὰ μὲν καθομι- 126
λήσας, πολλοῖς δὲ δώροις ὑπελθὼν δοῦναι δύναμιν αὐτῷ πείθει
τὴν κατάξουσαν αὐτόν· ἦν δ' αὕτη πεζῶν τε καὶ ἱππέων πέντε
μυριάδες, πρὸς ἣν οὐκ ἀντέσχεν Ἀριστόβουλος, ἀλλ' ἐν τῇ πρώτῃ
συμβολῇ λειφθεὶς εἰς Ἱεροσόλυμα συνελαύνεται. κἂν ἔφθη κατὰ 127
κράτος ληφθείς, εἰ μὴ Σκαῦρος ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπαναστὰς
αὐτῶν τοῖς καιροῖς ἔλυσε τὴν πολιορκίαν· ὃς ἐπέμφθη μὲν εἰς
Συρίαν ἀπὸ Ἀρμενίας ὑπὸ Πομπηίου Μάγνου πολεμοῦντος πρὸς
Τιγράνην, παραγενόμενος δὲ εἰς Δαμασκὸν ἑαλωκυῖαν προσφάτως
ὑπὸ Μετέλλου καὶ Λολλίου καὶ τούτους μεταστήσας, ἐπειδὴ τὰ
κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ἐπύθετο, καθάπερ ἐφ' ἕρμαιον ἠπείχθη.
3. Παρελθόντος γοῦν εἰς τὴν χώραν πρέσβεις εὐθέως ἧκον 128
παρὰ τῶν ἀδελφῶν ἑκατέρου δεομένου βοηθεῖν αὐτῷ. γίνεται δ'
ἐπίπροσθεν τοῦ δικαίου τὰ παρὰ Ἀριστοβούλου τριακόσια τάλαντα·
τοσοῦτον γὰρ λαβὼν Σκαῦρος ἐπικηρυκεύεται πρός τε Ὑρκανὸν καὶ
τοὺς Ἄραβας ἀπειλῶν Ῥωμαίους καὶ Πομπήιον, εἰ μὴ λύσειαν τὴν
πολιορκίαν. ἀνεχώρει δὲ ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς Φιλαδέλφειαν Ἀρέ- 129
τας καταπλαγείς, καὶ πάλιν εἰς Δαμασκὸν Σκαῦρος. Ἀριστοβούλῳ 130
δ' οὐκ ἀπέχρησεν τὸ μὴ ἁλῶναι, πᾶσαν δὲ τὴν δύναμιν ἐπισυλλέξας

§ 125 = Ant. Iud. XIV 16.

PAMLVRCLatHegesippus I 13 p. 19.

1 τὸ om. LVRC προσηκούσησ, κούσησ i. ras. m. 2 C ἀρχῆς] τιμῆσ, i. marg. ἀρχῆσ V 2 τὸν] s. L om. VR ἀπὸ] ἐκ LVR, om. C 3 ἀποδιδράσκει καὶ om. M καὶ om. PA 5 τῷ Ἀρέτᾳ] ei Lat ἀρέτα· C ἐγχειρίσασ, γ i. ras. A 6 αὐτῶ· (eras. uid. ι) P 7 δὲ LVR 8 μυριάδασ ut uid. C[1] ἀτέσχεν (ν s.) LR 9 λειφθεὶς] ληφθεὶσ V *superatus* Lat litt. εἰς — 10 στρατη | i. ras. 44 litt. (unius uersus) P κἂν s. m. 2 R 10 ληφθεὶς] λειφθεὶσ P *captus* Lat litt. γος ἐπαναστὰς αὐτῶν s. P 11 αὐτῶν] αὐτῶ V ἐπέφθη C 12 πομπ * * ου L 14 ἐπειδὴ] ἐπεὶ καὶ VC τὰ s. LR 15 ἑρμαῖον L[1]VR ἠπείχθη, ἠ i. ras. L ἐπείχθη VRC 17 παρὰ] περὶ V[1] παρὰ — δεομένου] *a fratribus utroque — orantibus* Lat ἑκατέρου] ἑκατέρων ἑκάστου PAMC βοηθεῖν αὐτῶ δεομένου tr. V δὲ LVR 18 τὰ om. LVR τριακόσια] τετρακόσια C ut Ant. XIV 30 19 τοσοῦτο C ἀπειλῶν] ἀπειλῶν γὰρ C 21 ἀνεχώρησε LVRC δὲ] δ' C *itaque* Lat δὴ Destinon φιλαδελφίαν LR φιλαδέλφειαν (ϊ s.) V φιλαδελφεῖαν A[1]C 23 δὲ AMLVR ἁλῶναι] ἁλωθῆναι LVR δὲ] τε LR

εἵπετο τοῖς πολεμίοις καὶ περὶ τὸν καλούμενον Παπυρῶνα συμ-
βαλὼν αὐτοῖς ὑπὲρ ἑξακισχιλίους κτείνει, μεθ᾽ ὧν καὶ τὸν ἀδελφὸν
τὸν Ἀντιπάτρου Φαλλίωνα.
131 4. Ὑρκανὸς δὲ καὶ Ἀντίπατρος τῶν Ἀράβων ἀφαιρεθέντες
μετέφερον ἐπὶ τοὺς ἐναντίους τὴν ἐλπίδα, καὶ ἐπειδὴ Πομπήιος ἐπιὼν
τὴν Συρίαν εἰς Δαμασκὸν ἧκεν, ἐπ᾽ αὐτὸν καταφεύγουσιν καὶ δίχα
δωρεῶν αἷς καὶ πρὸς τὸν Ἀρέταν δικαιολογίαις χρώμενοι κατηντι-
βόλουν μισῆσαι μὲν τὴν Ἀριστοβούλου βίαν, κατάγειν δὲ ἐπὶ τὴν
132 βασιλείαν τὸν καὶ τρόπῳ καὶ καθ᾽ ἡλικίαν προσήκοντα. οὐ μὴν
οὐδ᾽ Ἀριστόβουλος ὑστέρει πεποιθὼς τῇ Σκαύρου δωροδοκίᾳ παρῆν
τε καὶ αὐτὸς ὡς οἷόν τε βασιλικώτατα κεκοσμηκὼς ἑαυτόν. ἀδοξήσας
δὲ πρὸς τὰς θεραπείας καὶ μὴ φέρων δουλεύειν ταῖς χρείαις ταπει-
νότερον τοῦ σχήματος ἀπὸ διὸς ἡλίου πόλεως χωρίζεται.
133 5. Πρὸς ταῦτ᾽ ἀγανακτήσας Πομπήιος πολλὰ καὶ τῶν περὶ
Ὑρκανὸν ἱκετευόντων ὥρμησεν ἐπ᾽ Ἀριστόβουλον, ἀναλαβὼν τήν
134 τε Ῥωμαϊκὴν δύναμιν καὶ πολλοὺς ἐκ τῆς Συρίας συμμάχους. ἐπεὶ
δὲ παρελαύνων Πέλλαν καὶ Σκυθόπολιν ἧκεν εἰς Κορέας, ὅθεν ἡ
Ἰουδαίων ἄρχεται χώρα κατὰ τὴν μεσόγειον ἀνιόντων, ἀκούσας συμ-
πεφευγέναι τὸν Ἀριστόβουλον εἰς Ἀλεξάνδρειον, τοῦτο δ᾽ ἐστὶν
φρούριον τῶν πάνυ φιλοτίμως ἐξησκημένων ὑπὲρ ὄρους ὑψηλοῦ
135 κείμενον, πέμψας καταβαίνειν αὐτὸν ἐκέλευσεν. τῷ δ᾽ ἦν μὲν ὁρμὴ
καλουμένῳ δεσποτικώτερον διακινδυνεύειν μᾶλλον ἢ ὑπακοῦσαι,

---

§ 131 = Ant. Iud. XIV 41.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 14 p. 20.
1 *papyriona* Lat 2 ὀκτακισχιλίουσ C μεθ᾽ ὧν] om. LR μεθ᾽ ὃν C¹ post ἀδελφὸν ras. 3 litt. A 3 φιλλίωνα P 4 i. marg. ιδ´ VC 5 κἀπειδὴ C 6 ἐπ᾽ αὐτὸν — p. 33, 20 ἐν μέσοις 2 folia a librario saec. XV exarata L καταφεύγουσιν — 7 Ἀρέταν om. C 7 δώρων VRC αἷς] ταῖσ VR καὶ om. VR τὸν om. AMLVRC 8 δ᾽ C 9 τρόπῳ] τῷ τρόπω VRC προήκοντα Cocceji 10 οὐδὲ LR πεπειθῶσ L τῇ] τῆσ V¹ δωροδοκίασ V¹ 11 τε καὶ] δὲ καὶ L τε] τε (τ᾽ C) ἦν VRC 12 ταπεινότεροσ PAL *abiectius* Lat ταπεινοτέρως Destinon 13 διὸς ἡλίου πόλεως] PAL διοσπόλεωσ MVRC *diospoli* LatHeg δειλὸν aut δήλιον Ant. XIV 47; Δίου πόλεως Spanheim recte ut uid.; nam quod in PAL est ortum uid. ex διὸσ ἢ δίου πόλεωσ 14 ταῦτ᾽] ταῦτα VR τοῦτ᾽ AML *haec* Lat 15 ὑρκανῶν L τὸν ὑρκανὸν VR ἐπὶ R ἀναλαβὼν] ἀναβὼν C¹ ἐπαναλαβὼν PAML 16 πολλοὺς om. Lat 17 πέλαν L ἡ s. A 18 Ἰουδαίων] ἰουδαία L post ἀκούσας ras. 2—3 litt. M 19 ἀλεξάνδρειαν LV ἀλεξάνδριον R δὲ AVR 21 ἐκέλευεν RC τῷ] τό L δὲ VR μὲν om. RC

*καθεώρα δὲ τὸ πλῆθος ὀρρωδοῦν, καὶ παρῄνουν οἱ φίλοι σκέπτε-
σθαι τὴν Ῥωμαίων ἰσχὺν οὖσαν ἀνυπόστατον. οἷς πεισθεὶς κά-
τεισιν πρὸς Πομπήιον καὶ πολλὰ περὶ τοῦ δικαίως ἄρχειν ἀπο-
λογηθεὶς ὑπέστρεψεν εἰς τὸ ἔρυμα. πάλιν τε τἀδελφοῦ προκαλου-* 136
*μένου καταβὰς καὶ διαλεχθεὶς περὶ τῶν δικαίων ἄπεισιν μὴ κωλύοντος
τοῦ Πομπηΐου. μέσος δ' ἦν ἐλπίδος καὶ δέους, καὶ κατῄει μὲν ὡς
δυσωπήσων Πομπήιον πάντ' ἐπιτρέπειν αὐτῷ, πάλιν δὲ ἀνέβαινεν
εἰς τὴν ἄκραν, ὡς μὴ προκαταλύειν δόξειεν αὐτόν. ἐπεὶ μέντοι* 137
*Πομπήιος ἐξίστασθαί τε τῶν φρουρίων ἐκέλευεν αὐτῷ καὶ παράγ-
γελμα τῶν φρουράρχων ἐχόντων μόναις πειθαρχεῖν ταῖς αὐτογρά-
φοις ἐπιστολαῖς, ἠνάγκαζεν αὐτὸν ἑκάστοις γράφειν ἐκχωρεῖν, ποιεῖ
μὲν τὰ προσταχθέντα, ἀγανακτήσας δὲ ἀνεχώρησεν εἰς Ἱεροσόλυμα
καὶ παρεσκευάζετο πολεμεῖν πρὸς Πομπήιον.*
6. *Ὁ δέ, οὐ γὰρ ἐδίδου χρόνον ταῖς παρασκευαῖς, εὐθέως* 138
*εἵπετο, καὶ προσεπέρρωσεν τὴν ὁρμὴν ὁ Μιθριδάτου θάνατος ἀγγελ-
θεὶς αὐτῷ περὶ Ἱεριχοῦντα, ἔνθα τῆς Ἰουδαίας τὸ πιότατον φοί-
νικά τε πάμπολυν καὶ βάλσαμον τρέφει. τοῦτο λίθοις ὀξέσιν ἐπι-
τέμνοντες τὰ πρέμνα συνάγουσιν κατὰ τὰς τομὰς ἐκδακρῦον. καὶ* 139

---

§ 135 = Ant. Iud. XIV 50.

PAMLVRNC Lat Hegesippus I 15 p. 22.

1 καθεώρα — ὀρρωδοῦν] *referta populis romana castra desuper spectans* Heg 2 ἰσχὺν] VRCLat ἰσχὺν ἀρχὴν PML ἀρχήν, i. marg. suppl. ἰσχὺν (signo posito post Ῥωμαίων) A 3 Πομπήιον] πήϊον L τὸν πομπήϊον VR περὶ τοῦ] περὶ τῆσ τοῦ P ··ολογηθεὶσ (eras. ἀπ) V 4 εἰς] πρὸσ VRC τε] om. P δὲ VR τοῦ ἀδελφοῦ VR προυκαλουμένου C 5 διαλεχθεὶς] διενεχθεὶσ RV γρ. διαλεχθεὶσ i. marg. V *concertasset* Lat διαλεχθεὶς — δικαίων] *cum adhuc comperendinari cognitionem uideret* Heg ἄπεισιν] ἄνεισι (ν i. ras. M) MVR *denuo regreditur* Lat κωλύσαντοσ L 6 μέσον VR δὲ VR 7 πάντα VR πάλιν om. Lat (cf. ad u. 5) δ' C 8 ὡς — αὐτόν] *ne quid regiae dignitatis derogare uideretur* Lat 9 αὐτόν codd. αὐτῶ, ῶ ex ὸν corr. V 11 γράφων C 12 μὲν] μέντοι V τὸ προσταχθὲν VRC 13 παρασκευάζεται VR *cogitabat* Lat Πομπήιον] πήϊον L τὸν πομπήϊον VR 14 δ' C οὐ] οὐδὲ P χρόνον] χώραν V i. marg. χρόνον V et m. 2 R ταῖς — p. 33, 12 ἀμύνονται (§ 146) om. R; huius loco ascriptae sunt codicis N discrepantiae 15 μιθρηδάτου LC 16 ἔνθα] ἔνθα δὴ C Ἰουδαίας] *idumeae* Lat πιώτατον PA τὸ τῆσ ἰουδαίασ πιότατον tr. VN φοίνικά] φοίκά, i. marg. suppl. νι A φοίνικά τε] φοινικᾶται C 17 πάμπολυν PA (*palmarum*) *plurimum* Lat τοῦτο — 18 ἐκδακρῦον] *cuius inciso lapidibus acutis robore stillantem lacrimam ex uulneribus colligunt* Lat
18 πρέμνα] VC ἄκρα πρέμνα PAML ἄκρα et i. marg. πρέμνα N; cf. Ant. Iud. XIV 54 συνάγουσιν] PAML συλλέγουσι VNC ἐκδακρῦον] ἐκ δακρύων PALN[1] ἐκδ·ακρύον, ο ex ω corr. V *destillat humor lacrimis pulchre rorantibus* Heg

στρατοπεδευσάμενος ἐν τῷ χωρίῳ μίαν ἑσπέραν ἕωθεν ἠπείγετο
πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα. καταπλαγεὶς δὲ τὴν ἔφοδον Ἀριστόβουλος
ἱκέτης ἀπαντᾷ χρημάτων τε ὑποσχέσει καὶ τῷ μετὰ τῆς πόλεως
140 ἐπιτρέπειν καὶ ἑαυτὸν χαλεπαίνοντα καταστέλλει τὸν Πομπήιον. οὐ
μήν τι τῶν ὡμολογημένων ἐγένετο· τὸν γὰρ ἐπὶ τὴν κομιδὴν τῶν
χρημάτων ἐκπεμφθέντα Γαβίνιον οἱ τὰ Ἀριστοβούλου φρονοῦντες
οὐδὲ τῇ πόλει δέχονται.
141 VII. 1. Πρὸς ταῦτα ἀγανακτήσας Πομπήιος Ἀριστόβουλον μὲν
ἐφρούρει, πρὸς δὲ τὴν πόλιν ἐλθὼν περιεσκόπει ὅπως δεῖ προσ-
βαλεῖν, τήν τε ὀχυρότητα τῶν τειχῶν δυσμεταχείριστον ὁρῶν καὶ
τὴν πρὸ τούτων φάραγγα φοβερὰν τό τε ἱερὸν ἐντὸς τῆς φάραγγος
ὀχυρώτατα τετειχισμένον, ὥστε τοῦ ἄστεος ἁλισκομένου δευτέραν
εἶναι καταφυγὴν τοῦτο τοῖς πολεμίοις.
142 2. Διαποροῦντος δ' ἐπὶ πολὺν χρόνον στάσις τοῖς ἔνδον ἐμ-
πίπτει, τῶν μὲν Ἀριστοβούλου πολεμεῖν ἀξιούντων καὶ ῥύεσθαι τὸν
βασιλέα, τῶν δὲ τὰ Ὑρκανοῦ φρονούντων ἀνοίγειν Πομπηίῳ τὰς
πύλας· πολλοὺς δὲ τούτους ἐποίει τὸ δέος ἀφορῶντας εἰς τὴν τῶν
143 Ῥωμαίων εὐταξίαν. ἡττώμενον δὲ τὸ Ἀριστοβούλου μέρος εἰς τὸ
ἱερὸν ἀνεχώρησεν καὶ τὴν συνάπτουσαν ἀπ' αὐτοῦ τῇ πόλει γέφυραν
ἀποκόψαντες ἀντισχεῖν εἰς ἔσχατον παρεσκευάζοντο. τῶν δὲ ἑτέρων
δεχομένων Ῥωμαίους τῇ πόλει καὶ τὰ βασίλεια παραδιδόντων ἐπὶ
μὲν ταῦτα Πομπήιος ἕνα τῶν ὑφ' ἑαυτῷ στρατηγῶν Πείσωνα

---

§ 139 = Ant. Iud. XIV 55.

PAMLVNCLatHegesippus I 16 p. 23.

1 στρατοπαιδευσάμενοσ LV¹N¹ 3 ἀπαντᾷ] ὑπαντᾷ LVN ὑπηντᾷ C τε] δὲ C τῷ] τὸ V¹ 5 ὁμολογημένων V¹N¹ ἐγένετο] ἔπραττεν (— τε N)VNC *effectum est* Lat τῇ κομιδῇ VNC fort. recte 6 πεμφθέντα MVNC 7 οὐδὲ] οὐδ' ἐν C 9 περιεσκόπει sq. corrupta putat Destinon ὅπως] ποῖ· M ποία N ποῖ VC δεῖ προσβαλεῖν] προσβάλει VN προσβάλη C προσβαλεῖ Cocceji ὅπως — προσβαλεῖν] *qua facilior esset accessus* Lat *quibus in locis temptaret irruptionem* Heg 10 τε] τε γαρ Dindorf ὁρῶν] ἑώρα VN Dindorf 11 τούτων] τούτον L ἐντὸς] ἐγγὺσ AML *proximum* Lat 12 ἄστεωσ V¹ ἁλισκομένου] τετειχισμένου L 13 τοῦτο] *in eo* Lat 14 διαποροῦντεσ C¹ διαπορούντων C² δὲ VN πολὺ A πολλὺν C¹ τοῖς om. V 16 τὰς πύλας] τὴν πόλιν V 17 πολλοὺς — δέος] πολὺ δὲ τούτοισ ἐποίει τὸ δέοσ PAL πολ·ὺ (eras. λ) δὲ τούτουσ εἰσήει (ex εἰσίη corr. m. 2) δέοσ C *metus autem hos plures faciebat* Lat et similiter Heg εἰς om. PAML τῶν om. PAM 18 δὲ] *denique* Lat 19 ἀνεχώρησεν] ἀνεχώρη V¹ ἀνεχώρει V²NC ἀπ'] ἐπ' C 20 εἰς om. L 22 ἑαυτὸν LNC πίσωνα M

εἰσπέμπει μετὰ στρατιᾶς· ὃς διαλαβὼν φρουραῖς τὴν πόλιν, ἐπειδὴ 144
τῶν εἰς τὸ ἱερὸν καταφυγόντων οὐδένα λόγοις ἔπειθεν συμβῆναι,
τὰ πέριξ εἰς προσβολὰς εὐτρέπιζεν ἔχων τοὺς περὶ τὸν Ὑρκανὸν εἴς
τε τὰς ἐπινοίας καὶ τὰς ὑπηρεσίας προθύμους.

3. Αὐτὸς δὲ κατὰ τὸ προσάρκτιον κλίμα τήν τε τάφρον ἔχου 145
καὶ τὴν φάραγγα πᾶσαν ὕλην συμφορούσης τῆς δυνάμεως. χαλεπὸν
δ' ἦν τὸ ἀναπληροῦν διὰ βάθος ἄπειρον καὶ τῶν Ἰουδαίων πάντα
τρόπον εἰργόντων ἄνωθεν, κἂν ἀτέλεστος ἔμεινεν τοῖς Ῥωμαίοις ὁ 146
πόνος, εἰ μὴ τὰς ἑβδομάδας ἐπιτηρῶν ὁ Πομπήιος, ἐν αἷς παντὸς
ἔργου διὰ τὴν θρησκείαν χεῖρας ἀπίσχουσιν Ἰουδαῖοι, τὸ χῶμα ὕψου
τῆς κατὰ χεῖρα συμβολῆς εἴργων τοὺς στρατιώτας· ὑπὲρ μόνου γὰρ
τοῦ σώματος ἀμύνονται τοῖς σαββάτοις. ἤδη δὲ ἀναπεπληρωμένης 147
τῆς φάραγγος πύργους ὑψηλοὺς ἐπιστήσας τῷ χώματι καὶ προσα-
γαγὼν τὰς ἐκ Τύρου κομισθείσας μηχανὰς ἐπειρᾶτο τοῦ τείχους·
ἀνέστελλον δὲ αἱ πετροβόλοι τοὺς καθύπερθεν κωλύοντας. ἀντεῖχον
δ' ἐπὶ πλεῖον οἱ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος πύργοι μεγέθει τε καὶ κάλλει
διαφέροντες.

4. Ἔνθα δὴ πολλὰ τῶν Ῥωμαίων κακοπαθούντων ὁ Πομπήιος 148
τά τε ἄλλα τῆς καρτερίας τοὺς Ἰουδαίους ἀπεθαύμαζεν καὶ μάλιστα
τοῦ μηδὲν παραλῦσαι τῆς θρησκείας ἐν μέσοις τοῖς βέλεσιν ἀνει-
λημένους· ὥσπερ γὰρ εἰρήνης βαθείας κατεχούσης τὴν πόλιν αἵ τε

§ 144 = Ant. Iud. XIV 60.

PAMLVNRCLatHegesippus I 16 p. 24.

1 εἰσπέμπη V[1] φρουρᾶ MVNC *praesidiis* Lat 2 καταπεφευγότων C 3 τὰ om. PAM τὰ πέριξ] *omnia quae circum erant* Lat ηὐτρέπιζεν C et ex corr. N τοὺς] τοῖσ P 4 προθύμοσ V[1] 5 ἔχου] ἔχον· · ·N ἐπλήρου PAML, γρ καὶ τήν τε τάφρον ἔχου i. marg. M *replebat* Lat ἀνεπλήρου Destinon 6 ὕλην] ὕλησ VN[1] συμφερούσησ PAML 7 δὲ VN βάθο·σ, eras. uid. υ V 8 εἰργόντων ex corr. A ἀτελέστατοσ P τοῖς Ῥω-μαίοις om. Lat ῥωμαίων ex corr. N ὁ πόνος i. ras. L 9 ὁ om. C 10 διὰ τὴν θρησκείαν om. L ἐπίσχουσιν V 11 χεῖρασ MN[1] συμβο·λῆσ V εἴργων] εἶργον PA εἶργον C 12 τοῖς σαββάτοις] redit R τοῖς] καὶ τοῖσ VRNC et ex corr. M *etiam per sabbata* Lat, fort. recte σαββάτοις] σάββασιν C; καὶ τοῖσ σάββασιν i. marg. V δ' VC ἀναπληρωμένησ C 13 ὑψηλοὺς om. Lat χόματι R καὶ] ὕψου καὶ C 14 κομισθήσασ R 15 αἱ] αἵ τε VRN οἱ C πετροβόλοι] πρόβολοι V καθύπερθε V ἀντεῖχον — 16 πύργοι] *cum diu turres obsidentium — uim repugnantium sustinerent* Lat 16 δὲ RN πλεῖον] πλέον M πλεῖστον VRNC τε] τε·A 17 huc usque collatus N 18 τῶν ῥωμαίων πολλὰ tr. VC 19 ἀπε-θαύμασε (-σεν C) VRC 20 θρησκίασ C ἀνειλημμένουσ PA ἀνειλουμένουσ MLVR ἀνειλουμένοσ C[1] ἀνειλουμένοι C[2] *pereuntes* Lat

θυσίαι καθ' ἡμέραν καὶ οἱ ἐναγισμοὶ καὶ πᾶσα θεραπεία κατὰ τἀκριβὲς ἐξετελεῖτο τῷ θεῷ, καὶ οὐδὲ κατ' αὐτὴν τὴν ἅλωσιν περὶ τῷ βωμῷ φονευόμενοι τῶν καθ' ἡμέραν νομίμων εἰς τὴν θρησκείαν
149 ἀπέστησαν. τρίτῳ γὰρ μηνὶ τῆς πολιορκίας μόλις ἕνα τῶν πύργων καταρρίψαντες εἰσέπιπτον εἰς τὸ ἱερόν. ὁ δὲ πρῶτος ὑπερβῆναι τολμήσας τὸ τεῖχος Σύλλα παῖς ἦν Φαῦστος Κορνήλιος καὶ μετ' αὐτὸν ἑκατοντάρχαι δύο Φούριος καὶ Φάβιος. εἵπετο δὲ ἑκάστῳ τὸ ἴδιον στῖφος, καὶ περισχόντες πανταχοῦ τὸ ἱερὸν ἔκτεινον οὓς μὲν τῷ ναῷ προσφεύγοντας, οὓς δὲ ἀμυνομένους πρὸς ὀλίγον.

150 5. Ἔνθα πολλοὶ τῶν ἱερέων ξιφήρεις τοὺς πολεμίους ἐπιόντας βλέποντες ἀθορύβως ἐπὶ τῆς θρησκείας ἔμειναν, σπένδοντες δὲ ἀπεσφάττοντο καὶ θυμιῶντες καὶ τῆς πρὸς τὸ θεῖον θεραπείας ἐν δευτέρῳ τὴν σωτηρίαν τιθέμενοι. πλεῖστοι δ' ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων ἀντιστασιαστῶν ἀνῃροῦντο καὶ κατὰ τῶν κρημνῶν ἔρριπτον ἑαυτοὺς ἄπειροι· καὶ τὰ περὶ τὸ τεῖχος δ' ἔνιοι μανιῶντες ἐν ταῖς ἀμη-
151 χανίαις ὑπέπρησαν καὶ συγκατεφλέγοντο. Ἰουδαίων μὲν οὖν ἀνῃρέθησαν μύριοι καὶ δισχίλιοι, Ῥωμαίων δὲ ὀλίγοι μὲν πάνυ νεκροί, τραυματίαι δ' ἐγένοντο πλείους.

152 6. Οὐδὲν δὲ οὕτως ἐν ταῖς τότε συμφοραῖς καθήψατο τοῦ ἔθνους ὡς τὸ τέως ἀόρατον ἅγιον ἐκκαλυφθὲν ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων· παρελθὼν γοῦν σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ὁ Πομπήιος εἰς τὸν ναόν, ἔνθα μόνῳ θεμιτὸν ἦν παριέναι τῷ ἀρχιερεῖ, τὰ ἔνδον ἐθεάσατο, λυχνίαν τε καὶ λύχνους καὶ τράπεζαν καὶ σπονδεῖα καὶ θυμιατήρια, ὁλόχρυσα πάντα, πλῆθός τε ἀρωμάτων σεσωρευμένον καὶ τῶν ἱερῶν

---

§ 148 = Ant. Iud. XIV 65.

PAMLVRCLatHegesippus I 16 p. 25.

1 ‖ πεία κατὰ — p. 35, 4 θυσίας ἔπειτα ‖ repicta fere omnia in A 2 τὸ ἀκριβὲσ PLVR 3 φονευόμενοσ A φονευόμενοι καθ' ἡμέραν τῶν uertit Lat θρησκίαν C[1] 4 μόγισ LV[2]R μόγησ V[1] ἕνα τῶν πύργων] ἕνα πύργον C 5 καταρίψαντεσ P[1]LR ῥίψαντεσ C 6 τὸ τεῖχοσ τολμήσασ tr. C 7 Φούριος] LatHeg Bernard φρούριοσ PAMVRC φ·ούριοσ L 8 πανταχῆ C fort. recte τὸ ἱερὸν] PAMLat τοὺσ ἰουδαίουσ LVRC *templi interiora* Heg ἔκτεινον — 9 ὀλίγον] *alios alio confugientes uel etiam paulisper repugnantes interficiunt* Lat 10 ξιφήρεις post ἐπιόντας tr. C 11 δὲ] τε Destinon 12 καὶ θυμιῶντεσ ἀπεσφάττοντο tr. C καὶ (ante τῆς)] damnat Destinon, u. 13 ante τὴν σωτηρίαν exhibet Lat τιθέμενοσ A δὲ LVR 14 ἐρρίπτουν C 15 τὰ] *cunctis qui* Lat δ'] om. M δὲ LVR μηνιῶντεσ V *furibundi* Lat 16 συγκαταφλέγονται LVRC 18 δὲ AMLR 19 δ' C οὕτως — συμφοραῖς] οὕτωσ ἐστὶν ὃ τότε τῶν συμφορῶν LR 20 τέως] om. LR suppl. i. marg. V 21 γοῦν] οὖν V 22 μόνον PA παρεῖναι PACLat ἐθεᾶτο LVR 23 σπονδία LVR θυμιατήριον VR 24 πλῆθος — σεσωρευμένον om. C σεσωρευμένον] PAMLatHeg σεσωρευμένων LVR τῶν om. LVR

χρημάτων εἰς τάλαντα δισχίλια. οὔτε δὲ τούτων οὔτε ἄλλου τινὸς 153
τῶν ἱερῶν κειμηλίων ἥψατο, ἀλλὰ καὶ μετὰ μίαν τῆς ἁλώσεως
ἡμέραν καθᾶραι τὸ ἱερὸν τοῖς νεωκόροις προσέταξεν καὶ τὰς ἐξ
ἔθους ἐπιτελεῖν θυσίας. αὖθις δ' ἀποδείξας Ὑρκανὸν ἀρχιερέα τά
τε ἄλλα προθυμότατον ἑαυτὸν ἐν τῇ πολιορκίᾳ παρασχόντα καὶ
διότι τὸ κατὰ τὴν χώραν πλῆθος ἀπέστησεν Ἀριστοβούλῳ συμπο-
λεμεῖν ὡρμημένον, ἐκ τούτων, ὅπερ ἦν προσῆκον ἀγαθῷ στρατηγῷ,
τὸν λαὸν εὐνοίᾳ πλέον ἢ δέει προσηγάγετο. ἐν δὲ τοῖς αἰχμαλώτοις 154
ἐλήφθη καὶ ὁ Ἀριστοβούλου πενθερός, ὁ δ' αὐτὸς ἦν καὶ θεῖος
αὐτῷ. καὶ τοὺς αἰτιωτάτους μὲν τοῦ πολέμου πελέκει κολάζει, Φαῦ-
στον δὲ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ γενναίως ἀγωνισαμένους λαμπροῖς ἀρι-
στείοις δωρησάμενος τῇ τε χώρᾳ καὶ τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπιτάσσει
φόρον.

7. Ἀφελόμενος δὲ τοῦ ἔθνους καὶ τὰς ἐν κοίλῃ Συρίᾳ πόλεις, 155
ἃς εἷλον, ὑπέταξεν τῷ κατ' ἐκεῖνο Ῥωμαίων στρατηγῷ κατατεταγ-
μένῳ καὶ μόνοις αὐτοὺς τοῖς ἰδίοις ὅροις περιέκλεισεν. ἀνακτίζει
δὲ καὶ Γάδαρα ὑπὸ Ἰουδαίων κατεστραμμένην Γαδαρεῖ τινὶ τῶν
ἰδίων ἀπελευθέρων Δημητρίῳ χαριζόμενος. ἠλευθέρωσεν δὲ ἀπ' 156
αὐτῶν καὶ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ πόλεις, ὅσας μὴ φθάσαντες κατέ-

§ 153 = Ant. Iud. XIV 72.

PAMLVRCLat Hegesippus I 16.

1 τούτων] ταῦτα V οὔτ' VC 2 κειμιλίων R *opibus siue instrumentis* Lat 3 τὸ] τε τὸ C fort. recte τοῖς νεωκόροις προσέταξεν] τοῖσ (τοῖ C) νεωκόροισ ἐκέλευσε LRC τοὺσ νεωκόρουσ ἐκέλευσε V 4 αὖθις δ' ἀποδείξας] αὐτὸσ ἀποδείξασ PA¹MLat αὐτὸσ δὲ ἀποδείξασ LVR ἔπειτα ‖ δείξασ A repictus, sed sub ἔπειτα apparent uestigia scripturae antiquioris satis clara τὸν ὑρκανὸν LVR 5 προθυμότατα PAM αὐτὸν LVR 6 τῆσ χώρασ LVR ἀπέστησαν L ἀπέστησαν VR Ἀριστοβούλῳ] PAMVRCHeg ἀριστοβούλου LLat συμπονεῖν C 7 τούτου LVRC 9 δὲ LVR 10 μὲν αἰτιωτάτουσ tr. LVRC πέλυκι, i. marg. γρ πέλεκει R πέλυκι δικάζει, i. marg. πελέκει κολάζει V 11 αὐτὸν C 12 ἱεροσολυμήταισ C ἐπιτάττει C 14 κοίλῃ om. Lat συρίασ PAMC 15 ἃς] ὅσασ LVRC κατ' ἐκεῖνο] κατεκείνω (-ωι V) PALVR κατ' ἐκεῖνο C¹ κατ' ἐκεῖνουσ ut uid. C² κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Med. Lips. ed. pr. στρατηγῶι, ι ex ν corr. V κατατεταγμένῳ καὶ] LVRLat κατατεταγμένω εἰσὶ δὲ νῦν χρηματίζουσαι λαμπρῶσ καὶ PAM κατατεταγμένω αἱ νῦν εἰσι χρηματίζουσαι τῶν κατὰ τὴν κοίλην συρίαν ἑλληνίδων πόλεων καὶ C 16 μόνοις αὐτοὺς] MLC μόνουσ αὐτοὺσ PA μόνοισ αὐτοῖσ VR *propriis tantum* Lat 17 δὲ s. V γάδαραν PAMVC *gadara* Lat *gadaram* Heg Γαδαρεῖ] γάδαρι P γαδαρίτῃ LVRC *gadorensis* Lat 18 ἰδίων] ἰουδαίων P ἀπελευθέρω PA Δημητρίῳ χαριζόμενος] χαριζόμενοσ δημητρίω τοὔνομα C δ' C 19 μεσογαία M μεσογείω VC fort. recte

σκαψαν, Ἵππον Σκυθόπολίν τε καὶ Πέλλαν καὶ Σαμάρειαν καὶ
Ἰάμνειαν καὶ Μάρισαν Ἄζωτόν τε καὶ Ἀρέθουσαν, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς
παραλίους Γάζαν Ἰόππην Δῶρα καὶ τὴν πάλαι μὲν Στράτωνος
πύργον καλουμένην, ὕστερον δὲ μετακτισθεῖσάν τε ὑφ' Ἡρώδου βασι-
λέως λαμπροτάτοις κατασκευάσμασιν καὶ μετονομασθεῖσαν Καισά-
157 ρειαν. ἃς πάσας τοῖς γνησίοις ἀποδοὺς πολίταις κατέταξεν εἰς τὴν
Συριακὴν ἐπαρχίαν. παραδοὺς δὲ ταύτην τε καὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ
τὰ μέχρις Αἰγύπτου καὶ Εὐφράτου Σκαύρῳ διέπειν καὶ δύο τῶν
ταγμάτων, αὐτὸς διὰ Κιλικίας εἰς Ῥώμην ἠπείγετο τὸν Ἀριστό-
158 βουλον ἄγων μετὰ τῆς γενεᾶς αἰχμάλωτον. δύο δ' ἦσαν αὐτῷ θυγα-
τέρες καὶ δύο υἱεῖς, ὧν ὁ ἕτερος μὲν Ἀλέξανδρος ἐκ τῆς ὁδοῦ δια-
διδράσκει, σὺν δὲ ταῖς ἀδελφαῖς ὁ νεώτερος Ἀντίγονος εἰς Ῥώμην
ἐκομίζετο.
159 VIII. 1. Κἀν τούτῳ Σκαῦρος εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐμβαλὼν τῆς μὲν
Πέτρας εἴργετο ταῖς δυσχωρίαις, ἐπόρθει δὲ τὰ πέριξ πολλὰ κἀν
τούτῳ κακοπαθῶν· ἐλίμωττεν γὰρ ἡ στρατιά. καὶ πρὸς τοῦτο Ὑρκανὸς
ἐπεβοήθει διὰ Ἀντιπάτρου τὰ ἐπιτήδεια πέμπων, ὃν καὶ καθίησι
Σκαῦρος ὄντα συνήθη πρὸς Ἀρέταν, ὅπως ἐπὶ χρήμασιν διαλύσαιτο
τὸν πόλεμον. πείθεται δὲ ὁ Ἄραψ τριακόσια δοῦναι τάλαντα, κἀπὶ
τούτοις Σκαῦρος ἐξῆγεν τῆς Ἀραβίας τὴν δύναμιν.
160 2. Ὁ δ' ἀποδρὰς τῶν Ἀριστοβούλου παίδων Πομπήιον Ἀλέ-
ξανδρος χρόνῳ συναγαγὼν χεῖρα συχνὴν βαρὺς ἦν Ὑρκανῷ καὶ τὴν
Ἰουδαίαν κατέτρεχεν, ἐδόκει τε ἂν καταλῦσαι ταχέως αὐτόν, ὅς γε

§ 156 = Ant. Iud. XIV 75.

PAMLVRCLatHegesippus I 17 p. 27.

1 *καὶ Ἰάμνειαν*] PAMHeg, om. LVRCLat 2 *ἰάμνιαν* PA *μαρησὰν* A *μάρισσαν* VC *marissam* Lat *maresa* (abl.) Heg *Ἄζωτόν τε*] PAMHeg *πρὸσ αἷσ ἄζωτον καὶ ἰάμνειαν* (*ἰάμνιαν* VC) LVRC *itemque azotum et iamniam* Lat 3 *Γάζαν* om. C *δωράν* PA *δώραν* MVC *doram* LatHeg 4 *τε* om. ALVRCLat *τοῦ βασιλέωσ* C 5 *καὶ* om. Lat 6 *ἃς πάσας*] ex *ἁπάσασ* corr. L *ἁπάσασ* R 7 i. marg. *ιε'* V *τε* om. PAM *τὴν* om. PAM *καὶ τὰ* om. Heg 9 *ἠπείγετο, η* corr. m. 2 ex *ει* uid. V 10 *δὲ* LVR 11 *διαδράσκει* C 15 *εἴργετο* AMV *δυσχωρίαις*] *δυσχερείαισ*, *σ* finale i. ras. V *τὰ πέριξ πολλὰ*] PAMLatHeg *καὶ τὰ περὶ πέλλαν* LVRC 16 *τούτῳ*] *τούτω δὲ* LVRC *τοῦτο*] *τούτω* C 17 *δι'* VC *τἀπιτήδεια* C *καθίησι*] *καθίστησι* V 18 *ὄντα συνήθη*] *uelut familiarem* Lat *συνήθει* P[1] et ut uid. A[1] *ὅπως*] *εἴ πωσ* V *διαλύσαιτο*] *διαλύση* LR *διαλύσει, ει* corr. ex *ηι* V 19 *δ'* C *τριακόσια δοῦναι τάλαντα*] *trecentis talentis decedere* Lat *καὶ ἐπὶ* LVR 20 *τούτω* PAM *τὴν* om. C 21 i. marg. *ιϛ'* V *δὲ* LVR ante *Πομπήϊον* 2—3 litt. (*τ··* ut uid.) suppl. deinde erasae A 23 *τε*] *δ'* LVRC *ταχέωσ καταλῦσαι* tr. C

ἤδη καὶ τὸ καταρριφθὲν ὑπὸ Πομπηίου τεῖχος ἐν Ἱεροσολύμοις
ἀνακτίζειν ἐθάρρει προσελθών, εἰ μὴ Γαβίνιος εἰς Συρίαν πεμφθεὶς
Σκαύρῳ διάδοχος τά τε ἄλλα γενναῖον ἀπέδειξεν ἑαυτὸν ἐν πολλοῖς
καὶ ἐπ' Ἀλέξανδρον ὥρμησεν. ὁ δὲ δείσας πρὸς τὴν ἔφοδον δύναμίν 161
τε πλείω συνέλεγεν, ὡς γενέσθαι μυρίους μὲν ὁπλίτας χιλίους δὲ
καὶ πεντακοσίους ἱππεῖς, καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῶν χωρίων ἐτείχιζεν
Ἀλεξάνδρειόν τε καὶ Ὑρκάνειον καὶ Μαχαιροῦντα πρὸς τοῖς Ἀρα-
βίοις ὄρεσιν.

3. Γαβίνιος δὲ μετὰ μέρους τῆς στρατιᾶς Μᾶρκον Ἀντώνιον 162
προπέμψας αὐτὸς εἵπετο τὴν ὅλην ἔχων δύναμιν. οἱ δὲ περὶ τὸν
Ἀντίπατρον ἐπίλεκτοι καὶ τὸ ἄλλο τάγμα τῶν Ἰουδαίων, ὧν Μάλιχος
ἦρχεν καὶ Πειθόλαος, συμμίξαντες τοῖς περὶ Μᾶρκον Ἀντώνιον
ἡγεμόσιν ὑπήντων Ἀλεξάνδρῳ. καὶ μετ' οὐ πολὺ παρῆν ἅμα τῇ
φάλαγγι Γαβίνιος. ἐνουμένην δὲ τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν οὐχ 163
ὑπομείνας Ἀλέξανδρος ἀνεχώρει καὶ πλησίον ἤδη Ἱεροσολύμων γενό-
μενος ἀναγκάζεται συμβαλεῖν καὶ κατὰ τὴν μάχην ἑξακισχιλίους
ἀποβαλών, ὧν τρισχίλιοι μὲν ἔπεσον τρισχίλιοι δὲ ἐζωγρήθησαν,
φεύγει σὺν τοῖς καταλειφθεῖσιν εἰς Ἀλεξάνδρειον.

4. Γαβίνιος δὲ πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρειον ἐλθὼν ἐπειδὴ πολλοὺς 164
εὗρεν ἐστρατοπεδευμένους, ἐπειρᾶτο συγγνώμης ὑποσχέσει περὶ τῶν
ἡμαρτημένων πρὸ μάχης αὐτοὺς προσαγαγέσθαι· μηδὲν δὲ μέτριον
φρονούντων ἀποκτείνας πολλοὺς τοὺς λοιποὺς ἀπέκλεισεν εἰς τὸ
ἔρυμα. κατὰ ταύτην ἀριστεύει τὴν μάχην ὁ ἡγεμὼν Μᾶρκος Ἀντώ- 165
νιος, πανταχοῦ μὲν γενναῖος ἀεὶ φανείς, οὐδαμοῦ δ' οὕτως. Γαβίνιος

§ 160 = Ant. Iud. XIV 82.

PAMLVRCLatHegesippus I 19 p. 28.
1 *καταριφθὲν* P[1] *καταρριφὲν* C 2 *γαβίννιοσ* LR *συρίαν, αν* s. A 3 *σκαύρον* C *ἐν πολλοῖς* om. Lat 4 *ἐπὶ* LVR *ὁ — ἔφοδον*] *nec alexander refugiendum arbitratus sed decertare proelio ausus* Heg 5 *τε* om. LVR *ὡς*] *donec* Lat 6 *ποντακοσίουσ* V[1] 7 *ἀλεξάνδριόν* AM[1]LVR *ἀλεξάνδρ·ιόν* C *ὑρκάνιον* ALVRC *Ὑρκανίαν* alibi 10 *τὸν* om. MLVRC 12 *συμμίξαντεσ, ι* i. ras. ex *ει* corr. uid. V 13 *ἡγεμόσιν* om. Lat *ὑπήντουν* A *πολυ παρῆν*, litt. *υ παρ* i. ras. 2 litt. V 15 *ἀλέξανδρον* V[1] *γϊνόμενοσ, ϊ* i. ras. A 17 *δὲ*] *δὲ·*, *δ* i. ras. A *δ'* C *ἐζωγρή·θησαν* A 18 *καταληφθεῖσιν* C *εἰς Ἀλεξάνδρειον* om. LRLat *ἀλεξάνδριαν* V[1] *ἀλεξάνδρειαν* V[2] 19 *ἀλεξάνδριον* M[1]LVR 20 *ἐστρατοπεδευμένους*] *ἐνστρατοπεδευμένουσ* C *castra deseruisse* Lat, unde *ἐξεστρατοπεδευμένους* Destinon *συ(γ)γνώμησ* L *συγνώμησ* R 21 *προσάγεσθαι* C 22 *κατέκλεισεν* LVRC 23 *κατὰ*] *καὶ κατὰ* P 24 *ἀεὶ φανεὶς*] *φανεὶσ ἀεὶ* L *φανεὶσ* C *δ' οὕτως*] *δὲ οὕτω* LVR

δὲ τοὺς ἐξαιρήσοντας τὸ φρούριον καταλιπὼν αὐτὸς ἐπῄει τὰς μὲν
ἀπορθήτους πόλεις καθιστάμενος, τὰς δὲ κατεστραμμένας ἀνα-
166 κτίζων. συνεπολίσθησαν γοῦν τούτου κελεύσαντος Σκυθόπολίς τε
καὶ Σαμάρεια καὶ Ἀνθηδὼν καὶ Ἀπολλωνία καὶ Ἰάμνεια καὶ Ῥάφεια
Μάρισά τε καὶ Ἀδώρεος καὶ Γάβαλα καὶ Ἄζωτος καὶ ἄλλαι πολλαί,
τῶν οἰκητόρων ἀσμένως ἐφ' ἑκάστην συνθεόντων.
167 5. Μετὰ δὲ τὴν τούτων ἐπιμέλειαν ἐπανελθὼν πρὸς τὸ Ἀλε-
ξάνδρειον ἐπέρρωσεν τὴν πολιορκίαν, ὥστε Ἀλέξανδρος ἀπογνοὺς
περὶ τῶν ὅλων ἐπικηρυκεύεται πρὸς αὐτόν, συγγνωσθῆναί τε τῶν
ἡμαρτημένων δεόμενος καὶ τὰ συλληφθέντα φρούρια παραδιδοὺς
Ὑρκάνειον καὶ Μαχαιροῦντα· αὖθις δὲ καὶ τὸ Ἀλεξάνδρειον ἐνεχεί-
168 ρισεν. ἃ πάντα Γαβίνιος ἐναγούσης τῆς Ἀλεξάνδρου μητρὸς κατέ-
στρεψεν, ὡς μὴ πάλιν ὁρμητήριον γένοιτο δευτέρου πολέμου· παρῆν
δὲ μειλισσομένη τὸν Γαβίνιον κατὰ δέος τῶν ἐπὶ τῆς Ῥώμης αἰχ-
169 μαλώτων, τοῦ τε ἀνδρὸς καὶ τῶν ἄλλων τέκνων. μετὰ δὲ ταῦτα
εἰς Ἱεροσόλυμα Γαβίνιος Ὑρκανὸν καταγαγὼν καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ
παραδοὺς κηδεμονίαν αὐτῷ καθίστατο τὴν ἄλλην πολιτείαν ἐπὶ
170 προστασίᾳ τῶν ἀρίστων. διεῖλεν δὲ πᾶν τὸ ἔθνος εἰς πέντε συνό-
δους, τὸ μὲν Ἱεροσολύμοις προστάξας, τὸ δὲ Γαδάροις, οἱ δὲ ἵνα
συντελῶσιν εἰς Ἀμαθοῦντα, τὸ δὲ τέταρτον εἰς Ἱεριχοῦντα κεκλή-
ρωτο, καὶ τῷ πέμπτῳ Σέπφωρις ἀπεδείχθη πόλις τῆς Γαλιλαίας.

§ 165 = Ant. Iud. XIV 87.

PAMLVRCLatHegesippus I 19 p. 29.
1 ἐπῄει] ἀπῄει VC *adire* Lat 2 κατεστρεμμένασ A καθισταμέναω V 3 συνεπολίσθη LVR τε om. V 4 ἀνθηδών, αν i. ras. 1 litt. m. 2 V ἰάμνια PAVC ῥαφία PA ῥαφεια C ῥαφεία MR *rafia* Lat 5 Μάρισά τε] s. P μάρειδα τε C καὶ μάρισσα (μάρισα VR) LVR *et marissa* Lat ἀδώρεωσ P δώρεοσ ML δωρεὸσ VRC *dora* Lat; cf. Ant. XIV 88 γάμαλα VC *gadara* Lat ἄζωτοσ L καὶ ἄλλαι] ἄλλαι τε LVRC 7 ἀλεξάνδριον LVR 9 τὸν (ω supra) V συγγνωσθῆναί R τε] δὲ ut uid. V[1] 10 συλληφθέντα] συμμένοντα LVRC *quae sibi parerent (castella)* Lat παραδιδοὺσ φρούρια tr. LVR παραδιδοὺς] *tradere non dubitauit* Lat 11 ὑρκάνιον P[1]A ὑρκανίαν LVRC; cf. § 161 καὶ ante τὸ om. M ἀλεξάνδριον LVR ἐνεχείρησεν LVR 12 ἃ πάντα] ἃ πάντα γοῦν M ἅπαντα γοῦν LVR *quae quidem omnia* Lat ἀναγούσησ L ἐναγούσης — μητρὸς post ἐνεχείρισεν collocanda esse putat Destinon; uide § 174 κατέστρεψεν] κατέσκαψεν LVRC 13 γένοιντο LVRC 14 κατὰ — 15 τέκνων] *uiro suo ceterisque captiuis metuens, qui romam fuerant abducti* Lat τῆς om. LVR 17 κιδεμονίαν R[1] καθίστησι LVRC 18 πέντε] ε' C 19 γαδάροις] γαδώροισ VR *doris* Lat *gadoram* cod. Ambros. Heg δ' ἵνα C 20 εἰς (ante Ἱεριχοῦντα) om. LVR *hiericos* (nom.) Lat *hiericho* (acc.) Heg 21 σεπφῶρισ A σεπφωρισ, π i. ras. 2 litt. M σέπφορισ LR σέπφωρισ (ω ex ό corr., ι i. ras. m. 2) V *sefforis* Lat ἀπεδέχθη (ει supra) L

ἀσμένως δὲ τῆς ἐξ ἑνὸς ἐπικρατείας ἐλευθερωθέντες τὸ λοιπὸν ἀριστοκρατίᾳ διῳκοῦντο.

6. *Μετ' οὐ πολύ γε μὴν αὐτοῖς ἀρχὴ γίνεται θορύβων Ἀριστό-* 171
βουλος ἀποδρὰς ἐκ Ῥώμης, ὃς αὖθις πολλοὺς Ἰουδαίων ἐπισυνίστη, τοὺς μὲν ἐπιθυμοῦντας μεταβολῆς, τοὺς δὲ ἀγαπῶντας αὐτὸν πάλαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον καταλαβόμενος τὸ Ἀλεξάνδρειον ἀνατειχίζειν ἐπειρᾶτο· ὡς δὲ Γαβίνιος ὑπὸ Σισέννᾳ καὶ Ἀντωνίῳ καὶ Σερουιανῷ στρατιὰν ἔπεμψεν ἐπ' αὐτόν, γνοὺς ἀνεχώρει ἐπὶ Μαχαιροῦντος.
καὶ τὸν μὲν ἄχρηστον ὄχλον ἀπεφορτίσατο, μόνους δὲ ἐπήγετο 172
τοὺς ὡπλισμένους ὄντας εἰς ὀκτακισχιλίους, ἐν οἷς καὶ Πειθόλαος ἦν ὁ ἐξ Ἱεροσολύμων ὑποστράτηγος αὐτομολήσας μετὰ χιλίων. Ῥωμαῖοι δ' ἐπηκολούθουν, καὶ γενομένης συμβολῆς μέχρι πολλοῦ μὲν οἱ περὶ τὸν Ἀριστόβουλον διεκαρτέρουν γενναίως ἀγωνιζόμενοι, τέλος δὲ βιασθέντες ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων πίπτουσι μὲν πεντακισχίλιοι, περὶ δὲ δισχιλίους ἀνέφυγον εἴς τινα λόφον, οἱ δὲ λοιποὶ χίλιοι σὺν Ἀριστοβούλῳ διακόψαντες τὴν φάλαγγα τῶν
Ῥωμαίων εἰς Μαχαιροῦντα συνελαύνονται. ἔνθα δὴ τὴν πρώτην 173
ἑσπέραν ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐρειπίοις ἐναυλισάμενος ἐν ἐλπίσι μὲν ἦν ἄλλην συναθροίσειν δύναμιν ἀνοχὴν τοῦ πολέμου διδόντος καὶ τὸ φρούριον κακῶς ὠχύρου· προσπεσόντων δὲ Ῥωμαίων ἐπὶ δύο ἡμέρας ἀντισχὼν ὑπὲρ δύναμιν ἁλίσκεται καὶ μετ' Ἀντιγόνου τοῦ παιδός, ὃς ἀπὸ Ῥώμης αὐτῷ συναπέδρα, δεσμώτης ἐπὶ Γαβίνιον
ἀνήχθη καὶ ἀπὸ Γαβινίου πάλιν εἰς Ῥώμην. τοῦτον μὲν οὖν ἡ 174
σύγκλητος εἷρξεν, τὰ τέκνα δ' αὐτοῦ διῆγεν εἰς Ἰουδαίαν Γαβινίου

---

§ 171 = Ant. Iud. XIV 92.

PAMLVRCLatHegesippus I 20 p. 29.
1 *τῆσ* corr. ex *τὴν* M 2 *ἀριστοκρατεία* AM 3 i. marg. *ιζ'* V
4 *ἐπισυνίστη*··· A *ἐπισυνίστησι* L *ἐπισυνίστει* R *ἐπισυνίστει* (η s. l.) C 5 *δ'* C
6 *ἀλεξάνδριον* LVR 7 *σισιννᾶ* PA *σεσεννᾶ* M *σεσέννα* LVRC *sisennam* Lat *sisinnio* Heg *Σερουιανῷ*] *σερουανῷ* P *σερουιλίῳ* LVRCLatHeg cum Ant. XIV 92 8 *ἐπ'*] *εἰσ* C *ἐπ' αὐτὸν ἔπεμψε* (-*εν* VR) tr. LVR *ἀνεχώρει γνοὺσ* tr. V *γνοὺς*] *ἀπογνοὺς* Naber 9 *δ'* C *ἐπήγετο*] *ἐπείγετο* LRV^1C^1 *secum duxit* Lat 10 *ὁπλισμένουσ* V^1C^1 *εἰς* i. marg. suppl. R 12 *δὲ* LVR *πολοῦ* (λ s. l.) R
14 *τέλωσ* A *μὲν* om. LVR *πεντακισχίλιοι*] ͵ε PA 16 *φάλαγγαν* V 17 *δὴ* om. LVR 18 *ἐριπίοισ* LR 19 *συναθροίσειν*] *ἀθροίσειν* LVR 20 *τὸ* om. LR *κακῶς ὠχύρου*] *bene munire* (*sperabat*) Lat *ἐπὶ* om. M 21 *καὶ* om. P *μετὰ* LR 23 *μὲν* om. P *ἡ* i. ras. A 24 *εἷρξε* (-*εν* A) ALV *δὲ* LVR *Ἰουδαίαν*] *bithiniam* Heg *διῆγεν*] *transmissis* Lat, unde *διῆκεν* Destinon *γαβινίου*, *ι* i. ras. m. 2 V

δι᾽ ἐπιστολῶν δηλώσαντος τῇ Ἀριστοβούλου γυναικὶ τοῦτο ἀντὶ τῆς παραδόσεως τῶν ἐρυμάτων ὡμολογηκέναι.

175 *7. Γαβινίῳ δ᾽ ἐπὶ Πάρθους ὡρμημένῳ στρατεύειν γίνεται Πτολεμαῖος ἐμπόδιον· ὃς ὑποστρέψας ἀπ᾽ Εὐφράτου κατῆγεν εἰς Αἴγυπτον ἐπιτηδείοις εἰς ἅπαντα χρώμενος κατὰ τὴν στρατείαν Ὑρκανῷ καὶ Ἀντιπάτρῳ· καὶ γὰρ χρήματα καὶ ὅπλα καὶ σῖτον καὶ ἐπικούρους Ἀντίπατρος προσῆγεν, καὶ τοὺς ταύτῃ Ἰουδαίους φρουροῦντας τὰς κατὰ τὸ Πηλούσιον ἐμβολὰς παρεῖναι Γαβίνιον ἔπεισεν.*
176 *τῆς δ᾽ ἄλλης Συρίας πρὸς τὸν Γαβινίου χωρισμὸν κινηθείσης καὶ Ἰουδαίους πάλιν ἀπέστησεν Ἀλέξανδρος ὁ Ἀριστοβούλου, μεγίστην δὲ συγκροτήσας δύναμιν ὥρμητο πάντας τοὺς κατὰ τὴν χώραν Ῥω-*
177 *μαίους ἀνελεῖν. πρὸς ὃ Γαβίνιος δείσας, ἤδη δὲ παρῆν ἀπ᾽ Αἰγύπτου τοῖς τῇδε θορύβοις ἠπειγμένος, ἐπὶ τινὰς μὲν τῶν ἀφεστώτων Ἀντίπατρον προπέμψας μετέπεισεν, συνέμενον δὲ Ἀλεξάνδρῳ τρεῖς μυριάδες, κἀκεῖνος ὥρμητο πολεμεῖν. οὕτως ἔξεισιν πρὸς μάχην. ὑπήντων δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ συμβαλόντων περὶ τὸ Ἰταβύριον ὄρος μύριοι μὲν ἀναιροῦνται, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἐσκεδάσθη φυγῇ.*
178 *καὶ Γαβίνιος ἐλθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τὸ Ἀντιπάτρου βούλημα κατεστήσατο τὴν πολιτείαν. ἔνθεν ὁρμήσας Ναβαταίων τε μάχῃ κρατεῖ καὶ Μιθριδάτην καὶ Ὀρσάνην φυγόντας ἐκ Πάρθων κρύφα μὲν ἀπέπεμψεν, παρὰ δὲ τοῖς στρατιώταις ἔλεγεν ἀποδρᾶναι.*

---

§ 174 = Ant. Iud. XIV 97.

PAMLVRCLatHegesippus I 21 p. 30.

1 *ἀριστοβούλου, λου* ex *λω* corr. A 2 *παραδώσεωσ* L 3 i. marg. *ιη'* VC *γαβινίου* A *δὲ* LVR 4 *πτολεμαῖοσ, τ* suppl., *οσ* ex *ο*·corr. P *ὃς*] codd. Lat. *ὃν* Hudson *κατῆγεν εἰς Αἴγυπτον*] *aegyptum petebat* Lat *κατῆγεν*] *κατῆρεν* Destinon 5 *στρατείαν*] Destinon *στρατιὰν* codd. *militiae* Lat 6 *γὰρ* om. A 7 *ὁ ἀντίπατροσ* LVRC *ταύτησ* PA *in ea parte* Lat 8 *τὰς* om. A *παρεῖναι*] *παρεᾶσαι* MLVRC *transmittere* Lat *παριέναι* Niese 9 *δὲ* LR 11 *δὲ*] *et* Lat *οὖν* ex L. B. Hauerkamp *τε* Destinon 12 *ὃ*] *ὃν ὁ* P *ὃν* A[1] *quam rem* Lat 13 *ὑπειγμένοσ* C[1] *τοῖς—ἠπειγμένος*] *hoc tumultu instante* Lat *ἐπὶ τινὰς μὲν*] *ἐπεὶ τινὰσ μὲν* M *ἐπί τινασ τε* LVR[1] *ἐπιτείνασ τε* R[2] 14 *παρέπεισε*, i. marg. *γρ μετέπεισε* m. 2 V *τρὶσ* C 15 *κἀκεῖνος*] *κἀκείνουσ* PA *κἀκεῖνος δ᾽* Niese; sed fort. ante *οὕτως* aliquid deest *μάχην*] *τὴν μάχην* C 16 *δ᾽* C *οἱ* om. AM *οἱ ἰουδαίων* LR *συμβαλὼν* M *Ἰταβύριον*] *bytabirium* Lat 17 *μυρίοι* L 18 *καὶ Γαβίνιος*] *γαβίνιοσ δὲ* A *καὶ — 19 πολιτείαν*] *et gabinius ad hierosolyma reuersus (id enim antipater uoluit) rempublicam eius composuit* Lat *ἐλθὼν, ἐλθ* i. ras. R 19 *ναβοταίων* L 20 *μηθριδάτην* C *φυγόντας*] *φυγόντασ μὲν* PM *φυγόντας*] *perfugas* aut *profugas* Lat 21 *ἀπέπεμψεν*] *ἔπεμψε* LVR *τοῖστρατιώταισ* A

8. Κἀν τούτῳ Κράσσος αὐτῷ διάδοχος ἐλθὼν παραλαμβάνει 179
Συρίαν. οὗτος εἰς τὴν ἐπὶ Πάρθους στρατείαν τόν τε ἄλλον τοῦ
ἐν Ἱεροσολύμοις ναοῦ χρυσὸν πάντα περιεῖλεν καὶ τὰ δισχίλια
τάλαντα ἦρεν, ὧν ἀπέσχετο Πομπήιος. διαβὰς δὲ τὸν Εὐφράτην
αὐτός τε ἀπώλετο καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ, περὶ ὧν οὐ νῦν καιρὸς λέγειν.
9. Πάρθους δὲ μετὰ τὸν Κράσσον ἐπιδιαβαίνειν εἰς Συρίαν 180
ὡρμημένους ἀνέκοπτεν Κάσσιος εἰς τὴν ἐπαρχίαν διαφυγών. περι-
ποιησάμενος δὲ αὐτὴν ἐπὶ Ἰουδαίους ἠπείγετο, καὶ Ταριχέας μὲν
ἑλὼν εἰς τρεῖς μυριάδας Ἰουδαίων ἀνδραποδίζεται, κτείνει δὲ καὶ
Πειθόλαον τοὺς Ἀριστοβούλου στασιαστὰς ἐπισυνιστάντα· τοῦ
φόνου δὲ ἦν σύμβουλος Ἀντίπατρος. τούτῳ γήμαντι γυναῖκα τῶν 181
ἐπισήμων ἐξ Ἀραβίας Κύπρον τοὔνομα τέσσαρες μὲν υἱεῖς γίνονται,
Φασάηλος καὶ ὁ βασιλεὺς αὖθις Ἡρώδης, πρὸς οἷς Ἰώσηπος καὶ
Φερώρας καὶ Σαλώμη θυγάτηρ. ἐξῳκειωμένος δὲ τοὺς πανταχοῦ
δυνατοὺς φιλίαις τε καὶ ξενίαις μάλιστα προσηγάγετο τὸν Ἀράβων
βασιλέα διὰ τὴν ἐπιγαμβρίαν, κἀπειδὴ τὸν πρὸς τὸν Ἀριστόβουλον
ἀνείλετο πόλεμον, ἐκείνῳ παρακαταθήκην ἔπεμψεν τὰ τέκνα. Κάσ- 182
σιος δὲ κατὰ συνθήκας ἡσυχάζειν Ἀλέξανδρον ἀναγκάσας ἐπὶ τὸν
Εὐφράτην ὑπέστρεψεν Πάρθους διαβαίνειν ἀνείρξων, περὶ ὧν ἐν
ἑτέροις ἐροῦμεν.
IX. 1. Καῖσαρ δὲ Πομπηίου καὶ τῆς συγκλήτου φυγόντων ὑπὲρ 183

§ 179 = Ant. Iud. XIV 105 sq.

PAMLVRCLatHegesippus I 22 p. 31.

1 i. marg. ιθ′ V κράσσσ A¹V κρᾶσσοσ LV δοχος ἐλθων — p. 44, 16 Ἀντίγονος duo folia recentiore manu exarata L 2 στρατιὰν LVRC 4 εἶρεν V¹ ἀπέσχε V δὲ] τε R 5 οὐ νῦν καιρὸς] νῦν οὐ καιρὸσ V νῦν οὐκ ἔστιν (ἔστι L) καιρὸσ AL 6 κρᾶσσον AC κρᾶσον V ἐπι-βαίνειν M 7 κάσιοσ AML διεκφυγὼν AL 8 δ᾿ C περιποιησάμενος δὲ αὐτὴν] *eius autem fauore quaesito* Lat Ἰουδαίουσ] ἰουδαίασ ALVR ἰου-δαίαν MCLat ἐπείγετο ALV¹ ταριχαίασ codd. 9 τρεῖς μυριάδας] τρισμυ-ρίουσ VR μυρίουσ C 10 Πειθόλαον] πεισίλαον VRLat *pitholaum* Heg ἐπισυνιστάντα] ἐπιστομίσαντα, i. marg. ἐπισυνιστάντα V 11 σύμβουλος] σύμμαχοσ L ἀντίπατροσ, litt. πα suppl. m. 2 C i. marg. κ′ V 12 Κύπρον] Hudson κύπριν codd.LatHeg; cf. Ant. Iud. XIV 121 τέσσαρες] δ′ PA υἱοὶ L γίγνονται C 13 αὖθις om. Lat *iosippum* Lat 14 καὶ Σαλώμη] σαλώμη δὲ VR ἐξοικειωμένοσ PA¹C² ἐξοικειούμενοσ MLVR et ex corr. A ἐξοί-κιομένοσ C¹ 15 ξενίοισ (αι supra) C τὸν] τῶν PALVRC¹ τὸν τῶν M 16 ἐπιγαμ-βρείαν M ἐπιγαμίαν LVRC fort. recte καὶ ἐπειδὴ VR πρὸς τὸν] πρὸσ VRC 17 ἀνείλετο] εἵλατο RV¹ εἵλετο V² ἐκείνω ex ἐκεῖνο corr. P κάσιοσ AML 19 ἐπέστρεψε L διαβαίνειν ἀνείρξων, litt. ειν ἀν corr. ex ειν et ω ex ο P ἀνείρξων] ἀρείξων L ἐροῦμεν damnat Hudson 21 i. marg. κα′ VC

τὸν Ἰόνιον Ῥώμης καὶ τῶν ὅλων κρατήσας ἀνίησι μὲν τῶν δεσμῶν
τὸν Ἀριστόβουλον, παραδοὺς δ' αὐτῷ δύο τάγματα κατὰ τάχος
ἔπεμψεν εἰς Συρίαν, ταύτην τε ῥᾳδίως ἐλπίσας καὶ τὰ περὶ τὴν
184 Ἰουδαίαν δι' αὐτοῦ προσάξεσθαι. φθάνει δ' ὁ φθόνος καὶ τὴν
Ἀριστοβούλου προθυμίαν καὶ τὰς Καίσαρος ἐλπίδας· φαρμάκῳ
γοῦν ἀναιρεθεὶς ὑπὸ τῶν τὰ Πομπηίου φρονούντων μέχρι πολλοῦ
μὲν οὐδὲ ταφῆς ἐν τῇ πατρῴᾳ χώρᾳ μετεῖχεν, ἔκειτο δὲ μέλιτι
συντηρούμενος ὁ νεκρὸς αὐτοῦ, ἕως ὑπ' Ἀντωνίου Ἰουδαίοις ἐπέμ-
φθη τοῖς βασιλικοῖς μνημείοις ἐνταφησόμενος.
185 2. Ἀναιρεῖται δὲ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος πελέκει ὑπὸ
Σκιπίωνος ἐν Ἀντιοχείᾳ Πομπηίου τοῦτ' ἐπιστείλαντος καὶ γενο-
μένης κατηγορίας πρὸ τοῦ βήματος ὧν Ῥωμαίους ἔβλαψεν. τοὺς
δ' ἀδελφοὺς αὐτοῦ Πτολεμαῖος ὁ Μενναίου παραλαβών, ὃς ἐκράτει
τῆς ὑπὸ τῷ Λιβάνῳ Χαλκίδος, Φιλιππίωνα τὸν υἱὸν ἐπ' αὐτοὺς
186 εἰς Ἀσκάλωνα πέμπει. κἀκεῖνος ἀποσπάσας τῆς Ἀριστοβούλου
γυναικὸς Ἀντίγονον καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα ἀνή-
γαγεν. ἁλοὺς δ' ἔρωτι γαμεῖ τὴν ἑτέραν καὶ μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ
πατρὸς δι' αὐτὴν κτείνεται· γαμεῖ γὰρ Πτολεμαῖος τὴν Ἀλεξάνδραν
ἀνελὼν τὸν υἱὸν καὶ διὰ τὸν γάμον κηδεμονικώτερος αὐτὸς ἦν
πρὸς τοὺς ἀδελφούς.
187 3. Ἀντίπατρος δὲ μετὰ τὴν Πομπηίου τελευτὴν μεταβὰς ἐθε-
ράπευεν Καίσαρα, κἀπειδὴ Μιθριδάτης ὁ Περγαμηνὸς μεθ' ἧς

§ 183 = Ant. Iud. XIV 123.

PAMLVRCLatHegesippus I 22 p. 32.

1 *ἰώνιον* V[1]R *καὶ*] *τε καὶ* ex cod. L. B. Hauerkamp 2 *ἀριστό-βολον* C *δ'*] om. P *δὲ* VR 3 *τε*] s. P *τε, τ* i. ras. A *δὲ* L 4 *δὲ* AML *προσάξασθαι* VR *προσάξ^{α}εσθαι* C *δὲ* AMLVRC 6 *γοῦν*] *γαρ* L *μὲν πολλοῦ* tr. VR 7 *τῇ* om. C *δὲ*] *δὲ* (*δ'* C) *ἐν* VRC *μέλιτι*] *μελίτη* V 10 *ἀναιρεῖται*, *αι* ante *ρ* i. ras. A *Ἀλέξανδρος* om. C *πελέκει* ex *πέλεκι* corr. P *πέλυκι* VR 11 *σκηπίωνοσ* PAMLV[1] *τοῦτο* VR 12 *πρὸ*] *πρὸσ* V[1] *ὧν*] *ὧν*, supra *ν* suppl. ut uid. *ὃν* V 13 *δ'* om. MVRC *μινναίου* MVR *μημναίου* C *manaei* Lat *Μινναῖος* Hudson *παραλαβὼν*] *captis* Lat *ἐκράτει* — 14 *Χαλκίδος*] *qui apud calcida sub libano morabatur* Lat 14 *φιλιππίονα* P 16 *ἀνῆγεν* C 17 *δὲ* VR *ἑτέραν*] PAHeg *νεωτέραν* (*νεωτέ* i. ras. 3 litt. M) MLVRCLat *ταῦθ'* C 18 *δι' αὐτὴν*] om. M *ob eamque causam* Lat *κτείνεται δι' αὐτὴν* tr. VR *γὰρ*] *δὲ* Destinon *τὴν* om. AML *ἀλεξάνδρου* R 19 *αὐτὸς* s. P *ἦν αὐτὸς* tr. Hauerkamp 20 *τοὺσ αὐτῆσ ἀδελφοὺσ* VRC *τοὺσ ἀδελφοὺσ αὐτῆσ* L 21 i. marg. *κβ'* VC *τὴν*] *τὴν τοῦ* AL *μεταβὰς*] *διαβὰσ* M, om. Lat 22 *καὶ ἐπειδὴ* VR *κἀπει-δήπερ* C *περγαμινὸσ* PV[1]

ἦγεν ἐπ' *Αἴγυπτον* δυνάμεως εἰργόμενος τῶν κατὰ τὸ *Πηλούσιον*
ἐμβολῶν ἐν Ἀσκάλωνι κατείχετο, τούς τε Ἄραβας ξένος ὢν ἔπεισεν
ἐπικουρῆσαι καὶ αὐτὸς ἧκεν ἄγων Ἰουδαίων εἰς τρισχιλίους ὁπλίτας.
παρώρμησεν δὲ καὶ τοὺς ἐν Συρίᾳ δυνατοὺς ἐπὶ τὴν βοήθειαν τόν 188
τε ἔποικον τοῦ *Λιβάνου Πτολεμαῖον* καὶ Ἰάμβλιχον, δι' οὓς αἱ
ταύτῃ πόλεις ἑτοίμως συνεφήψαντο τοῦ πολέμου. καὶ θαρρῶν ἤδη 189
Μιθριδάτης τῇ προσγενομένῃ δι' Ἀντίπατρον ἰσχύι πρὸς τὸ *Πηλούσιον*
ἐξελαύνει κωλυόμενός τε διελθεῖν ἐπολιόρκει τὴν πόλιν.
γίνεται δὲ κἀν τῇ προσβολῇ διασημότατος Ἀντίπατρος· τὸ γὰρ κατ'
αὐτὸν μέρος τοῦ τείχους διαρρήξας πρῶτος εἰσεπήδησεν εἰς τὴν
πόλιν μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ.

4. Καὶ τὸ *Πηλούσιον* μὲν ἑάλω, πρόσω δ' αὐτὸν ἰόντα εἶργον 190
αὖθις οἱ τὴν Ὀνίου προσαγορευομένην χώραν κατέχοντες· ἦσαν δὲ
Ἰουδαῖοι *Αἰγύπτιοι*. τούτους Ἀντίπατρος οὐ μόνον μὴ κωλύειν
ἔπεισεν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῇ δυνάμει παρασχεῖν· ὅθεν οὐδὲ οἱ
κατὰ *Μέμφιν* ἔτι εἰς χεῖρας ἦλθον, ἑκούσιοι δὲ προσέθεντο Μιθριδάτῃ.
κἀκεῖνος ἤδη τὸ *Δέλτα* περιελθὼν συνέβαλλεν τοῖς λοιποῖς 191
Αἰγυπτίοις εἰς μάχην κατὰ χῶρον, ὃς Ἰουδαίων στρατόπεδον καλεῖται.
κινδυνεύοντα δ' αὐτὸν ἐν τῇ παρατάξει σὺν ὅλῳ τῷ δεξιῷ
κέρατι ῥύεται περιελθὼν Ἀντίπατρος παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τοῦ ποτα-

§ 187 = Ant. Iud. XIV 128.

PAMLVRCLatHegesippus I 23 p. 34.

1 ἐπ' αἰγύπτου M εἰσ αἴγυπτον VR εἰργόμενοσ A τῶν] ex τὸν corr. A ὑπὸ τῶν C 2 ἀσκαλῶνι PA[1] 3 ἰουδαίουσ LVR 4 παρόρμησε C[1] τῶν τε ἐποίκων Aldrich 5 τ' C Πτολεμαῖον s. P καὶ Ἰάμβλιχον om. R Ἰάμβλιχον] ἰάμβλιχον καὶ πτολεμαῖον V *iamblicum et ptolomeum* cod. Vat. Lat *iamblicum et Ptolomaeum alterum* Heg; cf. Ant. Iud. XIV 129 6 συνεφήπτοντο L θαρρῶν] καθορῶν C 7 προσγινομένῃ LV 8 διελθεῖν] ἐξελθεῖν VR διεξελθεῖν C *transire* Lat 9 δὲ om. V διασημώτατοσ A καθ' ἑαυτὸν (αὐτὸν C) VRC 12 τὸ om. VRC πρόσω — 14 Αἰγύπτιοι] *ulterius autem eos progredi non sinebant iudaei aegyptii terrarum incolae quae appellantur onium* Lat δὲ VR αὐτὸν ἰόντα] PAMLat αὐτοὺσ ἰόντασ LVRC εἶργον PA 13 Ὀνίου] ὄνιον PAL et ut uid. Lat *oniae* Heg ἦσαν δ'] solito angustius scripsit M, om. VR 14 Αἰγύπτιοι] PALatHeg καὶ αἰγύπτιοι MLVRC τούτους] τούτουσ δὲ VR κωλύων C 15 τἀπιτήδεια C οὐδ' VC 16 κατὰ τὴν μέμφιν ed. pr. εἰσ χεῖρασ ἦλθον ἔτι tr. V προέθεντο C[1] 17 τὸ — περιελθὼν] *loco illo peragrato* Lat περιελθὼν] περιελὼν L συνέβαλλεν] συνέλαβε L συμβάλλει VR 18 Αἰγυπτίοις] αἰγυπτίοισ κατὰ τὴν C[1] χῶρον, s. m. 2 V 19 κινδυνεύοντα — 20 ποταμοῦ] (*mithridates* —) *paene extinctus foret, nisi antipater uidens totum — dextrum cornu ab hoste urgeri, ex alia quoque parte includi flumine, — irruisset a cornu sinistro* Heg δὲ VRC συνόλῳ P[1]

192 μου· τῶν γὰρ καθ' ἑαυτὸν ἐκράτει τὸ λαιὸν ἔχων κέρας· ἔπειτα
προσπεσὼν τοῖς διώκουσι Μιθριδάτην ἀπέκτεινεν πολλοὺς καὶ
μέχρι τοσούτου τοὺς καταλειπομένους ἐδίωξεν ὡς καὶ τὸ στρατό-
πεδον αὐτῶν ἑλεῖν. ὀγδοήκοντα δὲ μόνους τῶν ἰδίων ἀπέβαλεν,
καὶ Μιθριδάτης ἐν τῇ τροπῇ περὶ ὀκτακοσίους. σωθεὶς δ' αὐτὸς
παρ' ἐλπίδα μάρτυς ἀβάσκανος γίνεται πρὸς Καίσαρα τῶν Ἀντι-
πάτρου κατορθωμάτων.

193 5. Ὁ δὲ τότε μὲν τὸν ἄνδρα τοῖς ἐπαίνοις καὶ ταῖς ἐλπίσιν
εἰς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ κινδύνους ἐπέρρωσεν, ἐν οἷς πᾶσιν παραβολώ-
τατος ἀγωνιστὴς γενόμενος καὶ πολλὰ τρωθεὶς ἐφ' ὅλον σχεδὸν
194 τοῦ σώματος εἶχεν τὰ σημεῖα τῆς ἀρετῆς. αὖθις δὲ καταστησάμενος
τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὡς ἐπανῆκεν εἰς Συρίαν, πολιτείᾳ τε αὐτὸν
τῇ Ῥωμαίων ἐδωρήσατο καὶ ἀτελείᾳ τῆς τε ἄλλης τιμῆς καὶ φιλο-
φρονήσεως ἕνεκεν ζηλωτὸν ἐποίησεν καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην δὲ δι'
αὐτὸν ἐπεκύρωσεν Ὑρκανῷ.

195 X. 1. Κατ' αὐτὸ δὲ καὶ Ἀντίγονος ὁ Ἀριστοβούλου πρὸς τὸν
Καίσαρα παρὼν γίνεται παραδόξως Ἀντιπάτρῳ μείζονος προκοπῆς
αἴτιος· δέον γὰρ ἀποδύρεσθαι περὶ τοῦ πατρὸς πεφαρμάχθαι
δοκοῦντος ἐκ τῶν πρὸς Πομπήιον διαφορῶν καὶ περὶ τἀδελφοῦ
τὴν Σκιπίωνος ὠμότητα μέμφεσθαι καὶ μηδὲν εἰς τὸν ἔλεον παρα-
μῖξαι φθονερὸν πάθος, ὁ δὲ ἐπὶ τούτοις Ὑρκανοῦ καὶ Ἀντιπάτρου
196 κατηγόρει παρελθών, ὡς παρανομώτατα μὲν αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελ-
φῶν πάσης ἀπελαύνοιεν τῆς πατρίου γῆς, πολλὰ δ' εἰς τὸ ἔθνος
αὐτοὶ διὰ κόρον ἐξυβρίζοιεν, καὶ ὅτι τὴν εἰς Αἴγυπτον συμμαχίαν

---

§ 192 = Ant. Iud. XIV 133.

PAMLVRCLatHegesippus I 24 p. 35 Suidas s. *ἀβάσκανος*.

2 *μιθριδάτην*, *ν* i. ras. m. 1 A *μιθριδάτησ* L *ἀπέκτεινεν*] *ἀπεκτείνετο* C¹ *ἀπέκτεινέ τε* C²VR 3 *τοσούτου τοὺς*] *τοσούτουσ* R *τοσούτου·*, eras. *σ* V *καταλιπομένουσ* P¹A *καταλειπόμενοσ* V²R 4 *ὀγδοήκοντα*] *π̄* PA *ἰδίων*] *ἰουδαίων* R 5 *τροπῇ*] *πρώτῃ* P *cum fugeret* Lat *δὲ* VR *αὐτὸς* om. Lat 6 *ἐλπίδασ* C *μάρτυς* — 7 *κατορθωμάτων* laudat Suid *τῶν*] *τὸν* MV¹C¹ 9 *ὑπὲρ* om. L *ἑαυτοῦ* AMLVRC *παραβο·λότατοσ*, eras. *υ* P 10 *ἐφ'*] *καθ'* V Hudson 12 *κατὰ*] *περὶ* VR *ὡς* om. P *Συρίαν*] *τὴν συρίαν* V *αὐτόν*, *ό* ex *ῶ* corr. VC 13 *ἐδωρήσατο*] PAMLLat et i. marg. V *ἐτίμησε* VRC et ut uid. Heg 16 *ὁ*] redit manus antiqua L 18 *γὰρ*] *γοῦν* LVRC *ἀποδύρασθαι* LVR 19 *δοκοῦντοσ*, *σ* i. ras. A *καὶ*] *ἢ* V *τοῦ ἀδελφοῦ* LVRC 20 *σκηπίωνοσ* PAMLR et ex corr. V *παραμίξαι*, utrumque *α* i. ras. m. 2 V 21 *δ'* C 22 *κατηγορεῖ* L *μὲν* om. P 23 *ἀπελαύνοιε·*, eras. *ν* P *πάσης* om. Lat *πατρίου*] *πατρώου* LR *πατρ·ώου* V *δὲ* LVR 24 *διὰ κόρον* om. M *ὅτι*] *διότι* LVR *συμμαχίαν*, *ι* i. ras. maiore A

*οὐκ ἐπ᾽ εὐνοίᾳ αὐτῷ πέμψειαν, ἀλλὰ κατὰ δέος τῶν πάλαι διαφο-
ρῶν καὶ τὴν πρὸς τὸν Πομπήιον φιλίαν ἀποσκευαζόμενοι.*
2. *Πρὸς ταῦτα ὁ Ἀντίπατρος ἀπορρίψας τὴν ἐσθῆτα το* 197
*πλῆθος ἐπεδείκνυεν τῶν τραυμάτων, καὶ περὶ μὲν τῆς εἰς Καίσαρα
εὐνοίας οὐκ ἔφη λόγου δεῖν αὐτῷ· κεκραγέναι γὰρ τὸ σῶμα σιω-
πῶντος· Ἀντιγόνου δὲ θαυμάζειν τὴν τόλμαν, εἰ πολεμίου Ῥωμαίων* 198
*υἱὸς ὢν καὶ Ῥωμαίων δραπέτου καὶ τὸ νεωτεροποιὸς εἶναι καὶ
στασιώδης αὐτὸς πατρῷον ἔχων, παρὰ τῷ Ῥωμαίων ἡγεμόνι κατη-
γορεῖν ἐπικεχείρηκεν ἑτέρων καὶ πειρᾶται τυχεῖν ἀγαθοῦ τινος, δέον
ἀγαπᾶν ὅτι ζῇ· καὶ γὰρ νῦν ἐφίεσθαι πραγμάτων οὐ τοσοῦτον δι᾽
ἀπορίαν, ἀλλ᾽ ἵνα Ἰουδαίους διαστασιάσῃ παρελθὼν καὶ χρήσηται
κατὰ τῶν δόντων ταῖς ἀφορμαῖς.*
3. *Τούτων Καῖσαρ ἀκούσας Ὑρκανὸν μὲν ἀξιώτερον τῆς ἀρχιε-* 199
*ρωσύνης ἀπεφήνατο, Ἀντιπάτρῳ δὲ δυναστείας αἵρεσιν ἔδωκεν. ὁ
δ᾽ ἐπὶ τῷ τιμήσαντι τὸ μέτρον τῆς τιμῆς θέμενος πάσης ἐπίτρο-
πος Ἰουδαίας ἀποδείκνυται καὶ προσεπιτυγχάνει τὰ τείχη τῆς
πατρίδος ἀνακτίσαι κατεστραμμένα. τὰς μὲν δὴ τιμὰς ταύτας* 200
*Καῖσαρ ἐπέστελλεν ἐν τῷ Καπετωλίῳ χαραχθῆναι τῆς τε αὐτοῦ
δικαιοσύνης σημεῖον καὶ τῆς τἀνδρὸς ἐσομένας ἀρετῆς.*
4. *Ἀντίπατρος δὲ Καίσαρα προπέμψας ἐκ τῆς Συρίας εἰς Ἰου-* 201
*δαίαν ὑπέστρεψεν. καὶ πρῶτον μὲν τὸ τεῖχος ἀνεδείματο τῆς
πατρίδος ὑπὸ Πομπηίου κατεστραμμένον καὶ τοὺς ἀνὰ τὴν χώραν
θορύβους ἐπιὼν κατέστελλεν, ἀπειλητὴς ἅμα καὶ σύμβουλος ὢν
ἑκάστοις, ὅτι τὰ μὲν Ὑρκανοῦ φρονοῦντες ἐν ὄλβῳ καὶ καθ᾽ ἡσυ-*

---

§ 196 = Ant. Iud. XIV 140.

PAMLVRCLatHegesippus I 25 p. 36.

1 *ἐπ᾽ εὐνοίασ* A *ἐξ εὐνοίασ* C *ἀπ᾽ εὐνοίας* Niese *αὐτῷ*] *αὐτῶν* LVR *ipsi caesari* Lat *διαφορῶν*] *διαφόρων* LRC 2 *τὸν* om. MLVR *πήιον* L *ὑποσκευαζόμενοι* LVRC 3 *ταῦτ᾽* M *ταῦθ᾽* C *τὴν* om. L 6 *εἰ*] *εἰσ* R¹ 7 *ὢν*] *ἦν* LVR¹ *τὸ* ex *τοῦ* corr. A 8 *αὐτὸσ*, *σ* i. ras. m. 2 R *τῷ*] *τῶν* L 9 *πειρᾶται τυχεῖν*] *παρατυχεῖν* LR 10 *δι᾽*] *κατὰ* LVR fort. recte 11 *ἀλλ᾽* — 12 *ἀφορμαῖς*] *sed ut in eos qui se dedissent iudaeorum seditiones accenderet* Lat *διαστασιάσει* LR *χρήσητε* C 12 *ἀφορμᾶσ* (ι *sup.*) C 13 *ὑρκανοῦ*, i. marg. *γρ ὑρκανὸν* m. 2 V *τῆσ ἱερωσύνησ* A *τὴν ἀρχιερωσύνην* V 15 *δὲ ἐπὶ* LVR *τῷ*] *τῶ·V τὸ* C¹ *τιμήσοντι* Destinon *πάσης* om. Lat 17 *κατεστρεμμένα* R 18 *ἐπέστελεν* A *ἀπέστελλεν* ed. pr. *καπιτωλίω* C 19 *τοῦ ἀνδρὸσ* PLVR *antipatri* Lat *ἐσομένας ἀρετῆς*] Niese Hermes XI 471 *ἐσομένησ ἀρετῆσ* PA *ἐσόμενον ἀρετῆσ* MC *ἀρετῆσ ἐσόμενον* (*ἐσόμεμενον* V) LVR i. marg. *κγ´* VC 20 *ἀντίπατρον* (*ν* finale i. ras. m. 2) *δὲ καῖσαρ* R *ἀποπέμψασ* (*ο* i. ras. m. 2) R *εἰς*] *ὡσ εἰσ τὴν* LR *ὡσ εἰσ* V; uide Ant. XIV 156 21 *καὶ* om. LVR 24 *ὅτι*] *ὅτι οἱ* P

χίαν βιώσονται τῶν τε ἰδίων κτημάτων καὶ κοινῆς εἰρήνης ἀπο-
202 λαύοντες· εἰ δὲ πείθοιντο ταῖς ψυχραῖς ἐλπίσιν τῶν νεωτερίζειν
ἐπὶ κέρδεσιν οἰκείοις ἐθελόντων, ὡς αὐτόν τε πειράσουσιν ἀντὶ
κηδεμόνος δεσπότην καὶ Ὑρκανὸν ἀντὶ βασιλέως τύραννον, Ῥωμαίους
γε μὴν καὶ Καίσαρα πολεμίους ἀνθ' ἡγεμόνων καὶ φίλων· οὐ γὰρ
203 ἀνέξεσθαι μετακινούμενον ἐκ τῆς ἀρχῆς ὃν αὐτοὶ κατέστησαν. ἅμα
δὲ ταῦτα λέγων καὶ δι' αὑτοῦ καθίστατο τὴν χώραν ὁρῶν τὸν
Ὑρκανὸν νωθῆ τε καὶ βασιλείας ἀτονώτερον. Φασάηλον μὲν δὴ
τῶν παίδων τὸν πρεσβύτατον Ἱεροσολύμων καὶ τῶν πέριξ στρατη-
γὸν καθίστησιν, τὸν δὲ μετ' αὐτὸν Ἡρώδην ἐπὶ τοῖς ἴσοις ἔστειλεν
εἰς Γαλιλαίαν κομιδῇ νέον.
204 5. Ὁ δὲ ὢν φύσει δραστήριος ὕλην εὐθέως εὑρίσκει τῷ φρο-
νήματι. καταλαβὼν οὖν Ἐζεκίαν τὸν ἀρχιληστὴν τὰ προσεχῆ τῇ
Συρίᾳ κατατρέχοντα μετὰ μεγίστου στίφους αὐτόν τε συλλαβὼν
205 ἀποκτείνει καὶ πολλοὺς τῶν λῃστῶν. ὃ δὴ μάλιστα τοῖς Σύροις
ἡγεῖτο κεχαρισμένον· ὑμνεῖτο γοῦν ἀνά τε τὰς κώμας καὶ ἐν ταῖς
πόλεσιν Ἡρώδης ὡς εἰρήνην αὐτοῖς καὶ τὰς κτήσεις ἀνασεσωκώς.
γίνεται δ' ἐκ τούτου καὶ Σέξτῳ Καίσαρι γνώριμος ὄντι συγγενεῖ
206 τοῦ μεγάλου Καίσαρος καὶ διοικοῦντι τὴν Συρίαν. πρὸς δὲ

§ 201 = Ant. Iud. XIV 157.

PAMLVRCLatHegesippus I 25 p. 38.

1 ἀπολαύοντες] *potituri* Lat ἀπολαύσονται Cocceji et cod. Voss. teste Hauerkampo 3 ὡς om. MLVRC et fort. Lat 6 ἅμα] *quamuis* Lat 7 καὶ om. LVRC δι' ex corr. M αὑτοῦ] αὐτοῦ PAM ἑαυτοῦ LVRC *se* Lat 8 νωθῆ] νωθήν LRV[2] *segniorem* Lat ἀτονώτερον] litt. το eras. uid. A ἀνώτερον LR κατώτερον V γρ ἀτονώτερον i. marg. V et m. 2 L 9 τῶν] τὸν R[1] 10 μετ' αὐτὸν] μετὰ τὸν L 11 Γαλιλαίαν] τὴν γαλιλαίαν LVR κομιδὴ P[1]AM 12 τῷ] τὸ C[1] 13 καταλαβὼν οὖν] καὶ καταλαβὼν Bekker καταλαβὼν γοῦν Destinon τῇ Συρίᾳ] τῆσ συρίασ C τῇ στρατιᾶι LVR, i. marg. συρία m. 2 L γρ κατατρέχοντα ἐν συρία V 14 κατατρέχον|········τα, ον uid. corr. V καταταρέχοντα C τε om. P συλλαβὼν — 15 λῃστῶν] συλλαμβάνει καὶ πολλοὺσ τῶν λῃστῶν σὺν αὐτῶι ἀποκτένει V 15 ἀποκταίνει P[1] ἀποκταίνει A ἀποκτέννει MC ἀποκτένει LVR et ex corr. P 16 ἡγεῖτο] κατώρθωκε LVRC[2] κατόρθωκε C[1] *fuit* Lat ἐγένετο Destinon ὑμνεῖ·το, eras. ν V τε om. C 17 ὡς — ἀνασεσωκώς] *ueluti per eum pace reddita et possessionibus restitutis* Lat *quasi qui pacem et quietem publicam multo post tempore reformauisset* Heg ὡς εἰρήνην αὐτοῖς] PAM et ex corr. L ὡσ εἰσ εἰρήνην αὐτοὺσ L[1]R ὡσ εἰσ ἠρήνην αὐτοὺσ παρὼν (παρὼν expunctum) V ὡς εἰσ εἰρήνην αὐτοῖσ παρων C 18 δὲ LVR σέξστω M 19 καὶ om. LR

τὸν ἀδελφὸν εὐδοκιμοῦντα καὶ Φασάηλος ἐφιλοτιμεῖτο τὴν ἀγαθὴν ἔριν τοὺς ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εὐνουστέρους καθιστάμενος καὶ δι᾿ αὐτοῦ μὲν ἔχων τὴν πόλιν μηδὲν δὲ ἀπειροκάλως εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐξυβρίζων. ἐντεῦθεν Ἀντιπάτρῳ θεραπεία τε ἦν ἐκ τοῦ ἔθνους βασι- 207
λικὴ καὶ τιμαὶ παρὰ πάντων ὡς δεσπότῃ τῶν ὅλων· οὐ μὴν αὐτὸς τῆς πρὸς Ὑρκανὸν εὐνοίας ἢ πίστεώς τι μετεκίνησεν.

6. Ἀμήχανον δ᾿ ἐν εὐπραγίαις φθόνον διαφυγεῖν· Ὑρκανὸς 208
γοῦν ἤδη μὲν καὶ καθ᾿ ἑαυτὸν ἡσυχῇ πρὸς τὸ κλέος τῶν νεανίσκων ἐδάκνετο, μάλιστα δὲ ἐλύπει τὰ Ἡρώδου κατορθώματα καὶ κήρυκες ἐπάλληλοι τῆς καθ᾿ ἕκαστον εὐδοξίας προστρέχοντες πολλοὶ [δὲ] τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις βασκάνων ἠρέθιζον, οἷς ἢ τὸ τῶν παίδων ἢ τὸ Ἀντιπάτρου σωφρονικὸν προσίστατο, λέγοντες ὡς Ἀντιπάτρῳ 209
καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ παραχωρήσας τῶν πραγμάτων καθέζοιτο τοὔνομα μόνον βασιλέως ἔχων ἔρημον ἐξουσίας. καὶ μέχρι τοῦ πλανηθήσεται καθ᾿ ἑαυτοῦ βασιλεῖς ἐπιτρέφων; οὐδὲ γὰρ εἰρωνεύεσθαι τὴν ἐπιτροπὴν αὐτοὺς ἔτι, φανεροὺς δὲ εἶναι δεσπότας παρωσαμένους ἐκεῖνον, εἴ γε μήτε ἐντολὰς δόντος μήτε ἐπιστείλαντος αὐτοῦ τοσούτους παρὰ τὸν τῶν Ἰουδαίων νόμον ἀνῄρηκεν Ἡρώδης· ὅν, εἰ μὴ βασιλεύς ἐστιν ἀλλ᾿ ἔτι ἰδιώτης, δεῖν ἐπὶ δίκην ἥκειν ἀποδώσοντα λόγον αὐτῷ τε καὶ τοῖς πατρίοις νόμοις, οἳ κτείνειν ἀκρίτους οὐκ ἐφιᾶσιν.

7. Τούτοις κατὰ μικρὸν Ὑρκανὸς ἐξεκαίετο καὶ τὴν ὀργὴν τελευ- 210
ταῖον ἐκρήξας ἐκάλει κριθησόμενον τὸν Ἡρώδην. ὁ δὲ καὶ τοῦ

---

§ 206 = Ant. Iud. XIV 161.

PAMLVRCLat Hegesippus I 26 p. 39.

1 τὸν ἀδελφὸν εὐδοκιμοῦντα] *fratris indolem* Lat φασά· | ηλοσ L 2 καθιστανόμενοσ LVR αὐτοῦ] αὑτοῦ PMRC δι᾿ αὐτοῦ om. Lat 3 δ᾿ C 4 ἐντεῦθεν] ἔνθεν AMLVRC ἦν post ἔθνους tr. LVR 7 i. marg. κδ´ VC δὲ LV 9 δ᾿ ἐλύπει MLC² δὲ λύπει C¹ τ᾿ ἐλύπει Destinon Ἡρώδου] PAMLat et i. marg. m. 2 L φασαήλου LVRC 10 προ·τρέχοντεσ, eras. σ AC προτρέχοντεσ R πολλοὶ] πολλοὺσ P δὲ seclusit Niese 11 ἠρέθιζεν P 12 σωφρονητικὸν V προίστατο PMV προίστατο (σ suprascr.) A *officiebat* Lat 14 τοῦ] Destinon ποῦ codd. 15 ἐπιστρέφων C¹ 16 ἐπιτροπήν, πι suppl. m. 2 V αὐτοὺς] ex αὐτὸσ corr. A ex αὐτοῦ corr. V αὐτοῦ P φαναιροὺσ C δ᾿ C παρωσομένουσ V 18 παρά, utrumque α i. ras m. 2 V τῶν om. LVRC ἀνήρηκεν·· P ἀνηρηκέναι A ὅν] ὧν C² ὤν V¹, i. marg. γρ ὅν V 19 ἀποδώσοντα] ἀποδώσοντον ex ἀποδώσωντον corr. C 20 ἀκρίτους] L. Dindorf ἀκρίτωσ codd. 21 ἀφιᾶσιν L¹RC et ex corr. V 22 τελευταῖον, ν i. ras. m. 2 R 23 ἐκρίξασ RC¹

πατρὸς παραινοῦντος καὶ τῶν πραγμάτων διδόντων παρρησίαν
ἀνῄει φρουραῖς διαλαβὼν πρότερον τὴν Γαλιλαίαν. ᾔει δὲ μετὰ
καρτεροῦ στίφους, ὡς μήτε καταλύειν δόξειεν Ὑρκανὸν λαμπρὰν
211 ἄγων δύναμιν μήτε γυμνὸς ἐμπέσοι τῷ φθόνῳ. Σέξτος δὲ Καῖσαρ
δείσας περὶ τῷ νεανίᾳ, μή τι παρὰ τοῖς ἐχθροῖς ἀποληφθεὶς πάθῃ,
πέμπει πρὸς Ὑρκανὸν τοὺς παραγγελοῦντας διαρρήδην ἀπολύειν
Ἡρώδην τῆς φονικῆς δίκης. ὁ δὲ καὶ ἄλλως ὡρμημένος, ἠγάπα
γὰρ Ἡρώδην, ἀποψηφίζεται.
212 8. Καὶ ὃς ὑπολαμβάνων ἄκοντος τοῦ βασιλέως διαφυγεῖν εἰς
Δαμασκὸν ἀνεχώρησεν πρὸς Σέξτον παρασκευαζόμενος οὐδὲ αὖθις
ὑπακοῦσαι καλοῦντι. καὶ πάλιν οἱ πονηροὶ παρώξυνον τὸν Ὑρκανὸν κατ᾽ ὀργήν τε οἴχεσθαι τὸν Ἡρώδην λέγοντες καὶ παρεσκευασμένον κατ᾽ αὐτοῦ· πιστεύων δ᾽ ὁ βασιλεὺς οὐκ εἶχεν ὅ τι χρὴ δρᾶν,
213 ὡς ἑώρα μείζονα τὸν διάφορον. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ Σέξτου Καίσαρος
στρατηγὸς ἀνεδείχθη κοίλης Συρίας καὶ Σαμαρείας οὐ μόνον τε
κατ᾽ εὔνοιαν τὴν ἐκ τοῦ ἔθνους ἀλλὰ καὶ δυνάμει φοβερὸς ἦν, εἰς
ἔσχατον δέους κατέπεσεν Ὑρκανός, ὅσον οὔπω προσδοκῶν ἐπ᾽ αὐτὸν
ὁρμήσειν μετὰ στρατιᾶς.
214 9. Καὶ οὐ διήμαρτεν τῆς οἰήσεως· ὁ γὰρ Ἡρώδης κατ᾽ ὀργὴν
τῆς περὶ τὴν δίκην ἀπειλῆς στρατιὰν ἀθροίσας ἐπὶ Ἱεροσολύμων
ἦγεν καταλύσων τὸν Ὑρκανόν. κἂν ἔφθη τοῦτο ποιήσας, εἰ μὴ
προεξελθόντες ὅ τε πατὴρ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἔκλασαν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν

§ 210 = Ant. Iud. XIV 169.

PAMLVRCLatHegesippus I 26 p. 39.

2 *φρουραῖ·σ*, eras. *ο* V *μετὰ καρτεροῦ*] *μετ᾽ ἀρκετοῦ* Destinon; cf. Ant. XIV 169 3 *λαμπρὰν*] *ἁδρὰν* LVR *ἀδρὰν* C *plures* Lat 4 *ἐμπέσοι*] *pateret* Lat *σέξστοσ* M 5 *τῷ νεανίᾳ*] *τὸν νεανίαν* C *τούτου* LVR *τι* ex *τε* corr. L *τοῖσ*, *ισ* i. ras. m. 2 V *ἀπολ^{η}ειφθεὶσ* L *ἀπολειφθεὶσ* V *πάθοι* V 6 *Ὑρκανὸν*] *τὸν ὑρκανὸν* LVR 9 *ἀποφυγεῖν* V 10 *πρὸσ σέξτον*, litt. *σ σέξ* i. ras. L *σέξστον* M *οὐδ᾽* C *παρασκευαζόμενος*] *paratus* Lat *proposito studio* Heg *παρεσκευασμένος* Destinon 11 *παρώξυναν* AMLVR *τὸν* om. LVRC 12 *παρασκευασάμενον* LV²R¹ *παρασκευασμένον* V¹ *παρασκευασόμενον* R² *ut se — instrueret* Lat 13 *δὲ* LVR 14 *ὡς*] *ἕωσ* A *quoniam* Lat *ἐπεὶ δὲ*] *ἐπειδὴ* L¹R *σέξστου* M 15 *καὶ στρατηγὸσ* AMV *κοίλης* om. Lat *ἀνεδείχθη*] *declaratus esset herodes* Lat 16 *τὴν ἐκ* om. C *ἀλλὰ καὶ*] PAMCLat *ἀλλ᾽* (*ἀλλά* R) *ὅτι καὶ* LVR *ἦν*] *putabatur* Lat 17 *Ὑρκανὸς* om. AMLVRCLat 19 *οἰκήσεωσ* C¹ 20 *περὶ τὴν δίκην*] *ἐπὶ τῆι δίκηι* V 21 *κατασυλῶν* LR, i. marg. m. 2 *καταλύσων* L 22 *συνεξελθόντεσ* LVR *pariter egressi* Lat *ὁ* ante *ἀδελφὸσ* om. C *ἔκλασαν* repictum in A

παρακαλοῦντες καὶ αὐτὸν ἀπειλῇ καὶ ἀνατάσει μόνῃ μετρῆσαι τὴν
ἄμυναν, φείσασθαι δὲ τοῦ βασιλέως, ὑφ᾽ οὗ μέχρι τοσαύτης δυνά-
μεως προῆλθεν· δεῖν τε, εἰ κληθεὶς ἐπὶ δίκην παρώξυνται, καὶ
περὶ τῆς ἀφέσεως εὐχαριστεῖν καὶ μὴ πρὸς μὲν τὸ σκυθρωπὸν
ἀπαντᾶν, περὶ δὲ τῆς σωτηρίας ἀχάριστον εἶναι. εἰ δὲ δὴ λογι- 215
στέον εἴη καὶ πολέμου ῥοπὰς βραβεύεσθαι θεῷ, πλέον εἶναι τῆς
στρατείας τὸ ἄδικον. διὸ δὴ καὶ περὶ τῆς νίκης οὐ χρὴ κατὰ πᾶν
εὔελπιν εἶναι, μέλλοντά γε συμβαλεῖν βασιλεῖ καὶ συντρόφῳ καὶ
πολλάκις μὲν εὐεργέτῃ, χαλεπῷ δὲ οὐδέποτε, πλὴν ὅσον πονηροῖς
συμβούλοις χρώμενος ἐπισείσειεν αὐτῷ σκιὰν ἀδικήματος. πείθε-
ται τούτοις Ἡρώδης ὑπολαβὼν εἰς τὰς ἐλπίδας αὔταρκες εἶναι καὶ
τὸ τὴν ἰσχὺν ἐπιδείξασθαι τῷ ἔθνει.
10. Κὰν τούτῳ γίνεται περὶ Ἀπάμειαν ταραχὴ Ῥωμαίων 216
καὶ πόλεμος ἐμφύλιος, Καικιλίου μὲν Βάσσου διὰ τὴν εἰς Πομ-
πήιον εὔνοιαν δολοφονήσαντος Σέξτον Καίσαρα καὶ τὴν ἐκείνου
δύναμιν παραλαβόντος, τῶν δ᾽ ἄλλων Καίσαρος στρατηγῶν ἐπὶ
τιμωρίᾳ τοῦ φόνου μετὰ δυνάμεως συνελθόντων. οἷς καὶ διὰ 217
τὸν ἀνῃρημένον καὶ διὰ τὸν περιόντα Καίσαρα φίλους ὄντας
ἀμφοτέρους ὁ Ἀντίπατρος διὰ τῶν παίδων ἔπεμψεν συμμα-
χίαν. μηκυνομένου δὲ τοῦ πολέμου Μοῦρκος μὲν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας

§ 214 = Ant. Iud. XIV 181. § 216 = Ant. Iud. XIV 268.

PAMLVRCLatHegesippus I 26 p. 40.
1 καὶ] om. VC *et* Lat ἀνατάσει] C *indignatione* Lat ἀναστάσει PAMLVRHeg μετρήσει L 2 ὑφ᾽ ᾧ PAC ἐφ᾽ ᾧ M *sub quo* LatHeg 3 ἐπὶ, ι i. ras. maiore m. 2 V 4 καὶ μὴ] μὴ PAMLVR *neue* Lat 5 εἰ δὲ — 7 ἄδικον] *quod si etiam momenta bellorum reputanda uiderentur, iniquitatem militiae consideraret* Lat δὴ] δεῖ L 6 θεῷ, πλέον εἶναι] θεωρητέον εἶναι PAMLR θεῶ πλεῖον εἶναι VC γρ βραβεύεσθαι θεωρητέον i. marg. m. 2 V τῷ θεῷ θεωρητέον εἶναι Aldrichius; cfr. Ant. Iud. XIV 183 7 στρατείας] Destinon στρατιᾶσ codd. περὶ] τὸ περὶ LVR χρὴ] χρῆναι LVRC κατὰ πᾶν] κατὰ πάντα P καθ᾽ ἅπαν M 8 γε] Bekker τε codd. συμβάλειν C συμβάλλειν LVR βασιλεῖ] om. R i. marg. suppl. m. 2 L 9 χαλεπῶ·L χαλεπῶσ R οὐδένποτε L¹R 10 χρώμενον PL²V 11 litt. λαβὼν — εἶναι καὶ om. R ὑπολαβὼν — 12 ἔθνει] *qui speratis putauerat posse sufficere suasque uires demonstrare nationi* Lat 12 τὸ] τῶ PA¹ τὸ ex τα aut τω corr. L ἔθνει, ει i. ras. A 13 i. marg. κε VC περὶ] πρὸσ P ἀπάμεια·ν A 14 Καικιλίου] Dindorf κεκελλίου PAM κικιλίου LVR κεκιλλίου C *caecilius* Lat Heg βάσον PA 15 σέξστον M 16 δὲ LVR post ἐπὶ ras. 2—3 litt. A 17 μετὰ δυνάμεως συνελθόντων] βάσσω συμβαλόντων (συμβαλ | λόντων M) μετὰ πάσης τῆσ δυνάμεωσ PAMC (*quoniam*) *cunctis uiribus bassum petebant* Lat; cf. Ant. Iud. XIV 268 20 Μοῦρκος] μάρκοσ MLVRCLat

218 Σέξτου παραγίνεται διάδοχος, XI. 1. συνίσταται δὲ Ῥωμαίοις
κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ μέγας πόλεμος Κασσίου καὶ Βρούτου
κτεινάντων δόλῳ Καίσαρα κατασχόντα τὴν ἀρχὴν ἐπ᾽ ἔτη τρία καὶ
μῆνας ἑπτά. μεγίστου δ᾽ ἐπὶ τῷ φόνῳ γενομένου κινήματος καὶ
διαστασιασθέντων τῶν δυνατῶν ἕκαστος ἐλπίσιν οἰκείαις ἐχώρει
πρὸς ὃ συμφέρειν ὑπελάμβανεν, καὶ δὴ καὶ Κάσσιος εἰς Συρίαν
219 καταληψόμενος τὰς περὶ Ἀπάμειαν δυνάμεις. ἔνθα Βάσσῳ τε
Μοῦρκον καὶ τὰ διεστῶτα τάγματα διαλλάξας ἐλευθεροῖ μὲν Ἀπά-
μειαν τῆς πολιορκίας, ἡγούμενος δ᾽ αὐτὸς τῆς στρατιᾶς ἐπῄει
φορολογῶν τὰς πόλεις καὶ παρὰ δύναμιν τὰς εἰσπράξεις ποιούμενος.
220 2. Κελευσθὲν δὲ καὶ Ἰουδαίοις εἰσενεγκεῖν ἑπτακόσια τάλαντα
δείσας Ἀντίπατρος τὴν ἀπειλὴν τοῦ Κασσίου τοῖς τε υἱοῖς διεῖλεν
εἰσπράττειν τὰ χρήματα καί τισιν ἄλλοις τῶν ἐπιτηδείων κατὰ
τάχος, ἐν οἷς καὶ Μαλίχῳ τινὶ τῶν διαφόρων· οὕτως ἤπειγεν
221 ἡ ἀνάγκη. πρῶτος δ᾽ ἀπεμειλίξατο Κάσσιον Ἡρώδης τὴν ἑαυτοῦ
μοῖραν ἐκ τῆς Γαλιλαίας κομίσας ἑκατὸν τάλαντα καὶ διὰ τοῦτο
ἐν τοῖς μάλιστα φίλος ἦν. τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς βραδυτῆτα κακίσας
222 αὐταῖς ἐθυμοῦτο ταῖς πόλεσιν. Γόφνα γοῦν καὶ Ἀμμαοῦν καὶ δύο
ἑτέρας τῶν ταπεινοτέρων ἐξανδραποδισάμενος ἐχώρει μὲν ὡς καὶ
Μάλιχον ἀναιρήσων, ὅτι μὴ σπεύσας εἰσέπραξεν, ἐπέσχεν δὲ τὴν
τούτου καὶ τὴν τῶν ἄλλων πόλεων ἀπώλειαν Ἀντίπατρος ταχέως
ἑκατὸν ταλάντοις θεραπεύσας Κάσσιον.

§ 218 = Ant. Iud. XIV 270.

PAMLVRCLatHegesippus I 27 p. 40.

1 Σέξτου] σέξστου M σέξτου LVRC ἀντὶ κασσίου P ἀντὶ κεστίου A *antistii* Lat fort. recte (uide Cass. Dio 47, 27. Drumann hist. Rom. II 127) ἀντὶ Σέξτου Destinon 2 κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν] καὶ κατὰ τὸν καιρὸν C *eodem tempore* Lat πόλεμοσ ὁ μέγασ (β, α superscr.; corr. m. 2) tr. V μέγας om. Lat 3 κτεινάντων] κτείναντοσ LVR ἄφνω κτεινάντων PAMC ἐπὶ LVR 4 ἑπτὰ · (eras. uid. ι) P μεγίστο C[1] δὲ LVR 6 καὶ δὴ καὶ] PA καὶ δὴ ἧκε ML[2]VRC καὶ διῆκε L[1] *itaque cassius (syriam) petit* Lat εἰσ συρίαν, σ σ i. ras. m. 2 V post Συρίαν excidisse uid. uerbum καταληψόμενοσ, ή i. ras. m. 2 V 7 ἀπάμειαν, πάμει i. ras. m. 2 C βάσσον P μάρκον MLVRCLat 8 τα om. A[1] 9 δὲ LVR ἐπῄει] ἀπήει L[1]VR, om. Lat 11 ἑπτακόσια] ὀκτακόσια Syncellus p. 576 12 υἱέσι M 14 οὕτως] οὕτωσ δ᾽ PA οὕτωσ γὰρ V 15 δὲ LVR 16 ἐκ, κ i. ras. m. 2 V ἑκατὸν] ρ̄ PA 17 φίλοισ M φίλο · σ V κακίσας] κακίασ L[1] *arguens cassius* Lat, unde κακίσας Κάσσιος Destinon 18 Γόφνα γοῦν] γνοφὰν οὖν PA γόφναν οὖν M τόφνα γοῦν LR τόφρα γοῦν, i. marg. γνόφαν γρ τόφναν V γόφναν γοῦν C *eaque re gufnam* Lat *amaum* Lat 19 καὶ Μάλιχον] μαίλιχον, μαι m. 2 ut uid. ex καὶ corr. C 20 τὴν] τήν τε LVRC 21 τὴν om. V

3. Οὐ μὴν Μάλιχος ἀναχωρήσαντος Κασσίου τῆς χάριτος ἀπε- 223
μνημόνευσεν Ἀντιπάτρῳ, κατὰ δὲ τοῦ πολλάκις σωτῆρος ἐπιβουλὴν
ἐνεσκευάζετο σπεύδων ἀνελεῖν τὸν ἐμπόδιον αὐτοῦ τοῖς ἀδικήμασιν
Ἀντίπατρος δὲ τήν τε ἰσχὺν καὶ τὸ πανοῦργον τἀνδρὸς ὑποδείσας
διαβαίνει τὸν Ἰορδάνην στρατὸν ἀθροίσων εἰς τὴν τῆς ἐπιβουλῆς
ἄμυναν. φωραθεὶς δὲ Μάλιχος ἀναιδείᾳ τῶν Ἀντιπάτρου παίδων 224
περιγίνεται· τόν τε γὰρ Ἱεροσολύμων φρουρὸν Φασάηλον καὶ Ἡρώ-
δην πεπιστευμένον τὰ ὅπλα πολλαῖς ἀπολογίαις καὶ ὅρκοις ἐκγοη-
τεύσας διαλλακτὰς αὐτῷ πρὸς τὸν πατέρα πείθει γίνεσθαι. πάλιν
γοῦν ὑπ' Ἀντιπάτρου σώζεται πείσαντος Μοῦρκον τὸν τότε στρα-
τηγοῦντα Συρίας, ὃς ὥρμητο κτεῖναι Μάλιχον ἐφ' οἷς ἐνεωτέρισεν.
4. Συστάντος δὲ τοῦ πρὸς Κάσσιον καὶ Βροῦτον πολέμου 225
Καίσαρί τε τῷ νέῳ καὶ Ἀντωνίῳ Κάσσιος καὶ Μοῦρκος στρατιὰν
ἀθροίσαντες ἐκ τῆς Συρίας, ἐπειδὴ μέγα μέρος εἰς τὰς χρείας
Ἡρώδης ἔδοξε, τότε μὲν αὐτὸν Συρίας ἁπάσης ἐπιμελητὴν καθι-
στᾶσιν δύναμιν πεζήν τε καὶ ἱππικὴν δόντες, μετὰ δὲ τὴν τοῦ
πολέμου κατάλυσιν ἀποδείξειν Κάσσιος ὑπέσχετο καὶ Ἰουδαίας
βασιλέα. συνέβη δ' Ἀντιπάτρῳ τήν τε ἰσχὺν τοῦ παιδὸς καὶ τὴν 226
ἐλπίδα αἰτίαν ἀπωλείας γενέσθαι· ταῦτα γὰρ δείσας ὁ Μάλιχος
διαφθείρει τινὰ τῶν βασιλικῶν οἰνοχόων χρήμασιν δοῦναι φάρμακον
Ἀντιπάτρῳ. καὶ ὁ μὲν ἀγώνισμα τῆς Μαλίχου παρανομίας γενό-
μενος μετὰ τὸ συμπόσιον θνήσκει τά τε ἄλλα δραστήριος ἀνὴρ
ἐν ἀφηγήσει πραγμάτων καὶ τὴν ἀρχὴν ἀνακτησάμενός τε Ὑρκανῷ
καὶ διαφυλάξας· 5. Μάλιχος δὲ καθ' ὑπόνοιαν τῆς φαρμακείας 227

§ 223 = Ant. Iud. XIV 277.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 41.

1 οὐ, ν suppl. m. 2 C μάλ̈αχοσ (s. m. 2) V ἀπεμνημόνευεν ed. pr. 2 ἀνεσκευάζετο ed. pr. 3 ἀδικήμασιν] ἀδικήμασιν ὄντα LVRC 4 τοῦ ἀνδρὸσ LVR 5 τὸν ἰορδάνην διαβαίνει tr. V ἀθροίσασ LVR *congregaturus* Lat 6 ἄμυναν, ν ante α i. ras. m. 2 V 9 διαλλάκται P διαλλακταῖσ L^1R γενέσθαι AMLVRC 10 μάρκον MLVRCLat τὸν τότε] τόν τε L^1 τὸν τότε V 11 ὅς, ὃ i. ras. m. 2 V ἐνεωτέρησεν C 13 νεῶ ALVRC μάρκοσ MLVRCLat 14 χρείας] χεῖρασ et i. marg. m. 2 γρ. χρείασ L 15 ἔδοξε] ἔδοξε συμβεβλῆσθαι (η m. 2 i. ras.) C ἐπιμελήτην, ή ex ί corr. VC καθιστᾶσιν] κατέστησαν LVR 16 πεζήν τε] πεζικὴν P τε πεζὴν M πεζικήν τε C 18 βασιλέαι V δὲ LVRC 19 αἰτίαν, αἰ i. ras. A 21 Ἀντιπάτρῳ] *ei* Lat 22 μετὰ] κατα C *post* LatHeg θνήσκειν V^1 τά τε — 23 πραγμάτων] *uir ad alia strenuus rebusque administrandis idoneus* Lat ἀνὴρ] ὢν ἀνὴρ Destinon 23 κτησάμενόσ L^1R τε om. P 24 φαρμακίασ C

ὀργιζόμενον τὸ πλῆθος ἀρνούμενος ἔπειθεν καὶ δυνατώτερον ἑαυτὸν κατεσκεύαζεν ὁπλίτας συγκροτῶν· οὐ γὰρ ἠρεμήσειν Ἡρώδην ὑπελάμβανεν, ὃς δὴ καὶ παρῆν αὐτίκα στρατὸν ἄγων ἐπὶ τιμωρίᾳ
228 τοῦ πατρός. Φασαήλου δὲ τἀδελφοῦ συμβουλεύσαντος αὐτῷ μὴ φανερῶς τὸν ἄνδρα μετιέναι, διαστασιάσειν γὰρ τὸ πλῆθος, τότε μὲν ἀπολογούμενόν τε προσίεται τὸν Μάλιχον καὶ τῆς ὑπονοίας ἀπολύειν ὡμολόγει, λαμπρὰν δὲ πομπὴν ἐπὶ τῷ πατρὶ κηδείας ἐτέλεσεν.

229 6. Τραπεὶς δ' ἐπὶ Σαμάρειαν στάσει τεταραγμένην κατεστήσατο τὴν πόλιν· ἔπειτα καθ' ἑορτὴν ὑπέστρεφεν εἰς Ἱεροσόλυμα τοὺς ὁπλίτας ἄγων. καὶ πέμπων Ὑρκανός, ἐνῆγεν γὰρ δεδοικὼς τὴν ἔφοδον Μάλιχος, ἐκώλυεν τοὺς ἀλλοφύλους εἰσαγαγεῖν ἐφ' ἁγνεύοντας τοὺς ἐπιχωρίους. ὁ δὲ τῆς προφάσεως καταφρονήσας καὶ τοῦ
230 προστάσσοντος εἰσέρχεται διὰ νυκτός. καὶ πάλιν Μάλιχος προσιὼν ἔκλαιεν Ἀντίπατρον· ἀνθυπεκρίνετο δὲ μόλις Ἡρώδης τὸν θυμὸν ἐπέχων καὶ Κασσίῳ δι' ἐπιστολῶν τὴν τοῦ πατρὸς ἀναίρεσιν ἀπωδύρετο μισοῦντι καὶ ἄλλως Μάλιχον. ὁ δ' αὐτῷ μετιέναι τὸν φονέα τοῦ πατρὸς ἀντεπιστείλας καὶ τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν χιλιάρχοις λάθρα προσέταξεν Ἡρώδῃ βοηθεῖν εἰς πρᾶξιν δικαίαν.

231 7. Καὶ ἐπειδὴ Λαοδίκειαν ἑλόντος αὐτοῦ συνῆσαν οἱ πανταχόθεν δυνατοὶ δωρεάς τε καὶ στεφάνους φέροντες, Ἡρώδης μὲν τοῦτον

---

§ 227 = Ant. Iud. XIV 281.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 41.

1 *δυνατώτερον, ώ* ex *ό* A 2 *ἡρώδην ἠρεμήσειν* tr. LVR 3 *ὃς*] *ὃ* L¹ *δὴ*] *δὲ* V *στρατὸν*] *στρατιὰν* V 4 *τοῦ ἀδελφοῦ* LVRC *συμβουλεύοντος*] *συμβασιλεύσαντοσ* M 5 *φανερῶι* V¹ 6 *τε* om. V 7 *ἀπολύειν*] *liberum esse* Lat *ὁμολογεῖ* V *λαμπρὰν — ἐτέλεσεν*] *clarissimas paterno funeri celebrauit exequias* Lat *δὲ*] *τε* LR, om. V *ἐπὶ τῇ πατρικῇ κηδείᾳ* Bekker *κηδείας* (αν s. m. 2) V 9 *δὲ* MLVRC 11 *ἐνῆγεν*] *ἐνῇ* A 12 *ἐκώλυεν*] *διεκώλυε* LVR *δ' ἐκώλυε* uertit Lat, qui totam sententiam non intellexit *εἰσάγειν* LVR *ἐφ' ἁγνεύοντας*] *ἐπαγνεύοντασ* (*ν* post *γ* s. A) PA *ἐπὶ ἁγνεύοντασ* LRV¹ *ἐπιαγνεύοντασ* V²

13 *τῆς*] *τῆς τε* Niese 15 *Ἀντίπατρον*] *ἀντίπα* (τ s.) C¹ 16 *καὶ*] *et tamen* Lat *ἐπωδύρετο* LVR 17 *καὶ ἄλλωσ μισοῦντι* tr. LVRC *δὲ* LVR 18 *ἀνεπιστείλασ* A¹ *χιλιάρχοις τοῖς ἐν Τύρῳ* mallet Destinon; uide Ant. XIV 288 19 *ἡρώδην* L¹ *εἰς πρᾶξιν*] *εἴσπραξιν* PA 20 *κἀπειδὴ* C *συνήεσαν* MC *συνῆσαν — 21 Ἡρώδης μὲν*] *ὑπήκοοι· πανταχόθεν δυνατοὶ δωρεάσ τε καὶ στεφάνουσ φέροντεσ παρῆσαν αὐτῶ καὶ ἡρώδησ* (*ἡρώδησ* iterat V) *μὲν* LVR *undique ad herodem conuenerant optimates cum muneribus et coronis, ipse quidem* Lat 21 *τοῦτον* om. L¹VR

τῇ τιμωρίᾳ τὸν καιρὸν ἀφώρισεν, Μάλιχος δὲ ὑποπτεύσας, ὡς ἐν Τύρῳ γίνεται, τόν τε υἱὸν ὁμηρεύοντα παρὰ τοῖς Τυρίοις ὑπεξαγαγεῖν ἔγνω λάθρα καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀποδρᾶναι παρεσκευάζετο· παρώξυνεν δ' αὐτὸν ἡ τῆς σωτηρίας ἀπόγνωσις ἐνθυ- 232
μεῖσθαι καὶ μείζονα· τό τε γὰρ ἔθνος ἐπαναστήσειν Ῥωμαίοις ἤλπισεν Κασσίου τῷ πρὸς Ἀντώνιον πολέμῳ περισπωμένου καὶ βασιλεύσειν αὐτὸς Ὑρκανὸν καταλύσας εὐμαρῶς.

8. Ἐπεγέλα δ' ἄρα τὸ χρεὼν αὐτοῦ ταῖς ἐλπίσιν. ὁ γοῦν Ἡρώ- 233
δης προϊδόμενος αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν τόν τε Ὑρκανὸν κἀκεῖνον ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλει, παρεστῶτας ἔπειτα τῶν οἰκετῶν τινας πρὸς αὐτὸν εἰσέπεμψεν ὡς ἐπὶ τὴν τοῦ δείπνου παρασκευήν, τῷ δὲ ὄντι προειπεῖν τοῖς χιλιάρχοις ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ἐνέδραν. κἀκεῖνοι 234
τῶν Κασσίου προσταγμάτων ἀναμνησθέντες ἐπὶ τὸν πρὸ τῆς πόλεως αἰγιαλὸν ἐξῄεσαν ξιφήρεις, ἔνθα περιστάντες τὸν Μάλιχον πολλοῖς τραύμασιν ἀναιροῦσιν. Ὑρκανὸς δὲ παραχρῆμα μὲν λυθεὶς ὑπ' ἐκπλήξεως ἔπεσεν, μόλις δὲ ἀνενεγκὼν Ἡρώδην διηρώτα, τίς ὁ κτείνας εἴη Μάλιχον. ἀποκριναμένου δέ τινος τῶν χιλιάρχων „τὸ 235
Κασσίου πρόσταγμα", „Κάσσιος ἄρα, ἔφη, κἀμὲ καὶ τὴν πατρίδα μου σώζει τὸν ἀμφοτέρων ἐπίβουλον ἀνελών." εἴτε δὲ φρονῶν Ὑρκανὸς οὕτως εἴθ' ὑπὸ δέους ὁμόσε τῇ πράξει χωρῶν εἶπεν, ἄδηλον ἦν. ἀλλὰ γὰρ Μάλιχον μὲν οὕτως Ἡρώδης μετῆλθεν.

---

§ 231 = Ant. Iud. XIV 290.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 41.

1 τῇ om. C   ἀφώρισεν, ι ex η corr. A ἀφώρσε C^1 ὑποπτεύσας — 2 γίνεται] *id tyri fore suspicabatur et* Lat   2 τυρίοισ ἐξαγαγεῖν V^{1}C   3 ἔγνω om. L^{1}R   ἀποδρᾶναι om. L^{1}R   4 δὲ LVR   5 ῥωμαίουσ C   6 τῷ] τοῦ PA^1 τὸ V^{1}R   πολέμου PA^{1}R^1 7 βασιλεύειν PL^1 βασιλεύσειν, ει ex ι corr. A   8 δὲ LVRC   αὐτοῦ om. LVR   ἡρῶ^{δ} C^1 ἡρῶ^{δισ} C^2 9 προειδόμενοσ codd., corr. Dindorf   τόν — 11 εἰσέπεμψεν] *et ipsum et hyrcanum prope astantes ad coenam uocat. deinde seruorum quendam instruendi conuiuii specie intromittit* Lat   10 ἐκάλει] καλεῖ AMLVR   ἔπειτα τῶν οἰκετῶν παρεστῶτασ τινὰσ tr. P   παρεστῶτας] παρεστῶτα δὲ (δ' C) ML^{1}VRC παρεστῶτασ δὲ L^2 τινας] τινὰ MLVRC   11 αὐτὸν PA ἑαυτὸν MLVRC   εἰσέπεμψεν] PALat καλέσασ εἰσέπεμψεν M καλέσασ ἐξέπεμψεν LVRC   τῷ] τὸ L   12 προσειπεῖν L   13 ἐπιταγμάτων V   ἀναμνησθέντες] *inmemores* Lat   πρὸ om. P 14 ἐξῄεσαν] ἐξίεσαν P ᾔεσαν V^1 15 ἐκλυθεὶσ C   ὑπὸ V   16 μόγισ LVR δ' C   ἡρῶ^{δ} C^1 ἡρῶ^{δη} C^2 17 τὸ] τοῦ ed. pr.   19 τὸν] τῶν RC^1 ἐπίβουλον] *insidiatores* Lat   δὲ, ὲ i. ras. m. 2 L δὴ VR   φρονῶν] φθονῶν uertit Lat 20 οὕτωσ ex οὗτοσ corr. P   εἶτε LVR   τῇ] τῇ γε LVRC   χορῶν V^1 21 ἄδηλον] ἄδηλον δὲ L^{1}VR   ἦν] *est* Lat, damnat Destinon   μὲν s. P

236 XII. 1. Κασσίου δὲ ἀναχωρήσαντος ἐκ Συρίας πάλιν στάσις ἐν Ἱεροσολύμοις γίνεται Ἕλικος μετὰ στρατιᾶς ἐπαναστάντος Φασαήλῳ καὶ κατὰ τὴν ὑπὲρ Μαλίχου τιμωρίαν ἀμύνεσθαι θέλοντος Ἡρώδην εἰς τὸν ἀδελφόν. Ἡρώδης δὲ ἔτυχεν μὲν ὢν παρὰ Φαβίῳ τῷ στρατηγῷ κατὰ Δαμασκόν, ὡρμημένος δὲ βοηθεῖν ὑπὸ νόσου κατεί-
237 χετο. κἀν τούτῳ Φασάηλος καθ' ἑαυτὸν Ἕλικος περιγενόμενος Ὑρκανὸν ὠνείδιζεν εἰς ἀχαριστίαν ὧν τε Ἕλικι συμπράξειεν, καὶ ὅτι περιορῴη τὸν ἀδελφὸν τὸν Μαλίχου τὰ φρούρια καταλαμβάνοντα· πολλὰ γὰρ δὴ κατείληπτο, καὶ τὸ πάντων ὀχυρώτατον Μασάδαν.
238 2. Οὐ μὴν αὐτῷ τι πρὸς τὴν Ἡρώδου βίαν ἤρκεσεν, ὃς ἀναρρωσθεὶς τά τε ἄλλα παραλαμβάνει κἀκεῖνον ἐκ τῆς Μασάδας ἱκέτην ἀφῆκεν. ἐξήλασεν δὲ καὶ ἐκ τῆς Γαλιλαίας Μαρίωνα τὸν Τυρίων τύραννον ἤδη τρία κατεσχηκότα τῶν ἐρυμάτων, τοὺς δὲ ληφθέντας Τυρίους ἔσωσεν μὲν πάντας, ἦσαν δ' οὓς καὶ δωρησάμενος ἀπέπεμψεν εὔνοιαν ἑαυτῷ παρὰ τῆς πόλεως καὶ τῷ τυράννῳ
239 μῖσος παρασκευαζόμενος. ὁ δὲ Μαρίων ἠξίωτο μὲν τῆς τυραννίδος ὑπὸ Κασσίου τυραννίσιν πᾶσαν διαλαβόντος τὴν Συρίαν, κατὰ δὲ τὸ πρὸς Ἡρώδην ἔχθος συγκατήγαγεν Ἀντίγονον τὸν Ἀριστοβούλου, καὶ τὸ πλέον διὰ Φάβιον, ὃν Ἀντίγονος χρήμασιν προσποιησάμενος βοηθὸν εἶχεν τῆς καθόδου· χορηγὸς δ' ἦν ἁπάντων ὁ κηδεστὴς Πτολεμαῖος Ἀντιγόνῳ.
240 3. Πρὸς οὓς Ἡρώδης ἀντιπαραταξάμενος ἐπὶ τῶν ἐμβολῶν τῆς

§ 236 = Ant. Iud. XIV 294.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 41.

1 δὲ] *enim* Lat Συρίας] τῆσ συρίασ LVR στάσι V¹ 2 ἑλικοσ P¹ ἔλικοσ AV item infra u. 6 sq. *felix* Lat *elichus* (nom.) Heg 3 θέλοντος] μέλλοντοσ LVR 4 ante εἰς ras. 3—4 litt. V δὲ | · · · ἔτυχε (δὲ suppl. m. 2) A μὲν, μ corr. ex ν uid., ἐν i. ras. m. 2 A 5 στατηγῷ C ὡρμημένωσ R κατείχετο repictum m. 2 A 6 τούτῳ] τοῦτο A¹ περιγενό | μενοσ, litt. εριγενό repictae A 7 ὧν τε] *qui* Lat 8 περιορῴη] περιορῶν PA περ ὁρώη L 9 δὴ] ἤδη LVRC fort. recte ὀχυρότατον V¹RC 10 μάσαδαν LV μάσαδα MC *masadam* LatHeg 12 τά i. marg. suppl. A μασάδοσ V 13 τὸν] τῶν PA 14 ἤδη τρία] *triennium* (*tria iam* Destinon) Lat 15 ἦσαν] ἔστι C fort. recte δὲ LVR 16 εὔνοιάν τε C 18 τυραννίσιν] τυραννήσειν ML¹VR διαλαβὼν L¹VR 19 συγκατῆγεν Destinon συγκατήγαγεν Ἀντίγονον τὸν] PAMLat συνέλαβε τὸν ἀντίγονον τὸν LVR συνέλαβεν ἀντιγόνω τῷ C 20 καὶ τὸ πλέον] *et ptolomaeum* Lat *fabianum* Lat ὃν] ὁ L¹VR 21 καθόδου] *incepti* Lat χωρηγὸσ R δὲ LVRC πάντων LVR 23 ἀντιταξάμενοσ MLVRC

Ἰουδαίας κρατεῖ τῇ μάχῃ καὶ τὸν Ἀντίγονον ἐξελάσας ὑπέστρεψεν
εἰς Ἱεροσόλυμα πᾶσιν ἀγαπητὸς ὢν ἐπὶ τῷ κατορθώματι· καὶ γὰρ
οἱ μὴ προσέχοντες πάλαι τότε ᾠκείωντο διὰ τὴν πρὸς Ὑρκανὸν
ἐπιγαμίαν αὐτῷ. πρότερον μὲν γὰρ ἦκτο γυναῖκα τῶν ἐπιχωρίων 241
οὐκ ἄσημον, Δωρὶς ἐκαλεῖτο, ἐξ ἧς ἐγέννησεν Ἀντίπατρον, τότε δὲ
γήμας τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστοβούλου θυγατέρα, θυγατριδῆν
δὲ Ὑρκανοῦ Μαριάμην οἰκεῖος τῷ βασιλεῖ γίνεται.

4. Ἐπεὶ δὲ Κάσσιον περὶ Φιλίππους ἀνελόντες ἀνεχώρησαν 242
εἰς μὲν Ἰταλίαν Καῖσαρ ἐπὶ δὲ τῆς Ἀσίας Ἀντώνιος, πρεσβευο-
μένων τῶν ἄλλων πόλεων πρὸς Ἀντώνιον εἰς Βιθυνίαν ἧκον καὶ
Ἰουδαίων οἱ δυνατοὶ κατηγοροῦντες Φασαήλου καὶ Ἡρώδου, βίᾳ
μὲν αὐτοὺς κρατεῖν τῶν πραγμάτων, ὄνομα δὲ μόνον περιεῖναι
Ὑρκανῷ τίμιον. πρὸς ἃ παρὼν Ἡρώδης καὶ τεθεραπευκὼς οὐκ
ὀλίγοις Ἀντώνιον χρήμασιν οὕτως διέθηκεν, ὡς μηδὲ λόγου τῶν
ἐχθρῶν ἀνασχέσθαι. καὶ τότε μὲν οὕτως διελύθησαν, 5. αὖθις δὲ 243
οἱ ἐν τέλει Ἰουδαίων ἑκατὸν ἄνδρες ἧκον εἰς τὴν πρὸς Ἀντιόχειαν
Δάφνην ἐπ' Ἀντώνιον ἤδη τῷ Κλεοπάτρας ἔρωτι δεδουλωμένον·
οἳ προστησάμενοι τοὺς ἀξιώματι καὶ λόγῳ σφῶν δυνατωτάτους
κατηγόρουν τῶν ἀδελφῶν. ὑπήντα δὲ Μεσσάλας ἀπολογούμενος
συμπαρεστῶτος Ὑρκανοῦ διὰ τὸ κῆδος. καὶ Ἀντώνιος ἀκούσας 244
ἑκατέρων Ὑρκανοῦ διεπυνθάνετο τοὺς ἐπιτηδειοτέρους ὄντας ἄρχειν·
τοῦ δὲ τοὺς περὶ τὸν Ἡρώδην προκρίνοντος, ἡσθείς, ἦν γὰρ δὴ
καὶ ξένος αὐτοῖς πατρῷος δεχθεὶς ὑπ' Ἀντιπάτρου φιλοφρόνως
ὅτε εἰς τὴν Ἰουδαίαν σὺν Γαβινίῳ παρέβαλλεν, τετράρχας ἀπο-
δείκνυσιν τοὺς ἀδελφοὺς πᾶσαν διοικεῖν τὴν Ἰουδαίαν ἐπι-
τρέπων.

---

§ 240 = Ant. Iud. XIV 300.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 42.

2 ὢν om. LR 3 πάλαι, corr. ex πάλιν uid. M ὠκείωντο · A οἰκείωντο, L[1]V[1]R[1] ὀκείωντο ex corr. R 5 Δωρὶς] δωρὶσ δ' (δ' s. A) AV *dosis* LatHeg δὲ] δὴ PA[2] 7 δὲ] om. L[1]VR τε C μαριαμ PA μαριὰμμ · · L μαριάμμην VRCLatHeg 8 φιλίππου L[1] 9 μὲν τὴν ἰταλίαν M τὴν ἀσίαν PAMC et ex corr. L 11 καὶ] τε καὶ C 13 τίμιον ὑρκανῷ tr. M 14 οὕτω LVRC 15 ἀνέχεσθαι LVRC οὕτω LVRC et ex corr. P 16 τὴν ἀντιόχειαν LVR Ἀντιοχείᾳ fort. melius 17 δεδουλομένον V[1] 19 μεσσαλὰσ LV μεσσαλᾶσ RC *messala* Lat γρ ἔν τισι μεσσαχϊάσ i. marg. M 20 διὰ — 21 Ὑρκανοῦ om., i. marg. suppl. m. 2 V 21 ἄρχειν] · · ἄρχειν L ὑπάρχειν VR 22 προκρίναντοσ MLVRC ἦν s. L δὴ] ἤδη PAML[2]C 24 παρέβαλε LVRC 25 ἐπιτρέπων] PAMCLat ἐπιτρέπων καὶ ἐπιτροπεύειν LVR

245 6. *Προσαγανακτούντων δὲ τῶν πρέσβεων πεντεκαίδεκα μὲν
συλλαβὼν εἵργνυσιν, οὓς καὶ ἀνελεῖν ὥρμησεν, τοὺς δὲ λοιποὺς μεθ᾽
ὕβρεως ἀπήλασεν. πρὸς ὃ μείζων ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις γίνεται
ταραχή· χιλίους γοῦν πάλιν ἔπεμψαν πρέσβεις εἰς Τύρον, ἔνθα
διέτριβεν Ἀντώνιος ἐπὶ Ἱεροσολύμων ὡρμημένος. ἐπὶ τούτους κεκρα-
γότας ἐκπέμπει τὸν ἄρχοντα τῶν Τυρίων κολάζειν προστάξας οὓς
ἂν λάβῃ, συγκατασκευάζειν δὲ τὴν ἀρχὴν τοῖς ὑπ᾽ αὐτοῦ καταστα-
θεῖσιν τετράρχαις.*
246 7. *Πρὸ δὲ τούτου πολλὰ παρῄνει προελθὼν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν
Ἡρώδης σὺν Ὑρκανῷ μήθ᾽ ἑαυτοῖς ἀπωλείας αἰτίους μήτε τῇ
πατρίδι πολέμου γίνεσθαι φιλονεικοῦντας ἀκρίτως. τῶν δὲ ἔτι
μᾶλλον ἀγανακτούντων Ἀντώνιος ἐκπέμψας ὁπλίτας πολλοὺς μὲν
ἀπέκτεινεν, πολλοὺς δὲ ἔτρωσεν· ὧν οἵ τε πεσόντες ταφῆς καὶ οἱ*
247 *τραυματίαι θεραπείας ἠξιώθησαν ὑπὸ Ὑρκανοῦ. οὐ μὴν οἱ δια-
φυγόντες ἠρέμουν, ἀλλὰ τὰ κατὰ τὴν πόλιν συνταράσσοντες παρώ-
ξυναν Ἀντώνιον ὥστε καὶ τοὺς δεσμώτας ἀποκτεῖναι.*
248 XIII. 1. *Μετὰ δὲ ἔτη δύο Βαζαφράνου τοῦ Πάρθων σατράπου
σὺν Πακόρῳ τῷ βασιλέως υἱῷ Συρίαν κατασχόντος Λυσανίας ἀνα-
δεδεγμένος ἤδη τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρὸς τελευτήσαντος, Πτολεμαῖος
δ᾽ ἦν οὗτος ὁ Μενναίου, πείθει τὸν σατράπην ὑποσχέσει χιλίων
ταλάντων καὶ πεντακοσίων γυναικῶν καταγαγεῖν ἐπὶ τὰ βασίλεια*
249 *τὸν Ἀντίγονον, καταλῦσαι δὲ τὸν Ὑρκανόν. τούτοις ὑπαχθεὶς Πά-
κορος αὐτὸς μὲν ᾔει κατὰ τὴν παράλιον, Βαζαφράνην δὲ διὰ τῆς*

---

§ 245 = Ant. Iud. XIV 326.

PAMLVRCLatHegesippus I 28 p. 43.

1 *παραγανακτούντων* LR *προσαγανακτούντων δὲ*] *πρὸς ἃ ἀγανακτούντων* Destinon *πέντε μὲν καὶ δέκα* tr. LVR 2 *εἵργνυσιν, εἱ* corr. ex *εἰ* PA *ἀνελεῖν ὥρμησεν*] *paene occidit* Lat 3 *μεῖζον* L 4 *ἔπεμψαν πάλιν* tr. V 5 *ἐπὶ τούτους*] *ἐπὶ τουσ* P *ὃς ἐπὶ τοὺς* Destinon 7 *συγκατασκευάζειν δὲ*] *praeceptumque ut — confirmare curaret* Lat *δὲ*] PAL² *τὲ* MVC, om. L¹R *τὴν ἀρχὴν* om. L¹R, u. 8 post *τετράρχαις* i. marg. suppl. m. 2 L *ὑπ᾽*] *ἀπ᾽* A 8 *τετράρχαις*] *τετράρχαις τολμῶσι* L¹VR 10 *μήτε* LVR *ἑαυτοὺσ* A¹V 11 *γενέσθαι* LVR 14 *ὑπὸ*] *παρὰ*, i. marg. *γρ ὑπὸ* V 15 *παρώξυνον* VRC 16 *τὸν ἀντώνιον* LVRC 17 i. marg. *κη´* V *βαρζαφράνου* P *βαρζαφάνου* MLVRC *brazafrane* Lat *barzafrane* Heg *βαρζαφάρνου* ed. pr. *πάρθον* C 18 *τῷ*] *τοῦ* PAMLVR *ἀναδεδεγμένος*] *διαδεγμένοσ* L¹ *διαδεδεγμένοσ* L²VR *exutus* (*potestate*) Heg 19 *ἤδη*] *ἔτι* M 20 *δὲ* LVRC *μινναίου* (*ι* ante *ν* i. ras. m. 2 V) MLVRC *mannei* Lat *menneo* Heg 21 *πεντακοσίων*] *φ* PA *ἐπὶ τὰ βασίλεια*] *ἐπὶ βασιλείαν* L¹VRC 22 *τὸν* om. V *καταλῦσαι δὲ*] *καὶ καταλῦσαι··* C *τὸν* om. LVR *τούτοις*] *ab eo* Lat *πάκοροσ, ορ* ex *ωρ* corr. A 23 *Βαζαφράνην*] PA *βαρζαφάνην* MLC *βαρζαφάνη* VR *brazafranem* Lat

μεσογείου προσέταξεν ἐμβαλεῖν. τῶν δ' ἐπιθαλαττίων Τύριοι Πά-
κορον οὐκ ἐδέξαντο καίτοι Πτολεμαιῶν καὶ Σιδωνίων δεδεγμένων.
ὁ δ' οἰνοχόῳ τινὶ τῶν βασιλικῶν ὁμωνύμῳ μοῖραν τῆς ἵππου παρα-
δοὺς προεμβαλεῖν ἐκέλευσεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν κατασκεψόμενόν τε
τὰ τῶν πολεμίων καὶ πρὸς ἃ δέοι βοηθήσοντα Ἀντιγόνῳ.

2. Τῶν δὲ ληϊζομένων τὸν Κάρμηλον πολλοὶ Ἰουδαῖοι συνδρα- 250
μόντες πρὸς Ἀντίγονον προθύμους ἑαυτοὺς ἐπὶ τὴν εἰσβολὴν
παρεῖχον. ὁ δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τὸν καλούμενον Δρυμὸν προέπεμψεν
τὸ χωρίον καταλαβεῖν· ἐν ᾧ γενομένης συμβολῆς ὠσάμενοι τοὺς
πολεμίους καὶ διώξαντες ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἔθεον γενόμενοί τε
πλείους μέχρι τῶν βασιλείων προῆλθον. Ὑρκανοῦ δὲ καὶ Φασαήλου 251
δεξαμένων αὐτοὺς καρτερῷ στίφει μάχη κατὰ τὴν ἀγορὰν συρ-
ρήγνυται, καθ' ἣν τρεψάμενοι τοὺς πολεμίους οἱ περὶ Ἡρώδην
κατακλείουσιν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ φρουροὺς αὐτῶν ἄνδρας ἑξήκοντα
ταῖς πλησίον οἰκίαις ἐγκατέστησαν. τούτους μὲν ὁ στασιάζων πρὸς 252
τοὺς ἀδελφοὺς λαὸς ἐπελθὼν ἐμπίπρησιν, Ἡρώδης δὲ τοῦ δήμου
πολλοὺς κατ' ὀργὴν τῶν ἀπολωλότων ἀναιρεῖ συμβαλών, καὶ καθ'
ἡμέραν ἐπεκθεόντων ἀλλήλοις κατὰ λόχους φόνος ἦν ἀδιάλειπτος.

3. Ἐνστάσης δ' ἑορτῆς, ἣ πεντηκοστὴ καλεῖται, τά τε περὶ τὸ 253
ἱερὸν πάντα καὶ ἡ πόλις ὅλη πλήθους τῶν ἀπὸ τῆς χώρας ἀνα-
πίμπλαται τὸ πλέον ὁπλιτῶν. καὶ Φασάηλος μὲν τὸ τεῖχος, Ἡρώ-
δης δ' οὐ μετὰ πολλῶν ἐφρούρει τὰ βασίλεια· καὶ τοῖς πολεμίοις
ἐπεκδραμὼν ἀσυντάκτοις κατὰ τὸ προάστειον πλείστους μὲν ἀναιρεῖ,

---

§ 249 = Ant. Iud. XIV 333.

PAMLVRCLatHegesippus I 19 p. 44.

1 δὲ LVR πάκουρον C 2 Πτολεμαιῶν] πτολεμαῖον P πτολεμαίων A πτολεμαέων MLVRC *ptolomenses* Lat σιδωνίων, ων ex οιν corr. A 3 δὲ LVRC οἰνοχόων A μοῖραν] μύραν L 4 προεμβαλεῖν] ἐμβάλλειν LVR ἐμβάλειν C *accedere* Lat 6 ληϊζομένων codd. ἰουδαίων V 7 ἐπὶ] κατὰ P *ad* Lat 8 αὐτοὺς] ἑαυτοὺσ L Δρυμὸν] *drymas* (nom.) Lat 9 συμβουλῆσ C[1] 10 τε] δὲ C 11 Ὑρκανοῦ] Ἡρώδου mallet Destinon; uide u. 13 sq. et Ant. XIV 335 δὲ om. P 12 μάχη· A συρρήγνυ·ται L συνρήγνυται R 14 κακλείουσιν (τα suprascr.) A αὐτῶν] αὐτῷ L[1]R αὐτῶι V ἑξήκοντα] ξ̄ PA 15 οἰκείαισ R κατέστησαν V[1] μὲν] μὲν οὖν MLVRC *sed (hos) quidem* Lat 16 ἐπελθὼν] ἀπελθὼν PAM, om. Lat ἐμπίμπρησιν A ὑπεμπίπρησιν, ι ante π i. ras. maiore L ὑποπίμπρησιν VR 18 ἐπεχθεόντων A 19 δὲ LVRC τε om. PAM 20 ἀναπίπλαται LC 21 πλέον ex παλαιὸν corr. L παλαιὸν R 22 δ' οὐ μετὰ πολλῶν] PAML[2] δὲ μετ' οὐ πολλῶν VRC et ut uid. L[1] 23 ἐπιδραμὼν LVRC προάστειον] PALat προσάρκτιον MLVRC, quod ex προάστιον ortum uid.

τρέπεται δὲ πάντας καὶ τοὺς μὲν εἰς τὴν πόλιν, τοὺς δὲ εἰς τὸ
254 ἱερόν, τοὺς δὲ εἰς τὸ ἔξω χαράκωμα ἐγκλείει. κἂν τούτῳ διαλλακτὴν μὲν Ἀντίγονος παρακαλεῖ Πάκορον εἰσαφεῖναι, Φασάηλος δὲ πεισθεὶς τῇ τε πόλει καὶ ξενίᾳ τὸν Πάρθον εἰσδέχεται μετὰ πεντακοσίων ἱππέων, προφάσει μὲν ἥκοντα τοῦ παῦσαι τὴν στάσιν,
255 τὸ δὲ ἀληθὲς Ἀντιγόνῳ βοηθόν. τὸν γοῦν Φασάηλον ἐνεδρεύων ἀνέπεισεν πρὸς Βαζαφράνην πρεσβεύσασθαι περὶ καταλύσεως, καίτοι γε πολλὰ ἀποτρέποντος Ἡρώδου καὶ παραινοῦντος ἀναιρεῖν τὸν ἐπίβουλον, ἀλλὰ μὴ ταῖς ἐπιβουλαῖς ἑαυτὸν ἐκδιδόναι, φύσει γὰρ ἀπίστους εἶναι τοὺς βαρβάρους, ἔξεισιν Ὑρκανὸν παραλαβών, καὶ Πάκορος, ὡς ἧττον ὑποπτεύοιτο, καταλιπὼν παρ' Ἡρώδῃ τινὰς τῶν καλουμένων Ἐλευθέρων ἱππέων τοῖς λοιποῖς προέπεμψεν Φασάηλον.
256 4. Ὡς δ' ἐγένοντο κατὰ τὴν Γαλιλαίαν, τοὺς μὲν ἐπιχωρίους ἀφεστῶτας κἂν τοῖς ὅπλοις ὄντας καταλαμβάνουσιν, τῷ σατράπῃ δὲ ἐνετύγχανον πανούργῳ σφόδρα καὶ ταῖς φιλοφρονήσεσιν τὴν ἐπιβουλὴν καλύπτοντι· δῶρα γοῦν δοὺς αὐτοῖς ἔπειτα ἀναχωροῦν-
257 τας ἐλόχα. τοῖς δ' αἴσθησις γίνεται τῆς ἐπιβουλῆς καταχθεῖσιν εἴς τι τῶν παραθαλασσίων χωρίων, ὃ καλεῖται Ἐκδίππων· ἐκεῖ γὰρ τήν τε ὑπόσχεσιν τῶν χιλίων ἤκουσαν ταλάντων καὶ ὡς Ἀντίγονος τὰς πλείστας τῶν παρ' αὐτοῖς γυναικῶν ἐν ταῖς πεντακοσίαις
258 καθοσιώσειεν Πάρθοις, ὅτι τε προλοχίζοιντο μὲν αὐτοῖς αἱ νύκτες

§ 253 = Ant. Iud. XIV 339.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 44.

2 *ἐγκλείει] συγκλείει* LVRC *includit* Lat *κἂν] καὶ* C *τούτῳ* ex *τοῦτο* corr. P 3 *μὲν* om. M *δὲ] τε* V 4 *τὸν πάρθον* corr. ex *τῶν πάρθων* A 5 *τοῦ — στάσιν] sedandae — concordiae* Lat 6 *δ'* AMC *βοηθῶν* P[1]ML[1]VRC 7 *βαρζαφράνην* PA *βαρζαφάνην* MLVRC *brazafranem* Lat *barzafranen* Heg *καίτοι] ὃς καίτοι* Destinon 8 *γε]* om. LVR *τε* Niese *ἀναιρεῖν] ἀνελεῖν* LVRC 9 *ἐπιδιδόναι* LVR 10 *ἔξεισιν — Πάκορος] exiit etiam pacorus cum hyrcano* Lat *ἔξεισιν] ἔξεισι δὲ* (*δ'* C) MC 11 *πάκοροσ, ορ* ex *ωρ* corr. A *ἥττων* M *καταλιπων] relictisque* Lat *παρὰ* V 12 *ἐλευθέρων καλουμένων* tr. LVRC *προέπεμπε* LVRC 14 *δὲ* LVR *ἐγένετο* L 15 *ἐφεστῶτασ* M *καὶ ἐν* LVR 16 *δ'* C *ἐνετύγχανον, ον* corr. ex *ων* AC *πανούργωσ* PLVRCLatHeg *τὴν ἐπιβουλὴν] τὰσ ἐπιβουλὰσ* LVR *τὴν ὀργὴν* M 17 *καλύπτοντι]* PAMLatHeg *καλύπτειν ἐνεκελεύοντο* (*ἐκελεύοντο* R) LVRC *αὐτοὺσ* V *ἔπειτ'* C *ἀναχωροῦντοσ* P 18 *δὲ* LVRC ante *καταχθεῖσιν* suppletum *καὶ* P 19 *χωρίον* (*ο* ex *ω* corr. A) ALVRC *egdippon* Lat 20 *ἤκουσαν τῶν χιλίων* tr. C 21 *πεντακοσίαις] φ̄* PA 22 *καθωσίωσε* MLRV[2]C[2] *καθοσίωσε* V[1]C[1] *πάρ · · θοισ, θ* corr. ex *ν* P *τε] δὲ* V *προελοχίζοντο* LVR *παροχλοχίζοιντο* sic C *αἱ νύκτες* om. Lat

ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἀεί, πάλαι δ' ἂν καὶ συνελήφθησαν, εἰ μὴ
περιέμενον ἐν Ἱεροσολύμοις Ἡρώδην πρότερον λαβεῖν, ὡς μὴ προ-
πυθόμενος τὰ κατ' αὐτοὺς φυλάξαιτο. ταῦτ' οὐκέτι λόγος ἦν
μόνον, ἀλλὰ καὶ φυλακὰς ἤδη πόρρωθεν ἑαυτῶν ἔβλεπον.
5. Οὐ μὴν Φασάηλος καίτοι πολλὰ παραινοῦντος Ὀφελλίου 259
φεύγειν, πέπυστο γὰρ οὗτος παρὰ Σαραμάλλα τοῦ πλουσιωτάτου
τότε Σύρων τὴν σύνταξιν τῆς ἐπιβουλῆς ὅλην, καταλιπεῖν Ὑρκανὸν
ὑπέμεινεν, ἀλλὰ τῷ σατράπῃ προσελθὼν ἄντικρυς ὠνείδιζεν τὴν
ἐπιβουλὴν καὶ μάλισθ' ὅτι γένοιτο τοιοῦτος χρημάτων ἕνεκεν·
πλείω γε μὴν αὐτὸς ὑπὲρ σωτηρίας δώσειν ὧν Ἀντίγονος ὑπὲρ
βασιλείας ὑπέσχετο. πρὸς ταῦτα πανούργως ὁ Πάρθος ἀπολογίαις 260
τε καὶ ὅρκοις ἀποσκευασάμενος τὴν ὑποψίαν ᾤχετο πρὸς Πάκορον.
εὐθέως δὲ τῶν καταλειφθέντων Πάρθων οἷς προσετέτακτο Φασάηλόν
τε καὶ Ὑρκανὸν συνελάμβανον τά τε ἄλλα πρὸς τὴν ἐπιορκίαν καὶ
τὸ ἄπιστον αὐτοῖς καταρωμένους.
6. Ἐν δὲ τούτῳ καὶ τὸν Ἡρώδην ὁ πεμφθεὶς οἰνοχόος ἐπε- 261
βούλευε συλλαβεῖν ἔξω τοῦ τείχους ἀπατήσας προελθεῖν, ὥσπερ
ἐντολὰς εἶχεν. ὁ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ὑποπτεύων τοὺς βαρβάρους καὶ
τότε πεπυσμένος εἰς τοὺς πολεμίους ἐμπεπτωκέναι τὰ μηνύοντα
τὴν ἐπιβουλὴν αὐτῷ γράμματα, προελθεῖν οὐκ ἠβούλετο καίτοι

---

§ 258 = Ant. Iud. XIV 344.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 44.

1 συνελήφθεισαν P 2 Ἡρώδην i. marg. suppl. C λαμβάνειν LVR 3 αὐτοὺς] αὐτὸν L¹VR φυλάξοιτο LR ταῦτα LVR λόγος] λόχος typothetae ut uid. errore Bekker 4 μόνοσ LVR φύλακασ VC πόρρωθεν] *haud procul* Lat, unde οὐ πόρρωθεν Hudson αὐτῶν LVR αὐτὸν C ἔβλεπον] *conspiciebat* Lat 5 Ὀφελλίου] *filius* Lat 7 καταλειπεῖν PA 8 προ·|σελθὼν A 9 μάλιστα LVR ἕνεκα V 10 πλείω — 11 ὑπέσχετο] PAMLatHeg πλείω γε μὴν αὐτὸσ ὑπὲρ σωτηρίασ ὑπισχνεῖται LR πλείω γε μὴν αὐτὸσ ὑπὲρ σωτηρίασ ὑπισχνεῖται δώσειν (δώσειν ὑπισχνεῖτο C) ὧν ἀντίγονοσ ὑπὲρ βασιλείασ ὑπέσχηται VC 12 πάκορον, ορ ex ωρ corr. A 13 τῶν] οἱ C καταλειφθέντων, ει ex η corr. PV καταλειφθέντεσ C Πάρθων] πάντων L¹R προσετετάτακτο C 14 συνελαμβάνοντο PAML² τά — 15 καταρωμένους] *periuria simul ac perfidiam exsecrantes* Lat *exsecrationibus quando aliud iam facere nequibant ultum iri cupientes barbarorum periuria et perfidiam proditionis* Heg τά τε ἄλλα] ἅμα legisse uid. Lat πολλὰ Destinon, ut A. I. XIV 348 τῇ ἐπιορκίᾳ MC 15 αὐτουσ V 16 ἐπεβούλευε· A ἐπεβούλευσε V 17 post προελθεῖν eras. οὐκ ἐβούλετο C; uide u. 20 ἀπατήσας] αἰτήσας Naber litt. περ ἐντολὰσ i. ras. 5—6 litt. m. 2 V 18 βαρβάρους — 19 τοὺς om. C πεπυσμένος] *minime dubitans* (h. e. ut uid. πεπεισμένος) Lat 20 προσελθεῖν PA *procedere* Lat ἐβούλετο LVRC

μάλα ἀξιοπίστως τοῦ Πακόρου φάσκοντος δεῖν αὐτὸν ὑπαντῆσαι τοῖς τὰς ἐπιστολὰς κομίζουσιν· οὔτε γὰρ ἑαλωκέναι τοῖς πολεμίοις αὐτὰς καὶ περιέχειν οὐκ ἐπιβουλήν, ἀλλ' ὁπόσα διεπράξατο Φασάη-
262 *λος. ἔτυχεν δὲ παρ' ἄλλων προακηκοὼς τὸν ἀδελφὸν συνειλημμένον, καὶ προσῄει Ὑρκανοῦ θυγάτηρ Μαριάμμη, συνετωτάτη γυναικῶν, καταντιβολοῦσα μὴ προϊέναι μηδ' ἐμπιστεύειν ἑαυτὸν ἤδη φανερῶς ἐπιχειροῦσι τοῖς βαρβάροις.*
263 7. *Ἔτι δὲ τῶν περὶ Πάκορον σκεπτομένων, πῶς ἂν κρύφα τὴν ἐπιβουλὴν ἀπαρτίσειαν, οὐ γὰρ ἐκ φανεροῦ οἷόν τε ἦν ἀνδρὸς οὕτω δυνατοῦ περιγενέσθαι, προλαβὼν Ἡρώδης μετὰ τῶν οἰκειοτάτων προσώπων νύκτωρ ἐπὶ Ἰδουμαίας ἐχώρει λάθρα τῶν πολε-*
264 *μίων. αἰσθόμενοι δ' οἱ Πάρθοι κατεδίωκον. κἀκεῖνος τὴν μὲν μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὴν καθωμολογημένην παῖδα μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ νεωτάτου τῶν ἀδελφῶν προστάξας ὁδεύειν αὐτὸς ἀσφαλῶς μετὰ τῶν θεραπόντων ἀνέκοπτε τοὺς βαρβάρους· καὶ πολλοὺς κατὰ πᾶσαν προσβολὴν ἀποκτείνας εἰς Μασάδαν τὸ φρούριον ἠπείγετο.*
265 8. *Βαρυτέρους δὲ κατὰ τὴν φυγὴν Πάρθων Ἰουδαίους ἐπείρασεν, ἐνοχλήσαντας μὲν διηνεκῶς, ἀπὸ δὲ ἑξήκοντα τῆς πόλεως σταδίων καὶ παραταξαμένους ἐπιεικῶς πολὺν χρόνον. ἔνθα κρατήσας Ἡρώδης καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀποκτείνας αὖθις εἰς μνήμην τοῦ κατορθώματος ἔκτισεν τὸ χωρίον καὶ βασιλείοις πολυτελεστά-*

---

§ 261 = Ant. Iud. XIV 350.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 45.

2 *κομίζουσι* P¹A¹ 4 *προσακηκοὼσ* L¹R *προακηκοὼσ, ηκ* ex corr. m. 2 V *συνειλημένον* (μ suprascr.) A 5 *προσῄει*] *προσῄει ἡ* ML²C *προσῆν ἡ* L¹VR *προσῄει — σκαταντιβολοῦσα*] *multis — precibus — orabat* Lat *Μαριάμμη*] suspectum *μαριάμη* M *Μαριάμμης δὲ μήτηρ* Destinon; cf. A. I. XIV 351, ubi nomen mulieris non extat 6 *καταντιβαλοῦσα* C *προσιέναι* C *μηδὲ πιστεύειν* L¹VR 9 *ἀπαρτήσειαν* P *ἀπαρτίσειαν, α* ante *ρ* i. ras. m. 2 C *ἐκ τοῦ φανεροῦ* VC *τ'* C *ἦν*] *εἶναι* uertit Lat 10 *δυνατοῦ*] *συνετοῦ* LVRLat fort. recte *προλαβὼν*] *λαβὼν* M, om. Lat 11 *ἰδουμαίαν* PAM *τῶν πολεμίων* om. LVR 12 *δὲ* LVR *μὲν* om. V 13 *τοὺς ἀδελφοὺς*] *τὴν ἀδελφὴν* Aldrich *τὰς ἀδελφὰς* Niese; uide Ant. Iud. XIV 353 14 *τοῦ — ἀδελφῶν*] *minimosque fratres* Lat *νεωτέρου* V *προτάξασ* C¹ 16 *μάσαδαν* M *masada* (acc.) Lat *masedam* Heg *ἠπείγετο*] PAMLat *ἀφίκετο* L *ἀφίκτο* VRC 18 *Βαρυτέρους δὲ*] PAMLat *καὶ βαρυτέρουσ* LVRC *ἐπείρασε* L 19 *ὀχλήσαντασ* PAM *δ'* C *ἑξήκοντα*] *ξ̄* PA 20 *καὶ*] eras. R om. C *παραταξαμένων,* i. marg. *γρ καὶ παραταξαμένουσ* R 21 *αὖθις* om. Lat 22 *τῶν κατορθωμάτων* LVR *καὶ βασιλείοισ τε* C

τοις ἐκόσμησεν καὶ ἀκρόπολιν ὀχυρωτάτην ἀνεδείματο Ἡρώδειόν
τε ἐκάλεσεν ἀπὸ ἑαυτοῦ. τηνικαῦτά γε μὴν φεύγοντι καθ' ἡμέραν 266
αὐτῷ προσεγίνοντο πολλοί, καὶ κατὰ Ῥῆσαν γενομένῳ τῆς Ἰδου-
μαίας Ἰώσηπος ἀδελφὸς ὑπαντήσας συνεβούλευεν τοὺς πολλοὺς τῶν
ἑπομένων ἀποφορτίσασθαι· μὴ γὰρ ἂν τοσοῦτον ὄχλον δέξασθαι
τὴν Μασάδαν. ἦσαν δὲ ὑπὲρ τοὺς ἐνναχισχιλίους. πεισθεὶς Ἡρώδης 267
τοὺς μὲν βαρυτέρους τῆς χρείας διαφῆκεν ἀνὰ τὴν Ἰδουμαίαν δοὺς
ἐφόδια, μετὰ δὲ τῶν ἀναγκαιοτάτων τοὺς ἀλκιμωτάτους κατασχὼν
εἰς τὸ φρούριον διασώζεται. καταλιπὼν δὲ ἐνταῦθα ταῖς γυναιξὶν
ὀκτακοσίους φύλακας καὶ διαρκῆ τὰ ἐπιτήδεια πρὸς πολιορκίαν αὐτὸς
εἰς τὴν Ἀραβικὴν Πέτραν ἠπείγετο.
9. Πάρθοι δ' ἐν Ἱεροσολύμοις ἐφ' ἁρπαγὴν τραπόμενοι τῶν 268
φυγόντων εἰς τὰς οἰκίας εἰσέπιπτον καὶ τὸ βασίλειον ἀπεχόμενοι
μόνων τῶν Ὑρκανοῦ χρημάτων· ἦν δ' οὐ πλείω τριακοσίων ταλάν-
των. ἐπετύγχανον δὲ καὶ τῶν ἄλλων οὐχ ὅσοις ἤλπισαν· ὁ γὰρ
Ἡρώδης ἐκ πολλοῦ τὴν ἀπιστίαν τῶν βαρβάρων ὑφορώμενος εἰς
τὴν Ἰδουμαίαν τὰ λαμπρότατα τῶν κειμηλίων προανεσκεύαστο, καὶ
τῶν αὐτῷ προσεχόντων ὁμοίως ἕκαστος. Πάρθοι δὲ μετὰ τὰς 269
ἁρπαγὰς ἐπὶ τοσοῦτον ὕβρεως ἐχώρησαν ὡς ἐμπλῆσαι μὲν ἀκη-

§ 265 = Ant. Iud. XIV 360.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 45.

1 ὀχυροτάτην LR ἀνεδείματο] *in eo condidit* Lat, quem ἐνεδείματο fort. legisse adnotat Destinon ἡρώδιόν ALVR 2 ἀφ' C φεύγοντεσ LVRC *cum fugeret* Lat καθ' ἡμέραν om. Lat 3 κατὰ Ῥῆσαν γενομένῳ] παρῆσαν γενομένω δ' ἐπὶ PAM κατὰ τὴν θρῆσαν LVR κατὰ θρῆσαν C *postea uero quam* (*ad idumeam*) *uenit* Lat; cf. infra 294. Ant. Iud. XIV 361. 400 4 *iosippus* Lat ἀδελφὸς] om. C ὁ ἀδελφὸσ V ἀδελφὸς Destinon συνεβούλευσε LR 5 ἀποφροντίσασθαι L 6 μάσαδαν M δ' C τοὺς om. LVRC ἐνακισχιλίουσ M πεισθεὶς] πεισθεὶσ οὖν MLVRC *itaque paruit* Lat 7 τῆς χρείας] τὴν χρείαν C διαφῆκεν — 8 κατασχὼν] διαφῆκε (διαφῆκεν ἀνὰ L²) τὴν ἰδουμαίαν δοῦσ ἐφόδια μετὰ δὲ τὴν ϊδουμαίαν ἄγων τοὺσ ἀλκιμωτάτουσ κατασχὼν (κατασχὼν expunxit m. 2) L διαφῆκεν εἰσ τὴν ἰδουμαίαν δοὺσ ἐφόδια μετὰ δὲ τὴν ἰδουμαῖαν ἄγων τοὺσ ἀλκιμωτάτουσ V διαφῆκε τὴν ἰδουμαίαν δοὺσ ἐφόδια μετὰ δὲ τὴν ἰδου- μαίαν (εἰσ) ἄγων τοὺσ ἀλκιμωτάτουσ κατασχὼν Lips διαφῆκε τὴν ἰδουμαίαν ἄγων τοὺσ ἀλκιμωτάτουσ κατασχὼν (εἰσ s. m. 2) R *per idumeam dimisit cum uiatico ualentissimos autem maximeque necessarios tenuit atque* Lat ἀνὰ] ἐπὶ M 9 τὸ om. M δ' C ἐνταῦθα ταῖς] ἐνταῦθαυταῖσ C 10 τἀπιτήδεια C 12 δὲ LVR τρεπόμενοι VR 14 μόνον PA¹LV¹ δὲ L οὐ om. Lat τρακοσίων M τ̄ PA 15 ἤλπισαν] ἤπησαν V¹ 16 ἀπιστίαν] ἀποστασίαν C 17 προανεσκευάσατο C καὶ — 18 ἕκαστος] *eiusque sociorum itidem quisque fecerat* Lat 18 ὁμοίως om. PAM μετὰ] κατὰ LVR

ρύκτου πολέμου τὴν χώραν ἅπασαν, ἀνάστατον δὲ ποιῆσαι τὴν Μαρισαίων πόλιν, μὴ μόνον δὲ καταστῆσαι βασιλέα Ἀντίγονον, ἀλλὰ καὶ παραδοῦναι αὐτῷ Φασάηλόν τε καὶ Ὑρκανὸν δεσμώτας
270 αἰκίσασθαι. ὁ δὲ Ὑρκανοῦ μὲν προσπεσὼν αὐτὸς τὰ ὦτα λωβᾶται τοῖς ὀδοῦσιν, ὡς μηδὲ αὖθις ἐν μεταβολῇ ποτε δύναιτο τὴν ἀρχιε-
271 ρωσύνην ἀπολαβεῖν· δεῖ γὰρ ὁλοκλήρους ἀρχιερᾶσθαι· 10. τῆς Φασαήλου δὲ ἀρετῆς ὑστερίζει φθάσαντος πέτρᾳ προσρῆξαι τὴν κεφαλήν, ὡς καὶ σιδήρου καὶ χειρῶν εἴργετο. κἀκεῖνος μὲν Ἡρώδου γνήσιον ἑαυτὸν ἀποδείξας ἀδελφὸν καὶ Ὑρκανὸν ἀγεννέστατον, ἀνδρειότατα θνήσκει ποιησάμενος τὴν καταστροφὴν τοῖς κατὰ τὸν
272 βίον ἔργοις πρέπουσαν· κατέχει δὲ καὶ ἄλλος λόγος, ὡς ἀνενέγκαι μὲν ἐκ τῆς τότε πληγῆς, πεμφθεὶς δὲ ἰατρὸς ὑπ' Ἀντιγόνου θεραπεῦσαι δῆθεν αὐτὸν ἐμπλήσειεν τὸ τραῦμα δηλητηρίων φαρμάκων καὶ διαφθείρειεν αὐτόν. ὁπότερον δ' ἂν ἀληθὲς ᾖ, τὴν ἀρχὴν ἔχει λαμπράν. φασὶν γοῦν αὐτὸν καὶ πρὶν ἐκπνεῦσαι πυθόμενον παρὰ γυναίου τινὸς ὡς Ἡρώδης διαπεφεύγοι, „νῦν, εἰπεῖν, εὔθυμος ἄπειμι τὸν μετελευσόμενον τοὺς ἐχθροὺς καταλιπὼν ζῶντα."
273 11. Ὁ μὲν οὖν οὕτως τελευτᾷ. Πάρθοι δὲ καίτοι διημαρτηκότες ὧν μάλιστα ἐπεθύμουν γυναικῶν καθιστᾶσιν μὲν ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀντιγόνῳ τὰ πράγματα, δεσμώτην δ' Ὑρκανὸν ἀνάγουσιν εἰς τὴν Παρθυηνήν.
274 XIV. 1. Ἡρώδης δὲ συντονώτερον ἤλαυνεν εἰς τὴν Ἀραβίαν

---

§ 269 = Ant. Iud. XIV 364.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 46.

1 ἀπάσασαν C 2 μαρισσαίων C δὲ] τε C 3 παραδοῦναι · · L παραδοῦναι τε VR 4 προσπεσὼν] PAL²Heg προσπεσόντοσ ML¹VR πατὴρ προσπεσόντοσ (πατὴρ expunctum) C, om. Lat λοβᾶται V 5 ὀδοῦσι P¹A¹ μηδὲ] μήτε PAM μὴ καί, καὶ i. ras. 2 litt. m. 2 L μηδὲ αὖθις] *ne solutus quidem* h. e. μηδὲ λυθεὶς Lat δύναιτο] δύνετο R 6 ἀπολαβεῖν] ἀναλαβεῖν C 7 δὲ] τε L¹R προσρῆξαι] προσράξαι ALVR προσαράξαι MC 8 ὡς καὶ] PAML²Lat ὥσ γε L¹VRC σιδήρου · · L σιδήρου μὲν VR εἴργετο, γ i. ras. ex χ corr. A 9 ἑαυτὸν ἡρώδου γνήσιον tr. LVR ἀποδείξας] om., i. marg. post ἀγεννέστατον suppl. m. 2 A ἀγενέστατον PAC¹V 10 ἀνδρειότα C¹ 11 δὲ om. M ἀνενέγκ · αι A 12 δ' C 13 ἐμπλήσει C 14 διαφθείρει L¹ *peremit* Lat ἀληθὲς ᾖ] C ἀληθὲσ ἦν PAM ᾖ ἀληθὲσ LVR ἔχει] ἔχῃ, η i. ras. A 16 διαφύγοι LVRC εἰπεῖν] εἶπεν PA εὐθύμωσ L¹VR 17 ζῶντα καταλιπών tr. LVRC 18 οὕτω LVR 19 i. marg. κθ' C 20 δὲ LVR ἀνάγουσι L 21 παρθυήνην PAM παρθυηνὴν, νηνὴν i. ras. 5 litt. V *parthuenam* Lat *parthienen* Heg 22 i. marg. κθ' V συντομώτερον LVR

ὡς ἔτι τἀδελφοῦ ζῶντος ἐπειγόμενος χρήματα παρὰ τοῦ βασιλέως
λαβεῖν, οἷς μόνοις πείσειν ὑπὲρ Φασαήλου τὴν τῶν βαρβάρων
ἤλπιζεν πλεονεξίαν. ἐλογίζετο γάρ, εἰ τῆς πατρῴας φιλίας ἀμνη-
μονέστερος ὁ Ἄραψ γένοιτο καὶ τοῦ δοῦναι δωρεὰν μικρολογώ-
τερος, δανείσασθαι παρ' αὐτοῦ τὰ λύτρα ῥύσιον θεὶς τὸν τοῦ
λυτρουμένου παῖδα· καὶ γὰρ ἐπήγετο τὸν ἀδελφιδοῦν ὄντα ἐτῶν 275
ἑπτά· τάλαντα δ' ἦν ἕτοιμος τριακόσια δοῦναι προστησάμενος
Τυρίους παρακαλοῦντας. τὸ χρεὼν δ' ἄρα τὴν αὐτοῦ σπουδὴν
ἐφθάκει καὶ Φασαήλου τεθνηκότος εἰς κενὸν Ἡρώδης φιλάδελφος
ἦν· οὐ μὴν οὐδὲ παρὰ Ἄραψιν εὑρίσκει φιλίαν οὖσαν. ὁ γοῦν 276
βασιλεὺς αὐτῶν Μάλχος προπέμψας ἐκ τῆς χώρας κατὰ τάχος
προσέτασσεν ἀναστρέφειν, προφάσει μὲν χρώμενος Πάρθοις, ἐπι-
κηρυκεύσασθαι γὰρ αὐτοὺς ἐκβαλεῖν Ἡρώδην τῆς Ἀραβίας, τῷ δὲ
ὄντι κατασχεῖν προαιρούμενος τὰ παρ' Ἀντιπάτρου χρέα καὶ μηδὲν
εἰς τὰς ἐκείνου δωρεὰς ἀντιπαρασχεῖν χρῄζουσιν τοῖς τέκνοις δυσω-
πεῖσθαι. συμβούλοις δ' ἐχρῆτο τῆς ἀναιδείας τοῖς ὁμοίως ἀποστε-
ρεῖν τὰς Ἀντιπάτρου παρακαταθήκας θέλουσιν· ἦσαν δὲ τῶν περὶ
αὐτὸν οἱ δυνατώτατοι.

2. Ἡρώδης μὲν δὴ πολεμίους τοὺς Ἄραβας εὑρὼν δι' ἃ φιλ- 277
τάτους ἤλπισεν καὶ τοῖς ἀγγέλοις ἀποκρινάμενος ὡς ὑπηγόρευε τὸ

---

§ 274 = Ant. Iud. XIV 370.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 46.

1 ἔτι] ἐπὶ L¹R τοῦ ἀδελφοῦ LVRC 2 μόνοσ L¹ πείθειν A 3 ἐλογίζετο om. Lat 4 μικρολογώτερον L¹R et man. 1 Lips 5 τὰ om. L 6 λυτρομένου V ἐπήγετο, η i. ras. A ἐπείγετο P ἐπείγετο (η supra ει) L ἐπείγετο, ει adrasum R ἐτῶ C¹ 7 δὲ LVRC 8 παρακαλοῦντας] Tyrios Herodi cauisse Iosephus uoluit dicere, ut adnotat Destinon χρεῶν A χρεὸν LRV¹ δὲ LVR ἄρα] παρὰ L¹R αὐτοῦ om. LR 9 ἐπεφθάκει PM κενον, ε i. ras. R καὶ | νὸν A ἡρῶ (δισ supra), ισ suppl. m. 2 C 10 εὑρίσκει] ηὕρισκεν (— κε VC) LVRC οὖσαν] μένουσαν LVRC 11 μάλιχοσ CLat μάλχοσ ex μάλιχοσ corr. Lips *bocchus* Heg κατὰ τάχοσ ἐκ τῆσ χώρασ ἀναστρέφειν προσέτασσεν tr. LVR κατὰ τάχοσ ἐκ τῆσ χώρασ προσέτασσεν ἀναστρέφειν tr. C 12 προφάσει — 13 αὐτοὺς] *simulatione quidem parthos per legatos petisse ut* Lat πρόφασιν LVR πάρθουσ P 13 ἐκβάλλειν LVRC 14 προαιρούμενοσ κατασχεῖν tr. LVRC κατασχεῖν] *negare* Lat παρ' om. LVRC ἀντιπαρασχεῖν] ἀντιπάσχειν L¹R 15 δυσωπεῖσθαι om. C χρῄζουσιν — δυσωπεῖσθαι] *filiis — consolatione egentibus* Lat 16 δὲ LVR ὁμοίως om. CLat ἀποστερ·εῖν C 17 ἐθέλουσιν LVRC τῶν om. PALVR 19 δὴ] οὖν M δι' ἃ] δι' ἃ καὶ LR δ' ἃ C 20 ἔπεισε (ἤλπισε supra) L ἀποκρινάμενος] ὑποκρινόμενοσ (corr. ex ἀποκρινάμενοσ L) PLV

πάθος ὑπέστρεψεν ἐπ' Αἰγύπτου. καὶ τὴν μὲν πρώτην ἑσπέραν κατά τι τῶν ἐπιχωρίων ἱερὸν αὐλίζεται τοὺς ὑπολειφθέντας ἀναλαβών, τῇ δ' ἑξῆς εἰς Ῥινοκούρουρα προελθόντι τὰ περὶ τὴν τά-
278 *δελφοῦ τελευτὴν ἀπαγγέλλεται. προσλαβὼν δὲ πένθους ὅσον ἀπεθήκατο φροντίδων ᾔει προσωτέρω. καὶ δὴ βραδέως ὁ Ἄραψ μετανοήσας ἔπεμψεν διὰ τάχους τοὺς ἀνακαλέσοντας τὸν ὑβρισμένον. ἔφθανεν δὲ καὶ τούτους Ἡρώδης εἰς Πηλούσιον ἀφικόμενος, ἔνθα τῆς παρόδου μὴ τυγχάνων ὑπὸ τῶν ἐφορμούντων τοῖς ἡγεμόσιν ἐντυγχάνει· κἀκεῖνοι τήν τε φήμην καὶ τὸ ἀξίωμα τἀνδρὸς αἰδεσ-*
279 *θέντες προπέμπουσιν αὐτὸν εἰς Ἀλεξάνδρειαν. ὁ δὲ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν ἐδέχθη μὲν λαμπρῶς ὑπὸ Κλεοπάτρας στρατηγὸν ἐλπιζούσης ἕξειν εἰς ἃ παρεσκευάζετο· διακρουσάμενος δὲ τὰς παρακλήσεις τῆς βασιλίδος καὶ μήτε τὴν ἀκμὴν τοῦ χειμῶνος ὑποδείσας μήτε τοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν θορύβους ἐπὶ Ῥώμης ἔπλει.*
280 3. *Κινδυνεύσας δὲ περὶ Παμφυλίαν καὶ τοῦ φόρτου τὸ πλεῖον ἐκβαλὼν μόλις εἰς Ῥόδον διασώζεται σφόδρα τῷ πρὸς Κάσσιον πολέμῳ τετρυχωμένην, δεχθεὶς ὑπὸ Πτολεμαίου καὶ Σαπφινίου τῶν φίλων. καίπερ δὲ ὢν ἐν ἀπορίᾳ χρημάτων ναυπηγεῖται τριήρη*
281 *μεγίστην, ἐν ᾗ μετὰ τῶν φίλων εἰς Βρεντέσιον καταπλεύσας κά-*

---

§ 277 = Ant. Iud. XIV 374.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 46.

1 *ἐπ' αἴγυπτον* L *εἰσ αἴγυπτον* PAM *aegyptum uersus* Lat 2 *ὑπολειφθέντασ* (*ει* i. ras. P) PAMLat et i. marg. m. 2 L *ἐπιχωρίουσ* LVR *ἀπολειφθέντασ* C et i. marg. V *ἀναλαβών*] *ἀναλαμβάνων* LVR *dum recipiat* Lat 3 *δὲ* LVR *ῥηνοκούρουραν* P *ῥινοκούρουραν* AMLVR *in regiones quas rhinocorii inhabitant* Heg *προσελθόντι* LC 4 *ἀπαγγέλεται* V *προσλαβὼν δὲ*] *καὶ προσλαβὼν* (*καὶ* s.) A *προσλαβὼν, λαβὼν* i. ras. L *πένθοσ* PA *ὅσον*] *ὅσων* A[1] *ὅσον ἦν ὡσ* L[1]VRC *ὅσον ἦν ὢν* L[2] *ὅσον εἰκὸς ἦν* Naber *φροντίδασ* C 5 *ᾔει* om. P *προσωτέρω·* V *ὁ Ἄραψ*] *bocchus* Heg 6 *ἀνακαλέσαντασ* V 7 *ἔφθανε·, ν* ex *σ* corr. uid. P *ἔφθασε* V *τούτους Ἡρώδης*] *τούτουσωτηριώδησ* R 8 *ἐφορμούντων*] Spanheim *ἐφωρμώντων* codd. *ab eius rei speculatoribus* Lat *ἐφορμόντων* ed. pr. *ἡγεμῶσιν* V[1] 9 *τἀνδρὸσ* i. ras. 3—4 litt. M *τοῦ ἀνδρὸσ* V 10 *προ·πέμπουσιν* V *προσελθὼν* V 12 *παρεσκευάζετο, ε* ante *σ* i. ras. m. 2 V 13 *ἀκμὴν*] *αὐχμὴν* M *asperitatem* Lat *ὑποδήσασ* V[1] 14 *κατὰ Ἰταλίαν*] *marina* (h. e, *κατὰ θάλατταν*) Lat 15 *τὴν παμφυλίαν* C *πλέον* LVR 16 *μόγισ* LVR *εἰς*] *πρὸσ* C *τῷ*] *τὸ* C[1] 17 *δεχθεὶς*] *δεχθεὶσ δὲ* MLVRLat *σαφηνίου* P *σαπφηνίου* AMC, *safnii* Lat *Σαππῖνος* A. I. XIV 377, cf. XVI 257 18 *δὲ*] om. MLVR *δ'* C *ὢν* om. LVRC *χρημάτων*] *χρημάτων ἦν* L[2] *χρημάτων ὢν* C 19 *βρεντήσιον* PA

κεῖθεν εἰς Ῥώμην ἐπειχθεὶς πρώτῳ διὰ τὴν πατρῴαν φιλίαν ἐνετύγχανεν Ἀντωνίῳ καὶ τάς τε αὐτοῦ καὶ τοῦ γένους συμφορὰς ἐκδιηγεῖτο, ὅτι τε τοὺς οἰκειοτάτους ἐν φρουρίῳ καταλιπὼν πολιορκουμένους διὰ χειμῶνος πλεύσειεν ἐπ᾽ αὐτὸν ἱκέτης.

4. Ἀντωνίου δὲ ἥπτετο πρὸς τὴν μεταβολὴν οἶκτος, καὶ κατὰ 282
μνήμην μὲν τῆς Ἀντιπάτρου ξενίας, τὸ δὲ ὅλον καὶ διὰ τὴν τοῦ παρόντος ἀρετὴν ἔγνω καὶ τότε βασιλέα καθιστᾶν Ἰουδαίων ὃν πρότερον αὐτὸς ἐποίησεν τετράρχην. ἐνῆγεν δὲ οὐκ ἔλαττον τῆς εἰς Ἡρώδην φιλοτιμίας ἡ πρὸς Ἀντίγονον διαφορά· τοῦτον γὰρ δὴ στασιώδη τε καὶ Ῥωμαίων ἐχθρὸν ὑπελάμβανεν. Καίσαρα μὲν οὖν 283
εἶχεν ἑτοιμότερον αὐτοῦ τὰς Ἀντιπάτρου στρατείας ἀνανεούμενον, ἃς κατ᾽ Αἴγυπτον αὐτοῦ τῷ πατρὶ συνδιήνεγκεν, τήν τε ξενίαν καὶ τὴν ἐν ἅπασιν εὔνοιαν, ὁρῶντά γε μὴν καὶ τὸ Ἡρώδου δραστήριον· συνήγαγεν δὲ τὴν βουλήν, ἐν ᾗ Μεσσάλας καὶ μετ᾽ αὐτὸν Ἀτρα- 284
τῖνος παραστησάμενοι τὸν Ἡρώδην τάς τε πατρῴας εὐεργεσίας καὶ τὴν αὐτοῦ πρὸς Ῥωμαίους εὔνοιαν διεξῄεσαν, ἀποδεικνύντες ἅμα καὶ πολέμιον τὸν Ἀντίγονον οὐ μόνον ἐξ ὧν διηνέχθη τάχιον, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ τότε διὰ Πάρθων λάβοι τὴν ἀρχὴν Ῥωμαίους ὑπεριδών. τῆς δὲ συγκλήτου πρὸς ταῦτα κεκινημένης ὡς παρελθὼν Ἀντώνιος καὶ πρὸς τὸν κατὰ Πάρθων πόλεμον βασιλεύειν Ἡρώδην συμφέρειν ἔλεγεν, ἐπιψηφίζονται πάντες. λυθείσης δὲ τῆς βουλῆς Ἀντώνιος 285

§ 281 = Ant. Iud. XIV 379.

PAMLVRCLatHegesippus I 29 p. 47.

1 ·π·χθεὶσ (ε ει suprascr.) L ἐνετύχανεν V 2 τε] γε LVR αὐτοῦ Bekker ἐκδιηγεῖται ed. pr. 3 τε] δὲ LR 5 Ἀντωνίου — οἶκτος] *itaque tantae miserationis casum admiratus antonius* Lat 6 τὸ δὲ ὅλον] *tunc uero* Lat διὰ τὴν τοῦ] διὰ τὴν αὐτοῦ τοῦ LRC δι᾽ αὐτοῦ τὴν τοῦ V 7 ἀρετὴν om. M ἔγνω καὶ] ἔγνωκε MLVRC *etiam (tunc) constituit* Lat 8 δ᾽ C ἐλάττω PAM *minus* Lat εἰς om. P[1] 9 διαφ·ορά, eras. θ P τοῦτο (ν suprascr.) M δὴ om. L 10 Καίσαρα — 11 ἀνανεούμενον] *caesarem quidem habebat multo quam ipse paratius renouantem antipatri expeditiones* Lat *caesar tamen beniuolentia naturali effusior et toleratam in aegypto antipatri militiam omnibus patris sui caesaris proeliis et hospitalem coniunctionem tamquam renouatis gratiae pignoribus cariora habebat* Heg καῖσαρ PAM probante Destinone 11 στρατείας] στρατηγίασ P στρατιὰσ AMLVR ἀνανεούμενοσ PM probante Destinone 13 ὁρῶν Destinon τὸ·L 14 συνῆγε LVRC τὴν] καὶ τὴν LVRC *uerumtamen et* Lat μεσάλασ PAM μεσσαλὰσ LV μεσσαλᾶσ RC Ἀτρατῖνος] LatHeg ἀτραντῖνοσ PM ἀστραντῖνοσ A ἀτραγαντῖνοσ LVR ἀτραγῖνοσ C 15 πατρώουσ AMLRC 16 ἀποδεικν·ῦντεσ V *qui — demonstrarent* Lat 17 οὐ μόνον ἐξ ὧν] M οὐ μόνον ὧν PA ἐξ ὧν οὐ μόνον LVRC *non solum quod* Lat 18 τότε] *antea* Lat 20 Ἡρώδην iterat M[1] 21 ἐπιψηφίζονται, ζ i. ras. L βουλῆς] συμβουλῆσ A ἀρχῆσ LR βρυχῆσ (αρ suprascr.), s. m. 2 V γρ τῆσ βουλῆσ i. marg. m. 2 L

μὲν καὶ Καῖσαρ μέσον ἔχοντες Ἡρώδην ἐξῄεσαν, προῆγον δὲ σὺν ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς οἱ ὕπατοι θύσοντές τε καὶ τὸ δόγμα ἀναθήσοντες εἰς τὸ Καπετώλιον. τὴν δὲ πρώτην Ἡρώδῃ τῆς βασιλείας ἡμέραν Ἀντώνιος εἱστία.

286 XV. 1. Παρὰ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον Ἀντίγονος ἐπολιόρκει τοὺς ἐν Μασάδᾳ, τοῖς μὲν ἄλλοις ἐπιτηδείοις διαρκουμένους, σπανίζοντας δὲ ὕδατος· διὸ καὶ Ἰώσηπος ἀδελφὸς Ἡρώδου σὺν διακοσίοις τῶν οἰκείων δρασμὸν ἐβουλεύετο εἰς Ἄραβας ἀκηκοὼς τῶν εἰς
287 Ἡρώδην ἁμαρτημάτων Μάλχῳ μεταμέλειν. κἂν ἔφθη καταλιπὼν τὸ φρούριον, εἰ μὴ περὶ τὴν νύκτα τῆς ἐξόδου συνέβη πλεῖστον ὗσαι· τῶν γὰρ ἐκδοχείων ὕδατος ἀναπλησθέντων οὐκέτ᾽ ἔχρῃζεν φυγῆς, ἀλλ᾽ ἐπεξῄεσαν ἤδη τοῖς περὶ τὸν Ἀντίγονον καὶ τὰ μὲν φανερῶς συμπλεκόμενοι, τὰ δὲ λοχῶντες συχνοὺς διέφθειρον. οὐ μὴν ἐν ἅπασιν εὐστόχουν, ἔστιν δ᾽ ὅπου καὶ αὐτοὶ πταίοντες ἀνέστρεφον.

288 2. Κἂν τούτῳ Βεντίδιος ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς πεμφθεὶς ἐκ Συρίας Πάρθους ἀνείργειν μετ᾽ ἐκείνους εἰς Ἰουδαίαν παρέβαλεν λόγῳ μὲν ὡς βοηθήσων τοῖς περὶ Ἰώσηπον, ἔργῳ δ᾽ Ἀντίγονον
289 ἀργυριούμενος. ἔγγιστα γοῦν Ἱεροσολύμων αὐλισάμενος ὡς ἐνεπλήσθη χρημάτων, αὐτὸς μὲν ἀνεχώρει μετὰ τῆς πλείστης δυνάμεως, Σίλωνα δὲ σὺν μέρει καταλέλοιπεν, ὡς μὴ κατάφωρον τὸ λῆμμα ποιήσειεν πάντας ἀπαναστήσας. Ἀντίγονος δὲ πάλιν ἐλπίζων Πάρθους ἐπα-

---

§ 285 = Ant. Iud. XIV 388.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 48.

1 μὲν] om. P δὲ R 2 τε] δὲ LR 3 καπιτώλιον C Ἡρώδῃ] ἡρώδην C 4 εἱστία] ex corr. C ἠστεῖα C[1] εἱστία αὐτὸν PAMLVRLatHeg probante Destinone; cf. Ant. Iud. XIV 389 5 i. marg. λ' VC τοὺς] τοῖσ C[1] 6 μεσάδα AL μασσάδα V *massada* (acc.) Lat ἐπιτηδείουσ M[1] 7 ὁ ἀδελφὸσ ALVRC ἀδελφὸς Destinon διακό·οισ L διακόνοισ Lips διακοσίοισ (κο ex κό corr., σίοισ i. ras. m. 2) R διακοσίουσ V *iosippus* Lat 8 ἐβουλεύοντο PA ἐβούλευσεν LVR ἐβουλεύσατο Niese 9 μαλίχῳ] CLat μεταμε·λεῖν, eras. τ, λ ex α corr. P 10 νύκταν V πλεῖστον ὗσαι συνέβη tr. V 11 ἐκδοχίων L ἐκδοχιῶν R ἀναπλησθέντων ὕδατοσ tr. LVR οὐκέτ᾽ ἔχρῃζεν] οὐκέτ᾽ ἔχρῃζον M οὐ κατεδέησε LVR *causa non erat* Lat 12 ἀλλὰ C τὸν om. LVRC 13 εἰσπλεκόμενοι V 14 δὲ LVR ὅπου] ὅπῃ LVRC πταίσαντες Niese 17 ἀνείργειν] ἀναιρεῖν L[1]R παρενέβαλεν Naber 18 βοηθήσων, ησων i. ras. 2—3 litt. m. 2 L βοηθῶν VR *iosippum* Lat ἔργω, ω ex ου corr. A δ᾽] δὲ ALR δὲ τοῖσ περὶ V, cf. u. 12 19 γοῦν] οὖν PAM 21 σὺν μέρει] PAML[2] Lat συμμερίτην L[1]VRC κατέλιπεν Destinon κατάφορον PL[1]R 22 ἐπαμυνεῖν] Destinon ἐπαμύνειν PA ἐπαμύνειν αὐτῶ MLVRC

*μυνεῖν καὶ Σίλωνα τέως ἐθεράπευεν, ὡς μηδὲν ἐνοχλοίη πρὸ τῆς
ἐλπίδος.*

3. *Ἤδη δὲ Ἡρώδης καταπεπλευκὼς ἀπὸ τῆς Ἰταλίας εἰς Πτολε-* 290
*μαΐδα καὶ συναγηοχὼς δύναμιν οὐκ ὀλίγην ξένων τε καὶ ὁμοφύλων
ἤλαυνεν διὰ τῆς Γαλιλαίας ἐπ' Ἀντίγονον συλλαμβανόντων Βεντι-
δίου καὶ Σίλωνος, οὓς Δέλλιος ὑπ' Ἀντωνίου πεμφθεὶς Ἡρώδην
συγκαταγαγεῖν ἔπεισεν. ἐτύγχανεν δὲ Βεντίδιος μὲν ἐν ταῖς πόλεσιν* 291
*τὰς διὰ Πάρθους ταραχὰς καθιστάμενος, Σίλων δὲ ἐν Ἰουδαίᾳ χρή-
μασιν ὑπ' Ἀντιγόνου διεφθαρμένος. οὐ μὴν Ἡρώδης ἰσχύος ἠπόρει,
προϊόντι δ' αὐτῷ καθ' ἡμέραν ηὔξειτο τὰ τῆς δυνάμεως, καὶ πλὴν
ὀλίγων πᾶσα ἡ Γαλιλαία προσέθετο. προὔκειτο μὲν οὖν τὸ ἀναγ-* 292
*καιότατον ἀγώνισμα Μασάδα καὶ τὸ ῥύσασθαι πρῶτον τοὺς οἰκείους
ἐκ τῆς πολιορκίας, γίνεται δ' ἐμπόδιον Ἰόππη· ταύτην γὰρ ἐχρῆν
πολεμίαν οὖσαν ἐξελεῖν πρότερον, ὡς μὴ χωροῦντος ἐπὶ Ἱεροσολύ-
μων κατὰ νώτου τι τοῖς ἐχθροῖς ἔρυμα καταλείποιτο. συνῆπτεν
δὲ καὶ Σίλων ἀσμένως τῆς ἀπαναστάσεως πρόφασιν εὑρών, ᾧ προσ-
έκειντο Ἰουδαῖοι διώκοντες. ἐπὶ τούτους Ἡρώδης ἐκδραμὼν μετ'
ὀλίγου στίφους τρέπεται ταχέως καὶ Σίλωνα διασώζει κακῶς ἀμυ-
νόμενον.*

4. *Ἔπειτα Ἰόππην ἑλὼν πρὸς τὴν Μασάδα ῥυσόμενος τοὺς* 293
*οἰκείους ἠπείγετο. καὶ τῶν ἐπιχωρίων οὓς μὲν πατρῷα φιλία
προσῆγεν, οὓς δὲ τὸ αὐτοῦ κλέος, οὓς δὲ τῆς ἐξ ἀμφοῖν εὐεργε-
σίας ἀμοιβή, πλείστους γε μὴν ἐλπὶς ὡς ἐκ βασιλέως βεβαίου,*

---

§ 289 = Ant. Iud. 393.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 48.

1 *καὶ* om. Lat *ἐθεράπευσεν* ed. pr. *πρὸσ τὰσ ἐλπίδασ* C *pendente spe* Lat 3 i. marg. *λα'* V *ἀπὸ*] *ἐκ* LVRC 4 *συναγειοχὸσ* L *συναγειοχῶσ* R 6 *καὶ*] *τε καὶ* AMC 7 *συγκατάγειν* (*συνκ* — V[1]) LVRC 8 *πάρθου* L[1]VR *δ'* C 10 *δὲ* LVRC *ηὔξετο* MLVRC *καὶ* om. Lat 11 *ἡ* om. AMC *τὸ* om. M 12 *μάσαδα* MVC *μασάδε, ε* paene erasum L *masadam* (acc.) Lat 13 *δ'*] *μὲν* LVR *γὰρ* om. A 15 *νώτου* corr. ex *νῶτον* M *νῶιτον* V *ἔρημα* L[1]R *καταλείποιτο*] *λίποιτο* LR *λίποι* V *καταλίποιτο* C 16 *καὶ* om. LR *Σίλων*] *σίμων* L[1] *ἐπαναστάσεωσ* PAML[2] *resistendi* Lat *ᾧ προσέκειντο*] PA *ὧσ* (*σ* i. ras. m. 2 L) *δὲ προσέκειντο* LMVRC *ᾧ* — 17 *Ἰουδαῖοι*] *quod eum persecutio premeret iudaeorum* Lat 17 *οἱ ἰουδαῖοι* V *διώκοντες*] *προσήκοντεσ* PA, unde *προδιώκοντες* Destinon *τούτοισ* ALLips 20 *μασάδα* A *μάσαδαν* MC *μασάδαν* LR *μάσαδα* V *massadam* Lat *masadam* Heg 21 *ἐπείγετο* P *ἠπείγετο* A 23 *μὴν ἡ ἐλπὶσ* MLVRC

294 *δυσκίνητός τε ἤδη δύναμις ἤθροιστο. προϊόντα δ' Ἀντίγονος ἐνήδρευεν τὰ ἐπιτήδεια τῶν παρόδων προλοχίζων, ἐν οἷς οὐδὲν ἢ μικρὰ τοὺς πολεμίους ἔβλαπτεν. Ἡρώδης δὲ τοὺς ἐκ Μασάδας οἰκείους παραλαβὼν ῥᾳδίως καὶ Ῥῆσαν τὸ φρούριον ᾔει πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα· συνῆπτε δ' αὐτῷ τὸ μετὰ Σίλωνος στρατιωτικὸν καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς πόλεως τὴν ἰσχὺν καταπλαγέντες.*

295 5. *Στρατοπεδευσαμένους δὲ κατὰ τὸ πρὸς δύσιν κλίμα τοῦ ἄστεος οἱ ταύτῃ φύλακες ἐτόξευόν τε καὶ ἐξηκόντιζον αὐτούς, ἄλλοι δὲ κατὰ στῖφος ἐκθέοντες ἀπεπειρῶντο τῶν προτεταγμένων. Ἡρώδης δὲ τὸ μὲν πρῶτον κηρύσσειν περὶ τὸ τεῖχος ἐκέλευεν ὡς ἐπ' ἀγαθῷ τε παρείη τοῦ δήμου καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς πόλεως, μηδὲν μηδὲ τοὺς φανεροὺς ἐχθροὺς ἀμυνούμενος, δώσων δὲ καὶ τοῖς δια-*
296 *φορωτάτοις ἀμνηστίαν. ἐπεὶ δὲ ἀντιπαρηγοροῦντες οἱ περὶ τὸν Ἀντίγονον οὔτε κατακούειν τῶν κηρυγμάτων εἴων τινὰς οὔτε μεταβάλλεσθαι, τὸ λοιπὸν ἀμύνεσθαι τοὺς ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπέτρεπεν τοῖς σφετέροις· οἱ δὲ ταχέως ἅπαντας ἀπὸ τῶν πύργων ἐτρέψαντο τοῖς βέλεσιν.*

297 6. *Ἔνθα δὴ καὶ Σίλων ἀπεκαλύψατο τὴν δωροδοκίαν· ἐπισκευασάμενος γὰρ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν σπάνιν ἐπιτηδείων ἀναβοᾶν καὶ χρήματα εἰς τροφὰς ἀπαιτεῖν ἀπάγειν τε σφᾶς χειμεριοῦντας εἰς τοὺς ἰδίους τόπους, ἐπειδὴ τὰ περὶ τὴν πόλιν*

§ 294 = Ant. Iud. XIV 399.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 49.

1 *δυσκίνητος*] *ualidissimas* Lat *τε*] *δὲ* LVRC *que* Lat *ἤδη*] *ἡ* C, om. LR *ἤδη ἡ* Destinon *δὲ* LVR *ἐνίδρευεν* A 2 *τἀπιτήδεια* C 3 *τούσ τε* LRC *παραλαβὼν* — 4 *φρούριον*] *receptis e masada pigneribus suis et rebus a castello* Lat 4 *ῥησὰν* P *θρῆσαν* MVC, * * *σαν* exstat i. marg. m. 2 V; cf. § 266 *εἴη* R 5 *δὲ* MLVRC *πολλοὶ*] *ceteri* Lat 7 *στρατοπεδευσαμένους*] *στρατοπεδευσαμένου* ML¹VRC, de Lat non liquet 8 *ἄστεωσ* V¹R *ἠκόντιζον* VC *αὐτούς*] *εἰς αὐτούς* Bekker cum L. B 10 *δὲ τὸ* suppl. A *κηρύσσειν*, *σ* ante *ε* i. ras. maiore A *περὶ*] *ἐπὶ* AL *circa* Lat *ἐκέλευσεν* LVR 11 *παρείη*] *παρίη* PA *παρήει* MLVR *aduenisse* Lat *μηδὲ*] Bekker *μήτε* codd. 12 *ἀμυνούμενος*] RLat *ἀμυνόμενοσ* PAMLVC Lips *τοὺσ* (ι supra) *διαφορωτάτουσ* (ι supra) V 13 *δὲ·* V *ἀντικατηγοροῦντεσ* A *obstrepentes* Heg, unde *ἀντιπαταγοῦντες* Destinon *οἱ* om. V¹ *τὸν* om. LVR 14 *Ἀντίγονον*] *ἀντώνιον* C 15 *ἀμύνασθαι* LVRC *τοὺς*] *τοῖσ* P *ἐπι* (α o supra) C 16 *τοῖσ σφετέροισ ἐπέτρεπεν* tr. P 18 *καὶ ὁ σίλων* LVR 20 *εἰς τροφὰς*] *ταῖσ τροφαῖσ* LVR *τε εἰς τροφὰς* ed. pr. *ἀπαγαγεῖν* LVR *χειμεριοῦντασ*, *α* ex *εσ* corr. P 21 *ἰδίους*] *ἐπιτηδείους* MLVRC *oportuna* Lat

ἦν ἔρημα πάντα τῶν περὶ Ἀντίγονον προανεσκευασμένων, ἐκίνει τε τὸ
στρατόπεδον καὶ ἀναχωρεῖν ἐπειρᾶτο. Ἡρώδης δ' ἐντυγχάνων τοῖς 298
τε ὑπὸ τὸν Σίλωνα ἡγεμόσιν καὶ κατὰ πλῆθος τοῖς στρατιώταις
ἐδεῖτο μὴ καταλιπεῖν αὐτὸν ὑπό τε Καίσαρος καὶ Ἀντωνίου καὶ
τῆς συγκλήτου προπεμφθέντα· λύσειν γὰρ αὐθημερὸν αὐτῶν τὰς
ἀπορίας. καὶ μετὰ τὴν δέησιν [εὐθέως] ὁρμήσας αὐτὸς εἰς τὴν 299
χώραν τοσαύτην αὐτοῖς ἐπιτηδείων ἀφθονίαν ἐκόμισεν, ὡς πάσας
ἀποκόψαι τὰς Σίλωνος προφάσεις, εἴς τε τὰς ἑξῆς ἡμέρας μὴ
διαλιπεῖν τὴν χορηγίαν προνοούμενος ἐπέστελλεν τοῖς περὶ Σαμά-
ρειαν, ᾤκείωτο δ' ἡ πόλις αὐτῷ, σῖτον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ
βοσκήματα κατάγειν εἰς Ἱεριχοῦντα. ταῦτ' ἀκούσας Ἀντίγονος 300
διέπεμψεν περὶ τὴν χώραν εἴργειν καὶ λοχᾶν τοὺς σιτηγοὺς κελεύων.
οἱ δ' ὑπήκουον, καὶ πολὺ πλῆθος ὁπλιτῶν ὑπὲρ τὴν Ἱεριχοῦντα
συνηθροίσθη· διεκαθέζοντο δὲ ἐπὶ τῶν ὀρῶν παραφυλάσσοντες τοὺς
τὰ ἐπιτήδεια ἐκκομίζοντας. οὐ μὴν Ἡρώδης ἠρέμει, δέκα δὲ σπείρας 301
ἀναλαβών, ὧν πέντε μὲν Ῥωμαίων πέντε δὲ Ἰουδαίων ἦσαν ἔχουσαι
καὶ μισθοφόρους μιγάδας πρὸς οἷς ὀλίγους τῶν ἱππέων, ἐπὶ τὴν
Ἱεριχοῦντα παραγίνεται, καὶ τὴν μὲν πόλιν καταλελειμμένην εὑρίσκει,
πεντακοσίους δὲ τὰ ἄκρα κατειληφότας σὺν γυναιξὶν καὶ γενεαῖς.
αὐτοὺς μὲν οὖν ἀπολύει λαβών, Ῥωμαῖοι δ' εἰσπεσόντες τὸ λοιπὸν 302
ἄστυ διήρπασαν πλήρεις καταλαμβάνοντες τὰς οἰκίας παντοίων κειμη-

---

§ 297 = Ant. Iud. XIV 406.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 49.

1 ἦν om. LVR ἔρημα πάντα] $\overset{\text{ἔρημα}}{\text{απαντα}}$ L προανεσκευασμένων] M παρεσκευασμένων P προεσκευασμένων, ων i. ras. A προανασκευασαμένων LVRC *ante prouisis* Lat; cf. Ant. XIV 406 2 δὲ MLVR ἐντυγχάνων] ἐγγὺσ τυγχάνων PA 3 ὑπὸ] ἐπὶ L[1]VR περὶ Niese τοῖς] τοῖσ τε PA στρατιώτεσ V[1] 4 καταλιπεῖν, ι ex ει corr. A αὐτὸν] τὸν habuisse uid. Heg 5 τὰς] τοὺσ L[1] 6 εὐθέως om. PALatHeg, cf. Ant. Iud. XIV 408 8 εἴς] ὥσ A 9 διαλιπεῖν, ι corr. ex ει A διαλείπειν M ἐπέστελεν A 10 οἰκείωτο LR[1] ὠκίωτο C[1] δὲ ALVRC πόλισ, ι i. ras. m. 2 A σῖτον] καὶ σῖτον LVR οἶνον καὶ om. C 11 βοσκήματα] βοσκημάτων καὶ οἶνον C ταῦτα MLVRC ὁ ἀντίγονοσ LVR 12 περὶ] κατὰ LVR εἵργειν P et ex corr. A 13 δὲ LVR πολλὺ A[1] 14 δ' C ὀρέων LVR πραφυλάσσοντεσ R[1] παραφυλάσσοντε V[1] τἀπιτήδεια C 15 διεκομίζοντασ (κ above) V 16 Ῥωμαίων] ῥωμαικαὶ C δ' C 17 οἷς] οὓσ L[1]RV[1] ἱππέων] ἱππέων παραλαβὼν Hauerkamp ex L. B. 18 παραγίνεται] γίνεται LVR καταλελειμμένην] λελειμμένην LR[2] λελημμένην VR[1] 19 κατειληφότεσ V κατηλειφότασ C γύναιξί τε καὶ L 20 αὐτοὺς] αὐτὸσ L[1]VR *hos* Lat τούτους Ant. Iud. XIV 410 ἀπολύει λαβών] ἀπολαβὼν ἀπολύει L[1]VR λαβὼν ἀπολύει L[2] δὲ LVR 21 καταλαβόντεσ P οἰκείασ A et ex corr. P

λιων. Ἱεριχοῦντος μὲν οὖν φρουρὰν ὁ βασιλεὺς καταλιπὼν ὑπέστρεψεν καὶ χειμεριοῦσαν τὴν Ῥωμαίων στρατιὰν εἰς τὰς προσκεχωρηκυίας διαφῆκεν Ἰδουμαίαν καὶ Γαλιλαίαν καὶ Σαμάρειαν. ἐπέτυχεν δὲ καὶ Ἀντίγονος παρὰ τῆς Σίλωνος δωροδοκίας ὑποδέξασθαι τοῦ στρατοῦ μοῖραν ἐν Λύδδοις θεραπεύων Ἀντώνιον.

303 XVI. 1. Καὶ Ῥωμαῖοι μὲν ἐν ἀφθόνοις διῆγον ἀνειμένοι τῶν ὅπλων, Ἡρώδης δ' οὐκ ἠρέμει, ἀλλὰ τὴν μὲν Ἰδουμαίαν δισχιλίοις πεζοῖς καὶ τετρακοσίοις ἱππεῦσιν διαλαμβάνει πέμψας τὸν ἀδελφὸν Ἰώσηπον, ὡς μή τι νεωτερισθείη πρὸς Ἀντίγονον· αὐτὸς δὲ τὴν μητέρα καὶ ὅσους ἐκ Μασάδας οἰκείους ἐξήγαγεν μεταγαγὼν εἰς Σαμάρειαν καὶ καταστησάμενος ἀσφαλῶς ᾔει τὰ λοιπὰ τῆς Γαλιλαίας καταστρεψόμενος καὶ τὰς Ἀντιγόνου φρουρὰς ἐξελάσων.

304 2. Πρὸς δὲ τὴν Σέπφωριν ἐν νιφετῷ σφοδροτάτῳ διανύσας ἀκονιτὶ παραλαμβάνει τὴν πόλιν πρὸ τῆς ἐφόδου τῶν φυλάκων ἐκφυγόντων. ἔνθα τοὺς ἑπομένους ὑπὸ τοῦ χειμῶνος κακωθέντας ἀναλαβών, πολλὴ δ' ἦν ἀφθονία τῶν ἐπιτηδείων, ἐπὶ τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις ὥρμητο λῃστάς, οἳ πολλὴν τῆς χώρας κατατρέχοντες οὐκ
305 ἐλάττω κακὰ πολέμου διετίθεσαν τοὺς ἐπιχωρίους. προπέμψας δὲ πεζῶν τρία τέλη καὶ μίαν ἴλην ἱππέων πρὸς Ἄρβηλα κώμην αὐτὸς μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐπῆλθεν μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως. οὐ μὴν πρὸς τὴν ἔφοδον ἔδεισαν οἱ πολέμιοι, μετὰ δὲ τῶν ὅπλων ἀπήντων ἐμπειρίαν μὲν πολεμικὴν ἔχοντες, τὸ δὲ θράσος λῃστρι-
306 κόν. συμβαλόντες γοῦν τῷ σφετέρῳ δεξιῷ τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν Ἡρώδου τρέπονται. περιελθὼν δὲ ταχέως Ἡρώδης ἐκ τοῦ καθ'

§ 302 = Ant. Iud. XIV 411.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 49.

1 φρουρὸν V (α supra) καταλιπών, ι i. ras. maiore A 2 προκεχωρηκυίασ PAMLVR et man. 1 Lips προσκεχωρηκυίασ πόλεισ C προκεχωρηκυίασ πόλεισ ex corr. Lips *quae sibi cesserant* Lat 3 Ἰδουμαίαν] PAMLatHeg ἰουδαίαν LVRC 4 σίμωνοσ C (λ supra) 5 λύδοισ VC θεραπεύων] ὡσ θεραπεύσων C 7 δὲ LVR Ἰδουμαίαν] γρ ἰουδαίαν i. marg. m. 2 Lips 8 τετρακοσίοις] *quingentis* Heg 9 *iosippo* Lat ὡς] PAML²CLat εἰ VL¹ εἰ eras. R ἀντιγόνου VC 11 ᾔει] εἴη R 12 ἐ·ξελάσων P 13 σέπφοριν C ἔπφωριν LR¹ *semforim* Lat *seffore* Heg διανοίσασ C¹ 14 ἀκονιτὶ] ἀκμητὶ LVRC 15 χειμῶνωσ C 16 δὲ LVR 18 κακά, κ ante ά i. ras. m. 2 C πολέμου κακὰ tr. V διετίθησαν C 19 τρία ex δύο corr. P δύο V ἴλην] C et ex corr. V ἴλην PAM ἰλην, ι ex ει corr. L εἴλην R ἄρβηλαν M *arbelam* Heg 20 τεσσαράκοντα A μ' V 22 ἀπήντουν A ἐμπειρίαν μὲν] τὴν μὲν ἐμπειρίαν LVRC 23 συμβάλλοντεσ V συμβαλόντων LR τῶν Ἡρώδου] AMR et ex corr. V τοῦ ἡρώδου (i. marg. suppl. C) PLV¹C 24 κατ' αὐτὸν et i. marg. ἐκ τοῦ καθ' ἑαυτὸν V

ἑαυτὸν δεξιοῦ προσεβοήθει καὶ τὸ μὲν οἰκεῖον ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς
φυγῆς, τοῖς δὲ διώκουσιν ἐμπίπτων ἀνέκοπτεν τὴν ὁρμὴν μέχρι
τὰς κατὰ στόμα προσβολὰς μὴ φέροντες ἐξέκλιναν.
3. Ὁ δὲ ἕως Ἰορδάνου κτείνων εἵπετο καὶ πολὺ μὲν αὐτῶν 307
μέρος διέφθειρεν, οἱ λοιποὶ δ' ὑπὲρ τὸν ποταμὸν ἐσκεδάσθησαν,
ὥστε τὴν Γαλιλαίαν ἐκκεκαθάρθαι φόβων, πλὴν καθόσον οἱ τοῖς
σπηλαίοις ἐμφωλεύοντες ὑπελείποντο· κἀπὶ τούτοις ἔδει διατριβῆς.
διὸ δὴ πρῶτον τοῖς στρατιώταις τὰς ἐκ τῶν πεπονημένων ἐπικαρ- 308
πίας ἀπεδίδου διανέμων ἑκάστῳ δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα ἀργυ-
ρίου καὶ τοῖς ἡγεμόσιν πολυπλασίονα διέπεμψεν εἰς οὓς ἐχειμέ-
ριζον σταθμούς. Φερώρᾳ δὲ τῷ νεωτάτῳ τῶν ἀδελφῶν ἐπέστελλεν
τῆς τε ἀγορᾶς αὐτοῖς ποιεῖσθαι πρόνοιαν καὶ τειχίζειν Ἀλεξάν-
δρειον. κἀκεῖνος ἀμφοτέρων ἐπεμελήθη.
4. Ἐν δὲ τούτῳ περὶ μὲν Ἀθήνας διῆγεν Ἀντώνιος, Βεντίδιος 309
δὲ ἐπὶ τὸν πρὸς Πάρθους πόλεμον Σίλωνά τε καὶ Ἡρώδην μετε-
πέμπετο καταστήσασθαι πρότερον ἐπιστέλλων τὰ περὶ Ἰουδαίαν.
Ἡρώδης δὲ ἀσμένως Σίλωνα πρὸς Βεντίδιον ἀπολύσας αὐτὸς ἐπὶ
τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις ἐστράτευσεν. τὰ δὲ σπήλαια ταῦτα πρὸς 310
ἀποκρήμνοις ὄρεσιν ἦν οὐδαμόθεν προσιτά, πλαγίας δὲ ἀνόδους
μόνον ἔχοντα στενοτάτας. ἡ δὲ κατὰ μέτωπον αὐτῶν πέτρα κατέ-
τεινεν εἰς βαθυτάτας φάραγγας ὄρθιος ἐπιρρέπουσα ταῖς χαρά-
δραις, ὥστε τὸν βασιλέα μέχρι πολλοῦ μὲν ἀπορεῖν πρὸς τὸ ἀμή-
χανον τοῦ τόπου, τελευταῖον δ' ἐπινοίᾳ χρήσασθαι σφαλερωτάτῃ. τοὺς 311

§ 306 = Ant. Iud. XIV 416.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 50.

1 ὑπέστρεφεν C 2 ἐμπίπτων, s. m. 2 V ἀνέκοψε (— ψεν A) AM 3 ἐνέκλιναν LV²RC ἐπέκλιναν V¹ 5 δὲ AMLVR 6 ἐκκαθάρθαι M κεκαθάρθαι LVRC φόβων] βόβων ut uid. C¹ γρ φόνων i. marg. m. 2 V οἱ τοῖς] ἐν τοῖσ L¹VR οἱ ἐν τοῖσ L² 7 ἐμφολεύοντεσ C¹ κἀπὶ, ι ex ει corr., P καὶ ἐπὶ LVRC 9 ἐπεδίδου L ἀπονέμων C ἑκατὸν πεντήκοντα] ρ̅ν̅ V 10 πολυπλασίωνα C πυλυπλάσιον L πολλαπλάσιον (πολα— V) VR ἐχειμέριζον] ἔχει μερίζων (ω ex ο corr. A) PA ἐχειμερίζων C 12 ποιεῖσθαι] προεῖσθαι V ἀλεξάνδριον LVR 14 ἐν τούτῳ] *itaque* Lat 15 δ' C 16 ἐπιστέλλων τὰ] ἐπιστέλλοντα L¹ ἐπιστέλλον τὰ L² 17 δὲ] δ' C μὲν LVR *sed* Lat ἐπὶ — 19 προσιτά] *aduersum latrones in speluncis habitantes mouet exercitum. istae autem speluncae in praeruptis montibus erant undique inaccessae* Lat 18 σπηλαίοις — 19 οὐδαμόθεν] σπηλαίοισ ὄρεσιν ἤει λῃστάσ (λῃστάσ om. A) ἦν δ' οὐδαμόθεν PA 20 στενοτάτασ, ο ex ω corr. A στενωτάτουσ L¹ στενωτάτασ L² στενοτάτουσ R *ac perangustos* Lat μέτωποσ L¹ 21 ὄρθιος] PAMLat et i. marg. V ὀρθίαισ LVRC 22 βασιλέα·, α (ante ras.) ex ο corr. uid. A πολοῦ C 23 δὲ LVR

γοῦν ἀλκίμους καθιμῶν ἐν λάρναξιν ἐνίει τοῖς στομίοις, οἱ δὲ ἀπέσφαττόν τε αὐτοὺς σὺν γενεαῖς καὶ πῦρ ἐνίεσαν τοῖς ἀμυνομένοις. βουληθεὶς δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ περισῶσαί τινας Ἡρώδης ἐκήρυξεν ἀναχωρεῖν πρὸς αὐτόν. τῶν δὲ ἐθελουσίως μὲν οὐδεὶς προσέθετο, καὶ τῶν βιαζομένων δὲ πολλοὶ τῆς αἰχμαλωσίας προείλοντο θάνατον.
312 ἔνθα καὶ τῶν γηραιῶν τις ἑπτὰ παίδων πατὴρ μετὰ τῆς μητρὸς δεομένους τοὺς παῖδας ἐπιτρέψαι σφίσιν ἐξελθεῖν ἐπὶ δεξιᾷ κτείνει τρόπῳ τοιῷδε· καθ' ἕνα προϊέναι κελεύσας αὐτὸς ἵστατο ἐπὶ τὸ στόμιον καὶ τὸν ἀεὶ προϊόντα τῶν υἱῶν ἀπέσφαττεν. ἐξ ἀπόπτου δὲ Ἡρώδης ἐπιβλέπων τῷ τε πάθει συνείχετο καὶ τῷ πρεσβύτῃ
313 δεξιὰν ὤρεγεν φείσασθαι τῶν τέκνων παρακαλῶν. ὁ δὲ πρὸς οὐδὲν ἐνδοὺς τῶν λεγομένων ἀλλὰ καὶ προσονειδίσας τὸν Ἡρώδην εἰς ταπεινότητα ἐπὶ τοῖς παισὶν ἀναιρεῖ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ καταβαλὼν κατὰ τοῦ κρημνοῦ τοὺς νεκροὺς τελευταῖον ἑαυτὸν ἔρριψεν.
314 5. Χειροῦται μὲν οὕτως τὰ σπήλαια καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς Ἡρώδης· καταλιπὼν δὲ τοῦ στρατοῦ μοῖραν ὅσην ἀποχρήσειν ὑπελάμβανεν πρὸς τὰς ἐπαναστάσεις καὶ Θολεμαῖον ἐπ' αὐτῆς ἐπὶ Σαμαρείας ὑπέστρεφεν, ὁπλίτας μὲν τρισχιλίους ἱππεῖς δ'
315 ἄγων ἑξακοσίους ἐπ' Ἀντίγονον. ἔνθα πρὸς τὴν ἀποχώρησιν αὐτοῦ λαβόντες ἄδειαν οἷς ἔθος ἦν θορυβεῖν τὴν Γαλιλαίαν κτείνουσιν μὲν Θολεμαῖον τὸν στρατηγὸν ἀδοκήτως προσπεσόντες, ἐπόρθουν δὲ τὴν χώραν ποιούμενοι τὰς ἀναφυγὰς εἰς τὰ
316 ἕλη καὶ τὰ δυσερεύνητα τῶν χωρίων. πυθόμενος δὲ Ἡρώδης τὴν ἐπανάστασιν διὰ τάχους ἐπεβοήθει καὶ πολὺ μὲν αὐτῶν πλῆθος

§ 311 = Ant. Iud. XIV 426.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 51.

1 *καθιῶν* L[1]R *στομίοις*] *τομίοισ* R[1] *ἀπέσφατόν* L 2 *ἑαυτοὺσ* PAM *σὺν γενεαῖς*] *συγγενεαῖσ* L 3 *δ'* C *ἐξ* i. ras. A *ἀναχωρεῖν*] *ἀποχωρεῖν* MLVRC *recederent* Lat *ὑποχωρεῖν* Hudson 4 *ἐθελούσιοσ* RC *ἐθελουσί*^{ω}*σ* V 5 *προείλαντο* LR *προήλαντο* V 6 *γηραιῶν*] *γηρεῶν* LR 7 *ἐπιστρέψαι* A[1] 8 *αὐτὸ·σ*, eras. *υ* L *ἵστατο*, *ο* ex *ε* corr. A *ἵσταται* LVR *ἐπὶ*] *παρὰ* LRC *πρὸσ* (*αρὰ* supra) V *ἐπὶ τοῦ στομίου* Ant. Iud. XIV 429 9 *ἀεὶ* om. C *προσιόντα* LR 10 *ἀποβλέπων* C *prospiciens* Lat *συνείχετο*] V[1] *συνεχεῖτο* PAMLV[2]RC *conficiebatur* Lat 12 *προσωνειδίσασ* L 14 *τελευταῖον*] *τὸ τελευταῖον καὶ* C 15 i. marg. *λβ'* VC *οὕτω* LVR et ex corr. P 17 *ὑπελάμβανεν*] *ἔμελλε* C *Θολεμαῖον*] *πτολεμαῖον* MLVRCLatHeg et Ant. Iud. XIV 431 18 *σαμάρειαν* LVRC *ἑξακοσίους*] $\bar{\chi}$ P *πεντακοσίουσ* A *sexcentos* Lat 20 *θορυβεῖν*, *εῖν* i. ras. A 21 *μὲν* om. V[1] *πτολεμαῖον* MLVRCLat 22 *εἴσ τε τὰ* C 24 *ἐπανάστασιν*] *ἐπανάστασι* C[1] *ἀνάστασιν* et i. marg. *τὴν ἐπανάστασιν* V *ἀπεβοήθει* L[1]

διαφθείρει, τὰ φρούρια δὲ πάντα πολιορκίαις ἐξελὼν ἐπιτίμιον
τῆς μεταβολῆς εἰσεπράξατο παρὰ τῶν πόλεων ἑκατὸν τάλαντα.
6. Ἤδη δὲ Πάρθων μὲν ἐξεληλαμένων, ἀνῃρημένου δὲ Πακόρου 317
Βεντίδιος ἐπιστείλαντος Ἀντωνίου πέμπει συμμάχους Ἡρώδῃ κατ᾽
Ἀντιγόνου χιλίους ἱππεῖς καὶ δύο τάγματα. τούτων δὲ τὸν στρα-
τηγὸν Μαχαιρᾶν Ἀντίγονος ἱκέτευσεν δι᾽ ἐπιστολῶν ἑαυτῷ βοηθὸν
ἀφικέσθαι πολλά τε περὶ τῆς Ἡρώδου βίας ἀποδυρόμενος καὶ
χρήματα δώσειν ὑπισχνούμενος. ὁ δέ, οὐ γὰρ κατεφρόνει τοῦ πέμ- 318
ψαντος ἄλλως τε καὶ πλεῖον᾽ Ἡρώδου διδόντος, εἰς μὲν τὴν προ-
δοσίαν οὐχ ὑπήκουσεν, ὑποκρινόμενος δὲ φιλίαν κατάσκοπος ᾔει
τῶν Ἀντιγόνου πραγμάτων Ἡρώδῃ μὴ πεισθεὶς ἀποτρέποντι. προαι- 319
σθόμενος δ᾽ αὐτοῦ τὴν διάνοιαν Ἀντίγονος τήν τε πόλιν ἀπέκλεισεν
καὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν ὡς πολέμιον ἠμύνατο, μέχρις αἰδούμενος Μα-
χαιρᾶς εἰς Ἀμμαοῦντα πρὸς Ἡρώδην ἀναχωρεῖ καὶ πρὸς τὴν δια-
μαρτίαν θυμούμενος ὅσοις ἐπετύγχανεν Ἰουδαίοις ἀνῄρει, μηδεμίαν
τῶν Ἡρωδείων φειδὼ ποιούμενος, ἀλλ᾽ ὡς Ἀντιγονείοις χρώμενος
ἅπασιν.
7. Ἐφ᾽ οἷς χαλεπήνας Ἡρώδης ὥρμησεν μὲν ἀμύνασθαι Μα- 320
χαιρᾶν ὡς πολέμιον, κρατήσας δὲ τῆς ὀργῆς ἤλαυνεν πρὸς Ἀντώ-
νιον κατηγορήσων τῆς Μαχαιρᾶ παρανομίας. ὁ δ᾽ ἐν διαλογισμῷ
τῶν ἡμαρτημένων γενόμενος ταχέως μεταδιώκει τε τὸν βασιλέα καὶ
πολλὰ δεηθεὶς ἑαυτῷ διαλλάττει. οὐ μὴν Ἡρώδης ἐπαύσατο τῆς 321

§ 316 = Ant. Iud. XIV 433.

PAMLVRCLat.

1 *διέφθειρεν* (— *ρε* R) LVRC *τὰ — ἐξελὼν*] *omnibus autem castellis obsidione liberatis* Lat *πάντα*] LVRC Lat *αὐτῶν ἐν* PAM 2 *πόλεων*] PAMLat *πολεμίων* LVRC *ἑκατὸν*] *ρ̄* P 3 *ἐξ εληλα·μένων* A *ἐξεληλασμένων* V *ἐξεληιμένων* R¹ *ἐξειληιμένων* R² 4 *συμμάχουσ πέμπει* tr. LVRC *κατὰ* LVRC 5 *χιλίους*] *χιλίουσ μὲν* P *δὲ*] PAMLat, om. LVRC 6 *μαχαιρὰν* P¹A¹MV *macheram* Lat *ἱκέτευε* MLVRC *ἑαυτῷ*] *αὐτῷ* LVR 7 *τε* om. LVRC *περὶ*] Destinon *περί τε* codd. *βίας*] *βίασ καὶ ἐπηρείασ τῆσ βασιλείασ* MVC 8 *ὁ δὲ*] *sed uentidius* Lat 9 *πλεῖον᾽* P *πλέον* AMLVRC 10 *ὑπήκουσσεν* V *ᾔει*] *εἴη* L 11 *προεσθόμενοσ*, *αι* s. m. 2 V 12 *δὲ* LVRC 13 *τῶν* om. LR *ἠμύνατο*, *μύν* i. ras. 2—3 litt. m. 2 C *μαχαιρὰσ* P¹A¹ 14 *ἀμαοῦντα* L *amathuntem* Lat *ἀναχωρεῖ*] *ἀνεχώρει* L *ἐχώρει* VRC 15 *τεθυμωμένοσ* LVRC *ὅσουσ* V *ἰουδαίουσ* V 16 *ἡρωδίων* PALV¹R *φειδῶ* PAMLVC *ἀλλ᾽ ὡς*] *ἄλλωσ* C *ἀντιγονίοισ* PAV¹LR 18 *μαχαίραν* A *μαχαιρὰν* P¹M 19 *ὀργῆς*] *ὁρμῆσ* MR 20 *μαχαίρα* A *δὲ* LVRC *ἐπιλογισμῷ* ed. pr. 21 *γενόμενοσ*, *νό* i. ras. angustiore A *τε τὸν*] *τὸν* V *τόν τε* C 22 *διαλάττει* LRC *τῆσ*, *σ* i. ras. m. 2 A

πρὸς Ἀντώνιον ὁρμῆς· ἀκηκοὼς δ' αὐτὸν μετὰ πολλῆς δυνάμεως
προσπολεμοῦντα Σαμοσάτοις, πόλις δ' ἐστὶν Εὐφράτου πλησίον
καρτερά, θᾶττον ἠπείγετο τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον ὁρῶν πρός τε
322 ἐπίδειξιν ἀνδρείας καὶ τοῦ μᾶλλον ἀρέσασθαι τὸν Ἀντώνιον. γίνεται
γοῦν ἐπελθὼν τέλος αὐτοῖς τῆς πολιορκίας, πολλοὺς μὲν τῶν βαρ-
βάρων ἀποκτείνας, πολλὴν δὲ ἀποτεμόμενος λείαν, ὥστε τὸν μὲν
Ἀντώνιον θαυμάζοντα καὶ πάλαι τῆς ἀρετῆς αὐτὸν τότε μᾶλλον
οὕτως ἔχειν καὶ προσθεῖναι πολὺ ταῖς τε ἄλλαις τιμαῖς αὐτοῦ καὶ
ταῖς εἰς τὴν βασιλείαν ἐλπίσιν, Ἀντίοχον δὲ τὸν βασιλέα ἀναγκα-
σθῆναι παραδοῦναι τὰ Σαμόσατα.
323 XVII. 1. Κἀν τούτῳ θραύεται τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν Ἡρώδου
πράγματα. κατελελοίπει μὲν γὰρ Ἰώσηπον τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τῶν
ὅλων παραγγείλας μηδὲν μέχρι τῆς ὑποστροφῆς αὐτοῦ παρακινεῖν
πρὸς Ἀντίγονον· οὐ γὰρ δὴ βέβαιον εἶναι Μαχαιρᾶν σύμμαχον ἐξ
ὧν ἔδρασεν. ὁ δὲ ὡς ἤκουσεν ὄντα πορρωτάτω τὸν ἀδελφόν, ἀμε-
λήσας τῶν παραγγελμάτων ἐπὶ Ἱεριχοῦντος ἐχώρει μετὰ πέντε
σπειρῶν, ἃς συνέπεμψεν Μαχαιρᾶς· ᾔει δὲ τὸν σῖτον ἁρπάσων ἐν
324 ἀκμῇ τοῦ θέρους. ἐπιθεμένων δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς δυσχω-
ρίαις τῶν ἐναντίων αὐτός τε θνήσκει μάλα γενναῖος ἐν τῇ μάχῃ
φανείς, καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν πᾶν διαφθείρεται· νεοσύλλεκτοι γὰρ ἦσαν
ἐκ τῆς Συρίας αἱ σπεῖραι, καὶ οὐδὲν αὐταῖς ἐνεκέκρατο τῶν πάλαι
στρατιωτῶν καλουμένων ἐπαμύνειν τοῖς ἀπείροις πολέμου δυνά-
μενον.
325 2. Ἀντιγόνῳ δὲ οὐκ ἀπέχρησεν ἡ νίκη, προῆλθεν δὲ εἰς τοσοῦ-
τον ὀργῆς, ὥστε καὶ νεκρὸν αἰκίσασθαι τὸν Ἰώσηπον· κρατήσας γοῦν

§ 321 = Ant. Iud. XIV 439. § 323 = Ant. Iud. XIV 448.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 51.

1 δὲ LVRC 2 σαμουσάτοισ V[1] *samosatam* Lat δέ MLVRC 3 τε om. LVR 4 ἀνδρίασ A[2]VC[2] 6 δὲ] τε PM 7 τῆς] τὰ τῆς ed. pr. αὐτὸν τότε] αὐτόν τε L[1]R αὐτὸν δὲ V αὐτοῦ τότε ed. pr. 8 οὕτωσ μᾶλλον tr. V πολὺ προσθεῖναι tr. LVRC 10 τὰ σαμόσατα παραδοῦναι tr. LVRC σαμοσάτα AP[1] 11 ἡρω (δου s. m. 2 C) 12 γὰρ om. ed. pr. *iosippum* Lat 13 μηδὲν] *neque* Lat μέχρισ C 14 ἀντίγονον, ον finale corr. ex ων C μαχαίραν A μαχαιρὰν P[1]V 15 ἔδραθεν (σ supra θ) P 17 συνέπεμψεν] ἔπεμψε LVR μαχαιρὰσ P[1] μαχαίρασ A[1] μαχερᾶσ R ἁρπάσων] ἀμήσων Destinon 19 γενναίωσ R[1]C ἐν τῇ μάχῃ i. marg. suppl. m. 2 V 20 διαφθείεται (ρ supra) A 21 ἐκ τῆσ συρίασ ἦσαν tr. LVRC ἀνεκέκρατο V τῶν παλαιστρατιωτῶν Naber; cf. Ant. Iud. XVI 375 22 καλουμένων om. Lat 24 απέχρησεν, α i. ras., ε ante χ corr. m. 2 V 25 *iosippum* Lat

τῶν σωμάτων ἀποτέμνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καίτοι πεντήκοντα
τάλαντα λύτρον αὐτῆς Φερώρα τἀδελφοῦ διδόντος. τὰ δὲ τῆς Γαλι- 326
λαίας μετὰ τὴν Ἀντιγόνου νίκην ἐνεωτερίσθη εἰς τοσοῦτον, ὥστε
τοὺς τὰ Ἡρώδου φρονοῦντας τῶν δυνατῶν προαγαγόντες εἰς τὴν
λίμνην κατέδυσαν οἱ προσέχοντες Ἀντιγόνῳ. μετεβάλλετο δὲ πολλὰ
καὶ τῆς Ἰδουμαίας, ἔνθα Μαχαιρᾶς ἀνετείχιζέν τι τῶν ἐρυμάτων,
Γιτθὰ καλεῖται. τούτων δὲ οὔπω πέπυστο Ἡρώδης· μετὰ γὰρ τὴν 327
Σαμοσάτων ἅλωσιν Ἀντώνιος μὲν καταστήσας ἐπὶ τῆς Συρίας
Σόσσιον καὶ προστάξας Ἡρώδῃ βοηθεῖν ἐπ' Ἀντίγονον αὐτὸς εἰς
Αἴγυπτον ἀνεχώρησεν, Σόσσιος δὲ δύο μὲν τάγματα προαπέστειλεν
εἰς Ἰουδαίαν Ἡρώδῃ συμμαχῶν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς λοιπῆς δυνά-
μεως ἠκολούθει σχεδόν.

3. Ὄντι δ' Ἡρώδῃ κατὰ τὴν πρὸς Ἀντιόχειαν Δάφνην ὄνειροι 328
σαφεῖς τὸν τἀδελφοῦ θάνατον προσημαίνουσιν, καὶ μετὰ ταραχῆς
ἐκθορόντι τῆς κοίτης εἰσῄεσαν ἄγγελοι τῆς συμφορᾶς. ὁ δὲ ὀλίγον
μὲν προσοιμώξας τῷ πάθει, τὸ πλεῖον δὲ τοῦ πένθους ὑπερθέ-
μενος ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠπείγετο ποιούμενος τὴν πορείαν ὑπὲρ
δύναμιν. καὶ διανύσας ἐπὶ τὸν Λίβανον ὀκτακοσίους μὲν τῶν περὶ 329
τὸ ὄρος προσλαμβάνει συμμάχους, Ῥωμαίων δὲ ἓν τάγμα ταύτῃ
συνῆψεν. μεθ' ὧν οὐ περιμείνας ἡμέραν εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐνέ-
βαλεν τούς τε πολεμίους ὑπαντιάσαντας εἰς ὃ καταλελοίπεσαν
χωρίον τρέπεται. καὶ προσέβαλλεν μὲν συνεχῶς τῷ φρουρίῳ, πρὶν 330

§ 325 = Ant. Iud. XIV 450.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 52.

3 εἰς] πρὸσ LVRC quo tollitur hiatus   εἰσ τοσοῦτον ἐνεωτερίσθη tr. M   4 δυνατῶν, litt. τῶν suppl. m. 2 C   προαγαγόντες] Niese *productos* Lat προσαγαγόντεσ PAM προσάγοντεσ LVRC   5 μετεβάλετο L   6 ἰδουμα·ασ C   μαχαίρασ A μαχαιρὰσ V   7 γίτθα A γιτθᾶ M γιδθᾶ LR γιθθὰ V γιθθα C *longitha* (h. e. (ἔρυμα) τωνγιτθα) Lat ηττον aut γιθαν aut γίθταν codd. Ant. Iud. XIV 450   οὔπω] οὐδὲν οὔπω M οὐδέπω LVR οὐδὲν οὐδέποτε C *neque* (*horum*) *quicquam* Lat οὐδέν πω Bekker   8 καταστήσασ, litt. καταστήσ corr. ex κρατήσασ M κατεστήσατο C   9 σώσσιον P¹A *Sosius* latine dicitur o breui   ἀντίγονον, τ et ον finale ex corr. M   αὐτὸς om. Lat   10 σώσσιοσ A   μὲν s. P   προ·απέστειλεν A προσαπέστειλεν L   11 συμμαχεῖν Destinon   12 σχεδὸν cum insequentibus coniungere uid. Lat, qui u. 13 uertit *herodi autem prope degenti aput dafnen*   13 δὲ LVRC ἡρώδην V   Ἀντιοχείᾳ Destinon   14 τοῦ ἀδελφοῦ LVRC   προ·σημαίνουσι C   15 ἐκθορῶντι VR   ὀλίγωι L   16 πάθηι V¹ πάθη C¹   δὲ i. ras. L   17 ποιούμενος] PAMLat ποιούμενοσ δὲ LVRC   πορίαν, ι i. ras. m. 2 P   19 τάγμα··, eras. τα V   ταύτῃ om. C   20 συνῆψεν] PAMLat συνάψασ LVRC   ἐνέβαλλε V   21 ὑπαντιάσαντασ, α (post τ) i. ras. L ὑπαντιάσαντεσ R   22 προσέβαλε L

δὲ ἑλεῖν χειμῶνι βιασθεὶς χαλεπωτάτῳ ταῖς πλησίον ἐνστρατοπεδεύεται κώμαις. ἐπεὶ δ᾽ αὐτῷ μετ᾽ ὀλίγας ἡμέρας καὶ τὸ δεύτερον παρὰ Ἀντωνίου τάγμα συνέμιξεν, δείσαντες τὴν ἰσχὺν οἱ πολέμιοι διὰ νυκτὸς ἐξέλιπον τὸ ἔρυμα.

331 4. Καὶ τὸ λοιπὸν διὰ Ἱεριχοῦντος ᾔει σπεύδων ᾗ τάχιστα τοὺς τἀδελφοῦ φονεῖς μετελθεῖν· ἔνθα καὶ δαιμόνιόν τι αὐτῷ συμβαίνει τέρας, ἐξ οὗ παρ᾽ ἐλπίδα σωθεὶς ἀνδρὸς θεοφιλεστάτου δόξαν ἀπηνέγκατο· πολλοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ τῶν ἐν τέλει συνειστιάθησαν κατ᾽ ἐκείνην τὴν ἑσπέραν, διαλυθέντος δὲ τοῦ συμποσίου μετὰ τὸ πάντας
332 ἐξελθεῖν ὁ οἶκος εὐθέως συνέπεσεν. τοῦτο καὶ κινδύνων καὶ σωτηρίας κοινὸν ἐπὶ τῷ μέλλοντι πολέμῳ κρίνας εἶναι σημεῖον ὑπὸ τὴν ἕω διεκίνει τὴν στρατιάν. καὶ τῶν ἐναντίων εἰς ἑξακισχιλίους ἀπὸ τῶν ὀρῶν κατατρέχοντες ἀπεπειρῶντο τῶν προτεταγμένων, κατὰ χεῖρα μὲν συμπλέκεσθαι τοῖς Ῥωμαίοις οὐ σφόδρα θαρροῦντες, πόρρωθεν δὲ χερμάσιν καὶ παλτοῖς ἔβαλλον, ὥστε συχνοὺς κατατιτρώσκειν. ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς Ἡρώδης παρελαύνων παλτῷ κατὰ τὴν πλευρὰν ἀκοντίζεται.

333 5. Βουλόμενος δὲ Ἀντίγονος μὴ μόνον τόλμῃ τῶν σφετέρων ἀλλὰ καὶ πλήθει περιεῖναι δοκεῖν, Πάππον τινὰ τῶν ἑταίρων μετὰ
334 στρατιᾶς ἐπὶ Σαμάρειαν περιπέμπει. τούτῳ μὲν οὖν ἦν Μαχαιρᾶς ἀγώνισμα, Ἡρώδης δὲ τὴν πολεμίαν καταδραμὼν πέντε μὲν πολίχνας καταστρέφεται, δισχιλίους δὲ τῶν ἐν αὐταῖς διαφθείρει καὶ τὰς

§ 330 = Ant. Iud. XIV 453.

PAMLVRCLat

1 ἐνστρατοπεδεύσασ L[1] 2 δὲ LVR ὀλίγας] ὀλίγασ μὲν LVRC 3 παρ᾽ LVRC Ἀντωνίου] ἀντωνίω PALVRC *quam antonius miserat* Lat ἔμιξε LR 4 ἐξέλειπον RV[1] 5 διὰ] δι᾽ A ᾔει διὰ Ἱεριχοῦντος tr. LVRC ᾗ] ἦ AM ἢ LVRC ὡς Bekker cum L. B. 6 τοῦ ἀδελφοῦ LVR ἔνθα] ἔνθα δὴ LVRC *ubi* Lat τι om. LVRC 8 αὐτῷ τῶν] αὐτῶν C[1] συνειστιά·θησαν M κατ᾽ ἐκείνην συνειστιάθησαν tr. ed. pr. 10 εὐθέωσ ὁ οἶκος tr. LVRC 11 τῷ] το AV[1] 12 διεκίνει, *l* ex *εί* corr., *ει* i. ras. ut uid. m. 1 L διεκ·ίνει VC 14 κα·τὰ, eras. ι C θαρ(ρ)οῦντεσ V θαροῦντεσ C[1] ἐθάρρουν A 15 πόρρωθε V ad χέρμασι i. marg. adnotant χαλ(ί)ηξιν L χάλιξιν VR παλτοῖς] Hudson πελτοῖσ codd. ὥστε] *dummodo* Lat 16 παλτῷ] πελτῷ codd. παλτῷ — 17 ἀκοντίζεται] *ictus iaculo uulneratur* Lat 18 ὁ ἀντίγονοσ LVRC 19 πάπον LR ἑτέρων (αι) LV ἑτέρων R 20 ἐπιπέμπει MLVRC *miltit* Lat τούτῳ] Destinon τούτων codd. Lat οὖν ἦν] ἦν corr. ex οὖν V μαχαιρὰσ PV μαχαίρασ A[1] 21 i. marg. λγ′ V τὴν] τὴν τὲ C πολεμίαν] πολέμιον L[1]R

οἰκίας ἐμπρήσας ὑπέστρεψεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον· ηὔλιστο δὲ περὶ
τὴν καλουμένην Κανᾶ κώμην.
6. Προσεγίνετο δ' αὐτῷ καθ' ἡμέραν πολὺ πλῆθος Ἰουδαίων 335
ἔκ τε αὐτῆς Ἱεριχοῦντος καὶ ἐκ τῆς ἄλλης χώρας, οἱ μὲν διὰ μῖσος
τὸ πρὸς Ἀντίγονον, οἱ δὲ ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ κατορθώμασιν κεκινη-
μένοι· τούς γε μὴν πολλοὺς ἐνῆγεν ἐπιθυμία μεταβολῆς ἄλογος.
καὶ ὁ μὲν ἠπείγετο συμβαλεῖν, οἱ δὲ περὶ Πάππον οὔτε πρὸς τὸ
πλῆθος οὔτε πρὸς τὴν ὁρμὴν ὑποδείσαντες αὐτοῦ προθύμως ἀντεπ-
εξῆλθον. γενομένης δὲ τῆς παρατάξεως τὰ μὲν ἄλλα μέρη πρὸς 336
ὀλίγον ἀντέσχεν, Ἡρώδης δὲ κατὰ μνήμην τοῦ φονευθέντος ἀδελφοῦ
παραβαλλόμενος, ὡς ἂν τίσαιτο τοὺς αἰτίους τοῦ φόνου, ταχέως
τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐκράτει καὶ μετ' ἐκείνους ἐπὶ τὸ συνεστὸς ἀεὶ
τρεπόμενος ἅπαντας διώκει. φόνος δ' ἦν πολύς, τῶν μὲν εἰς τὴν 337
κώμην συνεξωθουμένων ἐξ ἧς ὥρμηντο, τοῦ δὲ προσκειμένου τοῖς
ὑστάτοις καὶ κτείνοντος ἀπείρους. συνεισπίπτει δὲ τοῖς πολεμίοις
εἴσω, καὶ πᾶσα μὲν ὁπλιτῶν οἰκία νένακτο, τὰ τέγη δ' ἦν ὕπερθεν
ἀμυνομένων κατάπλεα. κἀπειδὴ περιῆν τῶν ἔξωθεν, τὰς οἰκήσεις 338
σπαράττων εἷλκεν τοὺς ἔνδοθεν. καὶ τοῖς μὲν πολλοῖς ἐπικατα-
σείων τοὺς ὀρόφους ἀθρόους ἀνῄρει, τοὺς ὑποφεύγοντας δὲ τῶν
ἐρειπίων οἱ στρατιῶται ξιφήρεις ἀνεδέχοντο, καὶ τοσοῦτον ἐσω-
ρεύθη νεκρῶν πλῆθος, ὥστε τὰς ὁδοὺς ἀποφραγῆναι τοῖς κρατοῦσιν.
ταύτην τὴν πληγὴν οὐκ ἤνεγκαν οἱ πολέμιοι· τὸ γοῦν ἐπισυλλεγό- 339

---

§ 334 = Ant. Iud. XIV 458.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 52. Suidas s. *νένακτο*.

1 *τὸ στρατόπεδον*] *τὸν Πάππον* ex Ant. Iud. XIV 457 Destinon *circa uicum qui appellatur canacome* Lat 3 *προσεγίνοντο* PC *δὲ* LVR *πολὺ πλῆθοσ καθ' ἡμέραν* tr. L 4 *αὐτῆς*] *τῆς* Niese *καὶ ἐκ*] *καὶ* LVRC 5 *δ'* MC 6 *ἀλόγους* uertit Lat 7 *πάπον* LR 8 *πρὸς τὴν*] *περὶ τὴν* LVRC 10 *ἀντέσχον* LVRC *μνήμην*] PAMLat *μῆνιν* (*ῆνι* i. ras. m. 2 V) LVRC *εὕρηται καὶ κατὰ μῆνιν* i. marg. M 12 *ἑαυτῶν* A *συνεστῶσ* PAMV² et ex corr. C *αἰεὶ* AMLVRC 13 *δ'*] *δὲ* AM *τε* LVRC *enim* Lat *πολλὺσ* L *πολ·ὺσ* C 14 *συνεξωθουμένων*, *εξ* uid. eras. A *ἐξ ἧς*] *ἐξῆσ* P 15 *συνεισπίπτει* — 17 *κατάπλεα* extant apud Suidam *συνεκπίπτει* Suid *συνεισπίπτει* — 16 *εἴσω*] *postremo ruens inter fugientes hostes in ciuitatem incidit* Lat 16 *πᾶσα* — *νένακτο*] PAMLat et omisso *μὲν* Suid *πᾶσαν μὲν ὁπλιτῶν οἰκίαν ἐκτᾶτο* LVRC *δὲ* LVRC *ὕπερ* (*θ* s. m. 2) L 17 *ἀμυνομένων*] *τῶν μαινομένων* Suid *καὶ ἐπειδὴ* LVR *περιῆν*] *περιήει* PAML² *facillime superabat* Lat *τῶν* om. L¹ *οἰκίσεισ* A¹ 18 *πολλοῖς*] *aliis* Lat 19 *ἀθρόους*] *ἀθρόωσ* ALVRC *multos simul* Lat *ὑποφυγόντασ* L¹VR *φυγόντασ* C 20 *ἐριπίων* LV¹R *τοσούτων* R

μενον αὐτῶν πλῆθος ὡς ἐθεάσατο τοὺς ἀνὰ τὴν κώμην διεφθαρμένους, εἰς φυγὴν διεσκεδάσθη, κἂν εὐθέως τῇ νίκῃ τεθαρρηκὼς Ἡρώδης ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἤλασεν, εἰ μὴ χειμῶνι διεκωλύθη σφοδροτάτῳ. τοῦτ᾽ ἐμπόδιον ἐκείνῳ τε παντελοῦς κατορθώματος καὶ ἥττης Ἀντιγόνῳ κατέστη βουλευομένῳ καταλιπεῖν ἤδη τὴν πόλιν.

340 7. Ἡρώδης δὲ πρὸς ἑσπέραν [ἤδη] τοὺς φίλους κεκμηκότας ἐπὶ θεραπείᾳ τοῦ σώματος διαφεὶς καὶ αὐτὸς ὡς ἦν ἔτι θερμὸς ἐκ τῶν ὅπλων λουσόμενος ᾔει στρατιωτικώτερον· εἷς γοῦν αὐτῷ παῖς εἵπετο. καὶ πρὶν εἰς τὸ βαλανεῖον εἰσελθεῖν ἐναντίον αὐτοῦ τις ἐκτρέχει τῶν πολεμίων ξιφήρης, ἔπειτα δεύτερος καὶ τρίτος, ἑξῆς
341 δὲ πλείους. οὗτοι καταπεφεύγεσαν μὲν ἐκ τῆς παρατάξεως εἰς τὸ βαλανεῖον ὡπλισμένοι, τέως δ᾽ ὑποπεπτηχότες καὶ διαλανθάνοντες ὡς ἐθεάσαντο τὸν βασιλέα, λυθέντες ὑπ᾽ ἐκπλήξεως αὐτὸν μὲν παρέτρεχον γυμνὸν ὄντα τρέμοντες, ἐπὶ δὲ τὰς ἐξόδους ἐχώρουν. τῶν μὲν οὖν ἄλλων οὐδεὶς παρῆν κατὰ τύχην ὁ συλληψόμενος τοὺς ἄνδρας, Ἡρώδῃ δ᾽ ἀπέχρη τὸ μηδὲν παθεῖν, ὥστε διαφεύγουσιν πάντες.

342 8. Τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ Πάππον μὲν τὸν Ἀντιγόνου στρατηγὸν καρατομήσας, ἀνῄρητο δ᾽ ἐπὶ τῆς παρατάξεως, πέμπει τὴν κεφαλὴν Φερώρᾳ τἀδελφῷ ποινὴν τοῦ φονευθέντος αὐτῶν ἀδελφοῦ· καὶ γὰρ
343 οὗτος ἦν ὁ τὸν Ἰώσηπον ἀνελών. λωφήσαντος δὲ τοῦ χειμῶνος ἤλαυνεν ἐπὶ Ἱεροσολύμων καὶ μέχρι τοῦ τείχους ἀγαγὼν τὴν δύναμιν, συνήγετο δ᾽ αὐτῷ τρίτον ἔτος ἐξ οὗ βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ ἀπεδέδεικτο, πρὸ τοῦ ἱεροῦ στρατοπεδεύεται· ταύτῃ γὰρ ἦν ἐπίμαχον,

§ 339 = Ant. Iud. XIV 461.

PAMLVRCLatHegesippus I 30 p. 52.

2 κἂν] καὶ A 3 εἰσήλασεν ἐπ᾽ ἱεροσόλυμα (ων s. m. 2) V 4 τοῦτ᾽] τοῦτο C τοῦτο τὸ LVR παντελῶσ C 5 τῶ ἀντιγόνω LVRC βουλευομένῳ] βουλομένω MVC *cogitabat* Lat 6 ἤδη om. PAMLat 8 λυσόμενοσ V¹ 9 ἐναντίων P 10 ξιφήρεισ P ἑξῆς δὲ] καὶ ἑξῆσ LVRC ἑξῆς τε Destinon 11 μὲν om. LVR 12 δὲ LVRC ὑποπεπτηκότεσ V ὑπεπτηχότες L. Dindorf λανθάνοντεσ V 14 ἐπὶ — ἐχώρουν] *exitus uero qua fugerent cursu petebant* Lat 15 ἄλλων]· ἄλλων, ω ex ο corr. m. 2 V 16 ἡρώ (δη) P δὲ AMLVRC ἀπέχρησε ed. pr. τὸ] τῶ V² 18 δὲ LVR πά·πον, eras. uid. μ L πάπον R 19 ἀνῄρητο] ἀνήρειτο A *obtruncat* Lat δὲ LVRC post πέμπει 3 litt. eras. A 20 Φερώρᾳ] *ferorae magistro exercitus* Lat, qui uerba ἐπὶ τῆς παρατάξεως huc rettulit τῶ ἀδελφῶ LVRC 21 i. marg. λδ´ V οὗτος] *pappus* Lat λοφήσαντοσ LV¹RC¹ 22 ἤλαυνεν] ἤλαυνε μὲν M ἀναγαγὼν Bod teste Hudsono 23 δὲ LVRC ἀποδέδεικτο MC

καθ᾽ ὃ καὶ πρὶν εἷλεν Πομπήιος τὴν πόλιν. διελὼν δὲ εἰς ἔργα 344
τὴν στρατιὰν καὶ τεμὼν τὰ προάστεια τρία μὲν ἐγείρειν χώματα
καὶ πύργους ἐποικοδομεῖν αὐτοῖς κελεύει, καταλιπὼν δὲ τοὺς ἀνυ-
τικωτάτους τῶν ἑταίρων ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτὸς εἰς Σαμάρειαν ᾔει
τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστοβούλου μετιὼν θυγατέρα καθωμολογη-
μένην ὡς ἔφαμεν αὐτῷ καὶ πάρεργον ποιούμενος τῆς πολιορκίας
τὸν γάμον· ἤδη γὰρ ὑπερηφάνει τοὺς πολεμίους.

9. *Γήμας δὲ ὑπέστρεψεν ἐπὶ Ἱεροσολύμων μετὰ μείζονος δυνά-* 345
μεως· συνῆπτε δ᾽ αὐτῷ καὶ Σόσσιος μετὰ πλείστης στρατιᾶς
ἱππέων τε καὶ πεζῶν, ἣν προεκπέμψας διὰ τῆς μεσογείου τὴν
πορείαν αὐτὸς διὰ Φοινίκης ἐποιήσατο. συναθροισθείσης δὲ τῆς 346
ὅλης δυνάμεως εἰς ἕνδεκα μὲν τέλη πεζῶν, ἱππεῖς δὲ ἑξακισχιλίους
δίχα τῶν ἀπὸ Συρίας συμμάχων, οἳ μέρος οὐκ ὀλίγον ἦσαν, κατα-
στρατοπεδεύονται τοῦ βορείου τείχους πλησίον, αὐτὸς μὲν πεποι-
θὼς τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασιν, δι᾽ ὧν βασιλεὺς ἀπεδέδεικτο,
Σόσσιος δὲ Ἀντωνίῳ τῷ πέμψαντι τὴν ὑπ᾽ αὐτῷ στρατιὰν Ἡρώδῃ
σύμμαχον.

XVIII. 1. *Τῶν δ᾽ ἀνὰ τὴν πόλιν Ἰουδαίων τὸ πλῆθος ποι-* 347
κίλως ἐτετάρακτο· καὶ γὰρ περὶ τὸν ναὸν ἀθροιζόμενον τὸ ἀσθε-
νέστερον ἐδαιμονία καὶ πολλὰ θειωδέστερον πρὸς τοὺς καιροὺς
ἐλογοποίει, καὶ τῶν τολμηροτέρων κατὰ στῖφος ἦσαν λῃστεῖαι πολύ-

---

§ 344 = Ant. Iud. XIV 466.

PAMLVRCLatHegesippus I 31 p. 53.

1 *καθ᾽ ὃ*] *καὶ καθ᾽ ὃ* ed. pr. *καὶ* om. V *δὲ* i. ras. A *ἔργα*] *τρία* Naber 2 *ἐγείρειν*] PAML^2Lat *ἐγείρει* L^1V^2RC *ἐγείρι* V^1 3 *πύργους — δὲ*] *super eos* (scil. *aggeres*) *turres aedificari iubet, relictis autem* Lat *πύργον* PAM *ἐποικοδομήσειν* (litt. *ο* ex *ι* corr., *ικ* i. ras., *ει* ex *ι* corr. A) PAM *αὐτοῖσ* ex *αὐτοὺσ* corr. L *αὐτῶ* PAM *κελεύσασ* LVRC *δὲ* om. LVRC *ἀνυστικωτάτους* ed. pr. 4 *σαμάρειαν ἥει τὴν*, *αν* i. ras. 1 litt., *ἥ* ex *ν* corr., *τ* s. M 5 *μετιὼν*] *ἐπιών*, i. marg. *γρ μετιὼν* C 6 *καὶ* — 7 *γάμον*] *et dum obsidet subsiciua opera nuptias curaturus* Lat *ποιούμενος*] *ποιεῖται* MLVRC 8 *ἐπέστρεψεν* (*ὑ* s.) C *μετὰ — δυνάμεως*] *auctus militum copiis* Lat *μείζονος*] *πλείστησ* PAM, unde *πλείονος τῆς* Destinon; cf. Ant Iud. XIV 468 9 *συνῆπτε*] *συνεῖπετε* (*ει* i. ras. A) PA *sociatur* Lat *δὲ* LVRC *σώσσιος* A *στρατιᾶς*] *στραᾶσ*, i. marg. suppl. *τι* A 10 *ἣν*] PAMCLat *ἣν ἦν* LV^2 *ἦν* V^1 *ὃν* (*ὃ* i ras.) *ἦν* R *ἣν ··* Lips 11 *πορίαν* P *ἐποιήσατο*] PAMCLat *ποιησάμενοσ* LVR 15 *ἀποδέδεικτο* MC 16 *σώσσιοσ* A *αὐτῷ*] *αὐτῶν* C 18 *δὲ* LVRC *τὸ* om. V^1 19 *περὶ*] *ἐπὶ* Hauerkamp ex L. B. 20 *ἐδαιμονία — ἐλογοποίει*] *εὐδαίμονα καὶ πολλῷ θειωδέστερον τὸν τελευτήσαντα πρὸσ τοὺσ καιροὺσ ἐλογοποίει* MLVRC *furore agebatur multaque uelut diuinitus de temporibus dictitabat* Lat *θειοδέστερον* PC 21 *πολύτροποι* om. M

τροποι, μάλιστα τὰ περὶ τὴν πόλιν ἁρπαζόντων ἐπιτήδεια καὶ
348 μήτε ἵπποις μήτε ἀνδράσιν ὑπολειπομένων τροφήν. τοῦ γε μὴν
μαχίμου τὸ εὐτακτότερον ἐτέτακτο πρὸς ἄμυναν τῆς πολιορκίας τούς
τε χωννύντας εἶργον ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ τοῖς ὀργάνοις ἀντιμηχα-
νώμενον ἀεί τι κώλυμα καινότερον· ἐν οὐδενὶ δ' οὕτως ὡς ἐν ταῖς
μεταλλείαις περιῆσαν τῶν πολεμίων.
349 2. Τῷ δὲ βασιλεῖ πρὸς μὲν τὰς λῃστείας ἀντεπενοήθησαν
λόχοι δι' ὧν ἀνέστελλεν τὰς διεκδρομάς, πρὸς δὲ τὴν τῶν ἐπιτη-
δείων ἀπορίαν αἱ πόρρωθεν συγκομιδαί, τῶν δὲ μαχομένων περιῆν
τῇ Ῥωμαίων ἐμπειρίᾳ καίτοι τόλμης οὐδεμίαν καταλιπόντων ὑπερ-
350 βολήν· φανερῶς μέν γε συνερρήγνυντο τοῖς Ῥωμαίοις ἐπὶ προύπτῳ
τῷ θανεῖν, διὰ δὲ τῶν ὑπονόμων ἐν μέσοις αὐτοῖς ἐξαπίνης ἐφαί-
νοντο, καὶ πρὶν κατασεισθῆναί τι τοῦ τείχους ἕτερον ἀντῳκοδόμουν·
καθόλου τε οὔτε χερσὶν οὔτ' ἐπινοίαις ἔκαμνον εἰς ἔσχατον ἀντισχεῖν
351 διεγνωκότες. ἀμέλει τηλικαύτης δυνάμεως περικαθεζομένης πέντε
μησὶν διήνεγκαν τὴν πολιορκίαν, ἕως τῶν Ἡρώδου τινὲς ἐπιλέκτων
ἐπιβῆναι τοῦ τείχους θαρσήσαντες εἰσπίπτουσιν εἰς τὴν πόλιν,
ἐφ' οἷς ἑκατοντάρχαι Σοσσίου. πρῶτα δὲ τὰ περὶ τὸ ἱερὸν ἡλίσ-
κετο, καὶ τῆς δυνάμεως ἐπεισχυθείσης πανταχοῦ φόνος ἦν μυρίος,
τῶν μὲν Ῥωμαίων τῇ τριβῇ τῆς πολιορκίας διωργισμένων, τοῦ δὲ
περὶ Ἡρώδην Ἰουδαϊκοῦ μηδὲν ὑπολιπέσθαι σπουδάζοντος ἀντί-
352 παλον. ἐσφάττοντο δὲ παμπληθεῖς ἔν τε τοῖς στενωποῖς καὶ κατὰ

---

§ 347 = Ant. Iud. XIV 471.

PAMLVRCLatHegesippus I 31 p. 53.

1 *καὶ μάλιστα* MLVRC *τὰ*] s. L, om. VRC *ἁρπαζόντων — 2 τροφήν*] PAMLat *ἁρπαζόντων ἐπειδὴ μήτε ἵπποισ μήτε ἀνδράσιν ὑπελέλειπτο* (*ὑπολέλειπτο* C) *τροφή* LVRC 3 *μαχίμου*] ex *μαλίχου* corr. m. 2 L *μαλίχου* R et i. marg. m. 2 V *ἐτέτατο* L[1] 4 *χωννύντας*] *χοννύντασ* RC[1] *εἶργον* A *ἀντιμηχανωμένων* PA 5 *δὲ* LVRC 6 *τῶν πολεμίων* om. Lat 8 *ἐκδρομὰς* ed. pr. 9 *ἀπορ·ίαν* V 10 *τῆσ ῥωμαίων ἐμπειρίασ* A[1] *τὴν ῥωμαίων ἐμπειρίαν* L[1]VR *οὐδὲ μίαν* PA *καταλειπόντων* C 11 *μέν γε*] PA *μέν γε οὐ* M *μὲν οὖν οὐ* LVRC *nihiloque minus* (*aperte*) Lat 12 *θανεῖν*] *θανάτω* LVRC *διὰ δὲ — 13 πρὶν*] *ex inprouiso autem romanis per cuniculos inter medios emergentibus priusquam* Lat 14 *τε*] *τε εἰπεῖν* MLVRC *οὔτ'*] *οὔτε* LVRC 15 *παρακαθεζομένησ* L *πέντε*] *δύο* Petitus; cf. Ant. XIV 476 16 *ἅλωσισ ἱεροσολύμων ὑπὸ ἡρώδου καὶ σοσσίου* i. marg. VR *θαρρήσαντεσ* LVRC 18 *σωσσίου* A *σοσίου* R *δὲ*] *μὲν οὖν* Hauerkamp ex L. B. 19 *ἐπισχυθείσησ* PL[1]V[1] *ἐπιχυθείσησ* (ex corr. R) RC 20 *τῇ τριβῇ*] *ἐπὶ τριβῇ* L[1]VR *ἐπὶ τῇ τριβῇ* C et ex corr. L 21 *μηδένα* MLVRC *ὑπολίπεσθαι* PLVR *ὑπολείπεσθαι* AM *σπουδάζοντος*] *σπεύδοντοσ* LVRC *ἀντίπαλον* ex *ἀντίπαλοσ* corr. A

τὰς οἰκίας συνωθούμενοι καὶ τῷ ναῷ προσφεύγοντες· ἦν τε οὔτε
νηπίων οὔτε γήρως ἔλεος οὔτε ἀσθενείας γυναικῶν, ἀλλὰ καίτοι
περιπέμποντος τοῦ βασιλέως καὶ φείδεσθαι παρακαλοῦντος οὐδεὶς
ἐκράτησεν τῆς δεξιᾶς, ἀλλ' ὥσπερ μεμηνότες πᾶσαν ἡλικίαν ἐπεξ-
ῄεσαν. ἔνθα καὶ Ἀντίγονος μήτε τῆς πάλαι μήτε τῆς τότε τύχης 353
ἔννοιαν λαβὼν κάτεισιν μὲν ἀπὸ τῆς βάρεως, προσπίπτει δὲ τοῖς
Σοσσίου ποσίν. κἀκεῖνος μηδὲν αὐτὸν οἰκτείρας πρὸς τὴν μετα-
βολὴν ἐπεγέλασέν τε ἀκρατῶς καὶ Ἀντιγόνην ἐκάλεσεν· οὐ μὴν ὡς
γυναῖκά γε καὶ φρουρᾶς ἐλεύθερον ἀφῆκεν, ἀλλ' ὁ μὲν δεθεὶς ἐφυ-
λάττετο.

3. Πρόνοια δ' ἦν Ἡρώδῃ κρατοῦντι τῶν πολεμίων τότε κρα- 354
τῆσαι καὶ τῶν ἀλλοφύλων συμμάχων· ὥρμητο γὰρ τὸ ξενικὸν πλῆ-
θος ἐπὶ θέαν τοῦ τε ἱεροῦ καὶ τῶν κατὰ τὸν ναὸν ἁγίων. ὁ δὲ
βασιλεὺς τοὺς μὲν παρακαλῶν τοῖς δ' ἀπειλούμενος ἔστιν δ' οὓς
καὶ τοῖς ὅπλοις ἀνέστειλεν, ἥττης χαλεπωτέραν τὴν νίκην ὑπολαμ-
βάνων, εἴ τι τῶν ἀθεάτων παρ' αὐτῶν ὀφθείη. διεκώλυσεν δὲ ἤδη 355
καὶ τὰς κατὰ τὴν πόλιν ἁρπαγάς, πολλὰ διατεινόμενος πρὸς Σόσ-
σιον, εἰ χρημάτων τε καὶ ἀνδρῶν τὴν πόλιν Ῥωμαῖοι κενώσαντες
καταλείψουσιν αὐτὸν ἐρημίας βασιλέα, καὶ ὡς ἐπὶ τοσούτων πολι-
τῶν φόνῳ βραχὺ καὶ τὴν τῆς οἰκουμένης ἡγεμονίαν ἀντάλλαγμα
κρίνοι. τοῦ δὲ ἀντὶ τῆς πολιορκίας τὰς ἁρπαγὰς δικαίως τοῖς 356
στρατιώταις ἐπιτρέπειν φαμένου, αὐτὸς ἔφη διανεμεῖν ἐκ τῶν ἰδίων
χρημάτων τοὺς μισθοὺς ἑκάστοις. οὕτως τε τὴν λοιπὴν ἐξωνησά-
μενος πατρίδα τὰς ὑποσχέσεις ἐπλήρωσεν· λαμπρῶς μὲν γὰρ ἕκα-

§ 352 = Ant. Iud. XIV 480.

PAMLVRCLatHegesippus I 31 p. 53.

1 *καὶ — προσφεύγοντες*] *nec si ad templum etiam confugissent* Lat *τε*] *δὲ* LVRC 2 *οὔτε νηπίων* om. Lat *γήρως*] *γηραιῶν* LVRC *καίτοι*] *καίτοι γε* LVRC 4 *ἐπεξίεσαν* M 6 *βάρεως*] *domo* Lat 7 *σωσσίου* A *κἀκεῖνος*] *κακεῖνοσ δὲ* LVR 9 *γε*] *τε* LVR, om. C 11 *δὲ* LVRC *τότε*] om. Lat *τοῦ* Destinon ex Ant. Iud. XIV 482 13 *ἐπὶ θέᾳ* Ant. Iud. *τοῦ τε*] *τοῦ* P *τε τοῦ* LVRC 14 *τοῖς*] *τουσ* VC *δὲ* ALVRC *ἔστι* AMLVC *ἔτι* R *δὲ* LVRC 15 *ἀνέστελλεν* MLVRC cum Ant. Iud. 16 *παρ' αὐτῶν*] *παρ' αὐτοισ* (*ῶν* supra) V *culpa sua* Lat *παρ' αὐτὸν* Destinon 17 *διατεινάμενοσ* LR fort. recte; cf. Ant. Iud. XIV 484 *σώσσιον* A *σόσιον* C *τὴν*] *τὴν* · · L *τήν τε* VR 19 *καταλείψωσιν* L[1]VR *καταλείψοσιν* ex corr. L *καὶ ὡς*] *qui* Lat *τοσούτων* ex *τοσοῦτον* corr. V *τοσούτῳ* uertit Lat 20 *βραχὺν* V *ἀντάλαγμα* V[1]C[1] *κρίνοι ἀντάλλαγμα* tr. V 22 *στρατιώταισ, αισ* i. ras. 2 litt. m. 2 V *διανεμεῖν*] Bekker *διανέμειν* codd. *distributurum esse* Lat *daturum* Heg *ἰδίων*] *οἰκείων* C 23 *οὕτω* LVRC *ἐξονησάμενοσ* R

στον στρατιώτην, ἀναλόγως δὲ τοὺς ἡγεμόνας, βασιλικώτατα δὲ
αὐτὸν ἐδωρήσατο Σόσσιον, ὡς μηδένα χρημάτων ἀπελθεῖν δεόμενον.
357 Σόσσιος δὲ χρυσοῦν ἀναθεὶς τῷ θεῷ στέφανον ἀνέζευξεν ἀπὸ Ἱερο-
σολύμων ἄγων δεσμώτην Ἀντίγονον Ἀντωνίῳ. τοῦτον μὲν οὖν
φιλοψυχήσαντα μέχρις ἐσχάτου διὰ ψυχρᾶς ἐλπίδος ἄξιος τῆς ἀγεν-
358 νείας πέλεκυς ἐκδέχεται. 4. βασιλεὺς δὲ Ἡρώδης διακρίνας τὸ κατὰ
τὴν πόλιν πλῆθος τοὺς μὲν τὰ αὐτοῦ φρονήσαντας εὐνουστέρους
ταῖς τιμαῖς καθίστατο, τοὺς δ' Ἀντιγονείους ἀνῄρει. καὶ κατὰ
σπάνιν ἤδη χρημάτων ὅσον εἶχεν κόσμον κατανομιστεύσας Ἀντωνίῳ
359 καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν ἀνέπεμψεν. οὐ μὴν εἰς ἅπαν ἐξωνήσατο τὸ
μηδὲν παθεῖν· ἤδη γὰρ Ἀντώνιος τῷ Κλεοπάτρας ἔρωτι διεφθαρ-
μένος ἥττων ἦν ἐν πᾶσιν τῆς ἐπιθυμίας, Κλεοπάτρα δὲ διεξελ-
θοῦσα τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῆς ὡς μηδένα τῶν ἀφ' αἵματος ὑπο-
360 λείπεσθαι, τὸ λοιπὸν ἐπὶ τοὺς ἔξωθεν ἐφόνα, καὶ τοὺς ἐν τέλει
Σύρων διαβάλλουσα πρὸς τὸν Ἀντώνιον ἀναιρεῖν ἔπειθεν ὡς ἂν
τῶν κτήσεων ἑκάστου ῥᾳδίως γινομένη δεσπότις, ἔτι δὲ ἐκτείνουσα
τὴν πλεονεξίαν ἐπὶ Ἰουδαίους καὶ Ἄραβας ὑπειργάζετο τοὺς ἑκα-
τέρων βασιλεῖς Ἡρώδην καὶ Μάλχον ἀναιρεθῆναι.
361 5. Ἐν μέρει γοῦν τῶν προσταγμάτων ἐπινήψας Ἀντώνιος τὸ
κτεῖναι μὲν ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ βασιλεῖς τηλικούτους ἀνόσιον ἡγή-
σατο, τὸ δὲ τούτων ἔγγιον φίλους διεκρούσατο, πολλὰ δὲ τῆς
χώρας αὐτῶν ἀποτεμόμενος καὶ δὴ καὶ τὸν ἐν Ἱεριχοῦντι φοινι-

---

§ 356 = Ant. Iud. XIV 486; § 358 = Ant. Iud. XV 2; § 359 = Ant. Iud. XV 88.

PAMLVRCLat Hegesippus I 31 p. 54 ExcPeiresc. Suidas s. *φιλοψυχήσαντα. κατανομιστεύσας.*

2 *σώσσιον* et u. 3 *σώσσιοσ* A 5 *φιλοψυχήσαντα* — 6 *ἐκδέχεται* extant apud Suidam s. *φιλοψυχήσαντα* *ψυχρὰσ* VR[2] *ἐλπίδασ, α* ex *ο* corr. man. 3 V *ἀγενείασ* PAMVC *ἡγεμονίας* Suid 6 i. marg. *λε'* VC 8 *δ'*] *δ' ἂν* M *δὲ* LVRC *ἀντιγονίουσ* PAM[1]LRV[1] *κατὰ* — 9 *κατανομιστεύσας* extant apud Suidam 9 *σπάνιν, ι* ex *η* corr. L *κατανομιτεύσασ* PA *diuiso* Lat 10 *εἰσάπαν* M *εἰσ ἅπαξ* (*εἰσάπαξ* C) LVRC *omnino* Lat 11 *Ἀντώνιος*] *ὅτι ἀντώνιοσ* incip. Exc 12 *ἧττον* (*ἦ* — Exc) VExc *διελθοῦσα* M 13 *ὑπολιπέσθαι* L[1]RC *ἀπολείπεσθαι* Exc 14 *ἐπὶ*] *περὶ* LVRCExc 16 *ῥᾳδίως* om. Exc *γενομένη* Exc *δεσπότησ* V[1] *δ'* Exc 18 *μάλιχον* CLat 19 *Ἐν μέρει*] PAMExcLatHeg *μέρει* L[2] *μέχρι* L[1]VRC *προσταγμάτων*] *πραγμάτων* P *ἐπινήψας*] PAMLVRLatHeg *ἐπινεύσασ* C et, si Wollenbergi silentio fides, Exc 20 *ἡγήσατο*] PAMExc *ἡγεῖτο* LVRC *duxit* Lat 21 *τὸ* — *διεκρούσατο*] *quod autem his morte propius erat, inter amicos ultra non habuit* Lat *tamen ne immunes dimitteret, amicos eorum perculit* Heg *φίλους*] PAExcLat *φίλοσ εἶναι* MLVRC 22 *ἀποτεμνόμενοσ* PAL *ἐν* om. L[1]VC

κῶνα, ἐν ᾧ γεννᾶται τὸ βάλσαμον, δίδωσιν αὐτῇ πόλεις τε πλὴν
Τύρου καὶ Σιδῶνος τὰς ἐντὸς Ἐλευθέρου ποταμοῦ πάσας. ὧν 362
γενομένη κυρία καὶ προπέμψασα μέχρις Εὐφράτου τὸν Ἀντώνιον
ἐπιστρατεύοντα Πάρθοις ἦλθεν εἰς Ἰουδαίαν δι᾽ Ἀπαμείας καὶ
Δαμασκοῦ. κἀνταῦθα μεγάλαις μὲν αὐτῆς τὴν δυσμένειαν δωρεαῖς
Ἡρώδης ἐκμειλίσσεται, μισθοῦται δὲ καὶ τὰ τῆς βασιλείας ἀπορ-
ραγέντα χωρία διακοσίων ταλάντων εἰς ἕκαστον ἐνιαυτόν, προπέμπει
δ᾽ αὐτὴν μέχρι Πηλουσίου πάσῃ θεραπείᾳ καταχρώμενος. καὶ μετ᾽ 363
οὐ πολὺ παρῆν ἐκ Πάρθων Ἀντώνιος ἄγων αἰχμάλωτον Ἀρτα-
βάζην τὸν Τιγράνου παῖδα δῶρον Κλεοπάτρᾳ· μετὰ γὰρ τῶν χρη-
μάτων καὶ τῆς λείας ἁπάσης ὁ Πάρθος εὐθὺς ἐχαρίσθη.

XIX. 1. Τοῦ δ᾽ Ἀκτιακοῦ πολέμου συνερρωγότος παρεσκεύ- 364
αστο μὲν Ἡρώδης Ἀντωνίῳ συνεξορμᾶν ἤδη τῶν τε ἄλλων τῶν
κατὰ Ἰουδαίαν ἀπηλλαγμένος θορύβων καὶ κεκρατηκὼς Ὑρκανίας,
ὃ δὴ χωρίον ἡ Ἀντιγόνου κατεῖχεν ἀδελφή. διεκλείσθη γε μὴν 365
πανούργως ὑπὸ τῆς Κλεοπάτρας συμμετασχεῖν τῶν κινδύνων Ἀντω-
νίῳ· τοῖς γὰρ βασιλεῦσιν, ὡς ἔφαμεν, ἐπιβουλεύουσα πείθει τὸν
Ἀντώνιον Ἡρώδῃ διαπιστεῦσαι τὸν πρὸς Ἄραβας πόλεμον, ἵν᾽ ἢ
κρατήσαντος Ἀραβίας ἢ κρατηθέντος Ἰουδαίας γένηται δεσπότις
καὶ θατέρῳ τῶν δυναστῶν καταλύσῃ τὸν ἕτερον.

2. Ἔρρεψεν μέντοι καθ᾽ Ἡρώδην τὸ βούλευμα· πρῶτον μὲν 366
γὰρ ῥύσια κατὰ τῶν πολεμίων ἄγων καὶ πολὺ συγκροτήσας ἱππικὸν
ἐπαφίησιν αὐτοῖς περὶ Διόσπολιν ἐκράτησέν τε καίτοι καρτερῶς

§ 361 = Ant. Iud. XV 95.

PAMLVRCLatHegesippus I 32 p. 54 ExcPeiresc.

3 *γινομένη* PAM *μέχρι* V¹ 4 *ἦλθεν*] PAMExc *ἧκεν* LVRC 5 *κἀνταῦθα*] *καὶ ταῦτα* PAMExc *atque hic* Lat 6 *ἀπoραγέντα* V 7 *διακοσίων*] *τριῶν* PAExc, i. marg. *γρ* σ̄ *ταλαν*ͭ PA *ducentis* Lat *προπέμπει* — 8 *καταχρώμενος* om. Exc 8 *δὲ* LVRC *αὐτῇ* L 9 *πάρθον* Exc *αἰχμάλωτον* i. marg. suppl. C *ἀρτανάζὴν* (sic) Exc 11 *ἐχαρίσθη*] codd. Exc *illi condonatus est* Lat *ἐχωρίσθη* ed. pr. *αὐτῇ ἐχαρίσθη* Hudson *ἐχαρίσθη*] fin. Exc 12 *δὲ* LVRC *συνερρωγό··τοσ* V 13 *ἤδη*] *ὡσ ἤδη* LVRC *τε* om. LVR *κατὰ τὴν ἰουδαίαν* M 14 *θόρυβον* C¹ *καὶ* om. V *κεκρατικὼσ* V¹ *ὑρκανίαν* L¹VR 15 *κατεῖχεν ἡ ἀντιγόνου* tr. PAM *γε μὴν*] *μὲν οὖν* LVR 16 *τῶ ἀντωνίω* L 18 *διαπιστεῦσαι*] *ἐμπιστεῦσαι* C *ἵνα* LVR 19 *δεσπότησ* LV¹ 20 *θατέρῳ*] *θάτερον* L¹VR *καταλύσαι* R *καταλῦσαι* PAMLV 22 *ῥύσια* — *ἄγων*] *pigneribus hostium captis* Lat *ῥύσια*] *συρίαν* L¹VR *σύρουσ* C *εὕρηται καὶ συρίαν κατὰ τῶν πολέ*ͫ *ἄγων* i. marg. M *κατὰ* om. P; cf. A. I. XVI 282. 343. Polyb. XXII 4, 13. XXXII 17, 4 *καὶ* damnat Destinon 23 *αὐτοῖς*] *αὐτοὺσ* M *περὶ*] *ἐπὶ* P *circa* Lat *καρτερῶσ, αρ* i. ras. ex *ρα* corr. uid. A

ἀντιπαραταξαμένων. πρὸς δὲ τὴν ἧτταν μέγα γίνεται κίνημα τῶν
Ἀράβων, καὶ συναθροισθέντες εἰς Κάναθα τῆς κοίλης Συρίας ἄπει-
367 ροι τὸ πλῆθος τοὺς Ἰουδαίους ἔμενον. ἔνθα μετὰ τῆς δυνάμεως
Ἡρώδης ἐπελθὼν ἐπειρᾶτο προμηθέστερον ἀφηγεῖσθαι τοῦ πολέ-
μου καὶ στρατόπεδον ἐκέλευε τειχίζειν. οὐ μὴν ὑπήκουσεν τὸ πλῆ-
θος, ἀλλὰ τῇ προτέρᾳ νίκῃ τεθαρρηκότες ὥρμησαν ἐπὶ τοὺς Ἄρα-
βας καὶ πρὸς μὲν τὴν πρώτην ἐμβολὴν τραπέντας ἐδίωκον, ἐπι-
βουλεύεται δὲ Ἡρώδης ἐν τῇ διώξει τοὺς ἐκ τῶν Κανάθων ἐπιχωρίους
ἀνέντος Ἀθηνίωνος, ὃς ἦν αὐτῷ τῶν Κλεοπάτρας στρατηγῶν αἰεὶ
368 διάφορος· πρὸς γὰρ τὴν τούτων ἐπίθεσιν ἀναθαρρήσαντες οἱ Ἄραβες
ἐπιστρέφονται καὶ συνάψαντες τὸ πλῆθος περὶ πετρώδη καὶ δύσ-
βατα χωρία τοὺς Ἡρώδου τρέπονται πλεῖστόν τε αὐτῶν φόνον
εἰργάσαντο. οἱ δὲ διασωθέντες ἐκ τῆς μάχης εἰς Ὄρμιζα κατα-
φεύγουσιν, ὅπου καὶ τὸ στρατόπεδον αὐτῶν περισχόντες αὔτανδρον
εἷλον οἱ Ἄραβες.
369 3. Μετ' οὐ πολὺ δὲ τῆς συμφορᾶς βοήθειαν ἄγων Ἡρώδης
παρῆν τῆς χρείας ὑστέραν. ταύτης τῆς πληγῆς αἴτιον αὐτῷ τὸ
τῶν ταξιάρχων ἀπειθὲς κατέστη· μὴ γὰρ ἐξαπιναίου τῆς συμβολῆς
γενομένης οὐδ' ἂν Ἀθηνίων εὗρεν καιρὸν ἐπιβουλῆς. ἐτιμωρήσατο
μέντοι τοὺς Ἄραβας αὖθις ἀεὶ τὴν χώραν κατατρέχων, ὡς ἀνα-
370 καλέσασθαι τὴν μίαν αὐτοῖς νίκην πολλάκις. ἀμυνομένῳ δὲ τοὺς
ἐχθροὺς ἐπιπίπτει συμφορὰ δαιμόνιος ἄλλη, κατ' ἔτος μὲν τῆς

§ 366 = Ant. Iud. XV 112.

PAMLVRCLatHegesippus I 32 p. 55.

1 *ἀντιπραξαμένων* L¹R *μέγα γίνεται κίνημα*] PA *μέγα κίνημα γίνεται* M *γίνεται μετακίνημα* L¹VR *γίνεται μέγα κίνημα* L²C 2 *καμαθὰ* P *κομαθὰ* A *καναθὰ* M *canatham* Lat *canatha* (acc.) Heg *Κάνατα* Ant. Iud. XV 112 3 *το πλῆθος* i. marg. suppl. V 5 *ἐκέλευε* · A *ἐκέλευσε* LVRC 7 *μὲν* om. MLVRC *ἐδίωκεν* (o supra) V 8 *ἐν*] *ἐπὶ* C *τῇ*, *ῆ* i. ras. m. 2 V *καναθων* (sic) A *uici canathon* Lat 9 *ἀνέντοσ*, *ἀνέν* i. ras. 4—5 litt. m. 2 V *ἀθηνιῶνοσ* L¹VR *αὐτῷ*] *ἀπὸ* V *κλεοπάτασ* A *ἀεὶ* MVC 10 *ἀναθαρσήσαντεσ* M 11 *δύβατα* A 12 *τρέπονται τοὺσ ἡρώδου* (*τοὺσ* ex *τῆσ* corr. m. 2 C) tr. LVRC 13 *εἰργάσατο* C *ὁρμίζα* PA¹ *ὀρμίζα* ex corr. A *ὁρμιζα* L *ὄρμιζα*, *μι* i. ras. m. 2 V *ὅρμιζα* R¹C *ormizan* Lat 17 *ὑστέραν*] *ὕστεροσ* LVRC *serius* LatHeg *ὑστερῶν* Destinon *τὸ* ex *τῶ* corr. A 18 post *τῶν* ras. 3 litt. V *ταξιαρχῶν* LVRC *ἐξαπηναίου* LV¹R *συμβουλῆσ* C 19 litt. *οὐδ'* — *Ἀθηνί* i. ras. A *οὐδ'*] *οὐκ* LVRC *nullum* Lat *ἀθηνιῶν* V *ἀθηνιων* R litt. *εὗρεν* — *ἐπι* i. ras. A 20 *αἰεὶ* LVR *ὡς ἀνακαλέσασθαι*] (*et*) *reuocauit* Lat *ut deplorarent* Heg quem *ἀνακλαύσασθαι* et *αὐτους* legisse suspicatur Destinon 21 *αὐτοῖσ*, *τοῖσ* i. ras. minore A 22 *ἐπίπτει* C¹

βασιλείας ἕβδομον, ἀκμάζοντος δὲ τοῦ Ἀκτίου πολέμου. ἀρχομένου
γὰρ ἔαρος ἡ γῆ σεισθεῖσα βοσκημάτων μὲν ἄπειρον πλῆθος ἀν-
θρώπων δὲ τρεῖς διέφθειρεν μυριάδας, τὸ δὲ στρατιωτικὸν ἔμει-
νεν ἀβλαβές· ὕπαιθρον γὰρ ηὐλίζετο. κἀν τούτῳ τοὺς Ἄραβας ἐπὶ 371
μεῖζον θράσος ἦρεν ἡ φήμη προσλογοποιοῦσα τοῖς σκυθρωποῖς
ἀεί τι χαλεπώτερον· ὡς γοῦν ἁπάσης Ἰουδαίας κατερριμμένης οἰη-
θέντες ἐρήμου τῆς χώρας κρατήσειν ὥρμησαν εἰς αὐτὴν προθυσά-
μενοι τοὺς πρέσβεις, οἳ παρὰ Ἰουδαίων ἔτυχον ἥκοντες πρὸς αὐτούς.
πρὸς δὲ τὴν ἐμβολὴν καταπλαγὲν τὸ πλῆθος καὶ μεγέθει συμφο- 372
ρῶν ἐπαλλήλων ἔκλυτον συναγαγὼν Ἡρώδης ἐπειρᾶτο παρορμᾶν
ἐπὶ τὴν ἄμυναν λέγων τοιάδε·

4. „Παραλογώτατά μοι δοκεῖ τὸ παρὸν ὑμῶν καθάπτεσθαι δέος· 373
πρὸς μέν γε τὰς δαιμονίους πληγὰς ἀθυμεῖν εἰκὸς ἦν, τὸ δ' αὐτὸ
καὶ πρὸς ἀνθρωπίνην ἔφοδον πάσχειν ἀνάνδρων. ἐγὼ γὰρ τοσοῦ-
τον ἀποδέω κατεπτηχέναι τοὺς πολεμίους μετὰ τὸν σεισμόν, ὥσθ'
ὑπολαμβάνειν τὸν θεὸν Ἄραψιν δέλεαρ τοῦτο καθεικέναι τοῦ
δοῦναι δίκας ἡμῖν· οὐ γὰρ τοσοῦτον ὅπλοις ἢ χερσὶν πεποιθότες
ὅσον ταῖς αὐτομάτοις ἡμῶν συμφοραῖς ἧκον· σφαλερὰ δ' ἐλπὶς
οὐκ ἐξ οἰκείας ἰσχύος ἀλλ' ἐξ ἀλλοτρίας ἠρτημένη κακοπραγίας.
οὔτε δὲ τὸ δυστυχεῖν οὔτε τοὐναντίον ἐν ἀνθρώποις βέβαιον, ἀλλ' 374

---

§ 370 = cf. Ant. Iud. XV 121.

PAMLVRCLatHegesippus I 32 p. 56.

1 Ἀκτίου] *actiaco* Lat περὶ ἄκτιον (ἄκτι·ον V) MLVRC ἀρχομένου γὰρ] C κατὰ γὰρ ἀρχομένου PAMLVR *namque ueris initio* Lat καὶ γὰρ ἀρχομένου Destinon et Naber 2 πλῆθοσ ἄπειρον tr. LVRC 5 θράσος] θράσουσ M θάρσοσ L[1]VRC 6 ὡς γοῦν ἁπάσης] PAMLat ὡσ πάσησ LVRC κατα-ρεριμμένησ PA καταρερριμμένησ M κατερριμένησ L κατερρ(ει)ιμένησ (s. m. 2) V *subuersa* Lat οἰηθέντες] PAMLat οἰηθέντεσ γοῦν LVRC 7 προθυσό-μενοι P 9 πλῆθος] PAMLat ἔθνοσ LVRC εὕρηται καὶ ἔθνοσ i. marg. M καὶ om. C 10 ἔκλυτον ἐπ' ἀλλήλων tr. V ἡρώδησ, ησ i. ras. m. 2 V 13 γε] *nam* Lat γὰρ Hauerkamp ex Lugd. Bat δαιμονίους πληγὰς] *diuinae indignationis plagas* Lat τὸ δ' αὐτὸ καὶ] PAMLat τὸ δὲ (δ' C) αὐτίκα LC τὸ δὲ αὖ τί καὶ VR αὐτὸ] αὐτῷ A 14 ἀνθρωπίνην] ἀνθρωπίνειν M *hostium* Lat ἄνανδρον PAMLat 15 καταπεπτηχέναι P ὥστε LVR 16 ὑπολαμ-βάνειν, ει ex ω corr. V ὑπολαμβάνω Destinon καθικέναι PA καθεῖναι (ει ex η corr. R, ειν i. ras. m. 2 V) LVRC 17 ἡμῖν om. Lat 18 ταῖς] τοῖσ C[1] αὐτομάτοισ, οι i. ras. L, om. Lat ἡμῶν om. M ἧκον, ἧ i. ras. m. 2 C δὲ LVRC 19 οὐκ] ἢ οὐκ Destinon οἰκείας] ἰδίασ LVRC 20 οὔτε δὲ — τοὐναντίον] *neque uero uel secundae res neque contrariae* Lat δὲ] γὰρ Hauerkamp ex L. B. τὸ ἐναντίον LVRC

ἔστιν ἰδεῖν ἐπαμειβομένην εἰς ἑκάτερα τὴν τύχην. καὶ τοῦτο μά-
θοιτ' ἂν ἐξ οἰκείων ὑποδειγμάτων· τῇ γοῦν προτέρᾳ μάχῃ κρατούν-
των ἐκράτησαν ἡμῶν οἱ πολέμιοι, καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς νῦν ἁλώσονται
κρατήσειν δοκοῦντες· τὸ μὲν γὰρ ἄγαν πεποιθὸς ἀφύλακτον, οἱ
φόβοι δὲ διδάσκουσιν προμήθειαν· ὥστε ἔμοιγε κἀκ τοῦ δεδοικότος
375 ὑμῶν παρίσταται θαρρεῖν. ὅτε γὰρ ἐθρασύνεσθε πέρα τοῦ δέοντος
καὶ κατὰ τῶν ἐχθρῶν παρὰ τὴν ἐμὴν γνώμην ἐξωρμήσατε, καιρὸν
ἔσχεν ἡ Ἀθηνίωνος ἐνέδρα· νυνὶ δὲ ὁ ὄκνος ὑμῶν καὶ τὸ δοκοῦν
376 ἄθυμον ἀσφάλειαν ἐμοὶ νίκης ἐγγυᾶται. χρὴ μέντοι γε μέχρι τοῦ
μέλλειν οὕτως ἔχειν, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις ἐγεῖραι τὰ φρονήματα καὶ
πεῖσαι τοὺς ἀσεβεστάτους, ὡς οὔτ' ἀνθρώπειόν τι κακὸν οὔτε
δαιμόνιον ταπεινώσει ποτὲ τὴν Ἰουδαίων ἀνδραγαθίαν, ἐφ' ὅσον
τὰς ψυχὰς ἔχουσιν, οὐδὲ περιόψεταί τις Ἄραβα τῶν ἑαυτοῦ ἀγα-
θῶν δεσπότην γενόμενον, ὃν παρ' ὀλίγον πολλάκις αἰχμάλωτον
377 ἔλαβεν. μηδ' ὑμᾶς ταρασσέτω τὰ τῶν ἀψύχων κινήματα μηδ'
ὑπολαμβάνετε τὸν σεισμὸν ἑτέρας συμφορᾶς τέρας γεγονέναι· φυσικὰ
γὰρ τὰ τῶν στοιχείων πάθη καὶ οὐδὲν ἀνθρώποις πλέον ἢ τὴν
ἐν ἑαυτοῖς βλάβην ἐπιφέρεται· λοιμοῦ μὲν γὰρ καὶ λιμοῦ καὶ τῶν
χθονίων βρασμῶν προγένοιτ' ἄν τι σημεῖον βραχύτερον, αὐτὰ δὲ
ταῦτα περιγραφὴν ἔχει τὸ μέγεθος· ἐπεὶ τί δύναται μεῖζον ἡμᾶς

§ 374 cf. Ant. Iud. XV 139.

PAMLVRCLatHegesippus I 32 p. 56.

1 ἐπαμειβομένειν M ἑκάτερον LVRC τοῦτο] *idem* Lat μάθοιτε LVR 3 ὑμῶν P καὶ om. LR 4 κρατήσει R[1] μὲν om. V πεποιθὼσ PAL[1]R 5 ἐμοὶ PAM καὶ ἐκ LVR τοῦ δεδοικότος ὑμῶν] τοῦ δεδοικέναι ὑμᾶσ PAM *hoc ipsum quod timetis* Lat 6 παρίστασθαι AMLVR ἐθρασύνεσθε · A ἐθρασύνεσθαι L 7 καὶ] PAMLat, om. LVRC παρὰ] PAMLat καὶ παρὰ LVRC ἐξωρμήσατε] ἐξορμήσαντες (om. u. 7 καὶ) Bekker ex L. B. 8 ἀθηνιῶνοσ L[1]VR δὲ iterauit R καὶ — 9 ἄθυμον] *et minus alacer animus ut uidetur* Lat δοκοῦν] δοκοῦντοσ PA 9 γε om. LVRC μέχρι τοῦ μέλλειν] *ante proelium* Lat μέχρι τοῦ πολεμεῖν uel μέλλειν πολεμεῖν Destinon 10 ἐγεῖραι] ἐγεῖραί τε LVRC 11 οὔτ'] οὔτ' ἂν M οὔτε LVRC ἀνθρώπιόν PA[1] 12 ταπεινώσῃ M δαιμόνιον] δαιμόνιόν τι C ποτὲ ταπεινώσει tr. LVRC ἰουδαίων, ων ex αν corr. uid. L 13 τῶν] τὸν C[1] 14 παρ' ὀλίγον] παρὰ λόγον L[1]VR *paene* Lat, graeca corrupta putat Destinon 15 μηδὲ LVRC μηδὲ LVRC 16 τέρας γεγονέναι] ἕτερον γεγονέναι σημεῖον LVRC *esse portentum* Lat *indices* (*arbitremini*) Heg 17 στυχείων V ἢ τὴν] τῆσ LVRC 18 ἐν] om. PA ἐφ' Hudson ἑαυτοῖς] αὐτοῖσ LVRC βλάβησ ἐπιφέρει LVRC 19 προσγένοιτ' PA[1] προγένοιτο LVRC *praecesserit* Lat βραχύτερον] *tardius* Lat 20 τοῦ σεισμοῦ μεῖζον ἡμᾶσ tr. LVRC

τοῦ σεισμοῦ βλάψαι καὶ κρατήσας ὁ πόλεμος; τέρας μέντοι μέγι- 378
στον ἁλώσεως γέγονεν τοῖς ἐχθροῖς οὐκ αὐτομάτως οὐδὲ διὰ χειρὸς
ἀλλοτρίας, οἳ πρέσβεις ἡμετέρους παρὰ τὸν πάντων ἀνθρώπων
νόμον ὠμῶς ἀπέκτειναν καὶ τοιαῦτα τῷ θεῷ θύματα περὶ τοῦ
πολέμου κατέστεψαν. ἀλλ' οὐ διαφεύξονται τὸν μέγαν ὀφθαλμὸν
αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνίκητον δεξιάν, δώσουσιν δ' ἡμῖν αὐτίκα δίκας,
ἂν τοῦ πατρίου φρονήματος ἤδη σπάσαντες τιμωροὶ τῶν παρεσπον-
δημένων ἀναστῶμεν. ἴτω τις οὐχ ὑπὲρ γυναικὸς οὐδ' ὑπὲρ τέκνων 379
οὐδ' ὑπὲρ κινδυνευούσης πατρίδος, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν πρέσβεων ἀμυ-
νόμενος· ἐκεῖνοι στρατηγήσουσιν τοῦ πολέμου τῶν ζώντων ἄμει-
νον. προκινδυνεύσω δὲ κἀγὼ χρώμενος ὑμῖν πειθηνίοις· εὖ γὰρ
ἴστε τὴν ἑαυτῶν ἀνδρείαν ἀνυπόστατον, ἐὰν μὴ προπετείᾳ τινὶ
βλαβῆτε."

5. Τούτοις παρακροτήσας τὸν στρατὸν ὡς ἑώρα προθύμους, 380
ἔθυεν τῷ θεῷ καὶ μετὰ τὴν θυσίαν διέβαινεν τὸν Ἰορδάνην ποτα-
μὸν μετὰ τῆς δυνάμεως. στρατοπεδευσάμενος δὲ περὶ Φιλαδέλ-
φειαν ἐγγὺς τῶν πολεμίων περὶ τοῦ μεταξὺ φρουρίου πρὸς αὐτοὺς
ἠκροβολίζετο βουλόμενος ἐν τάχει συμβαλεῖν· ἔτυχον γὰρ κἀκεῖνοί
τινας προπεπομφότες τοὺς καταληψομένους τὸ ἔρυμα. τούτους 381
μὲν οὖν ἀπεκρούσαντο ταχέως οἱ πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως
καὶ τὸν λόφον κατέσχον, αὐτὸς δὲ καθ' ἡμέραν προάγων τὴν δύνα-
μιν εἰς μάχην παρετάσσετο καὶ προεκαλεῖτο τοὺς Ἄραβας. ὡς δ'

§ 378 cf. Ant. Iud. XV 136; § 380 = Ant. Iud. XV 147.

PAMLVRCLatHegesippus 1 32 p. 57.

1 τοῦ om. M μέντοι] μέντοι γε ex corr. A μέγιστον om. P 2 γέγονεν] γεγονέναι L¹VRC οὐκ] οὐχ PA οὐχὶ Destinon 3 τὸν] τῶν PA¹ 4 τοι·αῦτα L τῷ om. V θύματα, τα suppl. m. 2 C 5 κατέστεψαν] κατέστρεψαν PAMLVR ceciderunt Lat ἀλλ'] enim Lat 6 δὲ LVRC 7 ἂν] ἀν PA ἄν·· L ἀντὶ VR ἄν τι C ἤδη σπάσαντες] εἰ δὴ σπεύσαντεσ LVRC repleti (spiritu) Lat ἕνεκεν σπεύσαντες Bekker παρεσπονδισμένων V 8 ἀναστῶμεν] animos excitemus Lat ἀναφανῶμεν ex cod. Voss. Bekker ἴτω] ex ἦτο corr. m. recentissima P ἤτω, ω ex ο corr. AM ἴστω C pergite Lat οὐδὲ LVRC ὑπὲρ om. LVRC 9 οὐδὲ LVR ἀμυνούμενοσ V 10 στρατηγήσουσιν] P στρατηγοῦσι (-σιν A) AMLVRC exercitum regent Lat proeliantur Heg ζώντων] ζώντων ἡμῶν MLVRCLat 11 ὑμῖν ex ἡμῖν corr. V 12 ἀνδρίαν V²C et ex corr. A τινὶ] τι L¹VR 13 βλαβῆτε] laedatur Lat 16 φιλαδελφείαν PC φιλαδελφίαν LV²R περὶ] πρὸσ V¹ 17 περί τον Destinon περὶ τοῦ — 18 ἠκροβολίζετο] quasi de interiacente castello contenderet pugnam eminus iritabat Lat ἠκροβολίζετο, ρο ex ρι corr. uid. L 19 τινας suspectum uid. Destinoni προπεπεμφότεσ, προπ i. ras. uid. M 20 οὖν om. M 22 παρέτασσε LVRC προυκαλείτω L προυκαλεῖτο VRC δὲ LVRC

οὐδεὶς ἐπεξῄει, δεινὴ γάρ τις αὐτοὺς κατάπληξις εἶχε καὶ πρὸ
τοῦ πλήθους ὁ στρατηγὸς Ἔλθεμος αὗος ἦν τῷ δέει, προσελθὼν
382 ἐσπάραττεν αὐτῶν τὸ χαράκωμα. κἂν τούτῳ συναναγκασθέντες
ἐξίασιν ἐπὶ τὴν μάχην ἄτακτοι καὶ πεφυρμένοι τοῖς ἱππεῦσιν οἱ
πεζοί. πλήθει μὲν οὖν τῶν Ἰουδαίων περιῆσαν, ἐλείποντο δὲ ταῖς
προθυμίαις καίτοι διὰ τὴν απόγνωσιν τῆς νίκης ὄντες καὶ αὐτοὶ
παράβολοι.
383 6. Διὸ μέχρι μὲν ἀντεῖχον οὐ πολὺς ἦν αὐτῶν φόνος, ὡς δ'
ὑπέδειξαν τὰ νῶτα, πολλοὶ μὲν ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων πολλοὶ δὲ ὑπὸ
σφῶν αὐτῶν συμπατούμενοι διεφθείροντο· πεντακισχίλιοι γοῦν
ἔπεσον ἐν τῇ τροπῇ, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἔφθη συνωσθὲν εἰς τὸ
χαράκωμα. τούτους περισχὼν ἐπολιόρκει, καὶ μέλλοντας ἁλώσεσθαι
τοῖς ὅπλοις προκατήπειγεν ἡ δίψα τῶν ὑδάτων ἐπιλειπόντων.
384 ὑπερηφάνει δὲ πρεσβευομένους ὁ βασιλεὺς καὶ λύτρα διδόντων
πεντακόσια τάλαντα μᾶλλον ἐνέκειτο. τοῦ δὲ δίψους ἐκκαίοντος
ἐξιόντες κατὰ πλῆθος ἐνεχείριζον σφᾶς αὐτοὺς τοῖς Ἰουδαίοις ἑκόν-
τες, ὡς πέντε μὲν ἡμέραις τετρακισχιλίους δεθῆναι, τῇ δ' ἕκτῃ τὸ
λειπόμενον πλῆθος ὑπ' ἀπογνώσεως ἐξελθεῖν ἐπὶ μάχην· οἷς συμ-
385 βαλὼν Ἡρώδης πάλιν εἰς ἑπτακισχιλίους κτείνει. τηλικαύτῃ πληγῇ
τὴν Ἀραβίαν ἀμυνάμενος καὶ σβέσας τῶν ἀνδρῶν τὰ φρονήματα
προύκοψεν ὥστε καὶ προστάτης ὑπὸ τοῦ ἔθνους αἱρεθῆναι.
386 XX. 1. Μεταλαμβάνει δὲ αὐτὸν εὐθέως ἡ περὶ τῶν ὅλων
πραγμάτων φροντὶς διὰ τὴν πρὸς Ἀντώνιον φιλίαν Καίσαρος
περὶ Ἄκτιον νενικηκότος. παρεῖχεν μέντοι δέους πλέον ἢ ἔπασχεν·

§ 381 = Ant. Iud. XV 150.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 32 p. 58.

1 τις] LVRCLat, om. PAM εἶχε·A 2 Ἔλθεμος] *althemus* Lat αὗος ἦν] αὐτὸσ ἦν AP (*timore*) *obriguerat* Lat προσελθὼν οὖν M 3 ἐσπάρασσεν LVRC 4 ἐξίασιν, ιν ex corr. A ἐξῄεσαν LC κἂν τούτῳ] *eoque modo* Lat 5 ἐλίποντο C¹ 6 ὄντες] ἦσαν LVRC 8 Διὸ om. Lat δὲ LVRC 9 ἀπέδειξαν PAM τὰ νῶτα] αὐτῶν τὰ νῶτα LVRC 10 σφῶν] τῶν σφῶν M 12 περισχὼν] *statim circumseptos* Lat ἐπολιόρκει] *obsidebat herodes* Lat 13 ἐπιλειπόντων] ὑπολειπόντων M ἐπιλιπόντων LRC¹ ἀπολ·ιπόντων (ἐ ι suprascr.) V 14 πρεσβευόμενοσ P διδόντων] PAMCLat διδόντασ LVR 15 μᾶλλον] μᾶλλον δὲ LVR 17 δὲ LVRC 18 λιπόμενον C¹ ἐπὶ] εἰς Niese συμββαλὼν C 19 εἰς om. Lat τηλικαύτῃ] PALat τηλικαύτῃ δὲ MLVRC 20 ἀμυνάμενος] Bekker ἀμυνόμενοσ codd. 22 i. marg. λζ' VC δὲ] τε PA *autem* Lat περὶ — 23 πραγμάτων] *de summa rerum felicitate* Lat 23 πραγμάτων om. P fort. recte 24 περὶ] om. M δὲ περὶ LVR ἤδη περὶ ed. pr. παρεῖχεν] *habebat* Lat

οὔπω γὰρ ἑαλωκέναι Καῖσαρ Ἀντώνιον ἔκρινεν Ἡρώδου συμμένον-
τος. ὅ γε μὴν βασιλεὺς ὁμόσε χωρῆσαι τῷ κινδύνῳ διέγνω, καὶ 387
πλεύσας εἰς Ῥόδον, ἔνθα διέτριβεν Καῖσαρ, πρόσεισιν αὐτῷ δίχα
διαδήματος, τὴν μὲν ἐσθῆτα καὶ τὸ σχῆμα ἰδιώτης, τὸ δὲ φρόνημα
βασιλεύς· μηδὲν γοῦν τῆς ἀληθείας ὑποστειλάμενος ἄντικρυς εἶπεν·
„ἐγώ, Καῖσαρ, ὑπὸ Ἀντωνίου βασιλεὺς γενόμενος ἐν πᾶσιν ὁμο- 388
λογῶ γεγονέναι χρήσιμος Ἀντωνίῳ. καὶ οὐδὲ τοῦτ᾽ ἂν ὑπο-
στειλαίμην εἰπεῖν, ὅτι πάντως ἄν με μετὰ τῶν ὅπλων ἐπεί-
ρασας εὐχάριστον, εἰ μὴ διεκώλυσαν Ἄραβες. καὶ συμμαχίαν μέντοι
γε αὐτῷ κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ σίτου πολλὰς ἔπεμψα μυριάδας, ἀλλ᾽
οὐδὲ μετὰ τὴν ἐν Ἀκτίῳ πληγὴν κατέλιπον τὸν εὐεργέτην, ἐγε- 389
νόμην δὲ σύμβουλος ἄριστος, ὡς οὐκέτι χρήσιμος ἤμην σύμμαχος,
μίαν εἶναι λέγων τῶν πταισθέντων διόρθωσιν τὸν Κλεοπάτρας
θάνατον· ἣν ἀνελόντι καὶ χρήματα καὶ τείχη πρὸς ἀσφάλειαν καὶ
στρατιὰν καὶ ἐμαυτὸν ὑπισχνούμην κοινωνὸν τοῦ πρὸς σὲ πολέμου.
τοῦ δ᾽ ἄρα τὰς ἀκοὰς ἀπέφραξαν οἱ Κλεοπάτρας ἵμεροι καὶ θεὸς 390
ὁ σοὶ τὸ κρατεῖν χαριζόμενος. συνήττημαι δ᾽ Ἀντωνίῳ καὶ τέθεικα
μετὰ τῆς ἐκείνου τύχης τὸ διάδημα. πρὸς σὲ δὲ ἦλθον ἔχων τὴν
ἀρετὴν τῆς σωτηρίας ἐλπίδα καὶ προλαβὼν ἐξετασθήσεσθαι, ποτα-
πὸς φίλος, οὐ τίνος, ἐγενόμην."

2. Πρὸς ταῦτα Καῖσαρ „ἀλλὰ σῴζου γε, ἔφη, καὶ βασίλευε 391
νῦν βεβαιότερον· ἄξιος γὰρ εἶ πολλῶν ἄρχειν οὕτω φιλίας προϊστά-

---

§ 387 = Ant. Iud. XV 187.

PAMLVRCLatHegesippus I 33 p. 58.

2 *ὁμόσε*, *ε* i. ras. M *τῶν κινδύνων* MLR *periculis* Lat *τοῖς κινδύνοις* Hudson ex cod. Busb. *διέγνω*] *ἔγνω* M 3 *ῥώδον* (sic) A 6 *ὑπ᾽* LVRC *βασιλεὺς*] PLat *τῶν ἰουδαίων βασιλεὺσ* AMLVRC *γενόμμενοσ* A *ἐν πᾶσιν* om. Lat 7 *χρήσιμος*] Herwerden *βασιλεὺσ γενόμενοσ ἐν πᾶσιν χρήσιμοσ* PA *βασιλεὺσ χρήσιμοσ* MLVRCLat *τοῦτο ἂν* LRC 8 *ὑπεστειλάμην* LVRC *dubitauerim* Lat *με* s. A *μετὰ τῶν ὅπλων*] *armis quoque* Lat, unde *καὶ μετὰ τ. ὅ.* Destinon 9 *εὐχάριστον*] om. LVRC *gratum* Lat *ἀχώριστον* Hauerkamp ex L. B. 11 *ἐν* om. C *ἀκτίω*, *ω* ex *ου* corr. C *κατέλειπον* LVR 12 *σύμβολοσ* C[1] *σύμμαχοσ ἤμην χρήσιμοσ* tr. L *ἤμην* traditur etiam infra § 631 16 *δὲ* LVRC *ἀπέφραξ·ν* L *ἵμεροι*, *ἵ* ex *ή* corr. m. recens P *ἵμεροι* et i. marg. m. 1 *ἔρωτεσ* Lips *ἔρωτεσ ἵμεροι* R 17 *τὸ*] *τῶ* P *χαρισάμενοσ* LVRC (*qui* —) *donaret* Lat *δ᾽*] *δὲ* LVRC *ergo* Lat *δὴ* Hudson nescio unde 18 *ἔχων* — 20 *ἐγενόμην*] *spem salutis de uirtute praesumens et ne in examen adducerer* (*adduceretur* alii) *properans qualis amicus alicuius fuerim* Lat *τὴν ἀρετὴν* i. marg. post *ἐλπίδα* (u. 19) suppl. m. 2 L 19 *ἐλπίδα*] *τὴν ἐλπίδα* (*τὴν* expunctum) A *προλαβὼν*] *προίλαβον* LVRC 20 *οὐ τίνος*] *ού τινοσ* P *οὔ τινοσ* AV *οὗ τινοσ* MR *οὐ τ·νοσ* L *οὗ τίνοσ* C[2]

μενος. πειρῶ δὲ καὶ τοῖς εὐτυχεστέροις διαμένειν πιστός, ὡς ἔγωγε
λαμπροτάτας ὑπὲρ τοῦ σοῦ φρονήματος ἐλπίδας ἔχω. καλῶς μέντοι
γε ἐποίησεν Ἀντώνιος Κλεοπάτρᾳ πεισθεὶς μᾶλλον ἢ σοί· καὶ γὰρ
392 σὲ κεκερδήκαμεν ἐκ τῆς ἀνοίας αὐτοῦ. κατάρχεις δ', ὡς ἔοικεν, εὐποιίας
δι' ὧν μοι γράφει καὶ Βεντίδιος συμμαχίαν σε πεπομφέναι πρὸς
τοὺς μονομάχους αὐτῷ. νῦν μὲν οὖν δόγματι τὸ βέβαιόν σοι τῆς
βασιλείας ἐξαγγέλλω, πειράσομαι δὲ καὶ αὖθις ἀγαθόν τί σε ποιεῖν,
ὡς μὴ ζητοίης Ἀντώνιον."
393 3. Τούτοις φιλοφρονησάμενος τὸν βασιλέα καὶ περιθεὶς αὐτῷ
τὸ διάδημα δόγματι διεσήμαινεν τὴν δωρεάν, ἐν ᾧ πολλὰ μεγα-
λοφρόνως εἰς ἔπαινον τἀνδρὸς ἐφθέγξατο. ὁ δὲ δώροις ἐπιμειλι-
ξάμενος αὐτὸν ἐξῃτεῖτό τινα τῶν Ἀντωνίου φίλων Ἀλεξᾶν ἱκέτην
γενόμενον· ἐνίκα δὲ ἡ Καίσαρος ὀργὴ πολλὰ καὶ χαλεπὰ μεμφο-
394 μένου τὸν ἐξαιτούμενον οἷς διεκρούσατο τὴν δέησιν. μετὰ δὲ
ταῦτα πορευόμενον ἐπ' Αἴγυπτον διὰ Συρίας Καίσαρα παντὶ τῷ
βασιλικῷ πλούτῳ δεξάμενος Ἡρώδης τότε πρῶτον καὶ συνιππά-
σατο ποιουμένου περὶ Πτολεμαΐδα τῆς δυνάμεως ἐξέτασιν εἱστία-
σέν τε σὺν ἅπασιν τοῖς φίλοις· μεθ' οὓς καὶ τῇ λοιπῇ στρατιᾷ
395 πρὸς εὐωχίαν πάντα διέδωκεν. προυνόησεν δὲ καὶ διὰ τῆς ἀνύδρου
πορευομένοις μέχρι Πηλουσίου παρασχεῖν ὕδωρ ἄφθονον ἐπανιοῦσί
τε ὁμοίως, οὐδὲ ἔστιν ὅ τι τῶν ἐπιτηδείων ἐνεδέησεν τῇ δυνάμει.
δόξα γοῦν αὐτῷ τε Καίσαρι καὶ τοῖς στρατιώταις παρέστη πολλῷ
396 βραχυτέραν περιεῖναι Ἡρώδῃ βασιλείαν πρὸς ἃ παρέσχεν. διὰ

§ 391 = Ant. Iud. XV 195.

PAMLVRCLatHegesippus I 33 p. 60.

1 πειρῶι V 2 ἔχω] *mihi promitto* Lat 4 δὲ LVRC 5 δι' ὧν — 6 αὐτῷ] *quem ad eorum* (h. e. αὐτῶν) *gladiatores idonea auxilia misisse perscribit* Lat δι' ὧν] διό MLVRC καὶ Βεντίδιος] βεντίδιοσ LVRC Κυΐντος Δίδιος Hudson ex Dione Cass. 51, 7 Δίδιος aut καὶ Δίδιος reponendum uid.; cf. Ant. Iud. XV 195, ubi καιταιδιος extat σε] σοι L[1] 6 σοι] σοῦ ed. pr. 7 ἐ·ξαγγέλλω A ἐξαγγέλλωι V καὶ αὖθις] *ipse quoque* Lat σέ τι tr. LVRC 8 ζοιτοίησ P 9 τούτοις — βασιλέα] *huius sermonis humanitate regem ne quid de amicitia sua dubitaret hortatus* Lat 10 δόγματι] cf. Ant. Iud. XV 196 διεσή[αι]μεν[ε]αι, s. m. V διεσήμανε C 11 τοῦ ἀνδρὸσ LVRC 12 ἐζη-τεῖτό M φίλον C[1] Ἀλεξᾶν] PAM et i. marg. Lips ἀλέξανδρον LVRCLat Heg cum libris Ant. Iud. XV 197, γρ καὶ ἀλέξανδρον i. marg. R; uide Plut. Anton. 72 ἱκέτιν P 14 μεμφομένη[ου]ι, s. m. 2 V ἐξαιτούμενον, αιτού i. ras. 4 litt. m. 2 V οἷς] οἷσ καὶ M 15 αἰγύπτου L[1]VRC fort. recte 17 ποιουμένῳ MLVRC fort. recte ἑστίασεν (— σε ML) PAML ἑστίασε V εἱστίασε RC 22 δόξαν PA[1] τε i. marg. suppl. A 23 βραχύτερον V ἡρώδῃ περιεῖναι tr. LVRC fort. recte

τοῦτο, ὡς ἧκεν εἰς Αἴγυπτον ἤδη Κλεοπάτρας καὶ Ἀντωνίου τε-
θνεώτων, οὐ μόνον αὐτοῦ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς, ἀλλὰ καὶ τῇ βασιλείᾳ
προσέθηκεν τήν τε ὑπὸ Κλεοπάτρας ἀποτμηθεῖσαν χώραν καὶ ἔξω-
θεν Γάδαρα καὶ Ἵππον καὶ Σαμάρειαν, πρὸς δὲ τούτοις τῶν παρα-
λίων Γάζαν καὶ Ἀνθηδόνα καὶ Ἰόππην καὶ Στράτωνος πύργον·
ἐδωρήσατο δ' αὐτῷ καὶ πρὸς φυλακὴν τοῦ σώματος τετρακοσίους 397
Γαλάτας, οἳ πρότερον ἐδορυφόρουν Κλεοπάτραν. οὐδὲν δὲ οὕτως
ἐνῆγεν αὐτὸν εἰς τὰς δωρεὰς ὡς τὸ μεγαλόφρον τοῦ λαμβάνοντος.
4. Μετὰ δὲ τὴν πρώτην ἀκτιάδα προστίθησιν αὐτοῦ τῇ βασι- 398
λείᾳ τόν τε Τράχωνα καλούμενον καὶ τὴν προσεχῆ Βαταναίαν τε
καὶ τὴν Αὐρανῖτιν χώραν ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε· Ζηνόδωρος ὁ τὸν
Λυσανίου μεμισθωμένος οἶκον οὐ διέλειπεν ἐπαφεὶς τοὺς ἐκ τοῦ
Τράχωνος λῃστὰς Δαμασκηνοῖς. οἱ δ' ἐπὶ Οὐάρρωνα τὸν ἡγεμόνα
τῆς Συρίας καταφυγόντες ἐδεήθησαν δηλῶσαι τὴν συμφορὰν αὐτῶν
Καίσαρι· Καῖσαρ δὲ γνοὺς ἀντεπέστελλεν ἐξαιρεθῆναι τὸ λῃστή-
ριον. στρατεύσας οὖν Οὐάρρων καθαίρει τε τῶν ἀνδρῶν τὴν γῆν 399
καὶ ἀφαιρεῖται Ζηνόδωρον· ἣν ὕστερον Καῖσαρ, ὡς μὴ γένοιτο
πάλιν ὁρμητήριον τοῖς λῃσταῖς ἐπὶ τὴν Δαμασκόν, Ἡρώδῃ δίδωσιν.
κατέστησεν δὲ αὐτὸν καὶ Συρίας ὅλης ἐπίτροπον ἔτει δεκάτῳ πάλιν
ἐλθὼν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ὡς μηδὲν ἐξεῖναι δίχα τῆς ἐκείνου συμ-
βουλίας τοῖς ἐπιτρόποις διοικεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτα Ζηνόδωρος, 400
προσένειμεν αὐτῷ καὶ τὴν μεταξὺ Τράχωνος καὶ τῆς Γαλιλαίας γῆν
ἅπασαν. ὃ δὲ τούτων Ἡρώδῃ μεῖζον ἦν, ὑπὸ μὲν Καίσαρος ἐφι-
λεῖτο μετ' Ἀγρίππαν, ὑπ' Ἀγρίππα δὲ μετὰ Καίσαρα. ἔνθεν ἐπὶ

---

§ 396 = Ant. Iud. XV 217; § 398 = Ant. Iud. XV 343 sq.

PAMLVRCLatHegesippus I 34 p. 61.

2 ἀλλὰ] πολλά, ἀλλὰ Destinon 4 *gadaram* Lat *gadoram* cod. Ambr. Heg ἵππον V *ippon* Lat 5 ἀθηδόνα V ἰόππην LR πύργον στράτωνοσ tr. LVRCLat 6 δὲ LVRC 7 ἐδωροιφόρουν L[1] ἐδωρυφόρουν V[1] ἐδωροφόρουν R 8 μεγαλόφρων P 10 βατανέαν A 11 τὴν om. MLVRC αὐρανίτην PLV *auranitem* Lat 12 μεμισθωμένοσ ex μισθούμενοσ corr. P διέλιπεν M διέλειπεν, ι post δ i. ras. LR ἐπαφιεὶς Bekker 13 δὲ LVRC οὐάρωνα PAMLR οὔαρον V ἡγεμόνα] *tunc rectorem* Lat τῆς om. V 14 ἐδέησαν PAM 16 στρατεύσας] (*uarro* —) *cum milite aggressus loca suspecta* Lat οὖν] γοῦν PAM οὐάρων PAMLRC οὔαροσ V καθαίρει τε] καθαιρεῖται PA καθῆρε τε LVRC ἐκάθηρέ τε Dindorf 17 ζηνώδορον P ἣν] ἵν' P ὕστερον om. Lat γένοιτο] γένηται V 20 ἐπαρχείαν R ἐξεῖναι] ἐξῆν PA[1] ἐξήει L ἐξείη R συμβουλείασ LR 21 δὲ ἐτελεύτα] δὲ τελευτᾷ LVRC ζηνώδοροσ P

*πλεῖστον μὲν εὐδαιμονίας προύκοψεν, εἰς μεῖζον δ' ἐξήρθη φρό-
νημα καὶ τὸ πλέον τῆς μεγαλονοίας ἐπέτεινεν εἰς εὐσέβειαν.*
401 XXI. 1. *Πεντεκαιδεκάτῳ γοῦν ἔτει τῆς βασιλείας αὐτόν τε
τὸν ναὸν ἐπεσκεύασεν καὶ περὶ αὐτὸν ἀνετειχίσατο χώραν τῆς
οὔσης διπλασίονα, ἀμέτροις μὲν χρησάμενος τοῖς ἀναλώμασιν ἀνυ-
περβλήτῳ δὲ τῇ πολυτελείᾳ. τεκμήριον δὲ ἦσαν αἱ μεγάλαι στοαὶ
περὶ τὸ ἱερὸν καὶ τὸ βόρειον ἐπ' αὐτῷ φρούριον· ἃς μὲν γὰρ ἀνῳ-
κοδόμησεν ἐκ θεμελίων, ὃ δ' ἐπισκευάσας πλούτῳ δαψιλεῖ κατ'
οὐδὲν τῶν βασιλείων ἔλαττον Ἀντωνίαν ἐκάλεσεν εἰς τὴν Ἀντωνίου*
402 *τιμήν. τό γε μὴν ἑαυτοῦ βασίλειον κατὰ τὴν ἄνω δειμάμενος πόλιν
δύο τοὺς μεγίστους καὶ περικαλλεστάτους οἴκους, οἷς οὐδὲ ναός πῃ
συνεκρίνετο, προσηγόρευσεν ἀπὸ τῶν φίλων τὸν μὲν Καισάρειον
τὸν δὲ Ἀγρίππειον.*
403 2. *Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἴκοις μόνον αὐτῶν τὴν μνήμην καὶ τὰς ἐπι-
κλήσεις περιέγραψεν, διέβη δὲ εἰς ὅλας πόλεις αὐτῷ τὸ φιλότιμον.
ἐν μέν γε τῇ Σαμαρείτιδι πόλιν καλλίστῳ περιβόλῳ τειχισάμενος
ἐπὶ σταδίους εἴκοσι καὶ καταγαγὼν ἑξακισχιλίους εἰς αὐτὴν οἰκή-
τορας, γῆν δὲ τούτοις προσνείμας λιπαρωτάτην καὶ ἐν μέσῳ τῷ
κτίσματι ναόν τε ἐνιδρυσάμενος μέγιστον καὶ περὶ αὐτὸν τέμενος
ἀποδείξας τῷ Καίσαρι τριῶν ἡμισταδίων, τὸ ἄστυ Σεβαστὴν ἐκά-
λεσεν· ἐξαίρετον δὲ τοῖς ἐν αὐτῷ παρέσχεν εὐνομίαν.*
404 3. *Ἐπὶ τούτοις δωρησαμένου τοῦ Καίσαρος αὐτὸν ἑτέρας προσ-
θέσει χώρας, ὁ δὲ κἀνταῦθα ναὸν αὐτῷ λευκῆς μαρμάρου καθιδρύ-*

---

§ 401 = Ant. Iud. XV 380; § 402 = Ant. Iud. XV 318; § 403 = Ant. Iud. XV 296; § 404 = Ant. Iud. XV 363.

PAMLVRCLatHegesippus I 35 p. 61.

1 *δὲ* LVRC 2 *μεγαλονύασ* C[1] *prouidentiae* Lat 3 i. marg. *λη'* C *αὐτὸν* om. Lat 4 *τὴν* om. PA *ἀνετειχίσατο*] *muro amplexus est* Lat *ἀπετειχίσατο* Destinon 5 *διπλασίαν* LVRC 6 *τεκμήριον, κ* ex corr. m. 2 R *αἱ*] *αἵ τε* Destinon 7 *περὶ*] *αἱ περὶ* Destinon *βόρρειον* L *αὐτῷ*] *αὐτὸ* AMV 8 *ὃ*] Destinon *ὁ* PA *τὸ* MLVRC *δ'* (*δὲ* A) *ἐπισκευάσασ* PA et ut uid. Lat *δὲ ἐπεσκεύασε* MLVRC 9 *Ἀντωνίαν*] PAL[1]R Lat *καὶ ἀντωνίαν* L[2] *ὃ ἀντωνίαν* MVC 10 *τό*] *τότε* PA *αὐτοῦ* LVR 11 *οὐδὲ*] *οὐδ' ὁ* Bekker ex L. B. 12 *καισσάριον* P *καισάριον* A[1]LV 13 *ἀγρίππιον* PA[1]LVR 14 *οἴκοισ* ex *οἴκουσ* corr. L *τὴν μνήμην αὐτῶν* tr. LVRC 15 *αὐτῷ*] *αὐτοῦ* P *αὐτῶν* AL[2] 16 *σαμαρίτιδι* PC[1] 17 *εἴκοσι*] *κ̄* PA 18 *δὲ*] *τε* LVRC 19 *ἐνιδρυσάμενος*] PAMLat *ἐνιδρυσάμενοσ τῷ καίσαρι* LVRC 20 *τῷ Καίσαρι*] PAMLat, om. LVRC *ἥμισυ σταδίων* Hauerkamp ex L. B. *ἐπεκάλεσεν* AMVC *appellauit* Lat 22 *δωρησαμένου, η* i. ras. m. 2 V *ἑτέραν* LVC 23 *χώραν* LVRC *κἀνταῦθα*] *καὶ ταύτῃ* LVR *κἂν ταύτῃ* C

σατο παρὰ τὰς Ἰορδάνου πηγάς· καλεῖται δὲ Πάνειον ὁ τόπος·
ἔνθα κορυφὴ μέν τις ὄρους εἰς ἄπειρον ὕψος ἀνατείνεται, παρὰ 405
δὲ τὴν ὑπόρειον λαγόνα συνηρεφὲς ἄντρον ὑπανοίγει, δι' οὗ βαρα-
θρώδης κρημνὸς εἰς ἀμέτρητον ἀπορρῶγα βαθύνεται πλήθει τε
ὕδατος ἀσαλεύτου καὶ τοῖς καθιμῶσίν τι πρὸς ἔρευναν γῆς οὐδὲν
μῆκος ἐξαρκεῖ. τοῦ δὲ ἄντρου κατὰ τὰς ἔξωθεν ῥίζας ἀνατέλλουσιν 406
αἱ πηγαί· καὶ γένεσις μέν, ὡς ἔνιοι δοκοῦσιν, ἔνθεν Ἰορδάνου, τὸ
δ' ἀκριβὲς ἐν τοῖς ἑξῆς δηλώσομεν.

4. Ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ ἐν Ἱεριχοῖ μεταξὺ Κύπρου τοῦ φρουρίου 407
καὶ τῶν προτέρων βασιλείων ἄλλα κατασκευάσας ἀμείνω καὶ χρη-
σιμώτερα πρὸς τὰς ἐπιδημίας ἀπὸ τῶν αὐτῶν ὠνόμασεν φίλων.
καθόλου δὲ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ὅντινα τῆς βασιλείας ἐπιτήδειον τόπον
τῆς πρὸς Καίσαρα τιμῆς γυμνὸν εἴασεν. ἐπεὶ δὲ τὴν ἰδίαν χώραν
ἐπλήρωσεν ναῶν, εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ τὰς τιμὰς ὑπερεξέχεεν
καὶ πολλαῖς πόλεσιν ἐνιδρύσατο Καισάρεια.

5. Κατιδὼν δὲ κἀν τοῖς παραλίοις πόλιν ἤδη μὲν κάμνουσαν, 408
Στράτωνος ἐκαλεῖτο πύργος, διὰ δὲ εὐφυίαν τοῦ χωρίου δέξασθαι
δυναμένην τὸ φιλότιμον αὐτοῦ, πᾶσαν ἀνέκτισεν λευκῷ λίθῳ καὶ
λαμπροτάτοις ἐκόσμησεν βασιλείοις, ἐν ᾗ μάλιστα τὸ φύσει μεγα-
λόνουν ἐπεδείξατο. μεταξὺ γὰρ Δώρων καὶ Ἰόππης, ὧν ἡ πόλις 409

---

§ 404 = Ant. Iud. XV 363; § 408 = Ant. Iud. XV 331.

PAMLVRCLatHegesippus I 35 p. 61.

1 παρὰ] περὶ V *circa* Lat δὲ om. V πάνιον PLVRC πάν·ον, eras. ι A πανεῖον M 2 ἔνθα] ἔνθα καὶ P κορυφη, ορυ ex ρυ uid. corr. A τις om. AV 3 ὑπόρειον] PAML²V² ὑπώρειον L¹ ὑπώριον R ὑπόριον V¹C λαγώνα V δι' — 6 ἐξαρκεῖ] *qua profundae altitudinis rupes ad immensum liquentis guttae receptaculum concauatur, ut stagnantis aquae copia demittentibus aliquid, donec terram inueniant, longitudo nulla sufficiat* Lat *per quod graue olentis praecipitii profundum saeuam exhalat mephitim. intus aquarum congregatio et sine ullo motu multa uis inerat, ut nulla aestimatio profundae altitudinis comprehenderetur* Heg 4 γρ εἰσάπειρον ἀπορρῶγα i. marg. A ad καθιμῶσιν, i. marg. χαλῶσιν A 6 ἐξαρκεῖν PA ἀνατέλουσιν V 7 γένεσεισ V¹ 8 δὲ LVRC ἐν τοῖς ἑξῆς] infra III 510 (10, 7) δηλώσωμεν P 9 ἱεριχὼ P ἱεριχῶ AM 10 κατασκευασάμενοσ ALVRC ἄμεινον L¹ ἄμεινα R 11 πρὸς τὰς ἐπιδημίας] *aduenientibus* Lat ὀνόμασε V¹ 12 καθόλου — ὅντινα] καθόλου τε εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ὅντινα LVRC 13 ἐπεὶ] ἐπειδὴ LVRC χώραν] χώραν βασιλείαν V 14 ναὸν C¹ ἐπαρχίαν, ι i. ras. maiore m. 2 A 15 καισάρεια, ει uid. eras. P καίσαρα LVRC haud male 16 κἀν] καὶ PAM 17 δὲ] τε PALat γε M 20 δώρων, ων ex ον corr. V *doran* (acc.) Lat *dorum* (acc.) codd. optimi Heg ἡ om. C

μέσῃ κεῖται, πᾶσαν εἶναι συμβέβηκεν τὴν παράλιον ἀλίμενον, ὡς
πάντα τὸν τὴν Φοινίκην ἐπ' Αἰγύπτου παραπλέοντα σαλεύειν ἐν
πελάγει διὰ τὴν ἐκ λιβὸς ἀπειλήν, ᾧ καὶ μετρίως ἐπαυρίζοντι τηλι-
κοῦτον ἐπεγείρεται κῦμα πρὸς ταῖς πέτραις, ὥστε τὴν ὑποστροφὴν
410 τοῦ κύματος ἐπὶ πλεῖστον ἐξαγριοῦν τὴν θάλασσαν. ἀλλ' ὁ βασι-
λεὺς τοῖς ἀναλώμασιν καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ νικήσας τὴν φύσιν μείζονα
μὲν τοῦ Πειραιῶς λιμένα κατεσκεύασεν, ἐν δὲ τοῖς μυχοῖς αὐτοῦ
βαθεῖς ὅρμους ἑτέρους.
411 6. Καθάπαν δ' ἔχων ἀντιπράσσοντα τὸν τόπον ἐφιλονείκησεν
πρὸς τὴν δυσχέρειαν, ὡς τὴν μὲν ὀχυρότητα τῆς δομήσεως δυσάλω-
τον εἶναι τῇ θαλάσσῃ, τὸ δὲ κάλλος ὡς ἐπὶ μηδενὶ δυσκόλῳ κεκοσ-
μῆσθαι· συμμετρησάμενος γὰρ ὅσον εἰρήκαμεν τῷ λιμένι μέγεθος
καθίει λίθους ἐπ' ὀργυιὰς εἴκοσιν εἰς τὸ πέλαγος, ὧν ἦσαν οἱ
πλεῖστοι μῆκος ποδῶν πεντήκοντα, βάθος ἐννέα, εὖρος δέκα, τινὲς
412 δὲ καὶ μείζους. ἐπεὶ δὲ ἀνεπληρώθη τὸ ὕφαλον, οὕτως ἤδη τὸ
ὑπερέχον τοῦ πελάγους τεῖχος ἐπὶ διακοσίους πόδας ηὐρύνετο· ὧν
οἱ μὲν ἑκατὸν προδεδόμηντο πρὸς τὴν ἀνακοπὴν τοῦ κύματος, προ-
κυμία γοῦν ἐκλήθη, τὸ δὲ λοιπὸν ὑπόκειται τῷ περιθέοντι λιθίνῳ
τείχει. τοῦτο δὲ πύργοις τε διείληπται μεγίστοις, ὧν ὁ προύχων
καὶ περικαλλέστατος ἀπὸ τοῦ Καίσαρος προγόνου Δρούσιον κέκλη-
413 ται, 7. ψαλίδες τε πυκναὶ πρὸς καταγωγὴν τῶν ἐνορμιζομένων καὶ
τὸ πρὸ αὐτῶν πᾶν κύκλῳ νάγμα τοῖς ἀποβαίνουσιν πλατὺς περί-

---

§ 409 = Ant. Iud. XV 333.

PAMLVRCLatHegesippus I 35 p. 62.

1 παραλίαν ALVRC ἀλίμενον ex corr. A 2 ἐπ' αἴγυπτον PAML² *ex aegipto* Heg 3 πελάγει, ει i. ras. m. 2 V 4 ἐπεγείρετο PM ἐγεί-ρεται LVRC 5 ἀγριοῦν M 6 φιλοτιμίᾳ] φιλονεικία LR, i. marg. γρ φιλο-τιμία m. 2 L φιλοτιμία, litt. τιμί i. ras. Lips 7 πειραιέωσ MLVRC 9 καθ' ἅπαν VR δὲ LVRC ἀντιπρόσσοντα A¹ ἀντιταράσσοντα C τὸν om. A¹ 11 κε | κοσμῆσθαι, ε i. ras. A κεκοσμίσθαι C 12 γὰρ] γοῦν C 13 ὀργυίασ PAL² ὀργυὰσ (corr. ex ὀργύασ) V εἴκοσιν] κ̄ PA εἴκοσι L 14 πεντήκοντα] ν̄ L ἐννέα] θ̄ L 15 ὕφαλον] ex Lat Destinon ὑψηλὸν PA βάθοσ MLVRC *spatio quod unda celabat* Lat 16 εὐρύνετο A 17 προσδεδόμηντο LVRC προκυμαία Aldrich 19 τε om. MLVR προύχον V¹ 20 περικαλέστατοσ VC¹ δρουσίων MLVRC *drusium* Lat *drusion* ut uid. Heg; cf. Antiq. XV 336 21 ψαλίδες — ἐνορμιζομένων] *gradus etiam breuiores locis interposuit frequentioribus, per quos sine graui labore nauigia subducerentur* Heg ψαλλίδεσ PA τε] δὲ MLVRC ἐνορμιζομένων] *quae portus haberet* Lat καὶ — 22 περίπατος] *proque fornicibus et circum eos pila saxea et lata, quae naui egredientes exciperet, ambulatio* Lat 22 πᾶν κύκλῳ νάγμα] πέντε κύκλων ἄγμα PA πᾶν κύκλων ἄγμα M

πατος. ὁ δ' εἴσπλους βόρειος, αἰθριώτατος γὰρ ἀνέμων τῷ τόπῳ
βορέας· καὶ ἐπὶ τοῦ στόματος κολοσσοὶ τρεῖς ἑκατέρωθεν ὑπεστη-
ριγμένοι κίοσιν, ὧν τοὺς μὲν ἐκ λαιᾶς χειρὸς εἰσπλεόντων πύργος
ναστὸς ἀνέχει, τοὺς δὲ ἐκ δεξιοῦ δύο ὀρθοὶ λίθοι συνεζευγμένοι
τοῦ κατὰ θάτερον χεῖλος πύργου μείζονες. προσεχεῖς δ' οἰκίαι τῷ 414
λιμένι λευκοῦ καὶ αὗται λίθου, καὶ κατατείνοντες ἐπ' αὐτὸν οἱ
στενωποὶ τοῦ ἄστεος πρὸς ἓν διάστημα μεμετρημένοι. καὶ τοῦ
στόματος ἀντικρὺ ναὸς Καίσαρος ἐπὶ γηλόφου κάλλει καὶ μεγέθει
διάφορος· ἐν δ' αὐτῷ κολοσσὸς Καίσαρος οὐκ ἀποδέων τοῦ Ὀλυμ-
πίασιν Διός, ᾧ καὶ προσείκασται, Ῥώμης δὲ ἴσος Ἥρᾳ τῇ κατ'
Ἄργος. ἀνέθηκεν δὲ τῇ μὲν ἐπαρχίᾳ τὴν πόλιν, τοῖς ταύτῃ δὲ
πλοϊζομένοις τὸν λιμένα, Καίσαρι δὲ τὴν τιμὴν τοῦ κτίσματος·
Καισάρειαν γοῦν ὠνόμασεν αὐτήν.

8. Τά γε μὴν λοιπὰ τῶν ἔργων, ἀμφιθέατρον καὶ θέατρον καὶ 415
ἀγοράς, ἄξια τῆς προσηγορίας ἐνιδρύσατο. καὶ πενταετηρικοὺς
ἀγῶνας καταστησάμενος ὁμοίως ἐκάλεσεν ἀπὸ τοῦ Καίσαρος, πρῶ-
τος αὐτὸς ἆθλα μέγιστα προθεὶς ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς ἐνενηκοστῆς
δευτέρας ὀλυμπιάδος, ἐν οἷς οὐ μόνον οἱ νικῶντες, ἀλλὰ καὶ οἱ
μετ' αὐτοὺς καὶ οἱ τρίτοι τοῦ βασιλικοῦ πλούτου μετελάμβανον.
ἀνακτίσας δὲ καὶ Ἀνθηδόνα τὴν παράλιον καταρριφθεῖσαν ἐν 416

---

§ 413 = Ant. Iud. XV 337. § 416 = Ant. Iud. XVI 136.

PAMLVRCLatHegesippus I 35 p. 63.

1 αἰθριώτατος] PAMRC et i. marg. V οὐριώτατοσ LV γρ οὐριότατοσ i. marg. R *placidissimus* Lat 2 βορρᾶς L. Dindorf ἑκατέροθεν C[1] ὑπεστηριγμένοι, οι ex αι corr. L 3 εἰσπλέοντασ MLVCLips εἰσπλέοντ·σ R *intrantibus* Lat 4 ἀνέχει i. ras. A λίθοι δύο ὀρθοὶ tr. L 5 τοῦ om. PAM πύργο C[1] δ'] δὲ LVRC δ' αἱ Destinon 6 καὶ αὐταὶ ALVC *ilidem* Lat κατατεἰνοντεσ, ει i. ras. m. 2 V αὐτὸν] αὐτῶν VC στενοποὶ V[1]R 7 μεμετρημένοι, ι corr. ex υ L μεμετρημένον V 8 ἀντικρυ M ἄντικρυσ LVRC κάλλει — μεγέθει] *magnitudine simul et pulchritudine* Lat καίσαρος ἐπιγηλόφου ναὸσ tr. P 9 δὲ LVRC οὐκ — 11 Ἄργος] *quod non minoris magnitudinis foret simulacro olimpii iouis aut iunonis argiuae* Heg ἀποδέον L[1]R ὀλυμπιάσιν (— σι MLRC) PAMLRC ὀλυμπιᾶσι V 10 καὶ om. M Ῥώμης] ῥειώνησ M ῥώμη (σ) C Ῥώμης — 11 Ἄργος] *romano autem par et iunoni quae argis est* Lat ἶσοσ M Ἥρᾳ τῇ] ἥρασ τῆσ M 11 τὴν πόλιν corr. ex τῇ πόλει C 12 πλωιζομένοισ M *rebus aduecticiis* Lat 14 ἀμφιθέατρον — 15 ἐνιδρύσατο] *forum theatrum amphitheatrum digna uocabulo dedicauit* Lat καὶ θέατρον s. m. 2 A 15 ἀγορὰν LVRCLat ἀξίασ PAM 16 ὁμοίως om. Lat 17 προσθεὶσ L 18 δευτέρας] καὶ δευτέρασ LVRC 19 βασικοῦ A 20 τὴν παράλιον om. Lat καταριφθεῖσαν (θ s. L) PALVR καταρριφεῖσαν C

πολέμῳ Ἀγρίππειον προσηγόρευσε· τοῦ δ' αὐτοῦ φίλου δι' ὑπερβολὴν εὐνοίας καὶ ἐπὶ τῆς πύλης ἐχάραξεν τὸ ὄνομα, ἣν αὐτὸς ἐν τῷ ναῷ κατεσκεύασεν.

417 9. Φιλοπάτωρ γε μήν, εἰ καί τις ἕτερος· καὶ γὰρ τῷ πατρὶ μνημεῖον κατέθηκεν πόλιν, ἣν ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς βασιλείας πεδίῳ κτίσας ποταμοῖς τε καὶ δένδρεσιν πλουσίαν ὠνόμασεν Ἀντιπατρίδα, καὶ τὸ ὑπὲρ Ἱεριχοῦντος φρούριον ὀχυρότητι καὶ κάλλει διάφορον
418 τειχίσας ἀνέθηκεν τῇ μητρὶ προσειπὼν Κύπρον. Φασαήλῳ δὲ τἀδελφῷ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ὁμώνυμον πύργον, οὗ τό τε σχῆμα καὶ τὴν ἐν τῷ μεγέθει πολυτέλειαν διὰ τῶν ἑξῆς δηλώσομεν. καὶ πόλιν ἄλλην κτίσας κατὰ τὸν ἀπὸ Ἱεριχοῦς ἰόντων αὐλῶνα πρὸς βορέαν Φασαηλίδα ὠνόμασεν.

419 10. Παραδοὺς δ' αἰῶνι τούς τε οἰκείους καὶ φίλους οὐδὲ τῆς ἑαυτοῦ μνήμης ἠμέλησεν, ἀλλὰ φρούριον μὲν ἐπιτειχίσας τῷ πρὸς Ἀραβίαν ὄρει προσηγόρευσεν Ἡρώδειον ἀφ' ἑαυτοῦ, τὸν δὲ μαστοειδῆ κολωνὸν ὄντα χειροποίητον ἑξήκοντα σταδίων ἄπωθεν Ἱερο-
420 σολύμων ἐκάλεσεν μὲν ὁμοίως, ἐξήσκησεν δὲ φιλοτιμότερον. στρογγύλοις μὲν γὰρ τὴν ἄκραν πύργοις περιέσχεν, ἐπλήρωσεν δὲ τὸν περίβολον βασιλείοις πολυτελεστάτοις, ὡς μὴ μόνον τὴν ἔνδον τῶν οἰκημάτων ὄψιν εἶναι λαμπράν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξωθεν τοίχοις καὶ

§ 417 = Ant. Iud. XVI 142; § 419 = Ant. Iud. XV 323.

PAMLVRLipsCLat

1 *πολέμοισ* LVRCLat *ἀγρίππιον* PA[1]LVR *δὲ* LVRC *τοῦ αὐτοῦ* om. Lat 3 post *κατεσκεύασεν* iterauit *ἐν τῶ ναῶ*, iterata expunxit C 4 *φιλοπάτωρ, ω* i. ras. m. 2 V *κ·αὶ*, litt. *αὶ* suppl.' m. 2 C 5 *κατέθειкεν* P *κατέστησε* ed. pr. *πόλιν*] *καὶ πόλιν* V 6 *τε* om. V *πλούσιον* (α supra) V *πλούσιον* C *antipatridan* Lat 8 *ἀνέθειкεν* P 9 *τὰδ' ἐλφῶ* A *τῶ ἀδελφῶ* LVRC *οὗ τό τε σχῆμα*] *γρ οὗ τὸ τείχισμα* i. marg. A *καὶ*] *καὶ | καὶ* A 10 *μεγέθη* V[1] *δηλώσωμεν* PAV[1]R *διὰ τῶν ἑξῆς*] infra V 166 (4, 3) 11 *πόλιν*] *πάλιν* C *κτίσας*] *τειχίσασ* LVR *τὸν*] *τῶν* C[2] *Ἱεριχοῦς ἰόντων*] *ἱεριχούσιον τὸν* PAL[2] *ἱεριχοῦσιν ὄντα* M (*in regione qua*) *de hierichunte* (*in boream*) *itur* Lat 12 *βορρᾶν* L. Dindorf *Φασαηλίδα ὠνόμασεν*] *γρ φασαηλον ὠνομασεν* i. marg. A *fasaelum nominauit* Lat 13 *δὲ* LVRC 14 *αὐτοῦ* LVRC *μὲν* om. LVRC *φρούριον — 15 ὄρει*] *castellum contra montem arabici lateris propugnaculo permunitum* Lat 15 *ἡρώδιον* A[1]LVR *ναστοειδῆ*, i. marg. *γρ μαστοειδῆ* V (*tumulumque*) *astoiden* Lat 16 *ἑξήκοντα — p. 97, 4 χειροποίητον* om. R, cuius loco collatus est Lips *ἄποθεν* PAMC et ex corr. Lips *ἄπωθεν* (ο supra) V 17 *φιλοτιμώτερον* PAC[1] et ex corr. V *στρογγύλοισ, γ* (post *ο*) ex corr. Lips 18 *περιέσχεν*] *περιέσχησεν* A 19 *περίβολον* · · · · ‖ *βασιλείοισ* Lips 20 *τύχοισ* A *τείχοισ* V

θριγκοῖς καὶ στέγαις περικεχύσθαι τὸν πλοῦτον δαψιλῆ· πόρρωθεν
δὲ μεγίστοις ἀναλώμασιν ὑδάτων πλῆθος εἰσήγαγεν καὶ βαθμοῖς
διακοσίοις λευκοτάτης μαρμάρου τὴν ἄνοδον διέλαβεν· ἦν γὰρ δὴ
τὸ γήλοφον ἐπιεικῶς ὑψηλὸν καὶ πᾶν χειροποίητον. κατεσκεύασεν 421
δὲ καὶ περὶ τὰς ῥίζας ἄλλα βασίλεια τήν τε ἀποσκευὴν καὶ τοὺς
φίλους δέξασθαι δυνάμενα, ὥστε τῷ μὲν πάντα ἔχειν πόλιν εἶναι
δοκεῖν τὸ ἔρυμα, τῇ περιγραφῇ δὲ βασίλειον.

11. Τοσαῦτα συγκτίσας πλείσταις καὶ τῶν ἔξω πόλεων τὸ 422
μεγαλόψυχον ἐπεδείξατο. Τριπόλει μὲν γὰρ καὶ Δαμασκῷ καὶ Πτο-
λεμαΐδι γυμνάσια, Βύβλῳ δὲ τεῖχος, ἐξέδρας τε καὶ στοὰς καὶ ναοὺς
καὶ ἀγορὰς Βηρυτῷ κατασκευάσας καὶ Τύρῳ, Σιδῶνί γε μὴν καὶ
Δαμασκῷ θέατρα, Λαοδικεῦσι δὲ τοῖς παραλίοις ὑδάτων εἰσαγω-
γήν, Ἀσκαλωνίταις δὲ βαλανεῖα καὶ κρήνας πολυτελεῖς, πρὸς δὲ
περίστυλα θαυμαστὰ τήν τε ἐργασίαν καὶ τὸ μέγεθος· εἰσὶ δ' οἷς
ἄλση καὶ λειμῶνας ἀνέθηκεν. πολλαὶ δὲ πόλεις ὥσπερ κοινωνοὶ 423
τῆς βασιλείας καὶ χώραν ἔλαβον παρ' αὐτοῦ· γυμνασιαρχίαις δ'
ἄλλας ἐπετησίοις τε καὶ διηνεκέσιν ἐδωρήσατο προσόδους κατα-
τάξας, ὥσπερ Κῴοις, ἵνα μηδέποτε ἐκλείπῃ τὸ γέρας. σῖτόν γε 424
μὴν πᾶσιν ἐχορήγησεν τοῖς δεομένοις, καὶ τῇ Ῥόδῳ χρήματα μὲν
εἰς ναυτικοῦ κατασκευὴν παρέσχεν πολλαχοῦ καὶ πολλάκις, ἐμπρησ-
θὲν δὲ τὸ Πύθιον ἰδίοις ἀναλώμασιν ἄμεινον ἀνεδείματο. καὶ τί 425
δεῖ λέγειν τὰς εἰς Λυκίους ἢ Σαμίους δωρεὰς ἢ τὴν δι' ὅλης τῆς

§ 420 = Ant. Iud. XV 324; § 422 = Ant. Iud. XVI 146.

PAMLV Lips RC Lat.

1 *δαψιλῆι* V 2 *εἰσήγαγε* LV *προσήγαγεν* (—*γε* M) PAM; cf. A. I. XV 325 3 *ἦν*] *καὶ* P 4 *γήλοφον*] *γεώλοφον* L²LipsC et ex corr. V *γεόλοφον* L¹V¹ *καὶ πᾶν*] *καίπερ ὂν* Destinon 5 *ἄλλα βασίλεια*] *aliam regiam ac diuersoria* Lat 6 *τῷ*] *τὸ* PL¹V¹R 8 *συγκτίσας*] P *δὲ συγκτίσασ* AM *δ' οὖν κτίσασ* LVRC *autem constructis* Lat 9 *γὰρ* om. Bekker 10 *βίβλω* PALVRLat et ex corr. Lips *ἐξέδρασ*, *σ* i. ras. 2 litt. A *τε*] s. A *uero* Lat *δὲ* Niese 11 *σιδόνι* PA 13 *βαλανεῖα — πολυτελεῖς*] *nymphaea siue lacus ornatissimos et balneas* Lat *κρίνασ* C 14 *δὲ* LVRC 15 *ἄλσι* C¹ *λειμῶνας*] *portus* (h. e. *λιμένας*) Lat 16 *γυμνασιαρχίαις δ' ἄλλας*] PAL² *γυμνασιαρχίασ ἄλλαισ δ'* (*δὲ* VR) MVR *γυμνασιαρχίασ ἄλλασ* · L¹ *γυμνασιαρχίασ ἄλλασ δὲ* C *ad exhibitionem uero thermarum aliis* (*reditus annuos ac perpetuos delegauit*) Lat 17 *προσόδους*] *προσόδοισ* VRC 18 *Κῴοις*] *comis* Lat *ἐκλείπει* P *ἐκλίπῃ* MC *γέρας*] *γένοσ* L¹R 19 *ἐχορήγησεν*] *ἐδωρήσατο* LVRC 20 *πολλαχοῦ*] *πολλὰ* Destinon *ἐμπρισθὲν* R 21 *ἀνεδήματο* P *καὶ* om. L¹VRC 22 *δεῖ*] *δὴ*, *ῆ* i. ras. P *δεῖ*, *εῖ* i. ras. A *Λυκίους*] *Χίους* ex Ant. Destinon *λυκίουσ καὶ σαμίουσ* V

Ἰωνίας ἐν οἷς ἐδεήθησαν ἕκαστοι δαψίλειαν; ἀλλ᾽ Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι Νικοπολῖταί τε καὶ τὸ κατὰ Μυσίαν Πέργαμον οὐ τῶν Ἡρώδου γέμουσιν ἀναθημάτων; τὴν δ᾽ Ἀντιοχέων τῶν ἐν Συρίᾳ πλατεῖαν οὐ φευκτὴν οὖσαν ὑπὸ βορβόρου κατέστρωσέν τε σταδίων εἴκοσι τὸ μῆκος οὖσαν ξεστῇ μαρμάρῳ καὶ πρὸς τὰς τῶν ὑετῶν ἀποφυγὰς ἐκόσμησεν ἰσομήκει στοᾷ.

426 12. Ταῦτα μὲν ἄν τις εἴποι ἴδια τῶν εὖ παθόντων δήμων ἑκάστου, τὸ δὲ Ἠλείοις χαρισθὲν οὐ μόνον κοινὸν τῆς Ἑλλάδος ἀλλ᾽ ὅλης τῆς οἰκουμένης δῶρον, εἰς ἣν ἡ δόξα τῶν Ὀλυμπίασιν
427 ἀγώνων διικνεῖται. τούτους γὰρ δὴ καταλυομένους ἀπορίᾳ χρημάτων ὁρῶν καὶ τὸ μόνον λείψανον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὑπορρέον, οὐ μόνον ἀγωνοθέτης ἧς ἐπέτυχεν πενταετηρίδος εἰς Ῥώμην παραπλέων ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ διηνεκὲς πόρους χρημάτων ἀπέδειξεν, ὡς μηδέποτε ἀγωνοθετοῦσαν αὐτοῦ τὴν μνήμην ἀπολιπεῖν.
428 ἀνήνυτον ἂν εἴη χρεῶν διαλύσεις ἢ φόρων ἐπεξιέναι, καθάπερ Φασηλίταις καὶ Βαλανεώταις καὶ τοῖς περὶ τὴν Κιλικίαν πολιχνίοις τὰς ἐτησίους εἰσφορὰς ἐπεξεκούφισεν. πλεῖστόν γε μὴν αὐτοῦ τῆς μεγαλονοίας ἔθραυσεν ὁ φόβος, ὡς μὴ δόξειεν ἐπίφθονος ἤ τι θηρᾶσθαι μεῖζον εὐεργετῶν τὰς πόλεις πλέον τῶν ἐχόντων.

---

§ 425 = Ant. Iud. XVI 17 sq.; § 426 = Ant. Iud. XVI 149.

PAMLVRC Lat.

1 *δαψηλείαν* L[1] *δαψήλειαν* L[2] *δαψιλίαν* R *ἀλλὰ* LVRC 3 *δὲ* LVRC *ἀντιχέων* R *τῶν*] *τὴν* L 4 *οὐ — βορβόρου*] *cum plena caeni ab omnibus uitaretur* Lat *οὐ φευκτὴν*] *οὐ πορευτὴν* van Herwerden haud male *οὖσαν* iterauit iteratum expunxit M 5 *τῶν* om. L[1]RC 6 *ἰσομήκει στοᾷ*] *ἰσομήκιστον*, i. marg. *γρ ἰσομήκει στοᾶ* PA (*plateam* —) *quae longa esset* (*ornauit*) Lat 7 *ταῦτα* — 8 *ἑκάστου* om. A *εὐπαθούντων* PLV Lips 8 *Ἠλείοις*] *πόλισ ἀρκαδίασ ἰλίοισ* (*ἰλείοισ* A) PA, i. marg. *γρ τὸ δὲ ἰλίοισ* (*ἰλείοισ* A) *πόλισ ἀρκαδίασ χαρισθὲν* PA *ἡλείοισ* MLV[2]C *ἡλίοισ* V[1] *ἰλίοισ* R[2] *elidensibus* Lat, i. marg. *πόλισ ἀρκαδίασ* suppl. m. 2 L *ἑλλάδασ* R *ἑλλά·δοσ*, *α* ex corr. C 9 *Ὀλυμπίασιν*] Bekker *ἐν ὀλυμπιᾶσιν* (*ὀλυμπιάσιν* AL) codd. 10 *τούτοισ* C[1] *καταλυομένους*] *κωλυομένουσ* L[1]R *γρ κωλυομένουσ* i. marg. m. 2 V 11 *ὁρῶν*] *ἰδὼν* C 13 *ὑπέδειξεν* LVRC 14 *αὐτοῦ τὴν μνήμην ἀπολιπεῖν*] *τὴν αὐτοῦ μνήμην ἐπιλιπεῖν* (*ι* ante *π* i. ras.) L *τὴν μνήμην αὐτοῦ ἐπιλιπεῖν* VC *ἐπιλιπεῖν τὴν μνήμην αὐτοῦ* R (*ut numquam*) *eius memoria* (*agonithetae munere fungi*) *desierit* Lat 15 *ἀνήνυτον*] PAM Lat *ἀνήνυτον δ᾽* LVRC *διαλύσεις*] *λύσεισ* VC *φόρον* C[1] 16 *φασαηλίταισ* PAMVRC *Κιλικίαν*] PAMVC Lat et i. marg. m. 2 L *κίαν* (ε supra) L *κείαν* R et i. marg. V *ἐπεκούφισεν* Bekker 18 *αὐτοῦ* om. M 20 *ἐχόντων*] *ἡγεμόνων* Naber

13. Ἐχρήσατο δὲ καὶ σώματι πρὸς τὴν ψυχὴν ἀναλόγῳ, κυνη- 429
γέτης μὲν ἄριστος ἀεὶ γενόμενος, ἐν ᾧ μάλιστα δι᾽ ἐμπειρίαν ἱππι-
κῆς ἐπετύγχανεν· μιᾷ γοῦν ἡμέρᾳ ποτὲ τεσσαράκοντα θηρίων ἐκρά-
τησεν· ἔστι δὲ καὶ συοτρόφος μὲν ἡ χώρα, τὸ πλέον δ᾽ ἐλάφων
καὶ ὀνάγρων εὔπορος· πολεμιστὴς δ᾽ ἀνυπόστατος. πολλοὶ γοῦν 430
κἀν ταῖς γυμνασίαις αὐτὸν κατεπλάγησαν ἀκοντιστήν τε ἰθυβολώ-
τατον καὶ τοξότην εὐστοχώτατον ἰδόντες. πρὸς δὲ τοῖς ψυχικοῖς
καὶ τοῖς σωματικοῖς προτερήμασιν ἐχρήσατο καὶ δεξιᾷ τύχῃ· καὶ
γὰρ σπάνιον ἔπταισεν ἐν πολέμῳ, καὶ τῶν πταισμάτων οὐκ αὐτὸς
αἴτιος, ἀλλ᾽ ἢ προδοσίᾳ τινῶν ἢ προπετείᾳ στρατιωτῶν ἐγένετο.
XXII. 1. Τάς γε μὴν ὑπαίθρους εὐπραγίας ἡ τύχη τοῖς κατ᾽ 431
οἶκον ἀνιαροῖς ἐνεμέσησεν, καὶ κακοδαιμονεῖν ἐκ γυναικὸς ἤρξατο
περὶ ἣν μάλιστα ἐσπούδασεν. ἐπειδὴ γὰρ εἰς τὴν ἀρχὴν παρῆλ- 432
θεν, ἀποπεμψάμενος ἣν ἰδιώτης ἤκτο γαμετήν, γένος ἦν ἐξ Ἱερο-
σολύμων Δωρὶς ὄνομα, γαμεῖ Μαριάμμην τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ
Ἀριστοβούλου θυγατέρα, δι᾽ ἣν αὐτῷ στασιασθῆναι συνέβη τὸν
οἶκον καὶ τάχιον μέν, μάλιστα δὲ μετὰ τὴν ἐκ Ῥώμης ἄφιξιν. πρῶ- 433
τον μὲν γὰρ τὸν ἐκ τῆς Δωρίδος υἱὸν Ἀντίπατρον διὰ τοὺς ἐκ
Μαριάμμης ἐφυγάδευσεν τῆς πόλεως μόναις ταῖς ἑορταῖς ἀφεὶς
κατιέναι· ἔπειτα τὸν πάππον τῆς γυναικὸς Ὑρκανὸν ἐκ Πάρθων
πρὸς αὐτὸν ἐλθόντα δι᾽ ὑπόνοιαν ἐπιβουλῆς ἀνεῖλεν, ὃν ᾐχμαλωτί-

---

§ 433 cf. Ant. Iud. XV 14; 164.

PAMLVRCLatHegesippus I 36 p. 64 ExcPeiresc.

1—5 Ὅτι ἡρώδησ ὁ βασιλεὺσ ἰουδαίων ἀνάλογον τῆι ψυχῆι καὶ τὸ σῶμα ἔσχεν· ἦν γαρ κυνηγέτησ καὶ πολεμιστὴσ ἀνυπόστατοσ incip. Exc κυνηγέτης — 3 ἐπετύγχανεν] *cumque summus uenator esset, in hoc tamen ipso equitandi peritia quae cuperet assequebatur* Lat 2 μὲν] μὲν γὰρ PA ἐμπειρίασ PAM et ex corr. L 3 μ̄ PA 4 συο·τρόφοσ V δ᾽] δὲ LVR 5 ὀνάγρων] ὄνων ἀγρίων LVRC *onagris* Lat δὲ LVRC 6 κἀν] καὶ C¹ τοῖσ γυμνασίοισ V ταῖσ γυμνασισίαισ C τ᾽ Exc εὐθυβολώτατον PAMExc 7 τοξώτην L εὐστοχότατον AM 8 τοῖς om. MExc δεξιᾷ καὶ τύχῃ tr. LVRC δεξιᾷ τῆι τύχῃ Exc 9 σπανίωσ VC σπανίωσ·· (litt. erasarum posterior fuit ν) L σπανίωσ ὢν R 10 ἢ] ἡ Exc προδοσίᾳ] *proditione* Lat προπέτεια L²RCExc *temeritate* Lat 11 i. marg. λθ′ V ὑπαί·θρουσ A 12 κακοδαιμονᾶν (ᾶ i. ras. Lips) R Lips καδαιμονᾶν C 13 ἐπειδὴ] ἐπεὶ LVRC ἐπειδὴ — 17 ἄφιξιν breuiat Exc 14 ἣν L ἦν V¹ ἰδιώτης] ἰδιώτησ ὢν LVRC γένος] γένοσ δ᾽ ex corr. A ἢ γένοσ VC 15 δορὶσ P *dosis* LatHeg μαριάμην M 18 τὸν — Δωρίδος] τὴν ἐκ δωρίδοσ τῆς προτέρασ Exc δορίδοσ P *doside* LatHeg 19 μαριάμησ M μαριάμνησ Exc ἐφυγάδευε V ἀφεὶς] ἐφεὶσ Exc fort. recte 20 πάππον, πά s. A 21 ᾐχμαλώτιστο AM

σατο μὲν Βαζαφράνης καταδραμὼν Συρίαν, ἐξητήσαντο δὲ κατὰ
434 οἶκτον οἱ ὑπὲρ Εὐφράτην ὁμοεθνεῖς. καὶ εἴ γε τούτοις ἐπείσθη παραινοῦσιν μὴ διαβῆναι πρὸς Ἡρώδην, οὐκ ἂν παραπώλετο· δέλεαρ δ' αὐτῷ θανάτου τῆς υἱωνῆς ὁ γάμος κατέστη· τούτῳ γὰρ πεποιθὼς καὶ περισσόν τι τῆς πατρίδος ἐφιέμενος ἧκεν. παρώξυνεν δὲ Ἡρώδην οὐκ αὐτὸς ἀντιποιούμενος βασιλείας, ἀλλ' ἐπεὶ τὸ βασιλεύειν ἐπέβαλλεν αὐτῷ.
435 2. Τῶν δὲ ἐκ Μαριάμμης πέντε τέκνων γενομένων δύο μὲν θυγατέρες, τρεῖς δ' ἦσαν υἱεῖς. καὶ τούτων ὁ νεώτατος μὲν ἐν Ῥώμῃ παιδευόμενος τελευτᾷ, δύο δὲ τοὺς πρεσβυτάτους βασιλικῶς ἦγεν διά τε τὴν μητρῴαν εὐγένειαν καὶ ὅτι βασιλεύοντι γεγό-
436 νεισαν αὐτῷ. τὸ δὲ τούτων ἰσχυρότερον ὁ Μαριάμμης ἔρως συνήργει καθ' ἡμέραν ἐκκαίων Ἡρώδην λαβρότερος, ὡς μηδενὸς τῶν διὰ τὴν στεργομένην λυπηρῶν αἰσθάνεσθαι· τοσοῦτον γὰρ ἦν μῖσος εἰς
437 αὐτὸν τῆς Μαριάμμης, ὅσος ἐκείνου πρὸς αὐτὴν ἔρως. ἔχουσα δὲ τὴν μὲν ἀπέχθειαν ἐκ τῶν πραγμάτων εὔλογον, τὴν δὲ παρρησίαν ἐκ τοῦ φιλεῖσθαι, φανερῶς ὠνείδιζεν αὐτῷ τὰ κατὰ τὸν πάππον Ὑρκανὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἰωνάθην· οὐδὲ γὰρ τούτου καίπερ ὄντος παιδὸς ἐφείσατο, δοὺς μὲν αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην ἑπτακαιδεκαέτει, μετὰ δὲ τὴν τιμὴν κτείνας εὐθέως, ἐπειδὴ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα λαβόντι καὶ τῷ βωμῷ προσελθόντι καθ' ἑορτὴν ἄθρουν ἐπεδάκρυσεν τὸ πλῆθος. πέμπεται μὲν οὖν ὁ παῖς διὰ νυκτὸς εἰς Ἱεριχοῦντα, ἐκεῖ

---

§ 433 = Ant. Iud. XV 164; § 437 cf. Ant. Iud. XV 31 sq.

PAMLVRCLatHegesippus I 36 p. 64 sq. ExcPeiresc.

1 Βαζαφράνης] PAExc βαρζαφάνησ MLVRC *barzafanes* Lat *barzafranes* Heg κατὰ] PAMExc κατ' LVRC 2 οἱ om. R[1] εἴ i. ras. m. 2 V 4 δὲ LVRC κατέστη] finiunt Exc 6 οὐκ αὐτὸσ, κ i. ras. et ὸσ corr. ex οῦ m. 2 L οὐχ ἑαυτοῦ R οὐχ ἑαυτοῦ, οὗ suppletum V ἐπεὶ] ἐπειδὴ LVRC 7 ἐπέβαλεν A[1] 8 μαριάμησ M τέκνων] τέκνων αὐτῷ LVRC et fort. Lat 9 δὲ MLVRC 10 πρεσβυτέρουσ LVRC 11 βασιλεύονται ut uid. V[1] ἐγεγόνεισαν PAM γεγόνασιν et i. marg. γεγόνεισαν L 12 τούτω L[1] ἰσχυρώτερον PA[1] ἰσχυρὸν M μαριάμησ M μαριάμησ V 13 ἐκκαίων] ex ἐκκαῖον corr. A ἐκηαίων sic R λαυρότεροσ M λαβρότερον Vossianus teste Hauerkampo λαβροτέρως Spanheim 14 γὰρ] δὲ LVRC *namque* Lat 15 μαριάμησ M ὅσον PLVLips 16 εὔλογον, λογον i. ras. 6 fere litt. A 17 ὀνείδιζεν P αὐτῷ, ῷ corr. ex ὸν aut οῦ A αὐτὸν P 18 Ἰωνάθην] PAMLLipsLatHeg ἀριστόβουλον C ἀριστόβουλον ἰωνάθην VR γρ ἀριστόβουλον i. marg. Lips 19 ἑπτακαιδεκαετῆ PA[1] ἑπτακαίδεκα ἔτη LV et ex corr. A ἑπτακαιδεκέτει ex corr. Lips 20 ἐπειδὴ] ἐπὶ C[1] ἐπεὶ C[2] 21 ἀθροῦν LR ἀθροῦν V 22 νοικτὸσ R *hiericho* (acc.) Heg

δὲ κατ' ἐντολὴν ὑπὸ τῶν Γαλατῶν βαπτιζόμενος ἐν κολυμβήθρᾳ
τελευτᾷ.
3. Διὰ ταῦθ' Ἡρώδην μὲν ὠνείδιζεν ἡ Μαριάμμη, καὶ τὴν 438
ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα δειναῖς ἐξύβριζεν λοιδορίαις. ἀλλ'
ὁ μὲν πεφίμωτο τοῖς ἱμέροις, δεινὴ δὲ τὰς γυναῖκας ἀγανάκτησις
εἰσῄει, καὶ πρὸς ὃ μάλιστα κινήσειν τὸν Ἡρώδην ἔμελλον, εἰς
μοιχείαν διέβαλλον αὐτήν, ἄλλα τε πολλὰ πρὸς τὸ πιθανὸν ἐνσκευα- 439
ζόμεναι καὶ κατηγοροῦσαι διότι τὴν εἰκόνα τὴν ἑαυτῆς πέμψειεν
εἰς Αἴγυπτον Ἀντωνίῳ καὶ δι' ὑπερβολὴν ἀσελγείας ἀποῦσαν δεί-
ξειεν ἑαυτὴν ἀνθρώπῳ γυναικομανοῦντι καὶ βιάζεσθαι δυναμένῳ.
τοῦθ' ὥσπερ σκηπτὸς ἐμπεσὼν ἐτάραξεν Ἡρώδην, μάλιστα μὲν διὰ 440
τὸν ἔρωτα ζηλοτύπως ἔχοντα, λογιζόμενον δὲ καὶ τὴν Κλεοπάτρας
δεινότητα, δι' ἣν Λυσανίας τε ὁ βασιλεὺς ἀνῄρητο καὶ Μάλχος ὁ
Ἄραψ· οὐ γὰρ ἀφαιρέσει γαμετῆς ἐμέτρει τὸν κίνδυνον, ἀλλὰ
θανάτῳ.
4. Μέλλων οὖν ἀποδημήσειν Ἰωσήπῳ τῷ ἀνδρὶ Σαλώμης τῆς 441
ἀδελφῆς αὐτοῦ, πιστὸς δὲ ἦν καὶ διὰ τὸ κῆδος εὔνους, παρατίθεται
τὴν γυναῖκα, κρύφα δοὺς ἐντολὰς ἀναιρεῖν αὐτήν, εἰ κἀκεῖνον Ἀντώ-
νιος. ὁ δὲ Ἰώσηπος, οὔτι κακοήθως, ἀλλὰ τὸν ἔρωτα τοῦ βασιλέως
παραστῆσαι τῇ γυναικὶ βουλόμενος, ὡς οὐδὲ ἀποθανὼν αὐτῆς ὑπο-
μένοι διαζευχθῆναι, τὸ ἀπόρρητον ἐκφαίνει. κἀκείνη πρὸς ἐπανή- 442
κοντα τὸν Ἡρώδην πολλά τε περὶ τοῦ πρὸς αὐτὴν συμπαθοῦς ἐν
ταῖς ὁμιλίαις ἐπομνύμενον, ὡς οὐδ' ἐρασθείη ποτὲ γυναικὸς ἄλλης,
„πάνυ γοῦν, εἶπεν, ταῖς πρὸς τὸν Ἰώσηπον ἐντολαῖς ἐπεδείξω τὸν
πρὸς ἡμᾶς ἔρωτα κτεῖναί με προστάξας."

---

§ 438 = Ant. Iud. XV 26.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 37 p. 66 sq.

3 ταῦτα LVRC μὲν] τε LVRC *igitur* Lat ὀνείδιζεν P μαριάμη M 4 λοιδωρίαισ L λυδορίαισ V[1] 6 πρὸς — 7 αὐτήν *et quo maxime commoueretur herodes insimulabant eam adulterii* Lat πρὸσ ἃ M Ἡρώδην] ἡρώδην ὑπελάμβανε (ὑπελάμβανε deletum) C ἔμελλεν PAM 9 δείξειεν] *properauisset ostendere* Lat 10 αὐτὴν LV 11 τοῦθ'] ταῦθ' AM τοῦτο LVRC σκηπτὸς] *fulmen aliquod* Lat 12 λογιζόμενοσ PA[1]M *cogitantem* Lat καὶ τὴν om. L 13 *malichus* Lat 16 ἀποδημεῖν LVRC ἰώσηποσ C[1] *iosippo* Lat hic et infra *ioseppo* ut uid. Heg 18 εἰ om. L[1] 19 οὔτι] οὔτε PAM *non* Lat κακόηθοσ V 21 ἐκφαίνει] ἐκφέρει LVRC *aperit* Lat *exprimit* Heg προσεπανήκοντα PAMLVR 22 περὶ om. P ἐν ταῖς ὁμιλίαις i. marg. suppl. P 23 ἐπομνυμένου P fort. recte ὡς] καὶ ὡσ C *quodque* Lat οὐδὲ LVRC 24 πρὸσ ἰώσηπον AMLVRC ἐπεδείξωι V 25 πρὸς ἡμᾶς] εἰσ ἡμᾶσ LVRC

443 5. Ἔκφρων εὐθέως ἀκούσας τὸ ἀπόρρητον ἦν, καὶ οὐκ ἄν ποτε
τὸν Ἰώσηπον ἐξαγγεῖλαι τὴν ἐντολὴν φάμενος εἰ μὴ διαφθείρειεν
αὐτήν, ἐνεθουσία τῷ πάθει καὶ τῆς κοίτης ἐξαλλόμενος ἀνέδην ἐν
τοῖς βασιλείοις ἀνειλεῖτο. καὶ τοῦτον Σαλώμη ἡ ἀδελφὴ τὸν καιρὸν
εἰς τὰς διαβολὰς ἁρπάσασα τὴν εἰς τὸν Ἰώσηπον ἐπεβεβαίωσεν
ὑποψίαν. ὁ δ' ὑπ' ἀκράτου ζηλοτυπίας ἐκμανεὶς παραχρῆμα κτεί-
444 νειν προσέταξεν ἀμφοτέρους. μετάνοια δ' εὐθέως εἵπετο τῷ πάθει,
καὶ τοῦ θυμοῦ πεσόντος ὁ ἔρως πάλιν ἀνεζωπυρεῖτο. τοσαύτη δ'
ἦν φλεγμονὴ τῆς ἐπιθυμίας ὡς μηδὲ τεθνάναι δοκεῖν αὐτήν, ὑπὸ
δὲ κακώσεως ὡς ζώσῃ προσλαλεῖν, μέχρι τῷ χρόνῳ διδαχθεὶς τὸ
πένθος ἀνάλογον τὴν λύπην ἔσχεν τῇ πρὸς περιοῦσαν διαθέσει.
445 XXIII. 1. Κληρονομοῦσι δὲ τῆς μητρῴας οἱ παῖδες ὀργῆς καὶ
τοῦ μύσους ἔννοιαν λαμβάνοντες ὡς πολέμιον ὑφεώρων τὸν πατέρα,
καὶ τὸ πρότερον μὲν ἐπὶ Ῥώμης παιδευόμενοι, πλέον δ' ὡς εἰς
Ἰουδαίαν ὑπέστρεψαν· συνηνδροῦτο δ' αὐτῶν ταῖς ἡλικίαις ἡ διά-
446 θεσις. καὶ ἐπειδὴ γάμων ἔχοντες ὥραν ὁ μὲν τῆς τηθίδος Σαλώ-
μης, ἣ τῆς μητρὸς αὐτῶν κατηγόρησεν, ὁ δ' ἔγημεν Ἀρχελάου τοῦ
Καππαδόκων βασιλέως θυγατέρα, προσελάμβανον ἤδη τῷ μίσει καὶ
447 παρρησίαν. ἐκ δὲ τοῦ θράσους αὐτῶν ἀφορμὰς οἱ διαβάλλοντες
ἐλάμβανον, καὶ φανερώτερον ἤδη τῷ βασιλεῖ διελέγοντό τινες ὡς
ἐπιβουλεύοιτο μὲν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν υἱῶν, ὁ δὲ Ἀρχελάῳ κηδεύ-
σας καὶ φυγὴν παρασκευάζοιτο τῷ πενθερῷ πεποιθώς, ἵν' ἐπὶ

§ 443 = Ant. Iud. XV 84. 209 sq.; § 445 = Ant. Iud. XVI 6; § 447 = Ant. Iud. XVI 73.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 37 p. 70 sq.

1 ἔκφρων δ' V ἀπόρρητον] ἄπορον V 2 ἐξαγγεῖλε (αι supra) V 3 ἐξαλόμενος Destinon ἀνέδην] ἀναίδην LR ἀναιδην (ε supra) V, om. Lat ἐν om. P 4 ἀνείλετο P ἀνήλατο, litt. ή et ατο i. ras. A ἀνείλατο L *spatiatur* Lat καὶ τοῦτον] κἀν τούτῳ LVRCLat 5 ἀπεβεβαίωσεν M ἐβεβαίωσεν LVRC 6 δὲ LVRC ζηλωτυπίασ PA post ἐκμανεὶς lacunam statuit Aldrich 7 δὲ LV εὐθέως] *deinde* Lat 8 ἀνεζοπυρεῖτο V[1] δὲ LVRC 9 φλεγμονῆι V[1] ὑπὸ — 10 κακώσεως] *prae aegritudine* Lat *in excessu mentis positus* Heg 10 καρώσεως Destinon μέχρι — 11 διαθέσει] *donec processu temporis funere cognito maeroris magnitudine quam superstitem dilexerat aequauit affectum* Lat 11 πένθος] πάθοσ, α i. ras. 2 litt. m. 2 R περιοῦσαν] Hudson ex Voss. et Lat περιουσίαν PAMLRCLips περιουσία V, γρ τῆι περιούσῃ | θεσει i. marg. Lips 13 ἔνοιαν A ὑφ' ἑώρων PA[1] 14 καὶ τὸ πρότερον] καὶ πρότερον V *idque antea* Lat δὲ LVRC 15 συνηνδροῦτο] PALatHeg συνήνδρουτο M συνήνδρωτο LVRC δὲ LV 16 καὶ ἐπειδὴ] ἐπεὶ δὲ LVRC τητθίδοσ R[2] τιτθίδοσ V 17 ἣ] ἥ P ἥ VC δὲ LVRC 18 καππαδοκῶν codd. 21 ὑπὸ LV τῶν om. V 22 φυγεῖν MP φεύγειν LVRC *fugam* Lat ἵνα LVRC

Καίσαρος αὐτοῦ κατηγορήσειεν. ἀναπλησθεὶς δὲ τῶν διαβολῶν 448
Ἡρώδης ὥσπερ ἐπιτείχισμα τοῖς υἱοῖς κατάγει τὸν ἐκ τῆς Δωρίδος
Ἀντίπατρον καὶ πάντα τρόπον προτιμᾶν ἄρχεται.

2. *Τοῖς δ᾽ ἀφόρητος ἦν ἡ μεταβολή, καὶ τὸν ἐξ ἰδιώτιδος* 449
μητρὸς ὁρῶντες προκόπτοντα διὰ τὴν ἑαυτῶν εὐγένειαν οὐκ ἐκρά-
τουν τῆς ἀγανακτήσεως, ἐφ᾽ ἑκάστου δὲ τῶν ἀνιαρῶν τὴν ὀργὴν
ἐξέφαινον, ὥσθ᾽ οἱ μὲν καθ᾽ ἡμέραν προσίσταντο μᾶλλον, ὁ δ᾽ 450
Ἀντίπατρος ἤδη καὶ δι᾽ αὐτὸν ἐσπουδάζετο, δεινότατος μὲν ὢν ἐν
ταῖς πρὸς τὸν πατέρα κολακείαις, διαβολὰς δὲ κατὰ τῶν ἀδελφῶν
ποικίλας ἐνσκευαζόμενος καὶ τὰ μὲν αὐτὸς λογοποιῶν, τὰ δὲ τοὺς
ἐπιτηδείους φημίζειν καθιείς, μέχρι παντάπασιν τοὺς ἀδελφοὺς
ἀπέρρηξεν τῆς βασιλικῆς ἐλπίδος· καὶ γὰρ ἐν ταῖς διαθήκαις καὶ 451
φανερῶς αὐτὸς ἦν ἤδη διάδοχος· ὡς βασιλεὺς γοῦν ἐπέμφθη καὶ
πρὸς Καίσαρα τῷ τε κόσμῳ καὶ ταῖς ἄλλαις θεραπείαις πλὴν δια-
δήματος χρώμενος. χρόνῳ δ᾽ ἐξίσχυσεν εἰσαγαγεῖν ἐπὶ τὴν Μαριάμ-
μης κοίτην τὴν μητέρα. δυσὶ δ᾽ ὅπλοις κατὰ τῶν ἀδελφῶν χρώ-
μενος, κολακείᾳ καὶ διαβολῇ, τὸν βασιλέα καὶ περὶ θανάτου τῶν
υἱῶν ὑπειργάσατο.

3. *Τὸν γοῦν Ἀλέξανδρον σύρας μέχρι Ῥώμης ὁ πατὴρ τῆς ἐφ᾽* 452
ἑαυτῷ φαρμακείας ἔκρινεν ἐπὶ Καίσαρος. ὁ δ᾽ εὑρὼν μόλις ὀλο-
φυρμοῦ παρρησίαν καὶ δικαστὴν ἐμπειρότατον Ἀντιπάτρου καὶ
Ἡρώδου φρονιμώτερον, τὰ μὲν ἁμαρτήματα τοῦ πατρὸς αἰδημόνως
ὑπεστείλατο, τὰς δ᾽ αὐτοῦ διαβολὰς ἰσχυρῶς ἀπελύσατο. καθαρὸν 453

---

§ 448 = Ant. Iud. XVI 28; § 450 = Ant. Iud. XVI 81; § 452 = Ant. Iud. XVI 90.

PAMLVRCLatHegesippus I 38 p. 72 sq.

1 *κατηγορήση* LR *κατηγορήσει* (η suprascr.) C *κατηγορήσηι, ηι* i. ras. m. 2 V 2 *τὸν*] *τῶν* L¹R *δορίδοσ* P *doside* LatHeg 4 *δὲ* LVRC *ἰδιώτιδοσ, ω* ex *ο* corr., *τ* i. ras., *ι* ex *η*, *δο* i. ras. m. 2 L *ἰδιότιδοσ* R 5 *ἑαυτῶν*] *αὐτῶν* LVRC 6 *ἑκάστου*] *ἕκαστον* PAMV *in singulis* (*quibus offenderentur*) Lat *ἑκάστων* Destinon 7 *ὥσθ᾽*] cum Bekkero Destinon *ὡσ δ᾽* PAM *ὡσ δὲ* LVRC *et* Lat *προίσταντο* PL¹VR *neglegebantur* Lat *δὲ* LVRC 8 *δι᾽* om. C *αὐτὸν*] *αὐτὸ* LVR *sui* Lat *ἐσποδάζετο* C 9 *διαβολὰσ, ἀσ* ex *αἴσ* corr. V 10 *ποικίλασ κατὰ τῶν ἀδελφῶν* tr. V 12 *ἀπέρρηξεν*] *ἀπέρρυξε* L¹ *ἀπέρραξε* R *ἀπέρρη* C¹ 13 *γοῦν* om. C *ἐπέφθη* C¹ 15 *δὲ* LVRC *ἐπὶ τὴν*] *ἐπὶ τῆσ* M *μαριάμησ* M 16 *δὲ* LVRC 17 *διαβολὴ* L 18 *ὑπειργάσαντο* A¹ 19 *ἀλέξανδρον, ον* ex *αν* corr. V 20 *δὲ* LVRC 21 *ἐμπειρότερον* ed. pr. *καὶ* — 22 *φρονιμώτερον*] *licet apud imperitissimum iudicem tamen antipatro et herode prudentiorem* Lat 22 *αἰδημόνως*] *αἰδούμενοσ* PAL² *uerecunde* Lat 23 *δὲ* LVRC *ἀπελύσατο*] Naber *ἀπεδύσατο* codd. *diluit* Lat

δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν ἀποδείξας κοινωνοῦντα τῶν κινδύνων, οὕτως
ἤδη τί τε Ἀντιπάτρου πανοῦργον καὶ τὴν αὐτῶν ἀτιμίαν ἀπω-
δύρετο. συνήργει δ' αὐτῷ μετὰ καθαροῦ τοῦ συνειδότος ἡ περὶ
454 λόγους ἰσχύς· ἦν γὰρ δὴ δεινότατος εἰπεῖν. καὶ τὸ τελευταῖον
φάμενος ὡς τῷ πατρὶ κτείνειν αὐτοὺς ἔστιν † ἡδὺ καὶ προτίθεται
τὸ ἔγκλημα, προήγαγεν μὲν εἰς δάκρυα πάντας, τὸν δὲ Καίσαρα
διέθηκεν οὕτως ὡς ἀπογνῶναι μὲν αὐτῶν τὰ κατηγορημένα, διαλ-
λάξαι δὲ Ἡρώδην εὐθέως. αἱ διαλλαγαὶ δ' ἐπὶ τούτοις ἦσαν, ὥστε
ἐκείνους μὲν τῷ πατρὶ πάντα πειθαρχεῖν, τὸν δὲ τὴν βασιλείαν
καταλιπεῖν ᾧ βούλεται.
455 4. Μετὰ ταῦτα δ' ἀπὸ Ῥώμης ὑπέστρεφεν ὁ βασιλεύς, τῶν
μὲν ἐγκλημάτων ἀφιέναι τοὺς υἱοὺς δοκῶν, τῆς δ' ὑπονοίας οὐκ
ἀπηλλαγμένος· παρηκολούθει γὰρ Ἀντίπατρος ἡ τοῦ μίσους ὑπό-
θεσις. ἀλλ' εἴς γε τὸ φανερὸν τὴν ἀπέχθειαν οὐκ ἐξέφερεν τὸν
456 διαλλακτὴν αἰδούμενος. ὡς δὲ τὴν Κιλικίαν παραπλέων κατῆρεν
εἰς Ἐλεοῦσαν, ἑστιᾷ μὲν αὐτὸν φιλοφρόνως Ἀρχέλαος ὑπὲρ τῆς τοῦ
γαμβροῦ σωτηρίας εὐχαριστῶν καὶ ταῖς διαλλαγαῖς ἐφηδόμενος, ὡς
ἂν καὶ τάχιον γεγραφὼς τοῖς ἐπὶ Ῥώμης φίλοις συλλαμβάνεσθαι
περὶ τὴν δίκην Ἀλεξάνδρῳ· προπέμπει δὲ μέχρι Ζεφυρίου δῶρα
δοὺς μέχρι τριάκοντα ταλάντων.
457 5. Ὡς δ' εἰς Ἱεροσόλυμα Ἡρώδης ἀφικνεῖται, συναγαγὼν τὸν
λαὸν καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς παραστησάμενος ἀπελογεῖτο περὶ τῆς

---

§ 453 = Ant. Iud. XVI 104; § 454 = Ant. Iud. XVI 129.

PAMLVRCLat Hegesippus I 38 p. 74.

2 τό τε πανοῦργον τὸ (corr. ex τοῦ) ἀντιπάτρου καὶ M αὐτῶν Bekker ἀποδύρετο V¹R¹ 3 συνείργει (η s.) L δὲ LVRC τοῦ om. PAM 5 φάμενος — 6 προήγαγεν] *prolocutus quod eos pater libenter occideret auxit facinus et — excussit* Lat *deplorabat necem sibi inrogari, quam pater eo usque expetat, ut crimen adiciat flagitium adiungat* Heg ἡδὺ καὶ] PAML² ἡδὺ L¹VRC εἰ δὲ καὶ Aldrich εἰ δὴ μὴ Spanheim ἡδὺ μὴ καὶ Hauerkamp εἰ δίκαιον Destinon προστίθεται MVR, utrum προστίθεται an προτίθεται dubium Lips πείθεται Naber 6 προήγαγεν] καὶ προήγαγε C et fort. Lat 7 αὐτὸν VC¹ 8 δὲ LVRC 10 ᾧ] PAMLVC Lips Lat ὡσ R 11 δὲ LVRC 12 ἀφιέναι] ἀφηκέναι V¹R ἀφεικέναι V²C² ἀφικέναι C¹ *soluisse* Lat τοὺς] τοῖσ C υἱεῖσ LVRC δὲ LVRC 13 ἀπηλαγμένοσ C¹ παρηκολούθη V γὰρ] δὲ ed. pr. 15 διαλακτὴν C¹ 16 εἰς Ἐλεοῦσαν] LVRC Lips εἰσ καππαδοκίαν ἐλιοῦσαν PA εἰσ τὴν ἐν καππαδοκίᾳ ἐλεοῦσαν M *eleusam* Lat *eliusam* Heg γρ εἰσ σελεύκειαν i. marg. Lips ἑστιᾷ μὲν αὐτὸν] PAMLat εἱστία μὲν αὐτοὺσ LVRC 17 γαμβροῦ, β i. ras. 2 litt. A 18 ἄν, α i. ras. m. 2 V ἐπὶ Ῥώμης i. marg. suppl. C 19 τῆσ δίκησ C μέχρι (ἄχρ s.) s. m. 2 V 20 μέχρι om. LatHeg 21 δὲ LVRC 22 υἱεῖσ LRC

ἀποδημίας, καὶ πολλὰ μὲν εὐχαρίστει τῷ θεῷ, πολλὰ δὲ Καίσαρι καταστησαμένῳ τὸν οἶκον αὐτοῦ τεταραγμένον καὶ μεῖζόν τι τοῖς υἱοῖς βασιλείας παρασχόντι τὴν ὁμόνοιαν, ἣν αὐτός, ἔφη, συναρ- 458
μόσω μᾶλλον· ὁ μὲν γὰρ ἐμὲ κύριον τῆς ἀρχῆς καὶ δικαστὴν διαδόχου κατέστησεν, ἐγὼ δὲ μετὰ τοῦ συμφέροντος ἐμαυτῷ κἀκεῖνον ἀμείβομαι. τούσδε τοὺς τρεῖς παῖδας ἀποδείκνυμι βασιλεῖς, καὶ τῆς γνώμης πρῶτον τὸν θεὸν σύμψηφον, ἔπειτα καὶ ὑμᾶς παρακαλῶ γενέσθαι. τῷ μὲν γὰρ ἡλικία, τοῖς δ' εὐγένεια τὴν διαδοχὴν προξενεῖ, τό γε μὴν μέγεθος τῆς βασιλείας ἀρκεῖ καὶ πλείοσιν.
οὓς δὲ Καῖσαρ μὲν ἥνωσεν, καθίστησιν δὲ πατήρ, ὑμεῖς τηρήσατε 459
μήτε ἀδίκους μήτε ἀνωμάλους τὰς τιμὰς διδόντες, ἑκάστῳ δὲ κατὰ τὸ πρεσβεῖον· οὐ γὰρ τοσοῦτον εὐφρανεῖ τις τὸν παρ' ἡλικίαν θεραπευόμενον, ὅσον ὀδυνήσει τὸν ἀτιμούμενον. οὕς γε μὴν ἑκάστῳ 460
συνεῖναι δεήσει συγγενεῖς καὶ φίλους, ἐγὼ διανεμῶ καὶ τῆς ὁμονοίας ἐγγυητὰς ἐκείνους καταστήσομαι, σαφῶς ἐπιστάμενος ὅτι τὰς στάσεις καὶ τὰς φιλονεικίας γεννῶσιν αἱ τῶν συνδιατριβόντων κακοήθειαι, κἂν ὦσιν οὗτοι χρηστοί, τηροῦσιν τὰς στοργάς. ἀξιῶ δ' οὐ 461
μόνον τούτους ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν τῇ στρατιᾷ μου ταξιάρχους ἐν ἐμοὶ μόνον τὰς ἐλπίδας ἔχειν ἐπὶ τοῦ παρόντος· οὐ γὰρ βασιλείαν, ἀλλὰ τιμὴν βασιλείας τοῖς υἱοῖς παραδίδωμι, καὶ τῶν μὲν ἡδέων ὡς ἄρχοντες ἀπολαύσουσιν, τὸ βάρος δὲ τῶν πραγμάτων ἐμόν ἐστιν, κἂν μὴ θέλω. σκεπτέσθω δ' ἕκαστος τήν τε ἡλικίαν μου καὶ τὴν 462
ἀγωγὴν τοῦ βίου καὶ τὴν εὐσέβειαν· οὔτε γὰρ οὕτως εἰμὶ γέρων ὥστ' ἂν ἀπελπισθῆναι ταχέως, οὔτε εἰς τρυφὴν ἐκδιαιτώμενος, ἢ καὶ νέους ἐπιτέμνεται· τὸ δὲ θεῖον οὕτως τεθεραπεύκαμεν ὥστ'

---

§ 457 = Ant. Iud. XVI 132.

PAMLVRCLat Hegesippus I 39 p. 74.

1 ηὐχαρίστει C 3 βασιλείας παρασχόντι] παρασχόντι τῆσ βασιλείασ LVRC 4 κύριον ἐμὲ tr. LVRC 5 διαδόχου] τοῦ διαδόχου VRC *successorum* ut uid. Lat, spurium putat Destinon 6 ἀμειβόμενος cum cod. Voss. Hauerkamp βασιλέασ LVRC 8 ἡλικία, post α eras. uid. 1 litt. A ἡλικίαι V δὲ LVRC εὐγενεία·, eras. ι L 10 ἤνωσεν PA[1] καθήστησι V[1] 12 τὸ om. ALVRC 13 ἀδικούμενον, i. marg. γρ ἀτιμούμενον A post μὴν ras. 4—5 litt. A 14 δεήσει·, eras. ν A συγγενεῖσ, litt. γγενεῖσ i. ras. A διανεμῶι V 15 ἐκείνουσ ἐγγυητὰσ tr. LVRC 16 συντριβόντων C[1] 17 ἀξιῶι V δ'] δὲ LVR, om. C 18 ταξιάρχουσ, ου i. ras. A 19 μόνω VR 21 ἀπολαύσωσιν P ἀπολαύσουσιν, ου i. ras. A ἀπολαύουσι M *potientur* Lat 22 σκεπτέστω A δὲ LVRC 23 καὶ] *nec non etiam* Lat 24 ὥστε LVRC 25 δὲ] PAMLat τε LVRC οὕτω LVRC ὥστ'] ὡσ P ὥστε LVRC

463 ἂν ἐπὶ μήκιστον βίου προελθεῖν. ὁ δὴ τοὺς ἐμοὺς παῖδας θερα-
πεύων ἐπὶ τῇ ἐμῇ καταλύσει δώσει μοι καὶ περὶ ἐκείνων δίκας·
οὐ γὰρ ἐγὼ φθονῶν τοῖς ἐξ ἐμοῦ γεγενημένοις ἀνακόπτω τὴν εἰς
αὐτοὺς φιλοτιμίαν, ἐπιστάμενος δὲ τοῖς νέοις γίνεσθαι τὰς σπουδὰς
464 θράσους ἐφόδιον. εἴ γε μὴν ἕκαστος ἐνθυμηθείη τῶν προσιόντων,
ὅτι χρηστὸς μὲν ὢν παρ' ἐμοῦ λήψεται τὴν ἀμοιβήν, στασιάζων δὲ
καὶ παρὰ τῷ θεραπευομένῳ τὸ κακόηθες ἀνόνητον ἕξει, πάντας οἶμαι
τὰ ἐμὰ φρονήσειν, τουτέστιν τὰ τῶν ἐμῶν υἱῶν· καὶ γὰρ τούτοις
465 συμφέρει κρατεῖν ἐμὲ κἀμοὶ τούτους ὁμονοεῖν. ὑμεῖς δέ, ὦ παῖδες
ἀγαθοί, πρῶτον μὲν ἐνθυμούμενοι τὴν ἱερὰν φύσιν, ἧς καὶ παρὰ
θηρίοις αἱ στοργαὶ μένουσιν, ἔπειτα τὸν ποιησάμενον ἡμῶν τὰς
διαλλαγὰς Καίσαρα, τρίτον ἐμὲ τὸν ἐν οἷς ἔξεστιν ἐπιτάσσειν παρα-
καλοῦντα, μείνατε ἀδελφοί. δίδωμι δὲ ὑμῖν ἐσθῆτα ἤδη καὶ θερα-
πείαν βασιλικήν· ἐπεύχομαι δὲ καὶ τῷ θεῷ τηρῆσαι τὴν ἐμὴν
466 κρίσιν, ἂν ὁμονοῆτε.“ ταῦτ' εἰπὼν καὶ φιλοφρόνως ἕκαστον τῶν
υἱῶν κατασπασάμενος διέλυσεν τὸ πλῆθος, τοὺς μὲν συνευχομένους
τοῖς εἰρημένοις, ὅσοι δ' ἐπεθύμουν μεταβολῆς, μηδ' ἀκηκοέναι προσ-
ποιουμένους.
467 XXIV. 1. Συναπῄει δὲ τοῖς ἀδελφοῖς ἡ στάσις, καὶ χείρους
τὰς ἐπ' ἀλλήλοις ὑπονοίας ἔχοντες ἀπηλλάγησαν, Ἀλέξανδρος μὲν
καὶ Ἀριστόβουλος ὀδυνώμενοι κεκυρωμένου Ἀντιπάτρῳ τοῦ πρεσ-
βείου, Ἀντίπατρος δὲ καὶ τοῦ δευτερεύειν νεμεσῶν τοῖς ἀδελφοῖς.
468 ἀλλ' ὁ μὲν ποικιλώτατος ὢν τὸ ἦθος ἐχεμυθεῖν τε ᾔδει καὶ πολλῷ

---

§ 463 = Ant. Iud. XVI 134; § 467 = Ant. Iud. XVI 188.

PAMLVRCLat Hegesippus I 39 p. 76.

1 βίου] βίον V[2] προελθεῖν] PAMLVCLips προελθῶν, i. marg. γρ καὶ προελθεῖν R δὴ] δὲ (ε i. ras. m. 2 A) ALVRC 2 δώσοι C[1] 3 γεγεννημένοισ PAMVRC ἀνακόπτωι V 5 ἕκαστον C 6 παρ' ἐμοῦ post ἀμοιβὴν tr. V 7 ἀνόητον L[1] 9 κἀμοὶ τούτους] ex corr. A κἀμὲ τούτοισ PA[1]MLVRCLat 10 μὲν om. R ἧς — 11 μένουσιν om. R, exhibet Lips παρὰ] περὶ V[1] 11 ἡμῶν, ἡ i. ras. m. 2 V ἡμᾶσ (ῶν superscr.) Lips 12 ἐμὲ ex μὲν corr. V 13 δίδομι V[1] δὲ damnat Destinon ἐσθῆτά τε ἤδη LRC 15 ταῦτα LVRC 16 κατασπασάμενοσ τῶν υἱῶν tr. LVRC τῶν υἱῶν om. Lat τοὺς] τοῖσ C 17 δὲ LVRC μηδὲ LVRC 19 συναπῄει, ῄει i. ras. R συναπείη V 20 ἐπαλλήλοισ P ἐπαλλήλουσ AM alius de alio Lat 21 κεκυρωμένον ἀντιπάτρω (ἀντιπάτρου C) τὸ πρεσβεῖον L[1]VRC 22 i. marg. μα' C νεμέσων P νεμεσῶν, νε i. ras. A νεμεσσῶν C νεμεσῶν, i. marg. φθονῶν V 23 i. marg. μα' V τε] suppl. P ᾔδει ex ἤδη corr. AV

τῷ πανούργῳ τὸ πρὸς αὐτοὺς ἐκάλυπτε μῖσος, τοῖς δὲ δι' εὐγέ-
νειαν πᾶν τὸ νοηθὲν ἦν ἐπὶ γλώσσης· καὶ παροξύνοντες μὲν ἐνέ-
κειντο πολλοί, πλείους δὲ τῶν φίλων παρεδύοντο κατάσκοποι. πᾶν 469
δὲ τὸ παρ' Ἀλεξάνδρῳ λαληθὲν εὐθέως ἦν παρ' Ἀντιπάτρῳ, καὶ
μετὰ προσθήκης μετέβαινεν ἀπὸ Ἀντιπάτρου πρὸς Ἡρώδην· οὔτε
γὰρ ἁπλῶς φθεγξάμενος ὁ νεανίας ἀνυπεύθυνος ἦν, ἀλλὰ εἰς δια-
βολὴν τὸ ῥηθὲν ἐστρέφετο, καὶ μετρίως παρρησιασαμένου μέγιστα
τοῖς ἐλαχίστοις προσεπλάττετο. καθίει δ' Ἀντίπατρος ἀεὶ τοὺς 470
ἐρεθίσοντας, ὅπως αὐτῷ τὸ ψεῦδος ἔχοι τὰς ἀφορμὰς ἀληθεῖς·
καὶ τῶν φημιζομένων ἕν τι διελεγχθὲν ἅπασιν πίστιν ἐπετίθει.
καὶ τῶν μὲν αὐτοῦ φίλων ἢ φύσει στεγανώτατος ἦν ἕκαστος ἢ κατ-
εσκευάζετο δωρεαῖς ὡς μηδὲν ἐκφέρεσθαι τῶν ἀπορρήτων, καὶ τὸν
Ἀντιπάτρου βίον οὐκ ἂν ἥμαρτέν τις εἰπὼν κακίας μυστήριον·
τοὺς δὲ Ἀλεξάνδρῳ συνόντας χρήμασιν διαφθείρων ἢ κολακείαις
ὑπιὼν ἐς πάντα κατειργάσατο καὶ πεποιήκει προδότας καὶ τῶν πραττ-
τομένων ἢ λαλουμένων φῶρας. πάντα δὲ περιεσκεμμένως δραμα- 471
τουργῶν τὰς πρὸς Ἡρώδην ὁδοὺς ταῖς διαβολαῖς ἐποιεῖτο τεχνι-
κωτάτας, αὐτὸς μὲν ἀδελφοῦ προσωπεῖον ἐπικείμενος, καθιεὶς δὲ
μηνυτὰς ἑτέρους. κἀπειδὰν ἀπαγγελθείη τι κατ' Ἀλεξάνδρου,
παρελθὼν ὑπεκρίνετο καὶ διασύρειν τὸ ῥηθὲν ἀρξάμενος ἔπειτα
κατεσκεύαζεν ἡσυχῇ καὶ πρὸς ἀγανάκτησιν ἐξεκαλεῖτο τὸν βασιλέα.

---

§ 471 = Ant. Iud. XVI 190.

PAMLVRCLatHegesippus I 40 p. 77.

1 τῷ] τὸ C[1] πανούργῳ] πανούργω χρώμενοσ LVRC 2 ἦν om. P 3 πολλοὶ] πολὺ P 4 δὲ] *itaque* Lat δὴ Destinon τὸ] τῷ P τῶι VR παρ'] παρὰ LV[2] et man. 1. Lips περὶ V[1] Ἀλεξάνδρου Herwerden ἦν παρὰ PLVR 5 οὔτε γὰρ] οὔτε δὲ (δ' C) LVRC *nec uel* Lat οὐδὲ γὰρ Destinon 6 ἀλλ' LVRC 7 παρρησιασάμενον (σ *supra*) V 8 καθίη V δὲ LVRC 9 ἐρεθίσοντας] PM et ex corr. A ἐρεθίζοντασ A[1]LVRC *qui instigarent* Lat αὐτῷ] αὐτὸ A[1]R 10 καὶ] κἂκ LVRC καὶ — ἐπετίθει] *multisque falso uulgatis unum quid comprobatum fidem omnibus faceret* Lat ἓν P[1]A[1]L διαλεχθὲν PA ἐπετίθει, τι i. ras. A 11 στεγανώτατος] i. marg. στερρότατοσ R 12 δωρεὰν L[1]VR τὸν ex τῶν corr. A καὶ — 13 μυστήριον suspecta Destinoni 13 ἥμαρτέν] ἁμάρτοι LVRC 14 δὲ] γὰρ LVRC *uero* Lat κολακίαισ VR[1] 15 ἐς] αἷσ MLVRC *quibus* Lat καὶ πεποιήκει] πεποιήκει MLVRCLat τῶν om. A 16 δὲ] μὲν V 19 ἑτέρους] ἑταίρουσ PA[1] καὶ ἐπειδὰν LVR κἀπειδὴ L. Dindorf ἐπεὶ δ' αὖ Destinon ἀπαγγελθείη] PAMLat λεχθείη LVRC fort. recte κατὰ AMLVR 20 παρελθὼν] προελθὼν L τὸ ῥηθὲν] τὸν ῥηθὲν (ρ corr. ex ν), i. marg. γρ τὸ ῥηθὲν m. 2 V 21 ἀγακτησιν (να *supra*), ut uid. η corr. ex ι A ἐξεκαλεῖτο] ἐξῆγε LVRC *prouocabat* Lat

472 πάντα δὲ εἰς ἐπιβουλὴν ἀνήγετο καὶ τὸ δοκεῖν τῇ σφαγῇ τοῦ πατρὸς
ἐφεδρεύειν Ἀλέξανδρον· οὐδὲν γὰρ οὕτως πίστιν ἐχορήγει ταῖς δια-
βολαῖς, ὡς ἀπολογούμενος Ἀντίπατρος ὑπὲρ αὐτοῦ.
473 2. Τούτοις Ἡρώδης ἐξαγριούμενος ὅσον ὑφῄρει καθ᾽ ἡμέραν
τῆς πρὸς τὰ μειράκια στοργῆς, τοσοῦτον Ἀντιπάτρῳ προσετίθει.
συναπέκλιναν δὲ καὶ τῶν κατὰ τὸ βασίλειον οἱ μὲν ἑκόντες οἱ δ᾽
ἐξ ἐπιτάγματος, ὥσπερ Πτολεμαῖος ὁ τιμιώτατος τῶν φίλων, οἵ
τε ἀδελφοὶ τοῦ βασιλέως καὶ πᾶσα ἡ γενεά· πάντα γὰρ Ἀντί-
πατρος ἦν, καὶ τὸ πικρότατον Ἀλεξάνδρῳ, πάντα ἦν ἡ Ἀντιπά-
τρου μήτηρ, σύμβουλος κατ᾽ αὐτῶν μητρυιᾶς χαλεπωτέρα καὶ πλεῖόν
474 τι προγόνων μισοῦσα τοὺς ἐκ βασιλίδος. πάντες μὲν οὖν ἐπὶ ταῖς
ἐλπίσιν ἐθεράπευον Ἀντίπατρον ἤδη, συναφίστα δ᾽ ἕκαστον τὰ τοῦ
βασιλέως προστάγματα, παραγγείλαντος τοῖς τιμιωτάτοις μήτε προσ-
ιέναι μήτε προσέχειν τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον. φοβερὸς δ᾽ ἦν οὐ μόνον
τοῖς ἐκ τῆς βασιλείας, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξωθεν φίλοις· οὐδενὶ γὰρ βασι-
λέων Καῖσαρ τοσαύτην ἔδωκεν ἐξουσίαν, ὥστε τὸν ἀπ᾽ αὐτοῦ φυγόντα
475 καὶ μὴ προσηκούσης πόλεως ἐξαγαγεῖν. τὰ δὲ μειράκια τὰς μὲν
διαβολὰς ἠγνόει, παρὸ καὶ μᾶλλον ἀφυλάκτως ἐνέπιπτον αὐταῖς·
οὐδὲν γὰρ ὁ πατὴρ φανερῶς ἀπεμέμφετο· συνίει δὲ κατὰ μικρὸν
ἀπὸ τοῦ ψύγματος καὶ πρὸς τὸ λυποῦν μᾶλλον ἐτραχύνετο. διέθη-
κεν δὲ πρὸς αὐτὰ καὶ τὸν θεῖον Φερώραν Ἀντίπατρος ἐχθρωδῶς
καὶ τὴν τηθίδα Σαλώμην, ὡς ἂν † γαμετὴν οὖσαν, καθομιλῶν ἀεὶ

---

§ 473 = Ant. Iud. XVI 191.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 40 p. 77.

1 πάντα] πᾶν LVR   δ᾽ AC   καὶ τὸ] ὥστε Destinon   τῇ σφαγῇ, litt. ῇ σ ex οῦ corr. P   2 οὕτω LVRC   4 ἀγριούμενοσ M   5 τῆς om. L¹ προσετίθη V¹   6 δὲ PLVRC   8 γενεᾶ PA¹   9 πικρώτατον PA¹ πάντα — 10 αὐτῶν] *cuncta in eorum perniciem matris antipatri consilio gerebantur* Lat   πάντα] πρὸς πάντα ex Lat Destinon   10 κατ᾽ αὐτῶν] κατὰ τῶν L¹R   μητρυᾶσ VC¹   12 δὲ LVRC   τοῦ om. LVRC 13 μήτε προσέχειν μήτε προσιέναι tr. P μὴ προσιέναι μηδὲ προσέχειν V 14 περὶ s. C   δὲ LVRC   16 τοσαύτην καῖσαρ tr. LRC   ἔδωκεν ἐξουσίαν] ἔδωκε (δέδωκε L) τιμὴν LVRC *potestatis dederat* Lat   φεύγοντα LVRC   18 ἠγνόει] ηγνόουν PAM   αὐτοῖσ VR   19 οὐδὲν] οὐδενὶ MLVRC *nullus* (*incusabatur*) Lat   ἐπεμέμφετο (recepto οὐδενὶ) L. Dindorf συνίει] συνίη P συνείη A   20 ἀπὸ] ἐκ LVRC   καὶ] καὶ ὅτι Casaubonus λοιποῦν R   διέθηκεν — p. 109, 1 παροξύνων] *eodem autem modo etiam feroran patruum et salomen amitam contra illos commouit antipater assidue ueluti cum uxore sermocinando quibus in eos instigaretur* Lat   21 ἐχθρωδῶσ (ωδ ex οδ corr. PA) PAM et i. marg. V ἐχθρῶσ LVRC   22 τιτθίδα VR² γαμετην] συνετὴν Naber χαλεπὴν Destinon   καθωμιλῶν P

καὶ παροξύνων. συνήργει δὲ καὶ πρὸς τὴν ταύτης ἀπέχθειαν ἡ 476
Ἀλεξάνδρου γυνὴ Γλαφύρα γενεαλογοῦσα τὴν ἑαυτῆς εὐγένειαν, καὶ
ὡς πασῶν τῶν κατὰ τὸ βασίλειον εἴη δεσπότις, κατὰ πατέρα μὲν
ἀπὸ Τημένου, κατὰ μητέρα δὲ ἀπὸ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεως οὖσα.
πολλὰ δὲ ὠνείδιζεν εἰς ἀγένειαν τήν τε ἀδελφὴν τὴν Ἡρώδου καὶ 477
τὰς γυναῖκας, ὧν ἑκάστη δι' εὐμορφίαν οὐκ ἀπὸ γένους ᾑρέθη.
πολλαὶ δ' ἦσαν, ὡς ἂν ἐφειμένου τε πατρίως Ἰουδαίοις γαμεῖν
πλείους καὶ τοῦ βασιλέως ἡδομένου πλείοσιν, αἳ πᾶσαι διὰ τὸ
μεγάλαυχον τὸ Γλαφύρας καὶ τὰς λοιδορίας ἐμίσουν Ἀλέξανδρον.
3. Τὴν δὲ δὴ Σαλώμην καίτοι πενθερὰν οὖσαν αὐτὸς Ἀριστό- 478
βουλος ἑαυτῷ διεστασίασεν ὠργισμένην καὶ πρόσθεν ἐπὶ ταῖς ἐκ
Γλαφύρας βλασφημίαις· ὠνείδιζεν γὰρ τῇ γυναικὶ συνεχῶς τὴν
ταπεινότητα, καὶ ὡς αὐτὸς μὲν ἰδιῶτιν, ὁ δ' ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀλέ-
ξανδρος γήμαι βασιλίδα. τοῦτο κλαίουσα τῇ Σαλώμῃ διήγγειλεν ἡ 479
θυγάτηρ, προσετίθει δ' ὅτι καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν τὰς μὲν μητέ-
ρας ἀπειλοῖεν οἱ περὶ Ἀλέξανδρον, ἐπειδὰν παραλάβωσιν τὴν βασι-
λείαν, ἱστουργοὺς ἅμα ταῖς δούλαις ποιήσειν, αὐτοὺς δὲ κωμῶν
γραμματεῖς, ἐπισκώπτοντες ὡς πεπαιδευμένους ἐπιμελῶς. πρὸς ἃ
τὴν ὀργὴν οὐ κατασχοῦσα Σαλώμη πάντα διήγγειλεν Ἡρώδῃ· σφόδρα
δ' ἦν ἀξιόπιστος κατὰ γαμβροῦ λέγουσα. καί τις ἑτέρα διαβολὴ 480
συνέδραμεν ἡ τὸν θυμὸν ὑπεκκαύσασα τοῦ βασιλέως· ἤκουσεν γὰρ
αὐτοὺς ἀνακαλεῖσθαι μὲν συνεχῶς τὴν μητέρα καὶ κατοιμώζειν ἐπα-
ρωμένους αὐτῷ, πολλάκις δ' αὐτοῦ διαδιδόντος τῶν Μαριάμμης

§ 476 = Ant. Iud. XVI 143; § 478 = Ant. Iud. XVI 201.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 40 p. 77.

1 *παρωξύνων* P 2 *ἑαυτῆς*] *αὐτῆσ* LVRC 3 *εἴη*] *ἤει* V 4 *Τημένου*] *τιμένου* ex corr. A *τημένουσ* MLVRC *temeno* (abl.) Lat *δαρίου* V *ὑστάπεωσ* V *Ὑστάσπεος* scribendum uid.; nam *Ὑστάσπεω* propter hiatum minus placet. uide Ant. Iud. XI 31 et argum. XI 5 *ἀγένειαν*] *δυσγένειαν* LVRC 6 *ἠρέθη* PALV 7 *πολλαὶ — ἀφειμένου*] *namque multas ei fuisse uxores diximus quod licet* Lat *δὲ* LVRC *ἀφειμένου* PAL^2 *ἀφιεμένου* L^{1}VR *ἐφιεμένου* C *ἰουδαίουσ* V 8 *πᾶσαι*] *πᾶσαι δὲ* L^{1}VR *τὸ*] *τῆσ* LC 11 *πρόσθεν*] *πρότερον* AMLVRC 12 *Γλαφύρας*] *λαφύρασ* P^{1}AMR^1 et man. 1 Lips 13 *ἰδιώτην* PV^1 *ἰδιῶτιν*, *ῶ* ex *ώ* corr., *ν* i. ras. A *δὲ* LVRC 14 *διήγγελεν* C 15 *προετίθει* R *δὲ* LVRC 17 *ποιήσειν*] *facere* Lat *δὲ*] *quoque* Lat *κωμογραμματεῖς* A. I. § 203 18 *ἐπισκόπτοντεσ* AL^{1}V^{1}R^1 *παιδευομένουσ* PALVRC 19 *κατασχοῦσα*] *κατέχουσα* LVRC *διήγγελλεν* VC 20 *δὲ* LVR *διαβολὴ*, *ὴ* ex *ῆι* corr. V 21 *συνέδραμεν*] *diuulgata est* Lat *ἐκκαύσασα* P 22 *αὐτοὺς*] *αὐτῶν* R^2 *συνεχῶσ ἀνακαλεῖσθαι μὲν* tr. LVRC *μὲν* om. M *κατοιμώζειν*] *κατοιμώζειν δὲ* L^{1}VRC 23 *δὲ* LVRC *διαδόντοσ* AV *μαριάμησ* M

ἐσθήτων τινὰ ταῖς μεταγενεστέραις γυναιξὶν ἀπειλεῖν, ὡς ἀντὶ τῶν
βασιλικῶν ἐν τάχει περιθήσουσιν αὐταῖς ἐκ τριχῶν πεποιημένας.
481 4. Διὰ ταῦτα καίτοι τὸ φρόνημα τῶν νεανίσκων ὑποδείσας,
ὅμως οὐκ ἀπέκοπτε τὴν ἐλπίδα τῆς διορθώσεως, ἀλλὰ προσκαλε-
σάμενος αὐτούς, καὶ γὰρ εἰς Ῥώμην ἐκπλεύσειν ἔμελλεν, βραχέα
μὲν ἠπείλησεν ὡς βασιλεύς, τὰ πολλὰ δὲ ἐνουθέτησεν ὡς πατήρ,
καὶ φιλεῖν τοὺς ἀδελφοὺς παρεκάλει διδοὺς τῶν προημαρτημένων
482 ἄφεσιν, εἰ πρὸς τὸ μέλλον ἀμείνους γένοιντο. οἱ δὲ τὰς μὲν δια-
βολὰς ἀπεσκευάζοντο ψευδεῖς εἶναι λέγοντες, πιστώσεσθαι δὲ τὴν
ἀπολογίαν τοῖς ἔργοις ἔφασκον· δεῖν μέντοι κἀκεῖνον ἀποφράττειν
τὰς λογοποιίας τῷ μὴ πιστεύειν ῥᾳδίως· οὐ γὰρ ἐπιλείψειν τοὺς
καταψευσομένους αὐτῶν, ἕως ἂν ὁ πειθόμενος ᾖ.
483 5. Τούτοις ὡς πατέρα πείσαντες ταχέως τὸν μὲν ἐν χερσὶν
φόβον διεκρούσαντο, τὴν δ' εἰς τὰ μέλλοντα λύπην προσέλαβον·
ἔγνωσαν γὰρ τήν τε Σαλώμην ἐχθρὰν καὶ τὸν θεῖον Φερώραν· ἦσαν
δὲ βαρεῖς [μὲν] ἀμφότεροι καὶ χαλεποί, Φερώρας δὲ μείζων, ὃς
πάσης μὲν ἐκοινώνει τῆς βασιλείας πλὴν διαδήματος, προσόδους δὲ
ἰδίας εἶχεν ἑκατὸν τάλαντα, τὴν δὲ πέραν Ἰορδάνου πᾶσαν ἐκαρ-
ποῦτο χώραν λαβὼν παρὰ τἀδελφοῦ δῶρον, ὃς αὐτὸν ἐποίησεν καὶ
τετράρχην αἰτησάμενος παρὰ Καίσαρος, βασιλικῶν τε γάμων ἠξίωσεν
συνοικίσας ἀδελφὴν τῆς ἰδίας γυναικός· μετὰ δὲ τὴν ἐκείνης τελευ-
τὴν καθωσίωσε τὴν πρεσβυτάτην τῶν ἑαυτοῦ θυγατέρων ἐπὶ προικὶ
484 τριακοσίοις ταλάντοις. ἀλλ' ἀπέδρα Φερώρας τὸν βασιλικὸν γάμον

§ 483 cf. Ant. Iud. XVI 194 sq.

PAMLVRC Lat Hegesippus I 40 p. 79.

2 περιθήσωσιν PA ἑαυταῖσ LVRC ἐκ τριχῶν πεποιημένας] *factis uestibus* Lat τριχῶν] τρυχῶν Niese ex Ant. Iud. XVI 204 6 ἠπείλησε μὲν βραχέα tr. V δ' A 8 γένοιντο, ιν i. ras. A 9 πιστώσεσθαι] ex Lugd. Bat. Hudson cum Heg πιστώσασθαι codd. *fidem constare posse* Lat δὲ om. C 10 ἀπολογίαν] ὁμολογίαν M *purgationis* (*fidem*) Lat post μέντοι expunctum τὴν ἀπολογίαν C 11 τῷ] τὸ L οὐ — 13 πείσαντες] *non enim defuturos delatores improbos quamdiu auditor credulus suppeditaret. his et talibus emollito patre* Heg 12 ὁ om. PA eras. L ᾖ. Τούτοις ὡς πατέρα] MLVRCLat ᾗ τούτοισ· ὡς δὲ τὸν πατέρα PA, quos secutus οἷς δὴ pro ὡς δὲ suadet Destinon 14 δὲ LVRC προσέλαβον ex προσέλαβεν corr. A 15 ἐχθράν, ἐ i. ras. A 16 μὲν om. PAM μεῖζον ML *amplius* Lat μειζόνως Destinon 17 προσόδου PVC 18 ἑκατὸν] ρ' PA ἑκατὸν εἶχε τάλαντα tr. LVRC Ἰορδάνου] *euphraten* Heg 19 τοῦ ἀδελφοῦ LVR αὐτὴν V[1] 20 τετράρχην, ι s. m. 2 V παρὰ Καίσαρος] καίσαρα V 21 συνοικήσασ PA[1]LVRC[1] 22 ἑαυτοῦ] αὐτοῦ LVRC 23 ἀλλὰ πέδρα A ἀλλὰ ἀπέδρα LVR τῶν βασιλικῶν γάμων A τὸν βασιλικὸν γάμον ex corr. C

πρὸς ἔρωτα δούλης, ἐφ' ᾧ χαλεπήνας Ἡρώδης τὴν μὲν θυγατέρα
τῷ πρὸς Πάρθων ὕστερον ἀναιρεθέντι συνέζευξεν ἀδελφιδῷ· Φερώρᾳ
δὲ μετ' οὐ πολὺ τὴν ὀργὴν ἀνίει διδοὺς συγγνώμην τῇ νόσῳ.
6. Διεβάλλετο δὲ καὶ πάλαι μὲν ἔτι ζώσης τῆς βασιλίδος ἐπι- 485
βουλεύειν αὐτῷ φαρμάκοις, τότε δὲ πλεῖστοι μηνυταὶ προσῄεσαν,
ὡς καίπερ φιλαδελφότατον ὄντα τὸν Ἡρώδην εἰς πίστιν ὑπαχθῆναι
τῶν λεγομένων καὶ δέος. πολλοὺς δὲ τῶν ἐν ὑπονοίᾳ βασανίσας
τελευταῖον ἦλθεν ἐπὶ τοὺς Φερώρου φίλους. ὧν ἐπιβουλὴν μὲν ἄντι- 486
κρυς ὡμολόγησεν οὐδείς, ὅτι δὲ τὴν ἐρωμένην ἁρπασάμενος εἰς
Πάρθους ἀποδρᾶναι παρεσκευάζετο, συμμέτοχοι δὲ τοῦ σκέμματος
αὐτῷ καὶ τῆς φυγῆς Κοστόβαρος ὁ Σαλώμης ἀνήρ, ᾧ συνῴκισεν
αὐτὴν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ μοιχείᾳ τοῦ προτέρου διαφθαρέντος. ἦν δ' 487
ἐλευθέρα διαβολῆς οὐδὲ Σαλώμη· καὶ γὰρ αὐτῆς Φερώρας ἀδελφὸς
κατηγόρει συνθήκας περὶ γάμου πρὸς Συλλαῖον τὸν Ὀβαίδα τοῦ
Ἀράβων βασιλέως ἐπίτροπον, ὃς ἦν ἐχθρότατος Ἡρώδῃ. διε-
λεγχθεῖσα δὲ καὶ τοῦτο καὶ πάνθ' ὅσα Φερώρας ἐνεκάλει, συγ-
γινώσκεται· καὶ αὐτὸν δὲ Φερώραν ὁ βασιλεὺς ἀπέλυσεν τῶν ἐγκλη-
μάτων.
7. Μετέβαινεν δὲ ἐπ' Ἀλέξανδρον ὁ χειμὼν τῆς οἰκίας καὶ 488
περὶ τὴν ἐκείνου κεφαλὴν ὅλος ἀπηρείσατο. τρεῖς ἦσαν εὐνοῦχοι
τιμιώτατοι τῷ βασιλεῖ, καὶ δῆλον ἐξ ὧν ἐλειτούργουν· τῷ μὲν γὰρ
οἰνοχοεῖν προσετέτακτο, τῷ δὲ δεῖπνον προσφέρειν, ὁ δ' αὐτὸν

---

§ 487 = Ant. Iud. XVI 220; § 488 = Ant. Iud. XVI 229.

PAMLVRCLat Hegesippus I 40 p. 80.

2 *πάρθων, ω* ex *ο* corr. M *ἀνερεθέντι* V *συνέζευξαν* C *ἀδελφῶ* P 3 *ἀνίει*] *ἀνείη* PA 4 *διεβάλετο* L 5 *προσίεσαν* P *προσήεσαν, ή* i. ras. A 6 *φιλαδελφώτατον* PM *τὸν* om. MLVRC *ἀχθῆναι* V 7 *τῶν λεγομένων* i. ras. A *ὑπνοία* (*ο* supra) i. ras. m. 2 V 8 *φερώρα* MLVRC 9 *τὴν ἐρωμένην ἁρπασάμενος*] *amica suspecta* (*suscepta* Destinon) Lat *ἁρπασόμενοσ* R² 10 *συμμέτοχοι*] *συμμέτοχος* ed. pr. *conscium esse* Lat *συμμετέχοι* Destinon 11 *Κοστόβαρος*] *aristobolum* Lat *συνώκησεν* PA¹LRC¹ *ἐπὶ μοιχείᾳ*] *ἐπὶ μοιχείας ὑποψίᾳ* Hudson 12 *δὲ* LVRC 13 *ἀδελφὸς*] Destinon *ἀδελφὸσ* PA *ὁ ἀδελφὸσ* MLVRC 14 *γάμου*] *γάμου ποιουμένησ* LVRC et fort. Lat *σύλλαιον* L *συλαῖον* A *ὀβαῖα* PA *ὀβάδα* (*οβαδα* L¹) MLVRC *oboedi* cod. Vat Lat *obedae* Heg 15 *ἐπιτρόπου* A *διελεχθεῖσα* (*γ* supra) A 16 *τοῦτο*] *τούτου* L¹R *τοῦτο*, corr. ex *τούτω* V *πάντα* LVRC *ὁ φερώρασ* M 19 *οἰκίασ* ex *οἰκείασ* corr. P 20 i. marg. *μγ'* V 21 *τῷ βασιλεῖ τιμιώτατοι* tr. LVRC *καὶ*] *ὡς* Naber hiatum inducens 22 *δεῖπνον* iterat M¹ *δ'*] *δὲ* LVRC

489 κατεκοίμιζέν τε καὶ συγκατεκλίνετο. τούτους εἰς τὰ παιδικὰ δώροις
μεγάλοις ὑπηγάγετο ὁ Ἀλέξανδρος. μηνυθὲν δὲ τῷ βασιλεῖ διηλέγ-
χοντο βασάνοις, καὶ τὴν μὲν συνουσίαν εὐθέως ὡμολόγουν, ἐξέ-
φερον δὲ καὶ τὰς εἰς αὐτὴν ὑποσχέσεις, ὃν τρόπον ἀπατηθεῖεν
490 ὑπὸ Ἀλεξάνδρου λέγοντος ὡς οὐκ ἐν Ἡρώδῃ δέοι τὰς ἐλπίδας ἔχειν
ἀναιδεῖ γέροντι καὶ βαπτομένῳ τὰς κόμας, εἰ μὴ διὰ τοῦτ᾽ αὐτὸν
οἴονται καὶ νέον, αὐτῷ δὲ προσέχειν, ὃς καὶ παρὰ ἄκοντος διαδέ-
ξεται τὴν βασιλείαν οὐκ εἰς μακράν τε τοὺς μὲν ἐχθροὺς ἀμυ-
νεῖται, τοὺς φίλους δ᾽ εὐδαίμονας ποιήσει καὶ μακαρίους, πρὸ
491 πάντων δὲ αὐτούς· εἶναι δὲ καὶ θεραπείαν τῶν δυνατῶν περὶ τὸν
Ἀλέξανδρον λαθραίαν, τούς τε ἡγεμόνας τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ
τοὺς ταξιάρχους κρύφα πρὸς αὐτὸν συνιέναι.
492 8. Ταῦτα τὸν Ἡρώδην οὕτως ἐξεφόβησεν, ὡς μηδὲ παραχρῆμα
τολμῆσαι τὰς μηνύσεις ἐκφέρειν, ἀλλὰ κατασκόπους ὑποπέμπων
νύκτωρ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν ἕκαστα τῶν πραττομένων ἢ λεγομένων
493 διηρεύνα καὶ τοὺς ἐν ταῖς ὑποψίαις εὐθέως ἀνῄρει. δεινῆς δὲ
ἀνομίας ἐνεπλήσθη τὸ βασίλειον· κατὰ γὰρ ἔχθραν ἢ μῖσος
ἴδιον ἕκαστος ἔπλασσεν τὰς διαβολάς, καὶ πολλοὶ πρὸς τοὺς δια-
φόρους φονῶντι τῷ βασιλικῷ θυμῷ κατεχρῶντο. καὶ τὸ μὲν
ψεῦδος εἶχεν παραχρῆμα πίστιν, αἱ κολάσεις δὲ τῶν διαβολῶν
ἦσαν ὠκύτεραι. κατηγορεῖτο γοῦν τις ἄρτι κατηγορήσας, καὶ τῷ
πρὸς αὐτοῦ διελεγχθέντι συναπήγετο· τὰς γὰρ ἐξετάσεις τοῦ βα-

§ 489 = Ant. Iud. XVI 232.

PAMLVTRCLat Hegesippus I 40 p. 80.

1 τούτους] corr. ex τούτοισ L τούτοισ V 2 ὑπήγετο R δὲ s. L 3 συνουσίαν] πρᾶξιν, i. marg. m. 2 γρ συνουσίαν V 4 ὑποσχέσεισ εἰσ ὃν PA 5 ὑπ᾽ LVRC 6 ἀναιδεῖ] νεαλεῖ Naber κόμας] τρίχασ V διὰ τοῦτ᾽ (τοῦτο LR) αὐτὸν οἴονται AMLR δι᾽ αὐτοῦ ταὐτὸν οιόντε P δι᾽ αὐτὸ τοῦτο οἴόνται (ε supra), αι i. ras. V διὰ τοῦτο αὐτὸν οἴοντ sic C *ob hoc eum putarent* Lat 7 δὲ om. M ὃς] ὦ PA[1] 8 τε] δὲ P 9 δ᾽] δὲ LV et man. 1 Lips εὐδαίμονα C[1] 10 δ᾽ RC 11 τοὺσ, ου ex η corr. V 12 ταξιάρχουσ, ου corr. ex α A 13 ταῦτα τὸν] ταυτὸν A[1] 16 διηρευνᾶτο VC ἀνήρ·ει V ἀνανήρει C δὲ] δὴ A *itaque* Lat 17 ἐπλήσθη ALVRC 18 ἕκαστοσ ἴδιον tr. V ἔπλασεν (σ supra) A ἔπλαττε M ἔπλασε C πρὸς ‖ desinit fol. 33. in V, excidit insequens quaternio, quem suppleuit manus recens; manus antiqua rursum incipit p. 142, 1; interim ascripsi lectiones codicis T ex Cardwelli editione τοὺς om. T suppl. i. marg. man. recens διαφόρουσ, i. marg. ἐχθροὺσ R 19 φωνῶντι L 21 κατηγορεῖτο] PAMLat κατηγόρητο LTRC 22 πρὸς] PAMHeg πρὸ LRCLat; de T non constat διαλεχθέντι P

σιλέως ὁ περὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνος ἐπετέμνετο. προύβη δ' εἰς 494
τοσοῦτον πικρίας, ὡς μηδὲ τῶν ἀκαταιτιάτων τινὶ προσβλέπειν
ἡμέρως, εἶναι δὲ καὶ τοῖς φίλοις ἀπηνέστατος· πολλοῖς γοῦν
αὐτῶν ἀπεῖπεν τὸ βασίλειον, καὶ πρὸς οὓς οὐκ εἶχεν χειρὸς ἐξου-
σίαν τῷ λόγῳ χαλεπὸς ἦν. συνεπέβη δὲ Ἀντίπατρος ἐν ταῖς 495
συμφοραῖς Ἀλεξάνδρῳ καὶ στῖφος ποιήσας τῶν συγγενῶν οὐκ
ἔστιν ἥντινα διαβολὴν παρέλιπεν. προήχθη γέ τοι πρὸς τοσοῦτον
δέος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῆς τερατείας αὐτοῦ καὶ τῶν συνταγμάτων,
ὡς ἐφεστάναι δοκεῖν αὐτῷ τὸν Ἀλέξανδρον ξιφήρη. συλλαβὼν οὖν 496
αὐτὸν ἐξαπίνης ἔδησεν καὶ πρὸς βάσανον ἐχώρει τῶν φίλων αὐτοῦ.
σιγῶντες δὲ ἀπέθνησκον πολλοὶ καὶ μηδὲν ὑπὲρ τὸ συνειδὸς εἰπόν-
τες· οἱ δ' ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων ψεύσασθαι βιασθέντες ἔλεγον, ὡς
ἐπιβουλεύοι τε αὐτῷ μετὰ Ἀριστοβούλου τοῦ ἀδελφοῦ καὶ παρα-
φυλάττει κυνηγοῦντα κτείνας εἰς Ῥώμην ἀποδρᾶναι. τούτοις καίπερ 497
οὐ πιθανοῖς οὖσιν ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐσχεδιασμένοις ὁ βασι-
λεὺς ἐπίστευσεν ἡδέως, παραμυθίαν λαμβάνων τοῦ δῆσαι τὸν υἱὸν
τὸ μὴ δοκεῖν ἀδίκως.

XXV. 1. Ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἐπεὶ τὸν πατέρα μεταπείθειν ἀμή- 498
χανον ἑώρα, τοῖς δεινοῖς ὁμόσε χωρεῖν διέγνω, καὶ τέσσαρας κατὰ
τῶν ἐχθρῶν βίβλους συνταξάμενος προσωμολόγει μὲν τὴν ἐπιβου-
λήν, κοινωνοὺς δ' ἀπεδείκνυεν τοὺς πλείστους αὐτῶν, πρὸ δὲ πάν-
των Φερώραν καὶ Σαλώμην· ταύτην γὰρ δὴ καὶ μιγῆναί ποτε αὐτῷ
μὴ θέλοντι νύκτωρ εἰσβιασαμένην. αἵ τε οὖν βίβλοι παρῆσαν 499
εἰς χεῖρας Ἡρώδῃ πολλὰ καὶ δεινὰ κατὰ τῶν δυνατωτάτων βοῶ-

---

§ 494 = Ant. Iud. XVI 236 sq.; § 498 = Ant. Iud. XVI 255.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 40 p. 81.

1 ἐπετέμνετο] ὑπετέμνετο PLTRC *breuiore compendio terminabat* Lat προύβει P δὲ LTRC 4 χειρὸς om. Lat 5 χαλεπῶσ L[1]C[1] συνεβη (πέ s.l.) P συνέβη (επ s. m. 2) L συνέβη R ἐπανέβη ed. pr. συνεπέβη — 6 Ἀλεξάνδρῳ] *accessit malis antipater* Lat 7 παρέλειπε LR 8 δέουσ TRC τερα-στείασ M στρατείασ et i. marg. τερατείασ T 9 ὡς] ὥστε LTRC γοῦν LTRC 10 ἔδησεν ἐξαπίνησ tr. LTRC 11 πολλοὶ] PAML[2]Lat οἱ πολλοὶ L[1]TRC 12 δὲ LTRC 13 ἐπιβουλεύοι τε] ἐπιβουλεύοιτο PM αὐτῷ corr. ex αὐτοῦ C παραφυλάττοι MLR et ex corr. A 15 i. marg. μδ' C 16 ἐπίστευεν LTRC 18 δὲ LTRC 20 συνταξάμενος] συγγραψά-μενοσ L 21 δὲ ALTRC αὐτῶν] αὐτῷ ex corr. T 22 ποτε, π ex τ corr. L 24 ἡρώδῃ εἰσ χεῖρασ tr. PAM ἡρώδου T δυνατῶν LTRC *optimatibus* Lat

*σαι, καὶ διὰ τάχους εἰς Ἰουδαίαν Ἀρχέλαος ἀφικνεῖται περὶ τῷ
γαμβρῷ καὶ τῇ θυγατρὶ δείσας. γίνεται δὲ βοηθὸς αὐτοῖς μάλα*
500 *προμηθὴς καὶ τέχνῃ τὴν τοῦ βασιλέως ἀπειλὴν διεκρούσατο. συμ-
βαλὼν γὰρ εὐθέως αὐτῷ „ποῦ ποτέ ἐστιν ὁ ἀλιτήριός μου γαμ-
βρός, ἐβόα, ποῦ δὲ τὴν πατροκτόνον ὄψομαι κεφαλήν, ἣν ταῖς
ἐμαυτοῦ χερσὶν διασπαράξω; προσθήσω δὲ καὶ τὴν θυγατέρα μου
τῷ καλῷ νυμφίῳ· καὶ γὰρ εἰ μὴ κεκοινώνηκεν τοῦ σκέμματος, ὅτι*
501 *τοιούτου γυνὴ γέγονεν, μεμίανται. θαυμάζω δὲ καὶ σὲ τὸν ἐπιβου-
λευθέντα τῆς ἀνεξικακίας, εἰ ζῇ μέχρι νῦν Ἀλέξανδρος· ἐγὼ γὰρ
ἠπειγόμην ἀπὸ Καππαδοκίας ὡς τὸν μὲν εὑρήσων πάλαι δεδω-
κότα δίκας, μετὰ δὲ σοῦ περὶ τῆς θυγατρὸς ἐξετάσων, ἣν ἐκείνῳ
γε πρὸς τὸ σὸν ἀξίωμα βλέπων ἐνεγγύησα. νῦν δὲ περὶ ἀμφοῖν
ἡμῖν βουλευτέον, κἂν ᾖς πατὴρ λίαν ἢ τοῦ κολάζειν υἱὸν ἀτονώτε-
ρος ἐπίβουλον, ἀμείψωμεν τὰς δεξιὰς καὶ γενώμεθα τῆς ἀλλήλων
ὀργῆς διάδοχοι.“*
502 2. *Τούτοις περικομπήσας καίπερ παρατεταγμένον Ἡρώδην
ὑπάγεται· δίδωσι γοῦν αὐτῷ τὰς συνταχθείσας ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου
βίβλους ἀναγνῶναι καὶ καθ᾽ ἕκαστον ἐφιστὰς κεφάλαιον συνε-
σκέπτετο. λαμβάνει δ᾽ Ἀρχέλαος ἀφορμὴν τοῦ στρατηγήματος καὶ
κατὰ μικρὸν εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους καὶ Φερώραν μετήγαγεν τὰς*
503 *αἰτίας. ὡς δ᾽ ἑώρα πιστεύοντα τὸν βασιλέα, „σκεπτέον, ἔφη, μή
ποτε τὸ μειράκιον ὑπὸ τοσούτων εἴη πονηρῶν ἐπιβουλευόμενον,
οὐχ ὑπὸ τοῦ μειρακίου σύ· καὶ γὰρ οὐχ ὁρᾶν αἰτίαν, ἐξ ἧς ἂν*

---

§ 499 = Ant. Iud. XVI 261.

PAMLTRCLatHegesippus I 40 p. 82.

6 *προσθύσω* Naber 8 *γέγονε γυνὴ* tr. LTRC *μεμίανται, αι* ex *ει* corr. uid. P *μεμίασται* M *νῦν*] *τοῦ νῦν* M 10 *εὑρίσων* P 11 *περὶ* om. L *ἣν* — 12 *ἐνεγγύησα*] *quam tui tuaeque dignitatis contemplatione illi desponderam* Lat *ἐκείνῳ γε πρὸς*] P *κἀκείνω γε προσ* AM *κἀκείνω σὲ καὶ* LTR *ἐκείνω σε καὶ* C 12 *ἐνεγγύησα*] *ἐνεγύησα* L¹ m. 1 Lips et ut uid. R¹; aut hoc aut *ἠγγύησα* reponendum 13 *ᾖς*] *ἦσ* L *λίαν πατὴρ* tr. LTRC *ἢ*] om. MLTRC *et* Lat 14 *ἐπίβουλον ἀτονώτεροσ* tr. LTRC *ἀμείψομεν* LRC¹ *permutemus* LatHeg *γενόμεθα* LRC¹ *succedamus* Lat *γενώμεθα* — 15 *διάδοχοι*] *ego in tuo filio et tu in meo pignore ministerii mutui simus exsecutores* Heg 16 *περικομβήσασ* R² *παρατεταγμένον*] *τεταραγμένον* M *pertinacem*
γρ *ὑπάγεται* φ
Lat 17 *ὑπαγάγεται* Lips 18 *ἐπιστὰσ* A *ἐπιστὰσ* PL² *insistens* Lat 19 *δ᾽*] *δὲ ὁ* LTR *δ᾽ ὁ* C 20 *μετῆγε* (*μετῆγεν* C) *τὴν αἰτίαν* LTRC *causas — contulit* Lat 21 *δὲ* PLTRC 22 *τοσοῦτον* C¹ 23 *οὐχ ὁρᾶν*] *οὐδὲ ὁρᾶν* LTRC *ὁρᾶν*] *apparere* Lat *ἐξ*] *ὑφ᾽* T

εἰς τηλικοῦτον μύσος προέπεσεν, ἀπολαύων μὲν ἤδη βασιλείας,
ἐλπίζων δὲ καὶ διαδοχήν, εἰ μή τινες ἦσαν ἀναπείθοντες καὶ τὸ
τῆς ἡλικίας εὔκολον ἐπὶ κακῷ μεταχειριζόμενοι. διὰ γὰρ τῶν τοι-
ούτων ἐξαπατᾶσθαι μὲν οὐκ ἐφήβους μόνον ἀλλὰ καὶ γέροντας,
οἴκους δὲ λαμπροτάτους καὶ βασιλείας ὅλας ἀνατρέπεσθαι."

3. Συνήνει τοῖς λεγομένοις Ἡρώδης, καὶ τὴν μὲν πρὸς Ἀλέ- 504
ξανδρον ὀργὴν ἐπανίει πρὸς ὀλίγον, πρὸς δὲ Φερώραν παρωξύ-
νετο· τῶν γὰρ τεσσάρων βίβλων οὗτος ἦν ὑπόθεσις. ὃς κατιδὼν
τό τε τοῦ βασιλέως ὀξύρροπον καὶ τὴν Ἀρχελάου φιλίαν παρ᾽
αὐτῷ πάντων κρατοῦσαν, ὡς οὐκ ἐνῆν εὐσχήμονι σωτηρίᾳ, τὴν δι᾽
ἀναιδείας ἐπορίζετο· καταλείψας γοῦν Ἀλέξανδρον προσέφυγεν
Ἀρχελάῳ. κἀκεῖνος οὐχ ὁρᾶν ἔφη, πῶς ἂν αὐτὸν ἐξαιτήσαιτο 505
τοσούτοις ἐνεχόμενον ἐγκλήμασιν, ἐξ ὧν σαφῶς ἀποδείκνυται τοῦ
βασιλέως ἐπίβουλος καὶ τῶν παρόντων τῷ μειρακίῳ κακῶν αἴτιος
γεγονώς, εἰ μὴ βούλεται τὸ πανοῦργον καὶ τὰς ἀρνήσεις ἀφεὶς
προσομολογῆσαι μὲν τὰ κατηγορημένα, συγγνώμην δ᾽ αἰτήσασθαι
παρὰ τἀδελφοῦ καὶ φιλοῦντος· εἰς γὰρ τοῦτο πάντα τρόπον αὐτὸς
συνεργήσειν.

4. Πείθεται Φερώρας, καὶ κατασκευάσας ἑαυτόν, ὡς ἂν οἰκτρό- 506
τατος φανείη, μελαίνῃ τε ἐσθῆτι καὶ δακρύοις προσπίπτει τοῖς
Ἡρώδου ποσίν, ὡς πολλάκις ἔτυχεν συγγνώμης αἰτούμενος καὶ

§ 503 = Ant. Iud. XVI 266.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 40 p. 83.

1 *μύσος*] *μῦσοσ* M *μῖσοσ* LTRC et ex corr. A *scelus* Lat *προέπεσεν*] *προσέπεσεν* MLTRC *rueret* Lat 2 *ἐλπίζον* PA *διαδοχήν*] PAML^{2}Lat *διαδοχῆσ* L^{1}TRC 3 *μεταχειριζόμενοι*, *ιζ* i. ras. L 4 *ἐφήβους*] *νέουσ* LTRC 7 *ὑπανίει* M *πρὸς ὀλίγον*] *κατ᾽ ὀλίγον* LTRC *paulatim* LatHeg, cf. infra § 526 8 *βιβλίων* LTRC *ἦν ἡ ὑπόθεσισ* MT 9 *ὀξύροπον* (ρ s. l.) A 10 *πάντων*] *in omnibus* Lat *ὡς* — 11 *ἐπορίζετο*] *quam honeste non posset, ex impudentia salutem quaesiuit* Lat *εὐσχήμονι*] PL^2 *εὐσχήμονι* (α s. m. 2) A *εὐσχήμων* ML^{1}TRC *σωτηρία* (ν s. m. 2) A 11 *καταλιπὼν* L. Dindorf *προσέφευγεν* LRC 12 *ἀρχελάω προσέφυγεν* tr. T *οὐχ* — *ἐξαιτήσαιτο*] *non, inquit, uidet quo se pacto eximat* Lat *ἐξαιτήσωμαι* LTR 14 *ἐπίβολοσ* L^1 15 *βούληται* P *βούλεται*, *ε* i. ras. A 16 *συγνώμην* R *δὲ* LTRC 17 *τοῦ ἀδελφοῦ* LTR *αὐτὸς*] *αὐτῷ* MLTRC *ei se quoque* Lat 18 *συνεργήσει* R 19 *ἑαυτὸν*] *αυτὸν* L^1 *αὑτὸν* L^{2}R 20 *ἐσθῆτι*, *ι* i. ras. L *καὶ*] *cum* Lat 21 *ὡς*] *ἧς* Niese *ὡς* — *αἰτούμενος*] *sicut saepe meruit ueniam postulans* Lat *συγγνώμης*] *συγγνώμην* C et ex corr. A *συγνώμην* L^{1}R *συγνώμησ* L^2

μιαρὸν μὲν ἑαυτὸν ὁμολογῶν, δεδρακέναι γὰρ πάντα, ὅσα κατη-
γοροῖτο, παρακοπὴν δὲ φρενῶν καὶ μανίαν ὀδυρόμενος, ἧς αἴτιον
507 εἶναι τὸν ἔρωτα τῆς γυναικὸς ἔλεγεν. παραστήσας δὴ κατήγορον
καὶ μάρτυν ἑαυτοῦ Φερώραν Ἀρχέλαος οὕτως ἤδη παρῃτεῖτο καὶ
τὴν Ἡρώδου κατέστελλεν ὀργὴν χρώμενος οἰκείοις ὑποδείγμασιν·
καὶ γὰρ αὐτὸς πολλῷ χαλεπώτερα πάσχων ὑπὸ τἀδελφοῦ τῆς ἀμύ-
νης ἐπίπροσθεν τίθεσθαι τὸ τῆς φύσεως δίκαιον· ἐν γὰρ ταῖς
βασιλείαις ὥσπερ ἐν μεγάλοις σώμασιν ἀεί τι μέρος φλεγμαίνειν
ὑπὸ τοῦ βάρους, ὅπερ ἀποκόπτειν μὲν οὐ χρῆναι, θεραπεύειν δὲ
πρᾳότερον.
508 5. Πολλὰ τοιαῦτα λέγων Ἡρώδην μὲν ἐπὶ Φερώρᾳ μειλίσσεται,
διέμενε δ' αὐτὸς ἀγανακτῶν πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ τὴν θυγα-
τέρα διαζεύξας ἀπάξειν ἔφασκεν, ἕως περιέστησεν Ἡρώδην ἀντιπαρα-
καλεῖν ὑπὲρ τοῦ μειρακίου καὶ πάλιν αὐτῷ μνηστεύεσθαι τὴν θυ-
γατέρα. σφόδρα δὲ ἀξιοπίστως Ἀρχέλαος ᾧ βούλεται συνοικίζειν
αὐτὴν ἐπέτρεπεν πλὴν Ἀλεξάνδρου· περὶ πλείστου γὰρ ποιεῖσθαι
509 τηρεῖν πρὸς αὐτὸν τὰ τῆς ἐπιγαμίας δίκαια. φαμένου δὲ τοῦ
βασιλέως δῶρον ἕξειν παρ' αὐτοῦ τὸν υἱόν, εἰ μὴ λύσειεν τὸν
γάμον, ὄντων μὲν αὐτοῖς ἤδη καὶ τέκνων, στεργομένης δ' οὕτως
ὑπὸ τοῦ μειρακίου τῆς γυναικός, ἣν παραμένουσαν μὲν ἔσεσθαι
δυσώπημα τῶν ἁμαρτημάτων, ἀπορραγεῖσαν δὲ αἰτίαν τῆς εἰς
ἅπαντα ἀπογνώσεως· μαλακωτέρας γὰρ γίνεσθαι τὰς τόλμας πά-
510 θεσιν οἰκείοις περισπωμένας· κατανεύει μόλις Ἀρχέλαος διαλλάσ-

§ 506 = Ant. Iud. XVI 268; § 508 = Ant. Iud. XVI 263.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 40 p. 84.

1 *μιαρὸν*] i. marg. *μικρὸν* T *γὰρ*] *δὲ* PAM *namque* Lat *κατηγοροῖτο*] PAL² *κατη | ροῖτο* M *κατηγόρητο* L¹TRC *παρακοπὴν — 3 ἔλεγεν*] *horum autem causam esse deminutionem mentis et insaniam ex mulieris amore conceptam* Lat 3 *παραστήσας — 4 Ἀρχέλαος*] *itaque postquam stetit feroras suimet ipse accusator ac testis, tunc eum iam archelaus* Lat *δὴ*] *δὲ* LTR *δὲ τὴν* C 4 *μάρτυρα* ex corr. T *αυτοῦ* L¹ *αὑτοῦ* L²TR *αὐτοῦ* C *παρῃτεῖτο*, *η* i. ras. A *παραιτεῖτο* P 6 *γὰρ*] *γὰρ καὶ* A *τοῦ ἀδελφοῦ* LTR 7 *τίθεται* M 8 *φλεγμαίνει* (*αίνει* i. ras. A) PAMT 11 *φερώραν* PAMTC 12 *διέμενε*, *ε* ante *ν* i. ras. maiore M *δὲ* LTR *ἀγανακτῶν*] *tamquam inexorabilis* Heg *ὡς ἀγανακτῶν* Destinon *θυγατέρα·* A 13 *περιέστησεν*] *περ ἔστησεν* M *ἔστησεν* PA *compulit* Lat 15 *ἀξιόπιστοσ* C 16 *ἀλεξάνδρω* C 17 *πρὸς αὐτὸν*] *inter se* Lat 19 *δὲ* ALTR *οὕτως* om. Lat 21 *ἁμαρτημάτων*, *ἁ* uid. corr. M *ἡμαρτημένων* LTRC *γρ δυσώπημ* * *τῶν ἡμαρτημένων* i. marg. A 23 *κατανεύει*] *κατανεύσασ* AC *κατενευσε* T *cessit* Lat *μόγισ* LTRC *διαλάσσεται* AL *διαλάσσεταί τε*, *αί τε* i. ras. A

σεταί τε καὶ διαλλάσσει τῷ νεανίσκῳ τὸν πατέρα· δεῖν μέντοι πάντως ἔφη πέμπειν αὐτὸν εἰς Ῥώμην Καίσαρι διαλεξόμενον· γεγραφέναι γὰρ αὐτὸς ἐκείνῳ περὶ πάντων.

6. *Τὸ μὲν οὖν Ἀρχελάου στρατήγημα, δι᾿ οὗ τὸν γαμβρὸν ἐρρύ-* 511
σατο, πέρας εἶχεν, μετὰ δὲ τὰς διαλλαγὰς ἐν εὐωχίαις καὶ φιλοφρονήσεσιν διῆγον. ἀπιόντα δ᾿ αὐτὸν Ἡρώδης δωρεῖται ταλάντων ἑβδομήκοντα δώροις θρόνῳ τε χρυσῷ διαλίθῳ καὶ εὐνούχοις καὶ παλλακίδι, ἥτις ἐκαλεῖτο Παννυχίς, τῶν τε φίλων ἐτίμησεν κατ᾿
ἀξίαν ἕκαστον. ὁμοίως τε καὶ οἱ συγγενεῖς προστάξαντος τοῦ βασι- 512
λέως πάντες Ἀρχελάῳ δῶρα λαμπρὰ ἔδοσαν, προεπέμφθη τε ὑπό τε Ἡρώδου καὶ τῶν δυνατῶν ἕως Ἀντιοχείας.

XXVI. 1. *Μετ᾿ οὐ πολὺ δὲ εἰς τὴν Ἰουδαίαν παρέβαλεν ἀνὴρ* 513
πολὺ τῶν Ἀρχελάου στρατηγημάτων δυνατώτερος, ὃς οὐ μόνον τὰς ὑπ᾿ ἐκείνου πολιτευθείσας Ἀλεξάνδρῳ διαλλαγὰς ἀνέτρεψεν, ἀλλὰ καὶ ἀπωλείας αἴτιος αὐτῷ κατέστη. γένος ἦν Λάκων, Εὐρυκλῆς τοὔνομα, πόθῳ χρημάτων εἰς τὴν βασιλείαν εἰσφθαρείς· οὐ γὰρ
ἀντεῖχεν ἔτι ἡ Ἑλλὰς αὐτοῦ τῇ πολυτελείᾳ. λαμπρὰ δ᾿ Ἡρώδῃ 514
δῶρα προσενεγκὼν δέλεαρ ὧν ἐθηρᾶτο καὶ παραχρῆμα πολλαπλασίω λαβὼν οὐδὲν ἡγεῖτο τὴν καθαρὰν δόσιν, εἰ μὴ δι᾿ αἵματος ἐμπορεύ-
σεται τὴν βασιλείαν. περιέρχεται γοῦν τὸν βασιλέα κολακείᾳ καὶ 515
δεινότητι λόγων καὶ περὶ αὐτοῦ ψευδέσιν ἐγκωμίοις. ταχέως δὲ συνιδὼν τὸν Ἡρώδου τρόπον καὶ πάντα λέγων τε καὶ πράττων τὰ πρὸς ἡδονὴν αὐτῷ φίλος ἐν τοῖς πρώτοις γίνεται· καὶ γὰρ ὁ

---

§ 510 = Ant. Iud. XVI 269; § 513 = Ant. Iud. XVI 301.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 40 p. 85.

1 *διαλάσσει* AL 4 *γαμβρόν*, *β* i. ras. A 5 *πέρας*] *τοῦτο πέρας* Destinon 6 *ἀπίοντα* A *ἀπιὼν* C¹ *δὲ* PLTRC 7 *ἑβδομήκοντα*] *ō* PA *παλακίδι* A¹ 8 *πανυχίσ* (ν *supra*) A *πανυχίσ* L 9 *ἕκαστον κατ᾿ ἀξίαν* tr. AMLTRC *τε*] *δὲ* LTRC 10 i. marg. *με´* C *λαμπρὰ δῶρα* tr. LTRC *ἔδωσαν* PA¹R¹ *τε*] PAMLat *δὲ* LTRC 11 *τε* om. PA *ἕως*] *μέχρι* AM *μέχρισ* LTRC 12 *παρέβαλεν*, *β* i. ras. m. 2 L *παρενέβαλεν* T *παρενέβαλλεν* C 13 *πολὺ*] om. A *πολλὺ* C *τῶν τοῦ ἀρχελάου* P 14 *ἐκείνω* PAMTRC *πολιτευθείσας*] *quaesitam* Lat *τολυπευθείσας* Destinon 15 *γένος*] *ὅσ* LTRC *genere* Lat *genus* Heg 16 *τοῦνομα* A *εἰς — εἰσφθαρείς*] *ad regni desiderium — corruptus* Lat *εἰσφθαρείς*] *φθαρεὶσ* AMTR *διαφθαρεὶσ* L *προσφθαρεὶσ* C 17 *ἀντέχειν* P *δὲ* LTRC 18 *προσεγκών* (σεν *supra*), *σεν* i. ras. A *πολλαπλασίονα* A *πολλα·····|πλασίω* (erasae litt. aliquot) R 19 *ἐμπ·ορεύσεται* A *ἐμπορεύσαιτο* (*μ* i. ras. m 2 L) LTR *ἐμπορεύσετο* (αι *supra*) C *comparasset* Lat 20 *περιέχεται* L¹R 21 *δεινότι* C¹

βασιλεὺς διὰ τὴν πατρίδα καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν ἡδέως προε-
τίμων τὸν Σπαρτιάτην.
516 2. Ὁ δ' ἐπεὶ τὰ σαθρὰ τῆς οἰκίας κατέμαθεν, τάς τε τῶν
ἀδελφῶν διαφορὰς καὶ ὅπως διέκειτο πρὸς ἕκαστον ὁ πατήρ,
Ἀντιπάτρου μὲν ξενίᾳ προκατείληπτο, φιλίᾳ δὲ Ἀλέξανδρον ὑπο-
κρίνεται ψευσάμενος ἑταῖρον ἑαυτὸν εἶναι καὶ Ἀρχελάου πάλαι·
διὸ δὴ καὶ ταχέως ὡς δεδοκιμασμένος ἐδέχθη, συνίστησιν δ' αὐτὸν
517 εὐθέως καὶ Ἀριστοβούλῳ τῷ ἀδελφῷ. πάντων δ' ἀποπειραθεὶς
τῶν προσώπων ἄλλον ἄλλως ὑπῄει, γίνεται δὲ προηγουμένως μισ-
θωτὸς Ἀντιπάτρου καὶ προδότης Ἀλεξάνδρου, τῷ μὲν ὀνειδίζων,
εἰ πρεσβύτατος ὢν περιόψεται τοὺς ἐφεδρεύοντας αὐτοῦ ταῖς ἐλπίσιν,
Ἀλεξάνδρῳ δέ, εἰ γεγενημένος ἐκ βασιλίδος καὶ βασιλίδι συνοικῶν
ἐάσει διαδέχεσθαι τὴν ἀρχὴν τὸν ἐξ ἰδιώτιδος, καὶ ταῦτα μεγίστην
518 ἀφορμὴν ἔχων Ἀρχέλαον. ἦν δὲ πιστὸς τῷ μειρακίῳ σύμβουλος
τὴν Ἀρχελάου φιλίαν πλασάμενος· διὸ μηδὲν ὑποστελλόμενος
Ἀλέξανδρος τά τε κατ' Ἀντίπατρον ἀπωδύρετο πρὸς αὐτὸν καὶ
ὡς Ἡρώδης αὐτῶν τὴν μητέρα κτείνας οὐ παράδοξον εἰ καὶ αὐτοὺς
ἀφαιρεῖται τὴν ἐκείνης βασιλείαν· ἐφ' οἷς ὁ Εὐρυκλῆς οἰκτείρειν
519 τε καὶ συναλγεῖν ὑπεκρίνετο. τὰ δ' αὐτὰ καὶ τὸν Ἀριστόβουλον
εἰπεῖν δελεάσας καὶ ταῖς κατὰ τοῦ πατρὸς μέμψεσιν ἐνδησάμενος
ἀμφοτέρους ᾤχετο φέρων Ἀντιπάτρῳ τὰ ἀπόρρητα· προσεπιψεύ-
δεται δ' ἐπιβουλὴν ὡς ἐνεδρευόντων αὐτὸν τῶν ἀδελφῶν καὶ μόνον
οὐκ ἐπιφερόντων ἤδη τὰ ξίφη. λαβὼν δ' ἐπὶ τούτοις χρημάτων
520 πλῆθος ἐπαινέτης ἦν Ἀντιπάτρου καὶ πρὸς τὸν πατέρα. τὸ δὲ

---

§ 516 = Ant. Iud. XVI 302.

PAMLTRC Lat Hegesippus I 41 p. 86.

1 προσετίμων L   3 δὲ LTRC   ἐπεὶ ex ἐπὶ corr. L   5 ἀντιπάτρω (ου supra) C Ἀντίπατρον Destinon   *archelao* Hegesippi codd. optimi, qui toto hoc de Eurycle loco Archelai nomen pro Antipatri exhibent   προυκατείληπτο ex corr. T προκατείληπτο, ει ex η, η i. ras. m. 2 C   φιλίᾳ — ὑποκρίνεται] *simulata uero amicitia fallebat alexandrum* Lat   φιλεῖν Herwerden   φιλίαν δὲ Ἀλεξάνδρου Bekker   ὑπεκρίνετο LTRC ὑποδύνεται Destinon   6 ἑταῖρος Bekker   ἑαυτὸν] αὐτὸν LTRC αὐτὸς Bekker   7 ἐδείχθη C   συνίστα LTRC   δ' αὐτὸν] PAMLat δὲ ἑαυτὸν LTRC   8 δὲ LTRC   9 ἄλλον] ἄλλω LT¹R ἄλλο ex corr. T ἄλλωσ, ω ex ο corr. A   ὑπήει, ήει i. ras. A   10 τῷ] τὸν M   11 αὐτοῦ] αὐτῶ L   12 γεγεννημένοσ PMTRC   16 κατὰ LTRC   πρὸς] πρὸσ ἀντί_πατρον (ἀντίπατρον expunctum) C   17 τὴν αὐτῶν tr. T   οὐ] εὐ C   18 ἀφηρεῖται C¹   ὁ om. LTRC   19 δὲ LTRC   20 καὶ] *atque ita* Lat   ἐνδυσάμενοσ V   21 προσεπεψεύδετο LRT προσεψεύδετο C   22 δ'] δὲ LR δὲ καὶ C   αὐτὸν] αὐτῶ R αὐτὸν ex αὐτῶν corr. Lips   23 δὲ LTRC   24 καὶ om. MLTRCLat fort. recte